Greek New Testament

Robinson-Pierpont Majority Text

(With Morphological Data)

Bibles.org.uk, London.

New corrected text, notes and typesetting © 2002–2005 Bibles.org.uk.
Typeset with pdfLaTeX under Linux: Tue 16th Aug, 2005 at 00:43
Permission for *personal* use only is hereby given.

Tables of Morphological Symbols

Noun/Article	Case	Gender	Number
n/d	**n** nominative **g** genitive **d** dative **a** accusative **v** vocative	**m** masculine **f** feminine **n** neuter	**s** singular **p** plural

Pronoun	Type	Case	Gender	Numbe
r	**r** relative **e** reciprocal **d** demonstrative **c** correlative **q** interrogative **i** indefinite **o** correlative or interrogative **x** reflexive **s** possessive **p** personal	**n** nominative **g** genitive **d** dative **a** accusative **v** vocative	**m** masculine **f** feminine **n** neuter	**s** singu **p** plura

Participle	Tense	Voice	Case	Gender	Numbe
vp	**p** present **f** future **a** aorist **i** imperfect **x** perfect **y** pluperfect	**a** active **m** middle **p** passive **e** mid/passive **d** mid/deponent **o** passive deponent **n** mid. or pass. deponent **q** impersonal active **x** no voice stated	**n** nominative **g** genitive **d** dative **a** accusative **v** vocative	**m** masculine **f** feminine **n** neuter	**s** singu **p** plura

Infinitive	Tense	Voice
vn	**p** present **f** future **a** aorist **i** imperfect **x** perfect **y** pluperfect	**a** active **m** middle **p** passive **e** mid/passive **d** mid/deponent **o** passive deponent **n** mid. or pass. deponent **q** impersonal active **x** no voice stated

Verb	Mood	Tense	Voice	Person	Number
v	**i** indicative **d** imperative **s** subjunctive **o** optative	**p** present **f** future **a** aorist **i** imperfect **x** perfect **y** pluperfect **v** adverbial imperative	**a** active **m** middle **p** passive **e** mid/passive **d** mid/deponent **o** passive deponent **n** mid. or pass. deponent **q** impersonal active **x** no voice stated	**1** 1st **2** 2nd **3** 3rd	**s** singular **p** plural

Adjective	Case	Gender	Number	Degree
a	**n** nominative **g** genitive **d** dative **a** accusative **v** vocative	**m** masculine **f** feminine **n** neuter	**s** singular **p** plural	**c** comparative **s** superlative **n** none

Adverb	Type
b	**c** comparative **s** superlative **i** interrogative **n** normal

Conjunction **c**

Preposition **p**

Interjection **i**

Conjunction or Conjunctive Particle	Type
q	**c** contracted **o** not contracted

Particle or Disjunctive Particle	Type
x	**i** interrogative **n** negative **o** negative

Indeclinable	Type
t	**a** Aramaic word **h** Hebrew word **p** proper noun **n** numeral **l** letter **o** other noun

The Books
Of The New Testament

	Page
ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ	1
ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ	107
ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ	174
ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ	287
ΠΡΑΞΕΙΣ	373
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ	483
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α	524
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β	563
ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ	589
ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ	602
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ	616
ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ	626
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α	636
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α	645
ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α	650
ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β	661
ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ	669
ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ	674
ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ	677
ΙΑΚΩΒΟΥ	707
ΠΕΤΡΟΥ Α	718
ΠΕΤΡΟΥ Α	729
ΙΩΑΝΝΟΥ Α	736
ΙΩΑΝΝΟΥ Β	748
ΙΩΑΝΝΟΥ Γ	750
ΙΟΥΔΑ	752
ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ	755

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ
ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ υἱοῦ Ἀβρα-
ἀμ. Ἀβραὰμ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησεν 2
τὸν Ἰακώβ Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελ-
φοὺς αὐτοῦ. Ἰούδας δὲ ἐγέννησεν τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζάρα 3
ἐκ τῆς Θαμάρ Φάρες δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἑσρώμ Ἑσρὼμ δὲ
ἐγέννησεν τὸν Ἀράμ. Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμιναδάβ 4
Ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ναασσών Ναασσὼν δὲ ἐγέννη-
σεν τὸν Σαλμών. Σαλμὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς 5
Ῥαχάβ Βοὸζ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὼβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ Ὼβὴδ δὲ
ἐγέννησεν τὸν Ἰεσσαί. Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησεν τὸν Δαυὶδ τὸν 6
βασιλέα Δαυὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησεν τὸν Σολομῶνα ἐκ
τῆς τοῦ Οὐρίου. Σολομὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ῥοβοάμ Ῥοβο- 7
ὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιά Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀσά, Ἀσὰ 8
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσαφάτ Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰω-
ράμ Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ὀζίαν. Ὀζίας δὲ ἐγέννησεν 9
τὸν Ἰωαθάμ Ἰωαθὰμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχάζ Ἀχὰζ δὲ ἐγέν-
νησεν τὸν Ἑζεκίαν. Ἑζεκίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Μανασσῆ 10
Μανασσῆς δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀμών, Ἀμὼν δὲ ἐγέννησεν τὸν

---

1. v.1 βίβλος^{nnfs} γένεσις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} υἱός^{ngms} Δαυίδ^{tp} υἱός^{ngms} Ἀβραάμ^{tp}. **v.2** Ἀβραάμ^{tp} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰσαάκ^{tp} Ἰσαάκ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰακώβ^{tp} Ἰακώβ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰούδας^{nams} καί^{c} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} αὐτός^{rpgms}. **v.3** Ἰούδας^{nnms} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Φάρες^{tp} καί^{c} ὁ^{dams} Ζάρα^{tp} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} Θαμάρ^{tp} Φάρες^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἑσρώμ^{tp} Ἑσρώμ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἀράμ^{tp}. **v.4** Ἀράμ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἀμιναδάβ^{tp} Ἀμιναδάβ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ναασσών^{tp} Ναασσών^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Σαλμών^{tp}. **v.5** Σαλμών^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Βόες^{tp} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} Ῥαχάβ^{tp} Βόες^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰωβήδ^{tp} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} Ῥούθ^{tp} Ἰωβήδ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰεσσαί^{tp}. **v.6** Ἰεσσαί^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Δαυίδ^{tp} ὁ^{dams} βασιλεύς^{nams} Δαυίδ^{tp} δέ^{c} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Σολομών^{nams} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ὁ^{dgms} Οὐρίας^{ngms}. **v.7** Σολομών^{nnms} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ῥοβοάμ^{tp} Ῥοβοάμ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἀβιά^{tp} Ἀβιά^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἀσάφ^{tp}. **v.8** Ἀσάφ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰωσαφάτ^{tp} Ἰωσαφάτ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰωράμ^{tp} Ἰωράμ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ὀζίας^{nams}. **v.9** Ὀζίας^{nnms} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰωαθάμ^{tp} Ἰωαθάμ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἀχάζ^{tp} Ἀχάζ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἑζεκίας^{nams}.

11 Ἰωσίαν. Ἰωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελ-
12 φοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν
μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ
13 Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ. Ζοροβαβὲλ δὲ ἐ-
γέννησεν τὸν Ἀβιούδ Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακείμ,
14 Ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ. Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησεν τὸν
Σαδώκ Σαδὼκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχείμ, Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησεν
15 τὸν Ἐλιούδ. Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ Ἐλεάζαρ
δὲ ἐγέννησεν τὸν Ματθάν Ματθὰν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ.
16 Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας ἐξ ἧς
17 ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γε-
νεαὶ ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες καὶ ἀπὸ
Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες
καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενε-
18 αὶ δεκατέσσαρες. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως
ἦν μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰω-
σὴφ πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ
19 πνεύματος ἁγίου. Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς δίκαιος ὢν καὶ
μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρᾳ ἀπο-
20 λῦσαι αὐτήν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος
κυρίου κατ ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων Ἰωσὴφ υἱὸς Δαυίδ μὴ

---

v.10 Ἐζεκίας^{nnms} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Μανασσῆ^{nams} Μανασσῆ^{nnms} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἀμώς^{tp} Ἀμώς^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰωσίας^{nams}. **v.11** Ἰωσίας^{nnms} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰεχονίας^{nams} καί^{c} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} μετοικεσία^{ngfs} Βαβυλών^{ngfs}. **v.12** μετά^{p} δέ^{c} ὁ^{dafs} μετοικεσία^{nafs} Βαβυλών^{ngfs} Ἰεχονίας^{nnms} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Σαλαθιήλ^{tp} Σαλαθιήλ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ζοροβαβέλ^{tp}. **v.13** Ζοροβαβέλ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἀβιούδ^{tp} Ἀβιούδ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἐλιακίμ^{tp} Ἐλιακίμ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἀζώρ^{tp}. **v.14** Ἀζώρ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Σαδώκ^{tp} Σαδώκ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἀχίμ^{tp} Ἀχίμ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἐλιούδ^{tp}. **v.15** Ἐλιούδ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἐλεάζαρ^{tp} Ἐλεάζαρ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ματθάν^{tp} Ματθάν^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰακώβ^{tp}. **v.16** Ἰακώβ^{tp} δέ^{c} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰωσήφ^{tp} ὁ^{dams} ἀνήρ^{nams} Μαρία^{ngfs} ἐκ^{p} ὅς^{rrgfs} γεννάω^{viap3s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} λέγω^{vpppnms} Χριστός^{nnms}. **v.17** πᾶς^{anfpn} οὖν^{c} ὁ^{dnfp} γενεά^{nnfp} ἀπό^{p} Ἀβραάμ^{tp} ἕως^{c} Δαυίδ^{tp} γενεά^{nnfp} δεκατέσσαρες^{nnfp} καί^{c} ἀπό^{p} Δαυίδ^{tp} ἕως^{c} ὁ^{dgfs} μετοικεσία^{ngfs} Βαβυλών^{ngfs} γενεά^{nnfp} δεκατέσσαρες^{nnfp} καί^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} μετοικεσία^{ngfs} Βαβυλών^{ngfs} ἕως^{c} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} γενεά^{nnfp} δεκατέσσαρες^{nnfp}. **v.18** ὁ^{dgms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnfs} γέννησις^{nnfs} οὕτω^{bo} εἰμί^{viix3s} μνηστεύω^{vpapgfs} γάρ^{c} ὁ^{dgfs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} Μαρία^{ngfs} ὁ^{ddms} Ἰωσήφ^{tp} πρίν^{bo} ἤ^{xo} συνέρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpamp} εὑρίσκω^{viap3s} ἐν^{p} γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vppanfs} ἐκ^{p} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}. **v.19** Ἰωσήφ^{tp} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἀνήρ^{nnms} αὐτός^{rpgfs} δίκαιος^{anmsn} εἰμί^{vppxnms} καί^{c} μή^{xo} θέλω^{vppanms} αὐτός^{rpafs} παραδειγματίζω^{vnaa} βούλομαι^{viao3s} λάθρᾳ^{bo} ἀπολύω^{vnaa} αὐτός^{rpafs}.

φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου, τὸ γὰρ ἐν
αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου. τέξεται δὲ υἱ- 21
ὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει
τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὅ- 22
λον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου διὰ τοῦ
προφήτου λέγοντος. Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ 23
τέξεται υἱόν καὶ καλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ
ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον Μεθ ἡμῶν ὁ θεός. διεγερθεὶς 24
δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ
ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ. καὶ 25
οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκεν τὸν υἱόν, αὐτῆς τὸν
πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν **2**
ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν
παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα. λέγοντες Ποῦ ἐστιν ὁ τε- 2
χθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα
ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἀκούσας 3
δὲ Ἡρῴδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ
αὐτοῦ. καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμ- 4
ματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεν-

---

v.20 οὗτος^{rdanp} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} ἐνθυμέομαι^{vpaogms} ἰδού^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} κατά^{p} ὄναρ^{to} φαίνω^{viap3s} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppanms} Ἰωσήφ^{tp} υἱός^{nnms} Δαυίδ^{tp} μή^{xo} φοβέομαι^{vsao2s} παραλαμβάνω^{vnaa} Μαρία^{tp} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnns} γάρ^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} γεννάω^{vpapnns} ἐκ^{p} πνεῦμα^{ngns} εἰμί^{vipx3s} ἅγιος^{agnsn}. **v.21** τίκτω^{vifd3s} δέ^{c} υἱός^{nams} καί^{c} καλέω^{vifa2s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{nams} αὐτός^{rpnms} γάρ^{c} σῴζω^{vifa3s} ὁ^{dams} λαός^{nams} αὐτός^{rpgms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} αὐτός^{rpgmp}. **v.22** οὗτος^{rdnns} δέ^{c} ὅλος^{annsn} γίνομαι^{vixa3s} ἵνα^{c} πληρόω^{vsap3s} ὁ^{dnns} λέγω^{vpapnns} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} διά^{p} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.23** ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} παρθένος^{nnfs} ἐν^{p} γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vifa3s} καί^{c} τίκτω^{vifd3s} υἱός^{nams} καί^{c} καλέω^{vifa3p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms} Ἐμμανουήλ^{tp} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} μεθερμηνεύω^{vpppnns} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.24** διεγείρω^{vpapnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰωσήφ^{tp} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ὕπνος^{ngms} ποιέω^{viaa3s} ὡς^{bo} προστάσσω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} καί^{c} παραλαμβάνω^{viaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.25** καί^{c} οὐ^{xo} γινώσκω^{viia3s} αὐτός^{rpafs} ἕως^{c} ὅς^{bo} τίκτω^{viaa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpgfs} ὁ^{dams} πρωτότοκος^{aamsn} καί^{c} καλέω^{viaa3s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{nams}. **2. v.1** ὁ^{dgms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{ngms} γεννάω^{vpapgms} ἐν^{p} Βηθλέεμ^{tp} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfp} Ἡρῴδης^{ngms} ὁ^{dgms} βασιλεύς^{ngms} ἰδού^{vdaa2s} μάγος^{nnmp} ἀπό^{p} ἀνατολή^{ngfp} παραγίνομαι^{viad3p} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.2** λέγω^{vppanmp} ποῦ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} τίκτω^{vpapnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὁράω^{viaa1p} γάρ^{c} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} ἀστήρ^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀνατολή^{ndfs} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa1p} προσκυνέω^{vnaa} αὐτός^{rpdms}. **v.3** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} Ἡρῴδης^{nnms} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ταράσσω^{viap3s} καί^{c} πᾶς^{anfsn} Ἱεροσόλυμα^{nnfs} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}.

5 νᾶται. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας, οὕτως
6 γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου, Καὶ σύ Βηθλέεμ γῆ Ἰ-
ούδα οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα, ἐκ σοῦ
γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν
7 Ἰσραήλ. Τότε Ἡρῴδης λάθρᾳ καλέσας τοὺς μάγους ἠκρί-
8 βωσεν παρ αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος. καὶ
πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν Πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξ-
ετάσατε περὶ τοῦ παιδίου, ἐπὰν δὲ εὕρητε ἀπαγγείλατέ μοι
9 ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες
τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον ἐν τῇ
ἀνατολῇ προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ
10 παιδίον. ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην
11 σφόδρα. καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον με-
τὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ πεσόντες προσεκύνησαν
αὐτῷ καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν
12 αὐτῷ δῶρα χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. καὶ χρημα-
τισθέντες κατ ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρῴδην δι' ἄλλης
13 ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. Ἀναχωρησάντων
δὲ αὐτῶν ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ ὄναρ τῷ Ἰω-
σὴφ λέγων Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα
αὐτοῦ καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἴπω

---

v.4 καί^{c} συνάγω^{vpaanms} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἀρχιερεύς^{namp} καί^{c} γραμματεύς^{namp} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} πυνθάνομαι^{viin3s} παρά^{p} αὐτός^{rpgmp} ποῦ^{xo} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} γεννάω^{vipp3s}. **v.5** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ἐν^{p} Βηθλέεμ^{tp} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} οὔτω^{bo} γάρ^{c} γράφω^{vixp3s} διά^{p} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms}. **v.6** καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ Βηθλέεμ^{tp} γῆ^{nvfs} Ἰούδας^{ngms} οὐδαμῶς^{bo} ἐλάχιστος^{anfsn} εἰμί^{vipx2s} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} ἡγεμών^{ndmp} Ἰούδας^{ngms} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-s}$ γάρ^{c} ἐξέρχομαι^{vifd3s} ἡγέομαι^{vppnnms} ὅστις^{rrnms} ποιμαίνω^{vifa3s} ὁ^{dams} λαός^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dams} Ἰσραήλ^{tp}. **v.7** τότε^{bo} Ἡρῴδης^{nnms} λάθρᾳ^{bo} καλέω^{vpaanms} ὁ^{damp} μάγος^{namp} ἀκριβόω^{viaa3s} παρά^{p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dams} χρόνος^{nams} ὁ^{dgms} φαίνω^{vppegms} ἀστήρ^{ngms}. **v.8** καί^{c} πέμπω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} Βηθλέεμ^{tp} λέγω^{viaa3s} πορεύομαι^{vpaonmp} ἀκριβῶς^{bo} ἐξετάζω^{vdaa2p} περί^{p} ὁ^{dgns} παιδίον^{ngns} ἐπάν^{c} δέ^{c} εὑρίσκω^{vsaa2p} ἀπαγγέλλω^{vdaa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὅπως^{bo} κἀγώ$^{rpn-s}$ ἔρχομαι^{vpaanms} προσκυνέω^{vsaa1s} αὐτός^{rpdms}. **v.9** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dgms} βασιλεύς^{ngms} πορεύομαι^{viao3p} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnms} ἀστήρ^{nnms} ὅς^{rrams} ὁράω^{viaa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀνατολή^{ndfs} προάγω^{viia3s} αὐτός^{rpamp} ἕως^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} ἵστημι^{viaa3s} ἐπάνω^{bo} ὅς^{bo} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnns} παιδίον^{nnns}. **v.10** ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dams} ἀστήρ^{nams} χαίρω^{viao3p} χαρά^{nafs} μέγας^{aafsn} σφόδρα^{bo}. **v.11** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} ὁράω^{viaa3p} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} μετά^{p} Μαρία^{ngfs} ὁ^{dgfs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgns} καί^{c} πίπτω^{vpaanmp} προσκυνέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ἀνοίγω^{vpaanmp} ὁ^{damp} θησαυρός^{namp} αὐτός^{rpgmp} προσφέρω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} δῶρον^{nanp} χρυσός^{nams} καί^{c} λίβανος^{nams} καί^{c} σμύρνα^{nafs}. **v.12** καί^{c} χρηματίζω^{vpapnmp} κατά^{p} ὄναρ^{to} μή^{xo} ἀνακάμπτω^{vnaa} πρός^{p} Ἡρῴδης^{nams} διά^{p} ἄλλος^{agfsn} ὁδός^{ngfs} ἀναχωρέω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} αὐτός^{rpgmp}.

σοι, μέλλει γὰρ Ἡρῴδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι
αὐτό. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα 14
αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον. καὶ ἦν ἐκεῖ 15
ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρῴδου, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ
κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος Ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα
τὸν υἱόν μου. Τότε Ἡρῴδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν 16
μάγων ἐθυμώθη λίαν καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλεν πάντας τοὺς
παῖδας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πάσιν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ
διετοῦς καὶ κατωτέρω κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσεν παρὰ
τῶν μάγων. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἰερεμίου τοῦ 17
προφήτου λέγοντος. Φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη θρῆνος καὶ 18
κλαυθμὸς καὶ ὀδυρμὸς πολύς, Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα
αὐτῆς καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι ὅτι οὐκ εἰσίν. Τε- 19
λευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρῴδου ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ ὄναρ
φαίνεται τῷ Ἰωσὴφ ἐν Αἰγύπτῳ. λέγων Ἐγερθεὶς παράλαβε 20
τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσ-
ραήλ, τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου.
ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ 21
καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραήλ. ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βα- 22

---

v.13 ἀναχωρέω^{vpaagmp} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} ἰδού^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} φαίνω^{vipe3s} κατά^{p} ὄναρ^{to} ὁ^{ddms} Ἰωσήφ^{tp} λέγω^{vppanms} ἐγείρω^{vpapnms} παραλαμβάνω^{vdaa2s} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} φεύγω^{vdpa2s} εἰς^{p} Αἴγυπτος^{nafs} καί^{c} εἰμί^{vdpx2s} ἐκεῖ^{bo} ἕως^{c} ἄν^{xo} λέγω^{vsaa1s} σύ$^{rpd-s}$ μέλλω^{vipa3s} γάρ^{c} Ἡρῴδης^{nnms} ζητέω^{vnpa} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} ὁ^{dgms} ἀπόλλυμι^{vnaa} αὐτός^{rpans}. **v.14** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐγείρω^{vpapnms} παραλαμβάνω^{viaa3s} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} νύξ^{ngfs} καί^{c} ἀναχωρέω^{viaa3s} εἰς^{p} Αἴγυπτος^{nafs}. **v.15** καί^{c} εἰμί^{viix3s} ἐκεῖ^{bo} ἕως^{c} ὁ^{dgfs} τελευτή^{ngfs} Ἡρῴδης^{ngms} ἵνα^{c} πληρόω^{vsap3s} ὁ^{dnns} λέγω^{vpapnns} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} διά^{p} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns} ἐκ^{p} Αἴγυπτος^{ngfs} καλέω^{viaa1s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.16** τότε^{bo} Ἡρῴδης^{nnms} ὁράω^{vpaanms} ὅτι^{c} ἐμπαίζω^{viap3s} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} μάγος^{ngmp} θυμόω^{viap3s} λίαν^{bo} καί^{c} ἀποστέλλω^{vpaanms} ἀναιρέω^{viaa3s} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} παῖς^{namp} ὁ^{damp} ἐν^{p} Βηθλέεμ^{tp} καί^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddnp} ὅριον^{ndnp} αὐτός^{rpgfs} ἀπό^{p} διετής^{agmsn} καί^{c} κατωτέρω^{bo} κατά^{p} ὁ^{dams} χρόνος^{nams} ὅς^{rrams} ἀκριβόω^{viaa3s} παρά^{p} ὁ^{dgmp} μάγος^{ngmp}. **v.17** τότε^{bo} πληρόω^{viap3s} ὁ^{dnns} λέγω^{vpapnns} ὑπό^{p} Ἰερεμίας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.18** φωνή^{nnfs} ἐν^{p} Ῥαμά^{tp} ἀκούω^{viap3s} θρῆνος^{nnms} καί^{c} κλαυθμός^{nnms} καί^{c} ὀδυρμός^{nnms} πολύς^{anmsn} Ῥαχήλ^{tp} κλαίω^{vppanfs} ὁ^{danp} τέκνον^{nanp} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} οὐ^{xo} θέλω^{viia3s} παρακαλέω^{vnap} ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3p}. **v.19** τελευτάω^{vpaagms} δέ^{c} ὁ^{dgms} Ἡρῴδης^{ngms} ἰδού^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} κατά^{p} ὄναρ^{to} φαίνω^{vipe3s} ὁ^{ddms} Ἰωσήφ^{tp} ἐν^{p} Αἴγυπτος^{ndfs}. **v.20** λέγω^{vppanms} ἐγείρω^{vpapnms} παραλαμβάνω^{vdaa2s} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} πορεύομαι^{vdpn2s} εἰς^{p} γῆ^{nafs} Ἰσραήλ^{tp} θνῄσκω^{vixa3p} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} ζητέω^{vppanmp} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} ὁ^{dgns} παιδίον^{ngns}. **v.21** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐγείρω^{vpapnms} παραλαμβάνω^{viaa3s} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} γῆ^{nafs} Ἰσραήλ^{tp}.

σιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρῴδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν, χρηματισθεὶς δὲ κατ ὄναρ ἀνεχώ-
23 ρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας. καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν
εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ
τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

3 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βα-
2 πτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας. καὶ λέγων
3 Μετανοεῖτε, ἤγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὗτος
γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος
Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου
4 εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης
εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερ-
ματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρί-
5 δες καὶ μέλι ἄγριον. τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱερο-
σόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος τοῦ
6 Ἰορδάνου. καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπ αὐτοῦ ἐξο-
7 μολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν
Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα
αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς Γεννήματα ἐχιδνῶν τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν
8 φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς. ποιήσατε οὖν καρπὸν

---

v.22 ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} ὅτι^{c} Ἀρχέλαος^{nnms} βασιλεύω^{vipa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} ἀντί^{p} Ἡρῴδης^{ngms} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpgms} φοβέομαι^{viao3s} ἐκεῖ^{bo} ἀπέρχομαι^{vnaa} χρηματίζω^{vpapnms} δέ^{c} κατά^{p} ὄναρ^{to} ἀναχωρέω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{danp} μέρος^{nanp} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs}. **v.23** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} κατοικέω^{viaa3s} εἰς^{p} πόλις^{nafs} λέγω^{vpppafs} Ναζαρά^{tp} ὅπως^{bo} πληρόω^{vsap3s} ὁ^{dnns} λέγω^{vpapnns} διά^{p} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} ὅτι^{c} Ναζωραῖος^{nnms} καλέω^{vifp3s}. **3. v.1** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ἐκεῖνος^{rddfp} παραγίνομαι^{vipn3s} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms} βαπτιστής^{nnms} κηρύσσω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs}. **v.2** καί^{c} λέγω^{vppanms} μετανοέω^{vdpa2p} ἐγγίζω^{vixa3s} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}. **v.3** οὗτος^{rdnms} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} λέγω^{vpapnms} ὑπό^{p} Ἡσαΐας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagms} φωνή^{nnfs} βοάω^{vppagms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} ἑτοιμάζω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} κύριος^{ngms} εὐθύς^{aafpn} ποιέω^{vdpa2p} ὁ^{dafp} τρίβος^{nafp} αὐτός^{rpgms}. **v.4** αὐτός^{rpnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} ἔχω^{viia3s} ὁ^{dans} ἔνδυμα^{nans} αὐτός^{rpgms} ἀπό^{p} θρίξ^{ngfp} κάμηλος^{ngms} καί^{c} ζώνη^{nafs} δερμάτινος^{aafsn} περί^{p} ὁ^{dafs} ὀσφύς^{nafs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnfs} δέ^{c} τροφή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{viix3s} ἀκρίς^{nnfp} καί^{c} μέλι^{nnns} ἄγριος^{annsn}. **v.5** τότε^{bo} ἐκπορεύομαι^{viin3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} Ἱεροσόλυμα^{nnfs} καί^{c} πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} Ἰουδαία^{nnfs} καί^{c} πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} περίχωρος^{anmsn} ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms}. **v.6** καί^{c} βαπτίζω^{viip3p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἰορδάνης^{ndms} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms} ἐξομολογέω^{vppmnmp} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} αὐτός^{rpgmp}. **v.7** ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} πολύς^{aampn} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^{c} Σαδδουκαῖος^{ngmp} ἔρχομαι^{vppnamp} ἐπί^{p} ὁ^{dans} βάπτισμα^{nans} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} γέννημα^{nvnp} ἔχιδνα^{ngfp} τίς^{rqnms} ὑποδείκνυμι^{viaa3s} σύ$^{rpd-p}$ φεύγω^{vnaa} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} μέλλω^{vppagfs} ὀργή^{ngfs}.

ἄξιον τῆς μετανοίας. καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς Πα- 9
τέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς
ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ἤδη δὲ καὶ 10
ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται, πᾶν οὖν δένδρον
μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.
ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν ὁ δὲ ὀπίσω 11
μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μού ἐστιν οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς
τὰ ὑποδήματα βαστάσαι, αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι
ἁγίῳ. οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν 12
ἅλωνα αὐτοῦ καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην
τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Τότε παραγίνεται 13
ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰω-
άννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώλυεν 14
αὐτὸν λέγων Ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι καὶ σὺ
ἔρχῃ πρός με. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν 15
Ἄφες ἄρτι οὕτως γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν
δικαιοσύνην τότε ἀφίησιν αὐτόν. καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς 16
ἀνέβη εὐθὺς ἀπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ ἰδοὺ ἀνεῴχθησαν αὐτῷ
οἱ οὐρανοί καὶ εἶδεν τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ
περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ αὐτόν, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν 17

---

v.8 ποιέω^{vdaa2p} οὖν^{c} καρπός^{nams} ἄξιος^{aamsn} ὁ^{dgfs} μετάνοια^{ngfs}. **v.9** καί^{c} μή^{xo} δοκέω^{vsaa2p} λέγω^{vnpa} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} πατήρ^{nams} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dams} Ἀβραάμ^{tp} λέγω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} δύναμαι^{vipn3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} λίθος^{ngmp} οὗτος^{rdgmp} ἐγείρω^{vnaa} τέκνον^{nanp} ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp}. **v.10** ἤδη^{bo} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀξίνη^{nnfs} πρός^{p} ὁ^{dafs} ῥίζα^{nafs} ὁ^{dgnp} δένδρον^{ngnp} κεῖμαι^{vipn3s} πᾶς^{annsn} οὖν^{c} δένδρον^{nnns} μή^{xo} ποιέω^{vppanns} καρπός^{nams} καλός^{aamsn} ἐκκόπτω^{vipp3s} καί^{c} εἰς^{p} πῦρ^{nans} βάλλω^{vipp3s}. **v.11** ἐγώ$^{rpn-s}$ μέν^{xo} βαπτίζω^{vipa1s} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} ὕδωρ^{ndns} εἰς^{p} μετάνοια^{nafs} ὁ^{dnms} δέ^{c} ὀπίσω^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἔρχομαι^{vppnnms} ἰσχυρός^{anmsc} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrgms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s} ἱκανός^{anmsn} ὁ^{danp} ὑπόδημα^{nanp} βαστάζω^{vnaa} αὐτός^{rpnms} σύ$^{rpa-p}$ βαπτίζω^{vifa3s} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn}. **v.12** ὅς^{rrgms} ὁ^{dnns} πτύον^{nnns} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} χείρ^{ndfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} διακαθαρίζω^{vifa3s} ὁ^{dafs} ἅλων^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} συνάγω^{vifa3s} ὁ^{dams} σῖτος^{nams} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἀποθήκη^{nafs} ὁ^{dans} δέ^{c} ἄχυρον^{nans} κατακαίω^{vifa3s} πῦρ^{ndns} ἄσβεστος^{adnsn}. **v.13** τότε^{bo} παραγίνομαι^{vipn3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ἐπί^{p} ὁ^{dams} Ἰορδάνης^{nams} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dgms} βαπτίζω^{vnap} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.14** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰωάννης^{nnms} διακωλύω^{viia3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanms} ἐγώ$^{rpn-s}$ χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa1s} ὑπό^{p} σύ$^{rpg-s}$ βαπτίζω^{vnap} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ ἔρχομαι^{vipn2s} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.15** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἀφίημι^{vdaa2s} ἄρτι^{bo} οὕτω^{bo} γάρ^{c} πρέπω^{vppqnns} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ πληρόω^{vnaa} πᾶς^{aafsn} δικαιοσύνη^{nafs} τότε^{bo} ἀφίημι^{vipa3s} αὐτός^{rpams}. **v.16** καί^{c} βαπτίζω^{vpapnms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀναβαίνω^{viaa3s} εὐθύς^{bo} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} ὕδωρ^{ngns} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἀνοίγω^{viap3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} οὐρανός^{nnmp} καί^{c} ὁράω^{viaa3s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καταβαίνω^{vppaans} ὡσεί^{bo} περιστερά^{nafs} καί^{c} ἔρχομαι^{vppnans} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams}.

οὐρανῶν λέγουσα Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός ἐν ᾧ εὐδόκησα.

4 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύ-
2 ματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαράκοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα ὕστερον
3 ἐπείνασεν. Καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν Εἰ υἱ-
4 ὸς εἶ τοῦ θεοῦ εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Γέγραπται Οὐκ ἐπ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος ἀλλ ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόμα-
5 τος θεοῦ. Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ.
6 καὶ λέγει αὐτῷ Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ βάλε σεαυτὸν κάτω, γέγραπται γὰρ ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον
7 τὸν πόδα σου. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πάλιν γέγραπται Οὐκ
8 ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν λίαν καὶ δείκνυσιν αὐτῷ
9 πάσας τὰς βασιλείας τοῦ κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν. καὶ λέγει αὐτῷ Ταῦτά πάντα σοι δώσω ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς
10 μοι. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὕπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ, γέγραπται γάρ Κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐ-

---

v.17 καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} φωνή^{nnfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} λέγω^{vppanfs} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} εὐδοκέω^{viaa1s}. **4. v.1** τότε^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀνάγω^{viap3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἔρημος^{aafsn} ὑπό^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} πειράζω^{vnap} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} διάβολος^{agmsn}. **v.2** καί^{c} νηστεύω^{vpaanms} ἡμέρα^{nafp} τεσσεράκοντα^{tn} καί^{c} νύξ^{nafp} τεσσεράκοντα^{tn} ὕστερος^{bo} πεινάω^{viaa3s}. **v.3** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanms} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} πειράζω^{vppanms} λέγω^{viaa3s} εἰ^{qo} υἱός^{nnms} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} λέγω^{vdaa2s} ἵνα^{c} ὁ^{dnmp} λίθος^{nnmp} οὗτος^{rdnmp} ἄρτος^{nnmp} γίνομαι^{vsad3p}. **v.4** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} γράφω^{vixp3s} οὐ^{xo} ἐπί^{p} ἄρτος^{ndms} μόνος^{admsn} ζάω^{vifd3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἀλλά^{c} ἐπί^{p} πᾶς^{adnsn} ῥῆμα^{ndns} ἐκπορεύομαι^{vppndns} διά^{p} στόμα^{ngns} θεός^{ngms}. **v.5** τότε^{bo} παραλαμβάνω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἅγιος^{aafsn} πόλις^{nafs} καί^{c} ἵστημι^{vipa3s} αὐτός^{rpams} ἐπί^{p} ὁ^{dans} πτερύγιον^{nans} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns}. **v.6** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} εἰ^{qo} υἱός^{nnms} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} βάλλω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} κάτω^{p} γράφω^{vixp3s} γάρ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{ddmp} ἄγγελος^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ἐντέλλομαι^{vifn3s} περί^{p} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐπί^{p} χείρ^{ngfp} αἴρω^{vifa3p} σύ$^{rpa-s}$ μήποτε^{bo} προσκόπτω^{vsaa2s} πρός^{p} λίθος^{nams} ὁ^{dams} πούς^{nams} σύ$^{rpg-s}$. **v.7** φημί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πάλιν^{bo} γράφω^{vixp3s} οὐ^{xo} ἐκπειράζω^{vifa2s} κύριος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} σύ$^{rpg-s}$. **v.8** πάλιν^{bo} παραλαμβάνω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} εἰς^{p} ὄρος^{nans} ὑψηλός^{aansn} λίαν^{bo} καί^{c} δείκνυμι^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} βασιλεία^{nafp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} καί^{c} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rpgfp}. **v.9** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} σύ$^{rpd-s}$ δίδωμι^{vifa1s} ἐάν^{qo} πίπτω^{vpaanms} προσκυνέω^{vsaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$.

τῷ μόνῳ λατρεύσεις. Τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος καὶ 11
ἰδοὺ ἄγγελοι προσῆλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ. Ἀκούσας 12
δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γα-
λιλαίαν. καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρὲτ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς 13
Καπερναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ
Νεφθαλείμ, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προ- 14
φήτου λέγοντος. Γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλείμ, ὁδὸν 15
θαλάσσης πέραν τοῦ Ἰορδάνου Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν. ὁ λα- 16
ὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδεν φῶς μέγα καὶ τοῖς καθημέ-
νοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνέτειλεν αὐτοῖς. Ἀπὸ 17
τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν Μετανοεῖτε, ἤγ-
γικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Περιπατῶν δὲ παρὰ 18
τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν δύο ἀδελφούς Σίμωνα
τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ βάλ-
λοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν, ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς.
καὶ λέγει αὐτοῖς Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς 19
ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν 20
αὐτῷ. Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς Ἰ- 21
άκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζον-

---

v.10 τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὑπάγω^{vdpa2s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ Σατανᾶς^{nvms} γράφω^{vixp3s} γάρ^{c} κύριος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} σύ$^{rpg\text{-}s}$ προσκυνέω^{vifa2s} καί^{c} αὐτός^{rpdms} μόνος^{admsn} λατρεύω^{vifa2s}. **v.11** τότε^{bo} ἀφίημι^{vipa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnmp} προσέρχομαι^{viaa3p} καί^{c} διακονέω^{viia3p} αὐτός^{rpdms}. **v.12** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^{c} Ἰωάννης^{nnms} παραδίδωμι^{viap3s} ἀναχωρέω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}. **v.13** καί^{c} καταλείπω^{vpaanms} ὁ^{dafs} Ναζαρά^{tp} ἔρχομαι^{vpaanms} κατοικέω^{viaa3s} εἰς^{p} Καπερναούμ^{tp} ὁ^{dafs} παραθαλάσσιος^{aafsn} ἐν^{p} ὅριον^{ndnp} Ζαβουλών^{tp} καί^{c} Νεφθαλίμ^{tp}. **v.14** ἵνα^{c} πληρόω^{vsap3s} ὁ^{dnns} λέγω^{vpapnns} διά^{p} Ἡσαΐας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.15** γῆ^{nvfs} Ζαβουλών^{tp} καί^{c} γῆ^{nvfs} Νεφθαλίμ^{tp} ὁδός^{nafs} θάλασσα^{ngfs} πέραν^{bo} ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms} Γαλιλαία^{nvfs} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp}. **v.16** ὁ^{dnms} λαός^{nnms} ὁ^{dnms} κάθημαι^{vppnnms} ἐν^{p} σκότος^{ndns} ὁράω^{viaa3s} φῶς^{nans} μέγας^{aansn} καί^{c} ὁ^{ddmp} κάθημαι^{vppndmp} ἐν^{p} χώρα^{ndfs} καί^{c} σκιά^{ndfs} θάνατος^{ngms} φῶς^{nnns} ἀνατέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.17** ἀπό^{p} τότε^{bo} ἄρχω^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} κηρύσσω^{vnpa} καί^{c} λέγω^{vnpa} μετανοέω^{vdpa2p} ἐγγίζω^{vixa3s} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}. **v.18** περιπατέω^{vppanms} δέ^{c} παρά^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ὁράω^{viaa3s} δύο^{tn} ἀδελφός^{namp} Σίμων^{nams} ὁ^{dams} λέγω^{vpppams} Πέτρος^{nams} καί^{c} Ἀνδρέας^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} βάλλω^{vppaamp} ἀμφίβληστρον^{nans} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} εἰμί^{viix3p} γάρ^{c} ἁλιεύς^{nnmp}. **v.19** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} δεῦτε^{vdvx2p} ὀπίσω^{bo} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} ποιέω^{vifa1s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἁλιεύς^{namp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.20** ὁ^{dnmp} δέ^{c} εὐθέως^{bo} ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ^{danp} δίκτυον^{nanp} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms}.

22 τας τὰ δίκτυα αὐτῶν καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως
ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐ-
23 τῷ. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων
ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς
βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλα-
24 κίαν ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν
Συρίαν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχον-
τας ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους καὶ δαι-
μονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς καὶ
25 ἐθεράπευσεν αὐτούς. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολ-
λοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσολύμων
καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

5 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος καὶ καθίσαν-
2 τος αὐτοῦ προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνοίξας
3 τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων. Μακάριοι οἱ
πτωχοὶ τῷ πνεύματι ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
4 νῶν. μακάριοι οἱ πενθοῦντες ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.
5 μακάριοι οἱ πραεῖς ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.
6 μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην ὅτι

---

v.21 καί[c] προβαίνω[vpaanms] ἐκεῖθεν[bo] ὁράω[viaa3s] ἄλλος[aampn] δύο[tn] ἀδελφός[namp] Ἰάκωβος[nams] ὁ[dams] ὁ[dgms] Ζεβεδαῖος[ngms] καί[c] Ἰωάννης[nams] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddns] πλοῖον[ndns] μετά[p] Ζεβεδαῖος[ngms] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] αὐτός[rpgmp] καταρτίζω[vppaamp] ὁ[danp] δίκτυον[nanp] αὐτός[rpgmp] καί[c] καλέω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.22** ὁ[dnmp] δέ[c] εὐθέως[bo] ἀφίημι[vpaanmp] ὁ[dans] πλοῖον[nans] καί[c] ὁ[dams] πατήρ[nams] αὐτός[rpgmp] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms]. **v.23** καί[c] περιάγω[viia3s] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] διδάσκω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] αὐτός[rpgmp] καί[c] κηρύσσω[vppanms] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] καί[c] θεραπεύω[vppanms] πᾶς[aafsn] νόσος[nafs] καί[c] πᾶς[aafsn] μαλακία[nafs] ἐν[p] ὁ[ddms] λαός[ndms]. **v.24** καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnfs] ἀκοή[nnfs] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] Συρία[nafs] καί[c] προσφέρω[viaa3p] αὐτός[rpdms] πᾶς[aampn] ὁ[damp] κακῶς[bo] ἔχω[vppaamp] ποικίλος[adfpn] νόσος[ndfp] καί[c] βάσανος[ndfp] συνέχω[vpppamp] καί[c] δαιμονίζομαι[vppnamp] καί[c] σεληνιάζομαι[vppnamp] καί[c] παραλυτικός[aampn] καί[c] θεραπεύω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.25** καί[c] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὄχλος[nnmp] πολύς[anmpn] ἀπό[p] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs] καί[c] Δεκάπολις[ngfs] καί[c] Ἱεροσόλυμα[ngnp] καί[c] Ἰουδαία[ngfs] καί[c] πέραν[bo] ὁ[dgms] Ἰορδάνης[ngms]. **5. v.1** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[damp] ὄχλος[namp] ἀναβαίνω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] καί[c] καθίζω[vpaagms] αὐτός[rpgms] προσέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms]. **v.2** καί[c] ἀνοίγω[vpaanms] ὁ[dans] στόμα[nans] αὐτός[rpgms] διδάσκω[viia3s] αὐτός[rpamp] λέγω[vppanms]. **v.3** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] πτωχός[anmpn] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ὅτι[c] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp]. **v.4** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] πενθέω[vppanmp] ὅτι[c] αὐτός[rpnmp] παρακαλέω[vifp3p]. **v.5** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] πραΰς[anmpn] ὅτι[c] αὐτός[rpnmp] κληρονομέω[vifa3p] ὁ[dafs] γῆ[nafs].

αὐτοὶ χορτασθήσονται. μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ 7
ἐλεηθήσονται. μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ ὅτι αὐτοὶ 8
τὸν θεὸν ὄψονται. μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ 9
θεοῦ κληθήσονται. μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαι- 10
οσύνης ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. μακάριοί 11
ἐστε ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν καὶ εἴπωσιν πᾶν
πονηρὸν ῥῆμα καθ ὑμῶν ψευδόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ. χαί- 12
ρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐ-
ρανοῖς, οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν.
Ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς, ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ ἐν τίνι 13
ἁλισθήσεται εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω καὶ
καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. Ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ 14
κόσμου οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη,
οὐδὲ καίουσιν λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον 15
ἀλλ ἐπὶ τὴν λυχνίαν καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. οὕ- 16
τως λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ὅπως
ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν
τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι 17
τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας, οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ
πληρῶσαι. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐ- 18

---

v.6 μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} πεινάω^{vppanmp} καί^{c} διψάω^{vppanmp} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs} ὅτι^{c} αὐτός^{rpnmp} χορτάζω^{vifp3p}. **v.7** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἐλεήμων^{anmpn} ὅτι^{c} αὐτός^{rpnmp} ἐλεέω^{vifp3p}. **v.8** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} καθαρός^{anmpn} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} ὅτι^{c} αὐτός^{rpnmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὁράω^{vifd3p}. **v.9** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} εἰρηνοποιός^{anmpn} ὅτι^{c} αὐτός^{rpnmp} υἱός^{nnmp} θεός^{ngms} καλέω^{vifp3p}. **v.10** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} διώκω^{vpxpnmp} ἕνεκα^{bo} δικαιοσύνη^{ngfs} ὅτι^{c} αὐτός^{rpgmp} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}. **v.11** μακάριος^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} ὅταν^{c} ὀνειδίζω^{vsaa3p} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} διώκω^{vsaa3p} καί^{c} λέγω^{vsaa3p} πᾶς^{aansn} πονηρός^{aansn} ῥῆμα^{nans} κατά^{p} σύ$^{rpg-p}$ ψεύδομαι^{vppenmp} ἕνεκα^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.12** χαίρω^{vdpa2p} καί^{c} ἀγαλλιάω^{vdpn2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} μισθός^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ πολύς^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} οὕτω^{bo} γάρ^{c} διώκω^{viaa3p} ὁ^{damp} προφήτης^{namp} ὁ^{damp} πρό^{p} σύ$^{rpg-p}$. **v.13** σύ$^{rpn-p}$ εἰμί^{vipx2p} ὁ^{dnns} ἅλας^{nnns} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἐάν^{qo} δέ^{c} ὁ^{dnns} ἅλας^{nnns} μωραίνω^{vsap3s} ἐν^{p} τίς^{rqdns} ἁλίζω^{vifp3s} εἰς^{p} οὐδείς^{aansn} ἰσχύω^{vipa3s} ἔτι^{bo} εἰ^{qo} μή^{xo} βάλλω^{vnap} ἔξω^{bo} καί^{c} καταπατέω^{vnpp} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.14** σύ$^{rpn-p}$ εἰμί^{vipx2p} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} πόλις^{nnfs} κρύπτω^{vnap} ἐπάνω^{bo} ὄρος^{ngns} κεῖμαι^{vppnnfs}. **v.15** οὐδέ^{bo} καίω^{vipa3p} λύχνος^{nafs} καί^{c} τίθημι^{vipa3p} αὐτός^{rpams} ὑπό^{p} ὁ^{dams} μόδιος^{nams} ἀλλά^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} λυχνία^{nafs} καί^{c} λάμπω^{vipa3s} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs}. **v.16** οὕτω^{bo} λάμπω^{vdaa3s} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} σύ$^{rpg-p}$ ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ὅπως^{bo} ὁράω^{vsaa3p} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{danp} καλός^{aanpn} ἔργον^{nanp} καί^{c} δοξάζω^{vsaa3p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dams} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.17** μή^{xo} νομίζω^{vsaa2p} ὅτι^{c} ἔρχομαι^{viaa1s} καταλύω^{vnaa} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ἤ^{xo} ὁ^{damp} προφήτης^{namp} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{viaa1s} καταλύω^{vnaa} ἀλλά^{c} πληρόω^{vnaa}.

ρανὸς καὶ ἡ γῆ ἰῶτα ἓν ἢ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ
19 τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν
τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς
ἀνθρώπους ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρα-
νῶν, ὃς δ ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν
20 τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ πε-
ρισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ
Φαρισαίων οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.
21 Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις Οὐ φονεύσεις, ὃς δ ἂν
22 φονεύσῃ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς
ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῇ ἔνοχος ἔσται τῇ κρί-
σει, ὃς δ ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ῥακά ἔνοχος ἔσται τῷ
συνεδρίῳ, ὃς δ ἂν εἴπῃ Μωρέ ἔνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν
23 τοῦ πυρός. ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσι-
αστήριον καί ἐκεῖ μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ
24 σοῦ. ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου
καὶ ὕπαγε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου καὶ τότε ἐλ-
25 θὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου
ταχὺ ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ αὐτοῦ μήποτέ σε παραδῷ ὁ
ἀντίδικος τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῷ τῷ ὑπηρέτῃ καὶ

---

v.18 ἀμήνth γάρ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἕως^{c} ἄν^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnms} οὐρανός^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} ἰῶτα^{tl} εἷς^{nnns} ἤ^{xo} εἷς^{nnfs} κεραία^{nnfs} οὐ^{xo} μή^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ἕως^{c} ἄν^{xo} πᾶς^{annpn} γίνομαι^{vsad3s}. **v.19** ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} οὖν^{c} λύω^{vsaa3s} εἷς^{nafs} ὁ^{dgfp} ἐντολή^{ngfp} οὗτος^{rdgfp} ὁ^{dgfp} ἐλάχιστος^{agfpn} καί^{c} διδάσκω^{vsaa3s} οὕτω^{bo} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} ἐλάχιστος^{anmsn} καλέω^{vifp3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} ποιέω^{vsaa3s} καί^{c} διδάσκω^{vsaa3s} οὗτος^{rdnms} μέγας^{anmsn} καλέω^{vifp3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}. **v.20** λέγω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἐάν^{qo} μή^{xo} περισσεύω^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} δικαιοσύνη^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ πολύς^{aansc} ὁ^{dgmp} γραμματεύς^{ngmp} καί^{c} Φαρισαῖος^{ngmp} οὐ^{xo} μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}. **v.21** ἀκούω^{viaa2p} ὅτι^{c} λέγω^{viap3s} ὁ^{ddmp} ἀρχαῖος^{admpn} οὐ^{xo} φονεύω^{vifa2s} ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} φονεύω^{vsaa3s} ἔνοχος^{anmsn} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs}. **v.22** ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὀργίζω^{vpppnms} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{rpgms} εἰκῇ^{bo} ἔνοχος^{anmsn} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs} ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} λέγω^{vsaa3s} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{rpgms} ῥακά^{ta} ἔνοχος^{anmsn} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{ddns} συνέδριον^{ndns} ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} λέγω^{vsaa3s} μωρός^{avmsn} ἔνοχος^{anmsn} εἰμί^{vifx3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γέεννα^{nafs} ὁ^{dgns} πῦρ^{ngns}. **v.23** ἐάν^{qo} οὖν^{c} προσφέρω^{vspa2s} ὁ^{dans} δῶρον^{nans} σύ$^{rpg-s}$ ἐπί^{p} ὁ^{dans} θυσιαστήριον^{nans} καί^{c} ἐκεῖ^{bo} μιμνήσκομαι^{vsap2s} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ ἔχω^{vipa3s} τι-σριανσ κατά^{p} σύ$^{rpg-s}$. **v.24** ἀφίημι^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} ὁ^{dans} δῶρον^{nans} σύ$^{rpg-s}$ ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgns} θυσιαστήριον^{ngns} καί^{c} ὑπάγω^{vdpa2s} πρῶτος^{bo} διαλλάσσω^{vdap2s} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} τότε^{bo} ἔρχομαι^{vpaanms} προσφέρω^{vdpa2s} ὁ^{dans} δῶρον^{nans} σύ$^{rpg-s}$.

εἰς φυλακὴν βληθήσῃ, ἀμὴν λέγω σοι οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖ- 26
θεν ἕως ἂν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. Ἠκούσατε ὅτι 27
ἐρρέθη Οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων 28
γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκαν- 29
δαλίζει σε ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι
ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου
βληθῇ εἰς γέενναν. καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε 30
ἔκκοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀ-
πόληται ἓν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ
εἰς γέενναν. Ἐρρέθη δέ ὅτι Ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα 31
αὐτοῦ δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς 32
ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας
ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ
μοιχᾶται. Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις Οὐκ 33
ἐπιορκήσεις ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. ἐ- 34
γὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως, μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ ὅτι
θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ. μήτε ἐν τῇ γῇ ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν 35
τῶν ποδῶν αὐτοῦ μήτε εἰς Ἰεροσόλυμα ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ

---

v.25 εἰμί^{vdpx2s} εὐνοέω^{vppanms} ὁ^{ddms} ἀντίδικος^{ndms} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ταχύς^{bo} ἕως^{c} ὅστις^{rrgns} εἰμί^{vipx2s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} μήποτε^{bo} σύ$^{rpa\text{-}s}$ παραδίδωμι^{vsaa3s} ὁ^{dnms} ἀντίδικος^{nnms} ὁ^{ddms} κριτής^{ndms} καί^{c} ὁ^{dnms} κριτής^{nnms} σύ$^{rpa\text{-}s}$ παραδίδωμι^{vsaa3s} ὁ^{ddms} ὑπηρέτης^{ndms} καί^{c} εἰς^{p} φυλακή^{nafs} βάλλω^{vifp2s}. **v.26** ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}s}$ οὐ^{xo} μή^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa2s} ἐκεῖθεν^{bo} ἕως^{c} ἄν^{xo} ἀποδίδωμι^{vsaa2s} ὁ^{dams} ἔσχατος^{aamsn} κοδράντης^{nams}. **v.27** ἀκούω^{viaa2p} ὅτι^{c} λέγω^{viap3s} οὐ^{xo} μοιχεύω^{vifa2s}. **v.28** ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} βλέπω^{vppanms} γυνή^{nafs} πρός^{p} ὁ^{dans} ἐπιθυμέω^{vnaa} αὐτός^{rpafs} ἤδη^{bo} μοιχεύω^{viaa3s} αὐτός^{rpafs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.29** εἰ^{qo} δέ^{c} ὁ^{dnms} ὀφθαλμός^{nnms} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dnms} δεξιός^{anmsn} σκανδαλίζω^{vipa3s} σύ$^{rpa\text{-}s}$ ἐξαιρέω^{vdaa2s} αὐτός^{rpams} καί^{c} βάλλω^{vdaa2s} ἀπό^{p} σύ$^{rpg\text{-}s}$ συμφέρω^{vipa3s} γάρ^{c} σύ$^{rpd\text{-}s}$ ἵνα^{c} ἀπόλλυμι^{vsam3s} εἷς^{nans} ὁ^{dgnp} μέλος^{ngnp} σύ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} μή^{xo} ὅλος^{annsn} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} σύ$^{rpg\text{-}s}$ βάλλω^{vsap3s} εἰς^{p} γέεννα^{nafs}. **v.30** καί^{c} εἰ^{qo} ὁ^{dnfs} δεξιός^{anfsn} σύ$^{rpg\text{-}s}$ χείρ^{nnfs} σκανδαλίζω^{vipa3s} σύ$^{rpa\text{-}s}$ ἐκκόπτω^{vdaa2s} αὐτός^{rpafs} καί^{c} βάλλω^{vdaa2s} ἀπό^{p} σύ$^{rpg\text{-}s}$ συμφέρω^{vipa3s} γάρ^{c} σύ$^{rpd\text{-}s}$ ἵνα^{c} ἀπόλλυμι^{vsam3s} εἷς^{nans} ὁ^{dgnp} μέλος^{ngnp} σύ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} μή^{xo} ὅλος^{annsn} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} σύ$^{rpg\text{-}s}$ βάλλω^{vsap3s} εἰς^{p} γέεννα^{nafs}. **v.31** λέγω^{viap3s} δέ^{c} ὅτι^{c} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} ἀπολύω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} δίδωμι^{vdaa3s} αὐτός^{rpdfs} ἀποστάσιον^{nans}. **v.32** ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅτι^{c} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} ἀπολύω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} παρεκτός^{bo} λόγος^{ngms} πορνεία^{ngfs} ποιέω^{vipa3s} αὐτός^{rpafs} μοιχάομαι^{vnpn} καί^{c} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} ἀπολύω^{vpxpafs} γαμέω^{vsaa3s} μοιχάομαι^{vipn3s}. **v.33** πάλιν^{bo} ἀκούω^{viaa2p} ὅτι^{c} λέγω^{viap3s} ὁ^{ddmp} ἀρχαῖος^{admpn} οὐ^{xo} ἐπιορκέω^{vifa2s} ἀποδίδωμι^{vifa2s} δέ^{c} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ὁ^{damp} ὅρκος^{namp} σύ$^{rpg\text{-}s}$. **v.34** ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ μή^{xo} ὀμνύω^{vnaa} ὅλως^{bo} μήτε^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ὅτι^{c} θρόνος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

36 μεγάλου βασιλέως. μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς ὅτι
37 οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. ἔστω
δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναὶ ναί οὒ οὔ, τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ
38 τοῦ πονηροῦ ἐστιν. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη Ὀφθαλμὸν ἀντὶ
39 ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ
ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ ὅστις σε ῥαπίσει ἐπί τὴν δεξιὰν
40 [σου] σιαγόνα στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην, καὶ τῷ θέλον-
τί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν ἄφες αὐτῷ καὶ
41 τὸ ἱμάτιον, καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν ὕπαγε μετ
42 αὐτοῦ δύο. τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ
43 δανείσασθαι μὴ ἀποστραφῇς. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη Ἀγα-
44 πήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. ἐγὼ
δὲ λέγω ὑμῖν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν εὐλογειτε τοὺς
καταρωμένους ὑμᾶς καλῶς ποιειτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, καὶ
προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς, καὶ διωκόντων
45 ὑμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν [τοῖσ]
οὐρανοῖς ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ
46 ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. ἐὰν γὰρ
ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς τίνα μισθὸν ἔχετε οὐχὶ

---

v.35 μήτε^{c} ἐν^{p} ὀ^{ddfs} γῇ^{ndfs} ὅτι^{c} ὑποπόδιον^{nnns} εἰμί^{vipx3s} ὀ^{dgmp} πούς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} μήτε^{c} εἰς^{p} Ἰεροσόλυμα^{nafs} ὅτι^{c} πόλις^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} ὀ^{dgms} μέγας^{agmsn} βασιλεύς^{ngms}. **v.36** μήτε^{c} ἐν^{p} ὀ^{ddfs} κεφαλή^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ ὀμνύω^{vsaa2s} ὅτι^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2s} εἷς^{nafs} θρίξ^{nafs} λευκός^{aafsn} ἤ^{xo} μέλας^{aafsn} ποιέω^{vnaa}. **v.37** εἰμί^{vdpx3s} δέ^{c} ὀ^{dnms} λόγος^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ ναί^{xo} ναί^{xo} οὔ^{xo} οὐ^{xo} ὀ^{dnns} δέ^{c} περισσός^{annsn} οὗτος^{rdgmp} ἐκ^{p} ὀ^{dgms} πονηρός^{agmsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.38** ἀκούω^{viaa2p} ὅτι^{c} λέγω^{viap3s} ὀφθαλμός^{nams} ἀντί^{p} ὀφθαλμός^{ngms} καί^{c} ὀδούς^{nams} ἀντί^{p} ὀδούς^{ngms}. **v.39** ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ μή^{xo} ἀνθίστημι^{vnaa} ὀ^{ddms} πονηρός^{admsn} ἀλλά^{c} ὅστις^{rrnms} σύ$^{rpa-s}$ ῥαπίζω^{vifa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} δεξιός^{aafsn} σύ$^{rpg-s}$ σιαγών^{nafs} στρέφω^{vdaa2s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ὁ^{dafs} ἄλλος^{aafsn}. **v.40** καί^{c} ὀ^{ddms} θέλω^{vppadms} σύ$^{rpd-s}$ κρίνω^{vnap} καί^{c} ὀ^{dams} χιτών^{nams} σύ$^{rpg-s}$ λαμβάνω^{vnaa} ἀφίημι^{vdaa2s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ὀ^{dans} ἱμάτιον^{nans}. **v.41** καί^{c} ὅστις^{rrnms} σύ$^{rpa-s}$ ἀγγαρεύω^{vifa3s} μίλιον^{nans} εἷς^{nans} ὑπάγω^{vdpa2s} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} δύο^{tn}. **v.42** ὀ^{ddms} αἰτέω^{vppadms} σύ$^{rpa-s}$ δίδωμι^{vdpa2s} καί^{c} ὀ^{dams} θέλω^{vppaams} ἀπό^{p} σύ$^{rpg-s}$ δανίζω^{vnam} μή^{xo} ἀποστρέφω^{vsap2s}. **v.43** ἀκούω^{viaa2p} ὅτι^{c} λέγω^{viap3s} ἀγαπάω^{vifa2s} ὀ^{dams} πλησίον^{bo} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} μισέω^{vifa2s} ὀ^{dams} ἐχθρός^{aamsn} σύ$^{rpg-s}$. **v.44** ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἀγαπάω^{vdpa2p} ὀ^{damp} ἐχθρός^{aampn} σύ$^{rpg-p}$ εὐλογέω^{vdpa2p} ὀ^{damp} καταράομαι^{vppnamp} σύ$^{rpa-p}$ καλῶς^{bo} ποιέω^{vdpa2p} ὀ^{ddmp} μισέω^{vppadmp} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} προσεύχομαι^{vdpn2p} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgmp} ἐπηρεάζω^{vppagmp} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} διώκω^{vppagmp} σύ$^{rpa-p}$. **v.45** ὅπως^{bo} γίνομαι^{vsad2p} υἱός^{nnmp} ὀ^{dgms} πατήρ^{ngms} σύ$^{rpg-p}$ ὀ^{dgms} ἐν^{p} ὀ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} ὅτι^{c} ὀ^{dams} ἥλιος^{nams} αὐτός^{rpgms} ἀνατέλλω^{vipa3s} ἐπί^{p} πονηρός^{aampn} καί^{c} ἀγαθός^{aampn} καί^{c} βρέχω^{vipa3s} ἐπί^{p} δίκαιος^{aampn} καί^{c} ἄδικος^{aampn}.

καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς 47
φίλους ὑμῶν μόνον τί περισσὸν ποιεῖτε οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι
οὕτως ποιοῦσιν. Ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὡσπερ ὁ πατὴρ 48
ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν.

Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν **6**
τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς, εἰ δὲ μήγε, μισθὸν
οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν 2
οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου ὥσ-
περ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς
ῥύμαις ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀμὴν λέγω
ὑμῖν ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλε- 3
ημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου.
ὅπως ᾖ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου 4
ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ αὐτὸς, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανε-
ρῷ. Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ ὑποκριταί ὅτι 5
φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατει-
ῶν ἑστῶτες προσεύχεσθαι ὅπως ἂν φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις,
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ 6
ὅταν προσεύχῃ εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν
θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ
ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ

---

v.46 ἐάν^{qo} γάρ^{c} ἀγαπάω^{vsaa2p} ὁ^{damp} ἀγαπάω^{vppaamp} σύ$^{rpa\text{-}p}$ τίς^{rqams} μισθός^{nams} ἔχω^{vipa2p} οὐχί^{xo} καί^{c} ὁ^{dnmp} τελώνης^{nnmp} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} ποιέω^{vipa3p}. **v.47** καί^{c} ἐάν^{qo} ἀσπάζομαι^{vsad2p} ὁ^{damp} φίλος^{aampn} σύ$^{rpg\text{-}p}$ μόνος^{bo} τίς^{rqans} περισσός^{aansn} ποιέω^{vipa2p} οὐχί^{xo} καί^{c} ὁ^{dnmp} τελώνης^{nnmp} οὕτω^{bo} ποιέω^{vipa3p}. **v.48** εἰμί^{vifx2p} οὖν^{c} σύ$^{rpn\text{-}p}$ τέλειος^{anmpn} ὥσπερ^{bo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} τέλειος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s}.
6. v.1 προσέχω^{vdpa2p} ὁ^{dafs} ἐλεημοσύνη^{nafs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ μή^{xo} ποιέω^{vnpa} ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} πρός^{p} ὁ^{dans} θεάομαι^{vnap} αὐτός^{rpdmp} εἰ^{qo} δέ^{c} μή^{xo} μισθός^{nams} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} παρά^{p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{ddms} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.2** ὅταν^{c} οὖν^{c} ποιέω^{vspa2s} ἐλεημοσύνη^{nafs} μή^{xo} σαλπίζω^{vsaa2s} ἔμπροσθεν^{p} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὥσπερ^{bo} ὁ^{dnmp} ὑποκριτής^{nnmp} ποιέω^{vipa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ῥύμη^{ndfp} ὅπως^{bo} δοξάζω^{vsap3p} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ἀπέχω^{vipa3p} ὁ^{dams} μισθός^{nams} αὐτός^{rpgmp}.
v.3 σύ$^{rpg\text{-}s}$ δέ^{c} ποιέω^{vppagms} ἐλεημοσύνη^{nafs} μή^{xo} γινώσκω^{vdaa3s} ὁ^{dnfs} ἀριστερός^{anfsn} σύ$^{rpg\text{-}s}$ τίς^{rqans} ποιέω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} δεξιός^{anfsn} σύ$^{rpg\text{-}s}$. **v.4** ὅπως^{bo} εἰμί^{vspx3s} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dnfs} ἐλεημοσύνη^{nnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} κρυπτός^{adnsn} καί^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dnms} βλέπω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} κρυπτός^{adnsn} αὐτός^{rpnms} ἀποδίδωμι^{vifa3s} σύ$^{rpd\text{-}s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} φανερός^{adnsn}. **v.5** καί^{c} ὅταν^{c} προσεύχομαι^{vspn2s} οὐ^{xo} εἰμί^{vifx2s} ὥσπερ^{bo} ὁ^{dnmp} ὑποκριτής^{nnmp} ὅτι^{c} φιλέω^{vipa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} γωνία^{ndfp} ὁ^{dgfp} πλατύς^{ngfp} ἵστημι^{vpxanmp} προσεύχομαι^{vnpn} ὅπως^{bo} ἄν^{xo} φαίνω^{vsap3p} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅτι^{c} ἀπέχω^{vipa3p} ὁ^{dams} μισθός^{nams} αὐτός^{rpgmp}.

7 φανερῷ. Προσευχόμενοι δὲ μὴ βαττολογήσητε, ὥσπερ οἱ
ἐθνικοί δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακου-
8 σθήσονται. μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς, οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ
9 ὑμῶν ὧν χρείαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. Οὕτως
οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἁ-
10 γιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω
11 τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, Τὸν ἄρτον
12 ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον, καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ
ὀφειλήματα ἡμῶν ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡ-
13 μῶν, καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν ἀλλὰ ῥῦσαι
ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύνα-
14 μις καὶ ἡ δόξα εἰς τοῦς αἰῶνας. ἀμήν. Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς
ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πα-
15 τὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος, ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ
παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παρα-
16 πτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ
ὑποκριταὶ σκυθρωποί ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν
ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες, ἀμὴν λέγω ὑμῖν
17 ὅτι ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ νηστεύων ἄλειψαί

---

v.6 σύ[rpn-s] δέ[c] ὅταν[c] προσεύχομαι[vspn2s] εἰσέρχομαι[vdaa2s] εἰς[p] ὁ[dans] ταμεῖον[nnns] σύ[rpg-s] καί[c] κλείω[vpaanms] ὁ[dafs] θύρα[nafs] σύ[rpg-s] προσεύχομαι[vdad2s] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] σύ[rpg-s] ὁ[ddms] ἐν[p] ὁ[ddns] κρυπτός[adnsn] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] βλέπω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddns] κρυπτός[adnsn] ἀποδίδωμι[vifa3s] σύ[rpd-s] ἐν[p] ὁ[ddns] φανερός[adnsn]. **v.7** προσεύχομαι[vppnnmp] δέ[c] μή[xo] βατταλογέω[vsaa2p] ὥσπερ[bo] ὁ[dnmp] ἐθνικός[anmpn] δοκέω[vipa3p] γάρ[c] ὅτι[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] πολυλογία[ndfs] αὐτός[rpgmp] εἰσακούω[vifp3p]. **v.8** μή[xo] οὖν[c] ὁμοιόω[vsap2p] αὐτός[rpdmp] οἶδα[vixa3s] γάρ[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] ὅς[rrgnp] χρεία[nafs] ἔχω[vipa2p] πρό[p] ὁ[dgms] σύ[rpa-p] αἰτέω[vnaa] αὐτός[rpams]. **v.9** οὕτω[bo] οὖν[c] προσεύχομαι[vdpn2p] σύ[rpn-p] πατήρ[nvms] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnms] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp] ἁγιάζω[vdap3s] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] σύ[rpg-s]. **v.10** ἔρχομαι[vdaa3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] σύ[rpg-s] γίνομαι[vdao3s] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] σύ[rpg-s] ὡς[bo] ἐν[p] οὐρανός[ndms] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.11** ὁ[dams] ἄρτος[nams] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dams] ἐπιούσιος[aamsn] δίδωμι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] σήμερον[bo]. **v.12** καί[c] ἀφίημι[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[danp] ὀφείλημα[nanp] ἐγώ[rpg-p] ὡς[bo] καί[c] ἐγώ[rpn-p] ἀφίημι[vipa1p] ὁ[ddmp] ὀφειλέτης[ndmp] ἐγώ[rpg-p]. **v.13** καί[c] μή[xo] εἰσφέρω[vsaa2s] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] πειρασμός[nams] ἀλλά[c] ῥύομαι[vdad2s] ἐγώ[rpa-p] ἀπό[p] ὁ[dgms] πονηρός[agmsn] ὅτι[c] σύ[rpg-s] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] δύναμις[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] δόξα[nnfs] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ἀμήν[th]. **v.14** ἐάν[qo] γάρ[c] ἀφίημι[vsaa2p] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] ὁ[danp] παράπτωμα[nanp] αὐτός[rpgmp] ἀφίημι[vifa3s] καί[c] σύ[rpd-p] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] ὁ[dnms] οὐράνιος[anmsn]. **v.15** ἐάν[qo] δέ[c] μή[xo] ἀφίημι[vsaa2p] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] ὁ[danp] παράπτωμα[nanp] αὐτός[rpgmp] οὐδέ[bo] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-p] ἀφίημι[vifa3s] ὁ[danp] παράπτωμα[nanp] σύ[rpg-p]. **v.16** ὅταν[c] δέ[c] νηστεύω[vspa2p] μή[xo] γίνομαι[vdpn2p] ὥσπερ[bo] ὁ[dnmp] ὑποκριτής[nnmp] σκυθρωπός[anmpn] ἀφανίζω[vipa3p] γάρ[c] ὁ[danp] πρόσωπον[nanp] αὐτός[rpgmp] ὅπως[bo] φαίνω[vsap3p] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] νηστεύω[vppanmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ἀπέχω[vipa3p] ὁ[dams] μισθός[nams] αὐτός[rpgmp].

σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι. ὅπως μὴ 18
φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν
τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀπο-
δώσει σοι. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς 19
ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται διορύσ-
σουσιν καὶ κλέπτουσιν, θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς 20
ἐν οὐρανῷ ὅπου οὔτε σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει καὶ ὅπου
κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐδὲ κλέπτουσιν, ὅπου γάρ ἐ- 21
στιν ὁ θησαυρός ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμων. Ὁ 22
λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός
σου ἁπλοῦς ᾖ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται, ἐὰν δὲ 23
ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν
ἔσται εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν τὸ σκότος πόσον.
Οὐδεὶς δύναται δυσὶν κυρίοις δουλεύειν, ἢ γὰρ τὸν ἕνα μι- 24
σήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ
ἑτέρου καταφρονήσει οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μα-
μωνᾷ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν 25
τί φάγητε καὶ τί πίητε μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε
οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐν-
δύματος. ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅτι οὐ 26

---

v.17 σύ[rpn-s] δέ[c] νηστεύω[vppanms] ἀλείφω[vdam2s] σύ[rpg-s] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] καί[c] ὁ[dans] πρόσωπον[nans] σύ[rpg-s] νίπτω[vdam2s]. **v.18** ὅπως[bo] μή[xo] φαίνω[vsap2s] ὁ[ddmp] ἄνθρωπος[ndmp] νηστεύω[vppanms] ἀλλά[c] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] σύ[rpg-s] ὁ[ddms] ἐν[p] ὁ[ddns] κρυπτός[adnsn] καί[c] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] βλέπω[vppanms] ἐν[p] ὁ[ddns] κρυπτός[adnsn] ἀποδίδωμι[vifa3s] σύ[rpd-s]. **v.19** μή[xo] θησαυρίζω[vdpa2p] σύ[rpd-p] θησαυρός[namp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὅπου[bo] σής[nnms] καί[c] βρῶσις[nnfs] ἀφανίζω[vipa3s] καί[c] ὅπου[bo] κλέπτης[nnmp] διορύσσω[vipa3p] καί[c] κλέπτω[vipa3p]. **v.20** θησαυρίζω[vdpa2p] δέ[c] σύ[rpd-p] θησαυρός[namp] ἐν[p] οὐρανός[ndms] ὅπου[bo] οὔτε[c] σής[nnms] οὔτε[c] βρῶσις[nnfs] ἀφανίζω[vipa3s] καί[c] ὅπου[bo] κλέπτης[nnmp] οὐ[xo] διορύσσω[vipa3p] οὐδέ[bo] κλέπτω[vipa3p]. **v.21** ὅπου[bo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] θησαυρός[nnms] σύ[rpg-p] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vifx3s] καί[c] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] σύ[rpg-p]. **v.22** ὁ[dnms] λύχνος[nnms] ὁ[dgns] σῶμα[ngns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] ἐάν[qo] οὖν[c] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] σύ[rpg-s] ἁπλοῦς[anmsn] εἰμί[vspx3s] ὅλος[annsn] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] σύ[rpg-s] φωτεινός[annsn] εἰμί[vifx3s]. **v.23** ἐάν[qo] δέ[c] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] σύ[rpg-s] πονηρός[anmsn] εἰμί[vspx3s] ὅλος[annsn] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] σύ[rpg-s] σκοτεινός[annsn] εἰμί[vifx3s] εἰ[qo] οὖν[c] ὁ[dnns] φῶς[nnns] ὁ[dnns] ἐν[p] σύ[rpd-s] σκότος[nnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] σκότος[nnns] πόσος[ronns]. **v.24** οὐδείς[anfsn] δύναμαι[vipn3s] δύο[ndmp] κύριος[ndmp] δουλεύω[vnpa] ἤ[xo] γάρ[c] ὁ[dams] εἷς[nams] μισέω[vifa3s] καί[c] ὁ[dams] ἕτερος[aamsn] ἀγαπάω[vifa3s] ἤ[xo] εἷς[ngms] ἀντέχω[vifd3s] καί[c] ὁ[dgms] ἕτερος[agmsn] καταφρονέω[vifa3s] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] θεός[ndms] δουλεύω[vnpa] καί[c] μαμωνᾶς[ndns]. **v.25** διά[p] οὗτος[rdans] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] μή[xo] μεριμνάω[vdpa2p] ὁ[ddfs] ψυχή[ndfs] σύ[rpg-p] τίς[rqans] ἐσθίω[vsaa2p] καί[c] τίς[rqans] πίνω[vsaa2p] μηδέ[c] ὁ[ddns] σῶμα[ndns] σύ[rpg-p] τίς[rqans] ἐνδύω[vsam2p] οὐχί[xo] ἤ[dnfs] ψυχή[nnfs] πολύς[annsc] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgfs] τροφή[ngfs] καί[c] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] ὁ[dgns] ἔνδυμα[ngns].

σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθή-
κας καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά, οὐχ ὑμεῖς
27 μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν. τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται
28 προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα. καὶ περὶ ἐν-
δύματος τί μεριμνᾶτε καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς
29 αὐξάνει, οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει, λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σο-
λομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἓν τούτων.
30 εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς
κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν οὐ πολλῷ
31 μᾶλλον ὑμᾶς ὀλιγόπιστοι. μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες
32 Τί φάγωμεν ἢ Τί πίωμεν ἢ Τί περιβαλώμεθα. πάντα γὰρ
ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ, οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος
33 ὅτι χρῄζετε τούτων ἁπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασι-
λείαν τοῦ θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ καὶ ταῦτα πάντα
34 προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον
ἡ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς, ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ
κακία αὐτῆς.

7, 2 Μὴ κρίνετε ἵνα μὴ κριθῆτε, ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε
κριθήσεσθε καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν.
3 τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ

---

v.26 ἐμβλέπω^{vdaa2p} εἰς^{p} ὁ^{danp} πετεινός^{nanp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ὅτι^{c} οὐ^{xo} σπείρω^{vipa3p} οὐδέ^{bo} θερίζω^{vipa3p} οὐδέ^{bo} συνάγω^{vipa3p} εἰς^{p} ἀποθήκη^{nafp} καί^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} οὐράνιος^{anmsn} τρέφω^{vipa3s} αὐτός^{rpanp} οὐ^{xo} σύ$^{rpn-p}$ μᾶλλον^{bo} διαφέρω^{vipa2p} αὐτός^{rpgnp}. **v.27** τίς^{rqnms} δέ^{c} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ μεριμνάω^{vppanms} δύναμαι^{vipn3s} προστίθημι^{vnaa} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} ἡλικία^{nafs} αὐτός^{rpgms} πῆχυς^{nams} εἷς^{nams}. **v.28** καί^{c} περί^{p} ἔνδυμα^{ngns} τίς^{rqans} μεριμνάω^{vdpa2p} καταμανθάνω^{vdaa2p} ὁ^{danp} κρίνον^{nanp} ὁ^{dgms} ἀγρός^{ngms} πῶς^{bo} αὐξάνω^{vipa3s} οὐ^{xo} κοπιάω^{vipa3s} οὐδέ^{bo} νήθω^{vipa3s}. **v.29** λέγω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὐδέ^{bo} Σολομών^{nnms} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} δόξα^{ndfs} αὐτός^{rpgms} περιβάλλω^{viam3s} ὡς^{bo} εἷς^{nans} οὗτος^{rdgnp}. **v.30** εἰ^{qo} δέ^{c} ὁ^{dams} χόρτος^{nams} ὁ^{dgms} ἀγρός^{ngms} σήμερον^{bo} εἰμί^{vppxams} καί^{c} αὔριον^{bo} εἰς^{p} κλίβανος^{nams} βάλλω^{vpppams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} οὕτω^{bo} ἀμφιέννυμι^{vipa3s} οὐ^{xo} πολύς^{adnsn} μᾶλλον^{bo} σύ$^{rpa-p}$ ὀλιγόπιστος^{avmpn}. **v.31** μή^{xo} οὖν^{c} μεριμνάω^{vsaa2p} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqans} ἐσθίω^{vsaa1p} ἤ^{xo} τίς^{rqans} πίνω^{vsaa1p} ἤ^{xo} τίς^{rqans} περιβάλλω^{vsam1p}. **v.32** πᾶς^{aanpn} γάρ^{c} οὗτος^{rdanp} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} ἐπιζητέω^{vipa3s} οἶδα^{vixa3s} γάρ^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} οὐράνιος^{anmsn} ὅτι^{c} χρῄζω^{vipa2p} οὗτος^{rdgnp} ἅπας^{agnpn}. **v.33** ζητέω^{vdpa2p} δέ^{c} πρῶτος^{bo} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} οὗτος^{rdnnp} πᾶς^{annpn} προστίθημι^{vifp3s} σύ$^{rpd-p}$. **v.34** μή^{xo} οὖν^{c} μεριμνάω^{vsaa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} αὔριον^{bo} ὁ^{dnfs} γάρ^{c} αὔριον^{bo} μεριμνάω^{vifa3s} ὁ^{danp} ἑαυτοῦ^{rxgfs} ἀρκετός^{annsn} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dnfs} κακία^{nnfs} αὐτός^{rpgfs}. **7. v.1** μή^{xo} κρίνω^{vdpa2p} ἵνα^{c} μή^{xo} κρίνω^{vsap2p}. **v.2** ἐν^{p} ὅς^{rrdns} γάρ^{c} κρίμα^{ndns} κρίνω^{vipa2p} κρίνω^{vifp2p} καί^{c} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} μέτρον^{ndns} μετρέω^{vipa2p} μετρέω^{vifp3s} σύ$^{rpd-p}$.

σου τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς. ἢ 4
πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου Ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ
ὀφθαλμοῦ σου καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ. ὑ- 5
ποκριτά ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκόν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ
καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ
τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν μηδὲ βά- 6
λητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν χοίρων μήποτε
καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν καὶ στραφέν-
τες ῥήξωσιν ὑμᾶς. Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν ζητεῖτε καὶ 7
εὑρήσετε κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν, πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν 8
λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται.
ἢ τίς ἐστιν ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ 9
ἄρτον μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ 10
ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ. εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε 11
δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν πόσῳ μᾶλλον ὁ
πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν
αὐτόν. Πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄν- 12
θρωποι οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς, οὗτος γάρ ἐστιν ὁ
νόμος καὶ οἱ προφῆται. Εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύλης, 13
ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς

---

v.3 τίς^{rqans} δέ^{c} βλέπω^{vipa2s} ὁ^{dans} κάρφος^{nans} ὁ^{dans} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὀφθαλμός^{ndms} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} σός^{rsdms} ὀφθαλμός^{ndms} δοκός^{nafs} οὐ^{xo} κατανοέω^{vipa2s}.
v.4 ἤ^{xo} πῶς^{bo} λέγω^{vifa2s} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} σύ$^{rpg-s}$ ἀφίημι^{vdaa2s} ἐκβάλλω^{vsaa1s} ὁ^{dans} κάρφος^{nans} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ὀφθαλμός^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} δοκός^{nnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὀφθαλμός^{ndms} σύ$^{rpg-s}$. **v.5** ὑποκριτής^{nvms} ἐκβάλλω^{vdaa2s} πρῶτος^{bo} ὁ^{dafs} δοκός^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ὀφθαλμός^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} τότε^{bo} διαβλέπω^{vifa2s} ἐκβάλλω^{vnaa} ὁ^{dans} κάρφος^{nans} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ὀφθαλμός^{ngms} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} σύ$^{rpg-s}$. **v.6** μή^{xo} δίδωμι^{vsaa2p} ὁ^{dans} ἅγιος^{aansn} ὁ^{ddmp} κύων^{ndmp} μηδέ^{c} βάλλω^{vsaa2p} ὁ^{damp} μαργαρίτης^{namp} σύ$^{rpg-p}$ ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgmp} χοῖρος^{ngmp} μήποτε^{bo} καταπατέω^{vsaa3p} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} πούς^{ndmp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} στρέφω^{vpapnmp} ῥήγνυμι^{vsaa3p} σύ$^{rpa-p}$. **v.7** αἰτέω^{vdpa2p} καί^{c} δίδωμι^{vifp3s} σύ$^{rpd-p}$ ζητέω^{vdpa2p} καί^{c} εὑρίσκω^{vifa2p} κρούω^{vdpa2p} καί^{c} ἀνοίγω^{vifp3s} σύ$^{rpd-p}$. **v.8** πᾶς^{anmsn} γάρ^{c} ὁ^{dnms} αἰτέω^{vppanms} λαμβάνω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ζητέω^{vppanms} εὑρίσκω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{ddms} κρούω^{vppadms} ἀνοίγω^{vifp3s}. **v.9** ἤ^{xo} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἄνθρωπος^{nnms} ὅς^{rrams} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} αὐτός^{rpgms} ἄρτος^{nams} μή^{xo} λίθος^{nams} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.10** καί^{c} ἐάν^{qo} ἰχθύς^{nams} αἰτέω^{vsaa3s} μή^{xo} ὄφις^{nams} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.11** εἰ^{qo} οὖν^{c} σύ$^{rpn-p}$ πονηρός^{anmpn} εἰμί^{vppxnmp} οἶδα^{vixa2p} δόμα^{nanp} ἀγαθός^{aanpn} δίδωμι^{vnpa} ὁ^{ddnp} τέκνον^{ndnp} σύ$^{rpg-p}$ πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} δίδωμι^{vifa3s} ἀγαθός^{aanpn} ὁ^{ddmp} αἰτέω^{vppadmp} αὐτός^{rpams}. **v.12** πᾶς^{aanpn} οὖν^{c} ὅσος^{rcanp} ἄν^{xo} θέλω^{vspa2p} ἵνα^{c} ποιέω^{vspa3p} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ποιέω^{vdpa2p} αὐτός^{rpdmp} οὗτος^{rdnms} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp}.

τὴν ἀπώλειαν καὶ πολλοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι᾽ αὐτῆς,
14 τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν
15 ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκοντες αὐτήν. Προσέχετε
δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν
16 ἐνδύμασιν προβάτων ἔσωθεν δὲ εἰσιν λύκοι ἅρπαγες. ἀπὸ
τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς μήτι συλλέγουσιν
17 ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα. οὕτως
πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς καλοὺς ποιεῖ τὸ δὲ σαπρὸν
18 δένδρον καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. οὐ δύναται δένδρον
ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποιεῖν οὐδὲ δένδρον σαπρὸν
19 καρποὺς καλοὺς ποιεῖν. πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν
20 καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἄραγε ἀπὸ τῶν
21 καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι
Κύριε κύριε εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν
ἀλλ ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.
22 πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ Κύριε κύριε οὐ τῷ
σῷ ὀνόματι προεφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια
ἐξεβάλομεν καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσα-
23 μεν. καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι Οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς,

---

v.13 εἰσέρχομαι^{vdaa2p} διά^{p} ὁ^{dgfs} στενός^{agfsn} πύλη^{ngfs} ὅτι^{c} πλατύς^{anfsn} ὁ^{dnfs} πύλη^{nnfs} καί^{c} εὐρύχωρος^{nnfs} ὁ^{dnfs} ὁδός^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἀπάγω^{vppanfs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἀπώλεια^{nafs} καί^{c} πολύς^{anmpn} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} εἰσέρχομαι^{vppnnmp} διά^{p} αὐτός^{rpgfs}. **v.14** τίς^{rqnns} στενός^{anfsn} ὁ^{dnfs} πύλη^{nnfs} καί^{c} θλίβω^{vpxpnfs} ὁ^{dnfs} ὁδός^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἀπάγω^{vppanfs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} καί^{c} ὀλίγος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} εὑρίσκω^{vppanmp} αὐτός^{rpafs}. **v.15** προσέχω^{vdpa2p} δέ^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ψευδοπροφήτης^{ngmp} ὅστις^{rrnmp} ἔρχομαι^{vipn3p} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} ἔνδυμα^{ndnp} πρόβατον^{ngnp} ἔσωθεν^{bo} δέ^{c} εἰμί^{vipx3p} λύκος^{nnmp} ἅρπαξ^{anmpn}. **v.16** ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} κάρπος^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} ἐπιγινώσκω^{vifd2p} αὐτός^{rpamp} μήτι^{xo} συλλέγω^{vipa3p} ἀπό^{p} ἄκανθα^{ngfp} σταφυλή^{nafs} ἤ^{xo} ἀπό^{p} τρίβολος^{ngmp} σῦκον^{nanp}. **v.17** οὕτω^{bo} πᾶς^{annsn} δένδρον^{nnns} ἀγαθός^{annsn} καρπός^{namp} καλός^{aampn} ποιέω^{vipa3s} ὁ^{dnns} δέ^{c} σαπρός^{annsn} δένδρον^{nnns} καρπός^{namp} πονηρός^{aampn} ποιέω^{vipa3s}. **v.18** οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} δένδρον^{nnns} ἀγαθός^{annsn} καρπός^{namp} πονηρός^{aampn} ποιέω^{vnpa} οὐδέ^{bo} δένδρον^{nnns} σαπρός^{annsn} καρπός^{namp} καλός^{aampn} ποιέω^{vnpa}. **v.19** πᾶς^{annsn} δένδρον^{nnns} μή^{xo} ποιέω^{vppanns} καρπός^{nams} καλός^{aamsn} ἐκκόπτω^{vipp3s} καί^{c} εἰς^{p} πῦρ^{nans} βάλλω^{vipp3s}. **v.20** ἀράγε^{xo} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} κάρπος^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} ἐπιγινώσκω^{vifd2p} αὐτός^{rpamp}. **v.21** οὐ^{xo} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λέγω^{vppanms} ἐγώ$^{rpd-s}$ κύριος^{nvms} κύριος^{nvms} εἰσέρχομαι^{vifd3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} ποιέω^{vppanms} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgms} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp}. **v.22** πολύς^{anmpn} λέγω^{vifa3p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} κύριος^{nvms} κύριος^{nvms} οὐ^{xo} ὁ^{ddms} σός^{rsdms} ὄνομα^{ndns} προφητεύω^{viaa1p} καί^{c} ὁ^{ddms} σός^{rsdms} ὄνομα^{ndns} δαιμόνιον^{nanp} ἐκβάλλω^{viaa1p} καί^{c} ὁ^{ddms} σός^{rsdms} ὄνομα^{ndns} δύναμις^{nafp} πολύς^{aafpn} ποιέω^{viaa1p}.

ἀποχωρεῖτε ἀπ ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. Πᾶς οὖν 24
ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτοὺς ὁ-
μοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ ὅστις ᾠκοδόμησεν τὴν οἰκίαν
αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ 25
ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ
ἐκείνῃ καὶ οὐκ ἔπεσεν τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν.
καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν 26
αὐτοὺς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ ὅστις ᾠκοδόμησεν τὴν
οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον, καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλ- 27
θον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέκοψαν
τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ καὶ ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη.
Καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους 28
ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδά- 29
σκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς.

Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄ- **8**
χλοι πολλοί. καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέ- 2
γων Κύριε ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας 3
τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς λέγων Θέλω καθαρίσθητι,
καὶ εὐθέως ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ 4
Ἰησοῦς Ὅρα μηδενὶ εἴπῃς ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ

---

v.23 καί[c] τότε[bo] ὁμολογέω[vifa1s] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] οὐδέποτε[bo] γινώσκω[viaa1s] σύ[rpa-p] ἀποχωρέω[vdpa2p] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnmp] ἐργάζομαι[vppnnmp] ὁ[dafs] ἀνομία[nafs]. **v.24** πᾶς[anmsn] οὖν[c] ὅστις[rrnms] ἀκούω[vipa3s] ἐγώ[rpg-s] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp] καί[c] ποιέω[vipa3s] αὐτός[rpamp] ὁμοιόω[vifa1s] αὐτός[rpams] ἀνήρ[ndms] φρόνιμος[admsn] ὅστις[rrnms] οἰκοδομέω[viaa3s] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dafs] πέτρα[nafs]. **v.25** καί[c] καταβαίνω[viaa3s] ὁ[dnfs] βροχή[nnfs] καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] ὁ[dnmp] ποταμός[nnmp] καί[c] πνέω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἄνεμος[nnmp] καί[c] προσπίπτω[viaa3p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs] καί[c] οὐ[xo] πίπτω[viaa3s] θεμελιόω[viyp3s] γάρ[c] ἐπί[p] ὁ[dafs] πέτρα[nafs]. **v.26** καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] ἀκούω[vppanms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp] καί[c] μή[xo] ποιέω[vppanms] αὐτός[rpamp] ὁμοιόω[vifp3s] ἀνήρ[ndms] μωρός[admsn] ὅστις[rrnms] οἰκοδομέω[viaa3s] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dafs] ἄμμος[nafs]. **v.27** καί[c] καταβαίνω[viaa3s] ὁ[dnfs] βροχή[nnfs] καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] ὁ[dnmp] ποταμός[nnmp] καί[c] πνέω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἄνεμος[nnmp] καί[c] προσκόπτω[viaa3p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] ἐκεῖνος[rddfs] καί[c] πίπτω[viaa3s] καί[c] εἰμί[viix3s] ὁ[dnfs] πτῶσις[nnfs] αὐτός[rpgfs] μέγας[anfsn]. **v.28** καί[c] γίνομαι[viad3s] ὅτε[bo] συντελέω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp] ἐκπλήσσω[viip3p] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp] ἐπί[p] ὁ[ddfs] διδαχή[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.29** εἰμί[viix3s] γάρ[c] διδάσκω[vppanms] αὐτός[rpamp] ὡς[bo] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vppanms] καί[c] οὐ[xo] ὡς[bo] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp]. **8. v.1** καταβαίνω[vpaadms] δέ[c] αὐτός[rpdms] ἀπό[p] ὁ[dgns] ὄρος[ngns] ἀκολουθέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὄχλος[nnmp] πολύς[anmpn]. **v.2** καί[c] ἰδού[vdaa2s] λεπρός[anmsn] ἔρχομαι[vpaanms] προσκυνέω[viia3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vppanms] κύριος[nvms] ἐάν[qo] θέλω[vspa2s] δύναμαι[vipn2s] ἐγώ[rpa-s] καθαρίζω[vnaa]. **v.3** καί[c] ἐκτείνω[vpaanfs] ὁ[dafs] χείρ[nafs] ἅπτω[viad3s] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vppanms] θέλω[vipa1s] καθαρίζω[vdap2s] καί[c] εὐθέως[bo] καθαρίζω[viap3s] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfs] λέπρα[nnfs].

ἱερεῖ καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωσῆς, εἰς
5 μαρτύριον αὐτοῖς. Εἰσελθόντι δὲ αὐτῷ εἰς Καπερναούμ,
6 προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν. καὶ
λέγων Κύριε ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός
7 δεινῶς βασανιζόμενος. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ἐλ-
8 θὼν θεραπεύσω αὐτόν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος
ἔφη Κύριε οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσ-
ἐλθῃς ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγῳ καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.
9 καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν ἔχων ὑπ ἐμαυτὸν
στρατιώτας καὶ λέγω τούτῳ Πορεύθητι καὶ πορεύεται καὶ
ἄλλῳ Ἔρχου καὶ ἔρχεται καὶ τῷ δούλῳ μου Ποίησον τοῦτο
10 καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς
ἀκολουθοῦσιν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύ-
11 την πίστιν εὗρον. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν
καὶ δυσμῶν ἥξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραὰμ καὶ
12 Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. οἱ δὲ υἱ-
οὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον,
13 ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. καὶ
εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῃ Ὕπαγε καὶ ὡς ἐπίστευσας

---

v.4 καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁράω[vdpa2s] μηδείς[admsn] λέγω[vsaa2s] ἀλλά[c] ὑπάγω[vdpa2s] σεαυτοῦ[rxams] δείκνυμι[vdaa2s] ὁ[ddms] ἱερεύς[ndms] καί[c] προσφέρω[vdaa2s] ὁ[dans] δῶρον[nans] ὅς[rrans] προστάσσω[viaa3s] Μωϋσῆς[nnms] εἰς[p] μαρτύριον[nans] αὐτός[rpdmp]. **v.5** εἰσέρχομαι[vpaadms] δέ[c] αὐτός[rpdms] εἰς[p] Καπερναούμ[tp] προσέρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἑκατοντάρχης[nnms] παρακαλέω[vppanms] αὐτός[rpams]. **v.6** καί[c] λέγω[vppanms] κύριος[nvms] ὁ[dnms] παῖς[nnms] ἐγώ[rpg-s] βάλλω[vixp3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] παραλυτικός[anmsn] δεινῶς[bo] βασανίζω[vpppnms]. **v.7** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐγώ[rpn-s] ἔρχομαι[vpaanms] θεραπεύω[vifa1s] αὐτός[rpams]. **v.8** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] ἑκατοντάρχης[nnms] φημί[viix3s] κύριος[nvms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἱκανός[anmsn] ἵνα[c] ἐγώ[rpg-s] ὑπό[p] ὁ[dafs] στέγη[nafs] εἰσέρχομαι[vsaa2s] ἀλλά[c] μόνος[bo] λέγω[vdaa2s] λόγος[ndms] καί[c] ἰάομαι[vifp3s] ὁ[dnms] παῖς[nnms] ἐγώ[rpg-s]. **v.9** καί[c] γάρ[c] ἐγώ[rpn-s] ἄνθρωπος[nnms] εἰμί[vipx1s] ὑπό[p] ἐξουσία[nafs] ἔχω[vppanms] ὑπό[p] ἐμαυτοῦ[rxams] στρατιώτης[namp] καί[c] λέγω[vipa1s] οὗτος[rddms] πορεύομαι[vdao2s] καί[c] πορεύομαι[vipn3s] καί[c] ἄλλος[admsn] ἔρχομαι[vipn2s] καί[c] ἔρχομαι[vipn3s] καί[c] ὁ[ddms] δοῦλος[ndms] ἐγώ[rpg-s] ποιέω[vdaa2s] οὗτος[rdans] καί[c] ποιέω[vipa3s]. **v.10** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] θαυμάζω[viaa3s] καί[c] λέγω[viaa3s] ὁ[ddmp] ἀκολουθέω[vppadmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] οὐδέ[bo] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰσραήλ[tp] τοσοῦτος[rdafs] πίστις[nafs] εὑρίσκω[viaa1s]. **v.11** λέγω[vipa1s] δέ[c] σύ[rpd-p] ὅτι[c] πολύς[anmpn] ἀπό[p] ἀνατολή[ngfp] καί[c] δυσμή[ngfp] ἥκω[vifa3p] καί[c] ἀνακλίνω[vifp3p] μετά[p] Ἀβραάμ[tp] καί[c] Ἰσαάκ[tp] καί[c] Ἰακώβ[tp] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp]. **v.12** ὁ[dnmp] δέ[c] υἱός[nnmp] ὁ[dgfs] βασιλεία[ngfs] ἐκβάλλω[vifp3p] εἰς[p] ὁ[dans] σκότος[nans] ὁ[dans] ἐξώτερος[aansn] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] κλαυθμός[nnms] καί[c] ὁ[dnms] βρυγμός[nnms] ὁ[dgmp] ὀδούς[ngmp].

γενηθήτω σοι καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. Καὶ 14
ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδεν τὴν πενθερὰν
αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν, καὶ ἥψατο τῆς χει- 15
ρὸς αὐτῆς καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός καὶ ἠγέρθη καὶ
διηκόνει αὐτῷ. Ὀψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ 16
δαιμονιζομένους πολλούς, καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λό-
γῳ καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν. ὅπως 17
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος Αὐ-
τὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.
Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν 18
ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. καὶ προσελθὼν εἷς γραμματεὺς 19
εἶπεν αὐτῷ Διδάσκαλε ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ.
καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ 20
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. ἕτερος δὲ τῶν 21
μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ Κύριε ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον
ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν 22
αὐτῷ Ἀκολούθει μοι καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς
ἑαυτῶν νεκρούς. Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον ἠκολού- 23

---

v.13 καίc λέγωviaa3s ὁdnms Ἰησοῦςnnms ὁddms ἑκατοντάρχηςndms ὑπάγωvdpa2s καίc
ὡςbo πιστεύωviaa2s γίνομαιvdao3s σύrpd-s καίc ἰάομαιviap3s ὁdnms παῖςnnms αὐτόςrpgms
ἐνp ὁddfs ὥραndfs ἐκεῖνοςrddfs. **v.14** καίc ἔρχομαιvpaanms ὁdnms Ἰησοῦςnnms εἰςp
ὁdafs οἰκίαnafs Πέτροςngms ὁράωviaa3s ὁdafs πενθερὰnafs αὐτόςrpgms βάλλωvpxpafs καίc
πυρέσσωvppaafs. **v.15** καίc ἅπτωviad3s ὁdgfs χείρngfs αὐτόςrpgfs καίc ἀφίημιviaa3s αὐτόςrpafs
ὁdnms πυρετόςnnms καίc ἐγείρωviap3s καίc διακονέωviia3s αὐτόςrpdms. **v.16** ὄψιοςagfsn δέc
γίνομαιvpadgfs προσφέρωviaa3p αὐτόςrpdms δαιμονίζομαιvppnamp πολύςaampn καίc ἐκβάλλωviaa3s
ὁdanp πνεῦμαnanp λόγοςndms καίc πᾶςaampn ὁdamp κακῶςbo ἔχωvppaamp θεραπεύωviaa3s.
v.17 ὅπωςbo πληρόωvsap3s ὁdnns λέγωvpapnns διάp Ἡσαΐαςngms ὁdgms προφήτηςngms
λέγωvppagns αὐτόςrpnms ὁdafp ἀσθένειαnafp ἐγώrpg-p λαμβάνωviaa3s καίc ὁdafp νόσοςnafp
βαστάζωviaa3s. **v.18** ὁράωvpaanms δέc ὁdnms Ἰησοῦςnnms πολύςaampn ὄχλοςnamp περίp
αὐτόςrpams κελεύωviaa3s ἀπέρχομαιvnaa εἰςp ὁdans πέρανbo. **v.19** καίc προσέρχομαιvpaanms
εἷςnnms γραμματεύςnnms λέγωviaa3s αὐτόςrpdms διδάσκαλοςnvms ἀκολουθέωvifa1s σύrpd-s
ὅπουbo ἐάνgo ἀπέρχομαιvspn2s. **v.20** καίc λέγωvipa3s αὐτόςrpdms ὁdnms Ἰησοῦςnnms
ὁdnfp ἀλώπηξnnfp φωλεόςnamp ἔχωvipa3p καίc ὁdnnp πετεινόςnnnp ὁdgms οὐρανόςngms
κατασκήνωσιςnafp ὁdnms δέc υἱόςnnms ὁdgms ἄνθρωποςngms οὐxo ἔχωvipa3s ποῦxo ὁdafs
κεφαλήnafs κλίνωvspa3s. **v.21** ἕτεροςanmsn δέc ὁdgmp μαθητήςngmp αὐτόςrpgms λέγωviaa3s
αὐτόςrpdms κύριοςnvms ἐπιτρέπωvdaa2s ἐγώrpd-s πρῶτοςbo ἀπέρχομαιvnaa καίc θάπτωvnaa ὁdams
πατήρnams ἐγώrpg-s. **v.22** ὁdnms δέc Ἰησοῦςnnms λέγωviaa3s αὐτόςrpdms ἀκολουθέωvdpa2s
ἐγώrpd-s καίc ἀφίημιvdaa2s ὁdamp νεκρόςaampn θάπτωvnaa ὁdamp ἑαυτοῦrxgmp νεκρόςaampn.

24 θησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας
ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσσῃ ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ
25 τῶν κυμάτων αὐτὸς δὲ ἐκάθευδεν. καὶ προσελθόντες οἱ
μαθηταὶ ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες Κύριε σῶσον ἡμᾶς, ἀπολ-
26 λύμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς Τί δειλοί ἐστε ὀλιγόπιστοι τότε
ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσσῃ καὶ ἐγέ-
27 νετο γαλήνη μεγάλη. οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες
Ποταπός ἐστιν οὗτος ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπα-
28 κούουσιν αὐτῷ. Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν
χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζό-
μενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι χαλεποὶ λίαν ὥστε μὴ
29 ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. καὶ ἰδοὺ
ἔκραξαν λέγοντες Τί ἡμῖν καὶ σοί Ἰησου, υἱὲ τοῦ θεοῦ ἦλ-
30 θες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς. ἦν δὲ μακρὰν ἀπ
31 αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες
παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς ἐπίτρεψον
32 ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς Ὑπάγετε οἱ δὲ ἐξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν
χοίρων, καὶ ἰδοὺ ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ
τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδα-

---

v.23 καί^{c} ἐμβαίνω^{vpaadms} αὐτός^{rpdms} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms}. **v.24** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} σεισμός^{nnms} μέγας^{anmsn} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} ὥστε^{c} ὁ^{dnns} πλοῖον^{nnns} καλύπτω^{vnpp} ὑπό^{p} ὁ^{dgnp} κῦμα^{ngnp} αὐτός^{rpnms} δέ^{c} καθεύδω^{viia3s}. **v.25** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ἐγείρω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} σῴζω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἀπόλλυμι^{vipm1p}. **v.26** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqnns} δειλός^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} ὀλιγόπιστος^{avmpn} τότε^{bo} ἐγείρω^{vpapnms} ἐπιτιμάω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} ἄνεμος^{ndmp} καί^{c} ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} γαλήνη^{nnfs} μέγας^{anfsn}. **v.27** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἄνθρωπος^{nnmp} θαυμάζω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} ποταπός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} οὗτος^{rdnms} ὅτι^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἄνεμος^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnfs} θάλασσα^{nnfs} ὑπακούω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms}. **v.28** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaadms} αὐτός^{rpdms} εἰς^{p} ὁ^{dans} πέραν^{bo} εἰς^{p} ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} ὁ^{dgmp} Γερασηνός^{ngmp} ὑπαντάω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} δύο^{tn} δαιμονίζομαι^{vppnnmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} μνημεῖον^{ngnp} ἐξέρχομαι^{vppnnmp} χαλεπός^{anmpn} λίαν^{bo} ὥστε^{c} μή^{xo} ἰσχύω^{vnpa} τι-σριαμσ παρέρχομαι^{vnaa} διά^{p} ὁ^{dgfs} ὁδός^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs}. **v.29** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} κράζω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnns} ἐγώ$^{rpd-p}$ καί^{c} σύ$^{rpd-s}$ Ἰησοῦς^{nvms} υἱός^{nvms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἔρχομαι^{viaa2s} ὧδε^{bo} πρό^{p} καιρός^{ngms} βασανίζω^{vnaa} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.30** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} μακράν^{bo} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp} ἀγέλη^{nnfs} χοῖρος^{ngmp} πολύς^{agmpn} βόσκω^{vpppnfs}. **v.31** ὁ^{dnmp} δέ^{c} δαίμων^{nnmp} παρακαλέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} εἰ^{qo} ἐκβάλλω^{vipa2s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐπιτρέπω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἀπέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἀγέλη^{nafs} ὁ^{dgmp} χοῖρος^{ngmp}.

σιν. οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν 33
ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. καὶ ἰδοὺ 34
πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν τῷ Ἰησοῦ καὶ ἰδόντες
αὐτὸν παρεκάλεσαν ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

Καὶ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν **9**
ἰδίαν πόλιν. καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐ- 2
πὶ κλίνης βεβλημένον καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν
εἶπεν τῷ παραλυτικῷ Θάρσει τέκνον ἀφέωνταί σοί αἱ ἁμαρ-
τίαι σου. καὶ ἰδού τινες τῶν γραμματέων εἶπον ἐν ἑαυτοῖς 3
Οὗτος βλασφημεῖ. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐ- 4
τῶν εἶπεν ἵνα τί ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις
ὑμῶν. τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον εἰπεῖν Ἀφέωνταί σου αἱ 5
ἁμαρτίαι ἢ εἰπεῖν Ἔγειραι καὶ περιπάτει. ἵνα δὲ εἰδῆτε 6
ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι
ἁμαρτίας τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ Ἐγερθεὶς ἆρόν σου τὴν
κλίνην καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλ- 7
θεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἐθαύμασαν, 8
καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς
ἀνθρώποις. Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρω- 9

---

v.32 καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὑπάγω^{vdpa2p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ἀπέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἀγέλη^{nafs} ὁ^{dgmp} χοῖρος^{ngmp} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ὁρμάω^{viaa3s} πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} ἀγέλη^{nnfs} ὁ^{dgmp} χοῖρος^{ngmp} κατά^{p} ὁ^{dgms} κρημνός^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^{c} ἀποθνήσκω^{viaa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ὕδωρ^{ndnp}. **v.33** ὁ^{dnmp} δέ^{c} βόσκω^{vppanmp} φεύγω^{viaa3p} καί^{c} ἀπέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ἀπαγγέλλω^{viaa3p} πᾶς^{aanpn} καί^{c} ὁ^{danp} ὁ^{dgmp} δαιμονίζομαι^{vppngmp}. **v.34** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ἐξέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} συνάντησις^{nafs} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^{c} ὁράω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} παρακαλέω^{viaa3p} ὅπως^{bo} μεταβαίνω^{vsaa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ὅριον^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}. **9. v.1** καί^{c} ἐμβαίνω^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} διαπεράω^{viaa3s} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} πόλις^{nafs}. **v.2** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} προσφέρω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} παραλυτικός^{aamsn} ἐπί^{p} κλίνη^{ngfs} βάλλω^{vpxpams} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddms} παραλυτικός^{admsn} θαρσέω^{vdpa2s} τέκνον^{nvns} ἀφίημι^{vixp3p} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} σύ$^{rpg-s}$. **v.3** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} τι-σρινμπ ὁ^{dgmp} γραμματεύς^{ngmp} λέγω^{viaa3p} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} οὗτος^{rdnms} βλασφημέω^{vipa3s}. **v.4** καί^{c} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafp} ἐνθύμησις^{nafp} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{viaa3s} ἵνα^{c} τίς^{rqans} σύ$^{rpn-p}$ ἐνθυμέομαι^{vipn2p} πονηρός^{aanpn} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$. **v.5** τίς^{rqnns} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} εὔκοπος^{annsc} λέγω^{vnaa} ἀφίημι^{vixp3p} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} ἤ^{xo} λέγω^{vnaa} ἐγείρω^{vdam2s} καί^{c} περιπατέω^{vdpa2s}. **v.6** ἵνα^{c} δέ^{c} οἶδα^{vsxa2p} ὅτι^{c} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἀφίημι^{vnpa} ἁμαρτία^{nafp} τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} παραλυτικός^{admsn} ἐγείρω^{vpapnms} αἴρω^{vdaa2s} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} κλίνη^{nafs} καί^{c} ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} σύ$^{rpg-s}$. **v.7** καί^{c} ἐγείρω^{vpapnms} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.8** ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} θαυμάζω^{viaa3p} καί^{c} δοξάζω^{viaa3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὁ^{dams} δίδωμι^{vpaaams} ἐξουσία^{nafs} τοιοῦτος^{rdafs} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp}.

πον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον Ματθαῖον λεγόμενον καὶ
λέγει αὐτῷ Ἀκολούθει μοι καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.
10 Καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ ἰδοὺ πολ-
λοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ
11 καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρ-
12 τωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας
εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ
13 οἱ κακῶς ἔχοντες. πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστιν Ἔλεον
θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλ-
14 λὰ ἁμαρτωλούς εἰς μετάνοιαν. Τότε προσέρχονται αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες Διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι
15 νηστεύομεν πολλά οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νηστεύουσιν. καὶ
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος
πενθεῖν ἐφ ὅσον μετ αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος ἐλεύσονται δὲ
ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ αὐτῶν ὁ νυμφίος καὶ τότε νηστεύ-
16 σουσιν. οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου
ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ, αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ
17 ἱματίου καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. οὐδὲ βάλλουσιν οἶ-
νον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς, εἰ δὲ μήγε, ῥήγνυνται οἱ

---

v.9 καί[c] παράγω[vppanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἐκεῖθεν[bo] ὁράω[viaa3s] ἄνθρωπος[nams] κάθημαι[vppnams] ἐπί[p] ὁ[dans] τελώνιον[nans] Ματθαῖος[nams] λέγω[vpppams] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ἀκολουθέω[vdpa2s] ἐγώ[rpd-s] καί[c] ἀνίστημι[vpaanms] ἀκολουθέω[viaa3s] αὐτός[rpdms]. **v.10** καί[c] γίνομαι[viad3s] αὐτός[rpgms] ἀνάκειμαι[vppngms] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] καί[c] ἰδού[vdaa2s] πολύς[anmpn] τελώνης[nnmp] καί[c] ἁμαρτωλός[anmpn] ἔρχομαι[vpaanmp] συνανάκειμαι[viin3p] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] καί[c] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms]. **v.11** καί[c] ὁράω[vpaanmp] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] λέγω[viaa3p] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] διά[p] τίς[rqans] μετά[p] ὁ[dgmp] τελώνης[ngmp] καί[c] ἁμαρτωλός[agmpn] ἐσθίω[vipa3s] ὁ[dnms] διδάσκαλος[nnms] σύ[rpg-p]. **v.12** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀκούω[vpaanms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3p] ὁ[dnmp] ἰσχύω[vppanmp] ἰατρός[ngms] ἀλλά[c] ὁ[dnmp] κακῶς[bo] ἔχω[vppanmp]. **v.13** πορεύομαι[vpaonmp] δέ[c] μανθάνω[vdaa2p] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] ἔλεος[nams] θέλω[vipa1s] καί[c] οὐ[xo] θυσία[nafs] οὐ[xo] γάρ[c] ἔρχομαι[viaa1s] καλέω[vnaa] δίκαιος[aampn] ἀλλά[c] ἁμαρτωλός[aampn] εἰς[p] μετάνοια[nafs]. **v.14** τότε[bo] προσέρχομαι[vipn3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] Ἰωάννης[ngms] λέγω[vppanmp] διά[p] τίς[rqans] ἐγώ[rpn-p] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] νηστεύω[vipa1p] πολύς[aanpn] ὁ[dnmp] δέ[c] μαθητής[nnmp] σύ[rpg-s] οὐ[xo] νηστεύω[vipa3p]. **v.15** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] μή[xo] δύναμαι[vipn3p] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp] ὁ[dgms] νυμφών[ngms] πενθέω[vnpa] ἐπί[p] ὅσος[rcans] μετά[p] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] ἔρχομαι[vifd3p] δέ[c] ἡμέρα[nnfp] ὅταν[c] ἀπαίρω[vsap3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] καί[c] τότε[bo] νηστεύω[vifa3p]. **v.16** οὐδείς[anfsn] δέ[c] ἐπιβάλλω[vipa3s] ἐπίβλημα[nans] ῥάκος[ngns] ἄγναφος[agnsn] ἐπί[p] ἱμάτιον[ndns] παλαιός[adnsn] αἴρω[vipa3s] γάρ[c] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] αὐτός[rpgns] ἀπό[p] ὁ[dgns] ἱμάτιον[ngns] καί[c] χείρων[annsn] σχίσμα[nnns] γίνομαι[vipn3s].

ἀσκοί καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται, ἀλλὰ
βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς καὶ ἀμφότεροι
συντηροῦνται. Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς ἰδοὺ ἄρχων 18
εἷς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι Ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι
ἐτελεύτησεν, ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖρά σου ἐπ αὐτήν καὶ
ζήσεται. καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ 19
μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη 20
προσελθοῦσα ὄπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου
αὐτοῦ, ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ Ἐὰν μόνον ἅψωμαι τοῦ ἱμα- 21
τίου αὐτοῦ σωθήσομαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν 22
αὐτὴν εἶπεν Θάρσει θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε καὶ
ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰη- 23
σοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς
καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον. λέγει αὐτοῖς, Ἀναχωρεῖτε 24
οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεύδει καὶ κατεγέ-
λων αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος εἰσελθὼν ἐκράτησεν 25
τῆς χειρὸς αὐτῆς καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. καὶ ἐξῆλθεν ἡ 26
φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. Καὶ παράγοντι ἐ- 27
κεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν αὐτῷ δύο τυφλοὶ κράζοντες

---

v.17 οὐδὲ^{bo} βάλλω^{vipa3p} οἶνος^{nams} νέος^{aamsn} εἰς^{p} ἀσκός^{namp} παλαιός^{aampn} εἰ^{qo} δέ^{c} μή^{xo} ῥήγνυμι^{vipp3p} ὁ^{dnmp} ἀσκός^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnms} οἶνος^{nnms} ἐκχέω^{vipp3s} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀσκός^{nnmp} ἀπόλλυμι^{vifm3p} ἀλλά^{c} βάλλω^{vipa3p} οἶνος^{nams} νέος^{aamsn} εἰς^{p} ἀσκός^{namp} καινός^{aampn} καί^{c} ἀμφότεροι^{anmpn} συντηρέω^{vipp3p}. **v.18** οὗτος^{rdanp} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vppagms} αὐτός^{rpdmp} ἰδού^{vdaa2s} ἄρχων^{nnms} εἷς^{nnms} ἔρχομαι^{vpaanms} προσκυνέω^{viia3s} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppanms} ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἄρτι^{bo} τελευτάω^{viaa3s} ἀλλά^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} ἐπιτίθημι^{vdaa2s} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ ἐπί^{p} αὐτός^{rpafs} καί^{c} ζάω^{vifd3s}. **v.19** καί^{c} ἐγείρω^{vpapnms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms}. **v.20** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} γυνή^{nnfs} αἱμορροέω^{vppanfs} δώδεκα^{tn} ἔτος^{nnnp} προσέρχομαι^{vpaanfs} ὄπισθεν^{bo} ἅπτω^{viad3s} ὁ^{dgns} κράσπεδον^{ngns} ὁ^{dgns} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rpgms}. **v.21** λέγω^{viia3s} γάρ^{c} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdfs} ἐάν^{qo} μόνος^{bo} ἅπτω^{vsam1s} ὁ^{dgns} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rpgms} σῴζω^{vifp1s}. **v.22** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἐπιστρέφω^{vpapnms} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpafs} λέγω^{viaa3s} θαρσέω^{vdpa2s} θυγάτηρ^{nvfs} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ σῴζω^{vixa3s} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} σῴζω^{viap3s} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs}. **v.23** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} ὁ^{dgms} ἄρχων^{ngms} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{damp} αὐλητής^{namp} καί^{c} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} θορυβέω^{vpppams}. **v.24** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀναχωρέω^{vdpa2p} οὐ^{xo} γάρ^{c} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} ὁ^{dnns} κοράσιον^{nnns} ἀλλά^{c} καθεύδω^{vipa3s} καί^{c} καταγελάω^{viia3p} αὐτός^{rpgms}. **v.25** ὅτε^{bo} δέ^{c} ἐκβάλλω^{viap3s} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} εἰσέρχομαι^{vpaanms} κρατέω^{viaa3s} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} ἐγείρω^{viap3s} ὁ^{dnns} κοράσιον^{nnns}. **v.26** καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} φήμη^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} εἰς^{p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs}.

28 καὶ λέγοντες Ἐλέησον ἡμᾶς υἱὲ Δαυίδ. ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν
οἰκίαν προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς Πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι λέγουσιν αὐτῷ
29 Ναί κύριε. τότε ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων Κατὰ
30 τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. καὶ ἀνεῴχθησαν αὐτῶν οἱ
ὀφθαλμοί καὶ ἐνεβριμησατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων Ὁρᾶτε
31 μηδεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν
32 ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγ-
33 καν αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. καὶ ἐκβλη-
θέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός καὶ ἐθαύμασαν οἱ
34 ὄχλοι λέγοντες Οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. οἱ
δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλ-
35 λει τὰ δαιμόνια. Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας
καὶ τὰς κώμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κη-
ρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν
36 νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄ-
χλους ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν ὅτι ἦσαν ἐσκυλμένοι καὶ
37 ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. τότε λέγει
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς οἱ δὲ ἐργά-
38 ται ὀλίγοι, δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως

---

v.27 καί^{c} παράγω^{vppadms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} δύο^{tn} τυφλός^{anmpn} κράζω^{vppanmp} καί^{c} λέγω^{vppanmp} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-p}$ υἱός^{nvms} Δαυίδ^{tp}. **v.28** ἔρχομαι^{vpaadms} δέ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} τυφλός^{anmpn} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πιστεύω^{vdpa2p} ὅτι^{c} δύναμαι^{vipn1s} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vnaa} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ναί^{xo} κύριος^{nvms}. **v.29** τότε^{bo} ἅπτω^{viad3s} ὁ^{dgmp} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vppanms} κατά^{p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ γίνομαι^{vdao3s} σύ$^{rpd-p}$. **v.30** καί^{c} ἀνοίγω^{viap3p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} καί^{c} ἐμβριμάομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} ὁράω^{vdpa2p} μηδείς^{anmsn} γινώσκω^{vdpa3s}. **v.31** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} διαφημίζω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}. **v.32** αὐτός^{rpgmp} δέ^{c} ἐξέρχομαι^{vppngmp} ἰδού^{vdaa2s} προσφέρω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ἄνθρωπος^{nams} κωφός^{aamsn} δαιμονίζομαι^{vppnams}. **v.33** καί^{c} ἐκβάλλω^{vpapgns} ὁ^{dgns} δαιμόνιον^{ngns} λαλέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} κωφός^{anmsn} καί^{c} θαυμάζω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} λέγω^{vppanmp} οὐδέποτε^{bo} φαίνω^{viap3s} οὕτω^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἰσραήλ^{tp}. **v.34** ὁ^{dnmp} δέ^{c} Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{viia3p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἄρχων^{ndms} ὁ^{dgnp} δαιμόνιον^{ngnp} ἐκβάλλω^{vipa3s} ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp}. **v.35** καί^{c} περιάγω^{viia3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafp} πόλις^{nafp} πᾶς^{aafpn} καί^{c} ὁ^{dafp} κώμη^{nafp} διδάσκω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} κηρύσσω^{vppanms} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} καί^{c} θεραπεύω^{vppanms} πᾶς^{aafsn} νόσος^{nafs} καί^{c} πᾶς^{aafsn} μαλακία^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λαός^{ndms}. **v.36** ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} σπλαγχνίζομαι^{viao3s} περί^{p} αὐτός^{rpgmp} ὅτι^{c} εἰμί^{viix3p} σκύλλω^{vpxpnmp} καί^{c} ῥίπτω^{vpxpnmp} ὡσεί^{bo} πρόβατον^{nanp} μή^{xo} ἔχω^{vppannp} ποιμήν^{nams}. **v.37** τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} μέν^{xo} θερισμός^{nnms} πολύς^{anmsn} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐργάτης^{nnmp} ὀλίγος^{anmpn}.

ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδω-
κεν αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν
αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν.
Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα, πρῶτος 2
Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ.
Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος Θωμᾶς καὶ Ματθαῖος ὁ τε- 3
λώνης Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἁλφαίου καὶ Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς
Θαδδαῖος. Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰούδας Ἰσκαριώτης ὁ 4
καὶ παραδοὺς αὐτόν. Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ 5
Ἰησοῦς παραγγείλας αὐτοῖς λέγων Εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλ-
θητε καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε, πορεύεσθε 6
δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ.
πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι Ἤγγικεν ἡ βασι- 7
λεία τῶν οὐρανῶν. ἀσθενοῦντας θεραπεύετε λεπροὺς κα- 8
θαρίζετε δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν ἐλάβετε δωρεὰν δότε.
Μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς 9
ζώνας ὑμῶν. μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ 10
ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδους ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς

---

v.38 δέομαι^{vdao2p} οὖν^{c} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ὁ^{dgms} θερισμός^{ngms} ὅπως^{bo} ἐκβάλλω^{vsaa3s} ἐργάτης^{namp} εἰς^{p} ὁ^{dams} θερισμός^{nams} αὐτός^{rpgms}. **10. v.1** καί^{c} προσκαλέομαι^{vpadnms} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐξουσία^{nafs} πνεῦμα^{ngnp} ἀκάθαρτος^{agnpn} ὥστε^{c} ἐκβάλλω^{vnpa} αὐτός^{rpanp} καί^{c} θεραπεύω^{vnpa} πᾶς^{aafsn} νόσος^{nafs} καί^{c} πᾶς^{aafsn} μαλακία^{nafs}. **v.2** ὁ^{dgmp} δέ^{c} δώδεκα^{tn} ἀπόστολος^{ngmp} ὁ^{dnnp} ὄνομα^{nnnp} εἰμί^{vipx3s} οὗτος^{rdnnp} πρῶτος^{anmsn} Σίμων^{nnms} ὁ^{dnms} λέγω^{vpppnms} Πέτρος^{nnms} καί^{c} Ἀνδρέας^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} αὐτός^{rpgms} Ἰάκωβος^{nnms} ὁ^{dnms} ὁ^{dgms} Ζεβεδαῖος^{ngms} καί^{c} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} αὐτός^{rpgms}. **v.3** Φίλιππος^{nnms} καί^{c} Βαρθολομαῖος^{nnms} Θωμᾶς^{nnms} καί^{c} Ματθαῖος^{nnms} ὁ^{dnms} τελώνης^{nnms} Ἰάκωβος^{nnms} ὁ^{dnms} ὁ^{dgms} Ἁλφαῖος^{ngms} καί^{c} Λεββαῖος^{nnms} ὁ^{dnms} ἐπικαλέω^{vpapnms} Θαδδαῖος^{nnms}. **v.4** Σίμων^{nnms} ὁ^{dnms} Κανανίτης^{nnms} καί^{c} Ἰούδας^{nnms} Ἰσκαριώθ^{nnms} ὁ^{dnms} καί^{c} παραδίδωμι^{vpaanms} αὐτός^{rpams}. **v.5** οὗτος^{rdamp} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} ἀποστέλλω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} παραγγέλλω^{vpaanms} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} εἰς^{p} ὁδός^{nafs} ἔθνος^{ngnp} μή^{xo} ἀπέρχομαι^{vsaa2p} καί^{c} εἰς^{p} πόλις^{nafs} Σαμαρίτης^{ngmp} μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p}. **v.6** πορεύομαι^{vdpn2p} δέ^{c} μᾶλλον^{bo} πρός^{p} ὁ^{danp} πρόβατον^{nanp} ὁ^{danp} ἀπόλλυμι^{vpxaanp} οἶκος^{ngms} Ἰσραήλ^{tp}. **v.7** πορεύομαι^{vppnnmp} δέ^{c} κηρύσσω^{vdpa2p} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ἐγγίζω^{vixa3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}. **v.8** ἀσθενέω^{vppaamp} θεραπεύω^{vdpa2p} λεπρός^{aampn} καθαρίζω^{vdpa2p} δαιμόνιον^{nanp} ἐκβάλλω^{vdpa2p} δωρεάν^{bo} λαμβάνω^{viaa2p} δωρεάν^{bo} δίδωμι^{vdaa2p}. **v.9** μή^{xo} κτάομαι^{vsad2p} χρυσός^{nams} μηδέ^{c} ἄργυρος^{nams} μηδέ^{c} χαλκός^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ζώνη^{nafp} σύ$^{rpg-p}$.

11 αὐτοῦ ἐστιν. εἰς ἣν δ ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε ἐξετά-
σατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστιν, κἀκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε.
12, 13 εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν, καὶ ἐὰν
μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἀξία ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ αὐτήν ἐὰν δὲ
14 μὴ ᾖ ἀξία ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὃς
ἐὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν ἐξ-
ερχόμενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν
15 κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀνεκτότερον
ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ
16 πόλει ἐκείνῃ. Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν
μέσῳ λύκων, γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέ-
17 ραιοι ὡς αἱ περιστεραί. προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων,
παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγω-
18 γαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ
βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ
19 τοῖς ἔθνεσιν. ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑμᾶς μὴ μεριμνήσητε
πῶς ἢ τί λαλήσητε, δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥ-
20 ρᾳ τί λαλήσετε. οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ
21 πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. παραδώσει
δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον καὶ ἐ-

---

v.10 μήxo πήραnafs εἰςp ὁδόςnafs μηδέc δύοtn χιτῶνnamp μηδέc ὑπόδημαnanp μηδέc ῥάβδοςnafp ἄξιοςanmsn γάρc ὁdnms ἐργάτηςnnms ὁdgfs τροφῆngfs αὐτόςrpgms εἰμίvipx3s. **v.11** εἰςp ὅςrrafs δέc ἂνxo πόλιςnafs ἤxo κώμηnafs εἰσέρχομαιvsaa2p ἐξετάζωvdaa2p τίςrqnms ἐνp αὐτόςrpdfs ἄξιοςanmsn εἰμίvipx3s κἀκεῖbo μένωvdaa2p ἕωςc ἂνxo ἐξέρχομαιvsaa2p. **v.12** εἰσέρχομαιvppnnmp δέc εἰςp ὁdafs οἰκίαnafs ἀσπάζομαιvdad2p αὐτόςrpafs. **v.13** καίc ἐάνqo μένxo εἰμίvspx3s ὁdnfs οἰκίαnnfs ἄξιοςanfsn ἔρχομαιvdaa3s ὁdnfs εἰρήνηnnfs σύrpg-p ἐπίp αὐτόςrpafs ἐάνqo δέc μήxo εἰμίvspx3s ἄξιοςanfsn ὁdnfs εἰρήνηnnfs σύrpg-p πρόςp σύrpa-p ἐπιστρέφωvdap3s. **v.14** καίc ὅςrrnms ἐάνqo μήxo δέχομαιvsad3s σύrpa-p μηδέc ἀκούωvsaa3s ὁdamp λόγοςnamp σύrpg-p ἐξέρχομαιvppnnmp ὁdgfs οἰκίαngfs ἤxo ὁdgfs πόλιςngfs ἐκεῖνοςrdgfs ἐκτινάσσωvdaa2p ὁdams κονιορτόςnams ὁdgmp ποὺςngmp σύrpg-p. **v.15** ἀμήνth λέγωvipa1s σύrpd-p ἀνεκτόςannsc εἰμίvifx3s γῇndfs Σόδομαngnp καίc Γόμορραngnp ἐνp ἡμέραndfs κρίσιςngfs ἤxo ὁddfs πόλειndfs ἐκεῖνοςrddfs. **v.16** ἰδούvdaa2s ἐγώrpn-s ἀποστέλλωvipa1s σύrpa-p ὡςbo πρόβατονnnnp ἐνp μέσοςadnsn λύκοςngmp γίνομαιvdpn2p οὖνc φρόνιμοςanmpn ὡςbo ὁdnmp ὄφιςnnmp καίc ἀκέραιοςanmpn ὡςbo ὁdnfp περιστεράnnfp. **v.17** προσέχωvdpa2p δέc ἀπόp ὁdgmp ἄνθρωποςngmp παραδίδωμιvifa3p γάρc σύrpa-p εἰςp συνέδριονnanp καίc ἐνp ὁddfp συναγωγήndfp αὐτόςrpgmp μαστιγόωvifa3p σύrpa-p. **v.18** καίc ἐπίp ἡγεμώνnamp δέc καίc βασιλεύςnamp ἄγωvifp2p ἕνεκαbo ἐγώrpg-s εἰςp μαρτύριονnans αὐτόςrpdmp καίc ὁddnp ἔθνοςndnp. **v.19** ὅτανc δέc παραδίδωμιvspa3p σύrpa-p μήxo μεριμνάωvsaa2p πῶςbo ἤxo τίςrqans λαλέωvsaa2p δίδωμιvifp3s γάρc σύrpd-p ἐνp ἐκεῖνοςrddfs ὁddfs ὥραndfs τίςrqans λαλέωvifa2p. **v.20** οὐxo γάρc σύrpn-p εἰμίvipx2p ὁdnmp λαλέωvppanmp ἀλλάc ὁdnns πνεῦμαnnns ὁdgms πατήρngms σύrpg-p ὁdnns λαλέωvppanns ἐνp σύrpd-p.

παναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου, ὁ δὲ 22
ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. ὅταν δὲ διώκωσιν 23
ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην, ἀμὴν γὰρ
λέγω ὑμῖν οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἂν
ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν 24
διδάσκαλον οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. ἀρκε- 25
τὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ καὶ ὁ
δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ εἰ τὸν οἰκοδεσπότην Βεελζεβοὺλ
ἐκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκειακοὺς αὐτοῦ. Μὴ οὖν 26
φοβηθῆτε αὐτούς, οὐδὲν γάρ ἐστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀ-
ποκαλυφθήσεται καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ὃ λέγω 27
ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε ἐν τῷ φωτί καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς ἀκού-
ετε κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. καὶ μὴ φοβεῖσθε ἀπὸ τῶν 28
ἀποκτενόντων τὸ σῶμα τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀπο-
κτεῖναι, φοβηθῆτε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ [τὴν] ψυ-
χὴν καὶ [τὸ] σῶμα ἀπολέσαι ἐν γεέννῃ. οὐχὶ δύο στρουθία 29
ἀσσαρίου πωλεῖται καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν
ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφα- 30
λῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσίν. μὴ οὖν φοβηθῆτε, πολλῶν 31

---

v.21 παραδίδωμι^{vifa3s} δέ^{c} ἀδελφός^{nnms} ἀδελφός^{nams} εἰς^{p} θάνατος^{nams} καί^{c} πατήρ^{nnms} τέκνον^{nans} καί^{c} ἐπανίστημι^{vifd3p} τέκνον^{nnnp} ἐπί^{p} γονεύς^{namp} καί^{c} θανατόω^{vifa3p} αὐτός^{rpamp}.
v.22 καί^{c} εἰμί^{vifx2p} μισέω^{vpppnmp} ὑπό^{p} πᾶς^{agmpn} διά^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} δέ^{c} ὑπομένω^{vpaanms} εἰς^{p} τέλος^{nans} οὗτος^{rdnms} σῴζω^{vifp3s}.
v.23 ὅταν^{c} δέ^{c} διώκω^{vspa3p} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} οὗτος^{rddfs} φεύγω^{vdpa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἄλλος^{aafsn} ἀμήνth γάρ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὐ^{xo} μή^{xo} τελέω^{vsaa2p} ὁ^{dafp} πόλις^{nafp} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} ἕως^{c} ἄν^{xo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}.
v.24 οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} μαθητής^{nnms} ὑπέρ^{p} ὁ^{dams} διδάσκαλος^{nams} οὐδέ^{bo} δοῦλος^{nnms} ὑπέρ^{p} ὁ^{dams} κύριος^{nams} αὐτός^{rpgms}.
v.25 ἀρκετός^{annsn} ὁ^{ddms} μαθητής^{ndms} ἵνα^{c} γίνομαι^{vsad3s} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dnms} δοῦλος^{nnms} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} εἰ^{qo} ὁ^{dams} οἰκοδεσπότης^{nams} Βεελζεβούλ^{tp} καλέω^{viaa3p} πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} ὁ^{damp} οἰκιακός^{aampn} αὐτός^{rpgms}.
v.26 μή^{xo} οὖν^{c} φοβέομαι^{vdao2p} αὐτός^{rpamp} οὐδείς^{annsn} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} καλύπτω^{vpxpnns} ὅς^{rrnns} οὐ^{xo} ἀποκαλύπτω^{vifp3s} καί^{c} κρυπτός^{annsn} ὅς^{rrnns} οὐ^{xo} γινώσκω^{vifp3s}.
v.27 ὅς^{rrans} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} λέγω^{vdaa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} καί^{c} ὅς^{rrans} εἰς^{p} ὁ^{dans} οὖς^{nans} ἀκούω^{vipa2p} κηρύσσω^{vdaa2p} ἐπί^{p} ὁ^{dgnp} δῶμα^{ngnp}.
v.28 καί^{c} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ἀποκτείνω^{vppagmp} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dafs} δέ^{c} ψυχή^{nafs} μή^{xo} δύναμαι^{vppngmp} ἀποκτείνω^{vnaa} φοβέομαι^{vsao2p} δέ^{c} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dams} δύναμαι^{vppnams} καί^{c} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} καί^{c} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ἀπόλλυμι^{vnaa} ἐν^{p} γέεννα^{ndfs}.
v.29 οὐχί^{xo} δύο^{tn} στρουθίον^{nnnp} ἀσσάριον^{ngns} πωλέω^{vipp3s} καί^{c} εἷς^{nnns} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgnp} οὐ^{xo} πίπτω^{vifd3s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἄνευ^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} σύ$^{rpg-p}$.
v.30 σύ$^{rpg-p}$ δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnfp} θρίξ^{nnnfp} ὁ^{dgfs} κεφαλή^{ngfs} πᾶς^{anfpn} ἀριθμέω^{vpxpnfp} εἰμί^{vipx3p}.

32 στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς. Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν
ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ
33 ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅστις δ ἂν
ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων ἀρνήσομαι αὐτὸν
34 κἀγὼ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Μὴ
νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν, οὐκ ἦλ-
35 θον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. ἦλθον γὰρ διχάσαι
ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς
36 μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. καὶ
37 ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκειακοὶ αὐτοῦ. Ὁ φιλῶν πα-
τέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος καὶ ὁ φιλῶν
38 υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος, καὶ ὃς
οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου
39 οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέ-
σει αὐτήν καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ
40 εὑρήσει αὐτήν. Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται καὶ ὁ ἐ-
41 μὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ δεχόμενος
προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήψεται,
καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου
42 λήψεται. καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων ποτή-

---

v.31 μή^{xo} οὖν^{c} φοβέομαι^{vdao2p} πολύς^{agnpn} στρουθίον^{ngnp} διαφέρω^{vipa2p} σύ$^{rpn-p}$. **v.32** πᾶς^{anmsn} οὖν^{c} ὅστις^{rrnms} ὁμολογέω^{vifa3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁμολογέω^{vifa1s} κἀγώ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgms} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp}. **v.33** ὅστις^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} ἀρνέομαι^{vsad3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀρνέομαι^{vifd1s} αὐτός^{rpams} κἀγώ$^{rpn-s}$ ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgms} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp}. **v.34** μή^{xo} νομίζω^{vsaa2p} ὅτι^{c} ἔρχομαι^{viaa1s} βάλλω^{vnaa} εἰρήνη^{nafs} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{viaa1s} βάλλω^{vnaa} εἰρήνη^{nafs} ἀλλά^{c} μάχαιρα^{nafs}. **v.35** ἔρχομαι^{viaa1s} γάρ^{c} διχάζω^{vnaa} ἄνθρωπος^{nams} κατά^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpgms} καί^{c} θυγάτηρ^{nafs} κατά^{p} ὁ^{dgfs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} νύμφη^{nafs} κατά^{p} ὁ^{dgfs} πενθερά^{ngfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.36** καί^{c} ἐχθρός^{anmpn} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ὁ^{dnmp} οἰκιακός^{anmpn} αὐτός^{rpgms}. **v.37** ὁ^{dnms} φιλέω^{vppanms} πατήρ^{nams} ἤ^{xo} μήτηρ^{nafs} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἄξιος^{anmsn} καί^{c} ὁ^{dnms} φιλέω^{vppanms} υἱός^{nams} ἤ^{xo} θυγάτηρ^{nafs} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἄξιος^{anmsn}. **v.38** καί^{c} ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dams} σταυρός^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀκολουθέω^{vipa3s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἄξιος^{anmsn}. **v.39** ὁ^{dnms} εὑρίσκω^{vpaanms} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rpafs} καί^{c} ὁ^{dnms} ἀπόλλυμι^{vpaanms} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἕνεκα^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ εὑρίσκω^{vifa3s} αὐτός^{rpafs}. **v.40** ὁ^{dnms} δέχομαι^{vppnnms} σύ$^{rpa-p}$ ἐγώ$^{rpa-s}$ δέχομαι^{vipn3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ἐγώ$^{rpa-s}$ δέχομαι^{vppnnms} δέχομαι^{vipn3s} ὁ^{dams} ἀποστέλλω^{vpaaams} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.41** ὁ^{dnms} δέχομαι^{vppnnms} προφήτης^{nams} εἰς^{p} ὄνομα^{nans} προφήτης^{ngms} μισθός^{nams} προφήτης^{ngms} λαμβάνω^{vifd3s} καί^{c} ὁ^{dnms} δέχομαι^{vppnnms} δίκαιος^{aamsn} εἰς^{p} ὄνομα^{nans} δίκαιος^{agmsn} μισθός^{nams} δίκαιος^{agmsn} λαμβάνω^{vifd3s}.

ριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα μαθητοῦ ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώ- δεκα μαθηταῖς αὐτοῦ μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. 2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκού- σας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ πέμψας δύο 3 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. εἶπεν αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἕτε- ρον προσδοκῶμεν. 4 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε καὶ βλέπετε, 5 τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν λεπροὶ κα- θαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτω- χοὶ εὐαγγελίζονται, 6 καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδα- λισθῇ ἐν ἐμοί. 7 Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον. 8 ἀλλὰ τί ἐξ- ήλθετε ἰδεῖν ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλειῶν εἰσίν. 9 ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν προφήτην ναί λέγω ὑμῖν καὶ περισσότερον προφήτου. 10 οὗτός γὰρ ἐστιν περὶ οὗ γέγρα- πται Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου

---

v.42 καί^{c} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} ποτίζω^{vsaa3s} εἷς^{nams} ὁ^{dgmp} μικρός^{agmpn} οὗτος^{rdgmp} ποτήριον^{nans} ψυχρός^{agnsn} μόνος^{bo} εἰς^{p} ὄνομα^{nans} μαθητής^{ngms} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὐ^{xo} μή^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} ὁ^{dams} μισθός^{nams} αὐτός^{rpgms}. **11. v.1** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὅτε^{bo} τελέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} διατάσσω^{vppanms} ὁ^{ddmp} δώδεκα^{tn} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} μεταβαίνω^{viaa3s} ἐκεῖθεν^{bo} ὁ^{dgms} διδάσκω^{vnpa} καί^{c} κηρύσσω^{vnpa} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} πόλις^{ndfp} αὐτός^{rpgmp}. **v.2** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰωάννης^{nnms} ἀκούω^{vpaanms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} δεσμωτήριον^{ndns} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} πέμπω^{vpaanms} δύο^{tn} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms}. **v.3** λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} ἤ^{xo} ἕτερος^{aamsn} προσδοκάω^{vipa1p}. **v.4** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} πορεύομαι^{vpaonmp} ἀπαγγέλλω^{vdaa2p} Ἰωάννης^{ndms} ὅς^{rranp} ἀκούω^{vipa2p} καί^{c} βλέπω^{vipa2p}. **v.5** τυφλός^{anmpn} ἀναβλέπω^{vipa3p} καί^{c} χωλός^{anmpn} περιπατέω^{vipa3p} λεπρός^{anmpn} καθαρίζω^{vipp3p} καί^{c} κωφός^{anmpn} ἀκούω^{vipa3p} νεκρός^{anmpn} ἐγείρω^{vipp3p} καί^{c} πτωχός^{anmpn} εὐαγγελίζω^{vipp3p}. **v.6** καί^{c} μακάριος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} μή^{xo} σκανδαλίζω^{vsap3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.7** οὗτος^{rdgmp} δέ^{c} πορεύομαι^{vppngmp} ἄρχω^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vnpa} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} περί^{p} Ἰωάννης^{ngms} τίς^{rqans} ἐξέρχομαι^{viaa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἔρημος^{aafsn} θεάομαι^{vnad} κάλαμος^{nams} ὑπό^{p} ἄνεμος^{ngms} σαλεύω^{vpppams}. **v.8** ἀλλά^{c} τίς^{rqans} ἐξέρχομαι^{viaa2p} ὁράω^{vnaa} ἄνθρωπος^{nams} ἐν^{p} μαλακός^{adnpn} ἱμάτιον^{ndnp} ἀμφιέννυμι^{vpxpams} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} μαλακός^{aanpn} φορέω^{vppanmp} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οἶκος^{ndmp} ὁ^{dgmp} βασίλειος^{ngmp} εἰμί^{vipx3p}. **v.9** ἀλλά^{c} τίς^{rqans} ἐξέρχομαι^{viaa2p} ὁράω^{vnaa} προφήτης^{nams} ναί^{xo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} περισσός^{annsc} προφήτης^{ngms}.

σου ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ, ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστιν. ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καὶ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν. πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος ἕως Ἰωάννου προεφήτευσαν, καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι αὐτός ἐστιν Ἠλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην ὁμοία ἐστὶν παιδίοις ἐν ἀγοραῖς καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν τοῖς ἑταίροις αὐτῶν, καὶ λέγουσιν Ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκόψασθε. ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων καὶ λέγουσιν Δαιμόνιον ἔχει. ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων καὶ λέγουσιν Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς. Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ ὅτι οὐ μετενόησαν, Οὐαί σοι Χοραζίν οὐαί σοι Βηθσαϊδά, ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν πά-

---

v.10 οὗτος^{rdnms} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} περί^{p} ὅς^{rrgms} γράφω^{vixp3s} ἰδού^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀποστέλλω^{vipa1s} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ πρό^{p} πρόσωπον^{ngns} σύ$^{rpg-s}$ ὅς^{rrnms} κατασκευάζω^{vifa3s} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ ἔμπροσθεν^{p} σύ$^{rpg-s}$. **v.11** ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὐ^{xo} ἐγείρω^{vixp3s} ἐν^{p} γεννητός^{admpn} γυνή^{ngfp} μέγας^{anmsc} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dgms} βαπτιστής^{ngms} ὁ^{dnms} δέ^{c} μικρός^{anmsc} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} μέγας^{anmsc} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vipx3s}. **v.12** ἀπό^{p} δέ^{c} ὁ^{dgfp} ἡμέρα^{ngfp} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dgms} βαπτιστής^{ngms} ἕως^{c} ἄρτι^{bo} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} βιάζομαι^{vipp3s} καί^{c} βιαστής^{nnmp} ἁρπάζω^{vipa3p} αὐτός^{rpafs}. **v.13** πᾶς^{anmpn} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} ἕως^{c} Ἰωάννης^{ngms} προφητεύω^{viaa3p}. **v.14** καί^{c} εἰ^{qo} θέλω^{vipa2p} δέχομαι^{vnad} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{vipx3s} Ἠλίας^{nnms} ὁ^{dnms} μέλλω^{vppanms} ἔρχομαι^{vnpn}. **v.15** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpa3s}. **v.16** τίς^{rqdns} δέ^{c} ὁμοιόω^{vifa1s} ὁ^{dafs} γενεά^{nafs} οὗτος^{rdafs} ὅμοιος^{annpn} εἰμί^{vipx3s} παιδίον^{ndnp} ἐν^{p} ἀγορά^{ndfp} κάθημαι^{vppndmp} καί^{c} προσφωνέω^{vppadmp} ὁ^{ddmp} ἑταῖρος^{ndmp} αὐτός^{rpgnp}. **v.17** καί^{c} λέγω^{vppadmp} αὐλέω^{viaa1p} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} οὐ^{xo} ὀρχέομαι^{viad2p} θρηνέω^{viaa1p} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} οὐ^{xo} κόπτω^{viam2p}. **v.18** ἔρχομαι^{viaa3s} γάρ^{c} Ἰωάννης^{nnms} μήτε^{c} ἐσθίω^{vppanms} μήτε^{c} πίνω^{vppanms} καί^{c} λέγω^{vipa3p} δαιμόνιον^{nans} ἔχω^{vipa3s}. **v.19** ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐσθίω^{vppanms} καί^{c} πίνω^{vppanms} καί^{c} λέγω^{vipa3p} ἰδού^{vdaa2s} ἄνθρωπος^{nnms} φάγος^{nnms} καί^{c} οἰνοπότης^{nnms} τελώνης^{ngmp} φίλος^{anmsn} καί^{c} ἁμαρτωλός^{agmpn} καί^{c} δικαιόω^{viap3s} ὁ^{dnfs} σοφία^{nnfs} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} τέκνον^{ngnp} αὐτός^{rpgfs}. **v.20** τότε^{bo} ἄρχω^{viad3s} ὀνειδίζω^{vnpa} ὁ^{dafp} πόλις^{nafp} ἐν^{p} ὅς^{rrdfp} γίνομαι^{viad3p} ὁ^{dnfp} πολύς^{anfpn} δύναμις^{nnfp} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} οὐ^{xo} μετανοέω^{viaa3p}.

λαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. πλὴν λέγω ὑμῖν 22
Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑ-
μῖν. καὶ σύ Καπερναούμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, 23
ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ, ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἐγένοντο αἱ
δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμε-
ρον. πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῇ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται 24
ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς 25
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἐξομολογοῦμαί σοι πάτερ κύριε τοῦ οὐ-
ρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὅτι απέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ
συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις, ναί ὁ πατήρ ὅτι 26
οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. Πάντα μοι παρε- 27
δόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν
εἰ μὴ ὁ πατήρ οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς
καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. Δεῦτε πρός με 28
πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑ-
μᾶς. ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ ὑμᾶς καὶ μάθετε ἀπ ἐμοῦ 29
ὅτι πρᾳΰς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ καὶ εὑρήσετε ἀνά-
παυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν, ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ 30
τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν **12**

---

v.21 οὐαί^{i} σύ$^{rpd\text{-}s}$ Χοραζίν^{tp} οὐαί^{i} σύ$^{rpd\text{-}s}$ Βηθσαϊδά^{tp} ὅτι^{c} εἰ^{qo} ἐν^{p} Τύρος^{ndfs} καί^{c} Σιδών^{ndfs} γίνομαι^{viad3p} ὁ^{dnfp} δύναμις^{nnfp} ὁ^{dnfp} γίνομαι^{vpadnfp} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ πάλαι^{bo} ἄν^{xo} ἐν^{p} σάκκος^{ndms} καί^{c} σποδός^{ndms} μετανοέω^{viaa3p}. **v.22** πλήν^{bo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ Τύρος^{ndfs} καί^{c} Σιδών^{ndfs} ἀνεκτός^{annsc} εἰμί^{vifx3s} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfs} κρίσις^{ngfs} ἤ^{xo} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.23** καί^{c} σύ$^{rpn\text{-}s}$ Καπερναούμ^{tp} ὁ^{dnfs} ἕως^{c} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ὑψόω^{vpapnfs} ἕως^{c} ᾅδης^{ngms} καταβιβάζω^{vifp2s} ὅτι^{c} εἰ^{qo} ἐν^{p} Σόδομα^{ndnp} γίνομαι^{viad3p} ὁ^{dnfp} δύναμις^{nnfp} ὁ^{dnfp} γίνομαι^{vpadnfp} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}s}$ μένω^{viaa3p} ἄν^{xo} μέχρι^{bo} ὁ^{dgfs} σήμερον^{bo}. **v.24** πλήν^{bo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅτι^{c} γῆ^{ndfs} Σόδομα^{ngnp} ἀνεκτός^{annsc} εἰμί^{vifx3s} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfs} κρίσις^{ngfs} ἤ^{xo} σύ$^{rpd\text{-}s}$. **v.25** ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddms} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἐξομολογέω^{vipm1s} σύ$^{rpd\text{-}s}$ πατήρ^{nvms} κύριος^{nvms} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὅτι^{c} ἀποκρύπτω^{viaa2s} οὗτος^{rdanp} ἀπό^{p} σοφός^{agmpn} καί^{c} συνετός^{agmpn} καί^{c} ἀποκαλύπτω^{viaa2s} αὐτός^{rpanp} νήπιος^{admpn}. **v.26** ναί^{xo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὅτι^{c} οὕτω^{bo} γίνομαι^{viad3s} εὐδοκία^{nnfs} ἔμπροσθεν^{p} σύ$^{rpg\text{-}s}$. **v.27** πᾶς^{annpn} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ παραδίδωμι^{viap3s} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} οὐδείς^{anfsn} ἐπιγινώσκω^{vipa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} οὐδέ^{bo} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} τις ἐπιγινώσκω^{vipa3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} καί^{c} ὅς^{rrdms} ἐάν^{qo} βούλομαι^{vspn3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἀποκαλύπτω^{vnaa}. **v.28** δεῦτε^{vdvx2p} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} κοπιάω^{vppanmp} καί^{c} φορτίζω^{vpxpnmp} κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἀναπαύω^{vifa1s} σύ$^{rpa\text{-}p}$. **v.29** αἴρω^{vdaa2p} ὁ^{dams} ζυγός^{nams} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἐπί^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ καί^{c} μανθάνω^{vdaa2p} ἀπό^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὅτι^{c} πραΰς^{nnms} εἰμί^{vipx1s} καί^{c} ταπεινός^{anmsn} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} καί^{c} εὑρίσκω^{vifa2p} ἀνάπαυσις^{nafs} ὁ^{ddfp} ψυχή^{ndfp} σύ$^{rpg\text{-}p}$. **v.30** ὁ^{dnms} γάρ^{c} ζυγός^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ χρηστός^{anmsn} καί^{c} ὁ^{dnns} φορτίον^{nnns} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἐλαφρός^{annsn} εἰμί^{vipx3s}.

διὰ τῶν σπορίμων, οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνασαν καὶ ἤρ-
2 ξαντο τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες
εἶπον αὐτῷ Ἰδοὺ οἱ μαθηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν
3 ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐ-
4 ποίησεν Δαυὶδ ὅτε ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ αὐτοῦ. πῶς
εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προ-
θέσεως ἔφαγεν ὃυς οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ
5 αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις. ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ
νόμῳ ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον
6 βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοί εἰσιν. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱε-
7 ροῦ μεῖζόν ἐστιν ὧδε. εἰ δὲ ἐγνώκειτε τί ἐστιν Ἔλεον θέλω
8 καὶ οὐ θυσίαν οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναιτίους. κύ-
9 ριος γάρ ἐστιν τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ
10 μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, καὶ ἰ-
δοὺ ἄνθρωπος ἦν τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν καὶ ἐπηρώτησαν
αὐτὸν λέγοντες Εἰ ἔξεστιν τοῖς σάββασιν θεραπεύειν· ἵνα
11 κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Τίς ἔσται ἐξ ὑ-
μῶν ἄνθρωπος ὃς ἕξει πρόβατον ἕν καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο
τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ.
12 πόσῳ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου ὥστε ἔξεστιν τοῖς

---

12. v.1 ἐνᵖ ἐκεῖνοςʳᵈᵈᵐˢ ὁᵈᵈᵐˢ καιρόςⁿᵈᵐˢ πορεύομαιᵛⁱᵃᵒ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵈⁿᵖ σάββατονⁿᵈⁿᵖ διάᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ σπόριμοςᵃᵍᵐᵖⁿ ὁᵈⁿᵐᵖ δέᶜ μαθητήςⁿⁿᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ πεινάωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ καίᶜ ἄρχωᵛⁱᵃᵈ³ᵖ τίλλωᵛⁿᵖᵃ στάχυςⁿᵃᵐᵖ καίᶜ ἐσθίωᵛⁿᵖᵃ. **v.2** ὁᵈⁿᵐᵖ δέᶜ Φαρισαῖοςⁿⁿᵐᵖ ὁράωᵛᵖᵃᵃⁿᵐᵖ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ἰδούᵛᵈᵃᵃ²ˢ ὁᵈⁿᵐᵖ μαθητήςⁿⁿᵐᵖ σύʳᵖᵍ⁻ˢ ποιέωᵛⁱᵖᵃ³ᵖ ὅςʳʳᵃⁿˢ οὐˣᵒ ἔξεστιᵛⁱᵖᵠ³ˢ ποιέωᵛⁿᵖᵃ ἐνᵖ σάββατονⁿᵈⁿˢ. **v.3** ὁᵈⁿᵐˢ δέᶜ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ οὐˣᵒ ἀναγινώσκωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ τίςʳᵠⁿˢ ποιέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ Δαυίδᵗᵖ ὅτεᵇᵒ πεινάωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖⁿᵐˢ καίᶜ ὁᵈⁿᵐᵖ μετάᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ. **v.4** πῶςᵇᵒ εἰσέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᵐˢ οἶκοςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ καίᶜ ὁᵈᵃᵐᵖ ἄρτοςⁿᵃᵐᵖ ὁᵈᵍᶠˢ πρόθεσιςⁿᵍᶠˢ ἐσθίωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὅςʳʳᵃᵐᵖ οὐˣᵒ ἔξεστιᵛᵖᵖᵠⁿⁿˢ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ἐσθίωᵛⁿᵃᵃ οὐδέᵇᵒ ὁᵈᵈᵐᵖ μετάᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ εἰᵠᵒ μήˣᵒ ὁᵈᵈᵐᵖ ἱερεύςⁿᵈᵐᵖ μόνοςᵃᵈᵐᵖⁿ. **v.5** ἢˣᵒ οὐˣᵒ ἀναγινώσκωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ νόμοςⁿᵈᵐˢ ὅτιᶜ ὁᵈᵈⁿᵖ σάββατονⁿᵈⁿᵖ ὁᵈⁿᵐᵖ ἱερεύςⁿⁿᵐᵖ ἐνᵖ ὁᵈᵈⁿˢ ἱερόνⁿᵈⁿˢ ὁᵈᵃⁿˢ σάββατονⁿᵃⁿˢ βεβηλόωᵛⁱᵖ³ᵖ καίᶜ ἀναίτιοςᵃⁿᵐᵖⁿ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ. **v.6** λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ δέᶜ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ ὅτιᶜ ὁᵈᵍⁿˢ ἱερόνⁿᵍⁿˢ μέγαςᵃⁿⁿˢᶜ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὧδεᵇᵒ. **v.7** εἰᵠᵒ δέᶜ γινώσκωᵛⁱᵛᵃ²ᵖ τίςʳᵠⁿⁿˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ἔλεοςⁿᵃᵐˢ θέλωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ καίᶜ οὐˣᵒ θυσίαⁿᵃᶠˢ οὐˣᵒ ἄνˣᵒ καταδικάζωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ ἀναίτιοςᵃᵃᵐᵖⁿ. **v.8** κύριοςⁿⁿᵐˢ γάρᶜ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὁᵈᵍⁿˢ σάββατονⁿᵍⁿˢ ὁᵈⁿᵐˢ υἱόςⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ ἄνθρωποςⁿᵍᵐˢ. **v.9** καίᶜ μεταβαίνωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ ἐκεῖθενᵇᵒ ἔρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ συναγωγήⁿᵃᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ. **v.10** καίᶜ ἰδούᵛᵈᵃᵃ²ˢ ἄνθρωποςⁿⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ ὁᵈᵃᶠˢ χείρⁿᵃᶠˢ ἔχωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ξηρόςⁿᵃᶠˢ καίᶜ ἐπερωτάωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ λέγωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ εἰᵠᵒ ἔξεστιᵛⁱᵖᵠ³ˢ ὁᵈᵈⁿᵖ σάββατονⁿᵈⁿᵖ θεραπεύωᵛⁿᵖᵃ ἵναᶜ κατηγορέωᵛˢᵃᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ. **v.11** ὁᵈⁿᵐˢ δέᶜ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ τίςʳᵠⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᶠˣ³ˢ ἐκᵖ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ ἄνθρωποςⁿⁿᵐˢ ὅςʳʳⁿᵐˢ ἔχωᵛⁱᶠᵃ³ˢ πρόβατονⁿᵃⁿˢ εἰςⁿᵃⁿˢ καίᶜ ἐάνᵠᵒ ἐμπίπτωᵛˢᵃᵃ³ˢ οὗτοςʳᵈⁿⁿˢ ὁᵈᵈⁿᵖ σάββατονⁿᵈⁿᵖ εἰςᵖ βόθυνοςⁿᵃᵐˢ οὐχίˣᵒ κρατέωᵛⁱᶠᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵃⁿˢ καίᶜ ἐγείρωᵛⁱᶠᵃ³ˢ.

σάββασιν καλῶς ποιεῖν. τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ Ἔκτεινόν 13
τὴν χεῖρα σου καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιὴς ὡς
ἡ ἄλλη. οἱ δὲ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ αὐτοῦ 14
ἐξελθόντες ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς 15
ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί
καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάντας. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς 16
ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν. ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥη- 17
θὲν διὰ Ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος. Ἰδοὺ ὁ παῖς μου 18
ὃν ᾑρέτισα ὁ ἀγαπητός μου εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχή μου,
θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ αὐτόν καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀ-
παγγελεῖ. οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει οὐδὲ ἀκούσει τις 19
ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. κάλαμον συντετριμ- 20
μένον οὐ κατεάξει καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει ἕως ἂν
ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν. καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη 21
ἐλπιοῦσιν. Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς 22
καὶ κωφός καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ κω-
φὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν. καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι 23
καὶ ἔλεγον Μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Δαυίδ. οἱ δὲ Φαρισαῖοι 24
ἀκούσαντες εἶπον Οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ ἐν

---

v.12 πόσος^{rodns} οὖν^{c} διαφέρω^{vipa3s} ἄνθρωπος^{nnms} πρόβατον^{ngns} ὥστε^{c} ἔξεστι^{vipq3s} ὁ^{ddnp} σάββατον^{ndnp} καλῶς^{bo} ποιέω^{vnpa}. **v.13** τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} ἄνθρωπος^{ndms} ἔκτεινω^{vdaa2s} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐκτείνω^{viaa3s} καί^{c} ἀποκαθιστάνω^{viap3s} ὑγιής^{anfsn} ὡς^{bo} ὁ^{dnfs} ἄλλος^{anfsn}. **v.14** ὁ^{dnmp} δέ^{c} Φαρισαῖος^{nnmp} συμβούλιον^{nans} λαμβάνω^{viaa3p} κατά^{p} αὐτός^{rpgms} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ὅπως^{bo} αὐτός^{rpams} ἀπόλλυμι^{vsaa3p}. **v.15** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} γινώσκω^{vpaanms} ἀναχωρέω^{viaa3s} ἐκεῖθεν^{bo} καί^{c} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{nnmp} πολύς^{anmpn} καί^{c} θεραπεύω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} πᾶς^{aampn}. **v.16** καί^{c} ἐπιτιμάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἵνα^{c} μή^{xo} φανερός^{aamsn} αὐτός^{rpams} ποιέω^{vsaa3p}. **v.17** ὅπως^{bo} πληρόω^{vsap3s} ὁ^{dnns} λέγω^{vpapnns} διά^{p} Ἡσαΐας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.18** ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnms} παῖς^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅς^{rrams} αἱρετίζω^{viaa1s} ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰς^{p} ὅς^{rrams} εὐδοκέω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} ψυχή^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ τίθημι^{vifa1s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} κρίσις^{nafs} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ἀπαγγέλλω^{vifa3s}. **v.19** οὐ^{xo} ἐρίζω^{vifa3s} οὐδέ^{bo} κραυγάζω^{vifa3s} οὐδέ^{bo} ἀκούω^{vifa3s} τι-σρινμσ ἐν^{p} ὁ^{ddfp} πλατύς^{ndfp} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.20** κάλαμος^{nams} συντρίβω^{vpxpams} οὐ^{xo} κατάγνυμι^{vifa3s} καί^{c} λίνον^{nans} τύφω^{vpppans} οὐ^{xo} σβέννυμι^{vifa3s} ἕως^{c} ἄν^{xo} ἐκβάλλω^{vsaa3s} εἰς^{p} νῖκος^{nans} ὁ^{dafs} κρίσις^{nafs}. **v.21** καί^{c} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} αὐτός^{rpgms} ἔθνος^{nnnp} ἐλπίζω^{vifa3p}. **v.22** τότε^{bo} προσφέρω^{viap3s} αὐτός^{rpdms} δαιμονίζομαι^{vppnnms} τυφλός^{anmsn} καί^{c} κωφός^{anmsn} καί^{c} θεραπεύω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὥστε^{c} ὁ^{dams} τυφλός^{aamsn} καί^{c} κωφός^{aamsn} καί^{c} λαλέω^{vnpa} καί^{c} βλέπω^{vnpa}. **v.23** καί^{c} ἐξίστημι^{viim3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} καί^{c} λέγω^{viia3p} μήτι^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} Δαυίδ^{tp}.

25 τῷ Βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς
τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς Πᾶσα βασιλεία μερι-
σθεῖσα καθ ἑαυτῆς ἐρημοῦται καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰκία με-
26 ρισθεῖσα καθ ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται. καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς τὸν
Σατανᾶν ἐκβάλλει ἐφ ἑαυτὸν ἐμερίσθη, πῶς οὖν σταθήσεται
27 ἡ βασιλεία αὐτοῦ. καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ
δαιμόνια οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν διὰ τοῦτο αὐτοὶ
28 ὑμῶν ἔσονται κριταὶ εἰ δὲ ἐν πνεύματι θεοῦ ἐγὼ ἐκβάλλω
29 τὰ δαιμόνια ἄρα ἔφθασεν ἐφ ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἢ
πῶς δύναταί τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ
σκεύη αὐτοῦ διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν
30 καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ὁ μὴ ὢν μετ ἐμοῦ
31 κατ ἐμοῦ ἐστιν καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ ἐμοῦ σκορπίζει. Διὰ
τοῦτο λέγω ὑμῖν πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται
τοῖς ἀνθρώποις ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφε-
32 θήσεται τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ τοῦ
υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἀφεθήσεται αὐτῷ, ὃς δ ἂν εἴπῃ κατὰ
τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ οὔτε ἐν τῷ
33 νῦν αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. Ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον
καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον

---

v.24 ὁ^dnmp δέ^c Φαρισαῖος^nnmp ἀκούω^vpaanmp λέγω^viaa3p οὗτος^rdnms οὐ^xo ἐκβάλλω^vipa3s ὁ^danp δαιμόνιον^nanp εἰ^qo μή^xo ἐν^p ὁ^ddms Βεελζεβούλ^tp ἄρχων^ndms ὁ^dgnp δαιμόνιον^ngnp. **v.25** οἶδα^vpxanms δέ^c ὁ^dnms Ἰησοῦς^nnms ὁ^dafp ἐνθύμησις^nafp αὐτός^rpgmp λέγω^viaa3s αὐτός^rpdmp πᾶς^anfsn βασιλεία^nnfs μερίζω^vpapnfs κατά^p ἑαυτοῦ^rxgfs ἐρημόω^vipp3s καί^c πᾶς^anfsn πόλις^nnfs ἤ^xo οἰκία^nnfs μερίζω^vpapnfs κατά^p ἑαυτοῦ^rxgfs οὐ^xo ἵστημι^vifp3s. **v.26** καί^c εἰ^qo ὁ^dnms Σατανᾶς^nnms ὁ^dams Σατανᾶς^nams ἐκβάλλω^vipa3s ἐπί^p ἑαυτοῦ^rxams μερίζω^viap3s πῶς^bo οὖν^c ἵστημι^vifp3s ὁ^dnfs βασιλεία^nnfs αὐτός^rpgms. **v.27** καί^c εἰ^qo ἐγώ^rpn-s ἐν^p Βεελζεβούλ^tp ἐκβάλλω^vipa1s ὁ^danp δαιμόνιον^nanp ὁ^dnmp υἱός^nnmp σύ^rpg-p ἐν^p τίς^rqdms ἐκβάλλω^vipa3p διά^p οὗτος^rdans αὐτός^rpnmp σύ^rpg-p εἰμί^vifx3p κριτής^nnmp. **v.28** εἰ^qo δέ^c ἐν^p πνεῦμα^ndns θεός^ngms ἐγώ^rpn-s ἐκβάλλω^vipa1s ὁ^danp δαιμόνιον^nanp ἄρα^xo φθάνω^viaa3s ἐπί^p σύ^rpa-p ὁ^dnfs βασιλεία^nnfs ὁ^dgms θεός^ngms. **v.29** ἤ^xo πῶς^bo δύναμαι^vipn3s τι-σρινμσ εἰσέρχομαι^vnaa εἰς^p ὁ^dafs οἰκία^nafs ὁ^dgms ἰσχυρός^agmsn καί^c ὁ^danp σκεῦος^nanp αὐτός^rpgms διαρπάζω^vnaa ἐάν^qo μή^xo πρῶτος^bo δέω^vsaa3s ὁ^dams ἰσχυρός^aamsn καί^c τότε^bo ὁ^dafs οἰκία^nafs αὐτός^rpgms διαρπάζω^vifa3s. **v.30** ὁ^dnms μή^xo εἰμί^vppxnms μετά^p ἐγώ^rpg-s κατά^p ἐγώ^rpg-s εἰμί^vipx3s καί^c ὁ^dnms μή^xo συνάγω^vppanms μετά^p ἐγώ^rpg-s σκορπίζω^vipa3s. **v.31** διά^p οὗτος^rdans λέγω^vipa1s σύ^rpd-p πᾶς^anfsn ἁμαρτία^nnfs καί^c βλασφημία^nnfs ἀφίημι^vifp3s ὁ^ddmp ἄνθρωπος^ndmp ὁ^dnfs δέ^c ὁ^dgns πνεῦμα^ngns βλασφημία^nnfs οὐ^xo ἀφίημι^vifp3s ὁ^ddmp ἄνθρωπος^ndmp. **v.32** καί^c ὅς^rrnms ἐάν^qo λέγω^vsaa3s λόγος^nams κατά^p ὁ^dgms υἱός^ngms ὁ^dgms ἄνθρωπος^ngms ἀφίημι^vifp3s αὐτός^rpdms ὅς^rrnms δέ^c ἄν^xo λέγω^vsaa3s κατά^p ὁ^dgns πνεῦμα^ngns ὁ^dgns ἅγιος^agnsn οὐ^xo ἀφίημι^vifp3s αὐτός^rpdms οὔτε^c ἐν^p ὁ^ddms νῦν^bo αἰών^ndms οὔτε^c ἐν^p ὁ^ddms μέλλω^vppadms.

σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρόν, ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκεται. γεννήματα ἐχιδνῶν πῶς δύνασθε 34
ἀγαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγα- 35
θοῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει ἀγαθά καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. λέγω δὲ 36
ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἀργὸν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι ἀ-
ποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἐκ γὰρ 37
τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδι-
κασθήσῃ. Τότε ἀπεκρίθησαν τινες τῶν γραμματέων καὶ 38
Φαρισαίων λέγοντες Διδάσκαλε θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον
ἰδεῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοι- 39
χαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ
μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωνᾶς 40
ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας οὕ-
τως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς
ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται 41
ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐ-
τήν ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ καὶ ἰδοὺ πλεῖον
Ἰωνᾶ ὧδε. βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ 42

---

v.33 ἤxo ποιέωvdaa2p ὁdans δένδρονnans καλόςaansn καίc ὁdams καρπόςnams αὐτόςrpgns καλόςaamsn ἤxo ποιέωvdaa2p ὁdans δένδρονnans σαπρόςaansn καίc ὁdams καρπόςnams αὐτόςrpgns σαπρόςaamsn ἐκp γάρc ὁdgms καρπόςngms ὁdnns δένδρονnnns γινώσκωvipp3s. **v.34** γέννημαnvnp ἔχιδναngfp πῶςbo δύναμαιvipn2p ἀγαθόςaanpn λαλέωvnpa πονηρόςanmpn εἰμίvppxnmp ἐκp γάρc ὁdgns περίσσευμαngns ὁdgfs καρδίαngfs ὁdnns στόμαnnns λαλέωvipa3s. **v.35** ὁdnms ἀγαθόςanmsn ἄνθρωποςnnms ἐκp ὁdgms ἀγαθόςagmsn θησαυρόςngms ἐκβάλλωvipa3s ἀγαθόςaanpn καίc ὁdnms πονηρόςanmsn ἄνθρωποςnnms ἐκp ὁdgms πονηρόςagmsn θησαυρόςngms ἐκβάλλωvipa3s πονηρόςaanpn. **v.36** λέγωvipa1s δέc σύrpd-p ὅτιc πᾶςannsn ῥῆμαnnns ἀργόςannsn ὅςrrans ἐάνqo λαλέωvsaa3p ὁdnmp ἄνθρωποςnnmp ἀποδίδωμιvifa3p περίp αὐτόςrpgns λόγοςnams ἐνp ἡμέραndfs κρίσιςngfs. **v.37** ἐκp γάρc ὁdgmp λόγοςngmp σύrpg-s δικαιόωvifp2s καίc ἐκp ὁdgmp λόγοςngmp σύrpg-s καταδικάζωvifp2s. **v.38** τότεbo ἀποκρίνομαιviad3p τι-σρινμπ ὁdgmp γραμματεύςngmp καίc Φαρισαῖοςngmp λέγωvppanmp διδάσκαλοςnvms θέλωvipa1p ἀπόp σύrpg-s σημεῖονnans ὁράωvnaa. **v.39** ὁdnms δέc ἀποκρίνομαιvpaonms λέγωviaa3s αὐτόςrpdmp γενεάnnfs πονηρόςanfsn καίc μοιχαλίςnnfs σημεῖονnans ἐπιζητέωvipa3s καίc σημεῖονnnns οὐxo δίδωμιvifp3s αὐτόςrpdfs εἰqo μήxo ὁdans σημεῖονnans Ἰωνᾶςngms ὁdgms προφήτηςngms. **v.40** ὥσπερbo γάρc εἰμίviix3s Ἰωνᾶςnnms ἐνp ὁddfs κοιλίαndfs ὁdgns κῆτοςngns τρεῖςnafp ἡμέραnafp καίc τρεῖςnafp νύξnafp οὕτωbo εἰμίvifx3s ὁdnms υἱόςnnms ὁdgms ἄνθρωποςngms ἐνp ὁddfs καρδίαndfs ὁdgfs γῆngfs τρεῖςnafp ἡμέραnafp καίc τρεῖςnafp νύξnafp. **v.41** ἀνήρnnmp Νινευίτηςnnmp ἀνίστημιvifm3p ἐνp ὁddfs κρίσιςndfs μετάp ὁdgfs γενεάngfs οὗτοςrdgfs καίc κατακρίνωvifa3p αὐτόςrpafs ὅτιc μετανοέωviaa3p εἰςp ὁdans κήρυγμαnans Ἰωνᾶςngms καίc ἰδούvdaa2s πολύςannsc Ἰωνᾶςngms ὧδεbo.

τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν
περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος καὶ ἰδοὺ
43 πλεῖον Σολομῶνος ὧδε. Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα
ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου διέρχεται δι᾽ ἀνύδρων τόπων ζη-
44 τοῦν ἀνάπαυσιν καὶ οὐχ εὑρίσκει. τότε λέγει ἐπιστρέψω
Εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον, καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σχο-
45 λάζοντα σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. τότε πορεύεται
καὶ παραλαμβάνει μεθ ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πο-
νηρότερα ἑαυτοῦ καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται
τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώτων οὕ-
46 τως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ
λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
47 εἰστήκεισαν ἔξω ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. εἶπεν δέ τις αὐ-
τῷ Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἑστήκασιν
48 ζητοῦντές σοι λαλῆσαι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ εἰπόντι
αὐτῷ Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου.
49 καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶ-
50 πεν Ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅστις γὰρ ἂν
ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς αὐτός
μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

---

v.42 βασίλισσα^{nnfs} νότος^{ngms} ἐγείρω^{vifp3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs} μετά^{p} ὁ^{dgfs} γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^{c} κατακρίνω^{vifa3s} αὐτός^{rpafs} ὅτι^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} πέρας^{ngnp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἀκούω^{vnaa} ὁ^{dafs} σοφία^{nafs} Σολομών^{ngms} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} πολύς^{annsc} Σολομών^{ngms} ὧδε^{bo}. **v.43** ὅταν^{c} δέ^{c} ὁ^{dnns} ἀκάθαρτος^{annsn} πνεῦμα^{nnns} ἐξέρχομαι^{vsaa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} διέρχομαι^{vipn3s} διά^{p} ἄνυδρος^{agmpn} τόπος^{ngmp} ζητέω^{vppanns} ἀνάπαυσις^{nafs} καί^{c} οὐ^{xo} εὑρίσκω^{vipa3s}. **v.44** τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} ἐπιστρέφω^{vifa1s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅθεν^{bo} ἐξέρχομαι^{viaa1s} καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanns} εὑρίσκω^{vipa3s} σχολάζω^{vppaams} σαρόω^{vpxpams} καί^{c} κοσμέω^{vpxpams}. **v.45** τότε^{bo} πορεύομαι^{vipn3s} καί^{c} παραλαμβάνω^{vipa3s} μετά^{p} ἑαυτοῦ^{rxgms} ἑπτά^{tn} ἕτερος^{aanpn} πνεῦμα^{nanp} πονηρός^{aanpc} ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaannp} κατοικέω^{vipa3s} ἐκεῖ^{bo} καί^{c} γίνομαι^{vipn3s} ὁ^{dnnp} ἔσχατος^{annpn} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} χείρων^{annpn} ὁ^{dgnp} πρῶτος^{agnpn} οὕτω^{bo} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} ὁ^{ddfs} γενεά^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} πονηρός^{adfsn}. **v.46** ἔτι^{bo} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vppagms} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἵστημι^{viya3p} ἔξω^{bo} ζητέω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms} λαλέω^{vnaa}. **v.47** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} τι-σρινμσ αὐτός^{rpdms} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} σύ$^{rpg-s}$ ἔξω^{bo} ἵστημι^{vixa3p} ζητέω^{vppanmp} σύ$^{rpd-s}$ λαλέω^{vnaa}. **v.48** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddms} εἶπον^{vpaadms} αὐτός^{rpdms} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} τίς^{rqnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.49** καί^{c} ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3s} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.50** ὅστις^{rrnms} γάρ^{c} ἄν^{xo} ποιέω^{vsaa3s} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgms} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp} αὐτός^{rpnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀδελφός^{nnms} καί^{c} ἀδελφή^{nnfs} καί^{c} μήτηρ^{nnfs} εἰμί^{vipx3s}.

Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰ- **13**
κίας ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ συνήχθησαν πρὸς 2
αὐτὸν ὄχλοι πολλοί ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα κα-
θῆσθαι καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἱστήκει. καὶ 3
ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων Ἰδοὺ ἐξῆλθεν
ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν 4
ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφα-
γεν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν 5
γῆν πολλήν καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος
γῆς, ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ 6
ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας 7
καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. ἄλλα δὲ 8
ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπόν ὃ μὲν ἑ-
κατόν ὃ δὲ ἑξήκοντα ὃ δὲ τριάκοντα. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, 9
ἀκουέτω. Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ Διὰ τί 10
ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ- 11
τοῖς ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν
οὐρανῶν ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. ὅστις γὰρ ἔχει δοθήσεται 12
αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται, ὅστις δὲ οὐκ ἔχει καὶ ὃ ἔχει ἀρ-
θήσεται ἀπ αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ 13

---

13. v.1 ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} οἰκία^{ngfs} κάθημαι^{viin3s} παρά^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}. **v.2** καί^{c} συνάγω^{viap3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὄχλος^{nnmp} πολύς^{anmpn} ὥστε^{c} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} ἐμβαίνω^{vpaaams} κάθημαι^{vnpn} καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ἐπί^{p} ὁ^{dams} αἰγιαλός^{nams} ἵστημι^{viya3s}. **v.3** καί^{c} λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} πολύς^{aanpn} ἐν^{p} παραβολή^{ndfp} λέγω^{vppanms} ἰδού^{vdaa2s} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} σπείρω^{vppanms} ὁ^{dgms} σπείρω^{vnpa}. **v.4** καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} σπείρω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ὅς^{rrnnp} μέν^{xo} πίπτω^{viaa3s} παρά^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnnp} πετεινός^{nnnp} καί^{c} κατεσθίω^{viaa3s} αὐτός^{rpanp}. **v.5** ἄλλος^{annpn} δέ^{c} πίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{danp} πετρώδης^{aanpn} ὅπου^{bo} οὐ^{xo} ἔχω^{viia3s} γῆ^{nafs} πολύς^{aafsn} καί^{c} εὐθέως^{bo} ἐξανατέλλω^{viaa3s} διά^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} ἔχω^{vnpa} βάθος^{nans} γῆ^{ngfs}. **v.6** ἥλιος^{ngms} δέ^{c} ἀνατέλλω^{vpaagms} καυματίζω^{viap3s} καί^{c} διά^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} ἔχω^{vnpa} ῥίζα^{nafs} ξηραίνω^{viap3s}. **v.7** ἄλλος^{annpn} δέ^{c} πίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dafp} ἄκανθα^{nafp} καί^{c} ἀναβαίνω^{viaa3p} ὁ^{dnfp} ἄκανθα^{nnfp} καί^{c} ἀποπνίγω^{viaa3p} αὐτός^{rpanp}. **v.8** ἄλλος^{annpn} δέ^{c} πίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ὁ^{dafs} καλός^{aafsn} καί^{c} δίδωμι^{viia3s} καρπός^{nams} ὅς^{rrans} μέν^{xo} ἑκατόν^{tn} ὅς^{rrans} δέ^{c} ἑξήκοντα^{tn} ὅς^{rrans} δέ^{c} τριάκοντα^{tn}. **v.9** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpa3s}. **v.10** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} διά^{p} τίς^{rqans} ἐν^{p} παραβολή^{ndfp} λαλέω^{vipa2s} αὐτός^{rpdmp}. **v.11** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^{c} σύ$^{rpd-p}$ δίδωμι^{vixp3s} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{danp} μυστήριον^{nanp} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ἐκεῖνος^{rddmp} δέ^{c} οὐ^{xo} δίδωμι^{vixp3s}. **v.12** ὅστις^{rrnms} γάρ^{c} ἔχω^{vipa3s} δίδωμι^{vifp3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} περισσεύω^{vifp3s} ὅστις^{rrnms} δέ^{c} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} καί^{c} ὅς^{rrans} ἔχω^{vipa3s} αἴρω^{vifp3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms}.

ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν
14 οὐδὲ συνίουσιν. καὶ ἀναπληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία
Ἡσαΐου ἡ λέγουσα Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε καὶ
15 βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρ-
δία τοῦ λαοῦ τούτου καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν καὶ τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ
16 ἐπιστρέψωσιν καὶ ἰάσομαι αὐτούς. ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ
17 ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν καὶ τὰ ὦτα ὑμῶν ὅτι ἀκούει. ἀμὴν
γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμη-
σαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε
18 καὶ οὐκ ἤκουσαν. Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν
19 τοῦ σπείροντος. παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασι-
λείας καὶ μὴ συνιέντος ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἁρπάζει τὸ
ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν
20 ὁδὸν σπαρείς. ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρείς οὗτός ἐστιν ὁ
τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν.
21 οὐκ ἔχει δὲ ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν γενομέ-
νης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζε-
22 ται. ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρείς οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον
ἀκούων καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ

---

v.13 διάᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ ἐνᵖ παραβολήⁿᵈᶠᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ λαλέωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ ὅτιᶜ βλέπωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ οὐˣᵒ βλέπωᵛⁱᵖᵃ³ᵖ καίᶜ ἀκούωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ οὐˣᵒ ἀκούωᵛⁱᵖᵃ³ᵖ οὐδέᵇᵒ συνίημιᵛⁱᵖᵃ³ᵖ. **v.14** καίᶜ ἀναπληρόωᵛⁱᵖᵖ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ ὁᵈⁿᶠˢ προφητείαⁿⁿᶠˢ Ἡσαΐαςⁿᵍᵐˢ ὁᵈⁿᶠˢ λέγωᵛᵖᵖᵃⁿᶠˢ ἀκοήⁿᵈᶠˢ ἀκούωᵛⁱᶠᵃ²ᵖ καίᶜ οὐˣᵒ μήˣᵒ συνίημιᵛˢᵃˣ²ᵖ καίᶜ βλέπωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ βλέπωᵛⁱᶠᵃ²ᵖ καίᶜ οὐˣᵒ μήˣᵒ ὁράωᵛˢᵃᵃ²ᵖ. **v.15** παχύνωᵛⁱᵃᵖ³ˢ γάρᶜ ὁᵈⁿᶠˢ καρδίαⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ λαόςⁿᵍᵐˢ οὗτοςʳᵈᵍᵐˢ καίᶜ ὁᵈᵈⁿᵖ οὗςⁿᵈⁿᵖ βαρέωςᵇᵒ ἀκούωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ καίᶜ ὁᵈᵃᵐᵖ ὀφθαλμόςⁿᵃᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ καμμύωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ μήποτεᵇᵒ ὁράωᵛˢᵃᵃ³ᵖ ὁᵈᵈᵐᵖ ὀφθαλμόςⁿᵈᵐᵖ καίᶜ ὁᵈᵈⁿᵖ οὗςⁿᵈⁿᵖ ἀκούωᵛˢᵃᵃ³ᵖ καίᶜ ὁᵈᵈᶠˢ καρδίαⁿᵈᶠˢ συνίημιᵛˢᵃᵃ³ᵖ καίᶜ ἐπιστρέφωᵛˢᵃᵃ³ᵖ καίᶜ ἰάομαιᵛⁱᶠᵈ¹ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐᵖ. **v.16** σύʳᵖᵍ-ᵖ δέᶜ μακάριοςᵃⁿᵐᵖⁿ ὁᵈⁿᵐᵖ ὀφθαλμόςⁿⁿᵐᵖ ὅτιᶜ βλέπωᵛⁱᵖᵃ³ᵖ καίᶜ ὁᵈⁿⁿᵖ οὗςⁿⁿⁿᵖ σύʳᵖᵍ-ᵖ ὅτιᶜ ἀκούωᵛⁱᵖᵃ³ˢ. **v.17** ἀμήνᵗʰ γάρᶜ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ σύʳᵖᵈ-ᵖ ὅτιᶜ πολύςᵃⁿᵐᵖⁿ προφήτηςⁿⁿᵐᵖ καίᶜ δίκαιοςᵃⁿᵐᵖⁿ ἐπιθυμέωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ ὁράωᵛⁿᵃᵃ ὅςʳʳᵃⁿᵖ βλέπωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ καίᶜ οὐˣᵒ ὁράωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ καίᶜ ἀκούωᵛⁿᵃᵃ ὅςʳʳᵃⁿᵖ ἀκούωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ καίᶜ οὐˣᵒ ἀκούωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ. **v.18** σύʳᵖⁿ-ᵖ οὖνᶜ ἀκούωᵛᵈᵃᵃ²ᵖ ὁᵈᵃᶠˢ παραβολήⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ σπείρωᵛᵖᵖᵃᵍᵐˢ. **v.19** πᾶςᵃᵍᵐˢⁿ ἀκούωᵛᵖᵖᵃᵍᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ λόγοςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵍᶠˢ βασιλείαⁿᵍᶠˢ καίᶜ μήˣᵒ συνίημιᵛᵖᵖᵃᵍᵐˢ ἔρχομαιᵛⁱᵖⁿ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ πονηρόςᵃⁿᵐˢⁿ καίᶜ ἁρπάζωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὁᵈᵃⁿˢ σπείρωᵛᵖˣᵖᵃⁿˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ καρδίαⁿᵈᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ οὗτοςʳᵈⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ παράᵖ ὁᵈᵃᶠˢ ὁδόςⁿᵃᶠˢ σπείρωᵛᵖᵃᵖⁿᵐˢ. **v.20** ὁᵈⁿᵐˢ δέᶜ ἐπίᵖ ὁᵈᵃⁿᵖ πετρώδηςᵃᵃⁿᵖⁿ σπείρωᵛᵖᵃᵖⁿᵐˢ οὗτοςʳᵈⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ λόγοςⁿᵃᵐˢ ἀκούωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ καίᶜ εὐθύςᵇᵒ μετάᵖ χαράⁿᵍᶠˢ λαμβάνωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ. **v.21** οὐˣᵒ ἔχωᵛⁱᵖᵃ³ˢ δέᶜ ῥίζαⁿᵃᶠˢ ἐνᵖ ἑαυτοῦʳˣᵈᵐˢ ἀλλάᶜ πρόσκαιροςᵃⁿᵐˢⁿ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ γίνομαιᵛᵖᵃᵈᵍᶠˢ δέᶜ θλῖψιςⁿᵍᶠˢ ἢˣᵒ διωγμόςⁿᵍᵐˢ διάᵖ ὁᵈᵃᵐˢ λόγοςⁿᵃᵐˢ εὐθύςᵇᵒ σκανδαλίζωᵛᵢᵖᵖ³ˢ.

πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. 23 ὁ δὲ
ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρείς οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον
ἀκούων καὶ συνιών, ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὃ μὲν ἑ-
κατόν ὃ δὲ ἑξήκοντα ὃ δὲ τριάκοντα. 24 Ἄλλην παραβολὴν
παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν
ἀνθρώπῳ σπείροντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ. 25 ἐν
δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ
ἔσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. 26 ὅτε δὲ
ἐβλάστησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν τότε ἐφάνη καὶ
τὰ ζιζάνια. 27 προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οἰκοδεσπότου
εἶπον αὐτῷ Κύριε οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ
ἀγρῷ πόθεν οὖν ἔχει ζιζάνια. 28 ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς Ἐχθρὸς
ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ Θέλεις
οὖν ἀπελθόντες συλλέξομεν αὐτά. 29 ὁ δέ ἔφη, Οὔ μήποτε
συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσητε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον.
30 ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ καὶ ἐν
καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς Συλλέξατε πρῶτον
τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦ-
σαι αὐτά τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

---

v.22 ὁ^{dnms} δέ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ἄκανθα^{nafp} σπείρω^{vpapnms} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἀκούω^{vppanms} καί^{c} ὁ^{dnfs} μέριμνα^{nnfs} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀπάτη^{nnfs} ὁ^{dgms} πλοῦτος^{ngms} συμπνίγω^{vipa3s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} καί^{c} ἄκαρπος^{anmsn} γίνομαι^{vipn3s}. **v.23** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ὁ^{dafs} καλός^{aafsn} σπείρω^{vpapnms} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἀκούω^{vppanms} καί^{c} συνίημι^{vppanms} ὅς^{rrnms} δή^{xo} καρποφορέω^{vipa3s} καί^{c} ποιέω^{vipa3s} ὅς^{rrnns} μέν^{xo} ἑκατόν^{tn} ὅς^{rrnns} δέ^{c} ἑξήκοντα^{tn} ὅς^{rrnns} δέ^{c} τριάκοντα^{tn}. **v.24** ἄλλος^{aafsn} παραβολή^{nafs} παρατίθημι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} ὁμοιόω^{viap3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ἄνθρωπος^{ndms} σπείρω^{vppadms} καλός^{aansn} σπέρμα^{nans} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀγρός^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.25** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddms} καθεύδω^{vnpa} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} ἔρχομαι^{viaa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} ἐχθρός^{anmsn} καί^{c} σπείρω^{viaa3s} ζιζάνιον^{nanp} ἀνά^{p} μέσος^{aansn} ὁ^{dgms} σῖτος^{ngms} καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s}. **v.26** ὅτε^{bo} δέ^{c} βλαστάνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} χόρτος^{nnms} καί^{c} καρπός^{nams} ποιέω^{viaa3s} τότε^{bo} φαίνω^{viap3s} καί^{c} ὁ^{dnnp} ζιζάνιον^{nnnp}. **v.27** προσέρχομαι^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} δοῦλος^{nnmp} ὁ^{dgms} οἰκοδεσπότης^{ngms} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} οὐχί^{xo} καλός^{aansn} σπέρμα^{nans} σπείρω^{viaa2s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} σός^{rsdms} ἀγρός^{ndms} πόθεν^{bo} οὖν^{c} ἔχω^{vipa3s} ζιζάνιον^{nanp}. **v.28** ὁ^{dnms} δέ^{c} φημί^{viix3s} αὐτός^{rpdmp} ἐχθρός^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdans} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dnmp} δέ^{c} δοῦλος^{nnmp} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} θέλω^{vipa2s} οὖν^{c} ἀπέρχομαι^{vpaanmp} συλλέγω^{vifa1p} αὐτός^{rpanp}. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^{c} φημί^{viix3s} οὐ^{xo} μήποτε^{bo} συλλέγω^{vppanmp} ὁ^{danp} ζιζάνιον^{nanp} ἐκριζόω^{vsaa2p} ἅμα^{bo} αὐτός^{rpdnp} ὁ^{dams} σῖτος^{nams}. **v.30** ἀφίημι^{vdaa2p} συναυξάνω^{vnpp} ἀμφότεροι^{aanpn} μέχρι^{bo} ὁ^{dgms} θερισμός^{ngms} καί^{c} ἐν^{p} καιρός^{ndms} ὁ^{dgms} θερισμός^{ngms} λέγω^{vifa1s} ὁ^{ddmp} θεριστής^{ndmp} συλλέγω^{vdaa2p} πρῶτος^{bo} ὁ^{danp} ζιζάνιον^{nanp} καί^{c} δέω^{vdaa2p} αὐτός^{rpanp} εἰς^{p} δέσμη^{nafp} πρός^{p} ὁ^{dans} κατακαίω^{vnaa} αὐτός^{rpanp} ὁ^{dams} δέ^{c} σῖτος^{nams} συνάγω^{vdaa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἀποθήκη^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$.

31 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων Ὁμοία ἐστὶν ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως ὃν λαβὼν ἄνθρω-
32 πος ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ, ὃ μικρότερον μέν ἐστιν
πάντων τῶν σπερμάτων ὅταν δὲ αὐξηθῇ μεῖζον τῶν λαχά-
νων ἐστὶν καὶ γίνεται δένδρον ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ
33 οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Ἄλλην
παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς, Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν ζύμῃ ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα
34 τρία ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰη-
σοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ
35 ἐλάλει αὐτοῖς. ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου
λέγοντος Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου ἐρεύξομαι
36 κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Τότε ἀφεὶς τοὺς ὄ-
χλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς, καὶ προσῆλθον αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν
37 τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ὁ
38 σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ὁ
δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος τὸ δὲ καλὸν σπέρμα οὗτοί εἰσιν οἱ
υἱοὶ τῆς βασιλείας, τὰ δὲ ζιζάνιά εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ.
39 ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτά ἐστιν ὁ διάβολος ὁ δὲ θερισμὸς

---

v.31 ἄλλος^{aafsn} παραβολή^{nafs} παρατίθημι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} ὅμοιος^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} κόκκος^{ndms} σίναπι^{ngns} ὅς^{rrams} λαμβάνω^{vpaanms} ἄνθρωπος^{nnms} σπείρω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀγρός^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.32** ὅς^{rrnns} μικρός^{annsc} μέν^{xo} εἰμί^{vipx3s} πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} σπέρμα^{ngnp} ὅταν^{c} δέ^{c} αὐξάνω^{vsap3s} μέγας^{annsc} ὁ^{dgnp} λάχανον^{ngnp} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} γίνομαι^{vipn3s} δένδρον^{nnns} ὥστε^{c} ἔρχομαι^{vnaa} ὁ^{danp} πετεινός^{nanp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καί^{c} κατασκηνόω^{vnpa} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} κλάδος^{ndmp} αὐτός^{rpgns}. **v.33** ἄλλος^{aafsn} παραβολή^{nafs} λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅμοιος^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ζύμη^{ndfs} ὅς^{rrafs} λαμβάνω^{vpaanfs} γυνή^{nnfs} κρύπτω^{viaa3s} εἰς^{p} ἄλευρον^{ngns} σάτον^{nanp} τρεῖς^{nanp} ἕως^{c} ὅς^{bo} ζυμόω^{viap3s} ὅλος^{aansn}. **v.34** οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} λαλέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^{p} παραβολή^{ndfp} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} καί^{c} χωρίς^{bo} παραβολή^{ngfs} οὐ^{xo} λαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.35** ὅπως^{bo} πληρόω^{vsap3s} ὁ^{dnns} λέγω^{vpapnns} διά^{p} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns} ἀνοίγω^{vifa1s} ἐν^{p} παραβολή^{ndfp} ὁ^{dans} στόμα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐρεύγομαι^{vifd1s} κρύπτω^{vpxpanp} ἀπό^{p} καταβολή^{ngfs} κόσμος^{ngms}. **v.36** τότε^{bo} ἀφίημι^{vpaanms} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanmp} φράζω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} ὁ^{dgnp} ζιζάνιον^{ngnp} ὁ^{dgms} ἀγρός^{ngms}. **v.37** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} σπείρω^{vppanms} ὁ^{dans} καλός^{aansn} σπέρμα^{nans} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.38** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀγρός^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} ὁ^{dnns} δέ^{c} καλός^{annsn} σπέρμα^{nnns} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} υἱός^{nnmp} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dnnp} δέ^{c} ζιζάνιον^{nnnp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} υἱός^{nnmp} ὁ^{dgms} πονηρός^{agmsn}.

συντέλεια τοῦ αἰῶνός ἐστιν οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν.
ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ καίεται οὕτως 40
ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος, τούτου. ἀποστελεῖ ὁ υἱ- 41
ὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ συλλέξουσιν ἐκ
τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦν-
τας τὴν ἀνομίαν. καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ 42
πυρός, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
Τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ 43
πατρὸς αὐτῶν ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. Πάλιν Ὁ- 44
μοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ
ἐν τῷ ἀγρῷ ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψεν καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς
αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πάντα ὅσα ἔχει πωλεῖ καὶ ἀγοράζει τὸν
ἀγρὸν ἐκεῖνον. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν 45
ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας, ὃς εὑρὼν 46
ἕνα πολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ὅσα
εἶχεν καὶ ἠγόρασεν αὐτόν. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία 47
τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ
παντὸς γένους συναγαγούσῃ, ἣν ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβά- 48
σαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ

---

v.39 ὁ^dnms δέ^c ἐχθρός^anmsn ὁ^dnms σπείρω^vpaanms αὐτός^rpanp εἰμί^vipx3s ὁ^dnms διάβολος^anmsn ὁ^dnms δέ^c θερισμός^nnms συντέλεια^nnfs ὁ^dgms αἰών^ngms εἰμί^vipx3s ὁ^dnmp δέ^c θεριστής^nnmp ἄγγελος^nnmp εἰμί^vipx3p. **v.40** ὥσπερ^bo οὖν^c συλλέγω^vipp3s ὁ^dnnp ζιζάνιον^nnnp καί^c πῦρ^ndns καίω^vipp3s οὕτω^bo εἰμί^vifx3s ἐν^p ὁ^ddfs συντέλεια^ndfs ὁ^dgms αἰών^ngms οὗτος^rdgms. **v.41** ἀποστέλλω^vifa3s ὁ^dnms υἱός^nnms ὁ^dgms ἄνθρωπος^ngms ὁ^damp ἄγγελος^namp αὐτός^rpgms καί^c συλλέγω^vifa3p ἐκ^p ὁ^dgfs βασιλεία^ngfs αὐτός^rpgms πᾶς^aanpn ὁ^danp σκάνδαλον^nanp καί^c ὁ^damp ποιέω^vppaamp ὁ^dafs ἀνομία^nafs. **v.42** καί^c βάλλω^vifa3p αὐτός^rpamp εἰς^p ὁ^dafs κάμινος^nafs ὁ^dgns πῦρ^ngns ἐκεῖ^bo εἰμί^vifx3s ὁ^dnms κλαυθμός^nnms καί^c ὁ^dnms βρυγμός^nnms ὁ^dgmp ὀδούς^ngmp. **v.43** τότε^bo ὁ^dnmp δίκαιος^anmpn ἐκλάμπω^vifa3p ὡς^bo ὁ^dnms ἥλιος^nnms ἐν^p ὁ^ddfs βασιλεία^ndfs ὁ^dgms πατήρ^ngms αὐτός^rpgmp ὁ^dnms ἔχω^vppanms οὖς^nanp ἀκούω^vnpa ἀκούω^vdpa3s. **v.44** πάλιν^bo ὅμοιος^anfsn εἰμί^vipx3s ὁ^dnfs βασιλεία^nnfs ὁ^dgmp οὐρανός^ngmp θησαυρός^ndms κρύπτω^vpxpdms ἐν^p ὁ^ddms ἀγρός^ndms ὅς^rrams εὑρίσκω^vpaanms ἄνθρωπος^nnms κρύπτω^viaa3s καί^c ἀπό^p ὁ^dgfs χαρά^ngfs αὐτός^rpgms ὑπάγω^vipa3s καί^c πᾶς^aanpn ὅσος^rcanp ἔχω^vipa3s πωλέω^vipa3s καί^c ἀγοράζω^vipa3s ὁ^dams ἀγρός^nams ἐκεῖνος^rdams. **v.45** πάλιν^bo ὅμοιος^anfsn εἰμί^vipx3s ὁ^dnfs βασιλεία^nnfs ὁ^dgmp οὐρανός^ngmp ἄνθρωπος^ndms ἔμπορος^ndms ζητέω^vppadms καλός^aampn μαργαρίτης^namp. **v.46** ὅς^rrnms εὑρίσκω^vpaanms εἷς^nams πολύτιμος^aamsn μαργαρίτης^nams ἀπέρχομαι^vpaanms πιπράσκω^vixa3s πᾶς^aanpn ὅσος^rcanp ἔχω^viia3s καί^c ἀγοράζω^viaa3s αὐτός^rpams. **v.47** πάλιν^bo ὅμοιος^anfsn εἰμί^vipx3s ὁ^dnfs βασιλεία^nnfs ὁ^dgmp οὐρανός^ngmp σαγήνη^ndfs βάλλω^vpapdfs εἰς^p ὁ^dafs θάλασσα^nafs καί^c ἐκ^p πᾶς^agnsn γένος^ngns συνάγω^vpaadfs.

49 εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. οὕτως ἔσται ἐν τῇ
συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος, ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφορι-
50 οῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων. καὶ βαλοῦσιν
αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς
51 καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Συν-
52 ήκατε ταῦτα πάντα λέγουσιν αὐτῷ Ναί Κύριε. ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βα-
σιλείαν τῶν οὐρανῶν ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ
ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.
53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας
54 μετῆρεν ἐκεῖθεν. καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδί-
δασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ὥστε ἐκπλήττεσθαι
αὐτοὺς καὶ λέγειν Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνά-
55 μεις. οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός οὐχί ἡ μήτηρ
αὐτοῦ λέγεται Μαριὰμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ
56 Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας. καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ
57 πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα. καὶ
ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐκ ἔ-
στιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ
58 οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ

---

v.48 ὅς^{rrafs} ὅτε^{bo} πληρόω^{viap3s} ἀναβιβάζω^{vpaanmp} ἐπί^{p} ὁ^{dams} αἰγιαλός^{nams} καί^{c} καθίζω^{vpaanmp} συλλέγω^{viaa3p} ὁ^{danp} καλός^{aanpn} εἰς^{p} ἀγγεῖον^{nanp} ὁ^{danp} δέ^{c} σαπρός^{aanpn} ἔξω^{bo} βάλλω^{viaa3p}. **v.49** οὕτω^{bo} εἰμί^{vifx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} συντέλεια^{ndfs} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} ἐξέρχομαι^{vifd3p} ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} καί^{c} ἀφορίζω^{vifa3p} ὁ^{damp} πονηρός^{aampn} ἐκ^{p} μέσος^{agnsn} ὁ^{dgmp} δίκαιος^{agmpn}. **v.50** καί^{c} βάλλω^{vifa3p} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κάμινος^{nafs} ὁ^{dgns} πῦρ^{ngns} ἐκεῖ^{bo} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dnms} κλαυθμός^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} βρυγμός^{nnms} ὁ^{dgmp} ὀδούς^{ngmp}. **v.51** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} συνίημι^{viaa2p} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ναί^{xo} κύριος^{nvms}. **v.52** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} διά^{p} οὗτος^{rdans} πᾶς^{anmsn} γραμματεύς^{nnms} μαθητεύω^{vpapnms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ὅμοιος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ἄνθρωπος^{ndms} οἰκοδεσπότης^{ndms} ὅστις^{rrnms} ἐκβάλλω^{vipa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θησαυρός^{ngms} αὐτός^{rpgms} καινός^{aanpn} καί^{c} παλαιός^{aanpn}. **v.53** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὅτε^{bo} τελέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafp} παραβολή^{nafp} οὗτος^{rdafp} μεταίρω^{viaa3s} ἐκεῖθεν^{bo}. **v.54** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πατρίς^{nafs} αὐτός^{rpgms} διδάσκω^{viia3s} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} συναγωγή^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} ὥστε^{c} ἐκπλήσσω^{vnpp} αὐτός^{rpamp} καί^{c} λέγω^{vnpa} πόθεν^{bo} οὗτος^{rddms} ὁ^{dnfs} σοφία^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} καί^{c} ὁ^{dnfp} δύναμις^{nnfp}. **v.55** οὐ^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ὁ^{dgms} τέκτων^{ngms} υἱός^{nnms} οὐχί^{xo} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vipp3s} Μαρία^{tp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rpgms} Ἰάκωβος^{nnms} καί^{c} Ἰωσῆς^{nnms} καί^{c} Σίμων^{nnms} καί^{c} Ἰούδας^{nnms}. **v.56** καί^{c} ὁ^{dnfp} ἀδελφή^{nnfp} αὐτός^{rpgms} οὐχί^{xo} πᾶς^{anfpn} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ εἰμί^{vipx3p} πόθεν^{bo} οὖν^{c} οὗτος^{rddms} οὗτος^{rdnnp} πᾶς^{annpn}. **v.57** καί^{c} σκανδαλίζω^{viip3p} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} προφήτης^{nnms} ἄτιμος^{anmsn} εἰ^{qo} μή^{xo} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πατρίς^{ndfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} αὐτός^{rpgms}.

τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρῴδης ὁ τετράρχης τὴν
2 ἀκοὴν Ἰησοῦ. καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν αὐτοῦ Οὗτός ἐστιν
Ἰωάννης ὁ βαπτιστής, αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ
3 διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. Ὁ γὰρ Ἡ-
ρῴδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἔδησεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν
φυλακῇ διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελ-
4 φοῦ αὐτοῦ, ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης Οὐκ ἔξεστίν σοι
5 ἔχειν αὐτήν. καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἐφοβήθη τὸν
6 ὄχλον ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. γενεσίων δὲ ἀγομέ-
νων τοῦ Ἡρῴδου ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρῳδιάδος ἐν
τῷ μέσῳ καὶ ἤρεσεν τῷ Ἡρῴδῃ. ὅθεν μεθ ὅρκου ὡμολό-
7 γησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. ἡ δὲ προβιβασθεῖσα
8 ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς Δός μοι φησίν ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν
κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ ἐλυπηθη ὁ βασι-
9 λεὺς διὰ δὲ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέ-
λευσεν δοθῆναι. καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν τὸν Ἰωάννην
10 ἐν τῇ φυλακῇ. καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι
11 καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ καὶ ἤνεγκεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ
12 προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦραν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαψαν

---

v.58 καί^{c} οὐ^{xo} ποιέω^{viaa3s} ἐκεῖ^{bo} δύναμις^{nafp} πολύς^{aafpn} διά^{p} ὁ^{dafs} ἀπιστία^{nafs} αὐτός^{rpgmp}. **14. v.1** ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddms} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} ἀκούω^{viaa3s} Ἡρῴδης^{nnms} ὁ^{dnms} τετραάρχης^{nnms} ὁ^{dafs} ἀκοή^{nafs} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.2** καί^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} παῖς^{ndmp} αὐτός^{rpgms} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms} βαπτιστής^{nnms} αὐτός^{rpnms} ἐγείρω^{viap3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} νεκρός^{agmpn} καί^{c} διά^{p} οὗτος^{rdans} ὁ^{dnfp} δύναμις^{nnfp} ἐνεργέω^{vipa3p} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.3** ὁ^{dnms} γάρ^{c} Ἡρῴδης^{nnms} κρατέω^{vpaanms} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} δέω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} τίθημι^{viam3s} ἐν^{p} φυλακή^{ndfs} διά^{p} Ἡρῳδιάς^{nafs} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} Φίλιππος^{ngms} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.4** λέγω^{viia3s} γάρ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} οὐ^{xo} ἔξεστι^{vipq3s} σύ$^{rpd-s}$ ἔχω^{vnpa} αὐτός^{rpafs}. **v.5** καί^{c} θέλω^{vppanms} αὐτός^{rpams} ἀποκτείνω^{vnaa} φοβέομαι^{viao3s} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ὅτι^{c} ὡς^{bo} προφήτης^{nams} αὐτός^{rpams} ἔχω^{viia3p}. **v.6** γενέσια^{ngnp} δέ^{c} ἄγω^{vpppgmp} ὁ^{dgms} Ἡρῴδης^{ngms} ὀρχέομαι^{viad3s} ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nnfs} ὁ^{dgfs} Ἡρῳδιάς^{ngfs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} μέσος^{adnsn} καί^{c} ἀρέσκω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Ἡρῴδης^{ndms}. **v.7** ὅθεν^{bo} μετά^{p} ὅρκος^{ngms} ὁμολογέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} δίδωμι^{vnaa} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsam3s}. **v.8** ὁ^{dnfs} δέ^{c} προβιβάζω^{vpapnfs} ὑπό^{p} ὁ^{dgfs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} δίδωμι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ φημί^{vipx3s} ὧδε^{bo} ἐπί^{p} πίναξ^{ndfs} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dgms} βαπτιστής^{ngms}. **v.9** καί^{c} λυπέω^{viap3s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} διά^{p} δέ^{c} ὁ^{damp} ὅρκος^{namp} καί^{c} ὁ^{damp} συνανάκειμαι^{vppnamp} κελεύω^{viaa3s} δίδωμι^{vnap}. **v.10** καί^{c} πέμπω^{vpaanms} ἀποκεφαλίζω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} φυλακή^{ndfs}. **v.11** καί^{c} φέρω^{viap3s} ὁ^{dnfs} κεφαλή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} πίναξ^{ndfs} καί^{c} δίδωμι^{viap3s} ὁ^{ddns} κοράσιον^{ndns} καί^{c} φέρω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} αὐτός^{rpgfs}.

13 αὐτό, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. καὶ Ἀκούσας
ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον
κατ ἰδίαν, Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ πε-
14 ζῇ ἀπὸ τῶν πόλεων. καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδεν πολὺν
ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς
15 ἀρρώστους αὐτῶν. ὀψίας δὲ γενομένης προσῆλθον αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες Ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ
ὥρα ἤδη παρῆλθεν, ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους ἵνα ἀπελθόντες
16 εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς Οὐ χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν δότε αὐτοῖς ὑμεῖς
17 φαγεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε
18 ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. ὁ δὲ εἶπεν Φέρετέ μοι αὐτούς ὧδε.
19 καὶ κελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους
λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας
εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθη-
20 ταῖς τοὺς ἄρτους οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον
πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλα-
21 σμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν
ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.
22 Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς ἐμβῆναι εἰς

---

v.12 καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} αἴρω^{viaa3p} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} καί^{c} θάπτω^{viaa3p} αὐτός^{rpans} καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanmp} ἀπαγγέλλω^{viaa3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.13** καί^{c} ἀκούω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀναχωρέω^{viaa3s} ἐκεῖθεν^{bo} ἐν^{p} πλοῖον^{ndns} εἰς^{p} ἔρημος^{aamsn} τόπος^{nams} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} καί^{c} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} πεζῇ^{bo} ἀπό^{p} ὁ^{dgfp} πόλις^{ngfp}. **v.14** καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁράω^{viaa3s} πολύς^{aamsn} ὄχλος^{nams} καί^{c} σπλαγχνίζομαι^{viao3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} θεραπεύω^{viaa3s} ὁ^{damp} ἄρρωστος^{aampn} αὐτός^{rpgmp}. **v.15** ὄψιος^{agfsn} δέ^{c} γίνομαι^{vpadgfs} προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanmp} ἔρημος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} τόπος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} ἤδη^{bo} παρέρχομαι^{viaa3s} ἀπολύω^{vdaa2s} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} ἵνα^{c} ἀπέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} ὁ^{dafp} κώμη^{nafp} ἀγοράζω^{vsaa3p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} βρῶμα^{nanp}. **v.16** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa3p} ἀπέρχομαι^{vnaa} δίδωμι^{vdaa2p} αὐτός^{rpdmp} σύ$^{rpn-p}$ ἐσθίω^{vnaa}. **v.17** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} ὧδε^{bo} εἰ^{qo} μή^{xo} πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} καί^{c} δύο^{tn} ἰχθύς^{namp}. **v.18** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} φέρω^{vdpa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ αὐτός^{rpamp} ὧδε^{bo}. **v.19** καί^{c} κελεύω^{vpaanms} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} ἀνακλίνω^{vnap} ἐπί^{p} ὁ^{damp} χόρτος^{namp} λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{damp} πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} καί^{c} ὁ^{damp} δύο^{tn} ἰχθύς^{namp} ἀναβλέπω^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} εὐλογέω^{viaa3s} καί^{c} κλάω^{vpaanms} δίδωμι^{viaa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} ὁ^{damp} ἄρτος^{namp} ὁ^{dnmp} δέ^{c} μαθητής^{nnmp} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp}. **v.20** καί^{c} ἐσθίω^{viaa3p} πᾶς^{anmpn} καί^{c} χορτάζω^{viap3p} καί^{c} αἴρω^{viaa3p} ὁ^{dans} περισσεύω^{vppaans} ὁ^{dgnp} κλάσμα^{ngnp} δώδεκα^{tn} κόφινος^{namp} πλήρης^{aampn}. **v.21** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐσθίω^{vppanmp} εἰμί^{viix3p} ἀνήρ^{nnmp} ὡσεί^{bo} πεντακισχίλιοι^{nnmp} χωρίς^{bo} γυνή^{ngfp} καί^{c} παιδίον^{ngnp}.

τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν ἕως οὗ ἀπολύσῃ
τοὺς ὄχλους. καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος 23
κατ ἰδίαν προσεύξασθαι ὀψίας δὲ γενομένης μόνος ἦν ἐκεῖ.
τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν βασανιζόμενον ὑ- 24
πὸ τῶν κυμάτων ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. τετάρτῃ δὲ 25
φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθεν πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περι-
πατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ 26
ἐπὶ τήν θαλάσσαν περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι
Φάντασμά ἐστιν καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. εὐθὲως δὲ 27
ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων Θαρσεῖτε ἐγώ εἰμι, μὴ φο-
βεῖσθε. ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν Κύριε εἰ σὺ εἶ 28
κέλευσόν με πρὸς σὲ ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ ὕδατα. ὁ δὲ εἶπεν Ἐλ- 29
θέ καὶ καταβὰς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ
τὰ ὕδατα ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον 30
ἰσχυρὸν ἐφοβήθη καὶ ἀρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξεν
λέγων Κύριε σῶσόν με. εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν 31
χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ Ὀλιγόπιστε εἰς τί ἐ-
δίστασας. καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ 32
ἄνεμος. οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ 33

---

v.22 καί^{c} εὐθέως^{bo} ἀναγκάζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} ἐμβαίνω^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} καί^{c} προάγω^{vnpa} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dans} πέραν^{bo} ἕως^{c} ὅς^{bo} ἀπολύω^{vsaa3s} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp}. **v.23** καί^{c} ἀπολύω^{vpaanms} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} ἀναβαίνω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} προσεύχομαι^{vnad} ὄψιος^{agfsn} δέ^{c} γίνομαι^{vpadgfs} μόνος^{anmsn} εἰμί^{viix3s} ἐκεῖ^{bo}. **v.24** ὁ^{dnns} δέ^{c} πλοῖον^{nnns} ἤδη^{bo} μέσος^{aansn} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} εἰμί^{viix3s} βασανίζω^{vpppnns} ὑπό^{p} ὁ^{dgnp} κῦμα^{ngnp} εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} ἐναντίος^{anmsn} ὁ^{dnms} ἄνεμος^{nnms}. **v.25** τέταρτος^{adfsn} δέ^{c} φυλακή^{ndfs} ὁ^{dgfs} νύξ^{ngfs} ἀπέρχομαι^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} περιπατέω^{vppanms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs}. **v.26** καί^{c} ὁράω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} περιπατέω^{vppaams} ταράσσω^{viap3p} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} φάντασμα^{nnns} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} φόβος^{ngms} κράζω^{viaa3p}. **v.27** εὐθέως^{bo} δέ^{c} λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} θαρσέω^{vdpa2p} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p}. **v.28** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} κελεύω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ πρός^{p} σύ$^{rpa-s}$ ἔρχομαι^{vnaa} ἐπί^{p} ὁ^{danp} ὕδωρ^{nanp}. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} ἔρχομαι^{vdaa2s} καί^{c} καταβαίνω^{vpaanms} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} πλοῖον^{ngns} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} περιπατέω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{danp} ὕδωρ^{nanp} ἔρχομαι^{vnaa} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.30** βλέπω^{vppanms} δέ^{c} ὁ^{dams} ἄνεμος^{nams} ἰσχυρός^{aamsn} φοβέομαι^{viao3s} καί^{c} ἄρχω^{vpamnms} καταποντίζω^{vnpp} κράζω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} σῴζω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.31** εὐθέως^{bo} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} ἐπιλαμβάνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὀλιγόπιστος^{avmsn} εἰς^{p} τίς^{rqans} διστάζω^{viaa2s}. **v.32** καί^{c} ἐμβαίνω^{vpaagmp} αὐτός^{rpgmp} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} κοπάζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ἄνεμος^{nnms}.

34 λέγοντες Ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον
35 εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ. καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες
τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐ-
κείνην καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας.
36 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἅψωνται τοῦ κρασπέδου
τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ ὅσοι ἥψαντο διεσώθησαν.

15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμ-
2 ματεῖς καὶ Φαρισαῖοι λέγοντες. Διὰ τί οἱ μαθηταί σου
παραβαίνουσιν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων οὐ γὰρ νί-
3 πτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὁ δὲ ἀ-
ποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν
4 ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ὁ γὰρ θεὸς
ἐνετείλατο λέγων, Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καί Ὁ
5 κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. ὑμεῖς δὲ
λέγετε Ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί Δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ
ὠφεληθῇς καί οὐ μή τιμήσῃ τόν πατέρα αὐτοῦ ἢ τήν μη-
6 τέρα αὐτοῦ. καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν
7 παράδοσιν ὑμῶν. ὑποκριταί καλῶς Προεφήτευσεν περὶ
8 ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων. Ἐγγίζει μοι Ὁ λαὸς οὗτος τῷ στό-
ματι αὐτῶν καὶ τοῖς χείλεσίν με τιμᾷ ἡ δὲ καρδία αὐτῶν,

---

v.33 ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} ἔρχομαι^{vpaanmp} προσκυνέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppanmp} ἀληθῶς^{bo} θεός^{ngms} υἱός^{nnms} εἰμί^{vipx2s}. **v.34** καί^{c} διαπεράω^{vpaanmp} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} Γεννησαρέτ^{tp}. **v.35** καί^{c} ἐπιγινώσκω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} ἀνήρ^{nnmp} ὁ^{dgms} τόπος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} ἀποστέλλω^{viaa3p} εἰς^{p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} περίχωρος^{aafsn} ἐκεῖνος^{rdafs} καί^{c} προσφέρω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppaamp}. **v.36** καί^{c} παρακαλέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} μόνος^{bo} ἅπτω^{vsam3p} ὁ^{dgns} κράσπεδον^{ngns} ὁ^{dgns} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὅσος^{rcnmp} ἅπτω^{viad3p} διασῴζω^{viap3p}. **15. v.1** τότε^{bo} προσέρχομαι^{vipn3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{dnmp} ἀπό^{p} Ἱεροσόλυμα^{ngnp} γραμματεύς^{nnmp} καί^{c} Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{vppanmp}. **v.2** διά^{p} τίς^{rqans} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} σύ$^{rpg-s}$ παραβαίνω^{vipa3p} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} οὐ^{xo} γάρ^{c} νίπτω^{vipm3p} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} αὐτός^{rpgmp} ὅταν^{c} ἄρτος^{nams} ἐσθίω^{vspa3p}. **v.3** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} διά^{p} τίς^{rqans} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ παραβαίνω^{vipa2p} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διά^{p} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} σύ$^{rpg-p}$. **v.4** ὁ^{dnms} γάρ^{c} θεός^{nnms} ἐντέλλομαι^{viad3s} λέγω^{vppanms} τιμάω^{vdpa2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnms} κακολογέω^{vppanms} πατήρ^{nams} ἤ^{xo} μήτηρ^{nafs} θάνατος^{ndms} τελευτάω^{vdpa3s}. **v.5** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} λέγω^{vipa2p} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} λέγω^{vsaa3s} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ἤ^{xo} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} δῶρον^{nnns} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} ἐκ^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὠφελέω^{vsap2s} καί^{c} ὅς^{xo} μή^{xo} τιμάω^{vsaa3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgms} ἤ^{xo} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.6** καί^{c} ἀκυρόω^{viaa2p} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διά^{p} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} σύ$^{rpg-p}$. **v.7** ὑποκριτής^{nvmp} καλῶς^{bo} προφητεύω^{viaa3s} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$ Ἡσαΐας^{nnms} λέγω^{vppanms}.

πόρρω ἀπέχει ἀπ ἐμοῦ, μάτην δὲ σέβονταί με διδάσκον- 9
τες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων. Καὶ προσκαλεσά- 10
μενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς Ἀκούετε καὶ συνίετε, οὐ τὸ 11
εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον ἀλλὰ τὸ ἐκ-
πορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος τοῦτο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.
Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον αὐτῷ Οἶδας ὅτι 12
οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν. ὁ 13
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πα-
τήρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται. ἄφετε αὐτούς, ὁδηγοί 14
εἰσιν τυφλοί τυφλῶν, τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ ἀμφότε-
ροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν 15
αὐτῷ Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολήν ταύτην. ὁ δὲ Ἰησοῦς 16
εἶπεν Ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε. οὔπω νοεῖτε ὅτι 17
πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χω-
ρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται. τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ 18
τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται κἀκεῖνα κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον. ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ 19
πονηροί φόνοι μοιχεῖαι πορνεῖαι κλοπαί ψευδομαρτυρίαι
βλασφημίαι. ταῦτά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον τὸ 20

---

v.8 ἐγγίζω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} λαός^{nnms} οὗτος^{rdnms} ὁ^{ddns} στόμα^{ndns} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ὁ^{ddnp} χεῖλος^{ndnp} ἐγώ$^{rpa-s}$ τιμάω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} δέ^{c} καρδία^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} πόρρω^{bo} ἀπέχω^{vipa3s} ἀπό^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.9** μάτην^{bo} δέ^{c} σέβω^{vipn3p} ἐγώ$^{rpa-s}$ διδάσκω^{vppanmp} διδασκαλία^{nafp} ἔνταλμα^{nanp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.10** καί^{c} προσκαλέομαι^{vpadnms} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀκούω^{vdpa2p} καί^{c} συνίημι^{vdpa2p}. **v.11** οὐ^{xo} ὁ^{dnns} εἰσέρχομαι^{vppnnns} εἰς^{p} ὁ^{dans} στόμα^{nans} κοινόω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} ἀλλά^{c} ὁ^{dnns} ἐκπορεύομαι^{vppnnns} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} οὗτος^{rdnns} κοινόω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}. **v.12** τότε^{bo} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} οἶδα^{vixa2s} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} σκανδαλίζω^{viap3p}. **v.13** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} πᾶς^{anfsn} φυτεία^{nnfs} ὅς^{rrafs} οὐ^{xo} φυτεύω^{viaa3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} οὐράνιος^{anmsn} ἐκριζόω^{vifp3s}. **v.14** ἀφίημι^{vdaa2p} αὐτός^{rpamp} ὁδηγός^{nnmp} εἰμί^{vipx3p} τυφλός^{anmpn} τυφλός^{agmpn} τυφλός^{anmsn} δέ^{c} τυφλός^{aamsn} ἐάν^{qo} ὁδηγέω^{vspa3s} ἀμφότεροι^{anmpn} εἰς^{p} βόθυνος^{nams} πίπτω^{vifn3p}. **v.15** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} φράζω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.16** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἀκμήν^{nafs} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἀσύνετος^{anmpn} εἰμί^{vipx2p}. **v.17** οὔπω^{bo} νοέω^{vipa2p} ὅτι^{c} πᾶς^{annsn} ὁ^{dnns} εἰσπορεύομαι^{vppnnns} εἰς^{p} ὁ^{dans} στόμα^{nans} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κοιλία^{nafs} χωρέω^{vipa3s} καί^{c} εἰς^{p} ἀφεδρών^{nams} ἐκβάλλω^{vipp3s}. **v.18** ὁ^{dnnp} δέ^{c} ἐκπορεύομαι^{vppnnnp} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} ἐξέρχομαι^{vipn3s} κἀκεῖνος^{rdnnp} κοινόω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}. **v.19** ἐκ^{p} γάρ^{c} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} ἐξέρχομαι^{vipn3p} διαλογισμός^{nnmp} πονηρός^{anmpn} φόνος^{nnmp} μοιχεία^{nnfp} πορνεία^{nnfp} κλοπή^{nnfp} ψευδομαρτυρία^{nnfp} βλασφημία^{nnfp}.

21 δὲ ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν οὐ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. Καὶ
ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου
22 καὶ Σιδῶνος. καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐ-
κείνων ἐξελθοῦσα ἔκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα Ἐλέησόν με
23 κύριε υἱέ Δαυίδ, ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. ὁ
δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες Ἀπόλυσον αὐτήν ὅτι κράζει
24 ὄπισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐκ ἀπεστάλην εἰ
25 μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραήλ. ἡ δὲ ἐλ-
26 θοῦσα προσεκύνησεν αὐτῷ λέγουσα Κύριε βοήθει μοι. ὁ
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν
27 τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ εἶπεν Ναί κύριε
καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων
28 ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰ-
ησοῦς εἶπεν αὐτῇ Ὦ γύναι μεγάλη σου ἡ πίστις, γενηθήτω
σοι ὡς θέλεις καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐ-
29 κείνης. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ τὴν
θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας καὶ ἀναβὰς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο
30 ἐκεῖ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ ἑαυ-
τῶν χωλούς τυφλούς κωφούς κυλλούς καὶ ἑτέρους πολλούς

---

v.20 οὗτος^{rdnnp} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnnp} κοινόω^{vppannp} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} ὁ^{dnns} δέ^{c} ἄνιπτος^{admpn} χείρ^{ndfp} ἐσθίω^{vnaa} οὐ^{xo} κοινόω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}. **v.21** καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀναχωρέω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{danp} μέρος^{nanp} Τύρος^{ngfs} καί^{c} Σιδών^{ngfs}. **v.22** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} γυνή^{nnfs} Χαναναῖος^{anfsn} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ὅριον^{ngnp} ἐκεῖνος^{rdgnp} ἐξέρχομαι^{vpaanfs} κραυγάζω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppanfs} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ κύριος^{nvms} υἱός^{nvms} Δαυίδ^{tp} ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ κακῶς^{bo} δαιμονίζομαι^{vipn3s}. **v.23** ὁ^{dnms} δέ^{c} οὐ^{xo} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdfs} λόγος^{nams} καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἐρωτάω^{viia3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} ἀπολύω^{vdaa2s} αὐτός^{rpafs} ὅτι^{c} κράζω^{vipa3s} ὄπισθεν^{bo} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.24** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} ἀποστέλλω^{viap1s} εἰ^{qo} μή^{xo} εἰς^{p} ὁ^{danp} πρόβατον^{nanp} ὁ^{danp} ἀπόλλυμι^{vpxaanp} οἶκος^{ngms} Ἰσραήλ^{tp}. **v.25** ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἔρχομαι^{vpaanfs} προσκυνέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppanfs} κύριος^{nvms} βοηθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.26** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} καλός^{annsn} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} ὁ^{dgnp} τέκνον^{ngnp} καί^{c} βάλλω^{vnaa} ὁ^{ddnp} κυνάριον^{ndnp}. **v.27** ὁ^{dnfs} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} ναί^{xo} κύριος^{nvms} καί^{c} γάρ^{c} ὁ^{dnnp} κυνάριον^{nnnp} ἐσθίω^{vipa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ψιχίον^{ngnp} ὁ^{dgnp} πίπτω^{vppagnp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} τράπεζα^{ngfs} ὁ^{dgmp} κύριος^{ngmp} αὐτός^{rpgnp}. **v.28** τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} ὦ^{i} γυνή^{nvfs} μέγας^{anfsn} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} γίνομαι^{vdao3s} σύ$^{rpd-s}$ ὡς^{bo} θέλω^{vipa2s} καί^{c} ἰάομαι^{viap3s} ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpgfs} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs}. **v.29** καί^{c} μεταβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἔρχομαι^{viaa3s} παρά^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^{c} ἀναβαίνω^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} κάθημαι^{viin3s} ἐκεῖ^{bo}.

καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐθε-
ράπευσεν αὐτούς, ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι βλέποντας 31
κωφοὺς λαλοῦντας κυλλοὺς ὑγιεῖς χωλοὺς περιπατοῦντας
καὶ τυφλοὺς βλέποντας, καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν Ἰσραήλ.
Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν 32
Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσ-
μένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν, καὶ ἀπολῦσαι
αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ 33
λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί αὐτοῦ, Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ
ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον. καὶ λέγει 34
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πόσους ἄρτους ἔχετε οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτά
καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ ἐκέλευσεν τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν 35
ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας 36
εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, οἱ
δὲ μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθη- 37
σαν καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας
πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς 38
γυναικῶν καὶ παιδίων. Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη 39
εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια Μαγδαλά.

Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι πειρά- **16**

---

v.30 καί[c] προσέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὄχλος[nnmp] πολύς[anmpn] ἔχω[vppanmp] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] χωλός[aampn] τυφλός[aampn] κωφός[aampn] κυλλός[aampn] καί[c] ἕτερος[aampn] πολύς[aampn] καί[c] ῥίπτω[viaa3p] αὐτός[rpamp] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] καί[c] θεραπεύω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.31** ὥστε[c] ὁ[damp] ὄχλος[namp] θαυμάζω[vnaa] βλέπω[vppaamp] κωφός[aampn] λαλέω[vppaamp] κυλλός[aampn] ὑγιής[aampn] χωλός[aampn] περιπατέω[vppaamp] καί[c] τυφλός[aampn] βλέπω[vppaamp] καί[c] δοξάζω[viaa3p] ὁ[dams] θεός[nams] Ἰσραήλ[tp]. **v.32** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] προσκαλέομαι[vpadnms] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[viaa3s] σπλαγχνίζομαι[vipn1s] ἐπί[p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] ὅτι[c] ἤδη[bo] ἡμέρα[nnfp] τρεῖς[nafp] προσμένω[vipa3p] ἐγώ[rpd-s] καί[c] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p] τίς[rqans] ἐσθίω[vsaa3p] καί[c] ἀπολύω[vnaa] αὐτός[rpamp] νῆστις[aampn] οὐ[xo] θέλω[vipa1s] μήποτε[bo] ἐκλύω[vsap3p] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs]. **v.33** καί[c] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] πόθεν[bo] ἐγώ[rpd-p] ἐν[p] ἐρημία[ndfs] ἄρτος[nnmp] τοσοῦτος[rdnmp] ὥστε[c] χορτάζω[vnaa] ὄχλος[nams] τοσοῦτος[rdams]. **v.34** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πόσος[roamp] ἄρτος[namp] ἔχω[vipa2p] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] ἑπτά[tn] καί[c] ὀλίγος[aanpn] ἰχθύδιον[nanp]. **v.35** καί[c] κελεύω[viaa3s] ὁ[ddmp] ὄχλος[ndmp] ἀναπίπτω[vnaa] ἐπί[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs]. **v.36** καί[c] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[damp] ἑπτά[tn] ἄρτος[namp] καί[c] ὁ[damp] ἰχθύς[namp] εὐχαριστέω[vpaanms] κλάω[viaa3s] καί[c] δίδωμι[viaa3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ὁ[dnmp] δέ[c] μαθητής[nnmp] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms]. **v.37** καί[c] ἐσθίω[viaa3p] πᾶς[anmpn] καί[c] χορτάζω[viap3p] καί[c] αἴρω[viaa3p] ὁ[dans] περισσεύω[vppaans] ὁ[dgnp] κλάσμα[ngnp] ἑπτά[tn] σπυρίς[nafp] πλήρης[aafpn]. **v.38** ὁ[dnmp] δέ[c] ἐσθίω[vppanmp] εἰμί[viix3p] τετρακισχίλιοι[nnmp] ἀνήρ[nnmp] χωρίς[bo] γυνή[ngfp] καί[c] παιδίον[ngnp]. **v.39** καί[c] ἀπολύω[vpaanms] ὁ[damp] ὄχλος[namp] ἐμβαίνω[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[danp] ὅριον[nanp] Μαγδαλά[tp].

ζοντες ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖ-
2 ξαι αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Ὀψίας γενομένης
3 λέγετε Εὐδία πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός, καὶ πρωΐ Σήμερον
χειμών πυρράζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός ὑποκριταί, τὸ
μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν τὰ δὲση-
4 μεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε. Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς
σημεῖον ἐπιζητεῖ καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ
σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλ-
5 θεν. Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν ἐπελά-
6 θοντο ἄρτους λαβεῖν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ὁρᾶτε καὶ
προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.
7 οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι Ἄρτους οὐκ ἐλά-
8 βομεν. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τί διαλογίζεσθε ἐν
9 ἑαυτοῖς ὀλιγόπιστοι ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε· οὔπω νοεῖτε
οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων
10 καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε. οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν
11 τετρακισχιλίων καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε. πῶς οὐ νο-
εῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτοῦ εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης
12 τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ
εἶπεν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς

---

16. **v.1** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^{c} Σαδδουκαῖος^{nnmp} πειράζω^{vppanmp} ἐπερωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} σημεῖον^{nans} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ἐπιδείκνυμι^{vnaa} αὐτός^{rpdmp}. **v.2** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὄψιος^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} λέγω^{vipa2p} εὐδία^{nnfs} πυρράζω^{vipa3s} γάρ^{c} ὁ^{dnms} οὐρανός^{nnnms}. **v.3** καί^{c} πρωΐ^{bo} σήμερον^{bo} χειμών^{nnnms} πυρράζω^{vipa3s} γάρ^{c} στυγνάζω^{vppanms} ὁ^{dnms} οὐρανός^{nnnms} ὑποκριτής^{nvmp} ὁ^{dans} μέν^{xo} πρόσωπον^{nans} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} γινώσκω^{vipa2p} διακρίνω^{vnpa} ὁ^{danp} δέ^{c} σημεῖον^{nanp} ὁ^{dgmp} καιρός^{ngmp} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p}. **v.4** γενεά^{nnfs} πονηρός^{anfsn} καί^{c} μοιχαλίς^{nnfs} σημεῖον^{nans} ἐπιζητέω^{vipa3s} καί^{c} σημεῖον^{nnns} οὐ^{xo} δίδωμι^{vifp3s} αὐτός^{rpdfs} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnns} σημεῖον^{nnns} Ἰωνᾶς^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} καί^{c} καταλείπω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} ἀπέρχομαι^{viaa3s}. **v.5** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dans} πέραν^{bo} ἐπιλανθάνομαι^{viad3p} ἄρτος^{namp} λαμβάνω^{vnaa}. **v.6** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁράω^{vdpa2p} καί^{c} προσέχω^{vdpa2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ζύμη^{ngfs} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^{c} Σαδδουκαῖος^{ngmp}. **v.7** ὁ^{dnmp} δέ^{c} διαλογίζομαι^{viin3p} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ἄρτος^{namp} οὐ^{xo} λαμβάνω^{viaa1p}. **v.8** γινώσκω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} διαλογίζομαι^{vipn2p} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ὀλιγόπιστος^{avmpn} ὅτι^{c} ἄρτος^{namp} οὐ^{xo} λαμβάνω^{viaa2p}. **v.9** οὔπω^{bo} νοέω^{vipa2p} οὐδέ^{bo} μνημονεύω^{vipa2p} ὁ^{damp} πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} ὁ^{dgmp} πεντακισχίλιοι^{ngmp} καί^{c} πόσος^{roamp} κόφινος^{namp} λαμβάνω^{viaa2p}. **v.10** οὐδέ^{bo} ὁ^{damp} ἑπτά^{tn} ἄρτος^{namp} ὁ^{dgmp} τετρακισχίλιοι^{ngmp} καί^{c} πόσος^{roafp} σπυρίς^{nafp} λαμβάνω^{viaa2p}. **v.11** πῶς^{bo} οὐ^{xo} νοέω^{vipa2p} ὅτι^{c} οὐ^{xo} περί^{p} ἄρτος^{ngms} λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ προσέχω^{vnpa} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ζύμη^{ngfs} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^{c} Σαδδουκαῖος^{ngmp}.

διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων. 13 Ἐλθὼν δὲ ὁ
Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἠρώτα τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ λέγων Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου. 14 οἱ δὲ εἶπον, Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν
βαπτιστήν ἄλλοι δὲ Ἠλίαν ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ ἕνα τῶν
προφητῶν. 15 λέγει αὐτοῖς Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι.
16 ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων Πέτρος εἶπεν Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. 17 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
τῷ Μακάριος εἶ Σίμων Βαρ Ἰωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ
ἀπεκάλυψέν σοι ἀλλ ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 18 κἀ-
γὼ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ
οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατι-
σχύσουσιν αὐτῆς. 19 καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας
τῶν οὐρανῶν καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον
ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμέ-
νον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 20 τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός. 21 Ἀπὸ
τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ
αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκταν-

---

v.12 τότε^{bo} συνίημι^{viaa3p} ὅτι^{c} οὐ^{xo} λέγω^{viaa3s} προσέχω^{vnpa} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ζύμη^{ngfs} ὁ^{dgms} ἄρτος^{ngms} ἀλλά^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} διδαχή^{ngfs} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^{c} Σαδδουκαῖος^{ngmp}. **v.13** ἔρχομαι^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{danp} μέρος^{nanp} Καισάρεια^{ngfs} ὁ^{dgfs} Φίλιππος^{ngms} ἐρωτάω^{viia3s} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanms} τίς^{rqams} ἐγώ$^{rpa-s}$ λέγω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} εἰμί^{vnpx} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.14** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} μέν^{xo} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} βαπτιστής^{nams} ἄλλος^{anmpn} δέ^{c} Ἠλίας^{nams} ἕτερος^{anmpn} δέ^{c} Ἰερεμίας^{nams} ἤ^{xo} εἷς^{nams} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp}. **v.15** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} τίς^{rqams} ἐγώ$^{rpa-s}$ λέγω^{vipa2p} εἰμί^{vnpx}. **v.16** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ζάω^{vppagms}. **v.17** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} μακάριος^{anmsn} εἰμί^{vipx2s} Σίμων^{nvms} Βαριωνᾶ^{ta} Ἰωνᾶς^{ngms} ὅτι^{c} σάρξ^{nnfs} καί^{c} αἷμα^{nnns} οὐ^{xo} ἀποκαλύπτω^{viaa3s} σύ$^{rpd-s}$ ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.18** κἀγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} σύ$^{rpd-s}$ λέγω^{vipa1s} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} Πέτρος^{nnms} καί^{c} ἐπί^{p} οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} πέτρα^{ndfs} οἰκοδομέω^{vifa1s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} καί^{c} πύλη^{nnfp} ᾅδης^{ngms} οὐ^{xo} κατισχύω^{vifa3p} αὐτός^{rpgfs}. **v.19** καί^{c} δίδωμι^{vifa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dafp} κλείς^{nafp} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} καί^{c} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} δέω^{vsaa2s} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} εἰμί^{vifx3s} δέω^{vpxpnns} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} καί^{c} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} λύω^{vsaa2s} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} εἰμί^{vifx3s} λύω^{vpxpnns} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.20** τότε^{bo} διαστέλλω^{viam3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ἵνα^{c} μηδείς^{admsn} λέγω^{vsaa3p} ὅτι^{c} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{vipx3s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms}.

22 θῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. καὶ προσλαβόμενος
αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων Ἵλεώς σοι κύ-
23 ριε, οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ
Ὕπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ, σκάνδαλον μου, εἶ ὅτι οὐ φρο-
24 νεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Τότε ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν
ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀ-
25 κολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι
ἀπολέσει αὐτήν, ὃς δ᾽ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνε-
26 κεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος ἐὰν
τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ ἢ
27 τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. μέλλει
γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ
28 κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν εἰσίν τινες ὧδε
ἑστῶτες οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

17 Καὶ μεθ ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον
καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρει

---

v.21 ἀπόp τότεbo ἄρχωviad3s ὁdnms Ἰησοῦςnnms δείκνυμιvnpa ὁddmp μαθητήςndmp αὐτόςrpgms ὅτιc δεῖvipq3s αὐτόςrpams ἀπέρχομαιvnaa εἰςp Ἱεροσόλυμαnafs καίc πολύςaanpn πάσχωvnaa ἀπόp ὁdgmp πρεσβύτεροςagmpn καίc ἀρχιερεύςngmp καίc γραμματεύςngmp καίc ἀποκτείνωvnap καίc ὁddfs τρίτοςadfsn ἡμέραndfs ἐγείρωvnap. **v.22** καίc προσλαμβάνωvpamnms αὐτόςrpams ὁdnms Πέτροςnnms ἄρχωviad3s ἐπιτιμάωvnpa αὐτόςrpdms λέγωvppanms Ἵλεωςanmsa σύrpd-s κύριοςnvms οὐxo μήxo εἰμίvifx3s σύrpd-s οὗτοςrdnns. **v.23** ὁdnms δέc στρέφωvpapnms λέγωviaa3s ὁddms Πέτροςndms ὑπάγωvdpa2s ὀπίσωbo ἐγώrpg-s Σατανᾶςnvms σκάνδαλονnans ἐγώrpg-s εἰμίvipx2s ὅτιc οὐxo φρονέωvipa2s ὁdanp ὁdgms θεόςngms ἀλλάc ὁdanp ὁdgmp ἄνθρωποςngmp. **v.24** τότεbo ὁdnms Ἰησοῦςnnms λέγωviaa3s ὁddmp μαθητήςndmp αὐτόςrpgms εἰqo τι-σρινμσ θέλωvipa3s ὀπίσωbo ἐγώrpg-s ἔρχομαιvnaa ἀπαρνέομαιvdad3s ἑαυτοῦrxams καίc αἴρωvdaa3s ὁdams σταυρόςnams αὐτόςrpgms καίc ἀκολουθέωvdpa3s ἐγώrpd-s. **v.25** ὅςrrnms γὰρc ἂνxo θέλωvspa3s ὁdafs ψυχήnafs αὐτόςrpgms σῴζωvnaa ἀπόλλυμιvifa3s αὐτόςrpafs ὅςrrnms δέc ἂνxo ἀπόλλυμιvsaa3s ὁdafs ψυχήnafs αὐτόςrpgms ἕνεκαbo ἐγώrpg-s εὑρίσκωvifa3s αὐτόςrpafs. **v.26** τίςrqans γὰρc ὠφελέωvipp3s ἄνθρωποςnnms ἐάνqo ὁdams κόσμοςnams ὅλοςaamsn κερδαίνωvsaa3s ὁdafs δέc ψυχήnafs αὐτόςrpgms ζημιόωvsap3s ἤxo τίςrqans δίδωμιvifa3s ἄνθρωποςnnms ἀντάλλαγμαnans ὁdgfs ψυχήngfs αὐτόςrpgms. **v.27** μέλλωvipa3s γὰρc ὁdnms υἱόςnnms ὁdgms ἄνθρωποςngms ἔρχομαιvnpn ἐνp ὁddfs δόξαndfs ὁdgms πατήρngms αὐτόςrpgms μετάp ὁdgmp ἄγγελοςngmp αὐτόςrpgms καίc τότεbo ἀποδίδωμιvifa3s ἕκαστοςadmsn κατάp ὁdafs πρᾶξιςnafs αὐτόςrpgms. **v.28** ἀμήνth λέγωvipa1s σύrpd-p εἰμίvipx3p τι-σρινμπ ὧδεbo ἵστημιvpxanmp ὅστιςrrnmp οὐxo μήxo γεύομαιvsad3p θάνατοςngms ἕωςc ἂνxo ὁράωvsaa3p ὁdams υἱόςnams ὁdgms ἄνθρωποςngms ἔρχομαιvppnams ἐνp ὁddfs βασιλείαndfs αὐτόςrpgms.

αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ ἰδίαν. καὶ μετεμορφώθη ἔμ- 2
προσθεν αὐτῶν καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος
τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένοντο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. καὶ ἰδοὺ ὤ- 3
φθησαν αὐτοῖς Μωσῆς καὶ Ἠλίας μετ αὐτοῦ συλλαλοῦντες.
ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ Κύριε καλόν ἐστιν 4
ἡμᾶς ὧδε εἶναι, εἰ θέλεις ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς σοὶ
μίαν καὶ Μωσῆ˜ μίαν καὶ μίαν Ἠλίᾳ. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος 5
ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ
τῆς νεφέλης λέγουσα Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός
ἐν ᾧ εὐδόκησα, αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθη- 6
ταὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα.
καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἥψατο αὐτῶν καὶ εἶπεν Ἐγέρθητε 7
καὶ μὴ φοβεῖσθε. ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν 8
οὐδένα εἶδον εἰ μὴ τόν Ἰησοῦν μόνον. Καὶ καταβαινόν- 9
των αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων
Μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ
νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐ- 10
τοῦ λέγοντες Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἠλίαν δεῖ
ἐλθεῖν πρῶτον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ἠ- 11

---

17. v.1 καί^{c} μετά^{p} ἡμέρα^{nafp} ἕξ^{tn} παραλαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^{c} Ἰάκωβος^{nams} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀναφέρω^{vipa3s} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} ὄρος^{nans} ὑψηλός^{aansn} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn}. **v.2** καί^{c} μεταμορφόω^{viap3s} ἔμπροσθεν^{p} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} λάμπω^{viaa3s} ὁ^{dnns} πρόσωπον^{nnns} αὐτός^{rpgms} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} ὁ^{dnnp} δέ^{c} ἱμάτιον^{nnnp} αὐτός^{rpgms} γίνομαι^{viad3p} λευκός^{annpn} ὡς^{bo} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns}. **v.3** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ὁράω^{viap3p} αὐτός^{rpdmp} Μωϋσῆς^{nnms} καί^{c} Ἠλίας^{nnms} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} συλλαλέω^{vppanmp}. **v.4** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} κύριος^{nvms} καλός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὧδε^{bo} εἰμί^{vnpx} εἰ^{qo} θέλω^{vipa2s} ποιέω^{vsaa1p} ὧδε^{bo} τρεῖς^{nafp} σκηνή^{nafp} σύ$^{rpd-s}$ εἷς^{nafs} καί^{c} Μωϋσῆς^{ndms} εἷς^{nafs} καί^{c} εἷς^{nafs} Ἠλίας^{ndms}. **v.5** ἔτι^{bo} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vppagms} ἰδού^{vdaa2s} νεφέλη^{nnfs} φωτεινός^{anfsn} ἐπισκιάζω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} φωνή^{nnfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} νεφέλη^{ngfs} λέγω^{vppanfs} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} εὐδοκέω^{viaa1s} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vdpa2p}. **v.6** καί^{c} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} πίπτω^{viaa3p} ἐπί^{p} πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} φοβέομαι^{viao3p} σφόδρα^{bo}. **v.7** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἅπτω^{viad3s} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} λέγω^{viaa3s} ἐγείρω^{vdap2p} καί^{c} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p}. **v.8** ἐπαίρω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rpgmp} οὐδείς^{aamsn} ὁράω^{viaa3p} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} μόνος^{bo}. **v.9** καί^{c} καταβαίνω^{vppagmp} αὐτός^{rpgmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} ὄρος^{ngns} ἐντέλλομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} μηδείς^{admsn} λέγω^{vsaa2p} ὁ^{dans} ὅραμα^{nans} ἕως^{c} ὅς^{bo} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vsaa3s}. **v.10** καί^{c} ἐπερωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnns} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} λέγω^{vipa3p} ὅτι^{c} Ἠλίας^{nams} δεῖ^{vipq3s} ἔρχομαι^{vnaa} πρῶτος^{bo}.

12 λίας μὲν ἔρχεται πρῶτον καὶ ἀποκαταστήσει πάντα, λέγω
δὲ ὑμῖν ὅτι Ἠλίας ἤδη ἦλθεν καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν
ἀλλὰ ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς
13 τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ αὐτῶν. τότε συνῆκαν
οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.
14 Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον προσῆλθεν αὐτῷ ἄν-
15 θρωπος γονυπετῶν αὐτὸν. καὶ λέγων Κύριε ἐλέησόν μου
τὸν υἱόν ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει, πολλάκις γὰρ
16 πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ προσή-
νεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν
17 θεραπεῦσαι. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ὦ γενεὰ ἄ-
πιστος καὶ διεστραμμένη ἕως πότε ἔσομαι μεθ ὑμῶν ἕως
18 πότε ἀνέξομαι ὑμῶν φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. καὶ ἐπετίμη-
σεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐξῆλθεν ἀπ αὐτοῦ τὸ δαιμόνιον καὶ
19 ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσελ-
θόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ ἰδίαν εἶπον Διὰ τί ἡμεῖς
20 οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ-
τοῖς Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν, ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ἐὰν ἔχητε
πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ Μετάβηθι
ἔντεῦθεν ἐκεῖ καὶ μεταβήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει ὑ-

---

v.11 ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} Ἠλίας^{nnms} μέν^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s} πρῶτος^{bo} καί^{c} ἀποκαθιστάνω^{vifa3s} πᾶς^{aanpn}. **v.12** λέγω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} Ἠλίας^{nnms} ἤδη^{bo} ἔρχομαι^{viaa3s} καί^{c} οὐ^{xo} ἐπιγινώσκω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἀλλά^{c} ποιέω^{viaa3p} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} ὅσος^{rcanp} θέλω^{viaa3p} οὕτω^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} μέλλω^{vipa3s} πάσχω^{vnpa} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.13** τότε^{bo} συνίημι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ὅτι^{c} περί^{p} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dgms} βαπτιστής^{ngms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.14** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaagmp} αὐτός^{rpgmp} πρός^{p} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} προσέρχομαι^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἄνθρωπος^{nnms} γονυπετέω^{vppanms} αὐτός^{rpams}. **v.15** καί^{c} λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὅτι^{c} σεληνιάζομαι^{vipn3s} καί^{c} κακῶς^{bo} πάσχω^{vipa3s} πολλάκις^{bo} γάρ^{c} πίπτω^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} πῦρ^{nans} καί^{c} πολλάκις^{bo} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans}. **v.16** καί^{c} προσφέρω^{viaa1s} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{viao3p} αὐτός^{rpams} θεραπεύω^{vnaa}. **v.17** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὦ^{i} γενεά^{nvfs} ἄπιστος^{avfsn} καί^{c} διαστρέφω^{vpxpnfs} ἕως^{c} πότε^{xo} εἰμί^{vifx1s} μετά^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἕως^{c} πότε^{xo} ἀνέχω^{vifd1s} σύ$^{rpg-p}$ φέρω^{vdpa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ αὐτός^{rpams} ὧδε^{bo}. **v.18** καί^{c} ἐπιτιμάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdns} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnns} δαιμόνιον^{nnns} καί^{c} θεραπεύω^{viap3s} ὁ^{dnms} παῖς^{nnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs}. **v.19** τότε^{bo} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} λέγω^{viaa3p} διά^{p} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpn-p}$ οὐ^{xo} δύναμαι^{viao1p} ἐκβάλλω^{vnaa} αὐτός^{rpans}.

μῖν. τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευ- 21
χῇ καὶ νηστείᾳ. ἀναστρεφομένων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ 22
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Μέλλει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρα-
δίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν 23
καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται καὶ ἐλυπήθησαν σφόδρα.
Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερναούμ προσῆλθον οἱ τὰ δί- 24
δραχμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον, Ὁ διδάσκαλος
ὑμῶν οὐ τελεῖ τὰ δίδραχμα. λέγει Ναί καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς 25
τὴν οἰκίαν προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων Τί σοι δοκεῖ
Σίμων οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσιν τέλη ἢ
κῆνσον ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. λέ- 26
γει αὐτῷ ὁ Πέτρος, Ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
Ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί. ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν 27
αὐτούς πορευθεὶς εἰς τήν θάλασσαν βάλε ἄγκιστρον καὶ τὸν
ἀναβαίνοντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐ-
τοῦ εὑρήσεις στατῆρα, ἐκεῖνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ
καὶ σοῦ.

Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέ- **18**
γοντες Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

---

v.20 ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} διά^{p} ὁ^{dafs} ἀπιστία^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ ἀμήνth γάρ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐάν^{qo} ἔχω^{vspa2p} πίστις^{nafs} ὡς^{bo} κόκκος^{nams} σίναπι^{ngns} λέγω^{vifa2p} ὁ^{ddns} ὄρος^{ndns} οὗτος^{rddns} μεταβαίνω^{vdaa2s} ἐντεῦθεν^{bo} ἐκεῖ^{bo} καί^{c} μεταβαίνω^{vifd3s} καί^{c} οὐδείς^{annsn} ἀδυνατέω^{vifa3s} σύ$^{rpd-p}$. **v.21** οὗτος^{rdnns} δέ^{c} ὁ^{dnns} γένος^{nnns} οὐ^{xo} ἐκπορεύομαι^{vipn3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ἐν^{p} προσευχή^{ndfs} καί^{c} νηστεία^{ndfs}. **v.22** ἀναστρέφω^{vpppgmp} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Γαλιλαία^{ndfs} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μέλλω^{vipa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} παραδίδωμι^{vnpp} εἰς^{p} χείρ^{nafp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.23** καί^{c} ἀποκτείνω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἐγείρω^{vifp3s} καί^{c} λυπέω^{viap3p} σφόδρα^{bo}. **v.24** ἔρχομαι^{vpaagmp} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} εἰς^{p} Καπερναούμ^{tp} προσέρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} δίδραχμον^{nanp} λαμβάνω^{vppanmp} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} καί^{c} λέγω^{viaa3p} ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ οὐ^{xo} τελέω^{vipa3s} ὁ^{danp} δίδραχμον^{nanp}. **v.25** λέγω^{vipa3s} ναί^{xo} καί^{c} ὅτε^{bo} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} προφθάνω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} τίς^{rqans} σύ$^{rpd-s}$ δοκέω^{vipa3s} Σίμων^{nvms} ὁ^{dnmp} βασιλεύς^{nnmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἀπό^{p} τίς^{rqgmp} λαμβάνω^{vipa3p} τέλος^{nanp} ἤ^{xo} κῆνσος^{nams} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} υἱός^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} ἤ^{xo} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ἀλλότριος^{agmpn}. **v.26** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ἀλλότριος^{agmpn} φημί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀρά^{xo} ἐλεύθερος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} υἱός^{nnmp}. **v.27** ἵνα^{c} δέ^{c} μή^{xo} σκανδαλίζω^{vsaa1p} αὐτός^{rpamp} πορεύομαι^{vpaonms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} βάλλω^{vdaa2s} ἄγκιστρον^{nans} καί^{c} ὁ^{dams} ἀναβαίνω^{vppaams} πρῶτος^{bo} ἰχθύς^{nams} αἴρω^{vdaa2s} καί^{c} ἀνοίγω^{vpaanms} ὁ^{dans} στόμα^{nans} αὐτός^{rpgms} εὑρίσκω^{vifa2s} στατήρ^{nams} ἐκεῖνος^{rdams} λαμβάνω^{vpaanms} δίδωμι^{vdaa2s} αὐτός^{rpdmp} ἀντί^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} σύ$^{rpg-s}$. **18. v.1** ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} προσέρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnms} ἄρα^{xo} μέγας^{anmsc} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}.

2 καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν
3 μέσῳ αὐτῶν. καὶ εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν μὴ στραφῆτε
καὶ γένησθε ὡς τὰ παιδία οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν
4 τῶν οὐρανῶν. ὅστις οὖν ταπεινώσει ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον
τοῦτο οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.
5 καὶ ὃς ἐὰν δέξηται παιδίον τοιοῦτον ἓν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου
6 ἐμὲ δέχεται. Ὃς δ ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων
τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμασθῇ μύ-
λος ὀνικὸς εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ καταποντισθῇ ἐν τῷ
7 πελάγει τῆς θαλάσσης. οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδά-
λων, ἀνάγκη γὰρ ἐστίν ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα πλὴν οὐαὶ τῷ
8 ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. Εἰ δὲ ἡ χείρ
σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε ἔκκοψον αὐτὰ καὶ βάλε
ἀπὸ σοῦ, καλόν σοί ἐστιν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν ἢ
κυλλὸν ἢ δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ
9 πῦρ τὸ αἰώνιον. καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε ἔξ-
ελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, καλόν σοί ἐστιν μονόφθαλμον
εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι
10 εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. Ὁρᾶτε μὴ καταφρονήσητε ἑ-
νὸς τῶν μικρῶν τούτων, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν
ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς βλέπουσιν τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός

---

v.2 καίc προσκαλέομαιvpadnms ὁdnms Ἰησοῦςnnms παιδίονnans ἵστημιviaa3s αὐτόςrpans ἐνp μέσοςadnsn αὐτόςrpgmp. **v.3** καίc λέγωviaa3s ἀμήνth λέγωvipa1s σύrpd-p ἐάνqo μήxo στρέφωvsap2p καίc γίνομαιvsad2p ὡςbo ὁdanp παιδίονnanp οὐxo μήxo εἰσέρχομαιvsaa2p εἰςp ὁdafs βασιλείαnafs ὁdgmp οὐρανόςngmp. **v.4** ὅστιςrrnms οὖνc ταπεινόωvifa3s ἑαυτοῦrxams ὡςbo ὁdnns παιδίονnnns οὗτοςrdnns οὗτοςrdnms εἰμίvipx3s ὁdnms μέγαςanmsc ἐνp ὁddfs βασιλείαndfs ὁdgmp οὐρανόςngmp. **v.5** καίc ὅςrrnms ἐάνqo δέχομαιvsad3s παιδίονnans τοιοῦτοςrdans εἷςnans ἐπίp ὁddns ὄνομαndns ἐγώrpg-s ἐγώrpa-s δέχομαιvipn3s. **v.6** ὅςrrnms δέc ἄνxo σκανδαλίζωvsaa3s εἷςnams ὁdgmp μικρόςagmpn οὗτοςrdgmp ὁdgmp πιστεύωvppagmp εἰςp ἐγώrpa-s συμφέρωvipa3s αὐτόςrpdms ἵναc κρεμάννυμιvsap3s μύλοςnnms ὀνικόςanmsn εἰςp ὁdams τράχηλοςnams αὐτόςrpgms καίc καταποντίζωvsap3s ἐνp ὁddns πέλαγοςndns ὁdgfs θάλασσαngfs. **v.7** οὐαίi ὁddms κόσμοςndms ἀπόp ὁdgnp σκάνδαλονngnp ἀνάγκηnnfs γάρc εἰμίvipx3s ἔρχομαιvnaa ὁdanp σκάνδαλονnanp πλήνbo οὐαίi ὁddms ἄνθρωποςndms ἐκεῖνοςrddms διάp ὅςrrgms ὁdnns σκάνδαλονnnns ἔρχομαιvipn3s. **v.8** εἰqo δέc ὁdnfs χείρnnfs σύrpg-s ἤxo ὁdnms πούςnnms σύrpg-s σκανδαλίζωvipa3s σύrpa-s ἐκκόπτωvdaa2s αὐτόςrpanp καίc βάλλωvdaa2s ἀπόp σύrpg-s καλόςannsn σύrpd-s εἰμίvipx3s εἰσέρχομαιvnaa εἰςp ὁdafs ζωήnafs χωλόςaamsn ἤxo κυλλόςaamsn ἤxo δύοtn χείρnafp ἤxo δύοtn πούςnamp ἔχωvppannp βάλλωvnap εἰςp ὁdans πῦρnans ὁdans αἰώνιοςaansn. **v.9** καίc εἰqo ὁdnms ὀφθαλμόςnnms σύrpg-s σκανδαλίζωvipa3s σύrpa-s ἐξαιρέωvdaa2s αὐτόςrpams καίc βάλλωvdaa2s ἀπόp σύrpg-s καλόςannsn σύrpd-s εἰμίvipx3s μονόφθαλμοςaamsn εἰςp ὁdafs ζωήnafs εἰσέρχομαιvnaa ἤxo δύοtn ὀφθαλμόςnamp ἔχωvppannp βάλλωvnap εἰςp ὁdafs γέεννανafs ὁdgns πῦρngns.

μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ἦλθεν γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶ- 11
σαι τὸ ἀπολωλός. Τί ὑμῖν δοκεῖ ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώπῳ 12
ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐχὶ ἀφεῖς τὰ ἐνε-
νήκοντα ἐννέα ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον.
καὶ ἐὰν γένηται εὑρεῖν αὐτό ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ 13
αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλα-
νημένοις. οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς 14
ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων.
Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου ὕπαγε καὶ ἔλεγ- 15
ξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου ἐάν σου ἀκούσῃ
ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου, ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ παράλαβε 16
μετὰ σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο ἵνα ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων ἢ
τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα, ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν εἰπὲ τῇ 17
ἐκκλησίᾳ, ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ ἔστω σοι
ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν 18
δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὅσα
ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. Πά- 19
λιν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ
τῆς γῆς περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται γενήσε-

---

v.10 ὁράω^{vdpa2p} μή^{xo} καταφρονέω^{vsaa2p} εἷς^{ngns} ὁ^{dgmp} μικρός^{agmpn} οὗτος^{rdgmp} λέγω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp} διά^{p} πᾶς^{agnsn} βλέπω^{vipa3p} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgms} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp}. **v.11** ἔρχομαι^{viaa3s} γάρ^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} σῴζω^{vnaa} ὁ^{dans} ἀπόλλυμι^{vpxaans}. **v.12** τίς^{rqans} σύ$^{rpd-p}$ δοκέω^{vipa3s} ἐάν^{qo} γίνομαι^{vsad3s} τι-σριδμσ ἄνθρωπος^{ndms} ἑκατόν^{tn} πρόβατον^{nnnp} καί^{c} πλανάω^{vsap3s} εἷς^{nnns} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgnp} οὐχί^{xo} ἀφίημι^{vpaanms} ὁ^{danp} ἐνενήκοντα^{tn} ἐννέα^{tn} ἐπί^{p} ὁ^{danp} ὄρος^{nanp} πορεύομαι^{vpaonms} ζητέω^{vipa3s} ὁ^{dans} πλανάω^{vpppans}. **v.13** καί^{c} ἐάν^{qo} γίνομαι^{vsad3s} εὑρίσκω^{vnaa} αὐτός^{rpans} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} χαίρω^{vipa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdns} μᾶλλον^{bo} ἤ^{xo} ἐπί^{p} ὁ^{ddnp} ἐνενήκοντα^{tn} ἐννέα^{tn} ὁ^{ddnp} μή^{xo} πλανάω^{vpxpdnp}. **v.14** οὕτω^{bo} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} θέλημα^{nnns} ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dgms} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp} ἵνα^{c} ἀπόλλυμι^{vsam3s} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmp} μικρός^{agmpn} οὗτος^{rdgmp}. **v.15** ἐάν^{qo} δέ^{c} ἁμαρτάνω^{vsaa3s} εἰς^{p} σύ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ ὑπάγω^{vdpa2s} καί^{c} ἐλέγχω^{vdaa2s} αὐτός^{rpams} μεταξύ^{bo} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} αὐτός^{rpgms} μόνος^{agmsn} ἐάν^{qo} σύ$^{rpg-s}$ ἀκούω^{vsaa3s} κερδαίνω^{viaa2s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} σύ$^{rpg-s}$. **v.16** ἐάν^{qo} δέ^{c} μή^{xo} ἀκούω^{vsaa3s} παραλαμβάνω^{vdaa2s} μετά^{p} σύ$^{rpg-s}$ ἔτι^{bo} εἷς^{nams} ἤ^{xo} δύο^{tn} ἵνα^{c} ἐπί^{p} στόμα^{ngns} δύο^{tn} μάρτυς^{ngmp} ἤ^{xo} τρεῖς^{ngmp} ἵστημι^{vsap3s} πᾶς^{annsn} ῥῆμα^{nnns}. **v.17** ἐάν^{qo} δέ^{c} παρακούω^{vsaa3s} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vdaa2s} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ἐάν^{qo} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} παρακούω^{vsaa3s} εἰμί^{vdpx3s} σύ$^{rpd-s}$ ὥσπερ^{bo} ὁ^{dnms} ἐθνικός^{anmsn} καί^{c} ὁ^{dnms} τελώνης^{nnms}. **v.18** ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅσος^{rcanp} ἐάν^{qo} δέω^{vsaa2p} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} εἰμί^{vifx3s} δέω^{vpxpnnp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} καί^{c} ὅσος^{rcanp} ἐάν^{qo} λύω^{vsaa2p} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} εἰμί^{vifx3s} λύω^{vpxpnnp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms}.

20 ται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. οὗ γάρ
εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐκεῖ εἰμι ἐν
21 μέσῳ αὐτῶν. Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν Κύριε
ποσάκις ἁμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσω αὐτῷ
22 ἕως ἑπτάκις. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτά-
23 κις ἀλλ᾽ ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ ὃς ἠθέλησεν συν-
24 ᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ
συναίρειν προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάν-
25 των. μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ
κύριος αὐτοῦ πραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέ-
26 κνα καὶ πάντα ὅσα εἶχέν καὶ ἀποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ
δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ λέγων Κύριε, Μακροθύμησον ἐπ
27 ἐμοί καὶ πάντα σοι ἀποδώσω. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος
τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν
28 αὐτῷ. ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὗρεν ἕνα τῶν συνδού-
λων αὐτοῦ ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια καὶ κρατήσας
29 αὐτὸν ἔπνιγεν λέγων Ἀπόδος μοι εἴ τι ὀφείλεις. πεσὼν οὖν
ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρεκάλει αὐ-

---

v.19 πάλινbo ἀμήνth λέγωvipa1s σύrpd-p ὅτιc ἐάνqo δύοtn σύrpg-p συμφωνέωvsaa3p ἐπίp ὁdgfs γῆngfs περίp πᾶςagnsn πρᾶγμαngns ὃςrrgns ἐάνqo αἰτέωvsam3p γίνομαιvifd3s αὐτόςrpdmp παράp ὁdgms πατήρngms ἐγώrpg-s ὁdgms ἐνp οὐρανόςndmp. **v.20** ὅςbo γάρc εἰμίvipx3p δύοtn ἤxo τρεῖςnnmp συνάγωvpxpnmp εἰςp ὁdans ἐμόςrsans ὄνομαnans ἐκεῖbo εἰμίvipx1s ἐνp μέσοςadnsn αὐτόςrpgmp. **v.21** τότεbo προσέρχομαιvpaanms αὐτόςrpdms ὁdnms Πέτροςnnms λέγωviaa3s κύριοςnvms ποσάκιςbo ἁμαρτάνωvifa3s εἰςp ἐγώrpa-s ὁdnms ἀδελφόςnnms ἐγώrpg-s καίc ἀφίημιvifa1s αὐτόςrpdms ἕωςc ἑπτάκιςbo. **v.22** λέγωvipa3s αὐτόςrpdms ὁdnms Ἰησοῦςnnms οὐxo λέγωvipa1s σύrpd-s ἕωςc ἑπτάκιςbo ἀλλάc ἕωςc ἑβδομηκοντάκιςbo ἑπτάtn. **v.23** διάp οὗτοςrdans ὁμοιόωviap3s ὁdnfs βασιλείαnnfs ὁdgmp οὐρανόςngmp ἄνθρωποςndms βασιλεύςndms ὅςrrnms θέλωviaa3s συναίρωvnaa λόγοςnams μετάp ὁdgmp δοῦλοςngmp αὐτόςrpgms. **v.24** ἄρχωvpamgms δέc αὐτόςrpgms συναίρωvnpa προσφέρωviap3s αὐτόςrpdms εἷςnnms ὀφειλέτηςnnms μύριοιagmpn τάλαντονngnp. **v.25** μήxo ἔχωvppagms δέc αὐτόςrpgms ἀποδίδωμιvnaa κελεύωviaa3s αὐτόςrpams ὁdnms κύριοςnnms αὐτόςrpgms πιπράσκωvnap καίc ὁdafs γυνήnafs αὐτόςrpgms καίc ὁdanp τέκνονnanp καίc πᾶςaanpn ὅσοςrcanp ἔχωviia3s καίc ἀποδίδωμιvnap. **v.26** πίπτωvpaanms οὖνc ὁdnms δοῦλοςnnms προσκυνέωviia3s αὐτόςrpdms λέγωvppanms κύριοςnvms μακροθυμέωvdaa2s ἐπίp ἐγώrpd-s καίc πᾶςaanpn σύrpd-s ἀποδίδωμιvifa1s. **v.27** σπλαγχνίζομαιvpaonms δέc ὁdnms κύριοςnnms ὁdgms δοῦλοςngms ἐκεῖνοςrdgms ἀπολύωviaa3s αὐτόςrpams καίc ὁdans δάνειονnans ἀφίημιviaa3s αὐτόςrpdms. **v.28** ἐξέρχομαιvpaanms δέc ὁdnms δοῦλοςnnms ἐκεῖνοςrdnms εὑρίσκωviaa3s εἷςnams ὁdgmp σύνδουλοςngmp αὐτόςrpgms ὅςrrnms ὀφείλωviia3s αὐτόςrpdms ἑκατόνth δηνάριονnanp καίc κρατέωvpaanms αὐτόςrpams πνίγωviia3s λέγωvppanms ἀποδίδωμιvdaa2s ἐγώrpd-s εἰqo τι-σριανσ ὀφείλωvipa2s.

τὸν λέγων Μακροθύμησον ἐπ ἐμοί καὶ ἀποδώσω σοι. ὁ δὲ 30
οὐκ ἤθελεν ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως
οὗ ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμενον. ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ 31
τὰ γενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν
τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. τότε προσκαλεσάμε- 32
νος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει αὐτῷ Δοῦλε πονηρέ πᾶσαν
τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι ἐπεὶ παρεκάλεσάς με, οὐκ 33
ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου ὡς καὶ ἐγώ σὲ ἠλέ-
ησα. καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς 34
βασανισταῖς ἕως οὗ ἀποδῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. Οὕ- 35
τως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν ἐὰν μὴ
ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν τὰ
παραπτώματα αὐτῶν.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους **19**
μετῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰου-
δαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι 2
πολλοί καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. Καὶ προσῆλθον αὐ- 3
τῷ οἱ Φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες αὐτῷ Εἰ
ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν
αἰτίαν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ 4

---

v.29 πίπτωvpaanms οὖνc ὁdnms σύνδουλοςnnms αὐτόςrpgms εἰςp ὁdamp πούςnamp αὐτόςrpgms παρακαλέωviia3s αὐτόςrpams λέγωvppanms μακροθυμέωvdaa2s ἐπίp ἐγώrpd-s καίc ἀποδίδωμιvifa1s σύrpd-s. **v.30** ὁdnms δέc οὐxo θέλωviia3s ἀλλάc ἀπέρχομαιvpaanms βάλλωviaa3s αὐτόςrpams εἰςp φυλακήnafs ἕωςc οὗbo ἀποδίδωμιvsaa3s ὁdans ὀφείλωvpppans. **v.31** ὁράωvpaanmp δέc ὁdnmp σύνδουλοςnnmp αὐτόςrpgms ὁdanp γίνομαιvpadanp λυπέωviap3p σφόδραbo καίc ἔρχομαιvpaanmp διασαφέωviaa3p ὁddms κύριοςndms ἑαυτοῦrxgmp πᾶςaanpn ὁdanp γίνομαιvpadanp. **v.32** τότεbo προσκαλέομαιvpadnms αὐτόςrpams ὁdnms κύριοςnnms αὐτόςrpgms λέγωvipa3s αὐτόςrpdms δοῦλοςnvms πονηρόςavmsn πᾶςaafsn ὁdafs ὀφειλήnafs ἐκεῖνοςrdafs ἀφίημιviaa1s σύrpd-s ἐπείc παρακαλέωviaa2s ἐγώrpa-s. **v.33** οὐxo δεῖviiq3s καίc σύrpa-s ἐλεέωvnaa ὁdams σύνδουλοςnams σύrpg-s ὡςbo καίc ἐγώrpn-s σύrpa-s ἐλεέωviaa1s. **v.34** καίc ὀργίζωvpapnms ὁdnms κύριοςnnms αὐτόςrpgms παραδίδωμιviaa3s αὐτόςrpams ὁddmp βασανιστήςndmp ἕωςc ὅςbo ἀποδίδωμιvsaa3s πᾶςaansn ὁdans ὀφείλωvpppans αὐτόςrpdms. **v.35** οὕτωbo καίc ὁdnms πατήρnnms ἐγώrpg-s ὁdnms ἐπουράνιοςanmsn ποιέωvifa3s σύrpd-p ἐάνqo μήxo ἀφίημιvsaa2p ἕκαστοςanmsn ὁddms ἀδελφόςndms αὐτόςrpgms ἀπόp ὁdgfp καρδίαngfp σύrpg-p ὁdanp παράπτωμαnanp αὐτόςrpgmp. **19. v.1** καίc γίνομαιviad3s ὅτεbo τελέωviaa3s ὁdnms Ἰησοῦςnnms ὁdamp λόγοςnamp οὗτοςrdamp μεταίρωviaa3s ἀπόp ὁdgfs Γαλιλαίαngfs καίc ἔρχομαιviaa3s εἰςp ὁdanp ὅριονnanp ὁdgfs Ἰουδαίαngfs πέραν bo ὁdgms Ἰορδάνηςngms. **v.2** καίc ἀκολουθέωviaa3p αὐτόςrpdms ὄχλοςnnmp πολύςanmpn καίc θεραπεύωviaa3s αὐτόςrpamp ἐκεῖbo. **v.3** καίc προσέρχομαιviaa3p αὐτόςrpdms ὁdnmp Φαρισαῖοςnnmp πειράζωvppanmp αὐτόςrpams καίc λέγωvppanmp αὐτόςrpdms εἰqo ἔξεστιvipq3s ἄνθρωποςndms ἀπολύωvnaa ὁdafs γυνήnafs αὐτόςrpgms κατάp πᾶςaafsn αἰτίαnafs.

5 ποιήσας ἀπ ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. καὶ
εἶπεν ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα [αὐ-
τοῦ] καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐ-
6 τοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὥστε οὐκέτι εἰσὶν
δύο ἀλλὰ σὰρξ μία ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ
7 χωριζέτω. λέγουσιν αὐτῷ Τί οὖν Μωσῆς ἐνετείλατο δοῦναι
8 βιβλίον ἀποστασίου καὶ ἀπολῦσαι αὐτήν. λέγει αὐτοῖς ὅτι
Μωσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀ-
πολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν ἀπ ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως.
9 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ ἐπὶ
πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται καὶ ὁ ἀπολελυμένην
10 γαμήσας μοιχᾶται. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Εἰ
οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυναικός οὐ
11 συμφέρει γαμῆσαι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οὐ πάντες χωροῦ-
12 σιν τὸν λόγον τοῦτον ἀλλ οἷς δέδοται. εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι
οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως καὶ εἰσὶν εὐ-
νοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ εἰσὶν
εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν
13 οὐρανῶν ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρείτω. Τότε προσηνέχθη
αὐτῷ παιδία ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται,

---

v.4 ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} ἀναγινώσκω^{viaa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} ἄρσην^{nans} καί^{c} θῆλυς^{aansn} ποιέω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp}. **v.5** καί^{c} λέγω^{viaa3s} ἕνεκα^{bo} οὗτος^{rdgns} καταλείπω^{vifa3s} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^{c} προσκολλάω^{vifp3s} ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} εἰμί^{vifx3p} ὁ^{dnmp} δύο^{tn} εἰς^{p} σάρξ^{nafs} εἷς^{nafs}. **v.6** ὥστε^{c} οὐκέτι^{bo} εἰμί^{vipx3p} δύο^{tn} ἀλλά^{c} σάρξ^{nnfs} εἷς^{nnfs} ὅς^{rrans} οὖν^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} συζεύγνυμι^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nnms} μή^{xo} χωρίζω^{vdpa3s}. **v.7** λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} τίς^{rqans} οὖν^{c} Μωϋσῆς^{nnms} ἐντέλλομαι^{viad3s} δίδωμι^{vnaa} βιβλίον^{nans} ἀποστάσιον^{ngns} καί^{c} ἀπολύω^{vnaa} αὐτός^{rpafs}. **v.8** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^{c} Μωϋσῆς^{nnms} πρός^{p} ὁ^{dafs} σκληροκαρδία^{nafs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἐπιτρέπω^{viaa3s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ἀπολύω^{vnaa} ὁ^{dafp} γυνή^{nafp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} δέ^{c} οὐ^{xo} γίνομαι^{vixa3s} οὕτω^{bo}. **v.9** λέγω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅτι^{c} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} ἀπολύω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} μή^{xo} ἐπί^{p} πορνεία^{ndfs} καί^{c} γαμέω^{vsaa3s} ἄλλος^{aafsn} μοιχάομαι^{vipn3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ἀπολύω^{vpxpafs} γαμέω^{vpaanms} μοιχάομαι^{vipn3s}. **v.10** λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} εἰ^{qo} οὕτω^{bo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} αἰτία^{nnfs} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} μετά^{p} ὁ^{dgfs} γυνή^{ngfs} οὐ^{xo} συμφέρω^{vipa3s} γαμέω^{vnaa}. **v.11** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} πᾶς^{anmpn} χωρέω^{vipa3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} οὗτος^{rdams} ἀλλά^{c} ὅς^{rrdmp} δίδωμι^{vixp3s}. **v.12** εἰμί^{vipx3p} γάρ^{c} εὐνοῦχος^{nnmp} ὅστις^{rrnmp} ἐκ^{p} κοιλία^{ngfs} μήτηρ^{ngfs} γεννάω^{viap3p} οὕτω^{bo} καί^{c} εἰμί^{vipx3p} εὐνοῦχος^{nnmp} ὅστις^{rrnmp} εὐνουχίζω^{viaa3p} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} καί^{c} εἰμί^{vipx3p} εὐνοῦχος^{nnmp} ὅστις^{rrnmp} εὐνουχίζω^{viaa3p} ἑαυτοῦ^{rxamp} διά^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ὁ^{dnms} δύναμαι^{vppnnms} χωρέω^{vnpa} χωρέω^{vdpa3s}.

οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. 14 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἄ-
φετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με τῶν
γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 15 καὶ ἐπιθεὶς
αὐτοῖς τὰς χεῖρας ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. 16 Καὶ ἰδοὺ εἷς προσ-
ελθὼν εἶπεν αὐτῷ Διδάσκαλε ἀγαθε, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα
ἔχω ζωὴν αἰώνιον. 17 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Τί με λέγεις ἀγαθον·
οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς
τὴν ζωὴν τήρησον τὰς ἐντολάς. 18 λέγει αὐτῷ Ποίας ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς εἶπεν Τὸ Οὐ φονεύσεις Οὐ μοιχεύσεις Οὐ κλέψεις Οὐ
ψευδομαρτυρήσεις. 19 Τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καί
Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 20 λέγει αὐτῷ ὁ νε-
ανίσκος, Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου, τί ἔτι
ὑστερῶ. 21 ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι ὕπαγε
πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ ἕξεις θη-
σαυρὸν ἐν οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. 22 ἀκούσας δὲ
ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων
κτήματα πολλά. 23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς
τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. 24 πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν εὐκοπώ-

---

v.13 τότε^{bo} προσφέρω^{viap3s} αὐτός^{rpdms} παιδίον^{nnnp} ἵνα^{c} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἐπιτίθημι^{vsaa3s} αὐτός^{rpdnp} καί^{c} προσεύχομαι^{vsad3s} ὁ^{dnmp} δέ^{c} μαθητής^{nnmp} ἐπιτιμάω^{viaa3p} αὐτός^{rpdmp}. **v.14** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἀφίημι^{vdaa2p} ὁ^{danp} παιδίον^{nanp} καί^{c} μή^{xo} κωλύω^{vdpa2p} αὐτός^{rpanp} ἔρχομαι^{vnaa} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{dgnp} γάρ^{c} τοιοῦτος^{rdgnp} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}. **v.15** καί^{c} ἐπιτίθημι^{vpaanms} αὐτός^{rpdnp} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} πορεύομαι^{viao3s} ἐκεῖθεν^{bo}. **v.16** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} εἷς^{nnms} προσέρχομαι^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} διδάσκαλος^{nvms} ἀγαθός^{avmsn} τίς^{rqans} ἀγαθός^{aansn} ποιέω^{vsaa1s} ἵνα^{c} ἔχω^{vspa1s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.17** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa-s}$ λέγω^{vipa2s} ἀγαθός^{aamsn} οὐδείς^{anfsn} ἀγαθός^{anmsn} εἰ^{qo} μή^{xo} εἷς^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} εἰ^{qo} δέ^{c} θέλω^{vipa2s} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} τηρέω^{vdaa2s} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp}. **v.18** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ποῖος^{rqafp} ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dans} οὐ^{xo} φονεύω^{vifa2s} οὐ^{xo} μοιχεύω^{vifa2s} οὐ^{xo} κλέπτω^{vifa2s} οὐ^{xo} ψευδομαρτυρέω^{vifa2s}. **v.19** τιμάω^{vdpa2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^{c} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁ^{dams} πλησίον^{bo} σύ$^{rpg-s}$ ὡς^{bo} σεαυτοῦ^{rxams}. **v.20** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} νεανίσκος^{nnms} πᾶς^{aanpn} οὗτος^{rdanp} φυλάσσω^{viam1s} ἐκ^{p} νεότης^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ τίς^{rqans} ἔτι^{bo} ὑστερέω^{vipa1s}. **v.21** φημί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰ^{qo} θέλω^{vipa2s} τέλειος^{anmsn} εἰμί^{vnpx} ὑπάγω^{vdpa2s} πωλέω^{vdaa2s} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{danp} ὑπάρχω^{vppaanp} καί^{c} δίδωμι^{vdaa2s} πτωχός^{admpn} καί^{c} ἔχω^{vifa2s} θησαυρός^{nams} ἐν^{p} οὐρανός^{ndms} καί^{c} δεῦρο^{vdvx2s} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.22** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} νεανίσκος^{nnms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἀπέρχομαι^{viaa3s} λυπέω^{vpppnms} εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} ἔχω^{vppanms} κτῆμα^{nanp} πολύς^{aanpn}. **v.23** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} δυσκόλως^{bo} πλούσιος^{anmsn} εἰσέρχομαι^{vifd3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}.

τερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος διελθεῖν ἢ
25 πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. ἀκούσαν-
τες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες
26 Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι. ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν παρὰ δὲ θεῷ
27 πάντα δυνατά [ἐστίν] Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐ-
τῷ Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι, τί
28 ἄρα ἔσται ἡμῖν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ ὅταν
καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ καθί-
σεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα
29 φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. καὶ πᾶς ὅς ἀφῆκεν οἰκίας ἢ ἀδελφοὺς
ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκά ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς
ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ
30 ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι
ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

20 Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκο-
δεσπότῃ ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς
2 τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. καί συμφωνήσας μετὰ τῶν ἐργατῶν
ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπε-

---

v.24 πάλινbo δέc λέγωvipa1s σύrpd-p εὔκοποςannsc εἰμίvipx3s κάμηλοςnams διάp τρύπημαngns ῥαφίςngfs διέρχομαιvnaa ἢxo πλούσιοςaamsn εἰςp ὁdafs βασιλείαnafs ὁdgms θεόςngms εἰσέρχομαιvnaa. **v.25** ἀκούωvpaanmp δέc ὁdnmp μαθητήςnnmp αὐτόςrpgms ἐκπλήσσωviip3p σφόδραbo λέγωvppanmp τίςrqnms ἄραxo δύναμαιvipn3s σῴζωvnap. **v.26** ἐμβλέπωvpaanms δέc ὁdnms Ἰησοῦςnnms λέγωviaa3s αὐτόςrpdmp παράp ἄνθρωποςndmp οὗτοςrdnns ἀδύνατοςannsn εἰμίvipx3s παράp δέc θεόςndms πᾶςannpn δυνατόςannpn εἰμίvipx3s. **v.27** τότεbo ἀποκρίνομαιvpaonms ὁdnms Πέτροςnnms λέγωviaa3s αὐτόςrpdms ἰδούvdaa2s ἐγώrpn-p ἀφίημιviaa1s πᾶςaanpn καίc ἀκολουθέωviaa1p σύrpd-s τίςrqnns ἄραxo εἰμίvifx3s ἐγώrpd-p. **v.28** ὁdnms δέc Ἰησοῦςnnms λέγωviaa3s αὐτόςrpdmp ἀμήνth λέγωvipa1s σύrpd-p ὅτιc σύrpn-p ὁdnmp ἀκολουθέωvpaanmp ἐγώrpd-s ἐνp ὁddfs παλιγγενεσίαndfs ὅταν c καθίζωvsaa3s ὁdnms υἱόςnnms ὁdgms ἄνθρωποςngms ἐπίp θρόνοςngms δόξαngfs αὐτόςrpgms καθίζωvifd2p καίc σύrpn-p ἐπίp δώδεκαtn θρόνουςnamp κρίνωvppanmp ὁdafp δώδεκαtn φυλήnafp ὁdgms Ἰσραήλtp. **v.29** καίc πᾶςanmsn ὅςrrnms ἀφίημιviaa3s οἰκίαnafp ἢxo ἀδελφόςnamp ἢxo ἀδελφήnafp ἢxo πατήρnams ἢxo μήτηρnafs ἢxo γυνήnafs ἢxo τέκνονnanp ἢxo ἀγρόςnamp ἕνεκαbo ὁdgns ὄνομαngns ἐγώrpg-s ἑκατονταπλασίωνaanpn λαμβάνωvifd3s καίc ζωήnafs αἰώνιοςaafsn κληρονομέωvifa3s. **v.30** πολύςanmpn δέc εἰμίvifx3p πρῶτοςanmpn ἔσχατοςanmpn καίc ἔσχατοςanmpn πρῶτοςanmpn. **20. v.1** ὅμοιοςanfsn γάρc εἰμίvipx3s ὁdnfs βασιλείαnnfs ὁdgmp οὐρανόςngmp ἄνθρωποςndms οἰκοδεσπότηςndms ὅστιςrrnms ἐξέρχομαιviaa3s ἅμαbo πρωῒbo μισθόωvnam ἐργάτηςnamp εἰςp ὁdams ἀμπελώνnams αὐτόςrpgms.

λῶνα αὐτοῦ. καὶ ἐξελθὼν περὶ τρίτην ὥραν εἶδεν ἄλλους 3
ἑστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς. καὶ ἐκείνοις εἶπεν Ὑπάγετε 4
καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑ-
μῖν. οἱ δὲ ἀπῆλθον πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐνάτην 5
ὥραν ἐποίησεν ὡσαύτως. περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξ- 6
ελθὼν εὗρεν ἄλλους ἑστῶτας ἀργούς, καὶ λέγει αὐτοῖς Τί
ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί. λέγουσιν αὐτῷ Ὅτι 7
οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς
εἰς τὸν ἀμπελῶνα καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιόν λήψεσθε. ὀψίας 8
δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ
αὐτοῦ Κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν
ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. καὶ ἐλθόντες 9
οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. ἐλθόν- 10
τες δὲ οἱ πρῶτοι ἐνόμισαν ὅτι πλεῖονα λήψονται, καὶ ἔλαβον
καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον. λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ 11
οἰκοδεσπότου. λέγοντες ὅτι Οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν 12
ἐποίησαν καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας τοῖς βαστάσασιν
τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 13
εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν Ἑταῖρε οὐκ ἀδικῶ σε, οὐχὶ δηναρίου συν-

---

v.2 καί^{c} συμφωνέω^{vpaanms} μετά^{p} ὁ^{dgmp} ἐργάτης^{ngmp} ἐκ^{p} δηνάριον^{ngns} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ἀποστέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} ὁ^{dams} ἀμπελών^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.3** καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanms} περί^{p} τρίτος^{aafsn} ὥρα^{nafs} ὁράω^{viaa3s} ἄλλος^{aampn} ἵστημι^{vpxaamp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀγορά^{ndfs} ἀργός^{aampn}. **v.4** καί^{c} ἐκεῖνος^{rddmp} λέγω^{viaa3s} ὑπάγω^{vdpa2p} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dams} ἀμπελών^{nams} καί^{c} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} εἰμί^{vspx3s} δίκαιος^{aansn} δίδωμι^{vifa1s} σύ$^{rpd-p}$. **v.5** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3p} πάλιν^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaanms} περί^{p} ἕκτος^{aafsn} καί^{c} ἕνατος^{aafsn} ὥρα^{nafs} ποιέω^{viaa3s} ὡσαύτως^{bo}. **v.6** περί^{p} δέ^{c} ὁ^{dafs} ἑνδέκατος^{aafsn} ὥρα^{nafs} ἐξέρχομαι^{vpaanms} εὑρίσκω^{viaa3s} ἄλλος^{aampn} ἵστημι^{vpxaamp} ἀργός^{aampn} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} ὧδε^{bo} ἵστημι^{vixa2p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ἀργός^{aanmpn}. **v.7** λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ὅτι^{c} οὐδείς^{anfsn} ἐγώ$^{rpa-p}$ μισθόω^{viam3s} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὑπάγω^{vdpa2p} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dams} ἀμπελών^{nams} καί^{c} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} εἰμί^{vspx3s} δίκαιος^{aansn} λαμβάνω^{vifd2p}. **v.8** ὄψιος^{agfsn} δέ^{c} γίνομαι^{vpadgfs} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgms} ἀμπελών^{ngms} ὁ^{ddms} ἐπίτροπος^{ndms} αὐτός^{rpgms} καλέω^{vdaa2s} ὁ^{damp} ἐργάτης^{namp} καί^{c} ἀποδίδωμι^{vdaa2s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} μισθός^{nams} ἄρχω^{vpamnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ἔσχατος^{agmpn} ἕως^{c} ὁ^{dgmp} πρῶτος^{agmpn}. **v.9** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} περί^{p} ὁ^{dafs} ἑνδέκατος^{aafsn} ὥρα^{nafs} λαμβάνω^{viaa3p} ἀνά^{p} δηνάριον^{nans}. **v.10** ἔρχομαι^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} πρῶτος^{anmpn} νομίζω^{viaa3p} ὅτι^{c} πολύς^{aanpc} λαμβάνω^{vifd3p} καί^{c} λαμβάνω^{viaa3p} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} ἀνά^{p} δηνάριον^{nans}. **v.11** λαμβάνω^{vpaanmp} δέ^{c} γογγύζω^{viia3p} κατά^{p} ὁ^{dgms} οἰκοδεσπότης^{ngms}. **v.12** λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dnmp} ἔσχατος^{anmpn} εἷς^{nafs} ὥρα^{nafs} ποιέω^{viaa3p} καί^{c} ἴσος^{aampn} ἐγώ$^{rpd-p}$ αὐτός^{rpamp} ποιέω^{viaa2s} ὁ^{ddmp} βαστάζω^{vpaadmp} ὁ^{dans} βάρος^{nans} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dams} καύσων^{nams}.

14 εφώνησάς μοι. ἆρον τὸ σὸν καὶ ὕπαγε θέλω δὲ τούτῳ τῷ
15 ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί, ἢ οὐκ ἔξεστίν μοι ποιῆσαι ὃ
θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς εἰ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ἐστιν ὅτι
16 ἐγὼ ἀγαθός εἰμι. Οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ
πρῶτοι ἔσχατοι πολλοὶ γὰρ εἰσιν κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.
17 Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἰεροσόλυμα παρέλαβεν τοὺς
18 δώδεκα μαθητὰς κατ ἰδίαν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ εἶπεν αὐτοῖς. Ἰ-
δοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἰεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν καὶ κα-
19 τακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ. καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς
ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι καὶ
20 τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μή-
τηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνοῦσα
21 καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ Τί θέλεις λέ-
γει αὐτῷ Εἰπὲ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἷς ἐκ
δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.
22 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε δύ-
νασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν ἢ τὸ βάπτισμα
ὁ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι· λέγουσιν αὐτῷ Δυνάμεθα.

---

v.13 ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] εἷς[ndms] αὐτός[rpgmp] ἑταῖρος[nvms] οὐ[xo] ἀδικέω[vipa1s] σύ[rpa-s] οὐχί[xo] δηνάριον[ngns] συμφωνέω[viaa2s] ἐγώ[rpd-s]. **v.14** αἴρω[vdaa2s] ὁ[dans] σός[rsans] καί[c] ὑπάγω[vdpa2s] θέλω[vipa1s] δέ[c] οὗτος[rddms] ὁ[ddms] ἔσχατος[admsn] δίδωμι[vnaa] ὡς[bo] καί[c] σύ[rpd-s]. **v.15** ἤ[xo] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] ἐγώ[rpd-s] ποιέω[vnaa] ὅς[rrans] θέλω[vspa1s] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἐμός[rsdnp] εἰ[qo] ὁ[dnms] ὀφθαλμός[nnms] σύ[rpg-s] πονηρός[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ἀγαθός[anmsn] εἰμί[vipx1s]. **v.16** οὕτω[bo] εἰμί[vifx3p] ὁ[dnmp] ἔσχατος[anmpn] πρῶτος[anmpn] καί[c] ὁ[dnmp] πρῶτος[anmpn] ἔσχατος[anmpn] πολύς[anmpn] γάρ[c] εἰμί[vipx3p] κλητός[anmpn] ὀλίγος[anmpn] δέ[c] ἐκλεκτός[anmpn]. **v.17** καί[c] ἀναβαίνω[vppanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] Ἰεροσόλυμα[nafs] παραλαμβάνω[viaa3s] ὁ[damp] δώδεκα[tn] μαθητής[namp] κατά[p] ἴδιος[aafsn] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.18** ἰδού[vdaa2s] ἀναβαίνω[vipa1p] εἰς[p] Ἰεροσόλυμα[nafs] καί[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] παραδίδωμι[vifp3s] ὁ[ddmp] ἀρχιερεύς[ndmp] καί[c] γραμματεύς[ndmp] καί[c] κατακρίνω[vifa3p] αὐτός[rpams] θάνατος[ndms]. **v.19** καί[c] παραδίδωμι[vifa3p] αὐτός[rpams] ὁ[ddnp] ἔθνος[ndnp] εἰς[p] ὁ[dans] ἐμπαίζω[vnaa] καί[c] μαστιγόω[vnaa] καί[c] σταυρόω[vnaa] καί[c] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἡμέρα[ndfs] ἀνίστημι[vifm3s]. **v.20** τότε[bo] προσέρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnfs] μήτηρ[nnfs] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Ζεβεδαῖος[ngms] μετά[p] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] αὐτός[rpgfs] προσκυνέω[vppanfs] καί[c] αἰτέω[vppanfs] τι-
-σριανσ παρά[p] αὐτός[rpgms]. **v.21** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] τίς[rqans] θέλω[vipa2s] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] λέγω[vdaa2s] ἵνα[c] καθίζω[vsaa3p] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] δύο[tn] υἱός[nnmp] ἐγώ[rpg-s] εἷς[nnms] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] σύ[rpg-s] καί[c] εἷς[nnms] ἐκ[p] εὐώνυμος[agmpn] σύ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddfs] βασιλεία[ndfs] σύ[rpg-s]. **v.22** ἀποκρίνομαι[vipn2p] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p] τίς[rqans] αἰτέω[vipm2p] δύναμαι[vipn2p] πίνω[vnaa] ὁ[dans] ποτήριον[nans] ὅς[rrans] ἐγώ[rpn-s] μέλλω[vipa1s] πίνω[vnpa] ἤ[xo] ὁ[dans] βάπτισμα[nans] ὅς[rrans] ἐγώ[rpn-s] βαπτίζω[vipp1s] βαπτίζω[vnap] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] δύναμαι[vipn1p].

καὶ λέγει αὐτοῖς Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε καὶ τὸ βά- 23
πτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε, Τὸ δὲ καθίσαι ἐκ
δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι
ἀλλ οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. Καὶ ἀκούσαντες 24
οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς 25
προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν
ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιά-
ζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτως δέ ἔσται ἐν ὑμῖν ἀλλ ὃς ἐὰν θέλῃ 26
ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι ἔσται ὑμῶν διάκονος. καὶ ὃς ἐὰν 27
θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος ἔστω ὑμῶν δοῦλος, ὥσπερ ὁ υἱὸς 28
τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι
καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Καὶ ἐκ- 29
πορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἰεριχὼ ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος
πολύς. καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν ἀ- 30
κούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει ἔκραξαν λέγοντες Ἐλέησον
ἡμᾶς κύριε υἱὸς Δαυίδ. ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα 31
σιωπήσωσιν, οἱ δὲ μεῖζον ἔκραζον λέγοντες Ἐλέησον ἡμᾶς
κύριε υἱὸς Δαυίδ. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς 32
καὶ εἶπεν Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν. λέγουσιν αὐτῷ Κύριε ἵνα 33
ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοὶ σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς 34

---

v.23 καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dans} μέν^{xo} ποτήριον^{nans} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ πίνω^{vifd2p} καί^{c} ὁ^{dans} βάπτισμα^{nans} ὅς^{rrans} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ βαπτίζω^{vipp1s} βαπτίζω^{vifp2p} ὁ^{dnns} δέ^{c} καθίζω^{vnaa} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} ἐκ^{p} εὐώνυμος^{agmpn} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐμός^{rsnns} δίδωμι^{vnaa} ἀλλά^{c} ὅς^{rrdmp} ἑτοιμάζω^{vixp3s} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.24** καί^{c} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} δέκα^{tn} ἀγανακτέω^{viaa3p} περί^{p} ὁ^{dgmp} δύο^{tn} ἀδελφός^{ngmp}. **v.25** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} προσκαλέομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpamp} λέγω^{viaa3s} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} ἄρχων^{nnmp} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} κατακυριεύω^{vipa3p} αὐτός^{rpgnp} καί^{c} ὁ^{dnmp} μέγας^{anmpn} κατεξουσιάζω^{vipa3p} αὐτός^{rpgnp}. **v.26** οὐ^{xo} οὕτω^{bo} δέ^{c} εἰμί^{vifx3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ἀλλά^{c} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ μέγας^{anmsn} γίνομαι^{vnad} εἰμί^{vifx3s} σύ$^{rpg\text{-}p}$ διάκονος^{nnms}. **v.27** καί^{c} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ εἰμί^{vnpx} πρῶτος^{anmsn} εἰμί^{vdpx3s} σύ$^{rpg\text{-}p}$ δοῦλος^{nnms}. **v.28** ὥσπερ^{bo} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{viaa3s} διακονέω^{vnap} ἀλλά^{c} διακονέω^{vnaa} καί^{c} δίδωμι^{vnaa} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} λύτρον^{nans} ἀντί^{p} πολύς^{agmpn}. **v.29** καί^{c} ἐκπορεύομαι^{vppngmp} αὐτός^{rpgmp} ἀπό^{p} Ἰεριχώ^{tp} ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn}. **v.30** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} δύο^{tn} τυφλός^{anmpn} κάθημαι^{vppnnmp} παρά^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ἀκούω^{vpaanmp} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} παράγω^{vipa3s} κράζω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa\text{-}p}$ κύριος^{nvms} υἱός^{nnms} Δαυίδ^{tp}. **v.31** ὁ^{dnms} δέ^{c} ὄχλος^{nnms} ἐπιτιμάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἵνα^{c} σιωπάω^{vsaa3p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} μέγας^{bo} κράζω^{viia3p} λέγω^{vppanmp} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa\text{-}p}$ κύριος^{nvms} υἱός^{nnms} Δαυίδ^{tp}. **v.32** καί^{c} ἵστημι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} φωνέω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} καί^{c} λέγω^{viaa3s} τίς^{rqans} θέλω^{vipa2p} ποιέω^{vsaa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.33** λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} ἵνα^{c} ἀνοίγω^{vsap3p} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp}.

ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν,
οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

21 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἰεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθσφα-
γή πρὸς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλεν
2 δύο μαθητὰς. λέγων αὐτοῖς Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν
ἀπέναντι ὑμῶν καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ
3 πῶλον μετ αὐτῆς, λύσαντες ἀγάγετέ μοι. καὶ ἐάν τις ὑμῖν
εἴπῃ τι ἐρεῖτε ὅτι Ὁ κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει, εὐθέως δὲ
4 ἀποστέλλει αὐτούς. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ
5 τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος. Εἴπατε τῇ θυγατρὶ
Σιών, Ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεταί σοι πραΰς καὶ ἐπιβεβη-
6 κὼς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. πορευθέντες δὲ
οἱ μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
7 σοῦς. ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω
8 αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. ὁ δὲ
πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ ἄλλοι
δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννυον ἐν
9 τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες
ἔκραζον λέγοντες Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ, Εὐλογημένος ὁ ἐρ-
10 χόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ

---

v.34 σπλαγχνίζομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἅπτω^{viad3s} ὁ^{dgmp} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} εὐθέως^{bo} ἀναβλέπω^{viaa3p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} καί^{c} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms}. **21. v.1** καί^{c} ὅτε^{bo} ἐγγίζω^{viaa3p} εἰς^{p} Ἰεροσόλυμα^{nafs} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} Βηθφαγή^{tp} πρός^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dgfp} ἐλαία^{ngfp} τότε^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποστέλλω^{viaa3s} δύο^{tn} μαθητής^{namp}. **v.2** λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdmp} πορεύομαι^{vsao2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κώμη^{nafs} ὁ^{dafs} ἀπέναντι^{bo} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} εὐθέως^{bo} εὑρίσκω^{vifa2p} ὄνος^{nafs} δέω^{vpxpafs} καί^{c} πῶλος^{nams} μετά^{p} αὐτός^{rpgfs} λύω^{vpaanmp} ἄγω^{vdaa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.3** καί^{c} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vsaa3s} τι-σριανσ λέγω^{vifa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgmp} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} εὐθέως^{bo} δέ^{c} ἀποστέλλω^{vipa3s} αὐτός^{rpamp}. **v.4** οὗτος^{rdnns} δέ^{c} ὅλος^{annsn} γίνομαι^{vixa3s} ἵνα^{c} πληρόω^{vsap3s} ὁ^{dnns} λέγω^{vpapnns} διά^{p} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.5** λέγω^{vdaa2p} ὁ^{ddfs} θυγάτηρ^{ndfs} Σιών^{tp} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ ἔρχομαι^{vipn3s} σύ$^{rpd-s}$ πραΰς^{anmsn} καί^{c} ἐπιβαίνω^{vpxanms} ἐπί^{p} ὄνος^{nafs} καί^{c} πῶλος^{nams} υἱός^{nams} ὑποζύγιον^{ngns}. **v.6** πορεύομαι^{vpaonmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} καί^{c} ποιέω^{vpaanmp} καθώς^{bo} προστάσσω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.7** ἄγω^{viaa3p} ὁ^{dafs} ὄνος^{nafs} καί^{c} ὁ^{dams} πῶλος^{nams} καί^{c} ἐπιτίθημι^{viaa3p} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ἐπικαθίζω^{viaa3s} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpgnp}. **v.8** ὁ^{dnms} δέ^{c} πολύς^{anmsn} ὄχλος^{nnms} στρωννύω^{viaa3p} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} ἄλλος^{anmpn} δέ^{c} κόπτω^{viia3p} κλάδος^{namp} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} δένδρον^{ngnp} καί^{c} στρωννύω^{viia3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs}. **v.9** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ὄχλος^{nnmp} ὁ^{dnmp} προάγω^{vppanmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀκολουθέω^{vppanmp} κράζω^{viia3p} λέγω^{vppanmp} ὡσαννάth ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} Δαυίδ^{tp} εὐλογέω^{vpxpnms} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} ἐν^{p} ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms} ὡσαννάth ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ὕψιστος^{adnpn}.

εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἰεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις
λέγουσα Τίς ἐστιν οὗτος. οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον Οὗτός ἐστιν 11
Ἰησοῦς ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εἰσ- 12
ῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν τοῦ θεοῦ καὶ ἐξέβαλεν πάντας
τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ τὰς τρα-
πέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν καὶ τὰς καθέδρας τῶν
πωλούντων τὰς περιστεράς. καὶ λέγει αὐτοῖς Γέγραπται 13
Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται ὑμεῖς δὲ αὐτὸν
ἐποιήσατε σπήλαιον λῃστῶν. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ χωλοὶ 14
καὶ τυφλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. ἰδόντες 15
δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν
καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας Ὡσαν-
νὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ ἠγανάκτησαν. καὶ εἶπον αὐτῷ Ἀκούεις τί 16
οὗτοι λέγουσιν ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς Ναί οὐδέποτε ἀνέ-
γνωτε ὅτι Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω
αἶνον. Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς 17
Βηθανίαν καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. Πρωΐας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν 18
πόλιν ἐπείνασεν. καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἦλθεν 19
ἐπ αὐτήν καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον καὶ
λέγει αὐτῇ Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα

---

v.10 καί[c] εἰσέρχομαι[vpaagms] αὐτός[rpgms] εἰς[p] Ἰεροσόλυμα[nafs] σείω[viap3s] πᾶς[anfsn] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] λέγω[vppanfs] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnms]. **v.11** ὁ[dnmp] δέ[c] ὄχλος[nnmp] λέγω[viia3p] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] προφήτης[nnms] ὁ[dnms] ἀπό[p] Ναζαρά[tp] ὁ[dgfs] Γαλιλαία[ngfs]. **v.12** καί[c] εἰσέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] εἰς[p] ὁ[dans] ἱερόν[nans] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἐκβάλλω[viaa3s] πᾶς[aampn] ὁ[damp] πωλέω[vppaamp] καί[c] ἀγοράζω[vppaamp] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καί[c] ὁ[dafp] τράπεζα[nafp] ὁ[dgmp] κολλυβιστής[ngmp] καταστρέφω[viaa3s] καί[c] ὁ[dafp] καθέδρα[nafp] ὁ[dgmp] πωλέω[vppagmp] ὁ[dafp] περιστερά[nafp]. **v.13** καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] γράφω[vixp3s] ὁ[dnms] οἶκος[nnms] ἐγώ[rpg-s] οἶκος[nnms] προσευχή[ngfs] καλέω[vifp3s] σύ[rpn-p] δέ[c] αὐτός[rpams] ποιέω[viaa2p] σπήλαιον[nans] λῃστής[ngmp]. **v.14** καί[c] προσέρχομαι[viaa3p] αὐτός[rpdms] χωλός[anmpn] καί[c] τυφλός[anmpn] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καί[c] θεραπεύω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.15** ὁράω[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] ὁ[danp] θαυμάσιος[aanpn] ὅς[rranp] ποιέω[viaa3s] καί[c] ὁ[damp] παῖς[namp] κράζω[vppaamp] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] καί[c] λέγω[vppaamp] ὡσαννά[th] ὁ[ddms] υἱός[ndms] Δαυίδ[tp] ἀγανακτέω[viaa3p]. **v.16** καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ἀκούω[vipa2s] τίς[rqans] οὗτος[rdnmp] λέγω[vipa3p] ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ναί[xo] οὐδέποτε[bo] ἀναγινώσκω[viaa2p] ὅτι[c] ἐκ[p] στόμα[ngns] νήπιος[agmpn] καί[c] θηλάζω[vppagmp] καταρτίζω[viam2s] αἶνος[nams]. **v.17** καί[c] καταλείπω[vpaanms] αὐτός[rpamp] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] εἰς[p] Βηθανία[nafs] καί[c] αὐλίζομαι[viao3s] ἐκεῖ[bo]. **v.18** πρωΐα[ngfs] δέ[c] ἐπανάγω[vppanms] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs] πεινάω[viaa3s].

20 καὶ ἐξηράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ
ἐθαύμασαν λέγοντες Πῶς παραχρῆμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ.
21 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν
ἔχητε πίστιν καὶ μὴ διακριθῆτε οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποι-
ήσετε ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε Ἄρθητι καὶ βλήθητι
22 εἰς τὴν θάλασσαν γενήσεται, καὶ πάντα ὅσα ἐὰν αἰτήσητε
23 ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύοντες λήψεσθε. Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ
εἰς τὸ ἱερὸν προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποι-
24 εῖς καὶ τίς σοι ἔδωκεν τὴν ἐξουσίαν ταύτην. ἀποκριθεὶς δὲ
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα ὃν
ἐὰν εἴπητέ μοι κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ,
25 τὸ βάπτισμα Ἰωάννου πόθεν ἦν ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων
οἱ δὲ διελογίζοντο παὐ ἑαυτοῖς λέγοντες Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ
26 οὐρανοῦ ἐρεῖ ἡμῖν Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. ἐὰν
δὲ εἴπωμεν Ἐξ ἀνθρώπων φοβούμεθα τὸν ὄχλον πάντες γὰρ
27 ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην. καὶ ἀποκριθέντες τῷ
Ἰησοῦ εἶπον, Οὐκ οἴδαμεν ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός Οὐδὲ ἐγὼ
28 λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ

---

v.19 καί^{c} ὁράω^{vpaanms} συκῆ^{nafs} εἷς^{nafs} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} ὁδός^{ngfs} ἔρχομαι^{viaa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpafs} καί^{c} οὐδείς^{aansn} εὑρίσκω^{viaa3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} εἰ^{qo} μή^{xo} φύλλον^{nanp} μόνος^{bo} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} μηκέτι^{bo} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-s}$ καρπός^{nnms} γίνομαι^{vsad3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} καί^{c} ξηραίνω^{viap3s} παραχρῆμα^{bo} ὁ^{dnfs} συκῆ^{nnfs}. **v.20** καί^{c} ὁράω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} θαυμάζω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} πῶς^{bo} παραχρῆμα^{bo} ξηραίνω^{viap3s} ὁ^{dnfs} συκῆ^{nnfs}. **v.21** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐάν^{qo} ἔχω^{vspa2p} πίστις^{nafs} καί^{c} μή^{xo} διακρίνω^{vsap2p} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dans} ὁ^{dgfs} συκῆ^{ngfs} ποιέω^{vifa2p} ἀλλά^{c} κἄν^{qo} ὁ^{ddns} ὄρος^{ndns} οὗτος^{rddns} λέγω^{vsaa2p} αἴρω^{vdap2s} καί^{c} βάλλω^{vdap2s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} γίνομαι^{vifd3s}. **v.22** καί^{c} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsaa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} προσευχή^{ndfs} πιστεύω^{vppanmp} λαμβάνω^{vifd2p}. **v.23** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaadms} αὐτός^{rpdms} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} διδάσκω^{vppadms} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} λέγω^{vppanmp} ἐν^{p} ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa2s} καί^{c} τίς^{rqnms} σύ$^{rpd-s}$ δίδωμι^{viaa3s} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.24** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐρωτάω^{vifa1s} σύ$^{rpa-p}$ κἀγώ$^{rpn-s}$ λόγος^{nams} εἷς^{nams} ὅς^{rrams} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ κἀγώ$^{rpn-s}$ σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vifa1s} ἐν^{p} ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa1s}. **v.25** ὁ^{dnns} βάπτισμα^{nnns} Ἰωάννης^{ngms} πόθεν^{bo} εἰμί^{viix3s} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} ἢ^{xo} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{dnmp} δέ^{c} διαλογίζομαι^{viin3p} παρά^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} λέγω^{vppanmp} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1p} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} λέγω^{vifa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ διά^{p} τίς^{rqans} οὖν^{c} οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa2p} αὐτός^{rpdms}. **v.26** ἐάν^{qo} δέ^{c} λέγω^{vsaa1p} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} φοβέομαι^{vipn1p} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} πᾶς^{anmpn} γάρ^{c} ἔχω^{vipa3p} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} ὡς^{bo} προφήτης^{nams}. **v.27** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{viaa3p} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1p} φημί^{viix3s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} αὐτός^{rpnms} οὐδέ^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa1s}.

ἄνθρωπος εἶχεν τέκνα δύο καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν
Τέκνον ὕπαγε σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου. ὁ 29
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Οὐ θέλω ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς ἀ-
πῆλθεν. καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως ὁ δὲ 30
ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἐγώ κύριε καὶ οὐκ ἀπῆλθεν. τίς ἐκ τῶν 31
δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρός λέγουσιν αὐτῷ Ὁ πρῶ-
τος λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι
καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θε-
οῦ. ἦλθεν γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάννης ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης 32
καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπί-
στευσαν αὐτῷ, ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελήθητε ὕστερον
τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε Ἄνθρω- 33
πος [τις] ἦν οἰκοδεσπότης ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ
φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ
ᾠκοδόμησεν πύργον καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπε-
δήμησεν. ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν ἀπέστειλεν 34
τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρ-
ποὺς αὐτοῦ. καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ 35
ὃν μὲν ἔδειραν ὃν δὲ ἀπέκτειναν ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. πά- 36
λιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων καὶ

---

v.28 τίςrqans δέc σύrpd-p δοκέωvipa3s ἄνθρωποςnnms ἔχωviia3s τέκνονnanp δύοtn καίc προσέρχομαιvpaanms ὁddns πρῶτοςadnsn λέγωviaa3s τέκνονnvns ὑπάγωvdpa2s σήμερονbo ἐργάζομαιvdpn2s ἐνp ὁddms ἀμπελώνndms ἐγώrpg-s. **v.29** ὁdnms δέc ἀποκρίνομαιvpaonms λέγωviaa3s οὐxo θέλωvipa1s ὕστεροςbo δέc μεταμέλομαιvpaonms ἀπέρχομαιviaa3s. **v.30** καίc προσέρχομαιvpaanms ὁddns δεύτεροςadnsn λέγωviaa3s ὡσαύτωςbo ὁdnms δέc ἀποκρίνομαιvpaonms λέγωviaa3s ἐγώrpn-s κύριοςnvms καίc οὐxo ἀπέρχομαιviaa3s. **v.31** τίςrqnms ἐκp ὁdgmp δύοtn ποιέωviaa3s ὁdans θέλημαnans ὁdgms πατήρngms λέγωvipa3p αὐτόςrpdms ὁdnms πρῶτοςanmsn λέγωvipa3s αὐτόςrpdmp ὁdnms Ἰησοῦςnnms ἀμήνth λέγωvipa1s σύrpd-p ὅτιc ὁdnmp τελώνηςnnmp καίc ὁdnfp πόρνηnnfp προάγωvipa3p σύrpa-p εἰςp ὁdafs βασιλείαnafs ὁdgms θεόςngms. **v.32** ἔρχομαιviaa3s γάρc πρόςp σύrpa-p Ἰωάννηςnnms ἐνp ὁδόςndfs δικαιοσύνηngfs καίc οὐxo πιστεύωviaa2p αὐτόςrpdms ὁdnmp δέc τελώνηςnnmp καίc ὁdnfp πόρνηnnfp πιστεύωviaa3p αὐτόςrpdms σύrpn-p δέc ὁράωvpaanmp ὅςxo μεταμέλομαιviao2p ὕστεροςbo ὁdgms πιστεύωvnaa αὐτόςrpdms. **v.33** ἄλλοςaafsn παραβολήnafs ἀκούωvdaa2p ἄνθρωποςnnms τίςrinms εἰμίviix3s οἰκοδεσπότηςnnms ὅστιςrrnms φυτεύωviaa3s ἀμπελώνnams καίc φραγμόςnams αὐτόςrpdms περιτίθημιviaa3s καίc ὀρύσσωviaa3s ἐνp αὐτόςrpdms ληνόςnafs καίc οἰκοδομέωviaa3s πύργοςnams καίc ἐκδίδωμιviam3s αὐτόςrpams γεωργόςndmp καίc ἀποδημέωviaa3s. **v.34** ὅτεbo δέc ἐγγίζωviaa3s ὁdnms καιρόςnnms ὁdgmp κάρποςngmp ἀποστέλλωviaa3s ὁdamp δοῦλοςnamp αὐτόςrpgms πρόςp ὁdamp γεωργόςnamp λαμβάνωvnaa ὁdamp καρπόςnamp αὐτόςrpgms. **v.35** καίc λαμβάνωvpaanmp ὁdnmp γεωργόςnnmp ὁdamp δοῦλοςnamp αὐτόςrpgms ὅςrrams μένxo δέρωviaa3p ὅςrrams δέc ἀποκτείνωviaa3p ὅςrrams δέc λιθοβολέωviap3p.

37 ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ὕστερον δὲ ἀπέστειλεν πρὸς
αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου.
38 οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς Οὗτός ἐστιν
ὁ κληρονόμος, δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν καὶ κατάσχωμεν
39 τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω
40 τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος
41 τοῦ ἀμπελῶνος τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις. λέγουσιν
αὐτῷ Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς καὶ τὸν ἀμπελῶνα
ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς
42 καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Οὐ-
δέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς γραφαῖς Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν
οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, πα-
ρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς
43 ἡμῶν. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ ὑμῶν ἡ βασι-
λεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς
44 αὐτῆς. Καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλασθήσε-
45 ται, ἐφ ὃν δ ἂν πέσῃ λικμήσει αὐτόν. Καὶ ἀκούσαντες
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνω-
46 σαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει, καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι

---

v.36 πάλινbo ἀποστέλλωviaa3s ἄλλοςaampn δοῦλοςnamp πολύςaampc ὁdgmp πρῶτοςagmpn καίc ποιέωviaa3p αὐτόςrpdmp ὡσαύτωςbo. **v.37** ὕστεροςbo δέc ἀποστέλλωviaa3s πρόςp αὐτόςrpamp ὁdams υἱόςnams αὐτόςrpgms λέγωvppanms ἐντρέπωvifp3p ὁdams υἱόςnams ἐγώrpg-s. **v.38** ὁdnmp δέc γεωργόςnnmp ὁράωvpaanmp ὁdams υἱόςnams λέγωviaa3p ἐνp ἑαυτοῦrxdmp οὗτοςrdnms εἰμίvipx3s ὁdnms κληρονόμοςnnms δεῦτεvdvx2p ἀποκτείνωvspa1p αὐτόςrpams καίc κατέχωvsaa1p ὁdafs κληρονομίαnafs αὐτόςrpgms. **v.39** καίc λαμβάνωvpaanmp αὐτόςrpams ἐκβάλλωviaa3p ἔξωbo ὁdgms ἀμπελώνngms καίc ἀποκτείνωviaa3p. **v.40** ὅτανc οὖνc ἔρχομαιvsaa3s ὁdnms κύριοςnnms ὁdgms ἀμπελώνngms τίςrqans ποιέωvifa3s ὁddmp γεωργόςndmp ἐκεῖνοςrddmp. **v.41** λέγωvipa3p αὐτόςrpdms κακόςaampn κακῶςbo ἀπόλλυμιvifa3s αὐτόςrpamp καίc ὁdams ἀμπελώνnams ἐκδίδωμιvifd3s ἄλλοςadmpn γεωργόςndmp ὅστιςrrnmp ἀποδίδωμιvifa3p αὐτόςrpdms ὁdamp καρπόςnamp ἐνp ὁddmp καιρόςndmp αὐτόςrpgmp. **v.42** λέγωvipa3s αὐτόςrpdmp ὁdnms Ἰησοῦςnnms οὐδέποτεbo ἀναγινώσκωviaa2p ἐνp ὁddfp γραφήndfp λίθοςnams ὅςrrams ἀποδοκιμάζωviaa3p ὁdnmp οἰκοδομέωvppanmp οὗτοςrdnms γίνομαιviao3s εἰςp κεφαλήnafs γωνίαngfs παράp κύριοςngms γίνομαιviad3s οὗτοςrdnfs καίc εἰμίvipx3s θαυμαστόςanfsn ἐνp ὀφθαλμόςndmp ἐγώrpg-p. **v.43** διάp οὗτοςrdans λέγωvipa1s σύrpd-p ὅτιc αἴρωvifp3s ἀπόp σύrpg-p ὁdnfs βασιλείαnnfs ὁdgms θεόςngms καίc δίδωμιvifp3s ἔθνοςndns ποιέωvppadns ὁdamp καρπόςnamp αὐτόςrpgfs. **v.44** καίc ὁdnms πίπτωvpaanms ἐπίp ὁdams λίθοςnams οὗτοςrdams συνθλάωvifp3s ἐπίp ὅςrrams δέc ἄνxo πίπτωvsaa3s λικμάωvifa3s αὐτόςrpams. **v.45** καίc ἀκούωvpaanmp ὁdnmp ἀρχιερεύςnnmp καίc ὁdnmp Φαρισαῖοςnnmp ὁdafp παραβολήnafp αὐτόςrpgms γινώσκωviaa3p ὅτιc περίp αὐτόςrpgmp λέγωvipa3s.

ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβο-
λαῖς λέγων. Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ 2
βασιλεῖ ὅστις ἐποίησεν γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ. καὶ ἀπέστει- 3
λεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς
γάμους καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους 4
δούλους λέγων Εἴπατε τοῖς κεκλημένοις Ἰδοὺ τὸ ἄριστόν
μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα καὶ
πάντα ἕτοιμα, δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. οἱ δὲ ἀμελήσαντες 5
ἀπῆλθον ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορίαν
αὐτοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕ- 6
βρισαν καὶ ἀπέκτειναν. καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος 7
ὠργίσθη καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς
φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. τότε λέ- 8
γει τοῖς δούλοις αὐτοῦ Ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν οἱ δὲ
κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι, πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξό- 9
δους τῶν ὁδῶν καὶ ὅσους ἂν εὕρητε καλέσατε εἰς τοὺς γά-
μους. καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συν- 10
ήγαγον πάντας ὅσους εὗρον πονηρούς τε καὶ ἀγαθούς, καὶ
ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς 11

---

v.46 καί[c] ζητέω[vppanmp] αὐτός[rpams] κρατέω[vnaa] φοβέομαι[viao3p] ὁ[damp] ὄχλος[namp] ἐπειδή[c] ὡς[bo] προφήτης[nams] αὐτός[rpams] ἔχω[viia3p]. **22. v.1** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] πάλιν[bo] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἐν[p] παραβολή[ndfp] λέγω[vppanms]. **v.2** ὁμοιόω[viap3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] ἄνθρωπος[ndms] βασιλεύς[ndms] ὅστις[rrnms] ποιέω[viaa3s] γάμος[namp] ὁ[ddms] υἱός[ndms] αὐτός[rpgms]. **v.3** καί[c] ἀποστέλλω[viaa3s] ὁ[damp] δοῦλος[namp] αὐτός[rpgms] καλέω[vnaa] ὁ[damp] καλέω[vpxpamp] εἰς[p] ὁ[damp] γάμος[namp] καί[c] οὐ[xo] θέλω[viia3p] ἔρχομαι[vnaa]. **v.4** πάλιν[bo] ἀποστέλλω[viaa3s] ἄλλος[aampn] δοῦλος[namp] λέγω[vppanms] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnns] ἄριστον[nnns] ἐγώ[rpg-s] ἑτοιμάζω[viaa1s] ὁ[dnmp] ταῦρος[nnmp] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnnp] σιτιστός[annpn] θύω[vpxpnnp] καί[c] πᾶς[annpn] ἕτοιμος[annpn] δεῦτε[vdvx2p] εἰς[p] ὁ[damp] γάμος[namp]. **v.5** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀμελέω[vpaanmp] ἀπέρχομαι[viaa3p] ὁ[dnms] μέν[xo] εἰς[p] ὁ[dams] ἴδιος[aamsn] ἀγρός[nams] ὁ[dnms] δέ[c] εἰς[p] ὁ[dafs] ἐμπορία[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.6** ὁ[dnmp] δέ[c] λοιπός[anmpn] κρατέω[vpaanmp] ὁ[damp] δοῦλος[namp] αὐτός[rpgms] ὑβρίζω[viaa3p] καί[c] ἀποκτείνω[viaa3p]. **v.7** καί[c] ἀκούω[vpaanms] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] ὀργίζω[viap3s] καί[c] πέμπω[vpaanms] ὁ[danp] στράτευμα[nanp] αὐτός[rpgms] ἀπόλλυμι[viaa3s] ὁ[damp] φονεύς[namp] ἐκεῖνος[rdamp] καί[c] ὁ[dafs] πόλις[nafs] αὐτός[rpgmp] ἐμπίπρημι[viaa3s]. **v.8** τότε[bo] λέγω[vipa3s] ὁ[ddmp] δοῦλος[ndmp] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] μέν[xo] γάμος[nnms] ἕτοιμος[anmsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnmp] δέ[c] καλέω[vpxpnmp] οὐ[xo] εἰμί[viix3p] ἄξιος[anmpn]. **v.9** πορεύομαι[vdpn2p] οὖν[c] ἐπί[p] ὁ[dafp] διέξοδος[nafp] ὁ[dgfp] ὁδός[ngfp] καί[c] ὅσος[rcamp] ἄν[xo] εὑρίσκω[vsaa2p] καλέω[vdaa2p] εἰς[p] ὁ[damp] γάμος[namp]. **v.10** καί[c] ἐξέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] δοῦλος[nnmp] ἐκεῖνος[rdnmp] εἰς[p] ὁ[dafp] ὁδός[nafp] συνάγω[viaa3p] πᾶς[aampn] ὅσος[rcamp] εὑρίσκω[viaa3p] πονηρός[aampn] τέ[xo] καί[c] ἀγαθός[aampn] καί[c] πίμπλημι[viap3s] ὁ[dnms] γάμος[nnms] ἀνάκειμαι[vppngmp].

θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐν-
12 δεδυμένον ἔνδυμα γάμου. καὶ λέγει αὐτῷ Ἑταῖρε πῶς
13 εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου ὁ δὲ ἐφιμώθη. τότε
εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ
χεῖρας ἄρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον,
14 ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. πολλοὶ
15 γάρ εἰσιν κλητοὶ ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Τότε πορευθέντες οἱ
Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν
16 λόγῳ. καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ
τῶν Ἡρῳδιανῶν λέγοντες Διδάσκαλε οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ
καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις καὶ οὐ μέλει
σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων.
17 εἰπὲ οὖν ἡμῖν τί σοι δοκεῖ, ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι
18 ἢ οὔ. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν Τί με
19 πειράζετε ὑποκριταί. ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήν-
20 σου οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. καὶ λέγει αὐτοῖς
21 Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή. λέγουσιν αὐτῷ Καί-
σαρος τότε λέγει αὐτοῖς Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι
22 καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν καὶ
23 ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον

---

v.11 εἰσέρχομαι^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} θεάομαι^{vnad} ὁ^{damp} ἀνάκειμαι^{vppnamp} ὁράω^{viaa3s} ἐκεῖ^{bo} ἄνθρωπος^{nams} οὐ^{xo} ἐνδύω^{vpxmams} ἔνδυμα^{nans} γάμος^{ngms}. **v.12** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ἑταῖρος^{nvms} πῶς^{bo} εἰσέρχομαι^{viaa2s} ὧδε^{bo} μή^{xo} ἔχω^{vppanms} ἔνδυμα^{nans} γάμος^{ngms} ὁ^{dnms} δέ^{c} φιμόω^{viap3s}. **v.13** τότε^{bo} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{ddmp} διάκονος^{ndmp} δέω^{vpaanmp} αὐτός^{rpgms} πούς^{namp} καί^{c} χείρ^{nafp} αἴρω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἐκβάλλω^{vdaa2p} εἰς^{p} ὁ^{dans} σκότος^{nans} ὁ^{dans} ἐξώτερος^{aansn} ἐκεῖ^{bo} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dnms} κλαυθμός^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} βρυγμός^{nnms} ὁ^{dgmp} ὀδούς^{ngmp}. **v.14** πολύς^{anmpn} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3p} κλητός^{anmpn} ὀλίγος^{anmpn} δέ^{c} ἐκλεκτός^{anmpn}. **v.15** τότε^{bo} πορεύομαι^{vpaonmp} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} συμβούλιον^{nans} λαμβάνω^{viaa3p} ὅπως^{bo} αὐτός^{rpams} παγιδεύω^{vsaa3p} ἐν^{p} λόγος^{ndms}. **v.16** καί^{c} ἀποστέλλω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgmp} μετά^{p} ὁ^{dgmp} Ἡρῳδιανοί^{ngmp} λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} ἀληθής^{anmsn} εἰμί^{vipx2s} καί^{c} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} ἀλήθεια^{ndfs} διδάσκω^{vipa2s} καί^{c} οὐ^{xo} μέλει^{vipq3s} σύ$^{rpd-s}$ περί^{p} οὐδείς^{agmsn} οὐ^{xo} γάρ^{c} βλέπω^{vipa2s} εἰς^{p} πρόσωπον^{nans} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.17** λέγω^{vdaa2s} οὖν^{c} ἐγώ$^{rpd-p}$ τίς^{rqans} σύ$^{rpd-s}$ δοκέω^{vipa3s} ἔξεστι^{vipq3s} δίδωμι^{vnaa} κῆνσος^{nams} Καῖσαρ^{ndms} ἤ^{xo} οὐ^{xo}. **v.18** γινώσκω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafs} πονηρία^{nafs} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{viaa3s} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa-s}$ πειράζω^{vipa2p} ὑποκριτής^{nvmp}. **v.19** ἐπιδείκνυμι^{vdaa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dans} νόμισμα^{nans} ὁ^{dgms} κῆνσος^{ngms} ὁ^{dnmp} δέ^{c} προσφέρω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} δηνάριον^{nans}. **v.20** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqgms} ὁ^{dnfs} εἰκών^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἐπιγραφή^{nnfs}. **v.21** λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} Καῖσαρ^{ngms} τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀποδίδωμι^{vdaa2p} οὖν^{c} ὁ^{danp} Καῖσαρ^{ngms} Καῖσαρ^{ndms} καί^{c} ὁ^{danp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.22** καί^{c} ἀκούω^{vpaanmp} θαυμάζω^{viaa3p} καί^{c} ἀφίημι^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἀπέρχομαι^{viaa3p}.

αὐτῷ Σαδδουκαῖοι [οἵ] λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν καὶ ἐ-
πηρώτησαν αὐτὸν. λέγοντες Διδάσκαλε Μωσῆς εἶπεν Ἐάν 24
τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐ-
τοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ
αὐτοῦ. ἦσαν δὲ παρ ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί, καὶ ὁ πρῶτος 25
γάμησας ἐτελεύτησεν καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος καὶ 26
ὁ τρίτος ἕως τῶν ἑπτά. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανεν καὶ 27
ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή 28
πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν, ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 29
αὐτοῖς Πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν
τοῦ θεοῦ, ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγα- 30
μίζονται, ἀλλ ὡς ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἰσιν. περὶ 31
δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν
ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος. Ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ 32
θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς Θεὸς νεκρῶν
ἀλλὰ ζώντων. καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ 33
τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφί- 34
μωσεν τοὺς Σαδδουκαίους συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ 35
ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν νομικὸς πειράζων αὐτόν καὶ λέ-

---

v.23 ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} Σαδδουκαῖος^{nnmp} ὁ^{dnmp} λέγω^{vppanmp} μή^{xo} εἰμί^{vnpx} ἀνάστασις^{nafs} καί^{c} ἐπερωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.24** λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} Μωϋσῆς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἀποθνῄσκω^{vsaa3s} μή^{xo} ἔχω^{vppanms} τέκνον^{nanp} ἐπιγαμβρεύω^{vifa3s} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀνίστημι^{vifa3s} σπέρμα^{nans} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.25** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} παρά^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἑπτά^{tn} ἀδελφός^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} γαμέω^{vpaanms} τελευτάω^{viaa3s} καί^{c} μή^{xo} ἔχω^{vppanms} σπέρμα^{nans} ἀφίημι^{viaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.26** ὁμοίως^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn} καί^{c} ὁ^{dnms} τρίτος^{anmsn} ἕως^{c} ὁ^{dgmp} ἑπτά^{tn}. **v.27** ὕστερος^{bo} δέ^{c} πᾶς^{agmpn} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs}. **v.28** ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οὖν^{c} ἀνάστασις^{ndfs} τίς^{rqgms} ὁ^{dgmp} ἑπτά^{tn} εἰμί^{vifx3s} γυνή^{nnfs} πᾶς^{anmpn} γάρ^{c} ἔχω^{viaa3p} αὐτός^{rpafs}. **v.29** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} πλανάω^{vdpp2p} μή^{xo} οἶδα^{vpxanmp} ὁ^{dafp} γραφή^{nafp} μηδέ^{c} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.30** ἐν^{p} γάρ^{c} ὁ^{ddfs} ἀνάστασις^{ndfs} οὔτε^{c} γαμέω^{vipa3p} οὔτε^{c} γαμίζω^{vipp3p} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} ἄγγελος^{nnmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} οὐρανός^{ndms} εἰμί^{vipx3p}. **v.31** περί^{p} δέ^{c} ὁ^{dgfs} ἀνάστασις^{ngfs} ὁ^{dgmp} νεκρός^{agmpn} οὐ^{xo} ἀναγινώσκω^{viaa2p} ὁ^{dans} λέγω^{vpapans} σύ$^{rpd-p}$ ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.32** ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} Ἀβραάμ^{tp} καί^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} Ἰσαάκ^{tp} καί^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} Ἰακώβ^{tp} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} θεός^{nnms} νεκρός^{agmpn} ἀλλά^{c} ζάω^{vppagmp}. **v.33** καί^{c} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} ἐκπλήσσω^{viip3p} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} διδαχή^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.34** ὁ^{dnmp} δέ^{c} Φαρισαῖος^{nnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ὅτι^{c} φιμόω^{viaa3s} ὁ^{damp} Σαδδουκαῖος^{namp} συνάγω^{viap3p} ἐπί^{p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans}.

36, 37 γων. Διδάσκαλε ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ. ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ Ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ
καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου,
38, 39 αὕτη ἐστὶν πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. δευτέρα δὲ ὁμοία
40 αὐτῇ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἐν ταύταις
ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμαν-
41 ται. Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς
42 ὁ Ἰησοῦς. λέγων Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ Χριστοῦ τίνος
43 υἱός ἐστιν λέγουσιν αὐτῷ Τοῦ Δαυίδ. λέγει αὐτοῖς Πῶς
44 οὖν Δαυὶδ ἐν πνεύματι κύριον αὐτὸν καλεῖ λέγων. Εἶ-
πεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν
45 θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. εἰ οὖν
46 Δαυὶδ καλεῖ αὐτὸν κύριον πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν. καὶ οὐ-
δεὶς ἐδύνατο αὐτῷ ἀποκριθῆναι λόγον οὐδὲ ἐτόλμησέν τις
ἀπ ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς
2 αὐτοῦ. λέγων Ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ
3 γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. πάντα οὖν ὅσα ἐὰν εἴπωσιν
ὑμῖν τηρεῖν τηρεῖτε καὶ ποιεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ

---

v.35 καί^{c} ἐπερωτάω^{viaa3s} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} νομικός^{anmsn} πειράζω^{vppanms} αὐτός^{rpams} καί^{c} λέγω^{vppanms}. **v.36** διδάσκαλος^{nvms} ποῖος^{rqnfs} ἐντολή^{nnfs} μέγας^{anfsn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms}. **v.37** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} φημί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} ἀγαπάω^{vifa2s} κύριος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} σύ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} ὅλος^{adfsn} καρδία^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐν^{p} ὅλος^{adfsn} ψυχή^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐν^{p} ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} διάνοια^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$. **v.38** οὗτος^{rdnfs} εἰμί^{vipx3s} πρῶτος^{anfsn} καί^{c} μέγας^{anfsn} ἐντολή^{nnfs}. **v.39** δεύτερος^{anfsn} δέ^{c} ὅμοιος^{anfsn} αὐτός^{rpdfs} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁ^{dams} πλησίον^{bo} σύ$^{rpg-s}$ ὡς^{bo} σεαυτοῦ^{rxams}. **v.40** ἐν^{p} οὗτος^{rddfp} ὁ^{ddfp} δύο^{ndfp} ἐντολή^{ndfp} ὅλος^{anmsn} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp} κρεμάννυμι^{vipp3p}. **v.41** συνάγω^{vpxpgmp} δέ^{c} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} ἐπερωτάω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.42** λέγω^{vppanms} τίς^{rqnns} σύ$^{rpd-p}$ δοκέω^{vipa3s} περί^{p} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} τίς^{rqgms} υἱός^{nnms} εἰμί^{vipx3s} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dgms} Δαυίδ^{tp}. **v.43** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} πῶς^{bo} οὖν^{c} Δαυίδ^{tp} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} κύριος^{nams} αὐτός^{rpams} καλέω^{vipa3s} λέγω^{vppanms}. **v.44** λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ κάθημαι^{vdpn2s} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἕως^{c} ἄν^{xo} τίθημι^{vsaa1s} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} σύ$^{rpg-s}$ ὑποπόδιον^{nans} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} σύ$^{rpg-s}$. **v.45** εἰ^{qo} οὖν^{c} Δαυίδ^{tp} καλέω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} κύριος^{nams} πῶς^{bo} υἱός^{nnms} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vipx3s}. **v.46** καί^{c} οὐδείς^{anfsn} δύναμαι^{viin3s} αὐτός^{rpdms} ἀποκρίνομαι^{vnao} λόγος^{nams} οὐδέ^{bo} τολμάω^{viaa3s} τι-σρινμσ ἀπό^{p} ἐκεῖνος^{rdgfs} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐπερωτάω^{vnaa} αὐτός^{rpams} οὐκέτι^{bo}. **23. v.1** τότε^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λαλέω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} καί^{c} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms}. **v.2** λέγω^{vppanms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} Μωϋσῆς^{ngms} καθέδρα^{ngfs} καθίζω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp}.

ποιεῖτε, λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσιν. δεσμεύουσιν γὰρ 4
φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς
ὤμους τῶν ἀνθρώπων τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν
κινῆσαι αὐτά. πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ 5
θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις, πλατύνουσιν δὲ τὰ φυλακτήρια
αὐτῶν καὶ μεγαλύνουσιν τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν.
φιλοῦσιν τὲ τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις καὶ τὰς πρω- 6
τοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς. καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς 7
ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων Ῥαββί
Ῥαββί, ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε Ῥαββί, εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν ὁ 8
καθηγητής, ὁ Χριστὸς, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. καὶ 9
πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς εἷς γάρ ἐστιν ὁ πα-
τὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. μηδὲ κληθῆτε καθηγηταί 10
εἷς γὰρ ὑμῶν ἐστιν ὁ καθηγητὴς ὁ Χριστός. ὁ δὲ μείζων 11
ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν ταπει- 12
νωθήσεται καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Οὐαὶ 13
ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι κλείετε τὴν
βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὑμεῖς
γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελ-
θεῖν. Οὐαὶ δέ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, 14

---

v.3 πᾶς^{aanpn} οὖν^{c} ὅσος^{rcanp} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa3p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ τηρέω^{vnpa} τηρέω^{vdpa2p} καί^{c} ποιέω^{vdpa2p} κατά^{p} δέ^{c} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} μή^{xo} ποιέω^{vdpa2p} λέγω^{vipa3p} γάρ^{c} καί^{c} οὐ^{xo} ποιέω^{vipa3p}.
v.4 δεσμεύω^{vipa3p} γάρ^{c} φορτίον^{nanp} βαρύς^{aanpn} καί^{c} δυσβάστακτος^{aanpn} καί^{c} ἐπιτίθημι^{vipa3p} ἐπί^{p} ὁ^{damp} ὦμος^{namp} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{ddms} δέ^{c} δάκτυλος^{ndms} αὐτός^{rpgmp} οὐ^{xo} θέλω^{vipa3p} κινέω^{vnaa} αὐτός^{rpanp}.
v.5 πᾶς^{aanpn} δέ^{c} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} ποιέω^{vipa3p} πρός^{p} ὁ^{dans} θεάομαι^{vnap} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} πλατύνω^{vipa3p} δέ^{c} ὁ^{danp} φυλακτήριον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} μεγαλύνω^{vipa3p} ὁ^{danp} κράσπεδον^{nanp} ὁ^{dgnp} ἱμάτιον^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}.
v.6 φιλέω^{vipa3p} τέ^{xo} ὁ^{dafs} πρωτοκλισία^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} δεῖπνον^{ndnp} καί^{c} ὁ^{dafp} πρωτοκαθεδρία^{nafp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp}.
v.7 καί^{c} ὁ^{damp} ἀσπασμός^{namp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἀγορά^{ndfp} καί^{c} καλέω^{vnpp} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ῥαββίth ῥαββίth.
v.8 σύ$^{rpn\text{-}p}$ δέ^{c} μή^{xo} καλέω^{vsap2p} ῥαββίth εἷς^{nnms} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{dnms} καθηγητής^{nnms} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} πᾶς^{anmpn} δέ^{c} σύ$^{rpn\text{-}p}$ ἀδελφός^{nnmp} εἰμί^{vipx2p}.
v.9 καί^{c} πατήρ^{nams} μή^{xo} καλέω^{vsaa2p} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} εἷς^{nnms} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}.
v.10 μηδέ^{c} καλέω^{vsap2p} καθηγητής^{nnmp} εἷς^{nnms} γάρ^{c} σύ$^{rpg\text{-}p}$ εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} καθηγητής^{nnms} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms}.
v.11 ὁ^{dnms} δέ^{c} μέγας^{anmsc} σύ$^{rpg\text{-}p}$ εἰμί^{vifx3s} σύ$^{rpg\text{-}p}$ διάκονος^{nnms}.
v.12 ὅστις^{rrnms} δέ^{c} ὑψόω^{vifa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ταπεινόω^{vifp3s} καί^{c} ὅστις^{rrnms} ταπεινόω^{vifa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑψόω^{vifp3s}.
v.13 οὐαί^{i} σύ$^{rpd\text{-}p}$ γραμματεύς^{nvmp} καί^{c} Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτής^{nvmp} ὅτι^{c} κλείω^{vipa2p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} σύ$^{rpn\text{-}p}$ γάρ^{c} οὐ^{xo} εἰσέρχομαι^{vipn2p} οὐδέ^{bo} ὁ^{damp} εἰσέρχομαι^{vppnamp} ἀφίημι^{vipa2p} εἰσέρχομαι^{vnaa}.

ὅτι κατεσθίετε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον κρίμα.
15 Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον καὶ ὅταν γένηται ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑ-
16 μῶν. Οὐαὶ ὑμῖν ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες Ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ οὐδέν ἐστιν, ὃς δ ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ
17 ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί τίς γὰρ μείζων ἐστίν ὁ χρυσὸς
18 ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων τὸν χρυσόν. καί Ὃς ἐὰν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ οὐδέν ἐστιν, ὃς δ ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ
19 ἐπάνω αὐτοῦ ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί τί γὰρ μεῖζον τὸ
20 δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶρον. ὁ οὖν ὀμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πάσιν τοῖς
21 ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ ναῷ ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ
22 ἐν τῷ κατοικήσαντι αὐτόν. καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω
23 αὐτοῦ. Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν, ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα μὴ

---

v.14 οὐαὶ^{i} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ γραμματεύς^{nvmp} καί^{c} Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτής^{nvmp} ὅτι^{c} κατεσθίω^{vipa2p} ὁ^{dafp} οἰκία^{nafp} ὁ^{dgfp} χήρα^{ngfp} καί^{c} πρόφασις^{ndfs} μακρός^{aanpn} προσεύχομαι^{vppnnmp} διά^{p} οὗτος^{rdans} λαμβάνω^{vifd2p} περισσός^{aansc} κρίμα^{nans}. **v.15** οὐαί^{i} σύ$^{rpd-p}$ γραμματεύς^{nvmp} καί^{c} Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτής^{nvmp} ὅτι^{c} περιάγω^{vipa2p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} ξηρός^{nafs} ποιέω^{vnaa} εἷς^{nams} προσήλυτος^{nams} καί^{c} ὅταν^{c} γίνομαι^{vsad3s} ποιέω^{vipa2p} αὐτός^{rpams} υἱός^{nams} γέεννα^{ngfs} διπλοῦς^{aamsc} σύ$^{rpg-p}$. **v.16** οὐαί^{i} σύ$^{rpd-p}$ ὁδηγός^{nvmp} τυφλός^{avmpn} ὁ^{dnmp} λέγω^{vppanmp} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} ὀμνύω^{vsaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ναός^{ndms} οὐδείς^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} ὀμνύω^{vsaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} χρυσός^{ndms} ὁ^{dgms} ναός^{ngms} ὀφείλω^{vipa3s}. **v.17** μωρός^{avmpn} καί^{c} τυφλός^{avmpn} τίς^{rqnms} γάρ^{c} μέγας^{anmsc} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} χρυσός^{nnms} ἤ^{xo} ὁ^{dnms} ναός^{nnms} ὁ^{dnms} ἁγιάζω^{vppanms} ὁ^{dams} χρυσός^{nams}. **v.18** καί^{c} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} ὀμνύω^{vsaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} θυσιαστήριον^{ndns} οὐδείς^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} ὀμνύω^{vsaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} δῶρον^{ndns} ὁ^{ddns} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpgns} ὀφείλω^{vipa3s}. **v.19** μωρός^{avmpn} καί^{c} τυφλός^{avmpn} τίς^{rqnns} γάρ^{c} μέγας^{annsc} ὁ^{dnns} δῶρον^{nnns} ἤ^{xo} ὁ^{dnns} θυσιαστήριον^{nnns} ὁ^{dnns} ἁγιάζω^{vppanns} ὁ^{dans} δῶρον^{nans}. **v.20** ὁ^{dnms} οὖν^{c} ὀμνύω^{vpaanms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} θυσιαστήριον^{ndns} ὀμνύω^{vipa3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdns} καί^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddnp} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpgns}. **v.21** καί^{c} ὁ^{dnms} ὀμνύω^{vpaanms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ναός^{ndms} ὀμνύω^{vipa3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κατοικέω^{vpaadms} αὐτός^{rpams}. **v.22** καί^{c} ὁ^{dnms} ὀμνύω^{vpaanms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ὀμνύω^{vipa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} θρόνος^{ndms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κάθημαι^{vppndms} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpgms}.

ἀφιέναι. ὁδηγοὶ τυφλοί οἱ διϋλίζοντες τὸν κώνωπα τὴν δὲ 24
κάμηλον καταπίνοντες. Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρι- 25
σαῖοι ὑποκριταί ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ
τῆς παροψίδος ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀδι-
κίας. Φαρισαῖε τυφλέ καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ πο- 26
τηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν
καθαρόν. Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί 27
ὅτι παρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις οἵτινες ἔξωθεν μὲν
φαίνονται ὡραῖοι ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ
πάσης ἀκαθαρσίας. οὕτως καὶ ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε 28
τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι ἔσωθεν δέ μεστοί ἐστε ὑποκρίσεως
καὶ ἀνομίας. Οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑπο- 29
κριταί ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κο-
σμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων. καὶ λέγετε Εἰ ἤμεν ἐν ταῖς 30
ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν οὐκ ἂν ἤμεν κοινωνοὶ αὐτῶν ἐν
τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοί 31
ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας. καὶ ὑμεῖς πληρώ- 32
σατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. ὄφεις γεννήματα ἐχι- 33
δνῶν πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης. διὰ τοῦτο 34

---

v.23 οὐαί^{i} σύ$^{rpd\text{-}p}$ γραμματεύς^{nvmp} καί^{c} Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτής^{nvmp} ὅτι^{c} ἀποδεκατόω^{vipa2p} ὁ^{dans} ἡδύοσμον^{nans} καί^{c} ὁ^{dans} ἄνηθον^{nans} καί^{c} ὁ^{dans} κύμινον^{nans} καί^{c} ἀφίημι^{viaa2p} ὁ^{danp} βαρύς^{aanpc} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὁ^{dafs} κρίσις^{nafs} καί^{c} ὁ^{dams} ἔλεος^{nams} καί^{c} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} οὗτος^{rdanp} δεῖ^{viiq3s} ποιέω^{vnaa} κἀκεῖνος^{rdnnp} μή^{xo} ἀφίημι^{vnpa}. **v.24** ὁδηγός^{nvmp} τυφλός^{avmpn} ὁ^{dnmp} διϋλίζω^{vppanmp} ὁ^{dams} κώνωψ^{nams} ὁ^{dafs} δέ^{c} κάμηλος^{nams} καταπίνω^{vppanmp}. **v.25** οὐαί^{i} σύ$^{rpd\text{-}p}$ γραμματεύς^{nvmp} καί^{c} Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτής^{nvmp} ὅτι^{c} καθαρίζω^{vipa2p} ὁ^{dans} ἔξωθεν^{bo} ὁ^{dgns} ποτήριον^{ngns} καί^{c} ὁ^{dgfs} παροψίς^{ngfs} ἔσωθεν^{bo} δέ^{c} γέμω^{vipa3p} ἐκ^{p} ἁρπαγή^{ngfs} καί^{c} ἀδικία^{ngfs}. **v.26** Φαρισαῖος^{nvms} τυφλός^{avmsn} καθαρίζω^{vdaa2s} πρῶτος^{bo} ὁ^{dans} ἐντός^{bo} ὁ^{dgns} ποτήριον^{ngns} καί^{c} ὁ^{dgfs} παροψίς^{ngfs} ἵνα^{c} γίνομαι^{vsad3s} καί^{c} ὁ^{dnns} ἐκτός^{bo} αὐτός^{rpgmp} καθαρός^{annsn}. **v.27** οὐαί^{i} σύ$^{rpd\text{-}p}$ γραμματεύς^{nvmp} καί^{c} Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτής^{nvmp} ὅτι^{c} παρομοιάζω^{vipa2p} τάφος^{ndmp} κονιάω^{vpxpdmp} ὅστις^{rrnmp} ἔξωθεν^{bo} μέν^{xo} φαίνω^{vipe3p} ὡραῖος^{anmpn} ἔσωθεν^{bo} δέ^{c} γέμω^{vipa3p} ὀστέον^{ngnp} νεκρός^{agmpn} καί^{c} πᾶς^{agfsn} ἀκαθαρσία^{ngfs}. **v.28** οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn\text{-}p}$ ἔξωθεν^{bo} μέν^{xo} φαίνω^{vipp2p} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} δίκαιος^{anmpn} ἔσωθεν^{bo} δέ^{c} μεστός^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} ὑπόκρισις^{ngfs} καί^{c} ἀνομία^{ngfs}. **v.29** οὐαί^{i} σύ$^{rpd\text{-}p}$ γραμματεύς^{nvmp} καί^{c} Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτής^{nvmp} ὅτι^{c} οἰκοδομέω^{vipa2p} ὁ^{damp} τάφος^{namp} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} καί^{c} κοσμέω^{vipa2p} ὁ^{danp} μνημεῖον^{nanp} ὁ^{dgmp} δίκαιος^{agmpn}. **v.30** καί^{c} λέγω^{vipa2p} εἰ^{qo} εἰμί^{viix1p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ οὐ^{xo} ἄν^{xo} εἰμί^{viix1p} κοινωνός^{anmpn} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} αἷμα^{ndns} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp}. **v.31** ὥστε^{c} μαρτυρέω^{vipa2p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ὅτι^{c} υἱός^{nnmp} εἰμί^{vipx2p} ὁ^{dgmp} φονεύω^{vpaagmp} ὁ^{damp} προφήτης^{namp}. **v.32** καί^{c} σύ$^{rpn\text{-}p}$ πληρόω^{vdaa2p} ὁ^{dans} μέτρον^{nans} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} σύ$^{rpg\text{-}p}$. **v.33** ὄφις^{nvmp} γέννημα^{nvnp} ἔχιδνα^{ngfp} πῶς^{bo} φεύγω^{vsaa2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} κρίσις^{ngfs} ὁ^{dgfs} γέεννα^{ngfs}.

ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ
γραμματεῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσετε καὶ
ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώ-
35 ξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, ὅπως ἔλθῃ ἐφ ὑμᾶς πᾶν αἷμα
δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ
τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου ὃν
36 ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. ἀμὴν
37 λέγω ὑμῖν ὅτι ἥξει πάντα ταῦτα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην. Ἰε-
ρουσαλὴμ Ἰερουσαλήμ ἡ ἀποκτένουσα τοὺς προφήτας καὶ
λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὴν ποσάκις ἠ-
θέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ἐπισυνάγει
ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας καὶ οὐκ ἠθελή-
38, 39 σατε. ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. λέγω γὰρ
ὑμῖν οὐ μή με ἴδητε ἀπ ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε Εὐλογημένος ὁ
ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ
προσῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδο-
2 μὰς τοῦ ἱεροῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐ βλέπετε πάντα
ταῦτα ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς
3 οὐ καταλυθήσεται. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ Ὄρους
τῶν Ἐλαιῶν προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ ἰδίαν λέγοντες

---

v.34 διάᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ ἰδούᵛᵈᵃᵃ²ˢ ἐγώʳᵖⁿ⁻ˢ ἀποστέλλωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ πρόςᵖ σύʳᵖᵃ⁻ᵖ προφήτηςⁿᵃᵐᵖ καίᶜ σοφόςᵃᵃᵐᵖⁿ καίᶜ γραμματεύςⁿᵃᵐᵖ καίᶜ ἐκᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ ἀποκτείνωᵛⁱᶠᵃ²ᵖ καίᶜ σταυρόωᵛⁱᶠᵃ²ᵖ καίᶜ ἐκᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ μαστιγόωᵛⁱᶠᵃ²ᵖ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠᵖ συναγωγήⁿᵈᶠᵖ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ καίᶜ διώκωᵛⁱᶠᵃ²ᵖ ἀπόᵖ πόλιςⁿᵍᶠˢ εἰςᵖ πόλιςⁿᵃᶠˢ. **v.35** ὅπωςᵇᵒ ἔρχομαιᵛˢᵃᵃ³ˢ ἐπίᵖ σύʳᵖᵃ⁻ᵖ πᾶςᵃⁿⁿˢⁿ αἷμαⁿⁿⁿˢ δίκαιοςᵃⁿⁿˢⁿ ἐκχέωᵛᵖᵖᵖⁿⁿˢ ἐπίᵖ ὁᵈᵍᶠˢ γῆⁿᵍᶠˢ ἀπόᵖ ὁᵈᵍⁿˢ αἷμαⁿᵍⁿˢ Ἄβελᵗᵖ ὁᵈᵍᵐˢ δίκαιοςᵃᵍᵐˢⁿ ἕωςᶜ ὁᵈᵍⁿˢ αἷμαⁿᵍⁿˢ Ζαχαρίαςⁿᵍᵐˢ υἱόςⁿᵍᵐˢ Βαραχίαςⁿᵍᵐˢ ὅςʳʳᵃᵐˢ φονεύωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ μεταξύᵇᵒ ὁᵈᵍᵐˢ ναόςⁿᵍᵐˢ καίᶜ ὁᵈᵍⁿˢ θυσιαστήριονⁿᵍⁿˢ. **v.36** ἀμήνᵗʰ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ ὅτιᶜ ἥκωᵛⁱᶠᵃ³ˢ πᾶςᵃⁿⁿᵖⁿ οὗτοςʳᵈⁿⁿᵖ ἐπίᵖ ὁᵈᵃᶠˢ γενεάⁿᵃᶠˢ οὗτοςʳᵈᵃᶠˢ. **v.37** Ἰερουσαλήμᵗᵖ Ἰερουσαλήμᵗᵖ ὁᵈⁿᶠˢ ἀποκτείνωᵛᵖᵖᵃⁿᶠˢ ὁᵈᵃᵐᵖ προφήτηςⁿᵃᵐᵖ καίᶜ λιθοβολέωᵛᵖᵖᵃⁿᶠˢ ὁᵈᵃᵐᵖ ἀποστέλλωᵛᵖˣᵖᵃᵐᵖ πρόςᵖ αὐτόςʳᵖᵃᶠˢ ποσάκιςᵇᵒ θέλωᵛⁱᵃᵃ¹ˢ ἐπισυνάγωᵛⁿᵃᵃ ὁᵈᵃⁿᵖ τέκνονⁿᵃⁿᵖ σύʳᵖᵍ⁻ˢ ὅςʳʳᵃᵐˢ τρόποςⁿᵃᵐˢ ἐπισυνάγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὄρνιςⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵃⁿᵖ νοσσίονⁿᵃⁿᵖ ἑαυτοῦʳˣᵍᶠˢ ὑπόᵖ ὁᵈᵃᶠᵖ πτέρυξⁿᵃᶠᵖ καίᶜ οὐˣᵒ θέλωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ. **v.38** ἰδούᵛᵈᵃᵃ²ˢ ἀφίημιᵛⁱᵖᵖ³ˢ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ ὁᵈⁿᵐˢ οἶκοςⁿⁿᵐˢ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ ἔρημοςᵃⁿᵐˢⁿ. **v.39** λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ γάρᶜ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ οὐˣᵒ μήˣᵒ ἐγώʳᵖᵃ⁻ˢ ὁράωᵛˢᵃᵃ²ᵖ ἀπόᵖ ἄρτιᵇᵒ ἕωςᶜ ἄνˣᵛ λέγωᵛˢᵃᵃ²ᵖ εὐλογέωᵛᵖˣᵖⁿᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ ἔρχομαιᵛᵖᵖⁿⁿᵐˢ ἐνᵖ ὄνομαⁿᵈⁿˢ κύριοςⁿᵍᵐˢ. **24. v.1** καίᶜ ἐξέρχομαιᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ πορεύομαιᵛⁱⁱⁿ³ˢ ἀπόᵖ ὁᵈᵍⁿˢ ἱερόνⁿᵍⁿˢ καίᶜ προσέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ᵖ ὁᵈⁿᵐᵖ μαθητήςⁿⁿᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἐπιδείκνυμιᵛⁿᵃᵃ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ὁᵈᵃᶠᵖ οἰκοδομήⁿᵃᶠᵖ ὁᵈᵍⁿˢ ἱερόνⁿᵍⁿˢ. **v.2** ὁᵈⁿᵐˢ δέᶜ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ οὐˣᵒ βλέπωᵛᵈᵖᵃ²ᵖ πᾶςᵃᵃⁿᵖⁿ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ ἀμήνᵗʰ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ οὐˣᵒ μήˣᵒ ἀφίημιᵛˢᵃᵖ³ˢ ὧδεᵇᵒ λίθοςⁿⁿᵐˢ ἐπίᵖ λίθοςⁿᵃᵐˢ ὅςʳʳᵐˢ οὐˣᵒ καταλύωᵛⁱᶠᵖ³ˢ.

Εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 4
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ, πολ- 5
λοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες Ἐγώ εἰμι
ὁ Χριστός καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. μελλήσετε δὲ ἀκού- 6
ειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε, δεῖ
γὰρ πάντα γενέσθαι ἀλλ οὔπω ἐστὶν τὸ τέλος. ἐγερθήσεται 7
γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσον-
ται λιμοὶ καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους, πάντα δὲ 8
ταῦτα ἀρχὴ ὠδίνων. τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλῖψιν 9
καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων
τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ τότε σκανδαλισθήσον- 10
ται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν
ἀλλήλους, καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθήσονται καὶ 11
πλανήσουσιν πολλούς, καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνο- 12
μίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς 13
τέλος οὗτος σωθήσεται. καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐ- 14
αγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον
πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν καὶ τότε ἥξει τὸ τέλος. Ὅταν οὖν ἴδητε 15
τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προ-

---

v.3 κάθημαι^{vppngms} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} ὄρος^{ngns} ὁ^{dgfp} ἐλαία^{ngfp} προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} λέγω^{vppanmp} λέγω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ πότε^{xo} οὗτος^{rdnnp} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} τίς^{rqans} ὁ^{dnns} σημεῖον^{nnns} ὁ^{dgfs} σός^{rsgfs} παρουσία^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgfs} συντέλεια^{ngfs} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms}. **v.4** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} βλέπω^{vdpa2p} μή^{xo} τι-σρινμσ σύ$^{rpa-p}$ πλανάω^{vsaa3s}. **v.5** πολύς^{annmpn} γάρ^{c} ἔρχομαι^{vifd3p} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ λέγω^{vppanmp} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} καί^{c} πολύς^{aampn} πλανάω^{vifa3p}. **v.6** μέλλω^{vifa2p} δέ^{c} ἀκούω^{vnpa} πόλεμος^{namp} καί^{c} ἀκοή^{nafp} πόλεμος^{ngmp} ὁράω^{vdpa2p} μή^{xo} θροέω^{vdpp2p} δεῖ^{vipq3s} γάρ^{c} πᾶς^{aanpn} γίνομαι^{vnad} ἀλλά^{c} οὔπω^{bo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} τέλος^{nnns}. **v.7** ἐγείρω^{vifp3s} γάρ^{c} ἔθνος^{nnns} ἐπί^{p} ἔθνος^{nans} καί^{c} βασιλεία^{nnfs} ἐπί^{p} βασιλεία^{nafs} καί^{c} εἰμί^{vifx3p} λιμός^{nnmp} καί^{c} λοιμός^{nnmp} καί^{c} σεισμός^{nnmp} κατά^{p} τόπος^{namp}. **v.8** πᾶς^{annpn} δέ^{c} οὗτος^{rdnnp} ἀρχή^{nnfs} ὠδίν^{ngfp}. **v.9** τότε^{bo} παραδίδωμι^{vifa3p} σύ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} θλῖψις^{nafs} καί^{c} ἀποκτείνω^{vifa3p} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} εἰμί^{vifx2p} μισέω^{vpppnmp} ὑπό^{p} πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} διά^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.10** καί^{c} τότε^{bo} σκανδαλίζω^{vifp3p} πολύς^{anmpn} καί^{c} ἀλλήλων^{reamp} παραδίδωμι^{vifa3p} καί^{c} μισέω^{vifa3p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.11** καί^{c} πολύς^{anmpn} ψευδοπροφήτης^{nnmp} ἐγείρω^{vifp3p} καί^{c} πλανάω^{vifa3p} πολύς^{aampn}. **v.12** καί^{c} διά^{p} ὁ^{dans} πληθύνω^{vnap} ὁ^{dafs} ἀνομία^{nafs} ψύχω^{vifp3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgmp} πολύς^{agmpn}. **v.13** ὁ^{dnms} δέ^{c} ὑπομένω^{vpaanms} εἰς^{p} τέλος^{nans} οὗτος^{rdnms} σῴζω^{vifp3s}. **v.14** καί^{c} κηρύσσω^{vifp3s} οὗτος^{rdnns} ὁ^{dnns} εὐαγγέλιον^{nnns} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ἐν^{p} ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} οἰκουμένη^{ndfs} εἰς^{p} μαρτύριον^{nans} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} καί^{c} τότε^{bo} ἥκω^{vifa3s} ὁ^{dnns} τέλος^{nnns}.

16 φήτου ἑστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ ὁ ἀναγινώσκων νοείτω. τότε οἱ
17 ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπί τὰ ὄρη. ὁ ἐπὶ τοῦ δώμα-
18 τος μὴ καταβαινέτω ἆραι τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ὁ
ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἆραι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ.
19 οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν
20 ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ
21 φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ σαββάτῳ. ἔσται γὰρ τότε θλῖψις
μεγάλη οἵα οὐ γέγονεν ἀπ ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ
22 οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι
οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ, διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβωθή-
23 σονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ Ἰδοὺ ὧδε
24 ὁ Χριστός ἤ Ὧδε μὴ πιστεύσητε, ἐγερθήσονται γὰρ ψευδό-
χριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσιν σημεῖα μεγάλα
καὶ τέρατα ὥστε πλανῆσαι εἰ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς,
25, 26 ἰδοὺ προείρηκα ὑμῖν. ἐὰν οὖν ε�ίπωσιν ὑμῖν Ἰδοὺ ἐν τῇ
ἐρήμῳ ἐστίν μὴ ἐξέλθητε, Ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις μὴ πιστεύ-
27 σητε, ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ
φαίνεται ἕως δυσμῶν οὕτως ἔσται [καὶ] ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ
28 τοῦ ἀνθρώπου, ὅπου γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ πτῶμα ἐκεῖ συναχθή-
29 σονται οἱ ἀετοί. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλῖψιν τῶν ἡμερῶν

---

v.15 ὅταν^{c} οὖν^{c} ὁράω^{vsaa2p} ὁ^{dans} βδέλυγμα^{nans} ὁ^{dgfs} ἐρήμωσις^{ngfs} ὁ^{dans} λέγω^{vpapans} διά^{p} Δανιήλ^{tp} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} ἵστημι^{vpxanms} ἐν^{p} τόπος^{ndms} ἅγιος^{admsn} ὁ^{dnms} ἀναγινώσκω^{vppanms} νοέω^{vdpa3s}. **v.16** τότε^{bo} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} φεύγω^{vdpa3p} ἐπί^{p} ὁ^{danp} ὄρος^{nanp}. **v.17** ὁ^{dnms} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} δῶμα^{ngns} μή^{xo} καταβαίνω^{vdpa3s} αἴρω^{vnaa} ὁ^{danp} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} οἰκία^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.18** καί^{c} ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀγρός^{ndms} μή^{xo} ἐπιστρέφω^{vdaa3s} ὀπίσω^{bo} αἴρω^{vnaa} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgms}. **v.19** οὐαί^{i} δέ^{c} ὁ^{ddfp} ἐν^{p} γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vppadfp} καί^{c} ὁ^{ddfp} θηλάζω^{vppadfp} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfp} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp}. **v.20** προσεύχομαι^{vdpn2p} δέ^{c} ἵνα^{c} μή^{xo} γίνομαι^{vsad3s} ὁ^{dnfs} φυγή^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ χειμών^{ngms} μηδέ^{c} σάββατον^{ndns}. **v.21** εἰμί^{vifx3s} γάρ^{c} τότε^{bo} θλῖψις^{nnfs} μέγας^{anfsn} οἷος^{rrnfs} οὐ^{xo} γίνομαι^{vixa3s} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} κόσμος^{ngms} ἕως^{c} ὁ^{dgms} νῦν^{bo} οὐδέ^{bo} οὐ^{xo} μή^{xo} γίνομαι^{vsad3s}. **v.22** καί^{c} εἰ^{qo} μή^{xo} κολοβόω^{viap3p} ὁ^{dnfp} ἡμέρα^{nnfp} ἐκεῖνος^{rdnfp} οὐ^{xo} ἄν^{xo} σῴζω^{viap3s} πᾶς^{anfsn} σάρξ^{nnfs} διά^{p} δέ^{c} ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn} κολοβόω^{vifp3p} ὁ^{dnfp} ἡμέρα^{nnfp} ἐκεῖνος^{rdnfp}. **v.23** τότε^{bo} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vsaa3s} ἰδού^{vdaa2s} ὧδε^{bo} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἤ^{xo} ὧδε^{bo} μή^{xo} πιστεύω^{vsaa2p}. **v.24** ἐγείρω^{vifp3p} γάρ^{c} ψευδόχριστος^{nnmp} καί^{c} ψευδοπροφήτης^{nnmp} καί^{c} δίδωμι^{vifa3p} σημεῖον^{nanp} μέγας^{aanpn} καί^{c} τέρας^{nanp} ὥστε^{c} πλανάω^{vnaa} εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} καί^{c} ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn}. **v.25** ἰδού^{vdaa2s} προλέγω^{vixa1s} σύ$^{rpd-p}$. **v.26** ἐάν^{qo} οὖν^{c} λέγω^{vsaa3p} σύ$^{rpd-p}$ ἰδού^{vdaa2s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} εἰμί^{vipx3s} μή^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa2p} ἰδού^{vdaa2s} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ταμεῖον^{ndnp} μή^{xo} πιστεύω^{vsaa2p}. **v.27** ὥσπερ^{bo} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} ἀστραπή^{nnfs} ἐξέρχομαι^{vipn3s} ἀπό^{p} ἀνατολή^{ngfp} καί^{c} φαίνω^{vipe3s} ἕως^{c} δυσμή^{ngfp} οὕτω^{bo} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} παρουσία^{nnfs} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.28** ὅπου^{bo} γάρ^{c} ἐάν^{qo} εἰμί^{vspx3s} ὁ^{dnns} πτῶμα^{nnns} ἐκεῖ^{bo} συνάγω^{vifp3p} ὁ^{dnmp} ἀετός^{nnmp}.

ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε φα- 30
νήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς, καὶ ἀποστελεῖ τοὺς 31
ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φωνῆς μεγάλης καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς 32
μάθετε τὴν παραβολήν, ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἁπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύῃ γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος, οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα πάντα γινώσκετε ὅτι ἐγ- 33
γύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ 34
γενεὰ αὕτη ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ 35
ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν οὐδὲ οἱ 36
ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος. ὥσπερ δὲ 37
αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ὥσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ 38

---

v.29 εὐθέως^{bo} δέ^{c} μετά^{p} ὁ^{dafs} θλῖψις^{nafs} ὁ^{dgfp} ἡμέρα^{ngfp} ἐκεῖνος^{rdgfp} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} σκοτίζω^{vifp3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} σελήνη^{nnfs} οὐ^{xo} δίδωμι^{vifa3s} ὁ^{dans} φέγγος^{nans} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀστήρ^{nnmp} πίπτω^{vifn3p} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnfp} δύναμις^{nnfp} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} σαλεύω^{vifp3p}. **v.30** καί^{c} τότε^{bo} φαίνω^{vifp3s} ὁ^{dnns} σημεῖον^{nnns} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} καί^{c} τότε^{bo} κόπτω^{vifd3p} πᾶς^{anfpn} ὁ^{dnfp} φυλή^{nnfp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^{c} ὁράω^{vifd3p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἔρχομαι^{vppnams} ἐπί^{p} ὁ^{dgfp} νεφέλη^{ngfp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} μετά^{p} δύναμις^{ngfs} καί^{c} δόξα^{ngfs} πολύς^{agfsn}. **v.31** καί^{c} ἀποστέλλω^{vifa3s} ὁ^{damp} ἄγγελος^{namp} αὐτός^{rpgms} μετά^{p} σάλπιγξ^{ngfs} φωνή^{ngfs} μέγας^{agfsn} καί^{c} ἐπισυνάγω^{vifa3p} ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn} αὐτός^{rpgms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} τέσσαρες^{ngmp} ἄνεμος^{ngmp} ἀπό^{p} ἄκρον^{ngnp} οὐρανός^{ngmp} ἕως^{c} ἄκρον^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}. **v.32** ἀπό^{p} δέ^{c} ὁ^{dgfs} συκῆ^{ngfs} μανθάνω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} ὅταν^{c} ἤδη^{bo} ὁ^{dnms} κλάδος^{nnms} αὐτός^{rpgfs} γίνομαι^{vsad3s} ἁπαλός^{anmsn} καί^{c} ὁ^{danp} φύλλον^{nanp} ἐκφύω^{vspa3s} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^{c} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dnns} θέρος^{nnns}. **v.33** οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ὅταν^{c} ὁράω^{vsaa2p} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} γινώσκω^{vdpa2p} ὅτι^{c} ἐγγύς^{bo} εἰμί^{vipx3s} ἐπί^{p} θύρα^{ndfp}. **v.34** ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὐ^{xo} μή^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} γενεά^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ἕως^{c} ἄν^{xo} πᾶς^{annpn} οὗτος^{rdnnp} γίνομαι^{vsad3s}. **v.35** ὁ^{dnms} οὐρανός^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} παρέρχομαι^{vifd3p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λόγος^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὐ^{xo} μή^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3p}. **v.36** περί^{p} δέ^{c} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} καί^{c} ὥρα^{ngfs} οὐδείς^{anfsn} οἶδα^{vixa3s} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ μόνος^{anmsn}. **v.37** ὥσπερ^{bo} δέ^{c} ὁ^{dnfp} ἡμέρα^{nnfp} ὁ^{dgms} Νῶε^{tp} οὕτω^{bo} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} παρουσία^{nnfs} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}.

κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες γαμοῦντες καὶ ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν.
39 καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
40 τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ ὁ εἷς παραλαμβάνεται καὶ ὁ
41 εἷς ἀφίεται, δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλωνι, μία παραλαμ-
42 βάνεται καὶ μία ἀφίεται. γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε
43 ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται. ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἴασεν διορυγῆναι τὴν οἰκίαν
44 αὐτοῦ. διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ
45 δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδ¯οναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν
46 ἐν καιρῷ. μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος
47 αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα, οὕτως. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ
48 πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ Χρονίζει ὁ
49 κύριος μου ἐλθεῖν, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους

---

v.38 ὥσπερ^{bo} γάρ^{c} εἰμί^{viix3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ὁ^{ddfp} πρό^{p} ὁ^{dgms} κατακλυσμός^{ngms} τρώγω^{vppanmp} καί^{c} πίνω^{vppanmp} γαμέω^{vppanmp} καί^{c} γαμίζω^{vppanmp} ἄχρι^{p} ὅς^{rrgfs} ἡμέρα^{ngfs} εἰσέρχομαι^{viaa3s} Νῶε^{tp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κιβωτός^{nafs}. **v.39** καί^{c} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3p} ἕως^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} κατακλυσμός^{nnms} καί^{c} αἴρω^{viaa3s} ἅπας^{aampn} οὕτω^{bo} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} παρουσία^{nnfs} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.40** τότε^{bo} δύο^{tn} εἰμί^{vifx3p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀγρός^{ndms} ὁ^{dnms} εἷς^{nnms} παραλαμβάνω^{vipp3s} καί^{c} ὁ^{dnms} εἷς^{nnms} ἀφίημι^{vipp3s}. **v.41** δύο^{tn} ἀλήθω^{vppanfp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} μύλος^{ndms} εἷς^{nnfs} παραλαμβάνω^{vipp3s} καί^{c} εἷς^{nnfs} ἀφίημι^{vipp3s}. **v.42** γρηγορέω^{vdpa2p} οὖν^{c} ὅτι^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ποῖος^{rqdfs} ὥρα^{ndfs} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ ἔρχομαι^{vipn3s}. **v.43** ἐκεῖνος^{rdans} δέ^{c} γινώσκω^{vdpa2p} ὅτι^{c} εἰ^{qo} οἶδα^{viya3s} ὁ^{dnms} οἰκοδεσπότης^{nnms} ποῖος^{rqdfs} φυλακή^{ndfs} ὁ^{dnms} κλέπτης^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s} γρηγορέω^{viaa3s} ἄν^{xo} καί^{c} οὐ^{xo} ἄν^{xo} ἐάω^{viaa3s} διορύσσω^{vnap} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.44** διά^{p} οὗτος^{rdans} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ γίνομαι^{vdpn2p} ἕτοιμος^{anmpn} ὅτι^{c} ὅς^{rrdfs} ὥρα^{ndfs} οὐ^{xo} δοκέω^{vipa2p} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἔρχομαι^{vipn3s}. **v.45** τίς^{rqnms} ἄρα^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} πιστός^{anmsn} δοῦλος^{nnms} καί^{c} φρόνιμος^{anmsn} ὅς^{rrams} καθίστημι^{viaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} θεραπεία^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dgms} δίδωμι^{vnpa} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dafs} τροφή^{nafs} ἐν^{p} καιρός^{ndms}. **v.46** μακάριος^{anmsn} ὁ^{dnms} δοῦλος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} ὅς^{rrams} ἔρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} εὑρίσκω^{vifa3s} ποιέω^{vppaams} οὕτω^{bo}. **v.47** ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἐπί^{p} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddnp} ὑπάρχω^{vppadnp} αὐτός^{rpgms} καθίστημι^{vifa3s} αὐτός^{rpams}. **v.48** ἐάν^{qo} δέ^{c} λέγω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} κακός^{anmsn} δοῦλος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgms} χρονίζω^{vipa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἔρχομαι^{vnaa}.

ἐσθίειν δὲ καὶ πίνειν μετὰ τῶν μεθυόντων. ἥξει ὁ κύριος 50
τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ
οὐ γινώσκει. καὶ διχοτομήσει αὐτὸν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ 51
μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ
βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρ- **25**
θένοις αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἀυτῶν ἐξῆλθον εἰς
ἀπάντησιν τοῦ νυμφίου. πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι 2
καὶ αἱ πέντε μωραὶ αἵτινες μωραὶ λαβοῦσαι τὰς λαμπά- 3
δας αὐτῶν οὐκ ἔλαβον μεθ ἑαυτῶν ἔλαιον. αἱ δὲ φρόνι- 4
μοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπά-
δων ἀυτῶν. χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου ἐνύσταξαν πᾶσαι 5
καὶ ἐκάθευδον. μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν Ἰδοὺ 6
ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ. τότε 7
ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς
λαμπάδας ἀυτῶν. αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον, Δότε 8
ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται.
ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ φρόνιμοι λέγουσαι Μήποτε οὐκ ἀρκέσῃ 9
ἡμῖν καὶ ὑμῖν, πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας
καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι 10
ἦλθεν ὁ νυμφίος καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ αὐτοῦ εἰς τοὺς

---

v.49 καί[c] ἄρχω[vsam3s] τύπτω[vnpa] ὁ[damp] σύνδουλος[namp] ἐσθίω[vnpa] δέ[c] καί[c] πίνω[vnpa] μετά[p] ὁ[dgmp] μεθύω[vppagmp]. **v.50** ἥκω[vifa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ὁ[dgms] δοῦλος[ngms] ἐκεῖνος[rdgms] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] ὅς[rrdfs] οὐ[xo] προσδοκάω[vipa3s] καί[c] ἐν[p] ὥρα[ndfs] ὅς[rrdfs] οὐ[xo] γινώσκω[vipa3s]. **v.51** καί[c] διχοτομέω[vifa3s] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[dans] μέρος[nans] αὐτός[rpgms] μετά[p] ὁ[dgmp] ὑποκριτής[ngmp] τίθημι[vifa3s] ἐκεῖ[bo] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnms] κλαυθμός[nnms] καί[c] ὁ[dnms] βρυγμός[nnms] ὁ[dgmp] ὀδούς[ngmp]. **25. v.1** τότε[bo] ὁμοιόω[vifp3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgmp] οὐρανός[ngmp] δέκα[tn] παρθένος[ndfp] ὅστις[rrnfp] λαμβάνω[vpaanfp] ὁ[dafp] λαμπάς[nafp] αὐτός[rpgfp] ἐξέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ἀπάντησις[nafs] ὁ[dgms] νυμφίος[ngms]. **v.2** πέντε[tn] δέ[c] εἰμί[viix3p] ἐκ[p] αὐτός[rpgfp] φρόνιμος[anfpn] καί[c] ὁ[dnfp] πέντε[tn] μωρός[anfpn]. **v.3** ὅστις[rrnfp] μωρός[anfpn] λαμβάνω[vpaanfp] ὁ[dafp] λαμπάς[nafp] αὐτός[rpgfp] οὐ[xo] λαμβάνω[viaa3p] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἔλαιον[nans]. **v.4** ὁ[dnfp] δέ[c] φρόνιμος[anfpn] λαμβάνω[viaa3p] ἔλαιον[nans] ἐν[p] ὁ[ddnp] ἀγγεῖον[ndnp] αὐτός[rpgfp] μετά[p] ὁ[dgfp] λαμπάς[ngfp] αὐτός[rpgfp]. **v.5** χρονίζω[vppagms] δέ[c] ὁ[dgms] νυμφίος[ngms] νυστάζω[viaa3p] πᾶς[anfpn] καί[c] καθεύδω[viia3p]. **v.6** μέσος[agfsn] δέ[c] νύξ[ngfs] κραυγή[nnfs] γίνομαι[vixa3s] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] ἔρχομαι[vipn3s] ἐξέρχομαι[vdpn2p] εἰς[p] ἀπάντησις[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.7** τότε[bo] ἐγείρω[viap3p] πᾶς[anfpn] ὁ[dnfp] παρθένος[nnfp] ἐκεῖνος[rdnfp] καί[c] κοσμέω[viaa3p] ὁ[dafp] λαμπάς[nafp] αὐτός[rpgfp]. **v.8** ὁ[dnfp] δέ[c] μωρός[anfpn] ὁ[ddfp] φρόνιμος[adfpn] λέγω[viaa3p] δίδωμι[vdaa2p] ἐγώ[rpd-p] ἐκ[p] ὁ[dgns] ἔλαιον[ngns] σύ[rpg-p] ὅτι[c] ὁ[dnfp] λαμπάς[nnfp] ἐγώ[rpg-p] σβέννυμι[vipp3p]. **v.9** ἀποκρίνομαι[viad3p] δέ[c] ὁ[dnfp] φρόνιμος[anfpn] λέγω[vppanfp] μήποτε[bo] οὐ[xo] ἀρκέω[vsaa3s] ἐγώ[rpd-p] καί[c] σύ[rpd-p] πορεύομαι[vdpn2p] δέ[c] μᾶλλον[bo] πρός[p] ὁ[damp] πωλέω[vppaamp] καί[c] ἀγοράζω[vdaa2p] ἑαυτοῦ[rxdfp].

γάμους καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι Κύριε κύριε ἄνοιξον ἡμῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐκ οἶδα ὑμᾶς. Γρηγορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς ἰδίους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα ᾧ δὲ δύο ᾧ δὲ ἕν ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. πορευθεὶς δέ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε, τάλαντα. ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ δύο ἐκέρδησεν καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ἀπελθὼν ὤρυξεν ἐν τῇ γῇ καὶ ἀπέκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων καὶ συναίρει μετ αὐτῶν λόγον. καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων Κύριε πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐ'π αὐτοῖς. ἔφη δέ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ Εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω,

---

v.10 ἀπέρχομαι^{vppngfp} δέ^{c} αὐτός^{rpgfp} ἀγοράζω^{vnaa} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} νυμφίος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnfp} ἕτοιμος^{anfpn} εἰσέρχομαι^{viaa3p} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{damp} γάμος^{namp} καί^{c} κλείω^{viap3s} ὁ^{dnfs} θύρα^{nnfs}. **v.11** ὕστερος^{bo} δέ^{c} ἔρχομαι^{vipn3p} καί^{c} ὁ^{dnfp} λοιπός^{anfpn} παρθένος^{nnfp} λέγω^{vppanfp} κύριος^{nvms} κύριος^{nvms} ἀνοίγω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.12** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} σύ$^{rpa-p}$. **v.13** γρηγορέω^{vdpa2p} οὖν^{c} ὅτι^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} οὐδέ^{bo} ὁ^{dafs} ὥρα^{nafs} ἐν^{p} ὅς^{rrnfs} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἔρχομαι^{vipn3s}. **v.14** ὥσπερ^{bo} γάρ^{c} ἄνθρωπος^{nnms} ἀποδημέω^{vppanms} καλέω^{viaa3s} ὁ^{damp} ἴδιος^{aampn} δοῦλος^{namp} καί^{c} παραδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{danp} ὑπάρχω^{vppaanp} αὐτός^{rpgms}. **v.15** καί^{c} ὅς^{rrdms} μέν^{xo} δίδωμι^{viaa3s} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp} ὅς^{rrdms} δέ^{c} δύο^{tn} ὅς^{rrdms} δέ^{c} εἷς^{nans} ἕκαστος^{admsn} κατά^{p} ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} δύναμις^{nafs} καί^{c} ἀποδημέω^{viaa3s} εὐθέως^{bo}. **v.16** πορεύομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} ὁ^{danp} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp} λαμβάνω^{vpaanms} ἐργάζομαι^{viad3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdnp} καί^{c} ποιέω^{viaa3s} ἄλλος^{aanpn} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp}. **v.17** ὡσαύτως^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} ὁ^{danp} δύο^{tn} κερδαίνω^{viaa3s} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ἄλλος^{aanpn} δύο^{tn}. **v.18** ὁ^{dnms} δέ^{c} ὁ^{dans} εἷς^{nans} λαμβάνω^{vpaanms} ἀπέρχομαι^{vpaanms} ὀρύσσω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs} καί^{c} ἀποκρύπτω^{viaa3s} ὁ^{dans} ἀργύριον^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.19** μετά^{p} δέ^{c} χρόνος^{nams} πολύς^{aamsn} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgmp} δοῦλος^{ngmp} ἐκεῖνος^{rdgmp} καί^{c} συναίρω^{vipa3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} λόγος^{nams}. **v.20** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} ὁ^{danp} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp} λαμβάνω^{vpaanms} προσφέρω^{viaa3s} ἄλλος^{aanpn} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp} λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp} ἐγώ$^{rpd-s}$ παραδίδωμι^{viaa2s} ἴδε^{i} ἄλλος^{aanpn} πέντε^{tn} τάλαντον^{nanp} κερδαίνω^{viaa1s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdnp}.

εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν δὲ καὶ 22
ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβών εἶπεν Κύριε δύο τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ᾽ αὐτοῖς. ἔφη 23
αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ Εὖ δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ ἐπὶ ὀλίγα
ἦς πιστός ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον 24
εἰληφὼς εἶπεν Κύριε ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος
θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπειρας καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας. καὶ φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου 25
ἐν τῇ γῇ, ἴδε ἔχεις τὸ σόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ 26
εἶπεν αὐτῷ Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ ᾔδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα. ἔδει 27
οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριον μου τοῖς τραπεζίταις καὶ ἐλθὼν
ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. ἄρατε οὖν ἀπ᾽ αὐ- 28
τοῦ τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα, τῷ 29
γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται ἀπὸ δὲ
τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ. καὶ τὸν 30
ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Ὅταν δὲ 31

---

v.21 φημίviix3s δέc αὐτόςrpdms ὁdnms κύριοςnnms αὐτόςrpgms εὖbo δοῦλοςnvms ἀγαθόςavmsn καίc πιστόςavmsn ἐπίp ὀλίγοςaanpn εἰμίviix2s πιστόςanmsn ἐπίp πολύςagnpn σύrpa-s καθίστημιvifa1s εἰσέρχομαιvdaa2s εἰςp ὁdafs χαράnafs ὁdgms κύριοςngms σύrpg-s. **v.22** προσέρχομαιvpaanms δέc καίc ὁdnms ὁdanp δύοtn τάλαντονnanp λαμβάνωvpaanms λέγωviaa3s κύριοςnvms δύοtn τάλαντονnanp ἐγώrpd-s παραδίδωμιviaa2s ἴδεi ἄλλοςaanpn δύοtn τάλαντονnanp κερδαίνωviaa1s ἐπίp αὐτόςrpdnp. **v.23** φημίviix3s αὐτόςrpdms ὁdnms κύριοςnnms αὐτόςrpgms εὖbo δοῦλοςnvms ἀγαθόςavmsn καίc πιστόςavmsn ἐπίp ὀλίγοςaanpn εἰμίviix2s πιστόςanmsn ἐπίp πολύςagnpn σύrpa-s καθίστημιvifa1s εἰσέρχομαιvdaa2s εἰςp ὁdafs χαράnafs ὁdgms κύριοςngms σύrpg-s. **v.24** προσέρχομαιvpaanms δέc καίc ὁdnms ὁdans εἷςnans τάλαντονnans λαμβάνωvpxanms λέγωviaa3s κύριοςnvms γινώσκωviaa1s σύrpa-s ὅτιc σκληρόςanmsn εἰμίvipx2s ἄνθρωποςnnms θερίζωvppanms ὅπουbo οὐxo σπείρωviaa2s καίc συνάγωvppanms ὅθενbo οὐxo διασκορπίζωviaa2s. **v.25** καίc φοβέομαιvpaonms ἀπέρχομαιvpaanms κρύπτωviaa1s ὁdans τάλαντονnans σύrpg-s ἐνp ὁddfs γῇndfs ἴδεi ἔχωvipa2s ὁdans σόςrsans. **v.26** ἀποκρίνομαιvpaonms δέc ὁdnms κύριοςnnms αὐτόςrpgms λέγωviaa3s αὐτόςrpdms πονηρόςavmsn δοῦλοςnvms καίc ὀκνηρόςavmsn οἶδαviya2s ὅτιc θερίζωvipa1s ὅπουbo οὐxo σπείρωviaa1s καίc συνάγωvipa1s ὅθενbo οὐxo διασκορπίζωviaa1s. **v.27** δεῖviiq3s οὖνc σύrpa-s βάλλωvnaa ὁdans ἀργύριονnans ἐγώrpg-s ὁddmp τραπεζίτηςndmp καίc ἔρχομαιvpaanms ἐγώrpn-s κομίζωviam1s ἄνxo ὁdans ἐμόςrsans σύνp τόκοςndms. **v.28** αἴρωvdaa2p οὖνc ἀπόp αὐτόςrpgms ὁdans τάλαντονnans καίc δίδωμιvdaa2p ὁddms ἔχωvppadms ὁdanp δέκαtn τάλαντονnanp. **v.29** ὁddms γάρc ἔχωvppadms πᾶςadmsn δίδωμιvifp3s καίc περισσεύωvifp3s ἀπόp δέc ὁdgms μήxo ἔχωvppagms καίc ὅςrrans ἔχωvipa3s αἴρωvifp3s ἀπόp αὐτόςrpgms. **v.30** καίc ὁdams ἀχρεῖοςaamsn δοῦλοςnams ἐκβάλλωvdaa2p εἰςp ὁdans σκότοςnans ὁdans ἐξώτεροςaansn ἐκεῖbo εἰμίvifx3s ὁdnms κλαυθμόςnnms καίc ὁdnms βρυγμόςnnms ὁdgmp ὀδούςngmp.

ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ πάντες
οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ αὐτοῦ τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης
32 αὐτοῦ, καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη
καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς ἀπ ἀλλήλων ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει
33 τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων. καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ
34 δεξιῶν αὐτοῦ τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. τότε ἐρεῖ ὁ βασι-
λεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ Δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός
μου κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ
35 καταβολῆς κόσμου. ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν
ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με.
36 γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με ἠσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με
37 ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἦλθετε πρός με. τότε ἀποκριθήσονται
αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες Κύριε πότε σε εἴδομεν πεινῶντα
38 καὶ ἐθρέψαμεν ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν. πότε δέ σε εἴ-
δομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν.
39 πότε δέ σε εἴδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρός
40 σε. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ἐφ ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλα-
41 χίστων ἐμοὶ ἐποιήσατε. Τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων
Πορεύεσθε ἀπ ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον

---

v.31 ὅταν[c] δέ[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ἐν[p] ὁ[ddfs] δόξα[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἅγιος[anmpn] ἄγγελος[nnmp] μετά[p] αὐτός[rpgms] τότε[bo] καθίζω[vifa3s] ἐπί[p] θρόνος[ngms] δόξα[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.32** καί[c] συνάγω[vifp3s] ἔμπροσθεν[p] αὐτός[rpgms] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] καί[c] ἀφορίζω[vifa3s] αὐτός[rpamp] ἀπό[p] ἀλλήλων[regnp] ὥσπερ[bo] ὁ[dnms] ποιμήν[nnms] ἀφορίζω[vipa3s] ὁ[danp] πρόβατον[nanp] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἔριφος[ngmp]. **v.33** καί[c] ἵστημι[vifa3s] ὁ[danp] μέν[xo] πρόβατον[nanp] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] αὐτός[rpgms] ὁ[danp] δέ[c] ἐρίφιον[nanp] ἐκ[p] εὐώνυμος[agmpn]. **v.34** τότε[bo] λέγω[vifa3s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[ddnp] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] αὐτός[rpgms] δεῦτε[vdvx2p] ὁ[dnmp] εὐλογέω[vpxpnmp] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] κληρονομέω[vdaa2p] ὁ[dafs] ἑτοιμάζω[vpxpafs] σύ[rpd-p] βασιλεία[nafs] ἀπό[p] καταβολή[ngfs] κόσμος[ngms]. **v.35** πεινάω[viaa1s] γάρ[c] καί[c] δίδωμι[viaa2p] ἐγώ[rpd-s] ἐσθίω[vnaa] διψάω[viaa1s] καί[c] ποτίζω[viaa2p] ἐγώ[rpa-s] ξένος[anmsn] εἰμί[viix1s] καί[c] συνάγω[viaa2p] ἐγώ[rpa-s]. **v.36** γυμνός[anmsn] καί[c] περιβάλλω[viaa2p] ἐγώ[rpa-s] ἀσθενέω[viaa1s] καί[c] ἐπισκέπτομαι[viad2p] ἐγώ[rpa-s] ἐν[p] φυλακή[ndfs] εἰμί[viix1s] καί[c] ἔρχομαι[viaa2p] πρός[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.37** τότε[bo] ἀποκρίνομαι[vifo3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] δίκαιος[anmpn] λέγω[vppanmp] κύριος[nvms] πότε[xo] σύ[rpa-s] ὁράω[viaa1p] πεινάω[vppaams] καί[c] τρέφω[viaa1p] ἤ[xo] διψάω[vppaams] καί[c] ποτίζω[viaa1p]. **v.38** πότε[xo] δέ[c] σύ[rpa-s] ὁράω[viaa1p] ξένος[aamsn] καί[c] συνάγω[viaa1p] ἤ[xo] γυμνός[aamsn] καί[c] περιβάλλω[viaa1p]. **v.39** πότε[xo] δέ[c] σύ[rpa-s] ὁράω[viaa1p] ἀσθενής[aamsn] ἤ[xo] ἐν[p] φυλακή[ndfs] καί[c] ἔρχομαι[viaa1p] πρός[p] σύ[rpa-s]. **v.40** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] λέγω[vifa3s] αὐτός[rpdmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἐπί[p] ὅσος[rcans] ποιέω[viaa2p] εἷς[ndms] οὗτος[rdgmp] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgmp] ἐλάχιστος[agmpn] ἐγώ[rpd-s] ποιέω[viaa2p].

τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. ἐ- 42
πείνασα γὰρ καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν ἐδίψησα καὶ οὐκ
ἐποτίσατέ με. ξένος ἤμην καὶ οὐ συνηγάγετέ με γυμνὸς 43
καὶ οὐ περιεβάλετέ με ἀσθενὴς καὶ ἐν φυλακῇ καὶ οὐκ
ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγον- 44
τες Κύριε πότε σε εἴδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ
γυμνὸν ἢ ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι.
τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐφ ὅσον 45
οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιή-
σατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον οἱ δὲ 46
δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους **26**
τούτους εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο 2
ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδί-
δοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς 3
καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν
αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα. καὶ συνε- 4
βουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσιν καὶ ἀποκτεί-
νωσιν, ἔλεγον δέ Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ ἵνα μὴ θόρυβος γένηται 5
ἐν τῷ λαῷ. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ 6

---

v.41 τότε^{bo} λέγω^{vifa3s} καί^{c} ὁ^{ddnp} ἐκ^{p} εὐώνυμος^{agmpn} πορεύομαι^{vdpn2p} ἀπό^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnmp} καταράομαι^{vpxpnmp} εἰς^{p} ὁ^{dans} πῦρ^{nans} ὁ^{dans} αἰώνιος^{aansn} ὁ^{dans} ἑτοιμάζω^{vpxpans} ὁ^{ddms} διάβολος^{admsn} καί^{c} ὁ^{ddmp} ἄγγελος^{ndmp} αὐτός^{rpgms}. **v.42** πεινάω^{viaa1s} γάρ^{c} καί^{c} οὐ^{xo} δίδωμι^{viaa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἐσθίω^{vnaa} διψάω^{viaa1s} καί^{c} οὐ^{xo} ποτίζω^{viaa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.43** ξένος^{anmsn} εἰμί^{viix1s} καί^{c} οὐ^{xo} συνάγω^{viaa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ γυμνός^{anmsn} καί^{c} οὐ^{xo} περιβάλλω^{viaa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀσθενής^{anmsn} καί^{c} ἐν^{p} φυλακή^{ndfs} καί^{c} οὐ^{xo} ἐπισκέπτομαι^{viad2p} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.44** τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vifo3p} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} πότε^{xo} σύ$^{rpa-s}$ ὁράω^{viaa1p} πεινάω^{vppaams} ἤ^{xo} διψάω^{vppaams} ἤ^{xo} ξένος^{aamsn} ἤ^{xo} γυμνός^{aamsn} ἤ^{xo} ἀσθενής^{aamsn} ἤ^{xo} ἐν^{p} φυλακή^{ndfs} καί^{c} οὐ^{xo} διακονέω^{viaa1p} σύ$^{rpd-s}$. **v.45** τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vifo3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐπί^{p} ὅσος^{rcans} οὐ^{xo} ποιέω^{viaa2p} εἷς^{ndms} οὗτος^{rdgmp} ὁ^{dgmp} ἐλάχιστος^{agmpn} οὐδέ^{bo} ἐγώ$^{rpd-s}$ ποιέω^{viaa2p}. **v.46** καί^{c} ἀπέρχομαι^{vifd3p} οὗτος^{rdnmp} εἰς^{p} κόλασις^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ὁ^{dnmp} δέ^{c} δίκαιος^{anmpn} εἰς^{p} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **26. v.1** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὅτε^{bo} τελέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms}. **v.2** οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} μετά^{p} δύο^{tn} ἡμέρα^{nafp} ὁ^{dnns} πάσχα^{ta} γίνομαι^{vipn3s} καί^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} παραδίδωμι^{vipp3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} σταυρόω^{vnap}. **v.3** τότε^{bo} συνάγω^{viap3p} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} αὐλή^{nafs} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} ὁ^{dgms} λέγω^{vpppgms} Καϊάφας^{ngms}. **v.4** καί^{c} συμβουλεύω^{viam3p} ἵνα^{c} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} δόλος^{ndms} κρατέω^{vsaa3p} καί^{c} ἀποκτείνω^{vspa3p}. **v.5** λέγω^{viia3p} δέ^{c} μή^{xo} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἑορτή^{ndfs} ἵνα^{c} μή^{xo} θόρυβος^{nnms} γίνομαι^{vsad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λαός^{ndms}.

7 Σίμωνος τοῦ λεπροῦ. προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάβαστρον
μύρου ἔχουσα βαρυτίμου καὶ κατέχεεν ἐπὶ τῆν κεφαλὴν
8 αὐτοῦ ἀνακειμένου. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγα-
9 νάκτησαν λέγοντες Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη. ἠδύνατο γὰρ
τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι πολλοῦ καὶ δοθῆναι [τοῖσ] πτω-
10 χοῖς. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Τί κόπους παρέχετε
11 τῇ γυναικί ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ, πάντοτε
γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ ἑαυτῶν ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔ-
12 χετε, βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός
13 μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ
λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.
14 Τότε πορευθεὶς εἷς τῶν δώδεκα ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκα-
15 ριώτης πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς. εἶπεν Τί θέλετέ μοι δοῦναι
κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα
16 ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παρα-
17 δῷ. Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ
Ἰησοῦ λέγοντες αὐτῷ Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσομεν σοι φαγεῖν τὸ
18 πάσχα. ὁ δὲ εἶπεν Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα
καὶ εἴπατε αὐτῷ Ὁ διδάσκαλος λέγει Ὁ καιρός μου ἐγγύς

---

v.6 ὁ^{dgms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{ngms} γίνομαι^{vpadgms} ἐν^{p} Βηθανία^{ndfs} ἐν^{p} οἰκία^{ndfs} Σίμων^{ngms} ὁ^{dgms} λεπρός^{agmsn}. **v.7** προσέρχομαι^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} γυνή^{nnfs} ἀλάβαστρος^{nans} μύρον^{ngns} ἔχω^{vppanfs} βαρύτιμος^{agnsn} καί^{c} καταχέω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀνάκειμαι^{vppngms}. **v.8** ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἀγανακτέω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} εἰς^{p} τίς^{rqans} ὁ^{dnfs} ἀπώλεια^{nnfs} οὗτος^{rdnfs}. **v.9** δύναμαι^{viin3s} γάρ^{c} οὗτος^{rdnns} ὁ^{dnns} μύρον^{nnns} πιπράσκω^{vnap} πολύς^{agnsn} καί^{c} δίδωμι^{vnap} ὁ^{ddmp} πτωχός^{admpn}. **v.10** γινώσκω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} κόπος^{namp} παρέχω^{vipa2p} ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs} ἔργον^{nans} γάρ^{c} καλός^{aansn} ἐργάζομαι^{viad3s} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.11** πάντοτε^{bo} γάρ^{c} ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} ἔχω^{vipa2p} μετά^{p} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἐγώ$^{rpa-s}$ δέ^{c} οὐ^{xo} πάντοτε^{bo} ἔχω^{vipa2p}. **v.12** βάλλω^{vpaanfs} γάρ^{c} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dans} μύρον^{nans} οὗτος^{rdans} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} ἐγώ$^{rpg-s}$ πρός^{p} ὁ^{dans} ἐνταφιάζω^{vnaa} ἐγώ$^{rpa-s}$ ποιέω^{viaa3s}. **v.13** ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅπου^{bo} ἐάν^{qo} κηρύσσω^{vsap3s} ὁ^{dnns} εὐαγγέλιον^{nnns} οὗτος^{rdnns} ἐν^{p} ὅλος^{admsn} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} λαλέω^{vifp3s} καί^{c} ὅς^{rrans} ποιέω^{viaa3s} οὗτος^{rpnfs} εἰς^{p} μνημόσυνον^{nans} αὐτός^{rpgfs}. **v.14** τότε^{bo} πορεύομαι^{vpaonms} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn} ὁ^{dnms} λέγω^{vpppnms} Ἰούδας^{nnms} Ἰσκαριώθ^{nnms} πρός^{p} ὁ^{damp} ἀρχιερεύς^{namp}. **v.15** λέγω^{viaa3s} τίς^{rqans} θέλω^{vipa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ δίδωμι^{vnaa} κἀγώ$^{rpn-s}$ σύ$^{rpd-p}$ παραδίδωμι^{vifa1s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἵστημι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} τριάκοντα^{tn} ἀργύριον^{nanp}. **v.16** καί^{c} ἀπό^{p} τότε^{bo} ζητέω^{viia3s} εὐκαιρία^{nafs} ἵνα^{c} αὐτός^{rpams} παραδίδωμι^{vsaa3s}. **v.17** ὁ^{ddfs} δέ^{c} πρῶτος^{adfsn} ὁ^{dgnp} ἄζυμος^{agnpn} προσέρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms} ποῦ^{xo} θέλω^{vipa2s} ἑτοιμάζω^{vifa1p} σύ$^{rpd-s}$ ἐσθίω^{vnaa} ὁ^{dans} πάσχα^{ta}.

ἐστιν πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. καὶ 19
ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ ἡ-
τοίμασαν τὸ πάσχα. Ὀψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ 20
τῶν δώδεκα. καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν 21
ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. καὶ λυπούμενοι σφόδρα 22
ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἕκαστος αὐτῶν, Μήτι ἐγώ εἰμι κύριε.
ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν Ὁ ἐμβάψας μετ ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ 23
τὴν χεῖρα οὗτός με παραδώσει. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 24
ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ
ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται, καλὸν ἦν
αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ἀποκριθεὶς δὲ 25
Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν εἶπεν Μήτι ἐγώ εἰμι ῥαββί λέγει
αὐτῷ Σὺ εἶπας. Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν 26
ἄρτον καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς
καὶ εἶπεν Λάβετε φάγετε τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ 27
λαβὼν τὸ ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων
Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες. τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τὸ τῆς 28
καινῆς διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπ ἄρτι ἐκ τούτου 29

---

v.18 ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} ὑπάγω^{vdpa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} πρός^{p} ὁ^{dams} δεῖνα^{aamsn} καί^{c} λέγω^{vdaa2p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} καιρός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐγγύς^{bo} εἰμί^{vipx3s} πρός^{p} σύ$^{rpa-s}$ ποιέω^{vipa1s} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} μετά^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.19** καί^{c} ποιέω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ὡς^{bo} συντάσσω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} ἑτοιμάζω^{viaa3p} ὁ^{dans} πάσχα^{ta}. **v.20** ὄψιος^{agfsn} δέ^{c} γίνομαι^{vpadgfs} ἀνάκειμαι^{viin3s} μετά^{p} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn}. **v.21** καί^{c} ἐσθίω^{vppagmp} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{viaa3s} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ παραδίδωμι^{vifa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.22** καί^{c} λυπέω^{vpppnmp} σφόδρα^{bo} ἄρχω^{viad3p} λέγω^{vnpa} αὐτός^{rpdms} ἕκαστος^{anmsn} αὐτός^{rpgmp} μήτι^{xo} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} κύριος^{nvms}. **v.23** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ἐμβάπτω^{vpaanms} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} τρύβλιον^{ndns} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} οὗτος^{rdnms} ἐγώ$^{rpa-s}$ παραδίδωμι^{vifa3s}. **v.24** ὁ^{dnms} μέν^{xo} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ὑπάγω^{vipa3s} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} περί^{p} αὐτός^{rpgms} οὐαί^{i} δέ^{c} ὁ^{ddms} ἄνθρωπος^{ndms} ἐκεῖνος^{rddms} διά^{p} ὅς^{rrgms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} παραδίδωμι^{vipp3s} καλός^{annsn} εἰμί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} εἰ^{qo} οὐ^{xo} γεννάω^{viap3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms}. **v.25** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} Ἰούδας^{nnms} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vppanms} αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3s} μήτι^{xo} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ῥαββίth λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} σύ$^{rpn-s}$ λέγω^{viaa2s}. **v.26** ἐσθίω^{vppagmp} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} καί^{c} εὐχαριστέω^{vpaanms} κλάω^{viaa3s} καί^{c} δίδωμι^{viia3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} καί^{c} λέγω^{viaa3s} λαμβάνω^{vdaa2p} ἐσθίω^{vdaa2p} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.27** καί^{c} λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} καί^{c} εὐχαριστέω^{vpaanms} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} πίνω^{vdaa2p} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgns} πᾶς^{anmpn}. **v.28** οὗτος^{rdnns} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} αἷμα^{nnns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnns} ὁ^{dgfs} καινός^{agfsn} διαθήκη^{ngfs} ὁ^{dnns} περί^{p} πολύς^{agmpn} ἐκχέω^{vpppnns} εἰς^{p} ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp}.

τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν
αὐτὸ πίνω μεθ ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρός μου.
30, 31 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Τότε
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πάντες ὑμεῖς σκανδαλισθήσεσθε ἐν
ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ γέγραπται γάρ Πατάξω τὸν ποιμένα
32 καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης. μετὰ δὲ
33 τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἀποκρι-
θεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ Εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται
34 ἐν σοί ἐγὼ [δὲ] οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. ἔφη αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα
35 φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με. λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος Κἂν δέῃ
με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν οὐ μή σε ἀπαρνήσωμαι ὁμοίως δέ
36 καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ εἶπον. Τότε ἔρχεται μετ αὐτῶν ὁ
Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς
μαθηταῖς Καθίσατε αὐτοῦ ἕως οὗ ἀπελθὼν προσεύξωμαι
37 ἐκεῖ. καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβε-
38 δαίου ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. τότε λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου, μεί-
39 νατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ ἐμοῦ. καὶ προσελθὼν μικρὸν
ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων Πά-
τερ μου εἰ δυνατόν ἐστιν παρελθέτω ἀπ ἐμοῦ τὸ ποτήριον

---

v.29 λέγω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} πίνω^{vsaa1s} ἀπό^{p} ἄρτι^{bo} ἐκ^{p} οὗτος^{rdgns} ὁ^{dgns} γέννημα^{ngns} ὁ^{dgfs} ἄμπελος^{ngfs} ἕως^{c} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} ὅταν^{c} αὐτός^{rpans} πίνω^{vspa1s} μετά^{p} σύ$^{rpg-p}$ καινός^{aansn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.30** καί^{c} ὑμνέω^{vpaanmp} ἐξέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dgfp} ἐλαία^{ngfp}. **v.31** τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πᾶς^{anmpn} σύ$^{rpn-p}$ σκανδαλίζω^{vifp2p} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} οὗτος^{rddfs} γράφω^{vixp3s} γάρ^{c} πατάσσω^{vifa1s} ὁ^{dams} ποιμήν^{nams} καί^{c} διασκορπίζω^{vifp3s} ὁ^{dnnp} πρόβατον^{nnnp} ὁ^{dgfs} ποίμνη^{ngfs}. **v.32** μετά^{p} δέ^{c} ὁ^{dans} ἐγείρω^{vnap} ἐγώ$^{rpa-s}$ προάγω^{vifa1s} σύ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}. **v.33** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} εἰ^{qo} πᾶς^{anmpn} σκανδαλίζω^{vifp3p} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} οὐδέποτε^{bo} σκανδαλίζω^{vifp1s}. **v.34** φημί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} ἐν^{p} οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} πρίν^{bo} ἀλέκτωρ^{nams} φωνέω^{vnaa} τρίς^{bo} ἀπαρνέομαι^{vifd2s} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.35** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} κἄν^{qo} δεῖ^{vspq3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ σύν^{p} σύ$^{rpd-s}$ ἀποθνήσκω^{vnaa} οὐ^{xo} μή^{xo} σύ$^{rpa-s}$ ἀπαρνέομαι^{vsad1s} ὁμοίως^{bo} δέ^{c} καί^{c} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} λέγω^{viaa3p}. **v.36** τότε^{bo} ἔρχομαι^{vipn3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} χωρίον^{nans} λέγω^{vpppans} Γεθσημανί^{tp} καί^{c} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} καθίζω^{vdaa2p} αὐτοῦ^{bo} ἕως^{c} ὅς^{bo} ἀπέρχομαι^{vpaanms} προσεύχομαι^{vsad1s} ἐκεῖ^{bo}. **v.37** καί^{c} παραλαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^{c} ὁ^{damp} δύο^{tn} υἱός^{namp} Ζεβεδαῖος^{ngms} ἄρχω^{viad3s} λυπέω^{vnpp} καί^{c} ἀδημονέω^{vnpa}. **v.38** τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} περίλυπος^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ψυχή^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἕως^{c} θάνατος^{ngms} μένω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} καί^{c} γρηγορέω^{vdpa2p} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$.

τοῦτο, πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ ὡς σύ. καὶ ἔρχεται πρὸς 40
τοὺς μαθητὰς καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας καὶ λέγει
τῷ Πέτρῳ Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ
ἐμοῦ. γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς 41
πειρασμόν, τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.
πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο λέγων Πάτερ μου 42
εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθεῖν ἀ᾽π ἐμοῦ, ἐὰν
μὴ αὐτὸ πίω γενηθήτω τὸ θέλημά σου. καὶ ἐλθὼν εὑρίσκει 43
αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ
βεβαρημένοι. καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς ἀπελθὼν πάλιν προσηύ- 44
ξατο ἐκ τρίτου τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. τότε ἔρχεται πρὸς 45
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς Καθεύδετε τὸ λοι-
πὸν καὶ ἀναπαύεσθε, ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. ἐγείρεσθε 46
ἄγωμεν, ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με. Καὶ ἔτι αὐτοῦ λα- 47
λοῦντος ἰδοὺ ᾽Ιούδας εἷς τῶν δώδεκα ἦλθεν καὶ μετ αὐτοῦ
ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων
καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν ἔ- 48
δωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων Ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν

---

v.39 καί[c] προσέρχομαι[vpaanms] μικρός[aamsn] πίπτω[viaa3s] ἐπί[p] πρόσωπον[nans] αὐτός[rpgms] προσεύχομαι[vppnnms] καί[c] λέγω[vppanms] πατήρ[nvms] ἐγώ[rpg-s] εἰ[qo] δυνατός[annsn] εἰμί[vipx3s] παρέρχομαι[vdaa3s] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dans] ποτήριον[nans] οὗτος[rdans] πλήν[bo] οὐ[xo] ὡς[bo] ἐγώ[rpn-s] θέλω[vipa1s] ἀλλά[c] ὡς[bo] σύ[rpn-s]. **v.40** καί[c] ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] καί[c] εὑρίσκω[vipa3s] αὐτός[rpamp] καθεύδω[vppaamp] καί[c] λέγω[vipa3s] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] οὕτω[bo] οὐ[xo] ἰσχύω[viaa2p] εἷς[nafs] ὥρα[nafs] γρηγορέω[vnaa] μετά[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.41** γρηγορέω[vdpa2p] καί[c] προσεύχομαι[vdpn2p] ἵνα[c] μή[xo] εἰσέρχομαι[vsaa2p] εἰς[p] πειρασμός[nams] ὁ[dnns] μέν[xo] πνεῦμα[nnns] πρόθυμος[annsn] ὁ[dnfs] δέ[c] σάρξ[nnfs] ἀσθενής[anfsn]. **v.42** πάλιν[bo] ἐκ[p] δεύτερος[agnsn] ἀπέρχομαι[vpaanms] προσεύχομαι[viad3s] λέγω[vppanms] πατήρ[nvms] ἐγώ[rpg-s] εἰ[qo] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] οὗτος[rdnns] ὁ[dnns] ποτήριον[nnns] παρέρχομαι[vnaa] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s] ἐάν[qo] μή[xo] αὐτός[rpans] πίνω[vsaa1s] γίνομαι[vdao3s] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] σύ[rpg-s]. **v.43** καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] εὑρίσκω[vipa3s] αὐτός[rpamp] πάλιν[bo] καθεύδω[vppaamp] εἰμί[viix3p] γάρ[c] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnmp] ὀφθαλμός[nnmp] βαρέω[vpxpnmp]. **v.44** καί[c] ἀφίημι[vpaanms] αὐτός[rpamp] ἀπέρχομαι[vpaanms] πάλιν[bo] προσεύχομαι[viad3s] ἐκ[p] τρίτος[agnsn] ὁ[dams] αὐτός[rpams] λόγος[nams] λέγω[vpaanms]. **v.45** τότε[bo] ἔρχομαι[vipn3s] πρός[p] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] καθεύδω[vdpa2p] ὁ[dans] λοιπός[aansn] καί[c] ἀναπαύω[vdpm2p] ἰδού[vdaa2s] ἐγγίζω[vixa3s] ὁ[dnfs] ὥρα[nnfs] καί[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] παραδίδωμι[vipp3s] εἰς[p] χείρ[nafp] ἁμαρτωλός[agmpn]. **v.46** ἐγείρω[vdpe2p] ἄγω[vspa1p] ἰδού[vdaa2s] ἐγγίζω[vixa3s] ὁ[dnms] παραδίδωμι[vppanms] ἐγώ[rpa-s]. **v.47** καί[c] ἔτι[bo] αὐτός[rpgms] λαλέω[vppagms] ἰδού[vdaa2s] ᾽Ιούδας[nnms] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] δώδεκα[tn] ἔρχομαι[viaa3s] καί[c] μετά[p] αὐτός[rpgms] ὄχλος[nnms] πολύς[anmsn] μετά[p] μάχαιρα[ngfp] καί[c] ξύλον[ngnp] ἀπό[p] ὁ[dgmp] ἀρχιερεύς[ngmp] καί[c] πρεσβύτερος[agmpn] ὁ[dgms] λαός[ngms].

49 κρατήσατε αὐτόν. καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν
50 Χαῖρε ῥαββί καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῷ Ἑταῖρε ἐφ ᾧ πάρει τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς
51 χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. καὶ ἰδοὺ εἷς
τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν τὴν μάχαι-
ραν αὐτοῦ καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφεῖλεν
52 αὐτοῦ τὸ ὠτίον. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀπόστρεψον
σου τὴν μάχαιράν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς, πάντες γὰρ οἱ λα-
53 βόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ ἀποθανοῦνται. ἢ δοκεῖς ὅτι
οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου καὶ παρα-
54 στήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων. πῶς οὖν
55 πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι. Ἐν ἐκείνῃ
τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με καθ ἡμέραν πρὸς
ὑμᾶς ἐκαθεζόμην διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ
56 με. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν
προφητῶν Τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.
57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν
τὸν ἀρχιερέα ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι συν-
58 ήχθησαν. ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως

---

v.48 ὁ^{dnms} δέ^{c} παραδίδωμι^{vppanms} αὐτός^{rpams} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} σημεῖον^{nans} λέγω^{vppanms} ὅς^{rrams} ἄν^{xo} φιλέω^{vsaa1s} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{vipx3s} κρατέω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams}. **v.49** καί^{c} εὐθέως^{bo} προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{viaa3s} χαίρω^{vdpa2s} ῥαββίth καί^{c} καταφιλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpams}. **v.50** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἑταῖρος^{nvms} ἐπί^{p} ὅς^{rrdns} πάρειμι^{vipx2s} τότε^{bo} προσέρχομαι^{vpaanmp} ἐπιβάλλω^{viaa3p} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἐπί^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} κρατέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.51** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmp} μετά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} ἀποσπάω^{viaa3s} ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} πατάσσω^{vpaanms} ὁ^{dams} δοῦλος^{nams} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} ἀφαιρέω^{viaa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} ὠτίον^{nans}. **v.52** τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποστρέφω^{vdaa2s} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} εἰς^{p} ὁ^{dams} τόπος^{nams} αὐτός^{rpgfs} πᾶς^{anmpn} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} λαμβάνω^{vpaanmp} μάχαιρα^{nafs} ἐν^{p} μάχαιρα^{ndfs} ἀποθνῄσκω^{vifd3p}. **v.53** ἤ^{xo} δοκέω^{vipa2s} ὅτι^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn1s} ἄρτι^{bo} παρακαλέω^{vnaa} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} παρίστημι^{vifa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ πολύς^{aafpc} ἤ^{xo} δώδεκα^{tn} λεγιών^{namp} ἄγγελος^{ngmp}. **v.54** πῶς^{bo} οὖν^{c} πληρόω^{vsap3p} ὁ^{dnfp} γραφή^{nnfp} ὅτι^{c} οὕτω^{bo} δεῖ^{vipq3s} γίνομαι^{vnad}. **v.55** ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} ὡς^{bo} ἐπί^{p} λῃστής^{nams} ἐξέρχομαι^{viaa2p} μετά^{p} μάχαιρα^{ngfp} καί^{c} ξύλον^{ngnp} συλλαμβάνω^{vnaa} ἐγώ$^{rpa-s}$ κατά^{p} ἡμέρα^{nafs} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ καθέζομαι^{viin1s} διδάσκω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} καί^{c} οὐ^{xo} κρατέω^{viaa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.56** οὗτος^{rdnns} δέ^{c} ὅλος^{annsn} γίνομαι^{vixa3s} ἵνα^{c} πληρόω^{vsap3p} ὁ^{dnfp} γραφή^{nnfp} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} τότε^{bo} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} πᾶς^{anmpn} ἀφίημι^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} φεύγω^{viaa3p}. **v.57** ὁ^{dnmp} δέ^{c} κρατέω^{vpaanmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἀπάγω^{viaa3p} πρός^{p} Καϊάφας^{nams} ὁ^{dams} ἀρχιερεύς^{nams} ὅπου^{bo} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} συνάγω^{viap3p}.

τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ
τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρε- 59
σβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν
κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως θανατώσωσιν αὐτόν. καὶ οὐχ εὗρον 60
καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων οὐχ εὗρον, ὕ- 61
στερον δὲ προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες εἶπον, Οὗτος
ἔφη Δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τριῶν ἡ-
μερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν 62
αὐτῷ Οὐδὲν ἀποκρίνῃ τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν. ὁ 63
δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ
Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ
σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Σὺ 64
εἶπας, πλὴν λέγω ὑμῖν ἀπ ἄρτι ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ
τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ 65
ἱμάτια αὐτοῦ λέγων ὅτι Ἐβλασφήμησεν, τί ἔτι χρείαν ἔχο-
μεν μαρτύρων ἴδε νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν, αὐτοῦ,
τί ὑμῖν δοκεῖ οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἔνοχος θανάτου 66
ἐστίν. Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολά- 67

---

v.58 ὁ^{dnms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} ἀκολουθέω^{viia3s} αὐτός^{rpdms} ἀπό^{p} μακρόθεν^{bo} ἕως^{c} ὁ^{dgfs} αὐλή^{ngfs} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaanms} ἔσω^{bo} κάθημαι^{viin3s} μετά^{p} ὁ^{dgmp} ὑπηρέτης^{ngmp} ὁράω^{vnaa} ὁ^{dans} τέλος^{nans}. **v.59** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} καί^{c} ὁ^{dnns} συνέδριον^{nnns} ὅλος^{annsn} ζητέω^{viia3p} ψευδομαρτυρία^{nafs} κατά^{p} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ὅπως^{bo} θανατόω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.60** καί^{c} οὐ^{xo} εὑρίσκω^{viaa3p} καί^{c} πολύς^{agmpn} ψευδόμαρτυς^{ngmp} προσέρχομαι^{vpaagmp} οὐ^{xo} εὑρίσκω^{viaa3p}. **v.61** ὕστερος^{bo} δέ^{c} προσέρχομαι^{vpaanmp} δύο^{tn} ψευδόμαρτυς^{nnmp} λέγω^{viaa3p} οὗτος^{rdnms} φημί^{viix3s} δύναμαι^{vipn1s} καταλύω^{vnaa} ὁ^{dams} ναός^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} διά^{p} τρεῖς^{ngfp} ἡμέρα^{ngfp} οἰκοδομέω^{vnaa} αὐτός^{rpams}. **v.62** καί^{c} ἀνίστημι^{vpaanms} ὁ^{dnms} ἀρχιερεύς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} οὐδείς^{aansn} ἀποκρίνομαι^{vipn2s} τίς^{rqans} οὗτος^{rdnmp} σύ$^{rpg-s}$ καταμαρτυρέω^{vipa3p}. **v.63** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} σιωπάω^{viia3s} καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} ἀρχιερεύς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἐξορκίζω^{vipa1s} σύ$^{rpa-s}$ κατά^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ζάω^{vppagms} ἵνα^{c} ἐγώ$^{rpd-p}$ λέγω^{vsaa2s} εἰ^{qo} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.64** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} σύ$^{rpn-s}$ λέγω^{viaa2s} πλήν^{bo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἀπό^{p} ἄρτι^{bo} ὁράω^{vifd2p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} κάθημαι^{vppnams} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} ὁ^{dgfs} δύναμις^{ngfs} καί^{c} ἔρχομαι^{vppnams} ἐπί^{p} ὁ^{dgfp} νεφέλη^{ngfp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms}. **v.65** τότε^{bo} ὁ^{dnms} ἀρχιερεύς^{nnms} διαρρήγνυμι^{viaa3s} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanms} ὅτι^{c} βλασφημέω^{viaa3s} τίς^{rqans} ἔτι^{bo} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa1p} μάρτυς^{ngmp} ἴδε^{i} νῦν^{bo} ἀκούω^{viaa2p} ὁ^{dafs} βλασφημία^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.66** τίς^{rqans} σύ$^{rpd-p}$ δοκέω^{vipa3s} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} λέγω^{viaa3p} ἔνοχος^{anmsn} θάνατος^{ngms} εἰμί^{vipx3s}.

68 φισαν αὐτόν οἱ δὲ ἐρράπισαν, λέγοντες Προφήτευσον ἡμῖν
69 Χριστέ τίς ἐστιν ὁ παίσας σε. Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο
ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα
70 Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. ὁ δὲ ἠρνήσατο
71 ἔμπροσθεν αὐτῶν πάντων λέγων Οὐκ οἶδα τί λέγεις. ἐξελ-
θόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτὸν ἄλλη καὶ λέγει
72 αὐτοῖς ἐκεῖ καὶ Οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. καὶ
πάλιν ἠρνήσατο μεθ ὅρκου ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον.
73 μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἑστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ
Ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δῆλόν σε
74 ποιεῖ. τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι Οὐκ
75 οἶδα τὸν ἄνθρωπον καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ
ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ Ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ
ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με, καὶ ἐξελθὼν
ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.

27 Πρωΐας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρ-
χιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε
2 θανατῶσαι αὐτόν, καὶ δήσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ πα-
3 ρέδωκαν αὐτὸν Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. Τότε ἰδὼν Ἰ-
ούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν ὅτι κατεκρίθη μεταμεληθεὶς ἀ-

---

v.67 τότε^{bo} ἐμπτύω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rpgms} καί^{c} κολαφίζω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ῥαπίζω^{viaa3p}. **v.68** λέγω^{vppanmp} προφητεύω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ Χριστός^{nvms} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} παίω^{vpaanms} σύ$^{rpa-s}$. **v.69** ὁ^{dnms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} ἔξω^{bo} κάθημαι^{viin3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} αὐλή^{ndfs} καί^{c} προσέρχομαι^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} εἷς^{nnfs} παιδίσκη^{nnfs} λέγω^{vppanfs} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{viix2s} μετά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} Γαλιλαῖος^{ngms}. **v.70** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀρνέομαι^{viad3s} ἔμπροσθεν^{p} αὐτός^{rpgmp} πᾶς^{agmpn} λέγω^{vppanms} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} τίς^{rqans} λέγω^{vipa2s}. **v.71** ἐξέρχομαι^{vpaaams} δέ^{c} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dams} πυλών^{nams} ὁράω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἄλλος^{anfsn} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐκεῖ^{bo} καί^{c} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{viix3s} μετά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} Ναζωραῖος^{ngms}. **v.72** καί^{c} πάλιν^{bo} ἀρνέομαι^{viad3s} μετά^{p} ὅρκος^{ngms} ὅτι^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}. **v.73** μετά^{p} μικρός^{aansn} δέ^{c} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} ἵστημι^{vpxanmp} λέγω^{viaa3p} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} ἀληθῶς^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} εἰμί^{vipx2s} καί^{c} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} λαλιά^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ δῆλος^{aamsn} σύ$^{rpa-s}$ ποιέω^{vipa3s}. **v.74** τότε^{bo} ἄρχω^{viad3s} καταθεματίζω^{vnpa} καί^{c} ὀμνύω^{vnpa} ὅτι^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} καί^{c} εὐθέως^{bo} ἀλέκτωρ^{nnms} φωνέω^{viaa3s}. **v.75** καί^{c} μιμνήσκομαι^{viap3s} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ὁ^{dgns} ῥῆμα^{ngns} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} λέγω^{vpxagns} αὐτός^{rpdms} ὅτι^{c} πρίν^{bo} ἀλέκτωρ^{nams} φωνέω^{vnaa} τρίς^{bo} ἀπαρνέομαι^{vifd2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἔξω^{bo} κλαίω^{viaa3s} πικρῶς^{bo}. **27. v.1** πρωΐα^{ngfs} δέ^{c} γίνομαι^{vpadgfs} συμβούλιον^{nans} λαμβάνω^{viaa3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} κατά^{p} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ὥστε^{c} θανατόω^{vnaa} αὐτός^{rpams}. **v.2** καί^{c} δέω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἀπάγω^{viaa3p} καί^{c} παραδίδωμι^{viaa3p} αὐτός^{rpams} Πόντιος^{ndms} Πιλᾶτος^{ndms} ὁ^{ddms} ἡγεμών^{ndms}.

πέστρεψέν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς
πρεσβυτέροις. λέγων Ἥμαρτον παραδοὺς αἷμα ἀθῷον οἱ 4
δὲ εἶπον, Τί πρὸς ἡμᾶς σὺ ὄψει.. καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν 5
τῷ ναῷ ἀνεχώρησεν καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. οἱ δὲ ἀρχιε- 6
ρεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον, Οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ
εἰς τὸν κορβανᾶν ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστιν. συμβούλιον 7
δὲ λαβόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν Ἀγρὸν τοῦ Κεραμέως
εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος Ἀγρὸς 8
Αἵματος ἕως τῆς σήμερον. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ 9
Ἰερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα
ἀργύρια τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱ-
ῶν Ἰσραήλ. καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως 10
καθὰ συνέταξέν μοι κύριος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔστη ἔμπροσθεν 11
τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν λέγων Σὺ εἶ
ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ Σὺ λέγεις.
καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν 12
πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πι- 13
λᾶτος Οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. καὶ οὐκ 14
ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγε-

---

v.3 τότε[bo] ὁράω[vpaanms] Ἰούδας[nnms] ὁ[dnms] παραδίδωμι[vppanms] αὐτός[rpams] ὅτι[c] κατακρίνω[viap3s] μεταμέλομαι[vpaonms] ἀποστρέφω[viaa3s] ὁ[danp] τριάκοντα[tn] ἀργύριον[nanp] ὁ[ddmp] ἀρχιερεύς[ndmp] καί[c] ὁ[ddmp] πρεσβύτερος[admpn]. **v.4** λέγω[vppanms] ἁμαρτάνω[viaa1s] παραδίδωμι[vpaanms] αἷμα[nans] ἀθῷος[aansn] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] τίς[rqnns] πρός[p] ἐγώ[rpa-p] σύ[rpn-s] ὀπτάνομαι[vifd2s]. **v.5** καί[c] ῥίπτω[vpaanms] ὁ[danp] ἀργύριον[nanp] ἐν[p] ὁ[ddms] ναός[ndms] ἀναχωρέω[viaa3s] καί[c] ἀπέρχομαι[vpaanms] ἀπάγχω[viam3s]. **v.6** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀρχιερεύς[nnmp] λαμβάνω[vpaanmp] ὁ[danp] ἀργύριον[nanp] λέγω[viaa3p] οὐ[xo] ἔξεστι[vipq3s] βάλλω[vnaa] αὐτός[rpanp] εἰς[p] ὁ[dams] κορβανᾶς[nams] ἐπεί[c] τιμή[nnfs] αἷμα[ngns] εἰμί[vipx3s]. **v.7** συμβούλιον[nans] δέ[c] λαμβάνω[vpaanmp] ἀγοράζω[viaa3p] ἐκ[p] αὐτός[rpgnp] ὁ[dams] ἀγρός[nams] ὁ[dgms] κεραμεύς[ngms] εἰς[p] ταφή[nafs] ὁ[ddmp] ξένος[admpn]. **v.8** διό[c] καλέω[viap3s] ὁ[dnms] ἀγρός[nnms] ἐκεῖνος[rdnms] ἀγρός[nnms] αἷμα[ngns] ἕως[c] ὁ[dgfs] σήμερον[bo]. **v.9** τότε[bo] πληρόω[viap3s] ὁ[dnns] λέγω[vpapnns] διά[p] Ἱερεμίας[ngms] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] λέγω[vppagns] καί[c] λαμβάνω[viaa1s] ὁ[danp] τριάκοντα[tn] ἀργύριον[nanp] ὁ[dafs] τιμή[nafs] ὁ[dgms] τιμάω[vpxpgms] ὅς[rrams] τιμάω[viam3p] ἀπό[p] υἱός[ngmp] Ἰσραήλ[tp]. **v.10** καί[c] δίδωμι[viaa3p] αὐτός[rpanp] εἰς[p] ὁ[dams] ἀγρός[nams] ὁ[dgms] κεραμεύς[ngms] καθά[bo] συντάσσω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] κύριος[nnms]. **v.11** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἵστημι[viaa3s] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgms] ἡγεμών[ngms] καί[c] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] ἡγεμών[nnms] λέγω[vppanms] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] φημί[viix3s] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] λέγω[vipa2s]. **v.12** καί[c] ἐν[p] ὁ[ddms] κατηγορέω[vnpp] αὐτός[rpams] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἀρχιερεύς[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] οὐδείς[aansn] ἀποκρίνομαι[viad3s]. **v.13** τότε[bo] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] οὐ[xo] ἀκούω[vipa2s] πόσος[roanp] σύ[rpg-s] καταμαρτυρέω[vipa3p].

μόνα λίαν. Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα
τῷ ὄχλῳ δέσμιον ὃν ἤθελον. εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίση-
μον λεγόμενον Βαραββᾶν. συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν
αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος Τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν Βαραββᾶν ἢ
Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν. ᾔδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον
παρέδωκαν αὐτόν. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος
ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα Μηδὲν σοὶ
καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ, πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ ὄναρ
δι' αὐτόν. Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς
ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέ-
σωσιν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς Τίνα θέλετε
ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν οἱ δὲ εἶπον, Βαραββᾶν. λέ-
γει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον
Χριστόν λέγουσιν αὐτῷ πάντες Σταυρωθήτω. ὁ δὲ ἡγεμὼν
ἔφη Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγον-
τες Σταυρωθήτω. ἰδὼν δὲ ὁ Πιλᾶτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ
μᾶλλον θόρυβος γίνεται λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας
ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων Ἀθῷός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ
δικαίου τούτου, ὑμεῖς ὄψεσθε. καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς

---

v.14 καί^{c} οὐ^{xo} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdms} πρός^{p} οὐδέ^{bo} εἷς^{nans} ῥῆμα^{nans} ὥστε^{c} θαυμάζω^{vnpa} ὁ^{dams} ἡγεμών^{nams} λίαν^{bo}. **v.15** κατά^{p} δέ^{c} ἑορτή^{nafs} εἴωθα^{viya3s} ὁ^{dnms} ἡγεμών^{nnms} ἀπολύω^{vnpa} εἷς^{nams} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} δέσμιος^{nams} ὅς^{rrams} θέλω^{viia3p}. **v.16** ἔχω^{viia3p} δέ^{c} τότε^{bo} δέσμιος^{nams} ἐπίσημος^{aamsn} λέγω^{vpppams} Βαραββᾶς^{nams}. **v.17** συνάγω^{vpxpgmp} οὖν^{c} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} τίς^{rqams} θέλω^{vipa2p} ἀπολύω^{vsaa1s} σύ$^{rpd-p}$ Βαραββᾶς^{nams} ἤ^{xo} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} λέγω^{vpppams} Χριστός^{nams}. **v.18** οἶδα^{viya3s} γάρ^{c} ὅτι^{c} διά^{p} φθόνος^{nams} παραδίδωμι^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.19** κάθημαι^{vppngms} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} βῆμα^{ngns} ἀποστέλλω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanfs} μηδείς^{annsn} σύ$^{rpd-s}$ καί^{c} ὁ^{ddms} δίκαιος^{admsn} ἐκεῖνος^{rddms} πολύς^{aanpn} γάρ^{c} πάσχω^{viaa1s} σήμερον^{bo} κατά^{p} ὄναρ^{to} διά^{p} αὐτός^{rpams}. **v.20** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} πείθω^{viaa3p} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} ἵνα^{c} αἰτέω^{vsam3p} ὁ^{dams} Βαραββᾶς^{nams} ὁ^{dams} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nams} ἀπόλλυμι^{vsaa3p}. **v.21** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἡγεμών^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqams} θέλω^{vipa2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} δύο^{tn} ἀπολύω^{vsaa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} Βαραββᾶς^{nams}. **v.22** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} τίς^{rqans} οὖν^{c} ποιέω^{vifa1s} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} λέγω^{vpppams} Χριστός^{nams} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{anmpn} σταυρόω^{vdap3s}. **v.23** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἡγεμών^{nnms} φημί^{viix3s} τίς^{rqans} γάρ^{c} κακός^{aansn} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dnmp} δέ^{c} περισσῶς^{bo} κράζω^{viia3p} λέγω^{vppanmp} σταυρόω^{vdap3s}. **v.24** ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} ὅτι^{c} οὐδείς^{aansn} ὠφελέω^{vipa3s} ἀλλά^{c} μᾶλλον^{bo} θόρυβος^{nnms} γίνομαι^{vipn3s} λαμβάνω^{vpaanms} ὕδωρ^{nans} ἀπονίζω^{viam3s} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἀπέναντι^{bo} ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms} λέγω^{vppanms} ἀθῷος^{anmsn} εἰμί^{vipx1s} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} ὁ^{dgms} δίκαιος^{agmsn} οὗτος^{rdgms} σύ$^{rpn-p}$ ὁράω^{vifd2p}.

εἶπεν Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε 26
ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας
παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ. Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμό- 27
νος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον
ἐπ αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν. καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν περιέ- 28
θηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην. καὶ πλέξαντες στέφανον 29
ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ κάλα-
μον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν
αὐτοῦ ἐνέπαιζον αὐτῷ λέγοντες Χαῖρε ὁ βασιλεῦς τῶν Ἰου-
δαίων. καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ 30
ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ 31
ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. Ἐξερχόμε- 32
νοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον ὀνόματι Σίμωνα τοῦτον
ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐλθόντες 33
εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ ὅ ἐστιν λεγόμενος Κρανίου
Τόπος. ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον, 34
καὶ γευσάμενος οὐκ ἤθελεν πιεῖν. σταυρώσαντες δὲ αὐ- 35
τὸν διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον. καὶ 36
καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς 37

---

v.25 καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnns} αἷμα^{nnns} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{danp} τέκνον^{nanp} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.26** τότε^{bo} ἀπολύω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} Βαραββᾶς^{nams} ὁ^{dams} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nams} φραγελλόω^{vpaanms} παραδίδωμι^{viaa3s} ἵνα^{c} σταυρόω^{vsap3s}. **v.27** τότε^{bo} ὁ^{dnmp} στρατιώτης^{nnmp} ὁ^{dgms} ἡγεμών^{ngms} παραλαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dans} πραιτώριον^{nans} συνάγω^{viaa3p} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} σπεῖρα^{nafs}. **v.28** καί^{c} ἐκδύω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} περιτίθημι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} χλαμύς^{nafs} κόκκινος^{aafsn}. **v.29** καί^{c} πλέκω^{vpaanmp} στέφανος^{nams} ἐκ^{p} ἄκανθα^{ngfp} ἐπιτίθημι^{viaa3p} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} κάλαμος^{nams} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} δεξιός^{aafsn} αὐτός^{rpgms} καί^{c} γονυπετέω^{vpaanmp} ἔμπροσθεν^{p} αὐτός^{rpgms} ἐμπαίζω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppanmp} χαίρω^{vdpa2s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.30** καί^{c} ἐμπτύω^{vpaanmp} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} λαμβάνω^{viaa3p} ὁ^{dams} κάλαμος^{nams} καί^{c} τύπτω^{viia3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.31** καί^{c} ὅτε^{bo} ἐμπαίζω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ἐκδύω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dafs} χλαμύς^{nafs} καί^{c} ἐνδύω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀπάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dans} σταυρόω^{vnaa}. **v.32** ἐξέρχομαι^{vppnnmp} δέ^{c} εὑρίσκω^{viaa3p} ἄνθρωπος^{nams} Κυρηναῖος^{nams} ὄνομα^{ndns} Σίμων^{nams} οὗτος^{rdams} ἀγγαρεύω^{viaa3p} ἵνα^{c} αἴρω^{vsaa3s} ὁ^{dams} σταυρός^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.33** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} τόπος^{nams} λέγω^{vpppams} Γολγοθᾶ^{nafs} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} λέγω^{vpppnms} κρανίον^{ngns} τόπος^{nnms}. **v.34** δίδωμι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} πίνω^{vnaa} ὄξος^{nans} μετά^{p} χολή^{ngfs} μίγνυμι^{vpxpans} καί^{c} γεύομαι^{vpadnms} οὐ^{xo} θέλω^{viia3s} πίνω^{vnaa}. **v.35** σταυρόω^{vpaanmp} δέ^{c} αὐτός^{rpams} διαμερίζω^{viam3p} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgms} βάλλω^{vppanmp} κλῆρος^{nams}. **v.36** καί^{c} κάθημαι^{vppnnmp} τηρέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ἐκεῖ^{bo}.

κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, Οὗτός ἐ-
38 στιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεῦς τῶν Ἰουδαίων. Τότε σταυροῦνται
σὺν αὐτῷ δύο λῃσταί εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων.
39 Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς
40 κεφαλὰς αὐτῶν. καὶ λέγοντες Ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ
ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν σῶσον σεαυτόν εἰ υἱὸς εἶ τοῦ
41 θεοῦ κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχι-
ερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων
42 καὶ Φαρισαίων ἔλεγον. Ἄλλους ἔσωσεν ἑαυτὸν οὐ δύνα-
ται σῶσαι, εἰ βασιλεὺς Ἰσραήλ ἐστιν καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ
43 σταυροῦ καὶ πιστεύσομεν ἐπ αὐτῷ. πέποιθεν ἐπὶ τὸν θε-
όν ῥυσάσθω νῦν αὐτόν, εἰ θέλει αὐτόν, εἶπεν γὰρ ὅτι Θεοῦ
44 εἰμι υἱός. τὸ δ αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ
45 ὠνείδιζον αὐτόν. Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ
46 πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν
ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων Ηλι ηλι λιμά σα-
βαχθανι τοῦτ ἔστιν Θεέ μου θεέ μου ἵνα τί με ἐγκατέλιπες.
47 τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἠλίαν φω-
48 νεῖ οὗτος. καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν καὶ λαβὼν
σπόγγον πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεὶς καλάμῳ ἐπότιζεν

---

v.37 καί^{c} ἐπιτίθημι^{viaa3p} ἐπάνω^{bo} ὁ^{dgfs} κεφαλή^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} αἰτία^{nafs} αὐτός^{rpgms} γράφω^{vpxpafs} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.38** τότε^{bo} σταυρόω^{vipp3p} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} δύο^{tn} λῃστής^{nnmp} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} καί^{c} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} εὐώνυμος^{agmpn}. **v.39** ὁ^{dnmp} δέ^{c} παραπορεύομαι^{vppnnmp} βλασφημέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} κινέω^{vppanmp} ὁ^{dafp} κεφαλή^{nafp} αὐτός^{rpgmp}. **v.40** καί^{c} λέγω^{vppanmp} ὁ^{dnms} καταλύω^{vppanms} ὁ^{dams} ναός^{nams} καί^{c} ἐν^{p} τρεῖς^{ndfp} ἡμέρα^{ndfp} οἰκοδομέω^{vppanms} σῴζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} εἰ^{qo} υἱός^{nnms} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καταβαίνω^{vdaa2s} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} σταυρός^{ngms}. **v.41** ὁμοίως^{bo} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} ἐμπαίζω^{vppanmp} μετά^{p} ὁ^{dgmp} γραμματεύς^{ngmp} καί^{c} πρεσβύτερος^{agmpn} καί^{c} Φαρισαῖος^{ngmp} λέγω^{viia3p}. **v.42** ἄλλος^{aampn} σῴζω^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} σῴζω^{vnaa} εἰ^{qo} βασιλεύς^{nnms} Ἰσραήλ^{tp} εἰμί^{vipx3s} καταβαίνω^{vdaa3s} νῦν^{bo} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} σταυρός^{ngms} καί^{c} πιστεύω^{vifa1p} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.43** πείθω^{vixa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ῥύομαι^{vdad3s} νῦν^{bo} αὐτός^{rpams} εἰ^{qo} θέλω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3s} γάρ^{c} ὅτι^{c} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx1s} υἱός^{nnms}. **v.44** ὁ^{dans} δέ^{c} αὐτός^{rpans} καί^{c} ὁ^{dnmp} λῃστής^{nnmp} ὁ^{dnmp} συσταυρόω^{vpapnmp} αὐτός^{rpdms} ὀνειδίζω^{viia3p} αὐτός^{rpams}. **v.45** ἀπό^{p} δέ^{c} ἕκτος^{agfsn} ὥρα^{ngfs} σκότος^{nnns} γίνομαι^{viad3s} ἐπί^{p} πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἕως^{c} ὥρα^{ngfs} ἔνατος^{agfsn}. **v.46** περί^{p} δέ^{c} ὁ^{dafs} ἔνατος^{aafsn} ὥρα^{nafs} ἀναβοάω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{vppanms} ἠλίth ἠλίth λεμα^{ta} σαβαχθάνι^{ta} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} θεός^{nvms} ἐγώ$^{rpg-s}$ θεός^{nvms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἵνα^{c} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐγκαταλείπω^{viaa2s}. **v.47** τι-σρινμπ δέ^{c} ὁ^{dgmp} ἐκεῖ^{bo} ἵστημι^{vpxagmp} ἀκούω^{vpaanmp} λέγω^{viia3p} ὅτι^{c} Ἠλίας^{nams} φωνέω^{vipa3s} οὗτος^{rdnms}.

αὐτόν. οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον Ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας 49
σώσων αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ 50
ἀφῆκεν τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ 51
ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη
καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν. καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν 52
καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη, καὶ 53
ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰσῆλ-
θον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. Ὁ 54
δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν
ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γενόμενα ἐφοβήθησαν σφόδρα
λέγοντες Ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖ- 55
κες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι αἵτινες ἠκολούθησαν
τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας διακονοῦσαι αὐτῷ, ἐν αἷς ἦν 56
Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴ
μήτηρ καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου. Ὀψίας δὲ γενο- 57
μένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ Ἁριμαθαίας τοὔνομα
Ἰωσήφ ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσεν τῷ Ἰησοῦ, οὗτος προσ- 58
ελθὼν τῷ Πιλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ τότε ὁ Πιλᾶτος
ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰ- 59

---

v.48 καί^{c} εὐθέως^{bo} τρέχω^{vpaanms} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} λαμβάνω^{vpaanms} σπόγγος^{nams} πίμπλημι^{vpaanms} τέ^{xo} ὄξος^{ngns} καί^{c} περιτίθημι^{vpaanms} κάλαμος^{ndms} ποτίζω^{viia3s} αὐτός^{rpams}.
v.49 ὁ^{dnmp} δέ^{c} λοιπός^{anmpn} λέγω^{viia3p} ἀφίημι^{vdaa2s} ὁράω^{vsaa1p} εἰ^{qo} ἔρχομαι^{vipn3s} Ἠλίας^{nnms} σῴζω^{vpfanms} αὐτός^{rpams}.
v.50 ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} πάλιν^{bo} κράζω^{vpaanms} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} ἀφίημι^{viaa3s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans}.
v.51 καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnns} καταπέτασμα^{nnns} ὁ^{dgms} ναός^{ngms} σχίζω^{viap3s} εἷς^{p} δύο^{tn} ἀπό^{p} ἄνωθεν^{bo} ἕως^{c} κάτω^{bo} καί^{c} ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} σείω^{viap3s} καί^{c} ὁ^{dnfp} πέτρα^{nnfp} σχίζω^{viap3p}.
v.52 καί^{c} ὁ^{dnnp} μνημεῖον^{nnnp} ἀνοίγω^{viap3p} καί^{c} πολύς^{annpn} σῶμα^{nnnp} ὁ^{dgmp} κοιμάομαι^{vpxpgmp} ἅγιος^{agmpn} ἐγείρω^{viap3s}.
v.53 καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} μνημεῖον^{ngnp} μετά^{p} ὁ^{dafs} ἔγερσις^{nafs} αὐτός^{rpgms} εἰσέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἅγιος^{aafsn} πόλις^{nafs} καί^{c} ἐμφανίζω^{viap3p} πολύς^{admpn}.
v.54 ὁ^{dnms} δέ^{c} ἑκατοντάρχης^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} τηρέω^{vppanmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ὁράω^{vpaanmp} ὁ^{dams} σεισμός^{nams} καί^{c} ὁ^{danp} γίνομαι^{vpadanp} φοβέομαι^{viao3p} σφόδρα^{bo} λέγω^{vppanmp} ἀληθῶς^{bo} θεός^{ngms} υἱός^{nnms} εἰμί^{viix3s} οὗτος^{rdnms}.
v.55 εἰμί^{viix3p} δέ^{c} ἐκεῖ^{bo} γυνή^{nnfp} πολύς^{anfpn} ἀπό^{p} μακρόθεν^{bo} θεωρέω^{vppanfp} ὅστις^{rrnfp} ἀκολουθέω^{viaa3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} διακονέω^{vppanfp} αὐτός^{rpdms}.
v.56 ἐν^{p} ὅς^{rrdfp} εἰμί^{viix3s} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} Μαγδαληνή^{nnfs} καί^{c} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} ὁ^{dgms} Ἰάκωβος^{ngms} καί^{c} Ἰωσῆς^{ngms} μήτηρ^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ὁ^{dgmp} υἱός^{ngmp} Ζεβεδαῖος^{ngms}.
v.57 ὄψιος^{agfsn} δέ^{c} γίνομαι^{vpadgfs} ἔρχομαι^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nnms} πλούσιος^{anmsn} ἀπό^{p} Ἁριμαθαία^{ngfs} ὁ^{bo} Ἰωσήφ^{tp} ὅς^{rrnms} καί^{c} αὐτός^{rpnms} μαθητεύω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}.
v.58 οὗτος^{rdnms} προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{ddms} Πιλᾶτος^{ndms} αἰτέω^{viam3s} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} τότε^{bo} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} κελεύω^{viaa3s} ἀποδίδωμι^{vnap} ὁ^{dans} σῶμα^{nans}.

60 ωσὴφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ. καὶ ἔθηκεν αὐτὸ
ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ καὶ
προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν.
61 ἦν δὲ ἐκεῖ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαριά καθή-
62 μεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἥτις ἐστὶν μετὰ
τὴν παρασκευήν συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι
63 πρὸς Πιλᾶτον. λέγοντες Κύριε ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ
64 πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. κέ-
λευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας
μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν
καὶ εἴπωσιν τῷ λαῷ Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ ἔσται ἡ ἐ-
65 σχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. ἔφη δὲ αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος
66 Ἔχετε κουστωδίαν, ὑπάγετε ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. οἱ
δὲ πορευθέντες ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον σφραγίσαντες τὸν
λίθον μετὰ τῆς κουστωδίας.

28 Ὀψὲ δὲ σαββάτων τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων
ἦλθεν Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαριὰ θεωρῆσαι
2 τὸν τάφον. καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ἄγγελος γὰρ
κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λί-
3 θον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ

---

v.59 καί^{c} λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dnms} Ἰωσήφ^{tp} ἐντυλίσσω^{viaa3s} αὐτός^{rpans} σινδών^{ndfs} καθαρός^{adfsn}. **v.60** καί^{c} τίθημι^{viaa3s} αὐτός^{rpans} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πέτρα^{ndfs} καί^{c} προσκυλίω^{vpaanms} λίθος^{nams} μέγας^{aamsn} ὁ^{ddfs} θύρα^{ndfs} ὁ^{dgns} μνημεῖον^{ngns} ἀπέρχομαι^{viaa3s}. **v.61** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ἐκεῖ^{bo} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} Μαγδαληνή^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἄλλος^{anfsn} Μαρία^{nnfs} κάθημαι^{vppnnfp} ἀπέναντι^{bo} ὁ^{dgms} τάφος^{ngms}. **v.62** ὁ^{ddfs} δέ^{c} ἐπαύριον^{bo} ὅστις^{rrnfs} εἰμί^{vipx3s} μετά^{p} ὁ^{dafs} παρασκευή^{nafs} συνάγω^{viap3p} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} πρός^{p} Πιλᾶτος^{nams}. **v.63** λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} μιμνῄσκομαι^{viap1p} ὅτι^{c} ἐκεῖνος^{rdnms} ὁ^{dnms} πλάνος^{anmsn} λέγω^{viaa3s} ἔτι^{bo} ζάω^{vppanms} μετά^{p} τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{nafp} ἐγείρω^{vipp1s}. **v.64** κελεύω^{vdaa2s} οὖν^{c} ἀσφαλίζω^{vnap} ὁ^{dams} τάφος^{nams} ἕως^{c} ὁ^{dgfs} τρίτος^{agfsn} ἡμέρα^{ngfs} μήποτε^{bo} ἔρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} νύξ^{ngfs} κλέπτω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} λέγω^{vsaa3p} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} ἐγείρω^{viap3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} νεκρός^{agmpn} καί^{c} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dnfs} ἔσχατος^{anfsn} πλάνη^{nnfs} χείρων^{anfsc} ὁ^{dgfs} πρῶτος^{agfsn}. **v.65** φημί^{viix3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} ἔχω^{vipa2p} κουστωδία^{nafs} ὑπάγω^{vdpa2p} ἀσφαλίζω^{vdad2p} ὡς^{bo} οἶδα^{vixa2p}. **v.66** ὁ^{dnmp} δέ^{c} πορεύομαι^{vpaonmp} ἀσφαλίζω^{viad3p} ὁ^{dams} τάφος^{nams} σφραγίζω^{vpaanmp} ὁ^{dams} λίθος^{nams} μετά^{p} ὁ^{dgfs} κουστωδία^{ngfs}. **28. v.1** ὀψέ^{bo} δέ^{c} σάββατον^{ngnp} ὁ^{ddfs} ἐπιφώσκω^{vppadfs} εἰς^{p} εἷς^{nafs} σάββατον^{ngnp} ἔρχομαι^{viaa3s} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} Μαγδαληνή^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἄλλος^{anfsn} Μαρία^{nnfs} θεωρέω^{vnaa} ὁ^{dams} τάφος^{nams}. **v.2** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} σεισμός^{nnms} γίνομαι^{viad3s} μέγας^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} γάρ^{c} κύριος^{ngms} καταβαίνω^{vpaanms} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} προσέρχομαι^{vpaanms} ἀποκυλίω^{viaa3s} ὁ^{dams} λίθος^{nams} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} θύρα^{ngfs} καί^{c} κάθημαι^{viin3s} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpgms}.

ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ
χιών. ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες 4
καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν 5
ταῖς γυναιξίν Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν τὸν
ἐσταυρωμένον ζητεῖτε, οὐκ ἔστιν ὧδε ἠγέρθη γὰρ καθὼς 6
εἶπεν, δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. καὶ 7
ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι Ἠγέρθη
ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν
ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ 8
ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης ἔδρα-
μον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐπορεύοντο 9
ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ ἰδοὺ Ἰησοῦς ἀπήντη-
σεν αὐταῖς λέγων Χαίρετε αἱ δὲ προσελθοῦσαι ἐκράτησαν
αὐτοῦ, τοὺς πόδας καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. τότε λέγει 10
αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς Μὴ φοβεῖσθε, ὑπάγετε ἀπαγγείλατε τοῖς
ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καί ἐκεῖ με
ὄψονται. Πορευομένων δὲ αὐτῶν ἰδού τινες τῆς κουστω- 11
δίας ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν
ἅπαντα τὰ γενόμενα. καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυ- 12
τέρων συμβούλιόν τε λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς

---

v.3 εἰμίviix3s δέc ὁdnfs εἰδέαnnfs αὐτόςrpgms ὡςbo ἀστραπήnnfs καίc ὁdnns ἔνδυμαnnns αὐτόςrpgms λευκόςannsn ὡσείbo χιώνnnfs. **v.4** ἀπόp δέc ὁdgms φόβοςngms αὐτόςrpgms σείωviap3p ὁdnmp τηρέωvppanmp καίc γίνομαιviad3p ὡσεί bo νεκρόςanmpn. **v.5** ἀποκρίνομαιvpaonms δέc ὁdnms ἄγγελοςnnms λέγωviaa3s ὁddfp γυνήndfp μήxo φοβέομαιvdpn2p σύrpn-p οἶδαvixa1s γάρc ὅτιc Ἰησοῦςnams ὁdams σταυρόωvpxpams ζητέωvipa2p. **v.6** οὐxo εἰμίvipx3s ὧδεbo ἐγείρωviap3s γάρc καθώςbo λέγωviaa3s δεῦτεvdvx2p ὁράωvdaa2p ὁdams τόποςnams ὅπουbo κεῖμαιviin3s ὁdnms κύριοςnnms. **v.7** καίc ταχύςbo πορεύομαιvpaonfp λέγωvdaa2p ὁddmp μαθητήςndmp αὐτόςrpgms ὅτιc ἐγείρωviap3s ἀπόp ὁdgmp νεκρόςagmpn καίc ἰδούvdaa2s προάγωvipa3s σύrpa-p εἰςp ὁdafs Γαλιλαίαnafs ἐκεῖbo αὐτόςrpams ὁράωvifd2p ἰδούvdaa2s λέγωviaa1s σύrpd-p. **v.8** καίc ἐξέρχομαιvpaanfp ταχύςbo ἀπόp ὁdgns μνημεῖονngns μετάp φόβοςngms καίc χαράngfs μέγαςagfsn τρέχωviaa3p ἀπαγγέλλωvnaa ὁddmp μαθητήςndmp αὐτόςrpgms. **v.9** ὡςbo δέc πορεύομαιviin3p ἀπαγγέλλωvnaa ὁddmp μαθητήςndmp αὐτόςrpgms καίc ἰδούvdaa2s Ἰησοῦςnnms ἀπαντάωviaa3s αὐτόςrpdfp λέγωvppanms χαίρωvdpa2p ὁdnfp δέc προσέρχομαιvpaanfp κρατέωviaa3p αὐτόςrpgms ὁdamp πούςnamp καίc προσκυνέωviaa3p αὐτόςrpdms. **v.10** τότεbo λέγωvipa3s αὐτόςrpdfp ὁdnms Ἰησοῦςnnms μήxo φοβέομαιvdpn2p ὑπάγωvdpa2p ἀπαγγέλλωvdaa2p ὁddmp ἀδελφόςndmp ἐγώrpg-s ἵναc ἀπέρχομαιvsaa3p εἰςp ὁdafs Γαλιλαίαnafs καίc ἐκεῖbo ἐγώrpa-s ὁράωvifd3p. **v.11** πορεύομαιvppngfp δέc αὐτόςrpgfp ἰδούvdaa2s τι-σριιμπ ὁdgfs κουστωδίαngfs ἔρχομαιvpaanmp εἰςp ὁdafs πόλιςnafs ἀπαγγέλλωviaa3p ὁddmp ἀρχιερεύςndmp ἅπαςaanpn ὁdanp γίνομαιvpadanp.

13 στρατιώταις. λέγοντες Εἴπατε ὅτι Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυ-
14 κτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων. καὶ ἐὰν
ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν καὶ
15 ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀργύρια
ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν Καὶ διεφημίσθη ὁ λόγος οὗτος
16 παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον. Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθη-
ταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο
17 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν αὐ-
18 τῷ, οἱ δὲ ἐδίστασαν. καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν
αὐτοῖς λέγων Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ
19 γῆς. πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη βαπτίζον-
τες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
20 ἁγίου πνεύματος. διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα
ἐνετειλάμην ὑμῖν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ μεθ ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς
ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος Ἀμήν.

---

v.12 καί[c] συνάγω[vpapnmp] μετά[p] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] συμβούλιον[nans] τέ[xo] λαμβάνω[vpaanmp] ἀργύριον[nanp] ἱκανός[aanpn] δίδωμι[viaa3p] ὁ[ddmp] στρατιώτης[ndmp]. **v.13** λέγω[vppanmp] λέγω[vdaa2p] ὅτι[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] νύξ[ngfs] ἔρχομαι[vpaanmp] κλέπτω[viaa3p] αὐτός[rpams] ἐγώ[rpg-p] κοιμάομαι[vpppgmp]. **v.14** καί[c] ἐάν[qo] ἀκούω[vsap3s] οὗτος[rdnns] ἐπί[p] ὁ[dgms] ἡγεμών[ngms] ἐγώ[rpn-p] πείθω[vifa1p] αὐτός[rpams] καί[c] σύ[rpa-p] ἀμέριμνος[aampn] ποιέω[vifa1p]. **v.15** ὁ[dnmp] δέ[c] λαμβάνω[vpaanmp] ὁ[danp] ἀργύριον[nanp] ποιέω[viaa3p] ὡς[bo] διδάσκω[viap3p] καί[c] διαφημίζω[viap3s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] οὗτος[rdnms] παρά[p] Ἰουδαῖος[admpn] μέχρι[bo] ὁ[dgfs] σήμερον[bo]. **v.16** ὁ[dnmp] δέ[c] ἕνδεκα[tn] μαθητής[nnmp] πορεύομαι[viao3p] εἰς[p] ὁ[dafs] Γαλιλαία[nafs] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] ὅς[bo] τάσσω[viam3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.17** καί[c] ὁράω[vpaanmp] αὐτός[rpams] προσκυνέω[viaa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] δέ[c] διστάζω[viaa3p]. **v.18** καί[c] προσέρχομαι[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λαλέω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] δίδωμι[viap3s] ἐγώ[rpd-s] πᾶς[anfsn] ἐξουσία[nnfs] ἐν[p] οὐρανός[ndms] καί[c] ἐπί[p] γῆ[ngfs]. **v.19** πορεύομαι[vpaonmp] μαθητεύω[vdaa2p] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] βαπτίζω[vppanmp] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dans] ὄνομα[nans] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] καί[c] ὁ[dgms] υἱός[ngms] καί[c] ὁ[dgns] ἅγιος[agnsn] πνεῦμα[ngns]. **v.20** διδάσκω[vppanmp] αὐτός[rpamp] τηρέω[vnpa] πᾶς[aanpn] ὅσος[rcanp] ἐντέλλομαι[viad1s] σύ[rpd-p] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] μετά[p] σύ[rpg-p] εἰμί[vipx1s] πᾶς[aafpn] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] ἕως[c] ὁ[dgfs] συντέλεια[ngfs] ὁ[dgms] αἰών[ngms] ἀμήν[th].

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. **1**
Ὡς γέγραπται ἐν τοῖς προφήταις, Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν 2
ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν
σου, ἔμπροσθέν σου, φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμά- 3
σατε τὴν ὁδὸν κυρίου εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.
ἐγένετο Ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κηρύσσων βά- 4
πτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο 5
πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ Ἱεροσολυμῖται
καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ ὑπ αὐτοῦ
ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ἦν δὲ ὁ Ἰωάννης 6
ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ
τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον. καὶ 7
ἐκήρυσσεν λέγων Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου
οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδη-
μάτων αὐτοῦ. ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι αὐτὸς δὲ 8
βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις 9
ταῖς ἡμέραις ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρὲτ τῆς Γαλιλαίας καὶ

---

1. v.1 ἀρχήnnfs ὁdgns εὐαγγέλιονngns Ἰησοῦςngms Χριστόςngms υἱόςngms ὁdgms θεόςngms. **v.2** ὡςbo γράφωvixp3s ἐνp ὁddmp προφήτηςndmp ἰδούvdaa2s ἐγώrpn-s ἀποστέλλωvipa1s ὁdams ἄγγελοςnams ἐγώrpg-s πρόp πρόσωπονngns σύrpg-s ὅςrrnms κατασκευάζωvifa3s ὁdafs ὁδόςnafs σύrpg-s ἔμπροσθενp σύrpg-s. **v.3** φωνήnnfs βοάωvppagms ἐνp ὁddfs ἔρημοςadfsn ἑτοιμάζωvdaa2p ὁdafs ὁδόςnafs κύριοςngms εὐθύςaafpn ποιέωvdpa2p ὁdafp τρίβοςnafp αὐτόςrpgms. **v.4** γίνομαιviad3s Ἰωάννηςnnms βαπτίζωvppanms ἐνp ὁddfs ἔρημοςadfsn καίc κηρύσσωvppanms βάπτισμαnans μετάνοιαngfs εἰςp ἄφεσιςnafs ἁμαρτίαngfp. **v.5** καίc ἐκπορεύομαιviin3s πρόςp αὐτόςrpams πᾶςanfsn ὁdnfs Ἰουδαῖοςnnfs χώραnnfs καίc ὁdnmp Ἱεροσολυμίτηςnnmp καίc βαπτίζωviip3p πᾶςanmpn ἐνp ὁddms Ἰορδάνηςndms ποταμόςndms ὑπόp αὐτόςrpgms ἐξομολογέωvppmnmp ὁdafp ἁμαρτίαnafp αὐτόςrpgmp. **v.6** εἰμίviix3s δέc ὁdnms Ἰωάννηςnnms ἐνδύωvpxmnms θρίξnafp κάμηλοςngms καίc ζώνηnafs δερμάτινοςaafsn περίp ὁdafs ὀσφύςnafs αὐτόςrpgms καίc ἐσθίωvppanms ἀκρίςnafp καίc μέλιnans ἄγριοςaansn. **v.7** καίc κηρύσσωviia3s λέγωvppanms ἔρχομαιvipn3s ὁdnms ἰσχυρόςanmsc ἐγώrpg-s ὀπίσωbo ἐγώrpg-s ὅςrrgms οὐxo εἰμίvipx1s ἱκανόςanmsn κύπτωvpaanms λύωvnaa ὁdams ἱμάςnams ὁdgnp ὑπόδημαngnp αὐτόςrpgms. **v.8** ἐγώrpn-s μένxo βαπτίζωviaa1s σύrpa-p ἐνp ὕδωρndns αὐτόςrpnms δέc βαπτίζωvifa3s σύrpa-p ἐνp πνεῦμαndns ἅγιοςadnsn.

10 ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου εἰς τὸν Ἰορδάνην. καὶ εὐθὲως ἀ-
ναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς
11 καὶ τὸ πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ αὐτόν, καὶ
φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν Σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπη-
12 τός ἐν ᾧ εὐδόκησα. Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει
13 εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσα-
ράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ καὶ ἦν μετὰ τῶν
14 θηρίων καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. Μετὰ δὲ τὸ παρα-
δοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν κη-
15 ρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. καὶ λέγων
ὅτι Πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θε-
16 οῦ, μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Περιπατῶν
δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδεν Σίμωνα Καὶ Ἀν-
δρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος βάλλοντας ἀμφίβλη-
17 στρον ἐν τῇ θαλάσσῃ, ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς
18 ἀνθρώπων. καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολού-
19 θησαν αὐτῷ. Καὶ προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον εἶδεν Ἰάκωβον τὸν
τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς

---

v.9 καίᶜ γίνομαιviad3s ἐνᵖ ἐκεῖνοςrddfp ὁddfp ἡμέραndfp ἔρχομαιviaa3s Ἰησοῦςnnms ἀπόᵖ Ναζαράᵗᵖ ὁdgfs Γαλιλαίαngfs καίᶜ βαπτίζωviap3s ὑπόᵖ Ἰωάννηςngms εἰςᵖ ὁdams Ἰορδάνηςnams. **v.10** καίᶜ εὐθέωςbo ἀναβαίνωvppanms ἀπόᵖ ὁdgns ὕδωρngns ὁράωviaa3s σχίζωvpppamp ὁdamp οὐρανόςnamp καίᶜ ὁdans πνεῦμαnans ὡσεἰbo περιστεράnafs καταβαίνωvppaans ἐπἰᵖ αὐτόςrpams. **v.11** καίᶜ φωνήnnfs γίνομαιviad3s ἐκᵖ ὁdgmp οὐρανόςngmp σύrpn-s εἰμίvipx2s ὁdnms υἱόςnnms ἐγώrpg-s ὁdnms ἀγαπητόςanmsn ἐνᵖ ὅςrrdms εὐδοκέωviaa1s. **v.12** καίᶜ εὐθύςbo ὁdnns πνεῦμαnnns αὐτόςrpams ἐκβάλλωvipa3s εἰςᵖ ὁdafs ἔρημοςaafsn. **v.13** καίᶜ εἰμίviix3s ἐκεῖbo ἐνᵖ ὁddfs ἔρημοςadfsn ἡμέραnafp τεσσεράκονταᵗⁿ πειράζωvpppnms ὑπόᵖ ὁdgms Σατανᾶςngms καίᶜ εἰμίviix3s μετάᵖ ὁdgnp θηρίονngnp καίᶜ ὁdnmp ἄγγελοςnnmp διακονέωviia3p αὐτόςrpdms. **v.14** μετάᵖ δέᶜ ὁdans παραδίδωμιvnap ὁdams Ἰωάννηςnams ἔρχομαιviaa3s ὁdnms Ἰησοῦςnnms εἰςᵖ ὁdafs Γαλιλαίαnafs κηρύσσωvppanms ὁdans εὐαγγέλιονnans ὁdgfs βασιλείαngfs ὁdgms θεόςngms. **v.15** καίᶜ λέγωvppanms ὅτιᶜ πληρόωvixp3s ὁdnms καιρόςnnms καίᶜ ἐγγίζωvixa3s ὁdnfs βασιλείαnnfs ὁdgms θεόςngms μετανοέωvdpa2p καίᶜ πιστεύωvdpa2p ἐνᵖ ὁddns εὐαγγέλιονndns. **v.16** περιπατέωvppanms δέᶜ παράᵖ ὁdafs θάλασσαnafs ὁdgfs Γαλιλαίαngfs ὁράωviaa3s Σίμωνnams καίᶜ Ἀνδρέαςnams ὁdams ἀδελφόςnams αὐτόςrpgms ὁdgms Σίμωνngms βάλλωvppaamp ἀμφίβληστρονnans ἐνᵖ ὁddfs θάλασσαndfs εἰμίviix3p γάρᶜ ἁλιεύςnnmp. **v.17** καίᶜ λέγωviaa3s αὐτόςrpdmp ὁdnms Ἰησοῦςnnms δεῦτεvdvx2p ὀπίσωbo ἐγώrpg-s καίᶜ ποιέωvifa1s σύrpa-p γίνομαιvnad ἁλιεύςnamp ἄνθρωποςngmp. **v.18** καίᶜ εὐθέωςbo ἀφίημιvpaanmp ὁdanp δίκτυονnanp αὐτόςrpgmp ἀκολουθέωviaa3p αὐτόςrpdms.

ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα. καὶ εὐθεὼς ἐκά- 20
λεσεν αὐτούς καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν
τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ. Καὶ 21
εἰσπορεύονται εἰς Καπερναούμ καὶ εὐθεὼς τοῖς σάββασιν
εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδίδασκεν. καὶ ἐξεπλήσσοντο 22
ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν
ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. καὶ ἦν ἐν τῇ συναγω- 23
γῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ καὶ ἀνέκραξεν.
λέγων εα, Τί ἡμῖν καὶ σοί Ἰησοῦ Ναζαρηνέ ἦλθες ἀπολέ- 24
σαι ἡμᾶς οἶδά σε τίς εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν 25
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ 26
σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράξαν φωνῇ
μεγάλῃ ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν παντές, ὥστε 27
συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντας Τί ἐστιν τοῦτο τις ἡ διδαχὴ
ἡ καινὴ αὐτη, ὅτι κατ ἐξουσίαν, καὶ τοῖς πνεύμασιν τοῖς
ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. ἐξῆλθεν δὲ 28
ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.
Καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον εἰς τὴν οἰ- 29
κίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ἡ 30

---

v.19 καί^{c} προβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo} ὀλίγος^{bo} ὁράω^{viaa3s} Ἰάκωβος^{nams} ὁ^{dams} ὁ^{dgms} Ζεβεδαῖος^{ngms} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} καταρτίζω^{vppaamp} ὁ^{danp} δίκτυον^{nanp}. **v.20** καί^{c} εὐθέως^{bo} καλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} καί^{c} ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgmp} Ζεβεδαῖος^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} μετά^{p} ὁ^{dgmp} μισθωτός^{ngmp} ἀπέρχομαι^{viaa3p} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rpgms}. **v.21** καί^{c} εἰσπορεύομαι^{vipn3p} εἰς^{p} Καπερναούμ^{tp} καί^{c} εὐθέως^{bo} ὁ^{ddnp} σάββατον^{ndnp} εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} συναγωγή^{nafs} διδάσκω^{viia3s}. **v.22** καί^{c} ἐκπλήσσω^{viip3p} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} διδαχή^{ndfs} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} διδάσκω^{vppanms} αὐτός^{rpamp} ὡς^{bo} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vppanms} καί^{c} οὐ^{xo} ὡς^{bo} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp}. **v.23** καί^{c} εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} συναγωγή^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} ἀκάθαρτος^{adnsn} καί^{c} ἀνακράζω^{viaa3s}. **v.24** λέγω^{vppanms} ἔα^{i} τίς^{rqnns} ἐγώ$^{rpd-p}$ καί^{c} σύ$^{rpd-s}$ Ἰησοῦς^{nvms} Ναζαρηνός^{nvms} ἔρχομαι^{viaa2s} ἀπόλλυμι^{vnaa} ἐγώ$^{rpa-p}$ οἶδα^{vixa1s} σύ$^{rpa-s}$ τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} ἅγιος^{anmsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.25** καί^{c} ἐπιτιμάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} φιμόω^{vdap2s} καί^{c} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.26** καί^{c} σπαράσσω^{vpaanns} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἀκάθαρτος^{annsn} καί^{c} κράζω^{vpaanns} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.27** καί^{c} θαμβέω^{viap3p} πᾶς^{anmpn} ὥστε^{c} συζητέω^{vnpa} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} λέγω^{vppaamp} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} οὗτος^{rdnns} τίς^{rqnns} ὁ^{dnfs} διδαχή^{nnfs} ὁ^{dnfs} καινός^{anfsn} οὗτος^{rdnfs} ὅτι^{c} κατά^{p} ἐξουσία^{nafs} καί^{c} ὁ^{ddnp} πνεῦμα^{ndnp} ὁ^{ddnp} ἀκάθαρτος^{adnpn} ἐπιτάσσω^{vipa3s} καί^{c} ὑπακούω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms}. **v.28** ἐξέρχομαι^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnfs} ἀκοή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} εὐθύς^{bo} εἰς^{p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} περίχωρος^{aafsn} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs}. **v.29** καί^{c} εὐθέως^{bo} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} συναγωγή^{ngfs} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} Σίμων^{ngms} καί^{c} Ἀνδρέας^{ngms} μετά^{p} Ἰάκωβος^{ngms} καί^{c} Ἰωάννης^{ngms}.

δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα καὶ εὐθὲως λέ-
31 γουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν
κρατήσας τῆς χειρός, αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός
32 εὐθὲως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὀψίας δὲ γενομένης ὅτε ἔδυ
ὁ ἥλιος ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ
33 τοὺς δαιμονιζομένους, καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν
34 πρὸς τὴν θύραν. καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχον-
τας ποικίλαις νόσοις καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν καὶ οὐκ
35 ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν. Καὶ πρωῒ ἔν-
νυχον λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον
36 κἀκεῖ προσηύχετο. καὶ κατεδίωξάν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ
37 μετ αὐτοῦ. καὶ εὗροντες αὐτὸν λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντες
38 σε ζητοῦσίν. καὶ λέγει αὐτοῖς Ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας
κωμοπόλεις ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω, εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελήλυθα.
39 καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν
40 Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. Καὶ ἔρχεται πρὸς
αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ
41 λέγων αὐτῷ ὅτι Ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. ὁ δὲ
Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ καὶ
42 λέγει αὐτῷ Θέλω καθαρίσθητι, καὶ εἰπόντος αὐτοῦ εὐθὲως

---

v.30 ὁ^{dnfs} δὲ^{c} πενθερά^{nnfs} Σίμων^{ngms} κατάκειμαι^{viin3s} πυρέσσω^{vppanfs} καί^{c} εὐθέως^{bo} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} περί^{p} αὐτός^{rpgfs}. **v.31** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanms} ἐγείρω^{viaa3s} αὐτός^{rpafs} κρατέω^{vpaanms} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} ἀφίημι^{viaa3s} αὐτός^{rpafs} ὁ^{dnms} πυρετός^{nnms} εὐθέως^{bo} καί^{c} διακονέω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.32** ὄψιος^{agfsn} δὲ^{c} γίνομαι^{vpadgfs} ὅτε^{bo} δύνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} φέρω^{viia3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppaamp} καί^{c} ὁ^{damp} δαιμονίζομαι^{vppnamp}. **v.33** καί^{c} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὅλος^{anfsn} ἐπισυνάγω^{vpxpnfs} εἰμί^{viin3s} πρός^{p} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs}. **v.34** καί^{c} θεραπεύω^{viaa3s} πολύς^{aampn} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppaamp} ποικίλος^{adfpn} νόσος^{ndfp} καί^{c} δαιμόνιον^{nanp} πολύς^{aanpn} ἐκβάλλω^{viaa3s} καί^{c} οὐ^{xo} ἀφίημι^{viia3s} λαλέω^{vnpa} ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp} ὅτι^{c} οἶδα^{viya3p} αὐτός^{rpams}. **v.35** καί^{c} πρωῒ^{bo} ἔννυχος^{bo} λίαν^{bo} ἀνίστημι^{vpaanms} ἐξέρχομαι^{viaa3s} καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ἔρημος^{aamsn} τόπος^{nams} κἀκεῖ^{bo} προσεύχομαι^{viin3s}. **v.36** καί^{c} καταδιώκω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Σίμων^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.37** καί^{c} εὑρίσκω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ὅτι^{c} πᾶς^{anmpn} σύ$^{rpa-s}$ ζητέω^{vipa3p}. **v.38** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἄγω^{vspa1p} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ἔχω^{vpppafp} κωμόπολις^{nafp} ἵνα^{c} καί^{c} ἐκεῖ^{bo} κηρύσσω^{vsaa1s} εἰς^{p} οὗτος^{rdans} γάρ^{c} ἐξέρχομαι^{vixa1s}. **v.39** καί^{c} εἰμί^{viix3s} κηρύσσω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} αὐτός^{rpgmp} εἰς^{p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} καί^{c} ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp} ἐκβάλλω^{vppanms}. **v.40** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} λεπρός^{anmsn} παρακαλέω^{vppanms} αὐτός^{rpams} καί^{c} γονυπετέω^{vppanms} αὐτός^{rpams} καί^{c} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdms} ὅτι^{c} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa2s} δύναμαι^{vipn2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ καθαρίζω^{vnaa}. **v.41** ὁ^{dnms} δὲ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} σπλαγχνίζομαι^{vpaonms} ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} ἅπτω^{viad3s} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} θέλω^{vipa1s} καθαρίζω^{vdap2s}.

ἀπῆλθεν ἀπ αὐτοῦ, ἡ λέπρα καὶ ἐκαθαρίσθη. καὶ ἐμβρι- 43
μησάμενος αὐτῷ εὐθὲως ἐξέβαλεν αὐτόν. καὶ λέγει αὐτῷ 44
Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς ἀλ᾽λ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ
ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέ-
ταξεν Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο 45
κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον ὥστε μηκέτι
αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν ἀλλ ἔξω ἐν
ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι᾽ ἡμερῶν Καὶ ἠ- **2**
κούσθη ὅτι εἰς οἶκον ἐστίν. καὶ εὐθὲως συνήχθησαν πολ- 2
λοὶ ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν καὶ ἐλάλει
αὐτοῖς τὸν λόγον. καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτὸν παραλυτι- 3
κὸν φέροντες αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι 4
προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην
ὅπου ἦν καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσιν τὸν κράββατον ἐφ᾽ ᾧ ὁ
παραλυτικὸς κατέκειτο. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐ- 5
τῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ Τέκνον ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι
σου. ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ 6
διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. Τί οὗτος οὕτως 7
λαλεῖ βλασφημίας· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς

---

v.42 καί^{c} λέγω^{vpaagms} αὐτός^{rpgms} εὐθέως^{bo} ἀπέρχομαι^{viaa3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnfs} λέπρα^{nnfs} καί^{c} καθαρίζω^{viap3s}. **v.43** καί^{c} ἐμβριμάομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpdms} εὐθέως^{bo} ἐκβάλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpams}. **v.44** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁράω^{vdpa2s} μηδείς^{admsn} μηδείς^{aansn} λέγω^{vsaa2s} ἀλλά^{c} ὑπάγω^{vdpa2s} σεαυτοῦ^{rxams} δείκνυμι^{vdaa2s} ὁ^{ddms} ἱερεύς^{ndms} καί^{c} προσφέρω^{vdaa2s} περί^{p} ὁ^{dgms} καθαρισμός^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ ὅς^{rranp} προστάσσω^{viaa3s} Μωϋσῆς^{nnms} εἰς^{p} μαρτύριον^{nans} αὐτός^{rpdmp}. **v.45** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἄρχω^{viad3s} κηρύσσω^{vnpa} πολύς^{aanpn} καί^{c} διαφημίζω^{vnpa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὥστε^{c} μηκέτι^{bo} αὐτός^{rpams} δύναμαι^{vnpn} φανερῶς^{bo} εἰς^{p} πόλις^{nafs} εἰσέρχομαι^{vnaa} ἀλλά^{c} ἔξω^{bo} ἐν^{p} ἔρημος^{admpn} τόπος^{ndmp} εἰμί^{viix3s} καί^{c} ἔρχομαι^{viin3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} πάντοθεν^{bo}. **2. v.1** καί^{c} εἰσέρχομαι^{viaa3s} πάλιν^{bo} εἰς^{p} Καπερναούμ^{tp} διά^{p} ἡμέρα^{ngfp} καί^{c} ἀκούω^{viap3s} ὅτι^{c} εἰς^{p} οἶκος^{nams} εἰμί^{vipx3s}. **v.2** καί^{c} εὐθέως^{bo} συνάγω^{viap3p} πολύς^{anmpn} ὥστε^{c} μηκέτι^{bo} χωρέω^{vnpa} μηδέ^{c} ὁ^{danp} πρός^{p} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} καί^{c} λαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams}. **v.3** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} παραλυτικός^{aamsn} φέρω^{vppanmp} αἴρω^{vpppams} ὑπό^{p} τέσσαρες^{ngmp}. **v.4** καί^{c} μή^{xo} δύναμαι^{vppnnmp} προσεγγίζω^{vnaa} αὐτός^{rpdms} διά^{p} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ἀποστεγάζω^{viaa3p} ὁ^{dafs} στέγη^{nafs} ὅπου^{bo} εἰμί^{viix3s} καί^{c} ἐξορύσσω^{vpaanmp} χαλάω^{vipa3p} ὁ^{dams} κράβαττος^{nams} ἐπί^{p} ὅς^{rrdms} ὁ^{dnms} παραλυτικός^{anmsn} κατάκειμαι^{viin3s}. **v.5** ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} παραλυτικός^{admsn} τέκνον^{nvns} ἀφίημι^{vixp3p} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} σύ$^{rpg-s}$. **v.6** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} τι-σρινμπ ὁ^{dgmp} γραμματεύς^{ngmp} ἐκεῖ^{bo} κάθημαι^{vppnnmp} καί^{c} διαλογίζομαι^{vppnnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} αὐτός^{rpgmp}.

8 ὁ θεός. καὶ εὐθὲως ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ
ὅτι οὕτως αὐτοί διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς εἶπεν αὐτοῖς Τί
9 ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τί ἐστιν εὐκο-
πώτερον εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι
ἢ εἰπεῖν Ἔγειραι καὶ ἆρον σου τὸν κράββατον καὶ περιπά-
10 τει. ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
11 ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας λέγει τῷ παραλυτικῷ. Σοὶ
λέγω ἔγειραι καὶ ἆρον τὸν κράββατον σου καὶ ὕπαγε εἰς
12 τὸν οἶκόν σου. καὶ ἠγέρθη εὐθὲως, καὶ ἄρας τὸν κράβ-
βατον ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ
δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι οὐδέποτε Οὕτως εἴδομεν.
13 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος
14 ἤρχετο πρὸς αὐτόν καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ παράγων
εἶδεν Λευὶν τὸν τοῦ Ἁλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον
καὶ λέγει αὐτῷ Ἀκολούθει μοι καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν
15 αὐτῷ. Καὶ ἐγενέτο ἐν τῷ κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ
αὐτοῦ καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ
Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἠ-
16 κολούθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι,
ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν

---

v.7 τίς^{rqans} οὗτος^{rdnms} οὕτω^{bo} λαλέω^{vipa3s} βλασφημία^{nafp} τίς^{rqnms} δύναμαι^{vipn3s} ἀφίημι^{vnpa} ἁμαρτία^{nafp} εἰ^{qo} μή^{xo} εἷς^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.8** καί^{c} εὐθέως^{bo} ἐπιγινώσκω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} οὕτω^{bo} αὐτός^{rpnmp} διαλογίζομαι^{vipn3p} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} οὗτος^{rdanp} διαλογίζομαι^{vipn2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$. **v.9** τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} εὔκοπος^{annsc} λέγω^{vnaa} ὁ^{ddms} παραλυτικός^{admsn} ἀφίημι^{vixp3p} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} ἤ^{xo} λέγω^{vnaa} ἐγείρω^{vdam2s} καί^{c} αἴρω^{vdaa2s} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dams} κράβαττος^{nams} καί^{c} περιπατέω^{vdpa2s}. **v.10** ἵνα^{c} δέ^{c} οἶδα^{vsxa2p} ὅτι^{c} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἀφίημι^{vnpa} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἁμαρτία^{nafp} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} παραλυτικός^{admsn}. **v.11** σύ$^{rpd-s}$ λέγω^{vipa1s} ἐγείρω^{vdam2s} καί^{c} αἴρω^{vdaa2s} ὁ^{dams} κράβαττος^{nams} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} σύ$^{rpg-s}$. **v.12** καί^{c} ἐγείρω^{viap3s} εὐθέως^{bo} καί^{c} αἴρω^{vpaanms} ὁ^{dams} κράβαττος^{nams} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐναντίον^{bo} πᾶς^{agmpn} ὥστε^{c} ἐξίστημι^{vnpm} πᾶς^{aampn} καί^{c} δοξάζω^{vnpa} ὁ^{dams} θεός^{nams} λέγω^{vppaamp} ὅτι^{c} οὐδέποτε^{bo} οὕτω^{bo} ὁράω^{viaa1p}. **v.13** καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} πάλιν^{bo} παρά^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ἔρχομαι^{viin3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} διδάσκω^{viia3s} αὐτός^{rpamp}. **v.14** καί^{c} παράγω^{vppanms} ὁράω^{viaa3s} Λευί^{nams} ὁ^{dams} ὁ^{dgms} Ἁλφαῖος^{ngms} κάθημαι^{vppnams} ἐπί^{p} ὁ^{dans} τελώνιον^{nans} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ καί^{c} ἀνίστημι^{vpaanms} ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.15** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κατάκειμαι^{vnpn} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} πολύς^{anmpn} τελώνης^{nnmp} καί^{c} ἁμαρτωλός^{anmpn} συνανάκειμαι^{viin3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{viix3p} γάρ^{c} πολύς^{anmpn} καί^{c} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms}.

ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Τι ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ
ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει· καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει 17
αὐτοῖς Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ οἱ κακῶς
ἔχοντες, οὐκ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς εἰς
μετάνοιαν. Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φα- 18
ρισαίων νηστεύοντες καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ Διὰ
τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν
οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰ- 19
ησοῦς Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος
μετ αὐτῶν ἐστιν νηστεύειν ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν ἔχουσιν
τὸν νυμφίον οὐ δύνανται νηστεύειν. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι 20
ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ αὐτῶν ὁ νυμφίος καὶ τότε νηστεύσουσιν
ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραῖς. καὶ οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους 21
ἀγνάφου ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱμάτίῳ παλαιῷ, εἰ δὲ μή αἴρει τὸ
πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ καὶ χεῖρον σχίσμα
γίνεται. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαι- 22
ούς, εἰ δὲ μή ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς καὶ ὁ οἶνος
ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοί, ἀπόλοῦνται. ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς
ἀσκοὺς καινούς βλητέον. Καὶ ἐγένετο παραπορεύεσθαι 23
αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων καὶ ἤρξαντο οἱ

---

v.16 καί[c] ὁ[dnmp] γραμματεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] ὁράω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ἐσθίω[vppaams] μετά[p] ὁ[dgmp] τελώνης[ngmp] καί[c] ἁμαρτωλός[agmpn] λέγω[viia3p] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] τίς[rqnns] ὅτι[c] μετά[p] ὁ[dgmp] τελώνης[ngmp] καί[c] ἁμαρτωλός[agmpn] ἐσθίω[vipa3s] καί[c] πίνω[vipa3s]. **v.17** καί[c] ἀκούω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa3p] ὁ[dnmp] ἰσχύω[vppanmp] ἰατρός[ngms] ἀλλά[c] ὁ[dnmp] κακῶς[bo] ἔχω[vppanmp] οὐ[xo] ἔρχομαι[viaa1s] καλέω[vnaa] δίκαιος[aampn] ἀλλά[c] ἁμαρτωλός[aampn] εἰς[p] μετάνοια[nafs]. **v.18** καί[c] εἰμί[viix3p] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] Ἰωάννης[ngms] καί[c] ὁ[dnmp] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] νηστεύω[vppanmp] καί[c] ἔρχομαι[vipn3p] καί[c] λέγω[vipa3p] αὐτός[rpdms] διά[p] τίς[rqans] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] Ἰωάννης[ngms] καί[c] ὁ[dnmp] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp] νηστεύω[vipa3p] ὁ[dnmp] δέ[c] σύ[rsnmp] μαθητής[nnmp] οὐ[xo] νηστεύω[vipa3p]. **v.19** καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] μή[xo] δύναμαι[vipn3p] ὁ[dnmp] υἱός[nnmp] ὁ[dgms] νυμφών[ngms] ἐν[p] ὅς[rrdms] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] μετά[p] αὐτός[rpgmp] εἰμί[vipx3s] νηστεύω[vnpa] ὅσος[rcams] χρόνος[nams] μετά[p] ἑαυτοῦ[rxgmp] ἔχω[vipa3p] ὁ[dams] νυμφίος[nams] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3p] νηστεύω[vnpa]. **v.20** ἔρχομαι[vifd3p] δέ[c] ἡμέρα[nnfp] ὅταν[c] ἀπαίρω[vsap3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] ὁ[dnms] νυμφίος[nnms] καί[c] τότε[bo] νηστεύω[vifa3p] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfp] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp]. **v.21** καί[c] οὐδείς[anfsn] ἐπίβλημα[nans] ῥάκος[ngns] ἄγναφος[agnsn] ἐπιράπτω[vipa3s] ἐπί[p] ἱμάτιον[ndns] παλαιός[adnsn] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] αἴρω[vipa3s] ὁ[dnms] πλήρωμα[nnns] αὐτός[rpgns] ὁ[dans] καινός[aansn] ὁ[dgns] παλαιός[agnsn] καί[c] χεῖρων[annsn] σχίσμα[nnns] γίνομαι[vipn3s]. **v.22** καί[c] οὐδείς[anfsn] βάλλω[vipa3s] οἶνος[nams] νέος[aamsn] εἰς[p] ἀσκός[namp] παλαιός[aampn] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] ῥήγνυμι[vipa3s] ὁ[dnms] οἶνος[nnms] ὁ[dnms] νέος[anmsn] ὁ[damp] ἀσκός[namp] καί[c] ὁ[dnms] οἶνος[nnms] ἐκχέω[vipp3s] καί[c] ὁ[dnmp] ἀσκός[nnmp] ἀπόλλυμι[vifm3p] ἀλλά[c] οἶνος[nams] νέος[aamsn] εἰς[p] ἀσκός[namp] καινός[aampn] βλητέος[annsn].

24 μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. καὶ οἱ
Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ Ἴδε τί ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν ὃ
25 οὐκ ἔξεστιν. καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς Οὐδέποτε ἀνέγνωτε
τί ἐποίησεν Δαυίδ ὅτε χρείαν ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν αὐτός καὶ
26 οἱ μετ αὐτοῦ. πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀ-
βιαθὰρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν
οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν καὶ ἔδωκεν καὶ
27 τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Τὸ σάββατον διὰ
τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον,
28 ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

3 Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς τὴν συναγωγήν καὶ ἦν ἐκεῖ ἄν-
2 θρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. καὶ παρετήρουν
αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει αὐτόν ἵνα κατηγορήσω-
3 σιν αὐτοῦ. καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι
4 τὴν χεῖρα ἐγεῖραι εἰς τὸ μέσον. καὶ λέγει αὐτοῖς Ἔξεστιν
τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι ψυχὴν σῶσαι
5 ἢ ἀποκτεῖναι οἱ δὲ ἐσιώπων. καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς
μετ ὀργῆς συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐ-
τῶν λέγει τῷ ἀνθρώπῳ Ἔκτεινον τὴν χεῖρα σου. καὶ ἐξέτει-

---

v.23 καί^{c} γίνομαι^{viad3s} παραπορεύομαι^{vnpn} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} σάββατον^{ndnp} διά^{p} ὁ^{dgmp} σπόριμος^{agmpn} καί^{c} ἄρχω^{viad3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ὁδός^{nafs} ποιέω^{vnpa} τίλλω^{vppanmp} ὁ^{damp} στάχυς^{namp}. **v.24** καί^{c} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} ἴδε^{i} τίς^{rqans} ποιέω^{vipa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} σάββατον^{ndnp} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} ἔξεστι^{vipq3s}. **v.25** καί^{c} αὐτός^{rpnms} λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} οὐδέποτε^{bo} ἀναγινώσκω^{viaa2p} τίς^{rqans} ποιέω^{viaa3s} Δαυίδ^{tp} ὅτε^{bo} χρεία^{nafs} ἔχω^{viaa3s} καί^{c} πεινάω^{viaa3s} αὐτός^{rpnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.26** πῶς^{bo} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐπί^{p} Ἀβιαθάρ^{tp} ἀρχιερεύς^{ngms} καί^{c} ὁ^{damp} ἄρτος^{namp} ὁ^{dgfs} πρόθεσις^{ngfs} ἐσθίω^{viaa3s} ὅς^{rramp} οὐ^{xo} ἔξεστι^{vipq3s} ἐσθίω^{vnaa} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{ddmp} ἱερεύς^{ndmp} καί^{c} δίδωμι^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{ddmp} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{vppxdmp}. **v.27** καί^{c} λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnns} σάββατον^{nnns} διά^{p} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} γίνομαι^{viad3s} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} διά^{p} ὁ^{dans} σάββατον^{nans}. **v.28** ὥστε^{c} κύριος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgns} σάββατον^{ngns}. **3. v.1** καί^{c} εἰσέρχομαι^{viaa3s} πάλιν^{bo} εἰς^{p} ὁ^{dafs} συναγωγή^{nafs} καί^{c} εἰμί^{viix3s} ἐκεῖ^{bo} ἄνθρωπος^{nnms} ξηραίνω^{vpxpafs} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs}. **v.2** καί^{c} παρατηρέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} εἰ^{qo} ὁ^{ddnp} σάββατον^{ndnp} θεραπεύω^{vifa3s} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} κατηγορέω^{vsaa3p} αὐτός^{rpgms}. **v.3** καί^{c} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} ἄνθρωπος^{ndms} ὁ^{ddms} ξηραίνω^{vpxpafs} ἔχω^{vppadms} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} ἐγείρω^{vdam2s} εἰς^{p} ὁ^{dans} μέσος^{aansn}. **v.4** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἔξεστι^{vipq3s} ὁ^{ddnp} σάββατον^{ndnp} ἀγαθοποιέω^{vnaa} ἤ^{xo} κακοποιέω^{vnaa} ψυχή^{nafs} σῴζω^{vnaa} ἤ^{xo} ἀποκτείνω^{vnaa} ὁ^{dnmp} δέ^{c} σιωπάω^{viia3p}.

νεν καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. καὶ 6
ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθὲως μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν συμ-
βούλιον ἐποίουν κατ αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. Καὶ ὁ 7
Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θά-
λασσαν καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησαν
αὐτῷ, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας. καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καὶ 8
ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ οἱ περὶ Τύ-
ρον καὶ Σιδῶνα πλῆθος πολύ ἀκούσαντες ὅσα ἐποίει ἦλθον
πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον 9
προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν,
πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ 10
ἅψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας. καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκά- 11
θαρτα ὅταν αὐτὸν ἐθεώρει, προσέπιπτεν αὐτῷ καὶ ἔκραζεν
λέγοντα, ὅτι Σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐ- 12
τοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ 13
ὄρος καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός καὶ ἀπῆλθον πρὸς
αὐτόν. καὶ ἐποίησεν δώδεκα ἵνα ὦσιν μετ αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀ- 14
ποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν. καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύ- 15
ειν τὰς νόσους καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια, καὶ ἐπέθηκεν 16

---

v.5 καί^{c} περιβλέπω^{vpamnnms} αὐτός^{rpamp} μετά^{p} ὀργή^{ngfs} συλλυπέομαι^{vppnnms} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} πώρωσις^{ndfs} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} ἄνθρωπος^{ndms} ἐκτείνω^{vdaa2s} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐκτείνω^{viaa3s} καί^{c} ἀποκαθιστάνω^{viap3s} ὁ^{dnfs} χείρ^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ὑγιής^{anfsn} ὡς^{bo} ὁ^{dnfs} ἄλλος^{anfsn}. **v.6** καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} εὐθέως^{bo} μετά^{p} ὁ^{dgmp} Ἡρῳδιανοί^{ngmp} συμβούλιον^{nans} ποιέω^{viia3p} κατά^{p} αὐτός^{rpgms} ὅπως^{bo} αὐτός^{rpams} ἀπόλλυμι^{vsaa3p}. **v.7** καί^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀναχωρέω^{viaa3s} μετά^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} πρός^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^{c} πολύς^{annsn} πλῆθος^{nnns} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs}. **v.8** καί^{c} ἀπό^{p} Ἱεροσόλυμα^{ngnp} καί^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Ἰδουμαία^{ngfs} καί^{c} πέραν^{bo} ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnmp} περί^{p} Τύρος^{nafs} καί^{c} Σιδών^{nafs} πλῆθος^{nnns} πολύς^{annsn} ἀκούω^{vpaanmp} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viia3s} ἔρχομαι^{viaa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams}. **v.9** καί^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ἵνα^{c} πλοιάριον^{nnns} προσκαρτερέω^{vspa3s} αὐτός^{rpdms} διά^{p} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ἵνα^{c} μή^{xo} θλίβω^{vspa3p} αὐτός^{rpams}. **v.10** πολύς^{aampn} γάρ^{c} θεραπεύω^{viaa3s} ὥστε^{c} ἐπιπίπτω^{vnpa} αὐτός^{rpdms} ἵνα^{c} αὐτός^{rpgms} ἅπτω^{vsam3p} ὅσος^{rcnmp} ἔχω^{viia3p} μάστιξ^{nafp}. **v.11** καί^{c} ὁ^{dnnp} πνεῦμα^{nnnp} ὁ^{dnnp} ἀκάθαρτος^{annpn} ὅταν^{c} αὐτός^{rpams} θεωρέω^{viia3s} προσπίπτω^{viia3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} κράζω^{viia3s} λέγω^{vppannp} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.12** καί^{c} πολύς^{aanpn} ἐπιτιμάω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ἵνα^{c} μή^{xo} φανερός^{aamsn} αὐτός^{rpams} ποιέω^{vsaa3p}. **v.13** καί^{c} ἀναβαίνω^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} καί^{c} προσκαλέομαι^{vipn3s} ὅς^{rramp} θέλω^{viia3s} αὐτός^{rpnms} καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams}. **v.14** καί^{c} ποιέω^{viaa3s} δώδεκα^{tn} ἵνα^{c} εἰμί^{vspx3p} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἵνα^{c} ἀποστέλλω^{vspa3s} αὐτός^{rpamp} κηρύσσω^{vnpa}. **v.15** καί^{c} ἔχω^{vnpa} ἐξουσία^{nafs} θεραπεύω^{vnpa} ὁ^{dafp} νόσος^{nafp} καί^{c} ἐκβάλλω^{vnpa} ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp}.

17 τῷ Σίμωνι ὄνομα Πέτρον. καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου
καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου καὶ ἐπέθηκεν αὐ-
18 τοῖς ὀνόματα Βοανεργές ὅ ἐστιν Υἱοὶ Βροντῆς, καὶ Ἀνδρέαν
καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν
καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἁλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν
19 Κανανίτην, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐ-
20 τόν καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον. Καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος
21 ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν. καὶ ἀκού-
σαντες οἱ παρ αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν, ἔλεγον γὰρ
22 ὅτι ἐξέστη. καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων κατα-
βάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν
23 δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ προσκαλεσάμενος
αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς Πῶς δύναται Σατανᾶς
24 Σατανᾶν ἐκβάλλειν. καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ ἑαυτὴν μερισθῇ
25 οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη, καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ
26 ἑαυτὴν μερισθῇ οὐ δύναται σταθῆναι ἡ οἰκία ἐκείνη. καὶ
εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ ἑαυτὸν καὶ μεμερίσται, οὐ δύναται
27 σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει. οὐδεὶς δύναται τὰ σκεύη τοῦ
ἰσχυροῦ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσαι ἐὰν μὴ
πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπά-

---

v.16 καί^{c} ἐπιτίθημι^{viaa3s} ὁ^{ddms} Σίμων^{ndms} ὄνομα^{nans} Πέτρος^{nams}. **v.17** καί^{c} Ἰάκωβος^{nams} ὁ^{dams} ὁ^{dgms} Ζεβεδαῖος^{ngms} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} ὁ^{dgms} Ἰάκωβος^{ngms} καί^{c} ἐπιτίθημι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὄνομα^{nanp} Βοανηργές^{tp} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} υἱός^{nnmp} βροντή^{ngfs}. **v.18** καί^{c} Ἀνδρέας^{nams} καί^{c} Φίλιππος^{nams} καί^{c} Βαρθολομαῖος^{nams} καί^{c} Ματθαῖος^{nams} καί^{c} Θωμᾶς^{nams} καί^{c} Ἰάκωβος^{nams} ὁ^{dams} ὁ^{dgms} Ἁλφαῖος^{ngms} καί^{c} Θαδδαῖος^{nams} καί^{c} Σίμων^{nams} ὁ^{dams} Καναναῖος^{nams}. **v.19** καί^{c} Ἰούδας^{nams} Ἰσκαριώθ^{nams} ὅς^{rrnms} καί^{c} παραδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3p} εἰς^{p} οἶκος^{nams}. **v.20** καί^{c} συνέρχομαι^{vipn3s} πάλιν^{bo} ὄχλος^{nnms} ὥστε^{c} μή^{xo} δύναμαι^{vnpn} αὐτός^{rpamp} μήτε^{c} ἄρτος^{nams} ἐσθίω^{vnaa}. **v.21** καί^{c} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} παρά^{p} αὐτός^{rpgms} ἐξέρχομαι^{viaa3p} κρατέω^{vnaa} αὐτός^{rpams} λέγω^{viia3p} γάρ^{c} ὅτι^{c} ἐξίστημι^{viaa3s}. **v.22** καί^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} ὁ^{dnmp} ἀπό^{p} Ἱεροσόλυμα^{ngnp} καταβαίνω^{vpaanmp} λέγω^{viia3p} ὅτι^{c} Βεελζεβούλ^{tp} ἔχω^{vipa3s} καί^{c} ὅτι^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἄρχων^{ndms} ὁ^{dgnp} δαιμόνιον^{ngnp} ἐκβάλλω^{vipa3s} ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp}. **v.23** καί^{c} προσκαλέομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} παραβολή^{ndfp} λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn3s} Σατανᾶς^{nnms} Σατανᾶς^{nams} ἐκβάλλω^{vnpa}. **v.24** καί^{c} ἐάν^{qo} βασιλεία^{nnfs} ἐπί^{p} ἑαυτοῦ^{rxafs} μερίζω^{vsap3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ἵστημι^{vnap} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ἐκεῖνος^{rdnfs}. **v.25** καί^{c} ἐάν^{qo} οἰκία^{nnfs} ἐπί^{p} ἑαυτοῦ^{rxafs} μερίζω^{vsap3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ἵστημι^{vnap} ὁ^{dnfs} οἰκία^{nnfs} ἐκεῖνος^{rdnfs}. **v.26** καί^{c} εἰ^{qo} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} ἀνίστημι^{viaa3s} ἐπί^{p} ἑαυτοῦ^{rxams} καί^{c} μερίζω^{vixp3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ἵστημι^{vnap} ἀλλά^{c} τέλος^{nans} ἔχω^{vipa3s}.

σῃ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τὰ ἁμαρτήματα 28
τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων καὶ βλασφημίαι ὅσας ἂν βλασφη-
μήσωσιν, ὃς δ ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον οὐκ 29
ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα ἀλλ᾽ ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρί-
σεως, ὅτι ἔλεγον Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. ἔρχονται οὖν 30, 31
οἱ ἀδελφοὶ Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἔξω ἑστῶτες ἀπέστειλαν
πρὸς αὐτὸν φωνοῦντες αὐτόν. καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐ- 32
τὸν εἶπον δὲ αὐτῷ Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου
καὶ αἱ ἀδελφαί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. καὶ ἀπεκριθη αὐτοῖς 33
λέγων, Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου ἡ οἱ ἀδελφοί μου. καὶ περι- 34
βλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους λέγει Ἴδε
ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ 35
θέλημα τοῦ θεοῦ οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ μου καὶ
μήτηρ ἐστίν.

Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ **4**
συνήχθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολύς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς
τὸ πλοῖον καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς
τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν 2
παραβολαῖς πολλά καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

---

v.27 οὐδείςanfsn δύναμαιvipn3s ὁdanp σκεῦοςnanp ὁdgms ἰσχυρόςagmsn εἰσέρχομαιvpaanms εἰςp ὁdafs οἰκίαnafs αὐτόςrpgms διαρπάζωvnaa ἐάνqo μήxo πρῶτοςbo ὁdams ἰσχυρόςaamsn δέωvsaa3s καίc τότεbo ὁdafs οἰκίαnafs αὐτόςrpgms διαρπάζωvsaa3s. **v.28** ἀμήνth λέγωvipa1s σύrpd-p ὅτιc πᾶςannpn ἀφίημιvifp3s ὁdnnp ἁμάρτημαnnnp ὁddmp υἱόςndmp ὁdgmp ἄνθρωποςngmp καίc βλασφημίαnnfp ὅσοςrcafp ἄνxo βλασφημέωvsaa3p. **v.29** ὅςrrnms δέc ἄνxo βλασφημέωvsaa3s εἰςp ὁdans πνεῦμαnans ὁdans ἅγιοςaansn οὐxo ἔχωvipa3s ἄφεσιςnafs εἰςp ὁdams αἰώνnams ἀλλάc ἔνοχοςanmsn εἰμίvipx3s αἰώνιοςagfsn κρίσιςngfs. **v.30** ὅτιc λέγωviia3p πνεῦμαnans ἀκάθαρτοςaansn ἔχωvipa3s. **v.31** ἔρχομαιvipn3p οὖνc ὁdnmp ἀδελφόςnnmp καίc ὁdnfs μήτηρnnfs αὐτόςrpgms καίc ἔξωbo ἵστημιvpxanmp ἀποστέλλωviaa3p πρόςp αὐτόςrpams φωνέωvppanmp αὐτόςrpams. **v.32** καίc κάθημαιviin3s ὄχλοςnnms περίp αὐτόςrpams λέγωviaa3p δέc αὐτόςrpdms ἰδούvdaa2s ὁdnfs μήτηρnnfs σύrpg-s καίc ὁdnmp ἀδελφόςnnmp σύrpg-s καίc ὁdnfp ἀδελφήnnfp σύrpg-s ἔξωbo ζητέωvipa3p σύrpa-s. **v.33** καίc ἀποκρίνομαιviad3s αὐτόςrpdmp λέγωvppanms τίςrqnms εἰμίvipx3s ὁdnfs μήτηρnnfs ἐγώrpg-s ἤxo ὁdnmp ἀδελφόςnnmp ἐγώrpg-s. **v.34** καίc περιβλέπωvpamnms κύκλῳndms ὁdamp περίp αὐτόςrpams κάθημαιvppnamp λέγωvipa3s ἴδε¡ ὁdnfs μήτηρnnfs ἐγώrpg-s καίc ὁdnmp ἀδελφόςnnmp ἐγώrpg-s. **v.35** ὅςrrnms γάρc ἄνxo ποιέωvsaa3s ὁdans θέλημαnans ὁdgms θεόςngms οὗτοςrdnms ἀδελφόςnnms ἐγώrpg-s καίc ἀδελφήnnfs ἐγώrpg-s καίc μήτηρnnfs εἰμίvipx3s. **4. v.1** καίc πάλινbo ἄρχωviad3s διδάσκωvnpa παράp ὁdafs θάλασσαnafs καίc συνάγωviap3s πρόςp αὐτόςrpams ὄχλοςnnms πολύςanmsn ὥστεc αὐτόςrpams ἐμβαίνωvpaaams εἰςp ὁdans πλοῖονnans κάθημαιvnpn ἐνp ὁddfs θάλασσαndfs καίc πᾶςanmsn ὁdnms ὄχλοςnnms πρόςp ὁdafs θάλασσαnafs ἐπίp ὁdgfs γῆngfs εἰμίviix3s. **v.2** καίc διδάσκωviia3s αὐτόςrpamp ἐνp παραβολήndfp πολύςaanpn καίc λέγωviia3s αὐτόςrpdmp ἐνp ὁddfs διδαχήndfs αὐτόςrpgms.

3, 4 Ἀκούετε ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι. καὶ ἐγένετο
ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν καὶ ἦλθεν τὰ
5 πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πε-
τρῶδες ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν καὶ εὐθὲως ἐξανέτειλεν
6 διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυ-
7 ματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. καὶ ἄλλο
ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συν-
8 έπνιξαν αὐτό καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. καὶ ἄλλο ἔπεσεν
εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ
αὐξανόντα, καὶ ἔφερεν ἓν τριάκοντα καὶ ἓν ἑξήκοντα καὶ ἓν
9, 10 ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. ὅτε
δὲ ἐγένετο καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν
11 τοῖς δώδεκα τὴν παραβολήν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὑμῖν δέ-
δοται γνῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ἐκείνοις
12 δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται. ἵνα βλέπον-
τες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ
μὴ συνιῶσιν μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁ-
13 μαρτήματα. Καὶ λέγει αὐτοῖς Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν
14 ταύτην καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε. ὁ σπεί-
15 ρων τὸν λόγον σπείρει. οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδόν,
ὅπου σπείρεται ὁ λόγος καὶ ὅταν ἀκούσωσιν εὐθὲως ἔρχε-

---

v.3 ἀκούω^{vdpa2p} ἰδού^{vdaa2s} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} σπείρω^{vppanms} ὁ^{dgms} σπείρω^{vnaa}. **v.4** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} σπείρω^{vnpa} ὅς^{rrnns} μέν^{xo} πίπτω^{viaa3s} παρά^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnnp} πετεινός^{nnnp} καί^{c} κατεσθίω^{viaa3s} αὐτός^{rpans}. **v.5** ἄλλος^{annsn} δέ^{c} πίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dans} πετρώδης^{aansn} ὅπου^{bo} οὐ^{xo} ἔχω^{viia3s} γῆ^{nafs} πολύς^{aafsn} καί^{c} εὐθέως^{bo} ἐξανατέλλω^{viaa3s} διά^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} ἔχω^{vnpa} βάθος^{nans} γῆ^{ngfs}. **v.6** ἥλιος^{ngms} δέ^{c} ἀνατέλλω^{vpaagms} καυματίζω^{viap3s} καί^{c} διά^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} ἔχω^{vnpa} ῥίζα^{nafs} ξηραίνω^{viap3s}. **v.7** καί^{c} ἄλλος^{annsn} πίπτω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ἄκανθα^{nafp} καί^{c} ἀναβαίνω^{viaa3p} ὁ^{dnfp} ἄκανθα^{nnfp} καί^{c} συμπνίγω^{viaa3p} αὐτός^{rpans} καί^{c} καρπός^{nams} οὐ^{xo} δίδωμι^{viaa3s}. **v.8** καί^{c} ἄλλος^{annsn} πίπτω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ὁ^{dafs} καλός^{aafsn} καί^{c} δίδωμι^{viia3s} καρπός^{nams} ἀναβαίνω^{vppaams} καί^{c} αὐξάνω^{vppaams} καί^{c} φέρω^{viia3s} εἷς^{nnns} τριάκοντα^{tn} καί^{c} εἷς^{nnns} ἑξήκοντα^{tn} καί^{c} εἷς^{nnns} ἑκατόν^{tn}. **v.9** καί^{c} λέγω^{viia3s} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpa3s}. **v.10** ὅτε^{bo} δέ^{c} γίνομαι^{viad3s} κατά&μόνος^{bo} ἐρωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} περί^{p} αὐτός^{rpams} σύν^{p} ὁ^{ddmp} δώδεκα^{tn} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs}. **v.11** καί^{c} λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} σύ$^{rpd-p}$ δίδωμι^{vixp3s} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐκεῖνος^{rddmp} δέ^{c} ὁ^{ddmp} ἔξω^{bo} ἐν^{p} παραβολή^{ndfp} ὁ^{dnnp} πᾶς^{annpn} γίνομαι^{vipn3s}. **v.12** ἵνα^{c} βλέπω^{vppanmp} βλέπω^{vspa3p} καί^{c} μή^{xo} ὁράω^{vsaa3p} καί^{c} ἀκούω^{vppanmp} ἀκούω^{vspa3p} καί^{c} μή^{xo} συνίημι^{vspa3p} μήποτε^{bo} ἐπιστρέφω^{vsaa3p} καί^{c} ἀφίημι^{vsap3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnnp} ἁμάρτημα^{nnnp}. **v.13** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs} καί^{c} πῶς^{bo} πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} παραβολή^{nafp} γινώσκω^{vifd2p}. **v.14** ὁ^{dnms} σπείρω^{vppanms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} σπείρω^{vipa3s}.

ται ὁ Σατανᾶς καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς
καρδίαις αὐτῶν. καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη 16
σπειρόμενοι οἳ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὲως μετὰ χα-
ρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν. καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς 17
ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν εἶτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ
διὰ τὸν λόγον εὐθὲως σκανδαλίζονται. καὶ οὗτοί εἰσὶν οἱ 18
εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες. καὶ 19
αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου
καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγου-
σιν τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ 20
τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον
καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἓν τριάκοντα καὶ ἓν
ἑξήκοντα καὶ ἓν ἑκατόν. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Μήτι ὁ λύχνος 21
ἔρχεται ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην οὐχ ἵνα
ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ· οὐ γάρ ἐστιν τί κρυπτὸν ὁ ἐὰν μὴ 22
φανερωθῇ οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ ἵνα εἰς φανερόν
ἔλθῃ. εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς 23, 24
Βλέπετε τί ἀκούετε ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν
καὶ προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, 25
δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς οὐκ ἔχει καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ

---

v.15 οὗτος^{rdnmp} δέ^{c} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} παρά^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὅπου^{bo} σπείρω^{vipp3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} καί^{c} ὅταν^{c} ἀκούω^{vsaa3p} εὐθέως^{bo} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} καί^{c} αἴρω^{vipa3s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dams} σπείρω^{vpxpams} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} αὐτός^{rpgmp}. **v.16** καί^{c} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁμοίως^{bo} ὁ^{dnmp} ἐπί^{p} ὁ^{danp} πετρώδης^{aanpn} σπείρω^{vpppnmp} ὅς^{rrnmp} ὅταν^{c} ἀκούω^{vsaa3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} εὐθέως^{bo} μετά^{p} χαρά^{ngfs} λαμβάνω^{vipa3p} αὐτός^{rpams}. **v.17** καί^{c} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ῥίζα^{nafs} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ἀλλά^{c} πρόσκαιρος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p} εἶτα^{bo} γίνομαι^{vpadgfs} θλῖψις^{ngfs} ἤ^{xo} διωγμός^{ngms} διά^{p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} εὐθέως^{bo} σκανδαλίζω^{vipp3p}. **v.18** καί^{c} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ἄκανθα^{nafp} σπείρω^{vpppnmp} ὁ^{dnmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἀκούω^{vppanmp}. **v.19** καί^{c} ὁ^{dnfp} μέριμνα^{nnfp} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀπάτη^{nnfs} ὁ^{dgms} πλοῦτος^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnfp} περί^{p} ὁ^{danp} λοιπός^{aanpn} ἐπιθυμία^{nnfp} εἰσπορεύομαι^{vppnnfp} συμπνίγω^{vipa3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} καί^{c} ἄκαρπος^{anmsn} γίνομαι^{vipn3s}. **v.20** καί^{c} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ὁ^{dafs} καλός^{aafsn} σπείρω^{vpapnmp} ὅστις^{rrnmp} ἀκούω^{vipa3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} καί^{c} παραδέχομαι^{vipn3p} καί^{c} καρποφορέω^{vipa3p} εἷς^{nnns} τριάκοντα^{tn} καί^{c} εἷς^{nnns} ἑξήκοντα^{tn} καί^{c} εἷς^{nnns} ἑκατόν^{tn}. **v.21** καί^{c} λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} μήτι^{xo} ὁ^{dnms} λύχνος^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s} ἵνα^{c} ὑπό^{p} ὁ^{dams} μόδιος^{nams} τίθημι^{vsap3s} ἤ^{xo} ὑπό^{p} ὁ^{dafs} κλίνη^{nafs} οὐ^{xo} ἵνα^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} λυχνία^{nafs} ἐπιτίθημι^{vsap3s}. **v.22** οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} τίς^{rinns} κρυπτός^{annsn} ὅς^{rrnns} ἐάν^{qo} μή^{xo} φανερόω^{vsap3s} οὐδέ^{bo} γίνομαι^{viad3s} ἀπόκρυφος^{annsn} ἀλλά^{c} ἵνα^{c} εἰς^{p} φανερός^{aamsn} ἔρχομαι^{vsaa3s}. **v.23** εἰ^{qo} τι-σρινμσ ἔχω^{vipa3s} οὖς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpa3s}. **v.24** καί^{c} λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} βλέπω^{vdpa2p} τίς^{rqans} ἀκούω^{vipa2p} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} μέτρον^{ndns} μετρέω^{vipa2p} μετρέω^{vifp3s} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} προστίθημι^{vifp3s} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{ddmp} ἀκούω^{vppadmp}.

26 αὐτοῦ. Καὶ ἔλεγεν Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὡς
27 ἐάν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ καθεύδῃ
καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ
28 καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ
καρποφορεῖ πρῶτον χόρτον εἶτα στάχυν εἶτα πλήρη σῖτον ἐν
29 τῷ στάχυϊ. ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπός εὐθέως ἀποστέλλει
30 τὸ δρέπανον ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. Καὶ ἔλεγεν τίνι
ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ ἐν ποία παραβολῇ
31 παραβάλωμεν αὐτήν. ὡς κόκκον σινάπεως ὃς ὅταν σπα-
ρῇ ἐπὶ τῆς γῆς μικρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶν
32 τῶν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ὅταν σπαρῇ ἀναβαίνει καὶ γίνεται
πάντων τῶν λαχάνων μείζων καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους
ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐ-
33 ρανοῦ κατασκηνοῦν. Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς
34 ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον καθὼς ἐδύναντο ἀκούειν, χωρὶς
δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς κατ ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς
35 αὐτοῦ ἐπέλυεν πάντα. Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέ-
36 ρᾳ ὀψίας γενομένης Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες
τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ καὶ
37 ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦν μετ αὐτοῦ. καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀ-

---

v.25 ὅς^{rrnms} γάρ^{c} ἄν^{xo} ἔχω^{vspa3s} δίδωμι^{vifp3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} καί^{c} ὅς^{rrans} ἔχω^{vipa3s} αἴρω^{vifp3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.26** καί^{c} λέγω^{viia3s} οὕτω^{bo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} ἐάν^{qo} ἄνθρωπος^{nnms} βάλλω^{vsaa3s} ὁ^{dams} σπόρος^{nams} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.27** καί^{c} καθεύδω^{vspa3s} καί^{c} ἐγείρω^{vspp3s} νύξ^{nafs} καί^{c} ἡμέρα^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnms} σπόρος^{nnms} βλαστάνω^{vspa3s} καί^{c} μηκύνω^{vspp3s} ὡς^{bo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s} αὐτός^{rpnms}. **v.28** αὐτόματος^{anfsn} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} καρποφορέω^{vipa3s} πρῶτος^{bo} χόρτος^{nams} εἶτα^{bo} στάχυς^{nams} εἶτα^{bo} πλήρης^{aamsn} σῖτος^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddms} στάχυς^{ndms}. **v.29** ὅταν^{c} δέ^{c} παραδίδωμι^{vsaa3s} ὁ^{dnms} καρπός^{nnms} εὐθέως^{bo} ἀποστέλλω^{vipa3s} ὁ^{dans} δρέπανον^{nans} ὅτι^{c} παρίστημι^{vixa3s} ὁ^{dnms} θερισμός^{nnms}. **v.30** καί^{c} λέγω^{viia3s} τίς^{rqdms} ὁμοιόω^{vsaa1p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἤ^{xo} ἐν^{p} ποῖος^{rqdfs} παραβολή^{ndfs} παραβάλλω^{vsaa1p} αὐτός^{rpafs}. **v.31** ὡς^{bo} κόκκος^{nams} σίναπι^{ngns} ὅς^{rrnms} ὅταν^{c} σπείρω^{vsap3s} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} μικρός^{anmsc} πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} σπέρμα^{ngnp} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dgnp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.32** καί^{c} ὅταν^{c} σπείρω^{vsap3s} ἀναβαίνω^{vipa3s} καί^{c} γίνομαι^{vipn3s} πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} λάχανον^{ngnp} μέγας^{anmsc} καί^{c} ποιέω^{vipa3s} κλάδος^{namp} μέγας^{aampn} ὥστε^{c} δύναμαι^{vnpn} ὑπό^{p} ὁ^{dafs} σκιά^{nafs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{danp} πετεινός^{nanp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} κατασκηνόω^{vnpa}. **v.33** καί^{c} τοιοῦτος^{rddfp} παραβολή^{ndfp} πολύς^{adfpn} λαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} καθώς^{bo} δύναμαι^{viin3p} ἀκούω^{vnpa}. **v.34** χωρίς^{bo} δέ^{c} παραβολή^{ngfs} οὐ^{xo} λαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} δέ^{c} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ἐπιλύω^{viia3s} πᾶς^{aanpn}. **v.35** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὄψιος^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} διέρχομαι^{vsaa1p} εἰς^{p} ὁ^{dans} πέραν^{bo}. **v.36** καί^{c} ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} παραλαμβάνω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} ὡς^{bo} εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} καί^{c} ἄλλος^{annpn} δέ^{c} πλοιάριον^{nnnp} εἰμί^{viix3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}.

νέμου μεγάλη τὰ δὲ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον ὥστε
αὐτό ἤδη γεμίζεσθαι. καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ 38
προσκεφάλαιον καθεύδων καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέ-
γουσιν αὐτῷ Διδάσκαλε οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα. καὶ 39
διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσσῃ Σι-
ώπα πεφίμωσο καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος καὶ ἐγένετο γαλήνη
μεγάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τί δειλοί ἐστε οὕτως πῶς οὐκ 40
ἔχετε πίστιν. καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον 41
πρὸς ἀλλήλους Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ
θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ.

Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν **5**
Γαδαρηνῶν. καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺς 2
ἀπήντησεν αὐτῶ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι
ἀκαθάρτῳ. ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ 3
οὐτε ἁλύσεσιν οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι. διὰ τὸ αὐτὸν 4
πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύσεσιν δεδέσθαι καὶ διεσπάσθαι ὑπ
αὐτοῦ τὰς ἁλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι καὶ οὐδεὶς
αὐτὸν ἴσχυεν δαμάσαι, καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας 5
ἐν τοῖς ὄρεσιν καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν ἦν κράζων καὶ κατα-
κόπτων ἑαυτὸν λίθοις. ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν 6

---

v.37 καί^c γίνομαι^vipn3s λαῖλαψ^nnfs ἄνεμος^ngms μέγας^anfsn ὁ^dnnp δέ^c κῦμα^nnnp ἐπιβάλλω^viia3s εἰς^p ὁ^dans πλοῖον^nans ὥστε^c αὐτός^rpnns ἤδη^bo γεμίζω^vnpp. **v.38** καί^c εἰμί^viix3s αὐτός^rpnms ἐπί^p ὁ^ddfs πρύμνα^ndfs ἐπί^p ὁ^dans προσκεφάλαιον^nans καθεύδω^vppanms καί^c διεγείρω^vipa3p αὐτός^rpams καί^c λέγω^vipa3p αὐτός^rpdms διδάσκαλος^nvms οὐ^xo μέλει^vipq3s σύ^rpd-s ὅτι^c ἀπόλλυμι^vipm1p. **v.39** καί^c διεγείρω^vpapnms ἐπιτιμάω^viaa3s ὁ^ddms ἄνεμος^ndms καί^c λέγω^viaa3s ὁ^ddfs θάλασσα^ndfs σιωπάω^vdpa2s φιμόω^vdxp2s καί^c κοπάζω^viaa3s ὁ^dnms ἄνεμος^nnms καί^c γίνομαι^viad3s γαλήνη^nnfs μέγας^anfsn. **v.40** καί^c λέγω^viaa3s αὐτός^rpdmp τίς^rqnns δειλός^anmpn εἰμί^vipx2p οὔτω^bo πῶς^bo οὐ^xo ἔχω^vipa2p πίστις^nafs. **v.41** καί^c φοβέομαι^viao3p φόβος^nams μέγας^aamsn καί^c λέγω^viia3p πρός^p ἀλλήλων^reamp τίς^rqnms ἄρα^xo οὗτος^rdnms εἰμί^vipx3s ὅτι^c καί^c ὁ^dnms ἄνεμος^nnms καί^c ὁ^dnfs θάλασσα^nnfs ὑπακούω^vipa3p αὐτός^rpdms. **5. v.1** καί^c ἔρχομαι^viaa3p εἰς^p ὁ^dans πέραν^bo ὁ^dgfs θάλασσα^ngfs εἰς^p ὁ^dafs χώρα^nafs ὁ^dgmp Γαδαρηνός^agmpn. **v.2** καί^c ἐξέρχομαι^vpaadms αὐτός^rpdms ἐκ^p ὁ^dgns πλοῖον^ngns εὐθέως^bo ἀπαντάω^viaa3s αὐτός^rpdms ἐκ^p ὁ^dgnp μνημεῖον^ngnp ἄνθρωπος^nnms ἐν^p πνεῦμα^ndns ἀκάθαρτος^adnsn. **v.3** ὅς^rrnms ὁ^dafs κατοίκησις^nafs ἔχω^viia3s ἐν^p ὁ^ddnp μνῆμα^ndnp καί^c οὔτε^c ἅλυσις^ndfp οὐδείς^anfsn δύναμαι^viin3s αὐτός^rpams δέω^vnaa. **v.4** διά^p ὁ^dans αὐτός^rpams πολλάκις^bo πέδη^ndfp καί^c ἅλυσις^ndfp δέω^vnxp καί^c διασπάω^vnxp ὑπό^p αὐτός^rpgms ὁ^dafp ἅλυσις^nafp καί^c ὁ^dafp πέδη^nafp συντρίβω^vnxp καί^c οὐδείς^anfsn αὐτός^rpams ἰσχύω^viia3s δαμάζω^vnaa. **v.5** καί^c διά^p πᾶς^agnsn νύξ^ngfs καί^c ἡμέρα^ngfs ἐν^p ὁ^ddnp ὄρος^ndnp καί^c ἐν^p ὁ^ddnp μνῆμα^ndnp εἰμί^viix3s κράζω^vppanms καί^c κατακόπτω^vppanms ἑαυτοῦ^rxams λίθος^ndmp.

7 ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ κράξας φωνῇ με-
γάλῃ εἶπεν Τί ἐμοὶ καὶ σοί Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου
8 ὁρκίζω σε τὸν θεόν μή με βασανίσῃς. ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ
9 Ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ
ἐπηρώτα αὐτόν Τί σοι ὄνομά καὶ ἀπεκρίθη λέγων, Λεγεὼν
10 ὄνομά μοι ὅτι πολλοί ἐσμεν. καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ
11 ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς
12 τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη, καὶ παρεκάλε-
σαν αὐτὸν πάντες οἱ δαίμονες λέγοντες Πέμψον ἡμᾶς εἰς
13 τοὺς χοίρους ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. καὶ ἐπέτρεψεν
αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ
ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη
κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι
14 καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. οἱ δὲ βόσκοντες τοὺς χοί-
ρους ἔφυγον καὶ ἀνήγγειλάν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀ-
15 γρούς, καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστιν τὸ γεγονός. καὶ ἔρχονται
πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον κα-
θήμενον καὶ ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα τὸν ἐσχηκότα
16 τὸν λεγεῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. διηγήσαντο δέ αὐτοῖς οἱ
ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων.

---

v.6 ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἀπό^{p} μακρόθεν^{bo} τρέχω^{viaa3s} καί^{c} προσκυνέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.7** καί^{c} κράζω^{vpaanms} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{viaa3s} τίς^{rqnns} ἐγώ$^{rpd-s}$ καί^{c} σύ$^{rpd-s}$ Ἰησοῦς^{nvms} υἱός^{nvms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ὕψιστος^{agmsn} ὁρκίζω^{vipa1s} σύ$^{rpa-s}$ ὁ^{dams} θεός^{nams} μή^{xo} ἐγώ$^{rpa-s}$ βασανίζω^{vsaa2s}. **v.8** λέγω^{viia3s} γάρ^{c} αὐτός^{rpdms} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἀκάθαρτος^{annsn} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.9** καί^{c} ἐπερωτάω^{viia3s} αὐτός^{rpams} τίς^{rqnns} σύ$^{rpd-s}$ ὄνομα^{nnns} καί^{c} ἀποκρίνομαι^{viad3s} λέγω^{vppanms} λεγιών^{nnms} ὄνομα^{nnns} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} πολύς^{anmpn} εἰμί^{vipx1p}. **v.10** καί^{c} παρακαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpams} πολύς^{aanpn} ἵνα^{c} μή^{xo} αὐτός^{rpamp} ἀποστέλλω^{vsaa3s} ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} χώρα^{ngfs}. **v.11** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ἐκεῖ^{bo} πρός^{p} ὁ^{ddns} ὄρος^{ndns} ἀγέλη^{nnfs} χοῖρος^{ngmp} μέγας^{anfsn} βόσκω^{vpppnfs}. **v.12** καί^{c} παρακαλέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} δαίμων^{nnmp} λέγω^{vppanmp} πέμπω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} ὁ^{damp} χοῖρος^{namp} ἵνα^{c} εἰς^{p} αὐτός^{rpamp} εἰσέρχομαι^{vsaa1p}. **v.13** καί^{c} ἐπιτρέπω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} εὐθέως^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaannp} ὁ^{dnnp} πνεῦμα^{nnnp} ὁ^{dnnp} ἀκάθαρτος^{annpn} εἰσέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{damp} χοῖρος^{namp} καί^{c} ὁρμάω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} ἀγέλη^{nnfs} κατά^{p} ὁ^{dgms} κρημνός^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} εἰμί^{viix3p} δέ^{c} ὡς^{bo} δισχίλιοι^{nnmp} καί^{c} πνίγω^{viip3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs}. **v.14** ὁ^{dnmp} δέ^{c} βόσκω^{vppanmp} ὁ^{damp} χοῖρος^{namp} φεύγω^{viaa3p} καί^{c} ἀναγγέλλω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{damp} ἀγρός^{namp} καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3p} ὁράω^{vnaa} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} γίνομαι^{vpxanns}. **v.15** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3p} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} θεωρέω^{vipa3p} ὁ^{dams} δαιμονίζομαι^{vppnams} κάθημαι^{vppnams} καί^{c} ἱματίζω^{vpxpams} καί^{c} σωφρονέω^{vppaams} ὁ^{dams} ἔχω^{vpxaams} ὁ^{dams} λεγιών^{nams} καί^{c} φοβέομαι^{viao3p}. **v.16** διηγέομαι^{viad3p} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnmp} ὁράω^{vpaanmp} πῶς^{bo} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{ddms} δαιμονίζομαι^{vppndms} καί^{c} περί^{p} ὁ^{dgmp} χοῖρος^{ngmp}.

καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐ- 17
τῶν. καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν 18
ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα ᾖ μετ αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἀφῆκεν 19
αὐτόν ἀλλὰ λέγει αὐτῷ Ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς
σούς καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ κύριός πεποίηκεν
καὶ ἠλέησέν σε. καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ 20
Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ πάντες ἐθαύ-
μαζον. Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν 21
εἰς τὸ πέραν συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ αὐτόν καὶ ἦν παρὰ
τὴν θάλασσαν. καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων 22
ὀνόματι Ἰάειρος καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐ-
τοῦ. καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν 23
μου ἐσχάτως ἔχει ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῇ τὰς χεῖρας ὅπως
σωθῇ καὶ ζήσεται. καὶ ἀπῆλθεν μετ αὐτοῦ Καὶ ἠκολού- 24
θει αὐτῷ ὄχλος πολύς καὶ συνέθλιβον αὐτόν. καὶ γυνὴ τις 25
οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἔτη δώδεκα. καὶ πολλὰ παθοῦσα 26
ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ αὐτῆς πάντα
καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα.
ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν ἥ- 27
ψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, ἔλεγεν γὰρ ὅτι κἂν τῶν ἱματίων 28

---

v.17 καί^{c} ἄρχω^{viad3p} παρακαλέω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ἀπέρχομαι^{vnaa} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ὅριον^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}. **v.18** καί^{c} ἐμβαίνω^{vpaagms} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} παρακαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} δαιμονίζομαι^{vpaonms} ἵνα^{c} εἰμί^{vspx3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.19** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} ἀφίημι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἀλλά^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} σύ$^{rpg-s}$ πρός^{p} ὁ^{damp} σός^{rsamp} καί^{c} ἀναγγέλλω^{vdaa2s} αὐτός^{rpdmp} ὅσος^{rcanp} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ποιέω^{vixa3s} καί^{c} ἐλεέω^{viaa3s} σύ$^{rpa-s}$. **v.20** καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} καί^{c} ἄρχω^{viad3s} κηρύσσω^{vnpa} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Δεκάπολις^{ndfs} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} πᾶς^{anmpn} θαυμάζω^{viia3p}. **v.21** καί^{c} διαπεράω^{vpaagms} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} πάλιν^{bo} εἰς^{p} ὁ^{dans} πέραν^{bo} συνάγω^{viap3s} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} εἰμί^{viix3s} παρά^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}. **v.22** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn3s} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmp} ἀρχισυνάγωγος^{ngmp} ὄνομα^{ndns} Ἰάϊρος^{nnms} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} πίπτω^{vipa3s} πρός^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms}. **v.23** καί^{c} παρακαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpams} πολύς^{aanpn} λέγω^{vppanms} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} θυγάτριον^{nnns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐσχάτως^{bo} ἔχω^{vipa3s} ἵνα^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} ἐπιτίθημι^{vsaa2s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ὅπως^{bo} σῴζω^{vsap3s} καί^{c} ζάω^{vifd3s}. **v.24** καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀκολουθέω^{viia3s} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn} καί^{c} συνθλίβω^{viia3p} αὐτός^{rpams}. **v.25** καί^{c} γυνή^{nnfs} τίς^{rinfs} εἰμί^{vppxnfs} ἐν^{p} ῥύσις^{ndfs} αἷμα^{ngns} ἔτος^{nnnp} δώδεκα^{tn}. **v.26** καί^{c} πολύς^{aanpn} πάσχω^{vpaanfs} ὑπό^{p} πολύς^{agmpn} ἰατρός^{ngmp} καί^{c} δαπανάω^{vpaanfs} ὁ^{danp} παρά^{p} αὐτός^{rpgfs} πᾶς^{aanpn} καί^{c} μηδείς^{aansn} ὠφελέω^{vpapnfs} ἀλλά^{c} μᾶλλον^{bo} εἰς^{p} ὁ^{dans} χείρων^{aansn} ἔρχομαι^{vpaanfs}. **v.27** ἀκούω^{vpaanfs} περί^{p} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ἔρχομαι^{vpaanfs} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} ὄπισθεν^{bo} ἅπτω^{viad3s} ὁ^{dgns} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rpgms}.

29 αὐτοῦ ἅψωμαι σωθήσομαι. καὶ εὐθὲως ἐξηράνθη ἡ πηγὴ
τοῦ αἵματος αὐτῆς καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς
30 μάστιγος. καὶ εὐθὲως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ
αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν
31 Τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων. καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε καὶ λέγεις Τίς μου
32, 33 ἥψατο. καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. ἡ
δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ᾽ αὐ-
τῇ ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν
34 ἀλήθειαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ θύγατερ ἡ πίστις σου σέσω-
κέν σε, ὕπαγε εἰς εἰρήνην καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός
35 σου. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώ-
γου λέγοντες ὅτι Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν, τί ἔτι σκύλλεις
36 τὸν διδάσκαλον. ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον
λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ Μὴ φοβοῦ μόνον πί-
37 στευε. καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῷ συνακολουθῆσαι εἰ
μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώ-
38 βου. καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου καὶ
39 θεωρεῖ θόρυβον κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. καὶ
εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε τὸ παιδίον

---

v.28 λέγω^{viia3s} γάρ^{c} ὅτι^{c} κἂν^{qo} ὁ^{dgnp} ἱμάτιον^{ngnp} αὐτός^{rpgms} ἅπτω^{vsam1s} σῴζω^{vifp1s}. **v.29** καί^{c} εὐθέως^{bo} ξηραίνω^{viap3s} ὁ^{dnfs} πηγή^{nnfs} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} γινώσκω^{viaa3s} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} ὅτι^{c} ἰάομαι^{vixp3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} μάστιξ^{ngfs}. **v.30** καί^{c} εὐθέως^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐπιγινώσκω^{vpaanms} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} ὁ^{dafs} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgms} δύναμις^{nafs} ἐξέρχομαι^{vpaaafs} ἐπιστρέφω^{vpapnms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} λέγω^{viia3s} τίς^{rqnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἅπτω^{viad3s} ὁ^{dgnp} ἱμάτιον^{ngnp}. **v.31** καί^{c} λέγω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} βλέπω^{vipa2s} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} συνθλίβω^{vppaams} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} λέγω^{vipa2s} τίς^{rqnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἅπτω^{viad3s}. **v.32** καί^{c} περιβλέπω^{viim3s} ὁράω^{vnaa} ὁ^{dafs} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vpaaafs}. **v.33** ὁ^{dnfs} δέ^{c} γυνή^{nnfs} φοβέομαι^{vpaonfs} καί^{c} τρέμω^{vppanfs} οἶδα^{vpxanfs} ὅς^{rrnns} γίνομαι^{vixa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdfs} ἔρχομαι^{viaa3s} καί^{c} προσπίπτω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs}. **v.34** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} θυγάτηρ^{nvfs} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ σῴζω^{vixa3s} σύ$^{rpa-s}$ ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^{p} εἰρήνη^{nafs} καί^{c} εἰμί^{vdpx2s} ὑγιής^{anfsn} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} μάστιξ^{ngfs} σύ$^{rpg-s}$. **v.35** ἔτι^{bo} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vppagms} ἔρχομαι^{vipn3p} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ἀρχισυνάγωγος^{ngms} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ ἀποθνῄσκω^{viaa3s} τίς^{rqans} ἔτι^{bo} σκύλλω^{vipa2s} ὁ^{dams} διδάσκαλος^{nams}. **v.36** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} εὐθέως^{bo} ἀκούω^{vpaanms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} λαλέω^{vpppams} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} ἀρχισυνάγωγος^{ndms} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpn2s} μόνος^{bo} πιστεύω^{vdpa2s}. **v.37** καί^{c} οὐ^{xo} ἀφίημι^{viaa3s} οὐδείς^{aamsn} αὐτός^{rpdms} συνακολουθέω^{vnaa} εἰ^{qo} μή^{xo} Πέτρος^{nams} καί^{c} Ἰάκωβος^{nams} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} Ἰάκωβος^{ngms}. **v.38** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ὁ^{dgms} ἀρχισυνάγωγος^{ngms} καί^{c} θεωρέω^{vipa3s} θόρυβος^{nams} κλαίω^{vppaamp} καί^{c} ἀλαλάζω^{vppaamp} πολύς^{aanpn}.

οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ ὁ 40
δὲ ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου
καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ αὐτοῦ καὶ εἰσπορεύεται ὅπου
ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ 41
παιδίου λέγει αὐτῇ Ταλιθα κοῦμι, ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμε-
νον Τὸ κοράσιον σοὶ λέγω ἔγειραι. καὶ εὐθὲως ἀνέστη τὸ 42
κοράσιον καὶ περιεπάτει, ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα καὶ ἐξέστη-
σαν ἐκστάσει μεγάλῃ. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλὰ ἵνα 43
μηδεὶς γνῷ τοῦτο καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ **6**
καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ γενομένου 2
σαββάτου ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν καὶ πολλοὶ ἀ-
κούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες Πόθεν τούτῳ ταῦτα καὶ
τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐτῷ, καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν
χειρῶν αὐτοῦ γινόνται· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων ὁ υἱὸς 3
Μαρίας ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σί-
μωνος καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς καὶ
ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ἔλεγεν δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι 4
Οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ
ἐν τοῖς συγγενέσιν καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἠδύ- 5

---

v.39 καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] θορυβέω[vipp2p] καί[c] κλαίω[vipa2p] ὁ[dnns] παιδίον[nnns] οὐ[xo] ἀποθνῄσκω[viaa3s] ἀλλά[c] καθεύδω[vipa3s]. **v.40** καί[c] καταγελάω[viia3p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] δέ[c] ἐκβάλλω[vpaanms] πᾶς[aampn] παραλαμβάνω[vipa3s] ὁ[dams] πατήρ[nams] ὁ[dgns] παιδίον[ngns] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] καί[c] ὁ[damp] μετά[p] αὐτός[rpgms] καί[c] εἰσπορεύομαι[vipn3s] ὅπου[bo] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] παιδίον[nnns] ἀνάκειμαι[vppnnns]. **v.41** καί[c] κρατέω[vpaanms] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] ὁ[dgns] παιδίον[ngns] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdfs] ταλιθά[ta] κουμ[ta] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] μεθερμηνεύω[vpppnns] ὁ[dnns] κοράσιον[nnns] σύ[rpd-s] λέγω[vipa1s] ἐγείρω[vdam2s]. **v.42** καί[c] εὐθέως[bo] ἀνίστημι[viaa3s] ὁ[dnns] κοράσιον[nnns] καί[c] περιπατέω[viia3s] εἰμί[viix3s] γάρ[c] ἔτος[ngnp] δώδεκα[tn] καί[c] ἐξίστημι[viaa3p] ἔκστασις[ndfs] μέγας[adfsn]. **v.43** καί[c] διαστέλλω[viam3s] αὐτός[rpdmp] πολύς[aanpn] ἵνα[c] μηδείς[anmsn] γινώσκω[vsaa3s] οὗτος[rdans] καί[c] λέγω[viaa3s] δίδωμι[vnap] αὐτός[rpdfs] ἐσθίω[vnaa]. **6. v.1** καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ἐκεῖθεν[bo] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dafs] πατρίς[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀκολουθέω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms]. **v.2** καί[c] γίνομαι[vpadgns] σάββατον[ngns] ἄρχω[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddfs] συναγωγή[ndfs] διδάσκω[vnpa] καί[c] πολύς[anmpn] ἀκούω[vppanmp] ἐκπλήσσω[viip3p] λέγω[vppanmp] πόθεν[bo] οὗτος[rddms] οὗτος[rdnnp] καί[c] τίς[rqnfs] ὁ[dnfs] σοφία[nnfs] ὁ[dnfs] δίδωμι[vpapnfs] αὐτός[rpdms] καί[c] δύναμις[nnfp] τοιοῦτος[rdnfp] διά[p] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] αὐτός[rpgms] γίνομαι[vipn3p]. **v.3** οὐ[xo] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] τέκτων[nnms] ὁ[dnms] υἱός[nnms] Μαρία[ngfs] ἀδελφός[nnms] δέ[c] Ἰάκωβος[ngms] καί[c] Ἰωσῆς[ngms] καί[c] Ἰούδας[ngms] καί[c] Σίμων[ngms] καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnfp] ἀδελφή[nnfp] αὐτός[rpgms] ὧδε[bo] πρός[p] ἐγώ[rpa-p] καί[c] σκανδαλίζω[viip3p] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.4** λέγω[viia3s] δέ[c] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] προφήτης[nnms] ἄτιμος[anmsn] εἰ[qo] μή[xo] ἐν[p] ὁ[ddfs] πατρίς[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddmp] συγγενής[admpn] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] οἰκία[ndfs] αὐτός[rpgms].

νατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώ-
6 στοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσεν. καὶ ἐθαύμαζεν διὰ
τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν Καὶ περιῆγεν τὰς κώμας κύκλῳ διδά-
7 σκων. καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα καὶ ἤρξατο αὐτοὺς
ἀποστέλλειν δύο δύο καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευ-
8 μάτων τῶν ἀκαθάρτων. καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν
αἴρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον μὴ πήραν μὴ ἄρτον
9 μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν. ἀλλ᾽ ὑποδεδεμένους σανδάλια
10 καὶ μὴ ἐνδύσησθε δύο χιτῶνας. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ὅπου
ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν ἐξέλθητε ἐκεῖ-
11 θεν. καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνταί ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν
ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω
τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀ-
νεκτοτερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γομόρροις ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως,
12 ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Καὶ ἐξελθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανο-
13 ήσωσιν. καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ
14 πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον. Καὶ ἤκουσεν ὁ βα-
σιλεὺς Ἡρῴδης φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ
ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ
15 τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι ἔλεγον ὅτι
Ἠλίας ἐστίν, ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ἐστίν, ὡς εἷς

---

v.5 καί^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} ἐκεῖ^{bo} οὐδείς^{aafsn} δύναμις^{nafs} ποιέω^{vnaa} εἰ^{qo} μή^{xo} ὀλίγος^{admpn} ἄρρωστος^{admpn} ἐπιτίθημι^{vpaanms} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} θεραπεύω^{viaa3s}. **v.6** καί^{c} θαυμάζω^{viia3s} διά^{p} ὁ^{dafs} ἀπιστία^{nafs} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} περιάγω^{viia3s} ὁ^{dafp} κώμη^{nafp} κύκλῳ^{ndms} διδάσκω^{vppanms}. **v.7** καί^{c} προσκαλέομαι^{vipn3s} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} καί^{c} ἄρχω^{viad3s} αὐτός^{rpamp} ἀποστέλλω^{vnpa} δύο^{tn} δύο^{tn} καί^{c} δίδωμι^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dgnp} πνεῦμα^{ngnp} ὁ^{dgnp} ἀκάθαρτος^{agnpn}. **v.8** καί^{c} παραγγέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἵνα^{c} μηδείς^{aansn} αἴρω^{vspa3p} εἰς^{p} ὁδός^{nafs} εἰ^{qo} μή^{xo} ῥάβδος^{nafs} μόνος^{bo} μή^{xo} πήρα^{nafs} μή^{xo} ἄρτος^{nams} μή^{xo} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ζώνη^{nafs} χαλκός^{nams}. **v.9** ἀλλά^{c} ὑποδέω^{vpxpamp} σανδάλιον^{nanp} καί^{c} μή^{xo} ἐνδύω^{vsam2p} δύο^{tn} χιτών^{namp}. **v.10** καί^{c} λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ὅπου^{bo} ἐάν^{qo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} εἰς^{p} οἰκία^{nafs} ἐκεῖ^{bo} μένω^{vdpa2p} ἕως^{c} ἄν^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa2p} ἐκεῖθεν^{bo}. **v.11** καί^{c} ὅσος^{rcnmp} ἄν^{xo} μή^{xo} δέχομαι^{vsad3p} σύ$^{rpa-p}$ μηδέ^{c} ἀκούω^{vsaa3p} σύ$^{rpg-p}$ ἐκπορεύομαι^{vppnnmp} ἐκεῖθεν^{bo} ἐκτινάσσω^{vdaa2p} ὁ^{dams} χοῦς^{nams} ὁ^{dams} ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} μαρτύριον^{nans} αὐτός^{rpdmp} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἀνεκτός^{annsc} εἰμί^{vifx3s} Σόδομα^{ndnp} ἤ^{xo} Γόμορρα^{ndnp} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfs} κρίσις^{ngfs} ἤ^{xo} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}. **v.12** καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} κηρύσσω^{viia3p} ἵνα^{c} μετανοέω^{vsaa3p}. **v.13** καί^{c} δαιμόνιον^{nanp} πολύς^{aanpn} ἐκβάλλω^{viia3p} καί^{c} ἀλείφω^{viia3p} ἔλαιον^{ndns} πολύς^{aampn} ἄρρωστος^{aampn} καί^{c} θεραπεύω^{viia3p}. **v.14** καί^{c} ἀκούω^{viaa3s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} Ἡρῴδης^{nnms} φανερός^{annsn} γάρ^{c} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λέγω^{viia3s} ὅτι^{c} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms} βαπτίζω^{vppanms} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἐγείρω^{viap3s} καί^{c} διά^{p} οὗτος^{rdans} ἐνεργέω^{vipa3p} ὁ^{dnfp} δύναμις^{nnfp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}.

τῶν προφητῶν. ἀκούσας δὲ [ὁ] Ἡρῴδης εἶπεν, ὅτι Ὃν 16
ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην οὗτος ἐστιν, αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ
νεκρῶν. Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρῴδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν 17
Ἰωάννην καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν
γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν,
ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρῴδῃ ὅτι Οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν 18
τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ἡ δὲ Ἡρῳδιὰς ἐνεῖχεν αὐ- 19
τῷ καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι καὶ οὐκ ἠδύνατο, ὁ γὰρ 20
Ἡρῴδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον
καὶ ἅγιον καὶ συνετήρει αὐτόν καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ
ἐποίει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ ἤκουεν. Καὶ γενομένης ἡμέρας 21
εὐκαίρου ὅτε Ἡρῴδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει
τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις
τῆς Γαλιλαίας. καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς 22
Ἡρῳδιάδος καὶ ὀρχησαμένης καὶ ἀρεσασης, τῷ Ἡρῴδῃ καὶ
τοῖς συνανακειμένοις εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ Αἴτησόν
με ὃ ἐὰν θέλῃς καὶ δώσω σοι, καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ὅτι, Ὅ ἐάν 23
με αἰτήσῃς δώσω σοι ἕως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. ἡ 24
δὲ ἐξελθοῦσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς Τί αἰτήσομαι· ἡ δὲ εἶ-

---

v.15 ἄλλος^{anmpn} λέγω^{viia3p} ὅτι^{c} Ἠλίας^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ἄλλος^{anmpn} δέ^{c} λέγω^{viia3p} ὅτι^{c} προφήτης^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὡς^{bo} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp}. **v.16** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἡρῴδης^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὅτι^{c} ὅς^{rrams} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀποκεφαλίζω^{viaa1s} Ἰωάννης^{nams} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} αὐτός^{rpnms} ἐγείρω^{viap3s} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.17** αὐτός^{rpnms} γάρ^{c} ὁ^{dnms} Ἡρῴδης^{nnms} ἀποστέλλω^{vpaanms} κρατέω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} καί^{c} δέω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} φυλακή^{ndfs} διά^{p} Ἡρῳδιάς^{nafs} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} Φίλιππος^{ngms} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} αὐτός^{rpafs} γαμέω^{viaa3s}. **v.18** λέγω^{viia3s} γάρ^{c} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{ddms} Ἡρῴδης^{ndms} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἔξεστι^{vipq3s} σύ$^{rpd-s}$ ἔχω^{vnpa} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} σύ$^{rpg-s}$. **v.19** ὁ^{dnfs} δέ^{c} Ἡρῳδιάς^{nnfs} ἐνέχω^{viia3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} θέλω^{viia3s} αὐτός^{rpams} ἀποκτείνω^{vnaa} καί^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s}. **v.20** ὁ^{dnms} γάρ^{c} Ἡρῴδης^{nnms} φοβέομαι^{viin3s} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} οἶδα^{vpxanms} αὐτός^{rpams} ἀνήρ^{nams} δίκαιος^{aamsn} καί^{c} ἅγιος^{aamsn} καί^{c} συντηρέω^{viia3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἀκούω^{vpaanms} αὐτός^{rpgms} πολύς^{aanpn} ποιέω^{viia3s} καί^{c} ἡδέως^{bo} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{viia3s}. **v.21** καί^{c} γίνομαι^{vpadgfs} ἡμέρα^{ngfs} εὔκαιρος^{agfsn} ὅτε^{bo} Ἡρῴδης^{nnms} ὁ^{ddnp} γενέσια^{ndnp} αὐτός^{rpgms} δεῖπνον^{nans} ποιέω^{viia3s} ὁ^{ddmp} μεγιστάν^{ndmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{ddmp} χιλίαρχος^{ndmp} καί^{c} ὁ^{ddmp} πρῶτος^{admpn} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs}. **v.22** καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaagfs} ὁ^{dgfs} θυγάτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} ὁ^{dgfs} Ἡρῳδιάς^{ngfs} καί^{c} ὀρχέομαι^{vpadgfs} καί^{c} ἀρέσκω^{vpaagfs} ὁ^{ddms} Ἡρῴδης^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddmp} συνανάκειμαι^{vppndmp} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{ddns} κοράσιον^{ndns} αἰτέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa2s} καί^{c} δίδωμι^{vifa1s} σύ$^{rpd-s}$. **v.23** καί^{c} ὀμνύω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} ὅτι^{c} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} ἐγώ$^{rpa-s}$ αἰτέω^{vsaa2s} δίδωμι^{vifa1s} σύ$^{rpd-s}$ ἕως^{c} ἥμισυς^{agnsn} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-s}$.

25 πεν Τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτίστου. καὶ εἰσελθοῦσα
εὐθὲως μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν βασιλέα ᾐτήσατο λέγουσα
Θέλω ἵνα μοι δῷς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάν-
26 νου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς
διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους οὐκ ἠθέλησεν
27 αὐτήν, ἀθετῆσαι. καὶ εὐθὲως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπε-
28 κουλάτορα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ὁ δέ
ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτόν ἔν τῇ φυλακή καὶ ἤνεγκεν
τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορα-
29 σίῳ καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ
ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον καὶ ἦραν τὸ πτῶμα
30 αὐτοῦ καὶ ἔθηκαν αὐτὸ ἐν μνημείῳ. Καὶ συνάγονται οἱ ἀ-
πόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα καὶ
31 ὅσα ἐποίησαν Καὶ ὅσα ἐδίδαξαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Δεῦτε
ὑμεῖς αὐτοὶ κατ ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον καὶ ἀναπαύεσθε
ὀλίγον ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολλοί καὶ
32 οὐδὲ φαγεῖν εὐκαίρουν. καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον τόπον
33 τῷ πλοίῳ κατ ἰδίαν. καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας καὶ ἐ-
πέγνωσαν αὐτὸν πολλοί καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων
συνέδραμον ἐκεῖ καὶ προῆλθον αὐτούς καὶ συνῆλθον πρὸς

---

v.24 ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanfs} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} αὐτός^{rpgfs} τίς^{rqans} αἰτέω^{vifm1s} ὁ^{dnfs} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dgms} βαπτιστής^{ngms}. **v.25** καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaanfs} εὐθέως^{bo} μετά^{p} σπουδή^{ngfs} πρός^{p} ὁ^{dams} βασιλεύς^{nams} αἰτέω^{viam3s} λέγω^{vppanfs} θέλω^{vipa1s} ἵνα^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ δίδωμι^{vsaa2s} ἐξαυτῆς^{bo} ἐπί^{p} πίναξ^{ndfs} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dgms} βαπτιστής^{ngms}. **v.26** καί^{c} περίλυπος^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} διά^{p} ὁ^{damp} ὅρκος^{namp} καί^{c} ὁ^{damp} συνανάκειμαι^{vppnamp} οὐ^{xo} θέλω^{viaa3s} αὐτός^{rpafs} ἀθετέω^{vnaa}. **v.27** καί^{c} εὐθέως^{bo} ἀποστέλλω^{vpaanms} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} σπεκουλάτωρ^{nams} ἐπιτάσσω^{viaa3s} φέρω^{vnap} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.28** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀπέρχομαι^{vpaanms} ἀποκεφαλίζω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} φυλακή^{ndfs} καί^{c} φέρω^{viaa3s} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} πίναξ^{ndfs} καί^{c} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpafs} ὁ^{ddns} κοράσιον^{ndns} καί^{c} ὁ^{dnns} κοράσιον^{nnns} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpafs} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.29** καί^{c} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἔρχομαι^{viaa3p} καί^{c} αἴρω^{viaa3p} ὁ^{dans} πτῶμα^{nans} αὐτός^{rpgms} καί^{c} τίθημι^{viaa3p} αὐτός^{rpans} ἐν^{p} μνημεῖον^{ndns}. **v.30** καί^{c} συνάγω^{vipp3p} ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} ἀπαγγέλλω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{aanpn} καί^{c} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viaa3p} καί^{c} ὅσος^{rcanp} διδάσκω^{viaa3p}. **v.31** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} δεῦτε^{vdvx2p} σύ$^{rpn-p}$ αὐτός^{rpnmp} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} εἰς^{p} ἔρημος^{aamsn} τόπος^{nams} καί^{c} ἀναπαύω^{vdpm2p} ὀλίγος^{bo} εἰμί^{viix3p} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} ἔρχομαι^{vppnnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ὑπάγω^{vppanmp} πολύς^{anmpn} καί^{c} οὐδέ^{bo} ἐσθίω^{vnaa} εὐκαιρέω^{viia3p}. **v.32** καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ἔρημος^{aamsn} τόπος^{nams} ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn}.

αὐτὸν. καὶ ἐξελθὼν εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον καὶ ἐσ- 34
πλαγχνίσθη ἐπ αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποι-
μένα καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. Καὶ ἤδη ὥρας 35
πολλῆς γενομένης προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
λέγουσιν ὅτι Ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἤδη ὥρα πολλή,
ἀπόλυσον αὐτούς ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς 36
καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους τί γὰρ φάγωσιν οὐκ
ἔχουσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς 37
φαγεῖν καὶ λέγουσιν αὐτῷ Ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν δηνα-
ρίων διακοσίων ἄρτους καὶ δώμεν αὐτοῖς φαγεῖν. ὁ δὲ 38
λέγει αὐτοῖς Πόσους ἄρτους ἔχετε ὑπάγετε καὶ ἴδετε καὶ
γνόντες λέγουσιν Πέντε καὶ δύο ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν αὐ- 39
τοῖς ἀνακλῖναι πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ
χόρτῳ. καὶ ἀνέπεσον πρασιαὶ πρασιαὶ ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ 40
πεντήκοντα. καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο 41
ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ κατέκλα-
σεν τοὺς ἄρτους καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παρα-
θῶσιν αὐτοῖς καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισεν πᾶσιν. καὶ 42
ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν. καὶ ἦραν κλασμάτων 43

---

v.33 καί^{c} ὁράω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp} ὑπάγω^{vppaamp} καί^{c} ἐπιγινώσκω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} πολύς^{anmpn} καί^{c} πεζῇ^{bo} ἀπό^{p} πᾶς^{agfpn} ὁ^{dgfp} πόλις^{ngfp} συντρέχω^{viaa3p} ἐκεῖ^{bo} καί^{c} προέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rpamp} καί^{c} συνέρχομαι^{viaa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams}. **v.34** καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ὁράω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πολύς^{aamsn} ὄχλος^{nams} καί^{c} σπλαγχνίζομαι^{viao3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^{c} εἰμί^{viix3p} ὡς^{bo} πρόβατον^{nnnp} μή^{xo} ἔχω^{vppannp} ποιμήν^{nams} καί^{c} ἄρχω^{viad3s} διδάσκω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} πολύς^{aanpn}. **v.35** καί^{c} ἤδη^{bo} ὥρα^{ngfs} πολύς^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} προσέρχομαι^{vpaanmp} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vipa3p} ὅτι^{c} ἔρημος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} τόπος^{nnms} καί^{c} ἤδη^{bo} ὥρα^{nnfs} πολύς^{anfsn}. **v.36** ἀπολύω^{vdaa2s} αὐτός^{rpamp} ἵνα^{c} ἀπέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} ὁ^{damp} κύκλῳ^{ndms} ἀγρός^{namp} καί^{c} κώμη^{nafp} ἀγοράζω^{vsaa3p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ἄρτος^{namp} τίς^{rqans} γάρ^{c} ἐσθίω^{vsaa3p} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p}. **v.37** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} δίδωμι^{vdaa2p} αὐτός^{rpdmp} σύ$^{rpn-p}$ ἐσθίω^{vnaa} καί^{c} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ἀπέρχομαι^{vpaanmp} ἀγοράζω^{vsaa1p} δηνάριον^{ngnp} διακόσιοι^{ngnp} ἄρτος^{namp} καί^{c} δίδωμι^{vsaa1p} αὐτός^{rpdmp} ἐσθίω^{vnaa}. **v.38** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} πόσος^{roamp} ἄρτος^{namp} ἔχω^{vipa2p} ὑπάγω^{vdpa2p} καί^{c} ὁράω^{vdaa2p} καί^{c} γινώσκω^{vpaanmp} λέγω^{vipa3p} πέντε^{tn} καί^{c} δύο^{tn} ἰχθύς^{namp}. **v.39** καί^{c} ἐπιτάσσω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀνακλίνω^{vnaa} πᾶς^{aampn} συμπόσιον^{nanp} συμπόσιον^{nanp} ἐπί^{p} ὁ^{ddms} χλωρός^{admsn} χόρτος^{ndms}. **v.40** καί^{c} ἀναπίπτω^{viaa3p} πρασιά^{nnfp} πρασιά^{nnfp} ἀνά^{p} ἑκατόν^{tn} καί^{c} ἀνά^{p} πεντήκοντα^{tn}. **v.41** καί^{c} λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{damp} πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} καί^{c} ὁ^{damp} δύο^{tn} ἰχθύς^{namp} ἀναβλέπω^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} εὐλογέω^{viaa3s} καί^{c} κατακλάω^{viaa3s} ὁ^{damp} ἄρτος^{namp} καί^{c} δίδωμι^{viia3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ἵνα^{c} παρατίθημι^{vsaa3p} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} ὁ^{damp} δύο^{tn} ἰχθύς^{namp} μερίζω^{viaa3s} πᾶς^{admpn}. **v.42** καί^{c} ἐσθίω^{viaa3p} πᾶς^{anmpn} καί^{c} χορτάζω^{viap3p}.

44 δώδεκα κοφίνους πληρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰχθύων. καὶ ἦσαν
45 οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους πεντακισχίλιοι ἄνδρες. Καὶ εὐ-
θὲως ἠνάγκασεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον
καὶ προάγειν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδάν ἕως αὐτὸς ἀ-
46 πολύσῃ τὸν ὄχλον. καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἀπῆλθεν εἰς
47 τὸ ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ὀψίας γενομένης ἦν τὸ πλοῖον
48 ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ
εἶδεν αὐτοὺς βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν ἦν γὰρ ὁ ἄνε-
μος ἐναντίος αὐτοῖς καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς
ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἤθε-
49 λεν παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα
ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἔδοξαν φάντασμά εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν,
50 πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον καὶ ἐταράχθησαν καὶ εὐθὲως ἐλά-
λησεν μετ αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς Θαρσεῖτε ἐγώ εἰμι, μὴ
51 φοβεῖσθε. καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς εἰς τὸ πλοῖον καὶ ἐκό-
πασεν ὁ ἄνεμος καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο,
52 καὶ ἐθαύμαζον. οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις ἦν γὰρ
53 αὐτῶν ἡ καρδία πεπωρωμένη. Καὶ διαπεράσαντες ἦλθον
54 ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησαρὲτ καὶ προσωρμίσθησαν. καὶ ἐξελ-
55 θόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὲως ἐπιγνόντες αὐτὸν. πε-

---

v.43 καί^{c} αἴρω^{viaa3p} κλάσμα^{ngnp} δώδεκα^{tn} κόφινος^{namp} πλήρης^{aampn} καί^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ἰχθύς^{ngmp}. **v.44** καί^{c} εἰμί^{viix3p} ὁ^{dnmp} ἐσθίω^{vpaanmp} ὁ^{damp} ἄρτος^{namp} πεντακισχίλιοι^{nnmp} ἀνήρ^{nnmp}. **v.45** καί^{c} εὐθέως^{bo} ἀναγκάζω^{viaa3s} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} ἐμβαίνω^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} καί^{c} προάγω^{vnpa} εἰς^{p} ὁ^{dans} πέραν^{bo} πρός^{p} Βηθσαϊδά^{tp} ἕως^{c} αὐτός^{rpnms} ἀπολύω^{vsaa3s} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams}. **v.46** καί^{c} ἀποτάσσω^{vpamnms} αὐτός^{rpdmp} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} προσεύχομαι^{vnad}. **v.47** καί^{c} ὄψιος^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnns} πλοῖον^{nnns} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} καί^{c} αὐτός^{rpnms} μόνος^{anmsn} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.48** καί^{c} ὁράω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} βασανίζω^{vpppamp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἐλαύνω^{vnpa} εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} ὁ^{dnms} ἄνεμος^{nnms} ἐναντίος^{anmsn} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} περί^{p} τέταρτος^{aafsn} φυλακή^{nafs} ὁ^{dgfs} νύξ^{ngfs} ἔρχομαι^{vipn3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} περιπατέω^{vppanms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} καί^{c} θέλω^{viia3s} παρέρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpamp}. **v.49** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ὁράω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} περιπατέω^{vppaams} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} δοκέω^{viaa3p} φάντασμα^{nnns} εἰμί^{vnpx} καί^{c} ἀνακράζω^{viaa3p}. **v.50** πᾶς^{anmpn} γάρ^{c} αὐτός^{rpams} ὁράω^{viaa3p} καί^{c} ταράσσω^{viap3p} καί^{c} εὐθέως^{bo} λαλέω^{viaa3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} θαρσέω^{vdpa2p} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p}. **v.51** καί^{c} ἀναβαίνω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} καί^{c} κοπάζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ἄνεμος^{nnms} καί^{c} λίαν^{bo} ἐκ^{p} περισσός^{agnsn} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ἐξίστημι^{viim3p} καί^{c} θαυμάζω^{viia3p}. **v.52** οὐ^{xo} γάρ^{c} συνίημι^{viaa3p} ἐπί^{p} ὁ^{ddmp} ἄρτος^{ndmp} εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} πωρόω^{vpxpnfs}. **v.53** καί^{c} διαπεράω^{vpaanmp} ἔρχομαι^{viaa3p} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} Γεννησαρέτ^{tp} καί^{c} προσορμίζω^{viap3p}. **v.54** καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaagmp} αὐτός^{rpgmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} πλοῖον^{ngns} εὐθέως^{bo} ἐπιγινώσκω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams}.

ριδραμόντες ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστίν. καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώμας ἢ πό- 56
λεις ἢ ἀγροὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς ἀσθενοῦντας καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται, καὶ ὅσοι ἂν ἥπτοντο αὐτοῦ ἐσῴζοντο.

Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καί τινες τῶν **7**
γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. καὶ ἰδόντες τι- 2
νὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσίν τοῦτ ἔστιν ἀνίπτοις ἐσθίοντας ἄρτους ἐμέμψαντο. οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάν- 3
τες οἱ Ἰουδαῖοι ἐὰν μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας οὐκ ἐσθίουσιν κρατοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων. καὶ 4
ἀπὸ ἀγορᾶς ἐὰν μὴ βαπτίσωνται οὐκ ἐσθίουσιν καὶ ἄλλα πολλά ἐστιν ἃ παρέλαβον κρατεῖν βαπτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν. ἔπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν 5
οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς Διὰ τί οἱ μαθηταί σου οὐ περιπατοῦσιν κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων ἀλλὰ ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίουσιν τὸν ἄρτον. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶ- 6
πεν αὐτοῖς ὅτι Καλῶς προεφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν ὡς γέγραπται Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσίν με τιμᾷ

---

v.55 περιτρέχω^{vpaanmp} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} περίχωρος^{aafsn} ἐκεῖνος^{rdafs} ἄρχω^{viad3p} ἐπί^{p} ὁ^{ddmp} κράβαττος^{ndmp} ὁ^{damp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppaamp} περιφέρω^{vnpa} ὅπου^{bo} ἀκούω^{viia3p} ὅτι^{c} ἐκεῖ^{bo} εἰμί^{vipx3s}. **v.56** καί^{c} ὅπου^{bo} ἄν^{xo} εἰσπορεύομαι^{viin3s} εἰς^{p} κώμη^{nafp} ἤ^{xo} πόλις^{nafp} ἤ^{xo} ἀγρός^{namp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἀγορά^{ndfp} τίθημι^{viia3p} ὁ^{damp} ἀσθενέω^{vppaamp} καί^{c} παρακαλέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} κἄν^{qo} ὁ^{dgns} κράσπεδον^{ngns} ὁ^{dgns} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rpgms} ἅπτω^{vsam3p} καί^{c} ὅσος^{rcnmp} ἄν^{xo} ἅπτω^{viin3p} αὐτός^{rpgms} σῴζω^{viip3p}. **7. v.1** καί^{c} συνάγω^{vipp3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^{c} τι-σρινμπ ὁ^{dgmp} γραμματεύς^{ngmp} ἔρχομαι^{vpaanmp} ἀπό^{p} Ἱεροσόλυμα^{ngnp}. **v.2** καί^{c} ὁράω^{vpaanmp} τι-σριαμπ ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} κοινός^{adfpn} χείρ^{ndfp} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipxa} ἀνίπτος^{admpn} ἐσθίω^{vppaamp} ἄρτος^{namp} μέμφομαι^{viad3p}. **v.3** ὁ^{dnmp} γάρ^{c} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^{c} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἐάν^{qo} μή^{xo} πυγμή^{ndfs} νίπτω^{vsam3p} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} οὐ^{xo} ἐσθίω^{vipa3p} κρατέω^{vppanmp} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn}. **v.4** καί^{c} ἀπό^{p} ἀγορά^{ngfs} ἐάν^{qo} μή^{xo} βαπτίζω^{vsam3p} οὐ^{xo} ἐσθίω^{vipa3p} καί^{c} ἄλλος^{annpn} πολύς^{annpn} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rranp} παραλαμβάνω^{viaa3p} κρατέω^{vnpa} βαπτισμός^{namp} ποτήριον^{ngnp} καί^{c} ξέστης^{ngmp} καί^{c} χαλκίον^{ngnp} καί^{c} κλίνη^{ngfp}. **v.5** ἔπειτα^{bo} ἐπερωτάω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} διά^{p} τίς^{rqans} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} σύ$^{rpg-s}$ οὐ^{xo} περιπατέω^{vipa3p} κατά^{p} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} ἀλλά^{c} ἄνιπτος^{admpn} χείρ^{ndfp} ἐσθίω^{vipa3p} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams}.

7 ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ ἐμοῦ, μάτην δὲ σέ-
βονταί με διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.
8 ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ κρατεῖτε τὴν παράδοσιν
τῶν ἀνθρώπων βαπτισμοὺς ξεστῶν καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα
9 παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Κα-
λῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν
10 τηρήσητε. Μωσῆς γὰρ εἶπεν Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν
μητέρα σου καί Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ
11 τελευτάτω. ὑμεῖς δὲ λέγετε Ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος τῷ πατρὶ
ἢ τῇ μητρί Κορβᾶν ὅ ἐστιν Δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς.
12 καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ
13 τῇ μητρί αὐτοῦ, ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ τῇ πα-
ραδόσει ὑμῶν ᾗ παρεδώκατε, καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ
14 ποιεῖτε. Καὶ προσκαλεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον ἔλεγεν
15 αὐτοῖς Ἀκούετέ μου πάντες καὶ συνίετε. οὐδέν ἐστιν ἔξ-
ωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν ὃ δύναται
αὐτόν κοινῶσαι ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενά ἀπ αὐτοῦ, ἐκεῖνά
16 ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον. Εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν,
17 ἀκουέτω. Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἐπη-

---

v.6 ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] καλῶς[bo] προφητεύω[viaa3s] Ἡσαΐας[nnms] περί[p] σύ[rpg-p] ὁ[dgmp] ὑποκριτής[ngmp] ὡς[bo] γράφω[vixp3s] οὗτος[rdnms] ὁ[dnms] λαός[nnms] ὁ[ddnp] χεῖλος[ndnp] ἐγώ[rpa-s] τιμάω[vipa3s] ὁ[dnfs] δέ[c] καρδία[nnfs] αὐτός[rpgmp] πόρρω[bo] ἀπέχω[vipa3s] ἀπό[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.7** μάτην[bo] δέ[c] σέβω[vipn3p] ἐγώ[rpa-s] διδάσκω[vppanmp] διδασκαλία[nafp] ἔνταλμα[nanp] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.8** ἀφίημι[vpaanmp] γάρ[c] ὁ[dafs] ἐντολή[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] κρατέω[vipa2p] ὁ[dafs] παράδοσις[nafs] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] βαπτισμός[namp] ξέστης[ngmp] καί[c] ποτήριον[ngnp] καί[c] ἄλλος[aanpn] παρόμοιος[aanpn] τοιοῦτος[rdanp] πολύς[aanpn] ποιέω[vipa2p]. **v.9** καί[c] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] καλῶς[bo] ἀθετέω[vipa2p] ὁ[dafs] ἐντολή[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵνα[c] ὁ[dafs] παράδοσις[nafs] σύ[rpg-p] τηρέω[vsaa2p]. **v.10** Μωϋσῆς[nnms] γάρ[c] λέγω[viaa3s] τιμάω[vdpa2s] ὁ[dams] πατήρ[nams] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dafs] μήτηρ[nafs] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnms] κακολογέω[vppanms] πατήρ[nams] ἤ[xo] μήτηρ[nafs] θάνατος[ndms] τελευτάω[vdpa3s]. **v.11** σύ[rpn-p] δέ[c] λέγω[vipa2p] ἐάν[qo] λέγω[vsaa3s] ἄνθρωπος[nnms] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] ἤ[xo] ὁ[ddfs] μήτηρ[ndfs] κορβᾶν[th] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] δῶρον[nnns] ὅς[rrans] ἐάν[qo] ἐκ[p] ἐγώ[rpg-s] ὠφελέω[vsap2s]. **v.12** καί[c] οὐκέτι[bo] ἀφίημι[vipa2p] αὐτός[rpams] οὐδείς[aansn] ποιέω[vnaa] ὁ[ddms] πατήρ[ndms] αὐτός[rpgms] ἤ[xo] ὁ[ddfs] μήτηρ[ndfs] αὐτός[rpgms]. **v.13** ἀκυρόω[vppanmp] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[ddfs] παράδοσις[ndfs] σύ[rpg-p] ὅς[rrdfs] παραδίδωμι[viaa2p] καί[c] παρόμοιος[aanpn] τοιοῦτος[rdanp] πολύς[aanpn] ποιέω[vipa2p]. **v.14** καί[c] προσκαλέομαι[vpadnms] πᾶς[aamsn] ὁ[dams] ὄχλος[nams] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] ἀκούω[vdpa2p] ἐγώ[rpg-s] πᾶς[anmpn] καί[c] συνίημι[vdpa2p]. **v.15** οὐδείς[annsn] εἰμί[vipx3s] ἔξωθεν[bo] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] εἰσπορεύομαι[vppnnns] εἰς[p] αὐτός[rpams] ὅς[rrnns] δύναμαι[vipn3s] αὐτός[rpams] κοινόω[vnaa] ἀλλά[c] ὁ[dnnp] ἐκπορεύομαι[vppnnnp] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] ἐκεῖνος[rdnnp] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnnp] κοινόω[vppannp] ὁ[dams] ἄνθρωπος[nams]. **v.16** εἰ[qo] τίς[rinms] ἔχω[vipa3s] οὖς[nanp] ἀκούω[vnpa] ἀκούω[vdpa3s].

ρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. καὶ 18
λέγει αὐτοῖς Οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε οὐ νοεῖτε ὅτι
πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύνα-
ται αὐτὸν κοινῶσαι. ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν 19
καρδίαν ἀλλ εἰς τὴν κοιλίαν καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπο-
ρεύεται καθαρίζον πάντα τὰ βρώματα. ἔλεγεν δὲ ὅτι Τὸ 20
ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρω-
πον. ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ δια- 21
λογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται μοιχεῖαι, πορνεῖαι φόνοι.
κλοπαί πλεονεξίαι πονηρίαι δόλος ἀσέλγεια ὀφθαλμὸς πο- 22
νηρός βλασφημία ὑπερηφανία ἀφροσύνη, πάντα ταῦτα τὰ 23
πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. καὶ 24
Ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶ-
νος. Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ἤθελεν γνῶναι καὶ
οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν, ἀκούσασα γα῾ρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ 25
ἧς εἶχεν τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον ἐλθοῦσα
προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἦν δὲ ἡ γυνὴ ῾Ελ- 26
ληνίς Συραφοινίκισσα τῷ γένει, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ
δαιμόνιον ἐκβάλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶ- 27
πεν αὐτῇ Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα οὐ γάρ καλόν
ἐστιν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρί-

---

v.17 καί^{c} ὅτε^{bo} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} οἶκος^{nams} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms} ἐπερωτάω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} περί^{p} ὁ^{dgfs} παραβολή^{ngfs}. **v.18** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἀσύνετος^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} οὐ^{xo} νοέω^{vipa2p} ὅτι^{c} πᾶς^{annsn} ὁ^{dnns} ἔξωθεν^{bo} εἰσπορεύομαι^{vppnnns} εἰς^{p} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} αὐτός^{rpams} κοινόω^{vnaa}. **v.19** ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰσπορεύομαι^{vipn3s} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} ἀλλά^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κοιλία^{nafs} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{dams} ἀφεδρών^{nams} ἐκπορεύομαι^{vipn3s} καθαρίζω^{vppanns} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} βρῶμα^{nanp}. **v.20** λέγω^{viia3s} δέ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐκπορεύομαι^{vppnnns} ἐκεῖνος^{rdnns} κοινόω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}. **v.21** ἔσωθεν^{bo} γάρ^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{dnmp} διαλογισμός^{nnmp} ὁ^{dnmp} κακός^{anmpn} ἐκπορεύομαι^{vipn3p} μοιχεία^{nnfp} πορνεία^{nnfp} φόνος^{nnmp}. **v.22** κλοπή^{nnfp} πλεονεξία^{nnfp} πονηρία^{nnfp} δόλος^{nnms} ἀσέλγεια^{nnfs} ὀφθαλμός^{nnms} πονηρός^{anmsn} βλασφημία^{nnfs} ὑπερηφανία^{nnfs} ἀφροσύνη^{nnfs}. **v.23** πᾶς^{annpn} οὗτος^{rdnnp} ὁ^{dnnp} πονηρός^{annpn} ἔσωθεν^{bo} ἐκπορεύομαι^{vipn3s} καί^{c} κοινόω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}. **v.24** καί^{c} ἐκεῖθεν^{bo} ἀνίστημι^{vpaanms} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{danp} μεθόριον^{nanp} Τύρος^{ngfs} καί^{c} Σιδών^{ngfs} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^{p} οἰκία^{nafs} οὐδείς^{aamsn} θέλω^{viia3s} γινώσκω^{vnaa} καί^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{viao3s} λανθάνω^{vnaa}. **v.25** ἀκούω^{vpaanfs} γάρ^{c} γυνή^{nnfs} περί^{p} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rrgfs} ἔχω^{viia3s} ὁ^{dnns} θυγάτριον^{nnns} αὐτός^{rpgfs} πνεῦμα^{nans} ἀκάθαρτος^{aansn} ἔρχομαι^{vpaanfs} προσπίπτω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms}. **v.26** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} Ἑλληνίς^{nnfs} Συροφοινίκισσα^{nnfs} ὁ^{ddns} γένος^{ndns} καί^{c} ἐρωτάω^{viia3s} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} ὁ^{dans} δαιμόνιον^{nans} ἐκβάλλω^{vsaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} θυγάτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgfs}.

28 οις. ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ Ναὶ, Κύριε καὶ γὰρ
τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων
29 τῶν παιδίων. καὶ εἶπεν αὐτῇ Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε
30 ἐξελήλυθεν τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρός σου. καὶ ἀπελ-
θοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς εὗρεν τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός
31 καὶ τὴν θυγατερα βεβλημένην ἐπὶ τὴς κλίνης. Καὶ πάλιν
ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου Καὶ Σιδῶνος ἦλθεν πρὸς τὴν
θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως.
32 καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογγιλάλον καὶ παρακαλοῦσιν
33 αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν
ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ ἰδίαν ἔβαλεν τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς
34 τὰ ὦτα αὐτοῦ καὶ πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ. καὶ
ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξεν καὶ λέγει αὐτῷ Εφ-
35 φαθα ὅ ἐστιν Διανοίχθητι. καὶ εὐθέως διηνοίχθησαν αὐτοῦ
αἱ ἀκοαί καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ καὶ ἐλάλει
36 ὀρθῶς. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν, ὅσον δὲ
αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον.
37 καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες Καλῶς πάντα πε-
ποίηκεν καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ τοὺς ἀλάλους

---

v.27 ὁ^{dnms} δὲ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} ἀφίημι^{vdaa2s} πρῶτος^{bo} χορτάζω^{vnap} ὁ^{danp} τέκνον^{nanp} οὐ^{xo} γάρ^{c} καλός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} ὁ^{dgnp} τέκνον^{ngnp} καί^{c} βάλλω^{vnaa} ὁ^{ddnp} κυνάριον^{ndnp}. **v.28** ὁ^{dnfs} δὲ^{c} ἀποκρίνομαι^{viad3s} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ναί^{xo} κύριος^{nvms} καί^{c} γάρ^{c} ὁ^{dnnp} κυνάριον^{nnnp} ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgfs} τράπεζα^{ngfs} ἐσθίω^{vipa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ψιχίον^{ngnp} ὁ^{dgnp} παιδίον^{ngnp}. **v.29** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} διά^{p} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὑπάγω^{vdpa2s} ἐξέρχομαι^{vixa3s} ὁ^{dnns} δαιμόνιον^{nnns} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} θυγάτηρ^{ngfs} σύ$^{rpg-s}$. **v.30** καί^{c} ἀπέρχομαι^{vpaanfs} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgfs} εὑρίσκω^{viaa3s} ὁ^{dnns} δαιμόνιον^{nnns} ἐξέρχομαι^{vpxaans} καί^{c} ὁ^{dafs} θυγάτηρ^{nafs} βάλλω^{vpxpafs} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} κλίνη^{ngfs}. **v.31** καί^{c} πάλιν^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ὅριον^{ngnp} Τύρος^{ngfs} καί^{c} Σιδών^{ngfs} ἔρχομαι^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ἀνά^{p} μέσος^{aansn} ὁ^{dgnp} ὅριον^{ngnp} Δεκάπολις^{ngfs}. **v.32** καί^{c} φέρω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} κωφός^{aamsn} μογιλάλος^{aamsn} καί^{c} παρακαλέω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} ἐπιτίθημι^{vsaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs}. **v.33** καί^{c} ἀπολαμβάνω^{vpamnms} αὐτός^{rpams} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} βάλλω^{viaa3s} ὁ^{damp} δάκτυλος^{namp} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{danp} οὖς^{nanp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} πτύω^{vpaanms} ἅπτω^{viad3s} ὁ^{dgfs} γλῶσσα^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.34** καί^{c} ἀναβλέπω^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} στενάζω^{viaa3s} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ἐφφαθά^{ta} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} διανοίγω^{vdap2s}. **v.35** καί^{c} εὐθέως^{bo} διανοίγω^{viap3p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnfp} ἀκοή^{nnfp} καί^{c} λύω^{viap3s} ὁ^{dnms} δεσμός^{nnms} ὁ^{dgfs} γλῶσσα^{ngfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λαλέω^{viia3s} ὀρθῶς^{bo}. **v.36** καί^{c} διαστέλλω^{viam3s} αὐτός^{rpdmp} ἵνα^{c} μηδείς^{admsn} λέγω^{vsaa3p} ὅσος^{rcans} δέ^{c} αὐτός^{rpnms} αὐτός^{rpdmp} διαστέλλω^{viim3s} μᾶλλον^{bo} περισσός^{aansc} κηρύσσω^{viia3p}.

λαλεῖν.

Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις παμπολλοῦ ὄχλου ὄντος καὶ **8**
μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς. Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄ- 2
χλον ὅτι ἤδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχου-
σιν τί φάγωσιν, καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον 3
αὐτῶν ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ, τινες γὰρ αὐτῶν μακρόθεν
ἥκουσιν. καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Πό- 4
θεν τούτους δυνήσεταί τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ ἐρημίας.
καὶ ἐπηρώτα αὐτούς Πόσους ἔχετε ἄρτους οἱ δὲ εἶπον, Ἑ- 5
πτά. καὶ παρήγγειλεν τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, 6
καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐ-
δίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παραθῶσιν καὶ παρέθηκαν
τῷ ὄχλῳ. καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα, καὶ εὐλογήσας εἶπεν 7
παραθεῖναι καὶ αὐτὰ ἔφαγον δὲ, καὶ ἐχορτάσθησαν καὶ 8
ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας. ἦσαν δὲ 9
οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. Καὶ 10
εὐθὲως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλ-
θεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι 11
καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ ζητοῦντες παρ αὐτοῦ σημεῖον

---

v.37 καί[c] ὑπερπερισσῶς[bo] ἐκπλήσσω[viip3p] λέγω[vppanmp] καλῶς[bo] πᾶς[aanpn] ποιέω[vixa3s] καί[c] ὁ[damp] κωφός[aampn] ποιέω[vipa3s] ἀκούω[vnpa] καί[c] ὁ[damp] ἄλαλος[aampn] λαλέω[vnpa]. **8. v.1** ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfp] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] πάμπολυς[agmsn] ὄχλος[ngms] εἰμί[vppxgms] καί[c] μή[xo] ἔχω[vppagmp] τίς[rqans] ἐσθίω[vsaa3p] προσκαλέομαι[vpadnms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.2** σπλαγχνίζομαι[vipn1s] ἐπί[p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] ὅτι[c] ἤδη[bo] ἡμέρα[nnfp] τρεῖς[nafp] προσμένω[vipa3p] ἐγώ[rpd-s] καί[c] οὐ[xo] ἔχω[vipa3p] τίς[rqans] ἐσθίω[vsaa3p]. **v.3** καί[c] ἐάν[qo] ἀπολύω[vsaa1s] αὐτός[rpamp] νῆστις[aampn] εἰς[p] οἶκος[nams] αὐτός[rpgmp] ἐκλύω[vifp3p] ἐν[p] ὁδός[ndfs] τι-σρινμπ γάρ[c] αὐτός[rpgmp] μακρόθεν[bo] ἀκούω[vipa3p]. **v.4** καί[c] ἀποκρίνομαι[viad3p] αὐτός[rpdms] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] πόθεν[bo] οὗτος[rdamp] δύναμαι[vifd3s] τι-σρινμσ ὧδε[bo] χορτάζω[vnaa] ἄρτος[ngmp] ἐπί[p] ἐρημία[ngfs]. **v.5** καί[c] ἐπερωτάω[viia3s] αὐτός[rpamp] πόσος[roamp] ἔχω[vipa2p] ἄρτος[namp] ὁ[dnmp] δέ[c] λέγω[viaa3p] ἑπτά[tn]. **v.6** καί[c] παραγγέλλω[viaa3s] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms] ἀναπίπτω[vnaa] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[damp] ἑπτά[tn] ἄρτος[namp] εὐχαριστέω[vpaanms] κλάω[viaa3s] καί[c] δίδωμι[viia3s] ὁ[ddmp] μαθητής[ndmp] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] παρατίθημι[vsaa3p] καί[c] παρατίθημι[viaa3p] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms]. **v.7** καί[c] ἔχω[viia3p] ἰχθύδιον[nanp] ὀλίγος[aanpn] καί[c] εὐλογέω[vpaanms] λέγω[viaa3s] παρατίθημι[vnaa] καί[c] αὐτός[rpanp]. **v.8** ἐσθίω[viaa3p] δέ[c] καί[c] χορτάζω[viap3p] καί[c] αἴρω[viaa3p] περίσσευμα[nanp] κλάσμα[ngnp] ἑπτά[tn] σπυρίς[nafp]. **v.9** εἰμί[viix3p] δέ[c] ὁ[dnmp] ἐσθίω[vpaanmp] ὡς[bo] τετρακισχίλιοι[nnmp] καί[c] ἀπολύω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.10** καί[c] εὐθέως[bo] ἐμβαίνω[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] μετά[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] ἔρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[danp] μέρος[nanp] Δαλμανουθά[tp].

12 ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ πειράζοντες αὐτόν. καὶ ἀναστενάξας τῷ
πνεύματι αὐτοῦ λέγει Τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ· ἀ-
13 μὴν λέγω ὑμῖν εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. καὶ
ἀφεὶς αὐτοὺς ἐμβὰς πάλιν εἰς πλοῖον ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέ-
14 ραν. Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον
15 οὐκ εἶχον μεθ ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ διεστέλλετο αὐ-
τοῖς λέγων Ὁρᾶτε βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων
16 καὶ τῆς ζύμης Ἡρῴδου. καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους
17 λέγοντες, ὅτι Ἄρτους οὐκ ἔχομεν. καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς
λέγει αὐτοῖς Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε οὔπω νο-
εῖτε οὐδὲ συνίετε ἔτι πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν.
18 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ ἀκού-
19 ετε καὶ οὐ μνημονεύετε. ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα
εἰς τοὺς πεντακισχιλίους πόσους κοφίνους πλήρεις κλα-
20 σμάτων ἤρατε λέγουσιν αὐτῷ Δώδεκα. Ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ
εἰς τοὺς τετρακισχιλίους πόσων σπυρίδων πληρώματα κλα-
21 σμάτων ἤρατε Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτά. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Πῶς
22 οὐ συνίετε. Καὶ ἔρχεταί εἰς Βηθσαϊδάν καὶ φέρουσιν αὐτῷ
23 τυφλὸν καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψηται. καὶ ἐ-
πιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς

---

v.11 καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^{c} ἄρχω^{viad3p} συζητέω^{vnpa} αὐτός^{rpdms} ζητέω^{vppanmp} παρά^{p} αὐτός^{rpgms} σημεῖον^{nans} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} πειράζω^{vppanmp} αὐτός^{rpams}. **v.12** καί^{c} ἀναστενάζω^{vpaanms} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vipa3s} τίς^{rqnns} ὁ^{dnfs} γενεά^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} σημεῖον^{nans} ἐπιζητέω^{vipa3s} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ εἰ^{qo} δίδωμι^{vifp3s} ὁ^{ddfs} γενεά^{ndfs} οὗτος^{rddfs} σημεῖον^{nans}. **v.13** καί^{c} ἀφίημι^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} ἐμβαίνω^{vpaanms} πάλιν^{bo} εἰς^{p} πλοῖον^{nans} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} πέραν^{bo}. **v.14** καί^{c} ἐπιλανθάνομαι^{viad3p} λαμβάνω^{vnaa} ἄρτος^{namp} καί^{c} εἰ^{qo} μή^{xo} εἷς^{nams} ἄρτος^{nams} οὐ^{xo} ἔχω^{viia3p} μετά^{p} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns}. **v.15** καί^{c} διαστέλλω^{viim3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} ὁράω^{vdpa2p} βλέπω^{vdpa2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ζύμη^{ngfs} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dgfs} ζύμη^{ngfs} Ἡρῴδης^{ngms}. **v.16** καί^{c} διαλογίζομαι^{viin3p} πρός^{p} ἀλλήλων^{reamp} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ἄρτος^{namp} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p}. **v.17** καί^{c} γινώσκω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} διαλογίζομαι^{vipn2p} ὅτι^{c} ἄρτος^{namp} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} οὔπω^{bo} νοέω^{vipa2p} οὐδέ^{bo} συνίημι^{vipa2p} ἔτι^{bo} πωρόω^{vpxpafs} ἔχω^{vipa2p} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} σύ$^{rpg-p}$. **v.18** ὀφθαλμός^{namp} ἔχω^{vppanmp} οὐ^{xo} βλέπω^{vipa2p} καί^{c} οὖς^{nanp} ἔχω^{vppanmp} οὐ^{xo} ἀκούω^{vipa2p} καί^{c} οὐ^{xo} μνημονεύω^{vipa2p}. **v.19** ὅτε^{bo} ὁ^{damp} πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} κλάω^{viaa1s} εἰς^{p} ὁ^{damp} πεντακισχίλιοι^{namp} πόσος^{roamp} κόφινος^{namp} πλήρης^{aampn} κλάσμα^{ngnp} αἴρω^{viaa2p} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} δώδεκα^{tn}. **v.20** ὅτε^{bo} δέ^{c} ὁ^{damp} ἑπτά^{tn} εἰς^{p} ὁ^{damp} τετρακισχίλιοι^{namp} πόσος^{rognp} σπυρίς^{ngfp} πλήρωμα^{nanp} κλάσμα^{ngnp} αἴρω^{viaa2p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} ἑπτά^{tn}. **v.21** καί^{c} λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} πῶς^{bo} ὅς^{xo} συνίημι^{vipa2p}. **v.22** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} εἰς^{p} Βηθσαϊδά^{tp} καί^{c} φέρω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} τυφλός^{aamsn} καί^{c} παρακαλέω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} αὐτός^{rpgms} ἅπτω^{vsam3s}.

κώμης καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας
αὐτῷ ἐπηρώτα αὐτόν Εἴ τι βλέπει. καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν 24
Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας.
εἶτα πάλιν ἐπέθηκεν τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ 25
καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι καὶ ἀποκατεστάθη καὶ ἐνέ-
βλεψεν τηλαυγῶς ἅπαντας. καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς [τὸν] 26
οἶκον αὐτοῦ λέγων Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς Μηδὲ εἴ-
πῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ 27
αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου, καὶ ἐν τῇ
ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς Τίνα με
λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι. οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην 28
τὸν βαπτιστήν καὶ ἄλλοι Ἠλίαν ἄλλοι δὲ ἕνα τῶν προφη-
τῶν. καὶ αὐτὸς λέγει αὐτοῖς Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι 29
ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ Χριστός. καὶ 30
ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ. Καὶ 31
ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων
καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι
καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι, καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον 32
ἐλάλει καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν

---

v.23 καί[c] ἐπιλαμβάνομαι[vpadnms] ὁ[dgfs] χείρ[ngfs] ὁ[dgms] τυφλός[agmsn] ἐξάγω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] κώμη[ngfs] καί[c] πτύω[vpaanms] εἰς[p] ὁ[danp] ὄμμα[nanp] αὐτός[rpgms] ἐπιτίθημι[vpaanms] ὁ[dafp] χείρ[nafp] αὐτός[rpdms] ἐπερωτάω[viia3s] αὐτός[rpams] εἰ[qo] τι-σριανσ βλέπω[vipa3s]. **v.24** καί[c] ἀναβλέπω[vpaanms] λέγω[viia3s] βλέπω[vipa1s] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] ὅτι[c] ὡς[bo] δένδρον[nanp] ὁράω[vipa1s] περιπατέω[vppaamp]. **v.25** εἶτα[bo] πάλιν[bo] ἐπιτίθημι[viaa3s] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ἐπί[p] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] ποιέω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἀναβλέπω[vnaa] καί[c] ἀποκαθιστάνω[viap3s] καί[c] ἐμβλέπω[viaa3s] τηλαυγῶς[bo] ἅπας[aampn]. **v.26** καί[c] ἀποστέλλω[viaa3s] αὐτός[rpams] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanms] μηδέ[c] εἰς[p] ὁ[dafs] κώμη[nafs] εἰσέρχομαι[vsaa2s] μηδέ[c] λέγω[vsaa2s] τίς[ridms] ἐν[p] ὁ[ddfs] κώμη[ndfs]. **v.27** καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] καί[c] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dafp] κώμη[nafp] Καισάρεια[ngfs] ὁ[dgfs] Φίλιππος[ngms] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] ἐπερωτάω[viia3s] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanms] αὐτός[rpdmp] τίς[rqams] ἐγώ[rpa-s] λέγω[vipa3p] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] εἰμί[vnpx]. **v.28** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀποκρίνομαι[viad3p] Ἰωάννης[nams] ὁ[dams] βαπτιστής[nams] καί[c] ἄλλος[anmpn] Ἠλίας[nams] ἄλλος[anmpn] δέ[c] εἷς[nams] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp]. **v.29** καί[c] αὐτός[rpnms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] σύ[rpn-p] δέ[c] τίς[rqams] ἐγώ[rpa-s] λέγω[vipa2p] εἰμί[vnpx] ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.30** καί[c] ἐπιτιμάω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] μηδείς[admsn] λέγω[vspa3p] περί[p] αὐτός[rpgms]. **v.31** καί[c] ἄρχω[viad3s] διδάσκω[vnpa] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] δεῖ[vipq3s] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] πολύς[aanpn] πάσχω[vnaa] καί[c] ἀποδοκιμάζω[vnap] ἀπό[p] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] καί[c] ὁ[dgmp] ἀρχιερεύς[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] καί[c] ἀποκτείνω[vnap] καί[c] μετά[p] τρεῖς[nafp] ἡμέρα[nafp] ἀνίστημι[vnaa].

33 αὐτῷ. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπε-
τίμησεν τῷ Πέτρῳ λέγων Ὕπαγε ὀπίσω μου σατανᾶ ὅτι οὐ
34 φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ προσκα-
λεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς
Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν
35 καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς
γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν, ὃς
δ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐ-
36 αγγελίου οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον
ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐ-
37 τοῦ. ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.
38 ὃς γὰρ ἐὰν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ
γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων τῶν ἁγίων.

9 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσίν τινες τῶν
ὧδε ἑστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴ-
2 δωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. Καὶ
μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν
Ἰάκωβον καὶ [τὸν] Ἰωάννην καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος

---

v.32 καί^{c} παρρησία^{ndfs} ὁ^{dams} λόγος^{nams} λαλέω^{viia3s} καί^{c} προσλαμβάνω^{vpamnms} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ἄρχω^{viad3s} ἐπιτιμάω^{vnpa} αὐτός^{rpdms}. **v.33** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐπιστρέφω^{vpapnms} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} ἐπιτιμάω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} λέγω^{vppanms} ὑπάγω^{vdpa2s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ Σατανᾶς^{nvms} ὅτι^{c} οὐ^{xo} φρονέω^{vipa2s} ὁ^{danp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀλλά^{c} ὁ^{danp} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.34** καί^{c} προσκαλέομαι^{vpadnms} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} σύν^{p} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅστις^{rrnms} θέλω^{vipa3s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀκολουθέω^{vnpa} ἀπαρνέομαι^{vdad3s} ἑαυτοῦ^{rxams} καί^{c} αἴρω^{vdaa3s} ὁ^{dams} σταυρός^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀκολουθέω^{vdpa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.35** ὅς^{rrnms} γάρ^{c} ἄν^{xo} θέλω^{vspa3s} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} σῴζω^{vnaa} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rpafs} ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} ψυχή^{nafs} ἕνεκα^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} οὗτος^{rdnms} σῴζω^{vifa3s} αὐτός^{rpafs}. **v.36** τίς^{rqans} γάρ^{c} ὠφελέω^{vifa3s} ἄνθρωπος^{nams} ἐάν^{qo} κερδαίνω^{vsaa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ὅλος^{aamsn} καί^{c} ζημιόω^{vsap3s} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.37** ἤ^{xo} τίς^{rqans} δίδωμι^{vifa3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἀντάλλαγμα^{nans} ὁ^{dgfs} ψυχή^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.38** ὅς^{rrnms} γάρ^{c} ἐάν^{qo} ἐπαισχύνομαι^{vsao3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} ὁ^{damp} ἐμός^{rsamp} λόγος^{namp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} γενεά^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} μοιχαλίς^{ndfs} καί^{c} ἁμαρτωλός^{adfsn} καί^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐπαισχύνομαι^{vifo3s} αὐτός^{rpams} ὅταν^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} δόξα^{ndfs} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpgms} μετά^{p} ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn}. **9. v.1** καί^{c} λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} εἰμί^{vipx3p} τι-
-σρινμπ ὁ^{dgmp} ὧδε^{bo} ἵστημι^{vpxagmp} ὅστις^{rrnmp} οὐ^{xo} μή^{xo} γεύομαι^{vsad3p} θάνατος^{ngms} ἕως^{c} ἄν^{xo} ὁράω^{vsaa3p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἔρχομαι^{vpxaafs} ἐν^{p} δύναμις^{ndfs}.

ὑψηλὸν κατ ἰδίαν μόνους καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐ-
τῶν. καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένοντο στίλβοντα λευκὰ λίαν 3
ὡς χιών, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται λευκᾶναι.
καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἠλίας σὺν Μωσεῖ, καὶ ἦσαν συλλαλοῦν- 4
τες τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ 5
Ῥαββί καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι καὶ ποιήσωμεν σκηνάς
τρεῖς σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ Ἠλίᾳ μίαν. οὐ γὰρ 6
ᾔδει τί λαλήσει ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐ- 7
πισκιάζουσα αὐτοῖς καὶ ἦλθεν φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης Οὗτός
ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐξάπινα 8
περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μό-
νον μεθ ἑαυτῶν. καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους 9
διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον εἰ μὴ
ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ τὸν 10
λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστιν τὸ ἐκ
νεκρῶν ἀναστῆναι. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες Ὅτι λέ- 11
γουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον. ὁ δὲ 12
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκα-
θιστᾷ πάντα, καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου

---

v.2 καί^{c} μετά^{p} ἡμέρα^{nafp} ἓξ^{tn} παραλαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^{c} ὁ^{dams} Ἰάκωβος^{nams} καί^{c} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} καί^{c} ἀναφέρω^{vipa3s} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} ὄρος^{nans} ὑψηλός^{aansn} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} μόνος^{aampn} καί^{c} μεταμορφόω^{viap3s} ἔμπροσθεν^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.3** καί^{c} ὁ^{dnnp} ἱμάτιον^{nnnp} αὐτός^{rpgms} γίνομαι^{viad3p} στίλβω^{vppannp} λευκός^{annpn} λίαν^{bo} ὡς^{bo} χιών^{nnfs} οἷος^{rrnnp} γναφεύς^{nnms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} λευκαίνω^{vnaa}. **v.4** καί^{c} ὁράω^{viap3s} αὐτός^{rpdmp} Ἠλίας^{nnms} σύν^{p} Μωϋσῆς^{ndms} καί^{c} εἰμί^{viix3p} συλλαλέω^{vppanmp} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.5** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} ῥαββίth καλός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὧδε^{bo} εἰμί^{vnpx} καί^{c} ποιέω^{vsaa1p} σκηνή^{nafp} τρεῖς^{nafp} σύ$^{rpd-s}$ εἷς^{nafs} καί^{c} Μωϋσῆς^{ndms} εἷς^{nafs} καί^{c} Ἠλίας^{ndms} εἷς^{nafs}. **v.6** οὐ^{xo} γάρ^{c} οἶδα^{viya3s} τίς^{rqans} λαλέω^{vifa3s} εἰμί^{viix3p} γάρ^{c} ἔκφοβος^{anmpn}. **v.7** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} νεφέλη^{nnfs} ἐπισκιάζω^{vppanfs} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} φωνή^{nnfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} νεφέλη^{ngfs} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vdpa2p}. **v.8** καί^{c} ἐξάπινα^{bo} περιβλέπω^{vpamnmp} οὐκέτι^{bo} οὐδείς^{aamsn} ὁράω^{viaa3p} ἀλλά^{c} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} μόνος^{aamsn} μετά^{p} ἑαυτοῦ^{rxgmp}. **v.9** καταβαίνω^{vppagmp} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} ὄρος^{ngns} διαστέλλω^{viam3s} αὐτός^{rpdmp} ἵνα^{c} μηδείς^{admsn} διηγέομαι^{vsad3p} ὅς^{rranp} ὁράω^{viaa3p} εἰ^{qo} μή^{xo} ὅταν^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vsaa3s}. **v.10** καί^{c} ὁ^{dams} λόγος^{nams} κρατέω^{viaa3p} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} συζητέω^{vppanmp} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vnaa}. **v.11** καί^{c} ἐπερωτάω^{viia3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} λέγω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} ὅτι^{c} Ἠλίας^{nams} δεῖ^{vipq3s} ἔρχομαι^{vnaa} πρῶτος^{bo}.

13 ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενώθη. ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ
Ἠλίας ἐλήλυθεν καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς
14 γέγραπται ἐπ αὐτόν. Καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶδεν
ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐ-
15 τοῖς, καὶ εὐθὲως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν ἐξεθαμβήθη, καὶ
16 προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. καὶ ἐπηρώτησεν τοῦς
17 γραμματεῖς, Τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς. καὶ ἀποκριθεὶς εἷς
ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν Διδάσκαλε ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς
18 σέ ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον, καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ
ῥήσσει αὐτόν καὶ ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ,
καὶ ξηραίνεται, καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκ-
19 βάλωσιν καὶ οὐκ ἴσχυσαν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει Ὦ
γενεὰ ἄπιστος ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι ἕως πότε ἀνέ-
20 ξομαι ὑμῶν φέρετε αὐτὸν πρός με. καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν
πρὸς αὐτόν καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐθὲως τὸ πνεῦμα εσπάραξεν
21 αὐτόν καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. καὶ ἐ-
πηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ Πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο
22 γέγονεν αὐτῷ ὁ δὲ εἶπεν παιδιόθεν, καὶ πολλάκις αὐτὸν
καὶ εἰς τό πῦρ ἔβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν,

---

v.12 ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} Ἠλίας^{nnms} μέν^{xo} ἔρχομαι^{vpaanms} πρῶτος^{bo} ἀποκαθιστάνω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn} καί^{c} πῶς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐπί^{p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἵνα^{c} πολύς^{aanpn} πάσχω^{vsaa3s} καί^{c} ἐξουδενέω^{vsap3s}. **v.13** ἀλλά^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} καί^{c} Ἠλίας^{nnms} ἔρχομαι^{vixa3s} καί^{c} ποιέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὅσος^{rcanp} θέλω^{viaa3p} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams}. **v.14** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} πρός^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} ὁράω^{viaa3s} ὄχλος^{nams} πολύς^{aamsn} περί^{p} αὐτός^{rpamp} καί^{c} γραμματεύς^{namp} συζητέω^{vppaamp} αὐτός^{rpdmp}. **v.15** καί^{c} εὐθέως^{bo} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ἐκθαμβέω^{viap3s} καί^{c} προστρέχω^{vppanmp} ἀσπάζομαι^{viin3p} αὐτός^{rpams}. **v.16** καί^{c} ἐπερωτάω^{viaa3s} ὁ^{damp} γραμματεύς^{namp} τίς^{rqans} συζητέω^{vipa2p} πρός^{p} αὐτός^{rpamp}. **v.17** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms} λέγω^{viaa3s} διδάσκαλος^{nvms} φέρω^{viaa1s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ πρός^{p} σύ$^{rpa-s}$ ἔχω^{vppaams} πνεῦμα^{nans} ἄλαλος^{aansn}. **v.18** καί^{c} ὅπου^{bo} ἄν^{xo} αὐτός^{rpams} καταλαμβάνω^{vsaa3s} ῥήγνυμι^{vipa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἀφρίζω^{vipa3s} καί^{c} τρίζω^{vipa3s} ὁ^{damp} ὀδούς^{namp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ξηραίνω^{vipp3s} καί^{c} λέγω^{viaa1s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} σύ$^{rpg-s}$ ἵνα^{c} αὐτός^{rpans} ἐκβάλλω^{vsaa3p} καί^{c} οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa3p}. **v.19** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vipa3s} ὦ^{i} γενεά^{nvfs} ἄπιστος^{avfsn} ἕως^{c} πότε^{xo} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ εἰμί^{vifx1s} ἕως^{c} πότε^{xo} ἀνέχω^{vifd1s} σύ$^{rpg-p}$ φέρω^{vdpa2p} αὐτός^{rpams} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.20** καί^{c} φέρω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} πρός^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} εὐθέως^{bo} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} σπαράσσω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} πίπτω^{vpaanms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} κυλίω^{viie3s} ἀφρίζω^{vppanms}. **v.21** καί^{c} ἐπερωτάω^{viaa3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgms} πόσος^{ronms} χρόνος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὡς^{bo} οὗτος^{rdnns} γίνομαι^{vixa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} παιδιόθεν^{bo}.

ἀλλ εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ ἡμᾶς.
ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Τὸ Εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα 23
δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. καὶ εὐθὲως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ 24
παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγεν Πιστεύω, Κύριε βοήθει μου
τῇ ἀπιστίᾳ. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος ἐπε- 25
τίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ λέγων αὐτῷ Τὸ πνεῦμα
Τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ
μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. καὶ κράξαν, καὶ πολλὰ σπαρά- 26
ξαν αὐτὸν, ἐξῆλθεν, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός ὥστε πολλοὺς
λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτόν τῆς 27
χειρὸς ἤγειρεν αὐτὸν καὶ ἀνέστη. καὶ εἰσελθόντα αὐτόν 28
εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν κατ ἰδίαν Ὅτι
ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. καὶ εἶπεν αὐτοῖς 29
Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσ-
ευχῇ Καὶ νηστείᾳ. καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο 30
διὰ τῆς Γαλιλαίας Καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῶ, ἐδίδασκεν 31
γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων καὶ ἀποκτε-
νοῦσιν αὐτόν καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

---

v.22 καί^{c} πολλάκις^{bo} αὐτός^{rpams} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{dans} πῦρ^{nans} βάλλω^{viaa3s} καί^{c} εἰς^{p} ὕδωρ^{nanp} ἵνα^{c} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpams} ἀλλά^{c} εἰ^{qo} τι-σριανσ δύναμαι^{vipn2s} βοηθέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ σπλαγχνίζομαι^{vpaonms} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.23** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnns} εἰ^{qo} δύναμαι^{vipn2s} πιστεύω^{vnaa} πᾶς^{annpn} δυνατός^{annpn} ὁ^{ddms} πιστεύω^{vppadms}. **v.24** καί^{c} εὐθέως^{bo} κράζω^{vpaanms} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὁ^{dgns} παιδίον^{ngns} μετά^{p} δάκρυον^{ngnp} λέγω^{viia3s} πιστεύω^{vipa1s} κύριος^{nvms} βοηθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{ddfs} ἀπιστία^{ndfs}. **v.25** ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^{c} ἐπισυντρέχω^{vipa3s} ὄχλος^{nnms} ἐπιτιμάω^{viaa3s} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{ddns} ἀκάθαρτος^{adnsn} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdns} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἄλαλος^{annsn} καί^{c} κωφός^{annsn} ἐγώ$^{rpn-s}$ σύ$^{rpd-s}$ ἐπιτάσσω^{vipa1s} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} μηκέτι^{bo} εἰσέρχομαι^{vsaa2s} εἰς^{p} αὐτός^{rpams}. **v.26** καί^{c} κράζω^{vpaanns} καί^{c} πολύς^{annpn} σπαράσσω^{vpaanns} αὐτός^{rpams} ἐξέρχομαι^{viaa3s} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὡσεί^{bo} νεκρός^{anmsn} ὥστε^{c} πολύς^{aampn} λέγω^{vnpa} ὅτι^{c} ἀποθνῄσκω^{viaa3s}. **v.27** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} κρατέω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} ἐγείρω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἀνίστημι^{viaa3s}. **v.28** καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaaams} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} οἶκος^{nams} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἐπερωτάω^{viia3p} αὐτός^{rpams} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ οὐ^{xo} δύναμαι^{viao1p} ἐκβάλλω^{vnaa} αὐτός^{rpans}. **v.29** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὗτος^{rdnns} ὁ^{dnns} γένος^{nnns} ἐν^{p} οὐδείς^{adnsn} δύναμαι^{vipn3s} ἐξέρχομαι^{vnaa} εἰ^{qo} μή^{xo} ἐν^{p} προσευχή^{ndfs} καί^{c} νηστεία^{ndfs}. **v.30** καί^{c} ἐκεῖθεν^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} παραπορεύομαι^{viin3p} διά^{p} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^{c} οὐ^{xo} θέλω^{viia3s} ἵνα^{c} τι-σρινμσ γινώσκω^{vsaa3s}. **v.31** διδάσκω^{viia3s} γάρ^{c} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} παραδίδωμι^{vipp3s} εἰς^{p} χείρ^{nafp} ἄνθρωπος^{ngmp} καί^{c} ἀποκτείνω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἀποκτείνω^{vpapnms} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἀνίστημι^{vifm3s}.

32 οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.
33 Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερναούμ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐ-
πηρώτα αὐτούς Τί ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε.
34 οἱ δὲ ἐσιώπων, πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ
35 τίς μείζων. καὶ καθίσας ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα καὶ λέ-
γει αὐτοῖς Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι ἔσται πάντων ἔσχατος
36 καὶ πάντων διάκονος. καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν
37 μέσῳ αὐτῶν καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς. Ὃς
ἐὰν ἓν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου
ἐμὲ δέχεται, καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλ-
38 λὰ τὸν ἀποστείλαντά με. ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ [ὁ] Ἰωάννης
λέγων, Διδάσκαλε εἴδομέν τινα τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα
δαιμόνια ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν
39 ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Μὴ κωλύετε
αὐτόν οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόμα-
40 τί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογῆσαί με, ὃς γὰρ οὐκ
41 ἔστιν καθ ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν. Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ
ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματι μου, ὅτι Χριστοῦ ἐστε
42 ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. Καὶ
ὃς ἐάν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐ-
μέ καλόν ἐστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται λίθος μύλικὸς

---

v.32 ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀγνοέω^{viia3p} ὁ^{dans} ῥῆμα^{nans} καί^{c} φοβέομαι^{viin3p} αὐτός^{rpams} ἐπερωτάω^{vnaa}.
v.33 καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} Καπερναούμ^{tp} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} γίνομαι^{vpadnms} ἐπερωτάω^{viia3s} αὐτός^{rpamp} τίς^{rqans} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} διαλογίζομαι^{viin2p}.
v.34 ὁ^{dnmp} δέ^{c} σιωπάω^{viia3p} πρός^{p} ἀλλήλων^{reamp} γάρ^{c} διαλέγομαι^{viao3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} τίς^{rqnms} μέγας^{anmsc}.
v.35 καί^{c} καθίζω^{vpaanms} φωνέω^{viaa3s} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} εἰ^{qo} τι-σρινμσ θέλω^{vipa3s} πρῶτος^{anmsn} εἰμί^{vnpx} εἰμί^{vifx3s} πᾶς^{agmpn} ἔσχατος^{anmsn} καί^{c} πᾶς^{agmpn} διάκονος^{nnms}.
v.36 καί^{c} λαμβάνω^{vpaanms} παιδίον^{nans} ἵστημι^{viaa3s} αὐτός^{rpans} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ἐναγκαλίζομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpans} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp}.
v.37 ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} εἷς^{nans} ὁ^{dgnp} τοιοῦτος^{rdgnp} παιδίον^{ngnp} δέχομαι^{vsad3s} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐγώ$^{rpa-s}$ δέχομαι^{vipn3s} καί^{c} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} ἐγώ$^{rpa-s}$ δέχομαι^{vsad3s} οὐ^{xo} ἐγώ$^{rpa-s}$ δέχομαι^{vipn3s} ἀλλά^{c} ὁ^{dams} ἀποστέλλω^{vpaaams} ἐγώ$^{rpa-s}$.
v.38 ἀποκρίνομαι^{viad3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} λέγω^{vppanms} διδάσκαλος^{nvms} ὁράω^{viaa1p} τι-σριαμσ ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ ἐκβάλλω^{vppaams} δαιμόνιον^{nanp} ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} ἀκολουθέω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ καί^{c} κωλύω^{viaa1p} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἀκολουθέω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$.
v.39 ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} μή^{xo} κωλύω^{vdpa2p} αὐτός^{rpams} οὐδείς^{anfsn} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrnms} ποιέω^{vifa3s} δύναμις^{nafs} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} δύναμαι^{vifd3s} ταχύς^{bo} κακολογέω^{vnaa} ἐγώ$^{rpa-s}$.
v.40 ὅς^{rrnms} γάρ^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} κατά^{p} σύ$^{rpg-p}$ ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vipx3s}.
v.41 ὅς^{rrnms} γάρ^{c} ἄν^{xo} ποτίζω^{vsaa3s} σύ$^{rpa-p}$ ποτήριον^{nans} ὕδωρ^{ngns} ἐν^{p} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} Χριστός^{ngms} εἰμί^{vipx2p} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὐ^{xo} μή^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} ὁ^{dams} μισθός^{nams} αὐτός^{rpgms}.

περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν.
Καὶ ἐὰν σκανδαλίζῃ σε ἡ χείρ σου ἀπόκοψον αὐτήν, καλόν 43
σοι ἐστίν κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν ἢ τὰς δύο χεῖρας
ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον.
ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 44
καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε ἀπόκοψον αὐτόν, καλόν 45
ἐστίν σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ τοὺς δύο πόδας
ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον,
ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 46
καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε ἔκβαλε αὐτόν, κα- 47
λόν σοι ἐστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
θεοῦ ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν
τοῦ πυρὸς, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ 48
οὐ σβέννυται. πᾶς γὰρ πυρὶ ἁλισθήσεται καὶ πᾶσα θυσία 49
ἁλὶ ἁλισθήσεται, Καλὸν τὸ ἅλας, ἐὰν δὲ τὸ ἅλας ἄναλον 50
γένηται ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας, καὶ
εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

Κακεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας διὰ **10**
τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου Καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι

---

v.42 καί^{c} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} σκανδαλίζω^{vsaa3s} εἷς^{nams} ὁ^{dgmp} μικρός^{agmpn} ὁ^{dgmp} πιστεύω^{vppagmp} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ καλός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} αὐτός^{rpdms} μᾶλλον^{bo} εἰ^{qo} περίκειμαι^{vipn3s} λίθος^{nnms} μυλικός^{anmsn} περί^{p} ὁ^{dams} τράχηλος^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} βάλλω^{vixp3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}.
v.43 καί^{c} ἐάν^{qo} σκανδαλίζω^{vspa3s} σύ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnfs} χείρ^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ ἀποκόπτω^{vdaa2s} αὐτός^{rpafs} καλός^{annsn} σύ$^{rpd-s}$ εἰμί^{vipx3s} κυλλός^{aamsn} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} εἰσέρχομαι^{vnaa} ἤ^{xo} ὁ^{dafp} δύο^{tn} χείρ^{nafp} ἔχω^{vppaams} ἀπέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γέεννα^{nafs} εἰς^{p} ὁ^{dans} πῦρ^{nans} ὁ^{dans} ἄσβεστος^{aansn}.
v.44 ὅπου^{bo} ὁ^{dnms} σκώληξ^{nnms} αὐτός^{rpgmp} ὅς^{xo} τελευτάω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnns} πῦρ^{nnns} ὅς^{xo} σβέννυμι^{vipp3s}.
v.45 καί^{c} ἐάν^{qo} ὁ^{dnms} πούς^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ σκανδαλίζω^{vspa3s} σύ$^{rpa-s}$ ἀποκόπτω^{vdaa2s} αὐτός^{rpams} καλός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} σύ$^{rpd-s}$ εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} χωλός^{aamsn} ἤ^{xo} ὁ^{damp} δύο^{tn} πούς^{namp} ἔχω^{vppaams} βάλλω^{vnap} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γέεννα^{nafs} εἰς^{p} ὁ^{dans} πῦρ^{nans} ὁ^{dans} ἄσβεστος^{aansn}.
v.46 ὅπου^{bo} ὁ^{dnms} σκώληξ^{nnms} αὐτός^{rpgmp} ὅς^{xo} τελευτάω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnns} πῦρ^{nnns} ὅς^{xo} σβέννυμι^{vipp3s}.
v.47 καί^{c} ἐάν^{qo} ὁ^{dnms} ὀφθαλμός^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ σκανδαλίζω^{vspa3s} σύ$^{rpa-s}$ ἐκβάλλω^{vdaa2s} αὐτός^{rpams} καλός^{annsn} σύ$^{rpd-s}$ εἰμί^{vipx3s} μονόφθαλμος^{aamsn} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἤ^{xo} δύο^{tn} ὀφθαλμός^{namp} ἔχω^{vppaams} βάλλω^{vnap} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γέεννα^{nafs} ὁ^{dgns} πῦρ^{ngns}.
v.48 ὅπου^{bo} ὁ^{dnms} σκώληξ^{nnms} αὐτός^{rpgmp} οὐ^{xo} τελευτάω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnns} πῦρ^{nnns} οὐ^{xo} σβέννυμι^{vipp3s}.
v.49 πᾶς^{anmsn} γάρ^{c} πῦρ^{ndns} ἁλίζω^{vifp3s} καί^{c} πᾶς^{anfsn} θυσία^{nnfs} ἅλας^{ndms} ἁλίζω^{vifp3s}.
v.50 καλός^{annsn} ὁ^{dnns} ἅλας^{nnns} ἐάν^{qo} δέ^{c} ὁ^{dnns} ἅλας^{nnns} ἄναλος^{annsn} γίνομαι^{vsad3s} ἐν^{p} τίς^{rqdns} αὐτός^{rpans} ἀρτύω^{vifa2p} ἔχω^{vdpa2p} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ἅλας^{nans} καί^{c} εἰρηνεύω^{vdpa2p} ἐν^{p} ἀλλήλων^{redmp}.

2 πρὸς αὐτόν καὶ ὡς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ
προσελθόντες [οἱ] Φαρισαῖοι ἐπηρώτησαν αὐτὸν εἰ ἔξεστιν
3 ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκρι-
4 θεὶς εἶπεν αὐτοῖς Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωσῆς· οἱ δὲ εἶπον,
Μωσῆς ᾿Επέτρεψεν βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπο-
5 λῦσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ᾿Ιησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Πρὸς τὴν
σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην.
6 ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς,
7 ὁ Θεός. ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα
αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυ-
8 ναῖκα αὐτοῦ. καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν, ὥστε
9 οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σάρξ. ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν
10 ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθη-
11 ταὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. καὶ λέγει
αὐτοῖς Ὃς ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ
12 ἄλλην μοιχᾶται ἐπ αὐτήν, καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄν-
13 δρα αὐτῆς καὶ γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται. Καὶ προσέφερον
αὐτῷ παιδία ἵνα ἅψηται, αὐτῶν οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς
14 προσφέρουσιν. ἰδὼν δὲ ὁ ᾿Ιησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν
αὐτοῖς Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με μὴ κωλύετε αὐτά

---

10. **v.1** κἀκεῖθεν^{bo} ἀνίστημι^{vpaanms} ἔρχομαι^{vipn3s} εἰς^{p} ὁ^{danp} ὅριον^{nanp} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} διά^{p} ὁ^{dgms} πέραν^{bo} ὁ^{dgms} ᾿Ιορδάνης^{ngms} καί^{c} συμπορεύομαι^{vipn3p} πάλιν^{bo} ὄχλος^{nnmp} πρός^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὡς^{bo} εἴωθα^{viya3s} πάλιν^{bo} διδάσκω^{viia3s} αὐτός^{rpamp}. **v.2** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ἐπερωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} εἰ^{qo} ἔξεστι^{vipq3s} ἀνήρ^{ndms} γυνή^{nafs} ἀπολύω^{vnaa} πειράζω^{vppanmp} αὐτός^{rpams}. **v.3** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} σύ$^{rpd-p}$ ἐντέλλομαι^{viad3s} Μωϋσῆς^{nnms}. **v.4** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} Μωϋσῆς^{nnms} ἐπιτρέπω^{viaa3s} βιβλίον^{nans} ἀποστάσιον^{ngns} γράφω^{vnaa} καί^{c} ἀπολύω^{vnaa}. **v.5** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} ᾿Ιησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} πρός^{p} ὁ^{dafs} σκληροκαρδία^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ γράφω^{viaa3s} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.6** ἀπό^{p} δέ^{c} ἀρχή^{ngfs} κτίσις^{ngfs} ἄρσην^{nans} καί^{c} θῆλυς^{aansn} ποιέω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.7** ἕνεκα^{bo} οὗτος^{rdgns} καταλείπω^{vifa3s} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^{c} προσκολλάω^{vifp3s} πρός^{p} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.8** καί^{c} εἰμί^{vifx3p} ὁ^{dnmp} δύο^{tn} εἰς^{p} σάρξ^{nafs} εἷς^{nafs} ὥστε^{c} οὐκέτι^{bo} εἰμί^{vipx3p} δύο^{tn} ἀλλά^{c} εἷς^{nnfs} σάρξ^{nnfs}. **v.9** ὅς^{rrans} οὖν^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} συζεύγνυμι^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nnms} μή^{xo} χωρίζω^{vdpa3s}. **v.10** καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} πάλιν^{bo} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} περί^{p} ὁ^{dgns} αὐτός^{rpgns} ἐπερωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.11** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} ἀπολύω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} γαμέω^{vsaa3s} ἄλλος^{aafsn} μοιχάομαι^{vipn3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpafs}. **v.12** καί^{c} ἐάν^{qo} γυνή^{nnfs} ἀπολύω^{vsaa3s} ὁ^{dams} ἀνήρ^{nams} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} γαμέω^{vsap3s} ἄλλος^{admsn} μοιχάομαι^{vipn3s}. **v.13** καί^{c} προσφέρω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} παιδίον^{nanp} ἵνα^{c} ἅπτω^{vsam3s} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnmp} δέ^{c} μαθητής^{nnmp} ἐπιτιμάω^{viia3p} ὁ^{ddmp} προσφέρω^{vppadmp}.

τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω 15
ὑμῖν ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον
οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ τι- 16
θεὶς τὰς χεῖρας ἐπ αὐτά εὐλόγει αὐτὰ, Καὶ ἐκπορευομένου 17
αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδραμὼν εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐ-
πηρώτα αὐτόν Διδάσκαλε ἀγαθέ τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον
κληρονομήσω. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Τί με λέγεις ἀγα- 18
θόν οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. τὰς ἐντολὰς οἶδας, Μὴ 19
μοιχεύσῃς Μὴ φονεύσῃς Μὴ κλέψῃς Μὴ ψευδομαρτυρή-
σῃς Μὴ ἀποστερήσῃς Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα.
ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ Διδάσκαλε ταῦτα πάντα ἐφυ- 20
λαξάμην ἐκ νεότητός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ 21
ἠγάπησεν αὐτὸν καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἕν σοί ὑστερεῖ, ὕπαγε
ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς πτωχοῖς καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν
οὐρανῷ καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι ἄρας τὸν σταυρόν. ὁ 22
δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔ-
χων κτήματα πολλά. Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει 23
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. οἱ δὲ μαθηταὶ 24

---

v.14 ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀγανακτέω^{viaa3s} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀφίημι^{vdaa2p} ὁ^{danp} παιδίον^{nanp} ἔρχομαι^{vnpn} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ μή^{xo} κωλύω^{vdpa2p} αὐτός^{rpanp} ὁ^{dgnp} γάρ^{c} τοιοῦτος^{rdgnp} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.15** ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} μή^{xo} δέχομαι^{vsad3s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} παιδίον^{nnns} οὐ^{xo} μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} εἰς^{p} αὐτός^{rpafs}. **v.16** καί^{c} ἐναγκαλίζομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpanp} τίθημι^{vppanms} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἐπί^{p} αὐτός^{rpanp} εὐλογέω^{viia3s} αὐτός^{rpanp}. **v.17** καί^{c} ἐκπορεύομαι^{vppngms} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁδός^{nafs} προστρέχω^{vpaanms} εἷς^{nnms} καί^{c} γονυπετέω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ἐπερωτάω^{viia3s} αὐτός^{rpams} διδάσκαλος^{nvms} ἀγαθός^{avmsn} τίς^{rqans} ποιέω^{vsaa1s} ἵνα^{c} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} κληρονομέω^{vsaa1s}. **v.18** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa-s}$ λέγω^{vipa2s} ἀγαθός^{aamsn} οὐδείς^{anfsn} ἀγαθός^{anmsn} εἰ^{qo} μή^{xo} εἷς^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.19** ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} οἶδα^{vixa2s} μή^{xo} μοιχεύω^{vsaa2s} μή^{xo} φονεύω^{vsaa2s} μή^{xo} κλέπτω^{vsaa2s} μή^{xo} ψευδομαρτυρέω^{vsaa2s} μή^{xo} ἀποστερέω^{vsaa2s} τιμάω^{vdpa2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs}. **v.20** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} διδάσκαλος^{nvms} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} φυλάσσω^{viam1s} ἐκ^{p} νεότης^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.21** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἐμβλέπω^{vpaanms} αὐτός^{rpdms} ἀγαπάω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} εἷς^{nnns} σύ$^{rpd-s}$ ὑστερέω^{vipa3s} ὑπάγω^{vdpa2s} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{vipa2s} πωλέω^{vdaa2s} καί^{c} δίδωμι^{vdaa2s} πτωχός^{admpn} καί^{c} ἔχω^{vifa2s} θησαυρός^{nams} ἐν^{p} οὐρανός^{ndms} καί^{c} δεῦρο^{vdvx2s} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ αἴρω^{vpaanms} ὁ^{dams} σταυρός^{nams}. **v.22** ὁ^{dnms} δέ^{c} στυγνάζω^{vpaanms} ἐπί^{p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ἀπέρχομαι^{viaa3s} λυπέω^{vpppnms} εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} ἔχω^{vppanms} κτῆμα^{nanp} πολύς^{aanpn}. **v.23** καί^{c} περιβλέπω^{vpamnms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} πῶς^{bo} δυσκόλως^{bo} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} χρῆμα^{nanp} ἔχω^{vppanmp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰσέρχομαι^{vifd3p}.

ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς Τέκνα πῶς δύσκολόν ἐστιν τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν, εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν,
25 εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν.
26 οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς ἑαυτούς Καὶ
27 τίς δύναται σωθῆναι. ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον ἀλλ οὐ παρὰ θεῷ, πάντα γὰρ
28 δυνατὰ ἐστὶν παρὰ τῷ θεῷ. Ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ
29 Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. ἀποκριθεὶς [δὲ] ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ [ἕνεκεν]
30 τοῦ εὐαγγελίου. ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ
31 ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι
32 καὶ [οἱ] ἔσχατοι πρῶτοι. Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐθαμβοῦντο καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐ-

---

v.24 ὁ^dnmp δέ^c μαθητής^nnmp θαμβέω^viip3p ἐπί^p ὁ^ddmp λόγος^ndmp αὐτός^rpgms ὁ^dnms δέ^c Ἰησοῦς^nnms πάλιν^bo ἀποκρίνομαι^vpaonms λέγω^vipa3s αὐτός^rpdmp τέκνον^nvnp πῶς^bo δύσκολος^annsn εἰμί^vipx3s ὁ^damp πείθω^vpxaamp ἐπί^p χρῆμα^ndnp εἰς^p ὁ^dafs βασιλεία^nafs ὁ^dgms θεός^ngms εἰσέρχομαι^vnaa. **v.25** εὔκοπος^annsc εἰμί^vipx3s κάμηλος^nams διά^p ὁ^dgfs τρυμαλιά^ngfs ὁ^dgfs ῥαφίς^ngfs εἰσέρχομαι^vnaa ἤ^xo πλούσιος^aamsn εἰς^p ὁ^dafs βασιλεία^nafs ὁ^dgms θεός^ngms εἰσέρχομαι^vnaa. **v.26** ὁ^dnmp δέ^c περισσῶς^bo ἐκπλήσσω^viip3p λέγω^vppanmp πρός^p ἑαυτοῦ^rxamp καί^c τίς^rqnms δύναμαι^vipn3s σῴζω^vnap. **v.27** ἐμβλέπω^vpaanms δέ^c αὐτός^rpdmp ὁ^dnms Ἰησοῦς^nnms λέγω^vipa3s παρά^p ἄνθρωπος^ndmp ἀδύνατος^annsn ἀλλά^c οὐ^xo παρά^p θεός^ndms πᾶς^annpn γάρ^c δυνατός^annpn εἰμί^vipx3s παρά^p ὁ^ddms θεός^ndms. **v.28** ἄρχω^viad3s ὁ^dnms Πέτρος^nnms λέγω^vnpa αὐτός^rpdms ἰδού^vdaa2s ἐγώ^rpn-p ἀφίημι^viaa1s πᾶς^aanpn καί^c ἀκολουθέω^viaa1p σύ^rpd-s. **v.29** ἀποκρίνομαι^vpaonms δέ^c ὁ^dnms Ἰησοῦς^nnms λέγω^viaa3s ἀμήν^th λέγω^vipa1s σύ^rpd-p οὐδείς^anfsn εἰμί^vipx3s ὅς^rrnms ἀφίημι^viaa3s οἰκία^nafs ἤ^xo ἀδελφός^namp ἤ^xo ἀδελφή^nafp ἤ^xo πατήρ^nams ἤ^xo μήτηρ^nafs ἤ^xo γυνή^nafs ἤ^xo τέκνον^nanp ἤ^xo ἀγρός^namp ἕνεκα^bo ἐγώ^rpg-s καί^c ἕνεκα^bo ὁ^dgns εὐαγγέλιον^ngns. **v.30** ἐάν^qo μή^xo λαμβάνω^vsaa3s ἑκατονταπλασίων^aanpn νῦν^bo ἐν^p ὁ^ddms καιρός^ndms οὗτος^rddms οἰκία^nafp καί^c ἀδελφός^namp καί^c ἀδελφή^nafp καί^c μήτηρ^nafp καί^c τέκνον^nanp καί^c ἀγρός^namp μετά^p διωγμός^ngmp καί^c ἐν^p ὁ^ddms αἰών^ndms ὁ^ddms ἔρχομαι^vppndms ζωή^nafs αἰώνιος^aafsn. **v.31** πολύς^anmpn δέ^c εἰμί^vifx3p πρῶτος^anmpn ἔσχατος^anmpn καί^c ὁ^dnmp ἔσχατος^anmpn πρῶτος^anmpn.

τῷ συμβαίνειν. ὅτι Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἰεροσόλυμα καὶ 33
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ
γραμματεῦσιν καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παρα-
δώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν. καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ 34
μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ ἀποκτε-
νοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ προσ- 35
πορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου
λέγοντες Διδάσκαλε θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτήσωμέν ποιήσῃς
ἡμῖν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Τί θέλετέ ποιήσαι με ὑμῖν. οἱ δὲ 36, 37
εἶπον αὐτῷ Δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐω-
νύμῶν σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν 38
αὐτοῖς Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον
ὃ ἐγὼ πίνω καί τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆ-
ναι. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Δυνάμεθα ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς 39
Τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ
βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε. τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου 40
καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι ἀλλ οἷς ἡτοίμασται.
Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου 41
καὶ Ἰωάννου. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει 42

---

v.32 εἰμί^{viix3p} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} ἀναβαίνω^{vppanmp} εἰς^{p} Ἰεροσόλυμα^{nafs} καί^{c} εἰμί^{viix3s} προάγω^{vppanms} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} θαμβέω^{viip3p} καί^{c} ἀκολουθέω^{vppanmp} φοβέομαι^{viin3p} καί^{c} παραλαμβάνω^{vpaanms} πάλιν^{bo} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} ἄρχω^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vnpa} ὁ^{danp} μέλλω^{vppaanp} αὐτός^{rpdms} συμβαίνω^{vnpa}. **v.33** ὅτι^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἀναβαίνω^{vipa1p} εἰς^{p} Ἰεροσόλυμα^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} παραδίδωμι^{vifp3s} ὁ^{ddmp} ἀρχιερεύς^{ndmp} καί^{c} γραμματεύς^{ndmp} καί^{c} κατακρίνω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} θάνατος^{ndms} καί^{c} παραδίδωμι^{vifa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp}. **v.34** καί^{c} ἐμπαίζω^{vifa3p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} μαστιγόω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἐμπτύω^{vifa3p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ἀποκτείνω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἀνίστημι^{vifm3s}. **v.35** καί^{c} προσπορεύομαι^{vipn3p} αὐτός^{rpdms} Ἰάκωβος^{nnms} καί^{c} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnmp} υἱός^{nnmp} Ζεβεδαῖος^{ngms} λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} θέλω^{vipa1p} ἵνα^{c} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsaa1p} ποιέω^{vsaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.36** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} θέλω^{vipa2p} ποιέω^{vnaa} ἐγώ$^{rpa-s}$ σύ$^{rpd-p}$. **v.37** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} δίδωμι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἵνα^{c} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} εὐώνυμος^{agmpn} σύ$^{rpg-s}$ καθίζω^{vsaa1p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} δόξα^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$. **v.38** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} τίς^{rqans} αἰτέω^{vipm2p} δύναμαι^{vipn2p} πίνω^{vnaa} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} ὅς^{rrans} ἐγώ$^{rpn-s}$ πίνω^{vipa1s} καί^{c} ὁ^{dans} βάπτισμα^{nans} ὅς^{rrans} ἐγώ$^{rpn-s}$ βαπτίζω^{vipp1s} βαπτίζω^{vnap}. **v.39** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} δύναμαι^{vipn1p} ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dans} μέν^{xo} ποτήριον^{nans} ὅς^{rrans} ἐγώ$^{rpn-s}$ πίνω^{vipa1s} πίνω^{vifd2p} καί^{c} ὁ^{dans} βάπτισμα^{nans} ὅς^{rrans} ἐγώ$^{rpn-s}$ βαπτίζω^{vipp1s} βαπτίζω^{vifp2p}. **v.40** ὁ^{dnns} δέ^{c} καθίζω^{vnaa} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐκ^{p} εὐώνυμος^{agmpn} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐμός^{rsnns} δίδωμι^{vnaa} ἀλλά^{c} ὅς^{rrdmp} ἑτοιμάζω^{vixp3s}. **v.41** καί^{c} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} δέκα^{tn} ἄρχω^{viad3p} ἀγανακτέω^{vnpa} περί^{p} Ἰάκωβος^{ngms} καί^{c} Ἰωάννης^{ngms}.

αὐτοῖς Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐ-
43 τῶν. οὐχ οὕτως δέ ἔσται ἐν ὑμῖν ἀλλ ὃς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι
44 μέγας ἐν ὑμῖν ἐσται ὑμῶν διάκονος. καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ὑμῶν
45 γενέσθαι πρῶτος ἔσται πάντων δοῦλος, καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ
46 δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Καὶ ἔρχονται εἰς Ἰεριχώ καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἰεριχὼ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ υἱὸς Τιμαίου Βαρτι-
47 μαῖος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν προσαιτῶν. καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ἐστιν ἤρξατο κράζειν καὶ
48 λέγειν ὁ υἱὸς Δαυὶδ Ἰησοῦ ἐλέησόν με. καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ, ὁ δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν Υἱὲ Δαυίδ
49 ἐλέησόν με. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτόν Φωνηθῆναι, καὶ φωνοῦσιν τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ Θάρσει ἔγειραι,
50 φωνεῖ σε. ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἦλθεν
51 πρὸς τὸν Ἰησοῦν. καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Τί θέλεις ποιήσω σοι ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ Ῥαββουνι ἵνα
52 ἀναβλέψω. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ὕπαγε ἡ πίστις σου σέσωκέν σε καὶ εὐθὲως ἀνέβλεψεν καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ

---

v.42 ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} προσκαλέομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpamp} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} δοκέω^{vppanmp} ἄρχω^{vnpa} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} κατακυριεύω^{vipa3p} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} μέγας^{anmpn} αὐτός^{rpgmp} κατεξουσιάζω^{vipa3p} αὐτός^{rpgmp}. **v.43** οὐ^{xo} οὕτω^{bo} δέ^{c} εἰμί^{vifx3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ἀλλά^{c} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa3s} γίνομαι^{vnad} μέγας^{anmsn} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ εἰμί^{vifx3s} σύ$^{rpg-p}$ διάκονος^{nnms}. **v.44** καί^{c} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa3s} σύ$^{rpg-p}$ γίνομαι^{vnad} πρῶτος^{anmsn} εἰμί^{vifx3s} πᾶς^{agmpn} δοῦλος^{nnms}. **v.45** καί^{c} γάρ^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{viaa3s} διακονέω^{vnap} ἀλλά^{c} διακονέω^{vnaa} καί^{c} δίδωμι^{vnaa} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} λύτρον^{nans} ἀντί^{p} πολύς^{agmpn}. **v.46** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3p} εἰς^{p} Ἰεριχώ^{tp} καί^{c} ἐκπορεύομαι^{vppngms} αὐτός^{rpgms} ἀπό^{p} Ἰεριχώ^{tp} καί^{c} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὄχλος^{ngms} ἱκανός^{agmsn} υἱός^{nnms} Τιμαῖος^{ngms} Βαρτιμαῖος^{nnms} ὁ^{dnms} τυφλός^{anmsn} κάθημαι^{viin3s} παρά^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} προσαιτέω^{vppanms}. **v.47** καί^{c} ἀκούω^{vpaanms} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} Ναζωραῖος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ἄρχω^{viad3s} κράζω^{vnpa} καί^{c} λέγω^{vnpa} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} Δαυίδ^{tp} Ἰησοῦς^{nvms} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.48** καί^{c} ἐπιτιμάω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} πολύς^{anmpn} ἵνα^{c} σιωπάω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} πολύς^{adnsn} μᾶλλον^{bo} κράζω^{viia3s} υἱός^{nvms} Δαυίδ^{tp} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.49** καί^{c} ἵστημι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} φωνέω^{vnap} καί^{c} φωνέω^{vipa3p} ὁ^{dams} τυφλός^{aamsn} λέγω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms} θαρσέω^{vdpa2s} ἐγείρω^{vdam2s} φωνέω^{vipa3s} σύ$^{rpa-s}$. **v.50** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποβάλλω^{vpaanms} ὁ^{dans} ἱμάτιον^{nans} αὐτός^{rpgms} ἀνίστημι^{vpaanms} ἔρχομαι^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.51** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rqans} θέλω^{vipa2s} ποιέω^{vsaa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} δέ^{c} τυφλός^{anmsn} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ῥαββουνί^{ta} ἵνα^{c} ἀναβλέπω^{vsaa1s}.

ἐν τῇ ὁδῷ.

Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν εἰς Ἰερουσαλήμ εἰς Βηθσφαγὴ καὶ **11**
Βηθανίαν πρὸς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν ἀποστέλλει δύο τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ. καὶ λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην 2
τὴν κατέναντι ὑμῶν καὶ εὐθὲως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν
εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκά-
θικεν λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ Τί 3
ποιεῖτε τοῦτο εἴπατε ὅτι Ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει καὶ εὐ-
θὲως αὐτὸν ἀποστέλλει ὧδε. ἀπῆλθον δὲ καὶ εὗρον [τὸν] 4
πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου
καὶ λύουσιν αὐτόν. καί τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον 5
αὐτοῖς Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον. οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς 6
καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. καὶ ἤ- 7
γαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ
ἱμάτια αὐτῶν καὶ ἐκάθισεν ἐπ αὐτῷ. πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια 8
αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον
ἐκ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννυον εἰς τὴν ὁδόν, καὶ οἱ προ- 9
άγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες, Ὡσαννά,
Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, Εὐλογη- 10
μένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι Κυρίου, τοῦ πατρὸς

---

v.52 ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὑπάγω^{vdpa2s} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ σώζω^{vixa3s} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} εὐθέως^{bo} ἀναβλέπω^{viaa3s} καί^{c} ἀκολουθέω^{viia3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs}. **11. v.1** καί^{c} ὅτε^{bo} ἐγγίζω^{vipa3p} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} εἰς^{p} Βηθφαγή^{tp} καί^{c} Βηθανία^{nafs} πρός^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dgfp} ἐλαία^{ngfp} ἀποστέλλω^{vipa3s} δύο^{tn} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms}. **v.2** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὑπάγω^{vdpa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κώμη^{nafs} ὁ^{dafs} κατέναντι^{bo} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} εὐθέως^{bo} εἰσπορεύομαι^{vppnnmp} εἰς^{p} αὐτός^{rpafs} εὑρίσκω^{vifa2p} πῶλος^{nams} δέω^{vpxpams} ἐπί^{p} ὅς^{rrams} οὐδείς^{anfsn} ἄνθρωπος^{ngmp} καθίζω^{vixa3s} λύω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἄγω^{vdaa2p}. **v.3** καί^{c} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vsaa3s} τίς^{rqans} ποιέω^{vipa2p} οὗτος^{rdans} λέγω^{vdaa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} καί^{c} εὐθέως^{bo} αὐτός^{rpams} ἀποστέλλω^{vipa3s} ὧδε^{bo}. **v.4** ἀπέρχομαι^{viaa3p} δέ^{c} καί^{c} εὑρίσκω^{viaa3p} ὁ^{dams} πῶλος^{nams} δέω^{vpxpams} πρός^{p} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} ἔξω^{bo} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} ἀμφόδον^{ngns} καί^{c} λύω^{vipa3p} αὐτός^{rpams}. **v.5** καί^{c} τι-σρινμπ ὁ^{dgmp} ἑκεῖ^{bo} ἵστημι^{vpxagmp} λέγω^{viia3p} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} ποιέω^{vipa2p} λύω^{vppanmp} ὁ^{dams} πῶλος^{nams}. **v.6** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdmp} καθώς^{bo} ἐντέλλομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} ἀφίημι^{viaa3p} αὐτός^{rpamp}. **v.7** καί^{c} ἄγω^{viaa3p} ὁ^{dams} πῶλος^{nams} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} ἐπιβάλλω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} καθίζω^{viaa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.8** πολύς^{anmpn} δέ^{c} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} στρωννύω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ἄλλος^{anmpn} δέ^{c} στιβάς^{nafp} κόπτω^{viia3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} δένδρον^{ngnp} καί^{c} στρωννύω^{viia3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs}. **v.9** καί^{c} ὁ^{dnmp} προάγω^{vppanmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀκολουθέω^{vppanmp} κράζω^{viia3p} λέγω^{vppanmp} ὡσαννάth εὐλογέω^{vpxpnms} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} ἐν^{p} ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms}.

11 ἡμῶν Δαυίδ, Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς
Ἰεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἰς τὸ ἱερόν καὶ περιβλεψάμε-
νος πάντα ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν
12 μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ
13 Βηθανίας ἐπείνασεν. καὶ ἰδὼν συκῆν μακρόθεν ἔχουσαν
φύλλα ἦλθεν εἰ ἄρα εὑρήσει τι ἐν αὐτῇ καὶ ἐλθὼν ἐπ αὐτὴν
14 οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα, οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. καὶ ἀ-
ποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ Μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα
15 μηδεὶς καρπὸν φάγοι καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ
ἔρχονται εἰς Ἰεροσόλυμα καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν
ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱ-
ερῷ καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας
16 τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψεν. καὶ οὐκ ἤ-
17 φιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ. καὶ ἐδίδασκεν
λέγων αὐτοῖς Οὐ γέγραπται ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος προσ-
ευχῆς κληθήσεται πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑμεῖς δὲ εποιήσατε
18 αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν. καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν, ἐφοβοῦντο
γὰρ αὐτόν ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐ-
19 τοῦ. Καὶ ὅτε ὀψὲ ἐγένετο ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως.

---

v.10 εὐλογέω^{vpxpnfs} ὁ^{dnfs} ἔρχομαι^{vppnnfs} βασιλεία^{nnfs} ἐν^{p} ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Δαυίδ^{tp} ὡσαννάth ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ὕψιστος^{adnpn}. **v.11** καί^{c} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} Ἰεροσόλυμα^{nafs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} καί^{c} περιβλέπω^{vpamnnms} πᾶς^{aanpn} ὄψιος^{agfsn} ἤδη^{bo} εἰμί^{vppxgfs} ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} ἐξέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} Βηθανία^{nafs} μετά^{p} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn}. **v.12** καί^{c} ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaagmp} αὐτός^{rpgmp} ἀπό^{p} Βηθανία^{ngfs} πεινάω^{viaa3s}. **v.13** καί^{c} ὁράω^{vpaanms} συκῆ^{nafs} μακρόθεν^{bo} ἔχω^{vppaafs} φύλλον^{nanp} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰ^{qo} ἄρα^{xo} εὑρίσκω^{vifa3s} τι-σριανσ ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpafs} οὐδείς^{aansn} εὑρίσκω^{viaa3s} εἰ^{qo} μή^{xo} φύλλον^{nanp} ὅς^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{viix3s} καιρός^{nnms} σῦκον^{ngnp}. **v.14** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} μηκέτι^{bo} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-s}$ εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} μηδείς^{anmsn} καρπός^{nams} ἐσθίω^{voaa3s} καί^{c} ἀκούω^{viia3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms}. **v.15** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3p} εἰς^{p} Ἰεροσόλυμα^{nafs} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} ἄρχω^{viad3s} ἐκβάλλω^{vnpa} ὁ^{damp} πωλέω^{vppaamp} καί^{c} ἀγοράζω^{vppaamp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} καί^{c} ὁ^{dafp} τράπεζα^{nafp} ὁ^{dgmp} κολλυβιστής^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dafp} καθέδρα^{nafp} ὁ^{dgmp} πωλέω^{vppagmp} ὁ^{dafp} περιστερά^{nafp} καταστρέφω^{viaa3s}. **v.16** καί^{c} οὐ^{xo} ἀφίημι^{viia3s} ἵνα^{c} τι-σριμσ διαφέρω^{vsaa3s} σκεῦος^{nans} διά^{p} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns}. **v.17** καί^{c} διδάσκω^{viia3s} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} γράφω^{vixp3s} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ οἶκος^{nnms} προσευχή^{ngfs} καλέω^{vifp3s} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ποιέω^{viaa2p} αὐτός^{rpams} σπήλαιον^{nans} λῃστής^{ngmp}. **v.18** καί^{c} ἀκούω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ζητέω^{viia3p} πῶς^{bo} αὐτός^{rpams} ἀπόλλυμι^{vsaa3p} φοβέομαι^{viin3p} γάρ^{c} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ἐκπλήσσω^{viip3s} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} διδαχή^{ndfs} αὐτός^{rpgms}.

Καὶ πρωῒ παραπορευόμενοι εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην 20
ἐκ ῥιζῶν. καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ Ῥαββί ἴδε 21
ἡ συκῆ ἣν κατηράσω ἐξήρανται. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς 22
λέγει αὐτοῖς Ἔχετε πίστιν θεοῦ. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι 23
ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ Ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θά-
λασσαν καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ πιστεύσῃ
ὅτι ἃ λέγει γίνεται ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. διὰ τοῦτο λέγω 24
ὑμῖν πάντα ὅσα ἂν προσεύχομενοι αἰτῆσθε πιστεύετε ὅτι
λαμβάνετέ καὶ ἔσται ὑμῖν. καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμε- 25
νοι ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ
ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. εἰ δὲ 26
ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδε ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
ἀφησεὶ τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς 27
Ἱεροσόλυμα καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ ἔρχονται
πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
τεροι. καὶ λεγουσιν αὐτῷ Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς 28
καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῇς. ὁ 29
δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Ἐπερωτήσω ὑμᾶς καὶ
ἐγώ ἕνα λόγον καὶ ἀποκρίθητέ μοι καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ

---

v.19 καίᶜ ὅτεᵇᵒ ὀψέᵇᵒ γίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ ἐκπορεύομαιᵛⁱⁱⁿ³ˢ ἔξωᵇᵒ ὁᵈᵍᶠˢ πόλιςⁿᵍᶠˢ. **v.20** καίᶜ πρωῒᵇᵒ παραπορεύομαιᵛᵖᵖⁿⁿᵐᵖ ὁράωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ ὁᵈᵃᶠˢ συκῆⁿᵃᶠˢ ξηραίνωᵛᵖˣᵖᵃᶠˢ ἐκᵖ ῥίζαⁿᵍᶠᵖ. **v.21** καίᶜ ἀναμιμνήσκωᵛᵖᵃᵒⁿᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ Πέτροςⁿⁿᵐˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ῥαββίᵗʰ ἴδεⁱ ὁᵈⁿᶠˢ συκῆⁿⁿᶠˢ ὅςʳʳᵃᶠˢ καταράομαιᵛⁱᵃᵈ²ˢ ξηραίνωᵛⁱˣᵖ³ˢ. **v.22** καίᶜ ἀποκρίνομαιᵛᵖᵃᵒⁿᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ ἔχωᵛᵈᵖᵃ²ᵖ πίστιςⁿᵃᶠˢ θεόςⁿᵍᵐˢ. **v.23** ἀμήνᵗʰ γάρᶜ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ σύʳᵖᵈ-ᵖ ὅτιᶜ ὅςʳʳⁿᵐˢ ἄνˣᵒ λέγωᵛˢᵃᵃ³ˢ ὁᵈᵈⁿˢ ὄροςⁿᵈⁿˢ οὗτοςʳᵈᵈⁿˢ αἴρωᵛᵈᵃᵖ²ˢ καίᶜ βάλλωᵛᵈᵃᵖ²ˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ θάλασσαⁿᵃᶠˢ καίᶜ μήˣᵒ διακρίνωᵛˢᵃᵖ³ˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ καρδίαⁿᵈᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἀλλάᶜ πιστεύωᵛˢᵃᵃ³ˢ ὅτιᶜ ὅςʳʳⁿᵖ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ γίνομαιᵛⁱᵖⁿ³ˢ εἰμίᵛⁱᶠˣ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ὅςʳʳⁿˢ ἐάνᵠᵒ λέγωᵛˢᵃᵃ³ˢ. **v.24** διάᵖ οὗτοςʳᵈⁿˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ σύʳᵖᵈ-ᵖ πᾶςᵃᵃⁿᵖⁿ ὅσοςʳᶜⁿᵖ ἄνˣᵒ προσεύχομαιᵛᵖᵖⁿⁿᵐᵖ αἰτέωᵛˢᵖᵖ²ᵖ πιστεύωᵛᵈᵖᵃ²ᵖ ὅτιᶜ λαμβάνωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ καίᶜ εἰμίᵛⁱᶠˣ³ˢ σύʳᵖᵈ-ᵖ. **v.25** καίᶜ ὅταν^c στήκωᵛˢᵖᵃ²ᵖ προσεύχομαιᵛᵖᵖⁿⁿᵐᵖ ἀφίημιᵛᵈᵖᵃ²ᵖ εἰᵠᵒ τι-σριανσ ἔχωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ κατάᵖ τι-σριγμσ ἵναᶜ καίᶜ ὁᵈⁿᵐˢ πατήρⁿⁿᵐˢ σύʳᵖᵍ-ᵖ ὁᵈⁿᵐˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐᵖ οὐρανόςⁿᵈᵐᵖ ἀφίημιᵛˢᵃᵃ³ˢ σύʳᵖᵈ-ᵖ ὁᵈᵃⁿᵖ παράπτωμαⁿᵃⁿᵖ σύʳᵖᵍ-ᵖ. **v.26** εἰᵠᵒ δέᶜ σύʳᵖⁿ-ᵖ οὐˣᵒ ἀφίημιᵛⁱᵖᵃ²ᵖ οὐδέᵇᵒ ὁᵈⁿᵐˢ πατήρⁿⁿᵐˢ σύʳᵖᵍ-ᵖ ὁᵈⁿᵐˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐᵖ οὐρανόςⁿᵈᵐᵖ ἀφίημιᵛⁱᶠᵃ³ˢ ὁᵈᵃⁿᵖ παράπτωμαⁿᵃⁿᵖ σύʳᵖᵍ-ᵖ. **v.27** καίᶜ ἔρχομαιᵛⁱᵖⁿ³ᵖ πάλινᵇᵒ εἰςᵖ Ἱεροσόλυμαⁿᵃᶠˢ καίᶜ ἐνᵖ ὁᵈᵈⁿˢ ἱερόνⁿᵈⁿˢ περιπατέωᵛᵖᵖᵃᵍᵐˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἔρχομαιᵛⁱᵖⁿ³ᵖ πρόςᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ ὁᵈⁿᵐᵖ ἀρχιερεύςⁿⁿᵐᵖ καίᶜ ὁᵈⁿᵐᵖ γραμματεύςⁿⁿᵐᵖ καίᶜ ὁᵈⁿᵐᵖ πρεσβύτεροςᵃⁿᵐᵖⁿ. **v.28** καίᶜ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ἐνᵖ ποῖοςʳᵠᵈᶠˢ ἐξουσίαⁿᵈᶠˢ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ ποιέωᵛⁱᵖᵃ²ˢ καίᶜ τίςʳᵠⁿᵐˢ σύʳᵖᵈ-ˢ ὁᵈᵃᶠˢ ἐξουσίαⁿᵃᶠˢ οὗτοςʳᵈᵃᶠˢ δίδωμιᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἵναᶜ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ ποιέωᵛˢᵖᵃ²ˢ.

30 ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ, τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν
31 ἢ ἐξ ἀνθρώπων ἀποκρίθητέ μοι. καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑ-
αυτοὺς λέγοντες Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ Διὰ τί οὖν
32 οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. ἀλλ᾽ εἴπωμεν Ἐξ ἀνθρώπων ἐφο-
βοῦντο τὸν λαόν. ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὅτι ὄντως
33 προφήτης ἦν. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ Οὐκ
οἴδαμεν καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς Οὐδὲ ἐγὼ
λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

12 Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν, Ἀμπελῶνα ἐ-
φύτευσεν ἄνθρωπος καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὤρυξεν
ὑπολήνιον καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γε-
2 ωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν. καὶ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωρ-
γοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ
3 καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος, οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ
4 ἀπέστειλαν κενόν. καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλ-
λον δοῦλον, κἀκεῖνον λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν καὶ
5 ἀπέστειλαν ἠτίμωμένον. καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλεν, κἀ-
κεῖνον ἀπέκτειναν καὶ πολλοὺς ἄλλους τοὺς μὲν δέροντες
6 τοὺς δὲ ἀποκτένοντες. ἔτι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων, ἀγαπητόν,
αὐτοῦ, ἀπέστειλεν καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον λέγων

---

v.29 ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐπερωτάω^{vifa1s} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἷς^{nams} λόγος^{nams} καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vdao2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ καί^{c} λέγω^{vifa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa1s}. **v.30** ὁ^{dnns} βάπτισμα^{nnns} Ἰωάννης^{ngms} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} εἰμί^{viix3s} ἤ^{xo} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀποκρίνομαι^{vdao2p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.31** καί^{c} λογίζομαι^{viin3p} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} λέγω^{vppanmp} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1p} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} λέγω^{vifa3s} διά^{p} τίς^{rqans} οὖν^{c} οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa2p} αὐτός^{rpdms}. **v.32** ἀλλά^{c} λέγω^{vsaa1p} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} φοβέομαι^{viin3p} ὁ^{dams} λαός^{nams} ἅπας^{anmpn} γάρ^{c} ἔχω^{viia3p} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} ὅτι^{c} ὄντως^{bo} προφήτης^{nnms} εἰμί^{viix3s}. **v.33** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} λέγω^{vipa3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1p} καί^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐδέ^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa1s}. **12. v.1** καί^{c} ἄρχω^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ἐν^{p} παραβολή^{ndfp} λέγω^{vnpa} ἀμπελών^{nams} φυτεύω^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nnms} καί^{c} περιτίθημι^{viaa3s} φραγμός^{nams} καί^{c} ὀρύσσω^{viaa3s} ὑπολήνιον^{nans} καί^{c} οἰκοδομέω^{viaa3s} πύργος^{nams} καί^{c} ἐκδίδωμι^{viam3s} αὐτός^{rpams} γεωργός^{ndmp} καί^{c} ἀποδημέω^{viaa3s}. **v.2** καί^{c} ἀποστέλλω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{damp} γεωργός^{namp} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} δοῦλος^{nams} ἵνα^{c} παρά^{p} ὁ^{dgmp} γεωργός^{ngmp} λαμβάνω^{vsaa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} καρπός^{ngms} ὁ^{dgms} ἀμπελών^{ngms}. **v.3** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λαμβάνω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} δέρω^{viaa3p} καί^{c} ἀποστέλλω^{viaa3p} κενός^{aamsn}. **v.4** καί^{c} πάλιν^{bo} ἀποστέλλω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ἄλλος^{aamsn} δοῦλος^{nams} κἀκεῖνος^{rdams} λιθοβολέω^{vpaanmp} κεφαλιόω^{viaa3p} καί^{c} ἀποστέλλω^{viaa3p} ἀτιμάζω^{vpxpams}. **v.5** καί^{c} πάλιν^{bo} ἄλλος^{aamsn} ἀποστέλλω^{viaa3s} κἀκεῖνος^{rdams} ἀποκτείνω^{viaa3p} καί^{c} πολύς^{aampn} ἄλλος^{aampn} ὁ^{damp} μέν^{xo} δέρω^{vppanmp} ὁ^{damp} δέ^{c} ἀποκτείνω^{vppanmp}.

ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ 7
εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε
ἀποκτείνωμεν αὐτόν καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. καὶ 8
λαβόντες αὐτόν ἀπέκτειναν καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶ-
νος. τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος ἐλεύσεται καὶ 9
ἀπολέσει τοὺς γεωργούς καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.
οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν 10
οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, πα- 11
ρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς
ἡμῶν. Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι καὶ ἐφοβήθησαν τὸν 12
ὄχλον ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν
καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐ- 13
τόν τινας τῶν Φαρισαίων καὶ τῶν Ἡρῳδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀ-
γρεύσωσιν λόγῳ. οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ Διδάσκαλε 14
οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ
γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων ἀλλ ἐπ ἀληθείας τὴν
ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις, ἔξεστιν κῆνσον Καίσαρι δοῦναι ἢ
οὔ. δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρισιν 15
εἶπεν αὐτοῖς Τί με πειράζετε φέρετέ μοι δηνάριον ἵνα ἴδω.
οἱ δὲ ἤνεγκαν καὶ λέγει αὐτοῖς Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ 16

---

v.6 ἔτι^{bo} οὖν^{c} εἷς^{nams} υἱός^{nams} ἔχω^{vppanms} ἀγαπητός^{aamsn} αὐτός^{rpgms} ἀποστέλλω^{viaa3s} καί^{c} αὐτός^{rpams} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ἔσχατος^{aamsn} λέγω^{vppanms} ὅτι^{c} ἐντρέπω^{vifp3p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.7** ἐκεῖνος^{rdnmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} γεωργός^{nnmp} λέγω^{viaa3p} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὅτι^{c} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} κληρονόμος^{nnms} δεῦτε^{vdvx2p} ἀποκτείνω^{vspa1p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dnfs} κληρονομία^{nnfs}. **v.8** καί^{c} λαμβάνω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἀποκτείνω^{viaa3p} καί^{c} ἐκβάλλω^{viaa3p} ἔξω^{bo} ὁ^{dgms} ἀμπελών^{ngms}. **v.9** τίς^{rqans} οὖν^{c} ποιέω^{vifa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgms} ἀμπελών^{ngms} ἔρχομαι^{vifd3s} καί^{c} ἀπόλλυμι^{vifa3s} ὁ^{damp} γεωργός^{namp} καί^{c} δίδωμι^{vifa3s} ὁ^{dams} ἀμπελών^{nams} ἄλλος^{admpn}. **v.10** οὐδέ^{bo} ὁ^{dafs} γραφή^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἀναγινώσκω^{viaa2p} λίθος^{nams} ὅς^{rrams} ἀποδοκιμάζω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} οἰκοδομέω^{vppanmp} οὗτος^{rdnms} γίνομαι^{viao3s} εἰς^{p} κεφαλή^{nafs} γωνία^{ngfs}. **v.11** παρά^{p} κύριος^{ngms} γίνομαι^{viad3s} οὗτος^{rdnfs} καί^{c} εἰμί^{vipx3s} θαυμαστός^{anfsn} ἐν^{p} ὀφθαλμός^{ndmp} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.12** καί^{c} ζητέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} κρατέω^{vnaa} καί^{c} φοβέομαι^{viao3p} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} γινώσκω^{viaa3p} γάρ^{c} ὅτι^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} λέγω^{viaa3s} καί^{c} ἀφίημι^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἀπέρχομαι^{viaa3p}. **v.13** καί^{c} ἀποστέλλω^{vipa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} τι-σριαμπ ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dgmp} Ἡρῳδιανοί^{ngmp} ἵνα^{c} αὐτός^{rpams} ἀγρεύω^{vsaa3p} λόγος^{ndms}. **v.14** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἔρχομαι^{vpaanmp} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} διδάσκαλος^{nvms} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} ἀληθής^{anmsn} εἰμί^{vipx2s} καί^{c} οὐ^{xo} μέλει^{vipq3s} σύ$^{rpd-s}$ περί^{p} οὐδείς^{agmsn} οὐ^{xo} γάρ^{c} βλέπω^{vipa2s} εἰς^{p} πρόσωπον^{nans} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀλλά^{c} ἐπί^{p} ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διδάσκω^{vipa2s} ἔξεστι^{vipq3s} κῆνσος^{nams} Καῖσαρ^{ndms} δίδωμι^{vnaa} ἤ^{xo} οὐ^{xo}. **v.15** δίδωμι^{vsaa1p} ἤ^{xo} μή^{xo} δίδωμι^{vsaa1p} ὁ^{dnms} δέ^{c} οἶδα^{vpxanms} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dafs} ὑπόκρισις^{nafs} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa-s}$ πειράζω^{vipa2p} φέρω^{vdpa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ δηνάριον^{nans} ἵνα^{c} ὁράω^{vsaa1s}.

17 ἐπιγραφή οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Καίσαρος. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς ἀπόδοτε Τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ
18 τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ καὶ ἐθαύμασαν ἐπ αὐτῷ. Καὶ ἔρχονται
Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶ-
19 ναι καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες. Διδάσκαλε Μωσῆς
ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλί-
πῃ γυναῖκα καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐ-
20 τοῦ. ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα καὶ
21 ἀποθνῄσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα, καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν
αὐτήν καὶ ἀπέθανεν καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκεν σπέρμα, καὶ
22 ὁ τρίτος ὡσαύτως, καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτὰ καὶ οὐκ ἀ-
23 φῆκαν σπέρμα ἔσχατη πάντων ἀπέθανεν καὶ ἡ γυνὴ ἐν τῇ
ἀναστάσει ὅταν ἀναστῶσιν τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή οἱ γὰρ ἑ-
24 πτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ
25 τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ. ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν οὔτε
γαμοῦσιν οὔτε γαμίσκονται, ἀλλ εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς
26 οὐρανοῖς. περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε
ἐν τῇ βίβλῳ Μωσέως, ἐπὶ τοῦ βάτου ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς

---

v.16 ὁ^{dnmp} δέ^{c} φέρω^{viaa3p} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqgms} ὁ^{dnfs} εἰκών^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἐπιγραφή^{nnfs} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} Καῖσαρ^{ngms}. **v.17** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀποδίδωμι^{vdaa2p} ὁ^{danp} Καῖσαρ^{ngms} Καῖσαρ^{ndms} καί^{c} ὁ^{danp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} θαυμάζω^{viaa3p} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.18** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3p} Σαδδουκαῖος^{nnmp} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὅστις^{rrnmp} λέγω^{vipa3p} ἀνάστασις^{nafs} μή^{xo} εἰμί^{vnpx} καί^{c} ἐπερωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp}. **v.19** διδάσκαλος^{nvms} Μωϋσῆς^{nnms} γράφω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἐάν^{qo} τι-σριγμσ ἀδελφός^{nnms} ἀποθνῄσκω^{vsaa3s} καί^{c} καταλείπω^{vsaa3s} γυνή^{nafs} καί^{c} τέκνον^{nanp} μή^{xo} ἀφίημι^{vsaa3s} ἵνα^{c} λαμβάνω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐξανίστημι^{vsaa3s} σπέρμα^{nans} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.20** ἑπτά^{tn} ἀδελφός^{nnmp} εἰμί^{viix3p} καί^{c} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} λαμβάνω^{viaa3s} γυνή^{nafs} καί^{c} ἀποθνῄσκω^{vppanms} οὐ^{xo} ἀφίημι^{viaa3s} σπέρμα^{nans}. **v.21** καί^{c} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn} λαμβάνω^{viaa3s} αὐτός^{rpafs} καί^{c} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} καί^{c} οὐδέ^{bo} αὐτός^{rpnms} ἀφίημι^{viaa3s} σπέρμα^{nans} καί^{c} ὁ^{dnms} τρίτος^{anmsn} ὡσαύτως^{bo}. **v.22** καί^{c} λαμβάνω^{viaa3p} αὐτός^{rpafs} ὁ^{dnmp} ἑπτά^{tn} καί^{c} οὐ^{xo} ἀφίημι^{viaa3p} σπέρμα^{nans} ἔσχατος^{anfsn} πᾶς^{agnpn} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs}. **v.23** ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀνάστασις^{ndfs} ὅταν^{c} ἀνίστημι^{vsaa3p} τίς^{rqgms} αὐτός^{rpgmp} εἰμί^{vifx3s} γυνή^{nnfs} ὁ^{dnmp} γάρ^{c} ἑπτά^{tn} ἔχω^{viaa3p} αὐτός^{rpafs} γυνή^{nafs}. **v.24** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} διά^{p} οὗτος^{rdans} πλανάω^{vipp2p} μή^{xo} οἶδα^{vpxanmp} ὁ^{dafp} γραφή^{nafp} μηδέ^{c} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.25** ὅταν^{c} γάρ^{c} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vsaa3p} οὔτε^{c} γαμέω^{vipa3p} οὔτε^{c} γαμίσκω^{vipp3p} ἀλλά^{c} εἰμί^{vipx3p} ὡς^{bo} ἄγγελος^{nnmp} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}.

λέγων Ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ. οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ Θεὸς ζώντων, ὑμεῖς 27
οὖν πολὺ πλανᾶσθε. Καὶ προσελθὼν εἷς τῶν γραμματέων 28
ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπε-
κρίθη ἐπηρώτησεν αὐτόν Ποία ἐστὶν πρώτη πάντων ἐντολή
ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ, ὅτι Πρώτη πάντων τῶν ἐντο- 29
λῶν, Ἄκουε Ἰσραήλ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστίν.
καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου 30
καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ
ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου αὕτη πρώτη ἐντολή. καὶ δευτέρα 31
ὁμοία, αὕτη Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν μείζων
τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμμα- 32
τεύς Καλῶς διδάσκαλε ἐπ ἀληθείας εἶπας, ὅτι εἷς ἐστιν καὶ
οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης 33
τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυ-
χῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς
ἑαυτὸν πλεῖόν ἐστιν πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυσι-
ῶν. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν 34
αὐτῷ Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ οὐ-

---

v.26 περίp δέc ὁdgmp νεκρόςagmpn ὅτιc ἐγείρωvipp3p οὐxo ἀναγινώσκωviaa2p ἐνp ὁddfs βίβλοςndfs Μωϋσῆςngms ἐπίp ὁdgms βάτοςngms ὡςbo λέγωviaa3s αὐτόςrpdms ὁdnms θεόςnnms λέγωvppanms ἐγώrpn-s ὁdnms θεόςnnms Ἀβραάμtp καίc ὁdnms θεόςnnms Ἰσαάκtp καίc ὁdnms θεόςnnms Ἰακώβtp. **v.27** οὐxo εἰμίvipx3s ὁdnms θεόςnnms νεκρόςagmpn ἀλλάc θεόςnnms ζάωvppagmp σύrpn-p οὖνc πολύςaansn πλανάωvipp2p. **v.28** καίc προσέρχομαιvpaanms εἷςnnms ὁdgmp γραμματεύςngmp ἀκούωvpaanms αὐτόςrpgmp συζητέωvppagmp οἶδαvpxanms ὅτιc καλῶςbo αὐτόςrpdmp ἀποκρίνομαιviad3s ἐπερωτάωviaa3s αὐτόςrpams ποῖοςrqnfs εἰμίvipx3s πρῶτοςanfsn πᾶςagfpn ἐντολήnnfs. **v.29** ὁdnms δέc Ἰησοῦςnnms ἀποκρίνομαιviad3s αὐτόςrpdms ὅτιc πρῶτοςanfsn πᾶςagfpn ὁdgfp ἐντολήngfp ἀκούωvdpa2s Ἰσραήλtp κύριοςnnms ὁdnms θεόςnnms ἐγώrpg-p κύριοςnnms εἷςnnms εἰμίvipx3s. **v.30** καίc ἀγαπάωvifa2s κύριοςnams ὁdams θεόςnams σύrpg-s ἐκp ὅλοςagfsn ὁdgfs καρδίαngfs σύrpg-s καίc ἐκp ὅλοςagfsn ὁdgfs ψυχήngfs σύrpg-s καίc ἐκp ὅλοςagfsn ὁdgfs διάνοιαngfs σύrpg-s καίc ἐκp ὅλοςagfsn ὁdgfs ἰσχύςngfs σύrpg-s οὗτοςrdnfs πρῶτοςanfsn ἐντολήnnfs. **v.31** καίc δεύτεροςanfsn ὅμοιοςanfsn οὗτοςrpnfs ἀγαπάωvifa2s ὁdams πλησίονbo σύrpg-s ὡςbo σεαυτοῦrxams μέγαςanfsc οὗτοςrdgfp ἄλλοςanfsn ἐντολήnnfs οὐxo εἰμίvipx3s. **v.32** καίc λέγωviaa3s αὐτόςrpdms ὁdnms γραμματεύςnnms καλῶςbo διδάσκαλοςnvms ἐπίp ἀλήθειαngfs λέγωviaa2s ὅτιc εἷςnnms εἰμίvipx3s καίc οὐxo εἰμίvipx3s ἄλλοςanmsn πλήνbo αὐτόςrpgms. **v.33** καίc ὁdnns ἀγαπάωvnpa αὐτόςrpams ἐκp ὅλοςagfsn ὁdgfs καρδίαngfs καίc ἐκp ὅλοςagfsn ὁdgfs σύνεσιςngfs καίc ἐκp ὅλοςagfsn ὁdgfs ψυχήngfs καίc ἐκp ὅλοςagfsn ὁdgfs ἰσχύςngfs καίc ὁdnns ἀγαπάωvnpa ὁdams πλησίονbo ὡςbo ἑαυτοῦrxams πολύςannsc εἰμίvipx3s πᾶςagnpn ὁdgnp ὁλοκαύτωμαngnp καίc θυσίαngfp.

35 δεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ Πῶς λέγουσιν οἱ γραμ-
36 ματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς υἱὸς ἐστιν Δαυίδ. αὐτὸς γὰρ Δαυὶδ
εἶπεν ἐν πνεύματι ἁγίῳ λέγει ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κά-
θου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον
37 τῶν ποδῶν σου. αὐτὸς οὖν Δαυὶδ λέγει αὐτὸν κύριον καὶ
πόθεν υἱός αὐτοῦ ἐστιν καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡ-
38 δέως. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ Βλέπετε ἀπὸ
τῶν γραμματέων τῶν θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ
39 ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
40 συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις. οἱ κατε-
σθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ προφάσει μακρὰ προσ-
41 ευχόμενοι, οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα. Καὶ κα-
θίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ
ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον καὶ πολλοὶ πλού-
42 σιοι ἔβαλλον πολλά, καὶ ἐλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλεν
43 λεπτὰ δύο ὅ ἐστιν κοδράντης. καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα
αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων βέβληκεν τῶν βαλλόντων εἰς

---

v.34 καί^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} νουνεχῶς^{bo} ἀποκρίνομαι^{viad3s} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo} μακράν^{bo} εἰμί^{vipx2s} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} οὐδείς^{anfsn} οὐκέτι^{bo} τολμάω^{viia3s} αὐτός^{rpams} ἐπερωτάω^{vnaa}. **v.35** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viia3s} διδάσκω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} πῶς^{bo} λέγω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} υἱός^{nnms} εἰμί^{vipx3s} Δαυίδ^{tp}. **v.36** αὐτός^{rpnms} γάρ^{c} Δαυίδ^{tp} λέγω^{viaa3s} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ κάθημαι^{vdpn2s} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἕως^{c} ἄν^{xo} τίθημι^{vsaa1s} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} σύ$^{rpg-s}$ ὑποπόδιον^{nans} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} σύ$^{rpg-s}$. **v.37** αὐτός^{rpnms} οὖν^{c} Δαυίδ^{tp} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} κύριος^{nams} καί^{c} πόθεν^{bo} υἱός^{nnms} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{dnms} πολύς^{anmsn} ὄχλος^{nnms} ἀκούω^{viia3s} αὐτός^{rpgms} ἡδέως^{bo}. **v.38** καί^{c} λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} διδαχή^{ndfs} αὐτός^{rpgms} βλέπω^{vdpa2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} γραμματεύς^{ngmp} ὁ^{dgmp} θέλω^{vppagmp} ἐν^{p} στολή^{ndfp} περιπατέω^{vnpa} καί^{c} ἀσπασμός^{namp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἀγορά^{ndfp}. **v.39** καί^{c} πρωτοκαθεδρία^{nafp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} καί^{c} πρωτοκλισία^{nafp} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} δεῖπνον^{ndnp}. **v.40** ὁ^{dnmp} κατεσθίω^{vppanmp} ὁ^{dafp} οἰκία^{nafp} ὁ^{dgfp} χήρα^{ngfp} καί^{c} πρόφασις^{ndfs} μακρός^{aanpn} προσεύχομαι^{vppnnmp} οὗτος^{rdnmp} λαμβάνω^{vifd3p} περισσός^{aansc} κρίμα^{nans}. **v.41** καί^{c} καθίζω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} κατέναντι^{bo} ὁ^{dgns} γαζοφυλάκιον^{ngns} θεωρέω^{viia3s} πῶς^{bo} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} βάλλω^{vipa3s} χαλκός^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dans} γαζοφυλάκιον^{nans} καί^{c} πολύς^{anmpn} πλούσιος^{anmpn} βάλλω^{viia3p} πολύς^{aanpn}. **v.42** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanfs} εἷς^{nnfs} χήρα^{nnfs} πτωχός^{anfsn} βάλλω^{viaa3s} λεπτός^{nanp} δύο^{tn} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} κοδράντης^{nnms}.

τὸ γαζοφυλάκιον, πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς 44
ἔβαλον αὗτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν
ἔβαλεν ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἷς **13**
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Διδάσκαλε ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ πο-
ταπαὶ οἰκοδομαί. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ 2
Βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς οὐ μὴ ἀφεθῇ λίθος
ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ. Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς 3
τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ ἐπηρώτων αὐτὸν
κατ ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας.
Εἰπὲ ἡμῖν πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ 4
πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς αὐτοῖς 5
ἤρξατο λέγειν Βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ, πολλοὶ γὰρ 6
ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι Ἐγώ εἰμι καὶ
πολλοὺς πλανήσουσιν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ 7
ἀκοὰς πολέμων μὴ θροεῖσθε, δεῖ γὰρ γενέσθαι ἀλλ οὔπω
τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία 8
ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους καὶ ἔσον-
ται λιμοί, καὶ ταραχαί, ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα. βλέπετε δὲ 9
ὑμεῖς ἑαυτούς, παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ

---

v.43 καί[c] προσκαλέομαι[vpadnms] ὁ[damp] μαθητής[namp] αὐτός[rpgms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ἀμήν[th] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ὅτι[c] ὁ[dnfs] χήρα[nnfs] οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] πτωχός[anfsn] πολύς[aansc] πᾶς[agmpn] βάλλω[vixa3s] ὁ[dgmp] βάλλω[vppagmp] εἰς[p] ὁ[dans] γαζοφυλάκιον[nans]. **v.44** πᾶς[anmpn] γάρ[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] περισσεύω[vppagns] αὐτός[rpdmp] βάλλω[viaa3p] οὗτος[rpnfs] δέ[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ὑστέρησις[ngfs] αὐτός[rpgfs] πᾶς[aanpn] ὅσος[rcanp] ἔχω[viia3s] βάλλω[viaa3s] ὅλος[aamsn] ὁ[dams] βίος[nams] αὐτός[rpgfs]. **13. v.1** καί[c] ἐκπορεύομαι[vppngms] αὐτός[rpgms] ἐκ[p] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] εἷς[nnms] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] διδάσκαλος[nvms] ἴδε[i] ποταπός[anmpn] λίθος[nnmp] καί[c] ποταπός[anfpn] οἰκοδομή[nnfp]. **v.2** καί[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] βλέπω[vipa2s] οὗτος[rdafp] ὁ[dafp] μέγας[aafpn] οἰκοδομή[nafp] οὐ[xo] μή[xo] ἀφίημι[vsap3s] λίθος[nnms] ἐπί[p] λίθος[ndms] ὅς[rrnms] οὐ[xo] μή[xo] καταλύω[vsap3s]. **v.3** καί[c] κάθημαι[vppngms] αὐτός[rpgms] εἰς[p] ὁ[dans] ὄρος[nans] ὁ[dgfp] ἐλαία[ngfp] κατέναντι[bo] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] ἐπερωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] κατά[p] ἴδιος[aafsn] Πέτρος[nnms] καί[c] Ἰάκωβος[nnms] καί[c] Ἰωάννης[nnms] καί[c] Ἀνδρέας[nnms]. **v.4** λέγω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-p] πότε[xo] οὗτος[rdnnp] εἰμί[vifx3s] καί[c] τίς[rqnns] ὁ[dnns] σημεῖον[nnns] ὅταν[c] μέλλω[vspa3s] πᾶς[aanpn] οὗτος[rdanp] συντελέω[vnpp]. **v.5** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀποκρίνομαι[vpaonms] αὐτός[rpdmp] ἄρχω[viad3s] λέγω[vnpa] βλέπω[vdpa2p] μή[xo] τι-σρινμσ σύ[rpa-p] πλανάω[vsaa3s]. **v.6** πολύς[anmpn] γάρ[c] ἔρχομαι[vifd3p] ἐπί[p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ἐγώ[rpg-s] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] καί[c] πολύς[aampn] πλανάω[vifa3p]. **v.7** ὅταν[c] δέ[c] ἀκούω[vsaa2p] πόλεμος[namp] καί[c] ἀκοή[nafp] πόλεμος[ngmp] μή[xo] θροέω[vdpp2p] δεῖ[vipq3s] γάρ[c] γίνομαι[vnad] ἀλλά[c] οὔπω[bo] ὁ[dnns] τέλος[nnns]. **v.8** ἐγείρω[vifp3s] γάρ[c] ἔθνος[nnns] ἐπί[p] ἔθνος[nans] καί[c] βασιλεία[nnfs] ἐπί[p] βασιλεία[nafs] καί[c] εἰμί[vifx3p] σεισμός[nnmp] κατά[p] τόπος[namp] καί[c] εἰμί[vifx3p] λιμός[nnmp] καί[c] ταραχή[nnfp] ἀρχή[nnfp] ὠδίν[ngfp] οὗτος[rdnnp].

εἰς συναγωγὰς δαρήσεσθε καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων
10 σταθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. καὶ εἰς
11 πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. ὅ-
ταν δὲ ἄγαγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες μὴ προμεριμνᾶτε τί
λαλήσητε μηδὲ μελετᾶτε, ἀλλ ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ
ὥρᾳ τοῦτο λαλεῖτε, οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ
12 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς
θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ
13 γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι
ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗ-
14 τος σωθήσεται. Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως
τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἑστὼς ὅπου οὐ δεῖ ὁ
ἀναγινώσκων νοείτω τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς
15 τὰ ὄρη. ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν,
16 μηδὲ εἰσελθέτω ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ὁ εἰς
τὸν ἀγρὸν ὢν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω ἆραι τὸ ἱμάτιον
17 αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλα-
18 ζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ
19 γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος, ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐ-
κεῖναι θλῖψις οἵα οὐ γέγονεν τοιαύτη ἀπ ἀρχῆς κτίσεως ἧς

---

v.9 βλέπω^{vdpa2p} δέ^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἑαυτοῦ^{rxamp} παραδίδωμι^{vifa3p} γάρ^{c} σύ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} συνέδριον^{nanp} καί^{c} εἰς^{p} συναγωγή^{nafp} δέρω^{vifp2p} καί^{c} ἐπί^{p} ἡγεμών^{ngmp} καί^{c} βασιλεύς^{ngmp} ἵστημι^{vifp2p} ἕνεκα^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰς^{p} μαρτύριον^{nans} αὐτός^{rpdmp}. **v.10** καί^{c} εἰς^{p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} δεῖ^{vipq3s} πρῶτος^{bo} κηρύσσω^{vnap} ὁ^{dnns} εὐαγγέλιον^{nnns}. **v.11** ὅταν^{c} δέ^{c} ἄγω^{vsaa3p} σύ$^{rpa-p}$ παραδίδωμι^{vppanmp} μή^{xo} προμεριμνάω^{vdpa2p} τίς^{rqans} λαλέω^{vsaa2p} μηδέ^{c} μελετάω^{vdpa2p} ἀλλά^{c} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} δίδωμι^{vsap3s} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} οὗτος^{rdans} λαλέω^{vdpa2p} οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx2p} σύ$^{rpn-p}$ ὁ^{dnmp} λαλέω^{vppanmp} ἀλλά^{c} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn}. **v.12** παραδίδωμι^{vifa3s} δέ^{c} ἀδελφός^{nnms} ἀδελφός^{nams} εἰς^{p} θάνατος^{nams} καί^{c} πατήρ^{nnms} τέκνον^{nans} καί^{c} ἐπανίστημι^{vifd3p} τέκνον^{nnnp} ἐπί^{p} γονεύς^{namp} καί^{c} θανατόω^{vifa3p} αὐτός^{rpamp}. **v.13** καί^{c} εἰμί^{vifx2p} μισέω^{vpppnmp} ὑπό^{p} πᾶς^{agmpn} διά^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} δέ^{c} ὑπομένω^{vpaanms} εἰς^{p} τέλος^{nans} οὗτος^{rdnms} σῴζω^{vifp3s}. **v.14** ὅταν^{c} δέ^{c} ὁράω^{vsaa2p} ὁ^{dans} βδέλυγμα^{nans} ὁ^{dgfs} ἐρήμωσις^{ngfs} ὁ^{dans} λέγω^{vpapans} ὑπό^{p} Δανιήλ^{tp} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} ἵστημι^{vpxanms} ὅπου^{bo} οὐ^{xo} δεῖ^{vipq3s} ὁ^{dnms} ἀναγινώσκω^{vppanms} νοέω^{vdpa3s} τότε^{bo} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} φεύγω^{vdpa3p} εἰς^{p} ὁ^{danp} ὄρος^{nanp}. **v.15** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} δῶμα^{ngns} μή^{xo} καταβαίνω^{vdaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} μηδέ^{c} εἰσέρχομαι^{vdaa3s} αἴρω^{vnaa} τι-σριανσ ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} οἰκία^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.16** καί^{c} ὁ^{dnms} εἰς^{p} ὁ^{dams} ἀγρός^{nams} εἰμί^{vppxnms} μή^{xo} ἐπιστρέφω^{vdaa3s} εἰς^{p} ὁ^{danp} ὀπίσω^{bo} αἴρω^{vnaa} ὁ^{dans} ἱμάτιον^{nans} αὐτός^{rpgms}. **v.17** οὐαί^{i} δέ^{c} ὁ^{ddfp} ἐν^{p} γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vppadfp} καί^{c} ὁ^{ddfp} θηλάζω^{vppadfp} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfp} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp}. **v.18** προσεύχομαι^{vdpn2p} δέ^{c} ἵνα^{c} μή^{xo} γίνομαι^{vsad3s} ὁ^{dnfs} φυγή^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ χειμών^{ngms}.

ἔκτισεν ὁ θεὸς ἕως τοῦ νῦν καὶ οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ 20
κύριος ἐκολόβωσεν τὰς ἡμέρας οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ,
ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς οὓς ἐξελέξατο ἐκολόβωσεν τὰς ἡ-
μέρας. [καὶ] τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ Ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστός ἢ 21
Ἰδού, ἐκεῖ μὴ πιστεύετε, ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι 22
καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς
τὸ ἀποπλανᾶν εἰ δυνατόν καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ὑμεῖς δὲ 23
βλέπετε, ἰδοῦ προείρηκα ὑμῖν πάντα. ἀλλ᾽ ἐν ἐκείναις ταῖς 24
ἡμέραις μετὰ τὴν θλῖψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται καὶ
ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς. καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ 25
οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ 26
ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς
καὶ δόξης. καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ καὶ 27
ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ, ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων
ἀπ ἄκρου γῆς ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς 28
μάθετε τὴν παραβολήν, ὅταν αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος ἁπαλὸς
γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος
ἐστίν, οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ταῦτα ἴδητε γινόμενα γινώ- 29
σκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ 30

---

v.19 εἰμί^{vifx3p} γάρ^{c} ὁ^{dnfp} ἡμέρα^{nnfp} ἐκεῖνος^{rdnfp} θλῖψις^{nnfs} οἷος^{rrnfs} οὐ^{xo} γίνομαι^{vixa3s} τοιοῦτος^{rdnfs} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} κτίσις^{ngfs} ὅς^{rrgfs} κτίζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἕως^{c} ὁ^{dgms} νῦν^{bo} καί^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} γίνομαι^{vsad3s}. **v.20** καί^{c} εἰ^{qo} μή^{xo} κύριος^{nnms} κολοβόω^{viaa3s} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} οὐ^{xo} ἄν^{xo} σῴζω^{viap3s} πᾶς^{anfsn} σάρξ^{nnfs} ἀλλά^{c} διά^{p} ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn} ὅς^{rramp} ἐκλέγω^{viam3s} κολοβόω^{viaa3s} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp}. **v.21** καί^{c} τότε^{bo} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vsaa3s} ἰδού^{vdaa2s} ὧδε^{bo} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἤ^{xo} ἰδού^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} μή^{xo} πιστεύω^{vdpa2p}. **v.22** ἐγείρω^{vifp3p} γάρ^{c} ψευδόχριστος^{nnmp} καί^{c} ψευδοπροφήτης^{nnmp} καί^{c} δίδωμι^{vifa3p} σημεῖον^{nanp} καί^{c} τέρας^{nanp} πρός^{p} ὁ^{dans} ἀποπλανάω^{vnpa} εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} καί^{c} ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn}. **v.23** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} βλέπω^{vdpa2p} ἰδού^{vdaa2s} προεῖπον^{vixa1s} σύ$^{rpd-p}$ πᾶς^{aanpn}. **v.24** ἀλλά^{c} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfp} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} μετά^{p} ὁ^{dafs} θλῖψις^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} σκοτίζω^{vifp3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} σελήνη^{nnfs} οὐ^{xo} δίδωμι^{vifa3s} ὁ^{dans} φέγγος^{nans} αὐτός^{rpgfs}. **v.25** καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀστήρ^{nnmp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} εἰμί^{vifx3p} ἐκπίπτω^{vppanmp} καί^{c} ὁ^{dnfp} δύναμις^{nnfp} ὁ^{dnfp} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} σαλεύω^{vifp3p}. **v.26** καί^{c} τότε^{bo} ὁράω^{vifd3p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἔρχομαι^{vppnams} ἐν^{p} νεφέλη^{ndfp} μετά^{p} δύναμις^{ngfs} πολύς^{agfsn} καί^{c} δόξα^{ngfs}. **v.27** καί^{c} τότε^{bo} ἀποστέλλω^{vifa3s} ὁ^{damp} ἄγγελος^{namp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐπισυνάγω^{vifa3s} ὁ^{damp} ἐκλεκτός^{aampn} αὐτός^{rpgms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} τέσσαρες^{ngmp} ἄνεμος^{ngmp} ἀπό^{p} ἄκρον^{ngns} γῆ^{ngfs} ἕως^{c} ἄκρον^{ngns} οὐρανός^{ngms}. **v.28** ἀπό^{p} δέ^{c} ὁ^{dgfs} συκῆ^{ngfs} μανθάνω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} ὅταν^{c} αὐτός^{rpgfs} ἤδη^{bo} ὁ^{dnms} κλάδος^{nnms} ἁπαλός^{anmsn} γίνομαι^{vsad3s} καί^{c} ἐκφύω^{vspa3s} ὁ^{danp} φύλλον^{nanp} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^{c} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dnns} θέρος^{nnns} εἰμί^{vipx3s}. **v.29** οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ὅταν^{c} οὗτος^{rdanp} ὁράω^{vsaa2p} γίνομαι^{vppnanp} γινώσκω^{vdpa2p} ὅτι^{c} ἐγγύς^{bo} εἰμί^{vipx3s} ἐπί^{p} θύρα^{ndfp}.

μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη μέχρις οὗ πάντα ταῦτα γένηται.
31 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ
32 παρέλθωσιν. Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ ὥρας οὐδεὶς
οἶδεν οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱός εἰ μὴ ὁ
33 πατήρ. βλέπετε ἀγρυπνεῖτε, καὶ προσεύχεσθε, οὐκ οἴδατε
34 γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν. ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφεὶς
τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν
καὶ ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα
35 γρηγορῇ. γρηγορεῖτε οὖν, οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος
τῆς οἰκίας ἔρχεται ὀψὲ ἢ μεσονυκτίου, ἢ ἀλεκτοροφωνίας
36, 37 ἢ πρωΐ. μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. ἃ
δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσιν λέγω γρηγορεῖτε.

14 Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας καὶ ἐ-
ζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ
2 κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν, ἔλεγον δέ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ μή-
3 ποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ. Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ
ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ κατακειμένου αὐτοῦ ἦλθεν
γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτε-
λοῦς Καὶ συντρίψασα τό ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ
4 τῆς κεφαλῆς. ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς

---

v.30 ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} γενεά^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} μέχρι^{bo} ὅς^{rrgms} πᾶς^{annpn} οὗτος^{rdnnp} γίνομαι^{vsad3s}. **v.31** ὁ^{dnms} οὐρανός^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} παρέρχομαι^{vifd3s} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λόγος^{nnmp} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ οὐ^{xo} μή^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3p}. **v.32** περί^{p} δέ^{c} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} ἤ^{xo} ὥρα^{ngfs} οὐδείς^{anfsn} οἶδα^{vixa3s} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} οὐρανός^{ndms} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms}. **v.33** βλέπω^{vdpa2p} ἀγρυπνέω^{vdpa2p} καί^{c} προσεύχομαι^{vdpn2p} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} γάρ^{c} πότε^{xo} ὁ^{dnms} καιρός^{nnms} εἰμί^{vipx3s}. **v.34** ὡς^{bo} ἄνθρωπος^{nnms} ἀπόδημος^{anmsn} ἀφίημι^{vpaanms} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} δίδωμι^{vpaanms} ὁ^{ddmp} δοῦλος^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} καί^{c} ἕκαστος^{admsn} ὁ^{dans} ἔργον^{nans} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{ddms} θυρωρός^{ndms} ἐντέλλομαι^{viad3s} ἵνα^{c} γρηγορέω^{vspa3s}. **v.35** γρηγορέω^{vdpa2p} οὖν^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} γάρ^{c} πότε^{xo} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgfs} οἰκία^{ngfs} ἔρχομαι^{vipn3s} ὀψέ^{bo} ἤ^{xo} μεσονύκτιον^{ngns} ἤ^{xo} ἀλεκτοροφωνία^{ngfs} ἤ^{xo} πρωΐ^{bo}. **v.36** μή^{xo} ἔρχομαι^{vpaanms} ἐξαίφνης^{bo} εὑρίσκω^{vsaa3s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ καθεύδω^{vppaamp}. **v.37** ὅς^{rranp} δέ^{c} σύ$^{rpd\text{-}p}$ λέγω^{vipa1s} πᾶς^{admpn} λέγω^{vipa1s} γρηγορέω^{vdpa2p}. **14. v.1** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ὁ^{dnns} πάσχα^{ta} καί^{c} ὁ^{dnnp} ἄζυμος^{annpn} μετά^{p} δύο^{tn} ἡμέρα^{nafp} καί^{c} ζητέω^{viia3p} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} πῶς^{bo} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} δόλος^{ndms} κρατέω^{vpaanmp} ἀποκτείνω^{vspa3p}. **v.2** λέγω^{viia3p} δέ^{c} μή^{xo} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἑορτή^{ndfs} μήποτε^{bo} θόρυβος^{nnms} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dgms} λαός^{ngms}. **v.3** καί^{c} εἰμί^{vppxgms} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} Βηθανία^{ndfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} Σίμων^{ngms} ὁ^{dgms} λεπρός^{agmsn} κατάκειμαι^{vppngms} αὐτός^{rpgms} ἔρχομαι^{viaa3s} γυνή^{nnfs} ἔχω^{vppanfs} ἀλάβαστρος^{nans} μύρον^{ngns} νάρδος^{ngfs} πιστικός^{agfsn} πολυτελής^{agfsn} καί^{c} συντρίβω^{vpaanfs} ὁ^{dans} ἀλάβαστρος^{nans} καταχέω^{viaa3s} αὐτός^{rpgns} κατά^{p} ὁ^{dgfs} κεφαλή^{ngfs}.

καὶ λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν. ἠδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἄφετε αὐτήν, τί αὐτῇ κόπους παρέχετε καλὸν ἔργον εἰργάσατο ἐν ἐμοί. πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ ἑαυτῶν καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ὃ ἔσχεν αὕτη ἐποίησεν, προέλαβεν μυρίσαι μου τὸ σῶμά εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. ἀμὴν [δὲ] λέγω ὑμῖν ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης, εἷς τῶν δώδεκα ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐτοῖς. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῷ. Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα. καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων, ἀκολουθήσατε αὐτῷ. καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι

---

v.4 εἰμί^{viix3p} δέ^{c} τι-σρινμπ ἀγανακτέω^{vppanmp} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} καί^{c} λέγω^{vppanmp} εἰς^{p} τίς^{rqans} ὁ^{dnfs} ἀπώλεια^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dgns} μύρον^{ngns} γίνομαι^{vixa3s}. **v.5** δύναμαι^{viin3s} γάρ^{c} οὗτος^{rdans} πιπράσκω^{vnap} ἐπάνω^{bo} τριακόσιοι^{ngmp} δηνάριον^{ngnp} καί^{c} δίδωμι^{vnap} ὁ^{ddmp} πτωχός^{admpn} καί^{c} ἐμβριμάομαι^{viin3p} αὐτός^{rpdfs}. **v.6** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἀφίημι^{vdaa2p} αὐτός^{rpafs} τίς^{rqans} αὐτός^{rpdfs} κόπος^{namp} παρέχω^{vipa2p} καλός^{aansn} ἔργον^{nans} ἐργάζομαι^{viad3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.7** πάντοτε^{bo} γάρ^{c} ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} ἔχω^{vipa2p} μετά^{p} ἑαυτοῦ^{rxgmp} καί^{c} ὅταν^{c} θέλω^{vspa2p} δύναμαι^{vipn2p} αὐτός^{rpamp} εὖ^{bo} ποιέω^{vnaa} ἐγώ$^{rpa-s}$ δέ^{c} οὐ^{xo} πάντοτε^{bo} ἔχω^{vipa2p}. **v.8** ὅς^{rrans} ἔχω^{viaa3s} αὐτός^{rpnfs} ποιέω^{viaa3s} προλαμβάνω^{viaa3s} μυρίζω^{vnaa} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dans} σῶμα^{nans} εἰς^{p} ὁ^{dams} ἐνταφιασμός^{nams}. **v.9** ἀμήνth δέ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅπου^{bo} ἐάν^{qo} κηρύσσω^{vsap3s} ὁ^{dnns} εὐαγγέλιον^{nnns} οὗτος^{rdnns} εἰς^{p} ὅλος^{aamsn} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^{c} ὅς^{rrans} ποιέω^{viaa3s} οὗτος^{rpnfs} λαλέω^{vifp3s} εἰς^{p} μνημόσυνον^{nans} αὐτός^{rpgfs}. **v.10** καί^{c} ὁ^{dnms} Ἰούδας^{nnms} ὁ^{dnms} Ἰσκαριώθ^{nnms} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn} ἀπέρχομαι^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{damp} ἀρχιερεύς^{namp} ἵνα^{c} παραδίδωμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpams} αὐτός^{rpdmp}. **v.11** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀκούω^{vpaanmp} χαίρω^{viao3p} καί^{c} ἐπαγγέλλομαι^{vian3p} αὐτός^{rpdms} ἀργύριον^{nans} δίδωμι^{vnaa} καί^{c} ζητέω^{viia3s} πῶς^{bo} εὐκαίρως^{bo} αὐτός^{rpams} παραδίδωμι^{vsaa3s}. **v.12** καί^{c} ὁ^{ddfs} πρῶτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgnp} ἄζυμος^{agnpn} ὅτε^{bo} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} θύω^{viia3p} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ποῦ^{xo} θέλω^{vipa2s} ἀπέρχομαι^{vpaanmp} ἑτοιμάζω^{vsaa1p} ἵνα^{c} ἐσθίω^{vsaa2s} ὁ^{dans} πάσχα^{ta}. **v.13** καί^{c} ἀποστέλλω^{vipa3s} δύο^{tn} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὑπάγω^{vdpa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^{c} ἀπαντάω^{vifa3s} σύ$^{rpd-p}$ ἄνθρωπος^{nnms} κεράμιον^{nans} ὕδωρ^{ngns} βαστάζω^{vppanms} ἀκολουθέω^{vdaa2p} αὐτός^{rpdms}.

ʿΟ διδάσκαλος λέγει Ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμά ὅπου τὸ πά-
15 σχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω. καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει
ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον, ἐκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν.
16 καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν καὶ
17 εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ
18 ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ ἀνακειμέ-
νων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων εἶπεν ὁ ʾΙησοῦς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν
19 ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με ὁ ἐσθίων μετ ἐμοῦ. οἱ δὲ
ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς καθ᾽ εἷς Μήτι ἐγώ
20 καὶ ἄλλος, μήτι ἐγώ· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς Εἷς ἐκ
21 τῶν δώδεκα ὁ ἐμβαπτόμενος μετ ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. ὁ
μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐ-
τοῦ οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
παραδίδοται, καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος
22 ἐκεῖνος. Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν ὁ ʾΙησοῦς ἄρτον εὐλο-
γήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ εἶπεν Λάβετε φάγετε,
23 τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν τὸ ποτήριον εὐχα-
24 ριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. καὶ
εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς δια-

---

v.14 καί^{c} ὅπου^{bo} ἐάν^{qo} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} λέγω^{vdaa2p} ὁ^{ddms} οἰκοδεσπότης^{ndms} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} λέγω^{vipa3s} ποῦ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} κατάλυμα^{nnns} ὅπου^{bo} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} μετά^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐσθίω^{vsaa1s}. **v.15** καί^{c} αὐτός^{rpnms} σύ$^{rpd-p}$ δείκνυμι^{vifa3s} ἀνάγαιον^{nans} μέγας^{aansn} στρωννύω^{vpxpans} ἕτοιμος^{aansn} ἐκεῖ^{bo} ἑτοιμάζω^{vdaa2p} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.16** καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^{c} εὑρίσκω^{viaa3p} καθώς^{bo} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} ἑτοιμάζω^{viaa3p} ὁ^{dans} πάσχα^{ta}. **v.17** καί^{c} ὄψιος^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} ἔρχομαι^{vipn3s} μετά^{p} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn}. **v.18** καί^{c} ἀνάκειμαι^{vppngmp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ἐσθίω^{vppagmp} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ʾΙησοῦς^{nnms} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ παραδίδωμι^{vifa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnms} ἐσθίω^{vppanms} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.19** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἄρχω^{viad3p} λυπέω^{vnpp} καί^{c} λέγω^{vnpa} αὐτός^{rpdms} εἷς^{nnms} κατά^{p} εἷς^{nnms} μήτι^{xo} ἐγώ$^{rpn-s}$ καί^{c} ἄλλος^{anmsn} μήτι^{xo} ἐγώ$^{rpn-s}$. **v.20** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn} ὁ^{dnms} ἐμβάπτω^{vppmnms} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰς^{p} ὁ^{dans} τρύβλιον^{nans}. **v.21** ὁ^{dnms} μέν^{xo} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ὑπάγω^{vipa3s} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} περί^{p} αὐτός^{rpgms} οὐαί^{i} δέ^{c} ὁ^{ddms} ἄνθρωπος^{ndms} ἐκεῖνος^{rddms} διά^{p} ὅς^{rrgms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} παραδίδωμι^{vipp3s} καλός^{annsn} εἰμί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} εἰ^{qo} οὐ^{xo} γεννάω^{viap3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms}. **v.22** καί^{c} ἐσθίω^{vppagmp} αὐτός^{rpgmp} λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dnms} ʾΙησοῦς^{nnms} ἄρτος^{nams} εὐλογέω^{vpaanms} κλάω^{viaa3s} καί^{c} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} λέγω^{viaa3s} λαμβάνω^{vdaa2p} ἐσθίω^{vdaa2p} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.23** καί^{c} λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} εὐχαριστέω^{vpaanms} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} πίνω^{viaa3p} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgns} πᾶς^{anmpn}.

θήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι 25
οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς
ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
θεοῦ. Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. 26
Καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες σκανδαλισθήσεσθε 27
ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, ὅτι γέγραπται Πατάξω τὸν ποι-
μένα καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα. ἀλλὰ μετὰ τὸ 28
ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ὁ δὲ Πέ- 29
τρος ἔφη αὐτῷ καὶ Εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται ἀλλ οὐκ
ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ σή- 30
μερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτορα φωνῆσαι τρίς
ἀπαρνήσῃ με. ὁ δὲ ἐκ περισσοῦ ἔλεγεν μᾶλλον, Ἐὰν με 31
δέῃ συναποθανεῖν σοι οὐ μή σε ἀπαρνήσωμαι ὡσαύτως δὲ
καὶ πάντες ἔλεγον. Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα 32
Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Καθίσατε ὧδε
ἕως προσεύξωμαι. καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ Ἰά- 33
κωβον καὶ Ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι
καὶ ἀδημονεῖν. καὶ λέγει αὐτοῖς Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή 34
μου ἕως θανάτου, μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. καὶ προσ- 35
ελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ

---

v.24 καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} αἷμα^{nnns} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dnns} ὁ^{dgfs} καινός^{agfsn} διαθήκη^{ngfs} ὁ^{dnns} περί^{p} πολύς^{agmpn} ἐκχέω^{vpppnns}. **v.25** ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅτι^{c} οὐκέτι^{bo} οὐ^{xo} μή^{xo} πίνω^{vsaa1s} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} γένημα^{ngns} ὁ^{dgfs} ἄμπελος^{ngfs} ἕως^{c} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} ὅταν^{c} αὐτός^{rpans} πίνω^{vspa1s} καινός^{aansn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.26** καί^{c} ὑμνέω^{vpaanmp} ἐξέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dgfp} ἐλαία^{ngfp}. **v.27** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^{c} πᾶς^{anmpn} σκανδαλίζω^{vifp2p} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ὅτι^{c} γράφω^{vixp3s} πατάσσω^{vifa1s} ὁ^{dams} ποιμήν^{nams} καί^{c} διασκορπίζω^{vifp3s} ὁ^{dnnp} πρόβατον^{nnnp}. **v.28** ἀλλά^{c} μετά^{p} ὁ^{dans} ἐγείρω^{vnap} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ προάγω^{vifa1s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} φημί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} εἰ^{qo} πᾶς^{anmpn} σκανδαλίζω^{vifp3p} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$. **v.30** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}s}$ ὅτι^{c} σύ$^{rpn\text{-}s}$ σήμερον^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} οὗτος^{rddfs} πρίν^{bo} ἤ^{xo} δίς^{bo} ἀλέκτωρ^{nams} φωνέω^{vnaa} τρίς^{bo} ἀπαρνέομαι^{vifd2s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$. **v.31** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐκ^{p} περισσός^{agnsn} λέγω^{viia3s} μᾶλλον^{bo} ἐάν^{qo} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ δεῖ^{vspq3s} συναποθνήσκω^{vnaa} σύ$^{rpd\text{-}s}$ οὐ^{xo} μή^{xo} σύ$^{rpa\text{-}s}$ ἀπαρνέομαι^{vsad1s} ὡσαύτως^{bo} δέ^{c} καί^{c} πᾶς^{anmpn} λέγω^{viia3p}. **v.32** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3p} εἰς^{p} χωρίον^{nans} ὅς^{rrgns} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} Γεθσημανί^{tp} καί^{c} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} καθίζω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} ἕως^{c} προσεύχομαι^{vsad1s}. **v.33** καί^{c} παραλαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^{c} Ἰάκωβος^{nams} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} μετά^{p} ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^{c} ἄρχω^{viad3s} ἐκθαμβέω^{vnpp} καί^{c} ἀδημονέω^{vnpa}. **v.34** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} περίλυπος^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ψυχή^{nnfs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἕως^{c} θάνατος^{ngms} μένω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} καί^{c} γρηγορέω^{vdpa2p}.

36 δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ αὐτοῦ ἡ ὥρα. καὶ ἔλεγεν Αββα
ὁ πατήρ πάντα δυνατά σοι, παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ ἐμοῦ
37 τοῦτο, ἀλλ οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. καὶ ἔρχεται καὶ εὑ-
ρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ Σίμων κα-
38 θεύδεις οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι. γρηγορεῖτε
καὶ προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν, τὸ μὲν
39 πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. καὶ πάλιν ἀπελ-
40 θὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. καὶ ὑποστρέψας
εὗρεν αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ
αὐτῶν βεβαρήμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί αὐτῷ ἀποκριθῶσιν.
41 καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς Καθεύδετε λοιπὸν
καὶ ἀναπαύεσθε, ἀπέχει, ἦλθεν ἡ ὥρα ἰδοὺ παραδίδοται ὁ
42 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτωλῶν. ἐγείρε-
43 σθε ἄγωμεν, ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν. Καὶ εὐθὲως,
ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται Ἰούδας εἷς ὢν τῶν δώδεκα
καὶ μετ αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων παρὰ
τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων.
44 δεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων
Ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπαγά-

---

v.35 καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanms} μικρός^{aansn} πίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^{c} προσεύχομαι^{viin3s} ἵνα^{c} εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} παρέρχομαι^{vsaa3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs}. **v.36** καί^{c} λέγω^{viia3s} ἀββά^{tp} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} πᾶς^{annpn} δυνατός^{annpn} σύ$^{rpd-s}$ παραφέρω^{vdaa2s} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} ἀπό^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὗτος^{rdans} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpn-s}$ θέλω^{vipa1s} ἀλλά^{c} τίς^{rqans} σύ$^{rpn-s}$. **v.37** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} καί^{c} εὑρίσκω^{vipa3s} αὐτός^{rpamp} καθεύδω^{vppaamp} καί^{c} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} Σίμων^{nvms} καθεύδω^{vipa2s} οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa2s} εἷς^{nafs} ὥρα^{nafs} γρηγορέω^{vnaa}. **v.38** γρηγορέω^{vdpa2p} καί^{c} προσεύχομαι^{vdpn2p} ἵνα^{c} μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} εἰς^{p} πειρασμός^{nams} ὁ^{dnns} μέν^{xo} πνεῦμα^{nnns} πρόθυμος^{annsn} ὁ^{dnfs} δέ^{c} σάρξ^{nnfs} ἀσθενής^{anfsn}. **v.39** καί^{c} πάλιν^{bo} ἀπέρχομαι^{vpaanms} προσεύχομαι^{viad3s} ὁ^{dams} αὐτός^{rpams} λόγος^{nams} λέγω^{vpaanms}. **v.40** καί^{c} ὑποστρέφω^{vpaanms} εὑρίσκω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} πάλιν^{bo} καθεύδω^{vppaamp} εἰμί^{viix3p} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} αὐτός^{rpgmp} βαρέω^{vpxpnmp} καί^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{viya3p} τίς^{rqans} αὐτός^{rpdms} ἀποκρίνομαι^{vsao3p}. **v.41** καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dans} τρίτος^{aansn} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} καθεύδω^{vdpa2p} λοιπός^{aansn} καί^{c} ἀναπαύω^{vdpm2p} ἀπέχω^{vipa3s} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} ἰδού^{vdaa2s} παραδίδωμι^{vipp3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ὁ^{dgmp} ἁμαρτωλός^{agmpn}. **v.42** ἐγείρω^{vdpe2p} ἄγω^{vspa1p} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vppanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐγγίζω^{vixa3s}. **v.43** καί^{c} εὐθέως^{bo} ἔτι^{bo} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vppagms} παραγίνομαι^{vipn3s} Ἰούδας^{nnms} εἷς^{nnms} εἰμί^{vppxnms} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn} καί^{c} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn} μετά^{p} μάχαιρα^{ngfp} καί^{c} ξύλον^{ngnp} παρά^{p} ὁ^{dgmp} ἀρχιερεύς^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dgmp} γραμματεύς^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn}.

γετε ἀσφαλῶς. καὶ ἐλθὼν εὐθὲως προσελθὼν αὐτῷ λέγει 45
αὐτῷ Ῥαββί Ῥαββί καὶ κατεφίλησεν αὐτόν, οἱ δὲ ἐπέβαλον 46
ἐπ᾽ αὐτόν τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐκράτησαν αὐτὸν. εἷς δέ 47
τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισεν
τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. καὶ 48
ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με. καθ ἡμέραν ἤ- 49
μην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ
με, ἀλλ ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. καὶ ἀφέντες αὐτὸν 50
πάντες ἔφυγον. Καὶ εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθησεν αὐτῷ 51
περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ καὶ κρατοῦσιν αὐτόν,
οἱ νεανίσκοι, ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν 52
ἀπ᾽ αὐτῶν. Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα 53
καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
τεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν 54
ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως
καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμε-
νος πρὸς τὸ φῶς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον 55
ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν

---

v.44 δίδωμι^{viya3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vppanms} αὐτός^{rpams} σύσσημον^{nans} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} ὅς^{rrams} ἄν^{xo} φιλέω^{vsaa1s} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{vipx3s} κρατέω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἀπάγω^{vdaa2p} ἀσφαλῶς^{bo}. **v.45** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} εὐθέως^{bo} προσέρχομαι^{vpaanms} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ῥαββίth ῥαββίth καί^{c} καταφιλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpams}. **v.46** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐπιβάλλω^{viaa3p} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} κρατέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.47** εἷς^{nnms} δέ^{c} τι-σρινμσ ὁ^{dgmp} παρίστημι^{vpxagmp} σπάω^{vpamnms} ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} παίω^{viaa3s} ὁ^{dams} δοῦλος^{nams} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} καί^{c} ἀφαιρέω^{viaa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} ὠτίον^{nans}. **v.48** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὡς^{bo} ἐπί^{p} λῃστής^{nams} ἐξέρχομαι^{viaa2p} μετά^{p} μάχαιρα^{ngfp} καί^{c} ξύλον^{ngnp} συλλαμβάνω^{vnaa} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.49** κατά^{p} ἡμέρα^{nafs} εἰμί^{viix1s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} διδάσκω^{vppanms} καί^{c} οὐ^{xo} κρατέω^{viaa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀλλά^{c} ἵνα^{c} πληρόω^{vsap3p} ὁ^{dnfp} γραφή^{nnfp}. **v.50** καί^{c} ἀφίημι^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} πᾶς^{anmpn} φεύγω^{viaa3p}. **v.51** καί^{c} εἷς^{nnms} τι-σρινμσ νεανίσκος^{nnms} ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} περιβάλλω^{vpxpnms} σινδών^{nafs} ἐπί^{p} γυμνός^{agnsn} καί^{c} κρατέω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} νεανίσκος^{nnmp}. **v.52** ὁ^{dnms} δέ^{c} καταλείπω^{vpaanms} ὁ^{dafs} σινδών^{nafs} γυμνός^{anmsn} φεύγω^{viaa3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.53** καί^{c} ἀπάγω^{viaa3p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} πρός^{p} ὁ^{dams} ἀρχιερεύς^{nams} καί^{c} συνέρχομαι^{vipn3p} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} καί^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp}. **v.54** καί^{c} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ἀπό^{p} μακρόθεν^{bo} ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἕως^{c} ἔσω^{bo} εἰς^{p} ὁ^{dafs} αὐλή^{nafs} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} καί^{c} εἰμί^{viix3s} συγκάθημαι^{vppnnms} μετά^{p} ὁ^{dgmp} ὑπηρέτης^{ngmp} καί^{c} θερμαίνομαι^{vppmnms} πρός^{p} ὁ^{dans} φῶς^{nans}.

56 καὶ οὐχ εὕρισκον. πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ αὐ-
57 τοῦ καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. καί τινες ἀναστάντες
58 ἐψευδομαρτύρουν κατ αὐτοῦ λέγοντες. ὅτι Ἡμεῖς ἠκού-
σαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον
τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποί-
59 ητον οἰκοδομήσω. καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία
60 αὐτῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς μέσον ἐπηρώτησεν
τὸν Ἰησοῦν λέγων Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν τί οὗτοί σου κατα-
61 μαρτυροῦσιν. ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐδέν ἀπεκρίνατο πάλιν ὁ
ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς
62 ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἐγώ εἰμι καὶ
ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς
δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ.
63 ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει Τί ἔτι
64 χρείαν ἔχομεν μαρτύρων. ἠκούσατε τῆς βλασφημίας, τί
ὑμῖν φαίνεται οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον
65 θανάτου. Καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύ-
πτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ κολαφίζειν αὐτὸν καὶ λέγειν
αὐτῷ Προφήτευσον καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔ-

---

v.55 ὁ^dnmp δέ^c ἀρχιερεύς^nnmp καί^c ὅλος^annsn ὁ^dnns συνέδριον^nnns ζητέω^viia3p κατά^p ὁ^dgms Ἰησοῦς^ngms μαρτυρία^nafs εἰς^p ὁ^dans θανατόω^vnaa αὐτός^rpams καί^c οὐ^xo εὑρίσκω^viia3p. **v.56** πολύς^anmpn γάρ^c ψευδομαρτυρέω^viia3p κατά^p αὐτός^rpgms καί^c ἴσος^anfpn ὁ^dnfp μαρτυρία^nnfp οὐ^xo εἰμί^viix3p. **v.57** καί^c τι-σρινμπ ἀνίστημι^vpaanmp ψευδομαρτυρέω^viia3p κατά^p αὐτός^rpgms λέγω^vppanmp. **v.58** ὅτι^c ἐγώ^rpn-p ἀκούω^viaa1p αὐτός^rpgms λέγω^vppagms ὅτι^c ἐγώ^rpn-s καταλύω^vifa1s ὁ^dams ναός^nams οὗτος^rdams ὁ^dams χειροποίητος^aamsn καί^c διά^p τρεῖς^ngfp ἡμέρα^ngfp ἄλλος^aamsn ἀχειροποίητος^aamsn οἰκοδομέω^vifa1s. **v.59** καί^c οὐδέ^bo οὕτω^bo ἴσος^anfsn εἰμί^viix3s ὁ^dnfs μαρτυρία^nnfs αὐτός^rpgmp. **v.60** καί^c ἀνίστημι^vpaanms ὁ^dnms ἀρχιερεύς^nnms εἰς^p μέσος^aansn ἐπερωτάω^viaa3s ὁ^dams Ἰησοῦς^nams λέγω^vppanms οὐ^xo ἀποκρίνομαι^vipn2s οὐδείς^aansn τίς^rqans οὗτος^rdnmp σύ^rpg-s καταμαρτυρέω^vipa3p. **v.61** ὁ^dnms δέ^c σιωπάω^viia3s καί^c οὐδείς^aansn ἀποκρίνομαι^viad3s πάλιν^bo ὁ^dnms ἀρχιερεύς^nnms ἐπερωτάω^viia3s αὐτός^rpams καί^c λέγω^vipa3s αὐτός^rpdms σύ^rpn-s εἰμί^vipx2s ὁ^dnms Χριστός^nnms ὁ^dnms υἱός^nnms ὁ^dgms εὐλογητός^agmsn. **v.62** ὁ^dnms δέ^c Ἰησοῦς^nnms λέγω^viaa3s ἐγώ^rpn-s εἰμί^vipx1s καί^c ὁράω^vifd2p ὁ^dams υἱός^nams ὁ^dgms ἄνθρωπος^ngms ἐκ^p δεξιός^agmpn κάθημαι^vppnams ὁ^dgfs δύναμις^ngfs καί^c ἔρχομαι^vppnams μετά^p ὁ^dgfp νεφέλη^ngfp ὁ^dgms οὐρανός^ngms. **v.63** ὁ^dnms δέ^c ἀρχιερεύς^nnms διαρρήγνυμι^vpaanms ὁ^damp χιτών^namp αὐτός^rpgms λέγω^vipa3s τίς^rqans ἔτι^bo χρεία^nafs ἔχω^vipa1p μάρτυς^ngmp. **v.64** ἀκούω^viaa2p ὁ^dgfs βλασφημία^ngfs τίς^rqans σύ^rpd-p φαίνω^vipe3s ὁ^dnmp δέ^c πᾶς^anmpn κατακρίνω^viaa3p αὐτός^rpams εἰμί^vnpx ἔνοχος^aamsn θάνατος^ngms.

βαλλον. Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ κάτω ἔρχεται 66
μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως. καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον 67
θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει Καὶ σὺ μετὰ τοῦ Να-
ζαρηνοῦ ἦσθα. ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων Οὐκ οἶδα οὐδέ 68
ἐπίσταμαι τί σὺ λέγεις καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον καὶ
ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν 69
ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεστηκόσιν, ὅτι Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν.
ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες 70
ἔλεγον τῷ Πέτρῳ Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ
καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιάζει. ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ 71
ὀμνύναι ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. καὶ 72
ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος
τὸ ῥῆμα ὁ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι
δὶς ἀπαρνήσῃ, με τρίς καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

Καὶ εὐθὲως ἐπὶ τὸ πρωῒ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχι- **15**
ερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ
συνέδριον δήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν
τῷ Πιλάτῳ. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλᾶτος Σὺ εἶ ὁ βασι- 2

---

v.65 καί^c ἄρχω^viad3p τι-σρινμπ ἐμπτύω^vnpa αὐτός^rpdms καί^c περικαλύπτω^vnpa ὁ^dans πρόσωπον^nans αὐτός^rpgms καί^c κολαφίζω^vnpa αὐτός^rpams καί^c λέγω^vnpa αὐτός^rpdms προφητεύω^vdaa2s καί^c ὁ^dnmp ὑπηρέτης^nnmp ῥάπισμα^ndnp αὐτός^rpams βάλλω^viia3p. **v.66** καί^c εἰμί^vppxgms ὁ^dgms Πέτρος^ngms ἐν^p ὁ^ddfs αὐλή^ndfs κάτω^bo ἔρχομαι^vipn3s εἷς^nnfs ὁ^dgfp παιδίσκη^ngfp ὁ^dgms ἀρχιερεύς^ngms. **v.67** καί^c ὁράω^vpaanfs ὁ^dams Πέτρος^nams θερμαίνομαι^vppmams ἐμβλέπω^vpaanfs αὐτός^rpdms λέγω^vipa3s καί^c σύ^rpn-s μετά^p ὁ^dgms Ναζαρηνός^ngms Ἰησοῦς^ngms εἰμί^viix2s. **v.68** ὁ^dnms δέ^c ἀρνέομαι^viad3s λέγω^vppanms οὐ^xo οἶδα^vixa1s οὐδέ^bo ἐπίσταμαι^vipn1s τίς^rqans σύ^rpn-s λέγω^vipa2s καί^c ἐξέρχομαι^viaa3s ἔξω^bo εἰς^p ὁ^dans προαύλιον^nans καί^c ἀλέκτωρ^nnms φωνέω^viaa3s. **v.69** καί^c ὁ^dnfs παιδίσκη^nnfs ὁράω^vpaanfs αὐτός^rpams πάλιν^bo ἄρχω^viad3s λέγω^vnpa ὁ^ddmp παρίστημι^vpxadmp ὅτι^c οὗτος^rdnms ἐκ^p αὐτός^rpgmp εἰμί^vipx3s. **v.70** ὁ^dnms δέ^c πάλιν^bo ἀρνέομαι^viin3s καί^c μετά^p μικρός^aamsn πάλιν^bo ὁ^dnmp παρίστημι^vpxanmp λέγω^viia3p ὁ^ddms Πέτρος^ndms ἀληθῶς^bo ἐκ^p αὐτός^rpgmp εἰμί^vipx2s καί^c γάρ^c Γαλιλαῖος^nnms εἰμί^vipx2s καί^c ὁ^dnfs λαλιά^nnfs σύ^rpg-s ὁμοιάζω^vipa3s. **v.71** ὁ^dnms δέ^c ἄρχω^viad3s ἀναθεματίζω^vnpa καί^c ὀμνύω^vnaa ὅτι^c οὐ^xo οἶδα^vixa1s ὁ^dams ἄνθρωπος^nams οὗτος^rdams ὅς^rrams λέγω^vipa2p. **v.72** καί^c ἐκ^p δεύτερος^agnsn ἀλέκτωρ^nnms φωνέω^viaa3s καί^c ἀναμιμνήσκω^viap3s ὁ^dnms Πέτρος^nnms ὁ^dans ῥῆμα^nans ὁ^rrans λέγω^viaa3s αὐτός^rpdms ὁ^dnms Ἰησοῦς^nnms ὅτι^c πρίν^bo ἀλέκτωρ^nams φωνέω^vnaa δίς^bo ἀπαρνέομαι^vifd2s ἐγώ^rpa-s τρίς^bo καί^c ἐπιβάλλω^vpaanms κλαίω^viia3s. **15. v.1** καί^c εὐθέως^bo ἐπί^p ὁ^dans πρωΐ^bo συμβούλιον^nans ποιέω^vpaanmp ὁ^dnmp ἀρχιερεύς^nnmp μετά^p ὁ^dgmp πρεσβύτερος^agmpn καί^c γραμματεύς^ngmp καί^c ὅλος^annsn ὁ^dnns συνέδριον^nnns δέω^vpaanmp ὁ^dams Ἰησοῦς^nams ἀποφέρω^viaa3p καί^c παραδίδωμι^viaa3p ὁ^ddms Πιλᾶτος^ndms.

λεὺς τῶν Ἰουδαίων ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ Σὺ λέγεις.
3, 4 καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. ὁ δὲ Πιλᾶτος
πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων Οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν ἴδε
5 πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν
6 ἀπεκρίθη ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλᾶτον. Κατὰ δὲ ἑορτὴν
7 ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμιον ὅνπερ ἠτοῦντο. ἦν δὲ ὁ λεγό-
μενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος οἵτινες
8 ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος
9 ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἀεί ἐποίει αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλᾶτος
ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα
10 τῶν Ἰουδαίων. ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώ-
11 κεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν
12 ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ
Πιλᾶτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς Τί οὖν θέλετε ποι-
13 ήσω ὃν λέγετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων. οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν
14 Σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πιλᾶτος ἔλεγεν αὐτοῖς Τί γὰρ κα-
κὸν ἐποίησεν οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραξαν Σταύρωσον αὐ-
15 τόν. ὁ δὲ Πιλᾶτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι
ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν
16 φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ. Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον

---

v.2 καί[c] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Πιλᾶτος[nnms] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] σύ[rpn-s] λέγω[vipa2s]. **v.3** καί[c] κατηγορέω[viia3p] αὐτός[rpgms] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] πολύς[aanpn]. **v.4** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] πάλιν[bo] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpams] λέγω[vppanms] οὐ[xo] ἀποκρίνομαι[vipn2s] οὐδείς[aansn] ἴδε[i] πόσος[roanp] σύ[rpg-s] καταμαρτυρέω[vipa3p]. **v.5** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] οὐκέτι[bo] οὐδείς[aansn] ἀποκρίνομαι[viad3s] ὥστε[c] θαυμάζω[vnpa] ὁ[dams] Πιλᾶτος[nams]. **v.6** κατά[p] δέ[c] ἑορτή[nafs] ἀπολύω[viia3s] αὐτός[rpdmp] εἷς[nams] δέσμιος[nams] ὅσπερ[rrams] αἰτέω[viim3p]. **v.7** εἰμί[viix3s] δέ[c] ὁ[dnms] λέγω[vpppnms] Βαραββᾶς[nnms] μετά[p] ὁ[dgmp] συστασιαστής[ngmp] δέω[vpxpnms] ὅστις[rrnmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] στάσις[ndfs] φόνος[nams] ποιέω[viya3p]. **v.8** καί[c] ἀναβοάω[vpaanms] ὁ[dnms] ὄχλος[nnms] ἄρχω[viad3s] αἰτέω[vnpm] καθώς[bo] ἀεί[bo] ποιέω[viia3s] αὐτός[rpdmp]. **v.9** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] λέγω[vppanms] θέλω[vipa2p] ἀπολύω[vsaa1s] σύ[rpd-p] ὁ[dams] βασιλεύς[nams] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.10** γινώσκω[viia3s] γάρ[c] ὅτι[c] διά[p] φθόνος[nams] παραδίδωμι[viya3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp]. **v.11** ὁ[dnmp] δέ[c] ἀρχιερεύς[nnmp] ἀνασείω[viaa3p] ὁ[dams] ὄχλος[nams] ἵνα[c] μᾶλλον[bo] ὁ[dams] Βαραββᾶς[nams] ἀπολύω[vsaa3s] αὐτός[rpdmp]. **v.12** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] ἀποκρίνομαι[vpaonms] πάλιν[bo] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] οὖν[c] θέλω[vipa2p] ποιέω[vsaa1s] ὅς[rrams] λέγω[vipa2p] βασιλεύς[nams] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn]. **v.13** ὁ[dnmp] δέ[c] πάλιν[bo] κράζω[viaa3p] σταυρόω[vdaa2s] αὐτός[rpams]. **v.14** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] λέγω[viia3s] αὐτός[rpdmp] τίς[rqans] γάρ[c] κακός[aansn] ποιέω[viaa3s] ὁ[dnmp] δέ[c] περισσοτέρως[bo] κράζω[viaa3p] σταυρόω[vdaa2s] αὐτός[rpams]. **v.15** ὁ[dnms] δέ[c] Πιλᾶτος[nnms] βούλομαι[vppnnms] ὁ[ddms] ὄχλος[ndms] ὁ[dans] ἱκανός[aansn] ποιέω[vnaa] ἀπολύω[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] Βαραββᾶς[nams] καί[c] παραδίδωμι[viaa3s] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] φραγελλόω[vpaanms] ἵνα[c] σταυρόω[vsap3s].

αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς ὅ ἐστιν πραιτώριον καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν 17
καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον, καὶ 18
ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν Χαῖρε ὁ βασιλεῦς τῶν Ἰουδαίων,
καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυον αὐ- 19
τῷ καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. καὶ ὅτε ἐν- 20
έπαιξαν αὐτῷ ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν πορφύραν καὶ ἐνέδυσαν
αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια. καὶ ἐξάγουσιν αὐτὸν ἵνα σταυρώ-
σωσιν αὐτόν. Καὶ ἀγγαρεύουσιν παράγοντά τινα Σίμωνα 21
Κυρηναῖον ἐρχόμενον ἀπ ἀγροῦ τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου
καὶ Ῥούφου ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ φέρουσιν 22
αὐτὸν ἐπὶ Γολγοθᾶ τόπον ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον Κρα-
νίου Τόπος. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον, 23
ὁ δὲ οὐκ ἔλαβεν. καὶ σταυρώσαντες αὐτὸν διαμερίζονται 24
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον ἐπ αὐτὰ τίς τί ἄρῃ. ἦν 25
δὲ ὥρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφὴ 26
τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.
Καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσιν δύο λῃστάς ἕνα ἐκ δεξιῶν καὶ ἕνα 27
ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα, 28
Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. Καὶ οἱ παραπορευόμενοι ἐ- 29

---

v.16 ὁ^{dnmp} δέ^{c} στρατιῶτης^{nnmp} ἀπάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἔσω^{bo} ὁ^{dgfs} αὐλή^{ngfs} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} πραιτώριον^{nnns} καί^{c} συγκαλέω^{vipa3p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} σπεῖρα^{nafs}. **v.17** καί^{c} ἐνδύω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} πορφύρα^{nafs} καί^{c} περιτίθημι^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} πλέκω^{vpaanmp} ἀκάνθινος^{aamsn} στέφανος^{nams}. **v.18** καί^{c} ἄρχω^{viad3p} ἀσπάζομαι^{vnpn} αὐτός^{rpams} χαίρω^{vdpa2s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.19** καί^{c} τύπτω^{viia3p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} κάλαμος^{ndms} καί^{c} ἐμπτύω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} τίθημι^{vppanmp} ὁ^{danp} γόνυ^{nanp} προσκυνέω^{viia3p} αὐτός^{rpdms}. **v.20** καί^{c} ὅτε^{bo} ἐμπαίζω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ἐκδύω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dafs} πορφύρα^{nafs} καί^{c} ἐνδύω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} ὁ^{danp} ἴδιος^{aanpn} καί^{c} ἐξάγω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} σταυρόω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.21** καί^{c} ἀγγαρεύω^{vipa3p} παράγω^{vppaams} τι-σριαμσ Σίμων^{nams} Κυρηναῖος^{nams} ἔρχομαι^{vppnams} ἀπό^{p} ἀγρός^{ngms} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} Ἀλέξανδρος^{ngms} καί^{c} Ῥοῦφος^{ngms} ἵνα^{c} αἴρω^{vsaa3s} ὁ^{dams} σταυρός^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.22** καί^{c} φέρω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} ἐπί^{p} Γολγοθᾶ^{nafs} τόπος^{nams} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} μεθερμηνεύω^{vpppnns} κρανίον^{ngns} τόπος^{nnms}. **v.23** καί^{c} δίδωμι^{viia3p} αὐτός^{rpdms} πίνω^{vnaa} σμυρνίζω^{vpxpams} οἶνος^{nams} ὁ^{dnms} δέ^{c} οὐ^{xo} λαμβάνω^{viaa3s}. **v.24** καί^{c} σταυρόω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} διαμερίζω^{vipm3p} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgms} βάλλω^{vppanmp} κλῆρος^{nams} ἐπί^{p} αὐτός^{rpanp} τίς^{rqnms} τίς^{rqans} αἴρω^{vsaa3s}. **v.25** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ὥρα^{nnfs} τρίτος^{anfsn} καί^{c} σταυρόω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.26** καί^{c} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnfs} ἐπιγραφή^{nnfs} ὁ^{dgfs} αἰτία^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἐπιγράφω^{vpxpnfs} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.27** καί^{c} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} σταυρόω^{vipa3p} δύο^{tn} λῃστής^{namp} εἷς^{nams} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} καί^{c} εἷς^{nams} ἐκ^{p} εὐώνυμος^{agmpn} αὐτός^{rpgms}. **v.28** καί^{c} πληρόω^{viap3s} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} ὁ^{dnfs} λέγω^{vppanfs} καί^{c} μετά^{p} ἄνομος^{agmpn} λογίζομαι^{viap3s}.

βλασφήμουν αὐτὸν κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ λέ-
30 γοντες Οὐὰ ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις
οἰκοδομῶν. σῶσον σεαυτὸν καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ.
31 ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ
τῶν γραμματέων ἔλεγον Ἄλλους ἔσωσεν ἑαυτὸν οὐ δύναται
32 σῶσαι, ὁ Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν
ἀπὸ τοῦ σταυροῦ ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν [αὐτῷ] καὶ
33 οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν. γενομένης δὲ
ὥρας ἕκτης σκότος ἐγένετο ἐφ ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνά-
34 της. καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ
λέγων, Ελωι ελωι λιμά σαβαχθανι ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμε-
35 νον Ὁ θεός μου ὁ θεός μου εἰς τί με ἐγκατέλιπές. καί τινες
τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον Ἰδοὺ Ἠλίαν φωνεῖ.
36 δραμὼν δέ εἷς καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους περιθεὶς τε κα-
λάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν λέγων Ἄφετε ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἠλίας
37 καθελεῖν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφεὶς φωνὴν μεγάλην ἐξέ-
38 πνευσεν. Καὶ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο
39 ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω. Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστη-
κὼς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτως κράξας ἐξέπνευσεν εἶπεν
40 Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν θεοῦ. Ἦσαν δὲ καὶ

---

v.29 καί[c] ὁ[dnmp] παραπορεύομαι[vppnnmp] βλασφημέω[viia3p] αὐτός[rpams] κινέω[vppanmp] ὁ[dafp] κεφαλή[nafp] αὐτός[rpgmp] καί[c] λέγω[vppanmp] οὐά[i] ὁ[dnms] καταλύω[vppanms] ὁ[dams] ναός[nams] καί[c] ἐν[p] τρεῖς[ndfp] ἡμέρα[ndfp] οἰκοδομέω[vppanms]. **v.30** σῴζω[vdaa2s] σεαυτοῦ[rxams] καί[c] καταβαίνω[vdaa2s] ἀπό[p] ὁ[dgms] σταυρός[ngms]. **v.31** ὁμοίως[bo] καί[c] ὁ[dnmp] ἀρχιερεύς[nnmp] ἐμπαίζω[vppanmp] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] μετά[p] ὁ[dgmp] γραμματεύς[ngmp] λέγω[viia3p] ἄλλος[aampn] σῴζω[viaa3s] ἑαυτοῦ[rxams] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s] σῴζω[vnaa]. **v.32** ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgms] Ἰσραήλ[tp] καταβαίνω[vdaa3s] νῦν[bo] ἀπό[p] ὁ[dgms] σταυρός[ngms] ἵνα[c] ὁράω[vsaa1p] καί[c] πιστεύω[vsaa1p] αὐτός[rpdms] καί[c] ὁ[dnmp] συσταυρόω[vpxpnmp] αὐτός[rpdms] ὀνειδίζω[viia3p] αὐτός[rpams]. **v.33** γίνομαι[vpadgfs] δέ[c] ὥρα[ngfs] ἕκτος[agfsn] σκότος[nnns] γίνομαι[viad3s] ἐπί[p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἕως[c] ὥρα[ngfs] ἔνατος[agfsn]. **v.34** καί[c] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] ὁ[ddfs] ἔνατος[adfsn] βοάω[viaa3s] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] λέγω[vppanms] ελωι[ta] ελωι[ta] λεμα[ta] σαβαχθάνι[ta] ὅς[rrnns] εἰμί[vipx3s] μεθερμηνεύω[vpppnns] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] τίς[rqans] ἐγώ[rpa-s] ἐγκαταλείπω[viaa2s]. **v.35** καί[c] τι-σριμπ ὁ[dgmp] παρίστημι[vpxagmp] ἀκούω[vpaanmp] λέγω[viia3p] ἰδού[vdaa2s] Ἠλίας[nams] φωνέω[vipa3s]. **v.36** τρέχω[vpaanms] δέ[c] εἷς[nnms] καί[c] γεμίζω[vpaanms] σπόγγος[nams] ὄξος[ngns] περιτίθημι[vpaanms] τέ[xo] κάλαμος[ndms] ποτίζω[viia3s] αὐτός[rpams] λέγω[vppanms] ἀφίημι[vdaa2p] ὁράω[vsaa1p] εἰ[qo] ἔρχομαι[vipn3s] Ἠλίας[nnms] καθαιρέω[vnaa] αὐτός[rpams]. **v.37** ὁ[dnms] δέ[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀφίημι[vpaanms] φωνή[nafs] μέγας[aafsn] ἐκπνέω[viaa3s]. **v.38** καί[c] ὁ[dnns] καταπέτασμα[nnns] ὁ[dgms] ναός[ngms] σχίζω[viap3s] εἰς[p] δύο[tn] ἀπό[p] ἄνωθεν[bo] ἕως[c] κάτω[bo]. **v.39** ὁράω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] κεντυρίων[nnms] ὁ[dnms] παρίστημι[vpxanms] ἐκ[p] ἐναντίος[agfsn] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] οὕτω[bo] κράζω[vpaanms] ἐκπνέω[viaa3s] λέγω[viaa3s] ἀληθῶς[bo] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdnms] υἱός[nnms] εἰμί[viix3s] θεός[ngms].

γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι ἐν αἷς ἦν καὶ Μαρία
ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ καὶ
Ἰωσῆ μήτηρ καὶ Σαλώμη. αἳ καὶ ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ 41
ἠκολούθουν αὐτῷ καὶ διηκόνουν αὐτῷ καὶ, ἄλλαι πολλαὶ
αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς Ἰεροσόλυμα. Καὶ ἤδη ὀψίας γε- 42
νομένης ἐπεὶ ἦν παρασκευή ὅ ἐστιν προσάββατον. ἦλθεν 43
Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἁριμαθαίας εὐσχήμων βουλευτής ὃς καὶ αὐ-
τὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ τολμήσας
εἰσῆλθεν πρὸς Πιλᾶτον καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ὁ 44
δὲ Πιλᾶτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέθνηκεν καὶ προσκαλεσάμε-
νος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐτὸν εἰ πάλαι ἀπέθανεν,
καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ Ἰω- 45
σήφ. καὶ ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησεν 46
τῇ σινδόνι καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ ὃ ἦν λελατο-
μημένον ἐκ πέτρας καὶ προσεκύλισεν λίθον ἐπὶ τὴν θύραν
τοῦ μνημείου. ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσῆ 47
ἐθεώρουν ποῦ τίθεται.

Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ **16**
καὶ Μαρία [ἡ τοῦ] Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώ-
ματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. καὶ λίαν πρωῒ τῆς 2
μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἀνατείλαντος τοῦ

---

v.40 εἰμίviix3p δέc καίc γυνήnnfp ἀπόp μακρόθενbo θεωρέωvppanfp ἐνp ὅςrrdfp εἰμίviix3s καίc Μαρίαnnfs ὁdnfs Μαγδαληνήnnfs καίc Μαρίαnnfs ὁdnfs ὁdgms Ἰάκωβοςngms ὁdgms μικρόςagmsn καίc Ἰωσῆςngms μήτηρnnfs καίc Σαλώμηnnfs. **v.41** ὅςrrnfp καίc ὅτεbo εἰμίviix3s ἐνp ὁddfs Γαλιλαίαndfs ἀκολουθέωviia3p αὐτόςrpdms καίc διακονέωviia3p αὐτόςrpdms καίc ἄλλοςanfpn πολύςanfpn ὁdnfp συναναβαίνωvpaanfp αὐτόςrpdms εἰςp Ἰεροσόλυμαnafs. **v.42** καίc ἤδηbo ὄψιοςagfsn γίνομαιvpadgfs ἐπείc εἰμίviix3s παρασκευήnnfs ὅςrrnns εἰμίvipx3s προσάββατονnnns. **v.43** ἔρχομαιviaa3s Ἰωσήφtp ὁdnms ἀπόp Ἁριμαθαίαngfs εὐσχήμωνanmsn βουλευτήςnnms ὅςrrnms καίc αὐτόςrpnms εἰμίviix3s προσδέχομαιvppnnms ὁdafs βασιλείαnafs ὁdgms θεόςngms τολμάωvpaanms εἰσέρχομαιviaa3s πρόςp Πιλᾶτοςnams καίc αἰτέωviam3s ὁdans σῶμαnans ὁdgms Ἰησοῦςngms. **v.44** ὁdnms δέc Πιλᾶτοςnnms θαυμάζωviaa3s εἰqo ἤδηbo θνήσκωvixa3s καίc προσκαλέομαιvpadnms ὁdams κεντυρίωνnams ἐπερωτάωviaa3s αὐτόςrpams εἰqo πάλαιbo ἀποθνήσκωviaa3s. **v.45** καίc γινώσκωvpaanms ἀπόp ὁdgms κεντυρίωνngms δωρέομαιviad3s ὁdans σῶμαnans ὁddms Ἰωσήφtp. **v.46** καίc ἀγοράζωvpaanms σινδώνnafs καίc καθαιρέωvpaanms αὐτόςrpams ἐνειλέωviaa3s ὁddfs σινδώνndfs καίc κατατίθημιviaa3s αὐτόςrpams ἐνp μνημεῖονndns ὅςrrnns εἰμίviix3s λατομέωvpxpnns ἐκp πέτραngfs καίc προσκυλίωviaa3s λίθοςnams ἐπίp ὁdafs θύραnafs ὁdgns μνημεῖονngns. **v.47** ὁdnfs δέc Μαρίαnnfs ὁdnfs Μαγδαληνήnnfs καίc Μαρίαnnfs Ἰωσῆςngms θεωρέωviia3p ποῦxo τίθημιvipp3s. **16. v.1** καίc διαγίνομαιvpadgns ὁdgns σάββατονngns Μαρίαnnfs ὁdnfs Μαγδαληνήnnfs καίc Μαρίαnnfs ὁdnfs ὁdgms Ἰάκωβοςngms καίc Σαλώμηnnfs ἀγοράζωviaa3p ἄρωμαnanp ἵναc ἔρχομαιvpaanfp ἀλείφωvsaa3p αὐτόςrpams.

3 ἡλίου. καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν
4 λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου. καὶ ἀναβλέψασαι θεω-
ροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος, ἦν γὰρ μέγας σφόδρα.
5 καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον εἶδον νεανίσκον καθήμε-
νον ἐν τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν λευκήν καὶ ἐξε-
6 θαμβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς Μὴ ἐκθαμβεῖσθε, Ἰησοῦν
ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον, ἠγέρθη οὐκ ἔστιν
7 ὧδε, ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ἀλλ᾽ ὑπάγετε εἴπατε
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι Προάγει ὑμᾶς εἰς
8 τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε καθὼς εἶπεν ὑμῖν. καὶ
ἐξελθοῦσαι ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου εἶχεν δὲ αὐτὰς τρό-
μος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον, ἐφοβοῦντο γὰρ.
9 Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρίᾳ τῇ
10 Μαγδαληνῇ ἀφ᾽ ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. ἐκείνη πο-
ρευθεῖσα ἀπήγγειλεν τοῖς μετ αὐτοῦ γενομένοις πενθοῦσιν
11 καὶ κλαίουσιν, κἀκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ
12 αὐτῆς ἠπίστησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περι-
πατοῦσιν ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ πορευομένοις εἰς ἀ-
13 γρόν, κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς, οὐδὲ
14 ἐκείνοις ἐπίστευσαν. Ὕστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς

---

v.2 καί^c λίαν^bo πρωῒ^bo ὁ^dgfs εἷς^ngfs σάββατον^ngnp ἔρχομαι^vipn3p ἐπί^p ὁ^dans μνημεῖον^nans ἀνατέλλω^vpaagms ὁ^dgms ἥλιος^ngms. **v.3** καί^c λέγω^viia3p πρός^p ἑαυτοῦ^rxafp τίς^rqnms ἀποκυλίω^vifa3s ἐγώ^rpd-p ὁ^dams λίθος^nams ἐκ^p ὁ^dgfs θύρα^ngfs ὁ^dgns μνημεῖον^ngns. **v.4** καί^c ἀναβλέπω^vpaanfp θεωρέω^vipa3p ὅτι^c ἀποκυλίω^vixp3s ὁ^dnms λίθος^nnms εἰμί^viix3s γάρ^c μέγας^anmsn σφόδρα^bo. **v.5** καί^c εἰσέρχομαι^vpaanfp εἰς^p ὁ^dans μνημεῖον^nans ὁράω^viaa3p νεανίσκος^nams κάθημαι^vppnams ἐν^p ὁ^ddnp δεξιός^adnpn περιβάλλω^vpxpams στολή^nafs λευκός^aafsn καί^c ἐκθαμβέω^viap3p. **v.6** ὁ^dnms δέ^c λέγω^vipa3s αὐτός^rpdfp μή^xo ἐκθαμβέω^vdpp2p Ἰησοῦς^nams ζητέω^vipa2p ὁ^dams Ναζαρηνός^nams ὁ^dams σταυρόω^vpxpams ἐγείρω^viap3s οὐ^xo εἰμί^vipx3s ὧδε^bo ἴδε^i ὁ^dnms τόπος^nnms ὅπου^bo τίθημι^viaa3p αὐτός^rpams. **v.7** ἀλλά^c ὑπάγω^vdpa2p λέγω^vdaa2p ὁ^ddmp μαθητής^ndmp αὐτός^rpgms καί^c ὁ^ddms Πέτρος^ndms ὅτι^c προάγω^vipa3s σύ^rpa-p εἰς^p ὁ^dafs Γαλιλαία^nafs ἐκεῖ^bo αὐτός^rpams ὁράω^vifd2p καθώς^bo λέγω^viaa3s σύ^rpd-p. **v.8** καί^c ἐξέρχομαι^vpaanfp φεύγω^viaa3p ἀπό^p ὁ^dgns μνημεῖον^ngns ἔχω^viia3s δέ^c αὐτός^rpafp τρόμος^nnms καί^c ἔκστασις^nnfs καί^c οὐδείς^admsn οὐδείς^aansn λέγω^viaa3p φοβέομαι^viin3p γάρ^c. **v.9** ἀνίστημι^vpaanms δέ^c πρωῒ^bo πρῶτος^adfsn σάββατον^ngns φαίνω^viap3s πρῶτος^bo Μαρία^ndfs ὁ^ddfs Μαγδαληνή^ndfs ἀπό^p ὅς^rrgfs ἐκβάλλω^viya3s ἑπτά^tn δαιμόνιον^nanp. **v.10** ἐκεῖνος^rdnfs πορεύομαι^vpaonfs ἀπαγγέλλω^viaa3s ὁ^ddmp μετά^p αὐτός^rpgms γίνομαι^vpaddmp πενθέω^vppadmp καί^c κλαίω^vppadmp. **v.11** κἀκεῖνος^rdnmp ἀκούω^vpaanmp ὅτι^c ζάω^vipa3s καί^c θεάομαι^viap3s ὑπό^p αὐτός^rpgfs ἀπιστέω^viaa3p. **v.12** μετά^p δέ^c οὗτος^rdanp δύο^ndmp ἐκ^p αὐτός^rpgmp περιπατέω^vppadmp φανερόω^viap3s ἐν^p ἕτερος^adfsn μορφή^ndfs πορεύομαι^vppndmp εἰς^p ἀγρός^nams. **v.13** κἀκεῖνος^rdnmp ἀπέρχομαι^vpaanmp ἀπαγγέλλω^viaa3p ὁ^ddmp λοιπός^admpn οὐδέ^bo ἐκεῖνος^rddmp πιστεύω^viaa3p.

ἕνδεκα ἐφανερώθη καὶ ὠνείδισεν τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ
σκληροκαρδίαν ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον
οὐκ ἐπίστευσαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες εἰς τὸν κό- 15
σμον ἅπαντα κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. ὁ 16
πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται ὁ δὲ ἀπιστήσας κατα-
κριθήσεται. σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν ταῦτα παρακο- 17
λουθήσει, ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσιν γλώσ-
σαις λαλήσουσιν καιναῖς. ὄφεις ἀροῦσιν κἂν θανάσιμόν 18
τι πίωσιν οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψῃ ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπι-
θήσουσιν καὶ καλῶς ἕξουσιν. Ὁ μὲν οὖν κύριος μετὰ τὸ 19
λαλῆσαι αὐτοῖς ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐκάθισεν ἐκ
δεξιῶν τοῦ θεοῦ. ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυξαν παντα- 20
χοῦ τοῦ κυρίου συνεργοῦντος καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος
διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων Ἀμήν.

---

v.14 ὕστερος^{bo} ἀνάκειμαι^{vppndmp} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{ddmp} ἕνδεκα^{tn} φανερόω^{viap3s} καί^{c} ὀνειδίζω^{viaa3s} ὁ^{dafs} ἀπιστία^{nafs} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} σκληροκαρδία^{nafs} ὅτι^{c} ὁ^{ddmp} θεάομαι^{vpaddmp} αὐτός^{rpams} ἐγείρω^{vpxpams} οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa3p}. **v.15** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} πορεύομαι^{vpaonmp} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἅπας^{aamsn} κηρύσσω^{vdaa2p} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} κτίσις^{ndfs}. **v.16** ὁ^{dnms} πιστεύω^{vpaanms} καί^{c} βαπτίζω^{vpapnms} σῴζω^{vifp3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀπιστέω^{vpaanms} κατακρίνω^{vifp3s}. **v.17** σημεῖον^{nnnp} δέ^{c} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vpaadmp} οὗτος^{rdnnp} παρακολουθέω^{vifa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ δαιμόνιον^{nanp} ἐκβάλλω^{vifa3p} γλῶσσα^{ndfp} λαλέω^{vifa3p} καινός^{adfpn}. **v.18** ὄφις^{namp} αἴρω^{vifa3p} κἄν^{qo} θανάσιμος^{aansn} τι-σριανσ πίνω^{vsaa3p} οὐ^{xo} μή^{xo} αὐτός^{rpamp} βλάπτω^{vsaa3s} ἐπί^{p} ἄρρωστος^{aampn} χείρ^{nafp} ἐπιτίθημι^{vifa3p} καί^{c} καλῶς^{bo} ἔχω^{vifa3p}. **v.19** ὁ^{dnms} μέν^{xo} οὖν^{c} κύριος^{nnms} μετά^{p} ὁ^{dans} λαλέω^{vnaa} αὐτός^{rpdmp} ἀναλαμβάνω^{viap3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^{c} καθίζω^{viaa3s} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.20** ἐκεῖνος^{rdnmp} δέ^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} κηρύσσω^{viaa3p} πανταχοῦ^{bo} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} συνεργέω^{vppagms} καί^{c} ὁ^{dams} λόγος^{nams} βεβαιόω^{vppagms} διά^{p} ὁ^{dgnp} ἐπακολουθέω^{vppagnp} σημεῖον^{ngnp} ἀμήνth.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ
ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν
2 περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων. καθὼς
παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενό-
3 μενοι τοῦ λόγου. ἔδοξεν κἀμοὶ παρηκολουθηκότι ἄνωθεν
4 πᾶσιν ἀκριβῶς καθεξῆς σοι γράψαι κράτιστε Θεόφιλε. ἵνα
5 ἐπιγνῷς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. Ἐγέ-
νετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας
ἱερεύς τις ὀνόματι Ζαχαρίας ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά καὶ ἡ γυ-
νὴ αὐτοῦ ἐκ τ�ων θυγατέρων Ἀαρών καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς
6 Ἐλισάβετ. ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον τοῦ θε-
οῦ πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασιν
7 τοῦ κυρίου ἄμεμπτοι. καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον καθότι
ἡ Ἐλισάβετ ἦν στεῖρα καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς
8 ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν
9 ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ θεοῦ. κατὰ
τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας ἔλαχεν τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν
10 ναὸν τοῦ κυρίου. καὶ πᾶν τὸ πλῆθος ἦν τοῦ λαοῦ προσ-

---

1. v.1 ἐπειδήπερ^{c} πολύς^{anmpn} ἐπιχειρέω^{viaa3p} ἀνατάσσομαι^{vnad} διήγησις^{nafs} περί^{p} ὁ^{dgnp} πληροφορέω^{vpxpgnp} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ πρᾶγμα^{ngnp}. **v.2** καθώς^{bo} παραδίδωμι^{viaa3p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnmp} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} αὐτόπτης^{anmpn} καί^{c} ὑπηρέτης^{nnmp} γίνομαι^{vpadnmp} ὁ^{dgms} λόγος^{ngms}. **v.3** δοκέω^{viaa3s} κἀγώ$^{rpd-s}$ παρακολουθέω^{vpxadms} ἄνωθεν^{bo} πᾶς^{adnpn} ἀκριβῶς^{bo} καθεξῆς^{bo} σύ$^{rpd-s}$ γράφω^{vnaa} κράτιστος^{avmsn} Θεόφιλος^{nvms}. **v.4** ἵνα^{c} ἐπιγινώσκω^{vsaa2s} περί^{p} ὅς^{rrgmp} κατηχέω^{viap2s} λόγος^{ngmp} ὁ^{dafs} ἀσφάλεια^{nafs}. **v.5** γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} Ἡρῴδης^{ngms} ὁ^{dgms} βασιλεύς^{ngms} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} ἱερεύς^{nnms} τι-σρινμσ ὄνομα^{ndns} Ζαχαρίας^{nnms} ἐκ^{p} ἐφημερία^{ngfs} Ἀβιά^{tp} καί^{c} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ἐκ^{p} ὁ^{dgfp} θυγάτηρ^{ngfp} Ἀαρών^{tp} καί^{c} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpgfs} Ἐλισάβετ^{tp}. **v.6** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} δίκαιος^{anmpn} ἀμφότεροι^{anmpn} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} πορεύομαι^{vppnnmp} ἐν^{p} πᾶς^{adfpn} ὁ^{ddfp} ἐντολή^{ndfp} καί^{c} δικαίωμα^{ndnp} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἄμεμπτος^{anmpn}. **v.7** καί^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{viix3s} αὐτός^{rpdmp} τέκνον^{nnns} καθότι^{bo} ὁ^{dnfs} Ἐλισάβετ^{tp} εἰμί^{viix3s} στεῖρα^{nnfs} καί^{c} ἀμφότεροι^{anmpn} προβαίνω^{vpxanmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} αὐτός^{rpgmp} εἰμί^{viix3p}. **v.8** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἱερατεύω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} τάξις^{ndfs} ὁ^{dgfs} ἐφημερία^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἔναντι^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.9** κατά^{p} ὁ^{dans} ἔθος^{nans} ὁ^{dgfs} ἱερατεία^{ngfs} λαγχάνω^{viaa3s} ὁ^{dgms} θυμιάω^{vnaa} εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dams} ναός^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}.

ευχόμενον ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ὤφθη δὲ αὐτῷ 11
ἄγγελος κυρίου ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυ-
μιάματος. καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδών καὶ φόβος ἐπέπε- 12
σεν ἐπ αὐτόν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος Μὴ φοβοῦ 13
Ζαχαρία διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου καὶ ἡ γυνή σου
Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν σοι καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Ἰωάννην. καὶ ἔσται χαρά σοι καὶ ἀγαλλίασις καὶ πολλοὶ 14
ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται. ἔσται γὰρ μέγας ἐν- 15
ώπιον [τοῦ] κυρίου καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πίῃ καὶ
πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐ-
τοῦ. καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον 16
τὸν θεὸν αὐτῶν. καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν 17
πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλίου ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων
ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων ἑτοιμάσαι κυ-
ρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. Καὶ εἶπεν Ζαχαρίας πρὸς τὸν 18
ἄγγελον Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης
καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. καὶ 19
ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ Ἐγώ εἰμι Γαβριὴλ ὁ πα-
ρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς
σὲ καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα, καὶ ἰδοὺ ἔσῃ σιωπῶν καὶ 20

---

v.10 καί[c] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] πλῆθος[nnns] εἰμί[viix3s] ὁ[dgms] λαός[ngms] προσεύχομαι[vppnnns] ἔξω[bo] ὁ[ddfs] ὥρα[ndfs] ὁ[dgns] θυμίαμα[ngns]. **v.11** ὁράω[viap3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ἄγγελος[nnms] κύριος[ngms] ἵστημι[vpxanms] ἐκ[p] δεξιός[agmpn] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns] ὁ[dgns] θυμίαμα[ngns]. **v.12** καί[c] ταράσσω[viap3s] Ζαχαρίας[nnms] ὁράω[vpaanms] καί[c] φόβος[nnms] ἐπιπίπτω[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpams]. **v.13** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] μή[xo] φοβέομαι[vdpn2s] Ζαχαρίας[nvms] διότι[c] εἰσακούω[viap3s] ὁ[dnfs] δέησις[nnfs] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] σύ[rpg-s] Ἐλισάβετ[tp] γεννάω[vifa3s] υἱός[nams] σύ[rpd-s] καί[c] καλέω[vifa2s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] αὐτός[rpgms] Ἰωάννης[nams]. **v.14** καί[c] εἰμί[vifx3s] χαρά[nnfs] σύ[rpd-s] καί[c] ἀγαλλίασις[nnfs] καί[c] πολύς[anmpn] ἐπί[p] ὁ[ddfs] γεννάω[ndfs] αὐτός[rpgms] χαίρω[vifo3p]. **v.15** εἰμί[vifx3s] γάρ[c] μέγας[anmsn] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] κύριος[ngms] καί[c] οἶνος[nams] καί[c] σίκερα[to] οὐ[xo] μή[xo] πίνω[vsaa3s] καί[c] πνεῦμα[ngns] ἅγιος[agnsn] πίμπλημι[vifp3s] ἔτι[bo] ἐκ[p] κοιλία[ngfs] μήτηρ[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.16** καί[c] πολύς[aampn] ὁ[dgmp] υἱός[ngmp] Ἰσραήλ[tp] ἐπιστρέφω[vifa3s] ἐπί[p] κύριος[nams] ὁ[dams] θεός[nams] αὐτός[rpgmp]. **v.17** καί[c] αὐτός[rpnms] προέρχομαι[vifd3s] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgms] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] καί[c] δύναμις[ndfs] Ἠλίας[ngms] ἐπιστρέφω[vnaa] καρδία[nafp] πατήρ[ngmp] ἐπί[p] τέκνον[nanp] καί[c] ἀπειθής[aampn] ἐν[p] φρόνησις[ndfs] δίκαιος[agmpn] ἑτοιμάζω[vnaa] κύριος[ndms] λαός[nams] κατασκευάζω[vpxpams]. **v.18** καί[c] λέγω[viaa3s] Ζαχαρίας[nnms] πρός[p] ὁ[dams] ἄγγελος[nams] κατά[p] τίς[rqans] γινώσκω[vifd1s] οὗτος[rdans] ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] εἰμί[vipx1s] πρεσβύτης[nnms] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ἐγώ[rpg-s] προβαίνω[vpxanfs] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] αὐτός[rpgfs]. **v.19** καί[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] ὁ[dnms] ἄγγελος[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] Γαβριὴλ[tp] ὁ[dnms] παρίστημι[vpxanms] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἀποστέλλω[viap1s] λαλέω[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-s] καί[c] εὐαγγελίζω[vnam] σύ[rpd-s] οὗτος[rdanp].

μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα ἀνθ
ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου οἵτινες πληρωθήσον-
21 ται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν
Ζαχαρίαν καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτόν ἐν τῷ ναῷ.
22 ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι
ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ, καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐ-
23 τοῖς καὶ διέμενεν κωφός. καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ
ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐ-
24 τοῦ. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ
γυνὴ αὐτοῦ καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα.
25 ὅτι Οὕτως μοι πεποίηκεν ὁ κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν
26 ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός μου ἐν ἀνθρώποις. Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ
ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν
27 τῆς Γαλιλαίας ᾗ ὄνομα Ναζαρὲτ. πρὸς παρθένον μεμνη-
στευμένην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσὴφ ἐξ οἴκου Δαυίδ καὶ τὸ
28 ὄνομα τῆς παρθένου Μαριάμ. καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος
πρὸς αὐτὴν εἶπεν Χαῖρε κεχαριτωμένη ὁ κύριος μετὰ σοῦ
29 εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ
τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς
30 οὗτος. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ Μὴ φοβοῦ Μαριάμ εὗ-

---

v.20 καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} εἰμί^{vifx2s} σιωπάω^{vppanms} καί^{c} μή^{xo} δύναμαι^{vppnnms} λαλέω^{vnaa} ἄχρι^{p} ὅς^{rrgfs} ἡμέρα^{ngfs} γίνομαι^{vsad3s} οὗτος^{rdnnp} ἀντί^{p} ὅς^{rrgmp} οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa2s} ὁ^{ddmp} λόγος^{ndmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅστις^{rrnmp} πληρόω^{vifp3p} εἰς^{p} ὁ^{dams} καιρός^{nams} αὐτός^{rpgmp}. **v.21** καί^{c} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} προσδοκάω^{vppanms} ὁ^{dams} Ζαχαρίας^{nams} καί^{c} θαυμάζω^{viia3p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} χρονίζω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ναός^{ndms}. **v.22** ἐξέρχομαι^{vpaanms} δέ^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} λαλέω^{vnaa} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} ἐπιγινώσκω^{viaa3p} ὅτι^{c} ὀπτασία^{nafs} ὁράω^{vixa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ναός^{ndms} καί^{c} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{viix3s} διανεύω^{vppanms} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} διαμένω^{viia3s} κωφός^{anmsn}. **v.23** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὡς^{bo} πίμπλημι^{viap3p} ὁ^{dnfp} ἡμέρα^{nnfp} ὁ^{dgfs} λειτουργία^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.24** μετά^{p} δέ^{c} οὗτος^{rdafp} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} συλλαμβάνω^{viaa3s} Ἐλισάβετ^{tp} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} περικρύβω^{viia3s} ἑαυτοῦ^{rxafs} μήν^{namp} πέντε^{tn} λέγω^{vppanfs}. **v.25** ὅτι^{c} οὕτω^{bo} ἐγώ$^{rpd-s}$ ποιέω^{vixa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfp} ὅς^{rrdfp} ἐφοράω^{viaa3s} ἀφαιρέω^{vnaa} ὁ^{dans} ὄνειδος^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.26** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddms} μήν^{ndms} ὁ^{ddms} ἕκτος^{admsn} ἀποστέλλω^{viap3s} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} Γαβριήλ^{tp} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰς^{p} πόλις^{nafs} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ὅς^{rrdfs} ὄνομα^{nnns} Ναζαρά^{tp}. **v.27** πρός^{p} παρθένος^{nafs} μνηστεύω^{vpxpafs} ἀνήρ^{ndms} ὅς^{rrdms} ὄνομα^{nnns} Ἰωσήφ^{tp} ἐκ^{p} οἶκος^{ngms} Δαυίδ^{tp} καί^{c} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} ὁ^{dgfs} παρθένος^{ngfs} Μαρία^{tp}. **v.28** καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} πρός^{p} αὐτός^{rpafs} λέγω^{viaa3s} χαίρω^{vdpa2s} χαριτόω^{vpxpnfs} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} μετά^{p} σύ$^{rpg-s}$ εὐλογέω^{vpxpnfs} σύ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} γυνή^{ndfp}. **v.29** ὁ^{dnfs} δέ^{c} ὁράω^{vpaanfs} διαταράσσω^{viap3s} ἐπί^{p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} αὐτός^{rpgms} καί^{c} διαλογίζομαι^{viin3s} ποταπός^{anmsn} εἰμί^{vopx3s} ὁ^{dnms} ἀσπασμός^{nnms} οὗτος^{rdnms}.

ρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ. καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρὶ 31
καὶ τέξῃ υἱόν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος 32
ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται καὶ δώσει αὐτῷ
κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. καὶ 33
βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ τῆς βα-
σιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶπεν δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν 34
ἄγγελον Πῶς ἔσται τοῦτο ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω. καὶ ἀ- 35
ποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ Πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται
ἐπὶ σέ καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι, διὸ καὶ τὸ γεν-
νώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς θεοῦ. καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ 36
ἡ συγγενής σου καὶ αὐτὴ συνείληφυῖα υἱὸν ἐν γήρει αὐτῆς
καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ, ὅτι 37
οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ τῷ θεῷ πᾶν ῥῆμα. εἶπεν δὲ Μαριάμ 38
Ἰδοὺ ἡ δούλη κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου καὶ ἀ-
πῆλθεν ἀπ αὐτῆς ὁ ἄγγελος. Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς 39
ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς
εἰς πόλιν Ἰούδα. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ 40
ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλι- 41
σάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν

---

v.30 καίc λέγωviaa3s ὁdnms ἄγγελοςnnms αὐτόςrpdfs μήxo φοβέομαιvdpn2s Μαρίαtp εὑρίσκωviaa2s
γάρc χάριςnafs παράp ὁddms θεόςndms. **v.31** καίc ἰδούvdaa2s συλλαμβάνωvifd2s ἐνp
γαστήρndfs καίc τίκτωvifd2s υἱόςnams καίc καλέωvifa2s ὁdans ὄνομαnans αὐτόςrpgms Ἰησοῦςnams.
v.32 οὗτοςrdnms εἰμίvifx3s μέγαςanmsn καίc υἱόςnnms ὕψιστοςagmsn καλέωvifp3s καίc δίδωμιvifa3s
αὐτόςrpdms κύριοςnnms ὁdnms θεόςnnms ὁdams θρόνοςnams Δαυίδtp ὁdgms πατήρngms
αὐτόςrpgms. **v.33** καίc βασιλεύωvifa3s ἐπίp ὁdams οἶκοςnams Ἰακώβtp εἰςp ὁdamp αἰώνnamp
καίc ὁdgfs βασιλείαngfs αὐτόςrpgms οὐxo εἰμίvifx3s τέλοςnnns. **v.34** λέγωviaa3s δέc Μαρίαtp
πρόςp ὁdams ἄγγελοςnams πῶςbo εἰμίvifx3s οὗτοςrdnns ἐπείc ἀνήρnams οὐxo γινώσκωvipa1s.
v.35 καίc ἀποκρίνομαιvpaonms ὁdnms ἄγγελοςnnms λέγωviaa3s αὐτόςrpdfs πνεῦμαnnns ἅγιοςannsn
ἐπέρχομαιvifd3s ἐπίp σύrpa-s καίc δύναμιςnnfs ὕψιστοςagmsn ἐπισκιάζωvifa3s σύrpd-s διόc καίc
ὁdnns γεννάωvpppnns ἅγιοςannsn καλέωvifp3s υἱόςnnms θεόςngms. **v.36** καίc ἰδούvdaa2s
Ἐλισάβετtp ὁdnfs συγγενήςanfsn σύrpg-s καίc αὐτόςrpnfs συλλαμβάνωvpxanfs υἱόςnams ἐνp
γῆραςndns αὐτόςrpgfs καίc οὗτοςrdnms μήνxo ἕκτοςanmsn εἰμίvipx3s αὐτόςrpdfs ὁddfs καλέωvpppdfs
στεῖραndfs. **v.37** ὅτιc οὐxo ἀδυνατέωvifa3s παράp ὁddms θεόςndms πᾶςannsn ῥῆμαnnns.
v.38 λέγωviaa3s δέc Μαρίαtp ἰδούvdaa2s ὁdnfs δούληnnfs κύριοςngms γίνομαιvoad3s ἐγώrpd-s
κατάp ὁdans ῥῆμαnans σύrpg-s καίc ἀπέρχομαιviaa3s ἀπόp αὐτόςrpgfs ὁdnms ἄγγελοςnnms.
v.39 ἀνίστημιvpaanfs δέc Μαρίαtp ἐνp ὁddfp ἡμέραndfp οὗτοςrddfp πορεύομαιviao3s εἰςp ὁdafs
ὀρεινόςaafsn μετάp σπουδήngfs εἰςp πόλιςnafs Ἰούδαςngms. **v.40** καίc εἰσέρχομαιviaa3s εἰςp
ὁdams οἶκοςnams Ζαχαρίαςngms καίc ἀσπάζομαιviad3s ὁdafs Ἐλισάβετtp.

τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ.
42 καὶ ἀνεφώνησεν φωνῇ μεγάλῃ καὶ εἶπεν Εὐλογημένη σὺ ἐν
43 γυναιξὶν καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. καὶ
πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρὸς
44 μέ· ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς
τὰ ὦτά μου ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ κοι-
45 λίᾳ μου. καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις
46 τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ κυρίου. Καὶ εἶπεν Μαρι-
47 άμ Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου τόν κύριόν. καὶ ἠγαλλίασεν
48 τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου. ὅτι ἐπέβλε-
ψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ
49 τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ γενεαί. ὅτι ἐποίησέν
50 μοι μεγάλεῖα ὁ δυνατός καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ
τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
51 Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ διεσκόρπισεν ὑπερη-
52 φάνους διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν, καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ
53 θρόνων καὶ ὕψωσεν ταπεινούς. πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀ-
54 γαθῶν καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς. ἀντελάβετο
55 Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ μνησθῆναι ἐλέους. καθὼς ἐλάλη-
σεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρματι

---

v.41 καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὡς^{bo} ἀκούω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} Ἐλισάβετ^{tp} ὁ^{dams} ἀσπασμός^{nams} ὁ^{dgfs} Μαρία^{ngfs} σκιρτάω^{viaa3s} ὁ^{dnns} βρέφος^{nnns} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κοιλία^{ndfs} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} πίμπλημι^{viap3s} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} ὁ^{dnfs} Ἐλισάβετ^{tp}. **v.42** καί^{c} ἀναφωνέω^{viaa3s} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} καί^{c} λέγω^{viaa3s} εὐλογέω^{vpxpnfs} σύ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} γυνή^{ndfp} καί^{c} εὐλογέω^{vpxpnms} ὁ^{dnms} καρπός^{nnms} ὁ^{dgfs} κοιλία^{ngfs} σύ$^{rpg-s}$. **v.43** καί^{c} πόθεν^{bo} ἐγώ$^{rpd-s}$ οὗτος^{rdnns} ἵνα^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.44** ἰδού^{vdaa2s} γάρ^{c} ὡς^{bo} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnfs} φωνή^{nnfs} ὁ^{dgms} ἀσπασμός^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ εἰς^{p} ὁ^{danp} οὖς^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$ σκιρτάω^{viaa3s} ὁ^{dnns} βρέφος^{nnns} ἐν^{p} ἀγαλλίασις^{ndfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κοιλία^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.45** καί^{c} μακάριος^{anfsn} ὁ^{dnfs} πιστεύω^{vpaanfs} ὅτι^{c} εἰμί^{vifx3s} τελείωσις^{nnfs} ὁ^{ddnp} λαλέω^{vpxpdnp} αὐτός^{rpdfs} παρά^{p} κύριος^{ngms}. **v.46** καί^{c} λέγω^{viaa3s} Μαρία^{tp} μεγαλύνω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} ψυχή^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dams} κύριος^{nams}. **v.47** καί^{c} ἀγαλλιάω^{viaa3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐπί^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{ddms} σωτήρ^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.48** ὅτι^{c} ἐπιβλέπω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} ταπείνωσις^{nafs} ὁ^{dgfs} δούλη^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἰδού^{vdaa2s} γάρ^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} νῦν^{bo} μακαρίζω^{vifa3p} ἐγώ$^{rpa-s}$ πᾶς^{anfpn} ὁ^{dnfp} γενεά^{nnfp}. **v.49** ὅτι^{c} ποιέω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ μεγαλεῖος^{aanpn} ὁ^{dnms} δυνατός^{anmsn} καί^{c} ἅγιος^{aansn} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpgms}. **v.50** καί^{c} ὁ^{dnns} ἔλεος^{nnms} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} γενεά^{nafp} γενεά^{ngfp} ὁ^{ddmp} φοβέομαι^{vppndmp} αὐτός^{rpams}. **v.51** ποιέω^{viaa3s} κράτος^{nans} ἐν^{p} βραχίων^{ndms} αὐτός^{rpgms} διασκορπίζω^{viaa3s} ὑπερήφανος^{aampn} διάνοια^{ndfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rpgmp}. **v.52** καθαιρέω^{viaa3s} δυνάστης^{namp} ἀπό^{p} θρόνος^{ngmp} καί^{c} ὑψόω^{viaa3s} ταπεινός^{aampn}. **v.53** πεινάω^{vppaamp} ἐμπίπλημι^{viaa3s} ἀγαθός^{agmpn} καί^{c} πλουτέω^{vppaamp} ἐξαποστέλλω^{viaa3s} κενός^{aampn}. **v.54** ἀντιλαμβάνομαι^{viad3s} Ἰσραήλ^{tp} παῖς^{ngms} αὐτός^{rpgms} μιμνήσκομαι^{vnap} ἔλεος^{ngns}.

αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἔμεινεν δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ ὡσ- 56
εὶ μῆνας τρεῖς καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Τῇ 57
δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν καὶ ἐγέν-
νησεν υἱόν. καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς 58
αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ αὐτῆς καὶ
συνέχαιρον αὐτῇ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ ἦλθον 59
περιτεμεῖν τὸ παιδίον καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ
πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ 60
εἶπεν Οὐχί ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. καὶ εἶπον πρὸς 61
αὐτὴν ὅτι Οὐδείς ἐστιν ἐν τῇ συγγενεία σου ὃς καλεῖται τῷ
ὀνόματι τούτῳ. ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι 62
καλεῖσθαι αὐτόν. καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν λέγων 63
Ἰωάννης ἐστὶν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ἀ- 64
νεῴχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ
καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν. καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φό- 65
βος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς
Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ ἔθεντο 66
πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες Τί ἄρα
τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται καὶ χεὶρ κυρίου ἦν μετ αὐτοῦ. Καὶ 67
Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου καὶ

---

v.55 καθώς^{bo} λαλέω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{damp} πατήρ^{namp} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp} καί^{c} ὁ^{ddns} σπέρμα^{ndns} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams}. **v.56** μένω^{viaa3s} δέ^{c} Μαρία^{tp} σύν^{p} αὐτός^{rpdfs} ὡσεί^{bo} μήν^{namp} τρεῖς^{namp} καί^{c} ὑποστρέφω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgfs}. **v.57** ὁ^{ddfs} δέ^{c} Ἐλισάβετ^{tp} πίμπλημι^{viap3s} ὁ^{dnms} χρόνος^{nnms} ὁ^{dgms} τίκτω^{vnaa} αὐτός^{rpafs} καί^{c} γεννάω^{viaa3s} υἱός^{nams}. **v.58** καί^{c} ἀκούω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} περίοικος^{anmpn} καί^{c} ὁ^{dnmp} συγγενής^{anmpn} αὐτός^{rpgfs} ὅτι^{c} μεγαλύνω^{viia3s} κύριος^{nnms} ὁ^{dans} ἔλεος^{nans} αὐτός^{rpgms} μετά^{p} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} συγχαίρω^{viia3p} αὐτός^{rpdfs}. **v.59** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὄγδοος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἔρχομαι^{viaa3p} περιτέμνω^{vnaa} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} καί^{c} καλέω^{viia3p} αὐτός^{rpans} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpgms} Ζαχαρίας^{nams}. **v.60** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonfs} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3s} οὐχί^{xo} ἀλλά^{c} καλέω^{vifp3s} Ἰωάννης^{nnms}. **v.61** καί^{c} λέγω^{viaa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpafs} ὅτι^{c} οὐδείς^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} συγγένεια^{ndfs} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὅς^{rrnms} καλέω^{vipp3s} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} οὗτος^{rddns}. **v.62** ἐννεύω^{viia3p} δέ^{c} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} τίς^{rqans} ἄν^{xo} θέλω^{vopa3s} καλέω^{vnpp} αὐτός^{rpams}. **v.63** καί^{c} αἰτέω^{vpaanms} πινακίδιον^{nans} γράφω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} Ἰωάννης^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpgms} καί^{c} θαυμάζω^{viaa3p} πᾶς^{anmpn}. **v.64** ἀνοίγω^{viap3s} δέ^{c} ὁ^{dnns} στόμα^{nnns} αὐτός^{rpgms} παραχρῆμα^{bo} καί^{c} ὁ^{dnfs} γλῶσσα^{nnfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λαλέω^{viia3s} εὐλογέω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.65** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐπί^{p} πᾶς^{aampn} φόβος^{nnms} ὁ^{damp} περιοικέω^{vppaamp} αὐτός^{rpamp} καί^{c} ἐν^{p} ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} ὀρεινός^{adfsn} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} διαλαλέω^{viip3s} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnnp} οὗτος^{rdnnp}. **v.66** καί^{c} τίθημι^{viam3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnns} ἄρα^{xo} ὁ^{dnns} παιδίον^{nnns} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} χείρ^{nnfs} κύριος^{ngms} εἰμί^{viix3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}.

68 Προεφήτευσεν λέγων. Εὐλογητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσ-
ραήλ ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ.
69 καὶ ἤγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ τοῦ παι-
70 δὸς αὐτοῦ. καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων τῶν
71 ἀπ αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ. σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν
72 καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς. ποιῆσαι ἔλεος
μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐ-
73 τοῦ. ὅρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν τοῦ
74 δοῦναι ἡμῖν. ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέν-
75 τας λατρεύειν αὐτῷ. ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον
76 αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ἡμῶν. Καὶ σὺ παιδίον
προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ, προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσ-
77 ώπου κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ. τοῦ δοῦναι γνῶσιν
78 σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν. διὰ
σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνα-
79 τολὴ ἐξ ὕψους. ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου
καθημένοις τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰ-
80 ρήνης. Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι
καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς
τὸν Ἰσραήλ.

---

v.67 καί^{c} Ζαχαρίας^{nnms} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} αὐτός^{rpgms} πίμπλημι^{viap3s} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^{c} προφητεύω^{viaa3s} λέγω^{vppanms}. **v.68** εὐλογητός^{anmsn} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} ὅτι^{c} ἐπισκέπτομαι^{viad3s} καί^{c} ποιέω^{viaa3s} λύτρωσις^{nafs} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.69** καί^{c} ἐγείρω^{viaa3s} κέρας^{nans} σωτηρία^{ngfs} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} Δαυίδ^{tp} ὁ^{dgms} παῖς^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.70** καθώς^{bo} λαλέω^{viaa3s} διά^{p} στόμα^{ngns} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} ὁ^{dgmp} ἀπό^{p} αἰών^{ngms} προφήτης^{ngmp} αὐτός^{rpgms}. **v.71** σωτηρία^{nafs} ἐκ^{p} ἐχθρός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} ἐκ^{p} χείρ^{ngfs} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} μισέω^{vppagmp} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.72** ποιέω^{vnaa} ἔλεος^{nans} μετά^{p} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} μιμνήσκομαι^{vnap} διαθήκη^{ngfs} ἅγιος^{agfsn} αὐτός^{rpgms}. **v.73** ὅρκος^{nams} ὅς^{rrams} ὀμνύω^{viaa3s} πρός^{p} Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dgns} δίδωμι^{vnaa} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.74** ἀφόβως^{bo} ἐκ^{p} χείρ^{ngfs} ὁ^{dgmp} ἐχθρός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-p}$ ῥύομαι^{vpapamp} λατρεύω^{vnpa} αὐτός^{rpdms}. **v.75** ἐν^{p} ὁσιότης^{ndfs} καί^{c} δικαιοσύνη^{ndfs} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpgms} πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.76** καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ παιδίον^{nvns} προφήτης^{nnms} ὕψιστος^{agmsn} καλέω^{vifp2s} προπορεύομαι^{vifd2s} γάρ^{c} πρό^{p} πρόσωπον^{ngns} κύριος^{ngms} ἑτοιμάζω^{vnaa} ὁδός^{nafp} αὐτός^{rpgms}. **v.77** ὁ^{dgms} δίδωμι^{vnaa} γνῶσις^{nafs} σωτηρία^{ngfs} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ἄφεσις^{ndfs} ἁμαρτία^{ngfp} αὐτός^{rpgmp}. **v.78** διά^{p} σπλάγχνον^{nanp} ἔλεος^{ngns} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ὅς^{rrdnp} ἐπισκέπτομαι^{viad3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἀνατολή^{nnfs} ἐκ^{p} ὕψος^{ngns}. **v.79** ἐπιφαίνω^{vnaa} ὁ^{ddmp} ἐν^{p} σκότος^{ndns} καί^{c} σκιά^{ndfs} θάνατος^{ngms} κάθημαι^{vppndmp} ὁ^{dgms} κατευθύνω^{vnaa} ὁ^{damp} πούς^{namp} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁδός^{nafs} εἰρήνη^{ngfs}. **v.80** ὁ^{dnns} δέ^{c} παιδίον^{nnns} αὐξάνω^{viia3s} καί^{c} κραταιόω^{viip3s} πνεῦμα^{ndns} καί^{c} εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἔρημος^{adfpn} ἕως^{c} ἡμέρα^{ngfs} ἀνάδειξις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰσραήλ^{tp}.

2 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐξῆλθεν δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. 2 αὕτη ἡ ἀπογραφὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου. 3 καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. 4 Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐκ πόλεως Ναζαρὲτ εἰς τὴν Ἰουδαίαν εἰς πόλιν Δαυὶδ ἥτις καλεῖται Βηθλέεμ διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαυίδ. 5 ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικὶ, οὔσῃ ἐγκύῳ. 6 ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. 7 καὶ ἔτεκεν τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι. 8 Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. 9 καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς καὶ δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. 10 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος Μὴ φοβεῖσθε ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ. 11 ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ ὅς ἐστιν Χριστὸς κύριος ἐν πόλει Δαυίδ. 12 καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον εὑρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον

---

2. v.1 γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ἐκεῖνος^{rddfp} ἐξέρχομαι^{viaa3s} δόγμα^{nnns} παρά^{p} Καῖσαρ^{ngms} Αὐγοῦστος^{ngms} ἀπογράφω^{vnpe} πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs}. **v.2** οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} ἀπογραφή^{nnfs} πρῶτος^{anfsn} γίνομαι^{viad3s} ἡγεμονεύω^{vppagms} ὁ^{dgfs} Συρία^{ngfs} Κυρήνιος^{ngms}. **v.3** καί^{c} πορεύομαι^{viin3p} πᾶς^{anmpn} ἀπογράφω^{vnpp} ἕκαστος^{anmsn} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} πόλις^{nafs}. **v.4** ἀναβαίνω^{viaa3s} δέ^{c} καί^{c} Ἰωσήφ^{tp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ἐκ^{p} πόλις^{ngfs} Ναζαρά^{tp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ἰουδαία^{nafs} εἰς^{p} πόλις^{nafs} Δαυίδ^{tp} ὅστις^{rrnfs} καλέω^{vipp3s} Βηθλέεμ^{tp} διά^{p} ὁ^{dans} εἰμί^{vnpx} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} οἶκος^{ngms} καί^{c} πατριά^{ngfs} Δαυίδ^{tp}. **v.5** ἀπογράφω^{vnam} σύν^{p} Μαρία^{tp} ὁ^{ddfs} μνηστεύω^{vpxpdfs} αὐτός^{rpdms} γυνή^{ndfs} εἰμί^{vppxdfs} ἔγκυος^{ndfs}. **v.6** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} εἰμί^{vnpx} αὐτός^{rpamp} ἐκεῖ^{bo} πίμπλημι^{viap3p} ὁ^{dnfp} ἡμέρα^{nnfp} ὁ^{dgms} τίκτω^{vnaa} αὐτός^{rpafs}. **v.7** καί^{c} τίκτω^{viaa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpgfs} ὁ^{dams} πρωτότοκος^{aamsn} καί^{c} σπαργανόω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἀνακλίνω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} φάτνη^{ndfs} διότι^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{viix3s} αὐτός^{rpdmp} τόπος^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} κατάλυμα^{ndns}. **v.8** καί^{c} ποιμήν^{nnmp} εἰμί^{viix3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} χώρα^{ndfs} ὁ^{ddfs} αὐτός^{rpdfs} ἀγραυλέω^{vppanmp} καί^{c} φυλάσσω^{vppanmp} φυλακή^{nafp} ὁ^{dgfs} νύξ^{ngfs} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} ποίμνη^{nafs} αὐτός^{rpgmp}. **v.9** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} ἐφίστημι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} δόξα^{nnfs} κύριος^{ngms} περιλάμπω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} καί^{c} φοβέομαι^{viao3p} φόβος^{nams} μέγας^{aamsn}. **v.10** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p} ἰδού^{vdaa2s} γάρ^{c} εὐαγγελίζω^{vipm1s} σύ$^{rpd-p}$ χαρά^{nafs} μέγας^{aafsn} ὅστις^{rrnfs} εἰμί^{vifx3s} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} λαός^{ndms}. **v.11** ὅτι^{c} τίκτω^{viap3s} σύ$^{rpd-p}$ σήμερον^{bo} σωτήρ^{nnms} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} Χριστός^{nnms} κύριος^{nnms} ἐν^{p} πόλις^{ndfs} Δαυίδ^{tp}.

13 κείμενον ἐν φάτνῃ. καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ
πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰνούντων τὸν θεὸν καὶ λεγόν-
14 των. Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώ-
15 ποις εὐδοκία. Καὶ ἐγένετο ὡς ἀπῆλθον ἀπ αὐτῶν εἰς τὸν
οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ ἀνθρωποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς
ἀλλήλους Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλέεμ Καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα
16 τοῦτο τὸ γεγονὸς ὃ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. καὶ ἦλθον
σπεύσαντες καὶ ἀνεῦρον, τήν τε Μαριὰμ καὶ τὸν Ἰωσὴφ καὶ
17 τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ, ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν
περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου
18 τούτου. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν
19 λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς, ἡ δὲ Μαριὰμ
πάντα συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα συμβάλλουσα ἐν τῇ καρ-
20 δίᾳ αὐτῆς. καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες δοξάζοντες καὶ
αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον καθὼς
21 ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτὼ
τοῦ περιτεμεῖν αὐτόν καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς
τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν
22 τῇ κοιλίᾳ. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ
αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον Μωσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱερο-

---

v.12 καί[c] οὗτος[rdnns] σύ[rpd-p] ὁ[dnns] σημεῖον[nnns] εὑρίσκω[vifa2p] βρέφος[nans] σπαργανόω[vpxpans] κεῖμαι[vppnans] ἐν[p] φάτνη[ndfs]. **v.13** καί[c] ἐξαίφνης[bo] γίνομαι[viad3s] σύν[p] ὁ[ddms] ἄγγελος[ndms] πλῆθος[nnns] στρατιά[ngfs] οὐράνιος[agfsn] αἰνέω[vppagmp] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] λέγω[vppagmp]. **v.14** δόξα[nnfs] ἐν[p] ὕψιστος[adnpn] θεός[ndms] καί[c] ἐπί[p] γῆ[ngfs] εἰρήνη[nnfs] ἐν[p] ἄνθρωπος[ndmp] εὐδοκία[nnfs]. **v.15** καί[c] γίνομαι[viad3s] ὡς[bo] ἀπέρχομαι[viaa3p] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] ὁ[dnmp] ἄγγελος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] ὁ[dnmp] ποιμήν[nnmp] λέγω[viaa3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] διέρχομαι[vsaa1p] δή[xo] ἕως[c] Βηθλέεμ[tp] καί[c] ὁράω[vsaa1p] ὁ[dans] ῥῆμα[nans] οὗτος[rdans] ὁ[dans] γίνομαι[vpxaans] ὅς[rrans] ὁ[dnms] κύριος[nnms] γνωρίζω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p]. **v.16** καί[c] ἔρχομαι[viaa3p] σπεύδω[vpaanmp] καί[c] ἀνευρίσκω[viaa3p] ὁ[dafs] τέ[xo] Μαρία[tp] καί[c] ὁ[dams] Ἰωσήφ[tp] καί[c] ὁ[dans] βρέφος[nans] κεῖμαι[vppnans] ἐν[p] ὁ[ddfs] φάτνη[ndfs]. **v.17** ὁράω[vpaanmp] δέ[c] διαγνωρίζω[viaa3p] περί[p] ὁ[dgns] ῥῆμα[ngns] ὁ[dgns] λαλέω[vpapgns] αὐτός[rpdmp] περί[p] ὁ[dgns] παιδίον[ngns] οὗτος[rdgns]. **v.18** καί[c] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] ἀκούω[vpaanmp] θαυμάζω[viaa3p] περί[p] ὁ[dgnp] λαλέω[vpapgnp] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ποιμήν[ngmp] πρός[p] αὐτός[rpamp]. **v.19** ὁ[dnfs] δέ[c] Μαρία[tp] πᾶς[aanpn] συντηρέω[viia3s] ὁ[danp] ῥῆμα[nanp] οὗτος[rdanp] συμβάλλω[vppanfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] αὐτός[rpgfs]. **v.20** καί[c] ὑποστρέφω[viaa3p] ὁ[dnmp] ποιμήν[nnmp] δοξάζω[vppanmp] καί[c] αἰνέω[vppanmp] ὁ[dams] θεός[nams] ἐπί[p] πᾶς[adnpn] ὅς[rrdnp] ἀκούω[viaa3p] καί[c] ὁράω[viaa3p] καθώς[bo] λαλέω[viap3s] πρός[p] αὐτός[rpamp]. **v.21** καί[c] ὅτε[bo] πίμπλημι[viap3p] ἡμέρα[nnfp] ὀκτώ[tn] ὁ[dgms] περιτέμνω[vnaa] αὐτός[rpams] καί[c] καλέω[viap3s] ὁ[dnns] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpgms] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnns] καλέω[vpapnns] ὑπό[p] ὁ[dgms] ἄγγελος[ngms] πρό[p] ὁ[dgms] συλλαμβάνω[vnap] αὐτός[rpams] ἐν[p] ὁ[ddfs] κοιλία[ndfs].

σόλυμα παραστῆσαι τῷ κυρίῳ. καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ 23
κυρίου ὅτι Πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ κυρίῳ
κληθήσεται. καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν 24
νόμῳ κυρίου ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν.
Καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἰερουσαλὴμ ᾧ ὄνομα Συμεών καὶ 25
ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβὴς προσδεχόμενος πα-
ράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ καὶ πνεῦμα ἦν ἅγιον ἐπ αὐτόν, καὶ 26
ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου
μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν κυρίου. καὶ ἦλ- 27
θεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς
γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰ-
θισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἐδέξατο αὐτὸ 28
εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν τὸν θεὸν καὶ εἶπεν.
Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου δέσποτα κατὰ τὸ ῥῆμά σου 29
ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου. 30
ὃ ἡτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν. φῶς εἰς 31, 32
ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ. καὶ ἦν Ἰ- 33
ωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις
περὶ αὐτοῦ. καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Συμεὼν καὶ εἶπεν πρὸς 34
Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ Ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς πτῶσιν καὶ

---

v.22 καί^{c} ὅτε^{bo} πίμπλημι^{viap3p} ὁ^{dnfp} ἡμέρα^{nnfp} ὁ^{dgms} καθαρισμός^{ngms} αὐτός^{rpgmp} κατά^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} Μωϋσῆς^{ngms} ἀνάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs} παρίστημι^{vnaa} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.23** καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐν^{p} νόμος^{ndms} κύριος^{ngms} ὅτι^{c} πᾶς^{annsn} ἄρσην^{nnns} διανοίγω^{vppanns} μήτρα^{nafs} ἅγιος^{aansn} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} καλέω^{vifp3s}. **v.24** καί^{c} ὁ^{dgms} δίδωμι^{vnaa} θυσία^{nafs} κατά^{p} ὁ^{dans} λέγω^{vpxpans} ἐν^{p} νόμος^{ndms} κύριος^{ngms} ζεῦγος^{nnns} τρυγών^{ngfp} ἤ^{xo} δύο^{tn} νοσσός^{namp} περιστερά^{ngfp}. **v.25** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} εἰμί^{viix3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} ὅς^{rrdms} ὄνομα^{nnns} Συμεών^{tp} καί^{c} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} δίκαιος^{anmsn} καί^{c} εὐλαβής^{anmsn} προσδέχομαι^{vppnnms} παράκλησις^{nafs} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} καί^{c} πνεῦμα^{nnns} εἰμί^{viix3s} ἅγιος^{annsn} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams}. **v.26** καί^{c} εἰμί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} χρηματίζω^{vpxpnns} ὑπό^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} μή^{xo} ὁράω^{vnaa} θάνατος^{nams} πρίν^{bo} ἤ^{xo} ὁράω^{vsaa3s} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} κύριος^{ngms}. **v.27** καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} εἰσάγω^{vnaa} ὁ^{damp} γονεύς^{namp} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dgms} ποιέω^{vnaa} αὐτός^{rpamp} κατά^{p} ὁ^{dans} ἐθίζω^{vpxpans} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} περί^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.28** καί^{c} αὐτός^{rpnms} δέχομαι^{viad3s} αὐτός^{rpans} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ἀγκάλη^{nafp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} εὐλογέω^{viaa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^{c} λέγω^{viaa3s}. **v.29** νῦν^{bo} ἀπολύω^{vipa2s} ὁ^{dams} δοῦλος^{nams} σύ$^{rpg-s}$ δεσπότης^{nvms} κατά^{p} ὁ^{dans} ῥῆμα^{nans} σύ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} εἰρήνη^{ndfs}. **v.30** ὅτι^{c} ὁράω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dans} σωτήριον^{aansn} σύ$^{rpg-s}$. **v.31** ὅς^{rrans} ἑτοιμάζω^{viaa2s} κατά^{p} πρόσωπον^{nans} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} λαός^{ngmp}. **v.32** φῶς^{nnns} εἰς^{p} ἀποκάλυψις^{nafs} ἔθνος^{ngnp} καί^{c} δόξα^{nafs} λαός^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ Ἰσραήλ^{tp}. **v.33** καί^{c} εἰμί^{viix3s} Ἰωσήφ^{tp} καί^{c} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpgms} θαυμάζω^{vppanmp} ἐπί^{p} ὁ^{ddnp} λαλέω^{vpppdnp} περί^{p} αὐτός^{rpgms}.

ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγό-
35 μενον. καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία
ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.
36 Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις θυγάτηρ Φανουήλ ἐκ φυλῆς Ἀσήρ,
αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς ζήσασα ἔτη μετὰ
37 ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς. καὶ αὐτὴ χήρα
ὡς ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱε-
ροῦ νηστείαις καὶ δεήσεσιν λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν.
38 καὶ αὐτῇ αὕτη τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ,
καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσιν τοῖς προσδεχομένοις λύτρω-
39 σιν ἐν Ἰερουσαλήμ. Καὶ ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν
νόμον κυρίου ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν εἰς τὴν πόλιν
40 ἑαυτῶν Ναζαρέτ. Τὸ δὲ παιδίον ηὔξανεν καὶ ἐκραταιοῦτο
πνεύματι, πληρούμενον σοφίας, καὶ χάρις θεοῦ ἦν ἐπ αὐτό.
41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ ἔτος εἰς Ἰερουσαλὴμ τῇ
42 ἑορτῇ τοῦ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα ἀναβάντων
43 αὐτῶν εἰς Ἰεροσόλυμα, κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς. καὶ τελει-
ωσάντων τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ὑπέμεινεν
Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἰερουσαλήμ καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσὴφ καὶ ἡ
44 μήτηρ αὐτοῦ. νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι ἦλ-

---

v.34 καίᶜ εὐλογέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐᵖ Συμεών[tp] καίᶜ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ πρόςᵖ Μαρία[tp] ὁᵈᵃᶠˢ μήτηρⁿᵃᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἰδούᵛᵈᵃᵃ²ˢ οὗτοςʳᵈⁿᵐˢ κεῖμαιᵛⁱᵖⁿ³ˢ εἰςᵖ πτῶσιςⁿᵃᶠˢ καίᶜ ἀνάστασιςⁿᵃᶠˢ πολύςᵃᵍᵐᵖⁿ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ Ἰσραὴλ[tp] καίᶜ εἰςᵖ σημεῖονⁿᵃⁿˢ ἀντιλέγωᵛᵖᵖᵖᵃⁿˢ. **v.35** καίᶜ σύʳᵖᵍ⁻ˢ δέᶜ αὐτόςʳᵖᵍᶠˢ ὁᵈᵃᶠˢ ψυχήⁿᵃᶠˢ διέρχομαιᵛⁱᶠᵈ³ˢ ῥομφαίαⁿⁿᶠˢ ὅπωςᵇᵒ ἄνˣᵒ ἀποκαλύπτωᵛˢᵃᵖ³ᵖ ἐκᵖ πολύςᵃᵍᶠᵖⁿ καρδίαⁿᵍᶠᵖ διαλογισμόςⁿⁿᵐᵖ. **v.36** καίᶜ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ Ἄνναⁿⁿᶠˢ προφῆτιςⁿⁿᶠˢ θυγάτηρⁿⁿᶠˢ Φανουήλ[tp] ἐκᵖ φυλήⁿᵍᶠˢ Ἀσήρ[tp] οὗτοςʳᵖⁿᶠˢ προβαίνωᵛᵖˣᵃⁿᶠˢ ἐνᵖ ἡμέραⁿᵈᶠᵖ πολύςᵃᵈᶠᵖⁿ ζάωᵛᵖᵃᵃⁿᶠˢ ἔτοςⁿᵃⁿᵖ μετάᵖ ἀνήρⁿᵍᵐˢ ἑπτάᵗⁿ ἀπόᵖ ὁᵈᵍᶠˢ παρθενίαⁿᵍᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᶠˢ. **v.37** καίᶜ αὐτόςʳᵖⁿᶠˢ χήραⁿⁿᶠˢ ὡςᵇᵒ ἔτοςⁿᵍⁿᵖ ὀγδοήκοντα[tn] τέσσαρεςⁿᵍⁿᵖ ὅςʳʳⁿᶠˢ οὐˣᵒ ἀφίστημιᵛⁱⁱⁿ³ˢ ἀπόᵖ ὁᵈᵍⁿˢ ἱερόνⁿᵍⁿˢ νηστείαⁿᵈᶠᵖ καίᶜ δέησιςⁿᵈᶠᵖ λατρεύωᵛᵖᵖᵃⁿᶠˢ νύξⁿᵃᶠˢ καίᶜ ἡμέραⁿᵃᶠˢ. **v.38** καίᶜ αὐτόςʳᵖⁿᶠˢ αὐτόςʳᵖᵈᶠˢ ὁᵈᵈᶠˢ ὥραⁿᵈᶠˢ ἐφίστημιᵛᵖᵃᵃⁿᶠˢ ἀνθομολογέομαιᵛⁱⁱⁿ³ˢ ὁᵈᵈᵐˢ κύριοςⁿᵈᵐˢ καίᶜ λαλέωᵛⁱⁱᵃ³ˢ περίᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ πᾶςᵃᵈᵐᵖⁿ ὁᵈᵈᵐᵖ προσδέχομαιᵛᵖᵖⁿᵈᵐᵖ λύτρωσιςⁿᵃᶠˢ ἐνᵖ Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.39** καίᶜ ὡςᵇᵒ τελέωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ ἅπαςᵃᵃⁿᵖⁿ ὁᵈᵃⁿᵖ κατάᵖ ὁᵈᵃᵐˢ νόμοςⁿᵃᵐˢ κύριοςⁿᵍᵐˢ ὑποστρέφωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ Γαλιλαίαⁿᵃᶠˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ πόλιςⁿᵃᶠˢ ἑαυτοῦʳˣᵍᵐᵖ Ναζαρά[tp]. **v.40** ὁᵈⁿⁿˢ δέᶜ παιδίονⁿⁿⁿˢ αὐξάνωᵛⁱⁱᵃ³ˢ καίᶜ κραταιόωᵛⁱⁱᵖ³ˢ πνεῦμαⁿᵈⁿˢ πληρόωᵛᵖᵖᵖⁿⁿˢ σοφίαⁿᵍᶠˢ καίᶜ χάρις ⁿⁿᶠˢ θεόςⁿᵍᵐˢ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ ἐπίᵖ αὐτόςʳᵖᵃⁿˢ. **v.41** καίᶜ πορεύομαιᵛⁱⁱⁿ³ᵖ ὁᵈⁿᵐᵖ γονεύςⁿⁿᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ κατάᵖ ἔτοςⁿᵃⁿˢ εἰςᵖ Ἰερουσαλήμ[tp] ὁᵈᵈᶠˢ ἑορτήⁿᵈᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ πάσχα[ta]. **v.42** καίᶜ ὅτεᵇᵒ γίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ ἔτοςⁿᵍⁿᵖ δώδεκα[tn] ἀναβαίνωᵛᵖᵃᵃᵍᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ εἰςᵖ Ἰεροσόλυμαⁿᵃᶠˢ κατάᵖ ὁᵈᵃⁿˢ ἔθοςⁿᵃⁿˢ ὁᵈᵍᶠˢ ἑορτήⁿᵍᶠˢ. **v.43** καίᶜ τελειόωᵛᵖᵃᵃᵍᵐᵖ ὁᵈᵃᶠᵖ ἡμέραⁿᵃᶠᵖ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ ὑποστρέφωᵛⁿᵖᵃ αὐτόςʳᵖᵃᵐᵖ ὑπομένωᵛⁱᵃᵃ³ˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ παῖςⁿⁿᵐˢ ἐνᵖ Ἰερουσαλήμ[tp] καίᶜ οὐˣᵒ γινώσκωᵛⁱᵃᵃ³ˢ Ἰωσὴφ[tp] καίᶜ ὁᵈⁿᶠˢ μήτηρⁿⁿᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ.

θον ἡμέρας ὁδὸν καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσιν
καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς. καὶ μὴ εὑρόντες αὐτόν ὑπέστρεψαν 45
εἰς Ἰερουσαλὴμ ζητοῦντες αὐτόν, καὶ ἐγένετο μεθ' ἡμέ- 46
ρας τρεῖς εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν
διδασκάλων καὶ ἀκούοντα αὐτῶν καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς,
ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ 47
ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν 48
καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν Τέκνον τί ἐποίησας
ἡμῖν οὕτως ἰδοὺ ὁ πατήρ σου κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν
σε. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με οὐκ ᾔδειτε ὅτι 49
ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με. καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν 50
τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. καὶ κατέβη μετ αὐτῶν καὶ ἦλ- 51
θεν εἰς Ναζαρέτ καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς καὶ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.
Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ 52
θεῷ καὶ ἀνθρώποις.

Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καί- **3**
σαρος ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας καὶ
τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρῴδου Φιλίππου δὲ τοῦ ἀ-
δελφοῦ αὐτοῦ τετραρχοῦντος, τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχω-

---

v.44 νομίζω^{vpaanmp} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} συνοδία^{ndfs} εἰμί^{vnpx} ἔρχομαι^{viaa3p} ἡμέρα^{ngfs} ὁδός^{nafs} καί^{c} ἀναζητέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} συγγενής^{admpn} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} γνωστός^{admpn}. **v.45** καί^{c} μή^{xo} εὑρίσκω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} ζητέω^{vppanmp} αὐτός^{rpams}. **v.46** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} μετά^{p} ἡμέρα^{nafp} τρεῖς^{nafp} εὑρίσκω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} καθέζομαι^{vppnams} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgmp} διδάσκαλος^{ngmp} καί^{c} ἀκούω^{vppaams} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ἐπερωτάω^{vppaams} αὐτός^{rpamp}. **v.47** ἐξίστημι^{viim3p} δέ^{c} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vppanmp} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} σύνεσις^{ndfs} καί^{c} ὁ^{ddfp} ἀπόκρισις^{ndfp} αὐτός^{rpgms}. **v.48** καί^{c} ὁράω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἐκπλήσσω^{viap3p} καί^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3s} τέκνον^{nvns} τίς^{rqans} ποιέω^{viaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ οὕτω^{bo} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ κἀγώ$^{rpn-s}$ ὀδυνάομαι^{vpppnmp} ζητέω^{viia1p} σύ$^{rpa-s}$. **v.49** καί^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} τίς^{rqnns} ὅτι^{c} ζητέω^{viia2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ οὐ^{xo} οἶδα^{viya2p} ὅτι^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ δεῖ^{vipq3s} εἰμί^{vnpx} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.50** καί^{c} αὐτός^{rpnmp} οὐ^{xo} συνίημι^{viaa3p} ὁ^{dans} ῥῆμα^{nans} ὅς^{rrans} λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.51** καί^{c} καταβαίνω^{viaa3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} Ναζαρά^{tp} καί^{c} εἰμί^{viix3s} ὑποτάσσω^{vpppnms} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpgms} διατηρέω^{viia3s} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} οὗτος^{rdanp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.52** καί^{c} Ἰησοῦς^{nnms} προκόπτω^{viia3s} σοφία^{ndfs} καί^{c} ἡλικία^{ndfs} καί^{c} χάρις^{ndfs} παρά^{p} θεός^{ndms} καί^{c} ἄνθρωπος^{ndmp}.

νίτιδος χώρας καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος.
2 ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰ-
3 ωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἦλθεν εἰς
πᾶσαν τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα
4 μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ
λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος, Φωνὴ βοῶντος ἐν
τῇ ἐρήμῳ, Ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου εὐθείας ποιεῖτε τὰς
5 τρίβους αὐτοῦ, πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται καὶ πᾶν ὄρος
καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν
6 καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας, καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ
7 τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ. Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις
ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ αὐτοῦ Γεννήματα ἐχιδνῶν τίς ὑπέ-
8 δειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς. ποιήσατε
οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν
ἐν ἑαυτοῖς Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβρα-
9 άμ. ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται,
πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ
10 εἰς πῦρ βάλλεται. Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγον-

---

3. v.1 ἐνᵖ ἔτοςⁿᵈⁿˢ δέᶜ πεντεκαιδέκατοςᵃᵈⁿˢⁿ ὁᵈᵍᶠˢ ἡγεμονίαⁿᵍᶠˢ Τιβέριοςⁿᵍᵐˢ Καῖσαρⁿᵍᵐˢ ἡγεμονεύωᵛᵖᵖᵃᵍᵐˢ Πόντιοςⁿᵍᵐˢ Πιλᾶτοςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᶠˢ Ἰουδαίαⁿᵍᶠˢ καίᶜ τετραρχέωᵛᵖᵖᵃᵍᵐˢ ὁᵈᵍᶠˢ Γαλιλαίαⁿᵍᶠˢ Ἡρῴδηςⁿᵍᵐˢ Φίλιπποςⁿᵍᵐˢ δέᶜ ὁᵈᵍᵐˢ ἀδελφόςⁿᵍᵐˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ τετραρχέωᵛᵖᵖᵃᵍᵐˢ ὁᵈᵍᶠˢ Ἰτουραῖοςᵃᵍᶠˢⁿ καίᶜ Τραχωνῖτιςⁿᵍᶠˢ χώραⁿᵍᶠˢ καίᶜ Λυσανίαςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᶠˢ Ἀβιληνήⁿᵍᶠˢ τετραρχέωᵛᵖᵖᵃᵍᵐˢ. **v.2** ἐπίᵖ ἀρχιερεύςⁿᵍᵐˢ Ἄνναςⁿᵍᵐˢ καίᶜ Καϊάφαςⁿᵍᵐˢ γίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ ῥῆμαⁿⁿⁿˢ θεόςⁿᵍᵐˢ ἐπίᵖ Ἰωάννηςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ Ζαχαρίαςⁿᵍᵐˢ υἱόςⁿᵃᵐˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ ἔρημοςᵃᵈᶠˢⁿ. **v.3** καίᶜ ἔρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ εἰςᵖ πᾶςᵃᵃᶠˢⁿ ὁᵈᵃᶠˢ περίχωροςᵃᵃᶠˢⁿ ὁᵈᵍᵐˢ Ἰορδάνηςⁿᵍᵐˢ κηρύσσωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ βάπτισμαⁿᵃⁿˢ μετάνοιαⁿᵍᶠˢ εἰςᵖ ἄφεσιςⁿᵃᶠˢ ἁμαρτίαⁿᵍᶠᵖ. **v.4** ὡςᵇᵒ γράφωᵛⁱˣᵖ³ˢ ἐνᵖ βίβλοςⁿᵈᶠˢ λόγοςⁿᵍᵐᵖ Ἡσαΐαςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ προφήτηςⁿᵍᵐˢ λέγωᵛᵖᵖᵃᵍⁿˢ φωνήⁿⁿᶠˢ βοάωᵛᵖᵖᵃᵍᵐˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ ἔρημοςᵃᵈᶠˢⁿ ἑτοιμάζωᵛᵈᵃᵃ²ᵖ ὁᵈᵃᶠˢ ὁδόςⁿᵃᶠˢ κύριοςⁿᵍᵐˢ εὐθύςᵃᵃᶠᵖⁿ ποιέωᵛᵈᵖᵃ²ᵖ ὁᵈᵃᶠᵖ τρίβοςⁿᵃᶠᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ. **v.5** πᾶςᵃⁿᶠˢⁿ φάραγξⁿⁿᶠˢ πληρόωᵛⁱᶠᵖ³ˢ καίᶜ πᾶςᵃⁿⁿˢⁿ ὄροςⁿⁿⁿˢ καίᶜ βουνόςⁿⁿⁿˢ ταπεινόωᵛⁱᶠᵖ³ˢ καίᶜ εἰμίᵛⁱᶠˣ³ˢ ὁᵈⁿⁿᵖ σκολιόςᵃⁿⁿᵖⁿ εἰςᵖ εὐθύςᵃᵃᶠˢⁿ καίᶜ ὁᵈⁿᶠᵖ τραχύςᵃⁿᶠᵖⁿ εἰςᵖ ὁδόςⁿᵃᶠᵖ λεῖοςᵃᵃᶠᵖⁿ. **v.6** καίᶜ ὁράωᵛⁱᶠᵈ³ˢ πᾶςᵃⁿᶠˢⁿ σάρξⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵃⁿˢ σωτήριονᵃᵃⁿˢⁿ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ. **v.7** λέγωᵛⁱⁱᵃ³ˢ οὖνᶜ ὁᵈᵈᵐᵖ ἐκπορεύομαιᵛᵖᵖᵐᵈᵐᵖ ὄχλοςⁿᵈᵐᵖ βαπτίζωᵛⁿᵃᵖ ὑπόᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ γέννημαⁿᵛⁿᵖ ἔχιδναⁿᵍᶠᵖ τίςʳᵠⁿᵐˢ ὑποδείκνυμιᵛⁱᵃᵃ³ˢ σύʳᵖᵈ-ᵖ φεύγωᵛⁿᵃᵃ ἀπόᵖ ὁᵈᵍᶠˢ μέλλωᵛᵖᵖᵃᵍᶠˢ ὀργήⁿᵍᶠˢ. **v.8** ποιέωᵛᵈᵃᵃ²ᵖ οὖνᶜ καρπόςⁿᵃᵐᵖ ἄξιοςᵃᵃᵐᵖⁿ ὁᵈᵍᶠˢ μετάνοιαⁿᵍᶠˢ καίᶜ μήˣᵒ ἄρχωᵛˢᵃᵐ²ᵖ λέγωᵛⁿᵖᵃ ἐνᵖ ἑαυτοῦʳˣᵈᵐᵖ πατήρⁿᵃᵐˢ ἔχωᵛⁱᵖᵃ¹ᵖ ὁᵈᵃᵐˢ Ἀβραάμᵗᵖ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ γάρᶜ σύʳᵖᵈ-ᵖ ὅτιᶜ δύναμαιᵛⁱᵖⁿ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ θεόςⁿⁿᵐˢ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ λίθοςⁿᵍᵐᵖ οὗτοςʳᵈᵍᵐᵖ ἐγείρωᵛⁿᵃᵃ τέκνονⁿᵃⁿᵖ ὁᵈᵈᵐˢ Ἀβραάμᵗᵖ. **v.9** ἤδηᵇᵒ δέᶜ καίᶜ ὁᵈⁿᶠˢ ἀξίνηⁿⁿᶠˢ πρόςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ ῥίζαⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍⁿᵖ δένδρονⁿᵍⁿᵖ κεῖμαιᵛⁱᵖⁿ³ˢ πᾶςᵃⁿⁿˢⁿ οὖνᶜ δένδρονⁿⁿⁿˢ μήˣᵒ ποιέωᵛᵖᵖᵃⁿⁿˢ καρπόςⁿᵃᵐˢ καλόςᵃᵃᵐˢⁿ ἐκκόπτωᵛⁱᵖᵖ³ˢ καίᶜ εἰςᵖ πῦρⁿᵃⁿˢ βάλλωᵛⁱᵖᵖ³ˢ.

τες Τί οὖν ποιήσομεν· ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς Ὁ ἔχων 11
δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι καὶ ὁ ἔχων βρώματα
ὁμοίως ποιείτω. ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι καὶ εἶ- 12
πον πρὸς αὐτόν Διδάσκαλε τί ποιήσομεν· ὁ δὲ εἶπεν πρὸς 13
αὐτούς Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσ-
σετε. ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες καὶ 14
ἡμεῖς Τί ποιήσομεν· καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Μηδένα δια-
σείσητε μηδὲ συκοφαντήσητε καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις
ὑμῶν. Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων 15
πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου μήποτε
αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός. ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης ἅπασιν λέγων 16
Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς, ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου
οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐ-
τοῦ, αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί, οὗ 17
τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ καὶ διακαθᾶριεῖ τὴν ἅλωνα αὐ-
τοῦ καὶ συναξεῖ τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ τὸ δὲ
ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ 18
ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. ὁ δὲ Ἡρῴδης 19
ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ αὐτοῦ περὶ Ἡρῳδιάδος τῆς
γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν

---

v.10 καί[c] ἐπερωτάω[viia3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] ὄχλος[nnmp] λέγω[vppanmp] τίς[rqans] οὖν[c] ποιέω[vifa1p]. **v.11** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] δύο[tn] χιτών[namp] μεταδίδωμι[vdaa3s] ὁ[ddms] μή[xo] ἔχω[vppadms] καί[c] ὁ[dnms] ἔχω[vppanms] βρῶμα[nanp] ὁμοίως[bo] ποιέω[vdpa3s]. **v.12** ἔρχομαι[viaa3p] δέ[c] καί[c] τελώνης[nnmp] βαπτίζω[vnap] καί[c] λέγω[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams] διδάσκαλος[nvms] τίς[rqans] ποιέω[vifa1p]. **v.13** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] μηδείς[aansn] πολύς[aansc] παρά[p] ὁ[dans] διατάσσω[vppxpans] σύ[rpd-p] πράσσω[vipa2p]. **v.14** ἐπερωτάω[viia3p] δέ[c] αὐτός[rpams] καί[c] στρατεύω[vppmnmp] λέγω[vppanmp] καί[c] ἐγώ[rpn-p] τίς[rqans] ποιέω[vifa1p] καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] μηδείς[aamsn] διασείω[vsaa2p] μηδέ[c] συκοφαντέω[vsaa2p] καί[c] ἀρκέω[vdpp2p] ὁ[ddnp] ὀψώνιον[ndnp] σύ[rpg-p]. **v.15** προσδοκάω[vppagms] δέ[c] ὁ[dgms] λαός[ngms] καί[c] διαλογίζομαι[vppngmp] πᾶς[agmpn] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] αὐτός[rpgmp] περί[p] ὁ[dgms] Ἰωάννης[ngms] μήποτε[bo] αὐτός[rpnms] εἰμί[vopx3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.16** ἀποκρίνομαι[viad3s] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms] ἅπας[admpn] λέγω[vppanms] ἐγώ[rpn-s] μέν[xo] ὕδωρ[ndns] βαπτίζω[vipa1s] σύ[rpa-p] ἔρχομαι[vipn3s] δέ[c] ὁ[dnms] ἰσχυρός[anmsc] ἐγώ[rpg-s] ὅς[rrgms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἱκανός[anmsn] λύω[vnaa] ὁ[dams] ἱμάς[nams] ὁ[dgnp] ὑπόδημα[ngnp] αὐτός[rpgms] αὐτός[rpnms] σύ[rpa-p] βαπτίζω[vifa3s] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn] καί[c] πῦρ[ndns]. **v.17** ὅς[rrgms] ὁ[dnns] πτύον[nnns] ἐν[p] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] αὐτός[rpgms] καί[c] διακαθαρίζω[vifa3s] ὁ[dafs] ἅλων[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] συνάγω[vifa3s] ὁ[dams] σῖτος[nams] εἰς[p] ὁ[dafs] ἀποθήκη[nafs] αὐτός[rpgms] ὁ[dans] δέ[c] ἄχυρον[nans] κατακαίω[vifa3s] πῦρ[ndns] ἄσβεστος[adnsn]. **v.18** πολύς[aanpn] μέν[xo] οὖν[c] καί[c] ἕτερος[aanpn] παρακαλέω[vppanms] εὐαγγελίζω[viim3s] ὁ[dams] λαός[nams].

20 πονηρῶν ὁ Ἡρῴδης. προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν καὶ
21 κατέκλεισεν τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. Ἐγένετο δὲ ἐν
τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος
22 καὶ προσευχομένου ἀνεῳχθῆναι τὸν οὐρανὸν. καὶ κατα-
βῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματικῷ εἴδει ὡσεὶ περιστερὰν
ἐπ αὐτόν καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι λέγουσαν, Σὺ εἶ
23 ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός ἐν σοὶ εὐδόκησα. Καὶ αὐτὸς ἦν
ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος ὢν ὡς ἐνομίζετο
24 υἱός Ἰωσὴφ τοῦ Ἡλὶ τοῦ Ματθὰτ, τοῦ Λευὶ τοῦ Μελχὶ τοῦ
25 Ἰαννὰ, τοῦ Ἰωσὴφ. τοῦ Ματταθίου τοῦ Ἀμὼς τοῦ Ναοὺμ
26 τοῦ Ἑσλὶ τοῦ Ναγγαὶ τοῦ Μάαθ τοῦ Ματταθίου τοῦ Σεμεΐ,
27 τοῦ Ἰωσὴφ, τοῦ Ἰουδὰ, τοῦ Ἰωανὰν τοῦ Ῥησὰ τοῦ Ζοροβα-
28 βὲλ τοῦ Σαλαθιὴλ τοῦ Νηρὶ τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἀδδὶ τοῦ Κωσὰμ
29 τοῦ Ἐλμωδὰμ, τοῦ Ἦρ. τοῦ Ἰωσὴ, τοῦ Ἐλιέζερ τοῦ Ἰω-
30 ρεὶμ, τοῦ Ματθὰτ, τοῦ Λευὶ τοῦ Συμεὼν τοῦ Ἰούδα τοῦ
31 Ἰωσὴφ τοῦ Ἰωνὰν, τοῦ Ἐλιακεὶμ, τοῦ Μελεὰ τοῦ Μαϊνάν
32 τοῦ Ματταθὰ τοῦ Ναθὰν, τοῦ Δαυὶδ. τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ Ὼ-
33 βήδ, τοῦ Βόοζ, τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασσών. τοῦ Ἀμιναδὰβ
34 τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἑσρὼμ τοῦ Φάρες τοῦ Ἰούδα. τοῦ Ἰακὼβ

---

v.19 ὁ^{dnms} δὲ^{c} Ἡρῴδης^{nnms} ὁ^{dnms} τετραάρχης^{nnms} ἐλέγχω^{vpppnms} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms} περί^{p} Ἡρῳδιάς^{ngfs} ὁ^{dgfs} γυνή^{ngfs} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rpgms} καί^{c} περί^{p} πᾶς^{agnpn} ὅς^{rrgnp} ποιέω^{viaa3s} πονηρός^{agnpn} ὁ^{dnms} Ἡρῴδης^{nnms}. **v.20** προστίθημι^{viaa3s} καί^{c} οὗτος^{rdans} ἐπί^{p} πᾶς^{adnpn} καί^{c} κατακλείω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} φυλακή^{ndfs}. **v.21** γίνομαι^{viad3s} δὲ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} βαπτίζω^{vnap} ἅπας^{aamsn} ὁ^{dams} λαός^{nams} καί^{c} Ἰησοῦς^{ngms} βαπτίζω^{vpapgms} καί^{c} προσεύχομαι^{vppngms} ἀνοίγω^{vnap} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams}. **v.22** καί^{c} καταβαίνω^{vnaa} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn} σωματικός^{adnsn} εἶδος^{ndns} ὡσεί^{bo} περιστερά^{nafs} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} φωνή^{nafs} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} γίνομαι^{vnad} λέγω^{vppaafs} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ εὐδοκέω^{viaa1s}. **v.23** καί^{c} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὡσεί^{bo} ἔτος^{ngnp} τριάκοντα^{tn} ἄρχω^{vppmnms} εἰμί^{vppxnms} ὡς^{bo} νομίζω^{viip3s} υἱός^{nnms} Ἰωσήφ^{tp} ὁ^{dgms} Ἡλί^{tp}. **v.24** ὁ^{dgms} Ματθάτ^{tp} ὁ^{dgms} Λευί^{tp} ὁ^{dgms} Μελχί^{tp} ὁ^{dgms} Ἰανναί^{tp} ὁ^{dgms} Ἰωσήφ^{tp}. **v.25** ὁ^{dgms} Ματταθίας^{ngms} ὁ^{dgms} Ἀμώς^{tp} ὁ^{dgms} Ναούμ^{tp} ὁ^{dgms} Ἑσλί^{tp} ὁ^{dgms} Ναγγαί^{tp}. **v.26** ὁ^{dgms} Μάαθ^{tp} ὁ^{dgms} Ματταθίας^{ngms} ὁ^{dgms} Σεμεΐν^{tp} ὁ^{dgms} Ἰωσήφ^{tp} ὁ^{dgms} Ἰούδας^{ngms}. **v.27** ὁ^{dgms} Ἰωανάν^{tp} ὁ^{dgms} Ῥησά^{tp} ὁ^{dgms} Ζοροβαβέλ^{tp} ὁ^{dgms} Σαλαθιήλ^{tp} ὁ^{dgms} Νηρί^{tp}. **v.28** ὁ^{dgms} Μελχί^{tp} ὁ^{dgms} Ἀδδί^{tp} ὁ^{dgms} Κωσάμ^{tp} ὁ^{dgms} Ἐλμαδάμ^{tp} ὁ^{dgms} Ἦρ^{tp}. **v.29** ὁ^{dgms} Ἰωσῆς^{ngms} ὁ^{dgms} Ἐλιέζερ^{tp} ὁ^{dgms} Ἰωρίμ^{tp} ὁ^{dgms} Ματθάτ^{tp} ὁ^{dgms} Λευί^{tp}. **v.30** ὁ^{dgms} Συμεών^{tp} ὁ^{dgms} Ἰούδας^{ngms} ὁ^{dgms} Ἰωσήφ^{tp} ὁ^{dgms} Ἰωνάμ^{tp} ὁ^{dgms} Ἐλιακίμ^{tp}. **v.31** ὁ^{dgms} Μελεά^{tp} ὁ^{dgms} Μεννά^{tp} ὁ^{dgms} Ματταθά^{tp} ὁ^{dgms} Ναθάμ^{tp} ὁ^{dgms} Δαυίδ^{tp}. **v.32** ὁ^{dgms} Ἰεσσαί^{tp} ὁ^{dgms} Ἰωβήδ^{tp} ὁ^{dgms} Βόες^{tp} ὁ^{dgms} Σαλμών^{tp} ὁ^{dgms} Ναασσών^{tp}. **v.33** ὁ^{dgms} Ἀμιναδάβ^{tp} ὁ^{dgms} Ἀράμ^{tp} ὁ^{dgms} Ἑσρώμ^{tp} ὁ^{dgms} Φάρες^{tp} ὁ^{dgms} Ἰούδας^{ngms}.

τοῦ Ἰσαὰκ τοῦ Ἀβραὰμ τοῦ Θάρα τοῦ Ναχὼρ. τοῦ Σερούχ 35
τοῦ Ῥαγαὺ τοῦ Φάλεγ τοῦ Ἔβερ τοῦ Σαλὰ τοῦ Καϊνάν, τοῦ 36
Ἀρφαξὰδ τοῦ Σὴμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ. τοῦ Μαθουσαλὰ 37
τοῦ Ἑνὼχ τοῦ Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεὴλ τοῦ Καϊνὰν, τοῦ Ἐνὼς 38
τοῦ Σὴθ τοῦ Ἀδὰμ τοῦ θεοῦ.

Ἰησοῦς δὲ πνεύματος ἁγίου πλήρης ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ **4**
Ἰορδάνου καὶ ἤγετο ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὴν ἐρήμον.. ἡμέ- 2
ρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου καὶ οὐκ
ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ συντελεσθεισῶν
αὐτῶν ὕστερον ἐπείνασεν. καὶ Εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος Εἰ 3
υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. καὶ 4
ἀπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν λέγων, Γέγραπται ὅτι Οὐκ
ἐπ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται [ὁ] ἄνθρωπος ἀλλ᾽ ἐπὶ παντὶ ῥήματι
Θεοῦ. Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν 5
ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στι-
γμῇ χρόνου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος Σοὶ δώσω τὴν 6
ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν ὅτι ἐμοὶ πα-
ραδέδοται καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν, σὺ οὖν ἐὰν προσ- 7
κυνήσῃς ἐνώπιον ἐμοῦ ἔσται σοῦ πᾶσα. καὶ ἀποκριθεὶς 8
αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, Γέγρα-
πται προσκυνήσεις Κύριον τὸν θεόν σου καὶ αὐτῷ μόνῳ

---

v.34 ὁ^dgms Ἰακώβ^tp ὁ^dgms Ἰσαάκ^tp ὁ^dgms Ἀβραάμ^tp ὁ^dgms Θάρα^tp ὁ^dgms Ναχὼρ^tp. **v.35** ὁ^dgms Σερούχ^tp ὁ^dgms Ῥαγαύ^tp ὁ^dgms Φάλεκ^tp ὁ^dgms Ἔβερ^tp ὁ^dgms Σαλά^tp. **v.36** ὁ^dgms Καϊνάμ^tp ὁ^dgms Ἀρφαξάδ^tp ὁ^dgms Σήμ^tp ὁ^dgms Νῶε^tp ὁ^dgms Λάμεχ^tp. **v.37** ὁ^dgms Μαθουσαλά^tp ὁ^dgms Ἑνώχ^tp ὁ^dgms Ἰάρετ^tp ὁ^dgms Μαλελεήλ^tp ὁ^dgms Καϊνάμ^tp. **v.38** ὁ^dgms Ἐνώς^tp ὁ^dgms Σήθ^tp ὁ^dgms Ἀδάμ^tp ὁ^dgms θεός^ngms. **4. v.1** Ἰησοῦς^nnms δέ^c πνεῦμα^ngns ἅγιος^agnsn πλήρης^anmsn ὑποστρέφω^viaa3s ἀπό^p ὁ^dgms Ἰορδάνης^ngms καί^c ἄγω^viip3s ἐν^p ὁ^ddns πνεῦμα^ndns εἰς^p ὁ^dafs ἔρημος^aafsn. **v.2** ἡμέρα^nafp τεσσεράκοντα^tn πειράζω^vpppnms ὑπό^p ὁ^dgms διάβολος^agmsn καί^c οὐ^xo ἐσθίω^viaa3s οὐδείς^aansn ἐν^p ὁ^ddfp ἡμέρα^ndfp ἐκεῖνος^rddfp καί^c συντελέω^vpapgfp αὐτός^rpgfp ὕστερος^bo πεινάω^viaa3s. **v.3** καί^c λέγω^viaa3s αὐτός^rpdms ὁ^dnms διάβολος^anmsn εἰ^qo υἱός^nnms εἰμί^vipx2s ὁ^dgms θεός^ngms λέγω^vdaa2s ὁ^ddms λίθος^ndms οὗτος^rddms ἵνα^c γίνομαι^vsad3s ἄρτος^nnms. **v.4** καί^c ἀποκρίνομαι^viad3s Ἰησοῦς^nnms πρός^p αὐτός^rpams λέγω^vppanms γράφω^vixp3s ὅτι^c οὐ^xo ἐπί^p ἄρτος^ndms μόνος^admsn ζάω^vifd3s ὁ^dnms ἄνθρωπος^nnms ἀλλά^c ἐπί^p πᾶς^adnsn ῥῆμα^ndns θεός^ngms. **v.5** καί^c ἀνάγω^vpaanms αὐτός^rpams ὁ^dnms διάβολος^anmsn εἰς^p ὄρος^nans ὑψηλός^aansn δείκνυμι^viaa3s αὐτός^rpdms πᾶς^aafpn ὁ^dafp βασιλεία^nafp ὁ^dgfs οἰκουμένη^ngfs ἐν^p στιγμή^ndfs χρόνος^ngms. **v.6** καί^c λέγω^viaa3s αὐτός^rpdms ὁ^dnms διάβολος^anmsn σύ^rpd-s δίδωμι^vifa1s ὁ^dafs ἐξουσία^nafs οὗτος^rdafs ἅπας^aafsn καί^c ὁ^dafs δόξα^nafs αὐτός^rpgfp ὅτι^c ἐγώ^rpd-s παραδίδωμι^vixp3s καί^c ὅς^rrdms ἐάν^qo θέλω^vspa1s δίδωμι^vipa1s αὐτός^rpafs. **v.7** σύ^rpn-s οὖν^c ἐάν^qo προσκυνέω^vsaa2s ἐνώπιον^bo ἐγώ^rpg-s εἰμί^vifx3s σύ^rpg-s πᾶς^anfsn.

9 λατρεύσεις. καὶ Ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλὴμ καὶ ἔστη-
σεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ Εἰ υἱὸς
10 εἶ τοῦ θεοῦ βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω, γέγραπται γὰρ
ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ τοῦ διαφυλάξαι
11 σε. καὶ Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσίν σε μήποτε προσκόψῃς πρὸς
12 λίθον τὸν πόδα σου. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς
13 ὅτι Εἴρηται Οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. Καὶ
συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ αὐτοῦ
14 ἄχρι καιροῦ. Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ
πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ φήμη ἐξῆλθεν καθ ὅλης
15 τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς
16 συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. Καὶ ἦλθεν
εἰς τὴν Ναζαρέτ οὗ ἦν τεθραμμένος καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ
εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγήν
17 καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἡσαΐου
τοῦ προφήτου καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρεν τὸν τόπον οὗ
18 ἦν γεγραμμένον. Πνεῦμα κυρίου ἐπ ἐμέ οὗ εἵνεκεν ἔχρι-
σέν με εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέν με ἰάσασθαι
τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρύξαι αἰχμαλώτοις
ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους

---

v.8 καίᶜ ἀποκρίνομαιᵛᵖᵃᵒⁿᵐˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ ὑπάγωᵛᵈᵖᵃ²ˢ ὀπίσωᵇᵒ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ Σατανᾶςⁿᵛᵐˢ γράφωᵛⁱˣᵖ³ˢ προσκυνέωᵛⁱᶠᵃ²ˢ κύριοςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ θεόςⁿᵃᵐˢ σύʳᵖᵍ⁻ˢ καίᶜ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ μόνοςᵃᵈᵐˢⁿ λατρεύωᵛⁱᶠᵃ²ˢ. **v.9** καίᶜ ἄγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ εἰςᵖ Ἰερουσαλήμᵗᵖ καίᶜ ἵστημιᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ ἐπίᵖ ὁᵈᵃⁿˢ πτερύγιονⁿᵃⁿˢ ὁᵈᵍⁿˢ ἱερόνⁿᵍⁿˢ καίᶜ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ εἰˢᵠᵒ υἱόςⁿⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ²ˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ βάλλωᵛᵈᵃᵃ²ˢ σεαυτοῦʳˣᵃᵐˢ ἐντεῦθενᵇᵒ κάτωᵇᵒ. **v.10** γράφωᵛⁱˣᵖ³ˢ γάρᶜ ὅτιᶜ ὁᵈᵈᵐᵖ ἄγγελοςⁿᵈᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἐντέλλομαιᵛⁱᶠⁿ³ˢ περίᵖ σύʳᵖᵍ⁻ˢ ὁᵈᵍᵐˢ διαφυλάσσωᵛⁿᵃᵃ σύʳᵖᵃ⁻ˢ. **v.11** καίᶜ ἐπίᵖ χείρⁿᵍᶠᵖ αἴρωᵛⁱᶠᵃ³ᵖ σύʳᵖᵃ⁻ˢ μήποτεᵇᵒ προσκόπτωᵛˢᵃᵃ²ˢ πρόςᵖ λίθοςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ πούςⁿᵃᵐˢ σύʳᵖᵍ⁻ˢ. **v.12** καίᶜ ἀποκρίνομαιᵛᵖᵃᵒⁿᵐˢ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ ὅτιᶜ λέγωᵛⁱˣᵖ³ˢ οὐˣᵒ ἐκπειράζωᵛⁱᶠᵃ²ˢ κύριοςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ θεόςⁿᵃᵐˢ σύʳᵖᵍ⁻ˢ. **v.13** καίᶜ συντελέωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ πᾶςᵃᵃᵐˢⁿ πειρασμόςⁿᵃᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ διάβολοςᵃⁿᵐˢⁿ ἀφίστημιᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἀπόᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἄχριᵖ καιρόςⁿᵍᵐˢ. **v.14** καίᶜ ὑποστρέφωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ δύναμιςⁿᵈᶠˢ ὁᵈᵍⁿˢ πνεῦμαⁿᵍⁿˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ Γαλιλαίαⁿᵃᶠˢ καίᶜ φήμηⁿⁿᶠˢ ἐξέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ κατάᵖ ὅλοςᵃᵍᶠˢⁿ ὁᵈᵍᶠˢ περίχωροςᵃᵍᶠˢⁿ περίᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ. **v.15** καίᶜ αὐτόςʳᵖⁿᵐˢ διδάσκωᵛⁱⁱᵃ³ˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠᵖ συναγωγήⁿᵈᶠᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ δοξάζωᵛᵖᵖᵖⁿᵐˢ ὑπόᵖ πᾶςᵃᵍᵐᵖⁿ. **v.16** καίᶜ ἔρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ Ναζαράᵗᵖ ὅςᵇᵒ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ τρέφωᵛᵖˣᵖⁿᵐˢ καίᶜ εἰσέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ κατάᵖ ὁᵈᵃⁿˢ εἴωθαᵛᵖˣᵃᵃⁿˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ ἡμέραⁿᵈᶠˢ ὁᵈᵍⁿᵖ σάββατονⁿᵍⁿᵖ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ συναγωγήⁿᵃᶠˢ καίᶜ ἀνίστημιᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἀναγινώσκωᵛⁿᵃᵃ. **v.17** καίᶜ ἐπιδίδωμιᵛⁱᵃᵖ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ βιβλίονⁿⁿⁿˢ Ἡσαΐαςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ προφήτηςⁿᵍᵐˢ καίᶜ ἀναπτύσσωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ ὁᵈᵃⁿˢ βιβλίονⁿᵃⁿˢ εὑρίσκωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈᵃᵐˢ τόποςⁿᵃᵐˢ ὅςᵇᵒ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ γράφωᵛᵖˣᵖⁿⁿˢ.

ἐν ἀφέσει. κηρύξαι ἐνιαυτὸν κυρίου δεκτόν. καὶ πτύξας 19, 20
τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν, καὶ πάντων ἐν
τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. ἤρξατο 21
δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι Σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ
αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν. Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ 22
καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευο-
μένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἔλεγον Οὐχ οὗτος ἐστιν
ὁ υἱὸς Ἰωσὴφ. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Πάντως ἐρεῖτέ μοι 23
τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἰατρέ θεράπευσον σεαυτόν, ὅσα ἠ-
κούσαμεν γενόμενα ἐν τῇ Καπερναούμ, ποίησον καὶ ὧδε
ἐν τῇ πατρίδι σου. εἶπεν δέ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς 24
προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. ἐπ ἀληθείας 25
δὲ λέγω ὑμῖν πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἠλίου
ἐν τῷ Ἰσραήλ ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆ-
νας ἕξ ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ 26
πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἠλίας εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα
τῆς Σιδῶνος πρὸς γυναῖκα χήραν. καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦ- 27
σαν ἐπὶ ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραὴλ καὶ οὐδεὶς
αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Νεεμὰν ὁ Σύρος. καὶ ἐπλήσθη- 28

---

v.18 πνεῦμα^{nnns} κύριος^{ngms} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ὅς^{rrgns} ἕνεκα^{bo} χρίω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ εὐαγγελίζω^{vnam} πτωχός^{admpn} ἀποστέλλω^{vixa3s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἰάομαι^{vnad} ὁ^{damp} συντρίβω^{vpxpamp} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} κηρύσσω^{vnaa} αἰχμάλωτος^{ndmp} ἄφεσις^{nafs} καί^{c} τυφλός^{admpn} ἀνάβλεψις^{nafs} ἀποστέλλω^{vnaa} θραύω^{vpxpamp} ἐν^{p} ἄφεσις^{ndfs}. **v.19** κηρύσσω^{vnaa} ἐνιαυτός^{nams} κύριος^{ngms} δεκτός^{aamsn}. **v.20** καί^{c} πτύσσω^{vpaanms} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} ἀποδίδωμι^{vpaanms} ὁ^{ddms} ὑπηρέτης^{ndms} καθίζω^{viaa3s} καί^{c} πᾶς^{agmpn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} συναγωγή^{ndfs} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} εἰμί^{viix3p} ἀτενίζω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms}. **v.21** ἄρχω^{viad3s} δέ^{c} λέγω^{vnpa} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὅτι^{c} σήμερον^{bo} πληρόω^{vixp3s} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} οὖς^{ndnp} σύ$^{rpg\text{-}p}$. **v.22** καί^{c} πᾶς^{anmpn} μαρτυρέω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} θαυμάζω^{viia3p} ἐπί^{p} ὁ^{ddmp} λόγος^{ndmp} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} ὁ^{ddmp} ἐκπορεύομαι^{vppmdmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λέγω^{viia3p} οὐ^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} Ἰωσήφ^{tp}. **v.23** καί^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} πάντως^{bo} λέγω^{vifa2p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἰατρός^{nvms} θεραπεύω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} ὅσος^{rcanp} ἀκούω^{viaa1p} γίνομαι^{vpadanp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Καπερναούμ^{tp} ποιέω^{vdaa2s} καί^{c} ὧδε^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πατρίς^{ndfs} σύ$^{rpg\text{-}s}$. **v.24** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅτι^{c} οὐδείς^{anfsn} προφήτης^{nnms} δεκτός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πατρίς^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.25** ἐπί^{p} ἀλήθεια^{ngfs} δέ^{c} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ πολύς^{anfpn} χήρα^{nnfp} εἰμί^{viix3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} Ἠλίας^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἰσραήλ^{tp} ὅτε^{bo} κλείω^{viap3s} ὁ^{dnms} οὐρανός^{nnms} ἐπί^{p} ἔτος^{nanp} τρεῖς^{nanp} καί^{c} μήν^{namp} ἕξ^{tn} ὡς^{bo} γίνομαι^{viad3s} λιμός^{nnms} μέγας^{anmsn} ἐπί^{p} πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **v.26** καί^{c} πρός^{p} οὐδείς^{aafsn} αὐτός^{rpgfp} πέμπω^{viap3s} Ἠλίας^{nnms} εἰ^{qo} μή^{xo} εἰς^{p} Σάρεπτα^{nnnp} ὁ^{dgfs} Σιδών^{ngfs} πρός^{p} γυνή^{nafs} χήρα^{nafs}. **v.27** καί^{c} πολύς^{anmpn} λεπρός^{anmpn} εἰμί^{viix3p} ἐπί^{p} Ἐλισαῖος^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἰσραήλ^{tp} καί^{c} οὐδείς^{anfsn} αὐτός^{rpgmp} καθαρίζω^{viap3s} εἰ^{qo} μή^{xo} Ναιμάν^{tp} ὁ^{dnms} Σύρος^{nnms}.

29 σαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα. καὶ
ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως καὶ ἤγαγον αὐ-
τὸν ἕως ὀφρύος τοῦ ὄρους ἐφ οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ᾠκοδόμητο
30 εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν, αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου
31 αὐτῶν ἐπορεύετο. Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ πόλιν
τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασιν,
32 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν
33 ὁ λόγος αὐτοῦ. καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων
πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγά-
34 λῃ. λέγων Ἔα τί ἡμῖν καὶ σοί Ἰησοῦ Ναζαρηνέ ἦλθες
35 ἀπολέσαι ἡμᾶς οἶδά σε τίς εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπετί-
μησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων Φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ
καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς μέσον ἐξῆλθεν ἀπ αὐτοῦ
36 μηδὲν βλάψαν αὐτόν. καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας καὶ
συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες Τίς ὁ λόγος οὗτος ὅτι
ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύ-
37 μασιν καὶ ἐξέρχονται. καὶ ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ
38 εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου. Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συν-
αγωγῆς εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος πενθερὰ δὲ τοῦ
Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ καὶ ἠρώτησαν αὐ-

---

v.28 καί^{c} πίμπλημι^{viap3p} πᾶς^{anmpn} θυμός^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} συναγωγή^{ndfs} ἀκούω^{vppanmp} οὗτος^{rdanp}. **v.29** καί^{c} ἀνίστημι^{vpaanmp} ἐκβάλλω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} καί^{c} ἄγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἕως^{c} ὀφρύς^{ngfs} ὁ^{dgns} ὄρος^{ngns} ἐπί^{p} ὅς^{rrgns} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} οἰκοδομέω^{viyp3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} κατακρημνίζω^{vnaa} αὐτός^{rpams}. **v.30** αὐτός^{rpnms} δέ^{c} διέρχομαι^{vpaanms} διά^{p} μέσος^{agnsn} αὐτός^{rpgmp} πορεύομαι^{viin3s}. **v.31** καί^{c} κατέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} Καπερναούμ^{tp} πόλις^{nafs} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^{c} εἰμί^{viix3s} διδάσκω^{vppanms} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} σάββατον^{ndnp}. **v.32** καί^{c} ἐκπλήσσω^{viip3p} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} διδαχή^{ndfs} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} ἐν^{p} ἐξουσία^{ndfs} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} αὐτός^{rpgms}. **v.33** καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} συναγωγή^{ndfs} εἰμί^{viix3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἔχω^{vppanms} πνεῦμα^{nans} δαιμόνιον^{ngns} ἀκάθαρτος^{agnsn} καί^{c} ἀνακράζω^{viaa3s} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn}. **v.34** λέγω^{vppanms} ἔα^{i} τίς^{rqnns} ἐγώ$^{rpd-p}$ καί^{c} σύ$^{rpd-s}$ Ἰησοῦς^{nvms} Ναζαρηνός^{nvms} ἔρχομαι^{viaa2s} ἀπόλλυμι^{vnaa} ἐγώ$^{rpa-p}$ οἶδα^{vixa1s} σύ$^{rpa-s}$ τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} ἅγιος^{anmsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.35** καί^{c} ἐπιτιμάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdns} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} φιμόω^{vdap2s} καί^{c} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ῥίπτω^{vpaanns} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnns} δαιμόνιον^{nnns} εἰς^{p} μέσος^{aansn} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} μηδείς^{aansn} βλάπτω^{vpaanns} αὐτός^{rpams}. **v.36** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} θάμβος^{nnns} ἐπί^{p} πᾶς^{aampn} καί^{c} συλλαλέω^{viia3p} πρός^{p} ἀλλήλων^{reamp} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnms} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} οὗτος^{rdnms} ὅτι^{c} ἐν^{p} ἐξουσία^{ndfs} καί^{c} δύναμις^{ndfs} ἐπιτάσσω^{vipa3s} ὁ^{ddnp} ἀκάθαρτος^{adnpn} πνεῦμα^{ndnp} καί^{c} ἐξέρχομαι^{vipn3p}. **v.37** καί^{c} ἐκπορεύομαι^{viin3s} ἦχος^{nnms} περί^{p} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} πᾶς^{aamsn} τόπος^{nams} ὁ^{dgfs} περίχωρος^{agfsn}.

τὸν περὶ αὐτῆς. καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς ἐπετίμησεν τῷ 39
πυρετῷ καὶ ἀφῆκεν αὐτήν, παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα διη-
κόνει αὐτοῖς. Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου πάντες ὅσοι εἶχον 40
ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν,
ὁ δὲ ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθεὶς, ἐθεράπευσεν αὐ-
τούς. ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν κράζοντα καὶ 41
λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ ἐπιτιμῶν
οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν ὅτι ᾔδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι.
Γενομένης δὲ ἡμέρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, 42
καὶ οἱ ὄχλοι ἐπεζήτουν αὐτόν καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ καὶ κα-
τεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν 43
πρὸς αὐτοὺς ὅτι Καὶ ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί
με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὅτι εἰς τοῦτο ἀπεστάλμαι.
καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας. 44

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκού- **5**
ειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λί-
μνην Γεννησαρέτ. καὶ εἶδεν δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ τὴν 2
λίμνην, οἱ δὲ ἁλιεῖς ἀποβάντες ἀπ αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ
δίκτυα. ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος ἠρώ- 3
τησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον καὶ καθίσας

---

v.38 ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} συναγωγή^{ngfs} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} Σίμων^{ngms} πενθερά^{nnfs} δέ^{c} ὁ^{dgms} Σίμων^{ngms} εἰμί^{viix3s} συνέχω^{vpppnfs} πυρετός^{ndms} μέγας^{admsn} καί^{c} ἐρωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} περί^{p} αὐτός^{rpgfs}. **v.39** καί^{c} ἐφίστημι^{vpaanms} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpgfs} ἐπιτιμάω^{viaa3s} ὁ^{ddms} πυρετός^{ndms} καί^{c} ἀφίημι^{viaa3s} αὐτός^{rpafs} παραχρῆμα^{bo} δέ^{c} ἀνίστημι^{vpaanfs} διακονέω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.40** δύνω^{vppagms} δέ^{c} ὁ^{dgms} ἥλιος^{ngms} πᾶς^{anmpn} ὅσος^{rcnmp} ἔχω^{viia3p} ἀσθενέω^{vppaamp} νόσος^{ndfp} ποικίλος^{adfpn} ἄγω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} δέ^{c} εἷς^{ndms} ἕκαστος^{admsn} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἐπιτίθημι^{vpaanms} θεραπεύω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp}. **v.41** ἐξέρχομαι^{viin3s} δέ^{c} καί^{c} δαιμόνιον^{nnnp} ἀπό^{p} πολύς^{agmpn} κράζω^{vppannp} καί^{c} λέγω^{vppannp} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ἐπιτιμάω^{vppanms} οὐ^{xo} ἐάω^{viia3s} αὐτός^{rpanp} λαλέω^{vnpa} ὅτι^{c} οἶδα^{viya3p} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} αὐτός^{rpams} εἰμί^{vnpx}. **v.42** γίνομαι^{vpadgfs} δέ^{c} ἡμέρα^{ngfs} ἐξέρχομαι^{vpaanms} πορεύομαι^{viao3s} εἰς^{p} ἔρημος^{aamsn} τόπος^{nams} καί^{c} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} ἐπιζητέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} ἕως^{c} αὐτός^{rpgms} καί^{c} κατέχω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dgms} μή^{xo} πορεύομαι^{vnpn} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.43** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὅτι^{c} καί^{c} ὁ^{ddfp} ἕτερος^{adfpn} πόλις^{ndfp} εὐαγγελίζω^{vnam} ἐγώ$^{rpa-s}$ δεῖ^{vipq3s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅτι^{c} εἰς^{p} οὗτος^{rdans} ἀποστέλλω^{vixp1s}. **v.44** καί^{c} εἰμί^{viix3s} κηρύσσω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs}. **5. v.1** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ἐπίκειμαι^{vnpn} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dgms} ἀκούω^{vnpa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{viix3s} ἵστημι^{vpxanms} παρά^{p} ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} Γεννησαρέτ^{tp}. **v.2** καί^{c} ὁράω^{viaa3s} δύο^{tn} πλοῖον^{nanp} ἵστημι^{vpxaanp} παρά^{p} ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἁλιεύς^{nnmp} ἀποβαίνω^{vpaanmp} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgnp} ἀποπλύνω^{viaa3p} ὁ^{danp} δίκτυον^{nanp}.

4 ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. ὡς δὲ ἐπαύσατο
λαλῶν εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ
5 χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Σί-
μων εἶπεν αὐτῷ, Ἐπιστάτα δι᾽ ὅλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαντες
οὐδὲν ἐλάβομεν, ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον.
6 καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολύ δι-
7 ερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. καὶ κατένευσαν τοῖς με-
τόχοις τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι
αὐτοῖς, καὶ ἦλθον καὶ ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα ὥστε
8 βυθίζεσθαι αὐτά. ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς
γόνασιν Ἰησοῦ λέγων Ἔξελθε ἀπ ἐμοῦ ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός
9 εἰμι κύριε. θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς
10 σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ἣ συνέλαβον. ὁμοίως
δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην υἱοὺς Ζεβεδαίου οἳ ἦσαν κοι-
νωνοὶ τῷ Σίμωνι καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Ἰησοῦς Μὴ
11 φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. καὶ καταγα-
γόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν ἀφέντες ἅπαντα ἠκολούθησαν
12 αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων
καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέπρας, Καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν πεσὼν
ἐπὶ πρόσωπον ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων Κύριε ἐὰν θέλῃς δύνα-

---

v.3 ἐμβαίνω^{vpaanms} δέ^{c} εἰς^{p} εἷς^{nans} ὁ^{dgnp} πλοῖον^{ngnp} ὅς^{rrnns} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dgms} Σίμων^{ngms} ἐρωτάω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἐπανάγω^{vnaa} ὀλίγος^{aamsn} καί^{c} καθίζω^{vpaanms} διδάσκω^{viia3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} πλοῖον^{ngns} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp}. **v.4** ὡς^{bo} δέ^{c} παύω^{viam3s} λαλέω^{vppanms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{dams} Σίμων^{nams} ἐπανάγω^{vdaa2s} εἰς^{p} ὁ^{dans} βάθος^{nans} καί^{c} χαλάω^{vdaa2p} ὁ^{danp} δίκτυον^{nanp} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ἄγρα^{nafs}. **v.5** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Σίμων^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἐπιστάτης^{nvms} διά^{p} ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} νύξ^{ngfs} κοπιάω^{vpaanmp} οὐδείς^{aansn} λαμβάνω^{viaa1p} ἐπί^{p} δέ^{c} ὁ^{ddns} ῥῆμα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ χαλάω^{vifa1s} ὁ^{dans} δίκτυον^{nans}. **v.6** καί^{c} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vpaanmp} συγκλείω^{viaa3p} πλῆθος^{nans} ἰχθύς^{ngmp} πολύς^{aansn} διαρρήγνυμι^{viip3s} δέ^{c} ὁ^{dnns} δίκτυον^{nnns} αὐτός^{rpgmp}. **v.7** καί^{c} κατανεύω^{viaa3p} ὁ^{ddmp} μέτοχος^{admpn} ὁ^{ddmp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἕτερος^{adnsn} πλοῖον^{ndns} ὁ^{dgms} ἔρχομαι^{vpaaamp} συλλαμβάνω^{vnam} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} καί^{c} πίμπλημι^{viaa3p} ἀμφότεροι^{aanpn} ὁ^{danp} πλοῖον^{nanp} ὥστε^{c} βυθίζω^{vnpp} αὐτός^{rpnnp}. **v.8** ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} προσπίπτω^{viaa3s} ὁ^{ddnp} γόνυ^{ndnp} Ἰησοῦς^{ngms} λέγω^{vppanms} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἀπό^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} ἀνήρ^{nnms} ἁμαρτωλός^{anmsn} εἰμί^{vipx1s} κύριος^{nvms}. **v.9** θάμβος^{nnns} γάρ^{c} περιέχω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} ἄγρα^{ndfs} ὁ^{dgmp} ἰχθύς^{ngmp} ὅς^{rrdfs} συλλαμβάνω^{viaa3p}. **v.10** ὁμοίως^{bo} δέ^{c} καί^{c} Ἰάκωβος^{nams} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} υἱός^{namp} Ζεβεδαῖος^{ngms} ὅς^{rrnmp} εἰμί^{viix3p} κοινωνός^{anmpn} ὁ^{ddms} Σίμων^{ndms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{dams} Σίμων^{nams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpn2s} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} νῦν^{bo} ἄνθρωπος^{namp} εἰμί^{vifx2s} ζωγρέω^{vppanms}. **v.11** καί^{c} κατάγω^{vpaanmp} ὁ^{danp} πλοῖον^{nanp} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἀφίημι^{vpaanmp} ἅπας^{aapnpn} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms}.

σαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο αὐτοῦ 13
εἰπὼν, Θέλω καθαρίσθητι, καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν
ἀπ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν ἀλ- 14
λὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ
τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξεν Μωσῆς, εἰς μαρτύ-
ριον αὐτοῖς. διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ καὶ 15
συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ὑπ᾽
αὐτοῦ, ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν, αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν 16
ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος. Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ 17
τῶν ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων καὶ ἦσαν καθήμενοι
Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πά-
σης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλήμ,
καὶ δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. καὶ ἰδοὺ ἄν- 18
δρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος
καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ.
καὶ μὴ εὑρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον 19
ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν
σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἰ- 20
δὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν αὐτῷ, Ἄνθρωπε ἀφέωνταί σοι αἱ

---

v.12 καίᶜ γίνομαιviad3s ἐνᵖ ὁddms εἰμίvnpx αὐτόςrpams ἐνᵖ εἷςndfs ὁdgfp πόλιςngfp καίᶜ ἰδούvdaa2s ἀνήρnnms πλήρηςanmsn λέπραngfs καίᶜ ὁράωvpaanms ὁdams Ἰησοῦςnams πίπτωvpaanms ἐπίᵖ πρόσωπονnans δέομαιviap3s αὐτόςrpgms λέγωvppanms κύριοςnvms ἐάνᑫᵒ θέλωvspa2s δύναμαιvipn2s ἐγώrpa-s καθαρίζωvnaa. **v.13** καίᶜ ἐκτείνωvpaanfs ὁdafs χείρnafs ἅπτωviad3s αὐτόςrpgms λέγωvpaanms θέλωvipa1s καθαρίζωvdap2s καίᶜ εὐθέωςbo ὁdnfs λέπραnnfs ἀπέρχομαιviaa3s ἀπόᵖ αὐτόςrpgms. **v.14** καίᶜ αὐτόςrpnms παραγγέλλωviaa3s αὐτόςrpdms μηδείςadmsn λέγωvnaa ἀλλάᶜ ἀπέρχομαιvpaanms δείκνυμιvdaa2s σεαυτοῦrxams ὁddms ἱερεύςndms καίᶜ προσφέρωvdaa2s περίᵖ ὁdgms καθαρισμόςngms σύrpg-s καθώςbo προστάσσωviaa3s Μωϋσῆςnnms εἰςᵖ μαρτύριονnans αὐτόςrpdmp. **v.15** διέρχομαιviin3s δέᶜ μᾶλλονbo ὁdnms λόγοςnnms περίᵖ αὐτόςrpgms καίᶜ συνέρχομαιviin3p ὄχλοςnnmp πολύςanmpn ἀκούωvnpa καίᶜ θεραπεύωvnpp ὑπόᵖ αὐτόςrpgms ἀπόᵖ ὁdgfp ἀσθένειαngfp αὐτόςrpgmp. **v.16** αὐτόςrpnms δέᶜ εἰμίviix3s ὑποχωρέωvppanms ἐνᵖ ὁddfp ἔρημοςadfpn καίᶜ προσεύχομαιvppnnms. **v.17** καίᶜ γίνομαιviad3s ἐνᵖ εἷςndfs ὁdgfp ἡμέραngfp καίᶜ αὐτόςrpnms εἰμίviix3s διδάσκωvppanms καίᶜ εἰμίviix3p κάθημαιvppnnmp Φαρισαῖοςnnmp καίᶜ νομοδιδάσκαλοςnnmp ὅςrrnmp εἰμίviix3p ἔρχομαιvpxanmp ἐκᵖ πᾶςagfsn κώμηngfs ὁdgfs Γαλιλαίαngfs καίᶜ Ἰουδαίαngfs καίᶜ Ἰερουσαλήμtp καίᶜ δύναμιςnnfs κύριοςngms εἰμίviix3s εἰςᵖ ὁdans ἰάομαιvnpn αὐτόςrpamp. **v.18** καίᶜ ἰδούvdaa2s ἀνήρnnmp φέρωvppanmp ἐπίᵖ κλίνηngfs ἄνθρωποςnams ὅςrrnms εἰμίviix3s παραλύωvpxpnms καίᶜ ζητέωviia3p αὐτόςrpams εἰσφέρωvnaa καίᶜ τίθημιvnaa ἐνώπιονbo αὐτόςrpgms. **v.19** καίᶜ μήˣᵒ εὑρίσκωvpaanmp ποῖοςrqgfs εἰσφέρωvsaa3p αὐτόςrpams διάᵖ ὁdams ὄχλοςnams ἀναβαίνωvpaanmp ἐπίᵖ ὁdans δῶμαnans διάᵖ ὁdgmp κέραμοςngmp καθίημιviaa3p αὐτόςrpams σύνᵖ ὁddns κλινίδιονndns εἰςᵖ ὁdans μέσοςaansn ἔμπροσθενᵖ ὁdgms Ἰησοῦςngms.

21 ἁμαρτίαι σου. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς
καὶ οἱ Φαρισαῖοι λέγοντες Τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ βλα-
σφημίας τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ μόνος ὁ θεός.
22 ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς
εἶπεν πρὸς αὐτούς Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.
23 τί ἐστιν εὐκοπώτερον εἰπεῖν Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου ἢ
24 εἰπεῖν Ἔγειραι καὶ περιπάτει. ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν
ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας
εἶπεν τῷ παραλελυμένῳ Σοὶ λέγω ἔγειραι, καὶ ἆρας τὸ κλι-
25 νίδιόν σου πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ παραχρῆμα
ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν ἆρας ἐφ ὃ κατέκειτο ἀπῆλθεν εἰς
26 τὸν οἶκον αὐτοῦ δοξάζων τὸν θεόν. καὶ ἔκστασις ἔλαβεν
ἅπαντας καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέ-
27 γοντες ὅτι Εἴδομεν παράδοξα σήμερον. Καὶ μετὰ ταῦτα
ἐξῆλθεν καὶ ἐθεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευὶν καθήμενον
28 ἐπὶ τὸ τελώνιον καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀκολούθει μοι. καὶ κατα-
29 λιπὼν ἅπαντα, ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐποίησεν
δοχὴν μεγάλην Λευὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ καὶ ἦν ὄχλος
τελωνῶν πολὺς καὶ ἄλλων οἳ ἦσαν μετ αὐτῶν κατακείμε-

---

v.20 καί^{c} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἄνθρωπος^{nvms} ἀφίημι^{vixp3p} σύ$^{rpd\text{-}s}$ ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} σύ$^{rpg\text{-}s}$. **v.21** καί^{c} ἄρχω^{viad3p} διαλογίζομαι^{vnpn} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} οὗτος^{rdnms} ὅς^{rrnms} λαλέω^{vipa3s} βλασφημία^{nafp} τίς^{rqnms} δύναμαι^{vipn3s} ἀφίημι^{vnpa} ἁμαρτία^{nafp} εἰ^{qo} μή^{xo} μόνος^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.22** ἐπιγινώσκω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{damp} διαλογισμός^{namp} αὐτός^{rpgmp} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} τίς^{rqans} διαλογίζομαι^{vipn2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ$^{rpg\text{-}p}$. **v.23** τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} εὔκοπος^{annsc} λέγω^{vnaa} ἀφίημι^{vixp3p} σύ$^{rpd\text{-}s}$ ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ἤ^{xo} λέγω^{vnaa} ἐγείρω^{vdam2s} καί^{c} περιπατέω^{vdpa2s}. **v.24** ἵνα^{c} δέ^{c} οἶδα^{vsxa2p} ὅτι^{c} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἀφίημι^{vnpa} ἁμαρτία^{nafp} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddms} παραλύω^{vpxpdms} σύ$^{rpd\text{-}s}$ λέγω^{vipa1s} ἐγείρω^{vdam2s} καί^{c} αἴρω^{vpaanms} ὁ^{dans} κλινίδιον^{nans} σύ$^{rpg\text{-}s}$ πορεύομαι^{vdpn2s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} σύ$^{rpg\text{-}s}$. **v.25** καί^{c} παραχρῆμα^{bo} ἀνίστημι^{vpaanms} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpgmp} αἴρω^{vpaanms} ἐπί^{p} ὅς^{rrans} κατάκειμαι^{viin3s} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms} δοξάζω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.26** καί^{c} ἔκστασις^{nnfs} λαμβάνω^{viaa3s} ἅπας^{aampn} καί^{c} δοξάζω^{viia3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^{c} πίμπλημι^{viap3p} φόβος^{ngms} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ὁράω^{viaa1p} παράδοξος^{aanpn} σήμερον^{bo}. **v.27** καί^{c} μετά^{p} οὗτος^{rdanp} ἐξέρχομαι^{viaa3s} καί^{c} θεάομαι^{viad3s} τελώνης^{nams} ὄνομα^{ndns} Λευί^{nams} κάθημαι^{vppnams} ἐπί^{p} ὁ^{dans} τελώνιον^{nans} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$. **v.28** καί^{c} καταλείπω^{vpaanms} ἅπας^{aanpn} ἀνίστημι^{vpaanms} ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms}.

νοι. καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι 30
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν
καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη- 31
σοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες
ἰατροῦ ἀλλ᾽ οἱ κακῶς ἔχοντες, οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δι- 32
καίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. Οἱ δὲ εἶπον πρὸς 33
αὐτόν διά τί Οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ καὶ
δεήσεις ποιοῦνται ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων οἱ δὲ σοὶ
ἐσθίουσιν καὶ πίνουσιν. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς Μὴ δύ- 34
νασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ αὐτῶν
ἐστιν ποιῆσαι νηστεύειν. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι καὶ ὅταν 35
ἀπαρθῇ ἀπ αὐτῶν ὁ νυμφίος τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις
ταῖς ἡμέραις. Ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς ὅτι 36
Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον πα-
λαιόν, εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίζει καὶ τῷ παλαιῷ οὐ
συμφωνει τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον 37
εἰς ἀσκοὺς παλαιούς, εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ νέος οἶνος τοὺς
ἀσκούς καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται,
ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον καὶ ἀμφότε- 38

---

v.29 καί^{c} ποιέω^{viaa3s} δοχή^{nafs} μέγας^{aafsn} Λευί^{nnms} αὐτός^{rpdms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} εἰμί^{viix3s} ὄχλος^{nnms} τελώνης^{ngmp} πολύς^{anmsn} καί^{c} ἄλλος^{agmpn} ὅς^{rrnmp} εἰμί^{viix3p} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} κατάκειμαι^{vppnnmp}. **v.30** καί^{c} γογγύζω^{viia3p} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} πρός^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanmp} διά^{p} τίς^{rqans} μετά^{p} ὁ^{dgmp} τελώνης^{ngmp} καί^{c} ἁμαρτωλός^{agmpn} ἐσθίω^{vipa2p} καί^{c} πίνω^{vipa2p}. **v.31** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} οὐ^{xo} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} ὑγιαίνω^{vppanmp} ἰατρός^{ngms} ἀλλά^{c} ὁ^{dnmp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppanmp}. **v.32** οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vixa1s} καλέω^{vnaa} δίκαιος^{aampn} ἀλλά^{c} ἁμαρτωλός^{aampn} εἰς^{p} μετάνοια^{nafs}. **v.33** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} διά^{p} τίς^{rqans} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} Ἰωάννης^{ngms} νηστεύω^{vipa3p} πυκνός^{aanpn} καί^{c} δέησις^{nafp} ποιέω^{vipm3p} ὁμοίως^{bo} καί^{c} ὁ^{dnmp} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} ὁ^{dnmp} δέ^{c} σός^{rsnmp} ἐσθίω^{vipa3p} καί^{c} πίνω^{vipa3p}. **v.34** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} μή^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ὁ^{damp} υἱός^{namp} ὁ^{dgms} νυμφών^{ngms} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} ὁ^{dnms} νυμφίος^{nnms} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} εἰμί^{vipx3s} ποιέω^{vnaa} νηστεύω^{vnpa}. **v.35** ἔρχομαι^{vifd3p} δέ^{c} ἡμέρα^{nnfp} καί^{c} ὅταν^{c} ἀπαίρω^{vsap3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnms} νυμφίος^{nnms} τότε^{bo} νηστεύω^{vifa3p} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfp} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp}. **v.36** λέγω^{viia3s} δέ^{c} καί^{c} παραβολή^{nafs} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὅτι^{c} οὐδείς^{anfsn} ἐπίβλημα^{nans} ἱμάτιον^{ngns} καινός^{agnsn} ἐπιβάλλω^{vipa3s} ἐπί^{p} ἱμάτιον^{nans} παλαιός^{aansn} εἰ^{qo} δέ^{c} μή^{xo} καί^{c} ὁ^{dans} καινός^{aansn} σχίζω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{ddns} παλαιός^{adnsn} οὐ^{xo} συμφωνέω^{vipa3s} ὁ^{dans} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} καινός^{agnsn}. **v.37** καί^{c} οὐδείς^{anfsn} βάλλω^{vipa3s} οἶνος^{nams} νέος^{aamsn} εἰς^{p} ἀσκός^{namp} παλαιός^{aampn} εἰ^{qo} δέ^{c} μή^{xo} ῥήγνυμι^{vifa3s} ὁ^{dnms} νέος^{anmsn} οἶνος^{nnms} ὁ^{damp} ἀσκός^{namp} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ἐκχέω^{vifp3s} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀσκός^{nnmp} ἀπόλλυμι^{vifm3p}.

39 ροι συντηροῦνται. καὶ οὐδεὶς πιὼν παλαιὸν εὐθέως θέλει
νέον, λέγει γάρ Ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν.

6 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι
αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς
2 στάχυας καὶ ἤσθιον ψώχοντες ταῖς χερσίν. τινὲς δὲ τῶν
Φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν
3 ἐν τοῖς σάββασιν. καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ
Ἰησοῦς Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε ὃ ἐποίησεν Δαυὶδ ὅποτε ἐπεί-
4 νασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ αὐτοῦ ὄντες. ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν
οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔλαβεν καὶ
ἔφαγεν καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς μετ αὐτοῦ οὓς οὐκ ἔξεστιν φα-
5 γεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Κύριός
6 ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. Ἐγένετο δὲ
καὶ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν
καὶ διδάσκειν καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ
7 δεξιὰ ἦν ξηρά. παρετήρουν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι εἰ ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσει ἵνα εὕρωσιν κατηγορίαν
8 αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν καὶ εἶπεν
τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα Ἔγειραι· καὶ στῆθι
9 εἰς τὸ μέσον, ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς

---

v.38 ἀλλάᶜ οἶνοςⁿᵃᵐˢ νέοςᵃᵃᵐˢⁿ εἰςᵖ ἀσκόςⁿᵃᵐᵖ καινόςᵃᵃᵐᵖⁿ βλητέοςᵃⁿⁿˢⁿ καίᶜ ἀμφότεροιᵃⁿᵐᵖⁿ συντηρέωᵛⁱᵖᵖ³ᵖ. **v.39** καίᶜ οὐδείςᵃⁿᶠˢⁿ πίνωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ παλαιόςᵃᵃᵐˢⁿ εὐθέωςᵇᵒ θέλωᵛⁱᵖᵃ³ˢ νέοςᵃᵃᵐˢⁿ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ γάρᶜ ὁᵈⁿᵐˢ παλαιόςᵃⁿᵐˢⁿ χρηστόςᵃⁿᵐˢᶜ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ. **6. v.1** γίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ δέᶜ ἐνᵖ σάββατονⁿᵈⁿˢ δευτερόπρωτοςᵃᵈⁿˢⁿ διαπορεύομαιᵛⁿᵖⁿ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ διάᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ σπόριμοςᵃᵍᵐᵖⁿ καίᶜ τίλλωᵛⁱⁱᵃ³ᵖ ὁᵈⁿᵐᵖ μαθητήςⁿⁿᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὁᵈᵃᵐᵖ στάχυςⁿᵃᵐᵖ καίᶜ ἐσθίωᵛⁱⁱᵃ³ᵖ ψώχωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ ὁᵈᵈᶠᵖ χείρⁿᵈᶠᵖ. **v.2** τι-σρινμπ δέᶜ ὁᵈᵍᵐᵖ Φαρισαῖοςⁿᵍᵐᵖ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ τίςʳᵠᵃⁿˢ ποιέωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ ὅςʳʳⁿⁿˢ οὐˣᵒ ἔξεστιᵛⁱᵖᵠ³ˢ ποιέωᵛⁿᵖᵃ ἐνᵖ ὁᵈⁿᵖ σάββατονⁿᵈⁿᵖ. **v.3** καίᶜ ἀποκρίνομαιᵛᵖᵃᵒⁿᵐˢ πρόςᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐᵖ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ οὐδέᵇᵒ οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ ἀναγινώσκωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ ὅςʳʳᵃⁿˢ ποιέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ Δαυίδᵗᵖ ὁπότεᵇᵒ πεινάωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖⁿᵐˢ καίᶜ ὁᵈⁿᵐᵖ μετάᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ εἰμίᵛᵖᵖˣⁿᵐᵖ. **v.4** ὡςᵇᵒ εἰσέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᵐˢ οἶκοςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ καίᶜ ὁᵈᵃᵐᵖ ἄρτοςⁿᵃᵐᵖ ὁᵈᵍᶠˢ πρόθεσιςⁿᵍᶠˢ λαμβάνωᵛⁱᵃᵃ³ˢ καίᶜ ἐσθίωᵛⁱᵃᵃ³ˢ καίᶜ δίδωμιᵛⁱᵃᵃ³ˢ καίᶜ ὁᵈᵈᵐᵖ μετάᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὅςʳʳᵃᵐᵖ οὐˣᵒ ἔξεστιᵛⁱᵖᵠ³ˢ ἐσθίωᵛⁿᵃᵃ εἰᵠᵒ μήˣᵒ μόνοςᵃᵃᵐᵖⁿ ὁᵈᵃᵐᵖ ἱερεύςⁿᵃᵐᵖ. **v.5** καίᶜ λέγωᵛⁱⁱᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ ὅτιᶜ κύριοςⁿⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ υἱόςⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ ἄνθρωποςⁿᵍᵐˢ καίᶜ ὁᵈᵍⁿˢ σάββατονⁿᵍⁿˢ. **v.6** γίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ δέᶜ καίᶜ ἐνᵖ ἕτεροςᵃᵈⁿˢⁿ σάββατονⁿᵈⁿˢ εἰσέρχομαιᵛⁿᵃᵃ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ συναγωγήⁿᵃᶠˢ καίᶜ διδάσκωᵛⁿᵖᵃ καίᶜ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ ἐκεῖᵇᵒ ἄνθρωποςⁿⁿᵐˢ καίᶜ ὁᵈⁿᶠˢ χείρⁿⁿᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὁᵈⁿᶠˢ δεξιόςᵃⁿᶠˢⁿ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ ξηρόςᵃⁿᶠˢⁿ. **v.7** παρατηρέωᵛⁱᵃ³ᵖ δέᶜ ὁᵈⁿᵐᵖ γραμματεύςⁿⁿᵐᵖ καίᶜ ὁᵈⁿᵐᵖ Φαρισαῖοςⁿⁿᵐᵖ εἰᵠᵒ ἐνᵖ ὁᵈᵈⁿˢ σάββατονⁿᵈⁿˢ θεραπεύωᵛⁱᶠᵃ³ˢ ἵναᶜ εὑρίσκωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ κατηγορίαⁿᵃᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ. **v.8** αὐτόςʳᵖⁿᵐˢ δέᶜ οἶδαᵛⁱʸᵃ³ˢ ὁᵈᵃᵐᵖ διαλογισμόςⁿᵃᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ καίᶜ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈᵈᵐˢ ἄνθρωποςⁿᵈᵐˢ ὁᵈᵈᵐˢ ξηρόςⁿᵃᶠˢ ἔχωᵛᵖᵖᵃᵈᵐˢ ὁᵈᵃᶠˢ χείρⁿᵃᶠˢ ἐγείρωᵛᵈᵃᵐ²ˢ καίᶜ ἵστημιᵛᵈᵃᵃ²ˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃⁿˢ μέσοςᵃᵃⁿˢⁿ ὁᵈⁿᵐˢ δέᶜ ἀνίστημιᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ ἵστημιᵛⁱᵃᵃ³ˢ.

αὐτούς Ἐπερωτήσω ὑμᾶς τί ἔξεστιν τοῖς σάββασιν, ἀγαθο-
ποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι. καὶ 10
περιβλεψάμενος πάντας αὐτοὺς εἶπεν αὐτῷ Ἔκτεινον τὴν
χεῖρά σου ὁ δὲ ἐποίησεν καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ
ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας καὶ διελά- 11
λουν πρὸς ἀλλήλους τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ. Ἐγένετο 12
δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξα-
σθαι καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. καὶ 13
ὅτε ἐγένετο ἡμέρα προσεφώνησεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ καὶ
ἐκλεξάμενος ἀπ αὐτῶν δώδεκα οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνό-
μασεν. Σίμωνα ὃν καὶ ὠνόμασεν Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν 14
ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην Φίλιππον καὶ Βαρθο-
λομαῖον. Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἁλφαίου 15
καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν. Ἰούδαν Ἰακώβου 16
καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ ἐγένετο προδότης. Καὶ 17
καταβὰς μετ αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ καὶ ὄχλος μα-
θητῶν αὐτοῦ καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς
Ἰουδαίας καὶ Ἰερουσαλὴμ καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σι-
δῶνος οἳ ἦλθον ἀκοῦσαί αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων
αὐτῶν, καὶ οἳ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων καὶ 18

---

v.9 λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ἐπερωτάω^{vifa1s} σύ$^{rpa-p}$ τίς^{rqnns} ἔξεστι^{vipq3s} ὁ^{ddnp} σάββατον^{ndnp} ἀγαθοποιέω^{vnaa} ἢ^{xo} κακοποιέω^{vnaa} ψυχή^{nafs} σῴζω^{vnaa} ἢ^{xo} ἀποκτείνω^{vnaa}. **v.10** καί^{c} περιβλέπω^{vpamnms} πᾶς^{aampn} αὐτός^{rpamp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἐκτείνω^{vdaa2s} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} δέ^{c} ποιέω^{viaa3s} καί^{c} ἀποκαθιστάνω^{viap3s} ὁ^{dnfs} χείρ^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ὑγιής^{anfsn} ὡς^{bo} ὁ^{dnfs} ἄλλος^{anfsn}. **v.11** αὐτός^{rpnmp} δέ^{c} πίμπλημι^{viap3p} ἄνοια^{ngfs} καί^{c} διαλαλέω^{viia3p} πρός^{p} ἀλλήλων^{reamp} τίς^{rqans} ἄν^{xo} ποιέω^{voaa3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.12** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rddfp} ἐξέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} προσεύχομαι^{vnad} καί^{c} εἰμί^{viix3s} διανυκτερεύω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} προσευχή^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.13** καί^{c} ὅτε^{bo} γίνομαι^{viad3s} ἡμέρα^{nnfs} προσφωνέω^{viaa3s} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐκλέγω^{vpamnms} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp} δώδεκα^{tn} ὅς^{rramp} καί^{c} ἀπόστολος^{namp} ὀνομάζω^{viaa3s}. **v.14** Σίμων^{nams} ὅς^{rrams} καί^{c} ὀνομάζω^{viaa3s} Πέτρος^{nams} καί^{c} Ἀνδρέας^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} Ἰάκωβος^{nams} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} Φίλιππος^{nams} καί^{c} Βαρθολομαῖος^{nams}. **v.15** Μαθχαῖος^{nams} καί^{c} Θωμᾶς^{nams} Ἰάκωβος^{nams} ὁ^{dams} ὁ^{dgms} Ἁλφαῖος^{ngms} καί^{c} Σίμων^{nams} ὁ^{dams} καλέω^{vpppams} ζηλωτής^{nams}. **v.16** Ἰούδας^{nams} Ἰάκωβος^{ngms} καί^{c} Ἰούδας^{nams} Ἰσκαριώθ^{nams} ὅς^{rrnms} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} προδότης^{nnms}. **v.17** καί^{c} καταβαίνω^{vpaanms} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} ἵστημι^{viaa3s} ἐπί^{p} τόπος^{ngms} πεδινός^{agmsn} καί^{c} ὄχλος^{nnms} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} πλῆθος^{nnns} πολύς^{annsn} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} ἀπό^{p} πᾶς^{agfsn} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} καί^{c} Ἰερουσαλήμ^{tp} καί^{c} ὁ^{dgfs} παράλιος^{agfsn} Τύρος^{ngfs} καί^{c} Σιδών^{ngfs} ὅς^{rrnmp} ἔρχομαι^{viaa3p} ἀκούω^{vnaa} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἰάομαι^{vnap} ἀπό^{p} ὁ^{dgfp} νόσος^{ngfp} αὐτός^{rpgmp}.

19 ἐθεραπεύοντο. καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἅπτεσθαι αὐτοῦ ὅτι
20 δύναμις παρ αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας. Καὶ αὐτὸς
ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔ-
λεγεν Μακάριοι οἱ πτωχοί ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ
21 θεοῦ. μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν ὅτι χορτασθήσεσθε μα-
22 κάριοι οἱ κλαίοντες νῦν ὅτι γελάσετε. μακάριοί ἐστε ὅταν
μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς
καὶ ὀνειδίσωσιν καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν
23 ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, χάρητε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ
καὶ σκιρτήσατε ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐ-
ρανῷ, κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες
24 αὐτῶν. Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις ὅτι ἀπέχετε τὴν
25 παράκλησιν ὑμῶν. οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι ὅτι πει-
νάσετε οὐαί ὑμῖν, οἱ γελῶντες νῦν ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύ-
26 σετε. οὐαὶ ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσιν οἱ ἄνθρωποι, κατὰ
ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.
27 ἀλλ᾽ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν
28 καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς. εὐλογεῖτε τοὺς κατα-
ρωμένους ὑμῖν προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς.
29 τῷ τύπτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην καὶ ἀ-

---

v.18 καί^{c} ὅς^{dnmp} ὀχλέω^{vpppnmp} ὑπό^{p} πνεῦμα^{ngnp} ἀκάθαρτος^{agnpn} καί^{c} θεραπεύω^{viip3p}.
v.19 καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ζητέω^{viia3s} ἅπτω^{vnpm} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} δύναμις^{nnfs} παρά^{p} αὐτός^{rpgms} ἐξέρχομαι^{viin3s} καί^{c} ἰάομαι^{viin3s} πᾶς^{aampn}. **v.20** καί^{c} αὐτός^{rpnms} ἐπαίρω^{vpaanms} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viia3s} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} πτωχός^{anmpn} ὅτι^{c} ὑμέτερος^{rsnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.
v.21 μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} πεινάω^{vppanmp} νῦν^{bo} ὅτι^{c} χορτάζω^{vifp2p} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} κλαίω^{vppanmp} νῦν^{bo} ὅτι^{c} γελάω^{vifa2p}. **v.22** μακάριος^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} ὅταν^{c} μισέω^{vsaa3p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} καί^{c} ὅταν^{c} ἀφορίζω^{vsaa3p} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} ὀνειδίζω^{vsaa3p} καί^{c} ἐκβάλλω^{vsaa3p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} σύ$^{rpg-p}$ ὡς^{bo} πονηρός^{aansn} ἕνεκα^{bo} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}.
v.23 χαίρω^{vdao2p} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} καί^{c} σκιρτάω^{vdaa2p} ἰδού^{vdaa2s} γάρ^{c} ὁ^{dnms} μισθός^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ πολύς^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} κατά^{p} οὗτος^{rdanp} γάρ^{c} ποιέω^{viia3p} ὁ^{ddmp} προφήτης^{ndmp} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} αὐτός^{rpgmp}. **v.24** πλήν^{bo} οὐαί^{i} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{ddmp} πλούσιος^{admpn} ὅτι^{c} ἀπέχω^{vipa2p} ὁ^{dafs} παράκλησις^{nafs} σύ$^{rpg-p}$. **v.25** οὐαί^{i} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnmp} ἐμπίπλημι^{vpxpnmp} ὅτι^{c} πεινάω^{vifa2p} οὐαί^{i} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnmp} γελάω^{vppanmp} νῦν^{bo} ὅτι^{c} πενθέω^{vifa2p} καί^{c} κλαίω^{vifa2p}. **v.26** οὐαί^{i} ὅταν^{c} καλῶς^{bo} σύ$^{rpa-p}$ λέγω^{vsaa3p} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} κατά^{p} οὗτος^{rdanp} γάρ^{c} ποιέω^{viia3p} ὁ^{ddmp} ψευδοπροφήτης^{ndmp} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} αὐτός^{rpgmp}.
v.27 ἀλλά^{c} σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vipa1s} ὁ^{ddmp} ἀκούω^{vppadmp} ἀγαπάω^{vdpa2p} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} σύ$^{rpg-p}$ καλῶς^{bo} ποιέω^{vdpa2p} ὁ^{ddmp} μισέω^{vppadmp} σύ$^{rpa-p}$. **v.28** εὐλογέω^{vdpa2p} ὁ^{damp} καταράομαι^{vppnamp} σύ$^{rpd-p}$ προσεύχομαι^{vdpn2p} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgmp} ἐπηρεάζω^{vppagmp} σύ$^{rpa-p}$.

πὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς. παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. καὶ ἐὰν δανείζητε παρ ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν καὶ γὰρ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανείζουσιν ἵνα ἀπολάβωσιν τὰ ἴσα. πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολύς καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς. Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν. Καὶ μὴ κρίνετε καὶ οὐ μὴ κριθῆτε, μὴ καταδικάζετε καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε ἀπολύετε καὶ ἀπολυθήσεσθε, δίδοτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, μέτρον καλὸν πεπιεσμένον καὶ σεσαλευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν, τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. Εἶπεν δὲ παρα-

v.29 ὁ^{ddms} τύπτω^{vppadms} σύ$^{rpa-s}$ ἐπί^{p} ὁ^{dafs} σιαγών^{nafs} παρέχω^{vdpa2s} καί^{c} ὁ^{dafs} ἄλλος^{aafsn} καί^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} αἴρω^{vppagms} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dans} ἱμάτιον^{nans} καί^{c} ὁ^{dams} χιτών^{nams} μή^{xo} κωλύω^{vsaa2s}. **v.30** πᾶς^{admsn} δέ^{c} ὁ^{ddms} αἰτέω^{vppadms} σύ$^{rpa-s}$ δίδωμι^{vdpa2s} καί^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} αἴρω^{vppagms} ὁ^{danp} σός^{rsanp} μή^{xo} ἀπαιτέω^{vdpa2s}. **v.31** καί^{c} καθώς^{bo} θέλω^{vipa2p} ἵνα^{c} ποιέω^{vspa3p} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ποιέω^{vdpa2p} αὐτός^{rpdmp} ὁμοίως^{bo}. **v.32** καί^{c} εἰ^{qo} ἀγαπάω^{vipa2p} ὁ^{damp} ἀγαπάω^{vppaamp} σύ$^{rpa-p}$ ποῖος^{rqnfs} σύ$^{rpd-p}$ χάρις^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} ἁμαρτωλός^{anmpn} ὁ^{damp} ἀγαπάω^{vppaamp} αὐτός^{rpamp} ἀγαπάω^{vipa3p}. **v.33** καί^{c} ἐάν^{qo} ἀγαθοποιέω^{vspa2p} ὁ^{damp} ἀγαθοποιέω^{vppaamp} σύ$^{rpa-p}$ ποῖος^{rqnfs} σύ$^{rpd-p}$ χάρις^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} ἁμαρτωλός^{anmpn} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} ποιέω^{vipa3p}. **v.34** καί^{c} ἐάν^{qo} δανίζω^{vspa2p} παρά^{p} ὅς^{rrgmp} ἐλπίζω^{vipa2p} ἀπολαμβάνω^{vnaa} ποῖος^{rqnfs} σύ$^{rpd-p}$ χάρις^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} γάρ^{c} ἁμαρτωλός^{anmpn} ἁμαρτωλός^{admpn} δανίζω^{vipa3p} ἵνα^{c} ἀπολαμβάνω^{vsaa3p} ὁ^{danp} ἴσος^{aanpn}. **v.35** πλήν^{bo} ἀγαπάω^{vdpa2p} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} ἀγαθοποιέω^{vdpa2p} καί^{c} δανίζω^{vdpa2p} μηδείς^{aansn} ἀπελπίζω^{vppanmp} καί^{c} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dnms} μισθός^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ πολύς^{anmsn} καί^{c} εἰμί^{vifx2p} υἱός^{nnmp} ὕψιστος^{agmsn} ὅτι^{c} αὐτός^{rpnms} χρηστός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ἐπί^{p} ὁ^{damp} ἀχάριστος^{aampn} καί^{c} πονηρός^{aampn}. **v.36** γίνομαι^{vdpn2p} οὖν^{c} οἰκτίρμων^{anmpn} καθώς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ οἰκτίρμων^{anmsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.37** καί^{c} μή^{xo} κρίνω^{vdpa2p} καί^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} κρίνω^{vsap2p} μή^{xo} καταδικάζω^{vdpa2p} καί^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} καταδικάζω^{vsap2p} ἀπολύω^{vdpa2p} καί^{c} ἀπολύω^{vifp2p}. **v.38** δίδωμι^{vdpa2p} καί^{c} δίδωμι^{vifp3s} σύ$^{rpd-p}$ μέτρον^{nans} καλός^{aansn} πιέζω^{vpxpans} καί^{c} σαλεύω^{vpxpans} καί^{c} ὑπερεκχύννω^{vpppans} δίδωμι^{vifa3p} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόλπος^{nams} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{ddns} γάρ^{c} αὐτός^{rpdns} μέτρον^{ndns} ὅς^{rrdns} μετρέω^{vipa2p} ἀντιμετρέω^{vifp3s} σύ$^{rpd-p}$.

βολὴν αὐτοῖς, Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν οὐχὶ
40 ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται· οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑ-
πὲρ τὸν διδάσκαλον, αὐτοῦ κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς
41 ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ
ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀ-
42 φθαλμῷ οὐ κατανοεῖς. ἢ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ
σου Ἀδελφέ ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου
αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ δοκὸν οὐ βλέπων ὑποκριτά
ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ καὶ τότε
διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀ-
43 δελφοῦ σου. Οὐ γάρ ἐστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν
44 σαπρόν οὐδὲ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. ἕ-
καστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται, οὐ
γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσιν
45 σταφυλήν. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυ-
ροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν καὶ ὁ πονηρὸς
ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ
προφέρει τὸ πονηρόν, ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρ-
46 δίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. Τί δέ με καλεῖτε Κύριε κύριε
47 καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω. πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός με καὶ ἀ-

---

v.39 λέγω^{viaa3s} δέ^{c} παραβολή^{nafs} αὐτός^{rpdmp} μήτι^{xo} δύναμαι^{vipn3s} τυφλός^{anmsn} τυφλός^{aamsn} ὁδηγέω^{vnpa} οὐχί^{xo} ἀμφότεροι^{anmpn} εἰς^{p} βόθυνος^{nams} πίπτω^{vifn3p}. **v.40** οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} μαθητής^{nnms} ὑπέρ^{p} ὁ^{dams} διδάσκαλος^{nams} αὐτός^{rpgms} καταρτίζω^{vpxpnms} δέ^{c} πᾶς^{anmsn} εἰμί^{vifx3s} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} αὐτός^{rpgms}. **v.41** τίς^{rqans} δέ^{c} βλέπω^{vipa2s} ὁ^{dans} κάρφος^{nans} ὁ^{dans} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὀφθαλμός^{ndms} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} δέ^{c} δοκός^{nafs} ὁ^{dafs} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἴδιος^{admsn} ὀφθαλμός^{ndms} οὐ^{xo} κατανοέω^{vipa2s}. **v.42** ἢ^{xo} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn2s} λέγω^{vnpa} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} σύ$^{rpg-s}$ ἀδελφός^{nvms} ἀφίημι^{vdaa2s} ἐκβάλλω^{vsaa1s} ὁ^{dans} κάρφος^{nans} ὁ^{dans} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὀφθαλμός^{ndms} σύ$^{rpg-s}$ αὐτός^{rpnms} ὁ^{dafs} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὀφθαλμός^{ndms} σύ$^{rpg-s}$ δοκός^{nafs} οὐ^{xo} βλέπω^{vppanms} ὑποκριτής^{nvms} ἐκβάλλω^{vdaa2s} πρῶτος^{bo} ὁ^{dafs} δοκός^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ὀφθαλμός^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} τότε^{bo} διαβλέπω^{vifa2s} ἐκβάλλω^{vnaa} ὁ^{dans} κάρφος^{nans} ὁ^{dans} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὀφθαλμός^{ndms} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} σύ$^{rpg-s}$. **v.43** οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} δένδρον^{nnns} καλός^{annsn} ποιέω^{vppanns} καρπός^{nams} σαπρός^{aamsn} οὐδέ^{bo} δένδρον^{nnns} σαπρός^{annsn} ποιέω^{vppanns} καρπός^{nams} καλός^{aamsn}. **v.44** ἕκαστος^{annsn} γάρ^{c} δένδρον^{nnns} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ἴδιος^{agmsn} καρπός^{ngms} γινώσκω^{vipp3s} οὐ^{xo} γάρ^{c} ἐκ^{p} ἄκανθα^{ngfp} συλλέγω^{vipa3p} σῦκον^{nanp} οὐδέ^{bo} ἐκ^{p} βάτος^{ngms} τρυγάω^{vipa3p} σταφυλή^{nafs}. **v.45** ὁ^{dnms} ἀγαθός^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ἀγαθός^{agmsn} θησαυρός^{ngms} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rpgms} προφέρω^{vipa3s} ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} καί^{c} ὁ^{dnms} πονηρός^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} πονηρός^{agmsn} θησαυρός^{ngms} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rpgms} προφέρω^{vipa3s} ὁ^{dans} πονηρός^{aansn} ἐκ^{p} γάρ^{c} ὁ^{dgns} περίσσευμα^{ngns} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} λαλέω^{vipa3s} ὁ^{dnns} στόμα^{nnns} αὐτός^{rpgms}. **v.46** τίς^{rqnns} δέ^{c} ἐγώ$^{rpa-s}$ καλέω^{vipa2p} κύριος^{nvms} κύριος^{nvms} καί^{c} οὐ^{xo} ποιέω^{vipa2p} ὅς^{rranp} λέγω^{vipa1s}.

κούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς ὑποδείξω ὑμῖν τίνι
ἐστὶν ὅμοιος, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν 48
ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέ-
τραν, πλημμύρας δὲ γενομένης προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ
οἰκίᾳ ἐκείνῃ καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλεῦσαι αὐτὴν τεθεμελίωτο
γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν, ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὅμοι- 49
ός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς
θεμελίου ᾗ προσέρρηξεν ὁ ποταμός καὶ εὐθὲως ἔπεσεν καὶ
ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

Ἐπει δὲ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀ- **7**
κοὰς τοῦ λαοῦ εἰσῆλθεν εἰς Καπερναούμ. Ἑκατοντάρχου 2
δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων ἔμελλεν τελευτᾶν ὃς ἦν αὐτῷ
ἔντιμος. ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐ- 3
τὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν
διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς 4
τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες ὅτι Ἄ-
ξιός ἐστιν ᾧ παρέξει τοῦτο, ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ 5
τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐ- 6
πορεύετο σὺν αὐτοῖς ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος
ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔπεμψεν πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φί-
λους λέγων αὐτῷ Κύριε μὴ σκύλλου οὐ γὰρ εἰμι ἱκανός ἵνα

---

v.47 πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ καί^{c} ἀκούω^{vppanms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dgmp} λόγος^{ngmp} καί^{c} ποιέω^{vppanms} αὐτός^{rpamp} ὑποδείκνυμι^{vifa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ τίς^{rqdms} εἰμί^{vipx3s} ὅμοιος^{anmsn}. **v.48** ὅμοιος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ἄνθρωπος^{ndms} οἰκοδομέω^{vppadms} οἰκία^{nafs} ὅς^{rrnms} σκάπτω^{viaa3s} καί^{c} βαθύνω^{viaa3s} καί^{c} τίθημι^{viaa3s} θεμέλιος^{nams} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} πέτρα^{nafs} πλήμμυρα^{ngfs} δέ^{c} γίνομαι^{vpadgfs} προσρήσσω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ποταμός^{nnms} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} καί^{c} οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa3s} σαλεύω^{vnaa} αὐτός^{rpafs} θεμελιόω^{viyp3s} γάρ^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} πέτρα^{nafs}. **v.49** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀκούω^{vpaanms} καί^{c} μή^{xo} ποιέω^{vpaanms} ὅμοιος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ἄνθρωπος^{ndms} οἰκοδομέω^{vpaadms} οἰκία^{nafs} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} χωρίς^{bo} θεμέλιον^{ngms} ὅς^{rrdfs} προσρήσσω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ποταμός^{nnms} καί^{c} εὐθέως^{bo} πίπτω^{viaa3s} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnns} ῥῆγμα^{nnns} ὁ^{dgfs} οἰκία^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} μέγας^{annsn}. **7. v.1** ἐπεί^{c} δέ^{c} πληρόω^{viaa3s} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ἀκοή^{nafp} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} Καπερναούμ^{tp}. **v.2** ἑκατοντάρχης^{ngms} δέ^{c} τι-σριγσο δοῦλος^{nnms} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppanms} μέλλω^{viia3s} τελευτάω^{vnpa} ὅς^{rrnms} εἰμί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} ἔντιμος^{anmsn}. **v.3** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} περί^{p} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ἀποστέλλω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} πρεσβύτερος^{aampn} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἐρωτάω^{vppanms} αὐτός^{rpams} ὅπως^{bo} ἔρχομαι^{vpaanms} διασῴζω^{vsaa3s} ὁ^{dams} δοῦλος^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.4** ὁ^{dnmp} δέ^{c} παραγίνομαι^{vpadnmp} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} παρακαλέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} σπουδαίως^{bo} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ἄξιος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrdms} παρέχω^{vifa3s} οὗτος^{rdans}. **v.5** ἀγαπάω^{vipa3s} γάρ^{c} ὁ^{dans} ἔθνος^{nans} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ καί^{c} ὁ^{dafs} συναγωγή^{nafs} αὐτός^{rpnms} οἰκοδομέω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}p}$.

7 ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς, διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα
πρὸς σὲ ἐλθεῖν, ἀλλ᾽ εἰπὲ λόγῳ καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.
8 καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος ἔχων
ὑπ ἐμαυτὸν στρατιώτας καὶ λέγω τούτῳ Πορεύθητι καὶ πο-
ρεύεται καὶ ἄλλῳ Ἔρχου καὶ ἔρχεται καὶ τῷ δούλῳ μου
9 Ποίησον τοῦτο καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐ-
θαύμασεν αὐτόν καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ
εἶπεν Λέγω ὑμῖν οὐτε ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον.
10 καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον εὗρον τὸν
11 ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑξῆς
ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν καὶ συνεπορεύοντο
12 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοὶ, καὶ ὄχλος πολύς. ὡς δὲ
ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνη-
κὼς υἱὸς μονογενὴς τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ αὐτὴ [ἦν] χήρα καὶ
13 ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς σὺν αὐτῇ. καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ κύ-
14 ριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ Μὴ κλαῖε. καὶ
προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν καὶ
15 εἶπεν Νεανίσκε σοὶ λέγω ἐγέρθητι. καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νε-

---

v.6 ὁ^{dnms} δὲ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} πορεύομαι^{viin3s} σὺν^{p} αὐτός^{rpdmp} ἤδη^{bo} δὲ^{c} αὐτός^{rpgms} οὐ^{xo} μακράν^{bo} ἀπέχω^{vppagms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} οἰκία^{ngfs} πέμπω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} ἑκατοντάρχης^{nnms} φίλος^{aampn} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} μή^{xo} σκύλλω^{vdpp2s} οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx1s} ἱκανός^{anmsn} ἵνα^{c} ὑπό^{p} ὁ^{dafs} στέγη^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰσέρχομαι^{vsaa2s}. **v.7** διό^{c} οὐδέ^{bo} ἐμαυτοῦ^{rxams} ἀξιόω^{viaa1s} πρός^{p} σύ$^{rpa-s}$ ἔρχομαι^{vnaa} ἀλλά^{c} λέγω^{vdaa2s} λόγος^{ndms} καί^{c} ἰάομαι^{vifp3s} ὁ^{dnms} παῖς^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.8** καί^{c} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἄνθρωπος^{nnms} εἰμί^{vipx1s} ὑπό^{p} ἐξουσία^{nafs} τάσσω^{vpppnms} ἔχω^{vppanms} ὑπό^{p} ἐμαυτοῦ^{rxams} στρατιώτης^{namp} καί^{c} λέγω^{vipa1s} οὗτος^{rddms} πορεύομαι^{vdao2s} καί^{c} πορεύομαι^{vipn3s} καί^{c} ἄλλος^{admsn} ἔρχομαι^{vipn2s} καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} καί^{c} ὁ^{ddms} δοῦλος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ποιέω^{vdaa2s} οὗτος^{rdans} καί^{c} ποιέω^{vipa3s}. **v.9** ἀκούω^{vpaanms} δὲ^{c} οὗτος^{rdanp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} θαυμάζω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} στρέφω^{vpapnms} ὁ^{ddms} ἀκολουθέω^{vppadms} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{ndms} λέγω^{viaa3s} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὔτε^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἰσραήλ^{tp} τοσοῦτος^{rdafs} πίστις^{nafs} εὑρίσκω^{viaa1s}. **v.10** καί^{c} ὑποστρέφω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} πέμπω^{vpapnmp} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} εὑρίσκω^{viaa3p} ὁ^{dams} ἀσθενέω^{vppaams} δοῦλος^{nams} ὑγιαίνω^{vppaams}. **v.11** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἑξῆς^{bo} πορεύομαι^{viin3s} εἰς^{p} πόλις^{nafs} καλέω^{vpppafs} Ναΐν^{tp} καί^{c} συμπορεύομαι^{viin3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἱκανός^{anmpn} καί^{c} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn}. **v.12** ὡς^{bo} δὲ^{c} ἐγγίζω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} πύλη^{ndfs} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἐκκομίζω^{viip3s} θνήσκω^{vpxanms} υἱός^{nnms} μονογενής^{anmsn} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} αὐτός^{rpnfs} εἰμί^{viix3s} χήρα^{nnfs} καί^{c} ὄχλος^{nnms} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} ἱκανός^{anmsn} σύν^{p} αὐτός^{rpdfs}. **v.13** καί^{c} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpafs} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} σπλαγχνίζομαι^{viao3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdfs} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} μή^{xo} κλαίω^{vdpa2s}. **v.14** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanms} ἅπτω^{viad3s} ὁ^{dgfs} σορός^{ngfs} ὁ^{dnmp} δὲ^{c} βαστάζω^{vppanmp} ἵστημι^{viaa3p} καί^{c} λέγω^{viaa3s} νεανίσκος^{nvms} σύ$^{rpd-s}$ λέγω^{vipa1s} ἐγείρω^{vdap2s}.

κρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ.
ἔλαβεν δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν λέγοντες ὅτι 16
Προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν καὶ ὅτι Ἐπεσκέψατο ὁ
θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ 17
Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ. Καὶ ἀπήγ- 18
γειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. καί 19
προσκαλεσάμενος δύο τινάς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης
ἔπεμψεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον
προσδοκῶμεν. παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες 20
εἶπον, Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λέ-
γων Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν. ἐν αὐτῇ δὲ 21
τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ
πνευμάτων πονηρῶν καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέ-
πειν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες 22
ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἴδετε καὶ ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἀνα-
βλέπουσιν χωλοὶ περιπατοῦσιν λεπροὶ καθαρίζονται κωφοὶ
ἀκούουσιν νεκροὶ ἐγείρονται πτωχοὶ εὐαγγελίζονται, καὶ 23
μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Ἀπελθόν- 24
των δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ
Ἰωάννου Τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι κάλα-

---

v.15 καί^c ἀνακαθίζω^viaa3s ὁ^dnms νεκρός^anmsn καί^c ἄρχω^viad3s λαλέω^vnpa καί^c δίδωμι^viaa3s αὐτός^rpams ὁ^ddfs μήτηρ^ndfs αὐτός^rpgms. **v.16** λαμβάνω^viaa3s δέ^c φόβος^nnms πᾶς^aampn καί^c δοξάζω^viia3p ὁ^dams θεός^nams λέγω^vppanmp ὅτι^c προφήτης^nnms μέγας^anmsn ἐγείρω^vixp3s ἐν^p ἐγώ^rpd-p καί^c ὅτι^c ἐπισκέπτομαι^viad3s ὁ^dnms θεός^nnms ὁ^dams λαός^nams αὐτός^rpgms. **v.17** καί^c ἐξέρχομαι^viaa3s ὁ^dnms λόγος^nnms οὗτος^rdnms ἐν^p ὅλος^adfsn ὁ^ddfs Ἰουδαία^ndfs περί^p αὐτός^rpgms καί^c ἐν^p πᾶς^adfsn ὁ^ddfs περίχωρος^adfsn. **v.18** καί^c ἀπαγγέλλω^viaa3p Ἰωάννης^ndms ὁ^dnmp μαθητής^nnmp αὐτός^rpgms περί^p πᾶς^agnpn οὗτος^rdgnp. **v.19** καί^c προσκαλέομαι^vpadnms δύο^tn τίς^riamp ὁ^dgmp μαθητής^ngmp αὐτός^rpgms ὁ^dnms Ἰωάννης^nnms πέμπω^viaa3s πρός^p ὁ^dams Ἰησοῦς^nams λέγω^vppanms σύ^rpn-s εἰμί^vipx2s ὁ^dnms ἔρχομαι^vppnnms ἄλλος^aamsn προσδοκάω^vspa1p. **v.20** παραγίνομαι^vpadnmp δέ^c πρός^p αὐτός^rpams ὁ^dnmp ἀνήρ^nnmp λέγω^viaa3p Ἰωάννης^nnms ὁ^dnms βαπτιστής^nnms ἀποστέλλω^vixa3s ἐγώ^rpa-p πρός^p σύ^rpa-s λέγω^vppanms σύ^rpn-s εἰμί^vipx2s ὁ^dnms ἔρχομαι^vppnnms ἄλλος^aamsn προσδοκάω^vspa1p. **v.21** ἐν^p αὐτός^rpdfs δέ^c ὁ^ddfs ὥρα^ndfs θεραπεύω^viaa3s πολύς^aampn ἀπό^p νόσος^ngfp καί^c μάστιξ^ngfp καί^c πνεῦμα^ngnp πονηρός^agnpn καί^c τυφλός^admpn πολύς^admpn χαρίζομαι^viad3s ὁ^dans βλέπω^vnpa. **v.22** καί^c ἀποκρίνομαι^vpaonms ὁ^dnms Ἰησοῦς^nnms λέγω^viaa3s αὐτός^rpdmp πορεύομαι^vpaonmp ἀπαγγέλλω^vdaa2p Ἰωάννης^ndms ὅς^rranp ὁράω^viaa2p καί^c ἀκούω^viaa2p ὅτι^c τυφλός^anmpn ἀναβλέπω^vipa3p χωλός^anmpn περιπατέω^vipa3p λεπρός^anmpn καθαρίζω^vipp3p κωφός^anmpn ἀκούω^vipa3p νεκρός^anmpn ἐγείρω^vipp3p πτωχός^anmpn εὐαγγελίζω^vipp3p. **v.23** καί^c μακάριος^anmsn εἰμί^vipx3s ὅς^rrnms ἐάν^qo μή^xo σκανδαλίζω^vsap3s ἐν^p ἐγώ^rpd-s.

μον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον. ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν
ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον ἰδοὺ οἱ ἐν ἱ-
ματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις
εἰσίν. ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν προφήτην ναί λέγω ὑμῖν
καὶ περισσότερον προφήτου. οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγρα-
πται Ἰδοὺ ἐγώ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου
σου ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου. λέγω
γὰρ ὑμῖν μείζων ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου
τοῦ βαπτιστοῦ οὐδείς ἐστιν, ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ
τοῦ θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστιν. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας
καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν θεόν βαπτισθέντες τὸ βάπτι-
σμα Ἰωάννου, οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν
τοῦ θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτούς μὴ βαπτισθέντες ὑπ αὐ-
τοῦ. Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης
καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοιοι. ὅμοιοί εἰσιν παιδίοις τοῖς ἐν ἀγο-
ρᾷ καθημένοις καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ λέγουσιν,
Ηὐλήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν,
καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. ἐλήλυθεν γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς
μήτε ἄρτον ἐσθίων μὴτὲ οἶνον πίνων καὶ λέγετε Δαιμόνιον
ἔχει. ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων καὶ

---

v.24 ἀπέρχομαι^{vpaagmp} δέ^{c} ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} Ἰωάννης^{ngms} ἄρχω^{viad3s} λέγω^{vnpa} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} περί^{p} Ἰωάννης^{ngms} τίς^{rqans} ἐξέρχομαι^{vixa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἔρημος^{aafsn} θεάομαι^{vnad} κάλαμος^{nams} ὑπό^{p} ἄνεμος^{ngms} σαλεύω^{vpppams}. **v.25** ἀλλά^{c} τίς^{rqans} ἐξέρχομαι^{vixa2p} ὁράω^{vnaa} ἄνθρωπος^{nams} ἐν^{p} μαλακός^{adnpn} ἱμάτιον^{ndnp} ἀμφιέννυμι^{vpxpams} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} ἱματισμός^{ndms} ἔνδοξος^{admsn} καί^{c} τρυφή^{ndfs} ὑπάρχω^{vppanmp} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} βασίλειος^{admpn} εἰμί^{vipx3p}. **v.26** ἀλλά^{c} τίς^{rqans} ἐξέρχομαι^{vixa2p} ὁράω^{vnaa} προφήτης^{nams} ναί^{xo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} περισσός^{aamsc} προφήτης^{ngms}. **v.27** οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} περί^{p} ὅς^{rrgms} γράφω^{vixp3s} ἰδού^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀποστέλλω^{vipa1s} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ πρό^{p} πρόσωπον^{ngns} σύ$^{rpg-s}$ ὅς^{rrnms} κατασκευάζω^{vifa3s} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ ἔμπροσθεν^{p} σύ$^{rpg-s}$. **v.28** λέγω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ μέγας^{anmsc} ἐν^{p} γεννητός^{admpn} γυνή^{ngfp} προφήτης^{nnms} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dgms} βαπτιστής^{ngms} οὐδείς^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} μικρός^{anmsc} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μέγας^{anmsc} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vipx3s}. **v.29** καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} ἀκούω^{vpaanms} καί^{c} ὁ^{dnmp} τελώνης^{nnmp} δικαιόω^{viaa3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} βαπτίζω^{vpapnmp} ὁ^{dans} βάπτισμα^{nans} Ἰωάννης^{ngms}. **v.30** ὁ^{dnmp} δέ^{c} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} νομικός^{anmpn} ὁ^{dafs} βουλή^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀθετέω^{viaa3p} εἰς^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} μή^{xo} βαπτίζω^{vpapnmp} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.31** τίς^{rqdns} οὖν^{c} ὁμοιόω^{vifa1s} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} ὁ^{dgfs} γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^{c} τίς^{rqdns} εἰμί^{vipx3p} ὅμοιος^{anmpn}. **v.32** ὅμοιος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p} παιδίον^{ndnp} ὁ^{ddnp} ἐν^{p} ἀγορά^{ndfs} κάθημαι^{vppndnp} καί^{c} προσφωνέω^{vppadmp} ἀλλήλων^{redmp} καί^{c} λέγω^{vppadmp} αὐλέω^{viaa1p} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} οὐ^{xo} ὀρχέομαι^{viad2p} θρηνέω^{viaa1p} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} οὐ^{xo} κλαίω^{viaa2p}. **v.33** ἔρχομαι^{vixa3s} γάρ^{c} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms} βαπτιστής^{nnms} μήτε^{c} ἄρτος^{nams} ἐσθίω^{vppanms} μήτε^{c} οἶνος^{nams} πίνω^{vppanms} καί^{c} λέγω^{vipa2p} δαιμόνιον^{nans} ἔχω^{vipa3s}.

λέγετε Ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης φίλος τελωνῶν
καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων 35
αὐτῆς πάντων. Ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα 36
φάγῃ μετ αὐτοῦ καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου
ἀνεκλίθη. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἐν τῇ πόλει ἥτις ἦν ἁμαρτωλός 37
[καὶ] ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου κο-
μίσασα ἀλάβαστρον μύρου. καὶ στᾶσα παρὰ τοὺς πόδας 38
αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ
τοῖς δάκρυσιν καὶ ταῖς θριξὶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασ-
σεν καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἤλειφεν τῷ μύρῳ.
ἰδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων 39
Οὗτος εἰ ἦν προφήτης ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ
ἥτις ἅπτεται αὐτοῦ ὅτι ἁμαρτωλός ἐστιν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ 40
Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτόν Σίμων ἔχω σοί τι εἰπεῖν ὁ δέ φησίν
Διδάσκαλε εἰπέ. δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινι, ὁ 41
εἷς ὤφειλεν δηνάρια πεντακόσια ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα.
μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο τίς 42
οὖν αὐτῶν εἶπὲ, πλεῖον αὐτόν ἀγαπήσει. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ 43
Σίμων εἶπεν Ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο ὁ δὲ

---

v.34 ἔρχομαι^{vixa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐσθίω^{vppanms} καί^{c} πίνω^{vppanms} καί^{c} λέγω^{vipa2p} ἰδού^{vdaa2s} ἄνθρωπος^{nnms} φάγος^{nnms} καί^{c} οἰνοπότης^{nnms} φίλος^{anmsn} τελώνης^{ngmp} καί^{c} ἁμαρτωλός^{agmpn}. **v.35** καί^{c} δικαιόω^{viap3s} ὁ^{dnfs} σοφία^{nnfs} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} τέκνον^{ngnp} αὐτός^{rpgfs} πᾶς^{agnpn}. **v.36** ἐρωτάω^{viia3s} δέ^{c} τι-σρινμσ αὐτός^{rpams} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} ἵνα^{c} ἐσθίω^{vsaa3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} ὁ^{dgms} Φαρισαῖος^{ngms} ἀνακλίνω^{viap3s}. **v.37** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} γυνή^{nnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ὅστις^{rrnfs} εἰμί^{viix3s} ἁμαρτωλός^{anfsn} καί^{c} ἐπιγινώσκω^{vpaanfs} ὅτι^{c} ἀνάκειμαι^{vipn3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} ὁ^{dgms} Φαρισαῖος^{ngms} κομίζω^{vpaanfs} ἀλάβαστρος^{nans} μύρον^{ngns}. **v.38** καί^{c} ἵστημι^{vpaanfs} παρά^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} ὀπίσω^{bo} κλαίω^{vppanfs} ἄρχω^{viad3s} βρέχω^{vnpa} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{ddnp} δάκρυον^{ndnp} καί^{c} ὁ^{ddfp} θρίξ^{ndfp} ὁ^{dgfs} κεφαλή^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} ἐκμάσσω^{viia3s} καί^{c} καταφιλέω^{viia3s} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀλείφω^{viia3s} ὁ^{ddns} μύρον^{ndns}. **v.39** ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Φαρισαῖος^{nnms} ὁ^{dnms} καλέω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3s} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} λέγω^{vppanms} οὗτος^{rdnms} εἰ^{qo} εἰμί^{viix3s} προφήτης^{nnms} γινώσκω^{viia3s} ἄν^{xo} τίς^{rqnms} καί^{c} ποταπός^{anfsn} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ὅστις^{rrnfs} ἅπτω^{vipm3s} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} ἁμαρτωλός^{anfsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.40** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} Σίμων^{nvms} ἔχω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ τι-σριανσ λέγω^{vnaa} ὁ^{dnms} δέ^{c} φημί^{vipx3s} διδάσκαλος^{nvms} λέγω^{vdaa2s}. **v.41** δύο^{tn} χρεοφειλέτης^{nnmp} εἰμί^{viix3p} δανιστής^{ndms} τι-σριδμσ ὁ^{dnms} εἷς^{nnms} ὀφείλω^{viia3s} δηνάριον^{nanp} πεντακόσιοι^{nanp} ὁ^{dnms} δέ^{c} ἕτερος^{anmsn} πεντήκοντα^{tn}. **v.42** μή^{xo} ἔχω^{vppagmp} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} ἀποδίδωμι^{vnaa} ἀμφότεροι^{admpn} χαρίζομαι^{viad3s} τίς^{rqnms} οὖν^{c} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vdaa2s} πολύς^{aansc} αὐτός^{rpams} ἀγαπάω^{vifa3s}.

44 εἶπεν αὐτῷ Ὀρθῶς ἔκρινας. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυ-
ναῖκα τῷ Σίμωνι ἔφη Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα εἰσῆλθόν
σου εἰς τὴν οἰκίαν ὕδωρ ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας,
αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέν μου τοὺς πόδας καὶ ταῖς
45 θριξὶν τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξεν. φίλημά μοι οὐκ ἔδω-
κας, αὕτη δὲ ἀφ ἧς εἰσῆλθον οὐ διέλιπεν καταφιλοῦσά μου
46 τοὺς πόδας. ἐλαίῳ τὴν κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας, αὕτη
47 δὲ μύρῳ ἤλειψεν μου τοὺς πόδας. οὗ χάριν λέγω σοι ἀφέ-
ωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί ὅτι ἠγάπησεν πολύ, ᾧ
48 δὲ ὀλίγον ἀφίεται ὀλίγον ἀγαπᾷ. εἶπεν δὲ αὐτῇ Ἀφέωνταί
49 σου αἱ ἁμαρτίαι. καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν
50 ἑαυτοῖς Τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφίησιν. εἶπεν δὲ
πρὸς τὴν γυναῖκα Ἡ πίστις σου σέσωκέν σε, πορεύου εἰς
εἰρήνην.

8 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς καὶ αὐτὸς διώδευεν κατὰ πό-
λιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασι-
2 λείαν τοῦ θεοῦ καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ. καὶ γυναῖκές τι-
νες αἳ ἦσαν τεθεραπευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ
ἀσθενειῶν Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνὴ ἀφ ἧς δαιμό-
3 νια ἑπτὰ ἐξεληλύθει. καὶ Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου

---

v.43 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Σίμων^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὑπολαμβάνω^{vipa1s} ὅτι^{c} ὅς^{rrdms} ὁ^{dans} πολύς^{aansc} χαρίζομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὀρθῶς^{bo} κρίνω^{viaa2s}. **v.44** καί^{c} στρέφω^{vpapnms} πρός^{p} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} ὁ^{ddms} Σίμων^{ndms} φημί^{viix3s} βλέπω^{vipa2s} οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} εἰσέρχομαι^{viaa1s} σύ$^{rpg-s}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} ὕδωρ^{nans} ἐπί^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὐ^{xo} δίδωμι^{viaa2s} οὗτος^{rpnfs} δέ^{c} ὁ^{ddnp} δάκρυον^{ndnp} βρέχω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{damp} πούς^{namp} καί^{c} ὁ^{ddfp} θρίξ^{ndfp} ὁ^{dgfs} κεφαλή^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} ἐκμάσσω^{viaa3s}. **v.45** φίλημα^{nans} ἐγώ$^{rpd-s}$ οὐ^{xo} δίδωμι^{viaa2s} οὗτος^{rpnfs} δέ^{c} ἀπό^{p} ὅς^{rrgfs} εἰσέρχομαι^{viaa1s} οὐ^{xo} διαλείπω^{viaa3s} καταφιλέω^{vppanfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{damp} πούς^{namp}. **v.46** ἔλαιον^{ndns} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὐ^{xo} ἀλείφω^{viaa2s} οὗτος^{rpnfs} δέ^{c} μύρον^{ndns} ἀλείφω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{damp} πούς^{namp}. **v.47** ὅς^{rrgns} χάριν^{bo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ ἀφίημι^{vixp3p} ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} αὐτός^{rpgfs} ὁ^{dnfp} πολύς^{anfpn} ὅτι^{c} ἀγαπάω^{viaa3s} πολύς^{aansn} ὅς^{rrdms} δέ^{c} ὀλίγος^{aansn} ἀφίημι^{vipp3s} ὀλίγος^{aansn} ἀγαπάω^{vipa3s}. **v.48** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdfs} ἀφίημι^{vixp3p} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp}. **v.49** καί^{c} ἄρχω^{viad3p} ὁ^{dnmp} συνανάκειμαι^{vppnnmp} λέγω^{vnpa} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} τίς^{rqnms} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrnms} καί^{c} ἁμαρτία^{nafp} ἀφίημι^{vipa3s}. **v.50** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ σῴζω^{vixa3s} σύ$^{rpa-s}$ πορεύομαι^{vdpn2s} εἰς^{p} εἰρήνη^{nafs}. **8. v.1** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} καθεξῆς^{bo} καί^{c} αὐτός^{rpnms} διοδεύω^{viia3s} κατά^{p} πόλις^{nafs} καί^{c} κώμη^{nafs} κηρύσσω^{vppanms} καί^{c} εὐαγγελίζω^{vppmnms} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnmp} δώδεκα^{tn} σύν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.2** καί^{c} γυνή^{nnfp} τι-σρινφπ ὅς^{rrnfp} εἰμί^{viix3p} θεραπεύω^{vpxpnfp} ἀπό^{p} πνεῦμα^{ngnp} πονηρός^{agnpn} καί^{c} ἀσθένεια^{ngfp} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} καλέω^{vpppnfs} Μαγδαληνή^{nnfs} ἀπό^{p} ὅς^{rrgfs} δαιμόνιον^{nnnp} ἑπτά^{tn} ἐξέρχομαι^{viya3s}.

Ἡρῴδου καὶ Σουσάννα καὶ ἕτεραι πολλαί αἵτινες διηκό-
νουν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. Συνιόντος δὲ 4
ὄχλου πολλοῦ καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς
αὐτὸν εἶπεν διὰ παραβολῆς, Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖ- 5
ραι τὸν σπόρον αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ὃ μὲν ἔπεσεν
παρὰ τὴν ὁδόν καὶ κατεπατήθη καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρα-
νοῦ κατέφαγεν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν 6
καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. καὶ ἕτερον 7
ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι
ἀπέπνιξαν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγα- 8
θήν καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα ταῦτα
λέγων ἐφώνει Ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. Ἐπηρώτων 9
δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, τίς εἴη ἡ παραβολὴ
αὕτη. ὁ δὲ εἶπεν Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς 10
βασιλείας τοῦ θεοῦ τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς ἵνα βλέ-
ποντες μὴ βλέπωσιν καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. Ἔστιν 11
δὲ αὕτη ἡ παραβολή, Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ.
οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδόν εἰσιν οἱ ἀκούοντες εἶτα ἔρχεται ὁ δι- 12
άβολος καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν ἵνα μὴ
πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἵ ὅταν ἀκού- 13

---

v.3 καί^{c} Ἰωάννα^{ngfs} γυνή^{nnfs} Χουζᾶ^{ngms} ἐπίτροπος^{ngms} Ἡρῴδης^{ngms} καί^{c} Σουσάννα^{nnfs} καί^{c} ἕτερος^{anfpn} πολύς^{anfpn} ὅστις^{rrnfp} διακονέω^{viia3p} αὐτός^{rpdmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ὑπάρχω^{vppagnp} αὐτός^{rpdfp}. **v.4** σύνειμι^{vppxgms} δέ^{c} ὄχλος^{ngms} πολύς^{agmsn} καί^{c} ὁ^{dgmp} κατά^{p} πόλις^{nafs} ἐπιπορεύομαι^{vppngmp} πρός^{p} αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3s} διά^{p} παραβολή^{ngfs}. **v.5** ἐξέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} σπείρω^{vppanms} ὁ^{dgms} σπείρω^{vnaa} ὁ^{dams} σπόρος^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} σπείρω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ὅς^{rrnns} μέν^{xo} πίπτω^{viaa3s} παρά^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} καί^{c} καταπατέω^{viap3s} καί^{c} ὁ^{dnnp} πετεινός^{nnnp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} κατεσθίω^{viaa3s} αὐτός^{rpans}. **v.6** καί^{c} ἕτερος^{annsn} πίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} πέτρα^{nafs} καί^{c} φύω^{vpapnns} ξηραίνω^{viap3s} διά^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} ἔχω^{vnpa} ἰκμάς^{nafs}. **v.7** καί^{c} ἕτερος^{annsn} πίπτω^{viaa3s} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgfp} ἄκανθα^{ngfp} καί^{c} συμφύω^{vpapnfp} ὁ^{dnfp} ἄκανθα^{nnfp} ἀποπνίγω^{viaa3p} αὐτός^{rpans}. **v.8** καί^{c} ἕτερος^{annsn} πίπτω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ὁ^{dafs} ἀγαθός^{aafsn} καί^{c} φύω^{vpapnns} ποιέω^{viaa3s} καρπός^{nams} ἑκατονταπλασίων^{aamsn} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vppanms} φωνέω^{viia3s} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpa3s}. **v.9** ἐπερωτάω^{viia3p} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnfs} εἰμί^{vopx3s} ὁ^{dnfs} παραβολή^{nnfs} οὗτος^{rdnfs}. **v.10** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} σύ$^{rpd-p}$ δίδωμι^{vixp3s} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{danp} μυστήριον^{nanp} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{ddmp} δέ^{c} λοιπός^{admpn} ἐν^{p} παραβολή^{ndfp} ἵνα^{c} βλέπω^{vppanmp} μή^{xo} βλέπω^{vspa3p} καί^{c} ἀκούω^{vppanmp} μή^{xo} συνίημι^{vspa3p}. **v.11** εἰμί^{vipx3s} δέ^{c} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} παραβολή^{nnfs} ὁ^{dnms} σπόρος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.12** ὁ^{dnmp} δέ^{c} παρά^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vppanmp} εἶτα^{bo} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} καί^{c} αἴρω^{vipa3s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} ἵνα^{c} μή^{xo} πιστεύω^{vpaanmp} σῴζω^{vsap3p}.

σωσιν μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ
ἔχουσιν οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσιν καὶ ἐν καιρῷ πειρα-
14 σμοῦ ἀφίστανται. τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν οὗτοί εἰσιν
οἱ ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν
τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσιν.
15 τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ
ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσιν καὶ καρποφοροῦ-
16 σιν ἐν ὑπομονῇ. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας καλύπτει αὐτὸν
σκεύει ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν ἀλλ ἐπὶ λυχνίας ἐπιτί-
17 θησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσιν τὸ φῶς. οὐ γάρ
ἐστιν κρυπτὸν ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται οὐδὲ ἀπόκρυφον ὃ
18 οὐ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. βλέπετε οὖν πῶς
ἀκούετε, ὃς γὰρ ἐὰν ἔχῃ δοθήσεται αὐτῷ καὶ ὃς ἐὰν μὴ ἔχῃ
19 καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ αὐτοῦ. Παρεγένοντο δὲ
πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἠδύ-
20 ναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ
λέγοντων, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω
21 ἰδεῖν σε θέλοντές. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς Μή-
τηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ
22 ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες αὐτόν. καὶ Ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν

---

v.13 ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} πέτρα^{ngfs} ὅς^{rrnmp} ὅταν^{c} ἀκούω^{vsaa3p} μετά^{p} χαρά^{ngfs} δέχομαι^{vipn3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} καί^{c} οὗτος^{rdnmp} ῥίζα^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ὅς^{rrnmp} πρός^{p} καιρός^{nams} πιστεύω^{vipa3p} καί^{c} ἐν^{p} καιρός^{ndms} πειρασμός^{ngms} ἀφίστημι^{vipn3p}. **v.14** ὁ^{dnns} δέ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ἄκανθα^{nafp} πίπτω^{vpaanns} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vpaanmp} καί^{c} ὑπό^{p} μέριμνα^{ngfp} καί^{c} πλοῦτος^{ngms} καί^{c} ἡδονή^{ngfp} ὁ^{dgms} βίος^{ngms} πορεύομαι^{vppnnmp} συμπνίγω^{vipp3p} καί^{c} οὐ^{xo} τελεσφορέω^{vipa3p}. **v.15** ὁ^{dnns} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καλός^{adfsn} γῆ^{ndfs} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} ὅστις^{rrnmp} ἐν^{p} καρδία^{ndfs} καλός^{adfsn} καί^{c} ἀγαθός^{adfsn} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} κατέχω^{vipa3p} καί^{c} καρποφορέω^{vipa3p} ἐν^{p} ὑπομονή^{ndfs}. **v.16** οὐδείς^{anfsn} δέ^{c} λύχνος^{nafs} ἅπτω^{vpaanms} καλύπτω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} σκεῦος^{ndns} ἤ^{xo} ὑποκάτω^{bo} κλίνη^{ngfs} τίθημι^{vipa3s} ἀλλά^{c} ἐπί^{p} λυχνία^{ngfs} ἐπιτίθημι^{vipa3s} ἵνα^{c} ὁ^{dnmp} εἰσπορεύομαι^{vppnnmp} βλέπω^{vspa3p} ὁ^{dans} φῶς^{nans}. **v.17** οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} κρυπτός^{annsn} ὅς^{rrnns} οὐ^{xo} φανερός^{annsn} γίνομαι^{vifd3s} οὐδέ^{bo} ἀπόκρυφος^{annsn} ὅς^{rrnns} οὐ^{xo} γινώσκω^{vifp3s} καί^{c} εἰς^{p} φανερός^{aansn} ἔρχομαι^{vsaa3s}. **v.18** βλέπω^{vdpa2p} οὖν^{c} πῶς^{bo} ἀκούω^{vipa2p} ὅς^{rrnms} γάρ^{c} ἐάν^{qo} ἔχω^{vspa3s} δίδωμι^{vifp3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} μή^{xo} ἔχω^{vspa3s} καί^{c} ὅς^{rrans} δοκέω^{vipa3s} ἔχω^{vnpa} αἴρω^{vifp3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.19** παραγίνομαι^{viad3p} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3p} συντυγχάνω^{vnaa} αὐτός^{rpdms} διά^{p} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams}. **v.20** καί^{c} ἀπαγγέλλω^{viap3s} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppagmp} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} σύ$^{rpg-s}$ ἵστημι^{vixa3p} ἔξω^{bo} ὁράω^{vnaa} σύ$^{rpa-s}$ θέλω^{vppanmp}. **v.21** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} μήτηρ^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἀδελφός^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀκούω^{vppanmp} καί^{c} ποιέω^{vppanmp} αὐτός^{rpams}.

ἡμερῶν καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ
καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης
Καὶ ἀνήχθησαν. πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσεν καὶ κα- 23
τέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην καὶ συνεπληροῦντο καὶ
ἐκινδύνευον. προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες 24
Ἐπιστάτα ἐπιστάτα ἀπολλύμεθα ὁ δὲ ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν
τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος, καὶ ἐπαύσαντο καὶ
ἐγένετο γαλήνη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ποῦ ἐστιν ἡ πίστις ὑμῶν 25
φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους Τίς ἄρα
οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι καὶ
ὑπακούουσιν αὐτῷ. Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν 26
Γαδαρηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας. ἐξελθόντι 27
δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πό-
λεως ὃς εἶχέν δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν καὶ ἱμάτιον οὐκ
ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ ἐν τοῖς μνήμα-
σιν. ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ 28
καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν Τί ἐμοὶ καὶ σοί Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ
τοῦ ὑψίστου δέομαί σου μή με βασανίσῃς. παρήγγειλεν 29
γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου
πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν καὶ ἐδεσμεῖτο ἁλύ-
σεσιν καὶ πέδαις φυλασσόμενος καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ

---

v.22 καί^c γίνομαι^viad3s ἐν^p εἷς^ndfs ὁ^dgfp ἡμέρα^ngfp καί^c αὐτός^rpnms ἐμβαίνω^viaa3s εἰς^p πλοῖον^nans καί^c ὁ^dnmp μαθητής^nnmp αὐτός^rpgms καί^c λέγω^viaa3s πρός^p αὐτός^rpamp διέρχομαι^vsaa1p εἰς^p ὁ^dans πέραν^bo ὁ^dgfs λίμνη^ngfs καί^c ἀνάγω^viap3p. **v.23** πλέω^vppagmp δέ^c αὐτός^rpgmp ἀφυπνόω^viaa3s καί^c καταβαίνω^viaa3s λαῖλαψ^nnfs ἄνεμος^ngms εἰς^p ὁ^dafs λίμνη^nafs καί^c συμπληρόω^viip3p καί^c κινδυνεύω^viia3p. **v.24** προσέρχομαι^vpaanmp δέ^c διεγείρω^viaa3p αὐτός^rpams λέγω^vppanmp ἐπιστάτης^nvms ἐπιστάτης^nvms ἀπόλλυμι^vipm1p ὁ^dnms δέ^c ἐγείρω^vpapnms ἐπιτιμάω^viaa3s ὁ^ddms ἄνεμος^ndms καί^c ὁ^ddms κλύδων^ndms ὁ^dgns ὕδωρ^ngns καί^c παύω^viam3p καί^c γίνομαι^viad3s γαλήνη^nnfs. **v.25** λέγω^viaa3s δέ^c αὐτός^rpdmp ποῦ^xo εἰμί^vipx3s ὁ^dnfs πίστις^nnfs σύ^rpg-p φοβέομαι^vpaonmp δέ^c θαυμάζω^viaa3p λέγω^vppanmp πρός^p ἀλλήλων^reamp τίς^rqnms ἄρα^xo οὗτος^rdnms εἰμί^vipx3s ὅτι^c καί^c ὁ^ddmp ἄνεμος^ndmp ἐπιτάσσω^vipa3s καί^c ὁ^ddns ὕδωρ^ndns καί^c ὑπακούω^vipa3p αὐτός^rpdms. **v.26** καί^c καταπλέω^viaa3p εἰς^p ὁ^dafs χώρα^nafs ὁ^dgmp Γαδαρηνός^agmpn ὅστις^rrnfs εἰμί^vipx3s ἀντιπέρα^bo ὁ^dgfs Γαλιλαία^ngfs. **v.27** ἐξέρχομαι^vpaadms δέ^c αὐτός^rpdms ἐπί^p ὁ^dafs γῆ^nafs ὑπαντάω^viaa3s αὐτός^rpdms ἀνήρ^nnms τι-ρινμσ ἐκ^p ὁ^dgfs πόλις^ngfs ὅς^rrnms ἔχω^viia3s δαιμόνιον^nanp ἐκ^p χρόνος^ngmp ἱκανός^agmpn καί^c ἱμάτιον^nans οὐ^xo ἐνδιδύσκω^viim3s καί^c ἐν^p οἰκία^ndfs οὐ^xo μένω^viia3s ἀλλά^c ἐν^p ὁ^ddnp μνῆμα^ndnp. **v.28** ὁράω^vpaanms δέ^c ὁ^dams Ἰησοῦς^nams καί^c ἀνακράζω^vpaanms προσπίπτω^viaa3s αὐτός^rpdms καί^c φωνή^ndfs μέγας^adfsn λέγω^viaa3s τίς^rqnns ἐγώ^rpd-s καί^c σύ^rpd-s Ἰησοῦς^nvms υἱός^nvms ὁ^dgms θεός^ngms ὁ^dgms ὕψιστος^agmsn δέομαι^vipn1s σύ^rpg-s μή^xo ἐγώ^rpa-s βασανίζω^vsaa2s.

30 ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. ἐπηρώτη-
σεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων, Τί σοι ἐστιν ὄνομά ὁ δὲ εἶ-
31 πεν Λεγεών, ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. καὶ
παρεκάλει αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον
32 ἀπελθεῖν. Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων
ἐν τῷ ὄρει, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς
33 ἐκείνους εἰσελθεῖν, καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ἐξελθόντα δὲ
τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους
καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ
34 ἀπεπνίγη. ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγενημένον ἔφυγον
35 καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. ἐξ-
ῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονὸς καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ
εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλ-
λύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ
36 Ἰησοῦ καὶ ἐφοβήθησαν. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰ-
37 δόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς. καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν
ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν
ἀπ αὐτῶν ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο, αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς
38 τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν. ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ ἀφ οὗ ἐξ-

---

v.29 παραγγέλλω^{viaa3s} γάρ^{c} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{ddns} ἀκάθαρτος^{adnsn} ἐξέρχομαι^{vnaa} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} πολύς^{admpn} γάρ^{c} χρόνος^{ndmp} συναρπάζω^{viya3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} δεσμεύω^{viip3s} ἅλυσις^{ndfp} καί^{c} πέδη^{ndfp} φυλάσσω^{vpppnms} καί^{c} διαρρήγνυμι^{vppanms} ὁ^{danp} δεσμός^{nanp} ἐλαύνω^{viip3s} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} δαίμων^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ἔρημος^{aafpn}. **v.30** ἐπερωτάω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} τίς^{rqnns} σύ$^{rpd-s}$ εἰμί^{vipx3s} ὄνομα^{nnns} ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} λεγιών^{nnms} ὅτι^{c} δαιμόνιον^{nnnp} πολύς^{annpn} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} αὐτός^{rpams}. **v.31** καί^{c} παρακαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} μή^{xo} ἐπιτάσσω^{vsaa3s} αὐτός^{rpdnp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἄβυσσος^{nafs} ἀπέρχομαι^{vnaa}. **v.32** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ἐκεῖ^{bo} ἀγέλη^{nnfs} χοῖρος^{ngmp} ἱκανός^{agmpn} βόσκω^{vpppgmp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄρος^{ndns} καί^{c} παρακαλέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} ἐπιτρέπω^{vsaa3s} αὐτός^{rpdnp} εἰς^{p} ἐκεῖνος^{rdamp} εἰσέρχομαι^{vnaa} καί^{c} ἐπιτρέπω^{viaa3s} αὐτός^{rpdnp}. **v.33** ἐξέρχομαι^{vpaannp} δέ^{c} ὁ^{dnnp} δαιμόνιον^{nnnp} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} εἰσέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{damp} χοῖρος^{namp} καί^{c} ὁρμάω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} ἀγέλη^{nnfs} κατά^{p} ὁ^{dgms} κρημνός^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} καί^{c} ἀποπνίγω^{viap3s}. **v.34** ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} βόσκω^{vppanmp} ὁ^{dans} γίνομαι^{vpxpans} φεύγω^{viaa3p} καί^{c} ἀπαγγέλλω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{damp} ἀγρός^{namp}. **v.35** ἐξέρχομαι^{viaa3p} δέ^{c} ὁράω^{vnaa} ὁ^{dans} γίνομαι^{vpxaans} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} εὑρίσκω^{viaa3p} κάθημαι^{vppnams} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} ἀπό^{p} ὅς^{rrgms} ὁ^{dnnp} δαιμόνιον^{nnnp} ἐξέρχομαι^{viya3s} ἱματίζω^{vpxpams} καί^{c} σωφρονέω^{vppaams} παρά^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^{c} φοβέομαι^{viao3p}. **v.36** ἀπαγγέλλω^{viaa3p} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ὁράω^{vpaanmp} πῶς^{bo} σῴζω^{viap3s} ὁ^{dnms} δαιμονίζομαι^{vpaonms}. **v.37** καί^{c} ἐρωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἅπας^{annsn} ὁ^{dnns} πλῆθος^{nnns} ὁ^{dgfs} περίχωρος^{agfsn} ὁ^{dgmp} Γαδαρηνός^{agmpn} ἀπέρχομαι^{vnaa} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgnp} ὅτι^{c} φόβος^{ndms} μέγας^{admsn} συνέχω^{viip3p} αὐτός^{rpnms} δέ^{c} ἐμβαίνω^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} ὑποστρέφω^{viaa3s}.

εληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ, ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν ὁ
Ἰησοῦς, λέγων. Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ 39
ὅσα ἐποίησεν σοι ὁ θεός καὶ ἀπῆλθεν καθ ὅλην τὴν πόλιν
κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. Ἐγένετο δὲ Ἐν 40
τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος ἦσαν
γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ 41
ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν
καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν
εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν 42
αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα καὶ αὐτὴ ἀπέθνῃσκεν Ἐν δὲ τῷ ὑ-
πάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. καὶ γυνὴ οὖσα 43
ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα ἥτις ἰατροῖς προσανα-
λώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ὑπ᾽ οὐδενὸς θεραπευ-
θῆναι. προσελθοῦσα ὄπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ 44
ἱματίου αὐτοῦ καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος
αὐτῆς. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Τίς ὁ ἁψάμενός μου ἀρνουμέ- 45
νων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ, Ἐπιστάτα
οἱ ὄχλοι συνέχουσίν σε καὶ ἀποθλίβουσιν καὶ λέγεις, Τίς ὁ
ἁψάμενός μου· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν Ἥψατό μού τις ἐγὼ γὰρ 46

---

v.38 δέομαι^{viin3s} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} ἀνήρ^{nnms} ἀπό^{p} ὅς^{rrgms} ἐξέρχομαι^{viya3s} ὁ^{dnnp} δαιμόνιον^{nnnp} εἰμί^{vnpx} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} ἀπολύω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms}. **v.39** ὑποστρέφω^{vdpa2s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} διηγέομαι^{vdpn2s} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viaa3s} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} κατά^{p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} κηρύσσω^{vppanms} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.40** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὑποστρέφω^{vnaa} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἀποδέχομαι^{viad3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} εἰμί^{viix3p} γάρ^{c} πᾶς^{anmpn} προσδοκάω^{vppanmp} αὐτός^{rpams}. **v.41** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἔρχομαι^{viaa3s} ἀνήρ^{nnms} ὅς^{rrdms} ὄνομα^{nnns} Ἰάϊρος^{nnms} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ἄρχων^{nnms} ὁ^{dgfs} συναγωγή^{ngfs} ὑπάρχω^{viia3s} καί^{c} πίπτω^{vpaanms} παρά^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} παρακαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpams} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.42** ὅτι^{c} θυγάτηρ^{nnfs} μονογενής^{anfsn} εἰμί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} ὡς^{bo} ἔτος^{ngnp} δώδεκα^{tn} καί^{c} αὐτός^{rdnfs} ἀποθνῄσκω^{viia3s} ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddms} ὑπάγω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} συμπνίγω^{viia3p} αὐτός^{rpams}. **v.43** καί^{c} γυνή^{nnfs} εἰμί^{vppxnfs} ἐν^{p} ῥύσις^{ndfs} αἷμα^{ngns} ἀπό^{p} ἔτος^{ngnp} δώδεκα^{tn} ὅστις^{rrnfs} ἰατρός^{ndmp} προσαναλίσκω^{vpaanfs} ὅλος^{aamsn} ὁ^{dams} βίος^{nams} οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa3s} ὑπό^{p} οὐδείς^{agmsn} θεραπεύω^{vnap}. **v.44** προσέρχομαι^{vpaanfs} ὄπισθεν^{bo} ἅπτω^{viad3s} ὁ^{dgns} κράσπεδον^{ngns} ὁ^{dgns} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rpgms} καί^{c} παραχρῆμα^{bo} ἵστημι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} ῥύσις^{nnfs} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} αὐτός^{rpgfs}. **v.45** καί^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rqnfs} ὁ^{dnms} ἅπτω^{vpamnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀρνέομαι^{vppngmp} δέ^{c} πᾶς^{agmpn} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} ἐπιστάτης^{nvms} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} συνέχω^{vipa3p} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} ἀποθλίβω^{vipa3p} καί^{c} λέγω^{vipa2s} τίς^{rqnfs} ὁ^{dnms} ἅπτω^{vpamnms} ἐγώ$^{rpg-s}$.

47 ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ ἐμοῦ. ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι
οὐκ ἔλαθεν τρέμουσα ἦλθεν καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ δι᾽ ἣν
αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ, ἐνώπιον παντὸς τοῦ
48 λαοῦ καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ Θάρσει,
θύγατερ ἡ πίστις σου σέσωκέν σε, πορεύου εἰς εἰρήνην.
49 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεταί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώ-
γου λέγων αὐτῷ ὅτι Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου, μὴ σκύλλε
50 τὸν διδάσκαλον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ λέ-
51 γων, Μὴ φοβοῦ μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται. ἐλθὼν δὲ
εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα εἰ μὴ Πέτρον
καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ
52 τὴν μητέρα. ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν ὁ δὲ
53 εἶπεν Μὴ κλαίετε οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατε-
54 γέλων αὐτοῦ εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω
πάντας, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων Ἡ
55 παῖς ἔγειρου. καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς καὶ ἀνέ-
56 στη παραχρῆμα καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. καὶ
ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς, ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐτοῖς μηδενὶ
εἰπεῖν τὸ γεγονός.

9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν

---

v.46 ὁdnms δέc Ἰησοῦςnnms λέγωviaa3s ἅπτωviad3s ἐγώrpg-s τι-σρχνφσ ἐγώrpn-s γάρc γινώσκωviaa1s δύναμιςnafs ἐξέρχομαιvpaaafs ἀπόp ἐγώrpg-s. **v.47** ὁράωvpaanfs δέc ὁdnfs γυνήnnfs ὅτιc οὐxo λανθάνωviaa3s τρέμωvppanfs ἔρχομαιviaa3s καίc προσπίπτωvpaanfs αὐτόςrpdms διάp ὃςrrafs αἰτίαnafs ἅπτωviad3s αὐτόςrpgms ἀπαγγέλλωviaa3s αὐτόςrpdms ἐνώπιονbo πᾶςagmsn ὁdgms λαόςngms καίc ὡςbo ἰάομαιviap3s παραχρῆμαbo. **v.48** ὁdnms δέc λέγωviaa3s αὐτόςrpdfs θαρσέωvdpa2s θυγάτηρnvfs ὁdnfs πίστιςnnfs σύrpg-s σῴζωvixa3s σύrpa-s πορεύομαιvdpn2s εἰςp εἰρήνηnafs. **v.49** ἔτιbo αὐτόςrpgms λαλέωvppagms ἔρχομαιvipn3s τι-σρινμσ παράp ὁdgms ἀρχισυνάγωγοςngms λέγωvppanms αὐτόςrpdms ὅτιc θνῄσκωvixa3s ὁdnfs θυγάτηρnnfs σύrpg-s μήxo σκύλλωvdpa2s ὁdams διδάσκαλοςnams. **v.50** ὁdnms δέc Ἰησοῦςnnms ἀκούωvpaanms ἀποκρίνομαιviad3s αὐτόςrpdms λέγωvppanms μήxo φοβέομαιvdpn2s μόνοςbo πιστεύωvdpa2s καίc σῴζωvifp3s. **v.51** ἔρχομαιvpaanms δέc εἰςp ὁdafs οἰκίαnafs οὐxo ἀφίημιviaa3s εἰσέρχομαιvnaa οὐδείςaamsn εἰqo μήxo Πέτροςnams καίc Ἰωάννηςnams καίc Ἰάκωβοςnams καίc ὁdams πατήρnams ὁdgfs παῖςngfs καίc ὁdafs μήτηρnafs. **v.52** κλαίωviia3p δέc πᾶςanmpn καίc κόπτωviim3p αὐτόςrpafs ὁdnms δέc λέγωviaa3s μήxo κλαίωvdpa2p οὐxo ἀποθνῄσκωviaa3s ἀλλάc καθεύδωvipa3s. **v.53** καίc καταγελάωviia3p αὐτόςrpgms οἶδαvpxanmp ὅτιc ἀποθνῄσκωviaa3s. **v.54** αὐτόςrpnms δέc ἐκβάλλωvpaanms ἔξωbo πᾶςaampn καίc κρατέωvpaanms ὁdgfs χείρngfs αὐτόςrpgfs φωνέωviaa3s λέγωvppanms ὁdnfs παῖςnnfs ἐγείρωvdpe2s. **v.55** καίc ἐπιστρέφωviaa3s ὁdnns πνεῦμαnnns αὐτόςrpgfs καίc ἀνίστημιviaa3s παραχρῆμαbo καίc διατάσσωviaa3s αὐτόςrpdfs δίδωμιvnap ἐσθίωvnaa. **v.56** καίc ἐξίστημιviaa3p ὁdnmp γονεύςnnmp αὐτόςrpgfs ὁdnms δέc παραγγέλλωviaa3s αὐτόςrpdmp μηδείςadmsn λέγωvnaa ὁdans γίνομαιvpxaans.

καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους θεραπεύειν. καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν τοῦ 2
θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας. καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς 3
Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν μήτε ῥάβδους, μήτε πήραν μήτε
ἄρτον μήτε ἀργύριον μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. καὶ 4
εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε ἐκεῖ μένετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρ-
χεσθε. καὶ ὅσοι ἐάν μὴ δέξωνταί ὑμᾶς ἐξερχόμενοι ἀπὸ 5
τῆς πόλεως ἐκείνης καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑ-
μῶν ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ αὐτούς. ἐξερχόμενοι 6
δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας εὐαγγελιζόμενοι καὶ θερα-
πεύοντες πανταχοῦ. Ἤκουσεν δὲ Ἡρῴδης ὁ τετράρχης 7
τὰ γινόμενα ὑπ᾽ αὐτοῦ πάντα καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι
ὑπό τινων ὅτι Ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν. ὑπό τινων δὲ 8
ὅτι Ἠλίας ἐφάνη ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης εἷς τῶν ἀρχαίων
ἀνέστη. καὶ εἶπεν Ἡρῴδης Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα, τίς 9
δὲ ἐστιν οὗτος περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα καὶ ἐζήτει ἰδεῖν
αὐτόν. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ 10
ὅσα ἐποίησαν καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν κατ ἰ-
δίαν εἰς τόπον ἔρημον πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδάν. οἱ 11
δὲ ὄχλοι γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ δεξάμενος αὐ-
τοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς

---

9. v.1 συγκαλέω^{vpamnnms} δέ^{c} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} δύναμις^{nafs} καί^{c} ἐξουσία^{nafs} ἐπί^{p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp} καί^{c} νόσος^{nafp} θεραπεύω^{vnpa}. **v.2** καί^{c} ἀποστέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} κηρύσσω^{vnpa} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ἰάομαι^{vnpn} ὁ^{damp} ἀσθενέω^{vppaamp}. **v.3** καί^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} μηδείς^{aansn} αἴρω^{vdpa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} μήτε^{c} ῥάβδος^{nafp} μήτε^{c} πήρα^{nafs} μήτε^{c} ἄρτος^{nams} μήτε^{c} ἀργύριον^{nans} μήτε^{c} ἀνά^{p} δύο^{tn} χιτών^{namp} ἔχω^{vnpa}. **v.4** καί^{c} εἰς^{p} ὅς^{rrafs} ἄν^{xo} οἰκία^{nafs} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} ἐκεῖ^{bo} μένω^{vdpa2p} καί^{c} ἐκεῖθεν^{bo} ἐξέρχομαι^{vdpn2p}. **v.5** καί^{c} ὅσος^{rcnmp} ἐάν^{qo} μή^{xo} δέχομαι^{vsad3p} σύ$^{rpa-p}$ ἐξέρχομαι^{vppnnmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} καί^{c} ὁ^{dams} κονιορτός^{nams} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} σύ$^{rpg-p}$ ἀποτινάσσω^{vdaa2p} εἰς^{p} μαρτύριον^{nans} ἐπί^{p} αὐτός^{rpamp}. **v.6** ἐξέρχομαι^{vppnnmp} δέ^{c} διέρχομαι^{viin3p} κατά^{p} ὁ^{dafp} κώμη^{nafp} εὐαγγελίζω^{vppmnmp} καί^{c} θεραπεύω^{vppanmp} πανταχοῦ^{bo}. **v.7** ἀκούω^{viaa3s} δέ^{c} Ἡρῴδης^{nnms} ὁ^{dnms} τετραάρχης^{nnms} ὁ^{danp} γίνομαι^{vppnanp} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms} πᾶς^{aanpn} καί^{c} διαπορέω^{viia3s} διά^{p} ὁ^{dans} λέγω^{vnpp} ὑπό^{p} τι-σριγμπ ὅτι^{c} Ἰωάννης^{nnms} ἐγείρω^{vixp3s} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.8** ὑπό^{p} τι-σριγμπ δέ^{c} ὅτι^{c} Ἠλίας^{nnms} φαίνω^{viap3s} ἄλλος^{agmpn} δέ^{c} ὅτι^{c} προφήτης^{nnms} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmp} ἀρχαῖος^{agmpn} ἀνίστημι^{viaa3s}. **v.9** καί^{c} λέγω^{viaa3s} Ἡρῴδης^{nnms} Ἰωάννης^{nams} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀποκεφαλίζω^{viaa1s} τίς^{rqnms} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} οὗτος^{rdnms} περί^{p} ὅς^{rrgms} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀκούω^{vipa1s} τοιοῦτος^{rdanp} καί^{c} ζητέω^{viia3s} ὁράω^{vnaa} αὐτός^{rpams}. **v.10** καί^{c} ὑποστρέφω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} διηγέομαι^{viad3p} αὐτός^{rpdms} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viaa3p} καί^{c} παραλαμβάνω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} ὑποχωρέω^{viaa3s} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} εἰς^{p} τόπος^{nams} ἔρημος^{aamsn} πόλις^{ngfs} καλέω^{vpppgfs} Βηθσαϊδά^{tp}.

12 χρείαν ἔχοντας θεραπείας ἰᾶτο. Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλί-
νειν, προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐτῷ Ἀπόλυσον τὸν
ὄχλον ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ τοῦς ἀγροὺς
καταλύσωσιν καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τό-
13 πῳ ἐσμέν. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν
οἱ δὲ εἶπον, Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ ἰχθύες
δύο εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν
14 λαὸν τοῦτον βρώματα. ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλ-
λιοι εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ Κατακλίνατε αὐτοὺς
15 κλισίας ἀνὰ πεντήκοντα. καὶ ἐποίησαν οὕτως καὶ ἀνέκλι-
16 ναν ἅπαντας. λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο
ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ
κατέκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παρατιθέναι τῷ ὄχλῳ.
17 καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες καὶ ἤρθη τὸ περισ-
18 σεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφινοι δώδεκα. Καὶ ἐγένετο ἐν
τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατὰμόνας, συνῆσαν αὐτῷ
οἱ μαθηταί καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων Τίνα με λέγου-
19 σιν οἱ ὄχλοι εἶναι. οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἰωάννην τὸν
βαπτιστήν ἄλλοι δὲ Ἠλίαν ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν

---

v.11 ὁ^dnmp δέ^c ὄχλος^nnmp γινώσκω^vpaanmp ἀκολουθέω^viaa3p αὐτός^rpdms καί^c δέχομαι^vpadnms αὐτός^rpamp λαλέω^viia3s αὐτός^rpdmp περί^p ὁ^dgfs βασιλεία^ngfs ὁ^dgms θεός^ngms καί^c ὁ^damp χρεία^nafs ἔχω^vppaamp θεραπεία^ngfs ἰάομαι^viin3s. **v.12** ὁ^dnfs δέ^c ἡμέρα^nnfs ἄρχω^viad3s κλίνω^vnpa προσέρχομαι^vpaanmp δέ^c ὁ^dnmp δώδεκα^tn λέγω^viaa3p αὐτός^rpdms ἀπολύω^vdaa2s ὁ^dams ὄχλος^nams ἵνα^c ἀπέρχομαι^vpaanmp εἰς^p ὁ^dafp κύκλῳ^ndms κώμη^nafp καί^c ὁ^damp ἀγρός^namp καταλύω^vsaa3p καί^c εὑρίσκω^viaa3p ἐπισιτισμός^nams ὅτι^c ὧδε^bo ἐν^p ἔρημος^admsn τόπος^ndms εἰμί^vipx1p. **v.13** λέγω^viaa3s δέ^c πρός^p αὐτός^rpamp δίδωμι^vdaa2p αὐτός^rpdmp σύ^rpn-p ἐσθίω^vnaa ὁ^dnmp δέ^c λέγω^viaa3p οὐ^xo εἰμί^vipx3p ἐγώ^rpd-p πολύς^annsc ἤ^xo πέντε^tn ἄρτος^nnmp καί^c ἰχθύς^nnmp δύο^tn εἰ^qo μήτι^xo πορεύομαι^vpaonmp ἐγώ^rpn-p ἀγοράζω^vsaa1p εἰς^p πᾶς^aamsn ὁ^dams λαός^nams οὗτος^rdams βρῶμα^nanp. **v.14** εἰμί^viix3p γάρ^c ὡσεί^bo ἀνήρ^nnmp πεντακισχίλιοι^nnmp λέγω^viaa3s δέ^c πρός^p ὁ^damp μαθητής^namp αὐτός^rpgms κατακλίνω^vdaa2p αὐτός^rpamp κλισία^nafp ἀνά^p πεντήκοντα^tn. **v.15** καί^c ποιέω^viaa3p οὕτω^bo καί^c ἀνακλίνω^viaa3p ἅπας^aampn. **v.16** λαμβάνω^vpaanms δέ^c ὁ^damp πέντε^tn ἄρτος^namp καί^c ὁ^damp δύο^tn ἰχθύς^namp ἀναβλέπω^vpaanms εἰς^p ὁ^dams οὐρανός^nams εὐλογέω^viaa3s αὐτός^rpamp καί^c κατακλάω^viaa3s καί^c δίδωμι^viia3s ὁ^ddmp μαθητής^ndmp παρατίθημι^vnap ὁ^ddms ὄχλος^ndms. **v.17** καί^c ἐσθίω^viaa3p καί^c χορτάζω^viap3p πᾶς^anmpn καί^c αἴρω^viap3s ὁ^dnns περισσεύω^vpaanns αὐτός^rpdmp κλάσμα^ngnp κόφινος^nnmp δώδεκα^tn. **v.18** καί^c γίνομαι^viad3s ἐν^p ὁ^ddms εἰμί^vnpx αὐτός^rpams προσεύχομαι^vppnams κατά&μόνος^bo σύνειμι^viix3p αὐτός^rpdms ὁ^dnmp μαθητής^nnmp καί^c ἐπερωτάω^viaa3s αὐτός^rpamp λέγω^vppanms τίς^rqams ἐγώ^rpa-s λέγω^vipa3p ὁ^dnmp ὄχλος^nnmp εἰμί^vnpx.

ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε 20
εἶναι ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν Τὸν Χριστὸν τοῦ θεοῦ.
Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ εἰπεῖν τοῦτο. 21
εἰπὼν ὅτι Δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀ- 22
ποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ
γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀνα-
στῆναι. Ἔλεγεν δὲ πρὸς πάντας Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου 23
ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐ-
τοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν 24
αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν, ὃς δ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν
αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελεῖται 25
ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας
ἢ ζημιωθείς. ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς 26
λόγους τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται ὅταν
ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγ-
γέλων. λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς εἰσίν τινες τῶν ὧδε ἑστώτων 27
οἳ οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ. Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὡσεὶ ἡμέ- 28
ραι ὀκτὼ καὶ παραλαβὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον

---

v.19 ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} λέγω^{viaa3p} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} βαπτιστής^{nams} ἄλλος^{anmpn} δέ^{c} Ἠλίας^{nams} ἄλλος^{anmpn} δέ^{c} ὅτι^{c} προφήτης^{nnms} τι-σρινμσ ὁ^{dgmp} ἀρχαῖος^{agmpn} ἀνίστημι^{viaa3s}. **v.20** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} τίς^{rqams} ἐγώ$^{rpa-s}$ λέγω^{vipa2p} εἰμί^{vnpx} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.21** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐπιτιμάω^{vpaanms} αὐτός^{rpdmp} παραγγέλλω^{viaa3s} μηδείς^{admsn} λέγω^{vnaa} οὗτος^{rdans}. **v.22** λέγω^{vpaanms} ὅτι^{c} δεῖ^{vipq3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} πολύς^{aanpn} πάσχω^{vnaa} καί^{c} ἀποδοκιμάζω^{vnap} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} καί^{c} ἀρχιερεύς^{ngmp} καί^{c} γραμματεύς^{ngmp} καί^{c} ἀποκτείνω^{vnap} καί^{c} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἀνίστημι^{vnaa}. **v.23** λέγω^{viia3s} δέ^{c} πρός^{p} πᾶς^{aampn} εἰ^{qo} τι-σρινμσ θέλω^{vipa3s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἔρχομαι^{vnaa} ἀπαρνέομαι^{vdad3s} ἑαυτοῦ^{rxams} καί^{c} αἴρω^{vdaa3s} ὁ^{dams} σταυρός^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀκολουθέω^{vdpa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.24** ὅς^{rrnms} γάρ^{c} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa3s} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} σῴζω^{vnaa} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rpafs} ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἕνεκα^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὗτος^{rdnms} σῴζω^{vifa3s} αὐτός^{rpafs}. **v.25** τίς^{rqans} γάρ^{c} ὠφελέω^{vipp3s} ἄνθρωπος^{nnms} κερδαίνω^{vpaanms} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ὅλος^{aamsn} ἑαυτοῦ^{rxams} δέ^{c} ἀπόλλυμι^{vpaanms} ἤ^{xo} ζημιόω^{vpapnms}. **v.26** ὅς^{rrnms} γάρ^{c} ἄν^{xo} ἐπαισχύνομαι^{vsao3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} ὁ^{damp} ἐμός^{rsamp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdams} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐπαισχύνομαι^{vifo3s} ὅταν^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} δόξα^{ndfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} ἄγγελος^{ngmp}. **v.27** λέγω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ἀληθῶς^{bo} εἰμί^{vipx3p} τι-σρινμπ ὁ^{dgmp} ὧδε^{bo} ἵστημι^{vpxagmp} ὅς^{rrnmp} οὐ^{xo} μή^{xo} γεύομαι^{vsad3p} θάνατος^{ngms} ἕως^{c} ἄν^{xo} ὁράω^{vsaa3p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

29 ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσ-
εύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον καὶ
30 ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες
31 δύο συνελάλουν αὐτῷ οἵτινες ἦσαν Μωσῆς καὶ Ἠλίας. οἳ
ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν ἔμελλεν πλη-
32 ροῦν ἐν Ἰερουσαλήμ. ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν
βεβαρημένοι ὕπνῳ, διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν
33 αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ αὐτοῦ εἶπεν Πέτρος
πρὸς τὸν Ἰησοῦν Ἐπιστάτα καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι καὶ
ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωσεῖ καὶ μίαν
34 Ἠλίᾳ μὴ εἰδὼς ὁ λέγει. ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο
νεφέλη καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς, ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ ἐ-
35 κείνους εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην. καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ
τῆς νεφέλης λέγουσα Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός,
36 αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν εὑρέθη ὁ
Ἰησοῦς μόνος καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν
37 ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑώρακασιν. Ἐγένετο δὲ
ἐν τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους συν-

---

v.28 γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} μετά^{p} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} ὡσεί^{bo} ἡμέρα^{nnfp} ὀκτώ^{tn} καί^{c} παραλαμβάνω^{vpaanms} Πέτρος^{nams} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} καί^{c} Ἰάκωβος^{nams} ἀναβαίνω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} προσεύχομαι^{vnad}. **v.29** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} προσεύχομαι^{vnpn} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnns} εἶδος^{nnns} ὁ^{dgns} πρόσωπον^{ngns} αὐτός^{rpgms} ἕτερος^{annsn} καί^{c} ὁ^{dnms} ἱματισμός^{nnms} αὐτός^{rpgms} λευκός^{anmsn} ἐξαστράπτω^{vppanms}. **v.30** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἀνήρ^{nnmp} δύο^{tn} συλλαλέω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} ὅστις^{rrnmp} εἰμί^{viix3p} Μωϋσῆς^{nnms} καί^{c} Ἠλίας^{nnms}. **v.31** ὅς^{rrnmp} ὁράω^{vpapnmp} ἐν^{p} δόξα^{ndfs} λέγω^{viia3p} ὁ^{dafs} ἔξοδος^{nafs} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rrafs} μέλλω^{viia3s} πληρόω^{vnpa} ἐν^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.32** ὁ^{dnms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{viix3p} βαρέω^{vpxpnmp} ὕπνος^{ndms} διαγρηγορέω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁράω^{viaa3p} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{damp} δύο^{tn} ἀνήρ^{namp} ὁ^{damp} συνίστημι^{vpxaamp} αὐτός^{rpdms}. **v.33** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} διαχωρίζω^{vnpn} αὐτός^{rpamp} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3s} Πέτρος^{nnms} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἐπιστάτης^{nvms} καλός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὧδε^{bo} εἰμί^{vnpx} καί^{c} ποιέω^{vsaa1p} σκηνή^{nafp} τρεῖς^{nnmp} εἷς^{nafs} σύ$^{rpd-s}$ καί^{c} εἷς^{nafs} Μωϋσῆς^{ndms} καί^{c} εἷς^{nafs} Ἠλίας^{ndms} μή^{xo} οἶδα^{vpxanms} ὅ^{rrans} λέγω^{vipa3s}. **v.34** οὗτος^{rdanp} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppagms} γίνομαι^{viad3s} νεφέλη^{nnfs} καί^{c} ἐπισκιάζω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} φοβέομαι^{viao3p} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἐκεῖνος^{rdamp} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} νεφέλη^{nafs}. **v.35** καί^{c} φωνή^{nnfs} γίνομαι^{viad3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} νεφέλη^{ngfs} λέγω^{vppanfs} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vdpa2p}. **v.36** καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} γίνομαι^{vnad} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} εὑρίσκω^{viap3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μόνος^{anmsn} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} σιγάω^{viaa3p} καί^{c} οὐδείς^{admsn} ἀπαγγέλλω^{viaa3p} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfp} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὐδείς^{aansn} ὅς^{rrgnp} ὁράω^{vixa3p}.

ἠντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου 38
ἀνεβόησεν λέγων Διδάσκαλε δέομαί σου ἐπιβλέψαι ἐπὶ τὸν
υἱόν μου ὅτι μονογενής ἐστιν μοί. καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμ- 39
βάνει αὐτόν καὶ ἐξαίφνης κράζει καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ
ἀφροῦ καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ αὐτοῦ συντρῖβον αὐτόν, καὶ 40
ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου ἵνα ἐκβάλωσιν αὐτό καὶ οὐκ ἠδυ-
νήθησαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ὦ γενεὰ ἄπιστος 41
καὶ διεστραμμένη ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι
ὑμῶν προσάγαγε τὸν υἱόν σου ὧδε. ἔτι δὲ προσερχομένου 42
αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν, ἐπε-
τίμησεν δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ καὶ ἰάσατο
τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ἐξεπλήσ- 43
σοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ Πάντων δὲ
θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν πρὸς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς 44
λόγους τούτους, ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδί-
δοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο 45
καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ αὐτῶν ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐ-
τό καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.
Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐ- 46

---

v.37 γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἑξῆς^{bo} ἡμέρα^{ndfs} κατέρχομαι^{vpaagmp} αὐτός^{rpgmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} ὄρος^{ngns} συναντάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn}. **v.38** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἀνήρ^{nnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms} ἀναβοάω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} διδάσκαλος^{nvms} δέομαι^{vipn1s} σύ$^{rpg-s}$ ἐπιβλέπω^{vnaa} ἐπί^{p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} μονογενής^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.39** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} πνεῦμα^{nnns} λαμβάνω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἐξαίφνης^{bo} κράζω^{vipa3s} καί^{c} σπαράσσω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} μετά^{p} ἀφρός^{ngms} καί^{c} μόγις^{bo} ἀποχωρέω^{vipa3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} συντρίβω^{vppanns} αὐτός^{rpams}. **v.40** καί^{c} δέομαι^{viap1s} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} σύ$^{rpg-s}$ ἵνα^{c} ἐκβάλλω^{vsaa3p} αὐτός^{rpans} καί^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{viao3p}. **v.41** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὦ^{i} γενεά^{nvfs} ἄπιστος^{anfsn} καί^{c} διαστρέφω^{vpxpnfs} ἕως^{c} πότε^{xo} εἰμί^{vifx1s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} ἀνέχω^{vifd1s} σύ$^{rpg-p}$ προσάγω^{vdaa2s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} σύ$^{rpg-s}$ ὧδε^{bo}. **v.42** ἔτι^{bo} δέ^{c} προσέρχομαι^{vppngms} αὐτός^{rpgms} ῥήγνυμι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnns} δαιμόνιον^{nnns} καί^{c} συσπαράσσω^{viaa3s} ἐπιτιμάω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{ddns} ἀκάθαρτος^{adnsn} καί^{c} ἰάομαι^{viad3s} ὁ^{dams} παῖς^{nams} καί^{c} ἀποδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.43** ἐκπλήσσω^{viip3p} δέ^{c} πᾶς^{anmpn} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} μεγαλειότης^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} πᾶς^{agmpn} δέ^{c} θαυμάζω^{vppagmp} ἐπί^{p} πᾶς^{adnpn} ὅς^{rrdnp} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms}. **v.44** τίθημι^{vdam2p} σύ$^{rpn-p}$ εἰς^{p} ὁ^{danp} οὖς^{nanp} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} ὁ^{dnms} γάρ^{c} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} μέλλω^{vipa3s} παραδίδωμι^{vnpp} εἰς^{p} χείρ^{nafp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.45** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀγνοέω^{viia3p} ὁ^{dans} ῥῆμα^{nans} οὗτος^{rdans} καί^{c} εἰμί^{viix3s} παρακαλύπτω^{vpxpnns} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp} ἵνα^{c} μή^{xo} αἰσθάνομαι^{vsad3p} αὐτός^{rpans} καί^{c} φοβέομαι^{viin3p} ἐρωτάω^{vnaa} αὐτός^{rpams} περί^{p} ὁ^{dgns} ῥῆμα^{ngns} οὗτος^{rdgns}.

47 τῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν
48 ἐπιλαβόμενος παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ παρ ἑαυτῷ. καὶ εἶ-
πεν αὐτοῖς Ὃς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί
μου ἐμὲ δέχεται, καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται δέχεται τὸν ἀπο-
στείλαντά με, ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων
49 οὗτός ἐσται μέγας. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν Ἐπι-
στάτα εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια
50 καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ ἡμῶν. καὶ
εἶπεν πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς Μὴ κωλύετε, ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν
51 καθ ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπλη-
ροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ, ἐστήριξεν τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἰερουσα-
52 λήμ. καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ καὶ
πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὡστε ἑτοιμά-
53 σαι αὐτῷ, καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
54 ἦν πορευόμενον εἰς Ἰερουσαλήμ. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπον, Κύριε θέλεις εἴπωμεν
πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς ὡς
55 καὶ Ἠλίας ἐποίησεν. στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς [καὶ

---

v.46 εἰσέρχομαι^{viaa3s} δέ^{c} διαλογισμός^{nnms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnns} τίς^{rqnms} ἄν^{xo} εἰμί^{vopx3s} μέγας^{anmsc} αὐτός^{rpgmp}. **v.47** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dams} διαλογισμός^{nams} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnms} παιδίον^{ngns} ἵστημι^{viaa3s} αὐτός^{rpans} παρά^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms}. **v.48** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} δέχομαι^{vsad3s} οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐγώ$^{rpa-s}$ δέχομαι^{vipn3s} καί^{c} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} ἐγώ$^{rpa-s}$ δέχομαι^{vsad3s} δέχομαι^{vipn3s} ὁ^{dams} ἀποστέλλω^{vpaaams} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnms} γάρ^{c} μικρός^{anmsc} ἐν^{p} πᾶς^{admpn} σύ$^{rpd-p}$ ὑπάρχω^{vppanms} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vifx3s} μέγας^{anmsn}. **v.49** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἐπιστάτης^{nvms} ὁράω^{viaa1p} τι-σριαμσ ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ ἐκβάλλω^{vppaams} δαιμόνιον^{nanp} καί^{c} κωλύω^{viaa1p} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἀκολουθέω^{vipa3s} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.50** καί^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μή^{xo} κωλύω^{vdpa2p} ὅς^{rrnms} γάρ^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} κατά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vipx3s}. **v.51** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} συμπληρόω^{vnpp} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ὁ^{dgfs} ἀνάλημψις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rpgms} στηρίζω^{viaa3s} ὁ^{dgms} πορεύομαι^{vnpn} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.52** καί^{c} ἀποστέλλω^{viaa3s} ἄγγελος^{namp} πρό^{p} πρόσωπον^{ngns} αὐτός^{rpgms} καί^{c} πορεύομαι^{vpaonmp} εἰσέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} κώμη^{nafs} Σαμαρίτης^{ngmp} ὥστε^{c} ἑτοιμάζω^{vnaa} αὐτός^{rpdms}. **v.53** καί^{c} οὐ^{xo} δέχομαι^{viad3p} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} πρόσωπον^{nnns} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{viix3s} πορεύομαι^{vppnnns} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.54** ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} Ἰάκωβος^{nnms} καί^{c} Ἰωάννης^{nnms} λέγω^{viaa3p} κύριος^{nvms} θέλω^{vipa2s} λέγω^{vsaa1p} πῦρ^{nans} καταβαίνω^{vnaa} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καί^{c} ἀναλίσκω^{vnaa} αὐτός^{rpamp} ὡς^{bo} καί^{c} Ἠλίας^{nnms} ποιέω^{viaa3s}.

εἶπεν, Οὐκ οἰδατε οἵου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς,] [ὁ γὰρ υἱ- 56
ὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι,
αλλα σῶσαι.] καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. Ἐγέ- 57
νετο δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπέν τις πρὸς αὐτόν
Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ Κύριε. καὶ εἶπεν αὐτῷ 58
ὁ Ἰησοῦς Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ
οὐρανοῦ κατασκηνώσεις ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει
ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον Ἀκολού- 59
θει μοι ὁ δὲ εἶπεν Κύριε ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶτον
θάψαι τὸν πατέρα μου. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες 60
τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς σὺ δὲ ἀπελθὼν
διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. Εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος 61
Ἀκολουθήσω σοι κύριε, πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξα-
σθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτὸν 62
Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ ἄροτρον καὶ βλέπων
εἰς τὰ ὀπίσω εὔθετός ἐστιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομή- **10**
κοντα καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ
εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἔμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. ἔ- 2
λεγεν οὖν πρὸς αὐτούς Ὁ μὲν θερισμὸς πολύς οἱ δὲ ἐργάται

---

v.55 στρέφω^{vpapnms} δέ^{c} ἐπιτιμάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} οἷος^{rcgns} πνεῦμα^{ngns} εἰμί^{vipx2p} σύ$^{rpn-p}$. **v.56** ὁ^{dnms} γάρ^{c} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{viaa3s} ψυχή^{nafp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀπόλλυμι^{vnaa} ἀλλά^{c} σῴζω^{vnaa} καί^{c} πορεύομαι^{viao3p} εἰς^{p} ἕτερος^{aafsn} κώμη^{nafs}. **v.57** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} πορεύομαι^{vppngmp} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} λέγω^{viaa3s} τι-σριημσ πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἀκολουθέω^{vifa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὅπου^{bo} ἄν^{xo} ἀπέρχομαι^{vspn2s} κύριος^{nvms}. **v.58** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnfp} ἀλώπηξ^{nnfp} φωλεός^{namp} ἔχω^{vipa3p} καί^{c} ὁ^{dnnp} πετεινός^{nnnp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} κατασκήνωσις^{nafp} ὁ^{dnms} δέ^{c} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} ποῦ^{xo} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} κλίνω^{vspa3s}. **v.59** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} ἕτερος^{aamsn} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} ἐπιτρέπω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἀπέρχομαι^{vpaadms} πρῶτος^{bo} θάπτω^{vnaa} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.60** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀφίημι^{vdaa2s} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn} θάπτω^{vnaa} ὁ^{damp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} νεκρός^{aampn} σύ$^{rpn-s}$ δέ^{c} ἀπέρχομαι^{vpaanms} διαγγέλλω^{vdpa2s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.61** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} καί^{c} ἕτερος^{anmsn} ἀκολουθέω^{vifa1s} σύ$^{rpd-s}$ κύριος^{nvms} πρῶτος^{bo} δέ^{c} ἐπιτρέπω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἀποτάσσω^{vnam} ὁ^{ddmp} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.62** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πρός^{p} αὐτός^{rpams} οὐδείς^{anfsn} ἐπιβάλλω^{vpaanms} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ἄροτρον^{nans} καί^{c} βλέπω^{vppanms} εἰς^{p} ὁ^{danp} ὀπίσω^{bo} εὔθετος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **10. v.1** μετά^{p} δέ^{c} οὗτος^{rdanp} ἀναδείκνυμι^{viaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} καί^{c} ἕτερος^{aampn} ἑβδομήκοντα^{tn} καί^{c} ἀποστέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ἀνά^{p} δύο^{tn} πρό^{p} πρόσωπον^{ngns} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} πᾶς^{aafsn} πόλις^{nafs} καί^{c} τόπος^{nams} ὅς^{bo} μέλλω^{viia3s} αὐτός^{rpnms} ἔρχομαι^{vnpn}.

ὀλίγοι, δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ
3 ἐργάτας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε, ἰδοὺ ἐγὼ ἀπο-
4 στέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. μὴ βαστάζετε βα-
λάντιον, μὴ πήραν μηδὲ ὑποδήματα καὶ μηδένα κατὰ τὴν
5 ὁδὸν ἀσπάσησθε. εἰς ἣν δ ἂν οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον
6 λέγετε Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. καὶ ἐὰν ᾖ ἐκεῖ υἱὸς εἰρή-
νης ἐπαναπαύσεται ἐπ αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν, εἰ δὲ μήγε,
7 ἐφ ὑμᾶς ἀνακάμψει. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε ἐσθίοντες
καὶ πίνοντες τὰ παρ αὐτῶν, ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ
8 αὐτοῦ ἐστίν μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. καὶ εἰς ἣν
ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς ἐσθίετε τὰ παρατι-
9 θέμενα ὑμῖν. καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς καὶ
10 λέγετε αὐτοῖς Ἤγγικεν ἐφ ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. εἰς
ἣν δ ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς ἐξελθόν-
11 τες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἴπατε. Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν
κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν ἀπομασσόμεθα ὑμῖν,
πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ
12 θεοῦ. λέγω ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτό-
13 τερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Οὐαί σοι Χοραζίν οὐαί σοι
Βηθσαϊδά, ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγε᾽νοντο, αἱ δυνάμεις

---

v.2 λέγω^{viia3s} οὖν^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} μέν^{xo} θερισμός^{nnms} πολύς^{anmsn} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐργάτης^{nnmp} ὀλίγος^{anmpn} δέομαι^{vdao2p} οὖν^{c} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ὁ^{dgms} θερισμός^{ngms} ὅπως^{bo} ἐκβάλλω^{vsaa3s} ἐργάτης^{namp} εἰς^{p} ὁ^{dams} θερισμός^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.3** ὑπάγω^{vdpa2p} ἰδού^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀποστέλλω^{vipa1s} σύ$^{rpa-p}$ ὡς^{bo} ἀρήν^{namp} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} λύκος^{ngmp}. **v.4** μή^{xo} βαστάζω^{vdpa2p} βαλλάντιον^{nans} μή^{xo} πήρα^{nafs} μηδέ^{c} ὑπόδημα^{nanp} καί^{c} μηδείς^{aamsn} κατά^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ἀσπάζομαι^{vsad2p}. **v.5** εἰς^{p} ὅς^{rrafs} δέ^{c} ἄν^{xo} οἰκία^{nafs} εἰσέρχομαι^{vspn2p} πρῶτος^{bo} λέγω^{vdpa2p} εἰρήνη^{nnfs} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} οὗτος^{rddms}. **v.6** καί^{c} ἐάν^{qo} εἰμί^{vspx3s} ἐκεῖ^{bo} υἱός^{nnms} εἰρήνη^{ngfs} ἐπαναπαύομαι^{vifd3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnfs} εἰρήνη^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ εἰ^{qo} δέ^{c} μή^{xo} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἀνακάμπτω^{vifa3s}. **v.7** ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} δέ^{c} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} μένω^{vdpa2p} ἐσθίω^{vppanmp} καί^{c} πίνω^{vppanmp} ὁ^{danp} παρά^{p} αὐτός^{rpgmp} ἄξιος^{anmsn} γάρ^{c} ὁ^{dnms} ἐργάτης^{nnms} ὁ^{dgms} μισθός^{ngms} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vipx3s} μή^{xo} μεταβαίνω^{vdpa2p} ἐκ^{p} οἰκία^{ngfs} εἰς^{p} οἰκία^{nafs}. **v.8** καί^{c} εἰς^{p} ὅς^{rrafs} ἄν^{xo} πόλις^{nafs} εἰσέρχομαι^{vspn2p} καί^{c} δέχομαι^{vspn3p} σύ$^{rpa-p}$ ἐσθίω^{vdpa2p} ὁ^{danp} παρατίθημι^{vpppanp} σύ$^{rpd-p}$. **v.9** καί^{c} θεραπεύω^{vdpa2p} ὁ^{damp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} ἀσθενής^{aampn} καί^{c} λέγω^{vdpa2p} αὐτός^{rpdmp} ἐγγίζω^{vixa3s} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.10** εἰς^{p} ὅς^{rrafs} δέ^{c} ἄν^{xo} πόλις^{nafs} εἰσέρχομαι^{vspn2p} καί^{c} μή^{xo} δέχομαι^{vspn3p} σύ$^{rpa-p}$ ἐξέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} ὁ^{dafp} πλατύς^{nafp} αὐτός^{rpgfs} λέγω^{vdaa2p}. **v.11** καί^{c} ὁ^{dams} κονιορτός^{nams} ὁ^{dams} κολλάω^{vpapams} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$ ἀπομάσσω^{vipm1p} σύ$^{rpd-p}$ πλήν^{bo} οὗτος^{rdans} γινώσκω^{vdpa2p} ὅτι^{c} ἐγγίζω^{vixa3s} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.12** λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} Σόδομα^{ndnp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} ἀνεκτός^{annsc} εἰμί^{vifx3s} ἤ^{xo} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}.

αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ κα-
θήμεναι μετενόησαν. πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον 14
ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. καὶ σύ Καπερναούμ, ἡ ἕως τοῦ 15
οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ. Ὁ ἀκούων 16
ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ, ὁ δὲ ἐ-
μὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ 17
ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς λέγοντες Κύριε καὶ τὰ δαιμόνια
ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ἐθε- 18
ώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα.
ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων καὶ 19
σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ καὶ οὐ-
δὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσῃ. πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι 20
τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται χαίρετε δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα
ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιά- 21
σατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν Ἐξομολογοῦμαί σοι
πάτερ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα
ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις, ναί
ὁ πατήρ ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. καὶ 22
στραφεὶς πρός τούς μαθητάς εἶπεν Πάντα μοι παρεδόθη ὑ-
πὸ τοῦ πατρός μου καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἱὸς εἰ
μὴ ὁ πατήρ καὶ τίς ἐστιν ὁ πατὴρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ᾧ ἐὰν

---

v.13 οὐαί^{i} σύ$^{rpd\text{-}s}$ Χοραζίν^{tp} οὐαί^{i} σύ$^{rpd\text{-}s}$ Βηθσαϊδά^{tp} ὅτι^{c} εἰ^{qo} ἐν^{p} Τύρος^{ndfs} καί^{c} Σιδών^{ndfs} γίνομαι^{viad3p} ὁ^{dnfp} δύναμις^{nnfp} ὁ^{dnfp} γίνομαι^{vpadnfp} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ πάλαι^{bo} ἄν^{xo} ἐν^{p} σάκκος^{ndms} καί^{c} σποδός^{ndms} κάθημαι^{vppnnfp} μετανοέω^{viaa3p}. **v.14** πλήν^{bo} Τύρος^{ndfs} καί^{c} Σιδών^{ndfs} ἀνεκτός^{annsc} εἰμί^{vifx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs} ἤ^{xo} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.15** καί^{c} σύ$^{rpn\text{-}s}$ Καπερναούμ^{tp} ὁ^{dnfs} ἕως^{c} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ὑψόω^{vpapnfs} ἕως^{c} ᾅδης^{ngms} καταβιβάζω^{vifp2s}. **v.16** ὁ^{dnms} ἀκούω^{vppanms} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἀκούω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ἀθετέω^{vppanms} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἀθετέω^{vipa3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἀθετέω^{vppanms} ἀθετέω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἀποστέλλω^{vpaaams} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$. **v.17** ὑποστρέφω^{viaa3p} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ἑβδομήκοντα^{tn} μετά^{p} χαρά^{ngfs} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} καί^{c} ὁ^{dnnp} δαιμόνιον^{nnnp} ὑποτάσσω^{vipp3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} σύ$^{rpg\text{-}s}$. **v.18** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} θεωρέω^{viia1p} ὁ^{dams} Σατανᾶς^{nams} ὡς^{bo} ἀστραπή^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} πίπτω^{vpaaams}. **v.19** ἰδού^{vdaa2s} δίδωμι^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dgms} πατέω^{vnpa} ἐπάνω^{bo} ὄφις^{ngmp} καί^{c} σκορπίος^{ngmp} καί^{c} ἐπί^{p} πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ὁ^{dgms} ἐχθρός^{agmsn} καί^{c} οὐδείς^{aansn} σύ$^{rpa\text{-}p}$ οὐ^{xo} μή^{xo} ἀδικέω^{vsaa3s}. **v.20** πλήν^{bo} ἐν^{p} οὗτος^{rddns} μή^{xo} χαίρω^{vdpa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnnp} πνεῦμα^{nnnp} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὑποτάσσω^{vipp3s} χαίρω^{vdpa2p} δέ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{dnnp} ὄνομα^{nnnp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ γράφω^{viap3s} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.21** ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ἀγαλλιάω^{viad3s} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} ἐξομολογέω^{vipm1s} σύ$^{rpd\text{-}s}$ πατήρ^{nvms} κύριος^{nvms} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὅτι^{c} ἀποκρύπτω^{viaa2s} οὗτος^{rdanp} ἀπό^{p} σοφός^{agmpn} καί^{c} συνετός^{agmpn} καί^{c} ἀποκαλύπτω^{viaa2s} αὐτός^{rpanp} νήπιος^{admpn} ναί^{xo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὅτι^{c} οὕτω^{bo} γίνομαι^{viad3s} εὐδοκία^{nnfs} ἔμπροσθεν^{p} σύ$^{rpg\text{-}s}$.

23 βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μα-
θητὰς κατ ἰδίαν εἶπεν Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ
24 βλέπετε. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς
ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι
25 ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν. Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη
ἐκπειράζων αὐτὸν Καὶ λέγων Διδάσκαλε τί ποιήσας ζωὴν
26 αἰώνιον κληρονομήσω. ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν Ἐν τῷ νό-
27 μῳ τί γέγραπται πῶς ἀναγινώσκεις. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν
Ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου
καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου καὶ
ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.
28, 29 εἶπεν δὲ αὐτῷ Ὀρθῶς ἀπεκρίθης, τοῦτο ποίει καὶ ζήσῃ. ὁ
δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν Καὶ τίς
30 ἐστίν μου πλησίον. ὑπολαβὼν δέ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἄνθρω-
πός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ εἰς Ἰεριχὼ καὶ λῃσταῖς
περιέπεσεν οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες
31 ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. κατὰ συγκυρίαν
δὲ ἱερεύς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ καὶ ἰδὼν αὐτὸν

---

v.22 καί^{c} στρέφω^{vpapnms} πρός^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} λέγω^{viaa3s} πᾶς^{annpn} ἐγώ$^{rpd-s}$ παραδίδωμι^{viap3s} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} οὐδείς^{anfsn} γινώσκω^{vipa3s} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} καί^{c} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} καί^{c} ὅς^{rrdms} ἐάν^{qo} βούλομαι^{vspn3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἀποκαλύπτω^{vnaa}. **v.23** καί^{c} στρέφω^{vpapnms} πρός^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} λέγω^{viaa3s} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} ὁ^{dnmp} βλέπω^{vppanmp} ὅς^{rranp} βλέπω^{vipa2p}. **v.24** λέγω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} πολύς^{anmpn} προφήτης^{nnmp} καί^{c} βασιλεύς^{nnmp} θέλω^{viaa3p} ὁράω^{vnaa} ὅς^{rranp} σύ$^{rpn-p}$ βλέπω^{vipa2p} καί^{c} οὐ^{xo} ὁράω^{viaa3p} καί^{c} ἀκούω^{vnaa} ὅς^{rranp} ἀκούω^{vipa2p} καί^{c} οὐ^{xo} ἀκούω^{viaa3p}. **v.25** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} νομικός^{anmsn} τι-σρινμσ ἀνίστημι^{viaa3s} ἐκπειράζω^{vppanms} αὐτός^{rpams} καί^{c} λέγω^{vppanms} διδάσκαλος^{nvms} τίς^{rqans} ποιέω^{vpaanms} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} κληρονομέω^{vsaa1s}. **v.26** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} τίς^{rqans} γράφω^{vixp3s} πῶς^{bo} ἀναγινώσκω^{vipa2s}. **v.27** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} ἀγαπάω^{vifa2s} κύριος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} σύ$^{rpg-s}$ ἐκ^{p} ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐκ^{p} ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} ψυχή^{ngfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐκ^{p} ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} ἰσχύς^{ngfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐκ^{p} ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} διάνοια^{ngfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dams} πλησίον^{bo} σύ$^{rpg-s}$ ὡς^{bo} σεαυτοῦ^{rxams}. **v.28** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὀρθῶς^{bo} ἀποκρίνομαι^{viad2s} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vdpa2s} καί^{c} ζάω^{vifa2s}. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^{c} θέλω^{vppanms} δικαιόω^{vnpa} ἑαυτοῦ^{rxams} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpg-s}$ πλησίον^{bo}. **v.30** ὑπολαμβάνω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nnms} τι-σρινμσ καταβαίνω^{viia3s} ἀπό^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} εἰς^{p} Ἰεριχώ^{tp} καί^{c} λῃστής^{ndmp} περιπίπτω^{viaa3s} ὅς^{rrnmp} καί^{c} ἐκδύω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} καί^{c} πληγή^{nafp} ἐπιτίθημι^{vpaanmp} ἀπέρχομαι^{viaa3p} ἀφίημι^{vpaanmp} ἡμιθανής^{aamsn} τυγχάνω^{vppaams}.

ἀντιπαρῆλθεν, ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης γενόμενος κατὰ τὸν 32
τόπον ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθεν. Σαμαρείτης δέ τις 33
ὁδεύων ἦλθεν κατ αὐτὸν καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἐσπλαγχνίσθη.
καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔ- 34
λαιον καὶ οἶνον ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος
ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. καὶ 35
ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκεν τῷ
πανδοχεῖ καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ καὶ ὅ τι ἂν
προσδαπανήσῃς ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι.
τίς οὖν τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ 36
ἐμπεσόντος εἰς τοὺς λῃστάς. ὁ δὲ εἶπεν Ὁ ποιήσας τὸ ἔ- 37
λεος μετ αὐτοῦ εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Πορεύου καὶ σὺ
ποίει ὁμοίως. Ἐγένετο δὲ Ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς καὶ 38
αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά, γυνὴ δέ τις ὀνόματι Μάρθα
ὑπεδέξατο αὐτόν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. καὶ τῇδε ἦν ἀδελφὴ 39
καλουμένη Μαριά, ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας
τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. ἡ δὲ Μάρθα περιε- 40
σπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν, ἐπιστᾶσα δὲ εἶπεν Κύριε οὐ
μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με κατέλειπεν διακονεῖν

---

v.31 κατά^{p} συγκυρία^{nafs} δέ^{c} ἱερεύς^{nnms} τι-σρινμσ καταβαίνω^{viia3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ἀντιπαρέρχομαι^{viaa3s}. **v.32** ὁμοίως^{bo} δέ^{c} καί^{c} Λευίτης^{nnms} γίνομαι^{vpadnms} κατά^{p} ὁ^{dams} τόπος^{nams} ἔρχομαι^{vpaanms} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} ἀντιπαρέρχομαι^{viaa3s}. **v.33** Σαμαρίτης^{nnms} δέ^{c} τι-σρινμσ ὁδεύω^{vppanms} ἔρχομαι^{viaa3s} κατά^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} σπλαγχνίζομαι^{viao3s}. **v.34** καί^{c} προσέρχομαι^{vpaanms} καταδέω^{viaa3s} ὁ^{danp} τραῦμα^{nanp} αὐτός^{rpgms} ἐπιχέω^{vppanms} ἔλαιον^{nans} καί^{c} οἶνος^{nams} ἐπιβιβάζω^{vpaanms} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ἐπί^{p} ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} κτῆνος^{nans} ἄγω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} πανδοχεῖον^{nans} καί^{c} ἐπιμελέομαι^{viao3s} αὐτός^{rpgms}. **v.35** καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} αὔριον^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἐκβάλλω^{vpaanms} δύο^{tn} δηνάριον^{nanp} δίδωμι^{viaa3s} ὁ^{ddms} πανδοχεύς^{ndms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἐπιμελέομαι^{vdap2s} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὅς^{rrans} τι-σριανσ ἄν^{xo} προσδαπανάω^{vsaa2s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἐπανέρχομαι^{vnpn} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀποδίδωμι^{vifa1s} σύ$^{rpd-s}$. **v.36** τίς^{rqnms} οὖν^{c} οὗτος^{rdgmp} ὁ^{dgmp} τρεῖς^{ngmp} πλησίον^{bo} δοκέω^{vipa3s} σύ$^{rpd-s}$ γίνομαι^{vnxa} ὁ^{dgms} ἐμπίπτω^{vpaagms} εἰς^{p} ὁ^{damp} λῃστής^{namp}. **v.37** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} ὁ^{dans} ἔλεος^{nans} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πορεύομαι^{vdpn2s} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ ποιέω^{vdpa2s} ὁμοίως^{bo}. **v.38** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} πορεύομαι^{vnpn} αὐτός^{rpamp} καί^{c} αὐτός^{rpnms} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} κώμη^{nafs} τι-σριαφσ γυνή^{nnfs} δέ^{c} τι-σρινφσ ὄνομα^{ndns} Μάρθα^{nnfs} ὑποδέχομαι^{viad3s} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgfs}. **v.39** καί^{c} ὅδε^{rddfs} εἰμί^{viix3s} ἀδελφή^{nnfs} καλέω^{vpppnfs} Μαρία^{nnfs} ὅς^{rrnfs} καί^{c} παρακαθίζω^{vpaanfs} παρά^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ἀκούω^{viia3s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} αὐτός^{rpgms}.

41 εἰπὲ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἀποκριθεὶς δὲ εἶ-
πεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μάρθα Μάρθα μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ
42 περὶ πολλά. ἑνὸς δέ ἐστιν χρεία, Μαριὰ δὲ τὴν ἀγαθὴν
μερίδα ἐξελέξατο ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ᾽ αὐτῆς.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμε-
νον ὡς ἐπαύσατο εἶπέν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν
Κύριε δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐ-
2 δίδαξεν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. εἶπεν δὲ αὐτοῖς Ὅταν προσ-
εύχησθε λέγετε Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοις, ἁγιασθήτω
τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλη-
3 μά σου. ὡς ἐν οὐρανῳ, καὶ ἐπὶ τὴς γὴς. τὸν ἄρτον ἡμῶν
4 τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ ἡμέραν, καὶ ἄφες ἡμῖν
τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ ὀφείλοντι
ἡμῖν, καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν ἀλλὰ ῥῦσαι
5 ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Τίς ἐξ
ὑμῶν ἕξει φίλον καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου
6 καὶ εἴπῃ αὐτῷ Φίλε χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους. ἐπειδὴ φί-
λος παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω
7 αὐτῷ, κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπῃ Μή μοι κόπους
πάρεχε, ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται καὶ τὰ παιδία μου μετ ἐ-

---

v.40 ὁ^{dnfs} δέ^{c} Μάρθα^{nnfs} περισπάω^{viip3s} περί^{p} πολύς^{aafsn} διακονία^{nafs} ἐφίστημι^{vpaanfs} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} οὐ^{xo} μέλει^{vipq3s} σύ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} ἀδελφή^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ μόνος^{aafsn} ἐγώ$^{rpa-s}$ καταλείπω^{viia3s} διακονέω^{vnpa} λέγω^{vdaa2s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdfs} ἵνα^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ συναντιλαμβάνομαι^{vsad3s}. **v.41** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} Μάρθα^{nvfs} Μάρθα^{nvfs} μεριμνάω^{vipa2s} καί^{c} τυρβάζω^{vipp2s} περί^{p} πολύς^{aanpn}. **v.42** εἷς^{ngns} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} χρεία^{nnfs} Μαρία^{nnfs} δέ^{c} ὁ^{dafs} ἀγαθός^{aafsn} μερίς^{nafs} ἐκλέγω^{viam3s} ὅστις^{rrnfs} οὐ^{xo} ἀφαιρέω^{vifp3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgfs}. **11. v.1** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} εἰμί^{vnpx} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} τόπος^{ndms} τι-σριδμσ προσεύχομαι^{vppnams} ὡς^{bo} παύω^{viam3s} λέγω^{viaa3s} τι-σ-ρινμσ ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} πρός^{p} αὐτός^{rpams} κύριος^{nvms} διδάσκω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-p}$ προσεύχομαι^{vnpn} καθώς^{bo} καί^{c} Ἰωάννης^{nnms} διδάσκω^{viaa3s} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms}. **v.2** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} ὅταν^{c} προσεύχομαι^{vspn2p} λέγω^{vdpa2p} πατήρ^{nvms} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} ἁγιάζω^{vdap3s} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} σύ$^{rpg-s}$ ἔρχομαι^{vdaa3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ γίνομαι^{vdao3s} ὁ^{dnns} θέλημα^{nnns} σύ$^{rpg-s}$ ὡς^{bo} ἐν^{p} οὐρανός^{ndms} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.3** ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dams} ἐπιούσιος^{aamsn} δίδωμι^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dans} κατά^{p} ἡμέρα^{nafs}. **v.4** καί^{c} ἀφίημι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} γάρ^{c} αὐτός^{rpnmp} ἀφίημι^{vipa1p} πᾶς^{admsn} ὀφείλω^{vppadms} ἐγώ$^{rpd-p}$ καί^{c} μή^{xo} εἰσφέρω^{vsaa2s} ἐγώ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} πειρασμός^{nams} ἀλλά^{c} ῥύομαι^{vdad2s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἀπό^{p} ὁ^{dgms} πονηρός^{agmsn}. **v.5** καί^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} τίς^{rqnms} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἔχω^{vifa3s} φίλος^{aamsn} καί^{c} πορεύομαι^{vifd3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} μεσονύκτιον^{ngns} καί^{c} λέγω^{vsaa3s} αὐτός^{rpdms} φίλος^{nvms} κίχρημι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ τρεῖς^{namp} ἄρτος^{namp}. **v.6** ἐπειδή^{c} φίλος^{anmsn} παραγίνομαι^{viad3s} ἐκ^{p} ὁδός^{ngfs} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1s} ὅς^{rrans} παρατίθημι^{vifa1s} αὐτός^{rpdms}.

μοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν, οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι.
λέγω ὑμῖν εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς διὰ τὸ εἶναι αὐ- 8
τοῦ φίλον διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ
ὅσον χρῄζει. κἀγὼ ὑμῖν λέγω αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν 9
ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν, πᾶς 10
γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ κρού-
οντι ἀνοιγήσεται. τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς 11
ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ ἢ καὶ ἰχθύν μὴ ἀντὶ ἰχθύος
ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ· ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ᾠόν μὴ ἐπιδώσει 12
αὐτῷ σκορπίον. εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε 13
δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν πόσῳ μᾶλλον ὁ
πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐ-
τόν. Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν, ἐ- 14
γένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος ἐλάλησεν ὁ κωφός καὶ
ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον Ἐν Βεελ- 15
ζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, ἕτε- 16
ροι δὲ πειράζοντες σημεῖον παρ αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ.
αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς Πᾶσα 17
βασιλεία ἐφ ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦται καὶ οἶκος ἐπὶ

---

v.7 κἀκεῖνος^{rdnms} ἔσωθεν^{bo} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vsaa3s} μή^{xo} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ κόπος^{namp} παρέχω^{vdpa2s} ἤδη^{bo} ὁ^{dnfs} θύρα^{nnfs} κλείω^{vixp3s} καί^{c} ὁ^{dnnp} παιδίον^{nnnp} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ μετά^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} κοίτη^{nafs} εἰμί^{vipx3p} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn1s} ἀνίστημι^{vpaanms} δίδωμι^{vnaa} σύ$^{rpd\text{-}s}$.
v.8 λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ εἰ^{qo} καί^{c} οὐ^{xo} δίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpdms} ἀνίστημι^{vpaanms} διά^{p} ὁ^{dans} εἰμί^{vnpx} αὐτός^{rpgms} φίλος^{aamsn} διά^{p} γε^{xo} ὁ^{dafs} ἀναίδεια^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐγείρω^{vpapnms} δίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpdms} ὅσος^{rcams} χρῄζω^{vipa3s}.
v.9 κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ σύ$^{rpd\text{-}p}$ λέγω^{vipa1s} αἰτέω^{vdpa2p} καί^{c} δίδωμι^{vifp3s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ζητέω^{vdpa2p} καί^{c} εὑρίσκω^{vifa2p} κρούω^{vdpa2p} καί^{c} ἀνοίγω^{vifp3s} σύ$^{rpd\text{-}p}$.
v.10 πᾶς^{anmsn} γάρ^{c} ὁ^{dnms} αἰτέω^{vppanms} λαμβάνω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ζητέω^{vppanms} εὑρίσκω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{ddms} κρούω^{vppadms} ἀνοίγω^{vifp3s}.
v.11 τίς^{rqams} δέ^{c} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αἰτέω^{vifa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἄρτος^{nams} μή^{xo} λίθος^{nams} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpdms} ἤ^{xo} καί^{c} ἰχθύς^{nams} μή^{xo} ἀντί^{p} ἰχθύς^{ngms} ὄφις^{nams} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpdms}.
v.12 ἤ^{xo} καί^{c} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsaa3s} ᾠόν^{nans} μή^{xo} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpdms} σκορπίος^{nams}.
v.13 εἰ^{qo} οὖν^{c} σύ$^{rpn\text{-}p}$ πονηρός^{anmpn} ὑπάρχω^{vppanmp} οἶδα^{vixa2p} δόμα^{nanp} ἀγαθός^{aanpn} δίδωμι^{vnpa} ὁ^{ddnp} τέκνον^{ndnp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὁ^{dnms} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} δίδωμι^{vifa3s} πνεῦμα^{nans} ἅγιος^{aansn} ὁ^{ddmp} αἰτέω^{vppadmp} αὐτός^{rpams}.
v.14 καί^{c} εἰμί^{viix3s} ἐκβάλλω^{vppanms} δαιμόνιον^{nans} καί^{c} αὐτός^{rpnns} εἰμί^{viix3s} κωφός^{annsn} γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ὁ^{dgns} δαιμόνιον^{ngns} ἐξέρχομαι^{vpaagns} λαλέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} κωφός^{anmsn} καί^{c} θαυμάζω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp}.
v.15 τι-σρινμπ δέ^{c} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{viaa3p} ἐν^{p} Βεελζεβούλ^{tp} ἄρχων^{ndms} ὁ^{dgnp} δαιμόνιον^{ngnp} ἐκβάλλω^{vipa3s} ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp}.
v.16 ἕτερος^{anmpn} δέ^{c} πειράζω^{vppanmp} σημεῖον^{nans} παρά^{p} αὐτός^{rpgms} ζητέω^{viia3p} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms}.

18 οἶκον πίπτει. εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ ἑαυτὸν διεμερίσθη
πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ ὅτι λέγετε ἐν Βεελζεβοὺλ
19 ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβοὺλ ἐκ-
βάλλω τὰ δαιμόνια οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσιν διὰ
20 τοῦτο κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ ἔσονται. εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ θεοῦ
ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια ἄρα ἔφθασεν ἐφ ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ
21 θεοῦ. ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυ-
22 τοῦ αὐλήν ἐν εἰρήνῃ ἐστὶν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ἐπὰν δὲ ὁ
ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν τὴν πανοπλίαν
αὐτοῦ αἴρει ἐφ ᾗ ἐπεποίθει καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν.
23 ὁ μὴ ὢν μετ ἐμοῦ κατ ἐμοῦ ἐστιν καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ ἐ-
24 μοῦ σκορπίζει. Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ
τοῦ ἀνθρώπου διέρχεται δι᾽ ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυ-
σιν καὶ μὴ εὑρίσκον, λέγει Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου
25 ὅθεν ἐξῆλθον, καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκο-
26 σμημένον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἑπτά ἕτερα
πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ καὶ ἐλθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ,
καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν
27 πρώτων. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα ἐπάρασά τις
γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν αὐτῷ Μακαρία ἡ κοιλία ἡ

---

v.17 αὐτόςrpnms δέc οἶδαvpxanms αὐτόςrpgmp ὁdanp διανόημαnanp λέγωviaa3s αὐτόςrpdmp πᾶςanfsn βασιλείαnnfs ἐπίp ἑαυτοῦrxafs διαμερίζωvpapnfs ἐρημόωvipp3s καίc οἶκοςnnms ἐπίp οἶκοςnams πίπτωvipa3s. **v.18** εἰqo δέc καίc ὁdnms Σατανᾶςnnms ἐπίp ἑαυτοῦrxams διαμερίζωviap3s πῶςbo ἵστημιvifp3s ὁdnfs βασιλείαnnfs αὐτόςrpgms ὅτιc λέγωvipa2p ἐνp Βεελζεβούλtp ἐκβάλλωvnpa ἐγώrpa-s ὁdanp δαιμόνιονnanp. **v.19** εἰqo δέc ἐγώrpn-s ἐνp Βεελζεβούλtp ἐκβάλλωvipa1s ὁdanp δαιμόνιονnanp ὁdnmp υἱόςnnmp σύrpg-p ἐνp τίςrqdms ἐκβάλλωvipa3p διάp οὗτοςrdans κριτήςnnmp σύrpg-p αὐτόςrpnmp εἰμίvifx3p. **v.20** εἰqo δέc ἐνp δάκτυλοςndms θεόςngms ἐκβάλλωvipa1s ὁdanp δαιμόνιονnanp ἄραxo φθάνωviaa3s ἐπίp σύrpa-p ὁdnfs βασιλείαnnfs ὁdgms θεόςngms. **v.21** ὅτανc ὁdnms ἰσχυρόςanmsn καθοπλίζωvpxpnms φυλάσσωvspa3s ὁdafs ἑαυτοῦrxgms αὐλήnafs ἐνp εἰρήνηndfs εἰμίvipx3s ὁdnnp ὑπάρχωvppannp αὐτόςrpgms. **v.22** ἐπάνc δέc ὁdnms ἰσχυρόςanmsc αὐτόςrpgms ἐπέρχομαιvpaanms νικάωvsaa3s αὐτόςrpams ὁdafs πανοπλίαnafs αὐτόςrpgms αἴρωvipa3s ἐπίp ὅςrrdfs πείθωviya3s καίc ὁdanp σκῦλονnanp αὐτόςrpgms διαδίδωμιvipa3s. **v.23** ὁdnms μήxo εἰμίvppxnms μετάp ἐγώrpg-s κατάp ἐγώrpg-s εἰμίvipx3s καίc ὁdnms μήxo συνάγωvppanms μετάp ἐγώrpg-s σκορπίζωvipa3s. **v.24** ὅτανc ὁdnns ἀκάθαρτοςannsn πνεῦμαnnns ἐξέρχομαιvsaa3s ἀπόp ὁdgms ἄνθρωποςngms διέρχομαιvipn3s διάp ἄνυδροςagmpn τόποςngmp ζητέωvppanns ἀνάπαυσιςnafs καίc μήxo εὑρίσκωvppanns λέγωvipa3s ὑποστρέφωvifa1s εἰςp ὁdams οἶκοςnams ἐγώrpg-s ὅθενbo ἐξέρχομαιviaa1s. **v.25** καίc ἔρχομαιvpaanns εὑρίσκωvipa3s σαρόωvpxpams καίc κοσμέωvpxpams. **v.26** τότεbo πορεύομαιvipn3s καίc παραλαμβάνωvipa3s ἑπτάtn ἕτεροςaanpn πνεῦμαnanp πονηρόςaanpc ἑαυτοῦrxgms καίc ἔρχομαιvpaannp κατοικέωvipa3s ἐκεῖbo καίc γίνομαιvipn3s ὁdnnp ἔσχατοςannpn ὁdgms ἄνθρωποςngms ἐκεῖνοςrdgms χείρωνannpn ὁdgnp πρῶτοςagnpn.

βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. αὐτὸς δὲ εἶπεν 28
μενοῦνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ
φυλάσσοντες αὐτόν. Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων ἤρ- 29
ξατο λέγειν Ἡ γενεὰ αὕτη πονηρά ἐστιν, σημεῖον ἐπιζητεῖ,
καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ
προφήτου, καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς Νινευί- 30
ταις οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ.
βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν 31
τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν
περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος καὶ ἰδοὺ
πλεῖον Σολομῶνος ὧδε. ἄνδρες Νινευῖ ἀναστήσονται ἐν τῇ 32
κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν,
ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ
ὧδε. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας εἰς κρύπτην τίθησιν οὐδὲ ὑ- 33
πὸ τὸν μόδιον ἀλλ ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ
φέγγος βλέπωσιν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός 34
ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου
φωτεινόν ἐστιν, ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ καὶ τὸ σῶμά σου σκο-
τεινόν. σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. εἰ 35, 36

---

v.27 γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λέγω^{vnpa} αὐτός^{rpams} οὗτος^{rdanp} ἐπαίρω^{vpaanfs} τι-
-σρινφσ γυνή^{nnfs} φωνή^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} μακάριος^{anfsn}
ὁ^{dnfs} κοιλία^{nnfs} ὁ^{dnfs} βαστάζω^{vpaanfs} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} μαστός^{nnmp} ὅς^{rramp} θηλάζω^{viaa2s}.
v.28 αὐτός^{rpnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} μενοῦνγε^{xo} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vppanmp} ὁ^{dams}
λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} φυλάσσω^{vppanmp} αὐτός^{rpams}. **v.29** ὁ^{dgmp} δέ^{c} ὄχλος^{ngmp}
ἐπαθροίζω^{vpppgmp} ἄρχω^{viad3s} λέγω^{vnpa} ὁ^{dnfs} γενεά^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} πονηρός^{anfsn} εἰμί^{vipx3s}
σημεῖον^{nans} ἐπιζητέω^{vipa3s} καί^{c} σημεῖον^{nnns} οὐ^{xo} δίδωμι^{vifp3s} αὐτός^{rpdfs} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnns}
σημεῖον^{nnns} Ἰωνᾶς^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms}. **v.30** καθώς^{bo} γάρ^{c} γίνομαι^{viad3s} Ἰωνᾶς^{nnms}
σημεῖον^{nnns} ὁ^{ddmp} Νινευίτης^{ndmp} οὕτω^{bo} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}
ὁ^{ddfs} γενεά^{ndfs} οὗτος^{rddfs}. **v.31** βασίλισσα^{nnfs} νότος^{ngms} ἐγείρω^{vifp3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs}
μετά^{p} ὁ^{dgmp} ἀνήρ^{ngmp} ὁ^{dgfs} γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^{c} κατακρίνω^{vifa3s} αὐτός^{rpamp} ὅτι^{c}
ἔρχομαι^{viaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} πέρας^{ngnp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἀκούω^{vnaa} ὁ^{dafs} σοφία^{nafs} Σολομών^{ngms} καί^{c}
ἰδού^{vdaa2s} πολύς^{annsc} Σολομών^{ngms} ὧδε^{bo}. **v.32** ἀνήρ^{nnmp} Νινευίτης^{tp} ἀνίστημι^{vifm3p}
ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs} μετά^{p} ὁ^{dgfs} γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^{c} κατακρίνω^{vifa3p} αὐτός^{rpafs} ὅτι^{c}
μετανοέω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} κήρυγμα^{nans} Ἰωνᾶς^{ngms} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} πολύς^{annsc} Ἰωνᾶς^{ngms} ὧδε^{bo}.
v.33 οὐδείς^{anfsn} δέ^{c} λύχνος^{nafs} ἅπτω^{vpaanms} εἰς^{p} κρύπτη^{nafs} τίθημι^{vipa3s} οὐδέ^{bo} ὑπό^{p} ὁ^{dams}
μόδιος^{nams} ἀλλά^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} λυχνία^{nafs} ἵνα^{c} ὁ^{dnmp} εἰσπορεύομαι^{vppnmp} ὁ^{dans} φέγγος^{nans}
βλέπω^{vspa3p}. **v.34** ὁ^{dnms} λύχνος^{nnms} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ὀφθαλμός^{nnms} ὅταν^{c}
οὖν^{c} ὁ^{dnms} ὀφθαλμός^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ ἁπλοῦς^{anmsn} εἰμί^{vspx3s} καί^{c} ὅλος^{annsn} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns}
σύ$^{rpg-s}$ φωτεινός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἐπάν^{c} δέ^{c} πονηρός^{anmsn} εἰμί^{vspx3s} καί^{c} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} σύ$^{rpg-s}$
σκοτεινός^{annsn}. **v.35** σκοπέω^{vdpa2s} οὖν^{c} μή^{xo} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} ὁ^{dnns} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ σκότος^{nnns}
εἰμί^{vipx3s}.

οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν
ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ
37 σε. Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι ἠρώτα αὐτὸν Φαρισαῖος τις ὅπως ἀ-
38 ριστήσῃ παρ αὐτῷ, εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. ὁ δὲ Φαρισαῖος
ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου.
39 εἶπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς αὐτόν Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ
ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε τὸ δὲ ἔ-
40 σωθεν ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρίας. ἄφρονες οὐχ ὁ
41 ποιήσας τὸ ἔξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησεν. πλὴν τὰ ἐνόντα
42 δότε ἐλεημοσύνην καὶ ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστιν. ἀλλ᾽
οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον
καὶ τὸ πήγανον καὶ πᾶν λάχανον καὶ παρέρχεσθε τὴν κρί-
σιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ, ταῦτα ἔδει ποιῆσαι κἀκεῖνα
43 μὴ ἀφιέναι. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν
πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς
44 ἐν ταῖς ἀγοραῖς. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι, ὑ-
ποκριταί, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα καὶ οἱ ἄνθρωποι
45 περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴδασιν. Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν
νομικῶν λέγει αὐτῷ Διδάσκαλε ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρί-
46 ζεις. ὁ δὲ εἶπεν Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί ὅτι φορτίζετε

---

v.36 εἰ[qo] οὖν[c] ὁ[dnns] σῶμα[nnns] σύ[rpg-s] ὅλος[annsn] φωτεινός[annsn] μή[xo] ἔχω[vppanns] τι-σριανσ μέρος[nans] σκοτεινός[aansn] εἰμί[vifx3s] φωτεινός[annsn] ὅλος[annsn] ὡς[bo] ὅταν[c] ὁ[dnms] λύχνος[nnms] ὁ[ddfs] ἀστραπή[ndfs] φωτίζω[vspa3s] σύ[rpa-s]. **v.37** ἐν[p] δέ[c] ὁ[ddms] λαλέω[vnaa] ἐρωτάω[viia3s] αὐτός[rpams] Φαρισαῖος[nnms] τίς[rinms] ὅπως[bo] ἀριστάω[vsaa3s] παρά[p] αὐτός[rpdms] εἰσέρχομαι[vpaanms] δέ[c] ἀναπίπτω[viaa3s]. **v.38** ὁ[dnms] δέ[c] Φαρισαῖος[nnms] ὁράω[vpaanms] θαυμάζω[viaa3s] ὅτι[c] οὐ[xo] πρῶτος[bo] βαπτίζω[viap3s] πρό[p] ὁ[dgns] ἄριστον[ngns]. **v.39** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] πρός[p] αὐτός[rpams] νῦν[bo] σύ[rpn-p] ὁ[dnmp] Φαρισαῖος[nnmp] ὁ[dans] ἔξωθεν[bo] ὁ[dgns] ποτήριον[ngns] καί[c] ὁ[dgms] πίναξ[ngms] καθαρίζω[vipa2p] ὁ[dnns] δέ[c] ἔσωθεν[bo] σύ[rpg-p] γέμω[vipa3s] ἁρπαγή[ngfs] καί[c] πονηρία[ngfs]. **v.40** ἄφρων[avmpn] οὐ[xo] ὁ[dnms] ποιέω[vpaanms] ὁ[dans] ἔξωθεν[bo] καί[c] ὁ[dans] ἔσωθεν[bo] ποιέω[viaa3s]. **v.41** πλήν[bo] ὁ[danp] ἔνειμι[vppxanp] δίδωμι[vdaa2p] ἐλεημοσύνη[nafs] καί[c] ἰδού[vdaa2s] πᾶς[annpn] καθαρός[annpn] σύ[rpd-p] εἰμί[vipx3s]. **v.42** ἀλλά[c] οὐαί[i] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] Φαρισαῖος[ndmp] ὅτι[c] ἀποδεκατόω[vipa2p] ὁ[dans] ἡδύοσμον[nans] καί[c] ὁ[dans] πήγανον[nans] καί[c] πᾶς[aansn] λάχανον[nans] καί[c] παρέρχομαι[vipn2p] ὁ[dafs] κρίσις[nafs] καί[c] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὗτος[rdanp] δεῖ[viiq3s] ποιέω[vnaa] κἀκεῖνος[rdnnp] μή[xo] ἀφίημι[vnpa]. **v.43** οὐαί[i] σύ[rpd-p] ὁ[ddmp] Φαρισαῖος[ndmp] ὅτι[c] ἀγαπάω[vipa2p] ὁ[dafs] πρωτοκαθεδρία[nafs] ἐν[p] ὁ[ddfp] συναγωγή[ndfp] καί[c] ὁ[damp] ἀσπασμός[namp] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀγορά[ndfp]. **v.44** οὐαί[i] σύ[rpd-p] γραμματεύς[nvmp] καί[c] Φαρισαῖος[nvmp] ὑποκριτής[nvmp] ὅτι[c] εἰμί[vipx2p] ὡς[bo] ὁ[dnnp] μνημεῖον[nnnp] ὁ[dnnp] ἄδηλος[annpn] καί[c] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] περιπατέω[vppanmp] ἐπάνω[bo] οὐ[xo] οἶδα[vixa3p]. **v.45** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] τι-σρινμσ ὁ[dgmp] νομικός[agmpn] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] διδάσκαλος[nvms] οὗτος[rdanp] λέγω[vppanms] καί[c] ἐγώ[rpa-p] ὑβρίζω[vipa2s].

τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα καὶ αὐτοὶ ἑνὶ τῶν δα-
κτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. οὐαὶ ὑμῖν ὅτι 47
οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν
ἀπέκτειναν αὐτούς. ἄρα μάρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς 48
ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτοὺς
ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα. διὰ τοῦτο καὶ ἡ 49
σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ
ἀποστόλους καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ ἐκδιώξουσιν,
ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκχυνόμε- 50
νον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. ἀπὸ 51
τοῦ αἵματος Ἅβελ ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολο-
μένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου, ναί λέγω
ὑμῖν ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. οὐαὶ ὑμῖν 52
τοῖς νομικοῖς ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως, αὐτοὶ οὐκ
εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. λέγοντος 53
δὲ αὐτοῦ ταῦτα πρὸς αὐτούς, ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ
οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ
πλειόνων. ἐνεδρεύοντες αὐτὸν ζητοῦντες θηρεῦσαί τι ἐκ 54
τοῦ στόματος αὐτοῦ ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ,

Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου ὥστε **12**
καταπατεῖν ἀλλήλους ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς

---

v.46 ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} καί^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{ddmp} νομικός^{admpn} οὐαί^{i} ὅτι^{c} φορτίζω^{vipa2p} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} φορτίον^{nanp} δυσβάστακτος^{aanpn} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} εἷς^{ndms} ὁ^{dgmp} δάκτυλος^{ngmp} σύ$^{rpg-p}$ οὐ^{xo} προσψαύω^{vipa2p} ὁ^{ddnp} φορτίον^{ndnp}. **v.47** οὐαί^{i} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οἰκοδομέω^{vipa2p} ὁ^{danp} μνημεῖον^{nanp} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} ὁ^{dnmp} δέ^{c} πατήρ^{nnmp} σύ$^{rpg-p}$ ἀποκτείνω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp}. **v.48** ἄρα^{xo} μαρτυρέω^{vipa2p} καί^{c} συνευδοκέω^{vipa2p} ὁ^{ddnp} ἔργον^{ndnp} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} σύ$^{rpg-p}$ ὅτι^{c} αὐτός^{rpnmp} μέν^{xo} ἀποκτείνω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} οἰκοδομέω^{vipa2p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{danp} μνημεῖον^{nanp}. **v.49** διά^{p} οὗτος^{rdans} καί^{c} ὁ^{dnfs} σοφία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} λέγω^{viaa3s} ἀποστέλλω^{vifa1s} εἰς^{p} αὐτός^{rpamp} προφήτης^{namp} καί^{c} ἀπόστολος^{namp} καί^{c} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} ἀποκτείνω^{vifa3p} καί^{c} ἐκδιώκω^{vifa3p}. **v.50** ἵνα^{c} ἐκζητέω^{vsap3s} ὁ^{dnns} αἷμα^{nnns} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} ὁ^{dnns} ἐκχέω^{vpppnns} ἀπό^{p} καταβολή^{ngfs} κόσμος^{ngms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.51** ἀπό^{p} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} Ἅβελ^{tp} ἕως^{c} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} Ζαχαρίας^{ngms} ὁ^{dgms} ἀπόλλυμι^{vpamgms} μεταξύ^{bo} ὁ^{dgns} θυσιαστήριον^{ngns} καί^{c} ὁ^{dgms} οἶκος^{ngms} ναί^{xo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐκζητέω^{vifp3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.52** οὐαί^{i} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{ddmp} νομικός^{admpn} ὅτι^{c} αἴρω^{viaa2p} ὁ^{dafs} κλείς^{nafs} ὁ^{dgfs} γνῶσις^{ngfs} αὐτός^{rpnmp} οὐ^{xo} εἰσέρχομαι^{viaa2p} καί^{c} ὁ^{damp} εἰσέρχομαι^{vppnamp} κωλύω^{viaa2p}. **v.53** λέγω^{vppagms} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} οὗτος^{rdanp} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ἄρχω^{viad3p} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} δεινῶς^{bo} ἐνέχω^{vnpa} καί^{c} ἀποστοματίζω^{vnpa} αὐτός^{rpams} περί^{p} πολύς^{agnpc}. **v.54** ἐνεδρεύω^{vppanmp} αὐτός^{rpams} ζητέω^{vppanmp} θηρεύω^{vnaa} τι-σριανσ ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} αὐτός^{rpgms} ἵνα^{c} κατηγορέω^{vsaa3p} αὐτός^{rpgms}.

αὐτοῦ πρῶτον Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρι-
2 σαίων ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις. οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον
ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσε-
3 ται. ἀνθ ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσε-
ται καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς ταμείοις κηρυχθή-
4 σεται ἐπὶ τῶν δωμάτων. Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου μὴ
φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα
5 μὴ ἐχόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. ὑποδείξω δὲ ὑμῖν
τίνα φοβηθῆτε, φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἐξουσίαν
ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν ναί λέγω ὑμῖν τοῦτον φοβή-
6 θητε. οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖται ἀσσαρίων δύο καὶ ἓν
7 ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ἀλ-
λὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠρίθμηνται μὴ
8 οὖν φοβεῖσθε, πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. Λέγω δὲ ὑμῖν
πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων
καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν
9 τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ, ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν
ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ.
10 καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀφεθή-
σεται αὐτῷ, τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ

---

12. **v.1** ἐνᵖ ὅςʳʳᵈᵐᵖ ἐπισυνάγωᵛᵖᵃᵖᵍᶠᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ μυριάςⁿᵍᵐᵖ ὁᵈᵍᵐˢ ὄχλοςⁿᵍᵐˢ ὥστεᶜ καταπατέωᵛⁿᵖᵃ ἀλλήλωνʳᵉᵃᵐᵖ ἄρχωᵛⁱᵃᵈ³ˢ λέγωᵛⁿᵖᵃ πρόςᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ μαθητήςⁿᵃᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ πρῶτοςᵇᵒ προσέχωᵛᵈᵖᵃ²ᵖ ἑαυτοῦʳˣᵈᵐᵖ ἀπόᵖ ὁᵈᵍᶠˢ ζύμηⁿᵍᶠˢ ὁᵈᵍᵐᵖ Φαρισαῖοςⁿᵍᵐᵖ ὅστιςʳʳⁿᶠˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὑπόκρισιςⁿⁿᶠˢ. **v.2** οὐδείςᵃⁿⁿˢⁿ δέᶜ συγκαλύπτωᵛᵖˣᵖⁿⁿˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὅςʳʳⁿⁿˢ οὐˣᵒ ἀποκαλύπτωᵛⁱᶠᵖ³ˢ καίᶜ κρυπτόςᵃⁿⁿˢⁿ ὅςʳʳⁿⁿˢ οὐˣᵒ γινώσκωᵛⁱᶠᵖ³ˢ. **v.3** ἀντίᵖ ὅςʳʳᵍⁿᵖ ὅσοςʳᶜᵃⁿᵖ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ σκοτίαⁿᵈᶠˢ λέγωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ ἐνᵖ ὁᵈᵈⁿˢ φῶςⁿᵈⁿˢ ἀκούωᵛⁱᶠᵖ³ˢ καίᶜ ὅςʳʳᵃⁿˢ πρόςᵖ ὁᵈᵃⁿˢ οὖςⁿᵃⁿˢ λαλέωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ ἐνᵖ ὁᵈᵈⁿᵖ ταμεῖονⁿᵈⁿᵖ κηρύσσωᵛⁱᶠᵖ³ˢ ἐπίᵖ ὁᵈᵍⁿᵖ δῶμαⁿᵍⁿᵖ. **v.4** λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ δέᶜ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ ὁᵈᵈᵐᵖ φίλοςᵃᵈᵐᵖⁿ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ μήˣᵒ φοβέομαιᵛᵈᵃᵒ²ᵖ ἀπόᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ ἀποκτείνωᵛᵖᵖᵃᵍᵐᵖ ὁᵈᵃⁿˢ σῶμαⁿᵃⁿˢ καίᶜ μετάᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ μήˣᵒ ἔχωᵛᵖᵖᵃᵍᵐᵖ περισσόςᵃᵃⁿˢᶜ τι-σριανσ ποιέωᵛⁿᵃᵃ. **v.5** ὑποδείκνυμιᵛⁱᶠᵃ¹ˢ δέᶜ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ τίςʳᵠᵃᵐˢ φοβέομαιᵛˢᵃᵒ²ᵖ φοβέομαιᵛᵈᵃᵒ²ᵖ ὁᵈᵃᵐˢ μετάᵖ ὁᵈᵃⁿˢ ἀποκτείνωᵛⁿᵃᵃ ἐξουσίαⁿᵃᶠˢ ἔχωᵛᵖᵖᵃᵃᵐˢ ἐμβάλλωᵛⁿᵃᵃ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ γέεννανᵃᶠˢ ναίˣᵒ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ οὗτοςʳᵈᵃᵐˢ φοβέομαιᵛᵈᵃᵒ²ᵖ. **v.6** οὐχίˣᵒ πέντεᵗⁿ στρουθίονⁿⁿⁿᵖ πωλέωᵛⁱᵖᵖ³ˢ ἀσσάριονⁿᵍⁿᵖ δύοᵗⁿ καίᶜ εἷςⁿⁿⁿˢ ἐκᵖ αὐτόςʳᵖᵍⁿᵖ οὐˣᵒ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ἐπιλανθάνομαιᵛᵖˣᵖⁿˢ ἐνώπιονᵇᵒ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ. **v.7** ἀλλάᶜ καίᶜ ὁᵈⁿᶠᵖ θρὶξⁿⁿⁿᶠᵖ ὁᵈᵍᶠˢ κεφαλήⁿᵍᶠˢ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ πᾶςᵃⁿᶠᵖⁿ ἀριθμέωᵛⁱˣᵖ³ᵖ μήˣᵒ οὖνᶜ φοβέομαιᵛᵈᵖⁿ²ᵖ πολύςᵃᵍⁿᵖⁿ στρουθίονⁿᵍⁿᵖ διαφέρωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ. **v.8** λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ δέᶜ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ πᾶςᵃⁿᵐˢⁿ ὅςʳʳⁿᵐˢ ἄνˣᵒ ὁμολογέωᵛˢᵃᵃ³ˢ ἐνᵖ ἐγώʳᵖᵈ⁻ˢ ἔμπροσθενᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ ἄνθρωποςⁿᵍᵐᵖ καίᶜ ὁᵈⁿᵐˢ υἱόςⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ ἄνθρωποςⁿᵍᵐˢ ὁμολογέωᵛⁱᶠᵃ³ˢ ἐνᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ἔμπροσθενᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ ἀγγέλοςⁿᵍᵐᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ. **v.9** ὁᵈⁿᵐˢ δέᶜ ἀρνέομαιᵛᵖᵃᵈⁿᵐˢ ἐγώʳᵖᵃ⁻ˢ ἐνώπιονᵇᵒ ὁᵈᵍᵐᵖ ἀνθρώποςⁿᵍᵐᵖ ἀπαρνέομαιᵛⁱᶠᵖ³ˢ ἐνώπιονᵇᵒ ὁᵈᵍᵐᵖ ἀγγέλοςⁿᵍᵐᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ.

ἀφεθήσεται. ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγω- 11
γὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ τί
ἀπολογήσησθε ἢ τί εἴπητε, τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα διδάξει 12
ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν. Εἶπεν δέ τις αὐτῷ ἐκ 13
τοῦ ὄχλου Διδάσκαλε εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ
ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Ἄνθρωπε τίς με 14
κατέστησεν δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ ὑμᾶς. εἶπεν δὲ πρὸς 15
αὐτούς Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας ὅτι οὐκ
ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτῷ ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων
αὐτοῦ. Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων Ἀνθρώ- 16
που τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα. καὶ διελογίζετο 17
ἐν ἑαυτῷ λέγων Τί ποιήσω ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς
καρπούς μου. καὶ εἶπεν Τοῦτο ποιήσω καθελῶ μου τὰς 18
ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα
τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθά μου. καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου 19
Ψυχή ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά, ἀναπαύου
φάγε πίε εὐφραίνου. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ θεός Ἄφρον, ταύτῃ 20
τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ, ἃ δὲ ἡτοίμα-
σας τίνι ἔσται. οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν 21

---

v.10 καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὅς^{rrnms} λέγω^{vifa3s} λόγος^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἀφίημι^{vifp3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{ddms} δέ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἅγιος^{aansn} πνεῦμα^{nans} βλασφημέω^{vpaadms} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifp3s}. **v.11** ὅταν^{c} δέ^{c} προσφέρω^{vspa3p} σύ$^{rpa-p}$ ἐπί^{p} ὁ^{dafp} συναγωγή^{nafp} καί^{c} ὁ^{dafp} ἀρχή^{nafp} καί^{c} ὁ^{dafp} ἐξουσία^{nafp} μή^{xo} μεριμνάω^{vdpa2p} πῶς^{bo} ἤ^{xo} τίς^{rqans} ἀπολογέομαι^{vsad2p} ἤ^{xo} τίς^{rqans} λέγω^{vsaa2p}. **v.12** ὁ^{dnns} γάρ^{c} ἅγιος^{annsn} πνεῦμα^{nnns} διδάσκω^{vifa3s} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ὅς^{rranp} δεῖ^{vipq3s} λέγω^{vnaa}. **v.13** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} τι-σρινμσ αὐτός^{rpdms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms} διδάσκαλος^{nvms} λέγω^{vdaa2s} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ μερίζω^{vnam} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} κληρονομία^{nafs}. **v.14** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἄνθρωπος^{nvms} τίς^{rqnms} ἐγώ$^{rpa-s}$ καθίστημι^{viaa3s} δικαστής^{nafs} ἤ^{xo} μεριστής^{nams} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.15** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁράω^{vdpa2p} καί^{c} φυλάσσω^{vdpm2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} πλεονεξία^{ngfs} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} περισσεύω^{vnpa} τι-σριδμσ ὁ^{dnfs} ζωή^{nnfs} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{vipx3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ὑπάρχω^{vppagnp} αὐτός^{rpgms}. **v.16** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} παραβολή^{nafs} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} λέγω^{vppanms} ἄνθρωπος^{ngms} τι-σριγμσ πλούσιος^{agmsn} εὐφορέω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} χώρα^{nnfs}. **v.17** καί^{c} διαλογίζομαι^{viin3s} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} λέγω^{vppanms} τίς^{rqans} ποιέω^{vsaa1s} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1s} ποῦ^{xo} συνάγω^{vifa1s} ὁ^{damp} καρπός^{namp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.18** καί^{c} λέγω^{viaa3s} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vifa1s} καθαιρέω^{vifa1s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafp} ἀποθήκη^{nafp} καί^{c} μέγας^{aafpc} οἰκοδομέω^{vifa1s} καί^{c} συνάγω^{vifa1s} ἐκεῖ^{bo} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} γένημα^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{danp} ἀγαθός^{aanpn} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.19** καί^{c} λέγω^{vifa1s} ὁ^{ddfs} ψυχή^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ψυχή^{nvfs} ἔχω^{vipa2s} πολύς^{aanpn} ἀγαθός^{aanpn} κεῖμαι^{vppnanp} εἰς^{p} ἔτος^{nanp} πολύς^{aanpn} ἀναπαύω^{vdpm2s} ἐσθίω^{vdaa2s} πίνω^{vdaa2s} εὐφραίνω^{vdpp2s}. **v.20** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἄφρων^{avmsn} οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ ἀπαιτέω^{vipa3p} ἀπό^{p} σύ$^{rpg-s}$ ὅς^{rrnnp} δέ^{c} ἑτοιμάζω^{viaa2s} τίς^{rqdms} εἰμί^{vifx3s}.

22 πλουτῶν. Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ Διὰ τοῦτο
ὑμῖν, λέγω μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε μηδὲ τῷ
23 σώματι τί ἐνδύσησθε. ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστιν τῆς τροφῆς καὶ
24 τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. κατανοήσατε τοὺς κόρακας ὅτι
οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οἷς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ
ἀποθήκη καὶ ὁ θεὸς τρέφει αὐτούς, πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς δι-
25 αφέρετε τῶν πετεινῶν. τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται
26 προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα· εἰ οὖν οὐτὲ
27 ἐλάχιστον δύνασθε τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε. κατα-
νοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει, οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει, λέγω
δὲ ὑμῖν οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβά-
28 λετο ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον ἐν τῷ ἀγρῷ σήμερον
ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμ-
29 φιέννυσιν πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς ὀλιγόπιστοι. καὶ ὑμεῖς μὴ
30 ζητεῖτε τί φάγητε ἢ τί πίητε καὶ μὴ μετεωρίζεσθε, ταῦτα
γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ, ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ
31 οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων. πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ
32 Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. Μὴ φοβοῦ τὸ
μικρὸν ποίμνιον ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν
33 τὴν βασιλείαν. Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐ-

---

v.21 οὕτω^{bo} ὁ^{dnms} θησαυρίζω^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxdms} καί^{c} μή^{xo} εἰς^{p} θεός^{nams} πλουτέω^{vppanms}.
v.22 λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} διά^{p} οὗτος^{rdans} σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vipa1s} μή^{xo} μεριμνάω^{vdpa2p} ὁ^{ddfs} ψυχή^{ndfs} σύ$^{rpg-p}$ τίς^{rqans} ἐσθίω^{vsaa2p} μηδέ^{c} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} τίς^{rqans} ἐνδύω^{vsam2p}. **v.23** ὁ^{dnfs} ψυχή^{nnfs} πολύς^{annsc} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dgfs} τροφή^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} ὁ^{dgns} ἔνδυμα^{ngns}. **v.24** κατανοέω^{vdaa2p} ὁ^{damp} κόραξ^{namp} ὅτι^{c} οὐ^{xo} σπείρω^{vipa3p} οὐδέ^{bo} θερίζω^{vipa3p} ὅς^{rrdmp} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ταμεῖον^{nnns} οὐδέ^{bo} ἀποθήκη^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} τρέφω^{vipa3s} αὐτός^{rpamp} πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} σύ$^{rpn-p}$ διαφέρω^{vipa2p} ὁ^{dgnp} πετεινός^{ngnp}. **v.25** τίς^{rqnms} δέ^{c} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ μεριμνάω^{vppanms} δύναμαι^{vipn3s} προστίθημι^{vnaa} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} ἡλικία^{nafs} αὐτός^{rpgms} πῆχυς^{nams} εἷς^{nams}. **v.26** εἰ^{qo} οὖν^{c} οὔτε^{c} ἐλάχιστος^{aansn} δύναμαι^{vipn2p} τίς^{rqans} περί^{p} ὁ^{dgnp} λοιπός^{agnpn} μεριμνάω^{vipa2p}. **v.27** κατανοέω^{vdaa2p} ὁ^{danp} κρίνον^{nanp} πῶς^{bo} αὐξάνω^{vipa3s} οὐ^{xo} κοπιάω^{vipa3s} οὐδέ^{bo} νήθω^{vipa3s} λέγω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ οὐδέ^{bo} Σολομών^{nnms} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} δόξα^{ndfs} αὐτός^{rpgms} περιβάλλω^{viam3s} ὡς^{bo} εἷς^{nans} οὗτος^{rdgnp}. **v.28** εἰ^{qo} δέ^{c} ὁ^{dams} χόρτος^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀγρός^{ndms} σήμερον^{bo} εἰμί^{vppxams} καί^{c} αὔριον^{bo} εἰς^{p} κλίβανος^{nams} βάλλω^{vpppams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} οὕτω^{bo} ἀμφιέννυμι^{vipa3s} πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} σύ$^{rpa-p}$ ὀλιγόπιστος^{avmpn}. **v.29** καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ μή^{xo} ζητέω^{vdpa2p} τίς^{rqans} ἐσθίω^{vsaa2p} ἤ^{xo} τίς^{rqans} πίνω^{vsaa2p} καί^{c} μή^{xo} μετεωρίζομαι^{vdpp2p}. **v.30** οὗτος^{rdanp} γάρ^{c} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἐπιζητέω^{vipa3s} σύ$^{rpg-p}$ δέ^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} οἶδα^{vixa3s} ὅτι^{c} χρῄζω^{vipa2p} οὗτος^{rdgnp}. **v.31** πλήν^{bo} ζητέω^{vdpa2p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} οὗτος^{rdnnp} πᾶς^{annpn} προστίθημι^{vifp3s} σύ$^{rpd-p}$. **v.32** μή^{xo} φοβέομαι^{vdpn2s} ὁ^{dnns} μικρός^{annsn} ποίμνιον^{nnns} ὅτι^{c} εὐδοκέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ δίδωμι^{vnaa} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs}.

λεημοσύνην, ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ παλαιούμενα
θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς ὅπου κλέπτης οὐκ
ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει, ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς 34
ὑμῶν ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται. Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ 35
ὀσφύες περιεζωσμέναι καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι, καὶ ὑμεῖς 36
ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν πότε
ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος εὐ-
θέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι οὓς ἐλ- 37
θὼν ὁ κύριος εὑρήσει γρηγοροῦντας, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς καὶ παρελθὼν διακονή-
σει αὐτοῖς. καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ καὶ ἐν τῇ 38
τρίτῃ φυλακῇ, ἔλθῃ καὶ εὕρῃ οὕτως μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦ-
λοι ἐκεῖνοι. τοῦτο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης 39
ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἄν,
ἀφῆκεν διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ὑμεῖς οὖν γί- 40
νεσθε ἕτοιμοι ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἔρχεται. Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος Κύριε πρὸς ἡμᾶς τὴν 41
παραβολὴν ταύτην λέγεις ἢ καὶ πρὸς πάντας. εἶπεν δὲ ὁ 42
κύριος Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ φρόνιμος ὃν
καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι

---

v.33 πωλέω^{vdaa2p} ὁ^{danp} ὑπάρχω^{vppaanp} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} δίδωμι^{vdaa2p} ἐλεημοσύνη^{nafs} ποιέω^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} βαλλάντιον^{nanp} μή^{xo} παλαιόω^{vpppanp} θησαυρός^{nams} ἀνέκλειπτος^{aamsn} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} ὅπου^{bo} κλέπτης^{nnms} οὐ^{xo} ἐγγίζω^{vipa3s} οὐδέ^{bo} σής^{nnms} διαφθείρω^{vipa3s}.
v.34 ὅπου^{bo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} θησαυρός^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ ἐκεῖ^{bo} καί^{c} ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vifx3s}.
v.35 εἰμί^{vdpx3p} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnfp} ὀσφύς^{nnfp} περιζώννυμι^{vpxpnfp} καί^{c} ὁ^{dnmp} λύχνος^{nnmp} καίω^{vpppnfp}.
v.36 καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ὅμοιος^{anmpn} ἄνθρωπος^{ndmp} προσδέχομαι^{vppndmp} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἑαυτοῦ^{rxgmp} πότε^{xo} ἀναλύω^{vsaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} γάμος^{ngmp} ἵνα^{c} ἔρχομαι^{vpaagms} καί^{c} κρούω^{vpaagms} εὐθέως^{bo} ἀνοίγω^{vsaa3p} αὐτός^{rpdms}.
v.37 μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} δοῦλος^{nnmp} ἐκεῖνος^{rdnmp} ὅς^{rramp} ἔρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εὑρίσκω^{vifa3s} γρηγορέω^{vppaamp} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} περιζώννυμι^{vifm3s} καί^{c} ἀνακλίνω^{vifa3s} αὐτός^{rpamp} καί^{c} παρέρχομαι^{vpaanms} διακονέω^{vifa3s} αὐτός^{rpdmp}.
v.38 καί^{c} ἐάν^{qo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} δεύτερος^{adfsn} φυλακή^{ndfs} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} φυλακή^{ndfs} ἔρχομαι^{vsaa3s} καί^{c} εὑρίσκω^{vsaa3s} οὕτω^{bo} μακάριος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} δοῦλος^{nnmp} ἐκεῖνος^{rdnmp}.
v.39 οὗτος^{rdans} δέ^{c} γινώσκω^{vdpa2p} ὅτι^{c} εἰ^{qo} οἶδα^{viya3s} ὁ^{dnms} οἰκοδεσπότης^{nnms} ποῖος^{rqdfs} ὥρα^{ndfs} ὁ^{dnms} κλέπτης^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s} γρηγορέω^{viaa3s} ἄν^{xo} καί^{c} οὐ^{xo} ἄν^{xo} ἀφίημι^{viaa3s} διορύσσω^{vnap} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms}.
v.40 καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ οὖν^{c} γίνομαι^{vdpn2p} ἕτοιμος^{anmpn} ὅτι^{c} ὅς^{rrdfs} ὥρα^{ndfs} οὐ^{xo} δοκέω^{vipa2p} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἔρχομαι^{vipn3s}.
v.41 λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} κύριος^{nvms} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs} λέγω^{vipa2s} ἤ^{xo} καί^{c} πρός^{p} πᾶς^{aampn}.

43 ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον. μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν
44 ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀληθῶς
λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει
45 αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ
Χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς
παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύ-
46 σκεσθαι. ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ
προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει καὶ διχοτομήσει αὐτὸν
47 καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. ἐκεῖνος δὲ
ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, καὶ μὴ
ἑτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται
48 πολλάς, ὁ δὲ μὴ γνούς ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν δαρήσεται
ὀλίγας παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολύ πολὺ ζητηθήσεται παρ αὐ-
τοῦ καὶ ᾧ παρέθεντο πολύ περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν.
49 Πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη.
50 βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ
51 τελεσθῇ. δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ
52 γῇ οὐχί λέγω ὑμῖν ἀλλ ἢ διαμερισμόν. ἔσονται γὰρ ἀπὸ
τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἑνὶ διαμεμερισμένοι τρεῖς ἐπὶ δυσὶν

---

v.42 λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} τίς^{rqnms} ἄρα^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} πιστός^{anmsn} οἰκονόμος^{nnms} καί^{c} φρόνιμος^{anmsn} ὅς^{rrams} καθίστημι^{vifa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} θεραπείᾳ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dgms} δίδωμι^{vnpa} ἐν^{p} καιρός^{ndms} ὁ^{dans} σιτομέτριον^{nans}. **v.43** μακάριος^{anmsn} ὁ^{dnms} δοῦλος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} ὅς^{rrams} ἔρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} εὑρίσκω^{vifa3s} ποιέω^{vppaams} οὕτω^{bo}. **v.44** ἀληθῶς^{bo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἐπί^{p} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddnp} ὑπάρχω^{vppadnp} αὐτός^{rpgms} καθίστημι^{vifa3s} αὐτός^{rpams}. **v.45** ἐάν^{qo} δέ^{c} λέγω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} δοῦλος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgms} χρονίζω^{vipa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἔρχομαι^{vnpn} καί^{c} ἄρχω^{vsam3s} τύπτω^{vnpa} ὁ^{damp} παῖς^{namp} καί^{c} ὁ^{dafp} παιδίσκη^{nafp} ἐσθίω^{vnpa} τέ^{xo} καί^{c} πίνω^{vnpa} καί^{c} μεθύσκω^{vnpp}. **v.46** ἥκω^{vifa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgms} δοῦλος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfs} ὅς^{rrdfs} οὐ^{xo} προσδοκάω^{vipa3s} καί^{c} ἐν^{p} ὥρα^{ndfs} ὅς^{rrdfs} οὐ^{xo} γινώσκω^{vipa3s} καί^{c} διχοτομέω^{vifa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὁ^{dans} μέρος^{nans} αὐτός^{rpgms} μετά^{p} ὁ^{dgmp} ἄπιστος^{agmpn} τίθημι^{vifa3s}. **v.47** ἐκεῖνος^{rdnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} δοῦλος^{nnms} ὁ^{dnms} γινώσκω^{vpaanms} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^{c} μή^{xo} ἑτοιμάζω^{vpaanms} μηδέ^{c} ποιέω^{vpaanms} πρός^{p} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} αὐτός^{rpgms} δέρω^{vifp3s} πολύς^{aafpn}. **v.48** ὁ^{dnms} δέ^{c} μή^{xo} γινώσκω^{vpaanms} ποιέω^{vpaanms} δέ^{c} ἄξιος^{aanpn} πληγή^{ngfp} δέρω^{vifp3s} ὀλίγος^{aafpn} πᾶς^{adnsn} δέ^{c} ὅς^{rrdms} δίδωμι^{viap3s} πολύς^{aansn} πολύς^{annsn} ζητέω^{vifp3s} παρά^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὅς^{rrdms} παρατίθημι^{viam3p} πολύς^{aansn} περισσός^{aansc} αἰτέω^{vifa3p} αὐτός^{rpams}. **v.49** πῦρ^{nans} ἔρχομαι^{viaa1s} βάλλω^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^{c} τίς^{rqans} θέλω^{vipa1s} εἰ^{qo} ἤδη^{bo} ἀνάπτω^{viap3s}. **v.50** βάπτισμα^{nans} δέ^{c} ἔχω^{vipa1s} βαπτίζω^{vnap} καί^{c} πῶς^{bo} συνέχω^{vipp1s} ἕως^{c} οὐ^{bo} τελέω^{vsap3s}. **v.51** δοκέω^{vipa2p} ὅτι^{c} εἰρήνη^{nafs} παραγίνομαι^{viad1s} δίδωμι^{vnaa} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs} οὐχί^{xo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἀλλά^{c} ἤ^{xo} διαμερισμός^{nams}.

καὶ δύο ἐπὶ τρισίν. διαμερισθήσεται πατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ 53
υἱὸς ἐπὶ πατρί μήτηρ ἐπὶ θυγατρί, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρί,
πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν
αὐτῆς. Ἔλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις Ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην 54
ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν εὐθέως λέγετε Ὄμβρος ἔρχεται
καὶ γίνεται οὕτως, καὶ ὅταν νότον πνέοντα λέγετε ὅτι Καύ- 55
σων ἔσται καὶ γίνεται. ὑποκριταί τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ 56
τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς
οὐ δοκιμάζετε· Τί δὲ καὶ ἀφ ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον. 57
ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ ἄρχοντα ἐν τῇ 58
ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ αὐτοῦ μήποτε κατασύρῃ
σε πρὸς τὸν κριτήν καὶ ὁ κριτής σε παραδῷ τῷ πράκτορι καὶ
ὁ πράκτωρ σε βάλῃ εἰς φυλακήν. λέγω σοι οὐ μὴ ἐξέλθῃς 59
ἐκεῖθεν ἕως οὐ καὶ τὸν ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.

Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐ- **13**
τῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα Πιλᾶτος ἔμιξεν μετὰ τῶν
θυσιῶν αὐτῶν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Δο- 2
κεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς
Γαλιλαίους ἐγένοντο ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν. οὐχί λέγω 3

---

v.52 εἰμί^{vifx3p} γάρ^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} νῦν^{bo} πέντε^{tn} ἐν^{p} οἶκος^{ndms} εἷς^{ndms} διαμερίζω^{vpxpnmp} τρεῖς^{nnmp} ἐπί^{p} δύο^{ndmp} καί^{c} δύο^{tn} ἐπί^{p} τρεῖς^{ndmp}. **v.53** διαμερίζω^{vifp3s} πατήρ^{nnms} ἐπί^{p} υἱός^{ndms} καί^{c} υἱός^{nnms} ἐπί^{p} πατήρ^{ndms} μήτηρ^{nnfs} ἐπί^{p} θυγάτηρ^{ndfs} καί^{c} θυγάτηρ^{nnfs} ἐπί^{p} μήτηρ^{ndfs} πενθερά^{nnfs} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} νύμφη^{nafs} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} νύμφη^{nnfs} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} πενθερά^{nafs} αὐτός^{rpgfs}. **v.54** λέγω^{viia3s} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} ὅταν^{c} ὁράω^{vsaa2p} ὁ^{dafs} νεφέλη^{nafs} ἀνατέλλω^{vppaafs} ἀπό^{p} δυσμή^{ngfp} εὐθέως^{bo} λέγω^{vipa2p} ὄμβρος^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s} καί^{c} γίνομαι^{vipn3s} οὕτω^{bo}. **v.55** καί^{c} ὅταν^{c} νότος^{nams} πνέω^{vppaams} λέγω^{vipa2p} ὅτι^{c} καύσων^{nnms} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} γίνομαι^{vipn3s}. **v.56** ὑποκριτής^{nvmp} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} οἶδα^{vixa2p} δοκιμάζω^{vnpa} ὁ^{dams} δέ^{c} καιρός^{nams} οὗτος^{rdams} πῶς^{bo} ὅς^{xo} δοκιμάζω^{vipa2p}. **v.57** τίς^{rqans} δέ^{c} καί^{c} ἀπό^{p} ἑαυτοῦ^{rxgmp} οὐ^{xo} κρίνω^{vipa2p} ὁ^{dans} δίκαιος^{aansn}. **v.58** ὡς^{bo} γάρ^{c} ὑπάγω^{vipa2s} μετά^{p} ὁ^{dgms} ἀντίδικος^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ ἐπί^{p} ἄρχων^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} δίδωμι^{vdaa2s} ἐργασία^{nafs} ἀπαλλάσσω^{vnxp} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} μήποτε^{bo} κατασύρω^{vsaa3s} σύ$^{rpa-s}$ πρός^{p} ὁ^{dams} κριτής^{nams} καί^{c} ὁ^{dnms} κριτής^{nnms} σύ$^{rpa-s}$ παραδίδωμι^{vsaa3s} ὁ^{ddms} πράκτωρ^{ndms} καί^{c} ὁ^{dnms} πράκτωρ^{nnms} σύ$^{rpa-s}$ βάλλω^{vsaa3s} εἰς^{p} φυλακή^{nafs}. **v.59** λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ οὐ^{xo} μή^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa2s} ἐκεῖθεν^{bo} ἕως^{c} οὐ^{bo} καί^{c} ὁ^{dams} ἔσχατος^{aansn} λεπτός^{nans} ἀποδίδωμι^{vsaa2s}. **13. v.1** πάρειμι^{viix3p} δέ^{c} τι-
-σρινμπ ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} ἀπαγγέλλω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms} περί^{p} ὁ^{dgmp} Γαλιλαῖος^{ngmp} ὅς^{rrgmp} ὁ^{dans} αἷμα^{nans} Πιλᾶτος^{nnms} μίγνυμι^{viaa3s} μετά^{p} ὁ^{dgfp} θυσία^{ngfp} αὐτός^{rpgmp}. **v.2** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} δοκέω^{vipa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} Γαλιλαῖος^{nnmp} οὗτος^{rdnmp} ἁμαρτωλός^{anmpn} παρά^{p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} Γαλιλαῖος^{namp} γίνομαι^{viad3p} ὅτι^{c} τοιοῦτος^{rdanp} πάσχω^{vixa3p}.

4 ὑμῖν ἀλλ ἐὰν μὴ μετανοῆτε πάντες ὡσαύτως ἀπολεῖσθε. ἢ
ἐκεῖνοι οἱ δεκα καὶ οκτὼ, ἐφ οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ
Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς δοκεῖτε ὅτι οὐτοὶ ὀφειλέται
ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ἐν
5 Ἰερουσαλήμ. οὐχί λέγω ὑμῖν ἀλλ ἐὰν μὴ μετανοῆτε πάν-
6 τες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. Ἔλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολήν,
Συκῆν εἶχέν τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην καὶ
7 ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ καὶ οὐχ εὗρεν. εἶπεν δὲ πρὸς
τὸν ἀμπελουργόν Ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν
τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐχ εὑρίσκω, ἔκκοψον αὐτήν ἵνα τί καὶ
8 τὴν γῆν καταργεῖ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ Κύριε ἄ-
φες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν
9 καὶ βάλω κόπρια. κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰ δὲ μήγε, εἰς
10 τὸ μέλλον, ἐκκόψεις αὐτήν. Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν
11 συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασιν. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα
ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ ἦν συγκύπτουσα
12 καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. ἰδὼν δὲ αὐτὴν
ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησεν καὶ εἶπεν αὐτῇ Γύναι ἀπολέλυσαι
13 τῆς ἀσθενείας σου. καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας, καὶ πα-
14 ραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζεν τὸν θεόν. ἀποκριθεὶς δὲ

---

v.3 οὐχί[xo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] ἐάν[qo] μή[xo] μετανοέω[vspa2p] πᾶς[anmpn] ὡσαύτως[bo] ἀπόλλυμι[vifm2p]. **v.4** ἤ[xo] ἐκεῖνος[rdnmp] ὁ[dnmp] δέκα[tn] καί[c] ὀκτώ[tn] ἐπί[p] ὅς[rramp] πίπτω[viaa3s] ὁ[dnms] πύργος[nnms] ἐν[p] ὁ[ddms] Σιλωάμ[tp] καί[c] ἀποκτείνω[viaa3s] αὐτός[rpamp] δοκέω[vipa2p] ὅτι[c] οὗτος[rdnmp] ὀφειλέτης[nnmp] γίνομαι[viad3p] παρά[p] πᾶς[aampn] ἄνθρωπος[namp] ὁ[damp] κατοικέω[vppaamp] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp]. **v.5** οὐχί[xo] λέγω[vipa1s] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] ἐάν[qo] μή[xo] μετανοέω[vspa2p] πᾶς[anmpn] ὁμοίως[bo] ἀπόλλυμι[vifm2p]. **v.6** λέγω[viia3s] δέ[c] οὗτος[rdafs] ὁ[dafs] παραβολή[nafs] συκῆ[nafs] ἔχω[viia3s] τι-ρινμσ ἐν[p] ὁ[ddms] ἀμπελών[ndms] αὐτός[rpgms] φυτεύω[vpxpafs] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] ζητέω[vppanms] καρπός[nams] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[viaa3s]. **v.7** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] ὁ[dams] ἀμπελουργός[aamsn] ἰδού[vdaa2s] τρεῖς[nanp] ἔτος[nanp] ἔρχομαι[vipn1s] ζητέω[vppanms] καρπός[nams] ἐν[p] ὁ[ddfs] συκῆ[ndfs] οὗτος[rddfs] καί[c] οὐ[xo] εὑρίσκω[vipa1s] ἐκκόπτω[vdaa2s] αὐτός[rpafs] ἵνα[c] τίς[rqans] καί[c] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καταργέω[vipa3s]. **v.8** ὁ[dnms] δέ[c] ἀποκρίνομαι[vpaonms] λέγω[vipa3s] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] ἀφίημι[vdaa2s] αὐτός[rpafs] καί[c] οὗτος[rdans] ὁ[dans] ἔτος[nans] ἕως[c] ὅστις[rrgns] σκάπτω[vsaa1s] περί[p] αὐτός[rpafs] καί[c] βάλλω[vsaa1s] κόπριον[nanp]. **v.9** κἄν[qo] μέν[xo] ποιέω[vsaa3s] καρπός[nams] εἰ[qo] δέ[c] μή[xo] εἰς[p] ὁ[dans] μέλλω[vppaans] ἐκκόπτω[vifa2s] αὐτός[rpafs]. **v.10** εἰμί[viix3s] δέ[c] διδάσκω[vppanms] ἐν[p] εἷς[ndfs] ὁ[dgfp] συναγωγή[ngfp] ἐν[p] ὁ[ddnp] σάββατον[ndnp]. **v.11** καί[c] ἰδού[vdaa2s] γυνή[nnfs] εἰμί[viix3s] πνεῦμα[nans] ἔχω[vppanfs] ἀσθένεια[ngfs] ἔτος[nanp] δέκα[tn] καί[c] ὀκτώ[tn] καί[c] εἰμί[viix3s] συγκύπτω[vppanfs] καί[c] μή[xo] δύναμαι[vppnnfs] ἀνακύπτω[vnaa] εἰς[p] ὁ[dans] παντελής[aansn]. **v.12** ὁράω[vpaanms] δέ[c] αὐτός[rpafs] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] προσφωνέω[viaa3s] καί[c] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdfs] γυνή[nvfs] ἀπολύω[vixp2s] ὁ[dgfs] ἀσθένεια[ngfs] σύ[rpg-s]. **v.13** καί[c] ἐπιτίθημι[viaa3s] αὐτός[rpdfs] ὁ[dafp] χείρ[nafp] καί[c] παραχρῆμα[bo] ἀνορθόω[viap3s] καί[c] δοξάζω[viia3s] ὁ[dams] θεός[nams].

ὁ ἀρχισυνάγωγος ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν
ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ Ἓξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργά-
ζεσθαι, ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ
ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ κύριος καὶ εἶ- 15
πεν Ὑποκριταί ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν
αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει.
ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν ἣν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς 16
ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ
τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. καὶ ταῦτα λέγοντος αὐ- 17
τοῦ κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ καὶ πᾶς ὁ
ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ
αὐτοῦ. Ἔλεγεν δὲ, Τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θε- 18
οῦ καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν. ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως 19
ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ καὶ ηὔξησεν
καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. πάλιν εἶπεν Τίνι 20
ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ὁμοία ἐστὶν ζύμῃ ἣν 21
λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐ-
ζυμώθη ὅλον. Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας 22
διδάσκων καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἰερουσαλήμ. εἶπεν 23

---

v.14 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἀρχισυνάγωγος^{nnms} ἀγανακτέω^{vppanms} ὅτι^{c} ὁ^{ddns} σάββατον^{ndns} θεραπεύω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viia3s} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} ἕξ^{tn} ἡμέρα^{nnfp} εἰμί^{vipx3p} ἐν^{p} ὅς^{rrdfp} δεῖ^{vipq3s} ἐργάζομαι^{vnpn} ἐν^{p} οὗτος^{rddfp} οὖν^{c} ἔρχομαι^{vppnnmp} θεραπεύω^{vdpp2p} καί^{c} μή^{xo} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgns} σάββατον^{ngns}. **v.15** ἀποκρίνομαι^{viad3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} ὑποκριτής^{nvmp} ἕκαστος^{anmsn} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{ddns} σάββατον^{ndns} οὐ^{xo} λύω^{vipa3s} ὁ^{dams} βοῦς^{nams} αὐτός^{rpgms} ἤ^{xo} ὁ^{dams} ὄνος^{nams} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} φάτνη^{ngfs} καί^{c} ἀπάγω^{vpaanms} ποτίζω^{vipa3s}. **v.16** οὗτος^{rdafs} δέ^{c} θυγάτηρ^{nafs} Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vppxafs} ὅς^{rrafs} δέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} ἰδού^{vdaa2s} δέκα^{tn} καί^{c} ὀκτώ^{tn} ἔτος^{nanp} οὐ^{xo} δεῖ^{viiq3s} λύω^{vnap} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} δεσμός^{ngms} οὗτος^{rdgms} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgns} σάββατον^{ngns}. **v.17** καί^{c} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vppagms} αὐτός^{rpgms} καταισχύνω^{viip3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀντίκειμαι^{vppnnmp} αὐτός^{rpdms} καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} χαίρω^{viia3s} ἐπί^{p} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddnp} ἔνδοξος^{adnpn} ὁ^{ddnp} γίνομαι^{vppndnp} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.18** λέγω^{viia3s} δέ^{c} τίς^{rqdms} ὅμοιος^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} τίς^{rqdms} ὁμοιόω^{vifa1s} αὐτός^{rpafs}. **v.19** ὅμοιος^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} κόκκος^{ndms} σίναπι^{ngns} ὅς^{rrams} λαμβάνω^{vpaanms} ἄνθρωπος^{nnms} βάλλω^{viaa3s} εἰς^{p} κῆπος^{nams} ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^{c} αὐξάνω^{viaa3s} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} εἰς^{p} δένδρον^{nans} μέγας^{aansn} καί^{c} ὁ^{dnnp} πετεινός^{nnnp} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} κατασκηνόω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} κλάδος^{ndmp} αὐτός^{rpgns}. **v.20** πάλιν^{bo} λέγω^{viaa3s} τίς^{rqdns} ὁμοιόω^{vifa1s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.21** ὅμοιος^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ζύμη^{ndfs} ὅς^{rrafs} λαμβάνω^{vpaanfs} γυνή^{nnfs} ἐγκρύπτω^{viaa3s} εἰς^{p} ἄλευρον^{ngns} σάτον^{nanp} τρεῖς^{nanp} ἕως^{c} ὅς^{bo} ζυμόω^{viap3s} ὅλος^{aansn}. **v.22** καί^{c} διαπορεύομαι^{viin3s} κατά^{p} πόλις^{nafp} καί^{c} κώμη^{nafp} διδάσκω^{vppanms} καί^{c} πορεία^{nafs} ποιέω^{vppmnms} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}.

δέ τις αὐτῷ Κύριε εἰ ὀλίγοι οἱ σῳζόμενοι ὁ δὲ εἶπεν πρὸς
24 αὐτούς. Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης, ὅτι
πολλοί λέγω ὑμῖν ζητήσουσιν εἰσελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσου-
25 σιν. ἀφ οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν
θύραν καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν λέ-
γοντες Κύριε Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν
26 Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. τότε ἄρξεσθε λέγειν Ἐφάγο-
μεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν
27 ἐδίδαξας, καὶ ἐρεῖ λέγω ὑμῖν Οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ,
28 ἀπόστητε ἀπ ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. ἐκεῖ
ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων ὅταν ὄψησθε
Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ καὶ πάντας τοὺς προφήτας
29 ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. καὶ
ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν καὶ βορρᾶ καὶ νότου
30 καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ ἰδοὺ εἰ-
σὶν ἔσχατοι οἳ ἔσονται πρῶτοι καὶ εἰσὶν πρῶτοι οἳ ἔσονται
31 ἔσχατοι. Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθόν τινες Φαρισαῖοι
λέγοντες αὐτῷ Ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν ὅτι Ἡρῴδης
32 θέλει σε ἀποκτεῖναι. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες εἴπατε
τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ Ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπι-

---

v.23 λέγω^{viaa3s} δέ^{c} τι-σρινμσ αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} ὀλίγος^{anmpn} ὁ^{dnmp} σῴζω^{vpppnmp} ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp}. **v.24** ἀγωνίζομαι^{vdpn2p} εἰσέρχομαι^{vnaa} διά^{p} ὁ^{dgfs} στενός^{agfsn} πύλη^{ngfs} ὅτι^{c} πολύς^{anmpn} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ζητέω^{vifa3p} εἰσέρχομαι^{vnaa} καί^{c} οὐ^{xo} ἰσχύω^{vifa3p}. **v.25** ἀπό^{p} ὅς^{rrgms} ἄν^{xo} ἐγείρω^{vsap3s} ὁ^{dnms} οἰκοδεσπότης^{nnms} καί^{c} ἀποκλείω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} καί^{c} ἄρχω^{vsam2p} ἔξω^{bo} ἵστημι^{vnxa} καί^{c} κρούω^{vnpa} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} κύριος^{nvms} ἀνοίγω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vifa3s} σύ$^{rpd-p}$ οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} σύ$^{rpa-p}$ πόθεν^{bo} εἰμί^{vipx2p}. **v.26** τότε^{bo} ἄρχω^{vifm2p} λέγω^{vnpa} ἐσθίω^{viaa1p} ἐνώπιον^{bo} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} πίνω^{viaa1p} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} πλατύς^{ndfp} ἐγώ$^{rpg-p}$ διδάσκω^{viaa2s}. **v.27** καί^{c} λέγω^{vifa3s} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} σύ$^{rpa-p}$ πόθεν^{bo} εἰμί^{vipx2p} ἀφίστημι^{vdaa2p} ἀπό^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἐργάτης^{nnmp} ὁ^{dgfs} ἀδικία^{ngfs}. **v.28** ἐκεῖ^{bo} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dnms} κλαυθμός^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} βρυγμός^{nnms} ὁ^{dgmp} ὀδούς^{ngmp} ὅταν^{c} ὀπτάνομαι^{vsad2p} Ἀβραάμ^{tp} καί^{c} Ἰσαάκ^{tp} καί^{c} Ἰακώβ^{tp} καί^{c} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} προφήτης^{namp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} σύ$^{rpa-p}$ δέ^{c} ἐκβάλλω^{vpppamp} ἔξω^{bo}. **v.29** καί^{c} ἥκω^{vifa3p} ἀπό^{p} ἀνατολή^{ngfp} καί^{c} δυσμή^{ngfp} καί^{c} βορρᾶς^{ngms} καί^{c} νότος^{ngms} καί^{c} ἀνακλίνω^{vifp3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.30** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} εἰμί^{vipx3p} ἔσχατος^{anmpn} ὅς^{rrnmp} εἰμί^{vifx3p} πρῶτος^{anmpn} καί^{c} εἰμί^{vipx3p} πρῶτος^{anmpn} ὅς^{rrnmp} εἰμί^{vifx3p} ἔσχατος^{anmpn}. **v.31** ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} προσέρχομαι^{viaa3p} τι-σρινμπ Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} καί^{c} πορεύομαι^{vdpn2s} ἐντεῦθεν^{bo} ὅτι^{c} Ἡρῴδης^{nnms} θέλω^{vipa3s} σύ$^{rpa-s}$ ἀποκτείνω^{vnaa}.

τελῶ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. πλὴν 33
δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι ὅτι
οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἰερουσαλήμ. Ἰε- 34
ρουσαλὴμ Ἰερουσαλήμ ἡ ἀποκτένουσα τοὺς προφήτας καὶ
λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτὴν ποσάκις ἠ-
θέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυ-
τῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας καὶ οὐκ ἠθελήσατε. ἰδοὺ 35
ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος, λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ
με ἴδητέ ἕως ἂν ἥξει ὅτε εἴπητε Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος
ἐν ὀνόματι κυρίου.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόν- **14**
των τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον καὶ αὐτοὶ ἦσαν
παρατηρούμενοι αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρω- 2
πικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 3
πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους λέγων Ἐι Ἔξεστιν τῷ
σαββάτῳ θεραπεύειν· οἱ δὲ ἡσύχασαν καὶ ἐπιλαβόμενος 4
ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσεν. καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς 5
εἶπεν Τίνος ὑμῶν υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται, καὶ
οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα. Ἔλε- 6, 7

---

v.32 καί^c λέγω^viaa3s αὐτός^rpdmp πορεύομαι^vpaonmp λέγω^vdaa2p ὁ^ddfs ἀλώπηξ^ndfs οὗτος^rddfs ἰδού^vdaa2s ἐκβάλλω^vipa1s δαιμόνιον^nanp καί^c ἴασις^nafp ἐπιτελέω^vipa1s σήμερον^bo καί^c αὔριον^bo καί^c ὁ^ddfs τρίτος^adfsn τελειόω^vipp1s. **v.33** πλήν^bo δεῖ^vipq3s ἐγώ^rpa-s σήμερον^bo καί^c αὔριον^bo καί^c ὁ^ddfs ἔχω^vpppdfs πορεύομαι^vnpn ὅτι^c οὐ^xo ἐνδέχομαι^vipn3s προφήτης^nams ἀπόλλυμι^vnam ἔξω^bo Ἰερουσαλήμ^tp. **v.34** Ἰερουσαλήμ^tp Ἰερουσαλήμ^tp ὁ^dnfs ἀποκτείνω^vppanfs ὁ^damp προφήτης^namp καί^c λιθοβολέω^vppanfs ὁ^damp ἀποστέλλω^vpxpamp πρός^p αὐτός^rpafs ποσάκις^bo θέλω^viaa1s ἐπισυνάγω^vnaa ὁ^danp τέκνον^nanp σύ^rpg-s ὅς^rrams τρόπος^nams ὄρνις^nnms ὁ^dafs ἑαυτοῦ^rxgfs νοσσία^nafs ὑπό^p ὁ^dafp πτέρυξ^nafp καί^c οὐ^xo θέλω^viaa2p. **v.35** ἰδού^vdaa2s ἀφίημι^vipp3s σύ^rpd-p ὁ^dnms οἶκος^nnms σύ^rpg-p ἔρημος^anmsn λέγω^vipa1s δέ^c σύ^rpd-p ὅτι^c οὐ^xo μή^xo ἐγώ^rpa-s ὁράω^vsaa2p ἕως^c ἄν^xo ἥκω^vifa3s ὅτε^bo λέγω^vsaa2p εὐλογέω^vpxpnms ὁ^dnms ἔρχομαι^vppnnms ἐν^p ὄνομα^ndns κύριος^ngms. **14. v.1** καί^c γίνομαι^viad3s ἐν^p ὁ^ddms ἔρχομαι^vnaa αὐτός^rpams εἰς^p οἶκος^nams τι-σριγμσ ὁ^dgmp ἄρχων^ngmp ὁ^dgmp Φαρισαῖος^ngmp σάββατον^ndns ἐσθίω^vnaa ἄρτος^nams καί^c αὐτός^rpnmp εἰμί^viix3p παρατηρέω^vppmnmp αὐτός^rpams. **v.2** καί^c ἰδού^vdaa2s ἄνθρωπος^nnms τι-σρινμσ εἰμί^viix3s ὑδρωπικός^anmsn ἔμπροσθεν^p αὐτός^rpgms. **v.3** καί^c ἀποκρίνομαι^vpaonms ὁ^dnms Ἰησοῦς^nnms λέγω^viaa3s πρός^p ὁ^damp νομικός^aampn καί^c Φαρισαῖος^namp λέγω^vppanms εἰ^qo ἔξεστι^vipq3s ὁ^ddns σάββατον^ndns θεραπεύω^vnpa. **v.4** ὁ^dnmp δέ^c ἡσυχάζω^viaa3p καί^c ἐπιλαμβάνομαι^vpadnms ἰάομαι^viad3s αὐτός^rpams καί^c ἀπολύω^viaa3s. **v.5** καί^c ἀποκρίνομαι^vpaonms πρός^p αὐτός^rpamp λέγω^viaa3s τίς^rqgms σύ^rpg-p υἱός^nnms ἤ^xo βοῦς^nnms εἰς^p φρέαρ^nans ἐμπίπτω^vifd3s καί^c οὐ^xo εὐθέως^bo ἀνασπάω^vifa3s αὐτός^rpams ἐν^p ὁ^ddfs ἡμέρα^ndfs ὁ^dgns σάββατον^ngns. **v.6** καί^c οὐ^xo ἰσχύω^viaa3p ἀνταποκρίνομαι^vnao αὐτός^rpdms πρός^p οὗτος^rdanp.

γεν δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολήν ἐπέχων πῶς τὰς
8 πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο λέγων πρὸς αὐτούς. Ὅταν κλη-
θῇς ὑπό τινος εἰς γάμους μὴ κατακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλι-
9 σίαν μήποτε ἐντιμότερός σου ᾖ κεκλημένος ὑπ αὐτοῦ. καὶ
ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι Δὸς τούτῳ τόπον καὶ
10 τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ἀλλ
ὅταν κληθῇς πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον τόπον ἵνα
ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε εἴπῃ σοι Φίλε προσανάβηθι ἀνώ-
τερον, τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων σοι.
11 ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυ-
12 τὸν ὑψωθήσεται. Ἔλεγεν δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν Ὅταν
ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον μὴ φώνει τοὺς φίλους σου μηδὲ
τοὺς ἀδελφούς σου μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου μηδὲ γείτονας
πλουσίους μήποτε καὶ αὐτοὶ σε ἀντικαλέσωσίν καὶ γένηται
13 σοι ἀνταπόδομά. ἀλλ ὅταν ποιῇς δοχὴν κάλει πτωχούς
14 ἀναπήρους, χωλούς τυφλούς, καὶ μακάριος ἔσῃ ὅτι οὐκ
ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν τῇ
15 ἀναστάσει τῶν δικαίων. Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμέ-
νων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ Μακάριος ὃς φάγεται ἄριστον ἐν τῇ
16 βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Ἄνθρωπός τις ἐποίη-

---

v.7 λέγω^{viia3s} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{damp} καλέω^{vpxpamp} παραβολή^{nafs} ἐπέχω^{vppanms} πῶς^{bo} ὁ^{dafp} πρωτοκλισία^{nafp} ἐκλέγω^{viim3p} λέγω^{vppanms} πρός^{p} αὐτός^{rpamp}. **v.8** ὅταν^{c} καλέω^{vsap2s} ὑπό^{p} τι-σριγμσ εἰς^{p} γάμος^{namp} μή^{xo} κατακλίνω^{vsap2s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πρωτοκλισία^{nafs} μήποτε^{bo} ἔντιμος^{anmsc} σύ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vspx3s} καλέω^{vpxpnms} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.9** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} αὐτός^{rpams} καλέω^{vpaanms} λέγω^{vifa3s} σύ$^{rpd-s}$ δίδωμι^{vdaa2s} οὗτος^{rddms} τόπος^{nams} καί^{c} τότε^{bo} ἄρχω^{vsam2s} μετά^{p} αἰσχύνη^{ngfs} ὁ^{dams} ἔσχατος^{aamsn} τόπος^{nams} κατέχω^{vnpa}. **v.10** ἀλλά^{c} ὅταν^{c} καλέω^{vsap2s} πορεύομαι^{vpaonms} ἀναπίπτω^{vdaa2s} εἰς^{p} ὁ^{dams} ἔσχατος^{aamsn} τόπος^{nams} ἵνα^{c} ὅταν^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnms} καλέω^{vpxanms} σύ$^{rpa-s}$ λέγω^{vsaa3s} σύ$^{rpd-s}$ φίλος^{nvms} προσαναβαίνω^{vdaa2s} ἀνώτερος^{aansn} τότε^{bo} εἰμί^{vifx3s} σύ$^{rpd-s}$ δόξα^{nnfs} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} συνανάκειμαι^{vppngmp} σύ$^{rpd-s}$. **v.11** ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὑψόω^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ταπεινόω^{vifp3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ταπεινόω^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑψόω^{vifp3s}. **v.12** λέγω^{viia3s} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{ddms} καλέω^{vpxadms} αὐτός^{rpams} ὅταν^{c} ποιέω^{vspa2s} ἄριστον^{nnns} ἤ^{xo} δεῖπνον^{nans} μή^{xo} φωνέω^{vdpa2s} ὁ^{damp} φίλος^{aampn} σύ$^{rpg-s}$ μηδέ^{c} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} σύ$^{rpg-s}$ μηδέ^{c} ὁ^{damp} συγγενής^{aampn} σύ$^{rpg-s}$ μηδέ^{c} γείτων^{namp} πλούσιος^{aampn} μήποτε^{bo} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} σύ$^{rpa-s}$ ἀντικαλέω^{vsaa3p} καί^{c} γίνομαι^{vsad3s} σύ$^{rpd-s}$ ἀνταπόδομα^{nans}. **v.13** ἀλλά^{c} ὅταν^{c} ποιέω^{vspa2s} δοχή^{nafs} καλέω^{vdpa2s} πτωχός^{aampn} ἀνάπειρος^{aampn} χωλός^{aampn} τυφλός^{aampn}. **v.14** καί^{c} μακάριος^{anmsn} εἰμί^{vifx2s} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ἀνταποδίδωμι^{vnaa} σύ$^{rpd-s}$ ἀνταποδίδωμι^{vifp3s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀνάστασις^{ndfs} ὁ^{dgmp} δίκαιος^{agmpn}. **v.15** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} τι-σριγμσ ὁ^{dgmp} συνανάκειμαι^{vppngmp} οὗτος^{rdanp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} μακάριος^{anmsn} ὅς^{rrnms} ἐσθίω^{vifd3s} ἄριστον^{nnns} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

σεν δεῖπνον μέγα καὶ ἐκάλεσεν πολλούς. καὶ ἀπέστειλεν 17
τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλη-
μένοις Ἔρχεσθε ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστιν πάντα. καὶ ἤρξαντο 18
ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ Ἀγρὸν
ἠγόρασα καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν, ἐρωτῶ
σε ἔχε με παρῃτημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν Ζεύγη βοῶν ἠγό- 19
ρασα πέντε καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά, ἐρωτῶ σε ἔχε
με παρῃτημένον. καὶ ἕτερος εἶπεν Γυναῖκα ἔγημα καὶ διὰ 20
τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος 21
ἐκεῖνος ἀπήγγειλεν τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα τότε ὀργισθεὶς
ὁ οἰκοδεσπότης εἶπεν τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἔξελθε ταχέως εἰς
τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ
ἀναπήρους καὶ χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. καὶ 22
εἶπεν ὁ δοῦλος Κύριε γέγονεν ὡς ἐπέταξας καὶ ἔτι τόπος
ἐστίν. καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον Ἔξελθε εἰς 23
τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν ἵνα γε-
μισθῇ ὁ οἶκος, μου. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν 24
ἐκείνων τῶν κεκλημένων γεύσεταί μου τοῦ δείπνου [πολ-
λοί γὰρ εἰσιν κλητοί ὀλίγοι δέ ἐκλεκτοί] Συνεπορεύοντο δὲ 25

---

v.16 ὁ^dnms δέ^c λέγω^viaa3s αὐτός^rpdms ἄνθρωπος^nnms τι-σρινμσ ποιέω^viaa3s δεῖπνον^nans μέγας^aansn καί^c καλέω^viaa3s πολύς^aampn. **v.17** καί^c ἀποστέλλω^viaa3s ὁ^dams δοῦλος^nams αὐτός^rpgms ὁ^ddfs ὥρα^ndfs ὁ^dgns δεῖπνον^ngns λέγω^vnaa ὁ^ddmp καλέω^vpxpdmp ἔρχομαι^vdpn2p ὅτι^c ἤδη^bo ἕτοιμος^annpn εἰμί^vipx3s πᾶς^annpn. **v.18** καί^c ἄρχω^viad3p ἀπό^p εἷς^ngfs παραιτέομαι^vnpn πᾶς^anmpn ὁ^dnms πρῶτος^anmsn λέγω^viaa3s αὐτός^rpdms ἀγρός^nams ἀγοράζω^viaa1s καί^c ἔχω^vipa1s ἀνάγκη^nafs ἐξέρχομαι^vnaa καί^c ὁράω^vnaa αὐτός^rpams ἐρωτάω^vipa1s σύ^rpa-s ἔχω^vdpa2s ἐγώ^rpa-s παραιτέομαι^vpxpams. **v.19** καί^c ἕτερος^anmsn λέγω^viaa3s ζεῦγος^nanp βοῦς^ngmp ἀγοράζω^viaa1s πέντε^tn καί^c πορεύομαι^vipn1s δοκιμάζω^vnaa αὐτός^rpanp ἐρωτάω^vipa1s σύ^rpa-s ἔχω^vdpa2s ἐγώ^rpa-s παραιτέομαι^vpxpams. **v.20** καί^c ἕτερος^anmsn λέγω^viaa3s γυνή^nafs γαμέω^viaa1s καί^c διά^p οὗτος^rdans οὐ^xo δύναμαι^vipn1s ἔρχομαι^vnaa. **v.21** καί^c παραγίνομαι^vpadnms ὁ^dnms δοῦλος^nnms ἐκεῖνος^rdnms ἀπαγγέλλω^viaa3s ὁ^ddms κύριος^ndms αὐτός^rpgms οὗτος^rdanp τότε^bo ὀργίζω^vpapnms ὁ^dnms οἰκοδεσπότης^nnms λέγω^viaa3s ὁ^ddms δοῦλος^ndms αὐτός^rpgms ἐξέρχομαι^vdaa2s ταχέως^bo εἰς^p ὁ^dafp πλατύς^nafp καί^c ῥύμη^nafp ὁ^dgfs πόλις^ngfs καί^c ὁ^damp πτωχός^aampn καί^c ἀνάπειρος^aampn καί^c χωλός^aampn καί^c τυφλός^aampn εἰσάγω^vdaa2s ὧδε^bo. **v.22** καί^c λέγω^viaa3s ὁ^dnms δοῦλος^nnms κύριος^nvms γίνομαι^vixa3s ὡς^bo ἐπιτάσσω^viaa2s καί^c ἔτι^bo τόπος^nnms εἰμί^vipx3s. **v.23** καί^c λέγω^viaa3s ὁ^dnms κύριος^nnms πρός^p ὁ^dams δοῦλος^nams ἐξέρχομαι^vdaa2s εἰς^p ὁ^dafp ὁδός^nafp καί^c φραγμός^namp καί^c ἀναγκάζω^vdaa2s εἰσέρχομαι^vnaa ἵνα^c γεμίζω^vsap3s ὁ^dnms οἶκος^nnms ἐγώ^rpg-s. **v.24** λέγω^vipa1s γάρ^c σύ^rpd-p ὅτι^c οὐδείς^anfsn ὁ^dgmp ἀνήρ^ngmp ἐκεῖνος^rdgmp ὁ^dgmp καλέω^vpxpgmp γεύομαι^vifd3s ἐγώ^rpg-s ὁ^dgns δεῖπνον^ngns πολύς^anmpn γάρ^c εἰμί^vipx3p κλητός^anmpn ὀλίγος^anmpn δέ^c ἐκλεκτός^anmpn.

26 αὐτῷ ὄχλοι πολλοί καὶ στραφεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς. Εἴ τις
ἔρχεται πρός με καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μη-
τέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ
τὰς ἀδελφάς ἔτι δέ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν οὐ δύναται μου
27 μαθητής εἶναί. καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ
28 καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου οὐ δύναται εἶναί μου μαθητής. τίς
γὰρ ἐξ ὑμῶν ὁ θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ πρῶτον κα-
29 θίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην εἰ ἔχει τὰ εἰς ἀπαρτισμόν. ἵνα
μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι
30 πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται ἐμπαίζειν αὐτῷ. λέγοντες
ὅτι Οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἴσχυσεν
31 ἐκτελέσαι. ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος συμβαλεῖν ἑτέ-
ρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύεται εἰ
δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι
32 χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ αὐτόν. εἰ δὲ μήγε, ἔτι πόρρω αὐτοῦ
33 ὄντος πρεσβείαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. οὕ-
τως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν τοῖς ἑαυτοῦ
34 ὑπάρχουσιν οὐ δύναται μου εἶναί μαθητής. Καλὸν τὸ ἅ-
35 λας, ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ ἐν τίνι ἀρτυθήσεται. οὔτε εἰς
γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὔθετόν ἐστιν ἔξω βάλλουσιν αὐτό ὁ

---

v.25 συμπορεύομαι^{viin3p} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{nnmp} πολύς^{anmpn} καί^{c} στρέφω^{vpapnms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp}. **v.26** εἰ^{qo} τι-σρινμσ ἔρχομαι^{vipn3s} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} οὐ^{xo} μισέω^{vipa3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} καί^{c} ὁ^{danp} τέκνον^{nanp} καί^{c} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} καί^{c} ὁ^{dafp} ἀδελφή^{nafp} ἔτι^{bo} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} ψυχή^{nafs} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ἐγώ$^{rpg-s}$ μαθητής^{nnms} εἰμί^{vnpx}. **v.27** καί^{c} ὅστις^{rrnms} οὐ^{xo} βαστάζω^{vipa3s} ὁ^{dams} σταυρός^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} εἰμί^{vnpx} ἐγώ$^{rpg-s}$ μαθητής^{nnms}. **v.28** τίς^{rqnms} γάρ^{c} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} θέλω^{vppanms} πύργος^{nams} οἰκοδομέω^{vnaa} οὐχί^{xo} πρῶτος^{bo} καθίζω^{vpaanms} ψηφίζω^{vipa3s} ὁ^{dafs} δαπάνη^{nafs} εἰ^{qo} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{danp} εἰς^{p} ἀπαρτισμός^{nams}. **v.29** ἵνα^{c} μήποτε^{bo} τίθημι^{vpaagms} αὐτός^{rpgms} θεμέλιος^{nams} καί^{c} μή^{xo} ἰσχύω^{vppagms} ἐκτελέω^{vnaa} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} θεωρέω^{vppanmp} ἄρχω^{vsam3p} ἐμπαίζω^{vnpa} αὐτός^{rpdms}. **v.30** λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ἄρχω^{viad3s} οἰκοδομέω^{vnpa} καί^{c} οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa3s} ἐκτελέω^{vnaa}. **v.31** ἤ^{xo} τίς^{rqnms} βασιλεύς^{nnms} πορεύομαι^{vppnnms} συμβάλλω^{vnaa} ἕτερος^{admsn} βασιλεύς^{ndms} εἰς^{p} πόλεμος^{nams} οὐχί^{xo} καθίζω^{vpaanms} πρῶτος^{bo} βουλεύομαι^{vipn3s} εἰ^{qo} δυνατός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} δέκα^{tn} χιλιάς^{ndfp} ἀπαντάω^{vnaa} ὁ^{ddms} μετά^{p} εἴκοσι^{nnmp} χιλιάς^{nnfp} ἔρχομαι^{vppndms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams}. **v.32** εἰ^{qo} δέ^{c} μή^{xo} ἔτι^{bo} πόρρω^{bo} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vppxgms} πρεσβεία^{nafs} ἀποστέλλω^{vpaanms} ἐρωτάω^{vipa3s} ὁ^{danp} πρός^{p} εἰρήνη^{nafs}. **v.33** οὕτω^{bo} οὖν^{c} πᾶς^{anmsn} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} ἀποτάσσω^{vipm3s} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddnp} ἑαυτοῦ^{rxgms} ὑπάρχω^{vppadnp} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vnpx} μαθητής^{nnms}. **v.34** καλός^{annsn} ὁ^{dnns} ἅλας^{nnns} ἐάν^{qo} δέ^{c} ὁ^{dnns} ἅλας^{nnns} μωραίνω^{vsap3s} ἐν^{p} τίς^{rqdns} ἀρτύω^{vifp3s}.

ἔχων ᾶτα ἀκούειν ἀκουέτω.

15 Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁ- 1
μαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον οἵ Φαρισαῖοι 2
καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι Οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσ-
δέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν 3
παραβολὴν ταύτην λέγων. Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων 4
ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ καταλείπει
τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀ-
πολωλὸς ἕως εὕρῃ αὐτό. καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς 5
ὤμους ἑαυτοῦ χαίρων. καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ 6
τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς Συγχάρητέ μοι
ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. λέγω ὑμῖν ὅτι 7
οὕτως χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετα-
νοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρείαν
ἔχουσιν μετανοίας. Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα ἐὰν 8
ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν
οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως ὅτου εὕρῃ. καὶ εὑροῦσα 9
συγκαλεῖται τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας λέγουσα Συγχάρη-
τέ μοι ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. οὕτως λέγω 10
ὑμῖν χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ

---

v.35 οὔτε^{c} εἰς^{p} γῆ^{nafs} οὔτε^{c} εἰς^{p} κοπρία^{nafs} εὔθετος^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἔξω^{bo} βάλλω^{vipa3p} αὐτός^{rpans} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdpa3s}. **15. v.1** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} ἐγγίζω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} τελώνης^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἁμαρτωλός^{anmpn} ἀκούω^{vnpa} αὐτός^{rpgms}. **v.2** καί^{c} διαγογγύζω^{viia3p} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} οὗτος^{rdnms} ἁμαρτωλός^{aampn} προσδέχομαι^{vipn3s} καί^{c} συνεσθίω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.3** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs} λέγω^{vppanms}. **v.4** τίς^{rqnms} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἔχω^{vppanms} ἑκατόν^{tn} πρόβατον^{nanp} καί^{c} ἀπόλλυμι^{vpaanms} εἷς^{nans} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgnp} οὐ^{xo} καταλείπω^{vipa3s} ὁ^{danp} ἐνενήκοντα^{tn} ἐννέα^{tn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} καί^{c} πορεύομαι^{vipn3s} ἐπί^{p} ὁ^{dans} ἀπόλλυμι^{vpxaans} ἕως^{c} εὑρίσκω^{vsaa3s} αὐτός^{rpans}. **v.5** καί^{c} εὑρίσκω^{vpaanms} ἐπιτίθημι^{vipa3s} ἐπί^{p} ὁ^{damp} ὦμος^{namp} ἑαυτοῦ^{rxgms} χαίρω^{vppanms}. **v.6** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} συγκαλέω^{vipa3s} ὁ^{damp} φίλος^{aampn} καί^{c} ὁ^{damp} γείτων^{namp} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdmp} συγχαίρω^{vdao2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} εὑρίσκω^{viaa1s} ὁ^{dans} πρόβατον^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dans} ἀπόλλυμι^{vpxaans}. **v.7** λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὕτω^{bo} χαρά^{nnfs} εἰμί^{vifx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ἐπί^{p} εἷς^{ndms} ἁμαρτωλός^{admsn} μετανοέω^{vppadms} ἤ^{xo} ἐπί^{p} ἐνενήκοντα^{tn} ἐννέα^{tn} δίκαιος^{admpn} ὅστις^{rrnmp} οὐ^{xo} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa3p} μετάνοια^{ngfs}. **v.8** ἤ^{xo} τίς^{rqnfs} γυνή^{nnfs} δραχμή^{nafp} ἔχω^{vppanfs} δέκα^{tn} ἐάν^{qo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} δραχμή^{nafs} εἷς^{nafs} οὐχί^{xo} ἅπτω^{vipa3s} λύχνος^{nafs} καί^{c} σαρόω^{vipa3s} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} καί^{c} ζητέω^{vipa3s} ἐπιμελῶς^{bo} ἕως^{c} ὅστις^{rrgns} εὑρίσκω^{vsaa3s}. **v.9** καί^{c} εὑρίσκω^{vpaanfs} συγκαλέω^{vipm3s} ὁ^{dafp} φίλος^{nafp} καί^{c} ὁ^{dafp} γείτων^{nafp} λέγω^{vppanfs} συγχαίρω^{vdao2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} εὑρίσκω^{viaa1s} ὁ^{dafs} δραχμή^{nafs} ὅς^{rrafs} ἀπόλλυμι^{viaa1s}.

11 ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. Εἶπεν δέ Ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο
12 υἱούς. καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί Πάτερ δός μοι
τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον.
13 καὶ μετ οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος
υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν
14 τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ
πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην καὶ
15 αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ
τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς
16 ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν
κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι καὶ
17 οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπεν Πόσοι μί-
σθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων ἐγὼ δὲ λιμῷ
18 ἀπόλλυμαι. ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου
καὶ ἐρῶ αὐτῷ Πάτερ ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν
19 σου. καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου, ποίησόν
20 με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου. καὶ ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν
πατέρα αὐτοῦ ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν
ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ

---

v.10 οὕτω^{bo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ χαρά^{nnfs} γίνομαι^{vipn3s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐπί^{p} εἷς^{ndms} ἁμαρτωλός^{admsn} μετανοέω^{vppadms}. **v.11** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ἄνθρωπος^{nnms} τι-ορινμσ ἔχω^{viia3s} δύο^{tn} υἱός^{namp}. **v.12** καί^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} νέος^{anmsc} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} πατήρ^{nvms} δίδωμι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ὁ^{dans} ἐπιβάλλω^{vppaans} μέρος^{nans} ὁ^{dgfs} οὐσία^{ngfs} καί^{c} διαιρέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} βίος^{nams}. **v.13** καί^{c} μετά^{p} οὐ^{xo} πολύς^{aafpn} ἡμέρα^{nafp} συνάγω^{vpaanms} ἅπας^{aanpn} ὁ^{dnms} νέος^{anmsc} υἱός^{nnms} ἀποδημέω^{viaa3s} εἰς^{p} χώρα^{nafs} μακρός^{aafsn} καί^{c} ἐκεῖ^{bo} διασκορπίζω^{viaa3s} ὁ^{dafs} οὐσία^{nafs} αὐτός^{rpgms} ζάω^{vppanms} ἀσώτως^{bo}. **v.14** δαπανάω^{vpaagms} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} πᾶς^{aanpn} γίνομαι^{viad3s} λιμός^{nnms} ἰσχυρός^{anmsn} κατά^{p} ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ἄρχω^{viad3s} ὑστερέω^{vnpp}. **v.15** καί^{c} πορεύομαι^{vpaonms} κολλάω^{viap3s} εἷς^{ndms} ὁ^{dgmp} πολίτης^{ngmp} ὁ^{dgfs} χώρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} καί^{c} πέμπω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{damp} ἀγρός^{namp} αὐτός^{rpgms} βόσκω^{vnpa} χοῖρος^{namp}. **v.16** καί^{c} ἐπιθυμέω^{viia3s} γεμίζω^{vnaa} ὁ^{dafs} κοιλία^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} κεράτιον^{ngnp} ὅς^{rrgnp} ἐσθίω^{viia3p} ὁ^{dnmp} χοῖρος^{nnmp} καί^{c} οὐδείς^{anfsn} δίδωμι^{viia3s} αὐτός^{rpdms}. **v.17** εἰς^{p} ἑαυτοῦ^{rxams} δέ^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} πόσος^{ronmp} μίσθιος^{anmpn} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ περισσεύω^{vipa3p} ἄρτος^{ngmp} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} λιμός^{ndms} ἀπόλλυμι^{vipm1s}. **v.18** ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{vifd1s} πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} λέγω^{vifa1s} αὐτός^{rpdms} πατήρ^{nvms} ἁμαρτάνω^{viaa1s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^{c} ἐνώπιον^{bo} σύ$^{rpg\text{-}s}$. **v.19** καί^{c} οὐκέτι^{bo} εἰμί^{vipx1s} ἄξιος^{anmsn} καλέω^{vnap} υἱός^{nnms} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ποιέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ὡς^{bo} εἷς^{nams} ὁ^{dgmp} μίσθιος^{agmpn} σύ$^{rpg\text{-}s}$.

τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. εἶπεν δὲ αὐ- 21
τῷ ὁ υἱὸς Πάτερ ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου
καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ 22
πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ ἐξενέγκατε τὴν στολὴν τὴν πρώ-
την καὶ ἐνδύσατε αὐτόν καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα
αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας. καὶ ἐνέγκαντες τὸν 23
μόσχον τὸν σιτευτόν θύσατε καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν.
ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν καὶ ἀπολωλὼς 24
ἦν καὶ εὑρέθη καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν δὲ ὁ υἱὸς 25
αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ, καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισεν
τῇ οἰκίᾳ ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν. καὶ προσκαλε- 26
σάμενος ἕνα τῶν παίδων ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. ὁ δὲ 27
εἶπεν αὐτῷ ὅτι Ὁ ἀδελφός σου ἥκει καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ
σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλα-
βεν. ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν ὁ οὖν πατὴρ 28
αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 29
τῷ πατρὶ Ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐν-
τολήν σου παρῆλθον καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα
μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ, ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος ὁ 30

---

v.20 καί^{c} ἀνίστημι^{vpaanms} ἔρχομαι^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgms} ἔτι^{bo} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} μακράν^{bo} ἀπέχω^{vppagms} ὁράω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} αὐτός^{rpgms} καί^{c} σπλαγχνίζομαι^{viao3s} καί^{c} τρέχω^{vpaanms} ἐπιπίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dams} τράχηλος^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} καταφιλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpams}. **v.21** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} πατήρ^{nvms} ἁμαρτάνω^{viaa1s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^{c} ἐνώπιον^{bo} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} οὐκέτι^{bo} εἰμί^{vipx1s} ἄξιος^{anmsn} καλέω^{vnap} υἱός^{nnms} σύ$^{rpg-s}$. **v.22** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} πρός^{p} ὁ^{damp} δοῦλος^{namp} αὐτός^{rpgms} ἐκφέρω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} στολή^{nafs} ὁ^{dafs} πρῶτος^{aafsn} καί^{c} ἐνδύω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams} καί^{c} δίδωμι^{vdaa2p} δακτύλιος^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὑπόδημα^{nanp} εἰς^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp}. **v.23** καί^{c} φέρω^{vpaanmp} ὁ^{dams} μόσχος^{aamsn} ὁ^{dams} σιτευτός^{aamsn} θύω^{vdaa2p} καί^{c} ἐσθίω^{vpaanmp} εὐφραίνω^{vsap1p}. **v.24** ὅτι^{c} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ νεκρός^{anmsn} εἰμί^{viix3s} καί^{c} ἀναζάω^{viaa3s} καί^{c} ἀπόλλυμι^{vpxanms} εἰμί^{viix3s} καί^{c} εὑρίσκω^{viap3s} καί^{c} ἄρχω^{viad3p} εὐφραίνω^{vnpp}. **v.25** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} πρεσβύτερος^{anmsn} ἐν^{p} ἀγρός^{ndms} καί^{c} ὡς^{bo} ἔρχομαι^{vppnnms} ἐγγίζω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} ἀκούω^{viaa3s} συμφωνία^{ngfs} καί^{c} χορός^{ngmp}. **v.26** καί^{c} προσκαλέομαι^{vpadnms} εἷς^{nams} ὁ^{dgmp} παῖς^{ngmp} πυνθάνομαι^{viin3s} τίς^{rqnns} εἰμί^{vopx3s} οὗτος^{rdnnp}. **v.27** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ ἥκω^{vipa3s} καί^{c} θύω^{viaa3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dams} μόσχος^{aamsn} ὁ^{dams} σιτευτός^{aamsn} ὅτι^{c} ὑγιαίνω^{vppaams} αὐτός^{rpams} ἀπολαμβάνω^{viaa3s}. **v.28** ὀργίζω^{viap3s} δέ^{c} καί^{c} οὐ^{xo} θέλω^{viia3s} εἰσέρχομαι^{vnaa} ὁ^{dnms} οὖν^{c} πατήρ^{nnms} αὐτός^{rpgms} ἐξέρχομαι^{vpaanms} παρακαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpams}. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ἰδού^{vdaa2s} τοσοῦτος^{rdanp} ἔτος^{nanp} δουλεύω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ καί^{c} οὐδέποτε^{bo} ἐντολή^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ παρέρχομαι^{viaa1s} καί^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ οὐδέποτε^{bo} δίδωμι^{viaa2s} ἔριφος^{nams} ἵνα^{c} μετά^{p} ὁ^{dgmp} φίλος^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-s}$ εὐφραίνω^{vsap1s}.

καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἦλθεν ἔθυσας αὐτῷ
31 τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ Τέκνον σὺ πάν-
32 τοτε μετ ἐμοῦ εἶ καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν, εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὑρέθη.

16 Ἔλεγεν δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ Ἄνθρωπός τις
ἦν πλούσιος ὃς εἶχεν οἰκονόμον καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ
2 ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ φωνήσας αὐ-
τὸν εἶπεν αὐτῷ Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ ἀπόδος τὸν λόγον
3 τῆς οἰκονομίας σου οὐ γὰρ δύνήσῃ ἔτι οἰκονομεῖν. εἶ-
πεν δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος Τί ποιήσω ὅτι ὁ κύριός μου
ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ ἐμοῦ σκάπτειν οὐκ ἰσχύω ἐ-
4 παιτεῖν αἰσχύνομαι. ἔγνων τί ποιήσω ἵνα ὅταν μετασταθῶ
5 τῆς οἰκονομίας δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. καὶ
προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυ-
ρίου ἑαυτοῦ ἔλεγεν τῷ πρώτῳ Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου.
6 ὁ δὲ εἶπεν Ἑκατὸν βάτους ἐλαίου καὶ εἶπεν αὐτῷ Δέξαι σου
7 τὸ γράμμα, καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. ἔ-
πειτα ἑτέρῳ εἶπεν Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις ὁ δὲ εἶπεν Ἑκατὸν
κόρους σίτου καὶ λέγει αὐτῷ Δέξαι σου τὸ γράμμα, καὶ γρά-

---

v.30 ὅτε^{bo} δὲ^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} σύ$^{rpg\text{-}s}$ οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} κατεσθίω^{vpaanms} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dams} βίος^{nams} μετά^{p} πόρνη^{ngfp} ἔρχομαι^{viaa3s} θύω^{viaa2s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dams} μόσχος^{aamsn} ὁ^{dams} σιτευτός^{aamsn}. **v.31** ὁ^{dnms} δὲ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} τέκνον^{nvns} σύ$^{rpn\text{-}s}$ πάντοτε^{bo} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ εἰμί^{vipx2s} καί^{c} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} ἐμός^{rsnnp} σός^{rsnnp} εἰμί^{vipx3s}. **v.32** εὐφραίνω^{vnap} δὲ^{c} καί^{c} χαίρω^{vnao} δεῖ^{viiq3s} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} σύ$^{rpg\text{-}s}$ οὗτος^{rdnms} νεκρός^{anmsn} εἰμί^{viix3s} καί^{c} ἀναζάω^{viaa3s} καί^{c} ἀπόλλυμι^{vpxanms} εἰμί^{viix3s} καί^{c} εὑρίσκω^{viap3s}. **16. v.1** λέγω^{viia3s} δέ^{c} καί^{c} πρός^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} αὐτός^{rpgms} ἄνθρωπος^{nnms} τι-σρινμσ εἰμί^{viix3s} πλούσιος^{anmsn} ὅς^{rrnms} ἔχω^{viia3s} οἰκονόμος^{nams} καί^{c} οὗτος^{rdnms} διαβάλλω^{viap3s} αὐτός^{rpdms} ὡς^{bo} διασκορπίζω^{vppanms} ὁ^{danp} ὑπάρχω^{vppaanp} αὐτός^{rpgms}. **v.2** καί^{c} φωνέω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} τίς^{rqnns} οὗτος^{rdnns} ἀκούω^{vipa1s} περί^{p} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ἀποδίδωμι^{vdaa2s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgfs} οἰκονομία^{ngfs} σύ$^{rpg\text{-}s}$ οὐ^{xo} γάρ^{c} δύναμαι^{vifd2s} ἔτι^{bo} οἰκονομέω^{vnpa}. **v.3** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} ὁ^{dnms} οἰκονόμος^{nnms} τίς^{rqans} ποιέω^{vsaa1s} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἀφαιρέω^{vipm3s} ὁ^{dafs} οἰκονομία^{nafs} ἀπό^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ σκάπτω^{vnpa} οὐ^{xo} ἰσχύω^{vipa1s} ἐπαιτέω^{vnpa} αἰσχύνω^{vipe1s}. **v.4** γινώσκω^{viaa1s} τίς^{rqans} ποιέω^{vifa1s} ἵνα^{c} ὅταν^{c} μεθίστημι^{vsap1s} ὁ^{dgfs} οἰκονομία^{ngfs} δέχομαι^{vsad3p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ εἰς^{p} ὁ^{damp} οἶκος^{namp} αὐτός^{rpgmp}. **v.5** καί^{c} προσκαλέομαι^{vpadnms} εἷς^{nams} ἕκαστος^{aamsn} ὁ^{dgmp} χρεοφειλέτης^{ngmp} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἑαυτοῦ^{rxgms} λέγω^{viia3s} ὁ^{ddms} πρῶτος^{admsn} πόσος^{roans} ὀφείλω^{vipa2s} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.6** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} ἑκατόν^{tn} βάτος^{namp} ἔλαιον^{ngns} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} δέχομαι^{vdad2s} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dans} γράμμα^{nans} καί^{c} καθίζω^{vpaanms} ταχέως^{bo} γράφω^{vdaa2s} πεντήκοντα^{tn}.

ψον ὀγδοήκοντα. καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον 8
τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν, ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος
τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν
γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. κἀγὼ ὑμῖν λέγω ποιήσατε ἑαυ- 9
τοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας ἵνα ὅταν ἐκλίπητε,
δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχί- 10
στῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστιν καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ
ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ 11
οὐκ ἐγένεσθε τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει. καὶ εἰ ἐν τῷ 12
ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει.
Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶν κυρίοις δουλεύειν, ἢ γὰρ τὸν 13
ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται καὶ
τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ
μαμωνᾷ. Ἤκουον δὲ ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι φι- 14
λάργυροι ὑπάρχοντες καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. καὶ εἶπεν 15
αὐτοῖς Ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀν-
θρώπων ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι τὸ ἐν
ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Ὁ νόμος 16
καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου, ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ

---

v.7 ἔπειτα^{bo} ἕτερος^{admsn} λέγω^{viaa3s} σύ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} πόσος^{roans} ὀφείλω^{vipa2s} ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} ἑκατόν^{tn} κόρος^{namp} σῖτος^{ngms} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} δέχομαι^{vdad2s} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dans} γράμμα^{nans} καί^{c} γράφω^{vdaa2s} ὀγδοήκοντα^{tn}. **v.8** καί^{c} ἐπαινέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dams} οἰκονόμος^{nams} ὁ^{dgfs} ἀδικία^{ngfs} ὅτι^{c} φρονίμως^{bo} ποιέω^{viaa3s} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} υἱός^{nnmp} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} φρόνιμος^{anmpc} ὑπέρ^{p} ὁ^{damp} υἱός^{namp} ὁ^{dgns} φῶς^{ngns} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γενεά^{nafs} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgmp} εἰμί^{vipx3p}. **v.9** κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ σύ$^{rpd\text{-}p}$ λέγω^{vipa1s} ποιέω^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} φίλος^{aampn} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} μαμωνᾶς^{ta} ὁ^{dgfs} ἀδικία^{ngfs} ἵνα^{c} ὅταν^{c} ἐκλείπω^{vsaa2p} δέχομαι^{vsad3p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ εἰς^{p} ὁ^{dafp} αἰώνιος^{aafpn} σκηνή^{nafp}. **v.10** ὁ^{dnms} πιστός^{anmsn} ἐν^{p} ἐλάχιστος^{adnsn} καί^{c} ἐν^{p} πολύς^{adnsn} πιστός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ἐν^{p} ἐλάχιστος^{adnsn} ἄδικος^{anmsn} καί^{c} ἐν^{p} πολύς^{adnsn} ἄδικος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.11** εἰ^{qo} οὖν^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἄδικος^{adnsn} μαμωνᾶς^{ta} πιστός^{anfpn} οὐ^{xo} γίνομαι^{viad2p} ὁ^{dans} ἀληθινός^{aansn} τίς^{rqnms} σύ$^{rpd\text{-}p}$ πιστεύω^{vifa3s}. **v.12** καί^{c} εἰ^{qo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀλλότριος^{admsn} πιστός^{anfpn} οὐ^{xo} γίνομαι^{viad2p} ὁ^{dans} ὑμέτερος^{rsans} τίς^{rqnms} σύ$^{rpd\text{-}p}$ δίδωμι^{vifa3s}. **v.13** οὐδείς^{anfsn} οἰκέτης^{nnms} δύναμαι^{vipn3s} δύο^{ndmp} κύριος^{ndmp} δουλεύω^{vnpa} ἤ^{xo} γάρ^{c} ὁ^{dams} εἷς^{nams} μισέω^{vifa3s} καί^{c} ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn} ἀγαπάω^{vifa3s} ἤ^{xo} εἷς^{ngms} ἀντέχω^{vifd3s} καί^{c} ὁ^{dgms} ἕτερος^{agmsn} καταφρονέω^{vifa3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} θεός^{ndms} δουλεύω^{vnpa} καί^{c} μαμωνᾶς^{ta}. **v.14** ἀκούω^{viia3p} δέ^{c} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} καί^{c} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} φιλάργυρος^{anmpn} ὑπάρχω^{vppanmp} καί^{c} ἐκμυκτηρίζω^{viia3p} αὐτός^{rpams}. **v.15** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} σύ$^{rpn\text{-}p}$ εἰμί^{vipx2p} ὁ^{dnmp} δικαιόω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} γινώσκω^{vipa3s} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnns} ἐν^{p} ἄνθρωπος^{ndmp} ὑψηλός^{annsn} βδέλυγμα^{nnns} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

17 εὐαγγελίζεται καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. Εὐκοπώτερον δέ
ἐστιν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου μίαν
18 κεραίαν πεσεῖν. Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ
γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀν-
19 δρὸς γαμῶν μοιχεύει. Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος καὶ
ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραινόμενος καθ ἡ-
20 μέραν λαμπρῶς. πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος ὃς
21 ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος. καὶ ἐπιθυ-
μῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς
τραπέζης τοῦ πλουσίου, ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέ-
22 λειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ. ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν
καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον
23 Ἀβραάμ, ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη. καὶ ἐν
τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐν βασά-
νοις ὁρᾷ τὸν Ἀβραὰμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς
24 κόλποις αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν Πάτερ Ἀβραάμ
ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ
δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου
25 ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. εἶπεν δὲ Ἀβραάμ, Τέκνον
μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες σὺ τὰ ἀγαθά σου ἐν τῇ ζωῇ σου καὶ

---

v.16 ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp} ἕως^{c} Ἰωάννης^{ngms} ἀπό^{p} τότε^{bo} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εὐαγγελίζω^{vipp3s} καί^{c} πᾶς^{anmsn} εἰς^{p} αὐτός^{rpafs} βιάζομαι^{vipm3s}. **v.17** εὔκοπος^{annsc} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^{c} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} παρέρχομαι^{vnaa} ἷς^{xo} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} εἷς^{nafs} κεραία^{nafs} πίπτω^{vnaa}. **v.18** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀπολύω^{vppanms} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} γαμέω^{vppanms} ἕτερος^{aafsn} μοιχεύω^{vipa3s} καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀπολύω^{vpxpafs} ἀπό^{p} ἀνήρ^{ngms} γαμέω^{vppanms} μοιχεύω^{vipa3s}. **v.19** ἄνθρωπος^{nnms} δέ^{c} τι-σρινμσ εἰμί^{viix3s} πλούσιος^{anmsn} καί^{c} ἐνδιδύσκω^{viim3s} πορφύρα^{nafs} καί^{c} βύσσος^{nafs} εὐφραίνω^{vpppnms} κατά^{p} ἡμέρα^{nafs} λαμπρῶς^{bo}. **v.20** πτωχός^{anmsn} δέ^{c} τι-σρινμσ εἰμί^{viix3s} ὄνομα^{ndns} Λάζαρος^{nnms} ὅς^{rrnms} βάλλω^{viyp3s} πρός^{p} ὁ^{dams} πυλών^{nams} αὐτός^{rpgms} ἑλκόω^{vpxpnms}. **v.21** καί^{c} ἐπιθυμέω^{vppanms} χορτάζω^{vnap} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ψιχίον^{ngnp} ὁ^{dgnp} πίπτω^{vppagnp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} τράπεζα^{ngfs} ὁ^{dgms} πλούσιος^{agmsn} ἀλλά^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} κύων^{nnmp} ἔρχομαι^{vppnnmp} ἀπολείχω^{viia3p} ὁ^{danp} ἕλκος^{nanp} αὐτός^{rpgms}. **v.22** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἀποθνήσκω^{vnaa} ὁ^{dams} πτωχός^{aamsn} καί^{c} ἀποφέρω^{vnap} αὐτός^{rpams} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόλπος^{nams} Ἀβραάμ^{tp} ἀποθνήσκω^{viaa3s} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnms} πλούσιος^{anmsn} καί^{c} θάπτω^{viap3s}. **v.23** καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ᾅδης^{ndms} ἐπαίρω^{vpaanms} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rpgms} ὑπάρχω^{vppanms} ἐν^{p} βάσανος^{ndfp} ὁράω^{vipa3s} ὁ^{dams} Ἀβραάμ^{tp} ἀπό^{p} μακρόθεν^{bo} καί^{c} Λάζαρος^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} κόλπος^{ndmp} αὐτός^{rpgms}. **v.24** καί^{c} αὐτός^{rpnms} φωνέω^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} πατήρ^{nvms} Ἀβραάμ^{tp} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} πέμπω^{vdaa2s} Λάζαρος^{nams} ἵνα^{c} βάπτω^{vsaa3s} ὁ^{dans} ἄκρον^{nans} ὁ^{dgms} δάκτυλος^{ngms} αὐτός^{rpgms} ὕδωρ^{ngns} καί^{c} καταψύχω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} γλῶσσα^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} ὀδυνάομαι^{vipp1s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} φλόξ^{ndfs} οὗτος^{rddfs}.

Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά, νῦν δὲ ὧδε παρακαλεῖται σὺ δὲ
ὀδυνᾶσαι. καὶ ἐπὶ πάσιν τούτοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν 26
χάσμα μέγα ἐστήρικται ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν
πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπε-
ρῶσιν. εἶπεν δέ Ἐρωτῶ οὖν σε πάτερ ἵνα πέμψῃς αὐτὸν 27
εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου. ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς 28
ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς
τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ ἔχου- 29
σιν Μωσέα καὶ τοὺς προφήτας, ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ὁ δὲ 30
εἶπεν Οὐχί πάτερ Ἀβραάμ ἀλλ ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ
πρὸς αὐτοὺς μετανοήσουσιν. εἶπεν δὲ αὐτῷ Εἰ Μωσέως 31
καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν
ἀναστῇ πεισθήσονται.

Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς Ἀνένδεκτόν ἐστιν τοῦ μὴ **17**
ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα οὐαὶ δὲ δι᾽ οὗ ἔρχεται, λυσιτελεῖ αὐτῷ 2
εἰ μύλος ὀνικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ
ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μι-
κρῶν τούτων. προσέχετε ἑαυτοῖς ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ εἰς σὲ ὁ 3
ἀδελφός σου ἐπιτίμησον αὐτῷ καὶ ἐὰν μετανοήσῃ ἄφες αὐ-
τῷ. καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμάρτῃ εἰς σὲ καὶ ἑπτάκις 4

---

v.25 λέγω^{viaa3s} δέ^{c} Ἀβραάμ^{tp} τέκνον^{nvns} μιμνῄσκομαι^{vdap2s} ὅτι^{c} ἀπολαμβάνω^{viaa2s} σύ$^{rpn-s}$ ὁ^{danp} ἀγαθός^{aanpn} σύ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ζωή^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} Λάζαρος^{nnms} ὁμοίως^{bo} ὁ^{danp} κακός^{aanpn} νῦν^{bo} δέ^{c} ὧδε^{bo} παρακαλέω^{vipp3s} σύ$^{rpn-s}$ δέ^{c} ὀδυνάομαι^{vipp2s}. **v.26** καί^{c} ἐπί^{p} πᾶς^{adnpn} οὗτος^{rddnp} μεταξύ^{bo} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} σύ$^{rpg-p}$ χάσμα^{nans} μέγας^{aansn} στηρίζω^{vixp3s} ὅπως^{bo} ὁ^{dnmp} θέλω^{vppanmp} διαβαίνω^{vnaa} ἔνθεν^{bo} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ μή^{xo} δύναμαι^{vspn3p} μηδέ^{c} ὁ^{dnmp} ἐκεῖθεν^{bo} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ διαπεράω^{vspa3p}. **v.27** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ἐρωτάω^{vipa1s} οὖν^{c} σύ$^{rpa-s}$ πατήρ^{nvms} ἵνα^{c} πέμπω^{vsaa2s} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.28** ἔχω^{vipa1s} γάρ^{c} πέντε^{tn} ἀδελφός^{namp} ὅπως^{bo} διαμαρτύρομαι^{vspn3s} αὐτός^{rpdmp} ἵνα^{c} μή^{xo} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} ἔρχομαι^{vsaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dams} τόπος^{nams} οὗτος^{rdams} ὁ^{dgfs} βάσανος^{ngfs}. **v.29** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} Ἀβραάμ^{tp} ἔχω^{vipa3p} Μωϋσῆς^{nams} καί^{c} ὁ^{damp} προφήτης^{namp} ἀκούω^{vdaa3p} αὐτός^{rpgmp}. **v.30** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} οὐχί^{xo} πατήρ^{nvms} Ἀβραάμ^{tp} ἀλλά^{c} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἀπό^{p} νεκρός^{agmpn} πορεύομαι^{vsao3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} μετανοέω^{vifa3p}. **v.31** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} εἰ^{qo} Μωϋσῆς^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} οὐ^{xo} ἀκούω^{vipa3p} οὐδέ^{bo} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vsaa3s} πείθω^{vifp3p}. **17. v.1** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} ἀνένδεκτος^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dgms} μή^{xo} ἔρχομαι^{vnaa} ὁ^{danp} σκάνδαλον^{nanp} οὐαί^{i} δέ^{c} διά^{p} ὅς^{rrgms} ἔρχομαι^{vipn3s}. **v.2** λυσιτελέω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} εἰ^{qo} μύλος^{nnms} ὀνικός^{anmsn} περίκειμαι^{vipn3s} περί^{p} ὁ^{dams} τράχηλος^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ῥίπτω^{vixp3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ἤ^{xo} ἵνα^{c} σκανδαλίζω^{vsaa3s} εἷς^{nams} ὁ^{dgmp} μικρός^{agmpn} οὗτος^{rdgmp}. **v.3** προσέχω^{vdpa2p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ἐάν^{qo} δέ^{c} ἁμαρτάνω^{vsaa3s} εἰς^{p} σύ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ ἐπιτιμάω^{vdaa2s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ἐάν^{qo} μετανοέω^{vsaa3s} ἀφίημι^{vdaa2s} αὐτός^{rpdms}.

5 τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ λέγων Μετανοῶ ἀφήσεις αὐτῷ. Καὶ
6 εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ Πρόσθες ἡμῖν πίστιν. εἶπεν
δὲ ὁ κύριος Εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως ἐλέγετε ἂν
τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ Ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσ-
7 σῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων
ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ
8 Εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε. ἀλλ οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ Ἑτοίμα-
σον τί δειπνήσω καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως φάγω
9 καὶ πίω καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ. μὴ χάριν
ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ, ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα οὐ δο-
10 κῶ. οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα
ὑμῖν λέγετε ὅτι Δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν ὅτι ὃ ὀφείλομεν ποιῆ-
11 σαι πεποιήκαμεν. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς
Ἰερουσαλὴμ καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ
12 Γαλιλαίας. καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἴς τινα κώμην ἀπήν-
13 τησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες οἳ ἔστησαν πόρρωθεν. καὶ
αὐτοὶ ἦραν φωνὴν λέγοντες Ἰησοῦ ἐπιστάτα ἐλέησον ἡμᾶς.
14 καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς
ἱερεῦσιν καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν.
15 εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν ὅτι ἰάθη ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς με-

---

v.4 καί^{c} ἐάν$^{q\text{-}o}$ ἑπτάκις^{bo} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἁμαρτάνω^{vsaa3s} εἰς^{p} σύ$^{rpa\text{-}s}$ καί^{c} ἑπτάκις^{bo} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐπιστρέφω^{vsaa3s} λέγω^{vppanms} μετανοέω^{vipa1s} ἀφίημι^{vifa2s} αὐτός^{rpdms}. **v.5** καί^{c} λέγω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} προστίθημι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd\text{-}p}$ πίστις^{nafs}. **v.6** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εἰ^{qo} ἔχω^{vipa2p} πίστις^{nafs} ὡς^{bo} κόκκος^{nams} σίναπι^{ngns} λέγω^{viia2p} ἄν^{xo} ὁ^{ddfs} συκάμινος^{admsn} οὗτος^{rddfs} ἐκριζόω^{vdap2s} καί^{c} φυτεύω^{vdap2s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} καί^{c} ὑπακούω^{viaa3s} ἄν^{xo} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.7** τίς^{rqnms} δέ^{c} ἐκ^{p} σύ$^{rpg\text{-}p}$ δοῦλος^{nams} ἔχω^{vppanms} ἀροτριάω^{vppaams} ἤ^{xo} ποιμαίνω^{vppaams} ὅς^{rrnms} εἰσέρχομαι^{vpaadms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ἀγρός^{ngms} λέγω^{vifa3s} εὐθέως^{bo} παρέρχομαι^{vpaanms} ἀναπίπτω^{vdaa2s}. **v.8** ἀλλά^{c} οὐχί^{xo} λέγω^{vifa3s} αὐτός^{rpdms} ἑτοιμάζω^{vdaa2s} τίς^{rqans} δειπνέω^{vsaa1s} καί^{c} περιζώννυμι^{vpamnms} διακονέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ἕως^{c} ἐσθίω^{vsaa1s} καί^{c} πίνω^{vsaa1s} καί^{c} μετά^{p} οὗτος^{rdanp} ἐσθίω^{vifd2s} καί^{c} πίνω^{vifd2s} σύ$^{rpn\text{-}s}$. **v.9** μή^{xo} χάρις^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{ddms} δοῦλος^{ndms} ἐκεῖνος^{rddms} ὅτι^{c} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{danp} διατάσσω^{vpapanp} ὅς^{xo} δοκέω^{vipa1s}. **v.10** οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn\text{-}p}$ ὅταν^{c} ποιέω^{vsaa2p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} διατάσσω^{vpapanp} σύ$^{rpd\text{-}p}$ λέγω^{vdpa2p} ὅτι^{c} δοῦλος^{nnmp} ἀχρεῖος^{anmpn} εἰμί^{vipx1p} ὅτι^{c} ὅς^{rrans} ὀφείλω^{vipa1p} ποιέω^{vnaa} ποιέω^{vixa1p}. **v.11** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} πορεύομαι^{vnpn} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} καί^{c} αὐτός^{rpnms} διέρχομαι^{viin3s} διά^{p} μέσος^{agnsn} Σαμάρεια^{ngfs} καί^{c} Γαλιλαία^{ngfs}. **v.12** καί^{c} εἰσέρχομαι^{vppngms} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} τι-σριαφσ κώμη^{nafs} ἀπαντάω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} δέκα^{tn} λεπρός^{anmpn} ἀνήρ^{nnmp} ὅς^{rrnmp} ἵστημι^{viaa3p} πόρρωθεν^{bo}. **v.13** καί^{c} αὐτός^{rpnmp} αἴρω^{viaa3p} φωνή^{nafs} λέγω^{vppanmp} Ἰησοῦς^{nvms} ἐπιστάτης^{nvms} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa\text{-}p}$. **v.14** καί^{c} ὁράω^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} πορεύομαι^{vpaonmp} ἐπιδείκνυμι^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὁ^{ddmp} ἱερεύς^{ndmp} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὑπάγω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} καθαρίζω^{viap3p}.

γάλης δοξάζων τὸν θεόν. καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ 16
τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ, καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρεί-
της. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρί- 17
σθησαν οἱ δὲ ἐννέα ποῦ. οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες 18
δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος. καὶ εἶπεν 19
αὐτῷ Ἀναστὰς πορεύου, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. Ἐπε- 20
ρωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία
τοῦ θεοῦ ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν Οὐκ ἔρχεται ἡ βασι-
λεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως. οὐδὲ ἐροῦσιν Ἰδοὺ 21
ὧδε ἢ ἰδοὺ Ἐκεῖ Ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν
ἐστιν. Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς Ἐλεύσονται ἡμέραι 22
ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου
ἰδεῖν καὶ οὐκ ὄψεσθε. καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν Ἰδοὺ ὧδε, ἢ Ἰδοὺ 23
ἐκεῖ μὴ ἀπέλθητε μηδὲ διώξητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἡ 24
ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ᾽ οὐρανὸν λάμ-
πει οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.
πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι 25
ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις 26
Νῶε οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώ-
που, ἤσθιον ἔπινον ἐγάμουν ἐξεγαμίζοντο ἄχρι ἧς ἡμέρας 27

---

v.15 εἷς^{nnms} δέ^{c} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} ὁράω^{vpaanms} ὅτι^{c} ἰάομαι^{viap3s} ὑποστρέφω^{viaa3s} μετά^{p} φωνή^{ngfs} μέγας^{agfsn} δοξάζω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.16** καί^{c} πίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} πρόσωπον^{nans} παρά^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} εὐχαριστέω^{vppanms} αὐτός^{rpdms} καί^{c} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{viix3s} Σαμαρίτης^{nnms}. **v.17** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} οὐχί^{xo} ὁ^{dnmp} δέκα^{tn} καθαρίζω^{viap3p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐννέα^{tn} ποῦ^{xo}. **v.18** οὐ^{xo} εὑρίσκω^{viap3p} ὑποστρέφω^{vpaanmp} δίδωμι^{vnaa} δόξα^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} ἀλλογενής^{anmsn} οὗτος^{rdnms}. **v.19** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{vdpn2s} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ σῴζω^{vixa3s} σύ$^{rpa-s}$. **v.20** ἐπερωτάω^{vpapnms} δέ^{c} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} πότε^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μετά^{p} παρατήρησις^{ngfs}. **v.21** οὐδέ^{bo} λέγω^{vifa3p} ἰδού^{vdaa2s} ὧδε^{bo} ἤ^{xo} ἰδού^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} ἰδού^{vdaa2s} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐντός^{bo} σύ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vipx3s}. **v.22** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} ἔρχομαι^{vifd3p} ἡμέρα^{nnfp} ὅτε^{bo} ἐπιθυμέω^{vifa2p} εἷς^{nafs} ὁ^{dgfp} ἡμέρα^{ngfp} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ὁράω^{vnaa} καί^{c} οὐ^{xo} ὁράω^{vifd2p}. **v.23** καί^{c} λέγω^{vifa3p} σύ$^{rpd-p}$ ἰδού^{vdaa2s} ὧδε^{bo} ἤ^{xo} ἰδού^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} μή^{xo} ἀπέρχομαι^{vsaa2p} μηδέ^{c} διώκω^{vsaa2p}. **v.24** ὥσπερ^{bo} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} ἀστραπή^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἀστράπτω^{vppanfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ὑπό^{p} οὐρανός^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὑπό^{p} οὐρανός^{nams} λάμπω^{vipa3s} οὕτω^{bo} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.25** πρῶτος^{bo} δέ^{c} δεῖ^{vipq3s} αὐτός^{rpams} πολύς^{aanpn} πάσχω^{vnaa} καί^{c} ἀποδοκιμάζω^{vnap} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.26** καί^{c} καθώς^{bo} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} Νῶε^{tp} οὕτω^{bo} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}.

εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς
28 καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡ-
μέραις Λώτ, ἤσθιον ἔπινον ἠγόραζον ἐπώλουν ἐφύτευον ᾠ-
29 κοδόμουν, ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθεν Λὼτ ἀπὸ Σοδόμων ἔβρεξεν
30 πῦρ καὶ θεῖον ἀπ οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας, κατὰ
ταὐτὰ ἔσται ᾗ ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται.
31 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη
αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ μὴ καταβάτω ἆραι αὐτά καὶ ὁ ἐν τῷ ἀ-
32 γρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. μνημονεύετε
33 τῆς γυναικὸς Λώτ. ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶ-
σαι ἀπολέσει αὐτήν καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν ζῳογονήσει
34 αὐτήν, λέγω ὑμῖν ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης
35 μιᾶς εἷς παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται, δύο
ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό μία παραληφθήσεται, καὶ ἡ
37 ἑτέρα ἀφεθήσεται. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ Ποῦ
κύριε ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ὅπου τὸ σῶμα ἐκεῖ συναχθήσονται
οἱ ἀετοὶ

18 Ἔλεγεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε
2 προσεύχεσθαι καὶ μὴ ἐκκακεῖν, λέγων Κριτής τις ἦν ἔν
τινι πόλει τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρε-

---

v.27 ἐσθίω^{viia3p} πίνω^{viia3p} γαμέω^{viia3p} γαμίζω^{viip3p} ἄχρι^{p} ὅς^{rrgfs} ἡμέρα^{ngfs} εἰσέρχομαι^{viaa3s} Νῶε^{tp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κιβωτός^{nafs} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} κατακλυσμός^{nnms} καί^{c} ἀπόλλυμι^{viaa3s} ἅπας^{aampn}. **v.28** ὁμοίως^{bo} καί^{c} ὡς^{bo} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} Λώτ^{tp} ἐσθίω^{viia3p} πίνω^{viia3p} ἀγοράζω^{viia3p} πωλέω^{viia3p} φυτεύω^{viia3p} οἰκοδομέω^{viia3p}. **v.29** ὅς^{rrdfs} δέ^{c} ἡμέρα^{ndfs} ἐξέρχομαι^{viaa3s} Λώτ^{tp} ἀπό^{p} Σόδομα^{ngnp} βρέχω^{viaa3s} πῦρ^{nans} καί^{c} θεῖον^{nans} ἀπό^{p} οὐρανός^{ngms} καί^{c} ἀπόλλυμι^{viaa3s} ἅπας^{aampn}. **v.30** κατά^{p} οὗτος^{rdanp} εἰμί^{vifx3s} ὅς^{rrdfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἀποκαλύπτω^{vipp3s}. **v.31** ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vifx3s} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} δῶμα^{ngns} καί^{c} ὁ^{dnnp} σκεῦος^{nnnp} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} μή^{xo} καταβαίνω^{vdaa3s} αἴρω^{vnaa} αὐτός^{rpanp} καί^{c} ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀγρός^{ndms} ὁμοίως^{bo} μή^{xo} ἐπιστρέφω^{vdaa3s} εἰς^{p} ὁ^{danp} ὀπίσω^{bo}. **v.32** μνημονεύω^{vdpa2p} ὁ^{dgfs} γυνή^{ngfs} Λώτ^{tp}. **v.33** ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} ζητέω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} σῴζω^{vnaa} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rpafs} καί^{c} ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpafs} ζῳογονέω^{vifa3s} αὐτός^{rpafs}. **v.34** λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} εἰμί^{vifx3p} δύο^{tn} ἐπί^{p} κλίνη^{ngfs} εἷς^{ngfs} εἷς^{nnms} παραλαμβάνω^{vifp3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ἕτερος^{anmsn} ἀφίημι^{vifp3s}. **v.35** δύο^{tn} εἰμί^{vifx3p} ἀλήθω^{vppanfp} ἐπί^{p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} εἷς^{nnfs} παραλαμβάνω^{vifp3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἕτερος^{anfsn} ἀφίημι^{vifp3s}. **v.37** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ποῦ^{xo} κύριος^{nvms} ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅπου^{bo} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} ἐκεῖ^{bo} συνάγω^{vifp3p} ὁ^{dnmp} ἀετός^{nnmp}. **18. v.1** λέγω^{viia3s} δέ^{c} καί^{c} παραβολή^{nafs} αὐτός^{rpdmp} πρός^{p} ὁ^{dans} δεῖ^{vnpq} πάντοτε^{bo} προσεύχομαι^{vnpn} καί^{c} μή^{xo} ἐγκακέω^{vnpa}.

πόμενος. χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ καὶ ἤρχετο πρὸς 3
αὐτὸν λέγουσα Ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. καὶ 4
οὐκ ἤθελησεν ἐπὶ χρόνον μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ Εἰ
καὶ τὸν θεὸν οὐ φοβοῦμαι καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι.
διά γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην ἐκδικήσω 5
αὐτήν ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑποπιάζῃ με. Εἶπεν δὲ 6
ὁ κύριος Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει, ὁ δὲ θε- 7
ὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν
βοώντων πρὸς αὐτόν ἡμέρας καὶ νυκτός καὶ μακροθυμῶν
ἐπ αὐτοῖς. λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν 8
τάχει πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πί-
στιν ἐπὶ τῆς γῆς. Εἶπεν δὲ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ 9
ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιποὺς
τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱε- 10
ρὸν προσεύξασθαι ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. ὁ 11
Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο Ὁ θεός
εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων
ἅρπαγες ἄδικοι μοιχοί ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης, νηστεύω 12
δὶς τοῦ σαββάτου ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. καὶ ὁ 13

---

v.2 λέγω^{vppanms} κριτής^{nnms} τι-σρινμσ εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} τι-σριδφσ πόλις^{ndfs} ὁ^{dams} θεός^{nams} μή^{xo} φοβέομαι^{vppnnms} καί^{c} ἄνθρωπος^{nams} μή^{xo} ἐντρέπω^{vpppnms}. **v.3** χήρα^{nnfs} δέ^{c} εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} καί^{c} ἔρχομαι^{viin3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanfs} ἐκδικέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ἀντίδικος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.4** καί^{c} οὐ^{xo} θέλω^{viaa3s} ἐπί^{p} χρόνος^{nams} μετά^{p} δέ^{c} οὗτος^{rdanp} λέγω^{viaa3s} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} εἰ^{qo} καί^{c} ὁ^{dams} θεός^{nams} οὐ^{xo} φοβέομαι^{vipn1s} καί^{c} ἄνθρωπος^{nams} οὐ^{xo} ἐντρέπω^{vipp1s}. **v.5** διά^{p} γέ^{xo} ὁ^{dans} παρέχω^{vnpa} ἐγώ$^{rpd-s}$ κόπος^{nams} ὁ^{dafs} χήρα^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἐκδικέω^{vifa1s} αὐτός^{rpafs} ἵνα^{c} μή^{xo} εἰς^{p} τέλος^{nans} ἔρχομαι^{vppnnfs} ὑπωπιάζω^{vspa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.6** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἀκούω^{vdaa2p} τίς^{rqans} ὁ^{dnms} κριτής^{nnms} ὁ^{dgfs} ἀδικία^{ngfs} λέγω^{vipa3s}. **v.7** ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} οὐ^{xo} μή^{xo} ποιέω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} ἐκδίκησις^{nafs} ὁ^{dgmp} ἐκλεκτός^{agmpn} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dgmp} βοάω^{vppagmp} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἡμέρα^{ngfs} καί^{c} νύξ^{ngfs} καί^{c} μακροθυμέω^{vppanms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdmp}. **v.8** λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ποιέω^{vifa3s} ὁ^{dafs} ἐκδίκησις^{nafs} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} τάχος^{ndns} πλήν^{bo} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἔρχομαι^{vpaanms} ἆρα^{xo} εὑρίσκω^{vifa3s} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.9** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} τι-σριαμπ ὁ^{damp} πείθω^{vpxaamp} ἐπί^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ὅτι^{c} εἰμί^{vipx3p} δίκαιος^{anmpn} καί^{c} ἐξουθενέω^{vppaamp} ὁ^{damp} λοιπός^{aampn} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.10** ἄνθρωπος^{nnmp} δύο^{tn} ἀναβαίνω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} προσεύχομαι^{vnad} ὁ^{dnms} εἷς^{nnms} Φαρισαῖος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} ἕτερος^{anmsn} τελώνης^{nnms}. **v.11** ὁ^{dnms} Φαρισαῖος^{nnms} ἵστημι^{vpapnms} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxams} οὗτος^{rdanp} προσεύχομαι^{viin3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} εὐχαριστέω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s} ὥσπερ^{bo} ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἅρπαξ^{anmpn} ἄδικος^{anmpn} μοιχός^{nnmp} ἤ^{xo} καί^{c} ὡς^{bo} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} τελώνης^{nnms}. **v.12** νηστεύω^{vipa1s} δίς^{bo} ὁ^{dgns} σάββατον^{ngns} ἀποδεκατόω^{vipa1s} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} κτάομαι^{vipn1s}.

τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς
εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπᾶραι ἀλλ ἔτυπτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ λέ-
14 γων Ὁ θεός ἱλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. λέγω ὑμῖν κατέβη
οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ γάρ ἐκεῖνος, ὅτι
πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν
15 ὑψωθήσεται. Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν
16 ἅπτηται, ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ
Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτὰ εἶπεν, Ἄφετε τὰ παιδία ἔρ-
χεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν
17 ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὃς ἐὰν μὴ δέξηται
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.
18 Καὶ ἐπηρώτησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων Διδάσκαλε ἀγαθέ
19 τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς Τί με λέγεις ἀγαθόν οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θε-
20 ός. τὰς ἐντολὰς οἶδας, Μὴ μοιχεύσῃς Μὴ φονεύσῃς Μὴ
κλέψῃς Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ
21 τὴν μητέρα σου. ὁ δὲ εἶπεν Ταῦτα πάντα ἐφύλαξαμην ἐκ
22 νεότητος μου. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ Ἔτι
ἓν σοι λείπει, πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς

---

v.13 καί^{c} ὁ^{dnms} τελώνης^{nnms} μακρόθεν^{bo} ἵστημι^{vpxanms} οὐ^{xo} θέλω^{viia3s} οὐδέ^{bo} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} ἐπαίρω^{vnaa} ἀλλά^{c} τύπτω^{viia3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} στῆθος^{nans} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἱλάσκομαι^{vdap2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{ddms} ἁμαρτωλός^{admsn}. **v.14** λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ καταβαίνω^{viaa3s} οὗτος^{rdnms} δικαιόω^{vpxpnms} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms} ἤ^{xo} γάρ^{c} ἐκεῖνος^{rdnms} ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὑψόω^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ταπεινόω^{vifp3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} ταπεινόω^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑψόω^{vifp3s}. **v.15** προσφέρω^{viia3p} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ὁ^{danp} βρέφος^{nanp} ἵνα^{c} αὐτός^{rpgnp} ἅπτω^{vspm3s} ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ἐπιτιμάω^{viaa3p} αὐτός^{rpdmp}. **v.16** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} προσκαλέομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpanp} λέγω^{viaa3s} ἀφίημι^{vdaa2p} ὁ^{danp} παιδίον^{nanp} ἔρχομαι^{vnpn} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} μή^{xo} κωλύω^{vdpa2p} αὐτός^{rpanp} ὁ^{dgnp} γάρ^{c} τοιοῦτος^{rdgnp} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.17** ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} μή^{xo} δέχομαι^{vsad3s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} παιδίον^{nnns} οὐ^{xo} μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} εἰς^{p} αὐτός^{rpafs}. **v.18** καί^{c} ἐπερωτάω^{viaa3s} τι-σρινμσ αὐτός^{rpams} ἄρχων^{nnms} λέγω^{vppanms} διδάσκαλος^{nvms} ἀγαθός^{avmsn} τίς^{rqans} ποιέω^{vpaanms} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} κληρονομέω^{vsaa1s}. **v.19** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa-s}$ λέγω^{vipa2s} ἀγαθός^{aamsn} οὐδείς^{anfsn} ἀγαθός^{anmsn} εἰ^{qo} μή^{xo} εἷς^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.20** ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} οἶδα^{vixa2s} μή^{xo} μοιχεύω^{vsaa2s} μή^{xo} φονεύω^{vsaa2s} μή^{xo} κλέπτω^{vsaa2s} μή^{xo} ψευδομαρτυρέω^{vsaa2s} τιμάω^{vdpa2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} σύ$^{rpg-s}$. **v.21** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} φυλάσσω^{viam1s} ἐκ^{p} νεότης^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-s}$.

καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι.
ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ἐγε᾽νετο, ἦν γὰρ πλούσιος 23
σφόδρα. Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον εἶ- 24
πεν Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. εὐκοπώτερον γάρ ἐστιν κάμηλον 25
διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασι-
λείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες Καὶ τίς 26
δύναται σωθῆναι. ὁ δὲ εἶπεν Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις 27
δυνατὰ ἐστιν παρὰ τῷ θεῷ. Εἶπεν δὲ Πέτρος Ἰδοὺ ἡμεῖς 28
ἀφηκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. ὁ δὲ εἶπεν αὐ- 29
τοῖς Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ
γονεῖς ἢ ἀδελφοὺς ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας
τοῦ θεοῦ. ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ 30
τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. Παραλα- 31
βὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἰδοὺ ἀναβαίνομεν
εἰς Ἰεροσόλυμα καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ
τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου, παραδοθήσεται γὰρ 32
τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὑβρισθήσεται καὶ ἐμ-
πτυσθήσεται. καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν καὶ 33

---

v.22 ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} οὗτος^{rdanp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἔτι^{bo} εἷς^{nans} σύ$^{rpd-s}$ λείπω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{vipa2s} πωλέω^{vdaa2s} καί^{c} διαδίδωμι^{vdaa2s} πτωχός^{admpn} καί^{c} ἔχω^{vifa2s} θησαυρός^{nams} ἐν^{p} οὐρανός^{ndms} καί^{c} δεῦρο^{vdvx2s} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$.
v.23 ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀκούω^{vpaanms} οὗτος^{rdanp} περίλυπος^{anmsn} γίνομαι^{viad3s} εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} πλούσιος^{anmsn} σφόδρα^{bo}. **v.24** ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} περίλυπος^{aamsn} γίνομαι^{vpadams} λέγω^{viaa3s} πῶς^{bo} δυσκόλως^{bo} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} χρῆμα^{nanp} ἔχω^{vppanmp} εἰσέρχομαι^{vifd3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.25** εὔκοπος^{annsc} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} κάμηλος^{nams} διά^{p} τρυμαλιά^{ngfs} ῥαφίς^{ngfs} εἰσέρχομαι^{vnaa} ἤ^{xo} πλούσιος^{aamsn} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰσέρχομαι^{vnaa}. **v.26** λέγω^{viaa3p} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vpaanmp} καί^{c} τίς^{rqnms} δύναμαι^{vipn3s} σῴζω^{vnap}. **v.27** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnnp} ἀδύνατος^{annpn} παρά^{p} ἄνθρωπος^{ndmp} δυνατός^{annpn} εἰμί^{vipx3s} παρά^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.28** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} ἰδού^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀφίημι^{viaa1s} πᾶς^{aanpn} καί^{c} ἀκολουθέω^{viaa1p} σύ$^{rpd-s}$.
v.29 ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὐδείς^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrnms} ἀφίημι^{viaa3s} οἰκία^{nafs} ἤ^{xo} γονεύς^{namp} ἤ^{xo} ἀδελφός^{namp} ἤ^{xo} γυνή^{nafs} ἤ^{xo} τέκνον^{nanp} ἕνεκα^{bo} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.30** ὅς^{rrnms} ὅς^{xo} μή^{xo} ἀπολαμβάνω^{vsaa3s} πολλαπλασίων^{aanpn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} οὗτος^{rddms} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} αἰών^{ndms} ὁ^{ddms} ἔρχομαι^{vppndms} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.31** παραλαμβάνω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ἰδού^{vdaa2s} ἀναβαίνω^{vipa1p} εἰς^{p} Ἰεροσόλυμα^{nafs} καί^{c} τελέω^{vifp3s} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} γράφω^{vpxpnnp} διά^{p} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}.
v.32 παραδίδωμι^{vifp3s} γάρ^{c} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} καί^{c} ἐμπαίζω^{vifp3s} καί^{c} ὑβρίζω^{vifp3s} καί^{c} ἐμπτύω^{vifp3s}.

34 τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων
συνῆκαν καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ αὐτῶν καὶ
35 οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίζειν
αὐτὸν εἰς Ἰεριχὼ τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσ-
36 αιτῶν, ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί
37 εἴη τοῦτο. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος
38 παρέρχεται. καὶ ἐβόησεν λέγων Ἰησοῦ υἱὲ Δαυίδ ἐλέησόν
39 με. καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ, αὐτὸς
40 δὲ πολλῷ μᾶλλον ἔκραζεν Υἱὲ Δαυίδ ἐλέησόν με. σταθεὶς
δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν ἐγγί-
41 σαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν. λέγων Τί σοι θέλεις
42 ποιήσω ὁ δὲ εἶπεν Κύριε ἵνα ἀναβλέψω. καὶ ὁ Ἰησοῦς
43 εἶπεν αὐτῷ Ἀνάβλεψον, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ πα-
ραχρῆμα ἀνέβλεψεν καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν
καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ θεῷ.

19, 2 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἰεριχώ. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀ-
νόματι καλούμενος Ζακχαῖος καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης
3 καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐ-
στιν καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς
4 ἦν. καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομωραίαν,

---

v.33 καί[c] μαστιγόω[vpaanmp] ἀποκτείνω[vifa3p] αὐτός[rpams] καί[c] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] ὁ[ddfs] τρίτος[adfsn] ἀνίστημι[vifm3s]. **v.34** καί[c] αὐτός[rpnmp] οὐδείς[aansn] οὗτος[rdgnp] συνίημι[viaa3p] καί[c] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] ῥῆμα[nnns] οὗτος[rdnns] κρύπτω[vpxpnns] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] οὐ[xo] γινώσκω[viia3p] ὁ[danp] λέγω[vpppanp]. **v.35** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] ἐγγίζω[vnpa] αὐτός[rpams] εἰς[p] Ἰεριχώ[tp] τυφλός[anmsn] τι-σρινμσ κάθημαι[viin3s] παρά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] προσαιτέω[vppanms]. **v.36** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] ὄχλος[ngms] διαπορεύομαι[vppngms] πυνθάνομαι[viin3s] τίς[rqnns] εἰμί[vopx3s] οὗτος[rdnns]. **v.37** ἀπαγγέλλω[viaa3p] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] ὁ[dnms] Ναζωραῖος[nnms] παρέρχομαι[vipn3s]. **v.38** καί[c] βοάω[viaa3s] λέγω[vppanms] Ἰησοῦς[nvms] υἱός[nvms] Δαυίδ[tp] ἐλεέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s]. **v.39** καί[c] ὁ[dnmp] προάγω[vppanmp] ἐπιτιμάω[viia3p] αὐτός[rpdms] ἵνα[c] σιωπάω[vsaa3s] αὐτός[rpnms] δέ[c] πολύς[adnsn] μᾶλλον[bo] κράζω[viia3s] υἱός[nvms] Δαυίδ[tp] ἐλεέω[vdaa2s] ἐγώ[rpa-s]. **v.40** ἵστημι[vpapnms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] κελεύω[viaa3s] αὐτός[rpams] ἄγω[vnap] πρός[p] αὐτός[rpams] ἐγγίζω[vpaagms] δέ[c] αὐτός[rpgms] ἐπερωτάω[viaa3s] αὐτός[rpams]. **v.41** λέγω[vppanms] τίς[rqans] σύ[rpd-s] θέλω[vipa2s] ποιέω[vsaa1s] ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] κύριος[nvms] ἵνα[c] ἀναβλέπω[vsaa1s]. **v.42** καί[c] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ἀναβλέπω[vdaa2s] ὁ[dnfs] πίστις[nnfs] σύ[rpg-s] σῴζω[vixa3s] σύ[rpa-s]. **v.43** καί[c] παραχρῆμα[bo] ἀναβλέπω[viaa3s] καί[c] ἀκολουθέω[viia3s] αὐτός[rpdms] δοξάζω[vppanms] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] πᾶς[anmsn] ὁ[dnms] λαός[nnms] ὁράω[vpaanms] δίδωμι[viaa3s] αἶνος[nams] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **19. v.1** καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] διέρχομαι[viin3s] ὁ[dafs] Ἰεριχώ[tp]. **v.2** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἀνήρ[nnms] ὄνομα[ndns] καλέω[vpppnms] Ζακχαῖος[nnms] καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[viix3s] ἀρχιτελώνης[nnms] καί[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[viix3s] πλούσιος[anmsn]. **v.3** καί[c] ζητέω[viia3s] ὁράω[vnaa] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] τίς[rqnms] εἰμί[vipx3s] καί[c] οὐ[xo] δύναμαι[viin3s] ἀπό[p] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] ὅτι[c] ὁ[ddfs] ἡλικία[ndfs] μικρός[anmsn] εἰμί[viix3s].

ἵνα ἴδῃ αὐτόν ὅτι [δι'] ἐκείνης ἔμελλεν διέρχεσθαι. καὶ 5
ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν,
καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ζακχαῖε σπεύσας κατάβηθι σήμερον
γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. καὶ σπεύσας κατέβη καὶ 6
ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. καὶ ἰδόντες πάντες διεγόγγυζον 7
λέγοντες ὅτι Παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθεν καταλῦσαι.
σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπεν πρὸς τὸν κύριον Ἰδοὺ τὰ ἡμίση 8
τῶν ὑπαρχόντων μου κύριε δίδωμι τοῖς πτωχοῖς καὶ εἴ τινός
τι ἐσυκοφάντησα ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. εἶπεν δὲ πρὸς 9
αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγέ-
νετο καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν, ἦλθεν γὰρ ὁ 10
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός. Ἀ- 11
κουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα προσθεὶς εἶπεν παραβολὴν διὰ τὸ
ἐγγὺς αὐτὸν εἶναι Ἰερουσαλὴμ καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι πα-
ραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. εἶπεν 12
οὖν Ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακρὰν λα-
βεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν καὶ ὑποστρέψαι. καλέσας δὲ δέκα 13
δούλους ἑαυτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς καὶ εἶπεν πρὸς
αὐτούς Πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι. οἱ δὲ πολῖται αὐ- 14
τοῦ ἐμίσουν αὐτόν καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ

---

v.4 καί[c] προτρέχω[vpaanms] ἔμπροσθεν[bo] ἀναβαίνω[viaa3s] ἐπί[p] συκομορέα[nafs] ἵνα[c] ὁράω[vsaa3s] αὐτός[rpams] ὅτι[c] διά[p] ἐκεῖνος[rdgfs] μέλλω[viia3s] διέρχομαι[vnpn]. **v.5** καί[c] ὡς[bo] ἔρχομαι[viaa3s] ἐπί[p] ὁ[dams] τόπος[nams] ἀναβλέπω[vpaanms] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὁράω[viaa3s] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpams] Ζακχαῖος[nvms] σπεύδω[vpaanms] καταβαίνω[vdaa2s] σήμερον[bo] γάρ[c] ἐν[p] ὁ[ddms] οἶκος[ndms] σύ[rpg-s] δεῖ[vipq3s] ἐγώ[rpa-s] μένω[vnaa]. **v.6** καί[c] σπεύδω[vpaanms] καταβαίνω[viaa3s] καί[c] ὑποδέχομαι[viad3s] αὐτός[rpams] χαίρω[vppanms]. **v.7** καί[c] ὁράω[vpaanmp] πᾶς[anmpn] διαγογγύζω[viia3p] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] παρά[p] ἁμαρτωλός[admsn] ἀνήρ[ndms] εἰσέρχομαι[viaa3s] καταλύω[vnaa]. **v.8** ἵστημι[vpapnms] δέ[c] Ζακχαῖος[nnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] ὁ[dams] κύριος[nams] ἰδού[vdaa2s] ὁ[danp] ἥμισυς[aanpn] ὁ[dgnp] ὑπάρχω[vppagnp] ἐγώ[rpg-s] κύριος[nvms] δίδωμι[vipa1s] ὁ[ddmp] πτωχός[admpn] καί[c] εἰ[qo] τι-σριγμσ τι-σριανσ συκοφαντέω[viaa1s] ἀποδίδωμι[vipa1s] τετραπλοῦς[aansn]. **v.9** λέγω[viaa3s] δέ[c] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnms] Ἰησοῦς[nnms] ὅτι[c] σήμερον[bo] σωτηρία[nnfs] ὁ[ddms] οἶκος[ndms] οὗτος[rddms] γίνομαι[viad3s] καθότι[bo] καί[c] αὐτός[rpnms] υἱός[nnms] Ἀβραάμ[tp] εἰμί[vipx3s]. **v.10** ἔρχομαι[viaa3s] γάρ[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] ἄνθρωπος[ngms] ζητέω[vnaa] καί[c] σῴζω[vnaa] ὁ[dans] ἀπόλλυμι[vpxaans]. **v.11** ἀκούω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] οὗτος[rdanp] προστίθημι[vpaanms] λέγω[viaa3s] παραβολή[nafs] διά[p] ὁ[dans] ἐγγύς[bo] αὐτός[rpams] εἰμί[vnpx] Ἰερουσαλήμ[tp] καί[c] δοκέω[vnpa] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] παραχρῆμα[bo] μέλλω[vipa3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἀναφαίνω[vnpp]. **v.12** λέγω[viaa3s] οὖν[c] ἄνθρωπος[nnms] τι-σριμσ εὐγενής[anmsn] πορεύομαι[viao3s] εἰς[p] χώρα[nafs] μακρός[aafsn] λαμβάνω[vnaa] ἑαυτοῦ[rxdms] βασιλεία[nafs] καί[c] ὑποστρέφω[vnaa]. **v.13** καλέω[vpaanms] δέ[c] δέκα[tn] δοῦλος[namp] ἑαυτοῦ[rxgms] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] δέκα[tn] μνᾶ[nafp] καί[c] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] πραγματεύομαι[vdad2p] ἕως[c] ἔρχομαι[vipn1s].

15 λέγοντες Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ ἡμᾶς. Καὶ ἐ-
γένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν [καὶ]
εἶπεν φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους οἷς ἔδωκεν
16 τὸ ἀργύριον ἵνα γνῷ τίς τί διεπραγματεύσατο. παρεγένετο
δὲ ὁ πρῶτος λέγων Κύριε ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα
17 μνᾶς. καὶ εἶπεν αὐτῷ Εὖ, ἀγαθὲ δοῦλε ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πι-
18 στὸς ἐγένου ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. καὶ
ἦλθεν ὁ δεύτερος λέγων κύριε Ἡ μνᾶ σου ἐποίησεν πέντε
19 μνᾶς. εἶπεν δὲ καὶ τούτῳ Καὶ σὺ γίνου ἐπάνω πέντε πό-
20 λεων. καὶ ἕτερος ἦλθεν λέγων Κύριε ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου ἣν
21 εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ, ἐφοβούμην γάρ σε ὅτι
ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας καὶ θερίζεις ὃ
22 οὐκ ἔσπειρας. λέγει δὲ αὐτῷ Ἐκ τοῦ στόματός σου κρι-
νῶ σε πονηρὲ δοῦλε ᾔδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι
23 αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα. καὶ διὰ τί
οὐκ ἔδωκάς τὸ ἀργύριον μου ἐπὶ τράπεζαν καὶ ἐγὼ ἐλθὼν
24 σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν Ἄρατε
25 ἀπ αὐτοῦ τὴν μνᾶν καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. καὶ
26 εἶπον αὐτῷ Κύριε ἔχει δέκα μνᾶς. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι παντὶ

---

v.14 ὁ^{dnmp} δέ^{c} πολίτης^{nnmp} αὐτός^{rpgms} μισέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἀποστέλλω^{viaa3p} πρεσβεία^{nafs} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanmp} οὐ^{xo} θέλω^{vipa1p} οὗτος^{rdams} βασιλεύω^{vnaa} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.15** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἐπανέρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpams} λαμβάνω^{vpaaams} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} καί^{c} λέγω^{viaa3s} φωνέω^{vnap} αὐτός^{rpdms} ὁ^{damp} δοῦλος^{namp} οὗτος^{rdamp} ὅς^{rrdmp} δίδωμι^{viaa3s} ὁ^{dans} ἀργύριον^{nans} ἵνα^{c} γινώσκω^{vsaa3s} τίς^{rqnms} τίς^{rqans} διαπραγματεύομαι^{viad3s}. **v.16** παραγίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} ὁ^{dnfs} μνᾶ^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ προσεργάζομαι^{viad3s} δέκα^{tn} μνᾶ^{nafp}. **v.17** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} εὖ^{bo} ἀγαθός^{avmsn} δοῦλος^{nvms} ὅτι^{c} ἐν^{p} ἐλάχιστος^{adnsn} πιστός^{anmsn} γίνομαι^{viad2s} εἰμί^{vdpx2s} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vppanms} ἐπάνω^{bo} δέκα^{tn} πόλις^{ngfp}. **v.18** καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn} λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} ὁ^{dnfs} μνᾶ^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ ποιέω^{viaa3s} πέντε^{tn} μνᾶ^{nafp}. **v.19** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} καί^{c} οὗτος^{rddms} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ γίνομαι^{vdpn2s} ἐπάνω^{bo} πέντε^{tn} πόλις^{ngfp}. **v.20** καί^{c} ἕτερος^{anmsn} ἔρχομαι^{viaa3s} λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} μνᾶ^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ ὅς^{rrafs} ἔχω^{viia1s} ἀπόκειμαι^{vppnafs} ἐν^{p} σουδάριον^{ndns}. **v.21** φοβέομαι^{viin1s} γάρ^{c} σύ$^{rpa-s}$ ὅτι^{c} ἄνθρωπος^{nnms} αὐστηρός^{anmsn} εἰμί^{vipx2s} αἴρω^{vipa2s} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} τίθημι^{viaa2s} καί^{c} θερίζω^{vipa2s} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} σπείρω^{viaa2s}. **v.22** λέγω^{vipa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} σύ$^{rpg-s}$ κρίνω^{vifa1s} σύ$^{rpa-s}$ πονηρός^{avmsn} δοῦλος^{nvms} οἶδα^{viya2s} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἄνθρωπος^{nnms} αὐστηρός^{anmsn} εἰμί^{vipx1s} αἴρω^{vppanms} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} τίθημι^{viaa1s} καί^{c} θερίζω^{vppanms} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} σπείρω^{viaa1s}. **v.23** καί^{c} διά^{p} τίς^{rqans} οὐ^{xo} δίδωμι^{viaa2s} ὁ^{dans} ἀργύριον^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐπί^{p} τράπεζα^{nafs} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἔρχομαι^{vpaanms} σύν^{p} τόκος^{ndms} ἄν^{xo} πράσσω^{viaa1s} αὐτός^{rpans}. **v.24** καί^{c} ὁ^{ddmp} παρίστημι^{vpxadmp} λέγω^{viaa3s} αἴρω^{vdaa2p} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} μνᾶ^{nafs} καί^{c} δίδωμι^{vdaa2p} ὁ^{ddms} ὁ^{dafp} δέκα^{tn} μνᾶ^{nafp} ἔχω^{vppadms}. **v.25** καί^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} ἔχω^{vipa3s} δέκα^{tn} μνᾶ^{nafp}.

τῷ ἔχοντι δοθήσεται ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρ-
θήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ. πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκείνους, τοὺς 27
μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ αὐτοὺς ἀγάγετε ὧδε καὶ
κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου. Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐπορεύετο 28
ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς Ἰεροσόλυμα. Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγ- 29
γισεν εἰς Βηθσφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλού-
μενον Ἐλαιῶν ἀπέστειλεν δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἰπών, 30
Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι εὑ-
ρήσετε πῶλον δεδεμένον ἐφ ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων
ἐκάθισεν λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ 31
Διὰ τί λύετε οὕτως ἐρεῖτε, αὐτῷ, ὅτι Ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν
ἔχει. ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθὼς εἶπεν 32
αὐτοῖς. λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπον οἱ κύριοι αὐ- 33
τοῦ πρὸς αὐτούς Τί λύετε τὸν πῶλον. οἱ δὲ εἶπον Ὁ κύριος 34
αὐτοῦ χρείαν ἔχει. καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ 35
ἐπιρρίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν
τὸν Ἰησοῦν. πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννυον τὰ ἱ- 36
μάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. Ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ 37
καταβάσει τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆ-
θος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν φωνῇ μεγάλῃ

---

v.26 λέγω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} ἔχω^{vppadms} δίδωμι^{vifp3s} ἀπό^{p} δέ^{c} ὁ^{dgms} μή^{xo} ἔχω^{vppagms} καί^{c} ὅς^{rrnns} ἔχω^{vipa3s} αἴρω^{vifp3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.27** πλήν^{bo} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐκεῖνος^{rdamp} ὁ^{damp} μή^{xo} θέλω^{vpaaamp} ἐγώ$^{rpa-s}$ βασιλεύω^{vnaa} ἐπί^{p} αὐτός^{rpamp} ἄγω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} καί^{c} κατασφάζω^{vdaa2p} ἔμπροσθεν^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.28** καί^{c} λέγω^{vpaanms} οὗτος^{rdanp} πορεύομαι^{viin3s} ἔμπροσθεν^{bo} ἀναβαίνω^{vppanms} εἰς^{p} Ἰεροσόλυμα^{nafs}. **v.29** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὡς^{bo} ἐγγίζω^{viaa3s} εἰς^{p} Βηθφαγή^{tp} καί^{c} Βηθανία^{nafs} πρός^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dans} καλέω^{vpppans} ἐλαία^{ngfp} ἀποστέλλω^{viaa3s} δύο^{tn} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms}. **v.30** λέγω^{vpaanms} ὑπάγω^{vdpa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κατέναντι^{bo} κώμη^{nafs} ἐν^{p} ὅς^{rrdfs} εἰσπορεύομαι^{vppnnmp} εὑρίσκω^{vifa2p} πῶλος^{nams} δέω^{vpxpams} ἐπί^{p} ὅς^{rrams} οὐδείς^{anfsn} πώποτε^{bo} ἄνθρωπος^{ngmp} καθίζω^{viaa3s} λύω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἄγω^{vdaa2p}. **v.31** καί^{c} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ σύ$^{rpa-p}$ ἐρωτάω^{vspa3s} διά^{p} τίς^{rqans} λύω^{vipa2p} οὕτω^{bo} λέγω^{vifa2p} αὐτός^{rpdms} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa3s}. **v.32** ἀπέρχομαι^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ἀποστέλλω^{vpxpnmp} εὑρίσκω^{viaa3p} καθώς^{bo} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.33** λύω^{vppagmp} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dams} πῶλος^{nams} λέγω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} κύριος^{nnmp} αὐτός^{rpgms} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} τίς^{rqans} λύω^{vipa2p} ὁ^{dams} πῶλος^{nams}. **v.34** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa3s}. **v.35** καί^{c} ἄγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} ἐπιρίπτω^{vpaanmp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} ἐπί^{p} ὁ^{dams} πῶλος^{nams} ἐπιβιβάζω^{viaa3p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.36** πορεύομαι^{vppngms} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} ὑποστρωννύω^{viia3p} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs}.

38 περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων. λέγοντες Εὐλογημένος ὁ
ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυρίου, εἰρήνη ἐν οὐρανῷ
39 καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις. καί τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ
ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν Διδάσκαλε ἐπιτίμησον τοῖς μαθη-
40 ταῖς σου. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Λέγω ὑμῖν ὅτι, ἐὰν
41 οὗτοι σιωπήσωσιν, οἱ λίθοι κεκράξονται. Καὶ ὡς ἤγγισεν
42 ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ αὐτή, λέγων ὅτι Εἰ ἔγνως καὶ
σὺ καὶ γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ τὰ πρὸς εἰρήνην, σου
43 νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου, ὅτι ἥξουσιν ἡμέραι ἐπὶ
σὲ καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι καὶ περικυ-
44 κλώσουσίν σε καὶ συνέξουσίν σε πάντοθεν. καὶ ἐδαφιοῦσίν
σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοί λίθον
ἐπὶ λίθῳ, ἀνθ ὧν οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.
45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦν-
46 τας ἐν αὐτῷ Καὶ ἀγοράζοντας, λέγων αὐτοῖς Γέγραπται ὁ
οἶκός μου οἶκος προσευχῆς ἐστὶν, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιή-
47 σατε σπήλαιον λῃστῶν. Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ ἡμέραν
ἐν τῷ ἱερῷ οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν
48 ἀπολέσαι καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ. καὶ οὐχ εὕρισκον τὸ τί

---

v.37 ἐγγίζω^{vppagms} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} ἤδη^{bo} πρός^{p} ὁ^{ddfs} κατάβασις^{ndfs} ὁ^{dgns} ὄρος^{ngns} ὁ^{dgfp} ἐλαία^{ngfp} ἄρχω^{viad3p} ἅπας^{annsn} ὁ^{dnns} πλῆθος^{nnns} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} χαίρω^{vppanmp} αἰνέω^{vnpa} ὁ^{dams} θεός^{nams} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} περί^{p} πᾶς^{agfpn} ὅς^{rrgfp} ὁράω^{viaa3p} δύναμις^{ngfp}.
v.38 λέγω^{vppanmp} εὐλογέω^{vpxpnms} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} βασιλεύς^{nnms} ἐν^{p} ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms} εἰρήνη^{nnfs} ἐν^{p} οὐρανός^{ndms} καί^{c} δόξα^{nnfs} ἐν^{p} ὕψιστος^{adnpn}. **v.39** καί^{c} τι-ορινμπ ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms} λέγω^{viaa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} διδάσκαλος^{nvms} ἐπιτιμάω^{vdaa2s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} σύ$^{rpg-s}$. **v.40** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἐάν^{qo} οὗτος^{rdnmp} σιωπάω^{vsaa3p} ὁ^{dnmp} λίθος^{nnmp} κράζω^{vifd3p}.
v.41 καί^{c} ὡς^{bo} ἐγγίζω^{viaa3s} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} κλαίω^{viaa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdfs}.
v.42 λέγω^{vppanms} ὅτι^{c} εἰ^{qo} γινώσκω^{viaa2s} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ καί^{c} γε^{xo} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ οὗτος^{rddfs} ὁ^{danp} πρός^{p} εἰρήνη^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ νῦν^{bo} δέ^{c} κρύπτω^{viap3s} ἀπό^{p} ὀφθαλμός^{ngmp} σύ$^{rpg-s}$. **v.43** ὅτι^{c} ἥκω^{vifa3p} ἡμέρα^{nnfp} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} περιβάλλω^{vifa3p} ὁ^{dnmp} ἐχθρός^{anmpn} σύ$^{rpg-s}$ χάραξ^{nams} σύ$^{rpd-s}$ καί^{c} περικυκλόω^{vifa3p} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} συνέχω^{vifa3p} σύ$^{rpa-s}$ πάντοθεν^{bo}.
v.44 καί^{c} ἐδαφίζω^{vifa3p} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} ὁ^{danp} τέκνον^{nanp} σύ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ καί^{c} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifa3p} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ λίθος^{nams} ἐπί^{p} λίθος^{ndms} ἀντί^{p} ὅς^{rrgmp} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa2s} ὁ^{dams} καιρός^{nams} ὁ^{dgfs} ἐπισκοπή^{ngfs} σύ$^{rpg-s}$. **v.45** καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} ἄρχω^{viad3s} ἐκβάλλω^{vnpa} ὁ^{damp} πωλέω^{vppaamp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdns} καί^{c} ἀγοράζω^{vppaamp}. **v.46** λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdmp} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ οἶκος^{nnms} προσευχή^{ngfs} εἰμί^{vipx3s} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} αὐτός^{rpams} ποιέω^{viaa2p} σπήλαιον^{nans} λῃστής^{ngmp}. **v.47** καί^{c} εἰμί^{viix3s} διδάσκω^{vppanms} ὁ^{dans} κατά^{p} ἡμέρα^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} ζητέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ἀπόλλυμι^{vnaa} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρῶτος^{anmpn} ὁ^{dgms} λαός^{ngms}.

ποιήσωσιν ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου ἐπέστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις. 2 καὶ Εἰπὸν πρὸς αὐτόν λέγοντες Εἰπε ἡμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην. 3 ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον καὶ εἴπατέ μοι, 4 Τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων. 5 οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι Ἐὰν εἴπωμεν Ἐξ οὐρανοῦ ἐρεῖ Διὰ τί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. 6 ἐὰν δὲ εἴπωμεν Ἐξ ἀνθρώπων πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. 7, 8 καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. 9 Ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἄνθρωπός ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανούς. 10 καὶ ἐν καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δῶσιν αὐτῷ, οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν. 11 καὶ προσέθετο πέμψαι ἕτερον

---

v.48 καί^{c} οὐ^{xo} εὑρίσκω^{viia3p} ὁ^{dans} τίς^{rqans} ποιέω^{vsaa3p} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} γάρ^{c} ἅπας^{anmsn} ἐκκρεμάννυμι^{viim3s} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vppanms}. **20. v.1** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} εἷς^{ndfs} ὁ^{dgfp} ἡμέρα^{ngfp} ἐκεῖνος^{rdgfp} διδάσκω^{vppagms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} λαός^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} καί^{c} εὐαγγελίζω^{vppmgms} ἐφίστημι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἱερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} σύν^{p} ὁ^{ddmp} πρεσβύτερος^{admpn}. **v.2** καί^{c} λέγω^{viaa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} λέγω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa2s} ἤ^{xo} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} δίδωμι^{vpaanms} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.3** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ἐρωτάω^{vifa1s} σύ$^{rpa-p}$ κἀγώ$^{rpn-s}$ εἷς^{nams} λόγος^{nams} καί^{c} λέγω^{vdaa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.4** ὁ^{dnns} βάπτισμα^{nnns} Ἰωάννης^{ngms} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} εἰμί^{viix3s} ἤ^{xo} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.5** ὁ^{dnmp} δέ^{c} συλλογίζομαι^{viad3p} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1p} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} λέγω^{vifa3s} διά^{p} τίς^{rqans} οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa2p} αὐτός^{rpdms}. **v.6** ἐάν^{qo} δέ^{c} λέγω^{vsaa1p} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} καταλιθάζω^{vifa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ πείθω^{vpxpnms} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} Ἰωάννης^{nams} προφήτης^{nams} εἰμί^{vnpx}. **v.7** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{viad3p} μή^{xo} οἶδα^{vnxa} πόθεν^{bo}. **v.8** καί^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐδέ^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa1s}. **v.9** ἄρχω^{viad3s} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{dams} λαός^{nams} λέγω^{vnpa} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἄνθρωπος^{nnms} φυτεύω^{viaa3s} ἀμπελών^{nams} καί^{c} ἐκδίδωμι^{viam3s} αὐτός^{rpams} γεωργός^{ndmp} καί^{c} ἀποδημέω^{viaa3s} χρόνος^{namp} ἱκανός^{aampn}. **v.10** καί^{c} ἐν^{p} καιρός^{ndms} ἀποστέλλω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{damp} γεωργός^{namp} δοῦλος^{nams} ἵνα^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} καρπός^{ngms} ὁ^{dgms} ἀμπελών^{ngms} δίδωμι^{vsaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} δέ^{c} γεωργός^{nnmp} δέρω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἐξαποστέλλω^{viaa3p} κενός^{aamsn}.

δοῦλον, οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέ-
12 στειλαν κενόν. καὶ προσέθετο πέμψαι, τρίτον οἱ δὲ καὶ
13 τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος Τί ποιήσω πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν,
14 ἴσως τοῦτον ἰδόντες ἐντραπήσονται. ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν ἵνα ἡμῶν γένηται
15 ἡ κληρονομία. καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος.
16 ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις ἀκούσαντες δὲ εἶπον, Μὴ γένοιτο.
17 ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπεν Τί οὖν ἐστιν τὸ γεγραμμένον τοῦτο, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐ-
18 γενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας. πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται, ἐφ ὃν δ ἂν πέσῃ λικμήσει αὐτόν.
19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ καὶ ἐφοβήθησαν ἔγνωσαν
20 γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπεν. Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου εἰς τὸ

---

v.11 καί^{c} προστίθημι^{viam3s} πέμπω^{vnaa} ἕτερος^{aamsn} δοῦλος^{nams} ὁ^{dnmp} δέ^{c} κἀκεῖνος^{rdams} δέρω^{vpaanmp} καί^{c} ἀτιμάζω^{vpaanmp} ἐξαποστέλλω^{viaa3p} κενός^{aamsn}. **v.12** καί^{c} προστίθημι^{viam3s} πέμπω^{vnaa} τρίτος^{aamsn} ὁ^{dnmp} δέ^{c} καί^{c} οὗτος^{rdams} τραυματίζω^{vpaanmp} ἐκβάλλω^{viaa3p}. **v.13** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgms} ἀμπελών^{ngms} τίς^{rqans} ποιέω^{vsaa1s} πέμπω^{vifa1s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dams} ἀγαπητός^{aamsn} ἴσως^{bo} οὗτος^{rdams} ὁράω^{vpaanmp} ἐντρέπω^{vifp3p}. **v.14** ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} γεωργός^{nnmp} διαλογίζομαι^{viin3p} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} λέγω^{vppanmp} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} κληρονόμος^{nnms} δεῦτε^{vdvx2p} ἀποκτείνω^{vspa1p} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} ἐγώ$^{rpg-p}$ γίνομαι^{vsad3s} ὁ^{dnfs} κληρονομία^{nnfs}. **v.15** καί^{c} ἐκβάλλω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἔξω^{bo} ὁ^{dgms} ἀμπελών^{ngms} ἀποκτείνω^{viaa3p} τίς^{rqans} οὖν^{c} ποιέω^{vifa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgms} ἀμπελών^{ngms}. **v.16** ἔρχομαι^{vifd3s} καί^{c} ἀπόλλυμι^{vifa3s} ὁ^{damp} γεωργός^{namp} οὗτος^{rdamp} καί^{c} δίδωμι^{vifa3s} ὁ^{dams} ἀμπελών^{nams} ἄλλος^{admpn} ἀκούω^{vpaanmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s}. **v.17** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐμβλέπω^{vpaanms} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{viaa3s} τίς^{rqnns} οὖν^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} γράφω^{vpxpnns} οὗτος^{rdnns} λίθος^{nams} ὅς^{rrams} ἀποδοκιμάζω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} οἰκοδομέω^{vppanmp} οὗτος^{rdnms} γίνομαι^{viao3s} εἰς^{p} κεφαλή^{nafs} γωνία^{ngfs}. **v.18** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πίπτω^{vpaanms} ἐπί^{p} ἐκεῖνος^{rdams} ὁ^{dams} λίθος^{nams} συνθλάω^{vifp3s} ἐπί^{p} ὅς^{rrams} δέ^{c} ἄν^{xo} πίπτω^{vsaa3s} λικμάω^{vifa3s} αὐτός^{rpams}. **v.19** καί^{c} ζητέω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} ἐπιβάλλω^{vnaa} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} καί^{c} φοβέομαι^{viao3p} γινώσκω^{viaa3p} γάρ^{c} ὅτι^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs} λέγω^{viaa3s}.

παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος.
καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες Διδάσκαλε οἴδαμεν ὅτι ὀρ- 21
θῶς λέγεις καὶ διδάσκεις καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον ἀλλ
ἐπ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις, ἔξεστιν ἡμῖν 22
Καίσαρι φόρον δοῦναι ἢ οὔ. κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν 23
πανουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτούς τί μέ πειράζετε. ἐπιδείξατέ 24
μοι δηνάριον, τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν ἀποκριθέν-
τες δὲ εἶπον, Καίσαρος. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, ἀπόδοτε Τοίνυν 25
τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ οὐκ ἴ- 26
σχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ καὶ
θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν. Προσελ- 27
θόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν
μὴ εἶναι ἐπηρώτησαν αὐτὸν. λέγοντες Διδάσκαλε Μωσῆς 28
ἔγραψεν ἡμῖν ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα
καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν
γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἑπτὰ 29
οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν
ἄτεκνος, καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὐτὸς 30
απέθανεν ἄτεκνος. καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν ὡσαύτως 31

---

v.20 καί^{c} παρατηρέω^{vpaanmp} ἀποστέλλω^{viaa3p} ἐγκάθετος^{aampn} ὑποκρίνομαι^{vppnamp} ἑαυτοῦ^{rxamp} δίκαιος^{aampn} εἰμί^{vnpx} ἵνα^{c} ἐπιλαμβάνομαι^{vsad3p} αὐτός^{rpgms} λόγος^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dans} παραδίδωμι^{vnaa} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddfs} ἀρχή^{ndfs} καί^{c} ὁ^{ddfs} ἐξουσία^{ndfs} ὁ^{dgms} ἡγεμών^{ngms}. **v.21** καί^{c} ἐπερωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} ὀρθῶς^{bo} λέγω^{vipa2s} καί^{c} διδάσκω^{vipa2s} καί^{c} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vipa2s} πρόσωπον^{nans} ἀλλά^{c} ἐπί^{p} ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διδάσκω^{vipa2s}. **v.22** ἔξεστι^{vipq3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ Καῖσαρ^{ndms} φόρος^{nams} δίδωμι^{vnaa} ἤ^{xo} οὐ^{xo}. **v.23** κατανοέω^{vpaanms} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dafs} πανουργία^{nafs} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa-s}$ πειράζω^{vipa2p}. **v.24** ἐπιδείκνυμι^{vdaa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ δηνάριον^{nans} τίς^{rqgms} ἔχω^{vipa3s} εἰκών^{nafs} καί^{c} ἐπιγραφή^{nafs} ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} Καῖσαρ^{ngms}. **v.25** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀποδίδωμι^{vdaa2p} τοίνυν^{xo} ὁ^{danp} Καῖσαρ^{ngms} Καῖσαρ^{ndms} καί^{c} ὁ^{danp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.26** καί^{c} οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa3p} ἐπιλαμβάνομαι^{vnad} αὐτός^{rpgms} ῥῆμα^{ngns} ἐναντίον^{bo} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} καί^{c} θαυμάζω^{vpaanmp} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} ἀπόκρισις^{ndfs} αὐτός^{rpgms} σιγάω^{viaa3p}. **v.27** προσέρχομαι^{vpaanmp} δέ^{c} τι-σριμπ ὁ^{dgmp} Σαδδουκαῖος^{ngmp} ὁ^{dnmp} ἀντιλέγω^{vppanmp} ἀνάστασις^{nafs} μή^{xo} εἰμί^{vnpx} ἐπερωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.28** λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} Μωϋσῆς^{nnms} γράφω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἐάν^{qo} τι-σριγμσ ἀδελφός^{nnms} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ἔχω^{vppanms} γυνή^{nafs} καί^{c} οὗτος^{rdnms} ἄτεκνος^{anmsn} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ἵνα^{c} λαμβάνω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} καί^{c} ἐξανίστημι^{vsaa3s} σπέρμα^{nans} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.29** ἑπτά^{tn} οὖν^{c} ἀδελφός^{nnmp} εἰμί^{viix3p} καί^{c} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} λαμβάνω^{vpaanms} γυνή^{nafs} ἀποθνήσκω^{viaa3s} ἄτεκνος^{anmsn}. **v.30** καί^{c} λαμβάνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} καί^{c} οὗτος^{rdnms} ἀποθνήσκω^{viaa3s} ἄτεκνος^{anmsn}.

ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ οὐ κατέλιπον τέκνα καὶ ἀπέθανον.
32, 33 ὕστερον [δὲ] πάντων ἀπέθανεν καὶ ἡ γυνὴ ἐν τῇ οὖν ἀνα-
στάσει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνὴ οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν
34 γυναῖκα. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Οἱ υἱοὶ
35 τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσιν καὶ ἐκγαμίσκονται, οἱ δὲ κα-
ταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως
36 τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἐκγαμίζονται, οὔτε γὰρ
ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται ἰσάγγελοι γάρ εἰσιν καὶ υἱοί εἰσιν
37 τοῦ θεοῦ τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ
νεκροὶ καὶ Μωσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου ὡς λέγει κύριον
τὸν θεὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν θεὸν Ἰσαὰκ καὶ τόν θεὸν Ἰακώβ.
38 θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων πάντες γὰρ αὐτῷ
39 ζῶσιν. ἀποκριθέντες δέ τινες τῶν γραμματέων εἶπον, Δι-
40 δάσκαλε καλῶς εἶπας. οὐκέτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν
41 οὐδέν. Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς Πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν
42 υἱόν Δαυὶδ εἶναι. καὶ αὐτὸς Δαυὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλ-
μῶν Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου.
43 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
44 Δαυὶδ οὖν κύριον αὐτὸν καλεῖ καὶ πῶς υἱός αὐτοῦ ἐστιν.
45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

---

v.31 καί^{c} ὁ^{dnms} τρίτος^{anmsn} λαμβάνω^{viaa3s} αὐτός^{rpafs} ὡσαύτως^{bo} ὡσαύτως^{bo} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἑπτά^{tn} οὐ^{xo} καταλείπω^{viaa3p} τέκνον^{nanp} καί^{c} ἀποθνῄσκω^{viaa3p}. **v.32** ὕστερος^{bo} δέ^{c} πᾶς^{agnpn} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs}. **v.33** ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οὖν^{c} ἀνάστασις^{ndfs} τίς^{rqgms} αὐτός^{rpgmp} γίνομαι^{vipn3s} γυνή^{nnfs} ὁ^{dnmp} γάρ^{c} ἑπτά^{tn} ἔχω^{viaa3p} αὐτός^{rpafs} γυνή^{nafs}. **v.34** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnmp} υἱός^{nnmp} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} γαμέω^{vipa3p} καί^{c} ἐκ&γαμίσκω^{vipp3p}. **v.35** ὁ^{dnmp} δέ^{c} καταξιόω^{vpapnmp} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} τυγχάνω^{vnaa} καί^{c} ὁ^{dgfs} ἀνάστασις^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} οὔτε^{c} γαμέω^{vipa3p} οὔτε^{c} γαμίζω^{vipp3p}. **v.36** οὔτε^{c} γάρ^{c} ἀποθνῄσκω^{vnaa} ἔτι^{bo} δύναμαι^{vipn3p} ἰσάγγελος^{anmpn} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3p} καί^{c} υἱός^{nnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgfs} ἀνάστασις^{ngfs} υἱός^{nnmp} εἰμί^{vppxnmp}. **v.37** ὅτι^{c} δέ^{c} ἐγείρω^{vipp3p} ὁ^{dnmp} νεκρός^{anmpn} καί^{c} Μωϋσῆς^{nnms} μηνύω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} βάτος^{ngms} ὡς^{bo} λέγω^{vipa3s} κύριος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} Ἀβραάμ^{tp} καί^{c} ὁ^{dams} θεός^{nams} Ἰσαάκ^{tp} καί^{c} ὁ^{dams} θεός^{nams} Ἰακώβ^{tp}. **v.38** θεός^{nnms} δέ^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} νεκρός^{agmpn} ἀλλά^{c} ζάω^{vppagmp} πᾶς^{anmpn} γάρ^{c} αὐτός^{rpdms} ζάω^{vipa3p}. **v.39** ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} δέ^{c} τι-σρινμπ ὁ^{dgmp} γραμματεύς^{ngmp} λέγω^{viaa3p} διδάσκαλος^{nvms} καλῶς^{bo} λέγω^{viaa2s}. **v.40** οὐκέτι^{bo} δέ^{c} τολμάω^{viia3p} ἐπερωτάω^{vnpa} αὐτός^{rpams} οὐδείς^{aansn}. **v.41** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} πῶς^{bo} λέγω^{vipa3p} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} υἱός^{nams} Δαυίδ^{tp} εἰμί^{vnpx}. **v.42** καί^{c} αὐτός^{rpnms} Δαυίδ^{tp} λέγω^{vipa3s} ἐν^{p} βίβλος^{ndfs} ψαλμός^{ngmp} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ κάθημαι^{vdpn2s} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.43** ἕως^{c} ἄν^{xo} τίθημι^{vsaa1s} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} σύ$^{rpg-s}$ ὑποπόδιον^{nans} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} σύ$^{rpg-s}$. **v.44** Δαυίδ^{tp} οὖν^{c} κύριος^{nams} αὐτός^{rpams} καλέω^{vipa3s} καί^{c} πῶς^{bo} υἱός^{nnms} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vipx3s}.

Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν 46
ἐν στολαῖς καὶ φιλούντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ
πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν
τοῖς δείπνοις. οἱ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν καὶ 47
προφάσει μακρὰ προσεύχονται, οὗτοι λήψονται περισσό-
τερον κρίμα.

Ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς **21**
τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους. εἶδεν δέ τινα καὶ χήραν πε- 2
νιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ δύο λεπτὰ καὶ εἶπεν Ἀληθῶς λέγω 3
ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν, ἅ- 4
παντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ
δῶρα τοῦ Θεοῦ, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα
τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλεν. Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱ- 5
εροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασιν κεκόσμηται εἶπεν.
Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσε- 6
ται λίθος ἐπὶ λίθῳ ὃς οὐ καταλυθήσεται. Ἐπηρώτησαν 7
δὲ αὐτὸν λέγοντες Διδάσκαλε πότε οὖν ταῦτα ἔσται καὶ τί
τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι. ὁ δὲ εἶπεν Βλέ- 8
πετε μὴ πλανηθῆτε, πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί
μου λέγοντες ὅτι Ἐγώ εἰμι καί Ὁ καιρὸς ἤγγικεν μὴ οὖν

---

v.45 ἀκούω^{vppagms} δέ^{c} πᾶς^{agmsn} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms}.
v.46 προσέχω^{vdpa2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} γραμματεύς^{ngmp} ὁ^{dgmp} θέλω^{vppagmp} περιπατέω^{vnpa} ἐν^{p} στολή^{ndfp} καί^{c} φιλέω^{vppagmp} ἀσπασμός^{namp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἀγορά^{ndfp} καί^{c} πρωτοκαθεδρία^{nafp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} καί^{c} πρωτοκλισία^{nafp} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} δεῖπνον^{ndnp}. **v.47** ὅς^{rrnmp} κατεσθίω^{vipa3p} ὁ^{dafp} οἰκία^{nafp} ὁ^{dgfp} χήρα^{ngfp} καί^{c} πρόφασις^{ndfs} μακρός^{aanpn} προσεύχομαι^{vipn3p} οὗτος^{rdnmp} λαμβάνω^{vifd3p} περισσός^{aansc} κρίμα^{nans}. **21. v.1** ἀναβλέπω^{vpaanms} δέ^{c} ὁράω^{viaa3s} ὁ^{damp} βάλλω^{vppaamp} ὁ^{danp} δῶρον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} εἰς^{p} ὁ^{dans} γαζοφυλάκιον^{nans} πλούσιος^{aampn}. **v.2** ὁράω^{viaa3s} δέ^{c} τι-σριαφσ καί^{c} χήρα^{nafs} πενιχρός^{aafsn} βάλλω^{vppaafs} ἐκεῖ^{bo} δύο^{tn} λεπτός^{nanp}. **v.3** καί^{c} λέγω^{viaa3s} ἀληθῶς^{bo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} χήρα^{nnfs} ὁ^{dnfs} πτωχός^{anfsn} οὗτος^{rdnfs} πολύς^{aansc} πᾶς^{agmpn} βάλλω^{viaa3s}. **v.4** ἅπας^{anmpn} γάρ^{c} οὗτος^{rdnmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} περισσεύω^{vppagns} αὐτός^{rpdmp} βάλλω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{danp} δῶρον^{nanp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὗτος^{rpnfs} δέ^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} ὑστέρημα^{ngns} αὐτός^{rpgfs} ἅπας^{aamsn} ὁ^{dams} βίος^{nams} ὅς^{rrams} ἔχω^{viia3s} βάλλω^{viaa3s}. **v.5** καί^{c} τι-σριγμπ λέγω^{vppagmp} περί^{p} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns} ὅτι^{c} λίθος^{ndmp} καλός^{admpn} καί^{c} ἀνάθημα^{ndnp} κοσμέω^{vixp3s} λέγω^{viaa3s}. **v.6** οὗτος^{rdanp} ὅς^{rranp} θεωρέω^{vipa2p} ἔρχομαι^{vifd3p} ἡμέρα^{nnfp} ἐν^{p} ὅς^{rrdfp} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifp3s} λίθος^{nnms} ἐπί^{p} λίθος^{ndms} ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} καταλύω^{vifp3s}. **v.7** ἐπερωτάω^{viaa3p} δέ^{c} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} πότε^{xo} οὖν^{c} οὗτος^{rdnnp} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} τίς^{rqnns} ὁ^{dnns} σημεῖον^{nnns} ὅταν^{c} μέλλω^{vspa3s} οὗτος^{rdnnp} γίνομαι^{vnpn}.

9 πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ
ἀκαταστασίας μὴ πτοηθῆτε, δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον
10 ἀλλ οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς Ἐγερθήσε-
11 ται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν. σεισμοί τε
μεγάλοι κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται φόβητρά
12 τε καὶ σημεῖα ἀπ οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. πρὸ δὲ τούτων
πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξου-
σιν παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς ἀγομένους
13 ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἀπο-
14 βήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας
15 ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι, ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν
στόμα καὶ σοφίαν ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆ-
16 ναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. παραδοθήσεσθε δὲ καὶ
ὑπὸ γονέων καὶ συγγενῶν καὶ φίλων καὶ ἀδελφῶν καὶ θα-
17 νατώσουσιν ἐξ ὑμῶν. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων
18 διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀ-
19 πόληται. ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.
20 Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν Ἰερου-
21 σαλὴμ τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. τότε οἱ
ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς

---

v.8 ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} βλέπω^{vdpa2p} μή^{xo} πλανάω^{vsap2p} πολύς^{anmpn} γάρ^{c} ἔρχομαι^{vifd3p} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} καί^{c} ὁ^{dnms} καιρός^{nnms} ἐγγίζω^{vixa3s} μή^{xo} οὖν^{c} πορεύομαι^{vsao2p} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rpgmp}. **v.9** ὅταν^{c} δέ^{c} ἀκούω^{vsaa2p} πόλεμος^{namp} καί^{c} ἀκαταστασία^{nafp} μή^{xo} πτοέω^{vsap2p} δεῖ^{vipq3s} γάρ^{c} οὗτος^{rdnnp} γίνομαι^{vnad} πρῶτος^{bo} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} εὐθέως^{bo} ὁ^{dnns} τέλος^{nnns}. **v.10** τότε^{bo} λέγω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ἐγείρω^{vifp3s} ἔθνος^{nnns} ἐπί^{p} ἔθνος^{nans} καί^{c} βασιλεία^{nnfs} ἐπί^{p} βασιλεία^{nafs}. **v.11** σεισμός^{nnmp} τέ^{xo} μέγας^{anmpn} κατά^{p} τόπος^{namp} καί^{c} λιμός^{nnmp} καί^{c} λοιμός^{nnmp} εἰμί^{vifx3p} φόβητρον^{nnnp} τέ^{xo} καί^{c} σημεῖον^{nnnp} ἀπό^{p} οὐρανός^{ngms} μέγας^{annpn} εἰμί^{vifx3s}. **v.12** πρό^{p} δέ^{c} οὗτος^{rdgnp} πᾶς^{agnpn} ἐπιβάλλω^{vifa3p} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} διώκω^{vifa3p} παραδίδωμι^{vppanmp} εἰς^{p} συναγωγή^{nafp} καί^{c} φυλακή^{nafp} ἄγω^{vpppamp} ἐπί^{p} βασιλεύς^{namp} καί^{c} ἡγεμών^{namp} ἕνεκα^{bo} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.13** ἀποβαίνω^{vifd3s} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ εἰς^{p} μαρτύριον^{nans}. **v.14** τίθημι^{vdam2p} οὖν^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ$^{rpg-p}$ μή^{xo} προμελετάω^{vnpa} ἀπολογέομαι^{vnao}. **v.15** ἐγώ$^{rpn-s}$ γάρ^{c} δίδωμι^{vifa1s} σύ$^{rpd-p}$ στόμα^{nans} καί^{c} σοφία^{nafs} ὅς^{rrdfs} οὐ^{xo} δύναμαι^{vifd3p} ἀντιλέγω^{vnaa} οὐδέ^{bo} ἀνθίστημι^{vnaa} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀντίκειμαι^{vppnnmp} σύ$^{rpd-p}$. **v.16** παραδίδωμι^{vifp2p} δέ^{c} καί^{c} ὑπό^{p} γονεύς^{ngmp} καί^{c} συγγενής^{agmpn} καί^{c} φίλος^{agmpn} καί^{c} ἀδελφός^{ngmp} καί^{c} θανατόω^{vifa3p} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$. **v.17** καί^{c} εἰμί^{vifx2p} μισέω^{vpppnmp} ὑπό^{p} πᾶς^{agmpn} διά^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.18** καί^{c} θρίξ^{nnfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} κεφαλή^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$ οὐ^{xo} μή^{xo} ἀπόλλυμι^{vsam3s}. **v.19** ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὑπομονή^{ndfs} σύ$^{rpg-p}$ κτάομαι^{vdad2p} ὁ^{dafp} ψυχή^{nafp} σύ$^{rpg-p}$. **v.20** ὅταν^{c} δέ^{c} ὁράω^{vsaa2p} κυκλόω^{vpppafs} ὑπό^{p} στρατόπεδον^{ngnp} ὁ^{dafs} Ἱερουσαλήμ^{tp} τότε^{bo} γινώσκω^{vdaa2p} ὅτι^{c} ἐγγίζω^{vixa3s} ὁ^{dnfs} ἐρήμωσις^{nnfs} αὐτός^{rpgfs}.

ἐκχωρείτωσαν καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς
αὐτήν. ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὗταί εἰσιν τοῦ πλησθῆναι 22
πάντα τὰ γεγραμμένα. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις 23
καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἔσται γὰρ
ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ ἐν τῷ λαῷ τούτῳ.
καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας καὶ αἰχμαλωτισθήσονται 24
εἰς πάντα τὰ ἔθνη καὶ Ἰερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐ-
θνῶν ἄχρι πληρωθῶσιν καιροὶ ἐθνῶν. Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν 25
ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν
ἐν ἀπορίᾳ ἠχούσης, θαλάσσης καὶ σάλου. ἀποψυχόντων 26
ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων
τῇ οἰκουμένῃ αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσον-
ται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον 27
ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. ἀρχομένων 28
δὲ τούτων γίνεσθαι ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς
ὑμῶν διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. Καὶ εἶπεν παρα- 29
βολὴν αὐτοῖς, Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα, ὅταν 30
προβάλωσιν ἤδη βλέποντες ἀφ ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη
ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν, οὕτως καὶ ὑμεῖς ὅταν ἴδητε ταῦτα 31
γινόμενα γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

---

v.21 τότε^{bo} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} φεύγω^{vdpa3p} εἰς^{p} ὁ^{danp} ὄρος^{nanp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} αὐτός^{rpgfs} ἐκχωρέω^{vdpa3p} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} χώρα^{ndfp} μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vdpn3p} εἰς^{p} αὐτός^{rpafs}. **v.22** ὅτι^{c} ἡμέρα^{nnfp} ἐκδίκησις^{ngfs} οὗτος^{rdnfp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dgms} πίμπλημι^{vnap} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} γράφω^{vpxpanp}. **v.23** οὐαί^{i} δέ^{c} ὁ^{ddfp} ἐν^{p} γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vppadfp} καί^{c} ὁ^{ddfp} θηλάζω^{vppadfp} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfp} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} εἰμί^{vifx3s} γάρ^{c} ἀνάγκη^{nnfs} μέγας^{anfsn} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^{c} ὀργή^{nnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} οὗτος^{rddms}. **v.24** καί^{c} πίπτω^{vifn3p} στόμα^{ndns} μάχαιρα^{ngfs} καί^{c} αἰχμαλωτίζω^{vifp3p} εἰς^{p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} καί^{c} Ἰερουσαλήμ^{tp} εἰμί^{vifx3s} πατέω^{vpppnms} ὑπό^{p} ἔθνος^{ngnp} ἄχρι^{p} πληρόω^{vsap3p} καιρός^{nnmp} ἔθνος^{ngnp}. **v.25** καί^{c} εἰμί^{vifx3s} σημεῖον^{nnnp} ἐν^{p} ἥλιος^{ndms} καί^{c} σελήνη^{ndfs} καί^{c} ἄστρον^{ndnp} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} συνοχή^{nnfs} ἔθνος^{ngnp} ἐν^{p} ἀπορία^{ndfs} ἠχέω^{vppagfs} θάλασσα^{ngfs} καί^{c} σάλος^{ngms}. **v.26** ἀποψύχω^{vppagmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀπό^{p} φόβος^{ngms} καί^{c} προσδοκία^{ngfs} ὁ^{dgmp} ἐπέρχομαι^{vppngmp} ὁ^{ddfs} οἰκουμένη^{ndfs} ὁ^{dnfp} γάρ^{c} δύναμις^{nnfp} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} σαλεύω^{vifp3p}. **v.27** καί^{c} τότε^{bo} ὁράω^{vifd3p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἔρχομαι^{vppnams} ἐν^{p} νεφέλη^{ndfs} μετά^{p} δύναμις^{ngfs} καί^{c} δόξα^{ngfs} πολύς^{agfsn}. **v.28** ἄρχω^{vppmgmp} δέ^{c} οὗτος^{rdgmp} γίνομαι^{vnpn} ἀνακύπτω^{vdaa2p} καί^{c} ἐπαίρω^{vdaa2p} ὁ^{dafp} κεφαλή^{nafp} σύ$^{rpg-p}$ διότι^{c} ἐγγίζω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} ἀπολύτρωσις^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$. **v.29** καί^{c} λέγω^{viaa3s} παραβολή^{nafs} αὐτός^{rpdmp} ὁράω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} συκῆ^{nafs} καί^{c} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} δένδρον^{nanp}. **v.30** ὅταν^{c} προβάλλω^{vsaa3p} ἤδη^{bo} βλέπω^{vppanmp} ἀπό^{p} ἑαυτοῦ^{rxgmp} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^{c} ἤδη^{bo} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dnns} θέρος^{nnns} εἰμί^{vipx3s}. **v.31** οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ὅταν^{c} ὁράω^{vsaa2p} οὗτος^{rdanp} γίνομαι^{vppnanp} γινώσκω^{vdpa2p} ὅτι^{c} ἐγγύς^{bo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

32 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ἂν
33 πάντα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται οἱ δὲ
34 λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν. Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς μή-
ποτε βαρηθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ
μερίμναις βιωτικαῖς καὶ αἰφνίδιος ἐφ ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα
35 ἐκείνη. ὡς παγίς, γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθη-
36 μένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν
παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν πάντα τὰ
μέλλοντα γίνεσθαι καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ
37 ἀνθρώπου. Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων τὰς
δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον
38 Ἐλαιῶν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ
ἀκούειν αὐτοῦ.

22, 2 Ἤγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων ἡ λεγομένη πάσχα. καὶ
ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν
3 αὐτόν ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. Εἰσῆλθεν δὲ Σατανᾶς εἰς
Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην ὄντα ἐκ τοῦ ἀρι-
4 θμοῦ τῶν δώδεκα, καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιε-
5 ρεῦσιν καὶ στρατηγοῖς τὸ πῶς αὐτόν παραδῷ αὐτοῖς. καὶ
6 ἐχάρησαν καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐξ-
ωμολόγησεν καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν

---

v.32 ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} γενεά^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ἕως^{c} ἄν^{xo} πᾶς^{aanpn} γίνομαι^{vsad3s}. **v.33** ὁ^{dnms} οὐρανός^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} παρέρχομαι^{vifd3p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λόγος^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὐ^{xo} μή^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3p}. **v.34** προσέχω^{vdpa2p} δέ^{c} ἑαυτοῦ^{rxdmp} μήποτε^{bo} βαρέω^{vsap3p} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnfp} καρδία^{nnfp} ἐν^{p} κραιπάλη^{ndfs} καί^{c} μέθη^{ndfs} καί^{c} μέριμνα^{ndfp} βιωτικός^{adfpn} καί^{c} αἰφνίδιος^{anmsn} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἐφίστημι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} ἐκεῖνος^{rdnfs}. **v.35** ὡς^{bo} παγίς^{nnfs} γάρ^{c} ἐπέρχομαι^{vifd3s} ἐπί^{p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} κάθημαι^{vppnamp} ἐπί^{p} πρόσωπον^{nans} πᾶς^{agfsn} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.36** ἀγρυπνέω^{vdpa2p} οὖν^{c} ἐν^{p} πᾶς^{admsn} καιρός^{ndms} δέομαι^{vppnnmp} ἵνα^{c} καταξιόω^{vsap2p} ἐκφεύγω^{vnaa} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} μέλλω^{vppaanp} γίνομαι^{vnpn} καί^{c} ἵστημι^{vnap} ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.37** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} διδάσκω^{vppanms} ὁ^{dafp} δέ^{c} νύξ^{nafp} ἐξέρχομαι^{vppnnms} αὐλίζομαι^{viin3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dans} καλέω^{vpppans} ἐλαία^{ngfp}. **v.38** καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} ὀρθρίζω^{viia3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} ἀκούω^{vnpa} αὐτός^{rpgms}. **22. v.1** ἐγγίζω^{viia3s} δέ^{c} ὁ^{dnfs} ἑορτή^{nnfs} ὁ^{dgnp} ἄζυμος^{agnpn} ὁ^{dnfs} λέγω^{vpppnfs} πάσχα^{ta}. **v.2** καί^{c} ζητέω^{viia3p} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} ὁ^{dans} πῶς^{bo} ἀναιρέω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams} φοβέομαι^{viin3p} γάρ^{c} ὁ^{dams} λαός^{nams}. **v.3** εἰσέρχομαι^{viaa3s} δέ^{c} Σατανᾶς^{nnms} εἰς^{p} Ἰούδας^{nams} ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vpppams} Ἰσκαριώθ^{nams} εἰμί^{vppxams} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ἀριθμός^{ngms} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn}. **v.4** καί^{c} ἀπέρχομαι^{vpaanms} συλλαλέω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} ἀρχιερεύς^{ndmp} καί^{c} στρατηγός^{ndmp} ὁ^{dans} πῶς^{bo} αὐτός^{rpams} παραδίδωμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.5** καί^{c} χαίρω^{viao3p} καί^{c} συντίθημι^{viam3p} αὐτός^{rpdms} ἀργύριον^{nans} δίδωμι^{vnaa}.

αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου. 7 Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων ἐν
ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα, 8 καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰ-
ωάννην εἰπών Πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα
φάγωμεν. 9, 10 οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσομεν. ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς Ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν συναν-
τήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων, ἀκολου-
θήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν 11 οὗ εἰσπορεύεται. καὶ ἐρεῖτε τῷ
οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος Ποῦ ἐστιν
τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω.
12 κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον, ἐκεῖ ἑτοι-
μάσατε. 13 ἀπελθόντες δὲ εὗρον καθὼς εἰρήκεν αὐτοῖς καὶ
ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. 14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα ἀνέπεσεν καὶ
οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. 15 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἐ-
πιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ ὑμῶν πρὸ
τοῦ με παθεῖν, 16 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ
αὐτοῦ, ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 17 καὶ
δεξάμενος ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν Λάβετε τοῦτο καὶ
διαμερίσατε ἑαυτοῖς, 18 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ
τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ
ἔλθῃ. 19 καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν

---

v.6 καί^{c} ἐξομολογέω^{viaa3s} καί^{c} ζητέω^{viia3s} εὐκαιρία^{nafs} ὁ^{dgms} παραδίδωμι^{vnaa} αὐτός^{rpams} αὐτός^{rpdmp} ἄτερ^{p} ὄχλος^{ngms}. **v.7** ἔρχομαι^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} ὁ^{dgnp} ἄζυμος^{agnpn} ἐν^{p} ὅς^{rrdfs} δεῖ^{viiq3s} θύω^{vnpp} ὁ^{dnns} πάσχα^{ta}. **v.8** καί^{c} ἀποστέλλω^{viaa3s} Πέτρος^{nams} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} λέγω^{vpaanms} πορεύομαι^{vpaonmp} ἑτοιμάζω^{vdaa2p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dans} πάσχα^{ta} ἵνα^{c} ἐσθίω^{vsaa1p}. **v.9** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ποῦ^{xo} θέλω^{vipa2s} ἑτοιμάζω^{vifa1p}. **v.10** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἰδού^{vdaa2s} εἰσέρχομαι^{vpaagmp} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} συναντάω^{vifa3s} σύ$^{rpd-p}$ ἄνθρωπος^{nnms} κεράμιον^{nans} ὕδωρ^{ngns} βαστάζω^{vppanms} ἀκολουθέω^{vdaa2p} αὐτός^{rpdms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} οὐ^{bo} εἰσπορεύομαι^{vipn3s}. **v.11** καί^{c} λέγω^{vifa2p} ὁ^{ddms} οἰκοδεσπότης^{ndms} ὁ^{dgfs} οἰκία^{ngfs} λέγω^{vipa3s} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} ποῦ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} κατάλυμα^{nnns} ὅπου^{bo} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} μετά^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐσθίω^{vsaa1s}. **v.12** κἀκεῖνος^{rdnms} σύ$^{rpd-p}$ δείκνυμι^{vifa3s} ἀνάγαιον^{nans} μέγας^{aansn} στρωννύω^{vpxpans} ἐκεῖ^{bo} ἑτοιμάζω^{vdaa2p}. **v.13** ἀπέρχομαι^{vpaanmp} δέ^{c} εὑρίσκω^{viaa3p} καθώς^{bo} λέγω^{vixa3s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} ἑτοιμάζω^{viaa3p} ὁ^{dans} πάσχα^{ta}. **v.14** καί^{c} ὅτε^{bo} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} ἀναπίπτω^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{dnmp} δώδεκα^{tn} ἀπόστολος^{nnmp} σύν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.15** καί^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ἐπιθυμία^{ndfs} ἐπιθυμέω^{viaa1s} οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} ἐσθίω^{vnaa} μετά^{p} σύ$^{rpg-p}$ πρό^{p} ὁ^{dgms} ἐγώ$^{rpa-s}$ πάσχω^{vnaa}. **v.16** λέγω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὐκέτι^{bo} οὐ^{xo} μή^{xo} ἐσθίω^{vsaa1s} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgns} ἕως^{c} ὅστις^{rrgns} πληρόω^{vsap3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.17** καί^{c} δέχομαι^{vpadnms} ποτήριον^{nans} εὐχαριστέω^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} λαμβάνω^{vdaa2p} οὗτος^{rdans} καί^{c} διαμερίζω^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxdmp}. **v.18** λέγω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} πίνω^{vsaa1s} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} γένημα^{ngns} ὁ^{dgfs} ἄμπελος^{ngfs} ἕως^{c} ὅστις^{rrgns} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἔρχομαι^{vsaa3s}.

αὐτοῖς λέγων Τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν δι-
20 δόμενον, τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως
καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων Τοῦτο τὸ ποτήριον
ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνό-
21 μενον. πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ ἐμοῦ
22 ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται
κατὰ τὸ ὡρισμένον πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ
23 παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ
24 τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. Ἐγένετο
δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων.
25 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν
26 καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. ὑμεῖς
δὲ οὐχ οὕτως ἀλλ ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος
27 καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. τίς γὰρ μείζων ὁ ἀνα-
κείμενος ἢ ὁ διακονῶν οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος ἐγὼ δὲ εἰμι ἐν
28 μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενη-
29 κότες μετ ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου, κἀγὼ διατίθεμαι
30 ὑμῖν καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν. ἵνα ἐ-
σθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου [ἐν τῇ βασιλείᾳ
μου] καὶ καθίσεσθε ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυ-

---

v.19 καί^{c} λαμβάνω^{vpaanms} ἄρτος^{nams} εὐχαριστέω^{vpaanms} κλάω^{viaa3s} καί^{c} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnns} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ δίδωμι^{vppnns} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vdpa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ἀνάμνησις^{nafs}. **v.20** ὡσαύτως^{bo} καί^{c} ὁ^{dnns} ποτήριον^{nnns} μετά^{p} ὁ^{dans} δειπνέω^{vnaa} λέγω^{vppanms} οὗτος^{rdnns} ὁ^{dnns} ποτήριον^{nnns} ὁ^{dnfs} καινός^{anfsn} διαθήκη^{nnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} αἷμα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnns} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἐκχέω^{vpppnns}. **v.21** πλήν^{bo} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} χείρ^{nnfs} ὁ^{dgms} παραδίδωμι^{vppagms} ἐγώ$^{rpa-s}$ μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} τράπεζα^{ngfs}. **v.22** καί^{c} ὁ^{dnms} μέν^{xo} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} πορεύομαι^{vipn3s} κατά^{p} ὁ^{dans} ὁρίζω^{vpxpans} πλήν^{bo} οὐαί^{i} ὁ^{ddms} ἄνθρωπος^{ndms} ἐκεῖνος^{rddms} διά^{p} ὅς^{rrgms} παραδίδωμι^{vipp3s}. **v.23** καί^{c} αὐτός^{rpnmp} ἄρχω^{viad3p} συζητέω^{vnpa} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὁ^{dans} τίς^{rqnms} ἄρα^{xo} εἰμί^{vopx3s} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnms} οὗτος^{rdans} μέλλω^{vppanms} πράσσω^{vnpa}. **v.24** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} καί^{c} φιλονεικία^{nnfs} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnns} τίς^{rqnms} αὐτός^{rpgmp} δοκέω^{vipa3s} εἰμί^{vnpx} μέγας^{anmsc}. **v.25** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnmp} βασιλεύς^{nnmp} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} κυριεύω^{vipa3p} αὐτός^{rpgnp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἐξουσιάζω^{vppanmp} αὐτός^{rpgnp} εὐεργέτης^{nnmp} καλέω^{vipp3p}. **v.26** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} οὐ^{xo} οὕτω^{bo} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} μέγας^{anmsc} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ γίνομαι^{vdad3s} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} νέος^{anmsc} καί^{c} ὁ^{dnms} ἡγέομαι^{vppnnms} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} διακονέω^{vppanms}. **v.27** τίς^{rqnms} γάρ^{c} μέγας^{anmsc} ὁ^{dnms} ἀνάκειμαι^{vppnnms} ἤ^{xo} ὁ^{dnms} διακονέω^{vppanms} οὐχί^{xo} ὁ^{dnms} ἀνάκειμαι^{vppnnms} ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} εἰμί^{vipx1s} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} σύ$^{rpg-p}$ ὡς^{bo} ὁ^{dnms} διακονέω^{vppanms}. **v.28** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} εἰμί^{vipx2p} ὁ^{dnmp} διαμένω^{vpxanmp} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddmp} πειρασμός^{ndmp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.29** κἀγώ$^{rpn-s}$ διατίθημι^{vipm1s} σύ$^{rpd-p}$ καθώς^{bo} διατίθημι^{viam3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ βασιλεία^{nafs}.

λὰς τοῦ Ἰσραήλ. εἶπεν δὲ ὁ Κύριος, Σίμων Σίμων ἰδοὺ 31
ὁ Σατανᾶς ἐξῃτήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον, ἐ- 32
γὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου, καὶ
σύ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου. ὁ δὲ 33
εἶπεν αὐτῷ Κύριε μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν
καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. ὁ δὲ εἶπεν Λέγω σοι Πέτρε 34
οὐ μὴ φωνήσῃ σήμερον ἀλέκτωρ πρὶν ἢ τρίς ἀπαρνήσῃ μή
εἰδέναι με. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βα- 35
λαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων μή τινος ὑστερήσατε
οἱ δὲ εἶπον, Οὐθενός. εἶπεν οὖν αὐτοῖς Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων 36
βαλάντιον ἀράτω ὁμοίως καὶ πήραν καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλήσει
τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγοράσει μάχαιραν. λέγω γὰρ ὑμῖν 37
ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί τὸ Καὶ
μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη, καὶ γὰρ τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει.
οἱ δὲ εἶπον, Κύριε ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς 38
Ἱκανόν ἐστιν. Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ 39
Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί
αὐτοῦ. γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς Προσεύ- 40
χεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη 41

---

v.30 ἵνα^{c} ἐσθίω^{vspa2p} καί^{c} πίνω^{vspa2p} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} τράπεζα^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} καθίζω^{vifd2p} ἐπί^{p} θρόνος^{ngmp} κρίνω^{vppanmp} ὁ^{dafp} δώδεκα^{tn} φυλή^{nafp} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp}. **v.31** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} Σίμων^{nvms} Σίμων^{nvms} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} ἐξαιτέω^{viam3s} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dgms} σινιάζω^{vnaa} ὡς^{bo} ὁ^{dams} σῖτος^{nams}. **v.32** ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} δέομαι^{viap1s} περί^{p} σύ$^{rpg-s}$ ἵνα^{c} μή^{xo} ἐκλείπω^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ ποτέ^{xo} ἐπιστρέφω^{vpaanms} στηρίζω^{vdaa2s} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} σύ$^{rpg-s}$. **v.33** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} μετά^{p} σύ$^{rpg-s}$ ἕτοιμος^{anmsn} εἰμί^{vipx1s} καί^{c} εἰς^{p} φυλακή^{nafs} καί^{c} εἰς^{p} θάνατος^{nams} πορεύομαι^{vnpn}. **v.34** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ Πέτρος^{nvms} οὐ^{xo} μή^{xo} φωνέω^{vsaa3s} σήμερον^{bo} ἀλέκτωρ^{nnms} πρίν^{bo} ἤ^{xo} τρίς^{bo} ἀπαρνέομαι^{vifd2s} μή^{xo} οἶδα^{vnxa} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.35** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅτε^{bo} ἀποστέλλω^{viaa1s} σύ$^{rpa-p}$ ἄτερ^{p} βαλλάντιον^{ngns} καί^{c} πήρα^{ngfs} καί^{c} ὑπόδημα^{ngnp} μή^{xo} τι-σριγνσ ὑστερέω^{viaa2p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} οὐδείς^{agnsn}. **v.36** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ἀλλά^{c} νῦν^{bo} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} βαλλάντιον^{nans} αἴρω^{vdaa3s} ὁμοίως^{bo} καί^{c} πήρα^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnms} μή^{xo} ἔχω^{vppanms} πωλέω^{vifa3s} ὁ^{dans} ἱμάτιον^{nans} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀγοράζω^{vifa3s} μάχαιρα^{nafs}. **v.37** λέγω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἔτι^{bo} οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} γράφω^{vpxpans} δεῖ^{vipq3s} τελέω^{vnap} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dans} καί^{c} μετά^{p} ἄνομος^{agmpn} λογίζομαι^{viap3s} καί^{c} γάρ^{c} ὁ^{dnnp} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ τέλος^{nans} ἔχω^{vipa3s}. **v.38** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} κύριος^{nvms} ἰδού^{vdaa2s} μάχαιρα^{nnfp} ὧδε^{bo} δύο^{tn} ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἱκανός^{annsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.39** καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanms} πορεύομαι^{viao3s} κατά^{p} ὁ^{dans} ἔθος^{nans} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dgfp} ἐλαία^{ngfp} ἀκολουθέω^{viaa3p} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms}. **v.40** γίνομαι^{vpadnms} δέ^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgms} τόπος^{ngms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} προσεύχομαι^{vdpn2p} μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} πειρασμός^{nams}.

ἀπ αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν καὶ θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο.
42 λέγων Πάτερ εἰ βούλει παρενεγκεῖν τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ
43 ἐμοῦ, πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν γενέσθω. ὤ-
44 φθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. καὶ
γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἐκτενέστερον προσηύχετο, ἐγένετο δὲ
ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν
45 γῆν. καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἐλθὼν πρὸς τοὺς
46 μαθητὰς εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης. καὶ
εἶπεν αὐτοῖς Τί καθεύδετε ἀναστάντες προσεύχεσθε ἵνα μὴ
47 εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Ἔτι δέ αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ
ὄχλος καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα προήρχετο
48 αὐτούς καὶ ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτῷ Ἰούδα φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παρα-
49 δίδως. ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον εἶπον αὐτῷ,
50 Κύριε εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρᾳ· καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ
αὐτῶν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ οὖς
51 τὸ δεξιόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Ἐᾶτε ἕως τούτου,
52 καὶ ἁψάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ ἰάσατο αὐτόν. εἶπεν δὲ ὁ
Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἐπ αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ
στρατηγοὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους Ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξ-

---

v.41 καίᶜ αὐτόςʳᵖⁿᵐˢ ἀποσπάωᵛⁱᵃᵖ³ˢ ἀπόᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ ὡσεὶᵇᵒ λίθοςⁿᵍᵐˢ βολήⁿᵃᶠˢ καίᶜ τίθημιᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ ὁᵈᵃⁿᵖ γόνυⁿᵃⁿᵖ προσεύχομαιᵛⁱⁱⁿ³ˢ. **v.42** λέγωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ πατήρⁿᵛᵐˢ εἰᵠᵒ βούλομαιᵛⁱᵖⁿ²ˢ παραφέρωᵛⁿᵃᵃ ὁᵈⁿˢ ποτήριονⁿᵃⁿˢ οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ ἀπόᵖ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ πλὴνᵇᵒ μήˣᵒ ὁᵈⁿⁿˢ θέλημαⁿⁿⁿˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ ἀλλάᶜ ὁᵈⁿⁿˢ σόςʳˢⁿⁿˢ γίνομαιᵛᵈᵃᵈ³ˢ. **v.43** ὁράωᵛⁱᵃᵖ³ˢ δέᶜ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ἄγγελοςⁿⁿᵐˢ ἀπόᵖ οὐρανόςⁿᵍᵐˢ ἐνισχύωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ. **v.44** καίᶜ γίνομαιᵛᵖᵃᵈⁿᵐˢ ἐνᵖ ἀγωνίαⁿᵈᶠˢ ἐκτενήςᵇᵒ προσεύχομαιᵛⁱⁱⁿ³ˢ γίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ δέᶜ ὁᵈⁿᵐˢ ἱδρώςⁿⁿᵐˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὡσεὶᵇᵒ θρόμβοςⁿⁿᵐᵖ αἷμαⁿᵍⁿˢ καταβαίνωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ ἐπίᵖ ὁᵈᵃᶠˢ γῆⁿᵃᶠˢ. **v.45** καίᶜ ἀνίστημιᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ ἀπόᵖ ὁᵈᵍᶠˢ προσευχήⁿᵍᶠˢ ἔρχομαιᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ πρόςᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ μαθητήςⁿᵃᵐᵖ εὑρίσκωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐᵖ κοιμάομαιᵛᵖᵖᵖᵃᵐᵖ ἀπόᵖ ὁᵈᵍᶠˢ λύπηⁿᵍᶠˢ. **v.46** καίᶜ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ τίςʳᵠⁿˢ καθεύδωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ ἀνίστημιᵛᵖᵃᵃⁿᵐᵖ προσεύχομαιᵛᵈᵖⁿ²ᵖ ἵναᶜ μήˣᵒ εἰσέρχομαιᵛˢᵃᵃ²ᵖ εἰςᵖ πειρασμόςⁿᵃᵐˢ. **v.47** ἔτιᵇᵒ δέᶜ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ λαλέωᵛᵖᵖᵃᵍᵐˢ ἰδούᵛᵈᵃᵃ²ˢ ὄχλοςⁿⁿᵐˢ καίᶜ ὁᵈⁿᵐˢ λέγωᵛᵖᵖᵖⁿᵐˢ Ἰούδαςⁿⁿᵐˢ εἷςⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵍᵐᵖ δώδεκαᵗⁿ προέρχομαιᵛⁱⁱⁿ³ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐᵖ καίᶜ ἐγγίζωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈᵈᵐˢ Ἰησοῦςⁿᵈᵐˢ φιλέωᵛⁿᵃᵃ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ. **v.48** ὁᵈⁿᵐˢ δέᶜ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ Ἰούδαςⁿᵛᵐˢ φίλημαⁿᵈⁿˢ ὁᵈᵃᵐˢ υἱόςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ ἄνθρωποςⁿᵍᵐˢ παραδίδωμιᵛⁱᵖᵃ²ˢ. **v.49** ὁράωᵛᵖᵃᵃⁿᵐᵖ δέᶜ ὁᵈⁿᵐᵖ περίᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ ὁᵈᵃⁿˢ εἰμίᵛᵖᶠˣᵃⁿˢ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ κύριοςⁿᵛᵐˢ εἰᵠᵒ πατάσσωᵛⁱᶠᵃ¹ᵖ ἐνᵖ μάχαιραⁿᵈᶠˢ. **v.50** καίᶜ πατάσσωᵛⁱᵃᵃ³ˢ εἷςⁿⁿᵐˢ τι-σ-ρινμσ ἐκᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ ὁᵈᵃᵐˢ δοῦλοςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ ἀρχιερεύςⁿᵍᵐˢ καίᶜ ἀφαιρέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὁᵈᵃⁿˢ οὖςⁿᵃⁿˢ ὁᵈᵃⁿˢ δεξιόςᵃᵃⁿˢⁿ. **v.51** ἀποκρίνομαιᵛᵖᵃᵒⁿᵐˢ δέᶜ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἐάωᵛᵈᵖᵃ²ᵖ ἕωςᶜ οὗτοςʳᵈᵍⁿˢ καίᶜ ἅπτωᵛᵖᵃᵐⁿᵐˢ ὁᵈᵍⁿˢ ὠτίονⁿᵍⁿˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἰάομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ.

εληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων. καθ ἡμέραν ὄντος 53
μου μεθ ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ ἐ-
μέ ἀλλ αὕτη ὑμῶν ἐστὶν ἡ ὥρα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.
Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς τὸν 54
οἶκον τοῦ ἀρχιερέως, ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν.
ἀψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων 55
αὐτῶν ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν 56
παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ
εἶπεν Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν, ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτόν λέγων 57
γύναι Οὐκ οἶδα αὐτὸν. καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν 58
ἔφη Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Ἄνθρωπε οὐκ
εἰμί. καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλλος τις διϊσχυρί- 59
ζετο λέγων Ἐπ ἀληθείας καὶ οὗτος μετ αὐτοῦ ἦν καὶ γὰρ
Γαλιλαῖός ἐστιν. εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος Ἄνθρωπε οὐκ οἶδα ὃ 60
λέγεις καὶ παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ἀ-
λέκτωρ. καὶ στραφεὶς ὁ κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ καὶ 61
ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ κυρίου ὡς εἶπεν αὐτῷ
ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι ἀπαρνήσῃ με τρίς. καὶ ἐξ- 62
ελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσεν πικρῶς. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ 63

---

v.52 λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πρός^{p} ὁ^{damp} παραγίνομαι^{vpadamp} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ἀρχιερεύς^{namp} καί^{c} στρατηγός^{namp} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns} καί^{c} πρεσβύτερος^{aampn} ὡς^{bo} ἐπί^{p} λῃστής^{nams} ἐξέρχομαι^{vixa2p} μετά^{p} μάχαιρα^{ngfp} καί^{c} ξύλον^{ngnp}. **v.53** κατά^{p} ἡμέρα^{nafs} εἰμί^{vppxgms} ἐγώ$^{rpg-s}$ μετά^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} οὐ^{xo} ἐκτείνω^{viaa2p} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀλλά^{c} οὗτος^{rdnfs} σύ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἐξουσία^{nnfs} ὁ^{dgns} σκότος^{ngns}. **v.54** συλλαμβάνω^{vpaanmp} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ἄγω^{viaa3p} καί^{c} εἰσάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} ὁ^{dnms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} ἀκολουθέω^{viia3s} μακρόθεν^{bo}. **v.55** ἅπτω^{vpaagmp} δέ^{c} πῦρ^{nans} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgfs} αὐλή^{ngfs} καί^{c} συγκαθίζω^{vpaagmp} αὐτός^{rpgmp} κάθημαι^{viin3s} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} αὐτός^{rpgmp}. **v.56** ὁράω^{vpaanfs} δέ^{c} αὐτός^{rpams} παιδίσκη^{nnfs} τι-σρινφσ κάθημαι^{vppnams} πρός^{p} ὁ^{dans} φῶς^{nans} καί^{c} ἀτενίζω^{vpaanfs} αὐτός^{rpdms} λέγω^{viaa3s} καί^{c} οὗτος^{rdnms} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{viix3s}. **v.57** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀρνέομαι^{viad3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanms} γυνή^{nvfs} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} αὐτός^{rpams}. **v.58** καί^{c} μετά^{p} βραχύς^{aansn} ἕτερος^{anmsn} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} φημί^{viix3s} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nvms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s}. **v.59** καί^{c} διΐστημι^{vpaagfs} ὡσεί^{bo} ὥρα^{ngfs} εἷς^{ngfs} ἄλλος^{anmsn} τι-σρινμσ διϊσχυρίζομαι^{viin3s} λέγω^{vppanms} ἐπί^{p} ἀλήθεια^{ngfs} καί^{c} οὗτος^{rdnms} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{viix3s} καί^{c} γάρ^{c} Γαλιλαῖος^{nnms} εἰμί^{vipx3s}. **v.60** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ἄνθρωπος^{nvms} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} ὅς^{rrans} λέγω^{vipa2s} καί^{c} παραχρῆμα^{bo} ἔτι^{bo} λαλέω^{vppagms} αὐτός^{rpgms} φωνέω^{viaa3s} ἀλέκτωρ^{nnms}. **v.61** καί^{c} στρέφω^{vpapnms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐμβλέπω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} καί^{c} ὑπομιμνήσκω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ὁ^{dgms} λόγος^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ὡς^{bo} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὅτι^{c} πρίν^{bo} ἀλέκτωρ^{nams} φωνέω^{vnaa} ἀπαρνέομαι^{vifd2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ τρίς^{bo}. **v.62** καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἔξω^{bo} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} κλαίω^{viaa3s} πικρῶς^{bo}.

64 συνέχοντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτῷ δέροντες. καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες Προφήτευσον τίς ἐστιν ὁ παίσας σε.
65, 66 καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς καὶ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον
67 αὐτῶν λέγοντες. Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός εἰπὲ ἡμῖν εἶπεν δὲ αὐ-
68 τοῖς Ἐὰν ὑμῖν εἴπω οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω
69 οὐ μὴ ἀποκριθῆτε μοι, ἢ ἀπολύσητε. ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως
70 τοῦ θεοῦ. εἶπον δὲ πάντες Σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ δὲ
71 πρὸς αὐτοὺς ἔφη Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ εἰμι. οἱ δὲ εἶπον, Τί ἔτι χρείαν ἔχομεν μαρτυρίας αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

23 Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ
2 τὸν Πιλᾶτον. ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες Τοῦτον εὕρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος καὶ κωλύοντα Καίσαρι
3 φόρους διδόναι λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐπηρώτησεν αὐτὸν λέγων Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
4 Ἰουδαίων ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη Σὺ λέγεις. ὁ δὲ Πι-

---

v.63 καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀνήρ^{nnmp} ὁ^{dnmp} συνέχω^{vppanmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἐμπαίζω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} δέρω^{vppanmp}. **v.64** καί^{c} περικαλύπτω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} τύπτω^{viia3p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} καί^{c} ἐπερωτάω^{viia3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} προφητεύω^{vdaa2s} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} παίω^{vpaanms} σύ$^{rpa-s}$. **v.65** καί^{c} ἕτερος^{aanpn} πολύς^{aanpn} βλασφημέω^{vppanmp} λέγω^{viia3p} εἰς^{p} αὐτός^{rpams}. **v.66** καί^{c} ὡς^{bo} γίνομαι^{viad3s} ἡμέρα^{nnfs} συνάγω^{viap3s} ὁ^{dnns} πρεσβυτέριον^{nnns} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} γραμματεύς^{nnmp} καί^{c} ἀνάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dans} συνέδριον^{nans} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vppanmp}. **v.67** εἰ^{qo} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} λέγω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} ἐάν^{qo} σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vsaa1s} οὐ^{xo} μή^{xo} πιστεύω^{vsaa2p}. **v.68** ἐάν^{qo} δέ^{c} καί^{c} ἐρωτάω^{vsaa1s} οὐ^{xo} μή^{xo} ἀποκρίνομαι^{vdao2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἤ^{xo} ἀπολύω^{vsaa2p}. **v.69** ἀπό^{p} ὁ^{dgms} νῦν^{bo} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} κάθημαι^{vppnnms} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} ὁ^{dgfs} δύναμις^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.70** λέγω^{viaa3p} δέ^{c} πᾶς^{anmpn} σύ$^{rpn-s}$ οὖν^{c} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dnms} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} φημί^{viix3s} σύ$^{rpn-p}$ λέγω^{vipa2p} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s}. **v.71** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} τίς^{rqans} ἔτι^{bo} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa1p} μαρτυρία^{ngfs} αὐτός^{rpnmp} γάρ^{c} ἀκούω^{viaa1p} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} αὐτός^{rpgms}. **23. v.1** καί^{c} ἀνίστημι^{vpaanns} ἅπας^{annsn} ὁ^{dnns} πλῆθος^{nnns} αὐτός^{rpgmp} ἄγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἐπί^{p} ὁ^{dams} Πιλᾶτος^{nams}. **v.2** ἄρχω^{viad3p} δέ^{c} κατηγορέω^{vnpa} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanmp} οὗτος^{rdams} εὑρίσκω^{viaa1p} διαστρέφω^{vppaams} ὁ^{dans} ἔθνος^{nans} καί^{c} κωλύω^{vppaams} Καῖσαρ^{ndms} φόρος^{namp} δίδωμι^{vnpa} λέγω^{vppaams} ἑαυτοῦ^{rxams} Χριστός^{nams} βασιλεύς^{nams} εἰμί^{vnpx}. **v.3** ὁ^{dnms} δέ^{c} Πιλᾶτος^{nnms} ἐπερωτάω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanms} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} αὐτός^{rpdms} φημί^{viix3s} σύ$^{rpn-s}$ λέγω^{vipa2s}.

λᾶτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους Οὐδὲν
εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. οἱ δὲ ἐπίσχυον λέ- 5
γοντες ὅτι Ἀνασείει τὸν λαὸν διδάσκων καθ ὅλης τῆς Ἰου-
δαίας ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε. Πιλᾶτος 6
δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖ-
ός ἐστιν, καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρῴδου ἐστὶν 7
ἀνέπεμψεν αὐτὸν πρὸς Ἡρῴδην ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱερο-
σολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. ὁ δὲ Ἡρῴδης ἰδὼν τὸν 8
Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν ἦν γὰρ θέλων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτὸν διὰ
τὸ ἀκούειν πολλὰ περὶ αὐτοῦ καὶ ἤλπιζέν τι σημεῖον ἰδεῖν
ὑπ αὐτοῦ γινόμενον. ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν ἐν λόγοις ἱκα- 9
νοῖς αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. εἱστήκεισαν δὲ οἱ 10
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐ-
τοῦ. ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρῴδης σὺν τοῖς στρατεύ- 11
μασιν αὐτοῦ καὶ ἐμπαίξας περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμ-
πρὰν ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ Πιλάτῳ. ἐγένοντο δὲ φίλοι ὅ 12
τε Πιλᾶτος καὶ ὁ Ἡρῴδης ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ ἀλλήλων,
προϋπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτούς. Πιλᾶ- 13
τος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας
καὶ τὸν λαὸν. εἶπεν πρὸς αὐτούς Προσηνέγκατέ μοι τὸν 14
ἄνθρωπον τοῦτον ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαὸν καὶ ἰδοὺ ἐγὼ

---

v.4 ὁ^{dnms} δέ^{c} Πιλᾶτος^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{damp} ἀρχιερεύς^{namp} καί^{c} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} οὐδείς^{aansn} εὑρίσκω^{vipa1s} αἴτιος^{aansn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἄνθρωπος^{ndms} οὗτος^{rddms}. **v.5** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐπισχύω^{viia3p} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ἀνασείω^{vipa3s} ὁ^{dams} λαός^{nams} διδάσκω^{vppanms} κατά^{p} ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} ἄρχω^{vpamnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ἕως^{c} ὧδε^{bo}. **v.6** Πιλᾶτος^{nnms} δέ^{c} ἀκούω^{vpaanms} Γαλιλαία^{nafs} ἐπερωτάω^{viaa3s} εἰ^{qo} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} Γαλιλαῖος^{nnms} εἰμί^{vipx3s}. **v.7** καί^{c} ἐπιγινώσκω^{vpaanms} ὅτι^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ἐξουσία^{ngfs} Ἡρῴδης^{ngms} εἰμί^{vipx3s} ἀναπέμπω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} πρός^{p} Ἡρῴδης^{nams} εἰμί^{vppxams} καί^{c} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἐν^{p} οὗτος^{rddfp} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp}. **v.8** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἡρῴδης^{nnms} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} χαίρω^{viao3s} λίαν^{bo} εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} θέλω^{vppanms} ἐκ^{p} ἱκανός^{agmsn} ὁράω^{vnaa} αὐτός^{rpams} διά^{p} ὁ^{dans} ἀκούω^{vnpa} πολύς^{aanpn} περί^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐλπίζω^{viia3s} τι-σριανσ σημεῖον^{nans} ὁράω^{vnaa} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms} γίνομαι^{vppnans}. **v.9** ἐπερωτάω^{viia3s} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} λόγος^{ndmp} ἱκανός^{admpn} αὐτός^{rpnms} δέ^{c} οὐδείς^{aansn} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdms}. **v.10** ἵστημι^{viya3p} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} εὐτόνως^{bo} κατηγορέω^{vppanmp} αὐτός^{rpgms}. **v.11** ἐξουθενέω^{vpaanms} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἡρῴδης^{nnms} σύν^{p} ὁ^{ddnp} στράτευμα^{ndnp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐμπαίζω^{vpaanms} περιβάλλω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ἐσθής^{nafs} λαμπρός^{aafsn} ἀναπέμπω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddms} Πιλᾶτος^{ndms}. **v.12** γίνομαι^{viad3p} δέ^{c} φίλος^{anmpn} ὁ^{dnms} τέ^{xo} Πιλᾶτος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} Ἡρῴδης^{nnms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} μετά^{p} ἀλλήλων^{regmp} προϋπάρχω^{viia3p} γάρ^{c} ἐν^{p} ἔχθρα^{ndfs} εἰμί^{vppxnmp} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp}. **v.13** Πιλᾶτος^{nnms} δέ^{c} συγκαλέω^{vpamnms} ὁ^{damp} ἀρχιερεύς^{namp} καί^{c} ὁ^{damp} ἄρχων^{namp} καί^{c} ὁ^{dams} λαός^{nams}.

ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐδὲν εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ
15 αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ αὐτοῦ. ἀλλ οὐδὲ Ἡρῴδης ἀνέ-
πεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτὸν καὶ ἰδοὺ οὐδὲν ἄξιον θανάτου
16 ἐστὶν πεπραγμένον αὐτῷ, παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω.
17, 18 ἀνάγκην δέ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα. ἀν-
έκραξαν δὲ παμπληθεὶ λέγοντες Αἶρε τοῦτον ἀπόλυσον δὲ
19 ἡμῖν Βαραββᾶν, ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ
20 πόλει καὶ φόνον βεβλημένος εἰς φυλακήν. πάλιν οὖν ὁ
21 Πιλᾶτος προσεφώνησεν θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. οἱ
22 δὲ ἐπεφώνουν λέγοντες Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. ὁ
δὲ τρίτον εἶπεν πρὸς αὐτούς Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος
οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ, παιδεύσας οὖν αὐτὸν
23 ἀπολύσω. οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις αἰτούμενοι
αὐτὸν σταυρωθῆναι καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν
24 ἀρχιερέων. ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐπέκρινεν γενέσθαι τὸ αἴτημα
25 αὐτῶν, ἀπέλυσεν δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον
εἰς τὴν φυλακὴν ὃν ἠτοῦντο τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκεν τῷ
26 θελήματι αὐτῶν. Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν ἐπιλαβόμενοι
Σίμωνος τινος Κυρηναίου ἐρχόμενου ἀπ ἀγροῦ ἐπέθηκαν

---

v.14 λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} προσφέρω^{viaa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} οὗτος^{rdams} ὡς^{bo} ἀποστρέφω^{vppaamp} ὁ^{dams} λαός^{nams} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐνώπιον^{bo} σύ$^{rpg-p}$ ἀνακρίνω^{vpaanms} οὐδείς^{aansn} εὑρίσκω^{viaa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἄνθρωπος^{ndms} οὗτος^{rddms} αἴτιος^{aansn} ὅς^{rrgnp} κατηγορέω^{vipa2p} κατά^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.15** ἀλλά^{c} οὐδέ^{bo} Ἡρῴδης^{nnms} ἀναπέμπω^{viaa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpa-p}$ πρός^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} οὐδείς^{annsn} ἄξιος^{annsn} θάνατος^{ngms} εἰμί^{vipx3s} πράσσω^{vpxpnns} αὐτός^{rpdms}. **v.16** παιδεύω^{vpaanms} οὖν^{c} αὐτός^{rpams} ἀπολύω^{vifa1s}. **v.17** ἀνάγκη^{nafs} δέ^{c} ἔχω^{viia3s} ἀπολύω^{vnpa} αὐτός^{rpdmp} κατά^{p} ἑορτή^{nafs} εἷς^{nams}. **v.18** ἀνακράζω^{viaa3p} δέ^{c} παμπληθεί^{bo} λέγω^{vppanmp} αἴρω^{vdpa2s} οὗτος^{rdams} ἀπολύω^{vdaa2s} δέ^{c} ἐγώ$^{rpd-p}$ Βαραββᾶς^{nams}. **v.19** ὅστις^{rrnms} εἰμί^{viix3s} διά^{p} στάσις^{nafs} τι-σριαφσ γίνομαι^{vpadafs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} καί^{c} φόνος^{nams} βάλλω^{vpxpnms} εἰς^{p} φυλακή^{nafs}. **v.20** πάλιν^{bo} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} προσφωνέω^{viaa3s} θέλω^{vppanms} ἀπολύω^{vnaa} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.21** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐπιφωνέω^{viia3p} λέγω^{vppanmp} σταυρόω^{vdaa2s} σταυρόω^{vdaa2s} αὐτός^{rpams}. **v.22** ὁ^{dnms} δέ^{c} τρίτος^{aansn} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} τίς^{rqans} γάρ^{c} κακός^{aansn} ποιέω^{viaa3s} οὗτος^{rdnms} οὐδείς^{aansn} αἴτιος^{aansn} θάνατος^{ngms} εὑρίσκω^{viaa1s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} παιδεύω^{vpaanms} οὖν^{c} αὐτός^{rpams} ἀπολύω^{vifa1s}. **v.23** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐπίκειμαι^{viin3p} φωνή^{ndfp} μέγας^{adfpn} αἰτέω^{vppmnmp} αὐτός^{rpams} σταυρόω^{vnap} καί^{c} κατισχύω^{viia3p} ὁ^{dnfp} φωνή^{nnfp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ὁ^{dgmp} ἀρχιερεύς^{ngmp}. **v.24** ὁ^{dnms} δέ^{c} Πιλᾶτος^{nnms} ἐπικρίνω^{viaa3s} γίνομαι^{vnad} ὁ^{dnns} αἴτημα^{nnns} αὐτός^{rpgmp}. **v.25** ἀπολύω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dams} διά^{p} στάσις^{nafs} καί^{c} φόνος^{nams} βάλλω^{vpxpams} εἰς^{p} ὁ^{dafs} φυλακή^{nafs} ὅς^{rrams} αἰτέω^{viim3p} ὁ^{dams} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nams} παραδίδωμι^{viaa3s} ὁ^{ddns} θέλημα^{ndns} αὐτός^{rpgmp}.

αὐτῷ τὸν σταυρὸν φέρειν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. Ἠκολού- 27
θει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ καὶ γυναικῶν αἳ καὶ
ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. στραφεὶς δὲ πρὸς αὐτὰς 28
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Θυγατέρες Ἰερουσαλήμ μὴ κλαίετε ἐπ ἐ-
μέ, πλὴν ἐφ ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. ὅτι 29
ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσιν Μακάριαι αἱ στεῖραι
καὶ κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ ἔθήλασαν.
τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσιν Πέσετε ἐφ ἡμᾶς καὶ τοῖς 30
βουνοῖς Καλύψατε ἡμᾶς, ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα 31
ποιοῦσιν ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται. Ἦγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο 32
κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ 33
τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν
καὶ τοὺς κακούργους ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν.
ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγεν Πάτερ ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἴδασιν τί 34
ποιοῦσιν διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον κλῆ-
ρον. καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ 35
οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς, λέγοντες Ἄλλους ἔσωσεν σωσάτω
ἑαυτόν εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ τοῦ θεοῦ ἐκλεκτός. ἐν- 36
έπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι καὶ ὄξος

---

v.26 καί^{c} ὡς^{bo} ἀπάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnmp} Σίμων^{ngms} τίς^{rigms} Κυρηναῖος^{ngms} ἔρχομαι^{vppngms} ἀπό^{p} ἀγρός^{ngms} ἐπιτίθημι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dams} σταυρός^{nams} φέρω^{vnpa} ὄπισθεν^{bo} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.27** ἀκολουθέω^{viia3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} πολύς^{annsn} πλῆθος^{nnns} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} καί^{c} γυνή^{ngfp} ὅς^{rrnfp} καί^{c} κόπτω^{viim3p} καί^{c} θρηνέω^{viia3p} αὐτός^{rpams}. **v.28** στρέφω^{vpapnms} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpafp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} θυγάτηρ^{nvfp} Ἰερουσαλήμ^{tp} μή^{xo} κλαίω^{vdpa2p} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ πλήν^{bo} ἐπί^{p} ἑαυτοῦ^{rxafp} κλαίω^{vdpa2p} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{danp} τέκνον^{nanp} σύ$^{rpg-p}$. **v.29** ὅτι^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn3p} ἡμέρα^{nnfp} ἐν^{p} ὅς^{rrdfp} λέγω^{vifa3p} μακάριος^{anfpn} ὁ^{dnfp} στεῖρα^{nnfp} καί^{c} κοιλία^{nnfp} ὁ^{rrnfp} οὐ^{xo} γεννάω^{viaa3p} καί^{c} μαστός^{nnmp} ὅς^{rrnmp} οὐ^{xo} θηλάζω^{viaa3p}. **v.30** τότε^{bo} ἄρχω^{vifm3p} λέγω^{vnpa} ὁ^{ddnp} ὄρος^{ndnp} πίπτω^{vdaa2p} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ καί^{c} ὁ^{ddmp} βουνός^{ndmp} καλύπτω^{vdaa2p} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.31** ὅτι^{c} εἰ^{qo} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὑγρός^{adnsn} ξύλον^{ndns} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ξηρός^{adnsn} τίς^{rqnns} γίνομαι^{vsad3s}. **v.32** ἄγω^{viip3p} δέ^{c} καί^{c} ἕτερος^{anmpn} δύο^{tn} κακοῦργος^{anmpn} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} ἀναιρέω^{vnap}. **v.33** καί^{c} ὅτε^{bo} ἀπέρχομαι^{viaa3p} ἐπί^{p} ὁ^{dams} τόπος^{nams} ὁ^{dams} καλέω^{vpppams} κρανίον^{nans} ἐκεῖ^{bo} σταυρόω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὁ^{damp} κακοῦργος^{aampn} ὅς^{rrams} μέν^{xo} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} ὅς^{rrams} δέ^{c} ἐκ^{p} ἀριστερός^{agmpn}. **v.34** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viia3s} πατήρ^{nvms} ἀφίημι^{vdaa2s} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} γάρ^{c} οἶδα^{vixa3p} τίς^{rqans} ποιέω^{vipa3p} διαμερίζω^{vppmnmp} δέ^{c} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgms} βάλλω^{viaa3p} κλῆρος^{nams}. **v.35** καί^{c} ἵστημι^{viya3s} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} θεωρέω^{vppanms} ἐκμυκτηρίζω^{viia3p} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἄρχων^{nnmp} σύν^{p} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanmp} ἄλλος^{aampn} σῴζω^{viaa3s} σῴζω^{vdaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} εἰ^{qo} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐκλεκτός^{anmsn}.

37 προσφέροντες αὐτῷ. καὶ λέγοντες Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
38 Ἰουδαίων σῶσον σεαυτόν. ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμ-
μένη ἐπ αὐτῷ γράμμασιν Ἑλληνικοῖς, καὶ Ρωμαικοῖς καὶ
39 Ἑβραικοῖς, οὗτος ἐστὶν Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Εἷς δὲ
τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτὸν λέγων εἶ
40 σὺ Εἰ ὁ Χριστός σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς. ἀποκριθεὶς δὲ
ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ λέγων, Οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν θεόν ὅτι
41 ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ. καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως ἄξια γὰρ ὧν
ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν, οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπρα-
42 ξεν. καὶ ἔλεγεν τῷ Ἰησοῦ μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς
43 ἔν τῃ βασιλείᾳ σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀμήν λέγω
44 σοι σήμερον μετ ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ. ἦν δὲ ὡσεὶ
ὥρα ἕκτη Καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας
45 ἐνάτης. καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, καί ἐσχίσθη τὸ καταπέ-
46 τασμα τοῦ ναοῦ μέσον. καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰη-
σοῦς εἶπεν Πάτερ εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά
47 μου καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν. Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος
τὸ γενόμενον ἐδόξασεν τὸν θεὸν λέγων Ὄντως ὁ ἄνθρωπος
48 οὗτος δίκαιος ἦν. καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι
ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην θεωροῦντες τὰ γενόμενα τύπτον-

---

v.36 ἐμπαίζω^{viia3p} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ὁ^{dnmp} στρατιώτης^{nnmp} προσέρχομαι^{vppnnmp} καί^{c} ὄξος^{nans} προσφέρω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms}. **v.37** καί^{c} λέγω^{vppanmp} εἰ^{qo} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} σῴζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams}. **v.38** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} καί^{c} ἐπιγραφή^{nnfs} γράφω^{vpxpnfs} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms} γράμμα^{ndnp} Ἑλληνικός^{adnpn} καί^{c} Ῥωμαϊκός^{adnpn} καί^{c} Ἑβραϊκός^{adnpn} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.39** εἷς^{nnms} δέ^{c} ὁ^{dgmp} κρεμάννυμι^{vpapgmp} κακοῦργος^{agmpn} βλασφημέω^{viia3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanms} εἰμί^{qo} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} σῴζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} καί^{c} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.40** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἕτερος^{anmsn} ἐπιτιμάω^{viia3s} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppanms} οὐδέ^{bo} φοβέομαι^{vipn2s} σύ$^{rpn-s}$ ὁ^{dams} θεός^{nams} ὅτι^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} αὐτός^{rpdns} κρίμα^{ndns} εἰμί^{vipx2s}. **v.41** καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ μέν^{xo} δικαίως^{bo} ἄξιος^{aanpn} γάρ^{c} ὅς^{rrgnp} πράσσω^{viaa1p} ἀπολαμβάνω^{vipa1p} οὗτος^{rdnms} δέ^{c} οὐδείς^{aansn} ἄτοπος^{aansn} πράσσω^{viaa3s}. **v.42** καί^{c} λέγω^{viia3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} μιμνήσκομαι^{vdap2s} ἐγώ$^{rpg-s}$ κύριος^{nvms} ὅταν^{c} ἔρχομαι^{vsaa2s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$. **v.43** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ σήμερον^{bo} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vifx2s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} παράδεισος^{ndms}. **v.44** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ὡσεί^{bo} ὥρα^{nnfs} ἕκτος^{anfsn} καί^{c} σκότος^{nnns} γίνομαι^{viad3s} ἐπί^{p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἕως^{c} ὥρα^{ngfs} ἔνατος^{agfsn}. **v.45** καί^{c} σκοτίζω^{viap3s} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} καί^{c} σχίζω^{viap3s} ὁ^{dnns} καταπέτασμα^{nnns} ὁ^{dgms} ναός^{ngms} μέσος^{aansn}. **v.46** καί^{c} φωνέω^{vpaanms} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} πατήρ^{nvms} εἰς^{p} χείρ^{nafp} σύ$^{rpg-s}$ παρατίθημι^{vifd1s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} ἐκπνέω^{viaa3s}. **v.47** ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἑκατοντάρχης^{nnms} ὁ^{dans} γίνομαι^{vpadans} δοξάζω^{viaa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams} λέγω^{vppanms} ὄντως^{bo} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} δίκαιος^{anmsn} εἰμί^{viix3s}.

τες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον. εἱστήκεισαν δὲ πάντες 49
οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθή-
σασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ὁρῶσαι ταῦτα. Καὶ ἰδοὺ 50
ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσὴφ βουλευτὴς ὑπάρχων ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ
δίκαιος. οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ 51
τῇ πράξει αὐτῶν ἀπὸ Ἁριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων ὃς
καὶ προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. οὗτος 52
προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. καὶ 53
καθελὼν αὐτὸ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν
μνήματι λαξευτῷ οὗ οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς κείμενος. καὶ 54
ἡμέρα ἦν παρασκευή σάββατον ἐπέφωσκεν. Κατακολου- 55
θήσασαι δὲ γυναῖκες αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι αὐτῷ ἐκ
τῆς Γαλιλαίας ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα
αὐτοῦ. ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα 56
Καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου βαθέος ἦλθον ἐπὶ τὸ **24**
μνῆμα φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἀρώματα καί τινες σὺν αὐ-
ταῖς. εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνη- 2
μείου. καὶ εἰσελθοῦσαι οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου 3
Ἰησοῦ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου 4

---

v.48 καίc πᾶςanmpn ὁdnmp συμπαραγίνομαιvpadnmp ὄχλοςnnmp ἐπίp ὁdafs θεωρίαnafs οὗτοςrdafs θεωρέωvppanmp ὁdanp γίνομαιvpadanp τύπτωvppanmp ἑαυτοῦrxgmp ὁdanp στῆθοςnanp ὑποστρέφωviia3p. **v.49** ἵστημιviya3p δὲc πᾶςanmpn ὁdnmp γνωστόςanmpn αὐτόςrpgms μακρόθενbo καίc γυνήnnfp ὁdnfp συνακολουθέωvpaanfp αὐτόςrpdms ἀπόp ὁdgfs Γαλιλαίαngfs ὁράωvppanfp οὗτοςrdanp. **v.50** καίc ἰδούvdaa2s ἀνὴρnnms ὄνομαndns Ἰωσὴφtp βουλευτήςnnms ὑπάρχωvppanms ἀνήρnnms ἀγαθόςanmsn καίc δίκαιοςanmsn. **v.51** οὗτοςrdnms οὐxo εἰμίviix3s συγκατατίθεμαιvpxnnms ὁddfs βουλήndfs καίc ὁddfs πρᾶξιςndfs αὐτόςrpgmp ἀπόp Ἁριμαθαίαngfs πόλιςngfs ὁdgmp Ἰουδαῖοςagmpn ὅςrrnms καίc προσδέχομαιviin3s καίc αὐτόςrpnms ὁdafs βασιλείαnafs ὁdgms θεόςngms. **v.52** οὗτοςrdnms προσέρχομαιvpaanms ὁddms Πιλᾶτοςndms αἰτέωviam3s ὁdans σῶμαnans ὁdgms Ἰησοῦςngms. **v.53** καίc καθαιρέωvpaanms αὐτόςrpans ἐντυλίσσωviaa3s αὐτόςrpans σινδώνndfs καίc τίθημιviaa3s αὐτόςrpans ἐνp μνῆμαndns λαξευτόςadnsn ὅςrrgns οὐxo εἰμίviix3s οὐδέπωbo οὐδείςanfsn κεῖμαιvppnnms. **v.54** καίc ἡμέραnnfs εἰμίviix3s παρασκευήnnfs σάββατονnnns ἐπιφώσκωviia3s. **v.55** κατακολουθέωvpaanfp δὲc γυνήnnfp ὅστιςrrnfp εἰμίviix3p συνέρχομαιvpxanfp αὐτόςrpdms ἐκp ὁdgfs Γαλιλαίαngfs θεάομαιviad3p ὁdans μνημεῖονnans καίc ὡςbo τίθημιviap3s ὁdnns σῶμαnnns αὐτόςrpgms. **v.56** ὑποστρέφωvpaanfp δὲc ἑτοιμάζωviaa3p ἄρωμαnanp καίc μύρονnanp καίc ὁdans μένxo σάββατονnans ἡσυχάζωviaa3p κατάp ὁdafs ἐντολήnafs. **24. v.1** ὁddfs δὲc εἷςndfs ὁdgnp σάββατονngnp ὄρθροςngms βαθύςagmsn ἔρχομαιviaa3p ἐπίp ὁdans μνῆμαnans φέρωvppanfp ὅςrranp ἑτοιμάζωviaa3p ἄρωμαnanp καίc τίςrinfp σύνp αὐτόςrpdfp. **v.2** εὑρίσκωviaa3p δὲc ὁdams λίθοςnams ἀποκυλίωvpxpams ἀπόp ὁdgns μνημεῖονngns. **v.3** καίc εἰσέρχομαιvpaanfp οὐxo εὑρίσκωviaa3p ὁdans σῶμαnans ὁdgms κύριοςngms Ἰησοῦςngms.

καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστρα-
5 πτούσαις. ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὸ
πρόσωπον εἰς τὴν γῆν εἶπον πρὸς αὐτάς Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα
6 μετὰ τῶν νεκρῶν, οὐκ ἔστιν ὧδε ἀλλ᾽ ἠγέρθη μνήσθητε ὡς
7 ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. λέγων ὅτι δεῖ τὸν
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁ-
μαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.
8, 9 καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ. καὶ ὑποστρέψασαι
ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἕνδεκα καὶ
10 πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰ-
ωάννα καὶ Μαρία [ἡ] Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς αἱ
11 ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. καὶ ἐφάνησαν ἐνώ-
πιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν καὶ ἠπίστουν αὐ-
12 ταῖς. Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ
παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα καὶ ἀπῆλθεν
13 πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός. Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν
ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν
σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ Ἰερουσαλήμ ᾗ ὄνομα Ἐμμαοῦς.
14 καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμ-
15 βεβηκότων τούτων. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ

---

v.4 καίᶜ γίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ διαπορέωᵛⁿᵖᵖ αὐτόςʳᵖᵃᶠᵖ περίᵖ οὗτοςʳᵈᵍⁿˢ καίᶜ ἰδούᵛᵈᵃᵃ²ˢ ἀνήρⁿⁿᵐᵖ δύοᵗⁿ ἐφίστημιᵛⁱᵃᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵈᶠᵖ ἐνᵖ ἐσθήςⁿᵈᶠᵖ ἀστράπτωᵛᵖᵖᵃᵈᶠᵖ. **v.5** ἔμφοβοςᵃᵍᵐᵖⁿ δέᶜ γίνομαιᵛᵖᵃᵈᵍᶠᵖ αὐτόςʳᵖᵍᶠᵖ καίᶜ κλίνωᵛᵖᵖᵃᵍᶠᵖ ὁᵈᵃⁿˢ πρόσωπονⁿᵃⁿˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ γῆⁿᵃᶠˢ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ πρόςᵖ αὐτόςʳᵖᵃᶠᵖ τίςʳᵠᵃⁿˢ ζητέωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ ὁᵈᵃᵐˢ ζάωᵛᵖᵖᵃᵃᵐˢ μετάᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ νεκρόςᵃᵍᵐᵖⁿ. **v.6** οὐˣᵒ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὧδεᵇᵒ ἀλλάᶜ ἐγείρωᵛⁱᵃᵖ³ˢ μιμνήσκομαιᵛᵈᵃᵖ²ᵖ ὡςᵇᵒ λαλέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ σύʳᵖᵈ-ᵖ ἔτιᵇᵒ εἰμίᵛᵖᵖˣⁿᵐˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ Γαλιλαίαⁿᵈᶠˢ. **v.7** λέγωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ὅτιᶜ δεῖᵛⁱᵖᵠ³ˢ ὁᵈᵃᵐˢ υἱόςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ ἄνθρωποςⁿᵍᵐˢ παραδίδωμιᵛⁿᵃᵖ εἰςᵖ χείρⁿᵃᶠᵖ ἄνθρωποςⁿᵍᵐᵖ ἁμαρτωλόςᵃᵍᵐᵖⁿ καίᶜ σταυρόωᵛⁿᵃᵖ καίᶜ ὁᵈᵈᶠˢ τρίτοςᵃᵈᶠˢⁿ ἡμέραⁿᵈᶠˢ ἀνίστημιᵛⁿᵃᵃ. **v.8** καίᶜ μιμνήσκομαιᵛⁱᵃᵖ³ᵖ ὁᵈᵍⁿᵖ ῥῆμαⁿᵍⁿᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ. **v.9** καίᶜ ὑποστρέφωᵛᵖᵃᵃⁿᶠᵖ ἀπόᵖ ὁᵈᵍⁿˢ μνημεῖονⁿᵍⁿˢ ἀπαγγέλλωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ πᾶςᵃᵃⁿᵖⁿ ὁᵈᵈᵐᵖ ἕνδεκαᵗⁿ καίᶜ πᾶςᵃᵈᵐᵖⁿ ὁᵈᵈᵐᵖ λοιπόςᵃᵈᵐᵖⁿ. **v.10** εἰμίᵛⁱⁱˣ³ᵖ δέᶜ ὁᵈⁿᶠˢ Μαγδαληνήⁿⁿᶠˢ Μαρίαⁿⁿᶠˢ καίᶜ Ἰωάνναⁿⁿᶠˢ καίᶜ Μαρίαⁿⁿᶠˢ ὁᵈⁿᶠˢ Ἰάκωβοςⁿᵍᵐˢ καίᶜ ὁᵈⁿᶠᵖ λοιπόςᵃⁿᶠᵖⁿ σύνᵖ αὐτόςʳᵖᵈᶠᵖ ὅςⁿʳⁿᶠᵖ λέγωᵛⁱⁱᵃ³ᵖ πρόςᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ ἀπόστολοςⁿᵃᵐᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ. **v.11** καίᶜ φαίνωᵛⁱᵃᵖ³ᵖ ἐνώπιονᵇᵒ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ ὡσείᵇᵒ λῆροςⁿⁿᵐˢ ὁᵈⁿⁿᵖ ῥῆμαⁿⁿⁿᵖ αὐτόςʳᵖᵍᶠᵖ καίᶜ ἀπιστέωᵛⁱⁱᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵈᶠᵖ. **v.12** ὁᵈⁿᵐˢ δέᶜ Πέτροςⁿⁿᵐˢ ἀνίστημιᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ τρέχωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἐπίᵖ ὁᵈᵃⁿˢ μνημεῖονⁿᵃⁿˢ καίᶜ παρακύπτωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ βλέπωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὁᵈᵃⁿᵖ ὀθόνιονⁿᵃⁿᵖ κεῖμαιᵛᵖᵖⁿᵃⁿᵖ μόνοςᵃᵃⁿᵖⁿ καίᶜ ἀπέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ πρόςᵖ ἑαυτοῦʳˣᵃᵐˢ θαυμάζωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ὁᵈᵃⁿˢ γίνομαιᵛᵖˣᵃᵃⁿˢ. **v.13** καίᶜ ἰδούᵛᵈᵃᵃ²ˢ δύοᵗⁿ ἐκᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ᵖ πορεύομαιᵛᵖᵖⁿⁿᵐᵖ ἐνᵖ αὐτόςʳᵖᵈᶠˢ ὁᵈᵈᶠˢ ἡμέραⁿᵈᶠˢ εἰςᵖ κώμηⁿᵃᶠˢ ἀπέχωᵛᵖᵖᵃᵃᶠˢ στάδιοςⁿᵃⁿᵖ ἑξήκοντᵃᵗⁿ ἀπόᵖ Ἰερουσαλήμᵗᵖ ὅςʳʳᵈᶠˢ ὄνομαⁿⁿⁿˢ Ἐμμαοῦςᵗᵖ. **v.14** καίᶜ αὐτόςʳᵖⁿᵐᵖ ὁμιλέωᵛⁱⁱᵃ³ᵖ πρόςᵖ ἀλλήλωνʳᵉᵃᵐᵖ περίᵖ πᾶςᵃᵍⁿᵖⁿ ὁᵈᵍⁿᵖ συμβαίνωᵛᵖˣᵃᵍⁿᵖ οὗτοςʳᵈᵍⁿᵖ.

συζητεῖν καὶ αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. 16
εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε 17
πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες καὶ ἐστὲ σκυθρωποί. ἀπο- 18
κριθεὶς δὲ ὁ εἷς ᾧ ὄνομα Κλεοπᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν Σὺ
μόνος παροικεῖς Ἰερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα
ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις. καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ποῖα 19
οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς ἐγέ-
νετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον
τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ. ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν 20
οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ
ἐσταύρωσαν αὐτόν. ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ 21
μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ, ἀλλά γε σὺν πᾶσιν τούτοις
τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον, ἀφ οὗ ταῦτα ἐγένετο.
ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμε- 22
ναι ὀρθριαὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον. καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα 23
αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι οἳ
λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ 24
τὸ μνημεῖον καὶ εὗρον οὕτως καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον
αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. καὶ αὐτὸς εἶπεν πρὸς αὐτούς Ὦ ἀ- 25

---

v.15 καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὁμιλέω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} καί^{c} συζητέω^{vnpa} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγγίζω^{vpaanms} συμπορεύομαι^{viin3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.16** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ὀφθαλμός^{nnmp} αὐτός^{rpgmp} κρατέω^{viip3p} ὁ^{dgms} μή^{xo} ἐπιγινώσκω^{vnaa} αὐτός^{rpams}. **v.17** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} τίς^{rqnmp} ὁ^{dnmp} λόγος^{nnmp} οὗτος^{rdnmp} ὅς^{rramp} ἀντιβάλλω^{vipa2p} πρός^{p} ἀλλήλων^{reamp} περιπατέω^{vppanmp} καί^{c} εἰμί^{vipx2p} σκυθρωπός^{anmpn}. **v.18** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} εἷς^{nnms} ὅς^{rrdms} ὄνομα^{nnns} Κλεοπᾶς^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} σύ$^{rpn-s}$ μόνος^{anmsn} παροικέω^{vipa2s} Ἰερουσαλήμ^{tp} καί^{c} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa2s} ὁ^{danp} γίνομαι^{vpadanp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rddfp}. **v.19** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ποῖος^{rqnfs} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{danp} περί^{p} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} Ναζωραῖος^{ngms} ὅς^{rrnms} γίνομαι^{viad3s} ἀνήρ^{nnms} προφήτης^{nnms} δυνατός^{anmsn} ἐν^{p} ἔργον^{ndns} καί^{c} λόγος^{ndms} ἐναντίον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} πᾶς^{agmsn} ὁ^{dgms} λαός^{ngms}. **v.20** ὅπως^{bo} τέ^{xo} παραδίδωμι^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἄρχων^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} κρίμα^{nans} θάνατος^{ngms} καί^{c} σταυρόω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.21** ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ἐλπίζω^{viia1p} ὅτι^{c} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} μέλλω^{vppanms} λυτρόω^{vnpm} ὁ^{dams} Ἰσραήλ^{tp} ἀλλά^{c} γέ^{xo} σύν^{p} πᾶς^{adnpn} οὗτος^{rddnp} τρίτος^{aafsn} οὗτος^{rdafs} ἡμέρα^{nafs} ἄγω^{vipa3s} σήμερον^{bo} ἀπό^{p} ὅς^{rrgms} οὗτος^{rdnnp} γίνομαι^{viad3s}. **v.22** ἀλλά^{c} καί^{c} γυνή^{nnfp} τι-σρινφπ ἐκ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐξίστημι^{viaa3p} ἐγώ$^{rpa-p}$ γίνομαι^{vpadnfp} ὀρθρινός^{anfpn} ἐπί^{p} ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans}. **v.23** καί^{c} μή^{xo} εὑρίσκω^{vpaanfp} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} αὐτός^{rpgms} ἔρχομαι^{viaa3p} λέγω^{vppanfp} καί^{c} ὀπτασία^{nafs} ἄγγελος^{ngmp} ὁράω^{vnxa} ὅς^{rrnmp} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} ζάω^{vnpa}. **v.24** καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3p} τι-σρινμπ ὁ^{dgmp} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἐπί^{p} ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} καί^{c} εὑρίσκω^{viaa3p} οὕτω^{bo} καθώς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnfp} γυνή^{nnfp} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} δέ^{c} οὐ^{xo} ὁράω^{viaa3p}.

νόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς
26 ἐλάλησαν οἱ προφῆται, οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χρι-
27 στὸν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ. καὶ ἀρξάμενος
ἀπὸ Μωσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν διηρμήνευεν
28 αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ. Καὶ ἤγγι-
σαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο καὶ αὐτὸς προσεποιεῖτο
29 πορρωτέρω πορεύεσθαι. καὶ παρεβιάσαντο αὐτὸν λέγον-
τες Μεῖνον μεθ ἡμῶν ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶν καὶ κέκλικεν ἡ
30 ἡμέρα καὶ εἰσῆλθεν τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. καὶ ἐγένετο ἐν
τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ αὐτῶν λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγη-
31 σεν καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς, αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν
οἱ ὀφθαλμοὶ καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγέ-
32 νετο ἀπ αὐτῶν. καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους Οὐχὶ ἡ καρδία
ἡμῶν καιομένη ἦν ἐν ἡμῖν ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς
33 διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς. καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ
ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλήμ καὶ εὗρον συνηθροισμένους
34 τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς. λέγοντας ὅτι ἠγέρθη ὁ
35 κύριος ὄντως καὶ ὤφθη Σίμωνι. καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ
ἐν τῇ ὁδῷ καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.
36 Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσῳ

---

v.25 καί^{c} αὐτός^{rpnms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ᾧ^{i} ἀνόητος^{avmpn} καί^{c} βραδύς^{anmpn} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} ὁ^{dgms} πιστεύω^{vnpa} ἐπί^{p} πᾶς^{adnpn} ὅς^{rrdnp} λαλέω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp}. **v.26** οὐχί^{xo} οὗτος^{rdanp} δεῖ^{viiq3s} πάσχω^{vnaa} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.27** καί^{c} ἄρχω^{vpamnms} ἀπό^{p} Μωϋσῆς^{ngms} καί^{c} ἀπό^{p} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} διερμηνεύω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ἐν^{p} πᾶς^{adfpn} ὁ^{ddfp} γραφή^{ndfp} ὁ^{danp} περί^{p} ἑαυτοῦ^{rxgms}. **v.28** καί^{c} ἐγγίζω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κώμη^{nafs} ὅς^{bo} πορεύομαι^{viin3p} καί^{c} αὐτός^{rpnms} προσποιέω^{viim3s} πόρρω^{bo} πορεύομαι^{vnpn}. **v.29** καί^{c} παραβιάζομαι^{viad3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} μένω^{vdaa2s} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὅτι^{c} πρός^{p} ἑσπέρα^{nafs} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} κλίνω^{vixa3s} ὁ^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} καί^{c} εἰσέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dgms} μένω^{vnaa} σύν^{p} αὐτός^{rpdmp}. **v.30** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κατακλίνω^{vnap} αὐτός^{rpams} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} εὐλογέω^{viaa3s} καί^{c} κλάω^{vpaanms} ἐπιδίδωμι^{viia3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.31** αὐτός^{rpgmp} δέ^{c} διανοίγω^{viap3p} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} καί^{c} ἐπιγινώσκω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ἄφαντος^{anmsn} γίνομαι^{viad3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.32** καί^{c} λέγω^{viaa3p} πρός^{p} ἀλλήλων^{reamp} οὐχί^{xo} ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ καίω^{vpppnfs} εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὡς^{bo} λαλέω^{viia3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} καί^{c} ὡς^{bo} διανοίγω^{viia3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dafp} γραφή^{nafp}. **v.33** καί^{c} ἀνίστημι^{vpaanmp} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} καί^{c} εὑρίσκω^{viaa3p} συναθροίζω^{vpxpamp} ὁ^{damp} ἕνδεκα^{tn} καί^{c} ὁ^{damp} σύν^{p} αὐτός^{rpdmp}. **v.34** λέγω^{vppaamp} ὅτι^{c} ἐγείρω^{viap3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὄντως^{bo} καί^{c} ὁράω^{viap3s} Σίμων^{ndms}. **v.35** καί^{c} αὐτός^{rpnmp} ἐξηγέομαι^{viin3p} ὁ^{danp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} καί^{c} ὡς^{bo} γινώσκω^{viap3s} αὐτός^{rpdmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κλάσις^{ndfs} ὁ^{dgms} ἄρτος^{ngms}.

αὐτῶν καὶ λέγει αὐτοῖς Εἰρήνη ὑμῖν. πτοηθέντες δὲ καὶ 37
ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. καὶ εἶπεν 38
αὐτοῖς Τί τεταραγμένοι ἐστέ καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀναβαί-
νουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ 39
τοὺς πόδας μου ὅτι αὐτός, ἐγώ εἰμι ψηλαφήσατέ με καὶ
ἴδετε ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει καθὼς ἐμὲ θεω-
ρεῖτε ἔχοντα. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας 40
καὶ τοὺς πόδας. ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς 41
καὶ θαυμαζόντων εἶπεν αὐτοῖς Ἔχετέ τι βρώσιμον ἐνθάδε.
οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος, καὶ ἀπὸ μελισ- 42
σίου κηρίου. καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. Εἶπεν δὲ 43, 44
αὐτοῖς Οὗτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν
ὑμῖν ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νό-
μῳ Μωσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. τότε 45
διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς, καὶ 46
εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Οὕτως γέγραπται καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν
τὸν Χριστὸν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ. καὶ 47
κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη ἀρξάμενον ἀπὸ Ἰερουσαλήμ.
ὑμεῖς δὲ ἐστε μάρτυρες τούτων. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω 48, 49

---

v.36 οὗτος^{rdanp} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} λαλέω^{vppagmp} αὐτός^{rpnms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἵστημι^{viaa3s} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} εἰρήνη^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$. **v.37** πτοέω^{vpapnmp} δέ^{c} καί^{c} ἔμφοβος^{anmpn} γίνομαι^{vpadnmp} δοκέω^{viia3p} πνεῦμα^{nans} θεωρέω^{vnpa}. **v.38** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} ταράσσω^{vpxpnmp} εἰμί^{vipx2p} καί^{c} διά^{p} τίς^{rqans} διαλογισμός^{nnmp} ἀναβαίνω^{vipa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$. **v.39** ὁράω^{vdaa2p} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{damp} πούς^{namp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} αὐτός^{rpnms} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ψηλαφάω^{vdaa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} ὁράω^{vdaa2p} ὅτι^{c} πνεῦμα^{nnns} σάρξ^{nafs} καί^{c} ὀστέον^{nanp} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} καθώς^{bo} ἐγώ$^{rpa-s}$ θεωρέω^{vipa2p} ἔχω^{vppaams}. **v.40** καί^{c} οὗτος^{rdans} λέγω^{vpaanms} ἐπιδείκνυμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} καί^{c} ὁ^{damp} πούς^{namp}. **v.41** ἔτι^{bo} δέ^{c} ἀπιστέω^{vppagmp} αὐτός^{rpgmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} χαρά^{ngfs} καί^{c} θαυμάζω^{vppagmp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἔχω^{vipa2p} τι-σριανσ βρώσιμος^{aansn} ἐνθάδε^{bo}. **v.42** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐπιδίδωμι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ἰχθύς^{ngms} ὀπτός^{agmsn} μέρος^{nans} καί^{c} ἀπό^{p} μελίσσιος^{agnsn} κηρίον^{ngns}. **v.43** καί^{c} λαμβάνω^{vpaanms} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpgmp} ἐσθίω^{viaa3s}. **v.44** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dnmp} λόγος^{nnmp} ὅς^{rramp} λαλέω^{viaa1s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἔτι^{bo} εἰμί^{vppxnms} σύν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} δεῖ^{vipq3s} πληρόω^{vnap} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} γράφω^{vpxpanp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} Μωϋσῆς^{ngms} καί^{c} προφήτης^{ndmp} καί^{c} ψαλμός^{ndmp} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.45** τότε^{bo} διανοίγω^{viaa3s} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dams} νοῦς^{nams} ὁ^{dgms} συνίημι^{vnpa} ὁ^{dafp} γραφή^{nafp}. **v.46** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^{c} οὕτω^{bo} γράφω^{vixp3s} καί^{c} οὕτω^{bo} δεῖ^{viiq3s} πάσχω^{vnaa} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} καί^{c} ἀνίστημι^{vnaa} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.47** καί^{c} κηρύσσω^{vnap} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} αὐτός^{rpgms} μετάνοια^{nafs} καί^{c} ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp} εἰς^{p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} ἄρχω^{vpamnns} ἀπό^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.48** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} εἰμί^{vipx2p} μάρτυς^{nnmp} οὗτος^{rdgnp}.

τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ ὑμᾶς, ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἰερουσαλήμ, ἕως οὗ ἐνδύσησθε δύναμιν
50 ἐξ ὕψους. Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς ἔξω ἕως εἰς Βηθανίαν καὶ
51 ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς διέστη ἀπ αὐτῶν καὶ ἀνεφέ-
52 ρετο εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτὸν
53 ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης. καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν θεόν Ἀμήν.

---

v.49 καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] ἀποστέλλω[vipa1s] ὁ[dafs] ἐπαγγελία[nafs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐγώ[rpg-s] ἐπί[p] σύ[rpa-p] σύ[rpn-p] δέ[c] καθίζω[vdaa2p] ἐν[p] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] Ἰερουσαλήμ[tp] ἕως[c] ὅς[bo] ἐνδύω[vsam2p] δύναμις[nafs] ἐκ[p] ὕψος[ngns]. **v.50** ἐξάγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpamp] ἔξω[bo] ἕως[c] εἰς[p] Βηθανία[nafs] καί[c] ἐπαίρω[vpaanms] ὁ[dafp] χείρ[nafp] αὐτός[rpgms] εὐλογέω[viaa3s] αὐτός[rpamp]. **v.51** καί[c] γίνομαι[viad3s] ἐν[p] ὁ[ddms] εὐλογέω[vnpa] αὐτός[rpams] αὐτός[rpamp] διΐστημι[viaa3s] ἀπό[p] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἀναφέρω[viip3s] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams]. **v.52** καί[c] αὐτός[rpnmp] προσκυνέω[vpaanmp] αὐτός[rpams] ὑποστρέφω[viaa3p] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] μετά[p] χαρά[ngfs] μέγας[agfsn]. **v.53** καί[c] εἰμί[viix3p] διά[p] πᾶς[agnsn] ἐν[p] ὁ[ddns] ἱερόν[ndns] αἰνέω[vppanmp] καί[c] εὐλογέω[vppanmp] ὁ[dams] θεός[nams] ἀμήν[th].

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν καὶ θε- **1**
ὸς ἦν ὁ λόγος. οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. πάντα δι' 2, 3
αὐτοῦ ἐγένετο καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν ὃ γέγονεν.
ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ 4, 5
φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.
Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ ὄνομα αὐτῷ 6
Ἰωάννης, οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ 7
τοῦ φωτός ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. οὐκ ἦν ἐκεῖ- 8
νος τὸ φῶς ἀλλ ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. Ἦν τὸ 9
φῶς τὸ ἀληθινόν ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς
τὸν κόσμον. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγέ- 10
νετο καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν καὶ 11
οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν ἔδωκεν 12
αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γενέσθαι τοῖς πιστεύουσιν εἰς
τὸ ὄνομα αὐτοῦ. οἳ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος 13
σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ ἐκ θεοῦ ἐγεννήθη-
σαν. Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν καὶ 14

---

1. v.1 ἐν^{p} ἀρχή^{ndfs} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} εἰμί^{viix3s} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^{c} θεός^{nnms} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms}. **v.2** οὗτος^{rdnms} εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} ἀρχή^{ndfs} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.3** πᾶς^{annpn} διά^{p} αὐτός^{rpgms} γίνομαι^{viad3s} καί^{c} χωρίς^{bo} αὐτός^{rpgms} γίνομαι^{viad3s} οὐδέ^{bo} εἷς^{nnns} ὅς^{rrnns} γίνομαι^{vixa3s}. **v.4** ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} ζωή^{nnfs} εἰμί^{viix3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} ζωή^{nnfs} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.5** καί^{c} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} φαίνω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} σκοτία^{nnfs} αὐτός^{rpans} οὐ^{xo} καταλαμβάνω^{viaa3s}. **v.6** γίνομαι^{viad3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἀποστέλλω^{vpxpnms} παρά^{p} θεός^{ngms} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpdms} Ἰωάννης^{nnms}. **v.7** οὗτος^{rdnms} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} μαρτυρία^{nafs} ἵνα^{c} μαρτυρέω^{vsaa3s} περί^{p} ὁ^{dgns} φῶς^{ngns} ἵνα^{c} πᾶς^{anmpn} πιστεύω^{vsaa3p} διά^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.8** οὐ^{xo} εἰμί^{viix3s} ἐκεῖνος^{rdnms} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} ἀλλά^{c} ἵνα^{c} μαρτυρέω^{vsaa3s} περί^{p} ὁ^{dgns} φῶς^{ngns}. **v.9** εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} ὁ^{dnns} ἀληθινός^{annsn} ὅς^{rrnns} φωτίζω^{vipa3s} πᾶς^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ἔρχομαι^{vppnams} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.10** ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} εἰμί^{viix3s} καί^{c} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} διά^{p} αὐτός^{rpgms} γίνομαι^{viad3s} καί^{c} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} αὐτός^{rpams} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3s}. **v.11** εἰς^{p} ὁ^{danp} ἴδιος^{aanpn} ἔρχομαι^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἴδιος^{anmpn} αὐτός^{rpams} οὐ^{xo} παραλαμβάνω^{viaa3p}. **v.12** ὅσος^{rcnmp} δέ^{c} λαμβάνω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐξουσία^{nafs} τέκνον^{nnnp} θεός^{ngms} γίνομαι^{vnad} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms}. **v.13** ὅς^{rrnmp} οὐ^{xo} ἐκ^{p} αἷμα^{ngnp} οὐδέ^{bo} ἐκ^{p} θέλημα^{ngns} σάρξ^{ngfs} οὐδέ^{bo} ἐκ^{p} θέλημα^{ngns} ἀνήρ^{ngms} ἀλλά^{c} ἐκ^{p} θεός^{ngms} γεννάω^{viap3p}.

ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ
15 πατρὸς πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης μαρτυρεῖ
περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων Οὗτος ἦν ὃν εἶπον Ὁ ὀπίσω
μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν ὅτι πρῶτός μου ἦν.
16 καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν καὶ
17 χάριν ἀντὶ χάριτος, ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωσέως ἐδόθη ἡ χάρις
18 καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. θεὸν οὐδεὶς ἑ-
ώρακεν πώποτε, ὁ μονογενὴς υἱός, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλπον τοῦ
19 πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ
Ἰωάννου ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς
20 καὶ Λευίτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτὸν Σὺ τίς εἶ. καὶ ὡμολό-
γησεν καὶ οὐκ ἠρνήσατο καὶ ὡμολόγησεν ὅτι οὐκ εἰμὶ Ἐγὼ
21 ὁ Χριστός. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν Τί οὖν Ἠλίας εἶ Σύ καὶ
22 λέγει Οὐκ εἰμί Ὁ προφήτης εἶ σύ καὶ ἀπεκρίθη Οὔ. εἶπον
οὖν αὐτῷ Τίς εἶ ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς,
23 τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ. ἔφη Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐ-
ρήμῳ Εὐθύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ
24 προφήτης. Καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων.
25 καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν καὶ εἶπον αὐτῷ Τί οὖν βαπτίζεις εἰ σὺ

---

v.14 καί[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] σάρξ[nnfs] γίνομαι[viad3s] καί[c] σκηνόω[viaa3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] καί[c] θεάομαι[viad1p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] αὐτός[rpgms] δόξα[nafs] ὡς[bo] μονογενής[agmsn] παρά[p] πατήρ[ngms] πλήρης[anfsn] χάρις[ngfs] καί[c] ἀλήθεια[ngfs]. **v.15** Ἰωάννης[nnms] μαρτυρέω[vipa3s] περί[p] αὐτός[rpgms] καί[c] κράζω[vixa3s] λέγω[vppanms] οὗτος[rdnms] εἰμί[viix3s] ὅς[rrams] λέγω[viaa1s] ὁ[dnms] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[vppnnms] ἔμπροσθεν[p] ἐγώ[rpg-s] γίνομαι[vixa3s] ὅτι[c] πρῶτος[anmsn] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[viix3s]. **v.16** καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] πλήρωμα[ngns] αὐτός[rpgms] ἐγώ[rpn-p] πᾶς[anmpn] λαμβάνω[viaa1p] καί[c] χάρις[nafs] ἀντί[p] χάρις[ngfs]. **v.17** ὅτι[c] ὁ[dnms] νόμος[nnms] διά[p] Μωϋσῆς[ngms] δίδωμι[viap3s] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] ἀλήθεια[nnfs] διά[p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] γίνομαι[viad3s]. **v.18** θεός[nams] οὐδείς[anfsn] ὁράω[vixa3s] πώποτε[bo] ὁ[dnms] μονογενής[anmsn] υἱός[nnms] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] εἰς[p] ὁ[dams] κόλπος[nams] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] ἐκεῖνος[rdnms] ἐξηγέομαι[viad3s]. **v.19** καί[c] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] μαρτυρία[nnfs] ὁ[dgms] Ἰωάννης[ngms] ὅτε[bo] ἀποστέλλω[viaa3p] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] ἐκ[p] Ἱεροσόλυμα[ngnp] ἱερεύς[namp] καί[c] Λευίτης[namp] ἵνα[c] ἐρωτάω[vsaa3p] αὐτός[rpams] σύ[rpn-s] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s]. **v.20** καί[c] ὁμολογέω[viaa3s] καί[c] οὐ[xo] ἀρνέομαι[viad3s] καί[c] ὁμολογέω[viaa3s] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἐγώ[rpn-s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.21** καί[c] ἐρωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] τίς[rqnns] οὖν[c] Ἠλίας[nnms] εἰμί[vipx2s] σύ[rpn-s] καί[c] λέγω[vipa3s] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnms] προφήτης[nnms] εἰμί[vipx2s] σύ[rpn-s] καί[c] ἀποκρίνομαι[viad3s] οὐ[xo]. **v.22** λέγω[viaa3p] οὖν[c] αὐτός[rpdms] τίς[rqnms] εἰμί[vipx2s] ἵνα[c] ἀπόκρισις[nafs] δίδωμι[vsaa1p] ὁ[ddmp] πέμπω[vpaadmp] ἐγώ[rpa-p] τίς[rqnns] λέγω[vipa2s] περί[p] σεαυτοῦ[rxgms]. **v.23** φημί[viix3s] ἐγώ[rpn-s] φωνή[nnfs] βοάω[vppagms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] εὐθύνω[vdaa2p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] κύριος[ngms] καθώς[bo] λέγω[viaa3s] Ἡσαΐας[nnms] ὁ[dnms] προφήτης[nnms]. **v.24** καί[c] ὁ[dnmp] ἀποστέλλω[vpxpnmp] εἰμί[viix3p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] Φαρισαῖος[ngmp].

οὐκ εἶ ὁ Χριστὸς οὔτε Ἠλίας οὔτε ὁ προφήτης. ἀπεκρίθη 26
αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι, μέσος δὲ
ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω 27
μου ἐρχόμενος ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ
ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. Ταῦτα 28
ἐν Βηθανίᾳ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου ὅπου ἦν Ἰωάννης
βαπτίζων. Τῇ ἐπαύριον βλέπει [ὁ Ἰωάννης] τὸν Ἰησοῦν ἐρ- 29
χόμενον πρὸς αὐτόν καὶ λέγει Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ ὁ αἴρων
τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. οὗτός ἐστιν περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον 30
Ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν ὅτι
πρῶτός μου ἦν. κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν ἀλλ ἵνα φανερωθῇ 31
τῷ Ἰσραὴλ διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. Καὶ 32
ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων ὅτι Τεθέαμαι τὸ πνεῦμα κα-
ταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἔμεινεν ἐπ αὐτόν.
κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν ἀλλ ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι 33
ἐκεῖνός μοι εἶπεν Ἐφ ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ
μένον ἐπ αὐτόν οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
κἀγὼ ἑώρακα καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ 34
θεοῦ. Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάννης καὶ ἐκ τῶν 35

---

v.25 καί[c] ἐρωτάω[viaa3p] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[viaa3p] αὐτός[rpdms] τίς[rqnns] οὖν[c] βαπτίζω[vipa2s] εἰ[qo] σύ[rpn-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] οὔτε[c] Ἠλίας[nnms] οὔτε[c] ὁ[dnms] προφήτης[nnms]. **v.26** ἀποκρίνομαι[viad3s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms] λέγω[vppanms] ἐγώ[rpn-s] βαπτίζω[vipa1s] ἐν[p] ὕδωρ[ndns] μέσος[anmsn] δέ[c] σύ[rpg-p] ἵστημι[vixa3s] ὅς[rrams] σύ[rpn-p] οὐ[xo] οἶδα[vixa2p]. **v.27** αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[vppnnms] ὅς[rrnms] ἔμπροσθεν[p] ἐγώ[rpg-s] γίνομαι[vixa3s] ὅς[rrgms] ἐγώ[rpn-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἄξιος[anmsn] ἵνα[c] λύω[vsaa1s] αὐτός[rpgms] ὁ[dams] ἱμάς[nams] ὁ[dgns] ὑπόδημα[ngns]. **v.28** οὗτος[rdnnp] ἐν[p] Βηθανία[ndfs] γίνομαι[viad3s] πέραν[bo] ὁ[dgms] Ἰορδάνης[ngms] ὅπου[bo] εἰμί[viix3s] Ἰωάννης[nnms] βαπτίζω[vppanms]. **v.29** ὁ[ddfs] ἐπαύριον[bo] βλέπω[vipa3s] ὁ[dnms] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams] ἔρχομαι[vppnams] πρός[p] αὐτός[rpams] καί[c] λέγω[vipa3s] ἴδε[i] ὁ[dnms] ἀμνός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dnms] αἴρω[vppanms] ὁ[dafs] ἁμαρτία[nafs] ὁ[dgms] κόσμος[ngms]. **v.30** οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] περί[p] ὅς[rrgms] ἐγώ[rpn-s] λέγω[viaa1s] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] ἔρχομαι[vipn3s] ἀνήρ[nnms] ὅς[rrnms] ἔμπροσθεν[p] ἐγώ[rpg-s] γίνομαι[vixa3s] ὅτι[c] πρῶτος[anmsn] ἐγώ[rpg-s] εἰμί[viix3s]. **v.31** κἀγώ[rpn-s] οὐ[xo] οἶδα[viya1s] αὐτός[rpams] ἀλλά[c] ἵνα[c] φανερόω[vsap3s] ὁ[ddms] Ἰσραήλ[tp] διά[p] οὗτος[rdans] ἔρχομαι[viaa1s] ἐγώ[rpn-s] ἐν[p] ὁ[ddns] ὕδωρ[ndns] βαπτίζω[vppanms]. **v.32** καί[c] μαρτυρέω[viaa3s] Ἰωάννης[nnms] λέγω[vppanms] ὅτι[c] θεάομαι[vixn1s] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] καταβαίνω[vppaans] ὡσεί[bo] περιστερά[nafs] ἐκ[p] οὐρανός[ngms] καί[c] μένω[viaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpams]. **v.33** κἀγώ[rpn-s] οὐ[xo] οἶδα[viya1s] αὐτός[rpams] ἀλλά[c] ὁ[dnms] πέμπω[vpaanms] ἐγώ[rpa-s] βαπτίζω[vnpa] ἐν[p] ὕδωρ[ndns] ἐκεῖνος[rdnms] ἐγώ[rpd-s] λέγω[viaa3s] ἐπί[p] ὅς[rrams] ἄν[xo] ὁράω[vsaa2s] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] καταβαίνω[vppaans] καί[c] μένω[vppaans] ἐπί[p] αὐτός[rpams] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] βαπτίζω[vppanms] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἅγιος[adnsn]. **v.34** κἀγώ[rpn-s] ὁράω[vixa1s] καί[c] μαρτυρέω[vixa1s] ὅτι[c] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms].

36 μαθητῶν αὐτοῦ δύο. καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι
37 λέγει Ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο
38 μαθηταὶ λαλοῦντος καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. στραφεὶς
δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας λέγει
αὐτοῖς Τί ζητεῖτε οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ Ῥαββί ὃ λέγεται ἑρμη-
39 νευόμενον, Διδάσκαλε ποῦ μένεις. λέγει αὐτοῖς Ἔρχεσθε
καὶ ἴδετε. ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει καὶ παρ αὐτῷ ἔμειναν
40 τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. Ἦν Ἀνδρέας ὁ
ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων
41 παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ, εὑρίσκει οὗτος
πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμωνα καὶ λέγει αὐτῷ Εὑ-
ρήκαμεν τὸν Μεσίαν ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον Χριστός,
42 καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν ἐμβλέψας [δὲ] αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς εἶπεν Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς
43 ὃ ἑρμηνεύεται Πέτρος. Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς
τὴν Γαλιλαίαν καὶ εὑρίσκει Φίλιππον καὶ λέγει αὐτῷ [ὁ Ἰη-
44 σοῦς] Ἀκολούθει μοι. ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά ἐκ
45 τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. εὑρίσκει Φίλιππος τὸν
Ναθαναὴλ καὶ λέγει αὐτῷ Ὃν ἔγραψεν Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ
καὶ οἱ προφῆται εὑρήκαμεν Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσὴφ τὸν

---

v.35 ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} πάλιν^{bo} ἵστημι^{viya3s} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} δύο^{tn}. **v.36** καί^{c} ἐμβλέπω^{vpaanms} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} περιπατέω^{vppadms} λέγω^{vipa3s} ἴδε^{i} ὁ^{dnms} ἀμνός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.37** καί^{c} ἀκούω^{viaa3p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnmp} δύο^{tn} μαθητής^{nnmp} λαλέω^{vppagms} καί^{c} ἀκολουθέω^{viaa3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.38** στρέφω^{vpapnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} θεάομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpamp} ἀκολουθέω^{vppaamp} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqans} ζητέω^{vipa2p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ῥαββίth ὅς^{rrnns} λέγω^{vipp3s} ἑρμηνεύω^{vpppnns} διδάσκαλος^{nvms} ποῦ^{xo} μένω^{vipa2s}. **v.39** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἔρχομαι^{vdpn2p} καί^{c} ὁράω^{vdaa2p} ἔρχομαι^{viaa3p} καί^{c} ὁράω^{viaa3p} ποῦ^{xo} μένω^{vipa3s} καί^{c} παρά^{p} αὐτός^{rpdms} μένω^{viaa3p} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs} ὥρα^{nnfs} εἰμί^{viix3s} ὡς^{bo} δέκατος^{nnfs}. **v.40** εἰμί^{viix3s} Ἀνδρέας^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} Σίμων^{ngms} Πέτρος^{ngms} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} δύο^{tn} ὁ^{dgmp} ἀκούω^{vpaagmp} παρά^{p} Ἰωάννης^{ngms} καί^{c} ἀκολουθέω^{vpaagmp} αὐτός^{rpdms}. **v.41** εὑρίσκω^{vipa3s} οὗτος^{rdnms} πρῶτος^{anmsn} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} ὁ^{dams} ἴδιος^{aamsn} Σίμων^{nams} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} εὑρίσκω^{vixa1p} ὁ^{dams} Μεσσίας^{nams} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} μεθερμηνεύω^{vpppnns} Χριστός^{nnms}. **v.42** καί^{c} ἄγω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἐμβλέπω^{vpaanms} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} Σίμων^{nnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} Ἰωνᾶς^{ngms} σύ$^{rpn-s}$ καλέω^{vifp2s} Κηφᾶς^{nnms} ὅς^{rrnns} ἑρμηνεύω^{vipp3s} Πέτρος^{nnms}. **v.43** ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} θέλω^{viaa3s} ἐξέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} καί^{c} εὑρίσκω^{vipa3s} Φίλιππος^{nams} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.44** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Φίλιππος^{nnms} ἀπό^{p} Βηθσαϊδά^{tp} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} Ἀνδρέας^{ngms} καί^{c} Πέτρος^{ngms}.

ἀπὸ Ναζαρέτ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ Ἐκ Ναζαρὲτ δύ- 46
ναταί τι ἀγαθὸν εἶναι λέγει αὐτῷ Φίλιππος Ἔρχου καὶ ἴδε.
εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ 47
λέγει περὶ αὐτοῦ Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ
ἔστιν. λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ Πόθεν με γινώσκεις ἀπεκρίθη 48
Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα
ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λέγει 49
αὐτῷ Ῥαββί σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσρα-
ήλ. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὅτι εἶπόν σοι εἶδόν 50
σε ὑποκάτω τῆς συκῆς πιστεύεις μείζω τούτων ὄψει. καὶ 51
λέγει αὐτῷ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἀ᾽π ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐ-
ρανὸν ἀνεῳγότα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας
καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανὰ τῆς Γα- **2**
λιλαίας καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ, ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ 2
Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. καὶ ὑστερή- 3
σαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν Οἶνον
οὐκ ἔχουσιν. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Τί ἐμοὶ καὶ σοί γύναι 4
οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου. λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις 5

---

v.45 εὑρίσκω^{vipa3s} Φίλιππος^{nnms} ὁ^{dams} Ναθαναήλ^{tp} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὅς^{rrams} γράφω^{viaa3s} Μωϋσῆς^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} καί^{c} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp} εὑρίσκω^{vixa1p} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} Ἰωσήφ^{tp} ὁ^{dams} ἀπό^{p} Ναζαρά^{tp}. **v.46** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} Ναθαναήλ^{tp} ἐκ^{p} Ναζαρά^{tp} δύναμαι^{vipn3s} τι-σρχννσ ἀγαθός^{annsn} εἰμί^{vnpx} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} Φίλιππος^{nnms} ἔρχομαι^{vipn2s} καί^{c} ὁράω^{vdaa2s}. **v.47** ὁράω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dams} Ναθαναήλ^{tp} ἔρχομαι^{vppnams} πρός^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} λέγω^{vipa3s} περί^{p} αὐτός^{rpgms} ἴδε^{i} ἀληθῶς^{bo} Ἰσραηλίτης^{nnms} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} δόλος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s}. **v.48** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} Ναθαναήλ^{tp} πόθεν^{bo} ἐγώ$^{rpa-s}$ γινώσκω^{vipa2s} ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} πρό^{p} ὁ^{dgms} σύ$^{rpa-s}$ Φίλιππος^{nams} φωνέω^{vnaa} εἰμί^{vppxams} ὑπό^{p} ὁ^{dafs} συκῆ^{nafs} ὁράω^{viaa1s} σύ$^{rpa-s}$. **v.49** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ναθαναήλ^{tp} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ῥαββίth σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp}. **v.50** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὅτι^{c} λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὁράω^{viaa1s} σύ$^{rpa-s}$ ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgfs} συκῆ^{ngfs} πιστεύω^{vipa2s} μέγας^{aanpc} οὗτος^{rdgnp} ὀπτάνομαι^{vifd2s}. **v.51** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἀπό^{p} ἄρτι^{bo} ὁράω^{vifd2p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} ἀνοίγω^{vpxpams} καί^{c} ὁ^{damp} ἄγγελος^{namp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀναβαίνω^{vppaamp} καί^{c} καταβαίνω^{vppaamp} ἐπί^{p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **2. v.1** καί^{c} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} γάμος^{nnms} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} Κανά^{tp} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^{c} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ἐκεῖ^{bo}. **v.2** καλέω^{viap3s} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dams} γάμος^{nams}. **v.3** καί^{c} ὑστερέω^{vpaagms} οἶνος^{ngms} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} πρός^{p} αὐτός^{rpams} οἶνος^{nams} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p}. **v.4** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rqnns} ἐγώ$^{rpd-s}$ καί^{c} σύ$^{rpd-s}$ γυνή^{nvfs} οὔπω^{bo} ἥκω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$.

6 Ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε. ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι
ἓξ κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν Ἰουδαίων χωροῦσαι
7 ἀνὰ μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Γεμίσατε
8 τὰς ὑδρίας ὕδατος καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. καὶ λέγει
αὐτοῖς Ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ, καὶ ἤ-
9 νεγκαν. ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρίκλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γε-
γενημένον καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν
οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρίκλινος.
10 καὶ λέγει αὐτῷ Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τί-
θησιν καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τότε τὸν ἐλάσσω, σὺ τετήρηκας
11 τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. Ταύτην ἐποίησεν τὴν ἀρχὴν
τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρω-
σεν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
12 αὐτοῦ. Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καπερναούμ, αὐτὸς καὶ
ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐ-
13 τοῦ καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ
πάσχα τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.
14 καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ
15 περιστερὰς καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους. καὶ ποιή-
σας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ

---

v.5 λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{ddmp} διάκονος^{ndmp} ὅς^{rrans} τι-σριανσ ἄν^{xo} λέγω^{vspa3s} σύ$^{rpd-p}$ ποιέω^{vdaa2p}. **v.6** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} ἐκεῖ^{bo} ὑδρία^{nnfp} λίθινος^{anfpn} ἕξ^{tn} κεῖμαι^{vppnnfp} κατά^{p} ὁ^{dams} καθαρισμός^{nams} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} χωρέω^{vppanfp} ἀνά^{p} μετρητής^{namp} δύο^{tn} ἤ^{xo} τρεῖς^{namp}. **v.7** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} γεμίζω^{vdaa2p} ὁ^{dafp} ὑδρία^{nafp} ὕδωρ^{ngns} καί^{c} γεμίζω^{viaa3p} αὐτός^{rpafp} ἕως^{c} ἄνω^{bo}. **v.8** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀντλέω^{vdaa2p} νῦν^{bo} καί^{c} φέρω^{vdpa2p} ὁ^{ddms} ἀρχιτρίκλινος^{ndms} καί^{c} φέρω^{viaa3p}. **v.9** ὡς^{bo} δέ^{c} γεύομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} ἀρχιτρίκλινος^{nnms} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} οἶνος^{nams} γίνομαι^{vpxpans} καί^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{viya3s} πόθεν^{bo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnmp} δέ^{c} διάκονος^{nnmp} οἶδα^{viya3p} ὁ^{dnmp} ἀντλέω^{vpxanmp} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} φωνέω^{vipa3s} ὁ^{dams} νυμφίος^{nams} ὁ^{dnms} ἀρχιτρίκλινος^{nnms}. **v.10** καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} πρῶτος^{bo} ὁ^{dams} καλός^{aamsn} οἶνος^{nams} τίθημι^{vipa3s} καί^{c} ὅταν^{c} μεθύσκω^{vsap3p} τότε^{bo} ὁ^{dams} ἐλάσσων^{aamsc} σύ$^{rpn-s}$ τηρέω^{vixa2s} ὁ^{dams} καλός^{aamsn} οἶνος^{nams} ἕως^{c} ἄρτι^{bo}. **v.11** οὗτος^{rdafs} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dafs} ἀρχή^{nafs} ὁ^{dgnp} σημεῖον^{ngnp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^{p} Κανά^{tp} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^{c} φανερόω^{viaa3s} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} πιστεύω^{viaa3p} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms}. **v.12** μετά^{p} οὗτος^{rdans} καταβαίνω^{viaa3s} εἰς^{p} Καπερναούμ^{tp} αὐτός^{rpnms} καί^{c} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐκεῖ^{bo} μένω^{viaa3p} οὐ^{xo} πολύς^{aafpn} ἡμέρα^{nafp}. **v.13** καί^{c} ἐγγύς^{bo} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnns} πάσχα^{ta} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} καί^{c} ἀναβαίνω^{viaa3s} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.14** καί^{c} εὑρίσκω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} ὁ^{damp} πωλέω^{vppaamp} βοῦς^{namp} καί^{c} πρόβατον^{nanp} καί^{c} περιστερά^{nafp} καί^{c} ὁ^{damp} κερματιστής^{namp} κάθημαι^{vppnamp}.

τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν
τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἀνέστρεψεν. καὶ τοῖς τὰς πε- 16
ριστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν μὴ ποιεῖτε
τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου οἶκον ἐμπορίου. Ἐμνήσθησαν 17
δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν Ὁ ζῆλος τοῦ
οἴκου σου καταφάγεταί με. ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι 18
καὶ εἶπον αὐτῷ Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν ὅτι ταῦτα ποιεῖς.
ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον 19
καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι 20
τεσσαράκοντα καὶ ἓξ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος καὶ
σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν. ἐκεῖνος δὲ ἔλεγεν περὶ 21
τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν 22
ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν καὶ ἐπί-
στευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. Ὡς δὲ 23
ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ πολλοὶ ἐ-
πίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα
ἃ ἐποίει, αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς 24
διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας. καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν ἵνα 25
τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί

---

v.15 καί^{c} ποιέω^{vpaanms} φραγέλλιον^{nans} ἐκ^{p} σχοινίον^{ngnp} πᾶς^{aampn} ἐκβάλλω^{viaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns} ὁ^{danp} τέ^{xo} πρόβατον^{nanp} καί^{c} ὁ^{damp} βοῦς^{namp} καί^{c} ὁ^{dgmp} κολλυβιστής^{ngmp} ἐκχέω^{viaa3s} ὁ^{dnns} κέρμα^{nnns} καί^{c} ὁ^{dafp} τράπεζα^{nafp} ἀναστρέφω^{viaa3s}. **v.16** καί^{c} ὁ^{ddmp} ὁ^{dafp} περιστερά^{nafp} πωλέω^{vppadmp} λέγω^{viaa3s} αἴρω^{vdaa2p} οὗτος^{rdanp} ἐντεῦθεν^{bo} μή^{xo} ποιέω^{vdpa2p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ οἶκος^{nams} ἐμπόριον^{ngns}. **v.17** μιμνήσκομαι^{viap3p} δέ^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} γράφω^{vpxpnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ζῆλος^{nnms} ὁ^{dgms} οἶκος^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ κατεσθίω^{vifd3s} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.18** ἀποκρίνομαι^{viad3p} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} καί^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} τίς^{rqans} σημεῖον^{nans} δείκνυμι^{vipa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa2s}. **v.19** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} λύω^{vdaa2p} ὁ^{dams} ναός^{nams} οὗτος^{rdams} καί^{c} ἐν^{p} τρεῖς^{ndfp} ἡμέρα^{ndfp} ἐγείρω^{vifa1s} αὐτός^{rpams}. **v.20** λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} τεσσεράκοντα^{tn} καί^{c} ἓξ^{tn} ἔτος^{ndnp} οἰκοδομέω^{viap3s} ὁ^{dnms} ναός^{nnms} οὗτος^{rdnms} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} τρεῖς^{ndfp} ἡμέρα^{ndfp} ἐγείρω^{vifa2s} αὐτός^{rpams}. **v.21** ἐκεῖνος^{rdnms} δέ^{c} λέγω^{viia3s} περί^{p} ὁ^{dgms} ναός^{ngms} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} αὐτός^{rpgms}. **v.22** ὅτε^{bo} οὖν^{c} ἐγείρω^{viap3s} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} μιμνήσκομαι^{viap3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} οὗτος^{rdans} λέγω^{viia3s} καί^{c} πιστεύω^{viaa3p} ὁ^{ddfs} γραφή^{ndfs} καί^{c} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὅς^{rrdms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.23** ὡς^{bo} δέ^{c} εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} πάσχα^{ta} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἑορτή^{ndfs} πολύς^{anmpn} πιστεύω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms} θεωρέω^{vppanmp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{danp} σημεῖον^{nanp} ὅς^{rranp} ποιέω^{viia3s}. **v.24** αὐτός^{rpnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} πιστεύω^{viia3s} ἑαυτοῦ^{rxams} αὐτός^{rpdmp} διά^{p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpams} γινώσκω^{vnpa} πᾶς^{aampn}.

ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων Νικόδημος ὄνομα
2 αὐτῷ ἄρχων τῶν Ἰουδαίων, οὗτος ἦλθεν πρὸς αὐτὸν νυκτὸς
καὶ εἶπεν αὐτῷ Ῥαββί οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας δι-
δάσκαλος, οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἃ σὺ
3 ποιεῖς ἐὰν μὴ ᾖ ὁ θεὸς μετ αὐτοῦ. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτῷ Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν
4 οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. λέγει πρὸς αὐ-
τὸν ὁ Νικόδημος Πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρων
ὢν μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον
5 εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω σοι ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος οὐ
6 δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. τὸ γεγεννη-
μένον ἐκ τῆς σαρκὸς σάρξ ἐστιν καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ
7 πνεύματος πνεῦμά ἐστιν. μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι Δεῖ
8 ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ καὶ
τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις ἀλλ οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ
ποῦ ὑπάγει, οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύ-
9 ματος. ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ Πῶς δύναται
10 ταῦτα γενέσθαι. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Σὺ εἶ

---

v.25 καί^{c} ὅτι^{c} οὐ^{xo} χρεία^{nafs} ἔχω^{viia3s} ἵνα^{c} τι-σρινμσ μαρτυρέω^{vsaa3s} περί^{p} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} αὐτός^{rpnms} γάρ^{c} γινώσκω^{viia3s} τίς^{rqnns} εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἄνθρωπος^{ndms}. **3. v.1** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} Νικόδημος^{nnms} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpdms} ἄρχων^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.2** οὗτος^{rdnms} ἔρχομαι^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} νύξ^{ngfs} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ῥαββίth οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} ἀπό^{p} θεός^{ngms} ἔρχομαι^{vixa2s} διδάσκαλος^{nnms} οὐδείς^{anfsn} γάρ^{c} οὗτος^{rdanp} ὁ^{danp} σημεῖον^{nanp} δύναμαι^{vipn3s} ποιέω^{vnpa} ὅς^{rranp} σύ$^{rpn-s}$ ποιέω^{vipa2s} ἐάν^{qo} μή^{xo} εἰμί^{vspx3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.3** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ ἐάν^{qo} μή^{xo} τι-σρινμσ γεννάω^{vsap3s} ἄνωθεν^{bo} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ὁράω^{vnaa} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.4** λέγω^{vipa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Νικόδημος^{nnms} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn3s} ἄνθρωπος^{nnms} γεννάω^{vnap} γέρων^{nnms} εἰμί^{vppxnms} μή^{xo} δύναμαι^{vipn3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κοιλία^{nafs} ὁ^{dgfs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} δεύτερος^{bo} εἰσέρχομαι^{vnaa} καί^{c} γεννάω^{vnap}. **v.5** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ ἐάν^{qo} μή^{xo} τι-σρινμσ γεννάω^{vsap3s} ἐκ^{p} ὕδωρ^{ngns} καί^{c} πνεῦμα^{ngns} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.6** ὁ^{dnns} γεννάω^{vpxpnns} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} σάρξ^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{dnns} γεννάω^{vpxpnns} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} πνεῦμα^{nnns} εἰμί^{vipx3s}. **v.7** μή^{xo} θαυμάζω^{vsaa2s} ὅτι^{c} λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd-s}$ δεῖ^{vipq3s} σύ$^{rpa-p}$ γεννάω^{vnap} ἄνωθεν^{bo}. **v.8** ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὅπου^{bo} θέλω^{vipa3s} πνέω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vipa2s} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2s} πόθεν^{bo} ἔρχομαι^{vipn3s} καί^{c} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa3s} οὕτω^{bo} εἰμί^{vipx3s} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} γεννάω^{vpxpnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns}. **v.9** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Νικόδημος^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn3s} οὗτος^{rdnnp} γίνομαι^{vnad}.

ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις. ἀμὴν 11
ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὃ οἴδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὃ ἑωράκαμεν
μαρτυροῦμεν καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εἰ 12
τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε πῶς ἐὰν εἴπω ὑ-
μῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε. καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς 13
τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ καθὼς Μωσῆς ὕψω- 14
σεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου. ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, 15
ἀλλ᾽ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. Οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν 16
κόσμον ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν ἵνα πᾶς
ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται ἀλλ ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον.
οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον 17
ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον ἀλλ ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι᾽ αὐτοῦ.
ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη 18
κέκριται ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς
υἱοῦ τοῦ θεοῦ. αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν 19
εἰς τὸν κόσμον καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκό-
τος ἢ τὸ φῶς, ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. πᾶς γὰρ ὁ 20
φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς

---

v.10 ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} καί^{c} οὗτος^{rdanp} οὐ^{xo} γινώσκω^{vipa2s}. **v.11** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} ὅς^{rrans} οἶδα^{vixa1p} λαλέω^{vipa1p} καί^{c} ὅς^{rrans} ὁράω^{vixa1p} μαρτυρέω^{vipa1p} καί^{c} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} ἐγώ$^{rpg-p}$ οὐ^{xo} λαμβάνω^{vipa2p}. **v.12** εἰ^{qo} ὁ^{danp} ἐπίγειος^{aanpn} λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa2p} πῶς^{bo} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{danp} ἐπουράνιος^{aanpn} πιστεύω^{vifa2p}. **v.13** καί^{c} οὐδείς^{anfsn} ἀναβαίνω^{vixa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καταβαίνω^{vpaanms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ὁ^{dnms} εἰμί^{vppxnms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms}. **v.14** καί^{c} καθώς^{bo} Μωϋσῆς^{nnms} ὑψόω^{viaa3s} ὁ^{dams} ὄφις^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} οὕτω^{bo} ὑψόω^{vnap} δεῖ^{vipq3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.15** ἵνα^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} μή^{xo} ἀπόλλυμι^{vsam3s} ἀλλά^{c} ἔχω^{vspa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.16** οὕτω^{bo} γάρ^{c} ἀγαπάω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ὥστε^{c} ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} μονογενής^{aamsn} δίδωμι^{viaa3s} ἵνα^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} μή^{xo} ἀπόλλυμι^{vsam3s} ἀλλά^{c} ἔχω^{vspa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.17** οὐ^{xo} γάρ^{c} ἀποστέλλω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἵνα^{c} κρίνω^{vspa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἀλλά^{c} ἵνα^{c} σῴζω^{vsap3s} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} διά^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.18** ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} οὐ^{xo} κρίνω^{vipp3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} μή^{xo} πιστεύω^{vppanms} ἤδη^{bo} κρίνω^{vixp3s} ὅτι^{c} μή^{xo} πιστεύω^{vixa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgms} μονογενής^{agmsn} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.19** οὗτος^{rdnfs} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} κρίσις^{nnfs} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} ἔρχομαι^{vixa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^{c} ἀγαπάω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dans} σκότος^{nans} ἤ^{xo} ὁ^{dans} φῶς^{nans} εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} πονηρός^{annpn} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp}.

21 ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν
ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν
22 θεῷ ἐστιν εἰργασμένα. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν καὶ ἐκεῖ διέτριβεν
23 μετ αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν
Αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ Σαλήμ ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ καὶ παρε-
24 γίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο, οὔπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν
25 φυλακὴν ὁ Ἰωάννης. Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθη-
26 τῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίου περὶ καθαρισμοῦ. καὶ ἦλθον
πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ Ῥαββί ὃς ἦν μετὰ σοῦ
πέραν τοῦ Ἰορδάνου ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας ἴδε οὗτος βαπτί-
27 ζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. ἀπεκρίθη Ἰωάννης
καὶ εἶπεν Οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδὲν ἐὰν μὴ ᾖ
28 δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. αὐτοὶ ὑμεῖς μαρτυρεῖτε
ὅτι εἶπον Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός ἀλλ ὅτι Ἀπεσταλμένος εἰ-
29 μὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν,
ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἑστηκὼς καὶ ἀκούων αὐτοῦ χαρᾷ
χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐ-
30 μὴ πεπλήρωται. ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

---

v.20 πᾶς^{anmsn} γάρ^{c} ὁ^{dnms} φαῦλος^{aanpn} πράσσω^{vppanms} μισέω^{vipa3s} ὁ^{dans} φῶς^{nans} καί^{c} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s} πρός^{p} ὁ^{dans} φῶς^{nans} ἵνα^{c} μή^{xo} ἐλέγχω^{vsap3s} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp} αὐτός^{rpgms}.
v.21 ὁ^{dnms} δέ^{c} ποιέω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} ἔρχομαι^{vipn3s} πρός^{p} ὁ^{dans} φῶς^{nans} ἵνα^{c} φανερόω^{vsap3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp} ὅτι^{c} ἐν^{p} θεός^{ndms} εἰμί^{vipx3s} ἐργάζομαι^{vpxpnnp}.
v.22 μετά^{p} οὗτος^{rdanp} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ἰουδαῖος^{aafsn} γῆ^{nafs} καί^{c} ἐκεῖ^{bo} διατρίβω^{viia3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} βαπτίζω^{viia3s}.
v.23 εἰμί^{viix3s} δέ^{c} καί^{c} Ἰωάννης^{nnms} βαπτίζω^{vppanms} ἐν^{p} Αἰνών^{tp} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dgms} Σαλήμ^{tp} ὅτι^{c} ὕδωρ^{nnnp} πολύς^{annpn} εἰμί^{viix3s} ἐκεῖ^{bo} καί^{c} παραγίνομαι^{viid3p} καί^{c} βαπτίζω^{viip3p}.
v.24 οὔπω^{bo} γάρ^{c} εἰμί^{viix3s} βάλλω^{vpxpnms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} φυλακή^{nafs} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms}.
v.25 γίνομαι^{viad3s} οὖν^{c} ζήτησις^{nnfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} Ἰωάννης^{ngms} μετά^{p} Ἰουδαῖος^{agmsn} περί^{p} καθαρισμός^{ngms}. **v.26** καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} καί^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ῥαββίth ὅς^{rrnms} εἰμί^{viix3s} μετά^{p} σύ$^{rpg-s}$ πέραν^{bo} ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms} ὅς^{rrdms} σύ$^{rpn-s}$ μαρτυρέω^{vixa2s} ἴδε^{i} οὗτος^{rdnms} βαπτίζω^{vipa3s} καί^{c} πᾶς^{anmpn} ἔρχομαι^{vipn3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams}. **v.27** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰωάννης^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ἄνθρωπος^{nnms} λαμβάνω^{vnpa} οὐδείς^{aansn} ἐάν^{qo} μή^{xo} εἰμί^{vspx3s} δίδωμι^{vpxpnns} αὐτός^{rpdms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms}. **v.28** αὐτός^{rpnmp} σύ$^{rpn-p}$ μαρτυρέω^{vipa2p} ὅτι^{c} λέγω^{viaa1s} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἀλλά^{c} ὅτι^{c} ἀποστέλλω^{vpxpnms} εἰμί^{vipx1s} ἔμπροσθεν^{p} ἐκεῖνος^{rdgms}.
v.29 ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dafs} νύμφη^{nafs} νυμφίος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} φίλος^{anmsn} ὁ^{dgms} νυμφίος^{ngms} ὁ^{dnms} ἵστημι^{vpxanms} καί^{c} ἀκούω^{vppanms} αὐτός^{rpgms} χαρά^{ndfs} χαίρω^{vipa3s} διά^{p} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} ὁ^{dgms} νυμφίος^{ngms} οὗτος^{rdnfs} οὖν^{c} ὁ^{dnfs} χαρά^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} πληρόω^{vixp3s}.
v.30 ἐκεῖνος^{rdams} δεῖ^{vipq3s} αὐξάνω^{vnpa} ἐγώ$^{rpa-s}$ δέ^{c} ἐλαττόω^{vnpp}.

῾Ο ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν, ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς 31
ἐκ τῆς γῆς ἐστιν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρ-
χόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν, καὶ ὃ ἑώρακεν καὶ ἤκουσεν 32
τοῦτο μαρτυρεῖ καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει.
ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀλη- 33
θής ἐστιν. ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ 34
λαλεῖ οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς, τὸ πνεῦμα. ὁ πα- 35
τὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον, ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ 36
υἱῷ οὐκ ὄψεται [τήν] ζωήν ἀλλ ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ
αὐτόν.

῾Ως οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ φαρισαῖοι ὅτι ᾿Ιη- **4**
σοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ἢ ᾿Ιωάννης. καί- 2
τοιγε ᾿Ιησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν ἀλλ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
ἀφῆκεν τὴν ᾿Ιουδαίαν καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἔδει 3, 4
δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. ἔρχεται οὖν εἰς 5
πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Συχὰρ πλησίον τοῦ χωρίου
ὃ ἔδωκεν ᾿Ιακὼβ ᾿Ιωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ 6
᾿Ιακώβ ὁ οὖν ᾿Ιησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπορίας ἐκα-
θέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ, ὥρα ἦν ὡσεὶ ἕκτη. ῎Ερχεται 7

---

v.31 ὁ^{dnms} ἄνωθεν^{bo} ἔρχομαι^{vppnnms} ἐπάνω^{bo} πᾶς^{agnpn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} εἰμί^{vppxnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} λαλέω^{vipa3s} ὁ^{dnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ἔρχομαι^{vppnnms} ἐπάνω^{bo} πᾶς^{agnpn} εἰμί^{vipx3s}. **v.32** καί^{c} ὅς^{rrans} ὁράω^{vixa3s} καί^{c} ἀκούω^{viaa3s} οὗτος^{rdans} μαρτυρέω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} αὐτός^{rpgms} οὐδείς^{anfsn} λαμβάνω^{vipa3s}. **v.33** ὁ^{dnms} λαμβάνω^{vpaanms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} σφραγίζω^{viaa3s} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀληθής^{anmsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.34** ὅς^{rrams} γάρ^{c} ἀποστέλλω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} λαλέω^{vipa3s} οὐ^{xo} γάρ^{c} ἐκ^{p} μέτρον^{ngns} δίδωμι^{vipa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans}. **v.35** ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἀγαπάω^{vipa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} καί^{c} πᾶς^{aanpn} δίδωμι^{vixa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} χείρ^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.36** ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἔχω^{vipa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀπειθέω^{vppanms} ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} οὐ^{xo} ὁράω^{vifd3s} ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} ἀλλά^{c} ὁ^{dnfs} ὀργή^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μένω^{vipa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams}.
4. v.1 ὡς^{bo} οὖν^{c} γινώσκω^{viaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὅτι^{c} ἀκούω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ὅτι^{c} ᾿Ιησοῦς^{nnms} πολύς^{aampc} μαθητής^{namp} ποιέω^{vipa3s} καί^{c} βαπτίζω^{vipa3s} ἤ^{xo} ᾿Ιωάννης^{nnms}. **v.2** καίτοιγε^{c} ᾿Ιησοῦς^{nnms} αὐτός^{rpnms} οὐ^{xo} βαπτίζω^{viia3s} ἀλλά^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms}. **v.3** ἀφίημι^{viaa3s} ὁ^{dafs} ᾿Ιουδαία^{nafs} καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}. **v.4** δεῖ^{viiq3s} δέ^{c} αὐτός^{rpams} διέρχομαι^{vnpn} διά^{p} ὁ^{dgfs} Σαμάρεια^{ngfs}. **v.5** ἔρχομαι^{vipn3s} οὖν^{c} εἰς^{p} πόλις^{nafs} ὁ^{dgfs} Σαμάρεια^{ngfs} λέγω^{vpppafs} Συχάρ^{tp} πλησίον^{bo} ὁ^{dgns} χωρίον^{ngns} ὅς^{rrans} δίδωμι^{viaa3s} ᾿Ιακώβ^{tp} ᾿Ιωσήφ^{tp} ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.6** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ἐκεῖ^{bo} πηγή^{nnfs} ὁ^{dgms} ᾿Ιακώβ^{tp} ὁ^{dnms} οὖν^{c} ᾿Ιησοῦς^{nnms} κοπιάω^{vpxanms} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ὁδοιπορία^{ngfs} καθέζομαι^{viin3s} οὕτω^{bo} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} πηγή^{ndfs} ὥρα^{nnfs} εἰμί^{viix3s} ὡσεί^{bo} ἕκτος^{anfsn}.

γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλῆσαι ὕδωρ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰη-
8 σοῦς Δός μοι πιεῖν, οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν
9 εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. λέγει οὖν αὐτῷ ἡ
γυνὴ ἡ Σαμαρεῖτις, Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ ἐμοῦ πιεῖν
αἰτεῖς οὔσης γυναικὸς Σαμαρείτιδος· οὐ γὰρ συγχρῶνται
10 Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ
Εἰ ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ καὶ τίς ἐστιν ὁ λέγων σοι Δός
μοι πιεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν.
11 λέγει αὐτῷ ἡ γυνή Κύριε οὔτε ἄντλημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ
12 ἐστὶν βαθύ, πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν. μὴ σὺ μείζων
εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ καὶ
αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα
13 αὐτοῦ. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ Πᾶς ὁ πίνων ἐκ
14 τοῦ ὕδατος τούτου διψήσει πάλιν, ὃς δ ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕ-
δατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα ἀλλὰ
τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος ἁλ-
15 λομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνή Κύριε
δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ ἔρχομαι ἐνθάδε
16 ἀντλεῖν. Λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα

---

v.7 ἔρχομαι^{vipn3s} γυνή^{nnfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} Σαμάρεια^{ngfs} ἀντλέω^{vnaa} ὕδωρ^{nans} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} δίδωμι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ πίνω^{vnaa}. **v.8** ὁ^{dnmp} γάρ^{c} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἀπέρχομαι^{viya3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ἵνα^{c} τροφή^{nafp} ἀγοράζω^{vsaa3p}. **v.9** λέγω^{vipa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ὁ^{dnfs} Σαμαρῖτις^{nnfs} πῶς^{bo} σύ$^{rpn-s}$ Ἰουδαῖος^{anmsn} εἰμί^{vppxnms} παρά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ πίνω^{vnaa} αἰτέω^{vipa2s} εἰμί^{vppxgfs} γυνή^{ngfs} Σαμαρῖτις^{ngfs} οὐ^{xo} γάρ^{c} συγχράομαι^{vipn3p} Ἰουδαῖος^{anmpn} Σαμαρίτης^{ndmp}. **v.10** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} εἰ^{qo} οἶδα^{viya2s} ὁ^{dafs} δωρεά^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} λέγω^{vppanms} σύ$^{rpd-s}$ δίδωμι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ πίνω^{vnaa} σύ$^{rpn-s}$ ἄν^{xo} αἰτέω^{viaa2s} αὐτός^{rpams} καί^{c} δίδωμι^{viaa3s} ἄν^{xo} σύ$^{rpd-s}$ ὕδωρ^{nans} ζάω^{vppaans}. **v.11** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} κύριος^{nvms} οὔτε^{c} ἄντλημα^{nans} ἔχω^{vipa2s} καί^{c} ὁ^{dnns} φρέαρ^{nnns} εἰμί^{vipx3s} βαθύς^{annsn} πόθεν^{bo} οὖν^{c} ἔχω^{vipa2s} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} ὁ^{dans} ζάω^{vppaans}. **v.12** μή^{xo} σύ$^{rpn-s}$ μέγας^{anmsc} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰακώβ^{tp} ὅς^{rrnms} δίδωμι^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dans} φρέαρ^{nans} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgns} πίνω^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{dnmp} υἱός^{nnmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dnnp} θρέμμα^{nnnp} αὐτός^{rpgms}. **v.13** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πίνω^{vppanms} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} ὕδωρ^{ngns} οὗτος^{rdgns} διψάω^{vifa3s} πάλιν^{bo}. **v.14** ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} πίνω^{vsaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} ὕδωρ^{ngns} ὅς^{rrgns} ἐγώ$^{rpn-s}$ δίδωμι^{vifa1s} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo} μή^{xo} διψάω^{vsaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} ἀλλά^{c} ὁ^{dnns} ὕδωρ^{nnns} ὅς^{rrans} δίδωμι^{vifa1s} αὐτός^{rpdms} γίνομαι^{vifd3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} πηγή^{nnfs} ὕδωρ^{ngns} ἅλλομαι^{vppngns} εἰς^{p} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.15** λέγω^{vipa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} κύριος^{nvms} δίδωμι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} ἵνα^{c} μή^{xo} διψάω^{vspa1s} μηδέ^{c} ἔρχομαι^{vipn1s} ἐνθάδε^{bo} ἀντλέω^{vnpa}.

σου καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν Οὐκ ἔχω 17
ἄνδρα λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Καλῶς εἶπας ὅτι Ἄνδρα οὐκ
ἔχω, πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστιν 18
σου ἀνήρ, τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή Κύ- 19
ριε θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει 20
τούτῳ προσεκύνησαν, καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις
ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς 21
γύναι πίστευσον μοι ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τού-
τῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. ὑμεῖς 22
προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν
ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. ἀλλ᾽ ἔρχεται ὥρα καὶ 23
νῦν ἐστιν ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ
πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιούτους
ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. πνεῦμα ὁ θεός καὶ τοὺς 24
προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσ-
κυνεῖν. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή Οἶδα ὅτι Μεσίας ἔρχεται ὁ λε- 25
γόμενος Χριστός, ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα.
λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ 26, 27
ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐθαύμασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς

---

v.16 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὑπάγω^{vdpa2s} φωνέω^{vdaa2s} ὁ^{dams} ἀνήρ^{nams} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἔρχομαι^{vdaa2s} ἐνθάδε^{bo}. **v.17** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} καί^{c} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1s} ἀνήρ^{nams} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καλῶς^{bo} λέγω^{viaa2s} ὅτι^{c} ἀνήρ^{nams} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1s}. **v.18** πέντε^{tn} γάρ^{c} ἀνήρ^{namp} ἔχω^{viaa2s} καί^{c} νῦν^{bo} ὅς^{rrams} ἔχω^{vipa2s} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} σύ$^{rpg-s}$ ἀνήρ^{nnms} οὗτος^{rdans} ἀληθής^{aansn} λέγω^{vixa2s}. **v.19** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} κύριος^{nvms} θεωρέω^{vipa1s} ὅτι^{c} προφήτης^{nnms} εἰμί^{vipx2s} σύ$^{rpn-s}$. **v.20** ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄρος^{ndns} οὗτος^{rddns} προσκυνέω^{viaa3p} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ λέγω^{vipa2p} ὅτι^{c} ἐν^{p} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} τόπος^{nnms} ὅπου^{bo} δεῖ^{vipq3s} προσκυνέω^{vnpa}. **v.21** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} γυνή^{nvfs} πιστεύω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} ὥρα^{nnfs} ὅτε^{bo} οὔτε^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄρος^{ndns} οὗτος^{rddns} οὔτε^{c} ἐν^{p} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} προσκυνέω^{vifa2p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms}. **v.22** σύ$^{rpn-p}$ προσκυνέω^{vipa2p} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ἐγώ$^{rpn-p}$ προσκυνέω^{vipa1p} ὅς^{rrans} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} σωτηρία^{nnfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} εἰμί^{vipx3s}. **v.23** ἀλλά^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} ὥρα^{nnfs} καί^{c} νῦν^{bo} εἰμί^{vipx3s} ὅτε^{bo} ὁ^{dnmp} ἀληθινός^{anmpn} προσκυνητής^{nnmp} προσκυνέω^{vifa3p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} καί^{c} ἀλήθεια^{ndfs} καί^{c} γάρ^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} τοιοῦτος^{rdamp} ζητέω^{vipa3s} ὁ^{damp} προσκυνέω^{vppaamp} αὐτός^{rpams}. **v.24** πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^{c} ὁ^{damp} προσκυνέω^{vppaamp} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} καί^{c} ἀλήθεια^{ndfs} δεῖ^{vipq3s} προσκυνέω^{vnpa}. **v.25** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} οἶδα^{vixa1s} ὅτι^{c} Μεσσίας^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnms} λέγω^{vpppnms} Χριστός^{nnms} ὅταν^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐκεῖνος^{rdnms} ἀναγγέλλω^{vifa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ πᾶς^{aanpn}. **v.26** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnms} λαλέω^{vppanms} σύ$^{rpd-s}$.

ἐλάλει, οὐδεὶς μέντοι εἶπεν Τί ζητεῖς ἢ Τί λαλεῖς μετ αὐτῆς.
28 ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν
29 πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις. Δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς
εἶπέν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός.
30, 31 ἐξῆλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. Ἐν δὲ
τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες Ῥαββί φάγε.
32 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἣν ὑμεῖς οὐκ
33 οἴδατε. ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους Μή τις ἤ-
34 νεγκεν αὐτῷ φαγεῖν. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐμὸν βρῶμά
ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω
35 αὐτοῦ τὸ ἔργον. οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι Ἔτι τετράμηνός ἐ-
στιν καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται ἰδοὺ λέγω ὑμῖν ἐπάρατε τοὺς
ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας ὅτι λευκαί εἰσιν
36 πρὸς θερισμόν ἤδη. καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ
συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ
37 χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθι-
38 νὸς ὅτι Ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ἐγὼ
ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε, ἄλλοι
κεκοπιάκασιν καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε.

---

v.27 καί^{c} ἐπί^{p} οὗτος^{rddms} ἔρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} θαυμάζω^{viaa3p} ὅτι^{c} μετά^{p} γυνή^{ngfs} λαλέω^{viia3s} οὐδείς^{anfsn} μέντοι^{c} λέγω^{viaa3s} τίς^{rqans} ζητέω^{vipa2s} ἤ^{xo} τίς^{rqans} λαλέω^{vipa2s} μετά^{p} αὐτός^{rpgfs}. **v.28** ἀφίημι^{viaa3s} οὖν^{c} ὁ^{dafs} ὑδρία^{nafs} αὐτός^{rpgfs} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^{c} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.29** δεῦτε^{vdvx2p} ὁράω^{vdaa2p} ἄνθρωπος^{nams} ὅς^{rrnms} λέγω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viaa1s} μήτι^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms}. **v.30** ἐξέρχομαι^{viaa3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} καί^{c} ἔρχομαι^{viin3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams}. **v.31** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddms} μεταξύ^{bo} ἐρωτάω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} λέγω^{vppanmp} ῥαββίth ἐσθίω^{vdaa2s}. **v.32** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐγώ$^{rpn-s}$ βρῶσις^{nafs} ἔχω^{vipa1s} ἐσθίω^{vnaa} ὅς^{rrafs} σύ$^{rpn-p}$ οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p}. **v.33** λέγω^{viia3p} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} πρός^{p} ἀλλήλων^{reamp} μή^{xo} τι-σρινμσ φέρω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἐσθίω^{vnaa}. **v.34** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐμός^{rsnns} βρῶμα^{nnns} εἰμί^{vipx3s} ἵνα^{c} ποιέω^{vspa1s} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} πέμπω^{vpaagms} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} τελειόω^{vsaa1s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} ἔργον^{nans}. **v.35** οὐ^{xo} σύ$^{rpn-p}$ λέγω^{vipa2p} ὅτι^{c} ἔτι^{bo} τετράμηνος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{dnms} θερισμός^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s} ἰδού^{vdaa2s} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐπαίρω^{vdaa2p} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} θεάομαι^{vdad2p} ὁ^{dafp} χώρα^{nafp} ὅτι^{c} λευκός^{anfpn} εἰμί^{vipx3p} πρός^{p} θερισμός^{nams} ἤδη^{bo}. **v.36** καί^{c} ὁ^{dnms} θερίζω^{vppanms} μισθός^{nams} λαμβάνω^{vipa3s} καί^{c} συνάγω^{vipa3s} καρπός^{nams} εἰς^{p} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ἵνα^{c} καί^{c} ὁ^{dnms} σπείρω^{vppanms} ὁμοῦ^{bo} χαίρω^{vspa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} θερίζω^{vppanms}. **v.37** ἐν^{p} γάρ^{c} οὗτος^{rddms} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἀληθινός^{anmsn} ὅτι^{c} ἄλλος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} σπείρω^{vppanms} καί^{c} ἄλλος^{anmsn} ὁ^{dnms} θερίζω^{vppanms}. **v.38** ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀποστέλλω^{viaa1s} σύ$^{rpa-p}$ θερίζω^{vnpa} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} σύ$^{rpn-p}$ κοπιάω^{vixa2p} ἄλλος^{anmpn} κοπιάω^{vixa3p} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dams} κόπος^{nams} αὐτός^{rpgmp} εἰσέρχομαι^{vixa2p}.

Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν 39
Σαμαρειτῶν, διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης ὅτι
Εἶπέν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν 40
οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ αὐτοῖς, καὶ ἔμει-
νεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ 41
τὸν λόγον αὐτοῦ. τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι Οὐκέτι διὰ τὴν 42
σὴν λαλιὰν πιστεύομεν, αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἴδα-
μεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός.
Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς 43
τὴν Γαλιλαίαν, αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προ- 44
φήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς 45
τὴν Γαλιλαίαν ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι πάντα ἑωρακό-
τες ἃ ἐποίησεν ἐν Ἰεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ αὐτοὶ γὰρ
ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. Ἦλθεν οὖν πάλιν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν 46
Κανὰ τῆς Γαλιλαίας ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον καὶ ἦν
τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν Καπερναούμ, οὗτος ἀ- 47
κούσας ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν
ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ ἠρώτα αὐτόν, ἵνα καταβῇ καὶ ἰ-
άσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν ἔμελλεν γὰρ ἀποθνῄσκειν. εἶπεν 48
οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε

---

v.39 ἐκ^{p} δέ^{c} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} πολύς^{anmpn} πιστεύω^{viaa3p} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dgmp} Σαμαρίτης^{ngmp} διά^{p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgfs} γυνή^{ngfs} μαρτυρέω^{vppagfs} ὅτι^{c} λέγω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viaa1s}. **v.40** ὡς^{bo} οὖν^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} Σαμαρίτης^{nnmp} ἐρωτάω^{viia3p} αὐτός^{rpams} μένω^{vnaa} παρά^{p} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} μένω^{viaa3s} ἐκεῖ^{bo} δύο^{tn} ἡμέρα^{nafp}. **v.41** καί^{c} πολύς^{admsn} πολύς^{anmpc} πιστεύω^{viaa3p} διά^{p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.42** ὁ^{ddfs} τέ^{xo} γυνή^{ndfs} λέγω^{viia3p} ὅτι^{c} οὐκέτι^{bo} διά^{p} ὁ^{dafs} σός^{rsafs} λαλιά^{nafs} πιστεύω^{vipa1p} αὐτός^{rpnmp} γάρ^{c} ἀκούω^{vixa1p} καί^{c} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ἀληθῶς^{bo} ὁ^{dnms} σωτήρ^{nnms} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms}. **v.43** μετά^{p} δέ^{c} ὁ^{dafp} δύο^{tn} ἡμέρα^{nafp} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐκεῖθεν^{bo} καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}. **v.44** αὐτός^{rpnms} γάρ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μαρτυρέω^{viaa3s} ὅτι^{c} προφήτης^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἴδιος^{adfsn} πατρίς^{ndfs} τιμή^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s}. **v.45** ὅτε^{bo} οὖν^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} δέχομαι^{viad3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} Γαλιλαῖος^{nnmp} πᾶς^{aanpn} ὁράω^{vpxanmp} ὅς^{rranp} ποιέω^{viaa3s} ἐν^{p} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἑορτή^{ndfs} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} γάρ^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἑορτή^{nafs}. **v.46** ἔρχομαι^{viaa3s} οὖν^{c} πάλιν^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Κανά^{tp} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ὅπου^{bo} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} οἶνος^{nams} καί^{c} εἰμί^{viix3s} τι-σρινμσ βασιλικός^{anmsn} ὅς^{rrgms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἀσθενέω^{viia3s} ἐν^{p} Καπερναούμ^{tp}. **v.47** οὗτος^{rdnms} ἀκούω^{vpaanms} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἥκω^{vipa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} ἀπέρχομαι^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἐρωτάω^{viia3s} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} καταβαίνω^{vsaa3s} καί^{c} ἰάομαι^{vsad3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} υἱός^{nams} μέλλω^{viia3s} γάρ^{c} ἀποθνῄσκω^{vnpa}.

49 οὐ μὴ πιστεύσητε. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός Κύριε
50 κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς Πορεύου ὁ υἱός σου ζῇ καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος
51 τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο. ἤδη δὲ
αὐτοῦ καταβαίνοντος οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ καὶ
52 ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι ὁ παῖς σου ζῇ. ἐπύθετο οὖν παρ
αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχεν, καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι
53 Χθὲς ὥραν ἑβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. ἔγνω οὖν ὁ
πατὴρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ὁ
υἱός σου ζῇ καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη.
54 Τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ
τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

5 Μετὰ ταῦτα ἦν [ἡ] ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀνέβη ὁ Ἰη-
2 σοῦς εἰς Ἰεροσόλυμα. ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἰεροσολύμοις ἐπὶ
τῇ προβατικῇ κολυμβήθρα ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βη-
3 θεσδά, πέντε στοὰς ἔχουσα. ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος
πολὺ τῶν ἀσθενούντων τυφλῶν χωλῶν ξηρῶν ἐκδεχομένων
4 τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέ-
βαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ, καὶ ἐτάρασσεν τὸ ὕδωρ, ὁ οὖν
πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιὴς ἐγίνετο,

---

v.48 λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἐάν^{qo} μή^{xo} σημεῖον^{nanp} καί^{c} τέρας^{nanp} ὁράω^{vsaa2p} οὐ^{xo} μή^{xo} πιστεύω^{vsaa2p}. **v.49** λέγω^{vipa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} βασιλικός^{anmsn} κύριος^{nvms} καταβαίνω^{vdaa2s} πρίν^{bo} ἀποθνῄσκω^{vnaa} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.50** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πορεύομαι^{vdpn2s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ ζάω^{vipa3s} καί^{c} πιστεύω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὅς^{rrdms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} πορεύομαι^{viin3s}. **v.51** ἤδη^{bo} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} καταβαίνω^{vppagms} ὁ^{dnmp} δοῦλος^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἀπαντάω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ἀπαγγέλλω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} παῖς^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ ζάω^{vipa3s}. **v.52** πυνθάνομαι^{viad3s} οὖν^{c} παρά^{p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dafs} ὥρα^{nafs} ἐν^{p} ὅς^{rrdfs} κομψότερον^{bo} ἔχω^{viaa3s} καί^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὅτι^{c} ἐχθές^{bo} ὥρα^{nafs} ἑβδομος^{aafsn} ἀφίημι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} πυρετός^{nnms}. **v.53** γινώσκω^{viaa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὅτι^{c} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ἐν^{p} ὅς^{rrdfs} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ ζάω^{vipa3s} καί^{c} πιστεύω^{viaa3s} αὐτός^{rpnms} καί^{c} ὁ^{dnfs} οἰκία^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ὅλος^{anfsn}. **v.54** οὗτος^{rdans} πάλιν^{bo} δεύτερος^{aansn} σημεῖον^{nans} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἔρχομαι^{vpaanms} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}. **5. v.1** μετά^{p} οὗτος^{rdanp} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnfs} ἑορτή^{nnfs} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} καί^{c} ἀναβαίνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.2** εἰμί^{vipx3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} προβατικός^{adfsn} κολυμβήθρα^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐπιλέγω^{vpppnfs} Ἑβραϊστί^{bo} Βηθζαχά^{tp} πέντε^{tn} στοά^{nafp} ἔχω^{vppanfs}. **v.3** ἐν^{p} οὗτος^{rddfp} κατάκειμαι^{viin3s} πλῆθος^{nnns} πολύς^{annsn} ὁ^{dgmp} ἀσθενέω^{vppagmp} τυφλός^{agmpn} χωλός^{agmpn} ξηρός^{agmpn} ἐκδέχομαι^{vppngmp} ὁ^{dafs} ὁ^{dgns} ὕδωρ^{ngns} κίνησις^{nafs}.

ᾧ δήποτε κατειχετο νοσήματι. ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ 5
τριάκοντα [καὶ] ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. τοῦτον ἰδὼν 6
ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον
ἔχει λέγει αὐτῷ Θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι. ἀπεκρίθη αὐτῷ 7
ὁ ἀσθενῶν Κύριε ἄνθρωπον οὐκ ἔχω ἵνα ὅταν ταραχθῇ τὸ
ὕδωρ βάλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν, ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ
ἄλλος πρὸ ἐμοῦ καταβαίνει. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἐγεῖ- 8
ραι ἆρον τὸν κράββατον σου καὶ περιπάτει. καὶ εὐθέως 9
ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος καὶ ἦρεν τὸν κράββατον αὐτοῦ
καὶ περιεπάτει Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἔλε- 10
γον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ Σάββατόν ἐστιν οὐκ
ἔξεστίν σοι ἆραι τὸν κράββατον. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ποι- 11
ήσας με ὑγιῆ ἐκεῖνός μοι εἶπεν Ἆρον τὸν κράββατον σου
καὶ περιπάτει. ἠρώτησαν οὖν αὐτόν Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος 12
ὁ εἰπών σοι Ἆρον τὸν κράββατον σου καὶ περιπάτει. ὁ 13
δὲ ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλου
ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν 14
τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἴδε ὑγιὴς γέγονας μηκέτι ἁμάρ-

---

v.4 ἄγγελος^{nnms} γάρ^{c} κατά^{p} καιρός^{nams} καταβαίνω^{viia3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κολυμβήθρα^{ndfs} καί^{c} ταράσσω^{viia3s} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} ὁ^{dnms} οὖν^{c} πρῶτος^{anmsn} ἐμβαίνω^{vpaanms} μετά^{p} ὁ^{dafs} ταραχή^{nafs} ὁ^{dgns} ὕδωρ^{ngns} ὑγιής^{anmsn} γίνομαι^{viin3s} ὅς^{rrdns} δήποτε^{xo} κατέχω^{viip3s} νόσημα^{ndns}.
v.5 εἰμί^{viix3s} δέ^{c} τι-σρινμσ ἄνθρωπος^{nnms} ἐκεῖ^{bo} τριάκοντα^{tn} καί^{c} ὀκτώ^{tn} ἔτος^{nanp} ἔχω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀσθένεια^{ndfs}. **v.6** οὗτος^{rdams} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} κατάκειμαι^{vppnams} καί^{c} γινώσκω^{vpaanms} ὅτι^{c} πολύς^{aamsn} ἤδη^{bo} χρόνος^{nams} ἔχω^{vipa3s} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} θέλω^{vipa2s} ὑγιής^{anmsn} γίνομαι^{vnad}. **v.7** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} ἀσθενέω^{vppanms} κύριος^{nvms} ἄνθρωπος^{nams} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1s} ἵνα^{c} ὅταν^{c} ταράσσω^{vsap3s} ὁ^{dnns} ὕδωρ^{nnns} βάλλω^{vsaa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} κολυμβήθρα^{nafs} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} δέ^{c} ἔρχομαι^{vipn1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἄλλος^{anmsn} πρό^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ καταβαίνω^{vipa3s}. **v.8** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγείρω^{vdam2s} αἴρω^{vdaa2s} ὁ^{dams} κράβαττος^{nams} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} περιπατέω^{vdpa2s}. **v.9** καί^{c} εὐθέως^{bo} γίνομαι^{viad3s} ὑγιής^{anmsn} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} καί^{c} αἴρω^{viaa3s} ὁ^{dams} κράβαττος^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} περιπατέω^{viia3s} εἰμί^{viix3s} δέ^{c} σάββατον^{nnns} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs}. **v.10** λέγω^{viia3p} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ὁ^{ddms} θεραπεύω^{vpxpdms} σάββατον^{nnns} εἰμί^{vipx3s} οὐ^{xo} ἔξεστι^{vipq3s} σύ$^{rpd-s}$ αἴρω^{vnaa} ὁ^{dams} κράβαττος^{nams}. **v.11** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὑγιής^{aamsn} ἐκεῖνος^{rdnms} ἐγώ$^{rpd-s}$ λέγω^{viaa3s} αἴρω^{vdaa2s} ὁ^{dams} κράβαττος^{nams} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} περιπατέω^{vdpa2s}. **v.12** ἐρωτάω^{viaa3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpams} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dnms} λέγω^{vpaanms} σύ$^{rpd-s}$ αἴρω^{vdaa2s} ὁ^{dams} κράβαττος^{nams} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} περιπατέω^{vdpa2s}. **v.13** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἰάομαι^{vpapnms} οὐ^{xo} οἶδα^{viya3s} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} γάρ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἐκνεύω^{viaa3s} ὄχλος^{ngms} εἰμί^{vppxgms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} τόπος^{ndms}.

15 τανε ἵνα μὴ χεῖρόν τι σοί γένηται. ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος
καὶ ἀνήγγειλεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιήσας
16 αὐτὸν ὑγιῆ. καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι
καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββά-
17 τῳ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς Ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι
18 ἐργάζεται κἀγὼ ἐργάζομαι. διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον ἐζήτουν
αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι ὅτι οὐ μόνον ἔλυεν τὸ σάβ-
βατον ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν θεόν ἴσον ἑαυτὸν
19 ποιῶν τῷ θεῷ. Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ ἑαυτοῦ
οὐδὲν ἐὰν μή τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα, ἃ γὰρ ἂν ἐ-
20 κεῖνος ποιῇ ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. ὁ γὰρ πατὴρ
φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ καὶ
21 μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. ὥσ-
περ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζῳοποιεῖ οὕτως
22 καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζῳοποιεῖ. οὐδὲ γὰρ ὁ πατὴρ κρίνει
23 οὐδένα ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ. ἵνα πάν-
τες τιμῶσίν τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσίν τὸν πατέρα ὁ μὴ τιμῶν
24 τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. Ἀμὴν

---

v.14 μετάp οὗτοςrdanp εὑρίσκωvipa3s αὐτόςrpams ὁdnms Ἰησοῦςnnms ἐνp ὁddns ἱερόνndns καίc λέγωviaa3s αὐτόςrpdms ἴδεi ὑγιὴςanmsn γίνομαιvixa2s μηκέτιbo ἁμαρτάνωvdpa2s ἵναc μήxo χείρωνannsn τι-σριννσ σύrpd-s γίνομαιvsad3s. **v.15** ἀπέρχομαιviaa3s ὁdnms ἄνθρωποςnnms καίc ἀναγγέλλωviaa3s ὁddmp Ἰουδαῖοςadmpn ὅτιc Ἰησοῦςnnms εἰμίvipx3s ὁdnms ποιέωvpaanms αὐτόςrpams ὑγιὴςaamsn. **v.16** καίc διάp οὗτοςrdans διώκωviia3p ὁdams Ἰησοῦςnams ὁdnmp Ἰουδαῖοςanmpn καίc ζητέωviia3p αὐτόςrpams ἀποκτείνωvnaa ὅτιc οὗτοςrdanp ποιέωviia3s ἐνp σάββατονndns. **v.17** ὁdnms δέc Ἰησοῦςnnms ἀποκρίνομαιviad3s αὐτόςrpdmp ὁdnms πατήρnnms ἐγώrpg-s ἕωςc ἄρτιbo ἐργάζομαιvipn3s κἀγώrpn-s ἐργάζομαιvipn1s. **v.18** διάp οὗτοςrdans οὖνc μᾶλλονbo ζητέωviia3p αὐτόςrpams ὁdnmp Ἰουδαῖοςanmpn ἀποκτείνωvnaa ὅτιc οὐxo μόνοςbo λύωviia3s ὁdans σάββατονnans ἀλλάc καίc πατήρnams ἴδιοςaamsn λέγωviia3s ὁdams θεόςnams ἴσοςaamsn ἑαυτοῦrxams ποιέωvppanms ὁddms θεόςndms. **v.19** ἀποκρίνομαιviad3s οὖνc ὁdnms Ἰησοῦςnnms καίc λέγωviaa3s αὐτόςrpdmp ἀμήνth ἀμήνth λέγωvipa1s σύrpd-p οὐxo δύναμαιvipn3s ὁdnms υἱόςnnms ποιέωvnpa ἀπόp ἑαυτοῦrxgms οὐδείςaansn ἐάνqo μήxo τι-σριανσ βλέπωvspa3s ὁdams πατήρnams ποιέωvppaams ὅςrranp γάρc ἄνxo ἐκεῖνοςrdnms ποιέωvspa3s οὗτοςrdanp καίc ὁdnms υἱόςnnms ὁμοίωςbo ποιέωvipa3s. **v.20** ὁdnms γάρc πατήρnnms φιλέωvipa3s ὁdams υἱόςnams καίc πᾶςaanpn δείκνυμιvipa3s αὐτόςrpdms ὅςrranp αὐτόςrpnms ποιέωvipa3s καίc μέγαςaanpc οὗτοςrdgnp δείκνυμιvifa3s αὐτόςrpdms ἔργονnanp ἵναc σύrpn-p θαυμάζωvspa2p. **v.21** ὥσπερbo γάρc ὁdnms πατήρnnms ἐγείρωvipa3s ὁdamp νεκρόςaampn καίc ζῳοποιέωvipa3s οὕτωbo καίc ὁdnms υἱόςnnms ὅςrramp θέλωvipa3s ζῳοποιέωvipa3s. **v.22** οὐδέbo γάρc ὁdnms πατήρnnms κρίνωvipa3s οὐδείςaamsn ἀλλάc ὁdafs κρίσιςnafs πᾶςaafsn δίδωμιvixa3s ὁddms υἱόςndms. **v.23** ἵναc πᾶςanmpn τιμάωvspa3p ὁdams υἱόςnams καθώςbo τιμάωvipa3p ὁdams πατήρnams ὁdnms μήxo τιμάωvppanms ὁdams υἱόςnams οὐxo τιμάωvipa3s ὁdams πατήρnams ὁdams πέμπωvpaaams αὐτόςrpams.

ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων
τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχε-
ται ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν. ἀμὴν 25
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν ὅτε οἱ νεκροὶ
ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες
ζήσονται. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ οὕτως 26
ἔδωκεν καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. καὶ ἐξουσίαν ἔδω- 27
κεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. μὴ 28
θαυμάζετε τοῦτο ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνη-
μείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ. καὶ ἐκπορεύσονται 29
οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς οἱ δὲ τὰ φαῦλα
πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποι- 30
εῖν ἀπ ἐμαυτοῦ οὐδέν, καθὼς ἀκούω κρίνω καὶ ἡ κρίσις
ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ
θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός. ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ 31
ἐμαυτοῦ ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής, ἄλλος ἐστὶν 32
ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρ-
τυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς 33
Ἰωάννην καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ, ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ 34
ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑ-

---

v.24 ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἀκούω^{vppanms} καί^{c} πιστεύω^{vppanms} ὁ^{ddms} πέμπω^{vpaadms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἔχω^{vipa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} καί^{c} εἰς^{p} κρίσις^{nafs} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s} ἀλλά^{c} μεταβαίνω^{vixa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ζωή^{nafs}.
v.25 ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅτι^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} ὥρα^{nnfs} καί^{c} νῦν^{bo} εἰμί^{vipx3s} ὅτε^{bo} ὁ^{dnmp} νεκρός^{anmpn} ἀκούω^{vifd3p} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ζάω^{vifd3p}. **v.26** ὥσπερ^{bo} γάρ^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἔχω^{vipa3s} ζωή^{nafs} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} οὕτω^{bo} δίδωμι^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} ζωή^{nafs} ἔχω^{vnpa} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms}.
v.27 καί^{c} ἐξουσία^{nafs} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} κρίσις^{nafs} ποιέω^{vnpa} ὅτι^{c} υἱός^{nnms} ἄνθρωπος^{ngms} εἰμί^{vipx3s}. **v.28** μή^{xo} θαυμάζω^{vdpa2p} οὗτος^{rdans} ὅτι^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} ὥρα^{nnfs} ἐν^{p} ὅς^{rrdfs} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} μνημεῖον^{ndnp} ἀκούω^{vifd3p} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} αὐτός^{rpgms}.
v.29 καί^{c} ἐκπορεύομαι^{vifd3p} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} ἀγαθός^{aanpn} ποιέω^{vpaanmp} εἰς^{p} ἀνάστασις^{nafs} ζωή^{ngfs} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ὁ^{danp} φαῦλος^{aanpn} πράσσω^{vpaanmp} εἰς^{p} ἀνάστασις^{nafs} κρίσις^{ngfs}. **v.30** οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn1s} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ποιέω^{vnpa} ἀπό^{p} ἐμαυτοῦ^{rxgms} οὐδείς^{aansn} καθώς^{bo} ἀκούω^{vipa1s} κρίνω^{vipa1s} καί^{c} ὁ^{dnfs} κρίσις^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} δίκαιος^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ζητέω^{vipa1s} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dans} ἐμός^{rsans} ἀλλά^{c} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} πέμπω^{vpaagms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ πατήρ^{ngms}.
v.31 ἐάν^{qo} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ μαρτυρέω^{vspa1s} περί^{p} ἐμαυτοῦ^{rxgms} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἀληθής^{anfsn}. **v.32** ἄλλος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} μαρτυρέω^{vppanms} περί^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} οἶδα^{vixa1s} ὅτι^{c} ἀληθής^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} ὅς^{rrafs} μαρτυρέω^{vipa3s} περί^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$.
v.33 σύ$^{rpn\text{-}p}$ ἀποστέλλω^{vixa2p} πρός^{p} Ἰωάννης^{nams} καί^{c} μαρτυρέω^{vixa3s} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs}.

35 μεῖς σωθῆτε. ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων
ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ
36 αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου, τὰ
γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκεν μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά αὐτὰ
τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀ-
37 πέσταλκεν, καὶ ὁ πέμψας με πατὴρ αὐτὸς μεμαρτύρηκεν
περὶ ἐμοῦ οὔτε φωνὴν αὐτοῦ ἀκηκόατε πώποτε οὔτε εἶδος
38 αὐτοῦ ἑωράκατε. καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα
ἐν ὑμῖν ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος τούτῳ ὑμεῖς οὐ πιστεύ-
39 ετε. ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν
αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ,
40, 41 καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με ἵνα ζωὴν ἔχητε. Δόξαν παρὰ
42 ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω. ἀλ᾽λ ἔγνωκα ὑμᾶς ὅτι τὴν ἀγάπην
43 τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι
τοῦ πατρός μου καὶ οὐ λαμβάνετέ με, ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν
44 τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ ἐκεῖνον λήψεσθε. πῶς δύνασθε ὑμεῖς
πιστεῦσαι δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες καὶ τὴν δόξαν
45 τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ ζητεῖτε. μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐ-
γὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν πατέρα, ἔστιν ὁ κατηγορῶν

---

v.34 ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} οὐ^{xo} παρά^{p} ἄνθρωπος^{ngms} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} λαμβάνω^{vipa1s} ἀλλά^{c} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vipa1s} ἵνα^{c} σύ$^{rpn-p}$ σῴζω^{vsap2p}. **v.35** ἐκεῖνος^{rdnms} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} λύχνος^{nnms} ὁ^{dnms} καίω^{vppnms} καί^{c} φαίνω^{vppanms} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} θέλω^{viaa2p} ἀγαλλιάω^{vnao} πρός^{p} ὥρα^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} αὐτός^{rpgms}. **v.36** ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} ἔχω^{vipa1s} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} μέγας^{aafsc} ὁ^{dgms} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dnnp} γάρ^{c} ἔργον^{nnnp} ὅς^{rranp} δίδωμι^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἵνα^{c} τελειόω^{vsaa1s} αὐτός^{rpanp} αὐτός^{rpnnp} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp} ὅς^{rranp} ἐγώ$^{rpn-s}$ ποιέω^{vipa1s} μαρτυρέω^{vipa3s} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀποστέλλω^{vixa3s}. **v.37** καί^{c} ὁ^{dnms} πέμπω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ πατήρ^{nnms} αὐτός^{rpnms} μαρτυρέω^{vixa3s} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὔτε^{c} φωνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vixa2p} πώποτε^{bo} οὔτε^{c} εἶδος^{nans} αὐτός^{rpgms} ὁράω^{vixa2p}. **v.38** καί^{c} ὁ^{dams} λόγος^{nams} αὐτός^{rpgms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} μένω^{vppaams} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ὅς^{rrams} ἀποστέλλω^{viaa3s} ἐκεῖνος^{rdnms} οὗτος^{rddms} σύ$^{rpn-p}$ οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa2p}. **v.39** ἐραυνάω^{vdpa2p} ὁ^{dafp} γραφή^{nafp} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-p}$ δοκέω^{vipa2p} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfp} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ἔχω^{vnpa} καί^{c} ἐκεῖνος^{rdnfp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnfp} μαρτυρέω^{vppanfp} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.40** καί^{c} οὐ^{xo} θέλω^{vipa2p} ἔρχομαι^{vnaa} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἵνα^{c} ζωή^{nafs} ἔχω^{vspa2p}. **v.41** δόξα^{nafs} παρά^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vipa1s}. **v.42** ἀλλά^{c} γινώσκω^{vixa1s} σύ$^{rpa-p}$ ὅτι^{c} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp}. **v.43** ἐγώ$^{rpn-s}$ ἔρχομαι^{vixa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vipa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐάν^{qo} ἄλλος^{anmsn} ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{ddns} ἴδιος^{adnsn} ἐκεῖνος^{rdams} λαμβάνω^{vifd2p}. **v.44** πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn2p} σύ$^{rpn-p}$ πιστεύω^{vnaa} δόξα^{nafs} παρά^{p} ἀλλήλων^{regmp} λαμβάνω^{vppanmp} καί^{c} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dafs} παρά^{p} ὁ^{dgms} μόνος^{agmsn} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ζητέω^{vipa2p}.

ὑμῶν Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε 46
Μωσῇ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί, περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγρα-
ψεν. εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε πῶς τοῖς 47
ἐμοῖς ῥήμασιν πιστεύσετε.

Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς **6**
Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος. καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πο- 2
λύς ὅτι ἑώρων αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούν-
των. ἀνῆλθεν δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο 3
μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα ἡ ἑορ- 4
τὴ τῶν Ἰουδαίων. ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς 5
καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει
πρὸς τὸν Φίλιππον Πόθεν ἀγοράσομεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν
οὗτοι. τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν, αὐτὸς γὰρ ᾔδει 6
τί ἔμελλεν ποιεῖν. ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος Διακοσίων 7
δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς ἵνα ἕκαστος αὐτῶν
βραχύ τι λάβῃ. λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Ἀν- 8
δρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου. Ἔστιν παιδάριον ἓν 9
ὧδε ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια, ἀλλὰ
ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσούτους. εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς Ποιήσατε 10
τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ

---

v.45 μήˣᵒ δοκέωᵛᵈᵖᵃ²ᵖ ὅτιᶜ ἐγώʳᵖⁿ⁻ˢ κατηγορέωᵛⁱᶠᵃ¹ˢ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ πρόςᵖ ὁᵈᵃᵐˢ πατήρⁿᵃᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ κατηγορέωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ Μωϋσῆςⁿⁿᵐˢ εἰςᵖ ὅςʳʳᵃᵐˢ σύʳᵖⁿ⁻ᵖ ἐλπίζωᵛⁱˣᵃ²ᵖ. **v.46** εἰᵍᵒ γάρᶜ πιστεύωᵛⁱⁱᵃ²ᵖ Μωϋσῆςⁿᵈᵐˢ πιστεύωᵛⁱⁱᵃ²ᵖ ἄνˣᵒ ἐγώʳᵖᵈ⁻ˢ περίᵖ γάρᶜ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ ἐκεῖνοςʳᵈⁿᵐˢ γράφωᵛⁱᵃᵃ³ˢ. **v.47** εἰᵍᵒ δέᶜ ὁᵈᵈⁿᵖ ἐκεῖνοςʳᵈᵍᵐˢ γράμμαⁿᵈⁿᵖ οὐˣᵒ πιστεύωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ πῶςᵇᵒ ὁᵈᵈⁿᵖ ἐμόςʳˢᵈⁿᵖ ῥῆμαⁿᵈⁿᵖ πιστεύωᵛⁱᶠᵃ²ᵖ. **6. v.1** μετάᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ ἀπέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ πέραν^bo ὁᵈᵍᶠˢ θάλασσαⁿᵍᶠˢ ὁᵈᵍᶠˢ Γαλιλαίαⁿᵍᶠˢ ὁᵈᵍᶠˢ Τιβεριάςⁿᵍᶠˢ. **v.2** καίᶜ ἀκολουθέωᵛⁱⁱᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ὄχλοςⁿⁿᵐˢ πολύςᵃⁿᵐˢⁿ ὅτιᶜ ὁράωᵛⁱⁱᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὁᵈᵃⁿᵖ σημεῖονⁿᵃⁿᵖ ὃςʳʳᵃⁿᵖ ποιέωᵛⁱⁱᵃ³ˢ ἐπίᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ ἀσθενέωᵛᵖᵖᵃᵍᵐᵖ. **v.3** ἀνέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ δέᶜ εἰςᵖ ὁᵈᵃⁿˢ ὄροςⁿᵃⁿˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ καίᶜ ἐκεῖᵇᵒ κάθημαιᵛⁱⁱⁿ³ˢ μετάᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ μαθητήςⁿᵍᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ. **v.4** εἰμίᵛⁱᵢˣ³ˢ δέᶜ ἐγγύςᵇᵒ ὁᵈⁿⁿˢ πάσχαᵗᵃ ὁᵈⁿᶠˢ ἑορτήⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵍᵐᵖ Ἰουδαῖοςᵃᵍᵐᵖⁿ. **v.5** ἐπαίρωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ οὖνᶜ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵃᵐᵖ ὀφθαλμόςⁿᵃᵐᵖ καίᶜ θεάομαιᵛᵖᵃᵈⁿᵐˢ ὅτιᶜ πολύςᵃⁿᵐˢⁿ ὄχλοςⁿⁿᵐˢ ἔρχομαιᵛⁱᵖⁿ³ˢ πρόςᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ πρόςᵖ ὁᵈᵃᵐˢ Φίλιπποςⁿᵃᵐˢ πόθενᵇᵒ ἀγοράζωᵛⁱᶠᵃ¹ᵖ ἄρτοςⁿᵃᵐᵖ ἵναᶜ ἐσθίωᵛˢᵃᵃ³ᵖ οὗτοςʳᵈⁿᵐᵖ. **v.6** οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ δέᶜ λέγωᵛⁱⁱᵃ³ˢ πειράζωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ αὐτόςʳᵖⁿᵐˢ γάρᶜ οἶδαᵛⁱʸᵃ³ˢ τίςʳᵠⁿˢ μέλλωᵛⁱⁱᵃ³ˢ ποιέωᵛⁿᵖᵃ. **v.7** ἀποκρίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ Φίλιπποςⁿⁿᵐˢ διακόσιοιⁿᵍⁿᵖ δηνάριονⁿᵍⁿᵖ ἄρτοςⁿⁿᵐᵖ οὐˣᵒ ἀρκέωᵛⁱᵖᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ ἵναᶜ ἕκαστοςᵃⁿᵐˢⁿ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ βραχύςᵃᵃⁿˢⁿ τι-σριανσ λαμβάνωᵛˢᵃᵃ³ˢ. **v.8** λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ εἷςⁿⁿᵐˢ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ μαθητήςⁿᵍᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ Ἀνδρέαςⁿⁿᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ ἀδελφόςⁿⁿᵐˢ Σίμωνⁿᵍᵐˢ Πέτροςⁿᵍᵐˢ. **v.9** εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ παιδάριονⁿⁿⁿˢ εἷςⁿⁿⁿˢ ὧδεᵇᵒ ὅςʳʳⁿˢ ἔχωᵛⁱᵖᵃ³ˢ πέντεᵗⁿ ἄρτοςⁿᵃᵐᵖ κρίθινοςᵃᵃᵐᵖⁿ καίᶜ δύοᵗⁿ ὀψάριονⁿᵃⁿᵖ ἀλλάᶜ οὗτοςʳᵈⁿⁿᵖ τίςʳᵠⁿˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ εἰςᵖ τοσοῦτοςʳᵈᵃᵐᵖ.

ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεντακισχίλιοι.
11 ἔλαβεν δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδω-
κεν τοῖς μαθηταῖς, οἱ δέ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις ὁμοίως
12 καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν
λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα
13 κλάσματα ἵνα μή τι ἀπόληται. συνήγαγον οὖν καὶ ἐγέμι-
σαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν
14 κριθίνων ἃ ἐπερίσσευσεν τοῖς βεβρωκόσιν. Οἱ οὖν ἄνθρω-
ποι ἰδόντες ὃ ἐποίησεν σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον ὅτι Οὗτός
15 ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. Ἰ-
ησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἁρπάζειν αὐ-
τὸν ἵνα ποιήσωσιν αὐτὸν, βασιλέα ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ὄρος
16 αὐτὸς μόνος. Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο κατέβησαν οἱ μαθηταὶ
17 αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν. καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἤρ-
χοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναούμ. καὶ σκοτία
18 ἤδη ἐγεγόνει καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς. ἥ
19 τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγείρετο. ἐληλα-
κότες οὖν ὡς σταδίους εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν
τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐγγὺς τοῦ
20 πλοίου γινόμενον καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς Ἐγώ

---

v.10 λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ποιέω^{vdaa2p} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} ἀναπίπτω^{vnaa} εἰμί^{viix3s} δέ^{c} χόρτος^{nnms} πολύς^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} τόπος^{ndms} ἀναπίπτω^{viaa3p} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} ἀνήρ^{nnmp} ὁ^{dams} ἀριθμός^{nams} ὡσεί^{bo} πεντακισχίλιοι^{nnmp}. **v.11** λαμβάνω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{damp} ἄρτος^{namp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} εὐχαριστέω^{vpaanms} διαδίδωμι^{viaa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} ὁ^{dnmp} δέ^{c} μαθητής^{nnmp} ὁ^{ddmp} ἀνάκειμαι^{vppndmp} ὁμοίως^{bo} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ὀψάριον^{ngnp} ὅσος^{rcans} θέλω^{viia3p}. **v.12** ὡς^{bo} δέ^{c} ἐμπίπλημι^{viap3p} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} συνάγω^{vdaa2p} ὁ^{danp} περισσεύω^{vpaaanp} κλάσμα^{nanp} ἵνα^{c} μή^{xo} τι-σριανσ ἀπόλλυμι^{vsam3s}. **v.13** συνάγω^{viaa3p} οὖν^{c} καί^{c} γεμίζω^{viaa3p} δώδεκα^{tn} κόφινος^{namp} κλάσμα^{ngnp} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} πέντε^{tn} ἄρτος^{ngmp} ὁ^{dgmp} κρίθινος^{agmpn} ὅς^{rranp} περισσεύω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} βιβρώσκω^{vpxadmp}. **v.14** ὁ^{dnmp} οὖν^{c} ἄνθρωπος^{nnmp} ὁράω^{vpaanmp} ὅς^{rrans} ποιέω^{viaa3s} σημεῖον^{nans} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viia3p} ὅτι^{c} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ἀληθῶς^{bo} ὁ^{dnms} προφήτης^{nnms} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.15** Ἰησοῦς^{nnms} οὖν^{c} γινώσκω^{vpaanms} ὅτι^{c} μέλλω^{vipa3p} ἔρχομαι^{vnpn} καί^{c} ἁρπάζω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} ποιέω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams} βασιλεύς^{nams} ἀναχωρέω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} αὐτός^{rpnms} μόνος^{anmsn}. **v.16** ὡς^{bo} δέ^{c} ὄψιος^{anfsn} γίνομαι^{viad3s} καταβαίνω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}. **v.17** καί^{c} ἐμβαίνω^{vpaanmp} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} ἔρχομαι^{viin3p} πέραν^{bo} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} εἰς^{p} Καπερναούμ^{tp} καί^{c} σκοτία^{nnfs} ἤδη^{bo} γίνομαι^{viya3s} καί^{c} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{viya3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.18** ὁ^{dnfs} τέ^{xo} θάλασσα^{nnfs} ἄνεμος^{ngms} μέγας^{agmsn} πνέω^{vppagms} διεγείρω^{viip3s}. **v.19** ἐλαύνω^{vpxanmp} οὖν^{c} ὡς^{bo} στάδιος^{nanp} εἴκοσι^{nnmp} πέντε^{tn} ἤ^{xo} τριάκοντα^{tn} θεωρέω^{vipa3p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} περιπατέω^{vppaams} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} καί^{c} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dgns} πλοῖον^{ngns} γίνομαι^{vppnams} καί^{c} φοβέομαι^{viao3p}.

εἰμι μὴ φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον 21
καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγένετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον.
Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης ἰδὼν 22
ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἕν ἐκεῖνο εἰς ὁ ἐνέβη-
σαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ὅτι οὐ συνεισῆλθεν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοιάριον ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ, ἀπῆλθον, ἄλλα δὲ ἦλθεν πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος 23
ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος
τοῦ κυρίου. ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐ- 24
κεῖ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐνέβησαν αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα, καὶ
ἦλθον εἰς Καπερναούμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. καὶ εὑρόν- 25
τες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ Ῥαββί πότε ὧδε
γέγονας. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν 26
λέγω ὑμῖν ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα ἀλλ ὅτι ἐφάγετε
ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν 27
τὴν ἀπολλυμένην ἀλλὰ τὴν βρῶσιν τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν
αἰώνιον ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει, τοῦτον γὰρ ὁ
πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ θεός. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν Τί ποιῶ- 28
μεν ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς 29
καὶ εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ ἵνα πιστεύ-

---

v.20 ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p}. **v.21** θέλω^{viia3p} οὖν^{c} λαμβάνω^{vnaa} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} καί^{c} εὐθέως^{bo} ὁ^{dnns} πλοῖον^{nnns} γίνομαι^{viad3s} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} εἰς^{p} ὅς^{rrafs} ὑπάγω^{viia3p}. **v.22** ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ὁ^{dnms} ἵστημι^{vpxanms} πέραν^{bo} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} ὁράω^{vpaanms} ὅτι^{c} πλοιάριον^{nnns} ἄλλος^{annsn} οὐ^{xo} εἰμί^{viix3s} ἐκεῖ^{bo} εἰ^{qo} μή^{xo} εἷς^{nnns} ἐκεῖνος^{rdnns} εἰς^{p} ὅ^{rrans} ἐμβαίνω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὅτι^{c} οὐ^{xo} συνεισέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοιάριον^{nans} ἀλλά^{c} μόνος^{anmpn} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἀπέρχομαι^{viaa3p}. **v.23** ἄλλος^{annpn} δέ^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} πλοιάριον^{nnnp} ἐκ^{p} Τιβεριάς^{ngfs} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dgms} τόπος^{ngms} ὅπου^{bo} ἐσθίω^{viaa3p} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} εὐχαριστέω^{vpaagms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.24** ὅτε^{bo} οὖν^{c} ὁράω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐκεῖ^{bo} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἐμβαίνω^{viaa3p} αὐτός^{rpnmp} εἰς^{p} ὁ^{danp} πλοῖον^{nanp} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} Καπερναούμ^{tp} ζητέω^{vppanmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.25** καί^{c} εὑρίσκω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} πέραν^{bo} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ῥαββίth πότε^{xo} ὧδε^{bo} γίνομαι^{vixa2s}. **v.26** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ζητέω^{vipa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ οὐ^{xo} ὅτι^{c} ὁράω^{viaa2p} σημεῖον^{nanp} ἀλλά^{c} ὅτι^{c} ἐσθίω^{viaa2p} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} ἄρτος^{ngmp} καί^{c} χορτάζω^{viap2p}. **v.27** ἐργάζομαι^{vdpn2p} μή^{xo} ὁ^{dafs} βρῶσις^{nafs} ὁ^{dafs} ἀπόλλυμι^{vppmafs} ἀλλά^{c} ὁ^{dafs} βρῶσις^{nafs} ὁ^{dafs} μένω^{vppaafs} εἰς^{p} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ὅς^{rrafs} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} σύ$^{rpd-p}$ δίδωμι^{vifa3s} οὗτος^{rdams} γάρ^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σφραγίζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.28** λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpams} τίς^{rqans} ποιέω^{vspa1p} ἵνα^{c} ἐργάζομαι^{vspn1p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

30 σητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. εἶπον οὖν αὐτῷ Τί οὖν
ποιεῖς σὺ σημεῖον ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμέν σοι τί ἐργά-
31 ζῃ. οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ καθώς
ἐστιν γεγραμμένον Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς
32 φαγεῖν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν
οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀλλ
ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν
33 ἀληθινόν, ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ
34 τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. Εἶπον οὖν πρὸς
35 αὐτόν Κύριε πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. εἶπεν δὲ
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ὁ ἐρχόμενος
πρός μὲ, οὐ μὴ πεινάσῃ καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ δι-
36 ψήσῃ πώποτε. ἀλλ εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἑωράκατέ με καὶ οὐ
37 πιστεύετε. Πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ πατὴρ πρὸς ἐμὲ ἥξει καὶ
38 τὸν ἐρχόμενον πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. ὅτι καταβέβηκα
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ
39 θέλημα τοῦ πέμψαντός με. τοῦτο δέ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ
πέμψαντός με πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέν μοι μὴ ἀπολέσω
40 ἐξ αὐτοῦ ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ [ἐν] τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο

---

v.29 ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} ἔργον^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἵνα^{c} πιστεύω^{vsaa2p} εἰς^{p} ὅς^{rrams} ἀποστέλλω^{viaa3s} ἐκεῖνος^{rdnms}. **v.30** λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} τίς^{rqans} οὖν^{c} ποιέω^{vipa2s} σύ$^{rpn-s}$ σημεῖον^{nans} ἵνα^{c} ὁράω^{vsaa1p} καί^{c} πιστεύω^{vsaa1p} σύ$^{rpd-s}$ τίς^{rqans} ἐργάζομαι^{vipn2s}. **v.31** ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dans} μάνναth ἐσθίω^{viaa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} καθώς^{bo} εἰμί^{vipx3s} γράφω^{vpxpnns} ἄρτος^{nams} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐσθίω^{vnaa}. **v.32** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὐ^{xo} Μωϋσῆς^{nnms} δίδωμι^{vixa3s} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ δίδωμι^{vipa3s} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ὁ^{dams} ἀληθινός^{aamsn}. **v.33** ὁ^{dnms} γάρ^{c} ἄρτος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} καταβαίνω^{vppanms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καί^{c} ζωή^{nafs} δίδωμι^{vppanms} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}. **v.34** λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpams} κύριος^{nvms} πάντοτε^{bo} δίδωμι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} οὗτος^{rdams}. **v.35** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnms} ἄρτος^{nnms} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ οὐ^{xo} μή^{xo} πεινάω^{vsaa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ οὐ^{xo} μή^{xo} διψάω^{vsaa3s} πώποτε^{bo}. **v.36** ἀλλά^{c} λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} καί^{c} ὁράω^{vixa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa2p}. **v.37** πᾶς^{aansn} ὅς^{rrans} δίδωμι^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἥκω^{vifa3s} καί^{c} ὁ^{dams} ἔρχομαι^{vppnams} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ οὐ^{xo} μή^{xo} ἐκβάλλω^{vsaa1s} ἔξω^{bo}. **v.38** ὅτι^{c} καταβαίνω^{vixa1s} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} οὐ^{xo} ἵνα^{c} ποιέω^{vspa1s} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dans} ἐμός^{rsans} ἀλλά^{c} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} πέμπω^{vpaagms} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.39** οὗτος^{rdnns} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} θέλημα^{nnns} ὁ^{dgms} πέμπω^{vpaagms} ἐγώ$^{rpa-s}$ πατήρ^{ngms} ἵνα^{c} πᾶς^{aansn} ὅς^{rrans} δίδωμι^{vixa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ μή^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaa1s} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgns} ἀλλά^{c} ἀνίστημι^{vifa1s} αὐτός^{rpans} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}.

δὲ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντος με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν
τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον καὶ ἀ-
ναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγόγγυζον οὖν οἱ 41
Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶπεν Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἔλεγον Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ 42
υἱὸς Ἰωσήφ οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα
πῶς οὖν λέγει οὗτός ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα. ἀ- 43
πεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μὴ γογγύζετε μετ
ἀλλήλων. οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ 44
ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἔστιν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις Καὶ 45
ἔσονται πάντες διδακτοὶ θεοῦ, πᾶς οὖν ὁ ἀκούων παρὰ τοῦ
πατρὸς καὶ μαθὼν ἔρχεται πρὸς με. οὐχ ὅτι τὸν πατέρα 46
τις ἑώρακέν εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ οὗτος ἑώρακεν τὸν
πατέρα. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, ἔχει ζω- 47
ὴν αἰώνιον. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. οἱ πατέρες ὑμῶν 48, 49
ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον, οὗτός ἐστιν ὁ 50
ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ
καὶ μὴ ἀποθάνῃ. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρα- 51
νοῦ καταβάς, ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ζήσεται εἰς

---

v.40 οὗτος^{rdnns} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} θέλημα^{nnns} ὁ^{dgms} πέμπω^{vpaagms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἵνα^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} θεωρέω^{vppanms} ὁ^{dams} υἱός^{nams} καί^{c} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} ἔχω^{vspa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} καί^{c} ἀνίστημι^{vifa1s} αὐτός^{rpams} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ὁ^{ddfs} ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.41** γογγύζω^{viia3p} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} περί^{p} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} λέγω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnms} ἄρτος^{nnms} ὁ^{dnms} καταβαίνω^{vpaanms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms}. **v.42** καί^{c} λέγω^{viia3p} οὐ^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} Ἰωσήφ^{tp} ὅς^{rrgms} ἐγώ$^{rpn\text{-}p}$ οἶδα^{vixa1p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} πῶς^{bo} οὖν^{c} λέγω^{vipa3s} οὗτος^{rdnms} ὅτι^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καταβαίνω^{vixa1s}. **v.43** ἀποκρίνομαι^{viad3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} μή^{xo} γογγύζω^{vdpa2p} μετά^{p} ἀλλήλων^{regmp}. **v.44** οὐδείς^{anfsn} δύναμαι^{vipn3s} ἔρχομαι^{vnaa} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἐάν^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὁ^{dnms} πέμπω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἕλκω^{vsaa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἀνίστημι^{vifa1s} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.45** εἰμί^{vipx3s} γράφω^{vpxpnns} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} προφήτης^{ndmp} καί^{c} εἰμί^{vifx3p} πᾶς^{anmpn} διδακτός^{anmpn} θεός^{ngms} πᾶς^{anmsn} οὖν^{c} ὁ^{dnms} ἀκούω^{vppanms} παρά^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} καί^{c} μανθάνω^{vpaanms} ἔρχομαι^{vipn3s} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$. **v.46** οὐ^{xo} ὅτι^{c} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} τι-σ-ρινμσ ὁράω^{vixa3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} εἰμί^{vppxnms} παρά^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὗτος^{rdnms} ὁράω^{vixa3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams}. **v.47** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἔχω^{vipa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.48** ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnms} ἄρτος^{nnms} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs}. **v.49** ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἐσθίω^{viaa3p} ὁ^{dans} μάνναth ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} καί^{c} ἀποθνῄσκω^{viaa3p}. **v.50** οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἄρτος^{nnms} ὁ^{dnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καταβαίνω^{vppanms} ἵνα^{c} τι-σρινμσ ἐκ^{p} αὐτός^{rpgms} ἐσθίω^{vsaa3s} καί^{c} μή^{xo} ἀποθνῄσκω^{vsaa3s}.

τὸν αἰῶνα καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω ἡ σάρξ μού ἐστιν
52 ἣν ἐγὼ δώσω, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. Ἐμάχοντο οὖν
πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες Πῶς δύναται οὗτος ἡ-
53 μῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ
τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν
54 ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα
ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν [ἔν] τῇ ἐσχάτῃ
55 ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθῶς ἐστιν βρῶσις καὶ τὸ αἷμά
56 μου ἀληθῶς ἐστιν πόσις. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ
57 πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει κἀγὼ ἐν αὐτῷ. καθὼς
ἀπέστειλέν με ὁ ζῶν πατὴρ κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα καὶ ὁ
58 τρώγων με κἀκεῖνος ζήσεται δι' ἐμέ. οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν
τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον, ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσε-
59 ται εἰς τὸν αἰῶνα. Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων
60 ἐν Καπερναούμ. Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ εἶπον, Σκληρός ἐστιν οὗτος, ὁ λόγος τίς δύναται
61 αὐτοῦ ἀκούειν. εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύ-

---

v.51 ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnms} ἄρτος^{nnms} ὁ^{dnms} ζάω^{vppanms} ὁ^{dnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καταβαίνω^{vpaanms} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἐσθίω^{vsaa3s} ἐκ^{p} οὗτος^{rdgms} ὁ^{dgms} ἄρτος^{ngms} ζάω^{vifd3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} καί^{c} ὁ^{dnms} ἄρτος^{nnms} δέ^{c} ὅς^{rrams} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δίδωμι^{vifa1s} ὁ^{dnfs} σάρξ^{nnfs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrafs} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δίδωμι^{vifa1s} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfs} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ζωή^{ngfs}. **v.52** μάχομαι^{viin3p} οὖν^{c} πρός^{p} ἀλλήλων^{reamp} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} λέγω^{vppanmp} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn3s} οὗτος^{rdnms} ἐγώ$^{rpd\text{-}p}$ δίδωμι^{vnaa} ὁ^{dafs} σάρξ^{nnafs} ἐσθίω^{vnaa}. **v.53** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ἐάν^{qo} μή^{xo} ἐσθίω^{vsaa2p} ὁ^{dafs} σάρξ^{nnafs} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} καί^{c} πίνω^{vsaa2p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} αἷμα^{nans} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} ζωή^{nafs} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp}. **v.54** ὁ^{dnms} τρώγω^{vppanms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dafs} σάρξ^{nnafs} καί^{c} πίνω^{vppanms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ἔχω^{vipa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} καί^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἀνίστημι^{vifa1s} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.55** ὁ^{dnfs} γάρ^{c} σάρξ^{nnfs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἀληθῶς^{bo} εἰμί^{vipx3s} βρῶσις^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnns} αἷμα^{nnns} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἀληθῶς^{bo} εἰμί^{vipx3s} πόσις^{nnfs}. **v.56** ὁ^{dnms} τρώγω^{vppanms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dafs} σάρξ^{nnafs} καί^{c} πίνω^{vppanms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ μένω^{vipa3s} κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.57** καθώς^{bo} ἀποστέλλω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ὁ^{dnms} ζάω^{vppanms} πατήρ^{nnms} κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ ζάω^{vipa1s} διά^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^{c} ὁ^{dnms} τρώγω^{vppanms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ κἀκεῖνος^{rdnms} ζάω^{vifd3s} διά^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$. **v.58** οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἄρτος^{nnms} ὁ^{dnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καταβαίνω^{vpaanms} οὐ^{xo} καθώς^{bo} ἐσθίω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{dans} μάνναth καί^{c} ἀποθνήσκω^{viaa3p} ὁ^{dnms} τρώγω^{vppanms} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} ζάω^{vifd3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams}. **v.59** οὗτος^{rdanp} λέγω^{viaa3s} ἐν^{p} συναγωγή^{ndfs} διδάσκω^{vppanms} ἐν^{p} Καπερναούμ^{tp}. **v.60** πολύς^{anmpn} οὖν^{c} ἀκούω^{vpaanmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3p} σκληρός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} τίς^{rqnms} δύναμαι^{vipn3s} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vnpa}.

ζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς Τοῦτο
ὑμᾶς σκανδαλίζει. ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ- 62
που ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον. τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ 63
ζῳοποιοῦν ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν, τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ
ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωή ἐστιν. ἀλλ εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες 64
οἳ οὐ πιστεύουσιν ᾔδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ
μὴ πιστεύοντες καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσων αὐτόν. καὶ ἔλε- 65
γεν Διὰ τοῦτο εἴρηκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός
με ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου. Ἐκ τού- 66
του πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω καὶ
οὐκέτι μετ αὐτοῦ περιεπάτουν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς 67
δώδεκα Μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν. ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ 68
Σίμων Πέτρος Κύριε πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα ῥήματα ζωῆς
αἰωνίου ἔχεις. καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν 69
ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. ἀπεκρίθη 70
αὐτοῖς [ὁ Ἰησοῦσ] Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην
καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σί- 71
μωνος Ἰσκαριώτην, οὗτος γὰρ ἔμελλεν αὐτόν παραδιδόναι
εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, οὐ **7**

---

v.61 οἶδα^{vpxanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} ὅτι^{c} γογγύζω^{vipa3p} περί^{p} οὗτος^{rdgms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὗτος^{rdnns} σύ$^{rpa-p}$ σκανδαλίζω^{vipa3s}. **v.62** ἐάν^{qo} οὖν^{c} θεωρέω^{vspa2p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἀναβαίνω^{vppaams} ὅπου^{bo} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnns} πρότερος^{annsn}. **v.63** ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} ζῳοποιέω^{vppanns} ὁ^{dnfs} σάρξ^{nnfs} οὐ^{xo} ὠφελέω^{vipa3s} οὐδείς^{aansn} ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnnp} ὅς^{rranp} ἐγώ$^{rpn-s}$ λαλέω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ πνεῦμα^{nnns} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ζωή^{nnfs} εἰμί^{vipx3s}. **v.64** ἀλλά^{c} εἰμί^{vipx3p} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ τι-σ-ρινμπ ὅς^{rrnmp} οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa3p} οἶδα^{viya3s} γάρ^{c} ἐκ^{p} ἀρχή^{ngfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rqnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} μή^{xo} πιστεύω^{vppanmp} καί^{c} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vpfanms} αὐτός^{rpams}. **v.65** καί^{c} λέγω^{viia3s} διά^{p} οὗτος^{rdans} λέγω^{vixa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὐδείς^{anfsn} δύναμαι^{vipn3s} ἔρχομαι^{vnaa} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐάν^{qo} μή^{xo} εἰμί^{vspx3s} δίδωμι^{vpxpnns} αὐτός^{rpdms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.66** ἐκ^{p} οὗτος^{rdgms} πολύς^{anmpn} ἀπέρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{danp} ὀπίσω^{bo} καί^{c} οὐκέτι^{bo} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} περιπατέω^{viia3p}. **v.67** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ddmp} δώδεκα^{tn} μή^{xo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ θέλω^{vipa2p} ὑπάγω^{vnpa}. **v.68** ἀποκρίνομαι^{viad3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} κύριος^{nvms} πρός^{p} τίς^{rqams} ἀπέρχομαι^{vifd1p} ῥῆμα^{nanp} ζωή^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn} ἔχω^{vipa2s}. **v.69** καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ πιστεύω^{vixa1p} καί^{c} γινώσκω^{vixa1p} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ζάω^{vppagms}. **v.70** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} ἐγώ$^{rpn-s}$ σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} ἐκλέγω^{viam1s} καί^{c} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ εἷς^{nnms} διάβολος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.71** λέγω^{viia3s} δέ^{c} ὁ^{dams} Ἰούδας^{nams} Σίμων^{ngms} Ἰσκαριώθ^{nams} οὗτος^{rdnms} γάρ^{c} μέλλω^{viia3s} αὐτός^{rpams} παραδίδωμι^{vnpa} εἷς^{nnms} εἰμί^{vppxnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn}.

γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ
2 Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι. ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων
3 ἡ σκηνοπηγία. εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ
Μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὕπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν ἵνα καὶ οἱ
4 μαθηταί σου θεωρήσωσιν τὰ ἔργα σοῦ ἃ ποιεῖς, οὐδεὶς
γάρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι
5 εἰ ταῦτα ποιεῖς φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. οὐδὲ γὰρ
6 οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέ-
7 τερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν
ὑμᾶς ἐμὲ δὲ μισεῖ ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα
8 αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτήν, ταύτην
ἐγὼ οὔπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ
9 ἐμὸς οὔπω πεπλήρωται. ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς ἔμεινεν ἐν
10 τῇ Γαλιλαίᾳ. Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ τότε καὶ
αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτήν οὐ φανερῶς ἀλλ ὡς ἐν κρυπτῷ.
11 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ ἔλεγον Ποῦ
12 ἐστιν ἐκεῖνος. καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς
ὄχλοις, οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι Ἀγαθός ἐστιν ἄλλοι ἔλεγον Οὔ ἀλ-

---

7. v.1 καί^{c} περιπατέω^{viia3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μετά^{p} οὗτος^{rdanp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Γαλιλαία^{ndfs} οὐ^{xo} γάρ^{c} θέλω^{viia3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} περιπατέω^{vnpa} ὅτι^{c} ζητέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἀποκτείνω^{vnaa}. **v.2** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dnfs} ἑορτή^{nnfs} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὁ^{dnfs} σκηνοπηγία^{nnfs}. **v.3** λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rpgms} μεταβαίνω^{vdaa2s} ἐντεῦθεν^{bo} καί^{c} ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ἰουδαία^{nafs} ἵνα^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} σύ$^{rpg-s}$ θεωρέω^{vsaa3p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} σύ$^{rpg-s}$ ὅς^{rranp} ποιέω^{vipa2s}. **v.4** οὐδείς^{anfsn} γάρ^{c} ἐν^{p} κρυπτός^{adnsn} τι-σριανσ ποιέω^{vipa3s} καί^{c} ζητέω^{vipa3s} αὐτός^{rpnms} ἐν^{p} παρρησία^{ndfs} εἰμί^{vnpx} εἰ^{qo} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vipa2s} φανερόω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}. **v.5** οὐδέ^{bo} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rpgms} πιστεύω^{viia3p} εἰς^{p} αὐτός^{rpams}. **v.6** λέγω^{vipa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} καιρός^{nnms} ὁ^{dnms} ἐμός^{rsnms} οὔπω^{bo} πάρειμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} καιρός^{nnms} ὁ^{dnms} ὑμέτερος^{rsnms} πάντοτε^{bo} εἰμί^{vipx3s} ἕτοιμος^{anmsn}. **v.7** οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} μισέω^{vnpa} σύ$^{rpa-p}$ ἐγώ$^{rpa-s}$ δέ^{c} μισέω^{vipa3s} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ μαρτυρέω^{vipa1s} περί^{p} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp} αὐτός^{rpgms} πονηρός^{annpn} εἰμί^{vipx3s}. **v.8** σύ$^{rpn-p}$ ἀναβαίνω^{vdaa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἑορτή^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἐγώ$^{rpn-s}$ οὔπω^{bo} ἀναβαίνω^{vipa1s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἑορτή^{nafs} οὗτος^{rdafs} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} καιρός^{nnms} ὁ^{dnms} ἐμός^{rsnms} οὔπω^{bo} πληρόω^{vixp3s}. **v.9** οὗτος^{rdanp} δέ^{c} λέγω^{vpaanms} αὐτός^{rpdmp} μένω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Γαλιλαία^{ndfs}. **v.10** ὡς^{bo} δέ^{c} ἀναβαίνω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rpgms} τότε^{bo} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ἀναβαίνω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἑορτή^{nafs} οὐ^{xo} φανερῶς^{bo} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} ἐν^{p} κρυπτός^{adnsn}. **v.11** ὁ^{dnmp} οὖν^{c} Ἰουδαῖος^{anmpn} ζητέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἑορτή^{ndfs} καί^{c} λέγω^{viia3p} ποῦ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐκεῖνος^{rdnms}.

λὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. οὐδεὶς μέντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ 13
αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων. Ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς 14
μεσούσης ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. καὶ 15
ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες Πῶς οὗτος γράμματα οἶ-
δεν μὴ μεμαθηκώς. ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ 16
εἶπεν Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός
με, ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν γνώσεται περὶ 17
τῆς διδαχῆς πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν ἢ ἐγὼ ἀπ ἐμαυτοῦ
λαλῶ. ὁ ἀφ ἑαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ, ὁ δὲ 18
ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτόν οὗτος ἀληθής ἐστιν
καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. οὐ Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν 19
τὸν νόμον καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον τί με ζητεῖτε
ἀποκτεῖναι. ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπεν Δαιμόνιον ἔχεις, 20
τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐ- 21
τοῖς Ἓν ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε. διὰ τοῦτο 22
Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομήν οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωσέως
ἐστὶν ἀλλ ἐκ τῶν πατέρων καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄν-
θρωπον. εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα 23
μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον

---

v.12 καί^{c} γογγυσμός^{nnms} πολύς^{anmsn} περί^{p} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} ὁ^{dnmp} μέν^{xo} λέγω^{viia3p} ὅτι^{c} ἀγαθός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ἄλλος^{anmpn} λέγω^{viia3p} οὐ^{xo} ἀλλά^{c} πλανάω^{vipa3s} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams}. **v.13** οὐδείς^{anfsn} μέντοι^{c} παρρησία^{ndfs} λαλέω^{viia3s} περί^{p} αὐτός^{rpgms} διά^{p} ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.14** ἤδη^{bo} δέ^{c} ὁ^{dgfs} ἑορτή^{ngfs} μεσόω^{vppagfs} ἀναβαίνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} καί^{c} διδάσκω^{viia3s}. **v.15** καί^{c} θαυμάζω^{viia3p} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} λέγω^{vppanmp} πῶς^{bo} οὗτος^{rdnms} γράμμα^{nanp} οἶδα^{vixa3s} μή^{xo} μανθάνω^{vpxanms}. **v.16** ἀποκρίνομαι^{viad3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} διδαχή^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐμός^{rsnfs} ἀλλά^{c} ὁ^{dgms} πέμπω^{vpaagms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$. **v.17** ἐάν^{qo} τι-σρινμο θέλω^{vspa3s} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} αὐτός^{rpgms} ποιέω^{vnpa} γινώσκω^{vifd3s} περί^{p} ὁ^{dgfs} διδαχή^{ngfs} πότερον^{bo} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx3s} ἤ^{xo} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἀπό^{p} ἐμαυτοῦ^{rxgms} λαλέω^{vipa1s}. **v.18** ὁ^{dnms} ἀπό^{p} ἑαυτοῦ^{rxgms} λαλέω^{vppanms} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} ζητέω^{vipa3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} ζητέω^{vppanms} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgms} πέμπω^{vpaagms} αὐτός^{rpams} οὗτος^{rdnms} ἀληθής^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ἀδικία^{nnfs} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s}. **v.19** οὐ^{xo} Μωϋσῆς^{nnms} δίδωμι^{vixa3s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὁ^{dams} νόμος^{nams} καί^{c} οὐδείς^{anfsn} ἐκ^{p} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ποιέω^{vipa3s} ὁ^{dams} νόμος^{nams} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ζητέω^{vipa2p} ἀποκτείνω^{vnaa}. **v.20** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} δαιμόνιον^{nans} ἔχω^{vipa2s} τίς^{rqnms} σύ$^{rpa\text{-}s}$ ζητέω^{vipa3s} ἀποκτείνω^{vnaa}. **v.21** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} εἷς^{nans} ἔργον^{nans} ποιέω^{viaa1s} καί^{c} πᾶς^{anmpn} θαυμάζω^{vipa2p}. **v.22** διά^{p} οὗτος^{rdans} Μωϋσῆς^{nnms} δίδωμι^{vixa3s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὁ^{dafs} περιτομή^{nafs} οὐ^{xo} ὅτι^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} Μωϋσῆς^{ngms} εἰμί^{vipx3s} ἀλλά^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} καί^{c} ἐν^{p} σάββατον^{ndns} περιτέμνω^{vipa2p} ἄνθρωπος^{nams}.

24 ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ. μὴ κρίνετε κατ ὄψιν ἀλλὰ τὴν
25 δικαίαν κρίσιν κρίνατε. Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱερο-
26 σολυμιτῶν Οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι. καὶ
ἴδε παρρησίᾳ λαλεῖ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν μήποτε ἀλη-
θῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Χριστός.
27 ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἐστίν, ὁ δὲ Χριστὸς ὅταν ἔρχη-
28 ται οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. ἔκραξεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ
διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων Κἀμὲ οἴδατε καὶ οἴδατε πό-
θεν εἰμί, καὶ ἀπ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα ἀλλ ἔστιν ἀληθινὸς
29 ὁ πέμψας με ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε, ἐγὼ οἶδα αὐτόν ὅτι παρ
30 αὐτοῦ εἰμι κἀκεῖνός με ἀπέστειλεν. Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν
πιάσαι καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ αὐτὸν τὴν χεῖρα ὅτι οὔπω
31 ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. πολλοὶ δὲ Ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευ-
σαν εἰς αὐτόν καὶ ἔλεγον ὅτι Ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ μήτι
32 πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσει ὧν οὗτος ἐποίησεν. Ἤ-
κουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος περὶ αὐτοῦ
ταῦτα καὶ ἀπέστειλαν ὑπηρέτας οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιε-
33 ρεῖς ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς Ἔτι μικρὸν
χρόνον μεθ ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με.

---

v.23 εἰ^qo περιτομή^nafs λαμβάνω^vipa3s ἄνθρωπος^nnms ἐν^p σάββατον^ndns ἵνα^c μή^xo λύω^vsap3s ὁ^dnms νόμος^nnms Μωϋσῆς^ngms ἐγώ^rpd-s χολάω^vipa2p ὅτι^c ὅλος^aamsn ἄνθρωπος^nams ὑγιής^aamsn ποιέω^viaa1s ἐν^p σάββατον^ndns. **v.24** μή^xo κρίνω^vdpa2p κατά^p ὄψις^nafs ἀλλά^c ὁ^dafs δίκαιος^aafsn κρίσις^nafs κρίνω^vdaa2p. **v.25** λέγω^viia3p οὖν^c τι-σρινμπ ἐκ^p ὁ^dgmp Ἱεροσολυμίτης^ngmp οὐ^xo οὗτος^rdnms εἰμί^vipx3s ὅς^rrams ζητέω^vipa3p ἀποκτείνω^vnaa. **v.26** καί^c ἴδε^i παρρησία^ndfs λαλέω^vipa3s καί^c οὐδείς^aansn αὐτός^rpdms λέγω^vipa3p μήποτε^bo ἀληθῶς^bo γινώσκω^viaa3p ὁ^dnmp ἄρχων^nnmp ὅτι^c οὗτος^rdnms εἰμί^vipx3s ἀληθῶς^bo ὁ^dnms Χριστός^nnms. **v.27** ἀλλά^c οὗτος^rdams οἶδα^vixa1p πόθεν^bo εἰμί^vipx3s ὁ^dnms δέ^c Χριστός^nnms ὅταν^c ἔρχομαι^vspn3s οὐδείς^anfsn γινώσκω^vipa3s πόθεν^bo εἰμί^vipx3s. **v.28** κράζω^viaa3s οὖν^c ἐν^p ὁ^ddns ἱερόν^ndns διδάσκω^vppanms ὁ^dnms Ἰησοῦς^nnms καί^c λέγω^vppanms κἀγώ^rpa-s οἶδα^vixa2p καί^c οἶδα^vixa2p πόθεν^bo εἰμί^vipx1s καί^c ἀπό^p ἐμαυτοῦ^rxgms οὐ^xo ἔρχομαι^vixa1s ἀλλά^c εἰμί^vipx3s ἀληθινός^anmsn ὁ^dnms πέμπω^vpaanms ἐγώ^rpa-s ὅς^rrams σύ^rpn-p οὐ^xo οἶδα^vixa2p. **v.29** ἐγώ^rpn-s οἶδα^vixa1s αὐτός^rpams ὅτι^c παρά^p αὐτός^rpgms εἰμί^vipx1s κἀκεῖνος^rdnms ἐγώ^rpa-s ἀποστέλλω^viaa3s. **v.30** ζητέω^viia3p οὖν^c αὐτός^rpams πιάζω^vnaa καί^c οὐδείς^anfsn ἐπιβάλλω^viaa3s ἐπί^p αὐτός^rpams ὁ^dafs χείρ^nafs ὅτι^c οὔπω^bo ἔρχομαι^viya3s ὁ^dnfs ὥρα^nnfs αὐτός^rpgms. **v.31** πολύς^anmpn δέ^c ἐκ^p ὁ^dgms ὄχλος^ngms πιστεύω^viaa3p εἰς^p αὐτός^rpams καί^c λέγω^viia3p ὅτι^c ὁ^dnms Χριστός^nnms ὅταν^c ἔρχομαι^vsaa3s μήτι^xo πολύς^aanpc σημεῖον^nanp οὗτος^rdgnp ποιέω^vifa3s ὅς^rrgnp οὗτος^rdnms ποιέω^viaa3s. **v.32** ἀκούω^viaa3p ὁ^dnmp Φαρισαῖος^nnmp ὁ^dgms ὄχλος^ngms γογγύζω^vppagms περί^p αὐτός^rpgms οὗτος^rdanp καί^c ἀποστέλλω^viaa3p ὑπηρέτης^namp ὁ^dnmp Φαρισαῖος^nnmp καί^c ὁ^dnmp ἀρχιερεύς^nnmp ἵνα^c πιάζω^vsaa3p αὐτός^rpams. **v.33** λέγω^viaa3s οὖν^c ὁ^dnms Ἰησοῦς^nnms ἔτι^bo μικρός^aamsn χρόνος^nams μετά^p σύ^rpg-p εἰμί^vipx1s καί^c ὑπάγω^vipa1s πρός^p ὁ^dams πέμπω^vpaams ἐγώ^rpa-s.

ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετέ καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ 34
δύνασθε ἐλθεῖν. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς Ποῦ 35
οὗτος μέλλει πορεύεσθαι ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν
μὴ εἰς τὴν διασποράν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι καὶ
διδάσκειν τοὺς Ἕλληνας. τίς ἐστιν οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπεν 36
Ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετέ καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ὑμεῖς οὐ
δύνασθε ἐλθεῖν. Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς 37
ἑορτῆς εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξεν λέγων Ἐάν τις διψᾷ
ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω. ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ καθὼς 38
εἶπεν ἡ γραφή ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν
ὕδατος ζῶντος. τοῦτο δὲ εἶπεν περὶ τοῦ πνεύματος οὗ ἔ- 39
μελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν, οὔπω γὰρ ἦν
πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. πολλοὶ οὖν 40
Ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔλεγον Οὗτός ἐστιν
ἀληθῶς ὁ προφήτης, ἄλλοι ἔλεγον Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός 41
ἄλλοι ἔλεγον Μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστὸς ἔρχεται.
οὐχὶ ἡ γραφὴ εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυίδ καὶ ἀ- 42
πὸ Βηθλέεμ τῆς κώμης ὅπου ἦν Δαυίδ ὁ Χριστὸς ἔρχεται.
σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι᾽ αὐτόν, τινὲς δὲ ἤθελον 43, 44
ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν ἀλλ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ αὐτὸν τὰς

---

v.34 ζητέω^{vifa2p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ καί^{c} οὐ^{xo} εὑρίσκω^{vifa2p} καί^{c} ὅπου^{bo} εἰμί^{vipx1s} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ σύ$^{rpn\text{-}p}$ οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ἔρχομαι^{vnaa}. **v.35** λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ποῦ^{xo} οὗτος^{rdnms} μέλλω^{vipa3s} πορεύομαι^{vnpn} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}p}$ οὐ^{xo} εὑρίσκω^{vifa1p} αὐτός^{rpams} μή^{xo} εἰς^{p} ὁ^{dafs} διασπορά^{nafs} ὁ^{dgmp} Ἕλλην^{ngmp} μέλλω^{vipa3s} πορεύομαι^{vnpn} καί^{c} διδάσκω^{vnpa} ὁ^{damp} Ἕλλην^{namp}. **v.36** τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὅς^{rrams} λέγω^{viaa3s} ζητέω^{vifa2p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ καί^{c} οὐ^{xo} εὑρίσκω^{vifa2p} καί^{c} ὅπου^{bo} εἰμί^{vipx1s} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ σύ$^{rpn\text{-}p}$ οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ἔρχομαι^{vnaa}. **v.37** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfs} ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{ddfs} μέγας^{adfsn} ὁ^{dgfs} ἑορτή^{ngfs} ἵστημι^{viya3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} κράζω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ διψάω^{vspa3s} ἔρχομαι^{vdpn3s} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ καί^{c} πίνω^{vdpa3s}. **v.38** ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ καθώς^{bo} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} ποταμός^{nnmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} κοιλία^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ῥέω^{vifa3p} ὕδωρ^{ngns} ζάω^{vppagns}. **v.39** οὗτος^{rdans} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} περί^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὅς^{rrgns} μέλλω^{viia3p} λαμβάνω^{vnpa} ὁ^{dnmp} πιστεύω^{vppanmp} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} οὔπω^{bo} γάρ^{c} εἰμί^{viix3s} πνεῦμα^{nnns} ἅγιος^{annsn} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} οὐδέπω^{bo} δοξάζω^{viap3s}. **v.40** πολύς^{anmpn} οὖν^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} λέγω^{viia3p} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ἀληθῶς^{bo} ὁ^{dnms} προφήτης^{nnms}. **v.41** ἄλλος^{anmpn} λέγω^{viia3p} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἄλλος^{anmpn} λέγω^{viia3p} μή^{xo} γάρ^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s}. **v.42** οὐχί^{xo} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} λέγω^{viaa3s} ὅτι^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} σπέρμα^{ngns} Δαυίδ^{tp} καί^{c} ἀπό^{p} Βηθλέεμ^{tp} ὁ^{dgfs} κώμη^{ngfs} ὅπου^{bo} εἰμί^{viix3s} Δαυίδ^{tp} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s}. **v.43** σχίσμα^{nnns} οὖν^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} γίνομαι^{viad3s} διά^{p} αὐτός^{rpams}.

45 χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ
Φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκεῖνοι Διὰ τί οὐκ ἠγάγετε αὐ-
46 τόν. ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν
47 ἄνθρωπος ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος, ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς
48 οἱ Φαρισαῖοι Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε. μή τις ἐκ τῶν ἀρ-
49 χόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτὸν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων. ἀλλ᾽ ὁ
ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρατοι εἰσιν.
50 λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτὸν
51 εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν. Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον
52 ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ αὐτοῦ πρότερον, καὶ γνῷ τί ποιεῖ. ἀ-
πεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας
εἶ ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ
53 ἐγηγέρται. Καὶ ἀπῆλθεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

8, 2 Ἰησοῦς δὲ ἐπορεύθη εἰς τὸ Ὄρος τῶν Ἐλαιῶν. Ὄρ-
θρου δὲ πάλιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερόν καὶ πᾶς ὁ λαὸς
3 ἤρχετο [πρὸς αὐτόν] καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐτούς. ἄ-
γουσιν δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς αὐτὸν γυ-
ναῖκα ἐπὶ μοιχείᾳ κατειλημμένην καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν
4 μέσῳ. λέγουσιν αὐτῷ [πειράζοντες] Διδάσκαλε ταύτην εὗ-

---

v.44 τι-σρινμπ δέ^{c} θέλω^{viia3p} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} πιάζω^{vnaa} αὐτός^{rpams} ἀλλά^{c} οὐδείς^{anfsn} ἐπιβάλλω^{viaa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp}. **v.45** ἔρχομαι^{viaa3p} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} ὑπηρέτης^{nnmp} πρός^{p} ὁ^{damp} ἀρχιερεύς^{namp} καί^{c} Φαρισαῖος^{namp} καί^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdmp} ἐκεῖνος^{rdnmp} διά^{p} τίς^{rqans} οὐ^{xo} ἄγω^{viaa2p} αὐτός^{rpams}. **v.46** ἀποκρίνομαι^{viad3p} ὁ^{dnmp} ὑπηρέτης^{nnmp} οὐδέποτε^{bo} οὕτω^{bo} λαλέω^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nnms} ὡς^{bo} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms}. **v.47** ἀποκρίνομαι^{viad3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} μή^{xo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ πλανάω^{vixp2p}. **v.48** μή^{xo} τι-σρινμσ ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} ἄρχων^{ngmp} πιστεύω^{viaa3s} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} ἤ^{xo} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp}. **v.49** ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} μή^{xo} γινώσκω^{vppanms} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ἐπικατάρατος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p}. **v.50** λέγω^{vipa3s} Νικόδημος^{nnms} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vpaanms} νύξ^{ngfs} πρός^{p} αὐτός^{rpams} εἷς^{nnms} εἰμί^{vppxnms} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.51** μή^{xo} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} ἐγώ$^{rpg-p}$ κρίνω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} ἐάν^{qo} μή^{xo} ἀκούω^{vsaa3s} παρά^{p} αὐτός^{rpgms} πρότερος^{bo} καί^{c} γινώσκω^{vsaa3s} τίς^{rqans} ποιέω^{vipa3s}. **v.52** ἀποκρίνομαι^{viad3p} καί^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} μή^{xo} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} εἰμί^{vipx2s} ἐραυνάω^{vdaa2s} καί^{c} ὁράω^{vdaa2s} ὅτι^{c} προφήτης^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vixp3s}. **v.53** καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} ἕκαστος^{anmsn} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms}. **8. v.1** Ἰησοῦς^{nnms} δέ^{c} πορεύομαι^{viao3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dgfp} ἐλαία^{ngfp}. **v.2** ὄρθρος^{ngms} δέ^{c} πάλιν^{bo} παραγίνομαι^{viad3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} ἔρχομαι^{viin3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} καθίζω^{vpaanms} διδάσκω^{viia3s} αὐτός^{rpamp}. **v.3** ἄγω^{vipa3p} δέ^{c} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} πρός^{p} αὐτός^{rpams} γυνή^{nafs} ἐπί^{p} μοιχεία^{ndfs} καταλαμβάνω^{vpxpafs} καί^{c} ἵστημι^{vpaanmp} αὐτός^{rpafs} ἐν^{p} μέσος^{adnsn}.

ρομεν ἐπ αὐτοφώρῳ μοιχευομένην. ἐν δὲ τῷ νόμῳ ἡμῶν 5
Μωϋσῆς ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖσθαι, σὺ οὖν τί
λέγεις [περί αὐτῆσ] τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν ἵνα 6
ἔχωσιν κατηγορίαν κατ᾽ αὐτοῦ ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύψας τῷ
δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν μή προσποιούμενος. ὡς δὲ 7
ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν ἀνάκυψας εἶπεν πρὸς αὐτούς
Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος ἐπ αὐτὴν τὸν λίθον βαλέτω.
καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. οἱ δὲ ἀκού- 8, 9
σαντες καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι, ἐξήρχοντο
εἷς καθ εἷς ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων [ἕως τῶν ἐσχά-
των] καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ
οὖσα. ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ μηδένα θεασάμενος 10
πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶπεν αὐτῇ [Γύναι] ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ
κατήγοροί σου· οὐδείς σε κατέκρινεν. ἡ δὲ εἶπεν Οὐδείς 11
κύριε εἶπεν δὲ [αὐτῇ] ὁ Ἰησοῦς Οὐδὲ ἐγώ σε κατακρίνω,
πορεύου καὶ [ἀπὸ τοῦ νῦν] μηκέτι ἁμάρτανε. Πάλιν οὖν 12
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν λέγων Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κό-
σμου, ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ
ἀλλ ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι Σὺ 13
περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς, ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀλη-

---

v.4 λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} πειράζω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} οὗτος^{rdafs} εὑρίσκω^{viaa1p} ἐπί^{p} αὐτόφωρος^{admsn} μοιχεύω^{vppmafs}. **v.5** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Μωϋσῆς^{nnms} ἐντέλλομαι^{viad3s} ὁ^{dafp} τοιοῦτος^{rdafp} λιθοβολέω^{vnpp} σύ$^{rpn-s}$ οὖν^{c} τίς^{rqans} λέγω^{vipa2s} περί^{p} αὐτός^{rpgfs}. **v.6** οὗτος^{rdans} δέ^{c} λέγω^{viia3p} πειράζω^{vppanmp} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} ἔχω^{vspa3p} κατηγορία^{nafs} κατά^{p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} κάτω^{p} κύπτω^{vpaanms} ὁ^{ddms} δάκτυλος^{ndms} γράφω^{viia3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} μή^{xo} προσποιέω^{vppnnms}. **v.7** ὡς^{bo} δέ^{c} ἐπιμένω^{viia3p} ἐρωτάω^{vppanmp} αὐτός^{rpams} ἀνακύπτω^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} ἀναμάρτητος^{anmsn} σύ$^{rpg-p}$ πρῶτος^{anmsn} ἐπί^{p} αὐτός^{rpafs} ὁ^{dams} λίθος^{nams} βάλλω^{vdaa3s}. **v.8** καί^{c} πάλιν^{bo} κάτω^{p} κύπτω^{vpaanms} γράφω^{viia3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **v.9** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀκούω^{vpaanmp} καί^{c} ὑπό^{p} ὁ^{dgfs} συνείδησις^{ngfs} ἐλέγχω^{vpppnmp} ἐξέρχομαι^{viin3p} εἷς^{nnms} κατά^{p} εἷς^{nnms} ἄρχω^{vpamnmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} ἕως^{c} ὁ^{dgmp} ἔσχατος^{agmpn} καί^{c} καταλείπω^{viap3s} μόνος^{anmsn} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} εἰμί^{vppxnfs}. **v.10** ἀνακύπτω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} μηδείς^{aamsn} θεάομαι^{vpadnms} πλήν^{bo} ὁ^{dgfs} γυνή^{ngfs} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} γυνή^{nvfs} ποῦ^{xo} εἰμί^{vipx3p} ἐκεῖνος^{rdnmp} ὁ^{dnmp} κατήγορος^{nnmp} σύ$^{rpg-s}$ οὐδείς^{anfsn} σύ$^{rpa-s}$ κατακρίνω^{viaa3s}. **v.11** ὁ^{dnfs} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} οὐδείς^{anfsn} κύριος^{nvms} λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐδέ^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ σύ$^{rpa-s}$ κατακρίνω^{vipa1s} πορεύομαι^{vdpn2s} καί^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} νῦν^{bo} μηκέτι^{bo} ἁμαρτάνω^{vdpa2s}. **v.12** πάλιν^{bo} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λαλέω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ὁ^{dnms} ἀκολουθέω^{vppanms} ἐγώ$^{rpd-s}$ οὐ^{xo} μή^{xo} περιπατέω^{vsaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} ἀλλά^{c} ἔχω^{vifa3s} ὁ^{dans} φῶς^{nans} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs}.

14 θής. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς Κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ
περὶ ἐμαυτοῦ ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου ὅτι οἶδα πόθεν
ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω, ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχο-
15 μαι καὶ ποῦ ὑπάγω. ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε ἐγὼ
16 οὐ κρίνω οὐδένα. καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ
ἀληθής ἐστιν ὅτι μόνος οὐκ εἰμί ἀλλ ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με
17 πατήρ. καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο
18 ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν. ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν
περὶ ἐμαυτοῦ καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ.
19 ἔλεγον οὖν αὐτῷ Ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου ἀπεκρίθη Ἰησοῦς
Οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα μου, εἰ ἐμὲ ᾔδειτε καὶ τὸν
20 πατέρα μου ᾔδειτε ἄν. Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰη-
σοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐδεὶς
21 ἐπίασεν αὐτόν ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν
πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με καὶ ἐν
τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε, ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ
22 δύνασθε ἐλθεῖν. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι Μήτι ἀποκτενεῖ ἑ-
αυτόν ὅτι λέγει Ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν.
23 καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω

---

v.13 λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} σύ$^{rpn-s}$ περί^{p} σεαυτοῦ^{rxgms} μαρτυρέω^{vipa2s} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἀληθής^{anfsn}. **v.14** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} κἄν^{qo} ἐγώ$^{rpn-s}$ μαρτυρέω^{vspa1s} περί^{p} ἐμαυτοῦ^{rxgms} ἀληθής^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} οἶδα^{vixa1s} πόθεν^{bo} ἔρχομαι^{viaa1s} καί^{c} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa1s} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} πόθεν^{bo} ἔρχομαι^{vipn1s} καί^{c} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa1s}. **v.15** σύ$^{rpn-p}$ κατά^{p} ὁ^{dafs} σάρξ^{nnafs} κρίνω^{vipa2p} ἐγώ$^{rpn-s}$ οὐ^{xo} κρίνω^{vipa1s} οὐδείς^{aamsn}. **v.16** καί^{c} ἐάν^{qo} κρίνω^{vspa1s} δέ^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ὁ^{dnfs} κρίσις^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} ἀληθής^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὅτι^{c} μόνος^{anmsn} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s} ἀλλά^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ καί^{c} ὁ^{dnms} πέμπω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ πατήρ^{nnms}. **v.17** καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} δέ^{c} ὁ^{ddms} ὑμέτερος^{rsdms} γράφω^{vixp3s} ὅτι^{c} δύο^{tn} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} ἀληθής^{anfsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.18** ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnms} μαρτυρέω^{vppanms} περί^{p} ἐμαυτοῦ^{rxgms} καί^{c} μαρτυρέω^{vipa3s} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} πέμπω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ πατήρ^{nnms}. **v.19** λέγω^{viia3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} ποῦ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} οὔτε^{c} ἐγώ$^{rpa-s}$ οἶδα^{vixa2p} οὔτε^{c} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰ^{qo} ἐγώ$^{rpa-s}$ οἶδα^{viya2p} καί^{c} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ οἶδα^{viya2p} ἄν^{xo}. **v.20** οὗτος^{rdanp} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} λαλέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} γαζοφυλάκιον^{ndns} διδάσκω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} καί^{c} οὐδείς^{anfsn} πιάζω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} οὔπω^{bo} ἔρχομαι^{viya3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} αὐτός^{rpgms}. **v.21** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} πάλιν^{bo} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγώ$^{rpn-s}$ ὑπάγω^{vipa1s} καί^{c} ζητέω^{vifa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἁμαρτία^{ndfs} σύ$^{rpg-p}$ ἀποθνῄσκω^{vifd2p} ὅπου^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ ὑπάγω^{vipa1s} σύ$^{rpn-p}$ οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ἔρχομαι^{vnaa}. **v.22** λέγω^{viia3p} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} μήτι^{xo} ἀποκτείνω^{vifa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὅτι^{c} λέγω^{vipa3s} ὅπου^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ ὑπάγω^{vipa1s} σύ$^{rpn-p}$ οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ἔρχομαι^{vnaa}.

εἰμί, ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ
κόσμου τούτου. εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς 24
ἁμαρτίαις ὑμῶν, ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι ἀπο-
θανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἔλεγον οὖν αὐτῷ Σὺ τίς 25
εἶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Τὴν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν.
πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν ἀλλ ὁ πέμψας με 26
ἀληθής ἐστιν κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ αὐτοῦ ταῦτα λέγω εἰς
τὸν κόσμον. οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. 27
εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀν- 28
θρώπου τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγώ εἰμι καὶ ἀπ ἐμαυτοῦ ποιῶ
οὐδέν ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ.
καὶ ὁ πέμψας με μετ ἐμοῦ ἐστιν, οὐκ ἀφῆκέν με μόνον 29
ὁ πατήρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. Ταῦτα 30
αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. Ἔλεγεν 31
οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους
Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ ἀληθῶς μαθηταί μού
ἐστε. καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώ- 32
σει ὑμᾶς. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν καὶ 33
οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε, πῶς σὺ λέγεις ὅτι Ἐλεύ-

---

v.23 καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} σύ$^{rpn-p}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} κάτω^{bo} εἰμί^{vipx2p} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} ἄνω^{bo} εἰμί^{vipx1s} σύ$^{rpn-p}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} εἰμί^{vipx2p} ἐγώ$^{rpn-s}$ οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms}. **v.24** λέγω^{viaa1s} οὖν^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἀποθνῄσκω^{vifd2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$ ἐάν^{qo} γάρ^{c} μή^{xo} πιστεύω^{vsaa2p} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ἀποθνῄσκω^{vifd2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$. **v.25** λέγω^{viia3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} σύ$^{rpn-s}$ τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx2s} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafs} ἀρχή^{nafs} ὅς^{rrans} τι-σριννσ καί^{c} λαλέω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$. **v.26** πολύς^{aanpn} ἔχω^{vipa1s} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$ λαλέω^{vnpa} καί^{c} κρίνω^{vnpa} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} πέμπω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀληθής^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} κἀγώ$^{rpn-s}$ ὅς^{rranp} ἀκούω^{viaa1s} παρά^{p} αὐτός^{rpgms} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vipa1s} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.27** οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3p} ὅτι^{c} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{viia3s}. **v.28** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅταν^{c} ὑψόω^{vsaa2p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} τότε^{bo} γινώσκω^{vifd2p} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} καί^{c} ἀπό^{p} ἐμαυτοῦ^{rxgms} ποιέω^{vipa1s} οὐδείς^{aansn} ἀλλά^{c} καθώς^{bo} διδάσκω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vipa1s}. **v.29** καί^{c} ὁ^{dnms} πέμπω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx3s} οὐ^{xo} ἀφίημι^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ μόνος^{aamsn} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ὁ^{danp} ἀρεστός^{aanpn} αὐτός^{rpdms} ποιέω^{vipa1s} πάντοτε^{bo}. **v.30** οὗτος^{rdanp} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vppagms} πολύς^{anmpn} πιστεύω^{viaa3p} εἰς^{p} αὐτός^{rpams}. **v.31** λέγω^{viia3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πρός^{p} ὁ^{damp} πιστεύω^{vpxaamp} αὐτός^{rpdms} Ἰουδαῖος^{aampn} ἐάν^{qo} σύ$^{rpn-p}$ μένω^{vsaa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὁ^{ddms} ἐμός^{rsdms} ἀληθῶς^{bo} μαθητής^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx2p}. **v.32** καί^{c} γινώσκω^{vifd2p} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} ἐλευθερόω^{vifa3s} σύ$^{rpa-p}$.

34 θεροι γενήσεσθε. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστιν τῆς
35 ἁμαρτίας. ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα
36 ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθε-
37 ρώσῃ ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ
ἐστε, ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χω-
38 ρεῖ ἐν ὑμῖν. ἐγὼ ὃ ἑώρακα παρὰ τῷ πατρὶ μου, λαλῶ, καὶ
39 ὑμεῖς οὖν ὃ ἑωράκατε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν ποιεῖτε. Ἀ-
πεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ Ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστιν
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἦτε, τὰ ἔργα
40 τοῦ Ἀβραὰμ ἐποιεῖτε, [ἄν.] νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι
ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα ἣν ἤκουσα πα-
41 ρὰ τοῦ θεοῦ, τοῦτο Ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν. ὑμεῖς ποιεῖτε
τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν εἶπον οὖν αὐτῷ Ἡμεῖς ἐκ πορ-
42 νείας οὐ γεγεννήμεθα, ἕνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. εἶπεν
οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν ἠγαπᾶτε ἂν
ἐμέ ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω, οὐδὲ γὰρ ἀπ
43 ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα ἀλλ ἐκεῖνός με ἀπέστειλεν. διὰ τί τὴν
λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν

---

v.33 ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rpdms} σπέρμα^{nnns} Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vipx1p} καί^{c} οὐδείς^{admsn} δουλεύω^{vixa1p} πώποτε^{bo} πῶς^{bo} σύ$^{rpn-s}$ λέγω^{vipa2s} ὅτι^{c} ἐλεύθερος^{anmpn} γίνομαι^{vifd2p}.
v.34 ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ποιέω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} δοῦλος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs}.
v.35 ὁ^{dnms} δέ^{c} δοῦλος^{nnms} οὐ^{xo} μένω^{vipa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} μένω^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams}. **v.36** ἐάν^{qo} οὖν^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} σύ$^{rpa-p}$ ἐλευθερόω^{vsaa3s} ὄντως^{bo} ἐλεύθερος^{anmpn} εἰμί^{vifx2p}. **v.37** οἶδα^{vixa1s} ὅτι^{c} σπέρμα^{nnns} Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vipx2p} ἀλλά^{c} ζητέω^{vipa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀποκτείνω^{vnaa} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dnms} ἐμός^{rsnms} οὐ^{xo} χωρέω^{vipa3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$. **v.38** ἐγώ$^{rpn-s}$ ὅς^{rrans} ὁράω^{vixa1s} παρά^{p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ λαλέω^{vipa1s} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ οὖν^{c} ὅς^{rrans} ὁράω^{vixa2p} παρά^{p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} σύ$^{rpg-p}$ ποιέω^{vipa2p}. **v.39** ἀποκρίνομαι^{viad3p} καί^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vipx3s} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰ^{qo} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dgms} Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{viix2p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgms} Ἀβραάμ^{tp} ποιέω^{viia2p} ἄν^{xo}. **v.40** νῦν^{bo} δέ^{c} ζητέω^{vipa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀποκτείνω^{vnaa} ἄνθρωπος^{nams} ὅς^{rrnms} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} σύ$^{rpd-p}$ λαλέω^{vixa1s} ὅς^{rrafs} ἀκούω^{viaa1s} παρά^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὗτος^{rdans} Ἀβραάμ^{tp} οὐ^{xo} ποιέω^{viaa3s}. **v.41** σύ$^{rpn-p}$ ποιέω^{vipa2p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} σύ$^{rpg-p}$ λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἐκ^{p} πορνεία^{ngfs} οὐ^{xo} γεννάω^{vixp1p} εἷς^{nams} πατήρ^{nams} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.42** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰ^{qo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ εἰμί^{viix3s} ἀγαπάω^{viia2p} ἄν^{xo} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐγώ$^{rpn-s}$ γάρ^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{viaa1s} καί^{c} ἥκω^{vipa1s} οὐδέ^{bo} γάρ^{c} ἀπό^{p} ἐμαυτοῦ^{rxgms} ἔρχομαι^{vixa1s} ἀλλά^{c} ἐκεῖνος^{rdnms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀποστέλλω^{viaa3s}.

λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ 44
καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν ἐκεῖνος
ἀνθρωποκτόνος ἦν ἀπ ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἕστη-
κεν ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος ἐκ
τῶν ἰδίων λαλεῖ ὅτι ψεύστης ἐστὶν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ἐγὼ 45
δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω οὐ πιστεύετέ μοι. τίς ἐξ ὑμῶν 46
ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας εἰ δὲ ἀλήθειαν λέγω διὰ τί ὑμεῖς
οὐ πιστεύετέ μοι. ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ 47
ἀκούει, διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ
ἐστέ. Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ Οὐ 48
καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρείτης εἶ σὺ καὶ δαιμόνιον
ἔχεις. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω ἀλλὰ 49
τιμῶ τὸν πατέρα μου καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. ἐγὼ δὲ οὐ 50
ζητῶ τὴν δόξαν μου, ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. ἀμὴν ἀμὴν 51
λέγω ὑμῖν ἐάν τις τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ θάνατον οὐ
μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι 52
Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις Ἀβραὰμ ἀπέθανεν καὶ
οἱ προφῆται καὶ σὺ λέγεις Ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ
οὐ μὴ γεύσηται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. μὴ σὺ μείζων εἶ 53
τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ ὅστις ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται

---

v.43 διάP τίςrqans ὁdafs λαλιάnafs ὁdafs ἐμόςrsafs οὐxo γινώσκωvipa2p ὅτιc οὐxo δύναμαιvipn2p
ἀκούωvnpa ὁdams λόγοςnams ὁdams ἐμόςrsams. **v.44** σύrpn-p ἐκP ὁdgms πατήρngms ὁdgms
διάβολοςagmsn εἰμίvipx2p καίc ὁdafp ἐπιθυμίαnafp ὁdgms πατήρngms σύrpg-p θέλωvipa2p ποιέωvnpa
ἐκεῖνοςrdnms ἀνθρωποκτόνοςanmsn εἰμίviix3s ἀπόP ἀρχήngfs καίc ἐνP ὁddfs ἀλήθειαndfs οὐxo
στήκωvixa3s ὅτιc οὐxo εἰμίvipx3s ἀλήθειαnnfs ἐνP αὐτόςrpdms ὅταν c λαλέωvspa3s ὁdans ψεῦδοςnans
ἐκP ὁdgnp ἴδιοςagnpn λαλέωvipa3s ὅτιc ψεύστηςnnms εἰμίvipx3s καίc ὁdnms πατήρnnms αὐτόςrpgms.
v.45 ἐγώrpn-s δέc ὅτιc ὁdafs ἀλήθειαnafs λέγωvipa1s οὐxo πιστεύωvipa2p ἐγώrpd-s. **v.46** τίςrqnms
ἐκP σύrpg-p ἐλέγχωvipa3s ἐγώrpa-s περίP ἁμαρτίαngfs εἰqo δέc ἀλήθειαnafs λέγωvipa1s διάP τίςrqans
σύrpn-p οὐxo πιστεύωvipa2p ἐγώrpd-s. **v.47** ὁdnms εἰμίvppxnms ἐκP ὁdgms θεόςngms ὁdanp
ῥῆμαnanp ὁdgms θεόςngms ἀκούωvipa3s διάP οὗτοςrdans σύrpn-p οὐxo ἀκούωvipa2p ὅτιc ἐκP
ὁdgms θεόςngms οὐxo εἰμίvipx2p. **v.48** ἀποκρίνομαιviad3p οὖνc ὁdnmp Ἰουδαῖοςanmpn καίc
λέγωviaa3p αὐτόςrpdms οὐxo καλῶςbo λέγωvipa1p ἐγώrpn-p ὅτιc Σαμαρίτηςnnms εἰμίvipx2s σύrpn-s
καίc δαιμόνιονnans ἔχωvipa2s. **v.49** ἀποκρίνομαιviad3s Ἰησοῦςnnms ἐγώrpn-s δαιμόνιονnans
οὐxo ἔχωvipa1s ἀλλάc τιμάωvipa1s ὁdams πατήρnams ἐγώrpg-s καίc σύrpn-p ἀτιμάζωvipa2p ἐγώrpa-s.
v.50 ἐγώrpn-s δέc οὐxo ζητέωvipa1s ὁdafs δόξαnafs ἐγώrpg-s εἰμίvipx3s ὁdnms ζητέωvppanms καίc
κρίνωvppanms. **v.51** ἀμήνth ἀμήνth λέγωvipa1s σύrpd-p ἐάνqo τι-σρινμσ ὁdams λόγοςnams
ὁdams ἐμόςrsams τηρέωvsaa3s θάνατοςnams οὐxo μήxo θεωρέωvsaa3s εἰςP ὁdams αἰώνnams.
v.52 λέγωviaa3p οὖνc αὐτόςrpdms ὁdnmp Ἰουδαῖοςanmpn νῦνbo γινώσκωvixa1p ὅτιc δαιμόνιονnans
ἔχωvipa2s ἈβραάμtP ἀποθνῄσκωviaa3s καίc ὁdnmp προφήτηςnnmp καίc σύrpn-s λέγωvipa2s ἐάνqo
τι-σρινμσ ὁdams λόγοςnams ἐγώrpg-s τηρέωvsaa3s οὐxo μήxo γεύομαιvsad3s θάνατοςngms εἰςP
ὁdams αἰώνnams.

54 ἀπέθανον, τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Ἐὰν
ἐγὼ δοξάζω ἐμαυτόν ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν, ἔστιν ὁ πατήρ
55 μου ὁ δοξάζων με ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι θεὸς ἡμῶν ἐστιν. καὶ
οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν καὶ ἐὰν εἴπω ὅτι οὐκ
οἶδα αὐτόν ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν, ψεύστης, ἀλλ᾽ οἶδα αὐτὸν
56 καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἠγαλ-
λιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη.
57 εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν Πεντήκοντα ἔτη οὔπω
58 ἔχεις καὶ Ἀβραὰμ ἑώρακας. εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἀμὴν
59 ἀμὴν λέγω ὑμῖν πρὶν Ἀβραὰμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. ἦραν οὖν
λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ αὐτόν, Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλ-
θεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν, καὶ παρῆγεν
οὕτως.

9, 2 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. καὶ
ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες Ῥαββί τίς ἥ-
3 μαρτεν οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ. ἀπε-
κρίθη Ἰησοῦς Οὔτε οὗτος ἥμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ ἀλλ
4 ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. ἐμὲ δεῖ ἐργάζε-
σθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν, ἔρχεται

---

v.53 μή^{xo} σύ$^{rpn\text{-}s}$ μέγας^{anmsc} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ Ἀβραάμ^{tp} ὅστις^{rrnms} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp} ἀποθνῄσκω^{viaa3p} τίς^{rqams} σεαυτοῦ^{rxams} σύ$^{rpn\text{-}s}$ ποιέω^{vipa2s}. **v.54** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} ἐάν^{qo} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δοξάζω^{vipa1s} ἐμαυτοῦ^{rxams} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ οὐδείς^{annsn} εἰμί^{vipx3s} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dnms} δοξάζω^{vppanms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ὅς^{rrams} σύ$^{rpn\text{-}p}$ λέγω^{vipa2p} ὅτι^{c} θεός^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ εἰμί^{vipx3s}. **v.55** καί^{c} οὐ^{xo} γινώσκω^{vixa2p} αὐτός^{rpams} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} οἶδα^{vixa1s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1s} ὅτι^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} αὐτός^{rpams} εἰμί^{vifx1s} ὅμοιος^{anmsn} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ψεύστης^{nnms} ἀλλά^{c} οἶδα^{vixa1s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὁ^{dams} λόγος^{nams} αὐτός^{rpgms} τηρέω^{vipa1s}. **v.56** Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἀγαλλιάω^{viad3s} ἵνα^{c} ὁράω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} καί^{c} ὁράω^{viaa3s} καί^{c} χαίρω^{viao3s}. **v.57** λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} πρός^{p} αὐτός^{rpams} πεντήκοντα^{tn} ἔτος^{nanp} οὔπω^{bo} ἔχω^{vipa2s} καί^{c} Ἀβραάμ^{tp} ὁράω^{vixa2s}. **v.58** λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ πρίν^{bo} Ἀβραάμ^{tp} γίνομαι^{vnad} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰμί^{vipx1s}. **v.59** αἴρω^{viaa3p} οὖν^{c} λίθος^{namp} ἵνα^{c} βάλλω^{vsaa3p} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} Ἰησοῦς^{nnms} δέ^{c} κρύπτω^{viap3s} καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns} διέρχομαι^{vpaanms} διά^{p} μέσος^{agnsn} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} παράγω^{viia3s} οὕτω^{bo}. **9. v.1** καί^{c} παράγω^{vppanms} ὁράω^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nams} τυφλός^{aamsn} ἐκ^{p} γενετή^{ngfs}. **v.2** καί^{c} ἐρωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanmp} ῥαββίth τίς^{rqnms} ἁμαρτάνω^{viaa3s} οὗτος^{rdnms} ἤ^{xo} ὁ^{dnmp} γονεύς^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἵνα^{c} τυφλός^{anmsn} γεννάω^{vsap3s}. **v.3** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} οὔτε^{c} οὗτος^{rdnms} ἁμαρτάνω^{viaa3s} οὔτε^{c} ὁ^{dnmp} γονεύς^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἀλλά^{c} ἵνα^{c} φανερόω^{vsap3s} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}.

νὺξ ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ 5
φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. ταῦτα εἰπὼν ἔπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐ- 6
ποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος καὶ ἐπέχρισεν τὸν πηλὸν
ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὕπαγε 7
νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ ὃ ἑρμηνεύεται Ἀ-
πεσταλμένος ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο καὶ ἦλθεν βλέπων.
Οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι 8
τυφλὸς ἦν ἔλεγον Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσ-
αιτῶν. ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν ἄλλοι δὲ, ὅτι ὅμοιος 9
αὐτῷ ἐστιν ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι Ἐγώ εἰμι. ἔλεγον οὖν αὐτῷ 10
Πῶς ἀνεῴχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί. ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ 11
εἶπέν ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐ-
πέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπεν, μοι Ὕπαγε εἰς
τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωὰμ καὶ νίψαι, ἀπελθὼν δὲ καὶ
νιψάμενος ἀνέβλεψα. εἶπον οὖν αὐτῷ Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος 12
λέγει Οὐκ οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους 13
τόν ποτε τυφλόν. ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίη- 14
σεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. πάλιν 15
οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν ὁ δὲ
εἶπεν αὐτοῖς Πηλὸν ἐπέθηκέν μου ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ

---

v.4 ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ δεῖ^{vipiq3s} ἐργάζομαι^{vnpn} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgms} πέμπω^{vpaagms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἕως^{c} ἡμέρα^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} ἔρχομαι^{vipn3s} νὺξ^{nnfs} ὅτε^{bo} οὐδείς^{anfsn} δύναμαι^{vipn3s} ἐργάζομαι^{vnpn}.
v.5 ὅταν^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} εἰμί^{vspx1s} φῶς^{nnns} εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms}.
v.6 οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} πτύω^{viaa3s} χαμαί^{bo} καί^{c} ποιέω^{viaa3s} πηλός^{nams} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} πτύσμα^{ngns} καί^{c} ἐπιχρίω^{viaa3s} ὁ^{dams} πηλός^{nams} ἐπί^{p} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} ὁ^{dgms} τυφλός^{agmsn}.
v.7 καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὑπάγω^{vdpa2s} νίπτω^{vdam2s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κολυμβήθρα^{nafs} ὁ^{dgms} Σιλωάμ^{tp} ὅς^{rrnns} ἑρμηνεύω^{vipp3s} ἀποστέλλω^{vpxpnms} ἀπέρχομαι^{viaa3s} οὖν^{c} καί^{c} νίπτω^{viam3s} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} βλέπω^{vppanms}. **v.8** ὁ^{dnmp} οὖν^{c} γείτων^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} θεωρέω^{vppanmp} αὐτός^{rpams} ὁ^{dans} πρότερος^{aansn} ὅτι^{c} τυφλός^{anmsn} εἰμί^{viix3s} λέγω^{viia3p} οὐ^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} κάθημαι^{vppnnms} καί^{c} προσαιτέω^{vppanms}. **v.9** ἄλλος^{anmpn} λέγω^{viia3p} ὅτι^{c} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ἄλλος^{anmpn} δέ^{c} ὅτι^{c} ὅμοιος^{anmsn} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{vipx3s} ἐκεῖνος^{rdnms} λέγω^{viia3s} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰμί^{vipx1s}. **v.10** λέγω^{viia3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} πῶς^{bo} ἀνοίγω^{viap3p} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp}. **v.11** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ἐκεῖνος^{rdnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nnms} λέγω^{vpppnms} Ἰησοῦς^{nnms} πηλός^{nams} ποιέω^{viaa3s} καί^{c} ἐπιχρίω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} καί^{c} λέγω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κολυμβήθρα^{nafs} ὁ^{dgms} Σιλωάμ^{tp} καί^{c} νίπτω^{vdam2s} ἀπέρχομαι^{vpaanms} δέ^{c} καί^{c} νίπτω^{vpamnnms} ἀναβλέπω^{viaa1s}.
v.12 λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} ποῦ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐκεῖνος^{rdnms} λέγω^{vipa3s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s}.
v.13 ἄγω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} πρός^{p} ὁ^{damp} Φαρισαῖος^{namp} ὁ^{dams} ποτέ^{xo} τυφλός^{aamsn}.
v.14 εἰμί^{viix3s} δέ^{c} σάββατον^{nnns} ὅτε^{bo} ὁ^{dams} πηλός^{nams} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} ἀνοίγω^{viaa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp}.

16 ἐνιψάμην καὶ βλέπω. ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές
οὗτος ὁ ἄνθρωπος Οὐκ ἔστιν παρὰ τοῦ θεοῦ ὅτι τὸ σάββατον
οὐ τηρεῖ ἄλλοι ἔλεγον Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς
17 τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. λέγουσιν
τῷ τυφλῷ πάλιν σὺ Τί λέγεις περὶ αὐτοῦ ὅτι ἤνοιξεν σου
18 τοὺς ὀφθαλμούς ὁ δὲ εἶπεν ὅτι Προφήτης ἐστίν. Οὐκ ἐ-
πίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ
ἀνέβλεψεν ἕως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀνα-
19 βλέψαντος. καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες Οὗτός ἐστιν ὁ
υἱὸς ὑμῶν ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη πῶς οὖν
20 ἄρτι βλέπει. ἀπεκρίθησαν δέ αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ
εἶπον, Οἴδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς
21 ἐγεννήθη, πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἴδαμεν ἢ τίς ἤνοιξεν
αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἴδαμεν, αὐτὸς ἡλικίαν
22 ἔχει αὐτὸν ἐρωτήσατε αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. ταῦτα
εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ἤδη
γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁμολογήσῃ
23 Χριστόν ἀποσυνάγωγος γένηται. διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐ-
24 τοῦ εἶπον, ὅτι Ἡλικίαν ἔχει αὐτὸν ἐρωτήσατε. Ἐφώνησαν

---

v.15 πάλινbo οὖνc ἐρωτάωviia3p αὐτόςrpams καίc ὁdnmp Φαρισαῖοςnnmp πῶςbo ἀναβλέπωviaa3s ὁdnms δέc λέγωviaa3s αὐτόςrpdmp πηλόςnams ἐπιτίθημιviaa3s ἐγώrpg-s ἐπίp ὁdamp ὀφθαλμόςnamp καίc νίπτωviam1s καίc βλέπωvipa1s. **v.16** λέγωviia3p οὖνc ἐκp ὁdgmp Φαρισαῖοςngmp τι-
-σρινμπ οὗτοςrdnms ὁdnms ἄνθρωποςnnms οὐxo εἰμίvipx3s παράp ὁdgms θεόςngms ὅτιc ὁdans σάββατονnans οὐxo τηρέωvipa3s ἄλλοςanmpn λέγωviia3p πῶςbo δύναμαιvipn3s ἁμαρτωλὸςanmsn τοιοῦτοςrdanp σημεῖονnanp ποιέωvnpa καίc σχίσμαnnns εἰμίviix3s ἐνp αὐτόςrpdmp. **v.17** λέγωvipa3p ὁddms τυφλόςadmsn πάλινbo σύrpn-s τίςrqans λέγωvipa2s περίp αὐτόςrpgms ὅτιc ἀνοίγωviaa3s σύrpg-s ὁdamp ὀφθαλμόςnamp ὁdnms δέc λέγωviaa3s ὅτιc προφήτηςnnms εἰμίvipx3s. **v.18** οὐxo πιστεύωviaa3p οὖνc ὁdnmp Ἰουδαῖοςanmpn περίp αὐτόςrpgms ὅτιc τυφλόςanmsn εἰμίviix3s καίc ἀναβλέπωviaa3s ἕωςc ὅστιςrrgns φωνέωviaa3p ὁdamp γονεύςnamp αὐτόςrpgms ὁdgms ἀναβλέπωvpaagms. **v.19** καίc ἐρωτάωviaa3p αὐτόςrpamp λέγωvppanmp οὗτοςrdnms εἰμίvipx3s ὁdnms υἱόςnnms σύrpg-p ὅςrrams σύrpn-p λέγωvipa2p ὅτιc τυφλόςanmsn γεννάωviap3s πῶςbo οὖνc ἄρτιbo βλέπωvipa3s. **v.20** ἀποκρίνομαιviad3p δέc αὐτόςrpdmp ὁdnmp γονεύςnnmp αὐτόςrpgms καίc λέγωviaa3p οἶδαvixa1p ὅτιc οὗτοςrdnms εἰμίvipx3s ὁdnms υἱόςnnms ἐγώrpg-p καίc ὅτιc τυφλόςanmsn γεννάωviap3s. **v.21** πῶςbo δέc νῦνbo βλέπωvipa3s οὐxo οἶδαvixa1p ἤxo τίςrqnms ἀνοίγωviaa3s αὐτόςrpgms ὁdamp ὀφθαλμόςnamp ἐγώrpn-p οὐxo οἶδαvixa1p αὐτόςrpnms ἡλικίαnafs ἔχωvipa3s αὐτόςrpams ἐρωτάωvdaa2p αὐτόςrpnms περίp ἑαυτοῦrxgms λαλέωvifa3s. **v.22** οὗτοςrdanp λέγωviaa3p ὁdnmp γονεύςnnmp αὐτόςrpgms ὅτιc φοβέομαιviin3p ὁdamp Ἰουδαῖοςaampn ἤδηbo γάρc συντίθημιviym3p ὁdnmp Ἰουδαῖοςanmpn ἵναc ἐάνqo τι-σρινμσ αὐτόςrpams ὁμολογέωvsaa3s Χριστόςnams ἀποσυνάγωγοςanmsn γίνομαιvsad3s. **v.23** διάp οὗτοςrdans ὁdnmp γονεύςnnmp αὐτόςrpgms λέγωviaa3p ὅτιc ἡλικίαnafs ἔχωvipa3s αὐτόςrpams ἐρωτάωvdaa2p.

οὖν ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλὸς καὶ εἶπον αὐ-
τῷ Δὸς δόξαν τῷ θεῷ, ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος
ἁμαρτωλός ἐστιν. ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Εἰ ἁ- 25
μαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα, ἓν οἶδα ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω.
εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν, Τί ἐποίησέν σοι πῶς ἤνοιξέν σου τοὺς 26
ὀφθαλμούς. ἀπεκρίθη αὐτοῖς Εἶπον ὑμῖν ἤδη καὶ οὐκ 27
ἠκούσατε, τί πάλιν θέλετε ἀκούειν μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐ-
τοῦ μαθηταὶ γενέσθαι. ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπον Σὺ 28
εἶ μαθητὴς ἐκείνου ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωσέως ἐσμὲν μαθηταί,
ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι Μωσῇ λελάληκεν ὁ θεός τοῦτον δὲ οὐκ 29
οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐ- 30
τοῖς Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἴδατε
πόθεν ἐστίν καὶ ἀνέῳξέν μου τοὺς ὀφθαλμούς. οἴδαμεν δὲ 31
ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει ἀλλ ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ
καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ τούτου ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος 32
οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἤνοιξεν τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννη-
μένου, εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν 33
οὐδέν. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐ- 34
γεννήθης ὅλος καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν
ἔξω. Ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω καὶ εὑρὼν 35

---

v.24 φωνέω^{viaa3p} οὖν^{c} ἐκ^{p} δεύτερος^{agnsn} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} ὅς^{rrnms} εἰμί^{viix3s} τυφλός^{anmsn} καί^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} δίδωμι^{vdaa2s} δόξα^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ$^{rpn-p}$ οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} ἁμαρτωλός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.25** ἀποκρίνομαι^{viad3s} οὖν^{c} ἐκεῖνος^{rdnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} εἰ^{qo} ἁμαρτωλός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} εἷς^{nans} οἶδα^{vixa1s} ὅτι^{c} τυφλός^{anmsn} εἰμί^{vppxnms} ἄρτι^{bo} βλέπω^{vipa1s}. **v.26** λέγω^{viaa3p} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} πάλιν^{bo} τίς^{rqans} ποιέω^{viaa3s} σύ$^{rpd-s}$ πῶς^{bo} ἀνοίγω^{viaa3s} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp}. **v.27** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἤδη^{bo} καί^{c} οὐ^{xo} ἀκούω^{viaa2p} τίς^{rqans} πάλιν^{bo} θέλω^{vipa2p} ἀκούω^{vnpa} μή^{xo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ θέλω^{vipa2p} αὐτός^{rpgms} μαθητής^{nnmp} γίνομαι^{vnad}. **v.28** λοιδορέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} λέγω^{viaa3p} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} μαθητής^{nnms} ἐκεῖνος^{rdgms} ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ὁ^{dgms} Μωϋσῆς^{ngms} εἰμί^{vipx1p} μαθητής^{nnmp}. **v.29** ἐγώ$^{rpn-p}$ οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} Μωϋσῆς^{ndms} λαλέω^{vixa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} οὗτος^{rdams} δέ^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1p} πόθεν^{bo} εἰμί^{vipx3s}. **v.30** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐν^{p} γάρ^{c} οὗτος^{rddns} θαυμαστός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-p}$ οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} πόθεν^{bo} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ἀνοίγω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp}. **v.31** οἶδα^{vixa1p} δέ^{c} ὅτι^{c} ἁμαρτωλός^{agmpn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} οὐ^{xo} ἀκούω^{vipa3s} ἀλλά^{c} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ θεοσεβής^{anmsn} εἰμί^{vspx3s} καί^{c} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} αὐτός^{rpgms} ποιέω^{vspa3s} οὗτος^{rdgms} ἀκούω^{vipa3s}. **v.32** ἐκ^{p} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} οὐ^{xo} ἀκούω^{viap3s} ὅτι^{c} ἀνοίγω^{viaa3s} τι-σρινμσ ὀφθαλμός^{namp} τυφλός^{agmsn} γεννάω^{vpxpgms}. **v.33** εἰ^{qo} μή^{xo} εἰμί^{viix3s} οὗτος^{rdnms} παρά^{p} θεός^{ngms} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} ποιέω^{vnpa} οὐδείς^{aansn}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{viad3p} καί^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ἐν^{p} ἁμαρτία^{ndfp} σύ$^{rpn-s}$ γεννάω^{viap2s} ὅλος^{anmsn} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ διδάσκω^{vipa2s} ἐγώ$^{rpa-p}$ καί^{c} ἐκβάλλω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἔξω^{bo}.

36 αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ· ἀ-
πεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν Καὶ τίς ἐστιν κύριε ἵνα πιστεύσω
37 εἰς αὐτόν. εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Καὶ ἑώρακας αὐτὸν καὶ
38 ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. ὁ δὲ ἔφη Πιστεύω κύριε,
39 καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Εἰς κρίμα
ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέ-
40 πωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. καὶ Ἤκουσαν ἐκ
τῶν Φαρισαίων ταῦτα οἱ ὄντες μετ αὐτοῦ καὶ εἶπον αὐτῷ Μὴ
41 καὶ ἡμεῖς τυφλοί ἐσμεν. εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἰ τυφλοὶ
ἦτε οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν, νῦν δὲ λέγετε ὅτι Βλέπομεν ἡ
οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

10 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας
εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἐ-
2 κεῖνος κλέπτης ἐστὶν καὶ λῃστής, ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ
3 τῆς θύρας ποιμήν ἐστιν τῶν προβάτων. τούτῳ ὁ θυρωρὸς
ἀνοίγει καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει καὶ τὰ ἴ-
4 δια πρόβατα καλεῖ κατ ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. καὶ ὅταν
τὰ ἴδια πρόβατα ἐκβάλῃ ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται καὶ
τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ ὅτι οἴδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ,
5 ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ αὐ-

---

v.35 ἀκούω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^{c} ἐκβάλλω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἔξω^{bo} καί^{c} εὑρίσκω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} σύ$^{rpn-s}$ πιστεύω^{vipa2s} εἰς^{p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.36** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ἐκεῖνος^{rdnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} καί^{c} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} κύριος^{nvms} ἵνα^{c} πιστεύω^{vsaa1s} εἰς^{p} αὐτός^{rpams}. **v.37** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} ὁράω^{vixa2s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὁ^{dnms} λαλέω^{vppanms} μετά^{p} σύ$^{rpg-s}$ ἐκεῖνος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s}. **v.38** ὁ^{dnms} δέ^{c} φημί^{viix3s} πιστεύω^{vipa1s} κύριος^{nvms} καί^{c} προσκυνέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.39** καί^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} κρίμα^{nans} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} οὗτος^{rdams} ἔρχομαι^{viaa1s} ἵνα^{c} ὁ^{dnmp} μή^{xo} βλέπω^{vppanmp} βλέπω^{vspa3p} καί^{c} ὁ^{dnmp} βλέπω^{vppanmp} τυφλός^{anmpn} γίνομαι^{vsad3p}. **v.40** καί^{c} ἀκούω^{viaa3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} οὗτος^{rdanp} ὁ^{dnmp} εἰμί^{vppxnmp} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} μή^{xo} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ τυφλός^{anmpn} εἰμί^{vipx1p}. **v.41** λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰ^{qo} τυφλός^{anmpn} εἰμί^{viix2p} οὐ^{xo} ἄν^{xo} ἔχω^{viia2p} ἁμαρτία^{nafs} νῦν^{bo} δέ^{c} λέγω^{vipa2p} ὅτι^{c} βλέπω^{vipa1p} ὁ^{dnfs} οὖν^{c} ἁμαρτία^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ μένω^{vipa3s}. **10. v.1** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnms} μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vppnnms} διά^{p} ὁ^{dgfs} θύρα^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} αὐλή^{nafs} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp} ἀλλά^{c} ἀναβαίνω^{vppanms} ἀλλαχόθεν^{bo} ἐκεῖνος^{rdnms} κλέπτης^{nnms} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} λῃστής^{nnms}. **v.2** ὁ^{dnms} δέ^{c} εἰσέρχομαι^{vppnnms} διά^{p} ὁ^{dgfs} θύρα^{ngfs} ποιμήν^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp}. **v.3** οὗτος^{rddms} ὁ^{dnms} θυρωρός^{nnms} ἀνοίγω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnnp} πρόβατον^{nnnp} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{danp} ἴδιος^{aanpn} πρόβατον^{nanp} καλέω^{vipa3s} κατά^{p} ὄνομα^{nans} καί^{c} ἐξάγω^{vipa3s} αὐτός^{rpanp}. **v.4** καί^{c} ὅταν^{c} ὁ^{danp} ἴδιος^{aanpn} πρόβατον^{nanp} ἐκβάλλω^{vsaa3s} ἔμπροσθεν^{p} αὐτός^{rpgnp} πορεύομαι^{vipn3s} καί^{c} ὁ^{dnnp} πρόβατον^{nnnp} αὐτός^{rpdms} ἀκολουθέω^{vipa3s} ὅτι^{c} οἶδα^{vixa3p} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} αὐτός^{rpgms}.

τοῦ ὅτι οὐκ οἴδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φωνήν. Ταύτην τὴν 6
παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν
τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς 7
Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων.
πάντες ὅσοι ἦλθον κλέπται εἰσὶν καὶ λῃσταί ἀλλ οὐκ ἤκου- 8
σαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. ἐγώ εἰμι ἡ θύρα, δι ἐμοῦ ἐάν τις 9
εἰσέλθῃ σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νο-
μὴν εὑρήσει. ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ 10
θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ, ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισ-
σὸν ἔχωσιν. Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς 11
τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων, ὁ μισθωτὸς 12
δὲ, καὶ οὐκ ὢν ποιμήν οὗ οὐκ εἰσιν τὰ πρόβατα ἴδια θεωρεῖ
τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει
καὶ ὁ λύκος ἁρπάζει αὐτὰ καὶ σκορπίζει τὰ πρόβατα. ὁ 13
δὲ μισθωτός φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἐστιν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ
περὶ τῶν προβάτων. Ἐγώ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός καὶ γινώ- 14
σκω τὰ ἐμὰ καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν. καθὼς γινώ- 15
σκει με ὁ πατὴρ κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα καὶ τὴν ψυχήν
μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω 16
ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης, κἀκεῖνα με δεῖ ἀγαγεῖν

---

v.5 ἀλλότριος^{admsn} δέ^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} ἀκολουθέω^{vsaa3p} ἀλλά^{c} φεύγω^{vifd3p} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3p} ὁ^{dgmp} ἀλλότριος^{agmpn} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs}. **v.6** οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} παροιμία^{nafs} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnmp} δέ^{c} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3p} τίς^{rqnnp} εἰμί^{viix3s} ὅς^{rranp} λαλέω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.7** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} πάλιν^{bo} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnfs} θύρα^{nnfs} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp}. **v.8** πᾶς^{anmpn} ὅσος^{rcnmp} ἔρχομαι^{viaa3p} κλέπτης^{nnmp} εἰμί^{vipx3p} καί^{c} λῃστής^{nnmp} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} ἀκούω^{viaa3p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnnp} πρόβατον^{nnnp}. **v.9** ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnfs} θύρα^{nnfs} διά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐάν^{qo} τι-σρινμσ εἰσέρχομαι^{vsaa3s} σῴζω^{vifp3s} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vifd3s} καί^{c} ἐξέρχομαι^{vifd3s} καί^{c} νομή^{nafs} εὑρίσκω^{vifa3s}. **v.10** ὁ^{dnms} κλέπτης^{nnms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ἵνα^{c} κλέπτω^{vsaa3s} καί^{c} θύω^{vsaa3s} καί^{c} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἔρχομαι^{viaa1s} ἵνα^{c} ζωή^{nafs} ἔχω^{vspa3p} καί^{c} περισσός^{bo} ἔχω^{vspa3p}. **v.11** ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnms} ποιμήν^{nnms} ὁ^{dnms} καλός^{anmsn} ὁ^{dnms} ποιμήν^{nnms} ὁ^{dnms} καλός^{anmsn} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} τίθημι^{vipa3s} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp}. **v.12** ὁ^{dnms} μισθωτός^{nnms} δέ^{c} καί^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vppxnms} ποιμήν^{nnms} ὅς^{rrgms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnnp} πρόβατον^{nnnp} ἴδιος^{annpn} θεωρέω^{vipa3s} ὁ^{dams} λύκος^{nams} ἔρχομαι^{vppnams} καί^{c} ἀφίημι^{vipa3s} ὁ^{danp} πρόβατον^{nanp} καί^{c} φεύγω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} λύκος^{nnms} ἁρπάζω^{vipa3s} αὐτός^{rpanp} καί^{c} σκορπίζω^{vipa3s} ὁ^{danp} πρόβατον^{nanp}. **v.13** ὁ^{dnms} δέ^{c} μισθωτός^{nnms} φεύγω^{vipa3s} ὅτι^{c} μισθωτός^{nnms} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} οὐ^{xo} μέλει^{vipq3s} αὐτός^{rpdms} περί^{p} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp}. **v.14** ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnms} ποιμήν^{nnms} ὁ^{dnms} καλός^{anmsn} καί^{c} γινώσκω^{vipa1s} ὁ^{danp} ἐμός^{rsanp} καί^{c} γινώσκω^{vipp1s} ὑπό^{p} ὁ^{dgnp} ἐμός^{rsgnp}. **v.15** καθώς^{bo} γινώσκω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} κἀγώ$^{rpn-s}$ γινώσκω^{vipa1s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^{c} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ τίθημι^{vipa1s} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp}.

καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν καὶ γενήσεται μία ποίμνη
17 εἷς ποιμήν. διὰ τοῦτό ὁ πατήρ με ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθημι
18 τὴν ψυχήν μου ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν
ἀπ ἐμοῦ ἀλλ ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ ἐμαυτοῦ ἐξουσίαν ἔχω
θεῖναι αὐτήν καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν, ταύτην
19 τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου. Σχίσμα οὖν
πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους.
20 ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν Δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται, τί
21 αὐτοῦ ἀκούετε. ἄλλοι ἔλεγον Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν
δαιμονιζομένου, μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς
22 ἀνοίγειν· Ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ χει-
23 μὼν ἦν. καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ
24 Σολομῶνος. ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον
αὐτῷ Ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός
25 εἰπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Εἶπον
ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι
26 τοῦ πατρός μου ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ, ἀλλ᾽ ὑμεῖς οὐ
πιστεύετε οὐ γὰρ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν καθὼς
27 εἶπον ὑμῖν. τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει,

---

v.16 καί^{c} ἄλλος^{aanpn} πρόβατον^{nanp} ἔχω^{vipa1s} ὅς^{rrnnp} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} αὐλή^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} κἀκεῖνος^{rdnnp} ἐγώ$^{rpa-s}$ δεῖ^{vipq3s} ἄγω^{vnaa} καί^{c} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀκούω^{vifa3p} καί^{c} γίνομαι^{vifd3s} εἷς^{nnfs} ποίμνη^{nnfs} εἷς^{nnms} ποιμήν^{nnms}. **v.17** διά^{p} οὗτος^{rdans} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀγαπάω^{vipa3s} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ τίθημι^{vipa1s} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἵνα^{c} πάλιν^{bo} λαμβάνω^{vsaa1s} αὐτός^{rpafs}. **v.18** οὐδείς^{anfsn} αἴρω^{vipa3s} αὐτός^{rpafs} ἀπό^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀλλά^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ τίθημι^{vipa1s} αὐτός^{rpafs} ἀπό^{p} ἐμαυτοῦ^{rxgms} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa1s} τίθημι^{vnaa} αὐτός^{rpafs} καί^{c} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa1s} πάλιν^{bo} λαμβάνω^{vnaa} αὐτός^{rpafs} οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} λαμβάνω^{viaa1s} παρά^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.19** σχίσμα^{nnns} οὖν^{c} πάλιν^{bo} γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} διά^{p} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp}. **v.20** λέγω^{viia3p} δέ^{c} πολύς^{anmpn} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} δαιμόνιον^{nans} ἔχω^{vipa3s} καί^{c} μαίνομαι^{vipn3s} τίς^{rqans} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vipa2p}. **v.21** ἄλλος^{anmpn} λέγω^{viia3p} οὗτος^{rdnnp} ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnnp} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} δαιμονίζομαι^{vppngms} μή^{xo} δαιμόνιον^{nnns} δύναμαι^{vipn3s} τυφλός^{agmpn} ὀφθαλμός^{namp} ἀνοίγω^{vnpa}. **v.22** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ὁ^{dnnp} ἐγκαίνια^{nnnp} ἐν^{p} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} καί^{c} χειμών^{nnms} εἰμί^{viix3s}. **v.23** καί^{c} περιπατέω^{viia3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} στοά^{ndfs} Σολομών^{ngms}. **v.24** κυκλόω^{viaa3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} καί^{c} λέγω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} ἕως^{c} πότε^{xo} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} ἐγώ$^{rpg-p}$ αἴρω^{vipa2s} εἰ^{qo} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} λέγω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ παρρησία^{ndfs}. **v.25** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa2p} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp} ὅς^{rranp} ἐγώ$^{rpn-s}$ ποιέω^{vipa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὗτος^{rdnnp} μαρτυρέω^{vipa3s} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.26** ἀλλά^{c} σύ$^{rpn-p}$ οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa2p} ὅς^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx2p} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp} ὁ^{dgnp} ἐμός^{rsgnp} καθώς^{bo} λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$.

κἀγὼ γινώσκω αὐτά καὶ ἀκολουθοῦσίν μοι. κἀγὼ ζωὴν 28
αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα
καὶ οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. ὁ πατήρ μου 29
ὃς δέδωκέν μοι μεῖζών πάντων ἐστιν καὶ οὐδεὶς δύναται ἁρ-
πάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός μου. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ 30
ἕν ἐσμεν. Ἐβάστασαν οὖν πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα 31
λιθάσωσιν αὐτόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Πολλὰ καλὰ 32
ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός, μου, διὰ ποῖον αὐτῶν ἔρ-
γον λιθάζετε μὲ· ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, 33
Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε ἀλλὰ περὶ βλασφημίας
καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν. ἀπεκρίθη 34
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν
Ἐγὼ εἶπα Θεοί ἐστε. εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς πρὸς οὓς 35
ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γρα-
φή. ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον 36
ὑμεῖς λέγετε ὅτι Βλασφημεῖς ὅτι εἶπον Υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμι.
εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου μὴ πιστεύετέ μοι, εἰ 37, 38
δὲ ποιῶ κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε τοῖς ἔργοις πιστεύσατε, ἵνα
γνῶτε καὶ πιστεύσητε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κἀγὼ ἐν αὐτῷ.

---

v.27 ὁ^{dnnp} πρόβατον^{nnnp} ὁ^{dnnp} ἐμός^{rsnnp} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀκούω^{vipa3s} κἀγώ$^{rpn-s}$ γινώσκω^{vipa1s} αὐτός^{rpanp} καί^{c} ἀκολουθέω^{vipa3p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.28** κἀγώ$^{rpn-s}$ ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} δίδωμι^{vipa1s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} ἀπόλλυμι^{vsam3p} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} καί^{c} οὐ^{xo} ἁρπάζω^{vifa3s} τι-σρινμσ αὐτός^{rpanp} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.29** ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅς^{rrnms} δίδωμι^{vixa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ μέγας^{anmsc} πᾶς^{agmpn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} οὐδείς^{anfsn} δύναμαι^{vipn3s} ἁρπάζω^{vnpa} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.30** ἐγώ$^{rpn-s}$ καί^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} εἷς^{nnns} εἰμί^{vipx1p}. **v.31** βαστάζω^{viaa3p} οὖν^{c} πάλιν^{bo} λίθος^{namp} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἵνα^{c} λιθάζω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.32** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πολύς^{aanpn} καλός^{aanpn} ἔργον^{nanp} δείκνυμι^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ διά^{p} ποῖος^{rqans} αὐτός^{rpgnp} ἔργον^{nans} λιθάζω^{vipa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.33** ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} λέγω^{vppanmp} περί^{p} καλός^{agnsn} ἔργον^{ngns} οὐ^{xo} λιθάζω^{vipa1p} σύ$^{rpa-s}$ ἀλλά^{c} περί^{p} βλασφημία^{ngfs} καί^{c} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-s}$ ἄνθρωπος^{nnms} εἰμί^{vppxnms} ποιέω^{vipa2s} σεαυτοῦ^{rxams} θεός^{nams}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} γράφω^{vpxpnns} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} σύ$^{rpg-p}$ ἐγώ$^{rpn-s}$ λέγω^{viaa1s} θεός^{nnmp} εἰμί^{vipx2p}. **v.35** εἰ^{qo} ἐκεῖνος^{rdamp} λέγω^{viaa3s} θεός^{namp} πρός^{p} ὅς^{rramp} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} γίνομαι^{viad3s} καί^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} λύω^{vnap} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs}. **v.36** ὅς^{rrams} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἁγιάζω^{viaa3s} καί^{c} ἀποστέλλω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} σύ$^{rpn-p}$ λέγω^{vipa2p} ὅτι^{c} βλασφημέω^{vipa2s} ὅτι^{c} λέγω^{viaa1s} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx1s}. **v.37** εἰ^{qo} οὐ^{xo} ποιέω^{vipa1s} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ μή^{xo} πιστεύω^{vdpa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.38** εἰ^{qo} δέ^{c} ποιέω^{vipa1s} κἄν^{qo} ἐγώ$^{rpd-s}$ μή^{xo} πιστεύω^{vspa2p} ὁ^{ddnp} ἔργον^{ndnp} πιστεύω^{vdaa2p} ἵνα^{c} γινώσκω^{vsaa2p} καί^{c} πιστεύω^{vsaa2p} ὅτι^{c} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} κἀγώ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}.

39 Ἐζήτουν οὖν πάλιν αὐτὸν πιάσαι καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς χειρὸς
40 αὐτῶν. Καὶ ἀπῆλθεν πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τό-
πον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ.
41 καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν
σημεῖον ἐποίησεν οὐδέν πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ
42 τούτου ἀληθῆ ἦν. καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν.

11 Ἦν δέ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας ἐκ τῆς κώμης
2 Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀ-
λείψασα τὸν κύριον μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ
3 ταῖς θριξὶν αὐτῆς ἡς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἠσθένει. ἀπέ-
στειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι Κύριε ἴδε ὃν
4 φιλεῖς ἀσθενεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Αὕτη ἡ ἀσθέ-
νεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον ἀλλ ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ
5 ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι αὐτῆς. ἠγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς
6 τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. ὡς
οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο
7 ἡμέρας. ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς Ἄγωμεν
8 εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί Ῥαββί
νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ.
9 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Οὐχὶ δώδεκα εἰσιν ὧραί τῆς ἡμέρας ἐάν

---

v.39 ζητέω^{viia3p} οὖν^{c} πάλιν^{bo} αὐτός^{rpams} πιάζω^{vnaa} καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} αὐτός^{rpgmp}. **v.40** καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} πάλιν^{bo} πέραν^{bo} ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dams} τόπος^{nams} ὅπου^{bo} εἰμί^{viix3s} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnns} πρῶτος^{annsn} βαπτίζω^{vppanms} καί^{c} μένω^{viaa3s} ἐκεῖ^{bo}. **v.41** καί^{c} πολύς^{anmpn} ἔρχομαι^{viaa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} λέγω^{viia3p} ὅτι^{c} Ἰωάννης^{nnms} μέν^{xo} σημεῖον^{nans} ποιέω^{viaa3s} οὐδείς^{aansn} πᾶς^{annpn} δέ^{c} ὅσος^{rcanp} λέγω^{viaa3s} Ἰωάννης^{nnms} περί^{p} οὗτος^{rdgms} ἀληθής^{annpn} εἰμί^{viix3s}. **v.42** καί^{c} πιστεύω^{viaa3p} πολύς^{anmpn} ἐκεῖ^{bo} εἰς^{p} αὐτός^{rpams}. **11. v.1** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} τι-σρινμσ ἀσθενέω^{vppanms} Λάζαρος^{nnms} ἀπό^{p} Βηθανία^{ngfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} κώμη^{ngfs} Μαρία^{ngfs} καί^{c} Μάρθα^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἀδελφή^{ngfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.2** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἀλείφω^{vpaanfs} ὁ^{dams} κύριος^{nams} μύρον^{ndns} καί^{c} ἐκμάσσω^{vpaanfs} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{ddfp} θρίξ^{ndfp} αὐτός^{rpgfs} ὅς^{rrgfs} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} Λάζαρος^{nnms} ἀσθενέω^{viia3s}. **v.3** ἀποστέλλω^{viaa3p} οὖν^{c} ὁ^{dnfp} ἀδελφή^{nnfp} πρός^{p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanfp} κύριος^{nvms} ἴδε^{i} ὅς^{rrams} φιλέω^{vipa2s} ἀσθενέω^{vipa3s}. **v.4** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} ἀσθένεια^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} πρός^{p} θάνατος^{nams} ἀλλά^{c} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἵνα^{c} δοξάζω^{vsap3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διά^{p} αὐτός^{rpgfs}. **v.5** ἀγαπάω^{viia3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafs} Μάρθα^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} ἀδελφή^{nafs} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} ὁ^{dams} Λάζαρος^{nams}. **v.6** ὡς^{bo} οὖν^{c} ἀκούω^{viaa3s} ὅτι^{c} ἀσθενέω^{vipa3s} τότε^{bo} μέν^{xo} μένω^{viaa3s} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} εἰμί^{viix3s} τόπος^{ndms} δύο^{tn} ἡμέρα^{nafp}. **v.7** ἔπειτα^{bo} μετά^{p} οὗτος^{rdans} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} ἄγω^{vspa1p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ἰουδαία^{nafs} πάλιν^{bo}. **v.8** λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ῥαββίth νῦν^{bo} ζητέω^{viia3p} σύ$^{rpa-s}$ λιθάζω^{vnaa} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} καί^{c} πάλιν^{bo} ὑπάγω^{vipa2s} ἐκεῖ^{bo}.

τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ οὐ προσκόπτει ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τούτου βλέπει, ἐὰν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί προσκόπτει ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. ταῦτα εἶπεν καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται, ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξυπνίσω αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ., Κύριε εἰ κεκοίμηται σωθήσεται. εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὕπνου λέγει. τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ Λάζαρος ἀπέθανεν. καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς ἵνα πιστεύσητε ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ, ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ αὐτοῦ. Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν, ἵνα παραμυθήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται ὑπήντησεν αὐτῷ, Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. εἶπεν οὖν Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν Κύριε εἰ ἦς ὧδε ὁ ἀδελφός μου, οὐκ ἂν

---

v.9 ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} οὐχί^{xo} δώδεκα^{tn} εἰμί^{vipx3p} ὥρα^{nnfp} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ περιπατέω^{vspa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} οὐ^{xo} προσκόπτω^{vipa3s} ὅτι^{c} ὁ^{dans} φῶς^{nans} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} βλέπω^{vipa3s}. **v.10** ἐάν^{qo} δέ^{c} τι-σρινμσ περιπατέω^{vspa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} προσκόπτω^{vipa3s} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.11** οὗτος^{rdanp} λέγω^{viaa3s} καί^{c} μετά^{p} οὗτος^{rdans} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} Λάζαρος^{nnms} ὁ^{dnms} φίλος^{anmsn} ἐγώ$^{rpg-p}$ κοιμάομαι^{vixp3s} ἀλλά^{c} πορεύομαι^{vipn1s} ἵνα^{c} ἐξυπνίζω^{vsaa1s} αὐτός^{rpams}. **v.12** λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} κοιμάομαι^{vixp3s} σῴζω^{vifp3s}. **v.13** λέγω^{viya3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} περί^{p} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} αὐτός^{rpgms} ἐκεῖνος^{rdnmp} δέ^{c} δοκέω^{viaa3p} ὅτι^{c} περί^{p} ὁ^{dgfs} κοίμησις^{ngfs} ὁ^{dgms} ὕπνος^{ngms} λέγω^{vipa3s}. **v.14** τότε^{bo} οὖν^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} παρρησία^{ndfs} Λάζαρος^{nnms} ἀποθνήσκω^{viaa3s}. **v.15** καί^{c} χαίρω^{vipa1s} διά^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἵνα^{c} πιστεύω^{vsaa2p} ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{viix1s} ἐκεῖ^{bo} ἀλλά^{c} ἄγω^{vspa1p} πρός^{p} αὐτός^{rpams}. **v.16** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} Θωμᾶς^{nnms} ὁ^{dnms} λέγω^{vpppnms} Δίδυμος^{nnms} ὁ^{ddmp} συμμαθητής^{ndmp} ἄγω^{vspa1p} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἵνα^{c} ἀποθνήσκω^{vsaa1p} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.17** ἔρχομαι^{vpaanms} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εὑρίσκω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} τέσσαρες^{nafp} ἡμέρα^{nafp} ἤδη^{bo} ἔχω^{vppaams} ἐν^{p} ὁ^{ddns} μνημεῖον^{ndns}. **v.18** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ὁ^{dnfs} Βηθανία^{nnfs} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dgnp} Ἱεροσόλυμα^{ngnp} ὡς^{bo} ἀπό^{p} στάδιος^{ngnp} δεκαπέντε^{tn}. **v.19** καί^{c} πολύς^{anmpn} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἔρχομαι^{viya3p} πρός^{p} ὁ^{dafp} περί^{p} Μάρθα^{nafs} καί^{c} Μαρία^{nafs} ἵνα^{c} παραμυθέομαι^{vsad3p} αὐτός^{rpafp} περί^{p} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rpgfp}. **v.20** ὁ^{dnfs} οὖν^{c} Μάρθα^{nnfs} ὡς^{bo} ἀκούω^{viaa3s} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s} ὑπαντάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} Μαρία^{nnfs} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} καθέζομαι^{viin3s}.

22 ἐτεθνήκει. ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεὸν
23 δώσει σοι ὁ θεός. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Ἀναστήσεται ὁ ἀ-
24 δελφός σου. λέγει αὐτῷ Μάρθα Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν
25 τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς
Ἐγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀ-
26 ποθάνῃ ζήσεται. καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ
27 ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα, πιστεύεις τοῦτο. λέγει αὐτῷ Ναί
κύριε ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ
28 ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. Καὶ ταῦτά εἰποῦσα ἀπῆλθεν
καὶ ἐφώνησεν Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς λάθρᾳ εἰποῦσα
29 Ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε. ἐκείνη ὡς ἤκουσεν
30 ἐγείρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν, οὔπω δὲ ἐληλύθει
ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην ἀλλ ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντη-
31 σεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ αὐτῆς ἐν
τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν ἰδόντες τὴν Μαρίαν,
ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν ἠκολούθησαν αὐτῇ λέγον-
32 τες, ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ἡ οὖν
Μαρία, ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν ὁ Ἰησοῦς ἰδοῦσα αὐτὸν ἔπεσεν
αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας λέγουσα αὐτῷ Κύριε εἰ ἦς ὧδε οὐκ

---

v.21 λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} Μάρθα^{nnfs} πρός^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} εἰμί^{viix2s} ὧδε^{bo} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὐ^{xo} ἄν^{xo} θνήσκω^{viya3s}. **v.22** ἀλλά^{c} καί^{c} νῦν^{bo} οἶδα^{vixa1s} ὅτι^{c} ὅσος^{rcanp} ἄν^{xo} αἰτέω^{vsam2s} ὁ^{dams} θεός^{nams} δίδωμι^{vifa3s} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.23** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀνίστημι^{vifm3s} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} σύ$^{rpg-s}$. **v.24** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} Μάρθα^{nnfs} οἶδα^{vixa1s} ὅτι^{c} ἀνίστημι^{vifm3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀνάστασις^{ndfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.25** λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnfs} ἀνάστασις^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ζωή^{nnfs} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ κἄν^{qo} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ζάω^{vifd3s}. **v.26** καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ζάω^{vppanms} καί^{c} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ οὐ^{xo} μή^{xo} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} πιστεύω^{vipa2s} οὗτος^{rdans}. **v.27** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ναί^{xo} κύριος^{nvms} ἐγώ$^{rpn-s}$ πιστεύω^{vixa1s} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dnms} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἔρχομαι^{vppnnms}. **v.28** καί^{c} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanfs} ἀπέρχομαι^{viaa3s} καί^{c} φωνέω^{viaa3s} Μαρία^{nafs} ὁ^{dafs} ἀδελφή^{nafs} αὐτός^{rpgfs} λάθρᾳ^{bo} λέγω^{vpaanfs} ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} πάρειμι^{vipx3s} καί^{c} φωνέω^{vipa3s} σύ$^{rpa-s}$. **v.29** ἐκεῖνος^{rdnfs} ὡς^{bo} ἀκούω^{viaa3s} ἐγείρω^{vipp3s} ταχύς^{bo} καί^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams}. **v.30** οὔπω^{bo} δέ^{c} ἔρχομαι^{viya3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κώμη^{nafs} ἀλλά^{c} εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} τόπος^{ndms} ὅπου^{bo} ὑπαντάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} Μάρθα^{nnfs}. **v.31** ὁ^{dnmp} οὖν^{c} Ἰουδαῖος^{anmpn} ὁ^{dnmp} εἰμί^{vppxnmp} μετά^{p} αὐτός^{rpgfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} καί^{c} παραμυθέομαι^{vppnnmp} αὐτός^{rpafs} ὁράω^{vpaanmp} ὁ^{dafs} Μαρία^{nafs} ὅτι^{c} ταχέως^{bo} ἀνίστημι^{viaa3s} καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdfs} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ὑπάγω^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} ἵνα^{c} κλαίω^{vsaa3s} ἐκεῖ^{bo}.

ἄν ἀπέθανεν μου ὁ ἀδελφός. Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν 33
κλαίουσαν καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίον-
τας ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτόν, καὶ 34
εἶπεν Ποῦ τεθείκατε αὐτόν λέγουσιν αὐτῷ Κύριε ἔρχου καὶ
ἴδε. ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι Ἴδε 35, 36
πῶς ἐφίλει αὐτόν. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον, Οὐκ ἠδύνατο 37
οὗτος ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα
καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ. Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος 38
ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον, ἦν δὲ σπήλαιον καὶ λί-
θος ἐπέκειτο ἐπ αὐτῷ. λέγει ὁ Ἰησοῦς Ἄρατε τὸν λίθον 39
λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκότος Μάρθα Κύριε ἤδη ὄ-
ζει τεταρταῖος γάρ ἐστιν. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Οὐκ εἶπόν 40
σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὄψει τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. ἦραν οὖν 41
τὸν λίθον οὗ ἦν ὁ τεθνηκὼς κειμένος. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρεν
τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπεν Πάτερ εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤ-
κουσάς μου. ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις ἀλλὰ 42
διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστῶτα εἶπον ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ
με ἀπέστειλας. καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγα- 43
σεν Λάζαρε δεῦρο ἔξω. καὶ ἐξῆλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος 44

---

v.32 ὁ^{dnfs} οὖν^{c} Μαρία^{nnfs} ὡς^{bo} ἔρχομαι^{viaa3s} ὅπου^{bo} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁράω^{vpaanfs} αὐτός^{rpams} πίπτω^{viaa3s} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} λέγω^{vppanfs} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} εἰμί^{viix2s} ὧδε^{bo} οὐ^{xo} ἄν^{xo} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms}. **v.33** Ἰησοῦς^{nnms} οὖν^{c} ὡς^{bo} ὁράω^{viaa3s} αὐτός^{rpafs} κλαίω^{vppaafs} καί^{c} ὁ^{damp} συνέρχομαι^{vpaaamp} αὐτός^{rpdfs} Ἰουδαῖος^{aampn} κλαίω^{vppaamp} ἐμβριμάομαι^{viad3s} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} καί^{c} ταράσσω^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams}. **v.34** καί^{c} λέγω^{viaa3s} ποῦ^{xo} τίθημι^{vixa2p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} ἔρχομαι^{vipn2s} καί^{c} ὁράω^{vdaa2s}. **v.35** δακρύω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.36** λέγω^{viia3p} οὖν^{c} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἴδε^{i} πῶς^{bo} φιλέω^{viia3s} αὐτός^{rpams}. **v.37** τι-σ-ρινμπ δέ^{c} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{viaa3p} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} ἀνοίγω^{vpaanms} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} ὁ^{dgms} τυφλός^{agmsn} ποιέω^{vnaa} ἵνα^{c} καί^{c} οὗτος^{rdnms} μή^{xo} ἀποθνῄσκω^{vsaa3s}. **v.38** Ἰησοῦς^{nnms} οὖν^{c} πάλιν^{bo} ἐμβριμάομαι^{vppnnms} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} ἔρχομαι^{vipn3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} εἰμί^{viix3s} δέ^{c} σπήλαιον^{nnns} καί^{c} λίθος^{nnms} ἐπίκειμαι^{viin3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdns}. **v.39** λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} αἴρω^{vdaa2p} ὁ^{dams} λίθος^{nams} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} ἀδελφή^{nnfs} ὁ^{dgms} θνῄσκω^{vpxagms} Μάρθα^{nnfs} κύριος^{nvms} ἤδη^{bo} ὄζω^{vipa3s} τεταρταῖος^{anmsn} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s}. **v.40** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} ἐάν^{qo} πιστεύω^{vsaa2s} ὀπτάνομαι^{vifd2s} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.41** αἴρω^{viaa3p} οὖν^{c} ὁ^{dams} λίθος^{nams} οὗ^{bo} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} θνῄσκω^{vpxanms} κεῖμαι^{vppnnms} ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} αἴρω^{viaa3s} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} ἄνω^{bo} καί^{c} λέγω^{viaa3s} πατήρ^{nvms} εὐχαριστέω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} ἀκούω^{viaa2s} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.42** ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} οἶδα^{viya1s} ὅτι^{c} πάντοτε^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀκούω^{vipa2s} ἀλλά^{c} διά^{p} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ὁ^{dams} περιΐστημι^{vpxaams} λέγω^{viaa1s} ἵνα^{c} πιστεύω^{vsaa3p} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-s}$ ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀποστέλλω^{viaa2s}. **v.43** καί^{c} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} κραυγάζω^{viaa3s} Λάζαρος^{nvms} δεῦρο^{vdvx2s} ἔξω^{bo}.

τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σου-
δαρίῳ περιεδέδετο λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Λύσατε αὐτὸν καὶ
45 ἄφετε ὑπάγειν. Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων οἱ ἐλθόντες
πρὸς τὴν Μαρίαν καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐ-
46 πίστευσαν εἰς αὐτόν, τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς
47 Φαρισαίους καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς. συν-
ήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον καὶ
ἔλεγον Τί ποιοῦμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα
48 ποιεῖ. ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως πάντες πιστεύσουσιν εἰς
αὐτόν καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ
49 τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας ἀρ-
χιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς οὐκ
50 οἴδατε οὐδέν. οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἷς
ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος
51 ἀπόληται. τοῦτο δὲ ἀφ ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν ἀλλὰ ἀρχιερεὺς
ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου προεφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν Ἰησοῦς
52 ἀποθνῄσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους. καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους
μόνον ἀλλ ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ διεσκορπισμένα
53 συναγάγῃ εἰς ἕν. ἀπ ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύ-
54 σαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. Ἰησοῦς οὖν οὐκέτι παρρη-

---

v.44 καίᶜ ἐξέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ θνῄσκωᵛᵖˣᵃⁿᵐˢ δέωᵛᵖˣᵖⁿᵐˢ ὁᵈᵃᵐᵖ πούςⁿᵃᵐᵖ καίᶜ ὁᵈᵃᶠᵖ χείρⁿᵃᶠᵖ κειρίαⁿᵈᶠᵖ καίᶜ ὁᵈⁿᶠˢ ὄψιςⁿⁿᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ σουδάριονⁿᵈⁿˢ περιδέωᵛⁱʸᵖ³ˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ λύωᵛᵈᵃᵃ²ᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ καίᶜ ἀφίημιᵛᵈᵃᵃ²ᵖ ὑπάγωᵛⁿᵖᵃ. **v.45** πολύςᵃⁿᵐᵖⁿ οὖνᶜ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ Ἰουδαῖοςᵃᵍᵐᵖⁿ ὁᵈⁿᵐᵖ ἔρχομαιᵛᵖᵃᵃⁿᵐᵖ πρόςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ Μαρίαⁿᵃᶠˢ καίᶜ θεάομαιᵛᵖᵃᵈⁿᵐᵖ ὅςʳʳᵃⁿᵖ ποιέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ πιστεύωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ εἰςᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ. **v.46** τι-σρινμπ δέᶜ ἐκᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ ἀπέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ᵖ πρόςᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ Φαρισαῖοςⁿᵃᵐᵖ καίᶜ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ ὅςʳʳᵃⁿᵖ ποιέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ. **v.47** συνάγωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ οὖνᶜ ὁᵈⁿᵐᵖ ἀρχιερεύςⁿⁿᵐᵖ καίᶜ ὁᵈⁿᵐᵖ Φαρισαῖοςⁿⁿᵐᵖ συνέδριονⁿᵃⁿˢ καίᶜ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ τίςʳᵠᵃⁿˢ ποιέωᵛⁱᵖᵃ¹ᵖ ὅτιᶜ οὗτοςʳᵈⁿᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ ἄνθρωποςⁿⁿᵐˢ πολύςᵃᵃⁿᵖⁿ σημεῖονⁿᵃⁿᵖ ποιέωᵛⁱᵖᵃ³ˢ. **v.48** ἐάνᵠᵒ ἀφίημιᵛˢᵃᵃ¹ᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ οὕτωᵇᵒ πᾶςᵃⁿᵐᵖⁿ πιστεύωᵛⁱᶠᵃ³ᵖ εἰςᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ καίᶜ ἔρχομαιᵛⁱᶠᵈ³ᵖ ὁᵈⁿᵐᵖ Ῥωμαῖοςᵃⁿᵐᵖⁿ καίᶜ αἴρωᵛⁱᶠᵃ³ᵖ ἐγώʳᵖᵍ⁻ᵖ καίᶜ ὁᵈᵃᵐˢ τόποςⁿᵃᵐˢ καίᶜ ὁᵈᵃⁿˢ ἔθνοςⁿᵃⁿˢ. **v.49** εἷςⁿⁿᵐˢ δέᶜ τι-σρινμσ ἐκᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ Καϊάφαςⁿⁿᵐˢ ἀρχιερεύςⁿⁿᵐˢ εἰμίᵛᵖᵖˣⁿᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ ἐνιαυτόςⁿᵍᵐˢ ἐκεῖνοςʳᵈᵍᵐˢ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ σύʳᵖⁿ⁻ᵖ οὐˣᵒ οἶδαᵛⁱˣᵃ²ᵖ οὐδείςᵃᵃⁿˢⁿ. **v.50** οὐδέᵇᵒ διαλογίζομαιᵛⁱᵖⁿ²ᵖ ὅτιᶜ συμφέρωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ἐγώʳᵖᵈ⁻ᵖ ἵναᶜ εἷςⁿⁿᵐˢ ἄνθρωποςⁿⁿᵐˢ ἀποθνῄσκωᵛˢᵃᵃ³ˢ ὑπέρᵖ ὁᵈᵍᵐˢ λαόςⁿᵍᵐˢ καίᶜ μήˣᵒ ὅλοςᵃⁿⁿˢⁿ ὁᵈⁿⁿˢ ἔθνοςⁿⁿⁿˢ ἀπόλλυμιᵛˢᵃᵐ³ˢ. **v.51** οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ δέᶜ ἀπόᵖ ἑαυτοῦʳˣᵍᵐˢ οὐˣᵒ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἀλλάᶜ ἀρχιερεύςⁿⁿᵐˢ εἰμίᵛᵖᵖˣⁿᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ ἐνιαυτόςⁿᵍᵐˢ ἐκεῖνοςʳᵈᵍᵐˢ προφητεύωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὅτιᶜ μέλλωᵛⁱⁱᵃ³ˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ ἀποθνῄσκωᵛⁿᵖᵃ ὑπέρᵖ ὁᵈᵍⁿˢ ἔθνοςⁿᵍⁿˢ. **v.52** καίᶜ οὐˣᵒ ὑπέρᵖ ὁᵈᵍⁿˢ ἔθνοςⁿᵍⁿˢ μόνοςᵇᵒ ἀλλάᶜ ἵναᶜ καίᶜ ὁᵈᵃⁿᵖ τέκνονⁿᵃⁿᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵃⁿᵖ διασκορπίζωᵛᵖˣᵖᵃⁿᵖ συνάγωᵛˢᵃᵃ³ˢ εἰςᵖ εἷςⁿᵃⁿˢ. **v.53** ἀπόᵖ ἐκεῖνοςʳᵈᵍᶠˢ οὖνᶜ ὁᵈᵍᶠˢ ἡμέραⁿᵍᶠˢ συμβουλεύωᵛⁱᵃᵐ³ᵖ ἵναᶜ ἀποκτείνωᵛˢᵖᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ.

σίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς
τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου εἰς Ἐφραὶμ λεγομένην πόλιν
κἀκεῖ διέτριβεν μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 55 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ
πάσχα τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἰεροσόλυμα
ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα ἵνα ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. 56 ἐ-
ζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ
ἑστηκότες Τί δοκεῖ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν. 57 δε-
δώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἐντολὴν ἵνα
ἐάν τις γνῷ ποῦ ἐστιν μηνύσῃ ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθα-
νίαν ὅπου ἦν Λάζαρος Ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.
ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει ὁ δὲ 2
Λάζαρος εἷς ἦν τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. 3 ἡ οὖν Μαρία
λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου ἤλει-
ψεν τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξεν ταῖς θριξὶν αὐτῆς
τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ
μύρου. 4 λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Ἰούδας Σίμω-
νος Ἰσκαριώτης ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι. 5 Διὰ τί τοῦτο
τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτω-
χοῖς. 6 εἶπεν δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ

---

v.54 Ἰησοῦς^{nnms} οὖν^{c} οὐκέτι^{bo} παρρησίᾳ^{ndfs} περιπατέω^{viia3s} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ἀλλά^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} ἐκεῖθεν^{bo} εἰς^{p} ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dgfs} ἔρημος^{agfsn} εἰς^{p} Ἐφραίμ^{tp} λέγω^{vpppafs} πόλις^{nafs} κἀκεῖ^{bo} διατρίβω^{viia3s} μετά^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms}. **v.55** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dnns} πάσχα^{ta} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} καί^{c} ἀναβαίνω^{viaa3p} πολύς^{anmpn} εἰς^{p} Ἰεροσόλυμα^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} χώρα^{ngfs} πρό^{p} ὁ^{dgms} πάσχα^{ta} ἵνα^{c} ἁγνίζω^{vsaa3p} ἑαυτοῦ^{rxamp}. **v.56** ζητέω^{viia3p} οὖν^{c} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} λέγω^{viia3p} μετά^{p} ἀλλήλων^{regmp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} ἵστημι^{vpxanmp} τίς^{rqans} δοκέω^{vipa3s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} ἔρχομαι^{vsaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἑορτή^{nafs}. **v.57** δίδωμι^{viya3p} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ἐντολή^{nafs} ἵνα^{c} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ γινώσκω^{vsaa3s} ποῦ^{xo} εἰμί^{vipx3s} μηνύω^{vsaa3s} ὅπως^{bo} πιάζω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams}. **12. v.1** ὁ^{dnms} οὖν^{c} Ἰησοῦς^{nnms} πρό^{p} ἕξ^{tn} ἡμέρα^{ngfp} ὁ^{dgms} πάσχα^{ta} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} Βηθανία^{nafs} ὅπου^{bo} εἰμί^{viix3s} Λάζαρος^{nnms} ὁ^{dnms} θνήσκω^{vpxanms} ὅς^{rrams} ἐγείρω^{viaa3s} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.2** ποιέω^{viaa3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} δεῖπνον^{nans} ἐκεῖ^{bo} καί^{c} ὁ^{dnfs} Μάρθα^{nnfs} διακονέω^{viia3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} Λάζαρος^{nnms} εἷς^{nnms} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dgmp} ἀνάκειμαι^{vppngmp} σύν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.3** ὁ^{dnfs} οὖν^{c} Μαρία^{nnfs} λαμβάνω^{vpaanfs} λίτρα^{nafs} μύρον^{ngns} νάρδος^{ngfs} πιστικός^{agfsn} πολύτιμος^{agfsn} ἀλείφω^{viaa3s} ὁ^{damp} πούς^{namp} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^{c} ἐκμάσσω^{viaa3s} ὁ^{ddfp} θρίξ^{ndfp} αὐτός^{rpgfs} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnfs} δέ^{c} οἰκία^{nnfs} πληρόω^{viap3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ὀσμή^{ngfs} ὁ^{dgns} μύρον^{ngns}. **v.4** λέγω^{vipa3s} οὖν^{c} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} Ἰούδας^{nnms} Σίμων^{ngms} Ἰσκαριώθ^{nnms} ὁ^{dnms} μέλλω^{vppanms} αὐτός^{rpams} παραδίδωμι^{vnpa}. **v.5** διά^{p} τίς^{rqans} οὗτος^{rdnns} ὁ^{dnns} μύρον^{nnns} οὐ^{xo} πιπράσκω^{viap3s} τριακόσιοι^{ngmp} δηνάριον^{ngnp} καί^{c} δίδωμι^{viap3s} πτωχός^{admpn}.

ἀλλ ὅτι κλέπτης ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχέν καὶ τὰ βαλ-
7 λόμενα ἐβάσταζεν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς Ἄφες αὐτήν εἰς
8 τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετηρήκεν αὐτό, τοὺς
πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ ἑαυτῶν ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
9 ἔχετε. Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ
ἐστιν καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον ἀλλ ἵνα καὶ τὸν
10 Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ
11 ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν. ὅτι πολλοὶ
δι᾽ αὐτὸν ὑπῆγον τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰη-
12 σοῦν. Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν
13 ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα. ἔλαβον
τὰ βαΐα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ καὶ
ἔκραζον, Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
14 κυρίου βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. εὑρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον
15 ἐκάθισεν ἐπ αὐτό καθώς ἐστιν γεγραμμένον. Μὴ φοβοῦ
θύγατερ Σιών, ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ
16 πῶλον ὄνου. ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ
πρῶτον ἀλλ ὅτε ἐδοξάσθη [ὁ] Ἰησοῦς τότε ἐμνήσθησαν ὅτι
ταῦτα ἦν ἐπ αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.
17 ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον

---

v.6 λέγω^{viaa3s} δέ^{c} οὗτος^{rdans} οὐ^{xo} ὅτι^{c} περί^{p} ὁ^{dgmp} πτωχός^{agmpn} μέλει^{viia3s} αὐτός^{rpdms} ἀλλά^{c} ὅτι^{c} κλέπτης^{nnms} εἰμί^{viix3s} καί^{c} ὁ^{dans} γλωσσόκομον^{nans} ἔχω^{viia3s} καί^{c} ὁ^{danp} βάλλω^{vpppanp} βαστάζω^{viia3s}. **v.7** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀφίημι^{vdaa2s} αὐτός^{rpafs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ὁ^{dgms} ἐνταφιασμός^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ τηρέω^{vixa3s} αὐτός^{rpans}. **v.8** ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} γάρ^{c} πάντοτε^{bo} ἔχω^{vipa2p} μετά^{p} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἐγώ$^{rpa-s}$ δέ^{c} οὐ^{xo} πάντοτε^{bo} ἔχω^{vipa2p}. **v.9** γινώσκω^{viaa3s} οὖν^{c} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὅτι^{c} ἐκεῖ^{bo} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} οὐ^{xo} διά^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} μόνος^{bo} ἀλλά^{c} ἵνα^{c} καί^{c} ὁ^{dams} Λάζαρος^{nams} ὁράω^{vsaa3p} ὅς^{rrams} ἐγείρω^{viaa3s} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.10** βουλεύομαι^{viad3p} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} ἵνα^{c} καί^{c} ὁ^{dams} Λάζαρος^{nams} ἀποκτείνω^{vspa3p}. **v.11** ὅτι^{c} πολύς^{anmpn} διά^{p} αὐτός^{rpams} ὑπάγω^{viia3p} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} καί^{c} πιστεύω^{viia3p} εἰς^{p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.12** ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἑορτή^{nafs} ἀκούω^{vpaanmp} ὅτι^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.13** λαμβάνω^{viaa3p} ὁ^{danp} βάϊον^{nanp} ὁ^{dgmp} φοῖνιξ^{ngmp} καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὑπάντησις^{nafs} αὐτός^{rpdms} καί^{c} κράζω^{viia3p} ὡσαννάth εὐλογέω^{vpxpnms} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} ἐν^{p} ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp}. **v.14** εὑρίσκω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὀνάριον^{nans} καθίζω^{viaa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpans} καθώς^{bo} εἰμί^{vipx3s} γράφω^{vpxpnns}. **v.15** μή^{xo} φοβέομαι^{vdpn2s} θυγάτηρ^{nvfs} Σιών^{tp} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ ἔρχομαι^{vipn3s} κάθημαι^{vppnnms} ἐπί^{p} πῶλος^{nams} ὄνος^{ngfs}. **v.16** οὗτος^{rdanp} δέ^{c} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} πρῶτος^{aansn} ἀλλά^{c} ὅτε^{bo} δοξάζω^{viap3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τότε^{bo} μιμνήσκομαι^{viap3p} ὅτι^{c} οὗτος^{rdnnp} εἰμί^{viix3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms} γράφω^{vpxpnnp} καί^{c} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms}.

ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.
διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος ὅτι ἤκουσεν τοῦτο 18
αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπον 19
πρὸς ἑαυτούς Θεωρεῖτε ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν, ἴδε ὁ κό-
σμος ὀπίσω αὐτοῦ ἀπῆλθεν. Ἦσαν δὲ τινες Ἕλληνές ἐκ 20
τῶν ἀναβαινόντων ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ, οὗτοι 21
οὖν προσῆλθον Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδὰ τῆς Γαλιλαίας
καὶ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες Κύριε θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν.
ἔρχεται Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ καὶ πάλιν Ἀνδρέας 22
καὶ Φίλιππος λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρί- 23
νατο αὐτοῖς λέγων Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ 24
σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ αὐτὸς μόνος μένει, ἐὰν δὲ
ἀποθάνῃ πολὺν καρπὸν φέρει. ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ 25
ἀπολέσει αὐτήν καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ
τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. ἐὰν ἐμοί διακονῇ 26
τις ἐμοὶ ἀκολουθείτω καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος
ὁ ἐμὸς ἔσται, καὶ ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ τιμήσει αὐτὸν ὁ πα-
τήρ. Νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται καὶ τί εἴπω Πάτερ σῶσόν 27
με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν

---

v.17 μαρτυρέω^{viia3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ὁ^{dnms} εἰμί^{vppxnms} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} ὅτε^{bo} ὁ^{dams} Λάζαρος^{nams} φωνέω^{viaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} μνημεῖον^{ngns} καί^{c} ἐγείρω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.18** διά^{p} οὗτος^{rdans} καί^{c} ὑπαντάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ὅτι^{c} ἀκούω^{viaa3s} οὗτος^{rdans} αὐτός^{rpams} ποιέω^{vnxa} ὁ^{dans} σημεῖον^{nans}. **v.19** ὁ^{dnmp} οὖν^{c} Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{viaa3p} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} θεωρέω^{vdpa2p} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ὠφελέω^{vipa2p} οὐδείς^{aansn} ἴδε^{i} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rpgms} ἀπέρχομαι^{viaa3s}. **v.20** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} τι-σρινμπ Ἕλλην^{nnmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} ἀναβαίνω^{vppagmp} ἵνα^{c} προσκυνέω^{vsaa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἑορτή^{ndfs}. **v.21** οὗτος^{rdnmp} οὖν^{c} προσέρχομαι^{viaa3p} Φίλιππος^{ndms} ὁ^{ddms} ἀπό^{p} Βηθσαϊδά^{tp} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^{c} ἐρωτάω^{viia3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} θέλω^{vipa1p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ὁράω^{vnaa}. **v.22** ἔρχομαι^{vipn3s} Φίλιππος^{nnms} καί^{c} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} Ἀνδρέας^{ndms} καί^{c} πάλιν^{bo} Ἀνδρέας^{nnms} καί^{c} Φίλιππος^{nnms} λέγω^{vipa3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.23** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} ἔρχομαι^{vixa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} ἵνα^{c} δοξάζω^{vsap3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.24** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐάν^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} κόκκος^{nnms} ὁ^{dgms} σῖτος^{ngms} πίπτω^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} αὐτός^{rpnms} μόνος^{anmsn} μένω^{vipa3s} ἐάν^{qo} δέ^{c} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} πολύς^{aamsn} καρπός^{nams} φέρω^{vipa3s}. **v.25** ὁ^{dnms} φιλέω^{vppanms} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rpafs} καί^{c} ὁ^{dnms} μισέω^{vppanms} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} οὗτος^{rddms} εἰς^{p} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} φυλάσσω^{vifa3s} αὐτός^{rpafs}. **v.26** ἐάν^{qo} ἐγώ$^{rpd-s}$ διακονέω^{vspa3s} τι-σρινμσ ἐγώ$^{rpd-s}$ ἀκολουθέω^{vdpa3s} καί^{c} ὅπου^{bo} εἰμί^{vipx1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐκεῖ^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} διάκονος^{nnms} ὁ^{dnms} ἐμός^{rsnms} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἐγώ$^{rpd-s}$ διακονέω^{vspa3s} τιμάω^{vifa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms}.

28 ταύτην. πάτερ δόξασόν σου τὸ ὄνομα ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ
29 τοῦ οὐρανοῦ Καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. ὁ οὖν ὄχλος
ὁ ἑστὼς καὶ ἀκούσας ἔλεγεν βροντὴν γεγονέναι ἄλλοι ἔλε-
30 γον Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν. ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς καὶ
31 εἶπεν Οὐ δι᾽ ἐμὲ αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν ἀλλὰ δι᾽ ὑμᾶς. νῦν
κρίσις ἐστὶν τοῦ κόσμου τούτου νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου
32 τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω, κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς
33 πάντας ἑλκύσω πρὸς ἐμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων
34 ποίῳ θανάτῳ ἔμελλεν ἀποθνῄσκειν. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄ-
χλος Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει
εἰς τὸν αἰῶνα καὶ πῶς σὺ λέγεις δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ
35 ἀνθρώπου τίς ἐστιν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. εἶπεν οὖν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ᾽ ὑμῶν ἐστιν
περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ,
36 καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει. ἕως
τὸ φῶς ἔχετε πιστεύετε εἰς τὸ φῶς ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε
Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ αὐτῶν.
37 Τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν
38 οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. ἵνα ὁ λόγος Ἡσαΐου τοῦ προφή-

---

v.27 νῦν^{bo} ὁ^{dnfs} ψυχή^{nnfs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ταράσσω^{vixp3s} καί^{c} τίς^{rqans} λέγω^{vsaa1s} πατήρ^{nvms} σῴζω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} ἀλλά^{c} διά^{p} οὗτος^{rdans} ἔρχομαι^{viaa1s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὥρα^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.28** πατήρ^{nvms} δοξάζω^{vdaa2s} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἔρχομαι^{viaa3s} οὖν^{c} φωνή^{nnfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καί^{c} δοξάζω^{viaa1s} καί^{c} πάλιν^{bo} δοξάζω^{vifa1s}. **v.29** ὁ^{dnms} οὖν^{c} ὄχλος^{nnms} ὁ^{dnms} ἵστημι^{vpxanms} καί^{c} ἀκούω^{vpaanms} λέγω^{viia3s} βροντή^{nafs} γίνομαι^{vnxa} ἄλλος^{anmpn} λέγω^{viia3p} ἄγγελος^{nnms} αὐτός^{rpdms} λαλέω^{vixa3s}. **v.30** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} διά^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} φωνή^{nnfs} γίνομαι^{vixa3s} ἀλλά^{c} διά^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$. **v.31** νῦν^{bo} κρίσις^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} νῦν^{bo} ὁ^{dnms} ἄρχων^{nnms} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} ἐκβάλλω^{vifp3s} ἔξω^{bo}. **v.32** κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἐάν^{qo} ὑψόω^{vsap1s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} πᾶς^{aampn} ἕλκω^{vifa1s} πρός^{p} ἐμαυτοῦ^{rxams}. **v.33** οὗτος^{rdans} δέ^{c} λέγω^{viia3s} σημαίνω^{vppanms} ποῖος^{rqdms} θάνατος^{ndms} μέλλω^{viia3s} ἀποθνῄσκω^{vnpa}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ἐγώ$^{rpn\text{-}p}$ ἀκούω^{viaa1p} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} μένω^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} καί^{c} πῶς^{bo} σύ$^{rpn\text{-}s}$ λέγω^{vipa2s} δεῖ^{vipq3s} ὑψόω^{vnap} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.35** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἔτι^{bo} μικρός^{aamsn} χρόνος^{nams} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} μετά^{p} σύ$^{rpg\text{-}p}$ εἰμί^{vipx3s} περιπατέω^{vdpa2p} ἕως^{c} ὁ^{dans} φῶς^{nans} ἔχω^{vipa2p} ἵνα^{c} μή^{xo} σκοτία^{nnfs} σύ$^{rpa\text{-}p}$ καταλαμβάνω^{vsaa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} περιπατέω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa3s}. **v.36** ἕως^{c} ὁ^{dans} φῶς^{nans} ἔχω^{vipa2p} πιστεύω^{vdpa2p} εἰς^{p} ὁ^{dans} φῶς^{nans} ἵνα^{c} υἱός^{nnmp} φῶς^{ngns} γίνομαι^{vsad2p} οὗτος^{rdanp} λαλέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} ἀπέρχομαι^{vpaanms} κρύπτω^{viap3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.37** τοσοῦτος^{rdanp} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} σημεῖον^{nanp} ποιέω^{vpxagms} ἔμπροσθεν^{p} αὐτός^{rpgmp} οὐ^{xo} πιστεύω^{viia3p} εἰς^{p} αὐτός^{rpams}.

του πληρωθῇ ὃν εἶπεν Κύριε τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη. διὰ τοῦτο οὐκ 39
ἠδύναντο πιστεύειν ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας. Τετύφλωκεν 40
αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν
ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ καὶ
ἐπιστραφῶσιν καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας 41
ὅτε εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. ὅμως 42
μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν
ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαίους οὐχ ὡμολόγουν ἵνα μὴ ἀποσυν-
άγωγοι γένωνται, ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων 43
μᾶλλον ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ 44
εἶπεν Ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλ᾽ εἰς τὸν
πέμψαντά με. καὶ ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά 45
με. ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων 46
εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. καὶ ἐάν τίς μου ἀκούσῃ 47
τῶν ῥημάτων καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν οὐ γὰρ
ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον ἀλλ ἵνα σώσω τὸν κόσμον. ὁ 48
ἀθετῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τὸν κρί-
νοντα αὐτόν, ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτὸν ἐν
τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα ἀλλ ὁ 49

---

v.38 ἵνα^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} Ἡσαΐας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} πληρόω^{vsap3s} ὅς^{rrams} λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} τίς^{rqnms} πιστεύω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} ἀκοή^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} ὁ^{dnms} βραχίων^{nnms} κύριος^{ngms} τίς^{rqdms} ἀποκαλύπτω^{viap3s}. **v.39** διά^{p} οὗτος^{rdans} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3p} πιστεύω^{vnpa} ὅτι^{c} πάλιν^{bo} λέγω^{viaa3s} Ἡσαΐας^{nnms}. **v.40** τυφλόω^{vixa3s} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} καί^{c} πωρόω^{vixa3s} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} ἵνα^{c} μή^{xo} ὁράω^{vsaa3p} ὁ^{ddmp} ὀφθαλμός^{ndmp} καί^{c} νοέω^{vsaa3p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} καί^{c} ἐπιστρέφω^{vsap3p} καί^{c} ἰάομαι^{vsad1s} αὐτός^{rpamp}. **v.41** οὗτος^{rdanp} λέγω^{viaa3s} Ἡσαΐας^{nnms} ὅτε^{bo} ὁράω^{viaa3s} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λαλέω^{viaa3s} περί^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.42** ὅμως^{c} μέντοι^{c} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} ἄρχων^{ngmp} πολύς^{anmpn} πιστεύω^{viaa3p} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} ἀλλά^{c} διά^{p} ὁ^{damp} Φαρισαῖος^{namp} οὐ^{xo} ὁμολογέω^{viia3p} ἵνα^{c} μή^{xo} ἀποσυνάγωγος^{anmpn} γίνομαι^{vsad3p}. **v.43** ἀγαπάω^{viaa3p} γάρ^{c} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} μᾶλλον^{bo} ἤπερ^{xo} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.44** Ἰησοῦς^{nnms} δέ^{c} κράζω^{viaa3s} καί^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa3s} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀλλά^{c} εἰς^{p} ὁ^{dams} πέμπω^{vpaaams} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.45** καί^{c} ὁ^{dnms} θεωρέω^{vppanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ θεωρέω^{vipa3s} ὁ^{dams} πέμπω^{vpaaams} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.46** ἐγώ$^{rpn-s}$ φῶς^{nans} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἔρχομαι^{vixa1s} ἵνα^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} μή^{xo} μένω^{vsaa3s}. **v.47** καί^{c} ἐάν^{qo} τίς^{rinms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀκούω^{vsaa3s} ὁ^{dgnp} ῥῆμα^{ngnp} καί^{c} μή^{xo} πιστεύω^{vsaa3s} ἐγώ$^{rpn-s}$ οὐ^{xo} κρίνω^{vipa1s} αὐτός^{rpams} οὐ^{xo} γάρ^{c} ἔρχομαι^{viaa1s} ἵνα^{c} κρίνω^{vspa1s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἀλλά^{c} ἵνα^{c} σῴζω^{vsaa1s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.48** ὁ^{dnms} ἀθετέω^{vppanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} μή^{xo} λαμβάνω^{vppanms} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dams} κρίνω^{vppaams} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὅς^{rrams} λαλέω^{viaa1s} ἐκεῖνος^{rdnms} κρίνω^{vifa3s} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}.

πέμψας με πατὴρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκεν τί εἴπω καὶ τί
50 λαλήσω. καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός ἐστιν ἃ
οὖν λαλῶ ἐγὼ καθὼς εἴρηκέν μοι ὁ πατὴρ οὕτως λαλῶ.

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυ-
θεν αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν
πατέρα ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ εἰς τέλος
2 ἠγάπησεν αὐτούς. καὶ δείπνου γενομένου, τοῦ διαβόλου
ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώ-
3 του ἵνα αὐτὸν παραδῷ, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν
αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθεν καὶ
4 πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει. ἐγείρεται ἐκ τοῦ δείπνου καὶ τί-
5 θησιν τὰ ἱμάτια καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυτόν, εἶτα
βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πόδας
τῶν μαθητῶν καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος.
6 ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος,
7 Κύριε σύ μου νίπτεις τοὺς πόδας. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτῷ Ὃ ἐγὼ ποιῶ σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι γνώσῃ δὲ μετὰ
8 ταῦτα. λέγει αὐτῷ Πέτρος Οὐ μὴ νίψῃς τοὺς πόδας μου
εἰς τὸν αἰῶνα ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἐὰν μὴ νίψω σε οὐκ

---

v.49 ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἐκ^{p} ἐμαυτοῦ^{rxgms} οὐ^{xo} λαλέω^{viaa1s} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} πέμπω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ πατήρ^{nnms} αὐτός^{rpnms} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ἐντολή^{nafs} δίδωμι^{viaa3s} τίς^{rqans} λέγω^{vsaa1s} καί^{c} τίς^{rqans} λαλέω^{vsaa1s}. **v.50** καί^{c} οἶδα^{vixa1s} ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} ἐντολή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ζωή^{nnfs} αἰώνιος^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rranp} οὖν^{c} λαλέω^{vipa1s} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ καθώς^{bo} λέγω^{vixa3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} οὗτος^{bo} λαλέω^{vipa1s}. **13. v.1** πρό^{p} δέ^{c} ὁ^{dgfs} ἑορτή^{ngfs} ὁ^{dgms} πάσχα^{ta} οἶδα^{vpxanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^{c} ἔρχομαι^{vixa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} ἵνα^{c} μεταβαίνω^{vsaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἀγαπάω^{vpaanms} ὁ^{damp} ἴδιος^{aampn} ὁ^{damp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} εἰς^{p} τέλος^{nans} ἀγαπάω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp}. **v.2** καί^{c} δεῖπνον^{ngns} γίνομαι^{vpadgns} ὁ^{dgms} διάβολος^{agmsn} ἤδη^{bo} βάλλω^{vpxagms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} Ἰούδας^{ngms} Σίμων^{ngms} Ἰσκαριώθ^{ngms} ἵνα^{c} αὐτός^{rpams} παραδίδωμι^{vsaa3s}. **v.3** οἶδα^{vpxanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^{c} πᾶς^{aanpn} δίδωμι^{vixa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} καί^{c} ὅτι^{c} ἀπό^{p} θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{viaa3s} καί^{c} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὑπάγω^{vipa3s}. **v.4** ἐγείρω^{vipp3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} δεῖπνον^{ngns} καί^{c} τίθημι^{vipa3s} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} καί^{c} λαμβάνω^{vpaanms} λέντιον^{nans} διαζώννυμι^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams}. **v.5** εἶτα^{bo} βάλλω^{vipa3s} ὕδωρ^{nans} εἰς^{p} ὁ^{dams} νιπτήρ^{nams} καί^{c} ἄρχω^{viad3s} νίπτω^{vnpa} ὁ^{damp} πούς^{namp} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} καί^{c} ἐκμάσσω^{vnpa} ὁ^{ddns} λέντιον^{ndns} ὅς^{rrdns} εἰμί^{viix3s} διαζώννυμι^{vpxpnms}. **v.6** ἔρχομαι^{vipn3s} οὖν^{c} πρός^{p} Σίμων^{nams} Πέτρος^{nams} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ἐκεῖνος^{rdnms} κύριος^{nvms} σύ$^{rpn\text{-}s}$ ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ νίπτω^{vipa2s} ὁ^{damp} πούς^{namp}. **v.7** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὅς^{rrans} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ποιέω^{vipa1s} σύ$^{rpn\text{-}s}$ οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2s} ἄρτι^{bo} γινώσκω^{vifd2s} δέ^{c} μετά^{p} οὗτος^{rdanp}.

ἔχεις μέρος μετ ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε μὴ 9
τοὺς πόδας μου μόνον ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφα-
λήν. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὁ λελουμένος οὐ χρείαν ἔχει 10
ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι ἀλλ ἔστιν καθαρὸς ὅλος, καὶ ὑμεῖς
καθαροί ἐστε ἀλλ οὐχὶ πάντες. ᾔδει γὰρ τὸν παραδιδόντα 11
αὐτόν, διὰ τοῦτο εἶπεν Οὐχὶ πάντες καθαροί ἐστε. Ὅτε 12
οὖν ἔνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν καὶ ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
ἀναπεσών πάλιν εἶπεν αὐτοῖς Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν.
ὑμεῖς φωνεῖτέ με Ὁ διδάσκαλος καὶ Ὁ κύριος καὶ καλῶς 13
λέγετε εἰμὶ γάρ. εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύ- 14
ριος καὶ ὁ διδάσκαλος καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν
τοὺς πόδας, ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐ- 15
ποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν οὐκ 16
ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀπόστολος μεί-
ζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. εἰ ταῦτα οἴδατε μακάριοί ἐστε 17
ἐὰν ποιῆτε αὐτά. οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω, ἐγὼ οἶδα οὓς 18
ἐξελεξάμην, ἀλλ ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ Ὁ τρώγων μετ ἐμοῦ
τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. ἀπ ἄρτι λέγω 19
ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε ὅτι ἐγώ

---

v.8 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} Πέτρος^{nnms} οὐ^{xo} μή^{xo} νίπτω^{vsaa2s} ὁ^{damp} πούς^{namp} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐάν^{qo} μή^{xo} νίπτω^{vsaa1s} σύ$^{rpa\text{-}s}$ οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2s} μέρος^{nans} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.9** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} Σίμων^{vnms} Πέτρος^{nnms} κύριος^{nvms} μή^{xo} ὁ^{damp} πούς^{namp} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ μόνος^{bo} ἀλλά^{c} καί^{c} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} καί^{c} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs}. **v.10** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} λούω^{vpxpnms} ὅς^{xo} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ἤ^{xo} ὁ^{damp} πούς^{namp} νίπτω^{vnam} ἀλλά^{c} εἰμί^{vipx3s} καθαρός^{anmsn} ὅλος^{anmsn} καί^{c} σύ$^{rpn\text{-}p}$ καθαρός^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} ἀλλά^{c} οὐχί^{xo} πᾶς^{anmpn}. **v.11** οἶδα^{viya3s} γάρ^{c} ὁ^{dams} παραδίδωμι^{vppaams} αὐτός^{rpams} διά^{p} οὗτος^{rdans} λέγω^{viaa3s} οὐχί^{xo} πᾶς^{anmpn} καθαρός^{anmpn} εἰμί^{vipx2p}. **v.12** ὅτε^{bo} οὖν^{c} νίπτω^{viaa3s} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} λαμβάνω^{viaa3s} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgms} ἀναπίπτω^{vpaanms} πάλιν^{bo} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} γινώσκω^{vdpa2p} τίς^{rqans} ποιέω^{vixa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.13** σύ$^{rpn\text{-}p}$ φωνέω^{vipa2p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} καί^{c} καλῶς^{bo} λέγω^{vipa2p} εἰμί^{vipx1s} γάρ^{c}. **v.14** εἰ^{qo} οὖν^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ νίπτω^{viaa1s} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{damp} πούς^{namp} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} καί^{c} σύ$^{rpn\text{-}p}$ ὀφείλω^{vipa2p} ἀλλήλων^{regmp} νίπτω^{vnpa} ὁ^{damp} πούς^{namp}. **v.15** ὑπόδειγμα^{nans} γάρ^{c} δίδωμι^{viaa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ἵνα^{c} καθώς^{bo} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ποιέω^{viaa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ καί^{c} σύ$^{rpn\text{-}p}$ ποιέω^{vspa2p}. **v.16** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} δοῦλος^{nnms} μέγας^{anmsc} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} αὐτός^{rpgms} οὐδέ^{bo} ἀπόστολος^{nnms} μέγας^{anmsc} ὁ^{dgms} πέμπω^{vpaagms} αὐτός^{rpams}. **v.17** εἰ^{qo} οὗτος^{rdanp} οἶδα^{vixa2p} μακάριος^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} ἐάν^{qo} ποιέω^{vspa2p} αὐτός^{rpanp}. **v.18** οὐ^{xo} περί^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg\text{-}p}$ λέγω^{vipa1s} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ οἶδα^{vixa1s} ὅς^{rramp} ἐκλέγω^{viam1s} ἀλλά^{c} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} πληρόω^{vsap3s} ὁ^{dnms} τρώγω^{vppanms} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} ἐπαίρω^{viaa3s} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ὁ^{dafs} πτέρνα^{nafs} αὐτός^{rpgms}.

20 εἰμι. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω
ἐμὲ λαμβάνει ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά
21 με. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐ-
μαρτύρησεν καὶ εἶπεν Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν
22 παραδώσει με. ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἀ-
23 πορούμενοι περὶ τίνος λέγει. ἦν δὲ ἀνακείμενος εἷς τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς,
24 νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος πυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ οὗ
25 λέγει. ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ
26 λέγει αὐτῷ Κύριε τίς ἐστιν. ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς Ἐκεῖ-
νός ἐστιν ᾧ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδώσω. καὶ ἐμβάψας
27 τὸ ψωμίον δίδωσιν Ἰούδᾳ Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ. καὶ μετὰ
τὸ ψωμίον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ Σατανᾶς λέγει οὖν
28 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὃ ποιεῖς ποίησον τάχιον. τοῦτο δὲ οὐδεὶς
29 ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ, τινὲς γὰρ ἐδό-
κουν ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς Ἀγόρασον ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν ἢ τοῖς
30 πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος εὐθέως
31 ἐξῆλθεν ἦν δὲ νύξ. Ὅτε ἐξῆλθεν λέγει ὁ Ἰησοῦς Νῦν ἐδοξά-

---

v.19 ἀπόᵖ ἄρτιᵇᵒ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ πρόᵖ ὁᵈᵍᵐˢ γίνομαιᵛⁿᵃᵈ ἵναᶜ ὅτανᶜ γίνομαιᵛˢᵃᵈ³ˢ πιστεύωᵛˢᵃᵃ²ᵖ ὅτιᶜ ἐγώʳᵖⁿ⁻ˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ¹ˢ. **v.20** ἀμὴνᵗʰ ἀμὴνᵗʰ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ ὁᵈⁿᵐˢ λαμβάνωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ἐάνᵠᵒ τι-σριαμσ πέμπωᵛˢᵃᵃ¹ˢ ἐγώʳᵖᵃ⁻ˢ λαμβάνωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ δέᶜ ἐγώʳᵖᵃ⁻ˢ λαμβάνωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ λαμβάνωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὁᵈᵃᵐˢ πέμπωᵛᵖᵃᵃᵃᵐˢ ἐγώʳᵖᵃ⁻ˢ. **v.21** οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ λέγωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ ταράσσωᵛⁱᵃᵖ³ˢ ὁᵈᵈⁿˢ πνεῦμαⁿᵈⁿˢ καίᶜ μαρτυρέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ καίᶜ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἀμὴνᵗʰ ἀμὴνᵗʰ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ ὅτιᶜ εἷςⁿⁿᵐˢ ἐκᵖ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ παραδίδωμιᵛⁱᶠᵃ³ˢ ἐγώʳᵖᵃ⁻ˢ. **v.22** βλέπωᵛⁱⁱᵃ³ᵖ οὖνᶜ εἰςᵖ ἀλλήλωνʳᵉᵃᵐᵖ ὁᵈⁿᵐᵖ μαθητήςⁿⁿᵐᵖ ἀπορέωᵛᵖᵖᵐⁿᵐᵖ περίᵖ τίςʳᵠᵍᵐˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ. **v.23** εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ δέᶜ ἀνάκειμαιᵛᵖᵖⁿⁿᵐˢ εἷςⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵍᵐᵖ μαθητήςⁿᵍᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ κόλποςⁿᵈᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ Ἰησοῦςⁿᵍᵐˢ ὃςʳʳᵃᵐˢ ἀγαπάωᵛⁱⁱᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ. **v.24** νεύωᵛⁱᵖᵃ³ˢ οὖνᶜ οὗτοςʳᵈᵈᵐˢ Σίμωνⁿⁿᵐˢ Πέτροςⁿⁿᵐˢ πυνθάνομαιᵛⁿᵃᵈ τίςʳᵠⁿᵐˢ ἄνˣᵒ εἰμίᵛᵒᵖˣ³ˢ περίᵖ ὅςʳʳᵍᵐˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ. **v.25** ἐπιπίπτωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ δέᶜ ἐκεῖνοςʳᵈⁿᵐˢ οὕτωᵇᵒ ἐπίᵖ ὁᵈᵃⁿˢ στῆθοςⁿᵃⁿˢ ὁᵈᵍᵐˢ Ἰησοῦςⁿᵍᵐˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ κύριοςⁿᵛᵐˢ τίςʳᵠⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ. **v.26** ἀποκρίνομαιᵛⁱᵖⁿ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ ἐκεῖνοςʳᵈⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὅςʳʳᵈᵐˢ ἐγώʳᵖⁿ⁻ˢ βάπτωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ ὁᵈᵃⁿˢ ψωμίονⁿᵃⁿˢ ἐπιδίδωμιᵛⁱᶠᵃ¹ˢ καίᶜ ἐμβάπτωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ ὁᵈᵃⁿˢ ψωμίονⁿᵃⁿˢ δίδωμιᵛⁱᵖᵃ³ˢ Ἰούδαςⁿᵈᵐˢ Σίμωνⁿᵍᵐˢ Ἰσκαριώθⁿᵈᵐˢ. **v.27** καίᶜ μετάᵖ ὁᵈᵃⁿˢ ψωμίονⁿᵃⁿˢ τότεᵇᵒ εἰσέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ εἰςᵖ ἐκεῖνοςʳᵈᵃᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ Σατανᾶςⁿⁿᵐˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ οὖνᶜ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ ὃςʳʳᵃⁿˢ ποιέωᵛⁱᵖᵃ²ˢ ποιέωᵛᵈᵃᵃ²ˢ ταχύςᵇᵒ. **v.28** οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ δέᶜ οὐδείςᵃⁿᶠˢⁿ γινώσκωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈᵍᵐᵖ ἀνάκειμαιᵛᵖᵖⁿᵍᵐᵖ πρόςᵖ τίςʳᵠⁿˢ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ. **v.29** τι-σρινμπ γάρᶜ δοκέωᵛⁱⁱᵃ³ᵖ ἐπεί ὁᵈᵃⁿˢ γλωσσόκομονⁿᵃⁿˢ ἔχωᵛⁱⁱᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰούδαςⁿⁿᵐˢ ὅτιᶜ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ Ἰησοῦςⁿⁿᵐˢ ἀγοράζωᵛᵈᵃᵃ²ˢ ὅςʳʳᵍⁿᵖ χρείαⁿᵃᶠˢ ἔχωᵛⁱᵖᵃ¹ᵖ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ ἑορτήⁿᵃᶠˢ ἤˣᵒ ὁᵈᵈᵐᵖ πτωχόςᵃᵈᵐᵖⁿ ἵναᶜ τι-σριανσ δίδωμιᵛˢᵃᵃ³ˢ. **v.30** λαμβάνωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ οὖνᶜ ὁᵈᵃⁿˢ ψωμίονⁿᵃⁿˢ ἐκεῖνοςʳᵈⁿᵐˢ εὐθέωςᵇᵒ ἐξέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ δέᶜ νύξⁿⁿᶠˢ.

σθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, εἰ 32
ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυ-
τῷ, καὶ εὐθὺς δοξάσει αὐτόν. τεκνία ἔτι μικρὸν μεθ ὑμῶν 33
εἰμι, ζητήσετέ με καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου
ὑπάγω ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι.
ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς 34
ἠγάπησα ὑμᾶς ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ἐν τούτῳ 35
γνώσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταί ἐστε ἐὰν ἀγάπην ἔχητε
ἐν ἀλλήλοις. Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος Κύριε ποῦ ὑπάγεις 36
ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὅπου ὑπάγω οὐ δύνασαί μοι νῦν
ἀκολουθῆσαι ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. λέγει αὐτῷ 37
Πέτρος Κύριε διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι τὴν
ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Τὴν 38
ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι οὐ μὴ
ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἀπαρνήσῃ με τρίς.

Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, πιστεύετε εἰς τὸν θεόν **14**
καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ 2
πολλαί εἰσιν, εἰ δὲ μή εἶπον ἂν ὑμῖν πορεύομαι ἑτοιμάσαι
τόπον ὑμῖν. καὶ ἐὰν πορευθῶ [καὶ] ἑτοιμάσω ὑμῖν τόπον 3
πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτόν ἵνα

---

v.31 ὅτε^{bo} ἐξέρχομαι^{viaa3s} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} νῦν^{bo} δοξάζω^{viap3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} δοξάζω^{viap3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.32** εἰ^{qo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} δοξάζω^{viap3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} δοξάζω^{vifa3s} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} καί^{c} εὐθύς^{bo} δοξάζω^{vifa3s} αὐτός^{rpams}. **v.33** τεκνίον^{nvnp} ἔτι^{bo} μικρός^{aansn} μετά^{p} σύ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vipx1s} ζητέω^{vifa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} καθώς^{bo} λέγω^{viaa1s} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ὅτι^{c} ὅπου^{bo} ὑπάγω^{vipa1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ σύ$^{rpn-p}$ οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ἔρχομαι^{vnaa} καί^{c} σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vipa1s} ἄρτι^{bo}. **v.34** ἐντολή^{nafs} καινός^{aafsn} δίδωμι^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἵνα^{c} ἀγαπάω^{vspa2p} ἀλλήλων^{reamp} καθώς^{bo} ἀγαπάω^{viaa1s} σύ$^{rpa-p}$ ἵνα^{c} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἀγαπάω^{vspa2p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.35** ἐν^{p} οὗτος^{rddns} γινώσκω^{vifd3p} πᾶς^{anmpn} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ μαθητής^{nnmp} εἰμί^{vipx2p} ἐάν^{qo} ἀγάπη^{nafs} ἔχω^{vspa2p} ἐν^{p} ἀλλήλων^{redmp}. **v.36** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} κύριος^{nvms} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa2s} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅπου^{bo} ὑπάγω^{vipa1s} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ νῦν^{bo} ἀκολουθέω^{vnaa} ὕστερος^{bo} δέ^{c} ἀκολουθέω^{vifa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.37** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} Πέτρος^{nnms} κύριος^{nvms} διά^{p} τίς^{rqans} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn1s} σύ$^{rpd-s}$ ἀκολουθέω^{vnaa} ἄρτι^{bo} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-s}$ τίθημι^{vifa1s}. **v.38** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ τίθημι^{vifa2s} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ οὐ^{xo} μή^{xo} ἀλέκτωρ^{nnms} φωνέω^{vsaa3s} ἕως^{c} ὅς^{bo} ἀπαρνέομαι^{vifd2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ τρίς^{bo}. **14. v.1** μή^{xo} ταράσσω^{vdpp3s} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} πιστεύω^{vdpa2p} εἰς^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^{c} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ πιστεύω^{vdpa2p}. **v.2** ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ μονή^{anfpn} πολύς^{anfpn} εἰμί^{vipx3p} εἰ^{qo} δέ^{c} μή^{xo} λέγω^{viaa1s} ἄν^{xo} σύ$^{rpd-p}$ πορεύομαι^{vipn1s} ἑτοιμάζω^{vnaa} τόπος^{nams} σύ$^{rpd-p}$.

4 ὅπου εἰμὶ ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ἦτε. καὶ ὅπου ἐγὼ ὑπάγω οἴ-
5 δατε καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε, Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς Κύριε οὐκ
οἴδαμεν ποῦ ὑπάγεις, καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι.
6 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ
7 ἡ ζωή, οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι᾽ ἐμοῦ. εἰ
ἐγνώκειτέ με καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκειτε ἂν, καὶ ἀπ ἄρτι
8 γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἑωράκατε αὐτόν. λέγει αὐτῷ Φίλιπ-
9 πος Κύριε δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. λέγει
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς τοσοῦτον χρόνον μεθ ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ ἔ-
γνωκάς με Φίλιππε ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ ἑώρακεν τὸν πατέρα,
10 καὶ πῶς σὺ λέγεις Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα. οὐ πιστεύεις
ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν τὰ ῥήματα
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν ἀπ ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν
11 ἐμοὶ μένων αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. πιστεύετέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν
τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί, εἰ δὲ μή διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ
12 πιστεύετε μοι. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ
τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κἀκεῖνος ποιήσει καὶ μείζονα τούτων
13 ποιήσει ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι, καὶ ὅ
τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου τοῦτο ποιήσω ἵνα δοξα-

---

v.3 καί^{c} ἐάν^{qo} πορεύομαι^{vsao1s} καί^{c} ἑτοιμάζω^{vsaa1s} σύ$^{rpd-p}$ τόπος^{nams} πάλιν^{bo} ἔρχομαι^{vipn1s} καί^{c} παραλαμβάνω^{vifd1s} σύ$^{rpa-p}$ πρός^{p} ἐμαυτοῦ^{rxams} ἵνα^{c} ὅπου^{bo} εἰμί^{vipx1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ εἰμί^{vspx2p}. **v.4** καί^{c} ὅπου^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ ὑπάγω^{vipa1s} οἶδα^{vixa2p} καί^{c} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} οἶδα^{vixa2p}. **v.5** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} Θωμᾶς^{nnms} κύριος^{nvms} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1p} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa2s} καί^{c} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn1p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} οἶδα^{vnxa}. **v.6** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnfs} ὁδός^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ζωή^{nnfs} οὐδείς^{anfsn} ἔρχομαι^{vipn3s} πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} εἰ^{qo} μή^{xo} διά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.7** εἰ^{qo} γινώσκω^{viya2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ γινώσκω^{viya2p} ἄν^{xo} καί^{c} ἀπό^{p} ἄρτι^{bo} γινώσκω^{vipa2p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὁράω^{vixa2p} αὐτός^{rpams}. **v.8** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} Φίλιππος^{nnms} κύριος^{nvms} δείκνυμι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^{c} ἀρκέω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.9** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τοσοῦτος^{rdams} χρόνος^{nams} μετά^{p} σύ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vipx1s} καί^{c} οὐ^{xo} γινώσκω^{vixa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ Φίλιππος^{nvms} ὁ^{dnms} ὁράω^{vpxanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁράω^{vixa3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^{c} πῶς^{bo} σύ$^{rpn-s}$ λέγω^{vipa2s} δείκνυμι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dams} πατήρ^{nams}. **v.10** οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa2s} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} καί^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ εἰμί^{vipx3s} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} ὅς^{rranp} ἐγώ$^{rpn-s}$ λαλέω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἀπό^{p} ἐμαυτοῦ^{rxgms} οὐ^{xo} λαλέω^{vipa1s} ὁ^{dnms} δέ^{c} πατήρ^{nnms} ὁ^{dnms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ μένω^{vppanms} αὐτός^{rpnms} ποιέω^{vipa3s} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp}. **v.11** πιστεύω^{vdpa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} καί^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ εἰ^{qo} δέ^{c} μή^{xo} διά^{p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpanp} πιστεύω^{vdpa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.12** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ὅς^{rranp} ἐγώ$^{rpn-s}$ ποιέω^{vipa1s} κἀκεῖνος^{rdnms} ποιέω^{vifa3s} καί^{c} μέγας^{aanpc} οὗτος^{rdgnp} ποιέω^{vifa3s} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ πορεύομαι^{vipn1s}.

σθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ, ἐάν τι αἰτήσητέ [με] ἐν τῷ ὀνόματί 14
μου ἐγὼ ποιήσω. Ἐὰν ἀγαπᾶτέ με τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς 15
τηρήσατε. καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παρά- 16
κλητον δώσει ὑμῖν ἵνα μένῃ μεθ ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα. τὸ 17
πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν ὅτι οὐ
θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει, αὐτό ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό,
ὅτι παρ ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς 18
ὀρφανούς ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος 19
με οὐκέτι θεωρεῖ ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς
ζήσεσθε. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν 20
τῷ πατρί μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν. ὁ ἔχων 21
τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτὰς ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν
με, ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου
καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. Λέ- 22
γει αὐτῷ Ἰούδας οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης Κύριε καὶ τί γέγονεν
ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ.
ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἐάν τις ἀγαπᾷ με τὸν 23
λόγον μου τηρήσει καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτόν καὶ
πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ αὐτῷ ποιησόμεν.

---

v.13 καί^{c} ὅς^{rrans} τι-σριανσ ἄν^{xo} αἰτέω^{vsaa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὗτος^{rdans} ποιέω^{vifa1s} ἵνα^{c} δοξάζω^{vsap3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} υἱός^{ndms}. **v.14** ἐάν^{qo} τι-σριανσ αἰτέω^{vsaa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐγώ$^{rpn-s}$ ποιέω^{vifa1s}. **v.15** ἐάν^{qo} ἀγαπάω^{vspa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} ὁ^{dafp} ἐμός^{rsafp} τηρέω^{vdaa2p}. **v.16** καί^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐρωτάω^{vifa1s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^{c} ἄλλος^{aamsn} παράκλητος^{nams} δίδωμι^{vifa3s} σύ$^{rpd-p}$ ἵνα^{c} μένω^{vspa3s} μετά^{p} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams}. **v.17** ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} ὅς^{rrans} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} λαμβάνω^{vnaa} ὅτι^{c} οὐ^{xo} θεωρέω^{vipa3s} αὐτός^{rpans} οὐδέ^{bo} γινώσκω^{vipa3s} αὐτός^{rpans} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} γινώσκω^{vipa2p} αὐτός^{rpans} ὅτι^{c} παρά^{p} σύ$^{rpd-p}$ μένω^{vipa3s} καί^{c} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ εἰμί^{vifx3s}. **v.18** οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifa1s} σύ$^{rpa-p}$ ὀρφανός^{aampn} ἔρχομαι^{vipn1s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.19** ἔτι^{bo} μικρός^{aansn} καί^{c} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} ἐγώ$^{rpa-s}$ οὐκέτι^{bo} θεωρέω^{vipa3s} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} θεωρέω^{vipa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ζάω^{vipa1s} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ζάω^{vifd2p}. **v.20** ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} γινώσκω^{vifd2p} σύ$^{rpn-p}$ ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ καί^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$. **v.21** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} τηρέω^{vppanms} αὐτός^{rpafp} ἐκεῖνος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{vppanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀγαπάω^{vppanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀγαπάω^{vifp3s} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀγαπάω^{vifa1s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἐμφανίζω^{vifa1s} αὐτός^{rpdms} ἐμαυτοῦ^{rxams}. **v.22** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} Ἰούδας^{nnms} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} Ἰσκαριώθ^{nnms} κύριος^{nvms} καί^{c} τίς^{rqnns} γίνομαι^{vixa3s} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpd-p}$ μέλλω^{vipa2s} ἐμφανίζω^{vnpa} σεαυτοῦ^{rxams} καί^{c} οὐχί^{xo} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}. **v.23** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἐάν^{qo} τι-σριναμσ ἀγαπάω^{vspa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ τηρέω^{vifa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀγαπάω^{vifa3s} αὐτός^{rpams} καί^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἔρχομαι^{vifd1p} καί^{c} μονή^{nafs} παρά^{p} αὐτός^{rpdms} ποιέω^{vifa1p}.

24 ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ, καὶ ὁ λόγος
ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρός.
25, 26 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ ὑμῖν μένων, ὁ δὲ παράκλητος
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου
ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ
27 εἶπον ὑμῖν. Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν εἰρήνην τὴν ἐμὴν δί-
δωμι ὑμῖν, οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν
28 μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία μηδὲ δειλιάτω. ἠκούσατε
ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς εἰ ἠγα-
πᾶτέ με ἐχάρητε ἄν ὅτι εἶπον πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα
29 ὅτι ὁ πατήρ μού μείζων μού ἐστιν. καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν
30 πρὶν γενέσθαι ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε. οὐκέτι πολλὰ
λαλήσω μεθ ὑμῶν ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρχων, καὶ
31 ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν. ἀλλ ἵνα γνῷ ὁ κόσμος ὅτι ἀγαπῶ
τὸν πατέρα καὶ καθὼς ἐνετείλατο μοι ὁ πατήρ οὕτως ποιῶ
Ἐγείρεσθε ἄγωμεν ἐντεῦθεν.

15 Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γε-
2 ωργός ἐστιν. πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπόν αἴρει
αὐτό καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον καθαίρει αὐτὸ ἵνα πλείονα
3 καρπὸν φέρῃ. ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν

---

v.24 ὁ^{dnms} μή^{xo} ἀγαπάω^{vppanms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ὁ^{damp} λόγος^{namp} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ οὐ^{xo} τηρέω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὅς^{rrams} ἀκούω^{vipa2p} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} ἐμός^{rsnms} ἀλλά^{c} ὁ^{dgms} πέμπω^{vpaagms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ πατήρ^{ngms}. **v.25** οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vixa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ παρά^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ μένω^{vppanms}. **v.26** ὁ^{dnms} δέ^{c} παράκλητος^{nnms} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn} ὅς^{rrans} πέμπω^{vifa3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἐκεῖνος^{rdnms} σύ$^{rpa\text{-}p}$ διδάσκω^{vifa3s} πᾶς^{aanpn} καί^{c} ὑπομιμνήσκω^{vifa3s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ πᾶς^{aanpn} ὅς^{rranp} λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.27** εἰρήνη^{nafs} ἀφίημι^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ εἰρήνη^{nafs} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} δίδωμι^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ οὐ^{xo} καθώς^{bo} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} δίδωμι^{vipa3s} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δίδωμι^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ μή^{xo} ταράσσω^{vdpp3s} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} μηδέ^{c} δειλιάω^{vdpa3s}. **v.28** ἀκούω^{viaa2p} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὑπάγω^{vipa1s} καί^{c} ἔρχομαι^{vipn1s} πρός^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ εἰ^{qo} ἀγαπάω^{viia2p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ χαίρω^{viao2p} ἄν^{xo} ὅτι^{c} λέγω^{viaa1s} πορεύομαι^{vipn1s} πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ μέγας^{anmsc} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ εἰμί^{vipx3s}. **v.29** καί^{c} νῦν^{bo} λέγω^{vixa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ πρίν^{bo} γίνομαι^{vnad} ἵνα^{c} ὅταν^{c} γίνομαι^{vsad3s} πιστεύω^{vsaa2p}. **v.30** οὐκέτι^{bo} πολύς^{aanpn} λαλέω^{vifa1s} μετά^{p} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἔρχομαι^{vipn3s} γάρ^{c} ὁ^{dnms} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἄρχων^{nnms} καί^{c} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} οὐδείς^{aansn}. **v.31** ἀλλά^{c} ἵνα^{c} γινώσκω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} ὅτι^{c} ἀγαπάω^{vipa1s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^{c} καθώς^{bo} ἐντέλλομαι^{viad3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} οὕτω^{bo} ποιέω^{vipa1s} ἐγείρω^{vdpe2p} ἄγω^{vspa1p} ἐντεῦθεν^{bo}. **15. v.1** ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnfs} ἄμπελος^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἀληθινός^{anfsn} καί^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dnms} γεωργός^{nnms} εἰμί^{vipx3s}. **v.2** πᾶς^{aansn} κλῆμα^{nans} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ μή^{xo} φέρω^{vppaans} καρπός^{nams} αἴρω^{vipa3s} αὐτός^{rpans} καί^{c} πᾶς^{aansn} ὁ^{dans} καρπός^{nams} φέρω^{vppaans} καθαίρω^{vipa3s} αὐτός^{rpans} ἵνα^{c} πολύς^{aamsc} καρπός^{nams} φέρω^{vspa3s}.

λελάληκα ὑμῖν, μείνατε ἐν ἐμοί κἀγὼ ἐν ὑμῖν καθὼς τὸ 4
κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ ἑαυτοῦ ἐὰν μὴ μείνῃ
ἐν τῇ ἀμπέλῳ οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε.
ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος ὑμεῖς τὰ κλήματα ὁ μένων ἐν ἐμοὶ κἀ- 5
γὼ ἐν αὐτῷ οὗτος φέρει καρπὸν πολύν ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ
δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἐὰν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοί ἐβλήθη 6
ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ ἐξηράνθη καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ
εἰς τὸ πῦρ βάλλουσιν καὶ καίεται. ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοὶ 7
καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσεσθε
καὶ γενήσεται ὑμῖν. ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου ἵνα 8
καρπὸν πολὺν φέρητε καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. κα- 9
θὼς ἠγάπησέν με ὁ πατήρ κἀγὼ ἠγάπησα, ὑμᾶς μείνατε
ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε με- 10
νεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός
μου τετήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. Ταῦτα λε- 11
λάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ ἐν ὑμῖν μείνῃ, καὶ ᾖ χαρὰ
ὑμῶν πληρωθῇ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή ἵνα ἀγαπᾶτε 12
ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. μείζονα ταύτης ἀγάπην 13
οὐδεὶς ἔχει ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐ-
τοῦ. ὑμεῖς φίλοι μού ἐστε ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι 14

---

v.3 ἤδη^{bo} σύ$^{rpn\text{-}p}$ καθαρός^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} διά^{p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὅς^{rrams} λαλέω^{vixa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.4** μένω^{vdaa2p} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ καθώς^{bo} ὁ^{dnns} κλῆμα^{nnns} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} καρπός^{nams} φέρω^{vnpa} ἀπό^{p} ἑαυτοῦ^{rxgms} ἐάν^{qo} μή^{xo} μένω^{vsaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἄμπελος^{ndfs} οὕτω^{bo} οὐδέ^{bo} σύ$^{rpn\text{-}p}$ ἐάν^{qo} μή^{xo} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ μένω^{vsaa2p}. **v.5** ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnfs} ἄμπελος^{nnfs} σύ$^{rpn\text{-}p}$ ὁ^{dnnp} κλῆμα^{nnnp} ὁ^{dnms} μένω^{vppanms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} οὗτος^{rdnms} φέρω^{vipa3s} καρπός^{nams} πολύς^{aamsn} ὅτι^{c} χωρίς^{bo} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ποιέω^{vnpa} οὐδείς^{aansn}. **v.6** ἐάν^{qo} μή^{xo} τι-σρινμσ μένω^{vsaa3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ βάλλω^{viap3s} ἔξω^{bo} ὡς^{bo} ὁ^{dnns} κλῆμα^{nnns} καί^{c} ξηραίνω^{viap3s} καί^{c} συνάγω^{vipa3p} αὐτός^{rpanp} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{dans} πῦρ^{nans} βάλλω^{vipa3p} καί^{c} καίω^{vipp3s}. **v.7** ἐάν^{qo} μένω^{vsaa2p} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ καί^{c} ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnnp} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ μένω^{vsaa3s} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa2p} αἰτέω^{vifm2p} καί^{c} γίνομαι^{vifd3s} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.8** ἐν^{p} οὗτος^{rddns} δοξάζω^{viap3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἵνα^{c} καρπός^{nams} πολύς^{aamsn} φέρω^{vspa2p} καί^{c} γίνομαι^{vifd2p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ μαθητής^{nnmp}. **v.9** καθώς^{bo} ἀγαπάω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἀγαπάω^{viaa1s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ μένω^{vdaa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἐμός^{rsdfs}. **v.10** ἐάν^{qo} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ τηρέω^{vsaa2p} μένω^{vifa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καθώς^{bo} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ τηρέω^{vixa1s} καί^{c} μένω^{vipa1s} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs}. **v.11** οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vixa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} χαρά^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ μένω^{vsaa3s} καί^{c} εἰμί^{dnfs} χαρά^{nnfs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ πληρόω^{vsap3s}. **v.12** οὗτος^{rdnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἐντολή^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} ἵνα^{c} ἀγαπάω^{vspa2p} ἀλλήλων^{reamp} καθώς^{bo} ἀγαπάω^{viaa1s} σύ$^{rpa\text{-}p}$. **v.13** μέγας^{aafsc} οὗτος^{rdgfs} ἀγάπη^{nafs} οὐδείς^{anfsn} ἔχω^{vipa3s} ἵνα^{c} τι-σρινμσ ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} τίθημι^{vsaa3s} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgmp} φίλος^{agmpn} αὐτός^{rpgms}.

15 ὑμῖν. οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδεν τί
ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος, ὑμᾶς δὲ εἴρηκα φίλους ὅτι πάντα ἃ
16 ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς
με ἐξελέξασθε ἀλλ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς καὶ ἔθηκα ὑμᾶς
ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν
μένῃ ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου δῷ
17, 18 ὑμῖν. ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Εἰ
ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμί-
19 σηκεν. εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει,
ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ ἀλλ ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ
20 τοῦ κόσμου διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. μνημονεύετε
τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ
κυρίου αὐτοῦ εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν καὶ ὑμᾶς διώξουσιν, εἰ τὸν
21 λόγον μου ἐτήρησαν καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. ἀλλὰ
ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνομά μου ὅτι οὐκ οἴ-
22 δασιν τὸν πέμψαντά με. εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς
ἁμαρτίαν οὐκ εἴχον, νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσιν περὶ
23 τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν πατέρα μου
24 μισεῖ. εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος
πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἴχον, νῦν δὲ καὶ ἑωράκασιν καὶ

---

v.14 σύ$^{rpn\text{-}p}$ φίλος^{anmpn} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ εἰμί^{vipx2p} ἐάν^{qo} ποιέω^{vspa2p} ὅσος^{rcanp} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἐντέλλομαι^{vipn1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.15** οὐκέτι^{bo} σύ$^{rpa\text{-}p}$ λέγω^{vipa1s} δοῦλος^{namp} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} δοῦλος^{nnms} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s} τίς^{rqans} ποιέω^{vipa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} σύ$^{rpa\text{-}p}$ δέ^{c} λέγω^{vixa1s} φίλος^{aampn} ὅτι^{c} πᾶς^{aanpn} ὅς^{rranp} ἀκούω^{viaa1s} παρά^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ γνωρίζω^{viaa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.16** οὐ^{xo} σύ$^{rpn\text{-}p}$ ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἐκλέγω^{viam2p} ἀλλά^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἐκλέγω^{viam1s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ καί^{c} τίθημι^{viaa1s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἵνα^{c} σύ$^{rpn\text{-}p}$ ὑπάγω^{vspa2p} καί^{c} καρπός^{nams} φέρω^{vspa2p} καί^{c} ὁ^{dnms} καρπός^{nnms} σύ$^{rpg\text{-}p}$ μένω^{vspa3s} ἵνα^{c} ὅς^{rrans} τι-σριανσ ἄν^{xo} αἰτέω^{vsaa2p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ δίδωμι^{vsaa3s} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.17** οὗτος^{rdanp} ἐντέλλομαι^{vipn1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ἵνα^{c} ἀγαπάω^{vspa2p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.18** εἰ^{qo} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} σύ$^{rpa\text{-}p}$ μισέω^{vipa3s} γινώσκω^{vdpa2p} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ πρῶτος^{bo} σύ$^{rpg\text{-}p}$ μισέω^{vixa3s}. **v.19** εἰ^{qo} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} εἰμί^{viix2p} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} ἄν^{xo} ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} φιλέω^{viia3s} ὅτι^{c} δέ^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx2p} ἀλλά^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἐκλέγω^{viam1s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} διά^{p} οὗτος^{rdans} μισέω^{vipa3s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms}. **v.20** μνημονεύω^{vdpa2p} ὁ^{dgms} λόγος^{ngms} ὅς^{rrgms} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} δοῦλος^{nnms} μέγας^{anmsc} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} αὐτός^{rpgms} εἰ^{qo} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ διώκω^{viaa3p} καί^{c} σύ$^{rpa\text{-}p}$ διώκω^{vifa3p} εἰ^{qo} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ τηρέω^{viaa3p} καί^{c} ὁ^{dams} ὑμέτερος^{rsams} τηρέω^{vifa3p}. **v.21** ἀλλά^{c} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} ποιέω^{vifa3p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ διά^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3p} ὁ^{dams} πέμπω^{vpaaams} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$. **v.22** εἰ^{qo} μή^{xo} ἔρχομαι^{viaa1s} καί^{c} λαλέω^{viaa1s} αὐτός^{rpdmp} ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{viia3p} νῦν^{bo} δέ^{c} πρόφασις^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} περί^{p} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} αὐτός^{rpgmp}. **v.23** ὁ^{dnms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ μισέω^{vppanms} καί^{c} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ μισέω^{vipa3s}.

μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. ἀλλ ἵνα πληρω- 25
θῇ ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν ὅτι Ἐμίσησάν
με δωρεάν. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω 26
ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρός τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ
πατρὸς ἐκπορεύεται ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ, καὶ 27
ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε ὅτι ἀπ ἀρχῆς μετ ἐμοῦ ἐστε.

Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. ἀποσυν- **16**, 2
αγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς, ἀλλ ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀ-
ποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ. καὶ 3
ταῦτα ποιήσουσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ.
ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα μνημονεύ- 4
ητε αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ
εἶπον ὅτι μεθ ὑμῶν ἤμην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμ- 5
ψαντά με καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με Ποῦ ὑπάγεις. ἀλλ 6
ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν
καρδίαν. ἀλλ ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν συμφέρει ὑ- 7
μῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω ἐὰν γὰρ ἐγὼ μὴ ἀπέλθω ὁ παράκλητος
οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν δὲ πορευθῶ πέμψω αὐτὸν
πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ 8

---

v.24 εἰqo ὁdanp ἔργονnanp μήxo ποιέωviaa1s ἐνp αὐτόςrpdmp ὅςrranp οὐδείςanfsn ἄλλοςanmsn ποιέωvixa3s ἁμαρτίαnafs οὐxo ἔχωviia3p νῦνbo δέc καίc ὁράωvixa3p καίc μισέωvixa3p καίc ἐγώrpa-s καίc ὁdams πατήρnams ἐγώrpg-s. **v.25** ἀλλάc ἵναc πληρόωvsap3s ὁdnms λόγοςnnms ὁdnms γράφωvpxpnms ἐνp ὁddms νόμοςndms αὐτόςrpgmp ὅτιc μισέωviaa3p ἐγώrpa-s δωρεάνbo. **v.26** ὅτανc δέc ἔρχομαιvsaa3s ὁdnms παράκλητοςnnms ὅςrrams ἐγώrpn-s πέμπωvifa1s σύrpd-p παράp ὁdgms πατήρngms ὁdnns πνεῦμαnnns ὁdgfs ἀλήθειαngfs ὅςrrnns παράp ὁdgms πατήρngms ἐκπορεύομαιvipn3s ἐκεῖνοςrdnms μαρτυρέωvifa3s περίp ἐγώrpg-s. **v.27** καίc σύrpn-p δέc μαρτυρέωvipa2p ὅτιc ἀπόp ἀρχήngfs μετάp ἐγώrpg-s εἰμίvipx2p. **16. v.1** οὗτοςrdanp λαλέωvixa1s σύrpd-p ἵναc μήxo σκανδαλίζωvsap2p. **v.2** ἀποσυνάγωγοςaampn ποιέωvifa3p σύrpa-p ἀλλάc ἔρχομαιvipn3s ὥραnnfs ἵναc πᾶςanmsn ὁdnms ἀποκτείνωvpaanms σύrpa-p δοκέωvsaa3s λατρείαnafs προσφέρωvnpa ὁddms θεόςndms. **v.3** καίc οὗτοςrdanp ποιέωvifa3p ὅτιc οὐxo γινώσκωviaa3p ὁdams πατήρnams οὐδέbo ἐγώrpa-s. **v.4** ἀλλάc οὗτοςrdanp λαλέωvixa1s σύrpd-p ἵναc ὅτανc ἔρχομαιvsaa3s ὁdnfs ὥραnnfs μνημονεύωvspa2p αὐτόςrpgnp ὅτιc ἐγώrpn-s λέγωviaa1s σύrpd-p οὗτοςrdanp δέc σύrpd-p ἐκp ἀρχήngfs οὐxo λέγωviaa1s ὅτιc μετάp σύrpg-p εἰμίviix1s. **v.5** νῦνbo δέc ὑπάγωvipa1s πρόςp ὁdams πέμπωvpaaams ἐγώrpa-s καίc οὐδείςanfsn ἐκp σύrpg-p ἐρωτάωvipa3s ἐγώrpa-s ποῦxo ὑπάγωvipa2s. **v.6** ἀλλάc ὅτιc οὗτοςrdanp λαλέωvixa1s σύrpd-p ὁdnfs λύπηnnfs πληρόωvixa3s σύrpg-p ὁdafs καρδίαnafs. **v.7** ἀλλάc ἐγώrpn-s ὁdafs ἀλήθειαnafs λέγωvipa1s σύrpd-p συμφέρωvipa3s σύrpd-p ἵναc ἐγώrpn-s ἀπέρχομαιvsaa1s ἐάνqo γάρc ἐγώrpn-s μήxo ἀπέρχομαιvsaa1s ὁdnms παράκλητοςnnms οὐxo ἔρχομαιvifd3s πρόςp σύrpa-p ἐάνqo δέc πορεύομαιvsao1s πέμπωvifa1s αὐτόςrpams πρόςp σύrpa-p.

9 ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως, περὶ ἁ-
10 μαρτίας μέν ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ, περὶ δικαιοσύνης
δέ ὅτι πρὸς τὸν πατέρα μου ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με,
11 περὶ δὲ κρίσεως ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.
12 Ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν ἀλλ οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι,
13 ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὁδηγήσει ὑ-
μᾶς εἰς πάσαν τῆν ἀληθείαν, οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ ἑαυτοῦ ἀλλ
ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
14 ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ
15 ὑμῖν. πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ ἐμά ἐστιν, διὰ τοῦτο εἶπον
16 ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. Μικρὸν
καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με ὅτι ὑ-
17 πάγω πρὸς τὸν πατέρα. εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
πρὸς ἀλλήλους Τί ἐστιν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν Μικρὸν καὶ οὐ
θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με καί Ὅτι ἐγὼ
18 ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. ἔλεγον οὖν τοῦτο Τί ἐστιν ὃ λέγει
19 τὸ μικρόν οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ. ἔγνω οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι
ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾶν καὶ εἶπεν αὐτοῖς Περὶ τούτου ζητεῖτε
μετ ἀλλήλων ὅτι εἶπον Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με καὶ πάλιν

---

v.8 καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] ἐκεῖνος[rdnms] ἐλέγχω[vifa3s] ὁ[dams] κόσμος[nams] περί[p] ἁμαρτία[ngfs] καί[c] περί[p] δικαιοσύνη[ngfs] καί[c] περί[p] κρίσις[ngfs]. **v.9** περί[p] ἁμαρτία[ngfs] μέν[xo] ὅτι[c] οὐ[xo] πιστεύω[vipa3p] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.10** περί[p] δικαιοσύνη[ngfs] δέ[c] ὅτι[c] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams] ἐγώ[rpg-s] ὑπάγω[vipa1s] καί[c] οὐκέτι[bo] θεωρέω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s]. **v.11** περί[p] δέ[c] κρίσις[ngfs] ὅτι[c] ὁ[dnms] ἄρχων[nnms] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὗτος[rdgms] κρίνω[vixp3s]. **v.12** ἔτι[bo] πολύς[aanpn] ἔχω[vipa1s] λέγω[vnpa] σύ[rpd-p] ἀλλά[c] οὐ[xo] δύναμαι[vipn2p] βαστάζω[vnpa] ἄρτι[bo]. **v.13** ὅταν[c] δέ[c] ἔρχομαι[vsaa3s] ἐκεῖνος[rdnms] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] ὁδηγέω[vifa3s] σύ[rpa-p] εἰς[p] πᾶς[aafsn] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs] οὐ[xo] γάρ[c] λαλέω[vifa3s] ἀπό[p] ἑαυτοῦ[rxgms] ἀλλά[c] ὅσος[rcanp] ἄν[xo] ἀκούω[vsaa3s] λαλέω[vifa3s] καί[c] ὁ[danp] ἔρχομαι[vppnanp] ἀναγγέλλω[vifa3s] σύ[rpd-p]. **v.14** ἐκεῖνος[rdnms] ἐγώ[rpa-s] δοξάζω[vifa3s] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἐμός[rpg-s] λαμβάνω[vifd3s] καί[c] ἀναγγέλλω[vifa3s] σύ[rpd-p]. **v.15** πᾶς[annpn] ὅσος[rcanp] ἔχω[vipa3s] ὁ[dnms] πατήρ[nnms] ἐμός[rsnnp] εἰμί[vipx3s] διά[p] οὗτος[rdans] λέγω[viaa1s] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] ἐμός[rpg-s] λαμβάνω[vipa3s] καί[c] ἀναγγέλλω[vifa3s] σύ[rpd-p]. **v.16** μικρός[aansn] καί[c] ὅς[xo] θεωρέω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] πάλιν[bo] μικρός[aansn] καί[c] ὁράω[vifd2p] ἐγώ[rpa-s] ὅτι[c] ὑπάγω[vipa1s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams]. **v.17** λέγω[viaa3p] οὖν[c] ἐκ[p] ὁ[dgmp] μαθητής[ngmp] αὐτός[rpgms] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] οὗτος[rdnns] ὅς[rrans] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-p] μικρός[aansn] καί[c] οὐ[xo] θεωρέω[vipa2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] πάλιν[bo] μικρός[aansn] καί[c] ὁράω[vifd2p] ἐγώ[rpa-s] καί[c] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-s] ὑπάγω[vipa1s] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams]. **v.18** λέγω[viia3p] οὖν[c] οὗτος[rdnns] τίς[rqnns] εἰμί[vipx3s] ὅς[rrans] λέγω[vipa3s] ὁ[dans] μικρός[aansn] οὐ[xo] οἶδα[vixa1p] τίς[rqans] λαλέω[vipa3s].

μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύ- 20
σετε καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται ὑμεῖς δὲ
λυπηθήσεσθε ἀλλ ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. ἡ 21
γυνὴ ὅταν τίκτῃ λύπην ἔχει ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς, ὅταν δὲ
γεννήσῃ τὸ παιδίον οὐκέτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν
χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑμεῖς 22
οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε, πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς καὶ χαρή-
σεται ὑμῶν ἡ καρδία καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ
ὑμῶν. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν 23
ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ
ὀνόματί μου δώσει ὑμῖν. ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε οὐδὲν ἐν 24
τῷ ὀνόματί μου, αἰτεῖτε καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ
πεπληρωμένη. Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν, ἀλλ᾽ 25
ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκέτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν ἀλλὰ
παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀναγγελῶ ὑμῖν. ἐν ἐκείνῃ τῇ 26
ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι
ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν, αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ 27
φιλεῖ ὑμᾶς ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε καὶ πεπιστεύκατε ὅτι
ἐγὼ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον. ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς 28
καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον καὶ

---

v.19 γινώσκω^{viaa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^{c} θέλω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ἐρωτάω^{vnpa} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} περί^{p} οὗτος^{rdgms} ζητέω^{vipa2p} μετά^{p} ἀλλήλων^{regmp} ὅτι^{c} λέγω^{viaa1s} μικρός^{aansn} καί^{c} οὐ^{xo} θεωρέω^{vipa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} πάλιν^{bo} μικρός^{aansn} καί^{c} ὁράω^{vifd2p} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.20** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} κλαίω^{vifa2p} καί^{c} θρηνέω^{vifa2p} σύ$^{rpn-p}$ ὁ^{dnms} δέ^{c} κόσμος^{nnms} χαίρω^{vifo3s} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} λυπέω^{vifp2p} ἀλλά^{c} ὁ^{dnfs} λύπη^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} χαρά^{nafs} γίνομαι^{vifd3s}. **v.21** ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ὅταν^{c} τίκτω^{vspa3s} λύπη^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὅτι^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} αὐτός^{rpgfs} ὅταν^{c} δέ^{c} γεννάω^{vsaa3s} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} οὐκέτι^{bo} μνημονεύω^{vipa3s} ὁ^{dgfs} θλῖψις^{ngfs} διά^{p} ὁ^{dafs} χαρά^{nafs} ὅτι^{c} γεννάω^{viap3s} ἄνθρωπος^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.22** καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ οὖν^{c} λύπη^{nafs} μέν^{xo} νῦν^{bo} ἔχω^{vipa2p} πάλιν^{bo} δέ^{c} ὁράω^{vifd1s} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} χαίρω^{vifo3s} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dafs} χαρά^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ οὐδείς^{anfsn} αἴρω^{vipa3s} ἀπό^{p} σύ$^{rpg-p}$. **v.23** καί^{c} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐγώ$^{rpa-s}$ οὐ^{xo} ἐρωτάω^{vifa2p} οὐδείς^{aansn} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ὅσος^{rcanp} ἄν^{xo} αἰτέω^{vsaa2p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ δίδωμι^{vifa3s} σύ$^{rpd-p}$. **v.24** ἕως^{c} ἄρτι^{bo} οὐ^{xo} αἰτέω^{viaa2p} οὐδείς^{aansn} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ αἰτέω^{vdpa2p} καί^{c} λαμβάνω^{vifd2p} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} χαρά^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vspx3s} πληρόω^{vpxpnfs}. **v.25** οὗτος^{rdanp} ἐν^{p} παροιμία^{ndfp} λαλέω^{vixa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἀλλά^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} ὥρα^{nnfs} ὅτε^{bo} οὐκέτι^{bo} ἐν^{p} παροιμία^{ndfp} λαλέω^{vifa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἀλλά^{c} παρρησία^{ndfs} περί^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἀναγγέλλω^{vifa1s} σύ$^{rpd-p}$. **v.26** ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ αἰτέω^{vifm2p} καί^{c} οὐ^{xo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐρωτάω^{vifa1s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$. **v.27** αὐτός^{rpnms} γάρ^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} φιλέω^{vipa3s} σύ$^{rpa-p}$ ὅτι^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἐγώ$^{rpa-s}$ φιλέω^{vixa2p} καί^{c} πιστεύω^{vixa2p} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ παρά^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{viaa1s}.

29 πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα. Λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ Ἴδε νῦν παρρησίᾳ λαλεῖς καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν
30 λέγεις. νῦν οἴδαμεν ὅτι οἶδας πάντα καὶ οὐ χρείαν ἔχεις
ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ, ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες.
31, 32 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Ἄρτι πιστεύετε. ἰδοὺ ἔρχεται
ὥρα καὶ νῦν ἐλήλυθεν ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια
καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε, καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος ὅτι ὁ πατὴρ μετ
33 ἐμοῦ ἐστιν. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔ-
χητε, ἐν τῷ κόσμῳ θλῖψιν ἔχετε ἀλλὰ θαρσεῖτε ἐγὼ νενίκηκα
τὸν κόσμον.

17 Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπῆρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ εἶπεν Πάτερ ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δό-
2 ξασόν σου τὸν υἱόν ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σέ. καθὼς
ἔδωκας αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκός ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας
3 αὐτῷ δώσει αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος
ζωή ἵνα γινώσκωσιν σὲ τὸν μόνον ἀληθινὸν θεὸν καὶ ὃν ἀ-
4 πέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς τὸ
5 ἔργον ετελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω, καὶ νῦν δόξα-
σόν με σύ πάτερ παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ ᾗ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν

---

v.28 ἐξέρχομαι^{viaa1s} παρά^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} καί^{c} ἔρχομαι^{vixa1s} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} πάλιν^{bo} ἀφίημι^{vipa1s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^{c} πορεύομαι^{vipn1s} πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams}. **v.29** λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἴδε^{i} νῦν^{bo} παρρησία^{ndfs} λαλέω^{vipa2s} καί^{c} παροιμία^{nafs} οὐδείς^{aafsn} λέγω^{vipa2s}. **v.30** νῦν^{bo} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} οἶδα^{vixa2s} πᾶς^{aanpn} καί^{c} οὐ^{xo} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa2s} ἵνα^{c} τίς^{rinms} σύ$^{rpa-s}$ ἐρωτάω^{vspa3s} ἐν^{p} οὗτος^{rddns} πιστεύω^{vipa1p} ὅτι^{c} ἀπό^{p} θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{viaa2s}. **v.31** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἄρτι^{bo} πιστεύω^{vipa2p}. **v.32** ἰδού^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn3s} ὥρα^{nnfs} καί^{c} νῦν^{bo} ἔρχομαι^{vixa3s} ἵνα^{c} σκορπίζω^{vsap2p} ἕκαστος^{anmsn} εἰς^{p} ὁ^{danp} ἴδιος^{aanpn} καί^{c} ἐγώ$^{rpa-s}$ μόνος^{aamsn} ἀφίημι^{vsaa2p} καί^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s} μόνος^{anmsn} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx3s}. **v.33** οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vixa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἵνα^{c} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ εἰρήνη^{nafs} ἔχω^{vspa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} θλῖψις^{nafs} ἔχω^{vipa2p} ἀλλά^{c} θαρσέω^{vdpa2p} ἐγώ$^{rpn-s}$ νικάω^{vixa1s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **17. v.1** οὗτος^{rdanp} λαλέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} ἐπαίρω^{viaa3s} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^{c} λέγω^{viaa3s} πατήρ^{nvms} ἔρχομαι^{vixa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} δοξάζω^{vdaa2s} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἵνα^{c} καί^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ δοξάζω^{vsaa3s} σύ$^{rpa-s}$. **v.2** καθώς^{bo} δίδωμι^{viaa2s} αὐτός^{rpdms} ἐξουσία^{nafs} πᾶς^{agfsn} σάρξ^{ngfs} ἵνα^{c} πᾶς^{aansn} ὅς^{rrans} δίδωμι^{vixa2s} αὐτός^{rpdms} δίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpdmp} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.3** οὗτος^{rdnfs} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} αἰώνιος^{anfsn} ζωή^{nnfs} ἵνα^{c} γινώσκω^{vspa3p} σύ$^{rpa-s}$ ὁ^{dams} μόνος^{aamsn} ἀληθινός^{aamsn} θεός^{nams} καί^{c} ὅς^{rrams} ἀποστέλλω^{viaa2s} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams}. **v.4** ἐγώ$^{rpn-s}$ σύ$^{rpa-s}$ δοξάζω^{viaa1s} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὁ^{dans} ἔργον^{nans} τελειόω^{viaa1s} ὅς^{rrans} δίδωμι^{vixa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἵνα^{c} ποιέω^{vsaa1s}.

κόσμον εἶναι παρὰ σοί. Ἐφανέρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς 6
ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου σοὶ ἦσαν καὶ ἐ-
μοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετηρήκασιν. νῦν 7
ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι παρὰ σοῦ ἐστίν. ὅτι 8
τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ἔλαβον
καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον καὶ ἐπίστευ-
σαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ οὐ περὶ 9
τοῦ κόσμου ἐρωτῶ ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι ὅτι σοί εἰσιν.
καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστιν καὶ τὰ σὰ ἐμά καὶ δεδόξασμαι 10
ἐν αὐτοῖς. καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ οὗτοι ἐν τῷ 11
κόσμῳ εἰσίν καὶ ἐγὼ πρὸς σὲ ἔρχομαι Πάτερ ἅγιε τήρησον
αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου ᾧ δέδωκάς μοι ἵνα ὦσιν ἓν κα-
θὼς ἡμεῖς. ὅτε ἤμην μετ αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ ἐτήρουν 12
αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου οὓς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα καὶ
οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας ἵνα ἡ
γραφὴ πληρωθῇ. νῦν δὲ πρὸς σὲ ἔρχομαι καὶ ταῦτα λαλῶ 13
ἐν τῷ κόσμῳ ἵνα ἔχωσιν τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην
ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου καὶ ὁ κόσμος 14
ἐμίσησεν αὐτούς ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου καθὼς ἐγὼ

---

v.5 καί^{c} νῦν^{bo} δοξάζω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ σύ$^{rpn\text{-}s}$ πατήρ^{nvms} παρά^{p} σεαυτοῦ^{rxdms} ὁ^{ddfs} δόξα^{ndfs} ὅς^{rrdfs} ἔχω^{viia1s} πρό^{p} ὁ^{dgms} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} εἰμί^{vnpx} παρά^{p} σύ$^{rpd\text{-}s}$. **v.6** φανερόω^{viaa1s} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} ὅς^{rramp} δίδωμι^{vixa2s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} σύ^{rsnmp} εἰμί^{viix3p} καί^{c} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ αὐτός^{rpamp} δίδωμι^{vixa2s} καί^{c} ὁ^{dams} λόγος^{nams} σύ$^{rpg\text{-}s}$ τηρέω^{vixa3p}. **v.7** νῦν^{bo} γινώσκω^{vixa3p} ὅτι^{c} πᾶς^{annpn} ὅσος^{rcanp} δίδωμι^{vixa2s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ παρά^{p} σύ$^{rpg\text{-}s}$ εἰμί^{vipx3s}. **v.8** ὅτι^{c} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} ὅς^{rranp} δίδωμι^{vixa2s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ δίδωμι^{vixa1s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} λαμβάνω^{viaa3p} καί^{c} γινώσκω^{viaa3p} ἀληθῶς^{bo} ὅτι^{c} παρά^{p} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ἐξέρχομαι^{viaa1s} καί^{c} πιστεύω^{viaa3p} ὅτι^{c} σύ$^{rpn\text{-}s}$ ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἀποστέλλω^{viaa2s}. **v.9** ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ περί^{p} αὐτός^{rpgmp} ἐρωτάω^{vipa1s} οὐ^{xo} περί^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἐρωτάω^{vipa1s} ἀλλά^{c} περί^{p} ὅς^{rrgmp} δίδωμι^{vixa2s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ὅτι^{c} σύ$^{rpd\text{-}s}$ εἰμί^{vipx3p}. **v.10** καί^{c} ὁ^{dnnp} ἐμός^{rsnnp} πᾶς^{annpn} σός^{rsnnp} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{dnnp} σός^{rsnnp} ἐμός^{rsnnp} καί^{c} δοξάζω^{vixp1s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp}. **v.11** καί^{c} οὐκέτι^{bo} εἰμί^{vipx1s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} καί^{c} οὗτος^{rdnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} εἰμί^{vipx3p} καί^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ πρός^{p} σύ$^{rpa\text{-}s}$ ἔρχομαι^{vipn1s} πατήρ^{nvms} ἅγιος^{avmsn} τηρέω^{vdaa2s} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὅς^{rrdns} δίδωμι^{vixa2s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ἵνα^{c} εἰμί^{vspx3p} εἷς^{nnns} καθώς^{bo} ἐγώ$^{rpn\text{-}p}$. **v.12** ὅτε^{bo} εἰμί^{viix1s} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ τηρέω^{viia1s} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὅς^{rramp} δίδωμι^{vixa2s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ φυλάσσω^{viaa1s} καί^{c} οὐδείς^{anfsn} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} ἀπόλλυμι^{viam3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgfs} ἀπώλεια^{ngfs} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} πληρόω^{vsap3s}. **v.13** νῦν^{bo} δέ^{c} πρός^{p} σύ$^{rpa\text{-}s}$ ἔρχομαι^{vipn1s} καί^{c} οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vipa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} ἵνα^{c} ἔχω^{vspa3p} ὁ^{dafs} χαρά^{nafs} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} πληρόω^{vpxpafs} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp}.

15 οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου. οὐκ ἐρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ
16 τοῦ κόσμου ἀλλ ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ἐκ
τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶν καθὼς ἐγὼ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰμὶ
17 ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ, σου, ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλή-
18 θειά ἐστιν. καθὼς ἐμὲ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον κἀγὼ
19 ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁ-
γιάζω ἐμαυτόν ἵνα καὶ αὐτοὶ ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ.
20 Οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευ-
21 όντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ. ἵνα πάντες ἓν ὦσιν
καθὼς σύ πάτερ ἐν ἐμοὶ κἀγὼ ἐν σοί ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν
22 ἓν ὦσιν ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σύ με ἀπέστειλας. καὶ
ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι δέδωκα αὐτοῖς ἵνα ὦσιν ἓν
23 καθὼς ἡμεῖς ἕν, ἐσμεν. ἐγὼ ἐν αὐτοῖς καὶ σὺ ἐν ἐμοί ἵνα
ὦσιν τετελειωμένοι εἰς ἕν καὶ ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σύ
με ἀπέστειλας καὶ ἠγάπησας αὐτοὺς καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας.
24 Πάτερ οὕς δέδωκάς μοι θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ κἀκεῖνοι
ὦσιν μετ ἐμοῦ ἵνα θεωρῶσιν τὴν δόξαν τὴν ἐμὴν ἣν ἔδω-
25 κάς μοι ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. πάτερ
δίκαιε καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω ἐγὼ δέ σε ἔγνων καὶ οὗ-

---

v.14 ἐγώ[rpn-s] δίδωμι[vixa1s] αὐτός[rpdmp] ὁ[dams] λόγος[nams] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] μισέω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ὅτι[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] καθώς[bo] ἐγώ[rpn-s] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms]. **v.15** οὐ[xo] ἐρωτάω[vipa1s] ἵνα[c] αἴρω[vsaa2s] αὐτός[rpamp] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἀλλά[c] ἵνα[c] τηρέω[vsaa2s] αὐτός[rpamp] ἐκ[p] ὁ[dgms] πονηρός[agmsn]. **v.16** ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὐ[xo] εἰμί[vipx3p] καθώς[bo] ἐγώ[rpn-s] ἐκ[p] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] οὐ[xo] εἰμί[vipx1s]. **v.17** ἁγιάζω[vdaa2s] αὐτός[rpamp] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dnms] σός[rsnms] ἀλήθεια[nnfs] εἰμί[vipx3s]. **v.18** καθώς[bo] ἐγώ[rpa-s] ἀποστέλλω[viaa2s] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams] κἀγώ[rpn-s] ἀποστέλλω[viaa1s] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams]. **v.19** καί[c] ὑπέρ[p] αὐτός[rpgmp] ἐγώ[rpn-s] ἁγιάζω[vipa1s] ἐμαυτοῦ[rxams] ἵνα[c] καί[c] αὐτός[rpnmp] εἰμί[vspx3p] ἁγιάζω[vpxpnmp] ἐν[p] ἀλήθεια[ndfs]. **v.20** οὐ[xo] περί[p] οὗτος[rdgmp] δέ[c] ἐρωτάω[vipa1s] μόνος[bo] ἀλλά[c] καί[c] περί[p] ὁ[dgmp] πιστεύω[vppagmp] διά[p] ὁ[dgms] λόγος[ngms] αὐτός[rpgmp] εἰς[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.21** ἵνα[c] πᾶς[anmpn] εἷς[nnns] εἰμί[vspx3p] καθώς[bo] σύ[rpn-s] πατήρ[nvms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] κἀγώ[rpn-s] ἐν[p] σύ[rpd-s] ἵνα[c] καί[c] αὐτός[rpnmp] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] εἷς[nnns] εἰμί[vspx3p] ἵνα[c] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] πιστεύω[vsaa3s] ὅτι[c] σύ[rpn-s] ἐγώ[rpa-s] ἀποστέλλω[viaa2s]. **v.22** καί[c] ἐγώ[rpn-s] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὅς[rrafs] δίδωμι[vixa2s] ἐγώ[rpd-s] δίδωμι[vixa1s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] εἰμί[vspx3p] εἷς[nnns] καθώς[bo] ἐγώ[rpn-p] εἷς[nnns] εἰμί[vipx1p]. **v.23** ἐγώ[rpn-s] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] καί[c] σύ[rpn-s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] ἵνα[c] εἰμί[vspx3p] τελειόω[vpxpnmp] εἰς[p] εἷς[nans] καί[c] ἵνα[c] γινώσκω[vspa3s] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] ὅτι[c] σύ[rpn-s] ἐγώ[rpa-s] ἀποστέλλω[viaa2s] καί[c] ἀγαπάω[viaa2s] αὐτός[rpamp] καθώς[bo] ἐγώ[rpa-s] ἀγαπάω[viaa2s]. **v.24** πατήρ[nvms] ὅς[rramp] δίδωμι[vixa2s] ἐγώ[rpd-s] θέλω[vipa1s] ἵνα[c] ὅπου[bo] εἰμί[vipx1s] ἐγώ[rpn-s] κἀκεῖνος[rdnmp] εἰμί[vspx3p] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] ἵνα[c] θεωρέω[vspa3p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] ὅς[rrafs] δίδωμι[viaa2s] ἐγώ[rpd-s] ὅτι[c] ἀγαπάω[viaa2s] ἐγώ[rpa-s] πρό[p] καταβολή[ngfs] κόσμος[ngms].

τοι ἔγνωσαν ὅτι σύ με ἀπέστειλας, καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ 26
ὄνομά σου καὶ γνωρίσω ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς με ἐν
αὐτοῖς ᾖ κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθεν σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ **18**
πέραν τοῦ χειμάρρου τῶν Κεδρὼν ὅπου ἦν κῆπος εἰς ὃν
εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ᾔδει δὲ καὶ Ἰούδας 2
ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν τὸν τόπον ὅτι πολλάκις συνήχθη [καὶ]
ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ὁ οὖν Ἰούδας 3
λαβὼν τὴν σπεῖραν καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑ-
πηρέτας ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων καὶ ὅπλων.
Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ αὐτὸν ἐξελθὼν εἶ- 4
πεν αὐτοῖς Τίνα ζητεῖτε. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Ἰησοῦν τὸν 5
Ναζωραῖον λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγώ εἰμι εἱστήκει δὲ καὶ
Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν μετ αὐτῶν. ὡς οὖν εἶπεν αὐ- 6
τοῖς ὅτι Ἐγώ εἰμι ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ ἔπεσον χαμαί.
πάλιν οὖν αὐτούς ἐπηρώτησεν Τίνα ζητεῖτε οἱ δὲ εἶπον, Ἰ- 7
ησοῦν τὸν Ναζωραῖον. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Εἶπον ὑμῖν ὅτι 8
ἐγώ εἰμι, εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε ἄφετε τούτους ὑπάγειν, ἵνα 9
πληρωθῇ ὁ λόγος ὃν εἶπεν ὅτι Οὓς δέδωκάς μοι οὐκ ἀπώ-

---

v.25 πατήρ^{nvms} δίκαιος^{avmsn} καί^{c} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} σύ$^{rpa\text{-}s}$ οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} σύ$^{rpa\text{-}s}$ γινώσκω^{viaa1s} καί^{c} οὗτος^{rdnmp} γινώσκω^{viaa3p} ὅτι^{c} σύ$^{rpn\text{-}s}$ ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἀποστέλλω^{viaa2s}. **v.26** καί^{c} γνωρίζω^{viaa1s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} σύ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} γνωρίζω^{vifa1s} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὅς^{rrafs} ἀγαπάω^{viaa2s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} εἰμί^{vspx3s} κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp}. **18. v.1** οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐξέρχομαι^{viaa3s} σύν^{p} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} πέραν^{bo} ὁ^{dgms} χείμαρρος^{ngms} ὁ^{dgmp} Κεδρών^{tp} ὅπου^{bo} εἰμί^{viix3s} κῆπος^{nnms} εἰς^{p} ὅς^{rrams} εἰσέρχομαι^{viaa3s} αὐτός^{rpnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms}. **v.2** οἶδα^{viya3s} δέ^{c} καί^{c} Ἰούδας^{nnms} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vppanms} αὐτός^{rpams} ὁ^{dams} τόπος^{nams} ὅτι^{c} πολλάκις^{bo} συνάγω^{viap3s} καί^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐκεῖ^{bo} μετά^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms}. **v.3** ὁ^{dnms} οὖν^{c} Ἰούδας^{nnms} λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dafs} σπεῖρα^{nafs} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} ἀρχιερεύς^{ngmp} καί^{c} Φαρισαῖος^{ngmp} ὑπηρέτης^{namp} ἔρχομαι^{vipn3s} ἐκεῖ^{bo} μετά^{p} φανός^{ngmp} καί^{c} λαμπάς^{ngfp} καί^{c} ὅπλον^{ngnp}. **v.4** Ἰησοῦς^{nnms} οὖν^{c} οἶδα^{vpxanms} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ἔρχομαι^{vppnanp} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ἐξέρχομαι^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqams} ζητέω^{vipa2p}. **v.5** ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rpdms} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} Ναζωραῖος^{nams} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰμί^{vipx1s} ἵστημι^{viya3s} δέ^{c} καί^{c} Ἰούδας^{nnms} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vppanms} αὐτός^{rpams} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.6** ὡς^{bo} οὖν^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰμί^{vipx1s} ἀπέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{danp} ὀπίσω^{bo} καί^{c} πίπτω^{viaa3p} χαμαί^{bo}. **v.7** πάλιν^{bo} οὖν^{c} αὐτός^{rpamp} ἐπερωτάω^{viaa3s} τίς^{rqams} ζητέω^{vipa2p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} Ναζωραῖος^{nams}. **v.8** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰμί^{vipx1s} εἰ^{qo} οὖν^{c} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ζητέω^{vipa2p} ἀφίημι^{vdaa2p} οὗτος^{rdamp} ὑπάγω^{vnpa}.

10 λεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα. Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν
εἵλκυσεν αὐτὴν καὶ ἔπαισεν τὸν τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον καὶ
ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιόν, ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ
11 Μάλχος. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ Βάλε τὴν μάχαιραν
σου εἰς τὴν θήκην, τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέν μοι ὁ πατὴρ οὐ
12 μὴ πίω αὐτό. Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος καὶ οἱ ὑπηρέ-
ται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδησαν αὐτὸν.
13 καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἄνναν πρῶτον, ἦν γὰρ πενθερὸς
14 τοῦ Καϊάφα ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, ἦν δὲ
Καϊάφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι συμφέρει ἕνα
15 ἄνθρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Ἠκολούθει δὲ τῷ
Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής ὁ δὲ μαθητὴς
ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ καὶ συνεισῆλθεν τῷ Ἰησοῦ
16 εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως. ὁ δὲ Πέτρος εἱστήκει πρὸς
τῇ θύρᾳ ἔξω ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος ὃς ἦν γνωστὸς
τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ καὶ εἰσήγαγεν τὸν Πέ-
17 τρον. λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέτρῳ Μὴ καὶ
σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου λέγει ἐκεῖνος
18 Οὐκ εἰμί. εἱστήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται ἀν-
θρακιὰν πεποιηκότες ὅτι ψῦχος ἦν καὶ ἐθερμαίνοντο, ἦν

---

v.9 ἵνα^{c} πληρόω^{vsap3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὃς^{rrams} λέγω^{viaa3s} ὅτι^{c} ὃς^{rramp} δίδωμι^{vixa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ οὐ^{xo} ἀπόλλυμι^{viaa1s} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} οὐδείς^{aamsn}. **v.10** Σίμων^{nnms} οὖν^{c} Πέτρος^{nnms} ἔχω^{vppanms} μάχαιρα^{nafs} ἕλκω^{viaa3s} αὐτός^{rpafs} καί^{c} παίω^{viaa3s} ὁ^{dams} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} δοῦλος^{nams} καί^{c} ἀποκόπτω^{viaa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} ὠτίον^{nans} ὁ^{dans} δεξιός^{aansn} εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ὄνομα^{nnns} ὁ^{ddms} δοῦλος^{ndms} Μάλχος^{nnms}. **v.11** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} βάλλω^{vdaa2s} ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} θήκη^{nafs} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} ὃς^{rrans} δίδωμι^{vixa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} οὐ^{xo} μή^{xo} πίνω^{vsaa1s} αὐτός^{rpans}. **v.12** ὁ^{dnfs} οὖν^{c} σπεῖρα^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnms} χιλίαρξος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} ὑπηρέτης^{nnmp} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} συλλαμβάνω^{viaa3p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} δέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.13** καί^{c} ἀπάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} πρός^{p} Ἄννας^{nams} πρῶτος^{bo} εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} πενθερός^{nnms} ὁ^{dgms} Καϊάφας^{ngms} ὃς^{rrnms} εἰμί^{viix3s} ἀρχιερεύς^{nnms} ὁ^{dgms} ἐνιαυτός^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms}. **v.14** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} Καϊάφας^{nnms} ὁ^{dnms} συμβουλεύω^{vpaanms} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ὅτι^{c} συμφέρω^{vipa3s} εἷς^{nams} ἄνθρωπος^{nams} ἀπόλλυμι^{vnam} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgms} λαός^{ngms}. **v.15** ἀκολουθέω^{viia3s} δέ^{c} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} ἄλλος^{anmsn} μαθητής^{nnms} ὁ^{dnms} δέ^{c} μαθητής^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} εἰμί^{viix3s} γνωστός^{anmsn} ὁ^{ddms} ἀρχιερεύς^{ndms} καί^{c} συνεισέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} αὐλή^{nafs} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms}. **v.16** ὁ^{dnms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} ἵστημι^{viya3s} πρός^{p} ὁ^{ddfs} θύρα^{ndfs} ἔξω^{bo} ἐξέρχομαι^{viaa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} μαθητής^{nnms} ὁ^{dnms} ἄλλος^{anmsn} ὅς^{rrnms} εἰμί^{viix3s} γνωστός^{anmsn} ὁ^{ddms} ἀρχιερεύς^{ndms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} θυρωρός^{ndfs} καί^{c} εἰσάγω^{viaa3s} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams}. **v.17** λέγω^{vipa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnfs} παιδίσκη^{nnfs} ὁ^{dnfs} θυρωρός^{nnfs} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} μή^{xo} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} οὗτος^{rdgms} λέγω^{vipa3s} ἐκεῖνος^{rdnms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s}.

δὲ μετ αὐτῶν ὁ Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. Ὁ οὖν 19
ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
καὶ περὶ τῆς διδαχῆς αὐτοῦ. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς 20
Ἐγὼ παρρησίᾳ ἐλάλησα τῷ κόσμῳ ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν
συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συν-
έρχονται καὶ ἐν κρυπτῷ ελάλησα οὐδέν. τί με ἐπερωτᾷς 21
ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλάλησα αὐτοῖς, ἴδε οὗτοι
οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἷς τῶν ὑπη- 22
ρετῶν παρεστηκὼς ἔδωκεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπών Οὕτως
ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Εἰ κακῶς 23
ἐλάλησα μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ, εἰ δὲ καλῶς τί με δέ-
ρεις. ἀπέστειλεν αὐτὸν ὁ Ἅννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν 24
τὸν ἀρχιερέα. Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινό- 25
μενος εἶπον οὖν αὐτῷ Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ
ἠρνήσατο οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν Οὐκ εἰμί. λέγει εἷς ἐκ τῶν 26
δούλων τοῦ ἀρχιερέως συγγενὴς ὢν οὗ ἀπέκοψεν Πέτρος
τὸ ὠτίον Οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ αὐτοῦ. πά- 27
λιν οὖν ἠρνήσατο ὁ Πέτρος καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.
Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώ- 28
ριον, ἦν δὲ πρωΐ, καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον

---

v.18 ἵστημι^{viya3p} δέ^{c} ὁ^{dnmp} δοῦλος^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ὑπηρέτης^{nnmp} ἀνθρακιά^{nafs} ποιέω^{vpxanmp} ὅτι^{c} ψῦχος^{nnns} εἰμί^{viix3s} καί^{c} θερμαίνομαι^{viin3p} εἰμί^{viix3s} δέ^{c} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ἵστημι^{vpxanms} καί^{c} θερμαίνομαι^{vppmnms}. **v.19** ὁ^{dnms} οὖν^{c} ἀρχιερεύς^{nnms} ἐρωτάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} περί^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} περί^{p} ὁ^{dgfs} διδαχή^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.20** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγώ$^{rpn-s}$ παρρησία^{ndfs} λαλέω^{viaa1s} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} ἐγώ$^{rpn-s}$ πάντοτε^{bo} διδάσκω^{viaa1s} ἐν^{p} συναγωγή^{ndfs} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} ὅπου^{bo} πάντοτε^{bo} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} συνέρχομαι^{vipn3p} καί^{c} ἐν^{p} κρυπτός^{adnsn} λαλέω^{viaa1s} οὐδείς^{aansn}. **v.21** τίς^{rqnns} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐπερωτάω^{vipa2s} ἐπερωτάω^{vdaa2s} ὁ^{damp} ἀκούω^{vpxaamp} τίς^{rqans} λαλέω^{viaa1s} αὐτός^{rpdmp} ἴδε^{i} οὗτος^{rdnmp} οἶδα^{vixa3p} ὅς^{rranp} λέγω^{viaa1s} ἐγώ$^{rpn-s}$. **v.22** οὗτος^{rdanp} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vpaagms} εἷς^{nnms} ὁ^{dgmp} ὑπηρέτης^{ngmp} παρίστημι^{vpxanms} δίδωμι^{viaa3s} ῥάπισμα^{nans} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{vpaanms} οὕτω^{bo} ἀποκρίνομαι^{vipn2s} ὁ^{ddms} ἀρχιερεύς^{ndms}. **v.23** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰ^{qo} κακῶς^{bo} λαλέω^{viaa1s} μαρτυρέω^{vdaa2s} περί^{p} ὁ^{dgns} κακός^{agnsn} εἰ^{qo} δέ^{c} καλῶς^{bo} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa-s}$ δέρω^{vipa2s}. **v.24** ἀποστέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Ἅννας^{nnms} δέω^{vpxpams} πρός^{p} Καϊάφας^{nams} ὁ^{dams} ἀρχιερεύς^{nams}. **v.25** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} ἵστημι^{vpxanms} καί^{c} θερμαίνομαι^{vppmnms} λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} μή^{xo} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vipx2s} ἀρνέομαι^{viad3s} οὖν^{c} ἐκεῖνος^{rdnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s}. **v.26** λέγω^{vipa3s} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} δοῦλος^{ngmp} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} συγγενής^{anmsn} εἰμί^{vppxnms} ὅς^{rrgms} ἀποκόπτω^{viaa3s} Πέτρος^{nnms} ὁ^{dans} ὠτίον^{nans} οὐ^{xo} ἐγώ$^{rpn-s}$ σύ$^{rpa-s}$ ὁράω^{viaa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κῆπος^{ndms} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.27** πάλιν^{bo} οὖν^{c} ἀρνέομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} καί^{c} εὐθέως^{bo} ἀλέκτωρ^{nnms} φωνέω^{viaa3s}.

29 ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἀλλ᾽ ἵνα φάγωσιν τὸ πάσχα. ἐξῆλθεν οὖν
ὁ Πιλᾶτος πρὸς αὐτοὺς καὶ εἶπεν Τίνα κατηγορίαν φέρετε
30 κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ
Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακὸποιός, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐ-
31 τόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος Λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς καὶ
κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰ-
32 ουδαῖοι Ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα, ἵνα ὁ λόγος
τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελ-
33 λεν ἀποθνῄσκειν. Εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν
ὁ Πιλᾶτος καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ Σὺ εἶ
34 ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἀφ᾽
35 ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις ἢ ἄλλοι σοι εἶπόν περὶ ἐμοῦ. ἀπε-
κρίθη ὁ Πιλᾶτος Μήτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι τὸ ἔθνος τὸ σὸν καὶ
36 οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί, τί ἐποίησας. ἀπεκρίθη
Ἰησοῦς Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου,
εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή οἱ ὑπηρέται
ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις, νῦν
37 δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ
Πιλᾶτος Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ ἀπεκρίθη [ὁ] Ἰησοῦς Σὺ λέ-

---

v.28 ἄγω^{vipa3p} οὖν^{c} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} Καϊάφας^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dans} πραιτώριον^{nans} εἰμί^{viix3s} δέ^{c} πρωΐ^{bo} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} οὐ^{xo} εἰσέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} πραιτώριον^{nans} ἵνα^{c} μή^{xo} μιαίνω^{vsap3p} ἀλλά^{c} ἵνα^{c} ἐσθίω^{vsaa3p} ὁ^{dans} πάσχα^{ta}. **v.29** ἐξέρχομαι^{viaa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} καί^{c} λέγω^{viaa3s} τίς^{rqafs} κατηγορία^{nafs} φέρω^{vipa2p} κατά^{p} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} οὗτος^{rdgms}. **v.30** ἀποκρίνομαι^{viad3p} καί^{c} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} εἰ^{qo} μή^{xo} εἰμί^{viix3s} οὗτος^{rdnms} κακοποιός^{anmsn} οὐ^{xo} ἄν^{xo} σύ$^{rpd-s}$ παραδίδωμι^{viaa1p} αὐτός^{rpams}. **v.31** λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} λαμβάνω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams} σύ$^{rpn-p}$ καί^{c} κατά^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} σύ$^{rpg-p}$ κρίνω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3p} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἐγώ$^{rpd-p}$ οὐ^{xo} ἔξεστι^{vipq3s} ἀποκτείνω^{vnaa} οὐδείς^{aamsn}. **v.32** ἵνα^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} πληρόω^{vsap3s} ὅς^{rrams} λέγω^{viaa3s} σημαίνω^{vppanms} ποῖος^{rqdms} θάνατος^{ndms} μέλλω^{viia3s} ἀποθνῄσκω^{vnpa}. **v.33** εἰσέρχομαι^{viaa3s} οὖν^{c} εἰς^{p} ὁ^{dans} πραιτώριον^{nans} πάλιν^{bo} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} καί^{c} φωνέω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀπό^{p} ἑαυτοῦ^{rxgms} σύ$^{rpn-s}$ οὗτος^{rdans} λέγω^{vipa2s} ἤ^{xo} ἄλλος^{anmpn} σύ$^{rpd-s}$ λέγω^{viaa3p} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.35** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} μήτι^{xo} ἐγώ$^{rpn-s}$ Ἰουδαῖος^{anmsn} εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnns} ἔθνος^{nnns} ὁ^{dnns} σός^{rsnns} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} παραδίδωμι^{viaa3p} σύ$^{rpa-s}$ ἐγώ$^{rpd-s}$ τίς^{rqans} ποιέω^{viaa2s}. **v.36** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} εἰ^{qo} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} ὁ^{dnmp} ὑπηρέτης^{nnmp} ἄν^{xo} ὁ^{dnmp} ἐμός^{rpd-s} ἀγωνίζομαι^{viin3p} ἵνα^{c} μή^{xo} παραδίδωμι^{vsap1s} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} νῦν^{bo} δέ^{c} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐντεῦθεν^{bo}.

γεις ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐγὼ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς
τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ,
πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. λέγει 38
αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος Τί ἐστιν ἀλήθεια Καὶ τοῦτο εἰπὼν πάλιν ἐξ-
ῆλθεν πρὸς τοὺς Ἰουδαίους καὶ λέγει αὐτοῖς Ἐγὼ οὐδεμίαν
αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ. ἔστιν δὲ συνήθεια ὑμῖν ἵνα ἕνα 39
ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα, βούλεσθε οὖν ὑμῖν ἀπολύσω
τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων. ἐκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες, 40
λέγοντες Μὴ τοῦτον ἀλλὰ τὸν Βαραββᾶν ἦν δὲ ὁ Βαραββᾶς
λῃστής.

Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλᾶτος τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐμαστίγωσεν. **19**
καὶ οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθη- 2
καν αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον
αὐτόν. καὶ ἔλεγον Χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐ- 3
δίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ Πιλᾶτος 4
Καὶ λέγει αὐτοῖς Ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν
αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω 5
φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον
καὶ λέγει αὐτοῖς Ἴδε ὁ ἄνθρωπος. ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ 6
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται ἐκραύγασαν λέγοντες Σταύρω-

---

v.37 λέγω^{viaa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} οὐκοῦν^{bo} βασιλεύς^{nnms} εἰμί^{vipx2s} σύ$^{rpn-s}$ ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} σύ$^{rpn-s}$ λέγω^{vipa2s} ὅτι^{c} βασιλεύς^{nnms} εἰμί^{vipx1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰς^{p} οὗτος^{rdans} γεννάω^{vixp1s} καί^{c} εἰς^{p} οὗτος^{rdans} ἔρχομαι^{vixa1s} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἵνα^{c} μαρτυρέω^{vsaa1s} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} εἰμί^{vppxnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} ἀκούω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs}. **v.38** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} ἀλήθεια^{nnfs} καί^{c} οὗτος^{rdans} λέγω^{vpaanms} πάλιν^{bo} ἐξέρχομαι^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{damp} Ἰουδαῖος^{aampn} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἐγώ$^{rpn-s}$ οὐδείς^{aafsn} αἰτία^{nafs} εὑρίσκω^{vipa1s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.39** εἰμί^{vipx3s} δέ^{c} συνήθεια^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ ἵνα^{c} εἷς^{nams} σύ$^{rpd-p}$ ἀπολύω^{vsaa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} πάσχα^{ta} βούλομαι^{vipn2p} οὖν^{c} σύ$^{rpd-p}$ ἀπολύω^{vsaa1s} ὁ^{dams} βασιλεύς^{nams} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.40** κραυγάζω^{viaa3p} οὖν^{c} πάλιν^{bo} πᾶς^{anmpn} λέγω^{vppanmp} μή^{xo} οὗτος^{rdams} ἀλλά^{c} ὁ^{dams} Βαραββᾶς^{nams} εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Βαραββᾶς^{nnms} λῃστής^{nnms}. **19. v.1** τότε^{bo} οὖν^{c} λαμβάνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} μαστιγόω^{viaa3s}. **v.2** καί^{c} ὁ^{dnmp} στρατιώτης^{nnmp} πλέκω^{vpaanmp} στέφανος^{nams} ἐκ^{p} ἄκανθα^{ngfp} ἐπιτίθημι^{viaa3p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{ddfs} κεφαλή^{ndfs} καί^{c} ἱμάτιον^{nans} πορφυροῦς^{aansn} περιβάλλω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.3** καί^{c} λέγω^{viia3p} χαίρω^{vdpa2s} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} καί^{c} δίδωμι^{viia3p} αὐτός^{rpdms} ῥάπισμα^{nanp}. **v.4** ἐξέρχομαι^{viaa3s} οὖν^{c} πάλιν^{bo} ἔξω^{bo} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἴδε^{i} ἄγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ αὐτός^{rpams} ἔξω^{bo} ἵνα^{c} γινώσκω^{vsaa2p} ὅτι^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} οὐδείς^{aafsn} αἰτία^{nafs} εὑρίσκω^{vipa1s}. **v.5** ἐξέρχομαι^{viaa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἔξω^{bo} φορέω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀκάνθινος^{aamsn} στέφανος^{nams} καί^{c} ὁ^{dans} πορφυροῦς^{aansn} ἱμάτιον^{nans} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἴδε^{i} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms}.

σον σταύρωσον αὐτὸν λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος Λάβετε αὐτὸν
ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰ-
7 τίαν. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν,
καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν ὅτι ἑαυτὸν υἱ-
8 ὸν θεοῦ ἐποίησεν. Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλᾶτος τοῦτον
9 τὸν λόγον μᾶλλον ἐφοβήθη. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώ-
ριον πάλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ Πόθεν εἶ σύ ὁ δὲ Ἰησοῦς
10 ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλᾶτος
Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε
11 καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαί σε. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Οὐκ εἶ-
χες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ ἐμοῦ εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον
ἄνωθεν, διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μείζονα ἁμαρτίαν
12 ἔχει. ἐκ τούτου ἐζήτει ὁ Πιλᾶτος ἀπολῦσαι αὐτόν, οἱ δὲ
Ἰουδαῖοι ἔκραζον λέγοντες Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς οὐκ εἶ
φίλος τοῦ Καίσαρος, πᾶς ὁ βασιλέα ἑαυτὸν ποιῶν ἀντιλέγει
13 τῷ Καίσαρι. Ὁ οὖν Πιλᾶτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λογὸν,
ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς
14 τόπον λεγόμενον Λιθόστρωτον Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθα. ἦν
δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη καὶ λέγει τοῖς

---

v.6 ὅτε^{bo} οὖν^{c} ὁράω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ὑπηρέτης^{nnmp} κραυγάζω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} σταυρόω^{vdaa2s} σταυρόω^{vdaa2s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} λαμβάνω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams} σύ$^{rpn-p}$ καί^{c} σταυρόω^{vdaa2p} ἐγώ$^{rpn-s}$ γάρ^{c} οὐ^{xo} εὑρίσκω^{vipa1s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} αἰτία^{nafs}. **v.7** ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{annmpn} ἐγώ$^{rpn-p}$ νόμος^{nams} ἔχω^{vipa1p} καί^{c} κατά^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὀφείλω^{vipa3s} ἀποθνῄσκω^{vnaa} ὅτι^{c} ἑαυτοῦ^{rxams} υἱός^{nams} θεός^{ngms} ποιέω^{viaa3s}. **v.8** ὅτε^{bo} οὖν^{c} ἀκούω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} λόγος^{nams} μᾶλλον^{bo} φοβέομαι^{viao3s}. **v.9** καί^{c} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} πραιτώριον^{nans} πάλιν^{bo} καί^{c} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} πόθεν^{bo} εἰμί^{vipx2s} σύ$^{rpn-s}$ ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἀπόκρισις^{nafs} οὐ^{xo} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.10** λέγω^{vipa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} ἐγώ$^{rpd-s}$ οὐ^{xo} λαλέω^{vipa2s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2s} ὅτι^{c} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa1s} σταυρόω^{vnaa} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa1s} ἀπολύω^{vnaa} σύ$^{rpa-s}$. **v.11** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} ἔχω^{viia2s} ἐξουσία^{nafs} οὐδείς^{aafsn} κατά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰ^{qo} μή^{xo} εἰμί^{viix3s} σύ$^{rpd-s}$ δίδωμι^{vpxpnns} ἄνωθεν^{bo} διά^{p} οὗτος^{rdans} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vppanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ σύ$^{rpd-s}$ μέγας^{aafsc} ἁμαρτία^{nafs} ἔχω^{vipa3s}. **v.12** ἐκ^{p} οὗτος^{rdgns} ζητέω^{viia3s} ὁ^{dnms} Πιλᾶτος^{nnms} ἀπολύω^{vnaa} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} δέ^{c} Ἰουδαῖος^{anmpn} κράζω^{viia3p} λέγω^{vppanmp} ἐάν^{qo} οὗτος^{rdams} ἀπολύω^{vsaa2s} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx2s} φίλος^{anmsn} ὁ^{dgms} Καῖσαρ^{ngms} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nams} ἑαυτοῦ^{rxams} ποιέω^{vppanms} ἀντιλέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} Καῖσαρ^{ndms}. **v.13** ὁ^{dnms} οὖν^{c} Πιλᾶτος^{nnms} ἀκούω^{vpaanms} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἄγω^{viaa3s} ἔξω^{bo} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} καθίζω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} βῆμα^{ngns} εἰς^{p} τόπος^{nams} λέγω^{vpppams} λιθόστρωτος^{aansn} Ἑβραϊστί^{bo} δέ^{c} Γαββαθά^{tp}.

Ἰουδαίοις Ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. οἱ δὲ ἐκραύγασαν Ἆρον 15
ἆρον σταύρωσον αὐτόν λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος Τὸν βασιλέα
ὑμῶν σταυρώσω ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς Οὐκ ἔχομεν βα-
σιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς 16
ἵνα σταυρωθῇ Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἤγαγον. καὶ 17
βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς Τόπον λεγόμενον
Κρανίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθα. ὅπου αὐ- 18
τὸν ἐσταύρωσαν καὶ μετ αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ
ἐντεῦθεν μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ 19
Πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἦν δὲ γεγραμμένον,
Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. τοῦτον οὖν 20
τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ
τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἦν γε-
γραμμένον Ἑβραϊστί Ἑλληνιστί Ῥωμαϊστί. ἔλεγον οὖν τῷ 21
Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων Μὴ γράφε, Ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων ἀλλ ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν Βασιλεύς εἰμι τῶν Ἰ-
ουδαίων. ἀπεκρίθη ὁ Πιλᾶτος Ὃ γέγραφα γέγραφα. Οἱ 22, 23
οὖν στρατιῶται ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν ἔλαβον τὰ ἱμά-
τια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη ἑκάστῳ στρατιώτῃ
μέρος καὶ τὸν χιτῶνα ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄραφος ἐκ τῶν ἄνωθεν

---

v.14 εἰμίviix3s δέc παρασκευήnnfs ὁdgms πάσχαta ὥραnnfs δέc ὡσείbo ἕκτοςanfsn καίc λέγωvipa3s
ὁddmp Ἰουδαῖοςadmpn ἴδεi ὁdnms βασιλεύςnnms σύrpg-p. **v.15** ὁdnmp δέc κραυγάζωviaa3p
αἶρωvdaa2s αἶρωvdaa2s σταυρόωvdaa2s αὐτόςrpams λέγωvipa3s αὐτόςrpdmp ὁdnms Πιλᾶτοςnnms
ὁdams βασιλεύςnams σύrpg-p σταυρόωvifa1s ἀποκρίνομαιviad3p ὁdnmp ἀρχιερεύςnnmp οὐxo
ἔχωvipa1p βασιλεύςnams εἰqo μήxo Καῖσαρnams. **v.16** τότεbo οὖνc παραδίδωμιviaa3s αὐτόςrpams
αὐτόςrpdmp ἵναc σταυρόωvsap3s παραλαμβάνωviaa3p δέc ὁdams Ἰησοῦςnams καίc ἄγωviaa3p.
v.17 καίc βαστάζωvppanms ὁdams σταυρόςnams αὐτόςrpgms ἐξέρχομαιviaa3s εἰςp τόποςnams
λέγωvpppams κρανίονngns τόποςnams ὅςrrnms λέγωvipp3s Ἑβραϊστίbo Γολγοθᾶnafs. **v.18** ὅπουbo
αὐτόςrpams σταυρόωviaa3p καίc μετάp αὐτόςrpgms ἄλλοςaampn δύοtn ἐντεῦθενbo καίc ἐντεῦθενbo
μέσοςaansn δέc ὁdams Ἰησοῦςnams. **v.19** γράφωviaa3s δέc καίc τίτλοςnams ὁdnms
Πιλᾶτοςnnms καίc τίθημιviaa3s ἐπίp ὁdgms σταυρόςngms εἰμίviix3s δέc γράφωvpxpnns Ἰησοῦςnnms
ὁdnms Ναζωραῖοςnnms ὁdnms βασιλεύςnnms ὁdgmp Ἰουδαῖοςagmpn. **v.20** οὗτοςrdams
οὖνc ὁdams τίτλοςnams πολύςanmpn ἀναγινώσκωviaa3p ὁdgmp Ἰουδαῖοςagmpn ὅτιc ἐγγύςbo
εἰμίviix3s ὁdnms τόποςnnms ὁdgfs πόλιςngfs ὅπουbo σταυρόωviap3s ὁdnms Ἰησοῦςnnms καίc
εἰμίviix3s γράφωvpxpnns Ἑβραϊστίbo Ἑλληνιστίbo Ῥωμαϊστίbo. **v.21** λέγωviia3p οὖνc ὁddms
Πιλᾶτοςndms ὁdnmp ἀρχιερεύςnnmp ὁdgmp Ἰουδαῖοςagmpn μήxo γράφωvdpa2s ὁdnms βασιλεύςnnms
ὁdgmp Ἰουδαῖοςagmpn ἀλλάc ὅτιc ἐκεῖνοςrdnms λέγωviaa3s βασιλεύςnnms εἰμίvipx1s ὁdgmp
Ἰουδαῖοςagmpn. **v.22** ἀποκρίνομαιviad3s ὁdnms Πιλᾶτοςnnms ὅςrrans γράφωvixa1s γράφωvixa1s.

24 ὑφαντὸς δι᾽ ὅλου. εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους Μὴ σχίσωμεν
αὐτόν ἀλλὰ λάχωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται, ἵνα ἡ γραφὴ
πληρωθῇ ἡ λέγουσα, Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς
καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον Οἱ μὲν οὖν στρα-
25 τιῶται ταῦτα ἐποίησαν. εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ
τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ
26 Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνή. Ἰησοῦς
οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα
27 λέγει τῇ μητρί αὐτοῦ, Γύναι ἰδοῦ ὁ υἱός σου. εἶτα λέγει τῷ
μαθητῇ Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ ἀπ ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν
28 ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τοῦτο ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς
ὅτι πάντα ἤδη τετέλεσται ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ λέγει Διψῶ.
29 σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν, οἱ δὲ, πλήσαντες σπόγγον
ὄξους καὶ ὑσσώπῳ περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στό-
30 ματι. ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς εἶπεν Τετέλεσται
31 καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ πνεῦμα. Οἱ οὖν
Ἰουδαῖοι ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ
σαββάτῳ ἐπεὶ παρασκευὴ ἦν ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκεί-
νου τοῦ σαββάτου ἠρώτησαν τὸν Πιλᾶτον ἵνα κατεαγῶσιν

---

v.23 ὁ^dnmp οὖν^c στρατιώτης^nnmp ὅτε^bo σταυρόω^viaa3p ὁ^dams Ἰησοῦς^nams λαμβάνω^viaa3p ὁ^danp ἱμάτιον^nanp αὐτός^rpgms καί^c ποιέω^viaa3p τέσσαρες^nanp μέρος^nanp ἕκαστος^admsn στρατιώτης^ndms μέρος^nnns καί^c ὁ^dams χιτών^nams εἰμί^viix3s δέ^c ὁ^dnms χιτών^nnms ἄραφος^anmsn ἐκ^p ὁ^dgmp ἄνωθεν^bo ὑφαντός^anmsn διά^p ὅλος^agmsn. **v.24** λέγω^viaa3p οὖν^c πρός^p ἀλλήλων^reamp μή^xo σχίζω^vsaa1p αὐτός^rpams ἀλλά^c λαγχάνω^vsaa1p περί^p αὐτός^rpgms τίς^rqgms εἰμί^vifx3s ἵνα^c ὁ^dnfs γραφή^nnfs πληρόω^vsap3s ὁ^dnfs λέγω^vppanfs διαμερίζω^viam3p ὁ^danp ἱμάτιον^nanp ἐγώ^rpg-s ἑαυτοῦ^rxdmp καί^c ἐπί^p ὁ^dams ἱματισμός^nams ἐγώ^rpg-s βάλλω^viaa3p κλῆρος^nams ὁ^dnmp μέν^xo οὖν^c στρατιώτης^nnmp οὗτος^rdanp ποιέω^viaa3p. **v.25** ἵστημι^viya3p δέ^c παρά^p ὁ^ddms σταυρός^ndms ὁ^dgms Ἰησοῦς^ngms ὁ^dnfs μήτηρ^nnfs αὐτός^rpgms καί^c ὁ^dnfs ἀδελφή^nnfs ὁ^dgfs μήτηρ^ngfs αὐτός^rpgms Μαρία^nnfs ὁ^dnfs ὁ^dgms Κλωπᾶς^ngms καί^c Μαρία^nnfs ὁ^dnfs Μαγδαληνή^nnfs. **v.26** Ἰησοῦς^nnms οὖν^c ὁράω^vpaanms ὁ^dafs μήτηρ^nafs καί^c ὁ^dams μαθητής^nams παρίστημι^vpxaams ὅς^rrams ἀγαπάω^viia3s λέγω^vipa3s ὁ^ddfs μήτηρ^ndfs αὐτός^rpgms γυνή^nvfs ἰδού^vdaa2s ὁ^dnms υἱός^nnms σύ^rpg-s. **v.27** εἶτα^bo λέγω^vipa3s ὁ^ddms μαθητής^ndms ἰδού^vdaa2s ὁ^dnfs μήτηρ^nnfs σύ^rpg-s καί^c ἀπό^p ἐκεῖνος^rdgfs ὁ^dgfs ὥρα^ngfs λαμβάνω^viaa3s ὁ^dnms μαθητής^nnms αὐτός^rpafs εἰς^p ὁ^danp ἴδιος^aanpn. **v.28** μετά^p οὗτος^rdans ὁράω^vpaanms ὁ^dnms Ἰησοῦς^nnms ὅτι^c πᾶς^annpn ἤδη^bo τελέω^vixp3s ἵνα^c τελειόω^vsap3s ὁ^dnfs γραφή^nnfs λέγω^vipa3s διψάω^vipa1s. **v.29** σκεῦος^nnns οὖν^c κεῖμαι^viin3s ὄξος^ngns μεστός^annsn ὁ^dnmp δέ^c πίμπλημι^vpaanmp σπόγγος^nams ὄξος^ngns καί^c ὕσσωπος^ndms περιτίθημι^vpaanmp προσφέρω^viaa3p αὐτός^rpgms ὁ^ddns στόμα^ndns. **v.30** ὅτε^bo οὖν^c λαμβάνω^viaa3s ὁ^dans ὄξος^nans ὁ^dnms Ἰησοῦς^nnms λέγω^viaa3s τελέω^vixp3s καί^c κλίνω^vpaanms ὁ^dafs κεφαλή^nafs παραδίδωμι^viaa3s ὁ^dans πνεῦμα^nans.

αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν. ἦλθον οὖν οἱ στρατιῶται καὶ 32
τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συ-
σταυρωθέντος αὐτῷ, ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες ὡς εἶδον 33
αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη. ἀλλ 34
εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔνυξεν καὶ
εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύ- 35
ρηκεν καὶ ἀληθινὴ ἐστιν αὐτοῦ ἡ μαρτυρία κἀκεῖνος οἶδεν
ὅτι ἀληθῆ λέγει ἵνα ὑμεῖς πιστεύσητε. ἐγένετο γὰρ ταῦτα 36
ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ Ὀστοῦν οὐ συντριβήσεται ἀπ᾽ αὐτοῦ.
καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει Ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. 37
Μετὰ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πιλᾶτον [ὁ] Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ Ἁρι- 38
μαθαίας ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν
φόβον τῶν Ἰουδαίων ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐπέ-
τρεψεν ὁ Πιλᾶτος ἦλθεν οὖν καὶ ἦρεν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ.
ἦλθεν δὲ καὶ Νικόδημος ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτὸς 39
τὸ πρῶτον φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκα-
τόν. ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἔν 40
ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαί-
οις ἐνταφιάζειν. ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος 41

---

v.31 ὁ^dnmp οὖν^c Ἰουδαῖος^anmpn ἵνα^c μή^xo μένω^vsaa3s ἐπί^p ὁ^dgms σταυρός^ngms ὁ^dnnp σῶμα^nnnp ἐν^p ὁ^ddns σάββατον^ndns ἐπεί^c παρασκευή^nnfs εἰμί^viix3s εἰμί^viix3s γάρ^c μέγας^anfsn ὁ^dnfs ἡμέρα^nnfs ἐκεῖνος^rdgns ὁ^dgns σάββατον^ngns ἐρωτάω^viaa3p ὁ^dams Πιλᾶτος^nams ἵνα^c κατάγνυμι^vsap3p αὐτός^rpgmp ὁ^dnnp σκέλος^nnnp καί^c αἴρω^vsap3p. **v.32** ἔρχομαι^viaa3p οὖν^c ὁ^dnmp στρατιώτης^nnmp καί^c ὁ^dgms μέν^xo πρῶτος^agmsn κατάγνυμι^viaa3p ὁ^danp σκέλος^nanp καί^c ὁ^dgms ἄλλος^agmsn ὁ^dgms συσταυρόω^vpapgms αὐτός^rpdms. **v.33** ἐπί^p δέ^c ὁ^dams Ἰησοῦς^nams ἔρχομαι^vpaanmp ὡς^bo ὁράω^viaa3p αὐτός^rpams ἤδη^bo θνῄσκω^vpxaams οὐ^xo κατάγνυμι^viaa3p αὐτός^rpgms ὁ^danp σκέλος^nanp. **v.34** ἀλλά^c εἷς^nnms ὁ^dgmp στρατιώτης^ngmp λόγχη^ndfs αὐτός^rpgms ὁ^dafs πλευρά^nafs νύσσω^viaa3s καί^c εὐθέως^bo ἐξέρχομαι^viaa3s αἷμα^nnns καί^c ὕδωρ^nnns. **v.35** καί^c ὁ^dnms ὁράω^vpxanms μαρτυρέω^vixa3s καί^c ἀληθινός^anfsn εἰμί^vipx3s αὐτός^rpgms ὁ^dnfs μαρτυρία^nnfs κἀκεῖνος^rdnms οἶδα^vixa3s ὅτι^c ἀληθής^aanpn λέγω^vipa3s ἵνα^c σύ^rpn-p πιστεύω^vsaa2p. **v.36** γίνομαι^viad3s γάρ^c οὗτος^rdnnp ἵνα^c ὁ^dnfs γραφή^nnfs πληρόω^vsap3s ὀστέον^nnns οὐ^xo συντρίβω^vifp3s ἀπό^p αὐτός^rpgms. **v.37** καί^c πάλιν^bo ἕτερος^anfsn γραφή^nnfs λέγω^vipa3s ὁράω^vifd3p εἰς^p ὅς^rrams ἐκκεντέω^viaa3p. **v.38** μετά^p οὗτος^rdanp ἐρωτάω^viaa3s ὁ^dams Πιλᾶτος^nams ὁ^dnms Ἰωσήφ^tp ὁ^dnms ἀπό^p Ἁριμαθαία^ngfs εἰμί^vppxnms μαθητής^nnms ὁ^dgms Ἰησοῦς^ngms κρύπτω^vpxpnms δέ^c διά^p ὁ^dams φόβος^nams ὁ^dgmp Ἰουδαῖος^agmpn ἵνα^c αἴρω^vsaa3s ὁ^dans σῶμα^nans ὁ^dgms Ἰησοῦς^ngms καί^c ἐπιτρέπω^viaa3s ὁ^dnms Πιλᾶτος^nnms ἔρχομαι^viaa3s οὖν^c καί^c αἴρω^viaa3s ὁ^dans σῶμα^nans ὁ^dgms Ἰησοῦς^ngms. **v.39** ἔρχομαι^viaa3s δέ^c καί^c Νικόδημος^nnms ὁ^dnms ἔρχομαι^vpaanms πρός^p ὁ^dams Ἰησοῦς^nams νύξ^ngfs ὁ^dans πρῶτος^aansn φέρω^vppanms μίγμα^nans σμύρνα^ngfs καί^c ἀλόη^ngfs ὡς^bo λίτρα^nafp ἑκατόν^tn. **v.40** λαμβάνω^viaa3p οὖν^c ὁ^dans σῶμα^nans ὁ^dgms Ἰησοῦς^ngms καί^c δέω^viaa3p αὐτός^rpans ἐν^p ὀθόνιον^ndnp μετά^p ὁ^dgnp ἄρωμα^ngnp καθώς^bo ἔθος^nnns εἰμί^vipx3s ὁ^ddmp Ἰουδαῖος^admpn ἐνταφιάζω^vnpa.

καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινὸν ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη.
42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ
μνημεῖον ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται
πρωΐ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον καὶ βλέπει τὸν λί-
2 θον ἠρμένον ἐκ τοῦ μνημείου. τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται
πρὸς Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει
ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγει αὐτοῖς Ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνη-
3 μείου καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. Ἐξῆλθεν οὖν ὁ
Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον.
4 ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν
5 τάχιον τοῦ Πέτρου καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον. καὶ
παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια οὐ μέντοι εἰσῆλθεν.
6 ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ καὶ εἰσῆλθεν
7 εἰς τὸ μνημεῖον καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα. καὶ τὸ σου-
δάριον ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων
8 κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον. τότε
οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ
9 μνημεῖον καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν, οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν
10 τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. ἀπῆλθον

---

v.41 εἰμίviix3s δέc ἐνp ὁddms τόποςndms ὅπουbo σταυρόωviap3s κῆποςnnms καίc ἐνp ὁddms κῆποςndms μνημεῖονnnns καινόςannsn ἐνp ὅςrrdns οὐδέπωbo οὐδείςanfsn τίθημιviap3s. **v.42** ἐκεῖbo οὖνc διάp ὁdafs παρασκευὴnafs ὁdgmp Ἰουδαῖοςagmpn ὅτιc ἐγγύςbo εἰμίviix3s ὁdnns μνημεῖονnnns τίθημιviaa3p ὁdams Ἰησοῦςnams. **20. v.1** ὁddfs δέc εἷςndfs ὁdgnp σάββατονngnp Μαρίαnnfs ὁdnfs Μαγδαληνήnnfs ἔρχομαιvipn3s πρωΐbo σκοτίαngfs ἔτιbo εἰμίvppxgfs εἰςp ὁdans μνημεῖονnans καίc βλέπωvipa3s ὁdams λίθοςnams αἴρωvpxpams ἐκp ὁdgns μνημεῖονngns. **v.2** τρέχωvipa3s οὖνc καίc ἔρχομαιvipn3s πρόςp Σίμωνnams Πέτροςnams καίc πρόςp ὁdams ἄλλοςaamsn μαθητήςnams ὅςrrams φιλέωviia3s ὁdnms Ἰησοῦςnnms καίc λέγωvipa3s αὐτόςrpdmp αἴρωviaa3p ὁdams κύριοςnams ἐκp ὁdgns μνημεῖονngns καίc οὐxo οἶδαvixa1p ποῦxo τίθημιviaa3p αὐτόςrpams. **v.3** ἐξέρχομαιviaa3s οὖνc ὁdnms Πέτροςnnms καίc ὁdnms ἄλλοςanmsn μαθητήςnnms καίc ἔρχομαιviin3p εἰςp ὁdans μνημεῖονnans. **v.4** τρέχωviia3p δέc ὁdnmp δύοtn ὁμοῦbo καίc ὁdnms ἄλλοςanmsn μαθητήςnnms προτρέχωviaa3s ταχύςbo ὁdgms Πέτροςngms καίc ἔρχομαιviaa3s πρῶτοςanmsn εἰςp ὁdans μνημεῖονnans. **v.5** καίc παρακύπτωvpaanms βλέπωvipa3s κεῖμαιvppnanp ὁdanp ὀθόνιονnanp οὐxo μέντοιc εἰσέρχομαιviaa3s. **v.6** ἔρχομαιvipn3s οὖνc Σίμωνnnms Πέτροςnnms ἀκολουθέωvppanms αὐτόςrpdms καίc εἰσέρχομαιviaa3s εἰςp ὁdans μνημεῖονnans καίc θεωρέωvipa3s ὁdanp ὀθόνιονnanp κεῖμαιvppnanp. **v.7** καίc ὁdans σουδάριονnans ὅςrrnns εἰμίviix3s ἐπίp ὁdgfs κεφαλήngfs αὐτόςrpgms οὐxo μετάp ὁdgnp ὀθονίονngnp κεῖμαιvppnans ἀλλάc χωρίςbo ἐντυλίσσωvpxpans εἰςp εἷςnams τόποςnams. **v.8** τότεbo οὖνc εἰσέρχομαιviaa3s καίc ὁdnms ἄλλοςanmsn μαθητήςnnms ὁdnms ἔρχομαιvpaanms πρῶτοςanmsn εἰςp ὁdans μνημεῖονnans καίc ὁράωviaa3s καίc πιστεύωviaa3s. **v.9** οὐδέπωbo γάρc οἶδαviya3p ὁdafs γραφήnafs ὅτιc δεῖvipq3s αὐτόςrpams ἐκp νεκρόςagmpn ἀνίστημιvnaa.

οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθηταί. Μαρία δὲ εἱστήκει 11
πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίουσα ἔξω ὡς οὖν ἔκλαιεν παρέκυ-
ψεν εἰς τὸ μνημεῖον. καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς 12
καθεζομένους ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἕνα πρὸς τοῖς ποσίν
ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι 13
Γύναι τί κλαίεις λέγει αὐτοῖς ὅτι Ἦραν τὸν κύριόν μου καὶ
οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη 14
εἰς τὰ ὀπίσω καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἑστῶτα καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι
Ἰησοῦς ἐστιν. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Γύναι τί κλαίεις τίνα 15
ζητεῖς ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρός ἐστιν λέγει αὐτῷ Κύ-
ριε εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν εἰπέ μοι ποῦ ἔθηκας αὐτόν κἀγὼ
αὐτὸν ἀρῶ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς Μαρία. στραφεῖσα ἐκείνη 16
λέγει αὐτῷ Ῥαββουνι ὁ λέγεται Διδάσκαλε. λέγει αὐτῇ ὁ 17
Ἰησοῦς Μή μου ἅπτου οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πα-
τέρα, μου πορεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπὲ
αὐτοῖς Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑμῶν
καὶ θεόν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. ἔρχεται Μαρία ἡ Μαγδα- 18
ληνὴ ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἑώρακεν τὸν κύριον
καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. Οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκεί- 19
νῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου

---

v.10 ἀπέρχομαι^{viaa3p} οὖν^{c} πάλιν^{bo} πρός^{p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp}. **v.11** Μαρία^{nnfs} δέ^{c} ἵστημι^{viya3s} πρός^{p} ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} κλαίω^{vppanfs} ἔξω^{bo} ὡς^{bo} οὖν^{c} κλαίω^{viia3s} παρακύπτω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans}. **v.12** καί^{c} θεωρέω^{vipa3s} δύο^{tn} ἄγγελος^{namp} ἐν^{p} λευκός^{adnpn} καθέζομαι^{vppnamp} εἷς^{nams} πρός^{p} ὁ^{ddfs} κεφαλή^{ndfs} καί^{c} εἷς^{nams} πρός^{p} ὁ^{ddmp} πούς^{ndmp} ὅπου^{bo} κεῖμαι^{viin3s} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.13** καί^{c} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdfs} ἐκεῖνος^{rdnmp} γυνή^{nvfs} τίς^{rqans} κλαίω^{vipa2s} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^{c} αἴρω^{viaa3p} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} ποῦ^{xo} τίθημι^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.14** καί^{c} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanfs} στρέφω^{viap3s} εἰς^{p} ὁ^{danp} ὀπίσω^{bo} καί^{c} θεωρέω^{vipa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἵστημι^{vpxaams} καί^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{viya3s} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} εἰμί^{vipx3s}. **v.15** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} γυνή^{nvfs} τίς^{rqnns} κλαίω^{vipa2s} τίς^{rqams} ζητέω^{vipa2s} ἐκεῖνος^{rdnfs} δοκέω^{vppanfs} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} κηπουρός^{nnms} εἰμί^{vipx3s} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} σύ$^{rpn-s}$ βαστάζω^{viaa2s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ποῦ^{xo} τίθημι^{viaa2s} αὐτός^{rpams} κἀγώ$^{rpn-s}$ αὐτός^{rpams} αἴρω^{vifa1s}. **v.16** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὅς^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} Μαρία^{nvfs} στρέφω^{vpapnfs} ἐκεῖνος^{rdnfs} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ῥαββουνί^{ta} ὅς^{rrnns} λέγω^{vipp3s} διδάσκαλος^{nvms}. **v.17** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μή^{xo} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἅπτω^{vdpm2s} οὔπω^{bo} γάρ^{c} ἀναβαίνω^{vixa1s} πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ πορεύομαι^{vdpn2s} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} λέγω^{vdaa2s} αὐτός^{rpdmp} ἀναβαίνω^{vipa1s} πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} πατήρ^{nams} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} θεός^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} θεός^{nams} σύ$^{rpg-p}$. **v.18** ἔρχομαι^{vipn3s} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} Μαγδαληνή^{nnfs} ἀπαγγέλλω^{vppanfs} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} ὅτι^{c} ὁράω^{vixa3s} ὁ^{dams} κύριος^{nams} καί^{c} οὗτος^{rdanp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs}.

ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων
ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει αὐτοῖς Εἰ-
20 ρήνη ὑμῖν. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ
τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν
21 κύριον. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν Εἰρήνη ὑμῖν,
22 καθὼς ἀπέσταλκέν με ὁ πατήρ κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. καὶ
τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς Λάβετε πνεῦμα
23 ἅγιον, ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ἀφιένται αὐτοῖς ἄν τι-
24 νων κρατῆτε κεκράτηνται. Θωμᾶς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα ὁ
λεγόμενος Δίδυμος οὐκ ἦν μετ αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς.
25 ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί Ἑωράκαμεν τὸν κύριον
ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύ-
πον τῶν ἥλων καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν
ἥλων καὶ βάλω τὴν χεῖρα μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ οὐ
26 μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ ἡμέρας ὀκτὼ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ αὐτῶν ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν
θυρῶν κεκλεισμένων καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν Εἰρήνη
27 ὑμῖν. εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ
ἴδε τὰς χεῖράς μου καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς

---

v.19 εἰμίvppxgfs οὖνc ὄψιοςagfsn ὁddfs ἡμέραndfs ἐκεῖνοςrddfs ὁddfs εἷςndfs ὁdgnp σάββατονngnp καίc ὁdgfp θύραngfp κλείωvpxpgmp ὅπουbo εἰμίviix3p ὁdnmp μαθητήςnnmp συνάγωvpxpnmp διάp ὁdams φόβοςnams ὁdgmp Ἰουδαῖοςagmpn ἔρχομαιviaa3s ὁdnms Ἰησοῦςnnms καίc ἵστημιviaa3s εἰςp ὁdans μέσοςaansn καίc λέγωvipa3s αὐτόςrpdmp εἰρήνηnnfs σύrpd-p. **v.20** καίc οὗτοςrdans λέγωvpaanms δείκνυμιviaa3s αὐτόςrpdmp ὁdafp χείρnafp καίc ὁdafs πλευράnafs αὐτόςrpgms χαίρωviao3p οὖνc ὁdnmp μαθητήςnnmp ὁράωvpaanmp ὁdams κύριοςnams. **v.21** λέγωviaa3s οὖνc αὐτόςrpdmp ὁdnms Ἰησοῦςnnms πάλινbo εἰρήνηnnfs σύrpd-p καθώςbo ἀποστέλλωvixa3s ἐγώrpa-s ὁdnms πατήρnnms κἀγώrpn-s πέμπωvipa1s σύrpa-p. **v.22** καίc οὗτοςrdans λέγωvpaanms ἐμφυσάωviaa3s καίc λέγωvipa3s αὐτόςrpdmp λαμβάνωvdaa2p πνεῦμαnans ἅγιοςaansn. **v.23** ἄνxo τι-σριγμπ ἀφίημιvsaa2p ὁdafp ἁμαρτίαnafp ἀφίημιvipp3p αὐτόςrpdmp ἄνxo τι-σριγμπ κρατέωvspa2p κρατέωvixp3p. **v.24** Θωμᾶςnnms δὲc εἷςnnms ἐκp ὁdgmp δώδεκαtn ὁdnms λέγωvpppnms Δίδυμοςnnms οὐxo εἰμίviix3s μετάp αὐτόςrpgmp ὅτεbo ἔρχομαιviaa3s ὁdnms Ἰησοῦςnnms. **v.25** λέγωviia3p οὖνc αὐτόςrpdms ὁdnmp ἄλλοςanmpn μαθητήςnnmp ὁράωvixa1p ὁdams κύριοςnams ὁdnms δέc λέγωviaa3s αὐτόςrpdmp ἐάνqo μήxo ὁράωvsaa1s ἐνp ὁddfp χείρndfp αὐτόςrpgms ὁdams τύποςnams ὁdgmp ἧλοςngmp καίc βάλλωvsaa1s ὁdams δάκτυλοςnams ἐγώrpg-s εἰςp ὁdams τύποςnams ὁdgmp ἧλοςngmp καίc βάλλωvsaa1s ὁdafs χείρnafs ἐγώrpg-s εἰςp ὁdafs πλευράnafs αὐτόςrpgms οὐxo μήxo πιστεύωvsaa1s. **v.26** καίc μετάp ἡμέραnafp ὀκτώtn πάλινbo εἰμίviix3p ἔσωbo ὁdnmp μαθητήςnnmp αὐτόςrpgms καίc Θωμᾶςnnms μετάp αὐτόςrpgmp ἔρχομαιvipn3s ὁdnms Ἰησοῦςnnms ὁdgfp θύραngfp κλείωvpxpgmp καίc ἵστημιviaa3s εἰςp ὁdans μέσοςaansn καίc λέγωviaa3s εἰρήνηnnfs σύrpd-p.

τὴν πλευράν μου καὶ μὴ γίνου ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. καὶ 28
ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ Ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός
μου. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ὅτι ἑώρακάς με πεπίστευκας 29
μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. Πολλὰ μὲν οὖν 30
καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, ταῦτα 31
δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ
υἱὸς τοῦ θεοῦ καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι
αὐτοῦ.

Μετὰ ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μα- **21**
θηταῖς [αὐτοῦ] ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος, ἐφανέ-
ρωσεν δὲ οὕτως. ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος καὶ Θωμᾶς 2
ὁ λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ Κανὰ τῆς Γα-
λιλαίας καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ δύο. λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος Ὑπάγω ἁλιεύειν 3
λέγουσιν αὐτῷ Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί ἐξῆλθον καὶ
ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθὺς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπί-
ασαν οὐδέν. πρωΐας δὲ ἤδη γενομένης ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς 4
τὸν αἰγιαλόν οὐ μέντοι ᾔδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐ-
στιν. λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς Παιδία μή τι προσφάγιον 5

---

v.27 εἶτα^{bo} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} Θωμᾶς^{ndms} φέρω^{vdpa2s} ὁ^{dams} δάκτυλος^{nams} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὧδε^{bo} καί^{c} ὁράω^{vdaa2s} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} φέρω^{vdpa2s} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} σύ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} βάλλω^{vdaa2s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πλευρά^{nafs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} μή^{xo} γίνομαι^{vdpn2s} ἄπιστος^{anmsn} ἀλλά^{c} πιστός^{anmsn}. **v.28** καί^{c} ἀποκρίνομαι^{viad3s} Θωμᾶς^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.29** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^{c} ὁράω^{vixa2s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ πιστεύω^{vixa2s} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} μή^{xo} ὁράω^{vpaanmp} καί^{c} πιστεύω^{vpaanmp}. **v.30** πολύς^{aanpn} μέν^{xo} οὖν^{c} καί^{c} ἄλλος^{aanpn} σημεῖον^{nanp} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rrnnp} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} γράφω^{vpxpnnp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} βιβλίον^{ndns} οὗτος^{rddns}. **v.31** οὗτος^{rdnnp} δέ^{c} γράφω^{vixp3s} ἵνα^{c} πιστεύω^{vsaa2p} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ἵνα^{c} πιστεύω^{vppanmp} ζωή^{nafs} ἔχω^{vspa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} αὐτός^{rpgms}. **21. v.1** μετά^{p} οὗτος^{rdanp} φανερόω^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} πάλιν^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} ὁ^{dgfs} Τιβεριάς^{ngfs} φανερόω^{viaa3s} δέ^{c} οὕτω^{bo}. **v.2** εἰμί^{viix3p} ὁμοῦ^{bo} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} καί^{c} Θωμᾶς^{nnms} ὁ^{dnms} λέγω^{vpppnms} Δίδυμος^{nnms} καί^{c} Ναθαναήλ^{tp} ὁ^{dnms} ἀπό^{p} Κανά^{tp} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dnmp} ὁ^{dgms} Ζεβεδαῖος^{ngms} καί^{c} ἄλλος^{anmpn} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms} δύο^{tn}. **v.3** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} Σίμων^{vnnms} Πέτρος^{nnms} ὑπάγω^{vipa1s} ἁλιεύω^{vnpa} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ἔρχομαι^{vipn1p} καί^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}p}$ σύν^{p} σύ$^{rpd\text{-}s}$ ἐξέρχομαι^{viaa3p} καί^{c} ἐμβαίνω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} εὐθύς^{bo} καί^{c} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} πιάζω^{viaa3p} οὐδείς^{aansn}. **v.4** πρωΐα^{ngfs} δέ^{c} ἤδη^{bo} γίνομαι^{vpadgfs} ἵστημι^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰγιαλός^{nams} οὐ^{xo} μέντοι^{c} οἶδα^{viya3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} εἰμί^{vipx3s}.

6 ἔχετε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ Οὔ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς Βάλετε εἰς
τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον καὶ εὑρήσετε ἔβαλον
οὖν καὶ οὐκέτι αὐτὸ ἑλκύσαι ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν
7 ἰχθύων. λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς
τῷ Πέτρῳ Ὁ κύριός ἐστιν Σίμων οὖν Πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ
κύριός ἐστιν τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο ἦν γὰρ γυμνός καὶ
8 ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ
πλοιαρίῳ ἦλθον οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλ᾽ ὡς
9 ἀπὸ πηχῶν διακοσίων σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. ὡς
οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν βλέπουσιν ἀνθρακιὰν κειμένην
10 καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
11 σοῦς Ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. ἀνέβη
Σίμων Πέτρος καὶ εἵλκυσεν τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν
ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντήκοντα τριῶν, καὶ τοσούτων
12 ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
Δεῦτε ἀριστήσατε οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι
13 αὐτόν Σὺ τίς εἶ εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν. ἔρχεται οὖν
ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς καὶ
14 τὸ ὀψάριον ὁμοίως. τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰη-

---

v.5 λέγω^{vipa3s} οὖν^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} παιδίον^{nvnp} μή^{xo} τι-σριανσ προσφάγιον^{nans} ἔχω^{vipa2p} ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo}. **v.6** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} βάλλω^{vdaa2p} εἰς^{p} ὁ^{danp} δεξιός^{aanpn} μέρος^{nanp} ὁ^{dgns} πλοῖον^{ngns} ὁ^{dans} δίκτυον^{nans} καί^{c} εὑρίσκω^{vifa2p} βάλλω^{viaa3p} οὖν^{c} καί^{c} οὐκέτι^{bo} αὐτός^{rpans} ἕλκω^{vnaa} ἰσχύω^{viaa3p} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} πλῆθος^{ngns} ὁ^{dgmp} ἰχθύς^{ngmp}. **v.7** λέγω^{vipa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} μαθητής^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} ὅς^{rrams} ἀγαπάω^{viia3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} Σίμων^{nnms} οὖν^{c} Πέτρος^{nnms} ἀκούω^{vpaanms} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dams} ἐπενδύτης^{nafs} διαζώννυμι^{viam3s} εἰμί^{viix3s} γάρ^{c} γυμνός^{anmsn} καί^{c} βάλλω^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}. **v.8** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἄλλος^{anmpn} μαθητής^{nnmp} ὁ^{ddns} πλοιάριον^{ndns} ἔρχομαι^{viaa3p} οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{viix3p} μακράν^{bo} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} ἀπό^{p} πῆχυς^{ngmp} διακόσιοι^{ngmp} σύρω^{vppanms} ὁ^{dans} δίκτυον^{nans} ὁ^{dgmp} ἰχθύς^{ngmp}. **v.9** ὡς^{bo} οὖν^{c} ἀποβαίνω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} βλέπω^{vipa3p} ἀνθρακιά^{nafs} κεῖμαι^{vppnafs} καί^{c} ὀψάριον^{nans} ἐπίκειμαι^{vppnans} καί^{c} ἄρτος^{nams}. **v.10** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} φέρω^{vdaa2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ὀψάριον^{ngnp} ὅς^{rrgnp} πιάζω^{viaa2p} νῦν^{bo}. **v.11** ἀναβαίνω^{viaa3s} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} καί^{c} ἕλκω^{viaa3s} ὁ^{dans} δίκτυον^{nans} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} μεστός^{aansn} ἰχθύς^{ngmp} μέγας^{agmpn} ἑκατόν^{tn} πεντήκοντα^{tn} τρεῖς^{ngmp} καί^{c} τοσοῦτος^{rdgmp} εἰμί^{vppxgmp} οὐ^{xo} σχίζω^{viap3s} ὁ^{dnns} δίκτυον^{nnns}. **v.12** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} δεῦτε^{vdvx2p} ἀριστάω^{vdaa2p} οὐδείς^{anfsn} δέ^{c} τολμάω^{viia3s} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} ἐξετάζω^{vnaa} αὐτός^{rpams} σύ$^{rpn-s}$ τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx2s} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εἰμί^{vipx3s}. **v.13** ἔρχομαι^{vipn3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^{c} λαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} καί^{c} δίδωμι^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} ὁ^{dans} ὀψάριον^{nans} ὁμοίως^{bo}.

σοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. Ὅτε οὖν 15
ἠρίστησαν λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς Σίμων Ἰωνᾶ,
ἀγαπᾷς με πλεῖόν τούτων λέγει αὐτῷ Ναί κύριε σὺ οἶδας
ὅτι φιλῶ σε λέγει αὐτῷ Βόσκε τὰ ἀρνία μου. λέγει αὐτῷ 16
πάλιν δεύτερον Σίμων Ἰωνᾶ ἀγαπᾷς με λέγει αὐτῷ Ναί κύ-
ριε σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε λέγει αὐτῷ Ποίμαινε τὰ πρόβατά
μου. λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με ἐλυπήθη 17
ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον Φιλεῖς με καὶ εἶπεν αὐτῷ
Κύριε σὺ πάντα οἶδας σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε λέγει αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς Βόσκε τὰ πρόβατά μου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτε 18
ἦς νεώτερος ἐζώννυες σεαυτὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθε-
λες, ὅταν δὲ γηράσῃς ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου καὶ ἄλλος σε
ζώσει καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων 19
ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν θεόν καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ
Ἀκολούθει μοι. Ἐπιστραφεὶς δέ ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μα- 20
θητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα ὃς καὶ ἀνέπεσεν
ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν Κύριε τίς ἐστιν
ὁ παραδιδούς σε. τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ 21
Κύριε οὗτος δὲ τί. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς Ἐὰν αὐτὸν θέλω 22

---

v.14 οὗτος^{rdnns} ἤδη^{bo} τρίτος^{aansn} φανερόω^{viap3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ἐγείρω^{vpapnms} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.15** ὅτε^{bo} οὖν^{c} ἀριστάω^{viaa3p} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} Σίμων^{ndms} Πέτρος^{ndms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} Σίμων^{nvms} Ἰωνᾶς^{ngms} ἀγαπάω^{vipa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ πολύς^{aansc} οὗτος^{rdgnp} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ναί^{xo} κύριος^{nvms} σύ$^{rpn-s}$ οἶδα^{vixa2s} ὅτι^{c} φιλέω^{vipa1s} σύ$^{rpa-s}$ λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} βόσκω^{vdpa2s} ὁ^{danp} ἀρνίον^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.16** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} πάλιν^{bo} δεύτερος^{bo} Σίμων^{nvms} Ἰωνᾶς^{ngms} ἀγαπάω^{vipa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ναί^{xo} κύριος^{nvms} σύ$^{rpn-s}$ οἶδα^{vixa2s} ὅτι^{c} φιλέω^{vipa1s} σύ$^{rpa-s}$ λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ποιμαίνω^{vdpa2s} ὁ^{danp} πρόβατον^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.17** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dans} τρίτος^{aansn} Σίμων^{nvms} Ἰωνᾶς^{ngms} φιλέω^{vipa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ λυπέω^{viap3s} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ὅτι^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dans} τρίτος^{aansn} φιλέω^{vipa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} σύ$^{rpn-s}$ πᾶς^{aanpn} οἶδα^{vixa2s} σύ$^{rpn-s}$ γινώσκω^{vipa2s} ὅτι^{c} φιλέω^{vipa1s} σύ$^{rpa-s}$ λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} βόσκω^{vdpa2s} ὁ^{danp} πρόβατον^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.18** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὅτε^{bo} εἰμί^{viix2s} νέος^{anmsc} ζωννύω^{viia2s} σεαυτοῦ^{rxams} καί^{c} περιπατέω^{viia2s} ὅπου^{bo} θέλω^{viia2s} ὅταν^{c} δέ^{c} γηράσκω^{vsaa2s} ἐκτείνω^{vifa2s} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἄλλος^{anmsn} σύ$^{rpa-s}$ ζωννύω^{vifa3s} καί^{c} φέρω^{vifa3s} ὅπου^{bo} οὐ^{xo} θέλω^{vipa2s}. **v.19** οὗτος^{rdans} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} σημαίνω^{vppanms} ποῖος^{rqdms} θάνατος^{ndms} δοξάζω^{vifa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^{c} οὗτος^{rdans} λέγω^{vpaanms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.20** ἐπιστρέφω^{vpapnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} βλέπω^{vipa3s} ὁ^{dams} μαθητής^{nams} ὅς^{rrams} ἀγαπάω^{viia3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀκολουθέω^{vppaams} ὅς^{rrnms} καί^{c} ἀναπίπτω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} δεῖπνον^{ndns} ἐπί^{p} ὁ^{dans} στῆθος^{nans} αὐτός^{rpgms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vppanms} σύ$^{rpa-s}$. **v.21** οὗτος^{rdams} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} κύριος^{nvms} οὗτος^{rdnms} δέ^{c} τίς^{rqnns}.

23 μένειν ἕως ἔρχομαι τί πρὸς σέ σύ ἀκολούθει μοι. ἐξῆλθεν
οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖ-
νος οὐκ ἀποθνῄσκει καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ
ἀποθνῄσκει, ἀλ᾽λ Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι τί
24 πρὸς σέ. Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων
καὶ γράψας ταῦτα καὶ οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς ἐστίν ἡ μαρτυρία
25 αὐτοῦ. Ἔστιν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς
ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ ἕν οὐδὲ αὐτὸν οἶμαι τὸν κόσμον
χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία ἀμήν.

---

v.22 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐάν^{qo} αὐτός^{rpams} θέλω^{vspa1s} μένω^{vnpa} ἕως^{c} ἔρχομαι^{vipn1s} τίς^{rqnns} πρός^{p} σύ$^{rpa-s}$ σύ$^{rpn-s}$ ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.23** ἐξέρχομαι^{viaa3s} οὖν^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} οὗτος^{rdnms} εἰς^{p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} μαθητής^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} οὐ^{xo} ἀποθνῄσκω^{vipa3s} καί^{c} οὐ^{xo} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἀποθνῄσκω^{vipa3s} ἀλλά^{c} ἐάν^{qo} αὐτός^{rpams} θέλω^{vspa1s} μένω^{vnpa} ἕως^{c} ἔρχομαι^{vipn1s} τίς^{rqnns} πρός^{p} σύ$^{rpa-s}$. **v.24** οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} μαθητής^{nnms} ὁ^{dnms} μαρτυρέω^{vppanms} περί^{p} οὗτος^{rdgnp} καί^{c} γράφω^{vpaanms} οὗτος^{rdanp} καί^{c} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} ἀληθής^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} αὐτός^{rpgms}. **v.25** εἰμί^{vipx3s} δέ^{c} καί^{c} ἄλλος^{annpn} πολύς^{annpn} ὅσος^{rcnnp} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅστις^{rrnnp} ἐάν^{qo} γράφω^{vspp3s} κατά^{p} εἷς^{nans} οὐδέ^{bo} αὐτός^{rpams} οἴομαι^{vipn1s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} χωρέω^{vnaa} ὁ^{danp} γράφω^{vpppanp} βιβλίον^{nanp} ἀμήνth.

ΠΡΑΞΕΙΣ
ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων ὦ Θε- **1**
ὀφιλε ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν. ἄχρι 2
ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁ-
γίου οὓς ἐξελέξατο ἀνελήφθη. οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν 3
ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις δι᾽ ἡμε-
ρῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ
τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν 4
αὐτοῖς ἀπὸ Ἰεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι ἀλλὰ περιμένειν
τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου. ὅτι Ἰωάννης 5
μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι
ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. Οἱ μὲν οὖν συνελ- 6
θόντες ἐπἠρώτων αὐτὸν λέγοντες Κύριε εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ
ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ. εἶπεν δὲ πρὸς 7
αὐτούς Οὐχ ὑμῶν ἐστιν γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ
πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν 8
ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ ὑμᾶς καὶ ἔσεσθέ μοι
μάρτυρες ἔν τε Ἰερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ

---

1. v.1 ὁ^{dams} μέν^{xo} πρῶτος^{aamsn} λόγος^{nams} ποιέω^{viam1s} περί^{p} πᾶς^{agnpn} ὦ^{i} Θεόφιλος^{nvms} ὅς^{rrgnp} ἄρχω^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ποιέω^{vnpa} τέ^{xo} καί^{c} διδάσκω^{vnpa}. **v.2** ἄχρι^{p} ὅς^{rrgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐντέλλομαι^{vpanmms} ὁ^{ddmp} ἀπόστολος^{ndmp} διά^{p} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} ὅς^{rramp} ἐκλέγω^{viam3s} ἀναλαμβάνω^{viap3s}. **v.3** ὅς^{rrdmp} καί^{c} παρίστημι^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ζάω^{vppaams} μετά^{p} ὁ^{dans} πάσχω^{vnaa} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} πολύς^{adnpn} τεκμήριον^{ndnp} διά^{p} ἡμέρα^{ngfp} τεσσεράκοντα^{tn} ὀπτάνομαι^{vppnnms} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} λέγω^{vppanms} ὁ^{danp} περί^{p} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.4** καί^{c} συναλίζομαι^{vppnnms} παραγγέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀπό^{p} Ἱεροσόλυμα^{ngnp} μή^{xo} χωρίζω^{vnpp} ἀλλά^{c} περιμένω^{vnpa} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ὅς^{rrafs} ἀκούω^{viaa2p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.5** ὅτι^{c} Ἰωάννης^{nnms} μέν^{xo} βαπτίζω^{viaa3s} ὕδωρ^{ndns} σύ$^{rpn\text{-}p}$ δέ^{c} βαπτίζω^{vifp2p} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn} οὐ^{xo} μετά^{p} πολύς^{aafpn} οὗτος^{rdafp} ἡμέρα^{nafp}. **v.6** ὁ^{dnmp} μέν^{xo} οὖν^{c} συνέρχομαι^{vpaanmp} ἐπερωτάω^{viia3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} χρόνος^{ndms} οὗτος^{rddms} ἀποκαθιστάνω^{vipa2s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{ddms} Ἰσραήλ^{tp}. **v.7** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} οὐ^{xo} σύ$^{rpg\text{-}p}$ εἰμί^{vipx3s} γινώσκω^{vnaa} χρόνος^{namp} ἤ^{xo} καιρός^{namp} ὅς^{rramp} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} τίθημι^{viam3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἴδιος^{adfsn} ἐξουσία^{ndfs}. **v.8** ἀλλά^{c} λαμβάνω^{vifd2p} δύναμις^{nafs} ἐπέρχομαι^{vpaagns} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} ἐπί^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ καί^{c} εἰμί^{vifx2p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ μάρτυς^{nnmp} ἐν^{p} τέ^{xo} Ἰερουσαλήμ^{tp} καί^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} καί^{c} Σαμάρεια^{ndfs} καί^{c} ἕως^{c} ἔσχατος^{agmsn} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}.

9 Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. καὶ ταῦτα εἰπὼν βλε-
πόντων αὐτῶν ἐπήρθη καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν
10 ὀφθαλμῶν αὐτῶν. καὶ ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν
πορευομένου αὐτοῦ καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν
11 αὐτοῖς ἐν ἐσθήτι λευκῇ, οἳ καὶ εἶπον, Ἄνδρες Γαλιλαῖοι
τί ἑστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν οὗτος ὁ Ἰησοῦς
ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οὕτως ἐλεύσεται
ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν.
12 Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλου-
μένου Ἐλαιῶνος ὅ ἐστιν ἐγγὺς Ἰερουσαλὴμ σαββάτου ἔχον
13 ὁδόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθον ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῷον οὗ ἦ-
σαν καταμένοντες ὅ τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης
καὶ Ἀνδρέας Φίλιππος καὶ Θωμᾶς Βαρθολομαῖος καὶ Mατ-
θαῖος, Ἰάκωβος Ἁλφαίου καὶ Σίμων ὁ ζηλωτὴς καὶ Ἰούδας
14 Ἰακώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυ-
μαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει, σὺν γυναιξὶν καὶ Μαριᾷ
15 τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. Καὶ ἐν
ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν
εἶπεν ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡ᾽ς ἑκατὸν εἴκοσι,
16 Ἄνδρες ἀδελφοί ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην, ἣν
προεῖπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰ-

---

v.9 καί^{c} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} βλέπω^{vppagmp} αὐτός^{rpgmp} ἐπαίρω^{viap3s} καί^{c} νεφέλη^{nnfs} ὑπολαμβάνω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rpgmp}. **v.10** καί^{c} ὡς^{bo} ἀτενίζω^{vppanmp} εἰμί^{viix3p} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} πορεύομαι^{vppngms} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἀνήρ^{nnmp} δύο^{tn} παρίστημι^{viya3p} αὐτός^{rpdmp} ἐν^{p} ἐσθής^{ndfs} λευκός^{adfsn}. **v.11** ὅς^{rrnmp} καί^{c} λέγω^{viaa3p} ἀνήρ^{nvmp} Γαλιλαῖος^{nvmp} τίς^{rqans} ἵστημι^{vixa2p} ἐμβλέπω^{vppanmp} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} ἀναλαμβάνω^{vpapnms} ἀπό^{p} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} οὕτω^{bo} ἔρχομαι^{vifd3s} ὅς^{rrams} τρόπος^{nams} θεάομαι^{viad2p} αὐτός^{rpams} πορεύομαι^{vppnams} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams}. **v.12** τότε^{bo} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} ἀπό^{p} ὄρος^{ngns} ὁ^{dgns} καλέω^{vpppgns} ἐλαιών^{ngms} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} ἐγγύς^{bo} Ἰερουσαλήμ^{tp} σάββατον^{ngns} ἔχω^{vppaans} ὁδός^{nafs}. **v.13** καί^{c} ὅτε^{bo} εἰσέρχομαι^{viaa3p} ἀναβαίνω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὑπερῷον^{nans} ὅς^{bo} εἰμί^{viix3p} καταμένω^{vppanmp} ὁ^{dnms} τέ^{xo} Πέτρος^{nnms} καί^{c} Ἰάκωβος^{nnms} καί^{c} Ἰωάννης^{nnms} καί^{c} Ἀνδρέας^{nnms} Φίλιππος^{nnms} καί^{c} Θωμᾶς^{nnms} Βαρθολομαῖος^{nnms} καί^{c} Μαθχαῖος^{nnms} Ἰάκωβος^{nnms} Ἁλφαῖος^{ngms} καί^{c} Σίμων^{nnms} ὁ^{dnms} ζηλωτής^{nnms} καί^{c} Ἰούδας^{nnms} Ἰάκωβος^{ngms}. **v.14** οὗτος^{rdnmp} πᾶς^{anmpn} εἰμί^{viix3p} προσκαρτερέω^{vppanmp} ὁμοθυμαδόν^{bo} ὁ^{ddfs} προσευχή^{ndfs} καί^{c} ὁ^{ddfs} δέησις^{ndfs} σύν^{p} γυνή^{ndfp} καί^{c} Μαρία^{ndfs} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^{c} σύν^{p} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} αὐτός^{rpgms}. **v.15** καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rddfp} ἀνίστημι^{vpaanms} Πέτρος^{nnms} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} λέγω^{viaa3s} εἰμί^{viix3s} τέ^{xo} ὄχλος^{nnms} ὄνομα^{ngnp} ἐπί^{p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} ὡς^{bo} ἑκατόν^{tn} εἴκοσι^{nnmp}.

οὐδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν τὸν Ἰησοῦν.
ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν καὶ ἔλαχεν τὸν κλῆρον 17
τῆς διακονίας ταύτης. Οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ 18
μισθοῦ τῆς ἀδικίας καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησεν μέσος
καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ, καὶ γνωστὸν ἐγέ- 19
νετο πάσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλήμ ὥστε κληθῆναι τὸ
χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμά, τοῦτ ἔστιν
Χωρίον Αἵματος. Γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν Γενη- 20
θήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν
αὐτῇ καί Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. δεῖ οὖν τῶν 21
συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ εἰσῆλθεν καὶ
ἐξῆλθεν ἐφ ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς. ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βα- 22
πτίσματος Ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη ἀφ ἡμῶν
μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα τού-
των. καὶ ἔστησαν δύο Ἰωσὴφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν 23
ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος καὶ Ματθίαν. καὶ προσευξάμενοι εἶ- 24
πον, Σὺ κύριε καρδιογνῶστα πάντων ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω
ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα. λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας 25
ταύτης καὶ ἀποστολῆς ἐξ ἧς παρέβη Ἰούδας πορευθῆναι

---

v.16 ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} δεῖ^{viiq3s} πληρόω^{vnap} ὁ^{dafs} γραφή^{nafs} οὗτος^{rdafs} ὅς^{rrafs} προλέγω^{viaa3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn} διά^{p} στόμα^{ngns} Δαυίδ^{tp} περί^{p} Ἰούδας^{ngms} ὁ^{dgms} γίνομαι^{vpadgms} ὁδηγός^{ngms} ὁ^{ddmp} συλλαμβάνω^{vpaadmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.17** ὅτι^{c} καταριθμέω^{vpxpnms} εἰμί^{viix3s} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ καί^{c} λαγχάνω^{viaa3s} ὁ^{dams} κλῆρος^{nams} ὁ^{dgfs} διακονία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.18** οὗτος^{rdnms} μέν^{xo} οὖν^{c} κτάομαι^{viad3s} χωρίον^{nans} ἐκ^{p} μισθός^{ngms} ὁ^{dgfs} ἀδικία^{ngfs} καί^{c} πρηνής^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} λακάω^{viaa3s} μέσος^{anmsn} καί^{c} ἐκχέω^{viap3s} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} σπλάγχνον^{nnnp} αὐτός^{rpgms}. **v.19** καί^{c} γνωστός^{annsn} γίνομαι^{viad3s} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} κατοικέω^{vppadmp} Ἰερουσαλήμ^{tp} ὥστε^{c} καλέω^{vnap} ὁ^{dans} χωρίον^{nans} ἐκεῖνος^{rdans} ὁ^{ddfs} ἴδιος^{adfsn} διάλεκτος^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} Ἀκελδαμάχ^{tp} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} χωρίον^{nans} αἷμα^{ngns}. **v.20** γράφω^{vixp3s} γάρ^{c} ἐν^{p} βίβλος^{ndfs} ψαλμός^{ngmp} γίνομαι^{vdao3s} ὁ^{dnfs} ἔπαυλις^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ἔρημος^{anfsn} καί^{c} μή^{xo} εἰμί^{vdpx3s} ὁ^{dnms} κατοικέω^{vppanms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} καί^{c} ὁ^{dafs} ἐπισκοπή^{nafs} αὐτός^{rpgms} λαμβάνω^{voaa3s} ἕτερος^{anmsn}. **v.21** δεῖ^{vipq3s} οὖν^{c} ὁ^{dgmp} συνέρχομαι^{vpaagmp} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἀνήρ^{ngmp} ἐν^{p} πᾶς^{admsn} χρόνος^{ndms} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} εἰσέρχομαι^{viaa3s} καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.22** ἄρχω^{vpamnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} βάπτισμα^{ngns} Ἰωάννης^{ngms} ἕως^{c} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ὅς^{rrgfs} ἀναλαμβάνω^{viap3s} ἀπό^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ μάρτυς^{nams} ὁ^{dgfs} ἀνάστασις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} γίνομαι^{vnad} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ εἷς^{nams} οὗτος^{rdgmp}. **v.23** καί^{c} ἵστημι^{viaa3p} δύο^{tn} Ἰωσήφ^{tp} ὁ^{dams} καλέω^{vpppams} Βαρσαββᾶς^{nams} ὅς^{rrnms} ἐπικαλέω^{viap3s} Ἰοῦστος^{nnms} καί^{c} Ματταθίας^{nams}. **v.24** καί^{c} προσεύχομαι^{vpadnmp} λέγω^{viaa3p} σύ$^{rpn-s}$ κύριος^{nvms} καρδιογνώστης^{nvms} πᾶς^{agmpn} ἀναδείκνυμι^{vdaa2s} ὅς^{rrams} ἐκλέγω^{viam2s} ἐκ^{p} οὗτος^{rdgmp} ὁ^{dgmp} δύο^{tn} εἷς^{nams}.

26 εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ
ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν, καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ
τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

2 Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς
2 ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο ἄ-
φνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας
3 καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι, καὶ
ὤφθησαν αὐτοῖς διαμεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός ἐκά-
4 θισεν τε ἐφ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν. καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες
πνεύματος ἁγίου καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις κα-
5 θὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. Ἦσαν δὲ
ἐν Ἰερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀ-
6 πὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. γενομένης δὲ
τῆς φωνῆς ταύτης συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη ὅτι ἤ-
7 κουον εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. ἐξί-
σταντο δὲ παντές καὶ ἐθαύμαζον λέγοντες προ῾ς ἀλλήλους
8 Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι. καὶ
πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν
9 ᾗ ἐγεννήθημεν. Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἐλαμῖται καὶ οἱ
κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν Ἰουδαίαν τε καὶ Καππα-

---

v.25 λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dams} κλῆρος^{nams} ὁ^{dgfs} διακονία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^{c} ἀποστολή^{ngfs} ἐκ^{p} ὅς^{rrgfs} παραβαίνω^{viaa3s} Ἰούδας^{nnms} πορεύομαι^{vnao} εἰς^{p} ὁ^{dams} τόπος^{nams} ὁ^{dams} ἴδιος^{aamsn}. **v.26** καί^{c} δίδωμι^{viaa3p} κλῆρος^{namp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} πίπτω^{viaa3s} ὁ^{dnms} κλῆρος^{nnms} ἐπί^{p} Ματταθίας^{nams} καί^{c} συγκαταψηφίζομαι^{viap3s} μετά^{p} ὁ^{dgmp} ἕνδεκα^{tn} ἀπόστολος^{ngmp}. **2. v.1** καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} συμπληρόω^{vnpp} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ὁ^{dgfs} πεντηκοστή^{ngfs} εἰμί^{viix3p} ἅπας^{anmpn} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐπί^{p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans}. **v.2** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἄφνω^{bo} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ἦχος^{nnms} ὥσπερ^{bo} φέρω^{vppegfs} πνοή^{ngfs} βίαιος^{agfsn} καί^{c} πληρόω^{viaa3s} ὅλος^{aamsn} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ὅς^{bo} εἰμί^{viix3p} κάθημαι^{vppnnmp}. **v.3** καί^{c} ὁράω^{viap3p} αὐτός^{rpdmp} διαμερίζω^{vppenfp} γλῶσσα^{nnfp} ὡσεί^{bo} πῦρ^{ngns} καθίζω^{viaa3s} τέ^{xo} ἐπί^{p} εἷς^{nams} ἕκαστος^{aamsn} αὐτός^{rpgmp}. **v.4** καί^{c} πίμπλημι^{viap3p} ἅπας^{anmpn} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^{c} ἄρχω^{viad3p} λαλέω^{vnpa} ἕτερος^{adfpn} γλῶσσα^{ndfp} καθώς^{bo} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} δίδωμι^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ἀποφθέγγομαι^{vnpn}. **v.5** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} ἐν^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} κατοικέω^{vppanmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἀνήρ^{nnmp} εὐλαβής^{anmpn} ἀπό^{p} πᾶς^{agnsn} ἔθνος^{ngns} ὁ^{dgnp} ὑπό^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams}. **v.6** γίνομαι^{vpadgfs} δέ^{c} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} συνέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnns} πλῆθος^{nnns} καί^{c} συγχέω^{viap3s} ὅτι^{c} ἀκούω^{viia3p} εἷς^{nnms} ἕκαστος^{anmsn} ὁ^{ddfs} ἴδιος^{adfsn} διάλεκτος^{ndfs} λαλέω^{vppagmp} αὐτός^{rpgmp}. **v.7** ἐξίστημι^{viim3p} δέ^{c} πᾶς^{anmpn} καί^{c} θαυμάζω^{viia3p} λέγω^{vppanmp} πρός^{p} ἀλλήλων^{reamp} οὐ^{xo} ἰδού^{vdaa2s} πᾶς^{anmpn} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} λαλέω^{vppanmp} Γαλιλαῖος^{nnmp}. **v.8** καί^{c} πῶς^{bo} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀκούω^{vipa1p} ἕκαστος^{anmsn} ὁ^{ddfs} ἴδιος^{adfsn} διάλεκτος^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ὅς^{rrdfs} γεννάω^{viap1p}.

δοκίαν Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν. Φρυγίαν τε καὶ Παμφυλίαν 10
Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ Κυρήνην καὶ οἱ
ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι Ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι. Κρῆ- 11
τες καὶ Ἄραβες ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς ἡμετέραις
γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ 12
διηπόρουν ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες Τί ἂν θέλοι τοῦτο
εἶναι. ἕτεροι δὲ χλευάζοντες ἔλεγον ὅτι Γλεύκους μεμε- 13
στωμένοι εἰσίν. Σταθεὶς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα ἐπῆρεν 14
τὴν φωνὴν αὐτοῦ καὶ ἀπεφθέγξατο αὐτοῖς Ἄνδρες Ἰουδαῖοι
καὶ οἱ κατοικοῦντες Ἰερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνω-
στὸν ἔστω καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. οὐ γὰρ ὡς ὑμεῖς 15
ὑπολαμβάνετε οὗτοι μεθύουσιν ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡ-
μέρας. ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου 16
Ἰωήλ, Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις λέγει ὁ θεός 17
ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα καὶ προ-
φητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν καὶ οἱ
νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν
ἐνυπνία ἐνυπνιασθήσονται, καίγε ἐπὶ τοὺς δούλους μου 18
καί ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ
ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου καὶ προφητεύσουσιν. καὶ δώσω 19

---

v.9 Πάρθος^{nnmp} καί^{c} Μῆδος^{nnmp} καί^{c} Ἐλαμίτης^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} κατοικέω^{vppanmp} ὁ^{dafs} Μεσοποταμία^{nafs} Ἰουδαία^{nafs} τέ^{xo} καί^{c} Καππαδοκία^{nafs} Πόντος^{nams} καί^{c} ὁ^{dafs} Ἀσία^{nafs}. **v.10** Φρυγία^{nafs} τέ^{xo} καί^{c} Παμφυλία^{nafs} Αἴγυπτος^{nafs} καί^{c} ὁ^{danp} μέρος^{nanp} ὁ^{dgfs} Λιβύη^{ngfs} ὁ^{dgfs} κατά^{p} Κυρήνη^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἐπιδημέω^{vppanmp} Ῥωμαῖος^{anmpn} Ἰουδαῖος^{anmpn} τέ^{xo} καί^{c} προσήλυτος^{nnmp}. **v.11** Κρής^{nnmp} καί^{c} Ἄραψ^{nnmp} ἀκούω^{vipa1p} λαλέω^{vppagmp} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{ddfp} ἡμέτερος^{rsdfp} γλῶσσα^{ndfp} ὁ^{danp} μεγαλεῖος^{aanpn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.12** ἐξίστημι^{viim3p} δέ^{c} πᾶς^{anmpn} καί^{c} διαπορέω^{viia3p} ἄλλος^{anmsn} πρός^{p} ἄλλος^{aamsn} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqans} ἄν^{xo} θέλω^{vopa3s} οὗτος^{rdans} εἰμί^{vnpx}. **v.13** ἕτερος^{anmpn} δέ^{c} χλευάζω^{vppanmp} λέγω^{viia3p} ὅτι^{c} γλεῦκος^{ngns} μεστόω^{vpxpnmp} εἰμί^{vipx3p}. **v.14** ἵστημι^{vpapnms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} σύν^{p} ὁ^{ddmp} ἕνδεκα^{tn} ἐπαίρω^{viaa3s} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀποφθέγγομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} ἀνήρ^{nvmp} Ἰουδαῖος^{avmpn} καί^{c} ὁ^{dnmp} κατοικέω^{vppanmp} Ἰερουσαλήμ^{tp} ἅπας^{anmpn} οὗτος^{rdnns} σύ$^{rpd-p}$ γνωστός^{annsn} εἰμί^{vdpx3s} καί^{c} ἐνωτίζομαι^{vdad2p} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.15** οὐ^{xo} γάρ^{c} ὡς^{bo} σύ$^{rpn-p}$ ὑπολαμβάνω^{vipa2p} οὗτος^{rdnmp} μεθύω^{vipa3p} εἰμί^{vipx3s} γάρ^{c} ὥρα^{nnfs} τρίτος^{anfsn} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs}. **v.16** ἀλλά^{c} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} λέγω^{vpxpnns} διά^{p} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} Ἰωήλ^{tp}. **v.17** καί^{c} εἰμί^{vifx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἔσχατος^{adfpn} ἡμέρα^{ndfp} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐκχέω^{vifa1s} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐπί^{p} πᾶς^{aafsn} σάρξ^{nafs} καί^{c} προφητεύω^{vifa3p} ὁ^{dnmp} υἱός^{nnmp} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} ὁ^{dnfp} θυγάτηρ^{nnfp} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} ὁ^{dnmp} νεανίσκος^{nnmp} σύ$^{rpg-p}$ ὅρασις^{nafp} ὁράω^{vifd3p} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} σύ$^{rpg-p}$ ἐνύπνιον^{nanp} ἐνυπνιάζομαι^{vifp3p}. **v.18** καίγε^{bo} ἐπί^{p} ὁ^{damp} δοῦλος^{namp} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafp} δούλη^{nafp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ἐκεῖνος^{rddfp} ἐκχέω^{vifa1s} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} προφητεύω^{vifa3p}.

τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω αἷμα
20 καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ, ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς
σκότος καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα πρὶν ἡ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυ-
21 ρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ. καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικα-
22 λέσηται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. Ἄνδρες Ἰσραηλῖται
ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους, Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον ἄν-
δρα ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεσιν καὶ
τέρασιν καὶ σημείοις οἷς ἐποίησεν δι᾽ αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ
23 ὑμῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ οἴδατε. τοῦτον τῇ ὡρισμένῃ βουλῇ
καὶ προγνώσει τοῦ θεοῦ ἔκδοτον λαβόντες διὰ χειρῶν ἀνό-
24 μων προσπήξαντες ἀνείλετε. ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν λύσας
τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι
25 αὐτὸν ὑπ αὐτοῦ, Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν Προωρώμην
τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός ὅτι ἐκ δεξιῶν μού ἐστιν
26 ἵνα μὴ σαλευθῶ. διὰ τοῦτο εὐφράνθη ἡ καρδία μου καὶ
ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά μου ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκη-
27 νώσει ἐπ ἐλπίδι. ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου εἰς
28 ᾅδου, οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. ἐγνώ-
ρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ
29 προσώπου σου. Ἄνδρες ἀδελφοί ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρη-
σίας πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυίδ ὅτι καὶ ἐτελεύ-

---

v.19 καί^{c} δίδωμι^{vifa1s} τέρας^{nanp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ἄνω^{bo} καί^{c} σημεῖον^{nanp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} κάτω^{bo} αἷμα^{nans} καί^{c} πῦρ^{nans} καί^{c} ἀτμίς^{nafs} καπνός^{ngms}. **v.20** ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} μεταστρέφω^{vifp3s} εἰς^{p} σκότος^{nans} καί^{c} ὁ^{dnfs} σελήνη^{nnfs} εἰς^{p} αἷμα^{nans} πρίν^{bo} ἥ^{xo} ἔρχομαι^{vnaa} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} κύριος^{ngms} ὁ^{dafs} μέγας^{aafsn} καί^{c} ἐπιφανής^{aafsn}. **v.21** καί^{c} εἰμί^{vifx3s} πᾶς^{anmsn} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} ἐπικαλέω^{vsam3s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} κύριος^{ngms} σῴζω^{vifp3s}. **v.22** ἀνήρ^{nvmp} Ἰσραηλίτης^{nvmp} ἀκούω^{vdaa2p} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} Ναζωραῖος^{nams} ἀνήρ^{nams} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀποδείκνυμι^{vpxpams} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$ δύναμις^{ndfp} καί^{c} τέρας^{ndnp} καί^{c} σημεῖον^{ndnp} ὅς^{rrdnp} ποιέω^{viaa3s} διά^{p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} σύ$^{rpg-p}$ καθώς^{bo} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} οἶδα^{vixa2p}. **v.23** οὗτος^{rdams} ὁ^{ddfs} ὁρίζω^{vpxpdfs} βουλή^{ndfs} καί^{c} πρόγνωσις^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἔκδοτος^{aamsn} λαμβάνω^{vpaanmp} διά^{p} χείρ^{ngfp} ἄνομος^{agmpn} προσπήγνυμι^{vpaanmp} ἀναιρέω^{viaa2p}. **v.24** ὅς^{rrams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀνίστημι^{viaa3s} λύω^{vpaanms} ὁ^{dafp} ὠδίν^{nafp} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} καθότι^{bo} οὐ^{xo} εἰμί^{viix3s} δυνατός^{annsn} κρατέω^{vnpp} αὐτός^{rpams} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.25** Δαυίδ^{tp} γάρ^{c} λέγω^{vipa3s} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} προοράω^{viim1s} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐνώπιον^{bo} ἐγώ$^{rpg-s}$ διά^{p} πᾶς^{agmsn} ὅτι^{c} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx3s} ἵνα^{c} μή^{xo} σαλεύω^{vsap1s}. **v.26** διά^{p} οὗτος^{rdans} εὐφραίνω^{viap3s} ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἀγαλλιάω^{viad3s} ὁ^{dnfs} γλῶσσα^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἔτι^{bo} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnfs} σάρξ^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ κατασκηνόω^{vifa3s} ἐπί^{p} ἐλπίς^{ndfs}. **v.27** ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἐγκαταλείπω^{vifa2s} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰς^{p} ᾅδης^{ngms} οὐδέ^{bo} δίδωμι^{vifa2s} ὁ^{dams} ὅσιος^{aamsn} σύ$^{rpg-s}$ ὁράω^{vnaa} διαφθορά^{nafs}. **v.28** γνωρίζω^{viaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁδός^{nafp} ζωή^{ngfs} πληρόω^{vifa2s} ἐγώ$^{rpa-s}$ εὐφροσύνη^{ngfs} μετά^{p} ὁ^{dgns} πρόσωπον^{ngns} σύ$^{rpg-s}$.

τησεν καὶ ἐτάφη καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι
τῆς ἡμέρας ταύτης. προφήτης οὖν ὑπάρχων καὶ εἰδὼς ὅτι 30
ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὸ
κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν Χριστὸν, καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρό-
νου αὐτοῦ. προϊδὼν ἐλάλησεν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ 31
Χριστοῦ ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς ᾅδου, οὐδὲ ἡ
σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστη- 32
σεν ὁ θεός οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες, τῇ δεξιᾷ οὖν 33
τοῦ θεοῦ ὑψωθεὶς τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος
λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς ἐξέχεεν τοῦτο ὃ νὺν ὑμεῖς βλέπετε
καὶ ἀκούετε. οὐ γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανούς λέγει 34
δὲ αὐτός Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου Κάθου ἐκ δεξιῶν
μου. ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν 35
σου. ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ 36
κύριον καὶ Χριστὸν αὐτὸν ὁ θεός ἐποίησεν τοῦτον τὸν Ἰη-
σοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν 37
τῇ καρδίᾳ εἶπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀ-
ποστόλους Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί. Πέτρος δὲ ἔφη 38
πρὸς αὐτούς Μετανοήσατε καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν
ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ λή-

---

v.29 ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} ἔξεστι^{vppqnns} λέγω^{vnaa} μετά^{p} παρρησία^{ngfs} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ περί^{p} ὁ^{dgms} πατριάρχης^{ngms} Δαυίδ^{tp} ὅτι^{c} καί^{c} τελευτάω^{viaa3s} καί^{c} θάπτω^{viap3s} καί^{c} ὁ^{dnns} μνῆμα^{nnns} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἄχρι^{p} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.30** προφήτης^{nnms} οὖν^{c} ὑπάρχω^{vppanms} καί^{c} οἶδα^{vpxanms} ὅτι^{c} ὅρκος^{ndms} ὀμνύω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐκ^{p} καρπός^{ngms} ὁ^{dgfs} ὀσφύς^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} κατά^{p} σάρξ^{nafs} ἀνίστημι^{vnfa} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} καθίζω^{vnaa} ἐπί^{p} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.31** προοράω^{vpaanms} λαλέω^{viaa3s} περί^{p} ὁ^{dgfs} ἀνάστασις^{ngfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ὅτι^{c} ὅς^{xo} καταλείπω^{viap3s} ὁ^{dnfs} ψυχή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ᾅδης^{ngms} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnfs} σάρξ^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ὁράω^{viaa3s} διαφθορά^{nafs}. **v.32** οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἀνίστημι^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὅς^{rrgms} πᾶς^{anmpn} ἐγώ$^{rpn-p}$ εἰμί^{vipx1p} μάρτυς^{nnmp}. **v.33** ὁ^{ddfs} δεξιός^{adfsn} οὖν^{c} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὑψόω^{vpapnms} ὁ^{dafs} τέ^{xo} ἐπαγγελία^{nafs} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} λαμβάνω^{vpaanms} παρά^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐκχέω^{viaa3s} οὗτος^{rdans} ὅς^{rrans} νῦν^{bo} σύ$^{rpn-p}$ βλέπω^{vipa2p} καί^{c} ἀκούω^{vipa2p}. **v.34** οὐ^{xo} γάρ^{c} Δαυίδ^{tp} ἀναβαίνω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{damp} οὐρανός^{namp} λέγω^{vipa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpnms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ κάθημαι^{vdpn2s} ἐκ^{p} δεξιός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.35** ἕως^{c} ἄν^{xo} τίθημι^{vsaa1s} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} σύ$^{rpg-s}$ ὑποπόδιον^{nans} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} σύ$^{rpg-s}$. **v.36** ἀσφαλῶς^{bo} οὖν^{c} γινώσκω^{vdpa3s} πᾶς^{anmsn} οἶκος^{nnms} Ἰσραήλ^{tp} ὅτι^{c} καί^{c} κύριος^{nams} καί^{c} Χριστός^{nams} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ποιέω^{viaa3s} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ὅς^{rrams} σύ$^{rpn-p}$ σταυρόω^{viaa2p}. **v.37** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^{c} κατανύσσομαι^{viap3p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} λέγω^{viaa3p} τέ^{xo} πρός^{p} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^{c} ὁ^{damp} λοιπός^{aampn} ἀπόστολος^{namp} τίς^{rqans} ποιέω^{vifa1p} ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp}.

39 ψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ
ἐπαγγελία καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς μακρὰν
40 ὅσους ἂν προσκαλέσηται κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. ἑτέροις τε
λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρετο καὶ παρεκάλει λέγων Σώθητε
41 ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. οἱ μὲν οὖν ἀσμένως
ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν καὶ προσετέ-
42 θησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλιαι. ἦσαν δὲ
προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινω-
43 νίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. ἐγένετο
δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος πολλά τε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν
44 ἀποστόλων Ἐγίνετο. πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ
45 τὸ αὐτὸ καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά. καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς
ὑπάρξεις ἐπίπρασκον καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσιν καθότι ἄν
46 τις χρείαν εἶχεν, καθ ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυ-
μαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ κλῶντές τε κατ οἶκον ἄρτον μετελάμβανον
47 τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδίας. αἰνοῦντες
τὸν θεὸν καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν ὁ δὲ κύριος
προσετίθει τοὺς σῳζομένους καθ ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

3 ἐπὶ τὸ αὐτό δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱε-

---

v.38 Πέτροςnnms δέc φημίviix3s πρόςp αὐτόςrpamp μετανοέωvdaa2p καίc βαπτίζωvdap3s ἕκαστοςanmsn σύrpg-p ἐπίp ὁddns ὄνομαndns Ἰησοῦςngms Χριστόςngms εἰςp ἄφεσιςnafs ἁμαρτίαngfp καίc λαμβάνωvifd2p ὁdafs δωρεάnafs ὁdgns ἅγιοςagnsn πνεῦμαngns. **v.39** σύrpd-p γάρc εἰμίvipx3s ὁdnfs ἐπαγγελίαnnfs καίc ὁddnp τέκνονndnp σύrpg-p καίc πᾶςadmpn ὁddmp εἰςp μακρόςbo ὅσοςrcamp ἄνxo προσκαλέομαιvsad3s κύριοςnnms ὁdnms θεόςnnms ἡμῶνrpg-p. **v.40** ἕτεροςadmpn τέxo λόγοςndmp πολύςadmpc διαμαρτύρομαιviin3s καίc παρακαλέωviia3s λέγωvppanms σῴζωvdap2p ἀπόp ὁdgfs γενεάngfs ὁdgfs σκολιόςagfsn οὗτοςrdgfs. **v.41** ὁdnmp μένxo οὖνc ἀσμένωςbo ἀποδέχομαιvpadnmp ὁdams λόγοςnams αὐτόςrpgms βαπτίζωviap3p καίc προστίθημιviap3p ὁddfs ἡμέραndfs ἐκεῖνοςrddfs ψυχήnnfp ὡσεὶbo τρισχίλιοιnnfp. **v.42** εἰμίviix3p δέc προσκαρτερέωvppanmp ὁddfs διδαχήndfs ὁdgmp ἀπόστολοςngmp καίc ὁddfs κοινωνίαndfs καίc ὁddfs κλάσιςndfs ὁdgms ἄρτοςngms καίc ὁddfp προσευχήndfp. **v.43** γίνομαιviad3s δέc πᾶςadfsn ψυχήndfs φόβοςnnms πολύςannpn τέxo τέραςnnnp καίc σημεῖονnnnp διάp ὁdgmp ἀπόστολοςngmp γίνομαιviin3s. **v.44** πᾶςanmpn δέc ὁdnmp πιστεύωvppanmp εἰμίviix3p ἐπίp ὁdans αὐτόςrpans καίc ἔχωviia3p ἅπαςaanpn κοινόςaanpn. **v.45** καίc ὁdanp κτῆμαnanp καίc ὁdafp ὕπαρξιςnafp πιπράσκωviia3p καίc διαμερίζωviia3p αὐτόςrpanp πᾶςadmpn καθότιbo ἄνxo τι-σρινμσ χρείαnafs ἔχωviia3s. **v.46** κατάp ἡμέραnafs τέxo προσκαρτερέωvppanmp ὁμοθυμαδόνbo ἐνp ὁddns ἱερόνndns κλάωvppanmp τέxo κατάp οἶκοςnams ἄρτοςnams μεταλαμβάνωviia3p τροφήngfs ἐνp ἀγαλλίασιςndfs καίc ἀφελότηςndfs καρδίαngfs. **v.47** αἰνέωvppanmp ὁdams θεόςnams καίc ἔχωvppanmp χάριςnafs πρόςp ὅλοςaamsn ὁdams λαόςnams ὁdnms δέc κύριοςnnms προστίθημιviia3s ὁdamp σῴζωvpppamp κατάp ἡμέραnafs ὁddfs ἐκκλησίαndfs.

ρὸν Ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. καί τις ἀνὴρ 2
χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο ὃν ἐτί-
θουν καθ ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην
Ὡραίαν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων
εἰς τὸ ἱερόν, ὃς ἰδὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσι- 3
έναι εἰς τὸ ἱερὸν ἠρώτα ἐλεημοσύνην. ἀτενίσας δὲ Πέτρος 4
εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν Βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ δὲ 5
ἐπεῖχεν αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ αὐτῶν λαβεῖν. εἶπεν δὲ 6
Πέτρος Ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι ὃ δὲ ἔχω
τοῦτό σοι δίδωμι, ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζω-
ραίου ἐγεῖραι καὶ περιπάτει. καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς 7
χειρὸς ἤγειρεν παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βά-
σεις καὶ τὰ σφῦρα. καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει 8
καὶ εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἁλλό-
μενος καὶ αἰνῶν τὸν θεόν. καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς 9
περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεόν, ἐπεγίνωσκον τε αὐ- 10
τὸν ὅτι οὗτός ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ
τῇ Ὡραίᾳ Πύλῃ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ
ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. Κρατοῦντος δὲ τοῦ 11
ἰαθέντος χωλοῦ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην συνέδραμεν πρὸς

---

3. v.1 ἐπί^{p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} καί^{c} Ἰωάννης^{nnms} ἀναβαίνω^{viia3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} ὥρα^{nafs} ὁ^{dgfs} προσευχή^{ngfs} ὁ^{dafs} ἔνατος^{aafsn}. **v.2** καί^{c} τι-σρινμσ ἀνήρ^{nnms} χωλός^{anmsn} ἐκ^{p} κοιλία^{ngfs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ὑπάρχω^{vppanms} βαστάζω^{viip3s} ὅς^{rrams} τίθημι^{viia3p} κατά^{p} ἡμέρα^{nafs} πρός^{p} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns} ὁ^{dafs} λέγω^{vpppafs} ὡραῖος^{aafsn} ὁ^{dgms} αἰτέω^{vnpa} ἐλεημοσύνη^{nafs} παρά^{p} ὁ^{dgmp} εἰσπορεύομαι^{vppngmp} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans}. **v.3** ὅς^{rrnms} ὁράω^{vpaanms} Πέτρος^{nams} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} μέλλω^{vppaamp} εἴσειμι^{vnpx} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} ἐρωτάω^{viia3s} ἐλεημοσύνη^{nafs}. **v.4** ἀτενίζω^{vpaanms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} σύν^{p} ὁ^{ddms} Ἰωάννης^{ndms} λέγω^{viaa3s} βλέπω^{vdaa2s} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.5** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐπέχω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} προσδοκάω^{vppanms} τι-σριανσ παρά^{p} αὐτός^{rpgmp} λαμβάνω^{vnaa}. **v.6** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} ἀργύριον^{nans} καί^{c} χρυσίον^{nans} οὐ^{xo} ὑπάρχω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὅς^{rrans} δέ^{c} ἔχω^{vipa1s} οὗτος^{rdans} σύ$^{rpd-s}$ δίδωμι^{vipa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgms} Ναζωραῖος^{ngms} ἐγείρω^{vdam2s} καί^{c} περιπατέω^{vdpa2s}. **v.7** καί^{c} πιάζω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ὁ^{dgfs} δεξιός^{agfsn} χείρ^{ngfs} ἐγείρω^{viaa3s} παραχρῆμα^{bo} δέ^{c} στερεόω^{viap3p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnfp} βάσις^{nnfp} καί^{c} ὁ^{dnnp} σφυρόν^{nnnp}. **v.8** καί^{c} ἐξάλλομαι^{vppnnms} ἵστημι^{viaa3s} καί^{c} περιπατέω^{viia3s} καί^{c} εἰσέρχομαι^{viaa3s} σύν^{p} αὐτός^{rpdmp} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} περιπατέω^{vppanms} καί^{c} ἅλλομαι^{vppnnms} καί^{c} αἰνέω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.9** καί^{c} ὁράω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} περιπατέω^{vppaams} καί^{c} αἰνέω^{vppaams} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.10** ἐπιγινώσκω^{viia3p} τέ^{xo} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} πρός^{p} ὁ^{dafs} ἐλεημοσύνη^{nafs} κάθημαι^{vppnnms} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} ὡραῖος^{adfsn} πύλη^{ndfs} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns} καί^{c} πίμπλημι^{viap3p} θάμβος^{ngns} καί^{c} ἔκστασις^{ngfs} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} συμβαίνω^{vpxadns} αὐτός^{rpdms}.

αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ Σολομῶντος
12 ἔκθαμβοι. ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν Ἄν-
δρες Ἰσραηλῖται τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε
ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν
13 αὐτόν. ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ ὁ θεὸς τῶν
πατέρων ἡμῶν ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς
μὲν παρεδώκατε καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πι-
14 λάτου κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν, ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ
δίκαιον ἠρνήσασθε καὶ ᾐτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι
15 ὑμῖν. τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε ὃν ὁ θεὸς ἤ-
16 γειρεν ἐκ νεκρῶν οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. καὶ ἐπὶ τῇ
πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε
ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδω-
κεν αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν.
17 καὶ νῦν ἀδελφοί οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε ὥσπερ
18 καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, ὁ δὲ θεὸς ἃ προκατήγγειλεν διὰ
στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ παθεῖν τὸν Χριστὸν
19 ἐπλήρωσεν οὕτως. μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε εἰς
τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιρ-
20 οἱ ἀναψύξεως ἀπό προσώπου τοῦ κυρίου. καὶ ἀποστείλῃ

---

v.11 κρατέω^{vppagms} δέ^{c} ὁ^{dgms} ἰάομαι^{vpapgms} χωλός^{agmpn} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} συντρέχω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} στοά^{ndfs} ὁ^{ddfs} καλέω^{vpppdfs} Σολομών^{ngms} ἔκθαμβος^{anmpn}. **v.12** ὁράω^{vpaanms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} πρός^{p} ὁ^{dams} λαός^{nams} ἀνήρ^{nvmp} Ἰσραηλίτης^{nvmp} τίς^{rqans} θαυμάζω^{vipa2p} ἐπί^{p} οὗτος^{rddns} ἤ^{xo} ἐγώ$^{rpd-p}$ τίς^{rqans} ἀτενίζω^{vipa2p} ὡς^{bo} ἴδιος^{adfsn} δύναμις^{ndfs} ἤ^{xo} εὐσέβεια^{ndfs} ποιέω^{vpxadmp} ὁ^{dgms} περιπατέω^{vnpa} αὐτός^{rpams}. **v.13** ὁ^{dnms} θεός^{nnms} Ἀβραάμ^{tp} καί^{c} Ἰσαάκ^{tp} καί^{c} Ἰακώβ^{tp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ δοξάζω^{viaa3s} ὁ^{dams} παῖς^{nams} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{nams} ὅς^{rrams} σύ$^{rpn-p}$ μέν^{xo} παραδίδωμι^{viaa2p} καί^{c} ἀρνέομαι^{viad2p} αὐτός^{rpams} κατά^{p} πρόσωπον^{nans} Πιλᾶτος^{ngms} κρίνω^{vpaagms} ἐκεῖνος^{rdgms} ἀπολύω^{vnpa}. **v.14** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ὁ^{dams} ἅγιος^{aamsn} καί^{c} δίκαιος^{aamsn} ἀρνέομαι^{viad2p} καί^{c} αἰτέω^{viam2p} ἀνήρ^{nams} φονεύς^{nams} χαρίζομαι^{vnap} σύ$^{rpd-p}$. **v.15** ὁ^{dams} δέ^{c} ἀρχηγός^{nams} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs} ἀποκτείνω^{viaa2p} ὅς^{rrams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγείρω^{viaa3s} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ὅς^{rrgns} ἐγώ$^{rpn-p}$ μάρτυς^{nnmp} εἰμί^{vipx1p}. **v.16** καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rpgms} οὗτος^{rdams} ὅς^{rrams} θεωρέω^{vipa2p} καί^{c} οἶδα^{vixa2p} στερεόω^{viaa3s} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} ὁ^{dnfs} διά^{p} αὐτός^{rpgms} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dafs} ὁλοκληρία^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἀπέναντι^{bo} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$. **v.17** καί^{c} νῦν^{bo} ἀδελφός^{nvmp} οἶδα^{vixa1s} ὅτι^{c} κατά^{p} ἄγνοια^{nafs} πράσσω^{viaa2p} ὥσπερ^{bo} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἄρχων^{nnmp} σύ$^{rpg-p}$. **v.18** ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} ὅς^{rranp} προκαταγγέλλω^{viaa3s} διά^{p} στόμα^{ngns} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} αὐτός^{rpgms} πάσχω^{vnaa} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} πληρόω^{viaa3s} οὕτω^{bo}. **v.19** μετανοέω^{vdaa2p} οὖν^{c} καί^{c} ἐπιστρέφω^{vdaa2p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἐξαλείφω^{vnap} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ὅπως^{bo} ἄν^{xo} ἔρχομαι^{vsaa3p} καιρός^{nnmp} ἀνάψυξις^{ngfs} ἀπό^{p} πρόσωπον^{ngns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}.

τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν Χριστόν Ἰησοῦν. ὃν δεῖ οὐρα- 21
νὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν
ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος πάντων, τῶν ἁγίων αὐτοῦ
προφητῶν ἀπ αἰῶνος. Μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τούς πατέρας 22
εἶπεν ὅτι Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ
τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ, αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα
ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. ἔσται δὲ πᾶσα ψυχὴ ἥτις ἐ- 23
ὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου ἐξολοθρευθήσεται ἐκ
τοῦ λαοῦ. καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ 24
τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας
ταύτας. ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης 25
ἧς διέθετο ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν λέγων πρὸς Ἀ-
βραάμ Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι
αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. ὑμῖν πρῶτον ὁ θεὸς ἀναστήσας τὸν 26
παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς
ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἐπέστησαν αὐτοῖς **4**
οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι.
διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ κα- 2
ταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν. καὶ 3
ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν

---

v.20 καί[c] ἀποστέλλω[vsaa3s] ὁ[dams] προχειρίζομαι[vpxpams] σύ[rpd-p] Χριστός[nams] Ἰησοῦς[nams].
v.21 ὅς[rrams] δεῖ[vipq3s] οὐρανός[nams] μέν[xo] δέχομαι[vnad] ἄχρι[p] χρόνος[ngmp] ἀποκατάστασις[ngfs] πᾶς[agnpn] ὅς[rrgnp] λαλέω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] διά[p] στόμα[ngns] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] αὐτός[rpgms] προφήτης[ngmp] ἀπό[p] αἰών[ngms]. **v.22** Μωϋσῆς[nnms] μέν[xo] γάρ[c] πρός[p] ὁ[damp] πατήρ[namp] λέγω[viaa3s] ὅτι[c] προφήτης[nams] σύ[rpd-p] ἀνίστημι[vifa3s] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] σύ[rpg-p] ὡς[bo] ἐγώ[rpa-s] αὐτός[rpgms] ἀκούω[vifd2p] κατά[p] πᾶς[aanpn] ὅσος[rcanp] ἄν[xo] λαλέω[vsaa3s] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.23** εἰμί[vifx3s] δέ[c] πᾶς[anfsn] ψυχή[nnfs] ὅστις[rrnfs] ἐάν[qo] μή[xo] ἀκούω[vsaa3s] ὁ[dgms] προφήτης[ngms] ἐκεῖνος[rdgms] ἐξολεθρεύω[vifp3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] λαός[ngms]. **v.24** καί[c] πᾶς[anmpn] δέ[c] ὁ[dnmp] προφήτης[nnmp] ἀπό[p] Σαμουήλ[tp] καί[c] ὁ[dgmp] καθεξῆς[bo] ὅσος[rcnmp] λαλέω[viaa3p] καί[c] καταγγέλλω[viaa3p] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] οὗτος[rdafp]. **v.25** σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] υἱός[nnmp] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] καί[c] ὁ[dgfs] διαθήκη[ngfs] ὅς[rrgfs] διατίθημι[viam3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] πρός[p] ὁ[damp] πατήρ[namp] ἐγώ[rpg-p] λέγω[vppanms] πρός[p] Ἀβραάμ[tp] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddns] σπέρμα[ndns] σύ[rpg-s] ἐνευλογέω[vifp3p] πᾶς[anfpn] ὁ[dnfp] πατριά[nnfp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.26** σύ[rpd-p] πρῶτος[bo] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἀνίστημι[vpaanms] ὁ[dams] παῖς[nams] αὐτός[rpgms] Ἰησοῦς[nams] ἀποστέλλω[viaa3s] αὐτός[rpams] εὐλογέω[vppaams] σύ[rpa-p] ἐν[p] ὁ[ddms] ἀποστρέφω[vnpa] ἕκαστος[aamsn] ἀπό[p] ὁ[dgfp] πονηρία[ngfp] σύ[rpg-p]. **4. v.1** λαλέω[vppagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] πρός[p] ὁ[dams] λαός[nams] ἐφίστημι[viaa3p] αὐτός[rpdmp] ὁ[dnmp] ἱερεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnms] στρατηγός[nnms] ὁ[dgns] ἱερόν[ngns] καί[c] ὁ[dnmp] Σαδδουκαῖος[nnmp]. **v.2** διαπονέομαι[vppnnmp] διά[p] ὁ[dans] διδάσκω[vnpa] αὐτός[rpamp] ὁ[dams] λαός[nams] καί[c] καταγγέλλω[vnpa] ἐν[p] ὁ[ddms] Ἰησοῦς[ndms] ὁ[dafs] ἀνάστασις[nafs] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn].

4 αὔριον, ἦν γὰρ ἑσπέρα ἤδη. πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων
τὸν λόγον ἐπίστευσαν καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν
5 ὡσεὶ χιλιάδες πέντε. Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχθῆ-
ναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς
6 εἰς Ἰερουσαλήμ. καὶ Ἄνναν τὸν ἀρχιερέα καὶ Καϊάφαν,
καὶ Ἰωάννην καὶ Ἀλέξανδρον καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρ-
7 χιερατικοῦ. καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν μέσῳ ἐπυνθάνοντο
Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς.
8 τότε Πέτρος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου εἶπεν πρὸς αὐτούς
9 Ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραήλ, εἰ ἡμεῖς
σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς
10 ἐν τίνι οὗτος σέσωσται. γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ
τῷ λαῷ Ἰσραήλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζω-
ραίου ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν
11 ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. οὗτός
ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ ὑμῶν τῶν οἰκοδόμούντων,
12 ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ
οὐδενὶ ἡ σωτηρία οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον [ὑπὸ τὸν οὐ-
ρανὸν] τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς.
13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου καὶ

---

v.3 καί^c ἐπιβάλλω^viaa3p αὐτός^rpdmp ὁ^dafp χείρ^nafp καί^c τίθημι^viam3p εἰς^p τήρησις^nafs εἰς^p ὁ^dafs αὔριον^bo εἰμί^viix3s γάρ^c ἑσπέρα^nnfs ἤδη^bo. **v.4** πολύς^anmpn δέ^c ὁ^dgmp ἀκούω^vpaagmp ὁ^dams λόγος^nams πιστεύω^viaa3p καί^c γίνομαι^viao3s ὁ^dnms ἀριθμός^nnms ὁ^dgmp ἀνήρ^ngmp ὡσεί^bo χιλιάς^nnfp πέντε^tn. **v.5** γίνομαι^viad3s δέ^c ἐπί^p ὁ^dafs αὔριον^bo συνάγω^vnap αὐτός^rpgmp ὁ^damp ἄρχων^namp καί^c πρεσβύτερος^aampn καί^c γραμματεύς^namp εἰς^p Ἰερουσαλήμ^tp. **v.6** καί^c Ἄννας^nams ὁ^dams ἀρχιερεύς^nams καί^c Καϊάφας^nams καί^c Ἰωάννης^nams καί^c Ἀλέξανδρος^nams καί^c ὅσος^rcnmp εἰμί^viix3p ἐκ^p γένος^ngns ἀρχιερατικός^agnsn. **v.7** καί^c ἵστημι^vpaanmp αὐτός^rpamp ἐν^p μέσος^adnsn πυνθάνομαι^viin3p ἐν^p ποῖος^rqdfs δύναμις^ndfs ἤ^xo ἐν^p ποῖος^rqdns ὄνομα^ndns ποιέω^viaa2p οὗτος^rdans σύ^rpn-p. **v.8** τότε^bo Πέτρος^nnms πίμπλημι^vpapnms πνεῦμα^ngns ἅγιος^agnsn λέγω^viaa3s πρός^p αὐτός^rpamp ἄρχων^nvmp ὁ^dgms λαός^ngms καί^c πρεσβύτερος^avmpn ὁ^dgms Ἰσραήλ^tp. **v.9** εἰ^qo ἐγώ^rpn-p σήμερον^bo ἀνακρίνω^vipp1p ἐπί^p εὐεργεσία^ndfs ἄνθρωπος^ngms ἀσθενής^agmsn ἐν^p τίς^rqdms οὗτος^rdnms σῴζω^vixp3s. **v.10** γνωστός^annsn εἰμί^vdpx3s πᾶς^admpn σύ^rpd-p καί^c πᾶς^admsn ὁ^ddms λαός^ndms Ἰσραήλ^tp ὅτι^c ἐν^p ὁ^ddns ὄνομα^ndns Ἰησοῦς^ngms Χριστός^ngms ὁ^dgms Ναζωραῖος^ngms ὅς^rrams σύ^rpn-p σταυρόω^viaa2p ὅς^rrams ὁ^dnms θεός^nnms ἐγείρω^viaa3s ἐκ^p νεκρός^agmpn ἐν^p οὗτος^rddns οὗτος^rdnms παρίστημι^vixa3s ἐνώπιον^bo σύ^rpg-p ὑγιής^anmsn. **v.11** οὗτος^rdnms εἰμί^vipx3s ὁ^dnms λίθος^nnms ὁ^dnms ἐξουθενέω^vpapnms ὑπό^p σύ^rpg-p ὁ^dgmp οἰκοδομέω^vppagmp ὁ^dnms γίνομαι^vpadnms εἰς^p κεφαλή^nafs γωνία^ngfs. **v.12** καί^c οὐ^xo εἰμί^vipx3s ἐν^p ἄλλος^admsn οὐδείς^admsn ὁ^dnfs σωτηρία^nnfs οὔτε^c γάρ^c ὄνομα^nnns εἰμί^vipx3s ἕτερος^annsn ὑπό^p ὁ^dams οὐρανός^nams ὁ^dnns δίδωμι^vpxpnns ἐν^p ἄνθρωπος^ndmp ἐν^p ὅς^rrdns δεῖ^vipq3s σῴζω^vnap ἐγώ^rpa-p.

καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἰδιῶται
ἐθαύμαζον ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν.
τόν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθερα- 14
πευμένον οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν. κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς 15
ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους.
λέγοντες Τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις ὅτι μὲν γὰρ 16
γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι᾽ αὐτῶν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν
Ἰερουσαλὴμ φανερόν καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρ᾽νήσασθαι, ἀλλ 17
ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν ἀπειλῇ ἀπειλη-
σόμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ
ἀνθρώπων. καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρήγγειλαν αὐτοῖς 18
τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς 19
αὐτούς εἶπον Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀ-
κούειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ κρίνατε. οὐ δυνάμεθα γὰρ 20
ἡμεῖς ἃ εἴδομεν καὶ ἠκούσαμεν μὴ λαλεῖν. οἱ δὲ προσα- 21
πειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς μηδὲν εὑρίσκοντες τὸ πῶς
κολάσονται αὐτούς διὰ τὸν λαόν ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θε-
ὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι, ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ 22
ἄνθρωπος ἐφ ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως. Ἀ- 23

---

v.13 θεωρέω^{vppanmp} δέ^{c} ὁ^{dafs} ὁ^{dgms} Πέτρος^{ngms} παρρησία^{nafs} καί^{c} Ἰωάννης^{ngms} καί^{c} καταλαμβάνω^{vpamnmp} ὅτι^{c} ἄνθρωπος^{nnmp} ἀγράμματος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p} καί^{c} ἰδιώτης^{nnmp} θαυμάζω^{viia3p} ἐπιγινώσκω^{viia3p} τέ^{xo} αὐτός^{rpamp} ὅτι^{c} σύν^{p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} εἰμί^{viix3p}.
v.14 ὁ^{dams} δέ^{c} ἄνθρωπος^{nams} βλέπω^{vppanmp} σύν^{p} αὐτός^{rpdmp} ἵστημι^{vpxaams} ὁ^{dams} θεραπεύω^{vpxpams} οὐδείς^{aansn} ἔχω^{viia3p} ἀντεῖπον^{vnaa}. **v.15** κελεύω^{vpaanmp} δέ^{c} αὐτός^{rpamp} ἔξω^{bo} ὁ^{dgns} συνέδριον^{ngns} ἀπέρχομαι^{vnaa} συμβάλλω^{viia3p} πρός^{p} ἀλλήλων^{reamp}.
v.16 λέγω^{vppanmp} τίς^{rqans} ποιέω^{vifa1p} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} οὗτος^{rddmp} ὅτι^{c} μέν^{xo} γάρ^{c} γνωστός^{annsn} σημεῖον^{nnns} γίνομαι^{vixa3s} διά^{p} αὐτός^{rpgmp} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} κατοικέω^{vppadmp} Ἰερουσαλήμ^{tp} φανερός^{annsn} καί^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn1p} ἀρνέομαι^{vnad}. **v.17** ἀλλά^{c} ἵνα^{c} μή^{xo} ἐπί^{p} πολύς^{aansc} διανέμω^{vsap3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} λαός^{nams} ἀπειλή^{ndfs} ἀπειλέω^{viam1p} αὐτός^{rpdmp} μηκέτι^{bo} λαλέω^{vnpa} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} οὗτος^{rddns} μηδείς^{admsn} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.18** καί^{c} καλέω^{vpaanmp} αὐτός^{rpamp} παραγγέλλω^{viaa3p} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dans} καθόλου^{bo} μή^{xo} φθέγγομαι^{vnpn} μηδέ^{c} διδάσκω^{vnpa} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.19** ὁ^{dnms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} καί^{c} Ἰωάννης^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} λέγω^{viaa3p} εἰ^{qo} δίκαιος^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} σύ$^{rpg-p}$ ἀκούω^{vnpa} μᾶλλον^{bo} ἤ^{xo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} κρίνω^{vdaa2p}.
v.20 οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn1p} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ ὅς^{rranp} ὁράω^{viaa1p} καί^{c} ἀκούω^{viaa1p} μή^{xo} λαλέω^{vnpa}.
v.21 ὁ^{dnmp} δέ^{c} προσαπειλέω^{vpamnmp} ἀπολύω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp} μηδείς^{aansn} εὑρίσκω^{vppanmp} ὁ^{dans} πῶς^{bo} κολάζω^{vifm3p} αὐτός^{rpamp} διά^{p} ὁ^{dams} λαός^{nams} ὅτι^{c} πᾶς^{anmpn} δοξάζω^{viia3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} γίνομαι^{vpxadns}. **v.22** ἔτος^{ngnp} γάρ^{c} εἰμί^{viix3s} πολύς^{agnpc} τεσσεράκοντα^{tn} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ἐπί^{p} ὅς^{rrams} γίνομαι^{viya3s} ὁ^{dnns} σημεῖον^{nnns} οὗτος^{rdnns} ὁ^{dgfs} ἴασις^{ngfs}.

πολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα
24 πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. οἱ δὲ
ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν θεὸν καὶ
εἶπον, Δέσποτα σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
25 γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. ὁ διὰ στό-
ματος Δαυὶδ παιδός σου εἰπών ἵνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη καὶ
26 λαοὶ ἐμελέτησαν κενά. παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ κυρίου
27 καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ. συνήχθησαν γὰρ ἐπ ἀλη-
θείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν ὃν ἔχρισας Ἡρῴδης
28 τε καὶ Πόντιος Πιλᾶτος σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραήλ. ποι-
ῆσαι ὅσα ἡ χείρ σου καὶ ἡ βουλή σου προώρισεν γενέσθαι.
29 καὶ τὰ νῦν κύριε ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐτῶν καὶ δὸς τοῖς
δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου.
30 ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν καὶ σημεῖα καὶ
τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰ-
31 ησοῦ. καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν
συνηγμένοι καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες πνεύματος ἁγίου καὶ
32 ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας. Τοῦ δὲ πλή-
θους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία καὶ
οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν ἔλεγεν ἴδιον εἶναι ἀλλ ἦν

---

v.23 ἀπολύω^{vpapnmp} δέ^{c} ἔρχομαι^{viaa3p} πρός^{p} ὁ^{damp} ἴδιος^{aampn} καί^{c} ἀπαγγέλλω^{viaa3p} ὅσος^{rcanp} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} λέγω^{viaa3p}. **v.24** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀκούω^{vpaanmp} ὁμοθυμαδόν^{bo} αἴρω^{viaa3p} φωνή^{nafs} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^{c} λέγω^{viaa3p} δεσπότης^{nvms} σύ$^{rpn-s}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^{c} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^{c} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdnp}. **v.25** ὁ^{dnms} διά^{p} στόμα^{ngns} Δαυίδ^{tp} παῖς^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ λέγω^{vpaanms} ἵνα^{c} τίς^{rqans} φρυάσσω^{viaa3p} ἔθνος^{nnnp} καί^{c} λαός^{nnmp} μελετάω^{viaa3p} κενός^{aanpn}. **v.26** παρίστημι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} βασιλεύς^{nnmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἄρχων^{nnmp} συνάγω^{viap3p} ἐπί^{p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} κατά^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^{c} κατά^{p} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.27** συνάγω^{viap3p} γάρ^{c} ἐπί^{p} ἀλήθεια^{ngfs} ἐπί^{p} ὁ^{dams} ἅγιος^{aamsn} παῖς^{nams} σύ$^{rpg-s}$ Ἰησοῦς^{nams} ὅς^{rrams} χρίω^{viaa2s} Ἡρῴδης^{nnms} τέ^{xo} καί^{c} Πόντιος^{nnms} Πιλᾶτος^{nnms} σύν^{p} ἔθνος^{ndnp} καί^{c} λαός^{ndmp} Ἰσραήλ^{tp}. **v.28** ποιέω^{vnaa} ὅσος^{rcanp} ὁ^{dnfs} χείρ^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dnfs} βουλή^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ προορίζω^{viaa3s} γίνομαι^{vnad}. **v.29** καί^{c} ὁ^{danp} νῦν^{bo} κύριος^{nvms} ἐφοράω^{vdaa2s} ἐπί^{p} ὁ^{dafp} ἀπειλή^{nafp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} δίδωμι^{vdaa2s} ὁ^{ddmp} δοῦλος^{ndmp} σύ$^{rpg-s}$ μετά^{p} παρρησία^{ngfs} πᾶς^{agfsn} λαλέω^{vnpa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} σύ$^{rpg-s}$. **v.30** ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ ἐκτείνω^{vnpa} σύ$^{rpa-s}$ εἰς^{p} ἴασις^{nafs} καί^{c} σημεῖον^{nnnp} καί^{c} τέρας^{nnnp} γίνομαι^{vnpn} διά^{p} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} ὁ^{dgms} ἅγιος^{agmsn} παῖς^{ngms} σύ$^{rpg-s}$ Ἰησοῦς^{ngms}. **v.31** καί^{c} δέομαι^{vpaogmp} αὐτός^{rpgmp} σαλεύω^{viap3s} ὁ^{dnms} τόπος^{nnms} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} εἰμί^{viix3p} συνάγω^{vpxpnmp} καί^{c} πίμπλημι^{viap3p} ἅπας^{anmpn} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^{c} λαλέω^{viia3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μετά^{p} παρρησία^{ngfs}.

αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. καὶ μεγάλῃ δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ 33
μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου Ἰησοῦ
χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. οὐδὲ γὰρ ἐνδεής 34
τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς, ὅσοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν
ὑπῆρχον πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων.
καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων διεδίδοτο δὲ 35
ἑκάστῳ καθότι ἄν τις χρείαν εἶχεν. Ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθεὶς 36
Βαρναβᾶς ἀπὸ τῶν ἀποστόλων ὅ ἐστιν μεθερμηνευόμενον
υἱὸς παρακλήσεως Λευίτης Κύπριος τῷ γένει. ὑπάρχοντος 37
αὐτῷ ἀγροῦ πωλήσας ἤνεγκεν τὸ χρῆμα καὶ ἔθηκεν παρά
τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

Ἀνὴρ δέ τις Ἁνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ **5**
αὐτοῦ ἐπώλησεν κτῆμα. καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς 2
συνειδυίας καὶ τῆς γυναικός αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι
παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. εἶπεν δὲ Πέ- 3
τρος Ἁνανία διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου
ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ νοσφίσασθαι σε ἀπὸ
τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου. οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν καὶ πραθὲν 4
ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ

---

v.32 ὁ^dgns δὲ^c πλῆθος^ngns ὁ^dgmp πιστεύω^vpaagmp εἰμί^viix3s ὁ^dnfs καρδία^nnfs καί^c ὁ^dnfs ψυχή^nnfs εἷς^nnfs καί^c οὐδέ^bo εἷς^nnms τι-σριανσ ὁ^dgnp ὑπάρχω^vppagnp αὐτός^rpgmp λέγω^viia3s ἴδιος^aamsn εἰμί^vnpx ἀλλά^c εἰμί^viix3s αὐτός^rpdmp ἅπας^annpn κοινός^annpn. **v.33** καί^c μέγας^adfsn δύναμις^ndfs ἀποδίδωμι^viia3p ὁ^dans μαρτύριον^nans ὁ^dnmp ἀπόστολος^nnmp ὁ^dgfs ἀνάστασις^ngfs ὁ^dgms κύριος^ngms Ἰησοῦς^ngms χάρις^nnfs τέ^xo μέγας^anfsn εἰμί^viix3s ἐπί^p πᾶς^aampn αὐτός^rpamp. **v.34** οὐδέ^bo γάρ^c ἐνδεής^anmsn τι-σρινμσ ὑπάρχω^viia3s ἐν^p αὐτός^rpdmp ὅσος^rcnmp γάρ^c κτήτωρ^nnmp χωρίον^ngnp ἤ^xo οἰκία^ngfp ὑπάρχω^viia3p πωλέω^vppanmp φέρω^viia3p ὁ^dafp τιμή^nafp ὁ^dgmp πιπράσκω^vpppgmp. **v.35** καί^c τίθημι^viia3p παρά^p ὁ^damp πούς^namp ὁ^dgmp ἀπόστολος^ngmp διαδίδωμι^viip3s δέ^c ἕκαστος^admsn καθότι^bo ἄν^xo τι-σρινμσ χρεία^nafs ἔχω^viia3s. **v.36** Ἰωσῆς^nnms δέ^c ὁ^dnms ἐπικαλέω^vpapnms Βαρναβᾶς^nnms ἀπό^p ὁ^dgmp ἀπόστολος^ngmp ὅς^rrnns εἰμί^vipx3s μεθερμηνεύω^vpppnns υἱός^nnms παράκλησις^ngfs Λευίτης^nnms Κύπριος^nnms ὁ^ddns γένος^ndns. **v.37** ὑπάρχω^vppagms αὐτός^rpdms ἀγρός^ngms πωλέω^vpaanms φέρω^viaa3s ὁ^dans χρῆμα^nans καί^c τίθημι^viaa3s παρά^p ὁ^damp πούς^namp ὁ^dgmp ἀπόστολος^ngmp. **5. v.1** ἀνήρ^nnms δέ^c τι-σρινμσ Ἁνανίας^nnms ὄνομα^ndns σύν^p Σάπφιρα^ndfs ὁ^ddfs γυνή^ndfs αὐτός^rpgms πωλέω^viaa3s κτῆμα^nans. **v.2** καί^c νοσφίζω^viam3s ἀπό^p ὁ^dgfs τιμή^ngfs συνοράω^vpxagfs καί^c ὁ^dgfs γυνή^ngfs αὐτός^rpgms καί^c φέρω^vpaanms μέρος^nans τι-σριανσ παρά^p ὁ^damp πούς^namp ὁ^dgmp ἀπόστολος^ngmp τίθημι^viaa3s. **v.3** λέγω^viaa3s δέ^c Πέτρος^nnms Ἁνανίας^nvms διά^p τίς^rqans πληρόω^viaa3s ὁ^dnms Σατανᾶς^nnms ὁ^dafs καρδία^nafs σύ^rpg-s ψεύδομαι^vnad σύ^rpa-s ὁ^dans πνεῦμα^nans ὁ^dans ἅγιος^aansn καί^c νοσφίζω^vnam σύ^rpa-s ἀπό^p ὁ^dgfs τιμή^ngfs ὁ^dgns χωρίον^ngns.

5 πρᾶγμα τοῦτο οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ θεῷ. ἀ-
κούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους πεσὼν ἐξέψυξεν
καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.
6 ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ ἐξενέγ-
7 καντες ἔθαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν τριῶν διάστημα καὶ
8 ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονὸς εἰσῆλθεν. ἀπεκρίθη
δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος Εἰπέ μοι εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδο-
9 σθε ἡ δὲ εἶπεν Ναί τοσούτου. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν πρὸς
αὐτήν Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα κυρίου
ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ
10 καὶ ἐξοίσουσίν σε. ἔπεσεν δὲ παραχρῆμα παρὰ τοὺς πό-
δας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν, εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι εὗρον
αὐτὴν νεκράν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐ-
11 τῆς. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ
12 ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν
ἀποστόλων ἐγίνετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ, πολλὰ καὶ
13 ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ Στοᾷ Σολομῶντος. τῶν
δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς ἀλλ ἐμεγάλυ-
14 νεν αὐτοὺς ὁ λαός, μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες

---

v.4 οὐχί[xo] μένω[vppanns] σύ[rpd-s] μένω[viia3s] καί[c] πιπράσκω[vpapnns] ἐν[p] ὁ[ddfs] σός[rsdfs] ἐξουσία[ndfs] ὑπάρχω[viia3s] τίς[rqans] ὅτι[c] τίθημι[viam2s] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] σύ[rpg-s] ὁ[dans] πρᾶγμα[nans] οὗτος[rdans] οὐ[xo] ψεύδομαι[viad2s] ἄνθρωπος[ndmp] ἀλλά[c] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.5** ἀκούω[vppanms] δέ[c] ὁ[dnms] Ἀνανίας[nnms] ὁ[damp] λόγος[namp] οὗτος[rdamp] πίπτω[vpaanms] ἐκψύχω[viaa3s] καί[c] γίνομαι[viad3s] φόβος[nnms] μέγας[anmsn] ἐπί[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἀκούω[vppaamp] οὗτος[rdanp]. **v.6** ἀνίστημι[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] νέος[anmpc] συστέλλω[viaa3p] αὐτός[rpams] καί[c] ἐκφέρω[vpaanmp] θάπτω[viaa3p]. **v.7** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ὡς[bo] ὥρα[ngfp] τρεῖς[ngfp] διάστημα[nnns] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] αὐτός[rpgms] μή[xo] οἶδα[vpxanfs] ὁ[dans] γίνομαι[vpxaans] εἰσέρχομαι[viaa3s]. **v.8** ἀποκρίνομαι[viad3s] δέ[c] αὐτός[rpdfs] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] λέγω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] εἰ[qo] τοσοῦτος[rdgns] ὁ[dans] χωρίον[nans] ἀποδίδωμι[viam2p] ὁ[dnfs] δέ[c] λέγω[viaa3s] ναί[xo] τοσοῦτος[rdgns]. **v.9** ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] λέγω[viaa3s] πρός[p] αὐτός[rpafs] τίς[rqnns] ὅτι[c] συμφωνέω[viap3s] σύ[rpd-p] πειράζω[vnaa] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] κύριος[ngms] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnmp] πούς[nnmp] ὁ[dgmp] θάπτω[vpaagmp] ὁ[dams] ἀνήρ[nams] σύ[rpg-s] ἐπί[p] ὁ[ddfs] θύρα[ndfs] καί[c] ἐκφέρω[vifa3p] σύ[rpa-s]. **v.10** πίπτω[viaa3s] δέ[c] παραχρῆμα[bo] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐκψύχω[viaa3s] εἰσέρχομαι[vpaanmp] δέ[c] ὁ[dnmp] νεανίσκος[nnmp] εὑρίσκω[viaa3p] αὐτός[rpafs] νεκρός[aafsn] καί[c] ἐκφέρω[vpaanmp] θάπτω[viaa3p] πρός[p] ὁ[dams] ἀνήρ[nams] αὐτός[rpgfs]. **v.11** καί[c] γίνομαι[viad3s] φόβος[nnms] μέγας[anmsn] ἐπί[p] ὅλος[aafsn] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] καί[c] ἐπί[p] πᾶς[aampn] ὁ[damp] ἀκούω[vppaamp] οὗτος[rdanp]. **v.12** διά[p] δέ[c] ὁ[dgfp] χείρ[ngfp] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] γίνομαι[viin3s] σημεῖον[nnnp] καί[c] τέρας[nnnp] ἐν[p] ὁ[ddms] λαός[ndms] πολύς[annpn] καί[c] εἰμί[viix3p] ὁμοθυμαδόν[bo] ἅπας[anmpn] ἐν[p] ὁ[ddfs] στοά[ndfs] Σολομών[ngms]. **v.13** ὁ[dgmp] δέ[c] λοιπός[agmpn] οὐδείς[anfsn] τολμάω[viia3s] κολλάω[vnpp] αὐτός[rpdmp] ἀλλά[c] μεγαλύνω[viia3s] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] λαός[nnms].

τῷ κυρίῳ πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν. ὥστε κατὰ τὰς 15
πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθέναι ἐπὶ κλιʹνων καὶ
κραββάτων ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τι-
νὶ αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων 16
εἰῖς ʾIερουσαλήμ φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ
πνευμάτων ἀκαθάρτων οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες. Ἀ- 17
ναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ ἡ οὖσα αἵ-
ρεσις τῶν Σαδδουκαίων ἐπλήσθησαν ζήλου. καὶ ἐπέβαλον 18
τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς
ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς 19
ἤνοιξεν τὰς θύρας τῆς φυλακῆς ἐξαγαγών τε αὐτοὺς εἶπεν.
Πορεύεσθε καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα 20
τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ 21
τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκον Παραγενόμενος δὲ ὁ
ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ
πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν ʾIσραήλ καὶ ἀπέστειλαν εἰς
τὸ δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. οἱ δὲ ὑπηρέται παραγε- 22
νόμενοι οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀναστρέψαντες
δὲ ἀπήγγειλαν. λέγοντες ὅτι Τὸ μὲν δεσμωτήριον εὕρομεν 23
κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἑστῶ-

---

v.14 μᾶλλον^{bo} δέ^{c} προστίθημι^{viip3p} πιστεύω^{vppanmp} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} πλῆθος^{nnnp} ἀνήρ^{ngmp} τέ^{xo} καί^{c} γυνή^{ngfp}. **v.15** ὥστε^{c} κατά^{p} ὁ^{dafp} πλατύς^{nafp} ἐκφέρω^{vnpa} ὁ^{damp} ἀσθενής^{aampn} καί^{c} τίθημι^{vnpa} ἐπί^{p} κλίνη^{ngfp} καί^{c} κράβαττος^{ngmp} ἵνα^{c} ἔρχομαι^{vppngms} Πέτρος^{ngms} κἄν^{qo} ὁ^{dnfs} σκιά^{nnfs} ἐπισκιάζω^{vsaa3s} τι-σριδμσ αὐτός^{rpgmp}. **v.16** συνέρχομαι^{viin3s} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnns} πλῆθος^{nnns} ὁ^{dgfp} πέριξ^{bo} πόλις^{ngfp} εἰς^{p} ʾIερουσαλήμ^{tp} φέρω^{vppanmp} ἀσθενής^{aampn} καί^{c} ὀχλέω^{vpppamp} ὑπό^{p} πνεῦμα^{ngnp} ἀκάθαρτος^{agnpn} ὅστις^{rrnmp} θεραπεύω^{viip3p} ἅπας^{anmpn}. **v.17** ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἀρχιερεύς^{nnms} καί^{c} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} εἰμί^{vppxnfs} αἵρεσις^{nnfs} ὁ^{dgmp} Σαδδουκαῖος^{ngmp} πίμπλημι^{viap3p} ζῆλος^{ngms}. **v.18** καί^{c} ἐπιβάλλω^{viaa3p} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} αὐτός^{rpgmp} ἐπί^{p} ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp} καί^{c} τίθημι^{viam3p} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} τήρησις^{ndfs} δημόσιος^{adfsn}. **v.19** ἄγγελος^{nnms} δέ^{c} κύριος^{ngms} διά^{p} ὁ^{dgfs} νύξ^{ngfs} ἀνοίγω^{viaa3s} ὁ^{dafp} θύρα^{nafp} ὁ^{dgfs} φυλακή^{ngfs} ἐξάγω^{vpaanms} τέ^{xo} αὐτός^{rpamp} λέγω^{viaa3s}. **v.20** πορεύομαι^{vdpn2p} καί^{c} ἵστημι^{vpapnmp} λαλέω^{vdpa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.21** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^{c} εἰσέρχομαι^{viaa3p} ὑπό^{p} ὁ^{dams} ὄρθρος^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} καί^{c} διδάσκω^{viia3p} παραγίνομαι^{vpadnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἀρχιερεύς^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} συγκαλέω^{viaa3p} ὁ^{dans} συνέδριον^{nans} καί^{c} πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} γερουσία^{nafs} ὁ^{dgmp} υἱός^{ngmp} ʾIσραήλ^{tp} καί^{c} ἀποστέλλω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} δεσμωτήριον^{nans} ἄγω^{vnap} αὐτός^{rpamp}. **v.22** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ὑπηρέτης^{nnmp} παραγίνομαι^{vpadnmp} οὐ^{xo} εὑρίσκω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} φυλακή^{ndfs} ἀναστρέφω^{vpaanmp} δέ^{c} ἀπαγγέλλω^{viaa3p}.

24 τας πρὸ τῶν θυρῶν ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδένα εὕρομεν. ὡς
δὲ ἠκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὅ τε ἱερεύς καὶ ὅ στρατη-
γὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς διηπόρουν περὶ αὐτῶν τί ἂν
25 γένοιτο τοῦτο. παραγενόμενος δέ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς
ὅτι Ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ
26 ἱερῷ ἑστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. τότε ἀπελθὼν ὁ
στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπηρέταις ἤγαγεν αὐτούς οὐ μετὰ βίας
27 ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν ἵνα μὴ λιθασθῶσιν. Ἀγαγόντες δὲ
αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ
28 ἀρχιερεὺς. λέγων Οὐ παραγγελίᾳ παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ
διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν
Ἰερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ
29 ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. ἀποκριθεὶς δὲ Πέ-
τρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον, Πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον
30 ἢ ἀνθρώποις. ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν
31 ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου, τοῦτον ὁ
θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσεν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ δοῦναι
32 μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἡμεῖς ἐσ-
μεν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων καὶ τὸ πνεῦμα δὲ

---

v.23 λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} ὁ^{dans} μέν^{xo} δεσμωτήριον^{nans} εὑρίσκω^{viaa1p} κλείω^{vpxpans} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ἀσφάλεια^{ndfs} καί^{c} ὁ^{damp} φύλαξ^{xnamp} ἵστημι^{vpxaamp} πρό^{p} ὁ^{dgfp} θύρα^{ngfp} ἀνοίγω^{vpaanmp} δέ^{c} ἔσω^{bo} οὐδείς^{aamsn} εὑρίσκω^{viaa1p}. **v.24** ὡς^{bo} δέ^{c} ἀκούω^{viaa3p} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} ὁ^{dnms} τέ^{xo} ἱερεύς^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} στρατηγός^{nnms} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} διαπορέω^{viia3p} περί^{p} αὐτός^{rpgmp} τίς^{rqnns} ἄν^{xo} γίνομαι^{voad3s} οὗτος^{rdnns}. **v.25** παραγίνομαι^{vpadnms} δέ^{c} τι-
-ρινμσ ἀπαγγέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^{c} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnmp} ἀνήρ^{nnmp} ὅς^{rramp} τίθημι^{viam2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} φυλακή^{ndfs} εἰμί^{vipx3p} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} ἵστημι^{vpxanmp} καί^{c} διδάσκω^{vppanmp} ὁ^{dams} λαός^{nams}. **v.26** τότε^{bo} ἀπέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} στρατηγός^{nnms} σύν^{p} ὁ^{ddmp} ὑπηρέτης^{ndmp} ἄγω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} οὐ^{xo} μετά^{p} βία^{ngfs} φοβέομαι^{viin3p} γάρ^{c} ὁ^{dams} λαός^{nams} ἵνα^{c} μή^{xo} λιθάζω^{vsap3p}. **v.27** ἄγω^{vpaanmp} δέ^{c} αὐτός^{rpamp} ἵστημι^{viaa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddns} συνέδριον^{ndns} καί^{c} ἐπερωτάω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} ἀρχιερεύς^{nnms}. **v.28** λέγω^{vppanms} οὐ^{xo} παραγγελία^{ndfs} παραγγέλλω^{viaa1p} σύ$^{rpd-p}$ μή^{xo} διδάσκω^{vnpa} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} οὗτος^{rddns} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} πληρόω^{vixa2p} ὁ^{dafs} Ἰερουσαλήμ^{tp} ὁ^{dgfs} διδαχή^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} βούλομαι^{vipn2p} ἐπάγω^{vnaa} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} οὗτος^{rdgms}. **v.29** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} λέγω^{viaa3p} πειθαρχέω^{vnpa} δεῖ^{vipq3s} θεός^{ndms} μᾶλλον^{bo} ἤ^{xo} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.30** ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐγείρω^{viaa3s} Ἰησοῦς^{nams} ὅς^{rrams} σύ$^{rpn-p}$ διαχειρίζω^{viam2p} κρεμάννυμι^{vpaanmp} ἐπί^{p} ξύλον^{ngns}. **v.31** οὗτος^{rdams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀρχηγός^{nams} καί^{c} σωτήρ^{nams} ὑψόω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} δεξιός^{adfsn} αὐτός^{rpgms} δίδωμι^{vnaa} μετάνοια^{nafs} ὁ^{ddms} Ἰσραήλ^{tp} καί^{c} ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp}.

τὸ ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. Οἱ δὲ 33
ἀκούοντες διεπρίοντο καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς. ἀ- 34
ναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ
νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ
τί τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι. εἶπέν τε πρὸς αὐτούς Ἄνδρες 35
Ἰσραηλῖται προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις
τί μέλλετε πράσσειν. πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη 36
Θευδᾶς λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν ᾧ προσεκλήθη ἀριθμὸς
ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων, ὃς ἀνῃρέθη καὶ πάντες ὅσοι ἐ-
πείθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. μετὰ 37
τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπο-
γραφῆς καὶ ἀπέστησεν λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ, κἀκεῖνος
ἀπώλετο καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν.
καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων 38
καὶ ἐάσατε αὐτούς, ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀνθρώπων ἡ βουλὴ ἢ τὸ
ἔργον τοῦτο καταλυθήσεται. εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστιν οὐ δύνα- 39
σθε καταλῦσαι αὐτό, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε. ἐ- 40
πείσθησαν δέ αὐτῷ καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους
δείραντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ
καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες 41

---

v.32 καί^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}p}$ εἰμί^{vipx1p} αὐτός^{rpgms} μάρτυς^{nnmp} ὁ^{dgnp} ῥῆμα^{ngnp} οὗτος^{rdgnp} καί^{c} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} δέ^{c} ὁ^{dans} ἅγιος^{aansn} ὅς^{rrans} δίδωμι^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{ddmp} πειθαρχέω^{vppadmp} αὐτός^{rpdms}. **v.33** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀκούω^{vppanmp} διαπρίω^{viip3p} καί^{c} βουλεύομαι^{viin3p} ἀναιρέω^{vnaa} αὐτός^{rpamp}. **v.34** ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^{c} τι-σρινμσ ἐν^{p} ὁ^{ddns} συνέδριον^{ndns} Φαρισαῖος^{nnms} ὄνομα^{ndns} Γαμαλιήλ^{tp} νομοδιδάσκαλος^{nnms} τίμιος^{anmsn} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} κελεύω^{viaa3s} ἔξω^{bo} βραχύς^{aansn} τίς^{rrans} ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp} ποιέω^{vnaa}. **v.35** λέγω^{viaa3s} τέ^{xo} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ἀνήρ^{nvmp} Ἰσραηλίτης^{nvmp} προσέχω^{vdpa2p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ἐπί^{p} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} οὗτος^{rddmp} τίς^{rqans} μέλλω^{vipa2p} πράσσω^{vnpa}. **v.36** πρό^{p} γάρ^{c} οὗτος^{rdgfp} ὁ^{dgfp} ἡμέρα^{ngfp} ἀνίστημι^{viaa3s} Θευδᾶς^{nnms} λέγω^{vppanms} εἰμί^{vnpx} τι-σριαμσ ἑαυτοῦ^{rxams} ὅς^{rrdms} προσκολλάω^{viap3s} ἀριθμός^{nnms} ἀνήρ^{ngmp} ὡσεί^{bo} τετρακόσιοι^{ngnp} ὅς^{rrnms} ἀναιρέω^{viap3s} καί^{c} πᾶς^{anmpn} ὅσος^{rcnmp} πείθω^{viip3p} αὐτός^{rpdms} διαλύω^{viap3p} καί^{c} γίνομαι^{viad3p} εἰς^{p} οὐδείς^{aansn}. **v.37** μετά^{p} οὗτος^{rdams} ἀνίστημι^{viaa3s} Ἰούδας^{nnms} ὁ^{dnms} Γαλιλαῖος^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ὁ^{dgfs} ἀπογραφή^{ngfs} καί^{c} ἀφίστημι^{viaa3s} λαός^{nams} ἱκανός^{aamsn} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rpgms} κἀκεῖνος^{rdnms} ἀπόλλυμι^{viam3s} καί^{c} πᾶς^{anmpn} ὅσος^{rcnmp} πείθω^{viip3p} αὐτός^{rpdms} διασκορπίζω^{viap3p}. **v.38** καί^{c} ὁ^{danp} νῦν^{bo} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ἀφίστημι^{vdaa2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} οὗτος^{rdgmp} καί^{c} ἐάω^{vdaa2p} αὐτός^{rpamp} ὅτι^{c} ἐάν^{qo} εἰμί^{vspx3s} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{dnfs} βουλή^{nnfs} ἥ^{xo} ὁ^{dnns} ἔργον^{nnns} οὗτος^{rdnns} καταλύω^{vifp3s}. **v.39** εἰ^{qo} δέ^{c} ἐκ^{p} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} καταλύω^{vnaa} αὐτός^{rpans} μήποτε^{bo} καί^{c} θεομάχος^{anmpn} εὑρίσκω^{vsap2p}. **v.40** πείθω^{viap3p} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} καί^{c} προσκαλέομαι^{vpadnmp} ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp} δέρω^{vpaanmp} παραγγέλλω^{viaa3p} μή^{xo} λαλέω^{vnpa} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^{c} ἀπολύω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp}.

ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ
42 Ἰησοῦ κατηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι. πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν
τῷ ἱερῷ καὶ κατ οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐ-
αγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.

6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν
ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους
ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι
2 αὐτῶν. προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μα-
θητῶν εἶπον, Οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν
3 λόγον τοῦ θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. ἐπισκέψασθε οὖν,
ἀδελφοί ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἑπτὰ πλήρεις
πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας οὓς καταστήσωμεν ἐπὶ τῆς
4 χρείας ταύτης. ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ
5 λόγου προσκαρτερήσομεν. καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον
παντὸς τοῦ πλήθους καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον ἄνδρα πλή-
ρης πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχο-
ρον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον
6 προσήλυτον Ἀντιοχέα. οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστό-
7 λων καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. Καὶ
ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξανεν καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν
μαθητῶν ἐν Ἰερουσαλὴμ σφόδρα πολύς τε ὄχλος τῶν ἱε-

---

v.41 ὁ^{dnmp} μέν^{xo} οὖν^{c} πορεύομαι^{viin3p} χαίρω^{vppanmp} ἀπό^{p} πρόσωπον^{ngns} ὁ^{dgns} συνέδριον^{ngns} ὅτι^{c} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} καταξιόω^{viap3p} ἀτιμάζω^{vnap}. **v.42** πᾶς^{aafsn} τέ^{xo} ἡμέρα^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} καί^{c} κατά^{p} οἶκος^{nams} οὐ^{xo} παύω^{viim3p} διδάσκω^{vppanmp} καί^{c} εὐαγγελίζω^{vppmnmp} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} Χριστός^{nams}. **6. v.1** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rddfp} πληθύνω^{vppagmp} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} γίνομαι^{viad3s} γογγυσμός^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἑλληνιστής^{ngmp} πρός^{p} ὁ^{damp} Ἑβραῖος^{aampn} ὅτι^{c} παραθεωρέω^{viip3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} διακονία^{ndfs} ὁ^{ddfs} καθημερινός^{adfsn} ὁ^{dnfp} χήρα^{nnfp} αὐτός^{rpgmp}. **v.2** προσκαλέομαι^{vpadnmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} δώδεκα^{tn} ὁ^{dans} πλῆθος^{nans} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} λέγω^{viaa3p} οὐ^{xo} ἀρεστός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ καταλείπω^{vpaaamp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διακονέω^{vnpa} τράπεζα^{ndfp}. **v.3** ἐπισκέπτομαι^{vdad2p} οὖν^{c} ἀδελφός^{nvmp} ἀνήρ^{namp} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ μαρτυρέω^{vpppamp} ἑπτά^{tn} πλήρης^{aampn} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^{c} σοφία^{ngfs} ὅς^{rramp} καθίστημι^{vsaa1p} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} χρεία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.4** ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ὁ^{ddfs} προσευχή^{ndfs} καί^{c} ὁ^{ddfs} διακονία^{ndfs} ὁ^{dgms} λόγος^{ngms} προσκαρτερέω^{vifa1p}. **v.5** καί^{c} ἀρέσκω^{viaa3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agnsn} ὁ^{dgns} πλῆθος^{ngns} καί^{c} ἐκλέγω^{viam3p} Στέφανος^{nams} ἀνήρ^{nams} πλήρης^{anmsn} πίστις^{ngfs} καί^{c} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^{c} Φίλιππος^{nams} καί^{c} Πρόχορος^{nams} καί^{c} Νικάνωρ^{nams} καί^{c} Τίμων^{nams} καί^{c} Παρμενᾶς^{nams} καί^{c} Νικόλαος^{nams} προσήλυτος^{nams} Ἀντιοχεύς^{nams}. **v.6** ὅς^{rramp} ἵστημι^{viaa3p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} ἀπόστολος^{ngmp} καί^{c} προσεύχομαι^{vpadnmp} ἐπιτίθημι^{viaa3p} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp}.

ρέων ὑπήκουον τῇ πίστει. Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως 8
καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ.
ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λι- 9
βερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κι-
λικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ. καὶ οὐκ ἴσχυον 10
ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. τότε ὑπέ- 11
βαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος
ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωσῆν καὶ τὸν θεόν, συνεκίνησάν 12
τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς καὶ
ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον.
ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς λέγοντας Ὁ ἄνθρωπος οὗτος 13
οὐ παύεται ῥήματα βλάσφημα λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ
ἁγίου καὶ τοῦ νόμου, ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι 14
Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ
ἀλλάξει τὰ ἔθη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωσῆς. καὶ ἀτενίσαντες 15
εἰς αὐτὸν ἅπάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ εἶδον τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου.

Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεύς Εἰ ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει. ὁ δὲ **7**, 2
ἔφη Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες ἀκούσατε Ὁ θεὸς τῆς δό-
ξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραὰμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ

---

v.7 καί^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} αὐξάνω^{viia3s} καί^{c} πληθύνω^{viip3s} ὁ^{dnms} ἀριθμός^{nnms} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} ἐν^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} σφόδρα^{bo} πολύς^{anmsn} τέ^{xo} ὄχλος^{nnms} ὁ^{dgmp} ἱερεύς^{ngmp} ὑπακούω^{viia3p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs}. **v.8** Στέφανος^{nnms} δέ^{c} πλήρης^{anmsn} πίστις^{ngfs} καί^{c} δύναμις^{ngfs} ποιέω^{viia3s} τέρας^{nanp} καί^{c} σημεῖον^{nanp} μέγας^{aanpn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λαός^{ndms}. **v.9** ἀνίστημι^{viaa3p} δέ^{c} τι-σρινμπ ὁ^{dgmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} συναγωγή^{ngfs} ὁ^{dgfs} λέγω^{vpppgfs} Λιβερτῖνος^{ngmp} καί^{c} Κυρηναῖος^{ngmp} καί^{c} Ἀλεξανδρεύς^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dgmp} ἀπό^{p} Κιλικία^{ngfs} καί^{c} Ἀσία^{ngfs} συζητέω^{vppanmp} ὁ^{ddms} Στέφανος^{ndms}. **v.10** καί^{c} οὐ^{xo} ἰσχύω^{viia3p} ἀνθίστημι^{vnaa} ὁ^{ddfs} σοφία^{ndfs} καί^{c} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὅς^{rrdns} λαλέω^{viia3s}. **v.11** τότε^{bo} ὑποβάλλω^{viaa3p} ἀνήρ^{namp} λέγω^{vppaamp} ὅτι^{c} ἀκούω^{vixa1p} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vppagms} ῥῆμα^{nanp} βλάσφημος^{aanpn} εἰς^{p} Μωϋσῆς^{nams} καί^{c} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.12** συγκινέω^{viaa3p} τέ^{xo} ὁ^{dams} λαός^{nams} καί^{c} ὁ^{damp} πρεσβύτερος^{aampn} καί^{c} ὁ^{damp} γραμματεύς^{namp} καί^{c} ἐφίστημι^{vpaanmp} συναρπάζω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἄγω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} συνέδριον^{nans}. **v.13** ἵστημι^{viaa3p} τέ^{xo} μάρτυς^{namp} ψευδής^{aampn} λέγω^{vppaamp} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} οὐ^{xo} παύω^{vipm3s} ῥῆμα^{nanp} βλάσφημος^{aanpn} λαλέω^{vppanms} κατά^{p} ὁ^{dgms} τόπος^{ngms} ὁ^{dgms} ἅγιος^{agmsn} καί^{c} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms}. **v.14** ἀκούω^{vixa1p} γάρ^{c} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppagms} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} Ναζωραῖος^{nnms} οὗτος^{rdnms} καταλύω^{vifa3s} ὁ^{dams} τόπος^{nams} οὗτος^{rdams} καί^{c} ἀλλάσσω^{vifa3s} ὁ^{danp} ἔθος^{nanp} ὅς^{rranp} παραδίδωμι^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ Μωϋσῆς^{nnms}. **v.15** καί^{c} ἀτενίζω^{vpaanmp} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} ἅπας^{anmpn} ὁ^{dnmp} καθέζομαι^{vppnnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} συνέδριον^{ndns} ὁράω^{viaa3p} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rpgms} ὡσεί^{bo} πρόσωπον^{nans} ἄγγελος^{ngms}. **7. v.1** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἀρχιερεύς^{nnms} εἰ^{qo} ἄρα^{xo} οὗτος^{rdnnp} οὕτω^{bo} ἔχω^{vipa3s}.

3 πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρράν. καὶ εἶπεν πρὸς αὐ-
τόν Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ ἐκ τῆς συγγενείας σου καὶ
4 δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἄν σοι δείξω. τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλ-
δαίων κατῴκησεν ἐν Χαρράν κἀκεῖθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν
τὸν πατέρα αὐτοῦ μετῴκισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν
5 ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε. καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν
ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδός καὶ ἐπηγγείλατο δοῦναι αὐτῷ εἰς
κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ αὐτόν οὐκ
6 ὄντος αὐτῷ τέκνου. ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεὸς ὅτι ἔσται
τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ καὶ δουλώσου-
7 σιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια, καὶ τὸ ἔθνος ᾧ
ἐὰν δουλεύσωσιν κρινῶ ἐγώ εἶπεν ὁ θεὸς καὶ μετὰ ταῦτα
8 ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσίν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. καὶ
ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς, καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν
Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ καὶ ὁ Ἰσα-
9 ὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ ὁ Ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. Καὶ
οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσὴφ ἀπέδοντο εἰς Αἴγυ-
10 πτον, καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ αὐτοῦ. καὶ ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ πα-
σῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν
ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου καὶ κατέστησεν αὐτὸν

---

v.2 ὁ^{dnms} δέ^{c} φημί^{viix3s} ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} καί^{c} πατήρ^{nvmp} ἀκούω^{vdaa2p} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁράω^{viap3s} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vppxdms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Μεσοποταμία^{ndfs} πρίν^{bo} ἤ^{xo} κατοικέω^{vnaa} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} Χαρράν^{tp}. **v.3** καί^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} σύ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} συγγένεια^{ngfs} σύ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} δεῦρο^{vdvx2s} εἰς^{p} γῆ^{nafs} ὅς^{rrafs} ἄν^{xo} σύ$^{rpd\text{-}s}$ δείκνυμι^{vifa1s}. **v.4** τότε^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἐκ^{p} γῆ^{ngfs} Χαλδαῖος^{ngmp} κατοικέω^{viaa3s} ἐν^{p} Χαρράν^{tp} κἀκεῖθεν^{bo} μετά^{p} ὁ^{dans} ἀποθνῄσκω^{vnaa} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgms} μετοικίζω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} οὗτος^{rdafs} εἰς^{p} ὅς^{rrafs} σύ$^{rpn\text{-}p}$ νῦν^{bo} κατοικέω^{vipa2p}. **v.5** καί^{c} οὐ^{xo} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} κληρονομία^{nafs} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} οὐδέ^{bo} βῆμα^{nans} πούς^{ngms} καί^{c} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s} δίδωμι^{vnaa} αὐτός^{rpdms} εἰς^{p} κατάσχεσις^{nafs} αὐτός^{rpafs} καί^{c} ὁ^{ddns} σπέρμα^{ndns} αὐτός^{rpgms} μετά^{p} αὐτός^{rpams} οὐ^{xo} εἰμί^{vppxgns} αὐτός^{rpdms} τέκνον^{ngns}. **v.6** λαλέω^{viaa3s} δέ^{c} οὕτω^{bo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὅτι^{c} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dnns} σπέρμα^{nnns} αὐτός^{rpgms} πάροικος^{annsn} ἐν^{p} γῆ^{ndfs} ἀλλότριος^{adfsn} καί^{c} δουλόω^{vifa3p} αὐτός^{rpans} καί^{c} κακόω^{vifa3p} ἔτος^{nanp} τετρακόσιοι^{nanp}. **v.7** καί^{c} ὁ^{dans} ἔθνος^{nans} ὅς^{rrdms} ἐάν^{qo} δουλεύω^{vsaa3p} κρίνω^{vifa1s} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^{c} μετά^{p} οὗτος^{rdanp} ἐξέρχομαι^{vifd3p} καί^{c} λατρεύω^{vifa3p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} τόπος^{ndms} οὗτος^{rddms}. **v.8** καί^{c} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} διαθήκη^{nafs} περιτομή^{ngfs} καί^{c} οὕτω^{bo} γεννάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰσαάκ^{tp} καί^{c} περιτέμνω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{ddfs} ὄγδοος^{adfsn} καί^{c} ὁ^{dnms} Ἰσαάκ^{tp} ὁ^{dams} Ἰακώβ^{tp} καί^{c} ὁ^{dnms} Ἰακώβ^{tp} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} πατριάρχης^{namp}. **v.9** καί^{c} ὁ^{dnmp} πατριάρχης^{nnmp} ζηλόω^{vpaanmp} ὁ^{dams} Ἰωσήφ^{tp} ἀποδίδωμι^{viam3p} εἰς^{p} Αἴγυπτος^{nafs} καί^{c} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} μετά^{p} αὐτός^{rpgms}.

ἡγούμενον ἐπ Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἦλθεν 11
δὲ λιμὸς ἐφ ὅλην τὴν γὴν Αἰγύπτου καὶ Χανάαν καὶ θλῖψις
μεγάλη καὶ οὐχ εὕρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν.
ἀκούσας δὲ Ἰακὼβ ὄντα σῖτά ἔν Αἰγύπτῳ ἐξαπέστειλεν τοὺς 12
πατέρας ἡμῶν πρῶτον, καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη Ἰ- 13
ωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ Φαραὼ
τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ. ἀποστείλας δὲ Ἰωσὴφ μετεκαλέσατο 14
τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακὼβ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν [αὐ-
τοῦ] ἐν ψυχαῖς ἑβδομήκοντα πέντε, κατέβη δὲ Ἰακὼβ εἰς 15
Αἴγυπτον καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν. καὶ 16
μετετέθησαν εἰς Συχὲμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι ὃ ὠνή-
σατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὸρ τοῦ
Συχέμ. Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὡ- 17
μοσεν ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν
Αἰγύπτῳ. ἄχρις οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος ὃς οὐκ ᾔδει τὸν 18
Ἰωσήφ. οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάκωσεν 19
τοὺς πατέρας ἡμῶν τοῦ ποιεῖν ἔκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν εἰς
τὸ μὴ ζῳογονεῖσθαι. ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωσῆς, καὶ ἦν 20
ἀστεῖος τῷ θεῷ, ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πα-

---

v.10 καί^{c} ἐξαιρέω^{viam3s} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} πᾶς^{agfpn} ὁ^{dgfp} θλῖψις^{ngfp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} χάρις^{nafs} καί^{c} σοφία^{nafs} ἐναντίον^{bo} Φαραώ^{tp} βασιλεύς^{ngms} Αἴγυπτος^{ngfs} καί^{c} καθίστημι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἡγέομαι^{vppnams} ἐπί^{p} Αἴγυπτος^{nafs} καί^{c} ὅλος^{aamsn} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.11** ἔρχομαι^{viaa3s} δέ^{c} λιμός^{nnms} ἐπί^{p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} Αἴγυπτος^{ngfs} καί^{c} Χανάαν^{tp} καί^{c} θλῖψις^{nnfs} μέγας^{anfsn} καί^{c} οὐ^{xo} εὑρίσκω^{viia3p} χόρτασμα^{nanp} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$. **v.12** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} Ἰακώβ^{tp} εἰμί^{vppxanp} σῖτος^{namp} ἐν^{p} Αἴγυπτος^{ndfs} ἐξαποστέλλω^{viaa3s} ὁ^{damp} πατήρ^{namp} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ πρῶτος^{bo}. **v.13** καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} δεύτερος^{admsn} ἀναγνωρίζομαι^{viap3s} Ἰωσήφ^{tp} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} φανερός^{annsn} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{ddms} Φαραώ^{tp} ὁ^{dnns} γένος^{nnns} ὁ^{dgms} Ἰωσήφ^{tp}. **v.14** ἀποστέλλω^{vpaanms} δέ^{c} Ἰωσήφ^{tp} μετακαλέω^{viam3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgms} Ἰακώβ^{tp} καί^{c} πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} συγγένεια^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ψυχή^{ndfp} ἑβδομήκοντα^{tn} πέντε^{tn}. **v.15** καταβαίνω^{viaa3s} δέ^{c} Ἰακώβ^{tp} εἰς^{p} Αἴγυπτος^{nafs} καί^{c} τελευτάω^{viaa3s} αὐτός^{rpnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$. **v.16** καί^{c} μετατίθημι^{viap3p} εἰς^{p} Συχέμ^{tp} καί^{c} τίθημι^{viap3p} ἐν^{p} ὁ^{ddns} μνῆμα^{ndns} ὅς^{rrans} ὠνέομαι^{viad3s} Ἀβραάμ^{tp} τιμή^{ngfs} ἀργύριον^{ngns} παρά^{p} ὁ^{dgmp} υἱός^{ngmp} Ἐμμώρ^{tp} ὁ^{dgns} Συχέμ^{tp}. **v.17** καθώς^{bo} δέ^{c} ἐγγίζω^{viia3s} ὁ^{dnms} χρόνος^{nnms} ὁ^{dgfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ὅς^{rrgfs} ὀμνύω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp} αὐξάνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} καί^{c} πληθύνω^{viap3s} ἐν^{p} Αἴγυπτος^{ndfs}. **v.18** ἄχρι^{p} ὅς^{bo} ἀνίστημι^{viaa3s} βασιλεύς^{nnms} ἕτερος^{anmsn} ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} οἶδα^{viya3s} ὁ^{dams} Ἰωσήφ^{tp}. **v.19** οὗτος^{rdnms} κατασοφίζομαι^{vpadnms} ὁ^{dans} γένος^{nans} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ κακόω^{viaa3s} ὁ^{damp} πατήρ^{namp} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{dgms} ποιέω^{vnpa} ἔκθετος^{aanpn} ὁ^{danp} βρέφος^{nanp} αὐτός^{rpgmp} εἰς^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} ζῳογονέω^{vnpp}.

21 τρός. ἐκτεθέντα δὲ αὐτὸν ἀνείλετο ἡ θυγάτηρ Φαραὼ καὶ
22 ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. καὶ ἐπαιδεύθη Μωσῆς
πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις.
23 Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετὴς χρόνος ἀνέβη ἐ-
πὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ
24 τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. καὶ ἰδών τινα ἀδικούμενον ἠμύνατο
καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ πατάξας τὸν Αἰ-
25 γύπτιον. ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ὅτι ὁ
θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς, σωτηρίαν οἱ δὲ οὐ
26 συνῆκαν. τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις
καὶ συνήλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπών Ἄνδρες ἀδελφοί
27 ἐστε, ὑμεῖς, ἵνα τί ἀδικεῖτε ἀλλήλους. ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν
πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπών Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα
28 καὶ δικαστὴν ἐφ ἡμᾶς· μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρό-
29 πον ἀνεῖλες χθὲς τὸν Αἰγύπτιον. ἔφυγεν δὲ Μωσῆς ἐν τῷ
λόγῳ τούτῳ καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ οὗ ἐγέν-
30 νησεν υἱοὺς δύο. Καὶ πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα
ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος Κυρίου
31 ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. ὁ δὲ Μωσῆς ἰδὼν ἐθαύμαζεν τὸ
ὅραμα προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι ἐγένετο φωνὴ

---

v.20 ἐνᵖ ὅςʳʳᵈᵐˢ καιρόςⁿᵈᵐˢ γεννάωᵛⁱᵃᵖ³ˢ Μωϋσῆςⁿⁿᵐˢ καίᶜ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ ἀστεῖοςᵃⁿᵐˢⁿ ὁᵈᵈᵐˢ θεόςⁿᵈᵐˢ ὅςʳʳⁿᵐˢ ἀνατρέφωᵛⁱᵃᵖ³ˢ μήνⁿᵃᵐᵖ τρεῖςⁿᵃᵐᵖ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ οἶκοςⁿᵈᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ πατήρⁿᵍᵐˢ. **v.21** ἐκτίθημιᵛᵖᵃᵖᵃᵐˢ δέᶜ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ ἀναιρέωᵛⁱᵃᵐ³ˢ ὁᵈⁿᶠˢ θυγάτηρⁿⁿᶠˢ Φαραώᵗᵖ καίᶜ ἀνατρέφωᵛⁱᵃᵐ³ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ ἑαυτοῦʳˣᵈᶠˢ εἰςᵖ υἱόςⁿᵃᵐˢ. **v.22** καίᶜ παιδεύωᵛⁱᵃᵖ³ˢ Μωϋσῆςⁿⁿᵐˢ πᾶςᵃᵈᶠˢⁿ σοφίαⁿᵈᶠˢ Αἰγύπτιοςᵃᵍᵐᵖⁿ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ δέᶜ δυνατόςᵃⁿᵐˢⁿ ἐνᵖ λόγοςⁿᵈᵐᵖ καίᶜ ἔργονⁿᵈⁿᵖ. **v.23** ὡςᵇᵒ δέᶜ πληρόωᵛⁱⁱᵖ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ τεσσερακονταετήςᵃⁿᵐˢⁿ χρόνοςⁿⁿᵐˢ ἀναβαίνωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἐπίᵖ ὁᵈᵃᶠˢ καρδίαⁿᵃᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἐπισκέπτομαιᵛⁿᵃᵈ ὁᵈᵃᵐᵖ ἀδελφόςⁿᵃᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὁᵈᵃᵐᵖ υἱόςⁿᵃᵐᵖ Ἰσραήλᵗᵖ. **v.24** καίᶜ ὁράωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ τι-σριαμσ ἀδικέωᵛᵖᵖᵖᵃᵐˢ ἀμύνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ καίᶜ ποιέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἐκδίκησιςⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵈᵐˢ καταπονέωᵛᵖᵖᵖᵈᵐˢ πατάσσωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ Αἰγύπτιοςᵃᵃᵐˢⁿ. **v.25** νομίζωᵛⁱⁱᵃ³ˢ δέᶜ συνίημιᵛⁿᵖᵃ ὁᵈᵃᵐᵖ ἀδελφόςⁿᵃᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὅτιᶜ ὁᵈⁿᵐˢ θεόςⁿⁿᵐˢ διάᵖ χείρⁿᵍᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ δίδωμιᵛⁱᵖᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ σωτηρίαⁿᵃᶠˢ ὁᵈⁿᵐᵖ δέᶜ οὐˣᵒ συνίημιᵛⁱᵃᵃ³ᵖ. **v.26** ὁᵈᵈᶠˢ τέˣᵒ ἔπειμιᵛᵖᵖˣᵈᶠˢ ἡμέραⁿᵈᶠˢ ὁράωᵛⁱᵃᵖ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ μάχομαιᵛᵖᵖⁿᵈᵐᵖ καίᶜ συνελαύνωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐᵖ εἰςᵖ εἰρήνηⁿᵃᶠˢ λέγωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ ἀνήρⁿᵛᵐᵖ ἀδελφόςⁿⁿᵐᵖ εἰμίᵛⁱᵖˣ²ᵖ σύʳᵖⁿ⁻ᵖ ἵναᶜ τίςʳᵠⁿˢ ἀδικέωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ ἀλλήλωνʳᵉᵃᵐᵖ. **v.27** ὁᵈⁿᵐˢ δέᶜ ἀδικέωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ πλησίονᵇᵒ ἀπωθέομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ λέγωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ τίςʳᵠⁿᵐˢ σύʳᵖᵃ⁻ˢ καθίστημιᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἄρχωνⁿᵃᵐˢ καίᶜ δικαστήςⁿᵃᶠˢ ἐπίᵖ ἐγώʳᵖᵃ⁻ᵖ. **v.28** μήˣᵒ ἀναιρέωᵛⁿᵃᵃ ἐγώʳᵖᵃ⁻ˢ σύʳᵖⁿ⁻ˢ θέλωᵛⁱᵖᵃ²ˢ ὅςʳʳᵃᵐˢ τρόποςⁿᵃᵐˢ ἀναιρέωᵛⁱᵃᵃ²ˢ ἐχθέςᵇᵒ ὁᵈᵃᵐˢ Αἰγύπτιοςᵃᵃᵐˢⁿ. **v.29** φεύγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ δέᶜ Μωϋσῆςⁿⁿᵐˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ λόγοςⁿᵈᵐˢ οὗτοςʳᵈᵈᵐˢ καίᶜ γίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ πάροικοςᵃⁿᵐˢⁿ ἐνᵖ γῇⁿᵈᶠˢ Μαδιάμᵗᵖ ὅςᵇᵒ γεννάωᵛⁱᵃᵃ³ˢ υἱόςⁿᵃᵐᵖ δύοᵗⁿ. **v.30** καίᶜ πληρόωᵛᵖᵃᵖᵍⁿᵖ ἔτοςⁿᵍⁿᵖ τεσσεράκοντα ᵗⁿ ὁράωᵛⁱᵃᵖ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ ἔρημοςᵃᵈᶠˢⁿ ὁᵈᵍⁿˢ ὄροςⁿᵍⁿˢ Σινᾶᵗᵖ ἄγγελοςⁿⁿᵐˢ κύριοςⁿᵍᵐˢ ἐνᵖ φλόξⁿᵈᶠˢ πῦρⁿᵍⁿˢ βάτοςⁿᵍᵐˢ.

κυρίου πρὸς αὐτόν, 32 Ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ ἔντρομος δὲ γενόμενος Μωσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. 33 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος Λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἕστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. 34 ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς, καὶ νῦν δεῦρο ἀποστέλω σε εἰς Αἴγυπτον. 35 Τοῦτον τὸν Μωσῆν ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν τοῦτον ὁ θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. 36 οὗτος ἐξήγαγεν αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ καὶ ἐν Ἐρυθρᾷ Θαλάσσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα. 37 οὗτός ἐστιν ὁ Μωσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ. 38 οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν ὃς ἐδέξατο λόγον ζῶντα δοῦναι ἡμῖν. 39 ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν ἀλλ' ἀ-

---

v.31 ὁ[dnms] δέ[c] Μωϋσῆς[nnms] ὁράω[vpaanms] θαυμάζω[viia3s] ὁ[dans] ὅραμα[nans] προσέρχομαι[vppngms] δέ[c] αὐτός[rpgms] κατανοέω[vnaa] γίνομαι[viad3s] φωνή[nnfs] κύριος[ngms] πρός[p] αὐτός[rpams]. **v.32** ἐγώ[rpn-s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἀβραάμ[tp] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἰσαάκ[tp] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] Ἰακώβ[tp] ἔντρομος[anmsn] δέ[c] γίνομαι[vpadnms] Μωϋσῆς[nnms] οὐ[xo] τολμάω[viia3s] κατανοέω[vnaa]. **v.33** λέγω[viaa3s] δέ[c] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] λύω[vdaa2s] ὁ[dans] ὑπόδημα[nans] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] γάρ[c] τόπος[nnms] ἐν[p] ὅς[rrdms] ἵστημι[vixa2s] γῆ[nnfs] ἅγιος[anfsn] εἰμί[vipx3s]. **v.34** ὁράω[vpaanms] ὁράω[viaa1s] ὁ[dafs] κάκωσις[nafs] ὁ[dgms] λαός[ngms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgms] ἐν[p] Αἴγυπτος[ndfs] καί[c] ὁ[dgms] στεναγμός[ngms] αὐτός[rpgmp] ἀκούω[viaa1s] καί[c] καταβαίνω[viaa1s] ἐξαιρέω[vnam] αὐτός[rpamp] καί[c] νῦν[bo] δεῦρο[vdvx2s] ἀποστέλλω[vifa1s] σύ[rpa-s] εἰς[p] Αἴγυπτος[nafs]. **v.35** οὗτος[rdams] ὁ[dams] Μωϋσῆς[nams] ὅς[rrams] ἀρνέομαι[viad3p] λέγω[vpaanmp] τίς[rqnms] σύ[rpa-s] καθίστημι[viaa3s] ἄρχων[nams] καί[c] δικαστής[nafs] οὗτος[rdams] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἄρχων[nams] καί[c] λυτρωτής[nams] ἀποστέλλω[viaa3s] ἐν[p] χείρ[ndfs] ἄγγελος[ngms] ὁ[dgms] ὁράω[vpapgms] αὐτός[rpdms] ἐν[p] ὁ[ddfs] βάτος[ndms]. **v.36** οὗτος[rdnms] ἐξάγω[viaa3s] αὐτός[rpamp] ποιέω[vpaanms] τέρας[nanp] καί[c] σημεῖον[nanp] ἐν[p] γῆ[ndfs] Αἴγυπτος[ndfs] καί[c] ἐν[p] ἐρυθρός[adfsn] θάλασσα[ndfs] καί[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] ἔτος[nnnp] τεσσεράκοντα[tn]. **v.37** οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] Μωϋσῆς[nnms] ὁ[dnms] λέγω[vpaanms] ὁ[ddmp] υἱός[ndmp] Ἰσραήλ[tp] προφήτης[nams] σύ[rpd-p] ἀνίστημι[vifa3s] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] σύ[rpg-p] ὡς[bo] ἐγώ[rpa-s]. **v.38** οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] γίνομαι[vpadnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] ἐν[p] ὁ[ddfs] ἔρημος[adfsn] μετά[p] ὁ[dgms] ἄγγελος[ngms] ὁ[dgms] λαλέω[vppagms] αὐτός[rpdms] ἐν[p] ὁ[ddns] ὄρος[ndns] Σινᾶ[tp] καί[c] ὁ[dgmp] πατήρ[ngmp] ἐγώ[rpg-p] ὅς[rrnms] δέχομαι[viad3s] λόγος[nams] ζάω[vppaanp] δίδωμι[vnaa] ἐγώ[rpd-p].

πώσαντο καὶ ἐστράφησαν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον.
40 εἰπόντες τῷ Ἀαρών Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἳ προπορεύσονται
ἡμῶν, ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύ-
41 πτου οὐκ οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. καὶ ἐμοσχοποίησαν
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ
42 καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἔστρε-
ψεν δὲ ὁ θεὸς καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ
τοῦ οὐρανοῦ καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν Μὴ
σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν
43 τῇ ἐρήμῳ οἶκος Ἰσραήλ. καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ
Μολὸχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν, τοὺς τύ-
πους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς
44 ἐπέκεινα Βαβυλῶνος. Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς
πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ
45 Μωσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑωράκει, ἣν καὶ
εἰσήγαγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν
τῇ κατασχέσει τῶν ἐθνῶν ὧν ἐξῶσεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου
46 τῶν πατέρων ἡμῶν ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυίδ. ὃς εὗρεν χά-
ριν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ᾐτήσατο εὑρεῖν σκήνωμα τῷ Θεῷ
47, 48 Ἰακώβ. Σολομὼν δὲ ᾠκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. ἀλλ οὐχ

---

v.39 ὅς^{rrdms} οὐ^{xo} θέλω^{viaa3p} ὑπήκοος^{anmpn} γίνομαι^{vnad} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἀλλά^{c} ἀπωθέομαι^{viad3p} καί^{c} στρέφω^{viap3p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} εἰς^{p} Αἴγυπτος^{nafs}.
v.40 λέγω^{vpaanmp} ὁ^{ddms} Ἀαρών^{tp} ποιέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$ θεός^{namp} ὅς^{rrnmp} προπορεύομαι^{vifd3p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} γάρ^{c} Μωϋσῆς^{nnms} οὗτος^{rdnms} ὅς^{rrnms} ἐξάγω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐκ^{p} γῆ^{ngfs} Αἴγυπτος^{ngfs} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1p} τίς^{rqnns} γίνομαι^{vixa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.41** καί^{c} μοσχοποιέω^{viaa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ἐκεῖνος^{rddfp} καί^{c} ἀνάγω^{viaa3p} θυσία^{nafs} ὁ^{ddns} εἴδωλον^{ndns} καί^{c} εὐφραίνω^{viip3p} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἔργον^{ndnp} ὁ^{dgfp} χείρ^{ngfp} αὐτός^{rpgmp}. **v.42** στρέφω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^{c} παραδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} λατρεύω^{vnpa} ὁ^{ddfs} στρατιά^{ndfs} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐν^{p} βίβλος^{ndfs} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} μή^{xo} σφάγιον^{nanp} καί^{c} θυσία^{nafp} προσφέρω^{viaa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἔτος^{nanp} τεσσεράκοντα^{tn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} οἶκος^{nnms} Ἰσραήλ^{tp}. **v.43** καί^{c} ἀναλαμβάνω^{viaa2p} ὁ^{dafs} σκηνή^{nafs} ὁ^{dgms} Μολόχ^{tp} καί^{c} ὁ^{dans} ἄστρον^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} σύ$^{rpg-p}$ Ῥαιφάν^{tp} ὁ^{damp} τύπος^{namp} ὅς^{rramp} ποιέω^{viaa2p} προσκυνέω^{vnpa} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} μετοικίζω^{vifa1s} σύ$^{rpa-p}$ ἐπέκεινα^{bo} Βαβυλών^{ngfs}. **v.44** ὁ^{dnfs} σκηνή^{nnfs} ὁ^{dgns} μαρτύριον^{ngns} εἰμί^{viix3s} ὁ^{ddmp} πατήρ^{ndmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} καθώς^{bo} διατάσσω^{viam3s} ὁ^{dnms} λαλέω^{vppanms} ὁ^{ddms} Μωϋσῆς^{ndms} ποιέω^{vnaa} αὐτός^{rpafs} κατά^{p} ὁ^{dams} τύπος^{nams} ὅς^{rrams} ὁράω^{viya3s}. **v.45** ὅς^{rrafs} καί^{c} εἰσάγω^{viaa3p} διαδέχομαι^{vpadnmp} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ μετά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κατάσχεσις^{ndfs} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} ὅς^{rrgnp} ἐξωθέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀπό^{p} πρόσωπον^{ngns} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἕως^{c} ὁ^{dgfp} ἡμέρα^{ngfp} Δαυίδ^{tp}. **v.46** ὅς^{rrnms} εὑρίσκω^{viaa3s} χάρις^{nafs} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} αἰτέω^{viam3s} εὑρίσκω^{vnaa} σκήνωμα^{nans} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} Ἰακώβ^{tp}. **v.47** Σολομών^{nnms} δέ^{c} οἰκοδομέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} οἶκος^{nams}.

ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ καθὼς ὁ προ-
φήτης λέγει. 49 Ὁ οὐρανός μοι θρόνος ἡ δὲ γῆ ὑποπόδιον
τῶν ποδῶν μου, ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι λέγει κύ-
ριος ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου. 50 οὐχὶ ἡ χείρ μου
ἐποίησεν ταῦτα πάντα. 51 Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμη-
τοι τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν ὑμεῖς ἀεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ
ἀντιπίπτετε ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. 52 τίνα τῶν προ-
φητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ πατέρες ὑμῶν καὶ ἀπέκτειναν τοὺς
προκαταγγείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου οὗ νῦν
ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς γεγένησθε, 53 οἵτινες ἐλάβετε τὸν
νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων καὶ οὐκ ἐφυλάξατε. 54 Ἀκούον-
τες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐτῶν καὶ ἔβρυχον
τοὺς ὀδόντας ἐπ αὐτόν. 55 ὑπάρχων δὲ πλήρης πνεύματος ἁ-
γίου ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν δόξαν θεοῦ καὶ Ἰησοῦν
ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. 56 καὶ εἶπεν Ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐ-
ρανοὺς ἀνεῳγμένους καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν
ἑστῶτα τοῦ θεοῦ. 57 κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον
τὰ ὦτα αὐτῶν καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ αὐτόν. 58 καὶ
ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν καὶ οἱ μάρτυρες
ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου

---

v.48 ἀλλάᶜ οὐˣᵒ ὁᵈⁿᵐˢ ὕψιστοςᵃⁿᵐˢⁿ ἐνᵖ χειροποίητοςᵃᵈᵐᵖⁿ ναόςⁿᵈᵐᵖ κατοικέωᵛⁱᵖᵃ³ˢ καθὼςᵇᵒ ὁᵈⁿᵐˢ προφήτηςⁿⁿᵐˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ. **v.49** ὁᵈⁿᵐˢ οὐρανόςⁿⁿᵐˢ ἐγώʳᵖᵈ⁻ˢ θρόνοςⁿⁿᵐˢ ὁᵈⁿᶠˢ δέᶜ γῆⁿⁿᶠˢ ὑποπόδιονⁿⁿⁿˢ ὁᵈᵍᵐᵖ ποὺςⁿᵍᵐᵖ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ ποῖοςʳᵠᵃᵐˢ οἶκοςⁿᵃᵐˢ οἰκοδομέωᵛⁱᶠᵃ²ᵖ ἐγώʳᵖᵈ⁻ˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ κύριοςⁿⁿᵐˢ ἢˣᵒ τίςʳᵠⁿᵐˢ τόποςⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵍᶠˢ κατάπαυσιςⁿᵍᶠˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ. **v.50** οὐχίˣᵒ ὁᵈⁿᶠˢ χείρⁿⁿᶠˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ ποιέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ πᾶςᵃᵃⁿᵖⁿ. **v.51** σκληροτράχηλοςᵃᵛᵐᵖⁿ καίᶜ ἀπερίτμητοςᵃᵛᵐᵖⁿ ὁᵈᵈᶠˢ καρδίαⁿᵈᶠˢ καίᶜ ὁᵈᵈⁿᵖ οὖςⁿᵈⁿᵖ σύʳᵖⁿ⁻ᵖ ἀείᵇᵒ ὁᵈᵈⁿˢ πνεῦμαⁿᵈⁿˢ ὁᵈᵈⁿˢ ἅγιοςᵃᵈⁿˢⁿ ἀντιπίπτωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ ὡςᵇᵒ ὁᵈⁿᵐᵖ πατήρⁿⁿᵐᵖ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ καίᶜ σύʳᵖⁿ⁻ᵖ. **v.52** τίςʳᵠᵃᵐˢ ὁᵈᵍᵐᵖ προφήτηςⁿᵍᵐᵖ οὐˣᵒ διώκωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ ὁᵈⁿᵐᵖ πατήρⁿⁿᵐᵖ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ καίᶜ ἀποκτείνωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ προκαταγγέλλωᵛᵖᵃᵃᵃᵐᵖ περίᵖ ὁᵈᵍᶠˢ ἔλευσιςⁿᵍᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ δίκαιοςᵃᵍᵐˢⁿ ὅςʳʳᵍᵐˢ νῦνᵇᵒ σύʳᵖⁿ⁻ᵖ προδότηςⁿⁿᵐᵖ καίᶜ φονεύςⁿⁿᵐᵖ γίνομαιᵛⁱˣᵖ²ᵖ. **v.53** ὅστιςʳʳⁿᵐᵖ λαμβάνωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ ὁᵈᵃᵐˢ νόμοςⁿᵃᵐˢ εἰςᵖ διαταγήⁿᵃᶠᵖ ἄγγελοςⁿᵍᵐᵖ καίᶜ οὐˣᵒ φυλάσσωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ. **v.54** ἀκούωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ δέᶜ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ διαπρίωᵛⁱⁱᵖ³ᵖ ὁᵈᵈᶠᵖ καρδίαⁿᵈᶠᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ καίᶜ βρύχωᵛⁱⁱᵃ³ᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ ὀδούςⁿᵃᵐᵖ ἐπίᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ. **v.55** ὑπάρχωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ δέᶜ πλήρηςᵃⁿᵐˢⁿ πνεῦμαⁿᵍⁿˢ ἅγιοςᵃᵍⁿˢⁿ ἀτενίζωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᵐˢ οὐρανόςⁿᵃᵐˢ ὁράωᵛⁱᵃᵃ³ˢ δόξαⁿᵃᶠˢ θεόςⁿᵍᵐˢ καίᶜ Ἰησοῦςⁿᵃᵐˢ ἵστημιᵛᵖˣᵃᵃᵐˢ ἐκᵖ δεξιόςᵃᵍᵐᵖⁿ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ. **v.56** καίᶜ λέγωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἰδούᵛᵈᵃᵃ²ˢ θεωρέωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ ὁᵈᵃᵐᵖ οὐρανόςⁿᵃᵐᵖ ἀνοίγωᵛᵖˣᵖᵃᵐᵖ καίᶜ ὁᵈᵃᵐˢ υἱόςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ ἄνθρωποςⁿᵍᵐˢ ἐκᵖ δεξιόςᵃᵍᵐᵖⁿ ἵστημιᵛᵖˣᵃᵃᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ. **v.57** κράζωᵛᵖᵃᵃⁿᵐᵖ δέᶜ φωνῇⁿᵈᶠˢ μέγαςᵃᵈᶠˢⁿ συνέχωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ ὁᵈᵃⁿᵖ οὖςⁿᵃⁿᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ καίᶜ ὁρμάωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ ὁμοθυμαδόνᵇᵒ ἐπίᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ.

59 Σαύλου. καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπικαλούμενον
60 καὶ λέγοντα Κύριε Ἰησοῦ δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θεὶς δὲ τὰ
γόνατα ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ Κύριε μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν
ἁμαρτίαν ταύτην καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.

8 Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ Ἐγένετο
δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν
ἐν Ἰεροσολύμοις πάντες δὲ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας
2 τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας πλὴν τῶν ἀποστόλων. συνε-
κόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαντὸ
3 κοπετὸν μέγαν ἐπ αὐτῷ. Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλη-
σίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος σύρων τε ἄνδρας
4 καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακήν. Οἱ μὲν οὖν δια-
5 σπαρέντες διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. Φίλιππος
δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν
6 Χριστόν. προσεῖχον τὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ
Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν
7 τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει, πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα
ἀκάθαρτα βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ ἐξήρχετο, πολλοὶ δὲ πα-
8 ραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν, καὶ ἐγένετο χαρὰ
9 μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι Σίμων

---

v.58 καί^{c} ἐκβάλλω^{vpaanmp} ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} λιθοβολέω^{viia3p} καί^{c} ὁ^{dnmp} μάρτυς^{nnmp} ἀποτίθημι^{viam3p} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} παρά^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} νεανίας^{ngms} καλέω^{vpppgms} Σαῦλος^{ngms}. **v.59** καί^{c} λιθοβολέω^{viia3p} ὁ^{dams} Στέφανος^{nams} ἐπικαλέω^{vppmams} καί^{c} λέγω^{vppaams} κύριος^{nvms} Ἰησοῦς^{nvms} δέχομαι^{vdad2s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.60** τίθημι^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{danp} γόνυ^{nanp} κράζω^{viaa3s} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} κύριος^{nvms} μή^{xo} ἵστημι^{vsaa2s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} οὗτος^{rdafs} καί^{c} οὗτος^{rdans} λέγω^{vpaanms} κοιμάομαι^{viap3s}. **8. v.1** Σαῦλος^{nnms} δέ^{c} εἰμί^{viix3s} συνευδοκέω^{vppanms} ὁ^{ddfs} ἀναίρεσις^{ndfs} αὐτός^{rpgms} γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} διωγμός^{nnms} μέγας^{anmsn} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} ὁ^{dafs} ἐν^{p} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} πᾶς^{anmpn} δέ^{c} διασπείρω^{viap3p} κατά^{p} ὁ^{dafp} χώρα^{nafp} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} καί^{c} Σαμάρεια^{ngfs} πλήν^{bo} ὁ^{dgmp} ἀπόστολος^{ngmp}. **v.2** συγκομίζω^{viaa3p} δέ^{c} ὁ^{dams} Στέφανος^{nams} ἀνήρ^{nnmp} εὐλαβής^{anmpn} καί^{c} ποιέω^{viam3p} κοπετός^{nams} μέγας^{aamsn} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.3** Σαῦλος^{nnms} δέ^{c} λυμαίνω^{viin3s} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} κατά^{p} ὁ^{damp} οἶκος^{namp} εἰσπορεύομαι^{vppmnms} σύρω^{vppanms} τέ^{xo} ἀνήρ^{namp} καί^{c} γυνή^{nafp} παραδίδωμι^{viia3s} εἰς^{p} φυλακή^{nafs}. **v.4** ὁ^{dnmp} μέν^{xo} οὖν^{c} διασπείρω^{vpapnmp} διέρχομαι^{viaa3s} εὐαγγελίζω^{vppmnmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams}. **v.5** Φίλιππος^{nnms} δέ^{c} κατέρχομαι^{vpaanms} εἰς^{p} πόλις^{nafs} ὁ^{dgfs} Σαμάρεια^{ngfs} κηρύσσω^{viia3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} Χριστός^{nams}. **v.6** προσέχω^{viia3p} τέ^{xo} ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} ὁ^{ddnp} λέγω^{vpppdnp} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} Φίλιππος^{ngms} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀκούω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} καί^{c} βλέπω^{vnpa} ὁ^{danp} σημεῖον^{nanp} ὅς^{rranp} ποιέω^{viia3s}. **v.7** πολύς^{agmpn} γάρ^{c} ὁ^{dgmp} ἔχω^{vppagmp} πνεῦμα^{nanp} ἀκάθαρτος^{aanpn} βοάω^{vppannp} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} ἐξέρχομαι^{viin3s} πολύς^{anmpn} δέ^{c} παραλύω^{vpxpnmp} καί^{c} χωλός^{anmpn} θεραπεύω^{viap3p}. **v.8** καί^{c} γίνομαι^{viad3s} χαρά^{nnfs} μέγας^{anfsn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}.

προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς
Σαμαρείας λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν. ᾧ προσεῖχον 10
ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες Οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις
τοῦ θεοῦ ἡ Μεγάλη. προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ ἱκανῷ χρό- 11
νῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτούς. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν 12
τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θε-
οῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε
καὶ γυναῖκες. ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν καὶ βα- 13
πτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ θεωρῶν τε δυνάμεις
καὶ σημεῖα γινόμενα ἐξίστατο. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἰε- 14
ροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον
τοῦ θεοῦ ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην.
οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσιν 15
πνεῦμα ἅγιον, οὔπω γὰρ ἦν ἐπ οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός 16
μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ
Ἰησοῦ. τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ αὐτούς καὶ ἐλάμ- 17
βανον πνεῦμα ἅγιον. θεασάμενος δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς 18
ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδοται τὸ πνεῦμα τὸ
Ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα. λέγων Δότε κἀμοὶ 19
τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ᾧ ἐὰν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβάνῃ

---

v.9 ἀνήρ^{nnms} δέ^{c} τι-σρινμσ ὄνομα^{ndns} Σίμων^{nnms} προϋπάρχω^{viia3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} μαγεύω^{vppanms} καί^{c} ἐξίστημι^{vppanms} ὁ^{dans} ἔθνος^{nans} ὁ^{dgfs} Σαμάρεια^{ngfs} λέγω^{vppanms} εἰμί^{vnpx} τι-σριαμσ ἑαυτοῦ^{rxams} μέγας^{aamsn}. **v.10** ὅς^{rrdms} προσέχω^{viia3p} ἀπό^{p} μικρός^{agmsn} ἕως^{c} μέγας^{agmsn} λέγω^{vppanmp} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} δύναμις^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn}. **v.11** προσέχω^{viia3p} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} διά^{p} ὁ^{dans} ἱκανός^{admsn} χρόνος^{ndms} ὁ^{ddfp} μαγεία^{ndfp} ἐξίστημι^{vnxa} αὐτός^{rpamp}. **v.12** ὅτε^{bo} δέ^{c} πιστεύω^{viaa3p} ὁ^{ddms} Φίλιππος^{ndms} εὐαγγελίζω^{vppmdms} ὁ^{danp} περί^{p} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} βαπτίζω^{viip3p} ἀνήρ^{nnmp} τέ^{xo} καί^{c} γυνή^{nnfp}. **v.13** ὁ^{dnms} δέ^{c} Σίμων^{nnms} καί^{c} αὐτός^{rpnms} πιστεύω^{viaa3s} καί^{c} βαπτίζω^{vpapnms} εἰμί^{viix3s} προσκαρτερέω^{vppanms} ὁ^{ddms} Φίλιππος^{ndms} θεωρέω^{vppanms} τέ^{xo} δύναμις^{nafp} καί^{c} σημεῖον^{nanp} γίνομαι^{vppnanp} ἐξίστημι^{viim3s}. **v.14** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἀπόστολος^{nnmp} ὅτι^{c} δέχομαι^{vixn3s} ὁ^{dnfs} Σαμάρεια^{nnfs} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀποστέλλω^{viaa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^{c} Ἰωάννης^{nams}. **v.15** ὅστις^{rrnmp} καταβαίνω^{vpaanmp} προσεύχομαι^{viad3p} περί^{p} αὐτός^{rpgmp} ὅπως^{bo} λαμβάνω^{vsaa3p} πνεῦμα^{nans} ἅγιος^{aansn}. **v.16** οὔπω^{bo} γάρ^{c} εἰμί^{viix3s} ἐπί^{p} οὐδείς^{admsn} αὐτός^{rpgmp} ἐπιπίπτω^{vpxanns} μόνος^{bo} δέ^{c} βαπτίζω^{vpxpnmp} ὑπάρχω^{viia3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.17** τότε^{bo} ἐπιτίθημι^{viia3p} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἐπί^{p} αὐτός^{rpamp} καί^{c} λαμβάνω^{viia3p} πνεῦμα^{nans} ἅγιος^{aansn}. **v.18** θεάομαι^{vpadnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Σίμων^{nnms} ὅτι^{c} διά^{p} ὁ^{dgfs} ἐπίθεσις^{ngfs} ὁ^{dgfp} χείρ^{ngfp} ὁ^{dgmp} ἀπόστολος^{ngmp} δίδωμι^{vipp3s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dans} ἅγιος^{aansn} προσφέρω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} χρῆμα^{nanp}.

20 πνεῦμα ἅγιον. Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν Τὸ ἀργύρι-
όν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ
21 ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. οὐκ ἔστιν σοι μερὶς οὐ-
δὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ ἡ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν
22 εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κα-
κίας σου ταύτης καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφεθήσεταί
23 σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. εἰς γὰρ χολὴν πικρίας
24 καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σί-
μων εἶπεν Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον ὅπως
25 μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυ-
ράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου ὑπέστρεψαν
εἰς Ἰερουσαλήμ πολλάς τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγε-
26 λίσαντο. Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον λέ-
γων Ἀνάστηθι καὶ πορεύου κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν
τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ εἰς Γάζαν αὕτη ἐστὶν
27 ἔρημος. καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ
εὐνοῦχος δυνάστης Κανδάκης τῆς βασιλίσσης Αἰθιόπων ὃς
ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων
28 εἰς Ἰερουσαλήμ. ἦν τε ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ
τοῦ ἅρματος αὐτοῦ καὶ ἀνεγίνωσκεν τὸν προφήτην Ἡσα-

---

v.19 λέγω^{vppanms} δίδωμι^{vdaa2p} κἀγώ$^{rpd\text{-}s}$ ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἵνα^{c} ὅς^{rrdms} ἐάν^{qo} ἐπιτίθημι^{vsaa1s} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} λαμβάνω^{vspa3s} πνεῦμα^{nans} ἅγιος^{aansn}. **v.20** Πέτρος^{nnms} δὲ^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnns} ἀργύριον^{nnns} σύν^{p} σύ$^{rpg\text{-}s}$ εἰμί^{vopx3s} εἰς^{p} ἀπώλεια^{nafs} ὅτι^{c} ὁ^{dafs} δωρεά^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} νομίζω^{viaa2s} διά^{p} χρῆμα^{ngnp} κτάομαι^{vnpn}. **v.21** οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} σύ$^{rpd\text{-}s}$ μερίς^{nnfs} οὐδέ^{bo} κλῆρος^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} οὗτος^{rddms} ὁ^{dnfs} γάρ^{c} καρδία^{nnfs} σύ$^{rpg\text{-}s}$ οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} εὐθύς^{anfsn} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.22** μετανοέω^{vdaa2s} οὖν^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} κακία^{ngfs} σύ$^{rpg\text{-}s}$ οὗτος^{rdgfs} καί^{c} δέομαι^{vdao2s} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰ^{qo} ἄρα^{xo} ἀφίημι^{vifp3s} σύ$^{rpd\text{-}s}$ ὁ^{dnfs} ἐπίνοια^{nnfs} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} σύ$^{rpg\text{-}s}$. **v.23** εἰς^{p} γάρ^{c} χολή^{nafs} πικρία^{ngfs} καί^{c} σύνδεσμος^{nams} ἀδικία^{ngfs} ὁράω^{vipa1s} σύ$^{rpa\text{-}s}$ εἰμί^{vppxams}. **v.24** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Σίμων^{nnms} λέγω^{viaa3s} δέομαι^{vdao2p} σύ$^{rpn\text{-}p}$ ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ πρός^{p} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ὅπως^{bo} μηδείς^{annsn} ἐπέρχομαι^{vsaa3s} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ὅς^{rrgnp} λέγω^{vixa2p}. **v.25** ὁ^{dnmp} μέν^{xo} οὖν^{c} διαμαρτύρομαι^{vpadnmp} καί^{c} λαλέω^{vpaanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} πολύς^{aafpn} τέ^{xo} κώμη^{nafp} ὁ^{dgmp} Σαμαρίτης^{ngmp} εὐαγγελίζω^{viam3p}. **v.26** ἄγγελος^{nnms} δέ^{c} κύριος^{ngms} λαλέω^{viaa3s} πρός^{p} Φίλιππος^{nams} λέγω^{vppanms} ἀνίστημι^{vdaa2s} καί^{c} πορεύομαι^{vdpn2s} κατά^{p} μεσημβρία^{nafs} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁ^{dafs} καταβαίνω^{vppaafs} ἀπό^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} εἰς^{p} Γάζα^{nafs} οὗτος^{rdnfs} εἰμί^{vipx3s} ἔρημος^{anfsn}. **v.27** καί^{c} ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{viao3s} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἀνήρ^{nnms} Αἰθίοψ^{nnms} εὐνοῦχος^{nnms} δυνάστης^{nnms} Κανδάκη^{ngfs} ὁ^{dgfs} βασίλισσα^{ngfs} Αἰθίοψ^{ngmp} ὅς^{rrnms} εἰμί^{viix3s} ἐπί^{p} πᾶς^{agfsn} ὁ^{dgfs} γάζα^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} ὅς^{rrnms} ἔρχομαι^{viya3s} προσκυνέω^{vpfanms} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}.

ἴαν. εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ Πρόσελθε καὶ κολ- 29
λήθητι τῷ ἅρματι τούτῳ. προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος ἤ- 30
κουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην Ἡσαΐαν καὶ
εἶπεν Ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις. ὁ δὲ εἶπεν Πῶς 31
γὰρ ἂν δυναίμην ἐὰν μή τις ὁδήγησῃ με παρεκάλεσέν τε
τὸν Φίλιππον ἀναβάντα καθίσαι σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιο- 32
χὴ τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη, Ὡς πρόβατον ἐπὶ
σφαγὴν ἤχθη καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν
ἄφωνος οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. Ἐν τῇ ταπει- 33
νώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη, τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς
διηγήσεται ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. Ἀποκρι- 34
θεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν Δέομαί σου περὶ τίνος
ὁ προφήτης λέγει τοῦτο περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἑτέρου τινός.
ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ 35
τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. ὡς δὲ 36
ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδὸν ἦλθον ἐπί τι ὕδωρ καί φησιν ὁ
εὐνοῦχος Ἰδοὺ ὕδωρ, τί κωλύει με βαπτισθῆναι. καὶ ἐ- 38
κέλευσεν στῆναι τὸ ἅρμα καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ
ὕδωρ ὅ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν.

---

v.28 εἰμί[viix3s] τέ[xo] ὑποστρέφω[vppanms] καί[c] κάθημαι[vppnnms] ἐπί[p] ὁ[dgns] ἅρμα[ngns] αὐτός[rpgms] καί[c] ἀναγινώσκω[viia3s] ὁ[dams] προφήτης[nams] Ἡσαΐας[nams]. **v.29** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[ddms] Φίλιππος[ndms] προσέρχομαι[vdaa2s] καί[c] κολλάω[vdap2s] ὁ[ddns] ἅρμα[ndns] οὗτος[rddns]. **v.30** προστρέχω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Φίλιππος[nnms] ἀκούω[viaa3s] αὐτός[rpgms] ἀναγινώσκω[vppagms] ὁ[dams] προφήτης[nams] Ἡσαΐας[nams] καί[c] λέγω[viaa3s] ἆρα[xo] γε[xo] γινώσκω[vipa2s] ὅς[rranp] ἀναγινώσκω[vipa2s]. **v.31** ὁ[dnms] δέ[c] λέγω[viaa3s] πῶς[bo] γάρ[c] ἄν[xo] δύναμαι[vopn1s] ἐάν[qo] μή[xo] τι-σρινμσ ὁδηγέω[vsaa3s] ἐγώ[rpa-s] παρακαλέω[viaa3s] τέ[xo] ὁ[dams] Φίλιππος[nams] ἀναβαίνω[vpaaams] καθίζω[vnaa] σύν[p] αὐτός[rpdms]. **v.32** ὁ[dnfs] δέ[c] περιοχή[nnfs] ὁ[dgfs] γραφή[ngfs] ὅς[rrafs] ἀναγινώσκω[viia3s] εἰμί[viix3s] οὗτος[rdnfs] ὡς[bo] πρόβατον[nnns] ἐπί[p] σφαγή[nafs] ἄγω[viap3s] καί[c] ὡς[bo] ἀμνός[nnms] ἐναντίον[bo] ὁ[dgms] κείρω[vppagms] αὐτός[rpams] ἄφωνος[anmsn] οὕτω[bo] οὐ[xo] ἀνοίγω[vipa3s] ὁ[dans] στόμα[nans] αὐτός[rpgms]. **v.33** ἐν[p] ὁ[ddfs] ταπείνωσις[ndfs] αὐτός[rpgms] ὁ[dnfs] κρίσις[nnfs] αὐτός[rpgms] αἴρω[viap3s] ὁ[dafs] δέ[c] γενεά[nafs] αὐτός[rpgms] τίς[rqnms] διηγέομαι[vifd3s] ὅτι[c] αἴρω[vipp3s] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ὁ[dnfs] ζωή[nnfs] αὐτός[rpgms]. **v.34** ἀποκρίνομαι[vpaonms] δέ[c] ὁ[dnms] εὐνοῦχος[nnms] ὁ[ddms] Φίλιππος[ndms] λέγω[viaa3s] δέομαι[vipn1s] σύ[rpg-s] περί[p] τίς[rqgms] ὁ[dnms] προφήτης[nnms] λέγω[vipa3s] οὗτος[rdans] περί[p] ἑαυτοῦ[rxgms] ἤ[xo] περί[p] ἕτερος[agmsn] τι-σριγμς. **v.35** ἀνοίγω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] Φίλιππος[nnms] ὁ[dans] στόμα[nans] αὐτός[rpgms] καί[c] ἄρχω[vpamnms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] γραφή[ngfs] οὗτος[rdgfs] εὐαγγελίζω[viam3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dams] Ἰησοῦς[nams]. **v.36** ὡς[bo] δέ[c] πορεύομαι[viin3p] κατά[p] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] ἔρχομαι[viaa3p] ἐπί[p] τι-σριανσ ὕδωρ[nans] καί[c] φημί[vipx3s] ὁ[dnms] εὐνοῦχος[nnms] ἰδού[vdaa2s] ὕδωρ[nnns] τίς[rqnns] κωλύω[vipa3s] ἐγώ[rpa-s] βαπτίζω[vnap]. **v.38** καί[c] κελεύω[viaa3s] ἵστημι[vnaa] ὁ[dans] ἅρμα[nans] καί[c] καταβαίνω[viaa3p] ἀμφότεροι[anmpn] εἰς[p] ὁ[dans] ὕδωρ[nans] ὁ[dnms] τέ[xo] Φίλιππος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] εὐνοῦχος[nnms] καί[c] βαπτίζω[viaa3s] αὐτός[rpams].

39 ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος πνεῦμα κυρίου ἥρπασεν τὸν
Φίλιππον καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος ἐπορεύετο
40 γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος δὲ εὑρέθη εἰς Ἄ-
ζωτον, καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως
τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

9 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς
2 μαθητὰς τοῦ κυρίου προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ. ᾐτήσατο παρ
αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς ὅπως
ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας δε-
3 δεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἰερουσαλήμ. ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι
ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ καὶ ἐξαίφνης περιή-
4 στραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν
γῆν ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ Σαοὺλ Σαούλ τί με δι-
5 ώκεις. εἶπεν δέ Τίς εἶ κύριε ὁ δέ Κύριος εἶπεν, Ἐγώ εἰμι
6 Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις, ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν
7 πόλιν καὶ λαληθήσεταί σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. οἱ δὲ ἄνδρες
οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἱστήκεισαν ἐνεοί ἀκούοντες μὲν τῆς
8 φωνῆς μηδένα δὲ θεωροῦντες. ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀ-
πὸ τῆς γῆς ἀνεῳγμένων τε τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ οὐδένα ἔ-
βλεπεν, χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν.

---

v.39 ὅτε^{bo} δέ^{c} ἀναβαίνω^{viaa3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} ὕδωρ^{ngns} πνεῦμα^{nnns} κύριος^{ngms} ἁρπάζω^{viaa3s} ὁ^{dams} Φίλιππος^{nams} καί^{c} οὐ^{xo} ὁράω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} οὐκέτι^{bo} ὁ^{dnms} εὐνοῦχος^{nnms} πορεύομαι^{viin3s} γάρ^{c} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} αὐτός^{rpgms} χαίρω^{vppanms}. **v.40** Φίλιππος^{nnms} δέ^{c} εὑρίσκω^{viap3s} εἰς^{p} Ἄζωτος^{nafs} καί^{c} διέρχομαι^{vppnnms} εὐαγγελίζω^{viim3s} ὁ^{dafp} πόλις^{nafp} πᾶς^{aafpn} ἕως^{c} ὁ^{dgms} ἔρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} Καισάρεια^{nafs}. **9. v.1** ὁ^{dnms} δέ^{c} Σαῦλος^{nnms} ἔτι^{bo} ἐμπνέω^{vppanms} ἀπειλή^{ngfs} καί^{c} φόνος^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{ddms} ἀρχιερεύς^{ndms}. **v.2** αἰτέω^{viam3s} παρά^{p} αὐτός^{rpgms} ἐπιστολή^{nafp} εἰς^{p} Δαμασκός^{nafs} πρός^{p} ὁ^{dafp} συναγωγή^{nafp} ὅπως^{bo} ἐάν^{qo} τι-σριαμπ εὑρίσκω^{vsaa3s} ὁ^{dgfs} ὁδός^{ngfs} εἰμί^{vppxamp} ἀνήρ^{namp} τε^{xo} καί^{c} γυνή^{nafp} δέω^{vpxpamp} ἄγω^{vsaa3s} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.3** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddms} πορεύομαι^{vnpn} γίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpams} ἐγγίζω^{vnpa} ὁ^{ddfs} Δαμασκός^{ndfs} καί^{c} ἐξαίφνης^{bo} περιαστράπτω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} φῶς^{nnns} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms}. **v.4** καί^{c} πίπτω^{vpaanms} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἀκούω^{viaa3s} φωνή^{nafs} λέγω^{vppaafs} αὐτός^{rpdms} Σαούλ^{tp} Σαούλ^{tp} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa-s}$ διώκω^{vipa2s}. **v.5** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx2s} κύριος^{nvms} ὁ^{dnms} δέ^{c} κύριος^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} Ἰησοῦς^{nnms} ὅς^{rrams} σύ$^{rpn-s}$ διώκω^{vipa2s}. **v.6** ἀλλά^{c} ἀνίστημι^{vdaa2s} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vdaa2s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^{c} λαλέω^{vifp3s} σύ$^{rpd-s}$ τίς^{rqans} σύ$^{rpa-s}$ δεῖ^{vipq3s} ποιέω^{vnpa}. **v.7** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀνήρ^{nnmp} ὁ^{dnmp} συνοδεύω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms} ἵστημι^{viya3p} ἐνεός^{nnmp} ἀκούω^{vppanmp} μέν^{xo} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} μηδείς^{aamsn} δέ^{c} θεωρέω^{vppanmp}. **v.8** ἐγείρω^{viap3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Σαῦλος^{nnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἀνοίγω^{vpxpgmp} τε^{xo} ὁ^{dgmp} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rpgms} οὐδείς^{aamsn} βλέπω^{viia3s} χειραγωγέω^{vppanmp} δέ^{c} αὐτός^{rpams} εἰσάγω^{viaa3p} εἰς^{p} Δαμασκός^{nafs}.

καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. 9
Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἁνανίας καὶ εἶπεν 10
πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος ἐν ὁράματι Ἁνανία ὁ δὲ εἶπεν Ἰδοὺ
ἐγώ κύριε. ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν Ἀναστὰς πορεύθητι 11
ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθεῖαν καὶ ζήτησον ἐν οἰ-
κίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα, ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται.
καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνόματι Ἁνανίαν εἰσελθόντα 12
καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ. ἀπεκρίθη δὲ 13
Ἁνανίας Κύριε ἄκήκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τού-
του ὅσα κακὰ ἐποίησεν τοῖς ἁγίοις σου ἐν Ἰερουσαλήμ,
καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δῆσαι πάντας 14
τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν 15
ὁ κύριος Πορεύου ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς μοι ἐστίν οὗτος τοῦ
βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων υἱῶν τε
Ἰσραήλ, ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀ- 16
νόματός μου παθεῖν. Ἀπῆλθεν δὲ Ἁνανίας καὶ εἰσῆλθεν εἰς 17
τὴν οἰκίαν καὶ ἐπιθεὶς ἐπ αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν Σαοὺλ ἀ-
δελφέ ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἤρ-
χου ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς πνεύματος ἁγίου. καὶ 18
εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες

---

v.9 καί^{c} εἰμί^{viix3s} ἡμέρα^{nafp} τρεῖς^{nafp} μή^{xo} βλέπω^{vppanms} καί^{c} οὐ^{xo} ἐσθίω^{viaa3s} οὐδέ^{bo} πίνω^{viaa3s}. **v.10** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} τι-σρινμσ μαθητής^{nnms} ἐν^{p} Δαμασκός^{ndfs} ὄνομα^{ndns} Ἁνανίας^{nnms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐν^{p} ὅραμα^{ndns} Ἁνανίας^{nvms} ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} ἰδού^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpn-s}$ κύριος^{nvms}. **v.11** ὁ^{dnms} δέ^{c} κύριος^{nnms} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{vdao2s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} ῥύμη^{nafs} ὁ^{dafs} καλέω^{vpppafs} εὐθύς^{aafsn} καί^{c} ζητέω^{vdaa2s} ἐν^{p} οἰκία^{ndfs} Ἰούδας^{ngms} Σαῦλος^{nams} ὄνομα^{ndns} Ταρσεύς^{nams} ἰδού^{vdaa2s} γάρ^{c} προσεύχομαι^{vipn3s}. **v.12** καί^{c} ὁράω^{viaa3s} ἐν^{p} ὅραμα^{ndns} ἀνήρ^{nams} ὄνομα^{ndns} Ἁνανίας^{nams} εἰσέρχομαι^{vpaaams} καί^{c} ἐπιτίθημι^{vpaaams} αὐτός^{rpdms} χείρ^{nafs} ὅπως^{bo} ἀναβλέπω^{vsaa3s}. **v.13** ἀποκρίνομαι^{viad3s} δέ^{c} Ἁνανίας^{nnms} κύριος^{nvms} ἀκούω^{vixa1s} ἀπό^{p} πολύς^{agmpn} περί^{p} ὁ^{dgms} ἀνήρ^{ngms} οὗτος^{rdgms} ὅσος^{rcanp} κακός^{aanpn} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} σύ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.14** καί^{c} ὧδε^{bo} ἔχω^{vipa3s} ἐξουσία^{nafs} παρά^{p} ὁ^{dgmp} ἀρχιερεύς^{ngmp} δέω^{vnaa} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἐπικαλέω^{vppmamp} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} σύ$^{rpg-s}$. **v.15** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} πορεύομαι^{vdpn2s} ὅτι^{c} σκεῦος^{nnns} ἐκλογή^{ngfs} ἐγώ$^{rpd-s}$ εἰμί^{vipx3s} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dgms} βαστάζω^{vnaa} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐνώπιον^{bo} ἔθνος^{ngnp} καί^{c} βασιλεύς^{ngmp} υἱός^{ngmp} τέ^{xo} Ἰσραήλ^{tp}. **v.16** ἐγώ$^{rpn-s}$ γάρ^{c} ὑποδείκνυμι^{vifa1s} αὐτός^{rpdms} ὅσος^{rcanp} δεῖ^{vipq3s} αὐτός^{rpams} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} ἐγώ$^{rpg-s}$ πάσχω^{vnaa}. **v.17** ἀπέρχομαι^{viaa3s} δέ^{c} Ἁνανίας^{nnms} καί^{c} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} καί^{c} ἐπιτίθημι^{vpaanms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} λέγω^{viaa3s} Σαούλ^{tp} ἀδελφός^{nvms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἀποστέλλω^{vixa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnms} ὁράω^{vpapnms} σύ$^{rpd-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} ὅς^{rrdfs} ἔρχομαι^{viin2s} ὅπως^{bo} ἀναβλέπω^{vsaa2s} καί^{c} πίμπλημι^{vsap2s} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}.

19 ἀνέβλεψέν τε [παραχρῆμα,] καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη. καὶ
λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυσεν Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν ἐν
20 Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας τινάς. καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συν-
αγωγαῖς ἐκήρυσσεν τὸν Χριστὸν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
21 θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον Οὐχ
οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἔν Ἰερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμέ-
νους τὸ ὄνομα τοῦτο καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν ἵνα δεδεμέ-
22 νους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς. Σαῦλος δὲ μᾶλλον
ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυνεν τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοι-
κοῦντας ἐν Δαμασκῷ συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός.
23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰ-
24 ουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν, ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ
αὐτῶν παρετηροῦν τε τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅ-
25 πως αὐτὸν ἀνέλωσιν, λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτὸς
26 καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. Παρα-
γενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος ἔν Ἰερουσαλὴμ ἐπείρᾶτο κολλᾶσθαι
τοῖς μαθηταῖς καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν μὴ πιστεύοντες
27 ὅτι ἐστὶν μαθητής. Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἦ-
γαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν
τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν κύριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ καὶ πῶς ἐν

---

v.18 καί^{c} εὐθέως^{bo} ἀποπίπτω^{viaa3p} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rpgms} ὡσεί^{bo} λεπίς^{nnfp} ἀναβλέπω^{viaa3s} τέ^{xo} παραχρῆμα^{bo} καί^{c} ἀνίστημι^{vpaanms} βαπτίζω^{viap3s}. **v.19** καί^{c} λαμβάνω^{vpaanms} τροφή^{nafs} ἐνισχύω^{viaa3s} γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Σαῦλος^{nnms} μετά^{p} ὁ^{dgmp} ἐν^{p} Δαμασκός^{ndfs} μαθητής^{ngmp} ἡμέρα^{nafp} τι-σριαφπ. **v.20** καί^{c} εὐθέως^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} κηρύσσω^{viia3s} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} ὅτι^{c} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.21** ἐξίστημι^{viim3p} δέ^{c} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vppanmp} καί^{c} λέγω^{viia3p} οὐ^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} πορθέω^{vpaanms} ἐν^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} ὁ^{damp} ἐπικαλέω^{vppmamp} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} οὗτος^{rdans} καί^{c} ὧδε^{bo} εἰς^{p} οὗτος^{rdans} ἔρχομαι^{vixa3s} ἵνα^{c} δέω^{vpxpamp} αὐτός^{rpamp} ἄγω^{vsaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{damp} ἀρχιερεύς^{namp}. **v.22** Σαῦλος^{nnms} δέ^{c} μᾶλλον^{bo} ἐνδυναμόω^{viip3s} καί^{c} συγχέω^{viia3s} ὁ^{damp} Ἰουδαῖος^{aampn} ὁ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} ἐν^{p} Δαμασκός^{ndfs} συμβιβάζω^{vppanms} ὅτι^{c} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms}. **v.23** ὡς^{bo} δέ^{c} πληρόω^{viip3p} ἡμέρα^{nnfp} ἱκανός^{anfpn} συμβουλεύω^{viam3p} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἀναιρέω^{vnaa} αὐτός^{rpams}. **v.24** γινώσκω^{viap3s} δέ^{c} ὁ^{ddms} Σαῦλος^{ndms} ὁ^{dnfs} ἐπιβουλή^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} παρατηρέω^{viia3p} τέ^{xo} ὁ^{dafp} πύλη^{nafp} ἡμέρα^{ngfs} τέ^{xo} καί^{c} νύξ^{ngfs} ὅπως^{bo} αὐτός^{rpams} ἀναιρέω^{vsaa3p}. **v.25** λαμβάνω^{vpaanmp} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} νύξ^{ngfs} καθίημι^{viaa3p} διά^{p} ὁ^{dgns} τεῖχος^{ngns} χαλάω^{vpaanmp} ἐν^{p} σπυρίς^{ndfs}. **v.26** παραγίνομαι^{vpadnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Σαῦλος^{nnms} ἐν^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} πειράομαι^{viin3s} κολλάω^{vnpp} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} καί^{c} πᾶς^{anmpn} φοβέομαι^{viin3p} αὐτός^{rpams} μή^{xo} πιστεύω^{vppanmp} ὅτι^{c} εἰμί^{vipx3s} μαθητής^{nnms}.

Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. καὶ 28
ἦν μετ αὐτῶν εἰσπορευόμενος [καὶ ἐκπορευόμενοσ] εἰς Ἰε-
ρουσαλήμ καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου
Ἰησοῦ, ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς οἱ δὲ 29
ἐπεχείρουν αὐτόν ἀνελεῖν. ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κα- 30
τήγαγον αὐτὸν εἰς Καισάρειαν καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς
Ταρσόν. Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ 31
Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον εἰρήνην οἰκοδομουμέναι
καὶ πορευομέναι τῷ φόβῳ τοῦ κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει
τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύνοντο. Ἐγένετο δὲ Πέτρον 32
διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους
τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν. εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα 33
Αἰνέαν ὀνόματι ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραββάτῳ
ὃς ἦν παραλελυμένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος Αἰνέα ἰ- 34
ᾶταί σε Ἰησοῦς ὁ Χριστός, ἀνάστηθι καὶ στρῶσον σεαυτῷ
καὶ εὐθέως ἀνέστη. καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦν- 35
τες Λύδδαν καὶ τὸν Ἀσσάρωνα οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν
κύριον. Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβηθά ἣ 36
διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς, αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν

---

v.27 Βαρναβᾶς^{nnms} δέ^{c} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpams} ἄγω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp} καί^{c} διηγέομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} πῶς^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} ὁράω^{viaa3s} ὁ^{dams} κύριος^{nams} καί^{c} ὅτι^{c} λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} πῶς^{bo} ἐν^{p} Δαμασκός^{ndfs} παρρησιάζομαι^{viad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.28** καί^{c} εἰμί^{viix3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} εἰσπορεύομαι^{vppmnms} καί^{c} ἐκπορεύομαι^{vppnnms} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} καί^{c} παρρησιάζομαι^{vppnnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.29** λαλέω^{viia3s} τέ^{xo} καί^{c} συζητέω^{viia3s} πρός^{p} ὁ^{damp} Ἑλληνιστής^{namp} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐπιχειρέω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ἀναιρέω^{vnaa}. **v.30** ἐπιγινώσκω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} κατάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} Καισάρεια^{nafs} καί^{c} ἐξαποστέλλω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} Ταρσός^{nafs}. **v.31** ὁ^{dnfp} μέν^{xo} οὖν^{c} ἐκκλησία^{nnfp} κατά^{p} ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} καί^{c} Γαλιλαία^{ngfs} καί^{c} Σαμάρεια^{ngfs} ἔχω^{viia3p} εἰρήνη^{nafs} οἰκοδομέω^{vpppnfp} καί^{c} πορεύομαι^{vppnnfp} ὁ^{ddms} φόβος^{ndms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^{c} ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} πληθύνω^{viip3p}. **v.32** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} Πέτρος^{nams} διέρχομαι^{vppnams} διά^{p} πᾶς^{agnpn} κατέρχομαι^{vnaa} καί^{c} πρός^{p} ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn} ὁ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} Λύδδα^{nafs}. **v.33** εὑρίσκω^{viaa3s} δέ^{c} ἐκεῖ^{bo} ἄνθρωπος^{nams} τι-σριαμσ Αἰνέας^{nams} ὄνομα^{ndns} ἐκ^{p} ἔτος^{ngnp} ὀκτώ^{tn} κατάκειμαι^{vppnams} ἐπί^{p} κράβαττος^{ndms} ὅς^{rrnms} εἰμί^{viix3s} παραλύω^{vpxpnms}. **v.34** καί^{c} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} Αἰνέας^{nvms} ἰάομαι^{vipn3s} σύ$^{rpa-s}$ Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἀνίστημι^{vdaa2s} καί^{c} στρωννύω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxdms} καί^{c} εὐθέως^{bo} ἀνίστημι^{viaa3s}. **v.35** καί^{c} ὁράω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} κατοικέω^{vppanmp} Λύδδα^{nafs} καί^{c} ὁ^{dams} Σαρών^{namp} ὅστις^{rrnmp} ἐπιστρέφω^{viaa3p} ἐπί^{p} ὁ^{dams} κύριος^{nams}.

37 ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡ-
μέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν, λούσαντες
38 δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερῴῳ. ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης τῇ
Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἀ-
πέστειλαν πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες Μὴ ὀκνήσαι διελθεῖν
39 ἕως αὐτῶν. ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς, ὃν παρα-
γενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῷον καὶ παρέστησαν αὐτῷ
πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ
40 ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ αὐτῶν οὖσα ἡ Δορκάς. ἐκβαλὼν δὲ
ἔξω πάντας ὁ Πέτρος θεὶς τὰ γόνατα προσηύξατο καὶ ἐπι-
στρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν Ταβηθά ἀνάστηθι ἡ δὲ ἤνοιξεν
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν.
41 δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν φωνήσας δὲ τοὺς ἁγί-
42 ους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτὴν ζῶσαν. γνωστὸν δὲ
ἐγένετο καθ ὅλης τῆς Ἰόππης καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ
43 τὸν κύριον. Ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτόν ἐν
Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

10 Ἀνὴρ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος ἑκα-
2 τοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς. εὐσεβὴς
καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ποιῶν

---

v.36 ἐν[p] Ἰόππῃ[ndfs] δέ[c] τι-σρινμσ εἰμί[viix3s] μαθήτρια[nnfs] ὄνομα[ndns] ταλιθά[tp] ὅς[rrnfs] διερμηνεύω[vpppnfs] λέγω[vipp3s] Δορκάς[nnfs] οὗτος[rpnfs] εἰμί[viix3s] πλήρης[anfsn] ἀγαθός[agnpn] ἔργον[ngnp] καί[c] ἐλεημοσύνη[ngfp] ὅς[rrgfp] ποιέω[viia3s]. **v.37** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἡμέρα[ndfp] ἐκεῖνος[rddfp] ἀσθενέω[vpaaafs] αὐτός[rpafs] ἀποθνήσκω[vnaa] λούω[vpaanmp] δέ[c] αὐτός[rpafs] τίθημι[viaa3p] ἐν[p] ὑπερῷον[ndns]. **v.38** ἐγγύς[bo] δέ[c] εἰμί[vppxgfs] Λύδδα[ngfs] ὁ[ddfs] Ἰόππη[ndfs] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp] ἀκούω[vpaanmp] ὅτι[c] Πέτρος[nnms] εἰμί[vipx3s] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] ἀποστέλλω[viaa3p] πρός[p] αὐτός[rpams] παρακαλέω[vppanmp] μή[xo] ὀκνέω[vnaa] διέρχομαι[vnaa] ἕως[c] αὐτός[rpgmp]. **v.39** ἀνίστημι[vpaanms] δέ[c] Πέτρος[nnms] συνέρχομαι[viaa3s] αὐτός[rpdmp] ὅς[rrams] παραγίνομαι[vpadams] ἀνάγω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dans] ὑπερῷον[nans] καί[c] παρίστημι[viaa3p] αὐτός[rpdms] πᾶς[anfpn] ὁ[dnfp] χήρα[nnfp] κλαίω[vppanfp] καί[c] ἐπιδείκνυμι[vppmnfp] χιτών[namp] καί[c] ἱμάτιον[nanp] ὅσος[rcanp] ποιέω[viia3s] μετά[p] αὐτός[rpgfp] εἰμί[vppxnfs] ὁ[dnfs] Δορκάς[nnfs]. **v.40** ἐκβάλλω[vpaanms] δέ[c] ἔξω[bo] πᾶς[aampn] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] τίθημι[vpaanms] ὁ[danp] γόνυ[nanp] προσεύχομαι[viad3s] καί[c] ἐπιστρέφω[vpaanms] πρός[p] ὁ[dans] σῶμα[nans] λέγω[viaa3s] ταλιθά[tp] ἀνίστημι[vdaa2s] ὁ[dnfs] δέ[c] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[damp] ὀφθαλμός[namp] αὐτός[rpgfs] καί[c] ὁράω[vpaanfs] ὁ[dams] Πέτρος[nams] ἀνακαθίζω[viaa3s]. **v.41** δίδωμι[vpaanms] δέ[c] αὐτός[rpdfs] χείρ[nafs] ἀνίστημι[viaa3s] αὐτός[rpafs] φωνέω[vpaanms] δέ[c] ὁ[damp] ἅγιος[aampn] καί[c] ὁ[dafp] χήρα[nafp] παρίστημι[viaa3s] αὐτός[rpafs] ζάω[vppaafs]. **v.42** γνωστός[annsn] δέ[c] γίνομαι[viad3s] κατά[p] ὅλος[agfsn] ὁ[dgfs] Ἰόππη[ngfs] καί[c] πολύς[anmpn] πιστεύω[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dams] κύριος[nams]. **v.43** γίνομαι[viad3s] δέ[c] ἡμέρα[nafp] ἱκανός[aafpn] μένω[vnaa] αὐτός[rpams] ἐν[p] Ἰόππῃ[ndfs] παρά[p] τι-σριδμσ Σίμων[ndms] βυρσεύς[ndms]. **10. v.1** ἀνήρ[nnms] δέ[c] τι-σρινμσ εἰμί[viix3s] ἐν[p] Καισάρεια[ndfs] ὄνομα[ndns] Κορνήλιος[nnms] ἑκατοντάρχης[nnms] ἐκ[p] σπεῖρα[ngfs] ὁ[dgfs] καλέω[vpppgfs] Ἰταλικός[agfsn].

τε ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ διὰ παντός. εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς ὡσεὶ ὥραν ἐνάτην τῆς 3
ἡμέρας ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰ-
πόντα αὐτῷ Κορνήλιε. ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμφοβος 4
γενόμενος εἶπεν Τί ἐστιν κύριε εἶπεν δὲ αὐτῷ Αἱ προσευχαί
σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐν-
ώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην ἄνδρας καὶ 5
μετάπεμψαι Σίμωνά τόν ἐπικαλούμενον Πέτρον. οὗτος 6
ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ ᾧ ἐστιν οἰκία παρὰ θά-
λασσαν. ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ, 7
φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ
τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ. καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς 8
ἅπαντα ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. Τῇ δὲ ἐπαύ- 9
ριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων ἀνέβη
Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν ἕκτην. ἐγέ- 10
νετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν γεύσασθαι παρασκευαζόν-
των δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν ἐπ αὐτὸν ἔκστασις. καὶ θεωρεῖ 11
τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον καὶ καταβαῖνον ἐπ αὐτὸν σκεῦ-
ός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον καὶ
καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς. ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετρά- 12

---

v.2 εὐσεβής^{anmsn} καί^{c} φοβέομαι^{vppnnms} ὁ^{dams} θεός^{nams} σύν^{p} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} αὐτός^{rpgms} ποιέω^{vppanms} τέ^{xo} ἐλεημοσύνη^{nafp} πολύς^{aafpn} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} καί^{c} δέομαι^{vppnnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διά^{p} πᾶς^{agnsn}. **v.3** ὁράω^{viaa3s} ἐν^{p} ὅραμα^{ndns} φανερῶς^{bo} ὡσεί^{bo} ὥρα^{nafs} ἔνατος^{aafsn} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἄγγελος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰσέρχομαι^{vpaaams} πρός^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} λέγω^{vpaaams} αὐτός^{rpdms} Κορνήλιος^{nvms}. **v.4** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀτενίζω^{vpaanms} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ἔμφοβος^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} λέγω^{viaa3s} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} κύριος^{nvms} λέγω^{viaa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfp} προσευχή^{nnfp} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dnfp} ἐλεημοσύνη^{nnfp} σύ$^{rpg-s}$ ἀναβαίνω^{viaa3p} εἰς^{p} μνημόσυνον^{nans} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.5** καί^{c} νῦν^{bo} πέμπω^{vdaa2s} εἰς^{p} Ἰόππη^{nafs} ἀνήρ^{namp} καί^{c} μεταπέμπομαι^{vdad2s} Σίμων^{nams} ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vpppams} Πέτρος^{nams}. **v.6** οὗτος^{rdnms} ξενίζω^{vipp3s} παρά^{p} τι-σριδμσ Σίμων^{ndms} βυρσεύς^{ndms} ὅς^{rrdms} εἰμί^{vipx3s} οἰκία^{nnfs} παρά^{p} θάλασσα^{nafs}. **v.7** ὡς^{bo} δέ^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} ὁ^{dnms} λαλέω^{vppanms} ὁ^{ddms} Κορνήλιος^{ndms} φωνέω^{vpaanms} δύο^{tn} ὁ^{dgmp} οἰκέτης^{ngmp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} στρατιώτης^{nams} εὐσεβής^{aamsn} ὁ^{dgmp} προσκαρτερέω^{vppagmp} αὐτός^{rpdms}. **v.8** καί^{c} ἐξηγέομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpdmp} ἅπας^{aanpn} ἀποστέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ἰόππη^{nafs}. **v.9** ὁ^{ddfs} δέ^{c} ἐπαύριον^{bo} ὁδοιπορέω^{vppagmp} ἐκεῖνος^{rdgmp} καί^{c} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ἐγγίζω^{vppagmp} ἀναβαίνω^{viaa3s} Πέτρος^{nnms} ἐπί^{p} ὁ^{dans} δῶμα^{nans} προσεύχομαι^{vnad} περί^{p} ὥρα^{nafs} ἕκτος^{aafsn}. **v.10** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} πρόσπεινος^{anmsn} καί^{c} θέλω^{viia3s} γεύομαι^{vnad} παρασκευάζω^{vppagmp} δέ^{c} ἐκεῖνος^{rdgmp} ἐπιπίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ἔκστασις^{nnfs}. **v.11** καί^{c} θεωρέω^{vipa3s} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} ἀνοίγω^{vpxpams} καί^{c} καταβαίνω^{vppaans} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} σκεῦος^{nans} τι-σριανσ ὡς^{bo} ὀθόνη^{nafs} μέγας^{aafsn} τέσσαρες^{ndfp} ἀρχή^{ndfp} δέω^{vpxpams} καί^{c} καθίημι^{vpppans} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}.

ποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ
13 τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν Ἀναστάς Πέ-
14 τρε θῦσον καὶ φάγε. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν Μηδαμῶς κύριε
15 ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. καὶ φω-
νὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν Ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν σὺ
16 μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς καὶ πάλιν ἀνελή-
17 φθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει
ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὅραμα ὃ εἶδεν καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες
οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰ-
18 κίαν Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα. καὶ φωνήσαντες
ἐπυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξε-
19 νίζεται. τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράμα-
20 τος εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα Ἰδοὺ ἄνδρες ζητοῦσιν σε. ἀλλὰ
ἀναστὰς κατάβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρι-
21 νόμενος διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. καταβὰς δὲ Πέτρος
πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν Ἰδοὺ ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε, τίς ἡ αἰ-
22 τία δι᾽ ἣν πάρεστε. οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος ἑκατοντάρχης
ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν μαρτυρούμενός τε
ὑπὸ ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγ-
γέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ

---

v.12 ἐν[p] ὅς[rrdns] ὑπάρχω[viia3s] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] τετράπους[annpn] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] ὁ[dnnp] θηρίον[nnnp] καί[c] ὁ[dnnp] ἑρπετόν[nnnp] καί[c] ὁ[dnnp] πετεινός[nnnp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms]. **v.13** καί[c] γίνομαι[viad3s] φωνή[nnfs] πρός[p] αὐτός[rpams] ἀνίστημι[vpaanms] Πέτρος[nvms] θύω[vdaa2s] καί[c] ἐσθίω[vdaa2s]. **v.14** ὁ[dnms] δέ[c] Πέτρος[nnms] λέγω[viaa3s] μηδαμῶς[bo] κύριος[nvms] ὅτι[c] οὐδέποτε[bo] ἐσθίω[viaa1s] πᾶς[aansn] κοινός[aansn] ἤ[xo] ἀκάθαρτος[aansn]. **v.15** καί[c] φωνή[nnfs] πάλιν[bo] ἐκ[p] δεύτερος[agnsn] πρός[p] αὐτός[rpams] ὅς[rranp] ὁ[dnms] θεός[nnms] καθαρίζω[viaa3s] σύ[rpn-s] μή[xo] κοινόω[vdpa2s]. **v.16** οὗτος[rdnns] δέ[c] γίνομαι[viad3s] ἐπί[p] τρίς[bo] καί[c] πάλιν[bo] ἀναλαμβάνω[viap3s] ὁ[dnns] σκεῦος[nnns] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams]. **v.17** ὡς[bo] δέ[c] ἐν[p] ἑαυτοῦ[rxdms] διαπορέω[viia3s] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] τίς[rqnns] ἄν[xo] εἰμί[vopx3s] ὁ[dnns] ὅραμα[nnns] ὅς[rrans] ὁράω[viaa3s] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ὁ[dnmp] ἀνήρ[nnmp] ὁ[dnmp] ἀποστέλλω[vpxpnmp] ἀπό[p] ὁ[dgms] Κορνήλιος[ngms] διερωτάω[vpaanmp] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] Σίμων[ngms] ἐφίστημι[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dams] πυλών[nams]. **v.18** καί[c] φωνέω[vpaanmp] πυνθάνομαι[viin3p] εἰ[qo] Σίμων[nnms] ὁ[dnms] ἐπικαλέω[vpppnms] Πέτρος[nnms] ἐνθάδε[bo] ξενίζω[vipp3s]. **v.19** ὁ[dgms] δέ[c] Πέτρος[ngms] διενθυμέομαι[vppngms] περί[p] ὁ[dgns] ὅραμα[ngns] λέγω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ἰδού[vdaa2s] ἀνήρ[nnmp] ζητέω[vipa3p] σύ[rpa-s]. **v.20** ἀλλά[c] ἀνίστημι[vpaanms] καταβαίνω[vdaa2s] καί[c] πορεύομαι[vdpn2s] σύν[p] αὐτός[rpdmp] μηδείς[aansn] διακρίνω[vppmnms] διότι[c] ἐγώ[rpn-s] ἀποστέλλω[vixa1s] αὐτός[rpamp]. **v.21** καταβαίνω[vpaanms] δέ[c] Πέτρος[nnms] πρός[p] ὁ[damp] ἀνήρ[namp] λέγω[viaa3s] ἰδού[vdaa2s] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὅς[rrams] ζητέω[vipa2p] τίς[rqnfs] ὁ[dnfs] αἰτία[nnfs] διά[p] ὅς[rrafs] πάρειμι[vipx2p].

ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς 23
ἐξένισεν Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁ Πέτρος, ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς καί
τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. καὶ τῇ 24
ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισάρειαν, ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν
προσδοκῶν αὐτούς συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ
καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν 25
τὸν Πέτρον συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος πεσὼν ἐπὶ τοὺς
πόδας προσεκύνησεν. ὁ δὲ Πέτρος αὐτὸν ἤγειρεν λέγων 26
Ἀνάστηθι, κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. καὶ συνομιλῶν αὐ- 27
τῷ εἰσῆλθεν καὶ εὑρίσκει συνεληλυθότας πολλούς. ἔφη τε 28
πρὸς αὐτούς Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰ-
ουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλλοφύλῳ, καὶ ἐμοὶ ὁ
θεὸς ἔδειξεν μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον,
διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἦλθον μεταπεμφθείς πυνθάνομαι οὖν 29
τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με. καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη Ἀπὸ τε- 30
τάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νηστεύων, καὶ
τὴν ἐνάτην ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου καὶ ἰδοὺ
ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ. καὶ φησίν Κορ- 31
νήλιε εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχὴ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου

---

v.22 ὁ^dnmp δέ^c λέγω^viaa3p Κορνήλιος^nnms ἑκατοντάρχης^nnms ἀνήρ^nnms δίκαιος^anmsn καί^c φοβέομαι^vppnnms ὁ^dams θεός^nams μαρτυρέω^vpppnms τέ^xo ὑπό^p ὅλος^agnsn ὁ^dgns ἔθνος^ngns ὁ^dgmp Ἰουδαῖος^agmpn χρηματίζω^viap3s ὑπό^p ἄγγελος^ngms ἅγιος^agmsn μεταπέμπομαι^vnad σύ^rpa-s εἰς^p ὁ^dams οἶκος^nams αὐτός^rpgms καί^c ἀκούω^vnaa ῥῆμα^nanp παρά^p σύ^rpg-s.
v.23 εἰσκαλέομαι^vpadnms οὖν^c αὐτός^rpamp ξενίζω^viaa3s ὁ^ddfs δέ^c ἐπαύριον^bo ὁ^dnms Πέτρος^nnms ἐξέρχομαι^viaa3s σύν^p αὐτός^rpdmp καί^c τι-σρινμπ ὁ^dgmp ἀδελφός^ngmp ὁ^dgmp ἀπό^p Ἰόππη^ngfs συνέρχομαι^viaa3p αὐτός^rpdms.
v.24 καί^c ὁ^ddfs ἐπαύριον^bo εἰσέρχομαι^viaa3p εἰς^p ὁ^dafs Καισάρεια^nafs ὁ^dnms δέ^c Κορνήλιος^nnms εἰμί^viix3s προσδοκάω^vppanms αὐτός^rpamp συγκαλέω^vpamnms ὁ^damp συγγενής^aampn αὐτός^rpgms καί^c ὁ^damp ἀναγκαῖος^aampn φίλος^aampn.
v.25 ὡς^bo δέ^c γίνομαι^viad3s ὁ^dgms εἰσέρχομαι^vnaa ὁ^dams Πέτρος^nams συναντάω^vpaanms αὐτός^rpdms ὁ^dnms Κορνήλιος^nnms πίπτω^vpaanms ἐπί^p ὁ^damp πούς^namp προσκυνέω^viaa3s.
v.26 ὁ^dnms δέ^c Πέτρος^nnms αὐτός^rpams ἐγείρω^viaa3s λέγω^vppanms ἀνίστημι^vdaa2s κἀγώ^rpn-s αὐτός^rpnms ἄνθρωπος^nnms εἰμί^vipx1s.
v.27 καί^c συνομιλέω^vppanms αὐτός^rpdms εἰσέρχομαι^viaa3s καί^c εὑρίσκω^vipa3s συνέρχομαι^vpxaamp πολύς^aampn.
v.28 φημί^viix3s τέ^xo πρός^p αὐτός^rpamp σύ^rpn-p ἐπίσταμαι^vipn2p ὡς^bo ἀθέμιτος^annsn εἰμί^vipx3s ἀνήρ^ndms Ἰουδαῖος^admsn κολλάω^vnpp ἤ^xo προσέρχομαι^vnpn ἀλλόφυλος^admsn καί^c ἐγώ^rpd-s ὁ^dnms θεός^nnms δείκνυμι^viaa3s μηδείς^aamsn κοινός^aamsn ἤ^xo ἀκάθαρτος^aamsn λέγω^vnpa ἄνθρωπος^nams.
v.29 διό^c καί^c ἀναντιρρήτως^bo ἔρχομαι^viaa1s μεταπέμπομαι^vpapnms πυνθάνομαι^vipn1s οὖν^c τίς^rqdms λόγος^ndms μεταπέμπομαι^viad2p ἐγώ^rpa-s.
v.30 καί^c ὁ^dnms Κορνήλιος^nnms φημί^viix3s ἀπό^p τέταρτος^agfsn ἡμέρα^ngfs μέχρι^bo οὗτος^rdgfs ὁ^dgfs ὥρα^ngfs εἰμί^viix1s νηστεύω^vppanms καί^c ὁ^dafs ἔνατος^aafsn ὥρα^nafs προσεύχομαι^vppnnms ἐν^p ὁ^ddms οἶκος^ndms ἐγώ^rpg-s καί^c ἰδού^vdaa2s ἀνήρ^nnms ἵστημι^viaa3s ἐνώπιον^bo ἐγώ^rpg-s ἐν^p ἐσθής^ndfs λαμπρός^adfsn.

32 ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην
καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος οὗτος ξενί-
ζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν ὃς παραγε-
33 νόμενος λαλήσει σοι. ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρὸς σέ σύ τε
καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώ-
πιον τοῦ θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα
34 σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν Ἐπ
ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήπτης
35 ὁ θεός. ἀλλ ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐρ-
36 γαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἐστιν. τὸν λόγον ὃν
ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ
37 Ἰησοῦ Χριστοῦ οὗτός ἐστιν πάντων κύριος. ὑμεῖς οἴδατε
τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ ὅλης τῆς Ἰουδαίας ἀρξάμενον ἀπὸ
38 τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης. Ἰ-
ησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ ὡς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι
ἁγίῳ καὶ δυνάμει ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας
τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου ὅτι ὁ θεὸς ἦν
39 μετ αὐτοῦ. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίη-
σεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἰερουσαλήμ ὃν καὶ
40 ἀνεῖλον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ θεὸς ἤγειρεν τῇ

---

v.31 καί^c φημί^vipx3s Κορνήλιος^nvms εἰσακούω^viap3s σύ^rpg-s ὁ^dnfs προσευχή^nnfs καί^c ὁ^dnfp ἐλεημοσύνη^nnfp σύ^rpg-s μιμνῄσκομαι^viap3p ἐνώπιον^bo ὁ^dgms θεός^ngms. **v.32** πέμπω^vdaa2s οὖν^c εἰς^p Ἰόππη^nafs καί^c μετακαλέω^vdam2s Σίμων^nams ὅς^rrnms ἐπικαλέω^vipp3s Πέτρος^nnms οὗτος^rdnms ξενίζω^vipp3s ἐν^p οἰκία^ndfs Σίμων^ngms βυρσεύς^ngms παρά^p θάλασσα^nafs ὅς^rrnms παραγίνομαι^vpadnms λαλέω^vifa3s σύ^rpd-s. **v.33** ἐξαυτῆς^bo οὖν^c πέμπω^viaa1s πρός^p σύ^rpa-s σύ^rpn-s τέ^xo καλῶς^bo ποιέω^viaa2s παραγίνομαι^vpadnms νῦν^bo οὖν^c πᾶς^anmpn ἐγώ^rpn-p ἐνώπιον^bo ὁ^dgms θεός^ngms πάρειμι^vipx1p ἀκούω^vnaa πᾶς^aanpn ὁ^danp προστάσσω^vpxpanp σύ^rpd-s ὑπό^p ὁ^dgms θεός^ngms. **v.34** ἀνοίγω^vpaanms δέ^c Πέτρος^nnms ὁ^dans στόμα^nans λέγω^viaa3s ἐπί^p ἀλήθεια^ngfs καταλαμβάνω^vipm1s ὅτι^c οὐ^xo εἰμί^vipx3s προσωπολήμπτης^nnms ὁ^dnms θεός^nnms. **v.35** ἀλλά^c ἐν^p πᾶς^adnsn ἔθνος^ndns ὁ^dnms φοβέομαι^vppnnms αὐτός^rpams καί^c ἐργάζομαι^vppnnms δικαιοσύνη^nafs δεκτός^anmsn αὐτός^rpdms εἰμί^vipx3s. **v.36** ὁ^dams λόγος^nams ὅς^rrams ἀποστέλλω^viaa3s ὁ^ddmp υἱός^ndmp Ἰσραήλ^tp εὐαγγελίζω^vppmnms εἰρήνη^nafs διά^p Ἰησοῦς^ngms Χριστός^ngms οὗτος^rdnms εἰμί^vipx3s πᾶς^agmpn κύριος^nnms. **v.37** σύ^rpn-p οἶδα^vixa2p ὁ^dans γίνομαι^vpadans ῥῆμα^nans κατά^p ὅλος^agfsn ὁ^dgfs Ἰουδαία^ngfs ἄρχω^vpamans ἀπό^p ὁ^dgfs Γαλιλαία^ngfs μετά^p ὁ^dans βάπτισμα^nans ὅς^rrans κηρύσσω^viaa3s Ἰωάννης^nnms. **v.38** Ἰησοῦς^nams ὁ^dams ἀπό^p Ναζαρά^tp ὡς^bo χρίω^viaa3s αὐτός^rpams ὁ^dnms θεός^nnms πνεῦμα^ndns ἅγιος^adnsn καί^c δύναμις^ndfs ὅς^rrnms διέρχομαι^viaa3s εὐεργετέω^vppanms καί^c ἰάομαι^vppnnms πᾶς^aampn ὁ^damp καταδυναστεύω^vpppamp ὑπό^p ὁ^dgms διάβολος^agmsn ὅτι^c ὁ^dnms θεός^nnms εἰμί^viix3s μετά^p αὐτός^rpgms. **v.39** καί^c ἐγώ^rpn-p εἰμί^vipx1p μάρτυς^nnmp πᾶς^agnpn ὅς^rrgnp ποιέω^viaa3s ἐν^p τέ^xo ὁ^ddfs χώρα^ndfs ὁ^dgmp Ἰουδαῖος^agmpn καί^c ἐν^p Ἰερουσαλήμ^tp ὅς^rrams καί^c ἀναιρέω^viaa3p κρεμάννυμι^vpaanmp ἐπί^p ξύλον^ngns.

τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι. οὐ παντὶ 41
τῷ λαῷ ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ
θεοῦ ἡμῖν οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ
τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κη- 42
ρύξαι τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισμέ-
νος ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. τούτῳ πάντες 43
οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν ἄφεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ
ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν. Ἔτι λα- 44
λοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. καὶ ἐξέ- 45
στησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ ὅτι
καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται,
ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων 46
τὸν θεόν τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος. Μήτι τὸ ὕδωρ κωλῦσαί 47
δύναται τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους οἵτινες τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς. προσέταξεν τε αὐτοὺς 48
βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. τότε ἠρώτησαν αὐ-
τὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ **11**
τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.

---

v.40 οὗτος^{rdams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγείρω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} καί^{c} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἐμφανής^{aamsn} γίνομαι^{vnad}. **v.41** οὐ^{xo} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} ἀλλά^{c} μάρτυς^{ndmp} ὁ^{ddmp} προχειροτονέω^{vpxpdmp} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὅστις^{rrnmp} συνεσθίω^{viaa1p} καί^{c} συμπίνω^{viaa1p} αὐτός^{rpdms} μετά^{p} ὁ^{dans} ἀνίστημι^{vnaa} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.42** καί^{c} παραγγέλλω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ κηρύσσω^{vnaa} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} καί^{c} διαμαρτύρομαι^{vnad} ὅτι^{c} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ὁρίζω^{vpxpnms} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} κριτής^{nnms} ζάω^{vppagmp} καί^{c} νεκρός^{agmpn}. **v.43** οὗτος^{rddms} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp} μαρτυρέω^{vipa3p} ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp} λαμβάνω^{vnaa} διά^{p} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rpgms} πᾶς^{aamsn} ὁ^{dams} πιστεύω^{vppaams} εἰς^{p} αὐτός^{rpams}. **v.44** ἔτι^{bo} λαλέω^{vppagms} ὁ^{dgms} Πέτρος^{ngms} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} οὗτος^{rdanp} ἐπιπίπτω^{viaa3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn} ἐπί^{p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἀκούω^{vppaamp} ὁ^{dams} λόγος^{nams}. **v.45** καί^{c} ἐξίστημι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἐκ^{p} περιτομή^{ngfs} πιστός^{anfpn} ὅσος^{rcnmp} συνέρχομαι^{viaa3p} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} ὅτι^{c} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} ὁ^{dnfs} δωρεά^{nnfs} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} ἐκχέω^{vixp3s}. **v.46** ἀκούω^{viia3p} γάρ^{c} αὐτός^{rpgmp} λαλέω^{vppagmp} γλῶσσα^{ndfp} καί^{c} μεγαλύνω^{vppagmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms}. **v.47** μήτι^{xo} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} κωλύω^{vnaa} δύναμαι^{vipn3s} τι-σρινμσ ὁ^{dgms} μή^{xo} βαπτίζω^{vnap} οὗτος^{rdamp} ὅστις^{rrnmp} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dans} ἅγιος^{aansn} λαμβάνω^{viaa3p} καθώς^{bo} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$. **v.48** προστάσσω^{viaa3s} τέ^{xo} αὐτός^{rpamp} βαπτίζω^{vnap} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} τότε^{bo} ἐρωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἐπιμένω^{vnaa} ἡμέρα^{nafp} τι-σριαφπ. **11. v.1** ἀκούω^{viaa3p} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} ὁ^{dnmp} εἰμί^{vppxnmp} κατά^{p} ὁ^{dafs} Ἰουδαία^{nafs} ὅτι^{c} καί^{c} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} δέχομαι^{viad3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

2 καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἰεροσόλυμα διεκρίνοντο πρὸς αὐ-
3 τὸν οἱ ἐκ περιτομῆς. λέγοντες ὅτι πρὸς ἄνδρας ἀκροβυ-
4 στίαν ἔχοντας εἰσῆλθες καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. ἀρξάμενος
5 δὲ ὁ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων. Ἐγὼ ἤμην
ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅ-
ραμα καταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν
ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ,
6 εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς
καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετὰ καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ.
7 ἤκουσα δὲ φωνῆς λεγούσης μοι Ἀναστάς Πέτρε θῦσον καὶ
8 φάγε. εἶπον δέ Μηδαμῶς κύριε ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρ-
9 τον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. ἀπεκρίθη δὲ μοι
φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ Ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν
10 σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς καὶ πάλιν ἀνε-
11 σπάσθη ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς
ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἤμην ἀπεσταλμένοι
12 ἀπὸ Καισαρείας πρός με. εἶπεν δὲ μοι τὸ πνεῦμά συνελ-
θεῖν αὐτοῖς μηδὲν διακρίνόμενον. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ
ἓξ ἀδελφοὶ οὗτοι καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός.
13 ἀπήγγειλεν τε ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ
σταθέντα καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην ἄνδρας,

---

v.2 καί[c] ὅτε[bo] ἀναβαίνω[viaa3s] Πέτρος[nnms] εἰς[p] Ἰεροσόλυμα[nafs] διακρίνω[viim3p] πρός[p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] ἐκ[p] περιτομή[ngfs]. **v.3** λέγω[vppanmp] ὅτι[c] πρός[p] ἀνήρ[namp] ἀκροβυστία[nafs] ἔχω[vppaamp] εἰσέρχομαι[viaa2s] καί[c] συνεσθίω[viaa2s] αὐτός[rpdmp]. **v.4** ἄρχω[vpamnms] δέ[c] ὁ[dnms] Πέτρος[nnms] ἐκτίθημι[viim3s] αὐτός[rpdmp] καθεξῆς[bo] λέγω[vppanms]. **v.5** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[viix1s] ἐν[p] πόλις[ndfs] Ἰόππη[ndfs] προσεύχομαι[vppnnms] καί[c] ὁράω[viaa1s] ἐν[p] ἔκστασις[ndfs] ὅραμα[nans] καταβαίνω[vppaans] σκεῦος[nnns] τι-σριννσ ὡς[bo] ὀθόνη[nafs] μέγας[aafsn] τέσσαρες[ndfp] ἀρχή[ndfp] καθίημι[vpppafs] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] ἄχρι[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.6** εἰς[p] ὅς[rrafs] ἀτενίζω[vpaanms] κατανοέω[viia1s] καί[c] ὁράω[viaa1s] ὁ[danp] τετράπους[aanpn] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] ὁ[danp] θηρίον[nanp] καί[c] ὁ[danp] ἑρπετόν[nanp] καί[c] ὁ[danp] πετεινός[nanp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms]. **v.7** ἀκούω[viaa1s] δέ[c] φωνή[ngfs] λέγω[vppagfs] ἐγώ[rpd-s] ἀνίστημι[vpaanms] Πέτρος[nvms] θύω[vdaa2s] καί[c] ἐσθίω[vdaa2s]. **v.8** λέγω[viaa1s] δέ[c] μηδαμῶς[bo] κύριος[nvms] ὅτι[c] πᾶς[aansn] κοινός[aansn] ἤ[xo] ἀκάθαρτος[aansn] οὐδέποτε[bo] εἰσέρχομαι[viaa3s] εἰς[p] ὁ[dans] στόμα[nans] ἐγώ[rpg-s]. **v.9** ἀποκρίνομαι[viad3s] δέ[c] ἐγώ[rpd-s] φωνή[nnfs] ἐκ[p] δεύτερος[agnsn] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ὅς[rranp] ὁ[dnms] θεός[nnms] καθαρίζω[viaa3s] σύ[rpn-s] μή[xo] κοινόω[vdpa2s]. **v.10** οὗτος[rdnns] δέ[c] γίνομαι[viad3s] ἐπί[p] τρίς[bo] καί[c] πάλιν[bo] ἀνασπάω[viap3s] ἅπας[annpn] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams]. **v.11** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἐξαυτῆς[bo] τρεῖς[nnmp] ἀνήρ[nnmp] ἐφίστημι[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[dafs] οἰκία[nafs] ἐν[p] ὅς[rrdfs] εἰμί[viix1s] ἀποστέλλω[vpxpnmp] ἀπό[p] Καισάρεια[ngfs] πρός[p] ἐγώ[rpa-s]. **v.12** λέγω[viaa3s] δέ[c] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] συνέρχομαι[vnaa] αὐτός[rpdmp] μηδείς[aansn] διακρίνω[vppmams] ἔρχομαι[viaa3p] δέ[c] σύν[p] ἐγώ[rpd-s] καί[c] ὁ[dnmp] ἑξ[tn] ἀδελφός[nnmp] οὗτος[rdnmp] καί[c] εἰσέρχομαι[viaa1p] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] ὁ[dgms] ἀνήρ[ngms].

καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον. 14 ὃς
λαλήσει ῥήματα πρὸς σὲ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός
σου. ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ 15
ἅγιον ἐπ αὐτοὺς ὥσπερ καὶ ἐφ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. ἐμνήσθην 16
δὲ τοῦ ῥήματος κυρίου ὡς ἔλεγεν Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕ-
δατι ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. εἰ οὖν τὴν 17
ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύσασιν
ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυνατὸς
κωλῦσαι τὸν θεόν. ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν καὶ 18
ἐδόξαζον τὸν θεὸν λέγοντες Ἄραγε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς
τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωήν. Οἱ μὲν οὖν διασπαρέν- 19
τες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ Στεφάνῳ διῆλθον
ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας μηδενὶ λαλοῦντες
τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. ἦσαν δέ τινες ἐξ αὐτῶν 20
ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντι-
όχειαν ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἕλληνιστάς εὐαγγελιζόμενοι τὸν
κύριον Ἰησοῦν. καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ αὐτῶν πολύς τε ἀ- 21
ριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύριον. ἠκούσθη δὲ 22
ὁ λόγος εἰς τὰ ὦτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ

---

v.13 ἀπαγγέλλω^{viaa3s} τέ^{xo} ἐγώ$^{rpd\text{-}p}$ πῶς^{bo} ὁράω^{viaa3s} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} αὐτός^{rpgms} ἵστημι^{vpapams} καί^{c} λέγω^{vpaaams} αὐτός^{rpdms} ἀποστέλλω^{vdaa2s} εἰς^{p} Ἰόππη^{nafs} ἀνήρ^{namp} καί^{c} μεταπέμπομαι^{vdad2s} Σίμων^{nams} ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vpppams} Πέτρος^{nams}. **v.14** ὅς^{rrnms} λαλέω^{vifa3s} ῥῆμα^{nanp} πρός^{p} σύ$^{rpa\text{-}s}$ ἐν^{p} ὅς^{rrdnp} σῴζω^{vifp2s} σύ$^{rpn\text{-}s}$ καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} σύ$^{rpg\text{-}s}$. **v.15** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddms} ἄρχω^{vnam} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ λαλέω^{vnpa} ἐπιπίπτω^{viaa3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn} ἐπί^{p} αὐτός^{rpamp} ὥσπερ^{bo} καί^{c} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}p}$ ἐν^{p} ἀρχή^{ndfs}. **v.16** μιμνήσκομαι^{viap1s} δέ^{c} ὁ^{dgns} ῥῆμα^{ngns} κύριος^{ngms} ὡς^{bo} λέγω^{viia3s} Ἰωάννης^{nnms} μέν^{xo} βαπτίζω^{viaa3s} ὕδωρ^{ndns} σύ$^{rpn\text{-}p}$ δέ^{c} βαπτίζω^{vifp2p} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn}. **v.17** εἰ^{qo} οὖν^{c} ὁ^{dafs} ἴσος^{aafsn} δωρεά^{nafs} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὡς^{bo} καί^{c} ἐγώ$^{rpd\text{-}p}$ πιστεύω^{vpaadmp} ἐπί^{p} ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} τίς^{rqnms} εἰμί^{viix1s} δυνατός^{anmsn} κωλύω^{vnaa} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.18** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^{c} οὗτος^{rdanp} ἡσυχάζω^{viaa3p} καί^{c} δοξάζω^{viia3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} λέγω^{vppanmp} ἄρα^{xo} καί^{c} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dafs} μετάνοια^{nafs} δίδωμι^{viaa3s} εἰς^{p} ζωή^{nafs}. **v.19** ὁ^{dnmp} μέν^{xo} οὖν^{c} διασπείρω^{vpapnmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} θλῖψις^{ngfs} ὁ^{dgfs} γίνομαι^{vpadgfs} ἐπί^{p} Στέφανος^{ndms} διέρχομαι^{viaa3s} ἕως^{c} Φοινίκη^{ngfs} καί^{c} Κύπρος^{ngfs} καί^{c} Ἀντιόχεια^{ngfs} μηδείς^{admsn} λαλέω^{vppanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} εἰ^{qo} μή^{xo} μόνος^{bo} Ἰουδαῖος^{admpn}. **v.20** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} τι-σρινμπ ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} ἀνήρ^{nnmp} Κύπριος^{nnmp} καί^{c} Κυρηναῖος^{nnmp} ὅστις^{rrnmp} εἰσέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} Ἀντιόχεια^{nafs} λαλέω^{viia3p} πρός^{p} ὁ^{damp} Ἕλληνιστής^{namp} εὐαγγελίζω^{vppmnmp} ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.21** καί^{c} εἰμί^{viix3s} χείρ^{nnfs} κύριος^{ngms} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} πολύς^{anmsn} τέ^{xo} ἀριθμός^{nnms} πιστεύω^{vpaanms} ἐπιστρέφω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dams} κύριος^{nams}.

αὐτῶν καὶ ἐξαπέστειλαν Βαρναβᾶν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας,
23 ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐχάρη καὶ
παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ
24 κυρίῳ. ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης πνεύματος ἁγίου
25 καὶ πίστεως καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκανὸς τῷ κυρίῳ. ἐξῆλ-
26 θεν δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας ἀναζητῆσαι Σαῦλον. καὶ
εὑρὼν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐ-
νιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον
ἱκανόν χρηματίσαι τε πρώτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς
27 Χριστιανούς. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ
28 Ἰεροσολύμων προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ
αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος ἐσήμανεν διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν
μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ ὅλην τὴν οἰκουμένην ὅστις καὶ
29 ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος. τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς
εὐπορεῖτό τις ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι
30 τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς, ὃ καὶ ἐποίησαν
ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς Βαρνα-
βᾶ καὶ Σαύλου.

12 Κατ ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρῴδης ὁ βασιλεὺς
2 τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ἀνεῖ-

---

v.22 ἀκούω^{viap3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{danp} οὖς^{nanp} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} Ἰεροσόλυμα^{ndnp} περί^{p} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ἐξαποστέλλω^{viaa3p} Βαρναβᾶς^{nams} διέρχομαι^{vnaa} ἕως^{c} Ἀντιόχεια^{ngfs}. **v.23** ὅς^{rrnms} παραγίνομαι^{vpadnms} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} χαίρω^{viao3s} καί^{c} παρακαλέω^{viia3s} πᾶς^{aampn} ὁ^{ddfs} πρόθεσις^{ndfs} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} προσμένω^{vnpa} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.24** ὅτι^{c} εἰμί^{viix3s} ἀνήρ^{nnms} ἀγαθός^{anmsn} καί^{c} πλήρης^{anmsn} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^{c} πίστις^{ngfs} καί^{c} προστίθημι^{viap3s} ὄχλος^{nnms} ἱκανός^{anmsn} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.25** ἐξέρχομαι^{viaa3s} δέ^{c} εἰς^{p} Ταρσός^{nafs} ὁ^{dnms} Βαρναβᾶς^{nnms} ἀναζητέω^{vnaa} Σαῦλος^{nams}. **v.26** καί^{c} εὑρίσκω^{vpaanms} ἄγω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} Ἀντιόχεια^{nafs} γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} αὐτός^{rpamp} ἐνιαυτός^{nams} ὅλος^{aamsn} συνάγω^{vnap} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} καί^{c} διδάσκω^{vnaa} ὄχλος^{nams} ἱκανός^{aamsn} χρηματίζω^{vnaa} τέ^{xo} πρῶτος^{bo} ἐν^{p} Ἀντιόχεια^{ndfs} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} Χριστιανός^{namp}. **v.27** ἐν^{p} οὗτος^{rddfp} δέ^{c} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} κατέρχομαι^{viaa3p} ἀπό^{p} Ἰεροσόλυμα^{ngnp} προφήτης^{nnmp} εἰς^{p} Ἀντιόχεια^{nafs}. **v.28** ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^{c} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} ὄνομα^{ndns} Ἄγαβος^{nnms} σημαίνω^{viaa3s} διά^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} λιμός^{nams} μέγας^{aamsn} μέλλω^{vnpa} εἰμί^{vnfx} ἐπί^{p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} ὅστις^{rrnms} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐπί^{p} Κλαύδιος^{ngms} Καῖσαρ^{ngms}. **v.29** ὁ^{dgmp} δέ^{c} μαθητής^{ngmp} καθώς^{bo} εὐπορέω^{viim3s} τι-σρινμσ ὁρίζω^{viaa3p} ἕκαστος^{anmsn} αὐτός^{rpgmp} εἰς^{p} διακονία^{nafs} πέμπω^{vnaa} ὁ^{ddmp} κατοικέω^{vppadmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} ἀδελφός^{ndmp}. **v.30** ὅς^{rrans} καί^{c} ποιέω^{viaa3p} ἀποστέλλω^{vpaanmp} πρός^{p} ὁ^{damp} πρεσβύτερος^{aampn} διά^{p} χείρ^{ngfs} Βαρναβᾶς^{ngms} καί^{c} Σαῦλος^{ngms}. **12. v.1** κατά^{p} ἐκεῖνος^{rdams} δέ^{c} ὁ^{dams} καιρός^{nams} ἐπιβάλλω^{viaa3s} Ἡρῴδης^{nnms} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} κακόω^{vnaa} τι-σριαμπ ὁ^{dgmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs}.

λεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρᾳ. καὶ ἰδὼν 3
ὅτι ἀρεστόν ἐστιν τοῖς Ἰουδαίοις προσέθετο συλλαβεῖν καὶ
Πέτρον ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι τῶν ἀζύμων. ὃν καὶ πιάσας ἔ- 4
θετο εἰς φυλακήν παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις στρατιω-
τῶν φυλάσσειν αὐτόν βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν
αὐτὸν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ, 5
προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς
τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ 6
Ἡρῴδης τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ
δύο στρατιωτῶν δεδεμένος ἁλύσεσιν δυσίν φύλακές τε πρὸ
τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυ- 7
ρίου ἐπέστη καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι, πατάξας δὲ
τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἤγειρεν αὐτὸν λέγων Ἀνάστα ἐν
τάχει καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπεν 8
τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν Περίζωσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σαν-
δάλιά σου ἐποίησεν δὲ οὕτως καὶ λέγει αὐτῷ Περιβαλοῦ τὸ
ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι. καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει 9
αὐτῷ, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές ἐστιν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ
ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. διελθόντες δὲ πρώτην 10
φυλακὴν καὶ δευτέραν ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν
τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν ἥτις αὐτομάτη ἠνοίχθη αὐτοῖς

---

v.2 ἀναιρέω^{viaa3s} δέ^{c} Ἰάκωβος^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} Ἰωάννης^{ngms} μάχαιρα^{ndfs}. **v.3** καί^{c} ὁράω^{vpaanms} ὅτι^{c} ἀρεστός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} προστίθημι^{viam3s} συλλαμβάνω^{vnaa} καί^{c} Πέτρος^{nams} εἰμί^{viix3p} δέ^{c} ὁ^{dnfp} ἡμέρα^{nnfp} ὁ^{dgnp} ἄζυμος^{agnpn}. **v.4** ὅς^{rrams} καί^{c} πιάζω^{vpaanms} τίθημι^{viam3s} εἰς^{p} φυλακή^{nafs} παραδίδωμι^{vpaanms} τέσσαρες^{ndnp} τετράδιον^{ndnp} στρατιώτης^{ngmp} φυλάσσω^{vnpa} αὐτός^{rpams} βούλομαι^{vppnnms} μετά^{p} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} ἀνάγω^{vnaa} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddms} λαός^{ndms}. **v.5** ὁ^{dnms} μέν^{xo} οὖν^{c} Πέτρος^{nnms} τηρέω^{viip3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} φυλακή^{ndfs} προσευχή^{nnfs} δέ^{c} εἰμί^{viix3s} ἐκτενής^{anfsn} γίνομαι^{vppnnfs} ὑπό^{p} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὑπέρ^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.6** ὅτε^{bo} δέ^{c} μέλλω^{viia3s} αὐτός^{rpams} προάγω^{vnpa} ὁ^{dnms} Ἡρῴδης^{nnms} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} κοιμάομαι^{vpppnms} μεταξύ^{bo} δύο^{tn} στρατιώτης^{ngmp} δέω^{vpxpnms} ἅλυσις^{ndfp} δύο^{ndfp} φύλαξ^{nnmp} τέ^{xo} πρό^{p} ὁ^{dgfs} θύρα^{ngfs} τηρέω^{viia3p} ὁ^{dafs} φυλακή^{nafs}. **v.7** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} ἐφίστημι^{viaa3s} καί^{c} φῶς^{nnns} λάμπω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} οἴκημα^{ndns} πατάσσω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dafs} πλευρά^{nafs} ὁ^{dgms} Πέτρος^{ngms} ἐγείρω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanms} ἀνίστημι^{vdaa2s} ἐν^{p} τάχος^{ndns} καί^{c} ἐκπίπτω^{viaa3p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnfp} ἅλυσις^{nnfp} ἐκ^{p} ὁ^{dgfp} χείρ^{ngfp}. **v.8** λέγω^{viaa3s} τέ^{xo} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} πρός^{p} αὐτός^{rpams} περιζώννυμι^{vdam2s} καί^{c} ὑποδέω^{vdam2s} ὁ^{danp} σανδάλιον^{nanp} σύ$^{rpg-s}$ ποιέω^{viaa3s} δέ^{c} οὕτω^{bo} καί^{c} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} περιβάλλω^{vdam2s} ὁ^{dans} ἱμάτιον^{nans} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.9** καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἀκολουθέω^{viia3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{viya3s} ὅτι^{c} ἀληθής^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} γίνομαι^{vppnnns} διά^{p} ὁ^{dgms} ἄγγελος^{ngms} δοκέω^{viia3s} δέ^{c} ὅραμα^{nans} βλέπω^{vnpa}.

καὶ ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ
11 ἄγγελος ἀπ αὐτοῦ. καὶ ὁ Πέτρος γενόμενος ἐν ἑαυτῷ εἶ-
πεν Νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν κύριος τὸν ἄγγελον
αὐτοῦ καὶ ἐξείλετο με ἐκ χειρὸς Ἡρῴδου καὶ πάσης τῆς
12 προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. συνιδών τε ἦλθεν ἐπὶ
τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου
Μάρκου οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμε-
13 νοι. κρούσαντος δὲ τοῦ Πέτρου τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος
14 προσῆλθεν παιδίσκη ὑπακοῦσαι ὀνόματι Ῥόδη. καὶ ἐπι-
γνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν
τὸν πυλῶνα εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἑστάναι τὸν Πέ-
15 τρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον, Μαίνῃ ἡ
δὲ διϊσχυρίζετο οὕτως ἔχειν οἱ δὲ ἔλεγον Ὁ ἄγγελός αὐτοῦ
16 ἐστιν. ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν κρούων, ἀνοίξαντες δὲ εἶδον
17 αὐτὸν καὶ ἐξέστησαν. κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σι-
γᾶν διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς
φυλακῆς εἶπέν δὲ Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς
18 ταῦτα καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης
δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις τί ἄρα

---

v.10 διέρχομαι^{vpaanmp} δέ^{c} πρῶτος^{aafsn} φυλακή^{nafs} καί^{c} δεύτερος^{aafsn} ἔρχομαι^{viaa3p} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} πύλη^{nafs} ὁ^{dafs} σιδηροῦς^{aafsn} ὁ^{dafs} φέρω^{vppaafs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ὅστις^{rrnfs} αὐτόματος^{anfsn} ἀνοίγω^{viap3s} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} προέρχομαι^{viaa3p} ῥύμη^{nafs} εἷς^{nafs} καί^{c} εὐθέως^{bo} ἀφίστημι^{viaa3s} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.11** καί^{c} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} γίνομαι^{vpadnms} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} λέγω^{viaa3s} νῦν^{bo} οἶδα^{vixa1s} ἀληθῶς^{bo} ὅτι^{c} ἐξαποστέλλω^{viaa3s} κύριος^{nnms} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐξαιρέω^{viam3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐκ^{p} χείρ^{ngfs} Ἡρῴδης^{ngms} καί^{c} πᾶς^{agfsn} ὁ^{dgfs} προσδοκία^{ngfs} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.12** συνοράω^{vpaanms} τέ^{xo} ἔρχομαι^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} Μαρία^{ngfs} ὁ^{dgfs} μήτηρ^{ngfs} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dgms} ἐπικαλέω^{vpppgms} Μᾶρκος^{ngms} ὅς^{bo} εἰμί^{viix3p} ἱκανός^{anmpn} συναθροίζω^{vpxpnmp} καί^{c} προσεύχομαι^{vppnnmp}. **v.13** κρούω^{vpaagms} δέ^{c} ὁ^{dgms} Πέτρος^{ngms} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} ὁ^{dgms} πυλών^{ngms} προσέρχομαι^{viaa3s} παιδίσκη^{nnfs} ὑπακούω^{vnaa} ὄνομα^{ndns} Ῥόδη^{nnfs}. **v.14** καί^{c} ἐπιγινώσκω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} ὁ^{dgms} Πέτρος^{ngms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} χαρά^{ngfs} οὐ^{xo} ἀνοίγω^{viaa3s} ὁ^{dams} πυλών^{nams} εἰστρέχω^{vpaanfs} δέ^{c} ἀπαγγέλλω^{viaa3s} ἵστημι^{vnxa} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} πρό^{p} ὁ^{dgms} πυλών^{ngms}. **v.15** ὁ^{dnmp} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpafs} λέγω^{viaa3p} μαίνομαι^{vipn2s} ὁ^{dnfs} δέ^{c} διϊσχυρίζομαι^{viin3s} οὕτω^{bo} ἔχω^{vnpa} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viia3p} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vipx3s}. **v.16** ὁ^{dnms} δέ^{c} Πέτρος^{nnms} ἐπιμένω^{viia3s} κρούω^{vppanms} ἀνοίγω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁράω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἐξίστημι^{viaa3p}. **v.17** κατασείω^{vpaanms} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{ddfs} χείρ^{ndfs} σιγάω^{vnpa} διηγέομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} πῶς^{bo} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpams} ἐξάγω^{viaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} φυλακή^{ngfs} λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ἀπαγγέλλω^{vdaa2p} Ἰάκωβος^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} οὗτος^{rdanp} καί^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanms} πορεύομαι^{viao3s} εἰς^{p} ἕτερος^{aamsn} τόπος^{nams}.

ὁ Πέτρος ἐγένετο. Ἡρῴδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ 19
εὑρὼν ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι καὶ
κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν διέτριβεν.
Ἦν δὲ ὁ Ἡρῴδης θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις, ὁμο- 20
θυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν καὶ πείσαντες Βλάστον
τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως ᾐτοῦντο εἰρήνην διὰ τὸ
τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. τακτῇ δὲ 21
ἡμέρᾳ ὁ Ἡρῴδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν καὶ καθί-
σας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. ὁ δὲ δῆμος 22
ἐπεφώνει φωνὴ Θεοῦ καὶ οὐκ ἀνθρώπου. παραχρῆμα δὲ 23
ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἀνθ ὧν οὐκ ἔδωκεν δόξαν
τῷ θεῷ καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν. Ὁ δὲ 24
λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξανεν καὶ ἐπληθύνετο. Βαρναβᾶς δὲ 25
καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν εἰς Ἰερουσαλὴμ πληρώσαντες τὴν
διακονίαν συμπαραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα
Μᾶρκον.

13 Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν
προφῆται καὶ διδάσκαλοι ὅ τε Βαρναβᾶς καὶ Συμεὼν ὁ κα-
λούμενος Νίγερ καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος Μαναήν τε Ἡρῴ- 2
δου τοῦ τετράρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. λειτουργούν-
των δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ

---

v.18 γίνομαι^{vpadgfs} δέ^{c} ἡμέρα^{ngfs} εἰμί^{viix3s} τάραχος^{nnms} οὐ^{xo} ὀλίγος^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} στρατιώτης^{ndmp} τίς^{rqnns} ἄρα^{xo} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} γίνομαι^{viad3s}. **v.19** Ἡρῴδης^{nnms} δέ^{c} ἐπιζητέω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} καί^{c} μή^{xo} εὑρίσκω^{vpaanms} ἀνακρίνω^{vpaanms} ὁ^{damp} φύλαξ^{namp} κελεύω^{viaa3s} ἀπάγω^{vnap} καί^{c} κατέρχομαι^{vpaanms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Καισάρεια^{nafs} διατρίβω^{viia3s}. **v.20** εἰμί^{viix3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Ἡρῴδης^{nnms} θυμομαχέω^{vppanms} Τύριος^{ndmp} καί^{c} Σιδώνιος^{adfpn} ὁμοθυμαδόν^{bo} δέ^{c} πάρειμι^{viix3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} πείθω^{vpaanmp} Βλάστος^{nams} ὁ^{dams} ἐπί^{p} ὁ^{dgms} κοιτών^{ngms} ὁ^{dgms} βασιλεύς^{ngms} αἰτέω^{viim3p} εἰρήνη^{nafs} διά^{p} ὁ^{dans} τρέφω^{vnpp} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} βασιλικός^{agfsn}. **v.21** τακτός^{adfsn} δέ^{c} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dnms} Ἡρῴδης^{nnms} ἐνδύω^{vpamnms} ἐσθής^{nafs} βασιλικός^{aafsn} καί^{c} καθίζω^{vpaanms} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} βῆμα^{ngns} δημηγορέω^{viia3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp}. **v.22** ὁ^{dnms} δέ^{c} δῆμος^{nnms} ἐπιφωνέω^{viia3s} φωνή^{nnfs} θεός^{ngms} καί^{c} οὐ^{xo} ἄνθρωπος^{ngms}. **v.23** παραχρῆμα^{bo} δέ^{c} πατάσσω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} ἀντί^{p} ὅς^{rrgnp} οὐ^{xo} δίδωμι^{viaa3s} δόξα^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} γίνομαι^{vpadnms} σκωληκόβρωτος^{anmsn} ἐκψύχω^{viaa3s}. **v.24** ὁ^{dnms} δέ^{c} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} αὐξάνω^{viia3s} καί^{c} πληθύνω^{viip3s}. **v.25** Βαρναβᾶς^{nnms} δέ^{c} καί^{c} Σαῦλος^{nnms} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} πληρόω^{vpaanmp} ὁ^{dafs} διακονία^{nafs} συμπαραλαμβάνω^{vpaanmp} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vpapams} Μᾶρκος^{nams}. **13. v.1** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} τίς^{rinmp} ἐν^{p} Ἀντιόχεια^{ndfs} κατά^{p} ὁ^{dafs} εἰμί^{vppxafs} ἐκκλησία^{nafs} προφήτης^{nnmp} καί^{c} διδάσκαλος^{nnmp} ὁ^{dnms} τέ^{xo} Βαρναβᾶς^{nnms} καί^{c} Συμεών^{tp} ὁ^{dnms} καλέω^{vpppnms} Νίγερ^{tp} καί^{c} Λούκιος^{nnms} ὁ^{dnms} Κυρηναῖος^{nnms} Μαναήν^{tp} τέ^{xo} Ἡρῴδης^{ngms} ὁ^{dgms} τετραάρχης^{ngms} σύντροφος^{anmsn} καί^{c} Σαῦλος^{nnms}.

ἅγιον Ἀφορίσατε δή μοι τὸν Βαρναβᾶν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς
3 τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. τότε νηστεύσαντες καὶ
προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἀπέλυσαν.
4 Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου
κατῆλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν ἐκεῖθέν δέ ἀπέπλευσαν εἰς
5 τὴν Κύπρον. καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι κατήγγελλον τὸν
λόγον τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων εἶχον δὲ
6 καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πά-
φου εὗρον τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον ᾧ ὄνομα
7 Βαριησοῦς, ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ ἀν-
δρὶ συνετῷ οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον
8 ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀνθίστατο δὲ αὐ-
τοῖς Ἐλύμας ὁ μάγος οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα
αὐτοῦ ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως.
9 Σαῦλος δέ ὁ καὶ Παῦλος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου καὶ
10 ἀτενίσας εἰς αὐτὸν. εἶπεν Ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ
πάσης ῥᾳδιουργίας υἱὲ διαβόλου ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύ-
νης οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς κυρίου τὰς εὐθείας.
11 καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων
τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ παραχρῆμά δὲ ἐπέπεσεν ἐπ αὐτὸν

---

v.2 λειτουργέω^{vppagmp} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} καί^{c} νηστεύω^{vppagmp} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn} ἀφορίζω^{vdaa2p} δή^{xo} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dams} Βαρναβᾶς^{nams} καί^{c} ὁ^{dams} Σαῦλος^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἔργον^{nans} ὅς^{rrans} προσκαλέομαι^{vixn1s} αὐτός^{rpamp}. **v.3** τότε^{bo} νηστεύω^{vpaanmp} καί^{c} προσεύχομαι^{vpadnmp} καί^{c} ἐπιτίθημι^{vpaanmp} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} αὐτός^{rpdmp} ἀπολύω^{viaa3p}. **v.4** οὗτος^{rdnmp} μέν^{xo} οὖν^{c} ἐκπέμπω^{vpapnmp} ὑπό^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} κατέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Σελεύκεια^{nafs} ἐκεῖθεν^{bo} δέ^{c} ἀποπλέω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Κύπρος^{nafs}. **v.5** καί^{c} γίνομαι^{vpadnmp} ἐν^{p} Σαλαμίς^{ndfs} καταγγέλλω^{viia3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἔχω^{viia3p} δέ^{c} καί^{c} Ἰωάννης^{nams} ὑπηρέτης^{nams}. **v.6** διέρχομαι^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dafs} νῆσος^{nafs} ἄχρι^{p} Πάφος^{ngfs} εὑρίσκω^{viaa3p} τι-σριαμσ μάγος^{nams} ψευδοπροφήτης^{nams} Ἰουδαῖος^{aamsn} ὅς^{rrdms} ὄνομα^{nnns} Βαριησοῦς^{nnms}. **v.7** ὅς^{rrnms} εἰμί^{viix3s} σύν^{p} ὁ^{ddms} ἀνθύπατος^{ndms} Σέργιος^{ndms} Παῦλος^{ndms} ἀνήρ^{ndms} συνετός^{admsn} οὗτος^{rdnms} προσκαλέομαι^{vpadnms} Βαρναβᾶς^{nams} καί^{c} Σαῦλος^{nams} ἐπιζητέω^{viaa3s} ἀκούω^{vnaa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.8** ἀνθίστημι^{viim3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} Ἐλύμας^{nnms} ὁ^{dnms} μάγος^{nnms} οὕτω^{bo} γάρ^{c} μεθερμηνεύω^{vipp3s} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpgms} ζητέω^{vppanms} διαστρέφω^{vnaa} ὁ^{dams} ἀνθύπατος^{nams} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs}. **v.9** Σαῦλος^{nnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} καί^{c} Παῦλος^{nnms} πίμπλημι^{vpapnms} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^{c} ἀτενίζω^{vpaanms} εἰς^{p} αὐτός^{rpams}. **v.10** λέγω^{viaa3s} ὦ^{i} πλήρης^{anmsn} πᾶς^{agmsn} δόλος^{ngms} καί^{c} πᾶς^{agfsn} ῥᾳδιουργία^{ngfs} υἱός^{nvms} διάβολος^{agmsn} ἐχθρός^{avmsn} πᾶς^{agfsn} δικαιοσύνη^{ngfs} οὐ^{xo} παύω^{vifd2s} διαστρέφω^{vppanms} ὁ^{dafp} ὁδός^{nafp} κύριος^{ngms} ὁ^{dafp} εὐθύς^{aafpn}.

ἀχλὺς καὶ σκότος καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγωγούς. τότε 12
ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς ἐπίστευσεν ἐκπλησσόμενος ἐ-
πὶ τῇ διδαχῇ τοῦ κυρίου. Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ 13
περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας, Ἰωάν-
νης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.
αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς Ἀν- 14
τιόχειαν τῆς Πισιδίας καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν
τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν 15
τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγω-
γοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες Ἄνδρες ἀδελφοί εἴ ἐστιν λόγος
ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν λέγετε. ἀναστὰς δὲ 16
Παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ εἶπεν, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται
καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν ἀκούσατε. ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ 17
τούτου ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν
ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψη-
λοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. καὶ ὡς τεσσαρακονταετῆ 18
χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ καθελὼν 19
ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χανάαν κατεκληρονόμησεν αὐτοίς τὴν γῆν
αὐτῶν. καὶ μετὰ ταῦτα ὡς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ πεντή- 20

---

v.11 καί^{c} νῦν^{bo} ἰδού^{vdaa2s} χείρ^{nnfs} κύριος^{ngms} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} εἰμί^{vifx2s} τυφλός^{anmsn} μή^{xo} βλέπω^{vppanms} ὁ^{dams} ἥλιος^{nams} ἄχρι^{p} καιρός^{ngms} παραχρῆμα^{bo} δέ^{c} ἐπιπίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ἀχλύς^{nnfs} καί^{c} σκότος^{nnns} καί^{c} περιάγω^{vppanms} ζητέω^{viia3s} χειραγωγός^{namp}. **v.12** τότε^{bo} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dnms} ἀνθύπατος^{nnms} ὁ^{dans} γίνομαι^{vpxaans} πιστεύω^{viaa3s} ἐκπλήσσω^{vpppnms} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} διδαχή^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.13** ἀνάγω^{vpapnmp} δέ^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Πάφος^{ngfs} ὁ^{dnmp} περί^{p} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} Πέργη^{nafs} ὁ^{dgfs} Παμφυλία^{ngfs} Ἰωάννης^{nnms} δέ^{c} ἀποχωρέω^{vpaanms} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp} ὑποστρέφω^{viaa3s} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.14** αὐτός^{rpnmp} δέ^{c} διέρχομαι^{vpaanmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Πέργη^{ngfs} παραγίνομαι^{viad3p} εἰς^{p} Ἀντιόχεια^{nafs} ὁ^{dgfs} Πισιδία^{ngfs} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} συναγωγή^{nafs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgnp} σάββατον^{ngnp} καθίζω^{viaa3p}. **v.15** μετά^{p} δέ^{c} ὁ^{dafs} ἀνάγνωσις^{nafs} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} ἀποστέλλω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἀρχισυνάγωγος^{nnmp} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} λέγω^{vppanmp} ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} εἰ^{qo} εἰμί^{vipx3s} λόγος^{nnms} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ παράκλησις^{ngfs} πρός^{p} ὁ^{dams} λαός^{nams} λέγω^{vdpa2p}. **v.16** ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^{c} Παῦλος^{nnms} καί^{c} κατασείω^{vpaanms} ὁ^{ddfs} χείρ^{ndfs} λέγω^{viaa3s} ἀνήρ^{nvmp} Ἰσραηλίτης^{nvmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} φοβέομαι^{vppnnmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀκούω^{vdaa2p}. **v.17** ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} οὗτος^{rdgms} ἐκλέγω^{viam3s} ὁ^{damp} πατήρ^{namp} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} ὁ^{dams} λαός^{nams} ὑψόω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} παροικία^{ndfs} ἐν^{p} γῆ^{ndfs} Αἴγυπτος^{ndfs} καί^{c} μετά^{p} βραχίων^{ngms} ὑψηλός^{agmsn} ἐξάγω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgfs}. **v.18** καί^{c} ὡς^{bo} τεσσερακονταετής^{aamsn} χρόνος^{nams} τροποφορέω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn}. **v.19** καί^{c} καθαιρέω^{vpaanms} ἔθνος^{nanp} ἑπτά^{tn} ἐν^{p} γῆ^{ndfs} Χανάαν^{tp} κατακληρονομέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} αὐτός^{rpgmp}.

21 κοντα ἔδωκεν κριτὰς ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. κἀκεῖ-
θεν ᾐτήσαντο βασιλέα καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ
22 υἱὸν Κίς ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν ἔτη τεσσαράκοντα. καὶ
μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα ᾧ
καὶ εἶπεν μαρτυρήσας Εὗρον Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί ἄνδρα
κατὰ τὴν καρδίαν μου ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου.
23 τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ ἐπαγγελίαν ἤγα-
24 γεν τῷ Ἰσραὴλ σωτηρίαν. προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ
προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας τῷ Ἰσ-
25 ραήλ. ὡς δὲ ἐπλήρου [ὁ] Ἰωάννης τὸν δρόμον ἔλεγεν Τίνα
με ὑπονοεῖτε εἶναι οὐκ εἰμὶ ἐγώ, ἀλλ ἰδοὺ ἔρχεται μετ ἐμὲ
26 οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. Ἄνδρες
ἀδελφοί υἱοὶ γένους Ἀβραὰμ καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι
27 τὸν θεόν ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπεστάλη. οἱ
γὰρ κατοικοῦντες [ἐν] Ἰερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν
τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κα-
τὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας κρίναντες ἐπλήρωσαν.
28 καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὑρόντες ᾐτήσαντο Πιλᾶτον
29 ἀναιρεθῆναι αὐτόν. ὡς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ
γεγραμμένα καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου ἔθηκαν εἰς μνη-

---

v.20 καί^{c} μετά^{p} οὗτος^{rdanp} ὡς^{bo} ἔτος^{ndnp} τετρακόσιοι^{ndnp} καί^{c} πεντήκοντα^{tn} δίδωμι^{viaa3s} κριτής^{namp} ἕως^{c} Σαμουήλ^{tp} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms}. **v.21** κἀκεῖθεν^{bo} αἰτέω^{viam3p} βασιλεύς^{nams} καί^{c} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} Σαούλ^{tp} υἱός^{nams} Κίς^{tp} ἀνήρ^{nams} ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Βενιαμίν^{tp} ἔτος^{nanp} τεσσεράκοντα^{tn}. **v.22** καί^{c} μεθίστημι^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ἐγείρω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} Δαυίδ^{tp} εἰς^{p} βασιλεύς^{nams} ὅς^{rrdms} καί^{c} λέγω^{viaa3s} μαρτυρέω^{vpaanms} εὑρίσκω^{viaa1s} Δαυίδ^{tp} ὁ^{dams} ὁ^{dgms} Ἰεσσαί^{tp} ἀνήρ^{nams} κατά^{p} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅς^{rrnms} ποιέω^{vifa3s} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} θέλημα^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.23** οὗτος^{rdgms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} σπέρμα^{ngns} κατά^{p} ἐπαγγελία^{nafs} ἄγω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Ἰσραήλ^{tp} σωτηρία^{nafs}. **v.24** προκηρύσσω^{vpaagms} Ἰωάννης^{ngms} πρό^{p} πρόσωπον^{ngns} ὁ^{dgfs} εἴσοδος^{ngfs} αὐτός^{rpgms} βάπτισμα^{nans} μετάνοια^{ngfs} ὁ^{ddms} Ἰσραήλ^{tp}. **v.25** ὡς^{bo} δέ^{c} πληρόω^{viia3s} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dams} δρόμος^{nams} λέγω^{viia3s} τίς^{rqams} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὑπονοέω^{vipa2p} εἰμί^{vnpx} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀλλά^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn3s} μετά^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὅς^{rrgms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s} ἄξιος^{anmsn} ὁ^{dans} ὑπόδημα^{nans} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} λύω^{vnaa}. **v.26** ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} υἱός^{nvmp} γένος^{ngns} Ἀβραάμ^{tp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ φοβέομαι^{vppnnmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgfs} σωτηρία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} ἀποστέλλω^{viap3s}. **v.27** ὁ^{dnmp} γάρ^{c} κατοικέω^{vppanmp} ἐν^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἄρχων^{nnmp} αὐτός^{rpgmp} οὗτος^{rdams} ἀγνοέω^{vpaanmp} καί^{c} ὁ^{dafp} φωνή^{nafp} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} ὁ^{dafp} κατά^{p} πᾶς^{aansn} σάββατον^{nans} ἀναγινώσκω^{vpppafp} κρίνω^{vpaanmp} πληρόω^{viaa3p}. **v.28** καί^{c} μηδείς^{aafsn} αἰτία^{nafs} θάνατος^{ngms} εὑρίσκω^{vpaanmp} αἰτέω^{viam3p} Πιλᾶτος^{nams} ἀναιρέω^{vnap} αὐτός^{rpams}.

μεῖον. ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ὃς ὤφθη 30, 31
ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλι-
λαίας εἰς Ἰερουσαλήμ οἵτινες εἰσιν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς
τὸν λαόν. καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς 32
πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλή-
ρωκεν τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν ἀναστήσας Ἰησοῦν. ὡς καὶ 33
ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται Υἱός μου εἶ σύ ἐγὼ σή-
μερον γεγέννηκά σε. ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν 34
μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν οὕτως εἴρηκεν
ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά. διό καὶ ἐν ἑτέρῳ 35
λέγει Οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. Δαυὶδ 36
μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοι-
μήθη καὶ προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδεν
διαφθοράν, ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν οὐκ εἶδεν διαφθοράν. 37
γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ἄνδρες ἀδελφοί ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν 38
ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται. καί ἀπό πάντων ὧν οὐκ 39
ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι ἐν τούτῳ πᾶς
ὁ πιστεύων δικαιοῦται. βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ ἐφ᾽ ὑμᾶς 40
τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις. Ἴδετε οἱ καταφρονηταί 41
καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν

---

v.29 ὡς^{bo} δέ^{c} τελέω^{viaa3p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} περί^{p} αὐτός^{rpgms} γράφω^{vpxpanp} καθαιρέω^{vpaanmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} ξύλον^{ngns} τίθημι^{viaa3p} εἰς^{p} μνημεῖον^{nans}. **v.30** ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} ἐγείρω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.31** ὅς^{rrnms} ὁράω^{viap3s} ἐπί^{p} ἡμέρα^{nafp} πολύς^{aafpc} ὁ^{ddmp} συναναβαίνω^{vpaadmp} αὐτός^{rpdms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} ὅστις^{rrnmp} εἰμί^{vipx3p} μάρτυς^{nnmp} αὐτός^{rpgms} πρός^{p} ὁ^{dams} λαός^{nams}. **v.32** καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ σύ$^{rpa-p}$ εὐαγγελίζω^{vipm1p} ὁ^{dafs} πρός^{p} ὁ^{damp} πατήρ^{namp} ἐπαγγελία^{nafs} γίνομαι^{vpadafs} ὅτι^{c} οὗτος^{rdafs} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐκπληρόω^{vixa3s} ὁ^{ddnp} τέκνον^{ndnp} αὐτός^{rpgmp} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἀνίστημι^{vpaanms} Ἰησοῦς^{nams}. **v.33** ὡς^{bo} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ψαλμός^{ndms} ὁ^{ddms} δεύτερος^{admsn} γράφω^{vixp3s} υἱός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx2s} σύ$^{rpn-s}$ ἐγώ$^{rpn-s}$ σήμερον^{bo} γεννάω^{vixa1s} σύ$^{rpa-s}$. **v.34** ὅτι^{c} δέ^{c} ἀνίστημι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} μηκέτι^{bo} μέλλω^{vppaams} ὑποστρέφω^{vnpa} εἰς^{p} διαφθορά^{nafs} οὕτω^{bo} λέγω^{vixa3s} ὅτι^{c} δίδωμι^{vifa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{danp} ὅσιος^{aanpn} Δαυίδ^{tp} ὁ^{danp} πιστός^{aanpn}. **v.35** διό^{c} καί^{c} ἐν^{p} ἕτερος^{admsn} λέγω^{vipa3s} οὐ^{xo} δίδωμι^{vifa2s} ὁ^{dams} ὅσιος^{aamsn} σύ$^{rpg-s}$ ὁράω^{vnaa} διαφθορά^{nafs}. **v.36** Δαυίδ^{tp} μέν^{xo} γάρ^{c} ἴδιος^{adfsn} γενεά^{ndfs} ὑπηρετέω^{vpaanms} ὁ^{ddfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} βουλή^{ndfs} κοιμάομαι^{viap3s} καί^{c} προστίθημι^{viap3s} πρός^{p} ὁ^{damp} πατήρ^{namp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁράω^{viaa3s} διαφθορά^{nafs}. **v.37** ὅς^{rrams} δέ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγείρω^{viaa3s} οὐ^{xo} ὁράω^{viaa3s} διαφθορά^{nafs}. **v.38** γνωστός^{annsn} οὖν^{c} εἰμί^{vdpx3s} σύ$^{rpd-p}$ ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^{c} διά^{p} οὗτος^{rdgms} σύ$^{rpd-p}$ ἄφεσις^{nnfs} ἁμαρτία^{ngfp} καταγγέλλω^{vipp3s}. **v.39** καί^{c} ἀπό^{p} πᾶς^{agnpn} ὅς^{rrgnp} οὐ^{xo} δύναμαι^{viao2p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} Μωϋσῆς^{ngms} δικαιόω^{vnap} ἐν^{p} οὗτος^{rddms} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} δικαιόω^{vipp3s}. **v.40** βλέπω^{vdpa2p} οὖν^{c} μή^{xo} ἐπέρχομαι^{vsaa3s} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dans} λέγω^{vpxpans} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} προφήτης^{ndmp}.

ταῖς ἡμέραις ὑμῶν ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε ἐάν τις ἐκδιηγῆται
42 ὑμῖν. Ἐξιόντων δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, παρε-
κάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς
43 τὰ ῥήματα [ταῦτα] λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθη-
σαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων
τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ οἵτινες προσλαλοῦντες ἔπειθον
44 αὐτοὺς ἐπιμένειν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ. Τῷ τε ἐρχομένῳ
σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον
45 τοῦ Θεοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθη-
σαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις
46 ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες. παρρησιασάμενοί δὲ ὁ
Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπον, Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶ-
τον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε
αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς ἰ-
47 δοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ
κύριος Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν
48 ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρεν καὶ
ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν
49 τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον, διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ κυ-
50 ρίου δι' ὅλης τῆς χώρας. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς

---

v.41 ὁράω^{vdaa2p} ὁ^{dnmp} καταφρονητής^{nnmp} καί^{c} θαυμάζω^{vdaa2p} καί^{c} ἀφανίζω^{vdap2p} ὅτι^{c} ἔργον^{nans} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐργάζομαι^{vipn1s} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$ ὅς^{rrans} οὐ^{xo} μή^{xo} πιστεύω^{vsaa2p} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἐκδιηγέομαι^{vspn3s} σύ$^{rpd-p}$. **v.42** ἔξειμι^{vpaxgmp} δέ^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} συναγωγή^{ngfs} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} παρακαλέω^{viia3p} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} εἰς^{p} ὁ^{dans} μεταξύ^{bo} σάββατον^{nans} λαλέω^{vnap} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} οὗτος^{rdanp}. **v.43** λύω^{vpapgfs} δέ^{c} ὁ^{dgfs} συναγωγή^{ngfs} ἀκολουθέω^{viaa3p} πολύς^{anmpn} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} καί^{c} ὁ^{dgmp} σέβω^{vppngmp} προσήλυτος^{ngmp} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddms} Βαρναβᾶς^{ndms} ὅστις^{rrnmp} προσλαλέω^{vppanmp} πείθω^{viia3p} αὐτός^{rpamp} ἐπιμένω^{vnpa} ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.44** ὁ^{ddns} τέ^{xo} ἔρχομαι^{vppndns} σάββατον^{ndns} σχεδόν^{bo} πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} συνάγω^{viap3s} ἀκούω^{vnaa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.45** ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} πίμπλημι^{viap3p} ζῆλος^{ngms} καί^{c} ἀντιλέγω^{viia3p} ὁ^{ddnp} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} λέγω^{vpppdnp} ἀντιλέγω^{vppanmp} καί^{c} βλασφημέω^{vppanmp}. **v.46** παρρησιάζομαι^{vpadnmp} δέ^{c} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} Βαρναβᾶς^{nnms} λέγω^{viaa3p} σύ$^{rpd-p}$ εἰμί^{viix3s} ἀναγκαῖος^{annsn} πρῶτος^{bo} λαλέω^{vnap} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐπειδή^{c} δέ^{c} ἀπωθέομαι^{vipn2p} αὐτός^{rpams} καί^{c} οὐ^{xo} ἄξιος^{aampn} κρίνω^{vipa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὁ^{dgfs} αἰώνιος^{agfsn} ζωή^{ngfs} ἰδού^{vdaa2s} στρέφω^{vipp1p} εἰς^{p} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp}. **v.47** οὕτω^{bo} γάρ^{c} ἐντέλλομαι^{vixp3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} τίθημι^{vixa1s} σύ$^{rpa-s}$ εἰς^{p} φῶς^{nans} ἔθνος^{ngnp} ὁ^{dgms} εἰμί^{vnpx} σύ$^{rpa-s}$ εἰς^{p} σωτηρία^{nafs} ἕως^{c} ἔσχατος^{agnsn} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.48** ἀκούω^{vppannp} δέ^{c} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} χαίρω^{viia3s} καί^{c} δοξάζω^{viia3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^{c} πιστεύω^{viaa3p} ὅσος^{rcnmp} εἰμί^{viix3p} τάσσω^{vpxpnmp} εἰς^{p} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.49** διαφέρω^{viip3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} διά^{p} ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} χώρα^{ngfs}.

σεβομένας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους
τῆς πόλεως καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν
Βαρναβᾶν καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. 51 οἱ
δὲ ἐκτιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ αὐτοὺς
ἦλθον εἰς Ἰκόνιον. 52 οἵ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ
πνεύματος ἁγίου.

14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς
τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πι-
στεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. 2 οἱ δὲ
ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς
τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. 3 ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον δι-
έτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ
λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνε-
σθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. 4 ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς
πόλεως καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις οἱ δὲ σὺν τοῖς
ἀποστόλοις. 5 ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰου-
δαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι
αὐτούς, 6 συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαο-
νίας Λύστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον. 7 κἀκεῖ ἦσαν
εὐαγγελιζόμενοι. 8 Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς
ποσὶν ἐκάθητο χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων,

---

v.50 ὁ^{dnmp} δέ^{c} Ἰουδαῖος^{anmpn} παροτρύνω^{viaa3p} ὁ^{dafp} σέβω^{vppnafp} γυνή^{nafp} καί^{c} ὁ^{dafp} εὐσχήμων^{aampn} καί^{c} ὁ^{damp} πρῶτος^{aampn} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} καί^{c} ἐπεγείρω^{viaa3p} διωγμός^{nams} ἐπί^{p} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} καί^{c} ὁ^{dams} Βαρναβᾶς^{nams} καί^{c} ἐκβάλλω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ὅριον^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}. **v.51** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐκτινάσσω^{vpamnmp} ὁ^{dams} κονιορτός^{nams} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} ἐπί^{p} αὐτός^{rpamp} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} Ἰκόνιον^{nans}. **v.52** ὁ^{dnmp} δέ^{c} μαθητής^{nnmp} πληρόω^{viip3p} χαρά^{ngfs} καί^{c} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}. **14. v.1** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} Ἰκόνιον^{ndns} κατά^{p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} εἰσέρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} συναγωγή^{nafs} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} καί^{c} λαλέω^{vnaa} οὕτω^{bo} ὥστε^{c} πιστεύω^{vnaa} Ἰουδαῖος^{agmpn} τέ^{xo} καί^{c} Ἕλλην^{ngmp} πολύς^{aansn} πλῆθος^{nans}. **v.2** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀπειθέω^{vppanmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἐπεγείρω^{viaa3p} καί^{c} κακόω^{viaa3p} ὁ^{dafp} ψυχή^{nafp} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} κατά^{p} ὁ^{dgmp} ἀδελφός^{ngmp}. **v.3** ἱκανός^{aamsn} μέν^{xo} οὖν^{c} χρόνος^{nams} διατρίβω^{viaa3p} παρρησιάζομαι^{vppnnmp} ἐπί^{p} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ὁ^{ddms} μαρτυρέω^{vppadms} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} δίδωμι^{vppadms} σημεῖον^{nanp} καί^{c} τέρας^{nanp} γίνομαι^{vnpn} διά^{p} ὁ^{dgfp} χείρ^{ngfp} αὐτός^{rpgmp}. **v.4** σχίζω^{viap3s} δέ^{c} ὁ^{dnns} πλῆθος^{nnns} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dnmp} μέν^{xo} εἰμί^{viix3p} σύν^{p} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ὁ^{dnmp} δέ^{c} σύν^{p} ὁ^{ddmp} ἀπόστολος^{ndmp}. **v.5** ὡς^{bo} δέ^{c} γίνομαι^{viad3s} ὁρμή^{nnfs} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} τέ^{xo} καί^{c} Ἰουδαῖος^{agmpn} σύν^{p} ὁ^{ddmp} ἄρχων^{ndmp} αὐτός^{rpgmp} ὑβρίζω^{vnaa} καί^{c} λιθοβολέω^{vnaa} αὐτός^{rpamp}. **v.6** συνοράω^{vpaanmp} καταφεύγω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafp} πόλις^{nafp} ὁ^{dgfs} Λυκαονία^{ngfs} Λύστρα^{nafs} καί^{c} Δέρβη^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} περίχωρος^{aafsn}. **v.7** κἀκεῖ^{bo} εἰμί^{viix3p} εὐαγγελίζω^{vppmnmp}.

9 ὃς οὐδέποτε περιπεπατήκει. οὗτος ἤκουσεν τοῦ Παύλου
λαλοῦντος, ὃς ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ
10 σωθῆναι. εἶπεν μεγάλῃ τῇ φωνῇ Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας
11 σου ὀρθῶς καὶ ἥλλετο καὶ περιεπάτει. οἵ δὲ ὄχλοι ἰδόντες
ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ
λέγοντες Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς
12 ἡμᾶς. ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρναβᾶν Δία τὸν δὲ Παῦλον
13 Ἑρμῆν ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. ὅ δέ ἱ-
ερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους
καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας σὺν τοῖς ὄχλοις
14 ἤθελεν θύειν. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρναβᾶς καὶ
Παῦλος διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν εἰσεπήδησαν εἰς τὸν
15 ὄχλον κράζοντες. καὶ λέγοντες Ἄνδρες τί ταῦτα ποιεῖτε
καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι εὐαγγελιζό-
μενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν
θεὸν τὸν ζῶντα ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ
16 τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὃς ἐν ταῖς παρῳχη-
μέναις γενεαῖς εἴασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς
17 αὐτῶν, καίτοιγε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφῆκεν ἀγαθο-
ποιῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρ-

---

v.8 καίc τι-σρινμσ ἀνήρnnms ἐνp Λύστραndnp ἀδύνατοςanmsn ὁddmp πούςndmp κάθημαιviin3s χωλόςanmsn ἐκp κοιλίαngfs μήτηρngfs αὐτόςrpgms ὑπάρχωvppanms ὅςrrnms οὐδέποτεbo περιπατέωviya3s. **v.9** οὗτοςrdnms ἀκούωviaa3s ὁdgms Παῦλοςngms λαλέωvppagms ὅςrrnms ἀτενίζωvpaanms αὐτόςrpdms καίc ὁράωvpaanms ὅτιc πίστιςnafs ἔχωvipa3s ὁdgms σῴζωvnap. **v.10** λέγωviaa3s μέγαςadfsn ὁddfs φωνῇndfs ἀνίστημιvdaa2s ἐπίp ὁdamp πούςnamp σύrpg-s ὀρθῶςbo καίc ἅλλομαιviin3s καίc περιπατέωviia3s. **v.11** ὁdnmp δέc ὄχλοςnnmp ὁράωvpaanmp ὅςrrans ποιέωviaa3s ὁdnms Παῦλοςnnms ἐπαίρωviaa3p ὁdafs φωνήnafs αὐτόςrpgmp Λυκαονιστίbo λέγωvppanmp ὁdnmp θεόςnnmp ὁμοιόωvpapnmp ἄνθρωποςndmp καταβαίνωviaa3p πρόςp ἐγώrpa-p. **v.12** καλέωviia3p τέxo ὁdams μένxo Βαρναβᾶςnams Ζεύςnams ὁdams δέc Παῦλοςnams Ἑρμῆςnams ἐπειδήc αὐτόςrpnms εἰμίviix3s ὁdnms ἡγέομαιvppnnms ὁdgms λόγοςngms. **v.13** ὁdnms δέc ἱερεύςnnms ὁdgms Ζεύςngms ὁdgms εἰμίvppxgms πρόp ὁdgfs πόλιςngfs αὐτόςrpgmp ταῦροςnamp καίc στέμμαnanp ἐπίp ὁdamp πυλώνnamp φέρωvpaanms σύνp ὁddmp ὄχλοςndmp θέλωviia3s θύωvnpa. **v.14** ἀκούωvpaanmp δέc ὁdnmp ἀπόστολοςnnmp Βαρναβᾶςnnms καίc Παῦλοςnnms διαρρήγνυμιvpaanmp ὁdanp ἱμάτιονnanp αὐτόςrpgmp εἰσπηδάωviaa3p εἰςp ὁdams ὄχλοςnams κράζωvppanmp. **v.15** καίc λέγωvppanmp ἀνήρnvmp τίςrqans οὗτοςrdanp ποιέωvipa2p καίc ἐγώrpn-p ὁμοιοπαθήςanmpn εἰμίvipx1p σύrpd-p ἄνθρωποςnnmp εὐαγγελίζωvppmnmp σύrpa-p ἀπόp οὗτοςrdgmp ὁdgmp μάταιοςagmpn ἐπιστρέφωvnpa ἐπίp ὁdams θεόςnams ὁdams ζάωvppaams ὅςrrnms ποιέωviaa3s ὁdams οὐρανόςnams καίc ὁdafs γῆnafs καίc ὁdafs θάλασσαnafs καίc πᾶςaanpn ὁdanp ἐνp αὐτόςrpdmp. **v.16** ὅςrrnms ἐνp ὁddfp παροίχομαιvpxndfp γενεάndfp ἐάωviaa3s πᾶςaanpn ὁdanp ἔθνοςnanp πορεύομαιvnpn ὁddfp ὁδόςndfp αὐτόςrpgmp.

ποφόρους ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας
ἡμῶν. καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους 18
τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. Ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ 19
Ἰκονίου Ἰουδαῖοι καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαν-
τες τὸν Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως νομίσαντες αὐτὸν
τεθνάναι. κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν ἀναστὰς 20
εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρ-
ναβᾷ εἰς Δέρβην. Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην 21
καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν
καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν. ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς 22
τῶν μαθητῶν παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει καὶ ὅτι διὰ
πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
θεοῦ. χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ ἐκ- 23
κλησίαν προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο αὐτοὺς
τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. καὶ διελθόντες τὴν Πι- 24
σιδίαν ἦλθον εἰς Παμφυλίαν. καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ 25
τὸν λόγον κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν, κἀκεῖθεν ἀπέπλευ- 26
σαν εἰς Ἀντιόχειαν ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ
θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. παραγενόμενοι δὲ καὶ 27
συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν ἀνήγγειλάν ὅσα ἐποίησεν ὁ

---

v.17 καίτοιγε^{c} οὐ^{xo} ἀμάρτυρος^{aamsn} ἑαυτοῦ^{rxams} ἀφίημι^{viaa3s} ἀγαθοποιέω^{vppanms} οὐρανόθεν^{bo} σύ$^{rpd-p}$ ὑετός^{namp} δίδωμι^{vppanms} καί^{c} καιρός^{namp} καρποφόρος^{aampn} ἐμπίπλημι^{vppanms} τροφή^{ngfs} καί^{c} εὐφροσύνη^{ngfs} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.18** καί^{c} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vppanmp} μόλις^{bo} καταπαύω^{viaa3p} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} ὁ^{dgms} μή^{xo} θύω^{vnpa} αὐτός^{rpdmp}. **v.19** ἐπέρχομαι^{viaa3p} δέ^{c} ἀπό^{p} Ἀντιόχεια^{ngfs} καί^{c} Ἰκόνιον^{ngns} Ἰουδαῖος^{anmpn} καί^{c} πείθω^{vpaanmp} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} καί^{c} λιθάζω^{vpaanmp} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} σύρω^{viia3p} ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} νομίζω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} θνήσκω^{vnxa}. **v.20** κυκλόω^{vpaagmp} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} ἀνίστημι^{vpaanms} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^{c} ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} ἐξέρχομαι^{viaa3s} σύν^{p} ὁ^{ddms} Βαρναβᾶς^{ndms} εἰς^{p} Δέρβη^{nafs}. **v.21** εὐαγγελίζω^{vpamnmp} τε^{xo} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs} καί^{c} μαθητεύω^{vpaanmp} ἱκανός^{aampn} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Λύστρα^{nafs} καί^{c} Ἰκόνιον^{nans} καί^{c} Ἀντιόχεια^{nafs}. **v.22** ἐπιστηρίζω^{vppanmp} ὁ^{dafp} ψυχή^{nafp} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} παρακαλέω^{vppanmp} ἐμμένω^{vnpa} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} καί^{c} ὅτι^{c} διά^{p} πολύς^{agfpn} θλῖψις^{ngfp} δεῖ^{vipq3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.23** χειροτονέω^{vpaanmp} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} πρεσβύτερος^{aampn} κατά^{p} ἐκκλησία^{nafs} προσεύχομαι^{vpadnmp} μετά^{p} νηστεία^{ngfp} παρατίθημι^{viam3p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} εἰς^{p} ὅς^{rrams} πιστεύω^{viya3p}. **v.24** καί^{c} διέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dafs} Πισιδία^{nafs} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} Παμφυλία^{nafs}. **v.25** καί^{c} λαλέω^{vpaanmp} ἐν^{p} Πέργη^{ndfs} ὁ^{dams} λόγος^{nams} καταβαίνω^{viaa3p} εἰς^{p} Ἀττάλεια^{nafs}. **v.26** κἀκεῖθεν^{bo} ἀποπλέω^{viaa3p} εἰς^{p} Ἀντιόχεια^{nafs} ὅθεν^{bo} εἰμί^{viix3p} παραδίδωμι^{vpxpnmp} ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἔργον^{nans} ὅς^{rrans} πληρόω^{viaa3p}.

θεὸς μετ αὐτῶν καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως.
28 διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

15 Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας ἐδίδασκον τοὺς
ἀδελφοὺς ὅτι Ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει Μωϋσέως οὐ
2 δύνασθε σωθῆναι. γενομένης οὖν στάσεως καὶ ζητήσεως
οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ πρὸς αὐτοὺς ἔτα-
ξαν ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν καί τινας ἄλλους ἐξ
αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἰερου-
3 σαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Οἱ μὲν οὖν προπεμ-
φθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τήν Φοινίκην καὶ
Σαμάρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν καὶ
4 ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. παραγενό-
μενοι δὲ εἰς Ἰερουσαλὴμ ἀπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας
καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων ἀνήγγειλάν τε ὅσα
5 ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ αὐτῶν. ἐξανέστησαν δέ τινες τῶν ἀ-
πὸ τῆς αἱρέσεως τῶν Φαρισαίων πεπιστευκότες λέγοντες ὅτι
δεῖ περιτέμνειν αὐτοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον
6 Μωϋσέως. Συνήχθησάν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτε-
7 ροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. πολλῆς δὲ συζητήσεως
γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς Ἄνδρες ἀ-
δελφοί ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ θεὸς ἐν

---

v.27 παραγίνομαι^{vpadnmp} δέ^{c} καί^{c} συνάγω^{vpaanmp} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} ἀναγγέλλω^{viaa3p} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ὅτι^{c} ἀνοίγω^{viaa3s} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} θύρα^{nafs} πίστις^{ngfs}. **v.28** διατρίβω^{viia3p} δέ^{c} ἐκεῖ^{bo} χρόνος^{nams} οὐ^{xo} ὀλίγος^{aamsn} σύν^{p} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp}. **15. v.1** καί^{c} τι-σριλμπ κατέρχομαι^{vpaanmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} διδάσκω^{viia3p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ὅτι^{c} ἐάν^{qo} μή^{xo} περιτέμνω^{vspp2p} ὁ^{ddns} ἔθος^{ndns} Μωϋσῆς^{ngms} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} σῴζω^{vnap}. **v.2** γίνομαι^{vpadgfs} οὖν^{c} στάσις^{ngfs} καί^{c} ζήτησις^{ngfs} οὐ^{xo} ὀλίγος^{agfsn} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddms} Βαρναβᾶς^{ndms} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} τάσσω^{viaa3p} ἀναβαίνω^{vnpa} Παῦλος^{nams} καί^{c} Βαρναβᾶς^{nams} καί^{c} τι-σριαμπ ἄλλος^{aampn} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} πρός^{p} ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp} καί^{c} πρεσβύτερος^{aampn} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} περί^{p} ὁ^{dgns} ζήτημα^{ngns} οὗτος^{rdgns}. **v.3** ὁ^{dnmp} μέν^{xo} οὖν^{c} προπέμπω^{vpapnmp} ὑπό^{p} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} διέρχομαι^{viin3p} ὁ^{dafs} Φοινίκη^{nafs} καί^{c} Σαμάρεια^{nafs} ἐκδιηγέομαι^{vppnnmp} ὁ^{dafs} ἐπιστροφή^{nafs} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} καί^{c} ποιέω^{viia3p} χαρά^{nafs} μέγας^{aafsn} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp}. **v.4** παραγίνομαι^{vpadnmp} δέ^{c} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} ἀποδέχομαι^{viap3p} ὑπό^{p} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgmp} ἀπόστολος^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} ἀναγγέλλω^{viaa3p} τέ^{xo} ὅσος^{rcanp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ποιέω^{viaa3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.5** ἐξανίστημι^{viaa3p} δέ^{c} τι-σριλμπ ὁ^{dgmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} αἵρεσις^{ngfs} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} πιστεύω^{vpxanmp} λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} δεῖ^{vipq3s} περιτέμνω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} παραγγέλλω^{vnpa} τέ^{xo} τηρέω^{vnpa} ὁ^{dams} νόμος^{nams} Μωϋσῆς^{ngms}. **v.6** συνάγω^{viap3p} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} ὁράω^{vnaa} περί^{p} ὁ^{dgms} λόγος^{ngms} οὗτος^{rdgms}.

ἡμῖν ἐξελέξατο διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν
λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι, καὶ ὁ καρδιογνώ- 8
στης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς αὐτοῖς, τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν. καὶ οὐδέν διέκρινεν μεταξὺ ἡμῶν 9
τε καὶ αὐτῶν τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρδίας αὐτῶν. νῦν 10
οὖν τί πειράζετε τὸν θεὸν ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον
τῶν μαθητῶν ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσα-
μεν βαστάσαι. ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ 11
πιστεύομεν σωθῆναι καθ ὃν τρόπον κἀκεῖνοι. Ἐσίγησεν 12
δὲ πᾶν τὸ πλῆθος καὶ ἤκουον Βαρναβᾶ καὶ Παύλου ἐξη-
γουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς
ἔθνεσιν δι᾽ αὐτῶν. Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη 13
Ἰάκωβος λέγων Ἄνδρες ἀδελφοί ἀκούσατέ μου. Συμεὼν 14
ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐ-
θνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν 15
οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς γέγραπται. Μετὰ ταῦτα 16
ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ τὴν πε-
πτωκυῖαν καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ
ἀνορθώσω αὐτήν. ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν 17
ἀνθρώπων τὸν κύριον καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ οὓς ἐπικέκλη-

---

v.7 πολύς^{agfsn} δέ^{c} συζήτησις^{ngfs} γίνομαι^{vpadgfs} ἀνίστημι^{vpaanms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} σύ$^{rpn-p}$ ἐπίσταμαι^{vipn2p} ὅτι^{c} ἀπό^{p} ἡμέρα^{ngfp} ἀρχαῖος^{agfpn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἐκλέγω^{viam3s} διά^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀκούω^{vnaa} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} καί^{c} πιστεύω^{vnaa}. **v.8** καί^{c} ὁ^{dnms} καρδιογνώστης^{nnms} θεός^{nnms} μαρτυρέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} δίδωμι^{vpaanms} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dans} ἅγιος^{aansn} καθώς^{bo} καί^{c} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.9** καί^{c} οὐδείς^{aansn} διακρίνω^{viaa3s} μεταξύ^{bo} ἐγώ$^{rpg-p}$ τέ^{xo} καί^{c} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} καθαρίζω^{vpaanms} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} αὐτός^{rpgmp}. **v.10** νῦν^{bo} οὖν^{c} τίς^{rqans} πειράζω^{vipa2p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἐπιτίθημι^{vnaa} ζυγός^{nams} ἐπί^{p} ὁ^{dams} τράχηλος^{nams} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} ὅς^{rrams} οὔτε^{c} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ οὔτε^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἰσχύω^{viaa1p} βαστάζω^{vnaa}. **v.11** ἀλλά^{c} διά^{p} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} πιστεύω^{vipa1p} σῴζω^{vnap} κατά^{p} ὅς^{rrams} τρόπος^{nams} κἀκεῖνος^{rdnmp}. **v.12** σιγάω^{viaa3s} δέ^{c} πᾶς^{annsn} ὁ^{dnns} πλῆθος^{nnns} καί^{c} ἀκούω^{viia3p} Βαρναβᾶς^{ngms} καί^{c} Παῦλος^{ngms} ἐξηγέομαι^{vppngmp} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} σημεῖον^{nanp} καί^{c} τέρας^{nanp} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} διά^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.13** μετά^{p} δέ^{c} ὁ^{dans} σιγάω^{vnaa} αὐτός^{rpamp} ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰάκωβος^{nnms} λέγω^{vppanms} ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} ἀκούω^{vdaa2p} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.14** Συμεών^{tp} ἐξηγέομαι^{viad3s} καθώς^{bo} πρῶτος^{bo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐπισκέπτομαι^{viad3s} λαμβάνω^{vnaa} ἐκ^{p} ἔθνος^{ngnp} λαός^{nams} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} αὐτός^{rpgms}. **v.15** καί^{c} οὗτος^{rddns} συμφωνέω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} λόγος^{nnmp} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s}. **v.16** μετά^{p} οὗτος^{rdanp} ἀναστρέφω^{vifa1s} καί^{c} ἀνοικοδομέω^{vifa1s} ὁ^{dafs} σκηνή^{nafs} Δαυίδ^{tp} ὁ^{dafs} πίπτω^{vpxaafs} καί^{c} ὁ^{danp} κατασκάπτω^{vpxpanp} αὐτός^{rpgfs} ἀνοικοδομέω^{vifa1s} καί^{c} ἀνορθόω^{vifa1s} αὐτός^{rpafs}.

ται τὸ ὄνομά μου ἐπ αὐτούς λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα
18 πάντα. γνωστὰ ἀπ αἰῶνος ἐστίν τῷ Θεῷ πάντα τὰ ἔργα
19 αὐτοῦ. διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐ-
20 θνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν. ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς
τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπό τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς
21 πορνείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. Μωϋσῆς γὰρ
ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν
ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκό-
22 μενος. Τότε ἔδοξεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις
σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμ-
ψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν Παύλῳ καὶ Βαρναβᾷ Ἰούδαν τὸν
ἐπικαλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σιλᾶν ἄνδρας ἡγουμένους
23 ἐν τοῖς ἀδελφοῖς. γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε, Οἱ
ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ Οἱ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ
τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ
24 ἐθνῶν χαίρειν. Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξ-
ελθόντες ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς
ὑμῶν λέγοντες περιτέμνεσθαι καὶ τηρεῖν τον νόμον, οἷς οὐ
25 διεστειλάμεθα. ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν ἐκ-
λεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς

---

v.17 ὅπως^{bo} ἄν^{xo} ἐκζητέω^{vsaa3p} ὁ^{dnmp} κατάλοιπος^{anmpn} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{dams} κύριος^{nams} καί^{c} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} ἐπί^{p} ὅς^{rramp} ἐπικαλέω^{vixp3s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐπί^{p} αὐτός^{rpamp} λέγω^{vipa3s} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} ποιέω^{vppanms} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn}. **v.18** γνωστός^{annpn} ἀπό^{p} αἰών^{ngms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp} αὐτός^{rpgms}. **v.19** διό^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ κρίνω^{vipa1s} μή^{xo} παρενοχλέω^{vnpa} ὁ^{ddmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} ἐπιστρέφω^{vppadmp} ἐπί^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.20** ἀλλά^{c} ἐπιστέλλω^{vnaa} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dgms} ἀπέχω^{vnpm} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ἀλίσγημα^{ngnp} ὁ^{dgnp} εἴδωλον^{ngnp} καί^{c} ὁ^{dgfs} πορνεία^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgns} πνικτός^{agnsn} καί^{c} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns}. **v.21** Μωϋσῆς^{nnms} γάρ^{c} ἐκ^{p} γενεά^{ngfp} ἀρχαῖος^{agfpn} κατά^{p} πόλις^{nafs} ὁ^{damp} κηρύσσω^{vppaamp} αὐτός^{rpams} ἔχω^{vipa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} κατά^{p} πᾶς^{aansn} σάββατον^{nans} ἀναγινώσκω^{vpppnms}. **v.22** τότε^{bo} δοκέω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} ἀπόστολος^{ndmp} καί^{c} ὁ^{ddmp} πρεσβύτερος^{admpn} σύν^{p} ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ἐκλέγω^{vpamamp} ἀνήρ^{namp} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} πέμπω^{vnaa} εἰς^{p} Ἀντιόχεια^{nafs} σύν^{p} Παῦλος^{ndms} καί^{c} Βαρναβᾶς^{ndms} Ἰούδας^{nams} ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vpppams} Βαρσαββᾶς^{nams} καί^{c} Σιλᾶς^{nams} ἀνήρ^{namp} ἡγέομαι^{vppnamp} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp}. **v.23** γράφω^{vpaanmp} διά^{p} χείρ^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} ὅδε^{rdanp} ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} ὁ^{ddmp} κατά^{p} ὁ^{dafs} Ἀντιόχεια^{nafs} καί^{c} Συρία^{nafs} καί^{c} Κιλικία^{nafs} ἀδελφός^{ndmp} ὁ^{ddmp} ἐκ^{p} ἔθνος^{ngnp} χαίρω^{vnpa}. **v.24** ἐπειδή^{c} ἀκούω^{viaa1p} ὅτι^{c} τι-σρινμπ ἐκ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ταράσσω^{viaa3p} σύ$^{rpa-p}$ λόγος^{ndmp} ἀνασκευάζω^{vppanmp} ὁ^{dafp} ψυχή^{nafp} σύ$^{rpg-p}$ λέγω^{vppanmp} περιτέμνω^{vnpp} καί^{c} τηρέω^{vnpa} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ὅς^{rrdmp} οὐ^{xo} διαστέλλω^{viam1p}.

ἡμῶν Βαρναβᾷ καὶ Παύλῳ. ἀνθρώποις παραδεδωκόσιν 26
τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰ-
ησοῦ Χριστοῦ. ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν καὶ 27
αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. ἔδοξεν γὰρ τῷ 28
ἁγίῳ πνεύματι καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βά-
ρος πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων. ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων 29
καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑ-
αυτοὺς εὖ πράξετε Ἔρρωσθε. Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλ- 30
θον εἰς Ἀντιόχειαν καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν
τὴν ἐπιστολήν. ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλή- 31
σει. Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες διὰ λό- 32
γου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν.
ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπελύθησαν μετ εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀ- 33
δελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς 35
διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι με-
τὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ κυρίου. Μετὰ δέ τι- 36
νας ἡμέρας εἶπεν Παῦλος πρὸς Βαρναβᾶν Ἐπιστρέψαντες
δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν
ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ κυρίου πῶς ἔχουσιν.
Βαρναβᾶς δὲ ἐβούλεύσατο συμπαραλαβεῖν τὸν Ἰωάννην τὸν 37

---

v.25 δοκέω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}p}$ γίνομαι^{vpaddmp} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐκλέγω^{vpamamp} ἀνήρ^{namp} πέμπω^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ σύν^{p} ὁ^{ddmp} ἀγαπητός^{admpn} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ Βαρναβᾶς^{ndms} καί^{c} Παῦλος^{ndms}.
v.26 ἄνθρωπος^{ndmp} παραδίδωμι^{vpxadmp} ὁ^{dafp} ψυχή^{nafp} αὐτός^{rpgmp} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.27** ἀποστέλλω^{vixa1p} οὖν^{c} Ἰούδας^{nams} καί^{c} Σιλᾶς^{nams} καί^{c} αὐτός^{rpamp} διά^{p} λόγος^{ngms} ἀπαγγέλλω^{vppaamp} ὁ^{danp} αὐτός^{rpanp}. **v.28** δοκέω^{viaa3s} γάρ^{c} ὁ^{ddns} ἅγιος^{adnsn} πνεῦμα^{ndns} καί^{c} ἐγώ$^{rpd\text{-}p}$ μηδείς^{aansn} πολύς^{aansc} ἐπιτίθημι^{vnpm} σύ$^{rpd\text{-}p}$ βάρος^{nans} πλήν^{bo} ὁ^{dgnp} ἐπάναγκες^{bo} οὗτος^{rdgnp}.
v.29 ἀπέχω^{vnpm} εἰδωλόθυτος^{agnpn} καί^{c} αἷμα^{ngns} καί^{c} πνικτός^{agnsn} καί^{c} πορνεία^{ngfs} ἐκ^{p} ὅς^{rrgnp} διατηρέω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} εὖ^{bo} πράσσω^{vifa2p} ῥώννυμαι^{vdxp2p}. **v.30** ὁ^{dnmp} μέν^{xo} οὖν^{c} ἀπολύω^{vpapnmp} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} Ἀντιόχεια^{nafs} καί^{c} συνάγω^{vpaanmp} ὁ^{dans} πλῆθος^{nans} ἐπιδίδωμι^{viaa3p} ὁ^{dafs} ἐπιστολή^{nafs}. **v.31** ἀναγινώσκω^{vpaanmp} δέ^{c} χαίρω^{viao3p} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs}. **v.32** Ἰούδας^{nnms} τέ^{xo} καί^{c} Σιλᾶς^{nnms} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} προφήτης^{nnmp} εἰμί^{vppxnmp} διά^{p} λόγος^{ngms} πολύς^{agmsn} παρακαλέω^{viaa3p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} καί^{c} ἐπιστηρίζω^{viaa3p}. **v.33** ποιέω^{vpaanmp} δέ^{c} χρόνος^{nams} ἀπολύω^{viap3p} μετά^{p} εἰρήνη^{ngfs} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ἀδελφός^{ngmp} πρός^{p} ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp}. **v.35** Παῦλος^{nnms} δέ^{c} καί^{c} Βαρναβᾶς^{nnms} διατρίβω^{viia3p} ἐν^{p} Ἀντιόχεια^{ndfs} διδάσκω^{vppanmp} καί^{c} εὐαγγελίζω^{vppmnmp} μετά^{p} καί^{c} ἕτερος^{agmpn} πολύς^{agmpn} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.36** μετά^{p} δέ^{c} τι-σριαφπ ἡμέρα^{nafp} λέγω^{viaa3s} Παῦλος^{nnms} πρός^{p} Βαρναβᾶς^{nams} ἐπιστρέφω^{vpaanmp} δή^{xo} ἐπισκέπτομαι^{vsad1p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ κατά^{p} πᾶς^{aafsn} πόλις^{nafs} ἐν^{p} ὅς^{rrdfp} καταγγέλλω^{viaa1p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} πῶς^{bo} ἔχω^{vipa3p}.

38 καλούμενον Μᾶρκον, Παῦλος δὲ ἠξίου τὸν ἀποστάντα ἀπ
αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔρ-
39 γον μὴ συμπαραλαβεῖν τοῦτον. ἐγένετο οὖν παροξυσμὸς
ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ ἀλλήλων τόν τε Βαρναβᾶν
40 παραλαβόντα τὸν Μᾶρκον ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον. Παῦ-
λος δὲ ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν ἐξῆλθεν παραδοθεὶς τῇ χάριτι
41 τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν, διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ
Κιλικίαν ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.

16 Κατήντησεν δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν καὶ ἰδοὺ μαθη-
τής τις ἦν ἐκεῖ ὀνόματι Τιμόθεος υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰου-
2 δαίας πιστῆς πατρὸς δὲ Ἕλληνος. ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ
3 τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. τοῦτον ἠθέλησεν
ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν
διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκείνοις, ᾔ-
δεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ ὅτι Ἕλλην ὑπῆρχεν.
4 ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσ-
σειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν
5 πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἰερουσαλήμ. αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι
ἐστερεοῦντο τῇ πίστει καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ ἡμέ-
6 ραν. διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Γαλατικὴν χώραν
κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον

---

v.37 Βαρναβᾶς^{nnms} δέ^{c} βουλεύομαι^{viad3s} συμπαραλαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dams} καλέω^{vpppams} Μᾶρκος^{nams}. **v.38** Παῦλος^{nnms} δέ^{c} ἀξιόω^{viia3s} ὁ^{dams} ἀφίστημι^{vpaaams} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp} ἀπό^{p} Παμφυλία^{ngfs} καί^{c} μή^{xo} συνέρχομαι^{vpaaams} αὐτός^{rpdmp} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἔργον^{nans} μή^{xo} συμπαραλαμβάνω^{vnaa} οὗτος^{rdams}. **v.39** γίνομαι^{viad3s} οὖν^{c} παροξυσμός^{nnms} ὥστε^{c} ἀποχωρίζω^{vnap} αὐτός^{rpamp} ἀπό^{p} ἀλλήλων^{regmp} ὁ^{dams} τέ^{xo} Βαρναβᾶς^{nams} παραλαμβάνω^{vpaaams} ὁ^{dams} Μᾶρκος^{nams} ἐκπλέω^{vnaa} εἰς^{p} Κύπρος^{nafs}. **v.40** Παῦλος^{nnms} δέ^{c} ἐπιλέγω^{vpamnms} Σιλᾶς^{nams} ἐξέρχομαι^{viaa3s} παραδίδωμι^{vpapnms} ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} ἀδελφός^{ngmp}. **v.41** διέρχομαι^{viin3s} δέ^{c} ὁ^{dafs} Συρία^{nafs} καί^{c} Κιλικία^{nafs} ἐπιστηρίζω^{vppanms} ὁ^{dafp} ἐκκλησία^{nafp}. **16. v.1** καταντάω^{viaa3s} δέ^{c} εἰς^{p} Δέρβη^{nafs} καί^{c} Λύστρα^{nafs} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} μαθητής^{nnms} τι-σριν-μσ εἰμί^{viix3s} ἐκεῖ^{bo} ὄνομα^{ndns} Τιμόθεος^{nnms} υἱός^{nnms} γυνή^{ngfs} τίς^{rigfs} Ἰουδαῖος^{agfsn} πιστός^{agfsn} πατήρ^{ngms} δέ^{c} Ἕλλην^{ngms}. **v.2** ὅς^{rrnms} μαρτυρέω^{viip3s} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} ἐν^{p} Λύστρα^{ndnp} καί^{c} Ἰκόνιον^{ndns} ἀδελφός^{ngmp}. **v.3** οὗτος^{rdams} θέλω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} ἐξέρχομαι^{vnaa} καί^{c} λαμβάνω^{vpaanms} περιτέμνω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} διά^{p} ὁ^{damp} Ἰουδαῖος^{aampn} ὁ^{damp} εἰμί^{vppxamp} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} τόπος^{ndmp} ἐκεῖνος^{rddmp} οἶδα^{viya3p} γάρ^{c} ἅπας^{anmpn} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} Ἕλλην^{nnms} ὑπάρχω^{viia3s}. **v.4** ὡς^{bo} δέ^{c} διαπορεύομαι^{viin3p} ὁ^{dafp} πόλις^{nafp} παραδίδωμι^{viia3p} αὐτός^{rpdmp} φυλάσσω^{vnpa} ὁ^{danp} δόγμα^{nanp} ὁ^{danp} κρίνω^{vpxpanp} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} ἀπόστολος^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} ὁ^{dgmp} ἐν^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.5** ὁ^{dnfp} μέν^{xo} οὖν^{c} ἐκκλησία^{nnfp} στερεόω^{viip3p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} καί^{c} περισσεύω^{viia3p} ὁ^{ddms} ἀριθμός^{ndms} κατά^{p} ἡμέρα^{nafs}.

ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπείραζον κατὰ τὴν 7
Βιθυνίαν πορεύεσθαι, καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα.
παρελθόντες δὲ τὴν Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρῳάδα. καὶ 8, 9
ὅραμα διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύλῳ ἀνὴρ τις ἦν Μακεδών
ἑστὼς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων Διαβὰς εἰς Μακεδονίαν
βοήθησον ἡμῖν. ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν εὐθέως ἐζητήσαμεν 10
ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκλη-
ται ἡμᾶς ὁ Κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς. Ἀναχθέντες 11
οὖν ἀπὸ τῆς Τρῳάδος εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθρᾴκην
τῇ τε ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν. ἐκειθέν τε εἰς Φιλίππους ἥτις 12
ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις κολωνεία
ἦμεν δὲ ἐν αὕτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς. τῇ 13
τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ
ποταμὸν οὗ ἐνομίζετο προσευχὴ εἶναι καὶ καθίσαντες ἐλα-
λοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναιξίν. καί τις γυνὴ ὀνόματι 14
Λυδία πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων σεβομένη τὸν θεόν
ἤκουεν ἧς ὁ κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν προσέχειν τοῖς
λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. ὡς δὲ ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶ- 15
κος αὐτῆς παρεκάλεσεν λέγουσα Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ
κυρίῳ εἶναι εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου μείνατε. καὶ πα-

---

v.6 διέρχομαι^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dafs} Φρυγία^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} Γαλατικός^{aafsn} χώρα^{nafs} κωλύω^{vpapnmp} ὑπό^{p} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} λαλέω^{vnaa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἀσία^{ndfs}. **v.7** ἔρχομαι^{vpaanmp} κατά^{p} ὁ^{dafs} Μυσία^{nafs} πειράζω^{viia3p} κατά^{p} ὁ^{dafs} Βιθυνία^{nafs} πορεύομαι^{vnpn} καί^{c} οὐ^{xo} ἐάω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns}. **v.8** παρέρχομαι^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dafs} Μυσία^{nafs} καταβαίνω^{viaa3p} εἰς^{p} Τρῳάς^{nafs}. **v.9** καί^{c} ὅραμα^{nnns} διά^{p} ὁ^{dgfs} νύξ^{ngfs} ὁράω^{viap3s} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} ἀνήρ^{nnms} τι-σρινμσ εἰμί^{viix3s} Μακεδών^{nnms} ἵστημι^{vpxanms} παρακαλέω^{vppanms} αὐτός^{rpams} καί^{c} λέγω^{vppanms} διαβαίνω^{vpaanms} εἰς^{p} Μακεδονία^{nafs} βοηθέω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.10** ὡς^{bo} δέ^{c} ὁ^{dans} ὅραμα^{nans} ὁράω^{viaa3s} εὐθέως^{bo} ζητέω^{viaa1p} ἐξέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Μακεδονία^{nafs} συμβιβάζω^{vppanmp} ὅτι^{c} προσκαλέομαι^{vixn3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εὐαγγελίζω^{vnam} αὐτός^{rpamp}. **v.11** ἀνάγω^{vpapnmp} οὖν^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Τρῳάς^{ngfs} εὐθυδρομέω^{viaa1p} εἰς^{p} Σαμοθρᾴκη^{nafs} ὁ^{ddfs} τέ^{xo} ἔπειμι^{vppxdfs} εἰς^{p} Νεάπολις^{nafs}. **v.12** ἐκεῖθεν^{bo} τέ^{xo} εἰς^{p} Φίλιπποι^{nams} ὅστις^{rrnfs} εἰμί^{vipx3s} πρῶτος^{anfsn} ὁ^{dgfs} μερίς^{ngfs} ὁ^{dgfs} Μακεδονία^{ngfs} πόλις^{nnfs} κολωνία^{nnfs} εἰμί^{viix1p} δέ^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} διατρίβω^{vppanmp} ἡμέρα^{nafp} τι-σριαφπ. **v.13** ὁ^{ddfs} τέ^{xo} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgnp} σάββατον^{ngnp} ἐξέρχομαι^{viaa1p} ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} παρά^{p} ποταμός^{nams} ὅς^{bo} νομίζω^{viip3s} προσευχή^{nnfs} εἰμί^{vnpx} καί^{c} καθίζω^{vpaanmp} λαλέω^{viia1p} ὁ^{ddfp} συνέρχομαι^{vpaadfp} γυνή^{ndfp}. **v.14** καί^{c} τι-σρινφσ γυνή^{nnfs} ὄνομα^{ndns} Λυδία^{nnfs} πορφυρόπωλις^{nnfs} πόλις^{ngfs} Θυάτειρα^{ngnp} σέβω^{vppnnfs} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀκούω^{viia3s} ὅς^{rrgfs} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} διανοίγω^{viaa3s} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} προσέχω^{vnpa} ὁ^{ddnp} λαλέω^{vpppdnp} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms}.

16 ρεβιάσατο ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προ-
σευχὴν παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος ἀπαντῆ-
σαι ἡμῖν ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις αὐτῆς
17 μαντευομένη. αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ ἡ-
μῖν ἔκραζεν λέγουσα Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ
τοῦ ὑψίστου εἰσίν οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν, ὁδὸν σωτη-
18 ρίας. τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας διαπονηθεὶς δὲ
ὁ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπεν Παραγγέλλω
σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν ἀπ αὐτῆς, καὶ
19 ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλ-
θεν ἡ ἐλπὶς τῆς ἐργασίας αὐτῶν ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον
καὶ τὸν Σιλᾶν εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας.
20 καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπον, Οὗτοι οἱ
ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν Ἰουδαῖοι ὑπάρ-
21 χοντες. καὶ καταγγέλλουσιν ἔθη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν πα-
22 ραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσιν. καὶ συνεπέστη
ὁ ὄχλος κατ αὐτῶν καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαντες αὐτῶν
23 τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν. πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς
πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακήν παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύ-

---

v.15 ὡς^{bo} δέ^{c} βαπτίζω^{viap3s} καί^{c} ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} αὐτός^{rpgfs} παρακαλέω^{viaa3s} λέγω^{vppanfs} εἰ^{qo} κρίνω^{vixa2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ πιστός^{aafsn} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} εἰμί^{vnpx} εἰσέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ μένω^{vdaa2p} καί^{c} παραβιάζομαι^{viad3s} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.16** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} πορεύομαι^{vppngmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} προσευχή^{nafs} παιδίσκη^{nafs} τι-σριαφσ ἔχω^{vppaafs} πνεῦμα^{nans} πύθων^{ngms} ἀπαντάω^{vnaa} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὅστις^{rrnfs} ἐργασία^{nafs} πολύς^{aafsn} παρέχω^{viia3s} ὁ^{ddmp} κύριος^{ndmp} αὐτός^{rpgfs} μαντεύομαι^{vppnnfs}. **v.17** οὗτος^{rdnfs} κατακολουθέω^{vpaanfs} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} καί^{c} ἐγώ$^{rpd-p}$ κράζω^{viia3s} λέγω^{vppanfs} οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} δοῦλος^{nnmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ὕψιστος^{agmsn} εἰμί^{vipx3p} ὅστις^{rrnmp} καταγγέλλω^{vipa3p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁδός^{nafs} σωτηρία^{ngfs}. **v.18** οὗτος^{rdans} δέ^{c} ποιέω^{viia3s} ἐπί^{p} πολύς^{aafpn} ἡμέρα^{nafp} διαπονέομαι^{vpadnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} καί^{c} ἐπιστρέφω^{vpaanms} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} λέγω^{viaa3s} παραγγέλλω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐξέρχομαι^{vnaa} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs}. **v.19** ὁράω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dnmp} κύριος^{nnmp} αὐτός^{rpgfs} ὅτι^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} ἐλπίς^{nnfs} ὁ^{dgfs} ἐργασία^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnmp} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} καί^{c} ὁ^{dams} Σιλᾶς^{nams} ἕλκω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἀγορά^{nafs} ἐπί^{p} ὁ^{damp} ἄρχων^{namp}. **v.20** καί^{c} προσάγω^{vpaanmp} αὐτός^{rpamp} ὁ^{ddmp} στρατηγός^{ndmp} λέγω^{viaa3p} οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} ἐκταράσσω^{vipa3p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} Ἰουδαῖος^{anmpn} ὑπάρχω^{vppanmp}. **v.21** καί^{c} καταγγέλλω^{vipa3p} ἔθος^{nanp} ὅς^{rranp} οὐ^{xo} ἔξεστι^{vipq3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ παραδέχομαι^{vnpn} οὐδέ^{bo} ποιέω^{vnpa} Ῥωμαῖος^{admpn} εἰμί^{vppxdmp}. **v.22** καί^{c} συνεφίστημι^{viaa3s} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} κατά^{p} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} στρατηγός^{nnmp} περιρήγνυμι^{vpaanmp} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} κελεύω^{viia3p} ῥαβδίζω^{vnpa}.

λακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς. ὃς παραγγελίαν τοιαύτην 24
εἰληφως ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς
πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον. Κατὰ δὲ τὸ μεσο- 25
νύκτιον Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν θεόν
ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι, ἄφνω δὲ σεισμὸς ἐγένετο 26
μέγας ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου, ἀνεῴ-
χθησαν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι καὶ πάντων τὰ δεσμὰ
ἀνέθη. ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ καὶ ἰδὼν ἀ- 27
νεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς σπασάμενος μάχαιραν
ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμί-
ους. ἐφώνησεν δὲ φωνῇ μεγάλῃ ὁ Παῦλος λέγων Μηδὲν 28
πράξῃς σεαυτῷ κακόν ἅπαντες γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. αἰτήσας 29
δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσεν
τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾷ. καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη 30
Κύριοι τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ. οἱ δὲ εἶπον, Πίστευ- 31
σον ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστὸν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ
ὁ οἶκός σου. καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου 32
καὶ πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς 33
ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν καὶ

---

v.23 πολύς^{aafpn} τέ^{xo} ἐπιτίθημι^{vpaanmp} αὐτός^{rpdmp} πληγή^{nafp} βάλλω^{viaa3p} εἰς^{p} φυλακή^{nafs} παραγγέλλω^{vpaanmp} ὁ^{ddms} δεσμοφύλαξ^{ndms} ἀσφαλῶς^{bo} τηρέω^{vnpa} αὐτός^{rpamp}. **v.24** ὅς^{rrnms} παραγγελία^{nafs} τοιοῦτος^{rdafs} λαμβάνω^{vpxanms} βάλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἐσώτερος^{aafsn} φυλακή^{nafs} καί^{c} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgmp} ἀσφαλίζω^{viad3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} ξύλον^{nans}. **v.25** κατά^{p} δέ^{c} ὁ^{dans} μεσονύκτιον^{nans} Παῦλος^{nnms} καί^{c} Σιλᾶς^{nnms} προσεύχομαι^{vppnnmp} ὑμνέω^{viia3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἐπακροάομαι^{viin3p} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnmp} δέσμιος^{nnmp}. **v.26** ἄφνω^{bo} δέ^{c} σεισμός^{nnms} γίνομαι^{viad3s} μέγας^{anmsn} ὥστε^{c} σαλεύω^{vnap} ὁ^{danp} θεμέλιον^{nanp} ὁ^{dgns} δεσμωτήριον^{ngns} ἀνοίγω^{viap3p} τέ^{xo} παραχρῆμα^{bo} ὁ^{dnfp} θύρα^{nnfp} πᾶς^{anfpn} καί^{c} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dnnp} δεσμός^{nnnp} ἀνίημι^{viap3s}. **v.27** ἔξυπνος^{anmsn} δέ^{c} γίνομαι^{vpadnms} ὁ^{dnms} δεσμοφύλαξ^{nnms} καί^{c} ὁράω^{vpaanms} ἀνοίγω^{vpxpafp} ὁ^{dafp} θύρα^{nafp} ὁ^{dgfs} φυλακή^{ngfs} σπάω^{vpamnms} μάχαιρα^{nafs} μέλλω^{viia3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ἀναιρέω^{vnpa} νομίζω^{vppanms} ἐκφεύγω^{vnxa} ὁ^{damp} δέσμιος^{namp}. **v.28** φωνέω^{viaa3s} δέ^{c} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} λέγω^{vppanms} μηδείς^{aansn} πράσσω^{vsaa2s} σεαυτοῦ^{rxdms} κακός^{aansn} ἅπας^{anmpn} γάρ^{c} εἰμί^{vipx1p} ἐνθάδε^{bo}. **v.29** αἰτέω^{vpaanms} δέ^{c} φῶς^{nanp} εἰσπηδάω^{viaa3s} καί^{c} ἔντρομος^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} προσπίπτω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddms} Σιλᾶς^{ndms}. **v.30** καί^{c} προάγω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} ἔξω^{bo} φημί^{viix3s} κύριος^{nvmp} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa-s}$ δεῖ^{vipq3s} ποιέω^{vnpa} ἵνα^{c} σῴζω^{vsap1s}. **v.31** ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} πιστεύω^{vdaa2s} ἐπί^{p} ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} καί^{c} σῴζω^{vifp2s} σύ$^{rpn-s}$ καί^{c} ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} σύ$^{rpg-s}$. **v.32** καί^{c} λαλέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^{c} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} αὐτός^{rpgms}.

34 ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα. ἀνα-
γαγών τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκεν τράπεζαν
35 καὶ ἠγαλλίατο πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ θεῷ. Ἡμέρας δὲ
γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους λέ-
36 γοντες Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. ἀπήγγειλεν
δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον
ὅτι ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀπολυθῆτε, νῦν οὖν ἐξ-
37 ελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς
αὐτούς Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους ἀνθρώπους
Ῥωμαίους ὑπάρχοντας ἔβαλον εἰς φυλακήν καὶ νῦν λάθρᾳ
ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν οὐ γάρ ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἐξαγαγέ-
38 τωσαν. ἀνήγγειλάν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ
ῥήματα ταῦτα καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰ-
39 σιν. καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς καὶ ἐξαγαγόντες
40 ἠρώτων ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλα-
κῆς εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφοὺς
παρεκάλεσαν αὐτοῦς, καὶ ἐξῆλθον.

17 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ Ἀπολλωνίαν ἦλθον
2 εἰς Θεσσαλονίκην ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. κα-
τὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐπὶ

---

v.33 καί^{c} παραλαμβάνω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ὁ^{dgfs} νύξ^{ngfs} λούω^{viaa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgfp} πληγή^{ngfp} καί^{c} βαπτίζω^{viap3s} αὐτός^{rpnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} αὐτός^{rpgms} πᾶς^{anmpn} παραχρῆμα^{bo}. **v.34** ἀνάγω^{vpaanms} τέ^{xo} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgms} παρατίθημι^{viaa3s} τράπεζα^{nafs} καί^{c} ἀγαλλιάω^{viin3s} πανοικεί^{bo} πιστεύω^{vpxanms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.35** ἡμέρα^{ngfs} δέ^{c} γίνομαι^{vpadgfs} ἀποστέλλω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} στρατηγός^{nnmp} ὁ^{damp} ῥαβδοῦχος^{namp} λέγω^{vppanmp} ἀπολύω^{vdaa2s} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} ἐκεῖνος^{rdamp}. **v.36** ἀπαγγέλλω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} δεσμοφύλαξ^{nnms} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} πρός^{p} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ὅτι^{c} ἀποστέλλω^{vixa3p} ὁ^{dnmp} στρατηγός^{nnmp} ἵνα^{c} ἀπολύω^{vsap2p} νῦν^{bo} οὖν^{c} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} πορεύομαι^{vdpn2p} ἐν^{p} εἰρήνη^{ndfs}. **v.37** ὁ^{dnms} δέ^{c} Παῦλος^{nnms} φημί^{viix3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} δέρω^{vpaanmp} ἐγώ$^{rpa-p}$ δημόσιος^{bo} ἀκατάκριτος^{aampn} ἄνθρωπος^{namp} Ῥωμαῖος^{aampn} ὑπάρχω^{vppaamp} βάλλω^{viaa3p} εἰς^{p} φυλακή^{nafs} καί^{c} νῦν^{bo} λάθρα^{bo} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐκβάλλω^{vipa3p} οὐ^{xo} γάρ^{c} ἀλλά^{c} ἔρχομαι^{vpaanmp} αὐτός^{rpnmp} ἐξάγω^{vdaa3p}. **v.38** ἀναγγέλλω^{viaa3p} δέ^{c} ὁ^{ddmp} στρατηγός^{ndmp} ὁ^{dnmp} ῥαβδοῦχος^{nnmp} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} οὗτος^{rdanp} καί^{c} φοβέομαι^{viao3p} ἀκούω^{vpaanmp} ὅτι^{c} Ῥωμαῖος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p}. **v.39** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanmp} παρακαλέω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp} καί^{c} ἐξάγω^{vpaanmp} ἐρωτάω^{viia3p} ἐξέρχομαι^{vnaa} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs}. **v.40** ἐξέρχομαι^{vpaanmp} δέ^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} φυλακή^{ngfs} εἰσέρχομαι^{viaa3p} πρός^{p} ὁ^{dafs} Λυδία^{nafs} καί^{c} ὁράω^{vpaanmp} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} παρακαλέω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp} καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3p}. **17. v.1** διοδεύω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dafs} Ἀμφίπολις^{nafs} καί^{c} Ἀπολλωνία^{nafs} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} Θεσσαλονίκη^{nafs} ὅπου^{bo} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnfs} συναγωγή^{nnfs} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}.

σάββατα τρία διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν. διανοί- 3
γων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀ-
ναστῆναι ἐκ νεκρῶν καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός Ἰησοῦς
ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν 4
καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σιλᾷ τῶν τε σε-
βομένων Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος γυναικῶν τε τῶν πρώτων
οὐκ ὀλίγαι. προσλαβόμενοι δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ ἀπειθοῦντες 5
τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας πονηροὺς καὶ ὀχλοποιήσαντες
ἐθορύβουν τὴν πόλιν ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζή-
τουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον, μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς 6
ἔσυρον τὸν Ἰάσονα καί τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρ-
χας βοῶντες ὅτι Οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες οὗτοι
καὶ ἐνθάδε πάρεισιν. οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων, καὶ οὗτοι 7
πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσιν βασι-
λέα λέγοντες ἕτερον εἶναι Ἰησοῦν. ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον 8
καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα. καὶ λαβόντες τὸ 9
ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐ-
τούς. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν 10
τόν τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν οἵτινες παραγε-
νόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν ἀπῄεσαν τῶν Ἰουδαίων. οὗτοι 11

---

v.2 κατάp δέc ὁdans εἴωθαvpxaans ὁddms Παῦλοςndms εἰσέρχομαιviaa3s πρόςp αὐτόςrpamp καίc ἐπίp σάββατονnanp τρεῖςnanp διαλέγομαιviad3s αὐτόςrpdmp ἀπόp ὁdgfp γραφήngfp. **v.3** διανοίγωvppanms καίc παρατίθημιvppmnnms ὅτιc ὁdams Χριστόςnams δεῖviiq3s πάσχωvnaa καίc ἀνίστημιvnaa ἐκp νεκρόςagmpn καίc ὅτιc οὗτοςrdnms εἰμίvipx3s ὁdnms Χριστόςnnms Ἰησοῦςnnms ὅςrrams ἐγώrpn-s καταγγέλλωvipa1s σύrpd-p. **v.4** καίc τι-σριναμπ ἐκp αὐτόςrpgmp πείθωviap3p καίc προσκληρόωviap3p ὁddms Παῦλοςndms καίc ὁddms Σιλᾶςndms ὁdgmp τέxo σέβωvppngmp Ἕλληνngmp πολύςannsn πλῆθοςnnns γυνήngfp τέxo ὁdgfp πρῶτοςagfpn οὐxo ὀλίγοςanfpn. **v.5** προσλαμβάνωvpamnmp δέc ὁdnmp Ἰουδαῖοςanmpn ὁdnmp ἀπειθέωvppanmp ὁdgmp ἀγοραῖοςagmpn τι-σριαμπ ἀνήρnamp πονηρόςaampn καίc ὀχλοποιέωvpaanmp θορυβέωviia3p ὁdafs πόλιςnafs ἐφίστημιvpaanmp τέxo ὁddfs οἰκίαndfs Ἰάσωνngms ζητέωviia3p αὐτόςrpamp ἄγωvnaa εἰςp ὁdams δῆμοςnams. **v.6** μήxo εὑρίσκωvpaanmp δέc αὐτόςrpamp σύρωviia3p ὁdams Ἰάσωνnams καίc τι-σριαμπ ἀδελφόςnamp ἐπίp ὁdamp πολιτάρχηςnamp βοάωvppanmp ὅτιc ὁdnmp ὁdafs οἰκουμένηnafs ἀναστατόωvpaanmp οὗτοςrdnmp καίc ἐνθάδεbo πάρειμιvipx3p. **v.7** ὅςrramp ὑποδέχομαιvixn3s Ἰάσωνnnms καίc οὗτοςrdnmp πᾶςanmpn ἀπέναντιbo ὁdgnp δόγμαngnp Καῖσαρngms πράσσωvipa3p βασιλεύςnams λέγωvppanmp ἕτεροςaamsn εἰμίvnpx Ἰησοῦςnams. **v.8** ταράσσωviaa3p δέc ὁdams ὄχλοςnams καίc ὁdamp πολιτάρχηςnamp ἀκούωvppaamp οὗτοςrdanp. **v.9** καίc λαμβάνωvpaanmp ὁdans ἱκανόςaansn παράp ὁdgms Ἰάσωνngms καίc ὁdgmp λοιπόςagmpn ἀπολύωviaa3p αὐτόςrpamp. **v.10** ὁdnmp δέc ἀδελφόςnnmp εὐθέωςbo διάp ὁdgfs νύξngfs ἐκπέμπωviaa3p ὁdams τέxo Παῦλοςnams καίc ὁdams Σιλᾶςnams εἰςp Βέροιαnafs ὅστιςrrnmp παραγίνομαιvpadnmp εἰςp ὁdafs συναγωγήnafs ἄπειμιviix3p ὁdgmp Ἰουδαῖοςagmpn.

δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ οἵτινες ἐδέξαντο
τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας τὸ καθ ἡμέραν ἀνακρί-
12 νοντες τὰς γραφὰς εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. πολλοὶ μὲν οὖν
ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐ-
13 σχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ
τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη
ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἦλθον κἀκεῖ σαλεύον-
14 τες τοὺς ὄχλους. εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν
οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ὑπέμενον δὲ
15 ὅ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ καθιστῶντες τὸν
Παῦλον ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν καὶ λαβόντες ἐντολὴν
πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ Τιμόθεον ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς
16 αὐτὸν ἐξήεσαν. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς
τοῦ Παύλου παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεω-
17 ροῦντι κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. διελέγετο μὲν οὖν ἐν
τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ
ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας.
18 τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων καὶ τῶν Στοϊκῶν φιλοσόφων
συνέβαλλον αὐτῷ καί τινες ἔλεγον Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολό-
γος οὗτος λέγειν οἱ δέ Ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς

---

v.11 οὗτος^{rdnmp} δέ^{c} εἰμί^{viix3p} εὐγενής^{anmpc} ὁ^{dgmp} ἐν^{p} Θεσσαλονίκη^{ndfs} ὅστις^{rrnmp} δέχομαι^{viad3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} μετά^{p} πᾶς^{agfsn} προθυμία^{ngfs} ὁ^{dans} κατά^{p} ἡμέρα^{nafs} ἀνακρίνω^{vppanmp} ὁ^{dafp} γραφή^{nafp} εἰ^{qo} ἔχω^{vopa3s} οὗτος^{rdnnp} οὕτω^{bo}. **v.12** πολύς^{anmpn} μέν^{xo} οὖν^{c} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} πιστεύω^{viaa3p} καί^{c} ὁ^{dgfp} Ἑλληνίς^{ngfp} γυνή^{ngfp} ὁ^{dgmp} εὐσχήμων^{agmpn} καί^{c} ἀνήρ^{ngmp} οὐ^{xo} ὀλίγος^{anmpn}. **v.13** ὡς^{bo} δέ^{c} γινώσκω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Θεσσαλονίκη^{ngfs} Ἰουδαῖος^{anmpn} ὅτι^{c} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Βέροια^{ndfs} καταγγέλλω^{viap3s} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἔρχομαι^{viaa3p} κἀκεῖ^{bo} σαλεύω^{vppanmp} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp}. **v.14** εὐθέως^{bo} δέ^{c} τότε^{bo} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἐξαποστέλλω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} πορεύομαι^{vnpn} ὡς^{bo} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὑπομένω^{viia3p} δέ^{c} ὁ^{dnms} τέ^{xo} Σιλᾶς^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} Τιμόθεος^{nnms} ἐκεῖ^{bo}. **v.15** ὁ^{dnmp} δέ^{c} καθίστημι^{vppanmp} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἄγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἕως^{c} Ἀθῆναι^{ngfp} καί^{c} λαμβάνω^{vpaanmp} ἐντολή^{nafs} πρός^{p} ὁ^{dams} Σιλᾶς^{nams} καί^{c} Τιμόθεος^{nams} ἵνα^{c} ὡς^{bo} ταχύς^{bo} ἔρχομαι^{vsaa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἔξειμι^{viix3p}. **v.16** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfp} Ἀθῆναι^{ndfp} ἐκδέχομαι^{vppngms} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} παροξύνω^{viip3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} θεωρέω^{vppadms} κατείδωλος^{aafsn} εἰμί^{vppxafs} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs}. **v.17** διαλέγομαι^{viin3s} μέν^{xo} οὖν^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} συναγωγή^{ndfs} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} καί^{c} ὁ^{ddmp} σέβω^{vppndmp} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀγορά^{ndfs} κατά^{p} πᾶς^{aafsn} ἡμέρα^{nafs} πρός^{p} ὁ^{damp} παρατυγχάνω^{vppaamp}.

εἶναι ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο. ἐπι- 19
λαβόμενοί τε αὐτοῦ ἐπὶ τὸν Ἄρειον Πάγον ἤγαγον λέγοντες
Δυνάμεθα γνῶναι τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ λαλουμένη
διδαχή. ξενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν, 20
βουλόμεθα οὖν γνῶναι τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι. Ἀθηναῖοι 21
δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐ-
καίρουν, ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον. Σταθεὶς δὲ ὁ 22
Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔφη Ἄνδρες Ἀθηναῖοι
κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. διερχό- 23
μενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον καὶ
βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο Ἀγνώστῳ θεῷ ὃν οὖν ἀγνοοῦντες
εὐσεβεῖτε τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. ὁ θεὸς ὁ ποιήσας 24
τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς
κύριος ὑπάρχων οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ. οὐ- 25
δὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται προσδεόμενός τινος
αὐτὸς διδοὺς πάσιν ζωὴν καὶ πνοὴν κατὰ πάντα, ἐποίησέν 26
τε ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν
τὸ προσώπον τῆς γῆς ὁρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ
τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν. ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ 27

---

v.18 τι-σριvμπ δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dgmp} Ἐπικούρειος^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dgmp} Στοϊκός^{agmpn} φιλόσοφος^{ngmp} συμβάλλω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} τι-σριvμπ λέγω^{viia3p} τίς^{rqans} ἄν^{xo} θέλω^{vopa3s} ὁ^{dnms} σπερμολόγος^{anmsn} οὗτος^{rdnms} λέγω^{vnpa} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ξένος^{agnpn} δαιμόνιον^{ngnp} δοκέω^{vipa3s} καταγγελεύς^{nnms} εἰμί^{vnpx} ὅτι^{c} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} ὁ^{dafs} ἀνάστασις^{nafs} εὐαγγελίζω^{viim3s}.
v.19 ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnmp} τέ^{xo} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dams} Ἄρειος^{nams} Πάγος^{nams} ἄγω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} δύναμαι^{vipn1p} γινώσκω^{vnaa} τίς^{rqnms} ὁ^{dnfs} καινός^{anfsn} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} ὑπό^{p} σύ$^{rpg-s}$ λαλέω^{vpppnfs} διδαχή^{nnfs}. **v.20** ξενίζω^{vppaanp} γάρ^{c} τι-σριανπ εἰσφέρω^{vipa2s} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ἀκοή^{nafp} ἐγώ$^{rpg-p}$ βούλομαι^{vipn1p} οὖν^{c} γινώσκω^{vnaa} τίς^{rqans} ἄν^{xo} θέλω^{vopa3s} οὗτος^{rdnnp} εἰμί^{vnpx}. **v.21** Ἀθηναῖος^{anmpn} δέ^{c} πᾶς^{anmpn} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἐπιδημέω^{vppanmp} ξένος^{anmpn} εἰς^{p} οὐδείς^{aansn} ἕτερος^{aansn} εὐκαιρέω^{viia3p} ἤ^{xo} λέγω^{vnpa} τι-σριανσ καί^{c} ἀκούω^{vnpa} καινός^{aansn}. **v.22** ἵστημι^{vpapnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgms} Ἄρειος^{ngms} Πάγος^{ngms} φημί^{viix3s} ἀνήρ^{nvmp} Ἀθηναῖος^{avmpn} κατά^{p} πᾶς^{aanpn} ὡς^{bo} δεισιδαίμων^{aampc} σύ$^{rpa-p}$ θεωρέω^{vipa1s}. **v.23** διέρχομαι^{vppnnms} γάρ^{c} καί^{c} ἀναθεωρέω^{vppanms} ὁ^{danp} σέβασμα^{nanp} σύ$^{rpg-p}$ εὑρίσκω^{viaa1s} καί^{c} βωμός^{nams} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} ἐπιγράφω^{viyp3s} ἄγνωστος^{admsn} θεός^{ndms} ὅς^{rrams} οὖν^{c} ἀγνοέω^{vppanmp} εὐσεβέω^{vipa2p} οὗτος^{rdams} ἐγώ$^{rpn-s}$ καταγγέλλω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$.
v.24 ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^{c} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} οὗτος^{rdnms} οὐρανός^{ngms} καί^{c} γῆ^{ngfs} κύριος^{nnms} ὑπάρχω^{vppanms} οὐ^{xo} ἐν^{p} χειροποίητος^{admpn} ναός^{ndmp} κατοικέω^{vipa3s}. **v.25** οὐδέ^{bo} ὑπό^{p} χείρ^{ngfp} ἄνθρωπος^{ngmp} θεραπεύω^{vipp3s} προσδέομαι^{vppnnms} τι-σριγνσ αὐτός^{rpnms} δίδωμι^{vppanms} πᾶς^{adnpn} ζωή^{nafs} καί^{c} πνοή^{nafs} κατά^{p} πᾶς^{aanpn}. **v.26** ποιέω^{viaa3s} τέ^{xo} ἐκ^{p} εἷς^{ngns} αἷμα^{ngns} πᾶς^{aansn} ἔθνος^{nans} ἄνθρωπος^{ngmp} κατοικέω^{vnpa} ἐπί^{p} πᾶς^{aansn} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὁρίζω^{vpaanms} προστάσσω^{vpxpamp} καιρός^{namp} καί^{c} ὁ^{dafp} ὁροθεσία^{nafp} ὁ^{dgfs} κατοικία^{ngfs} αὐτός^{rpgmp}.

ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὕροιεν καίγε οὐ μακρὰν
28 ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. Ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν
καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν ὡς καί τινες τῶν καθ ὑμᾶς ποιη-
29 τῶν εἰρήκασιν Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. γένος οὖν ὑπάρ-
χοντες τοῦ θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομίζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ
λίθῳ χαράγματι τέχνης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου τὸ θεῖον
30 εἶναι ὅμοιον. τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν
ὁ θεὸς τὰ νῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πάσιν πανταχοῦ
31 μετανοεῖν. διότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν
οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισεν πίστιν παρα-
32 σχὼν πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Ἀκούσαντες δὲ
ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον οἱ δὲ εἶπον, Ἀκουσόμε-
33 θά σου πάλιν περὶ τούτου. καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ
34 μέσου αὐτῶν. τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευ-
σαν ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης καὶ γυνὴ ὀνόματι
Δάμαρις καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

18 Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν
2 εἰς Κόρινθον. καὶ εὑρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν
Ποντικὸν τῷ γένει προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας
καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ διὰ τὸ τεταχέναι Κλαύδιον
χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης προσῆλ-

---

v.27 ζητέω^{vnpa} ὁ^{dams} κύριος^{nams} εἰ^{qo} ἄρα^{xo} γέ^{xo} ψηλαφάω^{voaa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} εὑρίσκω^{voaa3p} καί&γε^{bo} οὐ^{xo} μακράν^{bo} ἀπό^{p} εἷς^{ngms} ἕκαστος^{agmsn} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὑπάρχω^{vppaams}. **v.28** ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} γάρ^{c} ζάω^{vipa1p} καί^{c} κινέω^{vipp1p} καί^{c} εἰμί^{vipx1p} ὡς^{bo} καί^{c} τι-σ-ρινμπ ὁ^{dgmp} κατά^{p} σύ$^{rpa-p}$ ποιητής^{ngmp} λέγω^{vixa3p} ὁ^{dgms} γάρ^{c} καί^{c} γένος^{nnns} εἰμί^{vipx1p}. **v.29** γένος^{nnns} οὖν^{c} ὑπάρχω^{vppanmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ὀφείλω^{vipa1p} νομίζω^{vnpa} χρυσός^{ndms} ἤ^{xo} ἄργυρος^{ndms} ἤ^{xo} λίθος^{ndms} χάραγμα^{ndns} τέχνη^{ngfs} καί^{c} ἐνθύμησις^{ngfs} ἄνθρωπος^{ngms} ὁ^{dans} θεῖος^{aansn} εἰμί^{vnpx} ὅμοιος^{aamsn}. **v.30** ὁ^{damp} μέν^{xo} οὖν^{c} χρόνος^{namp} ὁ^{dgfs} ἄγνοια^{ngfs} ὑπεροράω^{vpaanms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{danp} νῦν^{bo} παραγγέλλω^{vipa3s} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} πᾶς^{admpn} πανταχοῦ^{bo} μετανοέω^{vnpa}. **v.31** διότι^{c} ἵστημι^{viaa3s} ἡμέρα^{nafs} ἐν^{p} ὅς^{rrdfs} μέλλω^{vipa3s} κρίνω^{vnpa} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} ἐν^{p} δικαιοσύνη^{ndfs} ἐν^{p} ἀνήρ^{ndms} ὅς^{rrdms} ὁρίζω^{viaa3s} πίστις^{nafs} παρέχω^{vpaanms} πᾶς^{admpn} ἀνίστημι^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.32** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^{c} ἀνάστασις^{nafs} νεκρός^{agmpn} ὁ^{dnmp} μέν^{xo} χλευάζω^{viia3p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} ἀκούω^{vifd1p} σύ$^{rpg-s}$ πάλιν^{bo} περί^{p} οὗτος^{rdgns}. **v.33** καί^{c} οὕτω^{bo} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐκ^{p} μέσος^{agnsn} αὐτός^{rpgmp}. **v.34** τι-σρινμπ δέ^{c} ἀνήρ^{nnmp} κολλάω^{vpapnmp} αὐτός^{rpdms} πιστεύω^{viaa3p} ἐν^{p} ὅς^{rrdmp} καί^{c} Διονύσιος^{nnms} ὁ^{dnms} Ἀρεοπαγίτης^{nnms} καί^{c} γυνή^{nnfs} ὄνομα^{ndns} Δάμαρις^{nnfs} καί^{c} ἕτερος^{anmpn} σύν^{p} αὐτός^{rpdmp}. **18. v.1** μετά^{p} δέ^{c} οὗτος^{rdanp} χωρίζω^{vpapnms} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} Ἀθῆναι^{ngfp} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} Κόρινθος^{nafs}.

θεν αὐτοῖς. καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον εἶναι ἔμενεν παρ αὐτοῖς 3
καὶ εἰργάζετο, ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην. διελέγετο 4
δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον ἔπειθέν τε Ἰουδαί-
ους καὶ Ἕλληνας. Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας 5
ὅ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος συνείχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος
διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. ἀν- 6
τιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἐκτιναξάμενος
τὰ ἱμάτια εἶπεν πρὸς αὐτούς Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
ὑμῶν, καθαρὸς ἐγώ, ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι.
καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Ἰού- 7
στου σεβομένου τὸν θεόν οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ
συναγωγῇ. Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν τῷ 8
κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀ-
κούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. εἶπεν δὲ ὁ κύριος δι' 9
ὁράματος ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ Μὴ φοβοῦ ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ
σιωπήσῃς. διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί 10
σοι τοῦ κακῶσαί σε διότι λαός ἐστίν μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει
ταύτῃ. Ἐκάθισεν τε ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἓξ διδάσκων ἐν 11
αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος 12

---

v.2 καί^{c} εὑρίσκω^{vpaanms} τι-σριαμσ Ἰουδαῖος^{aamsn} ὄνομα^{ndns} Ἀκύλας^{nams} Ποντικός^{aamsn} ὁ^{ddns} γένος^{ndns} προσφάτως^{bo} ἔρχομαι^{vpxaams} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Ἰταλία^{ngfs} καί^{c} Πρίσκα^{nafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} διά^{p} ὁ^{dans} τάσσω^{vnpa} Κλαύδιος^{nams} χωρίζω^{vnpp} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} Ἰουδαῖος^{aampn} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} Ῥώμη^{ngfs} προσέρχομαι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.3** καί^{c} διά^{p} ὁ^{dans} ὁμότεχνος^{aamsn} εἰμί^{vnpx} μένω^{viia3s} παρά^{p} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} ἐργάζομαι^{viin3s} εἰμί^{viix3p} γάρ^{c} σκηνοποιός^{nnmp} ὁ^{dafs} τέχνη^{nafs}. **v.4** διαλέγομαι^{viin3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} συναγωγή^{ndfs} κατά^{p} πᾶς^{aansn} σάββατον^{nans} πείθω^{viia3s} τέ^{xo} Ἰουδαῖος^{aampn} καί^{c} Ἕλλην^{namp}. **v.5** ὡς^{bo} δέ^{c} κατέρχομαι^{viaa3p} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Μακεδονία^{ngfs} ὁ^{dnms} τέ^{xo} Σιλᾶς^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} Τιμόθεος^{nnms} συνέχω^{viip3s} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} διαμαρτύρομαι^{vppnnms} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.6** ἀντιτάσσω^{vppmgmp} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} βλασφημέω^{vppagmp} ἐκτινάσσω^{vpamnms} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnns} αἷμα^{nnns} σύ$^{rpg-p}$ ἐπί^{p} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ καθαρός^{anmsn} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀπό^{p} ὁ^{dgms} νῦν^{bo} εἰς^{p} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} πορεύομαι^{vifd1s}. **v.7** καί^{c} μεταβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} οἰκία^{nafs} τι-σ-ριγμσ ὄνομα^{ndns} Ἰοῦστος^{ngms} σέβω^{vppngms} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὅς^{rrgms} ὁ^{dnfs} οἰκία^{nnfs} εἰμί^{viix3s} συνομορέω^{vppanfs} ὁ^{ddfs} συναγωγή^{ndfs}. **v.8** Κρίσπος^{nnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἀρχισυνάγωγος^{nnms} πιστεύω^{viaa3s} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} σύν^{p} ὅλος^{admsn} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} αὐτός^{rpgms} καί^{c} πολύς^{anmpn} ὁ^{dgmp} Κορίνθιος^{agmpn} ἀκούω^{vppanmp} πιστεύω^{viia3p} καί^{c} βαπτίζω^{viip3p}. **v.9** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} διά^{p} ὅραμα^{ngns} ἐν^{p} νύξ^{ndfs} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpn2s} ἀλλά^{c} λαλέω^{vdpa2s} καί^{c} μή^{xo} σιωπάω^{vsaa2s}. **v.10** διότι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} μετά^{p} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} οὐδείς^{anfsn} ἐπιτίθημι^{vifm3s} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dgms} κακόω^{vnaa} σύ$^{rpa-s}$ διότι^{c} λαός^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ πολύς^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} οὗτος^{rddfs}. **v.11** καθίζω^{viaa3s} τέ^{xo} ἐνιαυτός^{nams} καί^{c} μήν^{namp} ἕξ^{tn} διδάσκω^{vppanms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύ-
13 λῳ καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα. λέγοντες ὅτι Παρὰ τὸν
νόμον οὗτος ἀναπείθει τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν θεόν.
14 μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ Γαλ-
λίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους Εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥᾳ-
διούργημα πονηρόν ὦ Ἰουδαῖοι κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμην
15 ὑμῶν, εἰ δὲ ζήτημά ἐστιν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νό-
μου τοῦ καθ ὑμᾶς ὄψεσθε αὐτοί, κριτὴς γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ
16 βούλομαι εἶναι. καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος.
17 ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες Σωσθένην τὸν ἀρχισυν-
άγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος, καὶ οὐδὲν τούτων
18 τῷ Γαλλίωνι ἔμελλεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας
ἱκανὰς τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν
καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας κειράμενος τὴν κε-
19 φαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς εἶχεν γὰρ εὐχήν. κατήντησεν δὲ εἰς
Ἔφεσον καί ἐκείνους κατέλιπεν αὐτοῦ αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν
20 εἰς τὴν συναγωγὴν διελέχθη τοῖς Ἰουδαίοις. ἐρωτώντων
δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι παρ᾽ αὐτοῖς, οὐκ ἐ-
21 πένευσεν. ἀλλ᾽ ἀπετάξατο αὐτοῖς, εἰπών Δεῖ με πάντως
τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομενην ποιῆσαι εἰς Ἰεροσόλυμα, Πάλιν
δὲ ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς τοῦ θεοῦ θέλοντος ἀνήχθη ἀπὸ

---

v.12 Γαλλίων^{ngms} δέ^{c} ἀνθυπατεύω^{vppagms} ὁ^{dgfs} Ἀχαΐα^{ngfs} κατεφίσταμαι^{viaa3p} ὁμοθυμαδόν^{bo} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} καί^{c} ἄγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἐπί^{p} ὁ^{dans} βῆμα^{nans}. **v.13** λέγω^{vppanmp} ὅτι^{c} παρά^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} οὗτος^{rdnms} ἀναπείθω^{vipa3s} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} σέβω^{vnpn} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.14** μέλλω^{vppagms} δέ^{c} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} ἀνοίγω^{vnpa} ὁ^{dans} στόμα^{nans} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Γαλλίων^{nnms} πρός^{p} ὁ^{damp} Ἰουδαῖος^{aampn} εἰ^{qo} μέν^{xo} οὖν^{c} εἰμί^{viix3s} ἀδίκημα^{nnns} τι-σριννσ ἤ^{xo} ῥᾳδιούργημα^{nnns} πονηρός^{annsn} ὦ^{i} Ἰουδαῖος^{avmpn} κατά^{p} λόγος^{nams} ἄν^{xo} ἀνέχω^{viad1s} σύ$^{rpg-p}$. **v.15** εἰ^{qo} δέ^{c} ζήτημα^{nnns} εἰμί^{vipx3s} περί^{p} λόγος^{ngms} καί^{c} ὄνομα^{ngnp} καί^{c} νόμος^{ngms} ὁ^{dgms} κατά^{p} σύ$^{rpa-p}$ ὁράω^{vifd2p} αὐτός^{rpnmp} κριτής^{nnms} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ οὗτος^{rdgnp} οὐ^{xo} βούλομαι^{vipn1s} εἰμί^{vnpx}. **v.16** καί^{c} ἀπελαύνω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} βῆμα^{ngns}. **v.17** ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnmp} δέ^{c} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} Ἕλλην^{nnmp} Σωσθένης^{nams} ὁ^{dams} ἀρχισυνάγωγος^{nams} τύπτω^{viia3p} ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgns} βῆμα^{ngns} καί^{c} οὐδείς^{annsn} οὗτος^{rdgnp} ὁ^{ddms} Γαλλίων^{ndms} μέλλω^{viia3s}. **v.18** ὁ^{dnms} δέ^{c} Παῦλος^{nnms} ἔτι^{bo} προσμένω^{vpaanms} ἡμέρα^{nafp} ἱκανός^{aafpn} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} ἀποτάσσω^{vpamnms} ἐκπλέω^{viia3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Συρία^{nafs} καί^{c} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} Πρίσκα^{nnfs} καί^{c} Ἀκύλας^{nnms} κείρω^{vpamnms} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} ἐν^{p} Κεγχρεαί^{ndfp} ἔχω^{viia3s} γάρ^{c} εὐχή^{nafs}. **v.19** καταντάω^{viaa3s} δέ^{c} εἰς^{p} Ἔφεσος^{nafs} καί^{c} ἐκεῖνος^{rdamp} καταλείπω^{viaa3s} αὐτοῦ^{bo} αὐτός^{rpnms} δέ^{c} εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} συναγωγή^{nafs} διαλέγομαι^{viao3s} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn}. **v.20** ἐρωτάω^{vppagmp} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} ἐπί^{p} πολύς^{aamsc} χρόνος^{nams} μένω^{vnaa} παρά^{p} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} ἐπινεύω^{viaa3s}.

τῆς Ἐφέσου. καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν ἀναβὰς καὶ 22
ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν. καὶ 23
ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν διερχόμενος καθεξῆς τὴν Γα-
λατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μα-
θητάς. Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλῶς ὀνόματι Ἀλεξανδρεὺς τῷ 24
γένει ἀνὴρ λόγιος κατήντησεν εἰς Ἔφεσον δυνατὸς ὢν ἐν
ταῖς γραφαῖς. οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου 25
καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ πε-
ρὶ τοῦ Κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου,
οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούσαν- 26
τες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα προσελάβοντο αὐτὸν
καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ θεοῦ ὁδόν. βου- 27
λομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν προτρεψάμενοι
οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν ὃς
παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ
τῆς χάριτος, εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο 28
δημοσίᾳ ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰη-
σοῦν.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ Παῦλον **19**
διελθόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον καὶ εὑ-

---

v.21 ἀλλάc ἀποτάσσωviad3s αὐτόςrpdmp λέγωvpaanms δεῖvipq3s ἐγώrpa-s πάντωςbo ὁdafs ἑορτήnafs
ὁdafs ἔρχομαιvppnafs ποιέωvnaa εἰςp Ἱεροσόλυμαnafs πάλινbo δέc ἀνακάμπτωvifa1s πρόςp
σύrpa-p ὁdgms θεόςngms θέλωvppagms ἀνάγωviap3s ἀπόp ὁdgfs Ἔφεσοςngfs. **v.22** καίc
κατέρχομαιvpaanms εἰςp Καισάρειαnafs ἀναβαίνωvpaanms καίc ἀσπάζομαιvpadnms ὁdafs
ἐκκλησίαnafs καταβαίνωviaa3s εἰςp Ἀντιόχειαnafs. **v.23** καίc ποιέωvpaanms χρόνοςnams τι-
-σριαμσ ἐξέρχομαιviaa3s διέρχομαιvppnnms καθεξῆςbo ὁdafs Γαλατικόςaafsn χώραnafs καίc
Φρυγίαnafs ἐπιστηρίζωvppanms πᾶςaampn ὁdamp μαθητήςnamp. **v.24** Ἰουδαῖοςanmsn
δέc τι-σριγμσ Ἀπολλῶςnnms ὄνομαndns Ἀλεξανδρεύςnnms ὁddns γένοςndns ἀνήρnnms
λόγιοςanmsn καταντάωviaa3s εἰςp Ἔφεσοςnafs δυνατόςanmsn εἰμίvppxnms ἐνp ὁddfp γραφήndfp.
v.25 οὗτοςrdnms εἰμίviix3s κατηχέωvpxpnms ὁdafs ὁδόςnafs ὁdgms κύριοςngms καίc ζέωvppanms
ὁddns πνεῦμαndns λαλέωviia3s καίc διδάσκωviia3s ἀκριβῶςbo ὁdanp περίp ὁdgms κύριοςngms
ἐπίσταμαιvppnnms μόνοςbo ὁdans βάπτισμαnans Ἰωάννηςngms. **v.26** οὗτοςrdnms τέxo ἄρχωviad3s
παρρησιάζομαιvnpn ἐνp ὁddfs συναγωγήndfs ἀκούωvpaanmp δέc αὐτόςrpgms Ἀκύλαςnnms καίc
Πρίσκαnnfs προσλαμβάνωviam3p αὐτόςrpams καίc ἀκριβήςbo αὐτόςrpdms ἐκτίθημιviam3p ὁdafs
ὁdgms θεόςngms ὁδόςnafs. **v.27** βούλομαιvppngms δέc αὐτόςrpgms διέρχομαιvnaa εἰςp
ὁdafs Ἀχαΐαnafs προτρέπωvpamnmp ὁdnmp ἀδελφόςnnmp γράφωviaa3p ὁddmp μαθητήςndmp
ἀποδέχομαιvnad αὐτόςrpams ὅςrrnms παραγίνομαιvpadnms συμβάλλωviam3s πολύςaansn ὁddmp
πιστεύωvpxadmp διάp ὁdgfs χάριςngfs. **v.28** εὐτόνωςbo γάρc ὁddmp Ἰουδαῖοςadmpn
διακατελέγχομαιviin3s δημόσιοςbo ἐπιδείκνυμιvppanms διάp ὁdgfp γραφήngfp εἰμίvnpx ὁdams
Χριστόςnams Ἰησοῦςnams.

ρών τινας μαθητάς. εἶπέν πρὸς αὐτούς Εἰ πνεῦμα ἅγιον
ἐλάβετε πιστεύσαντες οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν Ἀλλ οὐδὲ εἰ
πνεῦμα ἅγιον ἔστιν ἠκούσαμεν. εἶπέν τε πρὸς αὐτούς,
Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτι-
σμα. εἶπεν δὲ Παῦλος Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν βάπτισμα
μετανοίας τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ αὐτὸν ἵνα
πιστεύσωσιν τοῦτ ἔστιν εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν. ἀκούσαν-
τες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. καὶ
ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας ἦλθεν τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον ἐπ αὐτούς ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ προεφήτευον.
7, 8 ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο. Εἰσελθὼν δὲ εἰς
τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμε-
9 νος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. ὡς δέ
τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠπείθουν κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν
ἐνώπιον τοῦ πλήθους ἀποστὰς ἀπ αὐτῶν ἀφώρισεν τοὺς
μαθητάς καθ ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν τῇ σχολῇ Τυράννου
10 τινός. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο ὥστε πάντας τοὺς κα-
τοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
11 Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας. Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας

---

19. **v.1** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἀπολλῶς^{nams} εἰμί^{vnpx} ἐν^{p} Κόρινθος^{ndfs} Παῦλος^{nams} διέρχομαι^{vpaaams} ὁ^{danp} ἀνωτερικός^{aanpn} μέρος^{nanp} ἔρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} Ἔφεσος^{nafs} καί^{c} εὑρίσκω^{vpaanms} τι-σριαμπ μαθητής^{namp}. **v.2** λέγω^{viaa3s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} εἰ^{qo} πνεῦμα^{nans} ἅγιος^{aansn} λαμβάνω^{viaa2p} πιστεύω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἀλλά^{c} οὐδέ^{bo} εἰ^{qo} πνεῦμα^{nnns} ἅγιος^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἀκούω^{viaa1p}. **v.3** λέγω^{viaa3s} τέ^{xo} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} τίς^{rqans} οὖν^{c} βαπτίζω^{viap2p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λέγω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} Ἰωάννης^{ngms} βάπτισμα^{nans}. **v.4** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} Παῦλος^{nnms} Ἰωάννης^{nnms} μέν^{xo} βαπτίζω^{viaa3s} βάπτισμα^{nans} μετάνοια^{ngfs} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} λέγω^{vppanms} εἰς^{p} ὁ^{dams} ἔρχομαι^{vppnams} μετά^{p} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} πιστεύω^{vsaa3p} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.5** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^{c} βαπτίζω^{viap3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.6** καί^{c} ἐπιτίθημι^{vpaagms} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn} ἐπί^{p} αὐτός^{rpamp} λαλέω^{viia3p} τέ^{xo} γλῶσσα^{ndfp} καί^{c} προφητεύω^{viia3p}. **v.7** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} ὁ^{dnmp} πᾶς^{anmpn} ἀνήρ^{nnmp} ὡσεί^{bo} δεκαδύο^{tn}. **v.8** εἰσέρχομαι^{vpaanms} δέ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafs} συναγωγή^{nafs} παρρησιάζομαι^{viin3s} ἐπί^{p} μήν^{namp} τρεῖς^{namp} διαλέγομαι^{vppnnms} καί^{c} πείθω^{vppanms} ὁ^{danp} περί^{p} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.9** ὡς^{bo} δέ^{c} τι-σριναμπ σκληρύνω^{viip3p} καί^{c} ἀπειθέω^{viia3p} κακολογέω^{vppanmp} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgns} πλῆθος^{ngns} ἀφίστημι^{vpaanms} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp} ἀφορίζω^{viaa3s} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} κατά^{p} ἡμέρα^{nafs} διαλέγομαι^{vppnnms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σχολή^{ndfs} Τύραννος^{ngms} τίς^{rigms}. **v.10** οὗτος^{rdnns} δέ^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐπί^{p} ἔτος^{nanp} δύο^{tn} ὥστε^{c} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} ὁ^{dafs} Ἀσία^{nafs} ἀκούω^{vnaa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Ἰουδαῖος^{aampn} τέ^{xo} καί^{c} Ἕλλην^{namp}.

ἐποίει ὁ θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου. ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς 12
ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια
ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ αὐτῶν τὰς νόσους τά
τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ἐπεχείρη- 13
σαν δέ τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν
ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄ-
νομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ λέγοντες Ὁρκίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰ-
ησοῦν ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει. ἦσαν δέ τινές υἱοὶ Σκευᾶ 14
Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ οἱ τοῦτο ποιοῦντες. ἀποκριθὲν 15
δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπεν Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω καὶ
τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ. καὶ ἐφαλλό- 16
μενος ἐπ αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πο-
νηρὸν καὶ κατακυριεύσαν αὐτῶν ἴσχυσεν κατ αὐτῶν, ὥστε
γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐ-
κείνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ 17
Ἕλλησιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον καὶ ἐπέπεσεν φόβος
ἐπὶ πάντας αὐτούς καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου
Ἰησοῦ. πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολο- 18
γούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. ἱκανοὶ δὲ 19
τῶν τὰ περίεργα πραξάντων συνενέγκαντες τὰς βίβλους κα-
τέκαιον ἐνώπιον πάντων, καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν

---

v.11 δύναμις^{nafp} τέ^{xo} οὐ^{xo} ὁ^{dafp} τυγχάνω^{vpaaafp} ποιέω^{viia3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} διά^{p} ὁ^{dgfp} χείρ^{ngfp} Παῦλος^{ngms}. **v.12** ὥστε^{c} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{damp} ἀσθενέω^{vppaamp} ἐπιφέρω^{vnpp} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} χρώς^{ngms} αὐτός^{rpgms} σουδάριον^{nanp} ἤ^{xo} σιμικίνθιον^{nanp} καί^{c} ἀπαλλάσσω^{vnpp} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dafp} νόσος^{nafp} ὁ^{danp} τέ^{xo} πνεῦμα^{nanp} ὁ^{danp} πονηρός^{aanpn} ἐξέρχομαι^{vnpn} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.13** ἐπιχειρέω^{viaa3p} δέ^{c} τι-σρινμπ ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} περιέρχομαι^{vppngmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἐξορκιστής^{ngmp} ὀνομάζω^{vnpa} ἐπί^{p} ὁ^{damp} ἔχω^{vppaamp} ὁ^{danp} πνεῦμα^{nanp} ὁ^{danp} πονηρός^{aanpn} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} λέγω^{vppanmp} ὁρκίζω^{vipa1p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ὅς^{rrams} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} κηρύσσω^{vipa3s}. **v.14** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} τίς^{rinmp} υἱός^{nnmp} Σκευᾶς^{ngms} Ἰουδαῖος^{agmsn} ἀρχιερεύς^{ngms} ἑπτά^{tn} ὁ^{dnmp} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vppanmp}. **v.15** ἀποκρίνομαι^{vpaonns} δέ^{c} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} πονηρός^{annsn} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} γινώσκω^{vipa1s} καί^{c} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἐπίσταμαι^{vipn1s} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} τίς^{rqnmp} εἰμί^{vipx2p}. **v.16** καί^{c} ἐφάλλομαι^{vppnnms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} πονηρός^{annsn} καί^{c} κατακυριεύω^{vpaanns} αὐτός^{rpgmp} ἰσχύω^{viaa3s} κατά^{p} αὐτός^{rpgmp} ὥστε^{c} γυμνός^{aampn} καί^{c} τραυματίζω^{vpxpamp} ἐκφεύγω^{vnaa} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οἶκος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms}. **v.17** οὗτος^{rdnns} δέ^{c} γίνομαι^{viad3s} γνωστός^{annsn} πᾶς^{admpn} Ἰουδαῖος^{admpn} τέ^{xo} καί^{c} Ἕλλην^{ndmp} ὁ^{ddmp} κατοικέω^{vppadmp} ὁ^{dafs} Ἔφεσος^{nafs} καί^{c} ἐπιπίπτω^{viaa3s} φόβος^{nnms} ἐπί^{p} πᾶς^{aampn} αὐτός^{rpamp} καί^{c} μεγαλύνω^{viip3s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.18** πολύς^{anmpn} τέ^{xo} ὁ^{dgmp} πιστεύω^{vpxagmp} ἔρχομαι^{viin3p} ἐξομολογέω^{vppmnmp} καί^{c} ἀναγγέλλω^{vppanmp} ὁ^{dafp} πρᾶξις^{nafp} αὐτός^{rpgmp}.

καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. Οὕτως κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ κυρίου ηὔξανεν καὶ ἴσχυεν. 21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν πορεύεσθαι εἰς Ἰερουσάλημ, εἰπὼν ὅτι 22 Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ Τιμόθεον καὶ Ἔραστον αὐτὸς ἐπέσχεν χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. 23 Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος 24 περὶ τῆς ὁδοῦ. Δημήτριος γάρ τις ὀνόματι ἀργυροκόπος ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς Ἀρτέμιδος παρείχετο τοῖς τεχνίταις 25 ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην. οὓς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας εἶπεν Ἄνδρες ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς 26 ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστιν. καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον λέγων ὅτι οὐκ 27 εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς ἱερὸν Ἀρτέμιδος εἰς οὐθὲν λογισθῆναι μέλλειν δὲ καὶ καθαιρεῖσθαι τήν μεγαλειότητα αὐτῆς ἣν ὅλη ἡ

---

v.19 ἱκανός^{anmpn} δέ^{c} ὁ^{dgmp} ὁ^{danp} περίεργος^{aanpn} πράσσω^{vpaagmp} συμφέρω^{vpaanmp} ὁ^{dafp} βίβλος^{nafp} κατακαίω^{viia3p} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agmpn} καί^{c} συμψηφίζω^{viaa3p} ὁ^{dafp} τιμή^{nafp} αὐτός^{rpgfp} καί^{c} εὑρίσκω^{viaa3p} ἀργύριον^{ngns} μυριάς^{namp} πέντε^{tn}. **v.20** οὕτω^{bo} κατά^{p} κράτος^{nans} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} αὐξάνω^{viia3s} καί^{c} ἰσχύω^{viia3s}. **v.21** ὡς^{bo} δέ^{c} πληρόω^{viap3s} οὗτος^{rdnnp} τίθημι^{viam3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} διέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dafs} Μακεδονία^{nafs} καί^{c} Ἀχαΐα^{nafs} πορεύομαι^{vnpn} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} λέγω^{vpaanms} ὅτι^{c} μετά^{p} ὁ^{dans} γίνομαι^{vnad} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐκεῖ^{bo} δεῖ^{vipq3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} Ῥώμη^{nafs} ὁράω^{vnaa}. **v.22** ἀποστέλλω^{vpaanms} δέ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Μακεδονία^{nafs} δύο^{tn} ὁ^{dgmp} διακονέω^{vppagmp} αὐτός^{rpdms} Τιμόθεος^{nams} καί^{c} Ἔραστος^{nams} αὐτός^{rpnms} ἐπέχω^{viaa3s} χρόνος^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ἀσία^{nafs}. **v.23** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} κατά^{p} ὁ^{dams} καιρός^{nams} ἐκεῖνος^{rdams} τάραχος^{nnms} οὐ^{xo} ὀλίγος^{anmsn} περί^{p} ὁ^{dgfs} ὁδός^{ngfs}. **v.24** Δημήτριος^{nnms} γάρ^{c} τι-σρινμσ ὄνομα^{ndns} ἀργυροκόπος^{nnms} ποιέω^{vppanms} ναός^{namp} ἀργυροῦς^{aampn} Ἄρτεμις^{ngfs} παρέχω^{viim3s} ὁ^{ddmp} τεχνίτης^{ndmp} ἐργασία^{nafs} οὐ^{xo} ὀλίγος^{aafsn}. **v.25** ὅς^{rramp} συναθροίζω^{vpaanms} καί^{c} ὁ^{damp} περί^{p} ὁ^{danp} τοιοῦτος^{rdanp} ἐργάτης^{namp} λέγω^{viaa3s} ἀνήρ^{nvmp} ἐπίσταμαι^{vipn2p} ὅτι^{c} ἐκ^{p} οὗτος^{rdgfs} ὁ^{dgfs} ἐργασία^{ngfs} ὁ^{dnfs} εὐπορία^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vipx3s}. **v.26** καί^{c} θεωρέω^{vipa2p} καί^{c} ἀκούω^{vipa2p} ὅτι^{c} οὐ^{xo} μόνος^{bo} Ἔφεσος^{ngfs} ἀλλά^{c} σχεδόν^{bo} πᾶς^{agfsn} ὁ^{dgfs} Ἀσία^{ngfs} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} οὗτος^{rdnms} πείθω^{vpaanms} μεθίστημι^{viaa3s} ἱκανός^{aamsn} ὄχλος^{nams} λέγω^{vppanms} ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3p} θεός^{nnmp} ὁ^{dnmp} διά^{p} χείρ^{ngfp} γίνομαι^{vppnnmp}.

Ἀσία καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενό- 28
μενοι πλήρεις θυμοῦ ἔκραζον λέγοντες Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις
Ἐφεσίων. καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη τῆς συγχύσεως ὥρ- 29
μησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέατρον συναρπάσαντες Γάϊον
καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας συνεκδήμους Παύλου. τοῦ 30
δὲ Παύλου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἴων
αὐτὸν οἱ μαθηταί, τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν ὄντες αὐτῷ 31
φίλοι πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυ-
τὸν εἰς τὸ θέατρον. ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον, ἦν 32
γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν
τίνος ἕνεκεν συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβί- 33
βασαν Ἀλέξανδρον προβαλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων, ὁ δὲ
Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ
δήμῳ. ἐπιγνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν φωνὴ ἐγένετο μία 34
ἐκ πάντων ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κραζόντων Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις
Ἐφεσίων. καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν 35
Ἄνδρες Ἐφέσιοι τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν
Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὖσαν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμι-
δος καὶ τοῦ διοπετοῦς. ἀναντιρρήτων οὖν ὄντων τούτων 36

---

v.27 οὐ[xo] μόνος[bo] δέ[c] οὗτος[rdnns] κινδυνεύω[vipa3s] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dans] μέρος[nans] εἰς[p] ἀπελεγμός[nams] ἔρχομαι[vnaa] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[dans] ὁ[dgfs] μέγας[agfsn] θεά[ngfs] ἱερόν[nans] Ἄρτεμις[ngfs] εἰς[p] οὐδείς[aansn] λογίζομαι[vnap] μέλλω[vnpa] δέ[c] καί[c] καθαιρέω[vnpp] ὁ[dafs] μεγαλειότης[nafs] αὐτός[rpgfs] ὅς[rrafs] ὅλος[anfsn] ὁ[dnfs] Ἀσία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] οἰκουμένη[nnfs] σέβω[vipn3s]. **v.28** ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] καί[c] γίνομαι[vpadnmp] πλήρης[anmpn] θυμός[ngms] κράζω[viia3p] λέγω[vppanmp] μέγας[anfsn] ὁ[dnfs] Ἄρτεμις[nnfs] Ἐφέσιος[agmpn]. **v.29** καί[c] πίμπλημι[viap3s] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] ὅλος[anfsn] ὁ[dgfs] σύγχυσις[ngfs] ὁρμάω[viaa3p] τέ[xo] ὁμοθυμαδόν[bo] εἰς[p] ὁ[dans] θέατρον[nans] συναρπάζω[vpaanmp] Γάϊος[nams] καί[c] Ἀρίσταρχος[nams] Μακεδών[namp] συνέκδημος[namp] Παῦλος[ngms]. **v.30** ὁ[dgms] δέ[c] Παῦλος[ngms] βούλομαι[vppngms] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ὁ[dams] δῆμος[nams] οὐ[xo] ἐάω[viia3p] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] μαθητής[nnmp]. **v.31** τι-σρινμπ δέ[c] καί[c] ὁ[dgmp] Ἀσιάρχης[ngmp] εἰμί[vppxnmp] αὐτός[rpdms] φίλος[anmpn] πέμπω[vpaanmp] πρός[p] αὐτός[rpams] παρακαλέω[viia3p] μή[xo] δίδωμι[vnaa] ἑαυτοῦ[rxams] εἰς[p] ὁ[dans] θέατρον[nans]. **v.32** ἄλλος[anmpn] μέν[xo] οὖν[c] ἄλλος[annsn] τι-σρινσ κράζω[viia3p] εἰμί[viix3s] γάρ[c] ὁ[dnfs] ἐκκλησία[nnfs] συγχέω[vpxpnfs] καί[c] ὁ[dnmp] πολύς[anmpc] οὐ[xo] οἶδα[viya3p] τίς[rqgns] ἕνεκα[bo] συνέρχομαι[viya3p]. **v.33** ἐκ[p] δέ[c] ὁ[dgms] ὄχλος[ngms] προβιβάζω[viaa3p] Ἀλέξανδρος[nams] προβάλλω[vpaagmp] αὐτός[rpams] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] ὁ[dnms] δέ[c] Ἀλέξανδρος[nnms] κατασείω[vpaanms] ὁ[dafs] χείρ[nafs] θέλω[viia3s] ἀπολογέομαι[vnpn] ὁ[ddms] δῆμος[ndms]. **v.34** ἐπιγινώσκω[vpaanmp] δέ[c] ὅτι[c] Ἰουδαῖος[anmsn] εἰμί[vipx3s] φωνή[nnfs] γίνομαι[viad3s] εἷς[nnfs] ἐκ[p] πᾶς[agmpn] ὡς[bo] ἐπί[p] ὥρα[nafp] δύο[tn] κράζω[vppagmp] μέγας[anfsn] ὁ[dnfs] Ἄρτεμις[nnfs] Ἐφέσιος[agmpn]. **v.35** καταστέλλω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] γραμματεύς[nnms] ὁ[dams] ὄχλος[nams] φημί[vipx3s] ἀνήρ[nvmp] Ἐφέσιος[anmpn] τίς[rqnms] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ἄνθρωπος[nnms] ὅς[rrnms] οὐ[xo] γινώσκω[vipa3s] ὁ[dafs] Ἐφέσιος[agmpn] πόλις[nafs] νεωκόρος[aafsn] εἰμί[vppxafs] ὁ[dgfs] μέγας[agfsn] θεά[ngfs] Ἄρτεμις[ngfs] καί[c] ὁ[dgms] διοπετής[agmsn].

δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν καὶ μηδὲν προ-
37 πετὲς πράσσειν. ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους οὔτε
38 ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὸν ὑμῶν. εἰ μὲν
οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται ἔχουσιν πρός τινα
λόγον ἀγοραῖοι ἄγονται καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν ἐγκαλείτωσαν
39 ἀλλήλοις. εἰ δέ τι πέρι ἑτέρων ἐπιζητεῖτε ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκ-
40 κλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι
στάσεως περὶ τῆς σήμερον μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος πε-
ρὶ οὗ οὐ δυνησόμεθα δοῦναί λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης.
41 καί ταῦτά εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν.

20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον προσκαλεσάμενος
ὁ Παῦλος τοὺς μαθητὰς καὶ ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν πορευ-
2 θῆναι εἰς τὴν Μακεδονίαν. διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα
καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλ-
3 λάδα. ποιήσας τε μῆνας τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς
ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν ἐγέ-
4 νετο γνώμη τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. συνείπετο
δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος Βεροιαῖος Θεσσαλονι-
κέων δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σεκοῦνδος καὶ Γάϊος Δερβαῖος καὶ
5 Τιμόθεος Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος. οὗτοι προσ-

---

v.36 ἀναντίρρητος^{agmpn} οὖν^{c} εἰμί^{vppxgnp} οὗτος^{rdgnp} δεῖ^{vppqnns} εἰμί^{vipx3s} σύ$^{rpa-p}$ καταστέλλω^{vpxpamp} ὑπάρχω^{vnpa} καί^{c} μηδείς^{aansn} προπετής^{aansn} πράσσω^{vnpa}. **v.37** ἄγω^{viaa2p} γάρ^{c} ὁ^{damp} ἀνήρ^{namp} οὗτος^{rdamp} οὔτε^{c} ἱερόσυλος^{aampn} οὔτε^{c} βλασφημέω^{vppaamp} ὁ^{dafs} θεός^{nafs} σύ$^{rpg-p}$. **v.38** εἰ^{qo} μέν^{xo} οὖν^{c} Δημήτριος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} τεχνίτης^{nnmp} ἔχω^{vipa3p} πρός^{p} τι-σριαμσ λόγος^{nams} ἀγοραῖος^{anmpn} ἄγω^{vipp3p} καί^{c} ἀνθύπατος^{nnmp} εἰμί^{vipx3p} ἐγκαλέω^{vdpa3p} ἀλλήλων^{redmp}. **v.39** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σριανσ περί^{p} ἕτερος^{agnpn} ἐπιζητέω^{vipa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔννομος^{adfsn} ἐκκλησία^{ndfs} ἐπιλύω^{vifp3s}. **v.40** καί^{c} γάρ^{c} κινδυνεύω^{vipa1p} ἐγκαλέω^{vnpp} στάσις^{ngfs} περί^{p} ὁ^{dgfs} σήμερον^{bo} μηδείς^{agnsn} αἴτιος^{agnsn} ὑπάρχω^{vppagns} περί^{p} ὅς^{rrgns} οὐ^{xo} δύναμαι^{vifd1p} δίδωμι^{vnaa} λόγος^{nams} ὁ^{dgfs} συστροφή^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.41** καί^{c} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} ἀπολύω^{viaa3s} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs}. **20. v.1** μετά^{p} δέ^{c} ὁ^{dans} παύω^{vnam} ὁ^{dams} θόρυβος^{nams} προσκαλέομαι^{vpadnms} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} καί^{c} ἀσπάζομαι^{vpadnms} ἐξέρχομαι^{viaa3s} πορεύομαι^{vnao} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Μακεδονία^{nafs}. **v.2** διέρχομαι^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{danp} μέρος^{nanp} ἐκεῖνος^{rdanp} καί^{c} παρακαλέω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} λόγος^{ndms} πολύς^{admsn} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ἑλλάς^{nafs}. **v.3** ποιέω^{vpaanms} τε^{xo} μήν^{namp} τρεῖς^{namp} γίνομαι^{vpadgfs} αὐτός^{rpdms} ἐπιβουλή^{ngfs} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} μέλλω^{vppadms} ἀνάγω^{vnpp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Συρία^{nafs} γίνομαι^{viad3s} γνώμη^{nnfs} ὁ^{dgms} ὑποστρέφω^{vnpa} διά^{p} Μακεδονία^{ngfs}. **v.4** συνέπομαι^{viin3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ἄχρι^{p} ὁ^{dgfs} Ἀσία^{ngfs} Σώπατρος^{nnms} Βεροιαῖος^{anmsn} Θεσσαλονικεύς^{ngmp} δέ^{c} Ἀρίσταρχος^{nnms} καί^{c} Σεκοῦνδος^{nnms} καί^{c} Γάϊος^{nnms} Δερβαῖος^{anmsn} καί^{c} Τιμόθεος^{nnms} Ἀσιανός^{nnmp} δέ^{c} Τυχικός^{nnms} καί^{c} Τρόφιμος^{nnms}.

ελθόντες ἐμενον ἡμᾶς ἐν Τρῳάδι. ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν 6
μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων καὶ ἤλθομεν
πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρῳάδα ἄχρι ἡμερῶν πέντε οὗ διε-
τρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων συν- 7
ηγμένων τῶν μαθητῶν κλάσαι ἄρτον ὁ Παῦλος διελέγετο
αὐτοῖς μέλλων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον παρέτεινέν τε τὸν λό-
γον μέχρι μεσονυκτίου. ἦσαν δὲ λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ 8
ὑπερῴῳ οὗ ἦμεν συνηγμένοι. καθήμενος δέ τις νεανίας 9
ὀνόματι Εὔτυχος ἐπὶ τῆς θυρίδος καταφερόμενος ὕπνῳ βα-
θεῖ διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον κατενεχθεὶς ἀπὸ
τοῦ ὕπνου ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ ἤρθη νε-
κρός. καταβὰς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμπε- 10
ριλαβὼν εἶπεν Μὴ θορυβεῖσθε ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
ἐστιν. ἀναβὰς δὲ καὶ κλάσας ἄρτον καὶ γευσάμενος ἐφ 11
ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρις αὐγῆς οὕτως ἐξῆλθεν. ἤγαγον 12
δὲ τὸν παῖδα ζῶντα καὶ παρεκλήθησαν οὐ μετρίως. Ἡμεῖς 13
δὲ προσελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνήχθημεν εἰς τὴν Ἄσσον
ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον, οὕτως γὰρ
ἦν διατεταγμένος μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. ὡς δὲ συνέβα- 14
λεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν εἰς

---

v.5 οὗτος^{rdnmp} προσέρχομαι^{vpaanmp} μένω^{viia3p} ἐγώ$^{rpa\text{-}p}$ ἐν^{p} Τρῳάς^{ndfs}. **v.6** ἐγώ$^{rpn\text{-}p}$ δέ^{c} ἐκπλέω^{viaa1p} μετά^{p} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ἄζυμος^{agnpn} ἀπό^{p} Φίλιπποι^{ngms} καί^{c} ἔρχομαι^{viaa1p} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Τρῳάς^{nafs} ἄχρι^{p} ἡμέρα^{ngfp} πέντε^{tn} οὗ^{bo} διατρίβω^{viaa1p} ἡμέρα^{nafp} ἑπτά^{tn}. **v.7** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfs} εἷς^{ndfs} ὁ^{dgnp} σάββατον^{ngnp} συνάγω^{vpxpgmp} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} κλάω^{vnaa} ἄρτος^{nams} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} διαλέγομαι^{viin3s} αὐτός^{rpdmp} μέλλω^{vppanms} ἔξειμι^{vnpx} ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} παρατείνω^{viia3s} τέ^{xo} ὁ^{dams} λόγος^{nams} μέχρι^{bo} μεσονύκτιον^{ngns}. **v.8** εἰμί^{viix3p} δέ^{c} λαμπάς^{nnfp} ἱκανός^{anfpn} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὑπερῷον^{ndns} ὅς^{bo} εἰμί^{viix1p} συνάγω^{vpxpnmp}. **v.9** κάθημαι^{vppnnms} δέ^{c} τι-σρινμσ νεανίας^{nnms} ὄνομα^{ndns} Εὔτυχος^{nnms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} θυρίς^{ngfs} καταφέρω^{vpppnms} ὕπνος^{ndms} βαθύς^{admsn} διαλέγομαι^{vppngms} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} ἐπί^{p} πολύς^{aansc} καταφέρω^{vpapnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ὕπνος^{ngms} πίπτω^{viaa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} τρίστεγον^{ngns} κάτω^{bo} καί^{c} αἴρω^{viap3s} νεκρός^{anmsn}. **v.10** καταβαίνω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ἐπιπίπτω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} καί^{c} συμπεριλαμβάνω^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} μή^{xo} θορυβέω^{vdpp2p} ὁ^{dnfs} γάρ^{c} ψυχή^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{vipx3s}. **v.11** ἀναβαίνω^{vpaanms} δέ^{c} καί^{c} κλάω^{vpaanms} ἄρτος^{nams} καί^{c} γεύομαι^{vpadnms} ἐπί^{p} ἱκανός^{aansn} τέ^{xo} ὁμιλέω^{vpaanms} ἄχρι^{p} αὐγή^{ngfs} οὕτω^{bo} ἐξέρχομαι^{viaa3s}. **v.12** ἄγω^{viaa3p} δέ^{c} ὁ^{dams} παῖς^{nams} ζάω^{vppaams} καί^{c} παρακαλέω^{viap3p} οὐ^{xo} μετρίως^{bo}. **v.13** ἐγώ$^{rpn\text{-}p}$ δέ^{c} προσέρχομαι^{vpaanmp} ἐπί^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} ἀνάγω^{viap1p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ἄσσος^{nafs} ἐκεῖθεν^{bo} μέλλω^{vppanmp} ἀναλαμβάνω^{vnpa} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} οὕτω^{bo} γάρ^{c} εἰμί^{viix3s} διατάσσω^{vpxpnms} μέλλω^{vppanms} αὐτός^{rpnms} πεζεύω^{vnpa}.

15 Μιτυλήνην. κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατην-
τήσαμεν ἀντικρύ Χίου τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον
καὶ μείναντες ἐν τρωγυλλίῳ, τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς Μί-
16 λητον. ἔκρινεν γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν Ἔφεσον
ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἔσπευ-
δεν γὰρ εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς
17 γενέσθαι εἰς Ἰεροσόλυμα. Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας
εἰς Ἔφεσον μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλη-
18 σίας. ὡς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν εἶπεν αὐτοῖς Ὑμεῖς
ἐπίστασθε ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ ἧς ἐπέβην εἰς τὴν Ἀσίαν
19 πῶς μεθ ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην. δουλεύων τῷ
κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πολλῶν δακρύων
καὶ πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν
20 Ἰουδαίων. ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων τοῦ
μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ οἴ-
21 κους. διαμαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν τὴν
εἰς τὸν θεὸν μετάνοιαν καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν
22 Ἰησοῦν. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι πο-
ρεύομαι εἰς Ἰερουσαλήμ τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ
23 εἰδώς. πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρ-

---

v.14 ὡς^{bo} δὲ^{c} συμβάλλω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ἄσσος^{nafs} ἀναλαμβάνω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἔρχομαι^{viaa1p} εἰς^{p} Μιτυλήνη^{nafs}. **v.15** κἀκεῖθεν^{bo} ἀποπλέω^{vpaanmp} ὁ^{ddfs} ἔπειμι^{vppxdfs} καταντάω^{viaa1p} ἄντικρυς^{bo} Χίος^{ngfs} ὁ^{ddfs} δὲ^{c} ἕτερος^{adfsn} παραβάλλω^{viaa1p} εἰς^{p} Σάμος^{nafs} καί^{c} μένω^{vpaanmp} ἐν^{p} Τρωγύλλιον^{ndns} ὁ^{ddfs} ἔχω^{vpppdfs} ἔρχομαι^{viaa1p} εἰς^{p} Μίλητος^{nafs}. **v.16** κρίνω^{viaa3s} γάρ^{c} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} παραπλέω^{vnaa} ὁ^{dafs} Ἔφεσος^{nafs} ὅπως^{bo} μή^{xo} γίνομαι^{vsad3s} αὐτός^{rpdms} χρονοτριβέω^{vnaa} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἀσία^{ndfs} σπεύδω^{viia3s} γάρ^{c} εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} εἰμί^{viix3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ὁ^{dgfs} πεντηκοστή^{ngfs} γίνομαι^{vnad} εἰς^{p} Ἰεροσόλυμα^{nafs}. **v.17** ἀπό^{p} δέ^{c} ὁ^{dgfs} Μίλητος^{ngfs} πέμπω^{vpaanms} εἰς^{p} Ἔφεσος^{nafs} μετακαλέω^{viam3s} ὁ^{damp} πρεσβύτερος^{aampn} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs}. **v.18** ὡς^{bo} δέ^{c} παραγίνομαι^{viad3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} σύ$^{rpn-p}$ ἐπίσταμαι^{vipn2p} ἀπό^{p} πρῶτος^{agfsn} ἡμέρα^{ngfs} ἀπό^{p} ὅς^{rrgfs} ἐπιβαίνω^{viaa1s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ἀσία^{nafs} πῶς^{bo} μετά^{p} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dams} πᾶς^{aamsn} χρόνος^{nams} γίνομαι^{viad1s}. **v.19** δουλεύω^{vppanms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} μετά^{p} πᾶς^{agfsn} ταπεινοφροσύνη^{ngfs} καί^{c} πολύς^{agnpn} δάκρυον^{ngnp} καί^{c} πειρασμός^{ngmp} ὁ^{dgmp} συμβαίνω^{vpaagmp} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἐπιβουλή^{ndfp} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.20** ὡς^{bo} οὐδείς^{aansn} ὑποστέλλω^{viam1s} ὁ^{dgnp} συμφέρω^{vppagnp} ὁ^{dgms} μή^{xo} ἀναγγέλλω^{vnaa} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} διδάσκω^{vnaa} σύ$^{rpa-p}$ δημόσιος^{bo} καί^{c} κατά^{p} οἶκος^{namp}. **v.21** διαμαρτύρομαι^{vppnnms} Ἰουδαῖος^{admpn} τέ^{xo} καί^{c} Ἕλλην^{ndmp} ὁ^{dafs} εἰς^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} μετάνοια^{nafs} καί^{c} πίστις^{nafs} ὁ^{dafs} εἰς^{p} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{nams}. **v.22** καί^{c} νῦν^{bo} ἰδού^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpn-s}$ δέω^{vpxpnms} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} πορεύομαι^{vipn1s} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} ὁ^{danp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} συναντάω^{vpfaanp} ἐγώ$^{rpd-s}$ μή^{xo} οἶδα^{vpxanms}.

τύρεταί λέγον ὅτι δεσμὰ με καὶ θλίψεις μένουσιν. ἀλλ 24
οὐδενὸς λόγον ποιοῦμαι οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχήν μου τιμίαν
ἐμαυτῷ ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν
διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ διαμαρτύρα-
σθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. Καὶ νῦν ἰδοὺ 25
ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες
ἐν οἷς διῆλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. διότι 26
μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρός ἐγὼ
ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων, οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ μὴ 27
ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ. προσέχετε 28
οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ
κυρίου καὶ θεοῦ ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος.
ἐγὼ γὰρ, οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου 29
λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου. καὶ ἐξ 30
ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα
τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. διὸ γρηγορεῖτε 31
μνημονεύοντες ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυ-
σάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. καὶ τὰ νῦν 32
παρατίθεμαι ὑμᾶς ἀδελφοὶ, τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάρι-
τος αὐτοῦ τῷ δυναμένῳ ἐποἰκοδομῆσαι, καὶ δοῦναι ὑμῖν

---

v.23 πλήν^{bo} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn} κατά^{p} πόλις^{nafs} διαμαρτύρομαι^{vipn3s} λέγω^{vppanns} ὅτι^{c} δεσμός^{nnnp} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} θλῖψις^{nnfp} μένω^{vipa3p}. **v.24** ἀλλά^{c} οὐδείς^{agnsn} λόγος^{nams} ποιέω^{vipm1s} οὐδέ^{bo} ἔχω^{vipa1s} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ τίμιος^{aafsn} ἐμαυτοῦ^{rxdms} ὡς^{bo} τελειόω^{vnaa} ὁ^{dams} δρόμος^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ μετά^{p} χαρά^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dafs} διακονία^{nafs} ὅς^{rrafs} λαμβάνω^{viaa1s} παρά^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} διαμαρτύρομαι^{vnad} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.25** καί^{c} νῦν^{bo} ἰδού^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpn-s}$ οἶδα^{vixa1s} ὅτι^{c} οὐκέτι^{bo} ὁράω^{vifd2p} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ σύ$^{rpn-p}$ πᾶς^{anmpn} ἐν^{p} ὅς^{rrdmp} διέρχομαι^{viaa1s} κηρύσσω^{vppanms} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.26** διότι^{c} μαρτύρομαι^{vipn1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σήμερον^{bo} ἡμέρα^{ndfs} ὅτι^{c} καθαρός^{anmsn} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀπό^{p} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} πᾶς^{agmpn}. **v.27** οὐ^{xo} γάρ^{c} ὑποστέλλω^{viam1s} ὁ^{dgms} μή^{xo} ἀναγγέλλω^{vnaa} σύ$^{rpd-p}$ πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} βουλή^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.28** προσέχω^{vdpa2p} οὖν^{c} ἑαυτοῦ^{rxdmp} καί^{c} πᾶς^{adnsn} ὁ^{ddns} ποίμνιον^{ndns} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn} τίθημι^{viam3s} ἐπίσκοπος^{namp} ποιμαίνω^{vnpa} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^{c} θεός^{ngms} ὅς^{rrafs} περιποιέω^{viam3s} διά^{p} ὁ^{dgns} ἴδιος^{agmsn} αἷμα^{ngns}. **v.29** ἐγώ$^{rpn-s}$ γάρ^{c} οἶδα^{vixa1s} οὗτος^{rdans} ὅτι^{c} εἰσέρχομαι^{vifd3p} μετά^{p} ὁ^{dafs} ἄφιξις^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ λύκος^{nnmp} βαρύς^{anmpn} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$ μή^{xo} φείδομαι^{vppnnmp} ὁ^{dgns} ποίμνιον^{ngns}. **v.30** καί^{c} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ αὐτός^{rpgmp} ἀνίστημι^{vifm3p} ἀνήρ^{nnmp} λαλέω^{vppanmp} διαστρέφω^{vpxpanp} ὁ^{dgms} ἀποσπάω^{vnpa} ὁ^{damp} μαθητής^{namp} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rpgmp}. **v.31** διό^{c} γρηγορέω^{vdpa2p} μνημονεύω^{vppanmp} ὅτι^{c} τριετία^{nafs} νύξ^{nafs} καί^{c} ἡμέρα^{nafs} οὐ^{xo} παύω^{viam1s} μετά^{p} δάκρυον^{ngnp} νουθετέω^{vppanms} εἷς^{nams} ἕκαστος^{aamsn}.

33 κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. ἀργυρίου ἢ χρυ-
34 σίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα, αὐτοὶ γινώσκετε
ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσιν μετ ἐμοῦ ὑπηρέτησαν
35 αἱ χεῖρες αὗται. πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτως κοπιῶν-
τας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων μνημονεύειν τε
τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ὅτι αὐτὸς εἶπεν Μακάριόν ἐ-
36 στιν μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν θεὶς
37 τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο. ἱκανὸς δὲ
ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων καὶ ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχη-
38 λον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν. ὀδυνώμενοι μάλιστα
ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει ὅτι οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον
αὐτοῦ θεωρεῖν προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον.

21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ αὐ-
τῶν εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶν, τῇ δὲ ἑξῆς εἰς
2 τὴν Ῥόδον κἀκεῖθεν εἰς Πάταρα, καὶ εὑρόντες πλοῖον δι-
3 απερῶν εἰς Φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. ἀναφανέντες
δὲ τὴν Κύπρον καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέο-
μεν εἰς Συρίαν καὶ κατήχθημεν εἰς Τύρον, ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ
4 πλοῖον ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. καὶ ἀνευρόντες μα-
θητὰς ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτά οἵτινες τῷ Παύλῳ

---

v.32 καί^{c} ὁ^{danp} νῦν^{bo} παρατίθημι^{vipm1s} σύ$^{rpa-p}$ ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{ddms} δύναμαι^{vppndms} ἐποικοδομέω^{vnaa} καί^{c} δίδωμι^{vnaa} σύ$^{rpd-p}$ κληρονομία^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} ἁγιάζω^{vpxpdmp} πᾶς^{admpn}. **v.33** ἀργύριον^{ngns} ἤ^{xo} χρυσίον^{ngns} ἤ^{xo} ἱματισμός^{ngms} οὐδείς^{agmsn} ἐπιθυμέω^{viaa1s}. **v.34** αὐτός^{rpnmp} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^{c} ὁ^{ddfp} χρεία^{ndfp} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{ddmp} εἰμί^{vppxdmp} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὑπηρετέω^{viaa3p} ὁ^{dnfp} χείρ^{nnfp} οὗτος^{rdnfp}. **v.35** πᾶς^{aanpn} ὑποδείκνυμι^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὕτω^{bo} κοπιάω^{vppaamp} δεῖ^{vipq3s} ἀντιλαμβάνομαι^{vnpn} ὁ^{dgmp} ἀσθενέω^{vppagmp} μνημονεύω^{vnpa} τέ^{xo} ὁ^{dgmp} λόγος^{ngmp} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ὅτι^{c} αὐτός^{rpnms} λέγω^{viaa3s} μακάριος^{annsn} εἰμί^{vipx3s} μᾶλλον^{bo} δίδωμι^{vnpa} ἤ^{xo} λαμβάνω^{vnpa}. **v.36** καί^{c} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} τίθημι^{vpaanms} ὁ^{danp} γόνυ^{nanp} αὐτός^{rpgms} σύν^{p} πᾶς^{admpn} αὐτός^{rpdmp} προσεύχομαι^{viad3s}. **v.37** ἱκανός^{anmsn} δέ^{c} γίνομαι^{viad3s} κλαυθμός^{nnms} πᾶς^{agmpn} καί^{c} ἐπιπίπτω^{vpaanmp} ἐπί^{p} ὁ^{dams} τράχηλος^{nams} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} καταφιλέω^{viia3p} αὐτός^{rpams}. **v.38** ὀδυνάομαι^{vpppnmp} μάλιστα^{bo} ἐπί^{p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὅς^{rrdms} λέγω^{viya3s} ὅτι^{c} οὐκέτι^{bo} μέλλω^{vipa3p} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rpgms} θεωρέω^{vnpa} προπέμπω^{viia3p} δέ^{c} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans}. **21. v.1** ὡς^{bo} δέ^{c} γίνομαι^{viad3s} ἀνάγω^{vnap} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἀποσπάω^{vpapamp} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp} εὐθυδρομέω^{vpaanmp} ἔρχομαι^{viaa1p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Κῶς^{nafs} ὁ^{ddfs} δέ^{c} ἑξῆς^{bo} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ῥόδος^{nafs} κἀκεῖθεν^{bo} εἰς^{p} Πάταρα^{nanp}. **v.2** καί^{c} εὑρίσκω^{vpaanmp} πλοῖον^{nans} διαπεράω^{vppaans} εἰς^{p} Φοινίκη^{nafs} ἐπιβαίνω^{vpaanms} ἀνάγω^{viap1p}. **v.3** ἀναφαίνω^{vpaanmp} δέ^{c} ὁ^{dafs} Κύπρος^{nafs} καί^{c} καταλείπω^{vpaanmp} αὐτός^{rpafs} εὐώνυμος^{aafsn} πλέω^{viia1p} εἰς^{p} Συρία^{nafs} καί^{c} κατηχέω^{viap1s} εἰς^{p} Τύρος^{nafs} ἐκεῖσε^{bo} γάρ^{c} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnns} πλοῖον^{nnns} ἀποφορτίζομαι^{vppnnns} ὁ^{dams} γόμος^{nams}.

ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἰερουσαλήμ.
ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας ἐξελθόντες ἐπο- 5
ρευόμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶν καὶ
τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν
αἰγιαλὸν προσηυξάμεθα, καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ἐ- 6
πέβημεν εἰς τὸ πλοῖον ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.
Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου κατηντήσαμεν 7
εἰς Πτολεμαΐδα καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείνα-
μεν ἡμέραν μίαν παρ αὐτοῖς. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες 8
οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Καισάρειαν καὶ εἰσελθόντες
εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ
ἐμείναμεν παρ αὐτῷ. τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι 9
τέσσαρες προφητεύουσαι. ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας 10
πλείους κατῆλθέν τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι
Ἄγαβος. καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ 11
Παύλου δήσας τε αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν
Τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ζώνη
αὕτη οὕτως δήσουσιν ἐν Ἰερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ πα-
ραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα 12
παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι τοῦ μὴ ἀναβαίνειν

---

v.4 καί[c] ἀνευρίσκω[vpaanmp] μαθητής[namp] ἐπιμένω[viaa1p] αὐτοῦ[bo] ἡμέρα[nafp] ἑπτά[tn] ὅστις[rrnmp] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] λέγω[viia3p] διά[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] μή[xo] ἀναβαίνω[vnpa] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp].
v.5 ὅτε[bo] δέ[c] γίνομαι[viad3s] ἐγώ[rpa-p] ἐξαρτίζω[vnaa] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] ἐξέρχομαι[vpaanmp] πορεύομαι[viin1p] προπέμπω[vppagmp] ἐγώ[rpa-p] πᾶς[agmpn] σύν[p] γυνή[ndfp] καί[c] τέκνον[ndnp] ἕως[c] ἔξω[bo] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] καί[c] τίθημι[vpaanmp] ὁ[danp] γόνυ[nanp] ἐπί[p] ὁ[dams] αἰγιαλός[nams] προσεύχομαι[viad1p].
v.6 καί[c] ἀσπάζομαι[vpadnmp] ἀλλήλων[reamp] ἐπιβαίνω[viaa1p] εἰς[p] ὁ[dans] πλοῖον[nans] ἐκεῖνος[rdnmp] δέ[c] ὑποστρέφω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[danp] ἴδιος[aanpn].
v.7 ἐγώ[rpn-p] δέ[c] ὁ[dams] πλόος[nams] διανύω[vpaanmp] ἀπό[p] Τύρος[ngfs] καταντάω[viaa1p] εἰς[p] Πτολεμαΐς[nafs] καί[c] ἀσπάζομαι[vpadnmp] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] μένω[viaa1p] ἡμέρα[nafs] εἷς[nafs] παρά[p] αὐτός[rpdmp].
v.8 ὁ[ddfs] δέ[c] ἐπαύριον[bo] ἐξέρχομαι[vpaanmp] ὁ[dnmp] περί[p] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ἔρχομαι[viaa3p] εἰς[p] Καισάρεια[nafs] καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanmp] εἰς[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] Φίλιππος[ngms] ὁ[dgms] εὐαγγελιστής[ngms] εἰμί[vppxgms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἑπτά[tn] μένω[viaa1p] παρά[p] αὐτός[rpdms].
v.9 οὗτος[rddms] δέ[c] εἰμί[viix3p] θυγάτηρ[nnfp] παρθένος[nnfp] τέσσαρες[nnfp] προφητεύω[vppanfp].
v.10 ἐπιμένω[vppagmp] δέ[c] ἐγώ[rpg-p] ἡμέρα[nafp] πολύς[aafpc] κατέρχομαι[viaa3s] τι-σρινμσ ἀπό[p] ὁ[dgfs] Ἰουδαία[ngfs] προφήτης[nnms] ὄνομα[ndns] Ἄγαβος[nnms].
v.11 καί[c] ἔρχομαι[vpaanms] πρός[p] ἐγώ[rpa-p] καί[c] αἴρω[vpaanms] ὁ[dafs] ζώνη[nafs] ὁ[dgms] Παῦλος[ngms] δέω[vpaanms] τε[xo] αὐτός[rpgms] ὁ[damp] πούς[namp] καί[c] ὁ[dafp] χείρ[nafp] λέγω[viaa3s] ὅδε[rdanp] λέγω[vipa3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dnns] ἅγιος[annsn] ὁ[dams] ἀνήρ[nams] ὅς[rrgms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ζώνη[nnfs] οὗτος[rdnfs] οὕτω[bo] δέω[vifa3p] ἐν[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ὁ[dnmp] Ἰουδαῖος[anmpn] καί[c] παραδίδωμι[vifa3p] εἰς[p] χείρ[nafp] ἔθνος[ngnp].

13 αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ. ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος Τί ποιεῖτε
κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν ἐγὼ γὰρ οὐ
μόνον δεθῆναι ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἰερουσαλὴμ ἑτοίμως
14 ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. μὴ πειθομέ-
νου δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες τὸ θέλημα Τοῦ κυρίου
15 γενέσθω. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι
16 ἀνεβαίνομεν εἰς Ἰερουσάλημ. συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μα-
θητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν ἄγοντες παρ ᾧ ξενισθῶμεν
17 Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ ἀρχαίῳ μαθητῇ. Γενομένων δὲ ἡ-
μῶν εἰς Ἰεροσόλυμα ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί.
18 τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσήει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον
19 πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. καὶ ἀσπασάμε-
νος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ ἓν ἕκαστον ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν
20 τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες
ἐδόξαζον τὸν Κύριον, εἰπόντες αὐτῷ Θεωρεῖς ἀδελφέ πόσαι
μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων καὶ πάντες ζη-
21 λωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν, κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ
ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη
πάντας Ἰουδαίους λέγων μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα
22 μηδὲ τοῖς ἔθεσιν περιπατεῖν. τί οὖν ἐστιν πάντως δεῖ πλῆ-

---

v.12 ὡς^{bo} δέ^{c} ἀκούω^{viaa1p} οὗτος^{rdanp} παρακαλέω^{viia1p} ἐγώ$^{rpn-p}$ τέ^{xo} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἐντόπιος^{anmpn} ὁ^{dgms} μή^{xo} ἀναβαίνω^{vnpa} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.13** ἀποκρίνομαι^{viad3s} τέ^{xo} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} τίς^{rqans} ποιέω^{vipa2p} κλαίω^{vppanmp} καί^{c} συνθρύπτω^{vppanmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} ἐγώ$^{rpn-s}$ γάρ^{c} οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέω^{vnap} ἀλλά^{c} καί^{c} ἀποθνῄσκω^{vnaa} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} ἑτοίμως^{bo} ἔχω^{vipa1s} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.14** μή^{xo} πείθω^{vpppgms} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} ἡσυχάζω^{viaa1p} λέγω^{vpaanmp} ὁ^{dnns} θέλημα^{nnns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} γίνομαι^{vdad3s}. **v.15** μετά^{p} δέ^{c} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} οὗτος^{rdafp} ἐπισκευάζομαι^{vpadnmp} ἀναβαίνω^{viia1p} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.16** συνέρχομαι^{viaa3p} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dgmp} μαθητής^{ngmp} ἀπό^{p} Καισάρεια^{ngfs} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἄγω^{vppanmp} παρά^{p} ὅς^{rrdms} ξενίζω^{vsap1p} Μνάσων^{ndms} τι-
-σριδμσ Κύπριος^{ndms} ἀρχαῖος^{admsn} μαθητής^{ndms}. **v.17** γίνομαι^{vpadgmp} δέ^{c} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} Ἰεροσόλυμα^{nafs} ἀσμένως^{bo} δέχομαι^{viad3p} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp}. **v.18** ὁ^{ddfs} δέ^{c} ἔπειμι^{vppxdfs} εἴσειμι^{viya3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ πρός^{p} Ἰάκωβος^{nams} πᾶς^{anmpn} τέ^{xo} παραγίνομαι^{viad3p} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn}. **v.19** καί^{c} ἀσπάζομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpamp} ἐξηγέομαι^{viin3s} κατά^{p} εἷς^{nans} ἕκαστος^{aansn} ὅς^{rrgnp} ποιέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} διά^{p} ὁ^{dgfs} διακονία^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.20** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀκούω^{vpaanmp} δοξάζω^{viia3p} ὁ^{dams} κύριος^{nams} λέγω^{vpaanmp} αὐτός^{rpdms} θεωρέω^{vipa2s} ἀδελφός^{nvms} πόσος^{ronfp} μυριάς^{nnmp} εἰμί^{vipx3p} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὁ^{dgmp} πιστεύω^{vpxagmp} καί^{c} πᾶς^{anmpn} ζηλωτής^{nnmp} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὑπάρχω^{vipa3p}. **v.21** κατηχέω^{viap3p} δέ^{c} περί^{p} σύ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} ἀποστασία^{nafs} διδάσκω^{vipa2s} ἀπό^{p} Μωϋσῆς^{ngms} ὁ^{damp} κατά^{p} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} πᾶς^{aampn} Ἰουδαῖος^{aampn} λέγω^{vppanms} μή^{xo} περιτέμνω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} ὁ^{danp} τέκνον^{nanp} μηδέ^{c} ὁ^{ddnp} ἔθος^{ndnp} περιπατέω^{vnpa}.

θος συνελθεῖν, ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν 23
ποίησον ὅ σοι λέγομεν, εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν
ἔχοντες ἐφ ἑαυτῶν. τούτους παραλαβὼν ἁγνίσθητι σὺν αὐ- 24
τοῖς καὶ δαπάνησον ἐπ αὐτοῖς ἵνα ξυρήσωνται τὴν κεφαλήν
καὶ γνῶσιν πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ οὐδέν ἐστιν
ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων. περὶ δὲ τῶν 25
πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες μηδὲν
τοιοῦτον τηρεῖν αὐτοὺς εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς, τό τε
εἰδωλόθυτον καὶ τό, αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ πορνείαν. τότε 26
ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν
αὐτοῖς ἁγνισθεὶς εἰσῄει εἰς τὸ ἱερόν διαγγέλλων τὴν ἐκπλή-
ρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ
ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ 27
ἡμέραι συντελεῖσθαι οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι θεασάμενοι
αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον καὶ ἐπέβαλον
τὰς χεῖρας ἐπ αὐτὸν. κράζοντες Ἄνδρες Ἰσραηλῖται βο- 28
ηθεῖτε, οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ
νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχοῦ διδάσκων
ἔτι τε καὶ Ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν
τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ ἑωρακότες Τρόφιμον 29

---

v.22 τίςrqnns οὖνc εἰμίvipx3s πάντωςbo δεῖvipq3s πλῆθοςnnns συνέρχομαιvnaa ἀκούωvifd3p γάρc ὅτιc ἔρχομαιvixa2s. **v.23** οὗτοςrdans οὖνc ποιέωvdaa2s ὅςrrans σύrpd-s λέγωvipa1p εἰμίvipx3p ἐγώrpd-p ἀνήρnnmp τέσσαρεςnnmp εὐχήnafs ἔχωvppanmp ἐπίp ἑαυτοῦrxgmp. **v.24** οὗτοςrdamp παραλαμβάνωvpaanms ἁγνίζωvdap2s σύνp αὐτόςrpdmp καίc δαπανάωvdaa2s ἐπίp αὐτόςrpdmp ἵναc ξυράομαιvsad3p ὁdafs κεφαλήnafs καίc γινώσκωvsaa3p πᾶςanmpn ὅτιc ὅςrrgnp κατηχέωvixp3p περίp σύrpg-s οὐδείςannsn εἰμίvipx3s ἀλλάc στοιχέωvipa2s καίc αὐτόςrpnms ὁdams νόμοςnams φυλάσσωvppanms. **v.25** περίp δέc ὁdgmp πιστεύωvpxagmp ἔθνοςngnp ἐγώrpn-p ἐπιστέλλωviaa1p κρίνωvpaanmp μηδείςaansn τοιοῦτοςrdans τηρέωvnpa αὐτόςrpamp εἰqo μήxo φυλάσσωvnpm αὐτόςrpamp ὁdans τέxo εἰδωλόθυτοςaansn καίc ὁdans αἷμαnans καίc πνικτόςaansn καίc πορνείαnafs. **v.26** τότεbo ὁdnms Παῦλοςnnms παραλαμβάνωvpaanms ὁdamp ἀνήρnamp ὁddfs ἔχωvpppdfs ἡμέραndfs σύνp αὐτόςrpdmp ἁγνίζωvpapnms εἴσειμιviya3s εἰςp ὁdans ἱερόνnans διαγγέλλωvppanms ὁdafs ἐκπλήρωσιςnafs ὁdgfp ἡμέραngfp ὁdgms ἁγνισμόςngms ἕωςc ὅςbo προσφέρωviap3s ὑπέρp εἷςngms ἕκαστοςagmsn αὐτόςrpgmp ὁdnfs προσφοράnnfs. **v.27** ὡςbo δέc μέλλωviia3p ὁdnfp ἑπτάtn ἡμέραnnfp συντελέωvnpp ὁdnmp ἀπόp ὁdgfs Ἀσίαngfs Ἰουδαῖοςanmpn θεάομαιvpadnmp αὐτόςrpams ἐνp ὁddns ἱερόνndns συγχέωviia3p πᾶςaamsn ὁdams ὄχλοςnams καίc ἐπιβάλλωviaa3p ὁdafp χείρnafp ἐπίp αὐτόςrpams. **v.28** κράζωvppanmp ἀνήρnvmp Ἰσραηλίτηςnvmp βοηθέωvdpa2p οὗτοςrdnms εἰμίvipx3s ὁdnms ἄνθρωποςnnms ὁdnms κατάp ὁdgms λαόςngms καίc ὁdgms νόμοςngms καίc ὁdgms τόποςngms οὗτοςrdgms πᾶςaampn πανταχοῦbo διδάσκωvppanms ἔτιbo τέxo καίc Ἕλληνnamp εἰσάγωviaa3s εἰςp ὁdans ἱερόνnans καίc κοινόωvixa3s ὁdams ἅγιοςaamsn τόποςnams οὗτοςrdams.

τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ ὃν ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ
30 ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη καὶ
ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύ-
λου εἷλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν
31 αἱ θύραι. ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη φάσις
τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης ὅτι ὅλη συγκέχυται Ἰερουσαλήμ.
32 ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους, κα-
τέδραμεν ἐπ αὐτούς οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς
33 στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον. ἐγγίσας δέ
ὁ χιλίαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι ἁλύσε-
σιν δυσίν καὶ ἐπυνθάνετο τίς ἂν εἴη καὶ τί ἐστιν πεποιηκώς.
34 ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ μὴ δυναμένος δὲ γνῶ-
ναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν
35 εἰς τὴν παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς
συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν
36 τοῦ ὄχλου. ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρᾶζον
37 Αἶρε αὐτόν. Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ
Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ Εἰ ἔξεστίν μοι εἰπεῖν πρὸς σέ ὁ
38 δὲ ἔφη Ἑλληνιστὶ γινώσκεις. οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ
πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν

---

v.29 εἰμί^{viix3p} γάρ^{c} ὁράω^{vpxanmp} Τρόφιμος^{nams} ὁ^{dams} Ἐφέσιος^{aamsn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} ὅς^{rrams} νομίζω^{viia3p} ὅτι^{c} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} εἰσάγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms}.
v.30 κινέω^{viap3s} τέ^{xo} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὅλος^{anfsn} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} συνδρομή^{nnfs} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} καί^{c} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnmp} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} ἕλκω^{viia3p} αὐτός^{rpams} ἔξω^{bo} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns} καί^{c} εὐθέως^{bo} κλείω^{viap3p} ὁ^{dnfp} θύρα^{nnfp}. **v.31** ζητέω^{vppagmp} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ἀποκτείνω^{vnaa} ἀναβαίνω^{viaa3s} φάσις^{nnfs} ὁ^{ddms} χιλίαρχος^{ndms} ὁ^{dgfs} σπεῖρα^{ngfs} ὅτι^{c} ὅλος^{anfsn} συγχέω^{vixp3s} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.32** ὅς^{rrnms} ἐξαυτῆς^{bo} παραλαμβάνω^{vpaanms} στρατιώτης^{namp} καί^{c} ἑκατοντάρχης^{namp} κατατρέχω^{viaa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ὁράω^{vpaanmp} ὁ^{dams} χιλίαρχος^{nams} καί^{c} ὁ^{damp} στρατιώτης^{namp} παύω^{viam3p} τύπτω^{vppanmp} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams}.
v.33 ἐγγίζω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} χιλίαρχος^{nnms} ἐπιλαμβάνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpgms} καί^{c} κελεύω^{viaa3s} δέω^{vnap} ἅλυσις^{ndfp} δύο^{ndfp} καί^{c} πυνθάνομαι^{viin3s} τίς^{rqnms} ἄν^{xo} εἰμί^{vopx3s} καί^{c} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} ποιέω^{vpxanms}. **v.34** ἄλλος^{anmpn} δέ^{c} ἄλλος^{aansn} τι-σριανσ βοάω^{viia3p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} μή^{xo} δύναμαι^{vppnnms} δέ^{c} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dans} ἀσφαλής^{aansn} διά^{p} ὁ^{dams} θόρυβος^{nams} κελεύω^{viaa3s} ἄγω^{vnpp} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dafs} παρεμβολή^{nafs}. **v.35** ὅτε^{bo} δέ^{c} γίνομαι^{viad3s} ἐπί^{p} ὁ^{damp} ἀναβαθμός^{namp} συμβαίνω^{viaa3s} βαστάζω^{vnpp} αὐτός^{rpams} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} στρατιώτης^{ngmp} διά^{p} ὁ^{dafs} βία^{nafs} ὁ^{dgms} ὄχλος^{ngms}. **v.36** ἀκολουθέω^{viia3s} γάρ^{c} ὁ^{dnns} πλῆθος^{nnns} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} κράζω^{vppaans} αἴρω^{vdpa2s} αὐτός^{rpams}. **v.37** μέλλω^{vppanms} τέ^{xo} εἰσάγω^{vnpp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} παρεμβολή^{nafs} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} χιλίαρχος^{ndms} εἰ^{qo} ἔξεστι^{vipq3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ λέγω^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnms} δέ^{c} φημί^{viix3s} Ἑλληνιστί^{bo} γινώσκω^{vipa2s}.

ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων. εἶπεν 39
δὲ ὁ Παῦλος Ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι Ἰουδαῖος Ταρσεὺς
τῆς Κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης, δέομαι δέ σου
ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος δὲ 40
αὐτοῦ ὁ Παῦλος ἑστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισεν τῇ
χειρὶ τῷ λαῷ πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης προσεφώνει τῇ
Ἑβραΐδι διαλέκτῳ λέγων.

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς **22**
ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραΐδι δι- 2
αλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν καὶ
φησίν, Ἐγώ μέν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος γεγεννημένος ἐν Ταρ- 3
σῷ τῆς Κιλικίας ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ
τοὺς πόδας Γαμαλιὴλ πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ
πατρῴου νόμου ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ θεοῦ καθὼς πάντες
ὑμεῖς ἐστε σήμερον, ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανά- 4
του δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ
γυναῖκας. ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ 5
πρεσβυτέριον παρ ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς
ἀδελφοὺς εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε
ὄντας δεδεμένους εἰς Ἰερουσαλὴμ ἵνα τιμωρηθῶσιν. Ἐ- 6

---

v.38 οὐ[xo] ἄρα[xo] σύ[rpn-s] εἰμί[vipx2s] ὁ[dnms] Αἰγύπτιος[anmsn] ὁ[dnms] πρό[p] οὗτος[rdgfp] ὁ[dgfp] ἡμέρα[ngfp] ἀναστατόω[vpaanms] καί[c] ἐξάγω[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dafs] ἔρημος[aafsn] ὁ[damp] τετρακισχίλιοι[namp] ἀνήρ[namp] ὁ[dgmp] σικάριος[ngmp]. **v.39** λέγω[viaa3s] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἐγώ[rpn-s] ἄνθρωπος[nnms] μέν[xo] εἰμί[vipx1s] Ἰουδαῖος[anmsn] Ταρσεύς[nnms] ὁ[dgfs] Κιλικία[ngfs] οὐ[xo] ἄσημος[agfsn] πόλις[ngfs] πολίτης[nnms] δέομαι[vipn1s] δέ[c] σύ[rpg-s] ἐπιτρέπω[vdaa2s] ἐγώ[rpd-s] λαλέω[vnaa] πρός[p] ὁ[dams] λαός[nams]. **v.40** ἐπιτρέπω[vpaagms] δέ[c] αὐτός[rpgms] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] ἵστημι[vpxanms] ἐπί[p] ὁ[dgmp] ἀναβαθμός[ngmp] κατασείω[viaa3s] ὁ[ddfs] χείρ[ndfs] ὁ[ddms] λαός[ndms] πολύς[agfsn] δέ[c] σιγή[ngfs] γίνομαι[vpadgfs] προσφωνέω[viia3s] ὁ[ddfs] Ἑβραΐς[ndfs] διάλεκτος[ndfs] λέγω[vppanms]. **22. v.1** ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] καί[c] πατήρ[nvmp] ἀκούω[vdaa2p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgfs] πρός[p] σύ[rpa-p] νυνί[bo] ἀπολογία[ngfs]. **v.2** ἀκούω[vpaanmp] δέ[c] ὅτι[c] ὁ[ddfs] Ἑβραΐς[ndfs] διάλεκτος[ndfs] προσφωνέω[viia3s] αὐτός[rpdmp] μᾶλλον[bo] παρέχω[viaa3p] ἡσυχία[nafs] καί[c] φημί[vipx3s]. **v.3** ἐγώ[rpn-s] μέν[xo] εἰμί[vipx1s] ἀνήρ[nnms] Ἰουδαῖος[anmsn] γεννάω[vpxpnms] ἐν[p] Ταρσός[ndfs] ὁ[dgfs] Κιλικία[ngfs] ἀνατρέφω[vpxpnms] δέ[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] πόλις[ndfs] οὗτος[rddfs] παρά[p] ὁ[damp] πούς[namp] Γαμαλιήλ[tp] παιδεύω[vpxpnms] κατά[p] ἀκρίβεια[nafs] ὁ[dgms] πατρῷος[agmsn] νόμος[ngms] ζηλωτής[nnms] ὑπάρχω[vppanms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καθώς[bo] πᾶς[anmpn] σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] σήμερον[bo]. **v.4** ὅς[rrnms] οὗτος[rdafs] ὁ[dafs] ὁδός[nafs] διώκω[viaa1s] ἄχρι[p] θάνατος[ngms] δεσμεύω[vppanms] καί[c] παραδίδωμι[vppanms] εἰς[p] φυλακή[nafp] ἀνήρ[namp] τέ[xo] καί[c] γυνή[nafp]. **v.5** ὡς[bo] καί[c] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] μαρτυρέω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] καί[c] πᾶς[annsn] ὁ[dnns] πρεσβυτέριον[nnns] παρά[p] ὅς[rrgmp] καί[c] ἐπιστολή[nafp] δέχομαι[vpadnms] πρός[p] ὁ[damp] ἀδελφός[namp] εἰς[p] Δαμασκός[nafs] πορεύομαι[viin1s] ἄγω[vpfanms] καί[c] ὁ[damp] ἐκεῖσε[bo] εἰμί[vppxamp] δέω[vpxpamp] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] ἵνα[c] τιμωρέω[vsap3p].

γένετο δέ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ
μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς
7 ἱκανὸν περὶ ἐμέ. ἔπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φω-
8 νῆς λεγούσης μοι Σαοὺλ Σαούλ τί με διώκεις. ἐγὼ δὲ
ἀπεκρίθην Τίς εἶ κύριε εἶπέν τε πρός με Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς
9 ὁ Ναζωραῖος ὃν σὺ διώκεις. οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν
φῶς ἐθεάσαντο καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤ-
10 κουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. εἶπον δέ Τί ποιήσω κύριε ὁ δὲ
κύριος εἶπεν πρός με Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν κἀ-
κεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι.
11 ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου χειρ-
αγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν.
12 Ἀνανίας δέ τις ἀνὴρ εὐσεβὴς κατὰ τὸν νόμον μαρτυρούμε-
13 νος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων. ἐλθὼν πρός
με καὶ ἐπιστὰς εἶπέν μοι Σαοὺλ ἀδελφέ ἀνάβλεψον κἀγὼ
14 αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν Ὁ θεὸς τῶν
πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ
καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος
15 αὐτοῦ. ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν
16 ἑώρακας καὶ ἤκουσας. καὶ νῦν τί μέλλεις ἀναστὰς βά-

---

v.6 γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ πορεύομαι^{vppndms} καί^{c} ἐγγίζω^{vppadms} ὁ^{ddfs} Δαμασκός^{ndfs} περί^{p} μεσημβρία^{nafs} ἐξαίφνης^{bo} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} περιαστράπτω^{vnaa} φῶς^{nnns} ἱκανός^{annsn} περί^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$. **v.7** πίπτω^{viaa1s} τέ^{xo} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἔδαφος^{nans} καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} φωνή^{ngfs} λέγω^{vppagfs} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ Σαούλ^{tp} Σαούλ^{tp} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ διώκω^{vipa2s}. **v.8** ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} ἀποκρίνομαι^{viad1s} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx2s} κύριος^{nvms} λέγω^{viaa3s} τέ^{xo} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰμί^{vipx1s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} Ναζωραῖος^{nnms} ὅς^{rrams} σύ$^{rpn\text{-}s}$ διώκω^{vipa2s}. **v.9** ὁ^{dnmp} δέ^{c} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ εἰμί^{vppxnmp} ὁ^{dans} μέν^{xo} φῶς^{nans} θεάομαι^{viad3p} καί^{c} ἔμφοβος^{anmpn} γίνομαι^{viad3p} ὁ^{dafs} δέ^{c} φωνή^{nafs} οὐ^{xo} ἀκούω^{viaa3p} ὁ^{dgms} λαλέω^{vppagms} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$. **v.10** λέγω^{viaa1s} δέ^{c} τίς^{rqans} ποιέω^{vsaa1s} κύριος^{nvms} ὁ^{dnms} δέ^{c} κύριος^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{vdpn2s} εἰς^{p} Δαμασκός^{nafs} κάκεῖ^{bo} σύ$^{rpd\text{-}s}$ λαλέω^{vifp3s} περί^{p} πᾶς^{agnpn} ὅς^{rrgnp} τάσσω^{vixp3s} σύ$^{rpd\text{-}s}$ ποιέω^{vnaa}. **v.11** ὡς^{bo} δέ^{c} οὐ^{xo} ἐμβλέπω^{viia3p} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgns} φῶς^{ngns} ἐκεῖνος^{rdgns} χειραγωγέω^{vpppnms} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} σύνειμι^{vppxgmp} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ἔρχομαι^{viaa1s} εἰς^{p} Δαμασκός^{nafs}. **v.12** Ἀνανίας^{nnms} δέ^{c} τι-σρινμσ ἀνήρ^{nnms} εὐσεβής^{anmsn} κατά^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} μαρτυρέω^{vpppnms} ὑπό^{p} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} κατοικέω^{vppagmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.13** ἔρχομαι^{vpaanms} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ καί^{c} ἐφίστημι^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ Σαούλ^{tp} ἀδελφός^{nvms} ἀναβλέπω^{vdaa2s} κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ἀναβλέπω^{viaa1s} εἰς^{p} αὐτός^{rpams}. **v.14** ὁ^{dnms} δέ^{c} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ προχειρίζομαι^{viad3s} σύ$^{rpa\text{-}s}$ γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁράω^{vnaa} ὁ^{dams} δίκαιος^{aamsn} καί^{c} ἀκούω^{vnaa} φωνή^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} αὐτός^{rpgms}. **v.15** ὅτι^{c} εἰμί^{vifx2s} μάρτυς^{nnms} αὐτός^{rpdms} πρός^{p} πᾶς^{aampn} ἄνθρωπος^{namp} ὅς^{rrgnp} ὁράω^{vixa2s} καί^{c} ἀκούω^{viaa2s}.

πτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς 17
Ἰερουσαλὴμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει. καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι Σπεῦσον καὶ 18
ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἰερουσαλήμ διότι οὐ παραδέξονταί σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. κἀγὼ εἶπον Κύριε αὐτοὶ ἐπί- 19
στανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ. καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα 20
Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ, [καὶ] φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. καὶ εἶπεν πρός με Πορεύου 21
ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε. Ἤκουον δὲ αὐ- 22
τοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. κραζόντων δὲ αὐτῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια 23
καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα. ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ 24
χιλίαρχος ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰπὼν μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτὸν ἵνα ἐπιγνῷ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. ὡς δὲ προέτεινεν αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν εἶπεν πρὸς τὸν 25
ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ Παῦλος Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ

---

v.16 καί^{c} νῦν^{bo} τίς^{rqans} μέλλω^{vipa2s} ἀνίστημι^{vpaanms} βαπτίζω^{vdam2s} καί^{c} ἀπολούω^{vdam2s} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ἐπικαλέω^{vpamnms} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.17** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ὑποστρέφω^{vpaadms} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} καί^{c} προσεύχομαι^{vppngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} γίνομαι^{vnad} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἐν^{p} ἔκστασις^{ndfs}. **v.18** καί^{c} ὁράω^{vnaa} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppaams} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ σπεύδω^{vdaa2s} καί^{c} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐν^{p} τάχος^{ndns} ἐκ^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} διότι^{c} οὐ^{xo} παραδέχομαι^{vifn3p} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} περί^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.19** κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ λέγω^{viaa1s} κύριος^{nvms} αὐτός^{rpnmp} ἐπίσταμαι^{vipn3p} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰμί^{viix1s} φυλακίζω^{vppanms} καί^{c} δέρω^{vppanms} κατά^{p} ὁ^{dafp} συναγωγή^{nafp} ὁ^{damp} πιστεύω^{vppaamp} ἐπί^{p} σύ$^{rpa\text{-}s}$. **v.20** καί^{c} ὅτε^{bo} ἐκχέω^{viip3s} ὁ^{dnns} αἷμα^{nnns} Στέφανος^{ngms} ὁ^{dgms} μάρτυς^{ngms} σύ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{viix1s} ἐφίστημι^{vpxanms} καί^{c} συνευδοκέω^{vppanms} ὁ^{ddfs} ἀναίρεσις^{ndfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} φυλάσσω^{vppanms} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} ὁ^{dgmp} ἀναιρέω^{vppagmp} αὐτός^{rpams}. **v.21** καί^{c} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ πορεύομαι^{vdpn2s} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ εἰς^{p} ἔθνος^{nanp} μακράν^{bo} ἐξαποστέλλω^{vifa1s} σύ$^{rpa\text{-}s}$. **v.22** ἀκούω^{viia3p} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} ἄχρι^{p} οὗτος^{rdgms} ὁ^{dgms} λόγος^{ngms} καί^{c} ἐπαίρω^{viaa3p} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vppanmp} αἴρω^{vdpa2s} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὁ^{dams} τοιοῦτος^{rdams} οὐ^{xo} γάρ^{c} καθήκω^{viiq3s} αὐτός^{rpams} ζάω^{vnpa}. **v.23** κράζω^{vppagmp} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ῥίπτω^{vppagmp} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} καί^{c} κονιορτός^{nams} βάλλω^{vppagmp} εἰς^{p} ὁ^{dams} ἀήρ^{nams}. **v.24** κελεύω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} χιλίαρξος^{nnms} ἄγω^{vnpp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} παρεμβολή^{nafs} λέγω^{vpaanms} μάστιξ^{ndfp} ἀνετάζω^{vnpp} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} ἐπιγινώσκω^{vsaa3s} διά^{p} ὅς^{rrafs} αἰτία^{nafs} οὕτω^{bo} ἐπιφωνέω^{viia3p} αὐτός^{rpdms}.

26 ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν. ἀκούσας δὲ ὁ ἑκα-
τόνταρχος προσελθὼν ἀπήγγειλεν τῷ χιλιάρχῳ λέγων Ὅρα
Τί μέλλεις ποιεῖν ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν.
27 προσελθὼν δὲ ὁ χιλίαρχος εἶπεν αὐτῷ Λέγε μοι εἰ σὺ Ῥω-
28 μαῖος εἶ ὁ δὲ ἔφη Ναί. ἀπεκρίθη τε ὁ χιλίαρχος Ἐγὼ
πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην ὁ δὲ
29 Παῦλος ἔφη Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. εὐθέως οὖν ἀπέστη-
σαν ἀπ αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν καὶ ὁ χιλίαρχος
δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν
30 δεδεκώς. Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς
τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ τῶν Ἰουδαίων ἔλυσεν αὐτόν ἀπὸ
τῶν δεσμῶν, καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον
τὸ συνέδριον αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον ἔστησεν
εἰς αὐτούς.

23 ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν Ἄνδρες ἀδελ-
φοί ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι
2 ταύτης τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξεν τοῖς
3 παρεστῶσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. τότε ὁ Παῦλος
πρὸς αὐτὸν εἶπεν Τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός τοῖχε κεκονια-
μένε, καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον καὶ παρανο-

---

v.25 ὡς^{bo} δέ^{c} προτείνω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddmp} ἱμάς^{ndmp} λέγω^{viaa3s} πρός^{p} ὁ^{dams} ἵστημι^{vpxaams} ἑκατοντάρχης^{nams} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} εἰ^{qo} ἄνθρωπος^{nams} Ῥωμαῖος^{aamsn} καί^{c} ἀκατάκριτος^{aamsn} ἔξεστι^{vipq3s} σύ$^{rpd-p}$ μαστίζω^{vnpa}. **v.26** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἑκατοντάρχης^{nnms} προσέρχομαι^{vpaanms} ἀπαγγέλλω^{viaa3s} ὁ^{ddms} χιλίαρξος^{ndms} λέγω^{vppanms} ὁράω^{vdpa2s} τίς^{rqans} μέλλω^{vipa2s} ποιέω^{vnpa} ὁ^{dnms} γάρ^{c} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} Ῥωμαῖος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.27** προσέρχομαι^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} χιλίαρξος^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ εἰμί^{qo} σύ$^{rpn-s}$ Ῥωμαῖος^{anmsn} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} δέ^{c} φημί^{viix3s} ναί^{xo}. **v.28** ἀποκρίνομαι^{viad3s} τέ^{xo} ὁ^{dnms} χιλίαρξος^{nnms} ἐγώ$^{rpn-s}$ πολύς^{agnsn} κεφάλαιον^{ngns} ὁ^{dafs} πολιτεία^{nafs} οὗτος^{rdafs} κτάομαι^{viad1s} ὁ^{dnms} δέ^{c} Παῦλος^{nnms} φημί^{viix3s} ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} καί^{c} γεννάω^{vixp1s}. **v.29** εὐθέως^{bo} οὖν^{c} ἀφίστημι^{viaa3p} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnmp} μέλλω^{vppanmp} αὐτός^{rpams} ἀνετάζω^{vnpa} καί^{c} ὁ^{dnms} χιλίαρξος^{nnms} δέ^{c} φοβέομαι^{viao3s} ἐπιγινώσκω^{vpaanms} ὅτι^{c} Ῥωμαῖος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὅτι^{c} εἰμί^{viix3s} αὐτός^{rpams} δέω^{vpxanms}. **v.30** ὁ^{ddfs} δέ^{c} ἐπαύριον^{bo} βούλομαι^{vppnnms} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dans} ἀσφαλής^{aansn} ὁ^{dans} τίς^{rqans} κατηγορέω^{vipp3s} παρά^{p} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} λύω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} δεσμός^{ngmp} καί^{c} κελεύω^{viaa3s} ἔρχομαι^{vnaa} ὁ^{damp} ἀρχιερεύς^{namp} καί^{c} ὅλος^{aansn} ὁ^{dans} συνέδριον^{nans} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} κατάγω^{vpaanms} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἵστημι^{viaa3s} εἰς^{p} αὐτός^{rpamp}. **23. v.1** ἀτενίζω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ὁ^{ddns} συνέδριον^{ndns} λέγω^{viaa3s} ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpn-s}$ πᾶς^{adfsn} συνείδησις^{ndfs} ἀγαθός^{adfsn} πολιτεύομαι^{vixp1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἄχρι^{p} οὗτος^{rdgfs} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs}. **v.2** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀρχιερεύς^{nnms} Ἁνανίας^{nnms} ἐπιτάσσω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} παρίστημι^{vpxadmp} αὐτός^{rpdms} τύπτω^{vnpa} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} στόμα^{nans}.

μῶν κελεύεις με τύπτεσθαι. οἱ δὲ παρεστῶτες εἶπον, Τὸν 4
ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς. ἔφη τε ὁ Παῦλος Οὐκ ᾔ- 5
δειν ἀδελφοί ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς, γέγραπται γὰρ Ἄρχοντα
τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι 6
τὸ ἓν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων ἔκ-
ραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ Ἄνδρες ἀδελφοί ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι
υἱὸς Φαρισαίου, περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐ-
γὼ κρίνομαι. τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος, ἐγένετο στά- 7
σις τῶν Φαρισαίων [καὶ τῶν Σαδδουκαίων] καὶ ἐσχίσθη τὸ
πλῆθος. Σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστα- 8
σιν μηδὲ ἄγγελον μήτε πνεῦμα Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν
τὰ ἀμφότερα. ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη καὶ ἀναστάν- 9
τες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο
λέγοντες Οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ,
εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος μὴ θεομαχωμεν.
Πολλῆς δὲ γενομένης στάσεως εὐλαβηθεὶς ὁ χιλίαρχος μὴ 10
διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ αὐτῶν ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα
καταβῆναι καί ἁρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν τε εἰς
τὴν παρεμβολήν. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ κύ- 11
ριος εἶπεν Θάρσει Παῦλε, ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ

---

v.3 τότε^{bo} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} πρός^{p} αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3s} τύπτω^{vnpa} σύ$^{rpa\text{-}s}$ μέλλω^{vipa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} τοῖχος^{nvms} κονιάω^{vpxpvms} καί^{c} σύ$^{rpn\text{-}s}$ κάθημαι^{vipn2s} κρίνω^{vppanms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ κατά^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} καί^{c} παρανομέω^{vppanms} κελεύω^{vipa2s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ τύπτω^{vnpp}. **v.4** ὁ^{dnmp} δέ^{c} παρίστημι^{vpxanmp} λέγω^{viaa3p} ὁ^{dams} ἀρχιερεύς^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} λοιδορέω^{vipa2s}. **v.5** φημί^{viix3s} τέ^{xo} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} οὐ^{xo} οἶδα^{viya1s} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^{c} εἰμί^{vipx3s} ἀρχιερεύς^{nnms} γράφω^{vixp3s} γάρ^{c} ἄρχων^{nams} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} σύ$^{rpg\text{-}s}$ οὐ^{xo} λέγω^{vifa2s} κακῶς^{bo}. **v.6** γινώσκω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} εἷς^{nnns} μέρος^{nnns} εἰμί^{vipx3s} Σαδδουκαῖος^{ngmp} ὁ^{dnns} δέ^{c} ἕτερος^{annsn} Φαρισαῖος^{ngmp} κράζω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} συνέδριον^{ndns} ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ Φαρισαῖος^{nnms} εἰμί^{vipx1s} υἱός^{nnms} Φαρισαῖος^{ngms} περί^{p} ἐλπίς^{ngfs} καί^{c} ἀνάστασις^{ngfs} νεκρός^{agmpn} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ κρίνω^{vipp1s}. **v.7** οὗτος^{rdans} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vpaagms} γίνομαι^{viad3s} στάσις^{nnfs} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dgmp} Σαδδουκαῖος^{ngmp} καί^{c} σχίζω^{viap3s} ὁ^{dnns} πλῆθος^{nnns}. **v.8** Σαδδουκαῖος^{nnmp} μέν^{xo} γάρ^{c} λέγω^{vipa3p} μή^{xo} εἰμί^{vnpx} ἀνάστασις^{nafs} μηδέ^{c} ἄγγελος^{nams} μήτε^{c} πνεῦμα^{nans} Φαρισαῖος^{nnmp} δέ^{c} ὁμολογέω^{vipa3p} ὁ^{danp} ἀμφότεροι^{aanpn}. **v.9** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} κραυγή^{nnfs} μέγας^{anfsn} καί^{c} ἀνίστημι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} γραμματεύς^{nnmp} ὁ^{dgns} μέρος^{ngns} ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} διαμάχομαι^{viin3p} λέγω^{vppanmp} οὐδείς^{aansn} κακός^{aansn} εὑρίσκω^{vipa1p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἄνθρωπος^{ndms} οὗτος^{rddms} εἰ^{qo} δέ^{c} πνεῦμα^{nnns} λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἤ^{xo} ἄγγελος^{nnms} μή^{xo} θεομαχέω^{vspa1p}. **v.10** πολύς^{agfsn} δέ^{c} γίνομαι^{vpadgfs} στάσις^{ngfs} εὐλαβέομαι^{vpapnms} ὁ^{dnms} χιλίαρξος^{nnms} μή^{xo} διασπάω^{vsap3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgmp} κελεύω^{viaa3s} ὁ^{dans} στράτευμα^{nans} καταβαίνω^{vnaa} καί^{c} ἁρπάζω^{vnaa} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} μέσος^{agnsn} αὐτός^{rpgmp} ἄγω^{vnpa} τέ^{xo} εἰς^{p} ὁ^{dafs} παρεμβολή^{nafs}.

εἰς Ἰερουσαλὴμ οὕτως σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι.
12 Γενομένης δὲ ἡμέρας ποιήσαντες τινες τῶν Ἰουδαίων συ-
στροφὴν ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς λέγοντες μήτε φαγεῖν μήτε
13 πίειν ἕως οὗ ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. ἦσαν δὲ πλεί-
ους τεσσαράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν πεποιηκότες,
14 οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέ-
ροις εἶπον, Ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς μηδενὸς
15 γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. νῦν οὖν ὑ-
μεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν τῷ συνεδρίῳ ὅπως αὔριον
αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀ-
κριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν
16 ἕτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς
ἀδελφῆς Παύλου τό ἔνεδρον παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν
17 εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. προσκαλεσά-
μενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν ἑκατονταρχῶν ἔφη Τὸν νεανίαν
τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον ἔχει γὰρ τι ἀπαγγεῖ-
18 λαί αὐτῷ. ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν
χιλίαρχον καὶ φησίν Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός
με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρὸς σέ ἔχοντά
19 τι λαλῆσαί σοι. ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χι-

---

v.11 ὁ[ddfs] δέ[c] ἔπειμι[vppxdfs] νύξ[ndfs] ἐφίστημι[vpaanms] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] λέγω[viaa3s] θαρσέω[vdpa2s] Παῦλος[nvms] ὡς[bo] γάρ[c] διαμαρτύρομαι[viad2s] ὁ[danp] περί[p] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] Ἰερουσαλήμ[tp] οὕτω[bo] σύ[rpa-s] δεῖ[vipq3s] καί[c] εἰς[p] Ῥώμη[nafs] μαρτυρέω[vnaa]. **v.12** γίνομαι[vpadgfs] δέ[c] ἡμέρα[ngfs] ποιέω[vpaanmp] τίς[rinmp] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] συστροφή[nafs] ἀναθεματίζω[viaa3p] ἑαυτοῦ[rxamp] λέγω[vppanmp] μήτε[c] ἐσθίω[vnaa] μήτε[c] πίνω[vnaa] ἕως[c] ὅς[bo] ἀποκτείνω[vspa3p] ὁ[dams] Παῦλος[nams]. **v.13** εἰμί[viix3p] δέ[c] πολύς[anmpc] τεσσεράκοντα[tn] ὁ[dnmp] οὗτος[rdafs] ὁ[dafs] συνωμοσία[nafs] ποιέω[vpxanmp]. **v.14** ὅστις[rrnmp] προσέρχομαι[vpaanmp] ὁ[ddmp] ἀρχιερεύς[ndmp] καί[c] ὁ[ddmp] πρεσβύτερος[admpn] λέγω[viaa3p] ἀνάθεμα[ndns] ἀναθεματίζω[viaa1p] ἑαυτοῦ[rxamp] μηδείς[agnsn] γεύομαι[vnad] ἕως[c] ὅς[bo] ἀποκτείνω[vspa1p] ὁ[dams] Παῦλος[nams]. **v.15** νῦν[bo] οὖν[c] σύ[rpn-p] ἐμφανίζω[vdaa2p] ὁ[ddms] χιλίαρξος[ndms] σύν[p] ὁ[ddns] συνέδριον[ndns] ὅπως[bo] αὔριον[bo] αὐτός[rpams] κατάγω[vsaa3s] πρός[p] σύ[rpa-p] ὡς[bo] μέλλω[vppaamp] διαγινώσκω[vnpa] ἀκριβής[bo] ὁ[danp] περί[p] αὐτός[rpgms] ἐγώ[rpn-p] δέ[c] πρό[p] ὁ[dgms] ἐγγίζω[vnaa] αὐτός[rpams] ἕτοιμος[anmpn] εἰμί[vipx1p] ὁ[dgms] ἀναιρέω[vnaa] αὐτός[rpams]. **v.16** ἀκούω[vpaanms] δέ[c] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ὁ[dgfs] ἀδελφή[ngfs] Παῦλος[ngms] ὁ[dans] ἐνέδρα[nans] παραγίνομαι[vpadnms] καί[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dafs] παρεμβολή[nafs] ἀπαγγέλλω[viaa3s] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms]. **v.17** προσκαλέομαι[vpadnms] δέ[c] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] εἷς[nams] ὁ[dgmp] ἑκατοντάρχης[ngmp] φημί[viix3s] ὁ[dams] νεανίας[nams] οὗτος[rdams] ἀπάγω[vdaa2s] πρός[p] ὁ[dams] χιλίαρξος[nams] ἔχω[vipa3s] γάρ[c] τι-σριανσ ἀπαγγέλλω[vnaa] αὐτός[rpdms]. **v.18** ὁ[dnms] μέν[xo] οὖν[c] παραλαμβάνω[vpaanms] αὐτός[rpams] ἄγω[viaa3s] πρός[p] ὁ[dams] χιλίαρξος[nams] καί[c] φημί[vipx3s] ὁ[dnms] δέσμιος[nnms] Παῦλος[nnms] προσκαλέομαι[vpadnms] ἐγώ[rpa-s] ἐρωτάω[viaa3s] οὗτος[rdams] ὁ[dams] νεανίας[nams] ἄγω[vnaa] πρός[p] σύ[rpa-s] ἔχω[vppaams] τι-σριανσ λαλέω[vnaa] σύ[rpd-s].

λίαρχος καὶ ἀναχωρήσας κατ ἰδίαν ἐπυνθάνετο Τί ἐστιν ὃ
ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι. εἶπεν δὲ ὅτι Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο 20
τοῦ ἐρωτῆσαί σε ὅπως αὔριον εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς
τὸν Παῦλον ὡς μέλλοντα τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι πε-
ρὶ αὐτοῦ. σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς, ἐνεδρεύουσιν γὰρ 21
αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα οἵτινες ἀνε-
θεμάτισαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν
αὐτόν καὶ νῦν ἕτοιμοι εἰσιν προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐ-
παγγελίαν. ὁ μὲν οὖν χιλίαρχος ἀπέλυσεν τὸν νεανίαν, 22
παραγγείλας μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρός
με. Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν ἑκατονταρχῶν εἶ- 23
πεν Ἑτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους ὅπως πορευθῶσιν
ἕως Καισαρείας καὶ ἱππεῖς ἑβδομήκοντα καὶ δεξιολάβους
διακοσίους ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός. κτήνη τε πα- 24
ραστῆσαι ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσιν πρὸς
Φήλικα τὸν ἡγεμόνα. γράψας ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν 25
τύπον τοῦτον, Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φή- 26
λικι χαίρειν. Τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν 27
Ἰουδαίων καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ αὐτῶν ἐπιστὰς σὺν
τῷ στρατεύματι ἐξειλόμην αὐτόν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν.

---

v.19 ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnms} δέ^{c} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} χιλίαρξος^{nnms} καί^{c} ἀναχωρέω^{vpaanms} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} πυνθάνομαι^{viin3s} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrans} ἔχω^{vipa2s} ἀπαγγέλλω^{vnaa} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.20** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} συντίθημι^{viam3p} ὁ^{dgms} ἐρωτάω^{vnaa} σύ$^{rpa-s}$ ὅπως^{bo} αὔριον^{bo} εἰς^{p} ὁ^{dans} συνέδριον^{nans} κατάγω^{vsaa2s} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ὡς^{bo} μέλλω^{vppannp} τι-σριανσ ἀκριβής^{bo} πυνθάνομαι^{vnpn} περί^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.21** σύ$^{rpn-s}$ οὖν^{c} μή^{xo} πείθω^{vsap2s} αὐτός^{rpdmp} ἐνεδρεύω^{vipa3p} γάρ^{c} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} ἀνήρ^{nnmp} πολύς^{anmpc} τεσσεράκοντα^{tn} ὅστις^{rrnmp} ἀναθεματίζω^{viaa3p} ἑαυτοῦ^{rxamp} μήτε^{c} ἐσθίω^{vnaa} μήτε^{c} πίνω^{vnaa} ἕως^{c} ὅς^{bo} ἀναιρέω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} νῦν^{bo} ἕτοιμος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p} προσδέχομαι^{vppnnmp} ὁ^{dafs} ἀπό^{p} σύ$^{rpg-s}$ ἐπαγγελία^{nafs}. **v.22** ὁ^{dnms} μέν^{xo} οὖν^{c} χιλίαρξος^{nnms} ἀπολύω^{viaa3s} ὁ^{dams} νεανίας^{nams} παραγγέλλω^{vpaanms} μηδείς^{admsn} ἐκλαλέω^{vnaa} ὅτι^{c} οὗτος^{rdanp} ἐμφανίζω^{viaa2s} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.23** καί^{c} προσκαλέομαι^{vpadnms} δύο^{tn} τι-σριαμπ ὁ^{dgmp} ἑκατοντάρχης^{ngmp} λέγω^{viaa3s} ἑτοιμάζω^{vdaa2p} στρατιώτης^{namp} διακόσιοι^{namp} ὅπως^{bo} πορεύομαι^{vsao3p} ἕως^{c} Καισάρεια^{ngfs} καί^{c} ἱππεύς^{namp} ἑβδομήκοντα^{tn} καί^{c} δεξιολάβος^{namp} διακόσιοι^{namp} ἀπό^{p} τρίτος^{agfsn} ὥρα^{ngfs} ὁ^{dgfs} νύξ^{ngfs}. **v.24** κτῆνος^{nanp} τέ^{xo} παρίστημι^{vnaa} ἵνα^{c} ἐπιβιβάζω^{vpaanmp} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} διασῴζω^{vsaa3p} πρός^{p} Φῆλιξ^{nams} ὁ^{dams} ἡγεμών^{nams}. **v.25** γράφω^{vpaanms} ἐπιστολή^{nafs} περιέχω^{vppaafs} ὁ^{dams} τύπος^{nams} οὗτος^{rdams}. **v.26** Κλαύδιος^{nnms} Λυσίας^{nnms} ὁ^{ddms} κράτιστος^{admsn} ἡγεμών^{ndms} Φῆλιξ^{ndms} χαίρω^{vnpa}. **v.27** ὁ^{dams} ἀνήρ^{nams} οὗτος^{rdams} συλλαμβάνω^{vpapams} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} καί^{c} μέλλω^{vppaams} ἀναιρέω^{vnpp} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgmp} ἐφίστημι^{vpaanms} σύν^{p} ὁ^{ddns} στράτευμα^{ndns} ἐξαιρέω^{viam1s} αὐτός^{rpams} μανθάνω^{vpaanms} ὅτι^{c} Ῥωμαῖος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s}.

βουλόμενος δὲ γνῶναι τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν. ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν μηδὲν ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔγκλημα ἔχοντα. μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς τὸν ἄνδρα μελλεῖν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρὸς σέ παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγόροις λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ Ἔρρωσο. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ διατεταγμένον αὐτοῖς ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἱππεῖς πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολήν, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγεμών, καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστὶν καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ Κιλικίας. Διακούσομαί σου ἔφη ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται, ἐκέλευσεν τε αὐτόν ἐν τῷ πραιτωρίῳ Ἡρῴδου φυλάσσεσθαι.

24 Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. κληθέντος δὲ αὐτοῦ ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων Πολλῆς εἰρήνης

---

v.28 βούλομαι^{vppnnms} δέ^{c} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dafs} αἰτία^{nafs} διά^{p} ὅς^{rrafs} ἐγκαλέω^{viia3p} αὐτός^{rpdms} κατάγω^{viaa1s} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dans} συνέδριον^{nans} αὐτός^{rpgmp}. **v.29** ὅς^{rrams} εὑρίσκω^{viaa1s} ἐγκαλέω^{vpppams} περί^{p} ζήτημα^{ngnp} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} αὐτός^{rpgmp} μηδείς^{aansn} ἄξιος^{aansn} θάνατος^{ngms} ἤ^{xo} δεσμός^{ngmp} ἔγκλημα^{nans} ἔχω^{vppaams}. **v.30** μηνύω^{vpapgfs} δέ^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἐπιβουλή^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{dams} ἀνήρ^{nams} μέλλω^{vnpa} εἰμί^{vnfx} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἐξαυτῆς^{bo} πέμπω^{viaa1s} πρός^{p} σύ$^{rpa-s}$ παραγγέλλω^{vpaanms} καί^{c} ὁ^{ddmp} κατήγορος^{ndmp} λέγω^{vnpa} ὁ^{danp} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἐπί^{p} σύ$^{rpg-s}$ ῥώννυμαι^{vdxp2s}. **v.31** ὁ^{dnmp} μέν^{xo} οὖν^{c} στρατιώτης^{nnmp} κατά^{p} ὁ^{dans} διατάσσω^{vpxpans} αὐτός^{rpdmp} ἀναλαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἄγω^{viaa3p} διά^{p} ὁ^{dgfs} νύξ^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ἀντιπατρίς^{nafs}. **v.32** ὁ^{ddfs} δέ^{c} ἐπαύριον^{bo} ἐάω^{vpaanmp} ὁ^{damp} ἱππεύς^{namp} πορεύομαι^{vnpn} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} παρεμβολή^{nafs}. **v.33** ὅστις^{rrnmp} εἰσέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Καισάρεια^{nafs} καί^{c} ἀναδίδωμι^{vpaanmp} ὁ^{dafs} ἐπιστολή^{nafs} ὁ^{ddms} ἡγεμών^{ndms} παρίστημι^{viaa3p} καί^{c} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} αὐτός^{rpdms}. **v.34** ἀναγινώσκω^{vpaanms} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἡγεμών^{nnms} καί^{c} ἐπερωτάω^{vpaanms} ἐκ^{p} ποῖος^{rqgfs} ἐπαρχεία^{ngfs} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} πυνθάνομαι^{vpadnms} ὅτι^{c} ἀπό^{p} Κιλικία^{ngfs}. **v.35** διακούω^{vifd1s} σύ$^{rpg-s}$ φημί^{viix3s} ὅταν^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} κατήγορος^{nnmp} σύ$^{rpg-s}$ παραγίνομαι^{vsad3p} κελεύω^{viaa3s} τέ^{xo} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πραιτώριον^{ndns} Ἡρῴδης^{ngms} φυλάσσω^{vnpm}. **24. v.1** μετά^{p} δέ^{c} πέντε^{tn} ἡμέρα^{nafp} καταβαίνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} ἀρχιερεύς^{nnms} Ἀνανίας^{nnms} μετά^{p} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} καί^{c} ῥήτωρ^{ngms} Τέρτυλλος^{ngms} τι-σριγμσ ὅστις^{rrnmp} ἐμφανίζω^{viaa3p} ὁ^{ddms} ἡγεμών^{ndms} κατά^{p} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms}.

τυγχάνοντες διὰ σοῦ καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς προνοίας. πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ ἀπο- 3
δεχόμεθα κράτιστε Φῆλιξ μετὰ πάσης εὐχαριστίας. ἵνα 4
δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω παρακαλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν
συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον 5
λοιμὸν καὶ κινοῦντα στάσιν πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ
τὴν οἰκουμένην πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Ναζωραίων αἱρέ-
σεως. ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασεν βεβηλῶσαι ὃν καὶ ἐκρα- 6
τήσαμεν. παρ οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων 8
τούτων ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. συνεπέ- 9
θεντο δὲ καὶ οἱ Ἰουδαῖοι φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. Ἀ- 10
πεκρίθη δέ ὁ Παῦλος νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν
Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος
εὐθύμοτερον τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι. δυναμένου 11
σου γνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσίν μοι ἡμέραι δεκαδύο, ἀφ
ἧς ἀνέβην προσκυνήσων ἐν Ἰερουσαλήμ. καὶ οὔτε ἐν τῷ 12
ἱερῷ εὗρόν με πρός τινα διαλεγόμενον ἢ ἐπισύστασιν ποι-
οῦντα ὄχλου οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς οὔτε κατὰ τὴν πόλιν.
οὔτε παραστῆσαι με δύνανταί περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσίν 13
μου. ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν 14

---

v.2 καλέω^{vpapgms} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} ἄρχω^{viad3s} κατηγορέω^{vnpa} ὁ^{dnms} Τέρτυλλος^{nnms} λέγω^{vppanms} πολύς^{agfsn} εἰρήνη^{ngfs} τυγχάνω^{vppanmp} διά^{p} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} κατόρθωμα^{ngnp} γίνομαι^{vppngnp} ὁ^{ddns} ἔθνος^{ndns} οὗτος^{rddns} διά^{p} ὁ^{dgfs} σός^{rsgfs} πρόνοια^{ngfs}. **v.3** πάντῃ^{bo} τέ^{xo} καί^{c} πανταχοῦ^{bo} ἀποδέχομαι^{vipn1p} κράτιστος^{avmsn} Φῆλιξ^{nvms} μετά^{p} πᾶς^{agfsn} εὐχαριστία^{ngfs}. **v.4** ἵνα^{c} δέ^{c} μή^{xo} ἐπί^{p} πολύς^{aansc} σύ$^{rpa-s}$ ἐγκόπτω^{vspa1s} παρακαλέω^{vipa1s} ἀκούω^{vnaa} σύ$^{rpa-s}$ ἐγώ$^{rpg-p}$ συντόμως^{bo} ὁ^{ddfs} σός^{rsdfs} ἐπιείκεια^{ndfs}. **v.5** εὑρίσκω^{vpaanmp} γάρ^{c} ὁ^{dams} ἀνήρ^{nams} οὗτος^{rdams} λοιμός^{nams} καί^{c} κινέω^{vppaams} στάσις^{nafs} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ὁ^{ddmp} κατά^{p} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} πρωτοστάτης^{nams} τέ^{xo} ὁ^{dgfs} ὁ^{dgmp} Ναζωραῖος^{ngmp} αἵρεσις^{ngfs}. **v.6** ὅς^{rrnms} καί^{c} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} πειράζω^{viia3s} βεβηλόω^{vnaa} ὅς^{rrams} καί^{c} κρατέω^{viaa1p}. **v.8** παρά^{p} ὅς^{rrgms} δύναμαι^{vifd2s} αὐτός^{rpnms} ἀνακρίνω^{vpaanms} περί^{p} πᾶς^{agnpn} οὗτος^{rdgnp} ἐπιγινώσκω^{vnaa} ὅς^{rrgnp} ἐγώ$^{rpn-p}$ κατηγορέω^{vipa1p} αὐτός^{rpgms}. **v.9** συνεπιτίθημι^{viam3p} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} φάσκω^{vppanmp} οὗτος^{rdanp} οὕτω^{bo} ἔχω^{vnpa}. **v.10** ἀποκρίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} νεύω^{vpaagms} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dgms} ἡγεμών^{ngms} λέγω^{vnpa} ἐκ^{p} πολύς^{agnpn} ἔτος^{ngnp} εἰμί^{vppxams} σύ$^{rpa-s}$ κριτής^{nams} ὁ^{ddns} ἔθνος^{ndns} οὗτος^{rddns} ἐπίσταμαι^{vppnnms} εὔθυμος^{bo} ὁ^{danp} περί^{p} ἐμαυτοῦ^{rxgms} ἀπολογέομαι^{vipn1s}. **v.11** δύναμαι^{vppngms} σύ$^{rpg-s}$ γινώσκω^{vnaa} ὅτι^{c} οὐ^{xo} πολύς^{anfpc} εἰμί^{vipx3p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἡμέρα^{nnfp} δεκαδύο^{tn} ἀπό^{p} ὅς^{rrgfs} ἀναβαίνω^{viaa1s} προσκυνέω^{vpfanms} ἐν^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.12** καί^{c} οὔτε^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} εὑρίσκω^{viaa3p} ἐγώ$^{rpa-s}$ πρός^{p} τι-σριαμσ διαλέγομαι^{vppnams} ἤ^{xo} ἐπισύστασις^{nafs} ποιέω^{vppaams} ὄχλος^{ngms} οὔτε^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} οὔτε^{c} κατά^{p} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs}. **v.13** οὔτε^{c} παρίστημι^{vnaa} ἐγώ$^{rpa-s}$ δύναμαι^{vipn3p} περί^{p} ὅς^{rrgnp} νῦν^{bo} κατηγορέω^{vipa3p} ἐγώ$^{rpg-s}$.

αἵρεσιν οὕτως λατρεύω τῷ πατρῴῳ θεῷ πιστεύων πάσιν τοῖς
15 κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς προφήταις γεγραμμένοις. ἐλπίδα
ἔχων εἰς τὸν θεόν ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται ἀνάστα-
16 σιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ἐν
τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχων πρὸς
17 τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός. δι᾽ ἐτῶν δὲ πλει-
όνων παρεγενόμην ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου
18 καὶ προσφοράς. ἐν οἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ
οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θορύβου τινές ἀπό τῆς Ἀσίας Ἰ-
19 ουδαῖοί. οὓς δεῖ ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ τι
20 ἔχοιεν πρὸς μέ. ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν τί εὗρον ἐν ἐ-
21 μοὶ ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου. ἢ περὶ μιᾶς
ταύτης φωνῆς ἧς ἔκραξα ἑστὼς ἐν αὐτοῖς ὅτι Περὶ ἀναστά-
22 σεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑφ᾽ ὑμῶν. Ἀκούσας
δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ Ἀνεβάλετο αὐτοὺς ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ
περὶ τῆς ὁδοῦ εἴπων, Ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῇ δι-
23 αγνώσομαι τὰ καθ ὑμᾶς, διαταξάμενος τε τῷ ἑκατοντάρχῃ
τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον, ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μηδένα κωλύειν
24 τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ. Μετὰ δὲ
ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ γυ-

---

v.14 ὁμολογέω^{vipa1s} δέ^{c} οὗτος^{rdans} σύ$^{rpd\text{-}s}$ ὅτι^{c} κατά^{p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὅς^{rrafs} λέγω^{vipa3p} αἵρεσις^{nafs} οὕτω^{bo} λατρεύω^{vipa1s} ὁ^{ddms} πατρῷος^{admsn} θεός^{ndms} πιστεύω^{vppanms} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddnp} κατά^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} καί^{c} ὁ^{ddmp} προφήτης^{ndmp} γράφω^{vpxpdnp}. **v.15** ἐλπίς^{nafs} ἔχω^{vppanms} εἰς^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὅς^{rrafs} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} οὗτος^{rdnmp} προσδέχομαι^{vipn3p} ἀνάστασις^{nafs} μέλλω^{vnpa} εἰμί^{vnfx} νεκρός^{agmpn} δίκαιος^{agmpn} τέ^{xo} καί^{c} ἄδικος^{agmpn}. **v.16** ἐν^{p} οὗτος^{rddns} δέ^{c} αὐτός^{rpnms} ἀσκέω^{vipa1s} ἀπρόσκοπος^{aafsn} συνείδησις^{nafs} ἔχω^{vppanms} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^{c} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} διά^{p} πᾶς^{agnsn}. **v.17** διά^{p} ἔτος^{ngnp} δέ^{c} πολύς^{agnpc} παραγίνομαι^{viad1s} ἐλεημοσύνη^{nafp} ποιέω^{vpfanms} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἔθνος^{nans} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} προσφορά^{nafp}. **v.18** ἐν^{p} ὅς^{rrdnp} εὑρίσκω^{viaa3p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἁγνίζω^{vpxpams} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} οὐ^{xo} μετά^{p} ὄχλος^{ngms} οὐδέ^{bo} μετά^{p} θόρυβος^{ngms} τίς^{rinmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Ἀσία^{ngfs} Ἰουδαῖος^{anmpn}. **v.19** ὅς^{rramp} δεῖ^{vipq3s} ἐπί^{p} σύ$^{rpg\text{-}s}$ πάρειμι^{vnpx} καί^{c} κατηγορέω^{vnpa} εἰ^{qo} τι-σριανσ ἔχω^{vopa3p} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$. **v.20** ἤ^{xo} αὐτός^{rpnmp} οὗτος^{rdnmp} λέγω^{vdaa3p} τίς^{rians} εὑρίσκω^{viaa3p} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ἀδίκημα^{nans} ἵστημι^{vpaagms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἐπί^{p} ὁ^{dgns} συνέδριον^{ngns}. **v.21** ἤ^{xo} περί^{p} εἷς^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} φωνή^{ngfs} ὅς^{rrgfs} κράζω^{viaa1s} ἵστημι^{vpxanms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^{c} περί^{p} ἀνάστασις^{ngfs} νεκρός^{agmpn} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ κρίνω^{vipp1s} σήμερον^{bo} ὑπό^{p} σύ$^{rpg\text{-}p}$. **v.22** ἀκούω^{vpaanms} δέ^{c} οὗτος^{rdanp} ὁ^{dnms} Φῆλιξ^{nnms} ἀναβάλλω^{viam3s} αὐτός^{rpamp} ἀκριβής^{bo} οἶδα^{vpxanms} ὁ^{danp} περί^{p} ὁ^{dgfs} ὁδός^{ngfs} λέγω^{vpaanms} ὅταν^{c} Λυσίας^{nnms} ὁ^{dnms} χιλίαρξος^{nnms} καταβαίνω^{vsaa3s} διαγινώσκω^{vifd1s} ὁ^{danp} κατά^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$. **v.23** διατάσσω^{vpamnms} τέ^{xo} ὁ^{ddms} ἑκατοντάρχης^{ndms} τηρέω^{vnpp} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἔχω^{vnpa} τέ^{xo} ἄνεσις^{nafs} καί^{c} μηδείς^{aamsn} κωλύω^{vnpa} ὁ^{dgmp} ἴδιος^{agmpn} αὐτός^{rpgms} ὑπηρετέω^{vnpa} ἤ^{xo} προσέρχομαι^{vnpn} αὐτός^{rpdms}.

ναικὶ οὔσῃ Ἰουδαίᾳ μετεπέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσεν
αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως. διαλεγομένου δὲ αὐ- 25
τοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ
μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη
Τὸ νῦν ἔχον πορεύου καιρὸν δὲ μεταλαβὼν μετακαλέσομαί
σε. ἅμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ 26
τοῦ Παύλου, ὅπως λύσῃ αὐτὸν διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν,
μεταπεμπόμενος ὡμίλει αὐτῷ. Διετίας δὲ πληρωθείσης ἔ- 27
λαβεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον θέλων τε χάριτας
καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπεν τὸν Παῦλον
δεδεμένον.

Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρχίᾳ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη **25**
εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας. ἐνεφάνισάν δὲ αὐτῷ ὁ 2
ἀρχιερεύς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου
καὶ παρεκάλουν αὐτὸν. αἰτούμενοι χάριν κατ αὐτοῦ ὅπως 3
μεταπέμψηται αὐτὸν εἰς Ἰερουσαλήμ ἐνέδραν ποιοῦντες ἀ-
νελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη 4
τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν Καισαρείᾳ ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν
τάχει ἐκπορεύεσθαι, Οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑμῖν φησίν συγ- 5
καταβάντες εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτω κατηγορείτωσαν

---

v.24 μετάᵖ δέᶜ ἡμέραⁿᵃᶠᵖ τι-σριαφπ παραγίνομαιᵛᵖᵃᵈⁿᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ Φῆλιξⁿⁿᵐˢ σύνᵖ Δρούσιλλαⁿᵈᶠˢ ὁᵈᵈᶠˢ γυνήⁿᵈᶠˢ εἰμίᵛᵖᵖˣᵈᶠˢ Ἰουδαῖοςᵃᵈᶠˢⁿ μεταπέμπομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ ὁᵈᵃᵐˢ Παῦλοςⁿᵃᵐˢ καίᶜ ἀκούωᵛⁱᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ περίᵖ ὁᵈᵍᶠˢ εἰςᵖ Χριστόςⁿᵃᵐˢ πίστιςⁿᵍᶠˢ. **v.25** διαλέγομαιᵛᵖᵖⁿᵍᵐˢ δέᶜ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ περίᵖ δικαιοσύνηⁿᵍᶠˢ καίᶜ ἐγκράτειαⁿᵍᶠˢ καίᶜ ὁᵈᵍⁿˢ κρίμαⁿᵍⁿˢ ὁᵈᵍⁿˢ μέλλωᵛᵖᵖᵃᵍⁿˢ εἰμίᵛⁿᶠˣ ἔμφοβοςᵃⁿᵐˢⁿ γίνομαιᵛᵖᵃᵈⁿᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ Φῆλιξⁿⁿᵐˢ ἀποκρίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ ὁᵈᵃⁿˢ νῦνᵇᵒ ἔχωᵛᵖᵖᵃᵃⁿˢ πορεύομαιᵛᵈᵖⁿ²ˢ καιρόςⁿᵃᵐˢ δέᶜ μεταλαμβάνωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ μετακαλέωᵛⁱᶠᵐ¹ˢ σύʳᵖᵃ⁻ˢ. **v.26** ἅμαᵇᵒ καίᶜ ἐλπίζωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ὅτιᶜ χρῆμαⁿᵃⁿᵖ δίδωμιᵛⁱᶠᵖ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ὑπόᵖ ὁᵈᵍᵐˢ Παῦλοςⁿᵍᵐˢ ὅπωςᵇᵒ λύωᵛˢᵃᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ διόᶜ καίᶜ πυκνόςᵃᵃⁿˢᶜ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ μεταπέμπομαιᵛᵖᵖⁿⁿᵐˢ ὁμιλέωᵛⁱⁱᵃ³ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ. **v.27** διετίαⁿᵍᶠˢ δέᶜ πληρόωᵛᵖᵃᵖᵍᶠˢ λαμβάνωᵛⁱᵃᵃ³ˢ διάδοχοςⁿᵃᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ Φῆλιξⁿⁿᵐˢ Πόρκιοςⁿᵃᵐˢ Φῆστοςⁿᵃᵐˢ θέλωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ τέˣᵒ χάριςⁿᵃᶠᵖ κατατίθημιᵛⁿᵃᵐ ὁᵈᵈᵐᵖ Ἰουδαῖοςᵃᵈᵐᵖⁿ ὁᵈⁿᵐˢ Φῆλιξⁿⁿᵐˢ καταλείπωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈᵃᵐˢ Παῦλοςⁿᵃᵐˢ δέωᵛᵖˣᵖᵃᵐˢ. **25. v.1** Φῆστοςⁿⁿᵐˢ οὖνᶜ ἐπιβαίνωᵛᵖᵃᵃⁿᵐˢ ὁᵈᵈᶠˢ ἐπαρχείαⁿᵈᶠˢ μετάᵖ τρεῖςⁿᵃᶠᵖ ἡμέραⁿᵃᶠᵖ ἀναβαίνωᵛⁱᵃᵃ³ˢ εἰςᵖ Ἱεροσόλυμαⁿᵃᶠˢ ἀπόᵖ Καισάρειαⁿᵍᶠˢ. **v.2** ἐμφανίζωᵛⁱᵃᵃ³ᵖ δέᶜ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ ἀρχιερεύςⁿⁿᵐˢ καίᶜ ὁᵈⁿᵐᵖ πρῶτοςᵃⁿᵐᵖⁿ ὁᵈᵍᵐᵖ Ἰουδαῖοςᵃᵍᵐᵖⁿ κατάᵖ ὁᵈᵍᵐˢ Παῦλοςⁿᵍᵐˢ καίᶜ παρακαλέωᵛⁱⁱᵃ³ᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ. **v.3** αἰτέωᵛᵖᵖᵐⁿᵐᵖ χάριςⁿᵃᶠˢ κατάᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὅπωςᵇᵒ μεταπέμπομαιᵛˢᵃᵈ³ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ εἰςᵖ Ἱερουσαλήμᵗᵖ ἐνέδραⁿᵃᶠˢ ποιέωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ ἀναιρέωᵛⁿᵃᵃ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ κατάᵖ ὁᵈᵃᶠˢ ὁδόςⁿᵃᶠˢ. **v.4** ὁᵈⁿᵐˢ μένˣᵒ οὖνᶜ Φῆστοςⁿⁿᵐˢ ἀποκρίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ τηρέωᵛⁿᵖᵖ ὁᵈᵃᵐˢ Παῦλοςⁿᵃᵐˢ ἐνᵖ Καισάρειαⁿᵈᶠˢ ἑαυτοῦʳˣᵃᵐˢ δέᶜ μέλλωᵛⁿᵖᵃ ἐνᵖ τάχοςⁿᵈⁿˢ ἐκπορεύομαιᵛⁿᵖⁿ.

6 αὐτοῦ. Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα κα-
τα βὰς εἰς Καισάρειαν τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος
7 ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. παραγενομένου δὲ αὐτοῦ
περιέστησαν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι
πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιώματα φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ
8 οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι. ἀπολογουμένου αὐτοῦ, ὅτι Οὔτε
εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν οὔτε εἰς Καί-
9 σαρά τι ἥμαρτον. ὁ Φῆστος δὲ τοῖς Ἰουδαίοις θέλων χάριν
καταθέσθαι ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν Θέλεις εἰς Ἱεροσό-
10 λυμα ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ ἐμοῦ. εἶπεν δὲ
ὁ Παῦλος Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρός ἐστώς εἰμι οὗ με δεῖ
κρίνεσθαι Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐ-
11 πιγινώσκεις. εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά
τι οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν, εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν ὧν οὗτοι
κατηγοροῦσίν μου οὐδείς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι,
12 Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ
τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη Καίσαρα ἐπικέκλησαι ἐπὶ Καί-
13 σαρα πορεύσῃ. Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας
ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν ἀσπα-
14 σάμενοι τὸν Φῆστον. ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβεν ἐκεῖ

---

v.5 ὁ^{dnmp} οὖν^{c} δυνατὸς^{anmpn} ἐν^{p} σὺ$^{rpd-p}$ φημί^{vipx3s} συγκαταβαίνω^{vpaanmp} εἰ^{qo} τίς^{rinns} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀνήρ^{ndms} οὗτος^{rddms} κατηγορέω^{vdpa3p} αὐτός^{rpgms}. **v.6** διατρίβω^{vpaanms} δέ^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} ἡμέρα^{nafp} πολύς^{aafpc} ἤ^{xo} δέκα^{tn} καταβαίνω^{vpaanms} εἰς^{p} Καισάρεια^{nafs} ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} καθίζω^{vpaanms} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} βῆμα^{ngns} κελεύω^{viaa3s} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἄγω^{vnap}. **v.7** παραγίνομαι^{vpadgms} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} περιΐστημι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἀπό^{p} Ἱεροσόλυμα^{ngnp} καταβαίνω^{vpxanmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} πολύς^{aanpn} καί^{c} βαρύς^{aanpn} αἰτίωμα^{nanp} φέρω^{vppanmp} κατά^{p} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} ὅς^{rranp} οὐ^{xo} ἰσχύω^{viia3p} ἀποδείκνυμι^{vnaa}. **v.8** ἀπολογέομαι^{vppngms} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} οὔτε^{c} εἰς^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} οὔτε^{c} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} οὔτε^{c} εἰς^{p} Καῖσαρ^{nams} τι-σριανσ ἁμαρτάνω^{viaa1s}. **v.9** ὁ^{dnms} Φῆστος^{nnms} δέ^{c} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} θέλω^{vppanms} χάρις^{nafs} κατατίθημι^{vnam} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} λέγω^{viaa3s} θέλω^{vipa2s} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs} ἀναβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖ^{bo} περί^{p} οὗτος^{rdgnp} κρίνω^{vnpp} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.10** λέγω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} βῆμα^{ngns} Καῖσαρ^{ngms} ἵστημι^{vpxanms} εἰμί^{vipx1s} ὅς^{bo} ἐγώ$^{rpa-s}$ δεῖ^{vipq3s} κρίνω^{vnpp} Ἰουδαῖος^{aampn} οὐδείς^{aansn} ἀδικέω^{viaa1s} ὡς^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ καλός^{bo} ἐπιγινώσκω^{vipa2s}. **v.11** εἰ^{qo} μέν^{xo} γάρ^{c} ἀδικέω^{vipa1s} καί^{c} ἄξιος^{aansn} θάνατος^{ngms} πράσσω^{vixa1s} τι-σριανσ οὐ^{xo} παραιτέομαι^{vipn1s} ὁ^{dans} ἀποθνῄσκω^{vnaa} εἰ^{qo} δέ^{c} οὐδείς^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrgnp} οὗτος^{rdnmp} κατηγορέω^{vipa3p} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὐδείς^{anfsn} ἐγώ$^{rpa-s}$ δύναμαι^{vipn3s} αὐτός^{rpdmp} χαρίζομαι^{vnad} Καῖσαρ^{nams} ἐπικαλέω^{vipm1s}. **v.12** τότε^{bo} ὁ^{dnms} Φῆστος^{nnms} συλλαλέω^{vpaanms} μετά^{p} ὁ^{dgns} συμβούλιον^{ngns} ἀποκρίνομαι^{viad3s} Καῖσαρ^{nams} ἐπικαλέω^{vixm2s} ἐπί^{p} Καῖσαρ^{nams} πορεύομαι^{vifd2s}. **v.13** ἡμέρα^{ngfp} δέ^{c} διαγίνομαι^{vpadgfp} τι-σριγφπ Ἀγρίππας^{nnms} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} καί^{c} Βερνίκη^{nnfs} καταντάω^{viaa3p} εἰς^{p} Καισάρεια^{nafs} ἀσπάζομαι^{vpadnmp} ὁ^{dams} Φῆστος^{nams}.

ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον λέγων Ἀ-
νήρ τίς ἐστιν καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος. περὶ 15
οὗ γενομένου μου εἰς Ἰεροσόλυμα ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων αἰτούμενοι κατ αὐτοῦ δί-
κην. πρὸς οὓς ἀπεκρίθην ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις 16
χαρίζεσθαί τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν, πρὶν ἢ ὁ κατηγο-
ρούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους τόπον τε
ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. συνελθόντων οὖν 17
αὐτῶν ἐνθάδε ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἑξῆς κα-
θίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα, περὶ 18
οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον ὧν
ὑπενόουν ἐγὼ ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμο- 19
νίας εἶχον πρὸς αὐτὸν καὶ περί τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος ὃν
ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τού- 20
του ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς Ἰερουσαλὴμ
κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλε- 21
σαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν
ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς Καί-
σαρα. Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον ἔφη, Ἐβουλόμην καὶ 22
αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι ὁ δὲ Αὔριον φησίν ἀκούσῃ

---

v.14 ὡς^{bo} δέ^{c} πολύς^{aafpc} ἡμέρα^{nafp} διατρίβω^{viia3s} ἐκεῖ^{bo} ὁ^{dnms} Φῆστος^{nnms} ὁ^{ddms} βασιλεύς^{ndms} ἀνατίθημι^{viam3s} ὁ^{danp} κατά^{p} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} λέγω^{vppanms} ἀνήρ^{nnms} τίς^{rinms} εἰμί^{vipx3s} καταλείπω^{vpxpnms} ὑπό^{p} Φῆλιξ^{ngms} δέσμιος^{nnms}. **v.15** περί^{p} ὅς^{rrgms} γίνομαι^{vpadgms} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs} ἐμφανίζω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} αἰτέω^{vppmnmp} κατά^{p} αὐτός^{rpgms} δίκη^{nafs}. **v.16** πρός^{p} ὅς^{rramp} ἀποκρίνομαι^{viad1s} ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἔθος^{nnns} Ῥωμαῖος^{admpn} χαρίζομαι^{vnpn} τι-σριαμσ ἄνθρωπος^{nams} εἰς^{p} ἀπώλεια^{nafs} πρίν^{bo} ἤ^{xo} ὁ^{dnms} κατηγορέω^{vpppnms} κατά^{p} πρόσωπον^{nans} ἔχω^{vopa3s} ὁ^{damp} κατήγορος^{namp} τόπος^{nams} τέ^{xo} ἀπολογία^{ngfs} λαμβάνω^{voaa3s} περί^{p} ὁ^{dgns} ἔγκλημα^{ngns}. **v.17** συνέρχομαι^{vpaagmp} οὖν^{c} αὐτός^{rpgmp} ἐνθάδε^{bo} ἀναβολή^{nafs} μηδείς^{aafsn} ποιέω^{vpamnms} ὁ^{ddfs} ἑξῆς^{bo} καθίζω^{vpaanms} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} βῆμα^{ngns} κελεύω^{viaa1s} ἄγω^{vnap} ὁ^{dams} ἀνήρ^{nams}. **v.18** περί^{p} ὅς^{rrgms} ἵστημι^{vpapnmp} ὁ^{dnmp} κατήγορος^{nnmp} οὐδείς^{aafsn} αἰτία^{nafs} ἐπιφέρω^{viia2p} ὅς^{rrgnp} ὑπονοέω^{viia1s} ἐγώ$^{rpn-s}$. **v.19** ζήτημα^{nanp} δέ^{c} τι-σριανπ περί^{p} ὁ^{dgfs} ἴδιος^{agfsn} δεισιδαιμονία^{ngfs} ἔχω^{viia3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} περί^{p} τι-σριγμσ Ἰησοῦς^{ngms} θνήσκω^{vpxagms} ὅς^{rrams} φάσκω^{viia3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ζάω^{vnpa}. **v.20** ἀπορέω^{vppmnms} δέ^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ὁ^{dafs} περί^{p} οὗτος^{rdgms} ζήτησις^{nafs} λέγω^{viia1s} εἰ^{qo} βούλομαι^{vopn3s} πορεύομαι^{vnpn} εἰς^{p} Ἱερουσαλήμ^{tp} κἀκεῖ^{bo} κρίνω^{vnpp} περί^{p} οὗτος^{rdgnp}. **v.21** ὁ^{dgms} δέ^{c} Παῦλος^{ngms} ἐπικαλέω^{vpamgms} τηρέω^{vnap} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὁ^{dgms} σεβαστός^{agmsn} διάγνωσις^{nafs} κελεύω^{viaa1s} τηρέω^{vnpp} αὐτός^{rpams} ἕως^{c} ὅς^{bo} πέμπω^{vsaa1s} αὐτός^{rpams} πρός^{p} Καῖσαρ^{nams}.

23 αὐτοῦ. Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς
Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ
ἀκροατήριον σύν τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ
ἐξοχὴν οὖσιν τῆς πόλεως καὶ κελεύσαντος τοῦ Φήστου ἤ-
24 χθη ὁ Παῦλος. καί φησιν ὁ Φῆστος Ἀγρίππα βασιλεῦ καὶ
πάντες οἱ συμπαρόντες ἡμῖν ἄνδρες θεωρεῖτε τοῦτον περὶ
οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱερο-
σολύμοις καὶ ἐνθάδε ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι.
25 ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπρα-
χέναι καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν
26 ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυ-
ρίῳ οὐκ ἔχω διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ ὑμῶν καὶ μάλιστα
ἐπὶ σοῦ βασιλεῦ Ἀγρίππα ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης
27 σχῶ τί γράψαι. ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον
μὴ καὶ τὰς κατ αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

26 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη Ἐπιτρέπεταί σοι ὑ-
πὲρ σεαυτοῦ λέγειν τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο ἐκτείνας τὴν
2 χεῖρα. Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων βασι-
λεῦ Ἀγρίππα ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων
3 ἀπολογεῖσθαι σήμερον. μάλιστα γνώστην ὄντα σε πάν-

---

v.22 Ἀγρίππας^{nnms} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{dams} Φῆστος^{nams} φημί^{viix3s} βούλομαι^{viin1s} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἀκούω^{vnaa} ὁ^{dnms} δέ^{c} αὔριον^{bo} φημί^{vipx3s} ἀκούω^{vifd2s} αὐτός^{rpgms}. **v.23** ὁ^{ddfs} οὖν^{c} ἐπαύριον^{bo} ἔρχομαι^{vpaagms} ὁ^{dgms} Ἀγρίππας^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgfs} Βερνίκη^{ngfs} μετά^{p} πολύς^{agfsn} φαντασία^{ngfs} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vpaagmp} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἀκροατήριον^{nans} σύν^{p} τέ^{xo} ὁ^{ddmp} χιλίαρξος^{ndmp} καί^{c} ἀνήρ^{ndmp} ὁ^{ddmp} κατά^{p} ἐξοχή^{nafs} εἰμί^{vppxdmp} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} καί^{c} κελεύω^{vpaagms} ὁ^{dgms} Φῆστος^{ngms} ἄγω^{viap3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms}. **v.24** καί^{c} φημί^{vipx3s} ὁ^{dnms} Φῆστος^{nnms} Ἀγρίππας^{nvms} βασιλεύς^{nvms} καί^{c} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} συμπάρειμι^{vppxnmp} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἀνήρ^{nvmp} θεωρέω^{vdpa2p} οὗτος^{rdams} περί^{p} ὅς^{rrgms} πᾶς^{annsn} ὁ^{dnns} πλῆθος^{nnns} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἐντυγχάνω^{viaa3p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἐν^{p} τέ^{xo} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} καί^{c} ἐνθάδε^{bo} ἐπιβοάω^{vppanmp} μή^{xo} δεῖ^{vnpq} ζάω^{vnpa} αὐτός^{rpams} μηκέτι^{bo}. **v.25** ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} καταλαμβάνω^{vpamnms} μηδείς^{aansn} ἄξιος^{aansn} θάνατος^{ngms} αὐτός^{rpams} πράσσω^{vnxa} καί^{c} αὐτός^{rpgms} δέ^{c} οὗτος^{rdgms} ἐπικαλέω^{vpamgms} ὁ^{dams} σεβαστός^{aamsn} κρίνω^{viaa1s} πέμπω^{vnpa} αὐτός^{rpams}. **v.26** περί^{p} ὅς^{rrgms} ἀσφαλής^{aansn} τι-σριανσ γράφω^{vnaa} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1s} διό^{c} προάγω^{viaa1s} αὐτός^{rpams} ἐπί^{p} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} μάλιστα^{bo} ἐπί^{p} σύ$^{rpg-s}$ βασιλεύς^{nvms} Ἀγρίππας^{nvms} ὅπως^{bo} ὁ^{dgfs} ἀνάκρισις^{ngfs} γίνομαι^{vpadgfs} ἔχω^{vsaa1s} τίς^{rians} γράφω^{vnaa}. **v.27** ἄλογος^{annsn} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ δοκέω^{vipa3s} πέμπω^{vppaams} δέσμιος^{nams} μή^{xo} καί^{c} ὁ^{dafp} κατά^{p} αὐτός^{rpgms} αἰτία^{ngfs} σημαίνω^{vnaa}. **26. v.1** Ἀγρίππας^{nnms} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} φημί^{viix3s} ἐπιτρέπω^{vipp3s} σύ$^{rpd-s}$ ὑπέρ^{p} σεαυτοῦ^{rxgms} λέγω^{vnpa} τότε^{bo} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ἀπολογέομαι^{viin3s} ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs}. **v.2** περί^{p} πᾶς^{agnpn} ὅς^{rrgnp} ἐγκαλέω^{vipp1s} ὑπό^{p} Ἰουδαῖος^{agmpn} βασιλεύς^{nvms} Ἀγρίππας^{nvms} ἡγέομαι^{vixn1s} ἐμαυτοῦ^{rxams} μακάριος^{aamsn} ἐπί^{p} σύ$^{rpg-s}$ μέλλω^{vppanms} ἀπολογέομαι^{vnpn} σήμερον^{bo}.

των τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἠθῶν τε καὶ ζητημάτων διὸ δέο-
μαι σου, μακροθύμως ἀκοῦσαί μου. Τὴν μὲν οὖν βίωσίν 4
μου τὴν ἐκ νεότητος τὴν ἀπ ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει
μου ἔν Ἱεροσολύμοις ἴσασιν πάντες οἱ Ἰουδαῖοι. προγι- 5
νώσκοντές με ἄνωθεν ἐὰν θέλωσιν μαρτυρεῖν ὅτι κατὰ τὴν
ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα Φα-
ρισαῖος. καὶ νῦν ἐπ ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγ- 6
γελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἕστηκα κρινόμενος. εἰς 7
ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν
λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι
βασιλεῦ Ἀγρίππα ὑπὸ Ἰουδαίων. τί ἄπιστον κρίνεται παρ 8
ὑμῖν εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει. ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ 9
πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία
πρᾶξαι. ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις καὶ πολλοὺς τῶν 10
ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων
ἐξουσίαν λαβών ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον.
καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς 11
ἠνάγκαζον βλασφημεῖν περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς
ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν οἷς καὶ πορευ- 12
όμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς

---

v.3 μάλιστα^{bo} γνώστης^{nams} εἰμί^{vppxams} σύ$^{rpa-s}$ πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} κατά^{p} Ἰουδαῖος^{aampn} ἦθος^{ngnp} τέ^{xo} καί^{c} ζήτημα^{ngnp} διό^{c} δέομαι^{vipn1s} σύ$^{rpg-s}$ μακροθύμως^{bo} ἀκούω^{vnaa} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.4** ὁ^{dafs} μέν^{xo} οὖν^{c} βίωσις^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} ἐκ^{p} νεότης^{ngfs} ὁ^{dafs} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} γίνομαι^{vpadafs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἔθνος^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἴσημι^{vixa3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn}. **v.5** προγινώσκω^{vppanmp} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἄνωθεν^{bo} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa3p} μαρτυρέω^{vnpa} ὅτι^{c} κατά^{p} ὁ^{dafs} ἀκριβής^{aafss} αἵρεσις^{nafs} ὁ^{dgfs} ἡμέτερος^{rsgfs} θρησκεία^{ngfs} ζάω^{viaa1s} Φαρισαῖος^{nnms}. **v.6** καί^{c} νῦν^{bo} ἐπί^{p} ἐλπίς^{ndfs} ὁ^{dgfs} πρός^{p} ὁ^{damp} πατήρ^{namp} ἐπαγγελία^{ngfs} γίνομαι^{vpadgfs} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἵστημι^{vixa1s} κρίνω^{vpppnms}. **v.7** εἰς^{p} ὅς^{rrafs} ὁ^{dnns} δωδεκάφυλον^{nnns} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ἐκτένεια^{ndfs} νύξ^{nafs} καί^{c} ἡμέρα^{nafs} λατρεύω^{vppanns} ἐλπίζω^{vipa3s} καταντάω^{vnaa} περί^{p} ὅς^{rrgfs} ἐλπίς^{ngfs} ἐγκαλέω^{vipp1s} βασιλεύς^{nvms} Ἀγρίππας^{nvms} ὑπό^{p} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.8** τίς^{rqans} ἄπιστος^{aamsn} κρίνω^{vipp3s} παρά^{p} σύ$^{rpd-p}$ εἰ^{qo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} νεκρός^{aampn} ἐγείρω^{vipa3s}. **v.9** ἐγώ$^{rpn-s}$ μέν^{xo} οὖν^{c} δοκέω^{viaa1s} ἐμαυτοῦ^{rxdms} πρός^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} Ναζωραῖος^{ngms} δεῖ^{vnpq} πολύς^{aanpn} ἐναντίος^{aanpn} πράσσω^{vnaa}. **v.10** ὅς^{rrans} καί^{c} ποιέω^{viaa1s} ἐν^{p} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} καί^{c} πολύς^{aampn} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} ἐγώ$^{rpn-s}$ φυλακή^{ndfp} κατακλείω^{viaa1s} ὁ^{dafs} παρά^{p} ὁ^{dgmp} ἀρχιερεύς^{ngmp} ἐξουσία^{nafs} λαμβάνω^{vpaanms} ἀναιρέω^{vpppgmp} τέ^{xo} αὐτός^{rpgmp} καταφέρω^{viaa1s} ψῆφος^{nafs}. **v.11** καί^{c} κατά^{p} πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} συναγωγή^{nafp} πολλάκις^{bo} τιμωρέω^{vppanms} αὐτός^{rpamp} ἀναγκάζω^{viia1s} βλασφημέω^{vnpa} περισσῶς^{bo} τέ^{xo} ἐμμαίνομαι^{vppnnms} αὐτός^{rpdmp} διώκω^{viia1s} ἕως^{c} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafp} ἔξω^{bo} πόλις^{nafp}.

13 παρὰ τῶν ἀρχιερέων. ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον
βασιλεῦ οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου περι-
14 λάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους. πάντων
δέ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν ἤκουσα φωνὴν λαλοῦ-
σαν πρός με καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραΐδι διαλέκτῳ Σαοὺλ Σα-
15 ούλ τί με διώκεις σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. ἐγὼ
δὲ εἶπον, Τίς εἶ κύριε ὁ δὲ εἶπεν Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ
16 διώκεις. ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου,
εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ
17 μάρτυρα ὧν τε εἶδές ὧν τε ὀφθήσομαί σοι. ἐξαιρούμενός
σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἐθνῶν εἰς οὓς ἐγὼ σε ἀποστέλλω.
18 ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν τοῦ ὑποστρέψαι ἀπὸ σκότους εἰς
φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεόν τοῦ λαβεῖν
αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις
19 πίστει τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν βασιλεῦ Ἀγρίππα οὐκ ἐγενόμην
20 ἀπειθὴς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ. ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρῶ-
τόν καὶ Ἱεροσολύμοις εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας
καὶ τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγέλλων μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐ-
21 πὶ τὸν θεόν ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας. ἕνεκα
τούτων οἵ Ἰουδαῖοι με συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρῶντο

---

v.12 ἐνp ὅςrrdnp καίc πορεύομαιvppnnms εἰςp ὁdafs Δαμασκόςnafs μετάp ἐξουσίαngfs καίc ἐπιτροπήngfs ὁdgfs παράp ὁdgmp ἀρχιερεύςngmp. **v.13** ἡμέραngfs μέσοςagfsn κατάp ὁdafs ὁδόςnafs ὁράω viaa1s βασιλεύςnvms οὐρανόθενbo ὑπέρp ὁdafs λαμπρότηςnafs ὁdgms ἥλιοςngms περιλάμπωvpaaans ἐγώrpa-s φῶςnans καίc ὁdamp σύνp ἐγώrpd-s πορεύομαιvppnamp. **v.14** πᾶςagmpn δέc καταπίπτωvpaagmp ἐγώrpg-p εἰςp ὁdafs γῆnafs ἀκούω viaa1s φωνήnafs λαλέωvppaafs πρόςp ἐγώrpa-s καίc λέγωvppaafs ὁddfs Ἑβραΐςndfs διάλεκτοςndfs Σαούλtp Σαούλtp τίςrqans ἐγώrpa-s διώκωvipa2s σκληρόςannsn σύrpd-s πρόςp κέντρονnanp λακτίζωvnpa. **v.15** ἐγώrpn-s δέc λέγω viaa1s τίςrqnms εἰμίvipx2s κύριοςnvms ὁdnms δέc λέγω viaa3s ἐγώrpn-s εἰμίvipx1s Ἰησοῦςnnms ὅςrrams σύrpn-s διώκωvipa2s. **v.16** ἀλλάc ἀνίστημιvdaa2s καίc ἵστημιvdaa2s ἐπίp ὁdamp πούςnamp σύrpg-s εἰςp οὗτοςrdans γάρc ὁράω viap1s σύrpd-s προχειρίζομαιvnad σύrpa-s ὑπηρέτηςnams καίc μάρτυςnams ὅςrrgnp τέxo ὁράω viaa2s ὅςrrgnp τέxo ὁράωvifp1s σύrpd-s. **v.17** ἐξαιρέωvppmnms σύrpa-s ἐκp ὁdgms λαόςngms καίc ὁdgnp ἔθνοςngnp εἰςp ὅςrramp ἐγώrpn-s σύrpa-s ἀποστέλλωvipa1s. **v.18** ἀνοίγωvnaa ὀφθαλμόςnamp αὐτόςrpgmp ὁdgns ὑποστρέφωvnaa ἀπόp σκότοςngns εἰςp φῶςnans καίc ὁdgfs ἐξουσίαngfs ὁdgms Σατανᾶςngms ἐπίp ὁdams θεόςnams ὁdgms λαμβάνωvnaa αὐτόςrpamp ἄφεσιςnafs ἁμαρτίαngfp καίc κλῆροςnams ἐνp ὁddmp ἁγιάζωvpxpdmp πίστιςndfs ὁddfs εἰςp ἐγώrpa-s. **v.19** ὅθενbo βασιλεύςnvms Ἀγρίππαςnvms οὐxo γίνομαιviad1s ἀπειθήςanmsn ὁddfs οὐράνιοςadfsn ὀπτασίαndfs. **v.20** ἀλλάc ὁddmp ἐνp Δαμασκόςndfs πρῶτοςbo καίc Ἱεροσόλυμαndnp εἰςp πᾶςaafsn τέxo ὁdafs χώραnafs ὁdgfs Ἰουδαίαngfs καίc ὁddnp ἔθνοςndnp ἀπαγγέλλωvppanms μετανοέωvnpa καίc ἐπιστρέφωvnpa ἐπίp ὁdams θεόςnams ἄξιοςaanpn ὁdgfs μετάνοιαngfs ἔργονnanp πράσσωvppaamp.

διαχειρίσασθαι. ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς παρὰ τοῦ θε- 22
οῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἕστηκα μαρτυρόμενος μικρῷ τε
καὶ μεγάλῳ οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν
μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς. εἰ παθητὸς ὁ Χριστός εἰ 23
πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ
λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου ὁ 24
Φῆστος μεγάλῃ τῇ φωνῇ ἔφη Μαίνῃ Παῦλε, τὰ πολλά σε
γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει. ὁ δὲ Οὐ μαίνομαι φησίν 25
κράτιστε Φῆστε ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀ-
ποφθέγγομαι. ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ βασιλεύς πρὸς 26
ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ λανθάνειν γὰρ αὐτὸν τι τού-
των οὐ πείθομαι οὐδέν οὐ γάρ ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο.
πιστεύεις βασιλεῦ Ἀγρίππα τοῖς προφήταις οἶδα ὅτι πιστεύ- 27
εις. ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐν ὀλίγῳ με 28
πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι. ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν, Εὐξαί- 29
μην ἂν τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ
καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοιού-
τους ὁποῖος κἀγώ εἰμι παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τούτων. καὶ 30
ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ, Ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν ἥ τε

---

v.21 ἕνεκα^{bo} οὗτος^{rdgnp} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἐγώ$^{rpa-s}$ συλλαμβάνω^{vpamnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} πειράομαι^{viin3p} διαχειρίζω^{vnam}. **v.22** ἐπικουρία^{ngfs} οὖν^{c} τυγχάνω^{vpaanms} ὁ^{dgfs} παρά^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἄχρι^{p} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} ἵστημι^{vixa1s} μαρτύρομαι^{vppnnms} μικρός^{admsn} τέ^{xo} καί^{c} μέγας^{admsn} οὐδείς^{aansn} ἐκτός^{bo} λέγω^{vppanms} ὅς^{rrgnp} τέ^{xo} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp} λαλέω^{viaa3p} μέλλω^{vppagnp} γίνομαι^{vnpn} καί^{c} Μωϋσῆς^{nnms}. **v.23** εἰ^{qo} παθητός^{anmsn} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} εἰ^{qo} πρῶτος^{anmsn} ἐκ^{p} ἀνάστασις^{ngfs} νεκρός^{agmpn} φῶς^{nans} μέλλω^{vipa3s} καταγγέλλω^{vnpa} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp}. **v.24** οὗτος^{rdanp} δέ^{c} αὐτός^{rpgms} ἀπολογέομαι^{vppngms} ὁ^{dnms} Φῆστος^{nnms} μέγας^{adfsn} ὁ^{ddfs} φωνή^{ndfs} φημί^{viix3s} μαίνομαι^{vipn2s} Παῦλος^{nvms} ὁ^{dnnp} πολύς^{annpn} σύ$^{rpa-s}$ γράμμα^{nnnp} εἰς^{p} μανία^{nafs} περιτρέπω^{vipa3s}. **v.25** ὁ^{dnms} δέ^{c} οὐ^{xo} μαίνομαι^{vipn1s} φημί^{vipx3s} κράτιστος^{avmsn} Φῆστος^{nvms} ἀλλά^{c} ἀλήθεια^{ngfs} καί^{c} σωφροσύνη^{ngfs} ῥῆμα^{nanp} ἀποφθέγγομαι^{vipn1s}. **v.26** ἐπίσταμαι^{vipn3s} γάρ^{c} περί^{p} οὗτος^{rdgnp} ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} πρός^{p} ὅς^{rrams} καί^{c} παρρησιάζομαι^{vppnnms} λαλέω^{vipa1s} λανθάνω^{vnpa} γάρ^{c} αὐτός^{rpams} τι-σριανσ οὗτος^{rdgnp} οὐ^{xo} πείθω^{vipp1s} οὐδείς^{aansn} οὐ^{xo} γάρ^{c} ἐν^{p} γωνία^{ndfs} πράσσω^{vpxpnns} οὗτος^{rdnns}. **v.27** πιστεύω^{vipa2s} βασιλεύς^{nvms} Ἀγρίππας^{nvms} ὁ^{ddmp} προφήτης^{ndmp} οἶδα^{vixa1s} ὅτι^{c} πιστεύω^{vipa2s}. **v.28** ὁ^{dnms} δέ^{c} Ἀγρίππας^{nnms} πρός^{p} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} φημί^{viix3s} ἐν^{p} ὀλίγος^{adnsn} ἐγώ$^{rpa-s}$ πείθω^{vipa2s} Χριστιανός^{nams} γίνομαι^{vnad}. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^{c} Παῦλος^{nnms} λέγω^{viaa3s} εὔχομαι^{voad1s} ἄν^{xo} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} ἐν^{p} ὀλίγος^{adnsn} καί^{c} ἐν^{p} πολύς^{adnsn} οὐ^{xo} μόνος^{bo} σύ$^{rpa-s}$ ἀλλά^{c} καί^{c} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἀκούω^{vppaamp} ἐγώ$^{rpg-s}$ σήμερον^{bo} γίνομαι^{vnad} τοιοῦτος^{rdamp} ὁποῖος^{annsn} κἀγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} παρεκτός^{bo} ὁ^{dgmp} δεσμός^{ngmp} οὗτος^{rdgmp}.

31 Βερνίκη Καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς. καὶ ἀναχωρήσαντες
ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἄξιον
32 ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Ἀγρίππας δὲ τῷ
Φήστῳ ἔφη Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἰ μὴ
ἐπεκέκλητο Καίσαρα.

27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν παρεδί-
δουν τόν τε Παῦλον καί τινας ἑτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρ-
2 χῃ ὀνόματι Ἰουλίῳ σπείρης Σεβαστῆς. ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ
Ἀδραμυττηνῷ μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους
ἀνήχθημεν ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνος Θεσσα-
3 λονικέως. τῇ τε ἑτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα φιλανθρώ-
πως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς
4 τοὺς φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας τυχεῖν. κἀκεῖθεν ἀ-
ναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους
5 εἶναι ἐναντίους. τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κιλικίαν καὶ
Παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθομεν εἰς Μύρα τῆς Λυ-
6 κίας. κἀκεῖ εὑρὼν ὁ ἑκατόνταρχος πλοῖον Ἀλεξανδρῖνον
7 πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ἐν ἱκα-
ναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ
τὴν Κνίδον μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου ὑπεπλεύσα-

---

v.30 καί[c] οὗτος[rdanp] λέγω[vpaagms] αὐτός[rpgms] ἀνίστημι[viaa3s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] καί[c] ὁ[dnms] ἡγεμών[nnms] ὁ[dnfs] τέ[xo] Βερνίκη[nnfs] καί[c] ὁ[dnmp] συγκάθημαι[vppnnmp] αὐτός[rpdmp]. **v.31** καί[c] ἀναχωρέω[vpaanmp] λαλέω[viia3p] πρός[p] ἀλλήλων[reamp] λέγω[vppanmp] ὅτι[c] οὐδείς[aansn] θάνατος[ngms] ἄξιος[aansn] ἤ[xo] δεσμός[ngmp] πράσσω[vipa3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdnms]. **v.32** Ἀγρίππας[nnms] δέ[c] ὁ[ddms] Φῆστος[ndms] φημί[viix3s] ἀπολύω[vnxp] δύναμαι[viin3s] ὁ[dnms] ἄνθρωπος[nnms] οὗτος[rdnms] εἰ[qo] μή[xo] ἐπικαλέω[viyd3s] Καῖσαρ[nams]. **27. v.1** ὡς[bo] δέ[c] κρίνω[viap3s] ὁ[dgms] ἀποπλέω[vnpa] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἰταλία[nafs] παραδίδωμι[viia3p] ὁ[dams] τέ[xo] Παῦλος[nams] καί[c] τι-σριαμ ἕτερος[aampn] δεσμώτης[namp] ἑκατοντάρχης[ndms] ὄνομα[ndns] Ἰούλιος[ndms] σπεῖρα[ngfs] σεβαστός[agfsn]. **v.2** ἐπιβαίνω[vpaanms] δέ[c] πλοῖον[ndns] Ἀδραμυττηνός[adnsn] μέλλω[vppanmp] πλέω[vnpa] ὁ[damp] κατά[p] ὁ[dafs] Ἀσία[nafs] τόπος[namp] ἀνάγω[viap1p] εἰμί[vppxgms] σύν[p] ἐγώ[rpd-p] Ἀρίσταρχος[ngms] Μακεδών[ngms] Θεσσαλονικεύς[ngms]. **v.3** ὁ[ddfs] τέ[xo] ἕτερος[adfsn] κατηχέω[viap1s] εἰς[p] Σιδών[nafs] φιλανθρώπως[bo] τέ[xo] ὁ[dnms] Ἰούλιος[nnms] ὁ[ddms] Παῦλος[ndms] χράομαι[vpadnms] ἐπιτρέπω[viaa3s] πρός[p] ὁ[damp] φίλος[aampn] πορεύομαι[vpaoams] ἐπιμέλεια[ngfs] τυγχάνω[vnaa]. **v.4** κἀκεῖθεν[bo] ἀνάγω[vpapnmp] ὑποπλέω[viaa1p] ὁ[dafs] Κύπρος[nafs] διά[p] ὁ[dans] ὁ[damp] ἄνεμος[namp] εἰμί[vnpx] ἐναντίος[aampn]. **v.5** ὁ[dans] τέ[xo] πέλαγος[nans] ὁ[dans] κατά[p] ὁ[dafs] Κιλικία[nafs] καί[c] Παμφυλία[nafs] διαπλέω[vpaanmp] κατέρχομαι[viaa1p] εἰς[p] Μύρα[nanp] ὁ[dgfs] Λυκία[ngfs]. **v.6** κἀκεῖ[bo] εὑρίσκω[vpaanms] ὁ[dnms] ἑκατοντάρχης[nnms] πλοῖον[nans] Ἀλεξανδρῖνος[aansn] πλέω[vppaans] εἰς[p] ὁ[dafs] Ἰταλία[nafs] ἐμβιβάζω[viaa3s] ἐγώ[rpa-p] εἰς[p] αὐτός[rpans].

μεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλμώνην. μόλις τε παραλεγόμενοι 8
αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας
ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις Λασαία. Ἱκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομέ- 9
νου καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς τοῦ πλοὸς διὰ τὸ καὶ τὴν
νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι παρῄνει ὁ Παῦλος. λέγων 10
αὐτοῖς Ἄνδρες θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας
οὐ μόνον τοῦ φορτίου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυ-
χῶν ἡμῶν μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατοντάρχης 11
τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπείθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑ-
πὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις. ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος 12
ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείους ἔθεντο βου-
λὴν ἀναχθῆναι κἀκεῖθεν εἴ πως δύναιντο καταντήσαντες εἰς
Φοίνικα παραχειμάσαι λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ
λίβα καὶ κατὰ χῶρον. Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες 13
τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι ἄραντες ἆσσον παρελέγοντο
τὴν Κρήτην. μετ οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ αὐτῆς ἄνεμος 14
τυφωνικὸς ὁ καλούμενος Εὐροκλύδων, συναρπασθέντος 15
δὲ τοῦ πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ
ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. νησίον δέ τι ὑποδραμόντες καλού- 16
μενον Κλαύδην, μόλις ἰσχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς

v.7 ἐν^{p} ἱκανός^{adfpn} δέ^{c} ἡμέρα^{ndfp} βραδυπλοέω^{vppanmp} καί^{c} μόλις^{bo} γίνομαι^{vpadnmp} κατά^{p} ὁ^{dafs} Κνίδος^{nafs} μή^{xo} προσεάω^{vppagms} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{dgms} ἄνεμος^{ngms} ὑποπλέω^{viaa1p} ὁ^{dafs} Κρήτη^{nafs} κατά^{p} Σαλμώνη^{nafs}. **v.8** μόλις^{bo} τέ^{xo} παραλέγομαι^{vppnnmp} αὐτός^{rpafs} ἔρχομαι^{viaa1p} εἰς^{p} τόπος^{nams} τι-σριαμσ καλέω^{vpppams} καλός^{aampn} λιμήν^{namp} ὅς^{rrdms} ἐγγύς^{bo} εἰμί^{viix3s} πόλις^{nnfs} Λασαία^{nnfs}. **v.9** ἱκανός^{agmsn} δέ^{c} χρόνος^{ngms} διαγίνομαι^{vpadgms} καί^{c} εἰμί^{vppxgms} ἤδη^{bo} ἐπισφαλής^{agmsn} ὁ^{dgms} πλόος^{ngms} διά^{p} ὁ^{dans} καί^{c} ὁ^{dafs} νηστεία^{nafs} ἤδη^{bo} παρέρχομαι^{vnxa} παραινέω^{viia3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms}. **v.10** λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdmp} ἀνήρ^{nvmp} θεωρέω^{vipa1s} ὅτι^{c} μετά^{p} ὕβρις^{ngfs} καί^{c} πολύς^{agfsn} ζημία^{ngfs} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dgms} φορτίον^{ngns} καί^{c} ὁ^{dgns} πλοῖον^{ngns} ἀλλά^{c} καί^{c} ὁ^{dgfp} ψυχή^{ngfp} ἐγώ$^{rpg-p}$ μέλλω^{vnpa} εἰμί^{vnfx} ὁ^{dams} πλόος^{nams}. **v.11** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἑκατοντάρχης^{nnms} ὁ^{ddms} κυβερνήτης^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddms} ναύκληρος^{ndms} πείθω^{viip3s} μᾶλλον^{bo} ἤ^{xo} ὁ^{ddnp} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} λέγω^{vpppdnp}. **v.12** ἀνεύθετος^{agmsn} δέ^{c} ὁ^{dgms} λιμήν^{ngms} ὑπάρχω^{vppagms} πρός^{p} παραχειμασία^{nafs} ὁ^{dnmp} πολύς^{anmpc} τίθημι^{viam3p} βουλή^{nafs} ἀνάγω^{vnap} κἀκεῖθεν^{bo} εἰ^{qo} πώς^{xo} δύναμαι^{vopn3p} καταντάω^{vpaanmp} εἰς^{p} Φοῖνιξ^{nams} παραχειμάζω^{vnaa} λιμήν^{nams} ὁ^{dgfs} Κρήτη^{ngfs} βλέπω^{vppaams} κατά^{p} λίψ^{nams} καί^{c} κατά^{p} χῶρος^{nams}. **v.13** ὑποπνέω^{vpaagms} δέ^{c} νότος^{ngms} δοκέω^{vpaanmp} ὁ^{dgfs} πρόθεσις^{ngfs} κρατέω^{vnxa} αἴρω^{vpaanmp} ἆσσον^{bo} παραλέγομαι^{viin3p} ὁ^{dafs} Κρήτη^{nafs}. **v.14** μετά^{p} οὐ^{xo} πολύς^{aansn} δέ^{c} βάλλω^{viaa3s} κατά^{p} αὐτός^{rpgfs} ἄνεμος^{nnms} τυφωνικός^{anmsn} ὁ^{dnms} καλέω^{vpppnms} εὐροκλύδων^{nnms}. **v.15** συναρπάζω^{vpapgns} δέ^{c} ὁ^{dgns} πλοῖον^{ngns} καί^{c} μή^{xo} δύναμαι^{vppngns} ἀντοφθαλμέω^{vnpa} ὁ^{ddms} ἄνεμος^{ndms} ἐπιδίδωμι^{vpaanmp} φέρω^{viip1p}.

17 σκάφης. ἣν ἄραντες βοηθείαις ἐχρῶντο ὑποζωννύντες τὸ
πλοῖον φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν σύρτην ἐκπέσωσιν χα-
18 λάσαντες τὸ σκεῦος οὕτως ἐφέροντο. σφοδρῶς δὲ χειμα-
19 ζομένων ἡμῶν τῇ ἑξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο. καὶ τῇ τρίτῃ
20 αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἔρριψαμεν. μήτε δὲ
ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας χει-
μῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου λοιπὸν περιῃρεῖτο πᾶσα
21 ἐλπὶς τοῦ σῴζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς δέ ἀσιτίας ὑπαρχούσης
τότε σταθεὶς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν Ἔδει μέν ὦ
ἄνδρες πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρή-
22 της κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. καὶ
τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν, ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐ-
23 δεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν πλὴν τοῦ πλοίου. παρέστη γάρ μοι
ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἄγγελος τοῦ θεοῦ οὗ εἰμι ᾧ καὶ λατρεύω.
24 λέγων Μὴ φοβοῦ Παῦλε Καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι καὶ ἰ-
δοὺ κεχάρισταί σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ.
25 διὸ εὐθυμεῖτε ἄνδρες, πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔ-
26 σται καθ ὃν τρόπον λελάληταί μοι. εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ
27 ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτη νὺξ ἐγένετο
διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρίᾳ κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς

---

v.16 νησίονnans δέc τι-σριανσ ὑποτρέχωvpaanmp καλέωvpppans Καῦδαnafs μόλιςbo ἰσχύωviaa1p περικρατήςanmpn γίνομαιvnad ὁdgfs σκάφηngfs. **v.17** ὅςrrafs αἴρωvpaanmp βοήθειαndfp χράομαιviin3p ὑποζώννυμιvppanmp ὁdans πλοῖονnans φοβέομαιvppnnmp τέxo μήxo εἰςp ὁdafs Σύρτιςnafs ἐκπίπτωvsaa3p χαλάωvpaanmp ὁdans σκεῦοςnans οὕτωbo φέρωviip3p. **v.18** σφοδρῶςbo δέc χειμάζωvpppgmp ἐγώrpg-p ὁddfs ἑξῆςbo ἐκβολήnafs ποιέωviim3p. **v.19** καίc ὁddfs τρίτοςadfsn αὐτόχειρanmpn ὁdafs σκευήnafs ὁdgns πλοῖονngns ῥίπτωviaa1p. **v.20** μήτεc δέc ἥλιοςngms μήτεc ἄστρονngnp ἐπιφαίνωvppagnp ἐπίp πολύςaampc ἡμέραnafp χειμώνngms τέxo οὐxo ὀλίγοςagmsn ἐπίκειμαιvppngms λοιπόςaansn περιαιρέωviip3s πᾶςanfsn ἐλπίςnnfs ὁdgms σῴζωvnpp ἐγώrpa-p. **v.21** πολύςagfsn δέc ἀσιτίαngfs ὑπάρχωvppagfs τότεbo ἵστημιvpapnms ὁdnms Παῦλοςnnms ἐνp μέσοςadnsn αὐτόςrpgmp λέγωviaa3s δεῖviiq3s μένxo ὦi ἀνήρnvmp πειθαρχέωvpaaamp ἐγώrpd-s μήxo ἀνάγωvnpp ἀπόp ὁdgfs Κρήτηngfs κερδαίνωvnaa τέxo ὁdafs ὕβριςnafs οὗτοςrdafs καίc ὁdafs ζημίαnafs. **v.22** καίc ὁdanp νῦνbo παραινέωvipa1s σύrpa-p εὐθυμέωvnpa ἀποβολήnnfs γάρc ψυχήngfs οὐδείςanfsn εἰμιvifx3s ἐκp σύrpg-p πλήνbo ὁdgns πλοῖονngns. **v.23** παρίστημιviaa3s γάρc ἐγώrpd-s οὗτοςrddfs ὁddfs νύξndfs ἄγγελοςnnms ὁdgms θεόςngms ὅςrrgms εἰμιvipx1s ὅςrrdms καίc λατρεύωvipa1s. **v.24** λέγωvppanms μήxo φοβέομαιvdpn2s Παῦλοςnvms Καῖσαρndms σύrpa-s δεῖvipq3s παρίστημιvnaa καίc ἰδούvdaa2s χαρίζομαιvixn3s σύrpd-s ὁdnms θεόςnnms πᾶςaampn ὁdamp πλέωvppaamp μετάp σύrpg-s. **v.25** διόc εὐθυμέωvdpa2p ἀνήρnvmp πιστεύωvipa1s γάρc ὁddms θεόςndms ὅτιc οὕτωbo εἰμίvifx3s κατάp ὅςrrams τρόποςnams λαλέωvixp3s ἐγώrpd-s. **v.26** εἰςp νῆσοςnafs δέc τι-σριαφσ δεῖvipq3s ἐγώrpa-p ἐκπίπτωvnaa.

ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν. καὶ βο- 28
λίσαντες εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι βραχὺ δὲ διαστήσαντες καὶ
πάλιν βολίσαντες εὗρον ὀργυιὰς δεκαπέντε, φοβούμενοί 29
τε μήπως εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν ἐκ πρύμνης ῥί-
ψαντες ἀγκύρας τέσσαρας ηὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι. τῶν 30
δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου καὶ χαλασάν-
των τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν προφάσει ὡς ἐκ πρώρας
μελλόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν. εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκα- 31
τοντάρχῃ καὶ τοῖς στρατιώταις Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν
τῷ πλοίῳ ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. τότε οἱ στρατιῶται 32
ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπε-
σεῖν. Ἄχρι δὲ οὗ ἤμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι παρεκάλει ὁ 33
Παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς λέγων Τεσσαρεσκαι-
δεκάτην σήμερον ἡμέραν προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε
μηδὲν προσλαβόμενοι. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς προσλαβεῖν 34
τροφῆς, τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει
οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. εἴπων 35
δὲ ταῦτα καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαρίστησεν τῷ θεῷ ἐνώπιον
πάντων καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. εὔθυμοι δὲ γενόμενοι 36
πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς. ἦμεν δὲ ἐν τῷ 37

---

v.27 ὡς^{bo} δέ^{c} τεσσαρεσκαιδέκατος^{anfsn} νύξ^{nnfs} γίνομαι^{viad3s} διαφέρω^{vpppgmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἀδρίας^{ndms} κατά^{p} μέσος^{aansn} ὁ^{dgfs} νύξ^{ngfs} ὑπονοέω^{viia3p} ὁ^{dnmp} ναῦτης^{nnmp} προσάγω^{vnpa} τι-σριαφσ αὐτός^{rpdmp} χώρα^{nafs}. **v.28** καί^{c} βολίζω^{vpaanmp} εὑρίσκω^{viaa3p} ὀργυιά^{nafp} εἴκοσι^{nnmp} βραχύς^{aansn} δέ^{c} διΐστημι^{vpaanmp} καί^{c} πάλιν^{bo} βολίζω^{vpaanmp} εὑρίσκω^{viaa3p} ὀργυιά^{nafp} δεκαπέντε^{tn}. **v.29** φοβέομαι^{vppnnmp} τέ^{xo} μή&πώς^{c} εἰς^{p} τραχύς^{aampn} τόπος^{namp} ἐκπίπτω^{vsaa1p} ἐκ^{p} πρύμνα^{ngfs} ῥίπτω^{vpaanmp} ἄγκυρα^{nafp} τέσσαρες^{nafp} εὔχομαι^{viin3p} ἡμέρα^{nafs} γίνομαι^{vnad}. **v.30** ὁ^{dgmp} δέ^{c} ναῦτης^{ngmp} ζητέω^{vppagmp} φεύγω^{vnaa} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} πλοῖον^{ngns} καί^{c} χαλάω^{vpaagmp} ὁ^{dafs} σκάφη^{nafs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} πρόφασις^{ndfs} ὡς^{bo} ἐκ^{p} πρῷρα^{ngfs} μέλλω^{vppagmp} ἄγκυρα^{nafp} ἐκτείνω^{vnpa}. **v.31** λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ὁ^{ddms} ἑκατοντάρχης^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddmp} στρατιώτης^{ndmp} ἐάν^{qo} μή^{xo} οὗτος^{rdnmp} μένω^{vsaa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} σύ$^{rpn-p}$ σῴζω^{vnap} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p}. **v.32** τότε^{bo} ὁ^{dnmp} στρατιώτης^{nnmp} ἀποκόπτω^{viaa3p} ὁ^{danp} σχοινίον^{nanp} ὁ^{dgfs} σκάφη^{ngfs} καί^{c} ἐάω^{viaa3p} αὐτός^{rpafs} ἐκπίπτω^{vnaa}. **v.33** ἄχρι^{p} δέ^{c} ὅς^{rrgns} μέλλω^{viia3s} ἡμέρα^{nnfs} γίνομαι^{vnpn} παρακαλέω^{viia3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ἅπας^{aampn} μεταλαμβάνω^{vnaa} τροφή^{ngfs} λέγω^{vppanms} τεσσαρεσκαιδέκατος^{aafsn} σήμερον^{bo} ἡμέρα^{nafs} προσδοκάω^{vppanmp} ἄσιτος^{anmpn} διατελέω^{vipa2p} μηδείς^{aansn} προσλαμβάνω^{vpamnmp}. **v.34** διό^{c} παρακαλέω^{vipa1s} σύ$^{rpa-p}$ προσλαμβάνω^{vnaa} τροφή^{ngfs} οὗτος^{rdnns} γάρ^{c} πρός^{p} ὁ^{dgfs} ὑμέτερος^{rsgfs} σωτηρία^{ngfs} ὑπάρχω^{vipa3s} οὐδείς^{agmsn} γάρ^{c} σύ$^{rpg-p}$ θρίξ^{nnfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} κεφαλή^{ngfs} πίπτω^{vifd3s}. **v.35** λέγω^{vpaanms} δέ^{c} οὗτος^{rdanp} καί^{c} λαμβάνω^{vpaanms} ἄρτος^{nams} εὐχαριστέω^{viaa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agmpn} καί^{c} κλάω^{vpaanms} ἄρχω^{viad3s} ἐσθίω^{vnpa}. **v.36** εὔθυμος^{anmpn} δέ^{c} γίνομαι^{vpadnmp} πᾶς^{anmpn} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} προσλαμβάνω^{viam3p} τροφή^{ngfs}.

38 πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἕξ. κορε-
σθέντες δὲ τῆς τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον ἐκβαλλόμενοι
39 τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο τὴν
γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰ-
γιαλὸν εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, εἰ δυνατόν ἐξῶσαι τὸ πλοῖον.
40 καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἴων εἰς τὴν θάλασσαν ἅμα
ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων καὶ ἐπάραντες τὸν
41 ἀρτέμονα τῇ πνεούσῃ κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. περιπε-
σόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἐπώκειλαν τὴν ναῦν καὶ ἡ
μὲν πρῷρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος ἡ δὲ πρύμνα ἐλύ-
42 ετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ
ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσιν μή τις ἐκκολυμ-
43 βήσας διαφύγῃ, ὁ δὲ ἑκατόνταρχος βουλόμενος διασῶσαι
τὸν Παῦλον ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος ἐκέλευσέν
τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν ἀπορρίψαντας πρώτους ἐπὶ
44 τὴν γῆν ἐξιέναι. καὶ τοὺς λοιποὺς οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν οὓς
δὲ ἐπί τινων τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας
διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

28 Καὶ διασωθέντες τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος κα-
2 λεῖται. οἵ δέ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλαν-
θρωπίαν ἡμῖν ἀνάψαντες γὰρ πυρὰν προσελάβοντο πάν-

---

v.37 εἰμί^{viix1p} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} ὁ^{dnfp} πᾶς^{anfpn} ψυχή^{nnfp} διακόσιοι^{nnfp} ἑβδομήκοντα^{tn} ἕξ^{p}. **v.38** κορέννυμι^{vpapnmp} δέ^{c} ὁ^{dgfs} τροφή^{ngfs} κουφίζω^{viia3p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} ἐκβάλλω^{vppmnmp} ὁ^{dams} σῖτος^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}. **v.39** ὅτε^{bo} δέ^{c} ἡμέρα^{nnfs} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} οὐ^{xo} ἐπιγινώσκω^{viia3p} κόλπος^{nams} δέ^{c} τι-σριαμσ κατανοέω^{viia3p} ἔχω^{vppaams} αἰγιαλός^{nams} εἰς^{p} ὅς^{rrams} βουλεύομαι^{viad3p} εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} ἐξωθέω^{vnaa} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans}. **v.40** καί^{c} ὁ^{dafp} ἄγκυρα^{nafp} περιαιρέω^{vpaanmp} ἐάω^{viia3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ἅμα^{bo} ἀνίημι^{vpaanmp} ὁ^{dafp} ζευκτηρία^{nafp} ὁ^{dgnp} πηδάλιον^{ngnp} καί^{c} ἐπαίρω^{vpaanmp} ὁ^{dams} ἀρτέμων^{nams} ὁ^{ddfs} πνέω^{vppadfs} κατέχω^{viia3p} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰγιαλός^{nams}. **v.41** περιπίπτω^{vpaanmp} δέ^{c} εἰς^{p} τόπος^{nams} διθάλασσος^{aamsn} ἐποκέλλω^{viaa3p} ὁ^{dafs} ναῦς^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnfs} μέν^{xo} πρῷρα^{nnfs} ἐρείδω^{vpaanfs} μένω^{viaa3s} ἀσάλευτος^{anfsn} ὁ^{dnfs} δέ^{c} πρύμνα^{nnfs} λύω^{viip3s} ὑπό^{p} ὁ^{dgfs} βία^{ngfs} ὁ^{dgnp} κῦμα^{ngnp}. **v.42** ὁ^{dgmp} δέ^{c} στρατιώτης^{ngmp} βουλή^{nnfs} γίνομαι^{viad3s} ἵνα^{c} ὁ^{damp} δεσμώτης^{namp} ἀποκτείνω^{vspa3p} μή^{xo} τι-σρινμσ ἐκκολυμβάω^{vpaanms} διαφεύγω^{vsaa3s}. **v.43** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἑκατοντάρχης^{nnms} βούλομαι^{vppnnms} διασῴζω^{vnaa} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} κωλύω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dgns} βούλημα^{ngns} κελεύω^{viaa3s} τέ^{xo} ὁ^{damp} δύναμαι^{vppnamp} κολυμβάω^{vnpa} ἀπορίπτω^{vpaaamp} πρῶτος^{aampn} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἔξειμι^{vnpx}. **v.44** καί^{c} ὁ^{damp} λοιπός^{aampn} ὅς^{rramp} μέν^{xo} ἐπί^{p} σανίς^{ndfp} ὅς^{rramp} δέ^{c} ἐπί^{p} τι-σριγνπ ὁ^{dgnp} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} πλοῖον^{ngns} καί^{c} οὕτω^{bo} γίνομαι^{viad3s} πᾶς^{aampn} διασῴζω^{vnap} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **28. v.1** καί^{c} διασῴζω^{vpapnmp} τότε^{bo} ἐπιγινώσκω^{viaa3p} ὅτι^{c} Μελίτη^{nnfs} ὁ^{dnfs} νῆσος^{nnfs} καλέω^{vipp3s}.

τας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα καὶ διὰ τὸ ψῦχος.
συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων πλῆθος καὶ ἐπι- 3
θέντος ἐπὶ τὴν πυράν ἔχιδνα ἐκ τῆς θέρμης διεξελθοῦσα
καθῆψεν τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρε- 4
μάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἔλεγον πρὸς ἀλ-
λήλους Πάντως φονεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὃν διασω-
θέντα ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. ὁ μὲν οὖν 5
ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. οἱ 6
δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν
ἄφνω νεκρόν ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκώντων καὶ θεω-
ρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον μεταβαλλόμενοι
ἔλεγον θεόν αὐτὸν εἶναι. Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖ- 7
νον ὑπῆρχεν χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι Ποπλίῳ
ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν.
ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντε- 8
ρίᾳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν
καὶ προσευξάμενος ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν.
τούτου οὖν γενομένου καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας ἐν 9
τῇ νήσῳ προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο. οἳ καὶ πολλαῖς 10
τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς

---

v.2 ὁ^{dnmp} δέ^{c} βάρβαρος^{anmpn} παρέχω^{viia3p} οὐ^{xo} ὁ^{dafs} τυγχάνω^{vpaaafs} φιλανθρωπία^{nafs} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἀνάπτω^{vpaanmp} γάρ^{c} πυρά^{nafs} προσλαμβάνω^{viam3p} πᾶς^{aampn} ἐγώ$^{rpa-p}$ διά^{p} ὁ^{dams} ὑετός^{nams} ὁ^{dams} ἐφίστημι^{vpxaams} καί^{c} διά^{p} ὁ^{dans} ψῦχος^{nans}. **v.3** συστρέφω^{vpaagms} δέ^{c} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} φρύγανον^{ngnp} πλῆθος^{nans} καί^{c} ἐπιτίθημι^{vpaagms} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} πυρά^{nafs} ἔχιδνα^{nnfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} θέρμη^{ngfs} ἐξέρχομαι^{vpaanfs} καθάπτω^{viaa3s} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.4** ὡς^{bo} δέ^{c} ὁράω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} βάρβαρος^{anmpn} κρεμάννυμι^{vppmans} ὁ^{dans} θηρίον^{nans} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viia3p} πρός^{p} ἀλλήλων^{reamp} πάντως^{bo} φονεύς^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} ὅς^{rrams} διασῴζω^{vpapams} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} ὁ^{dnfs} δίκη^{nnfs} ζάω^{vnpa} οὐ^{xo} ἐάω^{viaa3s}. **v.5** ὁ^{dnms} μέν^{xo} οὖν^{c} ἀποτινάσσω^{vpaanms} ὁ^{dans} θηρίον^{nans} εἰς^{p} ὁ^{dans} πῦρ^{nans} πάσχω^{viaa3s} οὐδείς^{aansn} κακός^{aansn}. **v.6** ὁ^{dnmp} δέ^{c} προσδοκάω^{viia3p} αὐτός^{rpams} μέλλω^{vnpa} πίμπρημι^{vnpp} ἤ^{xo} καταπίπτω^{vnpa} ἄφνω^{bo} νεκρός^{aamsn} ἐπί^{p} πολύς^{aansn} δέ^{c} αὐτός^{rpgmp} προσδοκάω^{vppagmp} καί^{c} θεωρέω^{vppagmp} μηδείς^{aansn} ἄτοπος^{aansn} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} γίνομαι^{vppnans} μεταβάλλω^{vppmnmp} λέγω^{viia3p} θεός^{nams} αὐτός^{rpams} εἰμί^{vnpx}. **v.7** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddnp} περί^{p} ὁ^{dams} τόπος^{nams} ἐκεῖνος^{rdams} ὑπάρχω^{viia3s} χωρίον^{nnnp} ὁ^{ddms} πρῶτος^{admsn} ὁ^{dgfs} νῆσος^{ngfs} ὄνομα^{ndns} Πόπλιος^{ndms} ὅς^{rrnms} ἀναδέχομαι^{vpadnms} ἐγώ$^{rpa-p}$ τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{nafp} φιλοφρόνως^{bo} ξενίζω^{viaa3s}. **v.8** γίνομαι^{viad3s} δέ^{c} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ὁ^{dgms} Πόπλιος^{ngms} πυρετός^{ndmp} καί^{c} δυσεντέριον^{ndfs} συνέχω^{vpppams} κατάκειμαι^{vnpn} πρός^{p} ὅς^{rrams} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} εἰσέρχομαι^{vpaanms} καί^{c} προσεύχομαι^{vpadnms} ἐπιτίθημι^{vpaanms} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} αὐτός^{rpdms} ἰάομαι^{viad3s} αὐτός^{rpams}. **v.9** οὗτος^{rdgns} οὖν^{c} γίνομαι^{vpadgns} καί^{c} ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἔχω^{vppanmp} ἀσθένεια^{nafp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} νῆσος^{ndfs} προσέρχομαι^{viin3p} καί^{c} θεραπεύω^{viip3p}.

11 τὴν χρείαν. Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἠχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ Ἀλεξανδρίνῳ παρασήμῳ Διοσ-
12 κούροις. καὶ καταχθέντες εἰς Συρακούσας ἐπεμείναμεν
13 ἡμέρας τρεῖς. ὅθεν περιελθόντες κατηντήσαμεν εἰς Ῥήγιον καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτεραῖοι
14 ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους. οὗ εὑρόντες ἀδελφοὺς παρεκλήθημεν ἐπ᾽ αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά, καὶ οὕτως εἰς τὴν
15 Ῥώμην ἤλθομεν. κἀκεῖθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις Ἀππίου Φόρου καὶ Τριῶν Ταβερνῶν οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ
16 θεῷ ἔλαβεν θάρσος. Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκεν τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχῳ τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη μένειν καθ ἑαυτὸν σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐ-
17 τὸν στρατιώτῃ. Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους, συνελθόντων δὲ αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτούς ἄνδρες ἀδελφοί Ἐγώ οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσιν τοῖς πατρῴοις δέσμιος ἐξ Ἰεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ῥω-
18 μαίων. οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολῦσαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί, ἀντιλεγόν-

---

v.10 ὅς[rrnmp] καί[c] πολύς[adfpn] τιμή[ndfp] τιμάω[viaa3p] ἐγώ[rpa-p] καί[c] ἀνάγω[vpppdmp] ἐπιτίθημι[viam3p] ὁ[danp] πρός[p] ὁ[dafs] χρεία[nafs]. **v.11** μετά[p] δέ[c] τρεῖς[namp] μήν[namp] ἄγω[viap1p] ἐν[p] πλοῖον[ndns] παραχειμάζω[vpxadms] ἐν[p] ὁ[ddfs] νῆσος[ndfs] Ἀλεξανδρῖνος[adnsn] παράσημος[ndns] Διόσκουροι[ndmp]. **v.12** καί[c] κατάγω[vpapnmp] εἰς[p] Συράκουσαι[nafp] ἐπιμένω[viaa1p] ἡμέρα[nafp] τρεῖς[nafp]. **v.13** ὅθεν[bo] περιέρχομαι[vpaanmp] καταντάω[viaa1p] εἰς[p] Ῥήγιον[nans] καί[c] μετά[p] εἷς[nafs] ἡμέρα[nafs] ἐπιγίνομαι[vpadgms] νότος[ngms] δευτεραῖος[anmpn] ἔρχομαι[viaa1p] εἰς[p] Ποτίολοι[namp]. **v.14** ὅς[bo] εὑρίσκω[vpaanmp] ἀδελφός[namp] παρακαλέω[viap1p] ἐπί[p] αὐτός[rpdmp] ἐπιμένω[vnaa] ἡμέρα[nafp] ἑπτά[tn] καί[c] οὕτω[bo] εἰς[p] ὁ[dafs] Ῥώμη[nafs] ἔρχομαι[viaa1p]. **v.15** κἀκεῖθεν[bo] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] ἀκούω[vpaanmp] ὁ[danp] περί[p] ἐγώ[rpg-p] ἐξέρχομαι[viaa3p] εἰς[p] ἀπάντησις[nafs] ἐγώ[rpd-p] ἄχρι[p] Ἀππίου[ngms] Φόρον[ngns] καί[c] τρεῖς[ngfp] ταβέρνη[ngfp] ὅς[rramp] ὁράω[vpaanms] ὁ[dnms] Παῦλος[nnms] εὐχαριστέω[vpaanms] ὁ[ddms] θεός[ndms] λαμβάνω[viaa3s] θάρσος[nans]. **v.16** ὅτε[bo] δέ[c] ἔρχομαι[viaa1p] εἰς[p] Ῥώμη[nafs] ὁ[dnms] ἑκατοντάρχης[nnms] παραδίδωμι[viaa3s] ὁ[damp] δέσμιος[namp] ὁ[ddms] στρατοπεδάρχης[ndms] ὁ[ddms] δέ[c] Παῦλος[ndms] ἐπιτρέπω[viap3s] μένω[vnpa] κατά[p] ἑαυτοῦ[rxams] σύν[p] ὁ[ddms] φυλάσσω[vppadms] αὐτός[rpams] στρατιώτης[ndms]. **v.17** γίνομαι[viad3s] δέ[c] μετά[p] ἡμέρα[nafp] τρεῖς[nafp] συγκαλέω[vnam] ὁ[dams] Παῦλος[nams] ὁ[damp] εἰμί[vppxamp] ὁ[dgmp] Ἰουδαῖος[agmpn] πρῶτος[aampn] συνέρχομαι[vpaagmp] δέ[c] αὐτός[rpgmp] λέγω[viia3s] πρός[p] αὐτός[rpamp] ἀνήρ[nvmp] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpn-s] οὐδείς[aansn] ἐναντίος[aansn] ποιέω[vpaanms] ὁ[ddms] λαός[ndms] ἤ[xo] ὁ[ddnp] ἔθος[ndnp] ὁ[ddnp] πατρῷος[adnpn] δέσμιος[nnms] ἐκ[p] Ἱεροσόλυμα[ngnp] παραδίδωμι[viap1s] εἰς[p] ὁ[dafp] χείρ[nafp] ὁ[dgmp] Ῥωμαῖος[agmpn]. **v.18** ὅστις[rrnmp] ἀνακρίνω[vpaanmp] ἐγώ[rpa-s] βούλομαι[viin3p] ἀπολύω[vnaa] διά[p] ὁ[dans] μηδείς[aafsn] αἰτία[nafs] θάνατος[ngms] ὑπάρχω[vnpa] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s].

των δὲ τῶν Ἰουδαίων ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα
οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορῆσαι. διὰ ταύτην 20
οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι
ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύτην πε-
ρίκειμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον, Ἡμεῖς οὔτε γράμματα 21
περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας οὔτε παραγενόμενός
τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονη-
ρόν. ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς περὶ μὲν 22
γὰρ τῆς αἱρέσεως ταύτης γνωστὸν ἐστιν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ
ἀντιλέγεται. Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἦκον πρὸς αὐτὸν 23
εἰς τὴν ξενίαν πλείονες οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμενος τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ
ἀπό τε τοῦ νόμου Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν ἀπὸ πρω-
ΐ ἕως ἑσπέρας. καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγομένοις οἱ 24
δὲ ἠπίστουν, ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύ- 25
οντο εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἓν ὅτι Καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πα-
τέρας ἡμῶν. λέγον Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ 26
εἰπόν Ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε καὶ βλέποντες βλέ-
ψετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε, ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ 27
τούτου καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς

---

v.19 ἀντιλέγω^{vppagmp} δέ^{c} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἀναγκάζω^{viap1s} ἐπικαλέω^{vnam} Καῖσαρ^{nams} οὐ^{xo} ὡς^{bo} ὁ^{dgns} ἔθνος^{ngns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἔχω^{vppanms} τι-σριανσ κατηγορέω^{vnaa}. **v.20** διά^{p} οὗτος^{rdafs} οὖν^{c} ὁ^{dafs} αἰτία^{nafs} παρακαλέω^{viaa1s} σύ$^{rpa-p}$ ὁράω^{vnaa} καί^{c} προσλαλέω^{vnaa} ἕνεκα^{bo} γάρ^{c} ὁ^{dgfs} ἐλπίς^{ngfs} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} ὁ^{dafs} ἅλυσις^{nafs} οὗτος^{rdafs} περίκειμαι^{vipn1s}. **v.21** ὁ^{dnmp} δέ^{c} πρός^{p} αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3p} ἐγώ$^{rpn-p}$ οὔτε^{c} γράμμα^{nanp} περί^{p} σύ$^{rpg-s}$ δέχομαι^{viad1p} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} οὔτε^{c} παραγίνομαι^{vpadnms} τι-σρινμσ ὁ^{dgmp} ἀδελφός^{ngmp} ἀπαγγέλλω^{viaa3s} ἤ^{xo} λαλέω^{viaa3s} τι-σριανσ περί^{p} σύ$^{rpg-s}$ πονηρός^{aansn}. **v.22** ἀξιόω^{vipa1p} δέ^{c} παρά^{p} σύ$^{rpg-s}$ ἀκούω^{vnaa} ὅς^{rranp} φρονέω^{vipa2s} περί^{p} μέν^{xo} γάρ^{c} ὁ^{dgfs} αἵρεσις^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} γνωστός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} πανταχοῦ^{bo} ἀντιλέγω^{vipp3s}. **v.23** τάσσω^{vpamnmp} δέ^{c} αὐτός^{rpdms} ἡμέρα^{nafs} ἥκω^{viia3p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ξενία^{nafs} πολύς^{anmpc} ὅς^{rrdmp} ἐκτίθημι^{viim3s} διαμαρτύρομαι^{vppnnms} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} πείθω^{vppanms} τέ^{xo} αὐτός^{rpamp} ὁ^{danp} περί^{p} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ἀπό^{p} τέ^{xo} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} Μωϋσῆς^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} ἀπό^{p} πρωΐ^{bo} ἕως^{c} ἑσπέρα^{ngfs}. **v.24** καί^{c} ὁ^{dnmp} μέν^{xo} πείθω^{viip3p} ὁ^{ddnp} λέγω^{vpppdnp} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀπιστέω^{viia3p}. **v.25** ἀσύμφωνος^{anmpn} δέ^{c} εἰμί^{vppxnmp} πρός^{p} ἀλλήλων^{reamp} ἀπολύω^{viim3p} λέγω^{vpaagms} ὁ^{dgms} Παῦλος^{ngms} ῥῆμα^{nans} εἷς^{nans} ὅτι^{c} καλῶς^{bo} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn} λαλέω^{viaa3s} διά^{p} Ἡσαΐας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} πρός^{p} ὁ^{damp} πατήρ^{namp} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.26** λέγω^{vppanns} πορεύομαι^{vdao2s} πρός^{p} ὁ^{dams} λαός^{nams} οὗτος^{rdams} καί^{c} λέγω^{vdaa2s} ἀκοή^{ndfs} ἀκούω^{vifa2p} καί^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} συνίημι^{vsax2p} καί^{c} βλέπω^{vppanmp} βλέπω^{vifa2p} καί^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} ὁράω^{vsaa2p}.

αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς
ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν
28 καὶ ἰάσομαι αὐτούς. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνε-
σιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ, αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται.
29 καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὴν
30 ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν. ἔμεινεν δὲ ὁ Παῦλος δι-
ετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς
31 εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν. κηρύσσων τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ
μετὰ πάσης παρρησίας ἀκωλύτως.

---

v.27 παχύνω^{viap3s} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} οὗτος^{rdgms} καί^{c} ὁ^{ddnp} οὖς^{ndnp} βαρέως^{bo} ἀκούω^{viaa3p} καί^{c} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rpgmp} καμμύω^{viaa3p} μήποτε^{bo} ὁράω^{vsaa3p} ὁ^{ddmp} ὀφθαλμός^{ndmp} καί^{c} ὁ^{ddnp} οὖς^{ndnp} ἀκούω^{vsaa3p} καί^{c} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} συνίημι^{vsaa3p} καί^{c} ἐπιστρέφω^{vsaa3p} καί^{c} ἰάομαι^{vifd1s} αὐτός^{rpamp}. **v.28** γνωστός^{annsn} οὖν^{c} εἰμί^{vdpx3s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ἀποστέλλω^{viap3s} ὁ^{dnns} σωτήριον^{annsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} αὐτός^{rpnmp} καί^{c} ἀκούω^{vifd3p}. **v.29** καί^{c} οὗτος^{rdanp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vpaagms} ἀπέρχομαι^{viaa3p} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} πολύς^{aafsn} ἔχω^{vppanmp} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} συζήτησις^{nafs}. **v.30** μένω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} διετία^{nafs} ὅλος^{aafsn} ἐν^{p} ἴδιος^{admsn} μίσθωμα^{ndns} καί^{c} ἀποδέχομαι^{viin3s} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} εἰσπορεύομαι^{vppmamp} πρός^{p} αὐτός^{rpams}. **v.31** κηρύσσω^{vppanms} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} διδάσκω^{vppanms} ὁ^{danp} περί^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετά^{p} πᾶς^{agfsn} παρρησία^{ngfs} ἀκωλύτως^{bo}.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
Η ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Παῦλος δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ κλητὸς ἀπόστολος ἀφω- **1**
ρισμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ. ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν 2
προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις. περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ 3
τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυὶδ κατὰ σάρκα. τοῦ ὁ- 4
ρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης
ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.
δι᾽ οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως 5
ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ἐν οἷς 6
ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ. πᾶσιν τοῖς οὖσιν 7
ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς θεοῦ κλητοῖς ἁγίοις χάρις ὑμῖν καὶ εἰ-
ρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑ- 8
πὲρ πάντων ὑμῶν ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ
τῷ κόσμῳ. μάρτυς γάρ μού ἐστιν ὁ θεός ᾧ λατρεύω ἐν τῷ 9
πνεύματί μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὡς ἀδιαλεί-
πτως μνείαν ὑμῶν ποιοῦμαι. πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν 10
μου δεόμενος εἴ πως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι ἐν τῷ θελή-

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} δοῦλος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} κλητός^{anmsn} ἀπόστολος^{nnms} ἀφορίζω^{vpxpnms} εἰς^{p} εὐαγγέλιον^{nans} θεός^{ngms}. **v.2** ὅς^{rrans} προεπαγγέλλομαι^{viad3s} διά^{p} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} γραφή^{ndfp} ἅγιος^{adfpn}. **v.3** περί^{p} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dgms} γίνομαι^{vpadgms} ἐκ^{p} σπέρμα^{ngns} Δαυίδ^{tp} κατά^{p} σάρξ^{nafs}. **v.4** ὁ^{dgms} ὁρίζω^{vpapgms} υἱός^{ngms} θεός^{ngms} ἐν^{p} δύναμις^{ndfs} κατά^{p} πνεῦμα^{nans} ἁγιωσύνη^{ngfs} ἐκ^{p} ἀνάστασις^{ngfs} νεκρός^{agmpn} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.5** διά^{p} ὅς^{rrgms} λαμβάνω^{viaa1p} χάρις^{nafs} καί^{c} ἀποστολή^{nafs} εἰς^{p} ὑπακοή^{nafs} πίστις^{ngfs} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rpgms}. **v.6** ἐν^{p} ὅς^{rrdnp} εἰμί^{vipx2p} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ κλητός^{anmpn} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.7** πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} εἰμί^{vppxdmp} ἐν^{p} Ῥώμη^{ndfs} ἀγαπητός^{admpn} θεός^{ngms} κλητός^{admpn} ἅγιος^{admpn} χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.8** πρῶτος^{bo} μέν^{xo} εὐχαριστέω^{vipa1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ διά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὑπέρ^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ καταγγέλλω^{vipp3s} ἐν^{p} ὅλος^{admsn} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}. **v.9** μάρτυς^{nnms} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὅς^{rrdms} λατρεύω^{vipa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms} ὡς^{bo} ἀδιαλείπτως^{bo} μνεία^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ ποιέω^{vipm1s}.

11 ματι τοῦ θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς
ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι
12 ὑμᾶς. τοῦτο δέ ἐστιν συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς
13 ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς
ἀγνοεῖν ἀδελφοί ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς
καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν
14 ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. Ἕλλησίν τε καὶ
15 βαρβάροις σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί. οὕτως τὸ
κατ ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι.
16 Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ,, δύναμις
γὰρ θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι Ἰουδαίῳ
17 τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι. δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀ-
ποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν καθὼς γέγραπται Ὁ δὲ
18 δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ θε-
οῦ ἀπ οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων
19 τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων. διότι τὸ γνωστὸν
τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, ὁ γὰρ θεὸς αὐτοῖς ἐφα-
20 νέρωσεν. τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς
ποιήμασιν νοούμενα καθορᾶται ἥ τε ἀΐδιος αὐτοῦ δύνα-
21 μις καὶ θειότης εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους. διότι

---

v.10 πάντοτε^{bo} ἐπί^{p} ὁ^{dgfp} προσευχή^{ngfp} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ δέομαι^{vppnnms} εἰ^{qo} πώς^{xo} ἤδη^{bo} ποτέ^{xo} εὐοδόω^{vifp1s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} θέλημα^{ndns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἔρχομαι^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$. **v.11** ἐπιποθέω^{vipa1s} γάρ^{c} ὁράω^{vnaa} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἵνα^{c} τι-σριανσ μεταδίδωμι^{vsaa1s} χάρισμα^{nans} σύ$^{rpd\text{-}p}$ πνευματικός^{aansn} εἰς^{p} ὁ^{dans} στηρίζω^{vnap} σύ$^{rpa\text{-}p}$. **v.12** οὗτος^{rdnns} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} συμπαρακαλέω^{vnap} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ διά^{p} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} ἀλλήλων^{redmp} πίστις^{ngfs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ τέ^{xo} καί^{c} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.13** οὐ^{xo} θέλω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἀγνοέω^{vnpa} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^{c} πολλάκις^{bo} προτίθημι^{viam1s} ἔρχομαι^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ καί^{c} κωλύω^{viap1s} ἄχρι^{p} ὁ^{dgms} δεῦρο^{bo} ἵνα^{c} τι-σριαμσ καρπός^{nams} ἔχω^{vsaa1s} καί^{c} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ καθώς^{bo} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} λοιπός^{adnpn} ἔθνος^{ndnp}. **v.14** Ἕλλην^{ndmp} τέ^{xo} καί^{c} βάρβαρος^{admpn} σοφός^{admpn} τέ^{xo} καί^{c} ἀνόητος^{admpn} ὀφειλέτης^{nnms} εἰμί^{vipx1s}. **v.15** οὕτω^{bo} ὁ^{dnns} κατά^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ πρόθυμος^{annsn} καί^{c} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὁ^{ddmp} ἐν^{p} Ῥώμη^{ndfs} εὐαγγελίζω^{vnam}. **v.16** οὐ^{xo} γάρ^{c} ἐπαισχύνομαι^{vipn1s} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} δύναμις^{nnfs} γάρ^{c} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx3s} εἰς^{p} σωτηρία^{nafs} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} πιστεύω^{vppadms} Ἰουδαῖος^{admsn} τέ^{xo} πρῶτος^{bo} καί^{c} Ἕλλην^{ndms}. **v.17** δικαιοσύνη^{nnfs} γάρ^{c} θεός^{ngms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdns} ἀποκαλύπτω^{vipp3s} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} εἰς^{p} πίστις^{nafs} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} δίκαιος^{anmsn} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} ζάω^{vifd3s}. **v.18** ἀποκαλύπτω^{vipp3s} γάρ^{c} ὀργή^{nnfs} θεός^{ngms} ἀπό^{p} οὐρανός^{ngms} ἐπί^{p} πᾶς^{aafsn} ἀσέβεια^{nafs} καί^{c} ἀδικία^{nafs} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{dgmp} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} ἐν^{p} ἀδικία^{ndfs} κατέχω^{vppagmp}. **v.19** διότι^{c} ὁ^{dnns} γνωστός^{annsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} φανερός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} γάρ^{c} θεός^{nnms} αὐτός^{rpdmp} φανερόω^{viaa3s}. **v.20** ὁ^{dnnp} γάρ^{c} ἀόρατος^{annpn} αὐτός^{rpgms} ἀπό^{p} κτίσις^{ngfs} κόσμος^{ngms} ὁ^{ddnp} ποίημα^{ndnp} νοέω^{vpppnnp} καθοράω^{vipp3s} ὁ^{dnfs} τέ^{xo} ἀΐδιος^{anmsn} αὐτός^{rpgms} δύναμις^{nnfs} καί^{c} θειότης^{nnfs} εἰς^{p} ὁ^{dans} εἰμί^{vnpx} αὐτός^{rpamp} ἀναπολόγητος^{aampn}.

γνόντες τὸν θεὸν οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐχαρίστησαν ἀλλ ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. φάσκοντες εἶναι σοφοὶ 22
ἐμωράνθησαν. καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θε- 23
οῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν. Διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς 24
ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς. οἵτινες 25
μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. διὰ τοῦτο παρέ- 26
δωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν. ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρρενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν 27
τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν ἔχειν 28
ἐν ἐπιγνώσει παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα. πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ 29
πορνείᾳ, πονηρίᾳ πλεονεξίᾳ κακίᾳ μεστοὺς φθόνου φόνου

---

v.21 διότι^{c} γινώσκω^{vpaanmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} οὐ^{xo} ὡς^{bo} θεός^{nams} δοξάζω^{viaa3p} ἢ^{xo} εὐχαριστέω^{viaa3p} ἀλλά^{c} ματαιόω^{viap3p} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} διαλογισμός^{ndmp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} σκοτίζω^{viap3s} ὁ^{dnfs} ἀσύνετος^{anfsn} αὐτός^{rpgmp} καρδία^{nnfs}. **v.22** φάσκω^{vppanmp} εἰμί^{vnpx} σοφός^{anmpn} μωραίνω^{viap3p}. **v.23** καί^{c} ἀλλάσσω^{viaa3p} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgms} ἄφθαρτος^{agmsn} θεός^{ngms} ἐν^{p} ὁμοίωμα^{ndns} εἰκών^{ngfs} φθαρτός^{agmsn} ἄνθρωπος^{ngms} καί^{c} πετεινός^{ngnp} καί^{c} τετράπους^{agnpn} καί^{c} ἑρπετόν^{ngnp}. **v.24** διό^{c} καί^{c} παραδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἐπιθυμία^{ndfp} ὁ^{dgfp} καρδία^{ngfp} αὐτός^{rpgmp} εἰς^{p} ἀκαθαρσία^{nafs} ὁ^{dgms} ἀτιμάζω^{vnpe} ὁ^{danp} σῶμα^{nanp} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp}. **v.25** ὅστις^{rrnmp} μεταλλάσσω^{viaa3p} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ψεῦδος^{ndns} καί^{c} σεβάζομαι^{viad3p} καί^{c} λατρεύω^{viaa3p} ὁ^{ddfs} κτίσις^{ndfs} παρά^{p} ὁ^{dams} κτίζω^{vpaaams} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} εὐλογητός^{anmsn} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ἀμήνth. **v.26** διά^{p} οὗτος^{rdans} παραδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} εἰς^{p} πάθος^{nanp} ἀτιμία^{ngfs} ὁ^{dnfp} τέ^{xo} γάρ^{c} θῆλυς^{anfpn} αὐτός^{rpgmp} μεταλλάσσω^{viaa3p} ὁ^{dafs} φυσικός^{aafsn} χρῆσις^{nafs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} παρά^{p} φύσις^{nafs}. **v.27** ὁμοίως^{bo} τέ^{xo} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἄρσην^{nnmp} ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ^{dafs} φυσικός^{aafsn} χρῆσις^{nafs} ὁ^{dgfs} θῆλυς^{agfsn} ἐκκαίω^{viap3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὄρεξις^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} εἰς^{p} ἀλλήλων^{reamp} ἄρσην^{nnmp} ἐν^{p} ἄρσην^{ndmp} ὁ^{dafs} ἀσχημοσύνη^{nafs} κατεργάζομαι^{vppnnmp} καί^{c} ὁ^{dafs} ἀντιμισθία^{nafs} ὅς^{rrafs} δεῖ^{viiq3s} ὁ^{dgfs} πλάνη^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ἀπολαμβάνω^{vppanmp}. **v.28** καί^{c} καθώς^{bo} οὐ^{xo} δοκιμάζω^{viaa3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἔχω^{vnpa} ἐν^{p} ἐπίγνωσις^{ndfs} παραδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} εἰς^{p} ἀδόκιμος^{aamsn} νοῦς^{nams} ποιέω^{vnpa} ὁ^{danp} μή^{xo} καθήκω^{vppqanp}.

30 ἔριδος δόλου κακοηθείας ψιθυριστάς. καταλάλους θε-
οστυγεῖς ὑβριστάς ὑπερηφάνους ἀλαζόνας ἐφευρετὰς κα-
31 κῶν γονεῦσιν ἀπειθεῖς. ἀσυνέτους ἀσυνθέτους ἀστόργους
32 ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας, οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ θεοῦ
ἐπιγνόντες ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰ-
σίν οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς
πράσσουσιν.

2 Διὸ ἀναπολόγητος εἶ ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων, ἐν ᾧ γὰρ
κρίνεις τὸν ἕτερον σεαυτὸν κατακρίνεις τὰ γὰρ αὐτὰ πράσ-
2 σεις ὁ κρίνων. οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστιν
3 κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. λογίζῃ
δὲ τοῦτο ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας
4 καὶ ποιῶν αὐτά ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ. ἢ τοῦ
πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς
μακροθυμίας καταφρονεῖς ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ
5 εἰς μετάνοιάν σε ἄγει. κατὰ δὲ τὴν σκληρότητά σου καὶ
ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέ-
ρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως καὶ δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ.
6, 7 ὃς ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, τοῖς μὲν καθ
ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν

---

v.29 πληρόω^{vpxpamp} πᾶς^{adfsn} ἀδικία^{ndfs} πορνεία^{ndfs} πονηρία^{ndfs} πλεονεξία^{ndfs} κακία^{ndfs} μεστός^{aampn} φθόνος^{ngms} φόνος^{ngms} ἔρις^{ngfs} δόλος^{ngms} κακοήθεια^{ngfs} ψιθυριστής^{namp}. **v.30** καταλάλος^{aampn} θεοστυγής^{aampn} ὑβριστής^{namp} ὑπερήφανος^{aampn} ἀλαζών^{namp} ἐφευρετής^{namp} κακός^{agnpn} γονεύς^{ndmp} ἀπειθής^{aampn}. **v.31** ἀσύνετος^{aampn} ἀσύνθετος^{aampn} ἄστοργος^{aampn} ἄσπονδος^{aampn} ἀνελεήμων^{aampn}. **v.32** ὅστις^{rrnmp} ὁ^{dans} δικαίωμα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐπιγινώσκω^{vpaanmp} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} τοιοῦτος^{rdanp} πράσσω^{vppanmp} ἄξιος^{anmpn} θάνατος^{ngms} εἰμί^{vipx3p} οὐ^{xo} μόνος^{bo} αὐτός^{rpanp} ποιέω^{vipa3p} ἀλλά^{c} καί^{c} συνευδοκέω^{vipa3p} ὁ^{ddmp} πράσσω^{vppadmp}. **2. v.1** διό^{c} ἀναπολόγητος^{anmsn} εἰμί^{vipx2s} ὦ^{i} ἄνθρωπος^{nvms} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} κρίνω^{vppanms} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} γάρ^{c} κρίνω^{vipa2s} ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn} σεαυτοῦ^{rxams} κατακρίνω^{vipa2s} ὁ^{danp} γάρ^{c} αὐτός^{rpanp} πράσσω^{vipa2s} ὁ^{dnms} κρίνω^{vppanms}. **v.2** οἶδα^{vixa1p} δέ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} κρίμα^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx3s} κατά^{p} ἀλήθεια^{nafs} ἐπί^{p} ὁ^{damp} ὁ^{danp} τοιοῦτος^{rdanp} πράσσω^{vppaamp}. **v.3** λογίζομαι^{vipn2s} δέ^{c} οὗτος^{rdans} ὦ^{i} ἄνθρωπος^{nvms} ὁ^{dnms} κρίνω^{vppanms} ὁ^{damp} ὁ^{danp} τοιοῦτος^{rdanp} πράσσω^{vppaamp} καί^{c} ποιέω^{vppanms} αὐτός^{rpanp} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-s}$ ἐκφεύγω^{vifd2s} ὁ^{dans} κρίμα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.4** ἤ^{xo} ὁ^{dgms} πλοῦτος^{ngms} ὁ^{dgfs} χρηστότης^{ngfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dgfs} ἀνοχή^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgfs} μακροθυμία^{ngfs} καταφρονέω^{vipa2s} ἀγνοέω^{vppanms} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} χρηστός^{annsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰς^{p} μετάνοια^{nafs} σύ$^{rpa-s}$ ἄγω^{vipa3s}. **v.5** κατά^{p} δέ^{c} ὁ^{dafs} σκληρότης^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἀμετανόητος^{aafsn} καρδία^{nafs} θησαυρίζω^{vipa2s} σεαυτοῦ^{rxdms} ὀργή^{nafs} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfs} ὀργή^{ngfs} καί^{c} ἀποκάλυψις^{ngfs} καί^{c} δικαιοκρισία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.6** ὅς^{rrnms} ἀποδίδωμι^{vifa3s} ἕκαστος^{admsn} κατά^{p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpgms}.

ζητοῦσιν ζωὴν αἰώνιον. τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσιν 8
μὲν τῇ ἀληθείᾳ πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ θυμός καὶ ὀργὴ
θλῖψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κα- 9
τεργαζομένου τὸ κακόν Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἕλληνος,
δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν 10
Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἕλληνι, οὐ γάρ ἐστιν προσωποληψία 11
παρὰ τῷ θεῷ. ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον ἀνόμως καὶ 12
ἀπολοῦνται καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον διὰ νόμου κριθήσονται, οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ 13
θεῷ ἀλλ οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται. ὅταν γὰρ 14
ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι
νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσιν νόμος, οἵτινες ἐνδείκνυνται 15
τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων
τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων. ἐν 16
ἡμέρᾳ ὅτε κρίνει ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ
εὐαγγέλιόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἴδε σὺ Ἰουδαῖος ἐ- 17
πονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ καὶ καυχᾶσαι ἐν θεῷ.
καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κα- 18
τηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου. πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν 19

---

v.7 ὁ^ddmp μέν^xo κατά^p ὑπομονή^nafs ἔργον^ngns ἀγαθός^agnsn δόξα^nafs καί^c τιμή^nafs καί^c ἀφθαρσία^nafs ζητέω^vppadmp ζωή^nafs αἰώνιος^aafsn. **v.8** ὁ^ddmp δέ^c ἐκ^p ἐριθεία^ngfs καί^c ἀπειθέω^vppadmp μέν^xo ὁ^ddfs ἀλήθεια^ndfs πείθω^vppmdmp δέ^c ὁ^ddfs ἀδικία^ndfs θυμός^nnms καί^c ὀργή^nnfs. **v.9** θλῖψις^nnfs καί^c στενοχωρία^nnfs ἐπί^p πᾶς^aafsn ψυχή^nafs ἄνθρωπος^ngms ὁ^dgms κατεργάζομαι^vppngms ὁ^dans κακός^aansn Ἰουδαῖος^agmsn τέ^xo πρῶτος^bo καί^c Ἕλλην^ngms. **v.10** δόξα^nnfs δέ^c καί^c τιμή^nnfs καί^c εἰρήνη^nnfs πᾶς^admsn ὁ^ddms ἐργάζομαι^vppndms ὁ^dans ἀγαθός^aansn Ἰουδαῖος^admsn τέ^xo πρῶτος^bo καί^c Ἕλλην^ndms. **v.11** οὐ^xo γάρ^c εἰμί^vipx3s προσωποληψία^nnfs παρά^p ὁ^ddms θεός^ndms. **v.12** ὅσος^rcnmp γάρ^c ἀνόμως^bo ἁμαρτάνω^viaa3p ἀνόμως^bo καί^c ἀπόλλυμι^vifm3p καί^c ὅσος^rcnmp ἐν^p νόμος^ndms ἁμαρτάνω^viaa3p διά^p νόμος^ngms κρίνω^vifp3p. **v.13** οὐ^xo γάρ^c ὁ^dnmp ἀκροατής^nnmp ὁ^dgms νόμος^ngms δίκαιος^anmpn παρά^p ὁ^ddms θεός^ndms ἀλλά^c ὁ^dnmp ποιητής^nnmp ὁ^dgms νόμος^ngms δικαιόω^vifp3p. **v.14** ὅταν^c γάρ^c ἔθνος^nnnp ὁ^dnnp μή^xo νόμος^nams ἔχω^vppannp φύσις^ndfs ὁ^danp ὁ^dgms νόμος^ngms ποιέω^vspa3s οὗτος^rdnmp νόμος^nams μή^xo ἔχω^vppanmp ἑαυτοῦ^rxdmp εἰμί^vipx3p νόμος^nnms. **v.15** ὅστις^rrnmp ἐνδείκνυμι^vipm3p ὁ^dans ἔργον^nans ὁ^dgms νόμος^ngms γραπτός^aansn ἐν^p ὁ^ddfp καρδία^ndfp αὐτός^rpgmp συμμαρτυρέω^vppagfs αὐτός^rpgmp ὁ^dgfs συνείδησις^ngfs καί^c μεταξύ^bo ἀλλήλων^regmp ὁ^dgmp λογισμός^ngmp κατηγορέω^vppagmp ἤ^xo καί^c ἀπολογέομαι^vppngmp. **v.16** ἐν^p ἡμέρα^ndfs ὅτε^bo κρίνω^vipa3s ὁ^dnms θεός^nnms ὁ^danp κρυπτός^aanpn ὁ^dgmp ἄνθρωπος^ngmp κατά^p ὁ^dans εὐαγγέλιον^nans ἐγώ^rpg-s διά^p Ἰησοῦς^ngms Χριστός^ngms. **v.17** ἴδε^i σύ^rpn-s Ἰουδαῖος^anmsn ἐπονομάζω^vipp2s καί^c ἐπαναπαύομαι^vipn2s ὁ^ddms νόμος^ndms καί^c καυχάομαι^vipn2s ἐν^p θεός^ndms. **v.18** καί^c γινώσκω^vipa2s ὁ^dans θέλημα^nans καί^c δοκιμάζω^vipa2s ὁ^danp διαφέρω^vppaanp κατηχέω^vpppnms ἐκ^p ὁ^dgms νόμος^ngms.

20 εἶναι τυφλῶν φῶς τῶν ἐν σκότει. παιδευτὴν ἀφρόνων διδά-
σκαλον νηπίων ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς
21 ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ, ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ
22 διδάσκεις ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις. ὁ λέγων μὴ
μοιχεύειν μοιχεύεις ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἴδωλα ἱεροσυλεῖς.
23 ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν
24 θεὸν ἀτιμάζεις, τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ θεοῦ δι᾽ ὑμᾶς βλασφη-
25 μεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν καθὼς γέγραπται. περιτομὴ μὲν γὰρ
ὠφελεῖ ἐὰν νόμον πράσσῃς, ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς ἡ
26 περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία
τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσσῃ οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία αὐ-
27 τοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται. καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως
ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ
28 περιτομῆς παραβάτην νόμου. οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰου-
29 δαῖός ἐστιν οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή. ἀλλ ὁ
ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι
οὐ γράμματι οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ ἐκ τοῦ
θεοῦ.

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς
2 περιτομῆς. πολὺ κατὰ πάντα τρόπον πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι

---

v.19 πείθω^{vixa2s} τέ^{xo} σεαυτοῦ^{rxams} ὁδηγός^{nams} εἰμί^{vnpx} τυφλός^{agmpn} φῶς^{nans} ὁ^{dgmp} ἐν^{p} σκότος^{ndns}. **v.20** παιδευτής^{nafs} ἄφρων^{agmpn} διδάσκαλος^{nams} νήπιος^{agmpn} ἔχω^{vppaams} ὁ^{dafs} μόρφωσις^{nafs} ὁ^{dgfs} γνῶσις^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms}. **v.21** ὁ^{dnms} οὖν^{c} διδάσκω^{vppanms} ἕτερος^{aamsn} σεαυτοῦ^{rxams} οὐ^{xo} διδάσκω^{vipa2s} ὁ^{dnms} κηρύσσω^{vppanms} μή^{xo} κλέπτω^{vnpa} κλέπτω^{vipa2s}. **v.22** ὁ^{dnms} λέγω^{vppanms} μή^{xo} μοιχεύω^{vnpa} μοιχεύω^{vipa2s} ὁ^{dnms} βδελύσσομαι^{vppnnms} ὁ^{danp} εἴδωλον^{nanp} ἱεροσυλέω^{vipa2s}. **v.23** ὅς^{rrnms} ἐν^{p} νόμος^{ndms} καυχάομαι^{vipn2s} διά^{p} ὁ^{dgfs} παράβασις^{ngfs} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀτιμάζω^{vipa2s}. **v.24** ὁ^{dnns} γάρ^{c} ὄνομα^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διά^{p} σύ$^{rpa-p}$ βλασφημέω^{vipp3s} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s}. **v.25** περιτομή^{nnfs} μέν^{xo} γάρ^{c} ὠφελέω^{vipa3s} ἐάν^{qo} νόμος^{nams} πράσσω^{vspa2s} ἐάν^{qo} δέ^{c} παραβάτης^{nnms} νόμος^{ngms} εἰμί^{vspx2s} ὁ^{dnfs} περιτομή^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$ ἀκροβυστία^{nnfs} γίνομαι^{vixa3s}. **v.26** ἐάν^{qo} οὖν^{c} ὁ^{dnfs} ἀκροβυστία^{nnfs} ὁ^{danp} δικαίωμα^{nanp} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} φυλάσσω^{vspa3s} οὐχί^{xo} ὁ^{dnfs} ἀκροβυστία^{nnfs} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} περιτομή^{nafs} λογίζομαι^{vifp3s}. **v.27** καί^{c} κρίνω^{vifa3s} ὁ^{dnfs} ἐκ^{p} φύσις^{ngfs} ἀκροβυστία^{nnfs} ὁ^{dams} νόμος^{nams} τελέω^{vppanfs} σύ$^{rpa-s}$ ὁ^{dams} διά^{p} γράμμα^{ngns} καί^{c} περιτομή^{ngfs} παραβάτης^{nams} νόμος^{ngms}. **v.28** οὐ^{xo} γάρ^{c} ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} φανερός^{adnsn} Ἰουδαῖος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} φανερός^{adnsn} ἐν^{p} σάρξ^{ndfs} περιτομή^{nnfs}. **v.29** ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} κρυπτός^{adnsn} Ἰουδαῖος^{anmsn} καί^{c} περιτομή^{nnfs} καρδία^{ngfs} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} οὐ^{xo} γράμμα^{ndns} ὅς^{rrgms} ὁ^{dnms} ἔπαινος^{nnms} οὐ^{xo} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀλλά^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **3. v.1** τίς^{rqnns} οὖν^{c} ὁ^{dnns} περισσός^{annsn} ὁ^{dgms} Ἰουδαῖος^{agmsn} ἤ^{xo} τίς^{rqnfs} ὁ^{dnfs} ὠφέλεια^{nnfs} ὁ^{dgfs} περιτομή^{ngfs}.

ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τι- 3
νες μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσει.
μὴ γένοιτο, γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθὴς πᾶς δὲ ἄνθρωπος 4
ψεύστης καθὼς γέγραπται Ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λό-
γοις σου καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. εἰ δὲ ἡ ἀδικία 5
ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν τί ἐροῦμεν μὴ ἄδικος
ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν κατὰ ἄνθρωπον λέγω. μὴ 6
γένοιτο, ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον. εἰ γὰρ ἡ ἀ- 7
λήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν
δόξαν αὐτοῦ τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι. καὶ μὴ 8
καθὼς βλασφημούμεθα καὶ καθώς φασίν τινες ἡμᾶς λέγειν
ὅτι Ποιήσωμεν τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθά ὧν τὸ κρίμα
ἔνδικόν ἐστιν. Τί οὖν προεχόμεθα οὐ πάντως, προῃτιασά- 9
μεθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ Ἕλληνας πάντας ὑφ ἁμαρτίαν
εἶναι. καθὼς γέγραπται [ὅτι] Οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς. 10
οὐκ ἔστιν ὁ συνίων οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν θεόν. πάντες 11, 12
ἐξέκλιναν ἅμα ἠχρειώθησαν, οὐκ ἔστιν ποιῶν χρηστότητα
οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν 13
ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χείλη
αὐτῶν, ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει. ὀξεῖς οἱ πό- 14, 15

---

v.2 πολύς^{annsn} κατά^{p} πᾶς^{aamsn} τρόπος^{nams} πρῶτος^{bo} μέν^{xo} γάρ^{c} ὅτι^{c} πιστεύω^{viap3p} ὁ^{danp} λόγιον^{nanp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.3** τίς^{rqnns} γάρ^{c} εἰ^{qo} ἀπιστέω^{viaa3p} τι-σρινμπ μή^{xo} ὁ^{dnfs} ἀπιστία^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καταργέω^{vifa3s}. **v.4** μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} γίνομαι^{vdpn3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀληθής^{anmsn} πᾶς^{anmsn} δέ^{c} ἄνθρωπος^{nnms} ψεύστης^{nnms} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅπως^{bo} ἄν^{xo} δικαιόω^{vsap2s} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} λόγος^{ndmp} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} νικάω^{vsaa2s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κρίνω^{vnpp} σύ$^{rpa-s}$. **v.5** εἰ^{qo} δέ^{c} ὁ^{dnfs} ἀδικία^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ θεός^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs} συνίστημι^{vipa3s} τίς^{rqans} λέγω^{vifa1p} μή^{xo} ἄδικος^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} ἐπιφέρω^{vppanms} ὁ^{dafs} ὀργή^{nafs} κατά^{p} ἄνθρωπος^{nams} λέγω^{vipa1s}. **v.6** μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} ἐπεί^{c} πῶς^{bo} κρίνω^{vipa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.7** εἰ^{qo} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἐμός^{rsdns} ψεῦσμα^{ndns} περισσεύω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rpgms} τίς^{rqans} ἔτι^{bo} κἀγώ$^{rpn-s}$ ὡς^{bo} ἁμαρτωλός^{anmsn} κρίνω^{vipp1s}. **v.8** καί^{c} μή^{xo} καθώς^{bo} βλασφημέω^{vipp1p} καί^{c} καθώς^{bo} φημί^{vipx3p} τι-σρινμπ ἐγώ$^{rpa-p}$ λέγω^{vnpa} ὅτι^{c} ποιέω^{vsaa1p} ὁ^{danp} κακός^{aanpn} ἵνα^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnnp} ἀγαθός^{annpn} ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnns} κρίμα^{nnns} ἔνδικος^{annsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.9** τίς^{rqnns} οὖν^{c} προέχω^{vipn1p} οὐ^{xo} πάντως^{bo} προαιτιάομαι^{viad1p} γάρ^{c} Ἰουδαῖος^{aampn} τέ^{xo} καί^{c} Ἕλλην^{namp} πᾶς^{aampn} ὑπό^{p} ἁμαρτία^{nafs} εἰμί^{vnpx}. **v.10** καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} δίκαιος^{anmsn} οὐδέ^{bo} εἷς^{nnms}. **v.11** οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} συνίημι^{vppanms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἐκζητέω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.12** πᾶς^{anmpn} ἐκκλίνω^{viaa3p} ἅμα^{bo} ἀχρειόω^{viap3p} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ποιέω^{vppanms} χρηστότης^{nafs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἕως^{c} εἷς^{ngms}. **v.13** τάφος^{nnms} ἀνοίγω^{vpxpnms} ὁ^{dnms} λάρυγξ^{nnms} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{ddfp} γλῶσσα^{ndfp} αὐτός^{rpgmp} δολιόω^{viia3p} ἰός^{nnms} ἀσπίς^{ngfp} ὑπό^{p} ὁ^{danp} χεῖλος^{nanp} αὐτός^{rpgmp}. **v.14** ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnns} στόμα^{nnns} ἀρά^{ngfs} καί^{c} πικρία^{ngfs} γέμω^{vipa3s}.

16 δες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα. σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς
17, 18 ὁδοῖς αὐτῶν. καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. οὐκ ἔστιν
19 φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Οἴδαμεν δὲ
ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ ἵνα πᾶν στόμα
20 φραγῇ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ, δι-
ότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον
21 αὐτοῦ διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας. Νυνὶ δὲ χωρὶς
νόμου δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέρωται μαρτυρουμένη ὑπὸ
22 τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν. δικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ
πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πι-
23 στεύοντας οὐ γάρ ἐστιν διαστολή. πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ
24 ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ θεοῦ. δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ
αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
25 ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἱλαστήριον διὰ τῆς πίστεως ἐν τῷ αὐτοῦ
αἵματι εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ διὰ τὴν πάρεσιν
26 τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων. ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ
πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ εἰς τὸ
εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ.
27 Ποῦ οὖν ἡ καύχησις ἐξεκλείσθη διὰ ποίου νόμου τῶν ἔρ-
28 γων οὐχί ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. λογιζόμεθα οὖν πίστει

---

v.15 ὀξύς^{anmpn} ὁ^{dnmp} πούς^{nnmp} αὐτός^{rpgmp} ἐκχέω^{vnaa} αἷμα^{nans}. **v.16** σύντριμμα^{nnns} καί^{c} ταλαιπωρία^{nnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ὁδός^{ndfp} αὐτός^{rpgmp}. **v.17** καί^{c} ὁδός^{nafs} εἰρήνη^{ngfs} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3p}. **v.18** οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} φόβος^{nnms} θεός^{ngms} ἀπέναντι^{bo} ὁ^{dgmp} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rpgmp}. **v.19** οἶδα^{vixa1p} δέ^{c} ὅτι^{c} ὅσος^{rcanp} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddmp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} λαλέω^{vipa3s} ἵνα^{c} πᾶς^{annsn} στόμα^{nnns} φράσσω^{vsap3s} καί^{c} ὑπόδικος^{anmsn} γίνομαι^{vsad3s} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.20** διότι^{c} ἐκ^{p} ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} οὐ^{xo} δικαιόω^{vifp3s} πᾶς^{anfsn} σάρξ^{nnfs} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpgms} διά^{p} γάρ^{c} νόμος^{ngms} ἐπίγνωσις^{nnfs} ἁμαρτία^{ngfs}. **v.21** νυνί^{bo} δέ^{c} χωρίς^{bo} νόμος^{ngms} δικαιοσύνη^{nnfs} θεός^{ngms} φανερόω^{vixp3s} μαρτυρέω^{vpppnfs} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp}. **v.22** δικαιοσύνη^{nnfs} δέ^{c} θεός^{ngms} διά^{p} πίστις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^{p} πᾶς^{aampn} καί^{c} ἐπί^{p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} πιστεύω^{vppaamp} οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} διαστολή^{nnfs}. **v.23** πᾶς^{anmpn} γάρ^{c} ἁμαρτάνω^{viaa3p} καί^{c} ὑστερέω^{vipp3p} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.24** δικαιόω^{vpppnmp} δωρεάν^{bo} ὁ^{ddfs} αὐτός^{rpgms} χάρις^{ndfs} διά^{p} ὁ^{dgfs} ἀπολύτρωσις^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.25** ὅς^{rrams} προτίθημι^{viam3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἱλαστήριος^{nans} διά^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} αὐτός^{rpgms} αἷμα^{ndns} εἰς^{p} ἔνδειξις^{nafs} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} αὐτός^{rpgms} διά^{p} ὁ^{dafs} πάρεσις^{nafs} ὁ^{dgnp} προγίνομαι^{vpxagnp} ἁμάρτημα^{ngnp}. **v.26** ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀνοχή^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} πρός^{p} ἔνδειξις^{nafs} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νῦν^{bo} καιρός^{ndms} εἰς^{p} ὁ^{dans} εἰμί^{vnpx} αὐτός^{rpams} δίκαιος^{aamsn} καί^{c} δικαιόω^{vppaams} ὁ^{dams} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.27** ποῦ^{xo} οὖν^{c} ὁ^{dnfs} καύχησις^{nnfs} ἐκκλείω^{viap3s} διά^{p} ποῖος^{rqgms} νόμος^{ngms} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} οὐχί^{xo} ἀλλά^{c} διά^{p} νόμος^{ngms} πίστις^{ngfs}.

δικαιοῦσθαι ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νόμου. ἢ Ἰουδαίων ὁ 29
θεὸς μόνον οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν ναὶ καὶ ἐθνῶν. ἐπείπερ εἷς 30
ὁ θεός ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν
διὰ τῆς πίστεως. νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως 31
μὴ γένοιτο, ἀλλὰ νόμον ἱστῶμεν.

Τί οὖν ἐροῦμεν Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὑρηκέναι κα- **4**
τὰ σάρκα. εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ἔχει καύ- 2
χημα ἀλλ οὐ πρὸς τὸν θεόν. τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει Ἐπί- 3
στευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύ-
νην. τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν 4
ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα. τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ πιστεύοντι δὲ 5
ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς
δικαιοσύνην, καθάπερ καὶ Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν 6
τοῦ ἀνθρώπου ᾧ ὁ θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων.
Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν 7
αἱ ἁμαρτίαι, μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὗ μὴ λογίσηται κύριος ἁ- 8
μαρτίαν. ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ἢ καὶ 9
ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν λέγομεν γάρ ὅτι Ἐλογίσθη τῷ Ἀβραὰμ
ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. πῶς οὖν ἐλογίσθη ἐν περιτομῇ 10
ὄντι ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ ἐν ἀκροβυστίᾳ,

---

v.28 λογίζομαι^{vipn1p} οὖν^{c} πίστις^{ndfs} δικαιόω^{vnpp} ἄνθρωπος^{nams} χωρίς^{bo} ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms}. **v.29** ἢ^{xo} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} μόνος^{bo} οὐχί^{xo} δέ^{c} καί^{c} ἔθνος^{ngnp} ναί^{xo} καί^{c} ἔθνος^{ngnp}. **v.30** ἐπείπερ^{c} εἷς^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὅς^{rrnms} δικαιόω^{vifa3s} περιτομή^{nafs} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} καί^{c} ἀκροβυστία^{nafs} διά^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs}. **v.31** νόμος^{nams} οὖν^{c} καταργέω^{vipa1p} διά^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} ἀλλά^{c} νόμος^{nams} ἵστημι^{vipa1p}. **4. v.1** τίς^{rqans} οὖν^{c} λέγω^{vifa1p} Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ$^{rpg-p}$ εὑρίσκω^{vnxa} κατά^{p} σάρξ^{nafs}. **v.2** εἰ^{qo} γάρ^{c} Ἀβραάμ^{tp} ἐκ^{p} ἔργον^{ngnp} δικαιόω^{viap3s} ἔχω^{vipa3s} καύχημα^{nans} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.3** τίς^{rqans} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} λέγω^{vipa3s} πιστεύω^{viaa3s} δέ^{c} Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} λογίζομαι^{viap3s} αὐτός^{rpdms} εἰς^{p} δικαιοσύνη^{nafs}. **v.4** ὁ^{ddms} δέ^{c} ἐργάζομαι^{vppndms} ὁ^{dnms} μισθός^{nnms} οὐ^{xo} λογίζομαι^{vipn3s} κατά^{p} χάρις^{nafs} ἀλλά^{c} κατά^{p} ὀφείλημα^{nans}. **v.5** ὁ^{ddms} δέ^{c} μή^{xo} ἐργάζομαι^{vppndms} πιστεύω^{vppadms} δέ^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dams} δικαιόω^{vppaams} ὁ^{dams} ἀσεβής^{aamsn} λογίζομαι^{vipn3s} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} δικαιοσύνη^{nafs}. **v.6** καθάπερ^{bo} καί^{c} Δαυίδ^{tp} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dams} μακαρισμός^{nams} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ὅς^{rrdms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} λογίζομαι^{vipn3s} δικαιοσύνη^{nafs} χωρίς^{bo} ἔργον^{ngnp}. **v.7** μακάριος^{anmpn} ὅς^{rrgmp} ἀφίημι^{viap3p} ὁ^{dnfp} ἀνομία^{nnfp} καί^{c} ὅς^{rrgmp} ἐπικαλύπτω^{viap3p} ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp}. **v.8** μακάριος^{anmsn} ἀνήρ^{nnms} ὅς^{rrdms} ὅς^{xo} μή^{xo} λογίζομαι^{vsad3s} κύριος^{nnms} ἁμαρτία^{nafs}. **v.9** ὁ^{dnms} μακαρισμός^{nnms} οὖν^{c} οὗτος^{rdnms} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} περιτομή^{nafs} ἤ^{xo} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} ἀκροβυστία^{nafs} λέγω^{vipa1p} γάρ^{c} ὅτι^{c} λογίζομαι^{viap3s} ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} εἰς^{p} δικαιοσύνη^{nafs}. **v.10** πῶς^{bo} οὖν^{c} λογίζομαι^{viap3s} ἐν^{p} περιτομή^{ndfs} εἰμί^{vppxdms} ἤ^{xo} ἐν^{p} ἀκροβυστία^{ndfs} οὐ^{xo} ἐν^{p} περιτομή^{ndfs} ἀλλά^{c} ἐν^{p} ἀκροβυστία^{ndfs}.

11 καὶ σημεῖον ἔλαβεν περιτομῆς σφραγῖδα τῆς δικαιοσύνης
τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα
πάντων τῶν πιστευόντων δι᾽ ἀκροβυστίας εἰς τὸ λογισθῆναι
12 καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην. καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς
οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἴ-
χνεσιν τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν
13 Ἀβραάμ. Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραὰμ ἢ
τῷ σπέρματι αὐτοῦ τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου
14 ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κλη-
ρονόμοι κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία,
15 ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται, οὗ γὰρ οὐκ ἔστιν νόμος
16 οὐδὲ παράβασις. διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως ἵνα κατὰ χάριν εἰς
τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι οὐ τῷ ἐκ
τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ ὅς ἐστιν
17 πατὴρ πάντων ἡμῶν. καθὼς γέγραπται ὅτι Πατέρα πολλῶν
ἐθνῶν τέθεικά σε κατέναντι οὗ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζῳοποι-
οῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα,
18 ὃς παρ ἐλπίδα ἐπ ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν
πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον, Οὕτως ἔσται τὸ
19 σπέρμα σου. καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει οὐ κατενόησεν
τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ἤδη νενεκρωμένον ἑκατονταετής που ὑ-

---

v.11 καί^{c} σημεῖον^{nans} λαμβάνω^{viaa3s} περιτομή^{ngfs} σφραγίς^{nafs} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀκροβυστία^{ndfs} εἰς^{p} ὁ^{dans} εἰμί^{vnpx} αὐτός^{rpams} πατήρ^{nams} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} πιστεύω^{vppagmp} διά^{p} ἀκροβυστία^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{dans} λογίζομαι^{vnap} καί^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs}. **v.12** καί^{c} πατήρ^{nams} περιτομή^{ngfs} ὁ^{ddmp} οὐ^{xo} ἐκ^{p} περιτομή^{ngfs} μόνος^{bo} ἀλλά^{c} καί^{c} ὁ^{ddmp} στοιχέω^{vppadmp} ὁ^{ddnp} ἴχνος^{ndnp} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀκροβυστία^{ndfs} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἀβραάμ^{tp}. **v.13** οὐ^{xo} γάρ^{c} διά^{p} νόμος^{ngms} ὁ^{dnfs} ἐπαγγελία^{nnfs} ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp} ἤ^{xo} ὁ^{ddns} σπέρμα^{ndns} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnns} κληρονόμος^{nams} αὐτός^{rpams} εἰμί^{vnpx} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἀλλά^{c} διά^{p} δικαιοσύνη^{ngfs} πίστις^{ngfs}. **v.14** εἰ^{qo} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} ἐκ^{p} νόμος^{ngms} κληρονόμος^{nnmp} κενόω^{vixp3s} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} καί^{c} καταργέω^{vixp3s} ὁ^{dnfs} ἐπαγγελία^{nnfs}. **v.15** ὁ^{dnms} γάρ^{c} νόμος^{nnms} ὀργή^{nafs} κατεργάζομαι^{vipn3s} ὅς^{bo} γάρ^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} νόμος^{nnms} οὐδέ^{bo} παράβασις^{nnfs}. **v.16** διά^{p} οὗτος^{rdans} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} ἵνα^{c} κατά^{p} χάρις^{nafs} εἰς^{p} ὁ^{dans} εἰμί^{vnpx} βέβαιος^{aafsn} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs} πᾶς^{adnsn} ὁ^{ddns} σπέρμα^{ndns} οὐ^{xo} ὁ^{ddns} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} μόνος^{bo} ἀλλά^{c} καί^{c} ὁ^{ddns} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} Ἀβραάμ^{tp} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} πατήρ^{nnms} πᾶς^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.17** καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅτι^{c} πατήρ^{nams} πολύς^{agnpn} ἔθνος^{ngnp} τίθημι^{vixa1s} σύ$^{rpa-s}$ κατέναντι^{bo} ὅς^{rrgms} πιστεύω^{viaa3s} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ζῳοποιέω^{vppagms} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn} καί^{c} καλέω^{vppagms} ὁ^{danp} μή^{xo} εἰμί^{vppxanp} ὡς^{bo} εἰμί^{vppxanp}. **v.18** ὅς^{rrnms} παρά^{p} ἐλπίς^{nafs} ἐπί^{p} ἐλπίς^{ndfs} πιστεύω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} γίνομαι^{vnad} αὐτός^{rpams} πατήρ^{nams} πολύς^{agnpn} ἔθνος^{ngnp} κατά^{p} ὁ^{dans} λέγω^{vpxpans} οὕτω^{bo} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dnns} σπέρμα^{nnns} σύ$^{rpg-s}$.

πάρχων καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας, εἰς δὲ τὴν 20
ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ ἀλλ ἐνεδυνα-
μώθη τῇ πίστει δοὺς δόξαν τῷ θεῷ. καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι 21
ὃ ἐπήγγελται δυνατός ἐστιν καὶ ποιῆσαι. διὸ καὶ ἐλογίσθη 22
αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. Οὐκ ἐγράφη δὲ δι᾽ αὐτὸν μόνον ὅτι 23
ἐλογίσθη αὐτῷ. ἀλλὰ καὶ δι᾽ ἡμᾶς οἷς μέλλει λογίζεσθαι 24
τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν
ἐκ νεκρῶν. ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ 25
ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν **5**
θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. δι᾽ οὗ καὶ τὴν 2
προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν
ᾗ ἑστήκαμεν καὶ καυχώμεθα ἐπ ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ.
οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν εἰδό- 3
τες ὅτι ἡ θλῖψις ὑπομονὴν κατεργάζεται. ἡ δὲ ὑπομονὴ 4
δοκιμήν ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα. ἡ δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύ- 5
νει ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν
διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. ἔτι γὰρ Χριστὸς 6
ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέθανεν.
μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται, ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀ- 7

---

v.19 καί^{c} μή^{xo} ἀσθενέω^{vpaanms} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ὅς^{xo} κατανοέω^{viaa3s} ὁ^{dans} ἑαυτοῦ^{rxgms} σῶμα^{nans} ἤδη^{bo} νεκρόω^{vpxpans} ἑκατονταετής^{anmsn} πού^{xo} ὑπάρχω^{vppanms} καί^{c} ὁ^{dafs} νέκρωσις^{nafs} ὁ^{dgfs} μήτρα^{ngfs} Σάρρα^{ngfs}. **v.20** εἰς^{p} δέ^{c} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} διακρίνω^{viap3s} ὁ^{ddfs} ἀπιστία^{ndfs} ἀλλά^{c} ἐνδυναμόω^{viap3s} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} δίδωμι^{vpaanms} δόξα^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.21** καί^{c} πληροφορέω^{vpapnms} ὅτι^{c} ὅς^{rrans} ἐπαγγέλλομαι^{vixn3s} δυνατός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ποιέω^{vnaa}. **v.22** διό^{c} καί^{c} λογίζομαι^{viap3s} αὐτός^{rpdms} εἰς^{p} δικαιοσύνη^{nafs}. **v.23** οὐ^{xo} γράφω^{viap3s} δέ^{c} διά^{p} αὐτός^{rpams} μόνος^{bo} ὅτι^{c} λογίζομαι^{viap3s} αὐτός^{rpdms}. **v.24** ἀλλά^{c} καί^{c} διά^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὅς^{rrdmp} μέλλω^{vipa3s} λογίζομαι^{vnpp} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp} ἐπί^{p} ὁ^{dams} ἐγείρω^{vpaaams} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.25** ὅς^{rrnms} παραδίδωμι^{viap3s} διά^{p} ὁ^{danp} παράπτωμα^{nanp} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} ἐγείρω^{viap3s} διά^{p} ὁ^{dafs} δικαίωσις^{nafs} ἐγώ$^{rpg-p}$. **5. v.1** δικαιόω^{vpapnmp} οὖν^{c} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} εἰρήνη^{nafs} ἔχω^{vipa1p} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} διά^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.2** διά^{p} ὅς^{rrgms} καί^{c} ὁ^{dafs} προσαγωγή^{nafs} ἔχω^{vixa1p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἐν^{p} ὅς^{rrdfs} ἵστημι^{vixa1p} καί^{c} καυχάομαι^{vipn1p} ἐπί^{p} ἐλπίς^{ndfs} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.3** οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^{c} ἀλλά^{c} καί^{c} καυχάομαι^{vipn1p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} θλῖψις^{ndfp} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} θλῖψις^{nnfs} ὑπομονή^{nafs} κατεργάζομαι^{vipn3s}. **v.4** ὁ^{dnfs} δέ^{c} ὑπομονή^{nnfs} δοκιμή^{nafs} ὁ^{dnfs} δέ^{c} δοκιμή^{nnfs} ἐλπίς^{nafs}. **v.5** ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἐλπίς^{nnfs} οὐ^{xo} καταισχύνω^{vipa3s} ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐκχέω^{vixp3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} ἐγώ$^{rpg-p}$ διά^{p} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} ὁ^{dgns} δίδωμι^{vpapgns} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.6** ἔτι^{bo} γάρ^{c} Χριστός^{nnms} εἰμί^{vppxgmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἀσθενής^{agmpn} κατά^{p} καιρός^{nams} ὑπέρ^{p} ἀσεβής^{agmpn} ἀποθνῄσκω^{viaa3s}.

8 γαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν, συνίστησιν δὲ τὴν
ἑαυτοῦ ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ θεὸς ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων
9 ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. πολλῷ οὖν μᾶλλον
δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι᾽ αὐτοῦ
10 ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ
διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ πολλῷ μᾶλλον καταλλα-
11 γέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ, οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ
καυχώμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
12 δι᾽ οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν. Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι᾽
ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν καὶ διὰ
τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους
13 ὁ θάνατος διῆλθεν ἐφ ᾧ πάντες ἥμαρτον, ἄχρι γὰρ νόμου
ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ ἁμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος
14 νόμου. ἀλλ᾽ ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μω-
σέως καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς
15 παραβάσεως Ἀδάμ ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος. Ἀλλ οὐχ
ὡς τὸ παράπτωμα οὕτως καὶ τὸ χάρισμα, εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς
παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις
τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰη-
16 σοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. καὶ οὐχ ὡς

---

v.7 μόλις^{bo} γάρ^{c} ὑπέρ^{p} δίκαιος^{agmsn} τι-σρινμσ ἀποθνῄσκω^{vifd3s} ὑπέρ^{p} γάρ^{c} ὁ^{dgms} ἀγαθός^{agmsn} τάχα^{bo} τι-σρινμσ καί^{c} τολμάω^{vipa3s} ἀποθνῄσκω^{vnaa}. **v.8** συνίστημι^{vipa3s} δέ^{c} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} ἀγάπη^{nafs} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὅτι^{c} ἔτι^{bo} ἁμαρτωλός^{agmpn} εἰμί^{vppxgmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ Χριστός^{nnms} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἀποθνῄσκω^{viaa3s}. **v.9** πολύς^{admsn} οὖν^{c} μᾶλλον^{bo} δικαιόω^{vpapnmp} νῦν^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddns} αἷμα^{ndns} αὐτός^{rpgms} σῴζω^{vifp1p} διά^{p} αὐτός^{rpgms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ὀργή^{ngfs}. **v.10** εἰ^{qo} γάρ^{c} ἐχθρός^{annmpn} εἰμί^{vppxnmp} καταλλάσσω^{viap1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διά^{p} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms} πολύς^{admsn} μᾶλλον^{bo} καταλλάσσω^{vpapnmp} σῴζω^{vifp1p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ζωή^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.11** οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^{c} ἀλλά^{c} καί^{c} καυχάομαι^{vppnnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διά^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διά^{p} ὅς^{rrgms} νῦν^{bo} ὁ^{dafs} καταλλαγή^{nafs} λαμβάνω^{viaa1p}. **v.12** διά^{p} οὗτος^{rdans} ὥσπερ^{bo} διά^{p} εἷς^{ngms} ἄνθρωπος^{ngms} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nnfs} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} εἰσέρχομαι^{viaa3s} καί^{c} διά^{p} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms} καί^{c} οὕτω^{bo} εἰς^{p} πᾶς^{aampn} ἄνθρωπος^{namp} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms} διέρχομαι^{viaa3s} ἐπί^{p} ὅς^{rrdns} πᾶς^{anmpn} ἁμαρτάνω^{viaa3p}. **v.13** ἄχρι^{p} γάρ^{c} νόμος^{ngms} ἁμαρτία^{nnfs} εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} κόσμος^{ndms} ἁμαρτία^{nnfs} δέ^{c} οὐ^{xo} ἐλλογέω^{vipp3s} μή^{xo} εἰμί^{vppxgms} νόμος^{ngms}. **v.14** ἀλλά^{c} βασιλεύω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms} ἀπό^{p} Ἀδάμ^{tp} μέχρι^{bo} Μωϋσῆς^{ngms} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{damp} μή^{xo} ἁμαρτάνω^{vpaaamp} ἐπί^{p} ὁ^{ddns} ὁμοίωμα^{ndns} ὁ^{dgfs} παράβασις^{ngfs} Ἀδάμ^{tp} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} τύπος^{nnms} ὁ^{dgms} μέλλω^{vppagms}. **v.15** ἀλλά^{c} οὐ^{xo} ὡς^{bo} ὁ^{dnns} παράπτωμα^{nnns} οὕτω^{bo} καί^{c} ὁ^{dnns} χάρισμα^{nnns} εἰ^{qo} γάρ^{c} ὁ^{ddns} ὁ^{dgms} εἷς^{ngms} παράπτωμα^{ndns} ὁ^{dnmp} πολύς^{anmpn} ἀποθνῄσκω^{viaa3p} πολύς^{admsn} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnfs} δωρεά^{nnfs} ἐν^{p} χάρις^{ndfs} ὁ^{ddfs} ὁ^{dgms} εἷς^{ngms} ἄνθρωπος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{damp} πολύς^{aampn} περισσεύω^{viaa3s}.

δι᾽ ἑνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα, τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι ὁ θάνατος ἐ- 17
βασίλευσεν διὰ τοῦ ἑνός πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἄρα 18
οὖν ὡς δι᾽ ἑνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα οὕτως καὶ δι᾽ ἑνὸς δικαιώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς, ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς 19
τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. νόμος δὲ παρεισῆλθεν ἵνα πλεονάσῃ τὸ παρά- 20
πτωμα, οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις. ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ 21
οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

Τί οὖν ἐροῦμεν ἐπιμένομεν τῇ ἁμαρτίᾳ ἵνα ἡ χάρις πλε- **6**
ονάσῃ. μὴ γένοιτο οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ πῶς 2
ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ. ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν 3
εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν. συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνα- 4

---

v.16 καίᶜ οὐˣᵒ ὡsᵇᵒ διάᵖ εἷsⁿᵍᵐˢ ἁμαρτάνωᵛᵖᵃᵃᵍᵐˢ ὁᵈⁿⁿˢ δώρημαⁿⁿⁿˢ ὁᵈⁿⁿˢ μένˣᵒ γάρᶜ κρίμαⁿⁿⁿˢ ἐκᵖ εἷsⁿᵍᵐˢ εἰsᵖ κατάκριμαⁿᵃⁿˢ ὁᵈⁿⁿˢ δέᶜ χάρισμαⁿⁿⁿˢ ἐκᵖ πολύsᵃᵍⁿᵖⁿ παράπτωμαⁿᵍⁿᵖ εἰsᵖ δικαίωμαⁿᵃⁿˢ. **v.17** εἰᵠᵒ γάρᶜ ὁᵈᵈⁿˢ ὁᵈᵍᵐˢ εἷsⁿᵍᵐˢ παράπτωμαⁿᵈⁿˢ ὁᵈⁿᵐˢ θάνατοsⁿⁿᵐˢ βασιλεύωᵛⁱᵃᵃ³ˢ διάᵖ ὁᵈᵍᵐˢ εἷsⁿᵍᵐˢ πολύsᵃᵈᵐsⁿ μᾶλλονᵇᵒ ὁᵈⁿᵐᵖ ὁᵈᵃᶠˢ περισσείαⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍᶠˢ χάρισᵍᶠˢ καίᶜ ὁᵈᵍᶠˢ δωρεάᵍᶠˢ ὁᵈᵍᶠˢ δικαιοσύνηᵍᶠˢ λαμβάνωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ ἐνᵖ ζωῇⁿᵈᶠˢ βασιλεύωᵛⁱᶠᵃ³ᵖ διάᵖ ὁᵈᵍᵐˢ εἷsⁿᵍᵐˢ Ἰησοῦsⁿᵍᵐˢ Χριστόsⁿᵍᵐˢ. **v.18** ἄραˣᵒ οὖνᶜ ὡsᵇᵒ διάᵖ εἷsⁿᵍᵐˢ παράπτωμαⁿᵍⁿˢ εἰsᵖ πᾶsᵃᵃᵐᵖⁿ ἄνθρωποsⁿᵃᵐᵖ εἰsᵖ κατάκριμαⁿᵃⁿˢ οὕτωᵇᵒ καίᶜ διάᵖ εἷsⁿᵍᵐˢ δικαίωμαⁿᵍⁿˢ εἰsᵖ πᾶsᵃᵃᵐᵖⁿ ἄνθρωποsⁿᵃᵐᵖ εἰsᵖ δικαίωσιsⁿᵃᶠˢ ζωήⁿᵍᶠˢ. **v.19** ὥσπερᵇᵒ γάρᶜ διάᵖ ὁᵈᵍᶠˢ παρακοήᵍᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ εἷsⁿᵍᵐˢ ἄνθρωποsⁿᵍᵐˢ ἁμαρτωλόsᵃⁿᵐᵖⁿ καθίστημιᵛⁱᵃᵖ³ᵖ ὁᵈⁿᵐᵖ πολύsᵃⁿᵐᵖⁿ οὕτωᵇᵒ καίᶜ διάᵖ ὁᵈᵍᶠˢ ὑπακοῆᵍᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ εἷsⁿᵍᵐˢ δίκαιοsᵃⁿᵐᵖⁿ καθίστημιᵛⁱᶠᵖ³ᵖ ὁᵈⁿᵐᵖ πολύsᵃⁿᵐᵖⁿ. **v.20** νόμοsⁿⁿᵐˢ δέᶜ παρεισέρχομαιᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἵναᶜ πλεονάζωᵛˢᵃᵃ³ˢ ὁᵈⁿⁿˢ παράπτωμαⁿⁿⁿˢ ὅsᵇᵒ δέᶜ πλεονάζωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈⁿᶠˢ ἁμαρτίαⁿⁿᶠˢ ὑπερπερισσεύωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈⁿᶠˢ χάρισⁿⁿᶠˢ. **v.21** ἵναᶜ ὥσπερᵇᵒ βασιλεύωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈⁿᶠˢ ἁμαρτίαⁿⁿᶠˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ θάνατοsⁿᵈᵐˢ οὕτωᵇᵒ καίᶜ ὁᵈⁿᶠˢ χάρισⁿⁿᶠˢ βασιλεύωᵛˢᵃᵃ³ˢ διάᵖ δικαιοσύνηⁿᵍᶠˢ εἰsᵖ ζωήⁿᵃᶠˢ αἰώνιοsᵃᵃᶠˢⁿ διάᵖ Ἰησοῦsⁿᵍᵐˢ Χριστόsⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ κύριοsⁿᵍᵐˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ᵖ. **6. v.1** τίsʳᵠⁿˢ οὖνᶜ λέγωᵛⁱᶠᵃ¹ᵖ ἐπιμένωᵛⁱᵖᵃ¹ᵖ ὁᵈᵈᶠˢ ἁμαρτίαⁿᵈᶠˢ ἵναᶜ ὁᵈⁿᶠˢ χάρισⁿⁿᶠˢ πλεονάζωᵛˢᵃᵃ³ˢ. **v.2** μήˣᵒ γίνομαιᵛᵒᵃᵈ³ˢ ὅστιsʳʳⁿᵐᵖ ἀποθνῄσκωᵛⁱᵃᵃ¹ᵖ ὁᵈᵈᶠˢ ἁμαρτίαⁿᵈᶠˢ πῶsᵇᵒ ἔτιᵇᵒ ζάωᵛⁱᶠᵃ¹ᵖ ἐνᵖ αὐτόsʳᵖᵈᶠˢ. **v.3** ἢˣᵒ ἀγνοέωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ ὅτιᶜ ὅσοsʳᶜⁿᵐᵖ βαπτίζωᵛⁱᵃᵖ¹ᵖ εἰsᵖ Χριστόsⁿᵃᵐˢ Ἰησοῦsⁿᵃᵐˢ εἰsᵖ ὁᵈᵃᵐˢ θάνατοsⁿᵃᵐˢ αὐτόsʳᵖᵍᵐˢ βαπτίζωᵛⁱᵃᵖ¹ᵖ.

τον ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ
πατρός οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν.
5 εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐ-
6 τοῦ ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα, τοῦτο γινώσκοντες
ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη ἵνα καταρ-
γηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ
7 ἁμαρτίᾳ, ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας.
8 εἰ δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν
9 αὐτῷ. εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀπο-
10 θνῄσκει θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. ὃ γὰρ ἀπέθανεν
11 τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ, ὃ δὲ ζῇ ζῇ τῷ θεῷ. οὕτως
καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ
12 ζῶντας δὲ τῷ θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Μὴ
οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ
13 ὑπακούειν αὐτῇ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ. μηδὲ παριστά-
νετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ ἀλλὰ παρα-
στήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη
14 ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ θεῷ. ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ
15 κυριεύσει, οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλ᾽ ὑπὸ χάριν. Τί οὖν
ἁμαρτήσομεν, ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον ἀλλ᾽ ὑπὸ χάριν μὴ

---

v.4 συνθάπτω^{viap1p} οὖν^{c} αὐτός^{rpdms} διά^{p} ὁ^{dgns} βάπτισμα^{ngns} εἰς^{p} ὁ^{dams} θάνατος^{nams} ἵνα^{c} ὥσπερ^{bo} ἐγείρω^{viap3s} Χριστός^{nnms} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} διά^{p} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} οὕτω^{bo} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἐν^{p} καινότης^{ndfs} ζωή^{ngfs} περιπατέω^{vsaa1p}. **v.5** εἰ^{qo} γάρ^{c} σύμφυτος^{anmpn} γίνομαι^{vixa1p} ὁ^{ddns} ὁμοίωμα^{ndns} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} αὐτός^{rpgms} ἀλλά^{c} καί^{c} ὁ^{dgfs} ἀνάστασις^{ngfs} εἰμί^{vifx1p}. **v.6** οὗτος^{rdans} γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} παλαιός^{anmsn} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἄνθρωπος^{nnms} συσταυρόω^{viap3s} ἵνα^{c} καταργέω^{vsap3s} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} ὁ^{dgms} μηκέτι^{bo} δουλεύω^{vnpa} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{ddfs} ἁμαρτία^{ndfs}. **v.7** ὁ^{dnms} γάρ^{c} ἀποθνῄσκω^{vpaanms} δικαιόω^{vixp3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs}. **v.8** εἰ^{qo} δέ^{c} ἀποθνῄσκω^{viaa1p} σύν^{p} Χριστός^{ndms} πιστεύω^{vipa1p} ὅτι^{c} καί^{c} συζάω^{vifa1p} αὐτός^{rpdms}. **v.9** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^{c} Χριστός^{nnms} ἐγείρω^{vpapnms} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} οὐκέτι^{bo} ἀποθνῄσκω^{vipa3s} θάνατος^{nnms} αὐτός^{rpgms} οὐκέτι^{bo} κυριεύω^{vipa3s}. **v.10** ὅς^{rrans} γάρ^{c} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} ἁμαρτία^{ndfs} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} ἐφάπαξ^{bo} ὅς^{rrans} δέ^{c} ζάω^{vipa3s} ζάω^{vipa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.11** οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ λογίζομαι^{vdpn2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} νεκρός^{aampn} μέν^{xo} εἰμί^{vnpx} ὁ^{ddfs} ἁμαρτία^{ndfs} ζάω^{vppaamp} δέ^{c} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.12** μή^{xo} οὖν^{c} βασιλεύω^{vdpa3s} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddns} θνητός^{adnsn} σύ$^{rpg-p}$ σῶμα^{ndns} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὑπακούω^{vnpa} αὐτός^{rpdfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἐπιθυμία^{ndfp} αὐτός^{rpgns}. **v.13** μηδέ^{c} παρίστημι^{vdpa2p} ὁ^{danp} μέλος^{nanp} σύ$^{rpg-p}$ ὅπλον^{nanp} ἀδικία^{ngfs} ὁ^{ddfs} ἁμαρτία^{ndfs} ἀλλά^{c} παρίστημι^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὡς^{bo} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ζάω^{vppaamp} καί^{c} ὁ^{danp} μέλος^{nanp} σύ$^{rpg-p}$ ὅπλον^{nanp} δικαιοσύνη^{ngfs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.14** ἁμαρτία^{nnfs} γάρ^{c} σύ$^{rpg-p}$ οὐ^{xo} κυριεύω^{vifa3s} οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx2p} ὑπό^{p} νόμος^{nams} ἀλλά^{c} ὑπό^{p} χάρις^{nafs}.

γένοιτο. οὐκ οἴδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους 16
εἰς ὑπακοήν δοῦλοί ἐστε ᾧ ὑπακούετε ἤτοι ἁμαρτίας εἰς
θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην. χάρις δὲ τῷ θεῷ ὅτι 17
ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν
παρεδόθητε τύπον διδαχῆς. ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς 18
ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. ἀνθρώπινον λέγω 19
διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν ὥσπερ γὰρ παρεστή-
σατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς
τὴν ἀνομίαν οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα
τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁ- 20
μαρτίας ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. τίνα οὖν καρπὸν 21
εἴχετε τότε ἐφ οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων
θάνατος. νυνὶ δέ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας δου- 22
λωθέντες δὲ τῷ θεῷ ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν τὸ
δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνα- 23
τος τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

7 Ἢ ἀγνοεῖτε ἀδελφοί γινώσκουσιν γὰρ νόμον λαλῶ ὅτι ὁ
νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ ὅσον χρόνον ζῇ. 2
ἡ γὰρ
ὕπανδρος γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ, ἐὰν δὲ ἀπο-

---

v.15 τίς^{rqnns} οὖν^{c} ἁμαρτάνω^{vifa1p} ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1p} ὑπό^{p} νόμος^{nams} ἀλλά^{c} ὑπό^{p} χάρις^{nafs} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s}. **v.16** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ὅς^{rrdns} παρίστημι^{vipa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} δοῦλος^{namp} εἰς^{p} ὑπακοή^{nafs} δοῦλος^{nnmp} εἰμί^{vipx2p} ὅς^{rrdns} ὑπακούω^{vipa2p} ἤτοι^{c} ἁμαρτία^{ngfs} εἰς^{p} θάνατος^{nams} ἤ^{xo} ὑπακοή^{ngfs} εἰς^{p} δικαιοσύνη^{nafs}. **v.17** χάρις^{nnfs} δέ^{c} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὅτι^{c} εἰμί^{viix2p} δοῦλος^{nnmp} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} ὑπακούω^{viaa2p} δέ^{c} ἐκ^{p} καρδία^{ngfs} εἰς^{p} ὅς^{rrams} παραδίδωμι^{viap2p} τύπος^{nams} διδαχή^{ngfs}. **v.18** ἐλευθερόω^{vpapnmp} δέ^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} δουλόω^{viap2p} ὁ^{ddfs} δικαιοσύνη^{ndfs}. **v.19** ἀνθρώπινος^{aansn} λέγω^{vipa1s} διά^{p} ὁ^{dafs} ἀσθένεια^{nafs} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$ ὥσπερ^{bo} γάρ^{c} παρίστημι^{viaa2p} ὁ^{danp} μέλος^{nanp} σύ$^{rpg-p}$ δοῦλος^{aanpn} ὁ^{ddfs} ἀκαθαρσία^{ndfs} καί^{c} ὁ^{ddfs} ἀνομία^{ndfs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἀνομία^{nafs} οὕτω^{bo} νῦν^{bo} παρίστημι^{vdaa2p} ὁ^{danp} μέλος^{nanp} σύ$^{rpg-p}$ δοῦλος^{aanpn} ὁ^{ddfs} δικαιοσύνη^{ndfs} εἰς^{p} ἁγιασμός^{nams}. **v.20** ὅτε^{bo} γάρ^{c} δοῦλος^{nnmp} εἰμί^{viix2p} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} ἐλεύθερος^{anmpn} εἰμί^{viix2p} ὁ^{ddfs} δικαιοσύνη^{ndfs}. **v.21** τίς^{rqams} οὖν^{c} καρπός^{nams} ἔχω^{viia2p} τότε^{bo} ἐπί^{p} ὅς^{rrdnp} νῦν^{bo} ἐπαισχύνομαι^{vipn2p} ὁ^{dnns} γάρ^{c} τέλος^{nnns} ἐκεῖνος^{rdgmp} θάνατος^{nnms}. **v.22** νυνί^{bo} δέ^{c} ἐλευθερόω^{vpapnmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} δουλόω^{vpapnmp} δέ^{c} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἔχω^{vipa2p} ὁ^{dams} καρπός^{nams} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ἁγιασμός^{nams} ὁ^{dnns} δέ^{c} τέλος^{nnns} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.23** ὁ^{dnnp} γάρ^{c} ὀψώνιον^{nnnp} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} θάνατος^{nnms} ὁ^{dnns} δέ^{c} χάρισμα^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ζωή^{nnfs} αἰώνιος^{anfsn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **7. v.1** ἤ^{xo} ἀγνοέω^{vipa2p} ἀδελφός^{nvmp} γινώσκω^{vppadmp} γάρ^{c} νόμος^{nams} λαλέω^{vipa1s} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} κυριεύω^{vipa3s} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐπί^{p} ὅσος^{rcams} χρόνος^{nams} ζάω^{vipa3s}.

3 θάνῃ ὁ ἀνήρ κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ἄρα
οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς μοιχαλὶς χρηματίσει ἐὰν γένηται ἀν-
δρὶ ἑτέρῳ, ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνήρ ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ
νόμου τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα γενομένην ἀνδρὶ ἑτέ-
4 ρῳ. ὥστε ἀδελφοί μου καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ
τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ τῷ ἐκ
5 νεκρῶν ἐγερθέντι ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ θεῷ. ὅτε γὰρ
ἦμεν ἐν τῇ σαρκί τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν τὰ διὰ τοῦ νό-
μου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρποφορῆσαι
6 τῷ θανάτῳ, νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου ἀποθα-
νόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι
7 πνεύματος καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. Τί οὖν ἐροῦμεν
ὁ νόμος ἁμαρτία μὴ γένοιτο, ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνων
εἰ μὴ διὰ νόμου, τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν εἰ μὴ ὁ
8 νόμος ἔλεγεν Οὐκ ἐπιθυμήσεις. ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ
ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐ-
9 πιθυμίαν, χωρὶς γὰρ νόμου ἁμαρτία νεκρά. ἐγὼ δὲ ἔζων
χωρὶς νόμου ποτέ, ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς ἡ ἁμαρτία ἀ-
10 νέζησεν ἐγὼ δὲ ἀπέθανον. καὶ εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς
11 ζωὴν αὕτη εἰς θάνατον, ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα

---

v.2 ὁ^{dnfs} γάρ^{c} ὕπανδρος^{anfsn} γυνή^{nnfs} ὁ^{ddms} ζάω^{vppadms} ἀνήρ^{ndms} δέω^{vixp3s} νόμος^{ndms} ἐάν^{qo} δέ^{c} ἀποθνῄσκω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} ἀνήρ^{nnms} καταργέω^{vixp3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὁ^{dgms} ἀνήρ^{ngms}. **v.3** ἄρα^{xo} οὖν^{c} ζάω^{vppagms} ὁ^{dgms} ἀνήρ^{ngms} μοιχαλίς^{nnfs} χρηματίζω^{vifa3s} ἐάν^{qo} γίνομαι^{vsad3s} ἀνήρ^{ndms} ἕτερος^{admsn} ἐάν^{qo} δέ^{c} ἀποθνῄσκω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} ἀνήρ^{nnms} ἐλεύθερος^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὁ^{dgms} μή^{xo} εἰμί^{vnpx} αὐτός^{rpafs} μοιχαλίς^{nafs} γίνομαι^{vpadafs} ἀνήρ^{ndms} ἕτερος^{admsn}. **v.4** ὥστε^{c} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ θανατόω^{viap2p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} διά^{p} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dans} γίνομαι^{vnad} σύ$^{rpa-p}$ ἕτερος^{admsn} ὁ^{ddms} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἐγείρω^{vpapdms} ἵνα^{c} καρποφορέω^{vsaa1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.5** ὅτε^{bo} γάρ^{c} εἰμί^{viix1p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs} ὁ^{dnnp} πάθημα^{nnnp} ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} ὁ^{dnnp} διά^{p} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ἐνεργέω^{viim3s} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} μέλος^{ndnp} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dans} καρποφορέω^{vnaa} ὁ^{ddms} θάνατος^{ndms}. **v.6** νυνί^{bo} δέ^{c} καταργέω^{viap1p} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ἀποθνῄσκω^{vpaanmp} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} κατέχω^{viip1p} ὥστε^{c} δουλεύω^{vnpa} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} καινότης^{ndfs} πνεῦμα^{ngns} καί^{c} οὐ^{xo} παλαιότης^{ndfs} γράμμα^{ngns}. **v.7** τίς^{rqans} οὖν^{c} λέγω^{vifa1p} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} ἁμαρτία^{nnfs} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} ἀλλά^{c} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa1s} εἰ^{qo} μή^{xo} διά^{p} νόμος^{ngms} ὁ^{dafs} τέ^{xo} γάρ^{c} ἐπιθυμία^{nafs} οὐ^{xo} οἶδα^{viya1s} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} λέγω^{viia3s} οὐ^{xo} ἐπιθυμέω^{vifa2s}. **v.8** ἀφορμή^{nafs} δέ^{c} λαμβάνω^{vpaanfs} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nnfs} διά^{p} ὁ^{dgfs} ἐντολή^{ngfs} κατεργάζομαι^{viad3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ πᾶς^{aafsn} ἐπιθυμία^{nafs} χωρίς^{bo} γάρ^{c} νόμος^{ngms} ἁμαρτία^{nnfs} νεκρός^{anfsn}. **v.9** ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} ζάω^{viia1s} χωρίς^{bo} νόμος^{ngms} ποτέ^{xo} ἔρχομαι^{vpaagfs} δέ^{c} ὁ^{dgfs} ἐντολή^{ngfs} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nnfs} ἀναζάω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} ἀποθνῄσκω^{viaa1s}. **v.10** καί^{c} εὑρίσκω^{viap3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnfs} ἐντολή^{nnfs} ὁ^{dnfs} εἰς^{p} ζωή^{nafs} οὗτος^{rdnfs} εἰς^{p} θάνατος^{nams}.

διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέν με καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ 12
ἀγαθή. Τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ γέγονεν θάνατος μὴ γένοιτο, 13
ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία ἵνα φανῇ ἁμαρτία διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργαζομένη θάνατον ἵνα γένηται καθ ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. οἴδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος 14
πνευματικός ἐστιν ἐγὼ δὲ σάρκικός εἰμι πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν. ὃ γὰρ κατεργάζομαι οὐ γινώσκω, οὐ γὰρ ὃ 15
θέλω τοῦτο πράσσω ἀλλ ὃ μισῶ τοῦτο ποιῶ. εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω 16
τοῦτο ποιῶ σύμφημι τῷ νόμῳ ὅτι καλός. νυνὶ δὲ οὐκέτι 17
ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί τοῦτ ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου 18
ἀγαθόν, τὸ γὰρ θέλειν παράκειταί μοι τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐχ εὑρίσκω. οὐ γὰρ ὃ θέλω ποιῶ ἀγαθόν ἀλλ' ὃ 19
οὐ θέλω κακὸν τοῦτο πράσσω. εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω ἐγὼ τοῦτο 20
ποιῶ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτὸ ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. Εὑρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν 21
τὸ καλὸν ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται, συνήδομαι γὰρ τῷ 22
νόμῳ τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον. βλέπω δὲ ἕτερον 23

---

v.11 ὁ^{dnfs} γάρ^{c} ἁμαρτία^{nnfs} ἀφορμή^{nafs} λαμβάνω^{vpaanfs} διά^{p} ὁ^{dgfs} ἐντολή^{ngfs} ἐξαπατάω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} διά^{p} αὐτός^{rpgfs} ἀποκτείνω^{viaa3s}. **v.12** ὥστε^{c} ὁ^{dnms} μέν^{xo} νόμος^{nnms} ἅγιος^{anmsn} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἐντολή^{nnfs} ἅγιος^{anfsn} καί^{c} δίκαιος^{anfsn} καί^{c} ἀγαθός^{anfsn}. **v.13** ὁ^{dnns} οὖν^{c} ἀγαθός^{annsn} ἐγώ$^{rpd-s}$ γίνομαι^{vixa3s} θάνατος^{nnms} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} ἀλλά^{c} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nnfs} ἵνα^{c} φαίνω^{vsap3s} ἁμαρτία^{nnfs} διά^{p} ὁ^{dgns} ἀγαθός^{agnsn} ἐγώ$^{rpd-s}$ κατεργάζομαι^{vppnnfs} θάνατος^{nams} ἵνα^{c} γίνομαι^{vsad3s} κατά^{p} ὑπερβολή^{nafs} ἁμαρτωλός^{anfsn} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nnfs} διά^{p} ὁ^{dgfs} ἐντολή^{ngfs}. **v.14** οἶδα^{vixa1p} γάρ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} πνευματικός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} σαρκικός^{anmsn} εἰμί^{vipx1s} πιπράσκω^{vpxpnms} ὑπό^{p} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs}. **v.15** ὅς^{rrans} γάρ^{c} κατεργάζομαι^{vipn1s} οὐ^{xo} γινώσκω^{vipa1s} οὐ^{xo} γάρ^{c} ὅς^{rrans} θέλω^{vipa1s} οὗτος^{rdans} πράσσω^{vipa1s} ἀλλά^{c} ὅς^{rrans} μισέω^{vipa1s} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vipa1s}. **v.16** εἰ^{qo} δέ^{c} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} θέλω^{vipa1s} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vipa1s} σύμφημι^{vipx1s} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} ὅτι^{c} καλός^{anmsn}. **v.17** νυνί^{bo} δέ^{c} οὐκέτι^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ κατεργάζομαι^{vipn1s} αὐτός^{rpans} ἀλλά^{c} ὁ^{dnfs} οἰκέω^{vppanfs} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἁμαρτία^{nnfs}. **v.18** οἶδα^{vixa1s} γάρ^{c} ὅτι^{c} οὐ^{xo} οἰκέω^{vipa3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀγαθός^{aansn} ὁ^{dnns} γάρ^{c} θέλω^{vnpa} παράκειμαι^{vipn3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dans} δέ^{c} κατεργάζομαι^{vnpn} ὁ^{dans} καλός^{aansn} οὐ^{xo} εὑρίσκω^{vipa1s}. **v.19** οὐ^{xo} γάρ^{c} ὅς^{rrans} θέλω^{vipa1s} ποιέω^{vipa1s} ἀγαθός^{aansn} ἀλλά^{c} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} θέλω^{vipa1s} κακός^{aansn} οὗτος^{rdans} πράσσω^{vipa1s}. **v.20** εἰ^{qo} δέ^{c} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} θέλω^{vipa1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ οὗτος^{rdans} ποιέω^{vipa1s} οὐκέτι^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ κατεργάζομαι^{vipn1s} αὐτός^{rpans} ἀλλά^{c} ὁ^{dnfs} οἰκέω^{vppanfs} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἁμαρτία^{nnfs}. **v.21** εὑρίσκω^{vipa1s} ἄρα^{xo} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ὁ^{ddms} θέλω^{vppadms} ἐγώ$^{rpd-s}$ ποιέω^{vnpa} ὁ^{dans} καλός^{aansn} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnns} κακός^{annsn} παράκειμαι^{vipn3s}. **v.22** συνήδομαι^{vipn1s} γάρ^{c} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} κατά^{p} ὁ^{dams} ἔσω^{bo} ἄνθρωπος^{nams}.

νόμον ἐν τοῖς μέλεσίν μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ
νοός μου καὶ αἰχμαλωτίζοντά με ἐν τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας
24 τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσίν μου. ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος,
25 τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος τοῦ θανάτου τούτου. εὐ-
χάριστῶ τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἄρα
οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοΐ δουλεύω νόμῳ θεοῦ τῇ δὲ σαρκὶ
νόμῳ ἁμαρτίας.

8 Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μὴ κα-
2 τὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. ὁ γὰρ νόμος
τοῦ πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσέν με
3 ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. τὸ γὰρ
ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ τῆς σαρκός ὁ θεὸς
τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας
καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινεν τὴν ἁμαρτίαν ἐν τῇ σαρκί.
4 ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν τοῖς μὴ κα-
5 τὰ σάρκα περιπατοῦσιν ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. οἱ γὰρ κατὰ
σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα
6 τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος τὸ
7 δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη, διότι τὸ φρό-
νημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς θεόν τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ

---

v.23 βλέπω^{vipa1s} δέ^{c} ἕτερος^{aamsn} νόμος^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} μέλος^{ndnp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀντιστρατεύω^{vppnams} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} ὁ^{dgms} νοῦς^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} αἰχμαλωτίζω^{vppaams} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} ὁ^{ddms} εἰμί^{vppxdms} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} μέλος^{ndnp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.24** ταλαίπωρος^{anmsn} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἄνθρωπος^{nnms} τίς^{rqnms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ῥύομαι^{vifd3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} οὗτος^{rdgms}. **v.25** εὐχαριστέω^{vipa1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἄρα^{xo} οὖν^{c} αὐτός^{rpnms} ἐγώ$^{rpn-s}$ ὁ^{ddms} μέν^{xo} νοῦς^{ndms} δουλεύω^{vipa1s} νόμος^{ndms} θεός^{ngms} ὁ^{ddfs} δέ^{c} σάρξ^{ndfs} νόμος^{ndms} ἁμαρτία^{ngfs}. **8. v.1** οὐδείς^{annsn} ἄρα^{xo} νῦν^{bo} κατάκριμα^{nnns} ὁ^{ddmp} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} μή^{xo} κατά^{p} σάρξ^{nafs} περιπατέω^{vppadmp} ἀλλά^{c} κατά^{p} πνεῦμα^{nans}. **v.2** ὁ^{dnms} γάρ^{c} νόμος^{nnms} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἐλευθερόω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀπό^{p} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms}. **v.3** ὁ^{dnns} γάρ^{c} ἀδύνατος^{annsn} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} ἀσθενέω^{viia3s} διά^{p} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} ἑαυτοῦ^{rxgms} υἱός^{nams} πέμπω^{vpaanms} ἐν^{p} ὁμοίωμα^{ndns} σάρξ^{ngfs} ἁμαρτία^{ngfs} καί^{c} περί^{p} ἁμαρτία^{ngfs} κατακρίνω^{viaa3s} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs}. **v.4** ἵνα^{c} ὁ^{dans} δικαίωμα^{nans} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} πληρόω^{vsap3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{ddmp} μή^{xo} κατά^{p} σάρξ^{nafs} περιπατέω^{vppadmp} ἀλλά^{c} κατά^{p} πνεῦμα^{nans}. **v.5** ὁ^{dnmp} γάρ^{c} κατά^{p} σάρξ^{nafs} εἰμί^{vppxnmp} ὁ^{danp} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} φρονέω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} δέ^{c} κατά^{p} πνεῦμα^{nans} ὁ^{danp} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns}. **v.6** ὁ^{dnns} γάρ^{c} φρόνημα^{nnns} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} θάνατος^{nnms} ὁ^{dnns} δέ^{c} φρόνημα^{nnns} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ζωή^{nnfs} καί^{c} εἰρήνη^{nnfs}.

ὑποτάσσεται οὐδὲ γὰρ δύναται, οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες θεῷ 8
ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκὶ ἀλλ᾽ ἐν 9
πνεύματι εἴπερ πνεῦμα θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν εἰ δέ τις πνεῦμα
Χριστοῦ οὐκ ἔχει οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ Χριστὸς ἐν 10
ὑμῖν τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ
διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν 11
ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν ὁ ἐγείρας τὸν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν
ζῳοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν διὰ τὸ ἐνοικοῦν αὐ-
τοῦ Πνεῦμα ἐν ὑμῖν. Ἄρα οὖν ἀδελφοί ὀφειλέται ἐσμέν 12
οὐ τῇ σαρκὶ τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε 13
μέλλετε ἀποθνῄσκειν, εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώμα-
τος θανατοῦτε ζήσεσθε. ὅσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται 14
οὗτοι εἰσιν υἱοὶ θεοῦ. οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας 15
πάλιν εἰς φόβον ἀλ᾽λ ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας ἐν ᾧ κρά-
ζομεν Αββα ὁ πατήρ. αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ 16
πνεύματι ἡμῶν ὅτι ἐσμὲν τέκνα θεοῦ. εἰ δὲ τέκνα καὶ κλη- 17
ρονόμοι, κληρονόμοι μὲν θεοῦ συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ
εἴπερ συμπάσχομεν ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. Λογίζομαι 18
γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν
μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. ἡ γὰρ ἀπο- 19

---

v.7 διότι^{c} ὁ^{dnns} φρόνημα^{nnns} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} ἔχθρα^{nnfs} εἰς^{p} θεός^{nams} ὁ^{ddms} γάρ^{c} νόμος^{ndms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ὑποτάσσω^{vipp3s} οὐδέ^{bo} γάρ^{c} δύναμαι^{vipn3s}. **v.8** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἐν^{p} σάρξ^{ndfs} εἰμί^{vppxnmp} θεός^{ndms} ἀρέσκω^{vnaa} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3p}. **v.9** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx2p} ἐν^{p} σάρξ^{ndfs} ἀλλά^{c} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} εἴπερ^{qo} πνεῦμα^{nnns} θεός^{ngms} οἰκέω^{vipa3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σρινμσ πνεῦμα^{nans} Χριστός^{ngms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} οὗτος^{rdnms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} αὐτός^{rpgms}. **v.10** εἰ^{qo} δέ^{c} Χριστός^{nnms} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnns} μέν^{xo} σῶμα^{nnns} νεκρός^{annsn} διά^{p} ἁμαρτία^{nafs} ὁ^{dnns} δέ^{c} πνεῦμα^{nnns} ζωή^{nnfs} διά^{p} δικαιοσύνη^{nafs}. **v.11** εἰ^{qo} δέ^{c} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dgms} ἐγείρω^{vpaagms} Ἰησοῦς^{nams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} οἰκέω^{vipa3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnms} ἐγείρω^{vpaanms} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ζῳοποιέω^{vifa3s} καί^{c} ὁ^{danp} θνητός^{aanpn} σῶμα^{nanp} σύ$^{rpg-p}$ διά^{p} ὁ^{dans} ἐνοικέω^{vppaans} αὐτός^{rpgms} πνεῦμα^{nans} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$. **v.12** ἄρα^{xo} οὖν^{c} ἀδελφός^{nvmp} ὀφειλέτης^{nnmp} εἰμί^{vipx1p} οὐ^{xo} ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs} ὁ^{dgms} κατά^{p} σάρξ^{nafs} ζάω^{vnpa}. **v.13** εἰ^{qo} γάρ^{c} κατά^{p} σάρξ^{nafs} ζάω^{vipa2p} μέλλω^{vipa2p} ἀποθνῄσκω^{vnpa} εἰ^{qo} δέ^{c} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dafp} πρᾶξις^{nafp} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} θανατόω^{vipa2p} ζάω^{vifd2p}. **v.14** ὅσος^{rcnmp} γάρ^{c} πνεῦμα^{ndns} θεός^{ngms} ἄγω^{vipp3p} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} υἱός^{nnmp} θεός^{ngms}. **v.15** οὐ^{xo} γάρ^{c} λαμβάνω^{viaa2p} πνεῦμα^{nans} δουλεία^{ngfs} πάλιν^{bo} εἰς^{p} φόβος^{nams} ἀλλά^{c} λαμβάνω^{viaa2p} πνεῦμα^{nans} υἱοθεσία^{ngfs} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} κράζω^{vipa1p} ἀββά^{tp} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms}. **v.16** αὐτός^{rpnns} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} συμμαρτυρέω^{vipa3s} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὅτι^{c} εἰμί^{vipx1p} τέκνον^{nnnp} θεός^{ngms}. **v.17** εἰ^{qo} δέ^{c} τέκνον^{nnnp} καί^{c} κληρονόμος^{nnmp} κληρονόμος^{nnmp} μέν^{xo} θεός^{ngms} συγκληρονόμος^{anmpn} δέ^{c} Χριστός^{ngms} εἴπερ^{qo} συμπάσχω^{vipa1p} ἵνα^{c} καί^{c} συνδοξάζω^{vsap1p}. **v.18** λογίζομαι^{vipn1s} γάρ^{c} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἄξιος^{annpn} ὁ^{dnnp} πάθημα^{nnnp} ὁ^{dgms} νῦν^{bo} καιρός^{ngms} πρός^{p} ὁ^{dafs} μέλλω^{vppaafs} δόξα^{nafs} ἀποκαλύπτω^{vnap} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$.

καραδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ
20 ἀπεκδέχεται. τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη οὐχ ἑ-
21 κοῦσα ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα ἐπ᾽ ἐλπίδι. ὅτι καὶ αὐτὴ
ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς
22 εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ. οἴδα-
μεν γὰρ ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι
23 τοῦ νῦν, οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ
πνεύματος ἔχοντες καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν
υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡ-
24 μῶν. τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν, ἐλπὶς δὲ βλεπομένη οὐκ
25 ἔστιν ἐλπίς, ὃ γὰρ βλέπει τίς τί καί ἐλπίζει. εἰ δὲ ὃ οὐ βλέ-
26 πομεν ἐλπίζομεν δι᾽ ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. Ὡσαύτως
δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν,
τὸ γὰρ τί προσευξόμεθα καθὸ δεῖ οὐκ οἴδαμεν ἀλ᾽λ αὐτὸ
τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλή-
27 τοις, ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας οἶδεν τί τὸ φρόνημα τοῦ
28 πνεύματος ὅτι κατὰ θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. οἴδαμεν
δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσιν τὸν θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν
29 τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. ὅτι οὓς προέγνω καὶ
προώρισεν συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ

---

v.19 ὁ^{dnfs} γάρ^{c} ἀποκαραδοκία^{nnfs} ὁ^{dgfs} κτίσις^{ngfs} ὁ^{dafs} ἀποκάλυψις^{nafs} ὁ^{dgmp} υἱός^{ngmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀπεκδέχομαι^{vipn3s}. **v.20** ὁ^{ddfs} γάρ^{c} ματαιότης^{ndfs} ὁ^{dnfs} κτίσις^{nnfs} ὑποτάσσω^{viap3s} οὐ^{xo} ἑκών^{anfsn} ἀλλά^{c} διά^{p} ὁ^{dams} ὑποτάσσω^{vpaaams} ἐπί^{p} ἐλπίς^{ndfs}. **v.21** ὅτι^{c} καί^{c} αὐτός^{rpnfs} ὁ^{dnfs} κτίσις^{nnfs} ἐλευθερόω^{vifp3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} δουλεία^{ngfs} ὁ^{dgfs} φθορά^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἐλευθερία^{nafs} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgnp} τέκνον^{ngnp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.22** οἶδα^{vixa1p} γάρ^{c} ὅτι^{c} πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} κτίσις^{nnfs} συστενάζω^{vipa3s} καί^{c} συνωδίνω^{vipa3s} ἄχρι^{p} ὁ^{dgms} νῦν^{bo}. **v.23** οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^{c} ἀλλά^{c} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} ὁ^{dafs} ἀπαρχή^{nafs} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ἔχω^{vppanmp} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ αὐτός^{rpnmp} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} στενάζω^{vipa1p} υἱοθεσία^{nafs} ἀπεκδέχομαι^{vppnnmp} ὁ^{dafs} ἀπολύτρωσις^{nafs} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.24** ὁ^{ddfs} γάρ^{c} ἐλπίς^{ndfs} σῴζω^{viap1p} ἐλπίς^{nnfs} δέ^{c} βλέπω^{vpppnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐλπίς^{nnfs} ὅς^{rrans} γάρ^{c} βλέπω^{vipa3s} τίς^{rinms} τίς^{rqans} καί^{c} ἐλπίζω^{vipa3s}. **v.25** εἰ^{qo} δέ^{c} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} βλέπω^{vipa1p} ἐλπίζω^{vipa1p} διά^{p} ὑπομονή^{ngfs} ἀπεκδέχομαι^{vipn1p}. **v.26** ὡσαύτως^{bo} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} συναντιλαμβάνομαι^{vipn3s} ὁ^{ddfp} ἀσθένεια^{ndfp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dans} γάρ^{c} τίς^{rqans} προσεύχομαι^{vifd1p} καθό^{bo} δεῖ^{vipq3s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1p} ἀλλά^{c} αὐτός^{rpnns} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὑπερεντυγχάνω^{vipa3s} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ στεναγμός^{ndmp} ἀλάλητος^{admpn}. **v.27** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐραυνάω^{vppanms} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} οἶδα^{vixa3s} τίς^{rqnns} ὁ^{dnns} φρόνημα^{nnns} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὅτι^{c} κατά^{p} θεός^{nams} ἐντυγχάνω^{vipa3s} ὑπέρ^{p} ἅγιος^{agmpn}. **v.28** οἶδα^{vixa1p} δέ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{ddmp} ἀγαπάω^{vppadmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} πᾶς^{aanpn} συνεργέω^{vipa3s} εἰς^{p} ἀγαθός^{aansn} ὁ^{ddmp} κατά^{p} πρόθεσις^{nafs} κλητός^{admpn} εἰμί^{vppxdmp}.

εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς, οὓς δὲ προ- 30
ὡρισεν τούτους καὶ ἐκάλεσεν, καὶ οὓς ἐκάλεσεν τούτους
καὶ ἐδικαίωσεν, οὓς δὲ ἐδικαίωσεν τούτους καὶ ἐδόξασεν.
Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν τίς καθ 31
ἡμῶν. ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο ἀλ᾽λ ὑπὲρ ἡμῶν 32
πάντων παρέδωκεν αὐτόν πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα
ἡμῖν χαρίσεται. τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ θεὸς ὁ 33
δικαιῶν, τίς ὁ κατακρινῶν Χριστὸς ὁ ἀποθανών μᾶλλον δὲ 34
καί ἐγερθείς ὃς καὶ ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ ὃς καὶ ἐντυγ-
χάνει ὑπὲρ ἡμῶν. τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ 35
Χριστοῦ θλῖψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς ἢ γυμνό-
της ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα. καθὼς γέγραπται ὅτι Ἕνεκεν 36
σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλογίσθημεν ὡς πρό-
βατα σφαγῆς. ἀλλ ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ 37
ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε 38
ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις οὔτε ἐνεστῶτα
οὔτε μέλλοντα. οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις 39
ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ
τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ οὐ ψεύδομαι συμμαρτυρού- **9**

---

v.29 ὅτι^{c} ὅς^{rramp} προγινώσκω^{viaa3s} καί^{c} προορίζω^{viaa3s} σύμμορφος^{aampn} ὁ^{dgfs} εἰκών^{ngfs} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dans} εἰμί^{vnpx} αὐτός^{rpams} πρωτότοκος^{aamsn} ἐν^{p} πολύς^{admpn} ἀδελφός^{ndmp}. **v.30** ὅς^{rramp} δέ^{c} προορίζω^{viaa3s} οὗτος^{rdamp} καί^{c} καλέω^{viaa3s} καί^{c} ὅς^{rramp} καλέω^{viaa3s} οὗτος^{rdamp} καί^{c} δικαιόω^{viaa3s} ὅς^{rramp} δέ^{c} δικαιόω^{viaa3s} οὗτος^{rdamp} καί^{c} δοξάζω^{viaa3s}. **v.31** τίς^{rqans} οὖν^{c} λέγω^{vifa1p} πρός^{p} οὗτος^{rdanp} εἰ^{qo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ τίς^{rqnms} κατά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.32** ὅς^{rrnms} γέ^{xo} ὁ^{dgms} ἴδιος^{agmsn} υἱός^{ngms} οὐ^{xo} φείδομαι^{viad3s} ἀλλά^{c} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ πᾶς^{agmpn} παραδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} πῶς^{bo} οὐχί^{xo} καί^{c} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ἐγώ$^{rpd-p}$ χαρίζομαι^{vifd3s}. **v.33** τίς^{rqnms} ἐγκαλέω^{vifa3s} κατά^{p} ἐκλεκτός^{agmpn} θεός^{ngms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} δικαιόω^{vppanms}. **v.34** τίς^{rqnms} ὁ^{dnms} κατακρίνω^{vpfanms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} ἀποθνήσκω^{vpaanms} μᾶλλον^{bo} δέ^{c} καί^{c} ἐγείρω^{vpapnms} ὅς^{rrnms} καί^{c} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} δεξιός^{adfsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅς^{rrnms} καί^{c} ἐντυγχάνω^{vipa3s} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.35** τίς^{rqnms} ἐγώ$^{rpa-p}$ χωρίζω^{vifa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ἀγάπη^{ngfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} θλῖψις^{nnfs} ἤ^{xo} στενοχωρία^{nnfs} ἤ^{xo} διωγμός^{nnms} ἤ^{xo} λιμός^{nnms} ἤ^{xo} γυμνότης^{nnfs} ἤ^{xo} κίνδυνος^{nnms} ἤ^{xo} μάχαιρα^{nnfs}. **v.36** καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅτι^{c} ἕνεκα^{bo} σύ$^{rpg-s}$ θανατόω^{vipp1p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} λογίζομαι^{viap1p} ὡς^{bo} πρόβατον^{nnnp} σφαγή^{ngfs}. **v.37** ἀλλά^{c} ἐν^{p} οὗτος^{rddnp} πᾶς^{adnpn} ὑπερνικάω^{vipa1p} διά^{p} ὁ^{dgms} ἀγαπάω^{vpaagms} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.38** πείθω^{vixp1s} γάρ^{c} ὅτι^{c} οὔτε^{c} θάνατος^{nnms} οὔτε^{c} ζωή^{nnfs} οὔτε^{c} ἄγγελος^{nnmp} οὔτε^{c} ἀρχή^{nnfp} οὔτε^{c} δύναμις^{nnfp} οὔτε^{c} ἐνίστημι^{vpxannp} οὔτε^{c} μέλλω^{vppannp}. **v.39** οὔτε^{c} ὕψωμα^{nnns} οὔτε^{c} βάθος^{nnns} οὔτε^{c} τι-σρινφσ κτίσις^{nnfs} ἕτερος^{anfsn} δύναμαι^{vifd3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ χωρίζω^{vnaa} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ἀγάπη^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$.

2 σης μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ὅτι λύπη
μοί ἐστιν μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου.
3 εὐχόμην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ
ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα.
4 οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλῖται ὧν ἡ υἱοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ
διαθῆκαι καὶ ἡ νομοθεσία καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγε-
5 λίαι. ὧν οἱ πατέρες καὶ ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ
6 ὢν ἐπὶ πάντων θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν. Οὐχ
οἷον δὲ ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ γὰρ πάντες
7 οἱ ἐξ Ἰσραήλ οὗτοι Ἰσραήλ, οὐδ ὅτι εἰσὶν σπέρμα Ἀβραάμ
8 πάντες τέκνα ἀλ᾽λ Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα. τοῦτ
ἔστιν οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ
9 τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. ἐπαγγελίας
γὰρ ὁ λόγος οὗτος Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ
10 ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός. οὐ μόνον δέ ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ
11 ἑνὸς κοίτην ἔχουσα Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, μήπω γὰρ
γεννηθέντων μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἵνα ἡ κατ
ἐκλογὴν πρόθεσις τοῦ θεοῦ μένῃ οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ
12 καλοῦντος. ἐρρήθη αὐτῇ ὅτι Ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσ-
13 σονι. καθὼς γέγραπται Τὸν Ἰακὼβ ἠγάπησα τὸν δὲ Ἠσαῦ

---

9. v.1 ἀλήθειαnafs λέγωvipa1s ἐνp Χριστόςndms οὐxo ψεύδομαιvipn1s συμμαρτυρέωvppagfs ἐγώrpd-s ὁdgfs συνείδησιςngfs ἐγώrpg-s ἐνp πνεῦμαndns ἅγιοςadnsn. **v.2** ὅτιc λύπηnnfs ἐγώrpd-s εἰμίvipx3s μέγαςanfsn καίc ἀδιάλειπτοςanfsn ὀδύνηnnfs ὁddfs καρδίαndfs ἐγώrpg-s. **v.3** εὔχομαιviin1s γάρc αὐτόςrpnms ἐγώrpn-s ἀνάθεμαnnns εἰμίvnpx ἀπόp ὁdgms Χριστόςngms ὑπέρp ὁdgmp ἀδελφόςngmp ἐγώrpg-s ὁdgmp συγγενήςagmpn ἐγώrpg-s κατάp σάρξnafs. **v.4** ὅστιςrrnmp εἰμίvipx3p Ἰσραηλίτηςnnmp ὅςrrgmp ὁdnfs υἱοθεσίαnnfs καίc ὁdnfs δόξαnnfs καίc ὁdnfp διαθήκηnnfp καίc ὁdnfs νομοθεσίαnnfs καίc ὁdnfs λατρείαnnfs καίc ὁdnfp ἐπαγγελίαnnfp. **v.5** ὅςrrgmp ὁdnmp πατήρnnmp καίc ἐκp ὅςrrgmp ὁdnms Χριστόςnnms ὁdnns κατάp σάρξnafs ὁdnms εἰμίvppxnms ἐπίp πᾶςagnpn θεόςnnms εὐλογητόςanmsn εἰςp ὁdamp αἰώνnamp ἀμήνth. **v.6** οὐxo οἷοςrcnns δέc ὅτιc ἐκπίπτωvixa3s ὁdnms λόγοςnnms ὁdgms θεόςngms οὐxo γάρc πᾶςanmpn ὁdnmp ἐκp Ἰσραήλtp οὗτοςrdnmp Ἰσραήλtp. **v.7** οὐδέbo ὅτιc εἰμίvipx3p σπέρμαnnns Ἀβραάμtp πᾶςanmpn τέκνονnnnp ἀλλάc ἐνp Ἰσαάκtp καλέωvifp3s σύrpd-s σπέρμαnnns. **v.8** οὗτοςrdnns εἰμίvipx3s οὐxo ὁdnnp τέκνονnnnp ὁdgfs σάρξngfs οὗτοςrdnnp τέκνονnnnp ὁdgms θεόςngms ἀλλάc ὁdnnp τέκνονnnnp ὁdgfs ἐπαγγελίαngfs λογίζομαιvipn3s εἰςp σπέρμαnans. **v.9** ἐπαγγελίαngfs γάρc ὁdnms λόγοςnnms οὗτοςrdnms κατάp ὁdams καιρόςnams οὗτοςrdams ἔρχομαιvifd1s καίc εἰμίvifx3s ὁddfs Σάρραndfs υἱόςnnms. **v.10** οὐxo μόνοςbo δέc ἀλλάc καίc Ῥεβέκκαnnfs ἐκp εἷςngms κοίτηnafs ἔχωvppanfs Ἰσαάκtp ὁdgms πατήρngms ἐγώrpg-p. **v.11** μήπωbo γάρc γεννάωvpapgmp μηδέc πράσσωvpaagmp τι-σριανσ ἀγαθόςaansn ἤxo κακόςaansn ἵναc ὁdnfs κατάp ἐκλογήnafs πρόθεσιςnnfs ὁdgms θεόςngms μένωvspa3s οὐxo ἐκp ἔργονngnp ἀλλάc ἐκp ὁdgms καλέωvppagms. **v.12** ῥέωviap3s αὐτόςrpdfs ὅτιc ὁdnms μέγαςanmsc δουλεύωvifa3s ὁddms ἐλάσσωνadmsn.

ἐμίσησα. Τί οὖν ἐροῦμεν μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ μὴ γέ- 14
νοιτο, τῷ γὰρ Μωϋσῇ λέγει Ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ καὶ οἰκτει- 15
ρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ 16
τρέχοντος ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος θεοῦ. λέγει γὰρ ἡ γραφὴ 17
τῷ Φαραὼ ὅτι Εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε ὅπως ἐνδείξωμαι
ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου
ἐν πάσῃ τῇ γῇ. ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ ὃν δὲ θέλει σκλη- 18
ρύνει. Ἐρεῖς οὖν μοι Τί ἔτι μέμφεται τῷ γὰρ βουλήματι 19
αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν. μενοῦνγε ὦ ἄνθρωπε σὺ τίς εἶ ὁ ἀν- 20
ταποκρινόμενος τῷ θεῷ μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι Τί
με ἐποίησας οὕτως. ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ 21
πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν
σκεῦος ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι 22
τὴν ὀργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατὸν αὐτοῦ ἤνεγκεν ἐν πολ-
λῇ μακροθυμίᾳ σκεύη ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν.
καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη 23
ἐλέους ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν. οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡ- 24
μᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν. ὡς καὶ ἐν 25
τῷ Ὡσηὲ λέγει Καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου καὶ τὴν

---

v.13 καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dams} Ἰακώβ^{tp} ἀγαπάω^{viaa1s} ὁ^{dams} δέ^{c} Ἡσαῦ^{tp} μισέω^{viaa1s}. **v.14** τίς^{rqans} οὖν^{c} λέγω^{vifa1p} μή^{xo} ἀδικία^{nnfs} παρά^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s}. **v.15** ὁ^{ddms} γάρ^{c} Μωϋσῆς^{ndms} λέγω^{vipa3s} ἐλεέω^{vifa1s} ὅς^{rrams} ἄν^{xo} ἐλεέω^{vspa1s} καί^{c} οἰκτίρω^{vifa1s} ὅς^{rrams} ἄν^{xo} οἰκτίρω^{vspa1s}. **v.16** ἄρα^{xo} οὖν^{c} οὐ^{xo} ὁ^{dgms} θέλω^{vppagms} οὐδέ^{bo} ὁ^{dgms} τρέχω^{vppagms} ἀλλά^{c} ὁ^{dgms} ἐλεέω^{vppagms} θεός^{ngms}. **v.17** λέγω^{vipa3s} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} ὁ^{ddms} Φαραώ^{tp} ὅτι^{c} εἰς^{p} αὐτός^{rpans} οὗτος^{rdans} ἐξεγείρω^{viaa1s} σύ$^{rpa-s}$ ὅπως^{bo} ἐνδείκνυμι^{vsam1s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὅπως^{bo} διαγγέλλω^{vsap3s} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs}. **v.18** ἄρα^{xo} οὖν^{c} ὅς^{rrams} θέλω^{vipa3s} ἐλεέω^{vipa3s} ὅς^{rrams} δέ^{c} θέλω^{vipa3s} σκληρύνω^{vipa3s}. **v.19** λέγω^{vifa2s} οὖν^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ τίς^{rqans} ἔτι^{bo} μέμφομαι^{vipn3s} ὁ^{ddns} γάρ^{c} βούλημα^{ndns} αὐτός^{rpgms} τίς^{rqnms} ἀνθίστημι^{vixa3s}. **v.20** μενοῦνγε^{xo} ὦ^{i} ἄνθρωπος^{nvms} σύ$^{rpn-s}$ τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} ἀνταποκρίνομαι^{vppnnms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} μή^{xo} λέγω^{vifa3s} ὁ^{dnns} πλάσμα^{nnns} ὁ^{ddms} πλάσσω^{vpaadms} τίς^{rqans} ἐγώ$^{rpa-s}$ ποιέω^{viaa2s} οὕτω^{bo}. **v.21** ἤ^{xo} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dnms} κεραμεύς^{nnms} ὁ^{dgms} πηλός^{ngms} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} αὐτός^{rpgns} φύραμα^{ngns} ποιέω^{vnaa} ὅς^{rrans} μέν^{xo} εἰς^{p} τιμή^{nafs} σκεῦος^{nans} ὅς^{rrans} δέ^{c} εἰς^{p} ἀτιμία^{nafs}. **v.22** εἰ^{qo} δέ^{c} θέλω^{vppanms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐνδείκνυμι^{vnam} ὁ^{dafs} ὀργή^{nafs} καί^{c} γνωρίζω^{vnaa} ὁ^{dans} δυνατός^{aansn} αὐτός^{rpgms} φέρω^{viaa3s} ἐν^{p} πολύς^{adfsn} μακροθυμία^{ndfs} σκεῦος^{nanp} ὀργή^{ngfs} καταρτίζω^{vpxpanp} εἰς^{p} ἀπώλεια^{nafs}. **v.23** καί^{c} ἵνα^{c} γνωρίζω^{vsaa3s} ὁ^{dams} πλοῦτος^{nams} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} σκεῦος^{nanp} ἔλεος^{ngns} ὅς^{rranp} προετοιμάζω^{viaa3s} εἰς^{p} δόξα^{nafs}. **v.24** ὅς^{rramp} καί^{c} καλέω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ οὐ^{xo} μόνος^{bo} ἐκ^{p} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἀλλά^{c} καί^{c} ἐκ^{p} ἔθνος^{ngnp}.

26 οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην, καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ οὗ
ἐρρήθη αὐτοῖς Οὐ λαός μου ὑμεῖς ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ
27 θεοῦ ζῶντος. Ἠσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ Ἐὰν ᾖ ὁ
ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης τὸ κα-
28 τάλειμμα σωθήσεται, λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων
ἐν δικαιοσυνῇ ὅτι λόγον συντετμημένον ποιήσει κύριος ἐ-
29 πὶ τῆς γῆς. καὶ καθὼς προείρηκεν Ἠσαΐας Εἰ μὴ κύριος
Σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθη-
30 μεν καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὡμοιώθημεν. Τί οὖν ἐροῦμεν ὅτι
ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην κατέλαβεν δικαιοσύνην
31 δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως. Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον
32 δικαιοσύνης εἰς νόμον δικαιοσύνης, οὐκ ἔφθασεν. διὰ τί·
ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ ὡς ἐξ ἔργων νόμου, προσέκοψαν
33 γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος, καθὼς γέγραπται Ἰδοὺ τί-
θημι ἐν Σιὼν λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου
καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

10 Ἀδελφοί ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέη-
σις ἡ πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ ἐστιν εἰς σωτηρίαν.
2 μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον θεοῦ ἔχουσιν ἀλλ οὐ κατ ἐ-
3 πίγνωσιν, ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύνην καὶ

---

v.25 ὡς^{bo} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ὡσηέ^{tp} λέγω^{vipa3s} καλέω^{vifa1s} ὁ^{dams} οὐ^{xo} λαός^{nams} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ λαός^{nams} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} ὁ^{dafs} οὐ^{xo} ἀγαπάω^{vpxpafs} ἀγαπάω^{vpxpafs}. **v.26** καί^{c} εἰμί^{vifx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} τόπος^{ndms} ὅς^{bo} ῥέω^{viap3s} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} λαός^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ σύ$^{rpn\text{-}p}$ ἐκεῖ^{bo} καλέω^{vifp3p} υἱός^{nnmp} θεός^{ngms} ζάω^{vppagms}. **v.27** Ἠσαΐας^{nnms} δέ^{c} κράζω^{vipa3s} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} ἐάν^{qo} εἰμί^{vspx3s} ὁ^{dnms} ἀριθμός^{nnms} ὁ^{dgmp} υἱός^{ngmp} Ἰσραήλ^{tp} ὡς^{bo} ὁ^{dnfs} ἄμμος^{nnfs} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} ὁ^{dnns} κατάλειμμα^{nnns} σῴζω^{vifp3s}. **v.28** λόγος^{nams} γάρ^{c} συντελέω^{vppanms} καί^{c} συντέμνω^{vppanms} ἐν^{p} δικαιοσύνη^{ndfs} ὅτι^{c} λόγος^{nams} συντέμνω^{vpxpams} ποιέω^{vifa3s} κύριος^{nnms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.29** καί^{c} καθώς^{bo} προλέγω^{vixa3s} Ἠσαΐας^{nnms} εἰ^{qo} μή^{xo} κύριος^{nnms} Σαβαώθth ἐγκαταλείπω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}p}$ σπέρμα^{nans} ὡς^{bo} Σόδομα^{nnnp} ἄν^{xo} γίνομαι^{viao1p} καί^{c} ὡς^{bo} Γόμορρα^{nnfs} ἄν^{xo} ὁμοιόω^{viap1p}. **v.30** τίς^{rqans} οὖν^{c} λέγω^{vifa1p} ὅτι^{c} ἔθνος^{nnnp} ὁ^{dnnp} μή^{xo} διώκω^{vppannp} δικαιοσύνη^{nafs} καταλαμβάνω^{viaa3s} δικαιοσύνη^{nafs} δικαιοσύνη^{nafs} δέ^{c} ὁ^{dafs} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs}. **v.31** Ἰσραήλ^{tp} δέ^{c} διώκω^{vppanms} νόμος^{nams} δικαιοσύνη^{ngfs} εἰς^{p} νόμος^{nams} δικαιοσύνη^{ngfs} οὐ^{xo} φθάνω^{viaa3s}. **v.32** διά^{p} τίς^{rqans} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} ἐκ^{p} ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} προσκόπτω^{viaa3p} γάρ^{c} ὁ^{ddms} λίθος^{ndms} ὁ^{dgns} πρόσκομμα^{ngns}. **v.33** καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἰδού^{vdaa2s} τίθημι^{vipa1s} ἐν^{p} Σιών^{tp} λίθος^{nams} πρόσκομμα^{ngns} καί^{c} πέτρα^{nafs} σκάνδαλον^{ngns} καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo} καταισχύνω^{vifp3s}. **10. v.1** ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dnfs} μέν^{xo} εὐδοκία^{nnfs} ὁ^{dgfs} ἐμός^{rsgfs} καρδία^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} δέησις^{nnfs} ὁ^{dnfs} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} εἰμί^{vipx3s} εἰς^{p} σωτηρία^{nafs}. **v.2** μαρτυρέω^{vipa1s} γάρ^{c} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^{c} ζῆλος^{nams} θεός^{ngms} ἔχω^{vipa3p} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} κατά^{p} ἐπίγνωσις^{nafs}.

τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στῆσαι τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ
θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν, τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δι- 4
καιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. Μωϋσῆς γὰρ γράφει τὴν 5
δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρω-
πος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως 6
λέγει Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐ-
ρανόν τοῦτ ἔστιν Χριστὸν καταγαγεῖν, ἢ Τίς καταβήσεται 7
εἰς τὴν ἄβυσσον τοῦτ ἔστιν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν.
ἀλλὰ τί λέγει Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν ἐν τῷ στόματί σου 8
καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου τοῦτ ἔστιν τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κη-
ρύσσομεν. ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου κύριον 9
Ἰησοῦν καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς αὐ-
τὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν σωθήσῃ, καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς 10
δικαιοσύνην στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. λέγει 11
γὰρ ἡ γραφή Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσε-
ται. οὐ γάρ ἐστιν διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἕλληνος ὁ 12
γὰρ αὐτὸς κύριος πάντων πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικα-
λουμένους αὐτόν, Πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα 13
κυρίου σωθήσεται. Πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐ- 14
πίστευσαν πῶς δὲ πιστεύσουσιν οὗ οὐκ ἤκουσαν πῶς δὲ

---

v.3 ἀγνοέω^{vppanmp} γάρ^{c} ὁ^{dafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} δικαιοσύνη^{nafs} ζητέω^{vppanmp} ἵστημι^{vnaa} ὁ^{ddfs} δικαιοσύνη^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ὑποτάσσω^{viap3p}. **v.4** τέλος^{nnns} γάρ^{c} νόμος^{ngms} Χριστός^{nnms} εἰς^{p} δικαιοσύνη^{nafs} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} πιστεύω^{vppadms}. **v.5** Μωϋσῆς^{nnms} γάρ^{c} γράφω^{vipa3s} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs} ὁ^{dafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} αὐτός^{rpanp} ἄνθρωπος^{nnms} ζάω^{vifd3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdnp}. **v.6** ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} δικαιοσύνη^{nnfs} οὕτω^{bo} λέγω^{vipa3s} μή^{xo} λέγω^{vsaa2s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ τίς^{rqnms} ἀναβαίνω^{vifd3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipxxr} Χριστός^{nams} κατάγω^{vnaa}. **v.7** ἤ^{xo} τίς^{rqnms} καταβαίνω^{vifd3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἄβυσσος^{nafs} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipxxr} Χριστός^{nams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἀνάγω^{vnaa}. **v.8** ἀλλά^{c} τίς^{rqans} λέγω^{vipa3s} ἐγγύς^{bo} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnns} ῥῆμα^{nnns} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} στόμα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipxto} ὁ^{dnns} ῥῆμα^{nnns} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ὅς^{rrans} κηρύσσω^{vipa1p}. **v.9** ὅτι^{c} ἐάν^{qo} ὁμολογέω^{vsaa2s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} στόμα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} πιστεύω^{vsaa2s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} αὐτός^{rpams} ἐγείρω^{viaa3s} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} σῴζω^{vifp2s}. **v.10** καρδία^{ndfs} γάρ^{c} πιστεύω^{vipp3s} εἰς^{p} δικαιοσύνη^{nafs} στόμα^{ndns} δέ^{c} ὁμολογέω^{vipp3s} εἰς^{p} σωτηρία^{nafs}. **v.11** λέγω^{vipa3s} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo} καταισχύνω^{vifp3s}. **v.12** οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} διαστολή^{nnfs} Ἰουδαῖος^{agmsn} τέ^{xo} καί^{c} Ἕλλην^{ngms} ὁ^{dnms} γάρ^{c} αὐτός^{rpnms} κύριος^{nnms} πᾶς^{agmpn} πλουτέω^{vppanms} εἰς^{p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἐπικαλέω^{vppmamp} αὐτός^{rpams}. **v.13** πᾶς^{anmsn} γάρ^{c} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} ἐπικαλέω^{vsam3s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} κύριος^{ngms} σῴζω^{vifp3s}.

15 ἀκούσουσιν χωρὶς κηρύσσοντος. πῶς δὲ κηρύξουσιν ἐὰν
μὴ ἀποσταλῶσιν καθὼς γέγραπται Ὡς ὡραῖοι οἱ πόδες τῶν
εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθά.
16 Ἀλλ οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ Ἡσαΐας γὰρ λέγει
17 Κύριε τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν. ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς
18 ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Θεοῦ. ἀλλὰ λέγω μὴ οὐκ ἤκου-
σαν μενοῦνγε, Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν
19 καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. ἀλλὰ
λέγω μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραὴλ πρῶτος Μωϋσῆς λέγει Ἐγὼ πα-
ραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ οὐκ ἔθνει ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ
20 ὑμᾶς. Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει Εὑρέθην τοῖς ἐμὲ
μὴ ζητοῦσιν ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν.
21 πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς
χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

11 Λέγω οὖν μὴ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ μὴ γένοιτο,
καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμί ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ φυλῆς
2 Βενιαμίν. οὐκ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέ-
γνω ἢ οὐκ οἴδατε ἐν Ἠλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή ὡς ἐντυγχάνει
3 τῷ θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ λέγων, Κύριε τοὺς προφήτας σου
ἀπέκτειναν καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν κἀγὼ ὑπε-

---

v.14 πῶς^{bo} οὖν^{c} ἐπικαλέω^{vifm3p} εἰς^{p} ὅς^{rrams} οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa3p} πῶς^{bo} δέ^{c} πιστεύω^{vifa3p} ὅς^{rrgms} οὐ^{xo} ἀκούω^{viaa3p} πῶς^{bo} δὲ^{c} ἀκούω^{vifa3p} χωρίς^{bo} κηρύσσω^{vppagms}. **v.15** πῶς^{bo} δέ^{c} κηρύσσω^{vifa3p} ἐάν^{qo} μή^{xo} ἀποστέλλω^{vsap3p} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὡς^{bo} ὡραῖος^{anmpn} ὁ^{dnmp} πούς^{nnmp} ὁ^{dgmp} εὐαγγελίζω^{vppmgmp} εἰρήνη^{nafs} ὁ^{dgmp} εὐαγγελίζω^{vppmgmp} ὁ^{danp} ἀγαθός^{aanpn}. **v.16** ἀλλά^{c} οὐ^{xo} πᾶς^{anmpn} ὑπακούω^{viaa3p} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} Ἡσαΐας^{nnms} γάρ^{c} λέγω^{vipa3s} κύριος^{nvms} τίς^{rqnms} πιστεύω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} ἀκοή^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.17** ἄρα^{xo} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} ἐκ^{p} ἀκοή^{ngfs} ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἀκοή^{nnfs} διά^{p} ῥῆμα^{ngns} θεός^{ngms}. **v.18** ἀλλά^{c} λέγω^{vipa1s} μή^{xo} οὐ^{xo} ἀκούω^{viaa3p} μενοῦνγε^{xo} εἰς^{p} πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} φθόγγος^{nnms} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{danp} πέρας^{nanp} ὁ^{dgfs} οἰκουμένη^{ngfs} ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnnp} αὐτός^{rpgmp}. **v.19** ἀλλά^{c} λέγω^{vipa1s} μή^{xo} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3s} Ἰσραήλ^{tp} πρῶτος^{anmsn} Μωϋσῆς^{nnms} λέγω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpn-s}$ παραζηλόω^{vifa1s} σύ$^{rpa-p}$ ἐπί^{p} οὐ^{xo} ἔθνος^{ndns} ἐπί^{p} ἔθνος^{ndns} ἀσύνετος^{adnsn} παροργίζω^{vifa1s} σύ$^{rpa-p}$. **v.20** Ἡσαΐας^{nnms} δέ^{c} ἀποτολμάω^{vipa3s} καί^{c} λέγω^{vipa3s} εὑρίσκω^{viap1s} ὁ^{ddmp} ἐγώ$^{rpa-s}$ μή^{xo} ζητέω^{vppadmp} ἐμφανής^{anmsn} γίνομαι^{viad1s} ὁ^{ddmp} ἐγώ$^{rpa-s}$ μή^{xo} ἐπερωτάω^{vppadmp}. **v.21** πρός^{p} δέ^{c} ὁ^{dams} Ἰσραήλ^{tp} λέγω^{vipa3s} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ἐκπετάννυμι^{viaa1s} ὁ^{dafp} χείρ^{nafp} ἐγώ$^{rpg-s}$ πρός^{p} λαός^{nams} ἀπειθέω^{vppaams} καί^{c} ἀντιλέγω^{vppaams}.
11. v.1 λέγω^{vipa1s} οὖν^{c} μή^{xo} ἀπωθέομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} λαός^{nams} αὐτός^{rpgms} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} καί^{c} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ Ἰσραηλίτης^{nnms} εἰμί^{vipx1s} ἐκ^{p} σπέρμα^{ngns} Ἀβραάμ^{tp} φυλή^{ngfs} Βενιαμίν^{tp}. **v.2** οὐ^{xo} ἀπωθέομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} λαός^{nams} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rrams} προγινώσκω^{viaa3s} ἤ^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ἐν^{p} Ἠλίας^{ndms} τίς^{rqans} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} ὡς^{bo} ἐντυγχάνω^{vipa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} κατά^{p} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} λέγω^{vppanms}.

λείφθην μόνος καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχήν μου. ἀλλὰ τί λέγει 4
αὐτῷ ὁ χρηματισμός Κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄν-
δρας οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ. οὕτως οὖν καὶ 5
ἐν τῷ νῦν καιρῷ λεῖμμα κατ ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν, εἰ 6
δὲ χάριτι οὐκέτι ἐξ ἔργων ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις
εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκέτι ἐστὶν χάρις ἐπεὶ τὸ ἔργον. οὐκέτι
ἐστίν ἔργον. τί οὖν ὃ ἐπιζητεῖ Ἰσραήλ τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν 7
ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν. καθὼς 8
γέγραπται Ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανύξεως ὀ-
φθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν ἕως τῆς
σήμερον ἡμέρας. καὶ Δαυὶδ λέγει Γενηθήτω ἡ τράπεζα 9
αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς
ἀνταπόδομα αὐτοῖς. σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν 10
τοῦ μὴ βλέπειν καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντός σύγκαμ-
ψον. Λέγω οὖν μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν μὴ γένοιτο, ἀλλὰ 11
τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ πα-
ραζηλῶσαι αὐτούς. εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος 12
κόσμου καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν πόσῳ μᾶλλον
τὸ πλήρωμα αὐτῶν. Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν, ἐφ ὅσον 13

---

v.3 κύριος^{nvms} ὁ^{damp} προφήτης^{namp} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ἀποκτείνω^{viaa3p} καί^{c} ὁ^{danp} θυσιαστήριον^{nanp} σύ$^{rpg\text{-}s}$ κατασκάπτω^{viaa3p} κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ ὑπολείπω^{viap1s} μόνος^{anmsn} καί^{c} ζητέω^{vipa3p} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.4** ἀλλά^{c} τίς^{rqans} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} χρηματισμός^{nnms} καταλείπω^{viaa1s} ἐμαυτοῦ^{rxdms} ἑπτακισχίλιοι^{aampn} ἀνήρ^{namp} ὅστις^{rrnmp} οὐ^{xo} κάμπτω^{viaa3p} γόνυ^{nans} ὁ^{ddfs} Βάαλ^{tp}. **v.5** οὕτω^{bo} οὖν^{c} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νῦν^{bo} καιρός^{ndms} λεῖμμα^{nnns} κατά^{p} ἐκλογή^{nafs} χάρις^{ngfs} γίνομαι^{vixa3s}. **v.6** εἰ^{qo} δέ^{c} χάρις^{ndfs} οὐκέτι^{bo} ἐκ^{p} ἔργον^{ngnp} ἐπεί^{c} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} οὐκέτι^{bo} γίνομαι^{vipn3s} χάρις^{nnfs} εἰ^{qo} δέ^{c} ἐκ^{p} ἔργον^{ngnp} οὐκέτι^{bo} εἰμί^{vipx3s} χάρις^{nnfs} ἐπεί^{c} ὁ^{dnns} ἔργον^{nnns} οὐκέτι^{bo} εἰμί^{vipx3s} ἔργον^{nnns}. **v.7** τίς^{rqnns} οὖν^{c} ὅς^{rrans} ἐπιζητέω^{vipa3s} Ἰσραήλ^{tp} οὗτος^{rdans} οὐ^{xo} ἐπιτυγχάνω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἐκλογή^{nnfs} ἐπιτυγχάνω^{viaa3s} ὁ^{dnmp} δέ^{c} λοιπός^{anmpn} πωρόω^{viap3p}. **v.8** καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} πνεῦμα^{nans} κατάνυξις^{ngfs} ὀφθαλμός^{namp} ὁ^{dgms} μή^{xo} βλέπω^{vnpa} καί^{c} οὖς^{nanp} ὁ^{dgms} μή^{xo} ἀκούω^{vnpa} ἕως^{c} ὁ^{dgfs} σήμερον^{bo} ἡμέρα^{ngfs}. **v.9** καί^{c} Δαυίδ^{tp} λέγω^{vipa3s} γίνομαι^{vdao3s} ὁ^{dnfs} τράπεζα^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} εἰς^{p} παγίς^{nafs} καί^{c} εἰς^{p} θήρα^{nafs} καί^{c} εἰς^{p} σκάνδαλον^{nans} καί^{c} εἰς^{p} ἀνταπόδομα^{nans} αὐτός^{rpdmp}. **v.10** σκοτίζω^{vdap3p} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dgms} μή^{xo} βλέπω^{vnpa} καί^{c} ὁ^{dams} νῶτος^{nams} αὐτός^{rpgmp} διά&πᾶς^{bo} συγκάμπτω^{vdaa2s}. **v.11** λέγω^{vipa1s} οὖν^{c} μή^{xo} πταίω^{viaa3p} ἵνα^{c} πίπτω^{vsaa3p} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} ἀλλά^{c} ὁ^{ddns} αὐτός^{rpgmp} παράπτωμα^{ndns} ὁ^{dnfs} σωτηρία^{nnfs} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} εἰς^{p} ὁ^{dans} παραζηλόω^{vnaa} αὐτός^{rpamp}. **v.12** εἰ^{qo} δέ^{c} ὁ^{dnns} παράπτωμα^{nnns} αὐτός^{rpgmp} πλοῦτος^{nnns} κόσμος^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnns} ἥττημα^{nnns} αὐτός^{rpgmp} πλοῦτος^{nnns} ἔθνος^{ngnp} πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnns} πλήρωμα^{nnns} αὐτός^{rpgmp}.

μὲν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος τὴν διακονίαν μου δοξάζω.
14 εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐ-
15 τῶν. εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου τίς ἡ
16 πρόσληψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν. εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία
17 καὶ τὸ φύραμα, καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία καὶ οἱ κλάδοι. Εἰ δέ
τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐν-
εκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς
18 πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου. μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων,
εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι οὐ σὺ τὴν ῥίζαν βαστάζεις ἀλ᾽λ ἡ ῥίζα
19 σέ. ἐρεῖς οὖν Ἐξεκλάσθησαν κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρι-
20 σθῶ. καλῶς, τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν σὺ δὲ τῇ πίστει
21 ἕστηκας μὴ ὑψηλὸφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ, εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν
κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο μήπως οὐδὲ σοῦ φείσε-
22 ται. ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν θεοῦ, ἐπὶ μὲν τοὺς
πεσόντας ἀποτομίαν ἐπὶ δὲ σὲ χρηστότητα ἐὰν ἐπιμείνῃς
23 τῇ χρηστότητι ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. καὶ ἐκεῖνοι δέ ἐὰν
μὴ ἐπιμείνωσιν τῇ ἀπιστίᾳ ἐγκεντρισθήσονται, δυνατὸς γάρ
24 ὁ θεὸς ἐστιν πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτούς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς
κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαίου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεν-
τρίσθης εἰς καλλιέλαιον πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν

---

v.13 σύ$^{rpd-p}$ γάρ^{c} λέγω^{vipa1s} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ἐπί^{p} ὅσος^{rcans} μέν^{xo} εἰμί^{vipx1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἔθνος^{ngnp} ἀπόστολος^{nnms} ὁ^{dafs} διακονία^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ δοξάζω^{vipa1s}. **v.14** εἰ^{qo} πώς^{xo} παραζηλόω^{vsaa1s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} σάρξ^{nafs} καί^{c} σῴζω^{vsaa1s} τι-σριαμπ ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.15** εἰ^{qo} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} ἀποβολή^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} καταλλαγή^{nnfs} κόσμος^{ngms} τίς^{rqnfs} ὁ^{dnfs} πρόσληψις^{nnfs} εἰ^{qo} μή^{xo} ζωή^{nnfs} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.16** εἰ^{qo} δέ^{c} ὁ^{dnfs} ἀπαρχή^{nnfs} ἅγιος^{anfsn} καί^{c} ὁ^{dnns} φύραμα^{nnns} καί^{c} εἰ^{qo} ὁ^{dnfs} ῥίζα^{nnfs} ἅγιος^{anfsn} καί^{c} ὁ^{dnmp} κλάδος^{nnmp}. **v.17** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σρινμπ ὁ^{dgmp} κλάδος^{ngmp} ἐκκλάω^{viap3p} σύ$^{rpn-s}$ δέ^{c} ἀγριέλαιος^{nnfs} εἰμί^{vppxnms} ἐγκεντρίζω^{viap2s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} συγκοινωνός^{anmsn} ὁ^{dgfs} ῥίζα^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgfs} πιότης^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐλαία^{ngfs} γίνομαι^{viad2s}. **v.18** μή^{xo} κατακαυχάομαι^{vdpn2s} ὁ^{dgmp} κλάδος^{ngmp} εἰ^{qo} δέ^{c} κατακαυχάομαι^{vipn2s} οὐ^{xo} σύ$^{rpn-s}$ ὁ^{dafs} ῥίζα^{nafs} βαστάζω^{vipa2s} ἀλλά^{c} ὁ^{dnfs} ῥίζα^{nnfs} σύ$^{rpa-s}$. **v.19** λέγω^{vifa2s} οὖν^{c} ἐκκλάω^{viap3p} κλάδος^{nnmp} ἵνα^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐγκεντρίζω^{vsap1s}. **v.20** καλῶς^{bo} ὁ^{ddfs} ἀπιστία^{ndfs} ἐκκλάω^{viap3p} σύ$^{rpn-s}$ δέ^{c} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ἵστημι^{vixa2s} μή^{xo} ὑψηλοφρονέω^{vdpa2s} ἀλλά^{c} φοβέομαι^{vdpn2s}. **v.21** εἰ^{qo} γάρ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgmp} κατά^{p} φύσις^{nafs} κλάδος^{ngmp} οὐ^{xo} φείδομαι^{viad3s} μή&πώς^{c} οὐδέ^{bo} σύ$^{rpg-s}$ φείδομαι^{vifd3s}. **v.22** ὁράω^{vdaa2s} οὖν^{c} χρηστότης^{nafs} καί^{c} ἀποτομία^{nafs} θεός^{ngms} ἐπί^{p} μέν^{xo} ὁ^{damp} πίπτω^{vpaaamp} ἀποτομία^{nafs} ἐπί^{p} δέ^{c} σύ$^{rpa-s}$ χρηστότης^{nafs} ἐάν^{qo} ἐπιμένω^{vsaa3s} ὁ^{ddfs} χρηστότης^{ndfs} ἐπεί^{c} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ ἐκκόπτω^{vifp2s}. **v.23** καί^{c} ἐκεῖνος^{rdnmp} δέ^{c} ἐάν^{qo} μή^{xo} ἐπιμένω^{vsaa3p} ὁ^{ddfs} ἀπιστία^{ndfs} ἐγκεντρίζω^{vifp3p} δυνατός^{anmsn} γάρ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} εἰμί^{vipx3s} πάλιν^{bo} ἐγκεντρίζω^{vnaa} αὐτός^{rpamp}.

ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ. Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀ- 25
γνοεῖν ἀδελφοί τὸ μυστήριον τοῦτο ἵνα μὴ ἦτε παὰ ἑαυτοῖς
φρόνιμοι ὅτι πώρωσις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρις
οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ. καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ 26
σωθήσεται, καθὼς γέγραπται Ἥξει ἐκ Σιὼν ὁ ῥυόμενος καὶ
ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ, καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ 27
ἐμοῦ διαθήκη ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. κα- 28
τὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι᾽ ὑμᾶς κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν
ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας, ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρί- 29
σματα καὶ ἡ κλῆσις τοῦ θεοῦ. ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε 30
ἠπειθήσατε τῷ θεῷ νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ.
οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπείθησαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ 31
αὐτοὶ ἐλεηθῶσιν, συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς 32
ἀπείθειαν ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. Ὦ βάθος πλούτου καὶ 33
σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ, ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐ-
τοῦ καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. Τίς γὰρ ἔγνω νοῦν 34
κυρίου ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο. ἢ τίς προέδωκεν 35
αὐτῷ καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ. ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι᾽ αὐ- 36
τοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας

---

v.24 εἰqo γάρc σύrpn-s ἐκp ὁdgfs κατάp φύσιςnafs ἐκκόπτωviap2s ἀγριέλαιοςngfs καίc παράp φύσιςnafs ἐγκεντρίζωviap2s εἰςp καλλιέλαιοςnafs πόσοςrodns μᾶλλονbo οὗτοςrdnmp ὁdnmp κατάp φύσιςnafs ἐγκεντρίζωvifp3p ὁddfs ἴδιοςadfsn ἐλαίαndfs. **v.25** οὐxo γάρc θέλωvipa1s σύrpa-p ἀγνοέωvnpa ἀδελφόςnvmp ὁdans μυστήριονnans οὗτοςrdans ἵναc μήxo εἰμίvspx2p παράp ἑαυτοῦrxdmp φρόνιμοςanmpn ὅτιc πώρωσιςnnfs ἀπόp μέροςngns ὁddms Ἰσραὴλtp γίνομαιvixa3s ἄχριp οὗbo ὁdnns πλήρωμαnnns ὁdgnp ἔθνοςngnp εἰσέρχομαιvsaa3s. **v.26** καίc οὕτωbo πᾶςanmsn Ἰσραὴλtp σῴζωvifp3s καθώςbo γράφωvixp3s ἥκωvifa3s ἐκp Σιὼνtp ὁdnms ῥύομαιvppnnms καίc ἀποστρέφωvifa3s ἀσέβειαnafp ἀπόp Ἰακώβtp. **v.27** καίc οὗτοςrdnfs αὐτόςrpdmp ὁdnfs παράp ἐγώrpg-s διαθήκηnnfs ὅτανc ἀφαιρέωvsam1s ὁdafp ἁμαρτίαnafp αὐτόςrpgmp. **v.28** κατάp μένxo ὁdans εὐαγγέλιονnans ἐχθρόςanmpn διάp σύrpa-p κατάp δέc ὁdafs ἐκλογήnafs ἀγαπητόςanmpn διάp ὁdamp πατήρnamp. **v.29** ἀμεταμέλητοςannpn γάρc ὁdnnp χάρισμαnnnp καίc ὁdnfs κλῆσιςnnfs ὁdgms θεόςngms. **v.30** ὥσπερbo γάρc καίc σύrpn-p ποτέxo ἀπειθέωviaa2p ὁddms θεόςndms νῦνbo δέc ἐλεέωviap2p ὁddfs οὗτοςrdgmp ἀπείθειαndfs. **v.31** οὕτωbo καίc οὗτοςrdnmp νῦνbo ἀπειθέωviaa3p ὁddns ὑμέτεροςrsdms ἔλεοςndns ἵναc καίc αὐτόςrpnmp ἐλεέωvsap3p. **v.32** συγκλείωviaa3s γάρc ὁdnms θεόςnnms ὁdamp πᾶςaampn εἰςp ἀπείθειαnafs ἵναc ὁdamp πᾶςaampn ἐλεέωvsaa3s. **v.33** ὦi βάθοςnnns πλοῦτοςngms καίc σοφίαngfs καίc γνῶσιςngfs θεόςngms ὡςbo ἀνεξεραύνητοςannpn ὁdnnp κρίμαnnnp αὐτόςrpgms καίc ἀνεξιχνίαστοςanfpn ὁdnfp ὁδόςnnfp αὐτόςrpgms. **v.34** τίςrqnms γάρc γινώσκωviaa3s νοῦςnams κύριοςngms ἤxo τίςrqnms σύμβουλοςnnms αὐτόςrpgms γίνομαιviad3s. **v.35** ἤxo τίςrqnms προδίδωμιviaa3s αὐτόςrpdms καίc ἀνταποδίδωμιvifp3s αὐτόςrpdms.

ἀμήν.

12 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἀδελφοί διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ παραστῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν εὐάρεστον τῷ θεῷ τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν, καὶ μὴ συσχηματίζεσθαι τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ μεταμορφοῦσθαι τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοός ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον. Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ ὃ δεῖ φρονεῖν ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν ἑκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισεν μέτρον πίστεως. καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν. οὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ ὁ δὲ καθ εἷς ἀλλήλων μέλη. ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα εἴτε προφητείαν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως. εἴτε διακονίαν ἐν τῇ διακονίᾳ εἴτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. εἴτε ὁ παρακαλῶν ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδιδοὺς ἐν ἁπλότητι ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ ὁ ἐλεῶν ἐν ἱλαρότητι. Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ. τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι τῇ τιμῇ

---

v.36 ὅτι^{c} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} διά^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnnp} πᾶς^{annpn} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ἀμήνth. **12. v.1** παρακαλέω^{vipa1s} οὖν^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἀδελφός^{nvmp} διά^{p} ὁ^{dgmp} οἰκτιρμός^{ngmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} παρίστημι^{vnaa} ὁ^{danp} σῶμα^{nanp} σύ$^{rpg-p}$ θυσία^{nafs} ζάω^{vppaafs} ἅγιος^{aafsn} εὐάρεστος^{aafsn} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{dafs} λογικός^{aafsn} λατρεία^{nafs} σύ$^{rpg-p}$. **v.2** καί^{c} μή^{xo} συσχηματίζω^{vnpm} ὁ^{ddms} αἰών^{ndms} οὗτος^{rddms} ἀλλά^{c} μεταμορφόω^{vnpp} ὁ^{ddfs} ἀνακαίνωσις^{ndfs} ὁ^{dgms} νοῦς^{ngms} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dans} δοκιμάζω^{vnpa} σύ$^{rpa-p}$ τίς^{rqnns} ὁ^{dnns} θέλημα^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dnns} ἀγαθός^{annsn} καί^{c} εὐάρεστος^{annsn} καί^{c} τέλειος^{annsn}. **v.3** λέγω^{vipa1s} γάρ^{c} διά^{p} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} ὁ^{dgfs} δίδωμι^{vpapgfs} ἐγώ$^{rpd-s}$ πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} εἰμί^{vppxdms} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ μή^{xo} ὑπερφρονέω^{vnpa} παρά^{p} ὅς^{rrans} δεῖ^{vipq3s} φρονέω^{vnpa} ἀλλά^{c} φρονέω^{vnpa} εἰς^{p} ὁ^{dans} σωφρονέω^{vnpa} ἕκαστος^{admsn} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} μερίζω^{viaa3s} μέτρον^{nans} πίστις^{ngfs}. **v.4** καθάπερ^{bo} γάρ^{c} ἐν^{p} εἷς^{ndns} σῶμα^{ndns} μέλος^{nanp} πολύς^{aanpn} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dnnp} δέ^{c} μέλος^{nnnp} πᾶς^{annpn} οὐ^{xo} ὁ^{dafs} αὐτός^{rpafs} ἔχω^{vipa3s} πρᾶξις^{nafs}. **v.5** οὕτω^{bo} ὁ^{dnmp} πολύς^{anmpn} εἷς^{nnns} σῶμα^{nnns} εἰμί^{vipx1p} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} ὁ^{dnms} δέ^{c} κατά^{p} εἷς^{nnms} ἀλλήλων^{regmp} μέλος^{nnnp}. **v.6** ἔχω^{vppanmp} δέ^{c} χάρισμα^{nanp} κατά^{p} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dafs} δίδωμι^{vpapafs} ἐγώ$^{rpd-p}$ διάφορος^{aanpn} εἴτε^{c} προφητεία^{nafs} κατά^{p} ὁ^{dafs} ἀναλογία^{nafs} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs}. **v.7** εἴτε^{c} διακονία^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} διακονία^{ndfs} εἴτε^{c} ὁ^{dnms} διδάσκω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} διδασκαλία^{ndfs}. **v.8** εἴτε^{c} ὁ^{dnms} παρακαλέω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs} ὁ^{dnms} μεταδίδωμι^{vppanms} ἐν^{p} ἁπλότης^{ndfs} ὁ^{dnms} προΐστημι^{vppmnms} ἐν^{p} σπουδή^{ndfs} ὁ^{dnms} ἐλεέω^{vppanms} ἐν^{p} ἱλαρότης^{ndfs}. **v.9** ὁ^{vxps3s} ἀγάπη^{nnfs} ἀνυπόκριτος^{anfsn} ἀποστυγέω^{vppanmp} ὁ^{dans} πονηρός^{aansn} κολλάω^{vpppnmp} ὁ^{ddns} ἀγαθός^{adnsn}.

ἀλλήλους προηγούμενοι. τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί τῷ πνεύ- 11
ματι ζέοντες τῷ κυρίῳ δουλεύοντες. τῇ ἐλπίδι χαίροντες τῇ 12
θλίψει ὑπομένοντες τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες. ταῖς 13
χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες τὴν φιλοξενίαν διώκοντες.
εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶ- 14
σθε. χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων. 15
τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες 16
ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι μὴ γίνεσθε φρόνιμοι
παρ ἑαυτοῖς. μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες προ- 17
νοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων, εἰ δυνατόν τὸ 18
ἐξ ὑμῶν μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες, μὴ ἑαυτοὺς 19
ἐκδικοῦντες ἀγαπητοί ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ γέγραπται
γάρ Ἐμοὶ ἐκδίκησις ἐγὼ ἀνταποδώσω λέγει κύριος. ἐὰν 20
οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου ψώμιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ πότιζε αὐ-
τόν, τοῦτο γὰρ ποιῶν ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν
κεφαλὴν αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ 21
ἀγαθῷ τὸ κακόν.

Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω οὐ **13**
γὰρ ἔστιν ἐξουσία εἰ μὴ ὑπὸ θεοῦ αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑ-
πὸ τοῦ θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν, ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ 2

---

v.10 ὁ[ddfs] φιλαδελφία[ndfs] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp] φιλόστοργος[anmpn] ὁ[ddfs] τιμή[ndfs] ἀλλήλων[reamp] προηγέομαι[vppnnmp]. **v.11** ὁ[ddfs] σπουδή[ndfs] μή[xo] ὀκνηρός[anmpn] ὁ[ddns] πνεῦμα[ndns] ζέω[vppanmp] ὁ[ddms] κύριος[ndms] δουλεύω[vppanmp]. **v.12** ὁ[ddfs] ἐλπίς[ndfs] χαίρω[vppanmp] ὁ[ddfs] θλῖψις[ndfs] ὑπομένω[vppanmp] ὁ[ddfs] προσευχή[ndfs] προσκαρτερέω[vppanmp]. **v.13** ὁ[ddfp] χρεία[ndfp] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] κοινωνέω[vppanmp] ὁ[dafs] φιλοξενία[nafs] διώκω[vppanmp]. **v.14** εὐλογέω[vdpa2p] ὁ[damp] διώκω[vppaamp] σύ[rpa-p] εὐλογέω[vdpa2p] καί[c] μή[xo] καταράομαι[vdpn2p]. **v.15** χαίρω[vnpa] μετά[p] χαίρω[vppagmp] καί[c] κλαίω[vnpa] μετά[p] κλαίω[vppagmp]. **v.16** ὁ[dans] αὐτός[rpans] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp] φρονέω[vppanmp] μή[xo] ὁ[danp] ὑψηλός[aanpn] φρονέω[vppanmp] ἀλλά[c] ὁ[ddmp] ταπεινός[admpn] συναπάγω[vppmnmp] μή[xo] γίνομαι[vdpn2p] φρόνιμος[anmpn] παρά[p] ἑαυτοῦ[rxdmp]. **v.17** μηδείς[admsn] κακός[aansn] ἀντί[p] κακός[agnsn] ἀποδίδωμι[vppanmp] προνοέω[vppmnmp] καλός[aanpn] ἐνώπιον[bo] πᾶς[agmpn] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.18** εἰ[qo] δυνατός[annsn] ὁ[dnns] ἐκ[p] σύ[rpg-p] μετά[p] πᾶς[agmpn] ἄνθρωπος[ngmp] εἰρηνεύω[vppanmp]. **v.19** μή[xo] ἑαυτοῦ[rxamp] ἐκδικέω[vppanmp] ἀγαπητός[avmpn] ἀλλά[c] δίδωμι[vdaa2p] τόπος[nams] ὁ[ddfs] ὀργή[ndfs] γράφω[vixp3s] γάρ[c] ἐγώ[rpd-s] ἐκδίκησις[nnfs] ἐγώ[rpn-s] ἀνταποδίδωμι[vifa1s] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms]. **v.20** ἐάν[qo] οὖν[c] πεινάω[vspa3s] ὁ[dnms] ἐχθρός[anmsn] σύ[rpg-s] ψωμίζω[vdpa2s] αὐτός[rpams] ἐάν[qo] διψάω[vspa3s] ποτίζω[vdpa2s] αὐτός[rpams] οὗτος[rdans] γάρ[c] ποιέω[vppanms] ἄνθραξ[namp] πῦρ[ngns] σωρεύω[vifa2s] ἐπί[p] ὁ[dafs] κεφαλή[nafs] αὐτός[rpgms]. **v.21** μή[xo] νικάω[vdpp2s] ὑπό[p] ὁ[dgns] κακός[agnsn] ἀλλά[c] νικάω[vdpa2s] ἐν[p] ὁ[ddns] ἀγαθός[adnsn] ὁ[dans] κακός[aansn]. **13. v.1** πᾶς[anfsn] ψυχή[nnfs] ἐξουσία[ndfp] ὑπερέχω[vppadfp] ὑποτάσσω[vdpm3s] οὐ[xo] γάρ[c] εἰμί[vipx3s] ἐξουσία[nnfs] εἰ[qo] μή[xo] ὑπό[p] θεός[ngms] ὁ[dnfp] δέ[c] εἰμί[vppxnfp] ἐξουσία[nnfp] ὑπό[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] τάσσω[vpxpnfp] εἰμί[vipx3p].

ἐξουσίᾳ τῇ τοῦ θεοῦ διαταγῇ ἀνθέστηκεν οἱ δὲ ἀνθεστηκό-
3 τες ἑαυτοῖς κρίμα λήψονται. οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶν
φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κακῶν. θέλεις δὲ μὴ
φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν, τὸ ἀγαθὸν ποίει καὶ ἕξεις ἔπαινον
4 ἐξ αὐτῆς, θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν σοὶ εἰς τὸ ἀγαθόν ἐ-
ὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῇς φοβοῦ, οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν μάχαιραν
φορεῖ, θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν ἔκδικος εἰς ὀργὴν τῷ τὸ
5 κακὸν πράσσοντι. διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι οὐ μόνον
6 διὰ τὴν ὀργὴν ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. διὰ τοῦτο
γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε, λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ εἰσιν εἰς αὐτὸ
7 τοῦτο προσκαρτεροῦντες. ἀπόδοτε οὖν πᾶσιν τὰς ὀφειλάς
τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον τῷ τὸ τέλος τὸ τέλος τῷ τὸν φόβον
8 τὸν φόβον τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμήν. Μηδενὶ μηδὲν ὀφεί-
λετε εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν, ἀλλήλους ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον
9 νόμον πεπλήρωκεν. τὸ γὰρ Οὐ μοιχεύσεις Οὐ φονεύσεις
Οὐ κλέψεις [Οὐ ψευδομαρτυρήσεις,] Οὐκ ἐπιθυμήσεις καὶ
εἴ τις ἑτέρα ἐντολή ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται ἐν
10 τῷ Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἡ ἀγάπη τῷ
πλησίον κακὸν οὐκ ἐργάζεται, πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀ-
11 γάπη. Καὶ τοῦτο εἰδότες τὸν καιρόν ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ
ὕπνου ἐγερθῆναι νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε

---

v.2 ὥστε^{c} ὁ^{dnms} ἀντιτάσσω^{vppmnms} ὁ^{ddfs} ἐξουσία^{ndfs} ὁ^{ddfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διαταγή^{ndfs} ἀνθίστημι^{vixa3s} ὁ^{dnmp} δέ^{c} ἀνθίστημι^{vpxanmp} ἑαυτοῦ^{rxdmp} κρίμα^{nans} λαμβάνω^{vifd3p}. **v.3** ὁ^{dnmp} γάρ^{c} ἄρχων^{nnmp} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3p} φόβος^{nnms} ὁ^{dgnp} ἀγαθός^{agnpn} ἔργον^{ngnp} ἀλλά^{c} ὁ^{dgnp} κακός^{agnpn} θέλω^{vipa2s} δέ^{c} μή^{xo} φοβέομαι^{vnpn} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} ποιέω^{vdpa2s} καί^{c} ἔχω^{vifa2s} ἔπαινος^{nams} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgfs}. **v.4** θεός^{ngms} γάρ^{c} διάκονος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} σύ$^{rpd-s}$ εἰς^{p} ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} ἐάν^{qo} δέ^{c} ὁ^{dans} κακός^{aansn} ποιέω^{vspa2s} φοβέομαι^{vdpn2s} οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰκῇ^{bo} ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} φορέω^{vipa3s} θεός^{ngms} γάρ^{c} διάκονος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ἔκδικος^{anmsn} εἰς^{p} ὀργή^{nafs} ὁ^{ddms} ὁ^{dans} κακός^{aansn} πράσσω^{vppadms}. **v.5** διό^{c} ἀνάγκη^{nnfs} ὑποτάσσω^{vnpm} οὐ^{xo} μόνος^{bo} διά^{p} ὁ^{dafs} ὀργή^{nafs} ἀλλά^{c} καί^{c} διά^{p} ὁ^{dafs} συνείδησις^{nafs}. **v.6** διά^{p} οὗτος^{rdans} γάρ^{c} καί^{c} φόρος^{namp} τελέω^{vipa2p} λειτουργός^{nnmp} γάρ^{c} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx3p} εἰς^{p} αὐτός^{rpans} οὗτος^{rdans} προσκαρτερέω^{vppanmp}. **v.7** ἀποδίδωμι^{vdaa2p} οὖν^{c} πᾶς^{admpn} ὁ^{dafp} ὀφειλή^{nafp} ὁ^{ddms} ὁ^{dams} φόρος^{nams} ὁ^{dams} φόρος^{nams} ὁ^{ddms} ὁ^{dans} τέλος^{nans} ὁ^{dans} τέλος^{nans} ὁ^{ddms} ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὁ^{ddms} ὁ^{dafs} τιμή^{nafs} ὁ^{dafs} τιμή^{nafs}. **v.8** μηδείς^{admsn} μηδείς^{aansn} ὀφείλω^{vdpa2p} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dans} ἀγαπάω^{vnpa} ἀλλήλων^{reamp} ὁ^{dnms} γάρ^{c} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn} νόμος^{nams} πληρόω^{vixa3s}. **v.9** ὁ^{dnns} γάρ^{c} οὐ^{xo} μοιχεύω^{vifa2s} οὐ^{xo} φονεύω^{vifa2s} οὐ^{xo} κλέπτω^{vifa2s} ὅς^{xo} ψευδομαρτυρέω^{vifa2s} οὐ^{xo} ἐπιθυμέω^{vifa2s} καί^{c} εἰ^{qo} τι-σρινφσ ἕτερος^{anfsn} ἐντολή^{nnfs} ἐν^{p} οὗτος^{rddms} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ἀνακεφαλαιόω^{vipp3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁ^{dams} πλησίον^{bo} σύ$^{rpg-s}$ ὡς^{bo} σεαυτοῦ^{rxams}. **v.10** ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{ddms} πλησίον^{bo} κακός^{aansn} οὐ^{xo} ἐργάζομαι^{vipn3s} πλήρωμα^{nnns} οὖν^{c} νόμος^{ngms} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs}.

ἐπιστεύσαμεν. ἡ νὺξ προέκοψεν ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν ἀπο- 12
θώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκότους καί ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα
τοῦ φωτός. ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπατήσωμεν μὴ 13
κώμοις καὶ μέθαις μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις μὴ ἔριδι καὶ
ζήλῳ. ἀλ᾽λ ἐνδύσασθε τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν καὶ τῆς 14
σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας.

Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε μὴ εἰς δι- **14**
ακρίσεις διαλογισμῶν. ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα ὁ δὲ 2
ἀσθενῶν λάχανα ἐσθίει. ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξ- 3
ουθενείτω καὶ ὁ μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω ὁ θεὸς
γὰρ αὐτὸν προσελάβετο. σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰ- 4
κέτην τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει ἢ πίπτει, σταθήσεται δέ δυνατὸς
γὰρ ἐστιν ὁ Θεὸς στῆσαι αὐτόν. ὃς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ 5
ἡμέραν ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν, ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοΐ
πληροφορείσθω. ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ φρονεῖ, καὶ 6
ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν, κυρίῳ οὐ φρονεῖ, καὶ ὁ ἐσθίων
κυρίῳ ἐσθίει εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ θεῷ, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων Κυ-
ρίῳ οὐκ ἐσθίει καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν 7
ἑαυτῷ ζῇ καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνῄσκει, ἐάν τε γὰρ ζῶμεν 8

---

v.11 καί^{c} οὗτος^{rdnns} οἶδα^{vpxanmp} ὁ^{dams} καιρός^{nams} ὅτι^{c} ὥρα^{nnfs} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἤδη^{bo} ἐκ^{p} ὕπνος^{ngms} ἐγείρω^{vnap} νῦν^{bo} γάρ^{c} ἐγγύς^{bo} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnfs} σωτηρία^{nnfs} ἢ^{xo} ὅτε^{bo} πιστεύω^{viaa1p}. **v.12** ὁ^{dnfs} νύξ^{nnfs} προκόπτω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἡμέρα^{nnfs} ἐγγίζω^{vixa3s} ἀποτίθημι^{vsam1p} οὖν^{c} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgns} σκότος^{ngns} καί^{c} ἐνδύω^{vsam1p} ὁ^{danp} ὅπλον^{nanp} ὁ^{dgns} φῶς^{ngns}. **v.13** ὡς^{bo} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfs} εὐσχημόνως^{bo} περιπατέω^{vsaa1p} μή^{xo} κῶμος^{ndmp} καί^{c} μέθη^{ndfp} μή^{xo} κοίτη^{ndfp} καί^{c} ἀσέλγεια^{ndfp} μή^{xo} ἔρις^{ndfs} καί^{c} ζῆλος^{ndms}. **v.14** ἀλλά^{c} ἐνδύω^{vdam2p} ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} καί^{c} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} πρόνοια^{nafs} μή^{xo} ποιέω^{vdpm2p} εἰς^{p} ἐπιθυμία^{nafp}. **14. v.1** ὁ^{dams} δέ^{c} ἀσθενέω^{vppaams} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} προσλαμβάνω^{vdpm2p} μή^{xo} εἰς^{p} διάκρισις^{nafp} διαλογισμός^{ngmp}. **v.2** ὅς^{rrnms} μέν^{xo} πιστεύω^{vipa3s} ἐσθίω^{vnaa} πᾶς^{aanpn} ὁ^{dnms} δέ^{c} ἀσθενέω^{vppanms} λάχανον^{nanp} ἐσθίω^{vipa3s}. **v.3** ὁ^{dnms} ἐσθίω^{vppanms} ὁ^{dams} μή^{xo} ἐσθίω^{vppaams} μή^{xo} ἐξουθενέω^{vdpa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} μή^{xo} ἐσθίω^{vppanms} ὁ^{dams} ἐσθίω^{vppaams} μή^{xo} κρίνω^{vdpa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} γάρ^{c} αὐτός^{rpams} προσλαμβάνω^{viam3s}. **v.4** σύ$^{rpn-s}$ τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} κρίνω^{vppanms} ἀλλότριος^{aamsn} οἰκέτης^{nams} ὁ^{ddms} ἴδιος^{admsn} κύριος^{ndms} στήκω^{vipa3s} ἢ^{xo} πίπτω^{vipa3s} ἵστημι^{vifp3s} δέ^{c} δυνατός^{anmsn} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἵστημι^{vnaa} αὐτός^{rpams}. **v.5** ὅς^{rrnms} μέν^{xo} κρίνω^{vipa3s} ἡμέρα^{nafs} παρά^{p} ἡμέρα^{nafs} ὅς^{rrnms} δέ^{c} κρίνω^{vipa3s} πᾶς^{aafsn} ἡμέρα^{nafs} ἕκαστος^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἴδιος^{admsn} νοῦς^{ndms} πληροφορέω^{vdpp3s}. **v.6** ὁ^{dnms} φρονέω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} κύριος^{ndms} φρονέω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} μή^{xo} φρονέω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} κύριος^{ndms} ὅς^{xo} φρονέω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ἐσθίω^{vppanms} κύριος^{ndms} ἐσθίω^{vipa3s} εὐχαριστέω^{vipa3s} γάρ^{c} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} ὁ^{dnms} μή^{xo} ἐσθίω^{vppanms} κύριος^{ndms} οὐ^{xo} ἐσθίω^{vipa3s} καί^{c} εὐχαριστέω^{vipa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.7** οὐδείς^{anfsn} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἑαυτοῦ^{rxdms} ζάω^{vipa3s} καί^{c} οὐδείς^{anfsn} ἑαυτοῦ^{rxdms} ἀποθνῄσκω^{vipa3s}.

τῷ κυρίῳ ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνῄσκωμεν τῷ κυρίῳ ἀποθνῄ-
σκομεν ἐάν τε οὖν ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνῄσκωμεν τοῦ κυρίου
9 ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη καὶ
10 ἔζησεν ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. σὺ δὲ τί κρί-
νεις τὸν ἀδελφόν σου ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν
σου πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ Χριστοῦ.
11 γέγραπται γάρ Ζῶ ἐγώ λέγει κύριος ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν
12 γόνυ καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ. ἄρα οὖν
13 ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ θεῷ. Μηκέτι
οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλλον τὸ μὴ
14 τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ἢ σκάνδαλον. οἶδα καὶ πέ-
πεισμαι ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι᾽ αὐτοῦ εἰ μὴ τῷ
15 λογιζομένῳ τι κοινὸν εἶναι ἐκείνῳ κοινόν. εἰ δὲ διὰ βρῶμα
ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς,
μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀπόλλυε ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀ-
16, 17 πέθανεν. μὴ βλασφημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. οὐ
γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις ἀλλὰ δι-
18 καιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ὁ γὰρ ἐν
τούτοις δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ θεῷ καὶ δόκιμος
19 τοῖς ἀνθρώποις. ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης διώκωμεν καὶ

---

v.8 ἐάν^{qo} τέ^{xo} γάρ^{c} ζάω^{vspa1p} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ζάω^{vipa1p} ἐάν^{qo} τέ^{xo} ἀποθνῄσκω^{vspa1p} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἀποθνῄσκω^{vipa1p} ἐάν^{qo} τέ^{xo} οὖν^{c} ζάω^{vspa1p} ἐάν^{qo} τέ^{xo} ἀποθνῄσκω^{vspa1p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} εἰμί^{vipx1p}. **v.9** εἰς^{p} οὗτος^{rdans} γάρ^{c} Χριστός^{nnms} καί^{c} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} καί^{c} ἀνίστημι^{viaa3s} καί^{c} ζάω^{viaa3s} ἵνα^{c} καί^{c} νεκρός^{agmpn} καί^{c} ζάω^{vppagmp} κυριεύω^{vsaa3s}. **v.10** σύ$^{rpn-s}$ δέ^{c} τίς^{rqans} κρίνω^{vipa2s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} σύ$^{rpg-s}$ ἤ^{xo} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ τίς^{rqans} ἐξουθενέω^{vipa2s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} σύ$^{rpg-s}$ πᾶς^{anmpn} γάρ^{c} παρίστημι^{vifd1p} ὁ^{ddns} βῆμα^{ndns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.11** γράφω^{vixp3s} γάρ^{c} ζάω^{vipa1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ λέγω^{vipa3s} κύριος^{nnms} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ κάμπτω^{vifa3s} πᾶς^{annsn} γόνυ^{nnns} καί^{c} πᾶς^{anfsn} γλῶσσα^{nnfs} ἐξομολογέω^{vifm3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.12** ἄρα^{xo} οὖν^{c} ἕκαστος^{anmsn} ἐγώ$^{rpg-p}$ περί^{p} ἑαυτοῦ^{rxgms} λόγος^{nams} δίδωμι^{vifa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.13** μηκέτι^{bo} οὖν^{c} ἀλλήλων^{reamp} κρίνω^{vspa1p} ἀλλά^{c} οὗτος^{rdans} κρίνω^{vdaa2p} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dans} μή^{xo} τίθημι^{vnpa} πρόσκομμα^{nans} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} ἤ^{xo} σκάνδαλον^{nans}. **v.14** οἶδα^{vixa1s} καί^{c} πείθω^{vixp1s} ἐν^{p} κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὅτι^{c} οὐδείς^{annsn} κοινός^{annsn} διά^{p} αὐτός^{rpgns} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{ddms} λογίζομαι^{vppndms} τι-σριανσ κοινός^{aansn} εἰμί^{vnpx} ἐκεῖνος^{rddms} κοινός^{annsn}. **v.15** εἰ^{qo} δέ^{c} διά^{p} βρῶμα^{nans} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} σύ$^{rpg-s}$ λυπέω^{vipp3s} οὐκέτι^{bo} κατά^{p} ἀγάπη^{nafs} περιπατέω^{vipa2s} μή^{xo} ὁ^{ddns} βρῶμα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ ἐκεῖνος^{rdams} ἀπόλλυμι^{vdpa2s} ὑπέρ^{p} ὅς^{rrgms} Χριστός^{nnms} ἀποθνῄσκω^{viaa3s}. **v.16** μή^{xo} βλασφημέω^{vdpp3s} οὖν^{c} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn}. **v.17** οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} βρῶσις^{nnfs} καί^{c} πόσις^{nnfs} ἀλλά^{c} δικαιοσύνη^{nnfs} καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} καί^{c} χαρά^{nnfs} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn}. **v.18** ὁ^{dnms} γάρ^{c} ἐν^{p} οὗτος^{rddnp} δουλεύω^{vppanms} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} εὐάρεστος^{anmsn} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} δόκιμος^{anmsn} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp}.

τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. μὴ ἕνεκεν βρώματος 20
κατάλυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ πάντα μὲν καθαρά ἀλλὰ κακὸν
τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. καλὸν τὸ μὴ 21
φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου
προσκόπτει ἢ σκανδαλίζεται ἢ ἀσθενεῖ. σὺ πίστιν ἔχεις 22
κατὰ σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ μακάριος ὁ μὴ κρίνων
ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει, ὁ δὲ διακρινόμενος ἐὰν φάγῃ κα- 23
τακέκριται ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως
ἁμαρτία ἐστίν.

Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυ- **15**
νάτων βαστάζειν καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος ἡμῶν 2
τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν, καὶ 3
γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται
Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ ἐμέ. ὅσα 4
γὰρ προεγράφη εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη,
ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γρα-
φῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς 5
παρακλήσεως δῴη ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ
Χριστὸν Ἰησοῦν. ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι δοξά- 6
ζητε τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

---

v.19 ἄραxo οὖνc ὁdanp ὁdgfs εἰρήνηngfs διώκωvspa1p καίc ὁdanp ὁdgfs οἰκοδομήngfs ὁdgfs εἰςp ἀλλήλωνreamp. **v.20** μήxo ἕνεκαbo βρῶμαngns καταλύωvdpa2s ὁdans ἔργονnans ὁdgms θεόςngms πᾶςannpn μένxo καθαρόςannpn ἀλλάc κακόςannsn ὁddms ἄνθρωποςndms ὁddms διάp πρόσκομμαngns ἐσθίωvppadms. **v.21** καλόςannsn ὁdnns μήxo ἐσθίωvnaa κρέαςnanp μηδέc πίνωvnaa οἶνοςnams μηδέc ἐνp ὅςrrdns ὁdnms ἀδελφόςnnms σύrpg-s προσκόπτωvipa3s ἢxo σκανδαλίζωvipp3s ἢxo ἀσθενέωvipa3s. **v.22** σύrpn-s πίστιςnafs ἔχωvipa2s κατάp σεαυτοῦrxams ἔχωvdpa2s ἐνώπιονbo ὁdgms θεόςngms μακάριοςanmsn ὁdnms μήxo κρίνωvppanms ἑαυτοῦrxams ἐνp ὅςrrdns δοκιμάζωvipa3s. **v.23** ὁdnms δέc διακρίνωvppmnms ἐάνqo ἐσθίωvsaa3s κατακρίνωvixp3s ὅτιc οὐxo ἐκp πίστιςngfs πᾶςannsn δέc ὅςrrnns οὐxo ἐκp πίστιςngfs ἁμαρτίαnnfs εἰμίvipx3s.
15. v.1 ὀφείλωvipa1p δέc ἐγώrpn-p ὁdnmp δυνατόςanmpn ὁdanp ἀσθένημαnanp ὁdgmp ἀδύνατοςagmpn βαστάζωvnpa καίc μήxo ἑαυτοῦrxdmp ἀρέσκωvnpa. **v.2** ἕκαστοςanmsn ἐγώrpg-p ὁddms πλησίονbo ἀρέσκωvdpa3s εἰςp ὁdans ἀγαθόςaansn πρόςp οἰκοδομήnafs. **v.3** καίc γάρc ὁdnms Χριστόςnnms οὐxo ἑαυτοῦrxdms ἀρέσκωviaa3s ἀλλάc καθώςbo γράφωvixp3s ὁdnmp ὀνειδισμόςnnmp ὁdgmp ὀνειδίζωvppagmp σύrpa-s ἐπιπίπτωviaa3p ἐπίp ἐγώrpa-s. **v.4** ὅσοςrcnnp γάρc προγράφωviap3s εἰςp ὁdafs ἡμέτεροςrsafs διδασκαλίαnafs προγράφωviap3s ἵναc διάp ὁdgfs ὑπομονήngfs καίc διάp ὁdgfs παράκλησιςngfs ὁdgfp γραφήngfp ὁdafs ἐλπίςnafs ἔχωvspa1p. **v.5** ὁdnms δέc θεόςnnms ὁdgfs ὑπομονήngfs καίc ὁdgfs παράκλησιςngfs δίδωμιvoaa3s σύrpd-p ὁdans αὐτόςrpans φρονέωvnpa ἐνp ἀλλήλωνredmp κατάp Χριστόςnams Ἰησοῦςnams. **v.6** ἵναc ὁμοθυμαδόνbo ἐνp εἷςndns στόμαndns δοξάζωvspa2p ὁdams θεόςnams καίc πατήρnams ὁdgms κύριοςngms ἐγώrpg-p Ἰησοῦςngms Χριστόςngms.

7 Διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσ-
8 ελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν θεοῦ. λέγω δὲ, Χριστὸν Ἰησοῦν
διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ εἰς τὸ
9 βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων. τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ
ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν καθὼς γέγραπται Διὰ τοῦτο ἐξομο-
10 λογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν καὶ τῷ ὀνοματί σου ψαλῶ. καὶ
11 πάλιν λέγει Εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ
πάλιν Αἰνεῖτε τὸν κύριον πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἐπαινέσατε αὐ-
12 τὸν πάντες οἱ λαοί. καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει Ἔσται ἡ ῥίζα
τοῦ Ἰεσσαί καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν ἐπ αὐτῷ ἔθνη
13 ἐλπιοῦσιν. ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης
χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς
14 ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου. Πέπεισμαι δέ
ἀδελφοί μου καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν ὅτι καὶ αὐτοὶ με-
στοί ἐστε ἀγαθωσύνης πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως δυ-
15 νάμενοι καὶ ἄλλους νουθετεῖν. τολμηρότερον δὲ ἔγραψα
ὑμῖν ἀδελφοί, ἀπὸ μέρους ὡς ἐπαναμιμνῄσκων ὑμᾶς διὰ
16 τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. εἰς τὸ εἶναί
με λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη ἱερουργοῦντα τὸ
εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ τῶν ἐθνῶν

---

v.7 διόc προσλαμβάνωvdpm2p ἀλλήλωνreamp καθὼςbo καίc ὁdnms Χριστόςnnms προσλαμβάνωviam3s σύrpa-p εἰςp δόξαnafs θεόςngms. **v.8** λέγωvipa1s δέc Χριστόςnams Ἰησοῦςnams διάκονοςnams γίνομαιvnxp περιτομήngfs ὑπέρp ἀληθειαngfs θεόςngms εἰςp ὁdans βεβαιόωvnaa ὁdafp ἐπαγγελίαnafp ὁdgmp πατήρngmp. **v.9** ὁdnnp δέc ἔθνοςnnnp ὑπέρp ἔλεοςngns δοξάζωvnaa ὁdams θεόςnams καθὼςbo γράφωvixp3s διάp οὗτοςrdans ἐξομολογέωvifm1s σύrpd-s ἐνp ἔθνοςndnp καίc ὁddns ὄνομαndns σύrpg-s ψάλλωvifa1s. **v.10** καίc πάλινbo λέγωvipa3s εὐφραίνωvdap2p ἔθνοςnvnp μετάp ὁdgms λαόςngms αὐτόςrpgms. **v.11** καίc πάλινbo αἰνέωvdpa2p ὁdams κύριοςnams πᾶςannpn ὁdnnp ἔθνοςnnnp καίc ἐπαινέωvdaa2p αὐτόςrpams πᾶςannpn ὁdnnp λαόςnnnp. **v.12** καίc πάλινbo Ἡσαΐαςnnms λέγωvipa3s εἰμίvifx3s ὁdnfs ῥίζαnnfs ὁdgms Ἰεσσαίtp καίc ὁdnms ἀνίστημιvppmnms ἄρχωvnpa ἔθνοςngnp ἐπίp αὐτόςrpdms ἔθνοςnnnp ἐλπίζωvifa3p. **v.13** ὁdnms δέc θεόςnnms ὁdgfs ἐλπίςngfs πληρόωvoaa3s σύrpa-p πᾶςagfsn χαράngfs καίc εἰρήνηngfs ἐνp ὁddms πιστεύωvnpa εἰςp ὁdans περισσεύωvnpa σύrpa-p ἐνp ὁddfs ἐλπίςndfs ἐνp δύναμιςndfs πνεῦμαngns ἅγιοςagnsn. **v.14** πείθωvixp1s δέc ἀδελφόςnvmp ἐγώrpg-s καίc αὐτόςrpnms ἐγώrpn-s περίp σύrpg-p ὅτιc καίc αὐτόςrpnmp μεστόςanmpn εἰμίvipx2p ἀγαθωσύνηngfs πληρόωvpxpnmp πᾶςagfsn γνῶσιςngfs δύναμαιvppnnmp καίc ἄλλοςaampn νουθετέωvnpa. **v.15** τολμηρόςbo δέc γράφωviaa1s σύrpd-p ἀδελφόςnvmp ἀπόp μέροςngns ὡςbo ἐπαναμιμνῄσκωvppanms σύrpa-p διάp ὁdafs χάριςnafs ὁdafs δίδωμιvpapafs ἐγώrpd-s ὑπόp ὁdgms θεόςngms.

εὐπρόσδεκτος ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. ἔχω οὖν καύ- 17
χησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν θεόν, οὐ γὰρ τολμήσω 18
λαλεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ εἰς ὑπακοὴν
ἐθνῶν λόγῳ καὶ ἔργῳ. ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων 19
ἐν δυνάμει πνεύματος θεοῦ, ὥστε με ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ καὶ
κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον
τοῦ Χριστοῦ. οὕτως δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι 20
οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός ἵνα μὴ ἐπ ἀλλότριον θεμέλιον
οἰκοδομῶ. ἀλλὰ καθὼς γέγραπται Οἷς οὐκ ἀνηγγέλη πε- 21
ρὶ αὐτοῦ ὄψονται καὶ οἳ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν. Διὸ 22
καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, νυνὶ 23
δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασιν τούτοις ἐπιποθίαν
δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν. ὡς ἐὰν 24
πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐλπίζω
γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμας. καὶ ὑφ ὑμῶν προ-
πεμφθῆναι ἐκεῖ ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ.
νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἰερουσαλὴμ διακονῶν τοῖς ἁγίοις. 25
εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποι- 26
ήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἰερουσαλήμ.
εὐδόκησαν γάρ καὶ ὀφειλέται αὐτῶν, εἰσὶν εἰ γὰρ τοῖς πνευ- 27

---

v.16 εἰςp ὁdans εἰμίvnpx ἐγώrpa-s λειτουργόςnams Ἰησοῦςngms Χριστόςngms εἰςp ὁdanp ἔθνοςnanp ἱερουργέωvppaams ὁdans εὐαγγέλιονnans ὁdgms θεόςngms ἵναc γίνομαιvsad3s ὁdnfs προσφορά nnfs ὁdgnp ἔθνοςngnp εὐπρόσδεκτοςanfsn ἁγιάζωvpxpnfs ἐνp πνεῦμαndns ἅγιοςadnsn. **v.17** ἔχωvipa1s οὖνc καύχησιςnafs ἐνp Χριστόςndms Ἰησοῦςndms ὁdanp πρόςp ὁdams θεόςnams. **v.18** οὐxo γάρc τολμάωvifa1s λαλέωvnpa τι-σριανσ ὅςrrgnp οὐxo κατεργάζομαιviad3s Χριστόςnnms διάp ἐγώrpg-s εἰςp ὑπακοήnafs ἔθνοςngnp λόγοςndms καίc ἔργονndns. **v.19** ἐνp δύναμιςndfs σημεῖονngnp καίc τέρας ngnp ἐνp δύναμιςndfs πνεῦμαngns θεόςngms ὥστεc ἐγώrpa-s ἀπόp Ἰερουσαλήμtp καίc κύκλῳndms μέχριbo ὁdgns Ἰλλυρικόνngns πληρόωvnxa ὁdans εὐαγγέλιονnans ὁdgms Χριστόςngms. **v.20** οὕτωbo δέc φιλοτιμέομαιvppnams εὐαγγελίζωvnpm οὐxo ὅπουbo ὀνομάζωviap3s Χριστόςnnms ἵναc μήxo ἐπίp ἀλλότριοςaamsn θεμέλιοςnams οἰκοδομέωvspa1s. **v.21** ἀλλάc καθώςbo γράφωvixp3s ὅςrrdmp οὐxo ἀναγγέλλωviap3s περίp αὐτόςrpgms ὁράωvifd3p καίc ὅςrrnmp οὐxo ἀκούωvixa3p συνίημιvifx3p. **v.22** διόc καίc ἐγκόπτωviip1s ὁdanp πολύςaanpn ὁdgms ἔρχομαιvnaa πρόςp σύrpa-p. **v.23** νυνίbo δέc μηκέτιbo τόποςnams ἔχωvppanms ἐνp ὁddnp κλίμαndnp οὗτοςrddnp ἐπιποθίαnafs δέc ἔχωvppanms ὁdgms ἔρχομαιvnaa πρόςp σύrpa-p ἀπόp πολύςagnpn ἔτοςngnp. **v.24** ὡςbo ἐάνqo πορεύομαιvspn1s εἰςp ὁdafs Σπανίαnafs ἔρχομαιvifd1s πρόςp σύrpa-p ἐλπίζωvipa1s γάρc διαπορεύομαιvppnnms θεάομαιvnad σύrpa-p καίc ὑπόp σύrpg-p προπέμπωvnap ἐκεῖbo ἐάνqo σύrpg-p πρῶτοςbo ἀπόp μέροςngns ἐμπίπλημιvsap1s. **v.25** νυνίbo δέc πορεύομαιvipn1s εἰςp Ἰερουσαλήμtp διακονέωvppanms ὁddmp ἅγιοςadmpn. **v.26** εὐδοκέωviaa3p γάρc Μακεδονίαnnfs καίc Ἀχαΐαnnfs κοινωνίαnafs τι-σριαφσ ποιέωvnam εἰςp ὁdamp πτωχόςaampn ὁdgmp ἅγιοςagmpn ὁdgmp ἐνp Ἰερουσαλήμtp.

ματικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς
28 σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας καὶ
σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον ἀπελεύσομαι δι'
29 ὑμῶν εἰς τὴν Σπανίαν, οἶδα δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς
ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἐλεύ-
30 σομαι. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος συναγω-
νίσασθαί μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν θεόν.
31 ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ἵνα ἡ
διακονία μου ἡ εἰς Ἰερουσαλὴμ εὐπρόσδεκτος γένηται τοῖς
32 ἁγίοις. ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος θεοῦ
33 καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ
πάντων ὑμῶν ἀμήν.

16 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν οὖσαν δι-
2 άκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχρεαῖς. ἵνα αὐτὴν προσ-
δέξησθε ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ
ἂν ὑμῶν χρῄζῃ πράγματι, καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις πολλῶν
3 ἐγενήθη καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ. Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ Ἀκύ-
4 λαν τοὺς συνεργούς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. οἵτινες ὑπὲρ
τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν οἷς οὐκ ἐγὼ

---

v.27 εὐδοκέω^{viaa3p} γάρ^{c} καί^{c} ὀφειλέτης^{nnmp} αὐτός^{rpgmp} εἰμί^{vipx3p} εἰ^{qo} γάρ^{c} ὁ^{ddnp} πνευματικός^{adnpn} αὐτός^{rpgmp} κοινωνέω^{viaa3p} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} ὀφείλω^{vipa3p} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} σαρκικός^{adnpn} λειτουργέω^{vnaa} αὐτός^{rpdmp}. **v.28** οὗτος^{rdans} οὖν^{c} ἐπιτελέω^{vpaanfs} καί^{c} σφραγίζω^{vpamnms} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} καρπός^{nams} οὗτος^{rdams} ἀπέρχομαι^{vifd1s} διά^{p} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} Σπανία^{nafs}. **v.29** οἶδα^{vixa1s} δέ^{c} ὅτι^{c} ἔρχομαι^{vppnnms} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} πλήρωμα^{ndns} εὐλογία^{ngfs} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ἔρχομαι^{vifd1s}. **v.30** παρακαλέω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἀδελφός^{nvmp} διά^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^{c} διά^{p} ὁ^{dgfs} ἀγάπη^{ngfs} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} συναγωνίζομαι^{vnad} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfp} προσευχή^{ndfp} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.31** ἵνα^{c} ῥύομαι^{vsap1s} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ἀπειθέω^{vppagmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} καί^{c} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} διακονία^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnfs} εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp} εὐπρόσδεκτος^{anfsn} γίνομαι^{vsad3s} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn}. **v.32** ἵνα^{c} ἐν^{p} χαρά^{ndfs} ἔρχομαι^{vsaa1s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ διά^{p} θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} καί^{c} συναναπαύομαι^{vsad1s} σύ$^{rpd-p}$. **v.33** ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} ὁ^{dgfs} εἰρήνη^{ngfs} μετά^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$ ἀμήνth. **16. v.1** συνίστημι^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ Φοίβη^{nafs} ὁ^{dafs} ἀδελφή^{nafs} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vppxafs} διάκονος^{nafs} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} Κεγχρεαί^{ndfp}. **v.2** ἵνα^{c} αὐτός^{rpafs} προσδέχομαι^{vsad2p} ἐν^{p} κύριος^{ndms} ἀξίως^{bo} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} καί^{c} παρίστημι^{vsaa2p} αὐτός^{rpdfs} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} ἄν^{xo} σύ$^{rpg-p}$ χρῄζω^{vspa3s} πρᾶγμα^{ndns} καί^{c} γάρ^{c} αὐτός^{rpnfs} προστάτις^{nnfs} πολύς^{agmpn} γίνομαι^{viao3s} καί^{c} αὐτός^{rpgms} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.3** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Πρίσκα^{nafs} καί^{c} Ἀκύλας^{nams} ὁ^{damp} συνεργός^{aampn} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}.

μόνος εὐχαριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν.
καὶ τὴν κατ οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν ἀσπάσασθε Ἐπαίνετον 5
τὸν ἀγαπητόν μου ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας εἰς Χριστόν.
ἀσπάσασθε Μαρίαμ, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. ἀ- 6, 7
σπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουνιᾶν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ
συναιχμαλώτους μου οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀπο-
στόλοις οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγονασιν ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε 8
Ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Οὐρβα- 9
νὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν
μου. ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ ἀσπά- 10
σασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. ἀσπάσασθε Ἡρῳδίωνα 11
τὸν συγγενῆ μου ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς
ὄντας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς 12
κοπιώσας ἐν κυρίῳ ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητήν ἥ-
τις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Ῥοῦφον τὸν 13
ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ἀ- 14
σπάσασθε Ἀσύγκριτον Φλέγοντα Ἑρμᾶν Πατροβᾶν Ἑρμῆν
καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ 15
Ἰουλίαν Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ καὶ Ὀλυμπᾶν καὶ
τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν 16

---

v.4 ὅστις^{rrnmp} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfs} ψυχή^{ngfs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dams} ἑαυτοῦ^{rxgmp} τράχηλος^{nams} ὑποτίθημι^{viaa3p} ὅς^{rrdmp} οὐ^{xo} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ μόνος^{anmsn} εὐχαριστέω^{vipa1s} ἀλλά^{c} καί^{c} πᾶς^{anfpn} ὁ^{dnfp} ἐκκλησία^{nnfp} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp}. **v.5** καί^{c} ὁ^{dafs} κατά^{p} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgmp} ἐκκλησία^{nafs} ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ἐπαίνετος^{nams} ὁ^{dams} ἀγαπητός^{aamsn} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} ἀπαρχή^{nnfs} ὁ^{dgfs} Ἀχαΐα^{ngfs} εἰς^{p} Χριστός^{nams}. **v.6** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Μαρία^{tp} ὅστις^{rrnfs} πολύς^{aanpn} κοπιάω^{viaa3s} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa\text{-}p}$. **v.7** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ἀνδρόνικος^{nams} καί^{c} Ἰουνιᾶς^{nafs} ὁ^{damp} συγγενής^{aampn} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} συναιχμάλωτος^{aampn} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὅστις^{rrnmp} εἰμί^{vipx3p} ἐπίσημος^{anmpn} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} ἀπόστολος^{ndmp} ὅς^{rrnmp} καί^{c} πρό^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ γίνομαι^{vixa3p} ἐν^{p} Χριστός^{ndms}. **v.8** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ἀμπλιᾶτος^{nams} ὁ^{dams} ἀγαπητός^{aamsn} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.9** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Οὐρβανός^{nams} ὁ^{dams} συνεργός^{aamsn} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ ἐν^{p} Χριστός^{ndms} καί^{c} Στάχυς^{nams} ὁ^{dams} ἀγαπητός^{aamsn} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.10** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ἀπελλῆς^{nams} ὁ^{dams} δόκιμος^{aamsn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} ἀσπάζομαι^{vdad2p} ὁ^{damp} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} Ἀριστόβουλος^{ngms}. **v.11** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ἡρῳδίων^{nams} ὁ^{dams} συγγενής^{aamsn} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἀσπάζομαι^{vdad2p} ὁ^{damp} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} Νάρκισσος^{ngms} ὁ^{damp} εἰμί^{vppxamp} ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.12** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Τρύφαινα^{nafs} καί^{c} Τρυφῶσα^{nafs} ὁ^{dafp} κοπιάω^{vppaafp} ἐν^{p} κύριος^{ndms} ἀσπάζομαι^{vdad2p} Περσίς^{nafs} ὁ^{dafs} ἀγαπητός^{aafsn} ὅστις^{rrnfs} πολύς^{aanpn} κοπιάω^{viaa3s} ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.13** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ῥοῦφος^{nams} ὁ^{dams} ἐκλεκτός^{aamsn} ἐν^{p} κύριος^{ndms} καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.14** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ἀσύγκριτος^{nams} Φλέγων^{nams} Ἑρμᾶς^{nams} Πατροβᾶς^{nams} Ἑρμῆς^{nams} καί^{c} ὁ^{damp} σύν^{p} αὐτός^{rpdmp} ἀδελφός^{namp}. **v.15** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Φιλόλογος^{nams} καί^{c} Ἰουλία^{nafs} Νηρεύς^{nams} καί^{c} ὁ^{dafs} ἀδελφή^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} Ὀλυμπᾶς^{nams} καί^{c} ὁ^{damp} σύν^{p} αὐτός^{rpdmp} πᾶς^{aampn} ἅγιος^{aampn}.

φιλήματι ἁγίῳ Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ.
17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας
καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε ποι-
18 οῦντας καὶ ἐκκλίνατε ἀπ αὐτῶν, οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ κυρίῳ
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοι-
λίᾳ καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσιν τὰς
19 καρδίας τῶν ἀκάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφί-
κετο, χαίρω οὖν τὸ ἐφ ὑμῖν θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μέν εἶναι
20 εἰς τὸ ἀγαθόν ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ θεὸς τῆς
εἰρήνης συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν
τάχει ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ ὑμῶν.
21 ἀσπάζονταί ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου καὶ Λούκιος καὶ
22 Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου. ἀσπάζομαι ὑμᾶς
23 ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν κυρίῳ. ἀσπάζεται
ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης ἀσπάζεται
ὑμᾶς Ἔραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρτος ὁ
24 ἀδελφός. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ με-
25 τὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι
κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ
κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημέ-

---

v.16 ἀσπάζομαι^{vdad2p} ἀλλήλων^{reamp} ἐν^{p} φίλημα^{ndns} ἅγιος^{adnsn} ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnfp} ἐκκλησία^{nnfp} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.17** παρακαλέω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἀδελφός^{nvmp} σκοπέω^{vnpa} ὁ^{damp} ὁ^{dafp} διχοστασία^{nafp} καί^{c} ὁ^{danp} σκάνδαλον^{nanp} παρά^{p} ὁ^{dafs} διδαχή^{nafs} ὅς^{rrafs} σύ$^{rpn-p}$ μανθάνω^{viaa2p} ποιέω^{vppaamp} καί^{c} ἐκκλίνω^{vdaa2p} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.18** ὁ^{dnmp} γάρ^{c} τοιοῦτος^{rdnmp} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms} οὐ^{xo} δουλεύω^{vipa3p} ἀλλά^{c} ὁ^{ddfs} ἑαυτοῦ^{rxgmp} κοιλία^{ndfs} καί^{c} διά^{p} ὁ^{dgfs} χρηστολογία^{ngfs} καί^{c} εὐλογία^{ngfs} ἐξαπατάω^{vipa3p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} ὁ^{dgmp} ἄκακος^{agmpn}. **v.19** ὁ^{dnfs} γάρ^{c} σύ$^{rpg-p}$ ὑπακοή^{nnfs} εἰς^{p} πᾶς^{aampn} ἀφικνέομαι^{viad3s} χαίρω^{vipa1s} οὖν^{c} ὁ^{dans} ἐπί^{p} σύ$^{rpd-p}$ θέλω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ σοφός^{aampn} μέν^{xo} εἰμί^{vnpx} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} ἀκέραιος^{aampn} δέ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dans} κακός^{aansn}. **v.20** ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} ὁ^{dgfs} εἰρήνη^{ngfs} συντρίβω^{vifa3s} ὁ^{dams} Σατανᾶς^{nams} ὑπό^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} σύ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} τάχος^{ndns} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετά^{p} σύ$^{rpg-p}$. **v.21** ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ$^{rpa-p}$ Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{dnms} συνεργός^{anmsn} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} Λούκιος^{nnms} καί^{c} Ἰάσων^{nnms} καί^{c} Σωσίπατρος^{nnms} ὁ^{dnmp} συγγενής^{anmpn} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.22** ἀσπάζομαι^{vipn1s} σύ$^{rpa-p}$ ἐγώ$^{rpn-s}$ Τέρτιος^{nnms} ὁ^{dnms} γράφω^{vpaanms} ὁ^{dafs} ἐπιστολή^{nafs} ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.23** ἀσπάζομαι^{vipn3s} σύ$^{rpa-p}$ Γάϊος^{nnms} ὁ^{dnms} ξένος^{anmsn} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} ὅλος^{agfsn} ἀσπάζομαι^{vipn3s} σύ$^{rpa-p}$ Ἔραστος^{nnms} ὁ^{dnms} οἰκονόμος^{nnms} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} καί^{c} Κούαρτος^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms}. **v.24** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετά^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$ ἀμήνth.

νου. φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε γραφῶν προφητικῶν κατ 26
ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα
τὰ ἔθνη γνωρισθέντος. μόνῳ σοφῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ 27
ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

v.25 ὁ^{ddms} δέ^{c} δύναμαι^{vppndms} σύ$^{rpa\text{-}p}$ στηρίζω^{vnaa} κατά^{p} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} ὁ^{dans} κήρυγμα^{nans} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} κατά^{p} ἀποκάλυψις^{nafs} μυστήριον^{ngns} χρόνος^{ndmp} αἰώνιος^{admpn} σιγάω^{vpxpgns}. **v.26** φανερόω^{vpapgms} δέ^{c} νῦν^{bo} διά^{p} τέ^{xo} γραφή^{ngfp} προφητικός^{agmpn} κατά^{p} ἐπιταγή^{nafs} ὁ^{dgms} αἰώνιος^{agmsn} θεός^{ngms} εἰς^{p} ὑπακοή^{nafs} πίστις^{ngfs} εἰς^{p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} γνωρίζω^{vpapgns}. **v.27** μόνος^{admsn} σοφός^{admsn} θεός^{ndms} διά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅς^{rrdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ἀμήνth.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

1 Παῦλος κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήμα-
2 τος θεοῦ καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός. τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ
τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ κλητοῖς
ἁγίοις σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντὶ τόπῳ αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν,
3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου
4 Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν
ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
5 ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ ἐν παντὶ λόγῳ καὶ πά-
6 σῃ γνώσει. καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη
7 ἐν ὑμῖν. ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι
ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
8 Χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους ἀνεγκλήτους
9 ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. πιστὸς ὁ
θεὸς δι᾽ οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ
10 Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί
διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἵνα τὸ

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} κλητός^{anmsn} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διά^{p} θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} καί^{c} Σωσθένης^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms}. **v.2** ὁ^{ddfs} ἐκκλησίᾳ^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{ddfs} εἰμί^{vppxdfs} ἐν^{p} Κόρινθος^{ndfs} ἁγιάζω^{vpxpdmp} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} κλητός^{admpn} ἅγιος^{admpn} σύν^{p} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἐπικαλέω^{vppmdmp} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐν^{p} πᾶς^{admsn} τόπος^{ndms} αὐτός^{rpgmp} τέ^{xo} καί^{c} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.3** χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.4** εὐχαριστέω^{vipa1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ πάντοτε^{bo} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{ddfs} δίδωμι^{vpapdfs} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.5** ὅτι^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adnsn} πλουτίζω^{viap2p} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} ἐν^{p} πᾶς^{admsn} λόγος^{ndms} καί^{c} πᾶς^{adfsn} γνῶσις^{ndfs}. **v.6** καθώς^{bo} ὁ^{dnns} μαρτύριον^{nnns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} βεβαιόω^{viap3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$. **v.7** ὥστε^{c} σύ$^{rpa-p}$ μή^{xo} ὑστερέω^{vnpp} ἐν^{p} μηδείς^{adnsn} χάρισμα^{ndns} ἀπεκδέχομαι^{vppnamp} ὁ^{dafs} ἀποκάλυψις^{nafs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.8** ὅς^{rrnms} καί^{c} βεβαιόω^{vifa3s} σύ$^{rpa-p}$ ἕως^{c} τέλος^{ngns} ἀνέγκλητος^{aampn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.9** πιστός^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} διά^{p} ὅς^{rrgms} καλέω^{viap2p} εἰς^{p} κοινωνία^{nafs} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$.

αὐτὸ λέγητε πάντες καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῒ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. ἐδηλώθη 11
γάρ μοι περὶ ὑμῶν ἀδελφοί μου ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἔριδες
ἐν ὑμῖν εἰσιν. λέγω δὲ τοῦτο ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει Ἐ- 12
γὼ μέν εἰμι Παύλου Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ Ἐγὼ
δὲ Χριστοῦ. μεμέρισται ὁ Χριστός μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη 13
ὑπὲρ ὑμῶν ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε. εὐχαρι- 14
στῶ τῷ θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρίσπον καὶ
Γάϊον. ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβαπτίσα. 15
ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανᾶ οἶκον λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα 16
ἄλλον ἐβάπτισα. οὐ γὰρ ἀπέστειλέν με Χριστὸς βαπτίζειν 17
ἀλλ᾽ εὐαγγελίζεσθαι οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ
σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ. Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν 18
ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν τοῖς δὲ σῳζομένοις ἡμῖν δύναμις
θεοῦ ἐστιν. γέγραπται γάρ Ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν 19
καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. ποῦ σοφός ποῦ 20
γραμματεύς ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου οὐχὶ ἐμώ-
ρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου· ἐπειδὴ γὰρ 21
ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν
θεόν εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶ-

---

v.10 παρακαλέω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἀδελφός^{nvmp} διά^{p} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἵνα^{c} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} λέγω^{vspa2p} πᾶς^{anmpn} καί^{c} μή^{xo} εἰμί^{vspx3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ σχίσμα^{nnnp} εἰμί^{vspx2p} δέ^{c} καταρτίζω^{vpxpnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} αὐτός^{rpdms} νοῦς^{ndms} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} αὐτός^{rpdfs} γνώμη^{ndfs}. **v.11** δηλόω^{viap3s} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ περί^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} Χλόη^{ngfs} ὅτι^{c} ἔρις^{nnfp} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ εἰμί^{vipx3p}. **v.12** λέγω^{vipa1s} δέ^{c} οὗτος^{rdans} ὅτι^{c} ἕκαστος^{anmsn} σύ$^{rpg-p}$ λέγω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpn-s}$ μέν^{xo} εἰμί^{vipx1s} Παῦλος^{ngms} ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} Ἀπολλῶς^{ngms} ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} Κηφᾶς^{ngms} ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} Χριστός^{ngms}. **v.13** μερίζω^{vixp3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} μή^{xo} Παῦλος^{nnms} σταυρόω^{viap3s} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἤ^{xo} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} Παῦλος^{ngms} βαπτίζω^{viap2p}. **v.14** εὐχαριστέω^{vipa1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὅτι^{c} οὐδείς^{aamsn} σύ$^{rpg-p}$ βαπτίζω^{viaa1s} εἰ^{qo} μή^{xo} Κρίσπος^{nams} καί^{c} Γάϊος^{nams}. **v.15** ἵνα^{c} μή^{xo} τι-σρινμσ λέγω^{vsaa3s} ὅτι^{c} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἐμός^{rsans} ὄνομα^{nans} βαπτίζω^{viaa1s}. **v.16** βαπτίζω^{viaa1s} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dams} Στεφανᾶς^{ngms} οἶκος^{nams} λοιπός^{aansn} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} εἰ^{qo} τι-σριαμσ ἄλλος^{aamsn} βαπτίζω^{viaa1s}. **v.17** οὐ^{xo} γάρ^{c} ἀποστέλλω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ Χριστός^{nnms} βαπτίζω^{vnpa} ἀλλά^{c} εὐαγγελίζω^{vnpm} οὐ^{xo} ἐν^{p} σοφία^{ndfs} λόγος^{ngms} ἵνα^{c} μή^{xo} κενόω^{vsap3s} ὁ^{dnms} σταυρός^{nnms} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.18** ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} γάρ^{c} ὁ^{dnms} ὁ^{dgms} σταυρός^{ngms} ὁ^{ddmp} μέν^{xo} ἀπόλλυμι^{vppedmp} μωρία^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{ddmp} δέ^{c} σῴζω^{vpppdmp} ἐγώ$^{rpd-p}$ δύναμις^{nnfs} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx3s}. **v.19** γράφω^{vixp3s} γάρ^{c} ἀπόλλυμι^{vifa1s} ὁ^{dafs} σοφία^{nafs} ὁ^{dgmp} σοφός^{agmpn} καί^{c} ὁ^{dafs} σύνεσις^{nafs} ὁ^{dgmp} συνετός^{agmpn} ἀθετέω^{vifa1s}. **v.20** ποῦ^{xo} σοφός^{anmsn} ποῦ^{xo} γραμματεύς^{nnms} ποῦ^{xo} συζητητής^{nnms} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} οὐχί^{xo} μωραίνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dafs} σοφία^{nafs} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms}.

22 σαι τοὺς πιστεύοντας, ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦ-
23 σιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν. ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν
Χριστὸν ἐσταυρωμένον Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον Ἕλλησιν
24 δὲ μωρίαν. αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλη-
25 σιν Χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν, ὅτι τὸ μωρὸν
τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν καὶ τὸ ἀσθενὲς
26 τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν. Βλέπετε γὰρ
τὴν κλῆσιν ὑμῶν ἀδελφοί ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα
27 οὐ πολλοὶ δυνατοί οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς, ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ
κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα τοὺς σοφούς καταισχύνῃ καὶ
τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεὸς ἵνα καταισχύνῃ τὰ
28 ἰσχυρά. καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα
ἐξελέξατο ὁ θεός καὶ τὰ μὴ ὄντα ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ.
29, 30 ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ἐξ αὐ-
τοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία
ἀπὸ θεοῦ δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις.
31 ἵνα καθὼς γέγραπται Ὁ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω.

2 Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς ἀδελφοί ἦλθον οὐ καθ ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ

---

v.21 ἐπειδή[c] γάρ[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] σοφία[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] γινώσκω[viaa3s] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] διά[p] ὁ[dgfs] σοφία[ngfs] ὁ[dams] θεός[nams] εὐδοκέω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] διά[p] ὁ[dgfs] μωρία[ngfs] ὁ[dgns] κήρυγμα[ngns] σῴζω[vnaa] ὁ[damp] πιστεύω[vppaamp]. **v.22** ἐπειδή[c] καί[c] Ἰουδαῖος[anmpn] σημεῖον[nans] αἰτέω[vipa3p] καί[c] Ἕλλην[nnmp] σοφία[nafs] ζητέω[vipa3p]. **v.23** ἐγώ[rpn-p] δέ[c] κηρύσσω[vipa1p] Χριστός[nams] σταυρόω[vpxpams] Ἰουδαῖος[admpn] μέν[xo] σκάνδαλον[nans] Ἕλλην[ndmp] δέ[c] μωρία[nafs]. **v.24** αὐτός[rpdmp] δέ[c] ὁ[ddmp] κλητός[admpn] Ἰουδαῖος[admpn] τέ[xo] καί[c] Ἕλλην[ndmp] Χριστός[nams] θεός[ngms] δύναμις[nafs] καί[c] θεός[ngms] σοφία[nafs]. **v.25** ὅτι[c] ὁ[dnns] μωρός[annsn] ὁ[dgms] θεός[ngms] σοφός[annsc] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] εἰμί[vipx3s] καί[c] ὁ[dnns] ἀσθενής[annsn] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἰσχυρός[annsc] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] εἰμί[vipx3s]. **v.26** βλέπω[vipa2p] γάρ[c] ὁ[dafs] κλῆσις[nafs] σύ[rpg-p] ἀδελφός[nvmp] ὅτι[c] οὐ[xo] πολύς[anmpn] σοφός[anmpn] κατά[p] σάρξ[nafs] οὐ[xo] πολύς[anmpn] δυνατός[anmpn] οὐ[xo] πολύς[anmpn] εὐγενής[anmpn]. **v.27** ἀλλά[c] ὁ[danp] μωρός[aanpn] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἐκλέγω[viam3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἵνα[c] ὁ[damp] σοφός[aampn] καταισχύνω[vspa3s] καί[c] ὁ[danp] ἀσθενής[aanpn] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ἐκλέγω[viam3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἵνα[c] καταισχύνω[vspa3s] ὁ[danp] ἰσχυρός[aanpn]. **v.28** καί[c] ὁ[danp] ἀγενής[aanpn] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] καί[c] ὁ[danp] ἐξουθενέω[vpxpanp] ἐκλέγω[viam3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] καί[c] ὁ[danp] μή[xo] εἰμί[vppxanp] ἵνα[c] ὁ[danp] εἰμί[vppxanp] καταργέω[vsaa3s]. **v.29** ὅπως[bo] μή[xo] καυχάομαι[vsad3s] πᾶς[anfsn] σάρξ[nnfs] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.30** ἐκ[p] αὐτός[rpgms] δέ[c] σύ[rpn-p] εἰμί[vipx2p] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ὅς[rrnms] γίνομαι[viao3s] ἐγώ[rpd-p] σοφία[nnfs] ἀπό[p] θεός[ngms] δικαιοσύνη[nnfs] τέ[xo] καί[c] ἁγιασμός[nnms] καί[c] ἀπολύτρωσις[nnfs]. **v.31** ἵνα[c] καθώς[bo] γράφω[vixp3s] ὁ[dnms] καυχάομαι[vppnnms] ἐν[p] κύριος[ndms] καυχάομαι[vdpn3s].

θεοῦ. οὐ γὰρ ἔκρινά τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν 2
Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ 3
καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς.
καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀν- 4
θρωπίνης σοφίας λόγοις ἀλλ ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ
δυνάμεως. ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων 5
ἀλλ ἐν δυνάμει θεοῦ. Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελεί- 6
οις σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων
τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων, ἀλλὰ λαλοῦμεν 7
σοφίαν θεοῦ ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην ἣν προώ-
ρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, ἣν οὐδεὶς 8
τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν εἰ γὰρ ἔγνωσαν
οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. ἀλλὰ καθὼς 9
γέγραπται Ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὖς οὐκ ἤκουσεν
καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη ἃ ἡτοίμασεν ὁ θε-
ὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ἡμῖν δὲ ὁ θεὸς ἀπεκάλυψεν διὰ 10
τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ
βάθη τοῦ θεοῦ. τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου 11
εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ οὕτως καὶ τὰ τοῦ

---

2. v.1 κἀγώ$^{rpn-s}$ ἔρχομαι^{vpaanms} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἀδελφός^{nvmp} ἔρχομαι^{viaa1s} οὐ^{xo} κατά^{p} ὑπεροχή^{nafs} λόγος^{ngms} ἤ^{xo} σοφία^{ngfs} καταγγέλλω^{vppanms} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dans} μαρτύριον^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.2** οὐ^{xo} γάρ^{c} κρίνω^{viaa1s} ὁ^{dgms} οἶδα^{vnxa} τι-σριανσ ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ εἰ^{qo} μή^{xo} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} καί^{c} οὗτος^{rdams} σταυρόω^{vpxpams}. **v.3** καί^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐν^{p} ἀσθένεια^{ndfs} καί^{c} ἐν^{p} φόβος^{ndms} καί^{c} ἐν^{p} τρόμος^{ndms} πολύς^{admsn} γίνομαι^{viad1s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.4** καί^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dnns} κήρυγμα^{nnns} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὐ^{xo} ἐν^{p} πειθός^{admpn} ἀνθρώπινος^{agfsn} σοφία^{ngfs} λόγος^{ndmp} ἀλλά^{c} ἐν^{p} ἀπόδειξις^{ndfs} πνεῦμα^{ngns} καί^{c} δύναμις^{ngfs}. **v.5** ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ μή^{xo} εἰμί^{vspx3s} ἐν^{p} σοφία^{ndfs} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀλλά^{c} ἐν^{p} δύναμις^{ndfs} θεός^{ngms}. **v.6** σοφία^{nafs} δέ^{c} λαλέω^{vipa1p} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} τέλειος^{admpn} σοφία^{nafs} δέ^{c} οὐ^{xo} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} οὐδέ^{bo} ὁ^{dgmp} ἄρχων^{ngmp} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} ὁ^{dgmp} καταργέω^{vpppgmp}. **v.7** ἀλλά^{c} λαλέω^{vipa1p} σοφία^{nafs} θεός^{ngms} ἐν^{p} μυστήριον^{ndns} ὁ^{dafs} ἀποκρύπτω^{vpxpafs} ὅς^{rrafs} προορίζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} πρό^{p} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} εἰς^{p} δόξα^{nafs} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.8** ὅς^{rrafs} οὐδείς^{anfsn} ὁ^{dgmp} ἄρχων^{ngmp} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} γινώσκω^{vixa3s} εἰ^{qo} γάρ^{c} γινώσκω^{viaa3p} οὐ^{xo} ἄν^{xo} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} σταυρόω^{viaa3p}. **v.9** ἀλλά^{c} καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅς^{rranp} ὀφθαλμός^{nnms} οὐ^{xo} ὁράω^{viaa3s} καί^{c} οὖς^{nnns} οὐ^{xo} ἀκούω^{viaa3s} καί^{c} ἐπί^{p} καρδία^{nafs} ἄνθρωπος^{ngms} οὐ^{xo} ἀναβαίνω^{viaa3s} ὅς^{rranp} ἑτοιμάζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{ddmp} ἀγαπάω^{vppadmp} αὐτός^{rpams}. **v.10** ἐγώ$^{rpd-p}$ δέ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀποκαλύπτω^{viaa3s} διά^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnns} γάρ^{c} πνεῦμα^{nnns} πᾶς^{aanpn} ἐραυνάω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{danp} βάθος^{nanp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

12 θεοῦ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐ
τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐλάβομεν ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ
13 θεοῦ ἵνα εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν, ἃ καὶ
λαλοῦμεν οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις ἀλλ
ἐν διδακτοῖς πνεύματος Ἁγίου, πνευματικοῖς πνευματικὰ
14 συγκρίνοντες. ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ
πνεύματος τοῦ θεοῦ μωρία γὰρ αὐτῷ ἐστιν καὶ οὐ δύναται
15 γνῶναι ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται, ὁ δὲ πνευματικὸς ἀ-
16 νακρίνει μὲν πάντα αὐτὸς δὲ ὑπ οὐδενὸς ἀνακρίνεται. τίς
γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου ὃς συμβιβάσει αὐτόν ἡμεῖς δὲ νοῦν
Χριστοῦ ἔχομεν.

3 Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί οὐκ ἠδυνήθην ὑμῖν λαλῆσαι ὡς πνευ-
2 ματικοῖς ἀλλ ὡς σαρκικοῖς ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. γάλα
ὑμᾶς ἐπότισα καὶ οὐ βρῶμα οὔπω γὰρ ἐδύνασθε ἀλλ οὔτε
3 ἔτι νῦν δύνασθε. ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε ὅπου γὰρ ἐν ὑ-
μῖν ζῆλος καὶ ἔρις καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε καὶ
4 κατὰ ἄνθρωπον περιπατεῖτε. ὅταν γὰρ λέγῃ τις Ἐγὼ μέν
εἰμι Παύλου ἕτερος δέ Ἐγὼ Ἀπολλῶ οὐχὶ σαρκικοί ἐστε.
5 τίς οὖν ἐστιν Παῦλος τίς δέ Ἀπολλῶς ἀλ᾽λ ἢ διάκονοι δι᾽ ὧν

---

v.11 τίς^{rqnms} γάρ^{c} οἶδα^{vixa3s} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{danp} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ὁ^{dnns} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} οὕτω^{bo} καί^{c} ὁ^{danp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐδείς^{anfsn} οἶδα^{vixa3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.12** ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} οὐ^{xo} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} λαμβάνω^{viaa1p} ἀλλά^{c} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dans} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἵνα^{c} οἶδα^{vsxa1p} ὁ^{danp} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} χαρίζομαι^{vpapanp} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.13** ὅς^{rranp} καί^{c} λαλέω^{vipa1p} οὐ^{xo} ἐν^{p} διδακτός^{admpn} ἀνθρώπινος^{agfsn} σοφία^{ngfs} λόγος^{ndmp} ἀλλά^{c} ἐν^{p} διδακτός^{admpn} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} πνευματικός^{adnpn} πνευματικός^{aanpn} συγκρίνω^{vppanmp}. **v.14** ψυχικός^{anmsn} δέ^{c} ἄνθρωπος^{nnms} οὐ^{xo} δέχομαι^{vipn3s} ὁ^{danp} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μωρία^{nnfs} γάρ^{c} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} γινώσκω^{vnaa} ὅτι^{c} πνευματικῶς^{bo} ἀνακρίνω^{vipp3s}. **v.15** ὁ^{dnms} δέ^{c} πνευματικός^{anmsn} ἀνακρίνω^{vipa3s} μέν^{xo} πᾶς^{aanpn} αὐτός^{rpnms} δέ^{c} ὑπό^{p} οὐδείς^{agmsn} ἀνακρίνω^{vipp3s}. **v.16** τίς^{rqnms} γάρ^{c} γινώσκω^{viaa3s} νοῦς^{nams} κύριος^{ngms} ὅς^{rrnms} συμβιβάζω^{vifa3s} αὐτός^{rpams} ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} νοῦς^{nams} Χριστός^{ngms} ἔχω^{vipa1p}. **3. v.1** καί^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀδελφός^{nvmp} οὐ^{xo} δύναμαι^{viao1s} σύ$^{rpd-p}$ λαλέω^{vnaa} ὡς^{bo} πνευματικός^{admpn} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} σαρκικός^{admpn} ὡς^{bo} νήπιος^{admpn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms}. **v.2** γάλα^{nans} σύ$^{rpa-p}$ ποτίζω^{viaa1s} καί^{c} οὐ^{xo} βρῶμα^{nans} οὔπω^{bo} γάρ^{c} δύναμαι^{viin2p} ἀλλά^{c} οὔτε^{c} ἔτι^{bo} νῦν^{bo} δύναμαι^{vipn2p}. **v.3** ἔτι^{bo} γάρ^{c} σαρκικός^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} ὅπου^{bo} γάρ^{c} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ζῆλος^{nnms} καί^{c} ἔρις^{nnfs} καί^{c} διχοστασία^{nnfp} οὐχί^{xo} σαρκικός^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} καί^{c} κατά^{p} ἄνθρωπος^{nams} περιπατέω^{vipa2p}. **v.4** ὅταν^{c} γάρ^{c} λέγω^{vspa3s} τι-σρινμσ ἐγώ$^{rpn-s}$ μέν^{xo} εἰμί^{vipx1s} Παῦλος^{ngms} ἕτερος^{anmsn} δέ^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ Ἀπολλῶς^{ngms} οὐχί^{xo} σαρκικός^{anmpn} εἰμί^{vipx2p}.

ἐπιστεύσατε καὶ ἑκάστῳ ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν. ἐγὼ ἐφύ- 6
τευσα Ἀπολλῶς ἐπότισεν ἀλλ᾽ ὁ θεὸς ηὔξανεν, ὥστε οὔτε ὁ 7
φυτεύων ἐστίν τι οὔτε ὁ ποτίζων ἀλλ ὁ αὐξάνων θεός. ὁ φυ- 8
τεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἕν εἰσιν ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν
λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον, θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί 9
θεοῦ γεώργιον θεοῦ οἰκοδομή ἐστε. Κατὰ τὴν χάριν τοῦ 10
θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέ-
θεικα, ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ ἕκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποι-
κοδομεῖ. θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ 11
τὸν κείμενον ὅς ἐστιν Ἰησοῦς Χριστός. εἰ δέ τις ἐποικοδο- 12
μεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον χρυσόν ἄργυρον λίθους τιμίους
ξύλα χόρτον καλάμην. ἑκάστου τὸ ἔργον φανερὸν γενή- 13
σεται ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώσει ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ
ἑκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστιν τὸ πῦρ δοκιμάσει. εἴ τινος 14
τὸ ἔργον μενεῖ ὃ ἐποικοδόμησεν μισθὸν λήψεται. εἴ τινος 15
τὸ ἔργον κατακαήσεται ζημιωθήσεται αὐτὸς δὲ σωθήσεται
οὕτως δὲ ὡς διὰ πυρός. οὐκ οἴδατε ὅτι ναὸς θεοῦ ἐστε καὶ 16
τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ 17
φθείρει φθερεῖ τοῦτον ὁ θεός, ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἅγιός

---

v.5 τίςrqnms οὖνc εἰμίvipx3s Παῦλοςnnms τίςrqnms δέc Ἀπολλῶςnnms ἀλλάc ἢxo διάκονοςnnmp διάp ὅςrrgmp πιστεύωviaa2p καίc ἕκαστοςadmsn ὡςbo ὁdnms κύριοςnnms δίδωμιviaa3s. **v.6** ἐγώrpn-s φυτεύωviaa1s Ἀπολλῶςnnms ποτίζωviaa3s ἀλλάc ὁdnms θεόςnnms αὐξάνωviia3s. **v.7** ὥστεc οὔτεc ὁdnms φυτεύωvppanms εἰμίvipx3s τι-σριννσ οὔτεc ὁdnms ποτίζωvppanms ἀλλάc ὁdnms αὐξάνωvppanms θεόςnnms. **v.8** ὁdnms φυτεύωvppanms δέc καίc ὁdnms ποτίζωvppanms εἷςnnns εἰμίvipx3p ἕκαστοςanmsn δέc ὁdams ἴδιοςaamsn μισθόςnams λαμβάνωvifd3s κατάp ὁdams ἴδιοςaamsn κόποςnams. **v.9** θεόςngms γάρc εἰμίvipx1p συνεργόςanmpn θεόςngms γεώργιονnnns θεόςngms οἰκοδομήnnfs εἰμίvipx2p. **v.10** κατάp ὁdafs χάριςnafs ὁdgms θεόςngms ὁdafs δίδωμιvpapafs ἐγώrpd-s ὡςbo σοφόςanmsn ἀρχιτέκτωνnnms θεμέλιοςnams τίθημιvixa1s ἄλλοςanmsn δέc ἐποικοδομέωvipa3s ἕκαστοςanmsn δέc βλέπωvdpa3s πῶςbo ἐποικοδομέωvipa3s. **v.11** θεμέλιοςnams γάρc ἄλλοςaamsn οὐδείςanfsn δύναμαιvipn3s τίθημιvnaa παράp ὁdams κεῖμαιvppnams ὅςrrnms εἰμίvipx3s Ἰησοῦςnnms Χριστόςnnms. **v.12** εἰqo δέc τι-σριννσ ἐποικοδομέωvipa3s ἐπίp ὁdams θεμέλιοςnams οὗτοςrdams χρυσόςnams ἄργυροςnams λίθοςnamp τίμιοςaampn ξύλονnanp χόρτοςnams καλάμηnafs. **v.13** ἕκαστοςagsmn ὁdnns ἔργονnnns φανερόςannsn γίνομαιvifd3s ὁdnfs γάρc ἡμέραnnfs δηλόωvifa3s ὅτιc ἐνp πῦρndns ἀποκαλύπτωvipp3s καίc ἕκαστοςagmsn ὁdnns ἔργονnnns ὁποῖοςannsn εἰμίvipx3s ὁdnns πῦρnnns δοκιμάζωvifa3s. **v.14** εἰqo τι-σριγμσ ὁdnns ἔργονnnns μένωvifa3s ὅςrrans ἐποικοδομέωviaa3s μισθόςnams λαμβάνωvifd3s. **v.15** εἰqo τι-σριγμσ ὁdnns ἔργονnnns κατακαίωvifp3s ζημιόωvifp3s αὐτόςrpnms δέc σῴζωvifp3s οὕτωbo δέc ὡςbo διάp πῦρngns. **v.16** οὐxo οἶδαvixa2p ὅτιc ναόςnnms θεόςngms εἰμίvipx2p καίc ὁdnns πνεῦμαnnns ὁdgms θεόςngms οἰκέωvipa3s ἐνp σύrpd-p.

18 ἐστιν οἵτινές ἐστε ὑμεῖς. Μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω, εἴ τις
δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ μωρὸς γενέ-
19 σθω ἵνα γένηται σοφός. ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου
μωρία παρὰ τῷ θεῷ ἐστιν γέγραπται γάρ Ὁ δρασσόμενος
20 τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν, καὶ πάλιν Κύριος
γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἰσὶν μάταιοι.
21 ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις, πάντα γὰρ ὑμῶν ἐ-
22 στιν. εἴτε Παῦλος εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς εἴτε κόσμος
εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα, πάντα
23 ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ Χριστὸς δὲ θεοῦ.

4 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ
2 καὶ οἰκονόμους μυστηρίων θεοῦ. ὅ δὲ λοιπὸν ζητεῖται
3 ἐν τοῖς οἰκονόμοις ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. ἐμοὶ δὲ εἰς ἐ-
λάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης
4 ἡμέρας, ἀλλ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνακρίνω. οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ
σύνοιδα ἀλλ οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι ὁ δὲ ἀνακρίνων με
5 κύριός ἐστιν. ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ
κύριος ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκότους καὶ φανερώ-
σει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται

---

v.17 εἰqo τι-σρινμσ ὁdams ναόςnams ὁdgms θεόςngms φθείρωvipa3s φθείρωvifa3s οὗτοςrdams ὁdnms θεόςnnms ὁdnms γάρc ναόςnnms ὁdgms θεόςngms ἅγιοςanmsn εἰμίvipx3s ὅστιςrrnmp εἰμίvipx2p σύrpn-p. **v.18** μηδείςanmsn ἑαυτοῦrxams ἐξαπατάωvdpa3s εἰqo τι-σρινμσ δοκέωvipa3s σοφόςanmsn εἰμίvnpx ἐνp σύrpd-p ἐνp ὁddms αἰώνndms οὗτοςrddms μωρόςanmsn γίνομαιvdad3s ἵναc γίνομαιvsad3s σοφόςanmsn. **v.19** ὁdnfs γάρc σοφίαnnfs ὁdgms κόσμοςngms οὗτοςrdgms μωρίαnnfs παράp ὁddms θεόςndms εἰμίvipx3s γράφωvixp3s γάρc ὁdnms δράσσομαιvppnnms ὁdamp σοφόςaampn ἐνp ὁddfs πανουργίαndfs αὐτόςrpgmp. **v.20** καίc πάλινbo κύριοςnnms γινώσκωvipa3s ὁdamp διαλογισμόςnamp ὁdgmp σοφόςagmpn ὅτιc εἰμίvipx3p μάταιοςanmpn. **v.21** ὥστεc μηδείςanmsn καυχάομαιvdpn3s ἐνp ἄνθρωποςndmp πᾶςannpn γάρc σύrpg-p εἰμίvipx3s. **v.22** εἴτεc Παῦλοςnnms εἴτεc Ἀπολλῶςnnms εἴτεc Κηφᾶςnnms εἴτεc κόσμοςnnms εἴτεc ζωήnnfs εἴτεc θάνατοςnnms εἴτεc ἐνίστημιvpxannp εἴτεc μέλλωvppannp πᾶςannpn σύrpg-p εἰμίvipx3s. **v.23** σύrpn-p δέc Χριστόςngms Χριστόςnnms δέc θεόςngms. **4. v.1** οὕτωbo ἐγώrpa-p λογίζομαιvdpn3s ἄνθρωποςnnms ὡςbo ὑπηρέτηςnamp Χριστόςngms καίc οἰκονόμοςnamp μυστήριονngnp θεόςngms. **v.2** ὅςrrans δέc λοιπόςaansn ζητέωvipp3s ἐνp ὁddmp οἰκονόμοςndmp ἵναc πιστόςanmsn τι-σρινμσ εὑρίσκωvsap3s. **v.3** ἐγώrpd-s δέc εἰςp ἐλάχιστοςaansn εἰμίvipx3s ἵναc ὑπόp σύrpg-p ἀνακρίνωvsap1s ἤxo ὑπόp ἀνθρώπινοςagfsn ἡμέραngfs ἀλλάc οὐδέbo ἐμαυτοῦrxams ἀνακρίνωvipa1s. **v.4** οὐδείςaansn γάρc ἐμαυτοῦrxdms σύνοιδαvixa1s ἀλλάc οὐxo ἐνp οὗτοςrddns δικαιόωvixp1s ὁdnms δέc ἀνακρίνωvppanms ἐγώrpa-s κύριοςnnms εἰμίvipx3s.

ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. Ταῦτα δέ ἀδελφοί μετεσχημάτισα 6
εἰς ἐμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶ δι᾽ ὑμᾶς ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ Μὴ
ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς φυ-
σιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου. τίς γάρ σε διακρίνει τί δὲ ἔχεις 7
ὃ οὐκ ἔλαβες εἰ δὲ καὶ ἔλαβες τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβών.
ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ ἤδη ἐπλουτήσατε χωρὶς ἡμῶν ἐβα- 8
σιλεύσατε, καὶ ὄφελόν γε ἐβασιλεύσατε ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν
συμβασιλεύσωμεν. δοκῶ γάρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀπο- 9
στόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους ὅτι θέατρον
ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. ἡμεῖς 10
μωροὶ διὰ Χριστόν ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ, ἡμεῖς ἀ-
σθενεῖς ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί, ὑμεῖς ἔνδοξοι ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ἄ- 11
χρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν καὶ διψῶμεν καὶ γυμνητεύ-
ομεν, καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἀστατοῦμεν. καὶ κοπιῶμεν 12
ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν, λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν
διωκόμενοι ἀνεχόμεθα. βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν, 13
ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν πάντων περί-
ψημα ἕως ἄρτι. Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα ἀλλ 14
ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθετῶ. ἐὰν γὰρ μυρίους παι- 15
δαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ ἀλλ οὐ πολλοὺς πατέρας, ἐν

---

v.5 ὥστε^{c} μή^{xo} πρό^{p} καιρός^{ngms} τι-σριανσ κρίνω^{vdpa2p} ἕως^{c} ἄν^{xo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὅς^{rrnms} καί^{c} φωτίζω^{vifa3s} ὁ^{danp} κρυπτός^{aanpn} ὁ^{dgns} σκότος^{ngns} καί^{c} φανερόω^{vifa3s} ὁ^{dafp} βουλή^{nafp} ὁ^{dgfp} καρδία^{ngfp} καί^{c} τότε^{bo} ὁ^{dnms} ἔπαινος^{nnms} γίνομαι^{vifd3s} ἕκαστος^{admsn} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.6** οὗτος^{rdanp} δέ^{c} ἀδελφός^{nvmp} μετασχηματίζω^{viaa1s} εἰς^{p} ἐμαυτοῦ^{rxams} καί^{c} Ἀπολλῶς^{nams} διά^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἵνα^{c} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ μανθάνω^{vsaa2p} ὁ^{dans} μή^{xo} ὑπέρ^{p} ὅς^{rrans} γράφω^{vixp3s} φρονέω^{vnpa} ἵνα^{c} μή^{xo} εἷς^{nnms} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgms} εἷς^{ngms} φυσιόω^{vspp2p} κατά^{p} ὁ^{dgms} ἕτερος^{agmsn}. **v.7** τίς^{rqnms} γάρ^{c} σύ$^{rpa-s}$ διακρίνω^{vipa3s} τίς^{rqans} δέ^{c} ἔχω^{vipa2s} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} λαμβάνω^{viaa2s} εἰ^{qo} δέ^{c} καί^{c} λαμβάνω^{viaa2s} τίς^{rqans} καυχάομαι^{vipn2s} ὡς^{bo} μή^{xo} λαμβάνω^{vpaanms}. **v.8** ἤδη^{bo} κορέννυμι^{vpxpnmp} εἰμί^{vipx2p} ἤδη^{bo} πλουτέω^{viaa2p} χωρίς^{bo} ἐγώ$^{rpg-p}$ βασιλεύω^{viaa2p} καί^{c} ὄφελον^{i} γέ^{xo} βασιλεύω^{viaa2p} ἵνα^{c} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ σύ$^{rpd-p}$ συμβασιλεύω^{vsaa1p}. **v.9** δοκέω^{vipa1s} γάρ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp} ἔσχατος^{aampn} ἀποδείκνυμι^{viaa3s} ὡς^{bo} ἐπιθανάτιος^{aampn} ὅτι^{c} θέατρον^{nnns} γίνομαι^{viao1p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} καί^{c} ἄγγελος^{ndmp} καί^{c} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.10** ἐγώ$^{rpn-p}$ μωρός^{anmpn} διά^{p} Χριστός^{nams} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} φρόνιμος^{anmpn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀσθενής^{anmpn} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ἰσχυρός^{anmpn} σύ$^{rpn-p}$ ἔνδοξος^{anmpn} ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ἄτιμος^{anmpn}. **v.11** ἄχρι^{p} ὁ^{dgfs} ἄρτι^{bo} ὥρα^{ngfs} καί^{c} πεινάω^{vipa1p} καί^{c} διψάω^{vspa1p} καί^{c} γυμνιτεύω^{vipa1p} καί^{c} κολαφίζω^{vipp1p} καί^{c} ἀστατέω^{vipa1p}. **v.12** καί^{c} κοπιάω^{vipa1p} ἐργάζομαι^{vppnnmp} ὁ^{ddfp} ἴδιος^{adfpn} χείρ^{ndfp} λοιδορέω^{vpppnmp} εὐλογέω^{vipa1p} διώκω^{vpppnmp} ἀνέχω^{vipn1p}. **v.13** βλασφημέω^{vpppnmp} παρακαλέω^{vipa1p} ὡς^{bo} περικάθαρμα^{nnnp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} γίνομαι^{viao1p} πᾶς^{agnpn} περίψημα^{nnns} ἕως^{c} ἄρτι^{bo}. **v.14** οὐ^{xo} ἐντρέπω^{vppanms} σύ$^{rpa-p}$ γράφω^{vipa1s} οὗτος^{rdanp} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} τέκνον^{nnnp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀγαπητός^{annpn} νουθετέω^{vipa1s}.

γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.
16, 17 παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς μιμηταί μου γίνεσθε. διὰ τοῦτο ἔ-
πεμψα ὑμῖν Τιμόθεον ὅς ἐστίν τέκνον μου ἀγαπητὸν καὶ
πιστὸν ἐν κυρίῳ ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου τὰς ἐν
18 Χριστῷ καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. ὡς
19 μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες, ἐ-
λεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ καὶ
γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύνα-
20 μιν, οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀλλ ἐν δυνάμει.
21 τί θέλετε ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί
τε πραότητος·

5 Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία καὶ τοιαύτη πορνεία ἥ-
τις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ
2 πατρὸς ἔχειν. καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ καὶ οὐχὶ μᾶλ-
λον ἐπενθήσατε ἵνα ἐξαρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο
3 ποιήσας. ἐγὼ μὲν γάρ ὡς ἀπὼν τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ
πνεύματι ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργα-
4 σάμενον, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει
5 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦ-

---

v.15 ἐάνqo γάρc μυρίοςaampn παιδαγωγόςnamp ἔχωvspa2p ἐνp Χριστόςndms ἀλλάc οὐxo πολύςaampn πατήρnamp ἐνp γάρc Χριστόςndms Ἰησοῦςndms διάp ὁdgns εὐαγγέλιονngns ἐγώrpn-s σύrpa-p γεννάωviaa1s. **v.16** παρακαλέωvipa1s οὖνc σύrpa-p μιμητήςnnmp ἐγώrpg-s γίνομαιvdpn2p. **v.17** διάp οὗτοςrdans πέμπωviaa1s σύrpd-p Τιμόθεοςnams ὅςrrnms εἰμίvipx3s τέκνονnnns ἐγώrpg-s ἀγαπητόςaansn καίc πιστόςaansn ἐνp κύριοςndms ὅςrrnms σύrpa-p ἀναμιμνήσκωvifa3s ὁdafp ὁδόςnafp ἐγώrpg-s ὁdafp ἐνp Χριστόςndms καθώςbo πανταχοῦbo ἐνp πᾶςadfsn ἐκκλησίαndfs διδάσκωvipa1s. **v.18** ὡςbo μήxo ἔρχομαιvppngms δέc ἐγώrpg-s πρόςp σύrpa-p φυσιόωviap3p τι-σρινμπ. **v.19** ἔρχομαιvifd1s δέc ταχέωςbo πρόςp σύrpa-p ἐάνqo ὁdnms κύριοςnnms θέλωvsaa3s καίc γινώσκωvifd1s οὐxo ὁdams λόγοςnams ὁdgmp φυσιόωvpxpgmp ἀλλάc ὁdafs δύναμιςnafs. **v.20** οὐxo γάρc ἐνp λόγοςndms ὁdnfs βασιλείαnnfs ὁdgms θεόςngms ἀλλάc ἐνp δύναμιςndfs. **v.21** τίςrqans θέλωvipa2p ἐνp ῥάβδοςndfs ἔρχομαιvsaa1s πρόςp σύrpa-p ἤxo ἐνp ἀγάπηndfs πνεῦμαndns τεxo πραΰτηςngfs. **5. v.1** ὅλωςbo ἀκούωvipp3s ἐνp σύrpd-p πορνείαnnfs καίc τοιοῦτοςrdnfs πορνείαnnfs ὅστιςrrnfs οὐδέbo ἐνp ὁddnp ἔθνοςndnp ὀνομάζωvipp3s ὥστεc γυνήnafs τι-σριαφσ ὁdgms πατήρngms ἔχωvnpa. **v.2** καίc σύrpn-p φυσιόωvpxpnmp εἰμίvipx2p καίc οὐχίxo μᾶλλονbo πενθέωviaa2p ἵναc ἐξαίρωvsap3s ἐκp μέσοςagnsn σύrpg-p ὁdnms ὁdans ἔργονnans οὗτοςrdans ποιέωvpaanms. **v.3** ἐγώrpn-s μένxo γάρc ὡςbo ἄπειμιvppxnms ὁddns σῶμαndns πάρειμιvppxnms δέc ὁddns πνεῦμαndns ἤδηbo κρίνωvixa1s ὡςbo πάρειμιvppxnms ὁdams οὕτωbo οὗτοςrdans κατεργάζομαιvpadams. **v.4** ἐνp ὁddns ὄνομαndns ὁdgms κύριοςngms ἐγώrpg-p Ἰησοῦςngms Χριστόςngms συνάγωvpapgmp σύrpg-p καίc ὁdgns ἐμόςrpg-s πνεῦμαngns σύνp ὁddfs δύναμιςndfs ὁdgms κύριοςngms ἐγώrpg-p Ἰησοῦςngms Χριστόςngms.

τον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ καύχημα 6
ὑμῶν οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ.
ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην ἵνα ἦτε νέον φύραμα κα- 7
θώς ἐστε ἄζυμοι, καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη
Χριστός. ὥστε ἑορτάζωμεν μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ μηδὲ ἐν 8
ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας ἀλλ ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ
ἀληθείας. Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμί- 9
γνυσθαι πόρνοις. καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου 10
τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις ἢ ἅρπαξιν ἢ εἰδωλολάτραις ἐπεὶ
ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. νῦν δὲ ἔγραψα ὑ- 11
μῖν μὴ συναναμίγνυσθαι ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ᾖ
πόρνος ἢ πλεονέκτης ἢ εἰδωλολάτρης ἢ λοίδορος ἢ μέθυ-
σος ἢ ἅρπαξ τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. τί γάρ μοι καί 12
τοὺς ἔξω κρίνειν οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε. τοὺς δὲ ἔξω 13
ὁ θεὸς κρινεῖ καί ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

Τολμᾷ τις ὑμῶν πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον κρίνε- **6**
σθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων. οὐκ οἴδατε 2
ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσιν καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται
ὁ κόσμος ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων. οὐκ οἴδατε 3

---

v.5 παραδίδωμι^{vnaa} ὁ^{dams} τοιοῦτος^{rdams} ὁ^{ddms} Σατανᾶς^{ndms} εἰς^{p} ὄλεθρος^{nams} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} ἵνα^{c} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} σῴζω^{vsap3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.6** οὐ^{xo} καλός^{annsn} ὁ^{dnns} καύχημα^{nnns} σύ$^{rpg-p}$ οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} μικρός^{anfsn} ζύμη^{nnfs} ὅλος^{aansn} ὁ^{dans} φύραμα^{nans} ζυμόω^{vipa3s}. **v.7** ἐκκαθαίρω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} παλαιός^{aafsn} ζύμη^{nafs} ἵνα^{c} εἰμί^{vspx2p} νέος^{annsn} φύραμα^{nnns} καθώς^{bo} εἰμί^{vipx2p} ἄζυμος^{anmpn} καί^{c} γάρ^{c} ὁ^{dnns} πάσχα^{ta} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ θύω^{viap3s} Χριστός^{nnms}. **v.8** ὥστε^{c} ἑορτάζω^{vspa1p} μή^{xo} ἐν^{p} ζύμη^{ndfs} παλαιός^{adfsn} μηδέ^{c} ἐν^{p} ζύμη^{ndfs} κακία^{ngfs} καί^{c} πονηρία^{ngfs} ἀλλά^{c} ἐν^{p} ἄζυμος^{adnpn} εἰλικρίνεια^{ngfs} καί^{c} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.9** γράφω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἐπιστολή^{ndfs} μή^{xo} συναναμίγνυμι^{vnpm} πόρνος^{ndmp}. **v.10** καί^{c} οὐ^{xo} πάντως^{bo} ὁ^{ddmp} πόρνος^{ndmp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} ἤ^{xo} ὁ^{ddmp} πλεονέκτης^{ndmp} ἤ^{xo} ἅρπαξ^{admpn} ἤ^{xo} εἰδωλολάτρης^{ndmp} ἐπεί^{c} ὀφείλω^{vipa2p} ἄρα^{xo} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἐξέρχομαι^{vnaa}. **v.11** νῦν^{bo} δέ^{c} γράφω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ μή^{xo} συναναμίγνυμι^{vnpm} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἀδελφός^{nnms} ὀνομάζω^{vpppnms} εἰμί^{vspx3s} πόρνος^{nnms} ἤ^{xo} πλεονέκτης^{nnms} ἤ^{xo} εἰδωλολάτρης^{nnms} ἤ^{xo} λοίδορος^{anmsn} ἤ^{xo} μέθυσος^{nnms} ἤ^{xo} ἅρπαξ^{anmsn} ὁ^{ddms} τοιοῦτος^{rddms} μηδέ^{c} συνεσθίω^{vnpa}. **v.12** τίς^{rqnns} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ καί^{c} ὁ^{damp} ἔξω^{bo} κρίνω^{vnpa} οὐχί^{xo} ὁ^{damp} ἔσω^{bo} σύ$^{rpn-p}$ κρίνω^{vipa2p}. **v.13** ὁ^{damp} δέ^{c} ἔξω^{bo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} κρίνω^{vipa3s} καί^{c} ἐξαίρω^{vifa2p} ὁ^{dams} πονηρός^{aamsn} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ αὐτός^{rpgmp}. **6. v.1** τολμάω^{vipa3s} τι-σρινμσ σύ$^{rpg-p}$ πρᾶγμα^{nans} ἔχω^{vppanms} πρός^{p} ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn} κρίνω^{vnpp} ἐπί^{p} ὁ^{dgmp} ἄδικος^{agmpn} καί^{c} οὐχί^{xo} ἐπί^{p} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn}. **v.2** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} ἅγιος^{anmpn} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} κρίνω^{vifa3p} καί^{c} εἰ^{qo} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ κρίνω^{vipp3s} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} ἀνάξιος^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} κριτήριον^{ngnp} ἐλάχιστος^{agnpn}.

4 ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν μήτι γε βιωτικά. βιωτικὰ μὲν οὖν
κριτήρια ἐὰν ἔχητε τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ
5 τούτους καθίζετε. πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω οὕτως οὐκ
ἔνι ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἷς, ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ
6 μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ
7 κρίνεται καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων. ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἥτ-
τημα ὑμῖν ἐστιν ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ ἑαυτῶν διὰ τί οὐχὶ
8 μᾶλλον ἀδικεῖσθε διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε. ἀλ-
9 λὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε καὶ ἀποστερεῖτε καὶ ταῦτά ἀδελφούς. ἢ
οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν
μὴ πλανᾶσθε, οὔτε πόρνοι οὔτε εἰδωλολάτραι οὔτε μοιχοὶ
10 οὔτε μαλακοὶ οὔτε ἀρσενοκοῖται. οὔτε πλεονέκται οὔτε
κλέπται οὔτε μέθυσοι οὐ λοίδοροι οὐχ ἅρπαγες βασιλείαν
11 θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. καὶ ταῦτά τινες ἦτε, ἀλλὰ ἀ-
πελούσασθε ἀλλὰ ἡγιάσθητε ἀλλ᾽ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνό-
ματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν.
12 Πάντα μοι ἔξεστιν ἀλλ οὐ πάντα συμφέρει πάντα μοι ἔξε-
13 στιν ἀλλ οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό τινος. τὰ βρώματα
τῇ κοιλίᾳ καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην
καὶ ταῦτα καταργήσει τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορνείᾳ ἀλλὰ τῷ

---

v.3 οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ἄγγελος^{namp} κρίνω^{vifa1p} μήτι^{xo} γε^{xo} βιωτικός^{aanpn}. **v.4** βιωτικός^{aanpn} μέν^{xo} οὖν^{c} κριτήριον^{nanp} ἐάν^{qo} ἔχω^{vspa2p} ὁ^{damp} ἐξουθενέω^{vpxpamp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} οὗτος^{rdamp} καθίζω^{vipa2p}. **v.5** πρός^{p} ἐντροπή^{nafs} σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vipa1s} οὕτω^{bo} οὐ^{xo} ἔνι^{vipx3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ σοφός^{anmsn} οὐδέ^{bo} εἷς^{nnms} ὅς^{rrnms} δύναμαι^{vifd3s} διακρίνω^{vnaa} ἀνά^{p} μέσος^{aansn} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.6** ἀλλά^{c} ἀδελφός^{nnms} μετά^{p} ἀδελφός^{ngms} κρίνω^{vipp3s} καί^{c} οὗτος^{rdnns} ἐπί^{p} ἄπιστος^{agmpn}. **v.7** ἤδη^{bo} μέν^{xo} οὖν^{c} ὅλως^{bo} ἥττημα^{nnns} σύ$^{rpd-p}$ εἰμί^{vipx3s} ὅτι^{c} κρίμα^{nanp} ἔχω^{vipa2p} μετά^{p} ἑαυτοῦ^{rxgmp} διά^{p} τίς^{rqans} οὐχί^{xo} μᾶλλον^{bo} ἀδικέω^{vipp2p} διά^{p} τίς^{rqans} οὐχί^{xo} μᾶλλον^{bo} ἀποστερέω^{vipp2p}. **v.8** ἀλλά^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἀδικέω^{vipa2p} καί^{c} ἀποστερέω^{vipa2p} καί^{c} οὗτος^{rdnnp} ἀδελφός^{namp}. **v.9** ἤ^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ἄδικος^{anmpn} βασιλεία^{nafs} θεός^{ngms} οὐ^{xo} κληρονομέω^{vifa3p} μή^{xo} πλανάω^{vdpp2p} οὔτε^{c} πόρνος^{nnmp} οὔτε^{c} εἰδωλολάτρης^{nnmp} οὔτε^{c} μοιχός^{nnmp} οὔτε^{c} μαλακός^{anmpn} οὔτε^{c} ἀρσενοκοίτης^{nnmp}. **v.10** οὔτε^{c} πλεονέκτης^{nnmp} οὔτε^{c} κλέπτης^{nnmp} οὔτε^{c} μέθυσος^{nnmp} οὐ^{xo} λοίδορος^{anmpn} οὐ^{xo} ἅρπαξ^{anmpn} βασιλεία^{nafs} θεός^{ngms} οὐ^{xo} κληρονομέω^{vifa3p}. **v.11** καί^{c} οὗτος^{rdnnp} τι-σρινμπ εἰμί^{viix2p} ἀλλά^{c} ἀπολούω^{viam2p} ἀλλά^{c} ἁγιάζω^{viap2p} ἀλλά^{c} δικαιόω^{viap2p} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.12** πᾶς^{annpn} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἔξεστι^{vipq3s} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} πᾶς^{annpn} συμφέρω^{vipa3s} πᾶς^{annpn} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἔξεστι^{vipq3s} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἐξουσιάζω^{vifp1s} ὑπό^{p} τι-σριγνς.

κυρίῳ καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι, ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον 14
ἤγειρεν καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. οὐκ 15
οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστιν ἆρας οὖν
τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη μὴ γένοιτο. [ἢ] 16
οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῇ πόρνῃ ἓν σῶμά ἐστιν ᾽Ἔ-
σονται γάρ φησίν οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὁ δὲ κολλώμενος 17
τῷ κυρίῳ ἓν πνεῦμά ἐστιν. φεύγετε τὴν πορνείαν πᾶν ἁ- 18
μάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν,
ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. ἢ οὐκ οἴδατε 19
ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματός ἐστιν
οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν. ἠγοράσθητε γὰρ 20
τιμῆς, δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν καὶ ἐν τῷ
πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστίν τοῦ Θεοῦ.

Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατε μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ **7**
ἅπτεσθαι, διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυ- 2
ναῖκα ἐχέτω καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. τῇ γυναικὶ 3
ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν ἀποδιδότω ὁμοίως δὲ καὶ
ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. ἡ γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει 4
ἀλλ᾽ ὁ ἀνήρ ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ

v.13 ὁ^{dnnp} βρῶμα^{nnnp} ὁ^{ddfs} κοιλία^{ndfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} κοιλία^{nnfs} ὁ^{ddnp} βρῶμα^{ndnp} ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} καί^{c} οὗτος^{rdafs} καί^{c} οὗτος^{rdanp} καταργέω^{vifa3s} ὁ^{dnns} δέ^{c} σῶμα^{nnns} οὐ^{xo} ὁ^{ddfs} πορνεία^{ndfs} ἀλλά^{c} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} καί^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns}. **v.14** ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} καί^{c} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐγείρω^{viaa3s} καί^{c} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐξεγείρω^{vifa3s} διά^{p} ὁ^{dgfs} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.15** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnnp} σῶμα^{nnnp} σύ$^{rpg-p}$ μέλος^{nnnp} Χριστός^{ngms} εἰμί^{vipx3s} αἴρω^{vpaanms} οὖν^{c} ὁ^{danp} μέλος^{nanp} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ποιέω^{vsaa1s} πόρνη^{ngfs} μέλος^{nanp} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s}. **v.16** ἤ^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} κολλάω^{vpppnms} ὁ^{ddfs} πόρνη^{ndfs} εἷς^{nnns} σῶμα^{nnns} εἰμί^{vipx3s} εἰμί^{vifx3p} γάρ^{c} φημί^{vipx3s} ὁ^{dnmp} δύο^{tn} εἰς^{p} σάρξ^{nafs} εἷς^{nafs}. **v.17** ὁ^{dnms} δέ^{c} κολλάω^{vpppnms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} εἷς^{nnns} πνεῦμα^{nnns} εἰμί^{vipx3s}. **v.18** φεύγω^{vdpa2p} ὁ^{dafs} πορνεία^{nafs} πᾶς^{annsn} ἁμάρτημα^{nnns} ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} ποιέω^{vsaa3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκτός^{bo} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} πορνεύω^{vppanms} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} σῶμα^{nans} ἁμαρτάνω^{vipa3s}. **v.19** ἤ^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} σύ$^{rpg-p}$ ναός^{nnms} ὁ^{dgns} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrgns} ἔχω^{vipa2p} ἀπό^{p} θεός^{ngms} καί^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx2p} ἑαυτοῦ^{rxgmp}. **v.20** ἀγοράζω^{viap2p} γάρ^{c} τιμή^{ngfs} δοξάζω^{vdaa2p} δή^{xo} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} σύ$^{rpg-p}$ ὅστις^{rrnnp} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **7. v.1** περί^{p} δέ^{c} ὅς^{rrgnp} γράφω^{viaa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ καλός^{annsn} ἄνθρωπος^{ndms} γυνή^{ngfs} μή^{xo} ἅπτω^{vnpm}. **v.2** διά^{p} δέ^{c} ὁ^{dafp} πορνεία^{nafp} ἕκαστος^{anmsn} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} γυνή^{nafs} ἔχω^{vdpa3s} καί^{c} ἕκαστος^{anfsn} ὁ^{dams} ἴδιος^{aamsn} ἀνήρ^{nams} ἔχω^{vdpa3s}. **v.3** ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs} ὁ^{dnms} ἀνήρ^{nnms} ὁ^{dafs} ὀφείλω^{vpppafs} εὔνοια^{nafs} ἀποδίδωμι^{vdpa3s} ὁμοίως^{bo} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ὁ^{ddms} ἀνήρ^{ndms}.

5 ἐξουσιάζει ἀλ᾽λ ἡ γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλήλους εἰ μὴ
τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ
καὶ τῇ προσευχῇ καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ
6 πειράζῃ ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν. τοῦτο δὲ
7 λέγω κατὰ συγγνώμην οὐ κατ ἐπιταγήν. θέλω γὰρ πάντας
ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἐμαυτόν, ἀλλ᾽ ἕκαστος ἴδιον χάρι-
8 σμα ἔχει ἐκ θεοῦ ὅς μὲν οὕτως ὅς δὲ οὕτως. Λέγω δὲ τοῖς
ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις καλὸν αὐτοῖς ἐστιν ἐὰν μείνωσιν
9 ὡς κἀγώ, εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται γαμησάτωσαν κρεῖσσον
10 γάρ ἐστιν γαμῆσαι ἢ πυροῦσθαι. τοῖς δὲ γεγαμηκόσιν πα-
ραγγέλλω οὐκ ἐγὼ ἀλ᾽λ ὁ κύριος γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ
11 χωρισθῆναι. ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ μενέτω ἄγαμος ἢ τῷ ἀν-
12 δρὶ καταλλαγήτω καὶ ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. Τοῖς δὲ
λοιποῖς ἐγώ λέγω οὐχ ὁ κύριος, εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει
ἄπιστον καὶ αὕτη συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ αὐτοῦ μὴ ἀφιέτω
13 αὐτήν, καὶ γυνὴ ἥτις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ αὐτὸς συν-
14 ευδοκεῖ οἰκεῖν μετ αὐτῆς μὴ ἀφιέτω αὐτόν. ἡγίασται γὰρ
ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπι-
στος ἐν τῷ ἀνδρί, ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν

---

v.4 ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ὁ^{dgns} ἴδιος^{agnsn} σῶμα^{ngns} οὐ^{xo} ἐξουσιάζω^{vipa3s} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} ἀνήρ^{nnms} ὁμοίως^{bo} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnms} ἀνήρ^{nnms} ὁ^{dgns} ἴδιος^{agnsn} σῶμα^{ngns} οὐ^{xo} ἐξουσιάζω^{vipa3s} ἀλλά^{c} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs}. **v.5** μή^{xo} ἀποστερέω^{vdpa2p} ἀλλήλων^{reamp} εἰ^{qo} μή^{xo} τίς^{rinns} ἄν^{xo} ἐκ^{p} σύμφωνος^{agnsn} πρός^{p} καιρός^{nams} ἵνα^{c} σχολάζω^{vspa2p} ὁ^{ddfs} νηστεία^{ndfs} καί^{c} ὁ^{ddfs} προσευχή^{ndfs} καί^{c} πάλιν^{bo} ἐπί^{p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} συνέρχομαι^{vspn2p} ἵνα^{c} μή^{xo} πειράζω^{vspa3s} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} διά^{p} ὁ^{dafs} ἀκρασία^{nafs} σύ$^{rpg-p}$. **v.6** οὗτος^{rdans} δέ^{c} λέγω^{vipa1s} κατά^{p} συγγνώμη^{nafs} οὐ^{xo} κατά^{p} ἐπιταγή^{nafs}. **v.7** θέλω^{vipa1s} γάρ^{c} πᾶς^{aampn} ἄνθρωπος^{namp} εἰμί^{vnpx} ὡς^{bo} καί^{c} ἐμαυτοῦ^{rxams} ἀλλά^{c} ἕκαστος^{anmsn} ἴδιος^{aansn} χάρισμα^{nans} ἔχω^{vipa3s} ἐκ^{p} θεός^{ngms} ὅς^{rrnms} μέν^{xo} οὕτω^{bo} ὅς^{rrnms} δέ^{c} οὕτω^{bo}. **v.8** λέγω^{vipa1s} δέ^{c} ὁ^{ddmp} ἄγαμος^{ndmp} καί^{c} ὁ^{ddfp} χήρα^{ndfp} καλός^{annsn} αὐτός^{rpdmp} εἰμί^{vipx3s} ἐάν^{qo} μένω^{vsaa3p} ὡς^{bo} κἀγώ$^{rpn-s}$. **v.9** εἰ^{qo} δέ^{c} οὐ^{xo} ἐγκρατεύομαι^{vipn3p} γαμέω^{vdaa3p} κρείττων^{annsn} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} γαμέω^{vnaa} ἤ^{xo} πυρόω^{vnpp}. **v.10** ὁ^{ddmp} δέ^{c} γαμέω^{vpxadmp} παραγγέλλω^{vipa1s} οὐ^{xo} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} γυνή^{nafs} ἀπό^{p} ἀνήρ^{ngms} μή^{xo} χωρίζω^{vnap}. **v.11** ἐάν^{qo} δέ^{c} καί^{c} χωρίζω^{viap3s} μένω^{vdpa3s} ἄγαμος^{nnfs} ἤ^{xo} ὁ^{ddms} ἀνήρ^{ndms} καταλλάσσω^{vdap3s} καί^{c} ἀνήρ^{nams} γυνή^{nafs} μή^{xo} ἀφίημι^{vnpa}. **v.12** ὁ^{ddmp} δέ^{c} λοιπός^{admpn} ἐγώ$^{rpn-s}$ λέγω^{vipa1s} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εἰ^{qo} τι-σρινμσ ἀδελφός^{nnms} γυνή^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ἄπιστος^{aafsn} καί^{c} οὗτος^{rpnfs} συνευδοκέω^{vipa3s} οἰκέω^{vnpa} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} μή^{xo} ἀφίημι^{vdpa3s} αὐτός^{rpafs}. **v.13** καί^{c} γυνή^{nnfs} ὅστις^{rrnfs} ἔχω^{vipa3s} ἀνήρ^{nams} ἄπιστος^{aamsn} καί^{c} αὐτός^{rpnms} συνευδοκέω^{vipa3s} οἰκέω^{vnpa} μετά^{p} αὐτός^{rpgfs} μή^{xo} ἀφίημι^{vdpa3s} αὐτός^{rpams}.

νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν. εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται χωριζέσθω, 15
οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις, ἐν
δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ἡμᾶς ὁ θεός. τί γὰρ οἶδας γύναι εἰ 16
τὸν ἄνδρα σώσεις ἢ τί οἶδας ἄνερ εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις.
Εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς ἐμέρισεν ὁ θεός ἕκαστον ὡς κέκληκεν 17
ὁ κύριος οὕτως περιπατείτω καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις
πάσαις διατάσσομαι. περιτετμημένος τις ἐκλήθη μὴ ἐπι- 18
σπάσθω, ἐν ἀκροβυστίᾳ τις ἐκλήθη· μὴ περιτεμνέσθω. ἡ 19
περιτομὴ οὐδέν ἐστιν καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν ἀλλὰ
τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ᾗ ἐκλήθη 20
ἐν ταύτῃ μενέτω. δοῦλος ἐκλήθης μή σοι μελέτω, ἀλλ εἰ 21
καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι μᾶλλον χρῆσαι. ὁ γὰρ ἐν 22
κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος κυρίου ἐστίν ὁμοίως
καί ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλός ἐστιν Χριστοῦ. τιμῆς ἠ- 23
γοράσθητε, μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. ἕκαστος ἐν ᾧ 24
ἐκλήθη ἀδελφοί ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ θεῷ. Περὶ δὲ τῶν 25
παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω γνώμην δὲ δίδωμι ὡς
ἠλεημένος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. Νομίζω οὖν τοῦτο 26
καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην ὅτι καλὸν ἀν-

---

v.14 ἁγιάζω^{vixp3s} γάρ^{c} ὁ^{dnms} ἀνήρ^{nnms} ὁ^{dnms} ἄπιστος^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs} καί^{c} ἁγιάζω^{vixp3s} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἄπιστος^{anfsn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀνήρ^{ndms} ἐπεί^{c} ἄρα^{xo} ὁ^{dnnp} τέκνον^{nnnp} σύ$^{rpg-p}$ ἀκάθαρτος^{annpn} εἰμί^{vipx3s} νῦν^{bo} δέ^{c} ἅγιος^{annpn} εἰμί^{vipx3s}. **v.15** εἰ^{qo} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἄπιστος^{anmsn} χωρίζω^{vipm3s} χωρίζω^{vdpp3s} οὐ^{xo} δουλόω^{vixp3s} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} ἤ^{xo} ὁ^{dnfs} ἀδελφή^{nnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} τοιοῦτος^{rddnp} ἐν^{p} δέ^{c} εἰρήνη^{ndfs} καλέω^{vixa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.16** τίς^{rqans} γάρ^{c} οἶδα^{vixa2s} γυνή^{nvfs} εἰ^{qo} ὁ^{dams} ἀνήρ^{nams} σῴζω^{vifa2s} ἤ^{xo} τίς^{rqans} οἶδα^{vixa2s} ἀνήρ^{nvms} εἰ^{qo} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} σῴζω^{vifa2s}. **v.17** εἰ^{qo} μή^{xo} ἕκαστος^{admsn} ὡς^{bo} μερίζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἕκαστος^{aamsn} ὡς^{bo} καλέω^{vixa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} οὕτω^{bo} περιπατέω^{vdpa3s} καί^{c} οὕτω^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} πᾶς^{adfpn} διατάσσω^{vipm1s}. **v.18** περιτέμνω^{vpxpnms} τι-σρινμσ καλέω^{viap3s} μή^{xo} ἐπισπάομαι^{vdpn3s} ἐν^{p} ἀκροβυστία^{ndfs} τι-σρινμσ καλέω^{viap3s} μή^{xo} περιτέμνω^{vdpp3s}. **v.19** ὁ^{dnfs} περιτομή^{nnfs} οὐδείς^{annsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀκροβυστία^{nnfs} οὐδείς^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἀλλά^{c} τήρησις^{nnfs} ἐντολή^{ngfp} θεός^{ngms}. **v.20** ἕκαστος^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} κλῆσις^{ndfs} ὅς^{rrdfs} καλέω^{viap3s} ἐν^{p} οὗτος^{rddfs} μένω^{vdpa3s}. **v.21** δοῦλος^{nnms} καλέω^{viap2s} μή^{xo} σύ$^{rpd-s}$ μέλει^{vdpa3s} ἀλλά^{c} εἰ^{qo} καί^{c} δύναμαι^{vipn2s} ἐλεύθερος^{anmsn} γίνομαι^{vnad} μᾶλλον^{bo} χράομαι^{vdad2s}. **v.22** ὁ^{dnms} γάρ^{c} ἐν^{p} κύριος^{ndms} καλέω^{vpapnms} δοῦλος^{nnms} ἀπελεύθερος^{nnms} κύριος^{ngms} εἰμί^{vipx3s} ὁμοίως^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} ἐλεύθερος^{anmsn} καλέω^{vpapnms} δοῦλος^{nnms} εἰμί^{vipx3s} Χριστός^{ngms}. **v.23** τιμή^{ngfs} ἀγοράζω^{viap2p} μή^{xo} γίνομαι^{vdpn2p} δοῦλος^{nnmp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.24** ἕκαστος^{anmsn} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} καλέω^{viap3s} ἀδελφός^{nvmp} ἐν^{p} οὗτος^{rddns} μένω^{vdpa3s} παρά^{p} θεός^{ndms}. **v.25** περί^{p} δέ^{c} ὁ^{dgfp} παρθένος^{ngfp} ἐπιταγή^{nafs} κύριος^{ngms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1s} γνώμη^{nafs} δέ^{c} δίδωμι^{vipa1s} ὡς^{bo} ἐλεέω^{vpxpnms} ὑπό^{p} κύριος^{ngms} πιστός^{anmsn} εἰμί^{vnpx}.

27 θρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. δέδεσαι γυναικί μὴ ζήτει λύσιν,
28 λέλυσαι ἀπὸ γυναικός μὴ ζήτει γυναῖκα. ἐὰν δὲ καὶ γή-
μῃς, οὐχ ἥμαρτες, καὶ ἐὰν γήμῃ ἡ παρθένος οὐχ ἥμαρτεν
θλῖψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἕξουσιν οἱ τοιοῦτοι ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδο-
29 μαι. τοῦτο δέ φημι ἀδελφοί ὁ καιρὸς συνεσταλμένος τὸ
λοιπὸν ἐστίν, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ὦ-
30 σιν. καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες καὶ οἱ χαίροντες ὡς
31 μὴ χαίροντες καὶ οἱ ἀγοράζοντες ὡς μὴ κατέχοντες. καὶ οἱ
χρώμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ ὡς μὴ καταχρώμενοι, παράγει
32 γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερί-
μνους εἶναι ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου πῶς ἀρέσει
33 τῷ κυρίῳ, ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου πῶς ἀ-
34 ρέσει τῇ γυναικί. μεμέρισται καὶ ἡ γυνὴ καὶ ἡ παρθένος
ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου ἵνα ᾖ ἁγία καὶ σώματι
καὶ πνεύματι, ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου πῶς
35 ἀρέσει τῷ ἀνδρί. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον
λέγω οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπιβάλω ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον
36 καὶ εὐπρόσεδρον τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως. Εἰ δέ τις ἀσχη-
μονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει ἐὰν ᾖ ὑπέρακμος
καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι ὃ θέλει ποιείτω οὐχ ἁμαρτάνει

---

v.26 νομίζω^{vipa1s} οὖν^{c} οὕτος^{rdans} καλός^{aansn} ὑπάρχω^{vnpa} διά^{p} ὁ^{dafs} ἐνίστημι^{vpxaafs} ἀνάγκη^{nafs} ὅτι^{c} καλός^{annsn} ἄνθρωπος^{ndms} ὁ^{dnns} οὕτω^{bo} εἰμί^{vnpx}. **v.27** δέω^{vixp2s} γυνή^{ndfs} μή^{xo} ζητέω^{vdpa2s} λύσις^{nafs} λύω^{vixp2s} ἀπό^{p} γυνή^{ngfs} μή^{xo} ζητέω^{vdpa2s} γυνή^{nafs}. **v.28** ἐάν^{qo} δέ^{c} καί^{c} γαμέω^{vsaa2s} οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{viaa2s} καί^{c} ἐάν^{qo} γαμέω^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} παρθένος^{nnfs} οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{viaa3s} θλῖψις^{nafs} δέ^{c} ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs} ἔχω^{vifa3p} ὁ^{dnmp} τοιοῦτος^{rdnmp} ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} σύ$^{rpg-p}$ φείδομαι^{vipn1s}. **v.29** οὗτος^{rdans} δέ^{c} φημί^{vipx1s} ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dnms} καιρός^{nnms} συστέλλω^{vpxpnms} ὁ^{dnns} λοιπός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἵνα^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἔχω^{vppanmp} γυνή^{nafp} ὡς^{bo} μή^{xo} ἔχω^{vppanmp} εἰμί^{vspx3p}. **v.30** καί^{c} ὁ^{dnmp} κλαίω^{vppanmp} ὡς^{bo} μή^{xo} κλαίω^{vppanmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} χαίρω^{vppanmp} ὡς^{bo} μή^{xo} χαίρω^{vppanmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀγοράζω^{vppanmp} ὡς^{bo} μή^{xo} κατέχω^{vppanmp}. **v.31** καί^{c} ὁ^{dnmp} χράομαι^{vppnnmp} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} οὗτος^{rddms} ὡς^{bo} μή^{xo} καταχράομαι^{vppnnmp} παράγω^{vipa3s} γάρ^{c} ὁ^{dnns} σχῆμα^{nnns} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms}. **v.32** θέλω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἀμέριμνος^{aampn} εἰμί^{vnpx} ὁ^{dnms} ἄγαμος^{nnms} μεριμνάω^{vipa3s} ὁ^{danp} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} πῶς^{bo} ἀρέσκω^{vifa3s} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.33** ὁ^{dnms} δέ^{c} γαμέω^{vpaanms} μεριμνάω^{vipa3s} ὁ^{danp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} πῶς^{bo} ἀρέσκω^{vifa3s} ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs}. **v.34** μερίζω^{vixp3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} παρθένος^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἄγαμος^{nnfs} μεριμνάω^{vipa3s} ὁ^{danp} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἵνα^{c} εἰμί^{vspx3s} ἅγιος^{anfsn} καί^{c} σῶμα^{ndns} καί^{c} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dnfs} δέ^{c} γαμέω^{vpaanfs} μεριμνάω^{vipa3s} ὁ^{danp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} πῶς^{bo} ἀρέσκω^{vifa3s} ὁ^{ddms} ἀνήρ^{ndms}. **v.35** οὗτος^{rdans} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{dans} σύ$^{rpg-p}$ αὐτός^{rpgmp} συμφέρω^{vppaans} λέγω^{vipa1s} οὐ^{xo} ἵνα^{c} βρόχος^{nams} σύ$^{rpd-p}$ ἐπιβάλλω^{vsaa1s} ἀλλά^{c} πρός^{p} ὁ^{dans} εὐσχήμων^{aansn} καί^{c} εὐπάρεδρος^{aansn} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἀπερισπάστως^{bo}.

γαμείτωσαν. ὃς δὲ ἕστηκεν ἑδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ μὴ ἔχων 37
ἀνάγκην ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος καὶ
τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ
παρθένον καλῶς ποιεῖ, ὥστε καὶ ὁ ἐκγαμίζων καλῶς ποιεῖ 38
ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ, Γυνὴ δέδεται νόμῳ ἐφ 39
ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐὰν δὲ καί κοιμηθῇ ὁ ἀνήρ
ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι μόνον ἐν κυρίῳ. μακα- 40
ριωτέρα δέ ἐστιν ἐὰν οὕτως μείνῃ κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην,
δοκῶ δὲ κἀγὼ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχο- **8**
μεν ἡ γνῶσις φυσιοῖ ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ, εἴ δὲ τις δοκεῖ 2
εἰδέναι τι οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκεν καθὼς δεῖ γνῶναι, εἰ δέ 3
τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν οὗτος ἔγνωσται ὑπ αὐτοῦ. Περὶ τῆς 4
βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον
ἐν κόσμῳ καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. καὶ γὰρ 5
εἴπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοὶ εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ [τῆσ] γῆς
ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ καὶ κύριοι πολλοί. ἀλλ ἡμῖν εἷς 6
θεὸς ὁ πατήρ ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν καὶ εἷς
κύριος Ἰησοῦς Χριστός δι οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι αὐτοῦ.

---

v.36 εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σρινμσ ἀσχημονέω^{vnpa} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} παρθένος^{nafs} αὐτός^{rpgms} νομίζω^{vipa3s} ἐάν^{qo} εἰμί^{vspx3s} ὑπέρακμος^{anmsn} καί^{c} οὕτω^{bo} ὀφείλω^{vipa3s} γίνομαι^{vnpn} ὅς^{rrans} θέλω^{vipa3s} ποιέω^{vdpa3s} οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{vipa3s} γαμέω^{vdpa3p}. **v.37** ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἵστημι^{vixa3s} ἑδραῖος^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} μή^{xo} ἔχω^{vppanms} ἀνάγκη^{nafs} ἐξουσία^{nafs} δέ^{c} ἔχω^{vipa3s} περί^{p} ὁ^{dgns} ἴδιος^{agnsn} θέλημα^{ngns} καί^{c} οὗτος^{rdans} κρίνω^{vixa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dgms} τηρέω^{vnpa} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} παρθένος^{nafs} καλῶς^{bo} ποιέω^{vipa3s}. **v.38** ὥστε^{c} καί^{c} ὁ^{dnms} γαμίζω^{vppanms} καλῶς^{bo} ποιέω^{vipa3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} μή^{xo} γαμίζω^{vppanms} κρείττων^{aansn} ποιέω^{vipa3s}. **v.39** γυνή^{nnfs} δέω^{vixp3s} νόμος^{ndms} ἐπί^{p} ὅσος^{rcams} χρόνος^{nams} ζάω^{vipa3s} ὁ^{dnms} ἀνήρ^{nnms} αὐτός^{rpgfs} ἐάν^{qo} δέ^{c} καί^{c} κοιμάομαι^{vsap3s} ὁ^{dnms} ἀνήρ^{nnms} ἐλεύθερος^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrdms} θέλω^{vipa3s} γαμέω^{vnap} μόνος^{bo} ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.40** μακαρισμός^{anfsc} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} ἐάν^{qo} οὕτω^{bo} μένω^{vsaa3s} κατά^{p} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} γνώμη^{nafs} δοκέω^{vipa1s} δέ^{c} κἀγώ$^{rpn-s}$ πνεῦμα^{nans} θεός^{ngms} ἔχω^{vnpa}. **8. v.1** περί^{p} δέ^{c} ὁ^{dgnp} εἰδωλόθυτος^{agnpn} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} πᾶς^{anmpn} γνῶσις^{nafs} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dnfs} γνῶσις^{nnfs} φυσιόω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἀγάπη^{nnfs} οἰκοδομέω^{vipa3s}. **v.2** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σρινμσ δοκέω^{vipa3s} οἶδα^{vnxa} τι-σριανσ οὐδέπω^{bo} οὐδείς^{aansn} γινώσκω^{vixa3s} καθώς^{bo} δεῖ^{vipq3s} γινώσκω^{vnaa}. **v.3** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σρινμσ ἀγαπάω^{vipa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams} οὗτος^{rdnms} γινώσκω^{vixp3s} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.4** περί^{p} ὁ^{dgfs} βρῶσις^{ngfs} οὖν^{c} ὁ^{dgnp} εἰδωλόθυτος^{agnpn} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} οὐδείς^{annsn} εἴδωλον^{nnns} ἐν^{p} κόσμος^{ndms} καί^{c} ὅτι^{c} οὐδείς^{anfsn} θεός^{nnms} ἕτερος^{anmsn} εἰ^{qo} μή^{xo} εἷς^{nnms}. **v.5** καί^{c} γάρ^{c} εἴπερ^{qo} εἰμί^{vipx3p} λέγω^{vpppnmp} θεός^{nnmp} εἴτε^{c} ἐν^{p} οὐρανός^{ndms} εἴτε^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὥσπερ^{bo} εἰμί^{vipx3p} θεός^{nnmp} πολύς^{anmpn} καί^{c} κύριος^{nnmp} πολύς^{anmpn}. **v.6** ἀλλά^{c} ἐγώ$^{rpd-p}$ εἷς^{nnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐκ^{p} ὅς^{rrgms} ὁ^{dnnp} πᾶς^{annpn} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ εἷς^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} εἷς^{nnms} κύριος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} διά^{p} ὅς^{rrgms} ὁ^{dnnp} πᾶς^{annpn} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ διά^{p} αὐτός^{rpgms}.

7 Ἀλλ οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις, τινὲς δὲ τῇ συνειδήσει τοῦ εἰ-
δώλου ἕως ἄρτι ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν καὶ ἡ συνείδησις
8 αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται. βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρί-
στησιν τῷ θεῷ, οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν οὔτε
9 ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα. βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἐξου-
10 σία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. ἐὰν
γάρ τις ἴδῃ σὲ τὸν ἔχοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον
οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται
11 εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν. καὶ ἀπολεῖται ὁ ἀσθενῶν ἀ-
12 δελφὸς ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει δι᾽ ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. οὕτως δὲ
ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν
13 συνείδησιν ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. διόπερ
εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου οὐ μὴ φάγω κρέα
εἰς τὸν αἰῶνα ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

9 Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος οὐχὶ Ἰησοῦν
Χριστὸν τὸν κύριον ἡμῶν ἑώρακα οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς
2 ἐστε ἐν κυρίῳ. εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος ἀλλά γε ὑ-
μῖν εἰμι, ἡ γὰρ σφραγίς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε
3 ἐν κυρίῳ. Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσίν αὕτη
4, 5 ἐστιν. μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν. μὴ

---

v.7 ἀλλάᶜ οὐˣᵒ ἐνᵖ πᾶςᵃᵈᵐᵖⁿ ὁᵈⁿᶠˢ γνῶσιςⁿⁿᶠˢ τι-σρινμπ δέᶜ ὁᵈᵈᶠˢ συνειδήσιςⁿᵈᶠˢ ὁᵈᵍⁿˢ ἐἴδωλονⁿᵍⁿˢ ἕωςᶜ ἄρτιᵇᵒ ὡςᵇᵒ εἰδωλόθυτοςᵃⁿⁿˢⁿ ἐσθίωᵛⁱᵖᵃ³ᵖ καίᶜ ὁᵈⁿᶠˢ συνείδησιςⁿⁿᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ ἀσθενὴςᵃⁿᶠˢⁿ εἰμίᵛᵖᵖˣⁿᶠˢ μολύνωᵛⁱᵖᵖ³ˢ. **v.8** βρῶμαⁿⁿⁿˢ δέᶜ ἐγώʳᵖᵃ-ᵖ οὐˣᵒ παρίστημιᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὁᵈᵈᵐˢ θεόςⁿᵈᵐˢ οὔτεᶜ γάρᶜ ἐάνᵠᵒ ἐσθίωᵛˢᵃᵃ¹ᵖ περισσεύωᵛⁱᵖᵃ¹ᵖ οὔτεᶜ ἐάνᵠᵒ μήˣᵒ ἐσθίωᵛˢᵃᵃ¹ᵖ ὑστερέωᵛⁱᵖᵖ¹ᵖ. **v.9** βλέπωᵛᵈᵖᵃ²ᵖ δέᶜ μή&πώςᶜ ὁᵈⁿᶠˢ ἐξουσίαⁿⁿᶠˢ σύʳᵖᵍ-ᵖ οὗτοςʳᵈⁿᶠˢ πρόσκομμαⁿⁿⁿˢ γίνομαιᵛˢᵃᵈ³ˢ ὁᵈᵈᵐᵖ ἀσθενέωᵛᵖᵖᵃᵈᵐᵖ. **v.10** ἐάνᵠᵒ γάρᶜ τι-σ-ρινμσ ὁράωᵛˢᵃᵃ³ˢ σύʳᵖᵃ-ˢ ὁᵈᵃᵐˢ ἔχωᵛᵖᵖᵃᵃᵐˢ γνῶσιςⁿᵃᶠˢ ἐνᵖ εἰδωλεῖονⁿᵈⁿˢ κατάκειμαιᵛᵖᵖⁿᵃᵐˢ οὐχίˣᵒ ὁᵈⁿᶠˢ συνείδησιςⁿⁿᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἀσθενὴςᵃᵍᵐˢⁿ εἰμίᵛᵖᵖˣᵍᵐˢ οἰκοδομέωᵛⁱᶠᵖ³ˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃⁿˢ ὁᵈᵃⁿᵖ εἰδωλόθυτοςᵃᵃⁿᵖⁿ ἐσθίωᵛⁿᵖᵃ. **v.11** καίᶜ ἀπόλλυμιᵛⁱᶠᵐ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ ἀσθενέωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ἀδελφόςⁿⁿᵐˢ ἐπίᵖ ὁᵈᵈᶠˢ σόςʳˢᵈᶠˢ γνῶσιςⁿᵈᶠˢ διάᵖ ὅςʳʳᵃᵐˢ Χριστόςⁿⁿᵐˢ ἀποθνῄσκωᵛⁱᵃᵃ³ˢ. **v.12** οὕτωᵇᵒ δέᶜ ἁμαρτάνωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ εἰςᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ ἀδελφόςⁿᵃᵐᵖ καίᶜ τύπτωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ ὁᵈᵃᶠˢ συνείδησιςⁿᵃᶠˢ ἀσθενέωᵛᵖᵖᵃᵃᶠˢ εἰςᵖ Χριστόςⁿᵃᵐˢ ἁμαρτάνωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ. **v.13** διόπερᶜ εἰᵠᵒ βρῶμαⁿⁿⁿˢ σκανδαλίζωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὁᵈᵃᵐˢ ἀδελφόςⁿᵃᵐˢ ἐγώʳᵖᵍ-ˢ οὐˣᵒ μήˣᵒ ἐσθίωᵛˢᵃᵃ¹ˢ κρέαςⁿᵃⁿᵖ εἰςᵖ ὁᵈᵃᵐˢ αἰώνⁿᵃᵐˢ ἵναᶜ μήˣᵒ ὁᵈᵃᵐˢ ἀδελφόςⁿᵃᵐˢ ἐγώʳᵖᵍ-ˢ σκανδαλίζωᵛˢᵃᵃ¹ˢ. **9. v.1** οὐˣᵒ εἰμίᵛⁱᵖˣ¹ˢ ἀπόστολοςⁿⁿᵐˢ οὐˣᵒ εἰμίᵛⁱᵖˣ¹ˢ ἐλεύθεροςᵃⁿᵐˢⁿ οὐχίˣᵒ Ἰησοῦςⁿᵃᵐˢ Χριστόςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ κύριοςⁿᵃᵐˢ ἐγώʳᵖᵍ-ᵖ ὁράωᵛⁱˣᵃ¹ˢ οὐˣᵒ ὁᵈⁿⁿˢ ἔργονⁿⁿⁿˢ ἐγώʳᵖᵍ-ˢ σύʳᵖⁿ-ᵖ εἰμίᵛⁱᵖˣ²ᵖ ἐνᵖ κύριοςⁿᵈᵐˢ. **v.2** εἰᵠᵒ ἄλλοςᵃᵈᵐᵖⁿ οὐˣᵒ εἰμίᵛⁱᵖˣ¹ˢ ἀπόστολοςⁿⁿᵐˢ ἀλλάᶜ γέˣᵒ σύʳᵖᵈ-ᵖ εἰμίᵛⁱᵖˣ¹ˢ ὁᵈⁿᶠˢ γάρᶜ σφραγίςⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵍᶠˢ ἐμόςʳˢᵍᶠˢ ἀποστολήⁿᵍᶠˢ σύʳᵖⁿ-ᵖ εἰμίᵛⁱᵖˣ²ᵖ ἐνᵖ κύριοςⁿᵈᵐˢ. **v.3** ὁᵈⁿᶠˢ ἐμόςʳˢⁿᶠˢ ἀπολογίαⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵈᵐᵖ ἐγώʳᵖᵃ-ˢ ἀνακρίνωᵛᵖᵖᵃᵈᵐᵖ οὗτοςʳᵈⁿᶠˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ. **v.4** μήˣᵒ οὐˣᵒ ἔχωᵛⁱᵖᵃ¹ᵖ ἐξουσίαⁿᵃᶠˢ ἐσθίωᵛⁿᵃᵃ καίᶜ πίνωᵛⁿᵃᵃ.

οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν ὡς καὶ οἱ
λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου καὶ Κηφᾶς.
ἢ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ 6
ἐργάζεσθαι. τίς στρατεύεται ἰδίοις ὀψωνίοις ποτέ τίς φυ- 7
τεύει ἀμπελῶνα καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει ἢ τίς
ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ
ἐσθίει. Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ ἢ οὐχὶ καὶ ὁ νό- 8
μος ταῦτα λέγει. ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται Οὐ 9
φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ. ἢ δι' 10
ἡμᾶς πάντως λέγει δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη ὅτι ἐπ ἐλπίδι ὀ-
φείλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν καὶ ὁ ἀλοῶν τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ
μετέχειν ἐπ ἐλπίδι. εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείρα- 11
μεν μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν. εἰ ἄλλοι 12
τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν οὐ μᾶλλον ἡμεῖς Ἀλλ οὐκ
ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ ἀλλὰ πάντα στέγομεν ἵνα μή
ἐγκοπὴν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. οὐκ οἴ- 13
δατε ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν οἱ
τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερί-
ζονται. οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον 14
καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐ- 15
χρησάμην τούτων οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γένηται

---

v.5 μή^{xo} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} ἐξουσία^{nafs} ἀδελφή^{nafs} γυνή^{nafs} περιάγω^{vnpa} ὡς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn} ἀπόστολος^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^{c} Κηφᾶς^{nnms}. **v.6** ἤ^{xo} μόνος^{anmsn} ἐγώ$^{rpn-s}$ καί^{c} Βαρναβᾶς^{nnms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dgms} μή^{xo} ἐργάζομαι^{vnpn}. **v.7** τίς^{rqnms} στρατεύω^{vipm3s} ἴδιος^{admpn} ὀψώνιον^{ndnp} ποτέ^{xo} τίς^{rqnms} φυτεύω^{vipa3s} ἀμπελών^{nams} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} καρπός^{ngms} αὐτός^{rpgms} οὐ^{xo} ἐσθίω^{vipa3s} ἤ^{xo} τίς^{rqnms} ποιμαίνω^{vipa3s} ποίμνη^{nafs} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} γάλα^{ngns} ὁ^{dgfs} ποίμνη^{ngfs} οὐ^{xo} ἐσθίω^{vipa3s}. **v.8** μή^{xo} κατά^{p} ἄνθρωπος^{nams} οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vipa1s} ἤ^{xo} οὐχί^{xo} καί^{c} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vipa3s}. **v.9** ἐν^{p} γάρ^{c} ὁ^{ddms} Μωϋσῆς^{ngms} νόμος^{ndms} γράφω^{vixp3s} οὐ^{xo} φιμόω^{vifa2s} βοῦς^{nams} ἁλοάω^{vppaams} μή^{xo} ὁ^{dgmp} βοῦς^{ngmp} μέλει^{vipq3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.10** ἤ^{xo} διά^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ πάντως^{bo} λέγω^{vipa3s} διά^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ γάρ^{c} γράφω^{viap3s} ὅτι^{c} ἐπί^{p} ἐλπίς^{ndfs} ὀφείλω^{vipa3s} ὁ^{dnms} ἀροτριάω^{vppanms} ἀροτριάω^{vnpa} καί^{c} ὁ^{dnms} ἁλοάω^{vppanms} ὁ^{dgfs} ἐλπίς^{ngfs} αὐτός^{rpgms} μετέχω^{vnpa} ἐπί^{p} ἐλπίς^{ndfs}. **v.11** εἰ^{qo} ἐγώ$^{rpn-p}$ σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{danp} πνευματικός^{aanpn} σπείρω^{viaa1p} μέγας^{annsn} εἰ^{qo} ἐγώ$^{rpn-p}$ σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{danp} σαρκικός^{aanpn} θερίζω^{vifa1p}. **v.12** εἰ^{qo} ἄλλος^{anmpn} ὁ^{dgfs} ἐξουσία^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$ μετέχω^{vipa3p} οὐ^{xo} μᾶλλον^{bo} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀλλά^{c} οὐ^{xo} χράομαι^{viad1p} ὁ^{ddfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ἀλλά^{c} πᾶς^{aanpn} στέγω^{vipa1p} ἵνα^{c} μή^{xo} ἐγκοπή^{nafs} τι-σριαφσ δίδωμι^{vsaa1p} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.13** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} ἱερόν^{aanpn} ἐργάζομαι^{vppnnmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} ἱερόν^{ngns} ἐσθίω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} ὁ^{ddns} θυσιαστήριον^{ndns} προσεδρεύω^{vppanmp} ὁ^{ddns} θυσιαστήριον^{ndns} συμμερίζω^{vipn3p}. **v.14** οὕτω^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} διατάσσω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} καταγγέλλω^{vppadmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} ζάω^{vnpa}.

ἐν ἐμοί, καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ τὸ καύχημά
16 μου ἵνα τις κενώσῃ. ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι οὐκ ἔστιν μοι
καύχημα, ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται, οὐαὶ δέ μοί ἐστιν ἐὰν
17 μὴ εὐαγγελίζωμαι, εἰ γὰρ ἑκὼν τοῦτο πράσσω μισθὸν ἔχω,
18 εἰ δὲ ἄκων οἰκονομίαν πεπίστευμαι, τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ
μισθός ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον
τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μού ἐν
19 τῷ εὐαγγελίῳ. Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἐμαυ-
20 τὸν ἐδούλωσα ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω, καὶ ἐγενόμην
τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω, τοῖς ὑ-
21 πὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω, τοῖς
ἀνόμοις ὡς ἄνομος μὴ ὢν ἄνομος θεῷ ἀλλ ἔννομος Χριστῷ
22 ἵνα κερδήσω ἀνόμους, ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθε-
νής ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω, τοῖς πᾶσιν γέγονα τὰ πάντα
23 ἵνα πάντως τινὰς σώσω. τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον
24 ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι. Οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἐν
σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν εἷς δὲ λαμβάνει τὸ
25 βραβεῖον οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. πᾶς δὲ ὁ ἀγωνι-
ζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν

---

v.15 ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} οὐδείς^{adnsn} χράομαι^{viad1s} οὗτος^{rdgnp} οὐ^{xo} γράφω^{viaa1s} δέ^{c} οὗτος^{rdanp} ἵνα^{c} οὕτω^{bo} γίνομαι^{vsad3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ καλός^{annsn} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ μᾶλλον^{bo} ἀποθνῄσκω^{vnaa} ἤ^{xo} ὁ^{dans} καύχημα^{nans} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἵνα^{c} τίς^{rinms} κενόω^{vsaa3s}. **v.16** ἐάν^{qo} γάρ^{c} εὐαγγελίζω^{vspm1s} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ καύχημα^{nnns} ἀνάγκη^{nnfs} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ἐπίκειμαι^{vipn3s} οὐαί^{i} δέ^{c} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ εἰμί^{vipx3s} ἐάν^{qo} μή^{xo} εὐαγγελίζω^{vspm1s}. **v.17** εἰ^{qo} γάρ^{c} ἑκών^{anmsn} οὗτος^{rdans} πράσσω^{vipa1s} μισθός^{nams} ἔχω^{vipa1s} εἰ^{qo} δέ^{c} ἄκων^{anmsn} οἰκονομία^{nafs} πιστεύω^{vixp1s}. **v.18** τίς^{rqnms} οὖν^{c} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} μισθός^{nnms} ἵνα^{c} εὐαγγελίζω^{vppmnms} ἀδάπανος^{aansn} τίθημι^{vsaa1s} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} καταχράομαι^{vnad} ὁ^{ddfs} ἐξουσία^{ndfs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns}. **v.19** ἐλεύθερος^{anmsn} γάρ^{c} εἰμί^{vppxnms} ἐκ^{p} πᾶς^{agmpn} πᾶς^{admpn} ἐμαυτοῦ^{rxams} δουλόω^{viaa1s} ἵνα^{c} ὁ^{damp} πολύς^{aampc} κερδαίνω^{vsaa1s}. **v.20** καί^{c} γίνομαι^{viad1s} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ὡς^{bo} Ἰουδαῖος^{anmsn} ἵνα^{c} Ἰουδαῖος^{aampn} κερδαίνω^{vsaa1s} ὁ^{ddmp} ὑπό^{p} νόμος^{nams} ὡς^{bo} ὑπό^{p} νόμος^{nams} ἵνα^{c} ὁ^{damp} ὑπό^{p} νόμος^{nams} κερδαίνω^{vsaa1s}. **v.21** ὁ^{ddmp} ἄνομος^{admpn} ὡς^{bo} ἄνομος^{anmsn} μή^{xo} εἰμί^{vppxnms} ἄνομος^{anmsn} θεός^{ndms} ἀλλά^{c} ἔννομος^{anmsn} Χριστός^{ndms} ἵνα^{c} κερδαίνω^{vsaa1s} ἄνομος^{aampn}. **v.22** γίνομαι^{viad1s} ὁ^{ddmp} ἀσθενής^{admpn} ὡς^{bo} ἀσθενής^{anmsn} ἵνα^{c} ὁ^{damp} ἀσθενής^{aampn} κερδαίνω^{vsaa1s} ὁ^{ddmp} πᾶς^{admpn} γίνομαι^{vixa1s} ὁ^{dnnp} πᾶς^{annpn} ἵνα^{c} πάντως^{bo} τι-σριαμπ σῴζω^{vsaa1s}. **v.23** οὗτος^{rdans} δέ^{c} ποιέω^{vipa1s} διά^{p} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ἵνα^{c} συγκοινωνός^{anmsn} αὐτός^{rpgns} γίνομαι^{vsad1s}. **v.24** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} στάδιον^{ndns} τρέχω^{vppanmp} πᾶς^{anmpn} μέν^{xo} τρέχω^{vipa3p} εἷς^{nnms} δέ^{c} λαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dans} βραβεῖον^{nans} οὕτω^{bo} τρέχω^{vdpa2p} ἵνα^{c} καταλαμβάνω^{vsaa2p}.

στέφανον λάβωσιν ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. ἐγὼ τοίνυν οὕτως 26
τρέχω ὡς οὐκ ἀδήλως οὕτως πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα δέρων,
ἀλλ᾽ ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ μήπως, ἄλλοις 27
κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν **10**
πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσ-
σης διῆλθον. καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν 2
τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ. καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα 3
πνευματικὸν ἔφαγον. καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πόμα, πνευ- 4
ματικὸν ἔπιον ἔπινον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης
πέτρας ἡ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός. ἀλλ οὐκ ἐν τοῖς πλεί- 5
οσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεός κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ
ἐρήμῳ. ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν εἰς τὸ μὴ εἶ- 6
ναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν καθὼς κἀκεῖνοι ἐπεθύμησαν.
μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνεσθε καθώς τινες αὐτῶν ὥσπερ γέ- 7
γραπται Ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν καὶ ἀνέστησαν
παίζειν. μηδὲ πορνεύωμεν καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν 8
καὶ ἔπεσον ἓν μιᾷ ἡμέρᾳ εἴκοσιτρεῖς χιλιάδες. μηδὲ ἐκ- 9
πειράζωμεν τὸν Χριστόν καθώς καὶ τινες αὐτῶν ἐπείρασαν
καὶ ὑπὸ τῶν ὄφεων ἀπώλοντο. μηδὲ γογγύζετε καθὼς καὶ 10

---

v.25 πᾶς^{anmsn} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἀγωνίζομαι^{vppnnms} πᾶς^{aanpn} ἐγκρατεύομαι^{vipn3s} ἐκεῖνος^{rdnmp} μέν^{xo} οὖν^{c} ἵνα^{c} φθαρτός^{aamsn} στέφανος^{nams} λαμβάνω^{vsaa3p} ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ἄφθαρτος^{aamsn}. **v.26** ἐγώ$^{rpn-s}$ τοίνυν^{xo} οὕτω^{bo} τρέχω^{vipa1s} ὡς^{bo} οὐ^{xo} ἀδήλως^{bo} οὕτω^{bo} πυκτεύω^{vipa1s} ὡς^{bo} οὐ^{xo} ἀήρ^{nams} δέρω^{vppanms}. **v.27** ἀλλά^{c} ὑπωπιάζω^{vipa1s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dans} σῶμα^{nans} καί^{c} δουλαγωγέω^{vipa1s} μή&πώς^{c} ἄλλος^{admpn} κηρύσσω^{vpaanms} αὐτός^{rpnms} ἀδόκιμος^{anmsn} γίνομαι^{vsad1s}. **10. v.1** οὐ^{xo} θέλω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἀγνοέω^{vnpa} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ πᾶς^{anmpn} ὑπό^{p} ὁ^{dafs} νεφέλη^{nafs} εἰμί^{viix3p} καί^{c} πᾶς^{anmpn} διά^{p} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} διέρχομαι^{viaa3s}. **v.2** καί^{c} πᾶς^{anmpn} εἰς^{p} ὁ^{dams} Μωϋσῆς^{nams} βαπτίζω^{viam3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} νεφέλη^{ndfs} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs}. **v.3** καί^{c} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} βρῶμα^{nans} πνευματικός^{aansn} ἐσθίω^{viaa3p}. **v.4** καί^{c} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} πόμα^{nans} πνευματικός^{aansn} πίνω^{viaa3p} πίνω^{viia3p} γάρ^{c} ἐκ^{p} πνευματικός^{agfsn} ἀκολουθέω^{vppagfs} πέτρα^{ngfs} ὁ^{dnfs} δέ^{c} πέτρα^{nnfs} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms}. **v.5** ἀλλά^{c} οὐ^{xo} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} πολύς^{admpc} αὐτός^{rpgmp} εὐδοκέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καταστρώννυμι^{viap3p} γάρ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn}. **v.6** οὗτος^{rdnnp} δέ^{c} τύπος^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ γίνομαι^{viao3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} εἰμί^{vnpx} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐπιθυμητής^{namp} κακός^{agnpn} καθώς^{bo} κἀκεῖνος^{rdnmp} ἐπιθυμέω^{viaa3p}. **v.7** μηδέ^{c} εἰδωλολάτρης^{nnmp} γίνομαι^{vdpn2p} καθώς^{bo} τι-σρινμπ αὐτός^{rpgmp} ὥσπερ^{bo} γράφω^{vixp3s} καθίζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} λαός^{nnms} ἐσθίω^{vnaa} καί^{c} πίνω^{vnaa} καί^{c} ἀνίστημι^{viaa3p} παίζω^{vnpa}. **v.8** μηδέ^{c} πορνεύω^{vspa1p} καθώς^{bo} τι-σρινμπ αὐτός^{rpgmp} πορνεύω^{viaa3p} καί^{c} πίπτω^{viaa3p} ἐν^{p} εἷς^{ndfs} ἡμέρα^{ndfs} τρεῖς^{tn} χιλιάς^{nnfp}. **v.9** μηδέ^{c} ἐκπειράζω^{vspa1p} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} καθώς^{bo} καί^{c} τι-σρινμπ αὐτός^{rpgmp} πειράζω^{viaa3p} καί^{c} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} ὄφις^{ngmp} ἀπόλλυμι^{viam3p}.

τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ.
11 ταῦτα δὲ πάντα τύποι συνέβαινον ἐκείνοις ἐγράφη δὲ πρὸς
νουθεσίαν ἡμῶν εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντησεν.
12, 13 ὥστε ὁ δοκῶν ἑστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. πειρασμὸς ὑμᾶς
οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος, πιστὸς δὲ ὁ θεός ὃς οὐκ ἐά-
σει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ
πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν.
14, 15 Διόπερ ἀγαπητοί μου φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας. ὡς
16 φρονίμοις λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι. τὸ ποτήριον τῆς
εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χρι-
στοῦ ἐστὶν τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος
17 τοῦ Χριστοῦ ἐστιν. ὅτι εἷς ἄρτος ἓν σῶμα οἱ πολλοί ἐσ-
18 μεν οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. βλέπετε
τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα, οὐχί οἱ ἐσθίοντες τὰς θυσίας κοι-
19 νωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν. τί οὖν φημι ὅτι εἴδωλόν τί
20 ἐστιν ἢ ὅτι εἰδωλόθυτόν τί ἐστιν. ἀλλ ὅτι ἃ θύει, τά ἔθνη,
δαιμονίοις θύει καὶ οὐ θεῷ οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς
21 τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου πί-
νειν καὶ ποτήριον δαιμονίων οὐ δύνασθε τραπέζης κυρίου
22 μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. ἢ παραζηλοῦμεν τὸν

---

v.10 μηδέ^{c} γογγύζω^{vdpa2p} καθώς^{bo} καί^{c} τι-σρινμπ αὐτός^{rpgmp} γογγύζω^{viaa3p} καί^{c} ἀπόλλυμι^{viam3p} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} ὀλοθρευτής^{ngms}. **v.11** οὗτος^{rdnnp} δέ^{c} πᾶς^{annpn} τύπος^{nnmp} συμβαίνω^{viia3p} ἐκεῖνος^{rddmp} γράφω^{viap3s} δέ^{c} πρός^{p} νουθεσία^{nafs} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὅς^{rramp} ὁ^{dnnp} τέλος^{nnnp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} καταντάω^{viaa3s}. **v.12** ὥστε^{c} ὁ^{dnms} δοκέω^{vppanms} ἵστημι^{vnxa} βλέπω^{vdpa3s} μή^{xo} πίπτω^{vsaa3s}. **v.13** πειρασμός^{nnms} σύ$^{rpa-p}$ οὐ^{xo} λαμβάνω^{vixa3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ἀνθρώπινος^{anmsn} πιστός^{anmsn} δέ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} ἐάω^{vifa3s} σύ$^{rpa-p}$ πειράζω^{vnap} ὑπέρ^{p} ὅς^{rrans} δύναμαι^{vipn2p} ἀλλά^{c} ποιέω^{vifa3s} σύν^{p} ὁ^{ddms} πειρασμός^{ndms} καί^{c} ὁ^{dafs} ἔκβασις^{nafs} ὁ^{dgms} δύναμαι^{vnpn} σύ$^{rpa-p}$ ὑποφέρω^{vnaa}. **v.14** διόπερ^{c} ἀγαπητός^{avmpn} ἐγώ$^{rpg-s}$ φεύγω^{vdpa2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} εἰδωλολατρία^{ngfs}. **v.15** ὡς^{bo} φρόνιμος^{admpn} λέγω^{vipa1s} κρίνω^{vdaa2p} σύ$^{rpn-p}$ ὅς^{rrans} φημί^{vipx1s}. **v.16** ὁ^{dnns} ποτήριον^{nnns} ὁ^{dgfs} εὐλογία^{ngfs} ὅς^{rrans} εὐλογέω^{vipa1p} οὐχί^{xo} κοινωνία^{nnfs} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} ὅς^{rrams} κλάω^{vipa1p} οὐχί^{xo} κοινωνία^{nnfs} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} εἰμί^{vipx3s}. **v.17** ὅτι^{c} εἷς^{nnms} ἄρτος^{nnms} εἷς^{nnns} σῶμα^{nnns} ὁ^{dnmp} πολύς^{anmpn} εἰμί^{vipx1p} ὁ^{dnmp} γάρ^{c} πᾶς^{anmpn} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} εἷς^{ngms} ἄρτος^{ngms} μετέχω^{vipa1p}. **v.18** βλέπω^{vdpa2p} ὁ^{dams} Ἰσραήλ^{tp} κατά^{p} σάρξ^{nafs} οὐχί^{xo} ὁ^{dnmp} ἐσθίω^{vppanmp} ὁ^{dafp} θυσία^{nafp} κοινωνός^{anmpn} ὁ^{dgns} θυσιαστήριον^{ngns} εἰμί^{vipx3p}. **v.19** τίς^{rqans} οὖν^{c} φημί^{vipx1s} ὅτι^{c} εἴδωλον^{nnns} τίς^{rinns} εἰμί^{vipx3s} ἤ^{xo} ὅτι^{c} εἰδωλόθυτος^{annsn} τίς^{rinns} εἰμί^{vipx3s}. **v.20** ἀλλά^{c} ὅτι^{c} ὅς^{rranp} θύω^{vipa3s} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} δαιμόνιον^{ndnp} θύω^{vipa3s} καί^{c} οὐ^{xo} θεός^{ndms} οὐ^{xo} θέλω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ κοινωνός^{aampn} ὁ^{dgnp} δαιμόνιον^{ngnp} γίνομαι^{vnpn}. **v.21** οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ποτήριον^{nans} κύριος^{ngms} πίνω^{vnpa} καί^{c} ποτήριον^{nans} δαιμόνιον^{ngnp} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} τράπεζα^{ngfs} κύριος^{ngms} μετέχω^{vnpa} καί^{c} τράπεζα^{ngfs} δαιμόνιον^{ngnp}.

κύριον μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν. Πάντα μοι ἔξεστιν 23
ἀλλ οὐ πάντα συμφέρει, πάντα μοί ἔξεστιν ἀλλ οὐ πάντα
οἰκοδομεῖ. μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ ζητείτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου 24
ἕκαστος. Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν 25
ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. τοῦ γὰρ κυρίου ἡ γῆ 26
καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. εἴ δὲ τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων 27
καὶ θέλετε πορεύεσθαι πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε
μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. ἐὰν δέ τις ὑμῖν 28
εἴπῃ Τοῦτο εἰδωλόθυτόν ἐστιν μὴ ἐσθίετε δι᾽ ἐκεῖνον τὸν μη-
νύσαντα καὶ τὴν συνείδησιν, τοῦ γὰρ Κυρίου ἡ γῆ καὶ τὸ
πλήρωμα αὐτῆς. συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ ἀλ- 29
λὰ τὴν τοῦ ἑτέρου ἵνα τί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται ὑπὸ
ἄλλης συνειδήσεως. εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω τί βλασφημοῦ- 30
μαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ. εἴτε οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε 31
εἴτε τι ποιεῖτε πάντα εἰς δόξαν θεοῦ ποιεῖτε. ἀπρόσκο- 32
ποι γίνεσθε καὶ Ἰουδαίοις καὶ Ἕλλησιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ
τοῦ θεοῦ. καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω μὴ ζητῶν τὸ 33
ἐμαυτοῦ σύμφερον, ἀλλὰ τὸ τῶν πολλῶν ἵνα σωθῶσιν.

μιμηταί μου γίνεσθε καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ. Ἐπαινῶ δὲ **11**, 2
ὑμᾶς ἀδελφοί ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέ-

---

v.22 ἢ[xo] παραζηλόω[vipa1p] ὁ[dams] κύριος[nams] μή[xo] ἰσχυρός[anmpc] αὐτός[rpgms] εἰμί[vipx1p]. **v.23** πᾶς[annpn] ἐγώ[rpd-s] ἔξεστι[vipq3s] ἀλλά[c] οὐ[xo] πᾶς[annpn] συμφέρω[vipa3s] πᾶς[annpn] ἐγώ[rpd-s] ἔξεστι[vipq3s] ἀλλά[c] οὐ[xo] πᾶς[annpn] οἰκοδομέω[vipa3s]. **v.24** μηδείς[anmsn] ὁ[dans] ἑαυτοῦ[rxgms] ζητέω[vdpa3s] ἀλλά[c] ὁ[dans] ὁ[dgms] ἕτερος[agmsn] ἕκαστος[anmsn]. **v.25** πᾶς[aansn] ὁ[dans] ἐν[p] μάκελλον[ndns] πωλέω[vpppans] ἐσθίω[vdpa2p] μηδείς[aansn] ἀνακρίνω[vppanmp] διά[p] ὁ[dafs] συνείδησις[nafs]. **v.26** ὁ[dgms] γάρ[c] κύριος[ngms] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] αὐτός[rpgfs]. **v.27** εἰ[qo] δέ[c] τι-σρινμσ καλέω[vipa3s] σύ[rpa-p] ὁ[dgmp] ἄπιστος[agmpn] καί[c] θέλω[vipa2p] πορεύομαι[vnpn] πᾶς[aansn] ὁ[dans] παρατίθημι[vpppans] σύ[rpd-p] ἐσθίω[vdpa2p] μηδείς[aansn] ἀνακρίνω[vppanmp] διά[p] ὁ[dafs] συνείδησις[nafs]. **v.28** ἐάν[qo] δέ[c] τι-σρινμσ σύ[rpd-p] λέγω[vsaa3s] οὗτος[rdnns] εἰδωλόθυτος[annsn] εἰμί[vipx3s] μή[xo] ἐσθίω[vdpa2p] διά[p] ἐκεῖνος[rdams] ὁ[dams] μηνύω[vpaaams] καί[c] ὁ[dafs] συνείδησις[nafs] ὁ[dgms] γάρ[c] κύριος[ngms] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] πλήρωμα[nnns] αὐτός[rpgfs]. **v.29** συνείδησις[nafs] δέ[c] λέγω[vipa1s] οὐχί[xo] ὁ[dafs] ἑαυτοῦ[rxgms] ἀλλά[c] ὁ[dafs] ὁ[dgms] ἕτερος[agmsn] ἵνα[c] τίς[rqans] γάρ[c] ὁ[dnfs] ἐλευθερία[nnfs] ἐγώ[rpg-s] κρίνω[vipp3s] ὑπό[p] ἄλλος[agfsn] συνείδησις[ngfs]. **v.30** εἰ[qo] ἐγώ[rpn-s] χάρις[ndfs] μετέχω[vipa1s] τίς[rqans] βλασφημέω[vipp1s] ὑπέρ[p] ὅς[rrgns] ἐγώ[rpn-s] εὐχαριστέω[vipa1s]. **v.31** εἴτε[c] οὖν[c] ἐσθίω[vipa2p] εἴτε[c] πίνω[vipa2p] εἴτε[c] τι-σριανσ ποιέω[vipa2p] πᾶς[aanpn] εἰς[p] δόξα[nafs] θεός[ngms] ποιέω[vdpa2p]. **v.32** ἀπρόσκοπος[anmpn] γίνομαι[vdpn2p] καί[c] Ἰουδαῖος[admpn] καί[c] Ἕλλην[ndmp] καί[c] ὁ[ddfs] ἐκκλησία[ndfs] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.33** καθώς[bo] κἀγώ[rpn-s] πᾶς[aanpn] πᾶς[adnpn] ἀρέσκω[vipa1s] μή[xo] ζητέω[vppanms] ὁ[dans] ἐμαυτοῦ[rxgms] συμφέρω[vppaans] ἀλλά[c] ὁ[dans] ὁ[dgmp] πολύς[agmpn] ἵνα[c] σῴζω[vsap3p]. **11. v.1** μιμητής[nnmp] ἐγώ[rpg-s] γίνομαι[vdpn2p] καθώς[bo] κἀγώ[rpn-s] Χριστός[ngms].

3 δωκα ὑμῖν τὰς παραδόσεις κατέχετε. θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέ-
ναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστός ἐστιν κεφαλὴ
4 δὲ γυναικὸς ὁ ἀνήρ κεφαλὴ δὲ Χριστοῦ ὁ θεός. πᾶς ἀνὴρ
προσευχόμενος ἢ προφητεύων κατὰ κεφαλῆς ἔχων καται-
5 σχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη
ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτῳ τῇ κεφαλῇ καταισχύνει
τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς, ἓν γάρ ἐστιν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρη-
6 μένῃ. εἰ γὰρ οὐ κατακαλύπτεται γυνή καὶ κειράσθω, εἰ
δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι κατακαλυ-
7 πτέσθω. ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν
κεφαλὴν εἰκὼν καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων, γυνὴ δὲ δόξα ἀν-
8 δρός ἐστιν. οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικός ἀλλὰ γυνὴ ἐξ
9 ἀνδρός, καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα ἀλλὰ
10 γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα. διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν
11 ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. πλὴν οὔτε ἀνὴρ
12 χωρὶς γυναικὸς οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς ἐν κυρίῳ, ὥσπερ
γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρός οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυ-
13 ναικός, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε,
πρέπον ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ θεῷ προσεύχε-
14 σθαι. ἡ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν

---

v.2 ἐπαινέωvipa1s δέc σύrpa-p ἀδελφόςnvmp ὅτιc πᾶςaanpn ἐγώrpg-s μιμνῄσκομαιvixp2p καίc καθώςbo παραδίδωμιviaa1s σύrpd-p ὁdafp παράδοσιςnafp κατέχωvipa2p. **v.3** θέλωvipa1s δέc σύrpa-p οἶδαvnxa ὅτιc πᾶςagmsn ἀνήρngms ὁdnfs κεφαλήnnfs ὁdnms Χριστόςnnms εἰμίvipx3s κεφαλήnnfs δέc γυνήngfs ὁdnms ἀνήρnnms κεφαλήnnfs δέc Χριστόςngms ὁdnms θεόςnnms. **v.4** πᾶςanmsn ἀνήρnnms προσεύχομαιvppnnms ἤxo προφητεύωvppanms κατάp κεφαλήngfs ἔχωvppanms καταισχύνωvipa3s ὁdafs κεφαλήnafs αὐτόςrpgms. **v.5** πᾶςanfsn δέc γυνήnnfs προσεύχομαιvppnnfs ἤxo προφητεύωvppanfs ἀκατακάλυπτοςadfsn ὁddfs κεφαλήndfs καταισχύνωvipa3s ὁdafs κεφαλήnafs ἑαυτοῦrxgfs εἷςnnns γάρc εἰμίvipx3s καίc ὁdnns αὐτόςrpnns ὁddfs ξυράομαιvpxpdfs. **v.6** εἰqo γάρc οὐxo κατακαλύπτωvipp3s γυνήnnfs καίc κείρωvdam3s εἰqo δέc αἰσχρόςannsn γυνήndfs ὁdnns κείρωvnam ἤxo ξυράομαιvnpp κατακαλύπτωvdpp3s. **v.7** ἀνήρnnms μένxo γάρc οὐxo ὀφείλωvipa3s κατακαλύπτωvnpp ὁdafs κεφαλήnafs εἰκώνnnfs καίc δόξαnnfs θεόςngms ὑπάρχωvppanms γυνήnnfs δέc δόξαnnfs ἀνήρngms εἰμίvipx3s. **v.8** οὐxo γάρc εἰμίvipx3s ἀνήρnnms ἐκp γυνήngfs ἀλλάc γυνήnnfs ἐκp ἀνήρngms. **v.9** καίc γάρc οὐxo κτίζωviap3s ἀνήρnnms διάp ὁdafs γυνήnafs ἀλλάc γυνήnnfs διάp ὁdams ἀνήρnams. **v.10** διάp οὗτοςrdans ὀφείλωvipa3s ὁdnfs γυνήnnfs ἐξουσίαnafs ἔχωvnpa ἐπίp ὁdgfs κεφαλήngfs διάp ὁdamp ἄγγελοςnamp. **v.11** πλήνbo οὔτεc ἀνήρnnms χωρίςbo γυνήngfs οὔτεc γυνήnnfs χωρίςbo ἀνήρngms ἐνp κύριοςndms. **v.12** ὥσπερbo γάρc ὁdnfs γυνήnnfs ἐκp ὁdgms ἀνήρngms οὕτωbo καίc ὁdnms ἀνήρnnms διάp ὁdgfs γυνήngfs ὁdnnp δέc πᾶςannpn ἐκp ὁdgms θεόςngms. **v.13** ἐνp σύrpd-p αὐτόςrpdmp κρίνωvdaa2p πρέπωvppqnns εἰμίvipx3s γυνήnafs ἀκατακάλυπτοςaafsn ὁddms θεόςndms προσεύχομαιvnpn.

ἐὰν κομᾷ ἀτιμία αὐτῷ ἐστιν. γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ δόξα αὐτῇ 15
ἐστιν ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται. Εἰ δέ τις δο- 16
κεῖ φιλόνεικος εἶναι ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν
οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ. Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ 17
ἐπαινῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον ἀλ᾽λ εἰς τὸ ἧττον συνέρχεσθε.
πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω 18
σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν καὶ μέρος τι πιστεύω. δεῖ γὰρ 19
καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται
ἐν ὑμῖν. Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ οὐκ ἔστιν 20
κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν, ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον 21
προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν καὶ ὃς μὲν πεινᾷ ὃς δὲ μεθύει.
μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν ἢ τῆς ἐκ- 22
κλησίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ
ἔχοντας τί ὑμῖν εἴπω ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ οὐκ ἐπαινῶ.
Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν 23
ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρ-
τον. καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ εἶπεν Λάβετε, φαγετε, 24
Τοῦτό μού ἐστιν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν, κλώμενον, τοῦτο
ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτή- 25
ριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ

---

v.14 ὁ^{xo} οὐδέ^{bo} αὐτός^{rpnfs} ὁ^{dnfs} φύσις^{nnfs} διδάσκω^{vipa3s} σύ$^{rpa-p}$ ὅτι^{c} ἀνήρ^{nnms} μέν^{xo} ἐάν^{qo} κομάω^{vspa3s} ἀτιμία^{nnfs} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{vipx3s}. **v.15** γυνή^{nnfs} δέ^{c} ἐάν^{qo} κομάω^{vspa3s} δόξα^{nnfs} αὐτός^{rpdfs} εἰμί^{vipx3s} ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} κόμη^{nnfs} ἀντί^{p} περιβόλαιον^{ngns} δίδωμι^{vixp3s}. **v.16** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σρινμσ δοκέω^{vipa3s} φιλόνεικος^{anmsn} εἰμί^{vnpx} ἐγώ$^{rpn-p}$ τοιοῦτος^{rdafs} συνήθεια^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnfp} ἐκκλησία^{nnfp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.17** οὗτος^{rdans} δέ^{c} παραγγέλλω^{vppanms} οὐ^{xo} ἐπαινέω^{vipa1s} ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰς^{p} ὁ^{dans} κρείττων^{aansn} ἀλλά^{c} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἧττάομαι^{aansn} συνέρχομαι^{vipn2p}. **v.18** πρῶτος^{bo} μέν^{xo} γάρ^{c} συνέρχομαι^{vppngmp} σύ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ἐκκλησία^{ndfs} ἀκούω^{vipa1s} σχίσμα^{nanp} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ὑπάρχω^{vnpa} καί^{c} μέρος^{nans} τι-σριανσ πιστεύω^{vipa1s}. **v.19** δεῖ^{vipq3s} γάρ^{c} καί^{c} αἵρεσις^{nnfp} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ εἰμί^{vnpx} ἵνα^{c} ὁ^{dnmp} δόκιμος^{anmpn} φανερός^{anmpn} γίνομαι^{vsad3p} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$. **v.20** συνέρχομαι^{vppngmp} οὖν^{c} σύ$^{rpg-p}$ ἐπί^{p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} κυριακός^{aansn} δεῖπνον^{nans} ἐσθίω^{vnaa}. **v.21** ἕκαστος^{anmsn} γάρ^{c} ὁ^{dans} ἴδιος^{aamsn} δεῖπνον^{nans} προλαμβάνω^{vipa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἐσθίω^{vnaa} καί^{c} ὅς^{rrnms} μέν^{xo} πεινάω^{vipa3s} ὅς^{rrnms} δέ^{c} μεθύω^{vipa3s}. **v.22** μή^{xo} γάρ^{c} οἰκία^{nafp} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἐσθίω^{vnpa} καί^{c} πίνω^{vnpa} ἤ^{xo} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καταφρονέω^{vipa2p} καί^{c} καταισχύνω^{vipa2p} ὁ^{damp} μή^{xo} ἔχω^{vppaamp} τίς^{rqans} σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vsaa1s} ἐπαινέω^{vsaa1s} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} οὗτος^{rddns} οὐ^{xo} ἐπαινέω^{vipa1s}. **v.23** ἐγώ$^{rpn-s}$ γάρ^{c} παραλαμβάνω^{viaa1s} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ὅς^{rrans} καί^{c} παραδίδωμι^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} ὅς^{rrdfs} παραδίδωμι^{viip3s} λαμβάνω^{viaa3s} ἄρτος^{nams}. **v.24** καί^{c} εὐχαριστέω^{vpaanms} κλάω^{viaa3s} καί^{c} λέγω^{viaa3s} λαμβάνω^{vdaa2p} ἐσθίω^{vdaa2p} οὗτος^{rdnns} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} ὁ^{dnns} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ κλάω^{vpppnns} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vdpa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ἀνάμνησις^{nafs}.

διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι, τοῦτο ποιεῖτε ὁσάκις ἂν
26 πίνητε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε
τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε τὸν θάνατον
27 τοῦ κυρίου καταγγέλλετε ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ. Ὥστε ὃς ἂν
ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου ἀνα-
ξίως τοῦ κυρίου ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος
28 τοῦ Κυρίου. δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτόν καὶ οὕτως
29 ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω, ὁ γὰρ
ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως, κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πίνει μὴ
30 διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ
31 ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. εἰ γὰρ ἑαυ-
32 τοὺς διεκρίνομεν οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα, κρινόμενοι δὲ ὑπὸ
κυρίου παιδευόμεθα ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.
33 ὥστε ἀδελφοί μου συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλήλους ἐκ-
34 δέχεσθε. εἴ δὲ τις πεινᾷ ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω ἵνα μὴ εἰς κρίμα
συνέρχησθε Τὰ δέ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

12 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν ἀδελφοί οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνο-
2 εῖν. Οἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα ὡς
3 ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν
πνεύματι θεοῦ λαλῶν λέγει Ἀνάθεμα Ἰησοῦν, καὶ οὐδεὶς

---

v.25 ὡσαύτως^{bo} καί^{c} ὁ^{dnns} ποτήριον^{nnns} μετά^{p} ὁ^{dans} δειπνέω^{vnaa} λέγω^{vppanms} οὗτος^{rdnns} ὁ^{dnns} ποτήριον^{nnns} ὁ^{dnfs} καινός^{anfsn} διαθήκη^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἐμός^{rsdns} αἷμα^{ndns} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vdpa2p} ὁσάκις^{bo} ἄν^{xo} πίνω^{vspa2p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ἀνάμνησις^{nafs}. **v.26** ὁσάκις^{bo} γάρ^{c} ἄν^{xo} ἐσθίω^{vspa2p} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} οὗτος^{rdams} καί^{c} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} οὗτος^{rdans} πίνω^{vspa2p} ὁ^{dams} θάνατος^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καταγγέλλω^{vipa2p} ἄχρι^{p} ὅς^{bo} ἄν^{xo} ἔρχομαι^{vsaa3s}. **v.27** ὥστε^{c} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} ἐσθίω^{vspa3s} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} οὗτος^{rdams} ἤ^{xo} πίνω^{vspa3s} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἀναξίως^{bo} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἔνοχος^{anmsn} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} καί^{c} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.28** δοκιμάζω^{vdpa3s} δέ^{c} ἄνθρωπος^{nnms} ἑαυτοῦ^{rxams} καί^{c} οὕτω^{bo} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ἄρτος^{ngms} ἐσθίω^{vdpa3s} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} ποτήριον^{ngns} πίνω^{vdpa3s}. **v.29** ὁ^{dnms} γάρ^{c} ἐσθίω^{vppanms} καί^{c} πίνω^{vppanms} ἀναξίως^{bo} κρίμα^{nans} ἑαυτοῦ^{rxdms} ἐσθίω^{vipa3s} καί^{c} πίνω^{vipa3s} μή^{xo} διακρίνω^{vppanms} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.30** διά^{p} οὗτος^{rdans} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ πολύς^{anmpn} ἀσθενής^{anmpn} καί^{c} ἄρρωστος^{anmpn} καί^{c} κοιμάομαι^{vipp3p} ἱκανός^{anmpn}. **v.31** εἰ^{qo} γάρ^{c} ἑαυτοῦ^{rxamp} διακρίνω^{viia1p} οὐ^{xo} ἄν^{xo} κρίνω^{viip1p}. **v.32** κρίνω^{vpppnmp} δέ^{c} ὑπό^{p} κύριος^{ngms} παιδεύω^{vipp1p} ἵνα^{c} μή^{xo} σύν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} κατακρίνω^{vsap1p}. **v.33** ὥστε^{c} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ συνέρχομαι^{vppnnmp} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἐσθίω^{vnaa} ἀλλήλων^{reamp} ἐκδέχομαι^{vdpn2p}. **v.34** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σρινμσ πεινάω^{vipa3s} ἐν^{p} οἶκος^{ndms} ἐσθίω^{vdpa3s} ἵνα^{c} μή^{xo} εἰς^{p} κρίμα^{nans} συνέρχομαι^{vspn2p} ὁ^{danp} δέ^{c} λοιπός^{aanpn} ὡς^{bo} ἄν^{xo} ἔρχομαι^{vsaa1s} διατάσσω^{vifd1s}. **12. v.1** περί^{p} δέ^{c} ὁ^{dgnp} πνευματικός^{agnpn} ἀδελφός^{nvmp} οὐ^{xo} θέλω^{vipa1s} σύ$^{rpa-p}$ ἀγνοέω^{vnpa}. **v.2** οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ὅτε^{bo} ἔθνος^{nnnp} εἰμί^{viix2p} πρός^{p} ὁ^{danp} εἴδωλον^{nanp} ὁ^{danp} ἄφωνος^{aanpn} ὡς^{bo} ἄν^{xo} ἄγω^{viip2p} ἀπάγω^{vpppnmp}.

δύναται εἰπεῖν Κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα, καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν καὶ ὁ αὐτὸς κύριος, καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν ὁ δὲ αὐτὸς ἐστίν θεός ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. ἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα. ἑτέρῳ δὲ πίστις ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι. ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων ἄλλῳ δὲ προφητεία ἄλλῳ δὲ διακρίσεις πνευμάτων ἑτέρῳ δὲ γένη γλωσσῶν ἄλλῳ δὲ ἑρμηνεία γλωσσῶν, πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα διαιροῦν ἰδίᾳ ἑκάστῳ καθὼς βούλεται. Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἕν ἐστιν καὶ μέλη ἔχει πολλὰ πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνός, πολλὰ ὄντα ἕν ἐστιν σῶμα οὕτως καὶ ὁ Χριστός, καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι καὶ πάντες εἰς ἓν πνεῦμα ἐποτίσθημεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἓν μέλος ἀλλὰ πολλά. ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς Ὅτι οὐκ εἰμὶ χείρ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος οὐ παρὰ

---

v.3 διόc γνωρίζωvipa1s σύrpd-p ὅτιc οὐδείςanfsn ἐνp πνεῦμαndns θεόςngms λαλέωvppanms λέγωvipa3s ἀνάθεμαnnns Ἰησοῦςnams καίc οὐδείςanfsn δύναμαιvipn3s λέγωvnaa κύριοςnams Ἰησοῦςnams εἰqo μήxo ἐνp πνεῦμαndns ἅγιοςadnsn. **v.4** διαίρεσιςnnfp δέc χάρισμαngnp εἰμίvipx3p ὁdnns δέc αὐτόςrpnns πνεῦμαnnns. **v.5** καίc διαίρεσιςnnfp διακονίαngfp εἰμίvipx3p καίc ὁdnms αὐτόςrpnms κύριοςnnms. **v.6** καίc διαίρεσιςnnfp ἐνέργημαngnp εἰμίvipx3p ὁdnms δέc αὐτόςrpnms εἰμίvipx3s θεόςnnms ὁdnms ἐνεργέωvppanms ὁdanp πᾶςaanpn ἐνp πᾶςadnpn. **v.7** ἕκαστοςadmsn δέc δίδωμιvipp3s ὁdnfs φανέρωσιςnnfs ὁdgns πνεῦμαngns πρόςp ὁdans συμφέρωvppaans. **v.8** ὅςrrdms μένxo γάρc διάp ὁdgns πνεῦμαngns δίδωμιvipp3s λόγοςnnms σοφίαngfs ἄλλοςadmsn δέc λόγοςnnms γνῶσιςngfs κατάp ὁdans αὐτόςrpans πνεῦμαnans. **v.9** ἕτεροςadmsn δέc πίστιςnnfs ἐνp ὁddns αὐτόςrpdns πνεῦμαndns ἄλλοςadmsn δέc χάρισμαnnnp ἴαμαngnp ἐνp ὁddns αὐτόςrpdns πνεῦμαndns. **v.10** ἄλλοςadmsn δέc ἐνέργημαnnnp δύναμιςngfp ἄλλοςadmsn δέc προφητείαnnfs ἄλλοςadmsn δέc διάκρισιςnnfp πνεῦμαngnp ἕτεροςadmsn δέc γένοςnnnp γλῶσσαngfp ἄλλοςadmsn δέc ἑρμηνείαnnfs γλῶσσαngfp. **v.11** πᾶςaanpn δέc οὗτοςrdanp ἐνεργέωvipa3s ὁdnns εἷςnnns καίc ὁdnns αὐτόςrpnns πνεῦμαnnns διαιρέωvppanns ἴδιοςadfsn ἕκαστοςadmsn καθώςbo βούλομαιvipn3s. **v.12** καθάπερbo γάρc ὁdnns σῶμαnnns εἷςnnns εἰμίvipx3s καίc μέλοςnanp ἔχωvipa3s πολύςaanpn πᾶςannpn δέc ὁdnnp μέλοςnnnp ὁdgns σῶμαngns ὁdgns εἷςngns πολύςannpn εἰμίvppxnnp εἷςnnns εἰμίvipx3s σῶμαnnns οὕτωbo καίc ὁdnms Χριστόςnnms. **v.13** καίc γάρc ἐνp εἷςndns πνεῦμαndns ἐγώrpn-p πᾶςanmpn εἰςp εἷςnans σῶμαnans βαπτίζωviap1p εἴτεc Ἰουδαῖοςanmpn εἴτεc Ἕλληνnnmp εἴτεc δοῦλοςnnmp εἴτεc ἐλεύθεροςanmpn καίc πᾶςanmpn εἰςp εἷςnans πνεῦμαnans ποτίζωviap1p. **v.14** καίc γάρc ὁdnns σῶμαnnns οὐxo εἰμίvipx3s εἷςnnns μέλοςnnns ἀλλάc πολύςannpn.

16 τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος. καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς Ὅτι
οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος οὐ παρὰ τοῦτο
17 οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος, εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός ποῦ
18 ἡ ἀκοή εἰ ὅλον ἀκοή ποῦ ἡ ὄσφρησις. νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο
τὰ μέλη ἓν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν.
19, 20 εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἓν μέλος ποῦ τὸ σῶμα. νῦν δὲ πολλὰ
21 μὲν μέλη ἓν δὲ σῶμα. οὐ δύναται δὲ ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν
τῇ χειρί Χρείαν σου οὐκ ἔχω ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν
22 Χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα
μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖά ἐστιν.
23 καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος τούτοις τιμὴν
περισσοτέραν περιτίθεμεν καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχη-
24 μοσύνην περισσοτέραν ἔχει. τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ
χρείαν ἔχει ἀλλ᾽ ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα τῷ ὑστερουντι
25 περισσοτέραν δοὺς τιμήν. ἵνα μὴ ᾖ σχίσματα ἐν τῷ σώματι
26 ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη. καὶ εἴτε
πάσχει ἓν μέλος συμπάσχει πάντα τὰ μέλη, εἴτε δοξάζεται
27 ἓν μέλος συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. Ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα
28 Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ μέρους. καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ θε-
ὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους δεύτερον προφήτας

---

v.15 ἐάνqo λέγωvsaa3s ὁdnms ποὺςnnms ὅτιc οὐxo εἰμίvipx1s χείρnnfs οὐxo εἰμίvipx1s ἐκp ὁdgns σῶμαngns οὐxo παράp οὗτοςrdans οὐxo εἰμίvipx3s ἐκp ὁdgns σῶμαngns. **v.16** καίc ἐάνqo λέγωvsaa3s ὁdnns οὗςnnns ὅτιc οὐxo εἰμίvipx1s ὀφθαλμόςnnms οὐxo εἰμίvipx1s ἐκp ὁdgns σῶμαngns οὐxo παράp οὗτοςrdans οὐxo εἰμίvipx3s ἐκp ὁdgns σῶμαngns. **v.17** εἰqo ὅλοςannsn ὁdnns σῶμαnnns ὀφθαλμόςnnms ποῦxo ὁdnfs ἀκοήnnfs εἰqo ὅλοςannsn ἀκοήnnfs ποῦxo ὁdnfs ὄσφρησιςnnfs. **v.18** νυνίbo δέc ὁdnms θεόςnnms τίθημιviam3s ὁdanp μέλοςnanp εἷςnnns ἕκαστοςannsn αὐτόςrpgnp ἐνp ὁddns σῶμαndns καθώςbo θέλωviaa3s. **v.19** εἰqo δέc εἰμίviix3s ὁdnnp πᾶςannpn εἷςnnns μέλοςnnns ποῦxo ὁdnns σῶμαnnns. **v.20** νῦνbo δέc πολύςannpn μένxo μέλοςnnnp εἷςnnns δέc σῶμαnnns. **v.21** οὐxo δύναμαιvipn3s δέc ὁdnms ὀφθαλμόςnnms λέγωvnaa ὁddfs χείρndfs χρείαnafs σύrpg-s οὐxo ἔχωvipa1s ἢxo πάλινbo ὁdnfs κεφαλήnnfs ὁddmp ποὺςndmp χρείαnafs σύrpg-p οὐxo ἔχωvipa1s. **v.22** ἀλλάc πολύςadnsn μᾶλλονbo ὁdnnp δοκέωvppannp μέλοςnnnp ὁdgns σῶμαngns ἀσθενήςannpc ὑπάρχωvnpa ἀναγκαῖοςannpn εἰμίvipx3s. **v.23** καίc ὅςrranp δοκέωvipa1p ἄτιμοςaanpc εἰμίvnpx ὁdgns σῶμαngns οὗτοςrddnp τιμήnafs περισσόςaafsc περιτίθημιvipa1p καίc ὁdnnp ἀσχήμωνannpn ἐγώrpg-p εὐσχημοσύνηnafs περισσόςaafsc ἔχωvipa3s. **v.24** ὁdnnp δέc εὐσχήμωνannpn ἐγώrpg-p οὐxo χρείαnafs ἔχωvipa3s ἀλλάc ὁdnms θεόςnnms συγκεράννυμιviaa3s ὁdans σῶμαnans ὁddms ὑστερέωvpppdms περισσόςaafsc δίδωμιvpaanms τιμήnafs. **v.25** ἵναc μήxo εἰμίvspx3s σχίσμαnnnp ἐνp ὁddns σῶμαndns ἀλλάc ὁdans αὐτόςrpans ὑπέρp ἀλλήλωνregnp μεριμνάωvspa3p ὁdnnp μέλοςnnnp. **v.26** καίc εἴτεc πάσχωvipa3s εἷςnnns μέλοςnnns συμπάσχωvipa3s πᾶςannpn ὁdnnp μέλοςnnnp εἴτεc δοξάζωvipp3s εἷςnnns μέλοςnnns συγχαίρωvipa2s πᾶςannpn ὁdnnp μέλοςnnnp. **v.27** σύrpn-p δέc εἰμίvipx2p σῶμαnnns Χριστόςngms καίc μέλοςnnnp ἐκp μέροςngns.

τρίτον διδασκάλους ἔπειτα δυνάμεις εἶτα χαρίσματα ἰαμάτων ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις γένη γλωσσῶν. μὴ πάντες 29
ἀπόστολοι μὴ πάντες προφῆται μὴ πάντες διδάσκαλοι μὴ πάντες δυνάμεις. μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων 30
μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν μὴ πάντες διερμηνεύουσιν. ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα. Καὶ ἔτι καθ ὑπερ- 31
βολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων **13**
ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα 2
καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε
ὄρη μεθιστάνειν ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω οὐθέν εἰμι. καὶ ἐὰν 3
ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά
μου ἵνα καυθήσωμαι ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω οὐδὲν ὠφελοῦμαι.
Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ χρηστεύεται ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ ἡ ἀ- 4
γάπη οὐ περπερεύεται οὐ φυσιοῦται. οὐκ ἀσχημονεῖ οὐ 5
ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς οὐ παροξύνεται οὐ λογίζεται τὸ κακόν. οὐ 6
χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ, πάντα στέγει 7
πάντα πιστεύει πάντα ἐλπίζει πάντα ὑπομένει. Ἡ ἀγάπη 8
οὐδέποτε ἐκπίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖαι καταργηθήσονται,

---

v.28 καί^{c} ὅς^{rramp} μέν^{xo} τίθημι^{viam3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} πρῶτος^{bo} ἀπόστολος^{namp} δεύτερος^{bo} προφήτης^{namp} τρίτος^{bo} διδάσκαλος^{namp} ἔπειτα^{bo} δύναμις^{nafp} εἶτα^{bo} χάρισμα^{nanp} ἴαμα^{ngnp} ἀντίλημψις^{nafp} κυβέρνησις^{nafp} γένος^{nanp} γλῶσσα^{ngfp}. **v.29** μή^{xo} πᾶς^{anmpn} ἀπόστολος^{nnmp} μή^{xo} πᾶς^{anmpn} προφήτης^{nnmp} μή^{xo} πᾶς^{anmpn} διδάσκαλος^{nnmp} μή^{xo} πᾶς^{anmpn} δύναμις^{nnfp}. **v.30** μή^{xo} πᾶς^{anmpn} χάρισμα^{nnnp} ἔχω^{vipa3p} ἴαμα^{ngnp} μή^{xo} πᾶς^{anmpn} γλῶσσα^{ndfp} λαλέω^{vipa3p} μή^{xo} πᾶς^{anmpn} διερμηνεύω^{vipa3p}. **v.31** ζηλόω^{vdpa2p} δέ^{c} ὁ^{danp} χάρισμα^{nanp} ὁ^{danp} κρείττων^{aanpn} καί^{c} ἔτι^{bo} κατά^{p} ὑπερβολή^{nafs} ὁδός^{nafs} σύ$^{rpd-p}$ δείκνυμι^{vipa1s}. **13. v.1** ἐάν^{qo} ὁ^{ddfp} γλῶσσα^{ndfp} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} λαλέω^{vspa1s} καί^{c} ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} ἀγάπη^{nafs} δέ^{c} μή^{xo} ἔχω^{vspa1s} γίνομαι^{vixa1s} χαλκός^{nnms} ἠχέω^{vppanms} ἤ^{xo} κύμβαλον^{nnns} ἀλαλάζω^{vppanns}. **v.2** καί^{c} ἐάν^{qo} ἔχω^{vspa1s} προφητεία^{nafs} καί^{c} οἶδα^{vsxa1s} ὁ^{danp} μυστήριον^{nanp} πᾶς^{aanpn} καί^{c} πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} γνῶσις^{nafs} καί^{c} ἐάν^{qo} ἔχω^{vspa1s} πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὥστε^{c} ὄρος^{nanp} μεθίστημι^{vnpa} ἀγάπη^{nafs} δέ^{c} μή^{xo} ἔχω^{vspa1s} οὐδείς^{annsn} εἰμί^{vipx1s}. **v.3** καί^{c} ἐάν^{qo} ψωμίζω^{vsaa1s} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ὑπάρχω^{vppaanp} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐάν^{qo} παραδίδωμι^{vsaa1s} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἵνα^{c} καίω^{vsfp1s} ἀγάπη^{nafs} δέ^{c} μή^{xo} ἔχω^{vspa1s} οὐδείς^{aansn} ὠφελέω^{vipp1s}. **v.4** ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} μακροθυμέω^{vipa3s} χρηστεύομαι^{vipn3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} οὐ^{xo} ζηλόω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} οὐ^{xo} περπερεύομαι^{vipn3s} οὐ^{xo} φυσιόω^{vipp3s}. **v.5** οὐ^{xo} ἀσχημονέω^{vipa3s} οὐ^{xo} ζητέω^{vipa3s} ὁ^{danp} ἑαυτοῦ^{rxgfs} οὐ^{xo} παροξύνω^{vipp3s} οὐ^{xo} λογίζομαι^{vipn3s} ὁ^{dans} κακός^{aansn}. **v.6** οὐ^{xo} χαίρω^{vipa3s} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} ἀδικία^{ndfs} συγχαίρω^{vipa2s} δέ^{c} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs}. **v.7** πᾶς^{aanpn} στέγω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn} πιστεύω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn} ἐλπίζω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn} ὑπομένω^{vipa3s}.

9 εἴτε γλῶσσαι παύσονται, εἴτε γνῶσις καταργηθήσεται. ἐκ
10 μέρους δὲ γινώσκομεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν, ὅ-
ταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται.
11 ὅτε ἤμην νήπιος ὡς νήπιος ἐλάλουν ὡς νήπιος ἐφρόνουν
ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὅτε δέ γέγονα ἀνήρ κατήργηκα τὰ
12 τοῦ νηπίου. βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι᾽ ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι
τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους
13 τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς καὶ ἐπεγνώσθην. νυνὶ δὲ μέ-
νει πίστις ἐλπίς ἀγάπη τὰ τρία ταῦτα, μείζων δὲ τούτων ἡ
ἀγάπη.

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά μᾶλλον
2 δὲ ἵνα προφητεύητε. ὁ γὰρ λαλῶν γλώσσῃ οὐκ ἀνθρώποις
λαλεῖ ἀλλὰ τῷ θεῷ, οὐδεὶς γὰρ ἀκούει πνεύματι δὲ λαλεῖ
3 μυστήρια, ὁ δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν
4 καὶ παράκλησιν καὶ παραμυθίαν. ὁ λαλῶν γλώσσῃ ἑαυτὸν
5 οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ προφητεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. θέλω
δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύ-
ητε, μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις ἐκτὸς εἰ
6 μὴ διερμήνευει ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. νυνὶ δέ
ἀδελφοί ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λαλῶν τί ὑμᾶς ὠφε-
λήσω ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ

---

v.8 ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} οὐδέποτε^{bo} ἐκπίπτω^{vipa3s} εἴτε^{c} δέ^{c} προφητεία^{nnfp} καταργέω^{vifp3p} εἴτε^{c} γλῶσσα^{nnfp} παύω^{vifd3p} εἴτε^{c} γνῶσις^{nnfs} καταργέω^{vifp3s}. **v.9** ἐκ^{p} μέρος^{ngns} δέ^{c} γινώσκω^{vipa1p} καί^{c} ἐκ^{p} μέρος^{ngns} προφητεύω^{vipa1p}. **v.10** ὅταν^{c} δέ^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dans} τέλειος^{aansn} τότε^{bo} ὁ^{dnns} ἐκ^{p} μέρος^{ngns} καταργέω^{vifp3s}. **v.11** ὅτε^{bo} εἰμί^{viix1s} νήπιος^{anmsn} ὡς^{bo} νήπιος^{anmsn} λαλέω^{viia1s} ὡς^{bo} νήπιος^{anmsn} φρονέω^{viia1s} ὡς^{bo} νήπιος^{anmsn} λογίζομαι^{viin1s} ὅτε^{bo} δέ^{c} γίνομαι^{vixa1s} ἀνήρ^{nnms} καταργέω^{vixa1s} ὁ^{danp} ὁ^{dgms} νήπιος^{agmsn}. **v.12** βλέπω^{vipa1p} γάρ^{c} ἄρτι^{bo} διά^{p} ἔσοπτρον^{ngns} ἐν^{p} αἴνιγμα^{ndns} τότε^{bo} δέ^{c} πρόσωπον^{nans} πρός^{p} πρόσωπον^{nans} ἄρτι^{bo} γινώσκω^{vipa1s} ἐκ^{p} μέρος^{ngns} τότε^{bo} δέ^{c} ἐπιγινώσκω^{vifd1s} καθώς^{bo} καί^{c} ἐπιγινώσκω^{viap1s}. **v.13** νυνί^{bo} δέ^{c} μένω^{vipa3s} πίστις^{nnfs} ἐλπίς^{nnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dnnp} τρεῖς^{nnnp} οὗτος^{rdnnp} μέγας^{anfsc} δέ^{c} οὗτος^{rdgfp} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs}. **14. v.1** διώκω^{vdpa2p} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ζηλόω^{vdpa2p} δέ^{c} ὁ^{danp} πνευματικός^{aanpn} μᾶλλον^{bo} δέ^{c} ἵνα^{c} προφητεύω^{vspa2p}. **v.2** ὁ^{dnms} γάρ^{c} λαλέω^{vppanms} γλῶσσα^{ndfs} οὐ^{xo} ἄνθρωπος^{ndmp} λαλέω^{vipa3s} ἀλλά^{c} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} οὐδείς^{anfsn} γάρ^{c} ἀκούω^{vipa3s} πνεῦμα^{ndns} δέ^{c} λαλέω^{vipa3s} μυστήριον^{nanp}. **v.3** ὁ^{dnms} δέ^{c} προφητεύω^{vppanms} ἄνθρωπος^{ndmp} λαλέω^{vipa3s} οἰκοδομή^{nafs} καί^{c} παράκλησις^{nafs} καί^{c} παραμυθία^{nafs}. **v.4** ὁ^{dnms} λαλέω^{vppanms} γλῶσσα^{ndfs} ἑαυτοῦ^{rxams} οἰκοδομέω^{vipa3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} προφητεύω^{vppanms} ἐκκλησία^{nafs} οἰκοδομέω^{vipa3s}. **v.5** θέλω^{vipa1s} δέ^{c} πᾶς^{aampn} σύ$^{rpa-p}$ λαλέω^{vnpa} γλῶσσα^{ndfp} μᾶλλον^{bo} δέ^{c} ἵνα^{c} προφητεύω^{vspa2p} μέγας^{anmsc} γάρ^{c} ὁ^{dnms} προφητεύω^{vppanms} ἤ^{xo} ὁ^{dnms} λαλέω^{vppanms} γλῶσσα^{ndfp} ἐκτός^{bo} εἰ^{qo} μή^{xo} διερμηνεύω^{vipa3s} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} ἐκκλησία^{nnfs} οἰκοδομή^{nafs} λαμβάνω^{vsaa3s}.

ἐν προφητείᾳ ἢ ἐν διδαχῇ. ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόντα 7
εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγγοις μὴ δι-
δῶ πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον.
καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν σάλπιγξ δῷ τίς παρασκευάσεται 8
εἰς πόλεμον. οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ 9
εὔσημον λόγον δῶτε πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον ἔσε-
σθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. τοσαῦτα εἰ τύχοι γένη φωνῶν 10
ἐστιν ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἄφωνον, ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ 11
τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος καὶ
ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. οὕτως καὶ ὑμεῖς ἐπεὶ ζηλωταί 12
ἐστε πνευμάτων πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε
ἵνα περισσεύητε. διόπερ ὁ λαλῶν γλώσσῃ προσευχέσθω 13
ἵνα διερμηνεύῃ. ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ τὸ πνεῦ- 14
μά μου προσεύχεται ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. τί οὖν 15
ἐστιν προσεύξομαι τῷ πνεύματι προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ,
ψαλῶ τῷ πνεύματι ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ. ἐπεὶ ἐὰν εὐλογή- 16
σῃς τῷ πνεύματι ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου πῶς
ἐρεῖ τὸ Ἀμήν ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ
οἶδεν, σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς ἀλλ ὁ ἕτερος οὐκ οἰ- 17

---

v.6 νυνί^{bo} δέ^{c} ἀδελφός^{nvmp} ἐάν^{qo} ἔρχομαι^{vsaa1s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ γλῶσσα^{ndfp} λαλέω^{vppanms} τίς^{rqans} σύ$^{rpa-p}$ ὠφελέω^{vifa1s} ἐάν^{qo} μή^{xo} σύ$^{rpd-p}$ λαλέω^{vsaa1s} ἤ^{xo} ἐν^{p} ἀποκάλυψις^{ndfs} ἤ^{xo} ἐν^{p} γνῶσις^{ndfs} ἤ^{xo} ἐν^{p} προφητεία^{ndfs} ἤ^{xo} ἐν^{p} διδαχή^{ndfs}. **v.7** ὅμως^{c} ὁ^{dnnp} ἄψυχος^{annpn} φωνή^{nafs} δίδωμι^{vppannp} εἴτε^{c} αὐλός^{nnms} εἴτε^{c} κιθάρα^{nnfs} ἐάν^{qo} διαστολή^{nafs} ὁ^{ddmp} φθόγγος^{ndmp} μή^{xo} δίδωμι^{vspa1s} πῶς^{bo} γινώσκω^{vifp3s} ὁ^{dnns} αὐλέω^{vpppnns} ἤ^{xo} ὁ^{dnns} κιθαρίζω^{vpppnns}. **v.8** καί^{c} γάρ^{c} ἐάν^{qo} ἄδηλος^{aafsn} φωνή^{nafs} σάλπιγξ^{nnfs} δίδωμι^{vsaa3s} τίς^{rqnms} παρασκευάζω^{vifd3s} εἰς^{p} πόλεμος^{nams}. **v.9** οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ διά^{p} ὁ^{dgfs} γλῶσσα^{ngfs} ἐάν^{qo} μή^{xo} εὔσημος^{aamsn} λόγος^{nams} δίδωμι^{vsaa2p} πῶς^{bo} γινώσκω^{vifp3s} ὁ^{dnns} λαλέω^{vpppnns} εἰμί^{vifx2p} γάρ^{c} εἰς^{p} ἀήρ^{nams} λαλέω^{vppanmp}. **v.10** τοσοῦτος^{rdnnp} εἰ^{qo} τυγχάνω^{voaa3s} γένος^{nnnp} φωνή^{ngmp} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} κόσμος^{ndms} καί^{c} οὐδείς^{annsn} αὐτός^{rpgmp} ἄφωνος^{annsn}. **v.11** ἐάν^{qo} οὖν^{c} μή^{xo} οἶδα^{vsxa1s} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} εἰμί^{vifx1s} ὁ^{ddms} λαλέω^{vppadms} βάρβαρος^{anmsn} καί^{c} ὁ^{dnms} λαλέω^{vppanms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ βάρβαρος^{anmsn}. **v.12** οὕτω^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἐπεί^{c} ζηλωτής^{nnmp} εἰμί^{vipx2p} πνεῦμα^{ngnp} πρός^{p} ὁ^{dafs} οἰκοδομή^{nafs} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} ζητέω^{vdpa2p} ἵνα^{c} περισσεύω^{vspa2p}. **v.13** διόπερ^{c} ὁ^{dnms} λαλέω^{vppanms} γλῶσσα^{ndfs} προσεύχομαι^{vdpn3s} ἵνα^{c} διερμηνεύω^{vspa3s}. **v.14** ἐάν^{qo} γάρ^{c} προσεύχομαι^{vspn1s} γλῶσσα^{ndfs} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ἐγώ$^{rpg-s}$ προσεύχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} νοῦς^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἄκαρπος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.15** τίς^{rqnns} οὖν^{c} εἰμί^{vipx3s} προσεύχομαι^{vifd1s} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} προσεύχομαι^{vifd1s} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{ddms} νοῦς^{ndms} ψάλλω^{vifa1s} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ψάλλω^{vifa1s} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{ddms} νοῦς^{ndms}. **v.16** ἐπεί^{c} ἐάν^{qo} εὐλογέω^{vsaa2s} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dnms} ἀναπληρόω^{vppanms} ὁ^{dams} τόπος^{nams} ὁ^{dgms} ἰδιώτης^{ngms} πῶς^{bo} λέγω^{vifa3s} ὁ^{dans} ἀμήνth ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} σός^{rsdfs} εὐχαριστία^{ndfs} ἐπειδή^{c} τίς^{rqans} λέγω^{vipa2s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s}.

18 κοδομεῖται. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον
19 γλώσσαις λαλῶν, ἀλ᾽λ ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ
τοῦ νοός μου λαλῆσαι ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω ἢ μυρίους
20 λόγους ἐν γλώσσῃ. Ἀδελφοί μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρε-
σίν ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε.
21 ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν
ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ καὶ οὐδ οὕτως εἰσακούσον-
22 ταί μου λέγει κύριος. ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν
οὐ τοῖς πιστεύουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις ἡ δὲ προφητεία οὐ
23 τοῖς ἀπίστοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. Ἐὰν οὖν συνέλθῃ
ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν
εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε.
24 ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδι-
25 ώτης ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων. καὶ
οὕτως τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται καὶ
οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσκυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλ-
26 λων ὅτι ὁ θεὸς Ὄντως ἐν ὑμῖν ἐστιν. Τί οὖν ἐστιν ἀδελφοί
ὅταν συνέρχησθε ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν ἔχει διδαχὴν ἔχει
γλῶσσαν ἔχει ἀποκάλυψιν ἔχει ἑρμηνείαν ἔχει, πάντα πρὸς
27 οἰκοδομὴν γινέσθω. εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ κατὰ δύο ἢ τὸ

---

v.17 σύ$^{rpn\text{-}s}$ μέν^{xo} γάρ^{c} καλῶς^{bo} εὐχαριστέω^{vipa2s} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} ἕτερος^{anmsn} οὐ^{xo} οἰκοδομέω^{vipp3s}. **v.18** εὐχαριστέω^{vipa1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg\text{-}p}$ μᾶλλον^{bo} γλῶσσα^{ndfp} λαλέω^{vppanms}. **v.19** ἀλλά^{c} ἐν^{p} ἐκκλησία^{ndfs} θέλω^{vipa1s} πέντε^{tn} λόγος^{namp} διά^{p} ὁ^{dgms} νοῦς^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ λαλέω^{vnaa} ἵνα^{c} καί^{c} ἄλλος^{aampn} κατηχέω^{vsaa1s} ἤ^{xo} μυρίος^{aampn} λόγος^{namp} ἐν^{p} γλῶσσα^{ndfs}. **v.20** ἀδελφός^{nvmp} μή^{xo} παιδίον^{nnnp} γίνομαι^{vdpn2p} ὁ^{ddfp} φρήν^{ndfp} ἀλλά^{c} ὁ^{ddfs} κακία^{ndfs} νηπιάζω^{vdpa2p} ὁ^{ddfp} δέ^{c} φρήν^{ndfp} τέλειος^{anmpn} γίνομαι^{vdpn2p}. **v.21** ἐν^{p} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} γράφω^{vixp3s} ὅτι^{c} ἐν^{p} ἑτερόγλωσσος^{admpn} καί^{c} ἐν^{p} χεῖλος^{ndnp} ἕτερος^{adnpn} λαλέω^{vifa1s} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} οὗτος^{rddms} καί^{c} οὐδέ^{bo} οὕτω^{bo} εἰσακούω^{vifd3p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ λέγω^{vipa3s} κύριος^{nnms}. **v.22** ὥστε^{c} ὁ^{dnfp} γλῶσσα^{nnfp} εἰς^{p} σημεῖον^{nans} εἰμί^{vipx3p} οὐ^{xo} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp} ἀλλά^{c} ὁ^{ddmp} ἄπιστος^{admpn} ὁ^{dnfs} δέ^{c} προφητεία^{nnfs} οὐ^{xo} ὁ^{ddmp} ἄπιστος^{admpn} ἀλλά^{c} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp}. **v.23** ἐάν^{qo} οὖν^{c} συνέρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} ἐκκλησία^{nnfs} ὅλος^{anfsn} ἐπί^{p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} καί^{c} πᾶς^{anmpn} γλῶσσα^{ndfp} λαλέω^{vspa3p} εἰσέρχομαι^{vsaa3p} δέ^{c} ἰδιώτης^{nnmp} ἤ^{xo} ἄπιστος^{anmpn} οὐ^{xo} λέγω^{vifa3p} ὅτι^{c} μαίνομαι^{vipn2p}. **v.24** ἐάν^{qo} δέ^{c} πᾶς^{anmpn} προφητεύω^{vspa3p} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} δέ^{c} τι-σρινμσ ἄπιστος^{anmsn} ἤ^{xo} ἰδιώτης^{nnma} ἐλέγχω^{vipp3s} ὑπό^{p} πᾶς^{agmpn} ἀνακρίνω^{vipp3s} ὑπό^{p} πᾶς^{agmpn}. **v.25** καί^{c} οὕτω^{bo} ὁ^{dnnp} κρυπτός^{annpn} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rpgms} φανερός^{annpn} γίνομαι^{vipn3s} καί^{c} οὕτω^{bo} πίπτω^{vpaanms} ἐπί^{p} πρόσωπον^{nans} προσκυνέω^{vifa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἀπαγγέλλω^{vppanms} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὄντως^{bo} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ εἰμί^{vipx3s}. **v.26** τίς^{rqnns} οὖν^{c} εἰμί^{vipx3s} ἀδελφός^{nvmp} ὅταν^{c} συνέρχομαι^{vspn2p} ἕκαστος^{anmsn} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ψαλμός^{nams} ἔχω^{vipa3s} διδαχή^{nafs} ἔχω^{vipa3s} γλῶσσα^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ἀποκάλυψις^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ἑρμηνεία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} πᾶς^{annpn} πρός^{p} οἰκοδομή^{nafs} γίνομαι^{vdpn3s}.

πλεῖστον τρεῖς καὶ ἀνὰ μέρος καὶ εἷς διερμηνευέτω, ἐὰν δὲ 28
μὴ ᾖ διερμηνευτής σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ ἑαυτῷ δὲ λαλείτω
καὶ τῷ θεῷ. προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείτωσαν καὶ οἱ ἄλ- 29
λοι διακρινέτωσαν, ἐὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ 30
ὁ πρῶτος σιγάτω. δύνασθε γὰρ καθ ἕνα πάντες προφη- 31
τεύειν ἵνα πάντες μανθάνωσιν καὶ πάντες παρακαλῶνται.
καὶ πνεύματα προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται. οὐ γάρ 32, 33
ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ θεὸς ἀλλὰ εἰρήνης ὡς ἐν πάσαις ταῖς
ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων. αἱ γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλη- 34
σίαις σιγάτωσαν, οὐ γὰρ ἐπιτέτραπται αὐταῖς λαλεῖν ἀλ᾽λ
ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. εἰ δέ τι μαθεῖν 35
θέλουσιν ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν, αἰ-
σχρὸν γάρ ἐστιν γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. ἢ ἀφ ὑμῶν 36
ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξῆλθεν ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν.
Εἴ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός ἐπιγινωσκέτω ἃ 37
γράφω ὑμῖν ὅτι κυρίου εἰσὶν ἐντολαί, εἰ δέ τις ἀγνοεῖ ἀγνο- 38
είτω. ὥστε ἀδελφοί ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν καὶ τὸ λαλεῖν 39
γλώσσαις, μὴ κωλύετε. πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν 40
γινέσθω.

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν ἀδελφοί τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην **15**

---

v.27 εἴτε^{c} γλῶσσα^{ndfs} τι-σρινμσ λαλέω^{vipa3s} κατά^{p} δύο^{tn} ἤ^{xo} ὁ^{dans} πολύς^{aansn} τρεῖς^{nnmp} καί^{c} ἀνά^{p} μέρος^{nans} καί^{c} εἷς^{nnms} διερμηνεύω^{vdpa3s}. **v.28** ἐάν^{qo} δέ^{c} μή^{xo} εἰμί^{vspx3s} διερμηνευτής^{nnms} σιγάω^{vdpa3s} ἐν^{p} ἐκκλησία^{ndfs} ἑαυτοῦ^{rxdms} δέ^{c} λαλέω^{vdpa3s} καί^{c} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.29** προφήτης^{nnmp} δέ^{c} δύο^{tn} ἤ^{xo} τρεῖς^{nnmp} λαλέω^{vdpa3p} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἄλλος^{anmpn} διακρίνω^{vdpa3p}. **v.30** ἐάν^{qo} δέ^{c} ἄλλος^{admsn} ἀποκαλύπτω^{vsap3s} κάθημαι^{vppndms} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} σιγάω^{vdpa3s}. **v.31** δύναμαι^{vipn2p} γάρ^{c} κατά^{p} εἷς^{nams} πᾶς^{anmpn} προφητεύω^{vnpa} ἵνα^{c} πᾶς^{anmpn} μανθάνω^{vspa3p} καί^{c} πᾶς^{anmpn} παρακαλέω^{vspp3p}. **v.32** καί^{c} πνεῦμα^{nnnp} προφήτης^{ngmp} προφήτης^{ndmp} ὑποτάσσω^{vipp3s}. **v.33** οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ἀκαταστασία^{ngfs} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀλλά^{c} εἰρήνη^{ngfs} ὡς^{bo} ἐν^{p} πᾶς^{adfpn} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn}. **v.34** ὁ^{dnfp} γυνή^{nnfp} σύ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} σιγάω^{vdpa3p} οὐ^{xo} γάρ^{c} ἐπιτρέπω^{vixp3s} αὐτός^{rpdfp} λαλέω^{vnpa} ἀλλά^{c} ὑποτάσσω^{vnpm} καθώς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} λέγω^{vipa3s}. **v.35** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σριννσ μανθάνω^{vnaa} θέλω^{vipa3p} ἐν^{p} οἶκος^{ndms} ὁ^{damp} ἴδιος^{aampn} ἀνήρ^{namp} ἐπερωτάω^{vdpa3p} αἰσχρός^{annsn} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} γυνή^{ndfp} ἐν^{p} ἐκκλησία^{ndfs} λαλέω^{vnpa}. **v.36** ἤ^{xo} ἀπό^{p} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἤ^{xo} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$ μόνος^{aampn} καταντάω^{viaa3s}. **v.37** εἰ^{qo} τι-σριννσ δοκέω^{vipa3s} προφήτης^{nnms} εἰμί^{vnpx} ἤ^{xo} πνευματικός^{anmsn} ἐπιγινώσκω^{vdpa3s} ὅς^{rranp} γράφω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} κύριος^{ngms} εἰμί^{vipx3p} ἐντολή^{nnfp}. **v.38** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σρινμσ ἀγνοέω^{vipa3s} ἀγνοέω^{vdpa3s}. **v.39** ὥστε^{c} ἀδελφός^{nvmp} ζηλόω^{vdpa2p} ὁ^{dans} προφητεύω^{vnpa} καί^{c} ὁ^{dans} λαλέω^{vnpa} γλῶσσα^{ndfp} μή^{xo} κωλύω^{vdpa2p}. **v.40** πᾶς^{annpn} εὐσχημόνως^{bo} καί^{c} κατά^{p} τάξις^{nafs} γίνομαι^{vdpn3s}.

2 ὑμῖν ὃ καὶ παρελάβετε ἐν ᾧ καὶ ἑστήκατε. δι᾽ οὗ καὶ σῴζε-
σθε τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν εἰ κατέχετε ἐκτὸς εἰ μὴ
3 εἰκῇ ἐπιστεύσατε. παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ
παρέλαβον ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν
4 κατὰ τὰς γραφάς. καὶ ὅτι ἐτάφη καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ
5 ἡμέρᾳ κατὰ τὰς γραφάς. καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾷ εἶτα τοῖς δώ-
6 δεκα, ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ
ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμή-
7 θησαν, ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν,
8, 9 ἔσχατον δὲ πάντων ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι ὤφθη κἀμοί. Ἐ-
γὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς
καλεῖσθαι ἀπόστολος διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ,
10 χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ οὐ
κενὴ ἐγενήθη ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα
11 οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλ᾽λ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ἡ σὺν ἐμοί. εἴτε οὖν
ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.
12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται πῶς λέ-
13 γουσιν τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν. εἰ δὲ
14 ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται, εἰ δὲ
Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν κενὴ

---

15. v.1 γνωρίζω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὅς^{rrans} εὐαγγελίζω^{viam1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅς^{rrans} καί^{c} παραλαμβάνω^{viaa2p} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} καί^{c} ἵστημι^{vixa2p}. **v.2** διά^{p} ὅς^{rrgns} καί^{c} σῴζω^{vipp2p} τίς^{ridms} λόγος^{ndms} εὐαγγελίζω^{viam1s} σύ$^{rpd-p}$ εἰ^{qo} κατέχω^{vipa2p} ἐκτός^{bo} εἰ^{qo} μή^{xo} εἰκῇ^{bo} πιστεύω^{viaa2p}. **v.3** παραδίδωμι^{viaa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} πρῶτος^{admpn} ὅς^{rrans} καί^{c} παραλαμβάνω^{viaa1s} ὅτι^{c} Χριστός^{nnms} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} ἐγώ$^{rpg-p}$ κατά^{p} ὁ^{dafp} γραφή^{nafp}. **v.4** καί^{c} ὅτι^{c} θάπτω^{viap3s} καί^{c} ὅτι^{c} ἐγείρω^{vixp3s} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} κατά^{p} ὁ^{dafp} γραφή^{nafp}. **v.5** καί^{c} ὅτι^{c} ὁράω^{viap3s} Κηφᾶς^{ndms} εἶτα^{bo} ὁ^{ddmp} δώδεκα^{tn}. **v.6** ἔπειτα^{bo} ὁράω^{viap3s} ἐπάνω^{bo} πεντακόσιοι^{ndmp} ἀδελφός^{ndmp} ἐφάπαξ^{bo} ἐκ^{p} ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnmp} πολύς^{anmpc} μένω^{vipa3p} ἕως^{c} ἄρτι^{bo} τι-σρινμπ δέ^{c} καί^{c} κοιμάομαι^{viap3p}. **v.7** ἔπειτα^{bo} ὁράω^{viap3s} Ἰάκωβος^{ndms} εἶτα^{bo} ὁ^{ddmp} ἀπόστολος^{ndmp} πᾶς^{admpn}. **v.8** ἔσχατος^{aamsn} δέ^{c} πᾶς^{agmpn} ὡσπερεί^{bo} ὁ^{ddns} ἔκτρωμα^{ndns} ὁράω^{viap3s} κἀγώ$^{rpd-s}$. **v.9** ἐγώ$^{rpn-s}$ γάρ^{c} εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnms} ἐλάχιστος^{anmsn} ὁ^{dgmp} ἀπόστολος^{ngmp} ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s} ἱκανός^{anmsn} καλέω^{vnpp} ἀπόστολος^{nnms} διότι^{c} διώκω^{viaa1s} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.10** χάρις^{ndfs} δέ^{c} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx1s} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx1s} καί^{c} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnfs} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ οὐ^{xo} κενός^{anfsn} γίνομαι^{viao3s} ἀλλά^{c} περισσός^{aamsc} αὐτός^{rpgmp} πᾶς^{agmpn} κοπιάω^{viaa1s} οὐ^{xo} ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} ἀλλά^{c} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dnfs} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.11** εἴτε^{c} οὖν^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἴτε^{c} ἐκεῖνος^{rdnmp} οὕτω^{bo} κηρύσσω^{vipa1p} καί^{c} οὕτω^{bo} πιστεύω^{viaa2p}. **v.12** εἰ^{qo} δέ^{c} Χριστός^{nnms} κηρύσσω^{vipp3s} ὅτι^{c} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἐγείρω^{vixp3s} πῶς^{bo} λέγω^{vipa3p} τι-σρινμπ ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἀνάστασις^{nnfs} νεκρός^{agmpn} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s}. **v.13** εἰ^{qo} δέ^{c} ἀνάστασις^{nnfs} νεκρός^{agmpn} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} οὐδέ^{bo} Χριστός^{nnms} ἐγείρω^{vixp3s}.

δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν, εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες 15
τοῦ θεοῦ ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἤγειρεν τὸν
Χριστόν ὃν οὐκ ἤγειρεν εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται.
εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται, εἰ 16, 17
δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται ματαία ἡ πίστις ὑμῶν ἔτι ἐστὲ ἐν
ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ 18
ἀπώλοντο. εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπικότες ἐσμὲν ἐν Χρι- 19
στῷ μόνον ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. Νυνὶ δὲ 20
Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων
ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ δι᾽ ἀνθρώπου ὁ θάνατος καὶ δι᾽ ἀν- 21
θρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες 22
ἀποθνῄσκουσιν οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζῳοποιηθή-
σονται. ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι, ἀπαρχὴ Χριστός 23
ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. εἶτα τὸ τέλος 24
ὅταν παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί ὅταν καταρ-
γήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. δεῖ 25
γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς
ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θά- 26
νατος, πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὅταν 27
δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα ὑποτέτακται δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτά-

---

v.14 εἰ^{qo} δέ^{c} Χριστός^{nnms} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vixp3s} κενός^{annsn} ἄρα^{xo} ὁ^{dnns} κήρυγμα^{nnns} ἐγώ$^{rpg-p}$ κενός^{anfsn} δέ^{c} καί^{c} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$. **v.15** εὑρίσκω^{vipp1p} δέ^{c} καί^{c} ψευδόμαρτυς^{nnmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅτι^{c} μαρτυρέω^{viaa1p} κατά^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅτι^{c} ἐγείρω^{viaa3s} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} ὅς^{rrams} οὐ^{xo} ἐγείρω^{viaa3s} εἴπερ^{qo} ἄρα^{xo} νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vipp3p}. **v.16** εἰ^{qo} γάρ^{c} νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vipp3p} οὐδέ^{bo} Χριστός^{nnms} ἐγείρω^{vixp3s}. **v.17** εἰ^{qo} δέ^{c} Χριστός^{nnms} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vixp3s} μάταιος^{anfsn} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ ἔτι^{bo} εἰμί^{vipx2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$. **v.18** ἄρα^{xo} καί^{c} ὁ^{dnmp} κοιμάομαι^{vpapnmp} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} ἀπόλλυμι^{viam3p}. **v.19** εἰ^{qo} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ζωή^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ἐλπίζω^{vpxanmp} εἰμί^{vipx1p} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} μόνος^{bo} ἐλεεινός^{anmpc} πᾶς^{agmpn} ἄνθρωπος^{ngmp} εἰμί^{vipx1p}. **v.20** νυνί^{bo} δέ^{c} Χριστός^{nnms} ἐγείρω^{vixp3s} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ἀπαρχή^{nnfs} ὁ^{dgmp} κοιμάομαι^{vpxpgmp} γίνομαι^{viad3s}. **v.21** ἐπειδή^{c} γάρ^{c} διά^{p} ἄνθρωπος^{ngms} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms} καί^{c} διά^{p} ἄνθρωπος^{ngms} ἀνάστασις^{nnfs} νεκρός^{agmpn}. **v.22** ὥσπερ^{bo} γάρ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἀδάμ^{tp} πᾶς^{anmpn} ἀποθνῄσκω^{vipa3p} οὕτω^{bo} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} πᾶς^{anmpn} ζῳοποιέω^{vifp3p}. **v.23** ἕκαστος^{anmsn} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἴδιος^{admsn} τάγμα^{ndns} ἀπαρχή^{nnfs} Χριστός^{nnms} ἔπειτα^{bo} ὁ^{dnmp} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.24** εἶτα^{bo} ὁ^{dnns} τέλος^{nnns} ὅταν^{c} παραδίδωμι^{vsaa3s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} πατήρ^{ndms} ὅταν^{c} καταργέω^{vsaa3s} πᾶς^{aafsn} ἀρχή^{nafs} καί^{c} πᾶς^{aafsn} ἐξουσία^{nafs} καί^{c} δύναμις^{nafs}. **v.25** δεῖ^{vipq3s} γάρ^{c} αὐτός^{rpams} βασιλεύω^{vnpa} ἄχρι^{p} ὅς^{bo} ἄν^{xo} τίθημι^{vsaa3s} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} ὑπό^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms}. **v.26** ἔσχατος^{anmsn} ἐχθρός^{anmsn} καταργέω^{vipp3s} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms}.

28 ξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα
τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ
29 τὰ πάντα ἵνα ᾖ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. Ἐπεὶ τί ποι-
ήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν εἰ ὅλως νεκροὶ
30 οὐκ ἐγείρονται τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν· τί καὶ
31 ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν. καθ ἡμέραν ἀποθνῄ-
σκω νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
32 κυρίῳ ἡμῶν. εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέ-
σῳ τί μοι τὸ ὄφελος εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται Φάγωμεν καὶ
33 πίωμεν αὔριον γὰρ ἀποθνῄσκομεν. μὴ πλανᾶσθε, Φθεί-
34 ρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί. ἐκνήψατε δικαίως καὶ
μὴ ἁμαρτάνετε ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινες ἔχουσιν πρὸς ἐν-
35 τροπὴν ὑμῖν λέγω. ἀλλ᾽ ἐρεῖ τις Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί
36 ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται. Ἄφρον σὺ ὃ σπείρεις οὐ ζῳο-
37 ποιεῖται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ, καὶ ὃ σπείρεις οὐ τὸ σῶμα τὸ
γενησόμενον σπείρεις ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι σίτου
38 ἢ τινος τῶν λοιπῶν, ὁ δὲ θεὸς αὐτῷ δίδωσιν σῶμα καθὼς
39 ἠθέλησεν καὶ ἑκάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. οὐ
πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σάρξ ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων ἄλλη δὲ

---

v.27 πᾶς^{aanpn} γάρ^{c} ὑποτάσσω^{viaa3s} ὑπό^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} ὅταν^{c} δέ^{c} λέγω^{vsaa3s} ὅτι^{c} πᾶς^{annpn} ὑποτάσσω^{vixp3s} δῆλος^{annsn} ὅτι^{c} ἐκτός^{bo} ὁ^{dgms} ὑποτάσσω^{vpaagms} αὐτός^{rpdms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn}. **v.28** ὅταν^{c} δέ^{c} ὑποταγή^{vsap3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} τότε^{bo} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὑποτάσσω^{vifp3s} ὁ^{ddms} ὑποτάσσω^{vpaadms} αὐτός^{rpdms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ἵνα^{c} εἰμί^{vspx3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnnp} πᾶς^{annpn} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn}. **v.29** ἐπεί^{c} τίς^{rqans} ποιέω^{vifa3p} ὁ^{dnmp} βαπτίζω^{vpppnmp} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgmp} νεκρός^{agmpn} εἰ^{qo} ὅλως^{bo} νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vipp3p} τίς^{rqans} καί^{c} βαπτίζω^{vipp3p} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgmp} νεκρός^{agmpn}. **v.30** τίς^{rqans} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ κινδυνεύω^{vipa1p} πᾶς^{aafsn} ὥρα^{nafs}. **v.31** κατά^{p} ἡμέρα^{nafs} ἀποθνῄσκω^{vipa1s} νή^{xo} ὁ^{dafs} ὑμέτερος^{rsafs} καύχησις^{nafs} ὅς^{rrafs} ἔχω^{vipa1s} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.32** εἰ^{qo} κατά^{p} ἄνθρωπος^{nams} θηριομαχέω^{viaa1s} ἐν^{p} Ἔφεσος^{ndfs} τίς^{rqnns} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnns} ὄφελος^{nnns} εἰ^{qo} νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vipp3p} ἐσθίω^{vsaa1p} καί^{c} πίνω^{vsaa1p} αὔριον^{bo} γάρ^{c} ἀποθνῄσκω^{vipa1p}. **v.33** μή^{xo} πλανάω^{vdpp2p} φθείρω^{vipa3p} ἦθος^{nanp} χρηστός^{aanpn} ὁμιλία^{nnfp} κακός^{anfpn}. **v.34** ἐκνήφω^{vdaa2p} δικαίως^{bo} καί^{c} μή^{xo} ἁμαρτάνω^{vdpa2p} ἀγνωσία^{nafs} γάρ^{c} θεός^{ngms} τι-σρινμπ ἔχω^{vipa3p} πρός^{p} ἐντροπή^{nafs} σύ$^{rpd-p}$ λέγω^{vipa1s}. **v.35** ἀλλά^{c} λέγω^{vifa3s} τι-σρινμσ πῶς^{bo} ἐγείρω^{vipp3p} ὁ^{dnmp} νεκρός^{anmpn} ποῖος^{rqdns} δέ^{c} σῶμα^{ndns} ἔρχομαι^{vipn3p}. **v.36** ἄφρων^{avmsn} σύ$^{rpn-s}$ ὅς^{rrnns} σπείρω^{vipa2s} οὐ^{xo} ζῳοποιέω^{vipp3s} ἐάν^{qo} μή^{xo} ἀποθνῄσκω^{vsaa3s}. **v.37** καί^{c} ὅς^{rrnns} σπείρω^{vipa2s} οὐ^{xo} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dans} γίνομαι^{vpfdans} σπείρω^{vipa2s} ἀλλά^{c} γυμνός^{aamsn} κόκκος^{nams} εἰ^{qo} τυγχάνω^{voaa3s} σῖτος^{ngms} ἤ^{xo} τι-σριγμσ ὁ^{dgmp} λοιπός^{agmpn}. **v.38** ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} αὐτός^{rpdms} δίδωμι^{vipa3s} σῶμα^{nans} καθώς^{bo} θέλω^{viaa3s} καί^{c} ἕκαστος^{adnsn} ὁ^{dgnp} σπέρμα^{ngnp} ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} σῶμα^{nans}.

σὰρξ κτηνῶν ἄλλη δὲ ἰχθύων ἄλλη δὲ πτηνῶν. καὶ σώματα 40
ἐπουράνια καὶ σώματα ἐπίγεια, ἀλλ᾽ ἑτέρα μὲν ἡ τῶν ἐπου-
ρανίων δόξα ἑτέρα δὲ ἡ τῶν ἐπιγείων. ἄλλη δόξα ἡλίου 41
καὶ ἄλλη δόξα σελήνης καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων, ἀστὴρ γὰρ
ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νε- 42
κρῶν σπείρεται ἐν φθορᾷ ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ, σπείρεται 43
ἐν ἀτιμίᾳ ἐγείρεται ἐν δόξῃ, σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ ἐγείρε-
ται ἐν δυνάμει, σπείρεται σῶμα ψυχικόν ἐγείρεται σῶμα 44
πνευματικόν ἔστιν σῶμα ψυχικόν καὶ ἔστιν σῶμα πνευμα-
τικόν. οὕτως καὶ γέγραπται Ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος 45
Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν ὁ ἔσχατος Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζῳο-
ποιοῦν. ἀλλ οὐ πρῶτον τὸ πνευματικὸν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν 46
ἔπειτα τὸ πνευματικόν. ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός 47
ὁ δεύτερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. οἷος ὁ χοϊκός 48
τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος τοιοῦτοι καὶ οἱ
ἐπουράνιοι, καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ 49
φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου. Τοῦτο δέ φημι 50
ἀδελφοί ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομῆσαι
οὐ δύνανται οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ἰ- 51
δοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω, πάντες μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα

---

v.39 οὐ^{xo} πᾶς^{anfsn} σάρξ^{nnfs} ὁ^{dnfs} αὐτός^{rpnfs} σάρξ^{nnfs} ἀλλά^{c} ἄλλος^{anfsn} μέν^{xo} ἄνθρωπος^{ngmp} ἄλλος^{anfsn} δέ^{c} σάρξ^{nnfs} κτῆνος^{ngnp} ἄλλος^{anfsn} δέ^{c} ἰχθύς^{ngmp} ἄλλος^{anfsn} δέ^{c} πτηνός^{agnpn}. **v.40** καί^{c} σῶμα^{nnnp} ἐπουράνιος^{annpn} καί^{c} σῶμα^{nnnp} ἐπίγειος^{annpn} ἀλλά^{c} ἕτερος^{anfsn} μέν^{xo} ὁ^{dnfs} ὁ^{dgnp} ἐπουράνιος^{agnpn} δόξα^{nnfs} ἕτερος^{anfsn} δέ^{c} ὁ^{dnfs} ὁ^{dgnp} ἐπίγειος^{agnpn}. **v.41** ἄλλος^{anfsn} δόξα^{nnfs} ἥλιος^{ngms} καί^{c} ἄλλος^{anfsn} δόξα^{nnfs} σελήνη^{ngfs} καί^{c} ἄλλος^{anfsn} δόξα^{nnfs} ἀστήρ^{ngmp} ἀστήρ^{nnms} γάρ^{c} ἀστήρ^{ngms} διαφέρω^{vipa3s} ἐν^{p} δόξα^{ndfs}. **v.42** οὕτω^{bo} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀνάστασις^{nnfs} ὁ^{dgmp} νεκρός^{agmpn} σπείρω^{vipp3s} ἐν^{p} φθορά^{ndfs} ἐγείρω^{vipp3s} ἐν^{p} ἀφθαρσία^{ndfs}. **v.43** σπείρω^{vipp3s} ἐν^{p} ἀτιμία^{ndfs} ἐγείρω^{vipp3s} ἐν^{p} δόξα^{ndfs} σπείρω^{vipp3s} ἐν^{p} ἀσθένεια^{ndfs} ἐγείρω^{vipp3s} ἐν^{p} δύναμις^{ndfs}. **v.44** σπείρω^{vipp3s} σῶμα^{nnns} ψυχικός^{annsn} ἐγείρω^{vipp3s} σῶμα^{nnns} πνευματικός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} σῶμα^{nnns} ψυχικός^{annsn} καί^{c} εἰμί^{vipx3s} σῶμα^{nnns} πνευματικός^{annsn}. **v.45** οὕτω^{bo} καί^{c} γράφω^{vixp3s} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} Ἀδάμ^{tp} εἰς^{p} ψυχή^{nafs} ζάω^{vppaafs} ὁ^{dnms} ἔσχατος^{anmsn} Ἀδάμ^{tp} εἰς^{p} πνεῦμα^{nans} ζῳοποιέω^{vppaans}. **v.46** ἀλλά^{c} οὐ^{xo} πρῶτος^{bo} ὁ^{dnns} πνευματικός^{annsn} ἀλλά^{c} ὁ^{dnns} ψυχικός^{annsn} ἔπειτα^{bo} ὁ^{dnns} πνευματικός^{annsn}. **v.47** ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^{p} γῆ^{ngfs} χοϊκός^{anmsn} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms}. **v.48** οἷος^{rcnms} ὁ^{dnms} χοϊκός^{anmsn} τοιοῦτος^{rdnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} χοϊκός^{anmpn} καί^{c} οἷος^{rcnms} ὁ^{dnms} ἐπουράνιος^{anmsn} τοιοῦτος^{rdnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἐπουράνιος^{anmpn}. **v.49** καί^{c} καθώς^{bo} φορέω^{viaa1p} ὁ^{dafs} εἰκών^{nafs} ὁ^{dgms} χοϊκός^{agmsn} φορέω^{vsaa1p} καί^{c} ὁ^{dafs} εἰκών^{nafs} ὁ^{dgms} ἐπουράνιος^{agmsn}. **v.50** οὗτος^{rdans} δέ^{c} φημί^{vipx1s} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^{c} σάρξ^{nnfs} καί^{c} αἷμα^{nnns} βασιλεία^{nafs} θεός^{ngms} κληρονομέω^{vnaa} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3p} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnfs} φθορά^{nnfs} ὁ^{dafs} ἀφθαρσία^{nafs} κληρονομέω^{vipa3s}.

52 πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα. ἐν ἀτόμῳ ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ
ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι, σαλπίσει γὰρ καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερ-
53 θήσονται ἄφθαρτοι καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. δεῖ γὰρ τὸ
φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο
54 ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύ-
σηται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν
τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος Κατεπόθη ὁ θάνα-
55 τος εἰς νῖκος. ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον ποῦ σου ᾅδη, τὸ
56 νῖκος. τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία ἡ δὲ δύναμις
57 τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος, τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ
58 νῖκος διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ὥστε ἀδελφοί
μου ἀγαπητοὶ ἑδραῖοι γίνεσθε ἀμετακίνητοι περισσεύοντες
ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν
οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῳ.

16 Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους ὥσπερ διέταξα
ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε.
2 κατὰ μίαν σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ ἑαυτῷ τιθέτω θη-
σαυρίζων ὅ τι ἂν εὐοδῶται ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογίαι
3 γίνωνται. ὅταν δὲ παραγένωμαι οὓς ἐὰν δοκιμάσητε δι᾽
ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς

---

v.51 ἰδούvdaa2s μυστήριονnans σύrpd-p λέγωvipa1s πᾶςanmpn μέν^{xo} οὐ^{xo} κοιμάομαιvifp1p πᾶςanmpn δέc ἀλλάσσωvifp1p. **v.52** ἐνp ἄτομοςadnsn ἐνp ῥιπῇndfs ὀφθαλμοῦngms ἐνp ὁddfs ἐσχάτοςadfsn σάλπιγξndfs σαλπίζωvifa3s γάρc καίc ὁdnmp νεκρόςanmpn ἐγείρωvifp3p ἄφθαρτοςanmpn καίc ἐγώrpn-p ἀλλάσσωvifp1p. **v.53** δεῖvipq3s γάρc ὁdnns φθαρτόςannsn οὗτοςrdnns ἐνδύωvnam τοῦτοrdnns ἐνδύωvnam ἀφθαρσίαnafs καίc ὁdnns θνητόςannsn οὗτοςrdnns ἐνδύωvnam ἀθανασίαnafs. **v.54** ὅτανc δέc ὁdnns φθαρτόςannsn οὗτοςrdnns ἐνδύωvsam3s ἀφθαρσίαnafs καίc ὁdnns θνητόςannsn οὗτοςrdnns ἐνδύωvsam3s ἀθανασίαnafs τότεbo γίνομαιvifd3s ὁdnms λόγοςnnms ὁdnms γράφωvpxpnms καταπίνωviap3s ὁdnms θάνατοςnnms εἰςp νῖκοςnans. **v.55** ποῦ^{xo} σύrpg-s θάνατοςnvms ὁdnns κέντρονnnns ποῦ^{xo} σύrpg-s ᾅδηςnvms ὁdnns νῖκοςnnns. **v.56** ὁdnns δέc κέντρονnnns ὁdgms θάνατοςngms ὁdnfs ἁμαρτίαnnfs ὁdnfs δέc δύναμιςnnfs ὁdgfs ἁμαρτίαngfs ὁdnms νόμοςnnms. **v.57** ὁddms δέc θεόςndms χάριςnnfs ὁddms δίδωμιvppadms ἐγώrpd-p ὁdans νῖκοςnans διάp ὁdgms κύριοςngms ἐγώrpg-p Ἰησοῦςngms Χριστόςngms. **v.58** ὥστεc ἀδελφόςnvmp ἐγώrpg-s ἀγαπητόςavmpn ἑδραῖοςanmpn γίνομαιvdpn2p ἀμετακίνητοςanmpn περισσεύωvppanmp ἐνp ὁddns ἔργονndns ὁdgms κύριοςngms πάντοτεbo οἶδαvpxanmp ὅτιc ὁdnms κόποςnnms σύrpg-p οὐ^{xo} εἰμίvipx3s κενὸςanmsn ἐνp κύριοςndms. **16. v.1** περίp δέc ὁdgfs λογείαngfs ὁdgfs εἰςp ὁdamp ἅγιοςaampn ὥσπερbo διατάσσωviaa1s ὁddfp ἐκκλησίαndfp ὁdgfs Γαλατίαngfs οὕτωbo καίc σύrpn-p ποιέωvdaa2p. **v.2** κατάp εἷςnafs σάββατονngnp ἕκαστοςanmsn σύrpg-p παράp ἑαυτοῦrxdms τίθημιvdpa3s θησαυρίζωvppanms ὅςrrans τι-σριανσ ἄν^{xo} εὐοδόωvspp3s ἵναc μή^{xo} ὅταν^{c} ἔρχομαιvsaa1s τότεbo λογείαnnfp γίνομαιvspn3p.

Ἰερουσαλήμ, ἐὰν δὲ ᾖ ἄξιον τοῦ κἀμὲ πορεύεσθαι σὺν 4
ἐμοὶ πορεύσονται. Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μα- 5
κεδονίαν διέλθω, Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι. πρὸς ὑμᾶς 6
δὲ τυχὸν παραμενῶ ἢ καὶ παραχειμάσω ἵνα ὑμεῖς με προ-
πέμψητε οὗ ἐὰν πορεύωμαι. οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν 7
παρόδῳ ἰδεῖν ἐλπίζω δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς
ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπῃ. ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεν- 8
τηκοστῆς, θύρα γάρ μοι ἀνέῳγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής καὶ 9
ἀντικείμενοι πολλοί. Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος βλέπετε ἵνα 10
ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς, τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται
ὡς καὶ ἐγώ. μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ προπέμψατε δὲ 11
αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ ἵνα ἔλθῃ πρός με, ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν
μετὰ τῶν ἀδελφῶν. Περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ πολλὰ 12
παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν,
καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ ὅταν
εὐκαιρήσῃ. Γρηγορεῖτε στήκετε ἐν τῇ πίστει ἀνδρίζεσθε 13
κραταιοῦσθε. πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. Παρακαλῶ 14, 15
δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί, οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ ὅτι ἐστὶν ἀπαρ-
χὴ τῆς Ἀχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς,
ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις καὶ παντὶ τῷ συν- 16

---

v.3 ὅταν^{c} δέ^{c} παραγίνομαι^{vsad1s} ὅς^{rramp} ἐάν^{qo} δοκιμάζω^{vsaa2p} διά^{p} ἐπιστολή^{ngfp} οὗτος^{rdamp} πέμπω^{vifa1s} ἀποφέρω^{vnaa} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.4** ἐάν^{qo} δέ^{c} εἰμί^{vspx3s} ἄξιος^{annsn} ὁ^{dgms} κἀγώ$^{rpa-s}$ πορεύομαι^{vnpn} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ πορεύομαι^{vifd3p}. **v.5** ἔρχομαι^{vifd1s} δέ^{c} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ὅταν^{c} Μακεδονία^{nafs} διέρχομαι^{vsaa1s} Μακεδονία^{nafs} γάρ^{c} διέρχομαι^{vipn1s}. **v.6** πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ δέ^{c} τυγχάνω^{vpaaans} παραμένω^{vifa1s} ἤ^{xo} καί^{c} παραχειμάζω^{vifa1s} ἵνα^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἐγώ$^{rpa-s}$ προπέμπω^{vsaa2p} ὅς^{bo} ἐάν^{qo} πορεύομαι^{vspn1s}. **v.7** οὐ^{xo} θέλω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἄρτι^{bo} ἐν^{p} πάροδος^{ndfs} ὁράω^{vnaa} ἐλπίζω^{vipa1s} δέ^{c} χρόνος^{nams} τι-σριαμσ ἐπιμένω^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἐάν^{qo} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐπιτρέπω^{vspa3s}. **v.8** ἐπιμένω^{vifa1s} δέ^{c} ἐν^{p} Ἔφεσος^{ndfs} ἕως^{c} ὁ^{dgfs} πεντηκοστή^{ngfs}. **v.9** θύρα^{nnfs} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἀνοίγω^{vixa3s} μέγας^{anfsn} καί^{c} ἐνεργής^{anfsn} καί^{c} ἀντίκειμαι^{vppnnmp} πολύς^{anmpn}. **v.10** ἐάν^{qo} δέ^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} Τιμόθεος^{nnms} βλέπω^{vdpa2p} ἵνα^{c} ἀφόβως^{bo} γίνομαι^{vsad3s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dans} γάρ^{c} ἔργον^{nans} κύριος^{ngms} ἐργάζομαι^{vipn3s} ὡς^{bo} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$. **v.11** μή^{xo} τι-σρινμσ οὖν^{c} αὐτός^{rpams} ἐξουθενέω^{vsaa3s} προπέμπω^{vdaa2p} δέ^{c} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} εἰρήνη^{ndfs} ἵνα^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} πρός^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐκδέχομαι^{vipn1s} γάρ^{c} αὐτός^{rpams} μετά^{p} ὁ^{dgmp} ἀδελφός^{ngmp}. **v.12** περί^{p} δέ^{c} Ἀπολλῶς^{ngms} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} πολύς^{aanpn} παρακαλέω^{viaa1s} αὐτός^{rpams} ἵνα^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ μετά^{p} ὁ^{dgmp} ἀδελφός^{ngmp} καί^{c} πάντως^{bo} οὐ^{xo} εἰμί^{viix3s} θέλημα^{nnns} ἵνα^{c} νῦν^{bo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ἔρχομαι^{vifd3s} δέ^{c} ὅταν^{c} εὐκαιρέω^{vsaa3s}. **v.13** γρηγορέω^{vdpa2p} στήκω^{vdpa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ἀνδρίζομαι^{vdpn2p} κραταιόω^{vdpp2p}. **v.14** πᾶς^{annpn} σύ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ἀγάπη^{ndfs} γίνομαι^{vdpn3s}. **v.15** παρακαλέω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἀδελφός^{nvmp} οἶδα^{vixa2p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} Στεφανᾶς^{ngms} ὅτι^{c} εἰμί^{vipx3s} ἀπαρχή^{nnfs} ὁ^{dgfs} Ἀχαΐα^{ngfs} καί^{c} εἰς^{p} διακονία^{nafs} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} τάσσω^{viaa3p} ἑαυτοῦ^{rxamp}.

17 εργοῦντι καὶ κοπιῶντι. χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ
καὶ φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα οὗ-
18 τοι ἀνεπλήρωσαν, ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ
19 ὑμῶν ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιούτους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς
αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας Ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ
Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, σὺν τῇ κατ οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ.
20 ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες Ἀσπάσασθε ἀλλήλους
21, 22 ἐν φιλήματι ἁγίῳ. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. εἴ
τις οὐ φιλεῖ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἤτω ἀνάθεμα Μα-
23 ρὰν ἀθα. ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ ὑμῶν.
24 ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἀμήν.

---

v.16 ἵνα^{c} καί^{c} σύ$^{rpn\text{-}p}$ ὑποτάσσω^{vspp2p} ὁ^{ddmp} τοιοῦτος^{rddmp} καί^{c} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} συνεργέω^{vppadms} καί^{c} κοπιάω^{vppadms}. **v.17** χαίρω^{vipa1s} δέ^{c} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} Στεφανᾶς^{ngms} καί^{c} Φορτουνᾶτος^{ngms} καί^{c} Ἀχαϊκός^{ngms} ὅτι^{c} ὁ^{dans} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὑστέρημα^{nans} οὗτος^{rdnmp} ἀναπληρόω^{viaa3p}. **v.18** ἀναπαύω^{viaa3p} γάρ^{c} ὁ^{dans} ἐμός^{rsans} πνεῦμα^{nans} καί^{c} ὁ^{dans} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἐπιγινώσκω^{vdpa2p} οὖν^{c} ὁ^{damp} τοιοῦτος^{rdamp}. **v.19** ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ὁ^{dnfp} ἐκκλησία^{nnfp} ὁ^{dgfs} Ἀσία^{ngfs} ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἐν^{p} κύριος^{ndms} πολύς^{aanpn} Ἀκύλας^{nnms} καί^{c} Πρίσκα^{nnfs} σύν^{p} ὁ^{ddfs} κατά^{p} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgmp} ἐκκλησία^{ndfs}. **v.20** ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} πᾶς^{anmpn} ἀσπάζομαι^{vdad2p} ἀλλήλων^{reamp} ἐν^{p} φίλημα^{ndns} ἅγιος^{adnsn}. **v.21** ὁ^{dnms} ἀσπασμός^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐμός^{rsdfs} χείρ^{ndfs} Παῦλος^{ngms}. **v.22** εἰ^{qo} τι-σρινμσ οὐ^{xo} φιλέω^{vipa3s} ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} εἰμί^{vdpx3s} ἀνάθεμα^{nnns} μαράνα^{ta} μαράνα^{ta}. **v.23** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετά^{p} σύ$^{rpg\text{-}p}$. **v.24** ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ μετά^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀμήνth.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ **1**
καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ
ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀ-
χαΐᾳ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ 2
κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ 3
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ
θεὸς πάσης παρακλήσεως. ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ 4
τῇ θλίψει ἡμῶν εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν
πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα αὐ-
τοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ 5
Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ
ἡ παράκλησις ἡμῶν. εἴτε δὲ θλιβόμεθα ὑπὲρ τῆς ὑμῶν 6
παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομο-
νῇ τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν καὶ ἡ
ἐλπὶς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν εἴτε παρακαλούμεθα ὑπὲρ
τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, εἰδότες ὅτι ὥσπερ 7

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διά^{p} θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} καί^{c} Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐκκλησίᾳ^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{ddfs} εἰμί^{vppxdfs} ἐν^{p} Κόρινθος^{ndfs} σύν^{p} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} εἰμί^{vppxdmp} ἐν^{p} ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} Ἀχαΐα^{ndfs}. **v.2** χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐλογητός^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^{c} πατήρ^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὁ^{dgmp} οἰκτιρμός^{ngmp} καί^{c} θεός^{nnms} πᾶς^{agfsn} παράκλησις^{ngfs}. **v.4** ὁ^{dnms} παρακαλέω^{vppanms} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐπί^{p} πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} θλῖψις^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dans} δύναμαι^{vnpn} ἐγώ$^{rpa-p}$ παρακαλέω^{vnpa} ὁ^{damp} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} θλῖψις^{ndfs} διά^{p} ὁ^{dgfs} παράκλησις^{ngfs} ὅς^{rrgfs} παρακαλέω^{vipp1p} αὐτός^{rpnmp} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.5** ὅτι^{c} καθώς^{bo} περισσεύω^{vipa3s} ὁ^{dnnp} πάθημα^{nnnp} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ οὕτω^{bo} διά^{p} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} περισσεύω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} παράκλησις^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.6** εἴτε^{c} δέ^{c} θλίβω^{vipp1p} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfs} σύ$^{rpg-p}$ παράκλησις^{ngfs} καί^{c} σωτηρία^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐνεργέω^{vppmgfs} ἐν^{p} ὑπομονή^{ndfs} ὁ^{dgnp} αὐτός^{rpgnp} πάθημα^{ngnp} ὅς^{rrgnp} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ πάσχω^{vipa1p} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἐλπίς^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ βέβαιος^{anfsn} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ εἴτε^{c} παρακαλέω^{vipp1p} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfs} σύ$^{rpg-p}$ παράκλησις^{ngfs} καί^{c} σωτηρία^{ngfs}.

κοινωνοί ἐστε τῶν παθημάτων οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως.
8 Οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί ὑπὲρ τῆς θλίψεως
ἡμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὅτι καθ ὑπερβολὴν
ἐβαρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ
9 τοῦ ζῆν, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου
ἐσχήκαμεν ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ ἑαυτοῖς ἀλλ ἐπὶ τῷ
10 θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς, ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου
ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύεται, εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύ-
11 σεται. συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει
ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν
12 εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ὑμῶν. Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐ-
στίν τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν ὅτι ἐν ἁπλότητι
καὶ εἰλικρινείᾳ θεοῦ οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ ἐν χάριτι
θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑ-
13 μᾶς. οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἀλλ ἢ ἃ ἀναγινώσκετε
ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέλους ἐπιγνώσε-
14 σθε. καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους ὅτι καύχημα
ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυ-
15 ρίου Ἰησοῦ. Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην ἐλθεῖν
16 πρὸς ὑμᾶς τό πρότερον ἵνα δευτέραν χάριν ἔχῃτε, καὶ δι᾽
ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας

---

v.7 οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^{c} ὥσπερ^{bo} κοινωνός^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} ὁ^{dgnp} πάθημα^{ngnp} οὕτω^{bo} καί^{c} ὁ^{dgfs} παράκλησις^{ngfs}. **v.8** οὐ^{xo} γάρ^{c} θέλω^{vipa1p} σύ$^{rpa-p}$ ἀγνοέω^{vnpa} ἀδελφός^{nvmp} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfs} θλῖψις^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dgfs} γίνομαι^{vpadgfs} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἀσία^{ndfs} ὅτι^{c} κατά^{p} ὑπερβολή^{nafs} βαρέω^{viap1p} ὑπέρ^{p} δύναμις^{nafs} ὥστε^{c} ἐξαπορέομαι^{vnap} ἐγώ$^{rpa-p}$ καί^{c} ὁ^{dgms} ζάω^{vnpa}. **v.9** ἀλλά^{c} αὐτός^{rpnmp} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ὁ^{dans} ἀπόκριμα^{nans} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} ἔχω^{vixa1p} ἵνα^{c} μή^{xo} πείθω^{vpxanmp} εἰμί^{vspx1p} ἐπί^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ἀλλά^{c} ἐπί^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{ddms} ἐγείρω^{vppadms} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn}. **v.10** ὅς^{rrnms} ἐκ^{p} τηλικοῦτος^{rdgms} θάνατος^{ngms} ῥύομαι^{vian3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ καί^{c} ῥύομαι^{vipn3s} εἰς^{p} ὅς^{rrams} ἐλπίζω^{vixa1p} ὅτι^{c} καί^{c} ἔτι^{bo} ῥύομαι^{vifd3s}. **v.11** συνυπουργέω^{vppagmp} καί^{c} σύ$^{rpg-p}$ ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{ddfs} δέησις^{ndfs} ἵνα^{c} ἐκ^{p} πολύς^{agnpn} πρόσωπον^{ngnp} ὁ^{dnns} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ χάρισμα^{nnns} διά^{p} πολύς^{agnpn} εὐχαριστέω^{vsap3s} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$. **v.12** ὁ^{dnfs} γάρ^{c} καύχησις^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ οὗτος^{rdnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} μαρτύριον^{nnns} ὁ^{dgfs} συνείδησις^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὅτι^{c} ἐν^{p} ἁπλότης^{ndfs} καί^{c} εἰλικρίνεια^{ndfs} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ἐν^{p} σοφία^{ndfs} σαρκικός^{adfsn} ἀλλά^{c} ἐν^{p} χάρις^{ndfs} θεός^{ngms} ἀναστρέφω^{viap1p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} περισσοτέρως^{bo} δέ^{c} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.13** οὐ^{xo} γάρ^{c} ἄλλος^{aanpn} γράφω^{vipa1p} σύ$^{rpd-p}$ ἀλλά^{c} ἤ^{xo} ὅς^{rranp} ἀναγινώσκω^{vipa2p} ἤ^{xo} καί^{c} ἐπιγινώσκω^{vipa2p} ἐλπίζω^{vipa1s} δέ^{c} ὅτι^{c} καί^{c} ἕως^{c} τέλος^{ngns} ἐπιγινώσκω^{vifd2p}. **v.14** καθώς^{bo} καί^{c} ἐπιγινώσκω^{viaa2p} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἀπό^{p} μέρος^{ngns} ὅτι^{c} καύχημα^{nnns} σύ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vipx1p} καθάπερ^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.15** καί^{c} οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} πεποίθησις^{ndfs} βούλομαι^{viin1s} ἔρχομαι^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dans} πρότερος^{bo} ἵνα^{c} δεύτερος^{aafsn} χάρις^{nafs} ἔχω^{vspa2p}.

ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰ-
ουδαίαν. τοῦτο οὖν βουλευόμενος μή τι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ 17
ἐχρησάμην ἢ ἃ βουλεύομαι κατὰ σάρκα βουλεύομαι ἵνα ᾖ
παρ ἐμοὶ τὸ Ναὶ ναὶ καὶ τὸ Οὒ οὔ. πιστὸς δὲ ὁ θεὸς ὅτι ὁ 18
λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ Οὔ. ὁ γὰρ 19
τοῦ θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι ἡμῶν κηρυχθείς
δι ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου οὐκ ἐγένετο Ναὶ καὶ
Οὔ ἀλλὰ Ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν. ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ 20
ἐν αὐτῷ τὸ Ναί, καὶ ἐν αὐτῷ τὸ Ἀμὴν τῷ θεῷ πρὸς δόξαν
δι ἡμῶν. ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ 21
χρίσας ἡμᾶς θεός. ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς 22
τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Ἐγὼ 23
δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχήν ὅτι
φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἦλθον εἰς Κόρινθον. οὐχ ὅτι κυ- 24
ριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς
ὑμῶν, τῇ γὰρ πίστει ἑστήκατε.

ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς **2**
ἐλθεῖν. εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς καὶ τίς ἐστιν ὁ εὐφραίνων 2
με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ. καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο 3
αὐτὸ ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην ἔχω ἀφ ὧν ἔδει με χαίρειν πεποι-

---

v.16 καί^{c} διά^{p} σύ$^{rpg\text{-}p}$ διέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} Μακεδονία^{nafs} καί^{c} πάλιν^{bo} ἀπό^{p} Μακεδονία^{ngfs} ἔρχομαι^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ καί^{c} ὑπό^{p} σύ$^{rpg\text{-}p}$ προπέμπω^{vnap} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Ἰουδαία^{nafs}. **v.17** οὖν^{c} βουλεύομαι^{vppnnms} μή^{xo} τίς^{rians} ἄρα^{xo} ὁ^{ddfs} ἐλαφρία^{ndfs} χράομαι^{viad1s} ἤ^{xo} ὅς^{rranp} βουλεύομαι^{vipn1s} κατά^{p} σάρξ^{nafs} βουλεύομαι^{vipn1s} ἵνα^{c} εἰμί^{vspx3s} παρά^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ὁ^{dnns} ναί^{xo} ναί^{xo} καί^{c} ὁ^{dnns} οὔ^{xo} οὔ^{xo}. **v.18** πιστός^{anmsn} δέ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{dnms} πρός^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ οὐ^{xo} γίνομαι^{viad3s} ναί^{xo} καί^{c} οὐ^{xo}. **v.19** ὁ^{dnms} γάρ^{c} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} υἱός^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dnms} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ διά^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ κηρύσσω^{vpapnms} διά^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} Σιλουανός^{ngms} καί^{c} Τιμόθεος^{ngms} οὐ^{xo} γίνομαι^{viad3s} ναί^{xo} καί^{c} οὐ^{xo} ἀλλά^{c} ναί^{xo} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} γίνομαι^{vixa3s}. **v.20** ὅσος^{rcnfp} γάρ^{c} ἐπαγγελία^{nnfp} θεός^{ngms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnns} ναί^{xo} καί^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnns} ἀμήνth ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πρός^{p} δόξα^{nafs} διά^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$. **v.21** ὁ^{dnms} δέ^{c} βεβαιόω^{vppanms} ἐγώ$^{rpa\text{-}p}$ σύν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ εἰς^{p} Χριστός^{nams} καί^{c} χρίω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa\text{-}p}$ θεός^{nnms}. **v.22** ὁ^{dnms} καί^{c} σφραγίζω^{vpamnms} ἐγώ$^{rpa\text{-}p}$ καί^{c} δίδωμι^{vpaanms} ὁ^{dams} ἀρραβών^{nams} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$. **v.23** ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} μάρτυς^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἐπικαλέω^{vipm1s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ψυχή^{nafs} ὅτι^{c} φείδομαι^{vppnnms} σύ$^{rpg\text{-}p}$ οὐκέτι^{bo} ἔρχομαι^{viaa1s} εἰς^{p} Κόρινθος^{nafs}. **v.24** οὐ^{xo} ὅτι^{c} κυριεύω^{vipa1p} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ἀλλά^{c} συνεργός^{anmpn} εἰμί^{vipx1p} ὁ^{dgfs} χαρά^{ngfs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{ddfs} γάρ^{c} πίστις^{ndfs} ἵστημι^{vixa2p}. **2. v.1** κρίνω^{viaa1s} δέ^{c} ἐμαυτοῦ^{rxdms} οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} μή^{xo} πάλιν^{bo} ἐν^{p} λύπη^{ndfs} πρός^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἔρχομαι^{vnaa}. **v.2** εἰ^{qo} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ λυπέω^{vipa1s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ καί^{c} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} εὐφραίνω^{vppanms} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} λυπέω^{vpppnms} ἐκ^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$.

θὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστιν.
4 ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν
διὰ πολλῶν δακρύων οὐχ ἵνα λυπηθῆτε ἀλλὰ τὴν ἀγάπην
5 ἵνα γνῶτε ἣν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. Εἰ δέ τις λελύπη-
κεν οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν ἀλλὰ ἀπὸ μέρους ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ
6 πάντας ὑμᾶς. ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ
7 τῶν πλειόνων. ὥστε τοὐναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι
καὶ παρακαλέσαι μήπως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ
8 ὁ τοιοῦτος. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγά-
9 πην, εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν
10 εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. ᾧ δέ τι χαρίζεσθε καὶ ἐγὼ καὶ
γὰρ ἐγώ, εἴ τι κεχάρισμαι ᾧ κεχάρισμαι δι᾽ ὑμᾶς ἐν προσ-
11 ώπῳ Χριστοῦ. ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ,
12 οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν
Τρῳάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ θύρας μοι ἀνε-
13 ῳγμένης ἐν κυρίῳ. οὐκ ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου
τῷ μὴ εὑρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου ἀλλὰ ἀποταξάμε-
14 νος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν. Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ
πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὀσμὴν

---

v.3 καί^{c} γράφω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὗτος^{rdans} αὐτός^{rpans} ἵνα^{c} μή^{xo} ἔρχομαι^{vpaanms} λύπη^{nafs} ἔχω^{vspa1s} ἀπό^{p} ὅς^{rrgmp} δεῖ^{viiq3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ χαίρω^{vnpa} πείθω^{vpxanms} ἐπί^{p} πᾶς^{aampn} σύ$^{rpa-p}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} χαρά^{nnfs} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vipx3s}. **v.4** ἐκ^{p} γάρ^{c} πολύς^{agfsn} θλῖψις^{ngfs} καί^{c} συνοχή^{ngfs} καρδία^{ngfs} γράφω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ διά^{p} πολύς^{agnpn} δάκρυον^{ngnp} οὐ^{xo} ἵνα^{c} λυπέω^{vsap2p} ἀλλά^{c} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ἵνα^{c} γινώσκω^{vsaa2p} ὅς^{rrafs} ἔχω^{vipa1s} περισσοτέρως^{bo} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.5** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σρινμσ λυπέω^{vixa3s} οὐ^{xo} ἐγώ$^{rpa-s}$ λυπέω^{vixa3s} ἀλλά^{c} ἀπό^{p} μέρος^{ngns} ἵνα^{c} μή^{xo} ἐπιβαρέω^{vspa1s} πᾶς^{aampn} σύ$^{rpa-p}$. **v.6** ἱκανός^{annsn} ὁ^{ddms} τοιοῦτος^{rddms} ὁ^{dnfs} ἐπιτιμία^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} πολύς^{agmpc}. **v.7** ὥστε^{c} ἐναντίον^{bo} μᾶλλον^{bo} σύ$^{rpa-p}$ χαρίζομαι^{vnad} καί^{c} παρακαλέω^{vnaa} μή&πώς^{c} ὁ^{ddfs} περισσός^{adfsc} λύπη^{ndfs} καταπίνω^{vsap3s} ὁ^{dnms} τοιοῦτος^{rdnms}. **v.8** διό^{c} παρακαλέω^{vipa1s} σύ$^{rpa-p}$ κυρόω^{vnaa} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} ἀγάπη^{nafs}. **v.9** εἰς^{p} οὗτος^{rdans} γάρ^{c} καί^{c} γράφω^{viaa1s} ἵνα^{c} γινώσκω^{vsaa1s} ὁ^{dafs} δοκιμή^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ εἰ^{qo} εἰς^{p} πᾶς^{aanpn} ὑπήκοος^{anmpn} εἰμί^{vipx2p}. **v.10** ὅς^{rrdms} δέ^{c} τι-σριανσ χαρίζομαι^{vipn2p} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ καί^{c} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰ^{qo} τι-σριανσ χαρίζομαι^{vixn1s} ὅς^{rrdms} χαρίζομαι^{vixn1s} διά^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} πρόσωπον^{ndns} Χριστός^{ngms}. **v.11** ἵνα^{c} μή^{xo} πλεονεκτέω^{vsap1p} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} Σατανᾶς^{ngms} οὐ^{xo} γάρ^{c} αὐτός^{rpgms} ὁ^{danp} νόημα^{nanp} ἀγνοέω^{vipa1p}. **v.12** ἔρχομαι^{vpaanms} δέ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafs} Τρῳάς^{nafs} εἰς^{p} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} καί^{c} θύρα^{ngfs} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἀνοίγω^{vpxpgfs} ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.13** οὐ^{xo} ἔχω^{vixa1s} ἄνεσις^{nafs} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{ddms} μή^{xo} εὑρίσκω^{vnaa} ἐγώ$^{rpa-s}$ Τίτος^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀλλά^{c} ἀποτάσσω^{vpamnms} αὐτός^{rpdmp} ἐξέρχομαι^{viaa1s} εἰς^{p} Μακεδονία^{nafs}.

τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι᾽ ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ, ὅτι 15
Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σῳζομένοις καὶ ἐν τοῖς
ἀπολλυμένοις. οἷς μὲν ὀσμὴ θανάτου εἰς θάνατον οἷς δὲ 16
ὀσμὴ ζωῆς εἰς ζωήν καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός. οὐ γάρ 17
ἐσμεν ὡς οἱ λοιποί καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀλλ
ὡς ἐξ εἰλικρινείας ἀλλ ὡς ἐκ θεοῦ κατενώπιον τοῦ θεοῦ ἐν
Χριστῷ λαλοῦμεν.

Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν εἰ μὴ χρῄζομεν **3**
ὥς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν συ-
στατικῶν. ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε ἐγγεγραμμένη ἐν 2
ταῖς καρδίαις ἡμῶν γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ
πάντων ἀνθρώπων. φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χρι- 3
στοῦ διακονηθεῖσα ὑφ ἡμῶν ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ
πνεύματι θεοῦ ζῶντος οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις ἀλλ ἐν πλαξὶν
καρδίαις σαρκίναις. Πεποίθησιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ 4
τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν. οὐχ ὅτι ἱκανοί ἐσμεν ἀφ ἑαυ- 5
τῶν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν ἀλλ ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ
θεοῦ. ὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης 6
οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος, τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτενεῖ
τὸ δὲ πνεῦμα ζῳοποιεῖ. Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν 7
γράμμασιν ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις ἐγενήθη ἐν δόξῃ ὥστε

---

v.14 ὁ^{ddms} δὲ^{c} θεός^{ndms} χάρις^{nnfs} ὁ^{ddms} πάντοτε^{bo} θριαμβεύω^{vppadms} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} καί^{c} ὁ^{dafs} ὀσμή^{nafs} ὁ^{dgfs} γνῶσις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} φανερόω^{vppadms} διά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} πᾶς^{admsn} τόπος^{ndms}. **v.15** ὅτι^{c} Χριστός^{ngms} εὐωδία^{nnfs} εἰμί^{vipx1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} σῴζω^{vpppdmp} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} ἀπόλλυμι^{vppedmp}. **v.16** ὅς^{rrdmp} μέν^{xo} ὀσμή^{nnfs} θάνατος^{ngms} εἰς^{p} θάνατος^{nams} ὅς^{rrdmp} δέ^{c} ὀσμή^{nnfs} ζωή^{ngfs} εἰς^{p} ζωή^{nafs} καί^{c} πρός^{p} οὗτος^{rdanp} τίς^{rqnms} ἱκανός^{anmsn}. **v.17** οὐ^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{vipx1p} ὡς^{bo} ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn} καπηλεύω^{vppanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} ἐκ^{p} εἰλικρίνεια^{ngfs} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} ἐκ^{p} θεός^{ngms} κατενώπιον^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} λαλέω^{vipa1p}. **3. v.1** ἄρχω^{vipm1p} πάλιν^{bo} ἑαυτοῦ^{rxamp} συνίστημι^{vnpa} εἰ^{qo} μή^{xo} χρῄζω^{vipa1p} ὡς^{bo} τι-σρινμπ συστατικός^{agmpn} ἐπιστολή^{ngfp} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἤ^{xo} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ συστατικός^{agmpn}. **v.2** ὁ^{dnfs} ἐπιστολή^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ σύ$^{rpn-p}$ εἰμί^{vipx2p} ἐγγράφω^{vpxpnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} ἐγώ$^{rpg-p}$ γινώσκω^{vpppnfs} καί^{c} ἀναγινώσκω^{vpppnfs} ὑπό^{p} πᾶς^{agmpn} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.3** φανερόω^{vpppnmp} ὅτι^{c} εἰμί^{vipx2p} ἐπιστολή^{nnfs} Χριστός^{ngms} διακονέω^{vpapnfs} ὑπό^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐγγράφω^{vpxpnfs} οὐ^{xo} μέλας^{adnsn} ἀλλά^{c} πνεῦμα^{ndns} θεός^{ngms} ζάω^{vppagms} οὐ^{xo} ἐν^{p} πλάξ^{ndfp} λίθινος^{adfpn} ἀλλά^{c} ἐν^{p} πλάξ^{ndfp} καρδία^{ndfp} σάρκινος^{adfpn}. **v.4** πεποίθησις^{nafs} δέ^{c} τοιοῦτος^{rdafs} ἔχω^{vipa1p} διά^{p} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.5** οὐ^{xo} ὅτι^{c} ἱκανός^{anmpn} εἰμί^{vipx1p} ἀπό^{p} ἑαυτοῦ^{rxgmp} λογίζομαι^{vnad} τι-σρι-ανσ ὡς^{bo} ἐκ^{p} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἀλλά^{c} ὁ^{dnfs} ἱκανότης^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.6** ὅς^{rrnms} καί^{c} ἱκανόω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ διάκονος^{namp} καινός^{agfsn} διαθήκη^{ngfs} οὐ^{xo} γράμμα^{ngns} ἀλλά^{c} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dnns} γάρ^{c} γράμμα^{nnns} ἀποκτείνω^{vipa3s} ὁ^{dnns} δέ^{c} πνεῦμα^{nnns} ζῳοποιέω^{vipa3s}.

μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον
Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταρ-
8 γουμένην. πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος
9 ἔσται ἐν δόξῃ. εἰ γὰρ ἡ διακονίᾳ τῆς κατακρίσεως δόξα
πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν
10 δόξῃ. καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ
11 τῷ μέρει ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. εἰ γὰρ τὸ κα-
ταργούμενον διὰ δόξης πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ.
12 Ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα.
13 καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον
ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέ-
14 λος τοῦ καταργουμένου. ἀλ᾽λ ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν
ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει
τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅ τι ἐν
15 Χριστῷ καταργεῖται, ἀλλ ἕως σήμερον ἡνίκα ἀναγινώσκε-
16 ται Μωϋσῆς κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται, ἡνίκα
17 ᾽δ ἂν ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. ὁ
δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν, οὗ δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου ἐκεῖ
18 ἐλευθερία. ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ
τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα με-
ταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν καθάπερ ἀπὸ κυρίου

---

v.7 εἰqo δέc ὁdnfs διακονίαnnfs ὁdgms θάνατοςngms ἐνp γράμμαndnp ἐντυπόωvpxpnfs ἐνp λίθοςndmp γίνομαιviao3s ἐνp δόξαndfs ὥστεc μήxo δύναμαιvnpn ἀτενίζωvnaa ὁdamp υἱόςnamp Ἰσραὴλtp εἰςp ὁdans πρόσωπονnans Μωϋσῆςngms διάp ὁdafs δόξαnafs ὁdgns πρόσωπονngns αὐτόςrpgms ὁdafs καταργέωvpppafs. **v.8** πῶςbo οὐχίxo μᾶλλονbo ὁdnfs διακονίαnnfs ὁdgns πνεῦμαngns εἰμίvifx3s ἐνp δόξαndfs. **v.9** εἰqo γάρc ὁdnfs διακονίαnnfs ὁdgfs κατάκρισιςngfs δόξαnnfs πολύςadmsn μᾶλλονbo περισσεύωvipa3s ὁdnfs διακονίαnnfs ὁdgfs δικαιοσύνηngfs ἐνp δόξαndfs. **v.10** καίc γάρc οὐxo δοξάζωvixp3s ὁdnns δοξάζωvpxpnns ἐνp οὗτοςrddns ὁddns μέροςndns ἕνεκαbo ὁdgfs ὑπερβάλλωvppagfs δόξαngfs. **v.11** εἰqo γάρc ὁdnns καταργέωvpppnns διάp δόξαngfs πολύςadmsn μᾶλλονbo ὁdnns μένωvppanns ἐνp δόξαndfs. **v.12** ἔχωvppanmp οὖνc τοιοῦτοςrdafs ἐλπίςnafs πολύςadfsn παρρησίαndfs χράομαιvipn1p. **v.13** καίc οὐxo καθάπερbo Μωϋσῆςnnms τίθημιviia3s κάλυμμαnans ἐπίp ὁdans πρόσωπονnans ἑαυτοῦrxgms πρόςp ὁdans μήxo ἀτενίζωvnaa ὁdamp υἱόςnamp Ἰσραὴλtp εἰςp ὁdans τέλοςnans ὁdgns καταργέωvpppgns. **v.14** ἀλλάc πωρόωviap3s ὁdnnp νόημαnnnp αὐτόςrpgmp ἄχριp γάρc ὁdgfs σήμερονbo ὁdnns αὐτόςrpnns κάλυμμαnnns ἐπίp ὁddfs ἀνάγνωσιςndfs ὁdgfs παλαιόςagfsn διαθήκηngfs μένωvipa3s μήxo ἀνακαλύπτωvpppnns ὅςrrans τίςrinns ἐνp Χριστόςndms καταργέωvipp3s. **v.15** ἀλλάc ἕωςc σήμερονbo ἡνίκαbo ἀναγινώσκωvipp3s Μωϋσῆςnnms κάλυμμαnnns ἐπίp ὁdafs καρδίαnafs αὐτόςrpgmp κεῖμαιvipn3s. **v.16** ἡνίκαbo δέc ἄνxo ἐπιστρέφωvsaa3s πρόςp κύριοςnams περιαιρέωvipp3s ὁdnns κάλυμμαnnns. **v.17** ὁdnms δέc κύριοςnnms ὁdnns πνεῦμαnnns εἰμίvipx3s ὅςbo δέc ὁdnns πνεῦμαnnns κύριοςngms ἐκεῖbo ἐλευθερίαnnfs.

πνεύματος.

Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἠλεήθη- **4**
μεν οὐκ ἐκκακοῦμεν, ἀλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς 2
αἰσχύνης μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦν-
τες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας
συνιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐν-
ώπιον τοῦ θεοῦ. εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέ- 3
λιον ἡμῶν ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον. ἐν 4
οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν
ἀπίστων εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγ-
γελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. οὐ 5
γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν κύριον ἑ-
αυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπών 6
Ἐκ σκότους φῶς λάμψαι ὃς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν
πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσ-
ώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν 7
ὀστρακίνοις σκεύεσιν ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ᾖ τοῦ
θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ οὐ στε- 8
νοχωρούμενοι ἀπορούμενοι ἀλλ οὐκ ἐξαπορούμενοι. δι- 9
ωκόμενοι ἀλλ οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι καταβαλλόμενοι ἀλλ

---

v.18 ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} πᾶς^{anmpn} ἀνακαλύπτω^{vpxpdns} πρόσωπον^{ndns} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} κύριος^{ngms} κατοπτρίζω^{vppmnmp} ὁ^{dafs} αὐτός^{rpafs} εἰκών^{nafs} μεταμορφόω^{vipp1p} ἀπό^{p} δόξα^{ngfs} εἰς^{p} δόξα^{nafs} καθάπερ^{bo} ἀπό^{p} κύριος^{ngms} πνεῦμα^{ngns}. **4. v.1** διά^{p} οὗτος^{rdans} ἔχω^{vppanmp} ὁ^{dafs} διακονία^{nafs} οὗτος^{rdafs} καθώς^{bo} ἐλεέω^{viap1p} οὐ^{xo} ἐγκακέω^{vipa1p}. **v.2** ἀλλά^{c} ἀπογορεύω^{viam1p} ὁ^{danp} κρυπτός^{aanpn} ὁ^{dgfs} αἰσχύνη^{ngfs} μή^{xo} περιπατέω^{vppanmp} ἐν^{p} πανουργία^{ndfs} μηδέ^{c} δολόω^{vppanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀλλά^{c} ὁ^{ddfs} φανέρωσις^{ndfs} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} συνίστημι^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} πρός^{p} πᾶς^{aafsn} συνείδησις^{nafs} ἄνθρωπος^{ngmp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.3** εἰ^{qo} δέ^{c} καί^{c} εἰμί^{vipx3s} καλύπτω^{vpxpnns} ὁ^{dnns} εὐαγγέλιον^{nnns} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddmp} ἀπόλλυμι^{vppedmp} εἰμί^{vipx3s} καλύπτω^{vpxpnns}. **v.4** ἐν^{p} ὅς^{rrdmp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} τυφλόω^{viaa3s} ὁ^{danp} νόημα^{nanp} ὁ^{dgmp} ἄπιστος^{agmpn} εἰς^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} αὐγάζω^{vnaa} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} φωτισμός^{nams} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} εἰκών^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.5** οὐ^{xo} γάρ^{c} ἑαυτοῦ^{rxamp} κηρύσσω^{vipa1p} ἀλλά^{c} Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams} κύριος^{nams} ἑαυτοῦ^{rxamp} δέ^{c} δοῦλος^{namp} σύ$^{rpg-p}$ διά^{p} Ἰησοῦς^{nams}. **v.6** ὅτι^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} λέγω^{vpaanms} ἐκ^{p} σκότος^{ngns} φῶς^{nans} λάμπω^{vnaa} ὅς^{rrnms} λάμπω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} ἐγώ$^{rpg-p}$ πρός^{p} φωτισμός^{nams} ὁ^{dgfs} γνῶσις^{ngfs} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} πρόσωπον^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.7** ἔχω^{vipa1p} δέ^{c} ὁ^{dams} θησαυρός^{nams} οὗτος^{rdams} ἐν^{p} ὀστράκινος^{adnpn} σκεῦος^{ndnp} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} ὑπερβολή^{nnfs} ὁ^{dgfs} δύναμις^{ngfs} εἰμί^{vspx3s} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} μή^{xo} ἐκ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.8** ἐν^{p} πᾶς^{admsn} θλίβω^{vpppnmp} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} στενοχωρέω^{vpppnmp} ἀπορέω^{vppmnmp} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} ἐξαπορέομαι^{vppnnmp}.

10 οὐκ ἀπολλύμενοι. πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Κυρίου Ἰη-
σοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ
11 ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες
εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ
12 Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. ὥστε ὁ μὲν θά-
13 νατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ
αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον Ἐπίστευσα
14 διὸ ἐλάλησα καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν διὸ καὶ λαλοῦμεν. εἰ-
δότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ
15 ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. τὰ γὰρ πάντα δι᾽ ὑμᾶς
ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν
16 περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. Διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν,
ἀλλ εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται ἀλλ ὁ ἔσω-
17 θεν ἀνακαινοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. τὸ γὰρ παραυτίκα
ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν
18 αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν. μὴ σκοπούντων
ἡμῶν τὰ βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα, τὰ γὰρ βλεπό-
μενα πρόσκαιρα τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

5 Οἴδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους
καταλυθῇ οἰκοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν οἰκίαν ἀχειροποίητον

---

v.9 διώκω^{vpppnmp} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} ἐγκαταλείπω^{vpppnmp} καταβάλλω^{vpppnmp} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} ἀπόλλυμι^{vppenmp}. **v.10** πάντοτε^{bo} ὁ^{dafs} νέκρωσις^{nafs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} περιφέρω^{vppanmp} ἵνα^{c} καί^{c} ὁ^{dnfs} ζωή^{nnfs} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-p}$ φανερόω^{vsap3s}. **v.11** ἀεί^{bo} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ ὁ^{dnmp} ζάω^{vppanmp} εἰς^{p} θάνατος^{nams} παραδίδωμι^{vipp1p} διά^{p} Ἰησοῦς^{nams} ἵνα^{c} καί^{c} ὁ^{dnfs} ζωή^{nnfs} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} φανερόω^{vsap3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} θνητός^{adfsn} σάρξ^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.12** ὥστε^{c} ὁ^{dnms} μέν^{xo} θάνατος^{nnms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἐνεργέω^{vipm3s} ὁ^{dnfs} δέ^{c} ζωή^{nnfs} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$. **v.13** ἔχω^{vppanmp} δέ^{c} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} κατά^{p} ὁ^{dans} γράφω^{vpxpans} πιστεύω^{viaa1s} διό^{c} λαλέω^{viaa1s} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ πιστεύω^{vipa1p} διό^{c} καί^{c} λαλέω^{vipa1p}. **v.14** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} ἐγείρω^{vpaanms} ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} ἐγώ$^{rpa-p}$ διά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} ἐγείρω^{vifa3s} καί^{c} παρίστημι^{vifa3s} σύν^{p} σύ$^{rpd-p}$. **v.15** ὁ^{dnnp} γάρ^{c} πᾶς^{annpn} διά^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} πλεονάζω^{vpaanfs} διά^{p} ὁ^{dgnp} πολύς^{agnpc} ὁ^{dafs} εὐχαριστία^{nafs} περισσεύω^{vsaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.16** διό^{c} οὐ^{xo} ἐγκακέω^{vipa1p} ἀλλά^{c} εἰ^{qo} καί^{c} ὁ^{dnms} ἔξω^{bo} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἄνθρωπος^{nnms} διαφθείρω^{vipp3s} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} ἔσωθεν^{bo} ἀνακαινόω^{vipp3s} ἡμέρα^{ndfs} καί^{c} ἡμέρα^{ndfs}. **v.17** ὁ^{dnns} γάρ^{c} παραυτίκα^{bo} ἐλαφρός^{annsn} ὁ^{dgfs} θλῖψις^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ κατά^{p} ὑπερβολή^{nafs} εἰς^{p} ὑπερβολή^{nafs} αἰώνιος^{aansn} βάρος^{nans} δόξα^{ngfs} κατεργάζομαι^{vipn3s} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.18** μή^{xo} σκοπέω^{vppagmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{danp} βλέπω^{vpppanp} ἀλλά^{c} ὁ^{danp} μή^{xo} βλέπω^{vpppanp} ὁ^{dnnp} γάρ^{c} βλέπω^{vpppnnp} πρόσκαιρος^{annpn} ὁ^{dnnp} δέ^{c} μή^{xo} βλέπω^{vpppnnp} αἰώνιος^{annpn}.

αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν τὸ 2
οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες. εἴγε καὶ ἐνδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. καὶ 3, 4
γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει στενάζομεν βαρούμενοι ἐφ ᾧ οὐ
θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ ἐπενδύσασθαι ἵνα καταποθῇ τὸ
θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ 5
τοῦτο θεός ὁ καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος.
Θαρροῦντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ 6
σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου, διὰ πίστεως γὰρ πε- 7
ριπατοῦμεν οὐ διὰ εἴδους, θαρροῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν 8
μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς
τὸν κύριον. διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε 9
ἐκδημοῦντες εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. τοὺς γὰρ πάντας ἡ- 10
μᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ
ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ἃ ἔπραξεν
εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν. Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου 11
ἀνθρώπους πείθομεν θεῷ δὲ πεφανερώμεθα, ἐλπίζω δὲ καὶ
ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. οὐ γὰρ πάλιν 12
ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν
καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ

---

5. v.1 οἶδα^{vixa1p} γάρ^{c} ὅτι^{c} ἐάν^{qo} ὁ^{dnfs} ἐπίγειος^{anfsn} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ οἰκία^{nnfs} ὁ^{dgns} σκῆνος^{ngns} καταλύω^{vsap3s} οἰκοδομή^{nafs} ἐκ^{p} θεός^{ngms} ἔχω^{vipa1p} οἰκία^{nafs} ἀχειροποίητος^{aafsn} αἰώνιος^{aafsn} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.2** καί^{c} γάρ^{c} ἐν^{p} οὗτος^{rddns} στενάζω^{vipa1p} ὁ^{dans} οἰκητήριον^{nans} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{dans} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} ἐπενδύω^{vnam} ἐπιποθέω^{vppanmp}. **v.3** εἴ&γε^{qo} καί^{c} ἐνδύω^{vpamnmp} οὐ^{xo} γυμνός^{anmpn} εὑρίσκω^{vifp1p}. **v.4** καί^{c} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} εἰμί^{vppxnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} σκῆνος^{ndns} στενάζω^{vipa1p} βαρέω^{vpppnmp} ἐπί^{p} ὅς^{rrdns} οὐ^{xo} θέλω^{vipa1p} ἐκδύω^{vnam} ἀλλά^{c} ἐπενδύω^{vnam} ἵνα^{c} καταπίνω^{vsap3s} ὁ^{dnns} θνητός^{annsn} ὑπό^{p} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs}. **v.5** ὁ^{dnms} δέ^{c} κατεργάζομαι^{vpadnms} ἐγώ$^{rpa\text{-}p}$ εἰς^{p} αὐτός^{rpans} οὗτος^{rdans} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} καί^{c} δίδωμι^{vpaanms} ἐγώ$^{rpd\text{-}p}$ ὁ^{dams} ἀρραβών^{nams} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns}. **v.6** θαρρέω^{vppanmp} οὖν^{c} πάντοτε^{bo} καί^{c} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^{c} ἐνδημέω^{vppanmp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} ἐκδημέω^{vipa1p} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.7** διά^{p} πίστις^{ngfs} γάρ^{c} περιπατέω^{vipa1p} οὐ^{xo} διά^{p} εἶδος^{ngns}. **v.8** θαρρέω^{vipa1p} δέ^{c} καί^{c} εὐδοκέω^{vipa1p} μᾶλλον^{bo} ἐκδημέω^{vnaa} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} καί^{c} ἐνδημέω^{vnaa} πρός^{p} ὁ^{dams} κύριος^{nams}. **v.9** διό^{c} καί^{c} φιλοτιμέομαι^{vipn1p} εἴτε^{c} ἐνδημέω^{vppanmp} εἴτε^{c} ἐκδημέω^{vppanmp} εὐάρεστος^{anmpn} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{vnpx}. **v.10** ὁ^{damp} γάρ^{c} πᾶς^{aampn} ἐγώ$^{rpa\text{-}p}$ φανερόω^{vnap} δεῖ^{vipq3s} ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgns} βῆμα^{ngns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ἵνα^{c} κομίζω^{vsam3s} ἕκαστος^{anmsn} ὁ^{danp} διά^{p} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} πρός^{p} ὅς^{rranp} πράσσω^{viaa3s} εἴτε^{c} ἀγαθός^{aansn} εἴτε^{c} κακός^{aansn}. **v.11** οἶδα^{vpxanmp} οὖν^{c} ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἄνθρωπος^{namp} πείθω^{vipa1p} θεός^{ndms} δέ^{c} φανερόω^{vixp1p} ἐλπίζω^{vipa1s} δέ^{c} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} συνείδησις^{ndfp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ φανερόω^{vnxp}.

13 καυχωμένους καὶ οὐ καρδίᾳ. εἴτε γὰρ ἐξέστημεν θεῷ, εἴτε
14 σωφρονοῦμεν ὑμῖν. ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡ-
μᾶς κρίναντας τοῦτο ὅτι [εἰ] εἷς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἄρα
15 οἱ πάντες ἀπέθανον, καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν ἵνα οἱ ζῶν-
τες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι
16 καὶ ἐγερθέντι. Ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν
κατὰ σάρκα, εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν ἀλ-
17 λὰ νῦν οὐκέτι γινώσκομεν. ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ καινὴ
κτίσις, τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν ἰδοὺ γέγονεν καινά, τὰ πάντα.
18 τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ
διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς κα-
19 ταλλαγῆς. ὡς ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων
ἑαυτῷ μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν καὶ
20 θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς. ὑπὲρ Χριστοῦ
οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι᾽ ἡμῶν,
21 δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ καταλλάγητε τῷ θεῷ. τὸν γὰρ μὴ
γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν ἵνα ἡμεῖς
γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν

---

v.12 οὐ^xo γάρ^c πάλιν^bo ἑαυτοῦ^rxamp συνίστημι^vipa1p σύ^rpd-p ἀλλά^c ἀφορμή^nafs δίδωμι^vppanmp σύ^rpd-p καύχημα^ngns ὑπέρ^p ἐγώ^rpg-p ἵνα^c ἔχω^vspa2p πρός^p ὁ^damp ἐν^p πρόσωπον^ndns καυχάομαι^vppnamp καί^c ὅς^xo καρδία^ndfs. **v.13** εἴτε^c γάρ^c ἐξίστημι^viaa1p θεός^ndms εἴτε^c σωφρονέω^vipa1p σύ^rpd-p. **v.14** ὁ^dnfs γάρ^c ἀγάπη^nnfs ὁ^dgms Χριστός^ngms συνέχω^vipa3s ἐγώ^rpa-p κρίνω^vpaaamp οὗτος^rdans ὅτι^c εἷς^qo εἷς^nnms ὑπέρ^p πᾶς^agmpn ἀποθνῄσκω^viaa3s ἄρα^xo ὁ^dnmp πᾶς^anmpn ἀποθνῄσκω^viaa3p. **v.15** καί^c ὑπέρ^p πᾶς^agmpn ἀποθνῄσκω^viaa3s ἵνα^c ὁ^dnmp ζάω^vppanmp μηκέτι^bo ἑαυτοῦ^rxdmp ζάω^vspa3p ἀλλά^c ὁ^ddms ὑπέρ^p αὐτός^rpgmp ἀποθνῄσκω^vpaadms καί^c ἐγείρω^vpapdms. **v.16** ὥστε^c ἐγώ^rpn-p ἀπό^p ὁ^dgms νῦν^bo οὐδείς^aamsn οἶδα^vixa1p κατά^p σάρξ^nafs εἰ^qo δέ^c καί^c γινώσκω^vixa1p κατά^p σάρξ^nafs Χριστός^nams ἀλλά^c νῦν^bo οὐκέτι^bo γινώσκω^vipa1p. **v.17** ὥστε^c εἰ^qo τι-σρινμσ ἐν^p Χριστός^ndms καινός^anfsn κτίσις^nnfs ὁ^dnnp ἀρχαῖος^annpn παρέρχομαι^viaa3s ἰδού^vdaa2s γίνομαι^vixa3s καινός^annpn ὁ^dnnp πᾶς^annpn. **v.18** ὁ^dnnp δέ^c πᾶς^annpn ἐκ^p ὁ^dgms θεός^ngms ὁ^dgms καταλλάσσω^vpaagms ἐγώ^rpa-p ἑαυτοῦ^rxdms διά^p Ἰησοῦς^ngms Χριστός^ngms καί^c δίδωμι^vpaagms ἐγώ^rpd-p ὁ^dafs διακονία^nafs ὁ^dgfs καταλλαγή^ngfs. **v.19** ὡς^bo ὅτι^c θεός^nnms εἰμί^viix3s ἐν^p Χριστός^ndms κόσμος^nams καταλλάσσω^vppanms ἑαυτοῦ^rxdms μή^xo λογίζομαι^vppnnms αὐτός^rpdmp ὁ^danp παράπτωμα^nanp αὐτός^rpgmp καί^c τίθημι^vpamnms ἐν^p ἐγώ^rpd-p ὁ^dams λόγος^nams ὁ^dgfs καταλλαγή^ngfs. **v.20** ὑπέρ^p Χριστός^ngms οὖν^c πρεσβεύω^vipa1p ὡς^bo ὁ^dgms θεός^ngms παρακαλέω^vppagms διά^p ἐγώ^rpg-p δέομαι^vipn1p ὑπέρ^p Χριστός^ngms καταλλάσσω^vdap2p ὁ^ddms θεός^ndms. **v.21** ὁ^dams γάρ^c μή^xo γινώσκω^vpaaams ἁμαρτία^nafs ὑπέρ^p ἐγώ^rpg-p ἁμαρτία^nafs ποιέω^viaa3s ἵνα^c ἐγώ^rpn-p γίνομαι^vsad1p δικαιοσύνη^nnfs θεός^ngms ἐν^p αὐτός^rpdms.

χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς, λέγει γάρ Καιρῷ δεκτῷ ἐ- 2
πήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι ἰδοὺ
νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας. μη- 3
δεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπήν ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ
διακονία. ἀλλ ἐν παντὶ συνιστῶντες ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ δι- 4
άκονοι ἐν ὑπομονῇ πολλῇ ἐν θλίψεσιν ἐν ἀνάγκαις ἐν στε-
νοχωρίαις. ἐν πληγαῖς ἐν φυλακαῖς ἐν ἀκαταστασίαις ἐν 5
κόποις ἐν ἀγρυπνίαις ἐν νηστείαις. ἐν ἁγνότητι ἐν γνώσει 6
ἐν μακροθυμίᾳ ἐν χρηστότητι ἐν πνεύματι ἁγίῳ ἐν ἀγάπῃ
ἀνυποκρίτῳ. ἐν λόγῳ ἀληθείας ἐν δυνάμει θεοῦ, διὰ τῶν 7
ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν. διὰ 8
δόξης καὶ ἀτιμίας διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας, ὡς πλά-
νοι καὶ ἀληθεῖς. ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι ὡς 9
ἀποθνῄσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ
θανατούμενοι. ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες ὡς πτωχοὶ 10
πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κα-
τέχοντες. Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέῳγεν πρὸς ὑμᾶς Κορίνθιοι 11
ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται, οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν 12
στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν, τὴν δὲ αὐτὴν 13
ἀντιμισθίαν ὡς τέκνοις λέγω πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. Μὴ 14
γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις, τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύ-

6. v.1 συνεργέω^{vppanmp} δέ^{c} καί^{c} παρακαλέω^{vipa1p} μή^{xo} εἰς^{p} κενός^{aansn} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} δέχομαι^{vnad} σύ$^{rpa-p}$. **v.2** λέγω^{vipa3s} γάρ^{c} καιρός^{ndms} δεκτός^{admsn} ἐπακούω^{viaa1s} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfs} σωτηρία^{ngfs} βοηθέω^{viaa1s} σύ$^{rpd-s}$ ἰδού^{vdaa2s} νῦν^{bo} καιρός^{nnms} εὐπρόσδεκτος^{anmsn} ἰδού^{vdaa2s} νῦν^{bo} ἡμέρα^{nnfs} σωτηρία^{ngfs}. **v.3** μηδείς^{aafsn} ἐν^{p} μηδείς^{adnsn} δίδωμι^{vppanmp} προσκοπή^{nafs} ἵνα^{c} μή^{xo} μωμάομαι^{vsap3s} ὁ^{dnfs} διακονία^{nnfs}. **v.4** ἀλλά^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adnsn} συνίστημι^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὡς^{bo} θεός^{ngms} διάκονος^{nnmp} ἐν^{p} ὑπομονή^{ndfs} πολύς^{adfsn} ἐν^{p} θλῖψις^{ndfp} ἐν^{p} ἀνάγκη^{ndfp} ἐν^{p} στενοχωρία^{ndfp}. **v.5** ἐν^{p} πληγή^{ndfp} ἐν^{p} φυλακή^{ndfp} ἐν^{p} ἀκαταστασία^{ndfp} ἐν^{p} κόπος^{ndmp} ἐν^{p} ἀγρυπνία^{ndfp} ἐν^{p} νηστεία^{ndfp}. **v.6** ἐν^{p} ἁγνότης^{ndfs} ἐν^{p} γνῶσις^{ndfs} ἐν^{p} μακροθυμία^{ndfs} ἐν^{p} χρηστότης^{ndfs} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn} ἐν^{p} ἀγάπη^{ndfs} ἀνυπόκριτος^{adfsn}. **v.7** ἐν^{p} λόγος^{ndms} ἀλήθεια^{ngfs} ἐν^{p} δύναμις^{ndfs} θεός^{ngms} διά^{p} ὁ^{dgnp} ὅπλον^{ngnp} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} ὁ^{dgmp} δεξιός^{agmpn} καί^{c} ἀριστερός^{agmpn}. **v.8** διά^{p} δόξα^{ngfs} καί^{c} ἀτιμία^{ngfs} διά^{p} δυσφημία^{ngfs} καί^{c} εὐφημία^{ngfs} ὡς^{bo} πλάνος^{anmpn} καί^{c} ἀληθής^{anmpn}. **v.9** ὡς^{bo} ἀγνοέω^{vpppnmp} καί^{c} ἐπιγινώσκω^{vpppnmp} ὡς^{bo} ἀποθνῄσκω^{vppanmp} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ζάω^{vipa1p} ὡς^{bo} παιδεύω^{vpppnmp} καί^{c} μή^{xo} θανατόω^{vpppnmp}. **v.10** ὡς^{bo} λυπέω^{vpppnmp} ἀεί^{bo} δέ^{c} χαίρω^{vppanmp} ὡς^{bo} πτωχός^{anmpn} πολύς^{aampn} δέ^{c} πλουτίζω^{vppanmp} ὡς^{bo} μηδείς^{aansn} ἔχω^{vppanmp} καί^{c} πᾶς^{aanpn} κατέχω^{vppanmp}. **v.11** ὁ^{dnns} στόμα^{nnns} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἀνοίγω^{vixa3s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ Κορίνθιος^{avmpn} ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ πλατύνω^{vixp3s}. **v.12** οὐ^{xo} στενοχωρέω^{vipp2p} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ στενοχωρέω^{vipp2p} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} σπλάγχνον^{ndnp} σύ$^{rpg-p}$. **v.13** ὁ^{dafs} δέ^{c} αὐτός^{rpafs} ἀντιμισθία^{nafs} ὡς^{bo} τέκνον^{ndnp} λέγω^{vipa1s} πλατύνω^{vdap2p} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$.

15 νῃ καὶ ἀνομίᾳ τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος. τίς δὲ
συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελιάρ ἢ τίς μερὶς πιστῷ μετὰ ἀ-
16 πίστου. τίς δὲ συγκατάθεσις ναῷ θεοῦ μετὰ εἰδώλων ὑμεῖς
γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε ζῶντος καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι Ἐνοι-
κήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεός
17 καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός. διὸ Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν
καὶ ἀφορίσθητε λέγει κύριος καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε,
18 κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς. καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα καὶ
ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας λέγει κύριος παν-
τοκράτωρ.

7 ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας ἀγαπητοί καθαρίσω-
μεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος
2 ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φόβῳ θεοῦ. Χωρήσατε ἡμᾶς,
οὐδένα ἠδικήσαμεν οὐδένα ἐφθείραμεν οὐδένα ἐπλεονε-
3 κτήσαμεν. οὐ πρὸς κατάκρισιν λέγω, προείρηκα γὰρ ὅτι
ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συ-
4 ζῆν. πολλή μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς πολλή μοι καύχησις
ὑπὲρ ὑμῶν, πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει ὑπερπερισσεύο-
5 μαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. Καὶ γὰρ ἐλθόντων
ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ ἡ-

---

v.14 μή[xo] γίνομαι[vdpn2p] ἑτεροζυγέω[vppanmp] ἄπιστος[admpn] τίς[rqnfs] γάρ[c] μετοχή[nnfs] δικαιοσύνη[ndfs] καί[c] ἀνομία[ndfs] τίς[rqnfs] δέ[c] κοινωνία[nnfs] φῶς[ndns] πρός[p] σκότος[nans]. **v.15** τίς[rqnfs] δέ[c] συμφώνησις[nnfs] Χριστός[ndms] πρός[p] Βελιάρ[tp] ἤ[xo] τίς[rqnfs] μερίς[nnfs] πιστός[admsn] μετά[p] ἄπιστος[agmsn]. **v.16** τίς[rqnfs] δέ[c] συγκατάθεσις[nnfs] ναός[ndms] θεός[ngms] μετά[p] εἴδωλον[ngnp] σύ[rpn-p] γάρ[c] ναός[nnms] θεός[ngms] εἰμί[vipx2p] ζάω[vppagms] καθώς[bo] λέγω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὅτι[c] ἐνοικέω[vifa1s] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] καί[c] ἐμπεριπατέω[vifa1s] καί[c] εἰμί[vifx1s] αὐτός[rpgmp] θεός[nnms] καί[c] αὐτός[rpnmp] εἰμί[vifx3p] ἐγώ[rpd-s] λαός[nnms]. **v.17** διό[c] ἐξέρχομαι[vdaa2p] ἐκ[p] μέσος[agnsn] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἀφορίζω[vdap2p] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] καί[c] ἀκάθαρτος[agnsn] μή[xo] ἅπτω[vdpm2p] κἀγώ[rpn-s] εἰσδέχομαι[vifd1s] σύ[rpa-p]. **v.18** καί[c] εἰμί[vifx1s] σύ[rpd-p] εἰς[p] πατήρ[nams] καί[c] σύ[rpn-p] εἰμί[vifx2p] ἐγώ[rpd-s] εἰς[p] υἱός[namp] καί[c] θυγάτηρ[nafp] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] παντοκράτωρ[nnms]. **7. v.1** οὗτος[rdafp] οὖν[c] ἔχω[vppanmp] ὁ[dafp] ἐπαγγελία[nafp] ἀγαπητός[avmpn] καθαρίζω[vsaa1p] ἑαυτοῦ[rxamp] ἀπό[p] πᾶς[agmsn] μολυσμός[ngms] σάρξ[ngfs] καί[c] πνεῦμα[ngns] ἐπιτελέω[vppanmp] ἁγιωσύνη[nafs] ἐν[p] φόβος[ndms] θεός[ngms]. **v.2** χωρέω[vdaa2p] ἐγώ[rpa-p] οὐδείς[aamsn] ἀδικέω[viaa1p] οὐδείς[aamsn] φθείρω[viaa1p] οὐδείς[aamsn] πλεονεκτέω[viaa1p]. **v.3** οὐ[xo] πρός[p] κατάκρισις[nafs] λέγω[vipa1s] προεῖπον[vixa1s] γάρ[c] ὅτι[c] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] ἐγώ[rpg-p] εἰμί[vipx2p] εἰς[p] ὁ[dans] συναποθνῄσκω[vnaa] καί[c] συζάω[vnpa]. **v.4** πολύς[anfsn] ἐγώ[rpd-s] παρρησία[nnfs] πρός[p] σύ[rpa-p] πολύς[anfsn] ἐγώ[rpd-s] καύχησις[nnfs] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] πληρόω[vixp1s] ὁ[ddfs] παράκλησις[ndfs] ὑπερπερισσεύω[vipm1s] ὁ[ddfs] χαρά[ndfs] ἐπί[p] πᾶς[adfsn] ὁ[ddfs] θλῖψις[ndfs] ἐγώ[rpg-p].

μῶν ἀλλ ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἔξωθεν μάχαι ἔσωθεν φόβοι.
ἀλλ ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θε- 6
ὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου. οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ 7
αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ᾗ παρεκλήθη ἐφ ὑμῖν
ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν
τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. ὅτι 8
εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ οὐ μεταμέλομαι, εἰ
καὶ μετεμελόμην βλέπω γὰρ ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἰ καὶ
πρὸς ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς. νῦν χαίρω οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε 9
ἀλλ ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν, ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ θε-
όν ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. ἡ γὰρ κατὰ θεὸν 10
λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον κατεργάζεται
ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται, ἰδοὺ γὰρ 11
αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς, πόσην κατειρ-
γάσατο ὑμῖν σπουδήν ἀλλὰ ἀπολογίαν ἀλλὰ ἀγανάκτησιν
ἀλλὰ φόβον ἀλλὰ ἐπιπόθησιν ἀλλὰ ζῆλον ἀλλὰ ἐκδίκησιν
παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἁγνοὺς εἶναι ἐν τῷ πράγματι.
ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος οὐ- 12
δὲ εἵνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος ἀλλ εἵνεκεν τοῦ φανερωθῆναι
τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ

---

v.5 καί^{c} γάρ^{c} ἔρχομαι^{vpaagmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} Μακεδονία^{nafs} οὐδείς^{aafsn} ἔχω^{vixa3s} ἄνεσις^{nafs} ὁ^{dnfs} σάρξ^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἀλλά^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adnsn} θλίβω^{vpppnmp} ἔξωθεν^{bo} μάχη^{nnfp} ἔσωθεν^{bo} φόβος^{nnmp}. **v.6** ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} παρακαλέω^{vppanms} ὁ^{damp} ταπεινός^{aampn} παρακαλέω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} Τίτος^{ngms}. **v.7** οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} αὐτός^{rpgms} ἀλλά^{c} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs} ὅς^{rrdfs} παρακαλέω^{viap3s} ἐπί^{p} σύ$^{rpd-p}$ ἀναγγέλλω^{vppanms} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dafs} σύ$^{rpg-p}$ ἐπιπόθησις^{nafs} ὁ^{dams} σύ$^{rpg-p}$ ὀδυρμός^{nams} ὁ^{dams} σύ$^{rpg-p}$ ζῆλος^{nams} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὥστε^{c} ἐγώ$^{rpa-s}$ μᾶλλον^{bo} χαίρω^{vnao}. **v.8** ὅτι^{c} εἰ^{qo} καί^{c} λυπέω^{viaa1s} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἐπιστολή^{ndfs} οὐ^{xo} μεταμέλομαι^{vipn1s} εἰ^{qo} καί^{c} μεταμέλομαι^{viin1s} βλέπω^{vipa1s} γάρ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} ἐπιστολή^{nnfs} ἐκεῖνος^{rdnfs} εἰ^{qo} καί^{c} πρός^{p} ὥρα^{nafs} λυπέω^{viaa3s} σύ$^{rpa-p}$. **v.9** νῦν^{bo} χαίρω^{vipa1s} οὐ^{xo} ὅτι^{c} λυπέω^{viap2p} ἀλλά^{c} ὅτι^{c} λυπέω^{viap2p} εἰς^{p} μετάνοια^{nafs} λυπέω^{viap2p} γάρ^{c} κατά^{p} θεός^{nams} ἵνα^{c} ἐν^{p} μηδείς^{adnsn} ζημιόω^{vsap2p} ἐκ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.10** ὁ^{dnfs} γάρ^{c} κατά^{p} θεός^{nams} λύπη^{nnfs} μετάνοια^{nafs} εἰς^{p} σωτηρία^{nafs} ἀμεταμέλητος^{aafsn} κατεργάζομαι^{vipn3s} ὁ^{dnfs} δέ^{c} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} λύπη^{nnfs} θάνατος^{nams} κατεργάζομαι^{vipn3s}. **v.11** ἰδού^{vdaa2s} γάρ^{c} αὐτός^{rpnns} οὗτος^{rdnns} ὁ^{dnns} κατά^{p} θεός^{nams} λυπέω^{vnap} σύ$^{rpa-p}$ πόσος^{roafs} κατεργάζομαι^{viad3s} σύ$^{rpd-p}$ σπουδή^{nafs} ἀλλά^{c} ἀπολογία^{nafs} ἀλλά^{c} ἀγανάκτησις^{nafs} ἀλλά^{c} φόβος^{nams} ἀλλά^{c} ἐπιπόθησις^{nafs} ἀλλά^{c} ζῆλος^{nams} ἀλλά^{c} ἐκδίκησις^{nafs} πᾶς^{adnsn} συνίστημι^{viaa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἁγνός^{aampn} εἰμί^{vnpx} ἐν^{p} ὁ^{ddns} πρᾶγμα^{ndns}.

13 θεοῦ. διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα Ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει
ὑμῶν, περισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου
14 ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. ὅτι
εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι οὐ κατῃσχύνθην ἀλλ ὡς
πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν οὕτως καὶ ἡ καύχη-
15 σις ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. καὶ τὰ σπλάγχνα
αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστιν ἀναμιμνῃσκομένου τὴν
πάντων ὑμῶν ὑπακοήν ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε
16 αὐτόν. χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

8 Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν ἀδελφοί τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δε-
2 δομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας. ὅτι ἐν πολλῇ
δοκιμῇ θλίψεως ἡ περισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ
βάθους πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν πλοῦτον τῆς
3 ἁπλότητος αὐτῶν, ὅτι κατὰ δύναμιν μαρτυρῶ καὶ ὑπὲρ
4 δύναμιν αὐθαίρετοι. μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι
ἡμῶν τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς
5 τοὺς ἁγίους. καὶ οὐ καθὼς ἠλπίσαμεν ἀλλ ἑαυτοὺς ἔδω-
6 καν πρῶτον τῷ κυρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ. εἰς
τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτως
7 καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. ἀλλ ὥσπερ

---

v.12 ἄρα^{xo} εἰ^{qo} καί^{c} γράφω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ οὐ^{xo} ἕνεκα^{bo} ὁ^{dgms} ἀδικέω^{vpaagms} οὐδέ^{bo} ἕνεκα^{bo} ὁ^{dgms} ἀδικέω^{vpapgms} ἀλλά^{c} ἕνεκα^{bo} ὁ^{dgms} φανερόω^{vnap} ὁ^{dafs} σπουδή^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dafs} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.13** διά^{p} οὗτος^{rdans} παρακαλέω^{vixp1p} ἐπί^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs} σύ$^{rpg-p}$ περισσοτέρως^{bo} μᾶλλον^{bo} χαίρω^{viao1p} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} χαρά^{ndfs} Τίτος^{ngms} ὅτι^{c} ἀναπαύω^{vixp3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} αὐτός^{rpgms} ἀπό^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$. **v.14** ὅτι^{c} εἰ^{qo} τι-σριννσ αὐτός^{rpdms} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ καυχάομαι^{vixn1s} οὐ^{xo} καταισχύνω^{viap1s} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} πᾶς^{aanpn} ἐν^{p} ἀλήθεια^{ndfs} λαλέω^{viaa1p} σύ$^{rpd-p}$ οὕτω^{bo} καί^{c} ὁ^{dnfs} καύχησις^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnfs} ἐπί^{p} Τίτος^{ngms} ἀλήθεια^{nnfs} γίνομαι^{viao3s}. **v.15** καί^{c} ὁ^{dnnp} σπλάγχνον^{nnnp} αὐτός^{rpgms} περισσοτέρως^{bo} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$ εἰμί^{vipx3s} ἀναμιμνήσκω^{vppmgms} ὁ^{dafs} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$ ὑπακοή^{nafs} ὡς^{bo} μετά^{p} φόβος^{ngms} καί^{c} τρόμος^{ngms} δέχομαι^{viad2p} αὐτός^{rpams}. **v.16** χαίρω^{vipa1s} ὅτι^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adnsn} θαρρέω^{vipa1s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$. **8. v.1** γνωρίζω^{vipa1p} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dafs} δίδωμι^{vpxpafs} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgfs} Μακεδονία^{ngfs}. **v.2** ὅτι^{c} ἐν^{p} πολύς^{adfsn} δοκιμή^{ndfs} θλῖψις^{ngfs} ὁ^{dnfs} περισσεία^{nnfs} ὁ^{dgfs} χαρά^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ὁ^{dnfs} κατά^{p} βάθος^{ngns} πτωχεία^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} περισσεύω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} πλοῦτος^{nams} ὁ^{dgfs} ἁπλότης^{ngfs} αὐτός^{rpgmp}. **v.3** ὅτι^{c} κατά^{p} δύναμις^{nafs} μαρτυρέω^{vipa1s} καί^{c} ὑπέρ^{p} δύναμις^{nafs} αὐθαίρετος^{anmpn}. **v.4** μετά^{p} πολύς^{agfsn} παράκλησις^{ngfs} δέομαι^{vppnnmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} κοινωνία^{nafs} ὁ^{dgfs} διακονία^{ngfs} ὁ^{dgfs} εἰς^{p} ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn}. **v.5** καί^{c} οὐ^{xo} καθώς^{bo} ἐλπίζω^{viaa1p} ἀλλά^{c} ἑαυτοῦ^{rxamp} δίδωμι^{viaa3p} πρῶτος^{bo} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} καί^{c} ἐγώ$^{rpd-p}$ διά^{p} θέλημα^{ngns} θεός^{ngms}. **v.6** εἰς^{p} ὁ^{dans} παρακαλέω^{vnaa} ἐγώ$^{rpa-p}$ Τίτος^{nams} ἵνα^{c} καθώς^{bo} προενάρχομαι^{viad3s} οὕτω^{bo} καί^{c} ἐπιτελέω^{vsaa3s} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} οὗτος^{rdafs}.

ἐν παντὶ περισσεύετε πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ
σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ
τῇ χάριτι περισσεύητε. Οὐ κατ ἐπιταγὴν λέγω ἀλλὰ διὰ 8
τῆς ἑτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον
δοκιμάζων, γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη- 9
σοῦ Χριστοῦ ὅτι δι᾽ ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὢν ἵνα ὑμεῖς
τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δί- 10
δωμι, τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆ-
σαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι, νυνὶ δὲ 11
καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ
θέλειν οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προ- 12
θυμία πρόκειται καθὸ ἐὰν ἔχῃ τις εὐπρόσδεκτος οὐ καθὸ
οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις ὑμῖν δὲ θλῖψις ἀλλ ἐξ 13
ἰσότητος, ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκεί-
νων ὑστέρημά. ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται εἰς 14
τὸ ὑμῶν ὑστέρημα ὅπως γένηται ἰσότης. καθὼς γέγραπται 15
Ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἠλαττόνη-
σεν. Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ 16
ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου. ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέ- 17
ξατο σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξῆλθεν πρὸς

---

v.7 ἀλλάᶜ ὥσπερᵇᵒ ἐνᵖ πᾶςᵃᵈⁿˢⁿ περισσεύωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ πίστιςⁿᵈᶠˢ καίᶜ λόγοςⁿᵈᵐˢ καίᶜ γνῶσιςⁿᵈᶠˢ καίᶜ πᾶςᵃᵈᶠˢⁿ σπουδήⁿᵈᶠˢ καίᶜ ὁᵈᵈᶠˢ ἐκᵖ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ ἐνᵖ ἐγώʳᵖᵈ⁻ᵖ ἀγάπηⁿᵈᶠˢ ἵναᶜ καίᶜ ἐνᵖ οὗτοςʳᵈᵈᶠˢ ὁᵈᵈᶠˢ χάρις ⁿᵈᶠˢ περισσεύωᵛˢᵖᵃ²ᵖ. **v.8** οὐˣᵒ κατάᵖ ἐπιταγήⁿᵃᶠˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ ἀλλάᶜ διάᵖ ὁᵈᵍᶠˢ ἕτεροςᵃᵍᵐᵖⁿ σπουδήⁿᵍᶠˢ καίᶜ ὁᵈᵃⁿˢ ὁᵈᵍᶠˢ ὑμέτεροςʳˢᵍᶠˢ ἀγάπηⁿᵍᶠˢ γνήσιοςᵃᵃⁿˢⁿ δοκιμάζωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ. **v.9** γινώσκωᵛᵈᵖᵃ²ᵖ γάρᶜ ὁᵈᵃᶠˢ χάρις ⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ κύριοςⁿᵍᵐˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ᵖ Ἰησοῦςⁿᵍᵐˢ Χριστόςⁿᵍᵐˢ ὅτιᶜ διάᵖ σύʳᵖᵃ⁻ᵖ πτωχεύωᵛⁱᵃᵃ³ˢ πλούσιοςᵃⁿᵐˢⁿ εἰμίᵛᵖᵖˣⁿᵐˢ ἵναᶜ σύʳᵖⁿ⁻ᵖ ὁᵈᵈᶠˢ ἐκεῖνοςʳᵈᵍᵐˢ πτωχείαⁿᵈᶠˢ πλουτέωᵛˢᵃᵃ²ᵖ. **v.10** καίᶜ γνώμηⁿᵃᶠˢ ἐνᵖ οὗτοςʳᵈᵈⁿˢ δίδωμιᵛⁱᵖᵃ¹ˢ οὗτοςʳᵈⁿⁿˢ γάρᶜ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ συμφέρωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὅστιςʳʳⁿᵐᵖ οὐˣᵒ μόνοςᵇᵒ ὁᵈᵃⁿˢ ποιέωᵛⁿᵃᵃ ἀλλάᶜ καίᶜ ὁᵈᵃⁿˢ θέλωᵛⁿᵖᵃ προενάρχομαιᵛⁱᵃᵈ²ᵖ ἀπόᵖ πέρυσιᵇᵒ. **v.11** νυνίᵇᵒ δέᶜ καίᶜ ὁᵈᵃⁿˢ ποιέωᵛⁿᵃᵃ ἐπιτελέωᵛᵈᵃᵃ²ᵖ ὅπωςᵇᵒ καθάπερᵇᵒ ὁᵈⁿᶠˢ προθυμίαⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ θέλωᵛⁿᵖᵃ οὕτωᵇᵒ καίᶜ ὁᵈⁿⁿˢ ἐπιτελέωᵛⁿᵃᵃ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ ἔχωᵛⁿᵖᵃ. **v.12** εἰᵠᵒ γάρᶜ ὁᵈⁿᶠˢ προθυμίαⁿⁿᶠˢ πρόκειμαιᵛⁱᵖⁿ³ˢ καθόᵇᵒ ἐάνᵠᵒ ἔχωᵛˢᵖᵃ³ˢ τίςʳⁱⁿᵐˢ εὐπρόσδεκτοςᵃⁿᵐˢⁿ οὐˣᵒ καθόᵇᵒ οὐˣᵒ ἔχωᵛⁱᵖᵃ³ˢ. **v.13** οὐˣᵒ γάρᶜ ἵναᶜ ἄλλοςᵃᵈᵐᵖⁿ ἄνεσιςⁿⁿᶠˢ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ δέᶜ θλῖψιςⁿⁿᶠˢ ἀλλάᶜ ἐκᵖ ἰσότηςⁿᵍᶠˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ νῦνᵇᵒ καιρόςⁿᵈᵐˢ ὁᵈⁿⁿˢ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ περίσσευμαⁿⁿⁿˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃⁿˢ ἐκεῖνοςʳᵈᵍᵐᵖ ὑστέρημαⁿᵃⁿˢ. **v.14** ἵναᶜ καίᶜ ὁᵈⁿⁿˢ ἐκεῖνοςʳᵈᵍᵐᵖ περίσσευμαⁿⁿⁿˢ γίνομαιᵛˢᵃᵈ³ˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃⁿˢ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ ὑστέρημαⁿᵃⁿˢ ὅπωςᵇᵒ γίνομαιᵛˢᵃᵈ³ˢ ἰσότηςⁿⁿᶠˢ. **v.15** καθώςᵇᵒ γράφωᵛⁱˣᵖ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ ὁᵈᵃⁿˢ πολύςᵃᵃⁿˢⁿ οὐˣᵒ πλεονάζωᵛⁱᵃᵃ³ˢ καίᶜ ὁᵈⁿᵐˢ ὁᵈᵃⁿˢ ὀλίγοςᵃᵃⁿˢⁿ οὐˣᵒ ἐλαττονέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ. **v.16** χάρις ⁿⁿᶠˢ δέᶜ ὁᵈᵈᵐˢ θεόςⁿᵈᵐˢ ὁᵈᵈᵐˢ δίδωμιᵛᵖᵖᵃᵈᵐˢ ὁᵈᵃᶠˢ αὐτόςʳᵃᶠˢ σπουδήⁿᵃᶠˢ ὑπέρᵖ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ καρδίαⁿᵈᶠˢ Τίτοςⁿᵍᵐˢ.

18 ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ μετ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν οὗ ὁ ἔπαι-
19 νος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. οὐ μόνον
δὲ ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδη-
μος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ ἡμῶν
πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν.
20 στελλόμενοι τοῦτο μή τις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῇ ἁδρότητι
21 ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ ἡμῶν, προνοοῦμενοι καλὰ οὐ
22 μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. συν-
επέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν ὃν ἐδοκιμάσαμεν
ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα νυνὶ δὲ πολὺ σπου-
23 δαιότερον πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς. εἴτε ὑπὲρ Τίτου
κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός, εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν
24 ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν δόξα Χριστοῦ. τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς
ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς
ἐνδειξασθε εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν
2 μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν, οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν
ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύ-
ασται ἀπὸ πέρυσι καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισεν τοὺς πλεί-
3 ονας. ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν
τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ ἵνα καθὼς ἔλεγον

---

v.17 ὅτι^{c} ὁ^{dafs} μέν^{xo} παράκλησις^{nafs} δέχομαι^{viad3s} σπουδαῖος^{anmsc} δέ^{c} ὑπάρχω^{vppanms} αὐθαίρετος^{anmsn} ἐξέρχομαι^{viaa3s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.18** συμπέμπω^{viaa1p} δέ^{c} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} ὅς^{rrgms} ὁ^{dnms} ἔπαινος^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} διά^{p} πᾶς^{agfpn} ὁ^{dgfp} ἐκκλησία^{ngfp}. **v.19** οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^{c} ἀλλά^{c} καί^{c} χειροτονέω^{vpapnms} ὑπό^{p} ὁ^{dgfp} ἐκκλησία^{ngfp} συνέκδημος^{nnms} ἐγώ$^{rpg-p}$ σύν^{p} ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} διακονέω^{vpppdfs} ὑπό^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ πρός^{p} ὁ^{dafs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} δόξα^{nafs} καί^{c} προθυμία^{nafs} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.20** στέλλω^{vppmnmp} οὗτος^{rdans} μή^{xo} τι-σρινμσ ἐγώ$^{rpa-p}$ μωμάομαι^{vsad3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἁδρότης^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} διακονέω^{vpppdfs} ὑπό^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.21** προνοέω^{vppmnmp} καλός^{aanpn} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ἐνώπιον^{bo} κύριος^{ngms} ἀλλά^{c} καί^{c} ἐνώπιον^{bo} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.22** συμπέμπω^{viaa1p} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὅς^{rrams} δοκιμάζω^{viaa1p} ἐν^{p} πολύς^{adnpn} πολλάκις^{bo} σπουδαῖος^{aamsn} εἰμί^{vppxams} νυνί^{bo} δέ^{c} πολύς^{aansn} σπουδαῖος^{bo} πεποίθησις^{ndfs} πολύς^{adfsn} ὁ^{ddfs} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.23** εἴτε^{c} ὑπέρ^{p} Τίτος^{ngms} κοινωνός^{nnms} ἐμός^{rsnms} καί^{c} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$ συνεργός^{anmsn} εἴτε^{c} ἀδελφός^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἀπόστολος^{nnmp} ἐκκλησία^{ngfp} δόξα^{nnfs} Χριστός^{ngms}. **v.24** ὁ^{dafs} οὖν^{c} ἔνδειξις^{nafs} ὁ^{dgfs} ἀγάπη^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} ἐγώ$^{rpg-p}$ καύχησις^{ngfs} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} αὐτός^{rpamp} ἐνδείκνυμι^{vdam2p} εἰς^{p} πρόσωπον^{nans} ὁ^{dgfp} ἐκκλησία^{ngfp}. **9. v.1** περί^{p} μέν^{xo} γάρ^{c} ὁ^{dgfs} διακονία^{ngfs} ὁ^{dgfs} εἰς^{p} ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn} περισσός^{annsn} ἐγώ$^{rpd-s}$ εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} γράφω^{vnpa} σύ$^{rpd-p}$. **v.2** οἶδα^{vixa1s} γάρ^{c} ὁ^{dafs} προθυμία^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ ὅς^{rrafs} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ καυχάομαι^{vipn1s} Μακεδών^{ndmp} ὅτι^{c} Ἀχαΐα^{nnfs} παρασκευάζω^{vixp3s} ἀπό^{p} πέρυσι^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ζῆλος^{nnms} ἐρεθίζω^{viaa3s} ὁ^{damp} πολύς^{aampc}.

παρεσκευασμένοι ἦτε. μήπως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μα- 4
κεδόνες καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους καταισχυν-
θῶμεν ἡμεῖς ἵνα μή λέγωμεν ὑμεῖς ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ
τῆς καυχήσεως. ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμην παρακαλέσαι 5
τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσω-
σιν τὴν προκατηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν ταύτην ἑτοίμην
εἶναι οὕτως ὡς εὐλογίαν καὶ μὴ ὡς πλεονεξίαν. Τοῦτο δέ ὁ 6
σπείρων φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει καὶ ὁ σπείρων
ἐπ εὐλογίαις ἐπ εὐλογίαις καὶ θερίσει. ἕκαστος καθὼς 7
προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἱλαρὸν
γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ θεός. δυνατὸς δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν 8
περισσεῦσαι εἰς ὑμᾶς ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρ-
κειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν. καθὼς 9
γέγραπται Ἐσκόρπισεν ἔδωκεν τοῖς πένησιν ἡ δικαιοσύνη
αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρμα τῷ 10
σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγήσαι καὶ πληθυναῖ
τὸν σπόρον ὑμῶν καὶ αὐξήσαι τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύ-
νης ὑμῶν, ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἁπλότητα ἥτις 11
κατεργάζεται δι᾽ ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ θεῷ, ὅτι ἡ διακονία 12
τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα
τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολ-

---

v.3 πέμπω^{viaa1s} δέ^{c} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ἵνα^{c} μή^{xo} ὁ^{dnns} καύχημα^{nnns} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnns} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ κενόω^{vsap3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} μέρος^{ndns} οὗτος^{rddns} ἵνα^{c} καθώς^{bo} λέγω^{viia1s} παρασκευάζω^{vpxpnmp} εἰμί^{vspx2p}. **v.4** μή&πώς^{c} ἐάν^{qo} ἔρχομαι^{vsaa3p} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ Μακεδών^{nnmp} καί^{c} εὑρίσκω^{viaa3p} σύ$^{rpa-p}$ ἀπαρασκεύαστος^{aampn} καταισχύνω^{vsap1p} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἵνα^{c} μή^{xo} λέγω^{vspa1p} σύ$^{rpn-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὑπόστασις^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ὁ^{dgfs} καύχησις^{ngfs}. **v.5** ἀναγκαῖος^{aansn} οὖν^{c} ἡγέομαι^{viad1s} παρακαλέω^{vnaa} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ἵνα^{c} προέρχομαι^{vsaa3p} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} προκαταρτίζω^{vsaa3p} ὁ^{dafs} προκαταγγέλλω^{vpxpafs} εὐλογία^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ οὗτος^{rdafs} ἕτοιμος^{aafsn} εἰμί^{vnpx} οὕτω^{bo} ὡς^{bo} εὐλογία^{nafs} καί^{c} μή^{xo} ὡς^{bo} πλεονεξία^{nafs}. **v.6** οὗτος^{rdnns} δέ^{c} ὁ^{dnms} σπείρω^{vppanms} φειδομένως^{bo} φειδομένως^{bo} καί^{c} θερίζω^{vifa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} σπείρω^{vppanms} ἐπί^{p} εὐλογία^{ndfp} ἐπί^{p} εὐλογία^{ndfp} καί^{c} θερίζω^{vifa3s}. **v.7** ἕκαστος^{anmsn} καθώς^{bo} προαιρέω^{vipn3s} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} μή^{xo} ἐκ^{p} λύπη^{ngfs} ἤ^{xo} ἐκ^{p} ἀνάγκη^{ngfs} ἱλαρός^{aamsn} γάρ^{c} δότης^{nams} ἀγαπάω^{vipa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.8** δυνατός^{anmsn} δέ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} πᾶς^{aafsn} χάρις^{nafs} περισσεύω^{vnaa} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἵνα^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adnsn} πάντοτε^{bo} πᾶς^{aafsn} αὐτάρκεια^{nafs} ἔχω^{vppanmp} περισσεύω^{vspa2p} εἰς^{p} πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn}. **v.9** καθώς^{bo} γράφω^{vixp3s} σκορπίζω^{viaa3s} δίδωμι^{viaa3s} ὁ^{ddmp} πένης^{ndmp} ὁ^{dnfs} δικαιοσύνη^{nnfs} αὐτός^{rpgms} μένω^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams}. **v.10** ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐπιχορηγέω^{vppanms} σπέρμα^{nans} ὁ^{ddms} σπείρω^{vppadms} καί^{c} ἄρτος^{nams} εἰς^{p} βρῶσις^{nafs} χορηγέω^{voaa3s} καί^{c} πληθύνω^{voaa3s} ὁ^{dams} σπόρος^{nams} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} αὐξάνω^{voaa3s} ὁ^{danp} γένημα^{nanp} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$. **v.11** ἐν^{p} πᾶς^{adnsn} πλουτίζω^{vpppnmp} εἰς^{p} πᾶς^{aafsn} ἁπλότης^{nafs} ὅστις^{rrnfs} κατεργάζομαι^{vipn3s} διά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ εὐχαριστία^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}.

13 λῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ. διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας
ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας
ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἁπλότητι τῆς κοι-
14 νωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας. καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ
ὑμῶν ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν
15 τοῦ θεοῦ ἐφ ὑμῖν. χάρις δὲ τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ
αὐτοῦ δωρεᾷ.

10 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραό-
τητος καὶ ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν
2 ταπεινὸς ἐν ὑμῖν ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς, δέομαι δὲ τὸ
μὴ παρὼν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ᾗ λογίζομαι τολμῆσαι
ἐπί τινας τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περι-
3 πατοῦντας. ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ κατὰ σάρκα
4 στρατευόμεθα. τὰ γὰρ ὅπλα τῆς στρατείας ἡμῶν οὐ σαρ-
κικὰ ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων.
5 λογισμούς καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κα-
τὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα
6 εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ. καὶ ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες ἐκ-
δικῆσαι πᾶσαν παρακοήν ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή.
7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ
εἶναι τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἀφ᾽ ἑαυτοῦ ὅτι καθὼς αὐτὸς

---

v.12 ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} διακονία^{nnfs} ὁ^{dgfs} λειτουργία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} οὐ^{xo} μόνος^{bo} εἰμί^{vipx3s} προσαναπληρόω^{vppanfs} ὁ^{danp} ὑστέρημα^{nanp} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} ἀλλά^{c} καί^{c} περισσεύω^{vppanfs} διά^{p} πολύς^{agfpn} εὐχαριστία^{ngfp} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.13** διά^{p} ὁ^{dgfs} δοκιμή^{ngfs} ὁ^{dgfs} διακονία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} δοξάζω^{vppanmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} ὑποταγή^{ndfs} ὁ^{dgfs} ὁμολογία^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} καί^{c} ἁπλότης^{ndfs} ὁ^{dgfs} κοινωνία^{ngfs} εἰς^{p} αὐτός^{rpamp} καί^{c} εἰς^{p} πᾶς^{aampn}. **v.14** καί^{c} αὐτός^{rpgmp} δέησις^{ndfs} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἐπιποθέω^{vppagmp} σύ$^{rpa-p}$ διά^{p} ὁ^{dafs} ὑπερβάλλω^{vppaafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐπί^{p} σύ$^{rpd-p}$. **v.15** χάρις^{nnfs} δέ^{c} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} ἀνεκδιήγητος^{adfsn} αὐτός^{rpgms} δωρεά^{ndfs}. **10. v.1** αὐτός^{rpnms} δέ^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ Παῦλος^{nnms} παρακαλέω^{vipa1s} σύ$^{rpa-p}$ διά^{p} ὁ^{dgfs} πραΰτης^{ngfs} καί^{c} ἐπιείκεια^{ngfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ὅς^{rrnms} κατά^{p} πρόσωπον^{nans} μέν^{xo} ταπεινός^{anmsn} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ἄπειμι^{vppxnms} δέ^{c} θαρρέω^{vipa1s} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.2** δέομαι^{vipn1s} δέ^{c} ὁ^{dans} μή^{xo} πάρειμι^{vppxnms} θαρρέω^{vnaa} ὁ^{ddfs} πεποίθησις^{ndfs} ὅς^{rrdfs} λογίζομαι^{vipn1s} τολμάω^{vnaa} ἐπί^{p} τι-σριαμπ ὁ^{damp} λογίζομαι^{vppnamp} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὡς^{bo} κατά^{p} σάρξ^{nafs} περιπατέω^{vppaamp}. **v.3** ἐν^{p} σάρξ^{ndfs} γάρ^{c} περιπατέω^{vppanmp} οὐ^{xo} κατά^{p} σάρξ^{nafs} στρατεύω^{vipm1p}. **v.4** ὁ^{dnnp} γάρ^{c} ὅπλον^{nnnp} ὁ^{dgfs} στρατεία^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ οὐ^{xo} σαρκικός^{annpn} ἀλλά^{c} δυνατός^{annpn} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πρός^{p} καθαίρεσις^{nafs} ὀχύρωμα^{ngnp}. **v.5** λογισμός^{namp} καθαιρέω^{vppanmp} καί^{c} πᾶς^{aansn} ὕψωμα^{nans} ἐπαίρω^{vppmans} κατά^{p} ὁ^{dgfs} γνῶσις^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} αἰχμαλωτίζω^{vppanmp} πᾶς^{aansn} νόημα^{nans} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὑπακοή^{nafs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.6** καί^{c} ἐν^{p} ἕτοιμος^{adnsn} ἔχω^{vppanmp} ἐκδικέω^{vnaa} πᾶς^{aafsn} παρακοή^{nafs} ὅταν^{c} πληρόω^{vsap3s} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnfs} ὑπακοή^{nnfs}.

Χριστοῦ οὕτως καὶ ἡμεῖς Χριστοῦ. ἐάν τε γὰρ καὶ περισ- 8
σότερόν τι καυχήσωμαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν ἡς ἔδωκεν
ὁ κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν
οὐκ αἰσχυνθήσομαι. ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς 9
διὰ τῶν ἐπιστολῶν, ὅτι Αἱ μέν ἐπιστολαὶ φησίν βαρεῖαι καὶ 10
ἰσχυραί ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενὴς καὶ ὁ λόγος
ἐξουθενημένος. τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος ὅτι οἷοί ἐσμεν 11
τῷ λόγῳ δι᾽ ἐπιστολῶν ἀπόντες τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔρ-
γῳ. Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς τισιν 12
τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς
μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιοῦ-
σιν. ἡμεῖς δὲ οὐχι εἰς τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα ἀλλὰ κατὰ 13
τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου ἐ-
φικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς 14
ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτούς ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθά-
σαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα 15
καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις ἐλπίδα δὲ ἔχοντες αὐξα-
νομένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν
κανόνα ἡμῶν εἰς περισσείαν. εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐ- 16
αγγελίσασθαι οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἕτοιμα καυχή-

---

v.7 ὁ^danp κατά^p πρόσωπον^nans βλέπω^vipa2p εἰ^qo τι-σρινμσ πείθω^vixa3s ἑαυτοῦ^rxdms Χριστός^ngms εἰμί^vnpx οὗτος^rdans λογίζομαι^vdpn3s πάλιν^bo ἀπό^p ἑαυτοῦ^rxgms ὅτι^c καθώς^bo αὐτός^rpnms Χριστός^ngms οὕτω^bo καί^c ἐγώ^rpn-p Χριστός^ngms. **v.8** ἐάν^qo τέ^xo γάρ^c καί^c περισσός^aansc τι-σ-ριανσ καυχάομαι^vsad1s περί^p ὁ^dgfs ἐξουσία^ngfs ἐγώ^rpg-p ὅς^rrgfs δίδωμι^viaa3s ὁ^dnms κύριος^nnms ἐγώ^rpd-p εἰς^p οἰκοδομή^nafs καί^c οὐ^xo εἰς^p καθαίρεσις^nafs σύ^rpg-p οὐ^xo αἰσχύνω^vifp1s. **v.9** ἵνα^c μή^xo δοκέω^vsaa2s ὡς^bo ἄν^xo ἐκφοβέω^vnpa σύ^rpa-p διά^p ὁ^dgfp ἐπιστολή^ngfp. **v.10** ὅτι^c ὁ^dnfp μέν^xo ἐπιστολή^nnfp φημί^vipx3s βαρύς^anfpn καί^c ἰσχυρός^anfpn ὁ^dnfs δέ^c παρουσία^nnfs ὁ^dgns σῶμα^ngns ἀσθενής^anfsn καί^c ὁ^dnms λόγος^nnms ἐξουθενέω^vpxpnms. **v.11** οὗτος^rdans λογίζομαι^vdpn3s ὁ^dnms τοιοῦτος^rdnms ὅτι^c οἷος^rcnmp εἰμί^vipx1p ὁ^ddms λόγος^ndms διά^p ἐπιστολή^ngfp ἄπειμι^vppxnmp τοιοῦτος^rdnmp καί^c πάρειμι^vppxnmp ὁ^ddns ἔργον^ndns. **v.12** οὐ^xo γάρ^c τολμάω^vipa1p ἐγκρίνω^vnaa ἤ^xo συγκρίνω^vnaa ἑαυτοῦ^rxamp τι-σριδμπ ὁ^dgmp ἑαυτοῦ^rxamp συνίστημι^vppagmp ἀλλά^c αὐτός^rpnmp ἐν^p ἑαυτοῦ^rxdmp ἑαυτοῦ^rxamp μετρέω^vppanmp καί^c συγκρίνω^vppanmp ἑαυτοῦ^rxamp ἑαυτοῦ^rxdmp οὐ^xo συνίημι^vipa3p. **v.13** ἐγώ^rpn-p δέ^c οὐχί^xo εἰς^p ὁ^danp ἄμετρος^aanpn καυχάομαι^vifd1p ἀλλά^c κατά^p ὁ^dans μέτρον^nans ὁ^dgms κανών^ngms ὅς^rrgms μερίζω^viaa3s ἐγώ^rpd-p ὁ^dnms θεός^nnms μέτρον^ngns ἐφικνέομαι^vnad ἄχρι^p καί^c σύ^rpg-p. **v.14** οὐ^xo γάρ^c ὡς^bo μή^xo ἐφικνέομαι^vppnnmp εἰς^p σύ^rpa-p ὑπερεκτείνω^vipa1p ἑαυτοῦ^rxamp ἄχρι^p γάρ^c καί^c σύ^rpg-p φθάνω^viaa1p ἐν^p ὁ^ddns εὐαγγέλιον^ndns ὁ^dgms Χριστός^ngms. **v.15** οὐ^xo εἰς^p ὁ^danp ἄμετρος^aanpn καυχάομαι^vppnnmp ἐν^p ἀλλότριος^admpn κόπος^ndmp ἐλπίς^nafs δέ^c ἔχω^vppanmp αὐξάνω^vpppgfs ὁ^dgfs πίστις^ngfs σύ^rpg-p ἐν^p σύ^rpd-p μεγαλύνω^vnap κατά^p ὁ^dams κανών^nams ἐγώ^rpg-p εἰς^p περισσεία^nafs.

17, 18 σασθαι. Ὁ δὲ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω, οὐ γὰρ
ὁ ἑαυτὸν συνίστων ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος ἀλλ᾽ ὃν ὁ κύριος
συνίστησιν.

11 Ὄφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τῇ ἀφροσύνῃ ἀλλὰ καὶ
2 ἀνέχεσθέ μου. ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλῳ ἡρμοσάμην
γὰρ ὑμᾶς ἑνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἁγνὴν παραστῆσαι τῷ Χρι-
3 στῷ, φοβοῦμαι δὲ μήπως ὡς ὁ ὄφις Εὔαν ἐξηπάτησεν ἐν
τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ οὕτως φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ
4 τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν. εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμε-
νος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν ἢ πνεῦμα
ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ
5 ἐδέξασθε καλῶς ἠνείχεσθε. λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερη-
6 κέναι τῶν ὑπερ λίαν ἀποστόλων, εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ
ἀλλ οὐ τῇ γνώσει ἀλλ ἐν παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑ-
7 μᾶς. Ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑ-
ψωθῆτε ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην
8 ὑμῖν. ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὀψώνιον πρὸς τὴν
9 ὑμῶν διακονίαν. καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ
κατενάρκησα οὐδενός, τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας καὶ ἐν παντὶ

---

v.16 εἰς^{p} ὁ^{danp} ὑπερέκεινα^{bo} σύ$^{rpg\text{-}p}$ εὐαγγελίζω^{vnam} οὐ^{xo} ἐν^{p} ἀλλότριος^{admsn} κανών^{ndms} εἰς^{p} ὁ^{danp} ἕτοιμος^{aanpn} καυχάομαι^{vnad}. **v.17** ὁ^{dnms} δέ^{c} καυχάομαι^{vppnnms} ἐν^{p} κύριος^{ndms} καυχάομαι^{vdpn3s}. **v.18** οὐ^{xo} γάρ^{c} ὁ^{dnms} ἑαυτοῦ^{rxams} συνίστημι^{vppanms} ἐκεῖνος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} δόκιμος^{anmsn} ἀλλά^{c} ὅς^{rrams} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} συνίστημι^{vipa3s}. **11. v.1** ὄφελον^{i} ἀνέχω^{viin2p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ μικρός^{aansn} ὁ^{ddfs} ἀφροσύνη^{ndfs} ἀλλά^{c} καί^{c} ἀνέχω^{vipn2p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.2** ζηλόω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpa\text{-}p}$ θεός^{ngms} ζῆλος^{ndms} ἁρμόζω^{viam1s} γάρ^{c} σύ$^{rpa\text{-}p}$ εἷς^{ndms} ἀνήρ^{ndms} παρθένος^{nafs} ἁγνός^{aafsn} παρίστημι^{vnaa} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms}. **v.3** φοβέομαι^{vipn1s} δέ^{c} μή&πώς^{c} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} ὄφις^{nnms} Εὔα^{nafs} ἐξαπατάω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πανουργία^{ndfs} αὐτός^{rpgms} οὕτω^{bo} φθείρω^{vsap3s} ὁ^{dnnp} νόημα^{nnnp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ἁπλότης^{ngfs} ὁ^{dgfs} εἰς^{p} ὁ^{dams} Χριστός^{nams}. **v.4** εἰ^{qo} μέν^{xo} γάρ^{c} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} ἄλλος^{aamsn} Ἰησοῦς^{nams} κηρύσσω^{vipa3s} ὅς^{rrams} οὐ^{xo} κηρύσσω^{viaa1p} ἤ^{xo} πνεῦμα^{nans} ἕτερος^{aansn} λαμβάνω^{vipa2p} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} λαμβάνω^{viaa2p} ἤ^{xo} εὐαγγέλιον^{nans} ἕτερος^{aansn} ὅς^{rrans} οὐ^{xo} δέχομαι^{viad2p} καλῶς^{bo} ἀνέχω^{viin2p}. **v.5** λογίζομαι^{vipn1s} γάρ^{c} μηδείς^{aansn} ὑστερέω^{vnxa} ὁ^{dgmp} ὑπέρ^{p} λίαν^{bo} ἀπόστολος^{ngmp}. **v.6** εἰ^{qo} δέ^{c} καί^{c} ἰδιώτης^{nnma} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} ὁ^{ddfs} γνῶσις^{ndfs} ἀλλά^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adnsn} φανερόω^{vppanmp} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn} εἰς^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$. **v.7** ἤ^{xo} ἁμαρτία^{nafs} ποιέω^{viaa1s} ἐμαυτοῦ^{rxams} ταπεινόω^{vppanms} ἵνα^{c} σύ$^{rpn\text{-}p}$ ὑψόω^{vsap2p} ὅτι^{c} δωρεάν^{bo} ὁ^{dans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εὐαγγέλιον^{nans} εὐαγγελίζω^{viam1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.8** ἄλλος^{aafpn} ἐκκλησία^{nafp} συλάω^{viaa1s} λαμβάνω^{vpaanms} ὀψώνιον^{nans} πρός^{p} ὁ^{dafs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ διακονία^{nafs}.

ἀβαρῆ ὑμῖν ἐμαυτὸν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. ἔστιν ἀλήθεια 10
Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ
ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας. διὰ τί ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς ὁ 11
θεὸς οἶδεν. Ὃ δὲ ποιῶ καὶ ποιήσω ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορ- 12
μὴν τῶν θελόντων ἀφορμήν ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὑρεθῶσιν
καθὼς καὶ ἡμεῖς. οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι ἐργάται 13
δόλιοι μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. καὶ 14
οὐ θαυμαστόν, αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς
ἄγγελον φωτός. οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ 15
μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος
ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. Πάλιν λέγω μή τίς με δόξῃ ἄ- 16
φρονα εἶναι, εἰ δὲ μήγε κἂν ὡς ἄφρονα δέξασθέ με ἵνα κἀγὼ
μικρόν τι καυχήσωμαι. ὃ λαλῶ οὐ λαλῶ κατὰ κύριον ἀλλ 17
ὡς ἐν ἀφροσύνῃ ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. ἐ- 18
πεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τήν σάρκα κἀγὼ καυχήσομαι.
ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες, ἀνέ- 19, 20
χεσθε γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ εἴ τις κατεσθίει εἴ τις
λαμβάνει εἴ τις ἐπαίρεται εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει.
κατὰ ἀτιμίαν λέγω ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν ἐν ᾧ δ ἄν τις 21

---

v.9 καί^{c} πάρειμι^{vppxnms} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} ὑστερέω^{vpapnms} οὐ^{xo} καταναρκάω^{viaa1s} οὐδείς^{agmsn} ὁ^{dans} γάρ^{c} ὑστέρημα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ προσαναπληρόω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} ἔρχομαι^{vpaanmp} ἀπό^{p} Μακεδονία^{ngfs} καί^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adnsn} ἀβαρής^{aamsn} σύ$^{rpd-p}$ ἐμαυτοῦ^{rxams} τηρέω^{viaa1s} καί^{c} τηρέω^{vifa1s}. **v.10** εἰμί^{vipx3s} ἀλήθεια^{nnfs} Χριστός^{ngms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} καύχησις^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} οὐ^{xo} φράσσω^{vifp3s} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddnp} κλίμα^{ndnp} ὁ^{dgfs} Ἀχαΐα^{ngfs}. **v.11** διά^{p} τίς^{rqans} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἀγαπάω^{vipa1s} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms} οἶδα^{vixa3s}. **v.12** ὅς^{rrans} δέ^{c} ποιέω^{vipa1s} καί^{c} ποιέω^{vifa1s} ἵνα^{c} ἐκκόπτω^{vsaa1s} ὁ^{dafs} ἀφορμή^{nafs} ὁ^{dgmp} θέλω^{vppagmp} ἀφορμή^{nafs} ἵνα^{c} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} καυχάομαι^{vipn3p} εὑρίσκω^{vsap3p} καθώς^{bo} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$. **v.13** ὁ^{dnmp} γάρ^{c} τοιοῦτος^{rdnmp} ψευδαπόστολος^{nnmp} ἐργάτης^{nnmp} δόλιος^{anmpn} μετασχηματίζω^{vppmnmp} εἰς^{p} ἀπόστολος^{namp} Χριστός^{ngms}. **v.14** καί^{c} οὐ^{xo} θαυμαστός^{annsn} αὐτός^{rpnms} γάρ^{c} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} μετασχηματίζω^{vipm3s} εἰς^{p} ἄγγελος^{nams} φῶς^{ngns}. **v.15** οὐ^{xo} μέγας^{annsn} οὖν^{c} εἰ^{qo} καί^{c} ὁ^{dnmp} διάκονος^{nnmp} αὐτός^{rpgms} μετασχηματίζω^{vipp3p} ὡς^{bo} διάκονος^{nnmp} δικαιοσύνη^{ngfs} ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnns} τέλος^{nnns} εἰμί^{vifx3s} κατά^{p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpgmp}. **v.16** πάλιν^{bo} λέγω^{vipa1s} μή^{xo} τίς^{rinms} ἐγώ$^{rpa-s}$ δοκέω^{vsaa3s} ἄφρων^{aamsn} εἰμί^{vnpx} εἰ^{qo} δέ^{c} μή^{xo} κἄν^{qo} ὡς^{bo} ἄφρων^{aamsn} δέχομαι^{vdad2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἵνα^{c} κἀγώ$^{rpn-s}$ μικρός^{aansn} τι-σριανσ καυχάομαι^{vsad1s}. **v.17** ὅς^{rrans} λαλέω^{vipa1s} οὐ^{xo} λαλέω^{vipa1s} κατά^{p} κύριος^{nams} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} ἐν^{p} ἀφροσύνη^{ndfs} ἐν^{p} οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ὑπόστασις^{ndfs} ὁ^{dgfs} καύχησις^{ngfs}. **v.18** ἐπεί^{c} πολύς^{anmpn} καυχάομαι^{vipn3p} κατά^{p} ὁ^{dafs} σάρξ^{nnafs} κἀγώ$^{rpn-s}$ καυχάομαι^{vifd1s}. **v.19** ἡδέως^{bo} γάρ^{c} ἀνέχω^{vipn2p} ὁ^{dgmp} ἄφρων^{agmpn} φρόνιμος^{anmpn} εἰμί^{vppxnmp}. **v.20** ἀνέχω^{vipn2p} γάρ^{c} εἰ^{qo} τι-σρινμσ σύ$^{rpa-p}$ καταδουλόω^{vipa3s} εἰ^{qo} τι-σρινμσ κατεσθίω^{vipa3s} εἰ^{qo} τι-σρινμσ λαμβάνω^{vipa3s} εἰ^{qo} τι-σρινμσ ἐπαίρω^{vipm3s} εἰ^{qo} τι-σρινμσ σύ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} πρόσωπον^{nans} δέρω^{vipa3s}.

22 τολμᾷ ἐν ἀφροσύνῃ λέγω τολμῶ κἀγώ. Ἑβραῖοί εἰσιν κἀγώ
23 Ἰσραηλῖταί εἰσιν κἀγώ σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν κἀγώ. διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν παραφρονῶν λαλῶ ὑπὲρ ἐγώ, ἐν κόποις περισσοτέρως ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως ἐν θανάτοις πολλάκις. ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις
25 τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον. τρὶς ἐραβδίσθην ἅπαξ ἐλιθάσθην τρὶς ἐναυάγησα νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίη-
26 κα, ὁδοιπορίαις πολλάκις κινδύνοις ποταμῶν κινδύνοις λῃστῶν κινδύνοις ἐκ γένους κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν κινδύνοις ἐν πόλει κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ κινδύνοις ἐν θαλάσσῃ κινδύ-
27 νοις ἐν ψευδαδέλφοις. ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις ἐν λιμῷ καὶ δίψει ἐν νηστείαις πολλάκις ἐν ψύχει
28 καὶ γυμνότητι, χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἡ ἐπισύστασις μου ἡ
29 καθ ἡμέραν ἡ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι.
30, 31 Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχήσομαι. ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶδεν ὁ ὢν εὐ-
32 λογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν Δαμασκη-
33 νῶν πόλιν πιάσαι με θέλων, καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ

---

v.21 κατάᵖ ἀτιμίαⁿᵃᶠˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ ὡςᵇᵒ ὅτιᶜ ἐγώʳᵖⁿ⁻ᵖ ἀσθενέωᵛⁱᵃᵃ¹ᵖ ἐνᵖ ὅςʳʳᵈⁿˢ δέᶜ ἄνˣᵒ τι-σ-ρινμσ τολμάωᵛˢᵖᵃ³ˢ ἐνᵖ ἀφροσύνηⁿᵈᶠˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ τολμάωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ κἀγώʳᵖⁿ⁻ˢ. **v.22** Ἑβραῖοςᵃⁿᵐᵖⁿ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ κἀγώʳᵖⁿ⁻ˢ Ἰσραηλίτηςⁿⁿᵐᵖ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ κἀγώʳᵖⁿ⁻ˢ σπέρμαⁿⁿⁿˢ Ἀβραάμᵗᵖ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ κἀγώʳᵖⁿ⁻ˢ. **v.23** διάκονοςⁿⁿᵐᵖ Χριστόςⁿᵍᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ παραφρονέωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ λαλέωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ ὑπέρᵖ ἐγώʳᵖⁿ⁻ˢ ἐνᵖ κόποςⁿᵈᵐᵖ περισσοτέρωςᵇᵒ ἐνᵖ πληγήⁿᵈᶠᵖ ὑπερβαλλόντωςᵇᵒ ἐνᵖ φυλακήⁿᵈᶠᵖ περισσοτέρωςᵇᵒ ἐνᵖ θάνατοςⁿᵈᵐᵖ πολλάκιςᵇᵒ. **v.24** ὑπόᵖ Ἰουδαῖοςᵃᵍᵐᵖⁿ πεντάκιςᵇᵒ τεσσεράκοντᵗⁿ παράᵖ εἷςⁿᵃᶠˢ λαμβάνωᵛⁱᵃᵃ¹ˢ. **v.25** τρὶςᵇᵒ ῥαβδίζωᵛⁱᵃᵖ³ˢ ἅπαξᵇᵒ λιθάζωᵛⁱᵃᵖ¹ˢ τρὶςᵇᵒ ναυαγέωᵛⁱᵃᵃ¹ˢ νυχθήμερονⁿᵃⁿˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ βυθόςⁿᵈᵐˢ ποιέωᵛⁱˣᵃ¹ˢ. **v.26** ὁδοιπορίαⁿᵈᶠᵖ πολλάκιςᵇᵒ κίνδυνοςⁿᵈᵐᵖ ποταμόςⁿᵍᵐᵖ κίνδυνοςⁿᵈᵐᵖ λῃστήςⁿᵍᵐᵖ κίνδυνοςⁿᵈᵐᵖ ἐκᵖ γένοςⁿᵍⁿˢ κίνδυνοςⁿᵈᵐᵖ ἐκᵖ ἔθνοςⁿᵍⁿᵖ κίνδυνοςⁿᵈᵐᵖ ἐνᵖ πόλιςⁿᵈᶠˢ κίνδυνοςⁿᵈᵐᵖ ἐνᵖ ἐρημίαⁿᵈᶠˢ κίνδυνοςⁿᵈᵐᵖ ἐνᵖ θάλασσαⁿᵈᶠˢ κίνδυνοςⁿᵈᵐᵖ ἐνᵖ ψευδάδελφοςⁿᵈᵐᵖ. **v.27** ἐνᵖ κόποςⁿᵈᵐˢ καίᶜ μόχθοςⁿᵈᵐˢ ἐνᵖ ἀγρυπνίαⁿᵈᶠᵖ πολλάκιςᵇᵒ ἐνᵖ λιμόςⁿᵈᵐˢ καίᶜ δίψοςⁿᵈⁿˢ ἐνᵖ νηστείαⁿᵈᶠᵖ πολλάκιςᵇᵒ ἐνᵖ ψῦχοςⁿᵈⁿˢ καίᶜ γυμνότηςⁿᵈᶠˢ. **v.28** χωρὶςᵇᵒ ὁᵈᵍⁿᵖ παρεκτόςᵇᵒ ὁᵈⁿᶠˢ ἐπισύστασιςⁿⁿᶠˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ ὁᵈⁿᶠˢ καθᵖ ἡμέραⁿᵃᶠˢ ὁᵈⁿᶠˢ μέριμναⁿⁿᶠˢ πᾶςᵃᵍᶠᵖⁿ ὁᵈᵍᶠᵖ ἐκκλησίαⁿᵍᶠᵖ. **v.29** τίςʳᵠⁿᵐˢ ἀσθενέωᵛⁱᵖᵃ³ˢ καίᶜ οὐˣᵒ ἀσθενέωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ τίςʳᵠⁿᵐˢ σκανδαλίζωᵛⁱᵖᵖ³ˢ καίᶜ οὐˣᵒ ἐγώʳᵖⁿ⁻ˢ πυρόωᵛⁱᵖᵖ¹ˢ. **v.30** εἰᵠᵒ καυχάομαιᵛⁿᵖⁿ δεῖᵛⁱᵖᵠ³ˢ ὁᵈᵃⁿᵖ ὁᵈᵍᶠˢ ἀσθένειαⁿᵍᶠˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ καυχάομαιᵛⁱᶠᵈ¹ˢ. **v.31** ὁᵈⁿᵐˢ θεόςⁿⁿᵐˢ καίᶜ πατήρⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ κύριοςⁿᵍᵐˢ Ἰησοῦςⁿᵍᵐˢ Χριστόςⁿᵍᵐˢ οἶδαᵛⁱˣᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ εἰμίᵛᵖᵖˣⁿᵐˢ εὐλογητόςᵃⁿᵐˢⁿ εἰςᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ αἰώνⁿᵃᵐᵖ ὅτιᶜ οὐˣᵒ ψεύδομαιᵛⁱᵖⁿ¹ˢ. **v.32** ἐνᵖ Δαμασκόςⁿᵈᶠˢ ὁᵈⁿᵐˢ ἐθνάρχηςⁿⁿᵐˢ Ἀρέταςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ βασιλεύςⁿᵍᵐˢ φρουρέωᵛⁱⁱᵃ³ˢ ὁᵈᵃᶠˢ Δαμασκηνόςᵃᵍᵐᵖⁿ πόλιςⁿᵃᶠˢ πιάζωᵛⁿᵃᵃ ἐγώʳᵖᵃ⁻ˢ θέλωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ.

ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι, ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀ- **12**
πτασίας καὶ ἀποκαλύψεις κυρίου. οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χρι- 2
στῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα εἴτε
ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα ὁ θεὸς οἶδεν ἁρπαγέντα τὸν
τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄν- 3
θρωπον εἴτε ἐν σώματι εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα ὁ
θεὸς οἶδεν. ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν 4
ἄρρητα ῥήματα ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. ὑπὲρ τοῦ 5
τοιούτου καυχήσομαι ὑπὲρ δὲ ἐμαυτοῦ οὐ καυχήσομαι εἰ
μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. ἐὰν γὰρ θελήσω καυχήσασθαι 6
οὐκ ἔσομαι ἄφρων ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ, φείδομαι δέ μή τις
εἰς ἐμὲ λογίσηται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει τι ἐξ ἐμοῦ.
καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι 7
ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί ἄγγελος Σατᾶν, ἵνα με κολα-
φίζῃ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. ὑπὲρ τούτου τρὶς τὸν κύριον 8
παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ ἐμοῦ. καὶ εἴρηκέν μοι, Ἀρκεῖ 9
σοι ἡ χάρις μου ἡ γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται.
ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου,
ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ ἐμὲ ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ. διὸ εὐ- 10

---

v.33 καίᶜ διάᵖ θυρίςⁿᵍᶠˢ ἐνᵖ σαργάνηⁿᵈᶠˢ χαλάωᵛⁱᵃᵖ¹ˢ διάᵖ ὁᵈᵍⁿˢ τεῖχοςⁿᵍⁿˢ καίᶜ ἐκφεύγωᵛⁱᵃᵃ¹ˢ ὁᵈᵃᶠᵖ χείρⁿᵃᶠᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ. **12. v.1** καυχάομαιᵛⁿᵖⁿ δήˣᵒ οὐˣᵒ συμφέρωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ἐγώʳᵖᵈ-ˢ ἔρχομαιᵛⁱᶠᵈ¹ˢ γάρᶜ εἰςᵖ ὀπτασίαⁿᵃᶠᵖ καίᶜ ἀποκάλυψιςⁿᵃᶠᵖ κύριοςⁿᵍᵐˢ. **v.2** οἶδαᵛⁱˣᵃ¹ˢ ἄνθρωποςⁿᵃᵐˢ ἐνᵖ Χριστόςⁿᵈᵐˢ πρόᵖ ἔτοςⁿᵍⁿᵖ δεκατέσσαρεςⁿᵍⁿᵖ εἴτεᶜ ἐνᵖ σῶμαⁿᵈⁿˢ οὐˣᵒ οἶδαᵛⁱˣᵃ¹ˢ εἴτεᶜ ἐκτόςᵇᵒ ὁᵈᵍⁿˢ σῶμαⁿᵍⁿˢ οὐˣᵒ οἶδαᵛⁱˣᵃ¹ˢ ὁᵈⁿᵐˢ θεόςⁿⁿᵐˢ οἶδαᵛⁱˣᵃ³ˢ ἁρπάζωᵛᵖᵃᵖᵃᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ τοιοῦτοςʳᵈᵃᵐˢ ἕωςᶜ τρίτοςᵃᵍᵐˢⁿ οὐρανόςⁿᵍᵐˢ. **v.3** καίᶜ οἶδαᵛⁱˣᵃ¹ˢ ὁᵈᵃᵐˢ τοιοῦτοςʳᵈᵃᵐˢ ἄνθρωποςⁿᵃᵐˢ εἴτεᶜ ἐνᵖ σῶμαⁿᵈⁿˢ εἴτεᶜ ἔκτοςᵇᵒ ὁᵈᵍⁿˢ σῶμαⁿᵍⁿˢ οὐˣᵒ οἶδαᵛⁱˣᵃ¹ˢ ὁᵈⁿᵐˢ θεόςⁿⁿᵐˢ οἶδαᵛⁱˣᵃ³ˢ. **v.4** ὅτιᶜ ἁρπάζωᵛⁱᵃᵖ³ˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᵐˢ παράδεισοςⁿᵃᵐˢ καίᶜ ἀκούωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἄρρητοςᵃᵃⁿᵖⁿ ῥῆμαⁿᵃⁿᵖ ὅςʳʳᵃⁿᵖ οὐˣᵒ ἔξεστιᵛᵖᵖᵠⁿⁿˢ ἄνθρωποςⁿᵈᵐˢ λαλέωᵛⁿᵃᵃ. **v.5** ὑπέρᵖ ὁᵈᵍᵐˢ τοιοῦτοςʳᵈᵍᵐˢ καυχάομαιᵛⁱᶠᵈ¹ˢ ὑπέρᵖ δέᶜ ἐμαυτοῦʳˣᵍᵐˢ οὐˣᵒ καυχάομαιᵛⁱᶠᵈ¹ˢ εἰᵠᵒ μήˣᵒ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠᵖ ἀσθένειαⁿᵈᶠᵖ ἐγώʳᵖᵍ-ˢ. **v.6** ἐάνᵠᵒ γάρᶜ θέλωᵛˢᵃᵃ¹ˢ καυχάομαιᵛⁿᵃᵈ οὐˣᵒ εἰμίᵛⁱᶠˣ¹ˢ ἄφρωνᵃⁿᵐˢⁿ ἀλήθειαⁿᵃᶠˢ γάρᶜ λέγωᵛⁱᶠᵃ¹ˢ φείδομαιᵛⁱᵖⁿ¹ˢ δέᶜ μήˣᵒ τι-σρινμσ εἰςᵖ ἐγώʳᵖᵃ-ˢ λογίζομαιᵛˢᵃᵈ³ˢ ὑπέρᵖ ὅςʳʳᵃⁿˢ βλέπωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ἐγώʳᵖᵃ-ˢ ἤˣᵒ ἀκούωᵛⁱᵖᵃ³ˢ τι-σριανσ ἐκᵖ ἐγώʳᵖᵍ-ˢ. **v.7** καίᶜ ὁᵈᵈᶠˢ ὑπερβολῇⁿᵈᶠˢ ὁᵈᵍᶠᵖ ἀποκάλυψιςⁿᵍᶠᵖ ἵναᶜ μήˣᵒ ὑπεραίρωᵛˢᵖᵖ¹ˢ διδωμιᵛⁱᵃᵖ³ˢ ἐγώʳᵖᵈ-ˢ σκόλοψⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵈᶠˢ σάρξⁿᵈᶠˢ ἄγγελοςⁿⁿᵐˢ Σατανᾶςᵗᵖ ἵναᶜ ἐγώʳᵖᵃ-ˢ κολαφίζωᵛˢᵖᵃ³ˢ ἵναᶜ μήˣᵒ ὑπεραίρωᵛˢᵖᵖ¹ˢ. **v.8** ὑπέρᵖ οὗτοςʳᵈᵍᵐˢ τρίςᵇᵒ ὁᵈᵃᵐˢ κύριοςⁿᵃᵐˢ παρακαλέωᵛⁱᵃᵃ¹ˢ ἵναᶜ ἀφίστημιᵛˢᵃᵃ³ˢ ἀπόᵖ ἐγώʳᵖᵍ-ˢ. **v.9** καίᶜ λέγωᵛⁱˣᵃ³ˢ ἐγώʳᵖᵈ-ˢ ἀρκέωᵛⁱᵖᵃ³ˢ σύʳᵖᵈ-ˢ ὁᵈⁿᶠˢ χάρις ⁿⁿᶠˢ ἐγώʳᵖᵍ-ˢ ὁᵈⁿᶠˢ γάρᶜ δύναμιςⁿⁿᶠˢ ἐγώʳᵖᵍ-ˢ ἐνᵖ ἀσθένειαⁿᵈᶠˢ τελειόωᵛⁱᵖᵖ³ˢ ἡδέωςᵇᵒ οὖνᶜ μᾶλλονᵇᵒ καυχάομαιᵛⁱᶠᵈ¹ˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠᵖ ἀσθένειαⁿᵈᶠᵖ ἐγώʳᵖᵍ-ˢ ἵναᶜ ἐπισκηνόωᵛˢᵃᵃ³ˢ ἐπ᾽ᵖ ἐγώʳᵖᵃ-ˢ ὁᵈⁿᶠˢ δύναμιςⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ Χριστόςⁿᵍᵐˢ.

δοκῶ ἐν ἀσθενείαις ἐν ὕβρεσιν ἐν ἀνάγκαις ἐν διωγμοῖς ἐν στενοχωρίαις ὑπὲρ Χριστοῦ, ὅταν γὰρ ἀσθενῶ τότε δυνατός
11 εἰμι. Γέγονα ἄφρων καυχώμενος, ὑμεῖς με ἠναγκάσατε ἐγὼ γὰρ ὤφειλον ὑφ ὑμῶν συνίστασθαι, οὐδὲν γὰρ ὑστέ-
12 ρησα τῶν ὑπερ λίαν ἀποστόλων εἰ καὶ οὐδέν εἰμι. τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑ-
13 πομονῇ ἐν σημείοις καὶ τέρασιν καὶ δυνάμεσιν. τί γάρ ἐστιν ὃ ἡττήθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας εἰ μὴ ὅτι αὐ-
τὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν
14 ταύτην. Ἰδοὺ τρίτον ἑτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ οὐ καταναρκήσω, ὑμῶν οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν, ἀλλὰ ὑμᾶς
οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν ἀλ᾽λ οἱ
15 γονεῖς τοῖς τέκνοις. ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδα-πανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν εἰ καὶ περισσοτέρως
16 ὑμᾶς ἀγαπῶν ἧττον ἀγαπῶμαι. ἔστω δέ ἐγὼ οὐ κατεβά-ρησα ὑμᾶς, ἀλ᾽λ ὑπάρχων πανοῦργος δόλῳ ὑμᾶς ἔλαβον.
17 μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς δι᾽ αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα
18 ὑμᾶς. παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν, μή τι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι πε-
19 ριεπατήσαμεν οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν. Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα κατένωπιον τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ λα-

---

v.10 διό^{c} εὐδοκέω^{vipa1s} ἐν^{p} ἀσθένεια^{ndfp} ἐν^{p} ὕβρις^{ndfp} ἐν^{p} ἀνάγκη^{ndfp} ἐν^{p} διωγμός^{ndmp} ἐν^{p} στενοχωρία^{ndfp} ὑπέρ^{p} Χριστός^{ngms} ὅταν^{c} γάρ^{c} ἀσθενέω^{vspa1s} τότε^{bo} δυνατός^{anmsn} εἰμί^{vipx1s}. **v.11** γίνομαι^{vixa1s} ἄφρων^{anmsn} καυχάομαι^{vppnnms} σύ$^{rpn-p}$ ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀναγκάζω^{viaa2p} ἐγώ$^{rpn-s}$ γάρ^{c} ὀφείλω^{viia1s} ὑπό^{p} σύ$^{rpg-p}$ συνίστημι^{vnpp} οὐδείς^{aansn} γάρ^{c} ὑστερέω^{viaa1s} ὁ^{dgmp} ὑπέρ^{p} λίαν^{bo} ἀπόστολος^{ngmp} εἰ^{qo} καί^{c} οὐδείς^{annsn} εἰμί^{vipx1s}. **v.12** ὁ^{dnnp} μέν^{xo} σημεῖον^{nnnp} ὁ^{dgms} ἀπόστολος^{ngms} κατεργάζομαι^{viap3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ὑπομονή^{ndfs} ἐν^{p} σημεῖον^{ndnp} καί^{c} τέρας^{ndnp} καί^{c} δύναμις^{ndfp}. **v.13** τίς^{rqnns} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrans} ἡττάομαι^{viap2p} ὑπέρ^{p} ὁ^{dafp} λοιπός^{aafpn} ἐκκλησία^{nafp} εἰ^{qo} μή^{xo} ὅτι^{c} αὐτός^{rpnms} ἐγώ$^{rpn-s}$ οὐ^{xo} καταναρκάω^{viaa1s} σύ$^{rpg-p}$ χαρίζομαι^{vdad2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dafs} ἀδικία^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.14** ἰδού^{vdaa2s} τρίτος^{aansn} ἑτοίμως^{bo} ἔχω^{vipa1s} ἔρχομαι^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} οὐ^{xo} καταναρκάω^{vifa1s} σύ$^{rpg-p}$ οὐ^{xo} γάρ^{c} ζητέω^{vipa1s} ὁ^{danp} σύ$^{rpg-p}$ ἀλλά^{c} σύ$^{rpa-p}$ οὐ^{xo} γάρ^{c} ὀφείλω^{vipa3s} ὁ^{dnnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{ddmp} γονεύς^{ndmp} θησαυρίζω^{vnpa} ἀλλά^{c} ὁ^{dnmp} γονεύς^{nnmp} ὁ^{ddnp} τέκνον^{ndnp}. **v.15** ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} ἥδέως^{bo} δαπανάω^{vifa1s} καί^{c} ἐκδαπανάω^{vifp1s} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfp} ψυχή^{ngfp} σύ$^{rpg-p}$ εἰ^{qo} καί^{c} περισσοτέρως^{bo} σύ$^{rpa-p}$ ἀγαπάω^{vppanms} ἠττάομαι^{aansn} ἀγαπάω^{vipp1s}. **v.16** εἰμί^{vdpx3s} δέ^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ οὐ^{xo} καταβαρέω^{viaa1s} σύ$^{rpa-p}$ ἀλλά^{c} ὑπάρχω^{vppanms} πανοῦργος^{nnms} δόλος^{ndms} σύ$^{rpa-p}$ λαμβάνω^{viaa1s}. **v.17** μή^{xo} τι-σριαμο ὅς^{rrgmp} ἀποστέλλω^{vixa1s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ διά^{p} αὐτός^{rpgms} πλεονεκτέω^{viaa1s} σύ$^{rpa-p}$. **v.18** παρακαλέω^{viaa1s} Τίτος^{nams} καί^{c} συναποστέλλω^{viaa1s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} μή^{xo} τίς^{rrians} πλεονεκτέω^{viaa3s} σύ$^{rpa-p}$ Τίτος^{nnms} οὐ^{xo} ὁ^{ddns} αὐτός^{rpdns} πνεῦμα^{ndns} περιπατέω^{viaa1p} οὐ^{xo} ὁ^{ddnp} αὐτός^{rpdnp} ἴχνος^{ndnp}.

λοῦμεν, τὰ δὲ πάντα ἀγαπητοί ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς.
φοβοῦμαι γὰρ μήπως ἐλθὼν οὐχ οἵους θέλω εὕρω ὑμᾶς κἀ- 20
γὼ εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μήπως ἔρεις ζῆλοι, θυμοί
ἐριθείαι καταλαλιαί ψιθυρισμοί φυσιώσεις ἀκαταστασίαι,
μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσει ὁ θεός μου πρὸς ὑμᾶς 21
καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν προημαρτηκότων καὶ μὴ μετα-
νοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ᾗ
ἔπραξαν.

Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς, ἐπὶ στόματος δύο μαρ- **13**
τύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. προείρηκα καὶ 2
προλέγω ὡς παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν νῦν γράφω τοῖς
προημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς
τὸ πάλιν οὐ φείσομαι. ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ 3
λαλοῦντος Χριστοῦ ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ
ἐν ὑμῖν. καὶ γὰρ εἰ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας ἀλλὰ ζῇ ἐκ 4
δυνάμεως θεοῦ καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ ἀλλὰ
ζήσομεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς. Ἑαυτοὺς 5
πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει ἑαυτοὺς δοκιμάζετε, ἢ οὐκ
ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστίν εἰ
μή τι ἀδόκιμοί ἐστε. ἐλπίζω δὲ ὅτι γνώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ 6

---

v.19 πάλιν^{bo} δοκέω^{vipa2p} ὅτι^{c} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ἀπολογέομαι^{vipn1p} κατενώπιον^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} λαλέω^{vipa1p} ὁ^{dnnp} δέ^{c} πᾶς^{annpn} ἀγαπητός^{avmpn} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ οἰκοδομή^{ngfs}. **v.20** φοβέομαι^{vipn1s} γάρ^{c} μή&πώς^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} οὐ^{xo} οἷος^{rcanp} θέλω^{vipa1s} εὑρίσκω^{vsaa1s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ εὑρίσκω^{vsap1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ οἷος^{rcams} οὐ^{xo} θέλω^{vipa2p} μή&πώς^{c} ἔρις^{nnfp} ζηλόω^{nnmp} θυμός^{nnmp} ἐριθεία^{nnfp} καταλαλιά^{nnfp} ψιθυρισμός^{nnmp} φυσίωσις^{nnfp} ἀκαταστασία^{nnfp}. **v.21** μή^{xo} πάλιν^{bo} ἔρχομαι^{vpaaams} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ταπεινόω^{vifa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ πρός^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ καί^{c} πενθέω^{vifa1s} πολύς^{aampn} ὁ^{dgmp} προαμαρτάνω^{vpxagmp} καί^{c} μή^{xo} μετανοέω^{vpaagmp} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} ἀκαθαρσία^{ndfs} καί^{c} πορνεία^{ndfs} καί^{c} ἀσέλγεια^{ndfs} ὅς^{rrdfs} πράσσω^{viaa3p}. **13. v.1** τρίτος^{aansn} οὗτος^{rdans} ἔρχομαι^{vipn1s} πρός^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἐπί^{p} στόμα^{ngns} δύο^{tn} μάρτυς^{ngmp} καί^{c} τρεῖς^{ngmp} ἵστημι^{vifp3s} πᾶς^{annsn} ῥῆμα^{nnns}. **v.2** προεῖπον^{vixa1s} καί^{c} προλέγω^{vipa1s} ὡς^{bo} πάρειμι^{vppxnms} ὁ^{dnns} δεύτερος^{annsn} καί^{c} ἄπειμι^{vppxnms} νῦν^{bo} γράφω^{vipa1s} ὁ^{ddmp} προαμαρτάνω^{vpxadmp} καί^{c} ὁ^{ddmp} λοιπός^{admpn} πᾶς^{admpn} ὅτι^{c} ἐάν^{qo} ἔρχομαι^{vsaa1s} εἰς^{p} ὁ^{dans} πάλιν^{bo} οὐ^{xo} φείδομαι^{vifd1s}. **v.3** ἐπεί^{c} δοκιμή^{nafs} ζητέω^{vipa2p} ὁ^{dgms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ λαλέω^{vppagms} Χριστός^{ngms} ὅς^{rrnms} εἰς^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ οὐ^{xo} ἀσθενέω^{vipa3s} ἀλλά^{c} δυνατέω^{vipa3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$. **v.4** καί^{c} γάρ^{c} εἰ^{qo} σταυρόω^{viap3s} ἐκ^{p} ἀσθένεια^{ngfs} ἀλλά^{c} ζάω^{vipa3s} ἐκ^{p} δύναμις^{ngfs} θεός^{ngms} καί^{c} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}p}$ ἀσθενέω^{vipa1p} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} ἀλλά^{c} ζάω^{vifd1p} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} ἐκ^{p} δύναμις^{ngfs} θεός^{ngms} εἰς^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$. **v.5** ἑαυτοῦ^{rxamp} πειράζω^{vdpa2p} εἰ^{qo} εἰμί^{vipx2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ἑαυτοῦ^{rxamp} δοκιμάζω^{vdpa2p} ἤ^{xo} οὐ^{xo} ἐπιγινώσκω^{vipa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ εἰμί^{vipx3s} εἰ^{qo} μή^{xo} τίς^{rinns} ἀδόκιμος^{annmpn} εἰμί^{vipx2p}.

7 ἐσμὲν ἀδόκιμοι. εὐχόμαι δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι
ὑμᾶς κακὸν μηδέν οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν ἀλλ ἵνα
8 ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. οὐ γὰρ
δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας ἀλ᾽λ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας.
9 χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε,
10 τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. διὰ τοῦτο
ταῦτα ἀπὼν γράφω ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κα-
τὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέν μοι ὁ κύριος εἰς οἰκοδομὴν καὶ
11 οὐκ εἰς καθαίρεσιν. Λοιπόν ἀδελφοί χαίρετε καταρτίζεσθε
παρακαλεῖσθε τὸ αὐτὸ φρονεῖτε εἰρηνεύετε καὶ ὁ θεὸς τῆς
12 ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ ὑμῶν. ἀσπάσασθε ἀλλή-
13 λους ἐν ἁγίῳ φιλήματι. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.
14 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ,
καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν.
ἀμήν.

---

v.6 ἐλπίζω^{vipa1s} δέ^{c} ὅτι^{c} γινώσκω^{vifd2p} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1p} ἀδόκιμος^{anmpn}. **v.7** εὔχομαι^{vipn1s} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} μή^{xo} ποιέω^{vnaa} σύ$^{rpa-p}$ κακός^{aansn} μηδείς^{aansn} οὐ^{xo} ἵνα^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ δόκιμος^{anmpn} φαίνω^{vsap1p} ἀλλά^{c} ἵνα^{c} σύ$^{rpn-p}$ ὁ^{dans} καλός^{aansn} ποιέω^{vspa2p} ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ὡς^{bo} ἀδόκιμος^{anmpn} εἰμί^{vspx1p}. **v.8** οὐ^{xo} γάρ^{c} δύναμαι^{vipn1p} τι-σριανσ κατά^{p} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} ἀλλά^{c} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.9** χαίρω^{vipa1p} γάρ^{c} ὅταν^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀσθενέω^{vspa1p} σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} δυνατός^{anmpn} εἰμί^{vspx2p} οὗτος^{rdans} δέ^{c} καί^{c} εὔχομαι^{vipn1p} ὁ^{dafs} σύ$^{rpg-p}$ κατάρτισις^{nafs}. **v.10** διά^{p} οὗτος^{rdans} οὗτος^{rdanp} ἄπειμι^{vppxnms} γράφω^{vipa1s} ἵνα^{c} πάρειμι^{vppxnms} μή^{xo} ἀποτόμως^{bo} χράομαι^{vsad1s} κατά^{p} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} ὅς^{rrafs} δίδωμι^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εἰς^{p} οἰκοδομή^{nafs} καί^{c} οὐ^{xo} εἰς^{p} καθαίρεσις^{nafs}. **v.11** λοιπός^{aansn} ἀδελφός^{nvmp} χαίρω^{vdpa2p} καταρτίζω^{vdpp2p} παρακαλέω^{vdpp2p} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} φρονέω^{vdpa2p} εἰρηνεύω^{vdpa2p} καί^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgfs} ἀγάπη^{ngfs} καί^{c} εἰρήνη^{ngfs} εἰμί^{vifx3s} μετά^{p} σύ$^{rpg-p}$. **v.12** ἀσπάζομαι^{vdad2p} ἀλλήλων^{reamp} ἐν^{p} ἅγιος^{adnsn} φίλημα^{ndns}. **v.13** ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnmp} ἅγιος^{anmpn} πᾶς^{anmpn}. **v.14** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnfs} κοινωνία^{nnfs} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} μετά^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$ ἀμήνth.

Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

Παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ ἀνθρώπων οὐδὲ δι᾽ ἀνθρώπου **1**
ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί ταῖς ἐκ- 2
κλησίαις τῆς Γαλατίας. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ 3
πατρὸς καὶ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. τοῦ δόντος ἑ- 4
αυτὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ὅπως ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ
ἐνεστῶτος αἰῶνος πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ
πατρὸς ἡμῶν. ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. 5
Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαν- 6
τος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον. ὃ οὐκ 7
ἔστιν ἄλλο εἰ μή τινές εἰσιν οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς καὶ θέλον-
τες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. ἀλλὰ καὶ ἐὰν 8
ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ ὃ εὐ-
ηγγελισάμεθα ὑμῖν ἀνάθεμα ἔστω. ὡς προειρήκαμεν καὶ 9
ἄρτι πάλιν λέγω εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ ὃ παρελά-
βετε ἀνάθεμα ἔστω. Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν 10
ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} οὐ^{xo} ἀπό^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} οὐδέ^{bo} διά^{p} ἄνθρωπος^{ngms} ἀλλά^{c} διά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^{c} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ὁ^{dgms} ἐγείρω^{vpaagms} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.2** καί^{c} ὁ^{dnmp} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ πᾶς^{anmpn} ἀδελφός^{nnmp} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgfs} Γαλατία^{ngfs}. **v.3** χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} καί^{c} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.4** ὁ^{dgms} δίδωμι^{vpaagms} ἑαυτοῦ^{rxams} περί^{p} ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὅπως^{bo} ἐξαιρέω^{vsam3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ἐνίστημι^{vpxagms} αἰών^{ngms} πονηρός^{agmsn} κατά^{p} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.5** ὅς^{rrdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.6** θαυμάζω^{vipa1s} ὅτι^{c} οὕτω^{bo} ταχέως^{bo} μετατίθημι^{vipe2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} καλέω^{vpaagms} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} χάρις^{ndfs} Χριστός^{ngms} εἰς^{p} ἕτερος^{aansn} εὐαγγέλιον^{nans}. **v.7** ὅς^{rrnns} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἄλλος^{annsn} εἰ^{qo} μή^{xo} τι-
-σρινμπ εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} ταράσσω^{vppanmp} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} θέλω^{vppanmp} μεταστρέφω^{vnaa} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.8** ἀλλά^{c} καί^{c} ἐάν^{qo} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἤ^{xo} ἄγγελος^{nnms} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} εὐαγγελίζω^{vspm3s} σύ$^{rpd-p}$ παρά^{p} ὅς^{rrans} εὐαγγελίζω^{viam1p} σύ$^{rpd-p}$ ἀνάθεμα^{nnns} εἰμί^{vdpx3s}. **v.9** ὡς^{bo} προλέγω^{vixa1p} καί^{c} ἄρτι^{bo} πάλιν^{bo} λέγω^{vipa1s} εἰ^{qo} τι-σρινμσ σύ$^{rpa-p}$ εὐαγγελίζω^{vipm3s} παρά^{p} ὅς^{rrans} παραλαμβάνω^{viaa2p} ἀνάθεμα^{nnns} εἰμί^{vdpx3s}.

11 Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. Γνωρίζω δὲ ὑμῖν ἀδελφοί
τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ
12 ἄνθρωπον, οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐ-
τό οὔτε ἐδιδάχθην ἀλλὰ δι᾽ ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ.
13 Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊ-
σμῷ ὅτι καθ ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ
14 καὶ ἐπόρθουν αὐτήν. καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ
ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου περισσοτέρως
15 ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. ὅτε δὲ
εὐδόκησεν ὁ θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου
16 καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ. ἀποκαλύψαι τὸν υἱ-
ὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν
17 εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι. οὐδὲ ἀνῆλ-
θον εἰς Ἰεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους ἀλλὰ
ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν.
18 Ἔπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἰεροσόλυμα ἱστορῆσαι
19 Πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. ἕτε-
ρον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν
20 τοῦ κυρίου. ἃ δὲ γράφω ὑμῖν ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὅτι
21 οὐ ψεύδομαι. ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας

---

v.10 ἄρτι^{bo} γάρ^{c} ἄνθρωπος^{namp} πείθω^{vipa1s} ἤ^{xo} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἤ^{xo} ζητέω^{vipa1s} ἄνθρωπος^{ndmp} ἀρέσκω^{vnpa} εἰ^{qo} γάρ^{c} ἔτι^{bo} ἄνθρωπος^{ndmp} ἀρέσκω^{viia1s} Χριστός^{ngms} δοῦλος^{nnms} οὐ^{xo} ἄν^{xo} εἰμί^{viix1s}. **v.11** γνωρίζω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dans} εὐαγγελίζω^{vpapans} ὑπό^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} κατά^{p} ἄνθρωπος^{nams}. **v.12** οὐδέ^{bo} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ παρά^{p} ἄνθρωπος^{ngms} παραλαμβάνω^{viaa1s} αὐτός^{rpans} οὔτε^{c} διδάσκω^{viap1s} ἀλλά^{c} διά^{p} ἀποκάλυψις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.13** ἀκούω^{viaa2p} γάρ^{c} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ἀναστροφή^{nafs} ποτέ^{xo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἰουδαϊσμός^{ndms} ὅτι^{c} κατά^{p} ὑπερβολή^{nafs} διώκω^{viia1s} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} πορθέω^{viia1s} αὐτός^{rpafs}. **v.14** καί^{c} προκόπτω^{viia1s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἰουδαϊσμός^{ndms} ὑπέρ^{p} πολύς^{aampn} συνηλικιώτης^{namp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} γένος^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ περισσοτέρως^{bo} ζηλωτής^{nnms} ὑπάρχω^{vppanms} ὁ^{dgmp} πατρικός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-s}$ παράδοσις^{ngfp}. **v.15** ὅτε^{bo} δέ^{c} εὐδοκέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} ἀφορίζω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐκ^{p} κοιλία^{ngfs} μήτηρ^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} καλέω^{vpaanms} διά^{p} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.16** ἀποκαλύπτω^{vnaa} ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἵνα^{c} εὐαγγελίζω^{vspm1s} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} εὐθέως^{bo} οὐ^{xo} προσανατίθημι^{viam1s} σάρξ^{ndfs} καί^{c} αἷμα^{ndns}. **v.17** οὐδέ^{bo} ἀνέρχομαι^{viaa1s} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs} πρός^{p} ὁ^{damp} πρό^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀπόστολος^{namp} ἀλλά^{c} ἀπέρχομαι^{viaa1s} εἰς^{p} Ἀραβία^{nafs} καί^{c} πάλιν^{bo} ὑποστρέφω^{viaa1s} εἰς^{p} Δαμασκός^{nafs}. **v.18** ἔπειτα^{bo} μετά^{p} ἔτος^{nanp} τρεῖς^{nanp} ἀνέρχομαι^{viaa1s} εἰς^{p} Ἱεροσόλυμα^{nafs} ἱστορέω^{vnaa} Πέτρος^{nams} καί^{c} ἐπιμένω^{viaa1s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἡμέρα^{nafp} δεκαπέντε^{tn}. **v.19** ἕτερος^{aamsn} δέ^{c} ὁ^{dgmp} ἀπόστολος^{ngmp} οὐ^{xo} ὁράω^{viaa1s} εἰ^{qo} μή^{xo} Ἰάκωβος^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.20** ὅς^{rranp} δέ^{c} γράφω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἰδού^{vdaa2s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ψεύδομαι^{vipn1s}.

καὶ τῆς Κιλικίας, ἤμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς 22
ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ. μόνον δὲ ἀκού- 23
οντες ἦσαν ὅτι Ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν
πίστιν ἣν ποτε ἐπόρθει. καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν θεόν. 24

2 Ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς Ἰερο- **2**
σόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον, ἀνέβην 2
δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ
κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν κατ ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν μήπως
εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. ἀλλ οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί 3
Ἕλλην ὢν ἠναγκάσθη περιτμηθῆναι, διὰ δὲ τοὺς παρεισ- 4
άκτους ψευδαδέλφους οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι
τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἵνα ἡμᾶς
καταδουλώσωνται. οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑπο- 5
ταγῇ ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς.
ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι ὁποῖοί ποτε ἦσαν οὐδέν μοι 6
διαφέρει, πρόσωπον θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει ἐμοὶ γὰρ
οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο. ἀλλὰ τοὐναντίον ἰδόν- 7
τες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς
Πέτρος τῆς περιτομῆς. ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀ- 8
ποστολὴν τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη.

---

v.21 ἔπειτα^{bo} ἔρχομαι^{viaa1s} εἰς^{p} ὁ^{danp} κλίμα^{nanp} ὁ^{dgfs} Συρία^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgfs} Κιλικία^{ngfs}. **v.22** εἰμί^{viix1s} δέ^{c} ἀγνοέω^{vpppnms} ὁ^{ddns} πρόσωπον^{ndns} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} ὁ^{ddfp} ἐν^{p} Χριστός^{ndms}. **v.23** μόνος^{bo} δέ^{c} ἀκούω^{vppanmp} εἰμί^{viix3p} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} διώκω^{vppanms} ἐγώ$^{rpa-p}$ ποτέ^{xo} νῦν^{bo} εὐαγγελίζω^{vipm3s} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὅς^{rrafs} ποτέ^{xo} πορθέω^{viia3s}. **v.24** καί^{c} δοξάζω^{viia3p} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dams} θεός^{nams}. **2. v.1** ἔπειτα^{bo} διά^{p} δεκατέσσαρες^{ngnp} ἔτος^{ngnp} πάλιν^{bo} ἀναβαίνω^{viaa1s} εἰς^{p} Ἰεροσόλυμα^{nafs} μετά^{p} Βαρναβᾶς^{ngms} συμπαραλαμβάνω^{vpaanms} καί^{c} Τίτος^{nams}. **v.2** ἀναβαίνω^{viaa1s} δέ^{c} κατά^{p} ἀποκάλυψις^{nafs} καί^{c} ἀνατίθημι^{viam1s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὅς^{rrans} κηρύσσω^{vipa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} δέ^{c} ὁ^{ddmp} δοκέω^{vppadmp} μή&πώς^{c} εἰς^{p} κενός^{aamsn} τρέχω^{vspa1s} ἤ^{xo} τρέχω^{viaa1s}. **v.3** ἀλλά^{c} οὐδέ^{bo} Τίτος^{nnms} ὁ^{dnms} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ Ἕλλην^{nnms} εἰμί^{vppxnms} ἀναγκάζω^{viap3s} περιτέμνω^{vnap}. **v.4** διά^{p} δέ^{c} ὁ^{damp} παρείσακτος^{aampn} ψευδάδελφος^{namp} ὅστις^{rrnmp} παρεισέρχομαι^{viaa3p} κατασκοπέω^{vnaa} ὁ^{dafs} ἐλευθερία^{nafs} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὅς^{rrafs} ἔχω^{vipa1p} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἵνα^{c} ἐγώ$^{rpa-p}$ καταδουλόω^{vsam3p}. **v.5** ὅς^{rrdmp} οὐδέ^{bo} πρός^{p} ὥρα^{nafs} εἴκω^{viaa1p} ὁ^{ddfs} ὑποταγή^{ndfs} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} διαμένω^{vsaa3s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.6** ἀπό^{p} δέ^{c} ὁ^{dgmp} δοκέω^{vppagmp} εἰμί^{vnpx} τι-σριννσ ὁποῖος^{anmpn} ποτέ^{xo} εἰμί^{viix3p} οὐδείς^{annsn} ἐγώ$^{rpd-s}$ διαφέρω^{vipa3s} πρόσωπον^{nans} θεός^{nnms} ἄνθρωπος^{ngms} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ γάρ^{c} ὁ^{dnmp} δοκέω^{vppanmp} οὐδείς^{aansn} προσανατίθημι^{viam3p}. **v.7** ἀλλά^{c} ἐναντίον^{bo} ὁράω^{vpaanmp} ὅτι^{c} πιστεύω^{vixp1s} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgfs} ἀκροβυστία^{ngfs} καθώς^{bo} Πέτρος^{nnms} ὁ^{dgfs} περιτομή^{ngfs}. **v.8** ὁ^{dnms} γάρ^{c} ἐνεργέω^{vpaanms} Πέτρος^{ndms} εἰς^{p} ἀποστολή^{nafs} ὁ^{dgfs} περιτομή^{ngfs} ἐνεργέω^{viaa3s} καί^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ εἰς^{p} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp}.

9 καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι Ἰάκωβος καὶ Κη-
φᾶς καὶ Ἰωάννης οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι δεξιὰς ἔδωκαν
ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾷ κοινωνίας ἵνα ἡμεῖς [μέν] εἰς τὰ ἔθνη
10 αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν, μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνη-
11 μονεύωμεν ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. Ὅτε
δὲ ἦλθεν Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέ-
12 στην ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. πρὸ τοῦ γὰρ ἐλθεῖν τινας ἀπὸ
Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν, ὅτε δὲ ἦλθον ὑπέστελ-
λεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτόν φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς.
13 καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι ὥστε καὶ
14 Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. ἀλλ ὅτε εἶδον
ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου
εἶπον τῷ Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων Εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρ-
χων ἐθνικῶς ζῇς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς τί τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις
15 Ἰουδαΐζειν. Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρ-
16 τωλοί, εἰδότες ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου
ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν
Ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ
καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων
17 νόμου πᾶσα σάρξ. εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χρι-
στῷ εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρτωλοί ἆρα Χριστὸς ἁμαρτίας

---

v.9 καί[c] γινώσκω[vpaanmp] ὁ[dafs] χάρις[nafs] ὁ[dafs] δίδωμι[vpapafs] ἐγώ[rpd-s] Ἰάκωβος[nnms] καί[c] Κηφᾶς[nnms] καί[c] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dnmp] δοκέω[vppanmp] στῦλος[nnmp] εἰμί[vnpx] δεξιός[aafpn] δίδωμι[viaa3p] ἐγώ[rpd-s] καί[c] Βαρναβᾶς[ndms] κοινωνία[ngfs] ἵνα[c] ἐγώ[rpn-p] μέν[xo] εἰς[p] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] αὐτός[rpnmp] δέ[c] εἰς[p] ὁ[dafs] περιτομή[nafs]. **v.10** μόνος[bo] ὁ[dgmp] πτωχός[agmpn] ἵνα[c] μνημονεύω[vspa1p] ὅς[rrans] καί[c] σπουδάζω[viaa1s] αὐτός[rpans] οὗτος[rdans] ποιέω[vnaa]. **v.11** ὅτε[bo] δέ[c] ἔρχομαι[viaa3s] Πέτρος[nnms] εἰς[p] Ἀντιόχεια[nafs] κατά[p] πρόσωπον[nans] αὐτός[rpdms] ἀνθίστημι[viaa1s] ὅτι[c] καταγινώσκω[vpxpnms] εἰμί[viix3s]. **v.12** πρό[p] ὁ[dgms] γάρ[c] ἔρχομαι[vnaa] τι-σριαμπ ἀπό[p] Ἰάκωβος[ngms] μετά[p] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] συνεσθίω[viia3s] ὅτε[bo] δέ[c] ἔρχομαι[viaa3p] ὑποστέλλω[viia3s] καί[c] ἀφορίζω[viia3s] ἑαυτοῦ[rxams] φοβέομαι[vppnnms] ὁ[damp] ἐκ[p] περιτομή[ngfs]. **v.13** καί[c] συνυποκρίνομαι[viap3p] αὐτός[rpdms] καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn] Ἰουδαῖος[anmpn] ὥστε[c] καί[c] Βαρναβᾶς[nnms] συναπάγω[viap3s] αὐτός[rpgmp] ὁ[ddfs] ὑπόκρισις[ndfs]. **v.14** ἀλλά[c] ὅτε[bo] ὁράω[viaa1s] ὅτι[c] οὐ[xo] ὀρθοποδέω[vipa3p] πρός[p] ὁ[dafs] ἀλήθεια[nafs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] λέγω[viaa1s] ὁ[ddms] Πέτρος[ndms] ἔμπροσθεν[p] πᾶς[agmpn] εἰ[qo] σύ[rpn-s] Ἰουδαῖος[anmsn] ὑπάρχω[vppanms] ἐθνικῶς[bo] ζάω[vipa2s] καί[c] οὐ[xo] Ἰουδαϊκῶς[bo] τίς[rqans] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] ἀναγκάζω[vipa2s] Ἰουδαΐζω[vnpa]. **v.15** ἐγώ[rpn-p] φύσις[ndfs] Ἰουδαῖος[anmpn] καί[c] οὐ[xo] ἐκ[p] ἔθνος[ngnp] ἁμαρτωλός[anmpn]. **v.16** οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] οὐ[xo] δικαιόω[vipp3s] ἄνθρωπος[nnms] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] ἐάν[qo] μή[xo] διά[p] πίστις[ngfs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] καί[c] ἐγώ[rpn-p] εἰς[p] Χριστός[nams] Ἰησοῦς[nams] πιστεύω[viaa1p] ἵνα[c] δικαιόω[vsap1p] ἐκ[p] πίστις[ngfs] Χριστός[ngms] καί[c] οὐ[xo] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] διότι[c] οὐ[xo] δικαιόω[vifp3s] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] πᾶς[anfsn] σάρξ[nnfs].

διάκονος μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα ταῦτα πάλιν οἰκο- 18
δομῶ παραβάτην ἐμαυτὸν συνίστημι. ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου 19
νόμῳ ἀπέθανον ἵνα θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνεσταύρωμαι ζῶ 20
δὲ οὐκέτι ἐγώ ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός, ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί
ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ
παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ 21
θεοῦ, εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη ἄρα Χριστὸς δωρεὰν
ἀπέθανεν.

3 Ὦ ἀνόητοι Γαλάται τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν τῇ ἀληθείᾳ μὴ
πείθεσθαι, οἷς κατ ὀφθαλμοὺς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη
ἐν ὑμῖν ἐσταυρωμένος. τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ ὑ- 2
μῶν, ἐξ ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως.
οὕτως ἀνόητοί ἐστε ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτε- 3
λεῖσθε. τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ εἴγε καὶ εἰκῇ. ὁ οὖν ἐπι- 4, 5
χορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν ἐξ
ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως. καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευ- 6
σεν τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, Γινώσκετε 7
ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως οὗτοι εἰσιν υἱοί Ἀβραάμ. προϊδοῦσα 8
δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ θεὸς προευ-
ηγγελίσατο τῷ Ἀβραὰμ ὅτι Ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα

---

v.17 εἰ[qo] δέ[c] ζητέω[vppanmp] δικαιόω[vnap] ἐν[p] Χριστός[ndms] εὑρίσκω[viap1p] καί[c] αὐτός[rpnmp] ἁμαρτωλός[anmpn] ἄρα[xo] Χριστός[nnms] ἁμαρτία[ngfs] διάκονος[nnms] μή[xo] γίνομαι[voad3s]. **v.18** εἰ[qo] γάρ[c] ὅς[rranp] καταλύω[viaa1s] οὗτος[rdanp] πάλιν[bo] οἰκοδομέω[vipa1s] παραβάτης[nams] ἐμαυτοῦ[rxams] συνίστημι[vipa1s]. **v.19** ἐγώ[rpn-s] γάρ[c] διά[p] νόμος[ngms] νόμος[ndms] ἀποθνῄσκω[viaa1s] ἵνα[c] θεός[ndms] ζάω[vsaa1s]. **v.20** Χριστός[ndms] συσταυρόω[vixp1s] ζάω[vipa1s] δέ[c] οὐκέτι[bo] ἐγώ[rpn-s] ζάω[vipa3s] δέ[c] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] Χριστός[nnms] ὅς[rrans] δέ[c] νῦν[bo] ζάω[vipa1s] ἐν[p] σάρξ[ndfs] ἐν[p] πίστις[ndfs] ζάω[vipa1s] ὁ[ddfs] ὁ[dgms] υἱός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ἀγαπάω[vpaagms] ἐγώ[rpa-s] καί[c] παραδίδωμι[vpaagms] ἑαυτοῦ[rxams] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-s]. **v.21** οὐ[xo] ἀθετέω[vipa1s] ὁ[dafs] χάρις[nafs] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰ[qo] γάρ[c] διά[p] νόμος[ngms] δικαιοσύνη[nnfs] ἄρα[xo] Χριστός[nnms] δωρεάν[bo] ἀποθνῄσκω[viaa3s]. **3. v.1** ὦ[i] ἀνόητος[avmpn] Γαλάτης[nvmp] τίς[rqnms] σύ[rpa-p] βασκαίνω[viaa3s] ὁ[ddfs] ἀλήθεια[ndfs] μή[xo] πείθω[vnpp] ὅς[rrdmp] κατά[p] ὀφθαλμός[namp] Ἰησοῦς[nnms] Χριστός[nnms] προγράφω[viap3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] σταυρόω[vpxpnms]. **v.2** οὗτος[rdans] μόνος[bo] θέλω[vipa1s] μανθάνω[vnaa] ἀπό[p] σύ[rpg-p] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] λαμβάνω[viaa2p] ἤ[xo] ἐκ[p] ἀκοή[ngfs] πίστις[ngfs]. **v.3** οὕτω[bo] ἀνόητος[anmpn] εἰμί[vipx2p] ἐνάρχομαι[vpadnmp] πνεῦμα[ndns] νῦν[bo] σάρξ[ndfs] ἐπιτελέω[vipe2p]. **v.4** τοσοῦτος[rdanp] πάσχω[viaa2p] εἰκῇ[bo] εἴ&γε[qo] καί[c] εἰκῇ[bo]. **v.5** ὁ[dnms] οὖν[c] ἐπιχορηγέω[vppanms] σύ[rpd-p] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] καί[c] ἐνεργέω[vppanms] δύναμις[nafp] ἐν[p] σύ[rpd-p] ἐκ[p] ἔργον[ngnp] νόμος[ngms] ἤ[xo] ἐκ[p] ἀκοή[ngfs] πίστις[ngfs]. **v.6** καθώς[bo] Ἀβραάμ[tp] πιστεύω[viaa3s] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] λογίζομαι[viap3s] αὐτός[rpdms] εἰς[p] δικαιοσύνη[nafs]. **v.7** γινώσκω[vdpa2p] ἄρα[xo] ὅτι[c] ὁ[dnmp] ἐκ[p] πίστις[ngfs] οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] υἱός[nnmp] Ἀβραάμ[tp].

9 τὰ ἔθνη, ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πιστῷ Ἀ-
10 βραάμ. ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσὶν ὑπὸ κατάραν εἰσίν,
γέγραπται γὰρ Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσιν
τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐ-
11 τά. ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ θεῷ δῆλον
12 ὅτι Ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται, ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ
πίστεως ἀλλ Ὁ ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς.
13 Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας τοῦ νόμου γε-
νόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα γέγραπται γὰρ, Ἐπικατάρατος
14 πᾶς ὁ κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου. ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία
τοῦ Ἀβραὰμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἵνα τὴν ἐπαγγελίαν
15 τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. Ἀδελφοί κατὰ
ἄνθρωπον λέγω, ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην
16 οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. τῷ δὲ Ἀβραὰμ ἐρρήθη-
σαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ οὐ λέγει Καὶ τοῖς
σπέρμασιν ὡς ἐπὶ πολλῶν ἀλλ ὡς ἐφ ἑνός Καὶ τῷ σπέρματί
17 σου ὅς ἐστιν Χριστός. τοῦτο δὲ λέγω, διαθήκην προκεκυ-
ρωμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς Χριστὸν ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια
καὶ τριάκοντα γεγονὼς νόμος οὐκ ἀκυροῖ εἰς τὸ καταργῆ-

---

v.8 προοράω^{vpaanfs} δέ^{c} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} ὅτι^{c} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} δικαιόω^{vipa3s} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} προευαγγελίζομαι^{viad3s} ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp} ὅτι^{c} ἐνευλογέω^{vifp3p} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp}. **v.9** ὥστε^{c} ὁ^{dnmp} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} εὐλογέω^{vipp3p} σύν^{p} ὁ^{ddms} πιστός^{admsn} Ἀβραάμ^{tp}. **v.10** ὅσος^{rcnmp} γάρ^{c} ἐκ^{p} ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} εἰμί^{vipx3p} ὑπό^{p} κατάρα^{nafs} εἰμί^{vipx3p} γράφω^{vixp3s} γάρ^{c} ἐπικατάρατος^{anmsn} πᾶς^{anmsn} ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} ἐμμένω^{vipa3s} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn} ὁ^{ddnp} γράφω^{vpxpdnp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} βιβλίον^{ndns} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὁ^{dgms} ποιέω^{vnaa} αὐτός^{rpanp}. **v.11** ὅτι^{c} δέ^{c} ἐν^{p} νόμος^{ndms} οὐδείς^{anfsn} δικαιόω^{vipp3s} παρά^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} δῆλος^{annsn} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} δίκαιος^{anmsn} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} ζάω^{vifd3s}. **v.12** ὁ^{dnms} δέ^{c} νόμος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} αὐτός^{rpanp} ἄνθρωπος^{nnms} ζάω^{vifd3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdnp}. **v.13** Χριστός^{nnms} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐξαγοράζω^{viaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} κατάρα^{ngfs} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} γίνομαι^{vpadnms} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ κατάρα^{nnfs} γράφω^{vixp3s} γάρ^{c} ἐπικατάρατος^{anmsn} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} κρεμάννυμι^{vppmnms} ἐπί^{p} ξύλον^{ngns}. **v.14** ἵνα^{c} εἰς^{p} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} ὁ^{dnfs} εὐλογία^{nnfs} ὁ^{dgms} Ἀβραάμ^{tp} γίνομαι^{vsad3s} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἵνα^{c} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} λαμβάνω^{vsaa1p} διά^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs}. **v.15** ἀδελφός^{nvmp} κατά^{p} ἄνθρωπος^{nams} λέγω^{vipa1s} ὅμως^{c} ἄνθρωπος^{ngms} κυρόω^{vpxpafs} διαθήκη^{nafs} οὐδείς^{anfsn} ἀθετέω^{vipa3s} ἤ^{xo} ἐπιδιατάσσομαι^{vipn3s}. **v.16** ὁ^{ddms} δέ^{c} Ἀβραάμ^{tp} ῥέω^{viap3p} ὁ^{dnfp} ἐπαγγελία^{nnfp} καί^{c} ὁ^{ddns} σπέρμα^{ndns} αὐτός^{rpgms} οὐ^{xo} λέγω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{ddnp} σπέρμα^{ndnp} ὡς^{bo} ἐπί^{p} πολύς^{agnpn} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} ἐπί^{p} εἷς^{ngns} καί^{c} ὁ^{ddns} σπέρμα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} Χριστός^{nnms}.

σαι τὴν ἐπαγγελίαν. εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία οὐκέτι 18
ἐξ ἐπαγγελίας, τῷ δὲ Ἀβραὰμ δι᾽ ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ
θεός. Τί οὖν ὁ νόμος τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη 19
ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται διαταγεὶς δι᾽ ἀγγέ-
λων ἐν χειρὶ μεσίτου. ὁ δὲ μεσίτης ἑνὸς οὐκ ἔστιν ὁ δὲ 20
θεὸς εἷς ἐστιν. Ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ θε- 21
οῦ μὴ γένοιτο εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζῳοποιῆσαι
ὄντως ἂν ἐκ νόμου ἦν ἡ δικαιοσύνη, ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ 22
γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως
Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν. Πρὸ τοῦ δὲ ἐλ- 23
θεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι
εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ὥστε ὁ νόμος 24
παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν ἵνα ἐκ πίστεως δι-
καιωθῶμεν, ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδα- 25
γωγόν ἐσμεν. Πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως 26
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε Χρι- 27
στὸν ἐνεδύσασθε. οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην οὐκ ἔνι 28
δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ, πάντες γὰρ
ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ ἄρα 29

---

v.17 οὗτος^{rdans} δέ^{c} λέγω^{vipa1s} διαθήκη^{nafs} προκυρόω^{vpxpafs} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰς^{p} Χριστός^{nams} ὁ^{dnms} μετά^{p} ἔτος^{nanp} τετρακόσιοι^{nanp} καί^{c} τριάκοντα^{tn} γίνομαι^{vpxanms} νόμος^{nnms} οὐ^{xo} ἀκυρόω^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} καταργέω^{vnaa} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs}. **v.18** εἰ^{qo} γάρ^{c} ἐκ^{p} νόμος^{ngms} ὁ^{dnfs} κληρονομία^{nnfs} οὐκέτι^{bo} ἐκ^{p} ἐπαγγελία^{ngfs} ὁ^{ddms} δέ^{c} Ἀβραάμ^{tp} διά^{p} ἐπαγγελία^{ngfs} χαρίζομαι^{vixn3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.19** τίς^{rqnns} οὖν^{c} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} ὁ^{dgfp} παράβασις^{ngfp} χάριν^{bo} προστίθημι^{viap3s} ἄχρι^{p} ὅς^{bo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnns} σπέρμα^{nnns} ὅς^{rrdms} ἐπαγγέλλομαι^{vixn3s} διατάσσω^{vpapnms} διά^{p} ἄγγελος^{ngmp} ἐν^{p} χείρ^{ndfs} μεσίτης^{ngms}. **v.20** ὁ^{dnms} δέ^{c} μεσίτης^{nnms} εἷς^{ngms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} εἷς^{nnms} εἰμί^{vipx3s}. **v.21** ὁ^{dnms} οὖν^{c} νόμος^{nnms} κατά^{p} ὁ^{dgfp} ἐπαγγελία^{ngfp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} εἰ^{qo} γάρ^{c} δίδωμι^{viap3s} νόμος^{nnms} ὁ^{dnms} δύναμαι^{vppnnms} ζῳοποιέω^{vnaa} ὄντως^{bo} ἄν^{xo} ἐκ^{p} νόμος^{ngms} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnfs} δικαιοσύνη^{nnfs}. **v.22** ἀλλά^{c} συγκλείω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ὑπό^{p} ἁμαρτία^{nafs} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} ἐπαγγελία^{nnfs} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} δίδωμι^{vsap3s} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp}. **v.23** πρό^{p} ὁ^{dgms} δέ^{c} ἔρχομαι^{vnaa} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὑπό^{p} νόμος^{nams} φρουρέω^{viip1p} συγκλείω^{vpxpnmp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} μέλλω^{vppaafs} πίστις^{nafs} ἀποκαλύπτω^{vnap}. **v.24** ὥστε^{c} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} παιδαγωγός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-p}$ γίνομαι^{vixa3s} εἰς^{p} Χριστός^{nams} ἵνα^{c} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} δικαιόω^{vsap1p}. **v.25** ἔρχομαι^{vpaagfs} δέ^{c} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} οὐκέτι^{bo} ὑπό^{p} παιδαγωγός^{nams} εἰμί^{vipx1p}. **v.26** πᾶς^{anmpn} γάρ^{c} υἱός^{nnmp} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx2p} διά^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.27** ὅσος^{rcnmp} γάρ^{c} εἰς^{p} Χριστός^{nams} βαπτίζω^{viap2p} Χριστός^{nams} ἐνδύω^{viam2p}. **v.28** οὐ^{xo} ἔνι^{vipx3s} Ἰουδαῖος^{anmsn} οὐδέ^{bo} Ἕλλην^{nnms} οὐ^{xo} ἔνι^{vipx3s} δοῦλος^{nnms} οὐδέ^{bo} ἐλεύθερος^{anmsn} οὐ^{xo} ἔνι^{vipx3s} ἄρσην^{nnns} καί^{c} θῆλυς^{annsn} πᾶς^{anmpn} γάρ^{c} σύ$^{rpn-p}$ εἷς^{nnms} εἰμί^{vipx2p} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}.

τοῦ Ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ καὶ κατ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

4 Λέγω δέ ἐφ ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν οὐ-
2 δὲν διαφέρει δούλου κύριος πάντων ὤν. ἀλλὰ ὑπὸ ἐπι-
τρόπους ἐστὶν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ
3 πατρός. οὕτως καὶ ἡμεῖς ὅτε ἦμεν νήπιοι ὑπὸ τὰ στοιχεῖα
4 τοῦ κόσμου ἦμεν δεδουλωμένοι, ὅτε δὲ ἦλθεν τὸ πλήρωμα
τοῦ χρόνου ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ γενόμενον
5 ἐκ γυναικός γενόμενον ὑπὸ νόμον. ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον
6 ἐξαγοράσῃ ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. Ὅτι δέ ἐστε
υἱοί ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς
7 καρδίας ὑμῶν, κρᾶζον Αββα ὁ πατήρ. ὥστε οὐκέτι εἶ δοῦ-
λος ἀλλ υἱός, εἰ δὲ υἱός καὶ κληρονόμος θεοῦ διὰ Χριστοῦ.
8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς μὴ φύσει
9 οὖσιν θεοῖς, νῦν δὲ γνόντες θεόν μᾶλλον δὲ γνωσθέντες
ὑπὸ θεοῦ πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτω-
10 χὰ στοιχεῖα οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε. ἡμέρας
11 παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς. φο-
12 βοῦμαι ὑμᾶς μήπως εἰκῇ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. Γίνεσθε
ὡς ἐγώ ὅτι κἀγὼ ὡς ὑμεῖς ἀδελφοί δέομαι ὑμῶν οὐδέν με
13 ἠδικήσατε, οἴδατε δὲ ὅτι δι᾽ ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγ-

---

v.29 εἰqo δέc σύrpn-p Χριστόςngms ἄραxo ὁdgms Ἀβραάμtp σπέρμαnnns εἰμίvipx2p καίc κατάp ἐπαγγελίαnafs κληρονόμοςnnmp. **4. v.1** λέγωvipa1s δέc ἐπίp ὅσοςrcams χρόνοςnams ὁdnms κληρονόμοςnnms νήπιοςanmsn εἰμίvipx3s οὐδείςaansn διαφέρωvipa3s δοῦλοςngms κύριοςnnms πᾶςagmpn εἰμιvppxnms. **v.2** ἀλλάc ὑπόp ἐπίτροποςnamp εἰμίvipx3s καίc οἰκονόμοςnamp ἄχριp ὁdgfs προθεσμίαngfs ὁdgms πατήρngms. **v.3** οὕτωbo καίc ἐγώrpn-p ὅτεbo εἰμίviix1p νήπιοςanmpn ὑπόp ὁdanp στοιχεῖονnanp ὁdgms κόσμοςngms εἰμίviix1p δουλόωvpxpnmp. **v.4** ὅτεbo δέc ἔρχομαιviaa3s ὁdnns πλήρωμαnnns ὁdgms χρόνοςngms ἐξαποστέλλωviaa3s ὁdnms θεόςnnms ὁdams υἱόςnams αὐτόςrpgms γίνομαιvpadams ἐκp γυνήngfs γίνομαιvpadams ὑπόp νόμοςnams. **v.5** ἵναc ὁdamp ὑπόp νόμοςnams ἐξαγοράζωvsaa3s ἵναc ὁdafs υἱοθεσίαnafs ἀπολαμβάνωvsaa1p. **v.6** ὅτιc δέc εἰμίvipx2p υἱόςnnmp ἐξαποστέλλωviaa3s ὁdnms θεόςnnms ὁdans πνεῦμαnans ὁdgms υἱόςngms αὐτόςrpgms εἰςp ὁdafp καρδίαnafp σύrpg-p κράζωvppaans ἀββάtp ὁdnms πατήρnnms. **v.7** ὥστεc οὐκέτιbo εἰμίvipx2s δοῦλοςnnms ἀλλάc υἱόςnnms εἰqo δέc υἱόςnnms καίc κληρονόμοςnnms θεόςngms διάp Χριστόςngms. **v.8** ἀλλάc τότεbo μένxo οὐxo οἶδαvpxanmp θεόςnams δουλεύωviaa2p ὁddmp μήxo φύσιςndfs εἰμίvppxdmp θεόςndmp. **v.9** νῦνbo δέc γινώσκωvpaanmp θεόςnams μᾶλλονbo δέc γινώσκωvpapnmp ὑπόp θεόςngms πῶςbo ἐπιστρέφωvipa2p πάλινbo ἐπίp ὁdanp ἀσθενήςaanpn καίc πτωχόςaanpn στοιχεῖονnanp ὅςrrdnp πάλινbo ἄνωθενbo δουλεύωvnpa θέλωvipa2p. **v.10** ἡμέραnafp παρατηρέωvipm2p καίc μήνnamp καίc καιρόςnamp καίc ἐνιαυτόςnamp. **v.11** φοβέομαιvipn1s σύrpa-p μή&πώςc εἰκῇbo κοπιάωvixa1s εἰςp σύrpa-p. **v.12** γίνομαιvdpn2p ὡςbo ἐγώrpn-s ὅτιc κἀγώrpn-s ὡςbo σύrpn-p ἀδελφόςnvmp δέομαιvipn1s σύrpg-p οὐδείςaansn ἐγώrpa-s ἀδικέωviaa2p.

γελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον. καὶ τὸν πειρασμὸν μου τὸν 14
ἐν τῇ σαρκί μοῦ οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξεπτύσατε ἀλ᾽λ
ὡς ἄγγελον θεοῦ ἐδέξασθέ με ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν. τίς οὖν 15
ἦν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατὸν
τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἂν ἐδώκατέ μοι. ὥστε 16
ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν. ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ 17
καλῶς ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε,
καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε καὶ μὴ μόνον ἐν 18
τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς. τεκνία μου οὓς πάλιν ὠδίνω 19
ἄχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἤθελον δὲ παρεῖναι 20
πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου ὅτι ἀποροῦμαι
ἐν ὑμῖν. Λέγετέ μοι οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι τὸν νόμον 21
οὐκ ἀκούετε. γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν 22
ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. ἀλλ ὁ μὲν 23
ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευ-
θέρας διὰ τῆς ἐπαγγελίας. ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα, 24
αὗται γάρ εἰσιν δύο διαθῆκαι μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ εἰς
δουλείαν γεννῶσα ἥτις ἐστὶν Ἁγάρ. τὸ γὰρ Ἁγὰρ Σινᾶ ὄρος 25
ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἰερουσαλήμ δου-
λεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. ἡ δὲ ἄνω Ἰερουσαλὴμ 26

---

v.13 οἶδα^{vixa2p} δέ^{c} ὅτι^{c} διά^{p} ἀσθένεια^{nafs} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} εὐαγγελίζω^{viam1s} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dans} πρότερος^{aansn}. **v.14** καί^{c} ὁ^{dams} πειρασμός^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὐ^{xo} ἐξουθενέω^{viaa2p} οὐδέ^{bo} ἐκπτύω^{viaa2p} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} ἄγγελος^{nams} θεός^{ngms} δέχομαι^{viad2p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὡς^{bo} Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.15** τίς^{rqnms} οὖν^{c} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} μακαρισμός^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ μαρτυρέω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} σύ$^{rpg-p}$ ἐξορύσσω^{vpaanmp} ἄν^{xo} δίδωμι^{viaa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.16** ὥστε^{c} ἐχθρός^{anmsn} σύ$^{rpg-p}$ γίνομαι^{vixa1s} ἀληθεύω^{vppanms} σύ$^{rpd-p}$. **v.17** ζηλόω^{vipa3p} σύ$^{rpa-p}$ οὐ^{xo} καλῶς^{bo} ἀλλά^{c} ἐκκλείω^{vnaa} σύ$^{rpa-p}$ θέλω^{vipa3p} ἵνα^{c} αὐτός^{rpamp} ζηλόω^{vspa2p}. **v.18** καλός^{annsn} δέ^{c} ὁ^{dnns} ζηλόω^{vnpp} ἐν^{p} καλός^{adnsn} πάντοτε^{bo} καί^{c} μή^{xo} μόνος^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} πάρειμι^{vnpx} ἐγώ$^{rpa-s}$ πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.19** τεκνίον^{nvnp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅς^{rramp} πάλιν^{bo} ὠδίνω^{vipa1s} ἄχρι^{p} ὅς^{bo} μορφόω^{vsap3s} Χριστός^{nnms} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$. **v.20** θέλω^{viia1s} δέ^{c} πάρειμι^{vnpx} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἄρτι^{bo} καί^{c} ἀλλάσσω^{vnaa} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} ἀπορέω^{vipm1s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$. **v.21** λέγω^{vdpa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnmp} ὑπό^{p} νόμος^{nams} θέλω^{vppanmp} εἰμί^{vnpx} ὁ^{dams} νόμος^{nams} οὐ^{xo} ἀκούω^{vipa2p}. **v.22** γράφω^{vixp3s} γάρ^{c} ὅτι^{c} Ἀβραάμ^{tp} δύο^{tn} υἱός^{namp} ἔχω^{viaa3s} εἷς^{nams} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} παιδίσκη^{ngfs} καί^{c} εἷς^{nams} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ἐλεύθερος^{agfsn}. **v.23** ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} μέν^{xo} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} παιδίσκη^{ngfs} κατά^{p} σάρξ^{nafs} γεννάω^{vixp3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ἐλεύθερος^{agfsn} διά^{p} ὁ^{dgfs} ἐπαγγελία^{ngfs}. **v.24** ὅστις^{rrnnp} εἰμί^{vipx3s} ἀλληγορέω^{vpppnnp} οὗτος^{rdnfp} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3p} δύο^{tn} διαθήκη^{nnfp} εἷς^{nnfs} μέν^{xo} ἀπό^{p} ὄρος^{ngns} Σινᾶ^{tp} εἰς^{p} δουλεία^{nafs} γεννάω^{vppanfs} ὅστις^{rrnfs} εἰμί^{vipx3s} Ἁγάρ^{tp}. **v.25** ὁ^{dnns} γάρ^{c} Ἁγάρ^{tp} Σινᾶ^{tp} ὄρος^{nnns} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἀραβία^{ndfs} συστοιχέω^{vipa3s} δέ^{c} ὁ^{ddfs} νῦν^{bo} Ἰερουσαλήμ^{tp} δουλεύω^{vipa3s} δέ^{c} μετά^{p} ὁ^{dgnp} τέκνον^{ngnp} αὐτός^{rpgfs}.

27 ἐλευθέρα ἐστίν ἥτις ἐστὶν μήτηρ πάντων ἡμῶν, γέγραπται
γάρ Εὐφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα ῥῆξον καὶ βόησον
ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον
28 ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα. ἡμεῖς δέ ἀδελφοί κατὰ Ἰσαὰκ
29 ἐπαγγελίας τέκνα ἐσμέν. ἀλλ ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα
30 γεννηθεὶς ἐδίωκεν τὸν κατὰ πνεῦμα οὕτως καὶ νῦν. ἀλλὰ
τί λέγει ἡ γραφή Ἔκβαλε τὴν παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐ-
τῆς, οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ
31 τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας. ἄρα, ἀδελφοί οὐκ ἐσμὲν παιδί-
σκης τέκνα ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας.

5 τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν ᾗ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν, στήκετε
2 καὶ μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. Ἴδε ἐγὼ Παῦλος
λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφε-
3 λήσει. μαρτύρομαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνο-
4 μένῳ ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. κατηρ-
γήθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε τῆς
5 χάριτος ἐξεπέσατε. ἡμεῖς γὰρ πνεύματι ἐκ πίστεως ἐλπίδα
6 δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε
περιτομή τι ἰσχύει οὔτε ἀκροβυστία ἀλλὰ πίστις δι᾽ ἀγάπης
7 ἐνεργουμένη. Ἐτρέχετε καλῶς, τίς ὑμᾶς ἐνέκοψεν τῇ ἀ-
8 ληθείᾳ μὴ πείθεσθαι. ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος

---

v.26 ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἄνω^{bo} Ἰερουσαλήμ^{tp} ἐλεύθερος^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὅστις^{rrnfs} εἰμί^{vipx3s} μήτηρ^{nnfs} πᾶς^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.27** γράφω^{vixp3s} γάρ^{c} εὐφραίνω^{vdap2s} στεῖρα^{nvfs} ὁ^{dnfs} οὐ^{xo} τίκτω^{vppanfs} ῥήγνυμι^{vdaa2s} καί^{c} βοάω^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} οὐ^{xo} ὠδίνω^{vppanfs} ὅτι^{c} πολύς^{annpn} ὁ^{dnnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dgfs} ἔρημος^{agfsn} μᾶλλον^{bo} ἤ^{xo} ὁ^{dgfs} ἔχω^{vppagfs} ὁ^{dams} ἀνήρ^{nams}. **v.28** ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ἀδελφός^{nvmp} κατά^{p} Ἰσαάκ^{tp} ἐπαγγελία^{ngfs} τέκνον^{nnnp} εἰμί^{vipx1p}. **v.29** ἀλλά^{c} ὥσπερ^{bo} τότε^{bo} ὁ^{dnms} κατά^{p} σάρξ^{nafs} γεννάω^{vpapnms} διώκω^{viia3s} ὁ^{dams} κατά^{p} πνεῦμα^{nans} οὕτω^{bo} καί^{c} νῦν^{bo}. **v.30** ἀλλά^{c} τίς^{rqans} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} ἐκβάλλω^{vdaa2s} ὁ^{dafs} παιδίσκη^{nafs} καί^{c} ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpgfs} οὐ^{xo} γάρ^{c} μή^{xo} κληρονομέω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgfs} παιδίσκη^{ngfs} μετά^{p} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgfs} ἐλεύθερος^{agfsn}. **v.31** ἄρα^{xo} ἀδελφός^{nvmp} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1p} παιδίσκη^{ngfs} τέκνον^{nnnp} ἀλλά^{c} ὁ^{dgfs} ἐλεύθερος^{agfsn}. **5. v.1** ὁ^{ddfs} ἐλευθερία^{ndfs} οὖν^{c} ὅς^{rrdfs} Χριστός^{nnms} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐλευθερόω^{viaa3s} στήκω^{vdpa2p} καί^{c} μή^{xo} πάλιν^{bo} ζυγός^{ndms} δουλεία^{ngfs} ἐνέχω^{vdpp2p}. **v.2** ἴδε^{i} ἐγώ$^{rpn-s}$ Παῦλος^{nnms} λέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἐάν^{qo} περιτέμνω^{vspp2p} Χριστός^{nnms} σύ$^{rpa-p}$ οὐδείς^{aansn} ὠφελέω^{vifa3s}. **v.3** μαρτύρομαι^{vipn1s} δέ^{c} πάλιν^{bo} πᾶς^{admsn} ἄνθρωπος^{ndms} περιτέμνω^{vpppdms} ὅτι^{c} ὀφειλέτης^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὅλος^{aamsn} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ποιέω^{vnaa}. **v.4** καταργέω^{viap2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ὅστις^{rrnmp} ἐν^{p} νόμος^{ndms} δικαιόω^{vipp2p} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} ἐκπίπτω^{viaa2p}. **v.5** ἐγώ$^{rpn-p}$ γάρ^{c} πνεῦμα^{ndns} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} ἐλπίς^{nafs} δικαιοσύνη^{ngfs} ἀπεκδέχομαι^{vipn1p}. **v.6** ἐν^{p} γάρ^{c} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} οὔτε^{c} περιτομή^{nnfs} τι-σριανσ ἰσχύω^{vipa3s} οὔτε^{c} ἀκροβυστία^{nnfs} ἀλλά^{c} πίστις^{nnfs} διά^{p} ἀγάπη^{ngfs} ἐνεργέω^{vppmnfs}. **v.7** τρέχω^{viia2p} καλῶς^{bo} τίς^{rqnms} σύ$^{rpa-p}$ ἐγκόπτω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} μή^{xo} πείθω^{vnpp}.

ὑμᾶς. μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. ἐγὼ πέποιθα 9, 10
εἰς ὑμᾶς ἐν κυρίῳ ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε, ὁ δὲ ταράσ-
σων ὑμᾶς βαστάσει τὸ κρίμα ὅστις ἂν ᾖ. ἐγὼ δέ ἀδελφοί 11
εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω τί ἔτι διώκομαι ἄρα κατήργηται
τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ 12
ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. Ὑμεῖς γὰρ ἐπ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε 13
ἀδελφοί, μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί
ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. ὁ γὰρ πᾶς νό- 14
μος ἐν ἑνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον
σου ὡς εαυτόν. εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε 15
βλέπετε μὴ ὑπό ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. Λέγω δέ πνεύματι 16
περιπατεῖτε καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. ἡ γὰρ 17
σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς
σαρκός ταῦτα δὲ ἀντίκειται ἀλλήλοις ἵνα μὴ ἃ ἂν θέλητε
ταῦτα ποιῆτε. εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. 18
φανερὰ δέ ἐστιν τὰ ἔργα τῆς σαρκός ἅτινά ἐστιν μοιχεία, 19
πορνεία ἀκαθαρσία ἀσέλγεια. εἰδωλολατρεία φαρμακεία 20
ἔχθραι ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί ἐριθείαι διχοστασίαι αἱρέσεις.
φθόνοι φόνοι, μέθαι κῶμοι καὶ τὰ ὅμοια τούτοις ἃ προ- 21
λέγω ὑμῖν καθὼς καὶ προεῖπον ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσον-

---

v.8 ὁ^{dnfs} πεισμονή^{nnfs} οὐ^{xo} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} καλέω^{vppagms} σύ$^{rpa\text{-}p}$. **v.9** μικρός^{anfsn} ζύμη^{nnfs} ὅλος^{aansn} ὁ^{dans} φύραμα^{nans} ζυμόω^{vipa3s}. **v.10** ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ πείθω^{vixa1s} εἰς^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἐν^{p} κύριος^{ndms} ὅτι^{c} οὐδείς^{aansn} ἄλλος^{aansn} φρονέω^{vifa2p} ὁ^{dnms} δέ^{c} ταράσσω^{vppanms} σύ$^{rpa\text{-}p}$ βαστάζω^{vifa3s} ὁ^{dans} κρίμα^{nans} ὅστις^{rrnms} ἄν^{xo} εἰμί^{vspx3s}. **v.11** ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} ἀδελφός^{nvmp} εἰ^{qo} περιτομή^{nafs} ἔτι^{bo} κηρύσσω^{vipa1s} τίς^{rqans} ἔτι^{bo} διώκω^{vipp1s} ἄρα^{xo} καταργέω^{vixp3s} ὁ^{dnns} σκάνδαλον^{nnns} ὁ^{dgms} σταυρός^{ngms}. **v.12** ὄφελον^{i} καί^{c} ἀποκόπτω^{vifm3p} ὁ^{dnmp} ἀναστατόω^{vppanmp} σύ$^{rpa\text{-}p}$. **v.13** σύ$^{rpn\text{-}p}$ γάρ^{c} ἐπί^{p} ἐλευθερία^{ndfs} καλέω^{viap2p} ἀδελφός^{nvmp} μόνος^{bo} μή^{xo} ὁ^{dafs} ἐλευθερία^{nafs} εἰς^{p} ἀφορμή^{nafs} ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs} ἀλλά^{c} διά^{p} ὁ^{dgfs} ἀγάπη^{ngfs} δουλεύω^{vdpa2p} ἀλλήλων^{redmp}. **v.14** ὁ^{dnms} γάρ^{c} πᾶς^{anmsn} νόμος^{nnms} ἐν^{p} εἷς^{ndms} λόγος^{ndms} πληρόω^{vipp3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁ^{dams} πλησίον^{bo} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὡς^{bo} ἑαυτοῦ^{rxams}. **v.15** εἰ^{qo} δέ^{c} ἀλλήλων^{reamp} δάκνω^{vipa2p} καί^{c} κατεσθίω^{vipa2p} βλέπω^{vdpa2p} μή^{xo} ὑπό^{p} ἀλλήλων^{regmp} ἀναλίσκω^{vsap2p}. **v.16** λέγω^{vipa1s} δέ^{c} πνεῦμα^{ndns} περιπατέω^{vdpa2p} καί^{c} ἐπιθυμία^{nafs} σάρξ^{ngfs} οὐ^{xo} μή^{xo} τελέω^{vsaa2p}. **v.17** ὁ^{dnfs} γάρ^{c} σάρξ^{nnfs} ἐπιθυμέω^{vipa3s} κατά^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dnns} δέ^{c} πνεῦμα^{nnns} κατά^{p} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} οὗτος^{rdnnp} δέ^{c} ἀντίκειμαι^{vipn3s} ἀλλήλων^{rednp} ἵνα^{c} μή^{xo} ὅς^{rranp} ἄν^{xo} θέλω^{vspa2p} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vspa2p}. **v.18** εἰ^{qo} δέ^{c} πνεῦμα^{ndns} ἄγω^{vipp2p} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx2p} ὑπό^{p} νόμος^{nams}. **v.19** φανερός^{annpn} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} ὅστις^{rrnnp} εἰμί^{vipx3s} μοιχεία^{nnfs} πορνεία^{nnfs} ἀκαθαρσία^{nnfs} ἀσέλγεια^{nnfs}. **v.20** εἰδωλολατρία^{nnfs} φαρμακεία^{nnfs} ἔχθρα^{nnfp} ἔρις^{nnfp} ζηλόω^{nnmp} θυμός^{nnmp} ἐριθεία^{nnfp} διχοστασία^{nnfp} αἵρεσις^{nnfp}.

22 τες βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. Ὁ δὲ καρπὸς
τοῦ πνεύματός ἐστιν ἀγάπη χαρά εἰρήνη μακροθυμία χρη-
23 στότης ἀγαθωσύνη πίστις. πραΰτης, ἐγκράτεια, κατὰ τῶν
24 τοιούτων οὐκ ἔστιν νόμος. οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα
25 ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. εἰ
26 ζῶμεν πνεύματι πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. μὴ γινώμεθα
κενόδοξοι ἀλλήλους προκαλούμενοι ἀλλήλοις φθονοῦντες.

6 Ἀδελφοί ἐὰν καὶ προληφθῇ ἄνθρωπος ἔν τινι παραπτώ-
ματι ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύ-
ματι πραΰτητος, σκοπῶν σεαυτόν μὴ καὶ σὺ πειρασθῇς.
2 Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν
3 νόμον τοῦ Χριστοῦ. εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναί τι μηδὲν ὢν ἑαυ-
4 τόν φρεναπατᾷ. τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος
καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἕξει καὶ οὐκ εἰς τὸν
5, 6 ἕτερον, ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. Κοινω-
νείτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν
7 ἀγαθοῖς. Μὴ πλανᾶσθε θεὸς οὐ μυκτηρίζεται ὃ γὰρ ἐὰν
8 σπείρῃ ἄνθρωπος τοῦτο καὶ θερίσει, ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν
σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν ὁ δὲ σπείρων

---

v.21 φθόνος^{nnmp} φόνος^{nnmp} μέθη^{nnfp} κῶμος^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnnp} ὅμοιος^{annpn} οὗτος^{rddnp} ὅς^{rranp} προλέγω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ καθώς^{bo} καί^{c} προλέγω^{viaa1s} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} τοιοῦτος^{rdanp} πράσσω^{vppanmp} βασιλεία^{nafs} θεός^{ngms} οὐ^{xo} κληρονομέω^{vifa3p}. **v.22** ὁ^{dnms} δέ^{c} καρπός^{nnms} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} εἰμί^{vipx3s} ἀγάπη^{nnfs} χαρά^{nnfs} εἰρήνη^{nnfs} μακροθυμία^{nnfs} χρηστότης^{nnfs} ἀγαθωσύνη^{nnfs} πίστις^{nnfs}. **v.23** πραΰτης^{nnfs} ἐγκράτεια^{nnfs} κατά^{p} ὁ^{dgnp} τοιοῦτος^{rdgnp} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} νόμος^{nnms}. **v.24** ὁ^{dnmp} δέ^{c} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dafs} σάρξ^{nafs} σταυρόω^{viaa3p} σύν^{p} ὁ^{ddnp} πάθημα^{ndnp} καί^{c} ὁ^{ddfp} ἐπιθυμία^{ndfp}. **v.25** εἰ^{qo} ζάω^{vipa1p} πνεῦμα^{ndns} πνεῦμα^{ndns} καί^{c} στοιχέω^{vspa1p}. **v.26** μή^{xo} γίνομαι^{vspn1p} κενόδοξος^{anmpn} ἀλλήλων^{reamp} προκαλέω^{vppmnmp} ἀλλήλων^{redmp} φθονέω^{vppanmp}. **6. v.1** ἀδελφός^{nvmp} ἐάν^{qo} καί^{c} προλαμβάνω^{vsap3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^{p} τι-σριδνσ παράπτωμα^{ndns} σύ$^{rpn-p}$ ὁ^{dnmp} πνευματικός^{anmpn} καταρτίζω^{vdpa2p} ὁ^{dams} τοιοῦτος^{rdams} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} πραΰτης^{ngfs} σκοπέω^{vppanms} σεαυτοῦ^{rxams} μή^{xo} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ πειράζω^{vsap2s}. **v.2** ἀλλήλων^{regmp} ὁ^{danp} βάρος^{nanp} βαστάζω^{vdpa2p} καί^{c} οὕτω^{bo} ἀναπληρόω^{vdaa2p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εἰ^{qo} γάρ^{c} δοκέω^{vipa3s} τι-σρινμσ εἰμί^{vnpx} τι-σρινσσ μηδείς^{annsn} εἰμί^{vppxnms} ἑαυτοῦ^{rxams} φρεναπατάω^{vipa3s}. **v.4** ὁ^{dans} δέ^{c} ἔργον^{nans} ἑαυτοῦ^{rxgms} δοκιμάζω^{vdpa3s} ἕκαστος^{anmsn} καί^{c} τότε^{bo} εἰς^{p} ἑαυτοῦ^{rxams} μόνος^{aamsn} ὁ^{dans} καύχημα^{nans} ἔχω^{vifa3s} καί^{c} οὐ^{xo} εἰς^{p} ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn}. **v.5** ἕκαστος^{anmsn} γάρ^{c} ὁ^{dans} ἴδιος^{aamsn} φορτίον^{nans} βαστάζω^{vifa3s}. **v.6** κοινωνέω^{vdpa3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} κατηχέω^{vpppnms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{ddms} κατηχέω^{vppadms} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn} ἀγαθός^{adnpn}. **v.7** μή^{xo} πλανάω^{vdpp2p} θεός^{nnms} οὐ^{xo} μυκτηρίζω^{vipp3s} ὅς^{rrans} γάρ^{c} ἐάν^{qo} σπείρω^{vspa3s} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdans} καί^{c} θερίζω^{vifa3s}.

εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. τὸ 9
δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐκκακῶμεν, καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερί-
σομεν μὴ ἐκλυόμενοι. ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχομεν ἐργαζώ- 10
μεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους
τῆς πίστεως. Ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ 11
ἐμῇ χειρί. ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί οὗτοι 12
ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυ-
ρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται. οὐδὲ γὰρ οἱ περιτετμημένοι 13
αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνε-
σθαι ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχήσωνται. ἐμοὶ δὲ μὴ 14
γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ δι᾽ οὗ ἐμοὶ κόσμος ἐσταύρωται κἀγὼ τῷ κό-
σμῳ. ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τί ἰσχύει, οὔτε 15
ἀκροβυστία ἀλλὰ καινὴ κτίσις. καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ 16
στοιχήσουσιν εἰρήνη ἐπ αὐτοὺς καὶ ἔλεος καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσ-
ραὴλ τοῦ θεοῦ. Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω, 17
ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Κυριοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου
βαστάζω. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ 18
τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἀδελφοί, ἀμήν.

---

v.8 ὅτι^{c} ὁ^{dnms} σπείρω^{vppanms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} σάρξ^{nafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} θερίζω^{vifa3s} φθορά^{nafs} ὁ^{dnms} δέ^{c} σπείρω^{vppanms} εἰς^{p} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} θερίζω^{vifa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.9** ὁ^{dnns} δέ^{c} καλός^{aansn} ποιέω^{vppanmp} μή^{xo} ἐγκακέω^{vspa1p} καιρός^{ndms} γάρ^{c} ἴδιος^{admsn} θερίζω^{vifa1p} μή^{xo} ἐκλύω^{vpppnmp}. **v.10** ἄρα^{xo} οὖν^{c} ὡς^{bo} καιρός^{nams} ἔχω^{vipa1p} ἐργάζομαι^{vspn1p} ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} πρός^{p} πᾶς^{aampn} μάλιστα^{bo} δέ^{c} πρός^{p} ὁ^{damp} οἰκεῖος^{aampn} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs}. **v.11** ὁράω^{vdaa2p} πηλίκος^{adnpn} σύ$^{rpd-p}$ γράμμα^{ndnp} γράφω^{viaa1s} ὁ^{ddfs} ἐμός^{rsdfs} χείρ^{ndfs}. **v.12** ὅσος^{rcnmp} θέλω^{vipa3p} εὐπροσωπέω^{vnaa} ἐν^{p} σάρξ^{ndfs} οὗτος^{rdnmp} ἀναγκάζω^{vipa3p} σύ$^{rpa-p}$ περιτέμνω^{vnpp} μόνος^{bo} ἵνα^{c} μή^{xo} ὁ^{ddms} σταυρός^{ndms} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} διώκω^{vspp3p}. **v.13** οὐδέ^{bo} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} περιτέμνω^{vpxpnmp} αὐτός^{rpnmp} νόμος^{nams} φυλάσσω^{vipa3p} ἀλλά^{c} θέλω^{vipa3p} σύ$^{rpa-p}$ περιτέμνω^{vnpp} ἵνα^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὑμέτερος^{rsdfs} σάρξ^{ndfs} καυχάομαι^{vsad3p}. **v.14** ἐγώ$^{rpd-s}$ δέ^{c} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} καυχάομαι^{vnpn} εἰ^{qo} μή^{xo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} σταυρός^{ndms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διά^{p} ὅς^{rrgms} ἐγώ$^{rpd-s}$ κόσμος^{nnms} σταυρόω^{vixp3s} κἀγώ$^{rpn-s}$ ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}. **v.15** ἐν^{p} γάρ^{c} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} οὔτε^{c} περιτομή^{nnfs} τίς^{rians} ἰσχύω^{vipa3s} οὔτε^{c} ἀκροβυστία^{nnfs} ἀλλά^{c} καινός^{anfsn} κτίσις^{nnfs}. **v.16** καί^{c} ὅσος^{rcnmp} ὁ^{ddms} κανών^{ndms} οὗτος^{rddms} στοιχέω^{vifa3p} εἰρήνη^{nnfs} ἐπί^{p} αὐτός^{rpamp} καί^{c} ἔλεος^{nnms} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dams} Ἰσραήλ^{tp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.17** ὁ^{dgns} λοιπός^{agnsn} κόπος^{namp} ἐγώ$^{rpd-s}$ μηδείς^{anmsn} παρέχω^{vdpa3s} ἐγώ$^{rpn-s}$ γάρ^{c} ὁ^{danp} στίγμα^{nanp} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ βαστάζω^{vipa1s}. **v.18** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετά^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} σύ$^{rpg-p}$ ἀδελφός^{nvmp} ἀμήνth.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰ-
2 ησοῦ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ
3 κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ
4 εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ. καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ.
5 προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐ-
6 τόν κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ. εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν ᾗ ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἠ-
7 γαπημένῳ. ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς
8 χάριτος αὐτοῦ. ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ
9 καὶ φρονήσει. γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος
10 αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ. εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν ἀνακεφαλαιώσα-
σθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διά^{p} θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} ὁ^{ddmp} εἰμί^{vppxdmp} ἐν^{p} Ἔφεσος^{ndfs} καί^{c} πιστός^{admpn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.2** χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐλογητός^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^{c} πατήρ^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnms} εὐλογέω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} εὐλογία^{ndfs} πνευματικός^{adfsn} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἐπουράνιος^{adnpn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms}. **v.4** καθώς^{bo} ἐκλέγω^{viam3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} πρό^{p} καταβολή^{ngfs} κόσμος^{ngms} εἰμί^{vnpx} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἅγιος^{aampn} καί^{c} ἄμωμος^{aampn} κατενώπιον^{p} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ἀγάπη^{ndfs}. **v.5** προορίζω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} υἱοθεσία^{nafs} διά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} κατά^{p} ὁ^{dafs} εὐδοκία^{nafs} ὁ^{dgns} θέλημα^{ngns} αὐτός^{rpgms}. **v.6** εἰς^{p} ἔπαινος^{nams} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὅς^{rrdfs} χαριτόω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀγαπάω^{vpxpdms}. **v.7** ἐν^{p} ὅς^{rrdms} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dafs} ἀπολύτρωσις^{nafs} διά^{p} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} ἄφεσις^{nafs} ὁ^{dgnp} παράπτωμα^{ngnp} κατά^{p} ὁ^{dams} πλοῦτος^{nams} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.8** ὅς^{rrgfs} περισσεύω^{viaa3s} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} σοφία^{ndfs} καί^{c} φρόνησις^{ndfs}. **v.9** γνωρίζω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} ὁ^{dgns} θέλημα^{ngns} αὐτός^{rpgms} κατά^{p} ὁ^{dafs} εὐδοκία^{nafs} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rrafs} προτίθημι^{viam3s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}.

τῆς γῆς. ἐν αὐτῷ ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες 11
κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βου-
λὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ. εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον 12
δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ. ἐν ᾧ καὶ 13
ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας τὸ εὐαγγέλιον
τῆς σωτηρίας ὑμῶν ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ
πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ. ὅς ἐστιν ἀρραβὼν τῆς 14
κληρονομίας ἡμῶν εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως εἰς
ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο κἀγώ ἀκούσας τὴν 15
καθ ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς
πάντας τοὺς ἁγίους. οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, 16
μνείαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου. ἵνα ὁ 17
θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ πατὴρ τῆς δόξης
δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει
αὐτοῦ. πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν 18
εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ καὶ
τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγί-
οις. καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς 19
ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς
ἰσχύος αὐτοῦ. ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν 20

---

v.10 εἰς^{p} οἰκονομία^{nafs} ὁ^{dgns} πλήρωμα^{ngns} ὁ^{dgmp} καιρός^{ngmp} ἀνακεφαλαιόω^{vnad} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} ὁ^{danp} ἐπί^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} καί^{c} ὁ^{danp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.11** ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} καί^{c} κληρόω^{viap1p} προορίζω^{vpapnmp} κατά^{p} πρόθεσις^{nafs} ὁ^{dgms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ἐνεργέω^{vppagms} κατά^{p} ὁ^{dafs} βουλή^{nafs} ὁ^{dgns} θέλημα^{ngns} αὐτός^{rpgms}. **v.12** εἰς^{p} ὁ^{dans} εἰμί^{vnpx} ἐγώ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} ἔπαινος^{nams} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{damp} προελπίζω^{vpxaamp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms}. **v.13** ἐν^{p} ὅς^{rrdms} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgfs} σωτηρία^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ὅς^{rrdms} καί^{c} πιστεύω^{vpaanmp} σφραγίζω^{viap2p} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dgfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ὁ^{ddns} ἅγιος^{adnsn}. **v.14** ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} ἀρραβών^{nnms} ὁ^{dgfs} κληρονομία^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ἀπολύτρωσις^{nafs} ὁ^{dgfs} περιποίησις^{ngfs} εἰς^{p} ἔπαινος^{nams} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.15** διά^{p} οὗτος^{rdans} κἀγώ$^{rpn-s}$ ἀκούω^{vpaanms} ὁ^{dafs} κατά^{p} σύ$^{rpa-p}$ πίστις^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^{c} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dafs} εἰς^{p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn}. **v.16** οὐ^{xo} παύω^{vipm1s} εὐχαριστέω^{vppanms} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ μνεία^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ ποιέω^{vppmnms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfp} προσευχή^{ngfp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.17** ἵνα^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} δίδωμι^{voaa3s} σύ$^{rpd-p}$ πνεῦμα^{nans} σοφία^{ngfs} καί^{c} ἀποκάλυψις^{ngfs} ἐν^{p} ἐπίγνωσις^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.18** φωτίζω^{vpxpamp} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dans} οἶδα^{vnxa} σύ$^{rpa-p}$ τίς^{rqnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἐλπίς^{nnfs} ὁ^{dgfs} κλῆσις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} τίς^{rqnms} ὁ^{dnms} πλοῦτος^{nnms} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgfs} κληρονομία^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn}. **v.19** καί^{c} τίς^{rqnns} ὁ^{dnns} ὑπερβάλλω^{vppanns} μέγεθος^{nnns} ὁ^{dgfs} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{damp} πιστεύω^{vppaamp} κατά^{p} ὁ^{dafs} ἐνέργεια^{nafs} ὁ^{dgns} κράτος^{ngns} ὁ^{dgfs} ἰσχύς^{ngfs} αὐτός^{rpgms}.

ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρα-
21 νίοις. ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως
καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μό-
22 νον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, καὶ πάντα
ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφα-
23 λὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ. ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ τὸ
πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

2 Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁ-
2 μαρτίαις. ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ
κόσμου τούτου κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος
τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀ-
3 πειθείας, ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν
ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν ποιοῦντες τὰ θελήματα
τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν καὶ ἤμεν τέκνα φύσει ὀρ-
4 γῆς ὡς καὶ οἱ λοιποί, ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει διὰ
5 τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς. καὶ ὄντας
ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ Χρι-
6 στῷ χάριτί ἐστε σεσῳσμένοι. καὶ συνήγειρεν καὶ συνεκά-
7 θισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἵνα ἐνδείξηται
ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦ-
τον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ ἡμᾶς ἐν Χριστῷ

---

v.20 ὅς^{rrafs} ἐνεργέω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} ἐγείρω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} νεκρός^{agmpn} καί^{c} καθίζω^{viaa3s} ἐν^{p} δεξιός^{adfsn} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἐπουράνιος^{adnpn}. **v.21** ὑπεράνω^{bo} πᾶς^{agfsn} ἀρχή^{ngfs} καί^{c} ἐξουσία^{ngfs} καί^{c} δύναμις^{ngfs} καί^{c} κυριότης^{ngfs} καί^{c} πᾶς^{agnsn} ὄνομα^{ngns} ὀνομάζω^{vpppgns} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} αἰών^{ndms} οὗτος^{rddms} ἀλλά^{c} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} μέλλω^{vppadms}. **v.22** καί^{c} πᾶς^{aanpn} ὑποτάσσω^{viaa3s} ὑπό^{p} ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} αὐτός^{rpams} δίδωμι^{viaa3s} κεφαλή^{nafs} ὑπέρ^{p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs}. **v.23** ὅστις^{rrnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnns} πλήρωμα^{nnns} ὁ^{dgns} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn} πληρόω^{vppmgms}. **2. v.1** καί^{c} σύ$^{rpa-p}$ εἰμί^{vppxamp} νεκρός^{aampn} ὁ^{ddnp} παράπτωμα^{ndnp} καί^{c} ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp}. **v.2** ἐν^{p} ὅς^{rrdfp} ποτέ^{xo} περιπατέω^{viaa2p} κατά^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} κατά^{p} ὁ^{dams} ἄρχων^{nams} ὁ^{dgfs} ἐξουσία^{ngfs} ὁ^{dgms} ἀήρ^{ngms} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dgns} νῦν^{bo} ἐνεργέω^{vppagns} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} υἱός^{ndmp} ὁ^{dgfs} ἀπείθεια^{ngfs}. **v.3** ἐν^{p} ὅς^{rrdmp} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ πᾶς^{anmpn} ἀναστρέφω^{viap1p} ποτέ^{xo} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἐπιθυμία^{ndfp} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ ποιέω^{vppanmp} ὁ^{danp} θέλημα^{nanp} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgfp} διάνοια^{ngfp} καί^{c} εἰμί^{viix1p} τέκνον^{nnnp} φύσις^{ndfs} ὀργή^{ngfs} ὡς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn}. **v.4** ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} πλούσιος^{anmsn} εἰμί^{vppxnms} ἐν^{p} ἔλεος^{ndns} διά^{p} ὁ^{dafs} πολύς^{aafsn} ἀγάπη^{nafs} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rrafs} ἀγαπάω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$. **v.5** καί^{c} εἰμί^{vppxamp} ἐγώ$^{rpa-p}$ νεκρός^{aampn} ὁ^{ddnp} παράπτωμα^{ndnp} συζωοποιέω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} χάρις^{ndfs} εἰμί^{vipx2p} σῴζω^{vpxpnmp}. **v.6** καί^{c} συνεγείρω^{viaa3s} καί^{c} συγκαθίζω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἐπουράνιος^{adnpn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}.

Ἰησοῦ. τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσῳσμένοι διὰ τῆς πίστεως, 8
καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν θεοῦ τὸ δῶρον, οὐκ ἐξ ἔργων ἵνα 9
μή τις καυχήσηται. αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα κτισθέντες 10
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς οἷς προητοίμασεν ὁ
θεὸς ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν. Διὸ μνημονεύετε ὅτι 11
ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑ-
πὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου. ὅτι 12
ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ ἀπηλλοτριωμένοι τῆς
πολιτείας τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγε-
λίας ἐλπίδα μὴ ἔχοντες καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. νυνὶ δὲ ἐν 13
Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἵ ποτε ὄντες μακρὰν ἐγγὺς ἐγενήθητε
ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν 14
ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἓν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ
λύσας. τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκί αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντο- 15
λῶν ἐν δόγμασιν καταργήσας ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ
εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην. καὶ ἀποκαταλλά- 16
ξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ
ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ. καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο 17
εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, ὅτι δι᾽ αὐτοῦ ἔ- 18
χομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύματι πρὸς

---

v.7 ἵνα^{c} ἐνδείκνυμι^{vsam3s} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} αἰών^{ndmp} ὁ^{ddmp} ἐπέρχομαι^{vppndmp} ὁ^{dams} ὑπερβάλλω^{vppaams} πλοῦτος^{nams} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} χρηστότης^{ndfs} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.8** ὁ^{ddfs} γάρ^{c} χάρις^{ndfs} εἰμί^{vipx2p} σῴζω^{vpxpnmp} διά^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} καί^{c} οὗτος^{rdnns} οὐ^{xo} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ θεός^{ngms} ὁ^{dnns} δῶρον^{nnns}. **v.9** οὐ^{xo} ἐκ^{p} ἔργον^{ngnp} ἵνα^{c} μή^{xo} τι-σρινμσ καυχάομαι^{vsad3s}. **v.10** αὐτός^{rpgms} γάρ^{c} εἰμί^{vipx1p} ποίημα^{nnns} κτίζω^{vpapnmp} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἐπί^{p} ἔργον^{ndnp} ἀγαθός^{adnpn} ὅς^{rrdnp} προετοιμάζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἵνα^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdnp} περιπατέω^{vsaa1p}. **v.11** διό^{c} μνημονεύω^{vdpa2p} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-p}$ ποτέ^{xo} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} ἐν^{p} σάρξ^{ndfs} ὁ^{dnmp} λέγω^{vpppnmp} ἀκροβυστία^{nnfs} ὑπό^{p} ὁ^{dgfs} λέγω^{vpppgfs} περιτομή^{ngfs} ἐν^{p} σάρξ^{ndfs} χειροποίητος^{agfsn}. **v.12** ὅτι^{c} εἰμί^{viix2p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} ἐκεῖνος^{rddms} χωρίς^{bo} Χριστός^{ngms} ἀπαλλοτριόω^{vpxpnmp} ὁ^{dgfs} πολιτεία^{ngfs} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} καί^{c} ξένος^{anmpn} ὁ^{dgfp} διαθήκη^{ngfp} ὁ^{dgfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ἐλπίς^{nafs} μή^{xo} ἔχω^{vppanmp} καί^{c} ἄθεος^{anmpn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}. **v.13** νυνί^{bo} δέ^{c} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} σύ$^{rpn-p}$ ὁ^{dnmp} ποτέ^{xo} εἰμί^{vppxnmp} μακράν^{bo} ἐγγύς^{bo} γίνομαι^{viao2p} ἐν^{p} ὁ^{ddns} αἷμα^{ndns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.14** αὐτός^{rpnms} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} εἰρήνη^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} ὁ^{danp} ἀμφότεροι^{aanpn} εἷς^{nans} καί^{c} ὁ^{dans} μεσότοιχον^{nans} ὁ^{dgms} φραγμός^{ngms} λύω^{vpaanms}. **v.15** ὁ^{dafs} ἔχθρα^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ὁ^{dgfp} ἐντολή^{ngfp} ἐν^{p} δόγμα^{ndnp} καταργέω^{vpaanms} ἵνα^{c} ὁ^{damp} δύο^{tn} κτίζω^{vsaa3s} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} εἰς^{p} εἷς^{nams} καινός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ποιέω^{vppanms} εἰρήνη^{nafs}. **v.16** καί^{c} ἀποκαταλλάσσω^{vsaa3s} ὁ^{damp} ἀμφότεροι^{aampn} ἐν^{p} εἷς^{ndns} σῶμα^{ndns} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διά^{p} ὁ^{dgms} σταυρός^{ngms} ἀποκτείνω^{vpaanms} ὁ^{dafs} ἔχθρα^{nafs} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.17** καί^{c} ἔρχομαι^{vpaanms} εὐαγγελίζω^{viam3s} εἰρήνη^{nafs} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{ddmp} μακράν^{bo} καί^{c} ὁ^{ddmp} ἐγγύς^{bo}.

19 τὸν πατέρα. ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι ἀλλὰ
20 συμπολῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ. ἐποικοδομη-
θέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν ὄντος
21 ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἐν ᾧ πᾶσα οἰκοδομὴ
22 συναρμολογουμένη αὔξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν κυρίῳ. ἐν ᾧ
καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν
πνεύματι.

3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ
2 ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν. εἴγε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς
3 χάριτος τοῦ θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς. ὅτι κατὰ ἀπο-
κάλυψιν ἐγνώρισεν μοι τὸ μυστήριον καθὼς προέγραψα ἐν
4 ὀλίγῳ. πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνε-
5 σίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ Χριστοῦ. ὃ ἑτέραις γενεαῖς οὐκ
ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη
τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προφήταις ἐν πνεύματι.
6 εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα
τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ διὰ τοῦ εὐαγγελίου.
7 οὗ ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάριτος τοῦ
θεοῦ τὴν δοθεῖσαν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως
8 αὐτοῦ. ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἁγίων ἐδόθη ἡ χά-
ρις αὕτη ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν ἀνεξιχνίαστον

---

v.18 ὅτι[c] διά[p] αὐτός[rpgms] ἔχω[vipa1p] ὁ[dafs] προσαγωγή[nafs] ὁ[dnmp] ἀμφότεροι[anmpn] ἐν[p] ἑῖς[ndns] πνεῦμα[ndns] πρός[p] ὁ[dams] πατήρ[nams]. **v.19** ἄρα[xo] οὖν[c] οὐκέτι[bo] εἰμί[vipx2p] ξένος[anmpn] καί[c] πάροικος[anmpn] ἀλλά[c] συμπολίτης[nnmp] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] καί[c] οἰκεῖος[anmpn] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.20** ἐποικοδομέω[vpapnmp] ἐπί[p] ὁ[ddms] θεμέλιον[ndms] ὁ[dgmp] ἀπόστολος[ngmp] καί[c] προφήτης[ngmp] εἰμί[vppxgms] ἀκρογωνιαῖος[agmsn] αὐτός[rpgms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.21** ἐν[p] ὅς[rrdms] πᾶς[anfsn] οἰκοδομή[nnfs] συναρμολογέω[vpppnfs] αὐξάνω[vipa3s] εἰς[p] ναός[nams] ἅγιος[aamsn] ἐν[p] κύριος[ndms]. **v.22** ἐν[p] ὅς[rrdms] καί[c] σύ[rpn-p] συνοικοδομέω[vipp2p] εἰς[p] κατοικητήριον[nnns] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐν[p] πνεῦμα[ndns]. **3. v.1** οὗτος[rdgns] χάριν[bo] ἐγώ[rpn-s] Παῦλος[nnms] ὁ[dnms] δέσμιος[nnms] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] Ἰησοῦς[ngms] ὑπέρ[p] σύ[rpg-p] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp]. **v.2** εἴ&γε[qo] ἀκούω[viaa2p] ὁ[dafs] οἰκονομία[nafs] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgfs] δίδωμι[vpapgfs] ἐγώ[rpd-s] εἰς[p] σύ[rpa-p]. **v.3** ὅτι[c] κατά[p] ἀποκάλυψις[nafs] γνωρίζω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁ[dans] μυστήριον[nans] καθώς[bo] προγράφω[viaa1s] ἐν[p] ὀλίγος[admsn]. **v.4** πρός[p] ὅς[rrans] δύναμαι[vipn2p] ἀναγινώσκω[vppanmp] νοέω[vnaa] ὁ[dafs] σύνεσις[nafs] ἐγώ[rpg-s] ἐν[p] ὁ[ddns] μυστήριον[ndns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms]. **v.5** ὅς[rrnns] ἕτερος[adfpn] γενεά[ndfp] οὐ[xo] γνωρίζω[viap3s] ὁ[ddmp] υἱός[ndmp] ὁ[dgmp] ἄνθρωπος[ngmp] ὡς[bo] νῦν[bo] ἀποκαλύπτω[viap3s] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] ἀπόστολος[ndmp] αὐτός[rpgms] καί[c] προφήτης[ndmp] ἐν[p] πνεῦμα[ndns]. **v.6** εἰμί[vnpx] ὁ[danp] ἔθνος[nanp] συγκληρονόμος[aanpn] καί[c] σύσσωμος[aanpn] καί[c] συμμέτοχος[aanpn] ὁ[dgfs] ἐπαγγελία[ngfs] αὐτός[rpgms] ἐν[p] ὁ[ddms] Χριστός[ndms] διά[p] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns]. **v.7** ὅς[rrgns] γίνομαι[viad1s] διάκονος[nnms] κατά[p] ὁ[dafs] δωρεά[nafs] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dafs] δίδωμι[vpapafs] ἐγώ[rpd-s] κατά[p] ὁ[dafs] ἐνέργεια[nafs] ὁ[dgfs] δύναμις[ngfs] αὐτός[rpgms].

πλοῦτον τοῦ Χριστοῦ. καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ οἰκονομία 9
τοῦ μυστηρίου τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ
θεῷ τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα γνωρι- 10
σθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις
διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ. κα- 11
τὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἣν ἐποίησεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
κυρίῳ ἡμῶν. ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν προσα- 12
γωγὴν ἐν πεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. διὸ αἰτοῦμαι 13
μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσίν μου ὑπὲρ ὑμῶν ἥτις ἐστὶν
δόξα ὑμῶν. Τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς 14
τὸν πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξ οὗ πᾶσα 15
πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται. ἵνα δῴη ὑμῖν 16
κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι
διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον. κατοι- 17
κῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν.
ἐν ἀγάπη ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι ἵνα ἐξισχύσητε 18
καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μῆ-
κος καὶ βάθος καὶ ὕψος. γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν 19
τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν
τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ. Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποι- 20

---

v.8 ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{ddms} ἐλάχιστος^{admsc} πᾶς^{agmpn} ἅγιος^{agmpn} δίδωμι^{viap3s} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} εὐαγγελίζω^{vnam} ὁ^{dams} ἀνεξιχνίαστος^{aamsn} πλοῦτος^{nams} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.9** καί^{c} φωτίζω^{vnaa} πᾶς^{aampn} τίς^{rqnms} ὁ^{dnfs} οἰκονομία^{nnfs} ὁ^{dgns} μυστήριον^{ngns} ὁ^{dgns} ἀποκρύπτω^{vpxpgns} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{ddms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} κτίζω^{vpaadms} διά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.10** ἵνα^{c} γνωρίζω^{vsap3s} νῦν^{bo} ὁ^{ddfp} ἀρχή^{ndfp} καί^{c} ὁ^{ddfp} ἐξουσία^{ndfp} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἐπουράνιος^{adnpn} διά^{p} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} ὁ^{dnfs} πολυποίκιλος^{anmsn} σοφία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.11** κατά^{p} πρόθεσις^{nafs} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ὅς^{rrafs} ποιέω^{viaa3s} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.12** ἐν^{p} ὅς^{rrdms} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dafs} παρρησία^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} προσαγωγή^{nafs} ἐν^{p} πεποίθησις^{ndfs} διά^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.13** διό^{c} αἰτέω^{vipm1s} μή^{xo} ἐγκακέω^{vnpa} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} θλῖψις^{ndfp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ὅστις^{rrnfs} εἰμί^{vipx3s} δόξα^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$. **v.14** οὗτος^{rdgns} χάριν^{bo} κάμπτω^{vipa1s} ὁ^{danp} γόνυ^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$ πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.15** ἐκ^{p} ὅς^{rrgms} πᾶς^{anfsn} πατριά^{nnfs} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp} καί^{c} ἐπί^{p} γῆ^{ngfs} ὀνομάζω^{vipp3s}. **v.16** ἵνα^{c} δίδωμι^{voaa3s} σύ$^{rpd-p}$ κατά^{p} ὁ^{dams} πλοῦτος^{nams} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rpgms} δύναμις^{ndfs} κραταιόω^{vnap} διά^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dams} ἔσω^{bo} ἄνθρωπος^{nams}. **v.17** κατοικέω^{vnaa} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} διά^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$. **v.18** ἐν^{p} ἀγάπη^{ndfs} ῥιζόω^{vpxpnmp} καί^{c} θεμελιόω^{vpxpnmp} ἵνα^{c} ἐξισχύω^{vsaa2p} καταλαμβάνω^{vnam} σύν^{p} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} τίς^{rqnns} ὁ^{dnns} πλάτος^{nnns} καί^{c} μῆκος^{nnns} καί^{c} βάθος^{nnns} καί^{c} ὕψος^{nnns}. **v.19** γινώσκω^{vnaa} τέ^{xo} ὁ^{dafs} ὑπερβάλλω^{vppaafs} ὁ^{dgfs} γνῶσις^{ngfs} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ἵνα^{c} πληρόω^{vsap2p} εἰς^{p} πᾶς^{aansn} ὁ^{dans} πλήρωμα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

ἦσαι ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν
21 δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν. αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκ-
κλησίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος
τῶν αἰώνων ἀμήν.

4 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ ἀξίως περι-
2 πατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε. μετὰ πάσης ταπεινο-
φροσύνης καὶ πραότητος, μετὰ μακροθυμίας ἀνεχόμενοι
3 ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ. σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ
4 πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης, ἓν σῶμα καὶ ἓν
πνεῦμα καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑ-
5, 6 μῶν, εἷς κύριος μία πίστις ἓν βάπτισμα. εἷς θεὸς καὶ
πατὴρ πάντων ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν
7 ἡμῖν. Ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον
8 τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. διὸ λέγει Ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμα-
λώτευσεν αἰχμαλωσίαν καὶ ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις.
9 τὸ δὲ Ἀνέβη τί ἐστιν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ
10 κατώτερα μέρη τῆς γῆς. ὁ καταβὰς αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀνα-
βὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα.
11 καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους τοὺς δὲ προφήτας
τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους.

---

v.20 ὁ^{ddms} δὲ^{c} δύναμαι^{vppndms} ὑπέρ^{p} πᾶς^{aanpn} ποιέω^{vnaa} ὑπέρ^{p} ἐκπερισσός^{agnsn} ὅς^{rrgnp} αἰτέω^{vipm1p} ἤ^{xo} νοέω^{vipa1p} κατά^{p} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ὁ^{dafs} ἐνεργέω^{vppmafs} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.21** αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} εἰς^{p} πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} γενεά^{nafp} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **4. v.1** παρακαλέω^{vipa1s} οὖν^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἐγώ$^{rpn-s}$ ὁ^{dnms} δέσμιος^{nnms} ἐν^{p} κύριος^{ndms} ἀξίως^{bo} περιπατέω^{vnaa} ὁ^{dgfs} κλῆσις^{ngfs} ὅς^{rrgfs} καλέω^{viap2p}. **v.2** μετά^{p} πᾶς^{agfsn} ταπεινοφροσύνη^{ngfs} καί^{c} πραΰτης^{ngfs} μετά^{p} μακροθυμία^{ngfs} ἀνέχω^{vppnnmp} ἀλλήλων^{regmp} ἐν^{p} ἀγάπη^{ndfs}. **v.3** σπουδάζω^{vppanmp} τηρέω^{vnpa} ὁ^{dafs} ἑνότης^{nafs} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ἐν^{p} ὁ^{ddms} σύνδεσμος^{ndms} ὁ^{dgfs} εἰρήνη^{ngfs}. **v.4** εἷς^{nnns} σῶμα^{nnns} καί^{c} εἷς^{nnns} πνεῦμα^{nnns} καθώς^{bo} καί^{c} καλέω^{viap2p} ἐν^{p} εἷς^{ndfs} ἐλπίς^{ndfs} ὁ^{dgfs} κλῆσις^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$. **v.5** εἷς^{nnms} κύριος^{nnms} εἷς^{nnfs} πίστις^{nnfs} εἷς^{nnns} βάπτισμα^{nnns}. **v.6** εἷς^{nnms} θεός^{nnms} καί^{c} πατήρ^{nnms} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dnms} ἐπί^{p} πᾶς^{agmpn} καί^{c} διά^{p} πᾶς^{agmpn} καί^{c} ἐν^{p} πᾶς^{admpn} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.7** εἷς^{ndms} δὲ^{c} ἕκαστος^{admsn} ἐγώ$^{rpg-p}$ δίδωμι^{viap3s} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} κατά^{p} ὁ^{dans} μέτρον^{nans} ὁ^{dgfs} δωρεά^{ngfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.8** διό^{c} λέγω^{vipa3s} ἀναβαίνω^{vpaanms} εἰς^{p} ὕψος^{nans} αἰχμαλωτεύω^{viaa3s} αἰχμαλωσία^{nafs} καί^{c} δίδωμι^{viaa3s} δόμα^{nanp} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.9** ὁ^{dnns} δὲ^{c} ἀναβαίνω^{viaa3s} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ὅτι^{c} καί^{c} καταβαίνω^{viaa3s} πρῶτος^{bo} εἰς^{p} ὁ^{danp} κατώτερος^{aanpc} μέρος^{nanp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.10** ὁ^{dnms} καταβαίνω^{vpaanms} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ἀναβαίνω^{vpaanms} ὑπεράνω^{bo} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ἵνα^{c} πληρόω^{vsaa3s} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn}. **v.11** καί^{c} αὐτός^{rpnms} δίδωμι^{viaa3s} ὁ^{damp} μέν^{xo} ἀπόστολος^{namp} ὁ^{damp} δέ^{c} προφήτης^{namp} ὁ^{damp} δέ^{c} εὐαγγελιστής^{namp} ὁ^{damp} δέ^{c} ποιμήν^{namp} καί^{c} διδάσκαλος^{namp}.

πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας εἰς οἰ- 12
κοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ. μέχρι καταντήσωμεν 13
οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως
τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ εἰς ἄνδρα τέλειον εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ
πληρώματος τοῦ Χριστοῦ. ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι κλυδω- 14
νιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας
ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθο-
δείαν τῆς πλάνης. ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν 15
εἰς αὐτὸν τὰ πάντα ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή ὁ Χριστός. ἐξ οὗ 16
πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ
πάσης ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας κατ ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς
ἑκάστου μέρους τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκο-
δομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ. Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι 17
ἐν κυρίῳ μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη
περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν. ἐσκοτισμένοι τῇ 18
διανοίᾳ ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν
ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας
αὐτῶν. οἵτινες ἀπηλγηκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελ- 19
γείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. ὑμεῖς 20
δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν. εἴγε αὐτὸν ἠκούσατε 21

---

v.12 πρόςᵖ ὁᵈᵃᵐˢ καταρτισμόςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵍᵐᵖ ἅγιοςᵃᵍᵐᵖⁿ εἰςᵖ ἔργονⁿᵃⁿˢ διακονίαⁿᵍᶠˢ εἰςᵖ οἰκοδομήⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍⁿˢ σῶμαⁿᵍⁿˢ ὁᵈᵍᵐˢ Χριστόςⁿᵍᵐˢ. **v.13** μέχριᵇᵒ καταντάωᵛˢᵃᵃ¹ᵖ ὁᵈⁿᵐᵖ πᾶςᵃⁿᵐᵖⁿ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ ἑνότηςⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍᶠˢ πίστιςⁿᵍᶠˢ καίᶜ ὁᵈᵍᶠˢ ἐπίγνωσιςⁿᵍᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ υἱόςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ εἰςᵖ ἀνήρⁿᵃᵐˢ τέλειοςᵃᵃᵐˢⁿ εἰςᵖ μέτρονⁿᵃⁿˢ ἡλικίαⁿᵍᶠˢ ὁᵈᵍⁿˢ πλήρωμαⁿᵍⁿˢ ὁᵈᵍᵐˢ Χριστόςⁿᵍᵐˢ. **v.14** ἵναᶜ μηκέτιᵇᵒ εἰμίᵛˢᵖˣ¹ᵖ νήπιοςᵃⁿᵐᵖⁿ κλυδωνίζομαιᵛᵖᵖⁿⁿᵐᵖ καίᶜ περιφέρωᵛᵖᵖᵖⁿᵐᵖ πᾶςᵃᵈᵐˢⁿ ἄνεμοςⁿᵈᵐˢ ὁᵈᵍᶠˢ διδασκαλίαⁿᵍᶠˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ κυβείαⁿᵈᶠˢ ὁᵈᵍᵐᵖ ἄνθρωποςⁿᵍᵐᵖ ἐνᵖ πανουργίαⁿᵈᶠˢ πρόςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ μεθοδείαⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍᶠˢ πλάνηⁿᵍᶠˢ. **v.15** ἀληθεύωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ δέᶜ ἐνᵖ ἀγάπηⁿᵈᶠˢ αὐξάνωᵛˢᵃᵃ¹ᵖ εἰςᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ ὁᵈᵃⁿᵖ πᾶςᵃᵃⁿᵖⁿ ὅςʳʳⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὁᵈⁿᶠˢ κεφαλήⁿⁿᶠˢ ὁᵈⁿᵐˢ Χριστόςⁿⁿᵐˢ. **v.16** ἐκᵖ ὅςʳʳᵍᵐˢ πᾶςᵃⁿⁿˢⁿ ὁᵈⁿⁿˢ σῶμαⁿⁿⁿˢ συναρμολογέωᵛᵖᵖᵖⁿⁿˢ καίᶜ συμβιβάζωᵛᵖᵖᵖⁿⁿˢ διάᵖ πᾶςᵃᵍᶠˢⁿ ἁφήⁿᵍᶠˢ ὁᵈᵍᶠˢ ἐπιχορηγίαⁿᵍᶠˢ κατάᵖ ἐνέργειαⁿᵃᶠˢ ἐνᵖ μέτρονⁿᵈⁿˢ εἷςⁿᵍᵐˢ ἕκαστοςᵃᵍᵐˢⁿ μέροςⁿᵍⁿˢ ὁᵈᵃᶠˢ αὔξησιςⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍⁿˢ σῶμαⁿᵍⁿˢ ποιέωᵛⁱᵖᵐ³ˢ εἰςᵖ οἰκοδομήⁿᵃᶠˢ ἑαυτοῦʳˣᵍᵐˢ ἐνᵖ ἀγάπηⁿᵈᶠˢ. **v.17** οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ οὖνᶜ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ καίᶜ μαρτύρομαιᵛⁱᵖⁿ¹ˢ ἐνᵖ κύριοςⁿᵈᵐˢ μηκέτιᵇᵒ σύʳᵖᵃ⁻ᵖ περιπατέωᵛⁿᵖᵃ καθώςᵇᵒ καίᶜ ὁᵈⁿⁿᵖ λοιπόςᵃⁿⁿᵖⁿ ἔθνοςⁿⁿⁿᵖ περιπατέωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ἐνᵖ ματαιότηςⁿᵈᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ νοῦςⁿᵍᵐˢ αὐτόςʳᵖᵍⁿᵖ. **v.18** σκοτίζωᵛᵖˣᵖⁿᵐᵖ ὁᵈᵈᶠˢ διάνοιαⁿᵈᶠˢ εἰμίᵛᵖᵖˣⁿᵐᵖ ἀπαλλοτριόωᵛᵖˣᵖⁿᵐᵖ ὁᵈᵍᶠˢ ζωήⁿᵍᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ διάᵖ ὁᵈᵃᶠˢ ἄγνοιαⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵃᶠˢ εἰμίᵛᵖᵖˣᵃᶠˢ ἐνᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐᵖ διάᵖ ὁᵈᵃᶠˢ πώρωσιςⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍᶠˢ καρδίαⁿᵍᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ. **v.19** ὅστιςʳʳⁿᵐᵖ ἀπαλγέωᵛᵖˣᵃⁿᵐᵖ ἑαυτοῦʳˣᵃᵐᵖ παραδίδωμιᵛⁱᵃᵃ³ᵖ ὁᵈᵈᶠˢ ἀσέλγειαⁿᵈᶠˢ εἰςᵖ ἐργασίαⁿᵃᶠˢ ἀκαθαρσίαⁿᵍᶠˢ πᾶςᵃᵍᶠˢⁿ ἐνᵖ πλεονεξίᾳⁿᵈᶠˢ. **v.20** σύʳᵖⁿ⁻ᵖ δέᶜ οὐˣᵒ οὕτωᵇᵒ μανθάνωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ ὁᵈᵃᵐˢ Χριστόςⁿᵃᵐˢ.

καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε καθώς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ.
22 ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν πα-
λαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς
23, 24 ἀπάτης. ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν. καὶ
ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα
25 ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας. Διὸ ἀποθέμε-
νοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον
26 αὐτοῦ ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτά-
27 νετε, ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν. μηδὲ
28 δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω μᾶλ-
λον δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσὶν ἵνα ἔχῃ
29 μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ
στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω ἀλ᾽λ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰ-
30 κοδομὴν τῆς χρείας ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. καὶ μὴ
λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε
31 εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ
ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ ὑμῶν σὺν πά-
32 σῃ κακίᾳ. γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί εὔσπλαγχνοι
χαριζόμενοι ἑαυτοῖς καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἐχαρίσατο
ἡμῖν.

5 γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητά. καὶ

---

v.21 εἴ&γε^{qo} αὐτός^{rpams} ἀκούω^{viaa2p} καί^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} διδάσκω^{viap2p} καθώς^{bo} εἰμί^{vipx3s} ἀλήθεια^{nnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.22** ἀποτίθημι^{vnam} σύ$^{rpa-p}$ κατά^{p} ὁ^{dafs} πρότερος^{aafsn} ἀναστροφή^{nafs} ὁ^{dams} παλαιός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ὁ^{dams} φθείρω^{vpppams} κατά^{p} ὁ^{dafp} ἐπιθυμία^{nafp} ὁ^{dgfs} ἀπάτη^{ngfs}. **v.23** ἀνανεόω^{vnpp} δέ^{c} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dgms} νοῦς^{ngms} σύ$^{rpg-p}$. **v.24** καί^{c} ἐνδύω^{vnam} ὁ^{dams} καινός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ὁ^{dams} κατά^{p} θεός^{nams} κτίζω^{vpapams} ἐν^{p} δικαιοσύνη^{ndfs} καί^{c} ὁσιότης^{ndfs} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.25** διό^{c} ἀποτίθημι^{vpamnmp} ὁ^{dans} ψεῦδος^{nans} λαλέω^{vdpa2p} ἀλήθεια^{nafs} ἕκαστος^{anmsn} μετά^{p} ὁ^{dgms} πλησίον^{bo} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} εἰμί^{vipx1p} ἀλλήλων^{regmp} μέλος^{nnnp}. **v.26** ὀργίζω^{vdpp2p} καί^{c} μή^{xo} ἁμαρτάνω^{vdpa2p} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} μή^{xo} ἐπιδύω^{vdpa3s} ἐπί^{p} ὁ^{ddms} παροργισμός^{ndms} σύ$^{rpg-p}$. **v.27** μηδέ^{c} δίδωμι^{vdpa2p} τόπος^{nams} ὁ^{ddms} διάβολος^{admsn}. **v.28** ὁ^{dnms} κλέπτω^{vppanms} μηκέτι^{bo} κλέπτω^{vdpa3s} μᾶλλον^{bo} δέ^{c} κοπιάω^{vdpa3s} ἐργάζομαι^{vppnnms} ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} ὁ^{ddfp} χείρ^{ndfp} ἵνα^{c} ἔχω^{vspa3s} μεταδίδωμι^{vnpa} ὁ^{ddms} χρεία^{nafs} ἔχω^{vppadms}. **v.29** πᾶς^{anmsn} λόγος^{nnms} σαπρός^{anmsn} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} σύ$^{rpg-p}$ μή^{xo} ἐκπορεύομαι^{vdpn3s} ἀλλά^{c} εἰ^{qo} τι-σρινμσ ἀγαθός^{anmsn} πρός^{p} οἰκοδομή^{nafs} ὁ^{dgfs} χρεία^{ngfs} ἵνα^{c} δίδωμι^{vsaa3s} χάρις^{nafs} ὁ^{ddmp} ἀκούω^{vppadmp}. **v.30** καί^{c} μή^{xo} λυπέω^{vdpa2p} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dans} ἅγιος^{aansn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} σφραγίζω^{viap2p} εἰς^{p} ἡμέρα^{nafs} ἀπολύτρωσις^{ngfs}. **v.31** πᾶς^{anfsn} πικρία^{nnfs} καί^{c} θυμός^{nnms} καί^{c} ὀργή^{nnfs} καί^{c} κραυγή^{nnfs} καί^{c} βλασφημία^{nnfs} αἴρω^{vdap3s} ἀπό^{p} σύ$^{rpg-p}$ σύν^{p} πᾶς^{adfsn} κακία^{ndfs}. **v.32** γίνομαι^{vdpn2p} δέ^{c} εἰς^{p} ἀλλήλων^{reamp} χρηστός^{anmpn} εὔσπλαγχνος^{anmpn} χαρίζομαι^{vpppnmp} ἑαυτοῦ^{rxdmp} καθώς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} χαρίζομαι^{viad3s} ἐγώ$^{rpd-p}$.

2

περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς
καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν
τῷ θεῷ εἰς ὀσμὴν εὐωδίας. πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρ- 3
σία ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν καθὼς πρέπει ἁ-
γίοις. καὶ αἰσχρότης καὶ μωρολογία ἢ εὐτραπελία τὰ οὐκ 4
ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον εὐχαριστία. τοῦτο γὰρ ἔστε γι- 5
νώσκοντες ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης ὅς ἐ-
στιν εἰδωλολάτρης οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
Χριστοῦ καὶ θεοῦ. Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις, 6
διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς
ἀπειθείας. μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν, ἦτε γάρ 7, 8
ποτε σκότος νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ, ὡς τέκνα φωτὸς περιπα-
τεῖτε. ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ 9
καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ. δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐά- 10
ρεστον τῷ κυρίῳ. καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς 11
ἀκάρποις τοῦ σκότους μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. τὰ γὰρ 12
κρυφῇ γινόμενα ὑπ αὐτῶν αἰσχρόν ἐστιν καὶ λέγειν. τὰ 13
δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦται πᾶν γάρ
τό φανερούμενον φῶς ἐστίν. διὸ λέγει Ἔγειρε ὁ καθεύ- 14

---

5. v.1 γίνομαι^{vdpn2p} οὖν^{c} μιμητής^{nnmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} τέκνον^{nnnp} ἀγαπητός^{annpn}. **v.2** καί^{c} περιπατέω^{vdpa2p} ἐν^{p} ἀγάπη^{ndfs} καθώς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἀγαπάω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ καί^{c} παραδίδωμι^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ προσφορά^{nafs} καί^{c} θυσία^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} εἰς^{p} ὀσμή^{nafs} εὐωδία^{ngfs}. **v.3** πορνεία^{nnfs} δέ^{c} καί^{c} πᾶς^{anfsn} ἀκαθαρσία^{nnfs} ἤ^{xo} πλεονεξία^{nnfs} μηδέ^{c} ὀνομάζω^{vdpp3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ καθώς^{bo} πρέπω^{vipq3s} ἅγιος^{admpn}. **v.4** καί^{c} αἰσχρότης^{nnfs} καί^{c} μωρολογία^{nnfs} ἤ^{xo} εὐτραπελία^{nnfs} ὁ^{dnnp} οὐ^{xo} ἀνήκω^{vppannp} ἀλλά^{c} μᾶλλον^{bo} εὐχαριστία^{nnfs}. **v.5** οὗτος^{rdnns} γάρ^{c} εἰμί^{vipx2p} γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} πόρνος^{nnms} ἤ^{xo} ἀκάθαρτος^{anmsn} ἤ^{xo} πλεονέκτης^{nnms} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} εἰδωλολάτρης^{nnms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} κληρονομία^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} καί^{c} θεός^{ngms}. **v.6** μηδείς^{anmsn} σύ$^{rpa-p}$ ἀπατάω^{vdpa3s} κενός^{admpn} λόγος^{ndmp} διά^{p} οὗτος^{rdanp} γάρ^{c} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnfs} ὀργή^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐπί^{p} ὁ^{damp} υἱός^{namp} ὁ^{dgfs} ἀπείθεια^{ngfs}. **v.7** μή^{xo} οὖν^{c} γίνομαι^{vdpn2p} συμμέτοχος^{anmpn} αὐτός^{rpgmp}. **v.8** εἰμί^{viix2p} γάρ^{c} ποτέ^{xo} σκότος^{nnns} νῦν^{bo} δέ^{c} φῶς^{nnns} ἐν^{p} κύριος^{ndms} ὡς^{bo} τέκνον^{nnnp} φῶς^{ngns} περιπατέω^{vdpa2p}. **v.9** ὁ^{dnms} γάρ^{c} καρπός^{nnms} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ἀγαθωσύνη^{ndfs} καί^{c} δικαιοσύνη^{ndfs} καί^{c} ἀλήθεια^{ndfs}. **v.10** δοκιμάζω^{vppanmp} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} εὐάρεστος^{annsn} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.11** καί^{c} μή^{xo} συγκοινωνέω^{vdpa2p} ὁ^{ddnp} ἔργον^{ndnp} ὁ^{ddnp} ἄκαρπος^{adnpn} ὁ^{dgns} σκότος^{ngns} μᾶλλον^{bo} δέ^{c} καί^{c} ἐλέγχω^{vdpa2p}. **v.12** ὁ^{dnnp} γάρ^{c} κρυφῇ^{bo} γίνομαι^{vppnanp} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgmp} αἰσχρός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} λέγω^{vnpa}. **v.13** ὁ^{danp} δέ^{c} πᾶς^{aanpn} ἐλέγχω^{vpppnnp} ὑπό^{p} ὁ^{dgns} φῶς^{ngns} φανερόω^{vipp3s} πᾶς^{annsn} γάρ^{c} ὁ^{dnns} φανερόω^{vpppnns} φῶς^{nnns} εἰμί^{vipx3s}.

δων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός.
15 Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ ὡς
16 σοφοί. ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρόν ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί
17 εἰσιν. διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες ἀλλὰ συνιέντες τί τὸ
18 θέλημα τοῦ κυρίου. καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ ἐν ᾧ ἐστιν
19 ἀσωτία ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι. λαλοῦντες ἑαυτοῖς
ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ᾄδοντες καὶ
20 ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ. εὐχαριστοῦντες
πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
21 Χριστοῦ τῷ θεῷ καὶ πατρί. ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν
22 φόβῳ Χριστοῦ. Αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσ-
23 σεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ. ὅτι ἀνήρ ἐστιν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς
ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας καὶ αὐτὸς ἐστίν σω-
24 τὴρ τοῦ σώματος, ἀλλ᾽ ὥσπερ ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ
Χριστῷ οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παν-
25 τί. Οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς καὶ
ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν
26 ὑπὲρ αὐτῆς. ἵνα αὐτὴν ἁγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ
27 ὕδατος ἐν ῥήματι. ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον
τὴν ἐκκλησίαν μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἤ τι τῶν τοι-

---

v.14 διό[c] λέγω[vipa3s] ἐγείρω[vdpa2s] ὁ[dnms] καθεύδω[vppanms] καί[c] ἀνίστημι[vdaa2s] ἐκ[p] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] καί[c] ἐπιφαύσκω[vifa3s] σύ[rpd-s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms]. **v.15** βλέπω[vdpa2p] οὖν[c] πῶς[bo] ἀκριβῶς[bo] περιπατέω[vipa2p] μή[xo] ὡς[bo] ἄσοφος[anmpn] ἀλλά[c] ὡς[bo] σοφός[anmpn]. **v.16** ἐξαγοράζω[vppmnmp] ὁ[dams] καιρός[nams] ὅτι[c] ὁ[dnfp] ἡμέρα[nnfp] πονηρός[anfpn] εἰμί[vipx3p]. **v.17** διά[p] οὗτος[rdans] μή[xo] γίνομαι[vdpn2p] ἄφρων[anmpn] ἀλλά[c] συνίημι[vppanmp] τίς[rqnns] ὁ[dnns] θέλημα[nnns] ὁ[dgms] κύριος[ngms]. **v.18** καί[c] μή[xo] μεθύσκω[vnpp] οἶνος[ndms] ἐν[p] ὅς[rrdms] εἰμί[vipx3s] ἀσωτία[nnfs] ἀλλά[c] πληρόω[vdpp2p] ἐν[p] πνεῦμα[ndns]. **v.19** λαλέω[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxdmp] ψαλμός[ndmp] καί[c] ὕμνος[ndmp] καί[c] ᾠδή[ndfp] πνευματικός[adfpn] ᾄδω[vppanmp] καί[c] ψάλλω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] σύ[rpg-p] ὁ[ddms] κύριος[ndms]. **v.20** εὐχαριστέω[vppanmp] πάντοτε[bo] ὑπέρ[p] πᾶς[agnpn] ἐν[p] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] πατήρ[ndms]. **v.21** ὑποτάσσω[vpppnmp] ἀλλήλων[redmp] ἐν[p] φόβος[ndms] Χριστός[ngms]. **v.22** ὁ[dnfp] γυνή[nnfp] ὁ[ddmp] ἴδιος[admpn] ἀνήρ[ndmp] ὑποτάσσω[vdpm2p] ὡς[bo] ὁ[ddms] κύριος[ndms]. **v.23** ὅτι[c] ἀνήρ[nnms] εἰμί[vipx3s] κεφαλή[nnfs] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] ὡς[bo] καί[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] κεφαλή[nnfs] ὁ[dgfs] ἐκκλησία[ngfs] καί[c] αὐτός[rpnms] εἰμί[vipx3s] σωτήρ[nnms] ὁ[dgns] σῶμα[ngns]. **v.24** ἀλλά[c] ὥσπερ[bo] ὁ[dnfs] ἐκκλησία[nnfs] ὑποτάσσω[vipp3s] ὁ[ddms] Χριστός[ndms] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnfp] γυνή[nnfp] ὁ[ddmp] ἴδιος[admpn] ἀνήρ[ndmp] ἐν[p] πᾶς[adnsn]. **v.25** ὁ[dnmp] ἀνήρ[nnmp] ἀγαπάω[vdpa2p] ὁ[dafp] γυνή[nafp] ἑαυτοῦ[rxgmp] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἀγαπάω[viaa3s] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] καί[c] ἑαυτοῦ[rxams] παραδίδωμι[viaa3s] ὑπέρ[p] αὐτός[rpgfs]. **v.26** ἵνα[c] αὐτός[rpafs] ἁγιάζω[vsaa3s] καθαρίζω[vpaanms] ὁ[ddns] λουτρόν[ndns] ὁ[dgns] ὕδωρ[ngns] ἐν[p] ῥῆμα[ndns].

οὑτων ἀλλ ἵνα ᾖ ἁγία καὶ ἄμωμος. οὕτως ὀφείλουσιν οἱ 28
ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα
ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ. οὐδεὶς γάρ 29
ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν ἀλ᾽λ ἐκτρέφει καὶ θάλπει
αὐτήν καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλησίαν. ὅτι μέλη ἐ- 30
σμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ ἐκ τῆς σαρκός αὐτοῦ, καί ἐκ τῶν
ὀστέων αὐτοῦ. ἀντὶ τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πα- 31
τέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς
τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. τὸ 32
μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ
εἰς τὴν ἐκκλησίαν. πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ ἕνα ἕκαστος τὴν 33
ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν ἡ δὲ γυνὴ ἵνα
φοβῆται τὸν ἄνδρα.

Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν κυρίῳ, τοῦτο **6**
γάρ ἐστιν δίκαιον. τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα 2
ἥτις ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ. ἵνα εὖ σοι γένηται 3
καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ οἱ πατέρες μὴ 4
παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἀλ᾽λ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ
καὶ νουθεσίᾳ κυρίου. Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κυρίοις 5
κατὰ σάρκα μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἁπλότητι τῆς καρ-

---

v.27 ἵνα^{c} παρίστημι^{vsaa3s} αὐτός^{rpafs} ἑαυτοῦ^{rxdms} ἔνδοξος^{aafsn} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} μή^{xo} ἔχω^{vppaafs} σπίλος^{nams} ἤ^{xo} ῥυτίς^{nafs} ἤ^{xo} τι-σριανσ ὁ^{dgnp} τοιοῦτος^{rdgnp} ἀλλά^{c} ἵνα^{c} εἰμί^{vspx3s} ἅγιος^{anfsn} καί^{c} ἄμωμος^{anfsn}. **v.28** οὕτω^{bo} ὀφείλω^{vipa3p} ὁ^{dnmp} ἀνήρ^{nnmp} ἀγαπάω^{vnpa} ὁ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} γυνή^{nafp} ὡς^{bo} ὁ^{danp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} σῶμα^{nanp} ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} γυνή^{nafs} ἑαυτοῦ^{rxams} ἀγαπάω^{vipa3s}. **v.29** οὐδείς^{anfsn} γάρ^{c} ποτέ^{xo} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} σάρξ^{nafs} μισέω^{viaa3s} ἀλλά^{c} ἐκτρέφω^{vipa3s} καί^{c} θάλπω^{vipa3s} αὐτός^{rpafs} καθώς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs}. **v.30** ὅτι^{c} μέλος^{nnnp} εἰμί^{vipx1p} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} αὐτός^{rpgms} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ὀστέον^{ngnp} αὐτός^{rpgms}. **v.31** ἀντί^{p} οὗτος^{rdgns} καταλείπω^{vifa3s} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^{c} προσκολλάω^{vifp3s} πρός^{p} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} εἰμί^{vifx3p} ὁ^{dnmp} δύο^{tn} εἰς^{p} σάρξ^{nafs} εἷς^{nafs}. **v.32** ὁ^{dnns} μυστήριον^{nnns} οὗτος^{rdnns} μέγας^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ἐγώ$^{rpn-s}$ δέ^{c} λέγω^{vipa1s} εἰς^{p} Χριστός^{nams} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs}. **v.33** πλήν^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ὁ^{dnmp} κατά^{p} εἷς^{nams} ἕκαστος^{anmsn} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} γυνή^{nafs} οὕτω^{bo} ἀγαπάω^{vdpa3s} ὡς^{bo} ἑαυτοῦ^{rxams} ὁ^{dnfs} δέ^{c} γυνή^{nnfs} ἵνα^{c} φοβέομαι^{vspn3s} ὁ^{dams} ἀνήρ^{nams}. **6. v.1** ὁ^{dnnp} τέκνον^{nnnp} ὑπακούω^{vdpa2p} ὁ^{ddmp} γονεύς^{ndmp} σύ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} κύριος^{ndms} οὗτος^{rdnns} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} δίκαιος^{annsn}. **v.2** τιμάω^{vdpa2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} ὅστις^{rrnfs} εἰμί^{vipx3s} ἐντολή^{nnfs} πρῶτος^{anfsn} ἐν^{p} ἐπαγγελία^{ndfs}. **v.3** ἵνα^{c} εὖ^{bo} σύ$^{rpd-s}$ γίνομαι^{vsad3s} καί^{c} εἰμί^{vifx2s} μακροχρόνιος^{anmsn} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.4** καί^{c} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} μή^{xo} παροργίζω^{vdpa2p} ὁ^{danp} τέκνον^{nanp} σύ$^{rpg-p}$ ἀλλά^{c} ἐκτρέφω^{vdpa2p} αὐτός^{rpanp} ἐν^{p} παιδεία^{ndfs} καί^{c} νουθεσία^{ndfs} κύριος^{ngms}.

δίας ὑμῶν ὡς τῷ Χριστῷ. μὴ κατ ὀφθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι ἀλλ ὡς δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς. μετ εὐνοίας δουλεύοντες ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις. εἰδότες ὅτι ὃ ἐάν τι ἕκαστος ποιήσῃ ἀγαθόν τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ κυρίου εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. Καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστιν παρ αὐτῷ. Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς πρὸς τὰς ἐξουσίας πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης. καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμα-

---

v.5 ὁ^dnmp δοῦλος^nnmp ὑπακούω^vdpa2p ὁ^ddmp κύριος^ndmp κατά^p σάρξ^nafs μετά^p φόβος^ngms καί^c τρόμος^ngms ἐν^p ἁπλότης^ndfs ὁ^dgfs καρδία^ngfs σύ^rpg-p ὡς^bo ὁ^ddms Χριστός^ndms. **v.6** μή^xo κατά^p ὀφθαλμοδουλία^nafs ὡς^bo ἀνθρωπάρεσκος^anmpn ἀλλά^c ὡς^bo δοῦλος^nnmp ὁ^dgms Χριστός^ngms ποιέω^vppanmp ὁ^dans θέλημα^nans ὁ^dgms θεός^ngms ἐκ^p ψυχή^ngfs. **v.7** μετά^p εὔνοια^ngfs δουλεύω^vppanmp ὡς^bo ὁ^ddms κύριος^ndms καί^c οὐ^xo ἄνθρωπος^ndmp. **v.8** οἶδα^vpxanmp ὅτι^c ὅς^rrans ἐάν^qo τι-σριανσ ἕκαστος^anmsn ποιέω^vsaa3s ἀγαθός^aansn οὗτος^rdans κομίζω^vifd3s παρά^p ὁ^dgms κύριος^ngms εἴτε^c δοῦλος^nnms εἴτε^c ἐλεύθερος^anmsn. **v.9** καί^c ὁ^dnmp κύριος^nnmp ὁ^danp αὐτός^rpanp ποιέω^vdpa2p πρός^p αὐτός^rpamp ἀνίημι^vppanmp ὁ^dafs ἀπειλή^nafs οἶδα^vpxanmp ὅτι^c καί^c σύ^rpg-p αὐτός^rpgmp ὁ^dnms κύριος^nnms εἰμί^vipx3s ἐν^p οὐρανός^ndmp καί^c προσωποληψία^nnfs οὐ^xo εἰμί^vipx3s παρά^p αὐτός^rpdms. **v.10** ὁ^dnns λοιπός^annsn ἀδελφός^nvmp ἐγώ^rpg-s ἐνδυναμόω^vdpp2p ἐν^p κύριος^ndms καί^c ἐν^p ὁ^ddns κράτος^ndns ὁ^dgfs ἰσχύς^ngfs αὐτός^rpgms. **v.11** ἐνδύω^vdam2p ὁ^dafs πανοπλία^nafs ὁ^dgms θεός^ngms πρός^p ὁ^dans δύναμαι^vnpn σύ^rpa-p ἵστημι^vnaa πρός^p ὁ^dafp μεθοδεία^nafp ὁ^dgms διάβολος^agmsn. **v.12** ὅτι^c οὐ^xo εἰμί^vipx3s ἐγώ^rpd-p ὁ^dnfs πάλη^nnfs πρός^p αἷμα^nans καί^c σάρξ^nafs ἀλλά^c πρός^p ὁ^dafp ἀρχή^nafp πρός^p ὁ^dafp ἐξουσία^nafp πρός^p ὁ^damp κοσμοκράτωρ^namp ὁ^dgns σκότος^ngns ὁ^dgms αἰών^ngms οὗτος^rdgms πρός^p ὁ^danp πνευματικός^aanpn ὁ^dgfs πονηρία^ngfs ἐν^p ὁ^ddnp ἐπουράνιος^adnpn. **v.13** διά^p οὗτος^rdans ἀναλαμβάνω^vdaa2p ὁ^dafs πανοπλία^nafs ὁ^dgms θεός^ngms ἵνα^c δύναμαι^vsad2p ἀνθίστημι^vnaa ἐν^p ὁ^ddfs ἡμέρα^ndfs ὁ^ddfs πονηρός^adfsn καί^c ἅπας^aanpn κατεργάζομαι^vpadnmp ἵστημι^vnaa. **v.14** ἵστημι^vdaa2p οὖν^c περιζώννυμι^vpamnmp ὁ^dafs ὀσφύς^nafs σύ^rpg-p ἐν^p ἀλήθεια^ndfs καί^c ἐνδύω^vpamnmp ὁ^dams θώραξ^nams ὁ^dgfs δικαιοσύνη^ngfs.

σίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης. ἐπὶ πᾶσιν ἀναλαβόντες 16
τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ
πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι, καὶ τὴν περικεφαλαίαν 17
τοῦ σωτηρίου δέξασθαι καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος
ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ. διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως 18
προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι καὶ εἰς αὐτὸ
τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει
περὶ πάντων τῶν ἁγίων. καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ ἵνα μοι δοθῇ λό- 19
γος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ
μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου. ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἁλύσει 20
ἵνα ἐν αὐτῷ παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ με λαλῆσαι. Ἵνα δὲ 21
εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ ἐμέ τί πράσσω πάντα ὑμῖν γνωρίσει
Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυ-
ρίῳ. ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο ἵνα γνῶτε τὰ 22
περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. Εἰρήνη 23
τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς
καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀ- 24
γαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ
ἀμήν.

---

v.15 καί^{c} ὑποδέω^{vpamnmp} ὁ^{damp} πούς^{namp} ἐν^{p} ἑτοιμασία^{ndfs} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} ὁ^{dgfs} εἰρήνη^{ngfs}. **v.16** ἐπί^{p} πᾶς^{adnpn} ἀναλαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{dams} θυρεός^{nams} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ἐν^{p} ὅς^{rrdms} δύναμαι^{vifd2p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} βέλος^{nanp} ὁ^{dgms} πονηρός^{agmsn} ὁ^{danp} πυρόω^{vpxpanp} σβέννυμι^{vnaa}. **v.17** καί^{c} ὁ^{dafs} περικεφαλαία^{nafs} ὁ^{dgns} σωτήριον^{agnsn} δέχομαι^{vnad} καί^{c} ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} ῥῆμα^{nnns} θεός^{ngms}. **v.18** διά^{p} πᾶς^{agfsn} προσευχή^{ngfs} καί^{c} δέησις^{ngfs} προσεύχομαι^{vppnnmp} ἐν^{p} πᾶς^{admsn} καιρός^{ndms} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} καί^{c} εἰς^{p} αὐτός^{rpans} οὗτος^{rdans} ἀγρυπνέω^{vppanmp} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} προσκαρτέρησις^{ndfs} καί^{c} δέησις^{ndfs} περί^{p} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn}. **v.19** καί^{c} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἵνα^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ δίδωμι^{vsap3s} λόγος^{nnms} ἐν^{p} ἄνοιξις^{ndfs} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} παρρησία^{ndfs} γνωρίζω^{vnaa} ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns}. **v.20** ὑπέρ^{p} ὅς^{rrgns} πρεσβεύω^{vipa1s} ἐν^{p} ἅλυσις^{ndfs} ἵνα^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdns} παρρησιάζομαι^{vsad1s} ὡς^{bo} δεῖ^{vipq3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ λαλέω^{vnaa}. **v.21** ἵνα^{c} δέ^{c} οἶδα^{vsxa2p} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ὁ^{danp} κατά^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ τίς^{rqans} πράσσω^{vipa1s} πᾶς^{aanpn} σύ$^{rpd-p}$ γνωρίζω^{vifa3s} Τυχικός^{nnms} ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} ἀδελφός^{nnms} καί^{c} πιστός^{anmsn} διάκονος^{nnms} ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.22** ὅς^{rrams} πέμπω^{viaa1s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} αὐτός^{rpans} οὗτος^{rdans} ἵνα^{c} γινώσκω^{vsaa2p} ὁ^{danp} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} παρακαλέω^{vsaa3s} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ$^{rpg-p}$. **v.23** εἰρήνη^{nnfs} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} καί^{c} ἀγάπη^{nnfs} μετά^{p} πίστις^{ngfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.24** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} μετά^{p} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} ἀγαπάω^{vppagmp} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἐν^{p} ἀφθαρσία^{ndfs} ἀμήνth.

Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος δοῦλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ πᾶσιν τοῖς
ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις σὺν ἐπι-
2 σκόποις καὶ διακόνοις. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ
3 πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ
4 θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν. πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει
μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος.
5 ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ πρώτης ἡμέ-
6 ρας ἄχρι τοῦ νῦν. πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο ὅτι ὁ ἐναρξάμενος
ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέρας Χριστοῦ Ἰη-
7 σοῦ, καθώς ἐστιν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων
ὑμῶν διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς ἔν τε τοῖς δεσμοῖς
μου καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συγ-
8 κοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας. μάρτυς
γάρ μου ἐστιν ὁ θεός ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγ-
9 χνοις Ἰησοῦ Χριστοῦ. καὶ τοῦτο προσεύχομαι ἵνα ἡ ἀγάπη
ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ
10 πάσῃ αἰσθήσει. εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα ἵνα

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} καί^{c} Τιμόθεος^{nnms} δοῦλος^{nnmp} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddmp} εἰμί^{vppxdmp} ἐν^{p} Φίλιπποι^{ndmp} σύν^{p} ἐπίσκοπος^{ndmp} καί^{c} διάκονος^{ndmp}. **v.2** χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐχαριστέω^{vipa1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐπί^{p} πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} μνεία^{ndfs} σύ$^{rpg-p}$. **v.4** πάντοτε^{bo} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} δέησις^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὑπέρ^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$ μετά^{p} χαρά^{ngfs} ὁ^{dafs} δέησις^{nafs} ποιέω^{vppmnms}. **v.5** ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} κοινωνία^{ndfs} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ἀπό^{p} πρῶτος^{agfsn} ἡμέρα^{ngfs} ἄχρι^{p} ὁ^{dgms} νῦν^{bo}. **v.6** πείθω^{vpxanms} αὐτός^{rpans} οὗτος^{rdans} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} ἐνάρχομαι^{vpadnms} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn} ἐπιτελέω^{vifa3s} ἄχρι^{p} ἡμέρα^{ngfs} Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.7** καθώς^{bo} εἰμί^{vipx3s} δίκαιος^{annsn} ἐγώ$^{rpd-s}$ οὗτος^{rdans} φρονέω^{vnpa} ὑπέρ^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$ διά^{p} ὁ^{dans} ἔχω^{vnpa} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} τέ^{xo} ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀπολογία^{ndfs} καί^{c} βεβαίωσις^{ndfs} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} συγκοινωνός^{aampn} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} πᾶς^{aampn} σύ$^{rpa-p}$ εἰμί^{vppxamp}. **v.8** μάρτυς^{nnms} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὡς^{bo} ἐπιποθέω^{vipa1s} πᾶς^{aampn} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} σπλάγχνον^{ndnp} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.9** καί^{c} οὗτος^{rdans} προσεύχομαι^{vipn1s} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ ἔτι^{bo} μᾶλλον^{bo} καί^{c} μᾶλλον^{bo} περισσεύω^{vspa3s} ἐν^{p} ἐπίγνωσις^{ndfs} καί^{c} πᾶς^{adfsn} αἴσθησις^{ndfs}.

ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ. πε- 11
πληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον θεοῦ. Γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι 12
ἀδελφοί ὅτι τὰ κατ ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγ-
γελίου ἐλήλυθεν. ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν 13
Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πά-
σιν. καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ πεποιθότας 14
τοῖς δεσμοῖς μου περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον
λαλεῖν. Τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν τινὲς δὲ καὶ δι᾽ 15
εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν κηρύσσουσιν, οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸν 16
Χριστὸν καταγγέλλουσιν, οὐχ ἁγνῶς, οἰόμενοι θλῖψιν ἐπι-
φέρειν τοῖς δεσμοῖς μου, οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς 17
ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι. τί γάρ πλὴν παντὶ τρό- 18
πῳ εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ Χριστὸς καταγγέλλεται καὶ
ἐν τούτῳ χαίρω ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι. οἶδα γὰρ ὅτι τοῦτό 19
μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐ-
πιχορηγίας τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ. κατὰ τὴν ἀπο- 20
καραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι
ἀλλ ἐν πάσῃ παρρησίᾳ ὡς πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται
Χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου.

---

v.10 εἰςP ὁdans δοκιμάζωvnpa σύrpa-p ὁdanp διαφέρωvppaanp ἵναc εἰμίvspx2p εἰλικρινήςanmpn καίc ἀπρόσκοποςanmpn εἰςP ἡμέραnafs Χριστόςngms. **v.11** πληρόωvpxpnmp κάρποςngmp δικαιοσύνηngfs ὁdgmp διάP Ἰησοῦςngms Χριστόςngms εἰςP δόξαnafs καίc ἔπαινοςnams θεόςngms. **v.12** γινώσκωvnpa δέc σύrpa-p βούλομαιvipn1s ἀδελφόςnvmp ὅτιc ὁdnnp κατάP ἐγώrpa-s μᾶλλονbo εἰςP προκοπήnafs ὁdgns εὐαγγέλιονngns ἔρχομαιvixa3s. **v.13** ὥστεc ὁdamp δεσμόςnamp ἐγώrpg-s φανερόςaampn ἐνP Χριστόςndms γίνομαιvnad ἐνP ὅλοςadnsn ὁddns πραιτώριονndns καίc ὁddmp λοιπόςadmpn πᾶςadmpn. **v.14** καίc ὁdamp πολύςaampc ὁdgmp ἀδελφόςngmp ἐνP κύριοςndms πείθωvpxaamp ὁddmp δεσμόςndmp ἐγώrpg-s περισσοτέρωςbo τολμάωvnpa ἀφόβωςbo ὁdams λόγοςnams λαλέωvnpa. **v.15** τι-σρινμπ μένxo καίc διάP φθόνοςnams καίc ἔριςnafs τι--σρινμπ δέc καίc διάP εὐδοκίαnafs ὁdams Χριστόςnams κηρύσσωvipa3p. **v.16** ὁdnmp μένxo ἐκP ἐριθείαngfs ὁdams Χριστόςnams καταγγέλλωvipa3p οὐxo ἁγνῶςbo οἴομαιvppnnmp θλῖψιςnafs ἐπιφέρωvnpa ὁddmp δεσμόςndmp ἐγώrpg-s. **v.17** ὁdnmp δέc ἐκP ἀγάπηngfs οἶδαvpxanmp ὅτιc εἰςP ἀπολογίαnafs ὁdgns εὐαγγέλιονngns κεῖμαιvipn1s. **v.18** τίςrqnns γάρc πλήνbo πᾶςadmsn τρόποςndms εἴτεc πρόφασιςndfs εἴτεc ἀλήθειαndfs Χριστόςnnms καταγγέλλωvipp3s καίc ἐνP οὗτοςrddns χαίρωvipa1s ἀλλάc καίc χαίρωvifo1s. **v.19** οἶδαvixa1s γάρc ὅτιc οὗτοςrdnns ἐγώrpd-s ἀποβαίνωvifd3s εἰςP σωτηρίαnafs διάP ὁdgfs σύrpg-p δέησιςngfs καίc ἐπιχορηγίαngfs ὁdgns πνεῦμαngns Ἰησοῦςngms Χριστόςngms. **v.20** κατάP ὁdafs ἀποκαραδοκίαnafs καίc ἐλπίςnafs ἐγώrpg-s ὅτιc ἐνP οὐδείςadnsn αἰσχύνωvifp1s ἀλλάc ἐνP πᾶςadfsn παρρησίαndfs ὡςbo πάντοτεbo καίc νῦνbo μεγαλύνωvifp3s Χριστόςnnms ἐνP ὁddns σῶμαndns ἐγώrpg-s εἴτεc διάP ζωήngfs εἴτεc διάP θάνατοςngms.

21, 22 ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος. εἰ δὲ
τὸ ζῆν ἐν σαρκί τοῦτό μοι καρπὸς ἔργου καὶ τί αἱρήσομαι
23 οὐ γνωρίζω. συνέχομαι δὲ ἐκ τῶν δύο τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων
εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ εἶναι πολλῷ μᾶλλον κρεῖσ-
24 σον, τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιότερον δι᾽ ὑμᾶς.
25 καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα ὅτι μενῶ καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν
26 ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως. ἵνα
τὸ καύχημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ διὰ
27 τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. Μόνον ἀξίως τοῦ
εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰ-
δὼν ὑμᾶς εἴτε ἀπὼν ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν ὅτι στήκετε ἐν
ἑνὶ πνεύματι μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγε-
28 λίου. καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων
ἥτις αὐτοῖς μέν ἐστιν ἔνδειξις ἀπωλείας ὑμῖν δὲ σωτηρίας
29 καὶ τοῦτο ἀπὸ θεοῦ, ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ
οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ
30 πάσχειν. τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον εἴδετε ἐν ἐμοὶ καὶ
νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

2 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ εἴ τι παραμύθιον ἀγά-
πης εἴ τις κοινωνία πνεύματος εἴ τις σπλάγχνα καὶ οἰκτιρ-

---

v.21 ἐγώ[rpd-s] γάρ[c] ὁ[dnns] ζάω[vnpa] Χριστός[nnms] καί[c] ὁ[dnns] ἀποθνῄσκω[vnaa] κέρδος[nnns].
v.22 εἰ[qo] δέ[c] ὁ[dnns] ζάω[vnpa] ἐν[p] σάρξ[ndfs] οὗτος[rdnns] ἐγώ[rpd-s] καρπός[nnms] ἔργον[ngns] καί[c] τίς[rqans] αἱρέω[vifm1s] οὐ[xo] γνωρίζω[vipa1s]. **v.23** συνέχω[vipp1s] δέ[c] ἐκ[p] ὁ[dgnp] δύο[tn] ὁ[dafs] ἐπιθυμία[nafs] ἔχω[vppanms] εἰς[p] ὁ[dans] ἀναλύω[vnaa] καί[c] σύν[p] Χριστός[ndms] εἰμί[vnpx] πολύς[adnsn] μᾶλλον[bo] κρείττων[annsn]. **v.24** ὁ[dnns] δέ[c] ἐπιμένω[vnpa] ἐν[p] ὁ[ddfs] σάρξ[ndfs] ἀναγκαῖος[annsc] διά[p] σύ[rpa-p].
v.25 καί[c] οὗτος[rdans] πείθω[vpxanms] οἶδα[vixa1s] ὅτι[c] μένω[vifa1s] καί[c] συμπαραμένω[vifa1s] πᾶς[admpn] σύ[rpd-p] εἰς[p] ὁ[dafs] σύ[rpg-p] προκοπή[nafs] καί[c] χαρά[nafs] ὁ[dgfs] πίστις[ngfs]. **v.26** ἵνα[c] ὁ[dnns] καύχημα[nnns] σύ[rpg-p] περισσεύω[vspa3s] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] διά[p] ὁ[dgfs] ἐμός[rsgfs] παρουσία[ngfs] πάλιν[bo] πρός[p] σύ[rpa-p]. **v.27** μόνος[bo] ἀξίως[bo] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] πολιτεύομαι[vdpn2p] ἵνα[c] εἴτε[c] ἔρχομαι[vpaanms] καί[c] ὁράω[vpaanms] σύ[rpa-p] εἴτε[c] ἄπειμι[vppxnms] ἀκούω[vsaa1s] ὁ[danp] περί[p] σύ[rpg-p] ὅτι[c] στήκω[vipa2p] ἐν[p] εἷς[ndns] πνεῦμα[ndns] εἷς[ndfs] ψυχή[ndfs] συναθλέω[vppanmp] ὁ[ddfs] πίστις[ndfs] ὁ[dgns] εὐαγγέλιον[ngns]. **v.28** καί[c] μή[xo] πτύρω[vpppnmp] ἐν[p] μηδείς[adnsn] ὑπό[p] ὁ[dgmp] ἀντίκειμαι[vppngmp] ὅστις[rrnfs] αὐτός[rpdmp] μέν[xo] εἰμί[vipx3s] ἔνδειξις[nnfs] ἀπώλεια[ngfs] σύ[rpd-p] δέ[c] σωτηρία[ngfs] καί[c] οὗτος[rdnns] ἀπό[p] θεός[ngms].
v.29 ὅτι[c] σύ[rpd-p] χαρίζομαι[viap3s] ὁ[dans] ὑπέρ[p] Χριστός[ngms] οὐ[xo] μόνος[bo] ὁ[dans] εἰς[p] αὐτός[rpams] πιστεύω[vnpa] ἀλλά[c] καί[c] ὁ[dans] ὑπέρ[p] αὐτός[rpgms] πάσχω[vnpa]. **v.30** ὁ[dams] αὐτός[rpams] ἀγών[nams] ἔχω[vppanmp] οἷος[rcams] ὁράω[viaa2p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s] καί[c] νῦν[bo] ἀκούω[vipa2p] ἐν[p] ἐγώ[rpd-s].

μοί. πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε τὴν 2
αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες σύμψυχοι τὸ ἓν φρονοῦντες. μη- 3
δὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ κενοδοξίαν ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ
ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν. μὴ τὰ ἑαυτῶν 4
ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκαστος. τοῦτο γὰρ 5
φρονείσθω ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὃς ἐν μορφῇ 6
θεοῦ ὑπάρχων οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ.
ἀλ᾽λ ἑαυτὸν ἐκένωσεν μορφὴν δούλου λαβών ἐν ὁμοιώματι 7
ἀνθρώπων γενόμενος, καί σχήματι εὑρεθείς ὡς ἄνθρωπος 8
ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου θα-
νάτου δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν καὶ 9
ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα. ἵνα ἐν τῷ ὀ- 10
νόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων
καὶ καταχθονίων. καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται ὅτι 11
κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρός. Ὥστε ἀ- 12
γαπητοί μου καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε μὴ ὡς ἐν τῇ πα-
ρουσίᾳ μου μόνον ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ
μου μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατερ-
γάζεσθε, ὁ θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν 13

---

2. v.1 εἰqo τι-σρινφσ οὖνc παράκλησιςnnfs ἐνp Χριστόςndms εἰqo τι-σριννσ παραμύθιονnnns ἀγάπηngfs εἰqo τι-σρινφσ κοινωνίαnnfs πνεῦμαngns εἰqo τι-σρινμσ σπλάγχνονnnnp καίc οἰκτιρμόςnnmp. **v.2** πληρόωvdaa2p ἐγώrpg-s ὁdafs χαράnafs ἵναc ὁdans αὐτόςrpans φρονέωvspa2p ὁdafs αὐτόςrpafs ἀγάπηnafs ἔχωvppanmp σύμψυχοςanmpn ὁdans εἷςnans φρονέωvppanmp. **v.3** μηδείςaansn κατάp ἐριθείαnafs ἢxo κενοδοξίαnafs ἀλλάc ὁddfs ταπεινοφροσύνηndfs ἀλλήλωνreamp ἡγέομαιvppnnmp ὑπερέχωvppaamp ἑαυτοῦrxgmp. **v.4** μήxo ὁdanp ἑαυτοῦrxgmp ἕκαστοςanmsn σκοπέωvdpa2p ἀλλάc καίc ὁdanp ἕτεροςagmpn ἕκαστοςanmsn. **v.5** οὗτοςrdans γάρc φρονέωvdpp3s ἐνp σύrpd-p ὅςrrnns καίc ἐνp Χριστόςndms Ἰησοῦςndms. **v.6** ὅςrrnms ἐνp μορφῇndfs θεόςngms ὑπάρχωvppanms οὐxo ἁρπαγμόςnams ἡγέομαιviad3s ὁdans εἰμίvnpx ἴσοςannpn θεόςndms. **v.7** ἀλλάc ἑαυτοῦrxams κενόωviaa3s μορφὴnafs δοῦλοςngms λαμβάνωvpaanms ἐνp ὁμοίωμαndns ἄνθρωποςngmp γίνομαιvpadnms. **v.8** καίc σχῆμαndns εὑρίσκωvpapnms ὡςbo ἄνθρωποςnnms ταπεινόωviaa3s ἑαυτοῦrxams γίνομαιvpadnms ὑπήκοοςanmsn μέχριbo θάνατοςngms θάνατοςngms δέc σταυρόςngms. **v.9** διόc καίc ὁdnms θεόςnnms αὐτόςrpams ὑπερυψόωviaa3s καίc χαρίζομαιviad3s αὐτόςrpdms ὄνομαnans ὁdans ὑπέρp πᾶςaansn ὄνομαnans. **v.10** ἵναc ἐνp ὁddns ὄνομαndns Ἰησοῦςngms πᾶςannsn γόνυnnns κάμπτωvsaa3s ἐπουράνιοςagmpn καίc ἐπίγειοςagnpn καίc καταχθόνιοςagmpn. **v.11** καίc πᾶςanfsn γλῶσσαnnfs ἐξομολογέωvsam3s ὅτιc κύριοςnnms Ἰησοῦςnnms Χριστόςnnms εἰςp δόξαnafs θεόςngms πατήρngms. **v.12** ὥστεc ἀγαπητόςavmpn ἐγώrpg-s καθὼςbo πάντοτεbo ὑπακούωviaa2p μήxo ὡςbo ἐνp ὁddfs παρουσίαndfs ἐγώrpg-s μόνοςbo ἀλλάc νῦνbo πολύςadnsn μᾶλλονbo ἐνp ὁddfs ἀπουσίαndfs ἐγώrpg-s μετάp φόβοςngms καίc τρόμοςngms ὁdafs ἑαυτοῦrxgmp σωτηρίαnafs κατεργάζομαιvdpn2p.

καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν. ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι τέκνα θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ. λόγον ζωῆς ἐπέχοντες εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν Χριστοῦ ὅτι οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. ἀλλ᾽ λ εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν, τὸ ᾽δ αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι. Ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν ἵνα κἀγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει, οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν οὐ τὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ. τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀπίδω τὰ περὶ ἐμὲ ἐξαυτῆς, πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως ἐλεύσομαι. Ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου ὑμῶν δὲ ἀπόστολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου πέμψαι πρὸς ὑμᾶς. ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς καὶ ἀδη-

---

v.13 ὁ^{dnms} θεός^{nnms} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἐνεργέω^{vppanms} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} ὁ^{dans} θέλω^{vnpa} καί^{c} ὁ^{dans} ἐνεργέω^{vnpa} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfs} εὐδοκία^{ngfs}. **v.14** πᾶς^{aanpn} ποιέω^{vdpa2p} χωρίς^{bo} γογγυσμός^{ngmp} καί^{c} διαλογισμός^{ngmp}. **v.15** ἵνα^{c} γίνομαι^{vsad2p} ἄμεμπτος^{anmpn} καί^{c} ἀκέραιος^{anmpn} τέκνον^{nnnp} θεός^{ngms} ἀμώμητος^{annpn} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} γενεά^{ngfs} σκολιός^{agfsn} καί^{c} διαστρέφω^{vpxpgfs} ἐν^{p} ὅς^{rrdmp} φαίνω^{vipp2p} ὡς^{bo} φωστήρ^{nnmp} ἐν^{p} κόσμος^{ndms}. **v.16** λόγος^{nams} ζωή^{ngfs} ἐπέχω^{vppanmp} εἰς^{p} καύχημα^{nans} ἐγώ$^{rpd-s}$ εἰς^{p} ἡμέρα^{nafs} Χριστός^{ngms} ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰς^{p} κενός^{aansn} τρέχω^{viaa1s} οὐδέ^{bo} εἰς^{p} κενός^{aansn} κοπιάω^{viaa1s}. **v.17** ἀλλά^{c} εἰ^{qo} καί^{c} σπένδω^{vipp1s} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} θυσία^{ndfs} καί^{c} λειτουργία^{ndfs} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$ χαίρω^{vipa1s} καί^{c} συγχαίρω^{vipa1s} πᾶς^{admpn} σύ$^{rpd-p}$. **v.18** ὁ^{dans} δέ^{c} αὐτός^{rpans} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ χαίρω^{vdpa2p} καί^{c} συγχαίρω^{vdpa2p} ἐγώ$^{rpd-s}$. **v.19** ἐλπίζω^{vipa1s} δέ^{c} ἐν^{p} κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} Τιμόθεος^{nams} ταχέως^{bo} πέμπω^{vnaa} σύ$^{rpd-p}$ ἵνα^{c} κἀγώ$^{rpn-s}$ εὐψυχέω^{vspa1s} γινώσκω^{vpaanms} ὁ^{danp} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$. **v.20** οὐδείς^{aamsn} γάρ^{c} ἔχω^{vipa1s} ἰσόψυχος^{aamsn} ὅστις^{rrnms} γνησίως^{bo} ὁ^{danp} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$ μεριμνάω^{vifa3s}. **v.21** ὁ^{dnmp} πᾶς^{anmpn} γάρ^{c} ὁ^{danp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ζητέω^{vipa3p} οὐ^{xo} ὁ^{danp} Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.22** ὁ^{dafs} δέ^{c} δοκιμή^{nafs} αὐτός^{rpgms} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^{c} ὡς^{bo} πατήρ^{ndms} τέκνον^{nnns} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ δουλεύω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans}. **v.23** οὗτος^{rdams} μέν^{xo} οὖν^{c} ἐλπίζω^{vipa1s} πέμπω^{vnaa} ὡς^{bo} ἄν^{xo} ἀφοράω^{vsaa1s} ὁ^{danp} περί^{p} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἐξαυτῆς^{bo}. **v.24** πείθω^{vixa1s} δέ^{c} ἐν^{p} κύριος^{ndms} ὅτι^{c} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ταχέως^{bo} ἔρχομαι^{vifd1s}. **v.25** ἀναγκαῖος^{aansn} δέ^{c} ἡγέομαι^{viad1s} Ἐπαφρόδιτος^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} καί^{c} συνεργός^{aamsn} καί^{c} συστρατιώτης^{nams} ἐγώ$^{rpg-s}$ σύ$^{rpg-p}$ δέ^{c} ἀπόστολος^{nams} καί^{c} λειτουργός^{nams} ὁ^{dgfs} χρεία^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ πέμπω^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$.

μονῶν διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν. καὶ γὰρ ἠσθένησεν 27
παραπλήσιον θανάτῳ, ἀλλὰ ὁ θεὸς αὐτόν ἠλέησεν οὐκ αὐ-
τὸν δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐμέ ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ λύπην σχῶ.
σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα αὐτὸν ἵνα ἰδόντες αὐτὸν πά- 28
λιν χαρῆτε κἀγὼ ἀλυπότερος ὦ. προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν 29
ἐν κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους
ἔχετε. ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἤγγι- 30
σεν παραβουλευσάμενος τῇ ψυχῇ ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν
ὑστέρημα τῆς πρός με λειτουργίας.

Τὸ λοιπόν ἀδελφοί μου χαίρετε ἐν κυρίῳ τὰ αὐτὰ γρά- **3**
φειν ὑμῖν ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. Βλέ- 2
πετε τοὺς κύνας βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας βλέπετε τὴν
κατατομήν. ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομή οἱ πνεύματι θε- 3
οῦ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ
ἐν σαρκὶ πεποιθότες. καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν 4
σαρκί εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί ἐγὼ μᾶλλον,
περιτομῇ ὀκταήμερος ἐκ γένους Ἰσραήλ φυλῆς Βενιαμίν 5
Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων κατὰ νόμον Φαρισαῖος. κατὰ ζῆλον 6
διώκων τὴν ἐκκλησίαν κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ γε-
νόμενος ἄμεμπτος. ἀλλ᾽ ἅτινα ἦν μοι κέρδη ταῦτα ἥγημαι 7

---

v.26 ἐπειδή[c] ἐπιποθέω[vppanms] εἰμί[viix3s] πᾶς[aampn] σύ[rpa-p] καί[c] ἀδημονέω[vppanms] διότι[c] ἀκούω[viaa2p] ὅτι[c] ἀσθενέω[viaa3s]. **v.27** καί[c] γάρ[c] ἀσθενέω[viaa3s] παραπλήσιος[bo] θάνατος[ndms] ἀλλά[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] αὐτός[rpams] ἐλεέω[viaa3s] οὐ[xo] αὐτός[rpams] δέ[c] μόνος[aamsn] ἀλλά[c] καί[c] ἐγώ[rpa-s] ἵνα[c] μή[xo] λύπη[nafs] ἐπί[p] λύπη[nafs] ἔχω[vsaa1s]. **v.28** σπουδαίως[bo] οὖν[c] πέμπω[viaa1s] αὐτός[rpams] ἵνα[c] ὁράω[vpaanmp] αὐτός[rpams] πάλιν[bo] χαίρω[vsao2p] κἀγώ[rpn-s] ἄλυπος[anmsc] εἰμί[vspx1s]. **v.29** προσδέχομαι[vdpn2p] οὖν[c] αὐτός[rpams] ἐν[p] κύριος[ndms] μετά[p] πᾶς[agfsn] χαρά[ngfs] καί[c] ὁ[damp] τοιοῦτος[rdamp] ἔντιμος[aampn] ἔχω[vdpa2p]. **v.30** ὅτι[c] διά[p] ὁ[dans] ἔργον[nans] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] μέχρι[bo] θάνατος[ngms] ἐγγίζω[viaa3s] παραβουλεύομαι[vpadnms] ὁ[ddfs] ψυχή[ndfs] ἵνα[c] ἀναπληρόω[vsaa3s] ὁ[dans] σύ[rpg-p] ὑστέρημα[nans] ὁ[dgfs] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] λειτουργία[ngfs]. **3. v.1** ὁ[dnns] λοιπός[annsn] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] χαίρω[vdpa2p] ἐν[p] κύριος[ndms] ὁ[danp] αὐτός[rpanp] γράφω[vnpa] σύ[rpd-p] ἐγώ[rpd-s] μέν[xo] οὐ[xo] ὀκνηρός[annsn] σύ[rpd-p] δέ[c] ἀσφαλής[annsn]. **v.2** βλέπω[vdpa2p] ὁ[damp] κύων[namp] βλέπω[vdpa2p] ὁ[damp] κακός[aampn] ἐργάτης[namp] βλέπω[vdpa2p] ὁ[dafs] κατατομή[nafs]. **v.3** ἐγώ[rpn-p] γάρ[c] εἰμί[vipx1p] ὁ[dnfs] περιτομή[nnfs] ὁ[dnmp] πνεῦμα[ndns] θεός[ngms] λατρεύω[vppanmp] καί[c] καυχάομαι[vppnnmp] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] καί[c] οὐ[xo] ἐν[p] σάρξ[ndfs] πείθω[vpxanmp]. **v.4** καίπερ[c] ἐγώ[rpn-s] ἔχω[vppanms] πεποίθησις[nafs] καί[c] ἐν[p] σάρξ[ndfs] εἰ[qo] τι-σρινμσ δοκέω[vipa3s] ἄλλος[anmsn] πείθω[vnxa] ἐν[p] σάρξ[ndfs] ἐγώ[rpn-s] μᾶλλον[bo]. **v.5** περιτομή[ndfs] ὀκταήμερος[anmsn] ἐκ[p] γένος[ngns] Ἰσραήλ[tp] φυλή[ngfs] Βενιαμίν[tp] Ἑβραῖος[anmsn] ἐκ[p] Ἑβραῖος[agmpn] κατά[p] νόμος[nams] Φαρισαῖος[nnms]. **v.6** κατά[p] ζῆλος[nams] διώκω[vppanms] ὁ[dafs] ἐκκλησία[nafs] κατά[p] δικαιοσύνη[nafs] ὁ[dafs] ἐν[p] νόμος[ndms] γίνομαι[vpadnms] ἄμεμπτος[anmsn].

διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. ἀλλὰ μέν οὖν καὶ ἡγοῦμαι πάντα
ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ Ἰησοῦ
τοῦ κυρίου μου δι᾽ ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην καὶ ἡγοῦμαι
σκύβαλα εἶναι ἵνα Χριστὸν κερδήσω. καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ
μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ πί-
στεως Χριστοῦ τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει. τοῦ
γνῶναι αὐτὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ
τὴν κοινωνίαν τῶν παθημάτων αὐτοῦ συμμορφούμενος τῷ
θανάτῳ αὐτοῦ. εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν
νεκρῶν. Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον ἢ ἤδη τετελείωμαι διώκω δὲ
εἰ καὶ καταλάβω ἐφ ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ
Ἰησοῦ. ἀδελφοί ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λογίζομαι κατειληφέναι,
ἓν δέ τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐ-
πεκτεινόμενος. κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ βραβεῖον τῆς
ἄνω κλήσεως τοῦ θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ὅσοι οὖν τέλειοι
τοῦτο φρονῶμεν, καὶ εἴ τι ἑτέρως φρονεῖτε καὶ τοῦτο ὁ θεὸς
ὑμῖν ἀποκαλύψει, πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν τῷ αὐτῷ στοιχεῖν
κανόνι, τὸ αὐτο φρονεῖν. Συμμιμηταί μου γίνεσθε ἀδελ-
φοί καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτως περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε
τύπον ἡμᾶς. πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν οὓς πολλάκις ἔλε-

---

v.7 ἀλλάᶜ ὅστιςʳʳⁿⁿᵖ εἰμίᵛⁱⁱˣ³ˢ ἐγώʳᵖᵈ⁻ˢ κέρδοςⁿⁿⁿᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ ἡγέομαιᵛⁱˣⁿ¹ˢ διάᵖ ὁᵈᵃᵐˢ Χριστόςⁿᵃᵐˢ ζημίαⁿᵃᶠˢ. **v.8** ἀλλάᶜ μένˣᵒ οὖνᶜ καίᶜ ἡγέομαιᵛⁱᵖⁿ¹ˢ πᾶςᵃᵃⁿᵖⁿ ζημίαⁿᵃᶠˢ εἰμίᵛⁿᵖˣ διάᵖ ὁᵈᵃⁿˢ ὑπερέχωᵛᵖᵖᵃᵃⁿˢ ὁᵈᵍᶠˢ γνῶσιςⁿᵍᶠˢ Χριστόςⁿᵍᵐˢ Ἰησοῦˢⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ κύριοςⁿᵍᵐˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ διάᵖ ὅςʳʳᵃᵐˢ ὁᵈᵃⁿᵖ πᾶςᵃᵃⁿᵖⁿ ζημιόωᵛⁱᵃᵖ¹ˢ καίᶜ ἡγέομαιᵛⁱᵖⁿ¹ˢ σκύβαλονⁿᵃⁿᵖ εἰμίᵛⁿᵖˣ ἵναᶜ Χριστόςⁿᵃᵐˢ κερδαίνωᵛˢᵃᵃ¹ˢ. **v.9** καίᶜ εὑρίσκωᵛˢᵃᵖ¹ˢ ἐνᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ μήˣᵒ ἔχωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ἐμόςʳˢᵃᶠˢ δικαιοσύνηⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵃᶠˢ ἐκᵖ νόμοςⁿᵍᵐˢ ἀλλάᶜ ὁᵈᵃᶠˢ διάᵖ πίστιςⁿᵍᶠˢ Χριστόςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵃᶠˢ ἐκᵖ θεόςⁿᵍᵐˢ δικαιοσύνηⁿᵃᶠˢ ἐπίᵖ ὁᵈᵈᶠˢ πίστιςⁿᵈᶠˢ. **v.10** ὁᵈᵍᵐˢ γινώσκωᵛⁿᵃᵃ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ καίᶜ ὁᵈᵃᶠˢ δύναμιςⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍᶠˢ ἀνάστασιςⁿᵍᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ καίᶜ ὁᵈᵃᶠˢ κοινωνίαⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍⁿᵖ πάθημαⁿᵍⁿᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ συμμορφίζωᵛᵖᵖᵖⁿᵐˢ ὁᵈᵈᵐˢ θάνατοςⁿᵈᵐˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ. **v.11** εἰᵍᵒ πῶςˣᵒ καταντάωᵛˢᵃᵃ¹ˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ ἐξανάστασιςⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍᵐᵖ νεκρόςᵃᵍᵐᵖⁿ. **v.12** οὐˣᵒ ὅτιᶜ ἤδηᵇᵒ λαμβάνωᵛⁱᵃᵃ¹ˢ ἤˣᵒ ἤδηᵇᵒ τελειόωᵛⁱˣᵖ¹ˢ διώκωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ δέᶜ εἰᵍᵒ καίᶜ καταλαμβάνωᵛˢᵃᵃ¹ˢ ἐπίᵖ ὅςʳʳᵈⁿˢ καίᶜ καταλαμβάνωᵛⁱᵃᵖ¹ˢ ὑπόᵖ ὁᵈᵍᵐˢ Χριστόςⁿᵍᵐˢ Ἰησοῦˢⁿᵍᵐˢ. **v.13** ἀδελφόςᵛⁿᵐᵖ ἐγώʳᵖⁿ⁻ˢ ἐμαυτοῦʳˣᵃᵐˢ οὐˣᵒ λογίζομαιᵛⁱᵖⁿ¹ˢ καταλαμβάνωᵛⁿˣᵃ εἷςⁿⁿⁿˢ δέᶜ ὁᵈᵃⁿ μένˣᵒ ὀπίσωᵇᵒ ἐπιλανθάνομαιᵛᵖᵖⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵈⁿᵖ δέᶜ ἔμπροσθενᵇᵒ ἐπεκτείνομαιᵛᵖᵖᵐⁿᵐˢ. **v.14** κατάᵖ σκοπόςⁿᵃᵐˢ διώκωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ ἐπίᵖ ὁᵈᵃⁿˢ βραβεῖονⁿᵃⁿˢ ὁᵈᵍᶠˢ ἄνωᵇᵒ κλῆσιςⁿᵍᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ ἐνᵖ Χριστόςⁿᵈᵐˢ Ἰησοῦˢⁿᵈᵐˢ. **v.15** ὅσοςʳᶜⁿᵐᵖ οὖνᶜ τέλειοςᵃⁿᵐᵖⁿ οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ φρονέωᵛˢᵖᵃ¹ᵖ καίᶜ εἰᵍᵒ τι-
-σριανσ ἑτέρωςᵇᵒ φρονέωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ καίᶜ οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ ὁᵈⁿᵐˢ θεόςⁿⁿᵐˢ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ ἀποκαλύπτωᵛⁱᶠᵃ³ˢ. **v.16** πλήνᵇᵒ εἰςᵖ ὅςʳʳᵃⁿˢ φθάνωᵛⁱᵃᵃ¹ᵖ ὁᵈᵈᵐˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ στοιχέωᵛⁿᵖᵃ κανόνᵛⁿᵈᵐˢ ὁᵈᵃⁿˢ αὐτόςʳᵖᵃⁿˢ φρονέωᵛⁿᵖᵃ. **v.17** συμμιμητήςⁿⁿᵐᵖ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ γίνομαιᵛᵈᵖⁿ²ᵖ ἀδελφόςⁿᵛᵐᵖ καίᶜ σκοπέωᵛᵈᵖᵃ²ᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ οὕτωᵇᵒ περιπατέωᵛᵖᵖᵃᵃᵐᵖ καθώςᵇᵒ ἔχωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ τύποςⁿᵃᵐˢ ἐγώʳᵖᵃ⁻ᵖ.

γον ὑμῖν νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ
τοῦ Χριστοῦ. ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ 19
δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. ἡμῶν 20
γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει ἐξ οὗ καὶ σωτῆρα
ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. ὃς μετασχηματί- 21
σει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ
σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν
τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἑαυτῷ τὰ πάντα.

Ὥστε ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι χαρὰ καὶ **4**
στέφανός μου οὕτως στήκετε ἐν κυρίῳ ἀγαπητοί. Εὐοδίαν 2
παρακαλῶ καὶ Συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυ-
ρίῳ. ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ σύζυγε γνήσιε συλλαμβάνου αὐταῖς 3
αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι μετὰ καὶ Κλήμεν-
τος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ
ζωῆς. Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε, πάλιν ἐρῶ χαίρετε. τὸ 4, 5
ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις ὁ κύριος ἐγγύς.
μηδὲν μεριμνᾶτε ἀλλ ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει 6
μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν
θεόν. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν 7
φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χρι-

---

v.18 πολύς^{anmpn} γάρ^{c} περιπατέω^{vipa3p} ὅς^{rramp} πολλάκις^{bo} λέγω^{viia1s} σύ$^{rpd-p}$ νῦν^{bo} δέ^{c} καί^{c} κλαίω^{vppanms} λέγω^{vipa1s} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn} ὁ^{dgms} σταυρός^{ngms} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.19** ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnns} τέλος^{nnns} ἀπώλεια^{nnfs} ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnfs} κοιλία^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} αἰσχύνη^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} ἐπίγειος^{aanpn} φρονέω^{vppanmp}. **v.20** ἐγώ$^{rpg-p}$ γάρ^{c} ὁ^{dnns} πολίτευμα^{nnns} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp} ὑπάρχω^{vipa3s} ἐκ^{p} ὅς^{bo} καί^{c} σωτήρ^{nams} ἀπεκδέχομαι^{vipn1p} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams}. **v.21** ὅς^{rrnms} μετασχηματίζω^{vifa3s} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dgfs} ταπείνωσις^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁ^{dans} γίνομαι^{vnad} αὐτός^{rpans} σύμμορφος^{aansn} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rpgms} κατά^{p} ὁ^{dafs} ἐνέργεια^{nafs} ὁ^{dgms} δύναμαι^{vnpn} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὑποτάσσω^{vnaa} ἑαυτοῦ^{rxdms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn}. **4. v.1** ὥστε^{c} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀγαπητός^{anmpn} καί^{c} ἐπιπόθητος^{anmpn} χαρά^{nnfs} καί^{c} στέφανος^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὕτω^{bo} στήκω^{vdpa2p} ἐν^{p} κύριος^{ndms} ἀγαπητός^{avmpn}. **v.2** Εὐοδία^{nafs} παρακαλέω^{vipa1s} καί^{c} Συντύχη^{nafs} παρακαλέω^{vipa1s} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} φρονέω^{vnpa} ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.3** ναί^{xo} ἐρωτάω^{vipa1s} καί^{c} σύ$^{rpa-s}$ σύζυγος^{avmsn} γνήσιος^{avmsn} συλλαμβάνω^{vdpm2s} αὐτός^{rpdfp} ὅστις^{rrnfp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} συναθλέω^{viaa3p} ἐγώ$^{rpd-s}$ μετά^{p} καί^{c} Κλήμης^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgmp} λοιπός^{agmpn} συνεργός^{agmpn} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnnp} ὄνομα^{nnnp} ἐν^{p} βίβλος^{ndfs} ζωή^{ngfs}. **v.4** χαίρω^{vdpa2p} ἐν^{p} κύριος^{ndms} πάντοτε^{bo} πάλιν^{bo} λέγω^{vifa1s} χαίρω^{vdpa2p}. **v.5** ὁ^{dnns} ἐπιεικής^{annsn} σύ$^{rpg-p}$ γινώσκω^{vdap3s} πᾶς^{admpn} ἄνθρωπος^{ndmp} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγγύς^{bo}. **v.6** μηδείς^{aansn} μεριμνάω^{vdpa2p} ἀλλά^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adnsn} ὁ^{ddfs} προσευχή^{ndfs} καί^{c} ὁ^{ddfs} δέησις^{ndfs} μετά^{p} εὐχαριστία^{ngfs} ὁ^{danp} αἴτημα^{nanp} σύ$^{rpg-p}$ γνωρίζω^{vdpp3s} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams}.

στῷ Ἰησοῦ. Τὸ λοιπόν ἀδελφοί ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ ὅσα σεμνά
ὅσα δίκαια ὅσα ἁγνά ὅσα προσφιλῆ ὅσα εὔφημα εἴ τις ἀ-
ρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος ταῦτα λογίζεσθε, ἃ καὶ ἐμάθετε καὶ
παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί ταῦτα πράσ-
σετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ ὑμῶν. Ἐχάρην δὲ
ἐν κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ
φρονεῖν ἐφ ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε ἠκαιρεῖσθε δέ. οὐχ ὅτι καθ
ὑστέρησιν λέγω ἐγὼ γὰρ ἔμαθον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι.
οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι οἶδα καὶ περισσεύειν, ἐν παντὶ καὶ
ἐν πᾶσιν μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν καὶ περισ-
σεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι, πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί
με Χριστῷ. πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές μου
τῇ θλίψει. Οἴδατε δὲ καὶ ὑμεῖς Φιλιππήσιοι ὅτι ἐν ἀρχῇ
τοῦ εὐαγγελίου ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας οὐδεμία μοι
ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως, εἰ μὴ
ὑμεῖς μόνοι. ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἅπαξ καὶ δὶς
εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε. οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα
ἀλλ᾽ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν.
ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω, πεπλήρωμαι δεξάμενος
παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ παρ ὑμῶν ὀσμὴν εὐωδίας θυσίαν

---

v.7 καίᶜ ὁᵈⁿᶠˢ εἰρήνηⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ ὁᵈⁿᶠˢ ὑπερέχωᵛᵖᵖᵃⁿᶠˢ πᾶςᵃᵃᵐˢⁿ νοῦςⁿᵃᵐˢ φρουρέωᵛⁱᶠᵃ³ˢ ὁᵈᵃᶠᵖ καρδίαⁿᵃᶠᵖ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ καίᶜ ὁᵈᵃⁿᵖ νόημαⁿᵃⁿᵖ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ ἐνᵖ Χριστόςⁿᵈᵐˢ Ἰησοῦςⁿᵈᵐˢ. **v.8** ὁᵈⁿⁿˢ λοιπόςᵃⁿⁿˢⁿ ἀδελφόςⁿᵛᵐᵖ ὅσοςʳᶜⁿⁿᵖ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ἀληθήςᵃⁿⁿᵖⁿ ὅσοςʳᶜⁿⁿᵖ σεμνόςᵃⁿⁿᵖⁿ ὅσοςʳᶜⁿⁿᵖ δίκαιοςᵃⁿⁿᵖⁿ ὅσοςʳᶜⁿⁿᵖ ἁγνόςᵃⁿⁿᵖⁿ ὅσοςʳᶜⁿⁿᵖ προσφιλήςᵃⁿⁿᵖⁿ ὅσοςʳᶜⁿⁿᵖ εὔφημοςᵃⁿⁿᵖⁿ εἰᵠᵒ τι-
-σρινφσ ἀρετήⁿⁿᶠˢ καίᶜ εἰᵠᵒ τι-σρινησ ἔπαινοςⁿⁿᵐˢ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ λογίζομαιᵛᵈᵖⁿ²ᵖ. **v.9** ὅςʳʳᵃⁿᵖ καίᶜ μανθάνωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ καίᶜ παραλαμβάνωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ καίᶜ ἀκούωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ καίᶜ ὁράωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ ἐνᵖ ἐγώʳᵖᵈ⁻ˢ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ πράσσωᵛⁱᵖᵃ²ᵖ καίᶜ ὁᵈⁿᵐˢ θεόςⁿⁿᵐˢ ὁᵈᵍᶠˢ εἰρήνηⁿᵍᶠˢ εἰμίᵛⁱᶠˣ³ˢ μετάᵖ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ. **v.10** χαίρωᵛⁱᵃᵒ¹ˢ δέᶜ ἐνᵖ κύριοςⁿᵈᵐˢ μεγάλωςᵇᵒ ὅτιᶜ ἤδηᵇᵒ ποτέˣᵒ ἀναθάλλωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ ὁᵈᵃⁿˢ ὑπέρᵖ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ φρονέωᵛⁿᵖᵃ ἐπίᵖ ὅςʳʳᵈⁿˢ καίᶜ φρονέωᵛⁱⁱᵃ²ᵖ ἀκαιρέομαιᵛⁱⁱⁿ²ᵖ δέᶜ. **v.11** οὐˣᵒ ὅτιᶜ κατάᵖ ὑστέρησινᵃᶠˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ ἐγώʳᵖⁿ⁻ˢ γάρᶜ μανθάνωᵛⁱᵃᵃ¹ˢ ἐνᵖ ὅςʳʳᵈᵐᵖ εἰμίᵛⁱᵖˣ¹ˢ αὐτάρκηςᵃⁿᵐˢⁿ εἰμίᵛⁿᵖˣ. **v.12** οἶδαᵛⁱˣᵃ¹ˢ καίᶜ ταπεινόωᵛⁿᵖᵖ οἶδαᵛⁱˣᵃ¹ˢ καίᶜ περισσεύωᵛⁿᵖᵃ ἐνᵖ πᾶςᵃᵈᵐˢⁿ καίᶜ ἐνᵖ πᾶςᵃᵈᵐᵖⁿ μυέωᵛⁱˣᵖ¹ˢ καίᶜ χορτάζωᵛⁿᵖᵖ καίᶜ πεινάωᵛⁿᵖᵃ καίᶜ περισσεύωᵛⁿᵖᵃ καίᶜ ὑστερέωᵛⁿᵖᵖ. **v.13** πᾶςᵃᵃⁿᵖⁿ ἰσχύωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ ἐνδυναμόωᵛᵖᵖᵃᵈᵐˢ ἐγώʳᵖᵃ⁻ˢ Χριστόςⁿᵈᵐˢ. **v.14** πλὴνᵇᵒ καλῶςᵇᵒ ποιέωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ συγκοινωνέωᵛᵖᵃᵃⁿᵐᵖ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ ὁᵈᵈᶠˢ θλῖψιςⁿᵈᶠˢ. **v.15** οἶδαᵛⁱˣᵃ²ᵖ δέᶜ καίᶜ σύʳᵖⁿ⁻ᵖ Φιλιππήσιοςⁿᵛᵐᵖ ὅτιᶜ ἐνᵖ ἀρχῇⁿᵈᶠˢ ὁᵈᵍⁿˢ εὐαγγέλιονⁿᵍⁿˢ ὅτεᵇᵒ ἐξέρχομαιᵛⁱᵃᵃ¹ˢ ἀπόᵖ Μακεδονίαⁿᵍᶠˢ οὐδείςᵃⁿᶠˢⁿ ἐγώʳᵖᵈ⁻ˢ ἐκκλησίαⁿⁿᶠˢ κοινωνέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ εἰςᵖ λόγοςⁿᵃᵐˢ δόσιςⁿᵍᶠˢ καίᶜ λῆμψιςⁿᵍᶠˢ εἰᵠᵒ μήˣᵒ σύʳᵖⁿ⁻ᵖ μόνοςᵃⁿᵐᵖⁿ. **v.16** ὅτιᶜ καίᶜ ἐνᵖ Θεσσαλονίκηⁿᵈᶠˢ καίᶜ ἅπαξᵇᵒ καίᶜ δίςᵇᵒ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ χρείαⁿᵃᶠˢ ἐγώʳᵖᵈ⁻ˢ πέμπωᵛⁱᵃᵃ²ᵖ. **v.17** οὐˣᵒ ὅτιᶜ ἐπιζητέωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ ὁᵈᵃⁿˢ δόμαⁿᵃⁿˢ ἀλλάᶜ ἐπιζητέωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ ὁᵈᵃᵐˢ καρπόςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ πλεονάζωᵛᵖᵖᵃᵃᵐˢ εἰςᵖ λόγοςⁿᵃᵐˢ σύʳᵖᵍ⁻ᵖ.

δεκτήν εὐάρεστον τῷ θεῷ. ὁ δὲ θεός μου πληρώσει πᾶσαν 19
χρείαν ὑμῶν κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ. τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν 20
αἰώνων ἀμήν. Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ 21
ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. ἀσπάζονται ὑμᾶς 22
πάντες οἱ ἅγιοι μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. ἡ 23
χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμην.

---

v.18 ἀπέχω^{vipa1s} δέ^{c} πᾶς^{aanpn} καί^{c} περισσεύω^{vipa1s} πληρόω^{vixp1s} δέχομαι^{vpadnms} παρά^{p} Ἐπαφρόδιτος^{ngms} ὁ^{danp} παρά^{p} σύ$^{rpg-p}$ ὀσμή^{nafs} εὐωδία^{ngfs} θυσία^{nafs} δεκτός^{aafsn} εὐάρεστος^{aafsn} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.19** ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ πληρόω^{vifa3s} πᾶς^{aafsn} χρεία^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ κατά^{p} ὁ^{dams} πλοῦτος^{nams} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} δόξα^{ndfs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.20** ὁ^{ddms} δέ^{c} θεός^{ndms} καί^{c} πατήρ^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.21** ἀσπάζομαι^{vdad2p} πᾶς^{aamsn} ἅγιος^{aamsn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnmp} σύν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἀδελφός^{nnmp}. **v.22** ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ$^{rpa-p}$ πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἅγιος^{anmpn} μάλιστα^{bo} δέ^{c} ὁ^{dnmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} Καῖσαρ^{ngms} οἰκία^{ngfs}. **v.23** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετά^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$ ἀμήνth.

Η ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΑΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θε-
2 οῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς. τοῖς ἐν Κολασσαῖς ἁγίοις
καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
3 θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαρι-
στοῦμεν τῷ θεῷ καὶ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
4 πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι. ἀκούσαντες τὴν πί-
στιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας
5 τοὺς ἁγίους. διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς
οὐρανοῖς ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ
6 εὐαγγελίου. τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς καθὼς καὶ ἐν παντὶ
τῷ κόσμῳ καὶ ἐστὶν καρποφορούμενον [καὶ αὐξανόμενον]
καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν ἀφ ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε
7 τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς καί ἐμάθετε ἀπὸ
Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν ὅς ἐστιν πιστὸς
8 ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ. ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν
9 τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι. Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀφ
ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευ-
χόμενοι καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διά^{p} θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} καί^{c} Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms}. **v.2** ὁ^{ddmp} ἐν^{p} Κολοσσαί^{ndfp} ἅγιος^{admpn} καί^{c} πιστός^{admpn} ἀδελφός^{ndmp} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐχαριστέω^{vipa1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} πατήρ^{ndms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} πάντοτε^{bo} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$ προσεύχομαι^{vppnnmp}. **v.4** ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^{c} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dafs} εἰς^{p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn}. **v.5** διά^{p} ὁ^{dafs} ἐλπίς^{nafs} ὁ^{dafs} ἀπόκειμαι^{vppnafs} σύ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} ὅς^{rrafs} προακούω^{viaa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns}. **v.6** ὁ^{dgns} πάρειμι^{vppxgns} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$ καθώς^{bo} καί^{c} ἐν^{p} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} καί^{c} εἰμί^{vipx3s} καρποφορέω^{vppmnns} καί^{c} αὐξάνω^{vpppnns} καθώς^{bo} καί^{c} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ἀπό^{p} ὅς^{rrgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἀκούω^{viaa2p} καί^{c} ἐπιγινώσκω^{viaa2p} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} ἀλήθεια^{ndfs}. **v.7** καθώς^{bo} καί^{c} μανθάνω^{viaa2p} ἀπό^{p} Ἐπαφρᾶς^{ngms} ὁ^{dgms} ἀγαπητός^{agmsn} σύνδουλος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} πιστός^{anmsn} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ διάκονος^{nnms} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.8** ὁ^{dnms} καί^{c} δηλόω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dafs} σύ$^{rpg-p}$ ἀγάπη^{nafs} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns}.

θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ.
περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν 10
ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι εἰς
τὴν ἐπιγνώσιν τοῦ θεοῦ. ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμε- 11
νοι κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν
καὶ μακροθυμίαν μετὰ χαρᾶς. εὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ 12
τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων
ἐν τῷ φωτί, ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκό- 13
τους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης
αὐτοῦ. ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν [διὰ τοῦ αἵματος 14
αὐτοῦ,] τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θε- 15
οῦ τοῦ ἀοράτου πρωτότοκος πάσης κτίσεως. ὅτι ἐν αὐτῷ 16
ἐκτίσθη τὰ πάντα τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς
τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε
ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι, τὰ πάντα δι᾽ αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκ-
τισται, καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ 17
συνέστηκεν. καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς 18
ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν ἀρχή πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν ἵνα
γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων. ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν 19
πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι. καὶ δι᾽ αὐτοῦ ἀποκαταλ- 20

---

v.9 διάᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ καίᶜ ἐγώʳᵖⁿ⁻ᵖ ἀπόᵖ ὅςʳʳᵍᶠˢ ἡμέραⁿᵍᶠˢ ἀκούωᵛⁱᵃᵃ¹ᵖ οὐˣᵒ παύωᵛⁱᵖᵐ¹ᵖ ὑπέρᵖ σύᵗᵖᵍ⁻ᵖ προσεύχομαιᵛᵖᵖⁿⁿᵐᵖ καίᶜ αἰτέωᵛᵖᵖᵐⁿᵐᵖ ἵναᶜ πληρόωᵛˢᵃᵖ²ᵖ ὁᵈᵃᶠˢ ἐπίγνωσιςⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍⁿˢ θέλημαⁿᵍⁿˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἐνᵖ πᾶςᵃᵈᶠˢⁿ σοφίαⁿᵈᶠˢ καίᶜ σύνεσιςⁿᵈᶠˢ πνευματικόςᵃᵈᶠˢⁿ. **v.10** περιπατέωᵛⁿᵃᵃ σύʳᵖᵃ⁻ᵖ ἀξίωςᵇᵒ ὁᵈᵍᵐˢ κύριοςⁿᵍᵐˢ εἰςᵖ πᾶςᵃᵃᶠˢⁿ ἀρεσκείαⁿᵃᶠˢ ἐνᵖ πᾶςᵃᵈⁿˢⁿ ἔργονⁿᵈⁿˢ ἀγαθόςᵃᵈⁿˢⁿ καρποφορέωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ καίᶜ αὐξάνωᵛᵖᵖᵖⁿᵐᵖ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ ἐπίγνωσιςⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ. **v.11** ἐνᵖ πᾶςᵃᵈᶠˢⁿ δύναμιςⁿᵈᶠˢ δυναμόωᵛᵖᵖᵖⁿᵐᵖ κατάᵖ ὁᵈᵃⁿˢ κράτοςⁿᵃⁿˢ ὁᵈᵍᶠˢ δόξαⁿᵍᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ εἰςᵖ πᾶςᵃᵃᶠˢⁿ ὑπομονήⁿᵃᶠˢ καίᶜ μακροθυμίαⁿᵃᶠˢ μετάᵖ χαράⁿᵍᶠˢ. **v.12** εὐχαριστέωᵛᵖᵖᵃⁿᵐᵖ ὁᵈᵈᵐˢ πατήρⁿᵈᵐˢ ὁᵈᵈᵐˢ ἱκανόωᵛᵖᵃᵃᵈᵐˢ ἐγώʳᵖᵃ⁻ᵖ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ μερίςⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ κλῆροςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᵐᵖ ἅγιοςᵃᵍᵐᵖⁿ ἐνᵖ ὁᵈᵈⁿˢ φῶςⁿᵈⁿˢ. **v.13** ὅςʳʳⁿᵐˢ ῥύομαιᵛⁱᵃⁿ³ˢ ἐγώʳᵖᵃ⁻ᵖ ἐκᵖ ὁᵈᵍᶠˢ ἐξουσίαⁿᵍᶠˢ ὁᵈᵍⁿˢ σκότοςⁿᵍⁿˢ καίᶜ μεθίστημιᵛⁱᵃᵃ³ˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᶠˢ βασιλείαⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ υἱόςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᶠˢ ἀγάπηⁿᵍᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ. **v.14** ἐνᵖ ὅςʳʳᵈᵐˢ ἔχωᵛⁱᵖᵃ¹ᵖ ὁᵈᵃᶠˢ ἀπολύτρωσιςⁿᵃᶠˢ διάᵖ ὁᵈᵍⁿˢ αἷμαⁿᵍⁿˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὁᵈᵃᶠˢ ἄφεσιςⁿᵃᶠˢ ὁᵈᵍᶠᵖ ἁμαρτίαⁿᵍᶠᵖ. **v.15** ὅςʳʳⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ εἰκώνⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ ἀόρατοςᵃᵍᵐˢⁿ πρωτότοκοςᵃⁿᵐˢⁿ πᾶςᵃᵍᶠˢⁿ κτίσιςⁿᵍᶠˢ. **v.16** ὅτιᶜ ἐνᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ κτίζωᵛⁱᵃᵖ³ˢ ὁᵈᵈⁿᵖ πᾶςᵃⁿⁿᵖⁿ ὁᵈᵈⁿᵖ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐᵖ οὐρανόςⁿᵈᵐᵖ καίᶜ ὁᵈᵈⁿᵖ ἐπίᵖ ὁᵈᵍᶠˢ γῆⁿᵍᶠˢ ὁᵈᵈⁿᵖ ὁρατόςᵃⁿⁿᵖⁿ καίᶜ ὁᵈᵈⁿᵖ ἀόρατοςᵃⁿⁿᵖⁿ εἴτεᶜ θρόνοςⁿⁿⁿᵖ εἴτεᶜ κυριότηςⁿⁿᶠᵖ εἴτεᶜ ἀρχήⁿⁿᶠᵖ εἴτεᶜ ἐξουσίαⁿⁿᶠᵖ ὁᵈᵈⁿᵖ πᾶςᵃⁿⁿᵖⁿ διάᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ καίᶜ εἰςᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ κτίζωᵛⁱˣᵖ³ˢ. **v.17** καίᶜ αὐτόςʳᵖⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ πρόᵖ πᾶςᵃᵍᵐᵖⁿ καίᶜ ὁᵈᵈⁿᵖ πᾶςᵃⁿⁿᵖⁿ ἐνᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ συνίστημιᵛⁱˣᵃ³ˢ. **v.18** καίᶜ αὐτόςʳᵖⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὁᵈⁿᶠˢ κεφαλήⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵍⁿˢ σῶμαⁿᵍⁿˢ ὁᵈᵍᶠˢ ἐκκλησίαⁿᵍᶠˢ ὅςʳʳⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ἀρχήⁿⁿᶠˢ πρωτότοκοςᵃⁿᵐˢⁿ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ νεκρόςᵃᵍᵐᵖⁿ ἵναᶜ γίνομαιᵛˢᵃᵈ³ˢ ἐνᵖ πᾶςᵃᵈⁿᵖⁿ αὐτόςʳᵖⁿᵐˢ πρωτεύωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ. **v.19** ὅτιᶜ ἐνᵖ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ εὐδοκέωᵛⁱᵃᵃ³ˢ πᾶςᵃⁿⁿˢⁿ ὁᵈⁿⁿˢ πλήρωμαⁿⁿⁿˢ κατοικέωᵛⁿᵃᵃ.

λάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος
τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ δι' αὐτοῦ εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐπὶ
21 τοῖς οὐρανοῖς. Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους
καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς νυνί
22 δὲ ἀποκατήλλαξεν. ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ
τοῦ θανάτου παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ
23 ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ. εἴγε ἐπιμένετε τῇ πίστει
τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς
ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε τοῦ κηρυχθέντος ἐν
πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν οὗ ἐγενόμην ἐγὼ Παῦ-
24 λος διάκονος. Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν ὑπὲρ ὑμῶν
καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ
ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλη-
25 σία. ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ
θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ
26 θεοῦ. τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων
καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.
27 οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τί τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ
μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὅς ἐστιν Χριστὸς ἐν ὑμῖν
28 ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης, ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες
πάντα ἄνθρωπον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πά-

---

v.20 καί^{c} διά^{p} αὐτός^{rpgms} ἀποκαταλλάσσω^{vnaa} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} εἰρηνοποιέω^{vpaanms} διά^{p} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} ὁ^{dgms} σταυρός^{ngms} αὐτός^{rpgms} διά^{p} αὐτός^{rpgms} εἴτε^{c} ὁ^{danp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} εἴτε^{c} ὁ^{danp} ἐπί^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.21** καί^{c} σύ$^{rpa-p}$ ποτέ^{xo} εἰμί^{vppxamp} ἀπαλλοτριόω^{vpxpamp} καί^{c} ἐχθρός^{aampn} ὁ^{ddfs} διάνοια^{ndfs} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἔργον^{ndnp} ὁ^{ddnp} πονηρός^{adnpn} νυνί^{bo} δέ^{c} ἀποκαταλλάσσω^{viaa3s}. **v.22** ἐν^{p} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} διά^{p} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} παρίστημι^{vnaa} σύ$^{rpa-p}$ ἅγιος^{aampn} καί^{c} ἄμωμος^{aampn} καί^{c} ἀνέγκλητος^{aampn} κατενώπιον^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.23** εἴ&γε^{qo} ἐπιμένω^{vipa2p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} θεμελιόω^{vpxpnmp} καί^{c} ἑδραῖος^{anmpn} καί^{c} μή^{xo} μετακινέω^{vpppnmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ἐλπίς^{ngfs} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} ὅς^{rrgns} ἀκούω^{viaa2p} ὁ^{dgns} κηρύσσω^{vpapgns} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} κτίσις^{ndfs} ὁ^{ddfs} ὑπό^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} ὅς^{rrgns} γίνομαι^{viad1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ Παῦλος^{nnms} διάκονος^{nnms}. **v.24** νῦν^{bo} χαίρω^{vipa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} πάθημα^{ndnp} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} ἀνταναπληρόω^{vipa1s} ὁ^{danp} ὑστέρημα^{nanp} ὁ^{dgfp} θλῖψις^{ngfp} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὑπέρ^{p} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἐκκλησία^{nnfs}. **v.25** ὅς^{rrgfs} γίνομαι^{viad1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ διάκονος^{nnms} κατά^{p} ὁ^{dafs} οἰκονομία^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dafs} δίδωμι^{vpapafs} ἐγώ$^{rpd-s}$ εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$ πληρόω^{vnaa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.26** ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} ὁ^{dans} ἀποκρύπτω^{vpxpans} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} καί^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgfp} γενεά^{ngfp} νυνί^{bo} δέ^{c} φανερόω^{viap3s} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} αὐτός^{rpgms}. **v.27** ὅς^{rrdmp} θέλω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} γνωρίζω^{vnaa} τίς^{rqnns} ὁ^{dnns} πλοῦτος^{nnms} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgns} μυστήριον^{ngns} οὗτος^{rdgns} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} Χριστός^{nnms} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnfs} ἐλπίς^{nnfs} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs}.

σῃ σοφίᾳ ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ, Ἰησοῦ, εἰς ὃ καὶ κοπιῶ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν 29
ἐνέργειαν αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν καὶ **2**
τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ ὅσοι οὐχ ἑωράκασιν τὸ πρόσωπόν μου
ἐν σαρκί. ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν συμβιβα- 2
σθέντων ἐν ἀγάπῃ καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας
τῆς συνέσεως εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ καὶ πα-
τρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ. ἐν ᾧ εἰσιν πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς 3
σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυφοι. Τοῦτο δὲ λέγω ἵνα 4
μη τις ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ. εἰ γὰρ καὶ 5
τῇ σαρκὶ ἄπειμι ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν εἰμι χαίρων
καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς Χριστὸν
πίστεως ὑμῶν. Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν 6
τὸν κύριον ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε. ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικο- 7
δομούμενοι ἐν αὐτῷ καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει καθὼς
ἐδιδάχθητε περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ. βλέπετε 8
μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ
κενῆς ἀπάτης κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὰ
στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν, ὅτι ἐν αὐτῷ κα- 9

---

v.28 ὅς^{rrams} ἐγώ$^{rpn-p}$ καταγγέλλω^{vipa1p} νουθετέω^{vppanmp} πᾶς^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} καί^{c} διδάσκω^{vppanmp} πᾶς^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} σοφία^{ndfs} ἵνα^{c} παρίστημι^{vsaa1p} πᾶς^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} τέλειος^{aamsn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.29** εἰς^{p} ὅς^{rrans} καί^{c} κοπιάω^{vipa1s} ἀγωνίζομαι^{vppnnms} κατά^{p} ὁ^{dafs} ἐνέργεια^{nafs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} ἐνεργέω^{vppmafs} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἐν^{p} δύναμις^{ndfs}. **2. v.1** θέλω^{vipa1s} γάρ^{c} σύ$^{rpa-p}$ οἶδα^{vnxa} ἡλίκος^{aamsn} ἀγών^{nams} ἔχω^{vipa1s} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} ὁ^{dgmp} ἐν^{p} Λαοδίκεια^{ndfs} καί^{c} ὅσος^{rcnmp} οὐ^{xo} ὁράω^{vixa3p} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} σάρξ^{ndfs}. **v.2** ἵνα^{c} παρακαλέω^{vsap3p} ὁ^{dnfp} καρδία^{nnfp} αὐτός^{rpgmp} συμβιβάζω^{vpapgmp} ἐν^{p} ἀγάπη^{ndfs} καί^{c} εἰς^{p} πᾶς^{aamsn} πλοῦτος^{nams} ὁ^{dgfs} πληροφορία^{ngfs} ὁ^{dgfs} σύνεσις^{ngfs} εἰς^{p} ἐπίγνωσις^{nafs} ὁ^{dgns} μυστήριον^{ngns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} πατήρ^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.3** ἐν^{p} ὅς^{rrdns} εἰμί^{vipx3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} θησαυρός^{nnmp} ὁ^{dgfs} σοφία^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgfs} γνῶσις^{ngfs} ἀπόκρυφος^{anmpn}. **v.4** οὗτος^{rdans} δέ^{c} λέγω^{vipa1s} ἵνα^{c} μή^{xo} τίς^{rinms} σύ$^{rpa-p}$ παραλογίζομαι^{vspn3s} ἐν^{p} πιθανολογία^{ndfs}. **v.5** εἰ^{qo} γάρ^{c} καί^{c} ὁ^{ddfs} σάρξ^{ndfs} ἄπειμι^{vipx1s} ἀλλά^{c} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} σύν^{p} σύ$^{rpd-p}$ εἰμί^{vipx1s} χαίρω^{vppanms} καί^{c} βλέπω^{vppanms} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dafs} τάξις^{nafs} καί^{c} ὁ^{dans} στερέωμα^{nans} ὁ^{dgfs} εἰς^{p} Χριστός^{nams} πίστις^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$. **v.6** ὡς^{bo} οὖν^{c} παραλαμβάνω^{viaa2p} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} περιπατέω^{vdpa2p}. **v.7** ῥιζόω^{vpxpnmp} καί^{c} ἐποικοδομέω^{vpppnmp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} βεβαιόω^{vpppnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} καθώς^{bo} διδάσκω^{viap2p} περισσεύω^{vppanmp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} ἐν^{p} εὐχαριστία^{ndfs}. **v.8** βλέπω^{vdpa2p} μή^{xo} τι-σρινμσ σύ$^{rpa-p}$ εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dnms} συλαγωγέω^{vppanms} διά^{p} ὁ^{dgfs} φιλοσοφία^{ngfs} καί^{c} κενός^{agfsn} ἀπάτη^{ngfs} κατά^{p} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} κατά^{p} ὁ^{danp} στοιχεῖον^{nanp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} καί^{c} οὐ^{xo} κατά^{p} Χριστός^{nams}.

10 τοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς. καὶ ἐστὲ
ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ
11 ἐξουσίας. ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ
ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκός ἐν
12 τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ. συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτί-
σματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας
13 τοῦ θεοῦ τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ὑμᾶς
νεκροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασιν καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ
τῆς σαρκὸς ὑμῶν συνεζωοποίησεν ὑμᾶς σὺν αὐτῷ χαρισά-
14 μενος ἡμῖν πάντα τὰ παραπτώματα. ἐξαλείψας τὸ καθ
ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν καὶ
15 αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ, ἀ-
πεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν
16 παρρησίᾳ θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. Μὴ οὖν τις ὑμᾶς
κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς ἢ νουμηνίας
17 ἢ σαββάτων, ἅ ἐστιν σκιὰ τῶν μελλόντων τὸ δὲ σῶμα Χρι-
18 στοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων ἐν ταπεινοφρο-
σύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων
19 εἰκῇ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. καὶ
οὐ κρατῶν τὴν κεφαλήν ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν
καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον αὔ-

---

v.9 ὅτι^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} κατοικέω^{vipa3s} πᾶς^{annsn} ὁ^{dnns} πλήρωμα^{nnns} ὁ^{dgfs} θεότης^{ngfs} σωματικῶς^{bo}. **v.10** καί^{c} εἰμί^{vipx2p} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} πληρόω^{vpxpnmp} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} κεφαλή^{nnfs} πᾶς^{agfsn} ἀρχή^{ngfs} καί^{c} ἐξουσία^{ngfs}. **v.11** ἐν^{p} ὅς^{rrdms} καί^{c} περιτέμνω^{viap2p} περιτομή^{ndfs} ἀχειροποίητος^{adfsn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀπέκδυσις^{ndfs} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} περιτομή^{ndfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.12** συνθάπτω^{vpapnmp} αὐτός^{rpdms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} βάπτισμα^{ndns} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} καί^{c} συνεγείρω^{viap2p} διά^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐνέργεια^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ἐγείρω^{vpaagms} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} νεκρός^{agmpn}. **v.13** καί^{c} σύ$^{rpa-p}$ νεκρός^{aampn} εἰμί^{vppxamp} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} παράπτωμα^{ndnp} καί^{c} ὁ^{ddfs} ἀκροβυστία^{ndfs} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} σύ$^{rpg-p}$ συζωοποιέω^{viaa3s} σύ$^{rpa-p}$ σύν^{p} αὐτός^{rpdms} χαρίζομαι^{vpadnms} ἐγώ$^{rpd-p}$ πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} παράπτωμα^{nanp}. **v.14** ἐξαλείφω^{vpaanms} ὁ^{dans} κατά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ χειρόγραφον^{nans} ὁ^{ddnp} δόγμα^{ndnp} ὅς^{rrnns} εἰμί^{viix3s} ὑπεναντίος^{annsn} ἐγώ$^{rpd-p}$ καί^{c} αὐτός^{rpans} αἴρω^{vixa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} μέσος^{agnsn} προσηλόω^{vpaanms} αὐτός^{rpans} ὁ^{ddms} σταυρός^{ndms}. **v.15** ἀπεκδύομαι^{vpadnms} ὁ^{dafp} ἀρχή^{nafp} καί^{c} ὁ^{dafp} ἐξουσία^{nafp} δειγματίζω^{viaa3s} ἐν^{p} παρρησία^{ndfs} θριαμβεύω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdns}. **v.16** μή^{xo} οὖν^{c} τι-σρινμσ σύ$^{rpa-p}$ κρίνω^{vdpa3s} ἐν^{p} βρῶσις^{ndfs} ἤ^{xo} ἐν^{p} πόσις^{ndfs} ἤ^{xo} ἐν^{p} μέρος^{ndns} ἑορτή^{ngfs} ἤ^{xo} νεομηνία^{ngfs} ἤ^{xo} σάββατον^{ngnp}. **v.17** ὅς^{rrnnp} εἰμί^{vipx3s} σκιά^{nnfs} ὁ^{dgnp} μέλλω^{vppagnp} ὁ^{dnns} δέ^{c} σῶμα^{nnns} Χριστός^{ngms}. **v.18** μηδείς^{anmsn} σύ$^{rpa-p}$ καταβραβεύω^{vdpa3s} θέλω^{vppanms} ἐν^{p} ταπεινοφροσύνη^{ndfs} καί^{c} θρησκεία^{ndfs} ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} ὅς^{rranp} μή^{xo} ὁράω^{vixa3s} ἐμβατεύω^{vppanms} εἰκῇ^{bo} φυσιόω^{vpppnms} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} νοῦς^{ngms} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} αὐτός^{rpgms}.

ξει τὴν αὔξησιν τοῦ θεοῦ. Εἰ ἀπεθάνετε σὺν Χριστῷ ἀπὸ 20
τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζε-
σθε. Μὴ ἅψῃ μηδὲ γεύσῃ μηδὲ θίγῃς. ἅ ἐστιν πάντα εἰς 21, 22
φθορὰν τῇ ἀποχρήσει κατὰ τὰ ἐντάλματα καὶ διδασκαλίας
τῶν ἀνθρώπων. ἅτινά ἐστιν λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν 23
ἐθελοθρησκείᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ σώματος
οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ τὰ ἄνω ζητεῖτε οὗ ὁ Χρι- **3**
στός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος, τὰ ἄνω φρονεῖτε 2
μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπεθάνετε γάρ καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυ- 3
πται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ θεῷ, ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ ἡ 4
ζωὴ ἡμῶν τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δό-
ξῃ. Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς πορνείαν 5
ἀκαθαρσίαν πάθος ἐπιθυμίαν κακὴν καὶ τὴν πλεονεξίαν ἥ-
τις ἐστὶν εἰδωλολατρεία, δι᾽ ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ 6
τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ 7
ποτε ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοις. νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ 8
πάντα ὀργήν θυμόν κακίαν βλασφημίαν αἰσχρολογίαν ἐκ
τοῦ στόματος ὑμῶν, μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους ἀπεκδυ- 9

---

v.19 καί^{c} οὐ^{xo} κρατέω^{vppanms} ὁ^{dafs} κεφαλή^{nafs} ἐκ^{p} ὅς^{rrgms} πᾶς^{annsn} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} διά^{p} ὁ^{dgfp} ἁφή^{ngfp} καί^{c} σύνδεσμος^{ngmp} ἐπιχορηγέω^{vpppnns} καί^{c} συμβιβάζω^{vpppnns} αὐξάνω^{vipa3s} ὁ^{dafs} αὔξησις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.20** εἰ^{qo} ἀποθνῄσκω^{viaa2p} σύν^{p} Χριστός^{ndms} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} στοιχεῖον^{ngnp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} τίς^{rqans} ὡς^{bo} ζάω^{vppanmp} ἐν^{p} κόσμος^{ndms} δογματίζω^{vipp2p}. **v.21** μή^{xo} ἅπτω^{vsam2s} μηδέ^{c} γεύομαι^{vsad2s} μηδέ^{c} θιγγάνω^{vsaa2s}. **v.22** ὅς^{rrnnp} εἰμί^{vipx3s} πᾶς^{annpn} εἰς^{p} φθορά^{nafs} ὁ^{ddfs} ἀπόχρησις^{ndfs} κατά^{p} ὁ^{danp} ἔνταλμα^{nanp} καί^{c} διδασκαλία^{nafp} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.23** ὅστις^{rrnnp} εἰμί^{vipx3s} λόγος^{nams} μέν^{xo} ἔχω^{vppannp} σοφία^{ngfs} ἐν^{p} ἐθελοχρησκία^{ndfs} καί^{c} ταπεινοφροσύνη^{ndfs} καί^{c} ἀφειδία^{ndfs} σῶμα^{ngns} οὐ^{xo} ἐν^{p} τιμή^{ndfs} τι-σριδφσ πρός^{p} πλησμονή^{nafs} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs}. **3. v.1** εἰ^{qo} οὖν^{c} συνεγείρω^{viap2p} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} ὁ^{danp} ἄνω^{bo} ζητέω^{vdpa2p} ὅς^{bo} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} δεξιός^{adfsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} κάθημαι^{vppnnms}. **v.2** ὁ^{danp} ἄνω^{bo} φρονέω^{vdpa2p} μή^{xo} ὁ^{danp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.3** ἀποθνῄσκω^{viaa2p} γάρ^{c} καί^{c} ὁ^{dnfs} ζωή^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$ κρύπτω^{vixp3s} σύν^{p} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.4** ὅταν^{c} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} φανερόω^{vsap3s} ὁ^{dnfs} ζωή^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ τότε^{bo} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ σύν^{p} αὐτός^{rpdms} φανερόω^{vifp2p} ἐν^{p} δόξα^{ndfs}. **v.5** νεκρόω^{vdaa2p} οὖν^{c} ὁ^{danp} μέλος^{nanp} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{danp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} πορνεία^{nafs} ἀκαθαρσία^{nafs} πάθος^{nans} ἐπιθυμία^{nafs} κακός^{aafsn} καί^{c} ὁ^{dafs} πλεονεξία^{nafs} ὅστις^{rrnfs} εἰμί^{vipx3s} εἰδωλολατρία^{nnfs}. **v.6** διά^{p} ὅς^{rranp} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnfs} ὀργή^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐπί^{p} ὁ^{damp} υἱός^{namp} ὁ^{dgfs} ἀπείθεια^{ngfs}. **v.7** ἐν^{p} ὅς^{rrdmp} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ περιπατέω^{viaa2p} ποτέ^{xo} ὅτε^{bo} ζάω^{viia2p} ἐν^{p} αὐτός^{rpdnp}. **v.8** νυνί^{bo} δέ^{c} ἀποτίθημι^{vdam2p} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ὀργή^{nafs} θυμός^{nams} κακία^{nafs} βλασφημία^{nafs} αἰσχρολογία^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} σύ$^{rpg-p}$.

σάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ.
10 καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνω-
11 σιν κατ εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν. ὅπου οὐκ ἔνι Ἕλλην
καὶ Ἰουδαῖος περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία βάρβαρος Σκύθης
δοῦλος ἐλεύθερος ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός.
12 Ἐνδύσασθε οὖν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἅγιοι καὶ ἠγαπη-
μένοι σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ χρηστότητα ταπεινοφροσύνην
13 πραότητα, μακροθυμίαν. ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαρι-
ζόμενοι ἑαυτοῖς ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν, καθὼς καὶ
14 ὁ Χριστὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπὶ πᾶσιν δὲ
τούτοις τὴν ἀγάπην ἥτις ἐστιν σύνδεσμος τῆς τελειότητος.
15 καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν
εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἑνὶ σώματι, καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε.
16 ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ἐν πά-
σῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς ψαλμοῖς
καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ
17 καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυρίῳ. καὶ πᾶν ὅ τι ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ
ἢ ἐν ἔργῳ πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ εὐχαριστοῦντες
18 τῷ θεῷ καὶ πατρὶ δι᾽ αὐτοῦ. Αἱ γυναῖκες ὑποτάσσεσθε τοῖς
19 ἰδίοις ἀνδράσιν ὡς ἀνῆκεν ἐν κυρίῳ. Οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε

---

v.9 μή[xo] ψεύδομαι[vdpm2p] εἰς[p] ἀλλήλων[reamp] ἀπεκδύομαι[vpadnmp] ὁ[dams] παλαιός[aamsn] ἄνθρωπος[nams] σύν[p] ὁ[ddfp] πρᾶξις[ndfp] αὐτός[rpgms]. **v.10** καί[c] ἐνδύω[vpamnmp] ὁ[dams] νέος[aamsn] ὁ[dams] ἀνακαινόω[vpppams] εἰς[p] ἐπίγνωσις[nafs] κατά[p] εἰκών[nafs] ὁ[dgms] κτίζω[vpaagms] αὐτός[rpams]. **v.11** ὅπου[bo] οὐ[xo] ἔνι[vipx3s] Ἕλλην[nnms] καί[c] Ἰουδαῖος[anmsn] περιτομή[nnfs] καί[c] ἀκροβυστία[nnfs] βάρβαρος[anmsn] Σκύθης[nnms] δοῦλος[nnms] ἐλεύθερος[anmsn] ἀλλά[c] ὁ[dnnp] πᾶς[annpn] καί[c] ἐν[p] πᾶς[adnpn] Χριστός[nnms]. **v.12** ἐνδύω[vdam2p] οὖν[c] ὡς[bo] ἐκλεκτός[anmpn] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἅγιος[anmpn] καί[c] ἀγαπάω[vpxpnmp] σπλάγχνον[nanp] οἰκτιρμός[ngms] χρηστότης[nafs] ταπεινοφροσύνη[nafs] πραΰτης[nafs] μακροθυμία[nafs]. **v.13** ἀνέχω[vppnnmp] ἀλλήλων[regmp] καί[c] χαρίζομαι[vpppnmp] ἑαυτοῦ[rxdmp] ἐάν[qo] τι-σρινμσ πρός[p] τι-σριαμσ ἔχω[vspa3s] μομφή[nafs] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] χαρίζομαι[viad3s] σύ[rpd-p] οὕτω[bo] καί[c] σύ[rpn-p]. **v.14** ἐπί[p] πᾶς[adnpn] δέ[c] οὗτος[rddnp] ὁ[dafs] ἀγάπη[nafs] ὅστις[rrnfs] εἰμί[vipx3s] σύνδεσμος[nnms] ὁ[dgfs] τελειότης[ngfs]. **v.15** καί[c] ὁ[dnfs] εἰρήνη[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] βραβεύω[vdpa3s] ἐν[p] ὁ[ddfp] καρδία[ndfp] σύ[rpg-p] εἰς[p] ὅς[rrafs] καί[c] καλέω[viap2p] ἐν[p] εἷς[ndns] σῶμα[ndns] καί[c] εὐχάριστος[anmpn] γίνομαι[vdpn2p]. **v.16** ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] ἐνοικέω[vdpa3s] ἐν[p] σύ[rpd-p] πλουσίως[bo] ἐν[p] πᾶς[adfsn] σοφία[ndfs] διδάσκω[vppanmp] καί[c] νουθετέω[vppanmp] ἑαυτοῦ[rxamp] ψαλμός[ndmp] καί[c] ὕμνος[ndmp] καί[c] ᾠδή[ndfp] πνευματικός[adfpn] ἐν[p] χάρις[ndfs] ᾄδω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] καρδία[ndfs] σύ[rpg-p] ὁ[ddms] κύριος[ndms]. **v.17** καί[c] πᾶς[aansn] ὅς[rrans] τι-σριανσ ἄν[xo] ποιέω[vspa2p] ἐν[p] λόγος[ndms] ἤ[xo] ἐν[p] ἔργον[ndns] πᾶς[aanpn] ἐν[p] ὄνομα[ndns] κύριος[ngms] Ἰησοῦς[ngms] εὐχαριστέω[vppanmp] ὁ[ddms] θεός[ndms] καί[c] πατήρ[ndms] διά[p] αὐτός[rpgms]. **v.18** ὁ[dnfp] γυνή[nnfp] ὑποτάσσω[vdpm2p] ὁ[ddmp] ἴδιος[admpn] ἀνήρ[ndmp] ὡς[bo] ἀνήκω[viia3s] ἐν[p] κύριος[ndms].

τὰς γυναῖκας καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. Τὰ τέκνα 20
ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα τοῦτο γὰρ ἐστιν εὐά-
ρεστόν ἐν κυρίῳ. Οἱ πατέρες μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν 21
ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. Οἱ δοῦλοι ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς 22
κατὰ σάρκα κυρίοις μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις ὡς ἀνθρω-
πάρεσκοι ἀλλ ἐν ἁπλότητι καρδίας φοβούμενοι τὸν Θεόν,
καὶ πᾶν ὃ τι ἐὰν ποιῆτε ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς τῷ κυρίῳ 23
καὶ οὐκ ἀνθρώποις. εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου λήψεσθε τὴν 24
ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας τῷ γὰρ κυρίῳ Χριστῷ δου-
λεύετε, ὁ δὲ ἀδικῶν κομιεῖται ὃ ἠδίκησεν καὶ οὐκ ἔστιν 25
προσωποληψία.

Οἱ κύριοι τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις πα- **4**
ρέχεσθε εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν οὐρανοῖς.
Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐ- 2
χαριστίᾳ. προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν ἵνα ὁ θεὸς 3
ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου λαλῆσαι τὸ μυστήριον τοῦ
Χριστοῦ δι᾽ ὃ καὶ δέδεμαι. ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με 4
λαλῆσαι. Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω τὸν καιρὸν 5
ἐξαγοραζόμενοι. ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι ἅλατι 6
ἠρτυμένος εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκάστῳ ἀποκρίνεσθαι.
Τὰ κατ ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀ- 7

---

v.19 ὁ^dnmp ἀνήρ^nnmp ἀγαπάω^vdpa2p ὁ^dafp γυνή^nafp καί^c μή^xo πικραίνω^vdpp2p πρός^p αὐτός^rpafp. **v.20** ὁ^dnnp τέκνον^nnnp ὑπακούω^vdpa2p ὁ^ddmp γονεύς^ndmp κατά^p πᾶς^aanpn οὗτος^rdnns γάρ^c εἰμί^vipx3s εὐάρεστος^annsn ἐν^p κύριος^ndms. **v.21** ὁ^dnmp πατήρ^nnmp μή^xo ἐρεθίζω^vdpa2p ὁ^danp τέκνον^nanp σύ^rpg-p ἵνα^c μή^xo ἀθυμέω^vspa3p. **v.22** ὁ^dnmp δοῦλος^nnmp ὑπακούω^vdpa2p κατά^p πᾶς^aanpn ὁ^ddmp κατά^p σάρξ^nafs κύριος^ndmp μή^xo ἐν^p ὀφθαλμοδουλία^ndfp ὡς^bo ἀνθρωπάρεσκος^anmpn ἀλλά^c ἐν^p ἁπλότης^ndfs καρδία^ngfs φοβέομαι^vppnnmp ὁ^dams θεός^nams. **v.23** καί^c πᾶς^aansn ὅς^rrans τίς^rians ἐάν^qo ποιέω^vspa2p ἐκ^p ψυχή^ngfs ἐργάζομαι^vdpn2p ὡς^bo ὁ^ddms κύριος^ndms καί^c οὐ^xo ἄνθρωπος^ndmp. **v.24** οἶδα^vpxanmp ὅτι^c ἀπό^p κύριος^ngms λαμβάνω^vifd2p ὁ^dafs ἀνταπόδοσις^nafs ὁ^dgfs κληρονομία^ngfs ὁ^ddms γάρ^c κύριος^ndms Χριστός^ndms δουλεύω^vipa2p. **v.25** ὁ^dnms δέ^c ἀδικέω^vppanms κομίζω^vifd3s ὅς^rrans ἀδικέω^viaa3s καί^c οὐ^xo εἰμί^vipx3s προσωποληψία^nnfs. **4. v.1** ὁ^dnmp κύριος^nnmp ὁ^dans δίκαιος^aansn καί^c ὁ^dafs ἰσότης^nafs ὁ^ddmp δοῦλος^ndmp παρέχω^vdpm2p οἶδα^vpxanmp ὅτι^c καί^c σύ^rpn-p ἔχω^vipa2p κύριος^nams ἐν^p οὐρανός^ndmp. **v.2** ὁ^ddfs προσευχή^ndfs προσκαρτερέω^vdpa2p γρηγορέω^vppanmp ἐν^p αὐτός^rpdfs ἐν^p εὐχαριστία^ndfs. **v.3** προσεύχομαι^vppnnmp ἅμα^bo καί^c περί^p ἐγώ^rpg-p ἵνα^c ὁ^dnms θεός^nnms ἀνοίγω^vsaa3s ἐγώ^rpd-p θύρα^nafs ὁ^dgms λόγος^ngms λαλέω^vnaa ὁ^dans μυστήριον^nans ὁ^dgms Χριστός^ngms διά^p ὅς^rrans καί^c δέω^vixp1s. **v.4** ἵνα^c φανερόω^vsaa1s αὐτός^rpans ὡς^bo δεῖ^vipq3s ἐγώ^rpa-s λαλέω^vnaa. **v.5** ἐν^p σοφία^ndfs περιπατέω^vdpa2p πρός^p ὁ^damp ἔξω^bo ὁ^dams καιρός^nams ἐξαγοράζω^vppmnmp. **v.6** ὁ^dnms λόγος^nnms σύ^rpg-p πάντοτε^bo ἐν^p χάρις^ndfs ἅλας^ndns ἀρτύω^vpxpnms οἶδα^vnxa πῶς^bo δεῖ^vipq3s σύ^rpa-p εἷς^ndms ἕκαστος^admsn ἀποκρίνομαι^vnpn.

8 δελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν κυρίῳ. ὃν
ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο ἵνα γνῷ τὰ περὶ ὑμῶν
9 καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πι-
στῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν, πάντα ὑμῖν
10 γνωριοῦσιν τὰ ὧδε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συν-
αιχμάλωτός μου καὶ Μᾶρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ περὶ οὗ
11 ἐλάβετε ἐντολάς ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς δέξασθε αὐτόν. καὶ
Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰοῦστος οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς οὗτοι
μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ οἵτινες ἐγενήθη-
12 σάν μοι παρηγορία. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν
δοῦλος Χριστοῦ πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς
προσευχαῖς ἵνα στῆτε τέλειοι καὶ πεπληρωμένοι ἐν παντὶ
13 θελήματι τοῦ θεοῦ. μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πο-
λὺν ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει.
14 ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς.
15 Ἀσπάσασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς καὶ Νύμφαν καὶ
16 τὴν κατ οἶκον αὐτοῦ ἐκκλησίαν. καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ
ὑμῖν ἡ ἐπιστολή ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικαίων ἐκ-
κλησίᾳ ἀναγνωσθῇ καὶ τὴν ἐκ Λαοδικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς
17 ἀναγνῶτε. καὶ εἴπατε Ἀρχίππῳ, Βλέπε τὴν διακονίαν ἣν

---

v.7 ὁ^danp κατά^p ἐγώ^rpa-s πᾶς^aanpn γνωρίζω^vifa3s σύ^rpd-p Τυχικός^nnms ὁ^dnms ἀγαπητός^anmsn ἀδελφός^nnms καί^c πιστός^anmsn διάκονος^nnms καί^c σύνδουλος^nnms ἐν^p κύριος^ndms. **v.8** ὅς^rrams πέμπω^viaa1s πρός^p σύ^rpa-p εἰς^p αὐτός^rpans οὗτος^rdans ἵνα^c γινώσκω^vsaa3s ὁ^danp περί^p σύ^rpg-p καί^c παρακαλέω^vsaa3s ὁ^dafp καρδία^nafp σύ^rpg-p. **v.9** σύν^p Ὀνήσιμος^ndms ὁ^ddms πιστός^admsn καί^c ἀγαπητός^admsn ἀδελφός^ndms ὅς^rrnms εἰμί^vipx3s ἐκ^p σύ^rpg-p πᾶς^aanpn σύ^rpd-p γνωρίζω^vifa3p ὁ^danp ὧδε^bo. **v.10** ἀσπάζομαι^vipn3s σύ^rpa-p Ἀρίσταρχος^nnms ὁ^dnms συναιχμάλωτος^anmsn ἐγώ^rpg-s καί^c Μᾶρκος^nnms ὁ^dnms ἀνεψιός^nnms Βαρναβᾶς^ngms περί^p ὅς^rrgms λαμβάνω^viaa2p ἐντολή^nafp ἐάν^qo ἔρχομαι^vsaa3s πρός^p σύ^rpa-p δέχομαι^vdad2p αὐτός^rpams. **v.11** καί^c Ἰησοῦς^nnms ὁ^dnms λέγω^vpppnms Ἰοῦστος^nnms ὁ^dnmp εἰμί^vppxnmp ἐκ^p περιτομή^ngfs οὗτος^rdnmp μόνος^anmpn συνεργός^anmpn εἰς^p ὁ^dafs βασιλεία^nafs ὁ^dgms θεός^ngms ὅστις^rrnmp γίνομαι^viao3p ἐγώ^rpd-s παρηγορία^nnfs. **v.12** ἀσπάζομαι^vipn3s σύ^rpa-p Ἐπαφρᾶς^nnms ὁ^dnms ἐκ^p σύ^rpg-p δοῦλος^nnms Χριστός^ngms πάντοτε^bo ἀγωνίζομαι^vppnnms ὑπέρ^p σύ^rpg-p ἐν^p ὁ^ddfp προσευχή^ndfp ἵνα^c ἵστημι^vsaa2p τέλειος^anmpn καί^c πληρόω^vpxpnmp ἐν^p πᾶς^adnsn θέλημα^ndns ὁ^dgms θεός^ngms. **v.13** μαρτυρέω^vipa1s γάρ^c αὐτός^rpdms ὅτι^c ἔχω^vipa3s ζῆλος^nams πολύς^aamsn ὑπέρ^p σύ^rpg-p καί^c ὁ^dgmp ἐν^p Λαοδίκεια^ndfs καί^c ὁ^dgmp ἐν^p Ἱεράπολις^ndfs. **v.14** ἀσπάζομαι^vipn3s σύ^rpa-p Λουκᾶς^nnms ὁ^dnms ἰατρός^nnms ὁ^dnms ἀγαπητός^anmsn καί^c Δημᾶς^nnms. **v.15** ἀσπάζομαι^vdad2p ὁ^damp ἐν^p Λαοδίκεια^ndfs ἀδελφός^namp καί^c Νύμφα^nams καί^c ὁ^dafs κατά^p οἶκος^nams αὐτός^rpgms ἐκκλησία^nafs. **v.16** καί^c ὅταν^c ἀναγινώσκω^vsap3s παρά^p σύ^rpd-p ὁ^dnfs ἐπιστολή^nnfs ποιέω^vdaa2p ἵνα^c καί^c ἐν^p ὁ^ddfs Λαοδικεύς^ngmp ἐκκλησία^ndfs ἀναγινώσκω^vsap3s καί^c ὁ^dafs ἐκ^p Λαοδίκεια^ngfs ἵνα^c καί^c σύ^rpn-p ἀναγινώσκω^vsaa2p.

παρέλαβες ἐν κυρίῳ ἵνα αὐτὴν πληροῖς. 18 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ
ἐμῇ χειρὶ Παύλου μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν ἡ χάρις
μεθ ὑμῶν ἀμήν.

v.17 καί[c] λέγω[vdaa2p] Ἄρχιππος[ndms] βλέπω[vdpa2s] ὁ[dafs] διακονία[nafs] ὅς[rrafs] παραλαμβάνω[viaa2s] ἐν[p] κύριος[ndms] ἵνα[c] αὐτός[rpafs] πληρόω[vspa2s]. **v.18** ὁ[dnms] ἀσπασμός[nnms] ὁ[ddfs] ἐμός[rsdfs] χείρ[ndfs] Παῦλος[ngms] μνημονεύω[vdpa2p] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dgmp] δεσμός[ngmp] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] μετά[p] σύ[rpg-p] ἀμήν[th].

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΩΤΗ

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσ-
σαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ χάρις
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰη-
2 σοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων
ὑμῶν μνείαν ὑμῶν, ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν.
3 ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως
καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ
4 πατρὸς ἡμῶν. εἰδότες ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ θεοῦ τὴν
5 ἐκλογὴν ὑμῶν. ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη εἰς
ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι
ἁγίῳ καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ καθὼς οἴδατε οἷοι ἐγενήθη-
6 μεν ἐν ὑμῖν δι᾽ ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε
καὶ τοῦ κυρίου δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ
7 χαρᾶς πνεύματος ἁγίου. ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶ-
8 σιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ. ἀφ
ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μα-
κεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἡ πίστις
ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἐξελήλυθεν ὥστε μὴ χρείαν ἡμᾶς

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} καί^{c} Σιλουανός^{nnms} καί^{c} Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} Θεσσαλονικεύς^{ngmp} ἐν^{p} θεός^{ndms} πατήρ^{ndms} καί^{c} κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms} χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.2** εὐχαριστέω^{vipa1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πάντοτε^{bo} περί^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$ μνεία^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ ποιέω^{vppmnmp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfp} προσευχή^{ngfp} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.3** ἀδιαλείπτως^{bo} μνημονεύω^{vppanmp} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dgns} ἔργον^{ngns} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgms} κόπος^{ngms} ὁ^{dgfs} ἀγάπη^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgfs} ὑπομονή^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐλπίς^{ngfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.4** οἶδα^{vpxanmp} ἀδελφός^{nvmp} ἀγαπάω^{vpxpnmp} ὑπό^{p} θεός^{ngms} ὁ^{dafs} ἐκλογή^{nafs} σύ$^{rpg-p}$. **v.5** ὅτι^{c} ὁ^{dnns} εὐαγγέλιον^{nnns} ἐγώ$^{rpg-p}$ οὐ^{xo} γίνομαι^{viao3s} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} λόγος^{ndms} μόνος^{bo} ἀλλά^{c} καί^{c} ἐν^{p} δύναμις^{ndfs} καί^{c} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn} καί^{c} ἐν^{p} πληροφορία^{ndfs} πολύς^{adfsn} καθώς^{bo} οἶδα^{vixa2p} οἷος^{rcnmp} γίνομαι^{viao1p} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ διά^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.6** καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ μιμητής^{nnmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ γίνομαι^{viao2p} καί^{c} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} δέχομαι^{vpadnmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἐν^{p} θλῖψις^{ndfs} πολύς^{adfsn} μετά^{p} χαρά^{ngfs} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}. **v.7** ὥστε^{c} γίνομαι^{vnad} σύ$^{rpa-p}$ τύπος^{namp} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Μακεδονία^{ndfs} καί^{c} ὁ^{ddfs} Ἀχαΐα^{ndfs}.

ἔχειν λαλεῖν τι. αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁ- 9
ποίαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς καὶ πῶς ἐπεστρέψατε
πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ
ἀληθινῷ. καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν 10
ὃν ἤγειρεν ἐκ τῶν νεκρῶν Ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ
τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ἀδελφοί τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑ- **2**
μᾶς ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν. ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέν- 2
τες καθὼς οἴδατε ἐν Φιλίπποις ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ
ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ
ἀγῶνι. ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ 3
ἀκαθαρσίας οὐτὲ ἐν δόλῳ. ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσμεθα 4
ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον οὕτως λαλοῦμεν
οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες ἀλλὰ τῷ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι
τὰς καρδίας ἡμῶν. οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγε- 5
νήθημεν καθὼς οἴδατε οὔτε ἐν προφάσει πλεονεξίας θεὸς
μάρτυς. οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν οὔτε ἀφ ὑ- 6
μῶν οὔτε ἀπό ἄλλων δυνάμενοι ἓν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ
ἀπόστολοι. ἀλ᾽λ ἐγενήθημεν ἤπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ἂν 7

---

v.8 ἀπόp σύrpg-p γάρc ἐξηχέωvixp3s ὁdnms λόγοςnnms ὁdgms κύριοςngms οὐxo μόνοςbo ἐνp ὁddfs Μακεδονίαndfs καίc ἐνp ὁddfs Ἀχαΐαndfs ἀλλάc καίc ἐνp πᾶςadmsn τόποςndms ὁdnfs πίστιςnnfs σύrpg-p ὁdnfs πρόςp ὁdams θεόςnams ἐξέρχομαιvixa3s ὥστεc μήxo χρείαnafs ἐγώrpa-p ἔχωvnpa λαλέωvnpa τι-σριανς. **v.9** αὐτόςrpnmp γάρc περίp ἐγώrpg-p ἀπαγγέλλωvipa3p ὁποῖοςaafsn εἴσοδοςnafs ἔχωviaa1p πρόςp σύrpa-p καίc πῶςbo ἐπιστρέφωviaa2p πρόςp ὁdams θεόςnams ἀπόp ὁdgnp εἴδωλονngnp δουλεύωvnpa θεόςndms ζάωvppadms καίc ἀληθινόςadmsn. **v.10** καίc ἀναμένωvnpa ὁdams υἱόςnams αὐτόςrpgms ἐκp ὁdgmp οὐρανόςngmp ὅςrrams ἐγείρωviaa3s ἐκp ὁdgmp νεκρόςagmpn Ἰησοῦςnams ὁdams ῥύομαιvppnams ἐγώrpa-p ἀπόp ὁdgfs ὀργήngfs ὁdgfs ἔρχομαιvppngfs. **2. v.1** αὐτόςrpnmp γάρc οἶδαvixa2p ἀδελφόςnvmp ὁdafs εἴσοδοςnafs ἐγώrpg-p ὁdafs πρόςp σύrpa-p ὅτιc οὐxo κενόςanfsn γίνομαιvixa3s. **v.2** ἀλλάc προπάσχωvpaanmp καίc ὑβρίζωvpapnmp καθώςbo οἶδαvixa2p ἐνp Φίλιπποιndmp παρρησιάζομαιviad1p ἐνp ὁddms θεόςndms ἐγώrpg-p λαλέωvnaa πρόςp σύrpa-p ὁdans εὐαγγέλιονnans ὁdgms θεόςngms ἐνp πολύςadmsn ἀγώνndms. **v.3** ὁdnfs γάρc παράκλησιςnnfs ἐγώrpg-p οὐxo ἐκp πλάνηngfs οὐδέbo ἐκp ἀκαθαρσίαngfs οὔτεc ἐνp δόλοςndms. **v.4** ἀλλάc καθώςbo δοκιμάζωvixp1p ὑπόp ὁdgms θεόςngms πιστεύωvnap ὁdans εὐαγγέλιονnans οὕτωbo λαλέωvipa1p οὐxo ὡςbo ἄνθρωποςndmp ἀρέσκωvppanmp ἀλλάc ὁddms θεόςndms ὁddms δοκιμάζωvppadms ὁdafp καρδίαnafp ἐγώrpg-p. **v.5** οὔτεc γάρc ποτέxo ἐνp λόγοςndms κολακείαngfs γίνομαιviao1p καθώςbo οἶδαvixa2p οὔτεc ἐνp πρόφασιςndfs πλεονεξίαngfs θεόςnnms μάρτυςnnms. **v.6** οὔτεc ζητέωvppanmp ἐκp ἄνθρωποςngmp δόξαnafs οὔτεc ἀπόp σύrpg-p οὔτεc ἀπόp ἄλλοςagmpn δύναμαιvppnnmp ἐνp βάροςndns εἰμίvnpx ὡςbo Χριστόςngms ἀπόστολοςnnmp.

8 τροφὸς θάλπῃ τὰ ἑαυτῆς τέκνα. οὕτως ὁμειρόμενοι ὑμῶν
εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
θεοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γε-
9 γένησθε. μνημονεύετε γάρ ἀδελφοί τὸν κόπον ἡμῶν καὶ
τὸν μόχθον, νυκτὸς γάρ, καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ
μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέ-
10 λιον τοῦ θεοῦ. ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ θεός ὡς ὁσίως καὶ
δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν.
11 καθάπερ οἴδατε ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἑ-
12 αυτοῦ παρακαλοῦντες ὑμᾶς καί παραμυθούμενοι. καὶ
μαρτυρόμενοι εἰς τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ
13 καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν. διὰ
τοῦτο Καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως ὅτι πα-
ραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ
λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθώς ἐστιν ἀληθῶς λόγον θεοῦ ὃς
14 καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. ὑμεῖς γὰρ μιμη-
ταὶ ἐγενήθητε ἀδελφοί τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν
ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ
ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν
15 Ἰουδαίων. τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ
τοὺς ἰδίους προφήτας καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων καὶ θεῷ μὴ

---

v.7 ἀλλάc γίνομαιviao1p ἤπιοςanmpn ἐνp μέσοςadnsn σύrpg-p ὡςbo ἄνxo τροφὸςnnfs θάλπωvspa3s ὁdanp ἑαυτοῦrxgfs τέκνονnanp. **v.8** οὕτωbo ὁμείρομαιvppnnmp σύrpg-p εὐδοκέωviia1p μεταδίδωμιvnaa σύrpd-p οὐxo μόνοςbo ὁdans εὐαγγέλιονnans ὁdgms θεόςngms ἀλλάc καίc ὁdafp ἑαυτοῦrxgmp ψυχήnafp διότιc ἀγαπητόςanmpn ἐγώrpd-p γίνομαιvixp2p. **v.9** μνημονεύωvipa2p γάρc ἀδελφόςnvmp ὁdams κόποςnams ἐγώrpg-p καίc ὁdams μόχθοςnams νύξngfs γάρc καίc ἡμέραngfs ἐργάζομαιvppnnmp πρόςp ὁdans μήxo ἐπιβαρέωvnaa τι-σριαμσ σύrpg-p κηρύσσωviaa1p εἰςp σύrpa-p ὁdans εὐαγγέλιονnans ὁdgms θεόςngms. **v.10** σύrpn-p μάρτυςnnmp καίc ὁdnms θεόςnnms ὡςbo ὁσίωςbo καίc δικαίωςbo καίc ἀμέμπτωςbo σύrpd-p ὁddmp πιστεύωvppadmp γίνομαιviao1p. **v.11** καθάπερbo οἶδαvixa2p ὡςbo εἷςnams ἕκαστοςaamsn σύrpg-p ὡςbo πατήρnnms τέκνονnanp ἑαυτοῦrxgms παρακαλέωvppanmp σύrpa-p καίc παραμυθέομαιvppnnmp. **v.12** καίc μαρτύρομαιvppnnmp εἰςp ὁdans περιπατέωvnaa σύrpa-p ἀξίωςbo ὁdgms θεόςngms ὁdgms καλέωvppagms σύrpa-p εἰςp ὁdafs ἑαυτοῦrxgms βασιλείαnafs καίc δόξαnafs. **v.13** διάp οὗτοςrdans καίc ἐγώrpn-p εὐχαριστέωvipa1p ὁddms θεόςndms ἀδιαλείπτωςbo ὅτιc παραλαμβάνωvpaanmp λόγοςnams ἀκοήngfs παράp ἐγώrpg-p ὁdgms θεόςngms δέχομαιviad2p οὐxo λόγοςnams ἄνθρωποςngmp ἀλλάc καθώςbo εἰμίvipx3s ἀληθῶςbo λόγοςnams θεόςngms ὅςrrnms καίc ἐνεργέωvipm3s ἐνp σύrpd-p ὁddmp πιστεύωvppadmp. **v.14** σύrpn-p γάρc μιμητήςnnmp γίνομαιviao2p ἀδελφόςnvmp ὁdgfp ἐκκλησίαngfp ὁdgms θεόςngms ὁdgfp εἰμίvppxgfp ἐνp ὁddfs Ἰουδαίαndfs ἐνp Χριστόςndms Ἰησοῦςndms ὅτιc ὁdanp αὐτόςrpanp πάσχωviaa2p καίc σύrpn-p ὑπόp ὁdgmp ἴδιοςagmpn συμφυλέτηςngmp καθώςbo καίc αὐτόςrpnmp ὑπόp ὁdgmp Ἰουδαῖοςagmpn.

ἀρεσκόντων καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων. κωλυόντων 16
ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν εἰς τὸ ἀναπληρῶ-
σαι αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας πάντοτε ἔφθασεν δὲ ἐπ αὐτοὺς ἡ
ὀργὴ εἰς τέλος. Ἡμεῖς δέ ἀδελφοί ἀπορφανισθέντες ἀφ ὑ- 17
μῶν πρὸς καιρὸν ὥρας προσώπῳ οὐ καρδίᾳ περισσοτέρως
ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυ-
μίᾳ. διό ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἐγὼ μὲν Παῦλος 18
καὶ ἅπαξ καὶ δίς καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς. τίς γὰρ ἡ- 19
μῶν ἐλπὶς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς
ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ.
ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά. 20

Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀ- **3**
θήναις μόνοι. καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν 2
καὶ διάκονον τοῦ θεοῦ καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ
τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ὑμᾶς
περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν. τὸ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλί- 3
ψεσιν ταύταις αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα, καὶ 4
γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν
θλίβεσθαι καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. διὰ τοῦτο κἀγὼ 5
μηκέτι στέγων ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν μήπως
ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος

---

v.15 ὁ^dgmp καί^c ὁ^dams κύριος^nams ἀποκτείνω^vpaagmp Ἰησοῦς^nams καί^c ὁ^damp ἴδιος^aampn προφήτης^namp καί^c ἐγώ^rpa-p ἐκδιώκω^vpaagmp καί^c θεός^ndms μή^xo ἀρέσκω^vppagmp καί^c πᾶς^admpn ἄνθρωπος^ndmp ἐναντίος^agmpn. **v.16** κωλύω^vppagmp ἐγώ^rpa-p ὁ^ddnp ἔθνος^ndnp λαλέω^vnaa ἵνα^c σῴζω^vsap3p εἰς^p ὁ^dans ἀναπληρόω^vnaa αὐτός^rpgmp ὁ^dafp ἁμαρτία^nafp πάντοτε^bo φθάνω^viaa3s δέ^c ἐπί^p αὐτός^rpamp ὁ^dnfs ὀργή^nnfs εἰς^p τέλος^nans. **v.17** ἐγώ^rpn-p δέ^c ἀδελφός^nvmp ἀπορφανίζω^vpapnmp ἀπό^p σύ^rpg-p πρός^p καιρός^nams ὥρα^ngfs πρόσωπον^ndns οὐ^xo καρδία^ndfs περισσοτέρως^bo σπουδάζω^viaa1p ὁ^dans πρόσωπον^nans σύ^rpg-p ὁράω^vnaa ἐν^p πολύς^adfsn ἐπιθυμία^ndfs. **v.18** διό^c θέλω^viaa1p ἔρχομαι^vnaa πρός^p σύ^rpa-p ἐγώ^rpn-s μέν^xo Παῦλος^nnms καί^c ἅπαξ^bo καί^c δίς^bo καί^c ἐγκόπτω^viaa3s ἐγώ^rpa-p ὁ^dnms Σατανᾶς^nnms. **v.19** τίς^rqnfs γάρ^c ἐγώ^rpg-p ἐλπίς^nnfs ἤ^xo χαρά^nnfs ἤ^xo στέφανος^nnms καύχησις^ngfs ἤ^xo οὐχί^xo καί^c σύ^rpn-p ἔμπροσθεν^p ὁ^dgms κύριος^ngms ἐγώ^rpg-p Ἰησοῦς^ngms ἐν^p ὁ^ddfs αὐτός^rpgms παρουσία^ndfs. **v.20** σύ^rpn-p γάρ^c εἰμί^vipx2p ὁ^dnfs δόξα^nnfs ἐγώ^rpg-p καί^c ὁ^dnfs χαρά^nnfs. **3. v.1** διό^c μηκέτι^bo στέγω^vppanmp εὐδοκέω^viaa1p καταλείπω^vnap ἐν^p Ἀθῆναι^ndfp μόνος^anmpn. **v.2** καί^c πέμπω^viaa1p Τιμόθεος^nams ὁ^dams ἀδελφός^nams ἐγώ^rpg-p καί^c διάκονος^nams ὁ^dgms θεός^ngms καί^c συνεργός^aamsn ἐγώ^rpg-p ἐν^p ὁ^ddns εὐαγγέλιον^ndns ὁ^dgms Χριστός^ngms εἰς^p ὁ^dans στηρίζω^vnaa σύ^rpa-p καί^c παρακαλέω^vnaa σύ^rpa-p περί^p ὁ^dgfs πίστις^ngfs σύ^rpg-p. **v.3** ὁ^dans μηδείς^aamsn σαίνω^vnpp ἐν^p ὁ^ddfp θλῖψις^ndfp οὗτος^rddfp αὐτός^rpnmp γάρ^c οἶδα^vixa2p ὅτι^c εἰς^p οὗτος^rdans κεῖμαι^vipn1p. **v.4** καί^c γάρ^c ὅτε^bo πρός^p σύ^rpa-p εἰμί^viix1p προλέγω^viia1p σύ^rpd-p ὅτι^c μέλλω^vipa1p θλίβω^vnpp καθώς^bo καί^c γίνομαι^viad3s καί^c οἶδα^vixa2p.

ἡμῶν. Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ ὑμῶν καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς. διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν ἀδελφοί ἐφ ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως. ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς στήκετε ἐν κυρίῳ. τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ᾗ χαίρομεν δι᾽ ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν. νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν. Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς, ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς. εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἁγιωσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.

4 [τὸ] Λοιπὸν οὖν ἀδελφοί ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ καθὼς παρελάβετε παρ ἡμῶν Τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν θεῷ ἵνα περισσεύητε

---

v.5 διάp οὗτοςrdans κἀγώrpn-s μηκέτιbo στέγωvppanms πέμπωviaa1s εἰςp ὁdans γινώσκωvnaa ὁdafs πίστιςnafs σύrpg-p μή&πώςc πειράζωviia3s σύrpa-p ὁdnms πειράζωvppanms καίc εἰςp κενόςaansn γένομαιvsad3s ὁdnms κόποςnnms ἐγώrpg-p. **v.6** ἄρτιbo δέc ἔρχομαιvpaagms Τιμόθεοςngms πρόςp ἐγώrpa-p ἀπόp σύrpg-p καίc εὐαγγελίζωvpamgms ἐγώrpd-p ὁdafs πίστιςnafs καίc ὁdafs ἀγάπηnafs σύrpg-p καίc ὅτιc ἔχωvipa2p μνείαnafs ἐγώrpg-p ἀγαθόςaafsn πάντοτεbo ἐπιποθέωvppanmp ἐγώrpa-p ὁράωvnaa καθάπερbo καίc ἐγώrpn-p σύrpa-p. **v.7** διάp οὗτοςrdans παρακαλέωviap1p ἀδελφόςnvmp ἐπίp σύrpd-p ἐπίp πᾶςadfsn ὁddfs θλῖψιςndfs καίc ἀνάγκηndfs ἐγώrpg-p διάp ὁdgfs σύrpg-p πίστιςngfs. **v.8** ὅτιc νῦνbo ζάωvipa1p ἐάνqo σύrpn-p στήκωvipa2p ἐνp κύριοςndms. **v.9** τίςrqafs γάρc εὐχαριστίαnafs δύναμαιvipn1p ὁddms θεόςndms ἀνταποδίδωμιvnaa περίp σύrpg-p ἐπίp πᾶςadfsn ὁddfs χαράndfs ὅςrrdfs χαίρωvipa1p διάp σύrpa-p ἔμπροσθενp ὁdgms θεόςngms ἐγώrpg-p. **v.10** νύξngfs καίc ἡμέραngfs ὑπέρp περισσῶςbo δέομαιvppnnmp εἰςp ὁdans ὁράωvnaa σύrpg-p ὁdans πρόσωπονnans καίc καταρτίζωvnaa ὁdanp ὑστέρημαnanp ὁdgfs πίστιςngfs σύrpg-p. **v.11** αὐτόςrpnms δέc ὁdnms θεόςnnms καίc πατήρnnms ἐγώrpg-p καίc ὁdnms κύριοςnnms ἐγώrpg-p Ἰησοῦςnnms Χριστόςnnms κατευθύνωvoaa3s ὁdafs ὁδόςnafs ἐγώrpg-p πρόςp σύrpa-p. **v.12** σύrpa-p δέc ὁdnms κύριοςnnms πλεονάζωvoaa3s καίc περισσεύωvoaa3s ὁddfs ἀγάπηndfs εἰςp ἀλλήλωνreamp καίc εἰςp πᾶςaampn καθάπερbo καίc ἐγώrpn-p εἰςp σύrpa-p. **v.13** εἰςp ὁdans στηρίζωvnaa σύrpg-p ὁdafp καρδίαnafp ἄμεμπτοςaafpn ἐνp ἁγιωσύνηndfs ἔμπροσθενp ὁdgms θεόςngms καίc πατήρngms ἐγώrpg-p ἐνp ὁddfs παρουσίαndfs ὁdgms κύριοςngms ἐγώrpg-p Ἰησοῦςngms Χριστόςngms μετάp πᾶςagmpn ὁdgmp ἅγιοςagmpn αὐτόςrpgms.

μᾶλλον. οἴδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν 2
διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. τοῦτο γάρ ἐστιν θέλημα τοῦ θε- 3
οῦ ὁ ἁγιασμὸς ὑμῶν ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας.
εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι ἐν ἁγια- 4
σμῷ καὶ τιμῇ. μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ 5
ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν θεόν. τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλε- 6
ονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ διότι ἔκδικος
ὁ κύριος περὶ πάντων τούτων καθὼς καὶ προείπομεν ὑμῖν
καὶ διεμαρτυράμεθα. οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ 7
ἀκαθαρσίᾳ ἀλλ ἐν ἁγιασμῷ. τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἄν- 8
θρωπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν καὶ δόντα τὸ πνεῦμα αὐ-
τοῦ τὸ ἅγιον εἰς ὑμᾶς. Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρείαν 9
ἔχετε γράφειν ὑμῖν αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδίδακτοί ἐστε εἰς
τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους. καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας 10
τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ παρακαλοῦμεν
δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί περισσεύειν μᾶλλον. καὶ φιλοτιμεῖσθαι 11
ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις
χερσὶν ὑμῶν καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν. ἵνα περιπατῆτε 12
εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω καὶ μηδενὸς χρείαν ἔχητε. Οὐ 13
θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί περὶ τῶν κεκοιμημένων,

---

4. v.1 ὁ^dnns λοιπός^annsn οὖν^c ἀδελφός^nvmp ἐρωτάω^vipa1p σύ^rpa-p καί^c παρακαλέω^vipa1p ἐν^p κύριος^ndms Ἰησοῦς^ndms καθώς^bo παραλαμβάνω^viaa2p παρά^p ἐγώ^rpg-p ὁ^dans πῶς^bo δεῖ^vipq3s σύ^rpa-p περιπατέω^vnpa καί^c ἀρέσκω^vnpa θεός^ndms ἵνα^c περισσεύω^vspa2p μᾶλλον^bo. **v.2** οἶδα^vixa2p γάρ^c τίς^rqafp παραγγελία^nafp δίδωμι^viaa1p σύ^rpd-p διά^p ὁ^dgms κύριος^ngms Ἰησοῦς^ngms. **v.3** οὗτος^rdnns γάρ^c εἰμί^vipx3s θέλημα^nnns ὁ^dgms θεός^ngms ὁ^dnms ἁγιασμός^nnms σύ^rpg-p ἀπέχω^vnpm σύ^rpa-p ἀπό^p ὁ^dgfs πορνεία^ngfs. **v.4** οἶδα^vnxa ἕκαστος^aamsn σύ^rpg-p ὁ^dans ἑαυτοῦ^rxgms σκεῦος^nans κτάομαι^vnpn ἐν^p ἁγιασμός^ndms καί^c τιμή^ndfs. **v.5** μή^xo ἐν^p πάθος^ndns ἐπιθυμία^ngfs καθάπερ^bo καί^c ὁ^dnnp ἔθνος^nnnp ὁ^dnnp μή^xo οἶδα^vpxannp ὁ^dams θεός^nams. **v.6** ὁ^dans μή^xo ὑπερβαίνω^vnpa καί^c πλεονεκτέω^vnpa ἐν^p ὁ^ddns πρᾶγμα^ndns ὁ^dams ἀδελφός^nams αὐτός^rpgms διότι^c ἔκδικος^anmsn ὁ^dnms κύριος^nnms περί^p πᾶς^agmpn οὗτος^rdgmp καθώς^bo καί^c προεῖπον^viaa1p σύ^rpd-p καί^c διαμαρτύρομαι^viad1p. **v.7** οὐ^xo γάρ^c καλέω^viaa3s ἐγώ^rpa-p ὁ^dnms θεός^nnms ἐπί^p ἀκαθαρσία^ndfs ἀλλά^c ἐν^p ἁγιασμός^ndms. **v.8** τοιγαροῦν^xo ὁ^dnms ἀθετέω^vppanms οὐ^xo ἄνθρωπος^nams ἀθετέω^vipa3s ἀλλά^c ὁ^dams θεός^nams ὁ^dams καί^c δίδωμι^vpaams ὁ^dans πνεῦμα^nans αὐτός^rpgms ὁ^dans ἅγιος^aansn εἰς^p σύ^rpa-p. **v.9** περί^p δέ^c ὁ^dgfs φιλαδελφία^ngfs οὐ^xo χρεία^nafs ἔχω^vipa2p γράφω^vnpa σύ^rpd-p αὐτός^rpnmp γάρ^c σύ^rpn-p θεοδίδακτος^anmpn εἰμί^vipx2p εἰς^p ὁ^dans ἀγαπάω^vnpa ἀλλήλων^reamp. **v.10** καί^c γάρ^c ποιέω^vipa2p αὐτός^rpans εἰς^p πᾶς^aampn ὁ^damp ἀδελφός^namp ὁ^damp ἐν^p ὅλος^adfsn ὁ^ddfs Μακεδονία^ndfs παρακαλέω^vipa1p δέ^c σύ^rpa-p ἀδελφός^nvmp περισσεύω^vnpa μᾶλλον^bo. **v.11** καί^c φιλοτιμέομαι^vnpn ἡσυχάζω^vnpa καί^c πράσσω^vnpa ὁ^danp ἴδιος^aanpn καί^c ἐργάζομαι^vnpn ὁ^ddfp ἴδιος^adfpn χείρ^ndfp σύ^rpg-p καθώς^bo σύ^rpd-p παραγγέλλω^viaa1p. **v.12** ἵνα^c περιπατέω^vspa2p εὐσχημόνως^bo πρός^p ὁ^damp ἔξω^bo καί^c μηδείς^agnsn χρεία^nafs ἔχω^vspa2p.

ἵνα μὴ λυπῆσθε καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα.
14 εἰ γὰρ πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέστη οὕτως
καὶ ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐ-
15 τῷ. Τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγομεν ἐν λόγῳ κυρίου ὅτι ἡμεῖς
οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου
16 οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας, ὅτι αὐτὸς ὁ κύριος ἐν
κελεύσματι ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ κα-
ταβήσεται ἀπ οὐρανοῦ καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ ἀναστήσον-
17 ται πρῶτον. ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι ἅμα
σὺν αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ
κυρίου εἰς ἀέρα, καὶ οὕτως πάντοτε σὺν κυρίῳ ἐσόμεθα.
18 Ὥστε παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

5 Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν ἀδελφοί οὐ χρείαν
2 ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡ ἡ-
3 μέρα κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται. ὅταν γὰρ
λέγωσιν Εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίστα-
ται ὄλεθρος ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ καὶ οὐ μὴ
4 ἐκφύγωσιν. ὑμεῖς δέ ἀδελφοί οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει ἵνα ἡ ἡ-
5 μέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ, πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός
6 ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους, ἄρα

---

v.13 οὐ[xo] θέλω[vipa1p] δὲ[c] σύ[rpa-p] ἀγνοέω[vnpa] ἀδελφός[nvmp] περί[p] ὁ[dgmp] κοιμάομαι[vpxpgmp] ἵνα[c] μή[xo] λυπέω[vspp2p] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn] ὁ[dnmp] μή[xo] ἔχω[vppanmp] ἐλπίς[nafs]. **v.14** εἰ[qo] γάρ[c] πιστεύω[vipa1p] ὅτι[c] Ἰησοῦς[nnms] ἀποθνήσκω[viaa3s] καί[c] ἀνίστημι[viaa3s] οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[damp] κοιμάομαι[vpapamp] διά[p] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] ἄγω[vifa3s] σύν[p] αὐτός[rpdms]. **v.15** οὗτος[rdans] γάρ[c] σύ[rpd-p] λέγω[vipa1p] ἐν[p] λόγος[ndms] κύριος[ngms] ὅτι[c] ἐγώ[rpn-p] ὁ[dnmp] ζάω[vppanmp] ὁ[dnmp] περιλείπομαι[vpponmp] εἰς[p] ὁ[dafs] παρουσία[nafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] οὐ[xo] μή[xo] φθάνω[vsaa1p] ὁ[damp] κοιμάομαι[vpapamp]. **v.16** ὅτι[c] αὐτός[rpnms] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐν[p] κέλευσμα[ndns] ἐν[p] φωνή[ndfs] ἀρχάγγελος[ngms] καί[c] ἐν[p] σάλπιγξ[ndfs] θεός[ngms] καταβαίνω[vifd3s] ἀπό[p] οὐρανός[ngms] καί[c] ὁ[dnmp] νεκρός[anmpn] ἐν[p] Χριστός[ndms] ἀνίστημι[vifm3p] πρῶτος[bo]. **v.17** ἔπειτα[bo] ἐγώ[rpn-p] ὁ[dnmp] ζάω[vppanmp] ὁ[dnmp] περιλείπομαι[vpponmp] ἅμα[bo] σύν[p] αὐτός[rpdmp] ἁρπάζω[vifp1p] ἐν[p] νεφέλη[ndfp] εἰς[p] ἀπάντησις[nafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] εἰς[p] ἀήρ[nams] καί[c] οὕτω[bo] πάντοτε[bo] σύν[p] κύριος[ndms] εἰμί[vifx1p]. **v.18** ὥστε[c] παρακαλέω[vdpa2p] ἀλλήλων[reamp] ἐν[p] ὁ[ddmp] λόγος[ndmp] οὗτος[rddmp]. **5. v.1** περί[p] δέ[c] ὁ[dgmp] χρόνος[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] καιρός[ngmp] ἀδελφός[nvmp] οὐ[xo] χρεία[nafs] ἔχω[vipa2p] σύ[rpd-p] γράφω[vnpp]. **v.2** αὐτός[rpnmp] γάρ[c] ἀκριβῶς[bo] οἶδα[vixa2p] ὅτι[c] ὁ[dnfs] ἡμέρα[nnfs] κύριος[ngms] ὡς[bo] κλέπτης[nnms] ἐν[p] νύξ[ndfs] οὕτω[bo] ἔρχομαι[vipn3s]. **v.3** ὅταν[c] γάρ[c] λέγω[vspa3p] εἰρήνη[nnfs] καί[c] ἀσφάλεια[nnfs] τότε[bo] αἰφνίδιος[anmsn] αὐτός[rpdmp] ἐφίστημι[vipm3s] ὄλεθρος[nnms] ὥσπερ[bo] ὁ[dnfs] ὠδίν[nnfs] ὁ[ddfs] ἐν[p] γαστήρ[ndfs] ἔχω[vppadfs] καί[c] οὐ[xo] μή[xo] ἐκφεύγω[vsaa3p]. **v.4** σύ[rpn-p] δέ[c] ἀδελφός[nvmp] οὐ[xo] εἰμί[vipx2p] ἐν[p] σκότος[ndns] ἵνα[c] ὁ[dnfs] ἡμέρα[nnfs] σύ[rpa-p] ὡς[bo] κλέπτης[nnms] καταλαμβάνω[vsaa3s]. **v.5** πᾶς[anmpn] σύ[rpn-p] υἱός[nnmp] φῶς[ngns] εἰμί[vipx2p] καί[c] υἱός[nnmp] ἡμέρα[ngfs] οὐ[xo] εἰμί[vipx1p] νύξ[ngfs] οὐδέ[bo] σκότος[ngns].

οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποί ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ
νήφωμεν. οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύδουσιν καὶ οἱ 7
μεθυσκόμενοι νυκτὸς μεθύουσιν, ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες 8
νήφωμεν ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ πε-
ρικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας, ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς 9
εἰς ὀργὴν ἀλλ᾽ εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα 10
εἴτε γρηγορῶμεν εἴτε καθεύδωμεν ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν.
Διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους καὶ οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν ἕνα κα- 11
θὼς καὶ ποιεῖτε. Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί εἰδέναι τοὺς 12
κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν κυρίῳ καὶ
νουθετοῦντας ὑμᾶς. καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερ ἐκπερισ- 13
σοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς.
παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους 14
παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν
μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. ὁρᾶτε μή τις κακὸν ἀντὶ κα- 15
κοῦ τινι ἀποδῷ ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς
ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. Πάντοτε χαίρετε. ἀδιαλείπτως 16, 17
προσεύχεσθε. ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε, τοῦτο γὰρ θέλημα 18
θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε. 19
προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. πάντα δὲ δοκιμάζετε τὸ καλὸν 20

---

v.6 ἄρα^{xo} οὖν^{c} μή^{xo} καθεύδω^{vspa1p} ὡς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn} ἀλλά^{c} γρηγορέω^{vspa1p} καί^{c} νήφω^{vspa1p}. **v.7** ὁ^{dnmp} γάρ^{c} καθεύδω^{vppanmp} νύξ^{ngfs} καθεύδω^{vipa3p} καί^{c} ὁ^{dnmp} μεθύσκω^{vpppnmp} νύξ^{ngfs} μεθύω^{vipa3p}. **v.8** ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ἡμέρα^{ngfs} εἰμί^{vppxnmp} νήφω^{vspa1p} ἐνδύω^{vpamnmp} θώραξ^{namsn} πίστις^{ngfs} καί^{c} ἀγάπη^{ngfs} καί^{c} περικεφαλαία^{nafs} ἐλπίς^{nafs} σωτηρία^{ngfs}. **v.9** ὅτι^{c} οὐ^{xo} τίθημι^{viam3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms} εἰς^{p} ὀργή^{nafs} ἀλλά^{c} εἰς^{p} περιποίησις^{nafs} σωτηρία^{ngfs} διά^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.10** ὁ^{dgms} ἀποθνήσκω^{vpaagms} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἵνα^{c} εἴτε^{c} γρηγορέω^{vspa1p} εἴτε^{c} καθεύδω^{vspa1p} ἅμα^{bo} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} ζάω^{vsaa1p}. **v.11** διό^{c} παρακαλέω^{vdpa2p} ἀλλήλων^{reamp} καί^{c} οἰκοδομέω^{vdpa2p} εἷς^{nnms} ὁ^{dams} εἷς^{nams} καθώς^{bo} καί^{c} ποιέω^{vipa2p}. **v.12** ἐρωτάω^{vipa1p} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἀδελφός^{nvmp} οἶδα^{vnxa} ὁ^{damp} κοπιάω^{vppaamp} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} προΐστημι^{vppmamp} σύ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} κύριος^{ndms} καί^{c} νουθετέω^{vppaamp} σύ$^{rpa-p}$. **v.13** καί^{c} ἡγέομαι^{vnpn} αὐτός^{rpamp} ὑπέρ^{p} περισσῶς^{bo} ἐν^{p} ἀγάπη^{ndfs} διά^{p} ὁ^{dans} ἔργον^{nans} αὐτός^{rpgmp} εἰρηνεύω^{vdpa2p} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp}. **v.14** παρακαλέω^{vipa1p} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἀδελφός^{nvmp} νουθετέω^{vdpa2p} ὁ^{damp} ἄτακτος^{aampn} παραμυθέομαι^{vdpn2p} ὁ^{damp} ὀλιγόψυχος^{aampn} ἀντέχω^{vdpn2p} ὁ^{dgmp} ἀσθενής^{agmpn} μακροθυμέω^{vdpa2p} πρός^{p} πᾶς^{aampn}. **v.15** ὁράω^{vdpa2p} μή^{xo} τι-σρινμσ κακός^{aansn} ἀντί^{p} κακός^{agnsn} τι-σριδμσ ἀποδίδωμι^{vsaa3s} ἀλλά^{c} πάντοτε^{bo} ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} διώκω^{vdpa2p} καί^{c} εἰς^{p} ἀλλήλων^{reamp} καί^{c} εἰς^{p} πᾶς^{aampn}. **v.16** πάντοτε^{bo} χαίρω^{vdpa2p}. **v.17** ἀδιαλείπτως^{bo} προσεύχομαι^{vdpn2p}. **v.18** ἐν^{p} πᾶς^{adnsn} εὐχαριστέω^{vdpa2p} οὗτος^{rdnns} γάρ^{c} θέλημα^{nnns} θεός^{ngms} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.19** ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} μή^{xo} σβέννυμι^{vdpa2p}.

21

22, 23 κατέχετε. ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. Αὐτὸς
δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς καὶ ὁλόκλη-
ρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως
ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τηρηθείη.
24, 25 πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς ὃς καὶ ποιήσει. Ἀδελφοί προσεύ-
26 χεσθε περὶ ἡμῶν. Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν
27 φιλήματι ἁγίῳ. ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν κύριον ἀναγνωσθῆναι
28 τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς. Ἡ χάρις τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ ὑμῶν ἀμήν.

---

v.20 προφητείαnafp μήxo ἐξουθενέωvdpa2p. **v.21** πᾶςaanpn δέc δοκιμάζωvdpa2p ὁdans καλόςaansn κατέχωvdpa2p. **v.22** ἀπόp πᾶςagnsn εἶδοςngns πονηρόςagnsn ἀπέχωvdpm2p. **v.23** αὐτόςrpnms δέc ὁdnms θεόςnnms ὁdgfs εἰρήνηngfs ἁγιάζωvoaa3s σύrpa-p ὁλοτελήςaampn καίc ὁλόκληροςannsn σύrpg-p ὁdnns πνεῦμαnnns καίc ὁdnfs ψυχήnnfs καίc ὁdnns σῶμαnnns ἀμέμπτωςbo ἐνp ὁddfs παρουσίαndfs ὁdgms κύριοςngms ἐγώrpg-p Ἰησοῦςngms Χριστόςngms τηρέωvoap3s. **v.24** πιστόςanmsn ὁdnms καλέωvppanms σύrpa-p ὅςrrnms καίc ποιέωvifa3s. **v.25** ἀδελφόςnvmp προσεύχομαιvdpn2p περίp ἐγώrpg-p. **v.26** ἀσπάζομαιvdad2p ὁdamp ἀδελφόςnamp πᾶςaampn ἐνp φίλημαndns ἅγιοςadnsn. **v.27** ὁρκίζωvipa1s σύrpa-p ὁdams κύριοςnams ἀναγινώσκωvnap ὁdafs ἐπιστολήnafs πᾶςadmpn ὁddmp ἅγιοςadmpn ἀδελφόςndmp. **v.28** ὁdnfs χάριςnnfs ὁdgms κύριοςngms ἐγώrpg-p Ἰησοῦςngms Χριστόςngms μετάp σύrpg-p ἀμήνth.

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσ- **1**
σαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ.
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου 2
Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε 3
περὶ ὑμῶν ἀδελφοί καθὼς ἄξιόν ἐστιν ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ
πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου πάντων
ὑμῶν εἰς ἀλλήλους. ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶ- 4
σθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τῆς ὑπομονῆς ὑμῶν
καὶ πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς θλίψε-
σιν αἷς ἀνέχεσθε. ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ θεοῦ 5
εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἧς
καὶ πάσχετε. εἴπερ δίκαιον παρὰ θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς 6
θλίβουσιν ὑμᾶς θλῖψιν. καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν 7
μεθ ἡμῶν ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ἀπ οὐρανοῦ
μετ ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ. ἐν πυρὶ φλογός διδόντος 8
ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν
τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ,] οἵτινες 9
δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου

---

1. **v.1** Παῦλος^{nnms} καί^{c} Σιλουανός^{nnms} καί^{c} Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} Θεσσαλονικεύς^{ngmp} ἐν^{p} θεός^{ndms} πατήρ^{ndms} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ καί^{c} κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms}. **v.2** χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd\text{-}p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐχαριστέω^{vnpa} ὀφείλω^{vipa1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πάντοτε^{bo} περί^{p} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἀδελφός^{nvmp} καθώς^{bo} ἄξιος^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ὅτι^{c} ὑπεραυξάνω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ καί^{c} πλεονάζω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} εἷς^{ngms} ἕκαστος^{agmsn} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg\text{-}p}$ εἰς^{p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.4** ὥστε^{c} ἐγώ$^{rpa\text{-}p}$ αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ καυχάομαι^{vnpn} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfs} ὑπομονή^{ngfs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ καί^{c} πίστις^{ngfs} ἐν^{p} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} διωγμός^{ndmp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ καί^{c} ὁ^{ddfp} θλῖψις^{ndfp} ὅς^{rrdfp} ἀνέχω^{vipn2p}. **v.5** ἔνδειγμα^{nnns} ὁ^{dgfs} δίκαιος^{agfsn} κρίσις^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dans} καταξιόω^{vnap} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὑπέρ^{p} ὅς^{rrgfs} καί^{c} πάσχω^{vipa2p}. **v.6** εἴπερ^{qo} δίκαιος^{annsn} παρά^{p} θεός^{ndms} ἀνταποδίδωμι^{vnaa} ὁ^{ddmp} θλίβω^{vppadmp} σύ$^{rpa\text{-}p}$ θλῖψις^{nafs}. **v.7** καί^{c} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὁ^{ddmp} θλίβω^{vpppdmp} ἄνεσις^{nafs} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀποκάλυψις^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ἀπό^{p} οὐρανός^{ngms} μετά^{p} ἄγγελος^{ngmp} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.8** ἐν^{p} πῦρ^{ndns} φλόξ^{ngfs} δίδωμι^{vppagms} ἐκδίκησις^{nafs} ὁ^{ddmp} μή^{xo} οἶδα^{vpxadmp} θεός^{nams} καί^{c} ὁ^{ddmp} μή^{xo} ὑπακούω^{vppadmp} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.

καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξα-
10 σθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς
πιστεύσασιν ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ ὑμᾶς ἐν
11 τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ
ὑμῶν ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ πλη-
ρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν
12 δυνάμει. ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰ-
ησοῦ [Χριστοῦ] ἐν ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ κατὰ τὴν χάριν
τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ
2 αὐτόν. εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοὸς
μήτε θροεῖσθαι μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μητὲ
δι᾽ ἐπιστολῆς ὡς δι᾽ ἡμῶν ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χρι-
3 στοῦ, μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον ὅτι ἐὰν
μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρω-
4 πος τῆς ἁμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας. ὁ ἀντικείμενος
καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα
ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ ὡς Θεὸν καθίσαι ἀποδει-
5 κνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἔστιν θεός. Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὢν

---

v.9 ὅστις^{rrnmp} δίκη^{nafs} τίνω^{vifa3p} ὄλεθρος^{nams} αἰώνιος^{aamsn} ἀπό^{p} πρόσωπον^{ngns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἰσχύς^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.10** ὅταν^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐνδοξάζομαι^{vnap} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} αὐτός^{rpgms} καί^{c} θαυμάζω^{vnap} ἐν^{p} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vpaadmp} ὅτι^{c} πιστεύω^{viap3s} ὁ^{dnns} μαρτύριον^{nnns} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}. **v.11** εἰς^{p} ὅς^{rrans} καί^{c} προσεύχομαι^{vipn1p} πάντοτε^{bo} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἵνα^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἀξιόω^{vsaa3s} ὁ^{dgfs} κλῆσις^{ngfs} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} πληρόω^{vsaa3s} πᾶς^{aafsn} εὐδοκία^{nafs} ἀγαθωσύνη^{ngfs} καί^{c} ἔργον^{nans} πίστις^{ngfs} ἐν^{p} δύναμις^{ndfs}. **v.12** ὅπως^{bo} ἐνδοξάζομαι^{vsap3s} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} κατά^{p} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **2. v.1** ἐρωτάω^{vipa1p} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἀδελφός^{nvmp} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfs} παρουσία^{ngfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^{c} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐπισυναγωγή^{ngfs} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams}. **v.2** εἰς^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} ταχέως^{bo} σαλεύω^{vnap} σύ$^{rpa-p}$ ἀπό^{p} ὁ^{dgms} νοῦς^{ngms} μήτε^{c} θροέω^{vnpp} μήτε^{c} διά^{p} πνεῦμα^{ngns} μήτε^{c} διά^{p} λόγος^{ngms} μήτε^{c} διά^{p} ἐπιστολή^{ngfs} ὡς^{bo} διά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὡς^{bo} ὅτι^{c} ἐνίστημι^{vixa3s} ὁ^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.3** μή^{xo} τι-σρινμσ σύ$^{rpa-p}$ ἐξαπατάω^{vsaa3s} κατά^{p} μηδείς^{aamsn} τρόπος^{nams} ὅτι^{c} ἐάν^{qo} μή^{xo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} ἀποστασία^{nnfs} πρῶτος^{bo} καί^{c} ἀποκαλύπτω^{vsap3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgfs} ἀπώλεια^{ngfs}. **v.4** ὁ^{dnms} ἀντίκειμαι^{vppnnms} καί^{c} ὑπεραίρω^{vpppnms} ἐπί^{p} πᾶς^{aanpn} λέγω^{vpppans} θεός^{nams} ἤ^{xo} σέβασμα^{nans} ὥστε^{c} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dams} ναός^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} θεός^{nams} καθίζω^{vnaa} ἀποδείκνυμι^{vppaams} ἑαυτοῦ^{rxams} ὅτι^{c} εἰμί^{vipx3s} θεός^{nnms}.

πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν. καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε 6
εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. τὸ γὰρ 7
μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας, μόνον ὁ κατέχων
ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται. καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ 8
ἄνομος ὃν ὁ κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος
αὐτοῦ καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ.
οὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ 9
δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασιν ψεύδους. καὶ ἐν πά- 10
σῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἀνθ ὧν τὴν
ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτούς.
καὶ διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλάνης εἰς 11
τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει. ἵνα κριθῶσιν πάντες οἱ μὴ 12
πιστεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλ᾽λ εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ.
Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν 13
ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ κυρίου ὅτι εἵλετο ὑμᾶς ὁ θεὸς ἀ᾽π
αρχῆς εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος καὶ πίστει ἀλη-
θείας. εἰς ὃ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν εἰς 14
περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἄρα 15
οὖν ἀδελφοί στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδι-
δάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι᾽ ἐπιστολῆς ἡμῶν. Αὐτὸς δὲ 16

---

v.5 οὐ^{xo} μνημονεύω^{vipa2p} ὅτι^{c} ἔτι^{bo} εἰμί^{vppxnms} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ οὗτος^{rdanp} λέγω^{viia1s} σύ$^{rpd-p}$.
v.6 καί^{c} νῦν^{bo} ὁ^{dans} κατέχω^{vppaans} οἶδα^{vixa2p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἀποκαλύπτω^{vnap} αὐτός^{rpams} ἐν^{p}
ὁ^{ddms} ἑαυτοῦ^{rxgms} καιρός^{ndms}. **v.7** ὁ^{dnns} γάρ^{c} μυστήριον^{nnns} ἤδη^{bo} ἐνεργέω^{vipm3s}
ὁ^{dgfs} ἀνομία^{ngfs} μόνος^{bo} ὁ^{dnms} κατέχω^{vppanms} ἄρτι^{bo} ἕως^{c} ἐκ^{p} μέσος^{agnsn} γίνομαι^{vsad3s}.
v.8 καί^{c} τότε^{bo} ἀποκαλύπτω^{vifp3s} ὁ^{dnms} ἄνομος^{anmsn} ὅς^{rrams} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἀναλίσκω^{vifa3s}
ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} αὐτός^{rpgms} καί^{c} καταργέω^{vifa3s} ὁ^{ddfs} ἐπιφάνεια^{ndfs} ὁ^{dgfs}
παρουσία^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.9** ὅς^{rrgms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} παρουσία^{nnfs} κατά^{p} ἐνέργεια^{nafs}
ὁ^{dgms} Σατανᾶς^{ngms} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} δύναμις^{ndfs} καί^{c} σημεῖον^{ndnp} καί^{c} τέρας^{ndnp} ψεῦδος^{ngns}.
v.10 καί^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ἀπάτη^{ndfs} ὁ^{dgfs} ἀδικία^{ngfs} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} ἀπόλλυμι^{vppedmp} ἀντί^{p} ὅς^{rrgmp} ὁ^{dafs}
ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} οὐ^{xo} δέχομαι^{viad3p} εἰς^{p} ὁ^{dans} σῴζω^{vnap} αὐτός^{rpamp}. **v.11** καί^{c}
διά^{p} οὗτος^{rdans} πέμπω^{vifa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐνέργεια^{nafs} πλάνη^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{dans}
πιστεύω^{vnaa} αὐτός^{rpamp} ὁ^{ddns} ψεῦδος^{ndns}. **v.12** ἵνα^{c} κρίνω^{vsap3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} μή^{xo}
πιστεύω^{vpaanmp} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} ἀλλά^{c} εὐδοκέω^{vpaanmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀδικία^{ndfs}. **v.13** ἐγώ$^{rpn-p}$
δέ^{c} ὀφείλω^{vipa1p} εὐχαριστέω^{vnpa} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πάντοτε^{bo} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἀδελφός^{nvmp}
ἀγαπάω^{vpxpnmp} ὑπό^{p} κύριος^{ngms} ὅτι^{c} αἱρέω^{viam3s} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} εἰς^{p}
σωτηρία^{nafs} ἐν^{p} ἁγιασμός^{ndms} πνεῦμα^{ngns} καί^{c} πίστις^{ndfs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.14** εἰς^{p} ὅς^{rrans}
καλέω^{viaa3s} σύ$^{rpa-p}$ διά^{p} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} περιποίησις^{nafs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgms}
κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.15** ἄρα^{xo} οὖν^{c} ἀδελφός^{nvmp} στήκω^{vdpa2p}
καί^{c} κρατέω^{vdpa2p} ὁ^{dafp} παράδοσις^{nafp} ὅς^{rrafp} διδάσκω^{viap2p} εἴτε^{c} διά^{p} λόγος^{ngms} εἴτε^{c} διά^{p}
ἐπιστολή^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$.

ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡ-
μῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ
17 ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι. παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας
καὶ στηρίξαι ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.

3 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε ἀδελφοί περὶ ἡμῶν ἵνα ὁ λόγος
2 τοῦ κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζηται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς. καὶ
ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων, οὐ
3 γὰρ πάντων ἡ πίστις. πιστὸς δέ ἐστιν ὁ κύριος ὃς στηρίξει
4 ὑμᾶς καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. πεποίθαμεν δὲ ἐν
κυρίῳ ἐφ ὑμᾶς ὅτι ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν, καὶ ποιεῖτε καὶ
5 ποιήσετε. Ὁ δὲ κύριος κατευθύναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς
τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.
6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν ἀδελφοί ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡ-
μῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ
ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν πα-
7 ρέλαβον παρ ἡμῶν. αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι
8 ἡμᾶς ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν. οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον
ἐφάγομεν παρά τινος ἀλλ ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ νύκτα καὶ ἡ-
9 μέραν ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν, οὐχ
ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀλλ ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑ-

---

v.16 αὐτός^{rpnms} δέ^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^{c} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa-p}$ καί^{c} δίδωμι^{vpaanms} παράκλησις^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} καί^{c} ἐλπίς^{nafs} ἀγαθός^{aafsn} ἐν^{p} χάρις^{ndfs}. **v.17** παρακαλέω^{voaa3s} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} καί^{c} στηρίζω^{voaa3s} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} πᾶς^{admsn} λόγος^{ndms} καί^{c} ἔργον^{ndns} ἀγαθός^{adnsn}. **3. v.1** ὁ^{dnns} λοιπός^{annsn} προσεύχομαι^{vdpn2p} ἀδελφός^{nvmp} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἵνα^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} τρέχω^{vspa3s} καί^{c} δοξάζω^{vspp3s} καθώς^{bo} καί^{c} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.2** καί^{c} ἵνα^{c} ῥύομαι^{vsap1p} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ἄτοπος^{agmpn} καί^{c} πονηρός^{agmpn} ἄνθρωπος^{ngmp} οὐ^{xo} γάρ^{c} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs}. **v.3** πιστός^{anmsn} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὅς^{rrnms} στηρίζω^{vifa3s} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} φυλάσσω^{vifa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} πονηρός^{agmsn}. **v.4** πείθω^{vixa1p} δέ^{c} ἐν^{p} κύριος^{ndms} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$ ὅτι^{c} ὅς^{rranp} παραγγέλλω^{vipa1p} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} ποιέω^{vipa2p} καί^{c} ποιέω^{vifa2p}. **v.5** ὁ^{dnms} δέ^{c} κύριος^{nnms} κατευθύνω^{voaa3s} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὑπομονή^{nafs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.6** παραγγέλλω^{vipa1p} δέ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ἀδελφός^{nvmp} ἐν^{p} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} στέλλω^{vnpm} σύ$^{rpa-p}$ ἀπό^{p} πᾶς^{agmsn} ἀδελφός^{ngms} ἀτάκτως^{bo} περιπατέω^{vppagms} καί^{c} μή^{xo} κατά^{p} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὅς^{rrafs} παραλαμβάνω^{viaa3p} παρά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.7** αὐτός^{rpnmp} γάρ^{c} οἶδα^{vixa2p} πῶς^{bo} δεῖ^{vipq3s} μιμέομαι^{vnpn} ἐγώ$^{rpa-p}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἀτακτέω^{viaa1p} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$. **v.8** οὐδέ^{bo} δωρεάν^{bo} ἄρτος^{nams} ἐσθίω^{viaa1p} παρά^{p} τι-σριγμσ ἀλλά^{c} ἐν^{p} κόπος^{ndms} καί^{c} μόχθος^{ndms} νύξ^{nafs} καί^{c} ἡμέρα^{nafs} ἐργάζομαι^{vppnnmp} πρός^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} ἐπιβαρέω^{vnaa} τι-σριαμσ σύ$^{rpg-p}$.

μῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς 10
τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι
μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑ- 11
μῖν ἀτάκτως μηδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζομένους,
τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ 12
τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστου, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργα-
ζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. Ὑμεῖς δέ ἀδελφοί μὴ 13
ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ 14
λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦτον σημειοῦσθε καὶ μὴ
συναναμίγνυσθε αὐτῷ ἵνα ἐντραπῇ, καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡ- 15
γεῖσθε ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς 16
εἰρήνης δῴη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ
ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ 17
Παύλου ὅ ἐστιν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ, οὕτως γράφω.
ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν 18
ἀμήν.

---

v.9 οὐ^xo ὅτι^c οὐ^xo ἔχω^vipa1p ἐξουσία^nafs ἀλλά^c ἵνα^c ἑαυτοῦ^rxamp τύπος^nams δίδωμι^vsaa1p σύ^rpd-p εἰς^p ὁ^dans μιμέομαι^vnpn ἐγώ^rpa-p. **v.10** καί^c γάρ^c ὅτε^bo εἰμί^viix1p πρός^p σύ^rpa-p οὗτος^rdans παραγγέλλω^viia1p σύ^rpd-p ὅτι^c εἰ^qo τι-σρινμσ οὐ^xo θέλω^vipa3s ἐργάζομαι^vnpn μηδέ^c ἐσθίω^vdpa3s. **v.11** ἀκούω^vipa1p γάρ^c τι-σριαμπ περιπατέω^vppaamp ἐν^p σύ^rpd-p ἀτάκτως^bo μηδείς^aansn ἐργάζομαι^vppnamp ἀλλά^c περιεργάζομαι^vppnamp. **v.12** ὁ^ddmp δέ^c τοιοῦτος^rddmp παραγγέλλω^vipa1p καί^c παρακαλέω^vipa1p διά^p ὁ^dgms κύριος^ngms ἐγώ^rpg-p Ἰησοῦς^ngms Χριστός^ngms ἵνα^c μετά^p ἡσυχία^ngfs ἐργάζομαι^vppnnmp ὁ^dams ἑαυτοῦ^rxgmp ἄρτος^nams ἐσθίω^vspa3p. **v.13** σύ^rpn-p δέ^c ἀδελφός^nvmp μή^xo ἐγκακέω^vsaa2p καλοποιέω^vppanmp. **v.14** εἰ^qo δέ^c τι-σρινμσ οὐ^xo ὑπακούω^vipa3s ὁ^ddms λόγος^ndms ἐγώ^rpg-p διά^p ὁ^dgfs ἐπιστολή^ngfs οὗτος^rdams σημειόω^vdpm2p καί^c μή^xo συναναμίγνυμι^vdpm2p αὐτός^rpdms ἵνα^c ἐντρέπω^vsap3s. **v.15** καί^c μή^xo ὡς^bo ἐχθρός^aamsn ἡγέομαι^vdpn2p ἀλλά^c νουθετέω^vdpa2p ὡς^bo ἀδελφός^nams. **v.16** αὐτός^rpnms δέ^c ὁ^dnms κύριος^nnms ὁ^dgfs εἰρήνη^ngfs δίδωμι^voaa3s σύ^rpd-p ὁ^dafs εἰρήνη^nafs διά^p πᾶς^agmsn ἐν^p πᾶς^admsn τρόπος^ndms ὁ^dnms κύριος^nnms μετά^p πᾶς^agmpn σύ^rpg-p. **v.17** ὁ^dnms ἀσπασμός^nnms ὁ^ddfs ἐμός^rsdfs χείρ^ndfs Παῦλος^ngms ὅς^rrnns εἰμί^vipx3s σημεῖον^nnns ἐν^p πᾶς^adfsn ἐπιστολή^ndfs οὕτω^bo γράφω^vipa1s. **v.18** ὁ^dnfs χάρις^nnfs ὁ^dgms κύριος^ngms ἐγώ^rpg-p Ἰησοῦς^ngms Χριστός^ngms μετά^p πᾶς^agmpn σύ^rpg-p ἀμήν^th.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ ἐπιταγὴν θεοῦ
σωτῆρος ἡμῶν καὶ Κυριόυ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡ-
2 μῶν. Τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει χάρις ἔλεος εἰρήνη
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡ-
3 μῶν. Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ πο-
ρευόμενος εἰς Μακεδονίαν ἵνα παραγγείλῃς τισὶν μὴ ἑτε-
4 ροδιδασκαλεῖν. μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις
ἀπεράντοις αἵτινες ζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον ἢ οἰκονο-
5 μίαν θεοῦ τὴν ἐν πίστει. τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν
ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ
6 πίστεως ἀνυποκρίτου. ὧν τινες ἀστοχήσαντες ἐξετράπη-
7 σαν εἰς ματαιολογίαν. θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι μὴ
νοοῦντες μήτε ἃ λέγουσιν μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται.
8 Οἴδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆ-
9 ται. εἰδὼς τοῦτο ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται ἀνόμοις δὲ καὶ
ἀνυποτάκτοις ἀσεβέσιν καὶ ἁμαρτωλοῖς ἀνοσίοις καὶ βεβή-
10 λοις πατρολῴαις καὶ μητρολῴαις ἀνδροφόνοις. πόρνοις
ἀρσενοκοίταις ἀνδραποδισταῖς ψεύσταις ἐπιόρκοις καὶ εἴ

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} κατά^{p} ἐπιταγή^{nafs} θεός^{ngms} σωτήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgfs} ἐλπίς^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.2** Τιμόθεος^{ndms} γνήσιος^{adnsn} τέκνον^{ndns} ἐν^{p} πίστις^{ndfs} χάρις^{nnfs} ἔλεος^{nnms} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.3** καθώς^{bo} παρακαλέω^{viaa1s} σύ$^{rpa-s}$ προσμένω^{vnaa} ἐν^{p} Ἔφεσος^{ndfs} πορεύομαι^{vppnnms} εἰς^{p} Μακεδονία^{nafs} ἵνα^{c} παραγγέλλω^{vsaa2s} τι-σριδμπ μή^{xo} ἑτεροδιδασκαλέω^{vnpa}. **v.4** μηδέ^{c} προσέχω^{vnpa} μῦθος^{ndmp} καί^{c} γενεαλογία^{ndfp} ἀπέραντος^{adfpn} ὅστις^{rrnfp} ζήτησις^{nafp} παρέχω^{vipa3p} μᾶλλον^{bo} ἤ^{xo} οἰκονομία^{nafs} θεός^{ngms} ὁ^{dafs} ἐν^{p} πίστις^{ndfs}. **v.5** ὁ^{dnns} δέ^{c} τέλος^{nnns} ὁ^{dgfs} παραγγελία^{ngfs} εἰμί^{vipx3s} ἀγάπη^{nnfs} ἐκ^{p} καθαρός^{agfsn} καρδία^{ngfs} καί^{c} συνείδησις^{ngfs} ἀγαθός^{agfsn} καί^{c} πίστις^{ngfs} ἀνυπόκριτος^{agfsn}. **v.6** ὅς^{rrgfp} τι-σ-ρινμπ ἀστοχέω^{vpaanmp} ἐκτρέπω^{viap3p} εἰς^{p} ματαιολογία^{nafs}. **v.7** θέλω^{vppanmp} εἰμί^{vnpx} νομοδιδάσκαλος^{nnmp} μή^{xo} νοέω^{vppanmp} μήτε^{c} ὅς^{rranp} λέγω^{vipa3p} μήτε^{c} περί^{p} τίς^{rqgnp} διαβεβαιόομαι^{vipn3p}. **v.8** οἶδα^{vixa1p} δέ^{c} ὅτι^{c} καλός^{anmsn} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ αὐτός^{rpdms} νομίμως^{bo} χράομαι^{vspn3s}. **v.9** οἶδα^{vpxanms} οὗτος^{rdans} ὅτι^{c} δίκαιος^{admsn} νόμος^{nnms} οὐ^{xo} κεῖμαι^{vipn3s} ἄνομος^{admpn} δέ^{c} καί^{c} ἀνυπότακτος^{admpn} ἀσεβής^{admpn} καί^{c} ἁμαρτωλός^{admpn} ἀνόσιος^{admpn} καί^{c} βέβηλος^{admpn} πατρολῴας^{ndmp} καί^{c} μητρολῴας^{ndmp} ἀνδροφόνος^{ndmp}.

τι ἕτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται. κατὰ τὸ 11
εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ ὃ ἐπιστεύθην ἐ-
γώ. Καὶ Χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ 12
κυρίῳ ἡμῶν ὅτι πιστόν με ἡγήσατο θέμενος εἰς διακονίαν.
τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν 13
ἀλλὰ ἠλεήθην ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, ὑπερεπλεό- 14
νασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης
τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς 15
ἄξιος ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς
σῶσαι ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην ἵνα 16
ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς Χριστὸς τὴν πᾶσαν μα-
κροθυμίαν πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ
αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων ἀφθάρτῳ 17
ἀοράτῳ μόνῳ σοφῷ θεῷ τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων ἀμήν. Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι 18
τέκνον Τιμόθεε κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας
ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν. ἔχων πίστιν 19
καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν ἥν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πί-
στιν ἐναυάγησαν. ὧν ἐστιν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος οὓς 20

---

v.10 πόρνος^{ndmp} ἀρσενοκοίτης^{ndmp} ἀνδραποδιστής^{ndmp} ψεύστης^{ndmp} ἐπίορκος^{admpn} καί^{c} εἴ^{qo} τι-σριννσ ἕτερος^{annsn} ὁ^{ddfs} ὑγιαίνω^{vppadfs} διδασκαλία^{ndfs} ἀντίκειμαι^{vipn3s}. **v.11** κατά^{p} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgms} μακάριος^{agmsn} θεός^{ngms} ὅς^{rrans} πιστεύω^{viap1s} ἐγώ$^{rpn-s}$. **v.12** καί^{c} χάρις^{nafs} ἔχω^{vipa1s} ὁ^{ddms} ἐνδυναμόω^{vpaadms} ἐγώ$^{rpa-s}$ Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὅτι^{c} πιστός^{aamsn} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἡγέομαι^{viad3s} τίθημι^{vpamnms} εἰς^{p} διακονία^{nafs}. **v.13** ὁ^{dams} πρότερος^{bo} εἰμί^{vppxams} βλάσφημος^{aamsn} καί^{c} διώκτης^{nams} καί^{c} ὑβριστής^{nams} ἀλλά^{c} ἐλεέω^{viap1s} ὅτι^{c} ἀγνοέω^{vppanms} ποιέω^{viaa1s} ἐν^{p} ἀπιστία^{ndfs}. **v.14** ὑπερπλεονάζω^{viaa3s} δέ^{c} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ μετά^{p} πίστις^{ngfs} καί^{c} ἀγάπη^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.15** πιστός^{anmsn} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} καί^{c} πᾶς^{agfsn} ἀποδοχή^{ngfs} ἄξιος^{anmsn} ὅτι^{c} Χριστός^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἁμαρτωλός^{aampn} σῴζω^{vnaa} ὅς^{rrgmp} πρῶτος^{anmsn} εἰμί^{vipx1s} ἐγώ$^{rpn-s}$. **v.16** ἀλλά^{c} διά^{p} οὗτος^{rdans} ἐλεέω^{viap1s} ἵνα^{c} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-s}$ πρῶτος^{admsn} ἐνδείκνυμι^{vsam3s} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} ὁ^{dafs} πᾶς^{aafsn} μακροθυμία^{nafs} πρός^{p} ὑποτύπωσις^{nafs} ὁ^{dgmp} μέλλω^{vppagmp} πιστεύω^{vnpa} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms} εἰς^{p} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.17** ὁ^{ddms} δέ^{c} βασιλεύς^{ndms} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἄφθαρτος^{admsn} ἀόρατος^{admsn} μόνος^{admsn} σοφός^{admsn} θεός^{ndms} τιμή^{nnfs} καί^{c} δόξα^{nnfs} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.18** οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} παραγγελία^{nafs} παρατίθημι^{vipm1s} σύ$^{rpd-s}$ τέκνον^{nvns} Τιμόθεος^{nvms} κατά^{p} ὁ^{dafp} προάγω^{vppaafp} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-s}$ προφητεία^{nafp} ἵνα^{c} στρατεύω^{vipm2s} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfp} ὁ^{dafs} καλός^{aafsn} στρατεία^{nafs}. **v.19** ἔχω^{vppanms} πίστις^{nafs} καί^{c} ἀγαθός^{aafsn} συνείδησις^{nafs} ὅς^{rrafs} τι-σριvμπ ἀπωθέομαι^{vpadnmp} περί^{p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ναυαγέω^{viaa3p}.

παρέδωκα τῷ Σατανᾷ ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.

2 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις προσ-
2 ευχάς ἐντεύξεις εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων. ὑ-
πὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων ἵνα ἥρεμον
καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.
3 τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡ-
4 μῶν θεοῦ. ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς
5 ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. εἷς γὰρ θεός εἷς καὶ μεσίτης
6 θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἄνθρωπος Χριστὸς Ἰησοῦς. ὁ δοὺς
ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰ-
7 δίοις. εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος ἀλήθειαν
λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει
8 καὶ ἀληθείᾳ. Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας
ἐν παντὶ τόπῳ ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ
9 διαλογισμοῦ. ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ
κοσμίῳ μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν ἑαυτάς μὴ
ἐν πλέγμασιν ἢ χρυσῷ, ἢ μαργαρίταις ἢ ἱματισμῷ πολυτε-
10 λεῖ. ἀλλ ὃ πρέπει γυναιξὶν ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν δι᾽
11 ἔργων ἀγαθῶν. γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑπο-
12 ταγῇ, γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ ἐπιτρέπω οὐδὲ αὐθεντεῖν

---

v.20 ὅς[rrgmp] εἰμί[vipx3s] Ὑμέναιος[nnms] καί[c] Ἀλέξανδρος[nnms] ὅς[rramp] παραδίδωμι[viaa1s] ὁ[ddms] Σατανᾶς[ndms] ἵνα[c] παιδεύω[vsap3p] μή[xo] βλασφημέω[vnpa]. **2. v.1** παρακαλέω[vipa1s] οὖν[c] πρῶτος[bo] πᾶς[agnpn] ποιέω[vnpp] δέησις[nafp] προσευχή[nafp] ἔντευξις[nafp] εὐχαριστία[nafp] ὑπέρ[p] πᾶς[agmpn] ἄνθρωπος[ngmp]. **v.2** ὑπέρ[p] βασιλεύς[ngmp] καί[c] πᾶς[agmpn] ὁ[dgmp] ἐν[p] ὑπεροχή[ndfs] εἰμί[vppxgmp] ἵνα[c] ἥρεμος[aamsn] καί[c] ἡσύχιος[aamsn] βίος[nams] διάγω[vspa1p] ἐν[p] πᾶς[adfsn] εὐσέβεια[ndfs] καί[c] σεμνότης[ndfs]. **v.3** οὗτος[rdnns] γάρ[c] καλός[annsn] καί[c] ἀπόδεκτος[annsn] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] σωτήρ[ngms] ἐγώ[rpg-p] θεός[ngms]. **v.4** ὅς[rrnms] πᾶς[aampn] ἄνθρωπος[namp] θέλω[vipa3s] σῴζω[vnap] καί[c] εἰς[p] ἐπίγνωσις[nafs] ἀλήθεια[ngfs] ἔρχομαι[vnaa]. **v.5** εἷς[nnms] γάρ[c] θεός[nnms] εἷς[nnms] καί[c] μεσίτης[nnms] θεός[ngms] καί[c] ἄνθρωπος[ngmp] ἄνθρωπος[nnms] Χριστός[nnms] Ἰησοῦς[nnms]. **v.6** ὁ[dnms] δίδωμι[vpaanms] ἑαυτοῦ[rxams] ἀντίλυτρον[nans] ὑπέρ[p] πᾶς[agmpn] ὁ[dans] μαρτύριον[nans] καιρός[ndmp] ἴδιος[admpn]. **v.7** εἰς[p] ὅς[rrans] τίθημι[viap1s] ἐγώ[rpn-s] κῆρυξ[nnms] καί[c] ἀπόστολος[nnms] ἀλήθεια[nafs] λέγω[vipa1s] ἐν[p] Χριστός[ndms] οὐ[xo] ψεύδομαι[vipn1s] διδάσκαλος[nnms] ἔθνος[ngnp] ἐν[p] πίστις[ndfs] καί[c] ἀλήθεια[ndfs]. **v.8** βούλομαι[vipn1s] οὖν[c] προσεύχομαι[vnpn] ὁ[damp] ἀνήρ[namp] ἐν[p] πᾶς[admsn] τόπος[ndms] ἐπαίρω[vppaamp] ὅσιος[aampn] χείρ[nafp] χωρίς[bo] ὀργή[ngfs] καί[c] διαλογισμός[ngms]. **v.9** ὡσαύτως[bo] καί[c] ὁ[dafp] γυνή[nafp] ἐν[p] καταστολή[ndfs] κόσμιος[adfsn] μετά[p] αἰδώς[ngfs] καί[c] σωφροσύνη[ngfs] κοσμέω[vnpa] ἑαυτοῦ[rxafp] μή[xo] ἐν[p] πλέγμα[ndnp] ἤ[xo] χρυσός[ndms] ἤ[xo] μαργαρίτης[ndmp] ἤ[xo] ἱματισμός[ndms] πολυτελής[admsn]. **v.10** ἀλλά[c] ὅς[rrnns] πρέπω[vipq3s] γυνή[ndfp] ἐπαγγέλλομαι[vppndfp] θεοσέβεια[nafs] διά[p] ἔργον[ngnp] ἀγαθός[agnpn]. **v.11** γυνή[nnfs] ἐν[p] ἡσυχία[ndfs] μανθάνω[vdpa3s] ἐν[p] πᾶς[adfsn] ὑποταγή[ndfs].

ἀνδρός ἀλλ εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. Ἀδὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη 13
εἶτα Εὔα. καὶ Ἀδὰμ οὐκ ἠπατήθη ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖσα 14
ἐν παραβάσει γέγονεν, σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας 15
ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ μετὰ σω-
φροσύνης,

πιστὸς ὁ λόγος Εἴ τις ἐπισκοπῆς ὀρέγεται καλοῦ ἔργου **3**
ἐπιθυμεῖ. δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι μι- 2
ᾶς γυναικὸς ἄνδρα νηφάλεον σώφρονα κόσμιον φιλόξενον
διδακτικόν. μὴ πάροινον μὴ πλήκτην μὴ αἰσχροκερδῆ, 3
ἀλ᾽λ ἐπιεικῆ ἄμαχον ἀφιλάργυρον. τοῦ ἰδίου οἴκου κα- 4
λῶς προϊστάμενον τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης
σεμνότητος. εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶ- 5
δεν πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται. μὴ νεόφυτον ἵνα 6
μὴ τυφωθεὶς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου. δεῖ δὲ αὐ- 7
τὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν ἵνα μὴ εἰς
ὀνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. Διακόνους 8
ὡσαύτως σεμνούς μὴ διλόγους μὴ οἴνῳ πολλῷ προσέχοντας
μὴ αἰσχροκερδεῖς. ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν 9
καθαρᾷ συνειδήσει. καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον 10
εἶτα διακονείτωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναῖκας ὡσαύτως 11

---

v.12 γυνήndfs δέc διδάσκωvnpa οὐxo ἐπιτρέπωvipa1s οὐδέbo αὐθεντέωvnpa ἀνήρngms ἀλλάc εἰμίvnpx ἐνp ἡσυχίαndfs. **v.13** Ἀδάμtp γάρc πρῶτοςanmsn πλάσσωviap3s εἶταbo Εὔαnnfs. **v.14** καίc Ἀδάμtp οὐxo ἀπατάωviap3s ὁdnfs δέc γυνὴnnfs ἀπατάωvpapnfs ἐνp παράβασιςndfs γίνομαιvixa3s. **v.15** σῴζωvifp3s δέc διάp ὁdgfs τεκνογονίαngfs ἐάνqo μένωvsaa3p ἐνp πίστιςndfs καίc ἁγιάπηndfs καίc ἁγιασμόςndms μετάp σωφροσύνηngfs. **3. v.1** πιστόςanmsn ὁdnms λόγοςnnms εἰqo τι-σρινμσ ἐπισκοπήngfs ὀρέγωvipm3s καλόςagnsn ἔργονngns ἐπιθυμέωvipa3s. **v.2** δεῖvipq3s οὖνc ὁdams ἐπίσκοποςnams ἀνεπίληπτοςaamsn εἰμίvnpx εἷςngfs γυνὴngfs ἀνήρnams νηφάλιοςaamsn σώφρωνaamsn κόσμιοςaamsn φιλόξενοςaamsn διδακτικόςaamsn. **v.3** μὴxo πάροινοςaamsn μὴxo πλήκτηςnams μὴxo αἰσχροκερδῆςaamsn ἀλλάc ἐπιεικῆςaamsn ἄμαχοςaamsn ἀφιλάργυροςaamsn. **v.4** ὁdgms ἴδιοςagmsn οἶκοςngms καλῶςbo προΐστημιvppmams τέκνονnanp ἔχωvppaams ἐνp ὑποταγῇndfs μετάp πᾶςagfsn σεμνότηςngfs. **v.5** εἰqo δέc τι-σρινμσ ὁdgms ἴδιοςagmsn οἶκοςngms προΐστημιvnaa οὐxo οἶδαvixa3s πῶςbo ἐκκλησίαngfs θεόςngms ἐπιμελέομαιvifd3s. **v.6** μὴxo νεόφυτοςaamsn ἵναc μὴxo τυφόωvpapnms εἰςp κρίμαnans ἐμπίπτωvsaa3s ὁdgms διάβολοςagmsn. **v.7** δεῖvipq3s δέc αὐτόςrpams καίc μαρτυρίαnafs καλόςaafsn ἔχωvnpa ἀπόp ὁdgmp ἔξωθενbo ἵναc μὴxo εἰςp ὀνειδισμόςnams ἐμπίπτωvsaa3s καίc παγίςnafs ὁdgms διάβολοςagmsn. **v.8** διάκονοςnamp ὡσαύτωςbo σεμνόςaampn μὴxo δίλογοςaampn μὴxo οἶνοςndms πολύςadmsn προσέχωvppaamp μὴxo αἰσχροκερδήςaampn. **v.9** ἔχωvppaamp ὁdans μυστήριονnans ὁdgfs πίστιςngfs ἐνp καθαρόςadfsn συνείδησιςndfs. **v.10** καίc οὗτοςrdnmp δέc δοκιμάζωvdpp3p πρῶτοςbo εἶταbo διακονέωvdpa3p ἀνέγκλητοςanmpn εἰμίvppxnmp.

12 σεμνάς μὴ διαβόλους νηφαλέους πιστὰς ἐν πᾶσιν. διάκο-
νοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες τέκνων καλῶς προϊστά-
13 μενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες
βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται καὶ πολλὴν παρρη-
14 σίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Ταῦτά σοι γράφω ἐλ-
15 πίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ τάχιον, ἐὰν δὲ βραδύνω ἵνα εἰδῇς
πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ θεοῦ ἀναστρέφεσθαι ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία
16 θεοῦ ζῶντος στῦλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας. καὶ ὁμο-
λογουμένως μέγα ἐστὶν τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον, Θεὸς
ἐφανερώθη ἐν σαρκί ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι ὤφθη ἀγγέ-
λοις ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ ἀνελήφθη
ἐν δόξῃ.

4 Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει ὅτι ἐν ὑστέροις καιροῖς ἀπο-
στήσονταί τινες τῆς πίστεως προσέχοντες πνεύμασιν πλά-
2 νοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων. ἐν ὑποκρίσει ψευδολό-
3 γων κεκαυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν. κωλυόντων
γαμεῖν ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάλη-
ψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσιν τὴν ἀ-
4 λήθειαν. ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ καλόν καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον
5 μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον, ἁγιάζεται γὰρ διὰ λόγου
6 θεοῦ καὶ ἐντεύξεως. Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς

---

v.11 γυνήnafp ὡσαύτωςbo σεμνόςaafpn μήxo διάβολοςaafpn νηφάλιοςaampn πιστόςaafpn ἐνp πᾶςadnpn. **v.12** διάκονοςnnmp εἰμίvdpx3p εἷςngfs γυνήngfs ἀνήρnnmp τέκνονngnp καλῶςbo προΐστημιvppmnmp καιc ὁdgmp ἴδιοςagmpn οἶκοςngmp. **v.13** ὁdnmp γάρc καλῶςbo διακονέωvpaanmp βαθμόςnams ἑαυτοῦrxdmp καλόςaamsn περιποιέωvipm3p καίc πολύςaafsn παρρησίαnafs ἐνp πίστιςndfs ὁddfs ἐνp Χριστόςndms Ἰησοῦςndms. **v.14** οὗτοςrdanp σύrpd-s γράφωvipa1s ἐλπίζωvppanms ἔρχομαιvnaa πρόςp σύrpa-s ταχύςbo. **v.15** ἐάνqo δέc βραδύνωvspa1s ἵναc οἶδαvsxa2s πῶςbo δεῖvipq3s ἐνp οἴκοςndms θεόςngms ἀναστρέφωvnpp ὅστιςrrnfs εἰμίvipx3s ἐκκλησίαnnfs θεόςngms ζάωvppagms στῦλοςnnms καίc ἑδραίωμαnnns ὁdgfs ἀλήθειαngfs. **v.16** καίc ὁμολογουμένωςbo μέγαςannsn εἰμίvipx3s ὁdnns ὁdgfs εὐσέβειαngfs μυστήριονnnns θεόςnnms φανερόωviap3s ἐνp σάρξndfs δικαιόωviap3s ἐνp πνεῦμαndns ὁράωviap3s ἄγγελοςndmp κηρύσσωviap3s ἐνp ἔθνοςndnp πιστεύωviap3s ἐνp κόσμοςndms ἀναλαμβάνωviap3s ἐνp δόξαndfs. **4. v.1** ὁdnns δέc πνεῦμαnnns ῥητῶςbo λέγωvipa3s ὅτιc ἐνp ὕστεροςadmpn καιρόςndmp ἀφίστημιvifd3p τι-σρινμπ ὁdgfs πίστιςngfs προσέχωvppanmp πνεῦμαndnp πλάνοςadnpn καίc διδασκαλίαndfp δαιμόνιονngnp. **v.2** ἐνp ὑπόκρισιςndfs ψευδολόγοςagmpn καυστηριάζωvpxpgmp ὁdafs ἴδιοςaafsn συνείδησιςnafs. **v.3** κωλύωvppagmp γαμέωvnpa ἀπέχωvnpm βρῶμαngnp ὅςrranp ὁdnms θεόςnnms κτίζωviaa3s εἰςp μετάλημψιςnafs μετάp εὐχαριστίαngfs ὁddmp πιστόςadmpn καίc ἐπιγινώσκωvpxadmp ὁdafs ἀλήθειαnafs. **v.4** ὅτιc πᾶςannsn κτίσμαnnns θεόςngms καλόςannsn καίc οὐδείςannsn ἀπόβλητοςannsn μετάp εὐχαριστίαngfs λαμβάνωvpppnns. **v.5** ἁγιάζωvipp3s γάρc διάp λόγοςngms θεόςngms καίc ἔντευξιςngfs.

καλὸς ἔσῃ διάκονος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐντρεφόμενος τοῖς λό-
γοις τῆς πίστεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ᾗ παρηκολού-
θηκας, τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραώδεις μύθους παραιτοῦ 7
γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν, ἡ γὰρ σωματικὴ γυ- 8
μνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς
πάντα ὠφέλιμός ἐστιν ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ
τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄ- 9
ξιος, εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι 10
ἠλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι ὅς ἐστιν σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων
μάλιστα πιστῶν. Παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. μη- 11, 12
δείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν
πιστῶν ἐν λόγῳ ἐν ἀναστροφῇ ἐν ἀγάπῃ ἐν πνεύματι, ἐν
πίστει ἐν ἁγνείᾳ. ἕως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει τῇ 13
παρακλήσει τῇ διδασκαλίᾳ. μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χα- 14
ρίσματος ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν
χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. ταῦτα μελέτα ἐν τούτοις ἴσθι ἵνα 15
σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ ἐν πᾶσιν. ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ 16
διδασκαλίᾳ ἐπίμενε αὐτοῖς, τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν
σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα **5**

---

v.6 οὗτος^{rdanp} ὑποτίθημι^{vppmnms} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} καλός^{anmsn} εἰμί^{vifx2s} διάκονος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐντρέφω^{vpppnms} ὁ^{ddmp} λόγος^{ndmp} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgfs} καλός^{agfsn} διδασκαλία^{ngfs} ὅς^{rrdfs} παρακολουθέω^{vixa2s}. **v.7** ὁ^{damp} δέ^{c} βέβηλος^{aampn} καί^{c} γραώδης^{aampn} μῦθος^{namp} παραιτέομαι^{vdpn2s} γυμνάζω^{vdpa2s} δέ^{c} σεαυτοῦ^{rxams} πρός^{p} εὐσέβεια^{nafs}. **v.8** ὁ^{dnfs} γάρ^{c} σωματικός^{anfsn} γυμνασία^{nnfs} πρός^{p} ὀλίγος^{aamsn} εἰμί^{vipx3s} ὠφέλιμος^{anmsn} ὁ^{dnfs} δέ^{c} εὐσέβεια^{nnfs} πρός^{p} πᾶς^{aanpn} ὠφέλιμος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ἐπαγγελία^{nafs} ἔχω^{vppanfs} ζωή^{ngfs} ὁ^{dgfs} νῦν^{bo} καί^{c} ὁ^{dgfs} μέλλω^{vppagfs}. **v.9** πιστός^{anmsn} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} καί^{c} πᾶς^{agfsn} ἀποδοχή^{ngfs} ἄξιος^{anmsn}. **v.10** εἰς^{p} οὗτος^{rdans} γάρ^{c} καί^{c} κοπιάω^{vipa1p} καί^{c} ὀνειδίζω^{vipp1p} ὅτι^{c} ἐλπίζω^{vixa1p} ἐπί^{p} θεός^{ndms} ζάω^{vppadms} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} σωτήρ^{nnms} πᾶς^{agmpn} ἄνθρωπος^{ngmp} μάλιστα^{bo} πιστός^{agmpn}. **v.11** παραγγέλλω^{vdpa2s} οὗτος^{rdanp} καί^{c} διδάσκω^{vdpa2s}. **v.12** μηδείς^{anmsn} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgfs} νεότης^{ngfs} καταφρονέω^{vdpa3s} ἀλλά^{c} τύπος^{nnms} γίνομαι^{vdpn2s} ὁ^{dgmp} πιστός^{agmpn} ἐν^{p} λόγος^{ndms} ἐν^{p} ἀναστροφή^{ndfs} ἐν^{p} ἀγάπη^{ndfs} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} ἐν^{p} πίστις^{ndfs} ἐν^{p} ἁγνεία^{ndfs}. **v.13** ἕως^{c} ἔρχομαι^{vipn1s} προσέχω^{vdpa2s} ὁ^{ddfs} ἀνάγνωσις^{ndfs} ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs} ὁ^{ddfs} διδασκαλία^{ndfs}. **v.14** μή^{xo} ἀμελέω^{vdpa2s} ὁ^{dgns} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ χάρισμα^{ngns} ὅς^{rrnns} δίδωμι^{viap3s} σύ$^{rpd-s}$ διά^{p} προφητεία^{ngfs} μετά^{p} ἐπίθεσις^{ngfs} ὁ^{dgfp} χείρ^{ngfp} ὁ^{dgns} πρεσβυτέριον^{ngns}. **v.15** οὗτος^{rdanp} μελετάω^{vdpa2s} ἐν^{p} οὗτος^{rddnp} εἰμί^{vdpx2s} ἵνα^{c} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnfs} προκοπή^{nnfs} φανερός^{anfsn} εἰμί^{vspx3s} ἐν^{p} πᾶς^{admpn}. **v.16** ἐπέχω^{vdpa2s} σεαυτοῦ^{rxdms} καί^{c} ὁ^{ddfs} διδασκαλία^{ndfs} ἐπιμένω^{vdpa2s} αὐτός^{rpdmp} οὗτος^{rdans} γάρ^{c} ποιέω^{vppanms} καί^{c} σεαυτοῦ^{rxams} σῴζω^{vifa2s} καί^{c} ὁ^{damp} ἀκούω^{vppaamp} σύ$^{rpg-s}$.

2 νεωτέρους ὡς ἀδελφούς. πρεσβυτέρας ὡς μητέρας νεωτέ-
3 ρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἁγνείᾳ. Χήρας τίμα τὰς ὄντως
4 χήρας. εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει μανθανέτωσαν
πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι
τοῖς προγόνοις, τοῦτο γάρ ἐστιν ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θε-
5 οῦ. ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τόν
θεὸν καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυ-
6, 7 κτὸς καὶ ἡμέρας. ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκεν. καὶ
8 ταῦτα παράγγελλε ἵνα ἀνεπίληπτοι ὦσιν. εἰ δέ τις τῶν ἰ-
δίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ τὴν πίστιν ἤρνηται
9 καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον
10 ἐτῶν ἑξήκοντα γεγονυῖα ἑνὸς ἀνδρὸς γυνή. ἐν ἔργοις κα-
λοῖς μαρτυρουμένη εἰ ἐτεκνοτρόφησεν εἰ ἐξενοδόχησεν εἰ
ἁγίων πόδας ἔνιψεν εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν εἰ παντὶ ἔρ-
11 γῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ,
ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ γαμεῖν θέλουσιν.
12, 13 ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν, ἅμα δὲ
καὶ ἀργαὶ μανθάνουσιν περιερχόμεναι τὰς οἰκίας οὐ μό-
νον δὲ ἀργαὶ ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι λαλοῦσαι τὰ
14 μὴ δέοντα. βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν τεκνογονεῖν
οἰκοδεσποτεῖν μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ

---

5. v.1 πρεσβύτερος^{admsn} μή^{xo} ἐπιπλήσσω^{vsaa2s} ἀλλά^{c} παρακαλέω^{vdpa2s} ὡς^{bo} πατήρ^{nams} νέος^{aampc} ὡς^{bo} ἀδελφός^{namp}. **v.2** πρεσβύτερος^{aafpn} ὡς^{bo} μήτηρ^{nafp} νέος^{aafpc} ὡς^{bo} ἀδελφή^{nafp} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ἁγνεία^{ndfs}. **v.3** χήρα^{nafp} τιμάω^{vdpa2s} ὁ^{dafp} ὄντως^{bo} χήρα^{nafp}. **v.4** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σρινμσ χήρα^{nnfs} τέκνον^{nanp} ἤ^{xo} ἔκγονος^{aanpn} ἔχω^{vipa3s} μανθάνω^{vdpa3p} πρῶτος^{bo} ὁ^{dams} ἴδιος^{aamsn} οἶκος^{nams} εὐσεβέω^{vnpa} καί^{c} ἀμοιβή^{nafp} ἀποδίδωμι^{vnpa} ὁ^{ddmp} πρόγονος^{ndmp} οὗτος^{rdnns} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ἀπόδεκτος^{annsn} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.5** ὁ^{dnfs} δέ^{c} ὄντως^{bo} χήρα^{nnfs} καί^{c} μονόω^{vpxpnfs} ἐλπίζω^{vixa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^{c} προσμένω^{vipa3s} ὁ^{ddfp} δέησις^{ndfp} καί^{c} ὁ^{ddfp} προσευχή^{ndfp} νύξ^{ngfs} καί^{c} ἡμέρα^{ngfs}. **v.6** ὁ^{dnfs} δέ^{c} σπαταλάω^{vppanfs} ζάω^{vppanfs} θνήσκω^{vixa3s}. **v.7** καί^{c} οὗτος^{rdanp} παραγγέλλω^{vdpa2s} ἵνα^{c} ἀνεπίλημπτος^{anmpn} εἰμί^{vspx3p}. **v.8** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σρινμσ ὁ^{dgmp} ἴδιος^{agmpn} καί^{c} μάλιστα^{bo} ὁ^{dgmp} οἰκεῖος^{agmpn} οὐ^{xo} προνοέω^{vipa3s} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ἀρνέομαι^{vixd3s} καί^{c} εἰμί^{vipx3s} ἄπιστος^{agmsn} χείρων^{anmsc}. **v.9** χήρα^{nnfs} καταλέγω^{vdpp3s} μή^{xo} ἐλάσσων^{annsn} ἔτος^{ngnp} ἑξήκοντα^{tn} γίνομαι^{vpxanfs} εἷς^{ngms} ἀνήρ^{ngms} γυνή^{nnfs}. **v.10** ἐν^{p} ἔργον^{ndnp} καλός^{adnpn} μαρτυρέω^{vpppnfs} εἰ^{qo} τεκνοτροφέω^{viaa3s} εἰ^{qo} ξενοδοχέω^{viaa3s} εἰ^{qo} ἅγιος^{agmpn} πούς^{namp} νίπτω^{viaa3s} εἰ^{qo} θλίβω^{vpppdmp} ἐπαρκέω^{viaa3s} εἰ^{qo} πᾶς^{adnsn} ἔργον^{ndns} ἀγαθός^{adnsn} ἐπακολουθέω^{viaa3s}. **v.11** νέος^{aafpc} δέ^{c} χήρα^{nafp} παραιτέομαι^{vdpn2s} ὅταν^{c} γάρ^{c} καταστρηνιάω^{vsaa3p} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} γαμέω^{vnpa} θέλω^{vipa3p}. **v.12** ἔχω^{vppanfp} κρίμα^{nans} ὅτι^{c} ὁ^{dafs} πρῶτος^{aafsn} πίστις^{nafs} ἀθετέω^{viaa3p}. **v.13** ἅμα^{bo} δέ^{c} καί^{c} ἀργός^{anfpn} μανθάνω^{vipa3p} περιέρχομαι^{vppnnfp} ὁ^{dafp} οἰκία^{nafp} οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^{c} ἀργός^{anfpn} ἀλλά^{c} καί^{c} φλύαρος^{anfpn} καί^{c} περίεργος^{anmpn} λαλέω^{vppanfp} ὁ^{danp} μή^{xo} δεῖ^{vppqanp}.

λοιδορίας χάριν, ἤδη γάρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ 15
Σατανᾶ. εἴ τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει χήρας ἐπαρκείτω αὐ- 16
ταῖς καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία ἵνα ταῖς ὄντως χήραις
ἐπαρκέσῃ. Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τι- 17
μῆς ἀξιούσθωσαν μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδα-
σκαλίᾳ. λέγει γὰρ ἡ γραφή Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις 18
καί Ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. κατὰ πρεσβυτέ- 19
ρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν
μαρτύρων. τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε ἵνα 20
καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσιν. Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ 21
θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων
ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος μηδὲν ποιῶν κατὰ
πρόσκλησιν. Χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει μηδὲ κοινώ- 22
νει ἁμαρτίαις ἀλλοτρίαις, σεαυτὸν ἁγνὸν τήρει. Μηκέτι 23
ὑδροπότει ἀλλ οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ διὰ τὸν στόμαχον σου καὶ
τὰς πυκνάς σοῦ ἀσθενείας. Τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι 24
πρόδηλοί εἰσιν προάγουσαι εἰς κρίσιν τισὶν δὲ καὶ ἐπακο-
λουθοῦσιν, ὡσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα πρόδηλα ἐστίν καὶ 25
τὰ ἄλλως ἔχοντα κρυβῆναι οὐ δύνανται.

Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι τοὺς ἰδίους δεσπότας πά- **6**

---

v.14 βούλομαι^{vipn1s} οὖν^{c} νέος^{aafpc} γαμέω^{vnpa} τεκνογονέω^{vnpa} οἰκοδεσποτέω^{vnpa} μηδείς^{aafsn} ἀφορμή^{nafs} δίδωμι^{vnpa} ὁ^{ddms} ἀντίκειμαι^{vppndms} λοιδορία^{ngfs} χάριν^{bo}. **v.15** ἤδη^{bo} γάρ^{c} τι-σρινμπ ἐκτρέπω^{viap3p} ὀπίσω^{bo} ὁ^{dgms} Σατανᾶς^{ngms}. **v.16** εἰ^{qo} τι-σρινμσ πιστός^{anmsn} ὁ^{xo} πιστός^{anfsn} ἔχω^{vipa3s} χήρα^{nafp} ἐπαρκέω^{vdpa3s} αὐτός^{rpdfp} καί^{c} μή^{xo} βαρέω^{vdpp3s} ὁ^{dnfs} ἐκκλησία^{nnfs} ἵνα^{c} ὁ^{ddfp} ὄντως^{bo} χήρα^{ndfp} ἐπαρκέω^{vsaa3s}. **v.17** ὁ^{dnmp} καλῶς^{bo} προΐστημι^{vpxanmp} πρεσβύτερος^{anmpn} διπλοῦς^{agfsn} τιμή^{ngfs} ἀξιόω^{vdpp3p} μάλιστα^{bo} ὁ^{dnmp} κοπιάω^{vppanmp} ἐν^{p} λόγος^{ndms} καί^{c} διδασκαλία^{ndfs}. **v.18** λέγω^{vipa3s} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} βοῦς^{nams} ἀλοάω^{vppaams} οὐ^{xo} φιμόω^{vifa2s} καί^{c} ἄξιος^{anmsn} ὁ^{dnms} ἐργάτης^{nnms} ὁ^{dgms} μισθός^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.19** κατά^{p} πρεσβύτερος^{agmsn} κατηγορία^{nafs} μή^{xo} παραδέχομαι^{vdpn2s} ἐκτός^{bo} εἰ^{qo} μή^{xo} ἐπί^{p} δύο^{tn} ἤ^{xo} τρεῖς^{ngmp} μάρτυς^{ngmp}. **v.20** ὁ^{damp} ἁμαρτάνω^{vppaamp} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agmpn} ἐλέγχω^{vdpa2s} ἵνα^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn} φόβος^{nams} ἔχω^{vspa3p}. **v.21** διαμαρτύρομαι^{vipn1s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgmp} ἐκλεκτός^{agmpn} ἄγγελος^{ngmp} ἵνα^{c} οὗτος^{rdanp} φυλάσσω^{vsaa2s} χωρίς^{bo} πρόκριμα^{ngns} μηδείς^{aansn} ποιέω^{vppanms} κατά^{p} πρόσκλισις^{nafs}. **v.22** χείρ^{nafp} ταχέως^{bo} μηδείς^{admsn} ἐπιτίθημι^{vdpa2s} μηδέ^{c} κοινωνέω^{vdpa2s} ἁμαρτία^{ndfp} ἀλλότριος^{adfpn} σεαυτοῦ^{rxams} ἁγνός^{aamsn} τηρέω^{vdpa2s}. **v.23** μηκέτι^{bo} ὑδροποτέω^{vdpa2s} ἀλλά^{c} οἶνος^{ndms} ὀλίγος^{admsn} χράομαι^{vdpn2s} διά^{p} ὁ^{dams} στόμαχος^{nams} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{dafp} πυκνός^{aafpn} σύ$^{rpg-s}$ ἀσθένεια^{nafp}. **v.24** τι-σρι-γμπ ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} πρόδηλος^{anfpn} εἰμί^{vipx3p} προάγω^{vppanfp} εἰς^{p} κρίσις^{nafs} τι-σριδμπ δέ^{c} καί^{c} ἐπακολουθέω^{vipa3p}. **v.25** ὡσαύτως^{bo} καί^{c} ὁ^{dnnp} καλός^{annpn} ἔργον^{nnnp} πρόδηλος^{annpn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{dnnp} ἄλλως^{bo} ἔχω^{vppannp} κρύπτω^{vnap} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3p}.

σης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ καὶ
2 ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπό-
τας μὴ καταφρονείτωσαν ὅτι ἀδελφοί εἰσιν ἀλλὰ μᾶλλον
δουλευέτωσαν ὅτι πιστοί εἰσιν καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργε-
3 σίας ἀντιλαμβανόμενοι Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. εἴ
τις ἑτεροδιδασκαλεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λό-
γοις τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τῇ κατ εὐ-
4 σέβειαν διδασκαλίᾳ. τετύφωται μηδὲν ἐπιστάμενος ἀλλὰ
νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας ἐξ ὧν γίνεται φθόνος
5 ἔρις βλασφημίαι ὑπόνοιαι πονηραί. διαπαρατριβαὶ διε-
φθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀ-
ληθείας νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν ἀφίστασο
6 ἀπὸ τῶν τοιούτων. ἔστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια
7 μετὰ αὐταρκείας, οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον
8 δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα, ἔχοντες δὲ διατρο-
9 φὰς καὶ σκεπάσματα τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. οἱ δὲ βου-
λόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα
καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβερὰς αἵτινες βυ-
10 θίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν. ῥίζα
γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστιν ἡ φιλαργυρία ἧς τινες ὀρεγό-
μενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέ-

---

6. **v.1** ὅσος^{rcnmp} εἰμί^{vipx3p} ὑπό^{p} ζυγός^{nams} δοῦλος^{nnmp} ὁ^{damp} ἴδιος^{aampn} δεσπότης^{namp} πᾶς^{agfsn} τιμή^{ngfs} ἄξιος^{aampn} ἡγέομαι^{vdpn3p} ἵνα^{c} μή^{xo} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnfs} διδασκαλία^{nnfs} βλασφημέω^{vspp3s}. **v.2** ὁ^{dnmp} δέ^{c} πιστός^{aampn} ἔχω^{vppanmp} δεσπότης^{namp} μή^{xo} καταφρονέω^{vdpa3p} ὅτι^{c} ἀδελφός^{nnmp} εἰμί^{vipx3p} ἀλλά^{c} μᾶλλον^{bo} δουλεύω^{vdpa3p} ὅτι^{c} πιστός^{anfpn} εἰμί^{vipx3p} καί^{c} ἀγαπητός^{anmpn} ὁ^{dnmp} ὁ^{dgfs} εὐεργεσία^{ngfs} ἀντιλαμβάνομαι^{vppnnmp} οὗτος^{rdanp} διδάσκω^{vdpa2s} καί^{c} παρακαλέω^{vdpa2s}. **v.3** εἰ^{qo} τι-σρινμσ ἑτεροδιδασκαλέω^{vipa3s} καί^{c} μή^{xo} προσέρχομαι^{vipn3s} ὑγιαίνω^{vppadmp} λόγος^{ndmp} ὁ^{ddmp} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^{c} ὁ^{ddfs} κατά^{p} εὐσέβεια^{nafs} διδασκαλία^{ndfs}. **v.4** τυφόω^{vixp3s} μηδείς^{aansn} ἐπίσταμαι^{vppnnms} ἀλλά^{c} νοσέω^{vppanms} περί^{p} ζήτησις^{nafp} καί^{c} λογομαχία^{nafp} ἐκ^{p} ὅς^{rrgfp} γίνομαι^{vipn3s} φθόνος^{nnms} ἔρις^{nnfs} βλασφημία^{nnfp} ὑπόνοια^{nnfp} πονηρός^{anfpn}. **v.5** διαπαρατριβή^{nnfp} διαφθείρω^{vpxpgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{dams} νοῦς^{nams} καί^{c} ἀποστερέω^{vpxpgmp} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} νομίζω^{vppagmp} πορισμός^{nams} εἰμί^{vnpx} ὁ^{dafs} εὐσέβεια^{nafs} ἀφίστημι^{vdpn2s} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} τοιοῦτος^{rdgmp}. **v.6** εἰμί^{vipx3s} δέ^{c} πορισμός^{nnms} μέγας^{anmsn} ὁ^{dnfs} εὐσέβεια^{nnfs} μετά^{p} αὐτάρκεια^{ngfs}. **v.7** οὐδείς^{aansn} γάρ^{c} εἰσφέρω^{viaa1p} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} δῆλος^{annsn} ὅτι^{c} οὐδέ^{bo} ἐκφέρω^{vnaa} τι-σριανσ δύναμαι^{vipn1p}. **v.8** ἔχω^{vppanmp} δέ^{c} διατροφή^{nafp} καί^{c} σκέπασμα^{nanp} οὗτος^{rddnp} ἀρκέω^{vifp1p}. **v.9** ὁ^{dnmp} δέ^{c} βούλομαι^{vppnnmp} πλουτέω^{vnpa} ἐμπίπτω^{vipa3p} εἰς^{p} πειρασμός^{nams} καί^{c} παγίς^{nafs} καί^{c} ἐπιθυμία^{nafp} πολύς^{aafpn} ἀνόητος^{aafpn} καί^{c} βλαβερός^{aafpn} ὅστις^{rrnfp} βυθίζω^{vipa3p} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} εἰς^{p} ὄλεθρος^{nams} καί^{c} ἀπώλεια^{nafs}.

πειραν ὀδύναις πολλαῖς. Σὺ δέ ὦ ἄνθρωπε τοῦ θεοῦ ταῦτα 11
φεῦγε, δίωκε δὲ δικαιοσύνην εὐσέβειαν πίστιν ἀγάπην ὑπο-
μονήν πρᾳότητα. ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως 12
ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς εἰς ἣν ἐκλήθης καὶ ὡμολόγησας
τὴν καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. παραγ- 13
γέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τὰ πάντα καὶ
Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου
τὴν καλὴν ὁμολογίαν. τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον 14
ἀνεπίληπτον μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ. ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακάριος καὶ μόνος 15
δυνάστης ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων καὶ κύριος τῶν κυ-
ριευόντων. ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον 16
ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται, ᾧ τιμὴ καὶ
κράτος αἰώνιον ἀμήν. Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι πα- 17
ράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου
ἀδηλότητι ἀλλ ἐν τῷ θεῷ τῷ ζῶντι, τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα
πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν. ἀγαθοεργεῖν πλουτεῖν ἐν ἔργοις 18
καλοῖς εὐμεταδότους εἶναι κοινωνικούς. ἀποθησαυρίζον- 19
τας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον ἵνα ἐπιλάβωνται

---

v.10 ῥίζα^{nnfs} γάρ^{c} πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} κακός^{agnpn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} φιλαργυρία^{nnfs} ὅς^{rrgfs} τι-σ-
ρινμπ ὀρέγω^{vppmnmp} ἀποπλανάω^{viap3p} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} καί^{c} ἑαυτοῦ^{rxamp} περιπείρω^{viaa3p}
ὀδύνη^{ndfp} πολύς^{adfpn}. **v.11** σύ$^{rpn-s}$ δέ^{c} ὦ^{i} ἄνθρωπος^{nvms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὗτος^{rdanp}
φεύγω^{vdpa2s} διώκω^{vdpa2s} δέ^{c} δικαιοσύνη^{nafs} εὐσέβεια^{nafs} πίστις^{nafs} ἀγάπη^{nafs} ὑπομονή^{nafs}
πραΰτης^{nafs}. **v.12** ἀγωνίζομαι^{vdpn2s} ὁ^{dams} καλός^{aamsn} ἀγών^{nams} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs}
ἐπιλαμβάνομαι^{vdad2s} ὁ^{dgfs} αἰώνιος^{agfsn} ζωή^{ngfs} εἰς^{p} ὅς^{rrafs} καλέω^{viap2s} καί^{c} ὁμολογέω^{viaa2s}
ὁ^{dafs} καλός^{aafsn} ὁμολογία^{nafs} ἐνώπιον^{bo} πολύς^{agmpn} μάρτυς^{ngmp}. **v.13** παραγγέλλω^{vipa1s}
σύ$^{rpd-s}$ ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ζῳοποιέω^{vppagms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} καί^{c} Χριστός^{ngms}
Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} μαρτυρέω^{vpaagms} ἐπί^{p} Πόντιος^{ngms} Πιλᾶτος^{ngms} ὁ^{dafs} καλός^{aafsn}
ὁμολογία^{nafs}. **v.14** τηρέω^{vnaa} σύ$^{rpa-s}$ ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ἄσπιλος^{aafsn} ἀνεπίλημπτος^{aafsn}
μέχρι^{bo} ὁ^{dgfs} ἐπιφάνεια^{ngfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.15** ὅς^{rrafs}
καιρός^{ndmp} ἴδιος^{admpn} δείκνυμι^{vifa3s} ὁ^{dnms} μακάριος^{anmsn} καί^{c} μόνος^{anmsn} δυνάστης^{nnms}
ὁ^{dnms} βασιλεύς^{nnms} ὁ^{dgmp} βασιλεύω^{vppagmp} καί^{c} κύριος^{nnms} ὁ^{dgmp} κυριεύω^{vppagmp}.
v.16 ὁ^{dnms} μόνος^{anmsn} ἔχω^{vppanms} ἀθανασία^{nafs} φῶς^{nans} οἰκέω^{vppanms} ἀπρόσιτος^{aansn} ὅς^{rrams}
ὁράω^{viaa3s} οὐδείς^{anfsn} ἄνθρωπος^{ngmp} οὐδέ^{bo} ὁράω^{vnaa} δύναμαι^{vipn3s} ὅς^{rrdms} τιμή^{nnfs} καί^{c}
κράτος^{nnns} αἰώνιος^{annsn} ἀμήνth. **v.17** ὁ^{ddmp} πλούσιος^{admpn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νῦν^{bo} αἰών^{ndms}
παραγγέλλω^{vdpa2s} μή^{xo} ὑψηλοφρονέω^{vnpa} μηδέ^{c} ἐλπίζω^{vnxa} ἐπί^{p} πλοῦτος^{ngms} ἀδηλότης^{ndfs}
ἀλλά^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{ddms} ζάω^{vppadms} ὁ^{ddms} παρέχω^{vppadms} ἐγώ$^{rpd-p}$ πᾶς^{aanpn}
πλουσίως^{bo} εἰς^{p} ἀπόλαυσις^{nafs}. **v.18** ἀγαθοεργέω^{vnpa} πλουτέω^{vnpa} ἐν^{p} ἔργον^{ndnp} καλός^{adnpn}
εὐμετάδοτος^{aampn} εἰμί^{vnpx} κοινωνικός^{aampn}.

20 τῆς αἰωνιόυ ζωῆς. ⸀Ω Τιμόθεε τὴν παραθήκην φύλαξον
ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς
21 ψευδωνύμου γνώσεως. ἥν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν
πίστιν ἠστόχησαν ⸀Η χάρις μετὰ σοῦ. ἀμήν.

v.19 ἀποθησαυρίζω^{vppaamp} ἑαυτοῦ^{rxdmp} θεμέλιος^{nams} καλός^{aamsn} εἰς^{p} ὁ^{dans} μέλλω^{vppaans} ἵνα^{c} ἐπιλαμβάνομαι^{vsad3p} ὁ^{dgfs} αἰώνιος^{agfsn} ζωή^{ngfs}. **v.20** ⸀ὦ^{i} Τιμόθεος^{nvms} ὁ^{dafs} παραθήκη^{nafs} φυλάσσω^{vdaa2s} ἐκτρέπω^{vppmnms} ὁ^{dafp} βέβηλος^{aafpn} κενοφωνία^{nafp} καὶ^{c} ἀντίθεσις^{nafp} ὁ^{dgfs} ψευδώνυμος^{agfsn} γνῶσις^{ngfs}. **v.21** ὅς^{rrafs} τι-σρινμπ ἐπαγγέλλομαι^{vppnnmp} περί^{p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ἀστοχέω^{viaa3p} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} μετά^{p} σύ$^{rpg-s}$ ἀμήνth.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θε- **1**
οῦ κατ ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τιμοθέῳ 2
ἀγαπητῷ τέκνῳ χάρις ἔλεος εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ
Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. Χάριν ἔχω τῷ θεῷ ᾧ λα- 3
τρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει ὡς ἀδιάλειπτον
ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ
ἡμέρας. ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν μεμνημένος σου τῶν δακρύων 4
ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ. ὑπόμνησιν λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀν- 5
υποκρίτου πίστεως ἥτις ἐνῴκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου
Λωΐδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκῃ πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοί.
δι' ἣν αἰτίαν ἀναμιμνῄσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ 6
θεοῦ ὅ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. οὐ 7
γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας ἀλλὰ δυνάμεως
καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ 8
μαρτύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ
ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ.
τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγίᾳ οὐ κα- 9
τὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κα᾽ ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν τὴν

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διά^{p} θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} κατά^{p} ἐπαγγελία^{nafs} ζωή^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.2** Τιμόθεος^{ndms} ἀγαπητός^{admsn} τέκνον^{ndns} χάρις^{nnfs} ἔλεος^{nnms} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} καί^{c} Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.3** χάρις^{nafs} ἔχω^{vipa1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὅς^{rrdms} λατρεύω^{vipa1s} ἀπό^{p} πρόγονος^{ngmp} ἐν^{p} καθαρός^{adfsn} συνείδησις^{ndfs} ὡς^{bo} ἀδιάλειπτος^{aafsn} ἔχω^{vipa1s} ὁ^{dafs} περί^{p} σύ$^{rpg-s}$ μνεία^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} δέησις^{ndfp} ἐγώ$^{rpg-s}$ νύξ^{ngfs} καί^{c} ἡμέρα^{ngfs}. **v.4** ἐπιποθέω^{vppanms} σύ$^{rpa-s}$ ὁράω^{vnaa} μιμνῄσκομαι^{vpxpnms} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgnp} δάκρυον^{ngnp} ἵνα^{c} χαρά^{ngfs} πληρόω^{vsap1s}. **v.5** ὑπόμνησις^{nafs} λαμβάνω^{vppanms} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ ἀνυπόκριτος^{agfsn} πίστις^{ngfs} ὅστις^{rrnfs} ἐνοικέω^{viaa3s} πρῶτος^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} μάμμη^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ Λωΐς^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ Εὐνίκη^{ndfs} πείθω^{vixp1s} δέ^{c} ὅτι^{c} καί^{c} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$. **v.6** διά^{p} ὅς^{rrafs} αἰτία^{nafs} ἀναμιμνῄσκω^{vipa1s} σύ$^{rpa-s}$ ἀναζωπυρέω^{vnpa} ὁ^{dans} χάρισμα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ διά^{p} ὁ^{dgfs} ἐπίθεσις^{ngfs} ὁ^{dgfp} χείρ^{ngfp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.7** οὐ^{xo} γάρ^{c} δίδωμι^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms} πνεῦμα^{nans} δειλία^{ngfs} ἀλλά^{c} δύναμις^{ngfs} καί^{c} ἀγάπη^{ngfs} καί^{c} σωφρονισμός^{ngms}. **v.8** μή^{xo} οὖν^{c} ἐπαισχύνομαι^{vsao2s} ὁ^{dans} μαρτύριον^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ μηδέ^{c} ἐγώ$^{rpa-s}$ ὁ^{dams} δέσμιος^{nams} αὐτός^{rpgms} ἀλλά^{c} συγκακοπαθέω^{vdaa2s} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} κατά^{p} δύναμις^{nafs} θεός^{ngms}.

10 δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων. φα-
νερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον φωτίσαντος
11 δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου. εἰς ὃ ἐτέθην
12 ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν. δι' ἣν
αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ οὐκ ἐπαισχύνομαι οἶδα γὰρ
ᾧ πεπίστευκα καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν παρα-
13 θήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. ὑποτύπωσιν
ἔχε ὑγιαινόντων λόγων ὧν παρ ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ
14 ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τὴν καλὴν παραθήκην φύλα-
15 ξον διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. Οἶδας
τοῦτο ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ ὧν ἐστιν
16 Φύγελος καὶ Ἑρμογένης. δῴη ἔλεος ὁ κύριος τῷ Ὀνη-
σιφόρου οἴκῳ ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξεν καὶ τὴν ἅλυσίν
17 μου οὐκ ἐπαισχύνθη. ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ σπουδαι-
18 ότερον ἐζήτησέν με καὶ εὗρεν, δῴη αὐτῷ ὁ κύριος εὑρεῖν
ἔλεος παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ
διηκόνησεν βέλτιον σὺ γινώσκεις.

2 Σὺ οὖν τέκνον μου ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χρι-
2 στῷ Ἰησοῦ. καὶ ἃ ἤκουσας παρ ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρ-

---

v.9 ὁ^{dgms} σῴζω^{vpaagms} ἐγώ$^{rpa-p}$ καί^{c} καλέω^{vpaagms} κλῆσις^{ndfs} ἅγιος^{adfsn} οὐ^{xo} κατά^{p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἀλλά^{c} κατά^{p} ἴδιος^{aafsn} πρόθεσις^{nafs} καί^{c} χάρις^{nafs} ὁ^{dafs} δίδωμι^{vpapafs} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} πρό^{p} χρόνος^{ngmp} αἰώνιος^{agmpn}. **v.10** φανερόω^{vpapafs} δέ^{c} νῦν^{bo} διά^{p} ὁ^{dgfs} ἐπιφάνεια^{ngfs} ὁ^{dgms} σωτήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καταργέω^{vpaagms} μέν^{xo} ὁ^{dams} θάνατος^{nams} φωτίζω^{vpaagms} δέ^{c} ζωή^{nafs} καί^{c} ἀφθαρσία^{nafs} διά^{p} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns}. **v.11** εἰς^{p} ὅς^{rrans} τίθημι^{viap1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ κῆρυξ^{nnms} καί^{c} ἀπόστολος^{nnms} καί^{c} διδάσκαλος^{nnms} ἔθνος^{ngnp}. **v.12** διά^{p} ὅς^{rrafs} αἰτία^{nafs} καί^{c} οὗτος^{rdanp} πάσχω^{vipa1s} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} ἐπαισχύνομαι^{vipn1s} οἶδα^{vixa1s} γάρ^{c} ὅς^{rrdms} πιστεύω^{vixa1s} καί^{c} πείθω^{vixp1s} ὅτι^{c} δυνατός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dafs} παραθήκη^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ φυλάσσω^{vnaa} εἰς^{p} ἐκεῖνος^{rdafs} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs}. **v.13** ὑποτύπωσις^{nafs} ἔχω^{vdpa2s} ὑγιαίνω^{vppagmp} λόγος^{ngmp} ὅς^{rrgmp} παρά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀκούω^{viaa2s} ἐν^{p} πίστις^{ndfs} καί^{c} ἀγάπη^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.14** ὁ^{dafs} καλός^{aafsn} παραθήκη^{nafs} φυλάσσω^{vdaa2s} διά^{p} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} ὁ^{dgns} ἐνοικέω^{vppagns} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.15** οἶδα^{vixa2s} οὗτος^{rdans} ὅτι^{c} ἀποστρέφω^{viap3p} ἐγώ$^{rpa-s}$ πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἀσία^{ndfs} ὅς^{rrgmp} εἰμί^{vipx3s} Φύγελος^{nnms} καί^{c} Ἑρμογένης^{nnms}. **v.16** δίδωμι^{voaa3s} ἔλεος^{nans} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddms} Ὀνησίφορος^{ngms} οἶκος^{ndms} ὅτι^{c} πολλάκις^{bo} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἀναψύχω^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{dafs} ἅλυσις^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὐ^{xo} ἐπαισχύνομαι^{viao3s}. **v.17** ἀλλά^{c} γίνομαι^{vpadnms} ἐν^{p} Ῥώμη^{ndfs} σπουδαῖος^{aamsc} ζητέω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-s}$ καί^{c} εὑρίσκω^{viaa3s}. **v.18** δίδωμι^{voaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} εὑρίσκω^{vnaa} ἔλεος^{nans} παρά^{p} κύριος^{ngms} ἐν^{p} ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} καί^{c} ὅσος^{rcanp} ἐν^{p} Ἔφεσος^{ndfs} διακονέω^{viaa3s} βελτίων^{bo} σύ$^{rpn-s}$ γινώσκω^{vipa2s}. **2. v.1** σύ$^{rpn-s}$ οὖν^{c} τέκνον^{nvns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐνδυναμόω^{vdpp2s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}.

τύρων ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις οἵτινες ἱκανοὶ ἔ- σονται καὶ ἑτέρους διδάξαι. σὺ οὖν κακοπάθησον, ὡς 3
καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ. οὐδεὶς στρατευόμενος 4
ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις ἵνα τῷ στρατολο- γήσαντι ἀρέσῃ. ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις οὐ στεφανοῦται ἐὰν 5
μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον 6
τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. νόει α λέγω, δῴη γάρ σοι 7
ὁ κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν. Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν 8
ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν ἐκ σπέρματος Δαυίδ κατὰ τὸ εὐαγ- γέλιόν μου. ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος 9
ἀλλ᾽ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται, διὰ τοῦτο πάντα ὑπο- 10
μένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν
τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. πιστὸς ὁ λό- 11
γος, εἰ γὰρ συναπεθάνομεν καὶ συζήσομεν, εἰ ὑπομένομεν 12
καὶ συμβασιλεύσομεν, εἰ ἀρνούμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται
ἡμᾶς, εἰ ἀπιστοῦμεν ἐκεῖνος πιστὸς μένει ἀρνήσασθαι ἑ- 13
αυτὸν οὐ δύναται. Ταῦτα ὑπομίμνῃσκε διαμαρτυρόμενος 14
ἐνώπιον τοῦ Κυρίοῦ μὴ λογομαχεῖν εἰς οὐδὲν χρήσιμον ἐπὶ
καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον 15
παραστῆσαι τῷ θεῷ ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον ὀρθοτομοῦντα

---

v.2 καί[c] ὅς[rranp] ἀκούω[viaa2s] παρά[p] ἐγώ[rpg-s] διά[p] πολύς[agmpn] μάρτυς[ngmp] οὗτος[rdanp] παρατίθημι[viam2s] πιστός[admpn] ἄνθρωπος[ndmp] ὅστις[rrnmp] ἱκανός[anmpn] εἰμί[vifx3p] καί[c] ἕτερος[aampn] διδάσκω[vnaa]. **v.3** σύ[rpn-s] οὖν[c] κακοπαθέω[vdaa2s] ὡς[bo] καλός[anmsn] στρατιώτης[nnms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.4** οὐδείς[anfsn] στρατεύω[vppmnms] ἐμπλέκω[vipp3s] ὁ[ddfp] ὁ[dgms] βίος[ngms] πραγματεία[ndfp] ἵνα[c] ὁ[ddms] στρατολογέω[vpaadms] ἀρέσκω[vsaa3s]. **v.5** ἐάν[qo] δέ[c] καί[c] ἀθλέω[vspa3s] τι-σρινμσ οὐ[xo] στεφανόω[vipp3s] ἐάν[qo] μή[xo] νομίμως[bo] ἀθλέω[vsaa3s]. **v.6** ὁ[dams] κοπιάω[vppaams] γεωργός[nams] δεῖ[vipq3s] πρῶτος[aamsn] ὁ[dgmp] κάρπος[ngmp] μεταλαμβάνω[vnpa]. **v.7** νοέω[vdpa2s] ὅς[rranp] λέγω[vipa1s] δίδωμι[voaa3s] γάρ[c] σύ[rpd-s] ὅς[dnms] κύριος[nnms] σύνεσις[nafs] ἐν[p] πᾶς[adnpn]. **v.8** μνημονεύω[vdpa2s] Ἰησοῦς[nams] Χριστός[nams] ἐγείρω[vpxpams] ἐκ[p] νεκρός[agmpn] ἐκ[p] σπέρμα[ngns] Δαυίδ[tp] κατά[p] ὁ[dans] εὐαγγέλιον[nans] ἐγώ[rpg-s]. **v.9** ἐν[p] ὅς[rrdns] κακοπαθέω[vipa1s] μέχρι[bo] δεσμός[ngmp] ὡς[bo] κακοῦργος[anmsn] ἀλλά[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] οὐ[xo] δέω[vixp3s]. **v.10** διά[p] οὗτος[rdans] πᾶς[aanpn] ὑπομένω[vipa1s] διά[p] ὁ[damp] ἐκλεκτός[aampn] ἵνα[c] καί[c] αὐτός[rpnmp] σωτηρία[ngfs] τυγχάνω[vsaa3p] ὁ[dgfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] μετά[p] δόξα[ngfs] αἰώνιος[agfsn]. **v.11** πιστός[anmsn] ὁ[dnms] λόγος[nnms] εἰ[qo] γάρ[c] συναποθνῄσκω[viaa1p] καί[c] συζάω[vifa1p]. **v.12** εἰ[qo] ὑπομένω[vipa1p] καί[c] συμβασιλεύω[vifa1p] εἰ[qo] ἀρνέομαι[vipn1p] κἀκεῖνος[rdnms] ἀρνέομαι[vifd3s] ἐγώ[rpa-p]. **v.13** εἰ[qo] ἀπιστέω[vipa1p] ἐκεῖνος[rdnms] πιστός[anmsn] μένω[vipa3s] ἀρνέομαι[vnad] ἑαυτοῦ[rxams] οὐ[xo] δύναμαι[vipn3s]. **v.14** οὗτος[rdanp] ὑπομιμνῄσκω[vdpa2s] διαμαρτύρομαι[vppnnms] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] κύριος[ngms] μή[xo] λογομαχέω[vnpa] εἰς[p] οὐδείς[aansn] χρήσιμος[aansn] ἐπί[p] καταστροφή[ndfs] ὁ[dgmp] ἀκούω[vppagmp].

16 τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας πε-
17 ριΐστασο, ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας. καὶ ὁ
λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἕξει ὧν ἐστιν Ὑμέναιος
18 καὶ Φίλητος. οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠστόχησαν λέ-
γοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι καὶ ἀνατρέπουσιν τήν
19 τινων πίστιν. ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἕστηκεν
ἔχων τὴν σφραγῖδα ταύτην, Ἔγνω κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ
καί Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα κυ-
20 ρίου. Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μόνον σκεύη χρυσᾶ
καὶ ἀργυρᾶ ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα καὶ ἃ μὲν εἰς
21 τιμὴν ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν, ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ
τούτων ἔσται σκεῦος εἰς τιμήν ἡγιασμένον καὶ εὔχρηστον
22 τῷ δεσπότῃ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. τὰς δὲ
νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε δίωκε δὲ δικαιοσύνην πίστιν
ἀγάπην εἰρήνην μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ κα-
23 θαρᾶς καρδίας. τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις
24 παραιτοῦ εἰδὼς ὅτι γεννῶσιν μάχας, δοῦλον δὲ κυρίου οὐ
δεῖ μάχεσθαι ἀλλ᾽ ἤπιον εἶναι πρὸς πάντας διδακτικόν ἀνε-
25 ξίκακον. ἐν πρᾳότητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους

---

v.15 σπουδάζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} δόκιμος^{aamsn} παρίστημι^{vnaa} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐργάτης^{nams} ἀνεπαίσχυντος^{aamsn} ὀρθοτομέω^{vppaams} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.16** ὁ^{dafp} δέ^{c} βέβηλος^{aafpn} κενοφωνία^{nafp} περιΐστημι^{vdpm2s} ἐπί^{p} πολύς^{aansc} γάρ^{c} προκόπτω^{vifa3p} ἀσέβεια^{ngfs}. **v.17** καί^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} αὐτός^{rpgmp} ὡς^{bo} γάγγραινα^{nnfs} νομή^{nafs} ἔχω^{vifa3s} ὅς^{rrgmp} εἰμί^{vipx3s} Ὑμέναιος^{nnms} καί^{c} Φίλητος^{nnms}. **v.18** ὅστις^{rrnmp} περί^{p} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} ἀστοχέω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} ὁ^{dafs} ἀνάστασις^{nafs} ἤδη^{bo} γίνομαι^{vnxa} καί^{c} ἀνατρέπω^{vipa3p} ὁ^{dafs} τι-σριγμπ πίστις^{nafs}. **v.19** ὁ^{dnms} μέντοι^{c} στερεός^{anmsn} θεμέλιος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἵστημι^{vixa3s} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dafs} σφραγίς^{nafs} οὗτος^{rdafs} γινώσκω^{viaa3s} κύριος^{nnms} ὁ^{damp} εἰμί^{vppxamp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀφίστημι^{vdaa3s} ἀπό^{p} ἀδικία^{ngfs} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὀνομάζω^{vppanms} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} κύριος^{ngms}. **v.20** ἐν^{p} μέγας^{adfsn} δέ^{c} οἰκία^{ndfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} μόνος^{bo} σκεῦος^{nnnp} χρυσοῦς^{annpn} καί^{c} ἀργυροῦς^{annpn} ἀλλά^{c} καί^{c} ξύλινος^{annpn} καί^{c} ὀστράκινος^{annpn} καί^{c} ὅς^{rrnnp} μέν^{xo} εἰς^{p} τιμή^{nafs} ὅς^{rrnnp} δέ^{c} εἰς^{p} ἀτιμία^{nafs}. **v.21** ἐάν^{qo} οὖν^{c} τι-σ-ρινμσ ἐκκαθαίρω^{vsaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ἀπό^{p} οὗτος^{rdgnp} εἰμί^{vifx3s} σκεῦος^{nnns} εἰς^{p} τιμή^{nafs} ἁγιάζω^{vpxpnns} καί^{c} εὔχρηστος^{annsn} ὁ^{ddms} δεσπότης^{ndms} εἰς^{p} πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn} ἑτοιμάζω^{vpxpnns}. **v.22** ὁ^{dafp} δέ^{c} νεωτερικός^{aafpn} ἐπιθυμία^{nafp} φεύγω^{vdpa2s} διώκω^{vdpa2s} δέ^{c} δικαιοσύνη^{nafs} πίστις^{nafs} ἀγάπη^{nafs} εἰρήνη^{nafs} μετά^{p} ὁ^{dgmp} ἐπικαλέω^{vppmgmp} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐκ^{p} καθαρός^{agfsn} καρδία^{ngfs}. **v.23** ὁ^{dafp} δέ^{c} μωρός^{aafpn} καί^{c} ἀπαίδευτος^{aafpn} ζήτησις^{nafp} παραιτέομαι^{vdpn2s} οἶδα^{vpxanms} ὅτι^{c} γεννάω^{vipa3p} μάχη^{nafp}. **v.24** δοῦλος^{nams} δέ^{c} κύριος^{ngms} οὐ^{xo} δεῖ^{vipq3s} μάχομαι^{vnpn} ἀλλά^{c} ἤπιος^{aamsn} εἰμί^{vnpx} πρός^{p} πᾶς^{aampn} διδακτικός^{aamsn} ἀνεξίκακος^{aamsn}.

μήποτε δῷ αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας.
καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος ἐζωγρημένοι 26
ὑπ αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

Τοῦτο δὲ γίνωσκε ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστήσονται **3**
καιροὶ χαλεποί, ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι φιλάρ- 2
γυροι ἀλαζόνες ὑπερήφανοι βλάσφημοι γονεῦσιν ἀπειθεῖς
ἀχάριστοι ἀνόσιοι. ἄστοργοι ἄσπονδοι διάβολοι ἀκρατεῖς 3
ἀνήμεροι ἀφιλάγαθοι. προδόται προπετεῖς τετυφωμένοι 4
φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι. ἔχοντες μόρφωσιν εὐσε- 5
βείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι, καὶ τούτους ἀπο-
τρέπου. ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας 6
καὶ αἰχμαλωτεύοντες γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις
ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις. πάντοτε μανθάνοντα καὶ 7
μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. ὃν 8
τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ οὕτως
καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ ἄνθρωποι κατεφθαρμένοι
τὸν νοῦν ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν, ἀλλ οὐ προκόψουσιν 9
ἐπὶ πλεῖον, ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν ὡς καὶ
ἡ ἐκείνων ἐγένετο. Σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ δι- 10
δασκαλίᾳ τῇ ἀγωγῇ τῇ προθέσει τῇ πίστει τῇ μακροθυμίᾳ

---

v.25 ἐν^{p} πραΰτης^{ndfs} παιδεύω^{vppaams} ὁ^{damp} ἀντιδιατίθημι^{vppmamp} μήποτε^{bo} δίδωμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} μετάνοια^{nafs} εἰς^{p} ἐπίγνωσις^{nafs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.26** καί^{c} ἀνανήφω^{vsaa3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ὁ^{dgms} διάβολος^{agmsn} παγίς^{ngfs} ζωγρέω^{vpxpnmp} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἐκεῖνος^{rdgms} θέλημα^{nans}. **3. v.1** οὗτος^{rdans} δέ^{c} γινώσκω^{vdpa2s} ὅτι^{c} ἐν^{p} ἔσχατος^{adfpn} ἡμέρα^{ndfp} ἐνίστημι^{vifd3p} καιρός^{nnmp} χαλεπός^{anmpn}. **v.2** εἰμί^{vifx3p} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} φίλαυτος^{anmpn} φιλάργυρος^{anmpn} ἀλαζών^{nnmp} ὑπερήφανος^{anmpn} βλάσφημος^{anmpn} γονεύς^{ndmp} ἀπειθής^{anmpn} ἀχάριστος^{anmpn} ἀνόσιος^{anmpn}. **v.3** ἄστοργος^{anmpn} ἄσπονδος^{anmpn} διάβολος^{anmpn} ἀκρατής^{anmpn} ἀνήμερος^{anmpn} ἀφιλάγαθος^{anmpn}. **v.4** προδότης^{nnmp} προπετής^{anmpn} τυφόω^{vpxpnmp} φιλήδονος^{anmpn} μᾶλλον^{bo} ἤ^{xo} φιλόθεος^{anmpn}. **v.5** ἔχω^{vppanmp} μόρφωσις^{nafs} εὐσέβεια^{ngfs} ὁ^{dafs} δέ^{c} δύναμις^{nafs} αὐτός^{rpgfs} ἀρνέομαι^{vpxnnmp} καί^{c} οὗτος^{rdamp} ἀποτρέπω^{vdpm2s}. **v.6** ἐκ^{p} οὗτος^{rdgmp} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} ἐνδύνω^{vppanmp} εἰς^{p} ὁ^{dafp} οἰκία^{nafp} καί^{c} αἰχμαλωτεύω^{vppanmp} γυναικάριον^{nanp} σωρεύω^{vpxpanp} ἁμαρτία^{ndfp} ἄγω^{vpppanp} ἐπιθυμία^{ndfp} ποικίλος^{adfpn}. **v.7** πάντοτε^{bo} μανθάνω^{vppaanp} καί^{c} μηδέποτε^{bo} εἰς^{p} ἐπίγνωσις^{nafs} ἀλήθεια^{ngfs} ἔρχομαι^{vnaa} δύναμαι^{vppnanp}. **v.8** ὅς^{rrams} τρόπος^{nams} δέ^{c} Ἰάννης^{nnms} καί^{c} Ἰαμβρῆς^{nnms} ἀνθίστημι^{viaa3p} Μωϋσῆς^{ndms} οὕτω^{bo} καί^{c} οὗτος^{rdnmp} ἀνθίστημι^{vipm3p} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} ἄνθρωπος^{nnmp} καταφθείρω^{vpxpnmp} ὁ^{dams} νοῦς^{nams} ἀδόκιμος^{anmpn} περί^{p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs}. **v.9** ἀλλά^{c} οὐ^{xo} προκόπτω^{vifa3p} ἐπί^{p} πολύς^{aansc} ὁ^{dnfs} γάρ^{c} ἄνοια^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} ἔκδηλος^{anmsn} εἰμί^{vifx3s} πᾶς^{admpn} ὡς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἐκεῖνος^{rdgmp} γίνομαι^{viad3s}.

11 τῇ ἀγάπῃ τῇ ὑπομονῇ. τοῖς διωγμοῖς τοῖς παθήμασιν οἵά
μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ ἐν Ἰκονίῳ ἐν Λύστροις οἵους δι-
ωγμοὺς ὑπήνεγκα καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ κύριος.
12 καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ
13 διωχθήσονται. πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες προκό-
14 ψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. σὺ δὲ
μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες.
15 καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας τὰ δυνάμενά
σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.
16 πᾶσα γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν
πρὸς ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δι-
17 καιοσύνῃ. ἵνα ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος πρὸς πᾶν
ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.

4 Διαμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ κυ-
ρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νε-
κρούς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ,
2 κήρυξον τὸν λόγον ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως ἔλεγξον ἐ-
πιτίμησον παρακάλεσον ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ.
3 ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαινούσης διδασκαλίας οὐκ ἀ-
νέξονται ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισω-

---

v.10 σύ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} παρακολουθέω^{vixa2s} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{ddfs} διδασκαλία^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἀγωγή^{ndfs} ὁ^{ddfs} πρόθεσις^{ndfs} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ὁ^{ddfs} μακροθυμία^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ὁ^{ddfs} ὑπομονή^{ndfs}. **v.11** ὁ^{ddmp} διωγμός^{ndmp} ὁ^{ddnp} πάθημα^{ndnp} οἷος^{rrnnp} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ γίνομαι^{viad3s} ἐν^{p} Ἀντιόχεια^{ndfs} ἐν^{p} Ἰκόνιον^{ndns} ἐν^{p} Λύστρα^{ndnp} οἷος^{rcanp} διωγμός^{namp} ὑποφέρω^{viaa1s} καί^{c} ἐκ^{p} πᾶς^{agmpn} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ῥύομαι^{vian3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms}. **v.12** καί^{c} πᾶς^{anmpn} δέ^{c} ὁ^{dnmp} θέλω^{vppanmp} εὐσεβῶς^{bo} ζάω^{vnpa} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} διώκω^{vifp3p}. **v.13** πονηρός^{anmpn} δέ^{c} ἄνθρωπος^{nnmp} καί^{c} γόης^{nnmp} προκόπτω^{vifa3p} ἐπί^{p} ὁ^{dans} χείρων^{aansn} πλανάω^{vppanmp} καί^{c} πλανάω^{vpppnmp}. **v.14** σύ$^{rpn\text{-}s}$ δέ^{c} μένω^{vdpa2s} ἐν^{p} ὅς^{rrdnp} μανθάνω^{viaa2s} καί^{c} πιστόω^{viap2s} οἶδα^{vpxanms} παρά^{p} τίς^{rqgms} μανθάνω^{viaa2s}. **v.15** καί^{c} ὅτι^{c} ἀπό^{p} βρέφος^{ngns} ὁ^{danp} ἱερός^{aanpn} γράμμα^{nanp} οἶδα^{vixa2s} ὁ^{danp} δύναμαι^{vppnanp} σύ$^{rpa\text{-}s}$ σοφίζω^{vnaa} εἰς^{p} σωτηρία^{nafs} διά^{p} πίστις^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.16** πᾶς^{anfsn} γραφή^{nnfs} θεόπνευστος^{anfsn} καί^{c} ὠφέλιμος^{anmsn} πρός^{p} διδασκαλία^{nafs} πρός^{p} ἔλεγχος^{nams} πρός^{p} ἐπανόρθωσις^{nafs} πρός^{p} παιδεία^{nafs} ὁ^{dafs} ἐν^{p} δικαιοσύνη^{ndfs}. **v.17** ἵνα^{c} ἄρτιος^{anmsn} εἰμί^{vspx3s} ὁ^{dnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἄνθρωπος^{nnms} πρός^{p} πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn} ἐξαρτίζω^{vpxpnms}. **4. v.1** διαμαρτύρομαι^{vipn1s} οὖν^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgms} μέλλω^{vppagms} κρίνω^{vnpa} ζάω^{vppaamp} καί^{c} νεκρός^{aampn} κατά^{p} ὁ^{dafs} ἐπιφάνεια^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.2** κηρύσσω^{vdaa2s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἐφίστημι^{vdaa2s} εὐκαίρως^{bo} ἀκαίρως^{bo} ἐλέγχω^{vdaa2s} ἐπιτιμάω^{vdaa2s} παρακαλέω^{vdaa2s} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} μακροθυμία^{ndfs} καί^{c} διδαχή^{ndfs}.

ρεύσουσιν διδασκάλους κνηθόμενοι τὴν ἀκοήν. καὶ ἀπὸ 4
μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν ἐπὶ δὲ τοὺς μύ- 5
θους ἐκτραπήσονται. σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν κακοπάθησον
ἔργον ποίησον εὐαγγελιστοῦ τὴν διακονίαν σου πληροφό- 6
ρησον. Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀ-
ναλύσεώς ἐφέστηκεν. τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι τὸν 7
δρόμον τετέλεκα τὴν πίστιν τετήρηκα, λοιπὸν ἀπόκειταί 8
μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὁ δίκαιος κριτής οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ
καὶ πάσιν τοῖς ἠγαπηκόσιν τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. Σπού- 9
δασον ἐλθεῖν πρός με ταχέως, Δημᾶς γάρ με ἐγκατέλιπεν 10
ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην
Κρήσκης εἰς Γαλατίαν Τίτος εἰς Δαλματίαν, Λουκᾶς ἐστιν 11
μόνος μετ ἐμοῦ Μᾶρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ ἔστιν
γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα 12
εἰς Ἔφεσον. τὸν φελόνην ὃν ἀπέλιπον ἐν Τρῳάδι παρὰ 13
Κάρπῳ ἐρχόμενος φέρε καὶ τὰ βιβλία μάλιστα τὰς μεμβράνας. Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο, 14
ἀποδῴη αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὃν καὶ σὺ φυ- 15

---

v.3 εἰμίvifx3s γάρc καιρόςnnms ὅτεbo ὁdgfs ὑγιαίνωvppagfs διδασκαλίαngfs οὐxo ἀνέχωvifd3p ἀλλάc κατάp ὁdafp ἐπιθυμίαnafp ὁdafp ἴδιοςaafpn ἑαυτοῦrxdmp ἐπισωρεύωvifa3p διδάσκαλοςnamp κνήθωvpppnmp ὁdafs ἀκοήnafs. **v.4** καίc ἀπόp μένxo ὁdgfs ἀληθειαngfs ὁdafs ἀκοήnafs ἀποστρέφωvifa3p ἐπίp δέc ὁdamp μῦθοςnamp ἐκτρέπωvifp3p. **v.5** σύrpn-s δέc νήφωvdpa2s ἐνp πᾶςadnpn κακοπαθέωvdaa2s ἔργονnans ποιέωvdaa2s εὐαγγελιστῆςngms ὁdafs διακονίαnafs σύrpg-s πληροφορέωvdaa2s. **v.6** ἐγώrpn-s γάρc ἤδηbo σπένδωvipp1s καίc ὁdnms καιρόςnnms ὁdgfs ἐμόςrsgfs ἀνάλυσιςngfs ἐφίστημιvixa3s. **v.7** ὁdams ἀγώνnams ὁdams καλόςaamsn ἀγωνίζομαιvixn1s ὁdams δρόμοςnams τελέωvixa1s ὁdafs πίστιςnafs τηρέωvixa1s. **v.8** λοιπόςaansn ἀπόκειμαιvipn3s ἐγώrpd-s ὁdnms ὁdgfs δικαιοσύνηngfs στέφανοςnnms ὅςrrams ἀποδίδωμιvifa3s ἐγώrpd-s ὁdnms κύριοςnnms ἐνp ἐκεῖνοςrddfs ὁddfs ἡμέραndfs ὁdnms δίκαιοςanmsn κριτήςnnms οὐxo μόνοςbo δέc ἐγώrpd-s ἀλλάc καίc πᾶςadmpn ὁddmp ἀγαπάωvpxadmp ὁdafs ἐπιφάνειαnafs αὐτόςrpgms. **v.9** σπουδάζωvdaa2s ἔρχομαιvnaa πρόςp ἐγώrpa-s ταχέωςbo. **v.10** Δημᾶςnnms γάρc ἐγώrpa-s ἐγκαταλείπωviaa3s ἀγαπάωvpaanms ὁdams νῦνbo αἰώνnams καίc πορεύομαιviao3s εἰςp Θεσσαλονίκηnafs Κρήσκηςnnms εἰςp Γαλατίαnafs Τίτοςnnms εἰςp Δαλματίαnafs. **v.11** Λουκᾶςnnms εἰμίvipx3s μόνοςanmsn μετάp ἐγώrpg-s Μᾶρκοςnams ἀναλαμβάνωvpaanms ἄγωvdpa2s μετάp σεαυτοῦrxgms εἰμίvipx3s γάρc ἐγώrpd-s εὔχρηστοςanmsn εἰςp διακονίαnafs. **v.12** Τυχικόςnamsδέc ἀποστέλλωviaa1s εἰςp Ἔφεσοςnafs. **v.13** ὁdams φαιλόνηςnafs ὅςrrams ἀπολείπωviaa1s ἐνp Τρῳάςndfs παράp Καρπόςndmsἔρχομαιvppnnms φέρωvdpa2s καίc ὁdanp βιβλίονnanp μάλισταbo ὁdafp μεμβράναnafp. **v.14** Ἀλέξανδροςnnms ὁdnms χαλκεύςnnms πολύςaanpn ἐγώrpd-s κακόςaanpn ἐνδείκνυμιviam3s ἀποδίδωμιvoaa3s αὐτόςrpdms ὁdnms κύριοςnnms κατάp ὁdanp ἔργονnanp αὐτόςrpgms.

16 λάσσου λίαν γὰρ ἀνθέστηκεν τοῖς ἡμετέροις λόγοις. Ἐν
τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι συμπαρεγένετο, ἀλλὰ
17 πάντες με ἐγκατέλιπον, μὴ αὐτοῖς λογισθείη, ὁ δὲ κύριός
μοι παρέστη καὶ ἐνεδυνάμωσέν με ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα
πληροφορηθῇ καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη καὶ ἐρρύσθην ἐκ
18 στόματος λέοντος. καὶ ῥύσεταί με ὁ κύριος ἀπὸ παντὸς
ἔργου πονηροῦ καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐ-
πουράνιον, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.
19 Ἄσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν καὶ τὸν Ὀνησιφόρου οἶκον.
20 Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ Τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν Μι-
21 λήτῳ ἀσθενοῦντα. Σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν Ἀσπά-
ζεταί σε Εὔβουλος καὶ Πούδης καὶ Λίνος καὶ Κλαυδία καὶ
22 οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ
πνεύματός σου ἡ χάρις μεθ ὑμῶν ἀμήν.

---

v.15 ὅς^{rrams} καί^{c} σύ$^{rpn\text{-}s}$ φυλάσσω^{vdpm2s} λίαν^{bo} γάρ^{c} ἀνθίστημι^{vixa3s} ὁ^{ddmp} ἡμέτερος^{rsdmp} λόγος^{ndmp}. **v.16** ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πρῶτος^{adfsn} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἀπολογία^{ndfs} οὐδείς^{anfsn} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ συμπαραγίνομαι^{viad3s} ἀλλά^{c} πᾶς^{anmpn} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἐγκαταλείπω^{viaa3p} μή^{xo} αὐτός^{rpdmp} λογίζομαι^{voao3s}. **v.17** ὁ^{dnms} δέ^{c} κύριος^{nnms} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ παρίστημι^{viaa3s} καί^{c} ἐνδυναμόω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἵνα^{c} διά^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dnns} κήρυγμα^{nnns} πληροφορέω^{vsap3s} καί^{c} ἀκούω^{vsaa3s} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp} καί^{c} ῥύομαι^{viap1s} ἐκ^{p} στόμα^{ngns} λέων^{ngms}. **v.18** καί^{c} ῥύομαι^{vifd3s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἀπό^{p} πᾶς^{agnsn} ἔργον^{ngns} πονηρός^{agnsn} καί^{c} σῴζω^{vifa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} ἐπουράνιος^{aafsn} ὅς^{rrdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.19** ἀσπάζομαι^{vdad2s} Πρίσκα^{nafs} καί^{c} Ἀκύλας^{nams} καί^{c} ὁ^{dams} Ὀνησίφορος^{ngms} οἶκος^{nams}. **v.20** Ἔραστος^{nnms} μένω^{viaa3s} ἐν^{p} Κόρινθος^{ndfs} Τρόφιμος^{nams} δέ^{c} ἀπολείπω^{viaa1s} ἐν^{p} Μίλητος^{ndfs} ἀσθενέω^{vppaams}. **v.21** σπουδάζω^{vdaa2s} πρό^{p} χειμών^{ngms} ἔρχομαι^{vnaa} ἀσπάζομαι^{vipn3s} σύ$^{rpa\text{-}s}$ Εὔβουλος^{nnms} καί^{c} Πούδης^{nnms} καί^{c} Λίνος^{nnms} καί^{c} Κλαυδία^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} πᾶς^{anmpn}. **v.22** ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} μετά^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} μετά^{p} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἀμήνth.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

Παῦλος δοῦλος θεοῦ ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ κα- **1**
τὰ πίστιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ
εὐσέβειαν. ἐπ ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀ- 2
ψευδὴς θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων. ἐφανέρωσεν δὲ καιροῖς 3
ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ
ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ. Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κα- 4
τὰ κοινὴν πίστιν χάρις ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ
Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. Τούτου χάριν 5
κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ καὶ
καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους ὡς ἐγώ σοι διεταξά-
μην. εἴ τίς ἐστιν ἀνέγκλητος μιᾶς γυναικὸς ἀνήρ τέκνα 6
ἔχων πιστά μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας ἢ ἀνυπότακτα. δεῖ 7
γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι ὡς θεοῦ οἰκονόμον
μὴ αὐθάδη μὴ ὀργίλον μὴ πάροινον μὴ πλήκτην μὴ αἰ-
σχροκερδῆ. ἀλλὰ φιλόξενον φιλάγαθον σώφρονα δίκαιον 8
ὅσιον ἐγκρατῆ. ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πι- 9
στοῦ λόγου ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκα-

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} δοῦλος^{nnms} θεός^{ngms} ἀπόστολος^{nnms} δέ^{c} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} κατά^{p} πίστις^{nafs} ἐκλεκτός^{agmpn} θεός^{ngms} καί^{c} ἐπίγνωσις^{nafs} ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^{dgfs} κατά^{p} εὐσέβεια^{nafs}. **v.2** ἐπί^{p} ἐλπίς^{ndfs} ζωή^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn} ὅς^{rrafs} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} ἀψευδής^{anmsn} θεός^{nnms} πρό^{p} χρόνος^{ngmp} αἰώνιος^{agmpn}. **v.3** φανερόω^{viaa3s} δέ^{c} καιρός^{ndmp} ἴδιος^{admpn} ὁ^{dams} λόγος^{nams} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} κήρυγμα^{ndns} ὅς^{rrans} πιστεύω^{viap1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ κατά^{p} ἐπιταγή^{nafs} ὁ^{dgms} σωτήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ θεός^{ngms}. **v.4** Τίτος^{ndms} γνήσιος^{adnsn} τέκνον^{ndns} κατά^{p} κοινός^{aafsn} πίστις^{nafs} χάρις^{nnfs} ἔλεος^{nnms} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgms} σωτήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.5** οὗτος^{rdgns} χάριν^{bo} καταλείπω^{viaa1s} σύ$^{rpa-s}$ ἐν^{p} Κρήτη^{ndfs} ἵνα^{c} ὁ^{danp} λείπω^{vppaanp} ἐπιδιορθόω^{vsam2s} καί^{c} καθίστημι^{vsaa2s} κατά^{p} πόλις^{nafs} πρεσβύτερος^{aampn} ὡς^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ σύ$^{rpd-s}$ διατάσσω^{viam1s}. **v.6** εἰ^{qo} τίς^{rinms} εἰμί^{vipx3s} ἀνέγκλητος^{anmsn} εἷς^{ngfs} γυνή^{ngfs} ἀνήρ^{nnms} τέκνον^{nanp} ἔχω^{vppanms} πιστός^{aanpn} μή^{xo} ἐν^{p} κατηγορία^{ndfs} ἀσωτία^{ngfs} ἤ^{xo} ἀνυπότακτος^{aanpn}. **v.7** δεῖ^{vipq3s} γάρ^{c} ὁ^{dams} ἐπίσκοπος^{nams} ἀνέγκλητος^{aamsn} εἰμί^{vnpx} ὡς^{bo} θεός^{ngms} οἰκονόμος^{nams} μή^{xo} αὐθάδης^{aamsn} μή^{xo} ὀργίλος^{aamsn} μή^{xo} πάροινος^{aamsn} μή^{xo} πλήκτης^{nams} μή^{xo} αἰσχροκερδής^{aamsn}. **v.8** ἀλλά^{c} φιλόξενος^{aamsn} φιλάγαθος^{aamsn} σώφρων^{aamsn} δίκαιος^{aamsn} ὅσιος^{aamsn} ἐγκρατής^{aamsn}.

10 λίᾳ τῇ ὑγιαινούσῃ καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. Εἰσὶν
γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι ματαιολόγοι καὶ φρεναπάται
11 μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς. οὓς δεῖ ἐπιστομίζειν οἵτινες ὅ-
λους οἴκους ἀνατρέπουσιν διδάσκοντες ἃ μὴ δεῖ αἰσχροῦ
12 κέρδους χάριν. εἶπέν τις ἐξ αὐτῶν ἴδιος αὐτῶν προφή-
13 της Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται κακὰ θηρία γαστέρες ἀργαί. ἡ
μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀληθής· δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς
14 ἀποτόμως ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει. μὴ προσέχοντες Ἰ-
ουδαϊκοῖς μύθοις καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων
15 τὴν ἀλήθειαν. πάντα μὲν καθαρὰ τοῖς καθαροῖς, τοῖς δὲ
μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρόν· ἀλλὰ μεμίανται
16 αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰ-
δέναι τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς
καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

2, 2 Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ. πρε-
σβύτας νηφαλέους εἶναι σεμνούς σώφρονας ὑγιαίνοντας τῇ
3 πίστει τῇ ἀγάπῃ τῇ ὑπομονῇ, πρεσβύτιδας ὡσαύτως ἐν κα-
ταστήματι ἱεροπρεπεῖς μὴ διαβόλους μὴ οἴνῳ πολλῷ δεδου-
4 λωμένας καλοδιδασκάλους. ἵνα σωφρονίζωσιν τὰς νέας
5 φιλάνδρους εἶναι φιλοτέκνους. σώφρονας ἁγνάς οἰκου-

---

v.9 ἀντέχω^{vppnams} ὁ^{dgms} κατά^{p} ὁ^{dafs} διδαχή^{nafs} πιστός^{agmsn} λόγος^{ngms} ἵνα^{c} δυνατός^{anmsn} εἰμί^{vspx3s} καί^{c} παρακαλέω^{vnpa} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} διδασκαλία^{ndfs} ὁ^{ddfs} ὑγιαίνω^{vppadfs} καί^{c} ὁ^{damp} ἀντιλέγω^{vppaamp} ἐλέγχω^{vnpa}. **v.10** εἰμί^{vipx3p} γάρ^{c} πολύς^{anmpn} καί^{c} ἀνυπότακτος^{anmpn} ματαιολόγος^{anmpn} καί^{c} φρεναπάτης^{nnmp} μάλιστα^{bo} ὁ^{dnmp} ἐκ^{p} περιτομή^{ngfs}. **v.11** ὅς^{rramp} δεῖ^{vipq3s} ἐπιστομίζω^{vnpa} ὅστις^{rrnmp} ὅλος^{aampn} οἶκος^{namp} ἀνατρέπω^{vipa3p} διδάσκω^{vppanmp} ὅς^{rranp} μή^{xo} δεῖ^{vipq3s} αἰσχρός^{agnsn} κέρδος^{ngns} χάριν^{bo}. **v.12** λέγω^{viaa3s} τι-σρινμσ ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} ἴδιος^{anmsn} αὐτός^{rpgmp} προφήτης^{nnms} Κρής^{nnmp} ἀεί^{bo} ψεύστης^{nnmp} κακός^{annpn} θηρίον^{nnnp} γαστήρ^{nnfp} ἀργός^{anfpn}. **v.13** ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} εἰμί^{vipx3s} ἀληθής^{anfsn} διά^{p} ὅς^{rrafs} αἰτία^{nafs} ἐλέγχω^{vdpa2s} αὐτός^{rpamp} ἀποτόμως^{bo} ἵνα^{c} ὑγιαίνω^{vspa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs}. **v.14** μή^{xo} προσέχω^{vppanmp} Ἰουδαϊκός^{admpn} μῦθος^{ndmp} καί^{c} ἐντολή^{ndfp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀποστρέφω^{vppmgmp} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs}. **v.15** πᾶς^{annpn} μέν^{xo} καθαρός^{annpn} ὁ^{ddmp} καθαρός^{admpn} ὁ^{ddmp} δέ^{c} μιαίνω^{vpxpdmp} καί^{c} ἄπιστος^{admpn} οὐδείς^{annsn} καθαρός^{annsn} ἀλλά^{c} μιαίνω^{vixp3s} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ὁ^{dnms} νοῦς^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnfs} συνείδησις^{nnfs}. **v.16** θεός^{nams} ὁμολογέω^{vipa3p} οἶδα^{vnxa} ὁ^{ddnp} δέ^{c} ἔργον^{ndnp} ἀρνέομαι^{vipn3p} βδελυκτός^{anmpn} εἰμί^{vppxnmp} καί^{c} ἀπειθής^{anmpn} καί^{c} πρός^{p} πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn} ἀδόκιμος^{anmpn}. **2. v.1** σύ$^{rpn-s}$ δέ^{c} λαλέω^{vdpa2s} ὅς^{rranp} πρέπω^{vipq3s} ὁ^{ddfs} ὑγιαίνω^{vppadfs} διδασκαλία^{ndfs}. **v.2** πρεσβύτης^{namp} νηφάλιος^{aampn} εἰμί^{vnpx} σεμνός^{aampn} σώφρων^{aampn} ὑγιαίνω^{vppaamp} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ὁ^{ddfs} ὑπομονή^{ndfs}. **v.3** πρεσβῦτις^{nafp} ὡσαύτως^{bo} ἐν^{p} κατάστημα^{ndns} ἱεροπρεπής^{aafpn} μή^{xo} διάβολος^{aafpn} μή^{xo} οἶνος^{ndms} πολύς^{admsn} δουλόω^{vpxpafp} καλοδιδάσκαλος^{aafpn}. **v.4** ἵνα^{c} σωφρονίζω^{vspa3p} ὁ^{dafp} νέος^{aafpn} φίλανδρος^{nafp} εἰμί^{vnpx} φιλότεκνος^{aafpn}.

ρούς ἀγαθάς ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἵνα μὴ
ὁ λόγος τοῦ θεοῦ βλασφημῆται. τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως 6
παρακάλει σωφρονεῖν. περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος 7
τύπον καλῶν ἔργων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδιάφθορίαν, σεμνό-
τητα ἀφθαρσιαν, λόγον ὑγιῆ ἀκατάγνωστον ἵνα ὁ ἐξ ἐναν- 8
τίας ἐντραπῇ μηδὲν ἔχων περὶ ἡμῶν λέγειν φαῦλον. δού- 9
λους ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι ἐν πᾶσιν εὐαρέστους
εἶναι μὴ ἀντιλέγοντας. μὴ νοσφιζομένους ἀλλὰ πίστιν πᾶ- 10
σαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθήν ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτῆ-
ρος ἡμῶν θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις 11
τοῦ θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις. παιδεύουσα ἡμᾶς 12
ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας
σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰ-
ῶνι. προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν 13
τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ. ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς 14
ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον
ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. Ταῦτα λάλει καὶ παρακάλει καὶ 15
ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς, μηδείς σου περιφρονείτω.

3 Ὑπομίμνῃσκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσε-

---

v.5 σώφρων^{aafpn} ἁγνός^{aafpn} οἰκουρός^{aafpn} ἀγαθός^{aafpn} ὑποτάσσω^{vpppafp} ὁ^{ddmp} ἴδιος^{admpn} ἀνήρ^{ndmp} ἵνα^{c} μή^{xo} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} βλασφημέω^{vspp3s}. **v.6** ὁ^{damp} νέος^{aampc} ὡσαύτως^{bo} παρακαλέω^{vdpa2s} σωφρονέω^{vnpa}. **v.7** περί^{p} πᾶς^{aanpn} σεαυτοῦ^{rxams} παρέχω^{vppmnms} τύπος^{nams} καλός^{agnpn} ἔργον^{ngnp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} διδασκαλία^{ndfs} ἀδιαφθορία^{nafs} σεμνότης^{nafs} ἀφθαρσία^{nafs}. **v.8** λόγος^{nams} ὑγιής^{aamsn} ἀκατάγνωστος^{aamsn} ἵνα^{c} ὁ^{dnms} ἐκ^{p} ἐναντίος^{agfsn} ἐντρέπω^{vsap3s} μηδείς^{aansn} ἔχω^{vppanms} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ λέγω^{vnpa} φαῦλος^{aansn}. **v.9** δοῦλος^{namp} ἴδιος^{admpn} δεσπότης^{ndmp} ὑποτάσσω^{vnpm} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn} εὐάρεστος^{aampn} εἰμί^{vnpx} μή^{xo} ἀντιλέγω^{vppaamp}. **v.10** μή^{xo} νοσφίζω^{vppmamp} ἀλλά^{c} πίστις^{nafs} πᾶς^{aafsn} ἐνδείκνυμι^{vppmamp} ἀγαθός^{aafsn} ἵνα^{c} ὁ^{dafs} διδασκαλία^{nafs} ὁ^{dgms} σωτήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ θεός^{ngms} κοσμέω^{vspa3p} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn}. **v.11** ἐπιφαίνω^{viap3s} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dnfs} σωτήριος^{anmsn} πᾶς^{admpn} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.12** παιδεύω^{vppanfs} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἵνα^{c} ἀρνέομαι^{vpadnmp} ὁ^{dafs} ἀσέβεια^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafp} κοσμικός^{aafpn} ἐπιθυμία^{nafp} σωφρόνως^{bo} καί^{c} δικαίως^{bo} καί^{c} εὐσεβῶς^{bo} ζάω^{vsaa1p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} νῦν^{bo} αἰών^{ndms}. **v.13** προσδέχομαι^{vppnnmp} ὁ^{dafs} μακάριος^{aafsn} ἐλπίς^{nafs} καί^{c} ἐπιφάνεια^{nafs} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgms} μέγας^{agmsn} θεός^{ngms} καί^{c} σωτήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.14** ὅς^{rrnms} δίδωμι^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἵνα^{c} λυτρόω^{vsam3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἀπό^{p} πᾶς^{agfsn} ἀνομία^{ngfs} καί^{c} καθαρίζω^{vsaa3s} ἑαυτοῦ^{rxdms} λαός^{nams} περιούσιος^{aamsn} ζηλωτής^{nams} καλός^{agnpn} ἔργον^{ngnp}. **v.15** οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vdpa2s} καί^{c} παρακαλέω^{vdpa2s} καί^{c} ἐλέγχω^{vdpa2s} μετά^{p} πᾶς^{agfsn} ἐπιταγή^{ngfs} μηδείς^{anmsn} σύ$^{rpg-s}$ περιφρονέω^{vdpa3s}.

σθαι πειθαρχεῖν πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι.
2 μηδένα βλασφημεῖν ἀμάχους εἶναι ἐπιεικεῖς πᾶσαν ἐνδει-
3 κνυμένους πρᾳότητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. Ἦμεν γάρ
ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι ἀπειθεῖς πλανώμενοι δουλεύοντες
ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ δι-
4 άγοντες στυγητοί μισοῦντες ἀλλήλους. ὅτε δὲ ἡ χρηστό-
της καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ.
5 οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς ἀλλὰ
κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγε-
6 νεσίας καὶ ἀνακαινώσεως πνεύματος ἁγίου. οὗ ἐξέχεεν
ἐφ ἡμᾶς πλουσίως διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν.
7 ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι κληρονόμοι γενώμεθα
8 κατ ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. Πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων
βούλομαί σε διαβεβαιοῦσθαι ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων
προΐστασθαι οἱ πεπιστευκότες θεῷ, ταῦτά ἐστιν τὰ καλὰ καὶ
9 ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις. μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλο-
γίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιΐστασο, εἰσὶν γὰρ ἀν-
10 ωφελεῖς καὶ μάταιοι. αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ
11 δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ. εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ
12 τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὢν αὐτοκατάκριτος. Ὅταν πέμψω

---

3. **v.1** ὑπομιμνήσκω^{vdpa2s} αὐτός^{rpamp} ἀρχή^{ndfp} καί^{c} ἐξουσία^{ndfp} ὑποτάσσω^{vnpm} πειθαρχέω^{vnpa} πρός^{p} πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn} ἕτοιμος^{aampn} εἰμί^{vnpx}. **v.2** μηδείς^{aamsn} βλασφημέω^{vnpa} ἄμαχος^{aampn} εἰμί^{vnpx} ἐπιεικής^{aampn} πᾶς^{aafsn} ἐνδείκνυμι^{vppmamp} πραΰτης^{nafs} πρός^{p} πᾶς^{aampn} ἄνθρωπος^{namp}. **v.3** εἰμί^{viix1p} γάρ^{c} ποτέ^{xo} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀνόητος^{anmpn} ἀπειθής^{anmpn} πλανάω^{vpppnmp} δουλεύω^{vppanmp} ἐπιθυμία^{ndfp} καί^{c} ἡδονή^{ndfp} ποικίλος^{adfpn} ἐν^{p} κακία^{ndfs} καί^{c} φθόνος^{ndms} διάγω^{vppanmp} στυγητός^{anmpn} μισέω^{vppanmp} ἀλλήλων^{reamp}. **v.4** ὅτε^{bo} δέ^{c} ὁ^{dnfs} χρηστότης^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} φιλανθρωπία^{nnfs} ἐπιφαίνω^{viap3s} ὁ^{dgms} σωτήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ θεός^{ngms}. **v.5** οὐ^{xo} ἐκ^{p} ἔργον^{ngnp} ὁ^{dgnp} ἐν^{p} δικαιοσύνη^{ndfs} ὅς^{rrgnp} ποιέω^{viaa1p} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀλλά^{c} κατά^{p} ὁ^{dams} αὐτός^{rpgms} ἔλεος^{nams} σῴζω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ διά^{p} λουτρόν^{ngns} παλιγγενεσία^{ngfs} καί^{c} ἀνακαίνωσις^{ngfs} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}. **v.6** ὅς^{rrgns} ἐκχέω^{viaa3s} ἐπί^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ πλουσίως^{bo} διά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgms} σωτήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.7** ἵνα^{c} δικαιόω^{vpapnmp} ὁ^{ddfs} ἐκεῖνος^{rdgms} χάρις^{ndfs} κληρονόμος^{nnmp} γίνομαι^{vsad1p} κατά^{p} ἐλπίς^{nafs} ζωή^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn}. **v.8** πιστός^{anmsn} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} καί^{c} περί^{p} οὗτος^{rdgnp} βούλομαι^{vipn1s} σύ$^{rpa-s}$ διαβεβαιόομαι^{vnpn} ἵνα^{c} φροντίζω^{vspa3p} καλός^{agnpn} ἔργον^{ngnp} προΐστημι^{vnpm} ὁ^{dnmp} πιστεύω^{vpxanmp} θεός^{ndms} οὗτος^{rdnnp} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnnp} καλός^{annpn} καί^{c} ὠφέλιμος^{annpn} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.9** μωρός^{aafpn} δέ^{c} ζήτησις^{nafp} καί^{c} γενεαλογία^{nafp} καί^{c} ἔρις^{nafp} καί^{c} μάχη^{nafp} νομικός^{aafpn} περιΐστημι^{vdpm2s} εἰμί^{vipx3p} γάρ^{c} ἀνωφελής^{anfpn} καί^{c} μάταιος^{anmpn}. **v.10** αἱρετικός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} μετά^{p} εἷς^{nafs} καί^{c} δεύτερος^{aafsn} νουθεσία^{nafs} παραιτέομαι^{vdpn2s}. **v.11** οἶδα^{vpxanms} ὅτι^{c} ἐκστρέφω^{vixp3s} ὁ^{dnms} τοιοῦτος^{rdnms} καί^{c} ἁμαρτάνω^{vipa3s} εἰμί^{vppxnms} αὐτοκατάκριτος^{anmsn}.

Ἀρτεμᾶν πρὸς σὲ ἢ Τυχικόν σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς Νικόπολιν ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. Ζηνᾶν τὸν 13
νομικὸν καὶ Ἀπολλῶ σπουδαίως πρόπεμψον ἵνα μηδὲν αὐ-
τοῖς λείπῃ. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων 14
προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρ-
ποι. Ἀσπάζονταί σε οἱ μετ ἐμοῦ πάντες Ἄσπασαι τοὺς 15
φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

v.12 ὅταν[c] πέμπω[vifa1s] Ἀρτεμᾶς[nams] πρός[p] σύ[rpa-s] ἤ[xo] Τυχικός[nams] σπουδάζω[vdaa2s] ἔρχομαι[vnaa] πρός[p] ἐγώ[rpa-s] εἰς[p] Νικόπολις[nafs] ἐκεῖ[bo] γάρ[c] κρίνω[vixa1s] παραχειμάζω[vnaa]. **v.13** Ζηνᾶς[nams] ὁ[dams] νομικός[aamsn] καί[c] Ἀπολλῶς[nams] σπουδαίως[bo] προπέμπω[vdaa2s] ἵνα[c] μηδείς[aansn] αὐτός[rpdmp] λείπω[vspa3s]. **v.14** μανθάνω[vdpa3p] δέ[c] καί[c] ὁ[dnmp] ἡμέτερος[rsnmp] καλός[agnpn] ἔργον[ngnp] προΐστημι[vnpm] εἰς[p] ὁ[dafp] ἀναγκαῖος[aafpn] χρεία[nafp] ἵνα[c] μή[xo] εἰμί[vspx3p] ἄκαρπος[anmpn]. **v.15** ἀσπάζομαι[vipn3p] σύ[rpa-s] ὁ[dnmp] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] πᾶς[anmpn] ἀσπάζομαι[vdad2s] ὁ[damp] φιλέω[vppaamp] ἐγώ[rpa-p] ἐν[p] πίστις[ndfs] ὁ[dnfs] χάρις[nnfs] μετά[p] πᾶς[agmpn] σύ[rpg-p] ἀμήν[th].

Η ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς
2 Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν. καὶ Ἀπφίᾳ τῇ
ἀγαπητῇ, καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ
3 οἴκόν σου ἐκκλησίᾳ. χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ
4 πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ
θεῷ μου πάντοτε μνείαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευ-
5 χῶν μου. ἀκούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις
6 πρὸς τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους. ὅπως
ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργὴς γένηται ἐν ἐπιγνώσει
7 παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ἡμῖν εἰς Χριστόν Ἰησοῦν. χάριν
γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου ὅτι
8 τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαυται διὰ σοῦ ἀδελφέ. Διό
πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆ-
9 κον. διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ τοιοῦτος ὢν ὡς
Παῦλος πρεσβύτης νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Ἰησοῦ, Χριστοῦ.
10 παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δε-
11 σμοῖς μου, Ὀνήσιμον. τόν ποτέ σοι ἄχρηστον νυνὶ δὲ σοὶ

---

1. v.1 Παῦλος^{nnms} δέσμιος^{nnms} Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^{c} Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} Φιλήμων^{ndms} ὁ^{ddms} ἀγαπητός^{admsn} καί^{c} συνεργός^{admsn} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.2** καί^{c} Ἀπφία^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἀγαπητός^{adfsn} καί^{c} Ἄρχιππος^{ndms} ὁ^{ddms} συστρατιώτης^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} ὁ^{ddfs} κατά^{p} οἶκος^{nams} σύ$^{rpg-s}$ ἐκκλησία^{ndfs}. **v.3** χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.4** εὐχαριστέω^{vipa1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ πάντοτε^{bo} μνεία^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ ποιέω^{vppmnms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfp} προσευχή^{ngfp} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.5** ἀκούω^{vppanms} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὅς^{rrafs} ἔχω^{vipa2s} πρός^{p} ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} καί^{c} εἰς^{p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn}. **v.6** ὅπως^{bo} ὁ^{dnfs} κοινωνία^{nnfs} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} σύ$^{rpg-s}$ ἐνεργής^{anfsn} γίνομαι^{vsad3s} ἐν^{p} ἐπίγνωσις^{ndfs} πᾶς^{agnsn} ἀγαθός^{agnsn} ὁ^{dgns} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ εἰς^{p} Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.7** χάρις^{nafs} γάρ^{c} ἔχω^{vipa1p} πολύς^{aafsn} καί^{c} παράκλησις^{nafs} ἐπί^{p} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnnp} σπλάγχνον^{nnnp} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} ἀναπαύω^{vixp3s} διά^{p} σύ$^{rpg-s}$ ἀδελφός^{nvms}. **v.8** διό^{c} πολύς^{aafsn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} παρρησία^{nafs} ἔχω^{vppanms} ἐπιτάσσω^{vnpa} σύ$^{rpd-s}$ ὁ^{dans} ἀνήκω^{vppaans}. **v.9** διά^{p} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} μᾶλλον^{bo} παρακαλέω^{vipa1s} τοιοῦτος^{rdnms} εἰμί^{vppxnms} ὡς^{bo} Παῦλος^{nnms} πρεσβύτης^{nnms} νυνί^{bo} δέ^{c} καί^{c} δέσμιος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.10** παρακαλέω^{vipa1s} σύ$^{rpa-s}$ περί^{p} ὁ^{dgms} ἐμός^{rpg-s} τέκνον^{ngns} ὅς^{rrams} γεννάω^{viaa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ Ὀνήσιμος^{nams}.

καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον ὄν ἀνέπεμψά. σu δὲ αὐτόν τοῦτ ἔστιν 12
τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, πρὸσλαβοῦ, ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐ- 13
μαυτὸν κατέχειν ἵνα ὑπὲρ σοῦ διακονῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς
τοῦ εὐαγγελίου. χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα 14
ποιῆσαι ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾖ ἀλλὰ
κατὰ ἑκούσιον. τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν 15
ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς. οὐκέτι ὡς δοῦλον ἀλλ᾽ ὑπὲρ 16
δοῦλον ἀδελφὸν ἀγαπητόν μάλιστα ἐμοί πόσῳ δὲ μᾶλλον
σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν κυρίῳ. Εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν 17
προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι ἠδίκησέν σε ἢ ὀφείλει 18
τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει, ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί ἐγὼ 19
ἀποτίσω, ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προσοφεί-
λεις. ναί ἀδελφέ ἐγώ σου ὀναίμην ἐν κυρίῳ, ἀνάπαυσόν 20
μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ, Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔ- 21
γραψά σοι εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω ποιήσεις. ἅμα δὲ 22
καὶ ἑτοίμαζέ μοι ξενίαν, ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευ-
χῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. Ἀσπάζονταί σε Ἐπαφρᾶς ὁ 23
συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Μᾶρκος Ἀρίσταρ- 24
χος Δημᾶς Λουκᾶς οἱ συνεργοί μου. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου 25

---

v.11 ὁ^{dams} ποτέ^{xo} σύ$^{rpd-s}$ ἄχρηστος^{aamsn} νυνί^{bo} δέ^{c} σύ$^{rpd-s}$ καί^{c} ἐγώ$^{rpd-s}$ εὔχρηστος^{aamsn} ὅς^{rrams} ἀναπέμπω^{viaa1s}. **v.12** σύ$^{rpn-s}$ δέ^{c} αὐτός^{rpams} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnnp} ἐμός^{rsnnp} σπλάγχνον^{nnnp} προσλαμβάνω^{vdam2s}. **v.13** ὅς^{rrams} ἐγώ$^{rpn-s}$ βούλομαι^{viin1s} πρός^{p} ἐμαυτοῦ^{rxams} κατέχω^{vnpa} ἵνα^{c} ὑπέρ^{p} σύ$^{rpg-s}$ διακονέω^{vspa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns}. **v.14** χωρίς^{bo} δέ^{c} ὁ^{dgfs} σός^{rsgfs} γνώμη^{ngfs} οὐδείς^{aansn} θέλω^{viaa1s} ποιέω^{vnaa} ἵνα^{c} μή^{xo} ὡς^{bo} κατά^{p} ἀνάγκη^{nafs} ὁ^{dnns} ἀγαθός^{annsn} σύ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vspx3s} ἀλλά^{c} κατά^{p} ἑκούσιος^{aansn}. **v.15** τάχα^{bo} γάρ^{c} διά^{p} οὗτος^{rdans} χωρίζω^{viap3s} πρός^{p} ὥρα^{nafs} ἵνα^{c} αἰώνιος^{aamsn} αὐτός^{rpams} ἀπέχω^{vipa2s}. **v.16** οὐκέτι^{bo} ὡς^{bo} δοῦλος^{nams} ἀλλά^{c} ὑπέρ^{p} δοῦλος^{nams} ἀδελφός^{nams} ἀγαπητός^{aamsn} μάλιστα^{bo} ἐγώ$^{rpd-s}$ πόσος^{rodns} δέ^{c} μᾶλλον^{bo} σύ$^{rpd-s}$ καί^{c} ἐν^{p} σάρξ^{ndfs} καί^{c} ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.17** εἰ^{qo} οὖν^{c} ἐγώ$^{rpa-s}$ ἔχω^{vipa2s} κοινωνός^{aamsn} προσλαμβάνω^{vdam2s} αὐτός^{rpams} ὡς^{bo} ἐγώ$^{rpa-s}$. **v.18** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-σριανσ ἀδικέω^{viaa3s} σύ$^{rpa-s}$ ἤ^{xo} ὀφείλω^{vipa3s} οὗτος^{rdans} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἐλλογέω^{vdpa2s}. **v.19** ἐγώ$^{rpn-s}$ Παῦλος^{nnms} γράφω^{viaa1s} ὁ^{ddfs} ἐμός^{rsdfs} χείρ^{ndfs} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀποτίνω^{vifa1s} ἵνα^{c} μή^{xo} λέγω^{vspa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὅτι^{c} καί^{c} σεαυτοῦ^{rxams} ἐγώ$^{rpd-s}$ προσοφείλω^{vipa2s}. **v.20** ναί^{xo} ἀδελφός^{nvms} ἐγώ$^{rpn-s}$ σύ$^{rpg-s}$ ὀνίναμαι^{voad1s} ἐν^{p} κύριος^{ndms} ἀναπαύω^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{danp} σπλάγχνον^{nanp} ἐν^{p} κύριος^{ndms}. **v.21** πείθω^{vpxanms} ὁ^{ddfs} ὑπακοή^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ γράφω^{viaa1s} σύ$^{rpd-s}$ οἶδα^{vpxanms} ὅτι^{c} καί^{c} ὑπέρ^{p} ὅς^{rrans} λέγω^{vipa1s} ποιέω^{vifa2s}. **v.22** ἅμα^{bo} δέ^{c} καί^{c} ἑτοιμάζω^{vdpa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ξενία^{nafs} ἐλπίζω^{vipa1s} γάρ^{c} ὅτι^{c} διά^{p} ὁ^{dgfp} προσευχή^{ngfp} σύ$^{rpg-p}$ χαρίζομαι^{vifp1s} σύ$^{rpd-p}$. **v.23** ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ$^{rpa-s}$ Ἐπαφρᾶς^{nnms} ὁ^{dnms} συναιχμάλωτος^{anmsn} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.24** Μᾶρκος^{nnms} Ἀρίσταρχος^{nnms} Δημᾶς^{nnms} Λουκᾶς^{nnms} ὁ^{dnmp} συνεργός^{anmpn} ἐγώ$^{rpg-s}$.

ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν ἀμήν.

v.25 ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετά^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἀμήνth.

Η ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς **1**
πατράσιν ἐν τοῖς προφήταις ἐπ᾽ ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων
ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ. ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων δι᾽ 2
οὗ καὶ τοὺς αἰῶνας, ἐποίησεν. ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δό- 3
ξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ φέρων τε τὰ πάντα
τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ δι᾽ εαυτοῦ καθαρισμὸν ποι-
ησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ημῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς με-
γαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς. τοσούτῳ κρείττων γενόμενος τῶν 4
ἀγγέλων ὅσῳ διαφορώτερον παρ αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν
ὄνομα. Τίνι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων Υἱός μου εἶ σύ 5
ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε καὶ πάλιν Ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς
πατέρα καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν. ὅταν δὲ πάλιν εἰσα- 6
γάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην λέγει Καὶ προσ-
κυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ. καὶ πρὸς μὲν 7
τοὺς ἀγγέλους λέγει Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύ-
ματα καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα. πρὸς δὲ 8
τὸν υἱόν Ὁ θρόνος σου ὁ θεός εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος

---

1. v.1 πολυμερῶς^{bo} καί^{c} πολυτρόπως^{bo} πάλαι^{bo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} λαλέω^{vpaanms} ὁ^{ddmp} πατήρ^{ndmp} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} προφήτης^{ndmp} ἐπί^{p} ἔσχατος^{agmsn} ὁ^{dgfp} ἡμέρα^{ngfp} οὗτος^{rdgfp} λαλέω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἐν^{p} υἱός^{ndms}. **v.2** ὅς^{rrams} τίθημι^{viaa3s} κληρονόμος^{nams} πᾶς^{agnpn} διά^{p} ὅς^{rrgms} καί^{c} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ποιέω^{viaa3s}. **v.3** ὅς^{rrnms} εἰμί^{vppxnms} ἀπαύγασμα^{nnns} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} καί^{c} χαρακτήρ^{nnms} ὁ^{dgfs} ὑπόστασις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} φέρω^{vppanms} τέ^{xo} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ὁ^{ddns} ῥῆμα^{ndns} ὁ^{dgfs} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} διά^{p} ἑαυτοῦ^{rxgms} καθαρισμός^{nams} ποιέω^{vpamnms} ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} ἐγώ$^{rpg-p}$ καθίζω^{viaa3s} ἐν^{p} δεξιός^{adfsn} ὁ^{dgfs} μεγαλωσύνη^{ngfs} ἐν^{p} ὑψηλός^{adnpn}. **v.4** τοσοῦτος^{rddms} κρείττων^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} ὅσος^{rcdns} διάφορος^{aansc} παρά^{p} αὐτός^{rpamp} κληρονομέω^{vixa3s} ὄνομα^{nans}. **v.5** τίς^{rqdms} γάρ^{c} λέγω^{viaa3s} ποτέ^{xo} ὁ^{dgmp} ἄγγελος^{ngmp} υἱός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx2s} σύ$^{rpn-s}$ ἐγώ$^{rpn-s}$ σήμερον^{bo} γεννάω^{vixa1s} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} πάλιν^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vifx1s} αὐτός^{rpdms} εἰς^{p} πατήρ^{nams} καί^{c} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{vifx3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ εἰς^{p} υἱός^{nams}. **v.6** ὅταν^{c} δέ^{c} πάλιν^{bo} εἰσάγω^{vsaa3s} ὁ^{dams} πρωτότοκος^{aamsn} εἰς^{p} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} λέγω^{vipa3s} καί^{c} προσκυνέω^{vdaa3p} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{anmpn} ἄγγελος^{nnmp} θεός^{ngms}. **v.7** καί^{c} πρός^{p} μέν^{xo} ὁ^{damp} ἄγγελος^{namp} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} ποιέω^{vppanms} ὁ^{damp} ἄγγελος^{namp} αὐτός^{rpgms} πνεῦμα^{nanp} καί^{c} ὁ^{damp} λειτουργός^{namp} αὐτός^{rpgms} πῦρ^{ngns} φλόξ^{nafs}.

9 ῥάβδος εὐθύτητος ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. ἠγάπη-
σας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν, διὰ τοῦτο ἔχρισέν
σε ὁ θεός ὁ θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετό-
10 χους σου. καί Σὺ κατ ἀρχάς κύριε τὴν γῆν ἐθεμελίωσας
11 καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σού εἰσιν οἱ οὐρανοί, αὐτοὶ ἀπολοῦν-
ται σὺ δὲ διαμένεις καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται.
12 καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτούς καὶ ἀλλαγήσονται, σὺ
13 δὲ ὁ αὐτὸς εἶ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν. πρὸς τίνα δὲ
τῶν ἀγγέλων εἴρηκέν ποτε Κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ
14 τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. οὐχὶ πάντες
εἰσὶν λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα
διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν.

2 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκου-
2 σθεῖσιν μήποτε παραρρυῶμεν. εἰ γὰρ ὁ δι᾽ ἀγγέλων λα-
ληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος καὶ πᾶσα παράβασις καὶ πα-
3 ρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν. πῶς ἡμεῖς ἐκφευ-
ξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας ἥτις ἀρχὴν λα-
βοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς
4 ἡμᾶς ἐβεβαιώθη. συνεπιμαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις
τε καὶ τέρασιν καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ πνεύματος ἁ-

---

v.8 πρόςᵖ δέᶜ ὁᵈᵃᵐˢ υἱόςⁿᵃᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ θρόνοςⁿⁿᵐˢ σύʳᵖᵍ⁻ˢ ὁᵈⁿᵐˢ θεόςⁿⁿᵐˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᵐˢ αἰώνⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ αἰώνⁿᵍᵐˢ ῥάβδοςⁿⁿᶠˢ εὐθύτηςⁿᵍᶠˢ ὁᵈⁿᶠˢ ῥάβδοςⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵍᶠˢ βασιλείαⁿᵍᶠˢ σύʳᵖᵍ⁻ˢ. **v.9** ἀγαπάωᵛⁱᵃᵃ²ˢ δικαιοσύνηⁿᵃᶠˢ καίᶜ μισέωᵛⁱᵃᵃ²ˢ ἀνομίαⁿᵃᶠˢ διάᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ χρίωᵛⁱᵃᵃ³ˢ σύʳᵖᵃ⁻ˢ ὁᵈⁿᵐˢ θεόςⁿⁿᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ θεόςⁿⁿᵐˢ σύʳᵖᵍ⁻ˢ ἔλαιονⁿᵃⁿˢ ἀγαλλίασιςⁿᵍᶠˢ παράᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ μέτοχοςᵃᵃᵐᵖⁿ σύʳᵖᵍ⁻ˢ. **v.10** καίᶜ σύʳᵖⁿ⁻ˢ κατάᵖ ἀρχήⁿᵃᶠᵖ κύριοςⁿᵛᵐˢ ὁᵈᵃᶠˢ γῆⁿᵃᶠˢ θεμελιόωᵛⁱᵃᵃ²ˢ καίᶜ ἔργονⁿⁿⁿᵖ ὁᵈᵍᶠᵖ χείρⁿᵍᶠᵖ σύʳᵖᵍ⁻ˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ ὁᵈⁿᵐᵖ οὐρανόςⁿⁿᵐᵖ. **v.11** αὐτόςʳᵖⁿᵐᵖ ἀπόλλυμιᵛⁱᶠᵐ³ᵖ σύʳᵖⁿ⁻ˢ δέᶜ διαμένωᵛⁱᵖᵃ²ˢ καίᶜ πᾶςᵃⁿᵐᵖⁿ ὡςᵇᵒ ἱμάτιονⁿⁿⁿˢ παλαιόωᵛⁱᶠᵖ³ᵖ. **v.12** καίᶜ ὡσεὶᵇᵒ περιβόλαιονⁿⁿⁿˢ ἑλίσσωᵛⁱᶠᵃ²ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐᵖ καίᶜ ἀλλάσσωᵛⁱᶠᵖ³ᵖ σύʳᵖⁿ⁻ˢ δέᶜ ὁᵈⁿᵐˢ αὐτόςʳᵖⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ²ˢ καίᶜ ὁᵈⁿⁿᵖ ἔτοςⁿⁿⁿᵖ σύʳᵖᵍ⁻ˢ οὐˣᵒ ἐκλείπωᵛⁱᶠᵃ³ᵖ. **v.13** πρόςᵖ τίςʳᵠᵃᵐˢ δέᶜ ὁᵈᵍᵐᵖ ἄγγελοςⁿᵍᵐᵖ λέγωᵛⁱˣᵃ³ˢ ποτέˣᵒ κάθημαιᵛᵈᵖⁿ²ˢ ἐκᵖ δεξιόςᵃᵍᵐᵖⁿ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ ἕωςᶜ ἄνˣᵒ τίθημιᵛˢᵃᵃ¹ˢ ὁᵈᵃᵐᵖ ἐχθρόςᵃᵃᵐᵖⁿ σύʳᵖᵍ⁻ˢ ὑποπόδιονⁿᵃⁿˢ ὁᵈᵍᵐᵖ ποῦςⁿᵍᵐᵖ σύʳᵖᵍ⁻ˢ. **v.14** οὐχίˣᵒ πᾶςᵃⁿᵐᵖⁿ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ λειτουργικόςᵃⁿⁿᵖⁿ πνεῦμαⁿⁿⁿᵖ εἰςᵖ διακονίαⁿᵃᶠˢ ἀποστέλλωᵛᵖᵖᵖⁿⁿᵖ διάᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ μέλλωᵛᵖᵖᵃᵃᵐᵖ κληρονομέωᵛⁿᵖᵃ σωτηρίαⁿᵃᶠˢ. **2. v.1** διάᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ δεῖᵛⁱᵖᵠ³ˢ περισσοτέρωςᵇᵒ ἐγώʳᵖᵃ⁻ᵖ προσέχωᵛⁿᵖᵃ ὁᵈᵈⁿᵖ ἀκούωᵛᵖᵃᵖᵈⁿᵖ μήποτεᵇᵒ παραρρέωᵛˢᵃᵃ¹ᵖ. **v.2** εἰᵠᵒ γάρᶜ ὁᵈⁿᵐˢ διάᵖ ἄγγελοςⁿᵍᵐᵖ λαλέωᵛᵖᵃᵖⁿᵐˢ λόγοςⁿⁿᵐˢ γίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ βέβαιοςᵃⁿᵐˢⁿ καίᶜ πᾶςᵃⁿᶠˢⁿ παράβασιςⁿⁿᶠˢ καίᶜ παρακοήⁿⁿᶠˢ λαμβάνωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἔνδικοςᵃᵃᶠˢⁿ μισθαποδοσίαⁿᵃᶠˢ. **v.3** πῶςᵇᵒ ἐγώʳᵖⁿ⁻ᵖ ἐκφεύγωᵛⁱᶠᵈ¹ᵖ τηλικοῦτοςʳᵈᵍᶠˢ ἀμελέωᵛᵖᵃᵃⁿᵐᵖ σωτηρίαⁿᵍᶠˢ ὅστιςʳʳⁿᶠˢ ἀρχήⁿᵃᶠˢ λαμβάνωᵛᵖᵃᵃⁿᶠˢ λαλέωᵛⁿᵖᵖ διάᵖ ὁᵈᵍᵐˢ κύριοςⁿᵍᵐˢ ὑπόᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ ἀκούωᵛᵖᵃᵃᵍᵐᵖ εἰςᵖ ἐγώʳᵖᵃ⁻ᵖ βεβαιόωᵛⁱᵃᵖ³ˢ.

γίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. Οὐ γὰρ ἀγγέλοις 5
ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν περὶ ἧς λαλοῦ-
μεν. διεμαρτύρατο δέ πού τις λέγων Τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι 6
μιμνῄσκῃ αὐτοῦ ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτῃ αὐτόν.
ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ ἀγγέλους δόξῃ καὶ τιμῇ ἐ- 7
στεφάνωσας αὐτόν. πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν 8
αὐτοῦ ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα οὐδὲν ἀφῆκεν
αὐτῷ ἀνυπότακτον νῦν δὲ οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑ-
ποτεταγμένα, τὸν δὲ βραχύ τι παρ ἀγγέλους ἠλαττωμένον 9
βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τι-
μῇ ἐστεφανωμένον ὅπως χάριτι θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται
θανάτου. Ἔπρεπεν γὰρ αὐτῷ δι᾽ ὃν τὰ πάντα καὶ δι᾽ οὗ τὰ 10
πάντα πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς
σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι. ὅ τε γὰρ ἁγι- 11
άζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἑνὸς πάντες, δι᾽ ἣν αἰτίαν οὐκ
ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν. λέγων Ἀπαγγε- 12
λῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου ἐν μέσῳ ἐκκλησίας
ὑμνήσω σε. καὶ πάλιν Ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ αὐτῷ καὶ 13
πάλιν Ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἅ μοι ἔδωκεν ὁ θεός. ἐπεὶ 14
οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκεν σαρκός καὶ αἵματος καὶ αὐ-

---

v.4 συνεπιμαρτυρέω^{vppagms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} σημεῖον^{ndnp} τέ^{xo} καί^{c} τέρας^{ndnp} καί^{c} ποικίλος^{adfpn} δύναμις^{ndfp} καί^{c} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} μερισμός^{ndmp} κατά^{p} ὁ^{dafs} αὐτός^{rpgms} θέλησις^{nafs}. **v.5** οὐ^{xo} γάρ^{c} ἄγγελος^{ndmp} ὑποτάσσω^{viaa3s} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} ὁ^{dafs} μέλλω^{vppaafs} περί^{p} ὅς^{rrgfs} λαλέω^{vipa1p}. **v.6** διαμαρτύρομαι^{viad3s} δέ^{c} πού^{xo} τι-σριν-σ λέγω^{vppanms} τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} ἄνθρωπος^{nnms} ὅτι^{c} μιμνῄσκομαι^{vipn2s} αὐτός^{rpgms} ἤ^{xo} υἱός^{nnms} ἄνθρωπος^{ngms} ὅτι^{c} ἐπισκέπτομαι^{vipn2s} αὐτός^{rpams}. **v.7** ἐλαττόω^{viaa2s} αὐτός^{rpams} βραχύς^{aansn} τι-σρι-ανσ παρά^{p} ἄγγελος^{namp} δόξα^{ndfs} καί^{c} τιμή^{ndfs} στεφανόω^{viaa2s} αὐτός^{rpams}. **v.8** πᾶς^{aanpn} ὑποτάσσω^{viaa2s} ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} γάρ^{c} ὁ^{ddms} ὑποτάσσω^{vnaa} αὐτός^{rpdms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} οὐδείς^{aansn} ἀφίημι^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἀνυπότακτος^{aansn} νῦν^{bo} δέ^{c} οὔπω^{bo} ὁράω^{vipa1p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} ὑποτάσσω^{vpxpanp}. **v.9** ὁ^{dams} δέ^{c} βραχύς^{aansn} τι-σριανσ παρά^{p} ἄγγελος^{namp} ἐλαττόω^{vpxpams} βλέπω^{vipa1p} Ἰησοῦς^{nams} διά^{p} ὁ^{dans} πάθημα^{nans} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} δόξα^{ndfs} καί^{c} τιμή^{ndfs} στεφανόω^{vpxpams} ὅπως^{bo} χάρις^{ndfs} θεός^{ngms} ὑπέρ^{p} πᾶς^{agmsn} γεύομαι^{vsad3s} θάνατος^{ngms}. **v.10** πρέπω^{viia3s} γάρ^{c} αὐτός^{rpdms} διά^{p} ὅς^{rrams} ὁ^{dnnp} πᾶς^{annpn} καί^{c} διά^{p} ὅς^{rrgms} ὁ^{dnnp} πᾶς^{annpn} πολύς^{aampn} υἱός^{namp} εἰς^{p} δόξα^{nafs} ἄγω^{vpaaams} ὁ^{dams} ἀρχηγός^{nams} ὁ^{dgfs} σωτηρία^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} διά^{p} πάθημα^{ngnp} τελειόω^{vnaa}. **v.11** ὁ^{dnms} τέ^{xo} γάρ^{c} ἁγιάζω^{vppanms} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἁγιάζω^{vpppnmp} ἐκ^{p} εἷς^{ngms} πᾶς^{anmpn} διά^{p} ὅς^{rrafs} αἰτία^{nafs} οὐ^{xo} ἐπαισχύνομαι^{vipn3s} ἀδελφός^{namp} αὐτός^{rpamp} καλέω^{vnpa}. **v.12** λέγω^{vppanms} ἀπαγγέλλω^{vifa1s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ἐκκλησία^{ngfs} ὑμνέω^{vifa1s} σύ$^{rpa-s}$. **v.13** καί^{c} πάλιν^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vifx1s} πείθω^{vpxanms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} πάλιν^{bo} ἰδού^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpn-s}$ καί^{c} ὁ^{dnnp} παιδίον^{nnnp} ὅς^{rranp} ἐγώ$^{rpd-s}$ δίδωμι^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}.

τὸς παραπλησίως μετέσχεν τῶν αὐτῶν ἵνα διὰ τοῦ θανάτου
καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου τοῦτ ἔστιν
15 τὸν διάβολον. καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θανάτου
16 διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. οὐ γὰρ δήπου
ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραὰμ ἐπιλαμ-
17 βάνεται. ὅθεν ὤφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιω-
θῆναι ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς
18 τὸν θεόν εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι τὰς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. ἐν ᾧ
γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθείς δύναται τοῖς πειραζομένοις
βοηθῆσαι.

3 Ὅθεν ἀδελφοὶ ἅγιοι κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι κατα-
νοήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν
2 Ἰησοῦν Χριστόν. πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν ὡς καὶ
3 Μωϋσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. πλείονος γὰρ δόξης οὗ-
τος παρὰ Μωϋσῆν ἠξίωται καθ ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ
4 οἴκου ὁ κατασκευάσας αὐτόν, πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευ-
5 άζεται ὑπό τινος ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας θεός. καὶ
Μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ὡς θεράπων εἰς
6 μαρτύριον τῶν λαληθησομένων. Χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ
τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς ἐάνπερ τὴν παρ-
ρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν

---

v.14 ἐπεί^{c} οὖν^{c} ὁ^{dnnp} παιδίον^{nnnp} κοινωνέω^{vixa3s} σάρξ^{ngfs} καί^{c} αἷμα^{ngns} καί^{c} αὐτός^{rpnms} παραπλησίως^{bo} μετέχω^{viaa3s} ὁ^{dgnp} αὐτός^{rpgnp} ἵνα^{c} διά^{p} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} καταργέω^{vsaa3s} ὁ^{dams} ὁ^{dans} κράτος^{nans} ἔχω^{vppaams} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dams} διάβολος^{aamsn}. **v.15** καί^{c} ἀπαλλάσσω^{vsaa3s} οὗτος^{rdamp} ὅσος^{rcnmp} φόβος^{ndms} θάνατος^{ngms} διά^{p} πᾶς^{agmsn} ὁ^{dgms} ζάω^{vnpa} ἔνοχος^{anmpn} εἰμί^{viix3p} δουλεία^{ngfs}. **v.16** οὐ^{xo} γάρ^{c} δήπου^{bo} ἄγγελος^{ngmp} ἐπιλαμβάνομαι^{vipn3s} ἀλλά^{c} σπέρμα^{ngns} Ἀβραάμ^{tp} ἐπιλαμβάνομαι^{vipn3s}. **v.17** ὅθεν^{bo} ὀφείλω^{viia3s} κατά^{p} πᾶς^{aanpn} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} ὁμοιόω^{vnap} ἵνα^{c} ἐλεήμων^{anmsn} γίνομαι^{vsad3s} καί^{c} πιστός^{anmsn} ἀρχιερεύς^{nnms} ὁ^{danp} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἱλάσκομαι^{vnpp} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ὁ^{dgms} λαός^{ngms}. **v.18** ἐν^{p} ὅς^{rrdns} γάρ^{c} πάσχω^{vixa3s} αὐτός^{rpnms} πειράζω^{vpapnms} δύναμαι^{vipn3s} ὁ^{ddmp} πειράζω^{vpppdmp} βοηθέω^{vnaa}. **3. v.1** ὅθεν^{bo} ἀδελφός^{nvmp} ἅγιος^{avmpn} κλῆσις^{ngfs} ἐπουράνιος^{agfsn} μέτοχος^{anmpn} κατανοέω^{vdaa2p} ὁ^{dams} ἀπόστολος^{nams} καί^{c} ἀρχιερεύς^{nams} ὁ^{dgfs} ὁμολογία^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams}. **v.2** πιστός^{aamsn} εἰμί^{vppxams} ὁ^{ddms} ποιέω^{vpaadms} αὐτός^{rpams} ὡς^{bo} καί^{c} Μωϋσῆς^{nnms} ἐν^{p} ὅλος^{admsn} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.3** πολύς^{agfsc} γάρ^{c} δόξα^{ngfs} οὗτος^{rdnms} παρά^{p} Μωϋσῆς^{nams} ἀξιόω^{vixp3s} κατά^{p} ὅσος^{rcans} πολύς^{aafsc} τιμή^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dgms} οἶκος^{ngms} ὁ^{dnms} κατασκευάζω^{vpaanms} αὐτός^{rpams}. **v.4** πᾶς^{anmsn} γάρ^{c} οἶκος^{nnms} κατασκευάζω^{vipp3s} ὑπό^{p} τι-σ-ριγμσ ὁ^{dnms} δέ^{c} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} κατασκευάζω^{vpaanms} θεός^{nnms}. **v.5** καί^{c} Μωϋσῆς^{nnms} μέν^{xo} πιστός^{anmsn} ἐν^{p} ὅλος^{admsn} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} αὐτός^{rpgms} ὡς^{bo} θεράπων^{nnms} εἰς^{p} μαρτύριον^{nans} ὁ^{dgnp} λαλέω^{vpfpgnp}.

κατάσχωμεν. Διό καθὼς λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον Σήμε- 7
ρον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε. μὴ σκληρύνητε τὰς 8
καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ κατὰ τὴν ἡμέραν
τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ. οὗ ἐπείρασαν με οἱ πατέρες 9
ὑμῶν ἐδοκιμασάν με, καὶ εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα
ἔτη, διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, καὶ εἶπον Ἀεὶ πλα- 10
νῶνται τῇ καρδίᾳ αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου.
ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατά- 11
παυσίν μου. Βλέπετε ἀδελφοί μήποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν 12
καρδία πονηρὰ ἀπιστίας ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ θεοῦ ζῶντος.
ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ ἑκάστην ἡμέραν ἄχρις οὗ 13
τὸ Σήμερον καλεῖται ἵνα μὴ σκληρυνθῇ ἐξ ὑμῶν τις ἀπάτῃ
τῆς ἁμαρτίας. μέτοχοι γὰρ γεγόναμεν τοῦ Χριστοῦ ἐάν- 14
περ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κα-
τάσχωμεν. ἐν τῷ λέγεσθαι Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ 15
ἀκούσητε Μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ πα-
ραπικρασμῷ. τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπίκραναν ἀλλ οὐ 16
πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως. τίσιν δὲ 17
προσώχθισεν τεσσαράκοντα ἔτη οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν ὧν

---

v.6 Χριστόςnnms δέc ὡςbo υἱόςnnms ἐπίp ὁdams οἴκοςnams αὐτόςrpgms ὅςrrgms οἶκοςnnms εἰμίvipx1p ἐγώrpn-p ἐάνπερqo ὁdafs παρρησίαnafs καίc ὁdans καύχημαnans ὁdgfs ἐλπίςngfs μέχριbo τέλοςngns βέβαιοςaafsn κατέχωvsaa1p. **v.7** διόc καθώςbo λέγωvipa3s ὁdnns πνεῦμαnnns ὁdnns ἅγιοςannsn σήμερονbo ἐάνqo ὁdgfs φωνήngfs αὐτόςrpgms ἀκούωvsaa2p. **v.8** μήxo σκληρύνωvspa2p ὁdafp καρδίαnafp σύrpg-p ὡςbo ἐνp ὁddms παραπικρασμόςndms κατάp ὁdafs ἡμέραnafs ὁdgms πειρασμόςngms ἐνp ὁddfs ἐρημοςadfsn. **v.9** ὅςbo πειράζωviaa3p ἐγώrpa-s ὁdnmp πατήρnnmp σύrpg-p δοκιμάζωviaa3p ἐγώrpa-s καίc ὁράωviaa3p ὁdanp ἔργονnanp ἐγώrpg-s τεσσεράκονταtn ἔτοςnanp. **v.10** διόc προσοχθίζωviaa1s ὁddfs γενεάndfs ἐκεῖνοςrddfs καίc λέγωviaa1s ἀεὶbo πλανάωvipp3p ὁddfs καρδίαndfs αὐτόςrpnmp δέc οὐxo γινώσκωviaa3p ὁdafp ὁδόςnafp ἐγώrpg-s. **v.11** ὡςbo ὀμνύωviaa1s ἐνp ὁddfs ὀργήndfs ἐγώrpg-s εἰqo εἰσέρχομαιvifd3p εἰςp ὁdafs κατάπαυσιςnafs ἐγώrpg-s. **v.12** βλέπωvdpa2p ἀδελφόςnvmp μήποτεbo εἰμίvifx3s ἐνp τι-
-σριδμσ σύrpg-p καρδίαnnfs πονηρόςanfsn ἀπιστίαngfs ἐνp ὁddms ἀφίστημιvnaa ἀπόp θεόςngms ζάωvppagms. **v.13** ἀλλάc παρακαλέωvdpa2p ἑαυτοῦrxamp κατάp ἕκαστοςaafsn ἡμέραnafs ἄχριp ὅςbo ὁdans σήμερονbo καλέωvipp3s ἵναc μήxo σκληρύνωvsap3s ἐκp σύrpg-p τι-σρινμσ ἀπάτῃndfs ὁdgfs ἁμαρτίαngfs. **v.14** μέτοχοςanmpn γάρc γίνομαιvixa1p ὁdgms Χριστόςngms ἐάνπερqo ὁdafs ἀρχήnafs ὁdgfs ὑπόστασιςngfs μέχριbo τέλοςngns βέβαιοςaafsn κατέχωvsaa1p. **v.15** ἐνp ὁddms λέγωvnpp σήμερονbo ἐάνqo ὁdgfs φωνήngfs αὐτόςrpgms ἀκούωvsaa2p μήxo σκληρύνωvspa2p ὁdafp καρδίαnafp σύrpg-p ὡςbo ἐνp ὁddms παραπικρασμόςndms. **v.16** τίςrinmp γάρc ἀκούωvpaanmp παραπικραίνωviaa3p ἀλλάc οὐxo πᾶςanmpn ὁdnmp ἐξέρχομαιvpaanmp ἐκp Αἴγυπτοςngfs διάp Μωϋσῆςngms.

18 τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ. τίσιν δὲ ὤμοσεν μὴ εἰσελεύ-
σεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν.
19 καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι᾽ ἀπιστίαν.

4 Φοβηθῶμεν οὖν μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσ-
ελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερη-
2 κέναι. καὶ γάρ ἐσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ κἀκεῖνοι,
ἀλλ οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ συγκε-
3 κραμένους τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς
τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες καθὼς εἴρηκεν Ὡς ὤμοσα
ἐν τῇ ὀργῇ μου Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου
4 καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γενηθέντων. εἴ-
ρηκεν γάρ που περὶ τῆς ἑβδόμης οὕτως Καὶ κατέπαυσεν ὁ
θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ.
5 καὶ ἐν τούτῳ πάλιν Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν
6 μου. ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν καὶ
οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι᾽ ἀπείθειαν.
7 πάλιν τινὰ ὁρίζει ἡμέραν Σήμερον ἐν Δαυὶδ λέγων μετὰ
τοσοῦτον χρόνον καθὼς εἴρηται, Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς
8 αὐτοῦ ἀκούσητε μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν. εἰ
γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει

---

v.17 τίς^{rqdmp} δέ^{c} προσοχθίζω^{viaa3s} τεσσεράκοντα^{tn} ἔτος^{nanp} οὐχί^{xo} ὁ^{ddmp} ἁμαρτάνω^{vpaadmp} ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnnp} κῶλον^{nnnp} πίπτω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn}. **v.18** τίς^{rqdmp} δέ^{c} ὀμνύω^{viaa3s} μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vnfd} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} αὐτός^{rpgms} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{ddmp} ἀπειθέω^{vpaadmp}. **v.19** καί^{c} βλέπω^{vipa1p} ὅτι^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{viao3p} εἰσέρχομαι^{vnaa} διά^{p} ἀπιστία^{nafs}. **4. v.1** φοβέομαι^{vsao1p} οὖν^{c} μήποτε^{bo} καταλείπω^{vpppgfs} ἐπαγγελία^{ngfs} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} αὐτός^{rpgms} δοκέω^{vspa3s} τι-σρινμσ ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ὑστερέω^{vnxa}. **v.2** καί^{c} γάρ^{c} εἰμί^{vipx1p} εὐαγγελίζω^{vpxpnmp} καθάπερ^{bo} κἀκεῖνος^{rdnmp} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} ὠφελέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgfs} ἀκοή^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdamp} μή^{xo} συγκεράννυμι^{vpxpnms} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ὁ^{ddmp} ἀκούω^{vpaadmp}. **v.3** εἰσέρχομαι^{vipn1p} γάρ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} ὁ^{dnmp} πιστεύω^{vpaanmp} καθώς^{bo} λέγω^{vixa3s} ὡς^{bo} ὀμνύω^{viaa1s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὀργή^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰ^{qo} εἰσέρχομαι^{vifd3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ καίτοι^{c} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} ἀπό^{p} καταβολή^{ngfs} κόσμος^{ngms} γίνομαι^{vpaognp}. **v.4** λέγω^{vixa3s} γάρ^{c} πού^{xo} περί^{p} ὁ^{dgfs} ἕβδομος^{agfsn} οὕτω^{bo} καί^{c} καταπαύω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἕβδομος^{adfsn} ἀπό^{p} πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} αὐτός^{rpgms}. **v.5** καί^{c} ἐν^{p} οὗτος^{rddms} πάλιν^{bo} εἰ^{qo} εἰσέρχομαι^{vifd3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.6** ἐπεί^{c} οὖν^{c} ἀπολείπω^{vipp3s} τι-σριαμπ εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} αὐτός^{rpafs} καί^{c} ὁ^{dnmp} πρότερος^{bo} εὐαγγελίζω^{vpapnmp} οὐ^{xo} εἰσέρχομαι^{viaa3p} διά^{p} ἀπείθεια^{nafs}. **v.7** πάλιν^{bo} τι-σριαφσ ὁρίζω^{vipa3s} ἡμέρα^{nafs} σήμερον^{bo} ἐν^{p} Δαυίδ^{tp} λέγω^{vppanms} μετά^{p} τοσοῦτος^{rdams} χρόνος^{nams} καθώς^{bo} λέγω^{vixp3s} σήμερον^{bo} ἐάν^{qo} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vsaa2p} μή^{xo} σκληρύνω^{vspa2p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ$^{rpg-p}$.

μετὰ ταῦτα ἡμέρας. ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ 9
τοῦ θεοῦ. ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ 10
αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ὥσπερ ἀπὸ τῶν
ἰδίων ὁ θεός. σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν 11
κατάπαυσιν ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς
ἀπειθείας. Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἐνεργὴς καὶ το- 12
μώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καὶ διϊκνούμενος
ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος ἁρμῶν τέ καὶ μυ-
ελῶν καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας, καὶ 13
οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανὴς ἐνώπιον αὐτοῦ πάντα δὲ γυμνὰ
καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ
λόγος. Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς 14
οὐρανούς Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ κρατῶμεν τῆς ὁμολο-
γίας. οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆσαι 15
ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν πεπειραμένον δὲ κατὰ πάντα καθ ὁ-
μοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρ- 16
ρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος ἵνα λάβωμεν ἔλεον, καὶ χάριν
εὕρωμεν εἰς εὔκαιρον βοήθειαν.

Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ **5**
ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν θεόν ἵνα προσφέρῃ δῶ-

---

v.8 εἰ[qo] γάρ[c] αὐτός[rpamp] Ἰησοῦς[nnms] καταπαύω[viaa3s] οὐ[xo] ἄν[xo] περί[p] ἄλλος[agfsn] λαλέω[viia3s] μετά[p] οὗτος[rdanp] ἡμέρα[ngfs]. **v.9** ἄρα[xo] ἀπολείπω[vipp3s] σαββατισμός[nnms] ὁ[ddms] λαός[ndms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.10** ὁ[dnms] γάρ[c] εἰσέρχομαι[vpaanms] εἰς[p] ὁ[dafs] κατάπαυσις[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] αὐτός[rpnms] καταπαύω[viaa3s] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ἔργον[ngnp] αὐτός[rpgms] ὥσπερ[bo] ἀπό[p] ὁ[dgnp] ἴδιος[agnpn] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.11** σπουδάζω[vsaa1p] οὖν[c] εἰσέρχομαι[vnaa] εἰς[p] ἐκεῖνος[rdafs] ὁ[dafs] κατάπαυσις[nafs] ἵνα[c] μή[xo] ἐν[p] ὁ[ddns] αὐτός[rpdns] τι-σρινμσ ὑπόδειγμα[ndns] πίπτω[vsaa3s] ὁ[dgfs] ἀπείθεια[ngfs]. **v.12** ζάω[vppanms] γάρ[c] ὁ[dnms] λόγος[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἐνεργής[anmsn] καί[c] τομός[anmsc] ὑπέρ[p] πᾶς[aafsn] μάχαιρα[nafs] δίστομος[aafsn] καί[c] διϊκνέομαι[vppnnms] ἄχρι[p] μερισμός[ngms] ψυχή[ngfs] τέ[xo] καί[c] πνεῦμα[ngns] ἁρμός[ngmp] τέ[xo] καί[c] μυελός[ngmp] καί[c] κριτικός[anmsn] ἐνθύμησις[ngfp] καί[c] ἔννοια[ngfp] καρδία[ngfs]. **v.13** καί[c] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] κτίσις[nnfs] ἀφανής[anfsn] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgms] πᾶς[annpn] δέ[c] γυμνός[annpn] καί[c] τραχηλίζω[vpxpnnp] ὁ[ddmp] ὀφθαλμός[ndmp] αὐτός[rpgms] πρός[p] ὅς[rrams] ἐγώ[rpd-p] ὁ[dnms] λόγος[nnms]. **v.14** ἔχω[vppanmp] οὖν[c] ἀρχιερεύς[nams] μέγας[aamsn] διέρχομαι[vpxaams] ὁ[damp] οὐρανός[namp] Ἰησοῦς[nams] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] κρατέω[vspa1p] ὁ[dgfs] ὁμολογία[ngfs]. **v.15** οὐ[xo] γάρ[c] ἔχω[vipa1p] ἀρχιερεύς[nams] μή[xo] δύναμαι[vppnams] συμπαθέω[vnaa] ὁ[ddfp] ἀσθένεια[ndfp] ἐγώ[rpg-p] πειράομαι[vpxpams] δέ[c] κατά[p] πᾶς[aanpn] κατά[p] ὁμοιότης[nafs] χωρίς[bo] ἁμαρτία[ngfs]. **v.16** προσέρχομαι[vspn1p] οὖν[c] μετά[p] παρρησία[ngfs] ὁ[ddms] θρόνος[ndms] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ἵνα[c] λαμβάνω[vsaa1p] ἔλεος[nams] καί[c] χάρις[nafs] εὑρίσκω[vsaa1p] εἰς[p] εὔκαιρος[aafsn] βοήθεια[nafs].

2 ρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. μετριοπαθεῖν δυνάμενος
τοῖς ἀγνοοῦσιν καὶ πλανωμένοις ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκειται
3 ἀσθένειαν. καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ
4 οὕτως καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. καὶ
οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμήν ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ
5 τοῦ θεοῦ καθάπερ καὶ Ἀαρών. Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ
ἑαυτὸν ἐδόξασεν γενηθῆναι ἀρχιερέα ἀλλ ὁ λαλήσας πρὸς
6 αὐτόν Υἱός μου εἶ σύ ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε, καθὼς
καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν
7 Μελχισέδεκ. ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις
τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῴζειν αὐτὸν ἐκ θανά-
του μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας καὶ
8 εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας. καίπερ ὢν υἱὸς ἔμαθεν
9 ἀφ ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοήν. καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο τοῖς
10 ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου. προσ-
αγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχι-
11 σέδεκ. Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος
12 λέγειν ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. καὶ γὰρ ὀφεί-
λοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον πάλιν χρείαν ἔχετε
τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων
τοῦ θεοῦ καὶ γεγόνατε χρείαν ἔχοντες γάλακτος καὶ οὐ στε-

---

5. **v.1** πᾶς^{anmsn} γάρ^{c} ἀρχιερεύς^{nnms} ἐκ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} λαμβάνω^{vpppnms} ὑπέρ^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} καθίστημι^{vipp3s} ὁ^{danp} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἵνα^{c} προσφέρω^{vspa3s} δῶρον^{nanp} τέ^{xo} καί^{c} θυσία^{nafp} ὑπέρ^{p} ἁμαρτία^{ngfp}. **v.2** μετριοπαθέω^{vnpa} δύναμαι^{vppnnms} ὁ^{ddmp} ἀγνοέω^{vppadmp} καί^{c} πλανάω^{vpppdmp} ἐπεί^{c} καί^{c} αὐτός^{rpnms} περίκειμαι^{vipn3s} ἀσθένεια^{nafs}. **v.3** καί^{c} διά^{p} οὗτος^{rdafs} ὀφείλω^{vipa3s} καθώς^{bo} περί^{p} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} οὕτω^{bo} καί^{c} περί^{p} ἑαυτοῦ^{rxgms} προσφέρω^{vnpa} ὑπέρ^{p} ἁμαρτία^{ngfp}. **v.4** καί^{c} οὐ^{xo} ἑαυτοῦ^{rxdms} τι-σρινμσ λαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dafs} τιμή^{nafs} ἀλλά^{c} καλέω^{vpppnms} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καθάπερ^{bo} καί^{c} Ἀαρών^{tp}. **v.5** οὕτω^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} οὐ^{xo} ἑαυτοῦ^{rxams} δοξάζω^{viaa3s} γίνομαι^{vnao} ἀρχιερεύς^{nams} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} λαλέω^{vpaanms} πρός^{p} αὐτός^{rpams} υἱός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx2s} σύ$^{rpn-s}$ ἐγώ$^{rpn-s}$ σήμερον^{bo} γεννάω^{vixa1s} σύ$^{rpa-s}$. **v.6** καθώς^{bo} καί^{c} ἐν^{p} ἕτερος^{admsn} λέγω^{vipa3s} σύ$^{rpn-s}$ ἱερεύς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} κατά^{p} ὁ^{dafs} τάξις^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp}. **v.7** ὅς^{rrnms} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} δέησις^{nafp} τέ^{xo} καί^{c} ἱκετηρία^{nafp} πρός^{p} ὁ^{dams} δύναμαι^{vppnams} σῴζω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} θάνατος^{ngms} μετά^{p} κραυγή^{ngfs} ἰσχυρός^{agfsn} καί^{c} δάκρυον^{ngnp} προσφέρω^{vpaanms} καί^{c} εἰσακούω^{vpapnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} εὐλάβεια^{ngfs}. **v.8** καίπερ^{c} εἰμί^{vppxnms} υἱός^{nnms} μανθάνω^{viaa3s} ἀπό^{p} ὅς^{rrgnp} πάσχω^{viaa3s} ὁ^{dafs} ὑπακοή^{nafs}. **v.9** καί^{c} τελειόω^{vpapnms} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{ddmp} ὑπακούω^{vppadmp} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{admpn} αἴτιος^{anmsn} σωτηρία^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn}. **v.10** προσαγορεύω^{vpapnms} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀρχιερεύς^{nnms} κατά^{p} ὁ^{dafs} τάξις^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp}. **v.11** περί^{p} ὅς^{rrgms} πολύς^{anmsn} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} καί^{c} δυσερμήνευτος^{anmsn} λέγω^{vnpa} ἐπεί^{c} νωθρός^{anmpn} γίνομαι^{vixa2p} ὁ^{ddfp} ἀκοή^{ndfp}.

ρεᾶς τροφῆς. πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου 13
δικαιοσύνης νήπιος γάρ ἐστιν, τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ 14
τροφή τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόν-
των πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν **6**
τελειότητα φερώμεθα μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι
μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν. βαπτι- 2
σμῶν διδαχῆς ἐπιθέσεώς τε χειρῶν ἀναστάσεώς τε νεκρῶν
καὶ κρίματος αἰωνίου. καὶ τοῦτο ποιήσωμεν ἐάνπερ ἐπι- 3
τρέπῃ ὁ θεός. Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας γευ- 4
σαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γε-
νηθέντας πνεύματος ἁγίου. καὶ καλὸν γευσαμένους θεοῦ 5
ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος. καὶ παραπεσόντας 6
πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς
τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. γῆ γὰρ ἡ πι- 7
οῦσα τὸν ἐπ αὐτῆς πολλάκις ἐρχόμενον ὑετόν καὶ τίκτουσα
βοτάνην εὔθετον ἐκείνοις δι᾽ οὓς καὶ γεωργεῖται μεταλαμ-
βάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ 8
τριβόλους ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς ἧς τὸ τέλος εἰς καῦ-
σιν. Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν ἀγαπητοί τὰ κρείσσονα καὶ 9

---

v.12 καί^{c} γάρ^{c} ὀφείλω^{vppanmp} εἰμί^{vnpx} διδάσκαλος^{nnmp} διά^{p} ὁ^{dams} χρόνος^{nams} πάλιν^{bo} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa2p} ὁ^{dgms} διδάσκω^{vnpa} σύ$^{rpa-p}$ τι-σρχννπ ὁ^{dnnp} στοιχεῖον^{nnnp} ὁ^{dgfs} ἀρχή^{ngfs} ὁ^{dgnp} λόγιον^{ngnp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} γίνομαι^{vixa2p} χρεία^{nafs} ἔχω^{vppanmp} γάλα^{ngns} καί^{c} οὐ^{xo} στερεός^{agfsn} τροφή^{ngfs}. **v.13** πᾶς^{anmsn} γάρ^{c} ὁ^{dnms} μετέχω^{vppanms} γάλα^{ngns} ἄπειρος^{anmsn} λόγος^{ngms} δικαιοσύνη^{ngfs} νήπιος^{anmsn} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s}. **v.14** τέλειος^{agmpn} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} στερεός^{anfsn} τροφή^{nnfs} ὁ^{dgmp} διά^{p} ὁ^{dafs} ἕξις^{nafs} ὁ^{danp} αἰσθητήριον^{nanp} γυμνάζω^{vpxpanp} ἔχω^{vppagmp} πρός^{p} διάκρισις^{nafs} καλός^{agnsn} τέ^{xo} καί^{c} κακός^{agnsn}. **6. v.1** διό^{c} ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ^{dams} ὁ^{dgfs} ἀρχή^{ngfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} λόγος^{nams} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} τελειότης^{nafs} φέρω^{vspp1p} μή^{xo} πάλιν^{bo} θεμέλιος^{nams} καταβάλλω^{vppmnmp} μετάνοια^{ngfs} ἀπό^{p} νεκρός^{agnpn} ἔργον^{ngnp} καί^{c} πίστις^{ngfs} ἐπί^{p} θεός^{nams}. **v.2** βαπτισμός^{ngmp} διδαχή^{ngfs} ἐπίθεσις^{ngfs} τέ^{xo} χείρ^{ngfp} ἀνάστασις^{ngfs} τέ^{xo} νεκρός^{agmpn} καί^{c} κρίμα^{ngns} αἰώνιος^{agnsn}. **v.3** καί^{c} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vsaa1p} ἐάνπερ^{qo} ἐπιτρέπω^{vspa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.4** ἀδύνατος^{annsn} γάρ^{c} ὁ^{damp} ἅπαξ^{bo} φωτίζω^{vpapamp} γεύομαι^{vpadamp} τέ^{xo} ὁ^{dgfs} δωρεά^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐπουράνιος^{agfsn} καί^{c} μέτοχος^{aampn} γίνομαι^{vpaoamp} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}. **v.5** καί^{c} καλός^{aansn} γεύομαι^{vpadamp} θεός^{ngms} ῥῆμα^{nans} δύναμις^{nafp} τέ^{xo} μέλλω^{vppagms} αἰών^{ngms}. **v.6** καί^{c} παραπίπτω^{vpaaamp} πάλιν^{bo} ἀνακαινίζω^{vnpa} εἰς^{p} μετάνοια^{nafs} ἀνασταυρόω^{vppaamp} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} παραδειγματίζω^{vppaamp}. **v.7** γῆ^{nnfs} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} πίνω^{vpaanfs} ὁ^{dams} ἐπί^{p} αὐτός^{rpgfs} πολλάκις^{bo} ἔρχομαι^{vppnams} ὑετός^{nams} καί^{c} τίκτω^{vppanfs} βοτάνη^{nafs} εὔθετος^{aafsn} ἐκεῖνος^{rddmp} διά^{p} ὅς^{rramp} καί^{c} γεωργέω^{vipp3s} μεταλαμβάνω^{vipa3s} εὐλογία^{ngfs} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.8** ἐκφέρω^{vppanfs} δέ^{c} ἄκανθα^{nafp} καί^{c} τρίβολος^{namp} ἀδόκιμος^{anmsn} καί^{c} κατάρα^{ngfs} ἐγγύς^{bo} ὅς^{rrgfs} ὁ^{dnns} τέλος^{nnns} εἰς^{p} καῦσις^{nafs}.

10 ἐχόμενα σωτηρίας εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. οὐ γὰρ ἄδικος
ὁ θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγά-
πης ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ διακονήσαντες τοῖς
11 ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν
τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν
12 τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους. ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε μιμηταὶ
δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς
13 ἐπαγγελίας. Τῷ γὰρ Ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ θεός ἐπεὶ
κατ οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὀμόσαι ὤμοσεν καθ ἑαυτοῦ.
14 λέγων˜ Ἢ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πλη-
15 θυνῶ σε, καὶ οὕτως μακροθυμήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγ-
16 γελίας. ἄνθρωποι μεν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύουσιν
καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος,
17 ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κλη-
ρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ
18 ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ. ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων
ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι θεόν ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχω-
μεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπίδος,
19 ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν
20 καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος. ὅ-

---

v.9 πείθω^{vixp1p} δέ^{c} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$ ἀγαπητός^{avmpn} ὁ^{danp} κρείττων^{aanpn} καί^{c} ἔχω^{vpppanp} σωτηρία^{ngfs} εἰ^{qo} καί^{c} οὕτω^{bo} λαλέω^{vipa1p}. **v.10** οὐ^{xo} γάρ^{c} ἄδικος^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐπιλανθάνομαι^{vnad} ὁ^{dgns} ἔργον^{ngns} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} ὁ^{dgms} κόπος^{ngms} ὁ^{dgfs} ἀγάπη^{ngfs} ὅς^{rrgfs} ἐνδείκνυμι^{viam2p} εἰς^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms} διακονέω^{vpaanmp} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} καί^{c} διακονέω^{vppanmp}. **v.11** ἐπιθυμέω^{vipa1p} δέ^{c} ἕκαστος^{aamsn} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dafs} αὐτός^{rpafs} ἐνδείκνυμι^{vnpm} σπουδή^{nafs} πρός^{p} ὁ^{dafs} πληροφορία^{nafs} ὁ^{dgfs} ἐλπίς^{ngfs} ἄχρι^{p} τέλος^{ngns}. **v.12** ἵνα^{c} μή^{xo} νωθρός^{anmpn} γίνομαι^{vsad2p} μιμητής^{nnmp} δέ^{c} ὁ^{dgmp} διά^{p} πίστις^{ngfs} καί^{c} μακροθυμία^{ngfs} κληρονομέω^{vppagmp} ὁ^{dafp} ἐπαγγελία^{nafp}. **v.13** ὁ^{ddms} γάρ^{c} Ἀβραάμ^{tp} ἐπαγγέλλομαι^{vpadnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐπεί^{c} κατά^{p} οὐδείς^{agmsn} ἔχω^{viia3s} μέγας^{agmsc} ὀμνύω^{vnaa} ὀμνύω^{viaa3s} κατά^{p} ἑαυτοῦ^{rxgms}. **v.14** λέγω^{vppanms} ἤ^{xo} μήν^{xo} εὐλογέω^{vppanms} εὐλογέω^{vifa1s} σύ$^{rpa-s}$ καί^{c} πληθύνω^{vppanms} πληθύνω^{vifa1s} σύ$^{rpa-s}$. **v.15** καί^{c} οὕτω^{bo} μακροθυμέω^{vpaanms} ἐπιτυγχάνω^{viaa3s} ὁ^{dgfs} ἐπαγγελία^{ngfs}. **v.16** ἄνθρωπος^{nnmp} μέν^{xo} γάρ^{c} κατά^{p} ὁ^{dgms} μέγας^{agmsc} ὀμνύω^{vipa3p} καί^{c} πᾶς^{agfsn} αὐτός^{rpdmp} ἀντιλογία^{ngfs} πέρας^{nnns} εἰς^{p} βεβαίωσις^{nafs} ὁ^{dnms} ὅρκος^{nnms}. **v.17** ἐν^{p} ὅς^{rrdms} περισσός^{annsc} βούλομαι^{vppnnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐπιδείκνυμι^{vnaa} ὁ^{ddmp} κληρονόμος^{ndmp} ὁ^{dgfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ὁ^{dans} ἀμετάθετος^{aansn} ὁ^{dgfs} βουλή^{ngfs} αὐτός^{rpgms} μεσιτεύω^{viaa3s} ὅρκος^{ndms}. **v.18** ἵνα^{c} διά^{p} δύο^{tn} πρᾶγμα^{ngnp} ἀμετάθετος^{agnpn} ἐν^{p} ὅς^{rrdnp} ἀδύνατος^{annsn} ψεύδομαι^{vnad} θεός^{nams} ἰσχυρός^{aafsn} παράκλησις^{nafs} ἔχω^{vspa1p} ὁ^{dnmp} καταφεύγω^{vpaanmp} κρατέω^{vnaa} ὁ^{dgfs} πρόκειμαι^{vppngfs} ἐλπίς^{ngfs}. **v.19** ὅς^{rrafs} ὡς^{bo} ἄγκυρα^{nafs} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dgfs} ψυχή^{ngfs} ἀσφαλής^{aafsn} τέ^{xo} καί^{c} βέβαιος^{aafsn} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vppnafs} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἐσώτερος^{aansn} ὁ^{dgns} καταπέτασμα^{ngns}.

που πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς κατὰ τὴν τάξιν
Μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ βασιλεὺς Σαλήμ ἱερεὺς τοῦ θε-
οῦ τοῦ ὑψίστου ὁ συναντήσας Ἀβραὰμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ 2
τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων καὶ εὐλογήσας αὐτόν. ᾧ καὶ δε-
κάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ πρῶτον μὲν ἑρμηνευό-
μενος βασιλεὺς δικαιοσύνης ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ
ὅ ἐστιν βασιλεὺς εἰρήνης. ἀπάτωρ ἀμήτωρ ἀγενεαλόγητος 3
μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων ἀφωμοιωμένος
δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. Θεωρεῖτε 4
δὲ πηλίκος οὗτος ᾧ καὶ δεκάτην Ἀβραὰμ ἔδωκεν ἐκ τῶν
ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευὶ 5
τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν
τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον τοῦτ ἔστιν τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν
καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ, ὁ δὲ μὴ γε- 6
νεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν τὸν Ἀβραάμ καὶ τὸν
ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. χωρὶς δὲ πάσης ἀντι- 7
λογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. καὶ ὧδε 8
μὲν δεκάτας ἀποθνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν ἐκεῖ
δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν διὰ Ἀβραὰμ 9

---

v.20 ὅπου^{bo} πρόδρομος^{anmsn} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}p}$ εἰσέρχομαι^{viaa3s} Ἰησοῦς^{nnms} κατά^{p} ὁ^{dafs} τάξις^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp} ἀρχιερεύς^{nnms} γίνομαι^{vpadnms} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams}. **7. v.1** οὗτος^{rdnms} γάρ^{c} ὁ^{dnms} Μελχισέδεκ^{tp} βασιλεύς^{nnms} Σαλήμ^{tp} ἱερεύς^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ὕψιστος^{agmsn} ὁ^{dnms} συναντάω^{vpaanms} Ἀβραάμ^{tp} ὑποστρέφω^{vppadms} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} κοπή^{ngfs} ὁ^{dgmp} βασιλεύς^{ngmp} καί^{c} εὐλογέω^{vpaanms} αὐτός^{rpams}. **v.2** ὅς^{rrdms} καί^{c} δέκατος^{aafsn} ἀπό^{p} πᾶς^{agnpn} μερίζω^{viaa3s} Ἀβραάμ^{tp} πρῶτος^{bo} μέν^{xo} ἑρμηνεύω^{vpppnms} βασιλεύς^{nnms} δικαιοσύνη^{ngfs} ἔπειτα^{bo} δέ^{c} καί^{c} βασιλεύς^{nnms} Σαλήμ^{tp} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} βασιλεύς^{nnms} εἰρήνη^{ngfs}. **v.3** ἀπάτωρ^{anmsn} ἀμήτωρ^{anmsn} ἀγενεαλόγητος^{anmsn} μήτε^{c} ἀρχή^{nafs} ἡμέρα^{ngfp} μήτε^{c} ζωή^{ngfs} τέλος^{nans} ἔχω^{vppanms} ἀφομοιόω^{vpxpnms} δέ^{c} ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μένω^{vipa3s} ἱερεύς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dans} διηνεκής^{aansn}. **v.4** θεωρέω^{vdpa2p} δέ^{c} πηλίκος^{anmsn} οὗτος^{rdnms} ὅς^{rrdms} καί^{c} δέκατος^{aafsn} Ἀβραάμ^{tp} δίδωμι^{viaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ἀκροθίνιον^{ngnp} ὁ^{dnms} πατριάρχης^{nnms}. **v.5** καί^{c} ὁ^{dnmp} μέν^{xo} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} υἱός^{ngmp} Λευί^{tp} ὁ^{dafs} ἱερατεία^{nafs} λαμβάνω^{vppanmp} ἐντολή^{nafs} ἔχω^{vipa3p} ἀποδεκατόω^{vnpa} ὁ^{dams} λαός^{nams} κατά^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} αὐτός^{rpgmp} καίπερ^{c} ἐξέρχομαι^{vpxaamp} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ὀσφύς^{ngfs} Ἀβραάμ^{tp}. **v.6** ὁ^{dnms} δέ^{c} μή^{xo} γενεαλογέω^{vpppnms} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgmp} δεκατόω^{vixa3s} ὁ^{dams} Ἀβραάμ^{tp} καί^{c} ὁ^{dams} ἔχω^{vppaams} ὁ^{dafp} ἐπαγγελία^{nafp} εὐλογέω^{vixa3s}. **v.7** χωρίς^{bo} δέ^{c} πᾶς^{agfsn} ἀντιλογία^{ngfs} ὁ^{dnns} ἐλάσσων^{annsn} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} κρείττων^{agmsn} εὐλογέω^{vipp3s}. **v.8** καί^{c} ὧδε^{bo} μέν^{xo} δέκατος^{aafpn} ἀποθνῄσκω^{vppanmp} ἄνθρωπος^{nnmp} λαμβάνω^{vipa3p} ἐκεῖ^{bo} δέ^{c} μαρτυρέω^{vpppnms} ὅτι^{c} ζάω^{vipa3s}.

καὶ Λευὶ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτωται, ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ Μελχισέδεκ. Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν ὁ λαὸς γὰρ ἐπ αὐτῇ νενομοθέτητο, τίς ἔτι χρεία κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι. μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. ἐφ ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα φυλῆς ἑτέρας μετέσχηκεν ἀφ ἧς οὐδεὶς προσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ, πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσυνής Μωϋσῆς ἐλάλησεν. καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισέδεκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος. ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίκης γέγονεν ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. μαρτυρεῖ γὰρ ὅτι Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. ἀθέτησις μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ ἀνωφελές. οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος δι᾽ ἧς ἐγγίζομεν τῷ θεῷ. Καὶ καθ ὅσον οὐ χωρὶς ὁρκωμοσίας, οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὁρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονότες. ὁ δὲ μετὰ ὁρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν, Ὤμοσεν κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται, Σὺ

---

v.9 καί[c] ὡς[bo] ἔπος[nans] λέγω[vnaa] διά[p] Ἀβραάμ[tp] καί[c] Λευί[tp] ὁ[dnms] δέκατος[aafpn] λαμβάνω[vppanms] δεκατόω[vixp3s]. **v.10** ἔτι[bo] γάρ[c] ἐν[p] ὁ[ddfs] ὀσφύς[ndfs] ὁ[dgms] πατήρ[ngms] εἰμί[viix3s] ὅτε[bo] συναντάω[viaa3s] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] Μελχισέδεκ[tp]. **v.11** εἰ[qo] μέν[xo] οὖν[c] τελείωσις[nnfs] διά[p] ὁ[dgfs] Λευιτικός[agfsn] ἱερωσύνη[ngfs] εἰμί[viix3s] ὁ[dnms] λαός[nnms] γάρ[c] ἐπί[p] αὐτός[rpdfs] νομοθετέω[viyp3s] τίς[rqnfs] ἔτι[bo] χρεία[nnfs] κατά[p] ὁ[dafs] τάξις[nafs] Μελχισέδεκ[tp] ἕτερος[aamsn] ἀνίστημι[vnpm] ἱερεύς[nams] καί[c] οὐ[xo] κατά[p] ὁ[dafs] τάξις[nafs] Ἀαρών[tp] λέγω[vnpp]. **v.12** μετατίθημι[vpppgfs] γάρ[c] ὁ[dgfs] ἱερωσύνη[ngfs] ἐκ[p] ἀνάγκη[ngfs] καί[c] νόμος[ngms] μετάθεσις[nnfs] γίνομαι[vipn3s]. **v.13** ἐπί[p] ὅς[rrams] γάρ[c] λέγω[vipp3s] οὗτος[rdnnp] φυλή[ngfs] ἕτερος[agfsn] μετέχω[vixa3s] ἀπό[p] ὅς[rrgfs] οὐδείς[anfsn] προσέχω[vixa3s] ὁ[ddns] θυσιαστήριον[ndns]. **v.14** πρόδηλος[annsn] γάρ[c] ὅτι[c] ἐκ[p] Ἰούδας[ngms] ἀνατέλλω[vixa3s] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐγώ[rpg-p] εἰς[p] ὅς[rrafs] φυλή[nafs] οὐδείς[aansn] περί[p] ἱερωσύνη[ngfs] Μωϋσῆς[nnms] λαλέω[viaa3s]. **v.15** καί[c] περισσός[annsc] ἔτι[bo] κατάδηλος[annsn] εἰμί[vipx3s] εἰ[qo] κατά[p] ὁ[dafs] ὁμοιότης[nafs] Μελχισέδεκ[tp] ἀνίστημι[vipm3s] ἱερεύς[nnms] ἕτερος[anmsn]. **v.16** ὅς[rrnms] οὐ[xo] κατά[p] νόμος[nams] ἐντολή[ngfs] σαρκικός[agfsn] γίνομαι[vixa3s] ἀλλά[c] κατά[p] δύναμις[nafs] ζωή[ngfs] ἀκατάλυτος[agfsn]. **v.17** μαρτυρέω[vipa3s] γάρ[c] ὅτι[c] σύ[rpn-s] ἱερεύς[nnms] εἰς[p] ὁ[dams] αἰών[nams] κατά[p] ὁ[dafs] τάξις[nafs] Μελχισέδεκ[tp]. **v.18** ἀθέτησις[nnfs] μέν[xo] γάρ[c] γίνομαι[vipn3s] προάγω[vppagfs] ἐντολή[ngfs] διά[p] ὁ[dans] αὐτός[rpgfs] ἀσθενής[aansn] καί[c] ἀνωφελής[aansn]. **v.19** οὐδείς[aansn] γάρ[c] τελειόω[viaa3s] ὁ[dnms] νόμος[nnms] ἐπεισαγωγή[nnfs] δέ[c] κρείττων[agfsn] ἐλπίς[ngfs] διά[p] ὅς[rrgfs] ἐγγίζω[vipa1p] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.20** καί[c] κατά[p] ὅσος[rcans] οὐ[xo] χωρίς[bo] ὁρκωμοσία[ngfs] ὁ[dnmp] μέν[xo] γάρ[c] χωρίς[bo] ὁρκωμοσία[ngfs] εἰμί[vipx3p] ἱερεύς[nnmp] γίνομαι[vpxanmp].

ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. κατὰ τοσοῦτον κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. καὶ οἱ μὲν πλείονές εἰσιν γεγονότες ἱερεῖς διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν, ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην, ὅθεν καὶ σῴζειν εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι᾽ αὐτοῦ τῷ θεῷ πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. Τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεύς ὅσιος ἄκακος ἀμίαντος κεχωρισμένος ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος. ὃς οὐκ ἔχει καθ᾽ ἡμέραν ἀνάγκην ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ, τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας. ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθένειαν ὁ λόγος δὲ τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

8 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς. τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος καὶ οὐκ ἄνθρωπος. πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας κα-

---

v.21 ὁ^{dnms} δέ^{c} μετά^{p} ὁρκωμοσία^{ngfs} διά^{p} ὁ^{dgms} λέγω^{vppagms} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ὀμνύω^{viaa3s} κύριος^{nnms} καί^{c} οὐ^{xo} μεταμέλομαι^{vifo3s} σύ$^{rpn-s}$ ἱερεύς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} κατά^{p} ὁ^{dafs} τάξις^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp}. **v.22** κατά^{p} τοσοῦτος^{rdans} κρείττων^{agfsn} διαθήκη^{ngfs} γίνομαι^{vixa3s} ἔγγυος^{anmsn} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.23** καί^{c} ὁ^{dnmp} μέν^{xo} πολύς^{anmpc} εἰμί^{vipx3p} γίνομαι^{vpxanmp} ἱερεύς^{nnmp} διά^{p} ὁ^{dans} θάνατος^{ndms} κωλύω^{vnpp} παραμένω^{vnpa}. **v.24** ὁ^{dnms} δέ^{c} διά^{p} ὁ^{dans} μένω^{vnpa} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} ἀπαράβατος^{aafsn} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dafs} ἱερωσύνη^{nafs}. **v.25** ὅθεν^{bo} καί^{c} σῴζω^{vnpa} εἰς^{p} ὁ^{dans} παντελής^{aansn} δύναμαι^{vipn3s} ὁ^{damp} προσέρχομαι^{vppnamp} διά^{p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πάντοτε^{bo} ζάω^{vppanms} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἐντυγχάνω^{vnpa} ὑπέρ^{p} αὐτός^{rpgmp}. **v.26** τοιοῦτος^{rdnms} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpd-p}$ πρέπω^{viia3s} ἀρχιερεύς^{nnms} ὅσιος^{anmsn} ἄκακος^{anmsn} ἀμίαντος^{anmsn} χωρίζω^{vpxpnms} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} ἁμαρτωλός^{agmpn} καί^{c} ὑψηλός^{anmsc} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} γίνομαι^{vpadnms}. **v.27** ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} κατά^{p} ἡμέρα^{nafs} ἀνάγκη^{nafs} ὥσπερ^{bo} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεύς^{nnmp} πρότερος^{bo} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfp} ἴδιος^{agmpn} ἁμαρτία^{ngfp} θυσία^{nafp} ἀναφέρω^{vnpa} ἔπειτα^{bo} ὁ^{dgfp} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} οὗτος^{rdans} γάρ^{c} ποιέω^{viaa3s} ἐφάπαξ^{bo} ἑαυτοῦ^{rxams} ἀναφέρω^{vpaanms}. **v.28** ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} γάρ^{c} ἄνθρωπος^{namp} καθίστημι^{vipa3s} ἀρχιερεύς^{namp} ἔχω^{vppaamp} ἀσθένεια^{nafs} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} δέ^{c} ὁ^{dgfs} ὁρκωμοσία^{ngfs} ὁ^{dgfs} μετά^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} υἱός^{nams} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} τελειόω^{vpxpams}. **8. v.1** κεφάλαιον^{nnns} δέ^{c} ἐπί^{p} ὁ^{ddnp} λέγω^{vpppdnp} τοιοῦτος^{rdams} ἔχω^{vipa1p} ἀρχιερεύς^{nams} ὅς^{rrnms} καθίζω^{viaa3s} ἐν^{p} δεξιός^{adfsn} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} ὁ^{dgfs} μεγαλωσύνη^{ngfs} ἐν^{p} ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.2** ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agnpn} λειτουργός^{nnms} καί^{c} ὁ^{dgfs} σκηνή^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἀληθινός^{agfsn} ὅς^{rrafs} πήγνυμι^{viaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} καί^{c} οὐ^{xo} ἄνθρωπος^{nnms}.

θίσταται, ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγ-
4 κῃ. εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς οὐδ ἂν ἦν ἱερεύς ὄντων τῶν
5 ἱερέων τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα, οἵ-
τινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων
καθὼς κεχρημάτισται Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκη-
νήν Ὅρα γάρ φησίν ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν
6 δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει, νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτυχεν
λειτουργίας ὅσῳ καὶ κρείττονός ἐστιν διαθήκης μεσίτης ἥ-
7 τις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. Εἰ γὰρ ἡ
πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τό-
8 πος. μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει Ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται
λέγει κύριος καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ
9 τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινήν. οὐ κατὰ τὴν διαθήκην
ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου
μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου
ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου κἀγὼ ἠμέλησα
10 αὐτῶν λέγει κύριος, ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι τῷ
οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας λέγει κύριος, διδοὺς
νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν καὶ ἐπὶ καρδίας αὐ-
τῶν ἐπιγράψω αὐτούς καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεὸν καὶ αὐτοὶ

---

v.3 πᾶς^{anmsn} γάρ^{c} ἀρχιερεύς^{nnms} εἰς^{p} ὁ^{dans} προσφέρω^{vnpa} δῶρον^{nanp} τέ^{xo} καί^{c} θυσία^{nafp} καθίστημι^{vipp3s} ὅθεν^{bo} ἀναγκαῖος^{annsn} ἔχω^{vnpa} τι-σριανσ καί^{c} οὗτος^{rdams} ὅς^{rrans} προσφέρω^{vsaa3s}. **v.4** εἰ^{qo} μέν^{xo} γάρ^{c} εἰμί^{viix3s} ἐπί^{p} γῆ^{ngfs} οὐδέ^{bo} ἄν^{xo} εἰμί^{viix3s} ἱερεύς^{nnms} εἰμί^{vppxgmp} ὁ^{dgmp} ἱερεύς^{ngmp} ὁ^{dgmp} προσφέρω^{vppagmp} κατά^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ὁ^{danp} δῶρον^{nanp}. **v.5** ὅστις^{rrnmp} ὑπόδειγμα^{ndns} καί^{c} σκιά^{ndfs} λατρεύω^{vipa3p} ὁ^{dgnp} ἐπουράνιος^{agnpn} καθώς^{bo} χρηματίζω^{vixp3s} Μωϋσῆς^{nnms} μέλλω^{vppanms} ἐπιτελέω^{vnpa} ὁ^{dafs} σκηνή^{nafs} ὁράω^{vdpa2s} γάρ^{c} φημί^{vipx3s} ποιέω^{vifa2s} πᾶς^{aanpn} κατά^{p} ὁ^{dams} τύπος^{nams} ὁ^{dams} δείκνυμι^{vpapams} σύ$^{rpd-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄρος^{ndns}. **v.6** νυνί^{bo} δέ^{c} διάφορος^{agfsc} τυγχάνω^{vixa3s} λειτουργία^{ngfs} ὅσος^{rcdns} καί^{c} κρείττων^{agfsn} εἰμί^{vipx3s} διαθήκη^{ngfs} μεσίτης^{nnms} ὅστις^{rrnfs} ἐπί^{p} κρείττων^{adfpn} ἐπαγγελία^{ndfp} νομοθετέω^{vixp3s}. **v.7** εἰ^{qo} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} πρῶτος^{anfsn} ἐκεῖνος^{rdnfs} εἰμί^{viix3s} ἄμεμπτος^{anfsn} οὐ^{xo} ἄν^{xo} δεύτερος^{agfsn} ζητέω^{viip3s} τόπος^{nnms}. **v.8** μέμφομαι^{vppnnms} γάρ^{c} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vipa3s} ἰδού^{vdaa2s} ἡμέρα^{nnfp} ἔρχομαι^{vipn3p} λέγω^{vipa3s} κύριος^{nnms} καί^{c} συντελέω^{vifa1s} ἐπί^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} Ἰσραήλ^{tp} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dams} οἶκος^{nams} Ἰούδας^{ngms} διαθήκη^{nafs} καινός^{aafsn}. **v.9** οὐ^{xo} κατά^{p} ὁ^{dafs} διαθήκη^{nafs} ὅς^{rrafs} ποιέω^{viaa1s} ὁ^{ddmp} πατήρ^{ndmp} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfs} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadgms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} ἐξάγω^{vnaa} αὐτός^{rpamp} ἐκ^{p} γῆ^{ngfs} Αἴγυπτος^{ngfs} ὅτι^{c} αὐτός^{rpnmp} οὐ^{xo} ἐμμένω^{viaa3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} διαθήκη^{ndfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ κἀγώ$^{rpn-s}$ ἀμελέω^{viaa1s} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vipa3s} κύριος^{nnms}.

ἔσονταί μοι εἰς λαόν, καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πο- 11
λίτην αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ λέγων Γνῶθι
τὸν κύριον ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως
μεγάλου αὐτῶν. ὅτι ἵλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν καὶ 12
τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν, οὐ μὴ μνησθῶ
ἔτι. ἐν τῷ λέγειν Καινὴν πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην, τὸ δὲ 13
παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.

9 εἶχέν μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη δικαιώματα λατρείας τό τε
ἅγιον κοσμικόν. σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη ἐν ᾗ 2
ἥ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων ἥτις
λέγεται Ἅγια, μετὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνὴ 3
ἡ λεγομένη Ἅγια Ἁγίων. χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον 4
καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντο-
θεν χρυσίῳ ἐν ᾗ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ
ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης.
ὑπεράνω δὲ αὐτῆς χερουβιμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ ἱλα- 5
στήριον, περὶ ὧν οὐκ ἔστιν νῦν λέγειν κατὰ μέρος. Τούτων 6
δὲ οὕτως κατεσκευασμένων εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διὰ
παντὸς εἰσίασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες. εἰς 7

---

v.10 ὅτι[c] οὗτος[rdnfs] ὁ[dnfs] διαθήκη[nnfs] ὃς[rrafs] διατίθημι[vifd1s] ὁ[ddms] οἶκος[ndms] Ἰσραήλ[tp] μετά[p] ὁ[dafp] ἡμέρα[nafp] ἐκεῖνος[rdafp] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] δίδωμι[vppanms] νόμος[namp] ἐγώ[rpg-s] εἰς[p] ὁ[dafs] διάνοια[nafs] αὐτός[rpgmp] καί[c] ἐπί[p] καρδία[nafp] αὐτός[rpgmp] ἐπιγράφω[vifa1s] αὐτός[rpamp] καί[c] εἰμί[vifx1s] αὐτός[rpdmp] εἰς[p] θεός[nams] καί[c] αὐτός[rpnmp] εἰμί[vifx3p] ἐγώ[rpd-s] εἰς[p] λαός[nams]. **v.11** καί[c] οὐ[xo] μή[xo] διδάσκω[vsaa3p] ἕκαστος[anmsn] ὁ[dams] πολίτης[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ἕκαστος[anmsn] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] λέγω[vppanms] γινώσκω[vdaa2s] ὁ[dams] κύριος[nams] ὅτι[c] πᾶς[anmpn] οἶδα[vifa3p] ἐγώ[rpa-s] ἀπό[p] μικρός[agmsn] αὐτός[rpgmp] ἕως[c] μέγας[agmsn] αὐτός[rpgmp]. **v.12** ὅτι[c] ἵλεως[anmsa] εἰμί[vifx1s] ὁ[ddfp] ἀδικία[ndfp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dgfp] ἁμαρτία[ngfp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dgfp] ἀνομία[ngfp] αὐτός[rpgmp] οὐ[xo] μή[xo] μιμνήσκομαι[vsap1s] ἔτι[bo]. **v.13** ἐν[p] ὁ[ddms] λέγω[vnpa] καινός[aafsn] παλαιόω[vixa3s] ὁ[dafs] πρῶτος[aafsn] ὁ[dnns] δέ[c] παλαιόω[vpppnns] καί[c] γηράσκω[vppanns] ἐγγύς[bo] ἀφανισμός[ngms]. **9. v.1** ἔχω[viia3s] μέν[xo] οὖν[c] καί[c] ὁ[dnfs] πρῶτος[anfsn] δικαίωμα[nanp] λατρεία[ngfs] ὁ[dnns] τέ[xo] ἅγιος[annsn] κοσμικός[aansn]. **v.2** σκηνή[nnfs] γάρ[c] κατασκευάζω[viap3s] ὁ[dnfs] πρῶτος[anfsn] ἐν[p] ὅς[rrdfs] ὁ[dnfs] τέ[xo] λυχνία[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] τράπεζα[nnfs] καί[c] ὁ[dnfs] πρόθεσις[nnfs] ὁ[dgmp] ἄρτος[ngmp] ὅστις[rrnfs] λέγω[vipp3s] ἅγιος[anfsn]. **v.3** μετά[p] δέ[c] ὁ[dans] δεύτερος[aansn] καταπέτασμα[nans] σκηνή[nnfs] ὁ[dnfs] λέγω[vpppnfs] ἅγιος[anfsn] ἅγιος[agnpn]. **v.4** χρυσοῦς[aansn] ἔχω[vppanfs] θυμιατήριον[nans] καί[c] ὁ[dafs] κιβωτός[nafs] ὁ[dgfs] διαθήκη[ngfs] περικαλύπτω[vpxpafs] πάντοθεν[bo] χρυσίον[ndns] ἐν[p] ὅς[rrdfs] στάμνος[anmsn] χρυσοῦς[anfsn] ἔχω[vppanfs] ὁ[dans] μάννα[th] καί[c] ὁ[dnfs] ῥάβδος[nnfs] Ἀαρών[tp] ὁ[dnfs] βλαστάνω[vpaanfs] καί[c] ὁ[dnfp] πλάξ[nnfp] ὁ[dgfs] διαθήκη[ngfs]. **v.5** ὑπεράνω[bo] δέ[c] αὐτός[rpgfs] Χερούβ[tp] δόξα[ngfs] κατασκιάζω[vppannp] ὁ[dans] ἱλαστήριος[nans] περί[p] ὅς[rrgnp] οὐ[xo] εἰμί[vipx3s] νῦν[bo] λέγω[vnpa] κατά[p] μέρος[nans]. **v.6** οὗτος[rdgmp] δέ[c] οὕτω[bo] κατασκευάζω[vpxpgmp] εἰς[p] μέν[xo] ὁ[dafs] πρῶτος[aafsn] σκηνή[nafs] διά[p] πᾶς[agnsn] εἴσειμι[vipx3p] ὁ[dnmp] ἱερεύς[nnmp] ὁ[dafp] λατρεία[nafp] ἐπιτελέω[vppanmp].

δὲ τὴν δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς οὐ
χωρὶς αἵματος ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ
8 ἀγνοημάτων. τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου
μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν ἔτι τῆς πρώτης
9 σκηνῆς ἐχούσης στάσιν. ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν
τὸν ἐνεστηκότα καθ᾽ ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται
μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα.
10 μόνον ἐπὶ βρώμασιν καὶ πόμασιν καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς
καὶ δικαιώμασιν σαρκὸς μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικεί-
11 μενα. Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόν-
των ἀγαθῶν διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς οὐ
12 χειροποιήτου τοῦτ᾽ ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως. οὐδὲ δι᾽
αἵματος τράγων καὶ μόσχων διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσ-
13 ῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος. εἰ
γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ τράγων καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαν-
τίζουσα τοὺς κεκοινωμένους ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς
14 καθαρότητα. πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ ὃς διὰ
πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ θεῷ
καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ
15 λατρεύειν θεῷ ζῶντι. Καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς μεσί-
της ἐστίν ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ
τῇ πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ

---

v.7 εἰςp δέc ὁdafs δεύτεροςaafsn ἅπαξbo ὁdgms ἐνιαυτόςngms μόνοςanmsn ὁdnms ἀρχιερεύςnnms οὐxo χωρίςbo αἷμαngns ὅςrrans προσφέρωvipa3s ὑπέρp ἑαυτοῦrxgms καίc ὁdgnp ὁdgms λαόςngms ἀγνόημαngnp. **v.8** οὗτοςrdans δηλόωvppagns ὁdgns πνεῦμαngns ὁdgns ἅγιοςagnsn μήπωbo φανερόωvnxp ὁdafs ὁdgnp ἅγιοςagnpn ὁδόςnafs ἔτιbo ὁdgfs πρῶτοςagfsn σκηνήngfs ἔχωvppagfs στάσιςnafs. **v.9** ὅστιςrrnfs παραβολήnnfs εἰςp ὁdams καιρόςnams ὁdams ἐνίστημιvpxaams κατάp ὅςrrams δῶρονnnnp τέxo καίc θυσίαnnfp προσφέρωvipp3p μήxo δύναμαιvppnnfp κατάp συνείδησιςnafs τελειόωvnaa ὁdams λατρεύωvppaams. **v.10** μόνοςbo ἐπίp βρῶμαndnp καίc πόμαndnp καίc διάφοροςadmpn βαπτισμόςndmp καίc δικαίωμαndnp σάρξngfs μέχριbo καιρόςngms διόρθωσιςngfs ἐπίκειμαιvppnnnp. **v.11** Χριστόςnnms δέc παραγίνομαιvpadnms ἀρχιερεύςnnms ὁdgnp μέλλωvppagnp ἀγαθόςagnpn διάp ὁdgfs μέγαςagfsc καίc τέλειοςagfsc σκηνήngfs οὐxo χειροποίητοςagfsn οὗτοςrdnns εἰμίvipx3s οὐxo οὗτοςrdgfs ὁdgfs κτίσιςngfs. **v.12** οὐδέbo διάp αἷμαngns τράγοςngmp καίc μόσχοςngmp διάp δέc ὁdgns ἴδιοςagmsn αἷμαngns εἰσέρχομαιviaa3s ἐφάπαξbo εἰςp ὁdanp ἅγιοςaanpn αἰώνιοςaafsn λύτρωσιςnafs εὑρίσκωvpamnms. **v.13** εἰqo γάρc ὁdnns αἷμαnnns ταῦροςngpm καίc τράγοςngmp καίc σποδὸςnnfs δάμαλιςngfs ῥαντίζωvppanfs ὁdamp κοινόωvpxpamp ἁγιάζωvipa3s πρόςp ὁdafs ὁdgfs σάρξngfs καθαρότηςnafs. **v.14** πόσοςrodns μᾶλλονbo ὁdnns αἷμαnnns ὁdgms Χριστόςngms ὅςrrnms διάp πνεῦμαngns αἰώνιοςagnsn ἑαυτοῦrxams προσφέρωviaa3s ἄμωμοςaamsn ὁddms θεόςndms καθαρίζωvifa3s ὁdafs συνείδησιςnafs σύrpg-p ἀπόp νεκρόςagnpn ἔργονngnp εἰςp ὁdans λατρεύωvnpa θεόςndms ζάωvppadms.

κεκλημένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ὅπου γὰρ διαθήκη 16
θάνατον ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου, διαθήκη γὰρ 17
ἐπὶ νεκροῖς βεβαία ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῇ ὁ διαθέμενος.
ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται, λαληθεί- 18, 19
σης γὰρ πάσης ἐντολῆς κατὰ νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ
τῷ λαῷ λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τράγων μετὰ ὕδατος
καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώπου αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ
πάντα τὸν λαὸν ἐρράντισεν. λέγων Τοῦτο τὸ αἷμα τῆς δι- 20
αθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ θεός. καὶ τὴν σκηνὴν 21
δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως
ἐρράντισεν. καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κα- 22
τὰ τὸν νόμον καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεσις.
Ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς τού- 23
τοις καθαρίζεσθαι αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσιν θυσίαις
παρὰ ταύτας. οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ἅγια εἰσῆλθεν ὁ Χρι- 24
στός ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν ἀλλ εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν νῦν
ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν, οὐδ ἵνα 25
πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτόν ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται
εἰς τὰ ἅγια κατ ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἀλλοτρίῳ. ἐπεὶ ἔδει αὐ- 26

---

v.15 καί[c] διά[p] οὗτος[rdans] διαθήκη[ngfs] καινός[agfsn] μεσίτης[nnms] εἰμί[vipx3s] ὅπως[bo] θάνατος[ngms] γίνομαι[vpadgms] εἰς[p] ἀπολύτρωσις[nafs] ὁ[dgfp] ἐπί[p] ὁ[ddfs] πρῶτος[adfsn] διαθήκη[ndfs] παράβασις[ngfp] ὁ[dafs] ἐπαγγελία[nafs] λαμβάνω[vsaa3p] ὁ[dnmp] καλέω[vpxpnmp] ὁ[dgfs] αἰώνιος[agfsn] κληρονομία[ngfs]. **v.16** ὅπου[bo] γάρ[c] διαθήκη[nnfs] θάνατος[nams] ἀνάγκη[nnfs] φέρω[vnpp] ὁ[dgms] διατίθημι[vpamgms]. **v.17** διαθήκη[nnfs] γάρ[c] ἐπί[p] νεκρός[admpn] βέβαιος[anfsn] ἐπεί[c] μήποτε[bo] ἰσχύω[vipa3s] ὅτε[bo] ζάω[vipa3s] ὁ[dnms] διατίθημι[vpamnms]. **v.18** ὅθεν[bo] οὐδέ[bo] ὁ[dnfs] πρῶτος[anfsn] χωρίς[bo] αἷμα[ngns] ἐγκαινίζω[vixp3s]. **v.19** λαλέω[vpapgfs] γάρ[c] πᾶς[agfsn] ἐντολή[ngfs] κατά[p] νόμος[nams] ὑπό[p] Μωϋσῆς[ngms] πᾶς[admsn] ὁ[ddms] λαός[ndms] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[dans] αἷμα[nans] ὁ[dgmp] μόσχος[ngmp] καί[c] τράγος[ngmp] μετά[p] ὕδωρ[ngns] καί[c] ἔριον[ngns] κόκκινος[agnsn] καί[c] ὕσσωπος[ngms] αὐτός[rpans] τέ[xo] ὁ[dans] βιβλίον[nans] καί[c] πᾶς[aamsn] ὁ[dams] λαός[nams] ῥαντίζω[viaa3s]. **v.20** λέγω[vppanms] οὗτος[rdnns] ὁ[dnns] αἷμα[nnns] ὁ[dgfs] διαθήκη[ngfs] ὅς[rrgfs] ἐντέλλομαι[viad3s] πρός[p] σύ[rpa-p] ὁ[dnms] θεός[nnms]. **v.21** καί[c] ὁ[dafs] σκηνή[nafs] δέ[c] καί[c] πᾶς[aanpn] ὁ[danp] σκεῦος[nanp] ὁ[dgfs] λειτουργία[ngfs] ὁ[ddns] αἷμα[ndns] ὁμοίως[bo] ῥαντίζω[viaa3s]. **v.22** καί[c] σχεδόν[bo] ἐν[p] αἷμα[ndns] πᾶς[annpn] καθαρίζω[vipp3s] κατά[p] ὁ[dams] νόμος[nams] καί[c] χωρίς[bo] αἱματεκχυσία[ngfs] οὐ[xo] γίνομαι[vipn3s] ἄφεσις[nnfs]. **v.23** ἀνάγκη[nnfs] οὖν[c] ὁ[danp] μέν[xo] ὑπόδειγμα[nanp] ὁ[dgnp] ἐν[p] ὁ[ddmp] οὐρανός[ndmp] οὗτος[rddnp] καθαρίζω[vnpp] αὐτός[rpanp] δέ[c] ὁ[danp] ἐπουράνιος[aanpn] κρείττων[adfpn] θυσία[ndfp] παρά[p] οὗτος[rdafp]. **v.24** οὐ[xo] γάρ[c] εἰς[p] χειροποίητος[aanpn] ἅγιος[aanpn] εἰσέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] Χριστός[nnms] ἀντίτυπος[aanpn] ὁ[dgnp] ἀληθινός[agnpn] ἀλλά[c] εἰς[p] αὐτός[rpams] ὁ[dams] οὐρανός[nams] νῦν[bo] ἐμφανίζω[vnap] ὁ[ddns] πρόσωπον[ndns] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὑπέρ[p] ἐγώ[rpg-p]. **v.25** οὐδέ[bo] ἵνα[c] πολλάκις[bo] προσφέρω[vspa3s] ἑαυτοῦ[rxams] ὥσπερ[bo] ὁ[dnms] ἀρχιερεύς[nnms] εἰσέρχομαι[vipn3s] εἰς[p] ὁ[danp] ἅγιος[aanpn] κατά[p] ἐνιαυτός[nams] ἐν[p] αἷμα[ndns] ἀλλότριος[adnsn].

τὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, νυ῀ν δὲ ἅπαξ
ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ τῆς
27 θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. καὶ καθ ὅσον ἀπόκειται τοῖς
28 ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις. οὕτως
καὶ ὁ Χριστός ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγ-
κεῖν ἁμαρτίας ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς
αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν.

10 Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν οὐκ αὐ-
τὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων κατ ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς
θυσίαις ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκὲς οὐδέποτε δύνα-
2 ται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύ-
σαντο προσφερόμεναι διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν
3 ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντας ἅπαξ κεκαθαρμένους. ἀλλ ἐν
4 αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ ἐνιαυτόν, ἀδύνατον γὰρ
5 αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας. Διὸ εἰσερ-
χόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ
6 ἠθέλησας σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι, ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ
7 ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας. τότε εἶπον Ἰδοὺ ἥκω ἐν κεφα-
λίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ τοῦ ποιῆσαι ὁ θεός τὸ
8 θέλημά σου. ἀνώτερον λέγων ὅτι θυσίαν καὶ προσφορὰν
καὶ ὁλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας οὐ-

---

v.26 ἐπειc δειviiq3s αὐτόςrpams πολλάκιςbo πάσχωvnaa ἀπόp καταβολήngfs κόσμοςngms νῦνbo δὲc ἅπαξbo ἐπίp συντέλειαndfs ὁdgmp αἰώνngmp εἰςp ἀθέτησιςnafs ἁμαρτίαngfs διάp ὁdgfs θυσίαngfs αὐτόςrpgms φανερόωvixp3s. **v.27** καίc κατάp ὅσοςrcans ἀπόκειμαιvipn3s ὁddmp ἄνθρωποςndmp ἅπαξbo ἀποθνῄσκωvnaa μετάp δέc οὗτοςrdans κρίσιςnnfs. **v.28** οὕτωbo καίc ὁdnms Χριστόςnnms ἅπαξbo προσφέρωvpapnms εἰςp ὁdans πολύςagmpn ἀναφέρωvnaa ἁμαρτίαnafp ἐκp δεύτεροςagnsn χωρίςbo ἁμαρτίαngfs ὁράωvifp3s ὁddmp αὐτόςrpams ἀπεκδέχομαιvppndmp εἰςp σωτηρίαnafs. **10. v.1** σκιάnafs γάρc ἔχωvppanms ὁdnms νόμοςnnms ὁdgnp μέλλωvppagnp ἀγαθόςagnpn οὐxo αὐτόςrpafs ὁdafs εἰκώνnafs ὁdgnp πρᾶγμαngnp κατάp ἐνιαυτόςnams ὁddfp αὐτόςrpdfp θυσίαndfp ὅςrrafp προσφέρωvipa3p εἰςp ὁdans διηνεκήςaansn οὐδέποτεbo δύναμαιvipn3p ὁdamp προσέρχομαιvppnamp τελειόωvnaa. **v.2** ἐπειc οὐxo ἄνxo παύωviam3p προσφέρωvpppnfp διάp ὁdans μηδείςaafsn ἔχωvnpa ἔτιbo συνείδησιςnafs ἁμαρτίαngfp ὁdamp λατρεύωvppaamp ἅπαξbo καθαίρωvpxpamp. **v.3** ἀλλάc ἐνp αὐτόςrpdfp ἀνάμνησιςnnfs ἁμαρτίαngfp κατάp ἐνιαυτόςnams. **v.4** ἀδύνατοςannsn γάρc αἷμαnnns ταῦροςngpm καίc τράγοςngmp ἀφαιρέωvnpa ἁμαρτίαnafp. **v.5** διόc εἰσέρχομαιvppnnms εἰςp ὁdams κόσμοςnams λέγωvipa3s θυσίαnafs καίc προσφοράnafs οὐxo θέλωviaa2s σῶμαnans δέc καταρτίζωviam2s ἐγώrpd-s. **v.6** ὁλοκαύτωμαnanp καίc περίp ἁμαρτίαngfs οὐxo εὐδοκέωviaa2s. **v.7** τότεbo λέγωviaa1s ἰδούvdaa2s ἥκωvipa1s ἐνp κεφαλίςndfs βιβλίονngns γράφωvixp3s περίp ἐγώrpg-s ὁdgms ποιέωvnaa ὁdnms θεόςnnms ὁdans θέλημαnans σύrpg-s.

δὲ εὐδόκησας αἵτινες κατὰ τόν νόμον προσφέρονται. τότε 9
εἴρηκεν Ἰδοὺ ἥκω τοῦ ποιῆσαι ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου ἀ-
ναιρεῖ τὸ πρῶτον ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. ἐν ᾧ θελήματι ἡ- 10
γιασμένοι ἐσμὲν οἱ διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος Ἰησοῦ
Χριστοῦ ἐφάπαξ. Καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἕστηκεν καθ ἡμέ- 11
ραν λειτουργῶν καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας
αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελεῖν ἁμαρτίας. αὗτος δὲ 12
μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν εἰς τὸ διηνεκὲς
ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ. τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος ἕως 13
τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ. μιᾷ 14
γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομέ-
νους. Μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, μετὰ γὰρ 15
τὸ προειρηκέναι, Αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς 16
αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας λέγει κύριος, διδοὺς νό-
μους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν
ἐπιγράψω αὐτούς. καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνο- 17
μιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. ὅπου δὲ ἄφεσις τούτων 18
οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας. Ἔχοντες οὖν ἀδελφοί 19
παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ.
ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ κα- 20

---

v.8 ἀνώτερος^{aansn} λέγω^{vppanms} ὅτι^{c} θυσία^{nafs} καί^{c} προσφορά^{nafs} καί^{c} ὁλοκαύτωμα^{nanp} καί^{c} περί^{p} ἁμαρτία^{ngfs} οὐ^{xo} θέλω^{viaa2s} οὐδέ^{bo} εὐδοκέω^{viaa2s} ὅστις^{rrnfp} κατά^{p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} προσφέρω^{vipp3p}. **v.9** τότε^{bo} λέγω^{vixa3s} ἰδού^{vdaa2s} ἥκω^{vipa1s} ὁ^{dgms} ποιέω^{vnaa} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} σύ$^{rpg-s}$ ἀναιρέω^{vipa3s} ὁ^{dans} πρῶτος^{aansn} ἵνα^{c} ὁ^{dans} δεύτερος^{aansn} ἵστημι^{vsaa3s}. **v.10** ἐν^{p} ὅς^{rrdns} θέλημα^{ndns} ἁγιάζω^{vpxpnmp} εἰμί^{vipx1p} ὁ^{dnmp} διά^{p} ὁ^{dgfs} προσφορά^{ngfs} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐφάπαξ^{bo}. **v.11** καί^{c} πᾶς^{anmsn} μέν^{xo} ἱερεύς^{nnms} ἵστημι^{vixa3s} κατά^{p} ἡμέρα^{nafs} λειτουργέω^{vppanms} καί^{c} ὁ^{dafp} αὐτός^{rpafp} πολλάκις^{bo} προσφέρω^{vppanms} θυσία^{nafp} ὅστις^{rrnfp} οὐδέποτε^{bo} δύναμαι^{vipn3p} περιαιρέω^{vnaa} ἁμαρτία^{nafp}. **v.12** αὐτός^{rpnms} δέ^{c} εἷς^{nafs} ὑπέρ^{p} ἁμαρτία^{ngfp} προσφέρω^{vpaanms} θυσία^{nafs} εἰς^{p} ὁ^{dans} διηνεκής^{aansn} καθίζω^{viaa3s} ἐν^{p} δεξιός^{adfsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.13** ὁ^{dans} λοιπός^{aansn} ἐκδέχομαι^{vppnmns} ἕως^{c} τίθημι^{vsap3p} ὁ^{dnmp} ἐχθρός^{anmpn} αὐτός^{rpgms} ὑποπόδιον^{nans} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} αὐτός^{rpgms}. **v.14** εἷς^{ndfs} γάρ^{c} προσφορά^{ndfs} τελειόω^{vixa3s} εἰς^{p} ὁ^{dans} διηνεκής^{aansn} ὁ^{damp} ἁγιάζω^{vpppamp}. **v.15** μαρτυρέω^{vipa3s} δέ^{c} ἐγώ$^{rpd-p}$ καί^{c} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{annsn} μετά^{p} γάρ^{c} ὁ^{dans} προεῖπον^{vnxa}. **v.16** οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} διαθήκη^{nnfs} ὅς^{rrafs} διατίθημι^{vifd1s} πρός^{p} αὐτός^{rpamp} μετά^{p} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ἐκεῖνος^{rdafp} λέγω^{vipa3s} κύριος^{nnms} δίδωμι^{vppanms} νόμος^{namp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐπί^{p} καρδία^{nafp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgfp} διάνοια^{ngfp} αὐτός^{rpgmp} ἐπιγράφω^{vifa1s} αὐτός^{rpamp}. **v.17** καί^{c} ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ὁ^{dgfp} ἀνομία^{ngfp} αὐτός^{rpgmp} οὐ^{xo} μή^{xo} μιμνῄσκομαι^{vsap1s} ἔτι^{bo}. **v.18** ὅπου^{bo} δέ^{c} ἄφεσις^{nnfs} οὗτος^{rdgfp} οὐκέτι^{bo} προσφορά^{nnfs} περί^{p} ἁμαρτία^{ngfs}. **v.19** ἔχω^{vppanmp} οὖν^{c} ἀδελφός^{nvmp} παρρησία^{nafs} εἰς^{p} ὁ^{dafs} εἴσοδος^{nafs} ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agnpn} ἐν^{p} ὁ^{ddns} αἷμα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms}.

21 ταπετάσματος τοῦτ ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. καὶ ἱερέα μέ-
22 γαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ. προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς
καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως ἐρραντισμένοι τὰς καρδίας
ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι
23 καθαρῷ, κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ
24 πιστὸς γὰρ ὁ ἐπαγγειλάμενος. καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους
25 εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων. μὴ ἐγκατα-
λείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν καθὼς ἔθος τισίν ἀλλὰ
παρακαλοῦντες καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζου-
26 σαν τὴν ἡμέραν. Ἑκουσίως γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ
τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας οὐκέτι περὶ ἁμαρτι-
27 ῶν ἀπολείπεται θυσία. φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ
28 πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. ἀθετή-
σας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶν
29 μάρτυσιν ἀποθνῄσκει, πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθήσεται
τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς
διαθήκης κοινὸν ἡγησάμενος ἐν ᾧ ἡγιάσθη καὶ τὸ πνεῦμα
30 τῆς χάριτος ἐνυβρίσας. οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα Ἐμοὶ ἐκ-
δίκησις ἐγὼ ἀνταποδώσω λέγει κύριος καὶ πάλιν Κύριος,
31 Κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ. φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας

---

v.20 ὅς[rrafs] ἐγκαινίζω[viaa3s] ἐγώ[rpd-p] ὁδός[nafs] πρόσφατος[aafsn] καί[c] ζάω[vppaafs] διά[p] ὁ[dgns] καταπέτασμα[ngns] οὗτος[rdnns] εἰμί[vipx3s] ὁ[dgfs] σάρξ[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.21** καί[c] ἱερεύς[nams] μέγας[aamsn] ἐπί[p] ὁ[dams] οἶκος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.22** προσέρχομαι[vspn1p] μετά[p] ἀληθινός[agfsn] καρδία[ngfs] ἐν[p] πληροφορία[ndfs] πίστις[ngfs] ῥαντίζω[vpxpnmp] ὁ[dafp] καρδία[nafp] ἀπό[p] συνείδησις[ngfs] πονηρός[agfsn] καί[c] λούω[vpxpnmp] ὁ[dans] σῶμα[nans] ὕδωρ[ndns] καθαρός[adnsn]. **v.23** κατέχω[vspa1p] ὁ[dafs] ὁμολογία[nafs] ὁ[dgfs] ἐλπίς[ngfs] ἀκλινής[aafsn] πιστός[anmsn] γάρ[c] ὁ[dnms] ἐπαγγέλλομαι[vpadnms]. **v.24** καί[c] κατανοέω[vspa1p] ἀλλήλων[reamp] εἰς[p] παροξυσμός[nams] ἀγάπη[ngfs] καί[c] καλός[agnpn] ἔργον[ngnp]. **v.25** μή[xo] ἐγκαταλείπω[vppanmp] ὁ[dafs] ἐπισυναγωγή[nafs] ἑαυτοῦ[rxgmp] καθώς[bo] ἔθος[nnns] τι-οριδμπ ἀλλά[c] παρακαλέω[vppanmp] καί[c] τοσοῦτος[rddns] μᾶλλον[bo] ὅσος[rcdns] βλέπω[vipa2p] ἐγγίζω[vppaafs] ὁ[dafs] ἡμέρα[nafs]. **v.26** ἑκουσίως[bo] γάρ[c] ἁμαρτάνω[vppagmp] ἐγώ[rpg-p] μετά[p] ὁ[dans] λαμβάνω[vnaa] ὁ[dafs] ἐπίγνωσις[nafs] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] οὐκέτι[bo] περί[p] ἁμαρτία[ngfp] ἀπολείπω[vipp3s] θυσία[nnfs]. **v.27** φοβερός[anfsn] δέ[c] τι-σρινφσ ἐκδοχή[nnfs] κρίσις[ngfs] καί[c] πῦρ[ngns] ζῆλος[nnns] ἐσθίω[vnpa] μέλλω[vppagns] ὁ[damp] ὑπεναντίος[aampn]. **v.28** ἀθετέω[vpaanms] τι-σρινμσ νόμος[nams] Μωϋσῆς[ngms] χωρίς[bo] οἰκτιρμός[ngmp] ἐπί[p] δύο[ndmp] ἤ[xo] τρεῖς[ndmp] μάρτυς[ndmp] ἀποθνῄσκω[vipa3s]. **v.29** πόσος[rodns] δοκέω[vipa2p] χείρων[agfsn] ἀξιόω[vifp3s] τιμωρία[ngfs] ὁ[dnms] ὁ[dams] υἱός[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καταπατέω[vpaanms] καί[c] ὁ[dans] αἷμα[nans] ὁ[dgfs] διαθήκη[ngfs] κοινός[aansn] ἡγέομαι[vpadnms] ἐν[p] ὅς[rrdns] ἁγιάζω[viap3s] καί[c] ὁ[dans] πνεῦμα[nans] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ἐνυβρίζω[vpaanms]. **v.30** οἶδα[vixa1p] γάρ[c] ὁ[dams] λέγω[vpaaams] ἐγώ[rpd-s] ἐκδίκησις[nnfs] ἐγώ[rpn-s] ἀνταποδίδωμι[vifa1s] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] καί[c] πάλιν[bo] κύριος[nnms] κρίνω[vifa3s] ὁ[dams] λαός[nams] αὐτός[rpgms].

θεοῦ ζῶντος. Ἀναμιμνῄσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας ἐν 32
αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων.
τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν θεατριζόμενοι τοῦτο 33
δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφομένων γενηθέντες. καὶ 34
γὰρ τοῖς δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε καὶ τὴν ἁρπαγὴν τῶν
ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε γινώσκοντες
ἔχειν ἑαυτοῖς κρείττονα ὕπαρξιν ἐν οὐρανοῖς καὶ μένου-
σαν. μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν ἥτις ἔχει 35
μισθαποδοσίαν μεγάλην. ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρείαν ἵνα 36
τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ποιήσαντες κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν.
ἔτι γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον ὁ ἐρχόμενος ἥξει καὶ οὐ χρονιεῖ. 37
ὁ δὲ δίκαιός ἐκ πίστεως ζήσεται καὶ ἐὰν ὑποστείληται οὐκ 38
εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ. ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑπο- 39
στολῆς εἰς ἀπώλειαν ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

11 Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις πραγμάτων ἔ-
λεγχος οὐ βλεπομένων. ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ 2
πρεσβύτεροι. Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥή- 3
ματι θεοῦ εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι.
Πίστει πλείονα θυσίαν Ἄβελ παρὰ Κάϊν προσήνεγκεν τῷ θε- 4
ῷ δι᾽ ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς
δώροις αὐτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ δι᾽ αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ-

---

v.31 φοβερός^{annsn} ὁ^{dnns} ἐμπίπτω^{vnaa} εἰς^{p} χείρ^{nafp} θεός^{ngms} ζάω^{vppagms}. **v.32** ἀναμιμνῄσκω^{vdpm2p} δέ^{c} ὁ^{dafp} πρότερος^{aansn} ἡμέρα^{nafp} ἐν^{p} ὅς^{rrdfp} φωτίζω^{vpapnmp} πολύς^{aafsn} ἄθλησις^{nafs} ὑπομένω^{viaa2p} πάθημα^{ngnp}. **v.33** οὗτος^{rdnns} μέν^{xo} ὀνειδισμός^{ndmp} τέ^{xo} καί^{c} θλῖψις^{ndfp} θεατρίζω^{vpppnmp} οὗτος^{rdnns} δέ^{c} κοινωνός^{anmpn} ὁ^{dgmp} οὕτω^{bo} ἀναστρέφω^{vpppgmp} γίνομαι^{vpaonmp}. **v.34** καί^{c} γάρ^{c} ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ συμπαθέω^{viaa2p} καί^{c} ὁ^{dafs} ἁρπαγή^{nafs} ὁ^{dgnp} ὑπάρχω^{vppagnp} σύ$^{rpg-p}$ μετά^{p} χαρά^{ngfs} προσδέχομαι^{viad2p} γινώσκω^{vppanmp} ἔχω^{vnpa} ἑαυτοῦ^{rxdmp} κρείττων^{aafsn} ὕπαρξις^{nafs} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp} καί^{c} μένω^{vppaafs}. **v.35** μή^{xo} ἀποβάλλω^{vsaa2p} οὖν^{c} ὁ^{dafs} παρρησία^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ ὅστις^{rrnfs} ἔχω^{vipa3s} μισθαποδοσία^{nafs} μέγας^{aafsn}. **v.36** ὑπομονή^{ngfs} γάρ^{c} ἔχω^{vipa2p} χρεία^{nafs} ἵνα^{c} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ποιέω^{vpaanmp} κομίζω^{vsam2p} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs}. **v.37** ἔτι^{bo} γάρ^{c} μικρός^{aansn} ὅσος^{rcans} ὅσος^{rcans} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} ἥκω^{vifa3s} καί^{c} οὐ^{xo} χρονίζω^{vifa3s}. **v.38** ὁ^{dnms} δέ^{c} δίκαιος^{anmsn} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} ζάω^{vifd3s} καί^{c} ἐάν^{qo} ὑποστέλλω^{vsam3s} οὐ^{xo} εὐδοκέω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} ψυχή^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.39** ἐγώ$^{rpn-p}$ δέ^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1p} ὑποστολή^{ngfs} εἰς^{p} ἀπώλεια^{nafs} ἀλλά^{c} πίστις^{ngfs} εἰς^{p} περιποίησις^{nafs} ψυχή^{ngfs}. **11. v.1** εἰμί^{vipx3s} δέ^{c} πίστις^{nnfs} ἐλπίζω^{vpppgmp} ὑπόστασις^{nnfs} πρᾶγμα^{ngnp} ἔλεγχος^{nnms} οὐ^{xo} βλέπω^{vpppgnp}. **v.2** ἐν^{p} οὗτος^{rddfs} γάρ^{c} μαρτυρέω^{viap3p} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn}. **v.3** πίστις^{ndfs} νοέω^{vipa1p} καταρτίζω^{vnxp} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ῥῆμα^{ndns} θεός^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} ἐκ^{p} φαίνω^{vppegnp} ὁ^{dnnp} βλέπω^{vpppnnp} γίνομαι^{vnxa}.

5 ται. Πίστει Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον καὶ οὐχ
εὑρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός πρὸ γὰρ τῆς μετα-
6 θέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ θεῷ, χωρὶς
δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι, πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν
προσερχόμενον τῷ θεῷ ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν
7 μισθαποδότης γίνεται. Πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν
μηδέπω βλεπομένων εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς
σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ δι' ἧς κατέκρινεν τὸν κόσμον καὶ
8 τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. Πίστει
καλούμενος Ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν
ἤμελλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν καὶ ἐξῆλθεν μὴ ἐπι-
9 στάμενος ποῦ ἔρχεται. Πίστει παρῴκησεν εἰς [τὴν] γῆν
τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἀλλοτρίαν ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ
Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς
10 αὐτῆς, ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν
11 ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. Πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα
δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν καὶ παρὰ καιρὸν
ἡλικίας ἔτεκεν, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον.
12 διὸ καὶ ἀφ ἑνὸς ἐγεννήθησαν καὶ ταῦτα νενεκρωμένου κα-
θὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος ἡ

---

v.4 πίστις^{ndfs} πολύς^{aafsc} θυσία^{nafs} Ἄβελ^{tp} παρά^{p} Κάϊν^{tp} προσφέρω^{viaa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διά^{p} ὅς^{rrgfs} μαρτυρέω^{viap3s} εἰμί^{vnpx} δίκαιος^{anmsn} μαρτυρέω^{vppagms} ἐπί^{p} ὁ^{ddnp} δῶρον^{ndnp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} διά^{p} αὐτός^{rpgfs} ἀποθνῄσκω^{vpaanms} ἔτι^{bo} λαλέω^{vipm3s}. **v.5** πίστις^{ndfs} Ἐνὼχ^{tp} μετατίθημι^{viap3s} ὁ^{dgms} μή^{xo} ὁράω^{vnaa} θάνατος^{nams} καί^{c} οὐ^{xo} εὑρίσκω^{viip3s} διότι^{c} μετατίθημι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} πρό^{p} γάρ^{c} ὁ^{dgfs} μετάθεσις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} μαρτυρέω^{vixp3s} εὐαρεστέω^{vnxa} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.6** χωρίς^{bo} δέ^{c} πίστις^{ngfs} ἀδύνατος^{annsn} εὐαρεστέω^{vnaa} πιστεύω^{vnaa} γάρ^{c} δεῖ^{vipq3s} ὁ^{dams} προσέρχομαι^{vppnams} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὅτι^{c} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{ddmp} ἐκζητέω^{vppadmp} αὐτός^{rpams} μισθαποδότης^{nnms} γίνομαι^{vipn3s}. **v.7** πίστις^{ndfs} χρηματίζω^{vpapnms} Νῶε^{tp} περί^{p} ὁ^{dgnp} μηδέπω^{bo} βλέπω^{vpppgnp} εὐλαβέομαι^{vpapnms} κατασκευάζω^{viaa3s} κιβωτός^{nafs} εἰς^{p} σωτηρία^{nafs} ὁ^{dgms} οἶκος^{ngms} αὐτός^{rpgms} διά^{p} ὅς^{rrgfs} κατακρίνω^{viaa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^{c} ὁ^{dgfs} κατά^{p} πίστις^{nafs} δικαιοσύνη^{ngfs} γίνομαι^{viad3s} κληρονόμος^{nnms}. **v.8** πίστις^{ndfs} καλέω^{vpppnms} Ἀβραάμ^{tp} ὑπακούω^{viaa3s} ἐξέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dams} τόπος^{nams} ὅς^{rrams} μέλλω^{viia3s} λαμβάνω^{vnpa} εἰς^{p} κληρονομία^{nafs} καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} μή^{xo} ἐπίσταμαι^{vppnnms} ποῦ^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s}. **v.9** πίστις^{ndfs} παροικέω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ὁ^{dgfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ὡς^{bo} ἀλλότριος^{aafsn} ἐν^{p} σκηνή^{ndfp} κατοικέω^{vpaanms} μετά^{p} Ἰσαάκ^{tp} καί^{c} Ἰακώβ^{tp} ὁ^{dgmp} συγκληρονόμος^{agmpn} ὁ^{dgfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ὁ^{dgfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.10** ἐκδέχομαι^{viin3s} γάρ^{c} ὁ^{dafs} ὁ^{damp} θεμέλιος^{namp} ἔχω^{vppaafs} πόλις^{nafs} ὅς^{rrgfs} τεχνίτης^{nnms} καί^{c} δημιουργός^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.11** πίστις^{ndfs} καί^{c} αὐτός^{rpnfs} Σάρρα^{nnfs} δύναμις^{nafs} εἰς^{p} καταβολή^{nafs} σπέρμα^{ngns} λαμβάνω^{viaa3s} καί^{c} παρά^{p} καιρός^{nams} ἡλικία^{ngfs} τίκτω^{viaa3s} ἐπεί^{c} πιστός^{aamsn} ἡγέομαι^{viad3s} ὁ^{dams} ἐπαγγέλλομαι^{vpadams}.

παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος. Κατὰ πίστιν 13
ἀπέθανον οὗτοι πάντες μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας ἀλλὰ
πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι καὶ ὁμολογή-
σαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. οἱ 14
γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦ-
σιν. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον ἀφ ἧς ἐξῆλθον εἶχον 15
ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι, νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται τοῦτ 16
ἔστιν ἐπουρανίου διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ θεὸς θεὸς
ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν, ἡτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν. Πίστει 17
προσενήνοχεν Ἀβραὰμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος καὶ τὸν μο-
νογενῆ προσέφερεν ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος. πρὸς 18
ὃν ἐλαλήθη ὅτι Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα. λογι- 19
σάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ θεός ὅθεν
αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. Πίστει περὶ μελλόντων 20
εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ τὸν Ἠσαῦ. Πίστει Ἰα- 21
κὼβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ εὐλόγησεν καὶ
προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. Πίστει 22
Ἰωσὴφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνη-
μόνευσεν καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. Πίστει 23
Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐ-

---

v.12 διόc καίc ἀπόp εἷςngms γεννάωviap3p καίc οὗτοςrdnnp νεκρόωvpxpgms καθώςbo ὁdnnp ἄστρονnnnp ὁdgms οὐρανόςngms ὁddns πλῆθοςndns καίc ὡςbo ὁdnfs ἄμμοςnnfs ὁdnfs παράp ὁdans χεῖλοςnans ὁdgfs θάλασσαngfs ὁdnfs ἀναρίθμητοςanfsn. **v.13** κατάp πίστιςnafs ἀποθνήσκωviaa3p οὗτοςrdnmp πᾶςanmpn μήxo λαμβάνωvpaanmp ὁdafp ἐπαγγελίαnafp ἀλλάc πόρρωθενbo αὐτόςrpafp ὁράωvpaanmp καίc ἀσπάζομαιvpadnmp καίc ὁμολογέωvpaanmp ὅτιc ξένοςanmpn καίc παρεπίδημοςanmpn εἰμίvipx3p ἐπίp ὁdgfs γῆngfs. **v.14** ὁdnmp γάρc τοιοῦτοςrdanp λέγωvppanmp ἐμφανίζωvipa3p ὅτιc πατρίςnafs ἐπιζητέωvipa3p. **v.15** καίc εἰqo μένxo ἐκεῖνοςrdgfs μνημονεύωviia3p ἀπόp ὅςrrgfs ἐξέρχομαιviaa3p ἔχωviia3p ἄνxo καιρόςnams ἀνακάμπτωvnaa. **v.16** νῦνbo δέc κρείττωνagfsn ὀρέγωvipm3p οὗτοςrdnns εἰμίvipx3s ἐπουράνιοςagfsn διόc οὐxo ἐπαισχύνομαιvipn3s αὐτόςrpamp ὁdnms θεόςnnms θεόςnnms ἐπικαλέωvnpp αὐτόςrpgmp ἑτοιμάζωviaa3s γάρc αὐτόςrpdmp πόλιςnafs. **v.17** πίστιςndfs προσφέρωvixa3s Ἀβραάμtp ὁdams Ἰσαάκtp πειράζωvpppnms καίc ὁdams μονογενήςaamsn προσφέρωviia3s ὁdnms ὁdafp ἐπαγγελίαnafp ἀναδέχομαιvpadnms. **v.18** πρόςp ὅςrrams λαλέωviap3s ὅτιc ἐνp Ἰσαάκtp καλέωvifp3s σύrpd-s σπέρμαnnns. **v.19** λογίζομαιvpadnms ὅτιc καίc ἐκp νεκρόςagmpn ἐγείρωvnpa δυνατόςanmsn ὁdnms θεόςnnms ὅθενbo αὐτόςrpams καίc ἐνp παραβολήndfs κομίζωviam3s. **v.20** πίστιςndfs περίp μέλλωvppagnp εὐλογέωviaa3s Ἰσαάκtp ὁdams Ἰακώβtp καίc ὁdams Ἠσαῦtp. **v.21** πίστιςndfs Ἰακώβtp ἀποθνήσκωvppanms ἕκαστοςaamsn ὁdgmp υἱόςngmp Ἰωσήφtp εὐλογέωviaa3s καίc προσκυνέωviaa3s ἐπίp ὁdans ἄκρονnans ὁdgfs ῥάβδοςngfs αὐτόςrpgms. **v.22** πίστιςndfs Ἰωσήφtp τελευτάωvppanms περίp ὁdgfs ἔξοδοςngfs ὁdgmp υἱόςngmp Ἰσραήλtp μνημονεύωviaa3s καίc περίp ὁdgnp ὀστέονngnp αὐτόςrpgms ἐντέλλομαιviad3s.

τοῦ διότι εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ
24 διάταγμα τοῦ βασιλέως. Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμε-
25 νος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ. μᾶλλον
ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ πρόσκαιρον
26 ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν. μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος
τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ Χριστοῦ, ἀ-
27 πέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. Πίστει κατέλιπεν
Αἴγυπτον μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως, τὸν γὰρ
28 ἀόρατον ὡς ὁρῶν ἐκαρτέρησεν. Πίστει πεποίηκεν τὸ πά-
σχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρεύων
29 τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. Πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν
Θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς ἧς πεῖραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι
30 κατεπόθησαν. Πίστει τὰ τείχη Ἰεριχὼ ἔπεσεν κυκλωθέντα
31 ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. Πίστει Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο
τοῖς ἀπειθήσασιν δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ εἰρήνης.
32 Καὶ τί ἔτι λέγω ἐπιλείψει γὰρ με διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ
Γεδεών Βαράκ τε καὶ Σαμψών καὶ Ἰεφθάε Δαυίδ τε καὶ Σα-
33 μουὴλ καὶ τῶν προφητῶν. οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο
βασιλείας εἰργάσαντο δικαιοσύνην ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν ἔ-
34 φραξαν στόματα λεόντων. ἔσβεσαν δύναμιν πυρός ἔφυγον

---

v.23 πίστις^{ndfs} Μωϋσῆς^{nnms} γεννάω^{vpapnms} κρύπτω^{viap3s} τρίμηνος^{aansn} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} πατήρ^{ngmp} αὐτός^{rpgms} διότι^{c} ὁράω^{viaa3p} ἀστεῖος^{aansn} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} καί^{c} οὐ^{xo} φοβέομαι^{viao3p} ὁ^{dans} διάταγμα^{nans} ὁ^{dgms} βασιλεύς^{ngms}. **v.24** πίστις^{ndfs} Μωϋσῆς^{nnms} μέγας^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} ἀρνέομαι^{viad3s} λέγω^{vnpp} υἱός^{nnms} θυγάτηρ^{ngfs} Φαραώ^{tp}. **v.25** μᾶλλον^{bo} αἱρέω^{vpamnms} συγκακουχέομαι^{vnpn} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἤ^{xo} πρόσκαιρος^{aafsn} ἔχω^{vnpa} ἁμαρτία^{ngfs} ἀπόλαυσις^{nafs}. **v.26** μέγας^{aamsc} πλοῦτος^{nams} ἡγέομαι^{vpadnms} ὁ^{dgmp} Αἴγυπτος^{ngfs} θησαυρός^{ngmp} ὁ^{dams} ὀνειδισμός^{nams} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ἀποβλέπω^{viia3s} γάρ^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafs} μισθαποδοσία^{nafs}. **v.27** πίστις^{ndfs} καταλείπω^{viaa3s} Αἴγυπτος^{nafs} μή^{xo} φοβέομαι^{vpaonms} ὁ^{dams} θυμός^{nams} ὁ^{dgms} βασιλεύς^{ngms} ὁ^{dams} γάρ^{c} ἀόρατος^{aamsn} ὡς^{bo} ὁράω^{vppanms} καρτερέω^{viaa3s}. **v.28** πίστις^{ndfs} ποιέω^{vixa3s} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} καί^{c} ὁ^{dafs} πρόσχυσις^{nafs} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} ἵνα^{c} μή^{xo} ὁ^{dnms} ὀλοθρεύω^{vppanms} ὁ^{danp} πρωτότοκος^{aanpn} θιγγάνω^{vsaa3s} αὐτός^{rpgmp}. **v.29** πίστις^{ndfs} διαβαίνω^{viaa3p} ὁ^{dafs} ἐρυθρός^{aafsn} θάλασσα^{nafs} ὡς^{bo} διά^{p} ξηρός^{ngfs} ὅς^{rrgfs} πεῖρα^{nafs} λαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} Αἰγύπτιος^{anmpn} καταπίνω^{viap3p}. **v.30** πίστις^{ndfs} ὁ^{dnnp} τεῖχος^{nnnp} Ἰεριχώ^{tp} πίπτω^{viaa3s} κυκλόω^{vpapnnp} ἐπί^{p} ἑπτά^{tn} ἡμέρα^{nafp}. **v.31** πίστις^{ndfs} Ῥαάβ^{tp} ὁ^{dnfs} πόρνη^{nnfs} οὐ^{xo} συναπόλλυμι^{viam3s} ὁ^{ddmp} ἀπειθέω^{vpaadmp} δέχομαι^{vpadnfs} ὁ^{damp} κατάσκοπος^{namp} μετά^{p} εἰρήνη^{ngfs}. **v.32** καί^{c} τίς^{rqans} ἔτι^{bo} λέγω^{vspa1s} ἐπιλείπω^{vifa3s} γάρ^{c} ἐγώ$^{rpa-s}$ διηγέομαι^{vppnams} ὁ^{dnms} χρόνος^{nnms} περί^{p} Γεδεών^{tp} Βαράκ^{tp} τέ^{xo} καί^{c} Σαμψών^{tp} καί^{c} Ἰεφθάε^{tp} Δαυίδ^{tp} τέ^{xo} καί^{c} Σαμουήλ^{tp} καί^{c} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp}. **v.33** ὅς^{rrnmp} διά^{p} πίστις^{ngfs} καταγωνίζομαι^{viad3p} βασιλεία^{nafp} ἐργάζομαι^{viad3p} δικαιοσύνη^{nafs} ἐπιτυγχάνω^{viaa2p} ἐπαγγελία^{ngfp} φράσσω^{viaa3p} στόμα^{nanp} λέων^{ngmp}.

στόματα μαχαίρας ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων. ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν, ἄλλοι 35
δὲ ἐτυμπανίσθησαν οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν, ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ 36
μαστίγων πεῖραν ἔλαβον ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς, ἐ- 37
λιθάσθησαν ἐπρίσθησαν ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον περιῆλθον ἐν μηλωταῖς ἐν αἰγείοις δέρμασιν ὑστερούμενοι θλιβόμενοι κακουχούμενοι. ὧν οὐκ ἦν ἄξιος 38
ὁ κόσμος ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες 39
διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν. τοῦ θεοῦ 40
περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡ- **12**
μῖν νέφος μαρτύρων ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν δι᾽ ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον
ἡμῖν ἀγῶνα. ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ 2
τελειωτὴν Ἰησοῦν ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινεν σταυρὸν αἰσχύνης καταφρονήσας ἐν δεξιᾷ τε τοῦ
θρόνου τοῦ θεοῦ κεκάθικεν. ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύ- 3

---

v.34 σβέννυμι^{viaa3p} δύναμις^{nafs} πῦρ^{ngns} φεύγω^{viaa3p} στόμα^{nanp} μάχαιρα^{ngfs} ἐνδυναμόω^{viap3p} ἀπό^{p} ἀσθένεια^{ngfs} γίνομαι^{viao3p} ἰσχυρός^{annmpn} ἐν^{p} πόλεμος^{ndms} παρεμβολή^{nafp} κλίνω^{viaa3p} ἀλλότριος^{agmpn}. **v.35** λαμβάνω^{viaa3p} γυνή^{nnfp} ἐκ^{p} ἀνάστασις^{ngfs} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn} αὐτός^{rpgfp} ἄλλος^{anmpn} δέ^{c} τυμπανίζω^{viap3p} οὐ^{xo} προσδέχομαι^{vpadnmp} ὁ^{dafs} ἀπολύτρωσις^{nafs} ἵνα^{c} κρείττων^{agfsn} ἀνάστασις^{ngfs} τυγχάνω^{vsaa3p}. **v.36** ἕτερος^{anmpn} δέ^{c} ἐμπαιγμός^{ngmp} καί^{c} μάστιξ^{ngfp} πεῖρα^{nafs} λαμβάνω^{viaa3p} ἔτι^{bo} δέ^{c} δεσμός^{ngmp} καί^{c} φυλακή^{ngfs}. **v.37** λιθάζω^{viap3p} πρίζω^{viap3p} πειράζω^{viap3p} ἐν^{p} φόνος^{ndms} μάχαιρα^{ngfs} ἀποθνῄσκω^{viaa3p} περιέρχομαι^{viaa3p} ἐν^{p} μηλωτή^{ndfp} ἐν^{p} αἴγειος^{adnpn} δέρμα^{ndnp} ὑστερέω^{vpppnmp} θλίβω^{vpppnmp} κακουχέω^{vpppnmp}. **v.38** ὅς^{rrgmp} οὐ^{xo} εἰμί^{viix3s} ἄξιος^{anmsn} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} ἐν^{p} ἐρημία^{ndfp} πλανάω^{vpppnmp} καί^{c} ὄρος^{ndnp} καί^{c} σπήλαιον^{ndnp} καί^{c} ὁ^{ddfp} ὀπή^{ndfp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.39** καί^{c} οὗτος^{rdnmp} πᾶς^{anmpn} μαρτυρέω^{vpapnmp} διά^{p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} οὐ^{xo} κομίζω^{viam3p} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs}. **v.40** ὁ^{dgms} θεός^{ngms} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ κρείττων^{aansn} τι-σριανσ προβλέπω^{vpamgms} ἵνα^{c} μή^{xo} χωρίς^{bo} ἐγώ$^{rpg-p}$ τελειόω^{vsap3p}. **12. v.1** τοιγαροῦν^{xo} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ τοσοῦτος^{rdans} ἔχω^{vppanmp} περίκειμαι^{vppnans} ἐγώ$^{rpd-p}$ νέφος^{nans} μάρτυς^{ngmp} ὄγκος^{nams} ἀποτίθημι^{vpamnmp} πᾶς^{aamsn} καί^{c} ὁ^{dafs} εὐπερίστατος^{aafsn} ἁμαρτία^{nafs} διά^{p} ὑπομονή^{ngfs} τρέχω^{vspa1p} ὁ^{dams} πρόκειμαι^{vppnams} ἐγώ$^{rpd-p}$ ἀγών^{nams}. **v.2** ἀφοράω^{vppanmp} εἰς^{p} ὁ^{dams} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ἀρχηγός^{nams} καί^{c} τελειωτής^{nams} Ἰησοῦς^{nams} ὅς^{rrnms} ἀντί^{p} ὁ^{dgfs} πρόκειμαι^{vppngfs} αὐτός^{rpdms} χαρά^{ngfs} ὑπομένω^{viaa3s} σταυρός^{nams} αἰσχύνη^{ngfs} καταφρονέω^{vpaanms} ἐν^{p} δεξιός^{adfsn} τέ^{xo} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καθίζω^{vixa3s}.

την ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλο-
4 γίαν ἵνα μὴ κάμητε ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. Οὔπω
μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγω-
5 νιζόμενοι. καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως ἥτις ὑμῖν ὡς
υἱοῖς διαλέγεται Υἱέ μου μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου μη-
6 δὲ ἐκλύου ὑπ αὐτοῦ ἐλεγχόμενος, ὃν γὰρ ἀγαπᾷ κύριος
7 παιδεύει μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται. εἰς παι-
δείαν ὑπομένετε ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεός τίς γὰρ
8 υἱὸς ἐστιν ὃν οὐ παιδεύει πατήρ. εἰ δὲ χωρίς ἐστε παιδείας
ἧς μέτοχοι γεγόνασιν πάντες ἄρα νόθοι ἐστε καὶ οὐχ υἱοί.
9 εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἴχομεν παιδευ-
τὰς καὶ ἐνετρεπόμεθα, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα
10 τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν. οἱ μὲν γὰρ πρὸς
ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευον ὁ δὲ ἐπὶ
11 τὸ συμφέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ. πᾶσα
δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι ἀλλὰ
λύπης ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι᾽ αὐτῆς γεγυ-
12 μνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης. Διὸ τὰς παρειμέ-
13 νας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε. καὶ
τροχιὰς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν ἵνα μὴ τὸ χωλὸν

---

v.3 ἀναλογίζομαι^{vdad2p} γάρ^{c} ὁ^{dams} τοιοῦτος^{rdafs} ὑπομένω^{vpxaams} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} ἁμαρτωλός^{agmpn} εἰς^{p} αὐτός^{rpams} ἀντιλογία^{nafs} ἵνα^{c} μή^{xo} κάμνω^{vsaa2p} ὁ^{ddfp} ψυχή^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$ ἐκλύω^{vpppnmp}. **v.4** οὔπω^{bo} μέχρι^{bo} αἷμα^{ngns} ἀντικαθίστημι^{viaa2p} πρός^{p} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} ἀνταγωνίζομαι^{vppnnmp}. **v.5** καί^{c} ἐκλανθάνομαι^{vixp2p} ὁ^{dgfs} παράκλησις^{ngfs} ὅστις^{rrnfs} σύ$^{rpd-p}$ ὡς^{bo} υἱός^{ndmp} διαλέγομαι^{vipn3s} υἱός^{nvms} ἐγώ$^{rpg-s}$ μή^{xo} ὀλιγωρέω^{vdpa2s} παιδεία^{ngfs} κύριος^{ngms} μηδέ^{c} ἐκλύω^{vdpp2s} ὑπό^{p} αὐτός^{rpgms} ἐλέγχω^{vpppnms}. **v.6** ὅς^{rrams} γάρ^{c} ἀγαπάω^{vipa3s} κύριος^{nnms} παιδεύω^{vipa3s} μαστιγόω^{vipa3s} δέ^{c} πᾶς^{aamsn} υἱός^{nams} ὅς^{rrams} παραδέχομαι^{vipn3s}. **v.7** εἰς^{p} παιδεία^{nafs} ὑπομένω^{vipa2p} ὡς^{bo} υἱός^{ndmp} σύ$^{rpd-p}$ προσφέρω^{vipp3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} τίς^{rqnms} γάρ^{c} υἱός^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrams} οὐ^{xo} παιδεύω^{vipa3s} πατήρ^{nnms}. **v.8** εἰ^{qo} δέ^{c} χωρίς^{bo} εἰμί^{vipx2p} παιδεία^{ngfs} ὅς^{rrgfs} μέτοχος^{anmpn} γίνομαι^{vixa3p} πᾶς^{anmpn} ἄρα^{xo} νόθος^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} καί^{c} οὐ^{xo} υἱός^{nnmp}. **v.9** εἶτα^{bo} ὁ^{damp} μέν^{xo} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ πατήρ^{namp} ἔχω^{viia1p} παιδευτής^{namp} καί^{c} ἐντρέπω^{viim1p} οὐ^{xo} πολύς^{adnsn} μᾶλλον^{bo} ὑποτάσσω^{vifp1p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ὁ^{dgnp} πνεῦμα^{ngnp} καί^{c} ζάω^{vifa1p}. **v.10** ὁ^{dnmp} μέν^{xo} γάρ^{c} πρός^{p} ὀλίγος^{aafpn} ἡμέρα^{nafp} κατά^{p} ὁ^{dans} δοκέω^{vppaans} αὐτός^{rpdmp} παιδεύω^{viia3p} ὁ^{dnms} δέ^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dans} συμφέρω^{vppaans} εἰς^{p} ὁ^{dans} μεταλαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dgfs} ἁγιότης^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.11** πᾶς^{anfsn} δέ^{c} παιδεία^{nnfs} πρός^{p} μέν^{xo} ὁ^{dans} πάρειμι^{vppxans} οὐ^{xo} δοκέω^{vipa3s} χαρά^{ngfs} εἰμί^{vnpx} ἀλλά^{c} λύπη^{ngfs} ὕστερος^{bo} δέ^{c} καρπός^{nams} εἰρηνικός^{aafsn} ὁ^{ddmp} διά^{p} αὐτός^{rpgfs} γυμνάζω^{vpxpdmp} ἀποδίδωμι^{vipa3s} δικαιοσύνη^{ngfs}. **v.12** διό^{c} ὁ^{dafp} παρίημι^{vpxpafp} χείρ^{nafp} καί^{c} ὁ^{danp} παραλύω^{vpxpanp} γόνυ^{nanp} ἀνορθόω^{vdaa2p}.

ἐκτραπῇ ἰαθῇ δὲ μᾶλλον. Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων 14
καὶ τὸν ἁγιασμόν οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον. ἐπι- 15
σκοποῦντες μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ μή τις
ῥίζα πικρίας ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσιν
πολλοί. μή τις πόρνος ἢ βέβηλος ὡς Ἠσαῦ ὃς ἀντὶ βρώ- 16
σεως μιᾶς ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. ἴστε γὰρ ὅτι καὶ 17
μετέπειτα θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν ἀπεδοκιμά-
σθη μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὗρεν καίπερ μετὰ δακρύων
ἐκζητήσας αὐτήν. Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ 18
ὄρει, καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ καὶ γνόφῳ καὶ σκότῳ, καὶ θυ-
έλλῃ. καὶ σάλπιγγος ἤχῳ καὶ φωνῇ ῥημάτων ἧς οἱ ἀκού- 19
σαντες παρῃτήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον. οὐκ 20
ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον Κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους
λιθοβοληθήσεται, καί οὕτως φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον 21
Μωϋσῆς εἶπεν Ἔκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος. ἀλλὰ προσ- 22
εληλύθατε Σιὼν ὄρει καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος Ἰερουσαλὴμ
ἐπουρανίῳ καὶ μυριάσιν ἀγγέλων. πανηγύρει καὶ ἐκκλη- 23
σίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρανοῖς ἀπογεγραμμένων καὶ κριτῇ
θεῷ πάντων καὶ πνεύμασιν δικαίων τετελειωμένων. καὶ 24
διαθήκης νέας μεσίτῃ Ἰησοῦ καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρεῖτ-

---

v.13 καί[c] τροχιά[nafp] ὀρθός[aafpn] ποιέω[vdaa2p] ὁ[ddmp] πούς[ndmp] σύ[rpg-p] ἵνα[c] μή[xo] ὁ[dnns] χωλός[annsn] ἐκτρέπω[vsap3s] ἰάομαι[vsap3s] δέ[c] μᾶλλον[bo]. **v.14** εἰρήνη[nafs] διώκω[vdpa2p] μετά[p] πᾶς[agmpn] καί[c] ὁ[dams] ἁγιασμός[nams] ὅς[rrgms] χωρίς[bo] οὐδείς[anfsn] ὁράω[vifd3s] ὁ[dams] κύριος[nams]. **v.15** ἐπισκοπέω[vppanmp] μή[xo] τι-σρινμσ ὑστερέω[vppanms] ἀπό[p] ὁ[dgfs] χάρις[ngfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] μή[xo] τι-σρινφσ ῥίζα[nnfs] πικρία[ngfs] ἄνω[bo] φύω[vppanfs] ἐνοχλέω[vspa3s] καί[c] διά[p] οὗτος[rdgfs] μιαίνω[vsap3p] πολύς[anmpn]. **v.16** μή[xo] τι-σρινμσ πόρνος[nnms] ἤ[xo] βέβηλος[anmsn] ὡς[bo] Ἠσαῦ[tp] ὅς[rrnms] ἀντί[p] βρῶσις[ngfs] εἷς[ngfs] ἀποδίδωμι[viam3s] ὁ[danp] πρωτοτόκια[nanp] αὐτός[rpgms]. **v.17** οἶδα[vdxa2p] γάρ[c] ὅτι[c] καί[c] μετέπειτα[bo] θέλω[vppanms] κληρονομέω[vnaa] ὁ[dafs] εὐλογία[nafs] ἀποδοκιμάζω[viap3s] μετάνοια[ngfs] γάρ[c] τόπος[nams] οὐ[xo] εὑρίσκω[viaa3s] καίπερ[c] μετά[p] δάκρυον[ngnp] ἐκζητέω[vpaanms] αὐτός[rpafs]. **v.18** οὐ[xo] γάρ[c] προσέρχομαι[vixa2p] ψηλαφάω[vpppdns] ὄρος[ndns] καί[c] καίω[vpxpdns] πῦρ[ndns] καί[c] γνόφος[ndms] καί[c] σκότος[ndms] καί[c] θύελλα[ndfs]. **v.19** καί[c] σάλπιγξ[ngfs] ἦχος[ndms] καί[c] φωνή[ndfs] ῥῆμα[ngnp] ὅς[rrgfs] ὁ[dnmp] ἀκούω[vpaanmp] παραιτέομαι[viad3p] μή[xo] προστίθημι[vnap] αὐτός[rpdmp] λόγος[nams]. **v.20** οὐ[xo] φέρω[viia3p] γάρ[c] ὁ[dans] διαστέλλω[vpppans] κἄν[qo] θηρίον[nnns] θιγγάνω[vsaa3s] ὁ[dgns] ὄρος[ngns] λιθοβολέω[vifp3s]. **v.21** καί[c] οὕτω[bo] φοβερός[annsn] εἰμί[viix3s] ὁ[dnns] φαντάζω[vpppnns] Μωϋσῆς[nnms] λέγω[viaa3s] ἔκφοβος[anmsn] εἰμί[vipx1s] καί[c] ἔντρομος[anmsn]. **v.22** ἀλλά[c] προσέρχομαι[vixa2p] Σιών[tp] ὄρος[ndns] καί[c] πόλις[ndfs] θεός[ngms] ζάω[vppagms] Ἰερουσαλήμ[tp] ἐπουράνιος[adfsn] καί[c] μυριάς[ndmp] ἄγγελος[ngmp]. **v.23** πανήγυρις[ndfs] καί[c] ἐκκλησία[ndfs] πρωτότοκος[agmpn] ἐν[p] οὐρανός[ndmp] ἀπογράφω[vpxpgmp] καί[c] κριτής[ndms] θεός[ndms] πᾶς[agmpn] καί[c] πνεῦμα[ndnp] δίκαιος[agmpn] τελειόω[vpxpgmp].

25 τον λαλοῦντι παρὰ τὸν Ἄβελ. Βλέπετε μὴ παραιτήσησθε
τὸν λαλοῦντα, εἰ γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἔφυγον, τὸν ἐπὶ γῆς πα-
ραιτησάμενοι χρηματίζοντα πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ
26 οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι. οὗ ἡ φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσεν
τότε νῦν δὲ ἐπήγγελται λέγων Ἔτι ἅπαξ ἐγὼ σείω οὐ μό-
27 νον τὴν γῆν ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. τὸ δέ Ἔτι ἅπαξ δηλοῖ
τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν ὡς πεποιημένων ἵνα μείνῃ
28 τὰ μὴ σαλευόμενα. Διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβά-
νοντες ἔχωμεν χάριν δι᾽ ἧς λατρεύομεν εὐαρέστως τῷ θεῷ
29 μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας. καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν πῦρ
καταναλίσκον.

13, 2 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθά-
νεσθε διὰ ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους.
3 μιμνῄσκεσθε τῶν δεσμίων ὡς συνδεδεμένοι τῶν κακουχου-
4 μένων ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. Τίμιος ὁ γάμος ἐν
πᾶσιν καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος πόρνους δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ
5 ὁ θεός. Ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν
αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν Οὐ μή σε ἀνῶ οὐδ οὐ μή σε ἐγκατα-
6 λείπω. ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν Κύριος ἐμοὶ βοηθός
7 καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος. Μνημονεύ-

---

v.24 καί^{c} διαθήκη^{ngfs} νέος^{agfsn} μεσίτης^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^{c} αἷμα^{ndns} ῥαντισμός^{ngms} κρείττων^{aansn} λαλέω^{vppadms} παρά^{p} ὁ^{dams} Ἄβελ^{tp}. **v.25** βλέπω^{vdpa2p} μή^{xo} παραιτέομαι^{vsad2p} ὁ^{dams} λαλέω^{vppaams} εἰ^{qo} γάρ^{c} ἐκεῖνος^{rdnmp} οὐ^{xo} φεύγω^{viaa3p} ὁ^{dams} ἐπί^{p} γῆ^{ngfs} παραιτέομαι^{vpadnmp} χρηματίζω^{vppaams} πολύς^{adnsn} μᾶλλον^{bo} ἐγώ$^{rpn-p}$ ὁ^{dnmp} ὁ^{dams} ἀπό^{p} οὐρανός^{ngmp} ἀποστρέφω^{vppmnmp}. **v.26** ὅς^{rrgms} ὁ^{dnfs} φωνή^{nnfs} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} σαλεύω^{viaa3s} τότε^{bo} νῦν^{bo} δέ^{c} ἐπαγγέλλομαι^{vixn3s} λέγω^{vppanms} ἔτι^{bo} ἅπαξ^{bo} ἐγώ$^{rpn-s}$ σείω^{vipa1s} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἀλλά^{c} καί^{c} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams}. **v.27** ὁ^{dnns} δέ^{c} ἔτι^{bo} ἅπαξ^{bo} δηλόω^{vipa3s} ὁ^{dgnp} σαλεύω^{vpppgnp} ὁ^{dafs} μετάθεσις^{nafs} ὡς^{bo} ποιέω^{vpxpgmp} ἵνα^{c} μένω^{vsaa3s} ὁ^{dnnp} μή^{xo} σαλεύω^{vpppnnp}. **v.28** διό^{c} βασιλεία^{nafs} ἀσάλευτος^{aafsn} παραλαμβάνω^{vppanmp} ἔχω^{vspa1p} χάρις^{nafs} διά^{p} ὅς^{rrgfs} λατρεύω^{vipa1p} εὐαρέστως^{bo} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} μετά^{p} αἰδώς^{ngfs} καί^{c} εὐλάβεια^{ngfs}. **v.29** καί^{c} γάρ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-p}$ πῦρ^{nnns} καταναλίσκω^{vppanns}. **13. v.1** ὁ^{dnfs} φιλαδελφία^{nnfs} μένω^{vdpa3s}. **v.2** ὁ^{dgfs} φιλοξενία^{ngfs} μή^{xo} ἐπιλανθάνομαι^{vdpn2p} διά^{p} οὗτος^{rdgfs} γάρ^{c} λανθάνω^{viaa3p} τι-σρινμπ ξενίζω^{vpaanmp} ἄγγελος^{namp}. **v.3** μιμνῄσκομαι^{vdpn2p} ὁ^{dgmp} δέσμιος^{ngmp} ὡς^{bo} συνδέω^{vpxpnmp} ὁ^{dgmp} κακουχέω^{vpppgmp} ὡς^{bo} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} εἰμί^{vppxnmp} ἐν^{p} σῶμα^{ndns}. **v.4** τίμιος^{anmsn} ὁ^{dnms} γάμος^{nnms} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn} καί^{c} ὁ^{dnfs} κοίτη^{nnfs} ἀμίαντος^{anfsn} πόρνος^{namp} δέ^{c} καί^{c} μοιχός^{namp} κρίνω^{vipa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.5** ἀφιλάργυρος^{anmsn} ὁ^{dnms} τρόπος^{nnms} ἀρκέω^{vpppnmp} ὁ^{ddnp} πάρειμι^{vppxdnp} αὐτός^{rpnms} γάρ^{c} λέγω^{vixa3s} οὐ^{xo} μή^{xo} σύ$^{rpa-s}$ ἀνίημι^{vsaa1s} οὐδέ^{bo} οὐ^{xo} μή^{xo} σύ$^{rpa-s}$ ἐγκαταλείπω^{vspa1s}. **v.6** ὥστε^{c} θαρρέω^{vppaamp} ἐγώ$^{rpa-p}$ λέγω^{vnpa} κύριος^{nnms} ἐγώ$^{rpd-s}$ βοηθός^{nnms} καί^{c} οὐ^{xo} φοβέομαι^{vifo1s} τίς^{rqans} ποιέω^{vifa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ἄνθρωπος^{nnms}.

ετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον
τοῦ θεοῦ ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς
μιμεῖσθε τὴν πίστιν. Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον 8
ὁ αὐτός καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέ- 9
ναις μὴ παραφέρεσθε, καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν
καρδίαν οὐ βρώμασιν ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπα-
τήσαντες. ἔχομεν θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχου- 10
σιν ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. ὧν γὰρ εἰσφέρεται 11
ζῴων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως
τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. διὸ 12
καὶ Ἰησοῦς ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν ἔξω
τῆς πύλης ἔπαθεν. τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς 13
παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες, οὐ γὰρ ἔχο- 14
μεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν.
δι᾽ αὐτοῦ οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ 15
θεῷ τοῦτ ἔστιν καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι
αὐτοῦ. τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνε- 16
σθε, τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός. Πείθεσθε 17
τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦ-
σιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες ἵνα μετὰ
χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στενάζοντες, ἀλυσιτελὲς γὰρ

---

v.7 μνημονεύω^{vdpa2p} ὁ^{dgmp} ἡγέομαι^{vppngmp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὅστις^{rrnmp} λαλέω^{viaa3p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅς^{rrgmp} ἀναθεωρέω^{vppanmp} ὁ^{dafs} ἔκβασις^{nafs} ὁ^{dgfs} ἀναστροφή^{ngfs} μιμέομαι^{vdpn2p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs}. **v.8** Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} ἐχθές^{bo} καί^{c} σήμερον^{bo} ὁ^{dnms} αὐτός^{rpnms} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp}. **v.9** διδαχή^{ndfp} ποικίλος^{adfpn} καί^{c} ξένος^{adfpn} μή^{xo} παραφέρω^{vdpp2p} καλός^{annsn} γάρ^{c} χάρις^{ndfs} βεβαιόω^{vnpp} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} οὐ^{xo} βρῶμα^{ndnp} ἐν^{p} ὅς^{rrdnp} οὐ^{xo} ὠφελέω^{viap3p} ὁ^{dnmp} περιπατέω^{vpaanmp}. **v.10** ἔχω^{vipa1p} θυσιαστήριον^{nans} ἐκ^{p} ὅς^{bo} ἐσθίω^{vnaa} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dnmp} ὁ^{ddfs} σκηνή^{ndfs} λατρεύω^{vppanmp}. **v.11** ὅς^{rrgnp} γάρ^{c} εἰσφέρω^{vipp3s} ζῷον^{ngnp} ὁ^{dnns} αἷμα^{nnns} περί^{p} ἁμαρτία^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{danp} ἅγιος^{aanpn} διά^{p} ὁ^{dgms} ἀρχιερεύς^{ngms} οὗτος^{rdgnp} ὁ^{dnnp} σῶμα^{nnnp} κατακαίω^{vipp3s} ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} παρεμβολή^{ngfs}. **v.12** διό^{c} καί^{c} Ἰησοῦς^{nnms} ἵνα^{c} ἁγιάζω^{vsaa3s} διά^{p} ὁ^{dgns} ἴδιος^{agmsn} αἷμα^{ngns} ὁ^{dams} λαός^{nams} ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} πύλη^{ngfs} πάσχω^{viaa3s}. **v.13** τοίνυν^{xo} ἐξέρχομαι^{vspn1p} πρός^{p} αὐτός^{rpams} ἔξω^{bo} ὁ^{dgfs} παρεμβολή^{ngfs} ὁ^{dams} ὀνειδισμός^{nams} αὐτός^{rpgms} φέρω^{vppanmp}. **v.14** οὐ^{xo} γάρ^{c} ἔχω^{vipa1p} ὧδε^{bo} μένω^{vppaafs} πόλις^{nafs} ἀλλά^{c} ὁ^{dafs} μέλλω^{vppaafs} ἐπιζητέω^{vipa1p}. **v.15** διά^{p} αὐτός^{rpgms} οὖν^{c} ἀναφέρω^{vspa1p} θυσία^{nafs} αἴνεσις^{ngfs} διά^{p} πᾶς^{agnsn} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vipx3s} καρπός^{nams} χεῖλος^{ngnp} ὁμολογέω^{vppagmp} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} αὐτός^{rpgms}. **v.16** ὁ^{dgfs} δέ^{c} εὐποιΐα^{ngfs} καί^{c} κοινωνία^{ngfs} μή^{xo} ἐπιλανθάνομαι^{vdpn2p} τοιοῦτος^{rddfp} γάρ^{c} θυσία^{ndfp} εὐαρεστέω^{vipp3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}.

18 ὑμῖν τοῦτο. Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν, πεποίθαμεν γὰρ ὅτι
καλὴν συνείδησιν ἔχομεν ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες �ανα-
19 στρέφεσθαι. περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι
20 ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης
ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέ-
γαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν.
21 καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέ-
λημα αὐτοῦ ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ
Ἰησοῦ Χριστοῦ ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.
22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρα-
23 κλήσεως καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. Γινώσκετε
τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολελυμένον μεθ οὗ ἐὰν τάχιον ἔρ-
24 χηται ὄψομαι ὑμᾶς. Ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους
ὑμῶν καὶ πάντας τοὺς ἁγίους ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς
25 Ἰταλίας. ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν ἀμήν.

---

v.17 πείθω^{vdpm2p} ὁ^{ddmp} ἡγέομαι^{vppndmp} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} ὑπείκω^{vdpa2p} αὐτός^{rpnmp} γάρ^{c} ἀγρυπνέω^{vipa3p} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgfp} ψυχή^{ngfp} σύ$^{rpg-p}$ ὡς^{bo} λόγος^{nams} ἀποδίδωμι^{vpfanmp} ἵνα^{c} μετά^{p} χαρά^{ngfs} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vspa3p} καί^{c} μή^{xo} στενάζω^{vppanmp} ἀλυσιτελής^{annsn} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ οὗτος^{rdnns}. **v.18** προσεύχομαι^{vdpn2p} περί^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ πείθω^{vixa1p} γάρ^{c} ὅτι^{c} καλός^{aafsn} συνείδησις^{nafs} ἔχω^{vipa1p} ἐν^{p} πᾶς^{adnpn} καλῶς^{bo} θέλω^{vppanmp} ἀναστρέφω^{vnpp}. **v.19** περισσοτέρως^{bo} δέ^{c} παρακαλέω^{vipa1s} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vnaa} ἵνα^{c} ταχύς^{bo} ἀποκαθιστάνω^{vsap2s} σύ$^{rpd-p}$. **v.20** ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} ὁ^{dgfs} εἰρήνη^{ngfs} ὁ^{dnms} ἀνάγω^{vpaanms} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} ὁ^{dams} ποιμήν^{nams} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp} ὁ^{dams} μέγας^{aamsn} ἐν^{p} αἷμα^{ndns} διαθήκη^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{nams}. **v.21** καταρτίζω^{voaa3s} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} πᾶς^{adnsn} ἔργον^{ndns} ἀγαθός^{adnsn} εἰς^{p} ὁ^{dans} ποιέω^{vnaa} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} αὐτός^{rpgms} ποιέω^{vppanms} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dans} εὐάρεστος^{aansn} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpgms} διά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅς^{rrdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.22** παρακαλέω^{vipa1s} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ ἀδελφός^{nvmp} ἀνέχω^{vdpn2p} ὁ^{dgms} λόγος^{ngms} ὁ^{dgfs} παράκλησις^{ngfs} καί^{c} γάρ^{c} διά^{p} βραχύς^{agnpn} ἐπιστέλλω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$. **v.23** γινώσκω^{vdpa2p} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} Τιμόθεος^{nams} ἀπολύω^{vpxpams} μετά^{p} ὅς^{rrgms} ἐάν^{qo} ταχύς^{bo} ἔρχομαι^{vspn3s} ὁράω^{vifd1s} σύ$^{rpa-p}$. **v.24** ἀσπάζομαι^{vdad2p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἡγέομαι^{vppnamp} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn} ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} Ἰταλία^{ngfs}. **v.25** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} μετά^{p} πᾶς^{agmpn} σύ$^{rpg-p}$ ἀμήνth.

ΙΑΚΩΒΟΥ
ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

1 Ἰάκωβος θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος ταῖς
δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν. 2 Πᾶσαν χα-
ρὰν ἡγήσασθε ἀδελφοί μου ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε
ποικίλοις. 3 γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως
κατεργάζεται ὑπομονήν. 4 ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐ-
χέτω ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὁλόκληροι ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.
5 Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόν-
τος θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς καὶ οὐκ ὀνειδίζοντος καὶ δοθήσεται
αὐτῷ. 6 αἰτείτω δὲ ἐν πίστει μηδὲν διακρινόμενος ὁ γὰρ δια-
κρινόμενος ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥι-
πιζομένῳ. 7 μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὅτι λήψεταί
τι παρὰ τοῦ κυρίου. 8 ἀνὴρ δίψυχος ἀκατάστατος ἐν πάσαις
ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. 9 Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς ἐν
τῷ ὕψει αὐτοῦ. 10 ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ὅτι
ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. 11 ἀνέτειλεν γὰρ ὁ ἥλιος σὺν
τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανεν τὸν χόρτον καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ
ἐξέπεσεν καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο,
οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσε-

---

1. v.1 Ἰάκωβος^{nnms} θεός^{ngms} καί^{c} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} δοῦλος^{nnms} ὁ^{ddfp} δώδεκα^{tn} φυλή^{ndfp} ὁ^{ddfp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} διασπορά^{ndfs} χαίρω^{vnpa}. **v.2** πᾶς^{aafsn} χαρά^{nafs} ἡγέομαι^{viad2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὅταν^{c} πειρασμός^{ndmp} περιπίπτω^{vsaa2p} ποικίλος^{admpn}. **v.3** γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} δοκίμιον^{nnns} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} κατεργάζομαι^{vipn3s} ὑπομονή^{nafs}. **v.4** ὁ^{dnfs} δέ^{c} ὑπομονή^{nnfs} ἔργον^{nans} τέλειος^{aansn} ἔχω^{vdpa3s} ἵνα^{c} εἰμί^{vspx2p} τέλειος^{anmpn} καί^{c} ὁλόκληρος^{anmpn} ἐν^{p} μηδείς^{adnsn} λείπω^{vpppnmp}. **v.5** εἰ^{qo} δέ^{c} τι-
-σριναμσ σύ$^{rpg-p}$ λείπω^{vipp3s} σοφία^{ngfs} αἰτέω^{vdpa3s} παρά^{p} ὁ^{dgms} δίδωμι^{vppagms} θεός^{ngms} πᾶς^{admpn} ἁπλῶς^{bo} καί^{c} οὐ^{xo} ὀνειδίζω^{vppagms} καί^{c} δίδωμι^{vifp3s} αὐτός^{rpdms}. **v.6** αἰτέω^{vdpa3s} δέ^{c} ἐν^{p} πίστις^{ndfs} μηδείς^{aansn} διακρίνω^{vppmnms} ὁ^{dnms} γάρ^{c} διακρίνω^{vppmnms} ἔοικα^{vixa3s} κλύδων^{ndms} θάλασσα^{ngfs} ἀνεμίζω^{vpppdms} καί^{c} ῥιπίζω^{vpppdms}. **v.7** μή^{xo} γάρ^{c} οἴομαι^{vdpn3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} ὅτι^{c} λαμβάνω^{vifd3s} τι-σριανσ παρά^{p} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.8** ἀνήρ^{nnms} δίψυχος^{anmsn} ἀκατάστατος^{anmsn} ἐν^{p} πᾶς^{adfpn} ὁ^{ddfp} ὁδός^{ndfp} αὐτός^{rpgms}. **v.9** καυχάομαι^{vdpn3s} δέ^{c} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} ὁ^{dnms} ταπεινός^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὕψος^{ndns} αὐτός^{rpgms}. **v.10** ὁ^{dnms} δέ^{c} πλούσιος^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ταπείνωσις^{ndfs} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} ὡς^{bo} ἄνθος^{nnns} χόρτος^{ngms} παρέρχομαι^{vifd3s}.

12 ται. Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν ὅτι δόκιμος
γενόμενος λήψεταί τὸν στέφανον τῆς ζωῆς ὃν ἐπηγγείλατο ὁ
13 Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω
ὅτι Ἀπὸ θεοῦ πειράζομαι, ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστός ἐστιν κα-
14 κῶν πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ
15 τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμενος, εἶτα ἡ
ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκτει ἁμαρτίαν ἡ δὲ ἁμαρτία ἀπο-
16 τελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον. Μὴ πλανᾶσθε ἀδελφοί μου
17 ἀγαπητοί. πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄ-
νωθέν ἐστιν καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων παρ ᾧ
18 οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. βουληθεὶς ἀ-
πεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν
19 τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων. Ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί,
ἔστω πᾶς ἄνθρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι βραδὺς εἰς τὸ λα-
20 λῆσαι βραδὺς εἰς ὀργήν, ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην
21 θεοῦ οὐ κατεργάζεται. διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν
καὶ περισσείαν κακίας ἐν πραΰτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον
22 λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Γίνεσθε δὲ
ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ παραλογιζόμενοι ἑ-

---

v.11 ἀνατέλλω^{viaa3s} γάρ^{c} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} σύν^{p} ὁ^{ddms} καύσων^{ndms} καί^{c} ξηραίνω^{viaa3s} ὁ^{dams} χόρτος^{nams} καί^{c} ὁ^{dnns} ἄνθος^{nnns} αὐτός^{rpgms} ἐκπίπτω^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} εὐπρέπεια^{nnfs} ὁ^{dgns} πρόσωπον^{ngns} αὐτός^{rpgms} ἀπόλλυμι^{viam3s} οὕτω^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} πλούσιος^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} πορεία^{ndfp} αὐτός^{rpgms} μαραίνω^{vifp3s}. **v.12** μακάριος^{anmsn} ἀνήρ^{nnms} ὅς^{rrnms} ὑπομένω^{vipa3s} πειρασμός^{nams} ὅτι^{c} δόκιμος^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} λαμβάνω^{vifd3s} ὁ^{dams} στέφανος^{nams} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs} ὅς^{rrams} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddmp} ἀγαπάω^{vppadmp} αὐτός^{rpams}. **v.13** μηδείς^{anmsn} πειράζω^{vpppnms} λέγω^{vdpa3s} ὅτι^{c} ἀπό^{p} θεός^{ngms} πειράζω^{vipp1s} ὁ^{dnms} γάρ^{c} θεός^{nnms} ἀπείραστος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} κακός^{agnpn} πειράζω^{vipa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpnms} οὐδείς^{aamsn}. **v.14** ἕκαστος^{anmsn} δέ^{c} πειράζω^{vipp3s} ὑπό^{p} ὁ^{dgfs} ἴδιος^{agfsn} ἐπιθυμία^{ngfs} ἐξέλκω^{vpppnms} καί^{c} δελεάζω^{vpppnms}. **v.15** εἶτα^{bo} ὁ^{dnfs} ἐπιθυμία^{nnfs} συλλαμβάνω^{vpaanfs} τίκτω^{vipa3s} ἁμαρτία^{nafs} ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἁμαρτία^{nnfs} ἀποτελέω^{vpapnfs} ἀποκυέω^{vipa3s} θάνατος^{nams}. **v.16** μή^{xo} πλανάω^{vdpp2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀγαπητός^{avmpn}. **v.17** πᾶς^{anfsn} δόσις^{nnfs} ἀγαθός^{anfsn} καί^{c} πᾶς^{annsn} δώρημα^{nnns} τέλειος^{annsn} ἄνωθεν^{bo} εἰμί^{vipx3s} καταβαίνω^{vppanns} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ὁ^{dgnp} φῶς^{ngnp} παρά^{p} ὅς^{rrdms} οὐ^{xo} ἔνι^{vipx3s} παραλλαγή^{nnfs} ἤ^{xo} τροπή^{ngfs} ἀποσκίασμα^{nnns}. **v.18** βούλομαι^{vpaonms} ἀποκυέω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ λόγος^{ndms} ἀλήθεια^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{dans} εἰμί^{vnpx} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἀπαρχή^{nafs} τι-σριαφσ ὁ^{dgnp} αὐτός^{rpgms} κτίσμα^{ngnp}. **v.19** ὥστε^{c} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀγαπητός^{avmpn} εἰμί^{vdpx3s} πᾶς^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ταχύς^{anmsn} εἰς^{p} ὁ^{dans} ἀκούω^{vnaa} βραδύς^{anmsn} εἰς^{p} ὁ^{dans} λαλέω^{vnaa} βραδύς^{anmsn} εἰς^{p} ὀργή^{nafs}. **v.20** ὀργή^{nnfs} γάρ^{c} ἀνήρ^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs} θεός^{ngms} ὅς^{xo} κατεργάζομαι^{vipn3s}. **v.21** διό^{c} ἀποτίθημι^{vpamnmp} πᾶς^{aafsn} ῥυπαρία^{nafs} καί^{c} περισσεία^{nafs} κακία^{ngfs} ἐν^{p} πραΰτης^{ndfs} δέχομαι^{vdad2p} ὁ^{dams} ἔμφυτος^{aamsn} λόγος^{nams} ὁ^{dams} δύναμαι^{vppnams} σῴζω^{vnaa} ὁ^{dafp} ψυχή^{nafp} σύ$^{rpg-p}$.

αυτούς. ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητής 23
οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως
αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ, κατενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυ- 24
θεν καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. ὁ δὲ παρακύψας 25
εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας οὗτος
οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου
οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. Εἴ τις δοκεῖ 26
θρησκὸς εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ
ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ τούτου μάταιος ἡ θρησκεία.
θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη 27
ἐστίν ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐ-
τῶν ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Ἀδελφοί μου μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ **2**
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ 2
εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι
λαμπρᾷ εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι. καὶ ἐ- 3
πιβλέψητε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ
εἴπητε αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε
Σὺ στῆθι ἐκεῖ ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου. καὶ 4
οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν

---

v.22 γίνομαι^{vdpn2p} δέ^{c} ποιητής^{nnmp} λόγος^{ngms} καί^{c} μή^{xo} μόνος^{bo} ἀκροατής^{nnmp} παραλογίζομαι^{vppnnmp} ἑαυτοῦ^{rxamp}. **v.23** ὅτι^{c} εἰ^{qo} τι-σρινμσ ἀκροατής^{nnms} λόγος^{ngms} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} οὐ^{xo} ποιητής^{nnms} οὗτος^{rdnms} ἔοικα^{vixa3s} ἀνήρ^{ndms} κατανοέω^{vppadms} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ὁ^{dgfs} γένεσις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ἔσοπτρον^{ndns}. **v.24** κατανοέω^{viaa3s} γάρ^{c} ἑαυτοῦ^{rxams} καί^{c} ἀπέρχομαι^{vixa3s} καί^{c} εὐθέως^{bo} ἐπιλανθάνομαι^{viad3s} ὁποῖος^{annsn} εἰμί^{viix3s}. **v.25** ὁ^{dnms} δέ^{c} παρακύπτω^{vpaanms} εἰς^{p} νόμος^{nams} τέλειος^{aamsn} ὁ^{dams} ὁ^{dgfs} ἐλευθερία^{ngfs} καί^{c} παραμένω^{vpaanms} οὗτος^{rdnms} οὐ^{xo} ἀκροατής^{nnms} ἐπιλησμονή^{ngfs} γίνομαι^{vpadnms} ἀλλά^{c} ποιητής^{nnms} ἔργον^{ngns} οὗτος^{rdnms} μακάριος^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ποίησις^{ndfs} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vifx3s}. **v.26** εἰ^{qo} τι-σρινμσ δοκέω^{vipa3s} θρησκός^{anmsn} εἰμί^{vnpx} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ μή^{xo} χαλιναγωγέω^{vppanms} γλῶσσα^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀλλά^{c} ἀπατάω^{vppanms} καρδία^{nafs} αὐτός^{rpgms} οὗτος^{rdgms} μάταιος^{anmsn} ὁ^{dnfs} θρησκεία^{nnfs}. **v.27** θρησκεία^{nnfs} καθαρός^{anfsn} καί^{c} ἀμίαντος^{anfsn} παράP θεός^{ndms} καί^{c} πατήρ^{ndms} οὗτος^{rdnfs} εἰμί^{vipx3s} ἐπισκέπτομαι^{vnpn} ὀρφανός^{aampn} καί^{c} χήρα^{nafp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} θλῖψις^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} ἄσπιλος^{aamsn} ἑαυτοῦ^{rxams} τηρέω^{vnpa} ἀπόP ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms}. **2. v.1** ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ μή^{xo} ἐν^{p} προσωποληψία^{ndfp} ἔχω^{vdpa2p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs}. **v.2** ἐάν^{qo} γάρ^{c} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} συναγωγή^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ ἀνήρ^{nnms} χρυσοδακτύλιος^{anmsn} ἐν^{p} ἐσθής^{ndfs} λαμπρός^{adfsn} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} δέ^{c} καί^{c} πτωχός^{anmsn} ἐν^{p} ῥυπαρός^{adfsn} ἐσθής^{ndfs}. **v.3** καί^{c} ἐπιβλέπω^{vsaa2p} ἐπίP ὁ^{dams} φορέω^{vppaams} ὁ^{dafs} ἐσθής^{nafs} ὁ^{dafs} λαμπρός^{aafsn} καί^{c} λέγω^{vsaa2p} αὐτός^{rpdms} σύ$^{rpn-s}$ κάθημαι^{vdpn2s} ὧδε^{bo} καλῶς^{bo} καί^{c} ὁ^{ddms} πτωχός^{admsn} λέγω^{vsaa2p} σύ$^{rpn-s}$ ἵστημι^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} ἤ^{xo} κάθημαι^{vdpn2s} ὧδε^{bo} ὑπόP ὁ^{dans} ὑποπόδιον^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$.

πονηρῶν. Ἀκούσατε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ὑμεῖς δὲ ἠτιμάσατε τὸν πτωχόν οὐχ οἱ πλούσιοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια. οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ ὑμᾶς. εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γραφήν Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν καλῶς ποιεῖτε, εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε, ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει δὲ ἐν ἑνί γέγονεν πάντων ἔνοχος. ὁ γὰρ εἰπών Μὴ μοιχεύσεις, εἶπεν καί Μὴ φονεύσεις εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις φονεύσεις δέ γέγονας παραβάτης νόμου. οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος, κατακαυχᾶται ἔλεον κρίσεως. Τί τὸ ὄφελος ἀδελφοί μου ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν. ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι ὦσιν τῆς ἐφημέρου τροφῆς. εἴπῃ δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν Ὑπάγετε ἐν

---

v.4 καί^{c} οὐ^{xo} διακρίνω^{viap2p} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} καί^{c} γίνομαι^{viad2p} κριτής^{nnmp} διαλογισμός^{ngmp} πονηρός^{agmpn}. **v.5** ἀκούω^{vdaa2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἀγαπητός^{avmpn} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐκλέγω^{viam3s} ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} πλούσιος^{aampn} ἐν^{p} πίστις^{ndfs} καί^{c} κληρονόμος^{namp} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὅς^{rrgfs} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s} ὁ^{ddmp} ἀγαπάω^{vppadmp} αὐτός^{rpams}. **v.6** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ἀτιμάζω^{viaa2p} ὁ^{dams} πτωχός^{aamsn} οὐ^{xo} ὁ^{dnmp} πλούσιος^{anmpn} καταδυναστεύω^{vipa3p} σύ$^{rpg-p}$ καί^{c} αὐτός^{rpnmp} ἕλκω^{vipa3p} σύ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} κριτήριον^{nanp}. **v.7** οὐ^{xo} αὐτός^{rpnmp} βλασφημέω^{vipa3p} ὁ^{dans} καλός^{aansn} ὄνομα^{nans} ὁ^{dans} ἐπικαλέω^{vpapans} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.8** εἰ^{qo} μέντοι^{c} νόμος^{nams} τελέω^{vipa2p} βασιλικός^{aamsn} κατά^{p} ὁ^{dafs} γραφή^{nafs} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁ^{dams} πλησίον^{bo} σύ$^{rpg-s}$ ὡς^{bo} σεαυτοῦ^{rxams} καλῶς^{bo} ποιέω^{vipa2p}. **v.9** εἰ^{qo} δέ^{c} προσωποληπτέω^{vipa2p} ἁμαρτία^{nafs} ἐργάζομαι^{vipn2p} ἐλέγχω^{vpppnmp} ὑπό^{p} ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὡς^{bo} παραβάτης^{nnmp}. **v.10** ὅστις^{rrnms} γάρ^{c} ὅλος^{aamsn} ὁ^{dams} νόμος^{nams} τηρέω^{vifa3s} πταίω^{vifa3s} δέ^{c} ἐν^{p} εἷς^{ndms} γίνομαι^{vixa3s} πᾶς^{agmpn} ἔνοχος^{anmsn}. **v.11** ὁ^{dnms} γάρ^{c} λέγω^{vpaanms} μή^{xo} μοιχεύω^{vifa2s} λέγω^{viaa3s} καί^{c} μή^{xo} φονεύω^{vifa2s} εἰ^{qo} δέ^{c} οὐ^{xo} μοιχεύω^{vifa2s} φονεύω^{vifa2s} δέ^{c} γίνομαι^{vixa2s} παραβάτης^{nnms} νόμος^{ngms}. **v.12** οὕτω^{bo} λαλέω^{vdpa2p} καί^{c} οὕτω^{bo} ποιέω^{vdpa2p} ὡς^{bo} διά^{p} νόμος^{ngms} ἐλευθερία^{ngfs} μέλλω^{vppanmp} κρίνω^{vnpp}. **v.13** ὁ^{dnfs} γάρ^{c} κρίσις^{nnfs} ἀνέλεος^{anfsn} ὁ^{ddms} μή^{xo} ποιέω^{vpaadms} ἔλεος^{nans} κατακαυχάομαι^{vipn3s} ἔλεος^{nams} κρίσις^{ngfs}. **v.14** τίς^{rqnns} ὁ^{dnns} ὄφελος^{nnns} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐάν^{qo} πίστις^{nafs} λέγω^{vspa3s} τι-σρινμσ ἔχω^{vnpa} ἔργον^{nanp} δέ^{c} μή^{xo} ἔχω^{vspa3s} μή^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σῴζω^{vnaa} αὐτός^{rpams}. **v.15** ἐάν^{qo} δέ^{c} ἀδελφός^{nnms} ἤ^{xo} ἀδελφή^{nnfs} γυμνός^{anmpn} ὑπάρχω^{vspa3p} καί^{c} λείπω^{vpppnmp} εἰμί^{vspx3p} ὁ^{dgfs} ἐφήμερος^{agfsn} τροφή^{ngfs}.

εἰρήνῃ θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ
ἐπιτήδεια τοῦ σώματος τί τὸ ὄφελος. οὕτως καὶ ἡ πίστις 17
ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ νεκρά ἐστιν καθ ἑαυτήν. Ἀλλ ἐρεῖ τις Σὺ 18
πίστιν ἔχεις κἀγὼ ἔργα ἔχω, δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ
τῶν ἔργων σου κἀγώ δείξω σοι ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν
μου. σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ θεός εἷς ἐστιν καλῶς ποιεῖς, καὶ τὰ 19
δαιμόνια πιστεύουσιν καὶ φρίσσουσιν. θέλεις δὲ γνῶναι 20
ὦ ἄνθρωπε κενέ ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν.
Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ἀνενέγκας 21
Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον. βλέπεις ὅτι ἡ 22
πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις
ἐτελειώθη. καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ ἡ λέγουσα Ἐπίστευσεν 23
δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην καὶ
φίλος θεοῦ ἐκλήθη. ὁρᾶτε τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦ- 24
ται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. ὁμοίως δὲ καὶ 25
Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ὑποδεξαμένη τοὺς
ἀγγέλους καὶ ἑτέρᾳ ὁδῷ ἐκβαλοῦσα. ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα 26
χωρὶς πνεύματος νεκρόν ἐστιν οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν
ἔργων νεκρά ἐστιν.

Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε ἀδελφοί μου εἰδότες ὅτι **3**

---

v.16 λέγω^{vsaa3s} δέ^{c} τι-σρινμσ αὐτός^{rpdmp} ἐκ^{p} σύ$^{rpg-p}$ ὑπάγω^{vdpa2p} ἐν^{p} εἰρήνη^{ndfs} θερμαίνομαι^{vdpe2p} καί^{c} χορτάζω^{vdpp2p} μή^{xo} δίδωμι^{vsaa2p} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{danp} ἐπιτήδειος^{aanpn} ὁ^{dgns} σῶμα^{ngns} τίς^{rqnns} ὁ^{dnns} ὄφελος^{nnns}. **v.17** οὕτω^{bo} καί^{c} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} ἐάν^{qo} μή^{xo} ἔργον^{nanp} ἔχω^{vspa3s} νεκρός^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} κατά^{p} ἑαυτοῦ^{rxafs}. **v.18** ἀλλά^{c} λέγω^{vifa3s} τι-σρινμσ σύ$^{rpn-s}$ πίστις^{nafs} ἔχω^{vipa2s} κἀγώ$^{rpn-s}$ ἔργον^{nanp} ἔχω^{vipa1s} δείκνυμι^{vdaa2s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} σύ$^{rpg-s}$ κἀγώ$^{rpn-s}$ δείκνυμι^{vifa1s} σύ$^{rpd-s}$ ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.19** σύ$^{rpn-s}$ πιστεύω^{vipa2s} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} εἷς^{nnms} εἰμί^{vipx3s} καλῶς^{bo} ποιέω^{vipa2s} καί^{c} ὁ^{dnnp} δαιμόνιον^{nnnp} πιστεύω^{vipa3p} καί^{c} φρίσσω^{vipa3p}. **v.20** θέλω^{vipa2s} δέ^{c} γινώσκω^{vnaa} ὦ^{i} ἄνθρωπος^{nvms} κενός^{avmsn} ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} χωρίς^{bo} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} νεκρός^{anfsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.21** Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ$^{rpg-p}$ οὐ^{xo} ἐκ^{p} ἔργον^{ngnp} δικαιόω^{viap3s} ἀναφέρω^{vpaanms} Ἰσαάκ^{tp} ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dans} θυσιαστήριον^{nans}. **v.22** βλέπω^{vipa2s} ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} συνεργέω^{viia3s} ὁ^{ddnp} ἔργον^{ndnp} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} τελειόω^{viap3s}. **v.23** καί^{c} πληρόω^{viap3s} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} ὁ^{dnfs} λέγω^{vppanfs} πιστεύω^{viaa3s} δέ^{c} Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} λογίζομαι^{viap3s} αὐτός^{rpdms} εἰς^{p} δικαιοσύνη^{nafs} καί^{c} φίλος^{anmsn} θεός^{ngms} καλέω^{viap3s}. **v.24** ὁράω^{vdpa2p} τοίνυν^{xo} ὅτι^{c} ἐκ^{p} ἔργον^{ngnp} δικαιόω^{vipp3s} ἄνθρωπος^{nnms} καί^{c} οὐ^{xo} ἐκ^{p} πίστις^{ngfs} μόνος^{bo}. **v.25** ὁμοίως^{bo} δέ^{c} καί^{c} Ῥαάβ^{tp} ὁ^{dnfs} πόρνη^{nnfs} οὐ^{xo} ἐκ^{p} ἔργον^{ngnp} δικαιόω^{viap3s} ὑποδέχομαι^{vpadnfs} ὁ^{damp} ἄγγελος^{namp} καί^{c} ἕτερος^{adfsn} ὁδός^{ndfs} ἐκβάλλω^{vpaanfs}. **v.26** ὥσπερ^{bo} γάρ^{c} ὁ^{dnns} σῶμα^{nnns} χωρίς^{bo} πνεῦμα^{ngns} νεκρός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} οὕτω^{bo} καί^{c} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} χωρίς^{bo} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} νεκρός^{anfsn} εἰμί^{vipx3s}.

2 μεῖζον κρίμα ληψόμεθα. πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες εἴ
τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει οὗτος τέλειος ἀνήρ δυνατὸς χαλινα-
3 γωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. ἴδε τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς
εἰς τὰ στόματα βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν
4 καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα
τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα με-
τάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐ-
5 θύνοντος βούληται. οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος
ἐστὶν καὶ μεγάλαυχεῖ. Ἰδοὺ ὀλίγον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀ-
6 νάπτει, καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας οὕτως
ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν ἡ σπιλοῦσα ὅ-
λον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ
7 φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε
καὶ πετεινῶν ἑρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδά-
8 μασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ. τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς
δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι ἀκατάσχετον κακόν μεστὴ ἰοῦ
9 θανατηφόρου. ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ πατέρα
καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ ὁμοί-
10 ωσιν θεοῦ γεγονότας. ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται
εὐλογία καὶ κατάρα οὐ χρή ἀδελφοί μου ταῦτα οὕτως γίνε-

---

3. v.1 μή[xo] πολύς[anmpn] διδάσκαλος[nnmp] γίνομαι[vdpn2p] ἀδελφός[nvmp] ἐγώ[rpg-s] οἶδα[vpxanmp] ὅτι[c] μέγας[aansc] κρίμα[nans] λαμβάνω[vifd1p]. **v.2** πολύς[aanpn] γάρ[c] πταίω[vipa1p] ἅπας[anmpn] εἰ[qo] τι-σρινμσ ἐν[p] λόγος[ndms] οὐ[xo] πταίω[vipa3s] οὗτος[rdnms] τέλειος[anmsn] ἀνήρ[nnms] δυνατός[anmsn] χαλιναγωγέω[vnaa] καί[c] ὅλος[aansn] ὁ[dans] σῶμα[nans]. **v.3** ἴδε[i] ὁ[dgmp] ἵππος[ngmp] ὁ[damp] χαλινός[namp] εἰς[p] ὁ[danp] στόμα[nanp] βάλλω[vipa1p] πρός[p] ὁ[dans] πείθω[vnpp] αὐτός[rpamp] ἐγώ[rpd-p] καί[c] ὅλος[aansn] ὁ[dans] σῶμα[nans] αὐτός[rpgmp] μετάγω[vipa1p]. **v.4** ἰδού[vdaa2s] καί[c] ὁ[dnnp] πλοῖον[nnnp] τηλικοῦτος[rdnnp] εἰμί[vppxnnp] καί[c] ὑπό[p] σκληρός[agmpn] ἄνεμος[ngmp] ἐλαύνω[vpppnnp] μετάγω[vipp3s] ὑπό[p] ἐλάχιστος[agnsn] πηδάλιον[ngns] ὅπου[bo] ἄν[xo] ὁ[dnfs] ὁρμή[nnfs] ὁ[dgms] εὐθύνω[vppagms] βούλομαι[vspn3s]. **v.5** οὕτω[bo] καί[c] ὁ[dnfs] γλῶσσα[nnfs] μικρός[annsn] μέλος[nnns] εἰμί[vipx3s] καί[c] μεγαλαυχέω[vipa3s] ἰδού[vdaa2s] ὀλίγος[annsn] πῦρ[nnns] ἡλίκος[aafsn] ὕλη[nafs] ἀνάπτω[vipa3s]. **v.6** καί[c] ὁ[dnfs] γλῶσσα[nnfs] πῦρ[nnns] ὁ[dnms] κόσμος[nnms] ὁ[dgfs] ἀδικία[ngfs] οὕτω[bo] ὁ[dnfs] γλῶσσα[nnfs] καθίστημι[vipp3s] ἐν[p] ὁ[ddnp] μέλος[ndnp] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnfs] σπιλόω[vppanfs] ὅλος[aansn] ὁ[dans] σῶμα[nans] καί[c] φλογίζω[vppanfs] ὁ[dams] τροχός[nams] ὁ[dgfs] γένεσις[ngfs] καί[c] φλογίζω[vpppnfs] ὑπό[p] ὁ[dgfs] γέεννα[ngfs]. **v.7** πᾶς[anfsn] γάρ[c] φύσις[nnfs] θηρίον[ngnp] τέ[xo] καί[c] πετεινός[ngnp] ἑρπετόν[ngnp] τέ[xo] καί[c] ἐνάλιος[agnpn] δαμάζω[vipp3s] καί[c] δαμάζω[vixp3s] ὁ[ddfs] φύσις[ndfs] ὁ[ddfs] ἀνθρώπινος[adfsn]. **v.8** ὁ[dafs] δέ[c] γλῶσσα[nafs] οὐδείς[anfsn] δύναμαι[vipn3s] ἄνθρωπος[ngmp] δαμάζω[vnaa] ἀκατάσχετος[annsn] κακός[annsn] μεστός[anfsn] ἰός[ngms] θανατηφόρος[agmsn]. **v.9** ἐν[p] αὐτός[rpdfs] εὐλογέω[vipa1p] ὁ[dams] θεός[nams] καί[c] πατήρ[nams] καί[c] ἐν[p] αὐτός[rpdfs] καταράομαι[vipn1p] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] ὁ[damp] κατά[p] ὁμοίωσις[nafs] θεός[ngms] γίνομαι[vpxaamp].

σθαι. μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ 11
τὸ πικρόν. μὴ δύναται ἀδελφοί μου συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι 12
ἢ ἄμπελος σῦκα οὕτως οὐδεμια πηγὴ ἁλυκὸν καὶ γλυκὺ
ποιῆσαι ὕδωρ. Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν δειξάτω 13
ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραΰτητι σο-
φίας. εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ 14
ὑμῶν μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας.
οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη ἀλ᾽λ ἐπίγειος 15
ψυχική δαιμονιώδης. ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία ἐκεῖ ἀ- 16
καταστασία καὶ πᾶν φαῦλον πρᾶγμα. ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία 17
πρῶτον μὲν ἁγνή ἐστιν ἔπειτα εἰρηνική ἐπιεικής εὐπειθής
μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπό-
κριτος. καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται 18
τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

Πόθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν οὐκ ἐντεῦθεν ἐκ τῶν ἡ- **4**
δονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν. ἐπι- 2
θυμεῖτε καὶ οὐκ ἔχετε φονεύετε καὶ ζηλοῦτε καὶ οὐ δύνασθε
ἐπιτυχεῖν μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε οὐκ ἔχετε διὰ τὸ μὴ αἰτεῖ-
σθαι ὑμᾶς. αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε διότι κακῶς αἰτεῖσθε 3
ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. μοιχοὶ καὶ μοιχα- 4

---

v.10 ἐκ^{p} ὁ^{dgns} αὐτός^{rpgns} στόμα^{ngns} ἐξέρχομαι^{vipn3s} εὐλογία^{nnfs} καί^{c} κατάρα^{nnfs} οὐ^{xo} χρή^{vipq3s} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὗτος^{rdnnp} οὕτω^{bo} γίνομαι^{vnpn}. **v.11** μήτι^{xo} ὁ^{dnfs} πηγή^{nnfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} αὐτός^{rpgfs} ὀπή^{ngfs} βρύω^{vipa3s} ὁ^{dans} γλυκύς^{aansn} καί^{c} ὁ^{dans} πικρός^{aansn}. **v.12** μή^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ συκῆ^{nnfs} ἐλαία^{nafp} ποιέω^{vnaa} ἤ^{xo} ἄμπελος^{nnfs} σῦκον^{nanp} οὕτω^{bo} οὐδείς^{anfsn} πηγή^{nnfs} ἁλυκός^{aansn} καί^{c} γλυκύς^{aansn} ποιέω^{vnaa} ὕδωρ^{nans}. **v.13** τίς^{rqnms} σοφός^{anmsn} καί^{c} ἐπιστήμων^{anmsn} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ δείκνυμι^{vdaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} καλός^{agfsn} ἀναστροφή^{ngfs} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} πραΰτης^{ndfs} σοφία^{ngfs}. **v.14** εἰ^{qo} δέ^{c} ζῆλος^{nams} πικρός^{aamsn} ἔχω^{vipa2p} καί^{c} ἐριθεία^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σύ$^{rpg-p}$ μή^{xo} κατακαυχάομαι^{vdpn2p} καί^{c} ψεύδομαι^{vdpm2p} κατά^{p} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.15** οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} σοφία^{nnfs} ἄνωθεν^{bo} κατέρχομαι^{vppnnfs} ἀλλά^{c} ἐπίγειος^{anfsn} ψυχικός^{anfsn} δαιμονιώδης^{anfsn}. **v.16** ὅπου^{bo} γάρ^{c} ζῆλος^{nnms} καί^{c} ἐριθεία^{nnfs} ἐκεῖ^{bo} ἀκαταστασία^{nnfs} καί^{c} πᾶς^{annsn} φαῦλος^{annsn} πρᾶγμα^{nnns}. **v.17** ὁ^{dnfs} δέ^{c} ἄνωθεν^{bo} σοφία^{nnfs} πρῶτος^{bo} μέν^{xo} ἁγνός^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ἔπειτα^{bo} εἰρηνικός^{anfsn} ἐπιεικής^{anfsn} εὐπειθής^{anmsn} μεστός^{anfsn} ἔλεος^{ngns} καί^{c} κάρπος^{ngmp} ἀγαθός^{agmpn} ἀδιάκριτος^{anfsn} καί^{c} ἀνυπόκριτος^{anfsn}. **v.18** καρπός^{nnms} δέ^{c} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} ἐν^{p} εἰρήνη^{ndfs} σπείρω^{vipp3s} ὁ^{ddmp} ποιέω^{vppadmp} εἰρήνη^{nafs}. **4. v.1** πόθεν^{bo} πόλεμος^{nnmp} καί^{c} μάχη^{nnfp} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ οὐ^{xo} ἐντεῦθεν^{bo} ἐκ^{p} ὁ^{dgfp} ἡδονή^{ngfp} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dgfp} στρατεύω^{vppmgfp} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} μέλος^{ndnp} σύ$^{rpg-p}$. **v.2** ἐπιθυμέω^{vipa2p} καί^{c} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} φονεύω^{vipa2p} καί^{c} ζηλόω^{vipa2p} καί^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ἐπιτυγχάνω^{vnaa} μάχομαι^{vipn2p} καί^{c} πολεμέω^{vipa2p} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} διά^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} αἰτέω^{vnpm} σύ$^{rpa-p}$. **v.3** αἰτέω^{vipa2p} καί^{c} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vipa2p} διότι^{c} κακῶς^{bo} αἰτέω^{vipm2p} ἵνα^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡδονή^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$ δαπανάω^{vsaa2p}.

λίδες οὐκ οἴδατε ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ θεοῦ
ἐστιν ὃς ἂν οὖν βουληθῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου ἐχθρὸς τοῦ
5 θεοῦ καθίσταται. ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει Πρὸς
6 φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κατῴκησεν ἐν ἡμῖν. μείζονα
δὲ δίδωσιν χάριν διὸ λέγει Ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσ-
7 σεται ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ
8 ἀντίστητε [δὲ] τῷ διαβόλῳ καὶ φεύξεται ἀφ ὑμῶν. ἐγγίσατε
τῷ θεῷ καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν καθαρίσατε χεῖρας ἁμαρτωλοί καὶ
9 ἁγνίσατε καρδίας δίψυχοι. ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε
καὶ κλαύσατε ὁ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μεταστραφήτω καὶ
10 ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν. ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ κυρίου
11 καὶ ὑψώσει ὑμᾶς. Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων ἀδελφοί ὁ
καταλαλῶν ἀδελφοῦ καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ κατα-
λαλεῖ νόμου καὶ κρίνει νόμον, εἰ δὲ νόμον κρίνεις οὐκ εἶ
12 ποιητὴς νόμου ἀλλὰ κριτής. εἷς ἐστιν ὁ νομοθέτης ὁ δυ-
νάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι, σὺ δὲ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν
13 ἕτερον· Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες Σήμερον καὶ αὔριον πορευ-
σώμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ ποιήσωμεν ἐκεῖ ἐνιαυτὸν
14 ἕνα καὶ ἐμπορευσώμεθα καὶ κερδήσωμεν. οἵτινες οὐκ ἐ-
πίστασθε τὸ τῆς αὔριον ποία γάρ ἡ ζωὴ ὑμῶν, ἀτμὶς γὰρ

---

v.4 μοιχός^{nvmp} καί^{c} μοιχαλίς^{nvfp} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} φιλία^{nnfs} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἔχθρα^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} οὖν^{c} βούλομαι^{vsao3s} φίλος^{anmsn} εἰμί^{vnpx} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἐχθρός^{anmsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καθίστημι^{vipp3s}. **v.5** ἢ^{xo} δοκέω^{vipa2p} ὅτι^{c} κενῶς^{bo} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} λέγω^{vipa3s} πρός^{p} φθόνος^{nams} ἐπιποθέω^{vipa3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὅς^{rrnns} κατοικέω^{viaa3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.6** μέγας^{aafsc} δέ^{c} δίδωμι^{vipa3s} χάρις^{nafs} διό^{c} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὑπερήφανος^{admpn} ἀντιτάσσω^{vipm3s} ταπεινός^{admpn} δέ^{c} δίδωμι^{vipa3s} χάρις^{nafs}. **v.7** ὑποτάσσω^{vdap2p} οὖν^{c} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἀνθίστημι^{vdaa2p} δέ^{c} ὁ^{ddms} διάβολος^{admsn} καί^{c} φεύγω^{vifd3s} ἀπό^{p} σύ$^{rpg-p}$. **v.8** ἐγγίζω^{vdaa2p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} ἐγγίζω^{vifa3s} σύ$^{rpd-p}$ καθαρίζω^{vdaa2p} χείρ^{nafp} ἁμαρτωλός^{avmpn} καί^{c} ἁγνίζω^{vdaa2p} καρδία^{nafp} δίψυχος^{avmpn}. **v.9** ταλαιπωρέω^{vdaa2p} καί^{c} πενθέω^{vdaa2p} καί^{c} κλαίω^{vdaa2p} ὁ^{dnms} γέλως^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} πένθος^{nnns} μεταστρέφω^{vdap3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} χαρά^{nnfs} εἰς^{p} κατήφεια^{nafs}. **v.10** ταπεινόω^{vdap2p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^{c} ὑψόω^{vifa3s} σύ$^{rpa-p}$. **v.11** μή^{xo} καταλαλέω^{vdpa2p} ἀλλήλων^{regmp} ἀδελφός^{nvmp} ὁ^{dnms} καταλαλέω^{vppanms} ἀδελφός^{ngms} καί^{c} κρίνω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} καταλαλέω^{vipa3s} νόμος^{ngms} καί^{c} κρίνω^{vipa3s} νόμος^{nams} εἰ^{qo} δέ^{c} νόμος^{nams} κρίνω^{vipa2s} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx2s} ποιητής^{nnms} νόμος^{ngms} ἀλλά^{c} κριτής^{nnms}. **v.12** εἷς^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} νομοθέτης^{nnms} ὁ^{dnms} δύναμαι^{vppnnms} σῴζω^{vnaa} καί^{c} ἀπόλλυμι^{vnaa} σύ$^{rpn-s}$ δέ^{c} τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx2s} ὅς^{rrnms} κρίνω^{vipa2s} ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn}. **v.13** ἄγω^{vdpa2s} νῦν^{bo} ὁ^{dnmp} λέγω^{vppanmp} σήμερον^{bo} καί^{c} αὔριον^{bo} πορεύομαι^{vsad1p} εἰς^{p} ὅδε^{rdafs} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^{c} ποιέω^{vsaa1p} ἐκεῖ^{bo} ἐνιαυτός^{nams} εἷς^{nams} καί^{c} ἐμπορεύομαι^{vsad1p} καί^{c} κερδαίνω^{vsaa1p}.

ἔσται ἡ πρὸς ὀλίγον φαινομένη ἔπειτα δὲ καὶ ἀφανιζομένη.
ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς Ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ καὶ ζήσωμεν 15
καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς 16
ἀλαζονείαις ὑμῶν, πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν.
εἰδότι οὖν καλὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι ἁμαρτία αὐτῷ ἐ- 17
στιν.

Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι κλαύσατε ὀλολύζοντες ἐπὶ ταῖς **5**
ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις. ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέ- 2
σηπεν καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν. ὁ χρυσὸς 3
ὑμῶν καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται καὶ ὁ ἰὸς αὐτῶν εἰς μαρτύριον
ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας ὑμῶν ὡς πῦρ ἐθησαυ-
ρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις. ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν 4
τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν ὁ ἀπεστερημένος ἀφ ὑ-
μῶν κράζει καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων εἰς τὰ ὦτα κυρίου
Σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐσπα- 5
ταλήσατε ἐθρέψατε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς.
κατεδικάσατε ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον οὐκ ἀντιτάσσεται ὑ- 6
μῖν. Μακροθυμήσατε οὖν ἀδελφοί ἕως τῆς παρουσίας τοῦ 7
κυρίου ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς
γῆς μακροθυμῶν ἐπ αὐτόν ἕως λάβῃ ὑετὸν πρώϊμον καὶ ὄ-

---

v.14 ὅστις^{rrnmp} οὐ^{xo} ἐπίσταμαι^{vipn2p} ὁ^{dans} ὁ^{dgfs} αὔριον^{bo} ποῖος^{rqnfs} γάρ^{c} ὁ^{dnfs} ζωή^{nnfs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἀτμίς^{nnfs} γάρ^{c} εἰμί^{vifx3s} ὁ^{dnfs} πρός^{p} ὀλίγος^{aansn} φαίνω^{vppenfs} ἔπειτα^{bo} δέ^{c} καί^{c} ἀφανίζω^{vpppnfs}. **v.15** ἀντί^{p} ὁ^{dgms} λέγω^{vnpa} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἐάν^{qo} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} θέλω^{vsaa3s} καί^{c} ζάω^{vsaa1p} καί^{c} ποιέω^{vsaa1p} οὗτος^{rdans} ἤ^{xo} ἐκεῖνος^{rdans}. **v.16** νῦν^{bo} δέ^{c} καυχάομαι^{vipn2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἀλαζονεία^{ndfp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ πᾶς^{anfsn} καύχησις^{nnfs} τοιοῦτος^{rdnfs} πονηρός^{anfsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.17** οἶδα^{vpxadms} οὖν^{c} καλός^{aamsn} ποιέω^{vnpa} καί^{c} μή^{xo} ποιέω^{vppadms} ἁμαρτία^{nnfs} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{vipx3s}. **5. v.1** ἄγω^{vdpa2s} νῦν^{bo} ὁ^{dnmp} πλούσιος^{anmpn} κλαίω^{vdaa2p} ὀλολύζω^{vppanmp} ἐπί^{p} ὁ^{ddfp} ταλαιπωρία^{ndfp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{ddfp} ἐπέρχομαι^{vppndfp}. **v.2** ὁ^{dnms} πλοῦτος^{nnms} σύ$^{rpg\text{-}p}$ σήπω^{vixa3s} καί^{c} ὁ^{dnnp} ἱμάτιον^{nnnp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ σητόβρωτος^{annpn} γίνομαι^{vixa3s}. **v.3** ὁ^{dnms} χρυσός^{nnms} σύ$^{rpg\text{-}p}$ καί^{c} ὁ^{dnms} ἄργυρος^{nnms} κατιόω^{vixp3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ἰός^{nnms} αὐτός^{rpgmp} εἰς^{p} μαρτύριον^{nans} σύ$^{rpd\text{-}p}$ εἰμί^{vifx3s} καί^{c} ἐσθίω^{vifd3s} ὁ^{dafp} σάρξ^{nafp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὡς^{bo} πῦρ^{nans} θησαυρίζω^{viaa2p} ἐν^{p} ἔσχατος^{adfpn} ἡμέρα^{ndfp}. **v.4** ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnms} μισθός^{nnms} ὁ^{dgmp} ἐργάτης^{ngmp} ὁ^{dgmp} ἀμάω^{vpaagmp} ὁ^{dafp} χώρα^{nafp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὁ^{dnms} ἀποστερέω^{vpxpnms} ἀπό^{p} σύ$^{rpg\text{-}p}$ κράζω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnfp} βοή^{nnfp} ὁ^{dgmp} θερίζω^{vpaagmp} εἰς^{p} ὁ^{danp} οὖς^{nanp} κύριος^{ngms} Σαβαώθth εἰσέρχομαι^{vixa3p}. **v.5** τρυφάω^{viaa2p} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^{c} σπαταλάω^{viaa2p} τρέφω^{viaa2p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ὡς^{bo} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfs} σφαγή^{ngfs}. **v.6** καταδικάζω^{viaa2p} φονεύω^{viaa2p} ὁ^{dams} δίκαιος^{aamsn} οὐ^{xo} ἀντιτάσσω^{vipm3s} σύ$^{rpd\text{-}p}$.

8 ψιμον. μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς στηρίξατε τὰς καρδίας
9 ὑμῶν ὅτι ἡ παρουσία τοῦ κυρίου ἤγγικεν. μὴ στενάζετε
κατ ἀλλήλων ἀδελφοί ἵνα μὴ κριθῆτε, ἰδοὺ ὁ κριτὴς πρὸ
10 τῶν θυρῶν ἕστηκεν. ὑπόδειγμα λάβετε ἀδελφοί μου, τῆς
κακοπαθείας καὶ τῆς μακροθυμίας τοὺς προφήτας οἳ ἐλά-
11 λησαν τῷ ὀνόματι κυρίου. ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομέ-
νοντας, τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε καὶ τὸ τέλος κυρίου
12 ἴδετε ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν καὶ οἰκτίρμων. Πρὸ πάν-
των δέ ἀδελφοί μου μὴ ὀμνύετε μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν
γῆν μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον, ἤτω δὲ ὑμῶν τὸ Ναὶ ναὶ καὶ
13 τὸ Οὒ οὔ ἵνα μὴ εἰς ὑπόκρισιν πέσητε. Κακοπαθεῖ τις
14 ἐν ὑμῖν προσευχέσθω, εὐθυμεῖ τις ψαλλέτω, ἀσθενεῖ τις
ἐν ὑμῖν προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας
καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ αὐτὸν ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν
15 τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει
τὸν κάμνοντα καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος, κἂν ἁμαρτίας
16 ᾖ πεποιηκώς ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐξομολογεῖσθε ἀλλήλοις
τὰ παραπτώματα, καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων ὅπως ἰαθῆτε
17 πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. Ἠλίας ἄνθρω-

---

v.7 μακροθυμέω^{vdaa2p} οὖν^{c} ἀδελφός^{nvmp} ἕως^{c} ὁ^{dgfs} παρουσία^{ngfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnms} γεωργός^{nnms} ἐκδέχομαι^{vipn3s} ὁ^{dams} τίμιος^{aamsn} καρπός^{nams} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} μακροθυμέω^{vppanms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ἕως^{c} λαμβάνω^{vsaa3s} ὑετός^{nams} πρόϊμος^{aamsn} καί^{c} ὄψιμος^{aamsn}. **v.8** μακροθυμέω^{vdaa2p} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ στηρίζω^{vdaa2p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ$^{rpg-p}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} παρουσία^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγγίζω^{vixa3s}. **v.9** μή^{xo} στενάζω^{vdpa2p} κατά^{p} ἀλλήλων^{regmp} ἀδελφός^{nvmp} ἵνα^{c} μή^{xo} κρίνω^{vsap2p} ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnms} κριτής^{nnms} πρό^{p} ὁ^{dgfp} θύρα^{ngfp} ἵστημι^{vixa3s}. **v.10** ὑπόδειγμα^{nans} λαμβάνω^{vdaa2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgfs} κακοπάθεια^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgfs} μακροθυμία^{ngfs} ὁ^{damp} προφήτης^{namp} ὅς^{rrnmp} λαλέω^{viaa3p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms}. **v.11** ἰδού^{vdaa2s} μακαρίζω^{vipa1p} ὁ^{damp} ὑπομένω^{vppaamp} ὁ^{dafs} ὑπομονή^{nafs} Ἰώβ^{tp} ἀκούω^{viaa2p} καί^{c} ὁ^{dans} τέλος^{nans} κύριος^{ngms} ὁράω^{vdaa2p} ὅτι^{c} πολύσπλαγχνος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} οἰκτίρμων^{anmsn}. **v.12** πρό^{p} πᾶς^{agnpn} δέ^{c} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ μή^{xo} ὀμνύω^{vdpa2p} μήτε^{c} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} μήτε^{c} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} μήτε^{c} ἄλλος^{aamsn} τι-σριαμσ ὅρκος^{nams} εἰμί^{vdpx3s} δέ^{c} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnns} ναί^{xo} ναί^{xo} καί^{c} ὁ^{dnns} οὒ^{xo} οὔ^{xo} ἵνα^{c} μή^{xo} εἰς^{p} ὑπόκρισις^{nafs} πίπτω^{vsaa2p}. **v.13** κακοπαθέω^{vipa3s} τι-σρινμσ ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ προσεύχομαι^{vdpn3s} εὐθυμέω^{vipa3s} τι-σρινμσ ψάλλω^{vdpa3s}. **v.14** ἀσθενέω^{vipa3s} τι-σρινμσ ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ προσκαλέομαι^{vdad3s} ὁ^{damp} πρεσβύτερος^{aampn} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} καί^{c} προσεύχομαι^{vdad3p} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ἀλείφω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἔλαιον^{ndns} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.15** καί^{c} ὁ^{dnfs} εὐχή^{nnfs} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} σῴζω^{vifa3s} ὁ^{dams} κάμνω^{vppaams} καί^{c} ἐγείρω^{vifa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} κἄν^{qo} ἁμαρτία^{nafp} εἰμί^{vspx3s} ποιέω^{vpxanms} ἀφίημι^{vifp3s} αὐτός^{rpdms}. **v.16** ἐξομολογέω^{vdpm2p} ἀλλήλων^{redmp} ὁ^{danp} παράπτωμα^{nanp} καί^{c} εὔχομαι^{vdpn2p} ὑπέρ^{p} ἀλλήλων^{regmp} ὅπως^{bo} ἰάομαι^{vsap2p} πολύς^{aansn} ἰσχύω^{vipa3s} δέησις^{nnfs} δίκαιος^{agmsn} ἐνεργέω^{vppmnfs}.

πος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ, καὶ πάλιν προσηύξατο καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδω- 18
κεν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν καρπὸν αὐτῆς. Ἀδελφοί ἐάν 19
τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ τις
αὐτόν. γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης 20
ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου καὶ καλύψει πλῆθος
ἁμαρτιῶν.

v.17 Ἠλίας^{nnms} ἄνθρωπος^{nnms} εἰμί^{viix3s} ὁμοιοπαθής^{anmsn} ἐγώ$^{rpd\text{-}p}$ καί^{c} προσευχή^{ndfs} προσεύχομαι^{viad3s} ὁ^{dgms} μή^{xo} βρέχω^{vnaa} καί^{c} οὐ^{xo} βρέχω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἐνιαυτός^{namp} τρεῖς^{namp} καί^{c} μήν^{namp} ἕξ^{tn}. **v.18** καί^{c} πάλιν^{bo} προσεύχομαι^{viad3s} καί^{c} ὁ^{dnms} οὐρανός^{nnms} ὑετός^{nams} δίδωμι^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} βλαστάνω^{viaa3s} ὁ^{dams} καρπός^{nams} αὐτός^{rpgfs}. **v.19** ἀδελφός^{nvmp} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ πλανάω^{vsap3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} καί^{c} ἐπιστρέφω^{vsaa3s} τι-σρινμσ αὐτός^{rpams}. **v.20** γινώσκω^{vdpa3s} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} ἐπιστρέφω^{vpaanms} ἁμαρτωλός^{aamsn} ἐκ^{p} πλάνη^{ngfs} ὁδός^{ngfs} αὐτός^{rpgms} σῴζω^{vifa3s} ψυχή^{nafs} ἐκ^{p} θάνατος^{ngms} καί^{c} καλύπτω^{vifa3s} πλῆθος^{nans} ἁμαρτία^{ngfp}.

ΠΕΤΡΟΥ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

1 Πέτρος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις διασπορᾶς Πόντου Γαλατίας Καππαδοκίας Ἀσίας καὶ
2 Βιθυνίας. κατὰ πρόγνωσιν θεοῦ πατρός ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ
3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη. Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι᾽ ἀ-
4 ναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν. εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον τετηρημένην ἐν οὐ-
5 ρανοῖς εἰς ὑμᾶς. τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἑτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν και-
6 ρῷ ἐσχάτῳ. ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον ἐστὶν λυ-
7 πηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς. ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυ τιμιώτερον χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ
8 εἰς δόξαν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃν οὐκ εἰδότες ἀγαπᾶτε εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιᾶσθε
9 χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένῃ. κομιζόμενοι τὸ τέλος

---

1. v.1 Πέτρος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐκλεκτός^{ndmp} παρεπίδημος^{admpn} διασπορά^{ngfs} Πόντος^{ngms} Γαλατία^{ngfs} Καππαδοκία^{ngfs} Ἀσία^{ngfs} καί^{c} Βιθυνία^{ngfs}. **v.2** κατά^{p} πρόγνωσις^{nafs} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐν^{p} ἁγιασμός^{ndms} πνεῦμα^{ngns} εἰς^{p} ὑπακοή^{nafs} καί^{c} ῥαντισμός^{nams} αἷμα^{ngns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} πληθύνω^{voap3s}. **v.3** εὐλογητός^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^{c} πατήρ^{nnms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnms} κατά^{p} ὁ^{dans} πολύς^{aansn} αὐτός^{rpgms} ἔλεος^{nans} ἀναγεννάω^{vpaanms} ἐγώ$^{rpa-p}$ εἰς^{p} ἐλπίς^{nafs} ζάω^{vppaafs} διά^{p} ἀνάστασις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn}. **v.4** εἰς^{p} κληρονομία^{nafs} ἄφθαρτος^{aafsn} καί^{c} ἀμίαντος^{aafsn} καί^{c} ἀμάραντος^{aafsn} τηρέω^{vpxpafs} ἐν^{p} οὐρανός^{ndmp} εἰς^{p} σύ$^{rpa-p}$. **v.5** ὁ^{damp} ἐν^{p} δύναμις^{ndfs} θεός^{ngms} φρουρέω^{vpppamp} διά^{p} πίστις^{ngfs} εἰς^{p} σωτηρία^{nafs} ἕτοιμος^{aafsn} ἀποκαλύπτω^{vnap} ἐν^{p} καιρός^{ndms} ἔσχατος^{admsn}. **v.6** ἐν^{p} ὅς^{rrdns} ἀγαλλιάω^{vipn2p} ὀλίγος^{aamsn} ἄρτι^{bo} εἰ^{qo} δεῖ^{vppqnns} εἰμί^{vipx3s} λυπέω^{vpapnmp} ἐν^{p} ποικίλος^{admpn} πειρασμός^{ndmp}. **v.7** ἵνα^{c} ὁ^{dnns} δοκίμιον^{nnns} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} πολύς^{annsn} τίμιος^{annsc} χρυσίον^{ngns} ὁ^{dgns} ἀπόλλυμι^{vppmgns} διά^{p} πῦρ^{ngns} δέ^{c} δοκιμάζω^{vpppgns} εὑρίσκω^{vsap3s} εἰς^{p} ἔπαινος^{nams} καί^{c} τιμή^{nafs} καί^{c} εἰς^{p} δόξα^{nafs} ἐν^{p} ἀποκάλυψις^{ndfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.8** ὅς^{rrams} οὐ^{xo} οἶδα^{vpxanmp} ἀγαπάω^{vipa2p} εἰς^{p} ὅς^{rrams} ἄρτι^{bo} μή^{xo} ὁράω^{vppanmp} πιστεύω^{vppanmp} δέ^{c} ἀγαλλιάω^{vipn2p} χαρά^{ndfs} ἀνεκλάλητος^{adfsn} καί^{c} δοξάζω^{vpxpdfs}.

τῆς πίστεως ὑμῶν σωτηρίαν ψυχῶν. Περὶ ἧς σωτηρίας ἐξ- 10
εζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς
χάριτος προφητεύσαντες. ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον και- 11
ρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Χριστοῦ προμαρτυρόμενον
τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. οἷς 12
ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά ἃ νῦν
ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν πνεύματι
ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ οὐρανοῦ εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι
παρακύψαι. Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας 13
ὑμῶν νήφοντες τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν
χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὡς τέκνα ὑπακοῆς 14
μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπι-
θυμίαις. ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ 15
ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε. διότι γέγραπται Ἅ- 16
γιοι γίνεσθε ὅτι ἐγὼ ἅγιος εἰμι. Καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε 17
τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἑκάστου ἔργον ἐν
φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε. εἰδό- 18
τες ὅτι οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς
ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου. ἀλλὰ τιμίῳ 19
αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ. προε- 20
γνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου φανερωθέντος δὲ

---

v.9 κομίζω^{vppmnmp} ὁ^{dans} τέλος^{nans} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ σωτηρία^{nafs} ψυχή^{ngfp}. **v.10** περί^{p} ὅς^{rrgfs} σωτηρία^{ngfs} ἐκζητέω^{viaa3p} καί^{c} ἐξεραυνάω^{viaa3p} προφήτης^{nnmp} ὁ^{dnmp} περί^{p} ὁ^{dgfs} εἰς^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$ χάρις^{ngfs} προφητεύω^{vpaanmp}. **v.11** ἐραυνάω^{vppanmp} εἰς^{p} τίς^{rqams} ἤ^{xo} ποῖος^{rqams} καιρός^{nams} δηλόω^{viia3s} ὁ^{dnns} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} πνεῦμα^{nnns} Χριστός^{ngms} προμαρτύρομαι^{vppnnns} ὁ^{danp} εἰς^{p} Χριστός^{nams} πάθημα^{nanp} καί^{c} ὁ^{dafp} μετά^{p} οὗτος^{rdanp} δόξα^{nafp}. **v.12** ὅς^{rrdmp} ἀποκαλύπτω^{viap3s} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἑαυτοῦ^{rxdmp} σύ$^{rpd\text{-}p}$ δέ^{c} διακονέω^{viia3p} αὐτός^{rpanp} ὅς^{rranp} νῦν^{bo} ἀναγγέλλω^{viap3s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ διά^{p} ὁ^{dgmp} εὐαγγελίζω^{vpamgmp} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn} ἀποστέλλω^{vpapdns} ἀπό^{p} οὐρανός^{ngms} εἰς^{p} ὅς^{rranp} ἐπιθυμέω^{vipa3p} ἄγγελος^{nnmp} παρακύπτω^{vnaa}. **v.13** διό^{c} ἀναζώννυμι^{vpamnmp} ὁ^{dafp} ὀσφύς^{nafp} ὁ^{dgfs} διάνοια^{ngfs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ νήφω^{vppanmp} τελείως^{bo} ἐλπίζω^{vdaa2p} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} φέρω^{vpppafs} σύ$^{rpd\text{-}p}$ χάρις^{nafs} ἐν^{p} ἀποκάλυψις^{ndfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.14** ὡς^{bo} τέκνον^{nnnp} ὑπακοή^{ngfs} μή^{xo} συσχηματίζω^{vppenmp} ὁ^{ddfp} πρότερος^{aansn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἄγνοια^{ndfs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἐπιθυμία^{ndfp}. **v.15** ἀλλά^{c} κατά^{p} ὁ^{dams} καλέω^{vpaaams} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ἅγιος^{aamsn} καί^{c} αὐτός^{rpnmp} ἅγιος^{anmpn} ἐν^{p} πᾶς^{adfsn} ἀναστροφή^{ndfs} γίνομαι^{vdao2p}. **v.16** διότι^{c} γράφω^{vixp3s} ἅγιος^{anmpn} γίνομαι^{vdpn2p} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ ἅγιος^{anmsn} εἰμί^{vipx1s}. **v.17** καί^{c} εἰ^{qo} πατήρ^{nams} ἐπικαλέω^{vipm2p} ὁ^{dams} ἀπροσωπολήμπτως^{bo} κρίνω^{vppaams} κατά^{p} ὁ^{dans} ἕκαστος^{agmsn} ἔργον^{nans} ἐν^{p} φόβος^{ndms} ὁ^{dams} ὁ^{dgfs} παροικία^{ngfs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ χρόνος^{nams} ἀναστρέφω^{vdap2p}. **v.18** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^{c} οὐ^{xo} φθαρτός^{adnpn} ἀργύριον^{ndns} ἤ^{xo} χρυσίον^{ndns} λυτρόω^{viap2p} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} μάταιος^{agfsn} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἀναστροφή^{ngfs} πατροπαράδοτος^{agfsn}. **v.19** ἀλλά^{c} τίμιος^{adnsn} αἷμα^{ndns} ὡς^{bo} ἀμνός^{ngms} ἄμωμος^{agmsn} καί^{c} ἄσπιλος^{agmsn} Χριστός^{ngms}.

21 ἐπ ἐσχάτων τῶν χρόνων δι᾽ ὑμᾶς. τοὺς δι᾽ αὐτοῦ πιστεύ-
οντας εἰς θεὸν τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ δόξαν
αὐτῷ δόντα ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς θεόν.
22 Τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ
Πνεύματος εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον ἐκ καθαρᾶς καρ-
23 δίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενῶς. ἀναγεγεννημένοι οὐκ
ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς ἀλλὰ ἀφθάρτου διὰ λόγου ζῶντος θεοῦ
24 καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα. διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος καὶ
πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου, ἐξηράνθη ὁ χόρτος
25 καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσεν, τὸ δὲ ῥῆμα κυρίου μένει εἰς
τὸν αἰῶνα τοῦτο δέ ἐστιν τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.

2 Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑ-
2 ποκρίσεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς. ὡς ἀρτι-
γέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε ἵνα
3 ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε. εἴπερ ἐγεύσασθε ὅτι χρηστὸς ὁ κύ-
4 ριος. πρὸς ὃν προσερχόμενοι λίθον ζῶντα ὑπὸ ἀνθρώπων
μὲν ἀποδεδοκιμασμένον παρὰ δὲ θεῷ ἐκλεκτὸν ἔντιμον.
5 καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε οἶκος πνευματικὸς
ἱεράτευμα ἅγιον ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυσίας εὐπροσ-
6 δέκτους τῷ θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. διότι περιέχει ἐν τῇ

---

v.20 προγινώσκω^{vpxpgms} μέν^{xo} πρό^{p} καταβολή^{ngfs} κόσμος^{ngms} φανερόω^{vpapgms} δέ^{c} ἐπί^{p} ἔσχατος^{agmpn} ὁ^{dgmp} χρόνος^{ngmp} διά^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$. **v.21** ὁ^{damp} διά^{p} αὐτός^{rpgms} πιστεύω^{vppaamp} εἰς^{p} θεός^{nams} ὁ^{dams} ἐγείρω^{vpaaams} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} νεκρός^{agmpn} καί^{c} δόξα^{nafs} αὐτός^{rpdms} δίδωμι^{vpaaams} ὥστε^{c} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} σύ$^{rpg\text{-}p}$ καί^{c} ἐλπίς^{nafs} εἰμί^{vnpx} εἰς^{p} θεός^{nams}. **v.22** ὁ^{dafp} ψυχή^{nafp} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἁγνίζω^{vpxanmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὑπακοή^{ndfs} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} διά^{p} πνεῦμα^{ngns} εἰς^{p} φιλαδελφία^{nafs} ἀνυπόκριτος^{aafsn} ἐκ^{p} καθαρός^{agfsn} καρδία^{ngfs} ἀλλήλων^{reamp} ἀγαπάω^{vdaa2p} ἐκτενῶς^{bo}. **v.23** ἀναγεννάω^{vpppnmp} οὐ^{xo} ἐκ^{p} σπορά^{ngfs} φθαρτός^{agfsn} ἀλλά^{c} ἄφθαρτος^{agfsn} διά^{p} λόγος^{ngms} ζάω^{vppagms} θεός^{ngms} καί^{c} μένω^{vppagms} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams}. **v.24** διότι^{c} πᾶς^{anfsn} σάρξ^{nnfs} ὡς^{bo} χόρτος^{nnms} καί^{c} πᾶς^{anfsn} δόξα^{nnfs} ἄνθρωπος^{ngms} ὡς^{bo} ἄνθος^{nnns} χόρτος^{ngms} ξηραίνω^{viap3s} ὁ^{dnms} χόρτος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnns} ἄνθος^{nnns} αὐτός^{rpgms} ἐκπίπτω^{viaa3s}. **v.25** ὁ^{dnns} δέ^{c} ῥῆμα^{nnns} κύριος^{ngms} μένω^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams} οὗτος^{rdnns} δέ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} ῥῆμα^{nnns} ὁ^{dnns} εὐαγγελίζω^{vpapnns} εἰς^{p} σύ$^{rpa\text{-}p}$. **2. v.1** ἀποτίθημι^{vpamnmp} οὖν^{c} πᾶς^{aafsn} κακία^{nafs} καί^{c} πᾶς^{aamsn} δόλος^{nams} καί^{c} ὑπόκρισις^{nafp} καί^{c} φθόνος^{namp} καί^{c} πᾶς^{aafpn} καταλαλιά^{nafp}. **v.2** ὡς^{bo} ἀρτιγέννητος^{annpn} βρέφος^{nnnp} ὁ^{dans} λογικός^{aansn} ἄδολος^{aansn} γάλα^{nans} ἐπιποθέω^{vdaa2p} ἵνα^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdns} αὐξάνω^{vsap2p}. **v.3** εἴπερ^{qo} γεύομαι^{viad2p} ὅτι^{c} χρηστός^{anmsn} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms}. **v.4** πρός^{p} ὅς^{rrams} προσέρχομαι^{vppnnmp} λίθος^{nams} ζάω^{vppaams} ὑπό^{p} ἄνθρωπος^{ngmp} μέν^{xo} ἀποδοκιμάζω^{vpxpams} παρά^{p} δέ^{c} θεός^{ndms} ἐκλεκτός^{aamsn} ἔντιμος^{aamsn}. **v.5** καί^{c} αὐτός^{rpnmp} ὡς^{bo} λίθος^{nnmp} ζάω^{vppanmp} οἰκοδομέω^{vipp2p} οἶκος^{nnms} πνευματικός^{anmsn} ἱεράτευμα^{nnns} ἅγιος^{annsn} ἀναφέρω^{vnaa} πνευματικός^{aafpn} θυσία^{nafp} εὐπρόσδεκτος^{aafpn} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διά^{p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.

γραφῇ Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιὼν λίθον ἀκρογωνιαῖον ἐκλεκτὸν
ἔντιμον καὶ ὁ πιστεύων ἐπ αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυνθῇ. ὑμῖν 7
οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν ἀπειθοῦσιν δὲ Λίθον ὃν ἀπε-
δοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν
γωνίας. καὶ λίθος προσκόμματος καὶ πέτρα σκανδάλου, 8
οἳ προσκόπτουσιν τῷ λόγῳ ἀπειθοῦντες εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν.
Ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτόν βασίλειον ἱεράτευμα ἔθνος ἅγιον 9
λαὸς εἰς περιποίησιν ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλητε τοῦ ἐκ
σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ φῶς,
οἵ ποτε οὐ λαὸς νῦν δὲ λαὸς θεοῦ οἱ οὐκ ἠλεημένοι νῦν δὲ 10
ἐλεηθέντες. Ἀγαπητοί παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ παρε- 11
πιδήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν αἵτινες στρα-
τεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς, τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἔχοντες 12
καλήν ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κα-
κοποιῶν ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαντες δοξάσωσιν τὸν
θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρω- 13
πίνῃ κτίσει διὰ τὸν κύριον εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι. εἴτε 14
ἡγεμόσιν ὡς δι᾽ αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν κακοποι-
ῶν ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν, ὅτι οὕτως ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ 15
θεοῦ ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων

---

v.6 διότι^{c} περιέχω^{vipa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} γραφή^{ndfs} ἰδού^{vdaa2s} τίθημι^{vipa1s} ἐν^{p} Σιών^{tp} λίθος^{nams} ἀκρογωνιαῖος^{aamsn} ἐκλεκτός^{aamsn} ἔντιμος^{aamsn} καί^{c} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo} μή^{xo} καταισχύνω^{vsap3s}. **v.7** σύ$^{rpd-p}$ οὖν^{c} ὁ^{dnfs} τιμή^{nnfs} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp} ἀπειθέω^{vppadmp} δέ^{c} λίθος^{nams} ὅς^{rrams} ἀποδοκιμάζω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} οἰκοδομέω^{vppanmp} οὗτος^{rdnms} γίνομαι^{viao3s} εἰς^{p} κεφαλή^{nafs} γωνία^{ngfs}. **v.8** καί^{c} λίθος^{nnms} πρόσκομμα^{ngns} καί^{c} πέτρα^{nnfs} σκάνδαλον^{ngns} ὅς^{rrnmp} προσκόπτω^{vipa3p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ἀπειθέω^{vppanmp} εἰς^{p} ὅς^{rrans} καί^{c} τίθημι^{viap3p}. **v.9** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} γένος^{nnns} ἐκλεκτός^{annsn} βασίλειος^{annsn} ἱεράτευμα^{nnns} ἔθνος^{nnns} ἅγιος^{annsn} λαός^{nnms} εἰς^{p} περιποίησις^{nafs} ὅπως^{bo} ὁ^{dafp} ἀρετή^{nafp} ἐξαγγέλλω^{vsaa2p} ὁ^{dgms} ἐκ^{p} σκότος^{ngns} σύ$^{rpa-p}$ καλέω^{vpaagms} εἰς^{p} ὁ^{dans} θαυμαστός^{aansn} αὐτός^{rpgms} φῶς^{nans}. **v.10** ὅς^{dnmp} ποτέ^{xo} οὐ^{xo} λαός^{nnms} νῦν^{bo} δέ^{c} λαός^{nnms} θεός^{ngms} ὁ^{dnmp} οὐ^{xo} ἐλεέω^{vpxpnmp} νῦν^{bo} δέ^{c} ἐλεέω^{vpapnmp}. **v.11** ἀγαπητός^{avmpn} παρακαλέω^{vipa1s} ὡς^{bo} πάροικος^{aampn} καί^{c} παρεπίδημος^{aampn} ἀπέχω^{vnpm} ὁ^{dgfp} σαρκικός^{agfpn} ἐπιθυμία^{ngfp} ὅστις^{rrnfp} στρατεύω^{vipm3p} κατά^{p} ὁ^{dgfs} ψυχή^{ngfs}. **v.12** ὁ^{dafs} ἀναστροφή^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ ἔχω^{vppanmp} καλός^{aafsn} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ἵνα^{c} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} καταλαλέω^{vipa3p} σύ$^{rpg-p}$ ὡς^{bo} κακοποιός^{agmpn} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} καλός^{agnpn} ἔργον^{ngnp} ἐποπτεύω^{vpaanmp} δοξάζω^{vsaa3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἐν^{p} ἡμέρα^{ndfs} ἐπισκοπή^{ngfs}. **v.13** ὑποτάσσω^{vdap2p} οὖν^{c} πᾶς^{adfsn} ἀνθρώπινος^{adfsn} κτίσις^{ndfs} διά^{p} ὁ^{dams} κύριος^{nams} εἴτε^{c} βασιλεύς^{ndms} ὡς^{bo} ὑπερέχω^{vppadms}. **v.14** εἴτε^{c} ἡγεμών^{ndmp} ὡς^{bo} διά^{p} αὐτός^{rpgms} πέμπω^{vpppdmp} εἰς^{p} ἐκδίκησις^{nafs} κακοποιός^{agmpn} ἔπαινος^{nams} δέ^{c} ἀγαθοποιός^{agmpn}.

16 ἀγνωσίαν. ὡς ἐλεύθεροι καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες
17 τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν ἀλλ ὡς δοῦλοι θεοῦ. πάντας
τιμήσατε τὴν ἀδελφότητα ἀγαπήσατε τὸν θεὸν φοβεῖσθε τὸν
18 βασιλέα τιμᾶτε. Οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ
τοῖς δεσπόταις οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν ἀλλὰ
19 καὶ τοῖς σκολιοῖς. τοῦτο γὰρ χάρις εἰ διὰ συνείδησιν θεοῦ
20 ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως. ποῖον γὰρ κλέος εἰ
ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε ἀλλ εἰ ἀγαθο-
ποιοῦντες καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε τοῦτο χάρις παρὰ θεῷ.
21 εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν
ὑμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς
22 ἴχνεσιν αὐτοῦ. ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν οὐδὲ εὑρέθη
23 δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀν-
τελοιδόρει πάσχων οὐκ ἠπείλει παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι
24 δικαίως, ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώ-
ματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι
25 τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν οὗ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε. ἦτε
γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα, ἀλ᾽λ ἐπεστράφητε νῦν ἐπὶ τὸν
ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.

3 Ὁμοίως αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν

---

v.15 ὅτι^{c} οὕτω^{bo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} θέλημα^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀγαθοποιέω^{vppaamp} φιμόω^{vnpa} ὁ^{dafs} ὁ^{dgmp} ἄφρων^{agmpn} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀγνωσία^{nafs}. **v.16** ὡς^{bo} ἐλεύθερος^{anmpn} καί^{c} μή^{xo} ὡς^{bo} ἐπικάλυμμα^{nans} ἔχω^{vppanmp} ὁ^{dgfs} κακία^{ngfs} ὁ^{dafs} ἐλευθερία^{nafs} ἀλλά^{c} ὡς^{bo} δοῦλος^{nnmp} θεός^{ngms}. **v.17** πᾶς^{aampn} τιμάω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} ἀδελφότης^{nafs} ἀγαπάω^{vdaa2p} ὁ^{dams} θεός^{nams} φοβέομαι^{vdpn2p} ὁ^{dams} βασιλεύς^{nams} τιμάω^{vdpa2p}. **v.18** ὁ^{dnmp} οἰκέτης^{nnmp} ὑποτάσσω^{vpppnmp} ἐν^{p} πᾶς^{admsn} φόβος^{ndms} ὁ^{ddmp} δεσπότης^{ndmp} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{ddmp} ἀγαθός^{admpn} καί^{c} ἐπιεικής^{admpn} ἀλλά^{c} καί^{c} ὁ^{ddmp} σκολιός^{admpn}. **v.19** οὗτος^{rdnns} γάρ^{c} χάρις^{nnfs} εἰ^{qo} διά^{p} συνείδησις^{nafs} θεός^{ngms} ὑποφέρω^{vipa3s} τι-σρινμσ λύπη^{nafp} πάσχω^{vppanms} ἀδίκως^{bo}. **v.20** ποῖος^{rqnns} γάρ^{c} κλέος^{nnns} εἰ^{qo} ἁμαρτάνω^{vppanmp} καί^{c} κολαφίζω^{vpppnmp} ὑπομένω^{vifa2p} ἀλλά^{c} εἰ^{qo} ἀγαθοποιέω^{vppanmp} καί^{c} πάσχω^{vppanmp} ὑπομένω^{vifa2p} οὗτος^{rdnns} χάρις^{nnfs} παρά^{p} θεός^{ndms}. **v.21** εἰς^{p} οὗτος^{rdans} γάρ^{c} καλέω^{viap2p} ὅτι^{c} καί^{c} Χριστός^{nnms} πάσχω^{viaa3s} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ σύ$^{rpd-p}$ ὑπολιμπάνω^{vppanms} ὑπογραμμός^{nams} ἵνα^{c} ἐπακολουθέω^{vsaa2p} ὁ^{ddnp} ἴχνος^{ndnp} αὐτός^{rpgms}. **v.22** ὅς^{rrnms} ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} ποιέω^{viaa3s} οὐδέ^{bo} εὑρίσκω^{viap3s} δόλος^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} στόμα^{ndns} αὐτός^{rpgms}. **v.23** ὅς^{rrnms} λοιδορέω^{vpppnms} οὐ^{xo} ἀντιλοιδορέω^{viia3s} πάσχω^{vppanms} οὐ^{xo} ἀπειλέω^{viia3s} παραδίδωμι^{viia3s} δέ^{c} ὁ^{ddms} κρίνω^{vppadms} δικαίως^{bo}. **v.24** ὅς^{rrnms} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ἐγώ$^{rpg-p}$ αὐτός^{rpnms} ἀναφέρω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dans} ξύλον^{nans} ἵνα^{c} ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} ἀπογίνομαι^{vpadnmp} ὁ^{ddfs} δικαιοσύνη^{ndfs} ζάω^{vsaa1p} ὅς^{rrgms} ὁ^{ddms} μώλωψ^{ndms} αὐτός^{rpgms} ἰάομαι^{viap2p}. **v.25** εἰμί^{viix2p} γάρ^{c} ὡς^{bo} πρόβατον^{nnnp} πλανάω^{vpppnnp} ἀλλά^{c} ἐπιστρέφω^{viap2p} νῦν^{bo} ἐπί^{p} ὁ^{dams} ποιμήν^{nams} καί^{c} ἐπίσκοπος^{nams} ὁ^{dgfp} ψυχή^{ngfp} σύ$^{rpg-p}$.

ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσιν τῷ λόγῳ διὰ τῆς τῶν γυναικῶν
ἀναστροφῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται. ἐποπτεύσαντες 2
τὴν ἐν φόβῳ ἁγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἔξω- 3
θεν ἐμπλοκῆς τριχῶν καὶ περιθέσεως χρυσίων ἢ ἐνδύσεως
ἱματίων κόσμος. ἀλλ ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος 4
ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος ὅ ἐ-
στιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελές. οὕτως γάρ ποτε καὶ αἱ 5
ἅγιαι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ θεὸν ἐκόσμουν ἑαυτάς ὑ-
ποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν. ὡς Σάρρα ὑπήκουσεν 6
τῷ Ἀβραάμ κύριον αὐτὸν καλοῦσα ἧς ἐγενήθητε τέκνα ἀ-
γαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. Οἱ 7
ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν ὡς ἀσθενεστέρῳ
σκεύει τῷ γυναικείῳ ἀπονέμοντες τιμήν ὡς καὶ συγκληρο-
νόμοι χάριτος ζωῆς εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς
ὑμῶν. Τὸ δὲ τέλος πάντες ὁμόφρονες συμπαθεῖς φιλάδελ- 8
φοι εὔσπλαγχνοι φιλόφρονες, μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ 9
κακοῦ ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας τοὐναντίον δὲ εὐλογοῦν-
τες εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε ἵνα εὐλογίαν κληρονομή-
σητε. ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀγαπᾶν καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς 10
παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ καὶ χείλη αὐτοῦ

---

3. v.1 ὁμοίως^{bo} ὁ^{dnfp} γυνή^{nnfp} ὑποτάσσω^{vpppnfp} ὁ^{ddmp} ἴδιος^{admpn} ἀνήρ^{ndmp} ἵνα^{c} καί^{c} εἰ^{qo} τι-σρινμπ ἀπειθέω^{vipa3p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} διά^{p} ὁ^{dgfs} ὁ^{dgfp} γυνή^{ngfp} ἀναστροφή^{ngfs} ἄνευ^{p} λόγος^{ngms} κερδαίνω^{vifp3p}. **v.2** ἐποπτεύω^{vpaanmp} ὁ^{dafs} ἐν^{p} φόβος^{ndms} ἁγνός^{aafsn} ἀναστροφή^{nafs} σύ$^{rpg-p}$. **v.3** ὅς^{rrgfp} εἰμί^{vdpx3s} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} ἔξωθεν^{bo} ἐμπλοκή^{ngfs} θρίξ^{ngfp} καί^{c} περίθεσις^{ngfs} χρυσίον^{ngnp} ἤ^{xo} ἔνδυσις^{ngfs} ἱμάτιον^{ngnp} κόσμος^{nnms}. **v.4** ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} κρυπτός^{anmsn} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ἄφθαρτος^{adnsn} ὁ^{dgns} πραΰς^{agnsn} καί^{c} ἡσύχιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} πολυτελής^{annsn}. **v.5** οὕτω^{bo} γάρ^{c} ποτέ^{xo} καί^{c} ὁ^{dnfp} ἅγιος^{anfpn} γυνή^{nnfp} ὁ^{dnfp} ἐλπίζω^{vppanfp} ἐπί^{p} θεός^{nams} κοσμέω^{viia3p} ἑαυτοῦ^{rxafp} ὑποτάσσω^{vpppnfp} ὁ^{ddmp} ἴδιος^{admpn} ἀνήρ^{ndmp}. **v.6** ὡς^{bo} Σάρρα^{nnfs} ὑπακούω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp} κύριος^{nams} αὐτός^{rpams} καλέω^{vppanfs} ὅς^{rrgfs} γίνομαι^{viao2p} τέκνον^{nanp} ἀγαθοποιέω^{vppanfp} καί^{c} μή^{xo} φοβέομαι^{vppnnfp} μηδείς^{aafsn} πτόησις^{nafs}. **v.7** ὁ^{dnmp} ἀνήρ^{nnmp} ὁμοίως^{bo} συνοικέω^{vppanmp} κατά^{p} γνῶσις^{nafs} ὡς^{bo} ἀσθενής^{adnsc} σκεῦος^{ndns} ὁ^{ddns} γυναικεῖος^{adnsn} ἀπονέμω^{vppanmp} τιμή^{nafs} ὡς^{bo} καί^{c} συγκληρονόμος^{anmpn} χάρις^{ngfs} ζωή^{ngfs} εἰς^{p} ὁ^{dans} μή^{xo} ἐγκόπτω^{vnpp} ὁ^{dafp} προσευχή^{nafp} σύ$^{rpg-p}$. **v.8** ὁ^{dnns} δέ^{c} τέλος^{nnns} πᾶς^{anmpn} ὁμόφρων^{anmpn} συμπαθής^{anmpn} φιλάδελφος^{anmpn} εὔσπλαγχνος^{anmpn} φιλόφρων^{anmpn}. **v.9** μή^{xo} ἀποδίδωμι^{vppanmp} κακός^{aansn} ἀντί^{p} κακός^{agnsn} ἤ^{xo} λοιδορία^{nafs} ἀντί^{p} λοιδορία^{ngfs} ὁ^{bo} δέ^{c} εὐλογέω^{vppanmp} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^{c} εἰς^{p} οὗτος^{rdans} καλέω^{viap2p} ἵνα^{c} εὐλογία^{nafs} κληρονομέω^{vsaa2p}.

11 τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον. ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ καὶ ποι-
12 ησάτω ἀγαθόν ζητησάτω εἰρήνην καὶ διωξάτω αὐτήν, ὅτι
ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δικαίους καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν
13 αὐτῶν πρόσωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. Καὶ τίς
14 ὁ κακώσων ὑμᾶς ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ γένησθε. ἀλλ εἰ
καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην μακάριοι τὸν δὲ φόβον αὐτῶν
15 μὴ φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε. κύριον δὲ τὸν Θεὸν ἁγιά-
σατε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἕτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαν
παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος με-
16 τά πραΰτητος καί φόβου. συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν ἵνα
ἐν ᾧ καταλαλῶσιν ὑμῶν ὡς κακοποιων, καταισχυνθῶσιν
οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν Χριστῷ ἀναστροφήν.
17 κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας εἰ θέλοι τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ
18 πάσχειν ἢ κακοποιοῦντας. ὅτι καὶ Χριστὸς ἅπαξ περὶ ἁ-
μαρτιῶν ἔπαθεν δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων ἵνα ὑμᾶς προσαγάγῃ
19 τῷ θεῷ θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ ζῳοποιηθεὶς δὲ πνεύματι, ἐν
20 ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασιν πορευθεὶς ἐκήρυξεν. ἀ-
πειθήσασίν ποτε ὅτε ἀπεξεδέχετο ἡ τοῦ θεοῦ μακροθυμία
ἐν ἡμέραις Νῶε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ εἰς ἣν ὀλίγαι,

---

v.10 ὁ^{dnms} γάρ^{c} θέλω^{vppanms} ζωή^{nafs} ἀγαπάω^{vnpa} καί^{c} ὁράω^{vnaa} ἡμέρα^{nafp} ἀγαθός^{aafpn} παύω^{vdaa3s} ὁ^{dafs} γλῶσσα^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀπό^{p} κακός^{agnsn} καί^{c} χεῖλος^{nanp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dgms} μή^{xo} λαλέω^{vnaa} δόλος^{nams}. **v.11** ἐκκλίνω^{vdaa3s} ἀπό^{p} κακός^{agnsn} καί^{c} ποιέω^{vdaa3s} ἀγαθός^{aansn} ζητέω^{vdaa3s} εἰρήνη^{nafs} καί^{c} διώκω^{vdaa3s} αὐτός^{rpafs}. **v.12** ὅτι^{c} ὀφθαλμός^{nnmp} κύριος^{ngms} ἐπί^{p} δίκαιος^{aampn} καί^{c} οὖς^{nnnp} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} δέησις^{nafs} αὐτός^{rpgmp} πρόσωπον^{nnns} δέ^{c} κύριος^{ngms} ἐπί^{p} ποιέω^{vppaamp} κακός^{aanpn}. **v.13** καί^{c} τίς^{rqnms} ὁ^{dnms} κακόω^{vpfanms} σύ$^{rpa-p}$ ἐάν^{qo} ὁ^{dgms} ἀγαθός^{agnsn} μιμητής^{nnmp} γίνομαι^{vsad2p}. **v.14** ἀλλά^{c} εἰ^{qo} καί^{c} πάσχω^{vopa2p} διά^{p} δικαιοσύνη^{nafs} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dams} δέ^{c} φόβος^{nams} αὐτός^{rpgmp} μή^{xo} φοβέομαι^{vdao2p} μηδέ^{c} ταράσσω^{vsap2p}. **v.15** κύριος^{nams} δέ^{c} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἁγιάζω^{vdaa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$ ἕτοιμος^{anmpn} δέ^{c} ἀεί^{bo} πρός^{p} ἀπολογία^{nafs} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} αἰτέω^{vppadms} σύ$^{rpa-p}$ λόγος^{nams} περί^{p} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ἐλπίς^{ngfs} μετά^{p} πραΰτης^{ngfs} καί^{c} φόβος^{ngms}. **v.16** συνείδησις^{nafs} ἔχω^{vppanmp} ἀγαθός^{aafsn} ἵνα^{c} ἐν^{p} ὅς^{rrdns} καταλαλέω^{vspa3p} σύ$^{rpg-p}$ ὡς^{bo} κακοποιός^{agmpn} καταισχύνω^{vsap3p} ὁ^{dnmp} ἐπηρεάζω^{vppanmp} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dafs} ἀγαθός^{aafsn} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} ἀναστροφή^{nafs}. **v.17** κρείττων^{annsn} γάρ^{c} ἀγαθοποιέω^{vppaamp} εἰ^{qo} θέλω^{vopa3s} ὁ^{dnns} θέλημα^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} πάσχω^{vnpa} ἤ^{xo} κακοποιέω^{vppaamp}. **v.18** ὅτι^{c} καί^{c} Χριστός^{nnms} ἅπαξ^{bo} περί^{p} ἁμαρτία^{ngfp} πάσχω^{viaa3s} δίκαιος^{anmsn} ὑπέρ^{p} ἄδικος^{agmpn} ἵνα^{c} σύ$^{rpa-p}$ προσάγω^{vsaa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} θανατόω^{vpxpnms} μέν^{xo} σάρξ^{ndfs} ζῳοποιέω^{vpapnms} δέ^{c} πνεῦμα^{ndns}. **v.19** ἐν^{p} ὅς^{rrdns} καί^{c} ὁ^{ddnp} ἐν^{p} φυλακή^{ndfs} πνεῦμα^{ndnp} πορεύομαι^{vpaonms} κηρύσσω^{viaa3s}.

τοῦτ ἔστιν ὀκτὼ ψυχαί διεσώθησαν δι᾽ ὕδατος. ὃ ἀντίτυπον 21
νῦν καὶ ἡμᾶς σῴζει βάπτισμα οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου
ἀλλὰ συνειδήσεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς θεόν δι᾽ ἀναστά-
σεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ πορευθεὶς 22
εἰς οὐρανόν ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ
δυνάμεων.

Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ καὶ ὑμεῖς τὴν **4**
αὐτὴν ἔννοιαν ὁπλίσασθε ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκὶ πέπαυται
ἁμαρτίας. εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις ἀλλὰ θελή- 2
ματι θεοῦ τὸν ἐπίλοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον. ἀρκετὸς 3
γὰρ ὑμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τὸ θέλημα τῶν ἐ-
θνῶν κατεργάσασθαι, πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις ἐπιθυ-
μίαις οἰνοφλυγίαις κώμοις πότοις καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολα-
τρείαις, ἐν ᾧ ξενίζονται μὴ συντρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐ- 4
τὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν βλασφημοῦντες. οἳ ἀποδώσου- 5
σιν λόγον τῷ ἑτοίμως ἔχοντι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. εἰς 6
τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη ἵνα κριθῶσιν μὲν κατὰ
ἀνθρώπους σαρκὶ ζῶσιν δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι. Πάντων 7
δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὰς
προσευχάς, πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ 8

---

v.20 ἀπειθέωvpaadmp ποτέxo ὅτεbo ἀπεκδέχομαιviin3s ὁdnfs ὁdgms θεόςngms μακροθυμίαnnfs ἐνp ἡμέραndfp Νῶεtp κατασκευάζωvpppgfs κιβωτόςngfs εἰςp ὅςrrafs ὀλίγοςanfpn οὗτοςrdnns εἰμίvipx3s ὀκτώtn ψυχήnnfp διασῴζωviap3p διάp ὕδωρngns. **v.21** ὅςrrnns ἀντίτυποςannsn νῦνbo καίc ἐγώrpa-p σῴζωvipa3s βάπτισμαnnns οὐxo σάρξngfs ἀπόθεσιςnnfs ῥύποςngms ἀλλάc συνείδησιςngfs ἀγαθόςagfsn ἐπερώτημαnnns εἰςp θεόςnams διάp ἀνάστασιςngfs Ἰησοῦςngms Χριστόςngms. **v.22** ὅςrrnms εἰμίvipx3s ἐνp δεξιόςadfsn ὁdgms θεόςngms πορεύομαιvpaonms εἰςp οὐρανόςnams ὑποτάσσωvpapgmp αὐτόςrpdms ἄγγελοςngmp καίc ἐξουσίαngfp καίc δύναμιςngfp. **4. v.1** Χριστόςngms οὖνc πάσχωvpaagms ὑπέρp ἐγώrpg-p σάρξndfs καίc σύrpn-p ὁdafs αὐτόςrpafs ἔννοιαnafs ὁπλίζωvdam2p ὅτιc ὁdnms πάσχωvpaanms ἐνp σάρξndfs παύωvixp3s ἁμαρτίαngfs. **v.2** εἰςp ὁdans μηκέτιbo ἄνθρωποςngmp ἐπιθυμίαndfp ἀλλάc θέλημαndns θεόςngms ὁdams ἐπίλοιποςaamsn ἐνp σάρξndfs βιόωvnaa χρόνοςnams. **v.3** ἀρκετόςanmsn γάρc σύrpd-p ὁdnms παρέρχομαιvpxanms χρόνοςnnms ὁdgms βίοςngms ὁdans θέλημαnans ὁdgnp ἔθνοςngnp κατεργάζομαιvnad πορεύομαιvpxnamp ἐνp ἀσέλγειαndfp ἐπιθυμίαndfp οἰνοφλυγίαndfp κῶμοςndmp πότοςndmp καίc ἀθέμιτοςadfpn εἰδωλολατρίαndfp. **v.4** ἐνp ὅςrrdns ξενίζωvipp3p μήxo συντρέχωvppagmp σύrpg-p εἰςp ὁdafs αὐτόςrpafs ὁdgfs ἀσωτίαngfs ἀνάχυσιςnafs βλασφημέωvppanmp. **v.5** ὅςrrnmp ἀποδίδωμιvifa3p λόγοςnams ὁddms ἑτοίμωςbo ἔχωvppadms κρίνωvnaa ζάωvppaamp καίc νεκρόςaampn. **v.6** εἰςp οὗτοςrdans γάρc καίc νεκρόςadmpn εὐαγγελίζωviap3s ἵναc κρίνωvsap3p μένxo κατάp ἄνθρωποςnamp σάρξndfs ζάωvspa3p δέc κατάp θεόςnams πνεῦμαndns. **v.7** πᾶςagnpn δέc ὁdnns τέλοςnnns ἐγγίζωvixa3s σωφρονέωvdaa2p οὖνc καίc νήφωvdaa2p εἰςp ὁdafp προσευχήnafp.

9 ἔχοντες ὅτι ἀγάπη καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν. φιλόξενοι
10 εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμῶν, ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χά-
ρισμα εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι
11 ποικίλης χάριτος θεοῦ. εἴ τις λαλεῖ ὡς λόγια θεοῦ, εἴ τις
διακονεῖ ὡς ἐξ ἰσχύος ὡς χορηγεῖ ὁ θεός ἵνα ἐν πᾶσιν δο-
ξάζηται ὁ θεὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ᾧ ἐστιν ἡ δόξα καὶ τὸ
12 κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. Ἀγαπητοί μὴ
ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομέ-
13 νῃ ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος. ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς
τοῦ Χριστοῦ παθήμασιν χαίρετε ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει
14 τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν
ὀνόματι Χριστοῦ μακάριοι ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ θεοῦ
πνεῦμα ἐφ ὑμᾶς ἀναπαύεται κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφημεῖ-
15 ται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς
φονεὺς ἢ κλέπτης ἢ κακοποιὸς ἢ ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος,
16 εἰ δὲ ὡς Χριστιανός μὴ αἰσχυνέσθω δοξαζέτω δὲ τὸν θεὸν ἐν
17 τῷ μέρει τούτῳ. ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ
τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ, εἰ δὲ πρῶτον ἀφ ἡμῶν τί τὸ τέλος τῶν
18 ἀπειθούντων τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ. καὶ εἰ ὁ δίκαιος μό-
19 λις σῴζεται ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται. ὥστε

---

v.8 πρόp πᾶςagmpn δέc ὁdafs εἰςp ἑαυτοῦrxamp ἀγάπηnafs ἐκτενήςaafsn ἔχωvppanmp ὅτιc ἀγάπηnnfs καλύπτωvifa3s πλῆθοςnans ἁμαρτίαngfp. **v.9** φιλόξενοςanmpn εἰςp ἀλλήλωνreamp ἄνευp γογγυσμόςngmp. **v.10** ἕκαστοςanmsn καθὼςbo λαμβάνωviaa3s χάρισμαnans εἰςp ἑαυτοῦrxamp αὐτόςrpans διακονέωvppanmp ὡςbo καλὸςanfpn οἰκονόμοςnnmp ποικίλοςagfsn χάριςngfs θεόςngms. **v.11** εἰqo τι-σρινμσ λαλέωvipa3s ὡςbo λόγιονnanp θεόςngms εἰqo τι-σρινμσ διακονέωvipa3s ὡςbo ἐκp ἰσχύςngfs ὡςbo χορηγέωvipa3s ὁdnms θεόςnnms ἵναc ἐνp πᾶςadnpn δοξάζωvspp3s ὁdnms θεόςnnms διάp Ἰησοῦςngms Χριστόςngms ὅςrrdms εἰμίvipx3s ὁdnfs δόξαnnfs καίc ὁdnns κράτοςnnns εἰςp ὁdamp αἰώνnamp ὁdgmp αἰώνngmp ἀμήνth. **v.12** ἀγαπητόςavmpn μήxo ξενίζωvdpp2p ὁddfs ἐνp σύrpd-p πύρωσιςndfs πρόςp πειρασμόςnams σύrpd-p γίνομαιvppndfs ὡςbo ξένοςagnsn σύrpd-p συμβαίνωvppagns. **v.13** ἀλλάc καθόbo κοινωνέωvipa2p ὁddnp ὁdgms Χριστόςngms πάθημαndnp χαίρωvdpa2p ἵναc καίc ἐνp ὁddfs ἀποκάλυψιςndfs ὁdgfs δόξαngfs αὐτόςrpgms χαίρωvsao2p ἀγαλλιάωvppnnmp. **v.14** εἰqo ὀνειδίζωvipp2p ἐνp ὄνομαndns Χριστόςngms μακάριοςanmpn ὅτιc ὁdnns ὁdgfs δόξαngfs καίc ὁdnns ὁdgms θεόςngms πνεῦμαnnns ἐπίp σύrpa-p ἀναπαύωvipm3s κατάp μένxo αὐτόςrpamp βλασφημέωvipp3s κατάp δέc σύrpa-p δοξάζωvipp3s. **v.15** μήxo γάρc τι-σρινμσ σύrpg-p πάσχωvdpa3s ὡςbo φονεύςnnms ἢxo κλέπτηςnnms ἢxo κακοποιόςanmsn ἢxo ὡςbo ἀλλοτριεπίσκοποςnnms. **v.16** εἰqo δέc ὡςbo Χριστιανόςnnms μήxo αἰσχύνωvdpp3s δοξάζωvdpa3s δέc ὁdams θεόςnams ἐνp ὁddns μέροςndns οὗτοςrddns. **v.17** ὅτιc ὁdnms καιρόςnnms ὁdgms ἄρχωvnam ὁdans κρίμαnans ἀπόp ὁdgms οἶκοςngms ὁdgms θεόςngms εἰqo δέc πρῶτοςbo ἀπόp ἐγώrpg-p τίςrqnns ὁdnns τέλοςnnns ὁdgmp ἀπειθέωvppagmp ὁddns ὁdgms θεόςngms εὐαγγέλιονndns. **v.18** καίc εἰqo ὁdnms δίκαιοςanmsn μόλιςbo σῴζωvipp3s ὁdnms ἀσεβὴςanmsn καίc ἁμαρτωλόςanmsn ποῦxo φαίνωvifd3s.

καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ὡς πιστῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ.

5 Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, 2 ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ θεοῦ ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς ἀλ᾽λ ἑκουσίως μηδὲ αἰσχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως. 3 μηδέ ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου, 4 καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. 5 Ὁμοίως νεώτεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις, πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε ὅτι Ὁ θεὸς ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν. 6 Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ θεοῦ ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ. 7 πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ αὐτόν ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. 8 Νήψατε γρηγορήσατε ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τινα καταπίῃ, 9 ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. 10 Ὁ δὲ θεὸς πάσης χάριτος ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὀλίγον παθόντας

---

v.19 ὥστε^{c} καί^{c} ὁ^{dnmp} πάσχω^{vppanmp} κατά^{p} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} πιστός^{admsn} κτίστης^{ndms} παρατίθημι^{vdpp3p} ὁ^{dafp} ψυχή^{nafp} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} ἀγαθοποιΐα^{ndfs}. **5. v.1** πρεσβύτερος^{aampn} ὁ^{damp} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ παρακαλέω^{vipa1s} ὁ^{dnms} συμπρεσβύτερος^{nnms} καί^{c} μάρτυς^{nnms} ὁ^{dgnp} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} πάθημα^{ngnp} ὁ^{dnms} καί^{c} ὁ^{dgfs} μέλλω^{vppagfs} ἀποκαλύπτω^{vnpp} δόξα^{ngfs} κοινωνός^{nnms}. **v.2** ποιμαίνω^{vdaa2p} ὁ^{dans} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ ποίμνιον^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐπισκοπέω^{vppanmp} μή^{xo} ἀναγκαστῶς^{bo} ἀλλά^{c} ἑκουσίως^{bo} μηδέ^{c} αἰσχροκερδῶς^{bo} ἀλλά^{c} προθύμως^{bo}. **v.3** μηδέ^{c} ὡς^{bo} κατακυριεύω^{vppanmp} ὁ^{dgmp} κλῆρος^{ngmp} ἀλλά^{c} τύπος^{nnmp} γίνομαι^{vppnnmp} ὁ^{dgns} ποίμνιον^{ngns}. **v.4** καί^{c} φανερόω^{vpapgms} ὁ^{dgms} ἀρχιποίμην^{ngms} κομίζω^{vifd2p} ὁ^{dams} ἀμαράντινος^{aamsn} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} στέφανος^{nams}. **v.5** ὁμοίως^{bo} νέος^{anmpc} ὑποτάσσω^{vdap2p} πρεσβύτερος^{admpn} πᾶς^{anmpn} δέ^{c} ἀλλήλων^{redmp} ὑποτάσσω^{vpppnmp} ὁ^{dafs} ταπεινοφροσύνη^{nafs} ἐγκομβόομαι^{vdad2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὑπερήφανος^{admpn} ἀντιτάσσω^{vipm3s} ταπεινός^{admpn} δέ^{c} δίδωμι^{vipa3s} χάρις^{nafs}. **v.6** ταπεινόω^{vdap2p} οὖν^{c} ὑπό^{p} ὁ^{dafs} κραταιός^{aafsn} χείρ^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἵνα^{c} σύ$^{rpa-p}$ ὑψόω^{vsaa3s} ἐν^{p} καιρός^{ndms}. **v.7** πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} μέριμνα^{nafs} σύ$^{rpg-p}$ ἐπιρίπτω^{vpaanmp} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} αὐτός^{rpdms} μέλει^{vipq3s} περί^{p} σύ$^{rpg-p}$. **v.8** νήφω^{vdaa2p} γρηγορέω^{vdaa2p} ὁ^{dnms} ἀντίδικος^{nnms} σύ$^{rpg-p}$ διάβολος^{anmsn} ὡς^{bo} λέων^{nnms} ὠρύομαι^{vppnnms} περιπατέω^{vipa3s} ζητέω^{vppanms} τι-σρχαμσ καταπίνω^{vsaa3s}. **v.9** ὅς^{rrdms} ἀνθίστημι^{vdaa2p} στερεός^{anfpn} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} οἶδα^{vpxanmp} ὁ^{dnnp} αὐτός^{rpnnp} ὁ^{dgnp} πάθημα^{ngnp} ὁ^{ddfs} ἐν^{p} κόσμος^{ndms} σύ$^{rpg-p}$ ἀδελφότης^{ndfs} ἐπιτελέω^{vnpp}.

11 αὐτὸς καταρτίσαι ὑμᾶς στηρίξει σθενώσει θεμελιώσει. αὐ-
τῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.
12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ ὡς λογίζομαι δι᾽
ὀλίγων ἔγραψα παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι
13 ἀληθῆ χάριν τοῦ θεοῦ εἰς ἣν ἐστήκατε. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ
14 ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτὴ καὶ Μᾶρκος ὁ υἱός μου. ἀσπά-
σασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν
τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀμήν.

---

v.10 ὁ^{dnms} δέ^{c} θεός^{nnms} πᾶς^{agfsn} χάρις^{ngfs} ὁ^{dnms} καλέω^{vpaanms} σύ$^{rpa\text{-}p}$ εἰς^{p} ὁ^{dafs} αἰώνιος^{aafsn} αὐτός^{rpgms} δόξα^{nafs} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὀλίγος^{bo} πάσχω^{vpaaamp} αὐτός^{rpnms} καταρτίζω^{voaa3s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ στηρίζω^{vifa3s} σθενόω^{vifa3s} θεμελιόω^{vifa3s}. **v.11** αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnns} κράτος^{nnns} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.12** διά^{p} Σιλουανός^{ngms} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὁ^{dgms} πιστός^{agmsn} ἀδελφός^{ngms} ὡς^{bo} λογίζομαι^{vipn1s} διά^{p} ὀλίγος^{agnpn} γράφω^{viaa1s} παρακαλέω^{vppanms} καί^{c} ἐπιμαρτυρέω^{vppanms} οὗτος^{rdafs} εἰμί^{vnpx} ἀληθής^{aafsn} χάρις^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰς^{p} ὅς^{rrafs} ἵστημι^{vixa2p}. **v.13** ἀσπάζομαι^{vipn3s} σύ$^{rpa\text{-}p}$ ὁ^{dnfs} ἐν^{p} Βαβυλών^{ndfs} συνεκλεκτός^{anfsn} καί^{c} Μᾶρκος^{nnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.14** ἀσπάζομαι^{vdad2p} ἀλλήλων^{reamp} ἐν^{p} φίλημα^{ndns} ἀγάπη^{ngfs} εἰρήνη^{nnfs} σύ$^{rpd\text{-}p}$ πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἐν^{p} Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀμήνth.

ΠΕΤΡΟΥ
ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Συμεὼν Πέτρος δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ **1**
τοῖς ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσιν πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ θε- 1
οῦ ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. χάρις ὑμῖν καὶ 2
εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ
κυρίου ἡμῶν. Ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ 3
τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένης διὰ τῆς ἐπιγνώ-
σεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ ἀρετῆς, δι᾽ ὧν 4
τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδώρηται ἵνα διὰ
τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως ἀποφυγόντες τῆς ἐν
κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν 5
πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν
τὴν ἀρετήν ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν. ἐν δὲ τῇ γνώσει 6
τὴν ἐγκράτειαν ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν ἐν δὲ τῇ
ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν. ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελ- 7
φίαν ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. ταῦτα γὰρ ὑμῖν 8
ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ ἀκάρπους
καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπί-
γνωσιν, ᾧ γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα τυφλός ἐστιν μυωπάζων 9

---

1. v.1 Συμεών^{tp} Πέτρος^{nnms} δοῦλος^{nnms} καί^{c} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{ddmp} ἰσότιμος^{aafsn} ἐγώ$^{rpd-p}$ λαγχάνω^{vpaadmp} πίστις^{nafs} ἐν^{p} δικαιοσύνη^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} σωτήρ^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.2** χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} πληθύνω^{voap3s} ἐν^{p} ἐπίγνωσις^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.3** ὡς^{bo} πᾶς^{aanpn} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dgfs} θεῖος^{agfsn} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{danp} πρός^{p} ζωή^{nafs} καί^{c} εὐσέβεια^{nafs} δωρέομαι^{vpxpgfs} διά^{p} ὁ^{dgfs} ἐπίγνωσις^{ngfs} ὁ^{dgms} καλέω^{vpaagms} ἐγώ$^{rpa-p}$ διά^{p} δόξα^{ngfs} καί^{c} ἀρετή^{ngfs}. **v.4** διά^{p} ὅς^{rrgfp} ὁ^{dnnp} τίμιος^{annpn} ἐγώ$^{rpd-p}$ καί^{c} μέγας^{annps} ἐπάγγελμα^{nnnp} δωρέομαι^{vixp3s} ἵνα^{c} διά^{p} οὗτος^{rdgnp} γίνομαι^{vsad2p} θεῖος^{agfsn} κοινωνός^{anmpn} φύσις^{ngfs} ἀποφεύγω^{vpaanmp} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} κόσμος^{ndms} ἐν^{p} ἐπιθυμία^{ndfs} φθορά^{ngfs}. **v.5** καί^{c} αὐτός^{rpnns} οὗτος^{rdnns} δέ^{c} σπουδή^{nafs} πᾶς^{aafsn} παρεισφέρω^{vpaanmp} ἐπιχορηγέω^{vdaa2p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} σύ$^{rpg-p}$ ὁ^{dafs} ἀρετή^{nafs} ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfs} ἀρετή^{ndfs} ὁ^{dafs} γνῶσις^{nafs}. **v.6** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfs} γνῶσις^{ndfs} ὁ^{dafs} ἐγκράτεια^{nafs} ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfs} ἐγκράτεια^{ndfs} ὁ^{dafs} ὑπομονή^{nafs} ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfs} ὑπομονή^{ndfs} ὁ^{dafs} εὐσέβεια^{nafs}. **v.7** ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfs} εὐσέβεια^{ndfs} ὁ^{dafs} φιλαδελφία^{nafs} ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfs} φιλαδελφία^{ndfs} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs}. **v.8** οὗτος^{rdnnp} γάρ^{c} σύ$^{rpd-p}$ ὑπάρχω^{vppannp} καί^{c} πλεονάζω^{vppannp} οὐ^{xo} ἀργός^{aampn} οὐδέ^{bo} ἄκαρπος^{aampn} καθίστημι^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐπίγνωσις^{nafs}.

λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν.
10 διὸ μᾶλλον ἀδελφοί σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν
καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι, ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταί-
11 σητέ ποτε. οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν
ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ
12 σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ. Διὸ οὐκ ἀμελήσω ἀεὶ ὑμᾶς ὑπο-
μιμνῄσκειν περὶ τούτων καίπερ εἰδότας καὶ ἐστηριγμένους
13 ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ. δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι ἐφ ὅσον εἰμὶ
14 ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι διεγείρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει. εἰ-
δὼς ὅτι ταχινή ἐστιν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου καθὼς
15 καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι. σπου-
δάσω δὲ καὶ ἑκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν ἔξοδον τὴν
16 τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις
ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν ἀλλ ἐπόπται γενη-
17 θέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ θεοῦ
πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑ-
πὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης οὗτός ἐστιν Ὁ υἱός μου ὁ
18 ἀγαπητός εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα. καὶ ταύτην τὴν φωνὴν
ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν

---

v.9 ὅς[rrdms] γάρ[c] μή[xo] πάρειμι[vipx3s] οὗτος[rdanp] τυφλός[anmsn] εἰμί[vipx3s] μυωπάζω[vppanms] λήθη[nafs] λαμβάνω[vpaanms] ὁ[dgms] καθαρισμός[ngms] ὁ[dgfp] πάλαι[bo] αὐτός[rpgms] ἁμαρτία[ngfp].
v.10 διό[c] μᾶλλον[bo] ἀδελφός[nvmp] σπουδάζω[vdaa2p] βέβαιος[aafsn] σύ[rpg-p] ὁ[dafs] κλῆσις[nafs] καί[c] ἐκλογή[nafs] ποιέω[vnpm] οὗτος[rdnnp] γάρ[c] ποιέω[vppanmp] οὐ[xo] μή[xo] πταίω[vsaa2p] ποτέ[xo].
v.11 οὕτω[bo] γάρ[c] πλουσίως[bo] ἐπιχορηγέω[vifp3s] σύ[rpd-p] ὁ[dnfs] εἴσοδος[nnfs] εἰς[p] ὁ[dafs] αἰώνιος[aafsn] βασιλεία[nafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] σωτήρ[ngms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.12** διό[c] οὐ[xo] ἀμελέω[vifa1s] ἀεί[bo] σύ[rpa-p] ὑπομιμνήσκω[vnpa] περί[p] οὗτος[rdgnp] καίπερ[c] οἶδα[vpxaamp] καί[c] στηρίζω[vpxpamp] ἐν[p] ὁ[ddfs] πάρειμι[vppxdfs] ἀλήθεια[ndfs]. **v.13** δίκαιος[aansn] δέ[c] ἡγέομαι[vipn1s] ἐπί[p] ὅσος[rcams] εἰμί[vipx1s] ἐν[p] οὗτος[rddns] ὁ[ddns] σκήνωμα[ndns] διεγείρω[vnpa] σύ[rpa-p] ἐν[p] ὑπόμνησις[ndfs].
v.14 οἶδα[vpxanms] ὅτι[c] ταχινός[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἀπόθεσις[nnfs] ὁ[dgns] σκήνωμα[ngns] ἐγώ[rpg-s] καθώς[bo] καί[c] ὁ[dnms] κύριος[nnms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[nnms] Χριστός[nnms] δηλόω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s].
v.15 σπουδάζω[vifa1s] δέ[c] καί[c] ἑκάστοτε[bo] ἔχω[vnpa] σύ[rpa-p] μετά[p] ὁ[dafs] ἐμός[rsafs] ἔξοδος[nafs] ὁ[dafs] οὗτος[rdgnp] μνήμη[nafs] ποιέω[vnpm]. **v.16** οὐ[xo] γάρ[c] σοφίζω[vpxpdmp] μῦθος[ndmp] ἐξακολουθέω[vpaanmp] γνωρίζω[viaa1p] σύ[rpd-p] ὁ[dafs] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] δύναμις[nafs] καί[c] παρουσία[nafs] ἀλλά[c] ἐπόπτης[nnmp] γίνομαι[vpaonmp] ὁ[dgfs] ἐκεῖνος[rdgms] μεγαλειότης[ngfs]. **v.17** λαμβάνω[vpaanms] γάρ[c] παρά[p] θεός[ngms] πατήρ[ngms] τιμή[nafs] καί[c] δόξα[nafs] φωνή[ngfs] φέρω[vpapgfs] αὐτός[rpdms] τοιόσδε[rdgfs] ὑπό[p] ὁ[dgfs] μεγαλοπρεπής[agfsn] δόξα[ngfs] οὗτος[rdnms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] υἱός[nnms] ἐγώ[rpg-s] ὁ[dnms] ἀγαπητός[anmsn] εἰς[p] ὅς[rrams] ἐγώ[rpn-s] εὐδοκέω[viaa1s].

τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν 19
λόγον ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν
αὐχμηρῷ τόπῳ ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀ-
νατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες 20
ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται,
οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτέ προφητεία ἀλλ᾽ὰ 21
ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἅγιοι θεοῦ ἄν-
θρωποι.

Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ ὡς καὶ ἐν **2**
ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι οἵτινες παρεισάξουσιν αἱ-
ρέσεις ἀπωλείας καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρ-
νούμενοι ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν. καὶ πολ- 2
λοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις δι᾽ οὓς ἡ ὁδὸς
τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται. καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλα- 3
στοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται οἷς τὸ κρίμα ἔκπαλαι
οὐκ ἀργεῖ καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάξει. Εἰ γὰρ ὁ 4
θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο ἀλλὰ σειραῖς ζό-
φου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τηρουμένους. καὶ 5
ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε δικαιοσύ-
νης κήρυκα ἐφύλαξεν κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας.
καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας καταστροφῇ 6

---

v.18 καί^{c} οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀκούω^{viaa1p} ἐκ^{p} οὐρανός^{ngms} φέρω^{vpapafs} σύν^{p} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{vppxnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὄρος^{ndns} ὁ^{ddns} ἅγιος^{adnsn}. **v.19** καί^{c} ἔχω^{vipa1p} βέβαιος^{aamsc} ὁ^{dams} προφητικός^{aamsn} λόγος^{nams} ὅς^{rrdms} καλῶς^{bo} ποιέω^{vipa2p} προσέχω^{vppanmp} ὡς^{bo} λύχνος^{ndms} φαίνω^{vppedms} ἐν^{p} αὐχμηρός^{admsn} τόπος^{ndms} ἕως^{c} ὅς^{bo} ἡμέρα^{nnfs} διαυγάζω^{vsaa3s} καί^{c} φωσφόρος^{anmsn} ἀνατέλλω^{vsaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ$^{rpg-p}$. **v.20** οὗτος^{rdans} πρῶτος^{bo} γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^{c} πᾶς^{anfsn} προφητεία^{nnfs} γραφή^{ngfs} ἴδιος^{agfsn} ἐπίλυσις^{ngfs} οὐ^{xo} γίνομαι^{vipn3s}. **v.21** οὐ^{xo} γάρ^{c} θέλημα^{ndns} ἄνθρωπος^{ngms} φέρω^{viap3s} ποτέ^{xo} προφητεία^{nnfs} ἀλλά^{c} ὑπό^{p} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} φέρω^{vpppnmp} λαλέω^{viaa3p} ἅγιος^{anmpn} θεός^{ngms} ἄνθρωπος^{nnmp}. **2. v.1** γίνομαι^{viad3p} δέ^{c} καί^{c} ψευδοπροφήτης^{nnmp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} ὡς^{bo} καί^{c} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ εἰμί^{vifx3p} ψευδοδιδάσκαλος^{nnmp} ὅστις^{rrnmp} παρεισάγω^{vifa3p} αἵρεσις^{nafp} ἀπώλεια^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dams} ἀγοράζω^{vpaaams} αὐτός^{rpamp} δεσπότης^{nams} ἀρνέομαι^{vppnnmp} ἐπάγω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ταχινός^{aafsn} ἀπώλεια^{nafs}. **v.2** καί^{c} πολύς^{anmpn} ἐξακολουθέω^{vifa3p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{ddfp} ἀσέλγεια^{ndfp} διά^{p} ὅς^{rramp} ὁ^{dnfs} ὁδός^{nnfs} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} βλασφημέω^{vifp3s}. **v.3** καί^{c} ἐν^{p} πλεονεξία^{ndfs} πλαστός^{admpn} λόγος^{ndmp} σύ$^{rpa-p}$ ἐμπορεύομαι^{vifd3p} ὅς^{rrdmp} ὁ^{dnns} κρίμα^{nnns} ἔκπαλαι^{bo} οὐ^{xo} ἀργέω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀπώλεια^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} οὐ^{xo} νυστάζω^{vifa3s}. **v.4** εἰ^{qo} γάρ^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἄγγελος^{ngmp} ἁμαρτάνω^{vpaagmp} οὐ^{xo} φείδομαι^{viad3s} ἀλλά^{c} σειρά^{ndfp} ζόφος^{ngms} ταρταρόω^{vpaanms} παραδίδωμι^{viaa3s} εἰς^{p} κρίσις^{nafs} τηρέω^{vpppamp}. **v.5** καί^{c} ἀρχαῖος^{agmsn} κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} φείδομαι^{viad3s} ἀλλά^{c} ὄγδοος^{aamsn} Νῶε^{tp} δικαιοσύνη^{ngfs} κῆρυξ^{nams} φυλάσσω^{viaa3s} κατακλυσμός^{nams} κόσμος^{ndms} ἀσεβής^{agmpn} ἐπάγω^{vpaanms}.

7 κατέκρινεν ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν τεθεικώς. καὶ
δίκαιον Λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀ-
8 σελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο, βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ
δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δι-
9 καίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν, οἶδεν κύριος εὐσεβεῖς ἐκ
πειρασμοῦ ῥύεσθαι ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολα-
10 ζομένους τηρεῖν. μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυ-
μίᾳ μιασμοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος καταφρονοῦν-
τας Τολμηταί αὐθάδεις δόξας οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦν-
11 τες. ὅπου ἄγγελοι ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες οὐ φέ-
12 ρουσιν κατ αὐτῶν παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. οὗτοι
δέ ὡς ἄλογα ζῷα φυσικὰ γεγενημένα εἰς ἅλωσιν καὶ φθοράν
ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν βλασφημοῦντες ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν κατα-
13 φθαρήσονται, κομιούμενοι μισθὸν ἀδικίας ἡδονὴν ἡγού-
μενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφήν σπίλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶντες
14 ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευωχούμενοι ὑμῖν. ὀφθαλμοὺς
ἔχοντες μεστοὺς μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας
δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους καρδίαν γεγυμνασμένην
15 πλεονεξίας ἔχοντες κατάρας τέκνα, καταλίποντες εὐθεῖαν
ὁδὸν ἐπλανήθησαν ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλα-

---

v.6 καί[c] πόλις[nnfp] Σόδομα[ngnp] καί[c] Γόμορρα[ngfs] τεφρόω[vpaanms] καταστροφή[ndfs] κατακρίνω[viaa3s] ὑπόδειγμα[nans] μέλλω[vppagmp] ἀσεβέω[vnpa] τίθημι[vpxanms]. **v.7** καί[c] δίκαιος[annsn] Λώτ[tp] καταπονέω[vpppams] ὑπό[p] ὁ[dgfs] ὁ[dgmp] ἄθεσμος[agmpn] ἐν[p] ἀσέλγεια[ndfs] ἀναστροφή[ngfs] ῥύομαι[vian3s]. **v.8** βλέμμα[ndns] γάρ[c] καί[c] ἀκοή[ndfs] ὁ[dnms] δίκαιος[anmsn] ἐγκατοικέω[vppanms] ἐν[p] αὐτός[rpdmp] ἡμέρα[nafs] ἐκ[p] ἡμέρα[ngfs] ψυχή[nafs] δίκαιος[aafsn] ἄνομος[adnpn] ἔργον[ndnp] βασανίζω[viia3s]. **v.9** οἶδα[vixa3s] κύριος[nnms] εὐσεβής[aampn] ἐκ[p] πειρασμός[ngms] ῥύομαι[vnpn] ἄδικος[aampn] δέ[c] εἰς[p] ἡμέρα[nafs] κρίσις[ngfs] κολάζω[vpppamp] τηρέω[vnpa]. **v.10** μάλιστα[bo] δέ[c] ὁ[damp] ὀπίσω[bo] σάρξ[ngfs] ἐν[p] ἐπιθυμία[ndfs] μιασμός[ngms] πορεύομαι[vppnamp] καί[c] κυριότης[ngfs] καταφρονέω[vppaamp] τολμητής[nnmp] αὐθάδης[anmpn] δόξα[nafp] οὐ[xo] τρέμω[vipa3p] βλασφημέω[vppanmp]. **v.11** ὅπου[bo] ἄγγελος[nnmp] ἰσχύς[ndfs] καί[c] δύναμις[ndfs] μέγας[anmpc] εἰμί[vppxnmp] οὐ[xo] φέρω[vipa3p] κατά[p] αὐτός[rpgmp] παρά[p] κύριος[ndms] βλάσφημος[aafsn] κρίσις[nafs]. **v.12** οὗτος[rdnmp] δέ[c] ὡς[bo] ἄλογος[annpn] ζῷον[nnnp] φυσικός[annpn] γεννάω[vpxpnnp] εἰς[p] ἅλωσις[nafs] καί[c] φθορά[nafs] ἐν[p] ὅς[rrdmp] ἀγνοέω[vipa3p] βλασφημέω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddfs] φθορά[ndfs] αὐτός[rpgmp] καταφθείρω[vifp3p]. **v.13** κομίζω[vpfdnmp] μισθός[nams] ἀδικία[ngfs] ἡδονή[nafs] ἡγέομαι[vppnnmp] ὁ[dafs] ἐν[p] ἡμέρα[ndfs] τρυφή[nafs] σπίλος[nnmp] καί[c] μῶμος[nnmp] ἐντρυφάω[vppanmp] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀπάτη[ndfp] αὐτός[rpgmp] συνευωχέομαι[vppnnmp] σύ[rpd-p]. **v.14** ὀφθαλμός[namp] ἔχω[vppanmp] μεστός[aampn] μοιχαλίς[ngfs] καί[c] ἀκατάπαυστος[aampn] ἁμαρτία[ngfs] δελεάζω[vppanmp] ψυχή[nafp] ἀστήρικτος[aafpn] καρδία[nafs] γυμνάζω[vpxpafs] πλεονεξία[ngfs] ἔχω[vppanmp] κατάρα[ngfs] τέκνον[nnnp].

ἀμ τοῦ Βοσόρ ὃς μισθὸν ἀδικίας ἠγάπησεν. ἔλεγξιν δὲ 16
ἔσχεν ἰδίας παρανομίας, ὑποζύγιον ἄφωνον ἐν ἀνθρώπου
φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσεν τὴν τοῦ προφήτου παραφρο-
νίαν. Οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυδροι νεφέλαι ὑπὸ λαίλαπος 17
ἐλαυνόμεναι οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται.
ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ἐ- 18
πιθυμίαις σαρκὸς ἀσελγείαις τοὺς ὄντως ἀποφύγοντας τοὺς
ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους. ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελ- 19
λόμενοι αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς, ᾧ γάρ τις
ἥττηται τούτῳ καὶ δεδούλωται. εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μι- 20
άσματα τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος
Ἰησοῦ Χριστοῦ τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡττῶνται γέ-
γονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων. κρεῖττον γὰρ 21
ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης ἢ ἐ-
πιγνοῦσιν ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς ἁγίας
ἐντολῆς. συμβέβηκεν δὲ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας 22
Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα καί˙ ὗς λουσαμένη
εἰς κύλισμα βορβόρου.

Ταύτην ἤδη ἀγαπητοί δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολήν **3**
ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν.

---

v.15 καταλείπω^{vpaanmp} εὐθύς^{aafsn} ὁδός^{nafs} πλανάω^{viap3p} ἐξακολουθέω^{vpaanmp} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} ὁ^{dgms} Βαλαάμ^{tp} ὁ^{dgms} Βοσόρ^{tp} ὅς^{rrnms} μισθός^{nams} ἀδικία^{ngfs} ἀγαπάω^{viaa3s}. **v.16** ἔλεγξις^{nafs} δέ^{c} ἔχω^{viaa3s} ἴδιος^{agfsn} παρανομία^{ngfs} ὑποζύγιον^{nnns} ἄφωνος^{annsn} ἐν^{p} ἄνθρωπος^{ngms} φωνή^{ndfs} φθέγγομαι^{vpannns} κωλύω^{viaa3s} ὁ^{dafs} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} παραφρονία^{nafs}. **v.17** οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} πηγή^{nnfp} ἄνυδρος^{anfpn} νεφέλη^{nnfp} ὑπό^{p} λαῖλαψ^{ngfs} ἐλαύνω^{vpppnfp} ὅς^{rrdmp} ὁ^{dnms} ζόφος^{nnms} ὁ^{dgns} σκότος^{ngns} εἰς^{p} αἰών^{nams} τηρέω^{vixp3s}. **v.18** ὑπέρογκος^{aanpn} γάρ^{c} ματαιότης^{ngfs} φθέγγομαι^{vppdnmp} δελεάζω^{vipa3p} ἐν^{p} ἐπιθυμία^{ndfp} σάρξ^{ngfs} ἀσέλγεια^{ndfp} ὁ^{damp} ὄντως^{bo} ἀποφεύγω^{vpaaamp} ὁ^{damp} ἐν^{p} πλάνη^{ndfs} ἀναστρέφω^{vpppamp}. **v.19** ἐλευθερία^{nafs} αὐτός^{rpdmp} ἐπαγγέλλομαι^{vppnnmp} αὐτός^{rpnmp} δοῦλος^{nnmp} ὑπάρχω^{vppanmp} ὁ^{dgfs} φθορά^{ngfs} ὅς^{rrdns} γάρ^{c} τι-σρινμσ ἥττάομαι^{vixn3s} οὗτος^{rddns} καί^{c} δουλόω^{vixp3s}. **v.20** εἰ^{qo} γάρ^{c} ἀποφεύγω^{vpaanmp} ὁ^{danp} μίασμα^{nanp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἐν^{p} ἐπίγνωσις^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^{c} σωτήρ^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} οὗτος^{rddnp} δέ^{c} πάλιν^{bo} ἐμπλέκω^{vpapnmp} ἡττάομαι^{vipn3p} γίνομαι^{vixa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnnp} ἔσχατος^{annpn} χείρων^{annpn} ὁ^{dgnp} πρῶτος^{agnpn}. **v.21** κρείττων^{annsn} γάρ^{c} εἰμί^{viix3s} αὐτός^{rpdmp} μή^{xo} ἐπιγινώσκω^{vnxa} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} ἤ^{xo} ἐπιγινώσκω^{vpaadmp} ἐπιστρέφω^{vnaa} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} παραδίδωμι^{vpapgfs} αὐτός^{rpdmp} ἅγιος^{agfsn} ἐντολή^{ngfs}. **v.22** συμβαίνω^{vixa3s} δέ^{c} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnns} ὁ^{dgfs} ἀληθής^{agfsn} παροιμία^{ngfs} κύων^{nnms} ἐπιστρέφω^{vpaanms} ἐπί^{p} ὁ^{dans} ἴδιος^{aamsn} ἐξέραμα^{nans} καί^{c} ὗς^{nnfs} λούω^{vpamnfs} εἰς^{p} κύλισμα^{nans} βόρβορος^{ngms}. **3. v.1** οὗτος^{rdafs} ἤδη^{bo} ἀγαπητός^{avmpn} δεύτερος^{aafsn} σύ$^{rpd-p}$ γράφω^{vipa1s} ἐπιστολή^{nafs} ἐν^{p} ὅς^{rrdfp} διεγείρω^{vipa1s} σύ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ὑπόμνησις^{ndfs} ὁ^{dafs} εἰλικρινής^{aafsn} διάνοια^{nafs}.

2 μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προ-
φητῶν καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ κυρίου καὶ
3 σωτῆρος. τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι ἐλεύσονται ἐπ ἐ-
σχάτου τῶν ἡμερῶν ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας
4 αὐτῶν πορευόμενοι. καὶ λέγοντες Ποῦ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία
τῆς παρουσίας αὐτοῦ ἀφ ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν
5 πάντα οὕτως διαμένει ἀπ ἀρχῆς κτίσεως. λανθάνει γὰρ
αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἔκπαλαι καὶ γῆ ἐξ
6 ὕδατος καὶ δι ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ. δι ὧν
7 ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς ἀπώλετο, οἱ δὲ νῦν οὐ-
ρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτοῦ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶν πυρί
τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν
8 ἀνθρώπων. Ἓν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς ἀγαπητοί ὅτι
μία ἡμέρα παρὰ κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα
9 μία. οὐ βραδύνει ὁ κύριος τῆς ἐπαγγελίας ὥς τινες βραδύ-
τητα ἡγοῦνται ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός
10 τινας ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. Ἥ-
ξει δὲ ἡ ἡμέρα κυρίου ὡς κλέπτης ἐν νυκτὶ ἐν ἡ οἱ οὐρανοὶ
ῥοιζηδὸν παρελεύσονται στοιχεῖα δὲ καυσούμενα λυθήσον-
11 ται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακαήσεται. τούτων οὖν
πάντων λυομένων ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁγίαις

---

v.2 μιμνήσκομαι^{vnap} ὁ^{dgmp} προλέγω^{vpxpgmp} ῥῆμα^{ngnp} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} προφήτης^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dgfs} ὁ^{dgmp} ἀπόστολος^{ngmp} σύ$^{rpg-p}$ ἐντολή^{ngfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^{c} σωτήρ^{ngms}. **v.3** οὗτος^{rdans} πρῶτος^{bo} γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^{c} ἔρχομαι^{vifd3p} ἐπί^{p} ἔσχατος^{agnsn} ὁ^{dgfp} ἡμέρα^{ngfp} ἐμπαίκτης^{nnmp} κατά^{p} ὁ^{dafp} ἴδιος^{aafpn} ἐπιθυμία^{nafp} αὐτός^{rpgmp} πορεύομαι^{vppnnmp}. **v.4** καί^{c} λέγω^{vppanmp} ποῦ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἐπαγγελία^{nnfs} ὁ^{dgfs} παρουσία^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἀπό^{p} ὅς^{rrgfs} γάρ^{c} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} κοιμάομαι^{viap3p} πᾶς^{annpn} οὕτω^{bo} διαμένω^{vipa3s} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} κτίσις^{ngfs}. **v.5** λανθάνω^{vipa3s} γάρ^{c} αὐτός^{rpamp} οὗτος^{rdnns} θέλω^{vppaamp} ὅτι^{c} οὐρανός^{nnmp} εἰμί^{viix3p} ἔκπαλαι^{bo} καί^{c} γῆ^{nnfs} ἐκ^{p} ὕδωρ^{ngns} καί^{c} διά^{p} ὕδωρ^{ngns} συνίστημι^{vpxanfs} ὁ^{ddms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} λόγος^{ndms}. **v.6** διά^{p} ὅς^{rrgnp} ὁ^{dnms} τότε^{bo} κόσμος^{nnms} ὕδωρ^{ndns} κατακλύζω^{vpapnms} ἀπόλλυμι^{viam3s}. **v.7** ὁ^{dnmp} δέ^{c} νῦν^{bo} οὐρανός^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} ὁ^{ddms} αὐτός^{rpgms} λόγος^{ndms} θησαυρίζω^{vpxpnmp} εἰμί^{vipx3p} πῦρ^{ndns} τηρέω^{vpppnmp} εἰς^{p} ἡμέρα^{nafs} κρίσις^{ngfs} καί^{c} ἀπώλεια^{ngfs} ὁ^{dgmp} ἀσεβής^{agmpn} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.8** εἷς^{nnns} δέ^{c} οὗτος^{rdnns} μή^{xo} λανθάνω^{vdpa3s} σύ$^{rpa-p}$ ἀγαπητός^{avmpn} ὅτι^{c} εἷς^{nnfs} ἡμέρα^{nnfs} παρά^{p} κύριος^{ndms} ὡς^{bo} χίλιοι^{nnnp} ἔτος^{nnnp} καί^{c} χίλιοι^{nnnp} ἔτος^{nnnp} ὡς^{bo} ἡμέρα^{nnfs} εἷς^{nnfs}. **v.9** οὐ^{xo} βραδύνω^{vipa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ὡς^{bo} τι-σρινμπ βραδύτης^{nafs} ἡγέομαι^{vipn3p} ἀλλά^{c} μακροθυμέω^{vipa3s} εἰς^{p} ἐγώ$^{rpa-p}$ μή^{xo} βούλομαι^{vppnnms} τι-σριαμπ ἀπόλλυμι^{vnam} ἀλλά^{c} πᾶς^{aampn} εἰς^{p} μετάνοια^{nafs} χωρέω^{vnaa}. **v.10** ἥκω^{vifa3s} δέ^{c} ὅς^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} κύριος^{ngms} ὡς^{bo} κλέπτης^{nnms} ἐν^{p} νύξ^{ndfs} ἐν^{p} ὅς^{rrdfs} ὁ^{dnmp} οὐρανός^{nnmp} ῥοιζηδόν^{bo} παρέρχομαι^{vifd3p} στοιχεῖον^{nnnp} δέ^{c} καυσόω^{vpppnnp} λύω^{vifp3p} καί^{c} γῆ^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnnp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} ἔργον^{nnnp} κατακαίω^{vifp3s}.

ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις. προσδοκῶντας καὶ σπεύδον- 12
τας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας δι᾽ ἣν οὐρανοὶ
πυρούμενοι λυθήσονται καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται.
καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα 13
αὐτοῦ προσδοκῶμεν ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. Διό ἀ- 14
γαπητοί ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀ-
μώμητοι αὐτῷ εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ. καὶ τὴν τοῦ κυρίου 15
ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε καθὼς καὶ ὁ ἀγαπη-
τὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν
ἔγραψεν ὑμῖν. ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν 16
αὐταῖς περὶ τούτων ἐν οἷς ἐστιν δυσνόητά τινα ἃ οἱ ἀμαθεῖς
καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς
τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν. Ὑμεῖς οὖν ἀγαπητοί προγινώ- 17
σκοντες φυλάσσεσθε ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συν-
απαχθέντες ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ. αὐξάνετε δὲ 18
ἐν χάριτι καὶ γνώσει τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ
Χριστοῦ αὐτῷ ἡ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος ἀμήν.

---

v.11 οὗτος^{rdgnp} οὖν^{c} πᾶς^{agnpn} λύω^{vpppgnp} ποταπός^{aampn} δεῖ^{vipq3s} ὑπάρχω^{vnpa} σύ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} ἅγιος^{adfpn} ἀναστροφή^{ndfp} καί^{c} εὐσέβεια^{ndfp}. **v.12** προσδοκάω^{vppaamp} καί^{c} σπεύδω^{vppaamp} ὁ^{dafs} παρουσία^{nafs} ὁ^{dgfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἡμέρα^{ngfs} διά^{p} ὅς^{rrafs} οὐρανός^{nnmp} πυρόω^{vpppnmp} λύω^{vifp3p} καί^{c} στοιχεῖον^{nnnp} καυσόω^{vpppnnp} τήκω^{vipp3s}. **v.13** καινός^{aampn} δέ^{c} οὐρανός^{namp} καί^{c} γῆ^{nafs} καινός^{aafsn} κατά^{p} ὁ^{dans} ἐπάγγελμα^{nans} αὐτός^{rpgms} προσδοκάω^{vipa1p} ἐν^{p} ὅς^{rrdmp} δικαιοσύνη^{nnfs} κατοικέω^{vipa3s}. **v.14** διό^{c} ἀγαπητός^{avmpn} οὗτος^{rdanp} προσδοκάω^{vppanmp} σπουδάζω^{vdaa2p} ἄσπιλος^{anmpn} καί^{c} ἀμώμητος^{anmpn} αὐτός^{rpdms} εὑρίσκω^{vnap} ἐν^{p} εἰρήνη^{ndfs}. **v.15** καί^{c} ὁ^{dafs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ μακροθυμία^{nafs} σωτηρία^{nafs} ἡγέομαι^{vdpn2p} καθώς^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{anmsn} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἀδελφός^{nnms} Παῦλος^{nnms} κατά^{p} ὁ^{dafs} αὐτός^{rpdms} δίδωμι^{vpapafs} σοφία^{nafs} γράφω^{viaa3s} σύ$^{rpd-p}$. **v.16** ὡς^{bo} καί^{c} ἐν^{p} πᾶς^{adfpn} ὁ^{ddfp} ἐπιστολή^{ndfp} λαλέω^{vppanms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfp} περί^{p} οὗτος^{rdgnp} ἐν^{p} ὅς^{rrdmp} εἰμί^{vipx3s} δυσνόητος^{annpn} τι-σρινν^{rrnnp} ὅς^{rrnnp} ὁ^{dnmp} ἀμαθής^{anmpn} καί^{c} ἀστήρικτος^{anmpn} στρεβλόω^{vipa3p} ὡς^{bo} καί^{c} ὁ^{dafp} λοιπός^{aafpn} γραφή^{nafp} πρός^{p} ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} αὐτός^{rpgmp} ἀπώλεια^{nafs}. **v.17** σύ$^{rpn-p}$ οὖν^{c} ἀγαπητός^{avmpn} προγινώσκω^{vppanmp} φυλάσσω^{vdpm2p} ἵνα^{c} μή^{xo} ὁ^{ddfs} ὁ^{dgmp} ἄθεσμος^{agmpn} πλάνη^{ndfs} συναπάγω^{vpapnmp} ἐκπίπτω^{vsaa2p} ὁ^{dgms} ἴδιος^{agmsn} στηριγμός^{ngms}. **v.18** αὐξάνω^{vdpa2p} δέ^{c} ἐν^{p} χάρις^{ndfs} καί^{c} γνῶσις^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} σωτήρ^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} καί^{c} νῦν^{bo} καί^{c} εἰς^{p} ἡμέρα^{nafs} αἰών^{ngms} ἀμήνth.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ

1 1 Ὃ ἦν ἀπ ἀρχῆς ὃ ἀκηκόαμεν ὃ ἑωράκαμεν τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς ἡμῶν ὃ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν
2 περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς. καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη καὶ ἑ-
ωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν
ζωὴν τὴν αἰώνιον ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη
3 ἡμῖν. ὃ ἑωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν
ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ ἡμῶν καὶ ἡ κοινωνία δὲ
ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰη-
4 σοῦ Χριστοῦ. καὶ ταῦτα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν
5 ᾖ πεπληρωμένη. Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόα-
μεν ἀπ αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστιν
6 καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. Ἐὰν εἴπωμεν ὅτι
κοινωνίαν ἔχομεν μετ αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν
7 ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν, ἐὰν δὲ ἐν τῷ
φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί κοινωνίαν ἔ-
χομεν μετ ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ
8 αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. ἐὰν εἴπωμεν
ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια

---

1. v.1 ὅς^{rrans} εἰμί^{viix3s} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} ὅς^{rrans} ἀκούω^{vixa1p} ὅς^{rrans} ὁράω^{vixa1p} ὁ^{ddmp} ὀφθαλμός^{ndmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὅς^{rrans} θεάομαι^{viad1p} καί^{c} ὁ^{dnfp} χείρ^{nnfp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ψηλαφάω^{viaa3p} περί^{p} ὁ^{dgms} λόγος^{ngms} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs}. **v.2** καί^{c} ὁ^{dnfs} ζωή^{nnfs} φανερόω^{viap3s} καί^{c} ὁράω^{vixa1p} καί^{c} μαρτυρέω^{vipa1p} καί^{c} ἀπαγγέλλω^{vipa1p} σύ$^{rpd-p}$ ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} ὁ^{dafs} αἰώνιος^{aafsn} ὅστις^{rrnfs} εἰμί^{viix3s} πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^{c} φανερόω^{viap3s} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.3** ὅς^{rrans} ὁράω^{vixa1p} καί^{c} ἀκούω^{vixa1p} ἀπαγγέλλω^{vipa1p} σύ$^{rpd-p}$ ἵνα^{c} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ κοινωνία^{nafs} ἔχω^{vspa2p} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} ὁ^{dnfs} κοινωνία^{nnfs} δέ^{c} ὁ^{dnfs} ἡμέτερος^{rsnfs} μετά^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} καί^{c} μετά^{p} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.4** καί^{c} οὗτος^{rdanp} γράφω^{vipa1p} σύ$^{rpd-p}$ ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} χαρά^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vspx3s} πληρόω^{vpxpnfs}. **v.5** καί^{c} εἰμί^{vipx3s} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} ἀγγελία^{nnfs} ὅς^{rrafs} ἀκούω^{vixa1p} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἀναγγέλλω^{vipa1p} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} φῶς^{nnns} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} σκοτία^{nnfs} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} οὐδείς^{anfsn}. **v.6** ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1p} ὅτι^{c} κοινωνία^{nafs} ἔχω^{vipa1p} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} σκότος^{ndns} περιπατέω^{vspa1p} ψεύδομαι^{vipe1p} καί^{c} οὐ^{xo} ποιέω^{vipa1p} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs}. **v.7** ἐάν^{qo} δέ^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} περιπατέω^{vspa1p} ὡς^{bo} αὐτός^{rpnms} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} κοινωνία^{nafs} ἔχω^{vipa1p} μετά^{p} ἀλλήλων^{regmp} καί^{c} ὁ^{dnns} αἷμα^{nnns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms} καθαρίζω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἀπό^{p} πᾶς^{agfsn} ἁμαρτία^{ngfs}.

οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν 9
πιστός ἐστιν καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ
καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ 10
ἡμαρτήκαμεν ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ
οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

Τεκνία μου ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε καὶ ἐάν **2**
τις ἁμάρτῃ παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα Ἰησοῦν
Χριστὸν δίκαιον, καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρ- 2
τιῶν ἡμῶν οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ
ὅλου τοῦ κόσμου. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν 3
αὐτόν ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων Ἔγνωκα 4
αὐτόν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν ψεύστης ἐστίν καὶ ἐν
τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν, ὃς δ ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον 5
ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται ἐν τούτῳ
γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν 6
ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς οὕτως πε-
ριπατεῖν. Ἀδελφοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ἀλλ 7
ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἴχετε ἀπ ἀρχῆς, ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά
ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ᾽ ἀρχῆς, πάλιν ἐντολὴν καιν- 8
νὴν γράφω ὑμῖν ὅ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν ὅτι ἡ

---

v.8 ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1p} ὅτι^{c} ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} ἑαυτοῦ^{rxamp} πλανάω^{vipa1p} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.9** ἐάν^{qo} ὁμολογέω^{vspa1p} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ἐγώ$^{rpg-p}$ πιστός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} δίκαιος^{anmsn} ἵνα^{c} ἀφίημι^{vsaa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} καί^{c} καθαρίζω^{vsaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἀπό^{p} πᾶς^{agfsn} ἀδικία^{ngfs}. **v.10** ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1p} ὅτι^{c} οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{vixa1p} ψεύστης^{nams} ποιέω^{vipa1p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} αὐτός^{rpgms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$. **2. v.1** τεκνίον^{nvnp} ἐγώ$^{rpg-s}$ οὗτος^{rdanp} γράφω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἵνα^{c} μή^{xo} ἁμαρτάνω^{vsaa2p} καί^{c} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἁμαρτάνω^{vsaa3s} παράκλητος^{nams} ἔχω^{vipa1p} πρός^{p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} δίκαιος^{aamsn}. **v.2** καί^{c} αὐτός^{rpnms} ἱλασμός^{nnms} εἰμί^{vipx3s} περί^{p} ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} ἐγώ$^{rpg-p}$ οὐ^{xo} περί^{p} ὁ^{dgfp} ἡμέτερος^{rsgfp} δέ^{c} μόνος^{bo} ἀλλά^{c} καί^{c} περί^{p} ὅλος^{agmsn} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms}. **v.3** καί^{c} ἐν^{p} οὗτος^{rddns} γινώσκω^{vipa1p} ὅτι^{c} γινώσκω^{vixa1p} αὐτός^{rpams} ἐάν^{qo} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{rpgms} τηρέω^{vspa1p}. **v.4** ὁ^{dnms} λέγω^{vppanms} γινώσκω^{vixa1s} αὐτός^{rpams} καί^{c} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{rpgms} μή^{xo} τηρέω^{vppanms} ψεύστης^{nnms} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ἐν^{p} οὗτος^{rddns} ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s}. **v.5** ὅς^{rrnms} δέ^{c} ἄν^{xo} τηρέω^{vspa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἀληθῶς^{bo} ἐν^{p} οὗτος^{rddns} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} τελειόω^{vixp3s} ἐν^{p} οὗτος^{rddns} γινώσκω^{vipa1p} ὅτι^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{vipx1p}. **v.6** ὁ^{dnms} λέγω^{vppanms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} μένω^{vnpa} ὀφείλω^{vipa3s} καθώς^{bo} ἐκεῖνος^{rdnms} περιπατέω^{viaa3s} καί^{c} αὐτός^{rpnms} οὕτω^{bo} περιπατέω^{vnpa}. **v.7** ἀδελφός^{nvmp} οὐ^{xo} ἐντολή^{nafs} καινός^{aafsn} γράφω^{vipa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἀλλά^{c} ἐντολή^{nafs} παλαιός^{aafsn} ὅς^{rrafs} ἔχω^{viia2p} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} ὁ^{dnfs} ἐντολή^{nnfs} ὁ^{dnfs} παλαιός^{anfsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὅς^{rrams} ἀκούω^{viaa2p} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs}.

9 σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. ὁ
λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ
10 σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ
11 φωτὶ μένει καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ μισῶν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ πε-
ριπατεῖ καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν
12 τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν τεκνία ὅτι ἀφέωνται
13 ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. γράφω ὑμῖν πατέ-
ρες ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ ἀρχῆς γράφω ὑμῖν νεανίσκοι ὅτι
νενικήκατε τὸν πονηρόν γράφω ὑμῖν, παιδία ὅτι ἐγνώκατε
14 τὸν πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν πατέρες ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ
ἀρχῆς ἔγραψα ὑμῖν νεανίσκοι ὅτι ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος
15 τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. Μὴ
ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν
16 κόσμον οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ, ὅτι πᾶν τὸ
ἐν τῷ κόσμῳ ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀ-
φθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς
17 ἀλλ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐ-
πιθυμία αὐτοῦ ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν

---

v.8 πάλιν^{bo} ἐντολή^{nafs} καινός^{aafsn} γράφω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅς^{rrans} εἰμί^{vipx3s} ἀληθής^{aansn} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} σκοτία^{nnfs} παράγω^{vipm3s} καί^{c} ὁ^{dnns} φῶς^{nnns} ὁ^{dnns} ἀληθινός^{annsn} ἤδη^{bo} φαίνω^{vipa3s}. **v.9** ὁ^{dnms} λέγω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} εἰμί^{vnpx} καί^{c} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} μισέω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} εἰμί^{vipx3s} ἕως^{c} ἄρτι^{bo}. **v.10** ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} μένω^{vipa3s} καί^{c} σκάνδαλον^{nnns} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s}. **v.11** ὁ^{dnms} δέ^{c} μισέω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} περιπατέω^{vipa3s} καί^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa3s} ὅτι^{c} ὁ^{dnfs} σκοτία^{nnfs} τυφλόω^{viaa3s} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rpgms}. **v.12** γράφω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ τεκνίον^{nvnp} ὅτι^{c} ἀφίημι^{vixp3p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} διά^{p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgns}. **v.13** γράφω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ πατήρ^{nvmp} ὅτι^{c} γινώσκω^{vixa2p} ὁ^{dams} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} γράφω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ νεανίσκος^{nvmp} ὅτι^{c} νικάω^{vixa2p} ὁ^{dams} πονηρός^{aamsn} γράφω^{vipa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ παιδίον^{nvnp} ὅτι^{c} γινώσκω^{vixa2p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams}. **v.14** γράφω^{viaa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ πατήρ^{nvmp} ὅτι^{c} γινώσκω^{vixa2p} ὁ^{dams} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} γράφω^{viaa1s} σύ$^{rpd\text{-}p}$ νεανίσκος^{nvmp} ὅτι^{c} ἰσχυρός^{anmpn} εἰμί^{vipx2p} καί^{c} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^{p} σύ$^{rpd\text{-}p}$ μένω^{vipa3s} καί^{c} νικάω^{vixa2p} ὁ^{dams} πονηρός^{aamsn}. **v.15** μή^{xo} ἀγαπάω^{vdpa2p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} μηδέ^{c} ὁ^{danp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἀγαπάω^{vspa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.16** ὅτι^{c} πᾶς^{annsn} ὁ^{dnns} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} ὁ^{dnfs} ἐπιθυμία^{nnfs} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἐπιθυμία^{nnfs} ὁ^{dgmp} ὀφθαλμός^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀλαζονεία^{nnfs} ὁ^{dgms} βίος^{ngms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἀλλά^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} εἰμί^{vipx3s}.

αἰῶνα. Παιδία ἐσχάτη ὥρα ἐστίν καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι 18
ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν
ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον, 19
ἀλλ οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν μεμενήκεισαν
ἂν μεθ ἡμῶν, ἀλλ ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ
ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου καὶ οἴδατε 20
πάντα. οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν ἀλλ 21
ὅτι οἴδατε αὐτήν καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ
ἔστιν. Τίς ἐστιν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς 22
οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος ὁ ἀρνούμε-
νος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν 23
οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει. ὑμεῖς οὖν ὃ ἠκούσατε ἀπ ἀρχῆς ἐν 24
ὑμῖν μενέτω ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἀπ ἀρχῆς ἠκούσατε καὶ
ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ αὕτη ἐστὶν 25
ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώ-
νιον. Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. καὶ 26, 27
ὑμεῖς τὸ χρῖσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ αὐτοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ οὐ
χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς ἀλλ ὡς τὸ αὐτὸ χρῖσμα
διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν

---

v.17 καί^{c} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} παράγω^{vipm3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἐπιθυμία^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnms} δέ^{c} ποιέω^{vppanms} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μένω^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams}.
v.18 παιδίον^{nvnp} ἔσχατος^{anfsn} ὥρα^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} καθώς^{bo} ἀκούω^{viaa2p} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} ἀντίχριστος^{nnms} ἔρχομαι^{vipn3s} καί^{c} νῦν^{bo} ἀντίχριστος^{nnmp} πολύς^{anmpn} γίνομαι^{vixa3p} ὅθεν^{bo} γινώσκω^{vipa1p} ὅτι^{c} ἔσχατος^{anfsn} ὥρα^{nnfs} εἰμί^{vipx3s}. **v.19** ἐκ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐξέρχομαι^{viaa3p} ἀλλά^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{viix3p} ἐκ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰ^{qo} γάρ^{c} εἰμί^{viix3p} ἐκ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ μένω^{viya3p} ἄν^{xo} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἀλλά^{c} ἵνα^{c} φανερόω^{vsap3p} ὅτι^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3p} πᾶς^{anmpn} ἐκ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.20** καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ χρῖσμα^{nans} ἔχω^{vipa2p} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} ἅγιος^{agmsn} καί^{c} οἶδα^{vixa2p} πᾶς^{aanpn}. **v.21** οὐ^{xo} γράφω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} ἀλλά^{c} ὅτι^{c} οἶδα^{vixa2p} αὐτός^{rpafs} καί^{c} ὅτι^{c} πᾶς^{annsn} ψεῦδος^{nnns} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s}. **v.22** τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ψεύστης^{nnms} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} ἀρνέομαι^{vppnnms} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἀντίχριστος^{nnms} ὁ^{dnms} ἀρνέομαι^{vppnnms} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^{c} ὁ^{dams} υἱός^{nams}. **v.23** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀρνέομαι^{vppnnms} ὁ^{dams} υἱός^{nams} οὐδέ^{bo} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἔχω^{vipa3s}. **v.24** σύ$^{rpn-p}$ οὖν^{c} ὅς^{rrans} ἀκούω^{viaa2p} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ μένω^{vdpa3s} ἐάν^{qo} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ μένω^{vsaa3s} ὅς^{rrans} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} ἀκούω^{viaa2p} καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} μένω^{vifa2p}. **v.25** καί^{c} οὗτος^{rdnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἐπαγγελία^{nnfs} ὅς^{rrafs} αὐτός^{rpnms} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} ὁ^{dafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.26** οὗτος^{rdanp} γράφω^{viaa1s} σύ$^{rpd-p}$ περί^{p} ὁ^{dgmp} πλανάω^{vppagmp} σύ$^{rpa-p}$.

28 ψεῦδος καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς μενεῖτε ἐν αὐτῷ. Καὶ νῦν
τεκνία μένετε ἐν αὐτῷ ἵνα ὅταν φανερωθῇ ἔχωμεν παρρη-
σίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ.
29 ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν γινώσκετε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν
δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

3 ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέ-
κνα θεοῦ κληθῶμεν διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ὑμᾶς
2 ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. Ἀγαπητοί νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν καὶ
οὔπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα οἴδαμεν δὲ ὅτι ἐὰν φανερω-
θῇ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς ἐστιν.
3 καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ αὐτῷ ἁγνίζει ἑαυτὸν
4 καθὼς ἐκεῖνος ἁγνός ἐστιν. Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν
5 καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. καὶ
οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ
6 καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ
ἁμαρτάνει, πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔ-
7 γνωκεν αὐτόν. Τεκνία μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς, ὁ ποιῶν τὴν
8 δικαιοσύνην δίκαιός ἐστιν καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν, ὁ
ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν ὅτι ἀπ ἀρχῆς

---

v.27 καί^{c} σύ$^{rpn-p}$ ὁ^{dnns} χρῖσμα^{nnns} ὅς^{rrnns} λαμβάνω^{viaa2p} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} σύ$^{rpd-p}$ μένω^{vipa3s} καί^{c} οὐ^{xo} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa2p} ἵνα^{c} τι-σρινμσ διδάσκω^{vspa3s} σύ$^{rpa-p}$ ἀλλά^{c} ὡς^{bo} ὁ^{dnns} αὐτός^{rpnns} χρῖσμα^{nnns} διδάσκω^{vipa3s} σύ$^{rpa-p}$ περί^{p} πᾶς^{agnpn} καί^{c} ἀληθής^{annsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ψεῦδος^{nnns} καί^{c} καθώς^{bo} διδάσκω^{viaa3s} σύ$^{rpa-p}$ μένω^{vifa2p} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.28** καί^{c} νῦν^{bo} τεκνίον^{nvnp} μένω^{vdpa2p} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} ἵνα^{c} ὅταν^{c} φανερόω^{vsap3s} ἔχω^{vspa1p} παρρησία^{nafs} καί^{c} μή^{xo} αἰσχύνω^{vsap1p} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.29** ἐάν^{qo} οἶδα^{vsxa2p} ὅτι^{c} δίκαιος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ποιέω^{vppanms} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgms} γεννάω^{vixp3s}. **3. v.1** ὁράω^{vdaa2p} ποταπός^{aafsn} ἀγάπη^{nafs} δίδωμι^{vixa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἵνα^{c} τέκνον^{nanp} θεός^{ngms} καλέω^{vsap1p} διά^{p} οὗτος^{rdans} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} οὐ^{xo} γινώσκω^{vipa3s} σύ$^{rpa-p}$ ὅτι^{c} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3s} αὐτός^{rpams}. **v.2** ἀγαπητός^{avmpn} νῦν^{bo} τέκνον^{nnnp} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx1p} καί^{c} οὔπω^{bo} φανερόω^{viap3s} τίς^{rqnns} εἰμί^{vifx1p} οἶδα^{vixa1p} δέ^{c} ὅτι^{c} ἐάν^{qo} φανερόω^{vsap3s} ὅμοιος^{anmpn} αὐτός^{rpdms} εἰμί^{vifx1p} ὅτι^{c} ὁράω^{vifd1p} αὐτός^{rpams} καθώς^{bo} εἰμί^{vipx3s}. **v.3** καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἐλπίς^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdms} ἁγνίζω^{vipa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} καθώς^{bo} ἐκεῖνος^{rdnms} ἁγνός^{anmsn} εἰμί^{vipx3s}. **v.4** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ποιέω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} ἀνομία^{nafs} ποιέω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἀνομία^{nnfs}. **v.5** καί^{c} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} ἐκεῖνος^{rdnms} φανερόω^{viap3s} ἵνα^{c} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ἐγώ$^{rpg-p}$ αἴρω^{vsaa3s} καί^{c} ἁμαρτία^{nnfs} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s}. **v.6** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} μένω^{vppanms} οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{vipa3s} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἁμαρτάνω^{vppanms} οὐ^{xo} ὁράω^{vixa3s} αὐτός^{rpams} οὐδέ^{bo} γινώσκω^{vixa3s} αὐτός^{rpams}. **v.7** τεκνίον^{nvnp} μηδείς^{anmsn} πλανάω^{vdpa3s} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} ποιέω^{vppanms} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs} δίκαιος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} καθώς^{bo} ἐκεῖνος^{rdnms} δίκαιος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s}.

ὁ διάβολος ἁμαρτάνει εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θε-
οῦ ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. Πᾶς ὁ γεγεννημένος 9
ἐκ τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ
μένει καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννη-
ται. ἐν τούτῳ φανερά ἐστιν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τέκνα 10
τοῦ διαβόλου, πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ
τοῦ θεοῦ καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Ὅτι αὕτη 11
ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ ἀρχῆς ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλή-
λους. οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν 12
ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν ὅτι τὰ ἔργα
αὐτοῦ πονηρὰ ἦν τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. μὴ 13
θαυμάζετε ἀδελφοί μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. ἡμεῖς 14
οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν ὅτι
ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς, ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφόν μένει
ἐν τῷ θανάτῳ. πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκ- 15
τόνος ἐστίν καὶ οἴδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει
ζωὴν αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν. ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν 16
ἀγάπην ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν,
καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι.
ὃς δ ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν 17

---

v.8 ὁ^{dnms} ποιέω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} διάβολος^{agmsn} εἰμί^{vipx3s} ὅτι^{c} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} ἁμαρτάνω^{vipa3s} εἰς^{p} οὗτος^{rdans} φανερόω^{viap3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἵνα^{c} λύω^{vsaa3s} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgms} διάβολος^{agmsn}. **v.9** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} γεννάω^{vpxpnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} ποιέω^{vipa3s} ὅτι^{c} σπέρμα^{nnns} αὐτός^{rpgms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} μένω^{vipa3s} καί^{c} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ἁμαρτάνω^{vnpa} ὅτι^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} γεννάω^{vixp3s}. **v.10** ἐν^{p} οὗτος^{rddns} φανερός^{annpn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dgms} διάβολος^{agmsn} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} μή^{xo} ποιέω^{vppanms} δικαιοσύνη^{nafs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnms} μή^{xo} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms}. **v.11** ὅτι^{c} οὗτος^{rdnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἀγγελία^{nnfs} ὅς^{rrafs} ἀκούω^{viaa2p} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} ἵνα^{c} ἀγαπάω^{vspa1p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.12** οὐ^{xo} καθώς^{bo} Κάϊν^{tp} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} πονηρός^{agmsn} εἰμί^{viix3s} καί^{c} σφάζω^{viaa3s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^{c} χάριν^{bo} τίς^{rqgns} σφάζω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp} αὐτός^{rpgms} πονηρός^{annpn} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnnp} δέ^{c} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rpgms} δίκαιος^{annpn}. **v.13** μή^{xo} θαυμάζω^{vdpa2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ εἰ^{qo} μισέω^{vipa3s} σύ$^{rpa-p}$ ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms}. **v.14** ἐγώ$^{rpn-p}$ οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} μεταβαίνω^{vixa1p} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} ὅτι^{c} ἀγαπάω^{vipa1p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ὁ^{dnms} μή^{xo} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} μένω^{vipa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} θάνατος^{ndms}. **v.15** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} μισέω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} ἀνθρωποκτόνος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} ἀνθρωποκτόνος^{anmsn} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ἐν^{p} ἑαυτοῦ^{rxdms} μένω^{vppaafs}. **v.16** ἐν^{p} οὗτος^{rddns} γινώσκω^{vixa1p} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὅτι^{c} ἐκεῖνος^{rdnms} ὑπέρ^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgms} τίθημι^{viaa3s} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ ὀφείλω^{vipa1p} ὑπέρ^{p} ὁ^{dgmp} ἀδελφός^{ngmp} ὁ^{dafp} ψυχή^{nafp} τίθημι^{vnpa}.

αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ
18 αὐτοῦ πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ. Τεκνία μου,
μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ γλώσσῃ ἀλ᾽λ ἐν ἔργῳ καὶ ἀλη-
19 θείᾳ. Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν
20 καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν. ὅτι ἐ-
ὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς
21 καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. Ἀγαπητοί ἐὰν ἡ καρ-
δία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν παρρησίαν ἔχομεν πρὸς
22 τὸν θεόν. καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν παρ᾽ αὐτοῦ ὅτι
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ
23 ποιοῦμεν. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ἵνα πιστεύσωμεν
τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν
24 ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολήν. καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντο-
λὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν τούτῳ
γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἡμῖν
ἔδωκεν.

4 Ἀγαπητοί μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε ἀλλὰ δοκιμάζετε
τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφῆ-
2 ται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. ἐν τούτῳ γινώσκεται τὸ
πνεῦμα τοῦ θεοῦ, πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν

---

v.17 ὅς[rrnms] δέ[c] ἄν[xo] ἔχω[vspa3s] ὁ[dams] βίος[nams] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] καί[c] θεωρέω[vspa3s] ὁ[dams] ἀδελφός[nams] αὐτός[rpgms] χρεία[nafs] ἔχω[vppaams] καί[c] κλείω[vsaa3s] ὁ[danp] σπλάγχνον[nanp] αὐτός[rpgms] ἀπό[p] αὐτός[rpgms] πῶς[bo] ὁ[dnfs] ἀγάπη[nnfs] ὁ[dgms] θεός[ngms] μένω[vipa3s] ἐν[p] αὐτός[rpdms]. **v.18** τεκνίον[nvnp] ἐγώ[rpg-s] μή[xo] ἀγαπάω[vspa1p] λόγος[ndms] μηδέ[c] ὁ[ddfs] γλῶσσα[ndfs] ἀλλά[c] ἐν[p] ἔργον[ndns] καί[c] ἀλήθεια[ndfs]. **v.19** καί[c] ἐν[p] οὗτος[rddns] γινώσκω[vipa1p] ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] ἀλήθεια[ngfs] εἰμί[vipx1p] καί[c] ἔμπροσθεν[p] αὐτός[rpgms] πείθω[vifa1p] ὁ[dafp] καρδία[nafp] ἐγώ[rpg-p]. **v.20** ὅτι[c] ἐάν[qo] καταγινώσκω[vspa3s] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] ὅτι[c] μέγας[anmsc] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dgfs] καρδία[ngfs] ἐγώ[rpg-p] καί[c] γινώσκω[vipa3s] πᾶς[aanpn]. **v.21** ἀγαπητός[avmpn] ἐάν[qo] ὁ[dnfs] καρδία[nnfs] ἐγώ[rpg-p] μή[xo] καταγινώσκω[vspa3s] ἐγώ[rpg-p] παρρησία[nafs] ἔχω[vipa1p] πρός[p] ὁ[dams] θεός[nams]. **v.22** καί[c] ὅς[rrans] ἐάν[qo] αἰτέω[vspa1p] λαμβάνω[vipa1p] παρά[p] αὐτός[rpgms] ὅτι[c] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] αὐτός[rpgms] τηρέω[vipa1p] καί[c] ὁ[danp] ἀρεστός[aanpn] ἐνώπιον[bo] αὐτός[rpgms] ποιέω[vipa1p]. **v.23** καί[c] οὗτος[rdnfs] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] ἐντολή[nnfs] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] πιστεύω[vsaa1p] ὁ[ddns] ὄνομα[ndns] ὁ[dgms] υἱός[ngms] αὐτός[rpgms] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms] καί[c] ἀγαπάω[vspa1p] ἀλλήλων[reamp] καθώς[bo] δίδωμι[viaa3s] ἐντολή[nafs]. **v.24** καί[c] ὁ[dnms] τηρέω[vppanms] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] αὐτός[rpgms] ἐν[p] αὐτός[rpdms] μένω[vipa3s] καί[c] αὐτός[rpnms] ἐν[p] αὐτός[rpdms] καί[c] ἐν[p] οὗτος[rddns] γινώσκω[vipa1p] ὅτι[c] μένω[vipa3s] ἐν[p] ἐγώ[rpd-p] ἐκ[p] ὁ[dgns] πνεῦμα[ngns] ὅς[rrgns] ἐγώ[rpd-p] δίδωμι[viaa3s]. **4. v.1** ἀγαπητός[avmpn] μή[xo] πᾶς[adnsn] πνεῦμα[ndns] πιστεύω[vdpa2p] ἀλλά[c] δοκιμάζω[vdpa2p] ὁ[danp] πνεῦμα[nanp] εἰ[qo] ἐκ[p] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx3s] ὅτι[c] πολύς[anmpn] ψευδοπροφήτης[nnmp] ἐξέρχομαι[vixa3p] εἰς[p] ὁ[dams] κόσμος[nams].

ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν. καὶ πᾶν πνεῦμα 3
ὃ μὴ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα ἐκ τοῦ
θεοῦ οὐκ ἔστιν, καὶ τοῦτό ἐστιν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου ὃ ἀκη-
κόατε ὅτι ἔρχεται καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. ὑμεῖς 4
ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε τεκνία καὶ νενικήκατε αὐτούς ὅτι μείζων
ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰ- 5
σίν διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν
ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν, ὁ γινώσκων τὸν θεὸν 6
ἀκούει ἡμῶν ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν ἐκ
τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα
τῆς πλάνης. Ἀγαπητοί ἀγαπῶμεν ἀλλήλους ὅτι ἡ ἀγάπη 7
ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται
καὶ γινώσκει τὸν θεόν. ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν θεόν 8
ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ 9
θεοῦ ἐν ἡμῖν ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ
θεὸς εἰς τὸν κόσμον ἵνα ζήσωμεν δι᾽ αὐτοῦ. ἐν τούτῳ ἐστὶν 10
ἡ ἀγάπη οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν θεόν ἀλλ ὅτι αὐ-
τὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ἀπέστειλεν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν
περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Ἀγαπητοί εἰ οὕτως ὁ θεὸς ἠγά- 11

---

v.2 ἐνᵖ οὗτοςʳᵈᵈⁿˢ γινώσκωᵛⁱᵖᵖ³ˢ ὁᵈᵃⁿˢ πνεῦμαⁿᵃⁿˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ πᾶςᵃⁿⁿˢⁿ πνεῦμαⁿⁿⁿˢ ὅςʳʳⁿˢ ὁμολογέωᵛⁱᵖᵃ³ˢ Ἰησοῦςⁿᵃᵐˢ Χριστόςⁿᵃᵐˢ ἐνᵖ σάρξⁿᵈᶠˢ ἔρχομαιᵛᵖˣᵃᵃᵐˢ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ. **v.3** καίᶜ πᾶςᵃⁿⁿˢⁿ πνεῦμαⁿⁿⁿˢ ὅςʳʳⁿˢ μήˣᵒ ὁμολογέωᵛⁱᵖᵃ³ˢ Ἰησοῦςⁿᵃᵐˢ Χριστόςⁿᵃᵐˢ ἐνᵖ σάρξⁿᵈᶠˢ ἔρχομαιᵛᵖˣᵃᵃᵐˢ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ οὐˣᵒ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ καίᶜ οὗτοςʳᵈᵈⁿˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὁᵈⁿⁿˢ ὁᵈᵍᵐˢ ἀντίχριστοςⁿᵍᵐˢ ὅςʳʳⁿˢ ἀκούωᵛⁱˣᵃ²ᵖ ὅτιᶜ ἔρχομαιᵛⁱᵖⁿ³ˢ καίᶜ νῦνᵇᵒ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ κόσμοςⁿᵈᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ἤδηᵇᵒ. **v.4** σύʳᵖⁿ⁻ᵖ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ²ᵖ τεκνίονⁿᵛⁿᵖ καίᶜ νικάωᵛⁱˣᵃ²ᵖ αὐτόςʳᵖᵃᵐᵖ ὅτιᶜ μέγαςᵃⁿᵐˢᶜ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὁᵈⁿⁿˢ ἐνᵖ σύʳᵖᵈ⁻ᵖ ἢˣᵒ ὁᵈⁿⁿˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᵐˢ κόσμοςⁿᵈᵐˢ. **v.5** αὐτόςʳᵖⁿᵐᵖ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ κόσμοςⁿᵍᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ διάᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ κόσμοςⁿᵍᵐˢ λαλέωᵛⁱᵖᵃ³ᵖ καίᶜ ὁᵈⁿⁿˢ κόσμοςⁿⁿⁿˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐᵖ ἀκούωᵛⁱᵖᵃ³ˢ. **v.6** ἐγώʳᵖⁿ⁻ᵖ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ¹ᵖ ὁᵈⁿⁿˢ γινώσκωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ θεόςⁿᵃᵐˢ ἀκούωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ᵖ ὅςʳʳⁿˢ οὐˣᵒ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ οὐˣᵒ ἀκούωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ᵖ ἐκᵖ οὗτοςʳᵈᵍⁿˢ γινώσκωᵛⁱᵖᵃ¹ᵖ ὁᵈᵃⁿˢ πνεῦμαⁿᵃⁿˢ ὁᵈᵍᶠˢ ἀλήθειαⁿᵍᶠˢ καίᶜ ὁᵈᵃⁿˢ πνεῦμαⁿᵃⁿˢ ὁᵈᵍᶠˢ πλάνηⁿᵍᶠˢ. **v.7** ἀγαπητόςᵃᵛᵐᵖⁿ ἀγαπάωᵛˢᵖᵃ¹ᵖ ἀλλήλωνʳᵉᵃᵐᵖ ὅτιᶜ ὁᵈⁿᶠˢ ἀγάπηⁿⁿᶠˢ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ καίᶜ πᾶςᵃⁿᵐˢⁿ ὁᵈⁿᵐˢ ἀγαπάωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ γεννάωᵛⁱˣᵖ³ˢ καίᶜ γινώσκωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὁᵈᵃᵐˢ θεόςⁿᵃᵐˢ. **v.8** ὁᵈⁿᵐˢ μήˣᵒ ἀγαπάωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ οὐˣᵒ γινώσκωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈᵃᵐˢ θεόςⁿᵃᵐˢ ὅτιᶜ ὁᵈⁿᵐˢ θεόςⁿⁿᵐˢ ἀγάπηⁿⁿᶠˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ. **v.9** ἐνᵖ οὗτοςʳᵈᵈⁿˢ φανερόωᵛⁱᵃᵖ³ˢ ὁᵈⁿᶠˢ ἀγάπηⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ ἐνᵖ ἐγώʳᵖᵈ⁻ᵖ ὅτιᶜ ὁᵈᵃᵐˢ υἱόςⁿᵃᵐˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὁᵈᵃᵐˢ μονογενήςᵃᵃᵐˢⁿ ἀποστέλλωᵛⁱˣᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ θεόςⁿⁿᵐˢ εἰςᵖ ὁᵈᵃᵐˢ κόσμοςⁿᵃᵐˢ ἵναᶜ ζάωᵛˢᵃᵃ¹ᵖ διάᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ. **v.10** ἐνᵖ οὗτοςʳᵈᵈⁿˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὁᵈⁿᶠˢ ἀγάπηⁿⁿᶠˢ οὐˣᵒ ὅτιᶜ ἐγώʳᵖⁿ⁻ᵖ ἀγαπάωᵛⁱᵃᵃ¹ᵖ ὁᵈᵃᵐˢ θεόςⁿᵃᵐˢ ἀλλάᶜ ὅτιᶜ αὐτόςʳᵖⁿᵐˢ ἀγαπάωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ἐγώʳᵖᵃ⁻ᵖ καίᶜ ἀποστέλλωᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈᵃᵐˢ υἱόςⁿᵃᵐˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἱλασμόςⁿᵃᵐˢ περίᵖ ὁᵈᵍᶠᵖ ἁμαρτίαⁿᵍᶠᵖ ἐγώʳᵖᵍ⁻ᵖ.

12 πησεν ἡμᾶς καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾶν. θεὸν
οὐδεὶς πώποτε τεθέαται ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους ὁ θεὸς ἐν
ἡμῖν μένει καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστιν ἐν ἡμῖν.
13 Ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν καὶ αὐτὸς ἐν ἡ-
14 μῖν ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. καὶ ἡμεῖς
τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκεν τὸν
15 υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς
ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν τῷ
16 θεῷ. καὶ ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην
ἣν ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν Ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν καὶ ὁ μένων ἐν
17 τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ θεῷ μένει καὶ ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ [μένει] ἐν
τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ ἡμῶν ἵνα παρρησίαν ἔχω-
μεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστιν καὶ
18 ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀ-
γάπῃ ἀλλ ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον ὅτι ὁ φόβος
κόλασιν ἔχει ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ.
19 ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτόν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς.
20 ἐάν τις εἴπῃ ὅτι Ἀγαπῶ τὸν θεόν καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ
μισῇ ψεύστης ἐστίν, ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ

---

v.11 ἀγαπητός^{avmpn} εἰ^{qo} οὕτω^{bo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀγαπάω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ ὀφείλω^{vipa1p} ἀλλήλων^{reamp} ἀγαπάω^{vnpa}. **v.12** θεός^{nams} οὐδείς^{anfsn} πώποτε^{bo} θεάομαι^{vixn3s} ἐάν^{qo} ἀγαπάω^{vspa1p} ἀλλήλων^{reamp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ μένω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} αὐτός^{rpgms} τελειόω^{vpxpnfs} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.13** ἐν^{p} οὗτος^{rddns} γινώσκω^{vipa1p} ὅτι^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} μένω^{vipa1p} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} αὐτός^{rpgms} δίδωμι^{vixa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$. **v.14** καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ θεάομαι^{vixn1p} καί^{c} μαρτυρέω^{vipa1p} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἀποστέλλω^{vixa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} σωτήρ^{nams} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms}. **v.15** ὅς^{rrnms} ἄν^{xo} ὁμολογέω^{vsaa3s} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} μένω^{vipa3s} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.16** καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ γινώσκω^{vixa1p} καί^{c} πιστεύω^{vixa1p} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὅς^{rrafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀγάπη^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{dnms} μένω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ἐν^{p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} μένω^{vipa3s} καί^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} μένω^{vipa3s}. **v.17** ἐν^{p} οὗτος^{rddns} τελειόω^{vixp3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἵνα^{c} παρρησία^{nafs} ἔχω^{vspa1p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgfs} κρίσις^{ngfs} ὅτι^{c} καθώς^{bo} ἐκεῖνος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ἐγώ$^{rpn-p}$ εἰμί^{vipx1p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} οὗτος^{rddms}. **v.18** φόβος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ἀλλά^{c} ὁ^{dnfs} τέλειος^{anfsn} ἀγάπη^{nnfs} ἔξω^{bo} βάλλω^{vipa3s} ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} φόβος^{nnms} κόλασις^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dnms} δέ^{c} φοβέομαι^{vppnnms} οὐ^{xo} τελειόω^{vixp3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs}. **v.19** ἐγώ$^{rpn-p}$ ἀγαπάω^{vspa1p} αὐτός^{rpams} ὅτι^{c} αὐτός^{rpnms} πρῶτος^{anmsn} ἀγαπάω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$.

ὃν ἑώρακεν τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακεν πῶς δύναται ἀγαπᾶν.
καὶ ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ αὐτοῦ ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν 21
θεὸν ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ θεοῦ **5**
γεγέννηται καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ
τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀ- 2
γαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν καὶ
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν, αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη τοῦ 3
θεοῦ ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ
βαρεῖαι οὐκ εἰσίν. ὅτι πᾶν τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ 4
νικᾷ τὸν κόσμον, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη ἡ νικήσασα τὸν
κόσμον ἡ πίστις ὑμῶν. τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον εἰ 5
μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. Οὗτός 6
ἐστιν ὁ ἐλθὼν δι᾽ ὕδατος καὶ αἵματος Ἰησοῦς Χριστός οὐκ
ἐν τῷ ὕδατι μόνον ἀλλ ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι, καὶ τὸ
πνεῦμά ἐστιν τὸ μαρτυροῦν ὅτι τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια.
ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ μαρτυροῦντες. τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὕδωρ 7, 8
καὶ τὸ αἷμα καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν εἰσιν. εἰ τὴν μαρτυρίαν 9
τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐ-
στίν, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ ἣν μεμαρτύρηκεν

---

v.20 ἐάν^{qo} τι-σρινμσ λέγω^{vsaa3s} ὅτι^{c} ἀγαπάω^{vipa1s} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^{c} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} μισέω^{vspa3s} ψεύστης^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} γάρ^{c} μή^{xo} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rrams} ὁράω^{vixa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὅς^{rrams} οὐ^{xo} ὁράω^{vixa3s} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn3s} ἀγαπάω^{vnpa}. **v.21** καί^{c} οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ἔχω^{vipa1p} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgms} ἵνα^{c} ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀγαπάω^{vspa3s} καί^{c} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms}. **5. v.1** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} γεννάω^{vixp3s} καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} γεννάω^{vpaaams} ἀγαπάω^{vspa3s} καί^{c} ὁ^{dams} γεννάω^{vpxpams} ἐκ^{p} αὐτός^{rpgms}. **v.2** ἐν^{p} οὗτος^{rddns} γινώσκω^{vipa1p} ὅτι^{c} ἀγαπάω^{vipa1p} ὁ^{danp} τέκνον^{nanp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅταν^{c} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀγαπάω^{vipa1p} καί^{c} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{rpgms} τηρέω^{vspa1p}. **v.3** οὗτος^{rdnfs} γάρ^{c} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἵνα^{c} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{rpgms} τηρέω^{vspa1p} καί^{c} ὁ^{dnfp} ἐντολή^{nnfp} αὐτός^{rpgms} βαρύς^{anfpn} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3p}. **v.4** ὅτι^{c} πᾶς^{annsn} ὁ^{dnns} γεννάω^{vpxpnns} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} νικάω^{vipa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^{c} οὗτος^{rdnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} νίκη^{nnfs} ὁ^{dnfs} νικάω^{vpaanfs} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ$^{rpg-p}$. **v.5** τίς^{rqnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} νικάω^{vppanms} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} ὅτι^{c} Ἰησοῦς^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.6** οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vpaanms} διά^{p} ὕδωρ^{ngns} καί^{c} αἷμα^{ngns} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} οὐ^{xo} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὕδωρ^{ndns} μόνος^{bo} ἀλλά^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ὕδωρ^{ndns} καί^{c} ὁ^{ddns} αἷμα^{ndns} καί^{c} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} μαρτυρέω^{vppanns} ὅτι^{c} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nnfs}. **v.7** ὅτι^{c} τρεῖς^{nnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} μαρτυρέω^{vppanmp}. **v.8** ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} καί^{c} ὁ^{dnns} ὕδωρ^{nnns} καί^{c} ὁ^{dnns} αἷμα^{nnns} καί^{c} ὁ^{dnmp} τρεῖς^{nnmp} εἰς^{p} ὁ^{dans} εἷς^{nans} εἰμί^{vipx3p}.

περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ
ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν αὐτῷ· ὁ μὴ πιστεύων τῷ θεῷ ψεύστην
πεποίηκεν αὐτόν ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν
μεμαρτύρηκεν ὁ θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν
ἡ μαρτυρία ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός καὶ αὕτη ἡ
ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. ὁ ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωήν,
ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. Ταῦτα
ἔγραψα ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ
θεοῦ ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔχετε καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς
τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία
ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν ὅτι ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα
αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν. καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὃ
ἐὰν αἰτώμεθα οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ᾐτήκαμεν
παρ᾽ αὐτοῦ. Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα
ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον αἰτήσει καὶ δώσει αὐτῷ ζωήν
τοῖς ἁμαρτάνουσιν μὴ πρὸς θάνατον ἔστιν ἁμαρτία πρὸς
θάνατον, οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀδικία
ἁμαρτία ἐστίν καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. Οἴδα-
μεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει ἀλλ

---

v.9 εἰqo ὁdafs μαρτυρίαnafs ὁdgmp ἄνθρωποςngmp λαμβάνωvipa1p ὁdnfs μαρτυρίαnnfs ὁdgms θεόςngms μέγαςanfsc εἰμίvipx3s ὅτιc οὗτοςrdnfs εἰμίvipx3s ὁdnfs μαρτυρίαnnfs ὁdgms θεόςngms ὅςrrafs μαρτυρέωvixa3s περίp ὁdgms υἱόςngms αὐτόςrpgms. **v.10** ὁdnms πιστεύωvppanms εἰςp ὁdams υἱόςnams ὁdgms θεόςngms ἔχωvipa3s ὁdafs μαρτυρίαnafs ἐνp αὐτόςrpdms ὁdnms μήxo πιστεύωvppanms ὁddms θεόςndms ψεύστηςnams ποιέωvixa3s αὐτόςrpams ὅτιc οὐxo πιστεύωvixa3s εἰςp ὁdafs μαρτυρίαnafs ὅςrrafs μαρτυρέωvixa3s ὁdnms θεόςnnms περίp ὁdgms υἱόςngms αὐτόςrpgms. **v.11** καίc οὗτοςrdnfs εἰμίvipx3s ὁdnfs μαρτυρίαnnfs ὅτιc ζωήnafs αἰώνιοςaafsn δίδωμιviaa3s ἐγώrpd-p ὁdnms θεόςnnms καίc οὗτοςrdnfs ὁdnfs ζωήnnfs ἐνp ὁddms υἱόςndms αὐτόςrpgms εἰμίvipx3s. **v.12** ὁdnms ἔχωvppanms ὁdams υἱόςnams ἔχωvipa3s ὁdafs ζωήnafs ὁdnms μήxo ἔχωvppanms ὁdams υἱόςnams ὁdgms θεόςngms ὁdafs ζωήnafs οὐxo ἔχωvipa3s. **v.13** οὗτοςrdanp γράφωviaa1s σύrpd-p ὁddmp πιστεύωvppadmp εἰςp ὁdans ὄνομαnans ὁdgms υἱόςngms ὁdgms θεόςngms ἵναc οἶδαvsxa2p ὅτιc ζωήnafs αἰώνιοςaafsn ἔχωvipa2p καίc ἵναc πιστεύωvspa2p εἰςp ὁdans ὄνομαnans ὁdgms υἱόςngms ὁdgms θεόςngms. **v.14** καίc οὗτοςrdnfs εἰμίvipx3s ὁdnfs παρρησίαnnfs ὅςrrafs ἔχωvipa1p πρόςp αὐτόςrpams ὅτιc ἐάνqo τι-σριανσ αἰτέωvspm1p κατάp ὁdans θέλημαnans αὐτόςrpgms ἀκούωvipa3s ἐγώrpg-p. **v.15** καίc ἐάνqo οἶδαvixa1p ὅτιc ἀκούωvipa3s ἐγώrpg-p ὅςrrans ἐάνqo αἰτέωvspm1p οἶδαvixa1p ὅτιc ἔχωvipa1p ὁdanp αἴτημαnanp ὅςrranp αἰτέωvixa1p παράp αὐτόςrpgms. **v.16** ἐάνqo τι-σρινμσ ὁράωvsaa3s ὁdams ἀδελφόςnams αὐτόςrpgms ἁμαρτάνωvppaams ἁμαρτίαnafs μήxo πρόςp θάνατοςnams αἰτέωvifa3s καίc δίδωμιvifa3s αὐτόςrpdms ζωήnafs ὁddmp ἁμαρτάνωvppadmp μήxo πρόςp θάνατοςnams εἰμίvipx3s ἁμαρτίαnnfs πρόςp θάνατοςnams οὐxo περίp ἐκεῖνοςrdgfs λέγωvipa1s ἵναc ἐρωτάωvsaa3s. **v.17** πᾶςanfsn ἀδικίαnnfs ἁμαρτίαnnfs εἰμίvipx3s καίc εἰμίvipx3s ἁμαρτίαnnfs οὐxo πρόςp θάνατοςnams.

ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ τηρεῖ ἑαυτὸν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ
ἅπτεται αὐτοῦ. οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν καὶ ὁ κό- 19
σμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ 20
θεοῦ ἥκει καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν
ἀληθινόν καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ ἀληθινῷ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ
Χριστῷ οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ [ἡ] ζωὴ [ἡ] αἰώνιος.
Τεκνία φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων ἀμήν. 21

---

v.18 οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} γεννάω^{vpxpnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{vipa3s} ἀλλά^{c} ὁ^{dnms} γεννάω^{vpapnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} τηρέω^{vipa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} καί^{c} ὁ^{dnms} πονηρός^{anmsn} οὐ^{xo} ἅπτω^{vipm3s} αὐτός^{rpgms}. **v.19** οἶδα^{vixa1p} ὅτι^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰμί^{vipx1p} καί^{c} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} ὅλος^{anmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} πονηρός^{admsn} κεῖμαι^{vipn3s}. **v.20** οἶδα^{vixa1p} δέ^{c} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἥκω^{vipa3s} καί^{c} δίδωμι^{vixa3s} ἐγώ$^{rpd-p}$ διάνοια^{nafs} ἵνα^{c} γινώσκω^{vspa1p} ὁ^{dams} ἀληθινός^{aamsn} καί^{c} εἰμί^{vipx1p} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ἀληθινός^{admsn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἀληθινός^{anmsn} θεός^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnfs} ζωή^{nnfs} ὁ^{dnfs} αἰώνιος^{anfsn}. **v.21** τεκνίον^{nvnp} φυλάσσω^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxanp} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} εἴδωλον^{ngnp} ἀμήνth.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

1 Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς
οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ
2 πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν. διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν
3 μένουσαν ἐν ἡμῖν καὶ μεθ ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. ἔσται
μεθ ἡμῶν χάρις ἔλεος εἰρήνη παρὰ θεοῦ πατρός καὶ πα-
ρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός ἐν ἀληθείᾳ
4 καὶ ἀγάπῃ. Ἐχάρην λίαν ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου
περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ
5 τοῦ πατρός. καὶ νῦν ἐρωτῶ σε κυρία οὐχ ὡς ἐντολὴν γρά-
φων σοι καινὴν ἀλλὰ ἣν εἴχομεν ἀπ ἀρχῆς ἵνα ἀγαπῶμεν
6 ἀλλήλους. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη ἵνα περιπατῶμεν κατὰ
τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, αὕτη ἐστιν ἡ ἐντολή καθὼς ἠκούσατε
7 ἀπ ἀρχῆς ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε. ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσ-
ῆλθόν εἰς τὸν κόσμον οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν
ἐρχόμενον ἐν σαρκί, οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχρι-
8 στος. βλέπετε ἑαυτούς ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα
9 ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν. πᾶς ὁ παραβαίνων καὶ
μὴ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ θεὸν οὐκ ἔχει, ὁ μέ-

---

1. v.1 ὁ^{dnms} πρεσβύτερος^{anmsn} ἐκλεκτός^{adfsn} κυρία^{ndfs} καί^{c} ὁ^{ddnp} τέκνον^{ndnp} αὐτός^{rpgfs} ὅς^{rramp} ἐγώ$^{rpn-s}$ ἀγαπάω^{vipa1s} ἐν^{p} ἀλήθεια^{ndfs} καί^{c} οὐ^{xo} ἐγώ$^{rpn-s}$ μόνος^{anmsn} ἀλλά^{c} καί^{c} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} γινώσκω^{vpxanmp} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs}. **v.2** διά^{p} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} ὁ^{dafs} μένω^{vppaafs} ἐν^{p} ἐγώ$^{rpd-p}$ καί^{c} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vifx3s} εἰς^{p} ὁ^{dams} αἰών^{nams}. **v.3** εἰμί^{vifx3s} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-p}$ χάρις^{nnfs} ἔλεος^{nnms} εἰρήνη^{nnfs} παρά^{p} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} καί^{c} παρά^{p} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐν^{p} ἀλήθεια^{ndfs} καί^{c} ἀγάπη^{ndfs}. **v.4** χαίρω^{viao1s} λίαν^{bo} ὅτι^{c} εὑρίσκω^{vixa1s} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} τέκνον^{ngnp} σύ$^{rpg-s}$ περιπατέω^{vppaamp} ἐν^{p} ἀλήθεια^{ndfs} καθώς^{bo} ἐντολή^{nafs} λαμβάνω^{viaa1p} παρά^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms}. **v.5** καί^{c} νῦν^{bo} ἐρωτάω^{vipa1s} σύ$^{rpa-s}$ κυρία^{nvfs} οὐ^{xo} ὡς^{bo} ἐντολή^{nafs} γράφω^{vppanms} σύ$^{rpd-s}$ καινός^{aafsn} ἀλλά^{c} ὅς^{rrafs} ἔχω^{viia1p} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} ἵνα^{c} ἀγαπάω^{vspa1p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.6** καί^{c} οὗτος^{rdnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ἵνα^{c} περιπατέω^{vspa1p} κατά^{p} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{rpgms} οὗτος^{rdnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ἐντολή^{nnfs} καθώς^{bo} ἀκούω^{viaa2p} ἀπό^{p} ἀρχή^{ngfs} ἵνα^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} περιπατέω^{vspa2p}. **v.7** ὅτι^{c} πολύς^{anmpn} πλάνος^{anmpn} εἰσέρχομαι^{viaa3p} εἰς^{p} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ὁ^{dnmp} μή^{xo} ὁμολογέω^{vppanmp} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἔρχομαι^{vppnams} ἐν^{p} σάρξ^{ndfs} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} πλάνος^{anmsn} καί^{c} ὁ^{dnms} ἀντίχριστος^{nnms}. **v.8** βλέπω^{vdpa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἵνα^{c} μή^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaa1p} ὅς^{rranp} ἐργάζομαι^{viad1p} ἀλλά^{c} μισθός^{nams} πλήρης^{aamsn} ἀπολαμβάνω^{vsaa1p}.

νων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ
τὸν υἱὸν ἔχει. εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς καὶ ταύτην τὴν 10
διδαχὴν οὐ φέρει μὴ λαμβάνετε αὐτὸν εἰς οἰκίαν καὶ χαί-
ρειν αὐτῷ μὴ λέγετε, ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ χαίρειν κοινωνεῖ 11
τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. Πολλὰ ἔχων ὑμῖν γρά- 12
φειν οὐκ ἐβουλήθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος ἀλλὰ ἐλπίζω
ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι ἵνα ἡ
χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη. Ἀσπάζεταί σε τὰ τέκνα τῆς 13
ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς ἀμήν.

---

v.9 πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} παραβαίνω^{vppanms} καί^{c} μή^{xo} μένω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} διδαχή^{ndfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} θεός^{nams} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dnms} μένω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} διδαχή^{ndfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} οὗτος^{rdnms} καί^{c} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^{c} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἔχω^{vipa3s}. **v.10** εἰ^{qo} τι-σ-ρινμσ ἔρχομαι^{vipn3s} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} διδαχή^{nafs} οὐ^{xo} φέρω^{vipa3s} μή^{xo} λαμβάνω^{vdpa2p} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} οἰκία^{nafs} καί^{c} χαίρω^{vnpa} αὐτός^{rpdms} μή^{xo} λέγω^{vdpa2p}. **v.11** ὁ^{dnms} γάρ^{c} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdms} χαίρω^{vnpa} κοινωνέω^{vipa3s} ὁ^{ddnp} ἔργον^{ndnp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{ddnp} πονηρός^{adnpn}. **v.12** πολύς^{aanpn} ἔχω^{vppanms} σύ$^{rpd-p}$ γράφω^{vnpa} οὐ^{xo} βούλομαι^{viao1s} διά^{p} χάρτης^{ngms} καί^{c} μέλας^{agnsn} ἀλλά^{c} ἐλπίζω^{vipa1s} ἔρχομαι^{vnaa} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ καί^{c} στόμα^{nans} πρός^{p} στόμα^{nans} λαλέω^{vnaa} ἵνα^{c} ὁ^{dnfs} χαρά^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰμί^{vspx3s} πληρόω^{vpxpnfs}. **v.13** ἀσπάζομαι^{vipn3s} σύ$^{rpa-s}$ ὁ^{dnnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dgfs} ἀδελφή^{ngfs} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dgfs} ἐκλεκτός^{agfsn} ἀμήνth.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΡΙΤΗ

1 Ὁ πρεσβύτερος Γαΐῳ τῷ ἀγαπητῷ ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀλη-
2 θείᾳ. Ἀγαπητέ περὶ πάντων εὔχομαί σε εὐοδοῦσθαι καὶ
3 ὑγιαίνειν καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχή. ἐχάρην γὰρ λίαν
ἐρχομένων ἀδελφῶν καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ κα-
4 θὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω
χαράν ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα.
5 Ἀγαπητέ πιστὸν ποιεῖς ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ
6 εἰς τοὺς ξένους. οἳ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον
ἐκκλησίας οὓς καλῶς ποιήσεις προπέμψας ἀξίως τοῦ θε-
7 οῦ, ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος ἐξῆλθον μηδὲν λαμβάνοντες
8 ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τοὺς
9 τοιούτους ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ. Ἔγραψά
τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρέφης οὐκ
10 ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο ἐὰν ἔλθω ὑπομνήσω αὐτοῦ
τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς καὶ μὴ
ἀρκούμενος ἐπὶ τούτοις οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελ-
φοὺς καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας

---

1. v.1 ὁ^dnms πρεσβύτερος^anmsn Γάϊος^ndms ὁ^ddms ἀγαπητός^admsn ὅς^rrams ἐγώ^rpn-s ἀγαπάω^vipa1s ἐν^p ἀλήθεια^ndfs. **v.2** ἀγαπητός^avmsn περί^p πᾶς^agnpn εὔχομαι^vipn1s σύ^rpa-s εὐοδόω^vnpp καί^c ὑγιαίνω^vnpa καθώς^bo εὐοδόω^vipp3s σύ^rpg-s ὁ^dnfs ψυχή^nnfs. **v.3** χαίρω^viao1s γάρ^c λίαν^bo ἔρχομαι^vppngmp ἀδελφός^ngmp καί^c μαρτυρέω^vppagmp σύ^rpg-s ὁ^ddfs ἀλήθεια^ndfs καθώς^bo σύ^rpn-s ἐν^p ἀλήθεια^ndfs περιπατέω^vipa2s. **v.4** μέγας^aafsn οὗτος^rdgnp οὐ^xo ἔχω^vipa1s χαρά^nafs ἵνα^c ἀκούω^vipa1s ὁ^danp ἐμός^rsanp τέκνον^nanp ἐν^p ἀλήθεια^ndfs περιπατέω^vppaams. **v.5** ἀγαπητός^avmsn πιστός^aansn ποιέω^vipa2s ὅς^rrans ἐάν^qo ἐργάζομαι^vsad2s εἰς^p ὁ^damp ἀδελφός^namp καί^c εἰς^p ὁ^damp ξένος^aampn. **v.6** ὅς^rrnmp μαρτυρέω^viaa3p σύ^rpg-s ὁ^ddfs ἀγάπη^ndfs ἐνώπιον^bo ἐκκλησία^ngfs ὅς^rramp καλῶς^bo ποιέω^vifa2s προπέμπω^vpaanms ἀξίως^bo ὁ^dgms θεός^ngms. **v.7** ὑπέρ^p γάρ^c ὁ^dgns ὄνομα^ngns ἐξέρχομαι^viaa3p μηδείς^aansn λαμβάνω^vppanmp ἀπό^p ὁ^dgnp ἔθνος^ngnp. **v.8** ἐγώ^rpn-p οὖν^c ὀφείλω^vipa1p ἀπολαμβάνω^vnpa ὁ^damp τοιοῦτος^rdamp ἵνα^c συνεργός^anmpn γίνομαι^vspn1p ὁ^ddfs ἀλήθεια^ndfs. **v.9** γράφω^viaa1s ὁ^ddfs ἐκκλησία^ndfs ἀλλά^c ὁ^dnms φιλοπρωτεύω^vppanms αὐτός^rpgfp Διοτρέφης^nnms οὐ^xo ἐπιδέχομαι^vipn3s ἐγώ^rpa-p.

ἐκβάλλει. Ἀγαπητέ μὴ μιμοῦ τὸ κακὸν ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν ὁ 11
ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν, ὁ κακοποιῶν οὐχ ἑώρακεν
τὸν θεόν. Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων καὶ ὑ'π 12
αὐτῆς τῆς ἀληθείας, καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν καὶ οἴδατε
ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής ἐστιν. Πολλὰ εἶχον γράφειν, 13
ἀλλ οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοι γράψαι. ἐλ- 14
πίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν
εἰρήνῃ σοί ἀσπάζονταί σε, οἱ φίλοι ἀσπάζου τούς φίλους
κατ' ὄνομα.

---

v.10 διάᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ ἐάνᵠᵒ ἔρχομαιᵛˢᵃᵃ¹ˢ ὑπομιμνῄσκωᵛⁱᶠᵃ¹ˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὁᵈᵃⁿᵖ ἔργονⁿᵃⁿᵖ ὃςʳʳᵃⁿᵖ ποιέωᵛⁱᵖᵃ³ˢ λόγοςⁿᵈᵐᵖ πονηρόςᵃᵈᵐᵖⁿ φλυαρέωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ἐγώʳᵖᵃ⁻ᵖ καίᶜ μήˣᵒ ἀρκέωᵛᵖᵖᵖⁿᵐˢ ἐπίᵖ οὗτοςʳᵈᵈᵐᵖ οὔτεᶜ αὐτόςʳᵖⁿᵐˢ ἐπιδέχομαιᵛⁱᵖⁿ³ˢ ὁᵈᵃᵐᵖ ἀδελφόςⁿᵃᵐᵖ καίᶜ ὁᵈᵃᵐᵖ βούλομαιᵛᵖᵖⁿᵃᵐᵖ κωλύωᵛⁱᵖᵃ³ˢ καίᶜ ἐκᵖ ὁᵈᵍᶠˢ ἐκκλησίαⁿᵍᶠˢ ἐκβάλλωᵛⁱᵖᵃ³ˢ. **v.11** ἀγαπητόςᵃᵛᵐˢⁿ μήˣᵒ μιμέομαιᵛᵈᵖⁿ²ˢ ὁᵈᵃⁿˢ κακόςᵃᵃⁿˢⁿ ἀλλάᶜ ὁᵈᵃⁿˢ ἀγαθόςᵃᵃⁿˢⁿ ὁᵈⁿᵐˢ ἀγαθοποιέωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ κακοποιέωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ οὐˣᵒ ὁράωᵛⁱˣᵃ³ˢ ὁᵈᵃᵐˢ θεόςⁿᵃᵐˢ. **v.12** Δημήτριοςⁿᵈᵐˢ μαρτυρέωᵛⁱˣᵖ³ˢ ὑπόᵖ πᾶςᵃᵍᵐᵖⁿ καίᶜ ὑπόᵖ αὐτόςʳᵖᵍᶠˢ ὁᵈᵍᶠˢ ἀλήθειαⁿᵍᶠˢ καίᶜ ἐγώʳᵖⁿ⁻ᵖ δέᶜ μαρτυρέωᵛⁱᵖᵃ¹ᵖ καίᶜ οἶδαᵛⁱˣᵃ²ᵖ ὅτιᶜ ὁᵈⁿᶠˢ μαρτυρίαⁿⁿᶠˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ᵖ ἀληθήςᵃⁿᶠˢⁿ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ. **v.13** πολύςᵃᵃⁿᵖⁿ ἔχωᵛⁱⁱᵃ¹ˢ γράφωᵛⁿᵖᵃ ἀλλάᶜ οὐˣᵒ θέλωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ διάᵖ μέλαςᵃᵍⁿˢⁿ καίᶜ κάλαμοςⁿᵍᵐˢ σύʳᵖᵈ⁻ˢ γράφωᵛⁿᵃᵃ. **v.14** ἐλπίζωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ δέᶜ εὐθέωςᵇᵒ ὁράωᵛⁿᵃᵃ σύʳᵖᵃ⁻ˢ καίᶜ στόμαⁿᵃⁿˢ πρόςᵖ στόμαⁿᵃⁿˢ λαλέωᵛⁱᶠᵃ¹ᵖ εἰρήνηⁿⁿᶠˢ σύʳᵖᵈ⁻ˢ ἀσπάζομαιᵛⁱᵖⁿ³ᵖ σύʳᵖᵃ⁻ˢ ὁᵈⁿᵐᵖ φίλοςᵃⁿᵐᵖⁿ ἀσπάζομαιᵛᵈᵖⁿ²ˢ ὁᵈᵃᵐᵖ φίλοςᵃᵃᵐᵖⁿ κατάᵖ ὄνομαⁿᵃⁿˢ.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

1 Ἰούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου τοῖς
ἐν θεῷ πατρὶ ἡγίασμένοις, καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις
2 κλητοῖς, ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη.
3 Ἀγαπητοί πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν πε-
ρὶ τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν πα-
ρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις
4 πίστει. παρεισέδυσαν γάρ τινες ἄνθρωποι οἱ πάλαι προ-
γεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα ἀσεβεῖς τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν
χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν καὶ τὸν μόνον δεσπότην
5 Θεόν, καὶ κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρνούμενοι. Ὑ-
πομνῆσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι εἰδότας ὑμᾶς ἅπαξ τοῦτο, ὅτι
ὁ κύριος λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας τὸ δεύτερον τοὺς μὴ
6 πιστεύσαντας ἀπώλεσεν. ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαν-
τας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητή-
ριον εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζόφον
7 τετήρηκεν. ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς
πόλεις τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀ-
πελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἑτέρας πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς

---

1. v.1 Ἰούδας^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} δοῦλος^{nnms} ἀδελφός^{nnms} δέ^{c} Ἰάκωβος^{ngms} ὁ^{ddmp} ἐν^{p} θεός^{ndms} πατήρ^{ndms} ἁγιάζω^{vpxpdmp} καί^{c} Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms} τηρέω^{vpxpdmp} κλητός^{admpn}. **v.2** ἔλεος^{nnms} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} καί^{c} ἀγάπη^{nnfs} πληθύνω^{voap3s}. **v.3** ἀγαπητός^{avmpn} πᾶς^{aafsn} σπουδή^{nafs} ποιέω^{vppmnms} γράφω^{vnpa} σύ$^{rpd-p}$ περί^{p} ὁ^{dgfs} κοινός^{agfsn} σωτηρία^{ngfs} ἀνάγκη^{nafs} ἔχω^{viaa1s} γράφω^{vnaa} σύ$^{rpd-p}$ παρακαλέω^{vppanms} ἐπαγωνίζομαι^{vnpn} ὁ^{ddfs} ἅπαξ^{bo} παραδίδωμι^{vpapdfs} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} πίστις^{ndfs}. **v.4** παρεισδύω^{viaa3p} γάρ^{c} τι-σρινμπ ἄνθρωπος^{nnmp} ὁ^{dnmp} πάλαι^{bo} προγράφω^{vpxpnmp} εἰς^{p} οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} κρίμα^{nans} ἀσεβής^{anmpn} ὁ^{dafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ χάρις^{nafs} μετατίθημι^{vppanmp} εἰς^{p} ἀσέλγεια^{nafs} καί^{c} ὁ^{dams} μόνος^{aamsn} δεσπότης^{nams} θεός^{nams} καί^{c} κύριος^{nams} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἀρνέομαι^{vppnnmp}. **v.5** ὑπομιμνήσκω^{vnaa} δέ^{c} σύ$^{rpa-p}$ βούλομαι^{vipn1s} οἶδα^{vpxaamp} σύ$^{rpa-p}$ ἅπαξ^{bo} οὗτος^{rdans} ὅτι^{c} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} λαός^{nams} ἐκ^{p} γῆ^{ngfs} Αἴγυπτος^{ngfs} σῴζω^{vpaanms} ὁ^{dnns} δεύτερος^{annsn} ὁ^{damp} μή^{xo} πιστεύω^{vpaaamp} ἀπόλλυμι^{viaa3s}. **v.6** ἄγγελος^{namp} τέ^{xo} ὁ^{damp} μή^{xo} τηρέω^{vpaaamp} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἀρχή^{nafs} ἀλλά^{c} ἀπολείπω^{vpaaamp} ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} οἰκητήριον^{nans} εἰς^{p} κρίσις^{nafs} μέγας^{agfsn} ἡμέρα^{ngfs} δεσμός^{ndmp} ἀΐδιος^{admpn} ὑπό^{p} ζόφος^{nams} τηρέω^{vixa3s}.

αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. 8 Ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μιαίνουσιν κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. 9 ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωσέως σώματος οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας ἀλ᾽λ εἶπεν Ἐπιτιμήσαι σοι κύριος. 10 οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴδασιν βλασφημοῦσιν ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῷα ἐπίστανται ἐν τούτοις φθείρονται. 11 οὐαὶ αὐτοῖς ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ Κάϊν ἐπορεύθησαν καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ Κόρε ἀπώλοντο. 12 οὗτοί εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν σπιλάδες συνευωχούμενοι ἀφόβως ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες νεφέλαι ἄνυδροι ὑπὸ ἀνέμων παραφερόμεναι δένδρα φθινοπωρινὰ ἄκαρπα δὶς ἀποθανόντα ἐκριζωθέντα. 13 κύματα ἄγρια θαλάσσης ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας ἀστέρες πλανῆται οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τετήρηται. 14 Προεφήτευσεν δὲ καὶ τούτοις ἕβδομος ἀπὸ Ἀδὰμ Ἐνὼχ λέγων Ἰδοὺ ἦλθεν κύριος ἐν ἁγίαις μυριάσιν αὐτοῦ. 15 ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων καὶ ἐλέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν

---

v.7 ὡς[bo] Σόδομα[nnnp] καί[c] Γόμορρα[nnfs] καί[c] ὁ[dnfp] περί[p] αὐτός[rpafp] πόλις[nnfp] ὁ[dams] ὅμοιος[aamsn] οὗτος[rddmp] τρόπος[nams] ἐκπορνεύω[vpaanfp] καί[c] ἀπέρχομαι[vpaanfp] ὀπίσω[bo] σάρξ[ngfs] ἕτερος[agfsn] πρόκειμαι[vipn3p] δεῖγμα[nans] πῦρ[ngns] αἰώνιος[agnsn] δίκη[nafs] ὑπέχω[vppanfp]. **v.8** ὁμοίως[bo] μέντοι[c] καί[c] οὗτος[rdnmp] ἐνυπνιάζομαι[vppnnmp] σάρξ[nafs] μέν[xo] μιαίνω[vipa3p] κυριότης[nafs] δέ[c] ἀθετέω[vipa3p] δόξα[nafp] δέ[c] βλασφημέω[vipa3p]. **v.9** ὁ[dnms] δέ[c] Μιχαήλ[tp] ὁ[dnms] ἀρχάγγελος[nnms] ὅτε[bo] ὁ[ddms] διάβολος[admsn] διακρίνω[vppmnms] διαλέγομαι[viin3s] περί[p] ὁ[dgms] Μωϋσῆς[ngms] σῶμα[ngns] οὐ[xo] τολμάω[viaa3s] κρίσις[nafs] ἐπιφέρω[vnaa] βλασφημία[ngfs] ἀλλά[c] λέγω[viaa3s] ἐπιτιμάω[voaa3s] σύ[rpd-s] κύριος[nnms]. **v.10** οὗτος[rdnmp] δέ[c] ὅσος[rcanp] μέν[xo] οὐ[xo] οἶδα[vixa3p] βλασφημέω[vipa3p] ὅσος[rcanp] δέ[c] φυσικῶς[bo] ὡς[bo] ὁ[dnnp] ἄλογος[annpn] ζῷον[nnnp] ἐπίσταμαι[vipn3p] ἐν[p] οὗτος[rddnp] φθείρω[vipp3p]. **v.11** οὐαί[i] αὐτός[rpdmp] ὅτι[c] ὁ[ddfs] ὁδός[ndfs] ὁ[dgms] Κάϊν[tp] πορεύομαι[viao3p] καί[c] ὁ[ddfs] πλάνη[ndfs] ὁ[dgms] Βαλαάμ[tp] μισθός[ngms] ἐκχέω[viap3p] καί[c] ὁ[ddfs] ἀντιλογία[ndfs] ὁ[dgms] Κόρε[tp] ἀπόλλυμι[viam3p]. **v.12** οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ἐν[p] ὁ[ddfp] ἀγάπη[ndfp] σύ[rpg-p] σπιλάς[nnfp] συνευωχέομαι[vppnnmp] ἀφόβως[bo] ἑαυτοῦ[rxamp] ποιμαίνω[vppanmp] νεφέλη[nnfp] ἄνυδρος[anfpn] ὑπό[p] ἄνεμος[ngmp] παραφέρω[vpppnfp] δένδρον[nnnp] φθινοπωρινός[annpn] ἄκαρπος[annpn] δίς[bo] ἀποθνῄσκω[vpaannp] ἐκριζόω[vpapnnp]. **v.13** κῦμα[nnnp] ἄγριος[annpn] θάλασσα[ngfs] ἐπαφρίζω[vppannp] ὁ[dafp] ἑαυτοῦ[rxgmp] αἰσχύνη[nafp] ἀστήρ[nnmp] πλανήτης[nnmp] ὅς[rrdmp] ὁ[dnms] ζόφος[nnms] ὁ[dgns] σκότος[ngns] εἰς[p] αἰών[nams] τηρέω[vixp3s]. **v.14** προφητεύω[viaa3s] δέ[c] καί[c] οὗτος[rddmp] ἕβδομος[anmsn] ἀπό[p] Ἀδάμ[tp] Ἐνώχ[tp] λέγω[vppanms] ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[viaa3s] κύριος[nnms] ἐν[p] ἅγιος[adfpn] μυριάς[ndmp] αὐτός[rpgms].

16 ὧν ἐλάλησαν κατ αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. Οὗτοί εἰσιν
γογγυσταί μεμψίμοιροι κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευ-
όμενοι καὶ τὸ στόμα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα θαυμάζοντες
17 πρόσωπα ὠφελείας χάριν. Ὑμεῖς δέ ἀγαπητοί μνήσθητε
τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ
18 κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὅτι ἔλεγον ὑμῖν, ὅτι ἐν ἐ-
σχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυμίας
19 πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. Οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες
20 ψυχικοί πνεῦμα μὴ ἔχοντες. ὑμεῖς δέ ἀγαπητοί τῇ ἁγι-
ωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς ἐν πνεύματι
21 ἁγίῳ προσευχόμενοι. ἑαυτοὺς ἐν ἀγάπῃ θεοῦ τηρήσατε
προσδεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
22, 23 εἰς ζωὴν αἰώνιον. καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε διακρινομένοι, οὓς
δὲ ἐν φόβῳ σῴζετε ἐκ πυρὸς ἁρπάζοντες μισοῦντες καὶ τὸν
24 ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐσπιλωμένον χιτῶνα. Τῷ δὲ δυναμένῳ φυ-
λάξαι αὐτούς ἀπταίστους καὶ στῆσαι κατενώπιον τῆς δόξης
25 αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει. μόνῳ σοφῷ θεῷ σωτῆρι ἡ-
μῶν δόξα καὶ μεγαλωσύνη κράτος καὶ ἐξουσία καὶ νῦν καὶ
εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας ἀμήν.

---

v.15 ποιέω^{vnaa} κρίσις^{nafs} κατά^{p} πᾶς^{agmpn} καί^{c} ἐλέγχω^{vnaa} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἀσεβής^{anmpn} αὐτός^{rpgmp} περί^{p} πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} ἀσέβεια^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} ὅς^{rrgnp} ἀσεβέω^{viaa3p} καί^{c} περί^{p} πᾶς^{agnpn} ὁ^{dgnp} σκληρός^{agnpn} ὅς^{rrgnp} λαλέω^{viaa3p} κατά^{p} αὐτός^{rpgms} ἁμαρτωλός^{anmpn} ἀσεβής^{anmpn}. **v.16** οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} γογγυστής^{nnmp} μεμψίμοιρος^{anmpn} κατά^{p} ὁ^{dafp} ἐπιθυμία^{nafp} αὐτός^{rpgmp} πορεύομαι^{vppnnmp} καί^{c} ὁ^{dnns} στόμα^{nnns} αὐτός^{rpgmp} λαλέω^{vipa3s} ὑπέρογκος^{aanpn} θαυμάζω^{vppanmp} πρόσωπον^{nanp} ὠφέλεια^{ngfs} χάριν^{bo}. **v.17** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ἀγαπητός^{avmpn} μιμνήσκομαι^{vdap2p} ὁ^{dgnp} ῥῆμα^{ngnp} ὁ^{dgnp} προεῖπον^{vpxpgnp} ὑπό^{p} ὁ^{dgmp} ἀπόστολος^{ngmp} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.18** ὅτι^{c} λέγω^{viia3p} σύ$^{rpd-p}$ ὅτι^{c} ἐν^{p} ἔσχατος^{admsn} χρόνος^{ndms} εἰμί^{vifx3p} ἐμπαίκτης^{nnmp} κατά^{p} ὁ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἐπιθυμία^{nafp} πορεύομαι^{vppnnmp} ὁ^{dgfp} ἀσέβεια^{ngfp}. **v.19** οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} ἀποδιορίζω^{vppanmp} ψυχικός^{anmpn} πνεῦμα^{nans} μή^{xo} ἔχω^{vppanmp}. **v.20** σύ$^{rpn-p}$ δέ^{c} ἀγαπητός^{avmpn} ὁ^{ddfs} ἅγιος^{adfss} σύ$^{rpg-p}$ πίστις^{ndfs} ἐποικοδομέω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn} προσεύχομαι^{vppnnmp}. **v.21** ἑαυτοῦ^{rxamp} ἐν^{p} ἀγάπη^{ndfs} θεός^{ngms} τηρέω^{vdaa2p} προσδέχομαι^{vppnnmp} ὁ^{dans} ἔλεος^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^{p} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.22** καί^{c} ὅς^{rramp} μέν^{xo} ἐλεέω^{vdpa2p} διακρίνω^{vppmnmp}. **v.23** ὅς^{rramp} δέ^{c} ἐν^{p} φόβος^{ndms} σῴζω^{vdpa2p} ἐκ^{p} πῦρ^{ngns} ἁρπάζω^{vppanmp} μισέω^{vppanmp} καί^{c} ὁ^{dams} ἀπό^{p} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} σπιλόω^{vpxpams} χιτών^{nams}. **v.24** ὁ^{ddms} δέ^{c} δύναμαι^{vppndms} φυλάσσω^{vnaa} αὐτός^{rpamp} ἄπταιστος^{aampn} καί^{c} ἵστημι^{vnaa} κατενώπιον^{p} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἄμωμος^{aampn} ἐν^{p} ἀγαλλίασις^{ndfs}. **v.25** μόνος^{admsn} σοφός^{admsn} θεός^{ndms} σωτήρ^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$ δόξα^{nnfs} καί^{c} μεγαλωσύνη^{nnfs} κράτος^{nnns} καί^{c} ἐξουσία^{nnfs} καί^{c} νῦν^{bo} καί^{c} εἰς^{p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ἀμήνth.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός δεῖ- **1**
ξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει καὶ ἐσήμανεν
ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάν-
νῃ. ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν 2
Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅσα εἶδεν. μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ 3
οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ
ἐν αὐτῇ γεγραμμένα ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. Ἰωάννης ταῖς 4
ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀ-
πὸ θεοῦ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ
πνευμάτων ἃ [ἐστιν] ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ. καὶ ἀπὸ 5
Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ μάρτυς ὁ πιστός ὁ πρωτότοκος τῶν νεκρῶν
καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς Τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ
λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ.
καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐ- 6
τοῦ αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,
ἀμήν. Ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν καὶ ὄψεται αὐτὸν 7
πᾶς ὀφθαλμὸς καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν καὶ κόψονται

---

1. v.1 ἀποκάλυψις^{nnfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅς^{rrafs} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} δείκνυμι^{vnaa} ὁ^{ddmp} δοῦλος^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rranp} δεῖ^{vipq3s} γίνομαι^{vnad} ἐν^{p} τάχος^{ndns} καί^{c} σημαίνω^{viaa3s} ἀποστέλλω^{vpaanms} διά^{p} ὁ^{dgms} ἄγγελος^{ngms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{ddms} δοῦλος^{ndms} αὐτός^{rpgms} Ἰωάννης^{ndms}. **v.2** ὅς^{rrnms} μαρτυρέω^{viaa3s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅσος^{rcanp} ὁράω^{viaa3s}. **v.3** μακάριος^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀναγινώσκω^{vppanms} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vppanmp} ὁ^{damp} λόγος^{namp} ὁ^{dgfs} προφητεία^{ngfs} καί^{c} τηρέω^{vppanmp} ὁ^{danp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} γράφω^{vpxpanp} ὁ^{dnms} γάρ^{c} καιρός^{nnms} ἐγγύς^{bo}. **v.4** Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{ddfp} ἑπτά^{tn} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{ddfp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} Ἀσία^{ndfs} χάρις^{nnfs} σύ$^{rpd-p}$ καί^{c} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^{p} θεός^{ngms} ὁ^{dnms} εἰμί^{vppxnms} καί^{c} ὁ^{dnms} εἰμί^{viix3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms} καί^{c} ἀπό^{p} ὁ^{dgnp} ἑπτά^{tn} πνεῦμα^{ngnp} ὅς^{rrnnp} εἰμί^{vipx3s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.5** καί^{c} ἀπό^{p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnms} μάρτυς^{nnms} ὁ^{dnms} πιστός^{anmsn} ὁ^{dnms} πρωτότοκος^{anmsn} ὁ^{dgmp} νεκρός^{agmpn} καί^{c} ὁ^{dnms} ἄρχων^{nnms} ὁ^{dgmp} βασιλεύς^{ngmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὁ^{ddms} ἀγαπάω^{vppadms} ἐγώ$^{rpa-p}$ καί^{c} λούω^{vpaadms} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἀπό^{p} ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} αἷμα^{ndns} αὐτός^{rpgms}. **v.6** καί^{c} ποιέω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa-p}$ βασιλεία^{nafs} ἱερεύς^{namp} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^{c} πατήρ^{ndms} αὐτός^{rpgms} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnns} κράτος^{nnns} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth.

8 ἐπ αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς ναί ἀμήν. Ἐγώ εἰμι τὸ
Ἄλφα καὶ τὸ Ὦ λέγει κύριος ὁ θεός ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ
9 ἐρχόμενος ὁ παντοκράτωρ. Ἐγὼ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς ὑ-
μῶν καὶ κοινωνός ἐν τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πά-
τμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ
10 Χριστοῦ, ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ
11 ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος. λεγού-
σης Ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ
ἐκκλησίαις εἰς Ἔφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον
καὶ εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν καὶ
12 εἰς Λαοδίκειαν. Καὶ ἐκεῖ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν
ἥτις ἐλάλει μετ ἐμοῦ καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας
13 χρυσᾶς. καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν ὅμοιον υἱῷ ἀν-
θρώπου ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς
14 μαστοῖς ζώνην χρυσῆν. ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες
λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν ὡς χιών καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς
15 φλὸξ πυρός. καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ ὡς
ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδά-
16 των πολλῶν. καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἀστέρας

---

v.7 ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[vipn3s] μετά[p] ὁ[dgfp] νεφέλη[ngfp] καί[c] ὁράω[vifd3s] αὐτός[rpams] πᾶς[anmsn] ὀφθαλμός[nnms] καί[c] ὅστις[rrnmp] αὐτός[rpams] ἐκκεντέω[viaa3p] καί[c] κόπτω[vifd3p] ἐπί[p] αὐτός[rpams] πᾶς[anfpn] ὁ[dnfp] φυλή[nnfp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ναί[xo] ἀμήν[th]. **v.8** ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnns] ἄλφα[tl] καί[c] ὁ[dnns] Ὦ[tl] λέγω[vipa3s] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] καί[c] ὁ[dnms] εἰμί[viix3s] καί[c] ὁ[dnms] ἔρχομαι[vppnnms] ὁ[dnms] παντοκράτωρ[nnms]. **v.9** ἐγώ[rpn-s] Ἰωάννης[nnms] ὁ[dnms] ἀδελφός[nnms] σύ[rpg-p] καί[c] κοινωνός[nnms] ἐν[p] ὁ[ddfs] θλῖψις[ndfs] καί[c] βασιλεία[ndfs] καί[c] ὑπομονή[ndfs] ἐν[p] Χριστός[ndms] Ἰησοῦς[ndms] γίνομαι[viad1s] ἐν[p] ὁ[ddfs] νῆσος[ndfs] ὁ[ddfs] καλέω[vpppdfs] Πάτμος[ndfs] διά[p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] διά[p] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] Ἰησοῦς[ngms] Χριστός[ngms]. **v.10** γίνομαι[viad1s] ἐν[p] πνεῦμα[ndns] ἐν[p] ὁ[ddfs] κυριακός[adfsn] ἡμέρα[ndfs] καί[c] ἀκούω[viaa1s] φωνή[nafs] ὀπίσω[bo] ἐγώ[rpg-s] μέγας[aafsn] ὡς[bo] σάλπιγξ[ngfs]. **v.11** λέγω[vppagfs] ὅς[rrans] βλέπω[vipa2s] γράφω[vdaa2s] εἰς[p] βιβλίον[nans] καί[c] πέμπω[vdaa2s] ὁ[ddfp] ἑπτά[tn] ἐκκλησία[ndfp] εἰς[p] Ἔφεσος[nafs] καί[c] εἰς[p] Σμύρνα[nafs] καί[c] εἰς[p] Πέργαμος[nafs] καί[c] εἰς[p] Θυάτειρα[nanp] καί[c] εἰς[p] Σάρδεις[nafp] καί[c] εἰς[p] Φιλαδέλφεια[nafs] καί[c] εἰς[p] Λαοδίκεια[nafs]. **v.12** καί[c] ἐκεῖ[bo] ἐπιστρέφω[viaa1s] βλέπω[vnpa] ὁ[dafs] φωνή[nafs] ὅστις[rrnfs] λαλέω[viia3s] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] καί[c] ἐπιστρέφω[vpaanms] ὁράω[viaa1s] ἑπτά[tn] λυχνία[nafp] χρυσοῦς[aafpn]. **v.13** καί[c] ἐν[p] μέσος[adnsn] ὁ[dgfp] ἑπτά[tn] λυχνία[ngfp] ὅμοιος[aamsn] υἱός[ndms] ἄνθρωπος[ngms] ἐνδύω[vpxmams] ποδήρης[aamsn] καί[c] περιζώννυμι[vpxpams] πρός[p] ὁ[ddmp] μαστός[ndmp] ζώνη[nafs] χρυσοῦς[aafsn]. **v.14** ὁ[dnfs] δέ[c] κεφαλή[nnfs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnfp] θρίξ[nnfp] λευκός[anfpn] ὡς[bo] ἔριον[nnns] λευκός[annsn] ὡς[bo] χιών[nnfs] καί[c] ὁ[dnmp] ὀφθαλμός[nnmp] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] φλόξ[nnfs] πῦρ[ngns]. **v.15** καί[c] ὁ[dnmp] πούς[nnmp] αὐτός[rpgms] ὅμοιος[anmpn] χαλκολίβανον[ndns] ὡς[bo] ἐν[p] κάμινος[ndfs] πυρόω[vpxpnmp] καί[c] ὁ[dnfs] φωνή[nnfs] αὐτός[rpgms] ὡς[bo] φωνή[nnfs] ὕδωρ[ngnp] πολύς[agnpn].

ἑπτά καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα
ἐκπορευομένη καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ
δυνάμει αὐτοῦ. Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν ἔπεσα πρὸς τοὺς πό- 17
δας αὐτοῦ ὡς νεκρός καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ ἐπ ἐμὲ
λέγων Μὴ φοβοῦ, ἐγώ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος. καὶ 18
ὁ ζῶν καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων ἀμήν, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ θανάτου καὶ
τοῦ ᾅδου. γράψον οὖν ἃ εἶδες καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει 19
γινέσθαι μετὰ ταῦτα. τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ ἀστέρων ὧν 20
εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου καὶ τὰς ἑπτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς,
οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσιν καὶ αἱ
ἑπτὰ λυχνίαι [ἃς εἶδες] ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσίν.

Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει **2**
ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ ὁ περιπατῶν
ἐν μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν, Οἶδα τὰ ἔργα σου 2
καὶ τὸν κόπον σου καὶ τὴν ὑπομονήν σου, καὶ ὅτι οὐ δύ-
νῃ βαστάσαι κακούς καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς
ἀποστόλους εἶναι καὶ οὐκ εἰσίν καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς.
καὶ ὑπομονὴν ἔχεις καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου καὶ 3
οὐκ ἐκοπίασας. ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου 4

---

v.16 καίᶜ ἔχωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ δεξιόςᵃᵈᶠˢⁿ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ χείρⁿᵈᶠˢ ἀστήρⁿᵃᵐᵖ ἑπτάᵗⁿ καίᶜ ἐκᵖ ὁᵈᵍⁿˢ στόμαⁿᵍⁿˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ῥομφαίαⁿⁿᶠˢ δίστομοςᵃⁿᵐˢⁿ ὀξύςᵃⁿᶠˢⁿ ἐκπορεύομαιᵛᵖᵖⁿⁿᶠˢ καίᶜ ὁᵈⁿᶠˢ ὄψιςⁿⁿᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὡςᵇᵒ ὁᵈⁿᵐˢ ἥλιοςⁿⁿᵐˢ φαίνωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ δύναμιςⁿᵈᶠˢ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ. **v.17** καίᶜ ὅτεᵇᵒ ὁράωᵛⁱᵃᵃ¹ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐˢ πίπτωᵛⁱᵃᵃ¹ˢ πρόςᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ πούςⁿᵃᵐᵖ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὡςᵇᵒ νεκρόςᵃⁿᵐˢⁿ καίᶜ τίθημιᵛⁱᵃᵃ³ˢ ὁᵈᵃᶠˢ δεξιόςᵃᵃᶠˢⁿ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ἐπίᵖ ἐγώʳᵖᵃ⁻ˢ λέγωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ μήˣᵒ φοβέομαιᵛᵈᵖⁿ²ˢ ἐγώʳᵖⁿ⁻ˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ¹ˢ ὁᵈⁿᵐˢ πρῶτοςᵃⁿᵐˢⁿ καίᶜ ὁᵈⁿᵐˢ ἔσχατοςᵃⁿᵐˢⁿ. **v.18** καίᶜ ὁᵈⁿᵐˢ ζάωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ καίᶜ γίνομαιᵛⁱᵃᵈ¹ˢ νεκρόςᵃⁿᵐˢⁿ καίᶜ ἰδούᵛᵈᵃᵃ²ˢ ζάωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ¹ˢ εἷςᵖ ὁᵈᵃᵐᵖ αἰώνⁿᵃᵐᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ αἰώνⁿᵍᵐᵖ ἀμήνᵗʰ καίᶜ ἔχωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ ὁᵈᵃᶠᵖ κλείςⁿᵃᶠᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θάνατοςⁿᵍᵐˢ καίᶜ ὁᵈᵍᵐˢ ᾅδηςⁿᵍᵐˢ. **v.19** γράφωᵛᵈᵃᵃ²ˢ οὖνᶜ ὅςʳʳᵃⁿᵖ ὁράωᵛⁱᵃᵃ²ˢ καίᶜ ὅςʳʳᵃⁿᵖ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ καίᶜ ὅςʳʳᵃⁿᵖ μέλλωᵛⁱᵖᵃ³ˢ γίνομαιᵛⁿᵖⁿ μετάᵖ οὗτοςʳᵈᵃⁿᵖ. **v.20** ὁᵈⁿⁿˢ μυστήριονⁿⁿⁿˢ ὁᵈᵍᵐᵖ ἑπτάᵗⁿ ἀστήρⁿᵍᵐᵖ ὅςʳʳᵍᵐᵖ ὁράωᵛⁱᵃᵃ²ˢ ἐπίᵖ ὁᵈᵍᶠˢ δεξιόςᵃᵍᶠˢⁿ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ καίᶜ ὁᵈᵃᶠᵖ ἑπτάᵗⁿ λυχνίαⁿᵃᶠᵖ ὁᵈᵃᶠᵖ χρυσοῦςᵃᵃᶠᵖⁿ ὁᵈⁿᵐᵖ ἑπτάᵗⁿ ἀστήρⁿⁿᵐᵖ ἄγγελοςⁿⁿᵐᵖ ὁᵈᵍᶠᵖ ἑπτάᵗⁿ ἐκκλησίαⁿᵍᶠᵖ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ καίᶜ ὁᵈⁿᶠᵖ ἑπτάᵗⁿ λυχνίαⁿⁿᶠᵖ ὅςʳʳᵃᶠᵖ ὁράωᵛⁱᵃᵃ²ˢ ἑπτάᵗⁿ ἐκκλησίαⁿⁿᶠᵖ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ. **2. v.1** ὁᵈⁿᵐˢ ἄγγελοςⁿᵈᵐˢ ὁᵈᵍᶠˢ ἐνᵖ Ἔφεσοςⁿᵈᶠˢ ἐκκλησίαⁿᵍᶠˢ γράφωᵛᵈᵃᵃ²ˢ ὅδεʳᵈᵃⁿᵖ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ κρατέωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ὁᵈᵃᵐᵖ ἑπτάᵗⁿ ἀστήρⁿᵃᵐᵖ ἐνᵖ ὁᵈᵈᶠˢ δεξιόςᵃᵈᶠˢⁿ αὐτόςʳᵖᵍᵐˢ ὁᵈⁿᵐˢ περιπατέωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ ἐνᵖ μέσοςᵃᵈⁿˢⁿ ὁᵈᵍᶠᵖ ἑπτάᵗⁿ λυχνίαⁿᵍᶠᵖ ὁᵈᵍᶠᵖ χρυσοῦςᵃᵍᶠᵖⁿ. **v.2** οἶδαᵛⁱˣᵃ¹ˢ ὁᵈᵃᵖ ἔργονⁿᵃᵖ σύʳᵖᵍ⁻ˢ καίᶜ ὁᵈᵃᵐˢ κόποςⁿᵃᵐˢ σύʳᵖᵍ⁻ˢ καίᶜ ὁᵈᵃᶠˢ ὑπομονήⁿᵃᶠˢ σύʳᵖᵍ⁻ˢ καίᶜ ὅτιᶜ οὐˣᵒ δύναμαιᵛⁱᵖⁿ²ˢ βαστάζωᵛⁿᵃᵃ κακόςᵃᵃᵐᵖⁿ καίᶜ πειράζωᵛⁱᵃᵃ²ˢ ὁᵈᵃᵐᵖ λέγωᵛᵖᵖᵃᵃᵐᵖ ἑαυτοῦʳˣᵃᵐᵖ ἀπόστολοςⁿᵃᵐᵖ εἰμίᵛⁿᵖˣ καίᶜ οὐˣᵒ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ καίᶜ εὑρίσκωᵛⁱᵃᵃ²ˢ αὐτόςʳᵖᵃᵐᵖ ψευδήςᵃᵃᵐᵖⁿ. **v.3** καίᶜ ὑπομονήⁿᵃᶠˢ ἔχωᵛⁱᵖᵃ²ˢ καίᶜ βαστάζωᵛⁱᵃᵃ²ˢ διάᵖ ὁᵈⁿˢ ὄνομαⁿᵃⁿˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ καίᶜ οὐˣᵒ κοπιάωᵛⁱᵃᵃ²ˢ.

5 τὴν πρώτην ἀφῆκας. μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκας καὶ
μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον, εἰ δὲ μή ἔρχομαί
σοι ταχύ, καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς
6 ἐὰν μὴ μετανοήσῃς. ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα
7 τῶν Νικολαϊτῶν ἃ κἀγὼ μισῶ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ
πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φα-
γεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς ὅ ἐστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου
8 τοῦ θεοῦ μου. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας
γράψον, Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος ὃς ἐγένετο νε-
9 κρὸς καὶ ἔζησεν, Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλῖψιν καὶ
τὴν πτωχείαν ἀλλὰ πλούσιος εἶ καὶ τὴν βλασφημίαν ἐκ τῶν
λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ συν-
10 αγωγὴ τοῦ Σατανᾶ. μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν ἰδοὺ
δή μέλλει βάλειν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πει-
ρασθῆτε καὶ ἕξετε θλῖψιν ἡμερῶν δέκα γίνου πιστὸς ἄχρι
11 θανάτου καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. ὁ ἔχων οὖς
ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις ὁ νικῶν οὐ
12 μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ
τῆς ἐν Περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν

---

v.4 ἀλλάᶜ ἔχωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ κατάᵖ σύʳᵖᵍ⁻ˢ ὅτιᶜ ὁᵈᵃᶠˢ ἀγάπηⁿᵃᶠˢ σύʳᵖᵍ⁻ˢ ὁᵈᵃᶠˢ πρῶτοςᵃᵃᶠˢⁿ ἀφίημιᵛⁱᵃᵃ²ˢ. **v.5** μνημονεύωᵛᵈᵖᵃ²ˢ οὖνᶜ πόθενᵇᵒ πίπτωᵛⁱˣᵃ²ˢ καίᶜ μετανοέωᵛᵈᵃᵃ²ˢ καίᶜ ὁᵈᵃⁿᵖ πρῶτοςᵃᵃⁿᵖⁿ ἔργονⁿᵃⁿᵖ ποιέωᵛᵈᵃᵃ²ˢ εἰᵠᵒ δέᶜ μήˣᵒ ἔρχομαιᵛⁱᵖⁿ¹ˢ σύʳᵖᵈ⁻ˢ ταχύςᵇᵒ καίᶜ κινέωᵛⁱᶠᵃ¹ˢ ὁᵈᵃᶠˢ λυχνίαⁿᵃᶠˢ σύʳᵖᵍ⁻ˢ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ τόποςⁿᵍᵐˢ αὐτόςʳᵖᵍᶠˢ ἐάνᵠᵒ μήˣᵒ μετανοέωᵛˢᵃᵃ²ˢ. **v.6** ἀλλάᶜ οὗτοςʳᵈᵃⁿˢ ἔχωᵛⁱᵖᵃ²ˢ ὅτιᶜ μισέωᵛⁱᵖᵃ²ˢ ὁᵈᵃⁿᵖ ἔργονⁿᵃⁿᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ Νικολαΐτηςⁿᵍᵐᵖ ὃςʳʳᵃⁿᵖ κἀγώʳᵖⁿ⁻ˢ μισέωᵛⁱᵖᵃ¹ˢ. **v.7** ὁᵈⁿᵐˢ ἔχωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ οὖςⁿᵃⁿˢ ἀκούωᵛᵈᵃᵃ³ˢ τίςʳᵠᵃⁿˢ ὁᵈⁿⁿˢ πνεῦμαⁿⁿⁿˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὁᵈᵈᶠᵖ ἐκκλησίαⁿᵈᶠᵖ ὁᵈᵈᵐˢ νικάωᵛᵖᵖᵃᵈᵐˢ δίδωμιᵛⁱᶠᵃ¹ˢ αὐτόςʳᵖᵈᵐˢ ἐσθίωᵛⁿᵃᵃ ἐκᵖ ὁᵈᵍⁿˢ ξύλονⁿᵍⁿˢ ὁᵈᵍᶠˢ ζωήⁿᵍᶠˢ ὅςʳʳⁿⁿˢ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ˢ ἐνᵖ μέσοςᵃᵈⁿˢⁿ ὁᵈᵍᵐˢ παράδεισοςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ θεόςⁿᵍᵐˢ ἐγώʳᵖᵍ⁻ˢ. **v.8** καίᶜ ὁᵈᵈᵐˢ ἄγγελοςⁿᵈᵐˢ ὁᵈᵍᶠˢ ἐνᵖ Σμύρναⁿᵈᶠˢ ἐκκλησίαⁿᵍᶠˢ γράφωᵛᵈᵃᵃ²ˢ ὅδεʳᵈᵃⁿᵖ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὁᵈⁿᵐˢ πρῶτοςᵃⁿᵐˢⁿ καίᶜ ὁᵈⁿᵐˢ ἔσχατοςᵃⁿᵐˢⁿ ὅςʳʳⁿᵐˢ γίνομαιᵛⁱᵃᵈ³ˢ νεκρόςᵃⁿᵐˢⁿ καίᶜ ζάωᵛⁱᵃᵃ³ˢ. **v.9** οἶδαᵛⁱˣᵃ¹ˢ σύʳᵖᵍ⁻ˢ ὁᵈᵃⁿᵖ ἔργονⁿᵃⁿᵖ καίᶜ ὁᵈᵃᶠˢ θλῖψιςⁿᵃᶠˢ καίᶜ ὁᵈᵃᶠˢ πτωχείαⁿᵃᶠˢ ἀλλάᶜ πλούσιοςᵃⁿᵐˢⁿ εἰμίᵛⁱᵖˣ²ˢ καίᶜ ὁᵈᵃᶠˢ βλασφημίαⁿᵃᶠˢ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐᵖ λέγωᵛᵖᵖᵃᵍᵐᵖ Ἰουδαῖοςᵃᵃᵐᵖⁿ εἰμίᵛⁿᵖˣ ἑαυτοῦʳˣᵃᵐᵖ καίᶜ οὐˣᵒ εἰμίᵛⁱᵖˣ³ᵖ ἀλλάᶜ συναγωγήⁿⁿᶠˢ ὁᵈᵍᵐˢ Σατανᾶςⁿᵍᵐˢ. **v.10** μηδείςᵃᵃⁿˢⁿ φοβέομαιᵛᵈᵖⁿ²ˢ ὅςʳʳᵃⁿᵖ μέλλωᵛⁱᵖᵃ²ˢ πάσχωᵛⁿᵖᵃ ἰδούᵛᵈᵃᵃ²ˢ δήˣᵒ μέλλωᵛⁱᵖᵃ³ˢ βάλλωᵛⁿᵃᵃ ὁᵈⁿᵐˢ διάβολοςᵃⁿᵐˢⁿ ἐκᵖ σύʳᵖᵍ⁻ˢ εἰςᵖ φυλακήⁿᵃᶠˢ ἵναᶜ πειράζωᵛˢᵃᵖ²ᵖ καίᶜ ἔχωᵛⁱᶠᵃ²ᵖ θλῖψιςⁿᵃᶠˢ ἡμέραⁿᵍᶠᵖ δέκαᵗⁿ γίνομαιᵛᵈᵖⁿ²ˢ πιστόςᵃⁿᵐˢⁿ ἄχριᵖ θάνατοςⁿᵍᵐˢ καίᶜ δίδωμιᵛⁱᶠᵃ¹ˢ σύʳᵖᵈ⁻ˢ ὁᵈᵃᵐˢ στέφανοςⁿᵃᵐˢ ὁᵈᵍᶠˢ ζωήⁿᵍᶠˢ. **v.11** ὁᵈⁿᵐˢ ἔχωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ οὖςⁿᵃⁿˢ ἀκούωᵛᵈᵃᵃ³ˢ τίςʳᵠᵃⁿˢ ὁᵈⁿⁿˢ πνεῦμαⁿⁿⁿˢ λέγωᵛⁱᵖᵃ³ˢ ὁᵈᵈᶠᵖ ἐκκλησίαⁿᵈᶠᵖ ὁᵈⁿᵐˢ νικάωᵛᵖᵖᵃⁿᵐˢ οὐˣᵒ μήˣᵒ ἀδικέωᵛˢᵃᵖ³ˢ ἐκᵖ ὁᵈᵍᵐˢ θάνατοςⁿᵍᵐˢ ὁᵈᵍᵐˢ δεύτεροςᵃᵍᵐˢⁿ.

ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν, Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ 13
ποῦ κατοικεῖς ὅπου ὁ θρόνος τοῦ Σατανᾶ καὶ κρατεῖς τὸ
ὄνομά μου καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου ἐν ταῖς ἡμέραις
[ἐν] αἷς Ἀντιπᾶς ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός ὃς ἀπεκτάνθη παρ
ὑμῖν ὅπου ὁ Σατανᾶς κατοικεῖ. ἀλλ ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα 14
ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν Βαλαάμ ὃς ἐδίδα-
ξεν τὸν Βαλὰκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ
[καὶ] φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. οὕτως ἔχεις καὶ 15
σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαϊτῶν ὁμοίως. με- 16
τανόησον οὖν, εἰ δὲ μή ἔρχομαί σοι ταχύ καὶ πολεμήσω
μετ αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου. ὁ ἔχων οὖς 17
ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις τῷ νικῶντι
δώσω αὐτῷ φαγεῖν [ἀπὸ] τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου καὶ
δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καιν-
όν γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ ὁ λαμβάνων. Καὶ τῷ 18
ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει
ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα
πυρός καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, Οἶδά σου 19
τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν καὶ τὴν διακονίαν
καὶ τὴν ὑπομονήν σου καὶ τὰ ἔργα σου τὰ ἔσχατα πλείονα

---

v.12 καί^{c} ὁ^{ddms} ἄγγελος^{ndms} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} Πέργαμος^{ndfs} ἐκκλησία^{ngfs} γράφω^{vdaa2s} ὅδε^{rdanp} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dafs} ῥομφαία^{nafs} ὁ^{dafs} δίστομος^{aafsn} ὁ^{dafs} ὀξύς^{aafsn}. **v.13** οἶδα^{vixa1s} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ποῦ^{xo} κατοικέω^{vipa2s} ὅπου^{bo} ὁ^{dnms} θρόνος^{nnms} ὁ^{dgms} Σατανᾶς^{ngms} καί^{c} κρατέω^{vipa2s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} οὐ^{xo} ἀρνέομαι^{viad2s} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ἐν^{p} ὅς^{rrdfp} Ἀντιπᾶς^{nnms} ὁ^{dnms} μάρτυς^{nnms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὁ^{dnms} πιστός^{anmsn} ὅς^{rrnms} ἀποκτείνω^{viap3s} παρά^{p} σύ$^{rpd-p}$ ὅπου^{bo} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} κατοικέω^{vipa3s}. **v.14** ἀλλά^{c} ἔχω^{vipa1s} κατά^{p} σύ$^{rpg-s}$ ὀλίγος^{aanpn} ὅτι^{c} ἔχω^{vipa2s} ἐκεῖ^{bo} κρατέω^{vppaamp} ὁ^{dafs} διδαχή^{nafs} Βαλαάμ^{tp} ὅς^{rrnms} διδάσκω^{viaa3s} ὁ^{dams} Βαλάκ^{tp} βάλλω^{vnaa} σκάνδαλον^{nans} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} υἱός^{ngmp} Ἰσραήλ^{tp} καί^{c} ἐσθίω^{vnaa} εἰδωλόθυτος^{aanpn} καί^{c} πορνεύω^{vnaa}. **v.15** οὕτω^{bo} ἔχω^{vipa2s} καί^{c} σύ$^{rpn-s}$ κρατέω^{vppaamp} ὁ^{dafs} διδαχή^{nafs} ὁ^{dgmp} Νικολαΐτης^{ngmp} ὁμοίως^{bo}. **v.16** μετανοέω^{vdaa2s} οὖν^{c} εἰ^{qo} δέ^{c} μή^{xo} ἔρχομαι^{vipn1s} σύ$^{rpd-s}$ ταχύς^{bo} καί^{c} πολεμέω^{vifa1s} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ῥομφαία^{ndfs} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.17** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nans} ἀκούω^{vdaa3s} τίς^{rqans} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{ddms} νικάω^{vppadms} δίδωμι^{vifa1s} αὐτός^{rpdms} ἐσθίω^{vnaa} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} μάνναth ὁ^{dgms} κρύπτω^{vpxpgms} καί^{c} δίδωμι^{vifa1s} αὐτός^{rpdms} ψῆφος^{nafs} λευκός^{aafsn} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} ψῆφος^{nafs} ὄνομα^{nnns} καινός^{annsn} γράφω^{vpxpnns} ὅς^{rrans} οὐδείς^{anfsn} οἶδα^{vixa3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} λαμβάνω^{vppanms}. **v.18** καί^{c} ὁ^{ddms} ἄγγελος^{ndms} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} Θυάτειρα^{ndnp} ἐκκλησία^{ngfs} γράφω^{vdaa2s} ὅδε^{rdanp} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rpgms} ὡς^{bo} φλόξ^{nnfs} πῦρ^{ngns} καί^{c} ὁ^{dnmp} πούς^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ὅμοιος^{anmpn} χαλκολίβανον^{ndns}.

20 τῶν πρώτων. ἀλ᾽λ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι ἀφεῖς τὴν γυναῖκα σοῦ
Ἰεζάβελ ἡ λέγει ἑαυτὴν προφῆτιν καὶ διδάσκει καὶ πλα-
νᾷ τοὺς ἐμοὺς δούλους πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν εἰδωλόθυτα.
21 καὶ ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ καὶ οὐ θέλει μετανο-
22 ῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. ἰδοὺ βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην
καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ αὐτῆς εἰς θλῖψιν μεγάλην ἐὰν μὴ
23 μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῆς. καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς
ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι
ἐγώ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας καὶ δώσω ὑμῖν
24 ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς
ἐν Θυατείροις ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην οἵτινες
οὐκ ἔγνωσαν τὰ βαθέα τοῦ Σατανᾶ ὡς λέγουσιν, οὐ βάλλω
25 ἐφ ὑμᾶς ἄλλο βάρος. πλὴν ὃ ἔχετε κρατήσατε ἄχρις οὗ
26 ἂν ἥξω. καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου
27 δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν. καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς
ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συντριβήσεται
28 ὡς κἀγώ εἴληφα παρά τοῦ πατρός μου. καὶ δώσω αὐτῷ τὸν
29 ἀστέρα τὸν πρωϊνόν. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

---

v.19 οἶδα^{vixa1s} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} καί^{c} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} διακονία^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} ὑπομονή^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{danp} ἔσχατος^{aanpn} πολύς^{aanpc} ὁ^{dgnp} πρῶτος^{agnpn}. **v.20** ἀλλά^{c} ἔχω^{vipa1s} κατά^{p} σύ$^{rpg-s}$ ὅτι^{c} ἀφίημι^{vipa2s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} σύ$^{rpg-s}$ Ἰεζάβελ^{tp} ὁ^{dnfs} λέγω^{vipa3s} ἑαυτοῦ^{rxafs} προφῆτις^{nafs} καί^{c} διδάσκω^{vipa3s} καί^{c} πλανάω^{vipa3s} ὁ^{damp} ἐμός^{rsamp} δοῦλος^{namp} πορνεύω^{vnaa} καί^{c} ἐσθίω^{vnaa} εἰδωλόθυτος^{aanpn}. **v.21** καί^{c} δίδωμι^{viaa1s} αὐτός^{rpdfs} χρόνος^{nams} ἵνα^{c} μετανοέω^{vsaa3s} καί^{c} οὐ^{xo} θέλω^{vipa3s} μετανοέω^{vnaa} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.22** ἰδού^{vdaa2s} βάλλω^{vipa1s} αὐτός^{rpafs} εἰς^{p} κλίνη^{nafs} καί^{c} ὁ^{damp} μοιχεύω^{vppaamp} μετά^{p} αὐτός^{rpgfs} εἰς^{p} θλῖψις^{nafs} μέγας^{aafsn} ἐάν^{qo} μή^{xo} μετανοέω^{vsaa3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} αὐτός^{rpgfs}. **v.23** καί^{c} ὁ^{danp} τέκνον^{nanp} αὐτός^{rpgfs} ἀποκτείνω^{vifa1s} ἐν^{p} θάνατος^{ndms} καί^{c} γινώσκω^{vifd3p} πᾶς^{anfpn} ὁ^{dnfp} ἐκκλησία^{nnfp} ὅτι^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx1s} ὁ^{dnms} ἐραυνάω^{vppanms} νεφρός^{namp} καί^{c} καρδία^{nafp} καί^{c} δίδωμι^{vifa1s} σύ$^{rpd-p}$ ἕκαστος^{admsn} κατά^{p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} σύ$^{rpg-p}$. **v.24** σύ$^{rpd-p}$ δέ^{c} λέγω^{vipa1s} ὁ^{ddmp} λοιπός^{admpn} ὁ^{ddmp} ἐν^{p} Θυάτειρα^{ndnp} ὅσος^{rcnmp} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ὁ^{dafs} διδαχή^{nafs} οὗτος^{rdafs} ὅστις^{rrnmp} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3p} ὁ^{danp} βαθύς^{aanpn} ὁ^{dgms} Σατανᾶς^{ngms} ὡς^{bo} λέγω^{vipa3p} οὐ^{xo} βάλλω^{vipa1s} ἐπί^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἄλλος^{aansn} βάρος^{nans}. **v.25** πλήν^{bo} ὅς^{rrans} ἔχω^{vipa2p} κρατέω^{vdaa2p} ἄχρι^{p} ὅς^{bo} ἄν^{xo} ἥκω^{vsaa1s}. **v.26** καί^{c} ὁ^{dnms} νικάω^{vppanms} καί^{c} ὁ^{dnms} τηρέω^{vppanms} ἄχρι^{p} τέλος^{ngns} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ἐγώ$^{rpg-s}$ δίδωμι^{vifa1s} αὐτός^{rpdms} ἐξουσία^{nafs} ἐπί^{p} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp}. **v.27** καί^{c} ποιμαίνω^{vifa3s} αὐτός^{rpamp} ἐν^{p} ῥάβδος^{ndfs} σιδηροῦς^{adfsn} ὡς^{bo} ὁ^{dnnp} σκεῦος^{nnnp} ὁ^{dnnp} κεραμικός^{annpn} συντρίβω^{vifp3s} ὡς^{bo} κἀγώ$^{rpn-s}$ λαμβάνω^{vixa1s} παράἐ ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.28** καί^{c} δίδωμι^{vifa1s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dams} ἀστήρ^{nams} ὁ^{dams} πρωϊνός^{aamsn}. **v.29** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nans} ἀκούω^{vdaa3s} τίς^{rqans} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp}.

Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γράψον, Τάδε **3**
λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀ-
στέρας, Οἶδά σου τὰ ἔργα ὅτι ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῇς καὶ νεκρὸς
εἶ. γίνου γρηγορῶν καὶ στήρισον τὰ λοιπὰ ἃ ἔμελλες ἀπο- 2
βάλλειν οὐ γὰρ εὕρηκά σου τὰ ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ μου. μνημόνευε οὖν πῶς εἴληφας [καὶ ἤκουσας 3
καὶ τήρει] καὶ μετανόησον ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς ἥξω ἐ-
πὶ σέ ὡς κλέπτης καὶ οὐ μὴ γνῷς ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σε.
ἀλλ᾽ ὀλίγα ἔχεις ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ 4
ἱμάτια αὐτῶν καὶ περιπατήσουσιν μετ ἐμοῦ ἐν λευκοῖς ὅτι
ἄξιοί εἰσιν. ὁ νικῶν οὕτος περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευ- 5
κοῖς καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς
ζωῆς καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ πατρός
μου καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὖς ἀκου- 6
σάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ 7
τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ ἅ-
γιος ὁ ἀληθινός ὁ ἔχων τὴν κλεῖν τοῦ Δαυίδ ὁ ἀνοίγων καὶ
οὐδεὶς κλείσει αὐτήν εἴ μή ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεὶς ἀνοίξει.
Οἶδά σου τὰ ἔργα ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεῳ- 8
γμένην, ἣν οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐτήν ὅτι μικρὰν ἔχεις
δύναμιν καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ

---

3. v.1 καίc ὁddms ἄγγελοςndms ὁdgfs ἐνp Σάρδεισndfp ἐκκλησίαngfs γράφωvdaa2s ὅδεrdanp λέγωvipa3s ὁdnms ἔχωvppanms ὁdanp ἑπτάtn πνεῦμαnanp ὁdgms θεόςngms καίc ὁdamp ἑπτάtn ἀστήρnamp οἶδαvixa1s σύrpg-s ὁdanp ἔργονnanp ὅτιc ὄνομαnans ἔχωvipa2s ὅτιc ζάωvipa2s καίc νεκρόςanmsn εἰμίvipx2s. **v.2** γίνομαιvdpn2s γρηγορέωvppanms καίc στηρίζωvdaa2s ὁdanp λοιπόςaanpn ὃςrrnnp μέλλωviia2s ἀποβάλλωvnpa οὐxo γάρc εὑρίσκωvixa1s σύrpg-s ὁdanp ἔργονnanp πληρόωvpxpanp ἐνώπιονbo ὁdgms θεόςngms ἐγώrpg-s. **v.3** μνημονεύωvdpa2s οὖνc πῶςbo λαμβάνωvixa2s καίc ἀκούωviaa2s καίc τηρέωvdpa2s καίc μετανοέωvdaa2s ἐάνqo οὖνc μήxo γρηγορέωvsaa2s ἥκωvifa1s ἐπίp σύrpa-s ὡςbo κλέπτηςnnms καίc οὐxo μήxo γινώσκωvsaa2s ποῖοςrqafs ὥραnafs ἥκωvifa1s ἐπίp σύrpa-s. **v.4** ἀλλάc ὀλίγοςaanpn ἔχωvipa2s ὄνομαnanp ἐνp Σάρδεισndfp ὅςrranp οὐxo μολύνωviaa3p ὁdanp ἱμάτιονnanp αὐτόςrpgnp καίc περιπατέωvifa3p μετάp ἐγώrpg-s ἐνp λευκόςadnpn ὅτιc ἄξιοςanmpn εἰμίvipx3p. **v.5** ὁdnms νικάωvppanms οὗτοςrdnms περιβάλλωvifm3s ἐνp ἱμάτιονndnp λευκόςadnpn καίc οὐxo μήxo ἐξαλείφωvifa1s ὁdans ὄνομαnans αὐτόςrpgms ἐκp ὁdgfs βίβλοςngfs ὁdgfs ζωήngfs καίc ὁμολογέωvifa1s ὁdans ὄνομαnans αὐτόςrpgms ἐνώπιονbo ὁdgms πατήρngms ἐγώrpg-s καίc ἐνώπιονbo ὁdgmp ἄγγελοςngmp αὐτόςrpgms. **v.6** ὁdnms ἔχωvppanms οὖςnans ἀκούωvdaa3s τίςrqans ὁdnns πνεῦμαnnns λέγωvipa3s ὁddfp ἐκκλησίαndfp. **v.7** καίc ὁddms ἄγγελοςndms ὁdgfs ἐνp Φιλαδέλφειαndfs ἐκκλησίαngfs γράφωvdaa2s ὅδεrdanp λέγωvipa3s ὁdnms ἅγιοςanmsn ὁdnms ἀληθινόςanmsn ὁdnms ἔχωvppanms ὁdafs κλεῖςnafs ὁdgms Δαυίδtp ὁdnms ἀνοίγωvppanms καίc οὐδείςanfsn κλείωvifa3s αὐτόςrpafs εἰqo μήxo ὁdnms ἀνοίγωvppanms καίc οὐδείςanfsn ἀνοιξιςvifa3s.

9 ὄνομά μου. ἰδοὺ διδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ
τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ
ψεύδονται ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἥξωσιν καὶ προσκυνή-
σωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου καὶ γνῶσιν ὅτι ἠγάπησά σε.
10 ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου κἀγώ σε τηρήσω
ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ
τῆς οἰκουμένης ὅλης πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς
11 γῆς. ἔρχομαι ταχύ, κράτει ὃ ἔχεις ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν
12 στέφανόν σου. ὁ νικῶν ποιήσω αὐτὸν στῦλον ἐν τῷ ναῷ
τοῦ θεοῦ μου καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι καὶ γράψω ἐπ αὐτὸν
τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ
μου τῆς καινῆς Ἰερουσαλήμ ἡ καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
13 ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομά [μου] τὸ καινόν. ὁ ἔχων
14 οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Καὶ
τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει
ὁ Ἀμήν ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός ἡ ἀρχὴ τῆς κτί-
15 σεως τοῦ θεοῦ, Οἶδά σου τὰ ἔργα ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε
16 ζεστός ὄφελον ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός. οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ
καὶ οὐ ζεστὸς οὔτε ψυχρός μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στό-

---

v.8 οἶδα^{vixa1s} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ἰδού^{vdaa2s} δίδωμι^{vixa1s} ἐνώπιον^{bo} σύ$^{rpg\text{-}s}$ θύρα^{nafs} ἀνοίγω^{vpxpafs} ὃς^{rrafs} οὐδείς^{anfsn} δύναμαι^{vipn3s} κλείω^{vnaa} αὐτός^{rpafs} ὅτι^{c} μικρός^{aafsn} ἔχω^{vipa2s} δύναμις^{nafs} καί^{c} τηρέω^{viaa2s} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dams} λόγος^{nams} καί^{c} οὐ^{xo} ἀρνέομαι^{viad2s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$. **v.9** ἰδού^{vdaa2s} δίδωμι^{vipa1s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} συναγωγή^{ngfs} ὁ^{dgms} Σατανᾶς^{ngms} ὁ^{dgmp} λέγω^{vppagmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} Ἰουδαῖος^{aampn} εἰμί^{vnpx} καί^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3p} ἀλλά^{c} ψεύδομαι^{vipe3p} ἰδού^{vdaa2s} ποιέω^{vifa1s} αὐτός^{rpamp} ἵνα^{c} ἥκω^{vsaa3p} καί^{c} προσκυνέω^{vsaa3p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} σύ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} γινώσκω^{vsaa3p} ὅτι^{c} ἀγαπάω^{viaa1s} σύ$^{rpa\text{-}s}$. **v.10** ὅτι^{c} τηρέω^{viaa2s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgfs} ὑπομονή^{ngfs} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ σύ$^{rpa\text{-}s}$ τηρέω^{vifa1s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} ὁ^{dgms} πειρασμός^{ngms} ὁ^{dgfs} μέλλω^{vppagfs} ἔρχομαι^{vnpn} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} οἰκουμένη^{ngfs} ὅλος^{agfsn} πειράζω^{vnaa} ὁ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.11** ἔρχομαι^{vipn1s} ταχύς^{bo} κρατέω^{vdpa2s} ὅς^{rrans} ἔχω^{vipa2s} ἵνα^{c} μηδείς^{anmsn} λαμβάνω^{vsaa3s} ὁ^{dams} στέφανος^{nams} σύ$^{rpg\text{-}s}$. **v.12** ὁ^{dnms} νικάω^{vppanms} ποιέω^{vifa1s} αὐτός^{rpams} στῦλος^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ναός^{ndms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} ἔξω^{bo} οὐ^{xo} μή^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa3s} ἔτι^{bo} καί^{c} γράφω^{vifa1s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dgfs} καινός^{agfsn} Ἰερουσαλήμ^{tp} ὁ^{dnfs} καταβαίνω^{vipa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{dans} καινός^{aansn}. **v.13** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nans} ἀκούω^{vdaa3s} τίς^{rqans} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp}. **v.14** καί^{c} ὁ^{ddms} ἄγγελος^{ndms} ὁ^{dgfs} ἐν^{p} Λαοδίκεια^{ndfs} ἐκκλησία^{ngfs} γράφω^{vdaa2s} ὅδε^{rdanp} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} ἀμήνth ὁ^{dnms} μάρτυς^{nnms} ὁ^{dnms} πιστός^{anmsn} καί^{c} ἀληθινός^{anmsn} ὁ^{dnfs} ἀρχή^{nnfs} ὁ^{dgfs} κτίσις^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.15** οἶδα^{vixa1s} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} ὅτι^{c} οὔτε^{c} ψυχρός^{anmsn} εἰμί^{vipx2s} οὔτε^{c} ζεστός^{anmsn} ὄφελον^{i} ψυχρός^{anmsn} εἰμί^{vspx2s} ἦ^{xo} ζεστός^{anmsn}.

ματός μου. ὅτι λέγεις Πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ 17
οὐδενὸς χρείαν ἔχω καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος
καὶ ὁ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός. συμ- 18
βουλεύω σοι ἀγοράσαι χρυσίον παρ ἐμοῦ πεπυρωμένον ἐκ
πυρὸς ἵνα πλουτήσῃς καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλῃ καὶ
μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου καὶ κολλύ-
ριον ἵνα ἐγχρίσῃ τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέπῃς. ἐγὼ 19
ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω, ζήλωσον οὖν καὶ με-
τανόησον. ἰδοὺ ἕστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω, ἐάν τις 20
ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν καὶ εἰσελεύ-
σομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δειπνήσω μετ αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ
ἐμοῦ. ὁ νικῶν δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ 21
μου ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν
τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει 22
ταῖς ἐκκλησίαις.

Μετὰ ταῦτα εἶδον καὶ ἰδοὺ θύρα ἀνεῳγμένη ἐν τῷ οὐρα- **4**
νῷ καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἣν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης
μετ ἐμοῦ λέγουσα, Ἀνάβα ὧδε καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι
μετὰ ταῦτα. καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι καὶ ἰδοὺ 2

---

v.16 οὕτω^{bo} ὅτι^{c} χλιαρός^{anmsn} εἰμί^{vipx2s} καί^{c} ὅς^{xo} ζεστός^{anmsn} οὔτε^{c} ψυχρός^{anmsn} μέλλω^{vipa1s} σύ$^{rpa-s}$ ἐμέω^{vnaa} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.17** ὅτι^{c} λέγω^{vipa2s} πλούσιος^{anmsn} εἰμί^{vipx1s} καί^{c} πλουτέω^{vixa1s} καί^{c} οὐδείς^{agnsn} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa1s} καί^{c} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2s} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-s}$ εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} ταλαίπωρος^{anmsn} καί^{c} ὁ^{dnms} ἐλεεινός^{anmsn} καί^{c} πτωχός^{anmsn} καί^{c} τυφλός^{anmsn} καί^{c} γυμνός^{anmsn}. **v.18** συμβουλεύω^{vipa1s} σύ$^{rpd-s}$ ἀγοράζω^{vnaa} χρυσίον^{nans} παρά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ πυρόω^{vpxpans} ἐκ^{p} πῦρ^{ngns} ἵνα^{c} πλουτέω^{vsaa2s} καί^{c} ἱμάτιον^{nanp} λευκός^{aanpn} ἵνα^{c} περιβάλλω^{vsam2s} καί^{c} μή^{xo} φανερόω^{vsap3s} ὁ^{dnfs} αἰσχύνη^{nnfs} ὁ^{dgfs} γυμνότης^{ngfs} σύ$^{rpg-s}$ καί^{c} κολλούριον^{nans} ἵνα^{c} ἐγχρίω^{vsaa3s} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} σύ$^{rpg-s}$ ἵνα^{c} βλέπω^{vspa2s}. **v.19** ἐγώ$^{rpn-s}$ ὅσος^{rcamp} ἐάν^{qo} φιλέω^{vspa1s} ἐλέγχω^{vipa1s} καί^{c} παιδεύω^{vipa1s} ζηλόω^{vdaa2s} οὖν^{c} καί^{c} μετανοέω^{vdaa2s}. **v.20** ἰδού^{vdaa2s} ἵστημι^{vixa1s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} καί^{c} κρούω^{vipa1s} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἀκούω^{vsaa3s} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} ἀνοίγω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} καί^{c} εἰσέρχομαι^{vifd1s} πρός^{p} αὐτός^{rpams} καί^{c} δειπνέω^{vifa1s} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} καί^{c} αὐτός^{rpnms} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.21** ὁ^{dnms} νικάω^{vppanms} δίδωμι^{vifa1s} αὐτός^{rpdms} καθίζω^{vnaa} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} θρόνος^{ndms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὡς^{bo} κἀγώ$^{rpn-s}$ νικάω^{viaa1s} καί^{c} καθίζω^{viaa1s} μετά^{p} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγώ$^{rpg-s}$ ἐν^{p} ὁ^{ddms} θρόνος^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.22** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nans} ἀκούω^{vdaa3s} τίς^{rqans} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp}. **4. v.1** μετά^{p} οὗτος^{rdanp} ὁράω^{viaa1s} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} θύρα^{nnfs} ἀνοίγω^{vpxpnfs} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} καί^{c} ὁ^{dnfs} φωνή^{nnfs} ὁ^{dnfs} πρῶτος^{anfsn} ὅς^{rrafs} ἀκούω^{viaa1s} ὡς^{bo} σάλπιγξ^{ngfs} λαλέω^{vppagfs} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ λέγω^{vppanfs} ἀναβαίνω^{vdaa2s} ὧδε^{bo} καί^{c} δείκνυμι^{vifa1s} σύ$^{rpd-s}$ ὅς^{rranp} δεῖ^{vipq3s} γίνομαι^{vnad} μετά^{p} οὗτος^{rdanp}.

θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τὸν θρόνον καθήμενος.
3 ὅμοιος ὁράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίῳ καὶ ἶρις κυκλόθεν
4 τοῦ θρόνου ὁμοίως ὁράσει σμαραγδίνῳ. καὶ κυκλόθεν τοῦ
θρόνου θρόνοι εἴκοσι τέσσαρες καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους τοὺς
εἴκοσι τέσσαρες, πρεσβυτέρους καθημένους περιβεβλημέ-
νους ἐν ἱματίοις λευκοῖς καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφά-
5 νους χρυσοῦς. καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ
καὶ φωναὶ καὶ βρονταί καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμε-
ναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ αἵ εἰσιν ἑπτὰ πνεύματα τοῦ
6 θεοῦ. καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη ὁμοία
κρυστάλλῳ Καὶ ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου
τέσσαρα ζῷα γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν.
7 καὶ τὸ ζῷον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι καὶ τὸ δεύτερον ζῷον
ὅμοιον μόσχῳ καὶ τὸ τρίτον ζῷον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἄν-
8 θρωπος καὶ τὸ τέταρτον [ζῷον] ὅμοιον ἀετῷ πετομένῳ. καὶ
[τὰ] τέσσαρα ζῷα ἓν καθ ἓν ἔχον ἀνὰ πτέρυγας ἓξ κυκλόθεν
καὶ ἔσωθεν γέμουσιν ὀφθαλμῶν καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχου-
σιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς λέγοντες Ἅγιος ἅγιος ἅγιος κύριος
ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος.
9 καὶ ὅταν δῶσιν τὰ ζῷα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ

---

v.2 καί^{c} εὐθέως^{bo} γίνομαι^{viad1s} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} θρόνος^{nnms} κεῖμαι^{viin3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dams} θρόνος^{nams} κάθημαι^{vppnnms}. **v.3** ὅμοιος^{anmsn} ὅρασις^{ndfs} λίθος^{ndms} ἰάσπις^{ndfs} καί^{c} σάρδιον^{ndns} καί^{c} ἶρις^{nnfs} κυκλόθεν^{bo} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} ὁμοίως^{bo} ὅρασις^{ndfs} σμαράγδινος^{admsn}. **v.4** καί^{c} κυκλόθεν^{bo} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} θρόνος^{nnmp} εἴκοσι^{nnmp} τέσσαρες^{nnmp} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{damp} θρόνος^{namp} ὁ^{damp} εἴκοσι^{nnmp} τέσσαρες^{nnmp} πρεσβύτερος^{aampn} κάθημαι^{vppnamp} περιβάλλω^{vpxpamp} ἐν^{p} ἱμάτιον^{ndnp} λευκός^{adnpn} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafp} κεφαλή^{nafp} αὐτός^{rpgmp} στέφανος^{namp} χρυσοῦς^{aampn}. **v.5** καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} ἐκπορεύομαι^{vipn3p} ἀστραπή^{nnfp} καί^{c} φωνή^{nnfp} καί^{c} βροντή^{nnfp} καί^{c} ἑπτά^{tn} λαμπάς^{nnfp} πῦρ^{ngns} καίω^{vpppnfp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rrnfp} εἰμί^{vipx3p} ἑπτά^{tn} πνεῦμα^{nnnp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.6** καί^{c} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} ὡς^{bo} θάλασσα^{nnfs} ὑάλινος^{anfsn} ὅμοιος^{anfsn} κρύσταλλος^{ndms} καί^{c} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} καί^{c} κύκλῳ^{ndms} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} τέσσαρες^{nnnp} ζῷον^{nnnp} γέμω^{vppannp} ὀφθαλμός^{ngmp} ἔμπροσθεν^{bo} καί^{c} ὄπισθεν^{bo}. **v.7** καί^{c} ὁ^{dnns} ζῷον^{nnns} ὁ^{dnns} πρῶτος^{annsn} ὅμοιος^{annsn} λέων^{ndms} καί^{c} ὁ^{dnns} δεύτερος^{annsn} ζῷον^{nnns} ὅμοιος^{annsn} μόσχος^{ndms} καί^{c} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} ζῷον^{nnns} ἔχω^{vppanns} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ὡς^{bo} ἄνθρωπος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnns} τέταρτος^{annsn} ζῷον^{nnns} ὅμοιος^{annsn} ἀετός^{ndms} πέτομαι^{vppndms}. **v.8** καί^{c} ὁ^{dnnp} τέσσαρες^{nnnp} ζῷον^{nnnp} εἷς^{nnns} κατά^{p} εἷς^{nans} ἔχω^{vppanns} ἀνά^{p} πτέρυξ^{nafp} ἕξ^{p} κυκλόθεν^{bo} καί^{c} ἔσωθεν^{bo} γέμω^{vipa3p} ὀφθαλμός^{ngmp} καί^{c} ἀνάπαυσις^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ἡμέρα^{ngfs} καί^{c} νύξ^{ngfs} λέγω^{vppanmp} ἅγιος^{anmsn} ἅγιος^{anmsn} ἅγιος^{anmsn} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} παντοκράτωρ^{nnms} ὁ^{dnms} εἰμί^{viix3s} καί^{c} ὁ^{dnms} εἰμί^{vppxnms} καί^{c} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vppnnms}.

καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. πεσοῦνται οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώ- 10
πιον τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ προσκυνήσουσιν
τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων καὶ βαλοῦσιν τοὺς στε-
φάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου λέγοντες. Ἄξιος εἶ ὁ 11
κύριος καὶ ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἅγιος λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν
τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν ὅτι σὺ ἔκτισας [τὰ] πάντα καὶ διὰ τὸ
θέλημά σου εἰσιν καὶ ἐκτίσθησαν.

Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου **5**
βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν καὶ ἔξωθεν κατεσφραγισμένον
σφραγῖσιν ἑπτά. καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα 2
ἐν φωνῇ μεγάλῃ Τίς ἄξιος ἐστιν ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι
τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ. καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ 3
[ἀνῶ] οὔτε ἐπὶ τῆς γῆς οὔτε ὑποκάτω τῆς γῆς ἀνοῖξαι τὸ βι-
βλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολὺ ὅτι οὐδεὶς 4
ἄξιος εὑρέθη ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ 5
εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι Μὴ κλαῖε ἰδοὺ ἐνίκησεν
ὁ λέων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἡ ῥίζα Δαυίδ ἀνοῖξαι τὸ βι-
βλίον καὶ τὰς ἑπτὰ σφραγῖδας αὐτοῦ. Καὶ εἶδον ἐν μέσῳ 6
τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζῴων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρε-
σβυτέρων ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον ἔχον κέρατα ἑπτὰ

---

v.9 καί^{c} ὅταν^{c} δίδωμι^{vsaa3p} ὁ^{dnnp} ζῷον^{nnnp} δόξα^{nafs} καί^{c} τιμή^{nafs} καί^{c} εὐχαριστία^{nafs} ὁ^{ddms} κάθημαι^{vppndms} ἐπί^{p} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} ὁ^{ddms} ζάω^{vppadms} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp}. **v.10** πίπτω^{vifn3p} ὁ^{dnmp} εἴκοσι^{nnmp} τέσσαρες^{nnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} κάθημαι^{vppngms} ἐπί^{p} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} καί^{c} προσκυνέω^{vifa3p} ὁ^{ddms} ζάω^{vppadms} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} καί^{c} βάλλω^{vifa3p} ὁ^{damp} στέφανος^{namp} αὐτός^{rpgmp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} λέγω^{vppanmp}. **v.11** ἄξιος^{anmsn} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} ἅγιος^{anmsn} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} τιμή^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ὅτι^{c} σύ$^{rpn-s}$ κτίζω^{viaa2s} ὁ^{danp} πᾶς^{aanpn} καί^{c} διά^{p} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} σύ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vipx3p} καί^{c} κτίζω^{viap3p}. **5. v.1** καί^{c} ὁράω^{viaa1s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} δεξιός^{aafsn} ὁ^{dgms} κάθημαι^{vppngms} ἐπί^{p} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} βιβλίον^{nans} γράφω^{vpxpans} ἔσωθεν^{bo} καί^{c} ἔξωθεν^{bo} κατασφραγίζω^{vpxpans} σφραγίς^{ndfp} ἑπτά^{tn}. **v.2** καί^{c} ὁράω^{viaa1s} ἄγγελος^{nams} ἰσχυρός^{aamsn} κηρύσσω^{vppaams} ἐν^{p} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} τίς^{rqnms} ἄξιος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ἀνοίγω^{vnaa} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} καί^{c} λύω^{vnaa} ὁ^{dafp} σφραγίς^{nafp} αὐτός^{rpgns}. **v.3** καί^{c} οὐδείς^{anfsn} δύναμαι^{viin3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ἄνω^{bo} οὔτε^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} οὔτε^{c} ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἀνοίγω^{vnaa} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} οὔτε^{c} βλέπω^{vnpa} αὐτός^{rpans}. **v.4** καί^{c} ἐγώ$^{rpn-s}$ κλαίω^{viia1s} πολύς^{aansn} ὅτι^{c} οὐδείς^{anfsn} ἄξιος^{anmsn} εὑρίσκω^{viap3s} ἀνοίγω^{vnaa} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} οὔτε^{c} βλέπω^{vnpa} αὐτός^{rpans}. **v.5** καί^{c} εἷς^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} λέγω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ μή^{xo} κλαίω^{vdpa2s} ἰδού^{vdaa2s} νικάω^{viaa3s} ὁ^{dnms} λέων^{nnms} ὁ^{dnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} φυλή^{ngfs} Ἰούδας^{ngms} ὁ^{dnfs} ῥίζα^{nnfs} Δαυίδ^{tp} ἀνοίγω^{vnaa} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} καί^{c} ὁ^{dafp} ἑπτά^{tn} σφραγίς^{nafp} αὐτός^{rpgns}.

καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτά α εἰσιν τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ
7 ἀποστελλόμενα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἦλθεν καὶ εἴλη-
8 φεν ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. καὶ ὅτε
ἔλαβεν τὸ βιβλίον τὰ τέσσαρα ζῷα καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες
πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου ἔχοντες ἕκαστος
κιθάραν καὶ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας θυμιαμάτων αἵ εἰσιν
9 [αἱ] προσευχαὶ τῶν ἁγίων. καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινὴν λέ-
γοντες Ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον καὶ ἀνοῖξαι τὰς σφραγῖδας
αὐτοῦ ὅτι ἐσφάγης καὶ ἠγόρασας τῷ θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί
σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους.
10 καὶ ἐποίησας αὐτοὺς τῷ θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς καὶ
11 βασιλεύσουσιν ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ὡς φω-
νὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζῴων καὶ
τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες μυριά-
12 δων καὶ χιλιάδες χιλιάδων. λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ Ἄξιόν
ἐστιν τὸ ἀρνίον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύναμιν καὶ [τόν]
πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχὺν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐ-
13 λογίαν. καὶ πᾶν κτίσμα ὃ [ἐστιν] ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ
τῆς γῆς καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐστίν
καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντας ἤκουσα λέγοντας Τῷ καθημένῳ ἐπὶ
τοῦ θρόνοῦ καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα

---

v.6 καί^{c} ὁράω^{viaa1s} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgnp} τέσσαρες^{ngnp} ζῷον^{ngnp} καί^{c} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} ἀρνίον^{nnns} ἵστημι^{vpxanns} ὡς^{bo} σφάζω^{vpxpnns} ἔχω^{vppanns} κέρας^{nanp} ἑπτά^{tn} καί^{c} ὀφθαλμός^{namp} ἑπτά^{tn} ὅς^{rrnnp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnnp} ἑπτά^{tn} πνεῦμα^{nnnp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀποστέλλω^{vpppnnp} εἰς^{p} πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **v.7** καί^{c} ἔρχομαι^{viaa3s} καί^{c} λαμβάνω^{vixa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} δεξιός^{agfsn} ὁ^{dgms} κάθημαι^{vppngms} ἐπί^{p} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms}. **v.8** καί^{c} ὅτε^{bo} λαμβάνω^{viaa3s} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} ὁ^{dnnp} τέσσαρες^{nnnp} ζῷον^{nnnp} καί^{c} ὁ^{dnmp} εἴκοσι^{nnmp} τέσσαρες^{nnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} πίπτω^{viaa3p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgns} ἀρνίον^{ngns} ἔχω^{vppanmp} ἕκαστος^{anmsn} κιθάρα^{nafs} καί^{c} φιάλη^{nafp} χρυσοῦς^{aafpn} γέμω^{vppaafp} θυμίαμα^{ngnp} ὅς^{rrnfp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnfp} προσευχή^{nnfp} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn}. **v.9** καί^{c} ᾄδω^{vipa3p} ᾠδή^{nafs} καινός^{aafsn} λέγω^{vppanmp} ἄξιος^{anmsn} εἰμί^{vipx2s} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} καί^{c} ἀνοίγω^{vnaa} ὁ^{dafp} σφραγίς^{nafp} αὐτός^{rpgns} ὅτι^{c} σφάζω^{viap2s} καί^{c} ἀγοράζω^{viaa2s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ$^{rpa-p}$ ἐν^{p} ὁ^{ddns} αἷμα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ ἐκ^{p} πᾶς^{agfsn} φυλή^{ngfs} καί^{c} γλῶσσα^{ngfs} καί^{c} λαός^{ngms} καί^{c} ἔθνος^{ngns}. **v.10** καί^{c} ποιέω^{viaa2s} αὐτός^{rpamp} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$ βασιλεύς^{namp} καί^{c} ἱερεύς^{namp} καί^{c} βασιλεύω^{vifa3p} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.11** καί^{c} ὁράω^{viaa1s} καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} ὡς^{bo} φωνή^{nafs} ἄγγελος^{ngmp} πολύς^{agmpn} κύκλῳ^{ndms} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgnp} ζῷον^{ngnp} καί^{c} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} καί^{c} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} ἀριθμός^{nnms} αὐτός^{rpgmp} μυριάς^{nnmp} μυριάς^{ngmp} καί^{c} χιλιάς^{nnfp} χιλιάς^{nnfp}. **v.12** λέγω^{vppanmp} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} ἄξιος^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnns} ἀρνίον^{nnns} ὁ^{dnns} σφάζω^{vpxpnns} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} καί^{c} ὁ^{dams} πλοῦτος^{nams} καί^{c} σοφία^{nafs} καί^{c} ἰσχύς^{nafs} καί^{c} τιμή^{nafs} καί^{c} δόξα^{nafs} καί^{c} εὐλογία^{nafs}.

καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν. καὶ τὰ 14
τέσσαρα ζῷα λέγοντα τό Ἀμήν καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεσον
καὶ προσεκύνησαν.

Καὶ εἶδον ὅτι ἤνοιξεν τὸ ἀρνίον μίαν ἐκ τῶν ἑπτὰ σφρα- **6**
γίδων καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζῴων λέγοντος ὡς
φωνὴ βροντῆς Ἔρχου Καὶ ἴδε. καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός καὶ 2
ὁ καθήμενος ἐπ αὐτὸν ἔχων τόξον καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφα-
νος καὶ ἐξῆλθεν νικῶν καὶ ἵνα νικήσῃ. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν 3
δευτέραν σφραγῖδα ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζῴου λέγοντος
Ἔρχου. καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρός καὶ τῷ καθη- 4
μένῳ ἐπ αὐτὸν ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἐκ τῆς γῆς
ἵνα ἀλλήλους σφάξωσιν καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη.
Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν τρίτην ἤκουσα τοῦ τρί- 5
του ζῴου λέγοντος Ἔρχου καὶ ἴδε καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας
καὶ ὁ καθήμενος ἐπ αὐτὸν ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ.
καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζῴων λέγουσαν 6
Χοῖνιξ σίτου δηναρίου καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δηναρίου
καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. Καὶ ὅτε ἤνοι- 7
ξεν τὴν σφραγῖδα τὴν τετάρτην ἤκουσα τοῦ τετάρτου ζῴου

---

v.13 καί^{c} πᾶς^{aansn} κτίσμα^{nans} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^{c} ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{danp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} πᾶς^{aampn} ἀκούω^{viaa1s} λέγω^{vppaamp} ὁ^{ddms} κάθημαι^{vppndms} ἐπί^{p} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} καί^{c} ὁ^{ddns} ἀρνίον^{ndns} ὁ^{dnfs} εὐλογία^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} τιμή^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnns} κράτος^{nnns} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.14** καί^{c} ὁ^{dnnp} τέσσαρες^{nnnp} ζῷον^{nnnp} λέγω^{vppannp} ὁ^{dans} ἀμήνth καί^{c} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} πίπτω^{viaa3p} καί^{c} προσκυνέω^{viaa3p}. **6. v.1** καί^{c} ὁράω^{viaa1s} ὅτι^{c} ἀνοίγω^{viaa3s} ὁ^{dnns} ἀρνίον^{nnns} εἷς^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfp} ἑπτά^{tn} σφραγίς^{ngfp} καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} εἷς^{ngns} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} τέσσαρες^{ngnp} ζῷον^{ngnp} λέγω^{vppagns} ὡς^{bo} φωνή^{nnfs} βροντή^{ngfs} ἔρχομαι^{vipn2s} καί^{c} ὁράω^{vdaa2s}. **v.2** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἵππος^{nnms} λευκός^{anmsn} καί^{c} ὁ^{dnms} κάθημαι^{vppnnms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ἔχω^{vppanms} τόξον^{nans} καί^{c} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdms} στέφανος^{nnms} καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} νικάω^{vppanms} καί^{c} ἵνα^{c} νικάω^{vsaa3s}. **v.3** καί^{c} ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{viaa3s} ὁ^{dafs} δεύτερος^{aafsn} σφραγίς^{nafs} ἀκούω^{viaa1s} ὁ^{dgns} δεύτερος^{agnsn} ζῷον^{ngns} λέγω^{vppagns} ἔρχομαι^{vipn2s}. **v.4** καί^{c} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἄλλος^{anmsn} ἵππος^{nnms} πῦρ^{ánmsn} καί^{c} ὁ^{ddms} κάθημαι^{vppndms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdms} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dafs} εἰρήνη^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἵνα^{c} ἀλλήλων^{reamp} σφάζω^{vsaa3p} καί^{c} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdms} μάχαιρα^{nnfs} μέγας^{anfsn}. **v.5** καί^{c} ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{viaa3s} ὁ^{dafs} σφραγίς^{nafs} ὁ^{dafs} τρίτος^{aafsn} ἀκούω^{viaa1s} ὁ^{dgns} τρίτος^{agnsn} ζῷον^{ngns} λέγω^{vppagns} ἔρχομαι^{vipn2s} καί^{c} ὁράω^{vdaa2s} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἵππος^{nnms} μέλας^{anmsn} καί^{c} ὁ^{dnms} κάθημαι^{vppnnms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ἔχω^{vppanms} ζυγός^{nams} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} χείρ^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.6** καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} φωνή^{nafs} ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgnp} τέσσαρες^{ngnp} ζῷον^{ngnp} λέγω^{vppaafs} χοῖνιξ^{nnms} σῖτος^{ngms} δηνάριον^{ngns} καί^{c} τρεῖς^{nnmp} χοῖνιξ^{nnmp} κριθή^{ngfs} δηνάριον^{ngns} καί^{c} ὁ^{dans} ἔλαιον^{nans} καί^{c} ὁ^{dams} οἶνος^{nams} μή^{xo} ἀδικέω^{vsaa2s}.

8 λέγοντος Ἔρχου Καὶ ἴδε. καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρός καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω αὐτοῦ ὄνομα αὐτῷ ὁ Θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἠκολούθει αὐτῷ καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς ἀποκτεῖναι ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ
9 καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς. Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγῖδα εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν
10 τοῦ ἀρνίου ἣν εἶχον. καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες Ἕως πότε ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀληθινός οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἐκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς
11 γῆς. καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἑκάστῳ στολὴ λευκή καὶ ἐρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι χρόνον ἕως [οὗ] πληρώσωσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν [καὶ] οἱ μέλ-
12 λοντες ἀποκτένεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἕκτην καὶ σεισμὸς μέγας ἐγένετο καὶ ὁ ἥλιος μέλας ἐγένετο ὡς σάκκος τρίχινος καὶ ἡ σελήνη [ὅλη]
13 ἐγένετο ὡς αἷμα. καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσον εἰς τὴν γῆν ὡς συκῆ βαλοῦσα τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέ-
14 μου μεγάλου σειομένη. καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἑλισσόμενον καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων

---

v.7 καί[c] ὅτε[bo] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dafs] σφραγίς[nafs] ὁ[dafs] τέταρτος[aafsn] ἀκούω[viaa1s] ὁ[dgns] τέταρτος[agnsn] ζῷον[ngns] λέγω[vppagns] ἔρχομαι[vipn2s] καί[c] ὁράω[vdaa2s]. **v.8** καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἵππος[nnms] χλωρός[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] κάθημαι[vppnnms] ἐπάνω[bo] αὐτός[rpgms] ὄνομα[nnns] αὐτός[rpdms] ὁ[dnms] θάνατος[nnms] καί[c] ὁ[dnms] ᾅδης[nnms] ἀκολουθέω[viia3s] αὐτός[rpdms] καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdms] ἐξουσία[nnfs] ἐπί[p] ὁ[dans] τέταρτος[aansn] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἀποκτείνω[vnaa] ἐν[p] ῥομφαία[ndfs] καί[c] ἐν[p] λιμός[ndms] καί[c] ἐν[p] θάνατος[ndms] καί[c] ὑπό[p] ὁ[dgnp] θηρίον[ngnp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.9** καί[c] ὅτε[bo] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dafs] πέμπτος[aafsn] σφραγίς[nafs] ὁράω[viaa1s] ὑποκάτω[bo] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns] ὁ[dafp] ψυχή[nafp] ὁ[dgmp] σφάζω[vpxpgmp] διά[p] ὁ[dams] λόγος[nams] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] διά[p] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] ὅς[rrafs] ἔχω[viia3p]. **v.10** καί[c] κράζω[viaa3p] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] λέγω[vppanmp] ἕως[c] πότε[xo] ὁ[dnms] δεσπότης[nnms] ὁ[dnms] ἅγιος[anmsn] καί[c] ἀληθινός[anmsn] οὐ[xo] κρίνω[vipa2s] καί[c] ἐκδικέω[vipa2s] ὁ[dans] αἷμα[nans] ἐγώ[rpg-p] ἐκ[p] ὁ[dgmp] κατοικέω[vppagmp] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **v.11** καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdmp] ἕκαστος[admsn] στολή[nnfs] λευκός[anfsn] καί[c] λέγω[viap3s] αὐτός[rpdmp] ἵνα[c] ἀναπαύω[vsam3p] ἔτι[bo] χρόνος[nams] ἕως[c] οὐ[bo] πληρόω[vsaa3p] καί[c] ὁ[dnmp] σύνδουλος[nnmp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dnmp] ἀδελφός[nnmp] αὐτός[rpgmp] καί[c] ὁ[dnmp] μέλλω[vppanmp] ἀποκτείνω[vnpp] ὡς[bo] καί[c] αὐτός[rpnmp]. **v.12** καί[c] ὁράω[viaa1s] ὅτε[bo] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dafs] σφραγίς[nafs] ὁ[dafs] ἕκτος[aafsn] καί[c] σεισμός[nnms] μέγας[anmsn] γίνομαι[viad3s] καί[c] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] μέλας[anmsn] γίνομαι[viad3s] ὡς[bo] σάκκος[nnms] τρίχινος[anmsn] καί[c] ὁ[dnfs] σελήνη[nnfs] ὅλος[anfsn] γίνομαι[viad3s] ὡς[bo] αἷμα[nans]. **v.13** καί[c] ὁ[dnmp] ἀστήρ[nnmp] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] πίπτω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ὡς[bo] συκῆ[nnfs] βάλλω[vpaanfs] ὁ[damp] ὄλυνθος[namp] αὐτός[rpgfs] ὑπό[p] ἄνεμος[ngms] μέγας[agmsn] σείω[vpppnfs].

αὐτῶν ἐκινήθησαν. καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγι- 15
στᾶνες καὶ οἱ χιλίαρχοι καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ
πᾶς δοῦλος καὶ [πᾶσ] ἐλεύθερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ
σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων. καὶ λέγουσιν τοῖς 16
ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραις Πέσετε ἐφ ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς
ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς
ὀργῆς τοῦ ἀρνίου. ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς 17
αὐτοῦ, καὶ τίς δύναται σταθῆναι.

Καὶ Μετὰ τοῦτο εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶτας ἐπὶ **7**
τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀ-
νέμους τῆς γῆς ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ
τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ τί δένδρον. καὶ εἶδον ἄλλον ἄγ- 2
γελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου ἔχοντα σφραγῖδα
θεοῦ ζῶντος καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέ-
λοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν.
λέγων Μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ 3
δένδρα ἄχρις οὗ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ ἡ-
μῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν 4
τῶν ἐσφραγισμένων ἑκατὸν καὶ τεσσαράκοντα τέσσαρες χι-
λιάδες ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραήλ, ἐκ 5

---

v.14 καί[c] ὁ[dnms] οὐρανός[nnms] ἀποχωρίζω[viap3s] ὡς[bo] βιβλίον[nans] ἑλίσσω[vpppans] καί[c] πᾶς[annsn] ὄρος[nnns] καί[c] νῆσος[nnfs] ἐκ[p] ὁ[dgmp] τόπος[ngmp] αὐτός[rpgmp] κινέω[viap3p]. **v.15** καί[c] ὁ[dnmp] βασιλεύς[nnmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] ὁ[dnmp] μεγιστάν[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] χιλίαρξος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πλούσιος[anmpn] καί[c] ὁ[dnmp] ἰσχυρός[anmpn] καί[c] πᾶς[anmsn] δοῦλος[nnms] καί[c] πᾶς[anmsn] ἐλεύθερος[anmsn] κρύπτω[viaa3p] ἑαυτοῦ[rxamp] εἰς[p] ὁ[danp] σπήλαιον[nanp] καί[c] εἰς[p] ὁ[nafp] πέτρα[nafp] ὁ[dgnp] ὄρος[ngnp]. **v.16** καί[c] λέγω[vipa3p] ὁ[ddnp] ὄρος[ndnp] καί[c] ὁ[ddfp] πέτρα[ndfp] πίπτω[vdaa2p] ἐπί[p] ἐγώ[rpa-p] καί[c] κρύπτω[vdaa2p] ἐγώ[rpa-p] ἀπό[p] πρόσωπον[ngns] ὁ[dgms] κάθημαι[vppngms] ἐπί[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] καί[c] ἀπό[p] ὁ[dgfs] ὀργή[ngfs] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns]. **v.17** ὅτι[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnfs] ἡμέρα[nnfs] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn] ὁ[dgfs] ὀργή[ngfs] αὐτός[rpgms] καί[c] τίς[rqnms] δύναμαι[vipn3s] ἵστημι[vnap].
7. v.1 καί[c] μετά[p] οὗτος[rdans] ὁράω[viaa1s] τέσσαρες[namp] ἄγγελος[namp] ἵστημι[vpxaamp] ἐπί[p] ὁ[dafp] τέσσαρες[nafp] γωνία[nafp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] κρατέω[vppaamp] ὁ[damp] τέσσαρες[namp] ἄνεμος[namp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἵνα[c] μή[xo] πνέω[vspa3s] ἄνεμος[nnms] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] μήτε[c] ἐπί[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] μήτε[c] ἐπί[p] τίς[rians] δένδρον[nans]. **v.2** καί[c] ὁράω[viaa1s] ἄλλος[aamsn] ἄγγελος[nams] ἀναβαίνω[vppaams] ἀπό[p] ἀνατολή[ngfs] ἥλιος[ngms] ἔχω[vppaams] σφραγίς[nafs] θεός[ngms] ζάω[vppagms] καί[c] κράζω[viaa3s] φωνή[ndfs] μέγας[adfsn] ὁ[ddmp] τέσσαρες[ndmp] ἄγγελος[ndmp] ὅς[rrdmp] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdmp] ἀδικέω[vnaa] ὁ[dafs] γῆ[nafs] καί[c] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs]. **v.3** λέγω[vppanms] μή[xo] ἀδικέω[vsaa2p] ὁ[dafs] γῆ[nafs] μήτε[c] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] μήτε[c] ὁ[danp] δένδρον[nanp] ἄχρι[p] οὗ[bo] σφραγίζω[vsaa1p] ὁ[damp] δοῦλος[namp] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἐγώ[rpg-p] ἐπί[p] ὁ[dgnp] μέτωπον[ngnp] αὐτός[rpgmp]. **v.4** καί[c] ἀκούω[viaa1s] ὁ[dams] ἀριθμός[nams] ὁ[dgmp] σφραγίζω[vpxpgmp] ἑκατόν[tn] καί[c] τεσσεράκοντα[tn] τέσσαρες[nnfp] χιλιάς[nnfp] σφραγίζω[vpxpnmp] ἐκ[p] πᾶς[agfsn] φυλή[ngfs] υἱός[ngmp] Ἰσραήλ[tp].

φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες [ἐσφραγισμένοι] ἐκ φυλῆς
Ῥουβὶμ δώδεκα χιλιάδες ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες.
6 ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες ἐκ φυλῆς Νεφθαλείμ δώ-
7 δεκα χιλιάδες ἐκ φυλῆς Μανασσῆ δώδεκα χιλιάδες. ἐκ
φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα χι-
8 λιάδες ἐκ φυλῆς Ἰσαχὰρ δώδεκα χιλιάδες. ἐκ φυλῆς Ζα-
βουλὼν δώδεκα χιλιάδες ἐκ φυλῆς Ἰωσὴφ δώδεκα χιλιάδες
9 ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. Μετὰ
ταῦτα εἶδον καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολύς ὃν ἀριθμῆσαι οὐδεὶς ἐ-
δύνατο ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν
ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου πε-
ριβεβλημένους στολὰς λευκάς καὶ φοίνικας ἐν ταῖς χερσὶν
10 αὐτῶν. καὶ κράζουσιν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες Ἡ σωτηρία
11 τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ καὶ τῷ ἀρνίῳ. καὶ
πάντες οἱ ἄγγελοι εἱστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζῴων καὶ ἔπεσον ἐνώπιον
τοῦ θρόνου [αὐτοῦ] ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύ-
12 νησαν τῷ θεῷ. λέγοντες Ἀμήν ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα καὶ
ἡ σοφία καὶ ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ
13 ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. Καὶ
ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι Οὗτοι οἱ πε-

---

v.5 ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Ἰούδας^{ngms} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxpnmp} ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Ῥουβήν^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Γάδ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp}. **v.6** ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Ἀσήρ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Νεφθαλίμ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Μανασσῆ^{ngms} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp}. **v.7** ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Συμεών^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Λευί^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Ἰσσαχάρ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp}. **v.8** ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Ζαβουλών^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Ἰωσήφ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} ἐκ^{p} φυλή^{ngfs} Βενιαμίν^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxpnmp}. **v.9** μετά^{p} οὗτος^{rdanp} ὁράω^{viaa1s} καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ὄχλος^{nnms} πολύς^{anmsn} ὅς^{rrams} ἀριθμέω^{vnaa} οὐδείς^{anfsn} δύναμαι^{viin3s} ἐκ^{p} πᾶς^{agnsn} ἔθνος^{ngns} καί^{c} φυλή^{ngfp} καί^{c} λαός^{ngmp} καί^{c} γλῶσσα^{ngfp} ἵστημι^{vpxaamp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} καί^{c} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgns} ἀρνίον^{ngns} περιβάλλω^{vpxpamp} στολή^{nafp} λευκός^{aafpn} καί^{c} φοῖνιξ^{namp} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} χείρ^{ndfp} αὐτός^{rpgmp}. **v.10** καί^{c} κράζω^{vipa3p} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{vppanmp} ὁ^{dnfs} σωτηρία^{nnfs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{ddms} κάθημαι^{vppndms} ἐπί^{p} ὁ^{ddms} θρόνος^{ndms} καί^{c} ὁ^{ddns} ἀρνίον^{ndns}. **v.11** καί^{c} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} ἵστημι^{viya3p} κύκλῳ^{ndms} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgmp} πρεσβύτερος^{agmpn} καί^{c} ὁ^{dgnp} τέσσαρες^{ngnp} ζῷον^{ngnp} καί^{c} πίπτω^{viaa3p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{danp} πρόσωπον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} προσκυνέω^{viaa3p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.12** λέγω^{vppanmp} ἀμήνth ὁ^{dnfs} εὐλογία^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} σοφία^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} εὐχαριστία^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} τιμή^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} δύναμις^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἰσχύς^{nnfs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ$^{rpg-p}$ εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth.

ριβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκὰς τίνες εἰσὶν καὶ πόθεν
ἦλθον. καὶ εἶπον αὐτῷ Κύριέ μου σὺ οἶδας καὶ εἶπέν μοι 14
Οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης καὶ
ἔπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν καὶ ἐλεύκαναν [αὐτὰσ] ἐν τῷ αἵ-
ματι τοῦ ἀρνίου. διὰ τοῦτό εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ 15
θεοῦ καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ
αὐτοῦ καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ σκηνώσει ἐπ αὐτούς.
οὐ πεινάσουσιν ἔτι οὐδὲ διψήσουσιν ἔτι οὐδ᾽ οὐ μὴ πέσῃ 16
ἐπ αὐτοὺς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν καῦμα. ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀνὰ 17
μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς
ἐπὶ ζωῆς πηγὰς ὑδάτων καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον
ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγῖδα τὴν ἑβδόμην ἐγένετο σιγὴ **8**
ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον. καὶ εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέ- 2
λους οἳ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἑστήκασιν καὶ ἐδόθησαν αὐτοῖς
ἑπτὰ σάλπιγγες. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐ- 3
πὶ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων λιβανωτὸν χρυσοῦν καὶ ἐδόθη
αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ ἵνα δώσῃ ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁ-
γίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν τὸ ἐνώπιον
τοῦ θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς 4

---

v.13 καί[c] ἀποκρίνομαι[viad3s] εἷς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] πρεσβύτερος[agmpn] λέγω[vppanms] ἐγώ[rpd-s] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] περιβάλλω[vpxpnmp] ὁ[dafp] στολή[nafp] ὁ[dafp] λευκός[aafpn] τίς[rqnmp] εἰμί[vipx3p] καί[c] πόθεν[bo] ἔρχομαι[viaa3p]. **v.14** καί[c] λέγω[viaa1s] αὐτός[rpdms] κύριος[nvms] ἐγώ[rpg-s] σύ[rpn-s] οἶδα[vixa2s] καί[c] λέγω[viaa3s] ἐγώ[rpd-s] οὗτος[rdnmp] εἰμί[vipx3p] ὁ[dnmp] ἔρχομαι[vppnnmp] ἐκ[p] ὁ[dgfs] θλῖψις[ngfs] ὁ[dgfs] μέγας[agfsn] καί[c] πλύνω[viaa3p] ὁ[dafp] στολή[nafp] αὐτός[rpgmp] καί[c] λευκαίνω[viaa3p] αὐτός[rpafp] ἐν[p] ὁ[ddns] αἷμα[ndns] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns]. **v.15** διά[p] οὗτος[rdans] εἰμί[vipx3p] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] λατρεύω[vipa3p] αὐτός[rpdms] ἡμέρα[ngfs] καί[c] νύξ[ngfs] ἐν[p] ὁ[ddms] ναός[ndms] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnms] κάθημαι[vppnnms] ἐπί[p] ὁ[ddms] θρόνος[ndms] σκηνόω[vifa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpamp]. **v.16** οὐ[xo] πεινάω[vifa3p] ἔτι[bo] οὐδέ[bo] διψάω[vifa3p] ἔτι[bo] οὐδέ[bo] ὅς[xo] μή[xo] πίπτω[vsaa3s] ἐπί[p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnms] ἥλιος[nnms] οὐδέ[bo] πᾶς[annsn] καῦμα[nnns]. **v.17** ὅτι[c] ὁ[dnns] ἀρνίον[nnns] ὁ[dnns] ἀνά[p] μέσος[aansn] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ποιμαίνω[vifa3s] αὐτός[rpamp] καί[c] ὁδηγέω[vifa3s] αὐτός[rpamp] ἐπί[p] ζωή[ngfs] πηγή[nafp] ὕδωρ[ngnp] καί[c] ἐξαλείφω[vifa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] πᾶς[aansn] δάκρυον[nans] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ὀφθαλμός[ngmp] αὐτός[rpgmp]. **8. v.1** καί[c] ὅτε[bo] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dafs] σφραγίς[nafs] ὁ[dafs] ἕβδομος[aafsn] γίνομαι[viad3s] σιγή[nnfs] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] ὡς[bo] ἡμιώριον[nans]. **v.2** καί[c] ὁράω[viaa1s] ὁ[damp] ἑπτά[tn] ἄγγελος[namp] ὅς[rrnmp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] ἵστημι[vixa3p] καί[c] δίδωμι[viap3p] αὐτός[rpdmp] ἑπτά[tn] σάλπιγξ[nnfp]. **v.3** καί[c] ἄλλος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἔρχομαι[viaa3s] καί[c] ἵστημι[viap3s] ἐπί[p] ὁ[dgns] θυσιαστήριον[ngns] ἔχω[vppanms] λίβανος[aamsn] χρυσοῦς[aamsn] καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdms] θυμίαμα[nnnp] πολύς[annpn] ἵνα[c] δίδωμι[vsaa3s] ὁ[ddfp] προσευχή[ndfp] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] πᾶς[agmpn] ἐπί[p] ὁ[dans] θυσιαστήριον[nans] ὁ[dans] χρυσοῦς[aansn] ὁ[dans] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms].

προσευχαῖς τῶν ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ
5 θεοῦ. καὶ εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτόν καὶ ἐγέμισεν
αὐτὸν ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν
γῆν καὶ ἐγένοντο βρονταὶ καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σει-
6 σμός. Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας
7 ἡτοίμασαν ἑαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν. Καὶ ὁ πρῶτος ἐσάλπι-
σεν, καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ μεμιγμένα ἐν αἵματι καὶ
ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν καὶ τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη καὶ τὸ
τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατε-
8 κάη. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ὡς ὄρος μέγα
καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον
9 τῆς θαλάσσης αἷμα. καὶ ἀπέθανεν τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων
ἐν τῇ θαλάσσῃ τὰ ἔχοντα ψυχάς καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων
10 διεφθάρη. Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἔπεσεν ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπάς καὶ ἔπεσεν
ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν καὶ ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων.
11 καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται ὁ Ἄψινθος καὶ ἐγένετο τὸ
τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον καὶ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων ἀ-
12 πέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων ὅτι ἐπικράνθησαν. Καὶ ὁ τέταρτος
ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ τὸ
τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων ἵνα σκοτισθῇ

---

v.4 καί^{c} ἀναβαίνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} καπνός^{nnms} ὁ^{dgnp} θυμίαμα^{ngnp} ὁ^{ddfp} προσευχή^{ndfp} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} ἐκ^{p} χείρ^{ngfs} ὁ^{dgms} ἄγγελος^{ngms} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.5** καί^{c} λαμβάνω^{vixa3s} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} ὁ^{dams} λίβανος^{aamsn} καί^{c} γεμίζω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} πῦρ^{ngns} ὁ^{dgns} θυσιαστήριον^{ngns} καί^{c} βάλλω^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^{c} γίνομαι^{viad3p} βροντή^{nnfp} καί^{c} φωνή^{nnfp} καί^{c} ἀστραπή^{nnfp} καί^{c} σεισμός^{nnms}. **v.6** καί^{c} ὁ^{dnmp} ἑπτά^{tn} ἄγγελος^{nnmp} ὁ^{dnmp} ἔχω^{vppanmp} ὁ^{dafp} ἑπτά^{tn} σάλπιγξ^{nafp} ἑτοιμάζω^{viaa3p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἵνα^{c} σαλπίζω^{vsaa3p}. **v.7** καί^{c} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} σαλπίζω^{viaa3s} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} χάλαζα^{nnfs} καί^{c} πῦρ^{nnns} μίγνυμι^{vpxpnnp} ἐν^{p} αἷμα^{ndns} καί^{c} βάλλω^{viap3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} κατακαίω^{viap3s} καί^{c} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} ὁ^{dgnp} δένδρον^{ngnp} κατακαίω^{viap3s} καί^{c} πᾶς^{anmsn} χόρτος^{nnms} χλωρός^{anmsn} κατακαίω^{viap3s}. **v.8** καί^{c} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} σαλπίζω^{viaa3s} καί^{c} ὡς^{bo} ὄρος^{nnns} μέγας^{annsn} καίω^{vpppnns} βάλλω^{viap3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} αἷμα^{nnns}. **v.9** καί^{c} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} ὁ^{dgnp} κτίσμα^{ngnp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} ὁ^{dnnp} ἔχω^{vppannp} ψυχή^{nafp} καί^{c} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} ὁ^{dgnp} πλοῖον^{ngnp} διαφθείρω^{viap3s}. **v.10** καί^{c} ὁ^{dnms} τρίτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} σαλπίζω^{viaa3s} καί^{c} πίπτω^{viaa3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ἀστήρ^{nnms} μέγας^{anmsn} καίω^{vpppnms} ὡς^{bo} λαμπάς^{nnfs} καί^{c} πίπτω^{viaa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dans} τρίτος^{aansn} ὁ^{dgmp} ποταμός^{ngmp} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafp} πηγή^{nafp} ὁ^{dgnp} ὕδωρ^{ngnp}. **v.11** καί^{c} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} ὁ^{dgms} ἀστήρ^{ngms} λέγω^{vipp3s} ὁ^{dnms} Ἄψινθος^{nnfs} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} ὁ^{dgnp} ὕδωρ^{ngnp} εἰς^{p} ἄψινθος^{nafs} καί^{c} πολύς^{anmpn} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀποθνῄσκω^{viaa3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ὕδωρ^{ngnp} ὅτι^{c} πικραίνω^{viap3p}.

τὸ τρίτον αὐτῶν καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ τὸ τρίτον αὐτῆς καὶ ἡ
νὺξ ὁμοίως. Καὶ εἶδον καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀετοῦ πετομένου 13
ἐν μεσουρανήματι λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ Οὐαὶ οὐαὶ οὐ-
αὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς
σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.

Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ **9**
τοῦ οὐρανοῦ πεπτωκότα εἰς τὴν γῆν καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεὶς
τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου. [καὶ ἤνοιξεν τὸ φρέαρ τῆς ἀ- 2
βύσσου] καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς κα-
μίνου καιομένης καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἀὴρ ἐκ τοῦ
καπνοῦ τοῦ φρέατος. καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες 3
εἰς τὴν γῆν καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν
οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ αδικήσωσιν 4
τὸν χόρτον τῆς γῆς οὐδὲ πᾶν χλωρὸν οὐδὲ πᾶν δένδρον εἰ
μὴ τοὺς ἀνθρώπους οἵτινες οὐκ ἔχουσιν τὴν σφραγῖδα τοῦ
θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀ- 5
ποκτείνωσιν αὐτούς ἀλλ ἵνα βασανισθῶσιν μῆνας πέντε καὶ
ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου ὅταν παίσῃ
ἄνθρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ 6
ἄνθρωποι τὸν θάνατον καὶ οὐ μὴ εὑρήσουσιν αὐτόν καὶ ἐ-

---

v.12 καί^{c} ὁ^{dnms} τέταρτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} σαλπίζω^{viaa3s} καί^{c} πλήσσω^{viap3s} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} ὁ^{dgms} ἥλιος^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} ὁ^{dgfs} σελήνη^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} ὁ^{dgmp} ἀστήρ^{ngmp} ἵνα^{c} σκοτίζω^{vsap3s} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} μή^{xo} φαίνω^{vspa3s} ὁ^{dans} τρίτος^{aansn} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} νύξ^{nnfs} ὁμοίως^{bo}. **v.13** καί^{c} ὁράω^{viaa1s} καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} εἷς^{ngms} ἀετός^{ngms} πέτομαι^{vppngms} ἐν^{p} μεσουράνημα^{ndns} λέγω^{vppagms} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} οὐαί^{i} οὐαί^{i} οὐαί^{i} ὁ^{ddmp} κατοικέω^{vppadmp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} λοιπός^{agmpn} φωνή^{ngmp} ὁ^{dgfs} σάλπιγξ^{ngfs} ὁ^{dgmp} τρεῖς^{ngmp} ἄγγελος^{ngmp} ὁ^{dgmp} μέλλω^{vppagmp} σαλπίζω^{vnpa}.
9. v.1 καί^{c} ὁ^{dnms} πέμπτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} σαλπίζω^{viaa3s} καί^{c} ὁράω^{viaa1s} ἀστήρ^{nams} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} πίπτω^{vpxaams} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^{c} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnfs} κλείς^{nnfs} ὁ^{dgns} φρέαρ^{ngns} ὁ^{dgfs} ἄβυσσος^{ngfs}. **v.2** καί^{c} ἀνοίγω^{viaa3s} ὁ^{dans} φρέαρ^{nans} ὁ^{dgfs} ἄβυσσος^{ngfs} καί^{c} ἀναβαίνω^{viaa3s} καπνός^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} φρέαρ^{ngns} ὡς^{bo} καπνός^{nnms} κάμινος^{ngfs} καίω^{vpppgfs} καί^{c} σκοτίζω^{viap3s} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} ἀήρ^{nnms} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} καπνός^{ngms} ὁ^{dgns} φρέαρ^{ngns}. **v.3** καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} καπνός^{ngms} ἐξέρχομαι^{viaa3p} ἀκρίς^{nnfp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^{c} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdfp} ἐξουσία^{nnfs} ὡς^{bo} ἔχω^{vipa3p} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dnmp} σκορπίος^{nnmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.4** καί^{c} λέγω^{viap3s} αὐτός^{rpdfp} ἵνα^{c} μή^{xo} ἀδικέω^{vsaa3p} ὁ^{dams} χόρτος^{nams} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} οὐδέ^{bo} πᾶς^{aansn} χλωρός^{aansn} οὐδέ^{bo} πᾶς^{aansn} δένδρον^{nans} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} ὅστις^{rrnmp} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ὁ^{dafs} σφραγίς^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐπί^{p} ὁ^{dgnp} μέτωπον^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}. **v.5** καί^{c} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdfp} ἵνα^{c} μή^{xo} ἀποκτείνω^{vspa3p} αὐτός^{rpamp} ἀλλά^{c} ἵνα^{c} βασανίζω^{vsap3p} μήν^{namp} πέντε^{tn} καί^{c} ὁ^{dnms} βασανισμός^{nnms} αὐτός^{rpgfp} ὡς^{bo} βασανισμός^{nnms} σκορπίος^{ngms} ὅταν^{c} παίω^{vsaa3s} ἄνθρωπος^{nams}.

πιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν καὶ φεύξεται ἀπ αὐτῶν ὁ θάνατος.
7 Καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις
εἰς πόλεμον καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι χρυσοῖ
8 καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων. καὶ εἶχον
τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων
9 ἦσαν. καὶ εἶχον θώρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς καὶ ἡ φω-
νὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων πολλῶν
10 τρεχόντων εἰς πόλεμον. καὶ ἔχουσιν οὐρὰς ὁμοίας σκορ-
πίοις καὶ κέντρα καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν ἐξουσίαν ἔχουσιν
11 τοῦ ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε. ἔχουσαι βα-
σιλέα ἐπ αὐτῶν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου ὄνομα αὐτῷ Ἑβρα�ϊστὶ
12 Ἀββαδών ἐν δὲ τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει Ἀπολλύων. Ἡ οὐ-
αὶ ἡ μία ἀπῆλθεν, ἰδοὺ ἔρχεται ἔτι δύο οὐαὶ μετὰ ταῦτα.
13 Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισεν, καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν
ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ
14 τοῦ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. λέγουσαν τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ ὁ ἔχων
τὴν σάλπιγγα Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμέ-
15 νους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. καὶ ἐλύθησαν οἱ
τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ [εἰς] τὴν
ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνιαυτόν ἵνα ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον

---

v.6 καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ἐκεῖνος^{rddfp} ζητέω^{vifa3p} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} ὁ^{dams} θάνατος^{nams} καί^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} εὑρίσκω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} καί^{c} ἐπιθυμέω^{vifa3p} ἀποθνῄσκω^{vnaa} καί^{c} φεύγω^{vifd3s} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms}. **v.7** καί^{c} ὁ^{dnnp} ὁμοίωμα^{nnnp} ὁ^{dgfp} ἀκρίς^{ngfp} ὅμοιος^{annpn} ἵππος^{ndmp} ἑτοιμάζω^{vpxpdmp} εἰς^{p} πόλεμος^{nams} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dafp} κεφαλή^{nafp} αὐτός^{rpgfp} ὡς^{bo} στέφανος^{nnmp} χρυσοῦς^{anmpn} καί^{c} ὁ^{dnnp} πρόσωπον^{nnnp} αὐτός^{rpgfp} ὡς^{bo} πρόσωπον^{nnnp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.8** καί^{c} ἔχω^{viia3p} θρίξ^{nafp} ὡς^{bo} θρίξ^{nafp} γυνή^{ngfp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ὀδούς^{nnmp} αὐτός^{rpgfp} ὡς^{bo} λέων^{ngmp} εἰμί^{viix3p}. **v.9** καί^{c} ἔχω^{viia3p} θώραξ^{namp} ὡς^{bo} θώραξ^{namp} σιδηροῦς^{aampn} καί^{c} ὁ^{dnfs} φωνή^{nnfs} ὁ^{dgfp} πτέρυξ^{ngfp} αὐτός^{rpgfp} ὡς^{bo} φωνή^{nnfs} ἅρμα^{ngnp} ἵππος^{ngmp} πολύς^{agmpn} τρέχω^{vppagmp} εἰς^{p} πόλεμος^{nams}. **v.10** καί^{c} ἔχω^{vipa3p} οὐρά^{nafp} ὅμοιος^{aafpn} σκορπίος^{ndmp} καί^{c} κέντρον^{nanp} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} οὐρά^{ndfp} αὐτός^{rpgfp} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa3p} ὁ^{dgms} ἀδικέω^{vnaa} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} μήν^{namp} πέντε^{tn}. **v.11** ἔχω^{vppanfp} βασιλεύς^{nams} ἐπί^{p} αὐτός^{rpgfp} ἄγγελος^{nams} ὁ^{dgfs} ἄβυσσος^{ngfs} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpdms} Ἑβραϊστί^{bo} Ἀβαδδών^{tp} ἐν^{p} δέ^{c} ὁ^{ddfs} Ἑλληνικός^{adfsn} ὄνομα^{nnns} ἔχω^{vipa3s} Ἀπολλύων^{nnms}. **v.12** ὁ^{dnfs} οὐαί^{to} ὁ^{dnfs} εἷς^{nnfs} ἀπέρχομαι^{viaa3s} ἰδού^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn3s} ἔτι^{bo} δύο^{tn} οὐαί^{to} μετά^{p} οὗτος^{rdanp}. **v.13** καί^{c} ὁ^{dnms} ἕκτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} σαλπίζω^{viaa3s} καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} φωνή^{nafs} εἷς^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} τέσσαρες^{ngnp} κέρας^{ngnp} ὁ^{dgns} θυσιαστήριον^{ngns} ὁ^{dgns} χρυσοῦς^{agnsn} ὁ^{dgns} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.14** λέγω^{vppaafs} ὁ^{ddms} ἕκτος^{admsn} ἄγγελος^{ndms} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dafs} σάλπιγξ^{nafs} λύω^{vdaa2s} ὁ^{damp} τέσσαρες^{namp} ἄγγελος^{namp} ὁ^{damp} δέω^{vpxpamp} ἐπί^{p} ὁ^{ddms} ποταμός^{ndms} ὁ^{ddms} μέγας^{admsn} Εὐφράτης^{ndms}.

τῶν ἀνθρώπων. καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἵπ- 16
που μυριάδες μυριάδων ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. καὶ 17
οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς καθημένους
ἐπ αὐτῶν ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ
θειώδεις καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόντων καὶ
ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ
θεῖον. ἀπὸ τῶν τριῶν πληγῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρί- 18
τον τῶν ἀνθρώπων ἀπό τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ
θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. ἡ γὰρ 19
ἐξουσία τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστιν καὶ ἐν ταῖς
οὐραῖς αὐτῶν αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεων ἔχουσαι
κεφαλάς καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀν- 20
θρώπων οἳ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις οὐ
μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν χειρῶν αὐτῶν ἵνα μὴ προσκυ-
νήσωσιν τὰ δαιμόνια καὶ τὰ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ
[καὶ τὰ χαλκᾶ] καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα ἃ οὔτε βλέπειν
δύναται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν. καὶ οὐ μετενόησαν 21
ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν φαρμακειῶν αὐτῶν οὔτε
ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.

Καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρα- **10**

---

v.15 καί^{c} λύω^{viap3p} ὁ^{dnmp} τέσσαρες^{nnmp} ἄγγελος^{nnmp} ὁ^{dnmp} ἑτοιμάζω^{vpxpnmp} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ὥρα^{nafs} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} καί^{c} μήν^{nams} καί^{c} ἐνιαυτός^{nams} ἵνα^{c} ἀποκτείνω^{vspa3p} ὁ^{dans} τρίτος^{aansn} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.16** καί^{c} ὁ^{dnms} ἀριθμός^{nnms} ὁ^{dgnp} στράτευμα^{ngnp} ὁ^{dgms} ἵππος^{ngms} μυριάς^{nnmp} μυριάς^{ngmp} ἀκούω^{viaa1s} ὁ^{dams} ἀριθμός^{nams} αὐτός^{rpgnp}. **v.17** καί^{c} οὕτω^{bo} ὁράω^{viaa1s} ὁ^{damp} ἵππος^{namp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ὅρασις^{ndfs} καί^{c} ὁ^{damp} κάθημαι^{vppnamp} ἐπί^{p} αὐτός^{rpgmp} ἔχω^{vppaamp} θώραξ^{namp} πύρινος^{aampn} καί^{c} ὑακίνθινος^{aampn} καί^{c} θειώδης^{aampn} καί^{c} ὁ^{dnfp} κεφαλή^{nnfp} ὁ^{dgmp} ἵππος^{ngmp} ὡς^{bo} κεφαλή^{nnfp} λέων^{ngmp} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} στόμα^{ngnp} αὐτός^{rpgmp} ἐκπορεύομαι^{vipn3s} πῦρ^{nnns} καί^{c} καπνός^{nnms} καί^{c} θεῖον^{nnns}. **v.18** ἀπό^{p} ὁ^{dgfp} τρεῖς^{ngfp} πληγή^{ngfp} οὗτος^{rdgfp} ἀποκτείνω^{viap3p} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} πῦρ^{ngns} καί^{c} ὁ^{dgms} καπνός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgns} θεῖον^{ngns} ὁ^{dgns} ἐκπορεύομαι^{vppngns} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} στόμα^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}. **v.19** ὁ^{dnfs} γάρ^{c} ἐξουσία^{nnfs} ὁ^{dgmp} ἵππος^{ngmp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} στόμα^{ndns} αὐτός^{rpgmp} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} οὐρά^{ndfp} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnfp} γάρ^{c} οὐρά^{nnfp} αὐτός^{rpgmp} ὅμοιος^{anfpn} ὄφις^{ngmp} ἔχω^{vppanfp} κεφαλή^{nafp} καί^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfp} ἀδικέω^{vipa3p}. **v.20** καί^{c} ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ὅς^{rrnmp} οὐ^{xo} ἀποκτείνω^{viap3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} πληγή^{ndfp} οὗτος^{rddfp} ὅς^{xo} μετανοέω^{viaa3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} ὁ^{dgfp} χείρ^{ngfp} αὐτός^{rpgmp} ἵνα^{c} μή^{xo} προσκυνέω^{vsaa3p} ὁ^{danp} δαιμόνιον^{nanp} καί^{c} ὁ^{danp} εἴδωλον^{nanp} ὁ^{danp} χρυσοῦς^{aanpn} καί^{c} ὁ^{danp} ἀργυροῦς^{aanpn} καί^{c} ὁ^{danp} χαλκοῦς^{aanpn} καί^{c} ὁ^{danp} λίθινος^{aanpn} καί^{c} ὁ^{danp} ξύλινος^{aanpn} ὅς^{rranp} οὔτε^{c} βλέπω^{vnpa} δύναμαι^{vipn3s} οὔτε^{c} ἀκούω^{vnpa} οὔτε^{c} περιπατέω^{vnpa}. **v.21** καί^{c} οὐ^{xo} μετανοέω^{viaa3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} φόνος^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} οὔτε^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfp} φαρμακεία^{ngfp} αὐτός^{rpgmp} οὔτε^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} οὔτε^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} κλέμμα^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}.

νοῦ περιβεβλημένον νεφέλην καὶ ἡ ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
αὐτοῦ καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος καὶ οἱ πόδες αὐ-
2 τοῦ ὡς στῦλοι πυρός. καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλίον
ἀνεῳγμένον, καὶ ἔθηκεν τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τῆς
3 θαλάσσης τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἔκραξεν φωνῇ
μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκᾶται καὶ ὅτε ἔκραξεν ἐλάλησαν αἱ
4 ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ
βρονταί ἔμελλον γράφειν καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ λέγουσαν Σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί καὶ
5 μὴ αὐτὰ γράψῃς. Καὶ ὁ ἄγγελος ὃν εἶδον ἑστῶτα ἐπὶ τῆς
θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἦρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὴν δεξιὰν
6 εἰς τὸν οὐρανὸν. καὶ ὤμοσεν [ἐν] τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ καὶ τὴν
γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ὅτι
7 χρόνος οὐκέτι ἔσται. ἀλλ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ
ἑβδόμου ἀγγέλου ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν καὶ ἐτελέσθη τὸ μυ-
στήριον τοῦ θεοῦ ὡς εὐηγγέλισεν τοὺς δούλους αὐτοῦ τοὺς
8 προφήτας. Καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πάλιν
λαλοῦσα μετ ἐμοῦ καὶ λέγουσα, Ὕπαγε λάβε τὸ βιβλιδά-
ριον τὸ ἀνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἑστῶτος

---

10. v.1 καί^{c} ὁράω^{viaa1s} ἄγγελος^{nams} ἰσχυρός^{aamsn} καταβαίνω^{vppaams} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} περιβάλλω^{vpxpams} νεφέλη^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnfs} ἶρις^{nnfs} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} κεφαλή^{ngfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dnns} πρόσωπον^{nnns} αὐτός^{rpgms} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnmp} πούς^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ὡς^{bo} στῦλος^{nnmp} πῦρ^{ngns}. **v.2** καί^{c} ἔχω^{vppanms} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} χείρ^{ndfs} αὐτός^{rpgms} βιβλίον^{nans} ἀνοίγω^{vpxpans} καί^{c} τίθημι^{viaa3s} ὁ^{dams} πούς^{nams} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} δεξιός^{aamsn} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} ὁ^{dams} δέ^{c} εὐώνυμος^{aamsn} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.3** καί^{c} κράζω^{viaa3s} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὥσπερ^{bo} λέων^{nnms} μυκάομαι^{vipn3s} καί^{c} ὅτε^{bo} κράζω^{viaa3s} λαλέω^{viaa3p} ὁ^{dnfp} ἑπτά^{tn} βροντή^{nnfp} ὁ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} φωνή^{nafp}. **v.4** καί^{c} ὅτε^{bo} λαλέω^{viaa3p} ὁ^{dnfp} ἑπτά^{tn} βροντή^{nnfp} μέλλω^{viia1s} γράφω^{vnpa} καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} φωνή^{nafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} λέγω^{vppaafs} σφραγίζω^{vdaa2s} ὅς^{rranp} λαλέω^{viaa3p} ὁ^{dnfp} ἑπτά^{tn} βροντή^{nnfp} καί^{c} μή^{xo} αὐτός^{rpanp} γράφω^{vsaa2s}. **v.5** καί^{c} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} ὅς^{rrams} ὁράω^{viaa1s} ἵστημι^{vpxaams} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} αἴρω^{viaa3s} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafs} δεξιός^{aafsn} εἰς^{p} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams}. **v.6** καί^{c} ὀμνύω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddms} ζάω^{vppadms} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ὅς^{rrnms} κτίζω^{viaa3s} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^{c} ὁ^{danp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms} καί^{c} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^{c} ὁ^{danp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} καί^{c} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^{c} ὁ^{danp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} ὅτι^{c} χρόνος^{nnms} οὐκέτι^{bo} εἰμί^{vifx3s}. **v.7** ἀλλά^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} ὁ^{dgms} ἕβδομος^{agmsn} ἄγγελος^{ngms} ὅταν^{c} μέλλω^{vspa3s} σαλπίζω^{vnpa} καί^{c} τελέω^{viap3s} ὁ^{dnns} μυστήριον^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} εὐαγγελίζω^{viaa3s} ὁ^{damp} δοῦλος^{namp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{damp} προφήτης^{namp}.

ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἀπῆλθον πρὸς τὸν 9
ἄγγελον λέγων αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλιδάριον καὶ λέγει
μοι Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν
ἀλλ ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον 10
τὸ βιβλίον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου καὶ κατέφαγον αὐτό
καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς μέλι γλυκύ καὶ ὅτε ἔφαγον
αὐτό ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. καὶ λέγει μοι Δεῖ σε πάλιν 11
προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἐπὶ ἔθνεσιν καὶ γλώσσαις καὶ
βασιλεῦσιν πολλοῖς.

Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ λέγων Ἔγειραι, **11**
καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ
τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν 2
τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω, καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσῃς ὅτι ἐδόθη τοῖς
ἔθνεσιν καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσιν μῆνας τεσσα-
ράκοντα καὶ δύο. καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσίν μου καὶ 3
προφητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκοντα περι-
βεβλημένοι σάκκους. οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ δύο 4
λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἑστῶσαι. καὶ εἴ τις 5
αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος
αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν, καὶ εἴ τις θέλει

---

v.8 καί^{c} ὁ^{dnfs} φωνή^{nnfs} ὅς^{rrafs} ἀκούω^{viaa1s} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} πάλιν^{bo} λαλέω^{vppanfs} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} λέγω^{vppanfs} ὑπάγω^{vdpa2s} λαμβάνω^{vdaa2s} ὁ^{dans} βιβλαρίδιον^{nans} ὁ^{dans} ἀνοίγω^{vpxpans} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} χείρ^{ndfs} ὁ^{dgms} ἄγγελος^{ngms} ὁ^{dgms} ἵστημι^{vpxagms} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.9** καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa1s} πρός^{p} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdms} δίδωμι^{vnaa} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dans} βιβλαρίδιον^{nans} καί^{c} λέγω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ λαμβάνω^{vdaa2s} καί^{c} κατεσθίω^{vdaa2s} αὐτός^{rpans} καί^{c} πικραίνω^{vifa3s} σύ$^{rpg-s}$ ὁ^{dafs} κοιλία^{nafs} ἀλλά^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddns} στόμα^{ndns} σύ$^{rpg-s}$ εἰμί^{vifx3s} γλυκύς^{annsn} ὡς^{bo} μέλι^{nnns}. **v.10** καί^{c} λαμβάνω^{viaa1s} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} ὁ^{dgms} ἄγγελος^{ngms} καί^{c} κατεσθίω^{viaa1s} αὐτός^{rpans} καί^{c} εἰμί^{viix3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} στόμα^{ndns} ἐγώ$^{rpg-s}$ ὡς^{bo} μέλι^{nnns} γλυκύς^{annsn} καί^{c} ὅτε^{bo} ἐσθίω^{viaa1s} αὐτός^{rpans} πικραίνω^{viap3s} ὁ^{dnfs} κοιλία^{nnfs} ἐγώ$^{rpg-s}$. **v.11** καί^{c} λέγω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ δεῖ^{vipq3s} σύ$^{rpa-s}$ πάλιν^{bo} προφητεύω^{vnaa} ἐπί^{p} λαός^{ndmp} καί^{c} ἐπί^{p} ἔθνος^{ndnp} καί^{c} γλῶσσα^{ndfp} καί^{c} βασιλεύς^{ndmp} πολύς^{admpn}. **11. v.1** καί^{c} δίδωμι^{viap3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ κάλαμος^{nnms} ὅμοιος^{anmsn} ῥάβδος^{ndfs} λέγω^{vppanms} ἐγείρω^{vdam2s} καί^{c} μετρέω^{vdaa2s} ὁ^{dams} ναός^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dans} θυσιαστήριον^{nans} καί^{c} ὁ^{damp} προσκυνέω^{vppaamp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdms}. **v.2** καί^{c} ὁ^{dafs} αὐλή^{nafs} ὁ^{dafs} ἔξωθεν^{bo} ὁ^{dgms} ναός^{ngms} ἐκβάλλω^{vdaa2s} ἔξω^{bo} καί^{c} μή^{xo} αὐτός^{rpafs} μετρέω^{vsaa2s} ὅτι^{c} δίδωμι^{viap3s} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} καί^{c} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ὁ^{dafs} ἅγιος^{aafsn} πατέω^{vifa3p} μήν^{namp} τεσσεράκοντα^{tn} καί^{c} δύο^{tn}. **v.3** καί^{c} δίδωμι^{vifa1s} ὁ^{ddmp} δύο^{ndmp} μάρτυς^{ndmp} ἐγώ$^{rpg-s}$ καί^{c} προφητεύω^{vifa3p} ἡμέρα^{nafp} χίλιοι^{nafp} διακόσιοι^{nafp} ἑξήκοντα^{tn} περιβάλλω^{vpxpnmp} σάκκος^{namp}. **v.4** οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnfp} δύο^{tn} ἐλαία^{nnfp} καί^{c} ὁ^{dnfp} δύο^{tn} λυχνία^{nnfp} ὁ^{dnfp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ἵστημι^{vpxanfp}.

6 αὐτοὺς ἀδικῆσαι οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. οὗτοι
ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν ἵνα μὴ ὑετὸς βρέ-
χῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν
ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν
7 γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ ὁσάκις ἐὰν θελήσωσιν. καὶ ὅταν τε-
λέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ
τῆς ἀβύσσου ποιήσει μετ αὐτῶν πόλεμον καὶ νικήσει αὐ-
8 τοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. καὶ τὰ πτῶματα αὐτῶν ἐπὶ
τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς μεγάλης ἥτις καλεῖται πνευ-
ματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος ὅπου καὶ ὁ κύριος αὐτῶν
9 ἐσταυρώθη. καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ
γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτῶμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς ἥμισυ
καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσιν τεθῆναι εἰς μνῆμα.
10 καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ αὐτοῖς καὶ
εὐφρανθήσονται, καὶ δῶρα δώσουσιν ἀλλήλοις ὅτι οὗτοι οἱ
δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.
11 καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ
θεοῦ εἰσῆλθεν εἰς αὐτούς καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν
12 καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς, καὶ
ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν αὐτοῖς

---

v.5 καίc εἰqo τι-σρινμσ αὐτόςrpamp θέλωvipa3s ἀδικέωvnaa πῦρnnns ἐκπορεύομαιvipn3s ἐκp ὁdgns στόμαngns αὐτόςrpgmp καίc κατεσθίωvipa3s ὁdamp ἐχθρόςaampn αὐτόςrpgmp καίc εἰqo τι-σρινμσ θέλωvipa3s αὐτόςrpamp ἀδικέωvnaa οὕτωbo δεῖvipq3s αὐτόςrpams ἀποκτείνωvnap. **v.6** οὗτοςrdnmp ἔχωvipa3p ἐξουσίαnafs κλείωvnaa ὁdams οὐρανόςnams ἵναc μήxo ὑετόςnnms βρέχωvspa3s ὁdafp ἡμέραnafp ὁdgfs προφητείαngfs αὐτόςrpgmp καίc ἐξουσίαnafs ἔχωvipa3p ἐπίp ὁdgnp ὕδωρngnp στρέφωvnpa αὐτόςrpanp εἰςp αἷμαnans καίc πατάσσωvnaa ὁdafs γῆnafs ἐνp πᾶςadfsn πληγήndfs ὁσάκιςbo ἐάνqo θέλωvsaa3p. **v.7** καίc ὅτανc τελέωvsaa3p ὁdafs μαρτυρίαnafs αὐτόςrpgmp ὁdnns θηρίονnnns ὁdnns ἀναβαίνωvppanns ἐκp ὁdgfs ἄβυσσοςngfs ποιέωvifa3s μετάp αὐτόςrpgmp πόλεμοςnams καίc νικάωvifa3s αὐτόςrpamp καίc ἀποκτείνωvifa3s αὐτόςrpamp. **v.8** καίc ὁdnnp πτῶμαnnnp αὐτόςrpgmp ἐπίp ὁdgfs πλατύςngfs ὁdgfs πόλιςngfs ὁdgfs μέγαςagfsn ὅστιςrrnfs καλέωvipp3s πνευματικῶςbo Σόδομαnnnp καίc Αἴγυπτοςnnfs ὅπουbo καίc ὁdnms κύριοςnnms αὐτόςrpgmp σταυρόωviap3s. **v.9** καίc βλέπωvipa3p ἐκp ὁdgmp λαόςngmp καίc φυλήngfp καίc γλῶσσαngfp καίc ἔθνοςngnp ὁdans πτῶμαnans αὐτόςrpgmp ἡμέραnafp τρεῖςnafp ἥμισυςaansn καίc ὁdanp πτῶμαnanp αὐτόςrpgmp οὐxo ἀφίημιvifa3p τίθημιvnap εἰςp μνῆμαnans. **v.10** καίc ὁdnmp κατοικέωvppanmp ἐπίp ὁdgfs γῆngfs χαίρωvipa3p ἐπίp αὐτόςrpdmp καίc εὐφραίνωvifp3p καίc δῶρονnanp δίδωμιvifa3p ἀλλήλωνredmp ὅτιc οὗτοςrdnmp ὁdnmp δύοtn προφήτηςnnmp βασανίζωviaa3p ὁdamp κατοικέωvppaamp ἐπίp ὁdgfs γῆngfs. **v.11** καίc μετάp ὁdafp τρεῖςnafp ἡμέραnafp καίc ἥμισυςaansn πνεῦμαnnns ζωήngfs ἐκp ὁdgms θεόςngms εἰσέρχομαιviaa3s εἰςp αὐτόςrpamp καίc ἵστημιviaa3p ἐπίp ὁdamp πούςnamp αὐτόςrpgmp καίc φόβοςnnms μέγαςanmsn πίπτωviaa3s ἐπίp ὁdamp θεωρέωvppaamp αὐτόςrpamp.

Ἀνάβητε ὧδε καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ 13
ἡμέρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔ-
πεσεν καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων
χιλιάδες ἑπτά καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν
δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπῆλθεν, 14
ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἰδοὺ ἔρχεται ταχύ. Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος 15
ἐσάλπισεν, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέ-
γουσαι, Ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν
καὶ τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων. καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον 16
[τοῦ θρόνου] τοῦ θεοῦ καθήμενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν
ἔπεσον ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ.
λέγοντες Εὐχαριστοῦμέν σοι κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ 17
ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν ὅτι εἴληφας τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην
καὶ ἐβασίλευσας. καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν καὶ ἦλθεν ἡ 18
ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν
μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ
τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς με-
γάλοις, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν. καὶ 19

---

v.12 καί[c] ἀκούω[viaa1s] φωνή[nafs] μέγας[aafsn] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] λέγω[vppaafs] αὐτός[rpdmp] ἀναβαίνω[vdaa2p] ὧδε[bo] καί[c] ἀναβαίνω[viaa3p] εἰς[p] ὁ[dams] οὐρανός[nams] ἐν[p] ὁ[ddfs] νεφέλη[ndfs] καί[c] θεωρέω[viaa3p] αὐτός[rpamp] ὁ[dnmp] ἐχθρός[anmpn] αὐτός[rpgmp]. **v.13** καί[c] ἐν[p] ἐκεῖνος[rddfs] ὁ[ddfs] ἡμέρα[ndfs] γίνομαι[viad3s] σεισμός[nnms] μέγας[anmsn] καί[c] ὁ[dnns] δέκατος[annsn] ὁ[dgfs] πόλις[ngfs] πίπτω[viaa3s] καί[c] ἀποκτείνω[viap3p] ἐν[p] ὁ[ddms] σεισμός[ndms] ὄνομα[nanp] ἄνθρωπος[ngmp] χιλιάς[nnfp] ἑπτά[tn] καί[c] ὁ[dnmp] λοιπός[anmpn] ἔμφοβος[anmpn] γίνομαι[viad3p] καί[c] δίδωμι[viaa3p] δόξα[nafs] ὁ[ddms] θεός[ndms] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms]. **v.14** ὁ[dnfs] οὐαί[to] ὁ[dnfs] δεύτερος[anfsn] ἀπέρχομαι[viaa3s] ὁ[dnfs] οὐαί[to] ὁ[dnfs] τρίτος[anfsn] ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[vipn3s] ταχύς[bo]. **v.15** καί[c] ὁ[dnms] ἕβδομος[anmsn] ἄγγελος[nnms] σαλπίζω[viaa3s] καί[c] γίνομαι[viad3p] φωνή[nnfp] μέγας[anfpn] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] λέγω[vppanfp] γίνομαι[viad3s] ὁ[dnfs] βασιλεία[nnfs] ὁ[dgms] κόσμος[ngms] ὁ[dgms] κύριος[ngms] ἐγώ[rpg-p] καί[c] ὁ[dgms] Χριστός[ngms] αὐτός[rpgms] καί[c] βασιλεύω[vifa3s] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp]. **v.16** καί[c] ὁ[dnmp] εἴκοσι[nnmp] τέσσαρες[nnmp] πρεσβύτερος[anmpn] ὁ[dnmp] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] κάθημαι[vppnnmp] ἐπί[p] ὁ[damp] θρόνος[namp] αὐτός[rpgmp] πίπτω[viaa3p] ἐπί[p] ὁ[danp] πρόσωπον[nanp] αὐτός[rpgmp] καί[c] προσκυνέω[viaa3p] ὁ[ddms] θεός[ndms]. **v.17** λέγω[vppanmp] εὐχαριστέω[vipa1p] σύ[rpd-s] κύριος[nvms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] παντοκράτωρ[nnms] ὁ[dnms] εἰμί[vppxnms] καί[c] ὁ[dnms] εἰμί[viix3s] ὅτι[c] λαμβάνω[vixa2s] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] σύ[rpg-s] ὁ[dafs] μέγας[aafsn] καί[c] βασιλεύω[viaa2s]. **v.18** καί[c] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] ὀργίζω[viap3p] καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnfs] ὀργή[nnfs] σύ[rpg-s] καί[c] ὁ[dnms] καιρός[nnms] ὁ[dgmp] νεκρός[agmpn] κρίνω[vnap] καί[c] δίδωμι[vnaa] ὁ[dams] μισθός[nams] ὁ[ddmp] δοῦλος[ndmp] σύ[rpg-s] ὁ[ddmp] προφήτης[ndmp] καί[c] ὁ[ddmp] ἅγιος[admpn] καί[c] ὁ[ddmp] φοβέομαι[vppndmp] ὁ[dans] ὄνομα[nans] σύ[rpg-s] ὁ[ddmp] μικρός[admpn] καί[c] ὁ[ddmp] μέγας[admpn] καί[c] διαφθείρω[vnaa] ὁ[damp] διαφθείρω[vppaamp] ὁ[dafs] γῆ[nafs].

ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὤφθη ἡ κιβω-
τὸς τῆς διαθήκης τοῦ κυρίου ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ καὶ ἐγένοντο
ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ χάλαζα μεγάλη.

12 Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ γυνὴ περιβεβλη-
μένη τὸν ἥλιον καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς καὶ
2 ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα. καὶ ἐν
γαστρὶ ἔχουσα ἔκραζεν ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν.
3 καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἰδοὺ δράκων πυ-
ρός μέγας ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς
4 κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα. καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει
τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς
τὴν γῆν καὶ ὁ δράκων ἕστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναικὸς τῆς
μελλούσης τεκεῖν ἵνα ὅταν τέκῃ τὸ τέκνον αὐτῆς καταφά-
5 γῃ. καὶ ἔτεκεν υἱόν ἄρρενα, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ
ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς
6 τὸν θεὸν καὶ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν
εἰς τὴν ἔρημον ὅπου ἔχει ἐκεῖ τόπον ἡτοιμασμένον ὑπὸ τοῦ
θεοῦ ἵνα ἐκεῖ ἐκτρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας
7 ἑξήκοντα. Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ Μιχαὴλ
καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος καὶ ὁ

---

v.19 καιc ἀνοίγωviap3s ὁdnms ναόςnnms ὁdgms θεόςngms ἐνp ὁddms οὐρανόςndms καιc ὁράωviap3s ὁdnfs κιβωτόςnnfs ὁdgfs διαθήκηngfs ὁdgms κύριοςngms ἐνp ὁddms ναόςndms αὐτόςrpgms καιc γίνομαιviad3p ἀστραπήnnfp καιc φωνήnnfp καιc βροντήnnfp καιc χάλαζαnnfs μέγαςanfsn. **12. v.1** καιc σημεῖονnnns μέγαςannsn ὁράωviap3s ἐνp ὁddms οὐρανόςndms γυνήnnfs περιβάλλωvpxpnfs ὁdams ἥλιοςnams καιc ὁdnfs σελήνηnnfs ὑποκάτωbo ὁdgmp ποὺςngmp αὐτόςrpgfs καιc ἐπίp ὁdgfs κεφαλήngfs αὐτόςrpgfs στέφανοςnnms ἀστήρngmp δώδεκαtn. **v.2** καιc ἐνp γαστήρndfs ἔχωvppanfs κράζωviia3s ὠδίνωvppanfs καιc βασανίζωvpppnfs τίκτωvnaa. **v.3** καιc ὁράωviap3s ἄλλοςannsn σημεῖονnnns ἐνp ὁddms οὐρανόςndms καιc ἰδούvdaa2s δράκωνnnms πῦρanmsn μέγαςanmsn ἔχωvppanms κεφαλήnafp ἑπτάtn καιc κέραςnanp δέκαtn καιc ἐπίp ὁdafp κεφαλήnafp αὐτόςrpgms ἑπτάtn διάδημαnanp. **v.4** καιc ὁdnfs οὐράnnfs αὐτόςrpgms σύρωvipa3s ὁdans τρίτοςaansn ὁdgmp ἀστήρngmp ὁdgms οὐρανόςngms καιc βάλλωviaa3s αὐτόςrpamp εἰςp ὁdafs γῆnafs καιc ὁdnms δράκωνnnms ἵστημιvixa3s ἐνώπιονbo ὁdgfs γυνήngfs ὁdgfs μέλλωvppagfs τίκτωvnaa ἵναc ὅτανc τίκτωvsaa3s ὁdans τέκνονnans αὐτόςrpgfs κατεσθίωvsaa3s. **v.5** καιc τίκτωviaa3s υἱόςnams ἄρσηνnams ὅςrrnms μέλλωvipa3s ποιμαίνωvnpa πᾶςaanpn ὁdanp ἔθνοςnanp ἐνp ῥάβδοςndfs σιδηροῦςadfsn καιc ἁρπάζωviap3s ὁdnns τέκνονnnns αὐτόςrpgfs πρόςp ὁdams θεόςnams καιc πρόςp ὁdams θρόνοςnams αὐτόςrpgms. **v.6** καιc ὁdnfs γυνήnnfs φεύγωviaa3s εἰςp ὁdafs ἔρημοςaafsn ὅπουbo ἔχωvipa3s ἐκεῖbo τόποςnams ἑτοιμάζωvpxpams ὑπόp ὁdgms θεόςngms ἵναc ἐκεῖbo ἐκτρέφωvspa3p αὐτόςrpafs ἡμέραnafp χίλιοιnafp διακόσιοιnafp ἑξήκονταtn.

δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἴσχυ- 8
σεν οὐδὲ τόπος εὑρέθη αὐτῷ ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐβλήθη 9
ὁ δράκων ὁ μέγας ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος ὁ καλούμενος Διάβο-
λος καὶ Σατανᾶς ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην ἐβλήθη εἰς
τὴν γῆν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ αὐτοῦ ἐβλήθησαν. καὶ 10
ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν Ἄρτι ἐ-
γένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ
ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ ὅτι ἐβλήθη ὁ κατή-
γορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ὁ κατηγορῶν αυτῶν ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν 11
διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας
αὐτῶν καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.
διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε [οἱ] οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκη- 12
νοῦντες οὐαὶ τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσσῃ ὅτι κατέβη ὁ διάβολος
πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.
Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν ἐδίωξεν τὴν 13
γυναῖκα ἥτις ἔτεκεν τὸν ἄρρενα. καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ 14
δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου ἵνα πέτηται εἰς τὴν
ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐτῆς ὅπως τρέφηται ἐκεῖ καιρὸν καὶ

---

v.7 καί^{c} γίνομαι^{viad3s} πόλεμος^{nnms} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ὁ^{dnms} Μιχαήλ^{tp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} αὐτός^{rpgms} πολεμέω^{vnaa} μετά^{p} ὁ^{dgms} δράκων^{ngms} καί^{c} ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} πολεμέω^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} αὐτός^{rpgms}. **v.8** καί^{c} οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa3s} οὐδέ^{bo} τόπος^{nnms} εὑρίσκω^{viap3s} αὐτός^{rpdms} ἔτι^{bo} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms}. **v.9** καί^{c} βάλλω^{viap3s} ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} ὁ^{dnms} μέγας^{anmsn} ὁ^{dnms} ὄφις^{nnms} ὁ^{dnms} ἀρχαῖος^{anmsn} ὁ^{dnms} καλέω^{vppnms} διάβολος^{anmsn} καί^{c} Σατανᾶς^{nnms} ὁ^{dnms} πλανάω^{vppanms} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} ὅλος^{aafsn} βάλλω^{viap3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} αὐτός^{rpgms} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} βάλλω^{viap3p}. **v.10** καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} φωνή^{nafs} μέγας^{aafsn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} λέγω^{vppaafs} ἄρτι^{bo} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnfs} σωτηρία^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} δύναμις^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ καί^{c} ὁ^{dnfs} ἐξουσία^{nnfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} βάλλω^{viap3s} ὁ^{dnms} κατήγορος^{nnms} ὁ^{dgmp} ἀδελφός^{ngmp} ἐγώ$^{rpg-p}$ ὁ^{dnms} κατηγορέω^{vppanms} αὐτός^{rpgmp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$ ἡμέρα^{ngfs} καί^{c} νύξ^{ngfs}. **v.11** καί^{c} αὐτός^{rpnmp} νικάω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} διά^{p} ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ὁ^{dgns} ἀρνίον^{ngns} καί^{c} διά^{p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgfs} μαρτυρία^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} οὐ^{xo} ἀγαπάω^{viaa3p} ὁ^{dafs} ψυχή^{nafs} αὐτός^{rpgmp} ἄχρι^{p} θάνατος^{ngms}. **v.12** διά^{p} οὗτος^{rdans} εὐφραίνω^{vdpp2p} ὁ^{dnmp} οὐρανός^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} σκηνόω^{vppanmp} οὐαί^{i} ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs} καί^{c} ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} ὅτι^{c} καταβαίνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} πρός^{p} σύ$^{rpa-p}$ ἔχω^{vppanms} θυμός^{nams} μέγας^{aamsn} οἶδα^{vpxanms} ὅτι^{c} ὀλίγος^{aamsn} καιρός^{nams} ἔχω^{vipa3s}. **v.13** καί^{c} ὅτε^{bo} ὁράω^{viaa3s} ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} ὅτι^{c} βάλλω^{viap3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} διώκω^{viaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} ὅστις^{rrnfs} τίκτω^{viaa3s} ὁ^{dams} ἄρσην^{nams}.

15 καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. καὶ
ἔβαλεν ὁ ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς
16 ὕδωρ ὡς ποταμόν ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ. καὶ
ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικί καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς
καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν ὁ δράκων ἐκ τοῦ στό-
17 ματος αὐτοῦ. καὶ ὠργίσθη ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικί καὶ
ἀπῆλθεν ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος
αὐτῆς τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν
μαρτυρίαν Ἰησοῦ.

13 Καὶ ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης καὶ εἶδον ἐκ
τῆς θαλάσσης. θηρίον ἀναβαῖνον ἔχον κέρατα δέκα καὶ
κεφαλὰς ἑπτά καὶ ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα
2 καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ὀνόματα βλασφημίας. καὶ τὸ
θηρίον ὃ εἶδον ἦν ὅμοιον παρδάλει καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς
ἄρκου καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος καὶ ἔδωκεν
αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ
3 καὶ ἐξουσίαν μεγάλην. καὶ μίαν ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ
ὡσεί ἐσφαγμένην εἰς θάνατον καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου
αὐτοῦ ἐθεραπεύθη καὶ ἐθαύμασεν ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θη-
4 ρίου. καὶ προσεκύνησαν τῷ δράκοντι τῷ δεδωκότι τὴν

---

v.14 καί[c] δίδωμι[viap3p] ὁ[ddfs] γυνή[ndfs] δύο[tn] πτέρυξ[nnfp] ὁ[dgms] ἀετός[ngms] ὁ[dgms] μέγας[agmsn] ἵνα[c] πέτομαι[vspn3s] εἰς[p] ὁ[dafs] ἔρημος[aafsn] εἰς[p] ὁ[dams] τόπος[nams] αὐτός[rpgfs] ὅπως[bo] τρέφω[vspp3s] ἐκεῖ[bo] καιρός[nams] καί[c] καιρός[namp] καί[c] ἥμισυς[aansn] καιρός[ngms] ἀπό[p] πρόσωπον[ngns] ὁ[dgms] ὄφις[ngms]. **v.15** καί[c] βάλλω[viaa3s] ὁ[dnms] ὄφις[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgms] ὀπίσω[bo] ὁ[dgfs] γυνή[ngfs] ὕδωρ[nans] ὡς[bo] ποταμός[nams] ἵνα[c] αὐτός[rpafs] ποταμοφόρητος[aafsn] ποιέω[vsaa3s]. **v.16** καί[c] βοηθέω[viaa3s] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] ὁ[ddfs] γυνή[ndfs] καί[c] ἀνοίγω[viaa3s] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] ὁ[dans] στόμα[nans] αὐτός[rpgfs] καί[c] καταπίνω[viaa3s] ὁ[dams] ποταμός[nams] ὅς[rrams] βάλλω[viaa3s] ὁ[dnms] δράκων[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgns] στόμα[ngns] αὐτός[rpgms]. **v.17** καί[c] ὀργίζω[viap3s] ὁ[dnms] δράκων[nnms] ἐπί[p] ὁ[ddfs] γυνή[ndfs] καί[c] ἀπέρχομαι[viaa3s] ποιέω[vnaa] πόλεμος[nams] μετά[p] ὁ[dgnp] λοιπός[agnpn] ὁ[dgns] σπέρμα[ngns] αὐτός[rpgfs] ὁ[dgmp] τηρέω[vppagmp] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ἔχω[vppagmp] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] Ἰησοῦς[ngms]. **13. v.1** καί[c] ἵστημι[viap1s] ἐπί[p] ὁ[dafs] ἄμμος[nafs] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] καί[c] ὁράω[viaa1s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] θάλασσα[ngfs] θηρίον[nans] ἀναβαίνω[vppaans] ἔχω[vppaans] κέρας[nanp] δέκα[tn] καί[c] κεφαλή[nafp] ἑπτά[tn] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dgnp] κέρας[ngnp] αὐτός[rpgns] δέκα[tn] διάδημα[nanp] καί[c] ἐπί[p] ὁ[dafp] κεφαλή[nafp] αὐτός[rpgns] ὄνομα[nanp] βλασφημία[ngfs]. **v.2** καί[c] ὁ[dnns] θηρίον[nnns] ὅς[rrans] ὁράω[viaa1s] εἰμί[viix3s] ὅμοιος[annsn] πάρδαλις[ndfs] καί[c] ὁ[dnmp] πούς[nnmp] αὐτός[rpgns] ὡς[bo] ἄρκος[ngfs] καί[c] ὁ[dnns] στόμα[nnns] αὐτός[rpgns] ὡς[bo] στόμα[nnns] λέων[ngms] καί[c] δίδωμι[viaa3s] αὐτός[rpdns] ὁ[dnms] δράκων[nnms] ὁ[dafs] δύναμις[nafs] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dams] θρόνος[nams] αὐτός[rpgms] καί[c] ἐξουσία[nafs] μέγας[aafsn]. **v.3** καί[c] εἷς[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgfp] κεφαλή[ngfp] αὐτός[rpgns] ὡσεί[bo] σφάζω[vpxpafs] εἰς[p] θάνατος[nams] καί[c] ὁ[dnfs] πληγή[nnfs] ὁ[dgms] θάνατος[ngms] αὐτός[rpgns] θεραπεύω[viap3s] καί[c] θαυμάζω[viaa3s] ὅλος[anfsn] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] ὀπίσω[bo] ὁ[dgns] θηρίον[ngns].

ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ λέγοντες
Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ καὶ τίς δυνατός πολεμῆσαι μετ αὐτοῦ.
Καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίαν καὶ 5
ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία πόλεμον ποιῆσαι μῆνας τεσσαράκοντα
δύο. καὶ ἤνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν πρὸς τὸν 6
θεόν βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ
τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. καὶ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆ- 7
σαι πόλεμον μετὰ τῶν ἁγίων καὶ νικῆσαι αὐτούς καὶ ἐδόθη
αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ λαὸν καὶ γλῶσσαν καὶ
ἔθνος. καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ κατοικοῦντες 8
ἐπὶ τῆς γῆς ὧν οὗ γέγραπται τὸ ὄνομα ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς
τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Εἴ 9
τις ἔχει οὖς ἀκουσάτω. εἴ τις ἔχει αἰχμαλωσίαν ὑπάγει, εἴ 10
τις ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτενει, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ ἀποκταν-
θῆναι Ωδέ ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. Καὶ 11
εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς καὶ εἶχεν κέρατα
δύο ὅμοια ἀρνίῳ καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. καὶ τὴν ἐξουσίαν 12
τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ καὶ ἐποίει
τὴν γῆν καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἵνα προσκυνήσωσιν
τὸ θηρίον τὸ πρῶτον οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου

v.4 καί^{c} προσκυνέω^{viaa3p} ὁ^{ddms} δράκων^{ndms} ὁ^{ddms} δίδωμι^{vpxadms} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} καί^{c} προσκυνέω^{viaa3p} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnms} ὅμοιος^{anmsn} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} καί^{c} τίς^{rqnms} δυνατός^{anmsn} πολεμέω^{vnaa} μετά^{p} αὐτός^{rpgns}. **v.5** καί^{c} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdns} στόμα^{nnns} λαλέω^{vppanns} μέγας^{aanpn} καί^{c} βλασφημία^{nafs} καί^{c} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdns} ἐξουσία^{nnfs} πόλεμος^{nams} ποιέω^{vnaa} μήν^{namp} τεσσεράκοντα^{tn} δύο^{tn}. **v.6** καί^{c} ἀνοίγω^{viaa3s} ὁ^{dans} στόμα^{nans} αὐτός^{rpgns} εἰς^{p} βλασφημία^{nafs} πρός^{p} ὁ^{dams} θεός^{nams} βλασφημέω^{vnaa} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dafs} σκηνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ὁ^{damp} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} σκηνόω^{vppaamp}. **v.7** καί^{c} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdns} ποιέω^{vnaa} πόλεμος^{nams} μετά^{p} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} καί^{c} νικάω^{vnaa} αὐτός^{rpamp} καί^{c} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdns} ἐξουσία^{nnfs} ἐπί^{p} πᾶς^{aafsn} φυλή^{nafs} καί^{c} λαός^{nams} καί^{c} γλῶσσα^{nafs} καί^{c} ἔθνος^{nans}. **v.8** καί^{c} προσκυνέω^{vifa3p} αὐτός^{rpdns} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} κατοικέω^{vppanmp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὅς^{rrgmp} ὅς^{xo} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} ἐν^{p} ὁ^{ddns} βιβλίον^{ndns} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs} ὁ^{dgns} ἀρνίον^{ngns} ὁ^{dgns} σφάζω^{vpxpgns} ἀπό^{p} καταβολή^{ngfs} κόσμος^{ngms}. **v.9** εἰ^{qo} τι-σρινμσ ἔχω^{vipa3s} οὖς^{nans} ἀκούω^{vdaa3s}. **v.10** εἰ^{qo} τι-σρινμσ ἔχω^{vipa3s} αἰχμαλωσία^{nafs} ὑπάγω^{vipa3s} εἰ^{qo} τι-σρινμσ ἐν^{p} μάχαιρα^{ndfs} ἀποκτείνω^{vipa3s} δεῖ^{vipq3s} αὐτός^{rpams} ἐν^{p} μάχαιρα^{ndfs} ἀποκτείνω^{vnap} ὧδε^{bo} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} ὑπομονή^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn}. **v.11** καί^{c} ὁράω^{viaa1s} ἄλλος^{aansn} θηρίον^{nans} ἀναβαίνω^{vppaans} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^{c} ἔχω^{viia3s} κέρας^{nanp} δύο^{tn} ὅμοιος^{aanpn} ἀρνίον^{ndns} καί^{c} λαλέω^{viia3s} ὡς^{bo} δράκων^{nnms}.

13 αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα καὶ πῦρ ἵνα ἐκ τοῦ οὐ-
14 ρανοῦ καταβαίνῃ ἐπί τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων. καὶ
πλανᾷ [τοὺς ἐμούσ] τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ
σημεῖα ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου λέγων
τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ ὃ
15 εἶχέν τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας, καὶ ἔζησεν. καὶ ἐδόθη
αὐτῷ πνεῦμα δοῦναι τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἵνα καὶ λαλήσῃ
ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου καὶ ποιήσῃ ὅσοι ἐὰν μὴ προσκυνήσω-
16 σιν τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου ἀποκτανθῶσιν. καὶ ποιεῖ πάντας
τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς πλουσίους καὶ
τοὺς πτωχούς καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους ἵνα
δῶσιν αὐτοῖς χαράγματα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς ἢ
17 ἐπὶ τῶν μέτωπων αὐτῶν. καὶ ἵνα μή τις δύναται ἀγοράσαι
ἢ πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου
18 ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὧδε ἡ σοφία ἐστίν ὁ
ἔχων νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου ἀριθμὸς γὰρ
ἀνθρώπου ἐστίν [καὶ] ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ [ἐστίν.] χξς.

14 Καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ [τὸ] ἀρνίον ἑστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σι-
ών καὶ μετ αὐτοῦ [ἀριθμόσ] ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες
χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς

---

v.12 καί^{c} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dgns} πρῶτος^{agnsn} θηρίον^{ngns} πᾶς^{aafsn} ποιέω^{vipa3s} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpgns} καί^{c} ποιέω^{viia3s} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^{c} ὁ^{damp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} κατοικέω^{vppaamp} ἵνα^{c} προσκυνέω^{vsaa3p} ὁ^{dans} θηρίον^{nans} ὁ^{dans} πρῶτος^{aansn} ὅς^{rrgns} θεραπεύω^{viap3s} ὁ^{dnfs} πληγή^{nnfs} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} αὐτός^{rpgns}. **v.13** καί^{c} ποιέω^{vipa3s} σημεῖον^{nanp} μέγας^{aanpn} καί^{c} πῦρ^{nans} ἵνα^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καταβαίνω^{vspa3s} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.14** καί^{c} πλανάω^{vipa3s} ὁ^{damp} ἐμός^{rsamp} ὁ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} διά^{p} ὁ^{danp} σημεῖον^{nanp} ὅς^{rrnnp} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdns} ποιέω^{vnaa} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} λέγω^{vppanms} ὁ^{ddmp} κατοικέω^{vppadmp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ποιέω^{vnaa} εἰκών^{nafs} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} ὅς^{rrnns} ἔχω^{viia3s} ὁ^{dafs} πληγή^{nafs} ὁ^{dgfs} μάχαιρα^{ngfs} καί^{c} ζάω^{viaa3s}. **v.15** καί^{c} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdns} πνεῦμα^{nnns} δίδωμι^{vnaa} ὁ^{ddfs} εἰκών^{ndfs} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} ἵνα^{c} καί^{c} λαλέω^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} εἰκών^{nnfs} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} καί^{c} ποιέω^{vsaa3s} ὅσος^{rcnmp} ἐάν^{qo} μή^{xo} προσκυνέω^{vsaa3p} ὁ^{ddfs} εἰκών^{ndfs} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} ἀποκτείνω^{vsap3p}. **v.16** καί^{c} ποιέω^{vipa3s} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} μικρός^{aampn} καί^{c} ὁ^{damp} μέγας^{aampn} καί^{c} ὁ^{damp} πλούσιος^{aampn} καί^{c} ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} καί^{c} ὁ^{damp} ἐλεύθερος^{aampn} καί^{c} ὁ^{damp} δοῦλος^{namp} ἵνα^{c} δίδωμι^{vsaa3p} αὐτός^{rpdmp} χάραγμα^{nanp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dgfs} δεξιός^{agfsn} ἤ^{xo} ἐπί^{p} ὁ^{dgnp} μέτωπον^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}. **v.17** καί^{c} ἵνα^{c} μή^{xo} τι-σρινμσ δύναμαι^{vipn3s} ἀγοράζω^{vnaa} ἤ^{xo} πωλέω^{vnaa} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dans} χάραγμα^{nans} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} ἤ^{xo} ὁ^{dams} ἀριθμός^{nams} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rpgms}. **v.18** ὧδε^{bo} ὁ^{dnfs} σοφία^{nnfs} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} νοῦς^{nams} ψηφίζω^{vdaa3s} ὁ^{dams} ἀριθμός^{nams} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} ἀριθμός^{nnms} γάρ^{c} ἄνθρωπος^{ngms} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ὁ^{dnms} ἀριθμός^{nnms} αὐτός^{rpgns} εἰμί^{vipx3s} χξ^{ς}ς^{tn}.

αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα 2
φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς
φωνὴν βροντῆς μεγάλης καὶ ἡ φωνὴ ἣν ἤκουσα ὡς κιθα-
ρῳδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν. καὶ ᾄδουσιν 3
ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσά-
ρων ζῴων καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο μαθεῖν
τὴν ᾠδὴν εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες
οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. οὗτοί εἰσιν οἳ μετὰ γυναι- 4
κῶν οὐκ ἐμολύνθησαν παρθένοι γάρ εἰσιν οὗτοι εἰσιν οἱ
ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ οὗτοι ὑπὸ Ἰη-
σοῦ ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῷ θεῷ καὶ
τῷ ἀρνίῳ. καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ εὑρέθη ψεῦδος 5
ἄμωμοί γάρ εἰσιν. Καὶ εἶδον ἄγγελον πετόμενον ἐν με- 6
σουρανήματι ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον εὐαγγελίσαι τοὺς
καθημένους ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ἐπὶ πᾶν ἔθνος καὶ φυλὴν καὶ
γλῶσσαν καὶ λαόν. λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ Φοβήθητε τὸν 7
θεὸν καὶ δότε αὐτῷ δόξαν ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐ-
τοῦ καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων. Καὶ ἄλλος δεύ- 8
τερος ἄγγελος ἠκολούθησεν λέγων [Ἔπεσεν,] ἔπεσεν Βαβυ-

---

14. v.1 καί^c ὁράω^viaa1s καί^c ἰδού^vdaa2s ὁ^dnns ἀρνίον^nnns ἵστημι^vpxanns ἐπί^p ὁ^dans ὄρος^nans Σιών^tp καί^c μετά^p αὐτός^rpgns ἀριθμός^nnms ἑκατόν^tn τεσσεράκοντα^tn τέσσαρες^nnfp χιλιάς^nnfp ἔχω^vppanfp ὁ^dans ὄνομα^nans αὐτός^rpgns καί^c ὁ^dans ὄνομα^nans ὁ^dgms πατήρ^ngms αὐτός^rpgms γράφω^vpxpans ἐπί^p ὁ^dgnp μέτωπον^ngnp αὐτός^rpgmp. **v.2** καί^c ἀκούω^viaa1s φωνή^nafs ἐκ^p ὁ^dgms οὐρανός^ngms ὡς^bo φωνή^nafs ὕδωρ^ngnp πολύς^agnpn καί^c ὡς^bo φωνή^nafs βροντή^ngfs μέγας^agfsn καί^c ὁ^dnfs φωνή^nnfs ὅς^rrafs ἀκούω^viaa1s ὡς^bo κιθαρῳδός^ngmp κιθαρίζω^vppagmp ἐν^p ὁ^ddfp κιθάρα^ndfp αὐτός^rpgmp. **v.3** καί^c ᾄδω^vipa3p ᾠδή^nafs καινός^aafsn ἐνώπιον^bo ὁ^dgms θρόνος^ngms καί^c ἐνώπιον^bo ὁ^dgnp τέσσαρες^ngnp ζῷον^ngnp καί^c ὁ^dgmp πρεσβύτερος^agmpn καί^c οὐδείς^anfsn δύναμαι^viin3s μανθάνω^vnaa ὁ^dafs ᾠδή^nafs εἰ^qo μή^xo ὁ^dnfp ἑκατόν^tn τεσσεράκοντα^tn τέσσαρες^nnfp χιλιάς^nnfp ὁ^dnmp ἀγοράζω^vpxpnmp ἀπό^p ὁ^dgfs γῆ^ngfs. **v.4** οὗτος^rdnmp εἰμί^vipx3p ὅς^rrnmp μετά^p γυνή^ngfp οὐ^xo μολύνω^viap3p παρθένος^nnfp γάρ^c εἰμί^vipx3p οὗτος^rdnmp εἰμί^vipx3p ὁ^dnmp ἀκολουθέω^vppanmp ὁ^ddns ἀρνίον^ndns ὅπου^bo ἄν^xo ὑπάγω^vspa3s οὗτος^rdnmp ὑπό^p Ἰησοῦς^ngms ἀγοράζω^viap3p ἀπό^p ὁ^dgmp ἄνθρωπος^ngmp ἀπαρχή^nnfs ὁ^ddms θεός^ndms καί^c ὁ^ddns ἀρνίον^ndns. **v.5** καί^c ἐν^p ὁ^ddns στόμα^ndns αὐτός^rpgmp οὐ^xo εὑρίσκω^viap3s ψεῦδος^nnns ἄμωμος^anmpn γάρ^c εἰμί^vipx3p. **v.6** καί^c ὁράω^viaa1s ἄγγελος^nams πέτομαι^vppnams ἐν^p μεσουράνημα^ndns ἔχω^vppaams εὐαγγέλιον^nans αἰώνιος^aansn εὐαγγελίζω^vnaa ὁ^damp κάθημαι^vppnamp ἐπί^p ὁ^dgfs γῆ^ngfs καί^c ἐπί^p πᾶς^aansn ἔθνος^nans καί^c φυλή^nafs καί^c γλῶσσα^nafs καί^c λαός^nams. **v.7** λέγω^vppanms ἐν^p φωνή^ndfs μέγας^adfsn φοβέομαι^vdao2p ὁ^dams θεός^nams καί^c δίδωμι^vdaa2p αὐτός^rpdms δόξα^nafs ὅτι^c ἔρχομαι^viaa3s ὁ^dnfs ὥρα^nnfs ὁ^dgfs κρίσις^ngfs αὐτός^rpgms καί^c προσκυνέω^vdaa2p ὁ^ddms ποιέω^vpaadms ὁ^dams οὐρανός^nams καί^c ὁ^dafs γῆ^nafs καί^c ὁ^dafs θάλασσα^nafs καί^c πηγή^nafp ὕδωρ^ngnp.

λὼν ἡ μεγάλη ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς
9 πεπότικεν πάντα τὰ ἔθνη. Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκο-
λούθησεν αὐτοῖς λέγων ἐν φωνῇ μεγάλῃ Εἴ τις προσκυνεῖ τὸ
θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ
10 μετώπου αὐτοῦ ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς πίεται
ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ κεκερασμένου ἀκρά-
του ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ καὶ βασανισθήσεται ἐν
πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἐνώπιον τοῦ
11 ἀρνίου. καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν εἰς αἰῶνας
αἰώνων ἀναβαίνει καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ
νυκτός οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ
12 καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὧδε
ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστίν [ὧδε] οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς
13 τοῦ θεοῦ καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ. Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης [μοι,] Γράψον, Μακάριοι οἱ νεκροὶ
οἱ ἐν κυρίῳ ἀποθνῄσκοντες ἀπ ἄρτι λέγει ναί τὸ πνεῦμα
ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν τὰ δὲ ἔργα αὐτῶν
14 ἀκολουθεῖ μετ αὐτῶν. Καὶ εἶδον καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκή
καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενον ὅμοιον υἱῷ ἀνθρώπου ἔχων
ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν καὶ ἐν τῇ χειρὶ

---

v.8 καί^{c} ἄλλος^{anmsn} δεύτερος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἀκολουθέω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} πίπτω^{viaa3s} πίπτω^{viaa3s} Βαβυλών^{nnfs} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οἶνος^{ngms} ὁ^{dgms} θυμός^{ngms} ὁ^{dgfs} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} ποτίζω^{vixa3s} πᾶς^{aanpn} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp}. **v.9** καί^{c} ἄλλος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} τρίτος^{anmsn} ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} ἐν^{p} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} εἰ^{qo} τι-σρινμ προσκυνέω^{vipa3s} ὁ^{dans} θηρίον^{nans} καί^{c} ὁ^{dafs} εἰκών^{nafs} αὐτός^{rpgns} καί^{c} λαμβάνω^{vipa3s} χάραγμα^{nans} ἐπί^{p} ὁ^{dgns} μέτωπον^{ngns} αὐτός^{rpgms} ἤ^{xo} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.10** καί^{c} αὐτός^{rpnms} πίνω^{vifd3s} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οἶνος^{ngms} ὁ^{dgms} θυμός^{ngms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} κεράννυμι^{vpxpgms} ἄκρατος^{agmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddns} ποτήριον^{ndns} ὁ^{dgfs} ὀργή^{ngfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} βασανίζω^{vifp3s} ἐν^{p} πῦρ^{ndns} καί^{c} θεῖον^{ndns} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} ἄγγελος^{ngmp} καί^{c} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgns} ἀρνίον^{ngns}. **v.11** καί^{c} ὁ^{dnms} καπνός^{nnms} ὁ^{dgms} βασανισμός^{ngms} αὐτός^{rpgmp} εἰς^{p} αἰών^{namp} αἰών^{ngmp} ἀναβαίνω^{vipa3s} καί^{c} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ἀνάπαυσις^{nafs} ἡμέρα^{ngfs} καί^{c} νύξ^{ngfs} ὁ^{dnmp} προσκυνέω^{vppanmp} ὁ^{dans} θηρίον^{nans} καί^{c} ὁ^{dafs} εἰκών^{nafs} αὐτός^{rpgns} καί^{c} εἰ^{qo} τι-σρινμ λαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dans} χάραγμα^{nans} ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rpgns}. **v.12** ὧδε^{bo} ὁ^{dnfs} ὑπομονή^{nnfs} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} εἰμί^{vipx3s} ὧδε^{bo} ὁ^{dnmp} τηρέω^{vppanmp} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.13** καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} φωνή^{ngfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} λέγω^{vppagfs} ἐγώ$^{rpd-s}$ γράφω^{vdaa2s} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} νεκρός^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἐν^{p} κύριος^{ndms} ἀποθνῄσκω^{vppanmp} ἀπό^{p} ἄρτι^{bo} λέγω^{vipa3s} ναί^{xo} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ἵνα^{c} ἀναπαύω^{vsam3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} κόπος^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnnp} δέ^{c} ἔργον^{nnnp} αὐτός^{rpgmp} ἀκολουθέω^{vipa3s} μετά^{p} αὐτός^{rpgmp}.

αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ 15
ναοῦ κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέ-
λης Πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα
θερίσαι ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ 16
καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφέλην τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν
καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ 17
ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ. Καὶ 18
ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου ἔχων ἐξουσίαν
ἐπὶ τοῦ πυρός καὶ ἐφώνησεν κραυγῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ
δρέπανον τὸ ὀξὺ λέγων Πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξὺ καὶ
τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς γῆς ὅτι ἥκμασαν
αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον 19
αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐτρύγησεν τὴν ἄμπελον τῆς γῆς καὶ
ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τὸν μέγαν. καὶ 20
ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξωθεν τῆς πόλεως καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ
τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων
ἑξακοσίων.

Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυ- **15**
μαστόν ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας

---

v.14 καί^c ὁράω^viaa1s καί^c ἰδού^vdaa2s νεφέλη^nnfs λευκός^anfsn καί^c ἐπί^p ὁ^dafs νεφέλη^nafs κάθημαι^vppnams ὅμοιος^aamsn υἱός^ndms ἄνθρωπος^ngms ἔχω^vppanms ἐπί^p ὁ^dgfs κεφαλή^ngfs αὐτός^rpgms στέφανος^nams χρυσοῦς^aamsn καί^c ἐν^p ὁ^ddfs χείρ^ndfs αὐτός^rpgms δρέπανον^nans ὀξύς^aansn. **v.15** καί^c ἄλλος^anmsn ἄγγελος^nnms ἐξέρχομαι^viaa3s ἐκ^p ὁ^dgms ναός^ngms κράζω^vppanms ἐν^p φωνή^ndfs μέγας^adfsn ὁ^ddms κάθημαι^vppndms ἐπί^p ὁ^dgfs νεφέλη^ngfs πέμπω^vdaa2s ὁ^dans δρέπανον^nans σύ^rpg-s καί^c θερίζω^vdaa2s ὅτι^c ἔρχομαι^viaa3s ὁ^dnfs ὥρα^nnfs θερίζω^vnaa ὅτι^c ξηραίνω^viap3s ὁ^dnms θερισμός^nnms ὁ^dgfs γῆ^ngfs. **v.16** καί^c βάλλω^viaa3s ὁ^dnms κάθημαι^vppnnms ἐπί^p ὁ^dafs νεφέλη^nafs ὁ^dans δρέπανον^nans αὐτός^rpgms ἐπί^p ὁ^dafs γῆ^nafs καί^c θερίζω^viap3s ὁ^dnfs γῆ^nnfs. **v.17** καί^c ἄλλος^anmsn ἄγγελος^nnms ἐξέρχομαι^viaa3s ἐκ^p ὁ^dgms ναός^ngms ὁ^dgms ἐν^p ὁ^ddms οὐρανός^ndms ἔχω^vppanms καί^c αὐτός^rpnms δρέπανον^nans ὀξύς^aansn. **v.18** καί^c ἄλλος^anmsn ἄγγελος^nnms ἐξέρχομαι^viaa3s ἐκ^p ὁ^dgns θυσιαστήριον^ngns ἔχω^vppanms ἐξουσία^nafs ἐπί^p ὁ^dgns πῦρ^ngns καί^c φωνέω^viaa3s κραυγή^ndfs μέγας^adfsn ὁ^ddms ἔχω^vppadms ὁ^dans δρέπανον^nans ὁ^dans ὀξύς^aansn λέγω^vppanms πέμπω^vdaa2s σύ^rpg-s ὁ^dans δρέπανον^nans ὁ^dans ὀξύς^aansn καί^c τρυγάω^vdaa2s ὁ^damp βότρυς^namp ὁ^dgfs ἄμπελος^ngfs ὁ^dgfs γῆ^ngfs ὅτι^c ἀκμάζω^viaa3p ὁ^dnfp σταφυλή^nnfp αὐτός^rpgfs. **v.19** καί^c βάλλω^viaa3s ὁ^dnms ἄγγελος^nnms ὁ^dans δρέπανον^nans αὐτός^rpgms εἰς^p ὁ^dafs γῆ^nafs καί^c τρυγάω^viaa3s ὁ^dafs ἄμπελος^nafs ὁ^dgfs γῆ^ngfs καί^c βάλλω^viaa3s εἰς^p ὁ^dafs ληνός^nafs ὁ^dgms θυμός^ngms ὁ^dgms θεός^ngms ὁ^dams μέγας^aamsn. **v.20** καί^c πατέω^viap3s ὁ^dnfs ληνός^nnfs ἔξωθεν^bo ὁ^dgfs πόλις^ngfs καί^c ἐξέρχομαι^viaa3s αἷμα^nnns ἐκ^p ὁ^dgfs ληνός^ngfs ἄχρι^p ὁ^dgmp χαλινός^ngmp ὁ^dgmp ἵππος^ngmp ἀπό^p στάδιος^ngnp χίλιοι^ngmp ἑξακόσιοι^ngmp.

2 ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ. Καὶ εἶδον ὡς
θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρί καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ
τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνος αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ
τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἑστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλί-
3 νην ἔχοντας κιθάρας τοῦ θεοῦ. καὶ ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν
Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου
λέγοντες Μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου κύριε ὁ θεὸς
ὁ παντοκράτωρ, δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου ὁ βασι-
4 λεὺς τῶν ἐθνῶν, τίς οὐ μὴ φοβηθῇ σε, κύριε καὶ δοξάσῃ
τὸ ὄνομά σου ὅτι μόνος ἅγιος ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἥξουσιν
καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου ὅτι τὰ δικαιώματά σου
5 ἐφανερώθησαν. Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς
6 τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐξῆλθον οἱ
ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς [ἐκ τοῦ ναοῦ] οἱ
ἦσαν ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν λαμπρὸν καὶ περιεζωσμέ-
7 νοι περὶ τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς. καὶ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων
ζῴων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς γε-
μούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
8 αἰώνων. καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ
θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελ-

---

15. v.1 καί[c] ὁράω[viaa1s] ἄλλος[aansn] σημεῖον[nans] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms] μέγας[aansn] καί[c] θαυμαστός[aansn] ἄγγελος[namp] ἑπτά[tn] ἔχω[vppaamp] πληγή[nafp] ἑπτά[tn] ὁ[dafp] ἔσχατος[aafpn] ὅτι[c] ἐν[p] αὐτός[rpdfp] τελέω[viap3s] ὁ[dnms] θυμός[nnms] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.2** καί[c] ὁράω[viaa1s] ὡς[bo] θάλασσα[nafs] ὑάλινος[aafsn] μίγνυμι[vpxpafs] πῦρ[ndns] καί[c] ὁ[damp] νικάω[vppaamp] ἐκ[p] ὁ[dgns] θηρίον[ngns] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgfs] εἰκών[ngfs] αὐτός[rpgns] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgns] ἀριθμός[ngms] ὁ[dgns] ὄνομα[ngns] αὐτός[rpgns] ἵστημι[vpxaamp] ἐπί[p] ὁ[dafs] θάλασσα[nafs] ὁ[dafs] ὑάλινος[aafsn] ἔχω[vppaamp] κιθάρα[nafp] ὁ[dgms] θεός[ngms]. **v.3** καί[c] ᾄδω[vipa3p] ὁ[dafs] ᾠδή[nafs] Μωϋσῆς[ngms] ὁ[dgms] δοῦλος[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] καί[c] ὁ[dafs] ᾠδή[nafs] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] λέγω[vppanmp] μέγας[annpn] καί[c] θαυμαστός[annpn] ὁ[dnnp] ἔργον[nnnp] σύ[rpg-s] κύριος[nvms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[dnms] παντοκράτωρ[nnms] δίκαιος[anfpn] καί[c] ἀληθινός[anfpn] ὁ[dnfp] ὁδός[nnfp] σύ[rpg-s] ὁ[dnms] βασιλεύς[nnms] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp]. **v.4** τίς[rqnms] οὐ[xo] μή[xo] φοβέομαι[vsao3s] σύ[rpa-s] κύριος[nvms] καί[c] δοξάζω[vsaa3s] ὁ[dans] ὄνομα[nans] σύ[rpg-s] ὅτι[c] μόνος[anmsn] ἅγιος[anmsn] ὅτι[c] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] ἥκω[vifa3p] καί[c] προσκυνέω[vifa3p] ἐνώπιον[bo] σύ[rpg-s] ὅτι[c] ὁ[dnnp] δικαίωμα[nnnp] σύ[rpg-s] φανερόω[viap3p]. **v.5** καί[c] μετά[p] οὗτος[rdanp] ὁράω[viaa1s] καί[c] ἀνοίγω[viap3s] ὁ[dnms] ναός[nnms] ὁ[dgfs] σκηνή[ngfs] ὁ[dgns] μαρτύριον[ngns] ἐν[p] ὁ[ddms] οὐρανός[ndms]. **v.6** καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3p] ὁ[dnmp] ἑπτά[tn] ἄγγελος[nnmp] ὁ[dnmp] ἔχω[vppanmp] ὁ[dafp] ἑπτά[tn] πληγή[nafp] ἐκ[p] ὁ[dgms] ναός[ngms] ὅς[rrnmp] εἰμί[viix3p] ἐνδύω[vpxmnmp] λίνον[nans] καθαρός[aansn] λαμπρός[aansn] καί[c] περιζώννυμι[vpxpnmp] περί[p] ὁ[danp] στῆθος[nanp] ζώνη[nafp] χρυσοῦς[aafpn]. **v.7** καί[c] εἷς[nnns] ἐκ[p] ὁ[dgnp] τέσσαρες[ngnp] ζῷον[ngnp] δίδωμι[viaa3s] ὁ[ddmp] ἑπτά[tn] ἄγγελος[ndmp] ἑπτά[tn] φιάλη[nafp] χρυσοῦς[aafpn] γέμω[vppaafp] ὁ[dgms] θυμός[ngms] ὁ[dgms] θεός[ngms] ὁ[dgms] ζάω[vppagms] εἰς[p] ὁ[damp] αἰών[namp] ὁ[dgmp] αἰών[ngmp].

θεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων.

16 Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις Ὑπάγετε καὶ ἐκχέατε τὰς ἑπτὰ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ εἰς τὴν γῆν. 2 Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. 3 Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσσῃ. 4 Καὶ ὁ τρίτος [ἄγγελος] ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων καὶ ἐγένετο αἷμα. 5 καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος Δίκαιος εἶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν ὁ ὅσιος ὅτι ταῦτα ἔκρινας. 6 ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν καὶ αἷμα αὐτοῖς ἔδωκας πιεῖν ἄξιοί εἰσιν. 7 καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος Ναί κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις σου. 8 Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι ἐν πυρί τοὺς ἀνθρώπους. 9 καὶ ἐκαυμα-

---

v.8 καί^{c} γεμίζω^{viap3s} ὁ^{dnms} ναός^{nnms} καπνός^{ngms} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} οὐδείς^{anfsn} δύναμαι^{viin3s} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^{p} ὁ^{dams} ναός^{nams} ἄχρι^{p} τελέω^{vsap3p} ὁ^{dnfp} ἑπτά^{tn} πληγή^{nnfp} ὁ^{dgmp} ἑπτά^{tn} ἄγγελος^{ngmp}. **16. v.1** καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} φωνή^{ngfs} μέγας^{agfsn} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} ναός^{ngms} λέγω^{vppagfs} ὁ^{ddmp} ἑπτά^{tn} ἄγγελος^{ndmp} ὑπάγω^{vdpa2p} καί^{c} ἐκχέω^{vdaa2p} ὁ^{dafp} ἑπτά^{tn} φιάλη^{nafp} ὁ^{dgms} θυμός^{ngms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **v.2** καί^{c} ἀπέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} καί^{c} ἐκχέω^{viaa3s} ὁ^{dafs} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ἕλκος^{nnns} κακός^{annsn} καί^{c} πονηρός^{annsn} ἐπί^{p} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} ὁ^{damp} ἔχω^{vppaamp} ὁ^{dans} χάραγμα^{nans} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} καί^{c} ὁ^{damp} προσκυνέω^{vppaamp} ὁ^{ddfs} εἰκών^{ndfs} αὐτός^{rpgns}. **v.3** καί^{c} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{viaa3s} ὁ^{dafs} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} αἷμα^{nnns} ὡς^{bo} νεκρός^{agmsn} καί^{c} πᾶς^{anfsn} ψυχή^{nnfs} ζάω^{vppanfs} ἀποθνῄσκω^{viaa3s} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs}. **v.4** καί^{c} ὁ^{dnms} τρίτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{viaa3s} ὁ^{dafs} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} εἰς^{p} ὁ^{damp} ποταμός^{namp} καί^{c} εἰς^{p} ὁ^{dafp} πηγή^{nafp} ὁ^{dgnp} ὕδωρ^{ngnp} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} αἷμα^{nnns}. **v.5** καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} ὁ^{dgms} ἄγγελος^{ngms} ὁ^{dgnp} ὕδωρ^{ngnp} λέγω^{vppagms} δίκαιος^{anmsn} εἰμί^{vipx2s} ὁ^{dnms} εἰμί^{vppxnms} καί^{c} ὁ^{dnms} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnms} ὅσιος^{anmsn} ὅτι^{c} οὗτος^{rdanp} κρίνω^{viaa2s}. **v.6** ὅτι^{c} αἷμα^{nans} ἅγιος^{agmpn} καί^{c} προφήτης^{ngmp} ἐκχέω^{viaa3p} καί^{c} αἷμα^{nans} αὐτός^{rpdmp} δίδωμι^{viaa2s} πίνω^{vnaa} ἄξιος^{anmpn} εἰμί^{vipx3p}. **v.7** καί^{c} ἀκούω^{viaa1s} ὁ^{dgns} θυσιαστήριον^{ngns} λέγω^{vppagms} ναί^{xo} κύριος^{nvms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} παντοκράτωρ^{nnms} ἀληθινός^{anfpn} καί^{c} δίκαιος^{anfpn} ὁ^{dnfp} κρίσις^{nnfp} σύ$^{rpg-s}$. **v.8** καί^{c} ὁ^{dnms} τέταρτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{viaa3s} ὁ^{dafs} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dams} ἥλιος^{nams} καί^{c} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rpdms} καυματίζω^{vnaa} ἐν^{p} πῦρ^{ndns} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp}.

τίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ
ἄνθρωποι τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς
10 πληγὰς ταύτας καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ δόξαν. Καὶ
ὁ πέμπτος [ἄγγελος] ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρό-
νον τοῦ θηρίου καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη
11 καὶ ἐμασῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου. καὶ ἐ-
βλασφήμησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν
καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων
12 αὐτῶν. Καὶ ὁ ἕκτος [ἄγγελος] ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐ-
πὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν Εὐφράτην καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ
αὐτοῦ ἵνα ἑτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατο-
13 λῆς ἡλίου. Καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ
ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευ-
14 δοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὡς βάτραχοι, εἰσὶν
γὰρ πνεύματα δαιμονίων ποιοῦντα σημεῖα ἃ ἐκπορεύεται
ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς οἰκουμένης ὅλης συναγαγεῖν αὐτοὺς
εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ
15 τοῦ παντοκράτορος. Ἰδοὺ ἔρχομαι ὡς κλέπτης μακάριος
ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἵνα μὴ γυμνὸς περι-
16 πατῇ καὶ βλέπωσιν τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. καὶ συνήγα-
γεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ Ἁρμα-

---

v.9 καί^{c} καυματίζω^{viap3p} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} καῦμα^{nans} μέγας^{aansn} καί^{c} βλασφημέω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ἔχω^{vppagms} ἐξουσία^{nafs} ἐπί^{p} ὁ^{dafp} πληγή^{nafp} οὗτος^{rdafp} καί^{c} οὐ^{xo} μετανοέω^{viaa3p} δίδωμι^{vnaa} αὐτός^{rpdms} δόξα^{nafs}. **v.10** καί^{c} ὁ^{dnms} πέμπτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{viaa3s} ὁ^{dafs} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dams} θρόνος^{nams} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} καί^{c} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} αὐτός^{rpgns} σκοτόω^{vpxpnfs} καί^{c} μασάομαι^{viin3p} ὁ^{dafp} γλῶσσα^{nafp} αὐτός^{rpgmp} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} πόνος^{ngms}. **v.11** καί^{c} βλασφημέω^{viaa3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} πόνος^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ἕλκος^{ngnp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} οὐ^{xo} μετανοέω^{viaa3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}. **v.12** καί^{c} ὁ^{dnms} ἕκτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{viaa3s} ὁ^{dafs} φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dams} ποταμός^{nams} ὁ^{dams} μέγας^{aamsn} Εὐφράτης^{nams} καί^{c} ξηραίνω^{viap3s} ὁ^{dnns} ὕδωρ^{nnns} αὐτός^{rpgms} ἵνα^{c} ἑτοιμάζω^{vsap3s} ὁ^{dnfs} ὁδός^{nnfs} ὁ^{dgmp} βασιλεύς^{ngmp} ὁ^{dgmp} ἀπό^{p} ἀνατολή^{ngfs} ἥλιος^{ngms}. **v.13** καί^{c} ὁράω^{viaa1s} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} ὁ^{dgms} δράκων^{ngms} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} ὁ^{dgms} ψευδοπροφήτης^{ngms} πνεῦμα^{nanp} τρεῖς^{nanp} ἀκάθαρτος^{aanpn} ὡς^{bo} βάτραχος^{nnmp}. **v.14** εἰμί^{vipx3p} γάρ^{c} πνεῦμα^{nnnp} δαιμόνιον^{ngnp} ποιέω^{vppannp} σημεῖον^{nanp} ὅς^{rrnnp} ἐκπορεύομαι^{vipn3s} ἐπί^{p} ὁ^{damp} βασιλεύς^{namp} ὁ^{dgfs} οἰκουμένη^{ngfs} ὅλος^{agfsn} συνάγω^{vnaa} αὐτός^{rpamp} εἰς^{p} ὁ^{dams} πόλεμος^{nams} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} ὁ^{dgfs} μέγας^{agfsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} παντοκράτωρ^{ngms}. **v.15** ἰδού^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn1s} ὡς^{bo} κλέπτης^{nnms} μακάριος^{anmsn} ὁ^{dnms} γρηγορέω^{vppanms} καί^{c} τηρέω^{vppanms} ὁ^{danp} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpgms} ἵνα^{c} μή^{xo} γυμνός^{anmsn} περιπατέω^{vspa3s} καί^{c} βλέπω^{vspa3p} ὁ^{dafs} ἀσχημοσύνη^{nafs} αὐτός^{rpgms}.

γεδών. Καὶ ὁ ἕβδομος [ἄγγελος] ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ 17
ἐπὶ τὸν ἀέρα καὶ ἐξῆλθεν φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ
οὐρανοῦ, ἀπὸ τοῦ θρόνου λέγουσα Γέγονεν. καὶ ἐγένοντο 18
ἀστραπαὶ καὶ βρονταί καὶ φωναὶ καὶ σεισμὸς [ἐγένετο] μέ-
γας οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς
γῆς τηλικοῦτος σεισμὸς οὕτως μέγας. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις 19
ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον,
καὶ Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ θεοῦ δοῦναι
αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ.
καὶ πᾶσα νῆσος ἔφυγεν καὶ ὄρη οὐχ εὑρέθησαν. καὶ χά- 20, 21
λαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ
τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν θεὸν
ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς
σφόδρα.

Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ **17**
φιάλας καὶ ἐλάλησεν μετ ἐμοῦ λέγων Δεῦρο δείξω σοι τὸ
κρίμα τῆς πόρνης τῆς μεγάλης τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑ-
δάτων τῶν πολλῶν. μεθ ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς 2
καὶ ἐμεθύσθησαν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς
πορνείας αὐτῆς. καὶ ἀπήνεγκέν με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι 3

---

v.16 καί[c] συνάγω[viaa3s] αὐτός[rpamp] εἰς[p] ὁ[dams] τόπος[nams] ὁ[dams] καλέω[vpppams] Ἑβραϊστί[bo] Ἀρμαγεδών[nnns]. **v.17** καί[c] ὁ[dnms] ἕβδομος[anmsn] ἄγγελος[nnms] ἐκχέω[viaa3s] ὁ[dafs] φιάλη[nafs] αὐτός[rpgms] ἐπί[p] ὁ[dams] ἀήρ[nams] καί[c] ἐξέρχομαι[viaa3s] φωνή[nnfs] μέγας[anfsn] ἀπό[p] ὁ[dgms] ναός[ngms] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἀπό[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] λέγω[vppanfs] γίνομαι[vixa3s]. **v.18** καί[c] γίνομαι[viad3p] ἀστραπή[nnfp] καί[c] βροντή[nnfp] καί[c] φωνή[nnfp] καί[c] σεισμός[nnms] γίνομαι[viad3s] μέγας[anmsn] οἷος[rcnms] οὐ[xo] γίνομαι[viad3s] ἀπό[p] ὅς[rrgms] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] γίνομαι[viad3p] ἐπί[p] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] τηλικοῦτος[rdnms] σεισμός[nnms] οὕτω[bo] μέγας[anmsn]. **v.19** καί[c] γίνομαι[viad3s] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn] εἰς[p] τρεῖς[nanp] μέρος[nanp] καί[c] ὁ[dnfp] πόλις[nnfp] ὁ[dgnp] ἔθνος[ngnp] πίπτω[viaa3p] καί[c] Βαβυλών[nnfs] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn] μιμνήσκομαι[viap3s] ἐνώπιον[bo] ὁ[dgms] θεός[ngms] δίδωμι[vnaa] αὐτός[rpdfs] ὁ[dans] ποτήριον[nans] ὁ[dgms] οἶνος[ngms] ὁ[dgms] θυμός[ngms] ὁ[dgfs] ὀργή[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.20** καί[c] πᾶς[anfsn] νῆσος[nnfs] φεύγω[viaa3s] καί[c] ὄρος[nnnp] οὐ[xo] εὑρίσκω[viap3p]. **v.21** καί[c] χάλαζα[nnfs] μέγας[anfsn] ὡς[bo] ταλαντιαῖος[anfsn] καταβαίνω[vipa3s] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἐπί[p] ὁ[damp] ἄνθρωπος[namp] καί[c] βλασφημέω[viaa3p] ὁ[dnmp] ἄνθρωπος[nnmp] ὁ[dams] θεός[nams] ἐκ[p] ὁ[dgfs] πληγή[ngfs] ὁ[dgfs] χάλαζα[ngfs] ὅτι[c] μέγας[anfsn] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] πληγή[nnfs] αὐτός[rpgfs] σφόδρα[bo]. **17. v.1** καί[c] ἔρχομαι[viaa3s] εἷς[nnms] ἐκ[p] ὁ[dgmp] ἑπτά[tn] ἄγγελος[ngmp] ὁ[dgmp] ἔχω[vppagmp] ὁ[dafp] ἑπτά[tn] φιάλη[nafp] καί[c] λαλέω[viaa3s] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] λέγω[vppanms] δεῦρο[vdvx2s] δείκνυμι[vifa1s] σύ[rpd-s] ὁ[dans] κρίμα[nans] ὁ[dgfs] πόρνη[ngfs] ὁ[dgfs] μέγας[agfsn] ὁ[dgfs] κάθημαι[vppngfs] ἐπί[p] ὁ[dgnp] ὕδωρ[ngnp] ὁ[dgnp] πολύς[agnpn]. **v.2** μετά[p] ὅς[rrgfs] πορνεύω[viaa3p] ὁ[dnmp] βασιλεύς[nnmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] καί[c] μεθύσκω[viap3p] ὁ[dnmp] κατοικέω[vppanmp] ὁ[dafs] γῆ[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgms] οἶνος[ngms] ὁ[dgfs] πορνεία[ngfs] αὐτός[rpgfs].

καὶ εἶδον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον γέμον
ὀνόματα βλασφημίας ἔχον κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα.
4 καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη πορφυροῦν καὶ κόκκινον κε-
χρυσωμένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις ἔχουσα
ποτήριον χρυσοῦν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς γέμον βδελυγμάτων
5 καὶ τὰ ἀκάθαρτα τῆς πορνείας αὐτῆς. καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον
αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον μυστήριον Βαβυλὼν ἡ μεγάλη
6 ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. καὶ
εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων
[καὶ] ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ Καὶ ἐθαύμασα
7 ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος Διὰ τί
ἐθαύμασας ἐγὼ ἐρῶ σοι τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ
θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτήν τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφα-
8 λὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ ἔστιν
καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑ-
πάγειν, καὶ θαυμάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ὧν
οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ κα-
ταβολῆς κόσμου βλεπόντων ὅτι ἦν τὸ θηρίον καὶ οὐκ ἔστιν
9 καὶ παρέσται. ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν αἱ ἑπτὰ κεφαλαὶ
10 ἑπτὰ ὄρη εἰσίν ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ αὐτῶν. καὶ βα-

---

v.3 καί^{c} ἀποφέρω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ εἰς^{p} ἔρημος^{aamsn} ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} καί^{c} ὁράω^{viaa1s} γυνή^{nafs} κάθημαι^{vppnafs} ἐπί^{p} θηρίον^{nans} κόκκινος^{aansn} γέμω^{vppaans} ὄνομα^{nanp} βλασφημία^{ngfs} ἔχω^{vppaans} κεφαλή^{nafp} ἑπτά^{tn} καί^{c} κέρας^{nanp} δέκα^{tn}. **v.4** καί^{c} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} εἰμί^{viix3s} περιβάλλω^{vpxpnfs} πορφυροῦς^{aansn} καί^{c} κόκκινος^{aansn} χρυσόω^{vpxpnfs} χρυσίον^{ndns} καί^{c} λίθος^{ndms} τίμιος^{admsn} καί^{c} μαργαρίτης^{ndmp} ἔχω^{vppanfs} ποτήριον^{nans} χρυσοῦς^{aansn} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} χείρ^{ndfs} αὐτός^{rpgfs} γέμω^{vppaans} βδέλυγμα^{ngnp} καί^{c} ὁ^{danp} ἀκάθαρτος^{aanpn} ὁ^{dgfs} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.5** καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{dans} μέτωπον^{nans} αὐτός^{rpgfs} ὄνομα^{nnns} γράφω^{vpxpnns} μυστήριον^{nnns} Βαβυλών^{nnfs} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ὁ^{dgfp} πόρνη^{ngfp} καί^{c} ὁ^{dgnp} βδέλυγμα^{ngnp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.6** καί^{c} ὁράω^{viaa1s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} μεθύω^{vppaafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} αἷμα^{ngns} ὁ^{dgmp} μάρτυς^{ngmp} Ἰησοῦς^{ngms} καί^{c} θαυμάζω^{viaa1s} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpafs} θαῦμα^{nans} μέγας^{aansn}. **v.7** καί^{c} λέγω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} διά^{p} τίς^{rqans} θαυμάζω^{viaa2s} ἐγώ$^{rpn\text{-}s}$ λέγω^{vifa1s} σύ$^{rpd\text{-}s}$ ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} ὁ^{dgfs} γυνή^{ngfs} καί^{c} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} ὁ^{dgns} βαστάζω^{vppagns} αὐτός^{rpafs} ὁ^{dgns} ἔχω^{vppagns} ὁ^{dafp} ἑπτά^{tn} κεφαλή^{nafp} καί^{c} ὁ^{danp} δέκα^{tn} κέρας^{nanp}. **v.8** ὁ^{dnns} θηρίον^{nnns} ὅς^{rrans} ὁράω^{viaa2s} εἰμί^{viix3s} καί^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} μέλλω^{vipa3s} ἀναβαίνω^{vnpa} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} ἄβυσσος^{ngfs} καί^{c} εἰς^{p} ἀπώλεια^{nafs} ὑπάγω^{vnpa} καί^{c} θαυμάζω^{vifd3p} ὁ^{dnmp} κατοικέω^{vppanmp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὅς^{rrgmp} οὐ^{xo} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dnnp} ὄνομα^{nnnp} ἐπί^{p} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs} ἀπό^{p} καταβολή^{ngfs} κόσμος^{ngms} βλέπω^{vppagmp} ὅτι^{c} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnns} θηρίον^{nnns} καί^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} πάρειμι^{vifx3s}. **v.9** ὧδε^{bo} ὁ^{dnms} νοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} σοφία^{nafs} ὁ^{dnfp} ἑπτά^{tn} κεφαλή^{nnfp} ἑπτά^{tn} ὄρος^{nnnp} εἰμί^{vipx3p} ὅπου^{bo} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} κάθημαι^{vipn3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpgnp}.

σιλεῖς ἑπτά εἰσιν οἱ πέντε ἔπεσον ὁ εἷς ἔστιν ὁ ἄλλος οὔπω
ἦλθεν καὶ ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον δεῖ αὐτὸν μεῖναι. καὶ τὸ θη- 11
ρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστιν καὶ ἐκ τῶν
ἑπτά ἐστιν καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. καὶ τὰ δέκα κέρατα 12
ἃ εἶδες δέκα βασιλεῖς εἰσιν οἵτινες βασιλείαν οὔπω ἔλαβον
ἀλλ᾽ ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ
θηρίου. οὗτοι μίαν ἔχουσιν γνώμην καὶ τὴν δύναμιν καὶ 13
τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδόασιν. οὗτοι μετὰ τοῦ 14
ἀρνίου πολεμήσουσιν καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτούς ὅτι κύ-
ριος κυρίων ἐστὶν καὶ βασιλεὺς βασιλέων καὶ οἱ μετ αὐτοῦ
κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. Καὶ λέγει μοι Τὰ ὕδατα ἃ 15
εἶδες οὗ ἡ πόρνη κάθηται λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ
γλῶσσαι. καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον οὗτοι 16
μισήσουσιν τὴν πόρνην καὶ ἠρημωμένην ποιήσουσιν αὐ-
τὴν καὶ γυμνήν [ποιήσουσιν αὐτὴν] καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς
φάγονται καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ἐν πυρί. ὁ γὰρ θεὸς 17
ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ
καὶ ποιῆσαι γνώμην μίαν καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν
τῷ θηρίῳ ἄχρι τελεσθῶσιν οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ. καὶ ἡ γυνὴ 18
ἣν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ

---

v.10 καί^{c} βασιλεύς^{nnmp} ἑπτά^{tn} εἰμί^{vipx3p} ὁ^{dnmp} πέντε^{tn} πίπτω^{viaa3p} ὁ^{dnms} εἷς^{nnms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ἄλλος^{anmsn} οὔπω^{bo} ἔρχομαι^{viaa3s} καί^{c} ὅταν^{c} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὀλίγος^{aansn} δεῖ^{vipq3s} αὐτός^{rpams} μένω^{vnaa}. **v.11** καί^{c} ὁ^{dnns} θηρίον^{nnns} ὅς^{rrnns} εἰμί^{viix3s} καί^{c} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} αὐτός^{rpnms} ὄγδοος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgmp} ἑπτά^{tn} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} εἰς^{p} ἀπώλεια^{nafs} ὑπάγω^{vipa3s}. **v.12** καί^{c} ὁ^{dnnp} δέκα^{tn} κέρας^{nnnp} ὅς^{rranp} ὁράω^{viaa2s} δέκα^{tn} βασιλεύς^{nnmp} εἰμί^{vipx3p} ὅστις^{rrnmp} βασιλεία^{nafs} οὔπω^{bo} λαμβάνω^{viaa3p} ἀλλά^{c} ἐξουσία^{nafs} ὡς^{bo} βασιλεύς^{nnmp} εἷς^{nafs} ὥρα^{nafs} λαμβάνω^{vipa3p} μετά^{p} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns}. **v.13** οὗτος^{rdnmp} εἷς^{nafs} ἔχω^{vipa3p} γνώμη^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} καί^{c} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} δίδωμι^{vipa3p}. **v.14** οὗτος^{rdnmp} μετά^{p} ὁ^{dgns} ἀρνίον^{ngns} πολεμέω^{vifa3p} καί^{c} ὁ^{dnns} ἀρνίον^{nnns} νικάω^{vifa3s} αὐτός^{rpamp} ὅτι^{c} κύριος^{nnms} κύριος^{ngmp} εἰμί^{vipx3s} καί^{c} βασιλεύς^{nnms} βασιλεύς^{ngmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} μετά^{p} αὐτός^{rpgms} κλητός^{anmpn} καί^{c} ἐκλεκτός^{anmpn} καί^{c} πιστός^{anfpn}. **v.15** καί^{c} λέγω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd-s}$ ὁ^{dnnp} ὕδωρ^{nnnp} ὅς^{rranp} ὁράω^{viaa2s} ὅς^{bo} ὁ^{dnfs} πόρνη^{nnfs} κάθημαι^{vipn3s} λαός^{nnmp} καί^{c} ὄχλος^{nnmp} εἰμί^{vipx3p} καί^{c} ἔθνος^{nnnp} καί^{c} γλῶσσα^{nnfp}. **v.16** καί^{c} ὁ^{dnnp} δέκα^{tn} κέρας^{nnnp} ὅς^{rranp} ὁράω^{viaa2s} καί^{c} ὁ^{dnns} θηρίον^{nnns} οὗτος^{rdnmp} μισέω^{vifa3p} ὁ^{dafs} πόρνη^{nafs} καί^{c} ἐρημόω^{vpxpafs} ποιέω^{vifa3p} αὐτός^{rpafs} καί^{c} γυμνός^{aafsn} ποιέω^{vifa3p} αὐτός^{rpafs} καί^{c} ὁ^{dafp} σάρξ^{nafp} αὐτός^{rpgfs} ἐσθίω^{vifd3p} καί^{c} αὐτός^{rpafs} κατακαίω^{vifa3p} ἐν^{p} πῦρ^{ndns}. **v.17** ὁ^{dnms} γάρ^{c} θεός^{nnms} δίδωμι^{viaa3s} εἰς^{p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} αὐτός^{rpgmp} ποιέω^{vnaa} ὁ^{dafs} γνώμη^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ποιέω^{vnaa} γνώμη^{nafs} εἷς^{nafs} καί^{c} δίδωμι^{vnaa} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} ἄχρι^{p} τελέω^{vsap3p} ὁ^{dnmp} λόγος^{nnmp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

18 [καὶ] Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην Καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη
2 ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. καὶ ἔκραξεν [ἐν] ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων
[Ἔπεσεν,] ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη καὶ ἐγένετο κατοι-
κητήριον δαιμόνων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκα-
θάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμι-
3 σημένου. ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς
πεπτώκασιν πάντα τὰ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ αὐ-
τῆς ἐπόρνευσαν καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως
4 τοῦ στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. Καὶ ἤκουσα ἄλλην φω-
νὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν ἔξελθεν ἐξ αὐτῆς ὁ λαός μου
ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς καὶ ἐκ τῶν
5 πληγῶν αὐτῆς ἵνα μὴ λάβητε. ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ
ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ
6 ἀδικήματα αὐτῆς. ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν
[ὑμῖν,] καὶ διπλώσατε αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς ἐν
7 τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασεν κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. ὅσα ἐδό-
ξασεν ἑαυτὴν, καὶ ἐστρηνίασεν τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανι-
σμὸν καὶ πένθος ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει ὅτι Κάθημαι

---

v.18 καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] ὃς[rrafs] ὁράω[viaa2s] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnfs] πόλις[nnfs] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn] ὁ[dnfs] ἔχω[vppanfs] βασιλεία[nafs] ἐπί[p] ὁ[dgmp] βασιλεύς[ngmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs]. **18. v.1** καί[c] μετά[p] οὗτος[rdanp] ὁράω[viaa1s] ἄλλος[aamsn] ἄγγελος[nams] καταβαίνω[vppaams] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] ἔχω[vppaams] ἐξουσία[nafs] μέγας[aafsn] καί[c] ὁ[dnfs] γῆ[nnfs] φωτίζω[viap3s] ἐκ[p] ὁ[dgfs] δόξα[ngfs] αὐτός[rpgms]. **v.2** καί[c] κράζω[viaa3s] ἐν[p] ἰσχυρός[adfsn] φωνή[ndfs] λέγω[vppanms] πίπτω[viaa3s] πίπτω[viaa3s] Βαβυλών[nnfs] ὁ[dnfs] μέγας[anfsn] καί[c] γίνομαι[viad3s] κατοικητήριον[nnns] δαίμων[ngmp] καί[c] φυλακή[nnfs] πᾶς[agnsn] πνεῦμα[ngns] ἀκάθαρτος[agnsn] καί[c] φυλακή[nnfs] πᾶς[agnsn] ὄρνεον[ngns] ἀκάθαρτος[agnsn] καί[c] μισέω[vpxpgns]. **v.3** ὅτι[c] ἐκ[p] ὁ[dgms] οἶνος[ngms] ὁ[dgms] θυμός[ngms] ὁ[dgfs] πορνεία[ngfs] αὐτός[rpgfs] πίπτω[vixa3p] πᾶς[annpn] ὁ[dnnp] ἔθνος[nnnp] καί[c] ὁ[dnmp] βασιλεύς[nnmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] μετά[p] αὐτός[rpgfs] πορνεύω[viaa3p] καί[c] ὁ[dnmp] ἔμπορος[nnmp] ὁ[dgfs] γῆ[ngfs] ἐκ[p] ὁ[dgfs] δύναμις[ngfs] ὁ[dgns] στρῆνος[ngns] αὐτός[rpgfs] πλουτέω[viaa3p]. **v.4** καί[c] ἀκούω[viaa1s] ἄλλος[aafsn] φωνή[nafs] ἐκ[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] λέγω[vppaafs] ἐξέρχομαι[vdaa2s] ἐκ[p] αὐτός[rpgfs] ὁ[dnms] λαός[nnms] ἐγώ[rpg-s] ἵνα[c] μή[xo] συγκοινωνέω[vsaa2p] ὁ[ddfp] ἁμαρτία[ndfp] αὐτός[rpgfs] καί[c] ἐκ[p] ὁ[dgfp] πληγή[ngfp] αὐτός[rpgfs] ἵνα[c] μή[xo] λαμβάνω[vsaa2p]. **v.5** ὅτι[c] κολλάω[viap3p] αὐτός[rpgfs] ὁ[dnfp] ἁμαρτία[nnfp] ἄχρι[p] ὁ[dgms] οὐρανός[ngms] καί[c] μνημονεύω[viaa3s] ὁ[dnms] θεός[nnms] ὁ[danp] ἀδίκημα[nanp] αὐτός[rpgfs]. **v.6** ἀποδίδωμι[vdaa2p] αὐτός[rpdfs] ὡς[bo] καί[c] αὐτός[rpnfs] ἀποδίδωμι[viaa3s] σύ[rpd-p] καί[c] διπλόω[vdaa2p] αὐτός[rpdfs] διπλοῦς[aanpn] κατά[p] ὁ[danp] ἔργον[nanp] αὐτός[rpgfs] ἐν[p] ὁ[ddns] ποτήριον[ndns] ὅς[rrdns] κεράννυμι[viaa3s] κεράννυμι[vdaa2p] αὐτός[rpdfs] διπλοῦς[aansn].

βασίλισσα καὶ χήρα οὐκ εἰμί καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. διὰ 8
τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς θάνατος καὶ
πένθος καὶ λιμός καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται ὅτι ἰσχυρὸς
κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνας αὐτήν. Καὶ κλαύσουσιν καὶ κό- 9
ψονται ἐπ αὐτὴν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ αὐτῆς πορνεύ-
σαντες καὶ στρηνιάσαντες ὅταν βλέπωσιν τὸν καπνὸν τῆς
πυρώσεως αὐτῆς. ἀπὸ μακρόθεν ἑστηκότες διὰ τὸν φό- 10
βον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς λέγοντες Οὐαὶ οὐαί ἡ πόλις ἡ
μεγάλη Βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ ἰσχυρά ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ
κρίσις σου. Καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαύσουσιν καὶ πεν- 11
θήσουσιν ἐπ αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει
οὐκέτι. γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ λίθου τιμίου καὶ 12
μαργαρίτου καὶ βυσσίνου καὶ πορφυροῦ καὶ σηρικοῦ, καὶ
κοκκίνου καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντι-
νον καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου καὶ χαλκοῦ καὶ
σιδήρου καὶ μαρμάρου. καὶ κινάμωμον καὶ θυμιάματα 13
καὶ μύρον καὶ λίβανον καὶ οἶνον καὶ ἔλαιον καὶ σεμίδαλιν
καὶ σῖτον καὶ πρόβατα καὶ κτήνη καὶ ἵππων καὶ ῥαιδῶν καὶ
σωμάτων καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. καὶ ἡ ὀπώρα τῆς ἐπιθυ- 14
μίας τῆς ψυχῆς σου ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ

---

v.7 ὅσος^{rcanp} δοξάζω^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxafs} καί^{c} στρηνιάω^{viaa3s} τοσοῦτος^{rdans} δίδωμι^{vdaa2p} αὐτός^{rpdfs} βασανισμός^{nams} καί^{c} πένθος^{nnns} ὅτι^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgfs} λέγω^{vipa3s} ὅτι^{c} κάθημαι^{vipn1s} βασίλισσα^{nnfs} καί^{c} χήρα^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx1s} καί^{c} πένθος^{nnns} οὐ^{xo} μή^{xo} ὁράω^{vsaa1s}. **v.8** διά^{p} οὗτος^{rdans} ἐν^{p} εἷς^{ndfs} ἡμέρα^{ndfs} ἥκω^{vifa3p} ὁ^{dnfp} πληγή^{nnfp} αὐτός^{rpgfs} θάνατος^{nnms} καί^{c} πένθος^{nnns} καί^{c} λιμός^{nnms} καί^{c} ἐν^{p} πῦρ^{ndns} κατακαίω^{vifp3s} ὅτι^{c} ἰσχυρός^{anmsn} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} κρίνω^{vpaanms} αὐτός^{rpafs}. **v.9** καί^{c} κλαίω^{vifa3p} καί^{c} κόπτω^{vifd3p} ἐπί^{p} αὐτός^{rpafs} ὁ^{dnmp} βασιλεύς^{nnmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὁ^{dnmp} μετά^{p} αὐτός^{rpgfs} πορνεύω^{vpaanmp} καί^{c} στρηνιάω^{vpaanmp} ὅταν^{c} βλέπω^{vspa3p} ὁ^{dams} καπνός^{nams} ὁ^{dgfs} πύρωσις^{ngfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.10** ἀπό^{p} μακρόθεν^{bo} ἵστημι^{vpxanmp} διά^{p} ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὁ^{dgms} βασανισμός^{ngms} αὐτός^{rpgfs} λέγω^{vppanmp} οὐαί^{i} οὐαί^{i} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} Βαβυλών^{nnfs} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἰσχυρός^{anfsn} ὅτι^{c} εἷς^{ndfs} ὥρα^{ndfs} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} κρίσις^{nnfs} σύ$^{rpg-s}$. **v.11** καί^{c} ὁ^{dnmp} ἔμπορος^{nnmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} κλαίω^{vifa3p} καί^{c} πενθέω^{vifa3p} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdfs} ὅτι^{c} ὁ^{dams} γόμος^{nams} αὐτός^{rpgmp} οὐδείς^{anfsn} ἀγοράζω^{vipa3s} οὐκέτι^{bo}. **v.12** γόμος^{nams} χρυσός^{ngms} καί^{c} ἄργυρος^{ngms} καί^{c} λίθος^{ngms} τίμιος^{agfsn} καί^{c} μαργαρίτης^{ngms} καί^{c} βύσσινος^{agnsn} καί^{c} πορφυροῦς^{agnsn} καί^{c} σιρικός^{agnsn} καί^{c} κόκκινος^{agnsn} καί^{c} πᾶς^{aansn} ξύλον^{nans} θύϊνος^{aansn} καί^{c} πᾶς^{aansn} σκεῦος^{nans} ἐλεφάντινος^{aansn} καί^{c} πᾶς^{aansn} σκεῦος^{nans} ἐκ^{p} ξύλον^{ngns} τίμιος^{agnss} καί^{c} χαλκός^{ngms} καί^{c} σίδηρος^{ngms} καί^{c} μάρμαρος^{ngms}. **v.13** καί^{c} κινάμωμον^{nans} καί^{c} θυμίαμα^{nanp} καί^{c} μύρον^{nans} καί^{c} λίβανος^{nams} καί^{c} οἶνος^{nams} καί^{c} ἔλαιον^{nans} καί^{c} σεμίδαλις^{nafs} καί^{c} σῖτος^{nams} καί^{c} πρόβατον^{nanp} καί^{c} κτῆνος^{nanp} καί^{c} ἵππος^{ngmp} καί^{c} ῥέδη^{ngfp} καί^{c} σῶμα^{ngnp} καί^{c} ψυχή^{nafp} ἄνθρωπος^{ngmp}.

καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπώλετο ἀπὸ σοῦ καὶ οὐκέτι οὐ μὴ εὑρῇς
15 αὐτὰ οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλουτήσαντες ἀπ αὐτῆς ἀπὸ
μακρόθεν στήσονται διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς
16 κλαίοντες καὶ πενθοῦντες. καὶ λέγοντες Οὐαὶ οὐαί ἡ πό-
λις ἡ μεγάλη ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν
καὶ κόκκινον καὶ κεχρυσωμένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ
17 μαργαρίταις, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος
Καὶ πᾶς κυβερνήτης καὶ πᾶς ὁ ἐπὶ τόπον πλέων καὶ ναῦται
καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν.
18 καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέ-
19 γοντες Τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ. καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ
τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες
καὶ λέγοντες Οὐαὶ οὐαί ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἐν ᾗ ἐπλούτησαν
πάντες οἱ ἔχοντες τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος
20 αὐτῆς ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη. Εὐφραίνου ἐπ αὐτῇ οὐρανέ
καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ προφῆται ὅτι ἔκρινεν
21 ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. Καὶ ἦρεν εἷς ἄγγελος
ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασ-
σαν λέγων Οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη
22 πόλις καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν καὶ

---

v.14 καί^{c} ὁ^{dnfs} ὀπώρα^{nnfs} ὁ^{dgfs} ἐπιθυμία^{ngfs} ὁ^{dgfs} ψυχή^{ngfs} σύ$^{rpg\text{-}s}$ ἀπέρχομαι^{viaa3s} ἀπό^{p} σύ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} λιπαρός^{annpn} καί^{c} ὁ^{dnnp} λαμπρός^{annpn} ἀπόλλυμι^{viam3s} ἀπό^{p} σύ$^{rpg\text{-}s}$ καί^{c} οὐκέτι^{bo} οὐ^{xo} μή^{xo} εὑρίσκω^{vsaa2s} αὐτός^{rpanp}. **v.15** ὁ^{dnmp} ἔμπορος^{nnmp} οὗτος^{rdgnp} ὁ^{dnmp} πλουτέω^{vpaanmp} ἀπό^{p} αὐτός^{rpgfs} ἀπό^{p} μακρόθεν^{bo} ἵστημι^{vifd3p} διά^{p} ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὁ^{dgms} βασανισμός^{ngms} αὐτός^{rpgfs} κλαίω^{vppanmp} καί^{c} πενθέω^{vppanmp}. **v.16** καί^{c} λέγω^{vppanmp} οὐαί^{i} οὐαί^{i} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} ὁ^{dnfs} περιβάλλω^{vpxpnfs} βύσσινος^{aansn} καί^{c} πορφυροῦς^{aansn} καί^{c} κόκκινος^{aansn} καί^{c} χρυσόω^{vpxpnfs} χρυσίον^{ndns} καί^{c} λίθος^{ndms} τίμιος^{admsn} καί^{c} μαργαρίτης^{ndmp}. **v.17** ὅτι^{c} εἷς^{ndfs} ὥρα^{ndfs} ἐρημόω^{viap3s} ὁ^{dnms} τοσοῦτος^{rdnms} πλοῦτος^{nnms} καί^{c} πᾶς^{anmsn} κυβερνήτης^{nnms} καί^{c} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἐπί^{p} τόπος^{nams} πλέω^{vppanms} καί^{c} ναῦτης^{nnmp} καί^{c} ὅσος^{rcnmp} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ἐργάζομαι^{vipn3p} ἀπό^{p} μακρόθεν^{bo} ἵστημι^{viaa3p}. **v.18** καί^{c} κράζω^{viia3p} βλέπω^{vppanmp} ὁ^{dams} καπνός^{nams} ὁ^{dgfs} πύρωσις^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnfs} ὅμοιος^{anfsn} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ὁ^{ddfs} μέγας^{adfsn}. **v.19** καί^{c} βάλλω^{viaa3p} χοῦς^{nams} ἐπί^{p} ὁ^{dafp} κεφαλή^{nafp} αὐτός^{rpgmp} καί^{c} κράζω^{viia3p} κλαίω^{vppanmp} καί^{c} πενθέω^{vppanmp} καί^{c} λέγω^{vppanmp} οὐαί^{i} οὐαί^{i} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} ἐν^{p} ὅς^{rrdfs} πλουτέω^{viaa3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἔχω^{vppanmp} ὁ^{danp} πλοῖον^{nanp} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} τιμιότης^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} ὅτι^{c} εἷς^{ndfs} ὥρα^{ndfs} ἐρημόω^{viap3s}. **v.20** εὐφραίνω^{vdpp2s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpdfs} οὐρανός^{nvms} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἅγιος^{anmpn} καί^{c} ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp} ὅτι^{c} κρίνω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dans} κρίμα^{nans} σύ$^{rpg\text{-}p}$ ἐκ^{p} αὐτός^{rpgfs}. **v.21** καί^{c} αἴρω^{viaa3s} εἷς^{nnms} ἄγγελος^{nnms} ἰσχυρός^{anmsn} λίθος^{nams} ὡς^{bo} μύλος^{nams} μέγας^{aamsn} καί^{c} βάλλω^{viaa3s} εἷς^{p} ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} λέγω^{vppanms} οὕτω^{bo} ὅρμημα^{ndns} βάλλω^{vifp3s} Βαβυλών^{nnfs} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} πόλις^{nnfs} καί^{c} οὐ^{xo} μή^{xo} εὑρίσκω^{vsap3s} ἔτι^{bo}.

μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι καὶ φωνὴ μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι. καὶ φῶς 23
λύχνου οὐ μὴ φάνῃ ἐν σοὶ ἔτι καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμ-
φης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ
μεγιστᾶνες τῆς γῆς ὅτι ἐν τῇ φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν
πάντα τὰ ἔθνη. καὶ ἐν αὐτῇ αἵματά προφητῶν καὶ ἁγίων 24
εὑρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

[καὶ] Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν μεγάλην ὄχλου πολ- **19**
λοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων Ἀλληλουϊά, ἡ σωτηρία καὶ ἡ
δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ὅτι ἀληθιναὶ καὶ δί- 2
καιαι αἱ κρίσεις αὐτοῦ, ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην
ἥτις διέφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς καὶ ἐξεδίκησεν
τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ [τῆσ] χειρὸς αὐτῆς. καὶ δεύ- 3
τερον εἴρηκέν Ἀλληλουϊά, καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ ἔπεσον οἱ πρεσβύτεροι 4
οἱ εἴκοσι τέσσαρες καὶ τὰ τέσσαρα ζῷα καὶ προσεκύνησαν
τῷ θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, λέγοντες Ἀμήν Ἀλλη-
λουϊά. Καὶ φωνὴ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξῆλθεν λέγουσα Αἰνεῖτε 5
τὸν Θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ καὶ οἱ φοβούμενοι

---

v.22 καί^{c} φωνή^{nnfs} κιθαρῳδός^{ngmp} καί^{c} μουσικός^{agmpn} καί^{c} αὐλητής^{ngmp} καί^{c} σαλπιστής^{ngmp} οὐ^{xo} μή^{xo} ἀκούω^{vsap3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ ἔτι^{bo} καί^{c} πᾶς^{anmsn} τεχνίτης^{nnms} πᾶς^{agfsn} τέχνη^{ngfs} οὐ^{xo} μή^{xo} εὑρίσκω^{vsap3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ ἔτι^{bo} καί^{c} φωνή^{nnfs} μύλος^{ngms} οὐ^{xo} μή^{xo} ἀκούω^{vsap3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ ἔτι^{bo}. **v.23** καί^{c} φῶς^{nnns} λύχνος^{ngms} οὐ^{xo} μή^{xo} φαίνω^{vsap3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ ἔτι^{bo} καί^{c} φωνή^{nnfs} νυμφίος^{ngms} καί^{c} νύμφη^{ngfs} οὐ^{xo} μή^{xo} ἀκούω^{vsap3s} ἐν^{p} σύ$^{rpd-s}$ ἔτι^{bo} ὅτι^{c} ὁ^{dnmp} ἔμπορος^{nnmp} σύ$^{rpg-s}$ εἰμί^{viix3p} ὁ^{dnmp} μεγιστάν^{nnmp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὅτι^{c} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} φαρμακεία^{ndfs} σύ$^{rpg-s}$ πλανάω^{viap3p} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnnp}. **v.24** καί^{c} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} αἷμα^{nnnp} προφήτης^{ngmp} καί^{c} ἅγιος^{agmpn} εὑρίσκω^{viap3s} καί^{c} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} σφάζω^{vpxpgmp} ἐπί^{p} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **19. v.1** καί^{c} μετά^{p} οὗτος^{rdanp} ἀκούω^{viaa1s} ὡς^{bo} φωνή^{nafs} μέγας^{aafsn} ὄχλος^{ngms} πολύς^{agmsn} ἐν^{p} ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} λέγω^{vppagmp} ἀλληλουϊάth ὁ^{dnfs} σωτηρία^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} δύναμις^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ$^{rpg-p}$. **v.2** ὅτι^{c} ἀληθινός^{anfpn} καί^{c} δίκαιος^{anfpn} ὁ^{dnfp} κρίσις^{nnfp} αὐτός^{rpgms} ὅτι^{c} κρίνω^{viaa3s} ὁ^{dafs} πόρνη^{nafs} ὁ^{dafs} μέγας^{aafsn} ὅστις^{rrnfs} διαφθείρω^{viia3s} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} πορνεία^{ndfs} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} ἐκδικέω^{viaa3s} ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ὁ^{dgmp} δοῦλος^{ngmp} αὐτός^{rpgms} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} χείρ^{ngfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.3** καί^{c} δεύτερος^{bo} λέγω^{vixa3s} ἀλληλουϊάth καί^{c} ὁ^{dnms} καπνός^{nnms} αὐτός^{rpgfs} ἀναβαίνω^{vipa3s} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp}. **v.4** καί^{c} πίπτω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} ὁ^{dnmp} εἴκοσι^{nnmp} τέσσαρες^{nnmp} καί^{c} ὁ^{dnnp} τέσσαρες^{nnnp} ζῷον^{nnnp} καί^{c} προσκυνέω^{viaa3p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{ddms} κάθημαι^{vppndms} ἐπί^{p} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} λέγω^{vppanmp} ἀμήνth ἀλληλουϊάth.

6 αὐτόν οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν
ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φω-
νὴν βροντῶν ἰσχυρῶν λέγοντες Ἀλληλουϊά ὅτι ἐβασίλευσεν
7 κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ ἀγαλ-
λιῶμεθα, καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ
8 ἀρνίου καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. καὶ ἐδόθη
αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον λαμπρὸν καὶ καθαρόν, τὸ
9 γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστίν. Καὶ λέγει
μοι Γράψον, Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρ-
νίου κεκλημένοι καὶ λέγει μοι Οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ τοῦ
10 θεοῦ εἰσιν. καὶ ἔπεσα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσ-
κυνῆσαι αὐτῷ καὶ λέγει μοι Ὅρα μή, σύνδουλός σού εἰμι
καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ,
τῷ θεῷ προσκύνησον ἡ γὰρ μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ ἐστιν τὸ
11 πνεῦμα τῆς προφητείας. Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμέ-
νον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός καὶ ὁ καθήμενος ἐπ αὐτὸν κα-
λούμενος πιστὸς καὶ ἀληθινός καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ
12 πολεμεῖ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ φλὸξ πυρός καὶ ἐπὶ τὴν κε-
φαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά ἔχων ὀνόματά γεγραμμένα

---

v.5 καί[c] φωνή[nnfs] ἀπό[p] ὁ[dgms] θρόνος[ngms] ἐξέρχομαι[viaa3s] λέγω[vppanfs] αἰνέω[vdpa2p] ὁ[dams] θεός[nams] ἐγώ[rpg-p] πᾶς[anmpn] ὁ[dnmp] δοῦλος[nnmp] αὐτός[rpgms] καί[c] ὁ[dnmp] φοβέομαι[vppnnmp] αὐτός[rpams] ὁ[dnmp] μικρός[anmpn] καί[c] ὁ[dnmp] μέγας[anmpn]. **v.6** καί[c] ἀκούω[viaa1s] ὡς[bo] φωνή[nafs] ὄχλος[ngms] πολύς[agmsn] καί[c] ὡς[bo] φωνή[nafs] ὕδωρ[ngnp] πολύς[agnpn] καί[c] ὡς[bo] φωνή[nafs] βροντή[ngfp] ἰσχυρός[agfpn] λέγω[vppanmp] ἀλληλουϊά[th] ὅτι[c] βασιλεύω[viaa3s] κύριος[nnms] ὁ[dnms] θεός[nnms] ἐγώ[rpg-p] ὁ[dnms] παντοκράτωρ[nnms]. **v.7** χαίρω[vspa1p] καί[c] ἀγαλλιάω[vspn1p] καί[c] δίδωμι[vsaa1p] ὁ[dafs] δόξα[nafs] αὐτός[rpdms] ὅτι[c] ἔρχομαι[viaa3s] ὁ[dnms] γάμος[nnms] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] καί[c] ὁ[dnfs] γυνή[nnfs] αὐτός[rpgns] ἑτοιμάζω[viaa3s] ἑαυτοῦ[rxafs]. **v.8** καί[c] δίδωμι[viap3s] αὐτός[rpdfs] ἵνα[c] περιβάλλω[vsam3s] βύσσινος[aansn] λαμπρός[aansn] καί[c] καθαρός[aansn] ὁ[dnns] γάρ[c] βύσσινος[annsn] ὁ[dnnp] δικαίωμα[nnnp] ὁ[dgmp] ἅγιος[agmpn] εἰμί[vipx3s]. **v.9** καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] γράφω[vdaa2s] μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] εἰς[p] ὁ[dans] δεῖπνον[nans] ὁ[dgms] γάμος[ngms] ὁ[dgns] ἀρνίον[ngns] καλέω[vpxpnmp] καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] οὗτος[rdnmp] ὁ[dnmp] λόγος[nnmp] ἀληθινός[anmpn] ὁ[dgms] θεός[ngms] εἰμί[vipx3p]. **v.10** καί[c] πίπτω[viaa1s] ἔμπροσθεν[p] ὁ[dgmp] πούς[ngmp] αὐτός[rpgms] προσκυνέω[vnaa] αὐτός[rpdms] καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁράω[vdpa2s] μή[xo] σύνδουλος[nnms] σύ[rpg-s] εἰμί[vipx1s] καί[c] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] σύ[rpg-s] ὁ[dgmp] ἔχω[vppagmp] ὁ[dafs] μαρτυρία[nafs] Ἰησοῦς[ngms] ὁ[ddms] θεός[ndms] προσκυνέω[vdaa2s] ὁ[dnfs] γάρ[c] μαρτυρία[nnfs] ὁ[dgms] Ἰησοῦς[ngms] εἰμί[vipx3s] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] ὁ[dgfs] προφητεία[ngfs]. **v.11** καί[c] ὁράω[viaa1s] ὁ[dams] οὐρανός[nams] ἀνοίγω[vpxpams] καί[c] ἰδού[vdaa2s] ἵππος[nnms] λευκός[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] κάθημαι[vppnnms] ἐπί[p] αὐτός[rpams] καλέω[vpppnms] πιστός[anmsn] καί[c] ἀληθινός[anmsn] καί[c] ἐν[p] δικαιοσύνη[ndfs] κρίνω[vipa3s] καί[c] πολεμέω[vipa3s].

καὶ ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός. καὶ 13
περιβεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον αἵματι καὶ καλεῖται τὸ
ὄνομα αὐτοῦ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. καὶ τὰ στρατεύματα [τὰ] ἐν 14
τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ ἐπί ἵπποις λευκοῖς ἐνδεδυμένοι
βύσσινον λευκὸν καθαρόν. καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκ- 15
πορεύεται ῥομφαία δίστομος ὀξεῖα ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ
ἔθνη καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ καὶ αὐτὸς
πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ
τοῦ παντοκράτορος. καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν 16
μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον, Βασιλεὺς βασιλέων καὶ
κύριος κυρίων. Καὶ εἶδον [ἕνα] ἄγγελον ἑστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ 17
καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσιν τοῖς ὀρνέοις τοῖς
πετομένοις ἐν μεσουρανήματι Δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δεῖ-
πνον τὸ μέγα τοῦ θεοῦ. ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ 18
σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων
καὶ τῶν καθημένων ἐπ αὐτῶν καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέ-
ρων τε καὶ δούλων καὶ μικρῶν τε καὶ μεγάλων. Καὶ εἶδον 19
τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ στρατεύματα
αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου

---

v.12 ὁ^dnmp δέ^c ὀφθαλμός^nnmp αὐτός^rpgms φλόξ^nnfs πῦρ^ngns καί^c ἐπί^p ὁ^dafs κεφαλή^nafs αὐτός^rpgms διάδημα^nnnp πολύς^annpn ἔχω^vppanms ὄνομα^nanp γράφω^vpxpanp καί^c ὄνομα^nans γράφω^vpxpans ὅς^rrans οὐδείς^anfsn οἶδα^vixa3s εἰ^qo μή^xo αὐτός^rpnms. **v.13** καί^c περιβάλλω^vpxpnms ἱμάτιον^nans βάπτω^vpxpans αἷμα^ndns καί^c καλέω^vipp3s ὁ^dnns ὄνομα^nnns αὐτός^rpgms ὁ^dnms λόγος^nnms ὁ^dgms θεός^ngms. **v.14** καί^c ὁ^dnnp στράτευμα^nnnp ὁ^dnnp ἐν^p ὁ^ddms οὐρανός^ndms ἀκολουθέω^viia3s αὐτός^rpdms ἐπί^p ἵππος^ndmp λευκός^admpn ἐνδύω^vpxmnmp βύσσινος^aansn λευκός^aansn καθαρός^aansn. **v.15** καί^c ἐκ^p ὁ^dgns στόμα^ngns αὐτός^rpgms ἐκπορεύομαι^vipn3s ῥομφαία^nnfs δίστομος^anmsn ὀξύς^anfsn ἵνα^c ἐν^p αὐτός^rpdfs πατάσσω^vsaa3s ὁ^danp ἔθνος^nanp καί^c αὐτός^rpnms ποιμαίνω^vifa3s αὐτός^rpamp ἐν^p ῥάβδος^ndfs σιδηροῦς^adfsn καί^c αὐτός^rpnms πατέω^vipa3s ὁ^dafs ληνός^nafs ὁ^dgms οἶνος^ngms ὁ^dgms θυμός^ngms ὁ^dgfs ὀργή^ngfs ὁ^dgms θεός^ngms ὁ^dgms παντοκράτωρ^ngms. **v.16** καί^c ἔχω^vipa3s ἐπί^p ὁ^dans ἱμάτιον^nans καί^c ἐπί^p ὁ^dams μηρός^nams αὐτός^rpgms ὄνομα^nans γράφω^vpxpans βασιλεύς^nnms βασιλεύς^ngmp καί^c κύριος^nnms κύριος^ngmp. **v.17** καί^c ὁράω^viaa1s εἷς^nams ἄγγελος^nams ἵστημι^vpxaams ἐν^p ὁ^ddms ἥλιος^ndms καί^c κράζω^viaa3s φωνή^ndfs μέγας^adfsn λέγω^vppanms πᾶς^adnpn ὁ^ddnp ὄρνεον^ndnp ὁ^ddnp πέτομαι^vppndnp ἐν^p μεσουράνημα^ndns δεῦτε^vdvx2p συνάγω^vdap2p εἰς^p ὁ^dans δεῖπνον^nans ὁ^dans μέγας^aansn ὁ^dgms θεός^ngms. **v.18** ἵνα^c ἐσθίω^vsaa2p σάρξ^nafp βασιλεύς^ngmp καί^c σάρξ^nafp χιλίαρχος^ngmp καί^c σάρξ^nafp ἰσχυρός^agmpn καί^c σάρξ^nafp ἵππος^ngmp καί^c ὁ^dgmp κάθημαι^vppngmp ἐπί^p αὐτός^rpgmp καί^c σάρξ^nafp πᾶς^agmpn ἐλεύθερος^agmpn τέ^xo καί^c δοῦλος^ngmp καί^c μικρός^agmpn τέ^xo καί^c μέγας^agmpn.

20 ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ ἐπι-
ἀσθη τὸ θηρίον καὶ ὁ μετ αὐτοῦ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας
τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας
τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι
αὐτοῦ, ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς
21 τὴν καιομένην ἐν θείῳ. καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν
τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ ἐξελθούσῃ ἐκ
τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ
τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

20 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα
τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἅλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα
2 αὐτοῦ. καὶ ἐκράτησεν τὸν δράκοντα τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον,
ὅς ἐστιν Διάβολος καὶ [ὁ] Σατανᾶς ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην
3 ὅλην καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη. καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν
ἄβυσσον καὶ ἔκλεισεν καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐτοῦ ἵνα μὴ
πλανᾷ ἔτι τὰ ἔθνη ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη καὶ μετὰ ταῦτα
4 δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. Καὶ εἶδον θρόνους καὶ
ἐκάθισαν ἐπ αὐτούς καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς καὶ τὰς ψυ-
χὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ
τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τῷ θηριῷ,
οὐτὲ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ
μέτωπον [αὐτῶν] καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν, καὶ ἔζησαν καὶ

---

v.19 καί^{c} ὁράω^{viaa1s} ὁ^{dans} θηρίον^{nans} καί^{c} ὁ^{damp} βασιλεύς^{namp} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^{c} ὁ^{danp} στράτευμα^{nanp} αὐτός^{rpgmp} συνάγω^{vpxpanp} ποιέω^{vnaa} πόλεμος^{nams} μετά^{p} ὁ^{dgms} κάθημαι^{vppngms} ἐπί^{p} ὁ^{dgms} ἵππος^{ngms} καί^{c} μετά^{p} ὁ^{dgns} στράτευμα^{ngns} αὐτός^{rpgms}. **v.20** καί^{c} πιάζω^{viap3s} ὁ^{dnns} θηρίον^{nnns} καί^{c} ὁ^{dnms} μετά^{p} αὐτός^{rpgns} ψευδοπροφήτης^{nnms} ὁ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} ὁ^{danp} σημεῖον^{nanp} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpgns} ἐν^{p} ὅς^{rrdnp} πλανάω^{viaa3s} ὁ^{damp} λαμβάνω^{vpaaamp} ὁ^{dans} χάραγμα^{nans} ὁ^{dgns} θηρίον^{ngns} καί^{c} ὁ^{damp} προσκυνέω^{vppaamp} ὁ^{ddfs} εἰκών^{ndfs} αὐτός^{rpgns} ζάω^{vppanmp} βάλλω^{viap3p} ὁ^{dnmp} δύο^{tn} εἰς^{p} ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} ὁ^{dgns} πῦρ^{ngns} ὁ^{dafs} καίω^{vpppafs} ἐν^{p} θεῖον^{ndns}. **v.21** καί^{c} ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn} ἀποκτείνω^{viap3p} ἐν^{p} ὁ^{ddfs} ῥομφαία^{ndfs} ὁ^{dgms} κάθημαι^{vppngms} ἐπί^{p} ὁ^{dgms} ἵππος^{ngms} ὁ^{ddfs} ἐξέρχομαι^{vpaadfs} ἐκ^{p} ὁ^{dgns} στόμα^{ngns} αὐτός^{rpgms} καί^{c} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnp} ὄρνεον^{nnnp} χορτάζω^{viap3p} ἐκ^{p} ὁ^{dgfp} σάρξ^{ngfp} αὐτός^{rpgmp}. **20. v.1** καί^{c} ὁράω^{viaa1s} ἄγγελος^{nams} καταβαίνω^{vppaams} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ἔχω^{vppaams} ὁ^{dafs} κλείς^{nafs} ὁ^{dgfs} ἄβυσσος^{ngfs} καί^{c} ἅλυσις^{nafs} μέγας^{aafsn} ἐπί^{p} ὁ^{dafs} χείρ^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.2** καί^{c} κρατέω^{viaa3s} ὁ^{dams} δράκων^{nams} ὁ^{dams} ὄφις^{nams} ὁ^{dams} ἀρχαῖος^{aamsn} ὅς^{rrnms} εἰμί^{vipx3s} διάβολος^{anmsn} καί^{c} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} ὁ^{dnms} πλανάω^{vppanms} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} ὅλος^{aafsn} καί^{c} δέω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} χίλιοι^{nanp} ἔτος^{nanp}. **v.3** καί^{c} βάλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} εἰς^{p} ὁ^{dafs} ἄβυσσος^{nafs} καί^{c} κλείω^{viaa3s} καί^{c} σφραγίζω^{viaa3s} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpgms} ἵνα^{c} μή^{xo} πλανάω^{vspa3s} ἔτι^{bo} ὁ^{danp} ἔθνος^{nanp} ἄχρι^{p} τελέω^{vsap3s} ὁ^{dnnp} χίλιοι^{nnnp} ἔτος^{nnnp} καί^{c} μετά^{p} οὗτος^{rdanp} δεῖ^{vipq3s} αὐτός^{rpams} λύω^{vnap} μικρός^{aamsn} χρόνος^{nams}.

ἐβασίλευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ [τά] χίλια ἔτη. καί οἱ λοιποὶ 5
τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη αὕτη ἡ
ἀνάστασις ἡ πρώτη. μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν 6
τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ, ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ
ἔχει ἐξουσίαν ἀλλ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ
καὶ βασιλεύσουσιν μετ αὐτοῦ χίλια ἔτη. Καὶ ὅταν τελεσθῇ 7
τὰ χίλια ἔτη λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ.
καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσιν γω- 8
νίαις τῆς γῆς τὸν Γὼγ καὶ τὸν Μαγώγ συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς
τὸν πόλεμον ὧν ὁ ἀριθμὸς [αὐτῶν] ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσ-
σης. καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς καὶ ἐκύκλωσαν 9
τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημένην
καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ κατέφα-
γεν αὐτούς. καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς 10
τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ θείου ὅπου καὶ τὸ θηρίον καὶ ὁ
ψευδοπροφήτης καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευ- 11
κὸν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ αὐτόν οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυγεν

---

v.4 καίc ὁράωviaa1s θρόνοςnamp καίc καθίζωviaa3p ἐπίp αὐτόςrpamp καίc κρίμαnnns δίδωμιviap3s αὐτόςrpdmp καίc ὁdafp ψυχήnafp ὁdgmp πελεκίζωvpxpgmp διάp ὁdafs μαρτυρίαnafs Ἰησοῦςngms καίc διάp ὁdams λόγοςnams ὁdgms θεόςngms καίc ὅστιςrrnmp οὐxo προσκυνέωviaa3p ὁddns θηρίονndns οὔτεc ὁdafs εἰκώνnafs αὐτόςrpgms καίc οὐxo λαμβάνωviaa3p ὁdans χάραγμαnans ἐπίp ὁdans μέτωπονnans αὐτόςrpgmp καίc ἐπίp ὁdafs χείρnafs αὐτόςrpgmp καίc ζάωviaa3p καίc βασιλεύωviaa3p μετάp ὁdgms Χριστόςngms ὁdanp χίλιοιnanp ἔτοςnanp. **v.5** καίc ὁdnmp λοιπόςanmpn ὁdgmp νεκρόςagmpn οὐxo ζάωviaa3p ἄχριp τελέωvsap3s ὁdnnp χίλιοιnnnp ἔτοςnnnp οὗτοςrdnfs ὁdnfs ἀνάστασιςnnfs ὁdnfs πρῶτοςanfsn. **v.6** μακάριοςanmsn καίc ἅγιοςanmsn ὁdnms ἔχωvppanms μέροςnans ἐνp ὁddfs ἀνάστασιςndfs ὁddfs πρῶτοςadfsn ἐπίp οὗτοςrdgmp ὁdnms δεύτεροςanmsn θάνατοςnnms οὐxo ἔχωvipa3s ἐξουσίαnafs ἀλλάc εἰμίvifx3p ἱερεύςnnmp ὁdgms θεόςngms καίc ὁdgms Χριστόςngms καίc βασιλεύωvifa3p μετάp αὐτόςrpgms χίλιοιnanp ἔτοςnanp. **v.7** καίc ὅτανc τελέωvsap3s ὁdnnp χίλιοιnnnp ἔτοςnnnp λύωvifp3s ὁdnms Σατανᾶςnnms ἐκp ὁdgfs φυλακήngfs αὐτόςrpgms. **v.8** καίc ἐξέρχομαιvifd3s πλανάωvnaa ὁdanp ἔθνοςnanp ὁdanp ἐνp ὁddfp τέσσαρεςndfp γωνίαndfp ὁdgfs γῆngfs ὁdams Γὼγtp καίc ὁdams Μαγώγtp συνάγωvnaa αὐτόςrpamp εἰςp ὁdams πόλεμοςnams ὅςrrgmp ὁdnms ἀριθμόςnnms αὐτόςrpgmp ὡςbo ὁdnfs ἄμμοςnnfs ὁdgfs θάλασσαngfs. **v.9** καίc ἀναβαίνωviaa3p ἐπίp ὁdans πλάτοςnans ὁdgfs γῆngfs καίc κυκλόωviaa3p ὁdafs παρεμβολήnafs ὁdgmp ἅγιοςagmpn καίc ὁdafs πόλιςnafs ὁdafs ἀγαπάωvpxpafs καίc καταβαίνωviaa3s πῦρnnns ἐκp ὁdgms οὐρανόςngms ἀπόp ὁdgms θεόςngms καίc κατεσθίωviaa3s αὐτόςrpamp. **v.10** καίc ὁdnms διάβολοςanmsn ὁdnms πλανάωvppanms αὐτόςrpamp βάλλωviap3s εἰςp ὁdafs λίμνηnafs ὁdgns πῦρngns καίc θεῖονngns ὅπουbo καίc ὁdnns θηρίονnnns καίc ὁdnms ψευδοπροφήτηςnnms καίc βασανίζωvifp3p ἡμέραngfs καίc νύξngfs εἰςp ὁdamp αἰώνnamp ὁdgmp αἰώνngmp.

12 ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐτοῖς. καὶ
εἶδον τοὺς νεκρούς τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς ἑστῶ-
τας ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ βιβλία ἠνεῳχθησαν, καὶ ἄλλο
βιβλίον ἠνεῳχθη, ὅ ἐστιν τῆς ζωῆς καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ
ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλίοις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.
13 καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτῇ καὶ ὁ
θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν τοὺς νεκροὺς τοὺς ἐν αὐτοῖς
14 καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ θάνα-
τος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός οὗτος
15 ὁ θάνατος ὁ δεύτερός ἐστιν ἡ λίμνη τοῦ πυρός. καὶ εἴ τις
οὐχ εὑρέθη ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος ἐβλήθη εἰς
τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

21 Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν ὁ γὰρ πρῶτος
οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθεν καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν
2 ἔτι. καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ καινὴν εἶδον κα-
ταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἡτοιμασμένην
3 ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα
φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης Ἰδοὺ ἡ σκηνὴ
τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ σκηνώσει μετ αὐτῶν καὶ
αὐτοὶ λαός αὐτοῦ ἔσονται καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔσται μετ αὐ-

---

v.11 καί^{c} ὁράω^{viaa1s} θρόνος^{nams} μέγας^{aamsn} λευκός^{aamsn} καί^{c} ὁ^{dams} κάθημαι^{vppnams} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ὅς^{rrgms} ἀπό^{p} πρόσωπον^{ngns} φεύγω^{viaa3s} ὁ^{dnfs} γῆ^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnms} οὐρανός^{nnms} καί^{c} τόπος^{nnms} οὐ^{xo} εὑρίσκω^{viap3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.12** καί^{c} ὁράω^{viaa1s} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn} ὁ^{damp} μέγας^{aampn} καί^{c} ὁ^{damp} μικρός^{aampn} ἵστημι^{vpxaamp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} καί^{c} βιβλίον^{nnnp} ἀνοίγω^{viap3p} καί^{c} ἄλλος^{annsn} βιβλίον^{nnns} ἀνοίγω^{viap3s} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs} καί^{c} κρίνω^{viap3p} ὁ^{dnmp} νεκρός^{anmpn} ἐκ^{p} ὁ^{dgnp} γράφω^{vpxpgnp} ἐν^{p} ὁ^{ddnp} βιβλίον^{ndnp} κατά^{p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpgmp}. **v.13** καί^{c} δίδωμι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} θάλασσα^{nnfs} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn} ὁ^{damp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} καί^{c} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} ᾅδης^{nnms} δίδωμι^{viaa3p} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn} ὁ^{damp} ἐν^{p} αὐτός^{rpdmp} καί^{c} κρίνω^{viap3p} ἕκαστος^{anmsn} κατά^{p} ὁ^{danp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpgmp}. **v.14** καί^{c} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnms} ᾅδης^{nnms} βάλλω^{viap3p} εἰς^{p} ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} ὁ^{dgns} πῦρ^{ngns} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnfs} λίμνη^{nnfs} ὁ^{dgns} πῦρ^{ngns}. **v.15** καί^{c} εἰ^{qo} τι-σρινμσ οὐ^{xo} εὑρίσκω^{viap3s} ἐν^{p} ὁ^{ddns} βιβλίον^{ndns} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs} γράφω^{vpxpnms} βάλλω^{viap3s} εἰς^{p} ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} ὁ^{dgns} πῦρ^{ngns}. **21. v.1** καί^{c} ὁράω^{viaa1s} οὐρανός^{nams} καινός^{aamsn} καί^{c} γῆ^{nafs} καινός^{aafsn} ὁ^{dnms} γάρ^{c} πρῶτος^{anmsn} οὐρανός^{nnms} καί^{c} ὁ^{dnfs} πρῶτος^{anfsn} γῆ^{nnfs} παρέρχομαι^{viaa3s} καί^{c} ὁ^{dnfs} θάλασσα^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἔτι^{bo}. **v.2** καί^{c} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ὁ^{dafs} ἅγιος^{aafsn} Ἰερουσαλήμ^{tp} καινός^{aafsn} ὁράω^{viaa1s} καταβαίνω^{vppaafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἑτοιμάζω^{vpxpafs} ὡς^{bo} νύμφη^{nafs} κοσμέω^{vpxpafs} ὁ^{ddms} ἀνήρ^{ndms} αὐτός^{rpgfs}.

τῶν. καὶ ἐξαλείψει πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν 4
καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ οὔτε
πόνος οὐκ ἔσται ἔτι ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. Καὶ εἶπεν ὁ 5
καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ Ἰδοὺ πάντα καινὰ ποιῶ καὶ λέγει
μοι, Γράψον ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοί καὶ πιστοὶ εἰσιν.
καὶ εἶπέν μοι γέγονα [ἐγώ] τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὦ ἡ ἀρχὴ καὶ 6
τὸ τέλος ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς
ζωῆς δωρεάν. ὁ νικῶν κληρονομήσει ταῦτα καὶ ἔσομαι 7
αὐτῷ θεὸς καὶ αὐτὸς ἔσται μοι υἱός. τοῖς δὲ δειλοῖς καὶ 8
ἀπίστοις καὶ ἀμαρτωλοῖς καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσιν
καὶ πόρνοις καὶ φαρμάκοις καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσιν
τοῖς ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυ-
ρὶ καὶ θείῳ ὅ ἐστιν ὁ θάνατος ὁ δεύτερος. Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ 9
τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας γεμούσας
τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων καὶ ἐλάλησεν μετ ἐμοῦ λέγων
Δεῦρο δείξω σοι τὴν γυναῖκα τὴν νύμφην τοῦ ἀρνίου. καὶ 10
ἀπήνεγκέν με ἐν πνεύματι ἐπ ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν καὶ ἔ-
δειξέν μοι τὴν πόλιν [τὴν μεγάλην,] τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ

---

v.3 καίc ἀκούωviaa1s φωνήngfs μέγαςagfsn ἐκp ὁdgms οὐρανόςngms λέγωvppagfs ἰδούvdaa2s ὁdnfs σκηνήnnfs ὁdgms θεόςngms μετάp ὁdgmp ἄνθρωποςngmp καίc σκηνόωvifa3s μετάp αὐτόςrpgmp καίc αὐτόςrpnmp λαόςnnms αὐτόςrpgms εἰμίvifx3p καίc αὐτόςrpnms ὁdnms θεόςnnms εἰμίvifx3s μετάp αὐτόςrpgmp. **v.4** καίc ἐξαλείφωvifa3s πᾶςaansn δάκρυονnans ἀπόp ὁdgmp ὀφθαλμόςngmp αὐτόςrpgmp καίc ὁdnms θάνατοςnnms οὐxo εἰμίvifx3s ἔτιbo οὔτεc πένθοςnnns οὔτεc κραυγήnnfs οὔτεc πόνοςnnms οὐxo εἰμίvifx3s ἔτιbo ὅτιc ὁdnnp πρῶτοςannpn ἀπέρχομαιviaa3p. **v.5** καίc λέγωviaa3s ὁdnms κάθημαιvppnnms ἐπίp ὁddms θρόνοςndms ἰδούvdaa2s πᾶςaanpn καινόςaanpn ποιέωvipa1s καίc λέγωvipa3s ἐγώrpd-s γράφωvdaa2s ὅτιc οὗτοςrdnmp ὁdnmp λόγοςnnmp ἀληθινόςanmpn καίc πιστόςanfpn εἰμίvipx3p. **v.6** καίc λέγωviaa3s ἐγώrpd-s γίνομαιvixa1s ἐγώrpn-s ὁdnns ἄλφαtl καίc ὁdnns Ὦtl ὁdnfs ἀρχήnnfs καίc ὁdnns τέλοςnnns ἐγώrpn-s ὁddms διψάωvppadms δίδωμιvifa1s ἐκp ὁdgfs πηγήngfs ὁdgns ὕδωρngns ὁdgfs ζωήngfs δωρεάνbo. **v.7** ὁdnms νικάωvppanms κληρονομέωvifa3s οὗτοςrdanp καίc εἰμίvifx1s αὐτόςrpdms θεόςnnms καίc αὐτόςrpnms εἰμίvifx3s ἐγώrpd-s υἱόςnnms. **v.8** ὁddmp δέc δειλόςadmpn καίc ἄπιστοςadmpn καίc ἁμαρτωλόςadmpn καίc βδελύσσομαιvpxpdmp καίc φονεύςndmp καίc πόρνοςndmp καίc φάρμακοςndmp καίc εἰδωλολάτρηςndmp καίc πᾶςadmpn ὁddmp ψευδήςadmpn ὁdnns μέροςnnns αὐτόςrpgmp ἐνp ὁddfs λίμνηndfs ὁddfs καίωvpppdfs πῦρndns καίc θεῖονndns ὅςrrnns εἰμίvipx3s ὁdnms θάνατοςnnms ὁdnms δεύτεροςanmsn. **v.9** καίc ἔρχομαιviaa3s εἷςnnms ἐκp ὁdgmp ἑπτάtn ἄγγελοςngmp ὁdgmp ἔχωvppagmp ὁdafp ἑπτάtn φιάληnafp γέμωvppaafp ὁdgfp ἑπτάtn πληγήngfp ὁdgfp ἔσχατοςagfpn καίc λαλέωviaa3s μετάp ἐγώrpg-s λέγωvppanms δεῦροvdvx2s δείκνυμιvifa1s σύrpd-s ὁdafs γυνήnafs ὁdafs νύμφηnafs ὁdgns ἀρνίονngns.

11 καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. ἔχουσαν
τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτά-
12 τῳ ὡς λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι. ἔχουσα τεῖχος μέγα
καὶ ὑψηλόν ἔχουσα πυλῶνας δώδεκα καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶ-
σιν ἀγγέλους δώδεκα καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα ἅ ἐστιν
13 [ὀνόματα] τῶν δώδεκα φυλῶν [τῶν] υἱῶν Ἰσραήλ, ἀπὸ ἀνα-
τολῶν πυλῶνες τρεῖς καὶ ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς καὶ ἀπὸ
14 νότου πυλῶνες τρεῖς καὶ ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. καὶ
τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον θεμελίους δώδεκα καὶ ἐπ αὐ-
τῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου.
15 Καὶ ὁ λαλῶν μετ ἐμοῦ εἶχεν μέτρον κάλαμον χρυσοῦν ἵνα
μετρήσῃ τὴν πόλιν καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς [καὶ τὸ τεῖχος
16 αὐτῆς] καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται καὶ τὸ μῆκος αὐ-
τῆς ὅσον τὸ πλάτος καὶ ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ
ἐπὶ σταδίους δώδεκα χιλιάδων [δώδεκα] τὸ μῆκος καὶ τὸ
17 πλάτος καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστίν. καὶ ἐμέτρησεν τὸ τεῖ-
χος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν μέτρον
18 ἀνθρώπου ὅ ἐστιν ἀγγέλου. καὶ ἦν ἡ ἐνδόμησις τοῦ τεί-
χους αὐτῆς ἴασπις καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοιον
19 ὑέλῳ καθαρῷ. [καὶ] οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πόλεως

---

v.10 καί^{c} ἀποφέρω^{viaa3s} ἐγώ$^{rpa\text{-}s}$ ἐν^{p} πνεῦμα^{ndns} ἐπί^{p} ὄρος^{nans} μέγας^{aansn} καί^{c} ὑψηλός^{aansn} καί^{c} δείκνυμι^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ὁ^{dafs} μέγας^{aafsn} ὁ^{dafs} ἅγιος^{aafsn} Ἰερουσαλήμ^{tp} καταβαίνω^{vppaafs} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} ἀπό^{p} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.11** ἔχω^{vppaafs} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dnms} φωστήρ^{nnms} αὐτός^{rpgfs} ὅμοιος^{anmsn} λίθος^{ndms} τίμιος^{admss} ὡς^{bo} λίθος^{ndms} ἰάσπις^{ndfs} κρυσταλλίζω^{vppadms}. **v.12** ἔχω^{vppanfs} τεῖχος^{nans} μέγας^{aansn} καί^{c} ὑψηλός^{aansn} ἔχω^{vppanfs} πυλών^{namp} δώδεκα^{tn} καί^{c} ἐπί^{p} ὁ^{ddmp} πυλών^{ndmp} ἄγγελος^{namp} δώδεκα^{tn} καί^{c} ὄνομα^{nanp} ἐπιγράφω^{vpxpanp} ὅς^{rrnnp} εἰμί^{vipx3s} ὄνομα^{nnnp} ὁ^{dgfp} δώδεκα^{tn} φυλή^{ngfp} ὁ^{dgmp} υἱός^{ngmp} Ἰσραήλ^{tp}. **v.13** ἀπό^{p} ἀνατολή^{ngfp} πυλών^{nnmp} τρεῖς^{nnmp} καί^{c} ἀπό^{p} βορρᾶς^{ngms} πυλών^{nnmp} τρεῖς^{nnmp} καί^{c} ἀπό^{p} νότος^{ngms} πυλών^{nnmp} τρεῖς^{nnmp} καί^{c} ἀπό^{p} δυσμή^{ngfp} πυλών^{nnmp} τρεῖς^{nnmp}. **v.14** καί^{c} ὁ^{dnns} τεῖχος^{nnns} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} ἔχω^{vppanns} θεμέλιος^{namp} δώδεκα^{tn} καί^{c} ἐπί^{p} αὐτός^{rpgmp} δώδεκα^{tn} ὄνομα^{nanp} ὁ^{dgmp} δώδεκα^{tn} ἀπόστολος^{ngmp} ὁ^{dgns} ἀρνίον^{ngns}. **v.15** καί^{c} ὁ^{dnms} λαλέω^{vppanms} μετά^{p} ἐγώ$^{rpg\text{-}s}$ ἔχω^{viia3s} μέτρον^{nans} κάλαμος^{nams} χρυσοῦς^{aamsn} ἵνα^{c} μετρέω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^{c} ὁ^{damp} πυλών^{namp} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} ὁ^{dans} τεῖχος^{nans} αὐτός^{rpgfs}. **v.16** καί^{c} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} τετράγωνος^{anfsn} κεῖμαι^{vipn3s} καί^{c} ὁ^{dnns} μῆκος^{nnns} αὐτός^{rpgfs} ὅσος^{rcnns} ὁ^{dnns} πλάτος^{nnns} καί^{c} μετρέω^{viaa3s} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ὁ^{ddms} κάλαμος^{ndms} ἐπί^{p} στάδιος^{nanp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} δώδεκα^{tn} ὁ^{dnns} μῆκος^{nnns} καί^{c} ὁ^{dnns} πλάτος^{nnns} καί^{c} ὁ^{dnns} ὕψος^{nnns} αὐτός^{rpgfs} ἴσος^{annpn} εἰμί^{vipx3s}. **v.17** καί^{c} μετρέω^{viaa3s} ὁ^{dans} τεῖχος^{nans} αὐτός^{rpgfs} ἑκατόν^{tn} τεσσεράκοντα^{tn} τέσσαρες^{ngmp} πῆχυς^{ngmp} μέτρον^{nans} ἄνθρωπος^{ngms} ὅς^{rrnns} εἰμί^{vipx3s} ἄγγελος^{ngms}. **v.18** καί^{c} εἰμί^{viix3s} ὁ^{dnfs} ἐνδώμησις^{nnfs} ὁ^{dgns} τεῖχος^{ngns} αὐτός^{rpgfs} ἰάσπις^{nnfs} καί^{c} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} χρυσίον^{nnns} καθαρός^{annsn} ὅμοιος^{annsn} ὕαλος^{ndms} καθαρός^{admsn}.

παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι, ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴα-
σπις ὁ δεύτερος σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλκηδών ὁ τέταρτος
σμάραγδος. ὁ πέμπτος σαρδόνυξ ὁ ἕκτος σάρδιος, ὁ ἕ- 20
βδομος χρυσόλιθος ὁ ὄγδοος βήρυλλος ὁ ἔνατος τοπάζιον ὁ
δέκατος χρυσόπρασος ὁ ἑνδέκατος ὑάκινθος ὁ δωδέκατος
ἀμέθυσος. καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται ἀ- 21
νὰ εἷς ἕκαστος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου καὶ ἡ
πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕελος διαυγής.
Καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὁ παντο- 22
κράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστιν καὶ τὸ ἀρνίον. καὶ ἡ πόλις οὐ 23
χρείαν ἔχει τοῦ ἡλίου οὐδὲ τῆς σελήνης ἵνα φαίνωσιν αὐτῇ
ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ
ἀρνίον. καὶ περιπατήσουσιν τὰ ἔθνη διὰ τοῦ φωτὸς αὐτῆς 24
καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσιν αὐτῷ δόξαν καὶ τιμὴν τῶν
ἐθνῶν εἰς αὐτήν. καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλεισθῶσιν 25
ἡμέρας νὺξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. καὶ οἴσουσιν τὴν δόξαν 26
καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἐθνῶν εἰς αὐτήν. καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς 27
αὐτὴν πᾶν κοινὸν καὶ ποιοῦν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος εἰ μὴ
οἱ γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου.

Καὶ ἔδειξέν μοι ποταμὸν καθαρὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν **22**

---

v.19 καίc ὁdnmp θεμέλιοςnnmp ὁdgns τεῖχοςngns ὁdgfs πόλιςngfs πᾶςadmsn λίθοςndms τίμιοςadmsn κοσμέωvpxpnmp ὁdnms θεμέλιοςnnms ὁdnms πρῶτοςanmsn ἰάσπιςnnfs ὁdnms δεύτεροςanmsn σάπφιροςnnfs ὁdnms τρίτοςanmsn χαλκηδώνnnms ὁdnms τέταρτοςanmsn σμάραγδοςnnms. **v.20** ὁdnms πέμπτοςanmsn σαρδόνυξnnfs ὁdnms ἕκτοςanmsn σάρδιονnnms ὁdnms ἕβδομοςanmsn χρυσόλιθοςnnms ὁdnms ὄγδοοςanmsn βήρυλλοςnnms ὁdnms ἔνατοςanmsn τοπάζιονnnns ὁdnms δέκατοςanmsn χρυσόπρασοςnnms ὁdnms ἑνδέκατοςanmsn ὑάκινθοςnnms ὁdnms δωδέκατοςanmsn ἀμέθυστοςnnfs. **v.21** καίc ὁdnmp δώδεκαtn πυλώνnnmp δώδεκαtn μαργαρίτηςnnmp ἀνάp εἷςnnms ἕκαστοςanmsn ὁdgmp πυλώνngmp εἰμίviix3s ἐκp εἷςngms μαργαρίτηςngms καίc ὁdnfs πλατύςnnfs ὁdgfs πόλιςngfs χρυσίονnnns καθαρόςannsn ὡςbo ὕαλοςnnms διαυγήςanmsn. **v.22** καίc ναόςnams οὐxo ὁράωviaa1s ἐνp αὐτόςrpdfs ὁdnms γάρc κύριοςnnms ὁdnms θεόςnnms ὁdnms παντοκράτωρnnms ναόςnnms αὐτόςrpgfs εἰμίvipx3s καίc ὁdnns ἀρνίονnnns. **v.23** καίc ὁdnfs πόλιςnnfs οὐxo χρείαnafs ἔχωvipa3s ὁdgms ἥλιοςngms οὐδέbo ὁdgfs σελήνηngfs ἵναc φαίνωvspa3p αὐτόςrpdfs ὁdnfs γάρc δόξαnnfs ὁdgms θεόςngms φωτίζωviaa3s αὐτόςrpafs καίc ὁdnms λύχνοςnnms αὐτόςrpgfs ὁdnns ἀρνίονnnns. **v.24** καίc περιπατέωvifa3p ὁdnnp ἔθνοςnnnp διάp ὁdgms φῶςngns αὐτόςrpgfs καίc ὁdnmp βασιλεύςnnmp ὁdgfs γῆngfs φέρωvipa3p αὐτόςrpdms δόξαnafs καίc τιμήnafs ὁdgnp ἔθνοςngnp εἰςp αὐτόςrpafs. **v.25** καίc ὁdnmp πυλώνnnmp αὐτόςrpgfs οὐxo μήxo κλείωvsap3p ἡμέραngfs νύξnnfs γάρc οὐxo εἰμίvifx3s ἐκεῖbo. **v.26** καίc φέρωvifa3p ὁdafs δόξαnafs καίc ὁdafs τιμήnafs ὁdgnp ἔθνοςngnp εἰςp αὐτόςrpafs. **v.27** καίc οὐxo μήxo εἰσέρχομαιvsaa3s εἰςp αὐτόςrpafs πᾶςannsn κοινόςannsn καίc ποιέωvppanns βδέλυγμαnans καίc ψεῦδοςnans εἰqo μήxo ὁdnmp γράφωvpxpnmp ἐνp ὁddns βιβλίονndns ὁdgfs ζωήngfs ὁdgns ἀρνίονngns.

ὡς κρύσταλλον ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ
2 καὶ τοῦ ἀρνίου. ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς καὶ τοῦ πο-
ταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν ξύλον ζωῆς ποιοῦν καρποὺς
δώδεκα κατὰ μῆνα ἕκαστον ἀποδιδούς τὸν καρπὸν αὐτοῦ
3 καὶ τὰ φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. καὶ
πᾶν κατάθεμα οὐκ ἔσται ἐκεῖ καὶ ὁ θρόνος τοῦ θεοῦ καὶ
τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται καὶ οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύσου-
4 σιν αὐτῷ. καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ τὸ ὄνομα
5 αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἐκει,
καὶ χρείαν οὐκ ἔχουσιν λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου ὅτι κύριος
ὁ θεὸς φωτιεῖ αὐτούς καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας
6 τῶν αἰώνων. Καὶ λέγει μοι Οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀ-
ληθινοί καὶ κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν
ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ
7 δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. [καὶ] ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ μακάριος
ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.
8 Κἀγὼ Ἰωάννης ὁ ἀκούων καὶ βλέπων ταῦτα καὶ ὅτε ἤκουσα
καὶ ἔβλεψα ἔπεσον προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ
9 ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. καὶ λέγει μοι Ὅρα
μή, σύνδουλός σού εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προ-
φητῶν καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου,

---

22. **v.1** καί^{c} δείκνυμι^{viaa3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ ποταμός^{nams} καθαρός^{aamsn} ὕδωρ^{ngns} ζωή^{ngfs} λαμπρός^{aamsn} ὡς^{bo} κρύσταλλος^{nams} ἐκπορεύομαι^{vppnams} ἐκ^{p} ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgns} ἀρνίον^{ngns}. **v.2** ἐν^{p} μέσος^{adnsn} ὁ^{dgfs} πλατύς^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} καί^{c} ὁ^{dgms} ποταμός^{ngms} ἐντεῦθεν^{bo} καί^{c} ἐντεῦθεν^{bo} ξύλον^{nnns} ζωή^{ngfs} ποιέω^{vppanns} καρπός^{namp} δώδεκα^{tn} κατά^{p} μήν^{nams} ἕκαστος^{annsn} ἀποδίδωμι^{vppanms} ὁ^{dams} καρπός^{nams} αὐτός^{rpgns} καί^{c} ὁ^{dnnp} φύλλον^{nnnp} ὁ^{dgns} ξύλον^{ngns} εἰς^{p} θεραπεία^{nafs} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp}. **v.3** καί^{c} πᾶς^{annsn} κατάθεμα^{nnns} οὐ^{xo} εἰμί^{vifx3s} ἐκεῖ^{bo} καί^{c} ὁ^{dnms} θρόνος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^{c} ὁ^{dgns} ἀρνίον^{ngns} ἐν^{p} αὐτός^{rpdfs} εἰμί^{vifx3s} καί^{c} ὁ^{dnmp} δοῦλος^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λατρεύω^{vifa3p} αὐτός^{rpdms}. **v.4** καί^{c} ὁράω^{vifd3p} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rpgms} καί^{c} ὁ^{dnns} ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rpgms} ἐπί^{p} ὁ^{dgnp} μέτωπον^{ngnp} αὐτός^{rpgmp}. **v.5** καί^{c} νύξ^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vifx3s} ἐκεῖ^{bo} καί^{c} χρεία^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} λύχνος^{ngms} καί^{c} φῶς^{ngns} ἥλιος^{ngms} ὅτι^{c} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} φωτίζω^{vifa3s} αὐτός^{rpamp} καί^{c} βασιλεύω^{vifa3p} εἰς^{p} ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp}. **v.6** καί^{c} λέγω^{vipa3s} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dnmp} λόγος^{nnmp} πιστός^{anfpn} καί^{c} ἀληθινός^{anmpn} καί^{c} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgnp} πνεῦμα^{ngnp} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} ἀποστέλλω^{viaa3s} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} αὐτός^{rpgms} δείκνυμι^{vnaa} ὁ^{ddmp} δοῦλος^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rrnnp} δεῖ^{vipq3s} γίνομαι^{vnad} ἐν^{p} τάχος^{ndns}. **v.7** καί^{c} ἰδού^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn1s} ταχύς^{bo} μακάριος^{anmsn} ὁ^{dnms} τηρέω^{vppanms} ὁ^{damp} λόγος^{namp} ὁ^{dgfs} προφητεία^{ngfs} ὁ^{dgns} βιβλίον^{ngns} οὗτος^{rdgns}. **v.8** κἀγώ$^{rpn\text{-}s}$ Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dnms} ἀκούω^{vppanms} καί^{c} βλέπω^{vppanms} οὗτος^{rdanp} καί^{c} ὅτε^{bo} ἀκούω^{viaa1s} καί^{c} βλέπω^{viaa1s} πίπτω^{viaa1s} προσκυνέω^{vnaa} ἔμπροσθεν^{p} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} ὁ^{dgms} ἄγγελος^{ngms} ὁ^{dgms} δείκνυμι^{vppagms} ἐγώ$^{rpd\text{-}s}$ οὗτος^{rdanp}.

τῷ θεῷ προσκύνησον. καὶ λέγει μοι Μὴ σφραγίσῃς τοὺς 10
λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου ὁ καιρὸς [γὰρ]
ἐγγύς ἐστιν. ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυ- 11
παρευθήτω ἔτι καὶ ὁ δίκαιος δικαιοσύνην ποιησάτω ἔτι καὶ
ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι. Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ καὶ ὁ μισθός 12
μου μετ ἐμοῦ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἐσται. αὐ-
τοῦ. ἐγὼ τὸ Ἄλφα καὶ τὸ Ὦ ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος ἡ 13
ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. Μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς 14
αὐτοῦ, ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς
καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. ἔξω οἱ κύνες 15
καὶ οἱ φάρμακοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδω-
λολάτραι καὶ πᾶς φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος. Ἐγὼ Ἰησοῦς 16
ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς
ἐκκλησίαις ἐγώ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος Δαυίδ ὁ ἀστὴρ ὁ
λαμπρὸς ὁ πρωϊνός. Καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν 17
Ἔρχου καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω Ἔρχου καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω
ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ 18
τῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τού-
του, ἐάν τις ἐπιθῇ ἐπ αὐτά ἐπιθήσαι ὁ θεὸς ἐπ αὐτὸν τὰς

---

v.9 καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] ὁράω[vdpa2s] μή[xo] σύνδουλος[nnms] σύ[rpg-s] εἰμί[vipx1s] καί[c] ὁ[dgmp] ἀδελφός[ngmp] σύ[rpg-s] ὁ[dgmp] προφήτης[ngmp] καί[c] ὁ[dgmp] τηρέω[vppagmp] ὁ[damp] λόγος[namp] ὁ[dgns] βιβλίον[ngns] οὗτος[rdgns] ὁ[ddms] θεός[ndms] προσκυνέω[vdaa2s]. **v.10** καί[c] λέγω[vipa3s] ἐγώ[rpd-s] μή[xo] σφραγίζω[vsaa2s] ὁ[damp] λόγος[namp] ὁ[dgfs] προφητεία[ngfs] ὁ[dgns] βιβλίον[ngns] οὗτος[rdgns] ὁ[dnms] καιρός[nnms] γάρ[c] ἐγγύς[bo] εἰμί[vipx3s]. **v.11** ὁ[dnms] ἀδικέω[vppanms] ἀδικέω[vdaa3s] ἔτι[bo] καί[c] ὁ[dnms] ῥυπαρός[anmsn] ῥυπαρεύω[vdap3s] ἔτι[bo] καί[c] ὁ[dnms] δίκαιος[anmsn] δικαιοσύνη[nafs] ποιέω[vdaa3s] ἔτι[bo] καί[c] ὁ[dnms] ἅγιος[anmsn] ἁγιάζω[vdap3s] ἔτι[bo]. **v.12** ἰδού[vdaa2s] ἔρχομαι[vipn1s] ταχύς[bo] καί[c] ὁ[dnms] μισθός[nnms] ἐγώ[rpg-s] μετά[p] ἐγώ[rpg-s] ἀποδίδωμι[vnaa] ἕκαστος[admsn] ὡς[bo] ὁ[dnns] ἔργον[nnns] εἰμί[vifx3s] αὐτός[rpgms]. **v.13** ἐγώ[rpn-s] ὁ[dnns] ἄλφα[tl] καί[c] ὁ[dnns] Ὦ[tl] ὁ[dnms] πρῶτος[anmsn] καί[c] ὁ[dnms] ἔσχατος[anmsn] ὁ[dnfs] ἀρχή[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] τέλος[nnns]. **v.14** μακάριος[anmpn] ὁ[dnmp] ποιέω[vppanmp] ὁ[dafp] ἐντολή[nafp] αὐτός[rpgms] ἵνα[c] εἰμί[vifx3s] ὁ[dnfs] ἐξουσία[nnfs] αὐτός[rpgmp] ἐπί[p] ὁ[dans] ξύλον[nans] ὁ[dgfs] ζωή[ngfs] καί[c] ὁ[ddmp] πυλών[ndmp] εἰσέρχομαι[vsaa3p] εἰς[p] ὁ[dafs] πόλις[nafs]. **v.15** ἔξω[bo] ὁ[dnmp] κύων[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] φάρμακος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] πόρνος[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] φονεύς[nnmp] καί[c] ὁ[dnmp] εἰδωλολάτρης[nnmp] καί[c] πᾶς[anmsn] φιλέω[vppanms] καί[c] ποιέω[vppanms] ψεῦδος[nans]. **v.16** ἐγώ[rpn-s] Ἰησοῦς[nnms] πέμπω[viaa1s] ὁ[dams] ἄγγελος[nams] ἐγώ[rpg-s] μαρτυρέω[vnaa] σύ[rpd-p] οὗτος[rdanp] ἐπί[p] ὁ[ddfp] ἐκκλησία[ndfp] ἐγώ[rpn-s] εἰμί[vipx1s] ὁ[dnfs] ῥίζα[nnfs] καί[c] ὁ[dnns] γένος[nnns] Δαυίδ[tp] ὁ[dnms] ἀστήρ[nnms] ὁ[dnms] λαμπρός[anmsn] ὁ[dnms] πρωϊνός[anfsn]. **v.17** καί[c] ὁ[dnns] πνεῦμα[nnns] καί[c] ὁ[dnfs] νύμφη[nnfs] λέγω[vipa3p] ἔρχομαι[vipn2s] καί[c] ὁ[dnms] ἀκούω[vppanms] λέγω[vdaa3s] ἔρχομαι[vipn2s] καί[c] ὁ[dnms] διψάω[vppanms] ἔρχομαι[vdpn3s] ὁ[dnms] θέλω[vppanms] λαμβάνω[vdaa3s] ὕδωρ[nans] ζωή[ngfs] δωρεάν[bo].

19 [ἑπτά] πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. καὶ
ἐάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας
ταύτης ἀφέλοι ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς
ζωῆς καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ
20 βιβλίῳ τούτῳ. Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα Ναί ἔρχομαι ταχύ
21 Ἀμήν ναί, ἔρχου κύριε Ἰησοῦ. Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων ἀμήν.

---

v.18 μαρτυρέω^{vipa1s} ἐγώ$^{rpn-s}$ πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} ἀκούω^{vppadms} ὁ^{damp} λόγος^{namp} ὁ^{dgfs} προφητεία^{ngfs} ὁ^{dgns} βιβλίον^{ngns} οὗτος^{rdgns} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἐπιτίθημι^{vsaa3s} ἐπί^{p} αὐτός^{rpanp} ἐπιτίθημι^{vnaa} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐπί^{p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dafp} ἑπτά^{tn} πληγή^{nafp} ὁ^{dafp} γράφω^{vpxpafp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} βιβλίον^{ndns} οὗτος^{rddns}. **v.19** καί^{c} ἐάν^{qo} τι-σρινμσ ἀφαιρέω^{vsaa3s} ἀπό^{p} ὁ^{dgmp} λόγος^{ngmp} ὁ^{dgns} βιβλίον^{ngns} ὁ^{dgfs} προφητεία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} ἀφαιρέω^{voaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dans} μέρος^{nans} αὐτός^{rpgms} ἀπό^{p} ὁ^{dgns} ξύλον^{ngns} ὁ^{dgfs} ζωή^{ngfs} καί^{c} ἐκ^{p} ὁ^{dgfs} πόλις^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἅγιος^{agfsn} ὁ^{dgnp} γράφω^{vpxpgnp} ἐν^{p} ὁ^{ddns} βιβλίον^{ndns} οὗτος^{rddns}. **v.20** λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} μαρτυρέω^{vppanms} οὗτος^{rdanp} ναί^{xo} ἔρχομαι^{vipn1s} ταχύς^{bo} ἀμήνth ναί^{xo} ἔρχομαι^{vipn2s} κύριος^{nvms} Ἰησοῦς^{nvms}. **v.21** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετά^{p} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} ἀμήνth.